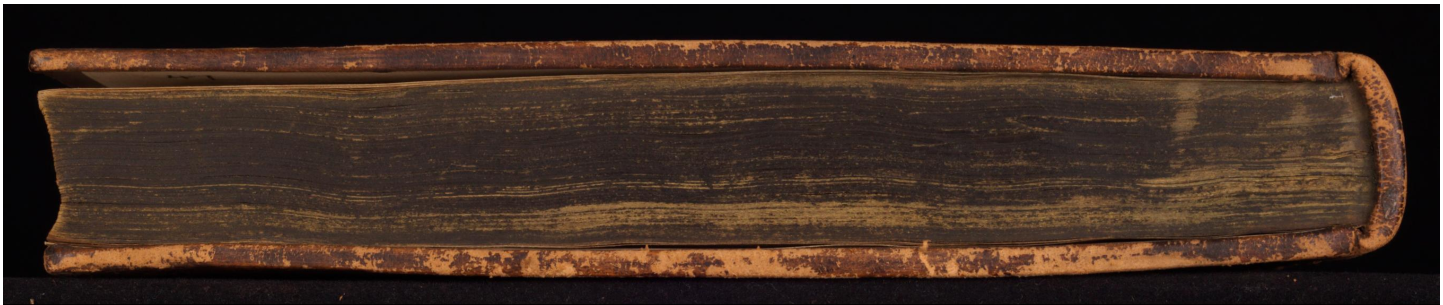

AETIUS
LIB. XVI
1535

ΑΕΤΙΟΥ ΑΜΙΔΗΝΟΥ

ΒΙΒΛΙΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ.

ΤΟΜΟΣ Α´,

ΤΟΥΤΕΣΤΙ ΒΙΒΛΙΑ ΟΚΤΩ ΤΑ ΠΡΩΤΑ.

AETII AMIDENI

LIBRORVM MEDICINALIVM

TOMVS PRIMVS,

PRIMI SCILICET LIBRI OCTO NVNC PRIMVM

IN LVCEM EDITI.

AL DVS.

Nequis alius impune aut Venetiis, aut usquam locorum hos
Aetii libros imprimat, & Clementis VII. Pont.
Max. & Senatus Veneti decreto
cautum est.

M D XXXIIII.

ROBERT NESBITT. MD

MEDICINAE STVDIOSIS.

Etsi iampridem, cum Galenum ederemus, Aëtii quoque nos opera in usum uestrum emissuros polliciti sumus: factum est tamen primum fato nescio quo officinæ nostræ, quæ superioribus temporibus diutius omnino, quàm oportuit, otiosa fuit: deinde uero uetustorum exemplarium inopia, ut & uestram expectationem fefellerimus, & nos in hunc usque diem authoris tam excellentis editionem differre coacti simus. ex quo quidem tantum abest ut arbitremur uos ullam molestiam, uel dolorem trahere debere: ut etiam consilium hoc nostrum maximopere unicuique probari posse credamus. præstat enim, emendata & integra, quæ exeunt, serius aliquanto uos habere, quàm citius uel mendosa, uel mutilata. Quæ causa fecit, ut Aëtii primos tantum octo libros hoc tempore emittamus. qui certe ex codicum antiquissimorum collatione summo studio diligentiaq; recogniti, eiusmodi exeunt, ut uel doctissimi cuiusque iudicio satis esse facturos existimemus. quod si sumus assecuti: uestrum erit, amplecti uoluntatem hanc nostram, qui cum eundem authorem minore impensa latinum uobis exhibere possemus, græcum, unde certiora colligatis, dare maluimus. Interim reliquos octo libros expectabitis. quos, ubi primum exemplaria, quæ totius operis editionem morantur, acceperimus: eadem cura, uel etiam acriore emendatos emittemus. Valete feliciter.

CLEMENS PAPA VII.

DILECTI filii salutem & apostolicam ben. Exponi nobis nuper fecistis uos ad imitationem quondam Aldi Manutii Pii Romani, cuius impressoriæ artis successores estis: nouos quotidie libros, tam græcos, q̃ latinos eisdemmet characteribus, quorum ipse Aldus primus inuentor & author fuit: cura & impensa uestra impressos in lucem edere, ac per eos publicæ utilitati non parum consulere: Nunc uero Galeni medici opera omnia græca imprimi curare: ex quibus propter eximiam frugem, & singularem doctrinam in illis contentam, medicinæ ars humano generi ualde necessaria plurimum iuuari, atq; illustrari posset: ac in animo habere, diligentem operam adhibere, ut Hippocratis principis medicorum ac Pauli Eginitæ, necnon Aëtii, & Oribasii insignium Græcorũ medicorũ opera nunquam hactenus impressa, quamemendatissime imprimantur: desiderareq́; ne de laboribus uestris, quos ad communem hominum utilitatem suscipitis, alii speratos à uobis fructus auferant, per nos oportune prouideri. Nos ad officium nostrum pertinere putantes omnia procurare, quibus bonæ artes temporibus nostris maxime floreant: illarumq́; fautores ad noua semper excogitanda, & studiosis publicanda iustis gratiarum prærogatiuis alliciantur, & inuitentur. Et propterea desiderio uestro, qui bono publico non sine magnis laboribus, & impensis studere non desistitis: ne ab aliquibus iusto & honesto lucro defraudemini, annuere uolentes: Vniuersis & singulis cuiuscunq; dignitatis, gradus, & conditionis existant: sub excommunicationis latæ sententiæ, nostris uero & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ subditis, præterea etiam mille ducatorum pœna, pro una tertia parte Fabricæ Basilicæ Principis apostolorum de Vrbe, pro altera uobis, pro reliqua uero Iudicibus seu officialibus, qui præsentium executores fuerint, applicandorum tenore præsentium committimus, & mandamus, ne dicti Galeni & aliorum medicorum Græcorum opera per uos impressa uel imprimenda infra decẽ annos, postquam impressa fuerint, imprimere, seu imprimi facere, aut quoquo modo uendere, seu uendi facere præsumant: Mandantes in uirtute sanctæ obedientiæ auditori cameræ apostolicæ, & Vrbis nostræ gubernatori, necnon Senatori, ac omnibus & singulis aliis gubernatoribus, ac magistratibus & officialibus nostris quibuscunq;, ut à uobis, seu uestris agentibus in præmissis & circa ea requisiti, contra eos, qui dicta opera contra præsentium tenorem impresserint, seu imprimi fecerint, aut uendiderint, seu uendi fecerint, ad declarationem incursus dictæ pœnæ procedant, & pœnam ipsam pecuniariam, à quibus exigenda erit, irremissibiliter exigant, ac alia faciant, & exequantur in præmissis quomodolibet necessaria, uel oportuna: Inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Volumus autem præsentium literarum nostrarum transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati ecclesiastici munitis, eandem prorsus fidem in iudicio, & extra adhiberi, quæ præsentibus originalibus adhiberetur, si exhibitæ forent uel ostensæ. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus apostolicis, cæterisq́; contrariis quibuscunq;. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo piscatoris. Die XXVII. Ianuarii. MDXXV. Pont. nostri anno secundo.

Be. El. Rauenñ.

A' tergo.

Dilectis filii Andreæ de Torresanis de Asula, & hæredibus quondam Aldi Manutii Ro. in ciuitate Venetiarum commorantibus.

ΕΝ ΤΟΙΣ ΟΚΤΩ ΒΙΒΛΙΟΙΣ ΤΟΥ ΑΕΤΙΟΥ ΤΑΔΕ ΣΥΝΕΧΕΤΑΙ.

ΠΡΩΤΟΝ.

Ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τάδε. περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ἐκ τῶν φυτῶν κατὰ τὰ στοιχεῖα τεταγμένων. ἐφ' ὧν καὶ περὶ τῆς τῶν πολλῶν ἐλαίων σκευασίας.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, περὶ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων τῶν λίθων καὶ μεταλλικῶν τῶν ἐξ ὕδατος γινομένων, καὶ περὶ τῆς ἀπὸ τῶν ζώων ὕλης, δηλαδὴ αἱμάτων, γαλάκτων, περιττωμάτων, καὶ μορίων τῶν πεζῶν καὶ ἄκρων, καὶ σπλάγχνων, καὶ περὶ σαρκὸς τῶν ἀγρίων ζώων. καὶ περὶ τῆς ἀπὸ τῶν πτηνῶν ζώων τροφῆς. καὶ περὶ τῆς τροφῆς ἀπὸ τῶν ἐνύδρων. καὶ περὶ τῶν ταριχευομένων αὐτῶν καὶ στεάτων, καὶ ῥυπαρῶν, καὶ κεκαυμένων. καὶ περὶ ἐκλογῆς τῶν καπηλευομένων ἁπλῶν φαρμάκων δηλαδὴ ὅσα θερμαίνει ἢ ψύχει καὶ τὰ ὅμοια.

ΤΡΙΤΟΝ.

Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, περὶ κενώσεως καὶ κενωτικῶν παντοδαπῶν, οἷον τρίψεως καὶ γυμνασίων καὶ φλεβοτομίας καὶ τῶν ὁμοίων. καὶ περὶ τῶν καθαρτικῶν φαρμάκων, καὶ μεθόδου συνθέσεως αὐτῶν ἐφ' οὗ καὶ περὶ συνθέσεως οἴνων καθαρτικῶν καὶ ἀψινθάτων καὶ κονδίτων, ῥοσάτων, ῥοδομέλιτος, ὄξους, φουσκῶν, ζωμῶν, γάλακτος καθαρτικῶν. καὶ περὶ ἱδρῶν, καὶ ἐπιμελειῶν τῶν πινόντων τὰ καθαρτικά. καὶ περὶ ἐμέτου καὶ ἐμετικῶν καὶ ἐλλεβόρων καὶ ἐπιθημάτων καθαρτικῶν. καὶ περὶ καθαρτικῶν τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ὤτων καὶ πνεύμονος καὶ στομάχου καὶ λοιπῶν μορίων. καὶ περὶ κενωτικῶν λίθων. καὶ καταμήνια ἀγόντων, καὶ ἑλμίνθων καὶ ἱδρώτων κινούντων. καὶ περὶ κλυσμῶν καὶ βαλανίων. καὶ περὶ ἀέρων καὶ γῆς καὶ ἀνέμων καὶ σημασιῶν ἄστρων. καὶ περὶ ὑδάτων, καὶ λουτρῶν, καὶ ἀποσπογγισμοῦ, καὶ καταιονήσεων, καὶ ἐγκαθισμάτων, καὶ ἐμβροχῶν, καὶ καταπλασμάτων, καὶ δρωπάκων, καὶ πτιλώσεως, καὶ σιναπισμοῦ καὶ φοινισσόντων.

ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ἐν δὲ τῷ τετάρτῳ, περὶ ὑγιεινῆς διδασκαλίας τοῦ σώματος καὶ διαγνώσεως δυσκρασιῶν, τῶν τε κατὰ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν. καὶ περὶ θεραπείας τούτων. καὶ πρώτως περὶ παιδοτροφίας καὶ τῶν τοῖς βρέφεσι παρὰ φύσιν συμβαινόντων. καὶ περὶ διαίτης παιδίων μετὰ τὸν ἀπογαλακτισμόν, καὶ τῶν ἐφεξῆς ἡλικιῶν, καὶ διαίτης γερόντων, καὶ ἀναλήψεως τῶν κατισχνωμένων. καὶ ἰάσεως τῶν κατισχνωμένων μορίων. καὶ περὶ κόπων ἁπάντων καὶ ἰάσεως αὐτῶν. καὶ περὶ ἐπιμελείας πρὸς τὰς ψύξεις καὶ θεραπείας πυκνωθέντος δέρματος καὶ κραιπάλης. καὶ περὶ κράσεων σημείων καὶ ἰάσεων.

ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ, περὶ πυρετῶν, καὶ κρίσεως αὐτῶν, καὶ ὡρῶν, καὶ οὔρων, καὶ διαχωρημάτων, καὶ ἐμέτων, καὶ αἱμορραγίας, καὶ ἱδρώτων. καὶ περὶ τῶν συγκοπτομένων καὶ λειποθυμούντων, καὶ διαφορᾶς συγκοπῆς καὶ λειποθυμίας. καὶ περὶ συμβεβηκότων τοῖς πυρέττουσι καὶ θεραπειῶν καὶ ἐπιμελειῶν αὐτῶν. καὶ περὶ ἡδέων καὶ χρησίμων πομάτων ἐν τοῖς πυρετοῖς. καὶ περὶ τῆς διὰ κωδυῶν. καὶ περὶ σκευασιῶν ὀμφακομέλιτος καὶ ῥοδομέλιτος καὶ ὑδρομέλιτος. καὶ ὀξυμέλιτος καὶ κονδίτων τινῶν.

ΕΚΤΟΝ.

Ἐν δὲ τῷ ἕκτῳ, περὶ τῶν τοῦ τε ἐγκεφάλου καὶ τῶν νεύρων παθῶν. καὶ τῶν περὶ τὰ ὦτα καὶ ῥῖνας καὶ ὀσφρήσεις καὶ πταρμούς.

ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ἐν δὲ τῷ ἑβδόμῳ, περὶ τῶν τῶν ὀφθαλμῶν παθῶν τε καὶ θεραπειῶν. καὶ κολλυρίων παντοδαπῶν.

ΟΓΔΟΟΝ.

Ἐν δὲ τῷ ὀγδόῳ, τὰ πρὸς τὰς τῶν ὀφρύων διακοσμήσεις, καὶ ἄλλα πάθη τοῦ προσώπου. καὶ πρὸς εὐωδίαν καὶ δυσωδίαν τοῦ παντὸς σώματος. καὶ ῥυτίδας καὶ λειχῆνας καὶ πάθη τοῦ γενείου, καὶ χειλῶν, καὶ στόματος δυσωδίαν. καὶ τῶν οὔλων πάθη, καὶ ὀδόντων, καὶ γλώσσης, καὶ τὰς ἄφθας. καὶ γαργαρεῶνος πάθη, καὶ παρισθμίων οἷον συνάγχην καὶ πνιγμὸν ἐκ τοῦ ὕδατος. καὶ καταπειρόμενα ὀστᾶ ἢ ἀκάνθας, καὶ ἀρτηριακὰ πρὸς τὰς τῆς φωνῆς ἀποκοπὰς καὶ πρὸς καταρρόους καὶ κορύζας καὶ βῆχας καὶ ἄσθματα. καὶ τοὺς ἐν καρδίᾳ παλμούς. καὶ αἵματος ἀναγωγὰς καὶ πτύσιν. καὶ ἕλκη ἐν τῇ τραχείᾳ ἀρτηρίᾳ. καὶ τὰ πρὸς τοὺς φθισικούς. καὶ πλευρίτιδας. καὶ ὅλως περὶ τῶν ἐν τῷ προσώπῳ καὶ στόματι, καὶ παρισθμίοις παθῶν ὑποτάγη τῷδε τῷ λόγῳ. καὶ περὶ καταρρόου καὶ βηχὸς καὶ τῶν ἐν τῇ τραχείᾳ ἀρτηρίᾳ καὶ πνεύμονι καὶ θώρακι παθῶν.

ἈΕΤΙΟΥ ἈΜΙΔΗΝΟΥ ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, ὈΡΙΒΑΣΙΟΥ λέγω δὴ τοῦ πρὸς Ἰουλιανόν. καὶ τοῦ πρὸς Εὐστάθιον. καὶ τοῦ πρὸς Εὐνάπιον, καὶ τῶν θεραπευτικῶν βιβλίων Γαληνοῦ. καὶ Ἀρχιγένους. καὶ Ῥούφου, καὶ ἑτέρων τινῶν ἀρχαίων ἐπισήμων.

ΠΙΝΑΞ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΤΟΥ ἈΕΤΙΟΥ.

ΑΕΤΙΟΥ ΑΜΗΔΙΝΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΤΟΥ ΟΨΙΚΙΟΥ. ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ δυνάμεως τῶν ἁπλῶν φαρμάκων.

Αἱ διαφοραὶ τῶν κατὰ μέρος ἐνεργειῶν ἐν ἑκάστῳ τῶν φαρμάκων γίνονται, τῷ
εἶναι τοσόνδε θερμὸν ἢ ψυχρὸν, ἢ ξηρὸν, ἢ ὑγρὸν, ἢ λεπτομερὲς, ἢ παχυμε-
ρὲς ὑπάρχειν ἕκαστον αὐτῶν. τὸ δὲ εἶναι τοσόνδε προσήκειν ἐν ἑκάστῳ τῶν εἰρημέ-
α νων, ἄρρητον ἐστὶ πρός γε τὴν ἀκριβεστάτην ἀλήθειαν, ἀλλ᾽ ἡμεῖς καὶ αὐτὸ ἐπει-
ράθημεν περιλαβεῖν ὅροις σαφέσιν ἱκανοῖς εἰς τὴν χρείαν τῆς τέχνης. ἐν μὲν γέ-
νος φαρμάκων ἐπιδείξαντες, εἰς ὁμοίαν τοῖς σώμασιν ἡμῶν ἀφικνούμενον
10 κρᾶσιν. ἐπειδὰν ὑπὸ τῆς ἐν αὐτοῖς θερμότητος ἀρχήν τινα δέξηται μετα-
βολῆς τε καὶ ἀλλοιώσεως. ἕτερον δὲ, θερμότερον ἢ καθ᾽ ἡμᾶς γινόμενον. τούτου δὲ τέσσαρας ἔ-
δοξέ μοι ποιήσασθαι τάξεις. πρώτην μὲν τὴν ἔτι ἀσαφῆ πρὸς αἴσθησιν, ὡς λόγου δεῖσθαι τοῦ
φράσοντος. ἑτέραν δὲ ἐπ᾽ αὐτῇ δευτέραν ἤδη σαφῆ πρὸς αἴσθησιν. ἄλλην δὲ τρίτην θερμαίνου-
σαν ἰσχυρῶς, οὐ μὴν ἤδη γέ πω καίουσαν. ἐφ᾽ ᾗ τετάρτην καὶ ἐσχάτην τὴν καυστικήν. οὕτω δὲ καὶ
τῶν ψυχόντων. πρώτην μὲν τάξιν τῶν λόγου δεομένων εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ψύχειν. δευτέραν δὲ τῶν
αἰσθητῶς ψυχόντων. καὶ τρίτην τῶν αἰσθητῶς ψυχόντων, οὐ μὴν ἤδη νεκρούντων. καὶ τετάρ-
την τῶν νεκρούντων. καὶ ἀναλόγως ταύτοις ἐπί τε τῶν ὑγραινόντων, καὶ ξηραινόντων. γινέσθω δὲ
τούτων αὐτῶν, εὐσήμου διδασκαλίας ἕνεκα, τάξις τῶν ἀποστάσεων. εἶναι μὲν τῶν ψυχρῶν ἡ πρώτη
μὲν οὖν ἥς αὖ τις θείη τὸ ῥόδινον ἔλαιον, ἢ τὸ ῥόδον αὐτό. δευτέρα δὲ ἑξῆς ταύτῃ, οἷον ὁ τοῦ ῥόδου χυ-
20 λὸς, καὶ τρίτη καὶ τετάρτη, μέχρι περ ἂν εἰς τὰ ψυχρότατα τῷ λόγῳ παραγινώμεθα, κώ-
νιόν τε καὶ μηκώνιον, καὶ μανδραγόραν, καὶ ὑοσκύαμον. εἶναι δ᾽ αὖ τῶν θερμῶν ἄνηθόν τε καὶ τῆλιν
πρώτης. δευτέρας δὲ ἐφεξῆς, ἅπερ φαίνεται δεύτερα, καὶ τρίτα, καὶ τέταρτα, μέχρις ἂν εἰς
τὰ καίοντα παραγινώμεθα. κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἶναι τε τῶν ὑγραινόντων, καὶ ξηραινόντων φαρ-
μάκων. ἀρξάμενοι πάλιν ἀπὸ τῆς συμμέτρου, τάξεις ἐφεξῆς ἄχρι τῶν ἄκρων ποιησόμεθα. τῆς γὰρ
τοιαύτης γνώσεως εἰς τὴν ἰατρικὴν μέθοδον οὐ σμικρά τις ἡ χρεία. προσήκει δὲ γεγυμνάσθαι κα-
τὰ τὴν γευστικὴν αἴσθησιν, καὶ εἶναι μνήμης ἔχειν ἑκάστης ποιότητος τῶν χυμῶν τὴν ἰδιότητα, οἷον
αὐτίκα ὅταν τὸ πλησιάζον τῇ γλώττῃ σῶμα σφοδρῶς ξηραίνῃ καὶ συνάγῃ καὶ τραχύνῃ. μέχρι βάθους
πλείονος αὐτήν. ὥσπερ ἀχράδες ἄωροι καὶ κρανέες, καὶ τὰ ὅμοια, στρυφνὸν ἅπαν τὸ τοιοῦτον ὀνομά-
ζεται, ὅπερ ἐστὶ ἐπιτεταμένον αὐστηρόν. ὅσα δὲ ἐν τῷ ψαύειν τῆς γλώττης, οὐ συνάγει μὲν αὐτήν,
30 οὐδὲ σφίγγει καθάπερ τὰ στύφοντα. τὸ δὲ ἐναντίον ἅπαν φαίνεται ποιοῦντα ῥύπτοντά τε καὶ ἀποπλύ-
νοντα, ταῦτα σύμπαντα προσαγορεύομεν ἁλυκά. τὰ δὲ ἔτι μᾶλλον τούτων ῥύπτοντα μετὰ τοῦ καὶ τραχύ-
νειν ἀνιαρῶς, πικρὰ προσαγορεύεται. τὰ δέ γε δάκνοντα καὶ διαβιβρώσκοντα μετὰ θερμότητος ἰσχυρῶς,
δριμέα, τὰ δὲ ἄνευ θερμότητος δάκνοντα, καλεῖται μὲν ὀξέα. πρόσεστι μὲν αὐτοῖς καὶ τὸ ζημιοῦν τὴν γῆν
ἐπιχεομένοις αὐτῇ. ὅσα δὲ οἷον ὑπαλείφει τε καὶ ἀναπληροῖ καὶ καθίστησι τὰ τετραχυσμένα, καὶ οἷον δια-
βεβρωμένα τῆς γλώττης μόρια, ταῦτα μεθ᾽ ἡδονῆς ἐναργοῦς ψαύοντα, γλυκέα ὀνομάζεται. χω-
ρὶς δὲ τῆς ἐναργοῦς ἡδονῆς, λιπαρὰ προσαγορεύεται. εἰ μὲν οὖν τὴν δριμύτητα κατανοῆσαι
σαφῶς ἐθέλοις, εἶναι σκορόδου τε καὶ κρομμύου, καὶ τῶν ὁμοίων αὐτοῖς, ἀπογευόμενόν τε συνε-
χῶς καὶ μασώμενον εἶναι πλεῖστον, καὶ τῇ μνήμῃ πειρώμενον ἀκριβῶς παρατίθεσθαι τοῦ γινομένου
πάθους τὴν αἴσθησιν. εἰ δὲ τὴν στύψιν κατανοῆσαι σαφῶς ἐθέλοις, εἶναι κηκῖδος τε καὶ ῥοῦ καὶ τῶν ὁ-
40 μοίων. εἰ δὲ τὴν πικρότητα κατανοῆσαι βούλει, νίτρου καὶ χολῆς γευόμενον. εἰ δὲ τὴν γλυκύτητα, σιραίου
καὶ μέλιτος. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις, εἴτε ἄποιον ἐθέλοις, εἴτε μέσον ἐν ποιότητι τῇ πρὸς τὴν γεῦσιν, τὸ ὕδωρ
ἀξιῶσαι λαμβάνειν, καὶ τούτου γευόμενον, ἀκριβῶς ἔχειν ἐν τῇ μνήμῃ, καὶ μάλιστα τοῦ καθαρωτά-
του ὕδατος, καὶ μηδεμίαν ὧν προειρήκαμεν ἐμφαίνοντος ποιότητα, μήτε γλυκύτητα, μήτε δριμύτη-
τα, μήτε ὀξύτητα, μήτε πικρότητα, καὶ πρὸς τούτοις ἔτι, μήτε ἱκανῶς θερμοῦ, μήτε ὑπερβαλ-
λόντως ψυχροῦ. ἐντεῦθεν γὰρ ὁρμώμενος ἑτοιμότερον ἐπί τε τὴν τῶν ἀμυδρῶν χυμῶν ἀφίξῃ διά-
γνωσιν, ἐπί τε τὴν τῶν, ὡς ἐγὼ μὲν φημὶ, μετρίως γλυκέων. ὡς δὲ ἄλλοι τινὲς, ὑδατωδῶν. οἷός ἐστι ὅ,
τε χλωρῶν καλάμων, καὶ ἀγρώστεως χυλὸς, πυρῶν τε καὶ κριθῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν τῶν συμμέ-
τρως γλυκέων. ὁποῖον τέ σοι τὸ ἀποιότατον, ὕδωρ θερμότητός τε καὶ ψυχρότητος ἐπιφανοῦς ἐστὶ, μέ-
σην ὡς οἷόν τε μάλιστα κατάστασιν ἔχον, ἢ καὶ μικρόν τι ῥέπον εἶναι τὸ ψυχρόν. εἰ δὲ τὸ τοιαύτην
50 γεῦσιν ἔχον, οὐχ ὑγρὰν, ἀλλὰ ξηρὰν ἔχει τὴν σύστασιν, ἀνάγκη γεῶδες ὑπάρχειν αὐτὸ, καὶ ξη-
ραίνειν ἀδήκτως. ὀνομάζεται δὲ τὰ τοιαῦτα, ἐμπλαστικὰ, καθάπερ ἄμυλον, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν
ἀκριβῶς πεπλυμένων μεταλλικῶν, πομφόλυξ. ψιμμύθιον. καδμία. κιμωλία. σάμιος ἀ-
στὴρ. καὶ τὰ παραπλήσια. τινὰ δὲ ἐξ αὐτῶν οὐ γεώδη μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑδατώδη τὴν φύσιν ἐστί.
ἔνια δὲ καὶ ἀέρος οὐκ ὀλίγου ἐν ἑαυτοῖς ἔχουσι, γλίσχρα μὲν ταῦτα καὶ διὰ τοῦτο ἐμπλαστικὰ,

διττὴ γὰρ τῶν ἐμπλαστικῶν φαρμάκων ἡ φύσις, ἡ μὲν ἑτέρα γεώδης ἀκριβῶς καὶ ξηρά, ἡ δὲ ἑτέρα
γλίσχρα μὲν πάντως, μικτὴ δὲ ἐξ ὕδατος καὶ γῆς, καὶ τὰ πολλὰ καὶ ἀέριος, ὥσπερ τὸ γλυκὺ ἔλαιον·
τὸ δὲ τοῦ ᾠοῦ τὸ λευκόν, ὅμοιον μέν πως, γεωδέστερον δὲ ἐλαίου, καὶ τὸ τυρῶδες τοῦ γάλακτος, ἐμπλα-
στικὸν ἐστί, καὶ ἡ τοῦ ὑὸς πιμελή, ταύρου μὲν γὰρ καὶ τράγου πιμελὴ ἤτοι στέαρ, δριμὺ καὶ γεωδέστερον,
τῆς τῶν ὑῶν πιμελῆς, χηνὸς δὲ καὶ ἀλεκτρυόνος ἐστὶ μὲν καὶ θερμοτέρα καὶ ξηροτέρα τῆς τῶν ὑῶν, ἀλ-
λὰ λεπτομερής τε καὶ οὐδαμῶς γεώδης. αἱ γοῦν πιμελαὶ εἰ μή που δριμύτητά τινα ἔχουσιν, ἐμπλαστι-
καί τε τῶν πόρων εἰσί, καὶ μᾶλλον αἱ ξηρότεραί τε καὶ γεωδέστεραι. τοιοῦτος δὲ ἐστὶ καὶ ὁ πεπλυμένος
ἀκριβῶς κηρός. τὰ μὲν οὖν ἐμπλαστικὰ φάρμακα, τοιαῦτα. τὰ δὲ στύφοντα γεώδη τε ἐστὶ καὶ παχυ-
μερῆ ταῖς τῶν ὄγκων συστάσεσι. ψυχρὰ δὲ ταῖς ποιότησι. τὰ δὲ ὀξέα, λεπτομερῆ τε τοῖς σώμασι. ψυ-
χρὰ δὲ ὡσαύτως τοῖς στύφουσιν. ὅσα δὲ τοῖς χυμοῖς ἐμφέρεται γεώδη μόρια, κατατηκόμενα ταῦτα
καὶ συνάγονται, καὶ ἀποξηραίνονται τὰ νοτερὰ τῶν τῆς γλώττης αἰσθητικῶν μορίων, τραχύτερα μὲν ὄν-
τα, στρυφνὰ φαίνεται. ἧττον δὲ τραχύτερα αὐστηρά, καὶ ὀρθῶς ψυχρὰν τὴν κρᾶσιν τῶν τοιούτων χυμῶν
εὑροῦμεν. ἐπεὶ δὲ ἀνωμάλως ξηραίνει, ἔστι γὰρ ἣν τὸ τραχυνόν, εἴη ἂν πάντως καὶ γεώδης. ὁμαλῶς γὰρ
πᾶν τὸ ὑδατῶδες διεξέρχεται τὰ σώματα, καὶ διασπασθέν, πάλιν ῥᾳδίως ἑνοῦται. τὸ δὲ γεῶδες
διασπᾶται μέν, οὐ μὴν ῥᾳδίως συνέρχεται. καὶ μέντοι καὶ τὸ περὶ τῆς αἰσθήσεως ἴδιον, ἑκατέ-
ρου πάθους ἀναμνησθέντι σοι, τοῖς αὐτοῖς μαρτυρήσει. ταχεῖα μὲν γὰρ ἡ τῶν χυμῶν τῶν ὀξέων διέ-
ξοδος ἐν τοῖς αἰσθητικοῖς μορίοις ἐμφαίνεται γιγνομένη, βραδεῖα δὲ ἡ τῶν στρυφνῶν. καὶ τὰ μὲν ὀ-
ξέα, διὰ βάθους τῶν σωμάτων ἐνεργεῖ, καὶ φαίνεται μᾶλλον, ἐπιπολῆς δὲ τὰ στρυφνά. ἐπειδὰν δὲ δο-
κιμάζειν ἐθέλοις ἐνέργειαν εἰλικρινοῦς στρυφνότητος, εἰ μὲν γευομένῳ σοι φαίνεται στρυφνὸν ἅμα καὶ
δάκνον αὐτό, τουτὶ μὲν ἀπολιπεῖν σε κελεύω τὸ εἶδος, ἔρχεσθαι δὲ ἐπὶ τὸ στρυφνὸν ἄνευ τοῦ δάκνειν, καὶ
μὴ δὲ ὀξύ, μὴ δὲ γλυκύ, μὴ δὲ πικρόν, ἀλλ᾽ ὡς οἷόν τε μάλιστα μίαν ἔχον ποιότητα καὶ δύναμιν ἐπιμεμι-
γμένην τῇ στύψει. περιττὸν γὰρ καὶ μάταιον εἰς πεῖραν ἄγειν τὸ τοιοῦτον φάρμακον. ἄδηλον γὰρ εἴτε διὰ
τὴν στύψιν, εἴτε διά τινα τῶν ἐπιμεμιγμένων αὐτῇ ποιοτήτων, εἴτε δι᾽ ἀμφοτέρας ἐνήργησε περὶ τὸ πλη-
σιάζον αὐτῷ σῶμα. χαλκῖτις οὖν καὶ μίσυ, καὶ χάλκανθος, καὶ λεπὶς χαλκοῦ, καὶ σῶρι, καὶ πρὸς τούτοις
ἔτι τὸ τῶν ζωγράφων, ἀρμενιακόν, ὑδράργυρός τε, καὶ ἕτερα στύφοντα μυρία, ὅμοια δὲ καὶ δάκνον-
τα, δρῶσι μὲν κατ᾽ ἀμφοτέρας τὰς ποιότητας εἰς ἕκαστον τῶν ὁμιλούντων σωμάτων, οὐ μὴν δι-
δάξαι γε ἡμᾶς δύναται σαφῶς, εἴτε διὰ τὴν στύψιν ἔχει τὸ καίειν, εἴτε διὰ τὴν δριμύτητα. ἔνδοθεν
γὰρ τοῦ σώματος εἰ ληφθείη τὰ τοιαῦτα παχυμερῆ ὄντα καὶ μᾶλλον τῇ δυνάμει θερμά, καὶ διὰ τοῦτο
ἐκπυρούμενα τῷ χρόνῳ κατὰ τὴν ἐν τῷ σώματι τοῦ ζῴου μεταβολήν, ὁμοίως τοῖς διαπύροις λίθοις ἢ
σιδήροις, ἑλκοῖ καὶ καίει τὰ κατὰ τὴν γαστέρα, μὴ δὲ ἀναδοθῆναι δυνάμενα διὰ βάρος. ἄμεινον οὖν γε-
νέσθαι πολλῶν ἐφεξῆς ἄλλων ἐπισκοπούμενον εἰλικρινῆ στύψιν ἰδίᾳ καθ᾽ ἑαυτὴν ὡς οἷόν τε μάλιστα, κἀ-
πειδὰν εὕρῃς τοιαύτην, οὕτως ἤδη κρίνειν ἐκεῖνο τὸ φάρμακον ταῖσδε, αἷς πρόσθεν ἤκουσας μεθόδοις
ὅτι εἰ γευσαμένῳ σοι φαίνοιτο βαλαύστιον, ἢ κηκίς, ἢ κύτινος, ἢ ὑποκιστίς, ἢ ἀκακία, ἢ ῥοῦς, ἢ τι τοιοῦ-
τον ἕτερον ἀκριβῶς εἶναι στρυφνόν, εὔδηλον δὲ ἑτέραν ποιότητα μηδεμίαν ἔχον, ἐξετάζειν ἐπὶ τῶν
τοιούτων ἤδη, καὶ βασανίζειν ἀκριβῶς ἐνέργειαν στύψεως. τὸ μὲν οὖν στρυφνὸν σῶμα, γεῶδές τε
ἐστὶ καὶ ψυχρόν, ἐκλυθήσεται δὲ ἐξ ἀνάγκης τριχῶς, ἢ θερμαινόμενον, ἢ ὑγραινόμενον, ἢ συναμ-
φότερον ἅμα πάσχον. ἂν μὲν οὖν θερμαίνηται μόνον, οὐκ ἔσται μὲν οὔθ᾽ ὑγρότερον, οὔτε μαλακώτε-
ρον, ἀλλὰ σκληρότερον μὲν ὄν, ἐπικτήσεται γλυκύτητα, καθάπερ αἱ τῶν δρυῶν βάλανοι, καὶ μάλιστα
αἱ ὀνομαζόμεναι κασταναι. ἂν δὲ ὑγραίνηται μόνον, ἂν μὲν παχυμερής τε καὶ ὑδατώδης ἡ ὑγρότης εἴη,
αὐστηρὸν ἀποτελεσθήσεται, τὸ γὰρ στῦφον ἐκλυόμενον, τὸν αὐστηρὸν ποιεῖ χυμόν, παντὸς γὰρ χυμοῦ δύναμιν
ἡ ὑδατώδης ὑγρότης ἀμβλύνει. ἂν δὲ λεπτομερής τε καὶ ἀερώδης ὑγρότης προσγένοιτο, ὀξὺ ἀποτε-
λεσθήσεται, τὸ γὰρ λεπτομερὲς ψυχρόν, ὀξεῖαν ἀπεργάζεται ποιότητα. ἂν δὲ ὑγραίνηταί τε ἅ-
μα καὶ θερμαίνηται, μετὰ μὲν ὑδατώδους ὑγρότητος, εἰς γλυκύτητα τὴν μετάπτωσιν ἴσχει, μετὰ δὲ
ἀερώδους εἰς λιπαρότητα. οἱ γὰρ ἀπὸ τῶν δένδρων καρποί, ὅσοι γλυκεῖς ἡμῖν φαίνονται πεπανθέν-
τες ἄρτι γινόμενοι, στρυφνοί τε εἰσὶ καὶ ξηροὶ ταῖς συστάσεσι, καὶ κατὰ τὴν τοῦ γεννῶντος δένδρου ἑκά-
στου φύσιν, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, γίνονται μὲν ὑγρότεροι. προσλαμβάνουσι δὲ ἔνιοι ὀξύτητα, τῇ στρυ-
φνότητι, καὶ ταύτην ἀποτιθέμενοι κατὰ βραχύ, γλυκεῖς αὖθις γίνονται τελειούμενοι. τινὲς δέ, οὐδὲ
ἐπὶ τοῖς δένδροις, ἀλλ᾽ ἀφαιρούμενοι, μετὰ χρόνον ἀπολαμβάνουσι τὴν γλυκύτητα. ἄλλοι δὲ τινὲς οὐδὲ
διὰ μέσης ὀξύτητος, ἀλλὰ ἄντικρυς ἀπὸ τῆς στρυφνότητος ἐπὶ τὴν γλυκύτητα παραγίνονται, κα-
θάπερ ὁ τῆς ἐλαίας καρπός. τῷ θερμῷ δὲ πέττονται πάντες, διττῷ ὄντι τῇ φύσει, τῷ μὲν ἰδίῳ καὶ
ἐμφύτῳ ἑκάστου, τῷ δὲ ἔξωθεν ἀπὸ τοῦ ἡλίου προσγινομένῳ. ἀλλ᾽ εἴπερ στρυφνότεροι μὲν κατ᾽ ἀρχὰς εἰ-
σί, πεπαινόμενοι δὲ γίνονται γλυκεῖς, ἐκ θερμασίας μὲν ἡ γλυκύτης αὐτοῖς, ἐκ ψύξεως δὲ ἡ ὀξύ-
της, καὶ στρυφνότης ὑπῆρχε. καὶ πρόδηλον μὲν ἤδη γέγονεν, ὡς οἱ καρποὶ κατ᾽ ἀρχὰς ὄντες, στρυ-
φνοί, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, τινὲς μὲν γίνονται γλυκεῖς, τινὲς δὲ ὀξεῖς, τινὲς δὲ αὐστηροί, τινὲς δὲ ἀεὶ

μένουσι

μένουσι στρυφνοί, τινὲς δὲ ἀποτελοῦνται λιπαροί, καὶ δὴ κατὰ τὰς τῶν εἰρημένων ποιοτήτων ἐπι-
μιξίας, παμπόλλην ἔχουσι τὴν ποικιλίαν. στρυφνὰ μὲν οὖν ἄχρι τέλους εἰσὶν ὁ τῆς πρίνου καὶ κομά-
ρου, καὶ κρανέας καρπὸς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὅτι ψυχρὰ καὶ ξηρὰ, οἷα περ ἦν ἐξ ἀρχῆς, διαμένει, μό-
νον μὲν αὐξανόμενα, οὐδεμίαν δὲ ἀλλοίωσιν ἑτέραν ἐπικτώμενα. στρυφνὸς δὲ ἅμα καὶ γλυκὺς ὅ τε τῆς
μυρσίνης καὶ τῆς ἀχράδος, καὶ ὁ τῆς δρυὸς καρπός. αὐστηρὸς δὲ μόνον, ὁ τῶν ἀμιναίων ἀμπέλων καρ-
πὸς, καὶ οἶνος, καὶ ὅσοι τούτοις παραπλήσιοι. αὐστηρὸς δὲ ἅμα καὶ γλυκὺς, ὁ τοῦ φοίνικος καρπὸς,
καὶ τῶν οἴνων ὁ συρεντῖνος, καὶ ὅσοι γλυκύτητα τῇ στύψει συμμεμιγμένην ἔχοντες. γλυκὺς δὲ
μόνον ἐστὶν, ὁ θηραῖος, καὶ ὁ σκυβελίτης, καὶ τὸ σίραιον, ὃ καλοῦσιν ἕψημα, ὅσα τε ἄλλα τούτοις ἔοικε.
λιπαρὸς δὲ ἅμα καρπὸς καὶ χυλὸς, ἀκριβῶς μὲν ὁ τῆς ἐλαίας ἐστὶν, ἤδη δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες, ἐξ
10 ὧν ἔλαιον σκευάζεται. ὥσπερ δὲ ὁ στρυφνὸς χυμὸς ἐν τῷ χρόνῳ, γλυκύτερος μὲν πρῶτον, ἑξῆς δὲ καὶ
δριμύτερος καὶ πικρότερος ἀποτελεῖται, καὶ τελευτῶν ἐκπικροῦται, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὅ τε
ῥιτώσας χυλὸς ὀξύτερος εὐθὺς γίνεται, καὶ εἰ τελέως ἀποψυχθείη, ταχέως ὀξύνεται, οἵ τε εὐθὺς ἐν
τῇ συγκομιδῇ τῶν καρπῶν πολλῆς ὑγρότητος πληρωθέντες, οἵ τε ἄλλως ὕδατος προσλαβόντες,
ὀξεῖς ἑτοίμως οἱ τοιοῦτοι γίνονται ἐπὶ μικραῖς προφάσεσιν. εἰ γὰρ ἡ ὄμφαξ μὲν ὀξεῖα, γλυκεῖα δὲ
ἡ σταφυλὴ, καὶ τὸ πεπαίνεσθαι τοῖς καρποῖς ἅπασι παρὰ τῆς ἡλιακῆς ἐγγίνεται θερμότητος, εὔδη-
λον ὡς τὸ μὲν ἀτελέστερον καὶ ψυχρότερον, ὀξύ. τὸ δὲ τελεώτερον καὶ θερμότερον, ὑπάρχει γλυ-
κύ. ὅταν οὖν ὁ οἶνος ἐν τῷ ψύχεσθαι ἀποξύνηται, πρόδηλον ὡς εἰς τὸν αὐτὸν πάλιν ἐπανέρχεται
χυμὸν, ἐξ οὗ παρεγένετο λέγω δὲ τοῦ ὄμφακος. διενήνοχε μέντοι τοσοῦτον κατὰ τὴν δύναμιν, τοῦ τῆς
ὄμφακος χυλοῦ, τὸ ὄξος, ὅτι τῷ μὲν ὄξει προσέρχεταί τις ἐκ σηπεδονώδους θερμότητος, δριμύ-
20 της. ὁ δὲ τῆς ὄμφακος χυλὸς οὐκ ἔχει τὴν ἐπίκτητον θερμότητα, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ τὴν δριμύτητα
τοῦ ὄξους, διὰ τοῦτο καὶ λεπτομερέστερον ἐστὶ τὸ ὄξος τοῦ τῆς ὄμφακος χυλοῦ, ὡς ἡ αἴσθησις τῶν λε-
γομένων μαρτυρεῖ, ἡ δὲ τοῦ ὄξους δριμύτης οὐκ ἱκανή ἐστιν ἐκνικῆσαι τὴν ἀπὸ τῆς ὀξύτητος ψύξιν, εἰς
δὲ τὸ τῆς διεξόδου τάχος, ὑπηρετεῖ. ὅσον γὰρ ἐστὶ τὸ θερμὸν τοῦ ψυχροῦ πορειμώτερον, εἰς τοσοῦτον
καὶ ὁ δριμὺς χυμὸς τοῦ ὀξέος ἑτοιμότερον διεξέρχεται τῶν αἰσθητικῶν σωμάτων τοὺς πόρους. ὥς τε
ὁ μὲν δριμὺς, οἷον ὁδοποιεῖ φθάνων, ὁ δὲ ψυχρὸς οὐκ εἰς μακρὸν ἕπεται. καὶ τούτῳ τὸ τῆς αἰσθή-
σεως ἐπίμικτόν τε καὶ δυσερμήνευτον, οὐχ ἁπλῶς ψυχρὸν ἀποφαίνεσθαι τὸ ὄξος συγχωρεῖ, αἰ-
σθανόμεθα γὰρ ἐν αὐτῷ τινὸς πυρώδους δριμύτητος. ἡ δὲ ἐκ τῆς ἑπομένης ὀξύτητος ψύξις ἀμαυροῖ
καὶ κατασβεννύουσι παραχρῆμα τὴν δριμύτητα, καὶ διὰ τοῦτο πολὺ πλείων ἐστὶν ἡ ἐκ τῆς ψύξεως αἴ-
σθησις, ἤπερ ἡ ἐκ τῆς θερμότητος. καὶ γὰρ ὥρᾳ θέρους πίνοντες ὀξύκρατον ἔνιοι, σαφῶς ἐμψύχον-
30 ταί τε καὶ ἄδιψοι διατελοῦσιν. ἐπειδὴ δὲ τὸ δίψος διττῶς γίνεται, τὸ μὲν ὑγρότητος ἐνδείᾳ, τὸ δὲ
πλεονεξίᾳ θερμότητος, τὸ ἐπὶ ξηρότητι γινόμενον, οὐκ ἰᾶται, τὸ δὲ ἐπὶ θερμότητι γινόμενον ἰᾶ-
ται. ὑγραίνειν μὲν γὰρ οὐ δύναται ὄξος καθ' αὑτὸ, ψύχει δὲ οὐκ ἀγεννῶς. οὐκοῦν οὐδὲ τὴν ἐπὶ ξηρᾷ
δυσκρασίᾳ δίψαν, οὔτε τὴν ἐπὶ θερμῇ καὶ ξηρᾷ δυνατὸν ποτὲ ἰᾶσθαι πινόμενον ὄξος. εἰ δὲ συνδρά-
μοι ποτὲ εἰς ταυτὸν ὑγρότης θερμότητι, τῆς τοιαύτης δίψης ἄριστον ἴαμα ὄξος ἔσται. τοῖς δ' ἄλλως δι-
ψῶσιν ἔν τε καύσοις πυρετοῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις [illegible] ἅπασιν, καὶ τοῖς ἐν θέρει καὶ θάλπει
σφοδρῷ, σύνθετος ἡ διάθεσις ἐστὶν ἐκ θερμότητός τε καὶ ξηρότητος, ὥς τε εἰκότως αὐτοῖς σύνθετον
ἐστὶ καὶ τὸ ἴαμα ἐξ ὄξους καὶ ὕδατος. τὸ μὲν ὄξος, οὐκ ἀγεννῶς ψύχον, καὶ πάντῃ ῥᾳδίως διεξερχό-
μενον τῇ λεπτομερείᾳ. τὸ δὲ ὕδωρ πρὸς τὸ ψύχειν ἔτι καὶ ὑγρότατον ἁπάντων ὑπάρχον, οὐδὲν γάρ
ἐστιν ὑγρότερον ὕδατος. κατὰ δὲ τῶν ἀποκαιομένων ὑποχονδρίων, ἄμεινον τοῦ ὄξους ἐστὶν, ὁ τοῦ ὄμ-
40 φακος χυλὸς, ἔξωθεν ἐπιτιθέμενος αὐτῷ τε τῷ μηδεμίαν ἔχειν βιαίαν καὶ πληκτικὴν ἕξιν, μή τε ἐπί-
μικτον δακνώδη θερμότητα. δέονται γὰρ οἱ οὕτω πάσχοντες, παρηγορηθῆναι μὲν ἀβιάστως, ἔξωθεν δὲ
μηδεμίαν ἐπικτήσασθαι δακνώδη δριμύτητα. ὁ τοίνυν τῆς ὄμφακος χυλὸς, οὐκ ὀξὺς μὲν μόνον ἐστὶν, ἀλλὰ
καὶ στρυφνὸς καὶ γὰρ ὡς προείρηται πάντες σχεδὸν, οἱ τῶν δένδρων καρποὶ κατὰ τὴν πρώτην γένεσιν, στρυφνοὶ
γευομένοις εἰσίν. οὐ μόνον δὲ τὸ ὀξὺ ψυχρόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ τὸ στρυφνὸν, καὶ τὸ αὐστηρόν. καὶ εἴ τις γεύσαιτο ποτὲ
κυδωνίων μήλων, ἢ μυρτῶν, ἢ μεσπίλων, οἶδε μὲν δὴ σαφῶς ἑτέραν τὴν ἀπὸ τῶν ὀξέων ἡμῖν ἐν τῇ
γλώσσῃ γινομένην αἴσθησιν. ἑτέραν δὲ τὴν ἀπὸ τῶν στρυφνῶν ἢ αὐστηρῶν. τὰ μὲν γὰρ στύφοντα, συνωθεῖν
ἔσω φαίνεται τὸ μόριον, ὧν ψαύει ἐκ παντὸς μέρους ὁμαλῶς, δι' ὃ ἐκθλίβονταί τε καὶ πιλοῦνται καὶ συνά-
γονται. τὰ δὲ αὐστηρὰ κατὰ βάθους τε δύεσθαι δοκεῖ καὶ τραχεῖαν τινὰ καὶ ἀνώμαλον αἴσθησιν ἐπάγειν, ὥς
τε ἀναξηραίνοντα, πᾶσαν ἐξωθεῖσθαι τὴν ἰκμάδα τῶν αἰσθητικῶν μορίων. ὥς τε ἑτέραν εἶναι τὴν τῶν πα-
50 θῶν ἰδιότητα, μή τε ῥηθῆναι σαφῶς δυναμένην ἐπί τε τῶν στυφόντων ἡμᾶς σωμάτων, καὶ τῶν αὐστηρῶν χυμῶν.
ἀλλ' ὅς τις γε αὐτὸς ἐστὶν, οἶδεν ὃ λέγω ἐκ τῶν ἤδη προειρημένων ὁρμώμενος. πᾶν μὲν οὖν σῶμα στρυφνὸν τό,
τε τῶν ἄλλων ποιοτήτων καθαρεῦον ἀεὶ πειρώμενος, εὗρον ψυχρόν. τὸ δὲ γλυκὺ πᾶν, θερμόν ἐστι, καὶ οὐκ ἀμέ-
τρως ὑπερβαίνει τὴν ἐν ἡμῖν θερμότητα. ἀλλ' ὥσπερ τὸ θερμὸν ὕδωρ οὐ ψαύοντες ἡδόμεθα, καὶ μάλιστα
ὅταν ὦμεν ἐρριγωκότες, ἄχρι μὲν τοῦ διαχεῖν πεπηγότα πρὸς τοῦ ψυχροῦ τὰ μόρια τοῦ σώματος, ἐκθερμαῖνον

ἡμᾶς, οὐ μὴν διαλῦόν γε οὐδὲ τέμνον αὐτῶν τὸ συνεχὲς ἥδιστόν γε ἐστὶ καὶ ὠφελιμώτατον. οὕτω καὶ
πᾶν γλυκὺ ἔδεσμα, θερμὸν μὲν ὑπάρχει πάντως, οὐ μὴν ἐπὶ πλέον γε ἥκει θερμότητος ὡς ἀνιᾶν,
ἀλλ' ἐν τοῖς ὅροις μένει τοῦ διαχέοντος, καὶ ὁμαλύνοντος, καὶ μαλάττοντος. τὰ γὰρ φέροντα σύμπαν-
τα, σύμφυτά τε ἐστὶ καὶ οἰκεῖα ταῖς ὅλαις τῶν φερομένων οὐσίαις. εὐθὺς δὲ τούτοις ὑπάρχει δηλο-
νότι συμμέτρως εἶναι θερμοῖς, ὡς πρὸς τὰ φερόμενα σώματα. καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἐδεσμάτων τε
καὶ φαρμάκων, οὐκ ἓν εἶδος ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις. κατὰ γὰρ τὴν οἰκείαν ἕκαστον αὐτῶν οὐσίαν τε ἅμα
καὶ διάθεσιν, ἥδεταί καὶ ὠφελεῖται πρὸς ἀμφοῖν. ἀλλ' εἴπερ οὕτως ταῦτα ἔχει, τὸ μὲν ἧττον γλυκὺ
τῶν ἐδεσμάτων, ἧττόν ἐστι θερμόν. τὸ δὲ μᾶλλον γλυκὺ τοσοῦτον θερμότερον ὅσον καὶ γλυκύτερον. εἰ δὲ
εἰς ἀμετρίαν ἐκπέσοι θερμότητος οὐδὲ γλυκὺ τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' ἤδη φαίνεται πικρόν, ὥσπερ τὸ μέλι
10 παλαιούμενόν τε καὶ ἐπὶ πλέον ἑψόμενον, καὶ ἕκαστον τῶν ἄλλων γλυκέων. τὰ γὰρ ὅμοια ταῖς κράσεσι
τῶν φερομένων σωμάτων χωρὶς ἑψήσεώς τε καὶ σκευασίας, ἤδη φαίνεται γλυκέα. τὰ δὲ ἀνόμοια,
πάντα μὲν ἀηδῆ πρὶν σκευασθῆναι. δεῖται δὲ τὰ μὲν θερμὰ, τῷ ψυχρῷ κολασθῆναι. τὰ δὲ ἱκανῶς
ψυχρὰ, τῆς τῶν θερμαινόντων ἡδυσμάτων μίξεως καὶ πυρός. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ὑγρότητι
μὲν κολάζεται, ὅσα γεώδη τε καὶ ξηρά, ἢ προσήκει ξηρότητι δὲ τὰ πλέον ὑγρὰ καὶ ὑδατώδη. τὸ μὲν οὖν
γλυκὺ πρὸς τὸ θερμὸν ὑπάρχειν μᾶλλον ἢ ἧττον, ἐξ ἀνάγκης δήπου καὶ ὑγρὸν, ἢ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐστί.
τὸ δὲ οἷον ὑπεροπτηθέντος τούτου γινόμενον πικρὸν, ὅμοιον τιτάνῳ καὶ τέφρᾳ, ξηρὸν καὶ θερμὸν
ἐξ ἀνάγκης ἀποτελεῖται. καὶ μὲν δὴ καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ῥύπτειν τε πέφυκεν ἅπαν τὸ πικρὸν, καὶ κα-
ταθραύειν, καὶ τέμνειν τοὺς γλίσχρους καὶ παχεῖς χυμοὺς, ὥσπερ ἡ τέφρα, καὶ τὸ νίτρον. ὅτι δὲ ξη-
ρός ἐστι τὴν κρᾶσιν ὁ πικρὸς χυμὸς καὶ γεώδης, κἀκ τοῦ δυσσηπτότατα πάντων εἶναι τὰ πικρὰ καὶ
20 οὐδαμῶς σκώληκάς τε καὶ τὰ ἄλλα ζῷα γεννᾶν. οἷα δὴ πέφυκεν ἐν ῥίζαις τε καὶ βοτάναις καὶ
καρποῖς σηπομένοις ἐγγίνεσθαι, πάρεστι συλλογίσασθαι. μάλιστα γὰρ ὁρῶμεν ἐν τοῖς ὑγροῖς σώμα-
σι, καὶ σκώληκας καὶ σηπεδόνας ἐγγινομένας. τὰ δὲ ἀκριβῶς πικρὰ, καλῶ δὲ οὕτως, ὅσα μη-
δεμιᾶς ἑτέρας ποιότητος αἰσθητῆς μετέσχηκεν, ἅπασι σχεδὸν τοῖς ζῴοις, οὐκ ἀνθρώποις ἐστὶ μόνον ἄ-
βρωτα, τὸ πᾶν μὲν ζῷον ὑγρὸν, ἢ μᾶλλον, ἢ ἧττον ὑπάρχειν, ξηρὰ δὲ εἶναι τὰ πικρὰ, τέφρᾳ καὶ
κονίᾳ παραπλησίως. ὥσπερ οὖν τὸ μὲν ἀκριβῶς γλυκὺ τρέφει. τὸ δὲ εἰλικρινῶς πικρὸν, ἄτροφον,
οὕτω τὸ μεταξὺ τρέφει μᾶλλον, ἀλλ' ἧττον τοῦ γλυκέος. πλησίον δ' ἐστὶ ὁ ἁλυκὸς χυμὸς τοῦ πικροῦ, καὶ
γὰρ καὶ γεώδεις ἀμφότεροι καὶ θερμοὶ, διαφέρουσι δ' ὅμως ἀλλήλων οὐκ ἀσαφεῖ διαφορᾷ. ἐν τῷ
λελεπτῦνθαι μὲν, καὶ κατειργάσθαι μᾶλλον ὑπὸ θερμότητος καὶ ξηρότητος, τὸ πικρόν. οὕτω δὲ καὶ
αὐτῶν τῶν ἁλῶν. ὅσοι μὲν σκληροί τε εἰσὶ καὶ πυκνότεροι, καὶ γεωδέστεροι, τοιοῦτοι δέ εἰσιν ὀλί-
30 γου δεῖν οἱ ὀρυκτοὶ πάντες, ἧττον δὲ θερμοὶ ὄντες καὶ λεπτομερεῖς. ὅσοι δὲ εὔθρυπτοι καὶ χαῦνοι, λε-
πτομερέστεροί τε ἅμα καὶ θερμότεροι τὴν δύναμιν εἰσί, καί τινες αὐτῶν ὑπόπικροι, μεταξύ πως ὑ-
πάρχοντες ἁλῶν τε τῶν σκληρῶν, καὶ ἀφρονίτρου. καὶ ὅτι αὖ ἁλυκὸν ἐπὶ πλεῖον ἐκθερμαίνῃς, εὐθὺς
ἔσται πικρόν. οὕτω δὲ καὶ τὸ τῆς ἀσφαλτίτιδος λίμνης ὕδωρ, ἣν νεκρὰν ὀνομάζουσι θάλατταν, ἐν κοί-
λῳ καὶ θερμῷ χωρίῳ περιεχόμενον, ἐξοπτώμενόν τε ὑπὸ τοῦ ἡλίου, γίνεται πικρόν, διὰ τοῦτό γε
καὶ θέρους μᾶλλον ἢ χειμῶνος ἐστὶ πικρόν. καὶ εἰ ἀρυσάμενος τις αὐτοῦ καταθείη ἐν ἀγγείῳ κοίλῳ ἐν
προσηλίῳ τόπῳ ὥρᾳ θέρους, αὐτίκα μᾶλλον πικρότερον ἑαυτοῦ φαίνοιτό σοι γεγονός. φαίνεται γὰρ
ἐν ἐκείνῳ τῷ ὕδατι, μήτε ζῷον ἐγγινόμενον, μήτε φυτὸν, ἀλλὰ καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἐμβαλλόντων ποτα-
μῶν μεγίστους καὶ πλείστους ἐχόντων ἰχθύας, καὶ μάλιστα τοῦ πλησίον ἱεριχοῦντος, ὃν ἰορδάνην ὀνομά-
ζουσιν οὐδεὶς τῶν ἰχθύων ὑπερβαίνει τὰ στόματα τῶν ποταμῶν, κἂν εἰ θηρεύσας τις ἐμβάλλοι τῇ λί-
40 μνῃ, διαφθειρομένους, ὄψεται ῥᾳδίως, διὰ τοῦτο καὶ νεκρὰν τὴν λίμνην ἤτοι λιμνοθάλασσαν ὀνομά-
ζουσιν. οὕτως τό γε ἀκριβῶς πικρὸν, ἅπασιν ἐστὶ τοῖς φυτοῖς καὶ τοῖς ζῴοις πολέμιον αὐχμῶδές τε
καὶ ξηρὸν τὴν φύσιν. οἷόν περ αἰθάλη ὑπὸ τῆς κατοπτήσεως γινόμενον. περὶ μὲν οὖν τῶν πικρῶν χυ-
μῶν τῆς δυνάμεως ἀφορισάμενοι, καὶ τμητικοὺς αὐτοὺς εἰπόντες εἶναι καὶ ῥυπτικοὺς καὶ λεπτυν-
τικοὺς, καὶ δηλονότι θερμοὺς εἰς τοσοῦτον, ὡς μήπω καίειν, ἐπὶ τοὺς δριμεῖς αὖθις ἴωμεν τῷ λόγῳ, καὶ
πρῶτον μὲν θερμοὺς ἀκριβῶς αὐτοὺς εἴπωμεν. εἶτα διαβρωτικούς τε καὶ καυστικοὺς, ἐσχαρωτικούς τε
καὶ συντηκτικοὺς κατὰ τοῦ δέρματος ἐπιτιθεμένους ἔξωθεν. εἴσω δὲ τοῦ σώματος λαμβανομένους,
ὅσοι μὲν ὅλαις ταῖς οὐσίαις ἐναντιώτατα διάκεινται πρός τινα ζῷα, σηπτικοὺς πάντας εἶναι καὶ
δηλητηρίους ἐκείνων τῶν ζῴων. ὡς κανθαρεῖς, καὶ βούπρηστις ἀνθρώπου. ὅσοι δὲ κατὰ τὴν ἀμετρίαν τῆς
θερμότητος μόνης. εἰ μὲν παχύτεροι καὶ γεώδεις εἶεν, ὡς ἀρσένικον, καὶ σανδαράχη, καὶ τὰ ὅμοια,
50 ἑλκωτικοὺς τῶν ἐντὸς εἴπομεν, εἰ δὲ λεπτομερεῖς οἷα ἐστὶ τὰ ζωνήθη σπέρματα, δαῦκος, καὶ ἄνισον καὶ
τὰ παραπλήσια οὐρητικοὺς καὶ ἱδρωτικοὺς καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν τμητικοὺς καὶ διαφορητικούς. συναιροῦν-
ται δέ τινες ταῖς τε ἐκ τοῦ θώρακος ἀναπτύσεσι, καὶ ταῖς τῶν καταμηνίων φοραῖς. ὅσοι δὲ δριμεῖς
χυμοὶ, οὐ μόνον ἰσχυρᾷ θερμότητι διαλάττειν τῶν πικρῶν ἐοίκασιν, ἀλλὰ καὶ τῷ τοὺς μὲν πικροὺς ἅπαν-
τας οὐ θερμοὺς μόνον, ἀλλὰ καὶ ξηροὺς τὴν κρᾶσιν ὑπάρχειν παραπλησίως τῇ τέφρᾳ. ἐν δὲ τοῖς

δριμέσιν

δριμέσιν ὅσοι γε οὐκ εἰσὶ πικροί, πολλὴν γ' ἐνίοτε μεμῖχθαι τὴν ὑγρότητα, καὶ διὰ τοῦτο ἐσθίειν ἡ-
μᾶς οὐκ ὀλίγα τῶν δριμέων. ἐπεὶ δὲ καὶ περὶ χυμῶν ἁπάντων εἴρηται τὰ εἰκότα, λείποιτο ἂν ἔτι
καὶ περὶ τῶν ἀτμῶν εἰπεῖν. οἱ μὲν δὴ πλεῖστοι τῶν ἀτμῶν, τοῖς χυμοῖς αὐτοῖς ἡμᾶς ὁμοίως διατιθέα-
σι. τά τε γὰρ ὀξέα πάντα, καὶ πρὸς τούτοις τὸ ὄξος αὐτὸ, τὴν ὄσφρησιν καὶ τὴν γεῦσιν ὡσαύτως κινεῖ. τὰ
δὲ δριμέα καθάπερ τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρόμμυα, καὶ ταῦτα οὐδὲν ἧττον τῆς γεύσεως ἀνιᾷ τε καὶ
δάκνει τὴν ὄσφρησιν. οὕτω δὲ καὶ καθ' ἕκαστον τῶν ἄλλων ὁμοία σχεδὸν ἡ τῆς ὀσμῆς αἴσθησις ἐστὶ τῆς
γεύσεως. ὥστε ἐνίων σωμάτων οὐδὲ γευσάμενοι ποτὲ, καθάπερ τῆς κόπρου γινώσκειν πεπείσμε-
θα τὴν ποιότητα, καὶ κατὰ τοῦτό γε τὴν ἀρχὴν, οὐδὲ ἐπιχειροῦμεν τῶν τοιούτων γεύεσθαι,
τῷ πάνυ σφόδρα πιστεύειν τῇ ὀσφρήσει. καὶ μέντοι καὶ τῶν εὐωδῶν ἐδεσμάτων, ὅσα διασαπέν-
10 τα κατὰ τὴν ὀσμὴν ἡμᾶς ἀνιᾷ, ταῦτα εὐθέως ἀπορρίπτομεν, οὐδὲ ἐπιχειροῦντες γεύεσθαι. καὶ
σχεδὸν ἤδη πάντων ὁμολογοῦσιν ἀλλήλαις, ὄσφρησις καὶ γεῦσις, εἰς δύο δὲ ταύτας ἀνάγομεν προ-
σηγορίας, τὰ πλεῖστα τῶν ὀσφρητικῶν εὐώδη καὶ δυσώδη προσαγορεύοντες. εὐώδη μὲν ἀνάλογον
τοῖς πρὸς τὴν γλῶτταν γλυκέσι. δυσώδη δὲ τοῖς μὴ γλυκέσιν. ἔοικε δὲ τῶν οὐκ ὀσμωδῶν σωμάτων
ἤτοι παντελῶς ἀπορρεῖν ὀλίγον, ἢ τοῖς ὄγκοις ἀσύμμετρον, ὡς ἤδη τῶν ἁλυκῶν, καὶ μάλιστα τῶν
στρυφνῶν. παχυμερὴς γὰρ καὶ ψυχρὰ ἡ οὐσία τῶν στρυφνῶν, ὥστε εἰκὸς καὶ τὸ ἀπορρέον αὐτῶν,
ὀλίγον τε εἶναι καὶ παχὺ, καὶ οἷον γεῶδες τοῖς ὄγκοις. καὶ διὰ τοῦτο μηδὲ ἐμπίπτειν ταῖς ἀνα-
πνοαῖς εἰς τὸν ἐγκέφαλον. ὅθεν οὐδὲ ἀσφαλές ἐστι διὰ ὀσμῆς τεκμαίρεσθαι τι περὶ τῆς κράσεως αὐ-
τῶν, ὥσπερ ἐκ τῆς γεύσεως. τὰ μὲν γὰρ ἄοσμα, παχυμερῆ ταῖς οὐσίαις. ἀλλ' οὔπω δῆλον ὅπως ἔχει
θερμότητός τε καὶ ψύξεως. τὰ δὲ ὀσμώδη λεπτομερῆ τε πῶς ἐστι καὶ θερμά. τὸ μέντοι ποσὸν ἢ τῆς
20 λεπτομερείας, ἢ τῆς θερμότητος, οὐκέτι ἐκ τῆς ὀσμῆς ἐνδείκνυται, ἀλλ' ἐκ τῆς γεύσεως. τὸ δὲ μηδὲν
ἐνδείκνυσθαι σαφὲς ὑπὲρ τῆς κράσεως τὰ ὀσμώδη, ἡ ἀνωμαλία τῆς οὐσίας αὐτῶν, αἰτία γίνεται.
καὶ διὰ τοῦτο ἤδη τοῦ ῥόδου ἐκ τῆς ὀσμῆς οὐκ ἔστι τεκμαίρεσθαι περὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ ποιο-
τήτων. ἤδη δὲ τῆς γεύσεως ἅπαντα ὁμοίως τὰ μόρια τῶν γευστῶν σωμάτων, προσπίπτει τῇ γλώττῃ,
καὶ κινεῖ τὴν αἴσθησιν ἕκαστον αὐτῶν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν. λέγω δὴ τὸ ἐν αὐτῷ στρυφνὸν, ὅπερ ἐστὶ
γεῶδες καὶ παχυμερὲς ψυχρόν. καὶ τὸ πικρὸν ὃ δὴ λεπτομερές τέ ἐστι καὶ θερμόν. καὶ τρίτον ἤδη
τούτοις τὸ ὑδατῶδες ψυχρὸν ἐξ ἀνάγκης. ὥστε οὐκ ἀσφαλὲς, ὡς εἴρηται, περὶ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρ-
μάκων δυνάμεως ἁπάσης, διὰ ὀσμῆς τεκμαίρεσθαι. ἔτι δὲ μᾶλλον οὐδὲ ἐκ τῶν χρωμάτων ἐστὶ στοχά-
σασθαι περὶ τῆς τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δυνάμεως. καθ' ἑκάστην γὰρ χρόαν εὑρίσκεται καὶ θερ-
μὰ καὶ ψυχρὰ, καὶ ξηρὰ καὶ ὑγρά. καθ' ἕκαστον μέντοι γένος, ἢ σπέρματος, ἢ ῥίζης, ἢ χυλοῦ, δυνα-
30 τόν ἐστι καὶ ἐκ τῆς χροιᾶς, ἔνδειξίν τινα λαμβάνειν τῆς κράσεως. οἷον αὐτίκα κρόμμυον, καὶ σκίλλα,
καὶ οἶνος εἰς ὅσον ἂν ἦ λευκότερα, καὶ ἧττον εἰσὶ θερμά. τά τε ὑπόξανθά τε καὶ κιρρὰ, θερμό-
τερα. καὶ πυροὶ δὲ καὶ ὦχροι, καὶ φάσουλοι. καὶ ἐρέβινθοι. καὶ τῆς ἴρεως ῥίζα. καὶ ἡ τῆς ἀσφο-
δέλου καὶ πολλῶν ἄλλων, ὅμοιόν τι πεπόνθασιν. ἐν ἑκάστῳ γὰρ γένει τὸ ἐπίπαν, ὅσα κιρρὰ καὶ ἐρυ-
θρὰ καὶ ξανθὰ, θερμότερα τῶν λευκῶν ἐστί. ὥστε εἴ τι καὶ ἐντεῦθεν ἐγχωρεῖ περὶ φαρμάκων δυνά-
μεως τεκμαίρεσθαι, προσκείσθω τῷ λόγῳ. κάλλιστον μὲν οὖν, ὡς εἴρηται καὶ δέδεικται πολλάκις, ἐκ τῆς
διωρισμένης πείρας ἐξευρίσκειν τὰς δυνάμεις ἑκάστου. οὐ γὰρ ἂν σφαλείης οὐδὲν ἐν τῇδε, πρὶν μέν-
τοι τῇ πείρᾳ διαγνῶναι τὴν δύναμιν ἡ γεῦσις ἐνδείκνυται τὰ πολλὰ, συνεπιμαρτυρούσης, ὡς εἴ-
ρηται, βραχέα καὶ τῆς ὀσμῆς. τούτων δὲ ἁπάντων ὥσπερ καὶ ἑτέρων τινῶν χρησιμωτάτων, ἐν κε-
φαλαίῳ τὴν σύνοψιν ποιήσομαι, μετὰ τὸ διελθεῖν με κατ' εἶδος ὡς οἷόν τε, τὰς καθόλου δυνάμεις
40 τε καὶ ἑκάστου ἐνεργείας. ἐπεὶ δὲ τὰ φάρμακα τὰ μέν ἐστιν ἐκ ζώων, ἢ φυτῶν, ἢ καρπῶν, ἢ τινὲς
ὀποὶ τούτων, ἢ χυλοί. τὰ δὲ ἐκ τῶν μεταλλικῶν λαμβάνεται, κάλλιον ἔδοξέ μοι περὶ τῶν φυτῶν
πρῶτον διαλεχθῆναι, οὐ πάντων δηλονότι τῶν καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην, ἀλλ' ὅσων ἡμεῖς πεῖραν
ἔχομεν, ὅτι τε πλεῖστον ἐστὶν αὐτῶν τὸ γένος, ἰσχυρότατόν τε τὴν δύναμιν. εἶθ' ἑξῆς καὶ περὶ τῶν με-
ταλλευομένων εἰπεῖν, καὶ οὕτως ἤδη τὰ τῶν ζώων ἀφικέσθαι μόρια.

Α'βρότονον.

Θερμόν ἐστι καὶ ξηρὸν τὴν δύναμιν ἐν τῇ τρίτῃ που τάξει καὶ ἀποστάσει, μετὰ τὰ σύμμετρα τεταγμέ-
νον. πικρὸν δὲ τῇ γεύσει ἱκανῶς. ὁ δὲ τοιοῦτος χυλὸς ἐνδείκνυτο, γεώδης μὲν ὢν τὴν οὐσίαν, ὑπὸ δὲ θερ-
μότητος δαψιλοῦς λελεπτύνθαι. ὥστε καὶ θερμαίνειν καὶ ξηραίνειν οὐκ ἀγεννῶς. ὅθεν ἑψημέ-
νη ἡ κόμη τῆς βοτάνης σὺν τοῖς ἄνθεσιν ἐν ἐλαίῳ, καὶ ἀλειφομένου τοῦ ἐλαίου ἤδη τῶν κατὰ περίο-
50 δον ῥίγει ἁλισκομένων πρὸ τῆς εἰσβολῆς ἧττον ῥιγώσουσιν. ἀναιρεῖ δὲ καὶ ἕλμινθας τὸ ἀφέψημα
αὐτοῦ πινόμενον, καὶ διὰ κλυστῆρος ἐνιέμενον μᾶλλον τοῦ ἀψινθίου. ἐλαχίστης δὲ μετέχει στρυφνότητος
τινὸς τὸ ἀβρότονον, καὶ διὰ τοῦτο καὶ κακοστόμαχον. δύο δὲ εἴδη εἰσὶ τοῦ ἀβροτόνου. τὸ μὲν ἄρρεν. τὸ δὲ θῆλυ.

Α'βρότονον κεκαυμένον.

Θερμὸν καὶ ξηρὸν τὴν δύναμιν ἐστὶ, ἔτι μᾶλλον κολοκύνθης [?] ξηρᾶς κεκαυμένης, καὶ ἀνήθου ῥίζης.

ἐκεῖνα μὲν ἐν ἕλκεσιν ὑγροῖς τε ἅμα καὶ χωρὶς φλεγμονῆς τετελειωμένοις ἁρμόττει. καὶ διὰ τοῦτο μάλι-
στα καὶ τοῖς ἐν ποσθῇ αἰδοίου ἁρμόζειν δοκεῖ. τοῦ δὲ κεκαυμένου ἀβροτόνου ἡ τέφρα, δακνώδης ἅπασιν
ἕλκεσιν ὑπάρχει, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς ἀλωπεκίας ἁρμόττει σὺν ἐλαίῳ κικίνῳ, ἢ ῥαφανίνῳ, ἢ σικυω-
νίῳ, ἢ σχοινίνῳ, ἢ παλαιῷ διευόμενον.

Ἄγνος ἢ λυγός.

Τούτου τοῦ θάμνου τὰ φύλλα, καὶ τὰ ἄνθη, καὶ τὸ σπέρμα, θερμὰ καὶ ξηρὰ μὲν τὴν δύναμιν ἐστὶ κα-
τὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν, λεπτομερῆ δὲ ἱκανῶς. ἔστι δὲ ἐδώδιμος ὁ καρπός, καὶ θερμαίνει σαφῶς
μετὰ τοῦ κεφαλαλγὴς ὑπάρχειν. εἰ δὲ φρυχθείη, ἧττον ἅπτεται τῆς κεφαλῆς. φῦσαν δὲ ὀλίγην δί-
δωσι τῷ σώματι, καὶ ταύτην ξηραίνουσαν μὲν καὶ θερμαίνουσαν. ἄφυσον δὲ ἱκανῶς, καὶ διὰ τοῦτο καὶ
10 τὰς ἀφροδισίας ὁρμὰς ἐπέχει, διὸ οὐ μόνον ἐσθιόμενον καὶ πινόμενον πρὸς ἁγνείαν πεπίστευται
συντελεῖν, ἀλλὰ καὶ ὑποστρωννύμενον. καὶ πρὸς ὑπαρ δὲ καὶ σπλῆνας σκιῤῥουμένους καὶ ἐμφραττό-
μενα τὸ σπέρμα τοῦ ἄγνου μᾶλλον ἁρμόττει, ἢ περ τὸ πήγανον.

Ἄγρωστις.

Ἀγρώστεως ἡ ῥίζα μετρίως ἐστὶ ψυχρὰ καὶ ξηρὰ καὶ διὰ τοῦτο κολλητικὴ τῶν ἐναίμων ἑλκῶν. αὕτη δὲ
ἡ πόα καταπλασσομένη ψύχει μὲν οὐκ ἰσχυρῶς, ὑγρότητος δὲ καὶ ξηρότητος ἐν τῷ μέσῳ καθέστηκε. τὸ
δὲ ἐν τῇ ῥίζῃ δακνῶδές τε καὶ λεπτομερές, ἐστὶ μὲν ὀλίγον, ἔστι δὲ ὅτε εἴωθε καὶ λίθους θρύπτειν, εἴ-
περ τις αὐτὴν ἀφεψήσας πίνοι. τὸ δὲ σπέρμα τῆς μὲν ἐν παντὶ τόπῳ εὑρισκομένης ἀσθενές, τῆς δὲ ἐν παρ-
νασσῷ, διουρητικόν τε ἐστὶ καὶ ῥεύματα ξηραίνει γαστρὸς καὶ στομάχου, δύναμίς τε αὐτοῦ ξηραντική τε
καὶ λεπτομερὴς καὶ ὑπόστυφος.

Ἀκακία.

20 Τῆς τρίτης μὲν τάξεως ἐστὶ τῶν ξηραινόντων, τῆς δὲ δευτέρας τῶν ψυχόντων, ἐπειδὰν πλυθῇ, εἰ
δὲ ἄπλυτος, τῆς πρώτης, οὐκ οὖσα γὰρ ὁμοιομερής, ἔχει τινὰ μόρια παρεσπαρμένα λεπτομερῆ καὶ
θερμὰ κατὰ τὴν πλύσιν ἀποχωροῦντα.

Ἀκαλύφη, ἢ καὶ κνίδη.

Ἀκαλύφης τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπός, διαφορητικῆς ἱκανῶς εἰσὶ δυνάμεως, ὥς τε καὶ θερμαίνειν σφο-
δρῶς. ἰᾶται γοῦν καὶ φύματα καὶ παρωτίδας, καὶ τὰ ἐκ θώρακος καὶ πνεύμονος ἀνάγει τῶν ὑγρῶν
τὰ παχέα τε καὶ γλίσχρα. ἔχει δέ τι καὶ φυσῶδες, ὡς καὶ τὰς πρὸς συνουσίας ὁρμὰς ἐπεγείρειν, καὶ
μάλιστα ὅταν μετὰ γλυκέος πίνηται τὸ σπέρμα. κοιλίαν δὲ ὑπάγειν μετρίως, τῷ δὲ ῥύπτειν τε καὶ
χαράσσειν, οὐ τῷ καθαίρειν. καὶ τὰ γαγγραινώδη δὲ καὶ τὰ καρκινώδη, καὶ ὅλως ὅσα ξηρανθῆναι
δεῖται, χωρὶς τοῦ δάκνεσθαι, προσηκόντως ἰᾶται.

Ἄκανθα.

Ἡ δὲ μελάμφυλλον, ἡ δὲ παιδέρωτα, τὰ μὲν φύλλα αὐτῆς διαφορητικὴν μετρίως ἔχει τὴν δύναμιν, ἡ
30 δὲ ῥίζα ξηραντικὴν ἀτρέμα καὶ λεπτομερῆ.

Ἄκανθα λευκή, ἣν ἔνιοι λευκάκανθαν καλοῦσι.

Ταύτης ἡ ῥίζα, ξηραντικὴ μετρίως καὶ στύφουσα, διὸ καὶ κοιλιακοὺς καὶ στομαχικοὺς ὠφελεῖ, καὶ
τὰς τοῦ αἵματος ἀναγωγὰς ἐπέχει, καὶ τὰ οἰδήματα καταπλασσομένη προστέλλει, καὶ ὀδόντας
ἀλγοῦντας ὀνίνησιν, εἴ τις διακλύζοιτο τῷ ἀφεψήματι. τὸ δὲ σπέρμα λεπτομεροῦς τε καὶ θερμῆς
ἐστὶ δυνάμεως, ὥς τε καὶ τοῖς σπωμένοις ἁρμόττει πινόμενον.

Ἄκανθα αἰγυπτία.

Ἐκ ταύτης ἡ ἀκακία κατασκευάζεται, στυπτική τε καὶ ξηραντικὴ τὴν δύναμιν, ὥς τε καὶ ῥοῦν γυ-
ναικεῖον ὀνίνησι, καὶ τὰ καθ' ἕδραν ἕλκη ἐμφυσωμένη εἰς οὐλὴν ἄγει.

Ἄκορον.

40 Ἀκόρου ἡ ῥίζα τῆς τρίτης ἐστὶ τάξεως τῶν θερμαινόντων καὶ ξηραινόντων, καὶ λεπτομερὴς τὴν σύ-
στασιν. κινεῖ γοῦν οὖρα, καὶ σπλῆνας ὠφελεῖ σκιῤῥουμένους. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς ἀποῤῥύπτει καὶ κα-
θαίρει τὰ παχέα τοῦ κερατοειδοῦς.

Ἀκόνιτον.

Ἀκόνιτον ἢ παρδαλιαγχές, παρέοικεν μὲν τῇ ἀγρίᾳ ἰσάτιδι. σηπτικῆς δὲ ἐστὶ καὶ δηλητηριώδους δυ-
νάμεως, ὅθεν αὐτὸ φυλακτέον ἐν ἐδέσματι λαβεῖν ἢ ποτῷ, πρὸς μέν τοι τὸ ἀποσῆψαί τινα τῶν ἐκ-
τὸς σώματος, ἢ καθ' ἕδραν, ἐπιτήδειον ἐστί. χρησιμωτέρα δὲ ἡ ῥίζα ἐστὶ εἰς ταῦτα. λέγεται δὲ ὁ χυ-
λὸς τῆς πόας ἄτειχον εἶναι.

Ἀκτή.

Ἀκτή, ἥ τε μεγάλη καὶ δενδρώδης, καὶ ἡ χαμαιάκτα καλουμένη, ξηραντικῆς ἀμφότεραι δυνάμεως
εἰσί, κολλητικῆς τε καὶ μετρίως διαφορητικῆς, ὠφελεῖ δὲ ὑδρωπικοὺς τὸ ἀφέψημα τῆς ῥίζης πι-
νόμενον.

Ἅλιμον ἢ ἁλμυρίς.

50 Τούτου τοῦ θάμνου τοὺς βλαστοὺς ἐσθίουσι τινές, καὶ εἰς ἀπόθεσιν θησαυρίζουσιν, ἔστι δὲ καὶ σπέρμα-
τος καὶ γάλακτος γεννητικόν, κατὰ τὴν γεῦσιν, ἁλυκόν τέ τι, καὶ στύφον ἔχον, καὶ δῆλον ὡς
ἀνομοιομερές, τὸ δὲ πλεῖστον αὐτοῦ τῆς οὐσίας, θερμὸν εὐκράτως ὑπάρχει, μεθ' ὑγρότητος ἀνα-
τρέπτου τε καὶ φυσώδους ἀτρέμα. τῆς δὲ ῥίζης ∠ α. ποθεῖσα σὺν μελικράτῳ, σπάσματα, ῥή-
γματα, στρόφους παύει, καὶ γάλα κατασπᾷ.

Ἄγχουσαι τέσσαρες.

Οὐ τῆς αὐτῆς ἅπασαι δυνάμεως. ἡ μὲν γὰρ ὀνοκλεία προσαγορευομένη, στύφουσαν ἅμα καὶ ὑπόπικρον ἔχει τὴν ῥίζαν ἱκανῶς, ὡς καὶ πυκνοῦσαι τὰ σώματα καὶ μετρίως λεπτῦναί τε, καὶ ἀπορρύψαι, καὶ ἀποπλῦναι τοὺς χολώδεις τε καὶ ἁλμυρώδεις χυμούς. οὕτω δὲ καὶ ἰκτερικοῖς καὶ σπληνικοῖς καὶ νεφριτικοῖς, ὠφέλιμος ὑπάρχει. καὶ ψύχει δὲ ἱκανῶς, ὅθεν καταπλασσομένη, μετὰ ἀλφίτων, ἐρυσίπελας ὠφελεῖ. ἀπορρύπτει δὲ καὶ ἔξωθεν ἐπιτιθεμένη, καὶ διὰ τοῦτο ἀλφοὺς καὶ λέπρας ἰᾶται σὺν ὄξει. τὰ δὲ φύλλα τῆς βοτάνης, ἐστὶ μὲν ἀσθενέστερα τῆς ῥίζης, οὐκ ἀπήλλακται δὲ τοῦ ξηραίνειν τε καὶ στύφειν, ὅθεν καὶ διαρροίας ἰᾶται σὺν οἴνῳ πινόμενα. καὶ ἡ λυκοψὸς δὲ προσαγορευομένη, τοῖς ἐρυσιπέλασιν ὁμοίως ἁρμόττει, καὶ ῥίζαν ἔχει στυπτικωτέραν ὀνοκλείας. τῆς δὲ ὀνοχείλου τε καὶ ἀλκιβιαδίου καλουμένης ἡ δύναμις ἐστὶ φαρμακωδεστέρα, καὶ ἐχιοδήκτοις ἱκανῶς ἁρμόττει, καταπλαττομένη τε καὶ ἐπιπλαττομένη καὶ ἐσθιομένη. ἡ δὲ τετάρτη μικρὰ καὶ σχεδὸν ἀνώνυμος, παραπλησία μέν ἐστι τῇ ἀλκιβιαδίῳ. πικροτέρα δὲ πλεῖον ἐστὶ καὶ μᾶλλον φαρμακωδεστέρα, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς τὰς πλατείας ἕλμινθας ἐπιτηδεία. πλῆθος ὀξυβάφου σὺν ὑσώπῳ καὶ καρδάμῳ πινομένη.

Ἀγαρικόν.

Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν καὶ διαφορητικὴν καὶ πάχους τμητικήν, διακαθαίρει τε τὰς ἐν τοῖς σπλάγχνοις ἐμφράξεις, καὶ διὰ τοῦτο ἰκτεριῶντας ἰᾶται, τοὺς ὑπ᾽ ἐμφράξει τῇ καθ᾽ ἧπαρ οὕτω κάμνοντας. ὀνίνησι δὲ καὶ τοὺς ἐπιληπτικούς, καὶ ῥίγη τὰ κατὰ περίοδον, ὅσα παχέων ἐστὶν ἢ γλίσχρων χυμῶν ἔγγονα. ὠφελεῖ δὲ καὶ τοὺς ὑπὸ τῶν κατὰ ψῦξιν ἀδικούντων θηρίων, ἢ δηχθέντας, ἢ νυγέντας, ἔξωθεν κατὰ τοῦ πεπονθότος τόπου, ἐπιτιθέμενον καὶ πινόμενον, ὅσον ὀξάπιον α᾽ μετ᾽ οἴνου, ἔστι δὲ καὶ καθαρτικόν.

Ἀδίαντον.

Ἀδίαντον ξηραίνει. λεπτύνει. διαφορεῖ καὶ γὰρ ἀλωπεκίας δασύνει, καὶ ταῖς ἐκ θώρακός τε καὶ πνεύμονος ἀναπτύσεσι τῶν γλίσχρων καὶ παχέων χυμῶν, οὐ σμικρὰ συντελεῖ, καὶ ῥεύματα κοιλίας ἵστησι. μέσον δέ ἐστι κατὰ θερμότητα καὶ ψυχρότητα τὴν κρᾶσιν.

Ἀγήρατον.

Δυνάμεως ἐστὶ διαφορητικῆς, καὶ ἠρέμα πως ἀφλεγμάντου.

Ἀείζωον.

Ἀείζωον ἑκάτερον, καὶ τὸ μικρὸν καὶ τὸ μέγα, ξηραίνει μὲν ἐπ᾽ ὀλίγον, ὅσον καὶ στύφει μετρίως. ἐμψύχει δὲ οὐ μετρίως, ἔστι γὰρ τῆς τρίτης ἀποστάσεώς τε καὶ τάξεως τῶν ψυχόντων, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας, καὶ πρὸς τὰς ἐκ ῥευμάτων φλεγμονὰς ἁρμόττει.

Αἰγίλωψ.

Διαφορητικὴν ἔχει δύναμιν, τάς τε ἤδη σκληρουμένας φλεγμονὰς καὶ αἰγίλωπας καὶ ἀλωπεκίας ἰᾶται θαυμαστῶς.

Αἶρα.

Θερμαίνει καὶ ξηραίνει ὡς ἐγγὺς εἶναι τῶν δριμέων, ἴρεως μᾶλλον, οὐκ ἔστι δὲ ὡς ἐκείνη λεπτομερής, ἀλλ᾽ ἀπολείπεται συχνῶς, καὶ κατὰ τοῦτο θείη ἄν τις αὐτήν, ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς τρίτης τάξεως τῶν θερμαινόντων, ἐν τέλει δέ, τῆς δευτέρας τῶν ξηραινόντων.

Αἴγειρος.

Αἰγείρου τὰ μὲν ἄνθη, θερμὰ τὴν δύναμιν, ἔστι δὲ ἐκ τῆς πρώτης καὶ γάλα κατὰ ταῦτα.

Ἀλόη.

Τῶν μὲν ξηραινόντων ἐστὶ φαρμάκων τῆς τρίτης τάξεως, τῶν θερμαινόντων δὲ ἤτοι τῆς πρώτης ἐπιτεταμένης, ἢ τῆς δευτέρας ἐκλελυμένης, στύφει δὲ μετρίως κατὰ τὴν γεῦσιν, καὶ πικρίζει ἰσχυρῶς. ὑπάγει δὲ γαστέρα τῶν ἐκκοπρωτικῶν καλουμένων οὖσα φαρμάκων. ἔστι δὲ εὐστόμαχον φάρμακον, εἴπερ τι καὶ ἄλλο, καὶ κόλπων κολλητικόν. ἰᾶται δὲ καὶ δυσεπούλωτα τῶν ἑλκῶν, καὶ μάλιστα τὰ κατὰ τὴν ἕδραν, καὶ αἰδοῖα τῷ ξηραίνειν ἀδήκτως. ὠφελεῖ δὲ καὶ τὰς φλεγμονὰς αὐτῶν ὕδατι διηθεῖσα, καὶ κολλᾷ τραύματα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἁρμόζει ὡσαύτως χρωμένῳ καὶ ταῖς ἐν στόματι καὶ ῥισὶ καὶ ὀφθαλμοῖς φλεγμοναῖς καὶ ὅλως ἀποκρούεσθαί τε ἅμα καὶ διαφορεῖν πέφυκε, μετὰ τοῦ καὶ ἀπορρύπτειν ὀλίγον εἰς ὅσον ἕλκεσι καθαροῖς ἀλύπως. τοὺς δὲ καθυγραινομένους συνεχῶς ὀφθαλμοὺς καὶ μάλιστα παίδων, ἀνεθεῖσα ὕδατι παχυτέρα, καὶ τοῖς κανθοῖς προσαγομένη παραδόξως ἰᾶται.

Ἄλυσσον.

Τὴν ἄλυσσον φασὶν εἶναι τὴν ἡράκλειαν προσαγορευομένην σιδηρίτην, ἥτις παρὰ τοὺς ὄρους φύεται πανταχοῦ ἔχουσα πορφυρίζον τὸ ἄνθος, καὶ τὰ φύλλα παχύτερα. ὠνόμασται δὲ οὕτως, διὰ τὸ θαυμαστῶς ὀνινάναι τοὺς ὑπὸ λυττῶντος κυνὸς δεδηγμένους. δυνάμεως δέ ἐστι μετρίως ξηραντικῆς καὶ διαφορητικῆς. ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικόν, ᾧ καὶ τοὺς ἀλφοὺς καὶ τὰς ἐφήλεις ἀποκαθαίρει.

Ἀλσίνη ἢ μυὸς ὦτα.

Ὁμοίαν ἔχει καὶ τοῦτο τὸ βοτάνιον τὴν δύναμιν ἐλξίνῃ ψύχουσάν τε καὶ ὑγραίνουσαν. ἔστι γὰρ οὐσίας ὑδατώδους ψυχρᾶς, διὸ καὶ χωρὶς στύψεως ἐμψύχει. αὕτη ἄρα καὶ πρὸς ζεούσας ἁρμόττει φλεγμονάς, καὶ ἐρυσιπέλατα μέτρια.

Ἀμάρακον.

Θερμαίνει μὲν οὐκ ἀγεννῶς. ξηραίνει δὲ οὐ σφοδρῶς. ἀλλ' ἐν τῇ θερμότητι, τῆς τρίτης ἐστὶ τάξεως, ἐν δὲ τῷ ξηραίνειν, τῆς δευτέρας.

Ἀβροσία.

Μεταπλαττομένη, δύναμιν ἔχει στύφουσάν τε καὶ ἀποκρουστικήν.

Ἄμι.

Ἄμεως τὸ σπέρμα, μάλιστα μέν ἐστι χρήσιμον, θερμαντικῆς καὶ ξηραντικῆς δυνάμεως ὑπάρχον κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερές. γευομένοις δὲ, ὑπόπικρόν τε καὶ δριμύ, καὶ δηλονότι διουρητικόν τε καὶ διαφορητικόν.

Ἀμάραντον.

Δυνάμεώς ἐστι λεπτυντικῆς καὶ τμητικῆς. ἔμμηνα οὖν ἄγει σὺν οἴνῳ ποθεῖσα ἡ κόμη, καὶ θρόμβους αἵματος τήκειν πεπίστευται, οὐ τοὺς ἐν γαστρὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν κύστει, σὺν οἰνομέλιτι πινομένη, καὶ πάντων δὲ ἁπλῶς ἐστὶ ῥευμάτων ξηραντικὴ πινομένη. κακοστόμαχος δ' ἐστί.

Ἀμόργη.

Τῆς δευτέρας ἐστὶ τάξεως τῶν θερμαινόντων καὶ ξηραινόντων ἐπιτεταμένης, οὕτω γέ τοι καὶ τὰ τῶν ξηρῶν τῇ κράσει σωμάτων ἕλκη θεραπεύει, τὰ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασι παροξύνει.

Ἀμπελόπρασον.

Μεταξὺ πράσου τε καὶ σκορόδου τὴν δύναμίν ἐστι, κακοστομαχώτερον δὲ τοῦ ἡμέρου ὑπάρχον, καὶ γλίσχρων χυμῶν τμητικώτερον, καὶ ἐκφρακτικὸν τῶν ἐμπεπλεγμένων ὀργάνων. ταύτῃ τοι καὶ οὖρα καὶ καταμήνια πολλάκις ἐκίνησεν, ὅταν ὑπὸ ψυχροῦ καὶ παχέος ἴσχωνται χυμοῦ.

Ἄμπελος λευκή,

Ἄμπελος λευκή, ἣν δὴ καὶ βρυωνίαν καλοῦσι, καὶ ψίλωθρον, οἱ μὲν πρῶτοι βλαστοὶ συνήθως ὑπὸ πάντων ἐσθίονται κατὰ τὸ ἔαρ, ὡς εὐστόμαχον ἔδεσμα, διὰ τὸ στύφειν, ὑπόπικρον δὲ καὶ δριμεῖαν ἀτρέμα ἔχουσι τὴν στύψιν, διὸ καὶ οὔρησιν κινεῖ. ἡ δὲ ῥίζα, ῥυπτικὴν καὶ ξηραντικὴν καὶ λεπτομερῆ δύναμιν ἔχει, καὶ συμμέτρως θερμήν, διὸ καὶ σπλῆνας τήκει σκιῤῥουμένους πινομένη τε καὶ ἔξωθεν ἐπιτιθεμένη μετὰ σύκων. καὶ ψώρας καὶ λέπρας ἰᾶται. ἡ δὲ μέλαινα παραπλησίως ἐστὶ κατὰ πάντα τῇ προειρημένῃ, πλὴν ἀσθενεστέρα.

Ἀμύγδαλα.

Τὰ μὲν πικρὰ φανερῶς τῆς λεπτυνούσης ἐστὶ δυνάμεως ὡς καὶ ἐφήλεις ἀποκαθαίρειν, καὶ ταῖς ἐκ θώρακος καὶ πνεύμονος ἀναπτύσεσι τῶν γλίσχρων τε καὶ παχέων χυμῶν, ἱκανῶς συντελεῖ. ἀλλὰ καὶ ἐκφράττει, καὶ καθαίρει τὸ ἧπαρ, καὶ σπλῆνα, καὶ κῶλον, καὶ νεφρούς, καὶ πλευρῶν ἀλγήματα παύει. καὶ τὸ δένδρον δὲ αὐτὸ σύμπαν, ὁμοίαν ἔχει τὴν δύναμιν, ὥστε καὶ τούτου τὰς ῥίζας ἑφθὰς ἐπιπλάττοντες ἀποκαθαίρουσιν ἐφήλεις. τὰ δὲ γλυκέα τῶν ἀμυγδάλων, ἀσθενέστερα τῶν πικρῶν ἐστί.

Ἀμμωνιακόν.

Ἀμμωνιακὸν μαλακτικῆς ἐστι δυνάμεως ἐπιτεταμένης, ὥστε καὶ τοὺς περὶ τὰ ἄρθρα πώρους διαλύειν, καὶ σπλῆνας ἐσκιῤῥωμένους ἰᾶσθαι, καὶ χοιράδας διαφορεῖν.

Ἄμωμον.

Ἔοικε τὴν δύναμιν ἀκόρῳ. πλὴν ὅτι ξηρότερόν ἐστι τὸ ἄκορον. πεπτικώτερον δέ πως τὸ ἄμωμον.

Ἀναγαλλίς.

Ἀναγαλλὶς ἑκατέρα, ἥτε τὸ κυανοῦν ἄνθος ἔχουσα, καὶ ἡ τὸ φοινικοῦν, ῥυπτικῆς ἱκανῶς ἐστὶ δυνάμεως, ἔχουσα τι καὶ ὑπόθερμον καὶ ἑλκτικόν, ὡς καὶ σκόλοπας ἐπισπᾶσθαι. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῶν ἐκ ῥινῶν καθαίρει τὴν κεφαλὴν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. καὶ καθόλου φαίην ξηραντικὴν ἔχουσι δύναμιν ἄδηκτον. ὅθεν καὶ τραύματα κολλῶσι, καὶ τοῖς σηπομένοις ἕλκεσι βοηθοῦσιν.

Ἀνδράχνη.

Ἐν μὲν τῇ τοῦ ψύχειν δυνάμει τῆς τρίτης ἐστὶ τάξεως καὶ ἀποστάσεως. ἐν δὲ τῇ τοῦ ὑγραίνειν, τῆς δευτέρας. ὀλίγου δὲ αὐστηροῦ μετέχει, διὸ καὶ ἀποκρούεται ῥεύματα, καὶ μάλιστα τὰ χολώδη καὶ θερμὰ μετὰ τοῦ μεταβάλλειν αὐτὰ καὶ ἀλλοιοῦν κατὰ ποιότητα, καὶ ἱκανῶς ψύχειν. ταύτῃ τοι καὶ τοὺς καυσουμένους ὀνίνησιν, εἴπερ τι ἄλλο, κατά τε τοῦ στόματος τῆς κοιλίας λεία ἐπιτιθεμένη, καὶ ὅλων τῶν ὑποχονδρίων. ἀλλὰ καὶ λειουμένη εὖ μάλα ἐπιβαλλομένου ὠοῦ ὠμοῦ, μετά τε τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ πυρροῦ, μιγνυμένου καὶ ῥοδίνου συμμέτρου, καὶ βραχέος ὄξους, καὶ ἀλειφομένου τοῦ παντὸς σώματος παραχρῆμα μὲν ῥᾳστώνην οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐπιφέρει ἤδη τῶν διακαῶς πυρεττόντων, καὶ παντάπασι σβεννύουσιν, ὡς μηκέτι αὐτοὺς ἐπιπαροξύνεσθαι. καὶ αἱμωδίας δέ ἐστιν ἴαμα. καὶ ὁ χυλὸς δὲ αὐτῆς ὁμοίας ἐστὶ δυνάμεως, ὥστε οὐ μόνον ἔξωθεν ἐπιτιθεμένη, ἀλλὰ καὶ πινομένη ἐμψύχει, τοῦτο μέντοι καὶ αὐτῇ τῇ βοτάνῃ συμβέβηκεν ὅλῃ βρωθείσῃ. διὰ δὲ τοῦ ὑποστύφειν, καὶ δυσεντερικοῖς ἐστὶν ἐπιτήδειον ἔδεσμα, καὶ γυναικείῳ ῥῷ, καὶ αἵματος ἀναγωγαῖς. εἰς ταῦτα μέντοι πολὺ δραστικώτερος ἐστὶν αὐτῆς τῆς πόας ὁ χυλός.

Ἀνεμῶναι.

Ἀνεμῶναι πᾶσαι δριμείας καὶ ῥυπτικῆς εἰσὶ δυνάμεως. ὅθεν ἥτε ῥίζα διαμασωμένη φλέγμα προσκαλεῖται. καὶ ὁ χυλὸς ἐκ ῥινῶν καθαίρει καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς οὐλὰς λεπτύνει. καὶ τὰ ῥυπαρὰ δὲ τῶν ἑλκῶν καθαίρουσιν αἱ ἀνεμῶναι, καὶ λέπρας ἀφιστῶσιν. ἔμμηνά τε προσκαλοῦνται προστιθέμεναι. καὶ κατασπῶσι γάλα.

Ἄνηθον.

Ἄνηθον θερμαίνει μὲν εἰς τοσοῦτον ὡς ἤτοι τῆς δευτέρας τάξεως ἐστὶν ἐκλελυμένης, ἢ τῆς πρώτης ἐπι-

τεταμένης

τεταμένης ἀπολαβεῖν. τῶν ξηραινόντων δὲ τῆς δευτέρας ἐστὶ τάξεως ἀρχομένης, ἢ τῆς πρώτης τελευτώσης. ἐναφεψόμενον δὲ ἐλαίῳ διαφορητικόν τε καὶ ἀνώδυνον, καὶ ὑπνοποιόν, καὶ πεπτικὸν ὠμῶν καὶ ἀπέπτων ὄγκων ὑπάρχει. καυθὲν δὲ τῆς τρίτης τάξεως γίνεται τῶν θερμαινόντων καὶ ξηραινόντων τε, καὶ διὰ τοῦτο πλαδαροῖς ἕλκεσιν ἐπιπαττόμενον, ὀνίνησι, καὶ μάλιστα τοῖς ἐν αἰδοίῳ. τὰ δὲ ἐπὶ τῆς ποσθῆς χρόνια, καὶ ἐπουλοῖ. ὑγρότερον δὲ δηλονότι καὶ ἧττον θερμόν, ἐστὶ τὸ χλωρὸν, ἔτι καὶ ἔγχυλον, ὥστε καὶ πεπτικώτερον μέν ἐστι τοῦ ξηροῦ μᾶλλον, καὶ ὑπνοποιὸν, διαφορητικὸν δὲ ἧττον.

Ἄνθεμις ἢ χαμαίμηλον.

Θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν πρώτην τάξιν. ἔστι δὲ λεπτομερὲς, καὶ διὰ ταῦτα διαφορητικὸν, καὶ ἀραιωτικὸν, καὶ χαλαστικὸν τὴν δύναμίν ἐστι. εἰ μὲν οὖν εἴη χλωρὸν, ἐναφεψεῖν αὐτὸ δεῖ τῷ ἐλαίῳ μὴ παρόντος δηλονότι τοῦ χαμαιμηλίνου ἐλαίου, ἐν ᾧ βραχὺ τὸ ἄνθος ἡλιώθη. εἰ δὲ ξηρὸν εἴη, ὄξει ὀλίγῳ προνοτισθὲν, ἔπειτα ἑψόμενον σὺν τῷ ἐλαίῳ, ἐπιτήδειον γίνεται, ἐφ᾽ ὧν οὔπω τέλεον ἡ ὕλη πέπαυται τῆς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀναφορᾶς. τὴν γὰρ οὖσαν ἐν τῇ κεφαλῇ διαφορεῖ, καὶ ἑτέραν οὐκ ἐπισπᾶται, ὅπερ οὐδενὶ τῶν ἄλλων συντέτυχε φαρμάκῳ. Νεχεψὼς δὲ ὁ αἰγύπτιος παρακελεύεται αὐτὸ τὸ ἄνθος καθαρὸν τοῦ χαμαιμήλου, ἀκμαιότατον συλλέγειν, καὶ κόπτειν ἐν ὅλμῳ, ἔπειτα λειοῦν εὖ μάλα ἐν θυίᾳ, καὶ ἀναπλάττειν τροχίσκους συμμέτρους, καὶ ξηραίνειν ἐν σκιᾷ ἀκριβέστατα, καὶ ἀποτίθεσθαι, ἐπὶ δὲ τῆς χρείας λειώσαντα τροχίσκον ἕνα καὶ ἐπιβάλλοντα ἐλαίου τοῦ πρωτείου τὸ ἀρκοῦν, χρίειν τὸ σῶμα ἀπὸ κεφαλῆς ἄχρι ποδῶν ἐπὶ τῶν πυρεττόντων πάντων, καὶ θάλπειν σκέπῃ. κινηθήσεται γὰρ ἱδρὼς φησὶ χρηστὸς ἐπὶ τῶν σωθησομένων, καὶ ἀπαλλαγήσονται τοῦ πυρετοῦ. πεπείραται γὰρ τοῦτο ἐπὶ πλείστων, καὶ ἁρμόδιόν ἐστι μάλιστα ἐν ὁδοιπορίαις ἔχειν τοῦτο, διὰ τὸ εὐμετακόμιστον, παρακελεύεται δὲ καὶ ποτίζειν τοὺς τροχίσκους, τοὺς πυρέττοντας ὅσον κύαθον α μεθ᾽ ὕδατος θερμοῦ.

Ἄνισον.

Ἀνίσου τὸ σπέρμα, μάλιστά ἐστι χρήσιμον, δριμὺ καὶ ὑπόπικρον ὑπάρχον, ὥστε ἐγγὺς ἥκειν τῇ θερμότητι τῶν καυστικῶν. ἔστι γὰρ κατὰ τὸ θερμαίνειν καὶ ξηραίνειν ἐκ τῆς τρίτης ἀποστάσεως, ταῦτ᾽ ἄρα καὶ οὐρητικόν ἐστι καὶ διαφορητικὸν, ἐμπνευματώσεις τε τὰς κατὰ γαστέρα ἵστησιν.

Ἀπαρίνη.

Ἀπαρίνην οἱ μὲν φιλάνθρωπον, οἱ δὲ ὀμφακόκαρπον ὀνομάζουσι. μετρίως ῥύπτει καὶ ξηραίνει, ἔχει δέ τι καὶ λεπτομερές.

Ἄπιον.

Ἀπίου μὲν τὰ φύλλα, καὶ οἱ ἀκρέμονες, αὐστηροί. ὁ δὲ καρπὸς ἔχει τι καὶ γλυκύτητος ὑδατώδους, ἐξ ὧν δήλη ἡ κρᾶσις ἐστὶν ἀνώμαλός τις ὑπάρχουσα κατὰ τὰ μόρια, καὶ διὰ τοῦτο ἐσθιόμενοι μὲν εὐστόμαχοι καὶ ἄδιψοι, καταπλαττόμενοι δὲ, ξηραίνουσί τε καὶ μετρίως ψύχουσιν, ὥστε ἔστω γε αὐτοῖς καὶ κολλῆσαι οἷόν τε τραῦμα.

Ἀχράδες.

Αἱ δὲ ἀχράδες ὀνομαζόμεναι, καὶ στύφουσι μᾶλλον καὶ ξηραίνουσι, καὶ διὰ τοῦτο κολλῶσι τραύματα μείζονα, καὶ ἀποκρούονται ῥεύματα καταπλαττόμεναι, καθὼς ἐν τῷ περὶ τῶν μήλων λόγῳ τελεώτατα ῥηθήσεται.

Ἀριστολοχία.

Ἀριστολοχίας ἡ ῥίζα, χρειωδεστάτη ἐστὶ πρὸς τὰς ἰάσεις, πικρὰ καὶ ὑπόδριμυς ὑπάρχουσα. λεπτομερεστάτη δὲ αὐτῶν ἐστὶν ἡ στρογγύλη, καὶ κατὰ πάντα δραστικωτέρα, διὸ ἐφ᾽ ὧν παχὺν χυμὸν ἰσχυρῶς δεῖ λεπτῦναι τῆς στρογγύλης ἐστὶ χρεία. διὰ τοῦτο καὶ τὰ δι᾽ ἔμφραξιν, ἢ πάχος, ἢ ἀπέπτου πνεύματος ἀλγήματα θεραπεύει, καὶ σκόλοπας ἀνάγει, καὶ σηπεδόνας ἰᾶται, καὶ τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν καθαίρει, καὶ ὀδόντας καὶ οὐλὰς ἐν ὀφθαλμοῖς, λαμπρύνει. βοηθεῖ δὲ καὶ ἀσθματικοῖς καὶ λύζουσιν, ἐπιληπτικοῖς τε καὶ ποδαγρικοῖς μεθ᾽ ὕδατος πινομένη. καὶ ῥήγμασι δὲ καὶ σπάσμασιν, εἴπερ τι ἄλλο φάρμακον, ἐπιτήδειόν ἐστι. τῶν δὲ ἄλλων δυοῖν ἡ μὲν κληματῖτις, εὐωδεστέρα μὲν, ὡς εἰς τὰ μύρα χρῆσθαι τοὺς μυρεψοὺς αὐτῇ, εἰς δὲ τὰς ἰάσεις ἀσθενεστέρα. ἡ δὲ μακρὰ, ἧττον λεπτομερής ἐστι τῆς στρογγύλης, οὐ μὴν οὐδὲ αὐτή γε ἄπρακτος. ἀλλὰ τῆς ῥυπτικῆς καὶ θερμῆς δυνάμεως ἐστι, διὰ τοῦτο καὶ ἕλκη σαρκοῖ, καὶ ταῖς τῶν ὑστέρων πυρίαις χρησιμωτέρα καθέστηκεν.

Ἄρακος.

Παραπλήσιόν ἐστι τὸ σπέρμα τοῦτο τῶν ἀράκων, τῷ τῶν λαθύρων, κατά τε τὴν χρῆσιν καὶ τὴν δύναμιν. σκληρότεροι δὲ καὶ διὰ τοῦτο δυσπεπτότεροι τῶν λαθύρων, οἱ ἄρακοι.

Ἄρκευθος.

Θερμὴ καὶ ξηρὰ, τῆς τρίτης τάξεως κατ᾽ ἄμφω. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῆς θερμὸς μὲν ὁμοίως. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν πρώτην τάξιν.

Ἀρνόγλωσσον.

Ἀρνόγλωσσον ψύχει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν, ἔχει δέ τι καὶ αὐστηρὸν, διὸ πρὸς ἕλκη κακοήθη καὶ ῥεύματα καὶ σηπεδόνας ἁρμόττει, καὶ διὰ τοῦτο καὶ πρὸς δυσεντερίας ποιεῖ, καὶ αἱμορραγίας ἵστησι, καὶ ἔτι διακαεῖς, ἐμψύχει. καὶ κόλπους παρακολλᾷ. ἔστι δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἑλκῶν προσφάτων τε ἅμα καὶ παλαιῶν ἴαμα. ξηραίνει γὰρ ἀδήκτως, καὶ μετέχει στύψεως μηδέπω ναρκούσης. καὶ ὁ καρπὸς δὲ αὐτοῦ καὶ ἡ ῥίζα παραπλησίας εἰσὶ δυνάμεως, πλήν γε ὅτι ξηροτέρας τε καὶ ἧττον

ψυχρᾶς. ἀλλ' ὁ μὲν καρπὸς λεπτομερέστατος. αἱ δὲ ῥίζαι παχυμερέστεραι. αὐτὰ δὲ τὰ φύλλα τῆς πόας ξηρανθέντα λεπτομερεστέρας τε καὶ ἧττον ψυχρᾶς γίνονται δυνάμεως. ταῦτ' ἄρα ταῖς μὲν ῥίζαις, καὶ πρὸς ὀδόντων ἀλγήματα χρώμεθα, διαμασσώμενοί τε καὶ διακλύσματι τῷ ἐξ αὐτῶν χρώμενοι. πρὸς δὲ τὰς καθ' ἧπαρ καὶ νεφροὺς ἐμφράξεις, καὶ ταύταις μὲν ἀλλὰ καὶ τοῖς φύλλοις, καὶ πολλῷ μᾶλλον ἔτι τῷ καρπῷ χρώμεθα.

Ἄρον.

Ἄρου ἡ ῥίζα τῆς πρώτης τάξεώς ἐστι τῶν θερμαινόντων. ἔστι δὲ καὶ ῥυπτικῆς δυνάμεως, ἀλλ' οὐκ ἰσχυρᾶς, ὥσπερ τὸ δρακόντιον. ἐσθιόμεναί τε αἱ ῥίζαι, τέμνουσι πάχος χυμῶν μετρίως, ὥς τε καὶ ταῖς ἐκ θώρακος ἀναπτύσεσιν ἐπιτήδειον. τὸ δὲ δρακόντιον εἰς ταῦτα ἐπιτηδειότερον. σκευάζεται δὲ καὶ ἐσθίεται, ὡς τὸ δρακόντιον ἀποζεννύμενον.

Ἀρτεμισίαι διτταί.

Θερμαίνουσιν ἀμφότεραι κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ξηραίνουσι δὲ ἢ κατὰ τὴν πρώτην τάξιν τεταμένην, ἢ τὴν δευτέραν ἀρχομένην. εἰσὶ δὲ καὶ λεπτομερεῖς μετρίως, ὥς τε καὶ πρὸς τοὺς ἐν νεφροῖς λίθους ἁρμόττειν μετρίως, καὶ εἰς πυρίας ὑστερῶν.

Ἄσαρον.

Ἀσάρου αἱ ῥίζαι, χρήσιμοι παραπλήσιαι μὲν ταῖς τοῦ ἀκόρου. ἐπιτεταμέναι δὲ μᾶλλον, ὥς τε ἐξ ὧν ὑπὲρ ἐκείνου προείρηται, καὶ περὶ τούτου χρὴ γινώσκειν.

Ἀσπάλαθος.

Ἀσπάλαθος ἐξ ἀνομοιομερῶν δυνάμεων σύγκειται, δριμέων τε καὶ στυφόντων. καὶ τοῖς μὲν δριμέσιν ἑαυτοῦ μέρεσι θερμαίνει. τοῖς δὲ αὐστηροῖς στύφει. ὥς τε ξηραίνει κατ' ἄμφω. καὶ διὰ τοῦτο πρὸς σηπεδόνας καὶ τὰ ῥεύματα χρήσιμος ὑπάρχει. πρὸς δὲ τὰ σηπόμενα ἐν τῷ στόματι οὖλα, ἐν οἴνῳ ἑψομένη, διάκλυσμα δίδοται θερμόν.

Ἀσπάραγος ἢ ἀσφάραγος ὡς Ἀθηναῖοι.

Ἀσπάραγος ὁ πετραῖος. ἢ μυάκανθος, ῥυπτικῆς ἐστι δυνάμεως, οὐ μὴν οὐδὲ θερμαίνει σαφῶς, οὐδὲ ψύχει. ταύτῃ τοι καὶ τῶν νεφρῶν καὶ ἥπατος ἐκφρακτικὸς ὑπάρχει, καὶ μάλιστα αἱ ῥίζαι τῆς βοτάνης καὶ τὸ σπέρμα. καὶ μὲν δὴ καὶ ὀδονταλγίας ἰᾶται, τῷ ξηραίνειν ἄνευ τοῦ θερμαίνειν.

Ἀσταφίς.

Ἡ μὲν ἥμερος πεπτικῆς ἐστιν ἅμα καὶ στυπτικῆς, καὶ διαφορητικῆς μετρίως μετέχει δυνάμεως. τὸν αὐτὸν γὰρ λόγον ἔχουσιν αἱ ἀσταφίδες πρὸς τὰς σταφυλάς, ὃν ἔχουσιν αἱ ἰσχάδες πρὸς τὰ σῦκα. καὶ αἱ μὲν γλυκύτεραι, θερμότεραι. αἱ δὲ αὐστηρότεραι, ψυχρότεραι. καὶ ἔτι μᾶλλον αἱ στρυφναί. τὸν μὲν οὖν στόμαχον ῥωννύουσιν αἱ αὐστηραί, καὶ τὴν κοιλίαν στεγνοῦσι. καὶ δηλονότι τῆς πρώτης μᾶλλον εἰσὶν αὐτῶν αἱ στρυφναί, μέσην δέ πως κατάστασιν ἐν αὐτῇ αἱ γλυκεῖαι ποιοῦσι, μήτε ἐκλύουσαι σαφῶς τὸν στόμαχον, μήτε ὑπάγουσαι τὴν γαστέρα. τό γε μὴν ἐκφρακτικὸν ὑπάρχει ταῖς γλυκείαις ἀεί, καὶ τὸ μετρίως ῥυπτικόν, ὅθεν τὰς μικρὰς κατὰ τὸ στόμα τῆς κοιλίας ἀμβλύνουσι δήξεις. αἱ γὰρ μείζους τῶν δήξεων γενναιοτέρων χρήζουσι βοηθημάτων. ἀμείνους ἐν δὲ ταῖς ἀσταφίσιν, αἱ λιπαρώτεραι, καὶ τὸν φλοιὸν ἔχουσαι λεπτόν. ἧττον δὲ ἰσχάδων αἱ ἀσταφίδες τὸ ὑπακτικὸν ἔχουσι καὶ τὸ ῥυπτικόν. εὐστομαχώτεραι δὲ εἰσὶν ἰσχάδων.

Ἀσταφὶς ἀγρία.

Ἡ δὲ ἀγρία ἀσταφὶς δριμείας ἰσχυρῶς ἐστι δυνάμεως, ὡς ἀποφλεγματίζειν καὶ ῥύπτειν σφοδρῶς. ὥς τε καὶ πρὸς ψώρας ἁρμόττει. μετέχει δὲ καὶ καυστικῆς τινος δυνάμεως.

Ἀσφόδελος.

Ἀσφοδέλου δὲ ἡ ῥίζα χρήσιμος, ὥσπερ ἄρου. καὶ ἀσάρου. καὶ δρακοντίου. ῥυπτικῆς τε καὶ διαφορητικῆς ὑπάρχει δυνάμεως, ὅθεν ἀφεψομένη μετ' οἴνου λευκοῦ παλαιοῦ, καὶ πινομένου τοῦ οἴνου θερμοῦ ἀκράτου, ὅσον κυάθου α. καταμήνια ἐπεχόμενα κινεῖ τάχιστα. καυθείσης δὲ αὐτῆς, ἡ τέφρα θερμοτέρα καὶ ξηραντικωτέρα γίνεται, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀλωπεκίας ἰᾶται.

Ἀτρακτυλίς.

Ἀτρακτυλὶς ἢ κνίκος ἄγριος. οἱ δέ, ἀνδρόσαιμον καλοῦσι ξηραντικῆς, καὶ μετρίως θερμῆς ὑπάρχει δυνάμεως.

Ἀτράφαξις.

Τῆς δευτέρας τάξεώς ἐστι τῶν ὑγραινόντων. τῆς πρώτης δὲ τῶν ψυχόντων, οὐ μετέχει δὲ στύψεως. ἀλλ' ἔστιν ὑδατώδης ὁμοίως τῇ μαλάχῃ, καὶ δὴ καὶ κατὰ τὴν γαστέρα διέρχεται. εἰσὶ δὲ αἱ κηπευόμεναι ὑγρότεραι τῶν ἀγρίων καὶ ψυχρότεραι, διὸ καὶ φλεγμοναῖς καὶ φυγέθλοις, ταῖς μὲν ἀρχομέναις τε, καὶ αὐξανομέναις αἱ κηπευόμεναι. ταῖς δὲ ἀκμαζούσαις καὶ παρακμαζούσαις, αἱ ἄγριαι συμφορώτεραι. ὁ δὲ καρπὸς, ῥυπτικῆς ἐστι δυνάμεως, ὅθεν καὶ πρὸς ἰκτερικοὺς τοὺς διὰ ἥπατος ἔμφραξιν, χρήσιμος ὑπάρχει.

Ἀψίνθιον.

Θερμὸν μέν ἐστι κατὰ τὴν πρώτην ἀπόστασιν. ξηρὸν δὲ κατὰ τὴν τρίτην. ὁ δὲ χυλὸς αὐτοῦ, πολὺ τῆς πόας θερμότερος, μετέχει δὲ καὶ στύψεως οὐκ ἀμυδρᾶς. καὶ μάλιστα τὸ ποντικόν, διὸ ῥύπτει, καὶ τονοῖ, καὶ ξηραίνει. καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοὺς ἐν τῇ κοιλίᾳ χολώδεις χυμοὺς ἐπί τε τὴν κάτω διαχώρησιν ἀπάγει, καὶ δι' οὔρων ἐκκενοῖ. μᾶλλον δὲ τὸ ἐν φλεψὶ χολῶδες δι' οὔρων καθαίρει. διὰ ταῦτα καὶ φλέγματος ἐν τῇ κοιλίᾳ περιεχομένου, οὐδὲν ὀνίνησιν. οὔπω δὲ καὶ εἰ κατὰ θώρακα καὶ πνεύμονα τύχοι. ἡ γὰρ στυπτικὴ δύναμις ἐν αὐτῷ τῆς πικρᾶς ἐστιν ἰσχυροτέρα, τῷ δὲ καὶ δριμύτητός τινος μετέχειν, πλείονι μέτρῳ, θερμόν ἐστιν, ἤπερ ψυχρόν.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Β.

Βάλανος.

Βάλανος μυρεψική, ἣν μυροβάλανον ὀνομάζουσι, ῥυπτικὴ καὶ τμητικὴ τὴν δύναμιν ἐστὶν ἅμα στύψει
τινὶ, καὶ διὰ τοῦτο ῥυπτικὴν τε ἅμα καὶ στυπτικὴν καὶ συνακτικὴν καὶ πληκτικὴν ἔχει τὴν ἐνέρ-
γειαν, ὥς τε καὶ πρὸς ἰόνθους καὶ φακοὺς ἐφήλεις τε καὶ κνησμὸν, καὶ ψώρας, καὶ λέπρας, καὶ
ἀχῶρας, καὶ ἐξανθήματα ἑλκώδη, καὶ παχύσματα ἁρμόττει, καὶ μάλιστα μετὰ ὄξους. καὶ οὐλὰς δὲ
λαμπρύνει, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ παρ' ἐσκιῤῥωμένον καταπλασσόμενον, καὶ σπλῆνας τήκει, καὶ μάλιστα
μιγνυμένου αὐτῇ τινὸς τῶν ξηραντικῶν ἀλεύρων, οἷον, αἰρίνου, ἢ ὀροβίνου. ὁ μέν τοι φλοιὸς αὐτῆς πάνυ
10 δραστικός ἐστιν, ὥς τε χρηστέον αὐτῇ, ἐφ' ὧν ἰσχυροτέρας χρεία στύψεως. εἰ δέ τις τῆς σαρκὸς αὐτῆς πίνοι
δραχμὴν μίαν μετὰ μελικράτου, ἐμέσει δυσκόλως. πολλάκις δὲ καὶ διὰ τῆς κάτω κοιλίας ὑπάγει δαψι-
λῶς, ὅθεν ἐπειδὰν καθαίρειν ἢ παρ' ἢ σπλῆνα βουλόμενοι, τῷ φαρμάκῳ χρώμεθα, μετ' ὀξυκράτου
διδόαμεν αὐτό, διὰ τὸ κακοστόμαχον αὐτοῦ, χαίρει γὰρ τῷ ὄξει, καὶ ἔξωθεν ἐπιτιθεμένη, καὶ διὰ στό-
ματος διδομένη.

Βάλανος δρυΐνη.

Περὶ τῆς δρυΐνης βαλάνου ἐν τῷ περὶ δρυὸς τόπῳ δηλωθήσεται.

Βάλσαμον.

Βάλσαμον θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν, ἔστι δὲ καὶ λεπτομερές. ὁ δὲ ὀπὸς αὐτοῦ,
λεπτομερεστέρας ἐστὶ δυνάμεως. οὐ μὴν εἰς τοσοῦτον γε θερμὸς, εἰς ὅσον οἴονται τινὲς ὑπὸ τῆς λε-
πτομερείας ἐξαπατώμενοι. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ παραπλησίας ἐστὶ κατὰ γένος δυνάμεως, ἀπολείπε-
20 ται δὲ πολλῷ κατὰ τὸ λεπτομερές.

Βαλαύστιον.

Βαλαύστιον ἐστὶν ἀγρίας ῥοιᾶς ἄνθος, οἷον περ τῆς ἡμέρου ὁ κύτινος, ἰσχυρῶς στύφει τὴν γεῦσιν, καὶ δὴ ξη-
ραντικῆς καὶ ψυκτικῆς ἐστι δυνάμεως, ὅθεν ἐν παρατρίμμασι καὶ τοῖς ἄλλοις ἕλκεσιν ἐπιπάττοις αὐτὸ
ξηρὸν λειότατον, τάχιστα ἂν ἴδοις εἰς οὐλὴν ἰόντα ἀδήκτως. ταύτῃ τοι καὶ ἐπὶ τῶν αἷμα ἀναγόντων καὶ
δυσεντερικῶν καὶ τῶν κατὰ γαστέρα καὶ μήτραν ῥευμάτων, οὐκ ἔστιν ὅστις οὐ χρῆται τούτῳ τῷ φαρμά-
κῳ ἰατρός.

Βάτος.

Βάτου τὰ φύλλα, καὶ μάλιστα τὰ μαλακὰ καὶ οἱ βλαστοὶ, μετρίως ἐστὶ στυπτικά, ὥς τε καὶ διαμασσώμενα, ἄ-
φθας τε καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐν τῷ στόματι θεραπεύει. ἕλκη, καὶ μέν τοι καὶ τὰ τραύματα κολλᾷ. ὁ μὲν καρ-
πὸς ἐὰν εἴη πέπειρος, ἔχει τι καὶ συμμέτρου θερμότητος, ὁ δὲ ἄωρος ὑπὸ ψυχρᾶς οὐσίας γεώδους ἐπι-
κρατεῖται, καὶ διὰ τοῦτο σφοδρῶς ξηραντικός ἐστι, ξηρανθεὶς δὲ ἀποτίθεται, καὶ γίνεται ξηραντικώ-
30 τερος τοῦ ὑγροῦ. καὶ τὸ ἄνθος δὲ τῆς αὐτῆς ἐστι τῷ ἀώρῳ καρπῷ δυνάμεως, εἰς δυσεντερίας οὖν καὶ
ῥεύματα γαστρὸς, καὶ ἀτονίας, καὶ τὰς τοῦ αἵματος πτύσεις ἐπιτήδειος ἐστίν. ἡ δὲ ῥίζα πρὸς τῷ στύφειν ἔτι
καὶ λεπτομεροῦς ἐστι δυνάμεως, διὸ καὶ τοὺς ἐν νεφροῖς λίθους θρύπτει.

Βατράχιον.

Βατράχιον τέσσαρας μὲν ἔχει τὰς κατ' εἶδος διαφορὰς, ἅπαντα δὲ δριμείας ἰσχυρῶς ἐστὶ δυνάμεως,
ὡς ἑλκοῦν μετὰ πόνου. ταῦτ' ἄρα καὶ συμμέτρως χρωμένῳ καὶ ψώρας καὶ λέπρας ἀποδέρει, καὶ ὄνυχας
ἀφίστησι λεπροὺς, καὶ στίγματα διαφορεῖ, καὶ ἀκροχορδόνας, καὶ μυρμηκίας ἀφαιρεῖ. καὶ μέν τοι καὶ ἀλω-
πεκίας ὠφελεῖ πρὸς ὀλίγον χρόνον ἐπιτεθέντα, χρονιζόντων γὰρ οὐκ ἐκδέρεται μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐσχα-
ροῦται τὸ δέρμα. καὶ ταῦτα μὲν τὰ φύλλα χλωρὰ μετὰ τῶν καυλῶν καταπλαττόμενα ποιεῖ. ἡ δὲ
ῥίζα ξηρανθεῖσα, πταρμικὸν ἐστὶ φάρμακον, ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ἅπασι τοῖς ἰσχυρῶς ξηραίνουσι. καὶ ὀ-
40 δόντων δὲ ὀδύνας ὠφελεῖ μετὰ τοῦ θραύειν αὐτούς.

Βδέλλιον.

Τὸ μὲν σκυθικὸν ὀνομαζόμενον, ὃ δὴ καὶ μελάντερον, καὶ ῥητινωδέστερον, μαλακτικῆς ἐστὶν ἱκανῶς καὶ δρα-
στηρίου δυνάμεως. τὸ δὲ ἕτερον τὸ ἀράβικον, ὃ δὴ καὶ διαυγέστερον ἐστὶν, ἔτι μᾶλλον ξηραίνει τῶν μαλακτι-
κῶν. χρῶνται δὲ αὐτοῖς τινὲς, καὶ μάλιστα τῷ ἀραβικῷ, ἐπί τε βρογχοκήλων, καὶ ὑδροκήλων, ἀσίτου
πτυέλῳ διαλύοντες, ὡς ἐμπλαστώδη σύστασιν ἔχειν, τὸ δὲ ἀράβικον, καὶ τοὺς ἐν νεφροῖς λίθους δοκεῖ θρύπτειν
πινόμενον, οὖρά τε προτρέπειν, καὶ τὰς τῶν ἀπέπτων πνευμάτων διαδρομὰς ἐξιᾶται, καὶ πόνους πλευ-
ρῶν, καὶ ῥήγματα.

Βλίτον.

Ἐδώδιμον ἐστὶ λάχανον, ὑγρὸν καὶ ψυχρὸν τῇ κράσει, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ μάλιστα ἀποστάσει τεταγμένον.

Βολβός.

Ἐσθιόμενος μὲν, ψυχροτέρου τε καὶ παχυτέρου καὶ γλίσχρου χυμοῦ γεννητικός, καὶ γὰρ καὶ δύσπε-
50 πτος ἐστὶ καὶ φυσώδης, καὶ ἀφροδισιαστικός. ἐπιπλαττόμενος δὲ, κολλητικός ἐστι καὶ ξηραντικός.

Βολβὸς ἐμετικός.

Θερμότερος ἐστὶ πολὺ τοῦ προειρημένου κράσεως.

Βούγλωσσον.

Ὑγρὸν καὶ θερμὸν ἐστὶ τὴν κρᾶσιν, ὅθεν καὶ τοῖς οἴνοις ἐμβαλλόμενον εὐφροσύνης αἴτιον γίνεται. ἁρ-
μόζει δὲ καὶ τοῖς διὰ τραχύτητα φάρυγγος βήττουσιν, ἐν μελικράτῳ ἀφεψόμενον.

Βούφθαλμον.

Βούφθαλμον ὠνόμασται μὲν οὕτως ἀπὸ τῶν ἀνθῶν, ἐοικέναι δοκούντων κατὰ τὸ σχῆμα βοὸς ὀφθαλμῷ. ἐπεί τοι τήν τε χροιὰν καὶ τὸ ἄνθος ἀνθέμιδός ἐστιν ὅμοια. μείζων δέ ἐστιν αὐτῶν πολλῷ καὶ δριμυτέρα, καὶ διὰ τοῦτο διαφορητικωτέρα, μέχρι τοῦ καὶ σκληρείας ἰᾶσθαι, μιγνυμένη κηρωτῇ.

Βούνιον, οἱ δὲ ἄρκτιον.

Τῶν θερμαινόντων ἐστὶν εἰς τοσοῦτον, ὡς οὐρητικόν τε εἶναι, καὶ καταμηνίων ἀγωγόν, καὶ τὸ ψευδοβούνιον δὲ παραπλησίως αὐτῷ θερμόν ἐστι.

Βραθύ.

Θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερὲς, καὶ διὰ ταῦτα καὶ διαφορητικὸν, καὶ καταμηνίων ἀγωγὸν εἴπερ τι καὶ ἄλλο, καὶ δι' οὔρων αἷμα κινεῖ, καὶ τὰ ζῶντα τῶν ἐμβρύων διαφθείρει, καὶ τὰ νεκρὰ ἐκβάλλει. εἰς δὲ τὰς σηπεδόνας ἁρμόττει, καὶ μάλιστα ὅσαι κακοηθέστεραί τέ εἰσι καὶ χρονιώτεραι. φέρουσι γὰρ ἀλύπως αἱ χρόνιαι τὴν ἰσχὺν τοῦ φαρμάκου. καὶ τοίνυν καὶ τὰ μεμελασμένα, καὶ λίαν ῥυπαρὰ, μετὰ μέλιτος ἀποκαθαίρει, καὶ ἄνθρακας ἀπολλύει. ἔνιοι δὲ καὶ ἀντὶ κινναμώμου, διπλοῦν αὐτὸ βάλλουσιν.

Βρετανική.

Βρετανικῆς ἐστὶ μὲν καὶ τὰ φύλλα στυπτικά τε καὶ μαλακτικὰ τραυμάτων, ὅμοια τοῖς τῶν ἀγρίων λαπάθων. πλὴν ὅσον μελάντερά τε καὶ δασύτερα. ἔστι δὲ καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν χυλὸς, ὁμοίως στυπτικὸς, ὥστε καὶ ἕψοντές τινες ἀποτίθενται αὐτὸν, ὡς δραστικώτατον τῶν ἐν τῷ στόματι σήψεων φάρμακον.

Βρῶμος.

Ψυχρότερός ἐστι μετρίως τῇ κράσει, καί τι καὶ στύψεως ἔχει, ὡς καὶ τὰς κατὰ γαστέρα διαῤῥοίας ὠφελεῖν.

Βρύον θαλάττιον.

Στύφει καὶ ψύχει ὅθεν καταπλαττόμενον, ὅσα ἐστὶ θερμὰ, ἐναργῶς ψύχει, καὶ ὠφελεῖ.

Βρύον, ἢ σπλάγχνον, ἢ ὕπνον.

Στύφει καὶ ψύχει μετρίως, ὡς ἐγγὺς τῶν εὐκράτων ὑπάρχειν. ὅτι καὶ διαφορητικῆς καὶ μαλακτικῆς μετείληφε δυνάμεως, καὶ μάλιστα τὸ ἐπὶ τῶν κεδρίνων εὑρισκόμενον ξύλων.

Βρυωνία.

Εἴρηται περὶ αὐτῆς ἐν τῷ περὶ ἀμπέλου λευκῆς τόπῳ.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ. Γ.

Γεντιανή.

Ταύτης ἡ ῥίζα δραστήριός ἐστιν, ἔνθα χρεία λεπτῦναί τε καὶ διακαθᾶραι, καὶ ἀποῤῥύψαι, καὶ ἐκφράξαι.

Γουβώνιον, ἢ ἀστὴρ ἀττικός.

Προείρηται περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ στοιχείῳ.

Γίγαρτα.

Ξηρὰ μέν ἐστι κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν. ψυχρὰ δὲ κατὰ τὴν πρώτην. ἔστι δὲ καὶ στρυφνὰ τῇ γεύσει. διὸ καὶ τοῖς κατὰ γαστέρα ῥοώδεσι πάθεσιν ἱκανῶς ἁρμόττει.

Γιγίδιον.

Ὥσπερ τῇ γεύσει πικρότητός τε καὶ στύψεως μετέχει, οὕτω καὶ τῇ κράσει θερμότητός τε καὶ ψύξεως, ξηραντικόν τέ ἐστι κατ' ἀμφοτέρας τὰς ποιότητας, καὶ μέντοι καὶ πάνυ εὐστόμαχον, ὅτι στύψεως οὐκ ὀλίγης μετείληφε, πολλῷ δὲ μᾶλλον εὐστομαχώτερον γίνεται ἀποζεσθὲν, καὶ μετὰ ὄξους ἐσθιόμενον. θερμασίαν μὲν οὖν οὐ πάνυ τι σαφῆ κέκτηται. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν.

Γλαύκιον.

Στύφει μετά τινος ἀηδίας, ἀλλὰ καὶ ψύχει σαφῶς οὕτως, ὡς θεραπεύειν ἐρυσιπέλατα, ὅσα γε μὴ ἰσχυρά.

Γλίχων.

Θερμαίνει καὶ λεπτύνει σφοδρῶς, ὅθεν τὰ ἐκ θώρακος καὶ πνεύμονος ὑγρὰ παχέα καὶ γλίσχρα, ῥᾳδίως ἀναπτύεσθαι ποιεῖ, καὶ καταμήνια προτρέπει μετ' οἴνου λευκοῦ ἑψομένη. καὶ πινομένου τοῦ οἴνου θερμοῦ ἀκράτου. καὶ καταπλαττομένη δὲ ἔξωθεν ἐπὶ ἰσχιαδικῶν καὶ τῶν ἄλλων κατεψυγμένων, φοινίσσει.

Γλοιός.

Ὁ ἀπὸ βαλανείου μετρίως ἐστὶ μαλακτικός.

Γλυκύριζον.

Τούτου τοῦ θάμνου τῶν ῥιζῶν ὁ χυλὸς μάλιστά ἐστι χρησιμώτερος, γλυκὺς ὑπάρχων ἅμα βραχείᾳ τινὶ στύψει. διὸ καὶ τραχύτητας ἐκλεαίνει, οὐ μόνον ἐν ἀρτηρίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν ψωρώδει κύστει. ἐπειδὴ καὶ ὑγρόν ἐστι τῇ κράσει τὸ μετρίως γλυκὺ, καὶ κατὰ λόγον, ἄδιψόν ἐστι.

Γλυκυσίδη.

Ταύτην καὶ παιωνίαν, καὶ πεντόροβον, καὶ ἐφιαλτίαν ὀνομάζουσι. λεπτομερὴς δὲ ἡ ῥίζα, καὶ ξηραντικὴ, καὶ μετρίως θερμὴ, ἀτρέμα γὰρ στύφουσαν ἔχει δύναμιν μετά τινος γλυκύτητος. ἐπὶ πλέον δὲ μασσωμένη, καὶ δριμύτητος μετέχει μετὰ πικροῦ. ταῦτ' ἄρα καὶ καταμήνια κινεῖ, ὅσον μέγεθος ἀμυγδάλου κεκομμένης, σὺν μελικράτῳ πινομένη. ἐκκαθαίρει δὲ καὶ ἧπαρ ἐμπεφραγμένον καὶ σπλῆνα καὶ νεφρούς. τῇ στύψει δὲ καὶ τὰ κατὰ γαστέρα ῥεύματα ἵστησιν, ἐν οἴνῳ τινὶ τῶν αὐστηρῶν ἑψηθεῖσα καὶ πινομένου τοῦ οἴνου. ὅλως δὲ ξηραντικὴ τὴν δύναμίν ἐστιν ἰσχυρῶς, ὥστε οὐκ ἂν ἀπελπίσαιμι, καὶ

προσαπτομένην αὐτὴν ἀδελφῶς πεπιστεῦσθαι παίδων ἐπιληψίας ἰᾶσθαι. καί ποτε παιδίῳ ὀκταμηνιαίῳ ἐπιληψίᾳ ἁλισκομένῳ, μέγα μέρος τῆς ῥίζης προσφάτου ἀπηρτήσαμεν τοῦ τραχήλου, κελεύσαντες αὐτὸ διὰ παντὸς ἔχειν, καὶ ἐντεῦθεν ἤδη τοῦ λοιποῦ τελέως, ὅ παῖς ὑγιὴς ἐγένετο, καὶ οὐκέτι ἐπελήφθη ἢ ἐσπάσθη.

Γναφάλιον.

Σ τυπτικῆς ἐστι μετρίως δυνάμεως, καὶ διὰ τοῦτο διδόασιν αὐτὸ δυσεντερικοῖς μετά τινος τῶν αὐστηρῶν οἴνων.

Γογγυλίς.

Γ ογγυλίδος τὸ σπέρμα, πρὸς ἀφροδίσια παροξύνει, φυσώδους πνεύματος ὑπάρχον γεννητικόν, οὕτω τε καὶ ἡ ῥίζα, δύσπεπτός τε καὶ φυσώδης ἐστι, καὶ σπέρματος γεννητική, χυμὸν δὲ ἀναδίδωσιν, εἰς τὸ σῶμα παχύτερον. διὸ κἂν πλεονάσῃ τις ἐν τῇ τῆς ἐδωδῆς αὐτῆς καὶ μάλιστα ἐὰν ἐνδεῶς ἐν τῇ γαστρὶ
10 πέπτων, ἀθροίσῃ τὸν καλούμενον ὠμὸν χυμόν. εἰ δὲ ὠμοτέρα ἐν τῇ ἑψήσει γίνοιτο δύσπεπτός τε καὶ φυσώδης, καὶ κακοστόμαχος. ἐνίοτε δὲ δήξεις ἐργάζεται κατὰ τὴν γαστέρα. κρείττων δὲ γίνεται, δὶς ἑψηθεῖσα, χρήζει γὰρ πλείονος ἑψήσεως. εἰς διαχώρησιν δὲ γαστρὸς, οὔτε συντελεῖ, οὔτε ἐναντιοῦται.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Δ.

Δαμασώνιον ἢ ἄλκισμα.

Τ αύτης τῆς ῥίζης πεπειράμεθα ἑψομένης ἐν ὕδατι, καὶ πινομένου τοῦ ὕδατος τοὺς ἐν νεφροῖς συνισταμένους λίθους θρύπτειν.

Δαῦκος.

Δ αῦκος ὃν καὶ σταφύλινον ὀνομάζουσιν, ὁ μὲν ἄγριος ἧττον ἐδώδιμος τοῦ ἡμέρου, σφοδρότερος δὲ ἐν πᾶσιν. ὁ δὲ ἥμερος ἐδώδιμος μὲν, ἀσθενέστερος δὲ. δριμεῖαι δὲ εἰσὶ καὶ θερμαντικῆς δυνάμεως, καὶ διὰ
20 τοῦτο καὶ λεπτυντικῆς. ἡ μὲν οὖν ῥίζα κέκτηταί τι καὶ φυσῶδες, καὶ διὰ τοῦτο ἀφροδισιαστικόν. τὸ δὲ σπέρμα τοῦ ἡμέρου μὲν, ἔχει τι καὶ αὐτὸ παροξυντικὸν εἰς ἀφροδίσια. τὸ δὲ τοῦ ἀγρίου, τελέως ἐστὶ ἄφυσον, καὶ διὰ τοῦτο διουρητικὸν καὶ καταμηνίων κινητικόν.

Δάφνη.

Δ άφνης τοῦ δένδρου, καὶ τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς, ξηραίνει καὶ θερμαίνει σφοδρῶς, καὶ μᾶλλον ὁ καρπός. ὁ δὲ φλοιὸς τῆς ῥίζης, ἧττον μὲν ἐστὶ δριμὺς, καὶ θερμὸς, μᾶλλον δὲ πικρὸς, καί τι καὶ στύψεως ἔχων. ταῦτ᾽ ἄρα καὶ λίθους θρύπτει, καὶ ἡπατικοὺς ὠφελεῖ. πίνεται δὲ ἐν οἴνῳ εὐώδει τριωβόλου σταθμόν.

Δίκταμνον.

Λ επτομερέστερόν ἐστι τοῦ γλήχωνος, τὰ δὲ ἄλλα παραπλήσιον αὐτῇ. τὸ δὲ ψευδοδίκταμνον, ἀσθενέστερον.

Διψακός.

Δ ιψακοῦ ἡ ῥίζα, τῆς δευτέρας τάξεώς ἐστι τῶν ξηραινόντων, ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικόν.

Δορύκνιον.

Ο μοιόν ἐστι τῇ κράσει μήκωνι καὶ μανδραγόρᾳ, καὶ τοῖς οὕτω ψυκτικοῖς, ὀλίγον μὲν οὖν ληφθὲν, καροῖ,
30 πλέον δὲ ἀναιρεῖ.

Δόλιχοι ἤτοι λοβοί.

Ο ἱ νῦν παρὰ πάντων ὀνομαζόμενοι λοβοὶ, δόλιχοι καὶ φασίολοι παρὰ πάντων τῶν ἀρχαίων ἐκαλοῦντο. παρά τισι δὲ μῖλαξ κηπαία. τρέφουσι δὲ οὐχ ἧττον τῶν πισῶν, ἄφυσοι δὲ εἰσὶ παραπλησίως, πρὸς ἡδονήν τε καὶ διαχώρησιν χείρους. λοβοὶ δὲ ἐξαιρέτως ὀνομάζονται, ἐπειδὴ τούτων μόνων ἐν τοῖς ἔχουσιν ἀμφίεσμα λοβοῖς, ὅλος ὁ καρπὸς ἐσθίεται ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

Δρακόντιον.

Δ ριμύτερόν ἐστι τοῦ ἄρου, καὶ πικρότερον, καὶ θερμαντικώτερον, καὶ λεπτομερέστερον. ἔχει δέ τινα στύψιν βραχεῖαν σὺν τῇ δριμύτητι, καὶ πικρότητι, ὅθεν δραστήριον γίνεται τὸ φάρμακον ἐν τούτοις μάλιστα. καὶ γὰρ ἡ ῥίζα διακαθαίρει τὰ σπλάγχνα, καὶ πάντας τοὺς παχεῖς χυμοὺς καὶ γλίσχρους, καὶ τῶν κακοήθων ἑλκῶν, ἄριστόν ἐστι φάρμακον. ἀποκαθαίρει τε καὶ ἀπορρύπτει γενναίως τά τε ἄλλα
40 τὰ ῥύψεως δεόμενα, καὶ ἀλφοὺς σὺν ὄξει. τὰ δὲ φύλλα ἕλκεσιν καὶ τραύμασι νεοτρώτοις ἁρμόττει, καὶ ὅσῳ ἂν ἧττον εἴη ξηρὰ, τοσούτῳ μᾶλλον κολλᾷ. τὰ γὰρ ξηρότερα, δριμύτερα ἐστὶ ἢ ὡς τραύμασι πρέπει. πεπίστευται δὲ καὶ τυρὸν ἄσηπτον διαφυλάττειν ἔξωθεν αὐτῷ περιτιθέμενον. ὁ δὲ καρπὸς ἰσχυρότερος τῆς ῥίζης ὑπάρχων, καρκίνους, καὶ πολύποδας ἐκτήκειν πεπίστευται. καὶ ὁ χυλὸς δὲ τοῦ καρποῦ, τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς ἀποκαθαίρει.

Δρῦς.

Δ ρυὸς ἅπαντα τὰ μόρια στυφούσης μετέχει ποιότητος. ἐπὶ πλέον δὲ τὸ ὑπὸ τὸν φλοιὸν τοῦ πρέμνου εὑρισκόμενον ὑμενῶδες, καὶ τὸ ὑπὸ τῷ κελύφει τῆς βαλάνου περὶ τῇ σαρκὶ τοῦ καρποῦ. διὸ καὶ πρὸς ῥοῦν γυναικεῖον, αἵματός τε πτύσεις, καὶ δυσεντερίας, καὶ γαστρὸς ῥεύματα χρόνια, χρήσιμον εἶναι πεπίστευται. μάλιστα δὲ ἀφεψῶντες αὐτὸ χρῶνται. σφοδρότερον δὲ ἔτι στύφει φηγὸς καὶ πρῖνος. τὰ δὲ φύλλα πάσης δρυὸς καταπλασσόμενα, τραύματα νεότρωτα κολλᾷ, ὥσπερ ἐγὼ
50 κατ᾽ ἀγρὸν ἐπειράθην, οἱ δὲ τῆς δρυὸς βάλανοι ἐσθιόμενοι, τροφὴν μὲν δαψιλῆ παρέχουσι τῷ σώματι. ἔστι δὲ βραδύπορος ἡ ἀπ᾽ αὐτῶν τροφὴ, καὶ παχύχυμος, καὶ δύσπεπτος. ἄρισται δὲ τῶν βαλάνων πασῶν εἰσὶν αἱ καστάνιαι, καὶ αἱ λόπιμοι ὀνομαζόμεναι. αὗται γὰρ μόναι τῶν ἀγρίων καρπῶν, ἀξιόλογον τροφὴν διδόασι τῷ σώματι. εἰσὶ δὲ καὶ αὗται κεφαλαλγεῖς. πολὺ δὲ μᾶλλον αἱ πρώτως ἑψηθεῖσαι.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Ε΄.

Ἐβίσκος, ἢ ἀλθαία.

Μαλάχη ἐστὶν ἀγρία, διαφορητική, χαλαστική, ἀφλέγμαντος, καὶ παραϋντική φυμάτων διαπεπτῶν. καὶ ἡ ῥίζα δὲ αὐτῆς καὶ τὸ σπέρμα. τὰ μὲν ἄλλα ὁμοίως ἐνεργεῖ τῇ πόᾳ χλωρᾷ. λεπτομερεστέραν δὲ καὶ ξηραντικωτέραν ἐπιδείκνυται δύναμιν. ὥς τε καὶ τὸ σπέρμα τοὺς ἐν νεφροῖς λίθους θρύπτει. τὸ δὲ τῆς ῥίζης ἀφέψημα καὶ πρὸς δυσεντερίαν καὶ διάῤῥοιαν, καὶ αἵματος ἀναγωγὴν, ὠφέλιμον ἐστὶ, ὡς ἐχούσης τινὰ δύναμιν στυπτικήν.

Ἔβενος.

Ξύλον ἐστὶ, τῶν εἰς χυλὸν ἀναλυομένων. ῥυπτικῆς καὶ λεπτομεροῦς ἐστι δυνάμεως, ὅθεν καὶ τὰ ταῖς
10 κόραις ἐπισκοτοῦντα, πεπίστευται ῥύπτειν, ταῖς τε ἄλλαις ὀφθαλμικαῖς, μίγνυται δυνάμεσιν, ὅσαι πρὸς ἕλκη παλαιὰ καὶ ῥεύματα, καὶ φλυκταίνας ἁρμόττουσιν.

Ἐλαία.

Ἐλαίας οἱ θαλλοὶ, τοσούτῳ μετέχουσι ψύξεως, ὅσῳ καὶ στύψεως. ὁ δὲ καρπὸς ὁ μὲν ἀκριβῶς πέπειρος, θερμὸς ἐμμέτρως ἐστὶ, ὁ δὲ ἄωρος, στυπτικώτερος ἐστὶ, καὶ ψυχρότερος. καὶ αἱ μὲν δρυπεπεῖς ἐλαῖαι, τὸν λιπαρὸν ἔχουσαι χυμὸν, τροφὴν ὀλίγην μεταδιδόασι τῷ σώματι. αἱ δὲ κολυμβάδες ὀνομαζόμεναι, τὸν στύφοντα χυμὸν ἔχουσαι, ῥωννύουσι τὸν στόμαχον, ἐπεγείρουσί τε τὴν ὄρεξιν. ἐπιτηδειόταται δέ εἰσιν εἰς τοῦτο, αἱ μετ᾽ ὄξους ἀποτιθέμεναι, ἄμεινον γὰρ εἰς τὴν πέψιν ἐστὶ τὸ ἴδιον.

Ἔλαιον.

Ἔλαιον τὸ ἐκ καρποῦ τῆς ἐλαίας ἐκθλιβόμενον, ὅπερ καὶ κυρίως τοῦτο ἔλαιον καλοῦσιν, ὑγραντικόν ἐστι καὶ συμμέτρως θερμόν. τοιοῦτον δ᾽ ἐστὶ τὸ γλυκύτατον, ἐκ δρυπεποῦς μάλιστα καρποῦ γινό-
20 μενον. οἷόν ἐστι τὸ σαβῖνον. θερμὸν δὲ συμμέτρως ἐστὶ τῆς μέσης κράσεως, καὶ διαφορητικώτερον τοῦ ὠμοτριβοῦς. τὸ δὲ ὠμοτριβὲς ἢ ὀμφάκινον ὀνομαζόμενον, εἰς ὅσον στύψεως μετείληφεν, εἰς τοσοῦτον καὶ ψύξεως. τὸ δὲ παλαιὸν ἔλαιον, τὸ μὲν ἐκ τοῦ γλυκέος καλουμένου γινόμενον θερμότερόν τε καὶ διαφορητικώτερον ἐστὶ, τὸ δὲ ἐξ ὠμοτριβοῦς, ἄχρι μὲν ἂν ἀποσώζῃ τι τῆς στύψεως, μικτῆς ὑπάρχει δυνάμεως. ἐπειδὰν δὲ ἀποβάλῃ τελέως αὐτὴν, ὁμοιοῦται τῷ ἄλλῳ. τὸ δὲ λυχνιαῖον ἀπὸ τοῦ μέσου καὶ εὐκράτου, τοῦ γλυκέος λέγω, τοσοῦτον εὐθὺ τὸ θερμότερον νεύει, ὅσον τὸ ὀμφάκινον εὐθὺ τὸ ψυχρότερον. χρησόμεθα δὲ τῷ μὲν ὀμφακίνῳ, θερμοτέρας γινομένης τῆς κεφαλῆς, τῷ δὲ γλυκεῖ, ξηροτέρας γινομένης, καὶ τεθλιμμένης, τῷ δὲ λυχνιαίῳ χρησόμεθα, ἐψυγμένης. εὔδηλον δὲ ὡς τὸ μὲν ὀμφάκινον, καὶ ψυχρὸν ἐνίοτε προσφέρειν δεῖ, τὰ δὲ ἄλλα πάντως θερμά. τῇ μὲν οὖν κεφαλῇ, οὕτως, τῷ δὲ παντὶ σώματι ξηρῷ παρὰ φύσιν γινομένῳ, τὸ γλυκὺ πρὸς ἄλειψιν ἐπιτήδειον, καὶ πυκνω-
30 θέντι δὲ ἐκ στύψεως, ἢ ψύξεως, ἢ δήξεως, ἢ δριμέων φαρμάκων, ἢ χυμοῦ, κνισμῶν τε γινομένων, ἐπιτηδειότατον πάντων, καὶ μάλιστα ἐν γυμνασίοις, ἢ καὶ μετὰ τὰ γυμνάσια, στομάχῳ δὲ καὶ ἥπατι φλεγμαίνουσι, μάλιστα τὸ ὀμφάκινον ἁρμόδιον διὰ τὴν στύψιν καταπινόμενον. τοῖς δὲ ἄλλοις μορίοις τὸ γλυκύ.

Ἔλαιον κίκινον.

Τὸ κίκινον κατ᾽ Αἴγυπτον γίνεται τοῦ σπέρματος τῆς κίκεως, ὃ καλεῖται κρότωνες, κοπτομένου ἢ θλιβομένου, καὶ δι᾽ ὕδατος θερμοῦ ἀναλεγομένου. ἔστι δὲ λεπτομερὲς καὶ διαφορητικὸν, ὡς τὸ παλαιὸν ἔλαιον. σμήχει δὲ ἀλφοὺς, ἐφήλεις, φακοὺς συνεχῶς χριόμενον. παραπλήσιον δὲ τῷ ῥαφανίνῳ ἐστί. διὸ χρηστέον αὐτῷ μὴ παρόντος κικίνου ἢ τοῦ παλαιοῦ.

Λινοσπέρμινον ἔλαιον.

Καὶ ἐκ τοῦ λινοσπέρμου δὲ σκευάζεται ἔλαιον, ὥσπερ προείρηται, καὶ χρῶνται αὐτῷ νῦν ἀντὶ τοῦ κικίνου, τὸ γὰρ κίκινον, οὐκέτι κομίζεται, ἀλλὰ τοῦτο ἀντ᾽ αὐτοῦ κομίζουσιν.

40

Ἔλαιον ῥαφάνινον.

Τὸ δὲ ῥαφάνινον ὅμοιον τῷ κικίνῳ κατὰ τὰ ἄλλα ἐστὶ, θερμότερον δέ.

Ἔλαιον αἰγείρινον.

Τὸ δὲ αἰγείρινον, σκευάζεται ἐν τῷ θέρει, ὅτε πολλὴ περὶ τὸ σπερμάτιον ἐστὶ ῥητίνη, λαβόντες δὲ τοὺς κόκκους συνθλῶσιν ἐπ᾽ ὀλίγον, καὶ στήσαντες οὐγγίας τέσσαρας, ἐμβάλλουσιν ἐλαίου γλυκέος ξέστον ἰταλικὸν, καὶ ἡλιοῦσιν ἡμέρας μ΄. καὶ οὕτω στρώσαντες ἀποτίθενται. ἔστι δὲ καὶ αὐτὸ θερμαντικὸν λεπτομερὲς, μαλακτικὸν μετ᾽ εὐωδίας.

Ἔλαιον ἀμυγδάλινον.

Τὸ δὲ ἀμυγδάλινον, ἐκ τοῦ καρποῦ τῶν πικρῶν ἀμυγδάλων γίνεται. λεπτομερὲς δὲ ἐστὶ τοῦτο, καὶ θερμότερον τοῦ γλυκέος, μίαν μοῖραν. μάλιστα δὲ ὠσὶν ἁρμόττει τοῖς ἐμφραγεῖσιν ὑπὸ παχέων πνευμάτων, καὶ δυσηκοΐαις, καὶ ἤχοις τοῖς ἀπὸ ψύξεως. καὶ σκώληκας ἀναιρεῖ τοὺς ἐν ὠσίν, ἡ γὰρ πεῖρα τοῖς ὠσὶ μάλιστα ἁρμόζειν αὐτὸ ἐδίδαξεν ἡμᾶς, ἤπερ τοῖς ἄλλοις μέρεσιν.

Ἔλαιον καρύϊνον.

50 Ὁμοίως τῷ ἀμυγδαλίνῳ, καὶ τοῦτο σκευάζεται, ἢ κοπτομένων, καὶ πιεζομένων, ἢ εἰς ὕδωρ ζέον ἐμβαλλομένων μετὰ τὸ κοπῆναι. ἁρμόττει δὲ τοῖς αὐτοῖς. περιττὸν δὲ ἔχει τὸ χρησιμεύειν τοῖς χρυσοῦσιν ἢ ἐγκαίουσι, ξηραίνει τε γὰρ καὶ πολλῷ χρόνον συνέχει τὰς χρυσώσεις καὶ ἐγκαύσεις.

Ἔλαιον μυροβαλάνιον.

Δύναμιν ἔχει καθαρτικὴν σπίλων, φακῶν, ἰόνθων καὶ ἁπάσης μελανίας, καὶ τὰ κατὰ κοιλίαν

καθαίρει, ἁρμόζει δὲ καὶ πρὸς ὠταλγίαν, καὶ πρὸς ἤχους, μετὰ στέατος χηνείου ἐγχεόμενον. σκευάζεται δὲ ὁμοίως τῷ ἀμυγδαλίνῳ, ἀληθομένης τῆς μυροβαλάνου.

ΕΛΑΙΟΝ ΔΑΦΝΙΝΟΝ.

Ἐκ τοῦ καρποῦ τῆς δάφνης σκευάζεται, ὡς προείρηται. τὸ δὲ μικρὸν σκευάζεται οὕτως, πρὸς ε. ξέστας τῶν πεπεμμένων ἐλαιῶν, ἐμβάλλομεν ξε. α. τοῦ καρποῦ τῶν δαφνίνων λιπαροῦ καὶ προσφάτου καὶ οὕτω θλιβομένων πάντων ἅμα καὶ ἐκθλιβομένων, ὥσπερ καὶ τὸ ἔλαιον. θερμὸν δὲ ἄγαν ἐστὶ καὶ μαλακτικὸν τὸ ἀμιγές, ὥς τε τοῖς σφοδρῶς ἐψυγμένοις μορίοις τι τοῦ σώματος, χρησιμεύει. καὶ ξηραίνει δὲ ἱκανῶς, ὥς τε τοῖς ψωρώδεσι, ξηροδέρμοις, καὶ λειχῆνας ἔχουσι ῥαχεῖς χριόμενον ἐν βαλανείῳ, ἀποθεραπεύει. φευκτέον δὲ αὐτὸ ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων λειχήνων, ἢ ψωρῶν, καὶ ἐπὶ τῶν θερμῶν κράσεων καὶ χολωδῶν. τοῖς δὲ ὑγροῖς καὶ φλεγματικοῖς ἁρμόττει, καὶ πᾶσι τοῖς ἀπὸ
10 ψύξεως ἐνοχλουμένοις τὰ ἄρθρα, καὶ ἰσχιαδικοῖς κατάλληλον, ἀναιρεῖ καὶ σκώληκας, καὶ φθεῖρας ἀγρίους καὶ ἡμέρους, καὶ κόνιδας, καὶ πίτυρα κεφαλῆς, καὶ ὀφιάσεις, καὶ ἀλωπεκίας. ἡ χρῆσις δέ ἐστιν ἐν λουτρῶν νήσει. εἶτα ἀποσμήχειν ὠῷ καὶ μέλιτι, καὶ τέλεως ἀλεύρῳ, παραφυλάττου θερμῇ κεφαλῇ προσάγειν αὐτό.

ΕΛΑΙΟΝ ΣΗΣΑΜΙΝΟΝ.

Σκευάζεται ὥσπερ ἐκ τοῦ σησάμου, τριβομένου καὶ ἐμβαλλομένου ὕδατι. τὴν δὲ δύναμιν, οὐ μακρὰν ἐστὶ τοῦ γλυκέος ἐλαίου, τῆς τε γὰρ θερμασίας μέσως ἔχει, καὶ στῦφον ἐστὶ παντὶ τελέως γευομένοις, καὶ εἰς τὸ ἐσθίειν ἐπιτήδειον. ἡδύ τε ὑπάρχον τῇ γεύσει, καὶ πεττόμενον ῥαδίως, καὶ ὑπακτικὸν τῆς γαστρός. ἔξωθεν δὲ χριόμενον διὰ τὸ πάχος, ἐμπλαστικὸν ἐστι. εἰς μέντοι κατασκευὴν τῶν πρὸς εὐωδίαν σκευαζομένων ἐλαίων ἐπιτηδειότερον ἐστὶ τοῦ κοινοῦ ἐλαίου, διὰ τὸ μόνιμον εἶναι, καὶ μὴ ῥαδίως σήπεσθαι.

ΕΛΑΙΟΝ ΣΧΟΙΝΙΝΟΝ.

20 Σκευάζεται καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ καρποῦ τῆς σχοίνου ὡς εἴρηται ἐπὶ τῶν ἄλλων, σκευάζεται δὲ καὶ ὥσπερ εἴρηται ἐπὶ τοῦ δαφνίνου μιγνυμένου τοῦ καρποῦ τοῦ σχοίνου ταῖς ἐλαίαις, χρήσιμον δὲ τὸ ἀμιγὲς καὶ καθαρὸν, στόματι ῥευματιζομένῳ, καὶ οὔλοις φλεγμαίνουσι, θερμὸν ἐν τῷ στόματι διακρατούμενον, καὶ ἐν βαλανείῳ καὶ χωρὶς βαλανείου, ἀποκρουστικὸν γάρ ἐστι καὶ τονωτικὸν, μετὰ τοῦ, μὴ θερμαίνειν. τὸ δὲ μικτὸν, μᾶλλον παρηγορεῖ σὺν τῷ φυλάττειν τὸν τόνον, ὅθεν χρησίμως παραλαμβάνεται ἐπὶ ἥπατος καὶ στομάχου κακοπαθούντων.

ΕΛΑΙΟΝ ΟΙΝΑΝΘΙΝΟΝ.

Τὰ αὐτὰ δρᾷ τῷ μηλίνῳ καὶ τῷ ῥοδίνῳ, ἐκτὸς τοῦ τὴν κοιλίαν μαλάσσειν. συντίθεται δὲ τὸν τρόπον τοῦτον, οἰνάνθην ἀμπέλου τὴν εὐώδη λαβὼν, καὶ ἐάσας μαρανθῆναι, βάλλε εἰς κοινὸν ἀγγεῖον μετὰ ἐλαίου ὀμφακίνου, καὶ κινεῖ καθ' ἑκάστην ἐπὶ ἡμέρας μ. καὶ διηθήσας χρῶ. ἔστω δὲ τῆς μὲν οἰνάνθης. Γο. β. τοῦ δὲ ἐλαίου ξε. α.

ΕΛΑΙΟΝ ΜΗΛΙΝΟΝ.

30 Σκευάζεται δὲ οὕτως ἀπὸ τῶν κυδωνίων μήλων, γίνεται δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων μήλων τῶν στρυφνότερον ἐχόντων τὸ δέρμα καὶ εὐωδέστερον, περιελόντες δὲ τὸ πρὸς τὴν ἔκφυσιν καὶ πρὸς τῷ πυθμένι κάρφος, καὶ τὴν ἐντεριώνην σὺν τοῖς ἔνδον κόκκοις. εἶτα τέμνοντες, προσκειμένου τοῦ δέρματος. ἐν αὐτῷ γὰρ ἡ εὐωδία καὶ ἡ στύψις ὑπάρχει, καὶ ποιήσαντες μικρὰ τεμάχη, ἐμβαλλοῦμεν τῷ ξε. τοῦ ὀμφακίνου ἐλαίου. Γο. γ. τῶν μήλων, καὶ ἡλιάσαντες ἡμέρας μ, ἀποτιθέμεθα. δύναμις δὲ τοῦ μηλίνου μᾶλλον ἐπὶ τὸ ψυχρότερον νεύει, οὐ μὴν ἄγαν διὰ τὸ οἰνῶδες τοῦ μήλου, στύφει μέντοι γε ἱκανῶς καθάπερ τὸ σχοίνινον καὶ, μᾶλλον οἰκειοῦται στομάχῳ, διὰ τὸ ἐκ τροφίμων δύο ὑλῶν συγκεῖσθαι, τοῦ τε ἐλαίου, καὶ τοῦ μήλου, ὥς τε ἀκολούθως ἁρμόττει στομάχῳ φλεγμαίνοντι καὶ ἀτονοῦντι ἐμβρεχόμενον, καὶ τοῖς ἐπιθέμασιν ἐμβαλλόμενον, καὶ πινόμενον. χρησιμώτερον δέ ἐστι τοῦ ῥοδίνου, διὰ τὸ οἰκειότερον τοῦ μήλου, ἐντίθησι γὰρ τόνον τῷ στομάχῳ, καὶ σφοδρότερον διωθεῖ τοὺς ἐγκειμένους ἐν τῇ
40 γαστρὶ δριμεῖς χυμούς. ἐνίεται δὲ δι' ἕδρας, καὶ τοῖς ὑπὸ δριμείας χολῆς δακνωμένοις τὸ κῶλον καὶ τὰ παχέα τῶν ἐντέρων. παραφυλακτέον δὲ τὴν αὐτοῦ προσαγωγὴν ἐπὶ τῶν ἀπὸ ψύξεως βλαβέντων. ἐπὶ γὰρ τούτων μᾶλλον ἁρμόζει τὸ ἔχον ἔλαιον ἀψίνθιον συνεψημένον.

ΕΛΑΙΟΝ ΡΟΔΙΝΟΝ.

Σκευάζεται τὸ ῥόδινον οὕτως, ῥόδων ἄνθους ἐρυθρῶν ἐξωνυχισμένων καὶ ἐψυγμένων ἡμέραν καὶ νύκτα. Γο. μίαν, ἐλαίου ὀμφακίνου ξε. α. ἰταλικόν. ἐμβαλόντας δὲ τὰ ῥόδα, περισφίγγειν χρὴ τὸ στόμα τοῦ βίκου ἔσωθεν μὲν ὀθονίῳ, ἔξωθεν δὲ δέρματι διὰ τοὺς γινομένους ὄμβρους αἰφνίδιον, καὶ ἡλιοῦν ἡμέρας κ. καὶ οὕτως ῥώσαντας, ἀποτίθεσθαι τοὺς βίκους ἐπὶ σανίδων ἐν οἴκοις εὐκράτοις. τινὲς δὲ ἕτερά τινα προσεμβάλλουσι τοῖς ῥόδοις, ἀρίστη δέ ἐστιν ἡ διὰ τῶν ῥόδων μόνων καὶ ἐλαίου σκευασία. τινὲς δὲ οὐχ ἡλιάζουσιν, ἀλλ' ἀποκρημνοῦσι τὸν βίκον εἰς φρέαρ ὕδατος ψυχροῦ ἡμέρας. ἁρμόζει
50 δὲ κεφαλῇ θερμανθείσῃ, ἢ ἐξ ἡλιώσεως, ἢ ἐκ πυρετῶν, ἢ τινὸς ἄλλης τοιαύτης προφάσεως, ὑγραίνει γὰρ καὶ παρηγορεῖ, καὶ ὕπνον ὑπάγει. καὶ ἐπὶ σπλάγχνων δὲ ἐν πυρετοῖς ἐκθερμαινομένων, ἁρμοδία κηρωτὴ ἡ δι' αὐτοῦ σκευαζομένη πλυνομένη δι' ὕδατος ψυχροῦ, καὶ πλειστάκις ἀλλασσομένου τοῦ ὕδατος ἐν θέρει καὶ ἐπιρριπτομένης τῆς κηρωτῆς τοῖς σπλάγχνοις. σκευάζεται δὲ οὕτως. κηροῦ Γο. α. ῥοδίνου. Γο. δ. τῆκε τὸν κηρὸν μετ' ὀλίγου ῥοδίνου ἐπὶ διπλώματος, καὶ ἐπίχεε εἰς

τὸ ὕδωρ, καὶ μάλασσε ταῖς χερσὶν ἀποπλύων τὸν κηρὸν τῷ ὕδατι, καὶ πάλιν τὸ τρίτον τῆκε, καὶ ἐπίχεε, πλῦνε. εἶτα ἐπιβαλὼν τὸ λοιπὸν τοῦ ῥοδίνου, τῆκε. ἄρας κινῶν, ψῦχε, καὶ ἐπίχεε εὐθέως, καὶ λεῖον ἐπιστάζων ὕδωρ ἐὰν ἐπιδέχηται, καὶ ἀνελόμενος, ἀπόθου εἰς ψυχρὸν ὕδωρ ἀλλάσσων. εἰ δὲ ἀντὶ τοῦ ὕδατος ὄξος μίξεις τῇ κηρωτῇ ἐπιρραίνων αὐτὸ ἐν τῇ θυίᾳ, ἀγαθὸν φάρμακον ἐργάσῃ πρὸς ἐρυσιπέλατα, καὶ ἄνθρακας, καὶ ἕρπητας. κεῖται καλῶς ἡ κηρωτὴ ἐν τῷ ἐνενηκοστῷ β΄. κεφαλαίῳ τοῦ ε΄. βιβλίου, πλυνομένη δι' ὕδατος ψυχροῦ, καὶ πλειστάκις ἀλλασσομένου τοῦ ὕδατος ἐν θέρει, καὶ ἐπιρριπτομένης τῆς κηρωτῆς τοῖς σπλάγχνοις. καὶ πινόμενον δὲ τὸ κάλλιστον ῥόδινον σὺν ὕδατι θερμῷ, ἢ ψυχρῷ ἐπὶ τῶν δακνομένων τὸν στόμαχον ἐκ χολῆς δριμείας, ἢ ἑλμίνθων, ἢ ἀσκαρίδων, μεγάλας παρέχει ὠφελείας. ἐπὶ δὲ ἑλμίνθων καὶ μάλιστα ἐπὶ παίδων, κρεῖττον ποιεῖ. μιγνύμενον ἑψήματι τῷ ἀπὸ οἴνου τριτουμένου σκευαζομένῳ, καὶ πινόμενον, ἐκκινάσσει γὰρ αὐτὰς τάχιστα. ἐνίοτε δὲ καὶ κώλῳ δακνομένῳ διὰ τὰς εἰρημένας προφάσεις. παραφυλακτέον δὲ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ, ἐφ' ὧν μὴ πολλή ἐστι θερμασία, καὶ ἀπορρίπτον τὸ στόμα.

Ἔλαιον χαμαιμήλινον.

Σκευάζεται δὲ οὕτως, ἐλαίου γλυκέος ἰταλικοῦ ξε. α΄. τῶν δὲ ἀνθῶν τῆς χαμαιμήλης. γο. β΄. προεψυγμένων ἡμέρᾳ μιᾷ. ὀθόνῃ δὲ ἀραιᾷ δεῖ σκεπάζειν τὸ στόμα τοῦ βίκου, ἵνα διαπνέηται τὸ ἔλαιον, καὶ ἡλιοῦν ἡμέρας μ΄. ἤδη γὰρ ὀσμήν τινα ἐοικυῖαν γάρῳ προσλαμβάνει τὸ χαμαιμήλινον, εἰ μὴ διαπνέοιτο. φυλάττειν δὲ αὐτό τε χρὴ μετὰ τὴν ἡλίωσιν. ἀποστρώσαντα ἐν οἴκοις εὐκράτοις ἐπὶ σανίδι τεθέντα τὸν βίκον. χρῆσθαι δὲ αὐτῷ ἐπὶ κεφαλῆς μετρίως πυκνωθείσης, καὶ ὀδυνωμένης ἐκ πυρετῶν οὐκ ἄγαν διακαῶν, ἀραιοῖ γὰρ τοὺς πόρους, καὶ διαφορεῖ τοὺς ἀτμούς, καὶ κατακιρνᾷ τὰς δριμύτητας, καὶ τὸ ὅλον παρηγορικώτερον ἐστὶ τοῦ ῥοδίνου, ἐπὶ τῶν μὴ ἄγαν θερμῶν πυρετῶν.

Ἔλαιον ἀνήθινον.

Γίνεται ἐκ τῆς κόμης τοῦ ἀνήθου, χλωρᾶς ἔτι οὔσης, πρὶν ἢ τὸ σπερμάτιον στερεὸν γένηται καὶ δριμύ, ἀσύμφορον γὰρ γίνεται εἰς τὴν χρῆσιν, διὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἄνθους. ἀποτέμνονται δὲ μόνους τοὺς μαλαθίσκους τῶν βλαστῶν, καὶ στήσαντα. γο. α΄. ἐμβαλεῖν χρὴ τῷ ἰταλικῷ ξε. τοῦ γλυκέος ἐλαίου, περισφίγγειν δὲ ἀκριβῶς τὸ στόμα τοῦ σκεύους, καὶ ἡλιοῦν ἡμέρας, μ΄. θερμότερον δ' ἐστὶ τοῦ χαμαιμηλίνου. προσαγέσθω τοίνυν τοῖς κεκοπωμένοις ἐν χειμῶνι. μαλάσσει γὰρ καὶ ὑγραίνει, χρηστέον δὲ κατὰ τῶν ἀπὸ φλέγματος πυρεσσόντων βληχρῶς, καὶ ὅλως τοῖς ἀπὸ τῶν ψυχρῶν αἰτίων κάμνουσιν, ἁρμόδιον, καὶ μάλιστα τένοντας ἢ μύας.

Ἔλαιον κρίνινον.

Κρίνινον ἢ σούσινον, ἢ ἴρινον γίνεται, τῶν λευκῶν τοῦ κρίνου πετάλων ἐξωνυχισμένων, καὶ μόνων ἐμβαλλομένων, χωρὶς τῶν ἐν αὐτοῖς κροκώδους εἰς τὸν ἰταλικόν. ξε. τοῦ γλυκυτάτου ἐλαίου. γο. β΄. ψύχειν δὲ δεῖ καὶ ταῦτα ἡμέραν καὶ νύκτα ἐν σκιᾷ, εἶτα ἐμβαλόντα τῷ βίκῳ, καὶ σφίγγοντα ἀκριβῶς ἡλιοῦν ἡμέρας. γ΄. καὶ ἀποστρώσαντα, ἐμβαλεῖν ἄλλας. γο. β΄. τῶν φύλλων δηλονότι τῶν βληθέντων πρότερον, ἐκβαλλομένων ὡς ἀχρείων. ἀμείβεσθαι γὰρ θέλουσιν ἐν τρισὶν ἐμβολαῖς, καὶ πάλιν ἡλιώσαντα ἡμέρας. γ΄. καὶ πάλιν ἀποστρώσαντα ἐμβαλεῖν ἑτέρας. γο. β΄. τῶν κρίνων, καὶ ἡλιοῦν ἡμέρας γ΄. καὶ οὕτω ἐπιβάλλειν ἕτερα ὀλίγα φύλλα ἀκριβῶς ξηρανθέντα, καὶ ἐν σκιᾷ ἀποτίθεσθαι, εἰ γάρ τις ἐξ ἀρχῆς τὰς ς΄ γο. ἐμβάλλει τῷ ἐλαίῳ σαπέντα, δυσῶδες ἀποτελεῖ τὸ ἔλαιον. χρήσιμον δ' ἐστὶν ἐπὶ τῶν γυναικείων παθῶν, λύει γὰρ τὰς σκληρείας, καὶ ἀμβλύνει τὰς ἐκ τῆς δριμύτητος δήξεις. καὶ τόνον ἐντίθησι ταῖς μήτραις. οἱ δ' ἐν σούσοις μαρτυροῦσι αὐτῷ, εἰς τὴν εὐτοκίαν παρέχειν ταῖς κυούσαις, καὶ χριόμενον δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐστὶν ἄκοπον τοῖς κεκμηκόσι, καὶ τοῖς μαλάττουσι φαρμάκοις ἐμβαλλόμενον, ἔστι δὲ μαλακτικὸν, καὶ καθόλου χλιαρόν τε καὶ παρηγορικὸν, μαλακτικὸν, εὐῶδες, εὐτόκιον.

Ἔλαιον τήλινον.

Δύναμιν ἔχει μαλακτικὴν, χρήσιμον δ' ἐστὶ πρὸς πίτυρα καὶ ἀχῶρας, καὶ ἐφήλεις ἀποκαθαίρει, καὶ τὸ πρόσωπον λευκαίνει, καὶ ἀποσμήχει, καὶ πρόσφατον ποιεῖ, καὶ πρὸς τὰς ἐν μήτρα σκληρείας καὶ ἀποστήματα, καὶ δυστοκούσαις βοηθεῖ ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐν δακτυλίῳ καὶ ἐν τόποις φλεγμονάς. ἐνιέμενον δὲ λύει καὶ τεινεσμούς. ποιεῖ καὶ πρὸς χίμεθλα. σκευάζεται δὲ τὸν τρόπον τοῦτον, τήλεως. λίτρας. ε΄. ἐλαίου ξε. η΄. κυπέρου λίτρας. β΄. καλάμου λίτρας. α΄. ἀπόβρεχε ταῦτα τῷ ἐλαίῳ ἐπὶ ἡμέρας ζ΄. κινῶν τρίτον τῆς ἡμέρας, ἔπειτα ἐκθλίψας καὶ διηθήσας, ἀποτίθεσο.

Ἔλαιον ναρκίσσινον.

Ἐκ τῶν λευκῶν ἀνθῶν γίνεται τῆς ναρκίσσου, προεψυγμένων νύκτα καὶ ἡμέραν. καὶ ἐμβαλλομένων τῷ ἰταλικῷ ξε. τοῦ γλυκυτάτου ἐλαίου. γο. β΄. καὶ περισφιγγομένου ἀκριβῶς τοῦ βίκου, καὶ ἡλιουμένου ἡμέρας δ΄. δεῖ δὲ καὶ ταύτας ἀμείβειν ὡς ἐπὶ τοῦ κρίνου προείρηται καὶ μᾶλλον γίνεται εὐῶδες τὸ ἔλαιον, μάλιστα εἰ συμμέτρως ἡλιωθῇ. εἰ γὰρ ἐπὶ πλέον ἡλιωθείη τὸ κρίνινον ἢ τὸ ναρκίσσινον, ἢ τὸ ἴρινον, ἢ ἄλλο τι τῶν μὴ ἰσχυρὰν καὶ μόνιμον ἐχόντων τὴν εὐωδίαν, ἄοσμον ἀποτελεῖται. δύναμιν δὲ ἔχει τὸ ναρκίσσινον θερμοτέραν τοῦ ἀνηθίνου, ὥστε καὶ τοῖς αὐτοῖς χρησιμεύει ἐπὶ τοῦ ἄλλου σώματος, χωρὶς κεφαλῆς. δριμεῖα γάρ ἐστι ἡ ἀπὸ τοῦ ναρκισσίνου εὐωδία.

Ἔλαιον ἰάζον.

Σκευάζεται καὶ ἀπὸ ἐκ τῶν πορφυρῶν ἀνθῶν τοῦ ἴου, καὶ ἐκ τῶν λευκῶν. οὐγ. γ´. ἐμβαλλομένων τῷ ἰταλικῷ ξε. τοῦ γλυκυτάτου ἐλαίου, καὶ ἀμειβομένου τρίτον, ὥσπερ ἤδη ἐπὶ τοῦ κρινίνου προείρηται. ἔστι δὲ ἡ δύναμις αὐτοῦ θερμοτέρα τοῦ ῥοδίνου ἐπ' ὀλίγον. ὥστε εἴ τις ἐν θέρει κοπωθεὶς καὶ ἡλιωθεὶς ἀπορροίη τούτου, χρήσιμον καὶ μάλιστα τὸ ἐκ τῶν πορφυρῶν ἀνθῶν σκευαζόμενον ἐν βαλανείῳ χριόμενον· πρὸς γὰρ τῷ τὸν κόπον θεραπεύειν μεταβάλλει τῇ εὐωδίᾳ τὸ αὐχμηρὸν τῆς ψυχῆς εἰς ἱλαρότητα καὶ ἡδονὴν καὶ ἀτάραχον ὕπνον ἐργάζεται.

Ἔλαιον ἰασμέλαιον.

Ἡ δὲ καλουμένη ἴασμη παρὰ Πέρσαις σκευάζεται ἐκ τῶν ἀνθῶν τῶν λευκῶν τοῦ ἴου, καὶ ἐλαίου σησαμίνου. οὐγ. β´. ἐμβαλλομένου τῷ ἰταλικῷ ξε. τοῦ σησαμίνου ἐλαίου, καὶ ἀμειβομένου ὡς ἤδη ἐπὶ τοῦ κρινίνου, εἴρηται δὲ ἡ τούτου χρῆσις παρὰ ταῖς ἑστιάσεσιν, εὐωδίας ἕνεκα παρὰ Πέρσαις παραλαμβάνεται. ἁρμόζει δὲ ὅλῳ τῷ σώματι μετὰ τὰ λουτρὰ ἤδη τῆς θερμασίας καὶ χαλάσεως δεομένων σωμάτων. βαρυτέραν δὲ ἔχει τὴν εὐωδίαν, ὡς πολλοὺς αὐτῆς μὴ ἡδέως ἀντέχεσθαι.

Ἔλαιον μυρσινάτον.

Γίνεται καὶ ἀπὸ τῶν φύλλων τῆς μυρσίνης χλωρῶν ἐμβαλλομένων, ἐλαίου ὀμφακίνου εἰς ξε. α´. ἰταλικὸν οὐγ. β´. καὶ οἴνου εὐώδους στύφοντος ξε. τέταρτον ἰταλικοῦ, εἶτα ἕψει ἤδη ἐπὶ τῆς ἀνθρακιᾶς μέχρις ὅτου τὰ φύλλα ξηρανθῇ καὶ θραύηται, καὶ ὁ οἶνος ἀναλωθήσεται, εἶτα διηθήσαντα καθαρὸν τὸ ἔλαιον ἐμβαλεῖν εἰς ὑελοῦν ἀγγεῖον καὶ ἐπεμβάλλοντα φύλλων χλωρῶν τῆς μυρσίνης διεψυγμένων νύκτα καὶ ἡμέραν. οὐγ. α´. καὶ οὕτως ἀποτίθεσθαι. στύφει δὲ καὶ ψύχει τὸ ἔλαιον τοῦτο πλέον τοῦ ῥοδίνου καὶ τοῦ μηλίνου, καὶ διὰ τοῦτο διαβροχαῖς μὲν στομάχου καὶ ἥπατος ἀνοίκειόν ἐστι, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ἄλλοις σπλάγχνοις ἐστὶ προσηνές, εὗρεν δὲ αὐτοῦ τὴν χρῆσιν ἡ πολλὴ πεῖρα τὴν ἐν κηρωταῖς καὶ ἐμπλάστοις φαρμάκοις, δι' ὧν πυκνοῦν τῇ στύψει καὶ ἀποκρουόμενον, ἐστὶ χρήσιμον εἰς τὰ ἐπιφερόμενα ῥεύματα, καὶ ὑγραινομένοις ἕλκεσιν, οὐ λίαν ἐργάσασθαι, καὶ ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν γυναικῶν, ὥστε συνέχειν τὴν τρίχα ἐπὶ πλεῖον καὶ εὐώδης ἐστί.

Ἔλαιον μαστίχινον.

Γίνεται ἀπὸ μαστίχης. οὐγ. α´. ἐν ἐλαίου πάνυ ὀμφακίζοντος ξε. α´. ἐμβαλλομένης. ἕψεται δὲ ἐν διπλώματι. θερμὸν δὲ ἐστι μετρίως καὶ πυκνωτικὸν καὶ ἐμπλαστικὸν προσαγόμενον αὐτὸ τοῖς δεομένοις τονοῦσθαι μορίοις, καὶ σφίγγεσθαι καὶ θερμαίνεσθαι μετρίως.

Ἔλαιον στυράκινον.

Σκευάζεται οὕτως. ἐλαίου γλυκέος καλλίστου ξε. α´. στύρακος λιπαροῦ. οὐγ. β´. ἑψηθέντι ἐν διπλώματι ἀνατίθεται τῷ ἐλαίῳ ἡ τοῦ στύρακος δύναμις. θερμότερον δέ ἐστιν ἐπ' ὀλίγον τούτου τοῦ ἀνηθίνου. μαλακτικὸν δέ ἐστι σφόδρα, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαλύνει τὰ ἐσκληρυμμένα τῶν σωμάτων γενναίως.

Ἔλαιον σικυώνιον.

Σκευάζεται οὕτως. ἐλαίου γλυκέος ξε. ι´. τήλεως ξε. α´. λιβανωτίδος. οὐγ. γ´. πολίου. οὐγ. γ´. σαμψύχου. οὐγ. γ´. σαδίων. οὐγ. δ´. ἀριστολοχίας λίτραν μίαν. μελιλώτου. οὐγ. ς´. σικύου ἀγρίου ῥίζης λίτρας β´. ὕδατος τὸ ἀρκοῦν. ἕψε ὡς χρή, καὶ χρῶ διηθήσας.

Ἔλαιον μετώπιον.

Ἐν Αἰγύπτῳ σκευάζεται. καλεῖται δὲ μετώπιον, διὰ τὸ τῆς χαλβάνης ξύλον. σκευάζεται δὲ δι' ἐλαίου ὀμφακίνου καὶ ἀμυγδάλων πικρῶν, καὶ καρδαμώμου, καὶ σχίνου, καὶ μέλιτος καὶ οἴνου, καλάμου τε καὶ καρποβαλσάμου, καὶ χαλβάνης, καὶ ῥητίνης. ἔστι δὲ θερμαντικόν, ἀναστομοῖ δὲ καὶ ἐπισπᾶται. καθαίρει. ποιεῖ πρὸς μῦς καὶ νεῦρα διακοπέντα. ποιεῖ πρὸς ὑδροκήλας, καὶ καθόλου δύναμιν ἔχει μαλακτικήν.

Ἔλαιον μενδήσιον

Μαλακτικώτατόν ἐστι καὶ χαλαστικὸν σωμάτων, καὶ πυοποιόν, συντίθεται δὲ ἐκ μυροβαλανίνου ἐλαίου. καὶ ζιγγιβέρεως, καὶ κασίας καὶ ῥητίνης, ἔνιοι δὲ διὰ τὸ ἀποστύψαι, καὶ κιννάμωμον ἐμπάσσουσιν.

Ἔλαιον μεγαλεῖον.

Τὸ δὲ μεγαλεῖον καλούμενον πάλαι μὲν ἐσκευάζετο. ἐκλέλοιπε δὲ νῦν. ἔστι δὲ αὐτοῦ ἡ σκευασία, ὁμοία τῷ ἀμαρακίνῳ. πλεονάζει δὲ τῷ προσλαμβάνειν ῥητίνης, καὶ ποιεῖ πρὸς τὰ αὐτά.

Ἔλαιον ἀμαράκινον.

Οὕτως σκευάζεται. βράθυος, ξυλοβαλσάμου, καλάμου, σχίνου ἄνθους, νάρδου κελτικῆς, κόστου ἀνὰ λι. ε´. ἀμώμου, κασίας, καρποβαλσάμου ἀνὰ λι. γ´. ζιγγιβέρεως, λίτραν μίαν, οἴνου εὐωδεστέρου ξε. ε´. ἕψε τῷ τρόπῳ τῆς νάρδου. ἡ δύναμις δὲ τοῦ ἐλαίου, θερμαντικὴ μέν, ὡς ἡ νάρδος, οὐχ ὁμοίως δὲ τονωτική. λεπτομερέστερον δὲ τοῦτο τῆς νάρδου, καὶ παρηγορικώτερον, καὶ προσηνὲς διὰ τὸ μὴ ἔχειν ὀποβάλσαμον. γυναιξὶ δὲ ἐγκολπιζόμενον, ἔμμηνα κινεῖ, ἔστι δὲ τὸ ἀμαράκινον θερμότερον, μαλακτικόν, ἀναστομωτικόν, εὐθετεῖ πρὸς σύσπασας, καὶ ὑδροκήλας μετὰ τὴν χειρουργίαν. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ τεθηριωμένα ἕλκη καὶ ἐσχάρας, ποιεῖ πρὸς δυσουρίας, πολλὰ χριομένου τοῦ δακτυλίου, ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἐν μήτρᾳ φλεγμονὰς καὶ σκληρίας. αἱμορροΐδας ἀναστομοῖ.

Ἔλαιον κύπρινον.

Ἐλαίου ξε. κε´. κυπέρου ἐλενείου, ἴρεως ἀνὰ λι. α´. σαμψύχου, ὑσσώπου ἀνὰ οὐγ. γ´. λύγου σπέρματος. οὐγ. γ´. ἐλελισφάκου. οὐγ. γ´. κυπέρου ἄνθους λι. α´. ἕψεται δὲ καὶ τοῦτο δυσὶν ἑψήσεσι, τὰ μὲν γὰρ ἄλλα πάντα εἴδη οἴνου ῥανθέντα εὐώδει πρὸ μιᾶς ἡμέρας, εἶτα ἐμπλακέντα τῷ ἐλαίῳ ἕψεται

ὥρας ἕξ. τῇ δὲ ἑξῆς στρωθέντος τοῦ ἐλαίου καὶ λαβόντος ἕτερον ὕδωρ καθαρὸν, ὡς τὸ τρίτον εἶναι τοῦ χαλκείου ἐμβάλλεται τὸ ἄνθος τῆς κύπρου, ἐμβλητέον δὲ αὐτὸ μετὰ τῶν ἁπαλῶν κλωναρίων, ἄκοπον. εἰ δὲ ξηρὸν εἴη, πρόκοψον, καὶ οὕτως ἕψε ὥραν μίαν, θερμαίνει δὲ τὸ κύπρινον, οὐκ ἀγεννῶς. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερὲς, καὶ ὑστέραις ἄγαν χρήσιμον ταῖς κατεψυγμέναις μᾶλλον, καὶ λεπτύνει τοὺς ἐν ταύταις παχεῖς χυμοὺς, ὅταν δὲ εὐπορῶμεν τῶν βοτανῶν χλωρῶν οὕτω σκευάζομεν τὸ κύπρινον, ἐλαίου. ξ. ιε. κυπέρων, ἑλενείου, ἴρεως ἀνὰ. Γο. ς. σαμψύχου, ὑσσώπου, ἐλελισφάκου ἀνὰ. Γο. β. ἄγνου χλωρῶν φύλλων. Γο. β. κισσοῦ φύλλων χλωρῶν. Γο. ε. χαμαιλιβάνου χλωροῦ. Γο. δ. δάφνης φύλλων χλωρῶν. Γο. ε. κύπρου ἄνθους. Γο. γ. βαλσάμου ἄνθους ὀποῦ. Γο. ς.

Ἔλαιον ἴρινον.

Ἴρεως, ἀσπαλάθου, κυπέρου ἑλενείου, ἀνὰ. λι. ε. ὀποπάνακος. Γο. ς. τινὲς δὲ Γο. γ. ἀγχούσης. Γο. ς. ἐλαίου. ξ. λ. 10 ὕδατος. ξ. ε. κόπτε πάντα ἁδρομερῶς, καὶ βρέχε ἡμέρας. β. ἔπειτα ἕψε ὥρας. ς. καὶ οὕτως ἐπίβαλλε τὸν ὀποπάνακα, προβραχέντα οἴνῳ, καὶ προλειωθέντα. ἐνίοτε δὲ καὶ προστίθεμεν τοῖς προειρημένοις σχίνου ἄνθος. Γο. ς. κασσίας. Γο. γ. ξυλοβαλσάμου, νάρδου κελτικῆς, ἀνὰ. Γο. ς. ἡ δὲ τούτου δύναμις θερμαντική, ἀλλ᾽ οὐ δριμεῖα. διόπερ τοῖς ἐψυγμένοις μορίοις, χρήσιμον ἔχει τι καὶ τονωτικὸν καὶ μαλακτικόν.

Ἐλαίου ναρδίνου κυζικηνοῦ, ὃ ἐσκεύασα ἐν ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἔστι πάνυ καλόν.

Ἐλαίου ὀμφακίζοντος. ξ. ιβ. ἰταλικοὺς, ἀσπαλάθου, κυπέρου ἴρεως ἰλλυρικῆς, καρδαμώμου σπέρματα, ἀριστολοχείας, ξυλοκασσίας, ἀνὰ. Γο. ς. ἑλενείου, ξυλοβαλσάμου, σχίνου ἄνθους, κασσίας, κόστου ἀνὰ. Γο. ς. ἀμώμου, φύλλου, ναρδοστάχυος, στύρακος, καρποβαλσάμου ἀνὰ. Γο. γ. ὀποβαλσάμου. Γο. γ. βραθέος. Γο. α. σκευάζεται δὲ, οὕτως. ἀσπάλαθον, κύπερον, ἑλένειον, ξυλοβάλσαμον, ἶριν, ἀριστολοχίαν ἀποφλοιώσας, κόψας ἁδρομερῶς, βρέχε ἡμέρας τρεῖς ὕδατι θερμῷ. ἔπειτα ἐπιβαλὼν τὸ ἔλαιον, 20 ἕψε κινῶν συνεχῶς, ἐπιβαλὼν ὕδωρ κατὰ βραχὺ, πρὸς ὃ τὸ πρῶτον ἀναλίσκεται. εἶτα ἑψήσας ἐπὶ ὥρας τρεῖς, ἢ καὶ πλείονας, σκεπάσας τὰ ἤδη ἑψηθέντα, ἔα διανυκτερεῦσαι. τῇ δὲ ἑξῆς ἀνασπάσας τὰ ἑψηθέντα, καὶ ἀποχωρίσας τοῦ ἐλαίου τὸ ὕδωρ. εἶτα ἐπιβαλὼν ἕτερον ὕδωρ καθαρὸν, καὶ οἴνου βραχὺ, ἕψε. ὅταν δὲ ἀναζέσῃ, ἐπίβαλε πρῶτον καρδάμωμον. εἶτα σχῖνον, ξυλοκασσίαν κεκομμένα. καὶ ἕψε ἄλλας ὥρας δύο. καὶ πάλιν ἔα διανυκτερεῦσαι. τῇ δὲ τρίτῃ ἀνασπάσας ὁμοίως, καὶ ὕδωρ καθαρὸν ἐπιβαλὼν, ἕψε. καὶ ὅταν ἀναζέσῃ ἐπίπασσε λεῖα κατὰ μέρος, κασσίαν, κόστον, καὶ τὰ λοιπὰ, ἕκαστον κατ᾽ ἰδίαν κόψαντα. ἐπὶ τὰ τελευταῖα δὲ, ναρδόσταχυ, καὶ φύλλον, καὶ τὸν στύρακα εἰς λεπτὰ μόρια διαμερισθέντα, καὶ τακέντος αὐτοῦ, ἆρον εὐθέως ἀπὸ τοῦ πυρὸς, καὶ ἐπίβαλλε τὸ ὀποβάλσαμον, καὶ ἀνακινήσας ἱκανῶς, καὶ πωμάσας, καὶ σκεπάσας καλῶς ἔα ἡμέρας. β. καὶ οὕτως μυακίῳ ἀναλάμβανε. τὸ δὲ δευτερεῖον, σκευάζεται οὕτως. τοῖς καταληφθεῖσιν ἐκ τῆς τρίτης ἑψήσεως ἐπίβαλλε ἐλαίου 30 ξ. ς. καὶ ἀναζέσας ἕψε ὥρας. β. εἶτα ἐπίπασσε κασσίας λειοτάτης. Γο. β. νάρδου κελτικῆς. Γο. β. βράθυος. ∠. δ. στύρακος. Γο. α. ὀποβαλσάμου. Γο. β. ἔστι δὲ ἡ νάρδος δυνάμεως θερμαντικῆς τονωτικῆς, παρηγορικῆς στομάχου. τοίνυν ἐψυγμένῳ καὶ ἀτόνῳ καὶ γαστρὶ καὶ ἥπατι τὰ αὐτὰ πεπονθότι, ἐπιτηδειοτάτη, ἁρμόζεται καὶ ἄλλη τῶν ψυγέντων τὰ ἔντερα, καὶ ἄλλη γυναικῶν τῇ μήτρᾳ, χρῶ ὡς πάνυ δοκίμῳ.

Προέψησις τῆς νάρδου.

Οἴνου παλαιοῦ. λι. ιε. δενδρολιβάνου φύλλων. λι. α. ῥάσδου. λι. γ. καλαμοκείνου. λι. γ. βρουλλοκυπέρου. λι. δ. ταῦτα πάντα βάλλε ἐν τῇ προεψήσει. ὁ δὲ βρασμὸς αὐτοῦ, ὥρας. ιβ. καὶ ἵνα κενωθῇ εἰς καθαρὸν ἀγγεῖον. καὶ ὑποστηθῇ τὸ κατάβιν καὶ πάλιν βάλλης οἴνου. λι. ιε. καὶ ἐκεῖνο τὸ ἔλαιον ἐπάνω.

Νάρδου σκευασία.

Νάρδος σκευαζομένη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. στάχυος. λι. κινναμώμου. λι. καρυοφύλλων. λι. ἀμώμου. λι. σχινανθῶν. λι. καλάμου ἀρωματικοῦ. λι. ξυλαλόης. λι. καρύων μυριστικῶν. λι. καχρύος. λι. ξανθοκαρύων. λι. μάκερ. λι. γαλαγγ. λι. βαλσάμου. λι. καρποβαλσάμου. λι. ξυλοβαλ- 40 σάμου. λι. μυροβαλάνου. λι. φύλλου ἰνδικοῦ. λι. κασσίας. λι. ξηροκαρυοφύλλου. λι. πεπέρεως μακροῦ, πεπέρεως λευκοῦ. λι. πεπέρεως κοινοῦ. λι. ἄσαρ χαλδαϊκοῦ. λι. κελτικοῦ. λι. θυμιάματος. λι. σμύρνης τρωγλίτιδος. λι. κόστου. λι. μόσχου. λι. ἄμπρα. λι. γομφίτου. λι. λαδάνου. λι. τερεβίνθης. λι. οἴνου εὐώδους τὸ ἀρκοῦν.

Ἑτέρα σκευασία νάρδου.

Ἐν τῇ προεψήσει οἴνου παλαιοῦ. λι. ιε. δενδρολιβάνου φύλλων. λι. α. μυρσίνης φύλλων. λι. α. ῥάσδου. λι. γ. καλαμοκείνου. λι. γ. βρουλλοκυπέρου. λι. δ. ταῦτα πάντα ἐν τῇ προεψήσει ἵνα βράσωσιν ὥρας. ιβ. καὶ κενωθῇ εἰς καθαρὸν ἀγγεῖον. καὶ ὑποστηθῇ τὸ κατάβιν. καὶ πάλιν βάλῃς οἴνου. λι. ιε. ἐπάνω ἐκεῖνο τὸ ἔλαιον. τὸ δὲ τρίψιμον ἔστω κινναμώμου ἀληθινοῦ. λι. γ. γαλαγγὰν. Γο. ς. καρυοφύλλων. Γο. δ. στάχυος. Γο. γ. ξανθοκαρύων. Γο. γ. λάδανον καθαρὸν. Γο. γ. τερεβίνθης. Γο. ιη. ξυλαλόης 50 Γο. β. κόστου. Γο. δ. ἄσαρ βουκελλαρείου. λι. δ. θυμιάματος βασιλικοῦ. Γο. γ. ταῦτα κόψας, καὶ σήσας, καὶ ἑνώσας μετὰ τοῦ ἐλαίου τῆς προεψήσεως, ἕψησον κατὰ πεῖραν. ἵνα μήτε καῦσις γένηται, μήτε πάλιν ἐνδεεστέρα ἡ ἕψησις.

Ἑτέρα σκευασία νάρδου ἰδίου μυρεψοῦ.

Ἐλαίου. ξ. β. ἀσπαλάθου. λι. δ. ξυλοβαλσάμου. λι. β. κόστου. Γο. γ. ξυλοκασσίας. Γο. δ. καρποβαλσάμου. Γο. ς. ἀμώμου, Γο. γ. στύρακος καλαμίτου. Γο. β. ὀποβαλσάμου. Γο. β.

Ἑτέρα σκευασία

Ἑτέρα σκευασία νάρδου ἰώου μυρεψοῦ.

K όστου οὐγγίας ιβ. φύλλου οὐγγίας δ. κασσίας οὐγγίας ς. ζιγγιβέρεως οὐγγίας ς. ξύλου καρυοφύλλου οὐγγίας ς. καρποβαλσάμου οὐγγίας δ. ναρδοστάχυος οὐγγίας δ. καλάμου οὐγγίαν α. ἴρεως οὐγγίας ιβ. στύρακος λιπαροῦ οὐγγίας θ. κρόκου ∠ δ. ἐλαίου ξε. ς.

Ἐλαίου σαλήκα σκευασία, ὃ ἐσκεύασα ἐν ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἔστι καλλίστη.

A σπαλάθου οὐγγίας ς. ξυλοβαλσάμου οὐγγίας θ. κυπέρων οὐγγίας δ. ἐλενείου. ἴρεως ἀνὰ οὐγγίας ς. καλάμου οὐγγίας ιη. ἀγνοῦ ἄνθους οὐγγίας β S. στύρακος λιπαροῦ οὐγγίας β. κάρυα ἰνδικὰ β. φύλλου γο. ιη. ναρδοστάχυος οὐγγίαν α. καρυοφύλλου ἀρίαβον. αὐτοῦ α S. ἀμώμου γο. γ. κασσίας γο. β. κόστου οὐγγίαν α. ζιγγιβέρεως οὐγγίαν α. ὕπνου. ξυλοκασσίας ἀνὰ οὐγγίας γ. ἐλαίου ξε. ι. ἕψεται
10 δὲ τῷ προειρημένῳ τρόπῳ ὥσπερ τῆς νάρδου, ἐν τῇ πρώτῃ ἑψήσει ἐμβαλλομένου ξυλοβαλσάμου. ἴρεως, κυπέρου, ἐλενείου, ξυλοκασσίας, ἀπολειφθέντα, καὶ ἀδρομερῶς κοπέντα, καὶ προβραχέντα ὕδατι ἡμέρας β. ἢ γ. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἑψήσει ἐμβάλλεται κάλαμος ἀγνὸς, ὕπνον προαποτιθέντα οἴνῳ παλαιῷ εὐώδει. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ τὰ λοιπά. γίνεται δὲ καὶ δευτέριον οὕτως τοῖς καταλειφθεῖσιν ἀπὸ τῆς τρίτης ἑψήσεως ἐπιβάλλοντας ἐλαίου ξε. S. καὶ ἕψεται ὥσπερ ἱκανόν, εἶτα ἐμβάλλεται σὰκ τῆς καλῆς λευκῆς γο. γ. στύμματος τουτέστι τὸ ὕδωρ τοῦ ὀποβαλσάμου γο. ε. μαστίχης γο. ε. στύρακος καλοῦ γο. α. χρῶνται δὲ καὶ τῷ σαλήκα αἱ γυναῖκες εἰς τὰς κεφαλὰς ἀλείφουσαι αὐτάς, ἔστι δὲ ἡ εἰρημένη σκευασία πάνυ καλλίστη.

Φυλλίνου ἤτοι μαλαβαθρίνου σκευασία καλλίστη.

A σπαλάθου γο. ιη. ξυλοβαλσάμου λι. β. κυπέρων λι. ε. ἐλενείου λι. ε. φύλλων γο. δ. ἀμώμου γο. ς. ξυλοκασσίας γο. δ. ζιγγιβέρεως γο. δ. κόστου γο. θ. στύρακος πρωτείου λι. α. κασσάμου ἤτοι καρποβαλσάμου
20 γο. ς. καλάμου λι. ε. ναρδοστάχυος γο. β. καρυοφύλλου γο. δ. στύμματος ὅ ἐστι καθ' ὕσμα ὕδατος [illegible] ὀποβαλσάμου γο. ς. ἀρίαβον γο. ς. καρδαμώμου γο. ς. ἴρεως λι. α. ἐλαίου ξε. κ. οἴνου εὐώδους τὸ ἀρκοῦν ἕψε ὡς τὴν νάρδον.

Τίσιν ἁρμόδια τὰ εὐώδη μύρα.

T ὰ εὐώδη τῶν μύρων, ταῖς ψυχροτέραις τῶν κεφαλῶν ἁρμόδια μᾶλλον, ἢ ταῖς μέσαις θερμαῖς ἐν χειμῶνι. ταῖς γὰρ θερμοτέραις, οὐκ ἐπιτήδεια, εἰ δέ τις διὰ τὸ εὐῶδες βούλοιτο χρῆσθαι τοῖς τοιούτοις, προσμιγνύτω τὸ ῥόδινον ἴσον, οὕτω γὰρ ἴσον ἴσῳ κεραθὲν οὐκέτι βλαβερὸν γίνεται. ἐπειδὴ πολλαὶ τῶν γυναικῶν βιαίως θερμὰς ἔχουσι τὰς κεφαλάς, ὥστε μηδενὸς ἀνέχεσθαι τῶν θερμαινόντων ἐλαίων, αὗται τοίνυν ὀμφακίνῳ μόνῳ χρήσθωσαν. εἶθ' ἅπαξ δὲ καὶ ῥοδίνῳ, τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν οὐδὲ ὅλως χρῶνται ἐλαίῳ, διὰ τὸ ταχέως ὑγραίνεσθαι τὰς κεφαλάς, καὶ κατάρρῳ περιπίπτειν, ἃς οὐ χρὴ καταναγκάζειν ἀλείφεσθαι. δέονται γὰρ τοῦ ξηραίνειν τὰς κεφαλὰς τοῖς ἐπικαίροις ἐμ-
30 πάσμασι ξηροῖς, οὐ τοῦ ὑγραίνειν τοῦ ἐλαίου.

Ἐλαίου καπνιστοῦ σκευασία.

T ὸ δὲ λεγόμενον καπνιστὸν ἔλαιον, σκευάζεται οὕτως. ὀνύχων ἀρωματικῶν μεγάλων γο. ε. λιβάνου ἄρρενος. γο. ε. στύρακος πρωτείου. γο. ε. βδελλίου καθαροῦ. γο. ε. κόστου. γο. ε. ἐλαίου γλυκέος καλοῦ ξε. ε. ὕπνου τὸ ἀρκοῦν. τὸν κόστον εἰς ἀδρομερῆ μόρια διαμοιράσας, καὶ τὸν στύρακα ὁμοίως καὶ τὸ βδέλλιον. εἶτα ἀναμίξας ἅμα ἔμβαλλε ἐν ξεστίῳ καινῷ ὀστρακίνῳ, μὴ ἔχοντι πῶμα. εἶτα τὸ στόμιον σκεπάσας ὕπνῳ, καὶ ἔξωθεν τοῦ ὕπνου ξυλαρίοις ἀσπαλάθου, ἢ τινὸς τῶν εὐωδῶν περιφράξας ὥστε μὴ ἐκπεσεῖν τὰ ἐν τῷ ξεστίῳ. εἶτα ἕτερον ὀστράκινον ἀγγεῖον ἄωτον, λαβὼν μακροτράχηλον στόμιον ἔχον ἁρμόδιον τῷ στόματι τοῦ περιέχοντος τὰ εἰρημένα εἴδη, καὶ ἐμβαλὼν ἐν αὐτῷ ἐλαίου γλυκέος ξε. ε. καὶ ὀρύξας τὴν γῆν μέχρι τοῦ τραχήλου, χῶσον τὸ ἔχον τὸ ἔλαιον, ἵνα μὴ πυρωθῇ. εἶτα ἐπικέφαλα βαλὼν τὸ ξεστίον, καὶ ἁρμόσας αὐτὸ τῷ στομίῳ τοῦ ἔχοντος τὸ ἔλαιον, χρῖε ἔξωθεν τὸ ξε-
40 στίον πηλῷ ὅλον κύκλῳ, καὶ τὰ στόματα ἀμφοτέρων εἰς ἄλληλα ἡρμοσμένα, καὶ ἐάσας ξηρανθῆναι, τῇ ἑξῆς ἄνθρακας πολλοὺς ἐπιθεὶς, καὶ σκεπάσας αὐτοῖς πάντοθεν τὸ ξεστίον ἄναψον πῦρ, καὶ ῥίπιζε. ἀναφθέντος δὲ τοῦ πυρὸς, ἔα αὐτὸ μαραίνεσθαι, ἵνα κατὰ βραχὺ πυρούμενα διὰ τοῦ σώματος τοῦ ἀγγείου τὰ εἴδη, καπνίσῃ τὸ ὑποκείμενον αὐτοῖς ἔλαιον, τούτου γὰρ χάριν καπνιστὸν ὀνομάζεται. εἶτα τῇ ἑξῆς ἀνοίξας, ἀνελοῦ τὸ ἔλαιον καὶ φύλαττε, ἐν ὑελίνῳ ἀγγείῳ, καὶ χρῶ. τούτῳ χρῶνται αἱ γυναῖκες ἐφ' ὧν ἐπέχεται τὰ καταμήνια χρίουσαι αὐτῶν τὸ ἦτρον, καὶ τὴν ὀσφῦν. ἁρμόδιον δέ ἐστι καὶ ἐπὶ τῶν μὴ κατὰ λόγον ἐν τοῖς τοκετοῖς μὴ καθαιρομένων, ὁμοίως χριόμενον, χρήσιμον δὲ καὶ τοῖς τὸν θώρακα ἐψυγμένοις, καὶ τεινεσμῷ ἐνοχλουμένων ὠφέλιμον θερμὸν πυγματίῳ ἐρίῳ ἀναλαμβανόμενον, καὶ ἐπιτιθέμενον ἦτρῳ καὶ ὀσφύϊ.

Π ερὶ τῶν ἄλλων συγχρισμάτων, ἐκ τούτων δέ ἐστι σοι, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐλαίων γνώσεσθαι ἤδη, πόσα
50 τοῖς μυρεψοῖς ὁμωνύμως λέγεται. κατὰ γὰρ τὴν ἑκάστου φύσιν τῶν ἐμβληθέντων ἀλλοιωθήσεται τὸ ἔλαιον. ὧν ἑκάστου εἴδους τὴν δύναμιν, ἐν τῷ δὲ τῷ λόγῳ μαθήσῃ. περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἀνετικῶν τε καὶ χαλαστικῶν συγχρισμάτων, ἐν τῷ περὶ συνθέσεως φαρμάκων μετὰ τὰ ἀρθριτικὰ βοηθήματα ῥηθήσεται. γλευκίνου ἐλαίου λέγω, καὶ τῶν παραπλησίων.

Ἐλαφόβοσκον.

Θ ερμῆς καὶ λεπτομεροῦς ἐστι δυνάμεως, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ξηραντικῆς κατὰ τὴν δευτέραν, που ταί-

ξιν τῶν ἀποστάσεων, ἁρμόζει δὲ ἐπὶ τῶν ὑπό τινος ἰοβόλου πληγέντων. πινόμενόν τε καὶ ἐσθιόμενον.

Ἑλένιον.

Ε λενείου ἡ ῥίζα, μάλιστά ἐστι χρησίμη, λεκτέον δὲ αὐτὴν ὡς θερμὴν καὶ ξηρὰν ἀκριβῶς ὡς τὸ πέπερι. ἀλλὰ σὺν ὑγρότητι, περιττωματικήν, ἢ διὰ τοῦτο καὶ ὀλίγμασι τοῖς εἰς ἀναγωγὰς τῶν γλίσχρων καὶ παχέων χυμῶν ἐν θώρακι καὶ πνεύμονι ἐπιτηδείως μίγνυται.

Ἐλελίσφακος.

Θ ερμαντικῆς ἐστιν ἐναργῶς κράσεως, ὑποστυφούσης ἠρέμα, ἱστοροῦσι δέ τινες ὅτι ἐπ᾽ ἀνθράκων ὑποθυμιώμενον ταῖς γυναιξὶ, στέλλει καταμήνια ἀμέτρως φερόμενα, καὶ γυναικεῖον ῥοῦν, ἀγρίππας δέ φησιν, ἐλελίσφακον τὴν ἱερὰν βοτάνην, λέγειν αἱ κυήσασαι φορέουσιν. ἔστι γὰρ κρατητικὴ συλλήψεως ζωογονητικῆς. ἐπὰν οὖν τὸν χυλὸν ταύτης ὅσον κοτύλην μίαν μετὰ ἁλὸς ὀλίγου πίῃ ἡ γυνή, τεταρταία οὖσα ἀπὸ ἀφέδρου, καὶ ἀνδροκοιτήσῃ, συλλήψεται ἀπαραβάτως. φασὶ δὲ ὅτι λοιμοῦ καταλαβόντος ἐν Κόπτῳ τῆς Αἰγύπτου, τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ περιλειφθέντας, ἀναγκάσαι τὰς γυναῖκας καὶ ταύτῃ χρήσασθαι τῇ δυνάμει, καὶ ἐπὶ γονὴν πλείστην γενέσθαι, ὀρφεὺς δέ φησι, δίδου τοῖς αἱμοπτοϊκοῖς τοῦ χυλοῦ τῆς ἐλελισφάκου κοχλιάρια. β. μετὰ μέλιτος. γο. α. νῆστις πιεῖν, καὶ εὐθέως σταθήσεται, τοῖς δὲ φθισικοῖς φησὶ κατασκεύαζε καταπότια οὕτως, ναρδοστάχυος. ∠. β. ζιγγιβέρεως. ∠. β. σπέρματος ἐλελισφάκου πεφωσμένου κεκομμένου καὶ σεσησμένου. ∠. ιδ. πεπέρεως. ∠. ιβ. ἀναλάμβανε τῷ χυλῷ καὶ ποίει καταπότια, καὶ δίδου. ∠. α. πρωῒ καὶ νῆστει, καὶ εἰς κοίτην ὁμοίως καὶ ἐπιρροφείτω ὕδατος καθαροῦ.

Ἐλλέβορος ἑκάτερος.

Ε λλέβορος ὅ τε λευκὸς καὶ ὁ μέλας, ῥυπτικῆς τε καὶ θερμῆς εἰσὶ δυνάμεως, διὸ καὶ πρὸς ἀλφοὺς καὶ λειχῆνας καὶ ψώρας καὶ λέπρας ἁρμόττουσι, καὶ μὴν δὴ καὶ εἰς σήριγγα τετυλωμένην ῥάβδος τοῦ μέλανος καθιεμένη, ἐν δύο που, ἢ τρισὶν ἡμέραις ἀφίστησι τὸν τύλον, κείσθωσαν δὲ ἐν τῇ τρίτῃ τάξει τῶν θερμαινόντων τε καὶ ξηραινόντων, καθαίρει δὲ ὁ μὲν μέλας, τὸν μελαγχολικὸν χυμόν. μᾶλλον δὲ διὰ τῆς κάτω γαστρὸς, ὁ δὲ λευκὸς τὴν ἄνω γαστέρα, μᾶλλον μὲν δι᾽ ἐμέτων τοὺς παχεῖς καὶ γλίσχρους χυμοὺς ἐκκαθαίρων, κινεῖ δὲ καὶ τὴν κάτω.

Ἑλξίνη.

Τ αύτην τινὲς παρθένιον, οἱ δὲ περδίκιον καλοῦσι, δύναμις δὲ αὐτῆς ῥυπτικὴ, καὶ ἠρέμα στυπτικὴ, μεθ᾽ ὑγρότητος ὑπόψυχρον, ὅθεν καὶ ἰᾶται φλεγμονὰς ἁπάσας, ἐν ἀρχῇ δὲ καὶ ἀναβάσει μέχρι τῆς ἀκμῆς, καὶ μάλιστα τὰς θερμὰς, καὶ μὴν δὴ καὶ ἀρχομένοις φυγέθλοις ἐπιπλάττεται, καὶ ὁ χυλὸς δὲ αὐτῆς μετὰ ῥοδίνου πρὸς ὤτων ἀλγήματα μετρίως φλεγμονώδη ἁρμόζει, ἀνακογχυλίζουσι δὲ τινὲς τὸν χυλὸν, καὶ πρὸς παρίσθμια φλεγμαίνοντα, τινὲς δὲ τῶν ἰατρῶν τοῖς χρονίως βήττουσιν ἔδωκαν αὐτὴν διὰ τὸ ῥύπτειν ἐναργῶς, ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἀλωπεκίαν καὶ λειχῆνας αὐτὴ καθ᾽ ἑαυτὴν παρατριβομένη, τῷ τόπῳ συνεχῶς, ἀναστομοῖ δὲ ὁμοίως καὶ τὰς ἐν ἕδρᾳ αἱμορροΐδας, θεραπεύει καὶ σήριγγας, καὶ κόλπους προστίθησι, λεία μεθ᾽ ἁλῶν ὀλίγων καταπλασσομένη.

Ἔλυμος ἢ κέγχρος.

Ε λυμος καλεῖται καὶ μελίνη, ἔστι δὲ ὅμοιον κέγχρῳ, κατά τε τὴν ἰδέαν καὶ τὴν δύναμιν, ὀλιγότροφον δὲ καὶ ξηραντικὸν, ἵστησί γέ τοι δὲ τὰ κατὰ γαστέρα ῥεύματα, καθώσπερ καὶ ἡ κέγχρος, εἰ δὲ ἔξωθεν ἐπιπλασθείη, ξηραίνει καὶ ψύχει.

Ἔμπετρον ἢ ἐπίπετρον.

Ε ἰς τὰς καθάρσεις μόνας δοκεῖ χρήσιμον ὑπάρχειν, ἄγον φλέγμα καὶ χολήν, ἔστι δὲ ἁλυκὸν τὴν γεῦσιν, ὥς τε καὶ εἰς ἄλλα χρήσαιτ᾽ ἄν τις αὐτῷ εἰς ἅπερ καὶ τῇ ἁλυκῇ οὐσίᾳ ἔνεστι κεχρῆσθαι, ὀνομάζεται δὲ πρασοειδές.

Ἐπίθυμον.

Κατὰ πάντα ἰσχυρότερόν ἐστι τοῦ θύμου δυνάμεως, ξηραῖνον καὶ θερμαῖνον κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν, καθαίρει δὲ τὸν μελαγχολικὸν χυμόν.

Ἐρέβινθος.

Ε ρέβινθος ὄσπριον ἐστὶ φυσῶδες, τρόφιμον, εὐκοίλιον, οὐρητικὸν, γάλακτος καὶ σπέρματος καὶ καταμηνίων ἀγωγόν, τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ, καὶ λίθους τοὺς ἐν νεφροῖς θρύπτει, καὶ μάλιστα τὸ ἀπὸ τῶν μελάνων, τὸ δὲ ἕτερον γένος τῶν ἐρεβίνθων καλουμένων ὀρόβια, δυνάμεως ἐστὶ ἐπισπαστικῆς. διαφορητικῆς, τμητικῆς, ῥυπτικῆς διὸ καὶ σπλῆνα, καὶ ἧπαρ καὶ νεφροὺς ἐκκαθαίρουσι καὶ ψώρας καὶ λειχῆνας, ἀπορρύπτουσι, καὶ παρωτίδας, καὶ ὄρχεις σκιρρουμένους διαφοροῦσι, καὶ τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἰῶνται μετὰ μέλιτος.

Ἕρπυλος.

Θ ερμαντικῆς εἰς τοσοῦτόν ἐστι δυνάμεως, ὡς καταμήνιά τε καὶ οὖρα κινεῖν, ἔστι δὲ καὶ πρὸς τὴν γεῦσιν ἱκανῶς δριμὺ, διττὸν δὲ αὐτοῦ τὸ εἶδος. ὁ μὲν γάρ ἐστι κηπευτὸς, συμψυχίζων τῇ ὀσμῇ, ὁ δὲ ἄγριος, ὃς καὶ συζυγὶς καλεῖται, οὐχ ἕρπων, ἀλλ᾽ ὀρθὸς κλώνια λεπτὰ φρυγανώδη ἔχων, φύλλα περὶ πλέον ὅμοια πηγάνῳ ὑπόστενα, καὶ ἐπιμηκέστερα, ἄνθη γευομένῳ δριμέα ὀσμὴ ἡδεῖα, ῥίζα δὲ ἄχρηστος, φύεται ἐν πέτραις, ἐνεργέστερος καὶ θερμαντικώτερος τοῦ κηπευτοῦ ὑπάρχων. καὶ ἔστι πρὸς τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν ἐπιτηδειότερος. ὠφελεῖ δὲ καὶ πρὸς στρόφους, σπάσματα, ῥήγματα, ἥπατος φλεγμονὰς, καὶ πρὸς ἕρπητα πινόμενός τε καὶ καταπλασσόμενος κεφαλῆς τε ὀδύνην παραμυθεῖται, ἑψηθεὶς σὺν ὄξει,

ὄξει, καὶ κατὰ βραχεῖς, μιγέντος αὐτῷ ῥοδίνου, μάλιστα δὲ ἐπὶ ληθαργικῶν, καὶ φρενιτικῶν τῶν χρονιζόντων ἁρμόζει. παύει δὲ καὶ αἵματος ἀναγωγὰς, δραχμῆς μιᾶς, μετὰ ὄξους ποθεῖσα.

Ἐρύσιμον.

Ἐρυσίμου τὸ σπέρμα, καθάπερ τῇ γεύσει παραπλήσιον φαίνεται καρδάμῳ, οὕτω καὶ τῇ δυνάμει παραπλήσιον, πυρῶδες καὶ θερμαντικὸν ὑπάρχον. ἐπειδὰν δὲ εἰς ἔλιγμα δέῃ χρῆσθαι, βέλτιον ἐστὶ ὕδατι βρέξαντας φῶξαι. χρήσιμον δὲ ἐστὶ μετὰ τῶν ἐλιγμάτων πρὸς τὰς κατὰ θώρακα καὶ πνεύμονα παχέων καὶ γλίσχρων χυμῶν ἀναπτύσεις. ἀλλὰ καὶ παρωτίδας σκιῤῥουμένας, καὶ σκληρίας παλαιὰς ἐν τιτθοῖς καὶ ὄρχεσιν ὠφελεῖ. φησὶ δὲ ὁ Διοσκορίδης ὡς καὶ καταπλαττόμενον μεθ' ὕδατος ἢ μέλιτος ὀνίνησι τοὺς κρυπτοὺς καρκίνους.

Ἐρυθρόδανον.

Ταύτης ἡ ῥίζα ἐρυθρὰ, ᾗ χρῶνται οἱ βαφεῖς, στρυφνὴ καὶ ὑπόπικρος τὴν γεῦσιν ἐστὶ, ὅθεν καὶ ἧπαρ καὶ σπλῆνα καθαίρει, καὶ οὖρα παχέα καὶ πολλὰ, καὶ ποτὲ δὲ καὶ αἱματώδη κενοῖ, καὶ ἀποῤῥύπτει συμμέτρως, ὅσα δεῖται ῥύψεως. ἀλφοὺς γοῦν ὠφελεῖ λευκοὺς μετὰ ὄξους χριομένη. διδόασι δὲ αὐτὴν τινὲς ἰσχιαδικοῖς καὶ τοῖς παραλελυμένοις πίνειν μετὰ μελικράτου.

Εὔζωμον.

Θερμαίνει σαφῶς τοῦτο τὸ λάχανον, ἀλλὰ καὶ σπέρμα γεννᾷ πεπτὶς ἔνται, καὶ τὰς πρὸς συνουσίαν ὁρμὰς ἐπεγείρει. κεφαλαλγὲς δὲ ἐστὶ, καὶ μᾶλλον εἴ τις αὐτὸ μόνον ἐσθίει, τούτου οὖν χάριν μετὰ θριδακίνης φύλλων ἐσθίειν αὐτὸ χρή.

Εὐπατόριον.

Λεπτομεροῦς ἐστὶ δυνάμεως, καὶ ῥυπτικῆς καὶ τμητικῆς, ἄνευ θερμότητος ἐπιφανοῦς, ὅθεν τὰς καθ' ἧπαρ ἐμφράξεις ἐκκαθαίρει, μετέχει καὶ στύψεως βραχείας, δι' ἧς τόνον ἐντίθησι τῷ ἥπατι.

Εὐφόρβιον.

Λεπτομεροῦς δυνάμεως, ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ὀποῖς.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Ζ.

Ζεία.

Μεταξύ πως ἐστὶ πυρῶν τε καὶ κριθῶν, ὥστε ἐξ ἐκείνων γινώσκεσθαι.

Ζίγιβερι.

Ζιγιβέρεως ἡ ῥίζα, θερμαίνει μὲν ἰσχυρῶς, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν πρώτην προσβολὴν, ὡς τὸ πέπερι. διὰ τὸ μετέχειν παχυμερεστέρας δυνάμεως, ὑδατώδους, περιττωματικῆς, διὰ τοῦτο καὶ τίτραται ῥᾳδίως.

Ζύθος.

Δριμύτερος ἐστὶ τῶν κριθῶν καὶ κακόχυμος, ὡς ἂν ἐκ σηπεδόνος γινόμενος, ἔστι δὲ καὶ φυσώδης.

Ζύμη.

Λεπτομερὴς ἐστὶ καὶ μετρίως θερμὴ, διὰ τοῦτο γίνεται ἄλυπός τε καὶ ἄδηκτος. ἐπισπᾶται δὲ ἅμα ἐκ τοῦ βάθους καὶ διαφορεῖ, μέμικται δὲ ἐξ ἐναντίων δυνάμεων, ὀξύτητος ψυχρᾶς, καὶ σηπεδονώδους θερμότητος, τῶν τε ἄλλων καὶ τοῦ ἀλεύρου.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Η.

Ἡδύοσμον.

Ἔνιοι ταύτην μίνθην εὐώδη προσαγορεύουσι. θερμὴ τὴν δύναμιν ἐστὶ, ὡς εἶναι εὐθὺς ἐν τῆς τρίτης τάξεως. μετέχει δὲ ὑγρότητος περιττωματικῆς ἐκ τοῦ κηπευθῆ, διὸ καὶ πρὸς ἀφροδίσια παρορμᾷ μετρίως. διὰ δὲ τὴν κρᾶσιν ταύτην, καὶ καταπλάττεται μετὰ ἀλφίτων, ἐπὶ ἀποστημάτων. ἀναιρεῖ δὲ διὰ τὸ ἐν αὐτῇ πικρὸν τὰς ἕλμινθας. καὶ ἐπὶ κωλικῶν πινόμενον τὸ ἀφέψημα αὐτῆς ἐφεξῆς ἡμέρας τρεῖς πάνυ ὠφελεῖ. τὸ δὲ ἐν αὐτῇ στρυφνὸν, τὰς προσφάτους τοῦ αἵματος ἀναγωγὰς ἐπέχει, μετ' ὀξυκράτου πινομένη. λεπτομερὴς δὲ ἐστὶ τὴν οὐσίαν, εἴπερ τις καὶ ἄλλη πόα.

Ἡδύσαρον ἢ πελεκῖνος.

Πυῤῥὸν μὲν ἢ ὠχρὸν εὑρίσκεται τὴν χροιὰν τὸ σπέρμα, ἀμφίστομον δὲ καθάπερ οἱ πέλεκες τῷ εἴδει, πικρὸν δὲ καὶ ὑπόστρυφνον φαίνεται, ὅθεν εὐστόμαχόν τε ἐστὶ πινόμενον. ἐκκαθαίρει δὲ τὰς ἐν τοῖς σπλάγχνοις ἐμφράξεις, οὕτω δὲ καὶ οἱ κλῶνες ὅλου τοῦ θάμνου δρῶσι.

Ἡμεροκαλές.

Τούτου ἡ ῥίζα παραπλησία τῇ τοῦ κρίνου κατά τε τὴν ἰδέαν, καὶ κατὰ τὴν δύναμιν, ὅθεν ὠφελεῖ παραπλησίως ἐκείνῃ τὰ πυρίκαυστα, καὶ γὰρ διαφορητικῆς ἀτρέμα δυνάμεως ἐστὶ, μετὰ τοῦ καὶ ἀποκρουστικὸν ἔχειν τι.

Ἠριγέρων.

Δύναμιν ἔχει ἐπίμικτον, ψυκτικήν τε ἅμα καὶ μετρίως διαφορητικὴν, διὸ καὶ τοῖς ἑδρικοῖς ἐπωφελῶς μίγνυται. ἐπέχει δὲ καὶ αἵματος ἀναγωγὰς ὁ χυλὸς πινόμενος, καὶ ἕλμινθας ἀναιρεῖ; καὶ ἡπατικοῖς ὀνίνησι. καταπλάσσεται δὲ καὶ πρὸς φλεγμονὰς ἐναργῶς.

Ἠρύγγιον.

Θερμότητι μὲν, ἢ βραχὺ τῶν συμμέτρων, ἢ οὐδὲν ὑπερέχει, ξηρότητος δὲ λεπτομεροῦς οὐκ ὀλίγης μετέχει. ὕδατι δὲ ζεννυμένη ἡ ῥίζα, καὶ πινομένου τοῦ ὕδατος κωλικοὺς παύει, μετὰ δὲ μελικράτου ζεννυμένη, λιθιῶντας, στραγγουριῶντας, δυσουριῶντας, νεφριτικοὺς ἀπαλλάσσει. πινέτωσαν δὲ ἐπὶ ἡμέρας ιε. νήστεις, καὶ εἰς κοίτην. ἐὰν δὲ καὶ οἶνον σὺν αὐτῇ ζέσας δῷς πιεῖν, κάλλιον ποιεῖ. διεβεβαιοῦτο δέ τις, ὅτι συνεχῶς χρησάμενος, λίθους οὐκέτι οὔρησε πυκνότατα, πρόσθεν ἐνοχλούμενος ὑπὸ τοῦ πάθους.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Θ'.

Θαψία.

Δριμείας ἐστὶ καὶ ἰσχυρῶς θερμαντικῆς δυνάμεως σὺν ὑγρότητι, ἕλκει τοιγαροῦν ἐκ βάθους βιαίως, καὶ αὕτη διαφορεῖ τὸ ἑλχθέν, χρόνῳ δὲ ἐργάζεται πλείονι ταῦτα, διὰ τὸ περιττὸν τῆς ὑγρότητος ἐμπλάσσεσθαι δεῖ ψιλούς, δι' ἣν καὶ ταχέως διαφορεῖται.

Θέρμος ἥμερος.

Θέρμος ἀπογλυκανθεὶς διὰ τῆς ἑψήσεως ἐσθιόμενος, δύσπεπτός ἐστι, καὶ τροφὴν παρέχει τῷ σώματι παχύχυμον, καὶ ὠμοὺς χυμοὺς γεννᾷ, κοιλίαν δὲ οὐ προτρέπεται, οὐδὲ μὴν ἐπέχει. ὡς φάρμακον δέ, ὁ μὲν ἀπογλυκανθεὶς καὶ ἐσθιόμενος ἐκ τῶν ἐμπλαστικῶν ἐστι, ὁ δὲ τὴν σύμφυτον ἔχων πικρότητα, ῥυπτικός τε καὶ διαφορητικὸς ὑπάρχει. ἀναιρεῖ δὲ καὶ ἕλμινθας σὺν μέλιτι ἐκλειχόμενος, ἢ μετ' ὀξυκράτου πινόμενος, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ τὰς ἕλμινθας ἐκβάλλειν πέφυκε πινόμενον καὶ ἐνιέμενον. καὶ τὸ ἄλευρον δὲ αὐτοῦ ἔξωθεν μετὰ χολῆς ταυρείας τῷ ὀμφαλῷ ἐπιτιθέμενον, ἐκτινάσσει αὐτάς. καὶ μὴν δὴ καὶ καταντλούμενον ἔξωθεν ὀνίνησιν ἀλφούς, ἰχῶρας, ἐξανθήματα, ψώρας, γαγγραίνας, ἕλκη κακοήθη, τῷ ξηραίνειν ἀδήκτως. ἐκκαθαίρει δὲ καὶ ἧπαρ, καὶ σπλῆνα μετὰ πηγάνου καὶ πεπέρεως, ἡδονῆς ἕνεκα συνεμβαλλόμενα. ἐπισπᾶται δὲ τὰ καταμήνια, καὶ ἔμβρυα σὺν σμύρνῃ, καὶ μέλιτι προστιθέμενος. ἔστι δὲ καὶ τὸ ἄλευρον τῶν θέρμων διαφορητικόν. οὐ γὰρ τὰ πελιδνὰ μόνον, ἀλλὰ καὶ χοιράδας καὶ φύματα σκληρὰ θεραπεύει. ἐν ὄξει δὲ αὐτὸ ἕψειν χρὴ τηνικαῦτα, ἢ ὀξυμέλιτι, ἢ ὀξυκράτῳ, κατὰ τὰς κράσεις τῶν καμνόντων δηλονότι καὶ τοῦ πάθους τὴν διαφορὰν εὑρίσκοντας τὸ δέον. διαφορεῖ δὲ καὶ τὰ πελιδνὰ τὸ ἄλευρον, καὶ τἄλλα ὅσα πρόσθεν εἴρηται ἐπὶ τοῦ ἀφεψήματος. καταπλάσσουσι δὲ ἔνιοι καὶ τοῖς ἰσχιαδικοῖς αὐτό.

Θέρμος ἄγριος.

Μικρότερός τε καὶ ἰσχυρότερος εἰς ἅπαντα τοῦ ἡμέρου ἐστί, τῆς αὐτῆς ὑπάρχων κατὰ γένος δυνάμεως.

Θλάσπι.

Σπέρμα καὶ τοῦτο ἐστὶ δριμὺ τὴν δύναμιν, ὥς τε καὶ τὰ ἐντὸς ἀποστήματα ῥήσσει ποτιζόμενον, καὶ καταμήνια κινεῖ καὶ ἔμβρυα φθείρει, καὶ διὰ ἕδρας ἐνιέμενον, ἰσχιάδας ὀνίνησιν, αἱματώδη κινοῦν. ἔστι δὲ τὸ θλάσπι καὶ ἄλλως καθαρτικὸν ἄνω τε καὶ κάτω χολωδῶν ὑγρῶν, ὀξυβάφου πλῆθος πινόμενον.

Θρίδαξ.

Ὑγρὸν καὶ ψυχρόν ἐστι λάχανον, οὐ μὴν ἐσχάτως γε, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν κρηναίων ὑδάτων, ὡς ἄν εἴποι τις μάλιστα ψυχρότατον, διὰ τοῦτο πρὸς τὰς φλεγμονὰς ἁρμόττει, καὶ πρὸς τὰ μικρὰ καὶ κοῦφα τῶν ἐρυσιπελάτων. ἔστι δὲ καὶ ἄδιψον ἔδεσμα, καὶ εἰς ὕπνον προτρεπόμενον μάλιστα, ἀπεζεσμένης, καὶ μετ' ὀξυκράτου ὑδαροῦς μόνον ἐσθιομένης. ἀλλ' οὐδὲ ἀπεπτεῖται τοῖς ἄλλοις λαχάνοις ὁμοίως, οὐ δὲ ἐπέχει τὴν διαχώρησιν, ὥσπερ οὐδὲ προτρέπει, καὶ διὰ ταῦτα οὐδὲ κακόχυμον αἷμα γεννᾷ, οὐ μὴν εὔχυμόν γε τελέως. τὸ δὲ σπέρμα πινόμενον ἐπέχει γονορροίας, ὅθεν καὶ τοῖς ὀνειρώττουσι δίδοται. ὁ δὲ ὀπὸς τῆς ἀγρίας θρίδακος μετὰ γυναικείου γάλακτος ἐπαλειφόμενος, ἄργεμα καὶ ἀχλὺν ἀποκαθαίρει, καὶ ἐπικαύματα.

Θύμος.

Τέμνει καὶ θερμαίνει σαφῶς, ὡς εἶναι τῆς τρίτης τάξεως τῶν θερμαινόντων, καὶ διὰ τοῦτο καὶ οὖρα καὶ καταμήνια κινεῖ, καὶ ἔμβρυα καταφέρει. καὶ τὰ σπλάγχνα δὲ καθαίρει πινόμενος, τοῖς τε ἐκ θώρακος καὶ πνεύμονος ἀναπτυομένοις συναίρεται, καὶ ταῦτα μὲν ὁ Γαληνός. τὰ δὲ διὰ πείρας ταῦτα, τοῖς ἀρθριτικοῖς δίδου τοῦ θύμου ξηροῦ λειοτάτου ∠. δ'. μετ' ὀξυμέλιτος κοχλιαρίου S. νήστει. καθαίρει γὰρ τὴν χολήν, καὶ τοὺς δριμεῖς ἰχῶρας, καὶ τὰ περὶ τὴν κύστιν. ἐπὶ δὲ ἐπηρμένων κοιλιῶν, ὅταν ἄρξωνται οἰδαίνειν, δίδου ∠. α'. μετὰ μελικράτου κοχλιαρίου α'. νήστει. πρὸς ὀσφύος καὶ ἰσχίων πόνον, πλευρᾶς τε καὶ θώρακος, καὶ ὑποχονδρίων μετεωρισμούς, καὶ ἐμπνευματώσεις, δίδου ∠. γ'. μετὰ ὀξυμέλιτος κεκραμένου, πλῆθος κοχλιαρίου α'. νήστει. δίδου δὲ ὁμοίως καὶ τοῖς μελαγχολικοῖς καὶ τεταραγμένοις τὴν διάνοιαν, καὶ φόβῳ συνεχομένοις, δραχμὰς γ'. μετὰ κοχλιαρίου α'. τοῦ ὀξυμέλιτος κεκραμένου. ἐπὶ ὀφθαλμιώντων, καὶ σφόδρα ὀδυνωμένων, δίδου ὁμοίως νήστει καὶ πρὸ δείπνου. καὶ ἐπὶ ποδαγρικῶν ὀδυνωμένων, ὡς μὴ δύνασθαι κινεῖσθαι, δίδου μετὰ οἴνου ἀκράτου ὁμοίως. ἐπὶ δὲ διδύμων ἐπηρμένων, δίδου ὁμοίως δραχμὰς γ'. μετὰ κοχλιαρίου α'. οἴνου νήστει, πλὴν μέντοι τῷ μέλανι θύμῳ τῷ καλουμένῳ ἐλεβόρῳ μηδόλως κέχρησο, φθαρτικὸς γάρ ἐστι καὶ χολῆς γεννητικός, ἀλλὰ τῷ ἔχοντι ἄνθος ἐμπόρφυρον μὲν φύσει, λευκὸν δέ τι ἔχων πλέον.

Θύμβρα.

Καὶ τὰ θύμβρα δέ, μάλιστα κηπευόμενα παραπλησίας μὲν εἰσὶ δυνάμεως τῷ θύμῳ, ἀσθενέστερα δὲ πολλῷ.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Ι'.

Ἴντυβοι.

Παραπλησίαν ταῖς θρίδαξιν ἔχουσι τὴν δύναμιν, οὐκ ἀπολειπόμενοι καὶ καθ' ἡδονὴν αὐτῶν, καὶ τἄλλα πάντα τὰ πρόσθεν περὶ θριδάκων εἰρημένα.

Ἰξός.

Ἐκ πλείστης μὲν ἀερώδους καὶ ὑδατώδους οὐσίας θερμῆς, ἐλαχίστης δὲ σύγκειται γεώδους, τὸ σὺν

δριμὺ πλέον ἔχει ἐν ἑαυτῷ, ἕλκει τοιγαροῦν ἐκ τοῦ βάθους ἰσχυρῶς ὑγρότητας, οὐ τὰς λεπτὰς μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς παχυτέρας, καὶ ταύτας διαχεῖ, καὶ διαφορεῖ. ἔστι δὲ τῶν οὐκ εὐθὺς θερμαινόντων φαρμάκων, μετὰ τὴν πρώτην ἐπίθεσιν, ἀλλὰ χρόνου δεομένων, ὡς ἡ θαψία.

Ἴου τὰ φύλλα.

Τὴν ὑδατώδη καὶ ὑπόψυχρον οὐσίαν ἐπικρατοῦσαν κέκτηται, διὰ τοῦτο καὶ καθ' ἑαυτὰ καὶ μετὰ ἀλφίτων ἐπιπλαττόμενα, τὰς θερμὰς φλεγμονὰς παρηγορεῖ. ἐπιτίθεται δὲ καὶ κατὰ τὸ στόμα τῆς κοιλίας ἐγκαιομένων, καὶ ἐπὶ ὀφθαλμῶν.

Ἵππουρις.

Στυπτικὴν μετὰ πικρότητος ἔχει ποιότητα, καὶ διὰ τοῦτο ξηραντικὴ ἰσχυρῶς τε ἅμα καὶ ἀδήκτως, τραύματα οὖν τὰ μέγιστα καταπλαττομένη κολλᾷ, κἂν νεῦρα ἐπιτεμνόμενα τύχῃ, καὶ πρὸς τὰς καλουμένας ἀναγωγὰς τοῦ αἵματος, καὶ ῥοῦν γυναικεῖον, καὶ μάλιστα τὸ ἐρυθρόν, ἔτι τε δυσεντερίας, καὶ τὰ ἄλλα τὰ κατὰ γαστέρα ῥεύματα, γενναῖον φάρμακον ἡ πόα πινομένη μετὰ ὕδατος ἢ οἴνου. γράφουσι δέ τινες περὶ αὐτῆς, ὡς καὶ κύστεως ἰάσατο ποτέ, καὶ τὰ τῶν λεπτῶν ἐντέρων τραύματα. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς, αἱμορραγίας τὰς ἐκ ῥινῶν ὠφελεῖ, καὶ τὰ κατὰ γαστέρα ῥοώδη πάθη, σύν τινι τῶν αὐστηρῶν οἴνων πινομένη, ἢ μεθ' ὕδατος ἐπὶ τῶν πυρεττόντων.

Ἰσάτις.

Ἡ μὲν ἥμερος, ᾗ οἱ βαφεῖς χρῶνται ξηραντικῆς ἰσχυρῶς ἐστι δυνάμεως, οὐδέπω δακνούσης, πικρᾶς τε ἅμα καὶ στυπτικῆς. ταῦτά τοι καὶ τὰ μεγάλα τραύματα τῶν σκληρῶν σωμάτων κολλᾷ, καὶ ἐν ταῖς τῶν μυῶν κεφαλαῖς, καὶ κατὰ τῶν αἱμορραγούντων ὠφέλιμος ἐπιπλάττεται, καὶ τοὺς οἰδηματώδεις ὄγκους θαυμαστῶς διαφορεῖ ἅμα καὶ προστέλλει, καὶ πρὸς πάντα τὰ κακοήθη ἕλκη δραστικῶς ἀνθίσταται, κἂν σήπεται, κἂν ἀναβιβρώσκεται. εἰ δέ ποτε τῆς τοῦ κάμνοντος δυνάμεως ἰσχυροτέρα φαίνεται, μιγνύναι χρὴ τοῖς φύλλοις αὐτῆς λειωθεῖσιν, ἢ ἄρτον, ἢ κρίθινον ἄλευρον, ἢ πύρινον, ἢ ἄλφιτα κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν ἑκάστῳ διάθεσιν.

Ἰσάτις ἀγρία.

Ἡ δὲ ἀγρία ἰσάτις ἔχει τι δριμὺ σαφὲς ἤδη κατὰ τὴν γεῦσιν καὶ κατὰ τὴν ἐνέργειαν. καὶ διὰ τοῦτο τῆς ἡμέρου ξηραντικωτέρα πινομένη, πρὸς μὲν τὰς ὑγρὰς σηπεδόνας, ἰσχυρότερον ἀνθίσταται. τὰ δὲ ἄλλα τὰ προειρημένα, χείρων ἐστί, ἀμετρότερον γὰρ ἤδη καὶ μετὰ τοῦ δάκνειν, ξηραίνει ταῦτα, ἐρεθίζει τε καὶ φλεγμονὰς ἐπεγείρει. διὰ δὲ τὸ ἰσχυρὸν τῆς δυνάμεως, καὶ τοῖς σπληνικοῖς ὑπάρχει χρήσιμος, οὔπω τῆς ἡμέρου ὠφελούσης.

Ἰτέα.

Ἰτέας χρήσαιτο μέν τις καὶ τοῖς φύλλοις εἰς τραυμάτων ἐναίμων κόλλησιν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῷ ἄνθει αὐτῆς, ᾧ μάλιστα ἅπαντα σχεδὸν ἰατροὶ χρῶνται πρὸς ἐμπλάστρου ξηραίνοντος σκευασίαν. ἔστι γὰρ ἡ δύναμις αὐτῶν ἄδηκτος ξηραντική, ἔχει δέ τινα καὶ στύψιν. ἔνιοι δὲ καὶ χυλὸν ἐξ αὐτῶν ποιοῦντες, ἄδηκτόν τε καὶ ξηραῖνον ἔχουσι φάρμακον, εἰς πολλὰ χρήσιμον. καὶ ὁ φλοιὸς δὲ τοῦ δένδρου παραπλήσιος ὑπάρχει τῇ τε τῶν ἀνθῶν καὶ τῶν φύλλων δυνάμει, πλὴν ὅτι ξηρότερός ἐστι τὴν κρᾶσιν, ὥσπερ ἀμέλει πάντες οἱ φλοιοί. ἀλλὰ τοῦτόν γε καίουσιν ἔνιοι, καὶ χρῶνται τῇ τέφρᾳ πρὸς ἅπερ ἂν ἰσχυρῶς δέονται ξηραίνειν. τοὺς γοῦν καλουμένους ἥλους καὶ τύλους, ἔτι τε μυρμηκίας ἐξαίρουσιν αὐτὸ δεύοντες ὄξει δριμεῖ. ἔνιοι δὲ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀνθήσεως ἐντέμνοντες τὸν φλοιὸν ὀπόν τινα ἀθροίζουσι καὶ χρῶνται πρὸς τὰ ταῖς κόραις ἐπισκοτοῦντα, ῥυπτικωτέρῳ τε ἅμα καὶ λεπτομερεῖ φαρμάκῳ. χρήσαιτο δ' ἄν τις καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ τοιούτῳ γε ὄντι αὐτῷ.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ. Κ'.

Καλαμίνθη.

Λεπτομερής ἐστι τῇ οὐσίᾳ, καὶ θερμὴ καὶ ξηρὰ τῇ κράσει, ἐκ τῆς τρίτης που τάξεως καθ' ἑκατέρας τὰς ποιότητας. πινομένη δὲ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ξηρὰ διὰ μελικράτου θερμαίνει τε σαφῶς καὶ ἱδρῶτας κινεῖ, καὶ διαφορεῖ, καὶ ξηραίνει τὸ σύμπαν σῶμα. διὰ τοῦτο γοῦν αὐτῇ τινὲς ἐχρήσαντο, καὶ πρὸς τὰ κατὰ περίοδον ῥίγη, ἔξωθεν ἀφεψήσαντες ἐλαίῳ, καὶ συναλείφοντες ὅλον τὸ σῶμα μετὰ τρίψεως γενναίας. ἔσω δὲ λαμβάνουσιν, ὡς εἴρηται, καὶ μέν γε καὶ κατὰ τὸ ἰσχίον καταπλάττουσι τινὲς αὐτὴν ἐπὶ τῶν ἰσχιαδικῶν, ὡς γενναῖον βοήθημα, καὶ γὰρ ἕλκει τὰ ἐκ βάθους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ θερμαίνει σύμπαν τὸ ἄρθρον, ἐπικαίει τε σαφῶς τὸ δέρμα, καὶ τὰ καταμήνια πινομένη τε καὶ προστιθεμένη προσκαλεῖται δραστηρίως. ἀγαθὸν δὲ καὶ περὶ τῶν ἐλεφαντιώντων τὸ φάρμακον, οὐ μόνον τῷ γενναίως διαφορεῖν τοὺς λεπτοὺς χυμούς, ἀλλὰ καὶ τῷ λεπτύνειν καὶ τέμνειν ἰσχυρῶς τοὺς παχεῖς χυμούς, οἷοί περ εἰσὶν οἱ καὶ τοῦτο τὸ νόσημα γεννῶντες. οὕτω δὲ καὶ οὐλὰς μελαίνας λαμπρύνει, καὶ ὑπώπια διαφορεῖ. κάλλιον δὲ ἐπὶ τῶν τοιούτων ἕψοντας ἐν οἴνῳ καταπλάττειν αὐτήν, καὶ χλωρὰν μᾶλλον ἢ ξηράν, ἰσχυροτέρα γὰρ ξηρανθεῖσα γίνεται, καὶ καίειν ἑτοιμοτέρα. καταπλάττεται δὲ καὶ κατὰ τῶν δηγμάτων τῶν ἰοβόλων. διὰ δὲ τὴν συνοῦσαν πικρότητά τε καὶ ἀσκαρίδας καὶ ἕλμινθας ἐσθιομένης τε καὶ πινομένης ὁ χυλὸς αὐτῆς ἀναιρεῖν πέφυκε. καὶ τοὺς ἐν ὠσὶ δὲ καὶ ἕλκεσι σκώληκας.

ὀνίνησι δὲ καὶ τοὺς ἀσθματικοὺς καὶ τοὺς ἰκτερικοὺς τῷ ῥύπτειν τε καὶ διακαθαίρειν τὰς καθ' ἧπαρ ἐμφρά-
ξεις, ἔστι δὲ εἰς ἅπαντα τὰ εἰρημένα πρακτικωτέρα ἡ ὄρεος. ὀρφεὺς δὲ φησὶν ὅτι ὁ χυλὸς αὐτῆς σὺν
ἴσῳ ῥοδίνῳ μετὰ ψιμμυθίου λειωθεὶς, ὡς γλυκὺ ἔχειν πάχος, καὶ ἐπιχριόμενος, τὰ περίκαυστα θερα-
πεύει. τὸ δὲ παράδοξον, ὅτι οὐδὲ οὐλὴ φαίνεται, καὶ τριχοφυεῖ ὁ τόπος. σὺν κιμωλίᾳ δὲ καὶ ἀλόῃ,
ἴσοις λειώσας τὸν χυλὸν, καὶ ἐπιχρίσας μέτωπον καὶ κροτάφους, παύσεις παραχρῆμα κεφαλῆς
ὀδύνας.

Κάλαμος ἀρωματικός.

Στύψεως βραχείας καὶ δριμύτητος ἐλαχίστης μετέχει, τὸ δὲ πλεῖστον αὐτοῦ, γεώδους οὐσίας ἐστὶ καὶ
ἀερώδους. εὔκρατον κατὰ θερμότητα καὶ ψυχρότητα, ὅθεν οὐρητικός τε μετρίως ἐστὶ, καὶ ταῖς
πρὸς ἧπαρ καὶ στόμαχον ἐπιτιθεμέναις μίγνυται δυνάμεσιν, εἴς τε τὰ τῆς ὑστέρας πυρίας χρή-
σιμος μίγνυται, ὅσαι φλεγμοναῖς προσφέρονται, ἐρεθισμοῦ ἕνεκα τῶν καταμηνίων παρα-
λαμβάνονται, κείσθω τοίνυν τῆς δευτέρας τάξεως τῶν θερμαινόντων, ξηραινόντων δὲ μᾶλλον, ἢ θερ-
μαινόντων.

Κάλαμος φραγμίτης.

Καλάμου φραγμίτου ἡ ῥίζα, ῥυπτικῆς μετέχει δυνάμεως οὐκ ὀλίγης, ἥκιστα δὲ δριμείας, τὰ μέντοι
χλωρὰ φύλλα, μετρίως ἐμψύχει, μετέχοντα καὶ ταῦτα τῆς ῥυπτικῆς δυνάμεως οὐκ ὀλίγης. ὁ δὲ
φλοιὸς αὐτοῦ καυθεὶς, λεπτομεροῦς ἱκανῶς καὶ διαφορητικῆς γίνεται δυνάμεως, ἔχων τι καὶ ῥυπτικὸν,
ὡς καὶ θερμαίνειν καὶ ξηραίνειν κατὰ τὴν τρίτην που τάξιν, καὶ πλέον γε ξηραίνειν, ἢ θερμαίνειν.

Καννάβεως καρπός.

Δύσπεπτός τέ ἐστι καὶ κεφαλαλγὴς καὶ κακόχυμος. εἰ δὲ φρυχθείη, καὶ οὕτως ἅπτεται τῆς κεφαλῆς τῷ
θερμαίνειν ἱκανῶς, καὶ ἀτμὸν ἀναπέμπειν ἐπ' αὐτὴν, θερμόν τε ἅμα καὶ φαρμακώδη. τῷ δὲ ξηρὰν
ἔχειν τὴν κρᾶσιν, καὶ ἄφυσον εἶναι, ξηραίνει τὴν γονήν.

Κάπνιον, ἢ καπνός.

Δριμείας ἅμα καὶ πικρᾶς μετέχει ποιότητος, οὐκ ἀπήλλακται δὲ παντάπασιν, οὐδὲ τῆς στρυφνῆς, ὅθεν
οὖρά τε χολώδη προφέρει πολλὰ, καὶ τὰς καθ' ἧπαρ ἐμφράξεις τε καὶ ἀτονίας ἰᾶται. καὶ χυλὸς δὲ
αὐτῆς ὀξυδερκὴς ἐστὶ, ἐπισπώμενος δάκρυον. ξηρὰ δὲ λεῖα ἐπιπαττομένη μελικράτῳ καὶ πινομένη
καταπλεῖ γαστέρα. οἴνῳ δὲ ὁμοίως ἐπιπαττομένη κεκραμμένῳ, ῥωννύει στόμαχον, δίδου δὲ θαῤῥῶν,
καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς, τοῖς ὁπωσοῦν πυρέττουσι.

Κάππαρις.

Καππάρεως ὁ μὲν φλοιὸς τῆς ῥίζης, ἐπικρατοῦσαν ἔχει τὴν πικρὰν ποιότητα, δευτέραν δὲ τὴν δρι-
μεῖαν, ἐφεξῆς δὲ αὐτῇ τὴν στρυφνὴν, ᾧ δῆλον, ὡς ἐκ διαφερόντων καὶ μαχομένων σύγκειται δυ-
νάμεων, ῥύπτειν μὲν γὰρ δύναται καὶ διακαθαίρειν καὶ τέμνειν τῇ πικρότητι, θερμαίνειν δὲ καὶ
διαφορεῖν καὶ λεπτύνειν τῇ δριμύτητι, συνάγειν δὲ καὶ πιλεῖν καὶ σφίγγειν τῇ στρυφνότητι, καὶ
διὰ τοῦτο σπλῆνας σκιῤῥώδεις εἴπερ τι καὶ ἄλλο τοῦτο τὸ φάρμακον ὀνίνησιν, ἔξωθέν τε τοῖς ἐπιτη-
δείοις καταπλάσμασι μιγνύμενον, εἴσω τε τοῦ σώματος λαμβανόμενον, ἤτοι γε ἀφεψόμενον ἐν
ὄξει τε καὶ ὀξυμέλιτι, καὶ τοῖς τοιούτοις ξηρὸν λεῖον ἀναμιγνύμενον αὐτοῖς. κενοῖ γὰρ φανερῶς
τοὺς γλίσχρους καὶ παχεῖς χυμοὺς οὕτω ληφθὲν, οὐ δι' οὔρων μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ γαστρός. πολλάκις δὲ καὶ
αἱματώδη διαχωροῦσιν, ἐφ' οἷς οἵ τε σπλῆνες ὀνίνανται, καὶ αἱ κατ' ἰσχίον ὀδύναι. καὶ μὲν δὴ καὶ τὰ
καταμήνια κινεῖ, καὶ ἀποφλεγματίζει. καὶ καταπλαττόμενος δὲ τοῖς κακοήθεσιν ἕλκεσιν ὁ τῆς ῥί-
ζης φλοιὸς λεῖος, ἀγαθὸν φάρμακον, ὡς ἀποῤῥύπτειν τε δυνάμενος αὐτὰ καὶ ξηραίνειν ἰσχυρῶς καὶ τῶν
ὀδόντων δὲ πόνους ὠφελεῖ σὺν οἴνῳ ἑψόμενος ἢ ὄξει. καὶ χοιράδας δὲ καὶ ὄγκους σκληροὺς διαφορεῖ,
τοῖς ἐπιτηδείοις πρὸς ταῦτα φαρμάκοις μιγνύμενος. καὶ μὲν δὴ καὶ τὰ φύλλα, καὶ ὁ καυλὸς πα-
ραπλησίας ἐστὶ μετὰ τοῦ καρποῦ, τῷ φλοιῷ δυνάμεως, πλὴν ὅσον ἀσθενέστερα. καὶ ἐγώ γέ ποτε τοῖς
φύλλοις μόνοις οἶδα διαφοροῦντα ἐν ὀλίγαις ἡμέραις χοιράδων σκληρότητα. μίγνυται δὲ αὐτοῖς δη-
λονότι τῶν ἀμβλυνόντων τι τὸ σφοδρὸν τῆς δυνάμεως. οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν εἰ καὶ τοὺς ἐν ὠσὶ σκώλη-
κας ὁ χυλὸς ἀναιρεῖ διὰ τὴν πικρότητα, ὁ δὲ ἐν τῇ ἅλμῃ τιθέμενος καρπὸς, ἀποπλυθεὶς, καὶ δια-
βραχεὶς, ἄχρι τοῦ τέλεος ἀποτίθεσθαι τὴν ἐκ τῶν ἁλῶν δύναμιν, φάρμακον ἐπιτήδειον γίνεται.
ἐπεγείρει πεπτωκυῖαν ὄρεξιν, ἀποῤῥύψαι τε καὶ ὑπαγαγεῖν τὸ κατὰ τὴν γαστέρα φλέγμα, καὶ τὰς κατὰ
σπλῆνά τε καὶ ἧπαρ ἐμφράξεις ἐκκαθαίρειν. χρῆσθαι γὰρ αὐταῖς δεῖ σὺν τοῖς πρὸς αὐτὰς ἐπιτηδείοις.
ἢ μέλιτι, ἢ ὀξελαίῳ, πρὸ τῶν ἄλλων ἁπάντων σιτίων.

Κάρδαμον.

Καρδάμου τὸ σπέρμα μετέχει καυστικῆς δυνάμεως, ὥσπερ τὸ νάπυ, καὶ διὰ τοῦτο ἰσχιάδας, καὶ κε-
φαλαλγίας, καὶ ὁτιοῦν τῶν ἄλλων δεομένων φοινίξεως ἐκθερμαίνει αὐτὸ, καθάπερ τὸ νάπυ. μί-
γνυται δὲ ὠφελίμως καὶ τοῖς ἀσθματικοῖς βοηθήμασιν, ὡς ἂν δηλονότι τέμνειν τοὺς παχεῖς χυμοὺς
δυνάμενον. καὶ ἡ πόα δὲ, παραπλησίας ἐστὶ δυνάμεως τῷ σπέρματι, ἀσθενεστέρα δὲ, ὅθεν ἐσθιομένη,
θερμαίνει σφοδρῶς, ἔστι δὲ καὶ κεφαλαλγής.

Καρδάμωμον.

Ἔστι μὲν καὶ τοῦτο θερμῆς ἱκανῶς δυνάμεως, ὡς ἑλκοῦν καταπλαττόμενον, ἧττον μέντοι τοῦ καρδά-
μου, ἔχει δέ τι καὶ πικρότητος ἐν ἑαυτῷ, δι' ἣν καὶ τὰς ἕλμινθας ἀναιρεῖ, καὶ ψώρας ἰσχυρῶς
ἀποῤῥύπτει σὺν ὄξει.

Κάρδαμον.

Καρδάμου τὸ σπέρμα, ξηραίνει καὶ θερμαίνει κατὰ τὴν τρίτην που τάξιν. δριμεῖαν δὲ μετρίως ἔχει τὴν ποιότητα. ταύτῃ τοι καὶ ἄφυσον ἐστί, καὶ οὐρητικόν, οὐ τὸ σπέρμα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ φυτὸν ὅλον.

Κασία.

Κασία θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. ἔστι δὲ λεπτομερὴς ἱκανῶς. ἐν δὲ τῇ γεύσει, πλεῖστον μὲν τὸ δριμὺ ἔχει. βραχὺ δέ τι τὸ στύφον. ὥστε διὰ ταῦτα πάντα τέμνει τε ἅμα καὶ διαφορεῖ τὰ κατὰ τὸ σῶμα περιττά. καὶ πρὸς τούτοις ἐπὶ ῥώμην ἐντίθησι τοῖς ὀργάνοις. ἐπιτήδειος δὲ καὶ πρὸς τὰς τῶν καταμηνίων ἐπισχέσεις ἐστίν, ὅταν ὑπὸ πλήθους τε ἅμα καὶ πάχους τῶν περιττωμάτων, αὐτάρκως κενοῦσθαι κωλύεται.

Καρύα τὸ δένδρον.

10 Καρύα τὸ δένδρον, ἔχει μέν τι καὶ ἐν τοῖς βλαστοῖς καὶ τοῖς φύλλοις στυπτικόν, ἐναργὲς δὲ καὶ πλεῖστον ἐν τῷ τοῦ καρύου λέμματι προσφάτῳ τε καὶ ξηρῷ. χρῶνται γοῦν αὐτῷ διὰ τοῦτο καὶ οἱ βαφεῖς. ἡμεῖς δὲ ἐκθλίβοντες αὐτά, καὶ τὸν χυλὸν ὁμοίως τῷ τῶν μόρων καὶ τῶν βάτων ἕψοντες σὺν μέλιτι, στοματικῷ τε χρώμεθα φαρμάκῳ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα πάντα, πρὸς ὅσα περ ἁρμόζουσιν οἱ προειρημένοι χυλοί. τοῦ καρύου δὲ αὐτοῦ τὸ μὲν ἐδώδιμον, ἐλαιῶδές τέ ἐστι καὶ λεπτομερές, μετέχει δὲ καὶ τῆς στυφούσης ποιότητος ἐπ' ὀλίγον, ἥτις ἐν τῷ χρόνῳ προϊόντι μαραίνεται, μεταπιπτούσης ὅλης αὐτοῦ τῆς οὐσίας εἰς τὸν λιπαρὸν χυμόν, ὡς παραπλήσιον φαίνεσθαι ἐλαίῳ παλαιῷ, καὶ διὰ τοῦτο τελέως γίνεται ἄβρωτον. τὸ δὲ χλωρὸν ἔτι καὶ ὑγρόν, οὔτε τῆς στυφούσης σαφῶς μετέχει ποιότητος, οὔτε τῆς ἐλαιώδους, ὅθεν πρὸς διαχώρησιν μὲν ἐπιτηδειότερον ἐστὶ τοῦ ξηροῦ, καὶ μάλιστα εἰ ὥσπερ τινὲς ποιοῦσι, μετὰ γάρου προσφέρεται. ἀλλὰ καὶ τῶν ξηρῶν προβρεχομένων ἐν ὕδατι, καθάπερ ἔνιοι ποιοῦσιν,
20 ἡ δύναμις παραπλησία γίνεται τοῖς χλωροῖς. πέττεται γε μὴν μᾶλλον τὸ κάρυον, καὶ εὐστομαχώτερον γίνεται, ὅταν σὺν ἰσχάσιν ἐσθίηται. φασὶ δὲ τὸν ἐσθίοντα ἰσχάδας μετὰ καρύων καὶ πηγάνου πρὸ τῶν σιτίων, μηδὲν ὑπὸ τῶν θανασίμων φαρμάκων μέγα βλάπτεσθαι. παλαιουμένου δὲ αὐτοῦ, ἔλαιον ἐκθλίψαι ἐξ αὐτοῦ, δυνατόν ἐστι, καὶ διαφορητικὸν ἱκανῶς τηνικαῦτα γίγνεται, ὥστε τινὲς καὶ γαγγραίνας αὐτῷ καὶ ἄνθρακας καὶ αἰγίλωπας ἰῶνται. τὸ μέντοι λέπος αὐτοῦ τὸ ξηρὸν καυθέν, λεπτομερέστερον γίνεται καὶ ξηραντικὸν καὶ ἄδηκτον φάρμακον.

Λεπτοκάρυα.

Τὰ δὲ λεπτοκάρυα, ἃ δὴ καὶ ποντικὰ προσαγορεύεται, ψυχρότερα ἐστὶ καὶ αὐστηρότερα, ὡς γεωδέστερα. τὰ δὲ ἄλλα παραπλήσια ἐστὶ τῷ βασιλικῷ καρύῳ. ἔστι δὲ κεφαλαλγῆ ἐσθιόμενα.

Κασανία.

Ἐν τῷ περὶ δρυὸς λόγῳ, γέγραπται περὶ κασανίας.

Κέγχρος.

30 Ψύχει μὲν κατὰ τὴν πρώτην τάξιν. ξηραίνει δὲ ἤτοι κατὰ τὴν τρίτην ἐκλελυμένην, ἢ τὴν δευτέραν ἐπιτεταμένην. ἔστι δέ πως λεπτομερὴς ἔσω ὀλίγον, ὅθεν ἐσθιομένη μὲν ὡς ἔδεσμα παντελῶς ὀλιγοτροφώτατόν ἐστιν ἁπάντων σχεδόν τι τῶν σιτηρῶν ἐδεσμάτων. αὐτὰρ οὖν καὶ κοιλίαν ξηραίνει. ἔξωθεν δὲ ἐπιτιθεμένη διὰ μαρσίππων ἐπιτήδειος ἐστὶ πυρία τοῖς ἀδήκτως ξηρανθῆναι δεομένοις.

Κέδρος.

Ἔστι μὲν διττὴ καθ' εἶδος, κράσεως δέ εἰσιν ἀμφότεραι τῆς τρίτης τάξεως ἐν τῷ θερμαίνειν καὶ ξηραίνειν. ἡ μέντοι κεδρία ἡ ἐξ αὐτῶν γινομένη, καὶ τῆς τετάρτης ἂν ἤδη ἅπτεται τάξεως. ἔστι δὲ τῆς πρώτης τάξεως τῶν σηπτικῶν καλουμένων ἱκανῶς θερμὴ καὶ λεπτομερὴς ὑπάρχουσα, τὰς μέντοι ἁπαλὰς σάρκας ἑτοίμως τε ἅμα καὶ ἀνωδύνως σήπει, ἐκ τῆς ἐν τοῖς σώμασι θερμότητος αὐξανομένη ἡ ἐν αὐτῷ θερμασία. ἐπὶ δὲ τῶν σκληρῶν σωμάτων, ἐν χρόνῳ τε πλείονι καὶ μόλις ἐνεργεῖ. ὅθεν ἐπὶ
40 τῶν τεθνεώτων, ἄσηπτα φυλάττει τὰ σώματα, τὰς μὲν ὑγρότητας αὐτῶν ἐκβοσκομένη τὰς περιττάς, τῶν στερεῶν δὲ σωμάτων, οὐχ ἁπτομένη, διὰ τὸ μὴ τοσαύτην ἔχειν ἰσχυρὰν δύναμιν, ὥσπερ τὰ ἄλλα σηπτικὰ λεγόμενα. θαυμαστὸν δὲ οὐδὲν εἰ τοιαύτης δυνάμεως οὖσα, καὶ φθεῖρας καὶ κόνιδας καὶ τοὺς ἐν ὠσὶ σκώληκας, καὶ ἀσκαρίδας ἐν ἀπευθυσμένῳ ἀναιρεῖν δύναται. ἔμβρυα δὲ προστιθεμένη. τὰ μὲν ζῶντα κτείνει. τὰ δὲ νεκρὰ ἐκβάλλει, περιαλειφομένη τῷ αἰδοίῳ κατὰ τὰς συνουσίας. καὶ διὰ τοῦτο ἀτόκιον ἐστὶ φάρμακον οὕτω χρωμένοις οὐδενὸς δεύτερον. καὶ τοῖς ῥήμασι δὲ τῶν ὀδόντων ἐνσταχθεῖσα τὰ μὲν ἀλγήματα πραΰνει. θραύει δὲ αὐτούς. λεπτύνει δὲ καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς οὐλάς, καὶ τὰς διὰ πάχους ὑγρῶν ἀμβλυωπίας ἰᾶται.

Κεδρέλαιον.

Τὸ δὲ λιπαρώτατον ἐξ αὐτῆς καὶ ἀκριβῶς ἐλαιῶδες, ὃ καὶ διὰ τῶν ὑπεραιωρουμένων ἐρίων ἑψομένης ἀθροίζεται, λεπτομερέστερον μὲν γίνεται τῆς ὅλης κεδρέας. ἧττον δὲ δριμὺ καὶ δηκτικόν, καίτοι οὐχ
50 ἧττον, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἐνεργεῖ τῆς κεδρέας. ὅθεν τούτῳ χρῶνται καὶ οἱ ἰδιῶται, ἐπὶ τῶν γινομένων ῥαυμάτων τοῖς κειρομένοις προβάτοις ὑπὸ τῶν ψαλίδων, καὶ πρὸς τὰς ψώρας καὶ πρὸς τοὺς κρότωνας.

Κεδρίδες.

Οὕτω δὲ ὀνομάζουσι τὸν καρπὸν τῆς κέδρου. μετριωτέραν δὲ ἔχουσι τὴν δύναμιν, ὥστε καὶ ἐσθίεσθαι δύνασθαι. πλείους μέντοι τούτων εἴ τις προσενέγκοιτο, τήν τε κεφαλὴν ἀλγεῖ, καὶ θερμαίνεται,

καὶ διαικνεῖται τὸ στόμα τῆς γαστρός.

Κενταύρειον μέγα.

Κενταυρείου τοῦ μεγάλου ἡ ῥίζα, ἐξ ἐναντίων σύγκειται δυνάμεων, κατὰ μὲν οὖν τὴν γεῦσιν, δριμεῖά
τε ἅμα καὶ στύφουσα φαίνεται μετά τινος βραχείας γλυκύτητος. κατὰ δὲ τὰς ἐνεργείας, ἡ μὲν
οὖν δριμύτης, τὰ τῆς θερμότητος ἔργα διαδείκνυται προφέρουσα καταμήνια, καὶ ἔμβρυα νεκρὰ
κατασπῶσα, καὶ ζῶντα διαφθείρουσά τε ἅμα καὶ ἐκβάλλουσα. ἡ δὲ στύψις ἐνδείκνυται, τὰ τῆς πα-
χυμερεστέρας καὶ γεώδους ψυχρότητος ἔργα, ἔν τε τῷ κολλᾶν τραύματα, καὶ τοὺς αἷμα πτύοντας ὠφε-
λεῖν. διδόναι δὲ δεῖ αὐτῆς, δραχμὰς β. πυρέττουσι μὲν μεθ' ὕδατος. ἀπυρέτοις δὲ μετ' οἴνου. κατὰ δὲ τὴν
ἐξ ἁπασῶν τῶν ποιοτήτων ἐνέργειαν, καὶ ῥήγμασι, καὶ σπάσμασι, καὶ δυσπνοίαις, καὶ ταῖς πεπα-
λαιωμέναις ἁρμόζει βηξίν, οὐ γὰρ ἐκκενῶσαι χρὴ μόνον ἐπὶ τούτων τὸ παρὰ φύσιν, ἀλλὰ καὶ
10 ῥῶσαι καὶ τονῶσαι τὰ ἐκκαθαρθέντα. τὰ δὲ αὐτὰ τῇ ῥίζῃ καὶ ὁ χυλὸς αὐτῆς ἐργάζεται. καὶ
τινὲς ἀντὶ λυκίου χρῶνται αὐτῷ, ἐκείνου μὴ παρόντος.

Κενταύρειον μικρόν.

Κενταυρείου τοῦ μικροῦ ἡ μὲν ῥίζα παντάπασιν ἄπρακτος. οἱ δὲ κλῶνες, καὶ μᾶλλόν γε τὰ φύλλα, καὶ
τὰ ἐπ' αὐτοῖς ἄνθη χρησιμώτατα. ἐπικρατεῖ δὲ ἐν αὐτοῖς ἡ πικρὰ ποιότης, ὀλίγον τι καὶ στύψεως
μετέχουσα, καὶ διὰ τοῦτο ἰσχυρῶς ξηραντικόν ἐστι τὸ φάρμακον ἄνευ δήξεως. τά τε οὖν μεγάλα καὶ
πρόσφατα τραύματα κολλᾷ ἡ πόα χλωρὰ καταπλαττομένη, καὶ τὰ παλαιὰ δὲ καὶ δυσκατου-
λωτα τῶν ἑλκῶν κατουλοῖ ὁμοίως προσαγομένη. καὶ ξηρανθεῖσα δὲ ταῖς κολλητικαῖς καὶ ξηραντι-
καῖς μίγνυται δυνάμεσιν, ὅσαι κόλπους καὶ σήραγγας ἰᾶσθαι πεφύκασι. καὶ τὰς παλαιὰς σκληρότη-
τας μαλάττειν πεπίστευται, καὶ τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἰᾶσθαι, μίγνυται δὲ τὰς καὶ τοῖς ῥευματικὰς διαθέσεις
ἰωμένοις, τὸ δὲ ἀφέψημα τῆς πόας ἐνιᾶσί τινες ἰσχιαδικοῖς, ὡς ἄγειν τὸν χολώδη καὶ παχὺν χυμόν, καὶ
20 γὰρ καὶ καθαίρει, καὶ μὲν δὴ καὶ ὅταν ἐνεργήσῃ σφοδρῶς, αἱματώδη κενοῖ, καὶ μᾶλλον ὠφελεῖ. ὁ
δὲ χυλὸς αὐτῆς, παραπλησίας ὑπάρχει δυνάμεως, τουτέστι τῆς ξηραντικῆς καὶ ῥυπτικῆς, τά τε ἄλ-
λα τὰ προειρημένα καλῶς ἐργάζεσθαι πέφυκε, καὶ μετὰ μέλιτος ὑπαλείφεται τοῖς ὀφθαλμοῖς.
ἔμμηνα δὲ προστιθέμενος ἄγει καὶ ἔμβρυα. διδόασι δὲ αὐτὸν πίνειν ἔνιοι, καὶ τοῖς τὰ νεῦρα πεπονθό-
σιν, ὡς ἐκκενοῦντα καὶ ξηραίνοντα ἀλύπως τὰ ἐμπεπλασμένα. καὶ γὰρ οὖν καὶ τῶν καθ' ἧπαρ ἐμ-
φράξεων, ἄριστον φάρμακον. ἀγαθὸν δὲ καὶ σπλῆνι ἐσκιρρωμένῳ, ἔξωθεν μὲν ἐπιτιθέμενος, οὐδὲν δὲ
ἧττον, εἰ καὶ πίνειν τις ἐθέλοι. δεῖ δὲ τὴν πόαν ἐκχυλίζειν, ὅταν ἀκμαιοτάτη ἐστί, καὶ ἐγκύμων τοῦ
ἄνθους. δίδοται δὲ τοῦ χυλοῦ σὺν κοχλιαρίῳ α ὕδατος θερμοῦ, καὶ ἁλῶν ὀλίγον, καὶ βραχέος ὄξους,
καὶ καθαίρει γενναίως τὸν μελαγχολικὸν χυμόν. τῆς δὲ κόμης κοπτομένης, καὶ σὺν ἑφθῷ μέλιτι ἢ καὶ
ἑψήματι εἰς κολλύρια ἀναπλαττομένης, καὶ καθιεμένων αὐτῶν, σύριγγάς τε περιχαράσσει, καὶ τύλους
30 ἐξαιρεῖ. ἐπὶ δὲ ἰσχιαδικῶν τοὺς κορύμβους κόψας σήσας, δίδου νήστει κοχλιάριον α. σὺν ὕδατι θερμῷ,
ἐπὶ ἡμέρας γ ἢ καὶ πλείους. ἐθαυμάσθη δὲ ὡς πάνυ ἐνεργές, καὶ πρὸς πολύποδας δὲ ἐν μυκτῆρσι,
ξηρὸν ἐπίπαστον.

Κέρασος τὸ δένδρον.

Καρπὸν φέρει μετρίως στύφοντα μετὰ γλυκύτητος. ὁ μὲν οὖν πέπειρος καρπὸς καὶ γλυκύς, μᾶλ-
λον ὑπέρχεται κατ' ἐντέρων, ἧττον δέ τι εὐστόμαχον. ὁ δὲ καὶ ἄωρος αὐστηρότερος, τὸ ἔμπαλιν. ἡ δὲ κόμμι
τοῦ δένδρου, γράφουσί τινες, ὡς μετ' οἴνου πινομένη ὀνίνησι λιθιῶντας.

Κερατωνία.

Ξηραντικῆς ἐστὶ καὶ στυπτικῆς δυνάμεως, ὥσπερ καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς, τὰ καλούμενα κεράτια. μετέχει
δηλονότι καὶ γλυκύτητός τινος. πέπονθε δέ τι καὶ ταῦτα, τοῖς κερασίοις παραπλήσιον, ὑγρὰ μὲν
ὄντα τὰ κεράτια ὑπάγει μᾶλλον τὴν γαστέρα, ξηρὰ δὲ ἵστησι μᾶλλον.

Κέστρον ἡ βετονίκη.

Κέστρον τὸ ψυχρότροφον γενόμενον, ῥωμαϊστὶ δὲ βετονίκη καλεῖται, δύναμιν ἔχει τμητικήν, ὡς ἡ γεῦ-
40 σις δηλοῖ, πικρὰ καὶ δριμεῖα ὑπάρχουσα ἡ πόα. καὶ ἡ κατὰ μέρος ἐνέργεια. καὶ γὰρ τοὺς ἐν νεφροῖς λί-
θους διαιρεῖ, καὶ πνεύμονα, καὶ θώρακα, καὶ ἧπαρ καθαίρει τε καὶ ῥύπτει, καὶ καταμήνια κινεῖ, καὶ
ἐπιληπτικοὺς ὠφελεῖ, καὶ ῥήγματα καὶ σπάσματα θεραπεύει, καὶ ὀξυρεγμιῶντας δὲ καὶ ἰσχια-
δικοὺς ὀνίνησι πινομένη.

Κικίς.

Ἡ μὲν ὀμφακῖτις, στρυφνὸν ἱκανῶς ἐστὶ φάρμακον, οὐσίας γεώδους ψυχρᾶς τὸ πλεῖστον μετέχουσα, δι-
ὸ καὶ ξηραίνει, καὶ ἀποκρούεται ῥεύματα, καὶ συνάγει, καὶ σφίγγει τὰ χαλαρὰ καὶ ἄρρωστα μόρια,
καὶ πᾶσι τοῖς ῥοώδεσι πάθεσι γενναίως ἀνθίσταται, καὶ κείσθω τῆς τρίτης μὲν ἐν τῷ ξηραίνειν, τῆς δευ-
τέρας δὲ ἐν τῷ ψύχειν τάξεως. ἡ δὲ ἑτέρα κικὶς ἡ ξανθὴ καὶ χαύνη καὶ μεγάλη, ξηραίνει μὲν καὶ
αὐτή, ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἧττον, εἰς ὅσον καὶ τῆς στρυφνῆς ποιότητος ἧττον μετείληφεν ἑψομένη. τοιγαροῦν
αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν καὶ λειουμένη, καὶ καταπλαττομένη τῶν ἐν ἕδρᾳ φλεγμονῶν ἐστί, καὶ προπτώσεως οὐκ ἀ-
50 γεννὲς βοήθημα. ἕψειν δὲ χρὴ μετρίας μὲν τῆς στύψεως δεομένων ἐν ὕδατι, σφοδρᾶς δὲ ἐν οἴνῳ καὶ μάλι-
στα αὐστηρῷ. καυθεῖσαι δὲ κικίδες, ἰσχαίμου δυνάμεως γίγνονται, καὶ δῆλον ὅτι θερμότητος καὶ δρι-
μύτητος ἐκ τῆς καύσεως μεταλαμβάνουσι καὶ λεπτομερέστεραι τῶν ἀκαύστων γίγνονται, καὶ ξηραν-
τικώτεραι. χρὴ δὲ διαπύρους ἐπ' ἀνθράκων ἐργασαμένους ὄξει ἢ οἴνῳ σβεννύναι.

Κηρός.

Κηρὸς ἐν τῷ μέσῳ πώς ἐστι τῶν θερμαινόντων καὶ ψυχόντων, ὑγραινόντων δὲ καὶ ξηραινόντων. ἔχει

δέ τι καὶ παχυμερὲς καὶ ἐμπλαστικόν, διὸ οὐ μόνον ξηραίνει, ἀλλὰ καὶ κατὰ συμβεβηκὸς ὑγραίνειν δόξειε, κωλύων τὰς διαπνοάς, ὅθεν καὶ ὕλη τῶν ἄλλων ἐστὶ φαρμάκων. αὐτὸς δὲ καθ' ἑαυτὸν ἐκ τῶν πεπτικῶν ἂν εἴη τῶν ἀσθενῶν τῶν ἔξωθεν ἐπιτιθεμένων, ἔχει γὰρ βραχὺ διαφορητικῆς δυνάμεως, ἧς πλείστης τὸ μέλι μετείληφε.

Κιβώριον.

Τὸν χλωρὸν καρπὸν τὸν αἰγυπτίων κυάμων, καλοῦσι κιβώριον. ὅθεν ἐκ τοῦ περὶ κυάμων λόγου, καὶ περὶ τούτου δεῖ σκοπεῖσθαι.

Κινάρα.

Κακόχυμόν ἐστιν ἔδεσμα, καὶ μάλισθ' ὅταν σκληροτέρα ἑαυτῆς γένηται. καὶ γὰρ καὶ τὸν χολώδη χυμὸν ἐν ἑαυτῇ τηνικαῦτα πλέονα ἐπικτᾶται, καὶ τὴν ὅλην οὐσίαν ξυλωδεστέραν. ὥστε ἐκ μὲν ταύτης μελαγχολικὸν γεννᾶσθαι χυμόν, ἐκ δὲ τοῦ κατ' αὐτῆς χυλοῦ, λεπτὸν καὶ πικρόχολον. ἄμεινον οὖν προαφεψήσαντας αὐτὴν ἐσθίειν.

Καρπὸς κίκεως.

Κίκεως ὁ καρπός, ὃν τινες κρότωνα καλοῦσιν, ὥσπερ καὶ καθαίρει, ῥυπτικήν τε καὶ διαφορητικὴν ἔχει δύναμιν. τὰ δὲ φύλλα ἀσθενέστερα. τὸ δὲ ἐκ τοῦ καρποῦ ἔλαιον, θερμότερον καὶ λεπτομερέστερον ἐστὶ τοῦ κοινοῦ, καὶ διὰ τοῦτο διαφορητικόν.

Κίσθος ἢ κίσθαρος.

Στυπτικὸς ὁ θάμνος ἐστὶν εἰς τοσοῦτον, ὡς τὰ φύλλα αὐτοῦ καταπλασσόμενα κολλᾶν τραύματα. τὰ δὲ ἄνθη δραστικώτερα, ὡς μετ' οἴνου πινόμενα, δυσεντερίας καὶ γαστρὸς ἀτονίας καὶ ῥεύματα, καὶ ὑγρότητα ἰᾶσθαι. καταπλασσόμενα δὲ τὰ σηπεδονώδη τῶν ἑλκῶν ὀνίνησι τῷ ξηραίνειν οὐκ ἀγεννῶς, σχεδὸν που κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν. μετέχει δὲ ἡ τοῦ θάμνου ψύξις, καὶ χλιαρᾶς ποιότητος.

Ὑποκυστίς.

Ἡ δὲ ὑποκυστὶς ὀνομαζομένη, πολὺ τῶν φύλλων ἑαυτῆς ἐστὶ στυπτικωτέρα, καὶ δραστικὸν ἱκανῶς φάρμακον εἰς πάντα τὰ ῥοώδη πάθη. οἷον αἱμάτων ἀναγωγαῖς, καὶ ῥῷ γυναικείῳ, κοιλιακαῖς καὶ δυσεντερικαῖς διαθέσεσιν, ἀλλὰ καὶ ῥώννυται τι μόριον, καὶ τοῖς ἐκλύτοις ὑγρότητι πλείονι γεγεννημένοις, ἐντίθησι τόνον. οὕτω τοι καὶ στομαχικοῖς καὶ ἡπατικοῖς, ῥώννυσι γὰρ καὶ τονοῖ οὐκ ἀγεννῶς μιγνυμένη τοῖς ἐπιτηδείοις ἐπιθέμασιν, ἢ ἀντιδότοις.

Κισθὸς ἢ λάδανος.

Ἐν τοῖς θερμοτέροις χωρίοις οὗτος ὁ κισθὸς γινόμενος οὐχ ἕτερος ὢν τῷ γένει τῶν ἐν ἑτέραις χώραις, ἐξαίρετον ἐκτήσατο διὰ τὸ χωρίον, ἰδίαν τινὰ καὶ διαφορητικὴν θερμότητα, ἀποθέμενος ψύξιν. τὰ μὲν οὖν ἄλλα, καὶ τούτου τοῦ κισθοῦ παραπλήσια τοῖς ἤδη τούτων προειρημένοις. τὸ δὲ καλούμενον λάδανον ἐξ αὐτοῦ γίνεται, φάρμακον θερμὸν μὲν κατὰ τὴν πρώτην ἀπόστασιν, ἤδη που συμπληρουμένην, ὡς καὶ τῆς δευτέρας ἐφάπτεσθαι, μετέχει δὲ καὶ στύψεως τινὸς βραχείας, ἔστι δὲ καὶ λεπτομερὲς τὴν οὐσίαν, καὶ διὰ ταῦτα μαλακτικόν τε ἐστὶ μετρίως καὶ διαφορητικὸν ὡσαύτως, καὶ δηλονότι συμπεπτικόν, οὐδὲν οὖν θαυμαστὸν τοῖς κατὰ μήτραν ἐξαιρέτως ἁρμόττειν αὐτό, διότι ἔχει τι καὶ στύφον, διὸ καὶ τὰς ῥεούσας τρίχας κρατύνει, ὅσα μὲν γὰρ μοχθηρὰ τῶν ὑγρῶν τὰ κατὰ τὰς ῥίζας τῶν τριχῶν λεπτύνει καὶ δαπανᾷ, συνάγει δὲ καὶ σφίγγει τῇ στύψει τοὺς πόρους, οἷς ἐμπεπήγασιν.

Κισσός.

Ἐξ ἐναντίων σύγκειται δυνάμεων, ἔχει μὲν γάρ τι στυπτικῆς οὐσίας, ἣν ψυχρὰν καὶ γεώδη λέγομεν, ἔχει δέ τι καὶ δριμείας, ἣν θερμὴν εἶναι καὶ ἡ γεῦσις μαρτυρεῖ, καὶ ὑδατώδους οὐσίας μετέχει, χλιαρᾶς ὅτε χλωρός. τὰ οὖν χλωρὰ φύλλα ἑψηθέντα σὺν οἴνῳ, καὶ τῶν μεγάλων τραυμάτων εἰσὶ κολλητικά, καὶ τῶν κακοηθευομένων ἑλκῶν ἰατικά. ἐπουλοῖ δὲ καὶ τὰς ἐκ πυρὸς ἑλκώσεις. σὺν ὄξει δὲ ἑψηθέντα τὰ φύλλα, σπληνικοὺς ὠφελεῖ. τὰ δὲ ἄνθη αὐτοῦ ἰσχυρά πως ἐστί, ὡς μετὰ κηρωτῆς λειούμενα τοῖς πυρικαύστοις ἁρμόττειν. ὁ δὲ χυλός, ἔστι μὲν καὶ ἔρρινον, καὶ τὰ χρόνια τῶν ὤτων ἰᾶται ῥεύματα, καὶ τῶν ἑλκῶν τὰ παλαιὰ κατά τε ὦτα καὶ τὰς ῥῖνας, ἐὰν δὲ δριμύτερος φαίνοιτο, μίγνυται ῥοδίνῳ, ἢ ἐλαίῳ γλυκεῖ. τὸ δὲ δάκρυον αὐτοῦ φθεῖρας κτείνει, καὶ τρίχας ψιλοῖ, εἰς τοσοῦτον ὑπάρχον θερμῆς δυνάμεως, ὡς καὶ καίειν ἀμυδρῶς. ὠφελεῖ δὲ τὸ δάκρυον αὐτοῦ καὶ λιθιῶντας πινόμενον.

Κνῖκος.

Κνίκου τῷ σπέρματι πρὸς τὰς καθάρσεις μόνον χρώμεθα, τῆς τρίτης δὲ ἐστὶ τάξεως τῶν θερμαινόντων, εἴ τις ἔξωθεν αὐτῷ χρῆσθαι βούλοιτο.

Κόκκος κνίδιος.

Καθαίρει μὲν καὶ αὐτός, δριμείας δὲ ἐστὶ καὶ καυστικῆς δυνάμεως.

Κόκκος βαφική.

Στυπτικὴν μὲν ἔχει καὶ πικρὰν ἅμα τὴν ποιότητα, ξηραίνει δὲ ἀμφότερα ἀδήκτως, καὶ διὰ τοῦτο πρός τε τὰ μεγάλα τῶν τραυμάτων ἁρμόττει, καὶ πρὸς τὰς τῶν νεύρων τρώσεις, σὺν ὄξει, ἢ ὀξυμέλιτι λειουμένη.

Κοκκυμηλέας ὁ καρπός.

Ὑπάγει τὴν γαστέρα μᾶλλον πρόσφατος ὑπάρχων, ξηρανθεὶς δὲ ἧττον. ἔστι δὲ τὰ μὲν δαμασκηνὰ κοκκύμηλα, στυπτικώτερα. τὰ δὲ ἐκ τῆς ἰβηρείας γλυκύτερα, καὶ διὰ τοῦτο ὑπακτικώτερα. ἐν δὲ τοῖς φύλλοις, ἐμφαίνεταί τις στύψις σαφής, ὅθεν ἑψόμενα διάκλυσμα γίνεται τῶν περὶ γαργαρεῶνα καὶ παρίσθμια φλεγμονῶν. ὁ δὲ τῶν ἀγρίων κοκκυμήλων καρπὸς στυπτικὸς ἐστὶ καὶ σταλτικὸς γαστρός. ὀνομάζεται δὲ κατὰ τὴν ἀσίαν τὸ φυτὸν τοῦτο προῦμνον. ἡ δὲ κόμη πάσης κοκκυμηλέας

ὡς φασὶ, πινομένη λίθους θρύπτει, σὺν ὄξει δὲ λειχῆνας αἴρει παιδίων.
Κολοκάσιον, ἢ μανζιζάνιον.
Γ αραπλησία ταύτης τῆς ῥίζης ἐστὶν ἡ δύναμις τῇ τῶν γογγυλίδων καὶ βρομμύων, γλίσχρον δὲ αὐ-
τῆς τὸ σῶμα ἐστὶ, ὅθεν καὶ ῥυπτικῆς μετέχει δυνάμεως, ἐστὶ δὲ καὶ εὐκοίλιον. Κολοκύνθη.
Υ γρᾶς καὶ ψυχρᾶς ἐστι κράσεως κατὰ τὴν δευτέραν κατ᾽ ἄμφω τάξιν, ὅθεν καὶ τῶν ξυσμάτων αὐ-
τῆς ὁ χυλὸς πρὸς ὦτα φλεγμαίνοντα καὶ ὀδυνώμενα ἁρμόττει σὺν ῥοδίνῳ. οὕτω δὲ καὶ ὅλη κα-
ταπλαττομένη, τὰς θερμὰς φλεγμονὰς ἐμψύχει μετρίως. ἐστὶ δὲ καὶ ἐσθιομένη, πλαδώδης καὶ ἄψυ-
χος, καὶ τροφὴν τῷ σώματι δίδωσιν ὑγρὰν καὶ ψυχρὰν, καὶ διὰ τοῦτο βραχεῖαν. πέττεται δὲ οὐ κακῶς,
ὅταν γε μὴ φθάσῃ διαφθαρῆναι, πάσχει δὲ τοῦτο, διά τε μοχθηρὰν σκευασίαν, κἀπειδὰν ἐν τῇ γαστρὶ
10 πονηρός τις ἠθροισμένος εἴη χυμὸς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ βραδύναι κατὰ τὴν γαστέρα, ὥσπερ καὶ τὰ λοιπὰ ὑ-
γρὰ ἐδέσματα. χαίρει δὲ εἰκότως ὀριγάνῳ ἀρτυμένη διὰ τὴν ἐν αὐτῇ ὑδατώδη ποιότητα. πάντα
γὰρ ὅσα τοιαῦτα δριμέσιν, ἢ ὀξέσιν, ἢ αὐστηροῖς, ἢ ἁλυκοῖς ἀναμίγνυσθαι δεῖται χυμοῖς, εἰ μέλλοι,
μήτ᾽ ἀηδῶς ληφθήσεσθαι, μήτε ναυτιώδεις ἐργάσασθαι τοὺς λαβόντας. Κόμαρος.
Τ ούτου ὁ καρπὸς μεμαίκυλον καλεῖται, καὶ ἔστι κακοστόμαχος οὗτος, καὶ κεφαλαλγὴς, στρυφνὸν δὲ τῇ
ποιότητι τὸ δένδρον ἅμα τῷ καρπῷ. Κόμι.
Ξ ηραντικῆς ἐστι καὶ ἐμπλαστικῆς δυνάμεως, καὶ δηλονότι καὶ τραχυτήτων ἰατικῆς.
Κονία ἡ στακτή.
Τ ὸ οἷον πέπλυμα τῶν τεφρωθεισῶν ὑλῶν οὕτως ὀνομάζεται, ῥυπτικωτάτη τε ἐστὶ καὶ ξηραντικωτά-
τη πασῶν, ἥ τε ἐκ τῆς συκῆς τέφρα, καὶ τῶν τιθυμάλλων, καὶ σχεδὸν ἤδη τῆς καλουμένης σηπτικῆς
20 δυνάμεως. τῷ λεπτομερεῖ δὲ τῆς οὐσίας ἀνωδύνως καίει. Κόνυζαι δύο.
Κ όνυζα καὶ ἡ μείζων καὶ ἡ μικροτέρα, παραπλησίας εἰσὶ κράσεως καὶ δυνάμεως, ἐν μὲν τῇ γεύσει
δριμεῖαί τε καὶ πικραὶ φαινόμεναι. θερμαίνουσαι δὲ πάνυ σαφῶς καὶ ξηραίνουσαι, ὡς εἶναι κατ᾽
ἄμφω τῆς τρίτης τάξεως, ἀφεψόμεναι γοῦν ἐν ἐλαίῳ τῶν κατὰ περίοδον ῥιγῶν, ἀλεξιτήριοι γίνον-
ται. τὰ δὲ ἄνθη αὐτῶν σὺν τοῖς φύλλοις τρίψαντές τινες, σὺν οἴνῳ ποτίζουσιν ὑπὲρ τοῦ καταμή-
νια κινῆσαι, καὶ ἔμβρυα ἐκβαλεῖν. ἐστι δὲ καὶ τρίτον εἶδος κονύζης, ἐν ὑγροτέροις χωρίοις φυόμενον,
τῶν εἰρημένων δυσωδέστερον καὶ ἀσθενέστερον. Κορίανον ἢ, κόριον.
Ε ξ ἐναντίων σύγκειται δυνάμεων, πολὺ μὲν ἔχουσα πικρᾶς οὐσίας, ἥτις λεπτομερής ἐστι γεώδης, οὐκ
ὀλίγον δὲ καὶ ὑδατώδους ὑγρότητος χλιαρᾶς κατὰ δύναμιν. ἔχει δέ τι καὶ στύψεως ὀλίγον, ἐξ ὧν
ἁπάντων ἐνεργεῖ ποικίλως, ὅσα περ Διοσκουρίδης ἔγραψεν, οὐ μὴν τῷ ψύχειν γε μόνῳ.
30 Κόλλα.
Η, ἣν εἰς τὰ βιβλία σκευάζουσιν, ἐκ σεμιδάλεως, ἢ γύρεως, ἐμπλαστικῆς τε καὶ πεπτικῆς ἐστι δυνάμεως,
περὶ δὲ τῆς ταυροκόλλης καὶ τῶν ὁμοίων ἐν τῷ περὶ ζώων λόγῳ ῥηθήσεται. Κορονωπόδιον.
Τ ούτου ἡ ῥίζα πεπίστευται, κοιλιακοὺς ὠφελεῖν ἐσθιομένη. Κόστος.
Β ραχείας μὲν πάνυ πικρίας, πλείστης δὲ δριμείας τε καὶ θερμῆς μετέχει ποιότητος, καὶ δυνάμεως, ὥστε καὶ
ἤδη ἑλκοῦν, ὅθεν ἀνατρίβουσιν αὐτῷ μετ᾽ ἐλαίου τὸ σῶμα πρὸ τῆς εἰσβολῆς, ἤτοι τῶν κατὰ περίοδον ῥι-
γούντων. οἱ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν παραλελυμένων τε καὶ ἰσχιαδικῶν, καὶ ὅλως ἐφ᾽ ὧν ἤτοι θερμᾶναι προ-
κειταί τι μόριον, ἢ ἐκ βάθους ἤτοι τὴν ἐπιφάνειαν ἕλξαι τινὰ χυμὸν, ἤτοι τὴν αὐτοῦ χρῆσιν ἐργάζον-
ται. διὰ δὲ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, καὶ οὐρητικός ἐστι, καὶ ἐμμηνίων ἀγωγὸς, καὶ ῥήγμασι καὶ σπάσμασι, καὶ πόνοις
ἐν πλευραῖς ἁρμόττει. διὰ δὲ τὴν συνοῦσαν πικρότητα, καὶ πλατείας ἕλμινθας ἀναιρεῖν πεπίστευ-
40 ται. καὶ πρὸς ἐφήλεις χρῶνται αὐτῷ μεθ᾽ ὕδατος ἢ μέλιτος. ἐνυπάρχει δὲ αὐτοῦ τῇ κράσει τις φυ-
σώδης ὑγρότης, δι᾽ ἣν καὶ πρὸς ἀφροδίσια παρορμᾷ, μετ᾽ οἰνομέλιτος πινόμενος.
Κράμβη ἐδώδιμος.
Μ ικτῆς ἐστι δυνάμεως, ἐσθιομένη τε καὶ ἔξωθεν ἐπιτιθεμένη, οὐ μὴν ἤδη γε δριμείας ἐναργῶς, ἀλλ᾽ ὡς
τραύματα κολλᾶν, καὶ τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἰᾶσθαι. τὰς δὲ φλεγμονὰς ἰᾶσθαι τὰς ἤδη σκιρρου-
μένας τε καὶ δυσλύτους, καὶ τῶν ἐρυσιπελάτων τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐπινυκτίδας δὲ καὶ ἕρπητας
ἰᾶται, ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικὸν καθ᾽ ὃ καὶ λέπρας θεραπεύει. ὁ μὲν οὖν χυλὸς αὐτῆς ἔχει τι
καθαρτικὸν, αὐτὸ δὲ τὸ σῶμα, ἐπέχει μᾶλλον τὴν διαχώρησιν, τούτου χάριν καὶ ἐφ᾽ ὧν ξη-
ραίνειν ὑγραινομένην γαστέρα βουλόμεθα, μετρίως ἕψοντες αὐτὴν, καὶ τὸ πρότερον ὕδωρ ἀποχέον-
τες ἐμβάλλομεν, εὐθέως ἑτέρῳ θερμῷ ἡτοιμασμένῳ ἀναβράζοντες. οὐ χρὴ δὲ ψαύειν οὔτε ἀέρος, οὔτε
50 ὕδατος ψυχροῦ τὸ ἑψόμενον, οὐκέτι γὰρ ἀκριβῶς γίνεται τακερόν, οὐδ᾽ εἰ ἤτοι πλέον ἑψήσεις. ἐμ-
βάλλοντες οὖν ἐν τῷ ἑτέρῳ θερμῷ ὕδατι ἕψωμεν, ὡς τακερὰν γίνεσθαι, ἐφ᾽ ὧν γὰρ ὑπαγωγῆς ἕνε-
κα λαμβάνεται, οὐχ ἕψεται πάνυ. ξηραίνει μὲν οὖν ἡ κράμβη, ὥσπερ ἡ φακὴ, καὶ διὰ τοῦτο ὄψιν ἀμ-
βλυοῖ, καὶ μελαγχολικὸν χυμὸν γεννᾷ. ὁ δὲ τῆς κράμβης ἀσπάραγος, ἧττον ξηραίνει, καὶ διουρητικώτε-
ρος ἐστι, τὸ σπέρμα πινόμενον ἕλμινθας ἀναιρεῖ, καὶ ἐφήλεις τε καὶ φακοὺς, καὶ ὅσα τε ἄλλα μετρίας

δεῖται σύψεως, ὀνίνησιν, οἱ δὲ καυλοὶ τῆς κράμβης καυθέντες ξηραίνουσιν ἰσχυρῶς, ποιοῦσι τέφραν, ὡς ἤδη καὶ τῆς καυστικῆς μετέχειν δυνάμεως, κατὰ τοῦτο γοῦν αὐτῇ μιγνύντες στέαρ παλαιὸν εἴς τε τὰ τῶν πλευρῶν ἀλγήματα χρόνια, κἂν εἴπου τι τοιοῦτον ἕτερον ᾖ χρῶνται, διαφορητικὸν γὰρ ἰσχυρῶς ἀποτελεῖται τὸ φάρμακον.

Κοτυληδών.

Διττῆς ἐστὶ δυνάμεως ὑγρᾶς καὶ ψυχρᾶς, καί τινος ἀμυδρῶς προσυφούσης ἢ βραχείας πικρᾶς, ὅθεν ἐμψύχει, καὶ ἀποκρούεται, καὶ ῥύπτει, καὶ διαφορεῖ, φλεγμονάς τε τὰς ἐρυσιπελατώδεις καὶ ἐρυσιπέλατα φλεγμονώδη θεραπεύει, καὶ κατὰ στομάχου καυσουμένου, χρήσιμον ἱκανῶς ἐστι κατάπλασμα, πεπίστευται δὲ τὰ φύλλα σὺν τῇ ῥίζῃ ἐσθιόμενα λίθους θρύπτειν, καὶ οὖρα κινεῖν.

Κράμβη ἀγρία.

Ξηροτέρα καὶ θερμοτέρα πολλῷ τῆς ἡμέρου τὴν κρᾶσιν ἐστίν, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα σύμπαντα σχεδὸν τὰ ἄγρια τῶν ἡμέρων ἰσχυρότερα, ὅθεν οὐδὲ εἴσω τοῦ σώματος ἀλύπως λαμβάνεται. διαφορεῖ δὲ καὶ ῥύπτει τῆς ἡμέρου σφοδρότερον.

Κράμβη θαλαττία.

Πρὸς τὴν γαστέρα λαπάττειν, ὑφάλμυρος τε καὶ ὑπόπικρος οὖσα τὴν γεῦσιν, εἴη ἂν καὶ εἰς τὰς ἔξω τοῦ σώματος χρείας, εἰς ἅπερ αἱ τοιαῦται ποιότητες ἁρμόζουσιν ἐπιτηδείως.

Κρῆθμον.

Ἁλμυρόν πως ἐστὶ γευομένοις, ἅμα βραχείᾳ πικρότητι, διὸ καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ, ῥυπτική τε ἅμα καὶ ξηραντική, ἀσθενέστερον δέ ἐστι κατ' ἄμφω τῶν πικρῶν.

Κριθαί.

Τῆς πρώτης τάξεως εἰσὶ τῶν ξηραινόντων καὶ ψυχόντων, ἔχουσι δέ τι καὶ ῥυπτικὸν ὀλίγον, εἰσὶ δὲ βραχύ τι καὶ ξηραντικώτεραι τοῦ τῶν κυάμων ἀλεύρου, τοῦ χωρὶς τοῦ λέμματος. τὰ δὲ ἄλλα πάντα παραπλήσια χρωμένοις ἔξωθεν, ἐσθιόμεναι δὲ, ταύτῃ πλεονεκτοῦσι τῶν κυάμων, ὅτι τὸ φυσῶδες ἐν τῇ ἑψήσει ἀποτίθενται, κυάμῳ δὲ ὅπως ἂν ἑψηθῇ, παραμένει τὸ φυσῶδες, παχυμερεστέρας γὰρ οὐσίας ὁ κύαμος ἐστὶν ἢ κατὰ κριθήν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τροφιμώτερος αὐτῆς, αἱ δὲ κριθαὶ λεπτὸν καὶ ῥυπτικὸν ἔχουσαί τι, γεννῶσι χυμόν. οὐδὲν μὴν οὕτω θερμαίνουσι τὸ σῶμα, κατ' οὐδένα τρόπον σκευασίας, ὑγραίνουσι γὰρ καὶ ξηραίνουσι διαφόρως σκευασθεῖσαι, τὸ μὲν ἄλφιτον ἐκ τῆς φρυγείσης κριθῆς γινόμενον ἐναργῶς φαίνεται ξηραῖνον. ἡ δὲ πτισάνη, ὑγραίνει, ὅταν γε ὡς προσήκει σκευασθῇ, οἱ δὲ ἐκ τῶν κριθῶν γινόμενοι ἄρτοι, ἅπαντες εἰσὶν ἀτροφώτεροι τῶν ἐκ τῶν πυρῶν, καὶ μᾶλλον ἐκείνων ὑπέρχονται τὴν γαστέρα.

Περὶ κριθίνου ἀλφίτου.

Τὸ δὲ ἐκ τῶν κριθῶν γινόμενον ἄλφιτον, φρυγεισῶν αὐτῶν πολύ, καὶ τῶν κριθῶν αὐτῶν ἐστὶ ξηραντικώτερον, καὶ ὀλίγην τροφὴν δίδωσι τῷ σώματι κἂν ὁπωσοῦν ἑψηθῇ, δι' οἶνον τε ἀμιναίου αὐστηροῦ, ποθὲν τὸ ἄλφιτον ξηραίνει γαστέρα.

Περὶ κριθίνης μάζης.

Μάζαν καλοῦσι, τὸ ἐκ τῶν κριθῶν ἄλφιτον, ὑγρῷ τινὶ φυρόμενον, οἷον σιραίῳ, ἢ μέλιτι, ἢ ἑτέρῳ τινί, καὶ ἀνέψητον ἐσθιόμενον, ὅπως δ' ἂν σκευασθῇ, ἧττον πέττεται τῶν κριθίνων ἄρτων ἡ μάζα, καὶ φύσεις μᾶλλον ἐμπίπλησι τὴν γαστέρα, καὶ ἢν ἐπὶ πλέον ἐν αὐτῇ μένῃ, ταραχὴν ἐργάζεται, ἐχούσης φύσει τῆς κριθῆς τὸ πιτυρῶδες οὐκ ὀλίγον ἡ φρυχθεῖσα κριθή, ξηρότερον μὲν καὶ αὐτὸ τὸ πιτυρῶδες καὶ δυσφθαρτότερον ἴσχει, ξηρότερον δὲ καὶ τὸ ἐν αὐτῇ χρηστὸν ἐξ οὗ τροφὴν ἐλάμβανε τὸ σῶμα, ὅσον οὖν ἐν αὐτῇ τὸ πιτυρῶδές ἐστι καὶ σκληρόν, ὥσπερ καὶ ἐκτὸς φαίνεται μὴ λυόμενον ὕδατι, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον οὐδὲ ἐν τῇ γαστρὶ διαλύεται βρεχόμενον, ἀλλὰ διαμένει ἀκατέργαστον ὁποῖον ἐλήφθη, τῷ οὖν μὴ πέττεσθαι μηδὲ ἀναδίδοσθαι εἰς τὰς φλέβας ὑποχωρεῖ κατὰ τὴν γαστέρα καὶ τῷ ἔχειν ῥυπτικὸν ἐκ τῆς κριθῆς μᾶλλον, διαχωρεῖ κάτω φυραθεῖσα καὶ τριφθεῖσα μέχρι πλείονος, εἰ δὲ καὶ μέλι προσλάβοι, θᾶττον ὑπέρχεται. τὸ δὲ παχυμερὲς οὕτως ὀνομάζεται τοῦ τε πυροῦ καὶ τοῦ τῶν ζειῶν ἀλεύρου, ἔστι δὲ τροφιμώτερον ἀλφίτου, δυσπεπτότερον δέ, καὶ καλεῖται τὸ ἐξ αὐτοῦ ῥόφημα πολτός, καί ἐστι ὁ ἀπὸ τῆς ζειᾶς, σταλτικώτερος ἠρέμα τῆς κοιλίας, καὶ μᾶλλον εἰ φρυχθείη.

Κρίνου.

Κρίνου τὸ ἄνθος, τῇ κράσει μικτόν ἐστι, ἐκ λεπτομεροῦς τινὸς οὐσίας γεώδους, ἐξ ἧσπερ ἔχει καὶ τὴν ἐν τῇ γεύσει πικρότητα, καί τινος ὑδατώδους εὐκράτου, ὅθεν καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἔλαιον, ἀδήκτου διαφορητικῆς ἐστὶ καὶ μαλακτικῆς δυνάμεως, καὶ ταῖς τῆς ὑστέρας σκληρότησιν ἐπιτήδειον, καὶ ἡ ῥίζα δὲ καὶ τὰ φύλλα καθ' ἑαυτὰ λειούμενα, ξηραίνει καὶ ῥύπτει, καὶ διαφορεῖ μετρίως. ἔστι γὰρ ἡ ῥίζα τῆς πρώτης τάξεως τῶν ῥυπτικῶν, οὕτως γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν κατακαυμάτων ἁρμόττει, τὴν μὲν οὖν ῥίζαν ὀπτήσαντες, εἶτα σὺν ῥοδίνῳ λειώσαντες, ἐπιτιθέασι τοῖς κατακαύμασιν, ἄχρι συνουλώσεως, ἔστι γὰρ καὶ ἄλλως ἁπάντων ἑλκῶν εἰς ἐπούλωσιν ἀγαθὸν φάρμακον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑστέρας μαλακτικόν, καὶ καταμήνια προσκαλεῖται. τὰ δὲ φύλλα προαφεψήσαντες, ἐπιτιθέασι καὶ αὐτὰ μέχρι κατουλώσεως, οὐ τοῖς κατακαύμασι μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἕλκεσιν, ἀποτιθέμεθα δὲ ποτὲ καὶ τὸν τῶν φύλλων χυλόν, ἑψήσαντες σὺν ὄξει καὶ μέλιτι μέχρι συστάσεως μέλιτος ὑγροτέρου, βάλλοντες τοῦ μὲν χυλοῦ, μέρη πέντε, μέλιτος δὲ καὶ ὄξους, ἀνὰ μέρος ἕν, καὶ ἐστὶν εὐδόκιμον τὸ φάρμακον εἰς πάντα τὰ ξηραίνεσθαι σφοδρῶς δεόμενα χωρὶς τοῦ διαχεῖσθαι, καθάπερ ὅσα τε πλαδαρὰ καὶ χρόνια, καὶ δυσκατούλωτα τῶν ἑλκῶν ἐστιν.

Κροκοδείλιον.

Κροκοδειλίου τὸ σπέρμα, δριμὺ μὲν ἐστὶ καὶ ἀρωματικὸν, οὐρητικόν τε καὶ καταμηνίων ἀγωγὸν, ὥστε καὶ θερμῆς ἂν εἴη δυνάμεως, καὶ διαφορητικῆς, καὶ ξηραντικῆς. ὁ δὲ χυλὸς τοῦ καυλοῦ καὶ τοῦ σπέρματος ὁμοίας ὢν δυνάμεως, ὠφελεῖ τοὺς νεφριτικούς. ἡ δὲ ῥίζα ταῖς ἐκ θώρακος ἀναπτύσεσι ἰσχυρῶς συνεργεῖ, δριμεῖα μὲν ἧττον ἐστὶ τοῦ σπέρματος, πικρὰ δὲ οὐχ ἧττον, ἄγει δὲ καὶ διὰ ῥινῶν αἷμα.

Κρόκος.

Κρόκος ἔχει μέν τι καὶ στύφον ὀλίγον, ὅπερ ἐλέχθη γεῶδες ψυχρὸν, ἐπικρατεῖ δὲ ἐν αὐτῷ θερμαίνουσα ποιότης τε καὶ δύναμις. ὥστε τὴν ὅλην οὐσίαν αὐτοῦ, τῆς δευτέρας μὲν εἶναι τῶν θερμαινόντων τάξεως, τῆς πρώτης δὲ τῶν ξηραινόντων, καὶ διὰ τοῦτο καὶ πεπτικὸν ἔχει, συνεργούσης εἰς

10 τοῦτο καὶ τῆς βραχείας στύψεως.

Κρόμυον.

Ἐκ τῆς τετάρτης ἐστὶ κράσεως τῶν θερμαινόντων, ἡ δὲ οὐσία αὐτοῦ παχυμερὴς μᾶλλον, ὅθεν καὶ τὰς αἱμορροΐδας ἀναστομοῖ προστιθέμενον, καὶ σὺν ὄξει καταχριόμενον ἐν ἡλίῳ, τοὺς ἀλφοὺς ἀπορρύπτει, καὶ παρατριβόμενον ἀλωπεκίαις βέλτιον ἀλκυονίου παρορμᾷ τὰς τρίχας, ἐσθιόμενον δὲ θερμαίνει μὲν τὸ σῶμα τῇ δριμύτητι, καὶ λεπτύνει τοὺς ἐν αὐτῷ παχεῖς καὶ γλίσχρους χυμοὺς, ἐμπνευματοῖ δὲ τὴν γαστέρα διὰ τὸ παχυμερὲς τῆς οὐσίας.

Κύαμος.

Κύαμος κατὰ τὸ ψύχειν καὶ ξηραίνειν τῆς μέσης ἐστὶ ἐγγυτάτω κράσεως, μετέχει δὲ τινὸς ἐπ᾽ ὀλίγον, καὶ ῥυπτικῆς δυνάμεως ἡ σὰρξ αὐτοῦ, καθάπερ τὸ λέπος τῆς στυπτικῆς, καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἰατρῶν ἔνιοι τὸν κύαμον ὅλον μετὰ τοῦ δέρματος ἑψήσαντες ὀξυκράτῳ τοῖς δυσεντερικοῖς, καὶ κοιλιακοῖς, καὶ τοῖς ἐμοῦσιν. ἔδωκαν, ἔστι δὲ ὡς ἔδεσμα μὲν εἴπερ τι καὶ ἄλλο δυσέκπεπτόν τε καὶ φυσῶδες, κἂν ἐπὶ πλεῖστον ἑψηθῇ,

20 κἂν ὁπωσοῦν σκευασθῇ, ἀναπτύσεσι μέντοι ταῖς ἐκ θώρακος καὶ πνεύμονος ἐπιτήδειον, καὶ ὁ μὲν χλωρὸς ἐσθιόμενος, μᾶλλον μὲν ὑπέρχεται τὴν γαστέρα, ἧττον δὲ τοῦ ξηροῦ ἐνεχθέντος τρέφει, φρυγέντες μέντοι, τὸ φυσῶδες ἀποτίθενται, δυσπεπτότεροι δὲ καὶ βραδύποροι γίγνονται, καὶ παχὺν χυμὸν γεννῶσιν, ὡς φάρμακον δὲ ἔξωθεν ἐπιτιθέμενος, ἀλύπως ξηραίνει, ἐπὶ μέν γε ποδαγρικῶν ἐμοὶ χρησάμεθα πολλάκις αὐτῷ δι᾽ ὕδατος ἑψήσαντες, εἶτα μίξαντες στέαρ ὕειον. ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ τὰ νεῦρα θλασμάτων τε καὶ ἑλκῶν, δι᾽ ὀξυμέλιτος ἢ οἰνομέλιτος καὶ ῥοδίνου εἰ δὲ καὶ πυράκτωσις ἦ, τὸ ἄλευρον ἐπεθήκαμεν. ἐπὶ δὲ τῶν φλεγμαινόντων ἤδη ἐκ πληγῆς σὺν ἀλφίτοις. καὶ ὄρχεων δὲ ἐστὶ καὶ μαστῶν ἀγαθὸν φάρμακον ἤτοι κατὰ πλάσμα, φιλοῦσι γὰρ αὐτὰ τὰ μόρια μετρίως ψύχεσθαι φλεγμαίνοντα, καὶ μάλιστα ὅταν τοῦ γάλακτος ἐν αὐτοῖς τυρωθέντος οἱ μαστοὶ φλεγμαίνουσι, καὶ γὰρ καὶ τὸ γάλα σβέννυται πρὸς τοῦ καταπλάσματος, ὥσπερ καὶ τὸ τῶν παίδων ἐφήβαιον ἐπι-

30 πλαττόμενον ἀλεύρῳ κυαμίνῳ μέχρι πλείονος ἄνηβον διαμένει.

Κυκλάμινος.

Κυκλάμινος ποικίλη τὴν δύναμιν ἐστὶ, καὶ γὰρ ῥύπτει, καὶ τέμνει, καὶ ἀναστομοῖ, καὶ ἐπισπᾶται, καὶ διαφορεῖ, ὁ μὲν γὰρ χυλὸς αὐτῆς, αἱμορροΐδας ἀναστομοῖ, καὶ ἐρεθίζει κοιλίαν βιαίως προστιθέμενος, οὗτος καὶ κατὰ τὰ φύματα, καὶ χοιράδας, καὶ ἁπάσαις ταῖς ἄλλαις σκληρίαις διαφορούσαις δυνάμεσι μίγνυται, καὶ τοῖς ἀποκαιομένοις ἁρμόττει μετὰ μέλιτος ὑπαλειφόμενος, καὶ πρὸς τούτοις ἔτι διὰ ῥινῶν καθαίρει, σφόδρα δὲ οὕτως ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐστιν, ὡς καὶ κατὰ τοῦ ὑπογαστρίου ὑποχριόμενον κοιλίαν ὑπάγει, καὶ ἔμβρυα διαφθείρει, καὶ ἐν πεσσῷ προστιθέμενον ὁμοίως, φθόριον γίνεται. ἡ δὲ ὅλη ῥίζα τοῦ μὲν χυλοῦ ἐστὶ ἀσθενεστέρα, σφοδρὰ δὲ ἐστὶ καὶ αὐτὴ, καὶ γὰρ ἔμμηνα πινομένη τε κινεῖ καὶ προστιθεμένη, καὶ ἰκτεριῶντας ὀνίνησιν, οὐ μόνον ἐκκαθαίρουσα τὸ σπλάγχνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι χολὴν ἐκκενοῦσα δι᾽ ἱδρώτων, ὅθεν ἐπὶ τῇ πόσει συνεργεῖν δεῖ παντὶ

40 τρόπῳ τῇ τῶν ἱδρώτων ἐκκρίσει, σκέπῃ πλείονι καὶ θάλψει τοῦ σώματος, χρὴ δὲ εἶναι τὸ πινόμενον πλῆθος ἄχρι τριῶν δραγμῶν, ἢ τὸ πλεῖστον τεσσάρων, ἤτοι μετὰ γλυκέος ἢ μελικράτου, ῥύπτει δὲ τὸ δέρμα καὶ τούτῳ τὰς ἐφηλίδας καὶ ἀλωπεκίας, καὶ τὰ ὅμοια θεραπεύει, ὀνίνησι δὲ καὶ τοὺς σκληροὺς σπλῆνας ἐπιπλαττομένη πρόσφατός τε καὶ ξηρά. διδόασι δὲ ἔνιοι τὴν ξηρὰν ῥίζαν, καὶ τοῖς ἀσθματικοῖς, κοπτομένη δὲ ξηρὰ καὶ σηθομένη λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ μετὰ καρυοφύλλου. ὡς εἶναι τῆς μὲν ῥίζης οὐγγίαν μίαν, τοῦ δὲ καρυοφύλλου κόκκους. κ. καὶ ἐμφυσωμένη διὰ μυκτήρων καθαίρει, καὶ ἀπὸ κεφαλῆς, παχεῖς καὶ γλίσχρους χυμοὺς, ὅθεν ἰᾶται τὰς κεφαλαλγίας τὰς χρονίας, καὶ τοὺς ἐπιληπτικοὺς ὀνίνησι μεγάλως.

Κύμινον.

Κυμίνου τῷ σπέρματι μάλιστα χρώμεθα, ἔστι δὲ θερμαντικῆς δυνάμεως, οὐρητικῆς τε καὶ ἀφύσου κατὰ τὴν τρίτην τάξιν ὑπάρχων τῶν θερμαινόντων.

Κυπαρίσσος.

50 Κυπαρίσσου τὰ φύλλα καὶ οἱ βλαστοὶ, καὶ τὰ σφαιρία τὰ νέα καὶ μαλακὰ μεγάλων τραυμάτων ἐν σκληροῖς σώμασιν εἰσὶ κολλητικὰ, ἐξ οὗ δῆλον, ὡς ξηραντικῆς εἰσὶ δυνάμεως οὐδὲν ἐπιφανὲς ἐχούσης δριμὺ καὶ θερμόν. πλεῖστον δὲ ἔχει τὸ πικρὸν, καὶ πολὺ πλέον ἐστὶ τὸ στρυφνὸν, ἐν ὅλῳ τῷ φυτῷ, τοσοῦτον δὲ ἐστὶ ἐν αὐτῷ τὸ θερμὸν, ὅσον ποδηγεῖ μὲν τῇ στρυφνότητι πρὸς τὸ βάθος, μηδεμίαν δὲ θερμότητα ἢ δῆξιν ἐργάζεσθαι τοῖς σώμασι. διὰ τοῦτο τὰς κατὰ βάθους ὑγρότητας ἐν ταῖς πλα-

διαῤῥοίαις καὶ σηπεδονώδεσι διαθέσεσιν ἀλύπως τὸ αἷμα καὶ ἀσφαλῶς ἐκβόσκεται, ἑτέραν οὐκ ἐπιπαττομένη ὑγρότητα, οὕτω δὴ καὶ τοὺς ἐντεροκηλικοὺς ὠφελεῖ καταπλασσομένη, ξηραίνει γὰρ καὶ τόνον ἐντίθησι, τοῖς δι' ὑγρότητα χαλαροῖς σώμασιν, ὡς ἂν τῆς στύψεως εἰς τὸ βάθος καταδυομένης, τῷ προηγεῖσθαι πρὸ τῆς μεμιγμένης αὐτῇ μετρίας θερμότητος. χρῶνται δὲ αὐτῆς τινὲς καὶ ἐπὶ ἀνθράκων, καὶ μετὰ πιτύρων ἀλφίτους μιγνῦντες.

Κύπερος.

Κυπέρου χρήσιμοι μάλιστα αἱ ῥίζαι, θερμαίνουσαι καὶ ξηραίνουσαι χωρὶς δήξεως, ὅθεν καὶ τὰ δι' ὑγρότητα πολλὴν ἕλκη. θαυμαστῶς ὀνίνησιν. ἔχουσι γάρ τι καὶ στυπτικὸν δυσαπούλωτα, καὶ διὰ τοῦτο τοῖς ἐν στόμασιν ἕλκεσιν ἐπιτήδειοι. καὶ μὴν δὴ καὶ τμητικήν τινα δύναμιν ἔχουσιν. ᾗ καὶ λιθιῶσιν ἁρμόζουσι, καὶ οὖρα καὶ καταμήνια κινοῦσι.

Κύπρος.

Τούτου τοῦ δένδρου τὰ φύλλα καὶ οἱ ἀκρέμονες, καὶ τὰ ἄνθη χρήσιμοι, μικτῆς ὄντα δυνάμεώς τε καὶ κράσεως, ἔχει μὲν γάρ τι διαφορητικὸν ἐξ ὑδατώδους οὐσίας θερμῆς συμμέτρως. ἔχει δέ τι καὶ στυπτικὸν ἐκ τῆς γεώδους ψυχρᾶς. ὅθεν οὖν τὸ ἀφέψημα καταντλούμενον ὀνίνησι πυρίκαυστα. χρῶνται δὲ καὶ κατὰ τῶν πυρωδῶν φλεγμονῶν καὶ ἀνθράκων. ἔστι γὰρ ἀλύπως τε καὶ ἀδήκτως ξηραντικόν. καὶ μὴν καὶ τοῖς ἐν στόμασι γινομένοις ἕλκεσιν αὐτομάτως καὶ μάλιστα τοῖς ἀφθώδεσιν, ἁρμόττει διαμασσώμενα. τὰ δὲ φύλλα τῆς κύπρου ξηραινόμενα ἐν σκιᾷ καὶ κοπτόμενα καὶ σηθόμενα, εἶτα ἑψόμενα ἐν ὕδατι ἤδη θερμοσποδιᾷ, ῥοῦ μαγειρικοῦ βραχέος ἐπιπαττομένου, ἢ ὄξους ὀλίγου, ἀγαθὸν ποιεῖ κατάπλασμα, ἤδη ποδαγρικῶν καὶ χειραγρικῶν ἐν αὐταῖς ταῖς μεγίσταις φλεγμοναῖς ἐπιτιθέμενον. παύει γὰρ τὰς φλεγμονάς, καὶ ἀποκρούεται τὸν ῥευματισμόν. καὶ διαφορεῖ τὸ ἤδη ἐν τοῖς τόποις περιεχόμενον, διὰ τῶν ἀδήλων πόρων. ὥσπερ δι' ἱδρώτων. βλάπτει μέντοι τὸν χρῶτα, καὶ μάλιστα τοὺς ὄνυχας. διὸ δεῖ προϋποχρίειν τοὺς τόπους, ῥοδίνῃ ὑγρᾷ κηρωτῇ. σκέπειν δὲ δεῖ τὸ κατάπλασμα, εἰ παρῇ ἐν φύλλοις κικέας, ἢ καρπάσου.

Κύτισον.

Κυτίσου τὰ φύλλα, διαφορητικῆς ἐστὶ δυνάμεως, ἐπιμεμιγμένης ὑδατώδει χλιαρῷ, καθάπερ καὶ τὰ τῆς μαλάχης.

Κώνειον.

Ὅτι τῆς ἄκρας ἐστὶ ψυκτικῆς δυνάμεως, πάντες ἴσασι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀναιρετικόν ἐστιν ἐκ τῆς ἄκρας ψύξεως.

Κώνου καρπός.

Ὃν δὴ κόκκαλον ὀνομάζουσι καὶ στρόβιλον. ὅλος μὲν χλωρός. ἔχει δέ τι μεθ' ὑγρότητος πικρὸν καὶ δριμὺ καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοῖς ἐμπυϊκοῖς, ὅσοι τε ἄλλοι δέονται τὰ κατὰ θώρακα καὶ πνεύμονα ῥᾳδίως ἀναβήττειν τε καὶ ἀναπτύειν, ἐπιτήδειός ἐστι. ὁ δὲ ἐδώδιμος ἐξ αὐτοῦ καρπός, ἔστι μὲν καὶ πρὸς τροφὴν δύσπεπτός τε, καὶ ἰσχυρά, καὶ πολύχυμος διὰ τὸ ἐλαιῶδες. ἔστι δὲ καὶ ὡς φάρμακον ἐκλεαίνειν τραχύτητας ἐπιτήδειον, καὶ μάλισθ' ὅταν ἐν ὕδατι βραχῇ, ἀπωθεῖται καθ' αὑτὸ πᾶν ὅσον ἔχει δριμύ.

Καγκάνου ῥίζα.

Δυνάμεως ἐστὶν ἀδήκτου καὶ μετρίως ξηραντικῆς, οὐσίας δὲ παχυμεροῦς ἐμπλαστικῆς, ὅθεν οἴνῳ βρεχομένη καθάπερ ἡ τραγάκανθα, καὶ ἐκλειχομένη, τὰς τῆς ἀρτηρίας ἰᾶται τραχύτητας. οὐδὲν δ' ἧττον, εἰ καὶ διαμασήσαιτό τις αὐτήν, ὁ παρ' αὐτῶν χυλὸς ὀνίνησι τὴν ἀρτηρίαν ὁμοίως τῷ τῆς γλυκυῤῥίζης.

Καυκαλὶς ὃ ἔνιοι καὶ δαῦκον ἄγριον καλοῦσιν.

Ἔστι δ' ὅμοιον αὐτῷ κατὰ τὴν γεῦσιν καὶ κατὰ τὴν δύναμιν. θερμαίνει γὰρ ὡς ἐκεῖνος καὶ ξηραίνει καὶ διουρεῖται, καὶ ταριχεύεται εἰς ἀπόθεσιν.

Καρπήσιον.

Καρπήσιον, ὅμοιον μὲν ὑπάρχει τῷ καλουμένῳ φοῦ, κατά τε τὴν γεῦσιν καὶ τὴν δύναμιν. ἐπὶ πλέον δὲ ἐστὶ λεπτομερές. διὸ καὶ μᾶλλον ἐκείνου ῥύπτει τε τὰς τῶν σπλάγχνων ἐμφράξεις, καὶ οὖρα κινεῖ καὶ νεφροὺς ἐκκαθαίρει λιθιῶντας. οὐ μὴν εἰς τοσοῦτον λεπτομερές ἐστιν ὡς ἀντὶ κινναμώμου χρῆσθαι. μὴ παρόντος ὡς ὁ Κόϊντος ἐπλάττεν. ἄμεινον μὲν οὖν ἐστὶ τὸ γογγυλικὸν τοῦ λαερτικοῦ. οὐ μὴν οὐδὲ τοῦτο τὸ καρπήσιον κινναμώμῳ τὴν δύναμιν, ἀλλὰ τῆς ἀρίστης κασίας οὐκ ὀλίγον λειπόμενον. ὠνόμασται δ' ἑκάτερον, ἀπό τινων ὀρέων τῆς Παμφυλίας, ἐν οἷς καὶ τὸ πλεῖστον γίνεται αὐτῶν.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Λ.

Λάθυροι.

Παραπλήσιοι μὲν εἰσὶ τῇ οὐσίᾳ αἱ λάθυροι, τοῖς ὤχροις, καὶ φασήλοις, καὶ χυλὸν ὅμοιον τούτοις ἔχουσι, παχύτερον δὲ τῇ συστάσει. καὶ διὰ τοῦτο τροφιμώτεροί πως οὗτοι ἐκείνων εἰσί.

Λαθυρίς.

Καὶ ταύτην τινὲς εἶδος εἶναι τιθυμάλλου φασί. τὸ δὲ σπέρμα αὐτῆς, καθαρτικὴν ἔχει δύναμιν.

Λαμψάνη.

Ἐσθιομένη μὲν κακόχυμος ἐστί. καταπλαττομένη δὲ ῥυπτικὸν ἔχει τι, καὶ διαφορητικόν.

Λάπαθον.

Διαφορητικῆς μετρίως ἐστὶ δυνάμεως, καὶ δηλονότι καὶ θερμότητος μετέχει. καὶ τοὺς ἐν νεφροῖς λί-

θους θρύπτει ἡ ῥίζα, καὶ ψώρας καὶ τραχύτητας τοῦ σώματος ἰᾶται μετ᾽ ὄξους ἑψηθεῖσα καὶ χριο-
μένη. τὸ δὲ ὀξυλάπαθον μικρὰν ἔχει τὴν δύναμιν. ἅμα γὰρ τῇ διαφορητικῇ, καὶ ἀποκρουστικῆς με-
τέχει δυνάμεως. τὸ δὲ σπέρμα αὐτῶν, ἔχει τι σαφὲς στυπτικόν. ὃ καὶ δυσεντερίας ἰᾶται καὶ διαῤ-
ῥοίας. καὶ μάλιστα τὸ τοῦ ὀξυλαπάθου. τὸ δὲ ἱππολάπαθον ἐν ἕλεσι μὲν γεννᾶται. ἔστι δὲ τῆς αὐ-
τῆς δυνάμεως, ἀσθενεστέρας δέ. τοῦ δὲ ἀγρίου λαπάθου ἡ ῥίζα, ἣν μύλην καλοῦσιν, ἑψομένη σὺν ὄξει,
ἢ οἴνῳ, καὶ διακλυζομένου τοῦ ἀφεψήματος θερμοῦ, ὀδόντας κρατύνει, καὶ τὰς ἀλγηδόνας αὐ-
τῶν παύει.

Λιμώνιον ἢ κυνόγλωσσον.

Τούτου δὲ καρπὸν αὐστηρὸν ὑπάρχοντα μετ᾽ οἴνου διδόασι κοιλιακοῖς καὶ δυσεντερικοῖς, καὶ αἱμοπτοϊ-
κοῖς. ὀνίνησι δὲ καὶ ῥοῦν γυναικεῖον.

Λειχὴν ὁ ἐπὶ τῶν πετρῶν.

Ῥυπτικῆς ἅμα καὶ μετρίως ψυχούσης ἐστὶ δυνάμεως, καὶ ξηραντικῆς κατ᾽ ἄμφω. ἰᾶται δὲ καὶ λειχῆ-
νας.

Λεοντοπόδιον, ἢ λεοντοπέταλον.

Τούτου τῇ ῥίζῃ μάλιστα χρώμεθα, διαφορητικῇ καὶ θερμαντικῇ κατὰ τὴν τρίτην τάξιν ὑπαρχούσῃ.

Λεπίδιον.

Τὸ δὲ λεπίδιον, ἐκ τῆς τετάρτης ἐστὶ τάξεως τῶν θερμαινόντων.

Λευκόϊον.

Τούτου καὶ σύμπας ὁ θάμνος, ῥυπτικῆς ἐστὶ δυνάμεως καὶ λεπτομεροῦς ἐστί. μᾶλλον δὲ αὐτῆς μετέ-
χει τὰ ἄνθη, καὶ τούτων τὰ ξηρότερα, τῶν χλωρῶν μᾶλλον. ὥστε καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς οὐλὰς
παχείας λεπτύνει, καὶ καταμήνια δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτῶν προτρέπει καὶ χορία, καὶ ἔμβρυα τε-
θνεῶτα προσκαλεῖται. ἔστι γὰρ φθοροποιὸν πινόμενον. καὶ εἴ τις αὐτοῦ τὸ σφοδρὸν τῆς δυνάμεως
πολλοῦ ὕδατος μίξει πραΰνει, ἢ τινὶ ἑτέρῳ τοιούτῳ ὑγρῷ, ἕξει καὶ πρὸς φλεγμονὰς ἀγαθὸν
φάρμακον. οὕτω γοῦν καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτοῦ εἰ μὴ ἄκρατον εἴη, τὰς ἐν μήτρᾳ φλεγμονὰς ἰᾶται προ-
σαντλούμενον, καὶ μάλιστα ὅσαι κεχρονίκασι σκιῤῥωδῶς. οὕτω δὴ καὶ μετὰ κηρωτῆς ἕλκη δυσε-
πούλωτα θεραπεύει. ὁ δὲ καρπὸς τῆς αὐτῆς ἐστὶ δυνάμεως, ἐπιτηδειότατος ἐστὶ πινόμενος, ὅσον
δυοῖν δραχμῶν πλῆθος, ἢ προστιθέμενος σὺν μέλιτι, καταμήνια κινεῖ, καὶ ἔμβρυα ζῶντα μὲν δια-
φθείρει, νεκρὰ δὲ ἐκβάλλει. αἱ δὲ ῥίζαι μετ᾽ ὄξους καταπλαττόμεναι, σπλῆνας ἐσκιῤῥωμένους ἰῶν-
ται, καὶ τὰς ἐν ἄρθροις φλεγμονάς.

Λεύκη τὸ δένδρον.

Μικτὸν πῶς ἐστὶ τὴν κρᾶσιν, ἐξ ὑδατώδους τε χλιαρᾶς, καὶ γεώδους λελεπτυσμένης οὐσίας. ὅθεν καὶ
ῥυπτικῆς μετέχει δυνάμεως. ὑπόπικρον δὲ ἐστὶ τῇ γεύσει.

Λιβανωτός.

Θερμαντικός ἐστὶ κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν, ξηραντικὸς κατὰ τὴν πρώτην. ἔχει δέ τι καὶ ὑπόστυ-
φον ὀλίγον, ἥκιστα δὲ σαφὴς ἡ στύψις ἐστὶν ἐν τῷ λευκῷ. ὁ δὲ φλοιὸς αὐτοῦ, τὴν στυπτικὴν ἔχει δύνα-
μιν ἐναργῆ. διὸ καὶ ξηραίνει γενναίως, ἐν τῇ δευτέρᾳ τάξει συμπληρουμένῃ τῶν ξηραινόντων
ὑπάρχει. ἔστι δὲ καὶ παχυμερής. ἥκιστα δὲ δριμύτητος μετέχει. διὰ ταύτας νῦν τὰς ποιότητας καὶ
δυνάμεις ἱκανὴ ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἐστὶ παρὰ τοῖς ἰατροῖς, ἐπί τε αἱμοπτοϊκῶν, καὶ στομαχικῶν, καὶ κοι-
λιακῶν, καὶ δυσεντερικῶν, οὐ μόνον τοῖς ἔξωθεν ἐπιτιθεμένοις μιγνύμενος, ἀλλὰ καὶ τοῖς εἴσω
τοῦ σώματος λαμβανομένοις.

Αἰθάλη λιβανοῦ.

Σκευάζεται τὸν τρόπον τοῦτον, λαβιδίῳ καθ᾽ ἕνα χόνδρον τοῦ λιβανοῦ λαβὼν, καὶ ἅπτων ἀπὸ λύ-
χνου, ἐπιτίθει εἰς κοῖλον λοπάδιον ὀστράκινον καινὸν, εἶτα περικάλυψον χάλκωμα ἔγκοιλον, ἐσμη-
γμένον ἐπιμελῶς. ὑποτίθει δὲ κατὰ τὰ ἀμφότερα χείλη τοῦ πώματος, λιθάρια, ὕψος τετραδα-
κτυλιαῖον ἔχοντα, ἵνα χωρὶς ὑποτιθέναι ἕτερον χόνδρον ἀεὶ, πρὸ τοῦ, τὸν πρῶτον χόνδρον παν-
τελῶς συντεθῆναι, ἕως ἂν δόξει αὐτάρκη λιγνὺν συναγαγεῖν, συνεχῶς μέντοι σπόγγῳ ἐξ ὕδατος
ψυχροῦ περίματτε τὸ ἐκτὸς μέρος τοῦ χαλκώματος. οὕτω γὰρ προσκαθίσει πᾶσα ἡ λιγνὺς μὴ ἄγαν
αὐτοῦ πυρουμένου. ἀποψήσας οὖν τὴν πρώτην λιγνὺν πτερῷ, ποίει τὸ αὐτὸ ἐφ᾽ ὅσον ἂν δοκῇ, ἀνε-
λοῦ δὲ καὶ τὴν ἐκ τοῦ καέντος λιβανοῦ σποδὸν κατ᾽ ἰδίαν. κρείττων δὲ ἡ λιγνὺς, δύναμιν δὲ ἔχει
πραϋντικὴν τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς φλεγμονῶν, σταλτικὴν κρημνωμάτων. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον σκευά-
ζεται λιγνὺς καὶ ἐκ τῆς σμύρνης καὶ ἐκ τοῦ στύρακος. ἁρμόζουσι δὲ πρὸς τὰ αὐτὰ καὶ τῶν λοιπῶν
δὲ δακρύων τὴν λιγνὺν, ὁμοίως λάμβανε.

Λιβανωτίδες.

Ὁμοίως ἅπασαι δυνάμεως μαλακτικῆς τε καὶ διαφορητικῆς ὅτε χυλὸς τῆς ῥίζης, καὶ ὁ τῆς πόας
μέλιτι μεμιγμένος, ἀμβλυωπίας θεραπεύει. ὅσαι διὰ πάχος ὑγρῶν γίνονται. μετέχουσι γὰρ αἱ
λιβανωτίδες ῥυπτικῆς τε καὶ τμητικῆς δυνάμεως.

Λιγνὺς ἅπασα.

Ἔστι μὲν ξηραντική, διὸ καὶ γεώδης ὑπάρχει τῇ οὐσίᾳ ἔχουσα καὶ τοῦ καύσαντος τὴν ὕλην πυρὸς λεί-
ψανον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν πρὸς ὀλίγον. ἡ δὲ ὅλη φύσις αὐτῆς ξηραντική, γεώδης, λεπτομερής. αἱ δὲ κατ᾽
εἶδος διαφοραὶ αὐτῆς παρὰ τὴν καυθεῖσαν ὕλην γίνονται, ἢ θερμοτέραν, ἢ ψυχροτέραν, ἢ δη-
κτοτέραν ὑπάρχουσαν. αὐτίκα γέ τοι λιβανοῦ λιγνύϊ χρῶνται, μιγνύντες ὀφθαλμικαῖς δυ-
νάμεσι, καὶ μάλιστα ταῖς ἐπὶ τῶν ἑλκῶν. καὶ γὰρ ἀνακαθαίρεται ταῦτα, καὶ σαρκοῦται πρὸς αὐ-
τῶν. καὶ ἡ τῆς τερεβινθίνης δὲ καὶ σμύρνης, ἄλυπός ἐστι παραπλησίως τῇ τοῦ λιβανοῦ, ἡ δὲ τοῦ στύ-

ρακος, ἰσχυρότερα τούτων. ἔτι δὲ μᾶλλον ἡ τῆς ὑγρᾶς πίσσης καὶ ταύτης ἔτι μᾶλλον ἡ τῆς κεδρίας. χρῶνται δὲ καὶ ταῖς δριμυτέραις, ἐπί τε τῶν πίλων ὀνομαζομένων βλεφάρων, καὶ τῶν περιβεβρωμένων κανθῶν, καὶ ὑγρῶν ὀφθαλμῶν ἄνευ φλεγμονῆς.

Λιβυστικόν.

Λιβυστικοῦ ἡ ῥίζα καὶ τὸ σπέρμα τῶν θερμαινόντων ἐστὶν εἰς τοσοῦτον, ὡς ἐμμηνά τε κινεῖν, καὶ οὖρα προτρέπειν. ἔστι δὲ καὶ ἄφυσον.

Λινόσπερμον.

Ἑψιόμενον φυσῶδές ἐστι κἂν ἡ πεφρυγμένον. οὕτω περιττωματικῆς ὑγρότητος ὑπάρχει μεστόν, ἔστι δὲ καὶ θερμὸν ἐν τῇ πρώτῃ που τάξει καὶ ὑγρότητος καὶ ξηρότητος ἐν τῷ μέσῳ που τέτακται. ἔστι δὲ κακοστόμαχον, καὶ δύσπεπτον. μετέχει γε μήν τι καὶ τῆς οὐρητικῆς δυνάμεως. καὶ φρυχθὲν δὲ ἵστησί πως τὴν γαστέρα.

Λοβοί.

10 Περὶ λοβῶν γέγραπται ἐν τῷ περὶ δολιχῶν τόπῳ.

Λινόζωστις.

Ταύτῃ χρῶνται μὲν ἅπαντες, εἰς τὰς τῆς γαστρὸς καθάρσεις. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰ πειραθῆναι τὶς βούλοιτο καταπλάττων, εὑρήσει διαφορητικὴν ἱκανῶς καὶ ταύτης τὸ σπέρμα ἔπω ξηρανθὲν διδάσκει ἡ πεῖρα τὰ παρὰ τοῖς ἰδιώταις ὀνομαζόμενα ἐν τῷ σώματι κάρφια ἐξαφανίζει ἐπιθέντι τις αὐτὰ τῷ σπέρματι ἐπιμελέστερον ἀνατρίβη.

Περὶ λογχίτιδος.

Τῆς μὲν τὸ σπέρμα τρίγωνον λόγχῃ ἐοικὸς ἐχούσης, ἡ ῥίζα ἐστὶ διουρητική, τῆς δὲ τῷ σκολοπενδρίῳ παραπλησίας, τὰ φύλλα χλωρὰ μὲν εἰς κόλλησιν τραυμάτων ἐπιτήδεια, ξηρὰ δὲ μετ' ὄξους πινόμενα σπλῆνας ἰᾶται ἐσκιῤῥωμένους.

Λύκιον, ἢ πυξάκανθον.

Ακανθῶδές ἐστι φυτόν, ἐξ οὗ τὸ καλούμενον λύκιον γίνεται, ᾧ πρὸς ὑπώπια χρώμεθα, καὶ τὰς ἐν ἕδρᾳ καὶ στόματι φλεγμονὰς καὶ ἑλκώσεις ἕρπητάς τε καὶ σηπεδόνας. καὶ τὰ κακοήθη τῶν ἑλ-
20 κῶν, καὶ περιτρίμματα. καὶ παρωνυχίας. ἔστι γὰρ ξηραντικῆς δυνάμεως, ἐξ ἑτερογενῶν οὐσιῶν συγκείμενον, τῆς μὲν ἑτέρας λεπτομεροῦς τε καὶ διαφορητικῆς, καὶ θερμῆς κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν, τῆς δὲ ἑτέρας γεώδους ψυχρᾶς, ἐξ ἧς καὶ τὴν στύψιν ἔχει μετρίαν. διὸ καὶ πρὸς διαφέροντα πάθη χρῶνται τῷ φαρμάκῳ, ὡς στυπτικῷ πρὸς τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις παραλαμβάνοντες. ὡς συνακτικῷ δὲ κοιλιακοῖς καὶ δυσεντερικοῖς καὶ ῥῷ γυναικείῳ προσφέροντες. τὸ δὲ ἰνδικὸν εἰς ἅπαντα χρησιμώτερον.

Λυσιμάχιος.

Επικρατοῦσαν ἔχει τὴν στυπτικὴν ποιότητα, δι' ἣν καὶ τραύματα κολλᾷ, καὶ τὰς ἐκ ῥινῶν αἱμοῤῥαγίας ἵστησιν ἐμπλασσομένη, καὶ τῶν ἄλλων δὲ αἱμοῤῥαγιῶν, ἴσχαιμον ἐστὶ φάρμακον, αὐτή τε ὁ καὶ χυλὸς αὐτῆς ἔτι μᾶλλον. ὥστε καὶ πινόμενος καὶ ἐνιέμενος, δυσεντερίας τε καὶ αἵματος ἀναγωγάς, καὶ γυναικεῖον ῥοῦν ἰᾶται.

Λωτὸς ὁ ἥμερος.

30 Ον ἔνιοι τρίφυλλον ὀνομάζουσι, ῥυπτικῆς ἐστι μετρίως δυνάμεως, οὕτω δὲ καὶ ξηραντικῆς. ἐν δὲ τῇ κατὰ θερμότητα καὶ ψύξιν συζυγίᾳ εὔκρατος.

Ο δὲ ἄγριος λωτός, ἐν Λιβύῃ μὲν πλεῖστος γίνεται. τὸ δὲ σπέρμα αὐτοῦ, τῆς δευτέρας ἐστὶ τάξεως τῶν θερμαινόντων. ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικόν, τοῦ δὲ αἰγυπτίου τὸ σπέρμα καὶ ἀρτοποιεῖται.

Λωτὸς τὸ δένδρον.

Στυπτικῆς μὲν οὐ πολλῆς μετέχει ποιότητος. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερὲς καὶ ξηραντικόν, τὸ γοῦν ῥίνισμα τῶν ξύλων αὐτοῦ, πρός τε ῥοῦν γυναικεῖον ἁρμόττει καὶ δυσεντερίας, καὶ κοιλιακὰς διαθέσεις. ἑναφεψεῖται δὲ ποτὲ μὲν ὕδατι, ποτὲ δὲ οἴνῳ. ὡς αὖ καὶ ἡ χρεία κελεύει. καὶ οὐκ ἐνίεται μόνον, ἀλλὰ καὶ πίνεται. καὶ μὴν καὶ τὰς ῥεούσας τρίχας ἐπέχει, τῷ μετρίως στύφειν καὶ ξηραίνειν.

40

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Μ.

Μάκερ.

Φλοιός ἐστιν ἐκ τῆς ἰνδικῆς κομιζόμενος. στύφει δὲ μᾶλλον μετὰ βραχείας δριμύτητος. διὸ καὶ ξηραίνει. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερὴς διὰ τὴν εὐωδίαν. καὶ διὰ τοῦτο κοιλιακαῖς τε καὶ δυσεντερικαῖς μίγνυται δυνάμεσιν. ἐν μὲν τῇ τρίτῃ τάξει τῶν ξηραινόντων ὑπάρχων. ἐν δὲ τῇ κατὰ θερμότητα καὶ ψυχρότητα διαφορᾷ, μηδέτερον ἐπιφανῶς ἐργαζόμενος.

Μαλαβάθρου φύλλον.

Ναρδοστάχυι παραπλήσιόν ἐστι τὴν δύναμιν.

Μαλάχη.

50 Η μὲν ἀγρία διαφορητικῆς ἀτρέμα καὶ μαλακτικῆς ἔτι βραχὺ μετέχει δυνάμεως. ἡ δὲ κηπευομένη καθόσον ὑδατώδους ὑγρότητος μετείληφε, κατὰ τοῦτο καὶ ἀσθενεστέραν τὴν δύναμιν ὑπάρχει. ὑπέρχεται δὲ τὴν γαστέρα οὐ διὰ τὴν ὑγρότητα μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν γλισχρότητα, καὶ μάλιστα ὅταν μετ' ἐλαίου τε καὶ γάρου προσφέρηται, οἴνου βραχέως ἐπιῤῥαινομένου ἐν τῷ τῆς ἐδωδῆς καιρῷ. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῆς εἰς τοσοῦτον ἰσχυρός ἐστι, εἰς ὅσον καὶ ξηρότερος. καὶ ἡ δενδρομαλάχη καλουμένη

τούτου τοῦ γένους ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ διαφορητικωτέρα τῶν προειρημένων. ὀνομάζεται δὲ ἀλθαία.

Μανδραγόρας.

Ἐπικρατοῦσαν μὲν ἔχει τὴν ψυκτικὴν δύναμιν, ὡς τῆς τρίτης εἶναι τῶν ψυχόντων τάξεως. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ θερμότητος ὀλίγης μετέχει κατά γε τὰ μῆλα, καὶ ὑγρότητος. ὅθεν καὶ κωματώδη τὴν δύναμιν ἐστὶ ταῦτα. τῆς ῥίζης δὲ ὁ φλοιὸς ἰσχυρότατος ὢν, οὐ ψύχει μόνον, ἀλλὰ καὶ ξηραίνει. τὸ δὲ ἄλλο τὸ ἔνδον, ἀσθενὲς ὑπάρχει.

Μάραθρον.

Θερμαίνει μὲν ἰσχυρῶς ὡς ἐκ τῆς τρίτης ἤδη δυνάμεως τάξεως εἶναι. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν πρώτην τάξιν. καὶ διὰ τοῦτο καὶ γάλακτός ἐστι γεννητικὸν, ἐπισχεομένοις τε βοηθεῖ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. ἔστι δὲ καὶ οὐρητικὸν, καὶ καταμηνίων ἀγωγόν.

Μαστίχη.

Ἡ μὲν λευκὴ καὶ παχεῖα, σύνθετός πως ἐστὶν ἐξ ἐναντίων δυνάμεων στυπτικῆς καὶ μαλακτικῆς. διὸ καὶ στομάχου καὶ κοιλίας καὶ ἐντέρων καὶ ἥπατος φλεγμοναῖς ἁρμόττει, κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν θερμαίνουσα. ἡ δὲ μέλαινα ἡ αἰγυπτία προσαγορευομένη, ξηραίνει μᾶλλον αὐτῆς, καὶ ἧττον στύφει. ὅθεν ἐπιτηδειοτέρα πως ἐστὶ πρὸς τὰ διαφορήσεως ἰσχυροτέρας δεόμενα.

Μελάνθιον.

Θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. ἔοικε δὲ καὶ λεπτομερὲς ὑπάρχειν. οὕτω γοῦν καὶ τοὺς κατάρρους ἰᾶται, θερμὸν ἐν ὀθονίῳ προσαγόμενον, ὡς ὀσμᾶσθαι συνεχῶς. καὶ μὴν καὶ ἀφυσότατόν ἐστι πινόμενον. ἀναιρεῖ δὲ καὶ ἕλμινθας, οὐ μόνον ἐσθιόμενον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς γαστρὸς ἐπιτιθέμενον ἔξωθεν διὰ τὴν πικρότητα. λέπρας δὲ, καὶ ἥλους, καὶ μυρμηκίας ἐκβάλλει, καὶ καταμήνια προτρέπει διὰ πάχος καὶ γλισχρότητα χυμῶν ἐπεχόμενα. ὀνίνησι δὲ καὶ ἀλωπεκίας καιόμενον, καὶ μετὰ ἐλαίου λειοτριβόμενον, καὶ χριόμενον. οὕτω δὲ καὶ ὀρθόπνοιαι. καὶ ὅλως ἔνθα τεμεῖν, καὶ ῥύψαι, καὶ ξηρᾶναι, καὶ θερμᾶναι δεόμεθα, χρησιμώτατόν ἐστι.

Μελίλωτος.

Μικτῆς ἐστὶ δυνάμεως. ἔχει μὲν γάρ τι καὶ στυπτικὸν, ἀλλὰ καὶ διαφορεῖ. καὶ συμπέττει. πλέον γὰρ ἐν αὐτῷ τὸ τῆς θερμῆς οὐσίας ἐστὶν, ἤπερ τὸ τῆς ψυχρᾶς.

Μέλι.

Θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ἔστι δὲ ἁπλῶς ὡς ἔνι μάλιστα δυνάμεώς τε καὶ κράσεως τῆς ῥυπτικῆς ὀνομαζομένης. λεπτομερέστατον δέ ἐστι, καὶ μάλιστα τὸ γινόμενον ἔνθα θύμος πλεῖστος εὑρίσκεται. λεπτομερὲς δὲ ὑπάρχον ἐξ ἀνάγκης, ἔχει τι καὶ δριμὺ, δι' οὗ πρὸς ἔκκρισιν ἐπεγείρει τὴν γαστέρα. εἴρηται δὲ ὅτι καὶ ῥύπτει. τοῦτο οὖν ἀφαιροῦντές τις αὐτοῦ, λέγω δὴ τὸ ῥύπτον, διουρητικώτερον αὐτὸ ἀποτελοῦμεν, καὶ πρὸς ἀνάδοσιν καὶ θρέψιν ἐπιτηδειον. κάλλιστη δὲ ἀφαίρεσις γίνεται, μιχθέντος ὕδατος πλείστου καὶ ἑψηθέντος ἄχρι περ ἂν ἀφρίζον παύσηται, ἀφαιρουμένου συνεχῶς δηλονότι τοῦ ἀφροῦ. τὸ δὲ μὴ ἑψηθὲν μελίκρατον ὑπέρχεσθαι κάτω φθάνει πρὸ τοῦ πεφθῆναι. γέρουσι μὲν οὖν καὶ ὅλως ταῖς ψυχραῖς τοῦ σώματος κράσεσιν, ἐπιτήδειον τὸ μέλι. τοῖς δὲ ἀκμάζουσι καὶ θερμαῖς, ἐκχολοῦται πρὶν πεφθῆναι. ἑψηθὲν δὲ καθ' αὑτὸ, ἧττον γίνεται δριμὺ καὶ δηκτικὸν, ὅθεν καὶ μᾶλλον τρέφει. καὶ εἰς τὰς τῶν κόλπων κολλήσεις, ἐπιτηδειότατον γίνεται.

Μελισσόφυλλον.

Πρασίῳ μὲν ἐστὶ παραπλήσιον τῇ δυνάμει. ἀπολείπεται δὲ αὐτοῦ πάμπολυ. διὰ τοῦτο οὐδὲ κέχρηταί τις αὐτῷ. πρόχειρον γὰρ πρασίου ὄντος ἁπανταχοῦ τῆς γῆς μελισσοφύλλῳ χρῆσθαι. εἰ μέντοι μὴ παρείη πράσιον εἰς ὅσα περ ἐκείνῳ χρώμεθα, καὶ τούτῳ χρηστέον, γινώσκοντα τὸ τῆς ἐνεργείας ἐλλιπές.

Μήκων πᾶσα.

Ψυκτικῆς ἐστὶ δυνάμεως. ἀλλὰ τῆς μὲν κηπευομένης ἣν καὶ θυλακῖτιν προσαγορεύομεν, μετρίως ὑπνῶδες τὸ σπέρμα. τῆς δὲ ῥοιάδος ἰσχυρότερον ψύχει τὸ σπέρμα. ὥστε οὐκ ἄν τις αὐτῷ χρήσαιτο ἀλύπως, ὥσπερ τῷ τῆς κηπευομένης. τῆς δὲ ἀγρίας τὸ σπέρμα μέλαν ὑπάρχον ἤδη φαρμακῶδές ἐστιν ἱκανῶς ψύχον. καὶ μάλιστα τῆς θηβαίας. καὶ ὁ ὀπὸς δὲ, ἰσχυρῶς ψύχει, μέχρι νάρκης καὶ νεκρώσεως. ἔστι γὰρ τῆς τετάρτης τε καὶ ἐσχάτης τάξεως τῶν ψυχόντων.

Μέσπιλον.

Στρυφνὸς ὁ καρπὸς τοῦ δένδρου τούτου. ἐφεκτικὸς δὲ ἱκανῶς γαστρός.

Μήκων κερατῖτις.

Αὕτη καλεῖται καὶ παραλία, ἐπειδὴ τὰ πολλὰ πλησίον τῆς θαλάσσης φύεται. δύναμιν δὲ ἔχει τμητικήν τε καὶ ῥυπτικὴν, ὥστε ἡ μὲν ῥίζα ἑψηθεῖσα ἐν ὕδατι μέχρι ἡμισείας, ἡπατικὰς ὠφελεῖ διαθέσεις. τὰ δὲ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη, τὰ ῥυπαρὰ σφόδρα καὶ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ὀνίνησι. χρὴ δὲ αὐτῶν ἀφίστασθαι, καθαρῶν γινομένων τῶν ἑλκῶν. εἰς τοσοῦτον γὰρ ῥύπτειν πέφυκεν, ὡς καὶ αὐτῆς τῆς καθαρᾶς σαρκὸς ἀποτήκειν. διὰ τοῦτο καὶ τὰς ἐσχάρας ἀφαιρεῖ τῶν ἑλκῶν.

Μηλέα περσική.

Ταύτης τὰ φύλλα καὶ οἱ κλάδοι ἐπικρατοῦσαν ἔχουσι τὴν πικρὰν ποιότητα. διὸ καὶ τὰς ἕλμινθας ἀποκτείνει, λειωθέντα καὶ κατὰ τοῦ ὀμφαλοῦ ἐπιτεθέντα. καὶ ἄλλως δὲ διαφορητικόν ἐστι φάρμακον. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ τὸ περσικὸν ὀνομαζόμενον, ὑγρότερόν τ' ἐστὶ καὶ ψυχρότερον τὴν κρᾶσιν. ἐσθιομένη δὲ ἡ σάρξ αὐτοῦ, εὔφθαρτός τ' ἐστὶ καὶ πάντη μοχθηρὰ, ὥστε οὐ χρὴ καθάπερ ἔνιοι τε-

λευταῖα τῆς ἄλλης τροφῆς αὐτὰ προσφέρεσθαι. διαφθείρεται γὰρ ἐπιπολάζοντα. μεμνῆσθαι δὲ χρὴ τοῦ κοινοῦ κανόνος, ὅσα κακόχυμα μὲν, ὑγρὰ δὲ καὶ ὀλισθηρὰ, καὶ ῥαδίως ὑπιέναι δυνάμενα, δεῖ ταῦτα πρότερα τῶν ἄλλων ἐσθίειν. οὕτω γὰρ αὐτά τε ταχέως ὑπέρχεται, κἀκείνοις ποδηγεῖ. τὰ δὲ ὕστατα ληφθέντα, συνδιαφθείρει καὶ τὰ ἄλλα.

Μηλέα ἀρμενιακή.

Ταύτης καὶ τὸ δένδρον καὶ τὸν καρπὸν πρεκόκκια καλοῦσιν. ἔστι δὲ ὑγρὸς καὶ ψυχρὸς ὁ καρπὸς κατὰ τὴν δευτέραν που μάλιστα πεπανθεὶς ἀπόστασιν. διαφορὰν δέ τινα ἐπὶ τὸ βέλτιον κέκτηται. οὐδὲ γὰρ ὁμοίως διαφθείρεται κατὰ τὴν κοιλίαν, ὥσπερ τὰ περσικὰ, οὔτε ὀξύνεται. φαίνεται δὲ καὶ τοῖς πολλοῖς ἥδιον. καὶ διὰ τοῦτο εὐστομαχώτερον.

Μηλέα μηδικὴ ἤτοι κιτρέα.

Ταύτης ὁ καρπὸς κιτρεὸν ὀνομάζεται ὑπὸ πάντων. κατὰ μὲν οὖν τὴν ἐντεριώνην τὴν ὀξεῖαν ποιότητα, καὶ ξηραντικὴν δύναμιν ἐπικρατοῦσαν ἔχει, ὡς τῆς τρίτης εἶναι τάξεως τῶν ξηραινόντων τε καὶ ψυχόντων. κατὰ δὲ τὸν φλοιὸν ξηραινούσης κἀνταῦθα μετέχει κράσεως κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν. οὐ μὴν ψυχρὰν διὰ τὸ ἀρωματίζειν. ἡ δὲ σὰρξ αὐτοῦ παχύχυμος ἐστὶ καὶ ψυχρὰ διὰ τὸ σκληρόν. τὸ δὲ σπέρμα πάνυ ἄβρωτον. πικρὸν γὰρ καὶ δηλονότι καὶ διαφορητικὸν, καὶ ξηραντικὸν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. καὶ τὰ φύλλα δὲ ξηραντικῆς ἐστὶ καὶ διαφορητικῆς δυνάμεως.

Μῆλα.

Ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις μήλοις πολλή τις ἡ διαφορά, ὅσα μὲν γὰρ στύφει μῆλα ψυχρὸν ἔχει καὶ γεώδη χυμόν. ὅσα δὲ ὀξέα φαίνεται ψυχρὸν μὲν, ἀλλὰ λεπτομερῆ. μέσης δὲ ἡ κράσεως ἐστὶ τὰ γλυκέα πρὸς τὸ θερμότερον ῥέποντα. τοῖς μὲν οὖν αὐστηροῖς μήλοις, κεχρῆσθαι δεῖ, ὅταν ἤτοι διὰ δυσκρασίαν θερμὴν, ἢ ὑγρότητα πολλὴν, ἄτονος ἡ γαστὴρ ὑπάρχῃ. τοῖς δὲ στρυφνοῖς ὅταν ἱκανῶς ταῦτα αὐξηθῇ. ἐπέχουσι γὰρ διὰ παντὸς ὅσον ἐφ' ἑαυτοῖς τὰ στύφοντα τὰς κάτω διαχωρήσεις. τὰ δὲ ὀξέα ὁρμᾷ. ὅταν οὖν ὑπολάβῃς ἐν τῇ γαστρὶ παχὺν ἠθροῖσθαι χυμὸν, οὐ πάνυ τοι ψυχρὸν, πρόσαγε ταῦτα. τέμνονται αὐτὸν, ὑπάγει τε κάτω. καὶ διὰ τοῦτο ὑγραίνει τὰ διαχωρήματα. καθαρὰν δὲ εὑρίσκοντα τὴν κοιλίαν, ἐπέχουσιν αὐτὴν μᾶλλον.

Μίον.

Μίου αἱ ῥίζαι χρήσιμοι κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν θερμαίνουσαι. ξηραίνουσι δὲ κατὰ τὴν δευτέραν, ὑγρότητα περιττωματικὴν ἐν ἑαυταῖς ἔχουσαι. οὖρα οὖν κινεῖ. καὶ καταμήνια προσκαλεῖται πινόμενον. κεφαλαλγὲς δὲ ἐστὶ πλέον λαμβανόμενον καὶ διὰ τὴν ὑγρότητα φυσῶδες.

Μορέας ὁ καρπός.

Συκάμινα καὶ συκόμορα καλεῖται συνεχῶς ὑπὸ πολλῶν. καθαρᾷ μὲν οὖν ἐμπεσόντα γαστρὶ τὰ πέπειρα καὶ πρῶτα ληφθέντα διεξέρχεται τάχιστα κατ' ἔντερον, καὶ τοῖς ἄλλοις σιτίοις ὑφηγεῖται. μετὰ δὲ τὴν τροφὴν ληφθέντα ἢ χυμὸν εὑρόντα μοχθηρὸν ἐν τῇ γαστρὶ τάχιστα διαφθαρέντα, ἀλλόκοτόν τινα καὶ οὐ δυναμένην ῥηθῆναι ἴσχουσι διαφθορὰν, ταῖς κολοκύνθαις ὁμοίως καὶ τοῖς πέποσιν ὅταν μὴ πεφθῶσι. καιρὸς δὲ τῆς χρήσεως ὥσπερ τοῖς πέποσι καὶ τοῖς σικύοις, οὕτω καὶ τοῖς μόροις. ὅταν αὐχμηρὸν καὶ ξηρὸν γένηται τὸ τῆς γαστρὸς σῶμα. ἐξ ἀνάγκης τε καὶ τοῦ ἥπατος. τότε γὰρ τοῖς τοιούτοις ἅπασι μόνως ἄν τις εἰς ὠφέλειαν χρήσαιτο. καὶ ὅταν τεταλαιπωρημένος ἐν ὁδοιπορίᾳ μακρᾷ καὶ καύματι λάβρῳ τύχῃ. τηνικαῦτα γὰρ ὀνίνησι τέγγοντα μὲν τὸν αὐχμὸν τοῦ σώματος, ἐμψύχοντα δὲ μετρίως. ὁ δὲ ἄωρος καρπὸς τῆς μορέας ξηρανθεὶς ἐν ἡλίῳ ἀκριβῶς καὶ ἀποτιθέμενος στεγνωτικὸν ἱκανῶς γίνεται φάρμακον ἀγαθὸν, ὡς καὶ δυσεντερίας ἰᾶσθαι, καὶ κοιλιακὰς διαθέσεις, καὶ τὰς ἄλλας ὅσαι ῥοώδεις. κόπτεται δὲ καὶ ὄξει μίγνυται. καθάπερ καὶ ὁ τῆς ῥοῦ καρπὸς, καὶ πίνεται δὲ μεθ' ὕδατος καὶ οἴνου. ὁ δὲ φλοιὸς τῆς ῥίζης τοῦ δένδρου, καθαρτικῆς μετέχει δυνάμεως μετά τινος πικρότητος. ὥστε καὶ πλατεῖαν ἕλμινθα ἀναιρεῖ ἀποζεννύμενος μετ' οἴνου. καὶ πινομένου τοῦ ἀκράτου θερμοῦ ὅσον κυάθου α. καὶ τὰ χρονίως ἐπεχόμενα καταμήνια προσκαλεῖται.

Μυκήτης.

Ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν ἱκανῶς ἔδεσμα. ὅθεν καὶ δηλητηρίου δυνάμεως ἐγγὺς ἥκουσι. καί τινες αὐτῶν καὶ ἀναιροῦσι.

Μυῶτις.

Ξηραίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. θερμότητα δὲ οὐδεμίαν ἐπιφανῆ κέκτηται. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς ὅσον κύαθος μετὰ ζύθου πινόμενος, τὴν πλατεῖαν ἕλμινθα ἀπαραβάτως ἐκτινάσσει.

Μυρίκη.

Τμητικῆς καὶ ῥυπτικῆς ἱκανῶς ἐστὶ δυνάμεως, ἄνευ τοῦ ξηραίνειν ἐπιφανῶς. ἔχει δέ τινα στύψιν, καὶ διὰ ταύτας τὰς δυνάμεις, σπλῆνας μὲν ἱκανῶς ὀνίνησιν ἐσκιῤῥωμένους σὺν ὄξει ἢ οἴνου τῶν ῥιζῶν ἢ τῶν ἀκρεμόνων, ἢ τῶν φύλλων ἀφεψομένων. ὁ δὲ καρπὸς καὶ ὁ φλοιὸς οὐ βραχείας στύψεως μετείληφε μετὰ τοῦ ἔχειν τὸ ῥυπτικὸν καὶ λεπτομερές, ἡ δὲ τῆς καυθείσης μυρίκης τέφρα, ξηραντικῆς γίνεται δυνάμεως.

Μυῤῥίνη, ἢ μυρσίνη.

Ἐξ ἐναντίων καὶ τοῦτο τὸ φυτὸν σύγκειται οὐσιῶν. ἐπικρατεῖ δὲ ἐν αὐτῇ ὁμοίως τὸ γεῶδες ψυχρόν, ἔχει δέ τι καὶ λεπτομερὲς θερμὸν, ὅθεν ἰσχυρῶς ξηραίνει, καὶ στεγνωτικῆς δυνάμεώς εἰσιν ἅπαντα τὰ μόρια τοῦ φυτοῦ. ἔξωθέν τε τοῦ σώματος ἐπιτιθέμενα, καὶ εἴσω λαμβανόμενα.

Μῶλυ ἢ βίσασα.

Μῶλυ ὅ τινες ἀγριοπήγανον ὀνομάζουσιν. ἔνιοι δὲ ἁρμαλά. σύροι δὲ βισασά. ἡ δύναμις αὐτοῦ λεπτομερής ἐστι καὶ θερμὴ κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν. ὅθεν καὶ τέμνει καὶ διαφορεῖ τοὺς παχεῖς καὶ γλίσχρους χυμούς. καὶ ἐπ' οὔρησιν προτρέπει. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ κατ' ἀγρὸν, ἐπὶ τῶν χρονίως κεφαλαλγούντων, ἕψοντες ὕδατι. καὶ καταιονοῦντες τὴν κεφαλήν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐψυγμένων μορίων τι τοῦ σώματος.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Ν.

Ναρδόσταχυ.

Θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν πρώτην ἀπόστασιν. ξηραίνει δὲ, κατὰ τὴν δευτέραν συμπληρουμένην. σύγκειται δὲ ἔκ τε τῆς συμφυοῦς αὐτάρκως οὐσίας, καὶ δριμείας θερμῆς οὐ πολλῆς. καί τινος ὑποστύφου βραχείας. ὅθεν καὶ πρὸς ἧπαρ καὶ στόμαχον εὐλόγως ἁρμόττει, πινομένη τε καὶ ἔξωθεν ἐπιτιθεμένη. καὶ οὖρα κινεῖ. καὶ δήξεις ἰᾶται στομάχου. καὶ τὰ κατὰ τὴν γαστέρα καὶ ἔντερα ῥεύματα ξηραίνει. καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τὰ κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν θώρακα. ἰσχυροτέρα δὲ ἡ ἰνδική. μελαντέρα τῆς συριακῆς ὑπάρχουσα.

Νάρδος κελτική.

Παραπλησία μέν πως κατὰ γένος δυνάμεως τῆς προειρημένης ἐστί. ἀσθενεστέρα δὲ εἰς ἅπαντα πλὴν εἰς οὖρα. θερμοτέρα μὲν γὰρ ἐκείνης ἐστὶ, ἧττον δὲ στύφει.

Νάρθηξ.

Τούτου τὸ μὲν σπέρμα λεπτύνει καὶ θερμαίνει. τὸ δὲ ἐντὸς τὸ καλούμενον ἐντεριώνη, στυπτικῆς τινὸς μετέχει ποιότητος, δι' ἣν αἱμοπτοϊκοῖς καὶ κοιλιακοῖς ἁρμόττει.

Νᾶπυ.

Τὸ δὲ νᾶπυ θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τετάρτην ἀπόστασιν. ἄριστον δὲ καὶ τὸ αἰγύπτιον ἢ τὸ συριακόν. μικρότερον δὲ τῷ ὄγκῳ καὶ ἐναιμότερον κεχρωσμένον.

Νάρκισσος.

Τούτου ἡ ῥίζα ξηραντικῆς ἐστὶ δυνάμεως. τοσοῦτον ὡς κολλᾶν τραύματα μεγάλα, μέχρι καὶ τῶν περὶ τοὺς τένοντας διακοπῶν. ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικὸν καὶ ἐπισπαστικόν.

Νήριον, ἢ ῥοδοδάφνη.

Γνώριμος ἅπασι θάμνος. ἔξωθεν μὲν οὖν τοῦ σώματος εἰ καταπλασθείη, διαφορητικῆς ἐστὶ δυνάμεως. εἴσω δὲ λαμβανόμενος, ὀλέθριός τε καὶ δηλητήριος, οὐκ ἀνθρώποις μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς πλείστοις τῶν βοσκημάτων.

Νυμφαία.

Ταύτης ἥ τε ῥίζα καὶ τὸ σπέρμα δύναμιν ἔχει ξηραντικὴν ἄδηκτον. ἐπέχει τοιγαροῦν καὶ τὰ τῆς γαστρὸς ῥεύματα. καὶ τὸ σπέρμα, κατά τε τοὺς ὀνειρωγμένους, καὶ ἄλλως πως ἀμέτρως φερόμενον. ὀνίνησι δὲ καὶ δυσεντερικούς. ἡ δὲ τὴν λευκὴν ἔχουσα ῥίζαν νυμφαία, σφοδροτέρας ἐστὶ δυνάμεως. ὥστε καὶ ῥοῦν γυναικεῖον ἰᾶσθαι. πίνεται δὲ καὶ αὐτὴ καὶ ἡ τὴν μέλαιναν ἔχουσα ῥίζαν, ἐν οἴνῳ μέλανι αὐστηρῷ. μετέχουσι δέ τι καὶ ῥυπτικῆς δυνάμεως ὥστε καὶ ἀλφοὺς ἰῶνται δευθεῖσαι. καὶ ἀλωπεκίας σὺν ὑγρᾷ πίσσῃ. κρείττων δὲ εἰς ταῦτα, ἡ τὴν μέλαιναν ἔχουσα ῥίζαν· εἰς δὲ τὰ ἄλλα, ἡ τὴν λευκήν.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Ξ.

Ξάνθιον.

Οἱ μὲν φασγάνιον. οἱ δὲ, φιλάνθρωπον. οἱ δὲ χοιραδόλεθρον. τούτου ὁ καρπὸς, διαφορητικῆς ἐστὶ δυνάμεως. τὸ δὲ ἀφέψημα τοῦ φλοιοῦ τῆς ῥίζης πινόμενον, σπλῆνας τήκει. καὶ ὀδόντας σειομένους κρατύνει, μετ' οἴνου ἑψόμενον καὶ πινόμενον.

Ξίφιον.

Ξιφίου ἡ ῥίζα μάλιστα ἡ ἄνωθεν, ἑλκτικῆς ἐστὶ δυνάμεως, καὶ διαφορητικῆς καὶ δηλονότι καὶ ξηραντικῆς.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Ο.

Οἶνος.

Ἐκ τῆς δευτέρας ἐστὶ τάξεως τῶν θερμαινόντων. ὁ δὲ ἱκανῶς παλαιὸς, τῆς τρίτης. ὥσπερ ὁ νέος γλεύκινος τῆς πρώτης. ἀνάλογοι δὲ ταῖς θερμότησι καὶ αἱ ξηρότητες αὐτοῦ. ἐπεὶ δὲ πλείστας ἐν τῷ οἴνῳ εὑρίσκομεν διαφορὰς, διοριστέον περὶ αὐτῶν ὡς οἷόν τε διὰ βραχέων. πάντων μὲν οὖν οἴνων οἱ ἐρυθροί τε ἅμα καὶ παχεῖς, εἰς αἵματος γένεσιν ἐπιτηδειότατοι, βραχυτάτης δεόμενοι τῆς εἰς τὸ αἷμα μεταβολῆς. ἐφεξῆς δὲ αὐτῶν οἱ μέλανές τε ἅμα καὶ γλυκεῖς καὶ παχεῖς. εἶτα οἱ κατὰ μὲν τὴν χροιὰν, ἐρυθροὶ καὶ μέλανες. ἐν δὲ τῇ συστάσει, παχεῖς μὲν ἔχοντες ἅμα καὶ τῆς στυφούσης ποιότητος. τούτων δὲ ἧττον οἱ λευκοί τε ἅμα καὶ παχεῖς καὶ στρυφνοὶ τρέφειν πεφύκασιν. ἁπάντων δὲ ἥκιστα τρέφουσιν, οἱ λευκοὶ μὲν τῇ χροιᾷ, λεπτοὶ δὲ τῇ συστάσει παραπλήσιοι πως ὄντες ὕδατι. πέττονται δὲ κατὰ τὴν γαστέρα, καὶ ἀναδίδονται μᾶλλον οἱ γλυκεῖς τῶν αὐστηρῶν. θερμότεροι μᾶλλον τὴν δύναμιν ὄντες. καὶ ὑπακτικοὶ δὲ μᾶλλον εἰσὶ γαστρός. οἱ δὲ πάνυ παχεῖς, καὶ βραδύτερον πέττονται, καὶ βραδύτερον ἀναδίδονται. γαστρὸς δὲ ἰσχυρᾶς ἐπιτυχόντες ὡς πεφθῆναι καλῶς, πλείονα τροφὴν διδόασι τῷ σώματι. πρόδηλον δὲ ὅτι καὶ σταλτικοί εἰσι γαστρὸς εἰς οὔρησιν δὲ οὐκ ἀγαθοὶ, παχὺν χυμὸν ἐπί τινων γεννῶντες. ἐμφράττονται δὲ ἐξ αὐτῶν τινὲς, ἧπάρ τε καὶ σπλῆνα, καὶ νεφρούς. κἀντεῦθεν, οἱ μὲν ὑδεριῶσιν. οἱ δὲ λιθιῶσι, τῶν ἐπὶ πλέον αὐτοῖς χρησαμένων, καὶ μάλιστα γερόντων. ἄριστος δὲ ἐν οἴνοις ἐστὶ, καὶ τοῖς ὑγιαίνουσιν ἐπιτηδειότερος, καὶ τοῖς ἐκ νόσων ἀνακομιζομένοις, ὁ τῇ χροιᾷ μὲν ἐρυθρὸς. τῇ δὲ συστάσει λεπτὸς, ὑπόστυφος ἠρέμα.

Ὄξος.

Τὸ ὄξος τμητικῆς ἐστὶ οὐσίας καὶ ψυχρᾶς καὶ θερμῆς, ἀμφοῖν λεπτομερῶν. ἐπικρατεῖ δὲ ἐν αὐτῷ ἡ ψυχρὰ οὐσία, καθὼς ἐν ἀρχῇ τοῦ βιβλίου προείρηται. ξηραντικὸν δ' ἐστὶ ἱκανῶς τὸ φάρμακον, ὡς τῆς τρίτης εἶναι τάξεως ἤδη συμπληρουμένης, ὅταν γε ἰσχυρὸν ὑπάρχῃ.

Ὀπὸς καὶ λάσαρ.

Ὁ μὲν κυρηναϊκὸς, ἁπάντων ἐστὶ θερμότερος καὶ λεπτομερέστερος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ διαφορητικώτερος. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι θερμοί εἰσι. καὶ πνευματώδεις. τουτέστιν ὅ, τε μηδικὸς καὶ ὁ συριακὸς καλούμενος, ὃν λάσαρ καλοῦσιν.

Ὀρίγανον.

Ταύτης τῆς πόας τριττὸν τὸ εἶδος. τμητικῆς δὲ εἰσὶ καὶ λεπτυντικῆς καὶ ξηραντικῆς καὶ θερμαντικῆς δυνάμεως, κατὰ τὴν τρίτην τάξιν ἔχουσαι ταῦτα. ἡ δὲ τραγορίγανος, προσείληφέ τι καὶ στύψεως.

Ὀξυχίνου.

Περὶ ὀξυχίνου ἐν τῷ περὶ χίνου εἴρηται τόπῳ.

Ὄροβος.

Ξηραίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν ἐπιτεταμένην, θερμαίνει δὲ κατὰ τὴν πρώτην. εἰς ὅσον δὲ πικρότητος μετείληφεν, εἰς τοσοῦτον καὶ τέμνει, καὶ ῥύπτει, καὶ ἐκφράττει. πλείων δὲ ληφθεὶς αἷμα δι' οὔρων ἄγει.

Ὀροβάγχη.

Ψυχρᾶς κράσεως ἐστὶ καὶ ξηρᾶς κατὰ τὴν πρώτην τάξιν.

Ὄρυζα.

Ἔχει τι καὶ στυπτικόν. διὸ καὶ μετρίως τὴν γαστέρα ἐπέχει. δύσπεπτον δὲ ἐστὶ ἔδεσμα.

Ὄρχεις. οἱ δὲ κυνὸς ὄρχεις.

Ταύτης ἡ ῥίζα διπλῆ βολβοειδής. ὑγρὰ καὶ θερμή. διὸ καὶ γλυκεῖα γευομένοις ἐστί. καὶ ἡ μὲν μείζων ῥίζα διὰ τὴν πολλὴν ὑγρότητα, πρὸς ἀφροδίσια προτρέπει πινομένη. ἡ δὲ μικροτέρα, ἤδη τὸ ξηρότερον ῥέπουσα ἐπέχει τὰς τῆς συνουσίας ὁρμάς.

Ὄρχις ἣν σαραπιάδα καλοῦσιν.

Αὕτη ξηροτέρας ἐστὶ δυνάμεως, ἢ κατὰ τὴν προτέραν. ὅθεν εἰς ἀφροδίσια μὲν οὐχ ὁμοίως ἐπιτήδειος. ἐστὶ οἰδήματα δὲ καταπλασσομένη διαφορεῖ, καὶ ἕλκη ῥυπαρὰ καθαίρει. καὶ ἕρπητας ἰᾶται. ἡ δὲ ξηρὰ, καὶ τὰ σηπεδονώδη, καὶ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἰᾶται. καὶ γάρ τι καὶ ὑπόστυφον ἔχει. διὸ καὶ κοιλίαν ἐπέχει μετ' οἴνου πινομένη.

Ὀσυριάς.

Ὀσυριάδος τῆς πόας, ἐξ ἧς καὶ τὰ κορήμματα γίνεται, πικρὰ μὲν ἡ ποιότης. ἐκφρακτικὴ δὲ ἡ δύναμις. ὅθεν καὶ τὰς κακοήθεις καθ' ἧπαρ ἐμφράξεις, ἐκφράττει.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Π.

Παγκράτιον.

Τούτου ἡ ῥίζα σκίλλῃ ἔοικε κατά τε τὴν γεῦσιν καὶ κατὰ τὴν δύναμιν. ὥστε καὶ χρῶνται τινὲς αὐτῇ μὴ παρούσης σκίλλης, ἀσθενεστέρα δ' ἐστὶ μακρῷ.

Παλίουρος.

Παλιούρου τὰ φύλλα καὶ ἡ ῥίζα στυπτικῆς μὲν οὐκ ἀσαφῶς μετείληφε δυνάμεως, κατὰ τὴν γεῦσιν. ὥστε καὶ τὴν ῥέουσαν ἐπέχει γαστέρα. διαφορητικῆς δὲ εἰς τοσοῦτον, ὡς καὶ τὰ φύματα θεραπεύειν, ὅσα γε μὴ λίαν ἐστὶ φλεγμονώδη τε καὶ θερμά. ὁ δὲ καρπὸς τῆς τμητικῆς εἰς τοσοῦτον μετέχει δυνάμεως, ὥστε καὶ τοὺς ἐν κύστει λίθους θρύπτειν τε καὶ ἐκκαθαίρειν. καὶ τοῖς ἐκ θώρακός τε καὶ πνεύμονος ἀναπτύσεσι βοηθεῖν.

Πάναξ ἡράκλειον.

Ἐκ τούτου ὁ καλούμενος ὀποπάναξ γίνεται. ἔστι δὲ ὁ ὀπὸς οὗτος, θερμὸς μὲν καὶ διαφορητικὸς ἐκ τῆς τρίτης τάξεως. ξηρὸς δὲ τῆς δευτέρας. ὁ δὲ φλοιὸς τῆς ῥίζης, ξηραντικὸς καὶ θερμαντικός ἐστι, ἀλλ' ἧττον τοῦ ὀποῦ. ῥύπτει μέντοι. διὸ ἁρμόζει πρός τε τὰ γυμνὰ τῶν ἑλκῶν καὶ τὰ κακοήθη. ῥύπτει γὰρ καὶ ξηραίνει καὶ σαρκοῖ ἀλύπως. ὁ δὲ καρπὸς θερμὸς ὢν καὶ καταμήνια ἄγει.

Πεντάφυλλον τοῦ θερμοῦ βοτάνη.

Ταύτης ἡ ῥίζα ξηραίνει μὲν κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν. ἥκιστα δὲ ἐστὶ δριμεῖα. διὸ καὶ πολύχρηστος ὑπάρχει. ἔστι γὰρ καὶ λεπτομερής.

Πέπλιον.

Τούτου τὸ σπέρμα χρήσιμον. σὺν τῷ φλέγματι, καὶ χολὴν ἄγει. καὶ φυσῶν ἐστὶ καταρρηκτικὸν ὡς καὶ Ἱπποκράτης γράφει.

Πέπων.

Ὁ μὲν πεπεμμένος λεπτομεροῦς οὐσίας ἐστὶ, ὁ δὲ μὴ τοιοῦτος παχυμερεστέρας. ῥυπτικῆς δὲ καὶ τμητικῆς μετείληφε δυνάμεως. ὅθεν οὐρητικοί τε εἰσὶ, καὶ λαμπρύνουσι τὸ σῶμα, καὶ μᾶλλον εἰ ξηράνοι τις τὸ σπέρμα. κἄπειτα κόψας καὶ σήσας σμήγματι χρῷτο, ἤδη τῶν ἐφηλίδων καὶ φακῶν τῶν

ἐπὶ τοῦ προσώπου, καὶ ἀλφῶν ἐπιπολαίων. κρατεῖ δὲ ἐν αὐτοῖς ἡ ὑγρὰ καὶ ψυχρὰ κρᾶσις, ὡς εἶναι
τῆς δευτέρας κατ᾽ ἄμφω τάξεως. τὸ δὲ σπέρμα καὶ ἡ ῥίζα ξηρὰ πινόμενα τῆς δευτέρας που τά-
ξεως ἀρχομένης. γίνεται δὲ τὸ ῥυπτικὸν ἐν τῇ ῥίζῃ πλέον τῆς σαρκός, ἡ δὲ σὰρξ αὐτῆς ἐσθιομένη
μετὰ τοῦ ῥύπτειν καὶ οὖρα κινεῖ, καὶ διέρχεται κάτω μᾶλλον τῆς κολοκύνθης, μᾶλλον δὲ ῥύπτει τὸ
σπέρμα, ὥστε καὶ πρὸς λιθιῶντας ἁρμόττει νεφρούς, μοχθηρὸν δὲ ἐργάζεται χυμὸν ὁ πέπων ἐν
τῷ σώματι καὶ μᾶλλον ὅταν μὴ καλῶς πεφθῇ. τηνικαῦτα γὰρ καὶ χολερικοὺς ἀποτελεῖν εἴωθε,
καὶ γὰρ καὶ πρὶν διαφθαρῆναι πρὸς ἔμετον ἐπιτήδειός ἐστιν ἐπὶ πλέον γε βρωθείς, κἂν μή τις αὐτῷ
τι τῶν εὐχύμων ἐδεσμάτων ἐπιφάγῃ, κινήσει πάντως ἔμετον.

Πέπερι.

Τ ὁ μὲν ἄρτι βλαστάνων τὸ μακρόν ἐστι. διὸ καὶ ὑγρότερον ὑπάρχει. ὁ δὲ οἷον ὄμφαξ καρπὸς, τὸ λευκόν ἐστι
10 πέπερι, δριμύτερον ὑπάρχον τοῦ μέλανος. τὸ γὰρ μέλαν οἷον ὑπερωπτημένον ἤδη καὶ ὑπερξηραμένον
ἐστί, ἀμφότερα δὲ ἰσχυρῶς θερμαίνει καὶ ξηραίνει.

Περιστερεὼν ὀρθὸς ἢ ἀφροδίτης βοτάνη.

Τ αὕτην ἱερὰν καλοῦσι βοτάνην. κεφαλαλγίαν ἀπηρῶς ἀπαλλάσσει, φησὶν Ἀρχιγένης στεφανουμένη,
καὶ λεία μετ᾽ ὄξους καὶ ῥοδίνου ἐπιχριομένη, καὶ ἑψομένη δὲ μετ᾽ ἐλαίου καὶ ἐμβρεχομένη, τῆς
κεφαλῆς ἰᾶται πᾶσαν χρονίαν κεφαλαλγίαν, καὶ τὰς ῥεούσας τρίχας ἐπέχει. τὸ δὲ ἀφέψημα τῆς
ῥίζης διακρατούμενον θερμὸν ἐν τῷ στόματι, ὀδονταλγίαν παύει. καὶ κινουμένους ὀδόντας κρα-
τύνει, καὶ τὰ ἐν τῷ στόματι ἕλκη ἰᾶται. πρὸς δὲ κωλικοὺς τὴν ῥίζαν ἁδρομερῶς κόψας, ἕψε μεθ᾽ ὕ-
δατος ἕως εἰς τὸ ἥμισυ. καὶ δίδου πίνειν ἐπὶ ἡμέρας ε. ἔστι γὰρ διὰ πείρας πρὸς λιθιῶντας,
καὶ ἀρχὴν ἐλεφαντιάσεως δίδου ὁμοίως πίνειν τὸ ἀφέψημα μετὰ μελικράτου. χρῶ δὲ ὁμοίως καὶ
πρὸς ἐπιληπτικοὺς, καὶ ἀμφημερινοὺς, καὶ τεταρταίους πυρετοὺς, πρὸς δὲ ποδαγρικοὺς καὶ ἰσχια-
20 δικοὺς ἐν οἴνῳ ἑψήσας, δίδου. χυλιζομένη δὲ ἡ ῥίζα, κλύσμα συρίγγων ἄριστον γίνεται. μάλιστα
προσμιγνυμένου συκαμίνου ὀποῦ καὶ μέλιτος. καὶ καυθεῖσα καὶ ξηρὰ ἐπιπαττομένη, ἰᾶται σύ-
ριγγας. καὶ μέλιτι δὲ ἀναληφθεῖσα ἀπέφθῳ ἐντίθεται τῇ σύριγγι ὡς κολλύριον καὶ ποιεῖ παραδό-
ξως.

Περσέα.

Τ αὐτῆς τὰ φύλλα στυπτικῆς μετείληφε συμμέτρου δυνάμεως ὥστε δύνασθαί ποτε καὶ τοῖς αἱμοῤῥα-
γοῦσι μορίοις ἐπιτίθεσθαι συμφερόντως. ὠφελεῖ δὲ καὶ κνησμονὰς ξηρὰ λεῖα σμώμενα.

Περδικιάς.

Ε εἴρηται ἐν τῷ πέμπτῳ ἑλξίνην αὐτὴν ὀνομάσαμεν.

Παιωνία.

Ε εἴρηται ἐν τῷ τρίτῳ γλυκυσίδην αὐτὴν ὀνομάσαμεν.

Πετροσέλινον.

Τ τούτου τὸ σπέρμα μάλιστα χρησιμώτατον. ἀσθενεστέρα δὲ ἡ πόα. ἔστι δὲ τὸ σπέρμα θερμὸν καὶ ξηρὸν τῆς
τρίτης τάξεως καὶ τμητικόν. καταμήνια οὖν προτρέπει καὶ οὖρα δαψιλῆ. ἔστι δὲ καὶ ἄφυσον.

Πευκέδανον.

30
Τ τούτου τῇ ῥίζῃ μάλιστα χρώμεθα. καὶ τῷ ὀπῷ καὶ τῷ χυλῷ αὐτῆς. ἔστι δὲ τῆς αὐτῆς ἅπαντα δυνά-
μεως. ἰσχυρότερος δὲ ὁ ὀπὸς ἱκανῶς θερμαίνων καὶ διαφορῶν. ὅθεν καὶ τοῖς κατὰ νεῦρα πάθεσιν ἁρ-
μόττει. καὶ τοῖς κατὰ τὸν πνεύμονά τε καὶ θώρακα νοσήμασι τοῖς διὰ πάχος ἢ γλισχρότητα χυμῶν
γινομένοις. καὶ ἔσω μὲν τοῦ σώματος λαμβανόμενος καὶ ὀσμώμενος, ὠφελεῖ πολλοὺς ἐσκιῤῥωμένους. τῇ
δὲ ῥίζῃ καὶ πρὸς ταῦτα μέν ἐστι χρῆσθαι. καὶ λεπίδας δὲ ὀστῶν ἀφίστησι τάχιστα καὶ τοῖς κακοή-
θεσιν ἕλκεσι ξηρὰ ἐπιπαττομένη ἐστὶν ἄριστον φάρμακον. καθαίρει γὰρ καὶ σαρκοῖ, καὶ μέχρι ἐπουλώ-
σεως ἄγει. θερμαίνουσα μὲν κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ξηραίνουσα δὲ κατὰ τὴν τρίτην ἀρχομέ-
νην.

Πήγανον.

Τ ὁ μὲν ἄγριον ἐκ τῆς τετάρτης ἐστὶ τάξεως τῶν θερμαινόντων καὶ ξηραινόντων. τὸ δὲ ἥμερον ἐκ τῆς
40 τρίτης. ἔστι δὲ οὐ μόνον δριμὺ, ἀλλὰ καὶ πικρὸν, ᾧ καὶ τὸ τέμνειν τε καὶ διαφορεῖν ἔχει τοὺς παχεῖς,
καὶ γλίσχρους χυμοὺς, καὶ δι᾽ οὔρων δὲ κενοῖ. καὶ μὴν δὴ καὶ λεπτομερές ἐστι καὶ ἄφυσον, καὶ διὰ τοῦτο
καὶ πρὸς ἐμπνευματώσεις ἁρμόττει, καὶ τὰς πρὸς ἀφροδίσια προθυμίας ἐπέχει, καὶ ξηραίνει γεν-
ναίως. ἔστι γὰρ τῶν ἰσχυρῶς ξηραινόντων φαρμάκων. Ῥοῦφος δέ φησι. τοῦ μὲν ἀγρίου πηγάνου ἡ δύ-
ναμις, διάπυρός ἐστι καὶ ἑλκωτική, καὶ μάλιστα κύστεως. διὰ τοῦτο καὶ οἱ τὸ ποδαγρικὸν πίνοντες
φάρμακον, τὸ διὰ τοῦ ἀγρίου πηγάνου, πονήρως διατίθενται τὴν κύστιν. ὅσοι δ᾽ ἂν ὑπενέγκωσιν αὐτὸ,
ἐπιφανέστερον ὠφελοῦνται. ἀγαθὸν γὰρ πρὸς τὰ ἀρθριτικά. εἰ δὲ μίσγεις τοῦ ἡμέρου, ἀσφαλέστερον,
καί τοι καὶ αὐτὸ τὸ ἥμερον βλαβερὸν κύστεως, ἀλλ᾽ ἧττον. χρώμεθα δὲ τῷ ἀγρίῳ, ἐφ᾽ ὧν κατεψυ-
γμένων τι μειζόνως, βουλόμεθα ἀναθάλψαι. ἢ πνευματίας ὑστέρους καὶ τοὺς ἀνὰ βῆχα ὠφελεῖ, καὶ
τοὺς ὑπὸ ἐχίδνης ἢ μυγαλῆς δηχθέντας, καὶ μᾶλλον ἣν κύουσα ἡ μυγαλῆ δάκῃ, καὶ μάλιστα ἐπὶ
50 τῶν ζυγιῶν. ἰσχυρὸν καὶ δὲ πρὸς τὸν τοῦ μήκωνος ὀπὸν ποθέντα. καὶ πρὸς ἀκόνιτον μετ᾽ οἴνου. τὸ δὲ ἥμε-
ρον πήγανον πραΰνει, καὶ τὰ τῶν περιόδων ῥίγη πινόμενον. πρὸ τῆς ἐπισημασίας, καὶ ἐπὶ κωλι-
κῶν ἀλγημάτων πινόμενόν τε καὶ ἐνιέμενον, καὶ ἐπὶ ὑστερικῆς πνιγός. καὶ ὀξυδερκὲς ἐσθιόμενον. καὶ
διὰ τοῦτο οἱ ζωγράφοι συνεχῶς αὐτὸ ἀρτυόμενοι, ὀξύτερον βλέπουσι, καὶ μέλιτι δὲ τὸν χυλὸν μί-
ξας, ἄλυπον ὀξυωπὲς ἐργάσῃ φάρμακον. βοηθεῖ δὲ καὶ δυσουρίαις μετ᾽ ἐλαίου ἑψόμενον, καὶ πνευμω-

μένης τῆς κύστεως· βοηθεῖ γὰρ ἐπείπερ τι καὶ ἄλλο τούτοις. ἐπὶ δὲ ὀσφύος ὀδυνώσης καὶ δυσπνοϊκῶν οὐδὲν μετ' ὀξυμέλιτος παραχρῆμα ὤνησεν. ἐπὶ δὲ λιθιαρικῶν πινόμενον, καὶ διὰ κλυστῆρος ἐνιέμενον, ἀγαθὸν σφόδρα, καὶ λειώσαντα δὲ χρὴ μετὰ ῥοδίνου καὶ ὄξους, χρίειν αὐτῶν τὴν κεφαλήν. λύει δὲ καὶ τοὺς τῶν ἰσχίων πόνους πινόμενον, καὶ καταπλασσόμενον, καὶ ἐνιέμενον. καταπλασσόμενον δὲ ἐπὶ τῶν ποδαγρικῶν καὶ τῶν τὰ γόνατα ἐμφυσωμένων, ταχὺ ὀνίνησι. καὶ τὰς ὀδύνας ταχὺ πραΰνει. ἐσχάρας δὲ καὶ τὰς ἀπὸ ἀνθράκων ταχὺ ἀφίστησι, καταπλασσόμενον μετὰ μέλιτος ἢ σταφίδων.

Πίσσα.

Πίσσα ἡ μὲν ξηρά, ξηραίνει τε καὶ θερμαίνει κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν. πλέον δὲ ξηραίνει ἢ θερμαίνει. ἡ δὲ ὑγρὰ θερμαίνει πλέον ἢ ξηραίνει. ἔχει δέ τι καὶ λεπτομερές, ὡς καὶ τοὺς ἀσθματικοὺς καὶ τοὺς ἐμπυϊκοὺς ὠφελεῖν. πλῆθος δὲ ἐκλειχόμενον ἀρκεῖ κυάθου ἑνὸς μέλιτι μιγνύντας. ἀλλὰ καὶ ῥυπτικὸν ἔχουσί τι καὶ συμπεπτικόν, καὶ διαφορητικόν, οὕτω τε λεπροὺς ὄνυχας ἐξάγουσι μιγνύμεναι κηρωτῇ. καὶ λειχῆνας ἀπορρύπτουσι. συμπέττουσι δὲ καὶ τοὺς σκληροὺς ἢ ἀπέπτους ὄγκους ἅπαντας, ἐμβαλλόμεναι τοῖς καταπλάσμασιν. ἰσχυροτέρα δὲ πρὸς ἅπαντα ταῦτα ἡ ὑγρά, ἡ δὲ ξηρὰ πρὸς μὲν ταῦτα χείρων. εἰς δὲ τὰς κολλήσεις τῶν τραυμάτων ἐπιτηδειοτέρα. Σκευάζεται δὲ ἐκ τῆς ὑγρᾶς πίττης λιγνὺς οὕτως, εἰς λύχνον καινὸν ἐλλυχνιασμένον, βαλὼν τὴν ὑγρὰν πίσσαν, καὶ ἅψας καὶ πωμάσας κεραμίῳ ἀγγείῳ, καθάπερ ἐπὶ τοῦ λιβάνου προείρηται, ἔα καίεσθαι. ὅταν δὲ ἀναλωθῇ τὸ πρῶτον ὑγρόν, ἄλλο ἐπιτίθει. ἕως ἂν αὐτάρκη λιγνὺν συναγάγῃς, καὶ χρῶ. ποιεῖ δὲ πρὸς κάλλη βλεφάρων. καὶ ὅπου τριχοφυῆσαι δεῖ, καὶ πρὸς τὰ ἀσθενέστερα καὶ δακρυρροοῦντα καὶ ἑλκώδη σώματα.

Πιστάκια.

Τοῦ πιστακίου ὁ καρπὸς λεπτομερεστέρας πως ἐστὶν οὐσίας. ὑπόπικρόν τι καὶ ἀρωματίζον ἐχούσης. ἐκφράττει τοιγαροῦν καὶ διακαθαίρει. μάλιστα μὲν τὰ καθ' ἧπαρ. ἤδη δὲ καὶ θώρακα καὶ πνεύμονα.

Πιτυΐδες.

Οὕτως ὀνομάζεται ὁ καρπὸς τῶν πιτύων. ἔνιοι δὲ καὶ τὸν τῆς πεύκης, οὕτω προσαγορεύουσι. μικτῆς δέ εἰσι δυνάμεως, ὡς ἂν καὶ στύφουσαι. καὶ δριμύτητά τινα κεκτημέναι μετὰ πικρότητος. ὅθεν καὶ ταῖς ἐκ θώρακος καὶ πνεύμονος ἀνακαθάρσεσι συμβάλλονται.

Πίτυος φλοιός.

Ἐπικρατοῦσαν ἔχει τὴν στυπτικὴν δύναμιν εἰς τοσοῦτον ὡς παρατρίμματα ἰᾶσθαι καταπλαττόμενος, καὶ μάλιστα καὶ τὰ κατακαύματα ἐπουλοῖ, καὶ κοιλίαν φερομένην ἐπέχει ποθείς. καὶ ὁ τῆς πεύκης δὲ φλοιὸς ὅμοιος τούτῳ ἐστὶν ἀσθενέστερος δὲ κατὰ τὴν δύναμιν. ἐν δὲ τοῖς φύλλοις ἀμφοτέρων τῶν δένδρων δύναμίς ἐστι κολλητικὴ τραυμάτων. ἡ δὲ λιγνὺς αὐτῶν, πρὸς πτιλὰ βλέφαρα καὶ μυδῶντα, κανθοὺς καὶ διαβεβρωμένους, καὶ δακρύοντας ἐστὶ χρήσιμος.

Πλάτανος.

Ὑγροτέρας ἐστὶ καὶ ψυχροτέρας οὐσίας. οὐ πολλῷ τινι συμμέτρων. ὅθεν καὶ τὰ φύλλα χλωρά, λειωθέντα καὶ καταπλασθέντα, ταῖς ἐν γόνασι φλεγμοναῖς ὀνίνησιν οὐκ ἀσαφῶς. ὁ δὲ φλοιὸς αὐτῆς καὶ τὰ σφαιρία, ξηραντικωτέρας ἤδη δυνάμεώς εἰσιν. ὥστε ὁ μὲν φλοιὸς ὄξει καθεψόμενος, εἰς ὀδόντων ἀλγήματα παραλαμβάνεται. τὰ δὲ σφαιρία μετὰ στέατος, ἐπὶ τῶν πυρικαύστων ἑλκῶν. τινὲς δὲ καύσαντες τὸν φλοιόν, ῥυπτικὸν ἀπεργάζονται φάρμακον. ὡς μεθ' ὕδατος μὲν ἰᾶσθαι λέπρας. αὐτὴν δὲ τὴν τέφραν καθ' αὑτὴν ἐπιπάττοντες, τά τε δι' ὑγρότητα πολλὴν ἕλκη παλαιὰ καὶ ῥυπαρὰ θεραπεύει.

Πολύγονον.

Ἔχει μέν τι καὶ στῦφον. ἐπικρατεῖ δὲ ἐν αὐτῷ τὸ ὑδατῶδες ψυχρόν, ὡς εἶναι κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν συμπληρουμένην. ἢ τὴν τρίτην ἀρχομένην ἐν τοῖς ψύχουσιν. ὅθεν ὠφελεῖ τοὺς ἐκκαιομένους τὸν στόμαχον, ἔξωθεν ἐπιπλαττόμενον ψυχρόν, ὥσπερ καὶ τὰς θερμὰς φλεγμονάς, καὶ γὰρ ἀποκρούεται ῥεύματα. διὸ καὶ τῶν ἑρπήτων ἐστὶν ἀγαθὸν φάρμακον, καὶ τῶν ἑλκῶν πάντων μάλιστα τῶν φλεγμονωδῶν τε καὶ ῥευματικῶν, καὶ τῶν ἐν ὠσί, καὶ ὅτι ξηραίνει τὸ πύον. τε καὶ ῥοῦν γυναικεῖον ἵστησι. καὶ δυσεντερίας, καὶ αἵματος ἀναγωγάς. ἔστι δὲ εἰς ἅπαντα τὸ ἄρρεν ἰσχυρότερον.

Πολεμώνιον.

Πολεμώνιον. οἱ δέ, φιλετέριον. οἱ δὲ χιλιοδύναμον. λεπτομεροῦς ἐστι καὶ ξηραντικῆς δυνάμεως. ὅθεν ἔνιοι πρὸς ἰσχιαδικοὺς καὶ δυσεντερίαν. καὶ σκιρρούμενον σπλῆνα διδόασι πίνειν τὴν ῥίζαν αὐτοῦ μετὰ οἴνου.

Πόλιον.

Πικρόν ἐστι, καὶ μετρίως δριμύ, ἐκφράττει τοιγαροῦν ἅπαντα τὰ σπλάγχνα. καὶ οὖρα καὶ ἔμμηνα κινεῖ. καὶ χλωρὸν μὲν κολλᾷ τραύματα. ξηρὸν δὲ ἰᾶται τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν. καὶ μάλιστα τὸ μικρότερον, ᾧ καὶ πρὸς ἀντιδότους χρώμεθα. καὶ γὰρ καὶ πικρότερον ἐστί, καὶ δριμύτερον τοῦ μείζονος. ὡς εἶναι τῆς τρίτης μὲν τάξεως τῶν ξηραινόντων. τῆς δευτέρας δὲ συμπληρουμένης τῶν θερμαινόντων.

Ποταμογείτων.

Στύφει καὶ ψύχει παραπλησίως τῷ πολυγόνῳ. παχυμερεστέρα δὲ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ οὐσία τοῦ πολυγόνου.

Πολυπόδιον.

Γλυκεῖαν ἅμα καὶ αὐστηρὰν ἐπικρατοῦσαν ἔχει ποιότητα. ὡς εἶναι δυνάμεως ἱκανῶς ξηραντικῆς ἀδήκτου.

Πράσιον.

Θερμαίνει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν συμπληρουμένην. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν τρίτην συμπληρουμένην. ἐκφράττει δὲ ἧπαρ καὶ σπλῆνα. καὶ τὰ κατὰ θώρακα καὶ πνεύμονα διακαθαίρει, καὶ ἔμμηνα προτρέπει. καὶ διὰ ῥινῶν ἰκτερικοὺς καθαίρει. καὶ πρὸς ὤτων ὀδύνας, τὰς ἤδη κεχρονισμένας ποιεῖ. καταπλασσόμενον δὲ, ῥύπτει καὶ διαφορεῖ.

Πράσα.

Δριμεῖαν κέκτηνται δύναμιν ὡς καὶ τὰ κρόμμυα. ἀναλόγως δὲ θερμαίνει τὸ σῶμα. καὶ λεπτύνει τοὺς ἐν αὐτῷ χυμοὺς, καὶ τέμνει τοὺς γλίσχρους. ἔστι δὲ καὶ διουρητικὸν, ἐκκαθαῖρον τὸ αἷμα. καλλίστη δὲ ἡ χρῆσις αὐτῶν, δὶς ἑψηθεῖσιν. ἀποτίθεται γὰρ οὕτως ἐσθιόμενα τὴν δριμύτητα, τήν τε κακοχυμίαν οὐκέτι διασώζει. φείδεσθαι δὲ χρὴ τῆς συνεχοῦς ἐδωδῆς ἁπάντων τῶν δριμέων. καὶ μάλιστα ὅταν ὁ προσφερόμενος αὐτὰ χολωδέστερος εἴη φύσει. μόνοις γὰρ τοῖς τὸν φλεγματώδη χυμὸν, ἢ τὸν ὠμὸν καὶ παχὺν καὶ γλίσχρον ἠθροικόσιν, ἐπιτηδειότατα ταῦτα τῶν ἐδεσμάτων.

Πρόπολις.

Ῥυπτικῆς μὲν ἐστὶν οὐκ ἰσχυρᾶς δυνάμεως. ἑλκτικῆς δὲ ἱκανῶς ἰσχυρᾶς. ἐστὶ γὰρ λεπτομερὴς τὴν οὐσίαν. καὶ θερμαίνει κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν συμπληρουμένην, ἢ τὴν τρίτην ἀρχομένην.

Πτελέα.

Πτελέας τοῖς φύλλοις ἐκολλήσαμεν πρόσφατον τραῦμα. στύφει τε καὶ ῥύπτει. ὁ δὲ φλοιὸς πικρότερός τε καὶ στυπτικώτερος. ὥστε καὶ λέπραν ἰᾶται σὺν ὄξει. καὶ αἱ ῥίζαι τῆς αὐτῆς εἰσὶ δυνάμεως. ὥστε καὶ τῷ ἀφεψήματι καταντλοῦσί τινες, ὅσα πωρώσεως δεῖται κατάγματα.

Πτέρις.

Πτέρεως ῥίζα χρήσιμος. ἀναιρεῖ τ᾽ ἕλμινθας πλατείας δραχμῶν δ΄. πλῆθος ἐν μελικράτῳ πινομένη. καὶ ἔμβρυα τὰ μὲν, ζῶντα, κτείνει, τὰ δὲ νεκρὰ ἐκβάλλει, καὶ τὰ ἕλκη δὲ ἐπιπαττομένη, ξηραίνει ἀδήκτως.

Πύρεθρον.

Πυρέθρου τῇ ῥίζῃ μάλιστα χρώμεθα, καυστικὴν ἐχούσῃ δύναμιν, καθ᾽ ἣν ὀδόντων ἐψυγμένων ὀδύνας παύει. καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ περίοδον ῥιγῶν ἀνατρίβεται μετ᾽ ἐλαίου πρὸ τῶν εἰσβολῶν, καὶ τοὺς ναρκώδεις καὶ παρειμένους ὠφελεῖ.

Πυροί.

Πυροὶ ἔξωθεν ἐπιτιθέμενοι, ἐκ τῆς πρώτης εἰσὶ τάξεως τῶν θερμαινόντων, οὐ μὴν οὔτε ξηραίνειν ἐπιφανῶς πεφύκασιν, οὔτε ὑγραίνειν. τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ἄμυλον, ψυχρότερόν τε καὶ ξηραντικώτερον ἑαυτοῦ γίνεται. ἄμυλον δὲ λέγεται, ὅτι ἄνευ μύλου κατασκευάζεται. καὶ τὸ ἐξ ἄρτου κατάπλασμα διαφορητικῆς ἐστὶ δυνάμεως, ὡς ἂν καὶ ἁλῶν, καὶ ζύμης, προσειληφότος τοῦ ἄρτου. δυνάμεως γὰρ ἐπισπαστικῆς τε καὶ διαφορητικῆς τῶν ἐκ βάθους ἐστὶν ἡ ζύμη.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ. Ρ.

Ῥάμνος.

Ξηραίνει μὲν κατὰ τὴν δευτέραν ἀπόστασιν. ψύχει δὲ κατὰ τὴν πρώτην συμπληρουμένην, ἢ τὴν δευτέραν ἀρχομένην. ὅθεν καὶ ἕρπητας ἰᾶται, καὶ ἐρυσιπέλατα τὰ μὴ σφόδρα θερμά.

Ῥαφανίς.

Θερμαίνει μὲν κατὰ τὴν τρίτην ἀπόστασιν, ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν δευτέραν. διαφορητικῆς δὲ ἐστὶ δυνάμεως. ὡς ὑπώπια χρονίζοντα, καὶ τὰ ἄλλα τὰ πελιδνὰ ὠφελεῖν. καταπλασσομένη. τῆς λεπτυνούσης δὲ ἐστὶ δυνάμεως, μετὰ τοῦ θερμαίνειν. θαυμάσαι οὖν ἐκείνους, ὅσοι μετὰ τὸ δεῖπνον ὠμὰς ἐσθίουσιν αὐτὰς εὐπεψίας ἕνεκα. αὐτοὶ μὲν γὰρ ἱκανὴν ἐσχηκέναι πεῖραν τούτου φασὶν, οἱ μιμησάμενοι δὲ αὐτὰς, ἅπαντες ἐβλάβησαν.

Ῥέον ποντικόν.

Ἔνιοι δὲ ῥᾶον προσαγορεύουσι. μικτῆς ἐστὶ δυνάμεως, στυφούσης καὶ θερμαινούσης, καὶ λεπτομεροῦς. ὅθεν καὶ ῥήγματα, καὶ σπάσματα, καὶ ὀρθοπνοίας ὠφελεῖ πινόμενον, καὶ αἱμοπτοϊκοὺς, καὶ κοιλιακούς. καὶ δυσεντερικοὺς ὀνίνησι. καὶ λειχῆνας δὲ καὶ πελιώματα ἰᾶται, μετ᾽ ὄξους ἐπαλειφόμενον.

Ῥητῖναι πᾶσαι ἐν αἷς ἡ μαστίχη.

Ξηραίνουσι καὶ θερμαίνουσι, διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἔχειν τὸ ἐν τῇ γεύσει δριμὺ, καὶ τῇ δυνάμει θερμὸν, καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ποιότητας ὁμοίως, τὰς μὲν μᾶλλον, τὰς δὲ ἧττον. προκέκειται δὲ ἐξ ἁπασῶν, ἡ σχινίνη μαστίχη. ὀνομάζεται δὲ μαστίχη, διὰ τὸ στύψεως ὀλίγης μετέχειν. ὡς καὶ τοῖς κατὰ τὸν στόμαχον καὶ τὴν γαστέρα καὶ τὸ ἧπαρ ἀτονίαις, ἁρμόττειν. ἔτι καὶ ξηραίνει ἀλύπως. ἔστι δὲ μάλιστα λεπτομερής. καὶ οὐδαμῶς δριμεῖα. τῶν δὲ ἄλλων ἡ τερεβινθίνη προτερεύει οὐχ ὁμοίως τῇ μαστίχῃ τὴν στύψιν ἔχουσα. ἀλλὰ διαφορεῖ μᾶλλον τῆς μαστίχης, καὶ ῥύπτει ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ ψώρας ἰᾶσθαι. καὶ τὰ ἐκ τοῦ βάθους ἕλκειν μᾶλλον τῶν ἄλλων ῥητινῶν, ὅτι καὶ λεπτομερεστέρα. ἔχει δέ τι καὶ μαλακτικὸν πλέον τῆς μαστίχης. αἱ δὲ ἄλλαι πᾶσαι δριμύτεραι

ταύτης

ταύτης ἐστὶ παρὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον. ξηροτέρα δὲ πασῶν ἐστὶν ἡ ξηρὰ πιτυΐνη, ἣν ἰδίως πιτύινον φύσημα καλοῦσιν.

Πῶς δεῖ καίειν τὴν ῥητίνην.

Καίεται πᾶσα ῥητίνη ὑγρὰ, ἐν τετραπλασίονι ἀγγείῳ κατὰ τὸ ἐγχεόμενον ὑγροῦ πλῆθος. δεῖ γὰρ λαβεῖν ῥητίνης μὲν κ. λι. ιη. τοῦ ὀμβρείου ὕδατος βαλόντα τῇ κακκάβῃ ἕψειν ἐπ' ἀνθράκων πραέως, κινοῦντα διηνεκῶς, ἄχρις ἂν ἄοσμος καὶ ἄθρυπτος καὶ κάπυρα γένηται, ὥστε καὶ τοῖς δακτύλοις ἀποκλᾶσθαι. καὶ ψύξας, ἀπόθου εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον. γίνεται δὲ οὕτως λευκοτάτη. δεῖ μέντοι ὑλίζειν τὴν μέλλουσαν ῥητίνην καίεσθαι καὶ χωρίζειν τὸ ῥυπῶδες αὐτῆς. καίονται δὲ καὶ δίχα ὕδατος. πρῶτον μὲν καθεῖσαι καὶ διηθεῖσαι. ἔπειτα ἑψόμεναι ἐπ' ἀνθράκων δι' ὅλης ἡμέρας κινῶν συνεχῶς. καὶ ὅτε κάπυρα γένηται ἀνελόμενος ἀπόθου ὡς εἴρηται. ἐκ λαμβάνεται δὲ καὶ λιγνὺς ἐκ τῆς ῥητίνης. ὥσπερ ἐπὶ τοῦ λιβανίου προείρηται, καὶ χρησιμεύει, εἰς τὰ καλλιβλέφαρα καὶ δακρύοντας καὶ διαβεβρωμένους κανθοὺς, καὶ μαδῶντα βλέφαρα. ἡ δὲ πεφρυγμένη ῥητίνη, χρησιμεύει εἰς τὰ ἀνώδυνα μαλάγματα καὶ ἄκοπα.

Ῥόδα.

Ῥόδων ἡ δύναμις ἐξ ὑδατώδους θερμῆς ἀναμεμιγμένης δυσὶ ποιότησιν ἑτέραις, τῇ τε στυφούσῃ καὶ τῇ πικρᾷ σύγκειται. τὸ δὲ ἄνθος αὐτῶν ἔτι μᾶλλον τῶν ῥόδων στυπτικόν ἐστι, καὶ διὰ τοῦτο ξηραντικόν.

Ῥοδοδάφνη.

Εἴρηται περὶ αὐτῆς ὅτε νήριον αὐτὴν ἐλέγομεν.

Ῥόα.

Ῥόα πᾶσα τῆς στυφούσης μετέχει δυνάμεως, οὐ μὴν ἐπικρατούσης γε πάντως. ἔνιαι μὲν γὰρ αὐτῶν ὀξεῖαι εἰσί, τινὲς δὲ γλυκεῖαι. τινὲς δὲ αὐστηραί. ἐξ ὧν δὲ προείρηται καὶ ἐν τῷ περὶ μήλων λόγῳ, ἔνεστι καὶ περὶ τούτων τεκμαίρεσθαι. χυλὸν δὲ ἔχουσι πλείονα, μήλων τε καὶ ἀπίων. ἔστι τε πρὸς τούτοις, τὴν γεῦσιν ἡδυτέραν μᾶλλον ἐκείνων. γίνονται δέ ποτε ἐκεῖναι χρησιμώτεραι, εἰς ἄλλα τε τινὰ καὶ ἐπὶ τῶν δακνομένων τὸν στόμαχον σφόδρα διὰ μοχθηρῶν χυμῶν περιουσίαν. τοῦ χυλοῦ σὺν ἀλφίτοις προσφερομένου, ὡς Ἱπποκράτης ἐπὶ τῆς καρδιαλγούσης ἐκέλευσε. τὰ δὲ γίγαρτα τῆς ῥοιᾶς στυπτικώτερα ἐστὶ τοῦ χυλοῦ, καὶ ξηραντικώτερα. ἔτι δὲ πλέον, τὰ λέμματα. παραπλήσιοι δὲ τὴν δύναμιν εἰσὶ καὶ οἱ κύτινοι.

Ῥοῦς.

Ῥοῦ τὸ φύλλον, στύφει καὶ ξηραίνει. τούτῳ δὲ οἱ βυρσοδέψαι χρῶνται. τοῖς δὲ ἰατροῖς μᾶλλον ὅ, τε καρπὸς αὐτοῦ, καὶ ὁ χυλὸς εἰς χρείαν ἥκουσιν ἱκανῶς αὐστηρᾶς ὄντα ποιότητος. καὶ γὰρ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. καὶ ψύχει κατὰ τὴν δευτέραν.

Ῥύπος.

Ὁ μὲν ῥύπος ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀνδριάντων, διαφορητικὸς καὶ μαλακτικὸς, φυμάτων ἀπέπτων. ὁ δὲ ἐν ταῖς παλαίστραις ὃν καὶ πάτον καλοῦσιν, ἄριστον ἐστὶν ἴαμα. φλεγμονῆς τιτθῶν. καὶ γὰρ τὸ πυρῶδες αὐτῶν σβέννυσι, καὶ τὸ ἐπιῤῥέον ἀναστέλλει, καὶ τὸ περιεχόμενον διαφορεῖ.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Σ.

Σαγαπηνόν.

Ὀπός ἐστι θερμὸς, καὶ λεπτομερὴς, ὡς οἱ ἄλλοι ὀποί. ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικὸν, ὃ καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς οὐλὰς ἀποκαθαίρει καὶ λεπτύνει. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑποχύσεσι καὶ ἀμβλυωπίαις ταῖς διὰ πάχος ὑγρῶν γινομένων, ἀγαθὸν φάρμακον.

Σάμψυχον.

Λεπτομεροῦς ἐστὶ καὶ διαφορητικῆς δυνάμεως, ξηραίνει τε καὶ θερμαίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν.

Σαπρότης ξύλων.

Σαπρότης ξύλων, καὶ μάλιστα ὅσα μετέχει στύψεως τε ἅμα καὶ ῥύψεως ὥσπερ ἡ πτελέα, καθαίρει καὶ ἀναπληροῖ τὰ ὑγρὰ τῶν ἑλκῶν κάλλιστα.

Σαρκοκόλλα.

Δάκρυόν ἐστι δένδρου περσικοῦ, μικτὴν τὴν δύναμιν, ἐξ ἐμπλαστικῆς τε τινὸς οὐσίας καὶ βραχείας τινὸς πικρᾶς ὅθεν ἀδήκτως ξηραίνει, καὶ διὰ τοῦτο τραύματα κολλᾷ.

Σατύριον.

Τινὲς τοῦτο καὶ τρίφυλλον καλοῦσιν. ὑγρόν ἐστι καὶ θερμὸν τὴν κρᾶσιν. διὸ καὶ γευομένοις φαίνεται γλυκύ. περιττωματικήν τε καὶ φυσώδη τὴν ὑγρότητα κέκτηται. καὶ διὰ τοῦτο παρορμᾷ πρὸς ἀφροδίσια. τοῦτο δὲ καὶ ἡ ῥίζα τῆς βοτάνης δρᾶν πέφυκεν. φασὶ δὲ τινὲς καὶ ὀπισθότονον αὐτὴν ἰᾶσθαι μετ' οἴνου αὐστηροῦ πινομένην.

Σέλινον.

Θερμὸν εἰς τοσοῦτον ἐστὶ, ὡς καὶ οὖρα καὶ καταμήνια κινεῖν. ἔστι δὲ καὶ ἄφυσον. καὶ μᾶλλον τῆς πόας τὸ σπέρμα.

Σέρις, ἢ κιχώρειον ἢ πικρίς.

Ὑπόπικρον ἐστὶ λάχανον, καὶ μᾶλλον τὸ ἄγριον. ὅπερ διὰ τοῦτο, πικρίδα προσαγορεύουσιν. ἔνιοι δὲ κιχώρειον. ἔστι δὲ ἡ μὲν ἀγρία, ψυχρᾶς καὶ ξηρᾶς κράσεως κατὰ πρώτην ἀπόστασιν. ἡ δὲ ἥμερος ἔτι μᾶλλον ψύχει τῆς ἀγρίας, ἐπιμιξίᾳ δὲ πολλῆς ὑγρότητος ἀπόλλυσι τὸ ξηραίνειν. ἀμφότεραι

δὲ μετέχουσι τῆς συμφυούσης ποιότητος ὥσπερ καὶ ἡ χονδρίλη· καὶ γὰρ καὶ αὕτη σέρεως ἐστὶν εἶδος.

Σέσελι.

Σεσέλεως ἡ ῥίζα καὶ ὁ καρπὸς τῶν θερμαινόντων εἰς τοσοῦτον ἐστὶν ἱκανῶς, ὡς οὐρητικὸν ὑπάρχει φάρμακον. ἔστι δὲ λεπτομερὲς, ὡς ἐπιληψίαις τε καὶ ὀρθοπνοίαις ἁρμόττειν.

Σήσαμον.

Οὐκ ὀλίγον ἔχει τὸ γλίσχρον ἐν ἑαυτῷ καὶ λιπαρόν. ὅθεν καὶ ἐμπλαστικόν τε καὶ μαλακτικὸν, καὶ μετρίως θερμόν. τῆς δὲ αὐτῆς δυνάμεως ἐστὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἔλαιον.

Σιδηρίτης.

Ἔχει μέν τι καὶ ῥυπτικὸν, ἀλλὰ τὸ μὲν πλέον αὐτῆς ὑγρόν τε ἐστὶ, καὶ μετρίως ψυχρὸν ὀλίγης δέ τινος μετείληφε στύψεως. ὅθεν ἀφλέγμαντός τε ἐστὶ καὶ κολλητική.

Σίκυα ἥμερα.

Οὐρητικὸν ἔχουσί τι καὶ τὰ σίκυα, καθάπερ καὶ οἱ πέπονες. ἀλλ' ἧττον ἐκείνων, τῷ καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῶν ἧττον ἐκείνων ὑγρὰν εἶναι. καὶ διὰ τοῦτο καὶ φθείρονται ῥαδίως ἐν τῇ γαστρὶ παραπλησίως τοῖς πέποσι. πέττουσι δὲ τινὲς αὐτοὺς οἰκειότητι τῆς πρὸς αὐτὰ φύσεως. καὶ ὅταν αὐτὸ τοῦτο θαρρήσαντες ἀδεῶς αὐτῶν ἐμφορηθῶσι, λανθάνουσιν οὐ πλείονι χρόνῳ μοχθηρὸν καὶ παχὺν μετρίως ἐν ταῖς φλεψὶ χυμὸν ἐξ αὐτῶν ἀθροίζοντες. ὃς ἐπειδὰν ἀφορμῆς εἰς σῆψιν ἐπιλάβηται, πυρετοὺς κακοήθεις ἐργάζεται. διὰ τοῦτο οὖν πάντων ἀπέχεσθαι τῶν κακοχύμων ἐδεσμάτων συμβουλεύω. κἂν εὔπεπτά τισιν ᾖ.

Σικυὸν ἄγριον.

Σικύου ἀγρίου τοῦ καρποῦ ὁ χυλὸς, ἢ ὀπὸς ὃς ὀνομάζεται ἐλατήριον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ τῆς ῥίζης καὶ τῶν φύλλων, χρήσιμοι εἰς τὰς ἰάσεις. τὸ μὲν οὖν ἐλατήριον ἔμμηνα κινεῖ. καὶ τὰ κυούμενα φθείρει προστιθέμενον. ἄκρως μὲν γὰρ ἐστὶ πικρὸν. ἔτι ὀλίγον δὲ θερμόν. ὡς ἐκ τῆς δευτέρας εἶναι τάξεως τῶν θερμαινόντων. διὰ δὲ τοῦτο καὶ διαφορητικῆς ἐστὶ δυνάμεως. οὕτω γοῦν καὶ συναγχικοὺς αὐτῷ διαχρίουσιν ἔνιοι. ἀγαθὸν δὲ καὶ τοῖς ἰκτερικοῖς ἐγχεόμενον ταῖς ῥισὶ μετὰ γάλακτος γυναικείου. καὶ κεφαλαλγείας δὲ οὕτως ἰᾶται. ὁ δὲ τῆς ῥίζης χυλὸς καὶ τῶν καυλῶν, ἀσθενέστερος τούτου ἐστί. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ῥίζα, παραπλησίας δυνάμεως ἐστί. καὶ γὰρ καὶ ῥύπτει, καὶ μαλάττει. ξηραντικώτερος δὲ αὐτῆς ἐστὶν ὁ φλοιός.

Σίλφιον.

Σιλφίου θερμότατος μὲν ὁ ὀπὸς ἐστί. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ φύλλα, καὶ ὁ καυλὸς, καὶ ἡ ῥίζα, θερμαίνει γενναίως. ἔστι δὲ φυσωδεστέρας καὶ ἀερώδους οὐσίας, ἅπαντα. καὶ κατὰ τοῦτο καὶ δύσπεπτα. ἔξωθεν μέντοι ἐπιτιθέμενα, δραστηριωδέστερα. καὶ μάλιστα πάντων ὁ ὀπὸς, ἑλκτικῆς ὑπάρχων δυνάμεως, καὶ καθαιρετικῆς, καὶ ἀποτηκτικῆς.

Σίνων.

Θερμὸς καὶ ὑπόπικρός ἐστι τὴν γεῦσιν. ὅθεν οὐρητικός τε ἐστὶ καὶ πεπτικός. ἐμμήνων τε προκλητικός. καὶ ἐκφρακτικὸς τῶν κατὰ σπλάγχνα πασῶν ἐμφράξεων

Σίον.

Εἰς ὅσον ἀρωματίζει πως κατὰ τὴν γεῦσιν, εἰς τοσοῦτον καὶ θερμαινούσης καὶ ξηραινούσης μετείληφε δυνάμεως. ἐστὶ δὲ διαφορητικόν τε καὶ οὐρητικὸν καὶ λίθων τε τῶν ἐν νεφροῖς θρυπτικὸν, καὶ ἐμμηνίων ἀγωγόν.

Σισύμβριον.

Λεπτομεροῦς καὶ διαφορητικῆς θερμαινούσης κατὰ τὴν τρίτην τάξιν ἐστὶ δυνάμεως. καὶ τὸ σπέρμα δὲ αὐτοῦ λεπτομερὲς καὶ θερμὸν ὑπάρχει. ὅθεν σὺν οἴνῳ τινὲς αὐτὸ διδόασι τοῖς λύζουσι καὶ στροφουμένοις.

Σκάνδιξ.

Τῶν ἀγρίων λαχάνων ἐστὶ, παραπλήσιον τῷ γιγγιδίῳ, ὑπόδριμύ τε καὶ ὑπόπικρον· ὡς εἶναι τῷ ξηραίνειν καὶ τῷ θερμαίνειν τῆς τρίτης τάξεως ἐκλελυμένης. οὐρητικόν τέ ἐστι καὶ τῶν σπλάγχνων ἐκφρακτικόν.

Σκίλλα.

Τμητικῆς ἱκανῶς ὑπάρχει δυνάμεως οὐ μὴν ἰσχυρῶς γε θερμῆς, ἀλλὰ τῆς δευτέρας τάξεως τῶν θερμαινόντων.

Σκόλυμος.

Σκολύμου ἡ ῥίζα, πλῆθος οὔρων ἄγει δυσώδων, εἰ ἀφεψήσας αὐτὴν τις ἐν οἴνῳ πίνει. καὶ διὰ τοῦτο τὰς τῶν μασχαλῶν καὶ ὅλου τοῦ σώματος δυσωδίας ἰᾶται. θερμὴ οὖν ἐστὶ κατὰ τὴν τρίτην τάξιν ἀρχομένην. ξηρὰ δὲ κατὰ τὴν δευτέραν.

Σκόρδιον.

Ἐκ πολυειδῶν τοῦτο δυνάμεων σύγκειται. καὶ γὰρ πικρὸν ἔχει τι καὶ στρυφνὸν καὶ δριμύ. διακαθαίρει τοιγαροῦν ἅμα. καὶ θερμαίνει τὰ σπλάγχνα. καὶ καταμήνια καὶ οὖρα κινεῖ. καὶ σπάσματα, καὶ ῥήγματα, καὶ πλευρῶν ἀλγήματα κατ' ἔμφραξιν γινόμενα ἰᾶται πινόμενον. καὶ κολλᾷ μὲν τὰ μεγάλα τραύματα χλωρὸν καταπλαττόμενον. ἀνακαθαίρει δὲ τὰ ῥυπαρὰ, καὶ εἰς οὐλὴν ἄγει τὰ κακοήθη, ξηρὸν ἐπιπαττόμενον.

Σκόροδον.

Θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τετάρτην ἀπόστασιν. ἐσθιόμενον δὲ ἄφυσον ἐστὶ καὶ ἄδιψον, καὶ παχέων καὶ γλίσχρων χυμῶν ἐκφρακτικόν τε καὶ τμητικόν. ἔχει δέ τι καὶ φαρμακῶδες, καὶ κακόχυμον, ὅπερ ἀποβάλλει ὕδατι ἑψόμενον. φεύγειν δὲ αὐτοῦ χρὴ τὴν συνεχῆ χρῆσιν. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν θερμοτέρων ἕξεων.

Σμύρνα.

Σμύρνα τῆς δευτέρας ἐστὶ τάξεως τῶν θερμαινόντων τε καὶ ξηραινόντων. ἐπιπαττομένη δὲ τοῖς ἐν κεφαλῇ τραύμασι, κολλᾶν δύναται. μετέχει δὲ καὶ πικρότητος οὐκ ὀλίγης. διὸ καὶ ἕλμινθας, καὶ ἔμβρυα κτείνει τε καὶ ἐκβάλλει. ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικόν. ὅθεν καὶ τοῖς ὀφθαλμικοῖς μίγνυται δυνάμεσιν, ὅσαι πρὸς ἕλκη καὶ οὐλὰς παχείας συντίθενται. μίγνυται δὲ καὶ τοῖς ἀσθματικοῖς καὶ βηχικοῖς βοηθήμασι. καὶ τοῖς ἀρτηριακοῖς, οὐ μὴν τραχύνει γε τὴν ἀρτηρίαν.

Σμύρνιον.

Οἱ δὲ ἱπποσέλινον καλοῦσιν, ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐστὶ σελίνου τε καὶ πετροσελίνου. μέλαν δὲ καὶ πολὺ μείζων ἔχει τὸ σπέρμα. καὶ ἔστι σελίνου μὲν ἰσχυρότερον, πετροσελίνου δὲ ἀσθενέστερον. θερμὸν καὶ ξηρὸν κατὰ τὴν τρίτην τάξιν, ἐμμηνίων ἀγωγὸν, καὶ οὐρητικόν.

Σόγχος.

Ὁ δὲ σόγχος χλωρὸς ἐστὶ καὶ ἁπαλὸς. ἐσθίεται δὲ ὡς τὰ ἄλλα ἄγρια τῶν λαχάνων. σύγκειται δὲ ἐξ ὑδατώδους τε καὶ γεώδους οὐσίας ἀμφοῖν ψυχρῶν. καὶ στύψεώς τι μετέχει. καὶ σαφῶς ἐμψύχει, καταπλασσομένη τε κατὰ τοῦ στομάχου, καὶ ἐσθιομένη.

Σπάρτον.

Σπάρτον ᾧ παρ᾽ ἡμῖν τὰς ἀμπέλους δεσμοῦσιν, ὅ τε καρπὸς, καὶ ὁ τῶν ῥάβδων χυλὸς ἑλκτικῆς, οὐκ ἀγεννοῦς ἐστὶ δυνάμεως.

Στακτή.

Στακτὴ καλεῖται τῆς προσφάτου σμύρνης τὸ λιπαρὸν κεκομμένης μεθ᾽ ὕδατος ὀλίγου, ἀποτεθλιμμένης τε δι᾽ ὀργάνου. εὐώδης τε λίαν, καὶ πολυτελὴς οὖσα, καὶ καθ᾽ ἑαυτὴν μύρον καλούμενον. δόκιμος δὲ ἐστὶν ἡ ἀμιγὴς ἐλαίου, καὶ ἐν ἐλαχίστῳ πλείστην δύναμιν κεκτημένη θερμαντικὴν ἀναλογοῦσαν τῇ σμύρνῃ καὶ τοῖς θερμαίνουσι τῶν μύρων.

Σταφυλῖνος.

Ὁ μὲν ἥμερος ἀσθενέστερος, ὁ δὲ ἄγριος, ὃν καὶ δαῦκον καλοῦσιν ἰσχυρότερος εἰς ἅπαντα. οὖρα δὲ κινεῖ, καὶ καταμήνια προτρέπει. ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικὸν ἐν αὐτῷ.

Στοιχάς.

Στοιχὰς πικρᾶς, καὶ στυφούσης μετέχει ποιότητος. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερὴς διὰ τὴν εὐωδίαν. ἐκφράττειν οὖν, καὶ λεπτύνειν, καὶ ῥωννύναι πέφυκε τά τε σπλάγχνα ἅπαντα καὶ ὅλην τοῦ ζώου τὴν ἕξιν.

Σφονδύλιον.

Σφονδυλίου ἡ ῥίζα χρήσιμος, θερμὴ καὶ ξηρὰ τῆς τετάρτης που τάξεως ὑπάρχουσα. ἔστι δὲ καὶ ῥυπτική. καὶ ἐρεθιστικὴ καὶ διὰ τοῦτο πταρμοὺς κινεῖ.

Στύραξ.

Μαλάττει. θερμαίνει. συμπέττει. διὸ καὶ βῆχας, καὶ καταῤῥόους, καὶ κορύζας, καὶ βράγχους ὀνίνησιν. ἔμμηνά τε προτρέπει πινόμενός τε καὶ προστιθέμενος. ἡ δὲ ἐξ αὐτοῦ λιγνὺς σκευάζεται ὥσπερ ἡ τοῦ λιβάνου. καὶ ἐνέργειαν τὴν αὐτὴν ἔχει.

Σταφυλή.

Τρέφει μᾶλλον ἁπάντων τῶν ὡραίων. καὶ μάλισθ᾽ ὅταν ἀκριβῶς ᾖ πεπεμμένη. ἧττον δὲ τῶν σύκων αἱ σταφυλαὶ τρέφουσι. καὶ μέγιστον ἀγαθὸν αὐταῖς ἐστὶ, τὸ ταχέως ὑπέρχεσθαι. διὸ κἂν ἐπισχεθῶσι ποτὲ, βλάπτουσιν ἱκανῶς. οὔτε γὰρ πέττονται καλῶς ἐπισχεθεῖσαι, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν εἰς ἧπάρ τε καὶ φλέβας ἀνάδοσιν, ὠμὸν γεννῶσι χυμόν. οὐ ῥαδίως εἰς αἷμα μεταβαλλόμεναι, διά τε τὸ ἔξωθεν περικείμενον δέρμα. καὶ τὰ γίγαρτα ξηρὰ, καὶ στύφοντα τὴν οὐσίαν ὑπάρχοντα. διὸ τινὲς καλῶς ποιοῦσιν, ὡς ἄχρηστα ταῦτα ἀποπτύοντες καὶ ἀπομυζήσαντες ἅπασαν τὴν ἔνδον σάρκα σὺν τῷ χυλῷ. καὶ μᾶλλον τούτοις ἡ γαστὴρ ὑπέρχεται. Ἀποτίθενται δὲ τὴν σταφυλὴν εἰς τὸν χειμῶνα διαφόρως. οἱ μὲν οὖν ἐν χύτρᾳ συντιθέμενοι, πωμασθείσης δηλονότι τῆς χύτρας ἀκριβῶς. καὶ πηλωθέντος τοῦ πώματος πρὸς τὸ μηδαμόθεν διαπνεῖσθαι. τονωτικὴ ἐκλύτου γαστρὸς ἡ τοιαύτη γίνεται. καὶ τοὺς ἀνορέκτους ἐπεγείρει πρὸς ἐδωδὴν σιτίων. οὐ μὴν ὑπέρχεταί γε κατὰ γαστέρα. καὶ εἰ πλεῖον βρωθῇ, ἅπτεται τῆς κεφαλῆς. ταύτης δὲ ἔτι μᾶλλον ἐστὶ κεφαλαλγὴς, ἣν ἀποτίθενται κατὰ τὸ γλεῦκος. ἡ δὲ κρεμασθεῖσα, κεφαλὴν οὐδ᾽ ὅλως πλήττει. γαστέρα δὲ οὔτε ἐπέχει, οὔτε προτρέπει. ὡσαύτως δὲ οὐδὲ ἐπεγείρει τὴν ἄῤῥωστον ὄρεξιν οὔτε ἐκλύει τὴν εὔρωστον. αἱ μὲν οὖν γλυκεῖαι, θερμότερον ἔχουσι τὸν χυλόν. διὸ καὶ διψώδεις καὶ γαστέρα ὑπάγουσι. καὶ μάλισθ᾽ ὅταν ὦσιν ὑγραί. μεταξὺ γὰρ τῶν θερμαινόντων καὶ ψυχόντων εἰσί. μοχθηραὶ δὲ οὐ πρὸς ταῦτα μόνον. ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἐν γαστρὶ πέψιν καὶ ἀνάδοσιν, καὶ θρέψιν, αἵ τε ὀξεῖαι καὶ αὐστηραὶ σταφυλαί. καὶ αἱ τὸ περικείμενον δέρμα παχύτερον ἔχουσαι. καθόλου δὲ σε περὶ τῶν ἐδωδίμων τοῖς ἀνθρώποις καρπῶν ἐπίστασθαι χρὴ λόγῳ κοινῷ. τοὺς μὲν ὑγροὺς, ὑγρὰν καὶ λεπτὴν ἐργάζεται τὴν ἐξ αὐτῶν ἀναδιδομένην τῷ σώματι τροφὴν, πορίμην τε καὶ διεξερχομένην ὅλον τὸ σῶμα ταχέως. ἐκκενουμένου τε

διούρων καὶ κατὰ τὸ δέρμα. ἔμπαλιν δὲ τῶν στερεῶν ταῖς συστάσεσι καρπῶν, ἥ τε εἰς τὸ σῶμα πρόσθεσις παχεῖα, αἵ τε διέξοδοι βραδύτεραι. καὶ μάλισθ' ὅταν ἔχωσιν ἐν ἑαυτοῖς χυμόν, ἢ παχύν, ἢ γλίσχρον, ἢ στυπτικόν.

Σῦκα.

Τὸ μὲν κοινόν, οὐ μόνον ὀπώραις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὡραίοις ὀνομαζομένοις καρποῖς ἔχει καὶ τὰ σῦκα, φυγεῖν οὐ δυνηθέντα τὴν κακοχυμίαν οὐδὲ αὐτά, πρόσεστι δὲ τοῖς σύκοις ἀγαθά, τό, τε κατὰ γαστέρα προείμοις εἶναι, καὶ τὸ διεξέρχεσθαι ῥᾳδίως ὅλον τὸ σῶμα. καὶ γὰρ τὸ ῥυπτικὸν ἀξιόλογον ἔχει, καὶ ψαμμώδη πολλὰ τοῖς νεφριτικοῖς ἤδη ταῖς ἐδωδαῖς αὐτῶν ἐκκρίνεται. τροφὴν δὲ δίδωσι τῷ σώματι οὐ στερεάν, ἀλλ' ὑπόσομφον. ἐμπίπλησί γε μὴν φύσης, καὶ αὐτὴν τὴν γαστέρα. τῷ δὲ τάχει τῆς διεξόδου, τὴν φῦσαν ὀλιγοχρόνιον ἐργάζεται. καὶ κατὰ τοῦτο τῆς ἄλλης ὀπώρας ἧττον βλάπτει. τὸ δὲ πέπειρον ἀκριβῶς σῦκον, ἐγγὺς τοῦ μὴ δι' ὅλως βλάπτειν ἥκει. τὰ δὲ ξηρὰ σῦκα, θερμότερα τὴν δύναμιν ἐστί, κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν ἀρχομένην. ἔχει δέ τι καὶ λεπτομερές, καὶ εἰς πολλὰ χρήσιμον. μοχθηρὸν δὲ ἔν τι κέκτηται τοῖς πλεονάζουσιν ἐν τῇ τούτων ἐδωδῇ. οὐ πάνυ γὰρ αἷμα χρηστὸν γεννῶσιν αἱ ἰσχάδες. ὅθεν αὐταῖς καὶ τὸ τῶν φθειρῶν πλῆθος ἕπεται. εἰ δὲ κακοχυμία τις περιέχοιτο ἐν τῇ γαστρί, ἐσχάτως ἀδικοῦσιν αἱ ἰσχάδες ἐσθιόμεναι. αὔξουσι δὲ μᾶλλον τὴν κακοχυμίαν διαφθειρόμεναι καὶ μὴ διαχωροῦσαι κάτω. δύναμιν δὲ ἔχουσι λεπτυντικήν τε καὶ τμητικήν, δι' ἣν καὶ τὴν γαστέρα πρὸς ἔκκρισιν ὁρμῶσι. καὶ νεφροὺς ἐκκαθαίρουσιν. ἥπατι δὲ καὶ σπληνὶ φλεγμαίνουσι μὲν εἰσὶ βλαβεραί, καθάπερ καὶ τὰ χλωρὰ σῦκα τῷ κοινῷ λόγῳ, τῶν γλυκέων ἁπάντων. ἐμπεφραγμένοις δὲ ἢ σκιρρουμένοις ταῦτα τὰ σπλάγχνα, μετὰ θύμου, ἢ γλήχωνος, ἢ θύμβρας, ἢ καλαμίνθης, ἢ ὀριγάνου, ἢ πεπέρεως, ἢ ζιγγιβέρεως πρὸ πολλοῦ τῆς τροφῆς οἱ ἰατροὶ παρέχουσιν. ὅσοι δὲ μετά τινος τῶν παχυνόντων ἐσθίουσι τά τε σῦκα καὶ τὰς ἰσχάδας, οὐ μικρὰ βλάπτονται. τῷ δὲ λεπτομερεῖ συμπέττει καταπλαττόμενα τὰ ξηρὰ σῦκα, τοὺς σκληροὺς ὄγκους, καὶ διαφορεῖ. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν ὁμοίας ὑπάρχει δυνάμεως. χρὴ δὲ ὅπου βούλει συμπέψαι, πύρινον ἄλευρον συμμῖξαι, ὅπου δὲ διαφορῆσαι κρίθινον. καὶ αἱ μὲν λιπαρώτεραι, συμπέττουσι τοὺς ὄγκους, αἱ δὲ δριμύτεραι ἐν τῷ γεύεσθαι, πεφύκασι ῥύπτειν τε καὶ διαφορεῖν. τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ἑψόμενον ἐν ὕδατι κατασκευαζόμενον μελιτῶδες, ὅμοιον ἐστὶ μέλιτι κατὰ τὴν δύναμιν.

Σύμφυτον πετραῖον.

Ἐξ ἐναντίων σύγκειται δυνάμεων. ἔχει μὲν γάρ τι τμητικόν, ᾧ τὸ περιεχόμενον ἐν θώρακι καὶ πνεύμονι πῦον ἐκκαθαίρει. ἔχει δὲ καὶ συνακτικόν, ὃ καὶ πρὸς τὰς τοῦ αἵματος ἀναγωγὰς ἐπιβοηθεῖ. διὰ δὲ τὴν ὑγρότητα, ἄδηλον ἐστὶ μασωμένοις. καὶ τὰς τῆς ἀρτηρίας τραχύτητας ἰᾶται. διὰ δὲ ταῦτα καὶ ταῖς ἐντεροκήλαις ἐπιτίθεται, καὶ πρὸς σπάσματα, καὶ ῥήγματα σὺν ὀξυμέλιτι πίνεται.

Περὶ συκομόρων.

Ὁ καρπὸς οὗτος, σύκοις παραπλήσιος τὴν ἰδέαν, δριμύτητα δὲ οὐδεμίαν κέκτηται, βραχείας μετέχων γλυκύτητος. ὑγρότερός τέ πως καὶ ψυκτικώτερος ὢν κατὰ τὴν δύναμιν, ὡς τὰ μόρα. μᾶλλον δὲ ἐν τῷ μεταξὺ μόρων τε καὶ σύκων αὐτὴν τις εἰκότως ἂν θείη. ὅθεν καὶ τοὔνομα ἔχων.

Σχῖνος ὁ θάμνος.

Σχῖνος ὁ θάμνος ἐξ ὑδατώδους οὐσίας ἠρέμα θερμῆς, καὶ γεώδους ψυχρᾶς οὐ πολλῆς σύγκειται. δι' ἣν καὶ στύφει μετρίως. ξηραίνει μὲν οὖν κατὰ τὴν τρίτην τάξιν ἀρχομένην. κατὰ δὲ θερμότητα, καὶ ψυχρότητα εὔκρατος. ὁμοίαν δὲ ἔχει ἐν πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ μέρεσι τὴν δύναμιν. ὅθεν καὶ πίνεται καθ' ἑαυτό, καὶ τοῖς ἄλλοις φαρμάκοις πρὸς κοιλιακὰς διαθέσεις, καὶ δυσεντερίας, καὶ τὰς τοῦ αἵματος πτύσεις, καὶ τὰς ἐκ μήτρας αἱμορραγίας, καὶ προπτώσεις τῆς ἕδρας τε, καὶ ὑστέρας ἐπιτήδειός ἐστι ἐγγὺς τῆς ὑποκυστίδος.

Σχίνου ἄνθος.

Θερμαίνει μετρίως, καὶ στύφει μετριώτερον. μετέχει δὲ καὶ λεπτομεροῦς τινὸς δυνάμεως ὅθεν οὐρητικόν ἐστι φάρμακον. καὶ καταμηνίων ἀγωγόν, ἐν πυρίαις τε καὶ πόμασι καὶ καταπλάσμασι παραλαμβανόμενον. ὠφελεῖ δὲ καὶ τὰς καθ' ἧπαρ καὶ κοιλίαν, καὶ στόμαχον φλεγμονάς.

Σχίνου λείας.

Ἡ μὲν ὀξύσχινος ὀνομάζεται. ἡ δὲ ὁλόσχινος. ἔστιν ἰσχνοτέρα μὲν καὶ σκληροτέρα ἡ ὀξύσχινος. παχυτέρα δὲ ἡ ὁλόσχινος. ὁ καρπὸς δὲ τῆς ὁλοσχίνου ὑπνωτικός. τῆς δὲ ὀξυσχίνου, εἴδη δύο εἰσί. τὸ μέν, ἄκαρπον, ὅπερ καὶ ἄχρηστον παρ' ἡμῖν ἐστι. τὸ δὲ καρποφόρον. ὑπνώδης δὲ καὶ ταύτης ὁ καρπός, ἀλλ' ἧττον τῆς ἑτέρας. ἔστι δὲ οὗτος κεφαλαλγής. ἀμφότεραι δὲ φρυγεῖσαι μετ' οἴνου πινόμεναι, τὰ κατὰ γαστέρα ξηραίνουσι ῥεύματα. καὶ ῥοῦν γυναικεῖον τὸν ἐρυθρὸν ἐπέχουσι. διὰ ταῦτα καὶ ἡ κρᾶσις ἠρέμα ψυχρά ἐστι καὶ ὑδατώδης θερμή. ξηραίνει, οὖν τὰ κάτω. διὰ ταῦτα καὶ ἤδη τὴν κεφαλὴν ἠρέμα ἀναβρέχει ψύχουσα. καὶ ὑπνώδεις τοὺς εἰληφότας ἐργάζεται.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Τ.

Τερέβινθος.

Τερεβίνθου τὰ φύλλα καὶ ὁ φλοιὸς, καὶ ὁ καρπὸς, ἔχουσί τι στυπτικόν. ἀλλὰ καὶ θερμαίνουσι κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ὁ δὲ καρπὸς ἐστὶν ἐγγὺς τῆς τρίτης τάξεως τῶν ξηραινόντων. ταύτῃ τοι καὶ οὐρητικός ἐστι καὶ πλείονας ὀνίνησι.

Τεῦτλον.

Νιτρώδους τινὸς μετείληφε δυνάμεως, ᾗ καὶ ῥύπτει καὶ διαφορεῖ. καὶ διὰ τῶν ῥινῶν ἐκκαθαίρει. ἑψηθὲν δὲ, τὸ μὲν νιτρῶδές τε καὶ δριμὺ ἀποτίθεται. γίνεται δὲ ἀφλεγμάντου δυνάμεως ἀτρέμα διαφορητικῆς. ἰσχυρότερον δὲ εἰς τὸ ῥύπτειν καὶ διαφορεῖν ἐστὶ τὸ λευκόν. τὸ γὰρ μέλαν στύψεως
10 μετέχει. καὶ μᾶλλον κατὰ τὴν ῥίζαν, τῷ γὰρ ῥυπτικὸν ἔχειν τὸν χυλὸν, καὶ τὴν γαστέρα πρὸς ἔκκρισιν ἐπεγείρει. καὶ τὸν στόμαχον ἐνίοτε δάκνει. καὶ μάλιστα ἐφ' ὧν εὐαίσθητος ἐστὶ φύσει. καὶ διὰ τοῦτο κακοστόμαχόν ἐστιν ἔδεσμα πλεῖον βρωθέν. ἐπιτηδειότερον δέ ἐστι μαλάχης, εἰς τὰς καθ' ἧπαρ ἐμφράξεις, ἔτι δὲ μᾶλλον, ὅταν μετὰ νάπυος, ἢ πάντως γε ὄξους ἐσθίηται. καὶ τοῖς ὑποσπληνίοις δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐσθιόμενον, ἀγαθὸν γίνεται φάρμακον.

Τέφρα πᾶσα.

Τῶν κεκαυμένων ξύλων, ἢ ἑτέρων ὑλῶν τὸ λείψανον, τέφρα προσαγορεύεται. σύνθετον ὑπάρχει ἐξ ἐναντίων οὐσιῶν τε καὶ ποιοτήτων. ἔχει γὰρ ἐν αὐτῷ τὸ μέν τι γεῶδες. τὸ δὲ οἷον αἰθαλῶδες ἢ λιγνυῶδες. ταῦτα μὲν οὖν τὰ μόρια λεπτομερῆ τε ἐστὶ, καὶ βρεχομένης ὕδατι τέφρας καὶ διηθουμένης συναποφέρεται. ὅσον δὲ ὑπολείπεται γεῶδες, ἀσθενὲς καὶ ἄδηκτόν τι γίνεται, τῷ
20 ὕδατι τὴν θερμὴν δύναμιν ἐντιθέμενον. οὐχ ἅπασα δὲ τέφρα τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ἔχει δύναμιν ἀλλὰ κατὰ τὴν τῆς καυθείσης ὕλης διαφορὰν ὑπαλλάττεται. ἐκ μὲν δὴ τῶν στρυφνῶν ξύλων ἡ τέφρα, ὥσπερ τῶν δρυΐνων καὶ τῶν παραπλησίων, στυπτικὸν οὐκ ὀλίγον ἔχει ἐν τῷ γεώδει μέρει. ὅθεν καὶ αἱμορραγίας ἐπέχει. ἡ δὲ συκίνη, πολὺ τὸ δριμὺ καὶ καυστικὸν ἔχει ἐν τῷ αἰθαλώδει μέρει. ἐν δὲ τῷ γεώδει μέρει τὸ ῥυπτικόν. παραπλησία δὲ καὶ ἡ ἐκ τῶν τιθυμάλλων τέφρα.

Τίτανος.

Ἔστι καὶ ἡ τίτανος εἶδος τέφρας. λεπτομερεστέρα οὖσα τῆς ἐκ τῶν ξύλων γιγνομένης. πλυθεῖσα γοῦν ὕδατι ἀκριβῶς, τρὶς καὶ τετράκις, καὶ ἀποχεομένου τοῦ ὕδατος, ξηραντικὸν ἀδήκτως γίνεται φάρμακον. διαφορητικὸν δὲ γίνεται πλυθεῖσα θαλάσσῃ.

Τῖλις.

30 Θερμὴ μὲν ἐκ τῆς δευτέρας ἐστὶ τάξεως. ξηρὰ δὲ ἐκ τῆς πρώτης. μετέχει δὲ καὶ ῥυπτικῆς δυνάμεως. καὶ διὰ τοῦτο τὰς ζεούσας φλεγμονὰς παροξύνει. τὰς δὲ ἧττον θερμὰς καὶ τὰς σκιῤῥώδεις διαφορεῖ. ἐσθίεται δὲ διαφόρως ἡ τῖλις. κεφαλῆς δὲ ἅπτεται, πλείων ληφθεῖσα. καὶ μᾶλλον εἰ χωρὶς ἄρτου προσενέγκοιτό τις αὐτήν. ἐνίοις δὲ καὶ τὸν στόμαχον ἀνατρέπει. ὁ χυλὸς δὲ, ἑψηθείσης τῆς τίλεως, μετὰ βραχέως μέλιτος λαμβανόμενος, ἐπιτήδειός ἐστιν ὑπάγειν ἅπαντας, τοὺς ἐν τοῖς ἐντέροις μοχθηροὺς χυμούς. ὀλίγον δὲ εἶναι χρὴ τὸ μιγνύμενον αὐτῇ μέλι, μή πως γένηται δακνώδης. ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ τὸν θώρακα χρονιζόντων ἀλγημάτων ἄνευ πυρετοῦ, συναφεψεῖν δεῖ αὐτῇ λιπαροὺς φοίνικας, ἐκθλίψαντας δὲ τὸν χυλὸν, εἶτα μέλι μίξαντας, κἄπειτ' ἑψήσοντας αὖθις ἐπ' ἀνθράκων ἄχρι πάχους συμμέτρου, χρῆσθαι πρὸ πολλοῦ τῶν σιτίων. φυλάττεσθαι δεῖ τὴν τούτου χρῆσιν, ἐπὶ τῶν εὐπαθῆ ἐχόντων τὴν κεφαλήν. καὶ γὰρ ὡς καὶ οἱ φοίνικες, κεφαλῆς ἅπτονται.

40

Τιθύμαλλοι πάντες, ἢ γαλακτίδες.

Ἐπικρατοῦσαν μὲν ἔχουσι τὴν δριμεῖαν τε καὶ θερμὴν δύναμιν. ὑπάρχει δὲ αὐτοῖς καὶ πικρότης. ἰσχυρότατος μὲν οὖν ὁ ὀπός. ἐφεξῆς δὲ ὅ τε καρπὸς, καὶ τὰ φύλλα. μετέχει δὲ καὶ ἡ ῥίζα τῶν εἰρημένων δυνάμεων, ἀλλ' οὐκ ἐξ ἴσου. αὐτὴ μὲν οὖν ἑψομένη σὺν ὄξει, τὰ τῶν ὀδόντων ἀλγήματα, καὶ μάλιστα ὅσα βεβρωμένοις αὐτοῖς γίνεται θεραπεύει. εἰσὶ δὲ καὶ οἱ ὀποὶ ἐκ τῆς τετάρτης τάξεως τῶν θερμαινόντων τῆς καυστικῆς εἰρημένης. διὰ τοῦτο καὶ καταχριόμενοι οἱ ὀποὶ, τρίχας ψιλοῦσιν. ἐπεὶ δὲ σφόδρα ἐστὶν αὐτῶν ἡ δύναμις, ἐλαίῳ μίγνυται. καὶ εἰ πολλάκις τοῦτο γίγνοιτο τελέως αἱ ῥίζαι τῶν τριχῶν ἀπόλλυνται καυθεῖσαι. καὶ ψιλὸν αὐτῶν γίνεται τὸ σῶμα. ὁμοίως καὶ ἀκροχορδόνας, καὶ θύμους ἀφαιροῦσιν. ἀποῤῥίπτουσι δὲ καὶ λειχῆνας καὶ ψώρας. τοῦ δὲ χαρακίου λεγομένου ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης ἐν σκιᾷ ξηραινόμενος, κοπτόμενός τε καὶ σηθόμενος, καθαίρει γενναί-
50 ως πινόμενος. δεῖ δὲ ἀφ' ἑσπέρας στήσαντας ℥ δ'. βρέχειν ἐν οἴνῳ γλυκεῖ. ἕωθεν δὲ συρρώσαντας διὰ ῥάκους τὸν οἶνον, χλιαίνοντας διδόναι τὸν οἶνον πίνειν.

Τραγάκανθος.

Ὀπός ἐστι ἀκανθώδους φυτοῦ, παραπλησίαν ἔχων τῷ κόμμι δύναμιν, ἐμπλαστικήν τε τινὰ καὶ ἀμβλυντικὴν δριμυτήτων. καὶ δὴ καὶ ξηραίνει παραπλησίως ἐκείνῳ.

Τρίβολος.

Ἐξ ὑγρᾶς οὐσίας μετρίως, καὶ ψυχρᾶς καὶ ξηρᾶς συνέστηκεν· ἐπικρατεῖ δὲ ἐν μὲν τῷ χερσαίῳ, τὸ γεῶδες ψυχρόν, καὶ διὰ τοῦτο στύφει μᾶλλον. ἐν δὲ τῷ ἐνύδρῳ, τὸ ὑδατῶδες. καὶ διὰ τοῦτο πρὸς τὰς ζεούσας φλεγμονὰς ἁρμόττουσι. τοῦ δὲ χερσαίου ὁ καρπὸς, τοὺς ἐν νεφροῖς λίθους θρύπτει πινόμενος.

Τρίφυλλον, οἱ δὲ ἀσφάλτιον.

Δυνάμεως ἐστὶ θερμῆς καὶ ξηρᾶς τῆς τρίτης τάξεως κατὰ τὴν ἄσφαλτον. καὶ διὰ τοῦτο πινόμενον τὰ πλευρῶν ἀλγήματα ἐκ ἐμφράξεων ὀνίνησι. καὶ οὖρα κινεῖ, καὶ καταμήνια.

Τρύχνον.

Ἔνιοι δὲ μετὰ τοῦ σ, στρύχνον ὀνομάζουσι. τὸ μὲν κηπαῖον στύφει καὶ ψύχει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. τὸ δὲ ἁλικάκαβον καλούμενον ἐν τῇ τῶν φύλλων δυνάμει παραπλήσιον ἐστὶ τῷ κηπευομένῳ. τὸν δὲ καρπὸν οὐρητικὸν ἔχει. τοῦ δὲ ὑπνωτικοῦ ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης ψύχει παραπλησίως ἰσῷ μήκωνος. ὡς τῆς τρίτης εἶναι τάξεως τῶν ψυχόντων. τὸ δὲ σπέρμα καὶ τοῦτο οὐρητικὸν, μανιῶδες δὲ γίνεται, πλέον τῶν δώδεκα κορύμβων προσφερόμενον.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Υ.

Ὑάκινθος.

Ὑακίνθου ἡ ῥίζα βολβοειδὴς οὖσα, τάξεώς ἐστι τῆς πρώτης ἐν τῷ ξηραίνειν. τῆς δευτέρας δὲ ἐν τῷ ψύχειν. ἀνήβους δὲ ἐπὶ πλεῖον τοὺς παῖδας φυλάττειν πεπίστευται μετ᾽ οἴνου καταπλασσομένη. ὁ δὲ καρπὸς μετρίως στύφει καὶ ῥύπτει. ὅθεν δίδοται ἰκτερικοῖς σὺν οἴνῳ. ξηραίνων δὲ κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. θερμότητος δὲ καὶ ψύξεως ἐν τῷ μέσῳ ἐστί.

Ὕαλα.

Γεωδεστέραν μὲν οὐσίαν ἐπικρατοῦσαν κέκτηνται. βραχέος τινὸς αὐτῇ μεμιγμένου λεπτομεροῦς.

Ὑδροπέπερι.

Ἐν ὕδασι φύεται τὸ βοτάνιον. ἐοικὸς τοῖς φύλλοις καὶ τοῖς κλωνίοις, ἡδυόσμῳ. μεῖζον μέν τοι. τῇ δὲ γεύσει δριμὺ, παραπλήσιον πεπέρει. σπέρματα δὲ μικρὰ φέρει καθ᾽ ἕκαστον φύλλον. ἔστι δὲ θερμὸν μὲν, ἀλλ᾽ οὐκ ἴσον τῷ πεπέρει. καταπλασσόμενον δὲ χλωρὸν, ὑπώπια καὶ σκίρρους θεραπεύει. χρῶνται δὲ αὐτῷ τινὲς ἀρτύματι ἀντὶ πεπέρεως.

Ὑοσκύαμος.

Ὑοσκύαμος ἐπιτηδειότατος πρὸς τὰς ἰάσεις. οὗ καὶ τὸ ἄνθος καὶ τὸ σπέρμα λευκὸν ἐκ τῆς τρίτης ποῦ τάξεως ὑπάρχον τῶν ψυχόντων. οἱ δὲ ἄλλοι δηλητηριώδεις.

Ὑπερικόν.

Θερμαίνει, καὶ ξηραίνει, λεπτομεροῦς οὐσίας ὑπάρχον, ὡς οὖρά τε καὶ καταμήνια προκαλεῖσθαι. χρὴ δὲ εἰς ταῦτα λαμβάνειν, οὐ τὸ σπέρμα μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ φύλλον. ἐπιπλαττόμενον δὲ χλωρὸν εἰς οὐλὴν ἄγειν δύναται τὰ ἕλκη, μάλιστα τὰ πυρίκαυστα. ξηρὸν δὲ λεῖον ἐπιπασσόμενον τὰ πλαδαρὰ καὶ σηπεδονώδη τῶν ἑλκῶν ἰᾶται. τινὲς καὶ ἐπὶ τῶν ἰσχιαδικῶν αὐτὸ ποτίζουσιν.

Ὕσσωπον.

Θερμαίνει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερές.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Φ.

Φακοί.

Στύφουσι μὲν οὐκ ἰσχυρῶς. θερμότητος δὲ καὶ ψύξεως ἐν τῷ μέσῳ καθεστήκασι. ξηραίνουσι δὲ κατὰ δευτέραν τάξιν. αὐτὸ γοῦν τὸ σῶμα ξηραίνει τε καὶ ἵστησι γαστέρα. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ προτρέπει. διὸ καὶ ἀποχεῖται τὸ πρότερον ὕδωρ ὅταν ἐπισχέσεως ἕνεκα λαμβάνονται.

Φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων.

Ὑγρᾶς καὶ ψυχρᾶς κράσεώς ἐστι, ἐκ τῆς δευτέρας τάξεως.

Περὶ φασήλων καὶ ὤχρων.

Οἱ δὲ φάσηλοι, μέσα πως ἐστὶ ἐδέσματα τῶν εὐχύμων τε καὶ κακοχύμων, εὐπέπτων τε καὶ δυσπέπτων, βραδυπόρων τε καὶ ταχυπόρων, ἀφύσων τε καὶ φυσωδῶν, καὶ ὀλιγοτρόφων τε καὶ πολυτρόφων.

Φλῶμος ἢ φλαίθροπος.

Φλῶμος ἔχει διαφορὰς τρεῖς. τῶν μὲν οὖν δύο ἡ ῥίζα, στρυφνή ἐστι. ὅθεν καὶ τοῖς ῥοώδεσι πάθεσιν ἀρήγει. διακλύζονται δὲ αὐτῇ τινὲς ἀφεψοῦντες πρὸς ὀδόντων ἀλγήματα. τὰ δὲ φύλλα πασῶν διαφορητικῆς καὶ ῥυπτικῆς ἐστὶ δυνάμεως. τῇ μὲν οὖν ἑτέρα εἰς τοὺς λύχνους χρῶνται, καλοῦντες κυρίως θρυαλλίδα.

Φοῖνιξ.

Ὁ μὲν δένδρον στυπτικῆς μετέχει ποιότητος ἐν πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ μέρεσι. ὁ δὲ τῶν κλάδων χυλὸς αὐστηρός ἐστιν. ὁμοίως καὶ ὁ καλούμενος ἐγκέφαλος ἐδώδιμος. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ καὶ μάλιστα ὁ γλυκὺς,

οὐκ ὀλίγης μετέχει θερμότητος. ἐδώδιμος καὶ πολύχρηστος, καὶ ἔξωθεν προσφερόμενος καὶ ἔσω τοῦ σώματος λαμβανόμενος, ὅπου τονῶσαί τι, καὶ ξηρᾶναι, καὶ συναγαγεῖν, καὶ πυκνῶσαι, καὶ πλῆσαι χρήζομεν. ἅπαντες δὲ οἱ φοίνικες, δυσπεπτοί τε εἰσί, καὶ κεφαλαλγεῖς πλεῖον βρωθέντες. ἔνιοι δὲ καὶ δήξεως αἰσθάνονται τινὸς ἐν τῷ σώματι τῆς κοιλίας, οἳ δὴ καὶ μᾶλλον εἰσὶ κεφαλαλγεῖς. ὁ δὲ ἐξ αὐτῆς ἀναδιδόμενος εἰς τὸ σῶμα χυμὸς, παχὺς πάντως ἐστί. ἔχει δέ τι καὶ γλίσχρον ὅταν ὁ φοῖνιξ λιπαρὸς ᾖ. ὅταν δὲ τῷ παχεῖ καὶ γλίσχρῳ χυμῷ γλυκύτης μιχθῇ, τάχιστα μὲν ὑπ' αὐτοῦ τὸ ἧπαρ ἐμφράττεται. εἰ δὲ καὶ φλεγμαῖνον, ἢ ἐσκιρρωμένον ᾖ, βλάπτεται ἐσχάτως ὑπὸ τῆς ἐδωδῆς αὐτῶν. ἐφεξῆς δὲ τῷ ἥπατι καὶ ὁ σπλὴν ἐμφράττεται, καὶ βλάπτεται. πολλοὶ δὲ δὴ μᾶλλον βλάπτουσιν οἱ χλωροὶ φοίνικες εἰς ἅπαντα βραχὺ πλείονες βρωθέντες. καὶ φύσης ἐμπιπλῶσι τὴν γαστέρα. καὶ ὠμῶν χυμῶν, καὶ ῥίγεσι δυσεκθερμάντοις ἁλίσκονται οἱ τοιοῦτοι. ὃ δὲ καλοῦσιν ἐλάτην τὸ ἁπαλὸν ἐμβλάστημα, τὴν αὐτὴν ἔχει τῷ ἐγκεφάλῳ δύναμιν. τὸ δὲ δὴ ἀμφίεσμα αὐτοῦ, στυπτικὸν μὲν, ξηραίνει δὲ μᾶλλον τῶν εἰρημένων. ἔστι δὲ καὶ ἡ ῥίζα τοῦ φυτοῦ ξηραντικῆς ἀδήκτου δυνάμεως, μετέχουσα καὶ στύψεως.

Φοῦ.

Τούτου ἡ ῥίζα νάρδῳ παραπλησίαν τὴν δύναμιν. ἀσθενεστέρα μέν τοι εἰς τὰ ἄλλα. οὖρα μέν τοι προτρέπει μᾶλλον.

Φῦκος.

Βρύον ἐστὶ τῆς θαλάσσης. ἔτι χλωρὸν ὑγραινόμενον, ψύχει καὶ ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. ἔχει δέ τι καὶ στῦφον μετρίως.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Χ.

Χαλβάνη.

Ὀπὸς ἐστὶ ναρθηκώδους φυτοῦ, μαλακτικῆς καὶ διαφορητικῆς οὖσα δυνάμεως. θερμαίνει δὲ κατὰ τὴν τρίτην που τάξιν. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν δευτέραν.

Χαμαίδρυς.

Ἐπικρατοῦσαν ἔχει τὴν πικρὰν ποιότητα. ἔστι δὲ καὶ δριμεῖά πως. ὅθεν καὶ σπλῆνα τήκει, καὶ οὖρα καὶ καταμήνια κινεῖ. καὶ πάχος χυμῶν τέμνει. καὶ τὰς ἐν τοῖς σπλάγχνοις ἐμφράξεις ἐκκαθαίρει. ἔστι δὲ τῆς τρίτης τάξεως κατὰ τὸ θερμαίνειν καὶ ξηραίνειν. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς ἐπὶ πλεῖον ἑψόμενον καὶ πινόμενον συνεχῶς, τεταρταίῳ πυρετῷ συνεχομένους ἀπολύει.

Χαμαιλέα.

Τὴν πικρὰν ἐπικρατοῦσαν ἔχει ποιότητα. διὸ καὶ ὅσα τὰς μεγίστας ἐσχάρας ἔχει μετὰ μέλιτος ἀνακαθαίρειν δύναται. ἔστι δὲ καὶ πινομένη τῶν καθαιρόντων.

Χαμαιλεύκη.

Θερμὴν τὴν δύναμιν ἐστὶ κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. ξηρὰ δὲ κατὰ τὴν πρώτην. ὅθεν θυμιωμένη ἐπ' ἀνθράκων, ὀνίνησιν ἐναργῶς τοὺς δυσπνοϊκοὺς δεχομένων αὐτῶν τὸν καπνὸν διὰ χώνης.

Χαμαιλέων.

Χαμαιλέοντος ἡ ῥίζα, τοῦ μὲν μέλανος, ἔχει τι δηλητηριῶδες. ὅθεν ἔξωθεν ἡ χρῆσις αὐτῆς ἐστὶ πρός τε ψώρας καὶ λειχῆνας, καὶ ἀλφοὺς, καὶ ὅλως ὅσα δεῖται ῥύψεως. μετέχει δὲ καὶ μαλακτικῆς τε καὶ διαφορητικῆς δυνάμεως. ξηραίνει δὲ κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. θερμαίνει δὲ κατὰ τὴν δευτέραν συμπληρουμένην. ἡ δὲ τοῦ λευκοῦ χαμαιλέοντος ῥίζα, πινομένη μετ' οἴνου αὐστηροῦ ὀξυβάφου πλῆθος, πλατείας ἕλμινθας ἐκτινάσσει. διδόασι δὲ αὐτὴν καὶ τοῖς ὑδερικοῖς.

Χαμαιπίτυς.

Τῆς τρίτης τάξεως ἐστὶ τῶν ξηραινόντων. τῆς δευτέρας δὲ τῶν θερμαινόντων. πικρὰ δὲ ἰσχυρῶς ὑπάρχουσα, ῥύπτει τὰ σπλάγχνα μᾶλλον ἢ θερμαίνει. ὅθεν ἰκτερικοῖς δίδοται καὶ ὅλως οἷς ἐμφράττεται ῥᾳδίως τὸ ἧπαρ, ἀγαθόν ἐστι φάρμακον. ἄγει δὲ καὶ καταμήνια πινομένη καὶ μετὰ μέλιτος προστιθεμένη. ἔστι δὲ καὶ οὐρητική. τινὲς δὲ καὶ ἰσχιαδικοῖς αὐτὴν διδόασιν ἀφεψήσαντες ἐν μελικράτῳ. χλωρὰ δὲ ἡ πόα, τὰ μεγάλα τραύματα κολλᾶν δύναται. καὶ τὰ σηπεδονώδη τῶν ἑλκῶν ἰᾶσθαι καὶ τὰς ἐν μαστοῖς σκληρότητας διαφορεῖν.

Χελιδόνιον μέγα.

Ῥυπτικῆς ἐστὶ δυνάμεως ἱκανῶς καὶ θερμῆς. καὶ ὁ χυλὸς ὀξυωπής ἐστι, ἐφ' ὧν ἀθροίζεταί τι παχὺ κατὰ τὴν κόρην δυνάμενον διαφορεῖσθαι. ἐχρήσαντο δὲ τινὲς τῇ ῥίζῃ πρὸς ἰκτερικοὺς τοὺς ἐπ' ἐμφράξει τοῦ ἥπατος ἐν οἴνῳ λευκῷ διδόντες πίνειν σὺν ἀνίσῳ.

Χελιδόνιον μικρόν.

Τὸ δὲ μικρὸν χελιδόνιον δριμύτερον τοῦ μείζονος. ὅθεν ἑλκοῖ τὸ δέρμα καταπλασσόμενον. καὶ ὄνυχας λεπροὺς ἐκβάλλει. καθαίρει δὲ καὶ ὁ χυλὸς διὰ ῥινῶν ἰσχυρῶς. ἔστι γὰρ τῆς τετάρτης τάξεως τῶν θερμαινόντων καὶ ξηραινόντων. τὸ δὲ μεῖζον, τῆς τρίτης κατ' ἄμφω.

Περὶ χονδρίλλης.

Εὑρίσκεται ἐν τῷ περὶ σέρεως τόπῳ. ἔστι γὰρ σέρεως εἶδος.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Ψ.

Ψύλλιον.

Τούτου τὸ σπέρμα μάλιστα ἐστὶ χρήσιμον. τῆς δευτέρας δέ ἐστι τάξεως τῶν ψυχόντων. κατὰ δὲ τὸ ξηραίνειν καὶ ὑγραίνειν τῆς μέσης.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ Ω.

Ὤκιμον τὸ βασιλικόν.

Ἡ τῆς δευτέρας ἐστὶ τάξεως τῶν θερμαινόντων. ἔχει δὲ ὑγρότητα περιττωματικήν. ὅθεν οὐδὲ χρήσιμον ἐστὶ εἴσω τοῦ σώματος λαμβανόμενον. ἔξωθεν δὲ καταπλαττόμενον, εἰς τὸ διαφορεῖν καὶ συμπέττειν ἐστὶ χρήσιμον. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν διὰ πλῆθος παχυτέρας ὕλης μάλιστα ὀφθαλμιώντων, καταιονούμενον θερμόν, μεγάλως ὠφελεῖ, καὶ μάλιστα τὰ νήπια.

ΣΥΝΟΨΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΛΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΓΑΛΗΝΟΥ, ΚΑΙ ΤΟΥ περὶ [illegible] δυνάμεων, ὧν ἐν τῷ δευτέρῳ διαλαμβάνει.

Στίμμι.

περὶ ἐκλογῆς

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΗΣ ΓΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΛΙΘΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ. καὶ τῆς ἀπὸ τῶν ζώων ὠφελείας, ἐκ τῶν ἁπλῶν Γαληνοῦ, καὶ τῶν περὶ τροφῶν δυνάμεως αὐτοῦ. καὶ Ὀρειβασίου καὶ ἑτέρων, λόγος δεύτερος.

Ὅσα μὲν ἐστὶ φυτῶν μόρια καὶ καρποὶ, καὶ χυλοὶ, καὶ ὀποὶ, πρόσθεν εἴρηται. νυνὶ δὲ περὶ τῶν ὑπολοίπων φαρμάκων, ὅσα τῆς γῆς ἐστὶν εἴδη, καὶ ὅσα μεταλλεύεται, πρόκειται διελθεῖν. ἔπειτα καὶ περὶ ζώων.

Περὶ τῶν τῆς γῆς διαφορῶν. α.

Γῆν συνήθως πάντες ἄνθρωποι ὀνομάζουσιν ἐκείνην μόνην τὴν οὐσίαν, ἥτις ὑγρῷ φυραθεῖσα, πηλὸς γίνεται. ἡ δ' ἐν τοῖς μετάλλοις εὑρισκομένη, ἄτηκτος γίνεται. λέγω δὴ τέγγεσθαι μὲν, τὸ δι' ὅλης τῆς οὐσίας ὑγραίνεσθαι, βρέχεσθαι δὲ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν μόνην, οὐ διικνουμένης εἰς τὸ βάθος αὐτῶν τῆς ὑγρότητος. ξηραντικὴν δὲ ἅπασα γῆ ἔχει δύναμιν, ἐπεὶ καὶ φύσει ξηρὸν ἐστὶν αὐτῆς τὸ σῶμα. καὶ ὅταν ἀκριβῶς ᾖ πυρώδους ἄμικτος οὐσίας, ἀδηκτοτάτως ξηραίνει. συντελεῖ δὲ εἰς τοῦτο αὐτῇ τὸ πεπλύσθαι. τινὲς μὲν οὖν οὐ δέονται πλύσεως. τινὲς δὲ καὶ δὶς καὶ τρὶς δέονται πλύνεσθαι. εἰ δὲ καὶ γεγυμνασμένην ἔχεις τὴν γευστικὴν αἴσθησιν, αὐτὸς ἔσῃ κριτὴς ἀκριβὴς, εἴτε δεῖ πλύνειν γῆν, εἴτε μὴ, τῷ μὴ μετέχειν αὐτὴν δηλονότι δριμύτητος τινὸς, ἢ στύψεως. ἐπεὶ δὲ ἀδύνατόν ἐστι εὑρεῖν οὐσίαν ἄμικτον ἀκριβῶς, προσεπισκέπτεσθαι χρὴ τὴν μίξιν ἐκ τῶν συμβεβηκότων αὐτῇ κατά τε τὰς ἐν τῇ δριμύτητι καὶ βαρύτητι διαφορὰς, καὶ τὰς ἐν τῇ γεύσει. στύψεως μὲν γὰρ ἔμφασιν ἔχουσα τοσούτῳ μετείληφε ψύξεως, ὅσῳ καὶ στύψεως. εἰ δὲ δριμύτητος ἐμφαίνοιτό τι, τοσοῦτον ἔχει θερμότητος, ὅσον δριμύτητος. καὶ ἡ μὲν κούφη γίνεται, ὅταν ἀερώδους οὐσίας μετέχῃ δαψιλοῦς ἐν τῇ δι' ὅλης αὐτῆς κράσει. ἡ δὲ βαρεῖα, ὅσον μᾶλλον ἡ βαρεῖα, τοσοῦτον μᾶλλον εἰλικρινὴς ἐστὶ γῆ. ἡ μὲν οὖν θερμαίνουσα δηλονότι θερμαίνει. ἡ δὲ ψύχουσα καὶ στύφουσα, δηλονότι ἐμψύχει καὶ ἀποκρούεται. ἡ δὲ τοῦ ῥυπτικοῦ μετέχουσα, χωρὶς ἐπιφανοῦς θερμότητος, ξηραίνει ἀδήκτως. ἡ δὲ ἐπιπλέον τὸ ἐχέκολλον ἔχουσα, οὐ ῥύπτει, ἀλλ' ἐμπλαστικωτέραν ἐργάζεται τὴν οὐσίαν τὸ κολλῶδες, ὥστε μὴ ῥύπτειν, ὅταν γε μὴ δὲ μία δριμύτης ἄλλη προσῇ τῷ γλίσχρῳ, ὡς ἐπὶ τοῦ ἰξοῦ ἐστιν ἰδεῖν. ἀναγκαιότατον δὲ μὴ δὲ τοῦτο ἀγνοεῖν, ἀλλ' ἀεὶ αὐτοῦ μεμνῆσθαι ἐπὶ πάσης ὕλης τῆς εἰς ἰατρικὴν χρείαν ἀγομένης. οἱ μὲν γὰρ πλεῖστον νομίζουσι τὰ καυθέντα πάντα ψυχρότερα γίνεσθαι σφῶν αὐτῶν. ἔνιοι δὲ πάλιν αὐξάνεσθαι τὴν θερμασίαν οἴονται τῶν καυθέντων. ἁμαρτάνουσι δὲ ἀμφότεροι. τὰ μὲν οὖν δριμέα πάντα καυθέντα πολὺ τῆς θερμότητος ἀπόλλυσι. τὰ δὲ μὴ τοιαῦτα καυθέντα, προσλαμβάνει θερμότητα. τελέως δὲ ψυχρὸν οὐδὲν τῶν καυθέντων γίνεται. ἐγκαταλείπεται γὰρ αὐτοῖς οἷον ἐμπύρευμά τι λεπτομερές. καὶ τοῦτο ἐστὶ τὸ κατὰ τὰς πλύσεις τῶν καυθέντων ἀπορρυπτόμενον, οὗ συναπελθόντος τῷ ὕδατι, τὸ λοιπὸν τοῦ καυθέντος οὐσία γεώδης ψυχρὰ γίνεται ἀδήκτως ξηραίνειν δυναμένη. τὸ δὲ ὕδωρ ᾧ τὸ φάρμακον ἐπλύθη θερμὴν δύναμιν ἐκτήσατο λεπτομερῆ. τούτου τοίνυν προδεδηλωμένου, καιρὸς ἤδη λέγειν ὅπως δεῖ πλύνειν ἅπασαν γῆν ἄκαυστον, πλύσεως δεομένην. τινὲς γὰρ καθὰ προείρηται, οὐ δέονται πλύσεως.

Πῶς δεῖ πλύνειν γῆν. β.

Πλύνεται πᾶσα γῆ τῷ τρόπῳ τούτῳ. ὕδατι μὲν φύρεται, μηδεμιᾶς φαρμακώδους ποιότητος ἔμφασιν ἔχοντι. καταστάντος δὲ τοῦ πηλοῦ, καὶ περιαιρεθέντος ἄνωθεν τοῦ ὕδατος. εἶτα τοῦ μετ' αὐτὸν χωρισθέντος ἀπὸ τῶν ὑφισταμένων κάτω λιθωδῶν τε καὶ ψαμμωδῶν.

Θεραπεῖαι αἱ διὰ τῆς γεωργουμένης γῆς ἐπιτελούμεναι. γ.

Τῆς δὲ γεωργουμένης γῆς ἡ λιπαρὰ πᾶσα χρήσιμος εἰς θεραπείαν ἁπάντων τῶν ξηρανθῆναι δεομένων μορίων. ὅθεν αὐτῇ καὶ κατ' Ἀλεξάνδρειαν, καὶ κατ' Αἴγυπτον χρῶνται. εἶδον οὖν ἐπὶ τῆς Ἀλεξανδρείας ὑδερικοὺς καὶ σπληνώδεις ἐνίους χρωμένους τῷ πηλῷ τῆς αἰγυπτιακῆς γῆς. πολλοὶ δὲ καὶ κνήμας, καὶ μηρούς, καὶ πήχεις, καὶ βραχίονας, καὶ νῶτα, καὶ πλευρὰς, καὶ στέρνα τῷ πηλῷ τῆς γῆς ταύτης χριόμενοι σαφῶς ὠφελοῦντο. τάς τε παλαιὰς φλεγμονὰς, καὶ τὰ χαῦνα τῶν οἰδημάτων ὀνίνησιν ὁ πηλὸς οὗτος. ὥστε ἐνίους οἶδα ὅλην τὴν ἕξιν τοῦ σώματος ὑδαλέους, ἐξ αἱμορροΐδων ἀμέτρων κενώσεως γενομένους, ὠφεληθέντας ἐναργῶς. καί τινες ἀλγήματα χρόνια κατά τι μόριον ἐστηριγμένα, τῷ πηλῷ τούτῳ τελέως ἰάσαντο. καὶ ταῦτα μὲν ὁ Γαληνός. ὁ δὲ Στράτων οὕτως ἔφη περὶ τῆς γῆς.

Πρὸς χρονίαν κεφαλαλγίαν.

Γλοιὸν τὸν ἀπὸ τοῦ βαλανείου, ἢ ἀπὸ τοῦ θερμοῦ ὕδατος μίξας τῇ πλυθείσῃ μελαίνῃ γῇ, χρῶ. ἢ ἀφεψήματος ῥόδων κεφαλῶν φυράσας τὴν γῆν, χρῶ. ἢ κεραμίου ὄξους ὄστρακον λεῖον προσπλέκων τῇ γῇ χρῶ σὺν ἀφεψήματι δάφνης. ἢ ὄστρακον κλιβάνου λεῖον μίξας τῇ μελαίνῃ γῇ παραχέων σαμψύχου ἀπόζεμα χρῶ.

Πρὸς δὲ τὰ γινόμενα ἐπὶ τοῦ σώματος ψωρώδη καὶ λιχηνώδη ἐξανθήματα.

Ἀφεψήματι ἀμυγδάλων ἢ θέρμων πικρῶν φυράσας γῆν μέλαιναν, χρῶ. ἢ κεράμιον ὄξους ἀπο-
πλυνόμενος ἀφεψήματι πηγάνου. καὶ φυράσας τῇ γῇ, ὁμοίως χρῶ, ἢ βωλάρια ἁλὸς τὰ εὑρισκόμενα
ἐν τῷ πυθμένι τῶν ἀπὸ γάρου κεραμίων λεάνας καὶ φυράσας τῇ γῇ χρῶ ὡς ἐνεργῷ. ἢ περιστερᾶς
κόπρον μίξας τῇ γῇ. καὶ ἁλικακάβου ἀφεψήματι φυράσας χρῶ. Πρὸς δὲ βῆχα χρονίαν μετὰ
καχεξίας ἀφεψήματι ὀστῶν μοσχείων συμφυράσας τὴν γῆν, χρίε τὸν θώρακα, ἢ κεράμιον ἀπὸ μέ-
λιτος πλυνόμενος ὁμοίως καὶ φυράσας χρῶ. ἢ ἀφεψήματι κυμίνου, καὶ μελανθίου ὁμοίως χρῶ, ἢ ἀ-
φεψήματι σαμψύχου, ὁμοίως φυράσας χρῶ. Πρὸς δὲ σπληνικούς. Σποδὸν κληματίνην καὶ θρόμ-
10 βον θυννίας ὄξους φυράσας τῇ γῇ χρῶ. ἢ ἀφεψήματι φύλλων καππάρεως φυράσας, χρῶ. ἢ σκωρίαν
λειοτάτην ἀργύρου ὁμοίως σμίγε τῷ πηλῷ, καὶ χρῶ, ἢ ἀπόζεμά τι σεραπιάδος βοτάνης τῆς ὀρό-
χεος φυράσας, χρῶ. Πρὸς ὑδρωπικούς. Ὄστρακα ἀπὸ ἅλμης παλαιωθέντα λειώσας μί-
ξας τῇ γῇ χρῶ, ἢ μοσχείων, ἢ χοιρείων κρεῶν γάρος μίξας ὁμοίως χρῶ, ἢ σάμψυχον θαλαττίῳ
ὕδατι ἑψήσας, καὶ φυράσας τὴν γῆν χρῶ. ἢ ἀφεψήματι θέρμων πικρῶν τάριχον συλλεάνας
καὶ μίξας τῇ γῇ χρῶ, ἢ στυπτηρίαν κεκαυμένην, καὶ αἰγίχωνος κεκαυμένου τέφραν μίξας
τῷ πηλῷ καὶ ὀξυμέλιτι φυράσας χρῶ. ἢ βόλβιτα βοὸς ξηρὰ λεῖα μίξας τῇ γῇ χρῶ καὶ φυράσας
μετὰ ὀξυμέλιτος χρῶ. Πρὸς ἰσχιαδικοὺς καὶ πάντας τοὺς περὶ τὰ νευρώδη μόρια ψυγμούς. Ἀφε-
ψήματι ὀστέων μοσχείων σάμψυχον ἑψήσας, καὶ μίξας τῇ λευκῇ γῇ, χρῶ, ἢ ἔγχελιν ἑψήσας
μετ᾽ ἁλῶν καὶ νίτρου τῷ ἀφεψήματι φυράσας τὴν γῆν χρῶ. ἢ γλοιὸν μετὰ ἀσβέστου μίξας τῇ γῇ
20 χρῶ, ἢ πράσου καὶ σκορόδων ἀφεψήματι φυράσας τὴν γῆν χρῶ, ἢ κόστον καὶ κασίαν. χῖνον ἀσπάλα-
θον ξυλοβάλσαμον, καὶ σάμψυχον παρακεκομμένα, ἕψε μεθ᾽ ὑδρελαίου. καὶ σμίγε τῷ πηλῷ καὶ
χρῶ, ἢ αἰγὸς πυράθους. καὶ βόλβιτα ξηρὰ βοὸς, λεάνας ἅμα μετὰ γλοιοῦ σκευασθέντος ἐκ κηρω-
τῆς ῥαφανίνης, μίσγε τῷ πηλῷ καὶ χρῶ. Πρὸς ποδάγραν. Ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι βουβώνων,
πηλούσθω τοῖς προκειμένοις, ἀπὸ βουβώνων δὲ καὶ κάτω μέχρις ὀνύχων, τοῖς ὑπογεγραμμέ-
νοις. μόσχου τοὺς ὀπισθίους πόδας κατακαύσας σὺν τοῖς ὄνυξι, καὶ λεάνας καὶ μίξας τῇ γῇ,
χρῶ. καὶ λευκογραφίδα λεάνας μεθ᾽ ὕδατος ἐν ᾧ σίδηρος πλειστάκις ἐναπεσβέσθη. καὶ στυ-
πτηρίας Γο. α. συμφυράσας τῇ γῇ χρῶ ἢ ἀφεψήματι φύλλων τῆς κυπρίου φυράσας τῇ γῇ χρῶ.
ἢ ἀφεψήσας κικίδας μέχρι τὰ κορωθῶσι καὶ συμφυράσας τῷ ἀφεψήματι τὴν γῆν χρῶ. Ἄλλο.
Στυπτηρίας ὑγρᾶς, Γο. α. στυπτηρίας σχιστῆς οὐγγία α. κόμεως Γο. ς. ψιμυθίου Γο. θ.
30 μελαντηρίας Γο. ε. μίσυος Γο. ς. ἰτέας φύλλων. οὐγγίας θ. ἐλαίου μυρσίνου ἢ κικίνου, οὐγ-
γίας κδ. ὄξους. Γο. ς. λεάνας ἅμα καὶ συμφυράσας τῇ γῇ χρῶ. Ἄλλο. Ἀκακίας, χαλ-
κάνθου ἀνὰ δραχμὰς β᾽. λεάνας ὄξει, ξήρανον. καὶ συμφυράσας τῷ πηλῷ χρῶ. Ἄλλο. Στυ-
πτηρίας, λιθαργύρου μίσυος ὀπτοῦ ἀνὰ δραχμὰς δ. κηρωτῇ μυρσίνῃ ὑγρᾷ ἀναλαβὼν καὶ φυ-
ράσας τῇ γῇ χρῶ. Ἄλλο. Ψιμυθίου λιθαργύρου ἀνὰ δραχμὰς, κδ. ἐλαίου μυρσίνου δρα-
χμὰς λδ. ὕδατος τὸ ἀρκοῦν, συμφυράσας τῇ γῇ χρῶ. Ἄλλο ᾧ ἐθεραπεύθη ὁ ἔπαρχος Φιλῖνος.
Μόρων χυλοῦ στυπτηρίας σχιστῆς κυπέρου, ἄγνου, κικίδων, κρόκου, μυρίκης καρποῦ, λιβανωτοῦ ἀνὰ
Γο. ς᾽. ἅμα πάντα λειότατα ποιήσας ἀπόθου. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ἀνιέσας ὕδατι καὶ συμφυράσας
τῇ γῇ χρῶ. μὴ λουόμενον δὲ, δεῖ ἀπαντλεῖσθαι περσικῶν ἀώρων ἀφεψήματι. καὶ περὶ μὲν τῆς
γεωργουμένης γῆς ἱκανὰ καὶ ταῦτα.
40

Περὶ λημνίας σφραγῖδος. δ.

Τὴν δὲ λημνίαν γῆν ἣν καὶ σφραγῖδα λημνίαν καλοῦσιν, ἑτοίμην λαμβάνεις ἅπαξ ἐν τῷ τόπῳ πε-
πλυμένην ἑτέρας πλύσεως μὴ δεομένην. ἄλλο τε δὲ ἄλλῳ ὑγρῷ ἀνιεμένη, διαφόρως ἐνεργεῖ.
ἐπί γε μὴν τῶν κακοήθων καὶ σηπεδονωδῶν ἑλκῶν, εἴ ποτε ἐχρησάμην τῇ λημνίᾳ μεγάλως ὠφέ-
λησα. ἡ δὲ χρῆσις γίνεται πρὸς τὸ μέγεθος τῆς τοῦ ἕλκους κακίας. τὸ μὲν γὰρ δυσῶδες λίαν πλα-
δαρόν τε καὶ ῥυπαρὸν καὶ χρόνιον, ἀνέχεται δι᾽ ὄξους δριμυτάτου, τῆς λημνίας λελυμένης
εἰς πηλώδη σύστασιν οἴνῳ δὲ ἀνιεμένη καὶ τὰ πρόσφατα τῶν τραυμάτων κολλᾷ. πινομένη δὲ πρὸς αἵμα-
τος ἀναγωγὰς ἁρμόττει. καὶ ἐπὶ τῶν θανασίμων φαρμάκων καὶ τῶν ὑπό τινος τῶν ἰοβόλων δη-
50 χθέντων. ἀνιεμένη δὲ καὶ διὰ κλυστῆρος μετὰ χυλοῦ ἀρνογλώσσου, δυσεντερικοὺς μεγάλως ὠφελεῖ, προα-
ποκλυσθέντων δηλονότι τῶν ἑλκῶν ἅλμῃ. δίδοται δὲ καὶ αὐτοῖς καὶ τοῖς αἱμοπτοϊκοῖς εἰς ποτὸν
μετ᾽ ὀξυκράτου.

Μίλτος. ε.

Δύναμιν ἔχει στυπτικὴν, ἐμπλαστικὴν, ἀναξηραντικήν. διὸ καὶ ἐμπλάστροις τραυματικαῖς μί-
γνυται.

γνυται, καὶ βρογχίοις ξηραίνουσι, καὶ στεγνωτικοῖς. ἵστησι δὲ κοιλίαν σὺν ᾠοῖς τηγανιστοῖς λαμβανομένη, καὶ ἐγκλυζομένη. κατάγει δὲ καὶ ἕλμινθας πινομένη. πρωτεύει δὲ πασῶν ἡ σινωπικὴ μὲν καλουμένη, γινομένη δὲ ἐν καππαδοκίᾳ, πυκνὴ οὖσα καὶ βαρεῖα, καὶ ἡπατίζουσα τῇ χρόᾳ, καὶ ὁμόχροος, καὶ πολύχυλος ἐν τῇ αἰνέσει.

Γῆ σαμία ἢ ἀστήρ. ς.

Η δὲ σαμία γῆ, οὐ λείπεται πλυθεῖναι. χρώμεθα δὲ αὐτῇ μάλιστα τῶν ἑτέρων γαιῶν, ἣν δὴ καὶ σάμιον ἀστέρα καλοῦσιν, ὃς εἰς τὰς τοῦ αἵματος πτύσεις ποιεῖ πινόμενος, ὡς ἂν τύχοι καὶ ἐν ποτῷ, καὶ ἐν προσθέτῳ, καὶ μέντοι καὶ πρὸς τὰς δυσεντερικὰς ἑλκώσεις, καὶ νομὰς χρώμεθα ἐνίοτε σὺν ἀρνογλώσσου χυλοῦ καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν φλεγμαίνειν φθασάντων ἑλκῶν, καὶ μὴ ἀνεχομένων δριμυτέρων φαρμάκων, καὶ ἐπὶ τῶν ἁπαλοσάρκων. παρηγορεῖ γὰρ καὶ μάλιστα τά τε ὑγρότερα, καὶ χαυνότερα μόρια. ὅθεν ἐπὶ τῶν τιτθῶν καὶ ὀρχέων φλεγμαινόντων παραλαμβάνεται, λειωθεῖσα μεθ᾽ ὕδατος, ἐπιβαλλομένου ῥοδίνου τοσούτου, ὅσον οὐκ ἐάσει ξηρανθῆναι τὸ φάρμακον. ἀγαθὸν δὲ τὸ οὕτως σκευασθὲν, καὶ πρὸς τὰς ἄλλας φλεγμονὰς καὶ ὅσα θερμὰ. καὶ πρὸ βουβῶνας ἀρχομένους, καὶ τὰ ποδαγρικὰ ῥεύματα, καὶ ὅλως ὅπου μετρίως ψύχειν βουλόμεθα μετὰ τοῦ παρηγορεῖν. ὡς ἐκ τούτου ἐναργῶς φαίνεσθαι τῆς σαμίας γῆς τὴν δύναμιν, μετρίως ψυκτικὴν. ἔστι γὰρ ἀβρώδης καὶ ἐχέκολλος. διαφέρει δὲ ὁ σάμιος ἀστὴρ, τῆς σαμίας γῆς, τῷ μᾶλλον ἔχειν τὸ ἐχέκολλον καὶ ἐμπλαστικόν.

Σελινουσία γῆ καὶ χία. ζ.

Ρυπτικὴν δὲ ἔχει δύναμιν μετρίως πάνυ ἡ σελινουσία τε γῆ καὶ χία. διὸ καὶ τινὲς τῶν γυναικῶν ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐταῖς χρῶνται. πρὸς δὲ τῷ ξηραίνειν ἀδήκτως καὶ ῥύπτειν, οὔτε θερμότητος οὔτε ψύξεως ἐπιφανοῦς μετέχουσι. διὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιπολαίων ἑλκῶν χρήσιμοι, οἷα εἰσὶ τὰ πυρίκαυστα. τὰ δὲ πάνυ ἐμπλαστικὴν ἔχοντα τὴν οὐσίαν, οὐ ῥύπτει. κωλύει γὰρ τοῦτο ποιεῖν τὸ ἐχέκολλον.

Κιμωλία γῆ. η.

Μικτῆς οὖσα δυνάμεως, ἔχει μέντοι τινὰ καὶ ψυκτικὴν δύναμιν, καὶ ἀποκρουστικὴν. ἔχει δέ τι καὶ διαφορητικὴν βραχεῖαν. πλυθεῖσα δὲ ἀποτίθεται τὸ διαφορητικόν. παρὰ δὲ τὴν τῶν μιγνυμένων ὑγρῶν αὐτῇ φύσιν, ἐναργῶς ἐπιδείκνυται τῶν δυνάμεων ἑκατέραν. τοῖς μὲν γὰρ ἀποκρουομένοις καὶ ψύχουσι μιχθεῖσα, τὸν γεννώμενον ἐξ αὐτῆς πηλὸν, κἀκεῖνον ἐργάζεται, ψύχοντά τε καὶ ἀποκρουόμενον. τοῖς δὲ διαφορητικοῖς διαφοροῦντα καὶ αὐτόν. οὕτω μὲν οὖν καὶ τοῖς πυρικαύστοις ἁρμόττει μετ᾽ ὄξους φυραθεῖσα καὶ ἐπιχριομένη. μέμνησο γε μὴν τοῦτο κοινὸν εἶναι ἐπὶ πάσης τῆς γῆς τῆς κούφης. ἅπασαι γὰρ ὀνίνασι τὰ πυρίκαυστα παραχρῆμα καταχριόμεναι μετ᾽ ὀξυκράτου. κωλύουσαι, φλυκταινοῦσθαι.

Γῆ ἀμπελῖτις ἢ καὶ φαρμακῖτις λέγεται. θ.

Αμπελῖτις γῆ καὶ φαρμακῖτις λέγεται, ὅτι τε ἐναργεστέραν τῶν ἄλλων τὴν δύναμιν κέκτηται. καὶ ὅτι οἱ γεωργοὶ ἦρος εἰσβάλλοντος, καὶ διεύτες αὐτὴν, χρίουσι τὰς ῥίζας τῶν βλαστησάντων ἀμπέλων, πρὸς τὸ μὴ ἅπτεσθαι τούτων τὰ βλάπτοντα τὰς ἀμπέλους ζωΰφια. ἐκ δὲ τοῦ φθείρειν τὰς κνίπας, δηλοῖ ὅσον μέτεστι δυνάμεως φαρμακώδους αὐτῇ. τὸ δὲ ἄδηκτον τῶν ἄλλων καὶ παρηγορικὸν, οὐκ ἔχει. ξηραίνει δὲ μᾶλλον. διὸ καὶ μιγνυμένην αὐτὴν ἐν τοῖς φαρμάκοις, εὑρήσεις ἔνθα ξηρᾶναι τι καὶ διαφορῆσαι προσήκει.

Γῆ κρητικὴ ἢ κειταίεια. ι.

Η δὲ κρητικὴ γῆ παραπλησία πως ἐστὶ τῇ τε σαμίᾳ καὶ ταῖς ὁμοίαις. ἀλλ᾽ ἱκανῶς ἐστὶν ἀσθενὴς, πολὺ τὸ ἀβρῶδες ἔχουσα. διὸ καὶ τὸ ῥυπτικὸν ἄδηκτον μᾶλλον ἔχει, ᾧ καὶ τὸ ἀργύρειον ῥύπτει.

Περὶ τῆς κεκαυμένης γῆς ἁπάσης. ια.

Επειδὴ δέ τινες τῶν ἰατρῶν καλῶς ποιοῦντες καίουσι τὴν γῆν, ᾗ χρῶνται ἐπὶ τῶν ἀδήκτως ξηρανθῆναι δεομένων ἑλκῶν, γίνωσκε ὡς λεπτομερεστέρα γίνεται ἡ κεκαυμένη καὶ δριμυτέρα, ὡς εἰς τὴν διαφορητικὴν μεταπίπτειν δύναμιν. εἰ δὲ ἡ καυθεῖσα πλυθείη, τὸ μὲν δριμὺ καταλυποῦσα τῷ ὕδατι, τὸ δὲ ἐκ τῆς ὀπτήσεως λεπτομερὲς ἔχουσα, ξηραντικωτέρα γίνεται. διὸ τῆς ἀκαύστου γῆς ἁπάσης ἐπὶ τῶν ἑλκῶν οὔσης χρησίμης, ἔτι μᾶλλον μετὰ τὸ καυθῆναι πλυθεῖσα, πρὸς τὰ δυσεπούλωτα καὶ δυσκατούλωτα, χρήσιμος ἐστί.

Περὶ τῆς ἀρμενίας βώλου. ιβ.

Εδόθη ἡμῖν ἐν τῷ μεγάλῳ τούτῳ λοιμῷ, καὶ ἄλλη τις ἐξ ἀρμενίας τῆς ὁμόρου καππαδοκίας γῆ ξηραντικωτάτη τὴν δύναμιν ἔχουσα, τὴν χρόαν ὠχρά. λίθον δὲ αὐτὴν ὠνόμαζεν ὁ δοὺς. καὶ ἔστιν εὐλειωτος καθάπερ ἡ τίταιος καὶ ὁ σάμιος ἀστὴρ, οὐ μὴν ὁμοίως γε κούφη τῷ ἀστέρι. διὸ καὶ πεπύκνωται μᾶλλον αὐτοῦ καὶ ἧττον ἀβρώδης ἐστί. διὰ τοῦτο καὶ φαντασίαν ἀποτελεῖ τοῖς ἀμελέστερον ὁρῶσι λίθος εἶναι. ἄκρως δὲ ξηραίνει. ἐπί τε γὰρ δυσεντερικῶν καὶ τῶν κατὰ γαστέρα ῥευμάτων,

αἵματος τε πτύσεως καὶ ῥοῦ, καὶ προσέτι τῶν κατὰ τὸ στόμα σηπεδονωδῶν ἑλκῶν ἁρμόττει, καὶ μάλιστα τοὺς ἀπὸ κεφαλῆς εἰς θώρακα ῥευματιζομένους, ὀνίνησι μεγάλως. ὥστε καὶ τοὺς διὰ τοιαύτην αἰτίαν δυσπνοοῦντας, ἰσχυρῶς ὠφελεῖ. καὶ μὴν δὴ καὶ ὅσοι φθόῃ κάμνουσι, καὶ τούτους ὀνίνησι. ξηραίνει γὰρ οὕτω τὸ ἕλκος, ὡς μηκέτι βήττειν ἔτι. ἐφ᾽ ὧν δὲ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ πάθους ἀφυλακτότερον διαιτηθέντων, ὑποστροφὴ πάλιν τοῦ νοσήματος ἐγένετο, καὶ τούτους ὁ ἐκ τῆς ἀρμενίας βῶλος, ὠφέλησε. καὶ ἔτι μᾶλλον τοὺς δυσπνοοῦντας χρονίως. ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ τούτῳ λοιμῷ πάντες οἱ πιόντες τούτου, διὰ ταχέων ἐθεραπεύθησαν. ὅσους δὲ οὐδὲν ὤνησεν, ἀπέθανον πάντες, οὐδ᾽ ὑπ᾽ ἄλλου τινὸς ὠφεληθέντες. ᾧ καὶ δῆλον, ὅτι μόνους τοὺς ἀνιάτως ἔχοντας οὐκ ὠφέλησε. πίνεται δὲ μετ᾽ οἴνου λεπτοῦ τὴν σύστασιν, μετρίως κεκραμμένου, εἰ ἀπύρετος εἴη παντάπασιν, ὁ ἄνθρωπος, ἢ καὶ βραχὺ πυρέττοι, πάνυ δὲ ὑδαροῦς, εἰ πυρέττοι μειζόνως. οὐ μὴν οὐδὲ σφοδροὶ κατὰ τὴν θερμασίαν εἰσὶν οἱ λοιμώδεις πυρετοί. περὶ δὲ τῶν ξηρανθῆναι δεομένων ἑλκῶν, τί δεῖ καὶ λέγειν, πηλίκην δύναμιν ἔχει ἡ ἀρμενιακὴ βῶλος αὕτη. ὀνομάζεται δὲ τῇ μὲν ἐκείνων φωνῇ, ζαρνακά. κατὰ δὲ τὴν τῶν σύρων ζαρναχά. τὸ δὲ ὄρος ἐν ᾧ γεννᾶται, πόλεως ἐστὶν ὀνομαζομένης βαγανακά. ὁ δὲ ἀγρὸς ἐν ᾧ τὸ ὄρος ἐστὶ, ὀνομάζεται ἀγαράνου.

Λίθος αἱματίτης. ιγ΄.

Ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν χρόαν ὁμοιότητος, οὕτως ὀνόμασται. παρατριβόμενος γὰρ θυίαις ἢ ἀκόναις αἱματώδη χυλὸν ἀνίησι. τοσοῦτον δὲ τῆς ψύξεως μετέχει, ὅσον καὶ τῆς στύψεως. καὶ μόνος δι᾽ αὐτῷ ἐχρησάμην, τραχέων γεγονότων τῶν βλεφάρων, εἰ μὴ ἅμα φλεγμονῇ τοιαῦτα ᾖ γεγονότα, δι᾽ ᾠοῦ τὴν ἄνεσιν ποιούμενος, ἢ μᾶλλον τελέως ἀφεψήματι. εἰ δὲ χωρὶς φλεγμονῆς, δι᾽ ὕδατος. ἄρχου δὲ ἀεὶ ἀπὸ τοῦ μετρίως ὑγροῦ, διὰ μήλης ἐγχέων. ὅταν δὲ φέρῃ ὁ πάσχων, τὴν δύναμιν αὐτοῦ παχυτέραν ἐργάζου. καὶ τελευταῖον οὕτω παχὺ ποίει, ὡς διὰ μήλης πυρῆνος ὑπαλείφειν καθ᾽ ὑποβολὴν τὸ βλέφαρον, ἢ ἐκστρέψας παράτριβε. ὁ δ᾽ αὐτὸς οὗτος λίθος ὁμοίως ἐπ᾽ ἀκόνης παρατριβόμενος καὶ πινόμενος, αἵματος πτύσεσιν ἁρμόττει καὶ πᾶσιν ἕλκεσι. ξηρὸς δὲ λειωθεὶς, ὡς χνοώδης γενέσθαι, καταστέλλει τὰ ὑπερσαρκοῦντα. χρῆται μὲν οὖν οὐδεὶς αὐτῷ καθ᾽ αὑτόν. ἐγὼ δὲ ἐφ᾽ ὧν εἶπον ἐκ τῆς κατὰ τὴν γεῦσιν ποιότητος εὑρὼν τὴν δύναμιν, ἐχρησάμην, καὶ αὐτὰ δὲ τὰ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἕλκη συνουλοῖ αὐτὸς μόνος ἀποτριβόμενος, ὡς ὀλίγον ἔμπροσθεν εἶπον, ἤτοι ἐγχυματιζόμενος, ἢ ὑπαλειφόμενος. ἐβασάνισα γὰρ καὶ τοῦτο τῇ πείρᾳ.

Λίθος σχιστὸς, γαλακτίτης, μελιτίτης. ιδ΄.

Τῷ δὲ αἱματίτῃ λίθῳ, παραπλησίαν μὲν, ἀσθενεστέραν δὲ δύναμιν ὁ σχιστὸς καλούμενος, ἔχει. χροιὰν δὲ οὗτος φέρει ἀποτριβόμενος ἐπ᾽ ἀκόνης, ὠχράν. μετὰ δὲ τοῦτον, ὁ γαλακτίτης ἐστὶ, γάλακτος χροιὰν ἐν τῇ ἀνέσει φέρων. ὁ δὲ μελιτίτης, ἤδη τι καὶ θερμότητος μετέχει. ἀπὸ γὰρ τῆς κατὰ τὴν γεῦσιν ὁμοιότητος οὕτως ὠνόμασται. ἕκαστος οὖν αὐτῶν ἀποχωρῶν κατὰ βραχὺ ἀπὸ τῆς τοῦ αἱματίτου δυνάμεως, ἐπὶ μὲν ὀφθαλμῶν, ὁμοίως εἰς χρῆσιν ἄγεται. πραότερος δ᾽ ἐστί. ἀεὶ δὲ τὰ πραότερα φάρμακα, τοῖς μὲν ἔτι φλεγμαίνουσι μορίοις ἐστὶ προσηνέστερα, τοῖς δὲ ἀποφλεγμήνασιν ἀσθενέστερα, πρὸς τὸ τελέως ἐξυγιάσαι.

Κοινὴ διδασκαλία περὶ πάντων τῶν λίθων. ιε΄.

Κοινοῦ δὴ τοῦ ξηραίνειν ὑπάρχοντος ἅπασι τοῖς λίθοις, ὅσοι μὲν αὐτῶν ἢ εἰς χυλὸν λυθέντες, ἢ ἄλλως λειωθέντες, οὐδεμίαν ἐναργῆ κατὰ τὴν γεῦσιν ἔχουσι ποιότητα, τούτους μὲν ἡγητέον ἀσθενεστάτους εἶναι καὶ προσηνεστάτους καὶ ἀδηκτοτάτους. ὅσοι δὲ φαίνονται σαφῆ τινα ποιότητα κατὰ τὴν γεῦσιν ἐνδεικνύμενοι, τῆς ποιότητος ἀνάλογον ἔχειν τὴν ἰσχὺν, εἰ μὲν στύφοιεν, εἰς τὸ καταστεῖλαι καὶ σφίγξαι καὶ πιλῆσαι καὶ συναγαγεῖν, εἰ δὲ δάκνοιεν, εἰς τὸ θερμῆναί τε καὶ διαφορῆσαι καὶ τῆξαι. μέσοι δ᾽ αὐτῶν εἰσὶν οἱ ῥύπτοντες μόνον ἄνευ τοῦ στύφειν καὶ δάκνειν.

Λευκογραφὶς ἢ μόροξος. ιϛ΄.

Τῶν δὲ εἰς χυλὸν ἀναλυομένων, ἐστὶ καὶ ὁ κατ᾽ αἴγυπτον γεννώμενος λίθος, ᾧ χρῶνται στιλπνοῦντες τὰς ὀθόνας, ὃν τινὲς μόροξον, οἱ δὲ λευκογραφίδα καλοῦσιν. ὑπόχλωρος γὰρ φαινόμενος οὗτος εἰ παρατριβείη ἀκόνῃ, καὶ ἱματίῳ τραχυτέρῳ, λευκαίνει τὸν τόπον. ἔστι δὲ ἀποιότερος τῶν εἰρημένων, οὔτε στύψιν, οὔτε ῥύψιν, οὔτε δῆξιν ἐμφαίνων. ὅθεν τοῦτο μόνον ὑπάρχει αὐτῷ τὸ ξηραίνειν ἀδήκτως. καὶ διὰ τοῦτο κηρωτῇ μιγνύντες αὐτὸ εἰς ἐπούλωσιν ἑλκῶν ἐπὶ τῶν μαλακῶν σωμάτων χρῶνται. μιγνύουσι δὲ αὐτὸν καὶ ταῖς ὀφθαλμικαῖς δυνάμεσιν. ὅσῳ δὲ ἐστὶ μαλακώτερος τῶν εἰρημένων καὶ ἀποιότερος, τοσούτῳ μετριώτερος καὶ ἀνωδυνώτερος ὑπάρχει.

Γαλακτίτης. ιζ΄.

Καὶ οὗτος παραπλήσιον τῷ εἰρημένῳ χροιὰν ἔχων ὑπόχλωρον, γαλακτώδη χυλὸν ἀνίησιν. ἔστι δὲ λευκότερος τῆς λευκογραφίδος. πολυγάλους δὲ ποιεῖ τὰς γυναῖκας, ἐὰν λουσάμεναι πίωσιν, ἢ μεθ᾽ ὕδατος, ἢ μετὰ γλυκέος οἴνου τετριμμένον τὸν λίθον. μίγνυται δὲ καὶ ταῖς ὀφθαλμικαῖς

δυνάμεσι. φασὶ δὲ αὐτὸν περιαπτόμενον ἐν τῷ τραχήλῳ τῶν ὀδοντιώντων βρεφῶν, ἀταλαίπωρον ἔκφυσιν παρασκευάζειν.

Ἴασπις λίθος. ιη.

Ἁπάντων δὲ τῶν εἰρημένων λίθων ἰσχυροτέραν ἔχει τὴν δύναμιν, ὁ ἐκ τῆς αἰθιοπίας κομιζόμενος λίθος, ὑπόχλωρός πως, ἴασπις καλούμενος. ἀνιέμενος, δὲ γαλακτώδη χυλὸν ἀνίησι κατὰ τὴν χροιάν. στυπτικώτατος δέ ἐστι γευομένοις. καὶ διὰ τοῦτο μόνον εἰς τὸ καθαραι καὶ ῥίψαι τὰ χωρεῖς φλεγμονῆς ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις, ἁρμόζει. ἐξ ὧν εἰσὶ καὶ αἱ πρόσφατοι τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς οὐλῶν, ἃς λεπτύνειν πέφυκεν. ἀπορρύπτει δὲ καὶ τὰ μὴ πάνυ σκληρὰ τῶν πτερυγίων. ἰδιότητι δέ τινι ὥσπερ καὶ ἄλλα τινὰ ὁ χλωρὸς ἴασπις ὠφελεῖ, τόν δὲ στόμαχον καὶ τὸ τῆς γαστρὸς στόμα περιαπτόμενος. ἐντιθέασι δὲ καὶ δακτυλίοις αὐτὸν ἔνιοι, καθάπερ καὶ ὁ βασιλεὺς Νεχεψὼς ἔγραψε. τούτου μὲν οὖν τοῦ λίθου κἀγὼ πεῖραν ἱκανὴν ἔχω, καὶ ὅρμαθόν γε ποιήσας ἐκ λίθων τοιούτων ἐξῆπτον τοῦ τραχήλου σύμμετρον οὕτως, ὡς ψαύειν τοὺς λίθους τοῦ στόματος τῆς γαστρός. ἐφαίνοντο δὲ οὐδὲν ἧττον ὠφελοῦντες καὶ μὴ ἔχοντες τὴν γλυφὴν ἣν ὁ Νεχεψὼς ἔγραψε.

Τηκόλιθον ὃν συριακὸν καλοῦσιν. ιθ.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος λίθος ἰσχυρὸς τὴν δύναμιν ἐν τῇ συρίᾳ τῆς παλεστίνης γεννώμενος, λευκὸς μὲν τὴν χρόαν, εὔρυθμος δὲ κατὰ τὸ σχῆμα, γραμμὰς ἔχων, ὡς ἀπὸ τόρνου γεγονυίας. ὀνομάζεται δὲ ἰουδαϊκὸς καὶ τηκόλιθος. ἔστι δὲ τῶν ἐν νεφροῖς γεννωμένων λίθων θραυστικός, ἀνιέμενος ἐπ' ἀκόνης καὶ ποτιζόμενος δι' ὕδατος θερμοῦ. ἐπὶ δὲ τῶν ἐν κύστει λίθων οὐδὲν ἰσχυρὸν δρᾷ. ὁ δὲ νεχεψὼς φησί, τρίψας τὸν τηκόλιθον μεθ' ὕδατος, καὶ ποιήσας γλοιοῦ λεπτοῦ τὸ πάχος, καὶ ἀποξυρήσας τὰς τρίχας τὰς περὶ τὴν κύστιν, καὶ τὸ αἰδοῖον, κατάχριε, καὶ τήκει τὸν λίθον τὸν ἐν τῇ κύστει. διὸ δὴ χαῖρε θάλασσα ἀράβων, φέρουσα τμημάτων ἄκος εὕρημα τηκόλιθον. μετὰ μυρσίνου δὲ ἐλαίου ἀνεθεὶς τοῖς ποδαγρικοῖς ἐπαρκεῖ ἐπιχριόμενος.

Πυρίτης. κ.

Ἔστι δὲ τῶν ἰσχυρὸν ἐχόντων τὴν δύναμιν ἐστὶ καὶ ὁ πυρίτης ὀνομαζόμενος, ἐοικὼς ἀργύρῳ κατὰ τὴν χρόαν, ᾧ χρώμεθα μιγνύντες ἐμπλάστρῳ διαφορητικῇ. προσεμβάλλεται δὲ αὐτῇ, καὶ ὁ χιτός. ὑπὸ τούτου τοῦ φαρμάκου καὶ πῦον μὲν πολλάκις, ἀλλὰ καὶ θρομβώδεις συστάσεις ἐν ταῖς μεταξὺ χώραις τῶν μυῶν γενόμεναι, διεφορήθησαν. δεῖ δὲ λειοτάτους τοὺς εἰς χρῆσιν ἀγομένους λίθους πάντας οὕτω σφόδρα ποιῆσαι παραπλησίως τοῖς εἰς τὰς ὀφθαλμικὰς δυνάμεις μιγνυμένοις.

Λίθος Φρύγιος. κα.

Φρύγιος λίθος ξηραίνει ἰσχυρῶς, ἔχων τι καὶ στύψεως ἅμα καὶ δήξεως, ὅθεν καὶ ἀποκρούεται, καὶ διαφορεῖ. ἀεὶ δ' αὐτῷ κεκαυμένῳ κέχρημαι, πρὸς μὲν τὰ σηπεδονώδη τῶν ἑλκῶν, ἢ αὐτῷ καθ' αὐτῷ ἢ δι' ὄξους, ἢ ὀξυκράτου, ἢ οἰνομέλιτος. πρὸς δὲ ὀφθαλμοὺς ξηρὸν ποιῶν φάρμακον, περὶ οὗ ἐν τῷ περὶ τῆς συνθέσεως τῶν φαρμάκων ῥηθήσεται τόπῳ.

Λίθος ἀγήρατος. κβ.

Καὶ ὁ ἀγήρατος λίθος, ᾧ οἱ σκυτοτόμοι χρῶνται, ὠφελεῖ ἐναργῶς γαργαρεῶνας φλεγμαίνοντας.

Λίθος ἄσιος καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ. κγ.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος λίθος γεννώμενος ἐν ἄσῳ, ὃν δὴ διὰ τοῦτο καλοῦσιν ἄσιον, πωροειδὴς κατά τε τὴν χρόαν καὶ τὴν σύστασιν, εὔθρυπτός τε καὶ χαῦνος. ἐπιφέρεται δέ τι αὐτῷ παραπλήσιον ἀλεύρῳ λεπτοτάτῳ προσιζάνοντι τοῖς τοίχοις διαπτομένων τῶν ἀλεύρων. καὶ καλοῦσι πετραίας ἀσίας ἄνθος. ἔστι δὲ λεπτομερές, ὡς τὰς πλαδαρὰς σάρκας ἐκτήκειν καὶ ταριχεύειν χωρεῖς δήξεως ἰσχυρᾶς. ἔχει δέ τι καὶ ἁλμυρὸν ἐν τῇ γεύσει ὡς εἰκάσαι τὴν γένεσιν ἴσχειν αὐτὸ τὴν ἁλμυράν, δρόσου τινὸς ἐκ τῆς θαλάσσης ἐφιζανούσης τῇ πέτρᾳ, κἄπειτα ξηραινομένης ὑπὸ τοῦ ἡλίου. ὁμοίαν δὲ τῷ ἄνθει τὴν δύναμιν ἐστὶ, καὶ ἡ πέτρα καθ' ἧς γεννᾶται, τῷ δὲ σφοδρῷ τῆς ἐνεργείας, ἀπολείπεται αὐτοῦ.

Γαγάτης. κδ.

Ἔστι δέ τις καὶ ἄλλος λίθος μέλας τὴν χρόαν, ὃς ὅταν ὁμιλήσῃ τῷ πυρί, παραπλησίαν ὀσμὴν τῇ ἀσφάλτῳ ποιεῖ, ὅν φασὶν ἐν λυκίᾳ εὑρίσκεσθαι κατὰ ποταμὸν ὀνομαζόμενον γάγην. ὅθεν καὶ γαγάτην ὀνομάζουσιν αὐτόν. πλακώδεις δὲ λίθους μέλανας ἀσθενῆ φλόγα γεννῶντας, εἰ κατὰ πυρὸς ἐπιτεθεῖεν. ἐκόμισα ἐκ τῆς κοίλης συρίας, πλησίον τῆς ἱερικοῦ ἐν τόπῳ γεννωμένους τῷ περιέχοντι, τὴν νεκρὰν θάλατταν ὀνομαζομένην ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς αὐτῆς μέρεσιν ἔνθα καὶ ἡ ἄσφαλτος γίνεται. ὅθεν καὶ τὴν ὀσμὴν τοιαύτην κέκτηνται. ἐχρησάμην δὲ αὐτοῖς εἰς ἐμφυσήματα χρόνια κατὰ γόνυ γενόμενα δυσθεράπευτα, μιγνὺς ταῖς πρὸς τοῦτο τὸ σύμπτωμα πεπειραμέναις δυνάμεσι. καὶ σαφῶς ἔδοξεν ἡμῖν ἐναργεστάτην αὐτὸ πεποιηκέναι τὴν δύναμιν. ἔμιξα δὲ αὐτῷ καὶ τῆς βαρβάρου καλουμένης. καὶ σαφῶς ἐγένετο ξηραντικώτερον τὸ φάρμακον, ὡς καὶ κόλπους προστέλλειν, οὐ μόνον ἔναιμα τραύματα κολλᾶν, ἐφ' ὧν ἡρμοκέναι ἡ βάρβαρος μάλιστα πεπίστευται.

φασὶ δὲ τὸν γαγάτην ἀφεψόμενον ὕδατι, καὶ πινομένου τοῦ ὕδατος, ἕλμινθας ἐκτινάσσειν. περιαπτόμενον δὲ κεφαλαλγίας παύειν χρονίας. εἶναι δὲ καὶ ὠκυτόκιον ἐπὶ τῶν δυστοκουσῶν γυναικῶν κατεχόμενον τῇ χειρὶ τῆς τικτούσης.

Μαγνῆτις λίθος. κε.

Η δὲ μαγνῆτις καλουμένη λίθος καὶ ἡρακλεία, παραπλησίαν τὴν δύναμιν ἔχει τῷ αἱματίτῃ. μετέχει δὲ καὶ ἑλκτικῆς δυνάμεως. φασὶ δὲ ὡς κατεχομένη τῇ χειρὶ τῶν χειραγρικῶν καὶ ποδαγρικῶν ἀνωδύνους αὐτοὺς ἐργάζεται. ἴσως δὲ καὶ σπασμοὺς βοηθεῖ.

Σμυρὶς, κίσσηρις, ὄστρακα κλιβάνου, καὶ τὰ ἄλλα. κς.

Ρυπτικῆς ἐστι δυνάμεως ἡ σμυρίς. καθαροὺς γοῦν τοὺς ὀδόντας ἐργάζεται τῶν σμηχομένων αὐτοὺς
10 αὐτῇ, ὡς ἐπειράθημεν. καὶ ἡ κίσσηρις ῥυπτικῆς ἐστι δυνάμεως, ὡς ἡ σμυρίς. καὶ τὸ τῶν κεραμίδων ὄστρακον τῆς αὐτῆς ἐστι δυνάμεως, καὶ μᾶλλον τὸ ἐκ τῶν κλιβάνων. ἀλλ' ἥγε σμυρὶς ἔχει τι δριμὺ. καὶ διὰ τοῦτο μίγνυται καυστικαῖς καὶ ξηραντικαῖς δυνάμεσι καὶ ταῖς θεραπευούσαις οὖλα πλαδαρά. καὶ ἡ κίσσηρις δὲ, ῥυπτικῆς ἐστι δυνάμεως. λαμπρύνει δὲ τοὺς ὀδόντας σμηχομένη, οὐ τῷ ῥύπτειν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ τραχύτητι. καυθεῖσα δὲ ἡ κίσσηρις, οὐκ ἀπολείπεται σμύριδος εἰς τὰς αὐτὰς χρείας. πλυθεῖσα δὲ μετὰ τὴν καῦσιν, κάλλιστα σαρκοῖ τὰ κοῖλα τῶν ἑλκῶν. τὸ δὲ ἐκ τῶν κλιβάνων ὄστρακον σὺν τῷ ῥύπτειν καὶ ξηραντικῆς ἐστι δυνάμεως. διὸ καὶ τῶν ἐμπλάστρων ἣν ὀνομάζουσιν ἐφαισίτειαν καὶ μάγον διὰ τούτου σκευαζομένη, κάλλιστον ἐστι ἐπουλωτικὸν φάρμακον.

Λίθοι οἱ ἐν τοῖς σπόγγοις. κζ.

Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ ἐν τοῖς σπόγγοις εὑρισκόμενοι λίθοι, ῥυπτικῆς δυνάμεως, οὐ μὴν οὕτως ἰσχυρᾶς, ὥστε
20 τοὺς ἐν κύστει λίθους θρύπτειν. τοὺς δὲ ἐν νεφροῖς ὄντας θρύπτουσι.

Ναξίας ἀκόνης ἀπότριμμα. κη.

Τό γε μὴν τῆς ναξίας ἀκόνης ἀπότριμμα ψυκτικῆς δυνάμεως ἐστι, ὡς καὶ ποδαγρικοὺς ὠφελεῖ, μετὰ ῥοδίνης κηρωτῆς προσαγόμενον.

Ὀφίτης λίθος. κθ.

Ο δὲ ὀφίτης καλούμενος λίθος, ῥυπτικῆς τε καὶ θρυπτικῆς γίνεται δυνάμεως. πινόμενος δὲ μετ' οἴνου λευκοῦ καὶ λεπτοῦ, τοὺς ἐν κύστει λίθους θρύπτει. ὠφελεῖ δὲ καὶ τοὺς ἐχιοδήκτους περιαπτόμενος.

Ἰουδαΐτης λίθος καὶ ἰνδικός. λ.

Ο δὲ ἰουδαΐτης καὶ ὁ ἰνδικὸς, καὶ τὰς αἱμοῤῥοΐδας ἀναξηραίνουσι, περιαπτόμενοι δεξιῷ μηρῷ, ὡς καὶ ἡμεῖς ἐπειράθημεν. ὁ δὲ διογένης ἐν τῷ περὶ λίθων οὕτω φησίν. ἰουδαΐτης λίθος ὑπόχλωρος μέν ἐστι καὶ πρὸς τὸ μέλαν ἀπεστραμμένος ὑποδιαπεποικιλμένος χροιαῖς ἑτέραις ὡς ποικίλος εἶναι.
30 δύναμιν δὲ ἔχει ἀναξηραίνουσαν αἱμοῤῥοΐδας, ἀπηρτημένος τοῦ δεξιοῦ μηροῦ τοῦ κάμνοντος. δοκιμασία δὲ ὅτι ἀληθὴς αὐτός ἐστι ἔχων αὐτὸν μετὰ χεῖρας, χρῖε μέλιτι τὰς χεῖρας καὶ οὐ προσάγουσι σοι τὸν λίθον φθείροντι μυῖαι. ὁ δὲ ἰνδικὸς τὴν μὲν χρόαν ἐστὶν ὑπόπυρος. ἀνίησι δὲ τριβόμενος πορφυροειδῆ χυλόν. οὔτε πυκνός ἐστι, οὔτε καρτερός. καὶ δύναται μετ' οἴνου πινόμενος ἀκράτου, αἱμοπτοϊκοὺς ὠφελεῖν. ὁ δὲ ἔκλευκος καὶ σποδίζων κατὰ τὴν φαντασίαν, καὶ τὰς ἄλλας ἴστησιν αἱμοῤῥαγίας.

Ὕαλος. λα.

Υαλος λειοτάτη πινομένη δι' οἴνου λεπτοῦ καὶ λευκοῦ τοὺς ἐν κύστει λίθους θρύπτει ἱκανῶς.

Λίθος ἀετίτης. λβ.

Αετίτης λίθος, ὁ ἐν τῷ κινεῖσθαι ἦχον ἀποτελῶν, ὡς ἑτέρου ἔγκυμον λίθου ὑπάρχων κατοχικὸν ἐμβρύων ἐστὶ ὅταν ὀλισθηραὶ ὦσιν αἱ μῆτραι περιαπτόμενος ἀριστερῷ βραχίονι. ἐν δὲ τῷ
40 καιρῷ τῆς ἀποτέξεως ἀφαιρετέος ἐκ τοῦ βραχίονος, περιαπτέος τῷ μηρῷ, καὶ ἐκτὸς ὀδύνης τέξεται. ἔστι δὲ κλεπτέλεγχος εἰ ἐπιθείη τις αὐτὸν, εἰς τὸν προσφερόμενον ἄρτον. ὁ γὰρ κλέψας, οὐκ ἂν δυνηθείη καταπιεῖν τὰ μασηθέντα. φασὶ δὲ ὅτι καὶ συνεψόμενος ὁ ἀετίτης τοῖς ἐδέσμασι κλεπτέλεγχος γίνεται. οὐ γὰρ δυνήσεται ὁ κλέψας καταπιεῖν τὰ σὺν αὐτῷ ἑψόμενα. λειωθεὶς δὲ καὶ ἀναλαμβανόμενος κηρωτῇ σκευασθείσῃ διὰ κυπρίνου ἐλαίου, ἢ γλευκίνου, ἢ τινὸς τῶν ἑτέρων θερμαινόντων, ὀνίνησι μεγάλως τοὺς ἀρθριτικούς, καὶ παραλυτικούς.

Ἀλαβανδικὸς λίθος ἢ ἀλαβανδηνόν. λγ.

Τῷ μὲν χρώματι οὗτος ἐστὶ ὑπομελανίζων μετὰ τοῦ πυῤῥοῦ. διαυγάζει δὲ ὡς πρὸς διαφύσεις ἔχων, ἢ ῥαγάδας. οὗτος λεῖος τριβόμενος μελαίνει τὴν ἐπιφάνειαν τῶν λευκῶν τριχῶν.

50 Γαγάτης. λδ.

Θαυμάσιος λίθος πυρὶ προσαγόμενος, καὶ ἀναπτόμενος. ἔπειτα σβεννύμενος οἴνῳ, ὁ οἶνος καρδιακοῖς δίδοται εἰς ποτόν. αὐτίκα γὰρ παύονται καρδιαλγοῦντες, τοῦ τε ἱδρῶτος σταλέντος, καὶ διεγερθέντων τῶν σφυγμῶν. ἄλλοι δὲ χνοώδη ποιήσαντες τὸν γαγάτην λίθον ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας μετ' οἴνου δεδώκασι κωλικοῖς, καὶ τέλεον ἀπηλλάγησαν τοῦ πάθους. ἡ μετρικὴ δόσις δραχμὴ α. ἐξ αὐτοῦ δὲ καπνίζοντες τὸ ποτήριον ἔνθα ἐδίδου μετ' οἴνου ποτίζοντες. καὶ γὰρ ἡ ἄσφαλτος πινομένη τὸ αὐτὸ

ποιεῖ

ποιεῖ ἀπαραβάτως. διώκει δὲ θηρία θυμιώμενος. καὶ ἔμμηνα ἄγει καὶ τὰ δεύτερα. ἐλέγχει δὲ καὶ τὰς ἐπιληψίας. λύει δὲ καὶ χοιράδας λεῖος μιγνύμενος τοῖς ἐπιτηδείοις φαρμάκοις. θεραπεύει δὲ καὶ τὰς περὶ τὴν δακτυλίων διαθέσεις λειότατος γινόμενος. καὶ ἀφεψηθεὶς ὀμφακίνου χυλῷ εἰς τὸ τρίτον. δύναται δὲ οὕτω καὶ τὰ ἄλλα πάντα ῥεύματα τοῦ σώματος ἀναστεῖλαι.

Ἤλεκτρον, ἢ σούχινον, ἢ λυγγούριον. λε.

Γινόμενον ἰᾶται δυσεντερίας, καὶ στομαχικοὺς ὠφελεῖ. καὶ ὁ χρυσήλεκτρος δὲ πινόμενος σὺν μαστίχῃ, ἀλγήματα στομάχου ἰᾶται.

Ἴασπις ὁ ὑπόχλωρος. λς.

Περιαπτόμενος ἀλγήματα στομάχου παύει. καὶ παραλύσεων, καὶ ὀδυνῶν ἐστὶ παυστικός. ὁ δὲ καπνίας ὀνομαζόμενος ἴασπις ὁ χλωρός, τεθολωμένην σφόδρα ἔχων τὴν χρόαν, φυλακτήριον ἐστὶ μέγα γυναικῶν δυστοκουσῶν. καὶ ὑδερικοῖς ἐπαρκεῖ περιαπτόμενον. καὶ θαύματα μέγιστα τηρεῖ ἀφλέγμαντα. καὶ ἀνωδύνους τοὺς θαυματιζομένους ποιεῖ ὑπεραπτόμενος.

Ἰασπαχάτης. λζ.

Ἡ τῆς σμαραγδιζούσης ἐστὶ ἰάσπιδος καὶ τοῦ ἀχάτου. δύναμιν δὲ ἔχει δεινῶς παρηγορητικήν, καὶ ὑδρωπικοῖς βοηθεῖ, καὶ ἡπατικοῖς, καὶ περιπνευμονικοῖς, καὶ πλευριτικοῖς πινόμενος. καὶ τὸ σῶμα εὐαισθὲς ποιεῖ.

Σάπφειρος λίθος. λη.

Μετὰ γάλακτος τεθεὶς λεῖος, ἰᾶται τὰς ἐντὸς ἑλκώσεις πάσας, καὶ ἱδρῶτας παύει. τὰς δὲ ἐκτὸς ἑλκώσεις πάσας ἰᾶται μετὰ γάλακτος ἐπιχρισθείς, τὰς δὲ ἐν τῇ γλώσσῃ διακοπὰς λεῖος ξηρὸς ἐπιπασσόμενος, ἰᾶται. καθόλου γὰρ ξηραντικὸς τὴν δύναμιν ἐστί.

Σμάραγδος λίθος. λθ.

Ὀπτηθεῖσα καὶ λεία μετὰ μέλιτος ἀττικοῦ μιγνυμένη, ἀμβλυωπίας ἰᾶται. μεθ' ὕδατος δὲ καὶ κόμεως καταχριομένη τοῖς ἐλεφαντιῶσιν ὠφελιμωτάτη ἐστί. πινομένη δὲ μεθ' ὕδατος ἀνασκευάζει τὸ πάθος, αἷμά τε ἐπέχει περιαπτομένη, ὁπόθεν ἂν τύχῃ φερόμενον.

Περὶ μεταλλικῶν καὶ τῶν ἐξ ὕδατος γινομένων. μ.

Μεταλλικὰ προσαγορεύειν ἔθος ἐστὶ τοῖς ἰατροῖς, ὧν ἡ γένεσις ἐν τοῖς μετάλλοις ἐστὶν, ἤτοι αὐτοφυῆ, ἢ διὰ καμίνου γιγνόμενα. καὶ τρίτα ἐπ' αὐτοῖς ἐστὶ, ὅσα πάλιν ἐκ τούτων αὐτῶν οἱ ἄνθρωποι σκευάζουσιν. οἷον ψιμμύθιον, ἰόν, σάνδυκα, καὶ τὰ ὅμοια. ἐφεξῆς οὖν ὑπὲρ ἁπάντων κατὰ τὴν τῶν γραμμάτων τάξιν εἰρήσεται.

Ἄσβεστος. μα.

Ἄσβεστος δριμύτατός ἐστι καὶ θερμαντικώτερος. διὸ μίγνυται τοῖς ἀμβλύνουσι τὴν δύναμιν αὐτοῦ. καὶ οὕτω γίνεται πολύχρηστος, ταῖς θερμανθῆναι δεομέναις διαθέσεσιν ἔξωθεν προσαγόμενος.

Ἀλκυόνια. μβ.

Ῥύπτει μὲν πάντα, καὶ διαφορεῖ δριμεῖαν ἔχοντα ποιότητα παρὰ τὸ μᾶλλον, καὶ ἧττον. τὸ δὲ τραχὺ καλούμενον τὴν μὲν ἐκτὸς ἐπιφάνειαν λείαν κέκτηται. τὴν δὲ ἐντὸς οὐσίαν ἔχει τραχεῖαν. ἔστι δὲ θερμότατον ἁπάντων ἀλκυονίων, ὡς καὶ τρίχας ἀποκαίειν δύνασθαι. διὸ πρὸς λέπρας, ἀλφούς, ψώρας, καὶ λειχῆνας τοῖς ἄλλοις ἠπιωτέροις οὖσι χρώμεθα. τὸ γὰρ τραχὺ ἀλκυόνιον οὐ μόνον ἀποῤῥύπτει τὴν ἐπιφάνειαν, ἀλλὰ καὶ ἀποδέρει, καὶ ἑλκοῖ. τὸ δὲ μιλήσιον λεγόμενον σκώληκι ἐοικὸς τὸ σχῆμα, πορφυρίζον τῇ χρόᾳ, καὶ συστάσει μαλακὸν λεπτότατον πάντων ἐστί. διὸ καὶ καυθὲν ἀλωπεκίας ἰᾶται μετ' οἴνου κιρροῦ, καὶ λεπτοῦ χριόμενον.

Ἅλες. μγ.

Ἅλες εἰσὶ μὲν ἐκ τῆς αὐτῆς κατὰ γένος δυνάμεως, οἵ τε ὀρυκτοὶ, καὶ οἱ θαλάττιοι. διαφέρουσι δὲ τῷ μᾶλλον τε καὶ ἧττον πεπιλῆσθαι τὴν οὐσίαν τῶν ἐκ τῆς γῆς ἁλῶν. διὸ καὶ τὸ παχυμερές τε, καὶ στῦφον ἐν τούτοις μᾶλλον. κάλλιστοι δὲ ἐν τοῖς ὀρυκτοῖς εἰσὶν οἱ ἀμμωνιακοὶ ἅλες, καὶ οἱ καππαδοκικοί. τοῖς δὲ θαλαττίοις ὁμοειδεῖς εἰσι, καὶ οἱ κατὰ λίμνας τινὰς γινόμενοι. πᾶσι γε μὴν κοινὸν θερμαίνειν, διαφορεῖν, στύφειν, ξηραίνειν, συνάγειν, καὶ πιλεῖν τὴν οὐσίαν τῶν αὐτοῖς ὁμιλούντων σωμάτων. ὅσον μὲν γὰρ ὑπάρχει ἐν τοῖς σώμασιν ὑγρὸν περιττὸν ἐκβόσκονται, τὸ δὲ ὑπόλοιπον τῆς στερεᾶς οὐσίας συνάγουσι τῇ στύψει. διὸ καὶ ταριχεύουσι, καὶ ἄσηπτα φυλάττουσι, τὰ δι' ὑγρότητα περιττωματικὴν σήπεσθαι πεφυκότα.

Ἅλες κεκαυμένοι. μδ.

Τὸ μὲν διαφορητικὸν μᾶλλον ἔχουσι τῶν ἀκαύστων, εἰς ὅσον καὶ λεπτομερέστεροι αὐτῶν γίνεται τὸ σῶμα ἐκ τῆς καύσεως. οὐ μὴν ὁμοίως τοῖς ἀκαύστοις, συνάγειν τε καὶ πιλεῖν τὴν στερεὰν οὐσίαν ἔτι δύνανται.

Ἁλὸς ἄνθος. με.

Ἔστι μὲν ὑγρόν, τῇ συστάσει τῇ χρόᾳ δὲ κροκίζον, λεπτομερέστερον δέ ἐστι, καὶ τῶν ἁλῶν κεκαυμένων δριμύτερον τῇ ποιότητι, καὶ διαφορητικὸν ἱκανῶς τῇ δυνάμει. συνάγεται δὲ ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν. ἐστὶ γὰρ ὥσπερ ἄνθος ἐφιστάμενον τοῖς τοιούτοις ὕδασιν.

Ἁλὸς ἄχνη. μς.

Ἀφρώδης ἐστὶ ἐπάνθισμα τῶν ἁλῶν ταῖς πλησίον πέτραις ἐφιστάμενον. λεπτομερεστέρας δὲ πολλῷ φύσεως ὑπάρχει αὐτῶν τῶν ἁλῶν. ὥστε καὶ λεπτύνειν, καὶ διαφορεῖν πολλῷ μᾶλλον αὐτῶν δύναται. τὸ δὲ ὑπόλοιπον τῆς οὐσίας συνάγει, καθάπερ οἱ ἅλες.

Ἀρμενιακὸν τὸ τῶν ζωγράφων. μζ.

Α ρμενιακὸν ᾧ οἱ ζωγράφοι χρῶνται κομίζεται ἐκ τῆς ἀρμενίας, ὅθεν καὶ ἡ ἀρμενιακὴ βῶλος,
περὶ ἧς προείρηται. δύναμιν δὲ ἔχει τὸ ἀρμενιακὸν ῥυπτικὴν ἅμα βραχείᾳ δριμύτητι, καὶ στύψει
βραχυτάτῃ. μίγνυται τοιγαροῦν ὡς τοιοῦτον ὑπάρχον, ταῖς ὀφθαλμικαῖς δυνάμεσι. καὶ αὐτὸ δὲ
καθ' αὑτὸ λειώσαντες, καὶ χνοῶδες ἐργασάμενοι χρῶνται ξηρῷ πρὸς αὔξησιν τῶν ἐν τοῖς βλε-
φάροις τριχῶν, ὅταν ὑπὸ δριμύτητός τινος χυμῶν, τινὲς μὲν ἐκπίπτουσιν αὐτῶν, τινὲς δὲ ἀναυ-
ξεῖς ἢ ἄτροφοι γίνονται. τὰς γὰρ δριμύτητας ταύτας ἐκδαπανῆσαν, εἰς τὴν κατὰ φύσιν εὐεξίαν
ἐπανάγει τὸ μόριον. τῆς γὰρ μοχθηρᾶς ὑγρότητος δαπανωμένης, ἡ φύσις ἐπὶ τὰς ἰδίας ἐνεργείας
ἀφικνεῖται τῶν αὐτῇ ἐμποδιζόντων οὐκέτι ὄντων. ὁ δὲ νεχεψὼς οὕτω περὶ αὐτοῦ φησιν, ἀρμένιον ᾧ
10 χρῶνται οἱ ζωγράφοι, τοῦτο λαβὼν ὁλκῆς τὸ δωδέκατον δίδου τοῖς μελαγχολικοῖς, καὶ τοῖς πά-
χος ἔχουσιν ἐν τῷ αἵματι. δίδοται δὲ καὶ τοῖς παιδίοις τοῖς ὑπὸ τοῦ θώρακος ἐνοχλουμένοις. ἀνεμοῦσι
γάρ, ἐπειδήπερ ἐμετικόν ἐστι. δίδοται δὲ καὶ τοῖς ὑπὸ τῆς ἱερᾶς νόσου ὀχλουμένοις καὶ τοῖς φαινομένοις
τούτῳ τῷ τρόπῳ. λαβὼν κενταυρείου δεσμίδια χειροπληθῆ τρία ἕψε μεθ' ὕδατος θαλαττίου κοτυ-
λῶν τριῶν ἕως λειφθῇ κοτύλη μία. καὶ διηθήσας λείου σὺν τῷ ἀφεψήματι ἀρμουθίου λίθου τοῦ
λεγομένου ὑπὸ ἑλλήνων ἀρμενίου, ᾧ οἱ ζωγράφοι χρῶνται. ὅσον ὁλκῆς τρίτον δίδου θαρρῶν. ἔστι γὰρ
ἀκίνδυνον. χρὴ οὖν εἰδέναι ὡς πάντως ἀνεμεῖται τὸ ἀρμένιον, μηδὲν ἄξιον λόγου ἀναφέρον, καὶ κά-
τωθεν ἐλάχιστον φέρει ἐν πλείσταις καθέδραις κατὰ βραχύ.

Ἀρσενικόν. μη.

Κ αυστικῆς ἐστι δυνάμεως ἄκαυστόν τε καὶ κεκαυμένον. εὔδηλον δὲ ὅτι λεπτομερέστερον γίνεται καυθέν.

Ἄσφαλτος. μθ.

20 Ἔν τι καὶ τοῦτό ἐστι τῶν ἐν ὕδατι γινομένων θαλαττίων, ἢ ἄλλων τινὶ τῶν ὁμοίων θαλάττῃ. καλ-
λίστη δὲ ἄσφαλτος ἡ ἐν τῇ νεκρᾷ θαλάττῃ κατὰ τὴν ἱεριχὼ γινομένη. δύναμις δὲ ἁπάσης ἀσφάλτου
ξηραντική τε ἐστὶ, καὶ θερμαντικὴ, κατὰ τὴν δευτέραν που τάξιν. εἰκότως οὖν πρὸς τὰς κολλήσεις
τῶν ἐναίμων τραυμάτων αὐτῇ χρῶνται καὶ πρὸς τὰ ἄλλα ὅσα ξηρανθῆναι δεῖται μετὰ τοῦ θερ-
μαίνεσθαι μετρίως. διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν τεινεσμωδῶν προθυμιῶν, ἐφ' ὧν φλέγμα γλίσχρον
ἐμπέπλασται δυσαποσπάστως χρώμεθα ὑποθυμιῶντες, καὶ ἐπὶ δυσεντερικῶν τῶν ἐκ τῆς
τοιαύτης αἰτίας ἑλκωθέντων τὸ ἔντερον. πινομένη δὲ ἡ ἄσφαλτος ὅσον καρύου ποντικοῦ τὸ μέγε-
θος, ἢ κυάμου λεία μετ' οἴνου τοὺς συγκοπτομένους καρδιαλγικοὺς ὀνίνησι μεγάλως παραχρῆμα. μά-
λιστα δὲ ποιεῖ ἐπὶ γυναικῶν, καὶ παιδίων, καὶ τῶν μαλακῶν σωμάτων. ἀπολύει δὲ καὶ τεταρταΐ-
ζοντας τάχιον ὁμοίως διδομένη. πεπείραται δὲ πινομένη μεθ' ὕδατος ἐπὶ τῶν ὑπὸ λυσσῶντος
30 κυνὸς δεδηγμένων. προφυλάττει γὰρ αὐτοὺς μὴ ἐμπεσεῖν τῷ ὑδροφοβικῷ πάθει, καὶ τοὺς ἤδη πε-
πτωκότας ἀνασώζει.

Ἀφρόνιτρον, καὶ νίτρου ἀφρός. ν.

Δ ιαφέρουσιν ἀλλήλων, ὅτι ὁ μὲν τοῦ νίτρου ἀφρὸς ξηραντικώτερόν ἐστι φάρμακον ἀλεύρῳ πυρίνῳ πα-
ραπλήσιος εἰς τὸ ὀφθῆναι. καὶ γὰρ καὶ λευκός ἐστιν. ἀφρόνιτρον δὲ οὐκ ἀλευρῶδες, οὐδὲ διαλελυμένον,
ἀλλὰ πεπηγός ἐστι. ἁλῶν δὲ διαφέρει ἀφρόνιτρον καθόσον ἐνα μόνον τὸν ἐπικρατοῦντα χυμὸν ἐν αὐτῷ
ἐναργῶς ἐστιν ἰδεῖν τὸν πικρὸν, διαφορητικὴν μὲν ἔχοντα δύναμιν, συνακτικὴν δὲ οὐκ ἔχοντα κα-
θάπερ οἱ ἅλες. ῥυπτικὴν μὲν οὖν ἔχει τὴν δύναμιν τὸ ἀφρόνιτρον, ὡς μὴ μόνον ἀπορρύψαι τὸν ῥύπον,
ἀλλὰ καὶ κνησμὸν ἰᾶσθαι. ὁ δὲ ἀφρὸς τοῦ νίτρου τῆς αὐτῆς μὲν ἐστὶ δυνάμεως, λεπτομερέστερος δέ.

Γύψος. να.

Σ ὺν τῷ ξηραίνειν προσείληφε καὶ ἐμπλαστικῆς δυνάμεως. λιθοῦται γὰρ βραχεῖσα. διὸ καὶ μιγνυ-
40 μένη σὺν τῷ χνοώδει τοῦ πυρίνου ἀλεύρου τῷ εὑρισκομένῳ ἐν τοῖς τοίχοις κατὰ τοὺς μυλῶνας, καὶ
δευομένη ὠοῦ τῷ λευκῷ καὶ ἀναλαμβανομένη θριξὶ λαγώαις, στέλλει τὰς αἱμορραγίας γενναίως.

Διφρυγές. νβ.

Μ ικτῆς ἐστι δυνάμεως στυφούσης μετὰ δριμύτητος. διὸ καὶ τῶν κακοήθων ἑλκῶν ἀγαθόν ἐστι φάρ-
μακον. πρός τε τὰ ἐν τῷ στόματι σηπεδονώδη τῶν ἑλκῶν αὐτό τε καθ' αὑτὸ μετὰ μέλιτος ἀπεφθο-
μένου. καὶ πρὸς συνάγχην δὲ μάλιστα ὅταν ἤδη φθάσῃ διὰ τῶν στυφόντων ἀναστελλόμενον τὸ ἐπιρρέον,
καὶ γαργαρεῶνα ἀποτέμνων, αὐτῷ μόνῳ παραχρῆμά τε καὶ μέχρι συνουλώσεως ἐχρησάμην
πολλάκις ἐσφιγμένην ἀκριβῶς οὐλὴν ἐργαζομένῳ ἐν πᾶσι τοῖς ἕλκεσι.

Διαφανὲς ἤτοι πεκλάειον. νγ.

Δ ιαφανὲς ἤτοι πεκλάειον τὸ καλούμενον κεκαυμένον λειότατον ἐμπασσόμενον τοῖς συριγγώδεσιν ἕλ-
50 κεσι σαρκοῖ τάχιστα.

Θεῖον. νδ.

Θ εῖον ἅπαν ἑλκτικῆς ἐστι δυνάμεως, θερμὸν μὲν τῇ κράσει, λεπτομερὲς δὲ τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχον, ὡς
καὶ πρὸς πολλὰ τῶν ἰοβόλων αὐθίστασθαι. εἶτα δὲ ἐπὶ τρυγόνος θαλασσίας, καὶ δράκοντος πλη-
γαῖς ἐχρησάμην αὐτῷ πολλάκις ξηρὸν ἐπιπάσσων τῷ δήγματι. ποτὲ δὲ καὶ σιάλῳ μεμιγμένον.
ἄλλοτε δὲ ἐλαίῳ παλαιῷ, ἢ μέλιτι ἢ τερεβινθίνῃ. καὶ ψώρας δὲ καὶ λέπρας, καὶ λειχῆνας πλεί-

σαῖς ἰασάμην αὐτῷ μετὰ τερεβινθίνης. ἀποῤῥύπτει γὰρ τὰ τοιαῦτα πάθη χωρὶς τοῦ ἀποκρούεσθαι εἰς τὸ βάθος τὴν ὕλην αὐτῶν, ὥσπερ τὰ πολλὰ τῶν φαρμάκων ποιοῦσιν.

Ἰὸς ξυστός. νε.

Ἰὸς ξυστὸς δριμεῖαν ἔχει ποιότητα, διαφορητικός τε καὶ καθαιρετικός, καὶ τμητικὸς ὢν πάσης σαρκός, μιγνύμενος δὲ κηρωτῇ πολλῇ ἀπουλωτικὸν γίνεται φάρμακον καὶ τμητικόν.

Ἰοῦ σκώληκος σκευασία. νϛ.

Εἰς θυίαν κυπρίου χαλκοῦ, ἔχουσαν δοίδυκα χαλκοῦν, ἐγχέας ὄξους λευκοῦ δριμέως κοτύλης ἥμισυ, τρῖβε ἐν ἡλίῳ ἕως γλοιῶδες γένηται. εἶτα ὑπέμβαλε στυπτηρίας στρογγύλης δραχμὰς δ. καὶ ἁλὸς ὀρυκτοῦ δραχμὰς δ. καὶ διαφανοῦς λευκοῦ καὶ στερεοῦ, τουτέστι σπεκλαρείου τὸ ἥμισυ. εἰ δὲ μή γε, νίτρου τὸ ἴσον. εἶτα ἐν ἡλίῳ τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασι τρῖβε ἕως ἂν τῇ μὲν χροιᾷ ἰώδης, τῇ δὲ συστάσει γλοιώδης, ἢ ῥυπώδης γένηται. καὶ οὕτως ἀναπλάσας σκώληξιν ὅμοια, φύλαττε. ἐνεργέστερος δὲ γίνεται, ἐὰν ὄξους μὲν λάβῃ μέρος ἓν, οὔρου δὲ παλαιοῦ μέρη δύο εἰς τὴν λείωσιν.

Καδμία. νζ.

Καδμία ἀρίστη ἡ βοτρυΐτης. ξηραντικῆς δὲ δυνάμεως ἅπασα καδμία μετέχουσα καὶ τῆς ῥυπτικῆς δυνάμεως, ἐν δὲ τῇ κατὰ θερμότητα καὶ ψύξιν διαφορᾷ, σύμμετρός πως ἐστί. καυθεῖσα δὲ καὶ πλυθεῖσα ξηραντικὸν καὶ ῥύπτον ἄνευ δήξεως γίνεται φάρμακον, εἰς τὰ ἀναπληρώσεως δεόμενα ἕλκη, κατά τε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ πᾶν σῶμα.

Κύανος. νη.

Δριμείας ἐστὶ δυνάμεως, καθαιρετικῆς τε καὶ διαφορητικῆς. μετέχει δὲ καὶ στύψεως.

Λεπὶς χαλκοῦ καὶ σιδήρου. νθ.

Λεπὶς, ἡ μέν τίς ἐστι χαλκοῦ, ἡ δὲ σιδήρου, ἥτις ἡλῖτις καλεῖται. ἡ μὲν οὖν ἡλῖτις ἐν τῷ ξηραίνειν πρωτεύει, λεπτοτέρα οὖσα, προσειληφυῖα τι καὶ ἰοῦ. στύψεως δὲ πλέονος ἡ τοῦ σιδήρου μετέχει λεπίς, καὶ ταύτης ἔτι μᾶλλον ἡ τοῦ στομώματος. διὸ καὶ πρὸς τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν ἀμείνων ἐστὶ τῆς τοῦ χαλκοῦ. ἡ δὲ τοῦ χαλκοῦ, καθαίρει καὶ τήκει τὰς σάρκας. ἅπασαι δὲ λεπίδες, δακνώδεις εἰσὶν ἱκανῶς.

Λιθάργυρος. ξ.

Ξηραίνει μετρίως, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα πάντα παραπλήσια. καὶ θερμαίνει, καὶ ψύχει, καὶ ῥύπτει, καὶ πάντα δὲ μετρίως ἐργάζεται. διὸ καὶ ὡς ὕλῃ πολλάκις αὐτῇ χρώμεθα, μιγνύντες τοῖς ἄλλοις. ὡς καὶ τῷ κηρῷ χρώμεθα, ὥσπερ ὕλῃ τινί.

Νίτρον. ξα.

Μεταξὺ τῆς ἀφρονίτρου τε καὶ ἁλῶν δυνάμεώς ἐστι, καυθὲν δὲ ἐνεργέστερον γίνεται τῆς ἀφρονίτρου οὐσίας. ξηραίνει ἔξω καὶ διαφορεῖ. καὶ ἔγγε εἴσω τοῦ σώματος ληφθὲν τέμνει καὶ λεπτύνει τοὺς παχεῖς καὶ γλίσχρους χυμούς, πολὺ μᾶλλον τῶν ἁλῶν. ἀφρόνιτρον δὲ εἰ μὴ μεγάλης οὔσης ἀνάγκης, οὐ δὲ καταπίνοι τις ὡς κακοστόμαχον. ἐπὶ γοῦν μυκήτων τῶν πνιγόντων ἐχρῆτό τις ἀγροῖκος αὐτῷ διαπαντὸς καὶ ηὐδοκίμει.

Μελαντηρία. ξβ.

Τῶν στυφόντων ἐστὶ φαρμάκων μετὰ τοῦ καὶ λεπτομερὲς εἶναι ἁπάντων σχεδὸν τῶν μάλιστα στυφόντων φαρμάκων.

Μέλαν ᾧ γράφομεν. ξγ.

Ἱκανῶς καὶ τοῦτο ξηραίνει λυόμενον ὕδατι, ἢ ὀξυκράτῳ μᾶλλον. καὶ τὰ πυρίκαυστα παραχρῆμα καταχριόμενον ὀνίνησι.

Μίσυ, καὶ σῶρυ. καὶ χαλκῖτις. ξδ.

Κατὰ τὸ μέταλλον ἐν τῇ κύπρῳ ἐν τοῖς τῶν σόλων ὄρεσι, μέγας τις οἶκος ἦν ὀρυχθεὶς ἐν τῷ ὄρει, οὗ κατὰ τὸ δεξιὸν τοῖχον, ὡς πρὸς τοὺς εἰσερχομένους ἀριστερὰ εἴσοδος ἦν εἰς αὐτὸ τὸ μέταλλον, ἐν ᾧ τινὰς ἐθεασάμην ἐπιπλέον ἐκτεταμένας οἷον ζώνας ἐπαλλήλας φλέβας, ταπεινοτάτην μὲν τὴν τοῦ σώρεως, ἐπ' αὐτῇ δὲ τὴν χαλκῖτιν, εἶτα τὴν τοῦ μίσυος. χρόνῳ δὲ μεταβάλλει κατὰ βραχὺ ἡ χαλκῖτις, εἰς τὸ μίσυ. πολλῷ δὲ πλείονι χρόνῳ ἡ δύναμις καὶ τὸ σῶρυ εἰς χαλκῖτιν μεταβάλλειν. ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν ὁμογενοῦς δυνάμεως τὰ τρία ταῦτα ὄντα, διαφέροντα λεπτομερείᾳ τε καὶ παχυμερείᾳ. παχυμερέστατον μὲν ἐν αὐτοῖς τὸ σῶρυ. λεπτομερέστατον δὲ τὸ μίσυ. μέσην δὲ ἀμφοῖν δύναμιν ἡ χαλκῖτις ἔχει. καιόμενα δὲ λεπτομερέστερα ἑαυτῶν γίνεται. ἧττον δὲ στύφουσι.

Μολύβδαινα. ξε.

Λιθαργύρῳ παραπλησίαν ἔχει δύναμιν, ἐπὶ τὸ ψυχρότερον ῥέπουσαν. ἀλλ' οὐδὲ ῥυπτικῆς μετέχει.

Μόλιβδος. ξϛ.

Δυνάμεώς ἐστι ψυκτικῆς, διότι ὑγρὰν οὐσίαν κέκτηται ὑπὸ ψύξεως πεπηγυῖαν. ὅθεν αὔξει καὶ ὄγκῳ καὶ σταθμῷ μόλιβδος κείμενος ἐν οἴκοις καταγείοις ἀέρα θολερὸν ἔχουσι. θυίαν οὖν σκευάσας ἐκ μολίβδου, καὶ δοίδυκα μολίβδινον, καὶ βαλὼν ἐν αὐτῇ οἶνον λεπτὸν, καὶ ῥόδινον ἔλαιον, ἢ μύρσινον, ἢ μήλινον, τρῖβε ἐν ἡλίῳ ἢ παρὰ πυρί, ὡς ἀπελθεῖν χυλόν τινα τοῦ μολίβδου. ἕξεις γὰρ ἄριστον φάρμακον, χρώμενος τῷ γινομένῳ χυλῷ, εἰς τὰς ἐν ἕδρᾳ μεθ' ἑλκώσεως φλεγμονάς, ἢ ἐν αἰδοίοις καὶ ὄρχεσι, καὶ τιτθοῖς. καὶ ὅσα βουβῶσι, ἢ ποσίν, ἢ τοῖς ἄλλοις ἄρθροις δύναται συμπίπτειν. καὶ πρὸς τὰ κακοήθη καὶ καρκινώδη θαυμαστὸν φάρμακον. πολὺ χρηστὸν δέ ἐστι τὸ φάρμακον, εἰ τῶν στυφόντων καὶ ψυχόντων τινὰ χυλὸν συνεμβάλοις, οἷον σέρεως, κοτυληδόνος, ἀειζώου, ἀνδράχνης, ψυλλίου, ὀμ-

φακος. ὅσα δὲ τούτων οὐ μετέχουσι χυλοῦ, ὥσπερ ἡ ἀνδράχνη, μιγνύειν αὐτοῖς δεῖ τῶν ἄλλων χυλὸν ὥσπερ τῆς ὄμφακος. καὶ πλάτυσμα ἐκ τῆς μολίβδου γινόμενον, καὶ ἐπιτιθέμενον ταῖς ψόαις τῶν ἀσκεῖν βουλομένων κωλύει τὰς πρὸς ἀφροδίσια ὁρμάς. ὁ δὲ κεκαυμένος καὶ πεπλυμένος μόλιβδος, πρὸς τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν, καὶ χειρώνια, καὶ καρκινώδη ἄριστον φάρμακον ἐπουλωτικὸν, καὶ καθ' ἑαυτὸν καὶ σὺν ἑτέροις μιγνύμενον.

Πομφόλυξ. ξζ.

Π ἡ πλυθεῖσα, σχεδὸν ἁπάντων πρωτεύει ὅσα ξηραίνειν ἀδήκτως πέφυκεν. ὅθεν εἰς τὰ καρκινώδη τῶν ἑλκῶν ἐστὶν ἐπιτηδεία, καὶ τὰ ἄλλα τὰ κακοήθη πάντα, καὶ τὰ διαβεβρωμένα τῶν ὀδόντων οὖλα.

Ῥοιδαρίου σκευασία. ξη.

Σκευάζεται μὲν ποικίλως τὸ ῥοιδάριον. ἔστι δὲ καὶ αὕτη ἀρίστη σκευασία. λαβὼν λάχανον ἀπόβρεχε ὕδα-
10 τι, καὶ λεάνας λίθον τὸν κουφόλιθον λεγόμενον, ἐπίχεε ἐκ τοῦ ἀποβρέγματος τῷ κουφολίθῳ, καὶ ἔα ξηραίνεσθαι. καὶ λαβὼν ῥίζαν ἀγχούσης ἕψε σὺν ἐλαίῳ ἕως τὸ ἔλαιον πυῤῥὸν γένηται. καὶ ἐπίβαλλε ἐκ τοῦ ἐλαίου ὀλίγον καὶ λείου. καὶ ἔα ξηραίνεσθαι ἐπὶ ἡμέρας ιε. καὶ πάλιν ἐπίβαλλε ἐκ τοῦ ἀποβρέγματος τοῦ λαχάνου, καὶ ἔα ξηραίνεσθαι. ἔπειτα βαλὼν εἰς ὀστράκινον ἄγγος καὶ φιμώσας, ὄπτα. καὶ ἔσται ῥοιδάριον καλόν. κομίζεται δὲ τὸ κουφόλιθον ἀπὸ καισαρείας τῆς παλαιστίνης. οἱ δὲ ἀποροῦντες κουφολίθου, ἀσβέστῳ χρῶνται εἰς τὴν σκευασίαν.

Σανδαράκη. ξθ.

Καυστικῆς ἐστὶ δυνάμεως, ὥσπερ τὸ ἀρσενικὸν, ὅθεν εἰς τὰς διαφορητικὰς δυνάμεις, καὶ τὰς ῥυπτικὰς αὐτὴν μιγνύουσι.

Σάνδυξ ἢ καὶ συρικόν. ο.

Ἐν τῷ περὶ ψιμμυθίου λόγῳ περὶ αὐτῆς ῥηθήσεται.

Σκωρία. οα.

20 Σκωρία πᾶσα ξηραντικὸν ἱκανῶς ἐστὶ φάρμακον. τὴν δὲ τοῦ σιδήρου σκωρίαν λειοτάτην ποιήσας πάνυ ἐν ὄξει δριμυτάτῳ, καὶ μετὰ ταῦτα ἑψῶν εἰς τὰ πυοῤῥοοῦντα τῶν ὤτων χρονίως χρῶμαι φαρμάκῳ ξηραίνοντι. ἡ δὲ τοῦ ἀργύρου σκωρία ὀνομάζεται ἕλκυσμα. ξηραντικῆς δὲ ἐστὶ δυνάμεως.

Στίμμι. οβ.

Πρὸς τῇ ξηραντικῇ δυνάμει τῇ κοινῇ πάντων τῶν μεταλλευομένων καὶ στῦψιν ἔχει. διὸ καὶ τοῖς ὀφθαλμικοῖς μίγνυται φαρμάκοις.

Σπόγγος. ογ.

Ὑγρᾷ πίττῃ, καὶ ἀσφάλτῳ δευθεὶς καὶ καυθεὶς, δριμείας τε ἐστὶ καὶ διαφορητικῆς, καὶ ἰσχαίμου δυνάμεως. κοινὸς δὲ σπόγγος ψυχρῷ, ἢ ὀξυκράτῳ, ἢ οἴνῳ βρεχόμενος, κατὰ τὰς τῶν σωμάτων διαφορὰς, καὶ ἐπιδεσμούμενος, κολλήσει τραύματα ἔναιμα, παραπλησίως τοῖς ἐπιτηδείοις φαρμάκοις.

Στυπτηρία πᾶσα. οδ.

30 Σφοδροτάτην ἔχει τὴν στῦψιν, λεπτομερεστέρα πως ἐστὶ τῶν ἄλλων στυπτηριῶν ἡ σχιστὴ, μετὰ δὲ ταύτην ἡ στρογγύλη. παχυμερὴς δὲ ἱκανῶς ἥ τε ὑγρὰ, καὶ ἡ πλακῖτίς τε καὶ πλινθῖτις.

Τίτανος. οε.

Τίτανος ἡ μὲν ἄσβεστος καίει σφοδρῶς, ὥστε ἐσχάραν ποιεῖν. ἡ σβεσθεῖσα δὲ παραχρῆμα μὲν ἐσχαροῖ, καὶ αὐτή. μεθ' ἡμέραν δὲ μίαν ἢ δευτέραν, ἧττόν τε καίει, καὶ ἧττον ἐσχαροῖ. μετὰ δὲ χρόνον, οὐδ' ὅλως ἐργάζεται ἐσχάραν. θερμαίνει δὲ καὶ διατήκει τὰς σάρκας. εἰ δὲ πλυθείη, τὴν μὲν δῆξιν ἐναποτίθεται, καὶ ποιεῖ τὴν καλουμένην κονίαν. αὕτη δὲ ἀδήκτως ξηραίνει. καὶ εἰ δὶς, καὶ τρὶς, καὶ πλεονάκις πλυθείη τελέως ἄδηκτος γίνεται, καὶ ξηραίνει γενναίως ἄνευ δήξεως.

Φῦκος. ος.

Ἐν τῷ περὶ ψιμμυθίου ῥηθήσεται περὶ τούτου.

Χάλκανθος. οζ.

40 Θαυμάσαι ἐστὶ περὶ τούτου τοῦ φαρμάκου, πῶς ἰσχυροτάτῃ στύψει μέμικται θερμότης οὐκ ἀγεννής, δῆλον οὖν ὅτι μάλιστα πάντων ταριχεῦσαι δύναται τὰς ὑγρὰς σάρκας, ἐκδαπανῶν μὲν τὴν ὑγρότητα τῇ θερμότητι, τῇ δὲ στύψει συνάγων καὶ πιλοῦν τὴν οὐσίαν. ἐν κύπρῳ δὲ γίνεται καὶ αὐτὸ πλησίον τοῦ τόπου ὅπου μεταλλεύεται μίσυ, χαλκῖτίς τε καὶ τὸ σῶρυ. ὥστε ἐκ τούτων ἐπινοῆσαι δύνασθαι τὸ διηθούμενον ὄμβριον ὕδωρ ἐν τῷ λόφῳ ἐκείνῳ, περικλύζειν τε καὶ περιπλύνειν ὅλην ἐκείνην τὴν γῆν. ἐθεασάμην δὲ τοῦτο κατὰ βραχὺ ἀθροιζόμενον καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν λάκκῳ τινὶ, καὶ ἦν χλιαρὸν καὶ χλωρὸν καὶ ὄζον χαλκίτεως καὶ ἰοῦ. ἐξαντλοῦντες δὲ τινὲς τὸ ὕδωρ, ἐμβάλλουσι πυέλοις τετραγώνοις ἐκ κεραμίδων γεγονυίαις. καὶ ἐν ταύταις πηγνύμενον ἡμέραις πλείσταις, γίνεται χάλκανθος. τῷ δὲ χρόνῳ καὶ αὐτὴ μεταβάλλεται εἰς χαλκῖτιν.

Χαλκῖτις. οη.

50 Προείρηται μὲν περὶ ταύτης ἐν τῷ περὶ μίσυος λόγῳ. νυνὶ δὲ ἀρκεῖ τοσοῦτον μόνον εἰπεῖν, ὡς μεμιγμένην ἔχει τὴν στυπτικὴν καὶ δριμεῖαν δύναμιν. ἐπικρατεῖ δὲ ἡ δριμεῖα, σφοδρά τις οὖσα μέχρι τοῦ καίειν τήν τε σάρκα, καὶ τὴν καλουμένην ἐσχάραν ἐργάσασθαι. καυθεῖσα δὲ ἡ χαλκῖτις, δάκνει μὲν ἧττον. ξηραίνει δὲ οὐχ ἧττον. ἐναποτίθεται δὲ καὶ τῆς στύψεως οὐκ ὀλίγον. ὥστε ταύτῃ κρείττων ἐστὶν ἡ κεκαυμένη χαλκῖτις τῆς ἀκαύστου. λεπτομερεστέρα δὲ ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα τὰ κεκαυ-

μένα, γινόμενα. δριμύτητα δὲ οὐ προσλαμβάνοντα. τὰ γὰρ φύσει δριμέα καιόμενα, ἠπιώτερα ἑαυτῶν γίνεται. τὰ δὲ ἄλλα δριμύτερα. πλυθέντα δὲ, ἀδηκτότερα γίνεται.

Χαλκὸς κεκαυμένος. οθ΄.

Ἔχει μέν τι καὶ δριμὺ, καὶ στύψεως ἀλλὰ μετέχει, καὶ διὰ τοῦτο εἰ πλυθείη, κάλλιστον φάρμακον εἰς ἐπούλωσιν ἑλκῶν γίνεται. πρὶν δὲ πλυθῆναι, ἐπὶ τῶν σκληροσάρκων ἁρμόζει.

Χαλκοῦ ἄνθος. π΄.

Λεπτομερεστέρας ἐστὶ τῆς δυνάμεως, τοῦ κεκαυμένου χαλκοῦ, καὶ τῆς λεπίδος. μετέχει δὲ καὶ ῥυπτικῆς δυνάμεως. ὅθεν πρὸς τὰς μεγάλας τραχύτητας τῶν βλεφάρων ἁρμόζει, ἃς συκώσεις ὀνομάζουσι.

Χρυσοκόλλα. πα΄.

Ἐκ τῶν τηκόντων σάρκας ἐστὶ, οὐ μὴν ἰσχυρῶς γε δάκνει. διαφορητική γε μὴν ἱκανῶς καὶ ξηραντική. ἔνιοι μὲν οὖν τὸ μεταλλευόμενον μόνον, οὕτως ὀνομάζουσιν. ἄμεινον δὲ τὸ σκευαζόμενον ἐν θυίᾳ χαλκῇ, ἐξ ἐρυθροῦ χαλκοῦ καὶ δοίδυκος ὁμοίου ἐσκευασμένῃ, οὔρου παιδὸς ἀφθόρου ἐπιβαλλομένου, καὶ τριβόντων ἐν ἡλίῳ θερμῷ ἐπὶ πολύ. τὸ γὰρ ἀναλυόμενον ἐν τῇ παρατρίψει ξηραινόμενον ἐπιτηδειότατον φάρμακον γίνεται κακοήθεσιν ἕλκεσιν, αὐτὸ καθ᾽ αὐτὸ, καὶ μιγνύμενον τοῖς ἐπιτηδείοις φαρμάκοις.

Ψιμμύθιον καὶ φῦκος. πβ΄.

Ἐκ μολίβδου ὑπὸ ὄξους δριμέος διαλυομένου κατασκευάζεται τὸ ψιμμύθιον. ὅμως οὔτε δριμὺ καὶ δακνῶδές ἐστι, οὔτε διαφορητικὸν, ἀλλ᾽ ἐμπλαστικόν τε καὶ ψυκτικὸν, καιόμενον δὲ τὸ καθαρὸν ψιμμύθιον, εἰς τὸ καλούμενον συρικὸν μεταβάλλεται, ὅπερ οἱ ἰατροὶ σάνδυκα ὀνομάζουσι. λεπτομερέστερον δὲ τὸ ψιμμύθιον γίνεται καυθὲν, οὐ μὴν ἤδη γέ πω θερμαῖνον φυσικῶς. τὸ δὲ φῦκος, τὴν ψύξιν τοῦ ψιμμυθίου φυλάττον λεπτομέρειαν προσείληφεν, ὡς δύνασθαι δι᾽ αὐτῆς εἰς τὸ βάθος καταδύεσθαι τῶν σωμάτων.

Ψωρικόν. πγ΄.

Λιθαργύρῳ μιγνυμένης διπλασίονος χαλκίτεως γίνεται τὸ φάρμακον, ὄξει μὲν πρῶτα δριμυτάτῳ λειωθέντων αὐτῶν, εἶτα εἰς κενὴν χύτραν ἐμβληθέντων, ἣν καταχώσεις ἡμέρας μ΄. μεσοῦντος θέρους ἐν κοπρίᾳ. τοῦτο τὸ φάρμακον ξηραντικώτερον ἅμα καὶ ἀδηκτότερον γίνεται χαλκίτεως, καὶ δῆλον ὅτι καὶ λεπτομερέστερον.

Περὶ τῆς ἀπὸ τῶν ζώων ὕλης. πδ΄.

Τὴν περὶ τὰ φυτὰ διελθόντες ὕλην οὐ πᾶσαν δηλονότι τὴν καθ᾽ ὅλην τὴν οἰκουμένην, ἀλλ᾽ ὅσης ἡμεῖς πεῖραν ἔχομεν. οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν τὰ γεώδη τε καὶ λιθώδη σώματα, λείπεται ἡμῖν ἔτι τὴν περὶ τὰ ζῷα διελθεῖν ὕλην, εἴτ᾽ ἐστὶ τῶν ἐν τῷ ὕδατι εἴτε καὶ τῶν ἐν τῇ ξηρᾷ διαιτωμένων. ὥσπερ δὲ ἐν τῇ τῶν φυτῶν ὕλῃ, καὶ περὶ τῶν ἐξ αὐτῶν γιγνομένων χυλῶν τὸν λόγον ἐποιησάμην, οὕτω καὶ νῦν, οὐ μόνον τῶν στερεῶν μορίων τῶν ἐν τοῖς ζῴοις ἡ διδασκαλία τῆς δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς περιεχομένων ἔσται, φλέγματος, χολῆς, οὔρου, κόπρου, καὶ τῶν ὁμοίων παραλείψας γράφειν τὰ ἀσελγῆ καὶ βδελυρὰ, τινὰ δὲ καὶ πρὸς τῶν νόμων ἀπηγορευμένα, περὶ ὧν καὶ ἕτεροι μέν τινες. καὶ Ξενοκράτης δὲ ἔγραψεν ἀνθρώπους ἐσθίειν, καὶ οὖρα πίνειν, καὶ καταμήνια γυναικὸς, καὶ τὰ παραπλήσια. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παθῶν ποιητικά τινα, καὶ δηλητηρίων φαρμάκων σκευασίας. τὰ τοιαῦτα γοῦν ἅπαντα τῶν πραξάντων τοὺς γράψαντας οὐχ ἧττον, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἄξιον μισεῖν, ὅσῳ καὶ μεῖζόν ἐστι τοῦ μόνον τινὰ πρᾶξαι κακὸν τὸ μετὰ πολλῶν. τῷ μὲν γὰρ πράξαντι συναπέθανεν ἡ τῶν κακῶν θεωρημάτων ἐμπειρία. τῶν δὲ γραψάντων ἀθάνατός ἐστι τοῖς πονηροῖς ἡ βλάβη ὅπλα τῆς πονηρίας κατασκευάζουσα. λέγωμεν οὖν ἡμεῖς ἤδη περὶ τῶν προκειμένων χρησίμων ἀνθρώποις πραγμάτων, ὅσων πεῖραν ἔχομεν. καὶ πρῶτόν γε τῶν ἐν τοῖς ζῴοις ὑγρῶν, μνημονεύσωμεν.

Περὶ αἵματος. πε΄.

Περιστερᾶς αἷμα εἰώθασιν οἱ ἀνατιτρῶντες τὰ ὀστᾶ τῆς κεφαλῆς κατεαγότα, καταχεῖν τῇ παχείᾳ μήνιγγι. μὴ παρούσης δὲ περιστερᾶς, ἐξὸν καὶ τὸ τῆς φάττης αἵματι χρῆσθαι, ἢ τῷ τῆς τρυγόνος. καὶ πρὸς ὑποσφάγματα δὲ τὰ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς γιγνόμενα, χρῶνταί τινες αὐτῷ, θερμῷ δηλονότι ἐνσταζομένῳ εὐθὺς σφαζομένου τοῦ ζῴου, ἢ τῶν πτερύγων διαιρουμένων. ἐγὼ δὲ μυρίους οἶδα τῶν ἀναιρεθέντων ὀστᾶ κεφαλῆς, οὐδὲν βλαβέντας ἐπὶ τῇ τοῦ ῥοδίνου χρήσει, χωρὶς αἵματος περιστερᾶς. ἔστι δὲ καὶ τῶν ὑποσφαγμάτων ἰατρικὰ κολλύρια παμπόλλα, καὶ μάλιστα τὸ διὰ μονοκράτους διάσμυρνον. καὶ τὸ διὰ λιβάνου, καὶ τὸ διακρόκου, καὶ ὁ χυλὸς δὲ τῆς τήλεως ἀμείνων ἐστὶ τοῦ τῆς περιστερᾶς αἵματος, εἰς ταῦτα. τινὲς δὲ τὸ αἷμα τῆς αἰγὸς μετὰ μέλιτος τοῖς ὑδερώδεσιν ὡς φάρμακον ἔδοσαν. καὶ πρὸς ῥεῦμα γαστρὸς ἢ δυσεντερίας ὀπτήσαντες ἐχρήσαντο. καὶ τὸ τράγειον δὲ αἷμα ξηράναντές τινες μεθ᾽ ἑτέρων ἐπιτηδείων μιγνύντες, διδόασι τοῖς λιθιῶσιν. ἔξεστι δὲ τῷ βουλομένῳ κατ᾽ ἀγρὸν ποτὲ τῶν ἄλλων ἀπορροῦντι, καὶ τούτῳ χρήσασθαι τὴν πεῖραν ἀκίνδυνον ἔχοντι. καὶ τῷ ἐριφείῳ δὲ αἵματι, ἐπ᾽ οὗ ὁ Ξενοκράτης οὕτως ἔγραψεν. ἐρίφου δὲ αἷμα πρὸς τοὺς αἱμοπτοϊκοὺς πάνυ ὠφέλιμον. χρὴ δὲ μήπω πεπηγότι ὅσον ἡμικοτυλίῳ, παραμῖξαι ὄξους δριμυτάτου τὸ ἴσον. ἔπειτα

ἀπαξιώσαντα τέχνῃ διαμένειν· διδόναι δὲ κατὰ τροφὴν ἑκάστης ἡμέρας μέρος ἕν· τῇ πείρᾳ δὲ βασανίσας τὴν νυκτοβιδίων τε αἷμα καὶ τῶν βατράχων, καὶ κροτώνων, ὡς τείχας ψιλοῦντων, ψευδὲς εὗρον. ὥσπερ καὶ ἑτέρων ζώων. ἀλλ' οὐ δὲ πειράζειν ἔμελλον, ἔχων φάρμακα ἐπιτηδειότερα καὶ εὐποριστότερα πρὸς ἕκαστον πάθος. ἐφυλαττόμην δὲ γοητείας δόξαν ἀπενέγκασθαι.

Ἐκ τοῦ Ῥούφου καὶ Γαληνοῦ περὶ γάλακτος. πς.

Διπλῆν ἔχει τὸ γάλα χρείαν, τὴν μὲν ἑτέραν ὡς τροφήν, τὴν δὲ ἑτέραν ὡς φάρμακον. τὸ κρίνω ὑπεινότατον γάλα, καθαρόν ἐστι καὶ εἰλικρινές, οὔτε πικρότητος, οὔτε ὀξύτητος, οὔθ' ἁλυκότητος, οὔτε δριμύτητος, οὔτε δυσωδίας μετέχον. ἀλλ' ὡς ἂν εἴποι τις εὐῶδες ἢ ἄοσμον, εἴπερ ἄρα σμικρότατης τινὸς ἐμφαῖνον εὐωδίας. εὔδηλον δὲ ὅτι καὶ γευομένοις ἐστὶν ἡδύ, βραχεῖαν ἔχον γλυκύτητα. πρότερον δὲ ἀναγκαῖον ἐπισκέψασθαι τὰς διαφορὰς αὐτοῦ.

Περὶ διαφορᾶς γάλακτος. πζ.

Ὅσον μὲν οὖν τῇ φύσει διαλλάττει βοῦς τε καὶ ἵππος καὶ τὰ ἄλλα ζῶα, εἰς τοσοῦτον καὶ τὸ γάλα αὐτῶν διαλλάξει. τὸ μὲν γὰρ τῶν βοῶν, παχύτατόν τέ ἐστι καὶ λιπαρώτατον, θρέψαι τε καὶ τὰ μόσια ὑπελθεῖν, ἀγαθόν. ὑγρότατον δὲ καὶ λεπτότατον, καὶ ἥκιστα λιπαρὸν τὸ τῆς καμήλου, διαχωρεῖ δὲ ἧσσον, καί τοι ὀρρὸν πλεῖστον ἔχον. ἀλλὰ τοῖς γε πειράσασιν ἔμπαλιν τὸ ἵππειον ἐστὶ διαχωρητικώτερον. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ὄνειον. ἥκιστα δὲ τούτων μετέχει τοῦ λιπαροῦ χυμοῦ. διὸ καὶ σπανίως ἐτυρώθη τινὶ κατὰ γαστέρα. αἴγειον δὲ σύμμετρον τῇ συστάσει. καὶ καθᾶραι μὲν ἀσθενέστερον βοείου. τὰ δ' ἄλλα ἐπιεικῶς χρηστὸν καὶ θρέψαι ἱκανόν. τὸ δὲ τοῦ προβάτου παχύτερον τούτου. λύμας δὲ ἐν τῷ δέρματι ποιεῖν εἴωθεν, εἴ τις συνεχῶς αὐτὸ προσφέροιτο. τὸ δὲ τῆς ὑὸς παχύτατον ἐστὶν ὡς μηδὲ πυτίας δέεσθαι εἰς τὸ πήγνυσθαι. καὶ ὀρρὸν ἀποκρίνειν βραχύν, καὶ ἕψοντι τάχιστα συνίσταται. ταῦτ' ἄρα καὶ εἰς διαχώρησιν, οὐκ ἀγαθὸν καὶ ναυτιῶδες τῇ κοιλίᾳ.

Περὶ διαφορᾶς γάλακτος ἀπὸ τῆς ἕξεως τῶν ζώων. πη.

Δῆλον δέ που ὅτι πᾶν ὑγιεινὸν ἱερείων κάλλιον ἂν παρέχοι γάλα τῶν νοσούντων. τὰς δὲ νόσους τῶν ζώων συλλογίζεσθαι δυνατόν, τῇ λεπτότητι τοῦ δέρματος κατὰ νόσον. καὶ μαδαρότητι καὶ φύματι, καὶ λιχῆσι, καὶ ψώραις, καὶ ἀσιτίαις, καὶ τὰ μελάντερα τῶν ἀλόγων ὡς ἐπίπαν ἰσχυρότερα. ὥσπερ καὶ τὰ κρέα αὐτῶν δηλοῖ, ἡδύτερα ὄντα. τὰ δὲ λευκὰ καὶ ἀσθενέστερα.

Περὶ τῆς ἀπὸ τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους διαφορᾶς τοῦ γάλακτος. πθ.

Κατὰ δὲ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, ὑγρότατον μὲν καὶ λεπτότατον ἐστὶ τὸ ἐαρινόν, τουτέστι μετὰ τὴν κύησιν. παχύνεται δὲ κατὰ βραχὺ προϊόντος τοῦ χρόνου, ὡς κατὰ μέσον τὸ θέρος, ξηρότερον καὶ παχύτερον γίνεσθαι. ἐπαινεῖται δὲ τὸ θερινόν, ὡς εὐπεπτότερον καὶ εὔστομον.

Περὶ τῆς ἀπὸ τῆς νομῆς διαφορᾶς τοῦ γάλακτος. ϟ.

Καὶ παρὰ τὴν νομὴν δὲ διαφορὰ πλείστη ἐν τῷ γάλακτι εὑρίσκεται. πόαν γὰρ σιτεῖται μὲν ἄλλοτε ἄλλην. καὶ ἡ μὲν χλωρὰ πόα καὶ ἡ παρὰ τὰ ὕδατα ὑγρότερον καὶ ἐλάχιστον τὸ γάλα παρασκευάζει. ἡ δὲ σκληροτέρα καὶ ὀρεινή, ἐπιτηδεία εἰς γάλακτος χρηστοῦ, καὶ πολλοῦ γένεσιν. τὰ μὲν γὰρ στύφοντα πάντα χορτάσματα, στρυφνὸν παρέχει τὸ γάλα καὶ σταλτικόν, τὰ δὲ δριμέα καὶ μάλιστα τὰ καθαίροντα. ὥσπερ ἡ σκαμμωνία, καὶ ὁ ἐλλέβορος καὶ τιθύμαλλοι, ταρακτικά, κύτισος δὲ λιπαρὸν καὶ γλυκύ.

Περὶ τῆς ἡλικίας διαφορᾶς γάλακτος. ϟα.

Περὶ δὲ τὰς ἡλικίας τῶν ἀκμαζόντων ζώων τὸ γάλα κάλλιστον. τῶν δὲ νέων ὑγρότερον. τῶν δὲ πρεσβυτέρων ξηρότερον.

Τίσι τὸ γάλα ἁρμόδιον. ϟβ.

Εὐχυμότατον καὶ τροφιμώτατον πᾶν τὸ ἄριστον γάλα σχεδὸν ἁπάντων ὅσα προσφερόμεθα, συγκείμενον ἐξ ἐναντίων οὐσιῶν τε καὶ δυνάμεων, ὑπακτικῆς τε καὶ σταλτικῆς. ἐμφρακτικῆς τε καὶ λεπτυντικῆς. καὶ ὅταν ἥ τε ποιότης αὐτοῦ τῇ τοῦ χρωμένου φύσει μηδὲν ὑπεναντίον ἔχει, τῶν τε σπλάγχνων αὐτοῦ εὐπετεῖς ὦσιν αἱ διέξοδοι διὰ τὴν τῶν ἀγγείων εὐρύτητα, τῶν μὲν ὠφελίμων ἐκ γάλακτος ἀπολαύουσιν οἱ τοιοῦτοι, μοχθηροῦ δὲ οὐδενὸς πειρῶνται. τὰ δὲ ἀγαθὰ τοῦ γάλακτος λέλεκται καὶ τοῖς ἔμπροσθεν ἰατροῖς, ὑπαγωγὴ μετρία τῆς γαστρός, εὐχυμία τε καὶ θρέψις. καὶ τὴν μὲν σάρκα πεφθέν, χρηστοτέραν ἀποδείκνυσιν. ὅσοι δὲ χυμοὶ δακνώδεις ἔνεισιν ἐκκαθαίρει. ὅθεν καὶ δυσεντεριῶντι καὶ διαχωροῦντι δριμὺ οὐ μόνον πιεῖν συμφέρει, ἀλλὰ καὶ ἐνίεσθαι κάτωθεν. πρὸς γὰρ τὰ δριμέα καὶ δακνώδη ῥεύματα εὐφορώτατόν ἐστι, οὐ μόνον ἀποπλύνον αὐτὰ τῶν ἐνοχλουμένων μορίων, διὰ τὸ περιέχειν ῥυπτικὴν ὑγρότητα ἐν τῷ ὀρρώδει ἑαυτοῦ μέρει, ᾧ προσκλύζει τε καὶ ἀπονίζει τὰ σώματα, ἀλλὰ καὶ περιπλαττόμενον τοῖς σώμασι τῷ παχεῖ καὶ λιπαρῷ, οὐ συγχωρεῖ γυμνοῖς αὐτοῖς προσπίπτειν τὸ ἐπιρρέον δριμύ. πρὸς μὲν οὖν τὰ ἕλκη τοῦ πνεύμονος, καὶ τῶν ἐντέρων, καὶ ὅσα ἐν νεφροῖς καὶ κύστει καὶ μήτρᾳ, ἐξανθήματί τε καὶ δοθιῆσι καὶ τοῖς ἄλλοις τραχυσμοῖς τῆς ἐπιφανείας πινόμενον ἁρμοδιώτατον. καὶ πρὸς τοὺς κανθαρίδας πιόντας ἢ βούπρηστιν, καὶ ὅλως πρὸς τὰ σήποντα καὶ ἑλκοῦντα φάρμακα. καὶ πρὸς δὲ τὸν ὑοσκύαμον, ὥς τι ἐστὶν ἀντιφάρμακον. αὐτίκα

γὰρ καὶ εὐφρονεστέρους ποιεῖ τοὺς παρέχοντας. πρὸς δὲ τὰς τοῦ φάρυγγος ἑλκώσεις, ὅσαι γίγνονται καὶ ἐπ' ἄλλαις μὲν πολλαῖς αἰτίαις καὶ συνάγχαις, καὶ τοῖς τὸ ἐφήμερον λαβοῦσιν ἀνακογχυλίζεσθαι συμφέρει. πινόμενον δὲ μεγάλως ὠφελεῖ τοὺς ἀτρόφους καὶ τοὺς ξηροτέρους, καὶ τοὺς δυσανακομίστους. ἀγαθὸν δὲ καὶ πρὸς τὰ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ῥεύματα δριμέα καὶ τὰ ὑποσφάγματα. καὶ μέντοι καὶ κατὰ τῶν βλεφάρων ἔξωθεν ἐπιτιθέμενον ὑπνοῦν μελλόντων ἅμα ῥοδίνῳ καὶ ᾠῷ, πέττει τὰς φλεγμονὰς αὐτῶν, καὶ ἐπειδὰν τὰ κατὰ τὴν ἕδραν ἕλκη παρηγορεῖν βουληθῶμεν, ὀδυνώμενα διὰ δριμεῖς ἰχῶρας καὶ φλεγμονάς. οὕτω δὴ καὶ πρὸς τὰ κατὰ τὰ αἰδοῖα ἕλκη χρώμεθα. καὶ πάνθ' ἁπλῶς τὰ παρηγορίας δεόμενα διὰ φλεγμονὴν, ἢ δῆξιν, ἢ κακοήθειαν. διὰ τοῦτο καὶ τοῖς καρκινώδεσι προσφέρεται μιγνύμενον τοῖς ἀνωδύνοις φαρμάκοις, οἷα μάλιστα διὰ πομφόλυγος ἐστί. παρηγορικὸν μὲν οὖν ἐστι καθόλου τὸ γάλα, ἄδηκτον μὲν ἔχον τὴν φύσιν, πολὺ δὲ μᾶλλον, ὅταν ἐκδαπανήσωμεν τὸ πλεῖστον τῆς ὀρρώδους ὑγρότητος ἐν τῇ ἑψήσει, ἢ ἑτέρᾳ μηχανῇ.

Περὶ τρόπου καὶ καιροῦ χρήσεως καὶ μέτρου. ϛγʹ.

Κεφάλαιον δὲ παντὶ τῷ βουλομένῳ γαλακτοποτεῖν, τῶν ἄλλων σιτίων, καὶ ποτῶν ἀπέχεσθαι, μέχρις ἂν πεφθῇ τε καὶ διαχωρηθῇ. εἰ γὰρ μὴ προπεφθέντος αὐτοῦ τροφὴν ἑτέραν τις προσφέρηται, ἀνάγκη αὐτό τε διαφθαρῆναι, συνδιαφθαρῆναι τε καὶ τὸ προσαχθέν. ἄμεινον δὲ ἕωθεν πίνειν νεόβδαλτον, καὶ τῶν πλειόνων πόνων τηνικαῦτα ἀφεστάναι, ἡσυχῇ δὲ βαδίζειν, καὶ μεταξὺ ἀγρύπνως ἀναπαύεσθαι. οὕτω γὰρ ποιοῦντι τὸ ποθὲν διαχωρεῖ, συνεξάγον ἑαυτῷ καὶ τὰ ἄχρηστα. δέοιτο δ' εἴπερ τι καὶ ἄλλο διαχωρῆσαι τὸ πρότερον ληφθέν. διαχωρήσαντος δὲ, ἄλλο πίνειν. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν διαχωρεῖ καθαῖρον χρηστῶς, οὐκ ἐκ τοῦ ὅλου ὄγκου, ἀλλ' ὅσα ἐν τῇ κοιλίᾳ καὶ ἐντέροις ἐστὶ, καὶ τοῖς πλησιάζουσι μορίοις. μετὰ δὲ ταῦτα ἀναφέρεται ἤδη εἰς τὰς φλέβας, καὶ τρέφει κάλλιστα, καὶ οὐκέτι διαχωρεῖ, ἀλλὰ καθίστησι τὴν γαστέρα. μέτρον δὲ τὸ προσφερομένου ὁρίζειν ἐπὶ πάντων ἀδύνατον, ὥσπερ οὐδὲ σιτίου οὐδέ ποτε, ἀλλ' ὡς ἂν εὐφόρως φέρει. πρὸς δὲ τοὺς δάκνοντας χυμοὺς, καὶ μάλιστα τοὺς ἐμπεπλασμένους πίνειν συμφέρει μετ' ὀλίγου μέλιτος. καὶ γὰρ χρησιμώτερον καὶ ῥυπτικώτερον, καὶ διαχωρητικώτερον γίνεται. μίσγειν δὲ καὶ σιραίου καὶ οἴνου γλυκέος. εὐστομαχώτερον γὰρ οὕτω γίνεται. διαχωρητικώτερον δὲ καὶ τὸ ἅλας προσλαμβάνον, ἀλλ' ἀτερπέστερον.

Τίνας βλάπτει τὸ γάλα. ϛδʹ.

Τὸ μὲν οὖν ὀρροῦ πλεῖστον ἔχον, ἀκινδυνότατόν ἐστιν, εἰ καὶ διαπαντὸς τις αὐτῷ χρῷτο. τὸ δ' ὀλίγον μὲν ἔχον ὑγρότητος τοιαύτης, οὐκ ὀλίγον δὲ παχύτητος τυρώδους, οὐκ ἀσφαλές ἐστιν ἅπασι τοῖς ἐν αὐτῷ πλεονάζουσι. βλάπτει μὲν γὰρ νεφροὺς, ὅσοι γε ἐπιτηδείως ἔχουσιν εἰς λίθων γένεσιν. ἐμφράξεις δὲ καὶ πάθη καθ' ἃ παρεργάσεται τοῖς ἑτοίμως παθεῖν δυναμένοις. τοιοῦτοι δέ εἰσιν, οἷς στενὰ τὰ πέρατα τῶν μεταλαμβανόντων ἀγγείων τὴν ἐκ τῶν σιμῶν τοῦ ἥπατος ἐπὶ τὰ κυρτὰ τροφήν. ἀλλ' οὐδὲ κεφαλῇ ἐπιτήδειον, εἰ μή τις ἰσχυρὰν αὐτὴν πάνυ ἔχει. καθάπερ οὐδ' ὑποχονδρίοις ὅσα ῥᾳδίως ἐμφυσᾶται. πνευματοῦται γὰρ ἐν τῇ γαστρὶ παμπόλλοις. ὡς ὀλιγίστους εἶναι τοὺς μὴ τοῦτο πάσχοντας. βλάπτει δὲ ἡ συνεχὴς αὐτοῦ χρῆσις καὶ τοὺς ὀδόντας ἅμα ταῖς περικειμέναις σαρξὶν ἃς ὀνομάζουσιν οὖλα. τὰς μὲν γὰρ σάρκας ταύτας, πλαδαρὰς ἐργάζεται. τοὺς ὀδόντας δὲ εὐσήπτους τε καὶ ῥᾳδίως διαβιβρωσκομένους, καὶ μάλιστα τῷ παχυτέρῳ γάλακτι τοῦτο πρόσεστι. τὸ γὰρ ὄνειον γάλα, διὰ τὸ λεπτὸν ὑπάρχειν πάνυ, οὐ μόνον οὐ βλάπτει τοὺς ὀδόντας ἀλλὰ καὶ προσωφελεῖ τῷ ῥύπτειν. χρὴ τοίνυν ἐπὶ τῇ προσφορᾷ τοῦ γάλακτος οἰνομέλιτι κεκραμμένῳ δι' ὕδατος κλύζεσθαι. πᾶν γὰρ οὕτως ἀπορρύπτεται τὸ περιπεπλασμένον τοῖς ὀδοῦσι καὶ τοῖς οὔλοις τυρῶδες. ἐπὶ δὲ τῶν μὴ εὐπαθῆ τὴν κεφαλὴν ἐχόντων χωρὶς τοῦ ὕδατος ὠφελιμώτερον τῷ οἰνομέλιτι διακλύζεσθαι.

Περὶ τῆς ἑψήσεως γάλακτος. ϛεʹ.

Εἰ δὲ προεψήσας τις τὸ γάλα τὸν ὀρρὸν ἐκδαπανήσειεν, οὐδ' ὅλως ὑπάγει γαστέρα. δίδοασι δὲ αὐτὸ, τοῖς ὑπὸ δριμέων περιττωμάτων δακνομένοις τὴν γαστέρα καὶ τὰ ἔντερα. καὶ τοῖς κατὰ νῆστιν πονηρευομένοις χολώδεσι ῥεύμασι, καὶ τοῖς δυσεντερικοῖς. τρόποι δὲ σκευασίας διττοί. ἢ γὰρ ἑψομένου τοῦ γάλακτος ἐπὶ πλέον δαπανᾶται αὐτοῦ τὸ ὀρρῶδες, ἢ κοχλάκων ἐμβληθέντων. ἀλλὰ τὸ διὰ τῶν κοχλάκων, σκευάζεται παχύτερον. καὶ διὰ τοῦτο πονηρότερον γίγνεται, τά τ' ἄλλα καὶ τὸ συγκαταμίγνυσθαι τῷ γάλακτι τέφραν ἐκ τῶν πυρουμένων κοχλάκων. ἔχει δέ τι τὸ τοιοῦτο χρησιμώτερον ἐπὶ τῶν σηπεδονωδῶν ἑλκῶν. διὸ τούτοις μὲν προσφέρειν δεῖ τὸ διὰ τῶν κοχλάκων. τοῖς δὲ λοιποῖς τὸ ἑψόμενον. ἕψεται δὲ μᾶλλον πυρὶ κινούμενον συνεχῶς ὡς μὴ διακαίεσθαι, καὶ ὃ ἐπιπολάζῃ τῷ στόματι τῆς χύτρας, καὶ τοῦτο πτίλῳ καθαρῷ ἀφαιρεῖν χρή. πολλάκις γὰρ τοῦτο συμμιγὲν τῷ ἑψομένῳ τὸ ὅλον διέφθειρε. τὸ δὲ διὰ τῶν κοχλάκων, σκευάζεται οὕτως. προεψήσας τὸ γάλα μέχρι τὸ πλεῖστον τῆς ὑγρότητος δαπανηθῆναι, ἔπειτα λίθους κόχλακας λαβὼν καὶ πυρώσας ἔμβαλε εἰς τὸ γάλα τοσούτους, ὡς τὸν ὀρρὸν δαπανῆσαι ἅπαντα. τῶν δὲ κοχλάκων οὐχ ἧττον. ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἐμβαπτόμενα τῷ γάλακτι σιδήρου ἐλάσματα διάπυρα ταυτὸν ἐργάζεται. μετέ-

χει γὰρ ὁ σίδηρος τῆς στυπτικῆς δυνάμεως. καὶ τούτου γε χάριν, παρεσκευασμένους κυλίνδρους σι-
δήρους πλείονας ἐπὶ πύρασιν ὀβελίσκων προκειμένους. ὡς ἄν τις ἐκ τῆς λαβῆς εὐκόλως ἐπαίροι
τὸν σίδηρον πυρωθέντα. ῥάκεσι κατέχων ὡς ἐπὶ καυθήρων ποιοῦμεν. τυροῦται γε μὴν ἐν τῇ γαστρὶ
ῥᾳδίως τὸ οὕτως σκευασθὲν γάλα, διὸ ἀσφαλέστερον ὕδατος ἐπεγχεῖν, ὥσπερ καὶ ποιοῦσι τῶν ἰατρῶν
οὐκ ὀλίγοι, ἐκδαπανήσαντες πρῶτον τὸν ὀρρὸν, εἶτ' αὖθις ὕδατος καθαροῦ ἐπεγχέοντες. οὐ γὰρ τὴν
ὑγρότητα τοῦ ὀρροῦ φυλάττουσιν, ἀλλὰ τὴν δριμύτητα καθ' ἣν ὑπάγει τὴν γαστέρα.

Περὶ ὀρροῦ γάλακτος ἐκ τῶν Γαληνοῦ. ςε.

Ὁ γὰρ ὀρρὸς ὡς εἴρηται ῥυπτικὴν ἔχων δύναμιν ὑπαγωγῆς γαστρὸς ἕνεκα παραλαμβάνεται, πινό-
μενός τε καὶ διὰ κλυστήρων ἐνιέμενος. ἀποπλύνει γὰρ καὶ ῥύπτει ἀδήκτως τὰς ἐν τοῖς ἐντέ-
10 ροις δριμύτητας. χρῷτο δ' ἄν τις ἀντὶ ὕδατος τῷ ὀρρῷ κάλλιστα πρὸς ἕλκη δριμεῖς ἰχῶρας ἔχοντα
κατακλύζων, ὅσα τε διαφορητικὰ φάρμακα τῶν ἐγχυμωμάτων τε καὶ μελασμάτων ἐστὶ, καὶ ταῦ-
τα δι' ὀρροῦ ἀποπλύνειν ἐκ τοῦ σώματος ἄμεινον, οὐ δι' ὕδατος. οὕτως οὖν αὐτῷ καὶ πρὸς ὑπώπια
καὶ ὑποσφάγματα χρώμεθα, μιγνύντες τοῖς οἰκείοις πρὸς ταῦτα φαρμάκοις. σκευάζειν δὲ χρὴ
τὸν ὀρρὸν, οὕτως. ἐγχέοντα εἰς χύτραν γάλα, πλὴν προβάτου καὶ χοίρου, τούτων γὰρ τὸ γάλα ἀνεπι-
τήδειον εἰς ὀρροῦ λῆψιν, ἕψειν ὀξυτέρῳ πυρὶ χρώμενον, κινοῦντα συνεχῶς καὶ ὁμαλῶς. εἰ δὲ ἀνα-
ζέσοι τῇ κινήσει, καταπαύειν. μᾶλλον δὲ ἀναζέσαντος τοῦ γάλακτος ἕτοιμον ἔχων ὕδωρ ψυχρὸν,
ἐν βαθυτέρῳ τινὶ ἀγγείῳ κατακείμενον καθίει τὴν χύτραν, ἐν ᾗ ἕψηται τὸ γάλα, τῷ ψυχρῷ ὕδατι.
ταχὺ γὰρ καθίσταται. παυσάμενον δὲ τῆς ζέσεως πάλιν ἕψει. καὶ ὅταν ἀναζέσῃ, ἐπίρραινε δὶς ἢ
τρὶς ὀξυμέλιτι, ἢ μελικράτῳ. οὕτω γὰρ ποιοῦντι διακριθήσεται παραχρῆμα ὁ τυρὸς τοῦ ὀρροῦ. δια-
20 κριθέντος δὲ, ἤθει τὸν ὀρρὸν διὰ ῥάκους. ὅπου μὲν οὖν παχέα καὶ φλεγματώδη περιττώματα ὑ-
πολάβῃς πλεονάζειν, ὀξυμέλιτι ἐπίρραινε. ὅπου δὲ δριμέα καὶ χολώδη, μελικράτῳ. καὶ καθιέντες
δὲ ἐν τῇ λοπάδι μετὰ τὸ δὶς ἢ τρὶς ζέσαι τὸ γάλα, ἀγγεῖον ὕδωρ ἔχον ψυχρότατον, ἐργαζώμεθα τὴν
κρίσιν. χρῆσθαι δὲ τῷ ὀρρῷ, ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν καὶ δεινῶς ἀποσίτων. χρὴ δὲ τῷ ὀρρῷ τῷ πρώτῳ πινο-
μένῳ ἁλῶν ὑπομιγνύειν. ὅταν δὲ ἄρξηται καθαίρεσθαι, δίδου χωρὶς ἁλῶν, καὶ τοῦτο ποίει
ἐκ διαλειμμάτων τινῶν παρέχων, μέχρις ἱκανῶς καθαρθείη, τὸ δὲ πλῆθος στοχάζεσθαι πρὸς τὴν
δύναμιν, οὐ μὴν μέγα τι διαμαρτήσεις καὶ πλέον διδούς. ὡς ἐπίπαν δὲ ἔστω τὸ πινόμενον πλῆθος κο-
τυλῶν, ε΄. τρόπος μὲν σκευασίας τοῦ ὀρροῦ εἴη οὗτος. οἱ δὲ περὶ Καρίαν οὕτω σκευάζουσι, κνίκου τὸ
σπέρμα κόψαντες, τούτῳ τὸ γάλα πηγνύουσι, καὶ ἰσχυρὸν τὸν ὀρρὸν ἀποδεικνύουσιν. εἶτα διηθήσαντες
ἐπιμιγνύουσι τῷ ὀρρῷ ἁλῶν, ἢ θαλάσσης. καὶ πάλιν ἑψῶντες παρέχουσι. καθαίρει μὲν οὖν ἰσχυ-
30 ρῶς. πιεῖν δὲ τούτου πάντων ἀτερπέστερον. ὅλως δὲ αἱ μακραὶ ἑψήσεις φαρμακωδέστερον τὸν ὀρρὸν
ποιοῦσι, πρὸς μὲν τοὺς δεομένους ἰσχυρᾶς κενώσεως θύμου λειοτάτου ὅσον δραχμὰς γ΄, ἢ δ΄, δίδου
σὺν τῷ ὀρρῷ ἐν τῇ πρώτῃ πόσει. εἰ δὲ ἔτι μᾶλλον βούλοιο καθᾶραι ἐπίθυμον κόψας, καὶ σήσας, δίδου
ὁμοίως δραχμὰς γ΄. φυλάττεσθαι δεῖ τὰ φαρμακώδη, ἐφ' ὧν οὐ μέγα τι ἐστὶ τὸ λυποῦν. τῷ μὲν οὖν
ἁπλουστέρως ἐσκευασμένῳ ὀρρῷ κεχρῆσθαι δεῖ, ἐπὶ τῶν μαλακῶν σωμάτων. καὶ ἐφ' ὧν κενῶσαι καὶ δια-
πλῦναι μόνα τὰ κατὰ γαστέρα καὶ ἔντερα βουλόμεθα, καὶ ἐφ' ὧν ἑλκοῦται τὸ ἔντερον ὑπὸ τῶν
τυχόντων καθαρτηρίων, καὶ ἐφ' ὧν χολώδη ἄκρατον ἐνοχλεῖ τὴν γαστέρα, καὶ ἐφ' ὧν τεινεσμώδεις
προθυμίαι γίγνονται, καὶ ἐφ' ὧν ἑλκοῦσθαι κίνδυνος νεφροὺς, ἢ κύστιν, ἢ μήτραν. καὶ ἐπὶ τῶν ἀτρό-
φων μὲν καὶ λεπτῶν, δεομένων δὲ καθάρσεως. μάλιστα δὲ πάντων κεχρῆσθαι δεῖ τῷ ὀρρῷ ἐπὶ τῶν
ἀσθενῆ τὸν στόμαχον κεκτημένων, δεομένων δὲ καθάρσεως. τούτοις πᾶσι προσάγειν χρὴ τὸν ὀρρὸν, μή-
40 τε ἁλῶν, μήτε ἑτέρου τινὸς μίσγοντα φαρμακώδους. καὶ παιδίῳ δὲ καὶ γυναικὶ καὶ πρεσβύτῃ, ἀ-
κίνδυνον ἐστὶ τοῦτον τὸν ὀρρὸν διδόναι, καὶ ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν ἀδεές. καίτοι τηνικαῦτα αἱ
ἄλλαι φαρμακεῖαι, ὕποπτοι πεφύκασι. τῷ δὲ ἰσχυροτέρῳ ὀρρῷ χρῷτο τις, πρὸς τὰ γενναιοτέρων
φαρμάκων δεόμενα σώματα, καὶ παθήματα. μάλιστα πρὸς τὰ χρόνια ἐξανθήματα καὶ τοὺς πε-
λιδνοὺς ἰόνθους. καὶ τὰς ὑπὸ τὸ δέρμα τῶν χυμῶν κακίας, οἷον λέπρας καὶ τὰ ὅμοια, καὶ πρὸς
τὰ παλαιὰ δὲ ἕλκη καὶ τὰ θηριώδη, καὶ τοὺς ἰχῶρας τῆς κεφαλῆς. καὶ τὰ παραπλήσια. καὶ
ἐπὶ ὀφθαλμῶν συνεχῶς ῥευματιζομένων. καὶ πρὸς τὰς ψώρας τῶν βλεφάρων, καὶ τὰς ἐφή-
λεις τοῦ προσώπου. χρῷτο δ' ἄν τις καὶ ἐν περιόδοις τῶν πυρετῶν μακραῖς, καὶ ἐφ' ὧν ὑδέρῳ περι-
πεσεῖν κίνδυνος ἐκ νόσων ἐπήρτηται. καὶ περὶ μὲν τοῦ ὀρροῦ ἱκανὰ καὶ ταῦτα.

Περὶ τῶν ἡδονῆς χάριν συνεψομένων τῷ γάλακτι ἐκ τῶν Γαληνοῦ. ςζ.

50 Μετὰ δὲ τινὸς τῶν παχὺν ἐχόντων χυμὸν ἐδεσμάτων ἐπιπλεῖστον ἑψηθὲν τὸ γάλα, ἀποτίθεται μὲν τὸ
φυσῶδες, καὶ τρέφει μᾶλλον, καὶ τοῖς κατὰ κοιλίαν ῥεύμασι, καὶ τοῖς εἰς τὸν θώρακα λεπτοῖς ἐκ κε-
φαλῆς καταῤῥόοις ἁρμόζει. σκοπεῖσθαι δὲ δεῖ καὶ ἐν τούτῳ μὴ λάθῃ βλάπτον ἕτερα τῶν σπλάγ-
χνων τινά. ἀλλόκοτος γὰρ ἐπὶ πολλῶν ἡ φύσις. καὶ δὴ καὶ ἄλλως σφαλερὰ τῇ φύσει τὰ τοιαῦτα τῶν
ἐδεσμάτων. ἐμφρακτικώτερα γὰρ ἥπατος γίνεται. καὶ τῶν ἐν νεφροῖς λίθων γεννητικώτερα. ἔστι δὲ

τὰ συνεψόμενα

τὰ συνεψόμενα τῷ γάλακτι, ἄμυλον, σεμίδαλις, χόνδρος, φάγος, ὄρυζα, λάχανα, καὶ ἄρτοι τινὲς μήτε καλῶς ὀπτημένοι, μήτε καλῶς παρεσκευασμένοι, μήτε ζύμης ἢ ἁλῶν μετέχοντες.

Περὶ ὀξυγάλακτος ἐκ τῶν Γαληνοῦ. ϟη.

Τὸ δὲ καλούμενον ὀξύγαλα, ὀδόντας μὲν οὐ βλάπτει, ὅσοι κατὰ φύσιν ἔχουσιν. ὅσοι δὲ ψυχρότεροι τοῦ δέοντος ἢ ἀσθενέστεροι πεφύκασι, καθάπερ ὑπὸ τῶν ἄλλων ψυχρῶν βλάπτονται, οὕτω καὶ ὑπὸ τούτου. ἐνίοτε δὲ καὶ αἱμωδία γίνεται. γαστὴρ δὲ ἡ μὲν ψυχρά, οὐ πέττει καλῶς τὸ ὀξύγαλα. τῇ δὲ συμμέτρως ἐχούσῃ δύσπεπτον μέν, οὐ μὴν ἄπεπτον πάντα πᾶσιν ἐστι. ὅσαι δὲ θερμότεραι τοῦ προσήκοντος εἰσὶ γαστέρες, πρὸς τὸ μηδὲν βλάπτεσθαι, χρηστοῦ τινος ἀπολαύουσιν ἐκ τῶν τοιούτων ἐδεσμάτων. αἱ τοιαῦται γαστέρες καὶ προψυχθὲν τὸ ὀξύγαλα διὰ χιόνος πολυπλασίως
10 ἀλύπως φέρουσιν, εἰ μὴ ὁ θώραξ ψυχρὸς εἴη, ἢ κεφαλή, ἢ ἕτερον μόριον. οὔτε γὰρ τὴν θερμὴν καὶ δριμεῖαν ποιότητα ἔχει τοῦ ὀρροῦ τὸ ὀξύγαλα, οὔτε τὴν λιπαρὰν καὶ θερμήν, λέγω δὴ τὸ βούτυρον. μόνον δὲ ὑπολείπεται ἐν αὐτῷ τὸ τυρῶδες. ὅθεν ψυχρόν τέ ἐστι, καὶ παχύχυμον καὶ ὠμῶν χυμῶν γεννητικόν, ἐπὶ τῶν ψυχροτέρων γαστέρων, καὶ λίθων ἐν νεφροῖς γεννητικόν.

Περὶ πρωτογάλακτος ἐκ τῶν Γαληνοῦ. ϟθ.

Τὸ καλούμενον πρωτόγαλα μετὰ τὴν ἀποκύησιν εὐθέως ἀμελχθὲν τὸ γάλα. καὶ πυρωθὲν ὑπὸ θερμοσποδιᾶς ἐπ' ὀλίγον ἄνευ πιτύας, αὐτίκα πήγνυται. οἱ δὲ παλαιοὶ τοῦτο ἐκάλουν πυριάτην, τινὲς δὲ πυρίεφθον. ἐσθίεται δὲ καὶ αὐτὸ μετὰ μέλιτος. δυσπεπτότερον δὲ ἐστι καὶ παχυχυμότερον, καὶ βραδυπορώτερον, μὴ προσλαβὸν τοῦ μέλιτος.

Περὶ τῆς πηκτῆς καλουμένης. ἐκ τῶν Γαληνοῦ. ρ.

20 Προσφέρονται δὲ ἔνιοι τὸ γάλα, καὶ διὰ πιτύας πήξαντες καὶ ἀποχωρήσαντες τὸ ὀρρῶδες μιγνύντες καὶ μέλιτος. τινὲς δὲ καὶ τοῦ ὀρροῦ πλεῖστον καταπίνουσι. συμβήσεται δὲ δηλονότι, τοῖς μὲν μᾶλλον ὑπαχθῆναι τὴν γαστέρα, τοῖς δὲ ἧττον, πρὸς τὴν καταπινομένην ποσότητα τῆς ὀρρώδους ὑγρότητος.

Περὶ τυροῦ Γαληνοῦ. ρα.

Τυροὶ πάντες κακοί, πλὴν τῶν ὀξυγαλακτίνων. οὐδένα γὰρ ἔχω ἐπαινέσαι. πάντες δύσπεπτοι. ὀξυρεγμιώδεις τε καὶ φύσης ὑποπιμπλάντες τὴν γαστέρα, καὶ διαχωρῆσαι πονηροί. καὶ φλεγματώδεις καὶ καυσώδεις τῇ κοιλίᾳ. προσλαμβάνουσι γὰρ ἐν τῇ σκευασίᾳ ἀπὸ τῆς ἐπεμβαλλομένης πιτύας δριμύτητα, τήν τε ὑγρότητα πᾶσαν ἀποτίθενται, καὶ μάλιστα οἱ χρονίσαντες, ἡνίκα καὶ δριμύτεροι γίνονται καὶ σφῶν αὐτῶν θερμότεροί τε καὶ καυσωδέστεροι, καὶ διψωδέστεροι, καὶ δυσ-
30 πεπτότεροι, καὶ κακοχυμότεροι ἀποτελοῦνται. διὰ ταῦτα τοιγαροῦν οὐδ' ὅπερ ἀγαθὸν ἐπισπᾶται τὰ παχύχυμα τῶν ἐδεσμάτων, λεπτυντικαῖς μιγνύμενα δυνάμεσιν. οὐ δὲ τοῦτο ἴσχει βλάβης χωρίς. μείζων γὰρ ἡ ἐκ τῆς κακοχυμίας, καὶ τῆς καυσώδους ὑγρότητος ἐγγίνεται βλάβη, τῆς ἐκ τοῦ λεπτυνθῆναι τὸ πάχος ὠφελείας. φευκτέον οὖν ἐν τοῖς τοιούτοις μάλιστα τὸν τοιοῦτον τυρόν, μηδὲν ὅλως ἀγαθὸν ἔχοντα. τὸν δὲ νέον τυρὸν ἁπάντων εἶναι κάλλιστον νομιστέον εἶναι, τὸν καλούμενον ὀξυγαλάκτινον. ἥδιστος μὲν γὰρ εἰς ἐδωδήν, ἀβλαβὴς δὲ τῷ στομάχῳ πάντων τῶν ἄλλων τυρῶν. ἧττον δὲ καὶ δύσπεπτος, καὶ δυσδιέξοδος, οὐ μὴν οὐδὲ πάνυ παχύχυμος, ὅπερ ἁπάντων τυρῶν ἐστὶ ἔγκλημα κοινόν. Τῶν δὲ ἄλλων τυρῶν ὁ νέος τοῦ παλαιοῦ βελτίων, καὶ ὁ μαλακὸς τοῦ σκληροτέρου. καὶ ὁ ἀραιὸς καὶ χαῦνος τοῦ πάνυ πυκνοῦ καὶ πεπιλημένου, καὶ ὑπερέχουσαν ἔχων τὴν γλυκύτητα τῆς ἁλυκότητος. καὶ ὁ σύμμετρον ἔχων ἁλῶν, τοῦ παμπόλλου ἢ μηδ' ὅλως ἔχοντος. καὶ ὁ ἡδὺς
40 τοῦ ἀηδοῦς. καὶ ὁ ὠπτημένος τοῦ ὠμοῦ. ἑφθὸς δὲ τυρὸς παρὰ πολὺ στερεώτερος. πάντες γε μὴν κακοί.

Φάρμακον τὸ διὰ τοῦ παλαιοῦ τυροῦ πρὸς πώρους ποδαγρῶν Γαληνοῦ. ρβ.

Κομισθέντος δὲ πρὸς με ἀρθριτικοῦ τινὸς ἐπὶ δίφρου, πώρους ἐν τοῖς ἄρθροις ἔχοντος, ἐπῆλθέ μοι σκέλος ταριχηροῦ ὑὸς παλαιὸν ἑψήσαντα, λοῦσαι τῷ ἀφεψήματι τυρὸν παλαιότατον, εἶθ' ἅμα τε καλῶς ἑνώσαντα κατὰ τῶν πόρων ἐπιτιθέναι. διαρρηγνυμένου δὲ αὐτομάτως τοῦ δέρματος ἄνευ τομῆς ἀνέπλεεν ἑκάστης ἡμέρας μόρια τῶν πόρων. κἀπειδὴ τῆς ὠφελείας ὁ ἄνθρωπος ἐπειράθη, τοιοῦτον ἑαυτῷ ποιησάμενος τυρόν, ἐφύλαττε. καὶ παλαιωθέντι ἐχρήσατο. καὶ οὕτω τοῦ λοιποῦ διετέλεσε χρώμενος, καὶ ἄλλους τῶν ὁμοίως πασχόντων φίλων ἐδίδαξε.

Περὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ νέου τυροῦ τοῦ ἔξωθεν προσαγομένου. Γαληνοῦ. ργ.

Ὁ δὲ πρόσφατος τυρὸς καὶ ὑγρός, δοκεῖ ὥσπερ τι μέγα προσβοηθεῖν καὶ τοῖς τὸν λιθάργυρον ποιοῦ-
50 σιν, εἴ τις περὶ τὴν δίαιταν αὐτὸν προσφέροιτο. δύναται δὲ καὶ τραύματα ἔναιμα τὰ ἁπλούστερα κολλᾶν καταπλασσόμενος, ἐπιτιθεμένων αὐτῷ φύλλων ἀμπέλου, ἢ θριδακίνης, ἢ τεύτλου. ὁ δὲ ὀξυγαλάκτινος τυρός, καὶ τὰ μεγάλα τραύματα κολλᾷ, τῷ μετέχειν καὶ διαφορητικῆς δυνάμεως.

Περὶ βουτύρου. Γαληνοῦ. ρδ.

Βούτυρος ἢ βούτυρον, γίνεται ἐκ τοῦ λιπαρωτάτου κατὰ τὸ γάλα τὸ βόειον μάλιστα. πεπτικῆς δὲ ἐστι

δυνάμεως μετέχον ὀλίγον τῆς διαφορητικῆς. ταῦτα δὲ ἐργάζεται, ἐπί τε τῶν μέσων κατὰ μαλα-
κότητα καὶ σκληρότητα σωμάτων. πέπτει γὰρ ταῦτα φλεγμαίνοντα, καὶ διαφορεῖ ῥαδίως.
ὥς τε καὶ παρωτίδας καὶ βουβῶνας πολλάκις αὐτῷ μόνῳ τελέως ἰασάμεθα ἐπὶ παιδικῶν σω-
μάτων ἢ γυναικείων παθόντων. τῶν γὰρ σκληρῶν τελέως σωμάτων τοὺς παρὰ φύσιν ὄγκους, δια-
φορεῖν ἀδύνατον τὸ βούτυρον. καὶ μέντοι καὶ ταῖς ἐκ πνεύμονος ἀναπτύσεσιν ἐν πνευμονικοῖς τε
καὶ πλευριτικοῖς πάθεσι, μεγάλως σὺν μέλιτι συντελεῖ, μετὰ τοῦ καὶ πέπτειν αὐτὸ μὲν οὖν μό-
νον ἐκλειχόμενον, πέπτει μὲν μᾶλλον, ἀνάγει δὲ ἧττον. ἅμα δὲ μέλιτι καὶ ἀμυγδάλαις πικραῖς, ἀνάγει
μὲν μᾶλλον, ἧττον δὲ πέπτει.

Περὶ πιτύας Γαληνοῦ. ρε.

10 Πιτύα πᾶσα δριμείας ἐστὶ καὶ λεπτυντικῆς δυνάμεως καὶ διαφορητικῆς καὶ δηλονότι ξηραντικῆς.
ἀμείνων δὲ ἐστὶ τῶν πιτυῶν, ἡ λαγωά. διαλύει δὲ πᾶσα πιτύα, αἷμα τεθρομβωμένον ἐν κοιλίᾳ σὺν
τοῖς ἐπιτηδείοις πινομένη φαρμάκοις. τὰ δὲ ἄλλα τὰ περὶ τῆς πιτύας τοῖς πολλοῖς εἰρημένα,
περιττὸν ἡγοῦμαι γράφειν.

Περὶ χολῆς Γαληνοῦ. ρς.

Τὸν ἐν τῇ χοληδόχῳ κύστει ἀθροιζόμενον χυμὸν ὀνομάζω νῦν χολήν, οὐ τὴν μέλαιναν. ξανθὴν δὲ ταύ-
την ὀνομάζουσιν. καὶ ἔστιν ὁ χυμὸς οὗτος πάντων τῶν ἐν τῷ ζώῳ χυμῶν θερμότατος. διαφοραὶ δὲ ἐν
αὐτῷ πλεῖσται εὑρίσκονται παρά τε τὴν φύσιν τῶν ζώων, καὶ τὴν δίαιταν. ἡ γὰρ τῇ χροιᾷ ὠχρο-
τέρα χολή, μετρίως ἐστὶ θερμή, ἡ δὲ ὑπόλευκος ἐφ᾽ ὅσον ἐκλύεται τῇ χροιᾷ, ἐπὶ τοσοῦτον τῆς θερ-
μῆς ποιότητος ἀπολείπεται. ἡ δὲ ξανθὴ θερμοτέρα τῆς ὠχρᾶς τοσοῦτον, ὅσον καὶ παχυτέρα καὶ
20 ξανθοτέρα γίνεται. θερμαινομένη γὰρ ἐπὶ πλεῖον ἡ ὠχρὰ τὴν ξανθὴν ἀποτελεῖ. εἰ δ᾽ ἔτι ὑπερθερ-
μανθείη, εἰς τὸ μελάντερον τρέπεται χρῶμα, ποτὲ μὲν ἰώδες ἔχουσα, ποτὲ δὲ κυανοῦν. ἐνίοτε δὲ τὸ τῆς
ἰσάτιδος. πρόσεχε τοίνυν καὶ σὺ τῷ χρώματι τῶν χολῶν, ὅταν σκευάζεις φάρμακον ἐν ᾧ καὶ χολῆς
τι περιέχεται. γίνεται δὲ καὶ παρὰ τὸ χρώμενον τῇ χολῇ σῶμα διαφορά τις εὐαίσθητόν τε καὶ
δυσαίσθητον ὑπάρχον, εὐπαθές τε καὶ δυσπαθές. καὶ ἡ μὲν τῶν ὑῶν φαίνεται πάντων ὑδατωδε-
στάτη, καὶ διὰ τοῦτο ἀσθενεστάτη πλὴν τῶν ἀγρίων συῶν. χρῶνται δὲ τῇ τῶν ἡμέρων ὑῶν χολῇ ἐπὶ
τῶν ἐν ὠσὶν ἑλκῶν, οὐκ ἀδοκίμῳ φαρμάκῳ. καὶ χρῶ καὶ σὺ μὴ παρόντος ἄλλου σκευαστοῦ. ἡ δὲ τῶν
προβάτων βραχὺ δριμυτέρα τῆς τῶν ὑῶν. καὶ ταύτης μᾶλλον ἡ τῶν αἰγῶν. παραπλησία δὲ ἐστὶ
ταύτῃ ἡ τῶν ἄρκτων τε καὶ βοῶν. ἡ δὲ τῶν ταύρων ἰσχυροτάτη μὲν τούτων. ἀπολειπομένη δὲ τῶν
ὑαινῶν. ἡ δὲ τοῦ καλλιωνύμου ἰχθύος καὶ σκορπίου θαλαττίου καὶ χελώνης, ταύτης ἰσχυροτέρα. εἰσὶ δὲ
30 καὶ αἱ τῶν πτηνῶν ζώων χολαὶ πᾶσαι, δριμύτεραι καὶ ξηραντικώτεραι τῶν ἐν τοῖς τετράποσι.
τῶν δὲ πτηνῶν αἱ τῶν ἀλεκτορίδων καὶ περδίκων, ἀμείνους εἰς ἰατρικὴν χρείαν. αἱ δὲ τῶν ἱερά-
κων καὶ ἀετῶν, δριμεῖαι ἱκανῶς εἰσὶ καὶ διαβρωτικαί. ταύτας οὖν ἐπιστάμενος αὐτῶν τὰς δια-
φοράς, ἐπιστάμενος δὲ καὶ τῶν παθῶν τίνα μὲν δεῖται μᾶλλον ξηραίνεσθαι, τίνα δὲ ἧττον οὐκ ἂν ἁ-
μαρτάνοις περὶ τὴν θεραπείαν.

Περὶ ἱδρῶτος. ρζ.

Περὶ τῶν ἱδρώτων τινὲς ἀναγεγράφασι τινὰ περιττά, δι᾽ ἄλλης ὕλης εὐπορωτέρας γίνεσθαι δυνά-
μενα. μίγνυται δὲ ἱδρὼς τῶν γυμναζομένων ἐν ταῖς παλαίστραις τῇ ὑποκειμένῃ κόνει. καὶ τοῦτο κα-
λοῦσι πάτον. διαφορητικὸν δὲ ἐστὶ φάρμακον. ἐπὶ γοῦν τῶν φλεγμαινόντων τιτθῶν δραστικώτε-
ρον ἐστὶ βοήθημα μόνος ὁ πάτος ἐπιτιθέμενος. ἐὰν δὲ ξηρότερος εἴη, κυπρίνῳ ἀναμαλάττειν δεῖ αὐτὸ·
40 μὴ παρόντος δὲ κυπρίνου τῷ ῥοδίνῳ χρῆσθαι. τοῦτο τὸ φάρμακον ἐπιχριόμενον, σβεννύουσι γάλα πλη-
θῦον ἐν τοῖς τιτθοῖς ἱκανῶς. ἔγω γ᾽ οὖν ποτὲ καὶ κατὰ βουβῶνος αὐτὸ χρησάμενος, ἐν τάχει
παυόμενον ἐθεασάμην τὸν ὄγκον.

Περὶ οὔρων. ρη.

Οὖρον ἀνθρώπου, σχεδὸν ἁπάντων τῶν ἄλλων οὔρων ἐστὶ ἀσθενέστατον, ὅτι μὴ τῶν ἡμέρων ὑῶν τῶν
εὐνουχισθέντων. ῥυπτικῆς μὲν οὖν δυνάμεως εἴπερ τι καὶ ἄλλο τὸ τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ οὖρον, ὡς δη-
λοῦσιν οἱ κναφεῖς. ὅθεν καὶ οἱ ἰατροὶ πρὸς ψώρας καὶ λέπρας καταντλοῦσιν αὐτό, καὶ τῶν ἑλ-
κῶν τὰ πολλῆς ὑγρότητος μεστά, καὶ ῥύπου καὶ ἀκαθαρσίας. καὶ πολύ γε μᾶλλον ὅταν ἔχῃ τι σηπε-
δονῶδες. καὶ τὰς ἄχωρας δέ, καὶ τὰ πίτυρα δι᾽ αὐτοῦ θεραπεύουσι καταντλοῦντες. ἡμεῖς δὲ ταῦτα
ἐμυσάχθημεν ποιεῖν, ἑτέρων εὐποροῦντες φαρμάκων. τὰ δὲ ἐν τοῖς δακτύλοις ἕλκη καὶ μάλιστα
50 τὰ ἐκ προσπταισμάτων, ἐπειδὰν ἀφλέγμαντα γένηται, καλῶς ἰασάμην. οὖρα πολλάκις ἐπὶ τῶν
εἰς ὁδοιπορίαν στελλομένων, μόνον βρέξας καὶ ἐπιθεὶς κατὰ τοῦ ἕλκους, εἶθ᾽ ἔξωθεν ὀθονίῳ περιε-
λίξας, ὁσάκις ἂν οὐρεῖν προθυμηθῶσι, κατὰ τοῦ δακτύλου φέρειν τὸ οὖρον ἐπέταξα. καὶ μὴ λύειν
ἄχρις ἂν ἀκριβῶς θεραπευθῶσι. συνεχώρησα δὲ καὶ ἐν ἀγρῷ μὴ παρόντος ἰατροῦ, καταχέειν αὐτὸ
ἑλκῶν, ὅταν ἐν τοῖς κάτω μέρεσιν ἢ τοῦ θώρακος μέχρι ποδῶν ἄκρων. πίνειν δὲ οὖρον ἕνεκα τῆς ὀρθο-
πνοίας.

πνοίας, καθὼς γεγράφασιν ἔνιοι, οὐκ ἀναγκαῖον ὄντων γε καὶ ἄλλων πλείστων φαρμάκων, ἃ βοη-
θεῖ τῷ πάθει τούτῳ. καὶ μέντοι καὶ πιὼν τις οὖρον, οὐκ ἀπηλλάγη τοῦ πάθους.

Περὶ σιάλου. ρ̄θ.

Τ οὔτου τὴν δύναμιν χρὴ γιγνώσκειν εἶναι διάφορον, ἔν τε τοῖς τῶν ζώων εἴδεσι, καὶ καθ' ἕκαστον αὐ-
τῶν ὑπνοῦντός τε καὶ νοσεροῦ, ἐδηδοκότος τε καὶ νενηστευκότος. πεπωκότος τε καὶ ἀπότου· ὡς γὰρ τὰ οὖρα
καὶ αἱ χολαὶ καὶ οἱ ἱδρῶτες, οὕτω καὶ τὸ πτύελον. ἀσθενὲς μὲν γὰρ ἐδηδοκότων τε καὶ πεποκότων
ἐστίν. ἰσχυρὸν δὲ καὶ δριμὺ τὸ τῶν ὑπερδιψησάντων τε καὶ πεινησάντων. ἐν τῷ μέσῳ δὲ ἀμφοῖν ἐστι, τὸ
τῶν ἀπεπτηκότων μὲν, οὐδέπω δὲ ἐδηδοκότων ἢ πεπωκότων. τούτῳ τοιγαροῦν τῷ ἐπὶ τῇ τελευτῇ
εἰρημένῳ σιάλῳ καὶ αἱ τροφοὶ τῶν νηπίων τοὺς λιχῆνας αὐτῶν ἰῶνται, βρέχουσαι τὸν μικρὸν
10 δάκτυλον, εἶτα ἀνατρίβουσαι τὸν τόπον, καὶ τοῦτο ποιοῦσι συνεχῶς. ἀλλὰ καὶ πυροὺς μασησά-
μενοι τῶν ἀγροίκων τινὲς, δοθιῆσιν ἐπιτιθέασιν. διαφορεῖ τε γὰρ αὐτοὺς καὶ πέπτει ταχέως. καθ'
ὅλην δὲ τὴν οὐσίαν τὸ πτύελον ἐναντιώτατόν ἐστι τοῖς ἀναιροῦσι θηρίοις. ἐγὼ γὰρ χωρὶς ἐπῳδῆς ἐθεα-
σάμην ἐπὶ σιάλῳ νήστεως μόνῳ, τὸν σκορπίον ἀποθανόντα.

Περὶ κόπρου. ρ̄ι.

Κ όπρος διαφορητικωτάτην ἔχει δύναμιν. ἔστι δὲ ἡ τῶν ἀνθρώπων μὲν διὰ τὴν δυσωδίαν βδελυρά.
βοῶν δὲ, καὶ αἰγῶν, καὶ κυνῶν, ὅταν ὀστᾶ φάγωσιν, οὔτε δυσώδεις εἰσὶ, καὶ πεῖραν ἱκανὴν ἔδωκεν
οὐχ ἡμῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ πολλοῖς τῶν ἔμπροσθεν ἰατρῶν. ἐγὼ γ' οὖν καὶ αὐτὸς οἶδα θαυμαστῆς δυνά-
μεως πειραθεὶς ἀνθρωπείας τε καὶ κυνείας κόπρου.

Περὶ τῆς κυνείας κόπρου. ρ̄ια.

20 Λεκτέον δέ σοι πρῶτον περὶ τῆς κυνείας κόπρου ᾗ συνεχῶς ἐχρῆτο τις τῶν ἡμετέρων διδασκά-
λων. ὀστᾶ διδοὺς ἐσθίειν κυνὶ μόνα δυοῖν ἐφεξῆς ἡμερῶν, τὴν ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐκκρινομένην κό-
προν λαμβάνων, ἐξήραινε καὶ ἀπετίθετο, καὶ ἐπὶ τῆς χρείας ἐλείου. ἐχρῆτο δ' αὐτῇ πρός τε
συνάγχας ἀναμιγνὺς τοῖς ἄλλοις ἁρμόττουσι πρὸς τὸ πάθος φαρμάκοις. ἐπὶ δὲ δυσεντερικῶν,
τῷ ἑψημένῳ γάλακτι διὰ τῶν κοχλάκων, ξηρὰν λείαν ἐπιπάττων τὴν κόπρον, παρεῖχε λανθά-
νων τοὺς πολλούς. τούτων μὲν οὖν τῶν δύο χρήσεων, τῆς κυνείας κόπρου, πάνυ πολλὴν ἔχω πεῖραν
ὡς φαρμάκου θαυμασίου, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν κακοηθεστάτων ἑλκῶν ἐμίγνυον τῆς κυνείας κό-
πρου βραχὺ τοῖς πρὸς τὰ τοιαῦτα ἕλκη δοκίμοις φαρμάκοις, καὶ σαφῶς ἰσχυρότερον ἑαυτοῦ τὸ
φάρμακον ἐγίνετο, καὶ εἴ που διαφορεῖσθαι τι καὶ ξηραίνεσθαι δέοι, κἀκείνοις τοῖς φαρμάκοις ἐμίγνυον.

Περὶ ἀνθρωπείας κόπρου. ρ̄ιβ.

30 Περὶ ἀνθρωπείας κόπρου, τοιάνδε πεῖραν ἔχω. συνεχῶς τις τὴν φάρυγγα φλεγμαίνων, ἠνωχλεῖτο
σφοδρῶς, ὡς κινδυνεύειν ἀποπνιγῆναι. καὶ δὴ καὶ φλεβοτομεῖσθαι διὰ τὸν κίνδυνον ἠναγκάζετο.
τούτῳ τις ἐντυχὼν ἐπηγγείλατο πεῖραν δώσειν φαρμάκου, καὶ καλεῖσθαι αὐτὸν ἠξίου πρὸ τῆς
φλεβοτομίας, αὖθις ἐν φλεγμονῇ γινομένης τῆς φάρυγγος. καὶ τοίνυν κληθεὶς, εἶτα διαχρί-
σας, φαρμάκῳ τινὶ ταχέως ἐθεράπευσε τὸν ἄνθρωπον. ἦν δὲ κόπρος ξηρὰ, μετὰ μέλιτος ἀττικοῦ
χριομένη. δίαιτα δὲ τὸ παιδίον οὗ τὴν κόπρον ἔμελλε λήψεσθαι, καθάπερ αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ θερα-
πεύσας ἐδίδαξεν, ἐπὶ θέρμων ἐδωδῇ, τούτων δὴ τῶν συνήθως ἐσθιομένων μετ' ἄρτου καλλίστου.
ἐδίδου δὲ καὶ οἶνον πίνειν παλαιόν. ἅπαντα ταῦτα σύμμετρα κατὰ τὸν ὄγκον, ὡς ἀκριβῶς εὐπε-
πτῆσαι τὸ παιδίον. τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ τὸ ἐκκριθὲν κόπριον ἐλάμβανε. καὶ ξηραίνων ἐχρῆτο παρα-
πλησίως τῇ κυνείᾳ κόπρῳ, καθὰ προείρηται.

40 Περὶ λυκείας κόπρου. ρ̄ιγ.

Τ ὴν δὲ τῶν λύκων κόπρον, ἐπότιζέ τις κωλικοὺς, οὐ μόνον ἐν τοῖς παροξυσμοῖς, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς
διαλείμμασιν, ὅσοι γε χωρὶς φλεγμονῆς ἔπασχον. εἶδον τε τινὰς αὐτῶν οὐκ ἔθ' ἁλόντας τῷ πάθει.
καὶ τοὺς παθόντας οὐκ ἔτι ἰσχυρῶς, οὐδὲ συνεχῶς. ἐλάμβανε δὲ κἀκεῖνος τὴν λευκοτέραν κόπρον
τῶν λύκων μᾶλλον, ἥ τις ὀστᾶ φαγόντων αὐτῶν, ἀπεκρίνετο. ἐλάμβανε δὲ τὴν οὐδέπω πεπτωκυῖαν
ἐπὶ τὴν γῆν. ἐπὶ θάμνοις γὰρ πολλάκις εὑρίσκεται ἡ κόπρος αὕτη, καὶ ἐπὶ βοτάναις εὐανθέσιν.
ἐθαύμασα δὲ ἐπ' αὐτῆς ὅτι καὶ περιαπτομένη πολλάκις ὠφέλησεν. εὑρίσκεται δὲ ἐν αὐτῇ καὶ αὐ-
τῶν τῶν ὀστῶν τι τοῦ βρωθέντος ζώου, διαπεφευγὸς τὴν μάσησιν, καὶ τὴν πέψιν, ὃ καὶ αὐτὸ κόπτων,
καὶ λεαίνων, ἐδίδου πίνειν τοῖς κωλικοῖς, ἁλῶν καὶ πεπέρεως ἤ τινος τοιούτου ἐπιμιγνύων, εὐω-
δίας χάριν. ἐδίδου δὲ μετ' οἴνου λεπτοῦ τὴν σύστασιν. ποτὲ δὲ καὶ μεθ' ὕδατος. τὸ δ' αὖ περιαπτόμενον
50 τῆς κόπρου ταῖς λαγόσι τοῦ κάμνοντος, ἐκέλευεν ἔχειν ἄρτυμα μάλιστα ἐξ ἐρίου λυκοβρώτου προ-
βάτου. εἰ δὲ μὴ, ἐκ δέρματος ἐλάφου. καὶ τὸν ἱμάντα τὸν περιελιττόμενον ταῖς λαγόσι καὶ αὐτὸ τὸ πε-
ριέχον τὴν κόπρον ἐκέλευεν εἶναι ἐξ αὐτοῦ. ἡμεῖς δὲ καὶ εἰς χυτρίδιον ἀργυροῦν μέγεθος κυάμου
ἐμβαλόντες τῆς κόπρου, περιήψαμεν ἐνίοις ἕνεκα πείρας. ἐθαυμάσαμεν οὖν ἑωρακότες φανε-
ρῶς ὠφεληθέντας.

Περὶ αἰγείας κόπρου. ειδ.

Συνεχέστατα δὲ κόπρῳ ταύτῃ χρώμεθα τῇ τῶν αἰγῶν, δριμείας καὶ διαφορητικῆς οὔσης δυνάμεως.
καὶ τοῖς σκίρρου μέσοις ὄγκοις ἁρμόττει. οὐ τοῖς λευκοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων μορίων. ἔτω
γοῦν ἐπὶ γόνατος ἔχοντος ὄγκον χρόνιον δύσλυτον, ἐχρησάμην αὐτῇ δι' ὀξυκράτου, καταπλάττε-
σθαι κελεύσας ἄλευρον κρίθινον ἐμβαλλομένης τῆς κόπρου, καὶ θαυμαστῶς ὁ ἄνθρωπος ὤνητο.
ἀγροῖκος δὲ ἦν ὁ θεραπευθείς. ἐπὶ γὰρ τῶν μαλακῶν σωμάτων δριμύτερον ἐστὶ τὸ φάρμακον. καὶ
μέντοι καὶ καυθεῖσα, λεπτομερεστέρα γίνεται. διὸ πρὸς ἀλωπεκίας ἁρμόττει, καὶ πάνθ' ὅσα ῥυπτόν-
των δεῖται φαρμάκων. οἷον λέπρας, λειχῆνας καὶ τὰ ὅμοια. καὶ τοῖς πρὸς παρωτίδας καὶ βου-
βῶνας καταπλάσμασι μιγνυμένη, διαφορεῖ. πρὸς γοῦν τὰ τῶν ἐχιδνῶν δήγματα, καὶ πολὺ
10 μᾶλλον ἔτι τὰ τῶν ἄλλων θηρίων, ἰατρός τις τῶν ἐν ἀγροῖς ἰατρευόντων ἐχρῆτο δι' ὄξους αὐτῇ,
καὶ διέσωζε πάνυ πολλούς. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος καὶ τοῖς ἰκτερικοῖς ἐδίδου τὰς σπυράθους πίνειν δι' οἴνου.
καὶ πρὸς ῥοῦν γυναικεῖον σὺν λιβανωτῷ.

Περὶ κόπρου βοός. ιε.

Ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν βοῶν αἱ κόπροι, βραχεῖαν ἔχουσι διαφοράν, οὖσαι καὶ αὗται ξηραντικῆς δυνά-
μεως. ἔχουσι δὲ καὶ τὴν ἑλκτικήν. ἰατρὸς δέ τις φαρμάκων ἔμπειρος, τοὺς ὑδεριῶντας βολβίτῳ κα-
ταχρίων, ἐν ἡλίῳ κατέκλινε. καὶ πολλοὺς ὠφέλησεν. ὑγρὰν δὲ ἐλάμβανε ταύτην τῷ ἔαρι ὁπότε
νέμονται τὴν πόαν αἱ βόες, καὶ ξηράνας ἀπετίθετο. καὶ πρὸς χοιράδας δὲ οὗτος αὐτῇ ἐχρῆτο,
καὶ τῶν σκιρρωδῶν ὄγκων ἁπάντων σὺν ὄξει καταπλάττων.

Προβατεία κόπρος. ις.

20 Ὁ δ' αὐτὸς οὗτος, καὶ τῇ τῶν προβάτων κόπρῳ ἐχρῆτο πρὸς ἀκροχορδόνας, καὶ μυρμηκίας, καὶ
θύμους, καὶ ἥλους ὄξει δεύων αὐτήν. ἀλλὰ καὶ τὰ πυρίκαυστα τῶν ἑλκῶν εἰς οὐλὴν ἦγε, μιγνὺς
κηρωτῇ ῥοδίνῃ.

Περιστερῶν κόπρος. ιζ.

Τῇ δὲ κόπρῳ τῶν νομάδων περιστερῶν ὡς θερμαίνοντι φαρμάκῳ καὶ τοῦτο αὐτὸς συνεχῶς εἰς πολλὰ
χρώμεθα μετὰ καρδαμώμου σπέρματος, αὐτὶ νάπυος λειοτάτην αὐτὴν μίσγων, ἐπὶ τῶν φοινιγμοῦ
δεομένων παθῶν χρονίων. ὁποῖόν ἐστι, ἰσχιάς, ἡμικρανία, κεφαλαία, σκοτώματα, καὶ τὰ κατὰ τὰς
νόθας πλευράς, καὶ ἢ ὠμοπλάτας, ἢ τένοντας, ἢ ψόας, ἢ ἀλγήματα χρόνια, καὶ νεφρῶν, καὶ πο-
δῶν, καὶ ἄρθρων, ὅταν γε μήπω σύστασις πώρων ᾖ ἐν τοῖς ἄρθροις.

Αλεκτορεία κόπρος. ιη.

30 Τῇ δὲ τῶν ἀλεκτορίδων κόπρῳ ἐχρησάμην καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῶν ἀπὸ μυκήτων ἐδωδῆς πνιγῆναι κιν-
δυνευόντων, ἐπιπάττων αὐτὴν λειουμένην κυάθοις τρισὶν ἢ τέτρασιν ὀξυκράτου ἢ ὀξυμέλιτος. καὶ
προφανῶς ὠφέλησεν διὰ ταχέως. ἤμεσαν γὰρ ὀλίγον ὕστερον οἱ πνιγόμενοι, φλεγματώδη παχύ-
τατον χυμόν. ἐφ' ᾧ τελέως ἐπαύσαντο τοῦ συμπτώματος. ὁ δὲ διδάξας με ἰατρὸς καὶ τοῖς χρονίοις κω-
λικοῖς αὐτὴν ἐδίδου δι' οἰνομέλιτος. τινὲς δὲ καὶ τοῖς συναγχικοῖς αὐτὴν διδόασι πίνειν. ἔστι δὲ αὕτη
τῆς τῶν περιστερῶν ἀσθενεστέρα. δεῖ δὲ καὶ ταύτην λαμβάνειν ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς διαιτωμένων
ἀλεκτορίδων οὐ τῶν ἐγκεκλεισμένων.

Περὶ κόπρου χηνός, ἱέρακος, πελαργῶν, καὶ χερσαίων κροκοδείλων. ιθ.

Η δὲ τῶν χηνῶν, καὶ ἱεράκων, καὶ πελαργῶν κόπρος, καὶ τῶν λοιπῶν, περὶ ὧν ἔνιοι ληρήσαντες γε-
γράφασι, ἄχρηστος εἶναι τῇ πείρᾳ ἐφάνη. ἡ δὲ τῶν χερσαίων κροκοδείλων καὶ δυσπόριστος.

40
Ῥύπος προβάτων ἐξ οὗ ὁ οἴσυπος. κ.

Ῥύπος ὁ ἐπιτρεφόμενος τοῖς τῶν προβάτων ἐρίοις, ἐξ οὗ τὸν καλούμενον οἴσυπον σκευάζομεν, πε-
πτικῆς ἐστὶ δυνάμεως παραπλησίως τῷ βουτύρῳ. βραχὺ δέ τι καὶ διαφορητικὸν ἔχει. σκευάζεται
δὲ ὡς φησὶ Διοσκουρίδης ὁ οἴσυπος τὸν τρόπον τοῦτον. λαβὼν ἔρια ῥυπαρὰ τὰ ἐν ταῖς μασχάλαις τῶν
προβάτων εὑρισκόμενα κονδοειδῆ καὶ οὖλα καὶ μαλακά, ἔκπλυνον θερμῷ ὕδατι, ἐκθλίβων αὐτῶν
πᾶσαν τὴν ῥυπαρίαν, εἶτα τούτων τὸ ἀπόπλυμα εἰς κρατῆρα πλατύστομον βαλών, καὶ
ἐπιχέας ἕτερον ὕδωρ ζέον ἀνατάρασσε, λαμβάνων ἐκ τοῦ ὑγροῦ ποτηρίῳ, ἢ ἐτέρῳ τινί, καὶ ἐξ
ὑψηλοῦ καταράσσων, ἕως ἂν ἀφρίσῃ. εἶτα καταῤῥαίνε θαλάσσῃ, εἰ πάρεστι, εἰ δὲ μή, ψυχρῷ ὕδατι.
καὶ ἔα καταστῆναι. καὶ μετὰ τὸ ψυγῆναι ἀναλοῦ τὸ ἐπιπολάζον μυακίῳ, καὶ βαλὼν εἰς ἕτερον ἀγγεῖον,
καὶ ἐπιβαλὼν ψυχρὸν ὕδωρ ὀλίγον, ἀνάκοπτε ταῖς χερσίν. εἶτα ἀποχέας τὸ ὕδωρ, ἐπίβαλε ἕτε-
50 ρον θερμόν, καὶ ἀνατάρασσε ὁμοίως ὡς προείρηται. καὶ ἐπιῤῥαίνε θαλάσσῃ, ἢ τῷ ψυχρῷ. καὶ ἔα κα-
ταστῆναι καὶ μετὰ τὸ ψυγῆναι πάλιν ἀνελοῦ μυακίῳ, καὶ ἀνάκοπτε τῇ χειρὶ ὁμοίως. καὶ πάλιν
ἐκ τρίτου ἐπίχεε θερμὸν ὕδωρ, καὶ τὸ αὐτὸ ποίει καθὼς προείρηται, ἄχρις ἂν λευκὸς καὶ λιπαρὸς
ὁ οἴσυπος γένηται, καὶ μηδὲν ἀκάθαρτον ἔχει. καὶ οὕτω λαβὼν ἐν ἀγγείῳ κεραμείῳ, τίθει ἐν
ἡλίῳ ἐπὶ ἡμέρας τινάς, καὶ φύλαττε, καὶ πάντα δὲ τὰ προειρημένα ἐν ἡλίῳ θερινῷ ποίει. οὕτω

γὰρ χρησιμώτερον

γὰρ χρησιμώτερον γίγνεται καὶ λευκὸν, καὶ οὐδὲν ἔχον σκληρὸν, καὶ συνεστραμμένον. ὥσπερ ὁ
διαλυόμενος κηρωτῇ, ἢ ζύμη. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ περὶ δακτύλιον καὶ ὑστέραν σὺν μελιλώτῳ καὶ
βουτύρῳ. καὶ ἕτερα πλεῖστα. ὁ δὲ κεκαυμένος οἴσυπος ποιεῖ τὴν ἐξ αὐτοῦ συναγομένην αἰθάλην, ἢ
λιγνὺν χρησιμωτάτην, πρὸς διαβεβρωμένους, καὶ ψωρώδεις κανθοὺς, καὶ τετυλωμένα βλέφα-
ρα, καὶ τριχορροοῦντα. καίεται δὲ ἐνίοτε καὶ ὑπ' ὀστράκου καινοῦ, ἄχρις ἂν πυρωθὲν ἀποβάλλῃ τὸ
λίπος. κείσθω δὲ τὸ ὄστρακον ἐπ' ἀνθράκων. εἶτα συνάξας τὸ κεκαυμένον, καὶ λεάνας, χρῶ πρὸς
τὰ εἰρημένα.

Περὶ σαρκῶν. Γαληνοῦ. ρκα.

Οὐχ ἅπασαι τῶν ζώων αἱ σάρκες, ἄνθρωπον τρέφουσιν, ἀλλ' ἐνίων εἰσὶ καὶ θανάσιμοι. ἔνιαι δ' οὐχ ὡς
10 τροφὴ μόνον προσφέρονται. ἀλλ' ὡς βοήθημα. καὶ τῶν τρεφόντων δὲ, οὐ τὴν αὐτὴν ἅπασαι δύναμιν
ἔχουσιν. πάντων μὲν οὖν ἐδεσμάτων ἡ σὰρξ τῶν ὑῶν ἐστὶ τροφιμωτάτη, καὶ εὔχυμος, καὶ εὐπεπτοτέρα πάν-
των. τά τε ἄλλα, καὶ διὰ τὴν πρὸς ἀνθρώπους ὁμοιότητα. τὰ δὲ βόεια κρέα, τροφὴν μὲν καὶ αὐτὰ
δίδωσιν, οὔτε ὀλίγην, οὔτε εὐδιαφόρητον. αἷμα μέντοι παχύτερον ἢ προσήκει γεννᾷ. καὶ εἰ φύσει τις εἴη
μελαγχολικώτερος τὴν κρᾶσιν, ἁλώσεται τινὶ πάθει τῶν μελαγχολικῶν, ἐν τῇ τούτων ἐδωδῇ
πλεονάσας. τοιαῦτα δ' ἐστὶ πάθη, καρκῖνος. ἐλέφας. λιχῆνες. ψώρα. τεταρταῖος πυρετός. ἥ τε
ἰδίως ὀνομαζομένη μελαγχολία. καὶ σπλὴν δὲ ἐνίοις ἤρθη διὰ τοιοῦτον χυμὸν, ᾧ καχεξίαι τε καὶ
ὕδεροι πολλάκις ἐπηκολούθησαν. ξηρότερος γὰρ καὶ θερμότερος πάμπολυ τὴν κρᾶσιν ἐστὶ βοῦς, ὑός.
οἱ δὲ μόσχοι τῶν τελείων βοῶν ἀμείνους ἔχουσιν εἰς πέψιν τὰς σάρκας, ὡς ὑγρότεροι τὴν κρᾶσιν. οὕτως
δὲ καὶ οἱ ἔριφοι τῶν αἰγῶν, ἀμείνους. ἧττον μὲν γὰρ βοὸς ἡ αἲξ ξηρὰ τὴν κρᾶσιν. ἀλλ' ἀνθρώπῳ καὶ ὑῒ
20 παραβαλλομένη, πολλῷ παραλλάττει. ὑγροτάτην δὲ ἔχουσι καὶ φλεγματώδη σάρκα οἱ ἄρνες.
ἡ δὲ τῶν προβάτων σὰρξ, περιττωματικωτέρα τέ ἐστι καὶ κακοχυμοτέρα. κακόχυμος δὲ καὶ ἡ
τῶν αἰγῶν μετὰ δριμύτητος. ἡ δὲ τῶν τράγων μετὰ δριμύτητος, χείριστη καὶ πρὸς εὐχυμίαν καὶ πέ-
ψιν. ἐφεξῆς δὲ ἡ τῶν κριῶν. εἶθ' ἡ τῶν ταύρων. ἐν ἅπασι δὲ τούτοις ἡ τῶν εὐνουχισθέντων ἀμεί-
νων. τὰ δὲ πρεσβυτικὰ, χείριστα πρὸς πέψιν ἐστὶ, καὶ εὐχυμίαν, καὶ θρέψιν. ὥς τε καὶ τῶν ὑῶν αὐ-
τῶν, καίτοι γε ὑγρῶν ὄντων τὴν κρᾶσιν. οἱ γηράσαντες ἰνώδη, καὶ σκληρὰν, καὶ ξηρὰν, καὶ διὰ
τοῦτο δύσπεπτον ἴσχουσι τὴν σάρκα. καὶ ἡ τοῦ λαγωοῦ δὲ σὰρξ, αἵματος μὲν παχυτέρου γεννητική.
βελτίονος δὲ εἰς εὐχυμίαν κατὰ βοῦς καὶ πρόβατα. κακόχυμος δὲ οὐδὲν ἧττον ἐστὶ, καὶ ἡ τῶν ἐλά-
φων, καὶ σκληρὰ, καὶ δύσπεπτος. ἡ δὲ τῶν ἀγρίων ὄνων ἐπεὶ καὶ ταύτην τινὲς ἐσθίουσιν, ὥσπερ καὶ
τὴν τῶν ἡμέρων ὄντων ἐν ἀλεξανδρείᾳ, κακοχυμοτάτη τε καὶ δυσπεπτοτάτη, καὶ κακοστόμα-
30 χος. καὶ προσέτι καὶ ἀηδὴς κατὰ τὰς ἐδωδάς. καθάπερ καὶ ἡ τῶν ἵππων τε καὶ καμήλων. καὶ
τούτων γὰρ ἐσθίουσιν ὀνώδεις τε, καὶ καμηλώδεις ἄνθρωποι τήν τε ψυχὴν, καὶ τὸ σῶμα. καὶ τὰ τῶν
ἄρκτων κρέα ἔνιοι προσφέρονται. καὶ τὰ τούτων ἔτι χείρω, τῶν λεόντων τε καὶ παρδάλεων.
περὶ δὲ τῶν κυνῶν, τί δεῖ καὶ λέγειν; ὡς τοὺς νέους τε καὶ λιπαροὺς αὐτῶν ἐσθίουσι πάμπολλοι. εἰσὶ
δὲ τὰ τούτων κρέα πάντα, ξηρότατα φύσει, καὶ δριμεῖαν τροφὴν παρέχοντα τῷ σώματι. καὶ
περὶ τοὺς τρόπους δὲ τῶν σκευασιῶν αὐτῶν μᾶλλον, ἢ ἧττον τρέφει. καὶ μᾶλλον καὶ ἧττον πέττεται.
ὅσα μὲν γὰρ ὀπτῶντες, ἢ τηγανίζοντες ἐσθίουσι ξηροτέραν τροφὴν διδόασι τῷ σώματι. ὅσα δὲ ἕψον-
τες καὶ ἀρτύοντες προσφέρονται μεταξὺ τούτων εἰσίν. καὶ αὐτῶν δὲ τούτων οὐ μικρὰ διαφορὰ
γίγνεται παρὰ τὸν τῆς ἀρτύσεως τρόπον. καὶ διὰ ταῦτα ξηραίνειν μὲν θέλων τὸ σῶμα, τῶν ξηροτέ-
ρων τῇ κράσει ζώων δώσεις τὴν σάρκα. θερμαίνειν δὲ βουλόμενος τῶν θερμοτέρων, καὶ ψυχρο-
40 τέρων, καὶ ὑγροτέρων ὁμοίως τοῖς κατάλληλοις δώσεις.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς πεζοῖς ζώοις ἄκρων. ρκβ.

Ταῦτα μὲν οὖν αὐτάρκη σοι καθόλου περὶ τῆς τῶν πεζῶν ζώων σαρκὸς ἀκηκοέναι. περὶ δὲ τῆς τῶν
ἄλλων μορίων ὧν ἔχει τὰ ζῶα δυνάμεως ἐφεξῆς ἄκουε. ἄκρεα μόρια καλοῦσι συνήθως ἄνθρω-
ποι ῥύγχη πόδας καὶ ὦτα. ἥκιστα μὲν γὰρ πιμελὴν ἔχει ταῦτα. ἥκιστα δὲ τὴν σαρκώδη φύσιν.
ἐπικρατεῖ δὲ ἐν αὐτοῖς τό, τε νευρῶδες, καὶ τὸ δερματῶδες. γεγύμνασται δὲ τῇ πολλῇ κινήσει ταῦτα
τὰ μέρη μᾶλλον. ἔστι δὲ διὰ τοῦτο καὶ γλισχρότερα. εἰκότως οὖν ἐλάττω μὲν τροφὴν δίδωσι τῷ σώ-
ματι. ῥᾷον δὲ ὑπέρχεται κατὰ γαστέρα διὰ τὴν γλισχρότητα. βελτίους δὲ οἱ πόδες τῶν ὑῶν εἰσὶ, τοῦ
ῥύγχους. ὥσπερ καὶ τοῦτο τῶν ὤτων. ἡ δὲ γαστὴρ χαυνοτέρα τε καὶ ἀναιμοτέρα τῆς γλώττης. καὶ
διὰ τοῦτο καὶ ψαφαρωτέρα. καὶ πέττεσθαι ῥᾳδίως δυναμένη χωρὶς ἐπιμιξίας τῶν παρακει-
50 μένων αὐτῇ ἐντέρων.

Περὶ ἀδένων. ρκγ.

Πάντων ἀδένων κοινὸν, τὸ ἡδεῖς τε καὶ ψαθαροὺς φαίνεσθαι κατὰ τὴν ἐδωδήν. οἱ δὲ ἐν τοῖς τιτθοῖς
ὅταν ἔχωσι γάλα καὶ τῆς ἐκείνου τι γλυκύτητος ἐμφαίνουσι, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ὑῶν. ἡ δὲ ἐξ
αὐτῶν τροφὴ, καλῶς μὲν πεφθέντων, ἐγγὺς τῇ κατὰ τὰς σάρκας ἐστί. ἐλλιπέστερον δὲ κατεργασθέν-

των τὸν ὠμόν, ἢ τὸν φλεγματώδη χυμὸν γεννᾷ. τῶν μὲν ὑγρῶν ἀδένων, τὸν φλεγματώδη. τῶν δὲ
σκληροτέρων τὸν ὠμόν.

Περὶ ὄρχεων. ρκδ'.

Τῶν ἀδενωδῶν σωμάτων εἰσὶ καὶ οἱ ὄρχεις. οἱ μὲν οὖν τῶν ὑῶν, ἢ προβάτων, ἢ τράγων ὄρχεις ἐσθιό-
μενοι εἰσὶ δύσπεπτοι, καὶ κακόχυμοι, διὰ τὸ ἐνυπάρχειν ἐν αὐτοῖς βρωμῶδες. εἰς ὅσον δὲ ἡ τῶν ὑῶν
σὰρξ τῆς τῶν ἄλλων ἐστὶ βελτίων, εἰς τοσοῦτον καὶ οἱ ὄρχεις πεφθέντες καλῶς, τρόφιμοι γί-
γνονται. μόνοι δὲ οἱ τῶν ἀλεκτρυόνων ὄρχεις ἄριστοι κατὰ πάντα, καὶ ἥδιστοι, καὶ τροφὴν χρηστὴν
τῷ σώματι διδόασι, καὶ μάλιστα τῶν σιτευθέντων.

Περὶ νεφρῶν. ρκε'.

Κακόχυμοι εἰσὶ φανερῶς, καὶ δύσπεπτοι, ἐμφαίνοντες ἐν τῇ γεύσει, καὶ τὴν τοῦ οὔρου ποιότητα.

10 Περὶ ἐγκεφάλου. ρκς'.

Φλεγματικώτερον ἐστὶν ἔδεσμα ἐγκέφαλος, καὶ παχύχυμον, καὶ βραδύπορον, καὶ δύσπεπτον, μά-
λιστα δὲ καὶ κακοστόμαχον, ἅπας ἐγκέφαλος. ἐξαπατώμενοι δὲ ὑπὸ τῆς μαλακότητος αὐτοῦ
ἔνιοι διδόασιν αὐτὸν τοῖς ἀσθενοῦσιν, ὄντα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ναυτιώδη. μᾶλλον οὖν ὅταν ἐμέσαι
τινὰ βουληθείς ἀπὸ τροφῆς, ἐγκέφαλον αὐτῷ δίδου λιπαρῶς ἠρτυσμένον ἐν τοῖς τελευταίοις
προσενέγκασθαι. φυλάττου δὲ ἐσθίειν τῶν ἀνορέκτων. μετὰ δὲ τῶν θερμαινόντων τε καὶ τεμνόντων
σκευασθεὶς βελτίων ἑαυτοῦ γίνεται.

Περὶ τῶν ἐν πεζοῖς ζώοις σπλάγχνων. ρκζ'.

Τὸ μὲν ἧπαρ πάντων τῶν ζώων παχύχυμον ἐστὶ καὶ δύσπεπτον, καὶ βραδύπορον. ἄμεινον δὲ ἐν αὐτοῖς
οὐκ εἰς ἡδονὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἄλλα, τὰ τῶν σύκοις ξηροῖς σιτευθέντων χοίρων, καὶ διὰ τοῦτο
συκωτῶν καλουμένων. ὁ δὲ σπλὴν κακόχυμος εἶναι πεπίστευται, μελαγχολικοῦ αἵματος γεννη-
20 τικὸς ὑπάρχων. ἀμφοῖν δὲ εὐπεπτότερος ὁ πνεύμων, ὅσῳ καὶ ἀραιότερος, εἰς δὲ θρέψιν παμπόλλῳ
τοῦ ἥπατος ἥττων. ἣν οὖν δίδωσι τροφὴν τῷ σώματι φλεγματικωτέρα μᾶλλον ἐστὶ διὰ τὸ ἐν αὐτῷ
χονδρῶδες σῶμα τῆς τραχείας ἀρτηρίας. ἡ δὲ καρδία δύσπεπτος, καὶ βραδύπορος. εἰ δὲ πεφθείη
τροφὴν οὐκ ὀλίγην δίδωσι τῷ σώματι κακόχυμον δέ.

Περὶ κοιλίας, καὶ ἐντέρων, καὶ μήτρας ἐν τοῖς πεζοῖς ζώοις. ρκη'.

Κοιλία καὶ μήτρα, καὶ ἔντερα τὰ ἐν τοῖς πεζοῖς ζώοις σκληρότερα ἐστὶ τῶν σαρκῶν. διὸ κἂν καλῶς
πεφθῇ οὐκ ἀκριβὲς αἷμα, καὶ ἄμεμπτον, ἀλλὰ ψυχρότερόν τε, καὶ ὠμότερον ἐργάζεται.

Περὶ τῆς τῶν ἀγρίων ζώων σαρκός. ρκθ'.

Ἡ σὰρξ πάντων τῶν ἐν τοῖς ὄρεσι διαιτωμένων ἐστὶ σκληροτέρα, καὶ πιμελῆς ὀλίγιστον μετέχει. διὸ
καὶ ἀπεπτος ἡ ἐξ αὐτῶν ἐστὶ τροφὴ μᾶλλον τῶν ἡμέρων.

30 Περὶ τῆς ἀπὸ τῶν πτηνῶν ζώων σαρκός. ρλ'.

Τὸ γένος ἅπαντων τῶν πτηνῶν ζώων ὀλιγοτροφώτερόν ἐστι, εἰ παραβάλλοιτο τῷ γένει τῶν πεζῶν,
καὶ μάλιστα τῶν ὑῶν. εὐπεπτοτέρα γε μὴν ἡ σὰρξ ἐστὶ τῶν πτηνῶν, καὶ μάλιστα πέρδικος, ἀττα-
γῆνός τε, καὶ περιστερᾶς, ἀλεκτορίδος τε, καὶ ἀλεκτρυόνος. ἡ δὲ τῶν κιχλῶν, καὶ κοσσύφων, καὶ
τῶν μικρῶν στρουθίων, καὶ τῶν πυργίτων σκληροτέρα τούτων ἐστί. καὶ μᾶλλον ἔτι τούτων αὐτῶν
ἥ τε τῆς τρυγόνος, καὶ ἡ τῆς φάττης, καὶ τῆς νήσσης. ὁμοία δὲ τῇ τῶν ἀλεκτορίδων ἐστὶ, τῶν φασιανῶν
εἰς πέψιν, καὶ τροφὴν, ὑπερέχουσα κατὰ τὴν ἐδωδὴν τῇ ἡδονῇ. σκληροτέρα δὲ, καὶ δυσπεπτοτέρα
καὶ ἰνωδεστέρα τούτων ἡ τοῦ ταῶνος. κοινὸν δὲ πᾶσι τοῖς πτηνοῖς ζώοις, ὥσπερ καὶ τοῖς τετράποσι
γινώσκειν χρὴ τὴν ἔτ' αὐξανομένων τὴν σάρκα πολὺ βελτίονα τῆς τῶν ἀκμαζόντων εἶναι. μέσην δὲ
ἀμφοῖν τὴν τῶν ἀκμαζόντων. μοχθηρὰ δὲ ἡ τῶν γεγηρακότων, καὶ ἡ τῶν νηπίων. ἡ μὲν γὰρ τῶν νέων
40 βλεννώδης, καὶ ὑγρὰ, καὶ περιττωματικὴ, καὶ ῥᾶον ὑπέρχεται κατὰ γαστέρα. ἡ δὲ τῶν πρεσβυτέρων
σκληρὰ, καὶ ξηρὰ, καὶ νευρώδης, καὶ διὰ τοῦτο πεφθῆναι μοχθηρά. ταῦτά μοι μέμνησο καθόλου
περὶ τῶν ζώων πάντων. οὐ σμικρὰ δὲ διαφορὰ, καὶ τῶν ἐν λίμναις, ἢ ἕλεσιν, ἢ τελματώδεσι χω-
ρίοις διαιτωμένων πρὸς τὰ κατ' ὄρη, καὶ ξηροὺς τόπους. ἀνάλογον γὰρ τοῖς χωρίοις καὶ αἱ σάρκες
τῶν ζώων, ἤτοι ξηραὶ, καὶ ἄπεπτοι, καὶ πεφθῆναι ῥᾴους, ἢ ὑγραὶ, καὶ περιττωματικαὶ, καὶ δυ-
σπεπτότεραι γίνονται.

Περὶ χηνῶν, καὶ στρουθοκαμήλων. ρλα'.

Περιττωματικὴ τούτων ἡ σὰρξ ἐστὶ, καὶ δυσπεπτοτέρα τῆς τῶν εἰρημένων πτηνῶν, οὐ μὴν τά γε πτε-
ρύγια τῶν εἰρημένων χεῖρον ἔχει.

Περὶ γεράνων. ρλβ'.

50 Ἡ δὲ τῶν γεράνων σὰρξ ὅλη σκληρὰ, καὶ ἰνώδης, πολλῷ δὲ μᾶλλον τῆς σαρκὸς αὐτῶν σκληρότερα
τὰ πτερά.

Περὶ τῆς κατὰ τὰ μόρια τῶν πτηνῶν ζώων διαφορᾶς. ρλγ'.

Τὰ μὲν σπλάγχνα τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἔχει πρὸς τὰς σάρκας ἐν τοῖς πτηνοῖς ζώοις ἣν καὶ ἐν
τοῖς πεζοῖς ἔχειν εἴρηται. τὰ δ' ἔντερα ἄβρωτα σχεδὸν πάντων αὐτῶν ἐστί. αἱ γαστέρες δὲ αὐτῶν ἐδώ-
διμοί τε εἰσὶ, καὶ τρόφιμοι, καὶ τινὲς αὐτῶν καὶ ἡδεῖαι, καθάπερ ἡ τῶν χηνῶν. ἐφεξῆς δ' ἡ τῶν ἀλεκ-
τρυόνων.

τελείων. ἐπαινοῦσι δ' ἔνιοι ψευδῶς τὴν τῆς στρουθοκαμήλου κοιλίαν, ὥς τι φάρμακον πεπτικὸν ἔχουσαν. ἔνιοι δὲ πολὺ μᾶλλον τῆσδε τὴν τῆς αἰθυίας γαστέρα θαυμάζουσιν. ἀλλ' οὔτε αὗται πέττονται ῥᾳδίως, οὔτε τῶν ἄλλων σιτίων εἰσὶ πεπτικὸν φάρμακον. τὰ δὲ πτερύγια κάλλιστα μὲν τὰ τῶν εὐτρόφων, καὶ νέων. χείριστα δὲ τὰ τῶν ἰσχνῶν, καὶ γεγηρακότων. οἱ δ' ὄρχεις ἄριστοι, καὶ μάλιστα τῶν σιτευθέντων ἀλεκτρυόνων. ἔτι δὲ μᾶλλον τῶν διὰ γάλακτος ὀῤῥοῦ τὰς τροφὰς προσενηνεγμένων. καὶ γὰρ εὔχυμοι, καὶ τρόφιμοι, καὶ πεφθῆναι ῥᾷστοι. διαχώρησιν δὲ οὔτε προτρέπουσιν, οὔτε ἐπέχουσιν. ἐγκεφάλους δὲ βελτίονας ἔχει πολλῷ τὰ πτηνὰ ζῶα τῶν ἐν τοῖς πεζοῖς, ὅσῳ καὶ ξηροτέρους, καὶ μάλιστα τῶν ὀρείων ὀρνίθων.

Περὶ ὠῶν. ρλδ.

Ὠὰ ἀμείνω τά τε τῶν ἀλεκτορίδων ἐστὶ, καὶ τῶν φασιανῶν. φαυλότερα δὲ τὰ τῶν χηνῶν, καὶ στρουθοκαμήλων. κάλλιστα μὲν οὖν εἰς τροφὴν τοῦ σώματός ἐστι τὰ τρομητὰ καλούμενα. τὰ δὲ ῥοφητὰ ἧττον μὲν τρέφει, ῥᾷον δὲ ὑποχωρεῖ. τὰς δὲ ἐν τῇ φάρυγγι τραχύτητας διὰ κραυγὴν, ἢ χυμοῦ δριμύτητα ἐκλεαίνει περιπλαττόμενα τοῖς πεπονθόσι τόποις, καὶ προσμένοντα, ὥσπερ τι κατάπλασμα, καὶ τῷ τῆς ὅλης οὐσίας ἀδήκτῳ ἐκθεραπεύοντα τὰς τραχύτητας. τῷ δὲ αὐτῷ λόγῳ, καὶ τὰς κατὰ τὸν στόμαχον, καὶ γαστέρα, καὶ κύστιν ἰᾶται τραχύτητας. ἐν ὄξει δὲ ἑψηθέντων ὠῶν εἰ βρωθείη ξηραίνουσι τὰ κατὰ τὴν γαστέρα ῥεύματα. καὶ εἰ μίξας δὲ αὐτῷ τι τῶν πρὸς δυσεντερίαν, ἢ κοιλιακὴν διάθεσιν ἁρμοττόντων, εἶτα ἐπ' ἀνθράκων τηγανίσας δοίης φαγεῖν, οὐ μικρὰ τοὺς κάμνοντας ὠφελήσεις. ἐπιτήδεια δέ ἐστιν εἰς ταῦτα ὀμφάκιον, καὶ ῥοῦς ἐπιπαττόμενος, καὶ ἡ τέφρα τῶν κοχλιῶν ὅλων καέντων, τά τε γίγαρτα τῆς σταφυλῆς, καὶ τὰ μύρτα, καὶ τὰ παραπλήσια. τὰ δὲ ἑφθὰ ὠὰ δύσπεπτα, καὶ βραδύπορα, καὶ τροφὴν παχεῖαν ἀναδίδωσι τῷ σώματι. τούτων δὲ μᾶλλον ἔτι βραδυπορώτερά τε, καὶ παχυχυμώτερα τὰ κατὰ θερμὴν σποδιὰν ὀπτηθέντα. τὰ δὲ ταγηνισθέντα χειρίστην ἔχει τροφὴν εἰς ἅπαντα. καὶ γὰρ ἐν τῷ πέττεσθαι κνισσοῦται, καὶ παχὺν χυμὸν γεννᾷ, καὶ μοχθηρὸν, καὶ περιττωματικόν. ἀμείνω δὲ τῶν ἑφθῶν τε καὶ ὀπτῶν ἐστι τὰ καλούμενα πηκτὰ μετ' ἐλαίου, καὶ γάρου καὶ οἴνου βραχέος ἀναλυθέντα, καὶ ἐπὶ διπλώματος ἑψηθέντα μέχρι μετρίας συστάσεως. τὰ γὰρ ἐπιπλέον παχυνθέντα παραπλήσια τοῖς ἑψηθεῖσι καὶ ὀπτηθεῖσι γίνεται. τὸ αὐτὸ δὲ χρὴ ποιεῖν κατὰ τῶν ἐπιχεομένων ταῖς λοπάσιν ὠῶν, ἔτι ἐγχύλων ὄντων αἴροντας ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὴν λοπάδα.

Εἰς ὅσα ὡς φάρμακον ἐνεργεῖ τὰ ὠά. ρλε.

Ἐπὶ δυσεντερικῶν, καὶ κοιλιακῶν διαθέσεων διδόμενον τὸ ὠὸν τῷ προειρημένῳ τρόπῳ ἄριστον φάρμακον τῷ πάθει γίνεται. τὸ δὲ λευκὸν, καὶ λεπτὸν τῶν προσφάτων ὠῶν ἀδηκτότατόν ἐστι φάρμακον οὐ μόνον ἐπ' ὀφθαλμῶν προσαγόμενον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὅσα τῶν ἀδηκτοτάτων δεῖται φαρμάκων, ὡς τὰ καθ' ἕδραν τε καὶ τὰ αἰδοῖα ἕλκη, καὶ τὰ κακοήθη πάντα τοῖς ξηραίνειν ἀδήκτως αὐτὰ πεφυκόσι μιγνύμενα, ὁποῖός ἐστιν ὁ πομφόλυξ, καὶ τὰ ὅμοια. ἔστι δὲ καὶ ἡ λέκυθος ὁμοίας δυνάμεως, καὶ διὰ τοῦτο μίγνυται κηρωταῖς ἀδήκτοις ἑψηθέντων, ἢ ὀπτηθέντων τῶν ὠῶν. ὅσῳ δὲ ξηρότερα γέγονε τοσοῦτον ἀπόλλυσι τοῦ παρηγορικοῦ. τὰ δὲ ὄστρακα τῶν ὠῶν καυθέντα, ἴσχαιμον γίνεται φάρμακον.

Περὶ τῆς ἀπὸ τῶν ἐνύδρων ζώων τροφῆς. ρλς.

Τῶν ἐν ὕδατι διαιτωμένων ζώων, καὶ γένη πάμπολλα, καὶ εἴδη τούτων εἰσὶ, καὶ διαφοραὶ τούτων πολλαί. λεχθήσεται δὲ νῦν ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἔμπροσθεν, ὅσα πρὸς τὴν ἰατρικὴν, ἢ ὑγιεινὴν χρείαν ἐξ αὐτῶν παραλαμβάνεται. καθόλου τοίνυν χρὴ γινώσκειν ὡς καλλίστη σάρξ ἐστιν ἰχθύων τῶν ἐν καθαρᾷ θαλάττῃ διαιτωμένων. καὶ μᾶλλον ὅταν ὑπὸ ἀνέμων καταιγίζηται ὁ τόπος. καὶ μήτε γεώδεις αἰγιαλοὶ, μήτε λεῖοι παραλαμβάνουσι τὸ ὕδωρ, ἀλλ' ἤτοι ψαμμώδεις, ἢ τραχεῖς, καὶ λιθώδεις. εἰ δὲ καὶ πρὸς τὰ βόρεια τῶν πνευμάτων εἶεν οἱ τόποι ἐστραμμένοι, πολὺ βέλτιον. πρόδηλον δὲ ὡς καὶ θάλαττα θαλάττης ἀμείνων ἐστὶ καθόσον ἤτοι καθαρὰ τελέως ἐστὶν, ἢ δέχεται ποταμοὺς μεγάλους τε καὶ πολλούς. οἵ τε γὰρ ἐν τῇ τοιαύτῃ θαλάσσῃ διαιτώμενοι ἰχθύες, καθόσον πλεονεκτοῦσι τῶν λιμναίων, κατὰ τοσοῦτον ἀπολείπονται τῶν ἐν τῇ καθαρᾷ θαλάττῃ διαιτωμένων. καὶ γὰρ καὶ οἱ κατὰ τὴν σκεπεινὴν καὶ ἀκύμονα θάλατταν διαιτώμενοι χείρονα τὴν σάρκα κέκτηνται. τῶν δὲ ἐν ταῖς λιμνοθαλάτταις διαιτωμένων ἰχθύων ἡ σὰρξ, μεταξύ πως τῶν ποταμίων, καὶ τῶν θαλασσίων γίγνεται. περιττωματικὴ δὲ σάρξ ἐστι καὶ βλεννώδης ἱκανῶς, τῶν ἐν ἰλυώδει, καὶ ῥυπαρῷ ὕδατι διαιτωμένων. ἔτι δὲ χείρων τῆσδε, καὶ ἡ τῶν ἐν λίμναις διαιτωμένων σάρξ. εἰ δὲ καὶ σμικραί τινες αἱ λίμναι τύχοιεν οὖσαι, καὶ μήτε ποταμοὺς μεγάλους δεχόμεναι, μήτε πηγὴν ἔχουσαι, μήτε ἀποῤῥοὴν δαψιλῆ, πολὺ δὴ ταῦτα χείρους. εἰ δὲ μὴ δὲ ὅλως ἀποῤῥεῖ τι τοῦ ὕδατος, ἀλλ' ἢ στάσιμον, ἱκανῶς μοχθηρά. τῶν δὲ ἐν ἕλεσι, καὶ τέλμασι, καὶ ὅσα τοιαῦτα χωρία διαιτωμένων, ἐσχάτως μοχθηρὰ ἡ σάρξ. τῶν γὰρ ἐν τοῖς ποταμοῖς γινομένων ἀμείνους οἱ κατὰ τοὺς τοιούτους ποταμοὺς, ἐν οἷς ὀξὺ καὶ πολὺ τὸ ῥεῦμα. τῶν δὲ κατὰ τοὺς λιμνάζοντας ποταμοὺς ἰχθύων ἡ σὰρξ οὐκ ἀγαθὴ πεφθῆναι. καὶ τὴν μὲν χρηστὴν τροφὴν ὀλιγίστην ἔχουσι. καὶ χείριστοι δὲ γίγνονται οἱ κατὰ τὰς ἐκβολὰς τῶν ποταμῶν ὅσοι κοπρῶνας ἐκκαθαίρουσιν, ἢ βαλανεῖα, ἢ μαγειρεῖα, καὶ τὸν τῆς ἐσθῆτός τε, καὶ τῶν ὀθονίων ῥύπον, ὅσα τε ἄλλα τῆς πόλεως ἐστὶν, ἃ ἦν παραῤῥέουσι

καθάρσεως δεόμενα. καὶ μάλιστα ὅταν ἡ πολυάνθρωπος ἡ πόλις. καὶ διὰ τὰς τροφὰς δὲ βελτίους γίγνονται, καὶ χείρους. ἔνιοι μὲν γὰρ εὐποροῦσι καὶ πόας καὶ ῥιζῶν χρηστῶν, καὶ διὰ τοῦτο κρείττους εἰσίν. ἔνιοι δὲ ἰλυώδη τε πόαν ἐσθίουσι, καὶ ῥίζας κακοχύμους. καὶ τινὲς αὐτῶν ὅσοι κατὰ ποταμοὺς διαιτῶνται, μεγάλην διαῤῥέοντας πόλιν, ἀποπατήματα ἀνθρώπων, καὶ τινὰς τοιαύτας προσφέρονται μοχθηρὰς τροφάς. χείριστοι δὲ οὗτοι, ὡς ἔφην εἰσί. κἂν βραχὺ πλείονι χρόνῳ διαμείνωσι μετὰ τὴν θήραν, διασήπονται παραχρῆμα, καὶ μοχθηρότατον ὄζουσιν. ἀηδεῖς δὲ καὶ βρωθῆναι πάντες οὗτοι καὶ πεφθῆναι, καὶ τὴν μὲν χρηστὴν τροφὴν ὀλιγίστην ἔχουσι, περίττωμα δὲ οὐκ ὀλίγον καὶ κακοχυμίαν ἀθροίζουσιν ἐν τοῖς σώμασι, τῶν ὁσημέραι προσφερομένων αὐτούς.

Περὶ κεφάλου. ρλζ.

Ὁ κέφαλος ἁπάντων μάλιστα τῶν ἰχθύων τοῖς ὕδασιν ἀμφοτέροις χρῆται, ποταμίοις τε καὶ θαλαττίοις. ὁ μὲν οὖν ἐν θαλάττῃ διατρίβων κέφαλος, τὰς μικρὰς καὶ πολλὰς ἀκάνθας οὐκ ἔχει. ἡδίων τέ ἐστι καὶ ἀλιπὴς ἡ τούτου σάρξ. οἱ δὲ ἐν τοῖς ποταμοῖς διατρίβοντες κέφαλοι μεστοὶ τῶν ἀκανθῶν εἰσί. λιπαροὶ δὲ κατὰ τὴν γεῦσιν, καὶ χείρους μὲν κατὰ τὴν ἐδωδὴν, χείρους δὲ καὶ πεφθῆναι. καὶ κακοστόμαχοι, καὶ κακόχυμοι, καὶ βρομώδεις. πολλῷ δὲ κρείττων ἑαυτοῦ ὁ κέφαλος γίνεται ταριχευθείς.

Περὶ λάβρακος. ρλη.

Λάβραξ τῶν πελαγίων ἐστὶ ἰχθύων, τουτέστι τῶν εἰς τὸ βάθος ἀποχωρούντων τῆς θαλάσσης. ἡ οὖν τούτου σὰρξ, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων πελαγίων ἰχθύων αἵματος λεπτοτέρου ἐστὶ γεννητικὴ, εἰ δὲ ἐπαναβαίνει τοῖς ποταμοῖς, γίγνεται παραπλήσιος τῷ κεφάλῳ.

Περὶ τρίγλης. ρλθ.

Καὶ αὕτη τῶν πελαγίων ἐστὶν ἰχθύων. τετίμηται δὲ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ὡς ὑπερέχουσα τῇ κατὰ τὰς ἐδωδὰς ἡδονῇ. σκληροτέραν δὲ μᾶλλον ἁπάντων τῶν ὁμογενῶν ἔχει τὴν σάρκα, καὶ ἀλιπῆ, καὶ ψαθυρὰν, καὶ διὰ τοῦτο τρέφει μᾶλλον τῶν ἄλλων ἰχθύων, ὅταν πεφθῇ καλῶς. θαυμάζουσι δὲ τινὲς τὸ ἧπαρ αὐτῆς, καὶ τὸν ἐγκέφαλον ἡδονῆς ἕνεκεν. αἱ δὲ τὰς καρκινάδας ἐσθίουσαι τρίγλαι δυσώδεις εἰσὶ, καὶ ἀηδεῖς, καὶ δύσπεπτοι, καὶ κακόχυμοι. διαγινώσκονται δὲ αὗται, ἔκ τε τῆς ὀσμῆς, καὶ τῆς γεύσεως, ἀλλὰ καὶ ἀναπτύξας τὴν κοιλίαν, εὑρήσεις ἐν αὐτῇ τὰς καρκινάδας. συνεχῶς δὲ ἡ τρίγλη θαλασσία ἐσθιομένη ἀμβλυωπίαν ποιεῖ.

Περὶ πετραίων ἰχθύων. ρμ.

Πετραίους ὀνομάζουσιν ἰχθύας τοὺς διατρίβοντας ἔνθα πέτραι τε εἰσὶ καὶ ἀκταί, ἄριστος δὲ ἐν αὐτοῖς ἐστὶ ἡδονῆς ἕνεκα ὁ σκάρος. μετ᾽ αὐτὸν δὲ κόσσυφοί τε, καὶ κίχλαι, καὶ μετὰ τούτους ἰουλίδες, καὶ φωκίδες, καὶ πέρκαι. τροφὴ δὲ ἐξ αὐτῶν οὐ μόνον εὔπεπτος, ἀλλὰ καὶ ὑγιεινοτάτη ἐστὶν αἷμα γεννῶσα μέσον τῇ συστάσει.

Περὶ κωβιοῦ. ρμα.

Αἰγιάλιος ἰχθὺς οὗτος ἐστὶ, μικρὸς ἀεὶ διαμένων, ὥσπερ καὶ ἄλλοι τινὲς, ἄριστος δὲ εἰς ἡδονήν τε ἅμα καὶ πέψιν ἀνάδοσίν τε καὶ εὐχυμίαν ἐστὶν, ὁ κατὰ τοὺς ψαμμώδεις αἰγιαλοὺς, ἢ τὰς πέτρας, καὶ ἀκτὰς, ὁ δὲ ἐν τοῖς στόμασι τῶν ποταμῶν, ἢ λίμναις, οὐδ᾽ ἡδὺς ὁμοίως ἐστὶν οὔτε εὔχυμος, οὔτε εὔπεπτος, εἰ δὲ καὶ μοχθηρὸν τὸ ὕδωρ εἴη, χείριστος καὶ ὁ κατ᾽ αὐτὸ κωβιὸς γίγνεται. λευκῷ δὲ ζωμῷ ἑψώμενος ὡς τακερωθῆναι τούτου. καὶ πινόμενος ὁ ζωμὸς, κοιλίαν ὑπάγει. ὀπτὸς δ᾽ ἄνευ ἁλῶν ἐσθιόμενος τὰς τεινεσμώδεις προθυμίας ἰᾶται.

Περὶ μαλακοσάρκων. ρμβ.

Τῶν δὲ μαλακοσάρκων καλουμένων εἰσὶν ὀνίσκοι, καὶ μύραιναι, βουγλῶτταί τε καὶ ψῆτται. καὶ τούτων δ᾽ ἔνιοι μὲν, ἐν ποταμοῖς καὶ λίμναις γίγνονται. ἔνιοι δ᾽ ἐν θαλάττῃ. διὰ τοῦτο ποτὲ μὲν ἥδιστοι καὶ τρόφιμοι εὑρίσκονται, ποτὲ δὲ μοχθηροὶ καὶ κακόχυμοι.

Περὶ σκληροσάρκων. ρμγ.

Τῶν σκληροσάρκων ἰχθύων εἰσὶ δράκοντες, καὶ κόκκυγες, καὶ σκορπίοι, ὀρφοί τε καὶ γλαῦκοι, γόγγροι τε, καὶ φάγροι, καὶ ἀμίαι, καὶ οἱ μικροὶ θυννοὶ, καὶ πηλαμίδες. δυσκατεργαστότεροί τε τῶν μαλακοσάρκων εἰσὶ, καὶ παχέος χυμοῦ γεννητικοὶ, καὶ διὰ τοῦτο ἰσχυροτέρας γαστρὸς δεόμενοι εἰς πέψιν.

Περὶ ὀστρακοδέρμων. ρμδ.

Κήρυκες καὶ πορφύραι, καὶ τὰ λοιπὰ ὄστρεα καὶ χῆμαι καλεῖται ὀστρακόδερμα. κοινὸν μὲν οὖν ἁπάντων τῶν τοιούτων, ἁλυκὸν ἔχειν χυμὸν ἐν τῇ ἰδίᾳ σαρκὶ, καὶ λαπακτικὸν τῆς ἡμετέρας γαστρὸς, ἐν ἑκάστῳ δὲ αὐτῶν παρὰ τὸ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον ἡ τοιαύτη ἐνέργεια ἐστὶ, τὰ μὲν γὰρ ὄστρεα μαλακωτάτην ἔχει τῶν ἄλλων τὴν σάρκα καὶ μᾶλλον ὑπάγει τὴν γαστέρα. καὶ χωρὶς ἑψήσεως ἐσθίουσιν αὐτὰ τινές. τὰ δὲ σμικρὰ χημία, καὶ πορφύραι καὶ κήρυκες, καὶ τὰ τοιαῦτα σκληρὰν, καὶ δυσπεπτοτέραν ἔχει τὴν σάρκα, καὶ ἧττον ἐκείνων ὑπέρχεται κατὰ κοιλίαν. ὥσπερ δὲ δύσπεπτον ἔχει τὴν σάρκα τὰ σκληρόσαρκα, οὕτω καὶ δύσφθαρτα. διὰ τοῦτο διδόασιν αὐτὰ πολλάκις τοῖς διαφθείρουσιν ἐν τῇ κοιλίᾳ τὴν τροφὴν ὑπὸ κακοχυμίας, ἕψοντες καὶ ἀποχέοντες δὶς, καὶ τρὶς τὸ ὕδωρ ἄχρις ἀπόθηται τὴν ἁλυκὴν ποιότητα. γίγνεται δὲ οὕτω σκευασθέντα, καὶ σταλτικὰ γαστρός. εἰ δ᾽ ἑψήσας ἀποχέοις τὸ πρῶτον ὕδωρ, εἶτ᾽ ἀρτύσας ἁλσὶν ἢ γάρῳ μάλιστα, δοίης πιεῖν τὸν ζωμὸν, ὑπαχθήσεται τοῦ πίνοντος ἡ γαστὴρ ἱκανῶς.

Περὶ μαλακοστράκων. ρμε.

Ἀστακοὶ καὶ πάγουροι, καρκῖνοί τε καὶ κάραβοι, καὶ καρίδες, ὅσα τ᾽ ἄλλα λεπτὸν μὲν ἔχουσι τὸ περιέχον

ὄστρακον

ὄστρακον. σκληρὸν δὲ ἧττον ἐκείνων ἔχει χυμὸν τὸν ἁλυκὸν, ἔχει δ' οὖν ὅμως οὐκ ὀλίγον. ἔστι δὲ σκληρόσαρκα πάντα καὶ δύσπεπτα καὶ τρόφιμα προεψηθέντα δηλονότι. ἔστι δὲ καὶ τούτων ἡ σὰρξ ὥσπερ καὶ τῶν ὀστρέων ὑπακτικὴ τῶν κατὰ τὴν κοιλίαν, ὅταν ἐναποθῆται τὸν χυμὸν προεψηθέντα, καὶ τοίνυν καὶ ταῦτα δύσφθαρτα ἐστὶν ὁμοίως.

Περὶ μαλακίων. ρμϛ'.

Μαλάκια καλεῖται τὰ μήτε λεπίδας ἔχοντα, μήτε τραχὺ, μήτε ὀστρακῶδες τὸ δέρμα, ἀλλὰ μαλακόν. ἔστι δὲ τοιαῦτα, πολύποδές τε καὶ σηπίαι, καὶ τευθίδες, ὅσα τε τούτοις ἔοικε. σκληρόσαρκα δὲ ταῦτα ἐστὶ, καὶ δύσπεπτα, καὶ βραχὺν ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὸν ἁλυκὸν χυμόν. εἰ μέντοι πεφθείη, τροφὴν οὐκ ὀλίγην δίδωσι τῷ σώματι. πλεῖστον οὖν καὶ ταῦτα τὸν ὠμὸν χυμὸν ἐργάζεται.

Περὶ σελαχίων. ρμζ'.

Τραχὺ καὶ λάμπον ἐν τῇ νυκτὶ τὸ δέρμα τῶν τοιούτων ζώων ἐστί. διὸ καὶ τινὲς ἀπὸ τοῦ σέλας ἔχειν ὀνομάζεσθαι οὕτω φασὶν αὐτὰ, μαλακὴν δὲ ἔχει ἐν αὐτοῖς σάρκα. νάρκα τε καὶ ῥινὼν, ὑπιοῦσαν τε μετρίως κατὰ γαστέρα, καὶ πέττεται μὲν οὐ χαλεπῶς. τρέφει δὲ οὐ μετρίως.

Περὶ ἐχίνων θαλαττίων. ρμη'.

Δι' οἰνομέλιτος αὐτοὺς προεσθίουσι τινὲς, καὶ διὰ γάρου γαστρὸς ὑπαγωγῆς ἕνεκα, καὶ λωπάδας δὲ αὐτῶν σκευάζουσιν. ἔστι δὲ τῶν ὀλιγοτρόφων ἐδεσμάτων. καὶ μέσων τῇ κατὰ τὸ παχύνειν καὶ λεπτύνειν τοὺς χυμοὺς δυνάμει.

Περὶ τῶν ταριχευομένων πάντων ζώων πεζῶν τε καὶ πτηνῶν καὶ ἐνύδρων. ρμθ'.

Οὐ σμικρὰ διαφορὰ τῶν ταριχευομένων σαρκῶν ἐστὶ, ἐν τῷ ταριχεύεσθαι τινὰς τούτων. ὅλῳ γὰρ τῷ παντὶ διαλλάττουσιν. ὡς πολλάκις ὑγροῦ τῇ κράσει ζώου ταριχευθεῖσαν σάρκα ξηραντικωτέραν εἶναι μακρῷ τῆς φύσει ξηρᾶς ἀταριχεύτου. ἐπιτήδεια μὲν οὖν ἐστὶ πρὸς ταριχείαν σώματα ζώων, ὅσα σκληράς τε ἅμα καὶ περιττωματικὰς ἔχει τὰς σάρκας. τὰ δὲ ἤτοι πάνυ μαλακὴν, ἢ πάνυ σκληρὰν, ἢ ξηρὰν, καὶ ἀπέριττον ἔχοντα τὴν ἕξιν τοῦ σώματος, οὐκ ἐπιτήδεια ταριχεύεσθαι. ὥσπερ γὰρ ξηρὰ σώματα βύρσαις ὅμοια γίνεται ταριχευθέντα, οὕτως ὅσα λίαν ὑγρὰ διαρρεῖ, καὶ τήκεται τοῖς ἁλσὶν ὁμιλοῦντα. πρόδηλον οὖν ὡς ὅσα σκληρὰ, καὶ νευρώδη, καὶ οἱονεὶ δερματώδη, καὶ βυρσώδη, ταριχευθέντα γίγνεται δύσπεπτα πάντα. τὰ δ' εὔθετα εἰς ταριχείαν λεπτομερῆ γίγνεται. καὶ λεπτύνει ἐσθιόμενα τοὺς παχεῖς, καὶ κολλώδεις χυμοὺς, τὰ δὲ παλαιὰ πάντα ταρίχη μοχθηρά.

Περὶ γάρου. ρν'.

Γάρος δυνάμεως ἐστὶν ἱκανῶς θερμῆς, καὶ ξηρᾶς. καὶ διὰ τοῦτο πρός τε τὰ σηπεδονώδη τῶν ἑλκῶν ἐχρήσαντο τινὲς αὐτῷ τῶν ἰατρῶν. ἐνιᾶσι τε αὐτὸ καὶ τοῖς δυσεντερικοῖς καὶ τοῖς ἰσχιαδικοῖς.

Περὶ ἅλμης. ρνα'.

Ἅλμη ταριχηρῶν ἰχθύων ὁμοίως τῷ γάρῳ πρὸς τὰ σηπεδονώδη τῶν ἑλκῶν ἁρμόζει, καὶ ἰσχιάδας, καὶ δυσεντερίας ἐνιεμένη. τῇ γὰρ δριμύτητι τοὺς μὲν τὸ ἰσχίον ἐνοχλοῦντας χυμοὺς ἐπισπᾶται. καὶ διὰ τῶν ἐντέρων ἐκκενοῖ. τὰ δὲ σηπεδονώδη τῶν ἑλκῶν ἐν τῇ δυσεντερίᾳ περικλύζει τε καὶ ξηραίνει. μάλιστα δὲ τῇ τῶν ταριχηρῶν σιλούρων, καὶ τῇ τῶν μαινίδων ἅλμῃ πρὸς τὰ τοιαῦτα κέχρηνται τινὲς τῶν ἰατρῶν. καὶ ἡμεῖς δ' ἐπὶ τῶν ἐν στόματι σηπεδονωδῶν ἑλκῶν ἐχρησάμεθα. τῇ δὲ τῶν κολυμβάδων ἐλαιῶν ἅλμῃ συνεχῶς χρώμεθα ἐπὶ δυσεντερικῶν, προενιέντες αὐτὴν πρὸ μιᾶς ὥρας τῶν ἐσχαρωτικῶν ἐνεμάτων, πρὸς τὸ προκαθαίρειν τὰ ἕλκη.

Περὶ πιμελῆς καὶ στέατος. ρνβ'.

Ἁπάσης πιμελῆς δύναμις ἐστὶν ὑγραντική τε, καὶ θερμαντικὴ τῶν ἀνθρωπίνων σωμάτων. αἱ δὲ καθ' ἕκαστον αὐτῶν διαφοραὶ κατὰ τὸ μᾶλλόν τε καὶ ἧττόν εἰσι, διαφέρει δὲ πιμελὴ στέατος τῷ πάχει, διότι τοῖς γεωδεστέραν ἔχουσι τὴν ὅλην φύσιν ζώοις, τὸ στέαρ γίνεται. καθάπερ τοῖς ὑγροτέραις, ἡ πιμελή, διὰ τοῦτο τοιγαροῦν ἡ μὲν πιμελὴ τήκεται ῥᾳδίως ὑπὸ πυρὸς, οὐ ῥᾳδίως δὲ πήγνυται. τὸ δὲ στέαρ οὐ τήκεται ῥᾳδίως, κἂν ταχῇ, φαίνεται πολὺ σκληρότερον τῆς πιμελῆς. ὑγροτάτη δὲ ἡ τῶν ὑῶν πιμελὴ σχεδὸν ἁπάντων τῶν ζώων ἄλλων, μαλακτικωτέρα δὲ ἐλαίου, καὶ πεπτικωτέρα. καὶ διὰ τοῦτο τοῖς πρὸς τὰς φλεγμονὰς καταπλάσμασι μίγνυται. τοῖς δὲ δακνωμένοις κατὰ τὸ ἀπευθυσμένον ἢ τὸ κῶλον, καὶ ἐπὶ δυσεντερικῶν, καὶ τεινεσμωδῶν προθυμιῶν, αἴγειον μᾶλλον ἐνίεμεν στέαρ, οὐχ ὅτι ἀμβλυντικὸν ἐστὶ δριμύτητος, ἀλλ' ὅτι πήγνυται ῥᾳδίως διὰ πάχος. τὸ γὰρ ὕειον ἀπορρεῖ ὥσπερ τὸ ἔλαιον. τὸ δὲ χήνειον στέαρ ἐστὶ μὲν τοῦ ὑείου θερμότερον. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερὲς πάνυ. καὶ διὰ τοῦτο ἐνίεμεν αὐτὸ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ βάθος τῶν σωμάτων δακνωμένων. τῇ γὰρ λεπτομερείᾳ διεξέρχεται ὅλα τὰ σώματα. καὶ πᾶσι τοῖς δάκνουσι κεραννύται ἰχῶρσιν, καὶ ἀμβλύνει τὴν δῆξιν. μεταξὺ δὲ τοῦ ὑείου καὶ τοῦ χηνείου, τὸ τῶν ἀλεκτορίδων καὶ ἀλεκτρυόνων ἐστί. τὸ δὲ τῶν ταύρων, πολὺ θερμότερον, καὶ ξηρότερον ἐστὶ τῆς τῶν ὑῶν πιμελῆς. τὸ δὲ μόσχειον ἀπολείπεται τοῦ τῶν ταύρων, θερμότητί τε, καὶ ξηρότητι. ὁμοίως καὶ τὸ τῶν ἐρίφων ἀπολείπεται τοῦ τῶν αἰγῶν, καὶ τῶν τράγων. αὐτὸ δὲ πάλιν τὸ τῶν τράγων ἀπολείπεται τοῦ τῶν λεόντων. διαφορητικώτατον γὰρ τὸ τῶν λεόντων, καὶ λεπτομερέστατον ἐστὶ σχεδὸν ἁπάντων τῶν ἐν τοῖς τετράποσι. ὅθεν οἴκοις χρονίοις ἐσκλη

ρυμμένοις καὶ ἀγκύλαις προσαγόμενον, διαφορητικώτατόν ἐστι. τὸ δὲ τῶν ταύρων ἐν τῷ μέσῳ τέ-
τακται τοῦ τε τῶν ὑῶν, καὶ τῶν λεόντων. καὶ διὰ τοῦτο ἐν ἑκατέρῳ γένει μίγνυται τῶν φαρμάκων,
τοῖς τε τὰ σκιῤῥώδη θεραπεύουσι, καὶ τοῖς τὰ φλεγμαίνοντα πέττουσιν, ὁποῖόν ἐστι τὸ τετραφάρ-
μακον, καὶ βασιλικὸν καλούμενον. τὸ δὲ τῶν ἐχιδνῶν στέαρ φασί τινες ἁρμόζειν ἐπὶ ἀρχαῖς ὑπο-
χύσεων. τὸ δὲ τῶν ἄρκτων στέαρ ἀλωπεκίαις ἁρμόττειν ἀληθῶς ἔγραψαν. ἔνιοι δὲ ἰχθύων ἐπαινοῦσι
στέαρ πρὸς ὑποχύσεις καὶ ὠταλγίας, καὶ φασὶ παντὸς ἰχθύος στέαρ ταῦτα ποιεῖν δύνασθαι. χρο-
νίζον δὲ ἅπαν θερμότερον αὐτὸ γίνεται καὶ λεπτομερέστερον, καὶ διὰ τοῦτο καὶ διαφορητικώτερον ἀνα
ὑπάρχει διὰ τοῦτο ἅπασι τοῖς χρονίζουσιν ὅσα γε μὴ φθάνει σαπῆναι. κεφάλαιον δέ ἐστι τοῦ λόγου τοῦδε
κοινὸν, οὗ μεμνῆσθαι χρὴ κατὰ τὴν τῶν ζώων κρᾶσιν ἀεί. ἡ διαφορὰ τῆς ἐν αὐτοῖς γινομένης πιμελῆς
10 ἢ στέατος κατὰ τὴν διαφορὰν τοῦ γένους. τὸ μὲν γὰρ ἄῤῥεν τοῦ θήλεος ἀεὶ ξηρότερόν ἐστι, καὶ θερμό-
τερον. τὸ δὲ εὐνουχισθὲν ἄῤῥεν, ὅμοιον τῷ θήλει, καθάπερ καὶ τὸ νέον ἅπαν. οὕτω δὲ καὶ τὸ ἄγριον τοῦ
ἡμέρου, θερμότερον καὶ ξηρότερον.

Περὶ μυελοῦ. ρν γ.

Π ᾶς μυελὸς μαλακτικῆς τῶν σκληρυνομένων τε καὶ σκιῤῥουμένων σωμάτων ἐστὶ δυνάμεως, εἴτ᾽ οὖν
μύες, εἴτε τένοντες, εἴτε σύνδεσμοι τοῦτο πάσχοιεν, εἴτε σπλάγχνα. μάλιστα δὲ ἐπειράθην ἀεὶ τοῦ τῶν
ἐλάφων. ἐφεξῆς δὲ αὐτῷ τοῦ τῶν μόσχων. ὁ δὲ τῶν ταύρων, καὶ τράγων δριμύτερός ἐστι, καὶ ξηραντι-
κώτερος. καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναται διαλύειν σκληρότητας σκιῤῥώδεις. ἐκ δὲ τῶν περὶ στέατος εἰρη-
μένων, καὶ περὶ μυελοῦ τεκμαίρεσθαι χρὴ περὶ τῶν ὑπολοίπων μεθόδων.

Περὶ πνεύμονος. ρν δ.

Π νεύμων ἄρνειος καὶ χοίρειος καιόμενοι καὶ λεῖοι ἐπιτιθέμενοι τὰ ἐξ ὑποδημάτων παρατρίμ-
20 ματα ἰῶνται. ὁ δὲ τῆς ἀλώπεκος πνεύμων σκελετευθεὶς καὶ λεῖος κατὰ βραχὺ πινόμενος, τοὺς
ἀσθματικοὺς ἰᾶσθαι πεπίστευται.

Περὶ κεφαλῶν. ρν ε.

Κ εφαλὰς μαινίδων ταριχηρὰς καίων τις ἐχρῆτο πρὸς τὰς ἐν ἕδρᾳ ῥαγάδας, καὶ τὰ σηπόμενα τῶν
ὀδόντων οὖλα, καὶ πρὸς γαργαρεῶνα ἐσκιῤῥωμένον. ἡ δύναμις δὲ αὐτῶν ξηραντική ἐστι, οὐ πάνυ
δριμεῖα. ἕτερος δὲ κεφαλὴν ὅλην λαγωοῦ καίων ἐχρῆτο πρὸς ἀλωπεκίας μετὰ στέατος ἀρνείου. αἱ
δὲ τῶν ἐχιδνῶν κεφαλαὶ καιόμεναι ἐν χύτρᾳ ὡς τεφρωθῆναι, εἶτα λειούμεναι μετὰ ἀφεψήματο
παχυτάτου θέρμων πικρῶν, καὶ ἐπιχριόμεναι τοῖς κροτάφοις, ῥεῦμα ὀφθαλμῶν πολυχρόνιον
ἵστησιν. ἡ δὲ τέφρα αὐτῶν καθ᾽ ἑαυτὴν λειοτάτη γινομένη, καὶ ὡς ξηροκολλύριον προσφερομένη,
ἀμβλυωποῦντας μεγάλως ὠφελεῖ.

Περὶ κεράτων. ρν ς.

Κ έρασιν ἐλάφου, καὶ αἰγὸς κεκαυμένοις, πολλάκις ἐχρησάμεθα εἴς τε τὸ λαμπρύνειν τοὺς ὀδόντας,
30 καὶ προστέλλειν τὰ οὖλα τὰ πλαδαρά. φασὶ δὲ ὡς τὸ τῆς ἐλάφου κέρας μετὰ τὸ πλυθῆναι εἰ καυ-
θείη, δυσεντερίαν καὶ πτύσιν αἵματος, καὶ τὰς καλουμένας κοιλιακὰς διαθέσεις ἐκθεραπεύει. καὶ
ἰκτερικοῖς δίδοται ὠφελίμως. ἐπὶ πάντων δὲ δίδοται κοχλιαρίων δύο τὸ πλῆθος. μίγνυται
δὲ κεκαυμένον, καὶ πεπλυμένον, καὶ κολλυρίοις ὀφθαλμικοῖς τοῖς πρὸς τὰ ῥεύματα τῶν ὀφθαλ-
μῶν. ἔστι δὲ τῶν τοιούτων κολλυρίων ἡ δύναμις ξηραντική. τὸ δὲ τῆς αἰγὸς κέρας φασὶ ποιεῖν, ἐπί τε
κνησμονῆς τοῦ σώματος, καὶ τὰ ψωρώδη ἕλκη σμώμενον.

Περὶ ὀνύχων. ρν ζ.

Ο νυχας αἰγῶν ἔνιοι καίοντες, εἶτα τὴν τέφραν ὄξει διεῖσαντες, ἀλωπεκίας καταχρίουσιν. ἔστι δὲ λε-
πτυντικῆς δυνάμεως. οἱ δὲ τοὺς τῶν ὑῶν ὄνυχας καίοντες, τοῖς κωλικοῖς τὴν τέφραν ἐν ποτῷ διδόα-
σιν. ἔνιοι δὲ τοὺς τῶν ὄνων ὄνυχας καυθέντας ἐπιληπτικοὺς φασὶ θεραπεύειν πινομένους συνεχῶς.
40 ἐλαίῳ δὲ φυραθέντας, χοιράδας διαφορεῖν. μετὰ γάλακτος δὲ γυναικείου λειωθεῖσαν τὴν αὐτῶν τέ-
φραν εὖ μάλα, καὶ ἀναπλασθεῖσαν εἰς κολλύριον, τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς οὐλὰς σμήχειν, σὺν γάλακτι
ἐγχριομένην.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς ποσὶ τῶν ἵππων λειχήνων. ρν η.

Λ ειχῆνας ἵππων λειωθέντας σὺν ὄξει καὶ ποθέντας, ἐπιληψίαν ἰᾶσθαι φασὶν, ἔνιοι δὲ καὶ πρὸς παντὸς
θηρίου δῆγμα κελεύουσιν αὐτοῖς χρῆσθαι.

Περὶ ἐρίων ῥυπαρῶν, καὶ καθαρῶν κεκαυμένων. ρν θ.

Ε ρια ῥυπαρὰ καὶ οἰσυπηρὰ καλούμενα χρησίμως παραλαμβάνεται ἐπὶ τῶν τεθλασμένων, ἢ ὁ-
πωσοῦν πεπληγότων μορίων εἰς τὰς ἐπιβροχὰς συνεργοῦντα εἰς τὴν ὠφέλειαν διὰ τὸν ῥύπον.
ὅπως δὲ χρὴ ἐκ τούτων σκευάζειν τὸν οἴσυπον, ἤδη προείρηται ἐν τῷ περὶ τοῦ τῶν προβάτων ῥύπου
τόπῳ. ἐν τῷδε τῷ λόγῳ, τὰ δὲ πεπλυμένα ἔρια, ὕλη τις ἐπιτήδειος γίνεται πρὸς τὸ δέξασθαι τὰ
50 μόρια τὰς ἐπιβρεχομένας ὑγρότητας. καυθέντα δὲ, δύναμιν ἔχει δριμεῖαν τε ἅμα καὶ θερμὴν,
ἅμα λεπτομερεῖ, ὡς καὶ τὰς πλαδαρὰς σάρκας τὰς ἐπὶ τῶν ἑλκῶν, ἀποτήκειν τάχιστα. βάλλε-
ται δὲ καὶ εἰς φάρμακα ξηραντικά. καίε δὲ αὐτὰ χύτραν καινὴν πληρῶν, εἶτα πωμάζων ὀπὰς
πλείονας ἔχοντι τῷ πώματι.

Τρίχες κεκαυμέναι. ρξ.

Π αραπλησίως τοῖς κεκαυμένοις ἐρίοις, θερμαντικῆς τε καὶ ξηραντικῆς δυνάμεώς εἰσιν.

Ὀστέα

Ὀστέα κεκαυμένα. ρξα.

Ὀστᾶ κεκαυμένα διαφορητικῆς τε καὶ ξηραντικῆς ἐστι δυνάμεως ἅπαντα. μάλιστα δὲ φασὶν ἔνιοι δύνασθαι τὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦτο ποιεῖν. τόν γε μὴν ὕειον ἀστράγαλον κεκαυμένον, εἶτα πινόμενον, ἐμπνευματώσεις καὶ στρόφους ἔφασαν θεραπεύειν. ἔγνων δ' ἔγωγε τινὰ τῶν καθ' ἡμᾶς ἀνθρώπων, ὀστᾶ κεκαυμένα ποτίζοντα, μὴ γινωσκόντων τῶν πινόντων, ὅτι πίνοιεν, ὅπως μὴ μυσάττοιντο. πολλοὺς ἐπιληψίαν τε, καὶ ἀρθρῖτιν τεθεραπευκέναι. Περὶ δερμάτων. ρξβ.

Δέρμα προβάτου τοῦ νεωστὶ ἐκδεδαρμένου, περιτεθὲν τοῖς μεμαστιγωμένοις, ἐναργῶς ὠφελεῖ παντὸς ἑτέρου μᾶλλον, ὡς ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ μιᾷ θεραπεύειν αὐτούς. συμπέπτει γὰρ καὶ διαφορεῖ τὸ ὕφαιμα. δέρμα ὑαίνης τινὲς ἐναποκείμενον ἐν οἴκῳ, ἔχοντες τῆς χρείας καλούσης, ὑποβάλλουσιν αὐτὸ τοῖς ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς δεδηγμένοις. κωλύει γὰρ ἰδιότητί τινι περιπεσεῖν τὸν δηχθέντα τῷ ὑδροφοβικῷ πάθει. καὶ τοῖς ἤδη πεπτωκόσι τῷ πάθει βοηθεῖ. δέρματα δὲ παλαιὰ μάλιστα τῶν καττυμάτων καέντα, τῆς τέφρας αὐτῶν λειοτάτης ἐπιπαττομένης, παρατρίμματα ἐξ ὑποδημάτων τὰ μὴ φλεγμαίνοντα, ἰᾶται. τὰ γὰρ φλεγμαίνοντα παροξύνει. Περὶ αἰθυίης. ρξγ.

Αἰθυίης κοιλίαν φρυχθεῖσαν, καὶ μετ' ἐρείοις ἁλσὶ μιχθεῖσαν εὐπεψίαν παρέχειν φασὶ τοῖς ἀπέπτουσι.

Περὶ ἀλωπέκων. ρξδ.

Ἀλώπεκας τινὲς ζώσας ἐν ἐλαίῳ ἑψῶντες, θεραπεύουσιν ἀρθριτικούς, πυέλους γὰρ τοῦ ἐλαίου θερμοῦ πληροῦντες, οὕτως ἐμβιβάζουσιν αὐτοῖς ὅλους τοὺς ἀρθριτικοὺς ἐνδιατρίβειν χρόνῳ συχνῷ κελεύοντες. διαφορητικώτατον δὲ γίγνεται τὸ τοιοῦτον ἔλαιον, ὥστε ἐπὶ τὴν ἐπιφάνειαν ἕλκειν τὰ ἐν τῷ βάθει τῶν σωμάτων περιεχόμενα, καὶ κατὰ τοῦτο τὰς ὀδύνας ποιοῦντα, ἢ διὰ πάχος τῆς οὐσίας, ἢ διὰ τὴν ψύξιν, ἢ δριμύτητα σφοδρὰν, ἢ πνεῦμα φυσῶδες οὐκ ἔχον διέξοδον. ἐκ τούτου γὰρ συνέβαινεν οὐ μόνον τοὺς ἐπὶ τοῖς ἄρθροις αὐτῶν ὄγκους, ἀλλὰ καὶ τὸ σύμπαν σῶμα πληθωρικῶς διακείμενον κενοῦσθαι. καὶ διὰ τοῦτο μεγίστην ὠφέλειαν ἐπακολουθεῖν. τῶν μὲν ἐν τοῖς ἄρθροις περιεχομένων αἰτίων διαφορουμένων, μηδενὸς ἔτι ἐπιρρέοντος τοῖς πεπονθόσι μορίοις, ἀπερίττου τοῦ σώματος παντὸς γενομένου. ἀφυλάκτως δὲ διαιτωμένοις αὖθις ἄρχεται μὲν τὸ πάθος, οὐ μὴν οὕτω σφοδρὸν ὡς ἔμπροσθεν. καὶ γὰρ ἀπαθοῦς ὄντος ἔμπροσθεν τοῦ σώματος ἡ μοχθηρὰ δίαιτα τὸ πάθος εἰργάσατο. τὸ γὰρ αὐτὸ δὲ ποιεῖ καὶ ὕαινα ὅλη τῷ ἐλαίῳ, ὥσπερ ἡ ἀλώπηξ ἑψομένη. Ἀράχνης ὑφάσματα. ρξε.

Γεγράφασι τινὲς ἀφλέγμαντα φυλάττειν τὰ ἐπιπολῆς ἕλκη. Περὶ βατράχων. ρξς.

Βάτραχοι λιμναῖοι ὕδατι ἑψηθέντες καὶ ἁλσὶ συμμέτροις, καὶ ἐλαίῳ βραχεῖ ἀρτυθέντες, τοῖς δηχθεῖσιν ὑπὸ ἰοβόλων ἑρπετῶν, ἄκος μέγα γίγνεται, πινομένου τοῦ ζωμοῦ. ἄλλο. βάτραχος σὺν ἐλαίῳ ἑψηθεὶς, καὶ κατασωνουμένου τοῦ ἐλαίου, παύει πολυχρονίους ὀδύνας τενόντων. καὶ ἀρθριτικοὺς παρηγορεῖ, καὶ σκληρίας μαλάττει. βατράχου καυθέντος ἡ σποδὸς ἐπιπασσομένη κατὰ μήνιγγος ῥωθείσης, ἢ φλεβὸς ῥαγείσης ἵστησι τὴν αἱμορραγίαν. Περὶ γαλῆς. ρξζ.

Γαλῆν σκελετευθεῖσαν, καὶ πινομένην φασὶν ἰᾶσθαι ἐπιληπτικούς, ὅλης δὲ ζώσης ἐν χύτρᾳ καυθείσης, τὴν τέφραν χοιράδας ἰᾶται σὺν μέλιτι, ἢ τερεβινθίνῃ, ἢ βουτύρῳ ἐπιτιθεμένη.

Περὶ γῆς ἐντέρων. ρξη.

Γῆς ἔντερα λειωθέντα, καὶ νεύροις διῃρημένοις ἐπιτιθέμενα, παραχρῆμα θαυμαστῶς συνίησιν. καὶ πᾶσαν δὲ τὴν ἀπὸ σιδήρου ἢ λίθου, ἢ ἑτέρου τινὸς πληγὴν κολλᾷ. καὶ μάλιστα ἐν τοῖς νευρώδεσι καὶ δυσκολλήτοις μορίοις, ἢ ῥισίν, ἢ ὠσί, καὶ τοῖς ὁμοίοις. δεῖ δὲ αὐτὰ λειοῦν μετὰ τῆς γῆς ἐν ᾗ εὑρίσκεται, εἰ μὴ δριμείας ἢ ἁλυκῆς μετέχει ποιότητος. πινόμενα δὲ τὰ τῆς γῆς ἔντερα, ὅσον ε ἢ ζ σὺν γλυκεῖ, οὔρησιν κινεῖ. καὶ ἑλμίνθων γένος ἅπαν ἐκβάλλει, ὁμοίως πινόμενα, ἢ ὡς βούλει. τὴν δὲ πλατεῖαν ἕλμινθα, ἐκβάλλει μετ' ὀξυμέλιτος πινόμενα, καὶ ἴκτερον δὲ τὸν δυσίατον ἐκκαθαίρει δι' οὔρων ὁμοίως μετὰ γλυκέος πινόμενα, ζ. καὶ καθ' ἑαυτά, καὶ μετὰ σμύρνης τρωξίμου, ὅσον ἐρεβίνθου μέγεθος, χρὴ θαρρεῖν. ἐν ἐλαίῳ δὲ ῥοδίνῳ ἑψηθέντα, ὤτων ἀλγήματα θεραπεύει ἐγχεομένου τοῦ ἐλαίου θερμοῦ. χρὴ δὲ εἶναι γῆς μὲν ἐντέρων δραχμὰς ἕξ. ῥοδίνου δὲ, λι. α. καὶ ὀδόντων δὲ ὀδύνας παύει, τῷ κατὰ μῆλον τοῦ ὀδυνωμένου ὀδόντος ὠτὶ ἐγχεόμενον τὸ ἔλαιον θερμόν. καὶ ὑποθυμιώμενα δὲ ἐπ' ἀνθράκων, παύει τὰς ὀδύνας τῶν ὀδόντων, δεχομένου τοῦ κάμνοντος τὸν καπνὸν διὰ χώνης, εἰς τὸν ὀδυνώμενον ὀδόντα. μύλην δὲ ἀρσενικὸς δεομένην, αἴρει χωρὶς ὀδοντάγρας, κεκαυμένα λεῖα, καὶ ἐπιπασσόμενα κατὰ κύκλον τοῦ ὀδυνωμένου ὀδόντος. δεῖ δὲ προπεριχαράσσειν ἀκριβῶς. ἡ δὲ τέφρα τῶν ἐπ' ὀστράκου καυθέντων ἀκριβῶς γῆς ἐντέρων λειοτάτη προσαγομένη ὡς ξηροκολλύριον, μεγάλως βοηθεῖ ταῖς ἀρχομέναις ὑποχύσεσι. καὶ τοῖς τετριχιῶσι βλεφάροις βοηθεῖ, προεκτειλάντων ἡμῶν τὰς περιττὰς τρίχας, ἔπειτα ἐπιπαττόντων διὰ μήλης τοῖς τόποις τῆς τέφρας αὐτῶν. κωλύει γὰρ τὴν τῶν παρὰ φύσιν τριχῶν παλιγγενεσίαν. λεῖα δὲ ζ πινόμενα μετὰ οἰνομέλιτος νήσει ἐπὶ ἡμέρας πλείους, λίθους τοὺς ἐν κύστει θρύπτει, καὶ κατὰ βραχὺ ἐξουρεῖσθαι ποιεῖ. τὰ δ' ἐντὸς ἀποστήματα ῥύσει, καὶ πρὸς τὴν δια-

χώρησιν ἄγει ποθέντα, ζʹ, ἢ θʹ, πρὸς δύναμιν λεῖα ἐν ὕδατος κυάθοις γʹ. εἰ δέ τις αὐτὰ ἐνα-
ποκείμενα ἐν μέλιτι φυλάττει λεῖα, ἕξει βοήθημα κάλλιστον σκορπιοπλήκτοις. οὔρων δὲ συστρο-
φὰς λύει, ἃς καλοῦμεν γαγγλία, καταπλασσόμενα καθ' ἑαυτὰ λεῖα, καὶ τὰς ἐν μασθοῖς ἀποστά-
σεις, αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ καταπλασσόμενα. πυοποιεῖ γὰρ ἐπισπᾶται, ῥήσσει, ἐπουλοῖ. ὠφελεῖ,
καὶ ἐρυσιπέλατα κεκαυμένα λεῖα μετὰ ὄξους ἐπιχριόμενα. ποδάγρας φλεγμονὰς λύει λεῖα
μετὰ μέλιτος, ὡς κηρωτῆς ἔχειν πάχος, ἐπιχριόμενα τοῖς τόποις, καὶ διὰ τρίτης λυθέντα
προϋποχρισθέντων τῶν τόπων ῥοδίνῳ. καὶ ῥοδίνῃ δὲ κηρωτῇ λεῖα ἀναλαμβανόμενα, κάλλιστα τὰς
ὀδύνας τῶν ποδῶν παρηγορεῖ. ἐν κεφαλῇ οὐκ ἐᾷ λευκὰς γίνεσθαι προσυφθείσας τοῖς εἰωθόσι
μίγμασιν, εἰ ἐπιχρίοιντο αὐτοῖς λείοις αἱ τρίχες μετ' οὔρου παιδός. δεῖ δὲ καίειν αὐτὰ ἐπ' ὀστράκου
10 καὶ οὕτως χρῆσθαι ἐν τῷ οὔρῳ. δίδου δὲ καὶ ὑδρωπικοῖς ζʹ σὺν οἰνομέλιτι. τοῖς δὲ νεφροὺς ἢ κύστιν
ἑλκουμένοις δίδου. ζʹ. λεῖα μετὰ ἑψήματος κεκραμένου. καὶ χοιράδας δὲ κατὰ βραχὺ μειοῖ, τοῖς
τόποις περιαφθέντα ζῶντα, τοσαῦτα τὸν ἀριθμὸν ἐν ῥάκει δεθέντα, ὅσαι εἰσὶν αἱ χοιράδες. παύει
πᾶσαν κεφαλαλγίαν, καὶ ἡμικρανίαν ἐπιχριόμενα λεῖα τοῖς κροτάφοις. κατώρυχα δὲ ὄντα ταῦ-
τα τὰ γῆς ἔντερα. προϊόντα δ' οὖν καὶ ἡλιοφανῆ φαινόμενα χειμῶνας καὶ ὄμβρους προμηνύει.

Περὶ δράκοντος θαλάσσης. ρξθʹ.

Δράκοντος θαλασσίου φολίδας καύσας καὶ τῇ σποδιᾷ λειοτάτῃ ὑποχρίων, ἰάσῃ θολεροὺς ὀφθαλμοὺς
ἀμβλυώττοντας. καὶ οἷς ζωΰφια τινὰ ἢ κώνωπες πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι δοκεῖ.

Περὶ ἐχίδνης. ροʹ.

Ἐχίδνης σὰρξ θερμαίνει καὶ ξηραίνει ἐν ἄρτοις ἐσθιομένη. χρὴ δὲ κόψαντα τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν οὐ-
10 ρὰν ἀποδέρειν, καὶ ἐξελεῖν τὰ ἐντοσθίδια πάντα, καὶ ἀποπλύνειν τὴν σάρκα τρισὶν ὕδασιν. ἔπειτα
ἑψεῖν ὡς ἐγχέλυν σὺν ὕδατι, καὶ πράσῳ, καὶ ἀνήθῳ βραχεῖ, καὶ ἐλαίῳ συμμέτρῳ. ἑψηθέντων δὲ τῶν
σαρκῶν, ἀρτύειν ἁλσὶ συμμέτροις. καὶ διδόναι ἐσθίειν, καὶ ῥοφεῖν τὸν ζωμόν. ὅτι δὲ καθαίρουσιν αἱ τῆς
ἐχίδνης σάρκες οὕτως ἐσθιόμεναι διὰ τοῦ δέρματος ὅλον τὸ σῶμα, διαγνῶναί σοι πάρεστιν, ἐξ ὧν ἐπει-
ράθην ἔτι νέος ὤν. ἄνθρωπος νοσῶν τὸν καλούμενον ἐλέφαντα. εἰδεχθὴς ἦν καὶ δυσώδης. καλύβην
οὖν αὐτῷ πήξας πλησίον τῆς κώμης, διέτριβεν ἐν αὐτῇ. θερισταῖς δὲ πλησίον αὐτοῦ θερίζουσιν,
ἐκομίσθη οἶνος ἐν κεραμίῳ. ὡς δὲ ἧκεν ὁ καιρὸς τοῦ πίνειν, ἐξαιρούντων τὸν οἶνον εἰς κρατῆρα, συνεξέ-
πεσεν ἔχιδνα μικρά. χαρίζονται τοίνυν δῆθεν ἀπὸ φιλανθρωπίας τὸν οἶνον, τῷ τὸν ἐλέφαντα νο-
σοῦντι, ἄμεινον κρίνοντες εἶναι, τεθνάναι μᾶλλον, ἢ ζῆν αὐτόν. ὁ δὲ πιὼν τὸν οἶνον, ὑγιὴς ἐγένετο θαυ-
μαστόν τινα τρόπον. ὅλον γὰρ αὐτοῦ τὸ δέρμα τὸ ὀχθῶδες ἀπέπεσεν ὡς τῶν ὀστρέων τὸ σκέπασμα. ὅσον
30 δὲ ὑπόλοιπον ἔμεινε, μαλθακὸν ἱκανῶς ἐφαίνετο, καθάπερ τῶν καράβων, καὶ καρκίνων, ὅταν ἀπο-
πέσῃ αὐτῶν τὸ ὄστρακον, καὶ ἐπὶ ἑτέρων δὲ πλείστων τοιοῦτον τὸ γεγονός, καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν ἀρχαῖοι
ἱστόρησαν. καὶ ἡμεῖς δὲ ἐθεασάμεθα πολλοὺς ἰαθέντας διὰ τῶν ἐχιδνῶν. ὅθεν καὶ τῇ θηριακῇ μί-
γνυμεν αὐτάς.

Ἐχῖνος θαλάττιος. ροαʹ.

Ἐχῖνος θαλάττιος ἐσθιόμενος, τῇ ἄνω κοιλίᾳ λυσιτελεῖ, καὶ τοῖς τὰ σιτία ἀπεστραμμένοις, ὄρεξιν ἐντί-
θησι. παρέχει δὲ καὶ οὔρων εὔροιαν τῇ κύστει, ἐκκαθαίρων, σὺν τῷ καὶ τὴν κοιλίαν ἠρέμα ὑπομα-
λάσσειν.

Ἐχῖνος χερσαῖος. ροβʹ.

Ἐχίνου χερσαίου ξηραινομένη ἡ σὰρξ καὶ πινομένη κατὰ βραχὺ βοηθεῖ τοῖς ἐλεφαντιῶσι, καὶ κα-
χέκταις, καὶ σπασμώδεσι, καὶ νεφριτικοῖς. ἔτι τε τοῖς τὸν ἀνὰ σάρκα ὕδερον νοσοῦσιν. ἔστι γὰρ ἡ δύ-
ναμις αὐτοῦ διαφορητική τε, καὶ ξηραντική. καὶ τὸ ἧπαρ δὲ αὐτοῦ ξηραινόμενον ἐν ἡλίῳ, καὶ πι-
40 νόμενον, πάνυ βοηθεῖ τοῖς ἐλεφαντιῶσιν. ἐχίνων δὲ ἀμφοτέρων τοῦ τε θαλαττίου, καὶ τοῦ χερσαίου
κεκαυμένων ἡ τέφρα, ῥυπτικῆς ἐστι, καὶ διαφορητικῆς, καὶ καθαιρετικῆς δυνάμεως. διὸ καὶ τὰ
ὑπερσαρκοῦντα ἕλκη καθαίρει, καὶ καταστέλλει πάντα, καὶ τὰ ῥυπαρὰ ἐκκαθαίρει. ἐχίνου χερ-
σαίου καυθέντος ἡ σποδιὰ πίττῃ ὑγρᾷ ἀναμιχθεῖσα, ἀλωπεκίας ἰᾶται. πινομένη δὲ αὐτοῦ ἡ τέφρα
σὺν οἰνομέλιτι λιθιῶντας νεφροὺς ἰᾶται, καὶ τὸν ἀνὰ σάρκα ὕδερον. πίνεται δὲ ὅσον κοχλιαρίου τὸ
ἥμισυ τῆς τέφρας. δυσουρίας δὲ πάσης ἐξ οἵας δήποτε προφάσεως γινομένης, ἔστι ἐχῖνος λυ-
τήριος, εἰ τὰ ἐντοσθίδια αὐτοῦ ἀποθυμιαθείη ἀπὸ τὸν κάμνοντα περισκεπομένου αὐτοῦ πάντο-
θεν. τάχιον γὰρ λύει τὸ πάθος. χρὴ δὲ ταριχεύσαντα τὰ ἐντοσθίδια, καὶ ξηραίνοντα ἀποτίθε-
σθαι. μὴ παρόντων δὲ τούτων, ἀποθυμιᾶν τὴν σάρκα ξηράν, ἢ τὸ δέρμα. πολλῶν δὲ οὔρων ἐστὶ τὰ
ἐντοσθίδια κινητικά, ὅσον τοῖς τρισὶ δακτύλοις ξηρὰ λεῖα πινόμενα μετὰ οἴνου. ἡ κεφαλὴ δὲ αὐτοῦ
50 καιομένη, καὶ μετὰ στέατος ἀρκείου ἐπιχριομένη, οὐ μόνον ἐστὶν ἀλωπεκιῶν ἴαμα, ἀλλὰ καὶ ἐξ οὐλῶν
ἄγειν τρίχας δύναται. τὸ δέρμα δὲ αὐτοῦ κεκαυμένον καὶ μετὰ στέατος ἐπιχριόμενον μάλιστα ἀρκείου
ἰᾶται ἀλωπεκίας. ὅλος δὲ ὁ χερσαῖος ἐχῖνος, ζῶν, ἐν ἐλαίῳ καθεψόμενος πυρὶ μαλακῷ, ἐπὶ πλεῖ-
στον τὸ ἐξ αὐτοῦ ἔλαιον ἀλειφόμενον, ἰσχίων ὀδύνας χρονίας ἰᾶται. γίγνεται δὲ δι' αὐτοῦ καὶ ψίλω-
θρον οὕτως. βαλὼν τὸν ἐχῖνον ζῶντα ἐν χύτρᾳ πυκνότατον ἐχούσῃ πῶμα, χωρούσῃ δὲ ξ ιβʹ, ἐπι-

βαλλε αὐτῇ ἐλαίου ξε. ϛʹ μόνους. καὶ χρίσας ἀκριβῶς τὸ στόμα τῆς χύτρας γύψῳ, ὥστε μηδὲ μόθεν διάπνοιαν ἔχειν, τίθει εὐθέως ἐν ἡλίῳ ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν, ἡμέρας μʹ. ἔπειτα ἀνοίξας τὸ φάρμακον καινῇ πυξίδι ἀκριβῶς. καὶ διηθήσας διὰ ῥάκους, χρῶ. ἐπίχριε δὲ τὸν τόπον ἐν ἡλίῳ, καὶ ἀνάτριβε ἐπὶ πολὺ, ἄχρι ἱδρώσουσιν. ἔπειτα καταντλεῖ ὕδατι γλυκεῖ, καὶ λοῦε. φύλαττε δὲ μὴ τῶν ἄλλων τόπων ἅψηται, τῶν ψιλοῦσθαι μὴ δεομένων. Ἱππόκαμποι θαλάττιοι. ρογʹ.

Οὗτοι ἐσθιόμενοι ὀπτοὶ, καὶ καταπλαττόμενοι ἐπὶ τὸ δῆγμα τῶν λυσσοδήκτους ἰῶνται. δεῖ δὲ αὐτοὺς λειοῦν σὺν ὀξυμέλιτι, καὶ μέλιτι. Περὶ κανθαρίδων. ροδʹ.

Κανθαρίδων ἱκανὴν πεῖραν ἔχομεν ἐπὶ τῶν ψωρωδῶν ὀνύχων. ἐξαίρουσι γὰρ αὐτοὺς μετὰ τῶν ἐπιτηδείων μιγνύμεναι φαρμάκων. μιγνύουσι δὲ αὐταῖς ἄλλαις σηπτικαῖς δυνάμεσι, καὶ ταῖς λεπραῖς ἐκδορίοις. τῶν ἡμετέρων δὲ διδασκάλων τὶς καὶ εἰς οὐρητικὸν φάρμακον ὀλίγον τι τῶν κανθαρίδων ἐνέβαλλε χωρὶς πτερῶν, καὶ ποδῶν. ἐπιτηδειότεραι δὲ εἰσὶ πρὸς ἅπερ ἔφημεν ὡς ἐγὼ ἐπειράθην, ἐκ τῶν πυρῶν, ὅσαι μηλίνας ζώνας ἐγκαρσίους ἔχουσιν ἐν τοῖς πτεροῖς, καὶ μᾶλλον ἐὰν ἐμβαλὼν αὐτὰς ζώσας εἰς ἀγγεῖον κεράμιον, εἶτα περιτιθεὶς τῷ στόματι τοῦ ἀγγείου ἀραιὸν ὀθόνιον, εἶτα ζέσας ὄξος ἐν λοπάδι, κατέχῃς τὸ τῶν κανθαρίδων ἀγγεῖον ἀπεστραμμένον κάτω. ὥστε τὸν ἀναφερόμενον ἀτμὸν τοῦ ὄξους διὰ τῆς ὀθόνης δέξασθαι τὰς κανθαρίδας, ἄχρις ἂν ἀποθάνωσιν.

Καρκῖνοι ποτάμιοι. ροεʹ.

Καρκίνους ποταμίους ὠμοὺς τρίψας καὶ μίξας γάλακτι δίδου πίνειν, καὶ θεραπεύσεις παντὸς ἑρπετοῦ δῆγμα. καὶ μάλιστα σκορπίου πληγὴν ἰάσῃ, καὶ τὸν ἀπολλύμενον ὑπὸ λαγὼ θαλαττίου πόσεως, ὀξέως θεραπεύσεις. δῆλον δὲ ὅτι τὴν ἔνδον αὐτοῦ σάρκα λειοῦν προσήκει σὺν τῷ γάλακτι. βοηθοῦσι δὲ ὁμοίως διδόμενοι καὶ τοῖς φθισικοῖς, καὶ ἑψόμενοι ἐν λευκῷ ζωμῷ, καὶ ἐσθιόμενοι, ἐπιρροφουμένου τοῦ ζωμοῦ. ἡ μέντοι τέφρα τοῦ κεκαυμένου καρκίνου ξηραντικὴ ὁμοίως τοῖς ἄλλοις καιομένοις. ἰδιότητι δέ τινι τῆς ὅλης οὐσίας θαυμαστῶς ἐπὶ τῶν λυσσοδήκτων ἐνεργεῖ, καὶ μόνη μὲν, ἀλλὰ καὶ μετὰ γεντιανῆς, καὶ λιβανωτοῦ, πολὺ μᾶλλον. ἔστω δὲ χρὴ, τοῦ μὲν λιβανωτοῦ μίαν μοῖραν, πέντε δὲ τῆς γεντιανῆς, καὶ τῆς τέφρας τῶν καρκίνων μοίρας δέκα. καὶ ἄλλως μὲν οὖν καυθείσῃ ἐχρησάμεθα ποτὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, δὲ καθ᾽ ὃν ὁ ἡμέτερος διδάσκαλος ἐχρῆτο. ἐν δὲ λοπάδι ἐρυθροῦ χαλκοῦ, καθ᾽ ἣν ἐπιθεὶς ζῶντας τοὺς καρκίνους, ὑπέκαιε, ξύλοις ἀμπελίνοις μάλιστα, ἄχρις ἂν τεφρωθῶσιν, ὡς εὐκόλως λειοῦσθαι. οὕτως εἶχεν ἀεὶ ἕτοιμον παρεσκευασμένον ἐπὶ τῆς οἰκείας τὸ φάρμακον, ὥρᾳ θέρους καίων τοὺς καρκίνους αὐτοὺς τῷ μηνὶ αὐγούστῳ ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν, ὀκτωκαιδεκάτης οὔσης τῆς σελήνης. πίνειν δὲ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ἐδίδου τὸ φάρμακον τοῖς λυσσοδήκτοις, ἄχρι τῆς μʹ ἡμέρας, ἐπιπάττων ὕδατι κοχλιάριον εὐμέγεθες. εἰ δὲ οὐκ ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ μετὰ ἡμέρας τινὰς τοῦ δηχθῆναι προὐνοεῖτο τοῦ δεδηγμένου, δύο κοχλιάρια καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ἐδίδου ὡς ἀναπληρωθῆναι τὰς μʹ δόσεις. ἐχρῆτο δὲ καὶ κατ᾽ αὐτοῦ τοῦ τραύματος, τῷ διὰ τῆς βρυτίας πίσσης φαρμάκῳ. μίαν μὲν λαμβάνων τῆς πίσσης λιʹ. ὄξους δὲ δριμυτάτου ἕνα ξε. ὀποπάνακος δὲ, Γο. γʹ. καρκίνου ποταμίου κεκαυμένου τέφραν μέλιτι ἀναμίξας, ἰάσῃ μὲν ἴχνη ὑπὸ κρύους ἐρρωγότα, καὶ δακτύλων ῥαγάδας. ἰάσῃ δὲ καὶ τὰ κακοήθη, καὶ καρκινώδη ἕλκη. Περὶ καράβου. ροϛʹ.

Καράβου ὄστρακον καύσας καὶ λειώσας δίδου πίνειν μετ᾽ ἀκράτου, καὶ παύσεις τὴν κάτω κοιλίαν ῥευματιζομένην. ἐκκαθαίρει δὲ καὶ λιθιῶντας νεφρούς, ψαμμώδη οὖρα πολλὰ ἄγει.

Κάστορος ὄρχις. ροζʹ.

Ὀνομάζουσι καστόριον, ἔνδοξόν τε καὶ πολύχρηστον φάρμακον. ἐνταῦθα δὲ, τὴν καθόλου αὐτοῦ δύναμιν ἐροῦμεν, πρὸς ἣν ἀποβλέπων τις, εὑρίσκειν ἐν αὐτῷ δυνήσεται τὰς κατὰ μέρος χρήσεις. θερμαίνει δὲ καὶ ξηραίνει. ἔστι δὲ καὶ λεπτομερὲς ἱκανῶς τοῦτο τὸ φάρμακον, εἴθ᾽ ὑγρῷ σώματι προσφέροιτο δεομένῳ ξηρότητος, εἴτε ψυχρῷ δεομένῳ θερμότητος, εἴτ᾽ ἐπὶ τῶν διὰ πλήρωσιν πονουμένων ἔνθα χρὴ κενῶσαι τὰ παρὰ φύσιν ἐν τοῖς νεύροις περιεχόμενα. μεγάλην μὲν ὠφέλειαν ἐπιδείκνυται, βλάβην δὲ οὐδεμίαν οὐδενὶ προστίθεται μορίῳ, καὶ μάλισθ᾽ ὅταν μὴ σφοδρῷ τινὶ πυρετῷ περιέχοιτο ὁ ἄνθρωπος. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τοῖς τρέμουσι διὰ πλῆθος ὑγρῶν παχέων, καὶ γλίσχρων χυμῶν, ὠφελιμώτατον ἐστὶ πινόμενον. ὠφέλιμον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ λυγμοῦ ἐνοχλουμένων, διὰ πλῆθος ὑγρῶν ψυχρῶν, καὶ γλίσχρων ἐμπεπλασμένων τῷ στόματι τῆς γαστρός. εἰ δὲ διὰ ξηρότητα, καὶ κένωσιν ἄμετρον, ἢ διὰ δῆξιν δριμέων ὑγρῶν λυγμὸς, ἢ σπασμὸς γίνοιτο, φεύγειν χρὴ τὴν τοῦ καστορείου χρῆσιν ὡς ἐναντιωτάτην. καὶ τῶν πυρεσσόντων δὲ τοῖς μὴ πάνυ θερμῶς πυρέττουσιν, ἀλλ᾽ ὡς ἂν εἴποι τις χλιαρὸν ἔχουσι πυρετὸν, οἷος ἐν καταφοραῖς, καὶ ληθάργοις μάλιστα γίγνεται, πάνυ πολλοῖς μὲν καστόριον ἐδώκαμεν, ἅμα πεπέρεως κοχλιαρίου ἑκατέρου διὰ μελικράτου ποτίζοντες. ἔβλαψε δ᾽ οὐδεὶς εἰς οὐδέν. ἐπὶ δὲ τῶν ληθαργικῶν, ἢ καὶ καταφορικῶν πυρετῶν, διὰ ῥοδίνου ἐλαίου λύσαντες, ἐπεθήκαμεν τῇ κεφαλῇ, καὶ τῷ αὐχένι. καταμηνίων δὲ ἐπισχημένων διὰ πάχος ἐν τῷ αἵματι, καὶ πλῆθος, προκενώσας ἀπὸ σφυροῦ μετρίως, εἶτα διδοὺς κοχλιάριον μετὰ γλήχωνος

ἢ καλαμίνθου, ἐπειράθην ἀεὶ τοῦ φαρμάκου κινοῦντος κάθαρσιν. ἐκβάλλει καὶ χόρια καὶ τὰ ἔμβρυα, καὶ τὰ δεύτερα μετὰ μελικράτου ὁμοίως πινόμενον. τοὺς δὲ ἐμπνευματωμένους τὴν γαστέρα, καὶ στροφουμένους ὑπὸ παχεῖ καὶ φυσώδει πνεύματι δι' ὀξυκράτου πινόμενον ὀνίνησι. δίδοται δὲ καὶ τοῖς ὀρθοπνοϊκοῖς μετ' ὀξυμέλιτος, ἢ μελικράτου, καὶ ἐπ' ἀνθράκων δὲ ὑποθυμιᾶται χαίνοντος τοῦ κάμνοντος, καὶ δεχομένου τὸν καπνόν. Κυνὸς ποταμίου ὄρχις. ροη.

Εἰσὶν οὐ χρηστοὶ οὗτοι, πρὸς ἃ καὶ οἱ τοῦ κάστορος ὄρχεις, ἀσθενέστεροι ἐκείνων μέντοι. κυνὸς δὲ ποταμίου δέρμα ὑπόδημα γινόμενον, ἄκρων ποδῶν, καὶ νεύρων παραμυθεῖται νόσον.

Κυνὸς χερσαίου σκύλαξ. ροθ.

Ὕδροφος συγκατακείμενος τῷ στομάχῳ, ἢ ἄλλῳ τινὶ τῶν ἔνδον νοσοῦντι ἴαμα τῆς νόσου γίγνεται, αὐτὸς ἀντιλαμβανόμενος τὸ πάθος. δεῖ δὲ φασὶν αὐτὸν θανόντα, θάπτειν ἐμμελῶς.

Κύκνου νεοττός. ρπ.

Λαπαλὸς ἑψηθεὶς ἐν ἐλαίῳ, νεύρων ἄκος παράδοξον γίνεται.

Κηρύκων ὄστρακα κεκαυμένα. ρπα.

Κηρύκων ὄστρακα κεκαυμένα ξηραντικῆς ἱκανῶς ἐστὶ δυνάμεως, ὅθεν μιγνύμενα τοῖς ἐπιτηδείοις φαρμάκοις, διαφορεῖ σκληρυνομένας φλεγμονάς, παραπλησίας δὲ ἐστὶ δυνάμεως, καὶ τὰ τῶν πορφυρῶν, καὶ τῶν ὀστρέων ὄστρακα. Κορυδαλὸς τὸ πτηνὸν ζῶον. ρπβ.

Τὸ σμικρὸν ὃ κατὰ τὰς ὁδοὺς πολλάκις ὁρῶμεν, ἑψόμενον ἐν λιτῷ ζωμῷ, καὶ ἐσθιόμενον, τοὺς κωλικοὺς ὠφελεῖ. χρὴ δὲ συνεχῶς καὶ πολλάκις ἐσθίειν αὐτὸ μετὰ τοῦ ζωμοῦ. πλειστάκις γὰρ αὐτὸς ἐπειράθην τῆς ἐξ αὐτοῦ ὠφελείας. ἔχει δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦτο τὸ ζῶον ἐπανάστασιν, οἷον τινὰ λόφον ἐκ τῶν πτερῶν αὐτοφυῆ. Κοχλίας χερσαῖος. ρπγ.

Σκληρὰν ἔχει τὴν σάρκα, καὶ διὰ τοῦτο ἐσθιόμενος, δύσπεπτος γίνεται. ὁ δὲ ἐξ αὐτοῦ σκευαζόμενος ζωμός, ἑψομένου δι' ὕδατος καὶ ἀνήθου, ἐλαίου τε καὶ γάρου ὑπάγεται κατὰ κοιλίαν εἰ ποθείη. εἰ δὲ ἀποχέοις τὸ πρῶτον ὕδωρ, καὶ τὸ δεύτερον ἐν ᾧ ἕψεται, τῷ τρίτῳ δὲ ἑψήσεις μέχρι τὰ κρέα ἀκριβῶς γενέσθαι τὴν σάρκα, καὶ δώσεις ῥευματιζομένῳ τινὶ τὴν κοιλίαν, ἐφέξει γαστέρα. ἡ δὲ ἐκ τῶν κοχλιῶν ὑγρότης μόνη καθ' ἑαυτὴν ἄνευ τῆς σαρκὸς λαμβανομένη, ἣν καλοῦσι μύξαν κοχλίου, μιγνυμένη λιβανωτῷ, ἢ ἀλόῃ, ἢ σμύρνῃ, ἢ τισὶ τούτων, ἢ πᾶσιν, ἄχρι κηρωτῆς ἔχειν πάχος, ἐκκόλλον γίγνεται φάρμακον. καὶ ξηραίνει καλῶς τοὺς ἀπὸ μύξους ὄγκους τῶν ὤτων. ἔστι δὲ καὶ ἀνακόλλημα ξηραντικὸν τῶν εἰς ὀφθαλμοὺς ῥευμάτων, ἐπιτιθέμενον κατὰ τοῦ μετώπου. ὁπόταν μέντοι πολὺ τῆς μύξης αὐτῶν ἐθέλοις λαμβάνειν, κατακέντησον αὐτῶν τὴν σάρκα γραφίῳ. προΐασι γὰρ ὑγρασίαν οὐκ ὀλίγην. καὶ μάλιστα ὅταν μὴ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν τεθηρευμένοι ὦσιν. ἀνακολλᾷ δὲ ἡ ὑγρότης αὕτη καὶ τὰς ἐν βλεφάροις τρίχας. ἐγὼ δὲ ποτὲ κατ' ἀγρὸν ἐπὶ νευροτρώτου ἅμα θλάσει πονοῦντος, ἐπέθηκα τὴν σάρκα τῶν κοχλιῶν, λειώσας αὐτὴν μετ' ἄχνης ἀλεύρου, τῆς ἐν τοῖς τοίχοις τῶν μυλώνων εὑρισκομένης. καὶ χωρὶς φλεγμονῆς τὸ τραῦμα ἐκολλήθη. ἦν δὲ σκληρόσαρκος ὁ ἄνθρωπος. εἰ δέ τις εὐποροίη κάλλιον μιγνύειν ἐπὶ τῶν τοιούτων, σμύρναν ἢ λιβανωτόν, ἢ τὴν φρυκτὴν ῥητίνην λειοτάτην. κοπεῖσα δὲ ἡ σὰρξ ἐν ὅλμῳ πρότερον, καὶ μετὰ ταῦτα λειωθεῖσα, καὶ ἐπιτιθεμένη ξηραντικὴ γίγνεται πάντων τῶν περιττὴν ὑγρότητα ἐχόντων μορίων. ὡς καὶ τοῖς ὑδέροις ἁρμόττειν. καὶ σὺν τοῖς ὀστράκοις δὲ λειωθέντες οἱ κοχλίαι ἐπιτίθενται κατὰ τῆς γαστρὸς ὅλης ἐπὶ τῶν ὑδέρων, κατά τε τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις ὄγκων ἐπὶ τῶν ἀρθριτικῶν, καὶ γίγνεται μὲν ἡ πρόσθεσις αὐτῶν δυσαφαίρετος, ξηραίνει δὲ ἱκανῶς. προσκεῖσθαι δὲ διὰ παντὸς αὐτοῖς προσήκει, ἄχρις ἂν ἀποπέσωσιν αὐτόματοι. ταυτὸ δὲ ποιήσεις, κἀπὶ τῶν δυσλύτων ἐκ πληγῆς ὄγκων, ἢ ἐκ προσθλάσεως γινομένων ἐν ὠσί. ξηραίνει γὰρ ἅπαντας αὐτοὺς καὶ γλίσχρον, καὶ παχὺ κατὰ βάθος περιέχηται. ὅλοι δὲ κοχλίαι μετὰ τῶν ὀστράκων καιόμενοι μιγνυμένης αὐτοῖς κηκῖδος ὀμφακίτιδος, καὶ πεπέρεως μεγάλως ὠφελοῦσι δυσεντερίας, ἐφ' ὧν οὐδέπω ἐστὶ σηπεδονώδη τὰ ἕλκη. εἶναι δὲ χρὴ τῆς μὲν πεπέρεως μέρος ἕν, τῆς δὲ κηκῖδος μέρη δύο. τέσσαρα δὲ μέρη τῆς τέφρας τῶν κοχλιῶν. ἀκριβῶς δὲ ποιήσας λεῖα ταῦτα, ἅμα τε μίξας, ἀπόθου. καὶ ἐπὶ τῆς χρείας ἐπίπαττε ὅσον κοχλιάριον μέσον τοῖς ὄψοις. ἢ μεθ' ὕδατος θερμοῦ, ἢ δι' οἴνου δίδου πίνειν. χωρὶς δὲ τινὸς ἐπιμιξίας καὶ αὐτὴ ἡ τέφρα τῶν κεκαυμένων κοχλιῶν ξηραντικῆς ἐστὶ δυνάμεως, ἐχούσης δέ τι διὰ τὴν καῦσιν, καὶ θερμόν. Μαινὶς ταριχηρά. ρπδ.

Κεφαλὴ καυθεῖσα τὰς ὑπερφυομένας σάρκας ἐν τοῖς ἕλκεσι, μάλιστα οὔλοις ὀδόντων, καταστέλλει ἐπιπαττομένη. καὶ τύλους ἐκβάλλει, οὓς ἥλους καλοῦσι. καὶ τὰς ἐν δακτυλίῳ ῥαγάδας μαραίνει. Νάρκη. ρπε.

Νάρκη ζῶσα προστιθεμένη, πολυχρόνιον πόνον κεφαλῆς ἀπωθεῖται. καὶ προπίπτοντα δακτύλια, ἔσω τρέπει. τεθνεῶσα δέ, ἢ οὐδ' ὅλως, ἢ ἐπ' ὀλίγον ταῦτα ποιεῖ. Ονίσκος θαλάττιος. ρπς.

Ἑψηθεὶς ὕδατι σὺν ἀνήθῳ καὶ ἡδυνθεὶς ἁλσὶ μετρίοις, καὶ βραχεῖ ἐλαίῳ, ἰᾶται πᾶσαν ἐντέρων νόσον.

καὶ κοιλίας μάλιστα, ἐφ' ὧν δριμύτης ἐνοχλεῖ. Ὀστρέων ὄστρακα. ρπζ.

Α πάντα λειότατα γινόμενα ὡς χνοώδη γενέσθαι, ἕλκεσι κακοήθεσιν ἁρμόττει, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς χείλεσι γινομένων διαβρωτικῶν ἑλκῶν, δοκιμώτατον ἐστὶ φάρμακον, ἀδήκτως αὐτὰ ἐπουλοῦν. μετέχει γὰρ τῆς συνακτικῆς δυνάμεως, δι' ἣν σκληρὰ, καὶ γεώδη γέγονε. ἀπόλλυσι δὲ ταύτην διὰ τῆς καύσεως. μετ' ὄξους δὲ ἢ ὀξυκράτου, ἢ οἰνομέλιτος λειούμενα τὰ ὄστρακα, ἐπιτήδεια τοῖς σηπεδονώδεσι γίγνεται, πρὸς τὴν ἕξιν δηλονότι τοῦ κάμνοντος τὸ κατάλληλον ὑγρὸν μιγνύς, καυθὲν δὲ τὸ τῶν ὀστρέων ὄστρακον, λεπτομερέστερον γίγνεται τοῦ τῶν κηρύκων ὀστράκου, ἐπειδὴ καὶ ἧττον ἐκείνου σκληρότερον ἐστὶ αὐτῶν τὸ σῶμα. ἡ δὲ πλυθεῖσα τούτων ἡ τέφρα, χρήσιμον γίγνεται φάρμακον ἐπὶ τῶν ὑγροτέρων ἑλκῶν εἰς ἀναπλήρωσιν, καὶ συνούλωσιν. κατὰ τῶν τῶν ὀστρέων ὀστρά-
10 κων οὕτως ἐσκευασμένῳ ἀεὶ χρώμεθα πρὸς τὰς ἐκ ῥευμάτων χρονίας, καὶ δυσαρκώτους κοιλότητας, κἂν σηραγγώδεις ὦσι, καὶ βαθεῖαι, ἐπιτιθεὶς ἔξωθεν αὐτὸ μετὰ σέκτου θείου παλαιοῦ. καὶ εἰς γε τὸν κόλπον αὐτὸ ἐμβαλὼν τι τῶν τὰ τοιαῦτα σαρκούντων, οἷον ἐστὶ καὶ κεκαυμένον διαφανὲς, ὃ καλοῦσι σπεκλάρειον. καὶ λαμπρύνει μὲν τοὺς ὀδόντας ἡ τῶν ὀστρέων τέφρα, ὥσπερ ἡ τῶν κηρύκων, καὶ πορφυρῶν, οὐ μόνον τῷ ῥυπτικῷ τῆς δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ τῷ τραχεῖ τῆς οὐσίας. διὸ οὐκ ἀναγκαῖον ἐπὶ τούτων σφόδρα λειοῦν αὐτά, τὰ δὲ πλαδαρὰ τῶν ἑλκῶν, ξηραίνει πλυθέντα, καὶ λειότατα γινόμενα.

Πορφυρῶν ὄστρακα. ρπη.

Π ορφυρῶν ὄστρακα δι' ὄξους ποθέντα, σπλῆνας οἰδαλέους ἰᾶται. προθυμουμένα δὲ, τὰς ὑδερικῶς πνιγομένας ὠφελεῖ. καὶ ἐκβάλλει τὰ κατεχόμενα χορεῖα καὶ δεύτερα. τῶν δὲ κεκαυμένων ἡ τέφρα ποιεῖ πρὸς ὅσα καὶ ἡ τῶν κηρύκων.

Ῥίνη θαλαττία. ρπθ.

20 Ταύτην καύσας ἐπίπλαττε τοῖς παχυτέροις τὰ σώματα ἐν βαλανείῳ.

Περὶ σηπίας. ρϙ.

Σ ηπίας ἀποπνιγείσης ἐν ὄξει, τὴν ἅμα ἐλαίῳ τὸ ὄξος δώης πίνειν, σώσεις τὸν ἰσοπαλάμου τῆς θαλαττίας φάρμακον εἰληφότα. τὸ δὲ ὄστρακον τῆς σηπίας, ῥυπτικῆς, καὶ ξηραντικῆς ἐστὶ δυνάμεως, καὶ λεπτομεροῦς. διὸ καὶ καυθέντι χρώμεθα πρὸς ἀλφοὺς, ἐφηλίν τε, καὶ φακοὺς, καὶ ψώρας ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀμμωνιακοῖς ἁλσὶ μιχθὲν ἀρτίως τὰ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς πτερύγια. ἄκαυστον δὲ λεῖον, ὀδόντας λαμπρύνει. σμώμενον καὶ τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς οὐλὰς ἀποσμήχει. καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἕλκη ἀναξηραίνει. καὶ τὰς ἐν τοῖς βλεφάροις μεγάλας τραχύτητας ἃς συκώσεις καλοῦμεν, ἐκδαπανᾷ.

Σκίγκος. ρϙα.

Σ κίγκου τὰ περὶ τοὺς νεφροὺς, ὡς ἐντατικοῖς τοῖς αἰδοίοις πίνεται. καὶ αὐτὸ πεπονθέναι γε μάλιστα αὐτοῖς δοκεῖ, θείδακος σπέρμα μεθ' ὕδατος πινόμενον. οἱ δὲ καὶ τὸ τῆς φακῆς ἀφέψημα μετὰ μέλιτος πι-
30 νόμενον, παύειν φασὶ τὰς ἐντάσεις τοῦ αἰδοίου.

Τελλίναι. ρϙβ.

Τ ελλινῶν ταριχηρῶν καυθέντων ἡ τέφρα μετὰ κεδρίας προσαγομένη, κωλύει τὰς ἐν τοῖς βλεφάροις ἐκτιλθείσας τρίχας πάλιν φυῆναι.

Τέττιξ. ρϙγ.

Τ έττιγι ξηροῖς χρῶνται τινὲς ἐπὶ τῶν κωλικῶν διαθέσεων μετὰ πεπέρεως ἴσων τὸν ἀριθμὸν κόκκων. καὶ διδόασιν, ἢ τρεῖς, ἢ πέντε, ἢ ἑπτὰ, κατὰ τὰ διαλείμματα τῶν παροξυσμῶν. ὀπτῶντες δὲ αὐτοὺς ἄλλοι, διδόασιν ἐσθίειν τοῖς πεπονθόσι τὴν κύστιν, καὶ τοῖς λιθιῶσιν.

Ὕαινα. ρϙδ.

Υ αινα ζέσασα ἐν ἐλαίῳ ἑψωμένη ὅλη ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀλωπέκων προείρηται, διαφορητικὸν ἐργάζεται τὸ ἔλαιον, χρησιμώτατον ἀρθριτικοῖς. ἡ δὲ χρῆσις γινέσθω, ὡς ἐπὶ τῆς ἀλώπεκος προείρηται.

Χελιδόνες. ρϙε.

Χ ελιδόνων τῶν πτηνῶν καιομένων ἡ τέφρα σὺν μέλιτι διαχριομένη, συνάγχας ἰᾶται. καὶ ὅλως
40 ὅσα κατὰ φάρυγγα, καὶ γαργαρεῶνα σὺν ὄγκοις γίνεται πάθη. χρῶνται δὲ τῇ τέφρᾳ ἔνιοι, καὶ πρὸς ἐξυδερικίαν, ὡς ξηροκολλυρίῳ.

Περὶ ἐκλογῆς τῶν καλλίστων φαρμάκων. ρϙϛ.

Α γαρικὸν ἄμεινον, τὸ κτηδόνας ἔχον εὐθείας.

Α κακίαν ἐκλέγου κιρρὰν, καὶ εὐώδη.

Α λόην ἐκλέγου τὴν λιπαρὰν, καὶ ἄλιθον, λείαν, ἢ στίλβουσαν, πυκνὴν, ὑπόξανθον, καὶ εὔθρυπτον, ἢ πατίζουσαν, ῥᾳδίως ὑγραινομένην, εὐώδη, ἐπιτεταμένην τὴν πικρίαν. τὴν δὲ μέλαιναν καὶ πάνυ σκληρὰν, ἀπεκλέγου.

Α μμωνιακὸν ἐκλέγου τὸ πρόσφατον, καὶ λευκὸν, ὑπόξανθον. οὐκ ἐκπεπεσμένον, λελυμένον δὲ, καὶ διακεχυμένον. σπέρματος ἤδη πλῆρες ὅμοιον βοτρυδίοις. βαρὺ σφόδρα καὶ εὐῶδες, δίχα εὐρῶτος, καὶ
50 δριμύτατον τὴν γεῦσιν. ἁπλοῦν τὴν χρόαν, καὶ μὴ ποικίλον. δολοῦσι δὲ αὐτὸ τινὲς τῇ ἀμμωνίδι ἐμφερεῖ οὔσῃ. ἀεὶ δὲ τὰ θραύσματα παραυτοῦ, ἢ λεγόμενος κλάδους τοὺς ἀπὸ μιᾶς ῥίζης.

Α μμωνιακὸν θυμίαμα ἐκλέγου τὸ ἄξυλον, καὶ λιβανωτίζον τοῖς χόνδροις, καθαρὸν, πυκνὸν, μηδεμίαν ἔχον λιπαρείαν. οἷον κηροῦ ὀσμὴν ἔχον, πικρὸν τῇ γεύσει.

Α σπάλαθος καλός ἐστι ὁ βαρύς. καὶ μετὰ τὸ φλοισθῆναι ὑπέρυθρος, ἢ πορφυρίζων, πυκνὸς εὐώδης,

πικρίζων τῇ γεύσει.

Ἄσφαλτος ἡ καλλίστη, πορφυροειδής, στίλβουσα, εὔτονος τῇ ὀσμῇ καὶ βαρεῖα. ἡ δὲ μέλαινα φαύλη· δολοῦται γὰρ πίσσης μιγνυμένης.

Ἀψίνθιον. βέλτιον ἐστὶ τὸ ἐν πόντῳ καὶ ἐν καππαδοκίᾳ γινόμενον.

Βδέλλιον.

Βδέλλιον ἐστὶ τὸ τῇ γεύσει πικρόν, ταυροκολλῶδες τῇ χροιᾷ. λιπαρὸν διὰ βάθους καὶ εὐμάλακτον. ἀμιγὲς ξύλων καὶ ῥυπαρίας, εὐῶδες ἐν τῇ θυμιάσει. προσεοικὸς τῷ ὄνυχι.

Ἐλλέβορον.

Μέλανα μὲν ἐκλέγου. εὔτροφον. λεπτὴν ἔχοντα τὴν ἐντεριώνην. δριμὺ ἐν τῇ γεύσει καὶ πυρῶδες.
* τοιοῦτος δ' ἐστὶν ὁ ἐν τῷ ἑλικῶνι καὶ παρνασσῷ. καὶ ἐν ἀντικύρᾳ γινόμενος. λευκὸν ἐλλέβορον ἐκλέ-
* γου. Εὐφόρβιον ἐκλέγου τὸ διαυγὲς καὶ δριμύ.

Ἰξὸς καλός ἐστιν, ὁ λεῖος πρασίζων τῷ χρώματι κατὰ τὸ ἐντός. ἐκτὸς δὲ ὑπόξανθος, μηδὲν ἔχων τραχύτητος ἢ πιτυρῶδες. συνάγεται δὲ ἀπὸ δρυός, καὶ ἐκ μηλέας. καὶ ἀπίου καὶ ἐξ ἄλλων δένδρων.

Ἰχθυοκόλλα, καλή ἐστι μὴ γλαυκή. ὑπόπαχυς, οὐ ψωρώδης. τάχιστα τηκομένη.

Κάλαμος ἀρωματικός. καλός ἐστιν ὁ πυρρός, πυκνογόνατος. καὶ εἰς πολλοὺς σκινδαλάμους θραυόμενος, γέμων ἀραχνίων. τὴν σύριγγα, ὑπόλευκος. ἐν δὲ τῇ διαμασήσει γλίσχρος. στυπτικός, ὑπόδριμυς.

Καρδάμωμον ἄριστόν ἐστι τὸ ἐκ τῆς ἀρμενίας κομιζόμενον. ἐκλέγου δὲ τὸ δύσθραυστον, πλῆρες, μεμυκός.

Κασίαν ἐκλέγου τὴν κιρράν, εὔχρουν. κοραλλίζουσαν. στενήν, λείαν. μακράν, παχεῖαν ταῖς σύριγξι. δηκτικὴν ἐν τῇ γεύσει. καὶ στύφουσαν μετὰ ποσῆς πυρώσεως ἀρωματιζούσης. οἰνίζουσαν. ἡ δὲ ἐμπόρφυρος καὶ παχεῖα ὄζει καλουμένη, ῥοδίζουσα τῇ ὀσμῇ.

Κηρὸς ἄριστός ἐστιν, ὁ ὑπολίπαρος. εὐώδης, καθαρὸς ὁ ποντικός.

Λάδανον κράτιστόν ἐστιν, τὸ εὐῶδες, ὑπόχλωρον. εὐμάλακτον, μαλακόν, λιπαρόν, ἀμέτοχον ψαμμίου. τοιοῦτον δὲ ἐστὶ τὸ ἐν κύπρῳ γινόμενον.

Κόλλα.

Ἣν ἔνιοι ξυλοκόλλαν καλοῦσιν, ἀρίστη ἐστὶν ἡ ῥοδιανή, ἔστι δὲ λευκὴ διαυγής. ἡ δὲ μέλαινα, χείρων. κόμμι δὲ λάμβανε τὸ σκωληκοειδές, τὸ ὑελίζον. διαυγές. ἄξυλον. εἶτα τὸ λευκόν, τὸ δὲ ῥητινῶδες καὶ ῥυπαρόν, ἄχρηστον.

Κόστος.

Κάλλιστος ἐστὶν ὁ ἀρραβικός, λευκὸς ὢν καὶ κοῦφος. κάλλιστος δ' ἐστὶν καὶ ὁ συριακὸς τὴν χροιὰν πυξώδης, πληκτικὸς τῇ ὀσμῇ. ἄριστος δὲ ἐστὶν ὁ πρόσφατος λευκός. πλήρης δι' ὅλου. πυκνός, ξηρὸς ἀτερηδόνιστος. τῇ γεύσει δηκτικός. πυρώδης. δολοῦσι δὲ αὐτὸν ἔνιοι, ῥίζαν ἑλενίου μίσγοντες. εὐχερὴς δὲ ἡ διάγνωσις. οὔτε γὰρ πυροῖ τὴν γεῦσιν τὸ ἑλένιον, οὔτε τὴν εὐωδίαν εὔτονον, καὶ πληκτικὴν παρέχει.

Κρόκος.

Ἄριστος ἐστὶν ὁ κωρύκιος. πρόσφατος δὲ καὶ εὔχρους. ὀλίγον ἔχων τὸ λευκὸν ἐπὶ τῆς ἕλικος. ἐπιμήκης. ὁλομερής. εὔτροφος πλήρης ἄθραυστος. ἀλιπής. βάπτων μὲν τῇ παρατρίψει τοὺς δακτύλους εὐχερῶς. οὐκ εὐρωτιῶν. ἐπακτικὸς ἐν τῇ ὀσμῇ. καὶ δριμύς, ὁ γὰρ μὴ τοιοῦτος ἢ παλαιός ἐστιν ἢ βεβρεγμένος. πρὸς δὲ τὸ εὐλέαντον εἶναι, δεῖ ἐν ἡλίῳ ψύχειν ἐπὶ ὀστράκῳ καινοῦ.

Κροκόμαγμα.

Σκευάζεται οὕτως κρόκου ∠ ρ̄. ῥόδων ξηρῶν ∠ ν̄. ἀμύλου ∠ ν̄. σμύρνης τρωγλίτιδος. ∠ ν̄. κόμεως ∠ ν̄. λείου οἴνῳ εὐώδει. καὶ ἀνάπλασσε τροχίσκους. ξηραίνων ἐν σκιᾷ, καὶ χρῶ.

Κύπερος ἐστὶν ἀρίστη, ἡ βαρυτάτη καὶ πυκνή. ἀδρά. καὶ δύσθραυστος. τραχεῖα εὐώδης. μετά τινος δριμύτητος.

Λίβανος πρωτεύει ὁ ἄρρην. στρογγύλος ἄτμητος. λευκός, τμηθεὶς δ' ἔνδοθεν, λιπαρός. δολοῦται δέ, πιτυίνῃ ῥητίνῃ. ἢ κόμμει. εὐχερὴς δὲ ἡ διάγνωσις. λιβάνου δὲ ὁ φλοιός, διαφέρει, ὁ παχὺς καὶ λιπαρός, εὐώδης καὶ λεπυρώδης, ἢ ὑμενώδης. δολοῦται δὲ μιγνυμένου φλοιοῦ στροβίλου ἢ πίτυος. ἐλέγχεται δὲ πυρί. οἱ γὰρ ἄλλοι θυμιαθέντες, καπνὸν ἐμποιοῦσιν. ὁ δέ, καίεται μετ' εὐωδίας ὡς λίβανος.

Μαλαβάθρου φύλλον.

Καλόν ἐστι τὸ πρόσφατον καὶ ὑπόλευκον ἐν τῷ μελανίζειν. ἄθραυστον. ὁλόκληρον. πληκτικὸν τῇ ὀσμῇ. καὶ εὐῶδες ἐν τῷ δεύεσθαι, ὡς μὴ δ' ἄλλο μύρον. τὸ δὲ λεπτοκοπημένον καὶ πάνυ εὐρωτιῶσαν ἔχον τὴν καρποφοράν, φαῦλον.

Μυελὸς κράτιστος ἐστὶν ὁ ἐλάφειος. εἶτα ὁ μόσχειος. εἶτα ὁ ταύρειος. καλὸς δέ ἐστιν ὁ θέρους συνεγγίζοντος τῷ φθινοπώρῳ λαμβανόμενος. ἐν γὰρ τοῖς ἄλλοις καιροῖς αἱμολοπιᾷ. θεραπεύεται δὲ εἰς ἀπόθεσιν ὁ πρόσφατος μαλαχθεὶς παραχεομένου ὕδατος. εἶτα δι' ὀθονίου διυλίζεται. καὶ αὖθις πλύνεται, ἄχρις ἂν τὸ ὕδωρ γένηται καθαρόν, κἄπειτα ἐν διπλώματι τακείς, καὶ ἀρθείσης πτερῷ τῆς ἐπινηχομένης ῥυπαρίας. μετὰ δὲ τὸ παγῆναι, ἀποτίθεται ἐν ὀστρακίνῳ καινῷ ἀγγείῳ. ἀποξυομένης ἐπιμελῶς τῆς ὑποστάθμης, ἥτις ὑφίσταται μετὰ τὸ τακῆναι καὶ διηθῆναι.

Πάνακος ῥίζαι.

Βέλτιους εἰσὶν αἱ ξηραὶ καὶ λευκαί, καὶ τεταμέναι. καὶ ἄβρωτοι. πυρώδεις ἐν τῇ γεύσει. καὶ ἀρωματίζουσαι. ὁ δὲ ὀπὸς τοῦ πάνακος ἄχρηστος ἐστὶν ὁ πικρότατος ἐν τῇ γεύσει. ἔξωθεν μὲν χλωρός, ἔνδοθεν δὲ λευκός. λιπαρός, ταχέως διειμένος. βαρύοσμος. θερμαίνων τῇ γεύσει.

Σμύρνα.

Σμύρνα πρωτεύει ἡ τρωγλοδυτικὴ ὑπόχλωρος καὶ διαυγὴς οὖσα. εὐώδης. δριμεῖα. ἡ δὲ τῇ χροιᾷ πισσώδης, ἄχρηστός ἐστι.

Στακτὴ καλὴ ἡ εὐώδης. λεία. καὶ ἀμιγὴς ἐλαίου.

Στύραξ διαφορεῖ ὁ ξανθὸς καὶ λιπαρὸς. ῥητινώδης. θρόμβους ἔχων ὑπολεύκους. εὐώδης σφόδρα. καὶ ἐν τῷ μαλάσσειν, ἀνιεὶς ὑγρασίαν μελιτώδη.

Τραγάκανθος.

Καλλίστη ἡ διαυγὴς καὶ λεία. λεπτοτάτη καὶ καθαρὰ. ὑπόλευκος.

Υοσκύαμον.

Χρηστέον τῷ τὰ λευκὰ ἄνθη φέροντι.

Χαλβάνη ἐστὶν ἀρίστη, ἡ λιβανοειδὴς. χονδρώδης. καθαρά. καὶ ἄξυλος. ἔχουσα δέ τι καὶ τοῦ σπέρματος μεμιγμένου. ὀσμὴ βαρεῖα. οὔτε δὲ ἄκρως ὑγρά. οὔτε ξηρὰ πάνυ.

Λίθον γαγάτην προκριτέον τὸν ταχέως ἐξαπτόμενον. καὶ ἀσφαλτίζοντα ἐν τῇ ὀσμῇ.

Μελαντηρία ἐστὶν ἀρίστη ἡ θειόχρους λεία. ὁμαλή. καθαρά. καὶ ἐν τῇ θίξει μελαινομένη ταχέως.

Πομφόλυξ.

Ἀρίστη ἐστὶν ἡ κυπρία. ἐν δὲ τῷ ὄξει φυραθεῖσα ἀποφορὰν ἔχει χαλκοῦ. χροιὰν δὲ ὥσπερ ἰώδη. ἔστι δὲ βορβορύζουσα τῇ γεύσει καὶ ἐπ' ἄνθρακας διαπύρους ἐπιτεθεῖσα, ἰώδη τὴν χροιὰν ἐμφαίνουσα.

Ἐκ τῶν ὀρειβασίου πρὸς εὐστάθιον καὶ εὐνάπιον. περὶ δυνάμεως τῶν ἁπλῶν φαρμάκων. ὅσα μέσα ἐστὶ τῶν θερμαινόντων καὶ ψυχόντων.

Ἀδίαντον ἀσπάραγος. μυακάνθινος. βρύον τὸ καὶ σπλάγχνον λεγόμενον. γλυκυρρίζης ὁ χυλός. ἔλαιον τὸ γλυκύτατον. κηρός. κύαμος. λύκιον. λωτὸς ἢ τρίφυλλον. κυτείου ὁ φλοιός. πτόρεως ἡ ῥίζα. στροβιλίου τὸ ἐδώδιμον. σχίνου ἄνθος. φακός. χία γῆ καὶ σαμία. καδμία. λιθάργυρος.

Ὅσα θερμαίνει μετρίως. ρϟζ΄.

Ἄγνου τὰ φύλλα καὶ τὸ σπέρμα. ἀκαλύφης ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα. ἀμύγδαλα γλυκέα. ἀναγαλλίδες ἀμφότεραι. ἀφακτυλίς. γλυκυρρίζης ἡ ῥίζα. ἐλαίας ἡ ῥίζα. καὶ ὁ πέπειρος καρπός. ζύμη. ἠρύγγιον. ῥητίναι πᾶσαι. σόγχος ξηρός. σχίνου ἄνθος. φοινίκων ὁ καρπός. κοχλιῶν ἡ τέφρα. καυλοκράμβη. βατραχίου ἡ πόα. καὶ ἡ ῥίζα. γλίχων. δάφνης τὰ φύλλα, καὶ μᾶλλον ὁ καρπός. ἧττον δὲ ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης. δίκταμνον. ψευδοδίκταμνον. ἐλελίσφακος. ἐρύσιμον. ὄρια κεκαυμένα. βρυωνίας ῥίζα. ἀριστολοχίας ῥίζα. ἀσφοδέλου ῥίζα. δαῦκος. χαμαιδάφνη. δρακοντίου ἡ ῥίζα. ἔλαιον ῥαφάνινον. ἐρεβίνθων αἱ τρεῖς διαφοραί. ἰξός. καυκαλίς. λιβυστικόν. νάρθηκος σπέρμα. σαγαπηνόν. σατύριον. σέλινον. σίον. σίνον. στύραξ. ὕδνον. πέπερι. ὑπερικόν. ἅλες. αἷμα. χολή. οὖρον. θεῖον. σάρκες ἐχιδνῶν. σίελον. στέαρ. ἅλμη τῶν ταριχηρῶν ἰχθύων.

Ὅσα θερμαίνει τῆς πρώτης τάξεως. ρϟη΄.

Ἀλόη. ἀνθεμίς. ἀκανικόν. ἀψίνθιον, λάδανον. λινόσπερμα. μαλαβάθρου φύλλον. ναρδόσταχυς. νάρδος κελτική. οἶνος νέος. ὀῤῥὸς γάλακτος. τυρός. σῦκα ξηρά.

Ὅσα θερμὰ τῆς δευτέρας τάξεως. ρϟθ΄.

Ἀμόργη. ἄνηθον τὸ ξηρόν, τὸ δὲ χλωρὸν ἔλαττον. ἀρτεμισία. βάλσαμον. ἐλαφόβοσκον. κάλαμος ἀρωματικός. κρόκος. λιβανωτόν. μαστίχη. λεία. μέλι. οἶνος. πίσσα. μελισσόφυλλον. πράσιον. πρόπολις. σικύου ἀγρίου ὁ χυλός. σκάνδιξ. σκύλλα. σκολύμου ἡ ῥίζα. σμύρνα. τερεβίνθου ὁ φλοιὸς. καὶ τὰ φύλλα. καὶ ὁ καρπός. τῆλις. χαμαιλέοντος ἑκατέρου ἡ ῥίζα. χαμαιπίτυς. ὤκιμον.

Ὅσα τῆς τρίτης τάξεως τῶν θερμαινόντων. σ΄.

Ἀβρότονον, καὶ μᾶλλον τὸ κεκαυμένον. ἔλαιον. αἰγείρου τὰ ἄνθη. καὶ ἡ ῥητίνη. ἄκορον. ἄμωμον. ἀμάρακον. ἄμμι. ἄνηθον κεκαυμένον. ἄνισον. ἄρκευθος. ἀσάρου ἡ ῥίζα. βράθυ. ἐλλέβορος. ἑκάτερος ἐπίθυμον. ἡδύοσμον. καλαμίνθη. θύμβρα. καλάμου φραγμίτου ὁ φλοιός. καρῶον. κασία. κέδροι ἀμφότεροι. κνίκου σπέρμα. κόνυζαι. κύμινον. λιβανωτοῦ αἰθάλη. μαλάβαθρον. μελάνθιον. μήου αἱ ῥίζαι. μῶλυ ἢ πήγανον ἄγριον. ἡ βισαρά. ῥοδοδάφνη. οἶνος παλαιός. ὀρίγανοι πᾶσαι. ὀποπάναξ. πετροσέλινον. πήγανον. ῥαφανίς. σάμψυχον. σμύρνιον. ὕσσωπον. χαλβάνη. χαμαίδρυς.

Ὅσα τῆς δ΄. τάξεως θερμά. σα΄.

Ἀδάρκη. ἀμπελόπρασον. εὐφόρβιον. ἔλαιον κέδρινον. κόστος. κρόμμυον. λεπίδιον. νάπυ. σκόρδιον. στρουθίου ἡ ῥίζα. τιθυμάλλων ὀποί. καὶ τὰ καυστικὰ πάντα.

Ὅσα ψύχει.

Ἄγρωστις μετρίως. ἀλσίνη χωρὶς στύψεως. ἄπια μετρίως ψύχουσι καταπλασσόμενα. βαλαύστιον. βάτου φύλλα. καὶ οἱ βλαστοί. καὶ ὁ χλωρὸς καρπός, καὶ τὸ ἄνθος. βρόμος μετρίως. θαλάσσιον βρύον.

γλαύκιον μετρίως. θρύμβιον ψύχει πάνυ. καλάμου φραγμίτου μετρίως τὰ φύλλα. κώνειον ἄκρως ψυχρὸν ἐστὶ τῶν τετάρτων. μήκων πᾶσα. μηλέας ὁ καρπὸς. ἐλαίας ὁ καρπὸς. καὶ τὰ φύλλα. ἔλαιον μύρσινον. ὀμφάκινον. βαλάνινον. ἐλξίνη ἡ περδικιὰς μετρίως. ἔλυμος. ἴου τὰ φύλλα καὶ ὁ χυλὸς. περσικοῦ. κιτρίου ἡ σάρξ. μύκητες ψύχουσιν ἱκανῶς. ὀμφακίου χυλὸς ἱκανῶς. ἄμυλον μετρίως. ῥόδινον μετρίως. πάτος ἀπὸ παλαίστρας. σόγχος ὁ μὴ ξηρὸς. τρίβολοι ἀμφότεροι. φοίνικος τῶν κλάδων ὁ χυλὸς. σαμία γῆ μετρίως. κιμωλία γῆ. ναξίας ἀκόνης τὸ ἀπότριμμα. μολύβδαινα μετρίως. μόλυβδος. ψιμμύθιον. σάνδυξ. τυρὸς μαλακὸς καὶ νεοπαγὴς, ψύχει μετρίως.

Ὅσα ψύχει τῆς πρώτης τάξεως. σβ΄.

Α κακία ἄπλυτος. ἀτράφαξυς ψύχει ἄνευ στύψεως. γίγαρτα. κέγχρος κριθαί. πλάτανος. ῥάμνος.
10 στέαρ.

Ὅσα τῆς δευτέρας τάξεως τῶν ψυχόντων. σγ΄.

Α κακία πεπλυμένη. ἀρνόγλωσσον. βλίτον. κικὶς ὀμφακίτης. κολοκύνθη. σικὺς πέπων. στρύχνος κηπαῖος. φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων. φύκος χλωρὸν, τὸ περὶ τὴν ὄχθαν τῆς θαλάσσης ἐξαιρούμενον. ψυλλίου τὸ σπέρμα.

Ὅσα ψύχει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. σδ΄.

Α εἴζωα ἀμφότερα. ἀνδράχνη. μανδραγόρας. κιχώριον ὀξὺ. πολύγονον. ποταμογείτων. ὑοσκύαμος, ὁ τὸ ἄνθος καὶ τὸ σπέρμα τὸ λευκὸν ἔχων. Ὅσα ψύχει κατὰ τὴν δ΄. τάξιν. σε΄.

Ο πὸς μηκώνειος. καὶ κώνειον.

Ὅσα ξηραίνει ἀδήκτως. ϛ΄.

Α καλύφης, ἢ κνίδης ὁ καρπὸς. καὶ τὰ φύλλα. ἀμόργη. ἀναγαλλίδες ἀμφότεραι. βρῶμος. ἀρνόγλωσ-
20 σον. ἔλαιον γλυκὺ ἄναλον πλυθέν. ζύμη ἀνθιστᾶται τὰ ἐκ βάθους καὶ διαφορεῖ. θέρμος πικρὸς. ἴπωσιν ἰσχυρῶς. ἰσάτις. ἰτέας τὸ ἄνθος καὶ τὰ φύλλα μετά τινος στύψεως. ἔνιοι δὲ καὶ χυλὸν ἐξ αὐτῶν ποιοῦντες. ἀδήκτως ξηραῖνον φάρμακον ἔχουσιν εἰς πολλὰ χρήσιμον. πολυχρηστότερον δὲ ἐστὶν ἀδήκτως ξηραῖνον καὶ στῦφον φάρμακον, καρύου λέπος καυθὲν, μετὰ τοῦ καὶ λεπτομερὲς εἶναι. κέγχρος. κενταύρειον λεπτὸν, ἰσχυρῶς ξηραίνει. κερασίου τὸ κόμμι. κεῖνον. κύαμος ἔξωθεν ἐπιτιθέμενος. κυπαρίσσου ἅπαντα τὰ φύλλα τε καὶ τὰ ἄλλα πάντα μόρια. κυπέρου ἡ ῥίζα. στροβίλου τὸ ἐλαιῶδες μὲν ἐν ὕδατι βραχὲν. νυμφαίας ἡ ῥίζα. σίραιον, ὅ ἐστιν ἕψημα, πάνυ ξηραίνει. πενταφύλλου ἡ ῥίζα. πολυπόδιον. σμύρνη. σαρκοκόλλα. σοιβή. φαγάκανθον. γῆ πᾶσα. καδμία. ἀσίας πέτρας ἄνθος τὰς πλαδαρὰς σάρκας ἐκτήκει. πομφόλυξ πλεονάκις πλυθεῖσα. τίτανος γενναίως. ᾠοῦ τὸ λευκὸν καὶ λεπτόν. ὁμοίας δὲ φύσεως εἰσὶ καὶ αἱ λέκυθοι τῶν ᾠῶν.

30 Ὅσα ξηραίνει ἁπλῶς. σζ΄.

Α γνου τὰ φύλλα καὶ τὸ σπέρμα. ἀγρώστεως ἡ ῥίζα μετρίως. ἀδίαντον. ἀείζωα ἀμφότερα. ἀμάραντον ῥόφημα ξηραίνει πινόμενον. βρυωνίας ῥίζα. ἀναγείρου τὰ φύλλα ξηρὰ. ἄπιοι μετρίως καταπλασσόμενοι. ἀριστολοχία. ἀσπάραγος. μυακάνθινος. ἀσφοδέλου ἡ ῥίζα, καὶ μᾶλλον ἡ τέφρα. βαλαύστιον πάνυ. τῶν βάτων ἄωρος καρπὸς. δρυὸς πάντα τὰ μόρια. φηγοῦ ὁμοίως. βολβὸς καταπλασσόμενος. ἠρύγγιον. ἰσάτις. ἰτέας τοῦ φλοιοῦ ἡ τέφρα ἰσχυρῶς. καννάβεως ὁ καρπὸς. παιονίας ἡ ῥίζα. δάφνης τὰ φύλλα σφοδρῶς. καὶ μᾶλλον ὁ καρπὸς. κύπρινον ἔλαιον. δάφνινον. δάδινον. ἔλυμος καταπλασσόμενος. καρδάμωμον. καυκαλὶς. δαῦκος. κονία. καὶ μᾶλλον ἡ ἀπὸ συκίνης τέφρα. κράμβη. οἱ δὲ καυλοὶ αὐτῆς, ἰσχυρῶς ξηραίνουσαν ποιοῦσι τέφραν. κείθμον. κεῖνου τὰ φύλλα, καὶ ἡ ῥίζα. ὀμφάκινον. πλατάνου ὁ φλοιὸς καὶ τὰ σφαιρία μετρίως. πολυπόδιον. ἄμυλον. ἅλες. νίτρον. γύψος κεκαυμένον μᾶλλον. καδμία πᾶσα. πάντα τὰ μεταλλικὰ καὶ τὰ λιθώδη καὶ τὰ γεώδη.
40 ὄστρακον τὸ ἐκ τῶν κλιβάνων. πιτύα πᾶσα. κόπρος. ἡ δὲ τῶν χοιρῶν καὶ ἱεράκων ἄχρηστος, διὰ πολλὴν δριμύτητα. ῥύπος. σάρκες. κεφαλαί τε εἰχηρῶν μαινίδων. κέρας ἐλάφου καὶ αἰγὸς. κασσίτερον. ὀστᾶ κεκαυμένα ἰσχυρῶς. θρίξ κεφαλῆς. σηπίας ὄστρακον. ἔρια κεκαυμένα. καρκίνων ἡ τέφρα. γάρον ἱκανῶς. ἅλμη.

Ὅσα ξηραίνει κατὰ τὴν πρώτην τάξιν. ση΄.

Α νθεμὶς. ἀρκεύθου ὁ καρπὸς. καρρῶν. κριθαί. ἄλφιτα. κρόκος. λιβανωτὸς. μαράθρον. ῥοδοδάφνη. οἶνος νέος. σικύου. πέπονος σπέρμα. καὶ ἡ ῥίζα τελέως.

Ὅσα ξηραίνει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. σθ΄.

Α ῖρα. ἀμάρακον. ἄσφαλτος. ἄνηθον. βάλσαμον. γίγαρτα. πηγάνιον. ἐλαφόβοσκον. κάλαμος ἀρωμα-
50 τικὸς. λιβανωτοῦ ὁ φλοιὸς, καὶ τὰ φύλλα τοῦ δένδρου, καὶ τὸ σπέρμα. μεῖον. μαστίχη. μέλι. ναρδόσταχυς. νάρδος κελτική. οἶνος. ὄροβος. ὀποπάναξ, πίσσα. ῥάμνος. ῥαφανὶς. σκάνδιξ. σκολύμου ἡ ῥίζα σμύρνη. σχοῖνος. τερεβίνθου ὁ καρπὸς. καὶ τὰ φύλλα. φακοί. φύκος ὑγρὸν καὶ χλωρὸν. φύλλον μαράθρου. μαλάβαθρον. χαλβάνη.

Ὅσα ξηραίνει

Ὅσα ξηραίνει κατὰ τὴν τρίτην τάξιν. σθ'.

Ἀβρότονον καὶ μᾶλλον τὸ κεκαυμένον. ἀκακία. ἄκορον. ἀλόη. ἄμμι. ἄνηθον κεκαυμένον. ἀνήθου σπέρμα. ἄρκευθος. ἄσαρον. ἀψίνθιον. βράθυ. ἐλλέβορος. ἐπίθυμον. θύμβρα. καλαμίνθη. καλάμου φραγμίτου φλοιὸς ὁ κεκαυμένος. κάρου. κασία. κέδροι. κόνυζαι. λιβανωτοῦ αἰθάλη. μελάνθιον. κιτρίου τὸ σπέρμα. οἶνος ὁ ἱκανῶς παλαιός. ὄξος. ὀρίγανον. πενταφύλλου ῥίζα. πετροσέλινον. σμύρνη. πήγανον ἥμερον. πράσιον. ῥοῦς. σάμψυχον. σέρφον. ὕσσωπον. χαμαίδρυς. χαμαιλέοντος ἑκατέρου αἱ ῥίζαι. χαμαιπίτυς. Ὅσα ξηραίνει κατὰ τὴν τετάρτην τάξιν. σι.

Ἀμπελόπρασον. κέδρινον ἔλαιον. νᾶπυ. πήγανον ἄγριον. σκόροδον.

Ὅσα μέσα τῶν ξηραινόντων καὶ ὑγραινόντων ἐστίν. σια'.

Ἀγρώστεως αἱ ῥίζαι καταπλαττόμεναι. ἔλαιον τὸ γλυκύτατον.

10 Ὅσα ὑγραίνει κατὰ πρώτην τάξιν. σιβ'.

Ἀλσίνη. βούγλωσσον. γλυκυῤῥίζης ὁ χυλός. θρίδαξ μετρίως. ἴου τὰ φύλλα μετρίως. μηλέας περσικῆς ὁ καρπός. μύκηται. ῥόδινον. σατύριον. στρατιώτης ποτάμιος.

Ὅσα ὑγραίνει κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν. σιγ'.

Ἀνδράχνη. ἀτράφαξυς. βλίτον. κολοκύνθη. μηλέας ἀρμενιακῆς ὁ καρπός. σίκυς. πέπων. φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων. * Ὅσα ὑδατώδη ψυχρότητα ἔχει. σιδ'.

Ἀκακία. ἀλσίνη. ἀνδράχνη. ἀρνόγλωσσον. ἀτράφαξυς. βάτου τὰ φύλλα. βλίτον. βρύον θαλάττιον. γλαύκιον. δορύκνιον. ἰξός. ἰτέα. κολοκύνθη. κοτυληδών. κώνειον. περδίκιον. δένδρον. μαλάχη. ἤμβρος. μήκων. μῆλα. πρεκόκκια. μύκηται. πλάτανος. πολύγονον. ποταμογείτων. σιδηρίτης. σικὺς ἐδώδιμος. ἁλίχινος. σόγχος. τρίβολος. φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων. ψυλλίου τὸ σπέρμα. μόλιβδος.

20 Ὅσα λεπτομερῆ. σιε'.

Ἀβρότονον κεκαυμένον. ἄγνος. σκάνδιξ. αἰγείρου ἄνθη τὰ ἀγαλλίφης ὁ καρπός. καὶ τὰ φύλλα. ἄμωμον. ἄκορον. ἀσάρου ἡ ῥίζα. βρυωνίας ῥίζα. ἀνθεμίς. ἀπαρίνη. ἀριστολοχία. ἀρνόγλωσσον ξηρόν. ἀσφοδέλου ἡ ῥίζα. καὶ μᾶλλον ἡ κεκαυμένη. βάλσαμον. βράθυ. νᾶπυ. βάτου ἡ ῥίζα. γλυκυῤῥίζης ἡ ῥίζα. ἔλαιον παλαιόν. κίκινον. ἐλαφόβοσκον. εὐφόρβιον. ζύμη. ἰτέας ὀπός. καλαμίνθη. κάλαμος ἀρωματικός. καλάμου φραγμίτου ὁ φλοιὸς κεκαυμένος. κασία. καρπήσιον. κέγχρος. κέδρινον ἔλαιον. κονυμηλέα. κόμμι. μαστίχη. μελάνθιον. ὀπὸς κυρηναϊκός. ὀποβάλσαμον. πήγανον. πιστακίου ὁ καρπός. πρόπολις. τερέβινθος. ῥόδινον ἔλαιον. σαγαπηνόν. σάμψυχον. σέσελις. σικύου σπέρμα. σῦκα ξηρὰ μετρίως. σχίνου ἄνθος. τέφρα. τίτανος. ἁλὸς ἄνθος. ὕσσωπον. ἄλς. ἁλκυόνιον. τὸ μήλινον. νίτρον. ἀρσενικὸν κεκαυμένον. θεῖον. καδμία. κίσσηρις κεκαυμένη. κονία. ἀσίας πέτρας ἄνθος. μελαντηρία. μίσυ. χαλκός. χρυσοκόλλα. βδέλλα. φῦκος. στέαρ λέοντος. καὶ παρδάλεως. καὶ ὑαίνης πάνυ. καστόριον. σηπίας ὄστρακον κεκαυμένον. ὠὰ κεκαυμένα. Ὅσα παχυμερῆ. σις'.

Ἀρνογλώσσου ἡ ῥίζα. βαλαύστιον. γίγαρτα. ζιγγίβερ. κρόμμυον. σικύς. λεπίδες πᾶσαι. σῶρι. στυπτηρία.

Ὅσα ῥωστικά. σιζ'.

Κασία. κηκὶς ὀμφακῖτις. στοιχάς. φοίνικος ὁ καρπός. ἀψίνθιον. μαστίχη.

Ὅσα συμπεπτικά. σιη'.

Ἀμμωνιακόν. σαφὶς ἢ μόρος. κηρός. λάδανον. κόλλα ἡ εἰς τὰ βιβλία. κρόκος. λιβανωτός. πίσσα. μαστίχη αἰγυπτία. ῥόδινον ἔλαιον. μύρσινον. στύραξ. χαλβάνη. χόνδρος. χοίρειον στέαρ. καὶ μόσχειον. καὶ ὕειον. βούτυρον. ὕσσωπον. Ὅσα ἐκπυητικά. σιθ'.

Ὕδωρ εὔκρατον καταντλούμενον. ὑδρέλαιον εὔκρατον. πύρινον ἄλευρον. ἄρτος. χόνδρος. χοίρειον στέαρ 40 καὶ μόσχειον. βούτυρον. λιβανωτός. πίσσα. ῥητίνη.

Ὅσα μαλακτικά. σκ'.

Ὅσα θερμαίνει μὲν οὐ μὴν σφοδρῶς ἅμα τῷ μηδὲ ξηραίνειν σφοδρῶς. ἔστι δὲ ταῦτα αἴγειον στέαρ. καὶ τὸ τῆς ἀλεκτορίδος. καὶ χήνειον. καὶ ταύρειον. καὶ τράγειον. μυελὸς ἐλάφειος. καὶ μόσχειος. ἀμμωνιακὸν θυμίαμα. στύραξ. χαλβάνη. βδέλλιον. ἔλαιον σικυώνιον. ἔλαιον κρίνινον. ἔλαιον τὸ γλυκύτατον. ἀνθεμίς. ἀλθαίας ἡ ῥίζα. σικύου ἀγρίου ἡ ῥίζα. μαλάχης ἀγρίας τὰ φύλλα. μαστίχη χία. καὶ αἰγυπτία. τερεβινθίνη. ῥητίνη. κολοφωνία. ὀποπάναξ. ῥύπος ὁ ἀπὸ τῶν ἀνδριάντων. πάτος ὁ ἀπὸ παλαίστρας. βούτυρον. ὕσσωπος.

Ὅσα σκληρύνει. σκα'.

Ἀείζωον. ἀνδράχνη. ψύλλιον. φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων. στρύχνος. σκληρύνεται δὲ τὰ ἐσκληρυ- 50 μένα μόρια, ἢ διὰ ξηρότητα, ἢ διὰ πλῆθος, ἢ διὰ πῆξιν. εἰ μὲν οὖν διὰ ξηρότητα σκληρὸν γίνεται μόριον, ὑγραίνειν αὐτὸ παντὶ τρόπῳ προσήκει. εἰ δὲ διὰ πλῆθος, κενοῦν τὸ πλῆθος χρή. εἰ δὲ διὰ πῆξιν σκληρωθείη, τοῖς μετρίως θερμαίνουσι διαλύειν τὴν πῆξιν χρή. ἡ γὰρ πῆξις, ἐκ ψύξεως γίνεται. τὰ δὲ σφοδρῶς θερμαίνοντα, πήγνυσι μᾶλλον.

γάσμα γενόμενον τῷ βασιλεῖ τῶν περσῶν.

Γ ετέρως. ἀδάρκης. σταφίδος ἀγρίας. πυρέθρου. νίτρου Ἀλεξανδρινοῦ. ἴσα πάντα. τελευταῖον δὲ προστιθεὶς, γεντιανῆς καὶ ἀριστολοχίας μικρᾶς. κενταυρείου μικροῦ. συκίου ἀγρίου ῥίζης. ἀφρονίτρου λευκοῦ. ἁλὸς. ἀμμωνιακοῦ πάντα ἴσα. ὅλον μὲν τὸ σῶμα κατάπλαττον τούτῳ τῷ φαρμάκῳ ἐν τῷ λουτρῷ. τὴν δὲ χεῖρα τὴν πεπονθυῖαν διέβρεχεν ἅλμῃ μετὰ σπόγγου λευκοῦ γεγενημένῃ ἐκ τῶν ἁλῶν ἀμμωνιακῶν.

Ὅσα ῥύπτει. σκβʹ.

Α ἰγεία κόπρος κεκαυμένη καὶ ἄκαυστος. καὶ τῶν ὀστρακοδέρμων πάντων τὰ ὄστρακα. σηπίας ὄστρακα. ἐχίνων χερσαίων καὶ θαλασσίων ἡ τέφρα. ὀῤῥὸς γάλακτος. βρυωνίας ἡ ῥίζα. μέλι. ἀμύγδαλα ἐδώδιμα, καὶ αὐτὸ τὸ δένδρον. ἀναγαλλίδες ἀμφότεραι. ἀνεμῶναι πᾶσαι. ἀρνογλώσσου τὰ φύλλα.

10 καὶ μάλιστα τὰ ξηρά. ἀριστολοχία. ἄρον. ἀσπάραγος. μυακάνθινος. σταφὶς ἀγρία. ἀσφοδέλου ἡ ῥίζα. ἀτραφάξυος ὁ καρπὸς. ἀψινθίου ὁ χυλὸς. βολβὸς καταπλασσόμενος. ἐλλέβορος ἑκάτερος. ἐλξίνη ἤτοι περδικιὰς. ἰτέας ὁ καρπὸς. καλάμου φραγμίτου ἡ ῥίζα λεία μετρίως. κυάμου ἡ σὰρξ. λαμψάνη καταπλασσομένη. λειχὴν ὁ ἐπὶ τῶν πετρῶν. λευκοίου πάντα τὰ μόρια. πλατάνου ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης. πράσιον. μέον. πρόπολις μετρίως. πτελέας τὰ φύλλα. καὶ ὁ φλοιὸς. καὶ ἡ ῥίζα. πισσασφάλτη. τερεβινθίνη, πλέον τῆς μαστίχης. σαγαπηνὸν μετρίως. συκία. πέπονος ἅπαντα τὰ μόρια. σικύου ἀγρίου ῥίζα. τεῦτλον. τιθύμαλλος. φοῦ. χαμαίπιτυς. ἀλκυόνια πάντα. γῆ χία, καὶ σαμία μετρίως. σμιρὶς ἱκανῶς. κέρας ἐλάφου. καὶ αὐτὸς κεκαυμένον καὶ ὅσα ἐν ὀσπρίοις νιτρώδη καὶ πικρὰ, ταῦτα ἐκκαθαίρειν δύναται τοὺς πόρους πάντα. ὅσα δέ ἐστι λεπτομερῆ γλυκέα, ῥύπτει ἀδήκτως τὸν ἑλκῶν τὸν ῥύπον καὶ τοῦ παντὸς δέρματος. καθάπερ ὄροβοι κύαμοι. κριθαί. θέρμοι, καὶ τὰ ὅμοια.

20 Ὅσα ἀνασtομωτικά. σκγʹ.

Τ ὰ δὲ ἀναστομωτικά ἐστι θερμὰ οὐ πάνυ καὶ παχυμερῆ. τὰ γὰρ σφοδρῶς θερμαίνοντα, καίοι. καὶ ἐσχάραν ἐργάζεται. ἀνεμῶναι πᾶσαι. κρόμμυον. σκόροδον. ταύρου χολή. ἰρίνου καὶ ἀμαρακίνου ὑπόστάθμη.

Ὅσα ἀραιωτικά τοῦ δέρματος. σκδʹ.

Α ραιωτικά δέ ἐστι τὰ μὲν μετρίως θερμαίνοντα καὶ ἀλύπως, οὐδαμῶς δὲ ξηραίνοντα. ἀραιωτικὸν γάρ ἐστιν ὄροβον ἄλευρον. ναρκίσσου βολβὸς. βαγάκανθον μετρίως. ὠὸν τὸ λευκόν. χαμαίμηλον. ἀλθαία. σικύου ἀγρίου ῥίζα. κόστος. λιβανωτὸς. νίτρον. ἀβρότονον. ἔλαιον παλαιόν.

Ὅσα ὑπνωτικά. σκεʹ.

Υ δωρ ψυχρόν. ἀείζωον. ἀνδράχνη. στρόβιλος χλωρὸς. ψύλλιον. φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελμάτων. μανδραγόρου τὰ μῆλα. καὶ ἁπλῶς ὅσα ψύχει μὴ ξηραίνοντα.

Ὅσα σηπτικά. σκςʹ.

Α ρσενικόν. σανδαράχη. χρυσοκόλλα. κανθαρὶς. πιτυοκάμπη. κεδρία. ἐλλέβορος μέλας.

30 Ὅσα καταστaλτικά τῶν ὑπεροχῶν. σκζʹ.

Ε λατήριον. σικύου ἀγρίου ῥίζα. ὤχρα. μανδραγόρας. ἀσίας πέτρας ἄνθος. τὰ ὄστρακα τῶν ὀστρέων. ἐχῖνοι ἀμφότεροι καυθέντες ζῶν τοῖς σώμασιν. αἱματίτης λίθος ξηρὸς λειωθεὶς, ὡς χνοώδης γενέσθαι. κύαμος. λεπὶς χαλκοῦ. χρυσοκόλλα.

Ὅσα ἐπουλωτικά. σκηʹ.

Ο σα στύφει καὶ ξηραίνει. στυπτηρία. κηκὶς ὀμφακῖτις. χαλκὸς κεκαυμένος, καὶ μάλιστα εἰ πλυθείη. τὰ τῆς ῥόας σίδια ξηρά. σκωρία μολίβδου. λιθαργύρου. ἔλκυσμα. μόλιβδος κεκαυμένος. τὰ τῶν ὀστρακοδέρμων ὄστρακα πάντα. ὕελος. κίσσηρις, καὶ μάλιστα κεκαυμένη, καὶ οἴνῳ ἐσβεσμένη. πεκλάριον κεκαυμένον. ψιμμύθιον. πομφόλυξ. σπόδιον πεπλυμένον. χρυσοκόλλα. στίμμι κεκαυμένον.

40 διφρυγὲς. σαρκοκόλλη. πάντα τὰ προειρημένα ἐὰν ἐπιπάττῃς τοῖς ἕλκεσιν, ἐπουλοῖ τὰ ἕλκη. μετὰ δὲ τοῦ δάκνειν, ἐπουλοῖ χάλκανθον κεκαυμένον. καδμία. λεπὶς χαλκοῦ καὶ σιδήρου, καὶ μάλιστα στομώματος. ἰὸς. ἄσβεστος κεκαυμένη. καὶ πεπλυμένη.

Ὅσα ἑλκοῖ ἐπιπολαίως. σκθʹ.

Κ οινοσβάτου τὰ φύλλα. τεύτλου ῥίζα σκόροδον. γλήχων. ὕσσωπον. ὀρίγανον. σηπίας ὄστρακα. ἀσφοδέλου ῥίζα. λινόσπερμα. καὶ τὰ ἁλικά. καὶ τὰ δριμέα. καὶ τὰ πικρά.

Ὅσα καυστικά. σλʹ.

Κ ανθαρὶς. διφρυγὲς. ψὺξ ὄξους κεκαυμένη. ἀνεμώνη ἡ τὸ φοινικοῦν ἄνθος ἔχουσα. σκόροδον. τέφρα καὶ μάλιστα συκίνη. νίτρον ὀπτὸν. χαλκὸς κεκαυμένος. στυπτηρία. κηκίνων ὄστρακα κεκαυμένα. κεφαλαὶ μαινίδων. ἀρσενικὸν. κάχρυ. σταφὶς ἀγρία. κόκκος κνίδειος. πύρεθρον. νάπυ. τίτανος. ἡ μὲν ἄσβεστος καίει. ἡ ἐσβεσθεῖσα δὲ, ἐσχαροῖ.

Ὅσα ἑλκτικά. σλαʹ.

Α νεμῶναι πᾶσαι. ἀναγαλλίδες ἀμφότεραι. δίκταμνος. τερέβινθος. ταψία. κυκλάμινος. ναρκίσσου

50 ἡ ῥίζα. πρόπολις ἰσχυρῶς. ζύμη. κόπρος πᾶσα. σαγαπηνὸν. ὀπὸς ὅ, τε κυρηναϊκὸς καὶ ὁ μηδικὸς. σιλφίου ὀπὸς καὶ ἡ ῥίζα. σπαργάνιον. ᾧ οἱ στρουθοπιάσται χρῶνται. ὅ, τε καρπὸς καὶ ὁ τῶν ῥάβδων χυλὸς γενναίως. τερεβινθίνη μᾶλλον τῶν ἄλλων ῥητινῶν. θεῖον. κόπρος βοῶν. καὶ μᾶλλον τῶν ἐσθιόντων ὀρόβους. καλαμίνθη καταπλασσομένη. κόστος ἀποτριβόμενος μετ' ἐλαίου. ἰσχυρῶς δὲ ἕλκει ὁ ἰξός.

Ὅσα

Ὅσα διαφορητικά. σλγ΄.

Α βρότονον. ἀγαρικόν. ἀδίαντον. αἰγίλωψ ἀγαλλίφης ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα. ἱκανῶς ἀκτῆς. ἀψίνθε-
μις. ἀνίσου σπέρμα. ἀριστολοχίας ῥίζα. ἀσφοδέλου ῥίζα. καὶ μᾶλλον κεκαυμένη. ἀτράφαξις. βολ-
βός. βράθυ. βρύον ὃ καὶ σπλάγχνον καὶ ὕπνον καλεῖται. δαῦκος. ἀλθαία. ἔλαιον γλυκύ, ἔλαιον
παλαιόν. ἔλαιον ῥαφάνινον, καὶ κίκινον. θαψία. καλάμου φραγμίτου ὁ φλοιὸς κεκαυμένος, ἱκα-
νῶς διαφορεῖ. κράμβης φύλλα. καὶ κεάνου. λάδανον. λινόζωστις. μαλάχη ἀγρία. μέλι. πτελέας μη-
λέας τὰ φύλλα. καὶ οἱ βλαστοί. ῥοδοδάφνη. ἐλάτη. ὄλυνθοι. ἀγρία συκῆ. ὀποβάλσαμον. ὀπὸς κυρηναϊ-
κὸς σφοδρότατον. παλιούρου τὰ φύλλα. καὶ ἡ ῥίζα. πήγανον. πίσσα. πράσον. τερεβινθίνη. ῥόδι-
νον ἔλαιον μετρίως. ῥύπος ὁ ἀπὸ τῶν ἀνδριάντων παχύς. σάμψυχον. συκίου ἀγρίου ἡ ῥίζα. ζιγγιβε-
10 ρέως. τῶν ἰσχάδων αἱ δριμύτεραι τῶν ὀρινεῶν μᾶλλον. τεῦτλον χωρὶς τοῦ θερμαίνειν. ἰσχυρότε-
ρον δὲ τὸ λευκόν. χαλβάνη. ἅλες οἱ κεκαυμένοι μᾶλλον. ἁλὸς ἄνθος. νίτρον. ἀλκυόνια πάντα. σαμία
γῆ. ὑοσκύαμος. τυρὸς ἁπαλός. ὀξυγαλάκτινος μετρίως. βούτυρον. πιτύα πᾶσα. κόπρος πᾶσα πά-
νυ. ὕσσωπον μετρίως. σάρκες ἐχιδνῶν ἰσχυρῶς. στέαρ μᾶλλον δὲ τὸ τῶν λεόντων. ὀστᾶ κεκαυμένα
ἐχιδνῶν καὶ ἡ τέφρα.

Ὅσα στύφει. σλδ΄.

Α γριελαία. ἀχράδος τὸ φυτόν. χίος. σέλινον. ἀείζωα. μήκων. κύπρος. ἀλόη. ἀγαλλίφη. ἡ κνίδη. γίγαρτα.
ἄπιοι. κρόκος. ἀλθαία. τερέβινθος. βάλανος. ὑοσκύαμος. κισσός. νυμφαία. φοίνικες. ᾠοῦ τὸ χλωρὸν
ὀπτόν. παλίουρος. ἱππουρις. αἷμα πεπηγός. κύπρος. οἰνάνθης κράμβη δὶς ἑψηθεῖσα. πιτύα λαγωοῦ.
σπόγγος κεκαυμένος. ῥάμνος. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἐστὶ στύφοντα. ἅτινα πᾶσιν ἐστὶ γνώριμα.

Ὅσα σπέρμα γεννᾷ. καὶ προσκαλεῖται ἐν ἐδέσμασί τε καὶ φαρμάκοις.
καὶ τροφαῖς φαρμακώδεσι. σλε΄.

20 Τῶν ἐδεσμάτων τὰ τροφιμώτερα πάντα. καὶ τὰ φυσώδη. καὶ φάρμακα δὲ ὅσα πνευματώδη καὶ
θερμά. βολβοὶ μὲν οὖν καὶ ἐρέβινθος. καὶ στρόβιλοι. καὶ κύαμοι. καὶ σῦκα, ἐδέσματα εἰσὶ πολύ-
σπερμα. σκίγκος τε. καὶ σατύριοι. καὶ τὰ ὅμοια φάρμακα. καὶ τροφαὶ δὲ ἅμα καὶ φάρμακα. τό, τε
τῆς λυχνίδος σπέρμα. καὶ τὸ εὔζωμον. καὶ τὸ ὅρμινον.

Ὅσα ἐπέχει σπέρμα. σλς΄.

Ο σα ψύχειν πέφυκεν ἐδέσματά τε καὶ φάρμακα. παχύνοντά τε καὶ πηγνύντα, ἐπέχει τὸ σπέρ-
μα. οἷον θριδακίναι. σικύαι. βλίτα. ἀτράφαξις. κολοκύνθη. μόρα. μηλοπέπονες. ὅσα δὲ ξηραίνει τὴν
ἀρχὴν, οὐδὲ ἐπιτρέπει γενέσθαι σπέρμα. κἂν θερμαντικὴν φύσιν ὑπέχει καθάπερ τὸ πήγανον. εἰ δὲ
μὴ θερμὰ εἴη, πολὺ μᾶλλον ξηραίνει. καὶ οὐ συγχωρεῖ γενέσθαι σπέρμα. ὡς ἡ νυμφαίας ῥίζα.

30 Περὶ τροφῶν δυνάμεως. σλζ΄.

Χ ρὴ δὲ εἴπερ τι ἄλλο τὰς τῶν τροφῶν δυνάμεις ἐπίστασθαι τὸν τῆς ὑγείας φροντίζοντα. τὰ μὲν οὖν
τῆς λεπτυνούσης δυνάμεως, ἐμφράττει τε τὰς στενὰς διεξόδους καὶ ἀπορρύπτει τὰ προσπλαττόμε-
να γλίσχρα. τέμνει καὶ τὰ παχέα. συνάγει δὲ τοῖς χρονίσασι κατὰ τὴν ἐδωδὴν αὐτῶν, ὀρρώδη τε, καὶ
χολώδη περιττώματα. κἂν ἔτι μᾶλλον πλεονάσῃ τις μελαγχολικὸν τὸ αἷμα καθίσταται. χρὴ οὖν
ἀπέχεσθαι αὐτῶν τῆς συνεχοῦς χρήσεως. καὶ μάλιστα τῶν χολωδῶν τῇ κράσει. ἁρμόζει γὰρ μό-
νοις τοῖς τὸ φλέγμα καὶ τὸν ὠμὸν χυμὸν, καὶ γλίσχρον, καὶ παχὺν ἠθροικόσι. τὰ δὲ τῆς παχυνού-
σης, τρόφιμα ἱκανῶς ἐστὶ, κἂν ἐν τῇ γαστρὶ, καὶ τῷ ἥπατι πεφθῇ προσηκόντως, εὔχυμον αἷμα γεννᾷ
πλείονα δὲ, καὶ ἧπαρ, ἐμφράττει. τούτων δὲ τινὰ μὲν ἐστὶ παχύχυμα μόνον, ὡς ἡ φακῆ. τινὰ δὲ γλί-
σχρα, ὡς ἡ μαλάχη. τισὶ δὲ ἄμφω συμβέβηκε παχυχύμοις τε, καὶ γλίσχροις εἶναι. ὥσπερ τῇ σαρκὶ
40 τῶν ὀστρακοδέρμων. ἀσφαλεστέρα τοίνυν ἐστὶν ἡ λεπτύνουσα δίαιτα, πρὸς φυλακὴν ὑγείας τῆς πα-
χυνούσης μᾶλλον. ὀλιγότροφος δὲ οὖσα, τόνον οὐκ ἐντίθησιν, οὐδὲ ῥώμην ἐν τοῖς σώμασιν. καὶ χρὴ πο-
τὲ καὶ τῶν πολυτρόφων προσφέρεσθαι μετρίως, ἵνα μὴ τῆς ἀτονίας ἀντιλαμβάνεσθαι χρῇ. μά-
λιστα δὲ ἂν ἀκινδύνως μεταλαμβάνοιεν τῆς παχυνούσης διαίτης, οἱ γυμνασίοις τε προσέχοντες. καὶ
καθεύδοντες ἐφ᾽ ὅσον ἂν βούλωνται. πάντες δὲ ὅσοι πρὸ τῶν σιτίων, οὐκ οἷοί τε εἰσὶ γυμνάζεσθαι,
φευγέτωσαν τὰς παχυχύμους τροφάς. μέγιστον γὰρ κακὸν εἰς τὴν τῆς ὑγείας φυλακὴν, ἡ παντε-
λὴς ἀργία καθέστηκεν. ὥσπερ γε ἡ σύμμετρος κίνησις, μέγιστον ἀγαθόν. τὰ δὲ μεταξὺ τῶν λεπτυνόν-
των τε καὶ παχυνόντων ἐδεσμάτων, κάλλιστα πάντων ἐστὶ, σύμμετρον αἷμα γεννώντων κατὰ τὴν σύ-
στασιν. κατάλληλος μὲν οὖν ἡ τοιαύτη τροφὴ τοῖς σώμασιν ἡμῶν ἐστί. βλαβερὰ δὲ ἡ παχυχυμος. καὶ
ἀεὶ χρὴ φεύγειν. φυλάττεσθαι δὲ χρὴ καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν τροφῶν, καὶ μάλιστα ἐὰν ἐξ ἐναντίων
50 ὦσι δυνάμεων. οὐ γὰρ πέττεται τὰ ληφθέντα προσηκόντως.

Ὅσα λεπτύνοντα ἐστὶν ἐν τροφαῖς. σλη΄.

Σ κόροδα. κρόμμυα. κάρδαμα. πράσα. νάπυ. πέπερι. σμύρνιον. πύρεθρον. ὀρίγανον. καλαμίνθη. ὕσσω-
πον. σισύμβριον. γλήχων. θύμα. θύμβρα χλωρὰ προσφερομένη, ξηρανθεῖσα γὰρ ἤδη φάρμακον ἐστί. τοῖς
δὲ εἰρημένοις ἐφεξῆς ἐστι, εὔζωμον. σέλινα. πετροσέλινα. ὤκιμα. ῥαφανίδες. κράμβη. τεῦτλα. μά-

ραθρον. κορίανον. πήγανον. ἄνηθον. λιβυστικόν. κύμινον. καππάρεως, καὶ τερεβίνθου καρπὸς. καρώου σπέρμα. ἀνίσου. δαύκου. καὶ πάντων τῶν εὐωδῶν, καὶ δριμέων, καὶ θερμῶν ἐπιφανῶς. τῶν δὲ ἰσχυρῶς λεπτυνόντων ἐστὶ τὸ τοῦ πηγάνου σπέρμα, καὶ κανάβεως. ὡς εἶναι φαρμακώδη ταῦτα λοιπόν. τῶν δὲ δημητρείων σπερμάτων εἰς λεπτύνουσαν δίαιταν ἄλυποι κεῖσθαι μόναι. δεύτεροι δὲ οἱ ἐκ τῶν πυρῶν ἄρτοι κλιβανῖται. τῶν δὲ ἄλλων ἀπέχεσθαι πειρᾶσθαι. πλὴν εἰ μὴ διὰ μακροῦ, πισοῦ, ἢ φακοῦ γεύεσθαί τις θέλοι. πλείστην δ' ἂν ἔχοι ἐδεσμάτων χρῆσιν εἰς λόγον λεπτυνούσης διαίτης, ἀπό τε τῶν πετραίων ἰχθύων, καὶ τῶν ὀρείων ὀρνίθων τῶν μικρῶν. καθόλου γὰρ πάντα τὰ γεγυμνασμένα τῶν ἀγυμνάστων βελτίω. καὶ τὰ ξηροτέραις τροφαῖς χρώμενα, τῶν ὑγροτέραις. καὶ τὰ καθαρὸν καὶ λεπτὸν ἀναπνέοντα τὸν ἀέρα. καὶ τῶν ἰχθύων ὅσοι μαλακὴν ἅμα, καὶ ψαφαρὰν ἔχουσι τὴν σάρκα. τῶν δὲ ἤτοι σκληρὰν, ἢ γλίσχραν ἐχόντων, ἀπέχεσθαι παντάπασιν. ἔχεις δὲ γνωρίσματα πάσης ζώου σαρκὸς, τό τε ψαφαρὸν, καὶ τὸ μαλακόν. οἷς μὲν γὰρ ἂν ὑπάρχῃ τὸ συναμφότερον εἰς κόρον ἐσθίειν. οἷς δὲ θάτερον μόνον, ἐσθίειν μὲν ποτὲ, φυλάττεσθαι δὲ εἰς κόρον. καὶ ταῖς ἀλεκτορίσι δὲ, εἰ γυμνάζοιτό τις, οὐ κωλύω χρῆσθαι, καὶ περιστεραῖς, καὶ τρυγόσι, καὶ μάλιστα ταῖς ἐν ἀγρῷ διαιτωμέναις, καὶ ἐν ὀρεινοῖς τόποις. χρὴ δὲ μὴ προσφάτους ἀλλ' ἑώλους, μεινάσας ἡμέραν μίαν τοὐλάχιστον μετὰ τὴν σφαγὴν, οὕτως ἐσθίειν, οὐ τρυγόνας μόνον, καὶ ἀλεκτορίδας ἀλλὰ καὶ πέρδικας, καὶ πάντα τὰ μετρίως σκληρὰν ἔχοντα τὴν σάρκα. καὶ οἱ ταριχευθέντες τῶν ἰχθύων ἱκανώτατα λεπτύνουσι, καὶ τέμνουσι τοὺς παχεῖς, καὶ γλίσχρους χυμούς. ἐκλέγεσθαι δὲ καὶ τούτων τοὺς μαλακοσάρκους. τοὺς δὲ κητώδεις φυλάττεσθαι. δι' ὄξους δὲ ἄμεινον, καὶ ὀξυμέλιτος ἐσκευασμένα προσφέρεσθαι τῶν ἐδεσμάτων τὰ πλεῖστα. καὶ προταριχεύειν αὐτῶν ὅσα δυνατόν. καὶ τῶν ὀπωρῶν δὲ ἥκιστα ἄν τις βλάπτοιτο τῶν λαπαττουσῶν τὴν κοιλίαν λαμβανόντων. τὰ δὲ βραδυπορώτερα χείρω. καὶ μᾶλλον εἰ σκληρὰ τυγχάνωσιν. ἀλλὰ τούτων μὲν μὴ γεύεσθαι μηδενὸς, πλὴν τῶν εἰς ἀπόθεσιν ἐπιτηδείων. οἷά περ ἐστὶ ἀπίων τε, καὶ μήλων, καὶ σταφυλῶν οὐκ ὀλίγα γένη. τὰ δὲ μαλακώτερα μᾶλλον ἐσθίειν. ὅσα δὲ σφοδρῶς αὐστηρὰ, καὶ στρυφνὰ, μοχθηρὰ τῇ τοιαύτῃ διαίτῃ. ἐπιτηδειότερα δὲ πάντων ἐστὶν, ἰσχάδες τε, καὶ κάρυα, καὶ πιστάκια, καὶ τῶν ἀμυγδάλων αἱ ὑπόπικροι. ἐλαίας δὲ οὔτε ἐπαινεῖν ἔχοιμι ἄν, οὔτε ψέγειν. τῶν δὲ γλυκέων οὐκ ἐδεσμάτων μόνον, ἀλλὰ καὶ πομάτων, τὸ μέλι σχεδὸν μόνον ἀκριβῶς γεννᾷ λεπτὸν χυμόν. καὶ τῶν οἴνων δὲ οἱ λεπτοὶ, καὶ λευκοὶ τέμνουσι τοὺς παχεῖς χυμοὺς, καὶ καθαίρουσι δι' οὔρων. χρησιμώτατον δὲ εἰς λεπτύνουσαν δίαιταν τὸ ὀξύμελι μάλιστα ὑπάρχει.

Ὅσα παχύχυμα. σλθ.

Οἱ ἰπνῖται, ἢ σιλιγνῖται τῶν ἄρτων. καὶ οἱ μὴ καλῶς ἐσκευασμένοι. καὶ τὰ γλεύκους, καὶ σεμιδάλεως πέμματα. καὶ τὰ ἴτρια καλούμενα. καὶ πᾶν ἄζυμον ἐκ πυρῶν σκευαζόμενον πέμμα. καὶ οἱ δι' αὐτῶν σκευαζόμενοι πλακοῦντες. ἔστι δὲ καὶ ἡ σεμίδαλις, καὶ ὁ χόνδρος ἱκανῶς παχύχυμα. τὸ δὲ ἄμυλον μετρίως. καὶ οἱ λοβοὶ δὲ εἰσὶ παχύχυμοι, καὶ θέρμοι. καὶ τῆς φακῆς ἡ ἔνδον σάρξ. τὸ γὰρ λέπος ἔχει τι ῥυπτικόν. παχύχυμον καὶ οἱ κύαμοι φρυγέντες. καὶ τὰ καλούμενα μαλάκια. τευθίδες. σηπίαι. πολύποδες. καὶ οἱ κητώδεις τῶν ἰχθύων. ἐξ ὧν εἰσιν οἱ θύννοι. μετριώτεραι δὲ αὐτῶν εἰσὶν αἱ πηλαμίδες. ἱκανῶς δὲ παχύχυμα τὰ ὄστρεα, καὶ οἱ κήρυκες. πορφύραι τε, καὶ χῆμαι. λωπάδες. κτένες. πίνναι. καὶ πάντα ἁπλῶς τὰ ὀστρακόδερμα ἑψηθέντα. ἐγχέλυές τε, καὶ κοχλίαι. ἐλάφειά τε κρέα. καὶ αἴγεια. καὶ βόεια. καὶ λάγεια. χοίρειον ἧπαρ. νεφροί. ὄρχεις μετρίως. γάλα τὸ ἑψηθέν. τυροὶ πάντες. οἱ δὲ νέοι, καὶ ὀξυγαλάκτινοι, ἧττον. ὀξύγαλα πυρίεφθον. καὶ τὸ πρωτόγαλα καλούμενον. καὶ τῶν ὠῶν ὅσα μέχρι τελείας πήξεως ἑψοῦσι. μᾶλλον δὲ τὰ ὀπτά. καὶ ἔτι μᾶλλον τὰ τηγανιστά. φοίνικες. κάστανα. βολβοί. γογγύλαι. μύκητες. ὕδνα. κῶνοι οἳ καὶ στρόβιλοι καλούμενοι. σῦκα τὰ μὴ καλῶς πέπειρα. κιτρίου σάρξ. σίκυα, καὶ μάλιστα πλεονασθέντα κατὰ τὴν ἐδωδήν. μῆλα τὰ μήπω πέπειρα. καὶ τῶν οἴνων, οἱ γλυκεῖς, αἵματος παχέος εἰσὶ γεννητικοί. καὶ μᾶλλον ἔτι τὸ ἕψημα. καὶ ὁ νέος οἶνος. καὶ οἱ παχεῖς, καὶ οἱ μέλανες οἶνοι.

Ὅσα τῶν παχυνόντων καὶ λεπτυνόντων ἐστὶ μέσα. σμ.

Οἱ κάλλιστα κατασκευασθέντες ἄρτοι. καὶ σάρκες τῶν ἀλεκτορίδων, καὶ φασιανῶν, καὶ περδίκων, καὶ περιστερῶν, ἀτταγήνων τε, καὶ τῶν μικρῶν στρουθίων ἁπάντων κάλλιστα ἐδώδιμα γίνονται. ἔτι τε πετραίων ἰχθύων, αἰγιαλείων τε, καὶ πελαγίων. κωβιῶν, τε καὶ σμυραινῶν, καὶ βουγλώττων. καὶ πάντων ἁπλῶς τῶν ὁμοίως ἰχθύων. ὅσοι μήτε γλισχρότητά τινα, μήτε δυσωδίαν ἔχουσι κατὰ τὴν ἐδωδήν. σῦκά τε καὶ πέπονες. καὶ λαχάνων ἀγρίων, ἡ σέρις. τούτου δὲ κοινὸν γένος ἐστὶ πλειόνων. τὰ δὲ κατ' εἶδος ἕκαστον αὐτῶν, ὄνομα κέκτηται παρὰ τοῖς ἀττικοῖς. οἷον θριδακίνη, καὶ χονδρίλη. καὶ γιγγίδια. καὶ ἄλλα μυρία τῶν ἀγρίων λαχάνων ἃ καλοῦσι, σέρεις. τούτου τοῦ γένους ἐστὶ, ὅ τε ἕλειος, καὶ μυακάνθινος ἀσπάραγος. καὶ ὁ τῆς χαμαιδάφνης. καὶ ὁ τῆς βρυωνίας. οἶνος τε ξανθὸς ἅμα, καὶ γλυκὺς, καὶ διαυγής. οἷός ἐστι ὅ τε ἀριούσιος, καὶ ὁ λέσβιος. καὶ ὁ γλυκὺς φαλερινός. καὶ ὁ τμωλίτης.

λίτης. χρηστὸν γὰρ οὗτοι πάντες αἷμα, καὶ σύμμετρον τῷ πάχει γεννῶσιν.

Ὅσα γλίσχρον χυμὸν γεννᾷ. σμα.

Τῶν πυρῶν ὅσοι βαρεῖς, καὶ πυκνοί, καὶ διὰ βάθους ξανθοί, γλίσχρον γεννῶσι χυμόν. ὅσοι δὲ κοῦφοι καὶ ἀραιοί, καὶ λευκοὶ τὰ ἔνδον, ἧττον γεννῶσι γλίσχρον χυμόν. ἔστι δὲ καὶ ἡ σεμίδαλις, καὶ ὁ χόνδρος, ἱκανῶς γλίσχρα. τένοντες, καὶ ἀπονευρώσεις, καὶ τὰ περὶ τὰ χείλη μόρια. καὶ γλῶσσα. χοίρειον κρέας. καὶ ἡ τῶν ἀρνῶν σάρξ. τὸ τοῦ σησάμου σπέρμα. καὶ φοίνικες οἱ λιπαροί.

Ὅσα ὠμὸν χυμὸν γεννᾷ. σμβ.

Φοίνικες οἱ χλωροί, χυμῶν ὠμῶν ἐμπιπλῶσι τοὺς ἐσθίοντας. καὶ ἡ ῥίζα τῆς γογγυλίδος. καὶ ἡ σὰρξ τῶν ὀστρακοδέρμων, ἀποβάλλουσα τὸν ἁλυκὸν χυμὸν ὑπὸ πλείονος ἑψήσεως. καὶ τὰ μαλάκια καλούμενα. οἷον πολύποδες. σηπίαι. ὅσα τε ἄλλα τοιαῦτα. καὶ τὰ κητώδη τῶν ἐν θαλάσσῃ. διὸ προταριχεύοντες ταῦτα, εἰς χρῆσιν ἄγουσι. τοιαῦτα δ᾽ εἰσὶν ἧτρα, καὶ κοιλίαι, καὶ μῆτραι τῶν τετραπόδων. ὀξύγαλα. θέρμοι. σταφυλὴ ἐπιχυθεῖσα κατὰ γαστέρα.

Ὅσα ψυχρὸν χυμὸν γεννᾷ. σμγ.

Οἱ σικύων πάνυ ἐμφορούμενοι, ψυχρὸν χυμὸν ἀθροίζουσιν. ἔτι δὲ καὶ οἱ κοιλίας, καὶ ἧτρα, καὶ μήτρας τῶν τετραπόδων ἐσθίοντες ζώων. καὶ ὀξύγαλα, καὶ μῆλα τὰ μήπω πέπειρα.

Ὅσα μελαγχολικὸν χυμὸν γεννᾷ. σμδ.

Κρέα βόεια. αἴγεια. καὶ μᾶλλον τὰ τῶν ταύρων τε καὶ τράγων. ἔτι δὲ μᾶλλον προβάτων τε, καὶ λαγωῶν. καὶ ἀγρίων συῶν. κρέα ταριχευθέντα τῶν τετραπόδων ζώων. τῶν δὲ θαλαττίων ἰχθύων, θύννοι. καὶ φάλαιναι καὶ τὰ κητώδη πάντα. κοχλίαι. κράμβαι. καὶ τῶν δένδρων οἱ βλαστοί, δι᾽ ἅλμης τε, καὶ ὀξάλμης συντιθέμενοι. οἷον ἄγνου καὶ τερεβίνθου. καὶ τῆς κινάρας ἡ σάρξ. καὶ ἡ φακὴ δὲ μελαγχολικώτατόν ἐστιν ἔδεσμα. καὶ μετὰ ταύτην οἱ πιτυρίαι τῶν ἄρτων. οἵ τε ἐκ τῆς τίφης, καὶ τῶν ἄλλων μοχθηρῶν σπερμάτων. οἵ τε παλαιοὶ τυροί. καὶ ὁ βῖκος. καὶ τῶν οἴνων οἱ παχεῖς, καὶ μέλανες.

Ὅσα χολώδη χυμὸν γεννᾷ. σμε.

Τὰ κεράτια. τῆς κινάρας ὁ χυλὸς πικρόχολός ἐστι. ἄμεινον οὖν ἐστιν ἀφεψήσαντας αὐτὴν, ἐσθίειν. καὶ πάντες δὲ οἱ γλυκεῖς χυμοί, ὕλη τῇ ξανθῇ χολῇ γίνονται. καὶ οἱ γλυκεῖς οἶνοι.

Ὅσα ἐστὶ περιττωματικά. σμϛ.

Φάτται. χῆνες. ἰχθύες. πλὴν τῶν πετραίων. σπλάγχνα πάντα. νωτιαῖος μυελός. ἐγκέφαλος. ὄρνιθες οἱ ἐν τοῖς ἕλεσι, καὶ ταῖς λίμναις. ἐρέβινθοι. κύαμοι χλωροί. κύαμος αἰγύπτιος. οἱ νέοι τῶν χοίρων. προβάτων ἡ σάρξ. καὶ πάντων τῶν νέων ζώων. καὶ τῶν ἀργῶς βιούντων. καὶ τῶν ἰχθύων οἱ ποτάμιοι, καὶ λιμναῖοι. καὶ οἱ ἐν ἰλυώδει ὕδατι διαιτώμενοι. καὶ πάντα τὰ ἐν θαλάττῃ κητώδη.

Ὅσα ἀπέριττα. σμζ.

Τράχηλοι τῶν ζώων. οὐραί, καὶ πτερύγια. ἡ τῶν ἀγρίων ζώων σάρξ. καὶ τῶν ἐν ξηροῖς τόποις διαιτωμένων.

Ὅσα πολύτροφα. σμη.

Συῶν τῶν ἡμέρων αἱ σάρκες πάντων ἐδεσμάτων εἰσὶ τροφιμώταται. βοῶν ἐγκέφαλος. ὄρχεις. καρδία. νωτιαῖος μυελός, καὶ οἱ λοιποί. χηνῶν τὰ πτερύγια. καὶ μᾶλλον τῶν ἀλεκτορίδων, καὶ πάντων τῶν πτηνῶν αἱ κοιλίαι. κοχλίαι, καὶ μᾶλλον τρίεφθοι γενόμενοι. τῶν ὀστρακοδέρμων τὰ σκληρόσαρκα. οἷον πορφύραι. κήρυκες. καὶ τὰ ὅμοια. ἀστακοί. πάγουροι. καρκίνοι. κάραβοι. καρίδες. καὶ ὅσα τοιαῦτα. καὶ τὰ μαλάκια καλούμενα. οἷον πολύποδες. σηπίαι. τευθίδες. καὶ τὰ παραπλήσια. καὶ τῶν σελαχίων νάρκη μὲν, καὶ βατῶν μετρίως. ῥῖναι δὲ μᾶλλον. τρίγλαι, κωβιοὶ ἐλάττω. γάλα τὸ μὲν παχύτερον μᾶλλον. τὸ δὲ ὑγρότερον, ἔλαττον. τῶν ἄρτων ὁ σιλιγνίτης τροφιμώτατος. ἐφεξῆς δὲ ὁ σεμιδαλίτης. καὶ τρίτος ὁ συγκομιστός. πυροὶ ἑφθοί. σεμίδαλις, χόνδρος. κύαμοι σαρκοῦσι τὴν ἕξιν οὐκ ἐσφιγμένῃ, καὶ πυκνῇ σαρκί. ἀλλὰ χαυνοτέρᾳ μᾶλλον. ἐρέβινθοι τρέφουσι μᾶλλον. φασίολοι, καὶ ὦχροι τήλεως πλέον. δόλιχοι οὓς λοβοὺς καλοῦσι, τρέφουσι πισῶν οὐκ ἧττον. κάστανα. φακή. οἱ γλυκεῖς φοίνικες. σταφίδες αἱ γλυκεῖαι, καὶ λιπαραί. γογγύλαι. βολβοὶ τροφιμώτατοι. καὶ μᾶλλον οἱ δίσεφθοι. μέλι τὸ ἀπαφρισθὲν, ἐπιτήδειον πρὸς τὴν ἀνάδοσιν, καὶ θρέψιν γίνεται. οἶνος ἅπας τρέφει τῆς παχύτητος μετέχων. οἱ μὲν οὖν ἐρυθροί, καὶ παχεῖς, καὶ στύφοντες, μᾶλλον. ἧττον δὲ τούτων τρέφουσιν οἱ λευκοί τε ἅμα, καὶ παχεῖς, καὶ αὐστηροί. πάντων δὲ ἧττον, οἱ λευκοί, καὶ λεπτοί. καὶ πάντα δὲ τὰ παχύχυμα εἰ καλῶς πεφθείη, τρέφει πάνυ.

Ὅσα ὀλιγότροφα. σμθ.

Τὰ ἄκρα τῶν ζώων, μῆτρα. γαστήρ. ἧτρα. οὐραί. ὦτα. πιμελή. στέαρ. ἅπαν τὸ γένος τῶν ὀρνίθων, ὀλιγοτροφώτερόν ἐστι, παραβαλλόμενον τῷ γένει τῶν πεζῶν. καὶ ἡ τῶν γεγηρακότων σὰρξ ὀλιγοτροφωτέρα τῶν ἔτι αὐξανομένων. τῶν δὲ ἰχθύων ἡ τροφή, αἵματός ἐστι λεπτοτέρου γεννητική. τῶν δὲ ὀστρακοδέρμων τὰ μαλακόσαρκα, οἷα τὰ ὄστρεα, ὀλιγοτροφώτερα. ἄρτοι κρίθινοι. τὰ ἐκ κριθῶν ἄλφιτα. ἄρτοι πιτυρίαι. καὶ οἱ ῥυπαροὶ πάντες. καὶ οἱ πλυτοί. ἄμυλον. μᾶζα ἐξ ἀλφίτων

κειθῆς. βρόμος. κέγχρος, καὶ μᾶλλον ἔλυμος. ὄρυζα. κύαμοι χλωροί. μήκωνος σπέρμα. συκάμινα. ἀμύ-
γδαλα. πιστάκια. κοκκύμηλα. περσικά. ἀρμενιακά. πρεκόκκια. ἐλαῖαι, καὶ μάλιστα αἱ δρυπεπεῖς.
λεπτοκάρυα. καὶ μᾶλλον τὰ βασιλικὰ κάρυα. σηρικά. κράνια. προῦμνα. βάτινα. κάππαρις, καὶ μᾶλ-
λον ἡ ταριχευθεῖσα. τῆς τερμίνθου τὰ ἀκρεμόνια. κράμβαι. τεῦτλα. ῥάφανος. νᾶπυ. καὶ ἀσπάρα-
γοι πάντες. σταφυλῖνος. δαῦκος. κάρος. κρόμμυα. σκόροδα. πράσα. ὠμὰ μὲν οὐδὲ ὅλως τροφὴν δίδω-
σιν. ἑψηθέντα δὲ δίς, ἢ τρίς, ὀλιγίστην. ῥόαι. ἄπιοι. κολοκύνθαι. σταφίδες αἱ αὐστηραὶ καὶ ἀλιπεῖς.
μέσα δέ πως ἐστὶ τῶν ὀλιγοτρόφων, φάσηλοι. ὦχροι. λάθυροι. σῦκα δὲ οὐχ ὁμοίως ταῖς ἄλλαις ὀπώραις,
ὀλιγότροφα. σομφώδη δὲ ποιεῖ τὴν σάρκα. σταφυλαὶ δὲ ἔλαττον τῶν σύκων τρέφουσι, χαύνῃ, καὶ πλα-
δαρᾷ σαρκί.

Ὅσα εὔχυμα. σν´.

E ὐχυμότατον ἐστὶ τὸ ἄριστον γάλα, σχεδὸν ἁπάντων ὧν προσφερόμεθα. ἄριστον δὲ τὸ τῶν εὐεκτούντων
10 ζώων, ὅταν ἀμελχθὲν πινόμενον εὐθέως ἔτι θερμόν. ὠὰ τρομητὰ, καὶ ῥοφητὰ, τῶν τε ἀλεκτορεί-
δων, καὶ τῶν φασιανῶν. ὄρνιθες, καὶ ἰχθύες, ὀλίγου δεῖν ἅπαντες εὔχυμοι, πλὴν τῶν ἐν ἕλεσι,
καὶ λίμναις, καὶ ποταμοῖς ἰλυώδεσι, καὶ θολεροῖς διαιτωμένων. τῇ δὲ ὀσμῇ καὶ τῇ γεύσει τὴν
διάγνωσιν ποιεῖσθαι χρὴ τῶν ἰχθύων. καὶ γὰρ δυσώδεις, καὶ ἀηδεῖς, καὶ βλεννώδεις εἰσίν, ὅσοι τὴν
δίαιταν ἔχουσιν ἐν ὕδατι μοχθηρῷ. αἱ δὲ σάρκες τῶν ζώων τῶν τετραπόδων, ὅταν καλῶς πεφθῶ-
σιν, αἵματος ἀρίστου εἰσὶ γεννητικαί, καὶ μάλιστα τῶν εὐχύμων. ὁποῖον ἐστὶ τὸ γένος τῶν ὑῶν. πάντα
δὲ τὰ περὶ τὰ χείλη μόρια. καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἄκρα. καὶ τὰ πτερύγια τῶν ὀρνέων, ἔντερά τε καὶ μῆ-
τραι. καὶ οὐραὶ δὲ ἧττον τῶν σαρκῶν εἰσὶν εὔχυμοι. οἱ ἀδένες πεφθέντες καλῶς, ὁμοίως ταῖς σαρξὶν
εὔχυμοι. καρδία οὐ κακόχυμος. οἱ πόδες δὲ βελτίους τῶν ὑῶν εἰσὶ τοῦ ῥύγχους, καὶ τῶν ὤτων. καὶ τῶν
20 ἀγρίων ζώων αἱ σάρκες, εὐχυμώτεραι τῶν ἡμέρων εἰσίν. ἄρτος καθαρὸς καλῶς ἐσκευασμένος, εὔ-
χυμος. χόνδρος. πτισάνη καλῶς ἐσκευασμένη. κύαμοι. κάστανα οὐ κακόχυμα. σῦκα πέπειρα. καὶ στα-
φυλὴ πέπειρος. ἡ δὲ κρεμασθεῖσα ἄμεμπτος. ἰσχάδες ἀναδοθεῖσαι μὲν εὐθέως, εὔχυμοι. χρονίσασαι
δὲ ἐν τῇ γαστρὶ κακόχυμοι γίγνονται, καὶ φθειρῶν γεννητικαί. μετὰ δὲ καρύων ἐσθιόμεναι, κάλλιστον
ἐστὶ ἔδεσμα τοῖς ἐσθίουσι. τὰ δὲ σῦκα, καὶ τὰς ἰσχάδας οὐ σμικρὰ βλάπτονται οἱ συνεχῶς ἐσθίοντες.
θρίδαξ ὡς ἐν λαχάνοις αἷμα χρηστὸν γεννᾷ. καὶ μετὰ ταύτην ἴντυβοι. οἱ δὲ εὐώδεις οἶνοι εὔχυμοι. τῶν
εὐχυμοτάτων δὲ, ὁ φαλερῖνος ἐστὶ ὁ γλυκὺς, καὶ ὁ τμωλίτης.

Ὅσα κακόχυμα. σνα´.

Γ αίτων ἀπέχεσθαι τῶν κακοχύμων ἐδεσμάτων συμβουλεύω, κἂν εὔπεπτα ὦσι. λανθάνει γὰρ ἐν χρό-
νῳ πλείονι μοχθηρὸς χυμὸς ἐν ταῖς φλεψὶν ἀθροιζόμενος ἐξ αὐτῶν, ὃς ἐπειδὰν ἀφορμῆς ὀλίγης
30 εἰς σῆψιν ἐπιλάβηται, πυρετοὺς κακοήθεις ἀπεργάζεται. ἔστι δὲ κακοχυμοτάτη τῶν προβάτων ἡ
σὰρξ, καὶ τῶν αἰγῶν. ἡ δὲ τῶν τράγων χειρίστη. ἐφεξῆς δὲ ἡ τῶν κριῶν. εἶτα τῶν ταύρων. ἐν πᾶσι δὲ τού-
τοις αἱ τῶν εὐνουχισθέντων ἀμείνους. τὰ δὲ πρεσβύτερα χείριστα. τῶν λαγωῶν δὲ ἡ σὰρξ, αἵματος μὲν
ἐστὶ παχυτέρου γεννητική. βελτίονος δὲ, εἰς εὐχυμίαν, ἢ κατὰ βοῦν, καὶ πρόβατον. κακόχυμος δὲ οὐ-
δὲν ἧττον καὶ αὐτὴ, καὶ ἡ τῶν ἐλάφων. νεφροί, καὶ οἱ τῶν τελείων ὄρχεις κακόχυμοι, πλὴν τῶν ἀλε-
κτρυόνων. ἐγκέφαλος. νωτιαῖος μυελός. πλὴν τῶν ἐν τοῖς ἀλεκτρυόσιν. σπλήν. ὠὰ τηγανιστά. τυροὶ
ἁπαλοί, βολῖται. ἀμανῖται. τῆλις. φακῆ. βρόμος. ἐρέβινθος οὐκ εὔχυμος. ἡ δὲ ὀλύρα τοσοῦτον ἐστὶ
* χείρων πυρῶν, ὅσον τίφης, καὶ βρώμου κρείττων. μελίνη. κέγχρος. καὶ ὅσα τοιαῦτα, οὐκ εὔχυμα.
δράκοντες. καλλιώνυμοι. σκορπίοι. τραχοῦροι. τρίγλαι. ὀρφοί. γλαῦκοι. ζύγαιναι. γόγγροι. φάγροι.
καὶ ὅσα ἄλλα ἐν θαλάττῃ εἰσὶ κητώδη ζῶα, ἅπαντα κακόχυμα. καὶ οἱ ὡραῖοι καλούμενοι καρποὶ
40 πάντες, κακόχυμοι. μῆλα τὰ μήπω πέπειρα. ἄπιοι, πρὶν πεφθῆναι. περσικά. ῥοιαί. μέσπιλα. κρά-
νια. προῦμνα. κεράτια. καὶ ὁ τῆς τερεβίνθου καρπός. κινάρα καὶ μᾶλλον ὅταν σκληρὰ γένηται.
σίκυα, πέπονες. κολοκύνθη τούτων μὲν ἀμείνων ἐστὶ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ διαφθαρεῖσα κατὰ τὴν γαστέρα,
κακόχυμος ἱκανῶς γίνεται. σῦκα δὲ ἧττον τῶν ἄλλων ὡραίων ἐστὶ κακόχυμα, καὶ αἱ ἰσχάδες. τοῖς δὲ
πλεονάζουσιν ἐν αὐτοῖς, οὐ πάνυ χρηστὸν αἷμα γεννᾶται. ὅθεν αὐτοῖς καὶ τὸ τῶν φθειρῶν πλῆθος
ἕπεται. τῶν δὲ λαχάνων οὐδὲν μὲν εὔχυμον ἐστὶ, ἐν μέσῳ δὲ εὐχύμων ἐστὶ, καὶ κακοχύμων. θρίδαξ. ἴν-
τυβα. καὶ μαλάχη. βλίτον. ἀτράφαξις. αἱ δὲ ῥίζαι τῶν λαχανωδῶν φυτῶν, κακόχυμοι μὲν ὅσαι δρι-
μεῖαι. καθάπερ ἡ τῶν κρομμύων, καὶ πράσων, καὶ σκορόδων, καὶ ῥαφανίδων, καὶ δαύκου. μέσαι δὲ
εὐχύμων τε καὶ κακοχύμων αἱ τῶν γογγυλίδων εἰσί, καὶ τῆς καλουμένης κάρου. ὤκιμον κακο-
χυμώτατον. γογγυλὶς ἡ ὠμοτέρα. κράμβη. βολβοὶ μὴ καλῶς ἑψηθέντες. κρόμμυα δὲ καὶ σκόρο-
50 δα, καὶ πράσα δίεφθα γινόμενα τὴν κακοχυμίαν ἀποτίθενται. κακόχυμα δὲ ἐσχάτως εἰσὶ πάν-
των, ἃ καλοῦσιν ἄγρια λάχανα. οἶνοι παχεῖς ἅμα, καὶ δυσώδεις, καὶ ἀηδεῖς, καὶ αὐστηροὶ κακόχυ-
μοι. οἷος ἐστὶ ὁ φαῦλος βιθυνός, ὁ ἐν μεγάλοις κεραμίοις. ὁ γὰρ ἐν τοῖς μικροῖς, οὔτε εὔχυμος ἐστὶ, οὔτε
κακόχυμος.

Ὅσα εὔπεπτα. σνβ´.

A ρτων οἱ καλῶς σκευασθέντες. ἰχθύων οἱ πετραῖοι πάντες. κωβιός. νάρκη. φυκίων, παραβαλλομένη τῷ

γένει τῶν πτηνῶν. ὀρνίθων δὲ ἡ σὰρξ παραβαλλομένη τῷ γένει τῶν πεζῶν, εὐπεπτοτέρα τυγχάνει. καὶ μάλιστα πέρδικος, ἀτταγῆνος, καὶ περιστερᾶς. καὶ φασιανῶν, τὰ πτερύγια τῶν χηνῶν. καὶ μᾶλλον τὰ τῶν ἀλεκτορίδων. καὶ καθόλου μάλιστα τὰ τῶν εὐτρόφων, καὶ νέων πτερά. χείριστα δὲ τὰ τῶν ἰσχνῶν, καὶ γεγηρακότων, σιτευθέντων δὲ δι' ὀρροῦ γάλακτος χηνῶν τὸ ἧπαρ. καὶ τῶν ὁμοίως τραφέντων ἀλεκτρυόνων οἱ ὄρχεις εὐπεπτότατοι. τὰ κρέα τῶν ὑῶν εἰς πέψιν ἐπιτήδεια. τοῖς μὲν ἀκμάζουσι καὶ διαπονουμένοις, τὰ τῶν ἀκμαζόντων. τοῖς δὲ ἄλλοις, τὰ τῶν ἔτι αὐξανομένων. οἱ δὲ μόσχοι βελτίους εἰς πέψιν τῶν τελείων βοῶν. καὶ οἱ ἔριφοι τῶν αἰγῶν. καθόλου δὲ πάντων τῶν ἔτι αὐξανομένων ἡ σὰρξ εὐπεπτοτέρα τῶν παρακμαζόντων ἐστί, καὶ τῶν ἐν ξηροῖς τόποις διαιτωμένων εὐπεπτοτέρα τῆς τῶν ἄλλων ὑπάρχει. τὸ βασιλικὸν κάρυον πέττεται μᾶλλον τοῦ λεπτοκαρύου. βολβοὶ οἱ δίσεφθοι, μᾶλλον πέττονται. ὠὰ τρομητὰ, καὶ ῥοφητά. θρίδακες. ἴντυβοι. μαλάχη. κολοκύνθη ἑφθή, ὅταν μὴ διαφθαρῇ. οἱ γλυκεῖς οἶνοι, τῶν αὐστηρῶν πέττονται μᾶλλον. ἄμεινον δὲ εἰς πέψιν ἐστὶ τὸ ἥδιον ἑκάστῳ.

Ὅσα δύσπεπτα. σνγ'.

Αἰγεία σὰρξ. βοεία. ἐλαφεία. χειρίστη δὲ ἡ τῶν ἄρκτων ἐστὶ σὰρξ πρὸς πέψιν. ἐφεξῆς δὲ ἡ τῶν κριῶν, καὶ ἡ τῶν ταύρων. καὶ τὰ πρεσβύτερα δὲ τῶν ζώων, χείριστα. καὶ οἱ γηράσαντες τῶν ὑῶν, ἰνώδη, καὶ ξηρά, καὶ διὰ τοῦτο δύσπεπτον, ἔχουσι τὴν σάρκα. γαστὴρ δὲ δύσπεπτος. ἔντερα. μήτρα. καρδία. ἧπαρ. ὦτα. οὐρά. νεφροί. ἐγκέφαλος. νωτιαῖος μυελός. καὶ οἱ τῶν τελείων ζώων ὄρχεις. χῆνες, πλὴν τῶν πτερυγίων. φαττῶν δὲ καὶ κιχλῶν, καὶ κοσσύφων, καὶ τῶν μικρῶν στρουθίων, σκληροτέρα ἐστὶν ἡ σάρξ. καὶ μᾶλλον τῆς παλαιᾶς τρυγόνος. καὶ νήττης. δυσπεπτοτέρα δὲ καὶ ἰνωδεστέρα τούτων ἐστὶν ἡ τοῦ ταῶνος. καὶ ἡ τῶν ὠτίδων. καὶ κοιλίαι πᾶσαι αἱ τῶν πτηνῶν δύσπεπτοι, διὰ τὸ σκληρὸν τῆς οὐσίας. ψευδῶς γὰρ ἐπαινοῦσι τινὲς τὴν τοῦ στρουθοκαμήλου, καὶ αἰθυίης. κοχλίαι δύσπεπτοι. ὀξύγαλα. τυρὸς παλαιός. ὁ δὲ νέος, καὶ μάλιστα ὁ ὀξυγαλάκτινος καλλίων. πορφύρων ἡ σάρξ, καὶ κηρύκων, καὶ τῶν ἄλλων ὀστρακοδέρμων τὰ σκληρὰν ἔχοντα τὴν σάρκα, δύσπεπτος. ἀστακοί. κάραβοι. καρκῖνοι. πάγουροι. καρίδες. καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. πολύποδες. σηπίαι. τευθίδες. καὶ πάντα τὰ καλούμενα μαλακόδερμα. βάτοι. λειόβατοι. ῥῖναι. σφάκοντες. κόκκυγες. καλλιώνυμοι. σκορπίοι. τράχουροι. ὠὰ ἑφθά. τηγανιστά. τυροὶ ἑφθοί. ἄλφιτα. τίφη. βρῶμος. κύαμοι. δόλιχοι. φάσηλοι. λάθυροι. ἐρέβινθος. ὄρυζα. θέρμοι. μελίνη. κέγχρος. καὶ ὅσα τοιαῦτα. φακός. σήσαμον. κάστανα. μῆλα. ἄπιοι, πρὶν πεπανθῆναι. σῦκα τὰ μήπω πέπειρα. σταφυλαὶ ὀξεῖαι, καὶ αὐστηραί. φοίνικες πάντες. κεράτια. ὤκιμον. γογγυλὶς ὠμοτέρα. βολβοὶ ὠμότεροι. σταφυλῖνος. δαῦκος. καρός. καὶ πᾶσαι αἱ ῥίζαι τῶν λαχάνων. καὶ αὐτὰ τὰ λάχανα πάντα, πλὴν θρίδακος. καὶ ἰντύβων. οἴνων οἱ παχεῖς, καὶ νέοι δύσπεπτοι. πολλῷ δὲ μᾶλλον τούτων, δυσπεπτότερον ἐστὶ τὸ ὕδωρ.

Ὅσα εὐστόμαχα καὶ ῥωστικά. σνδ'.

Φοίνικες αὐστηροί. μῆλα. κυδώνια. ἐλαῖαι αἱ ἐν ἅλμῃ. ἐπιτηδειότεραι δὲ, αἱ μετ' ὄξους συντιθέμεναι. σταφίδες αὐστηραί. ἡ ἐν τοῖς στεμφύλοις ἀποτιθεμένη σταφυλή. τὸ βασιλικὸν κάρυον, τοῦ λεπτοκαρύου μᾶλλον, καὶ πολὺ πλέον ἐὰν ἰσχάσιν. γιγγίδιον τὸ παραπλήσιον τῷ σκάνδικι. καὶ πάνυ ἐστὶν εὐστόμαχον, καὶ ὠμόν, καὶ ἑφθὸν ἐσθιόμενον. μακροτέρας δὲ ἑψήσεως οὐκ ἀνέχεται. κινάρα πάνυ. ῥαφανίς. γογγυλίς. καρδάμωμον. καὶ ὁ ἔλειος ἀσπάραγος. καὶ ὁ τῆς χαμαιδάφνης. καὶ ὁ τῆς ὀξυακάνθου. καὶ ὁ τῆς βρυωνίας. βολβοί. εἰς ὄρεξιν ἐπεγείρει καὶ κάππαρις ταριχευθεῖσα. κιτρίου τὸ ἐκτὸς ῥώννυσιν ἐν φαρμάκου μοίρᾳ λαμβανόμενον. ὁ αὐστηρὸς οἶνος ῥώννυσι στόμα γαστρὸς καὶ κοιλίαν μάλιστα κατὰ δυσκρασίαν θερμὴν πεπονθυῖαν.

Ὅσα κακοστόμαχα. σνε'.

Τεῦτλα κακοστόμαχα, ὡς καὶ δηγμὸν ἐμποιεῖν, ὅταν πλείονα βρωθῇ. ὤκιμον. γογγυλὶς ὠμοτέρα. βλίτον. ἀνδράφαξυς, εἰ μὴ μετ' ὄξους καὶ ἐλαίου, καὶ γάρου προσφέροιντο. τῆλις ἀνατρέπει. καὶ σήσαμον. γάλα τοῖς μὲν ψυχρὰν ἔχουσι τὴν γαστέρα ὀξύνεται. τοῖς δὲ θερμήν, κνισοῦται. εἰκότως οὖν βλαβερὸν ὑπάρχει τοῖς πυρέττουσι. πλεῖον δὲ εἴ τις τοῦ μέλιτος προσενέγκοιτο, πρὸς ἔμετον ὁρμᾷ. πέπων μὴ πεφθεὶς καλῶς, χολερικοὺς ἀποτελεῖν εἴωθε. καὶ μηλοπέπων ὁμοίως. ἐγκέφαλος πᾶς κακοστόμαχος, καὶ ναυτιώδης. ὥσπερ καὶ ὁ τῶν ὀστῶν μυελός. οἶνος ὁ μέλας, καὶ αὐστηρός, ῥᾳδίως ἀποξύνεται. καὶ εἰς ἔμετον ὁρμᾷ, καὶ ὁ παχύς, καὶ ὁ νέος.

Ὅσα ἄφυσα. σνϛ'.

Πισός. φάσηλος. κύμινον. λιβυστικόν. ἄγνου σπέρμα. κιννάβεως ὁ καρπός. κύαμοι φρυγέντες. βολβοὶ ἐπὶ πλέον ἑψηθέντες δεύτερον. καὶ ἐν ἐλαίῳ μετ' ὄξους ἐσθιόμενοι. μέλι τὸ κατὰ τὴν ἕψησιν ἀποθέμενον πάντα τὸν ἀφρόν. φύσας καταῤῥηγνύουσιν ἄρτοι κρίθινοι. μέσοι δὲ εἰσὶ τῶν ἀφύσων, καὶ φυσωδῶν, φάσηλοι. ὦχροι. λάθυροι.

Ὅσα φυσώδη. σνζ'.

Ἐρέβινθοι. θέρμοι. μελίνη. κέγχρος. καὶ ὅσα τοιαῦτα. κύαμοι. λοβοὶ δὲ ἧττον τῶν κυάμων. μᾶζα ἐξ ἀλφίτων. ὀποὶ πάντες. καὶ μᾶλλον ὁ κυρηναϊκός. σιλφίου ὀπός, καὶ ἡ ῥίζα. σύκου ὀλιγοχρόνιος ἡ φῦσα γίνεται, διὰ τὸ ὑπεξέρχεσθαι ῥᾳδίως. τὰ δὲ ἀκριβῶς πέπειρα ἐγγὺς ἐστὶ τοῦ μηδ' ὅλως βλα-

πτει, ὁμοίως ταῖς ἰσχάσιν. οἱ χλωροὶ φοίνικες φυσώδεις εἰσί. γογγυλὶς ἡ ὠμοτέρα. γάλα ῥᾳδίως ἐν τῇ γαστρὶ πνευματοῦται. βολβοὶ ὠμότεροι. μέλι τὸ μὴ τελέως ἑψηθέν. οἱ γλυκεῖς οἶνοι, φῦσαν βραδύπορον γεννῶσιν. οἵ τε γλυκεῖς ἅμα, καὶ αὐστηροί. γλεῦκος ὁμοίως ὥσπερ ἐστὶ ὁ νέος οἶνος.

Οσα ῥύπτει. τέμνει. ἐκφράττει. σνη.

Πτισάνη ῥύπτει. τῆλις. μηλοπέπων. σταφίδες αἱ γλυκεῖαι. κύαμοι. ἐρέβινθοι, καὶ μᾶλλον οἱ μέλανες. κάππαρις, λεπτομερής ἐστιν ἱκανῶς. καὶ ἀφρόνιτρον ῥύπτει, καὶ καθαίρει, καὶ ἐκφράττει, μάλιστα δι' ὀξυμέλιτος, ἢ δι' ὀξελαίου πρὸ τῶν ἄλλων ἁπάντων σιτίων ἐσθιομένη. τεύτλου ὁ χυλὸς ῥύπτει, καὶ μᾶλλον ὅταν μετὰ νάπυος, ἢ ὄξους ἐσθίηται. βολβοὶ λεπτυντικὴν ἔχουσι δύναμιν, καὶ ἐκφρακτικήν. κρόμμυα, καὶ σκόροδα, καὶ πράσα λεπτύνει, καὶ τέμνει τοὺς παχεῖς, καὶ γλίσχρους χυμούς. καὶ τὸ ὀρρῶδες τοῦ γάλακτος, λεπτύνει πάχος χυμῶν. σῦκα ῥύπτει, διὸ καὶ πολλὰ ψαμμώδη τῶν νεφρῶν ἐκκενοῦσιν. ἰσχάδες λεπτύνουσι, καὶ τέμνουσι. καὶ νεφροὺς ἐκκαθαίρουσι. ἀμύγδαλα ῥύπτει, καὶ λεπτύνει. καθαίρει τε τὰ σπλάγχνα. καὶ τὰς ἐκ θώρακος, καὶ πνεύμονος ἀναπτύσεις τῶν ὑγρῶν εὐπετεστέρας ἐργάζεται. πιστάκια χρήσιμα εἰς εὐρωστίαν ἥπατος, καὶ κάθαρσιν τῶν ἐμφραττόντων αὐτὸ χυμῶν, κατὰ τὰς διεξόδους αὐτοῦ. ῥαφανὶς λεπτομεροῦς ἐστὶ δυνάμεως. μέλι λεπτομερέστατόν ἐστι, μάλιστα τὸ γινόμενον ἐκ θερμῶν καὶ ξηρῶν φυτῶν, διὸ καὶ τὸ μελίκρατον ἐπιτήδειόν ἐστι πρὸς τὴν τῶν πτυέλων ἀναγωγήν. ὀξύμελι τὰ μὴ παντάπασι γλίσχρα, καὶ παχέα, ῥᾳδίως ἀνάγει. καὶ τὰ σπλάγχνα ἀλύπως διακαθαίρει. πάνυ δὲ ὠφελεῖ τοὺς κατὰ θώρακα, καὶ πνεύμονα, τὸν παχὺν ἠθροικόσι χυμόν. οἱ δὲ λεπτοὶ τῶν οἴνων, καὶ παλαιοὶ μετὰ δριμύτητος ἐπιτήδειοι. ὁ δὲ ὑδατώδης οἶνος, τουτέστιν ὁ λευκός, καὶ λεπτότατος, ἐπιτήδειός ἐστιν εἰς τὴν τῶν ἐκ πνεύμονος ἀναγωγήν, ῥωννύσι γὰρ καὶ τοὺς χυμοὺς ὑγραίνει, καὶ τέμνει μετρίως. καὶ ὁ γλυκὺς δὲ οἶνος ἐν τοῖς ὀξέσι νοσήμασιν εἰς ἀνάκτησιν ἐπιτήδειος. οἷον ἐπὶ τῆς περιπνευμονίας, καὶ πλευρίτιδος, ἤδη πέψεως γινομένης.

Οσα ἐμφράττει. σνθ.

Γάλα τὸ ὀλίγον ἔχον τοῦ ὀρροῦ. πολὺ δὲ τὸ τυρῶδες, οὐκ ἀσφαλές ἐστι τοῖς ἐν αὐτῷ πλεονάζουσι. βλάπτει μὲν γὰρ καὶ νεφρούς. ὅσοι γε ἐπιτηδείως ἔχουσιν εἰς λίθων γένεσιν. ἐμφράξεις τε καθ' ἧπαρ ἐργάζεται τοῖς ἑτοίμως παθεῖν δυναμένοις. ἰσχάδες ἥπατι καὶ σπληνὶ φλεγμαίνοντι βλαβεραί. καθάπερ τὰ σῦκα. καὶ πάντα δὲ τὰ γλυκέα βλάπτει σπλῆνα, καὶ ἧπαρ. τὸ δὲ μελίκρατον ἀνεπιτήδειον, ὅτι εἰς ὄγκον αἴρει τὰ σπλάγχνα σκιρρούμενα. καὶ οἰδισκόμενα, καὶ φλεγμαίνοντα. οἱ λιπαροὶ φοίνικες ἐμφρακτικοί. καὶ μάλιστα οἱ ὠμοί. καὶ πάντα ὅσα δι' ἰτρίων, καὶ σεμιδάλεως σκευάζεται. ἐμφρακτικὰ γάρ, καὶ σπληνὸς αὐξητικά, καὶ λίθων ἐν νεφροῖς γεννητικά. ὁμοίως δὲ καὶ πύρινον ἄλευρον μετὰ γάλακτος. καὶ χόνδρος ἀνεπιτήδειος τοῖς τὸ ἧπαρ εὐέμφρακτον ἔχουσι. καὶ τοῖς πρὸς λίθων γένεσιν ἐπιτηδείους τοὺς νεφρούς. οἶνος γλυκὺς ἐμφράττει. καὶ τὰ σπλάγχνα αὐξάνει. ἤτοι διαφυσᾷ.

Οσα βραδύπορα. σξ.

Πάντα ὅσα διὰ ἰτρίων, καὶ σεμιδάλεως σκευάζεται, βραδύπορα. κύαμοι φρυγέντες. οἱ καθαροὶ τῶν ἄρτων. φακὴ τοῦ λέπους ἀφῃρημένου. ἐγκέφαλος. νωτιαῖος μυελός. ἧπαρ. καρδία, πυρὸς ἑφθός. ὠὰ ὀπτά. τηγανιστά. θέρμοι. φάσηλοι. πισοί. σήσαμον. μῆλα. ἄπια μηδέπω πέπειρα. κεράτια. οἶνοι γλυκεῖς. καὶ μᾶλλον ὁ αὐστηρός, καὶ μέλας, ἀλλ' οὐ γλυκύτατος. καὶ ὁ παχὺς καὶ νέος πᾶς. τὸ δὲ ὕδωρ βραδυπορώτερον.

Οσα εὔφθαρτα. σξα.

Περσικά. ἀρμενιακά. πρεκόκκια. καὶ πᾶσι δὲ τοῖς ὡραίοις καρποῖς ὅσοι ταῖς κράσεσιν εἰσὶν ὑγρά, συμβέβηκε φθείρεσθαι κατὰ γαστέρα, ὅταν μὴ φθάσῃ καλῶς, καὶ ταχέως ὑπελθεῖν τὴν γαστέρα. πάντα δὲ ὅσα κακόχυμα μέν ἐστιν, ὑγρὰ δέ, καὶ ὀλισθηρά, καὶ ὑπελθεῖν ῥᾳδίως δυνάμενα, ἐσθίεσθαι πρότερα χρὴ τῶν ἄλλων. οὕτω γὰρ αὐτὰ ταχέως ὑπέρχεται. καὶ τοῖς ἄλλοις προηγεῖ. εἰ δὲ ὕστατα ληφθείη, συνδιαφθείρει καὶ τὰ ἄλλα.

Οσα δύσφθαρτα. σξβ.

Τὰ μὲν κεχ χημία, πορφύραι, κήρυκες, ὅσα τε ἄλλα τῶν ὀστρακοδέρμων σκληρὰν ἔχει τὴν σάρκα, δίδομεν τοῖς φθείρουσι τὴν τροφὴν ὑπὸ κακοχυμίας, ἑψῶντες δίς, ἢ τρὶς ἐν ὕδατι καλλίστῳ. μεταπιθέντες αὐτὰ εἰς ἕτερον καθαρὸν ὕδωρ ζέον, ὅταν ἤδη τὸ πρότερον ἁλμυρὸν γένηται. καὶ ἀστακοὶ δέ, καὶ πάγουροι, καρκῖνοί τε, καὶ κάραβοι, καὶ καρίδες. ὅσα τε ἄλλα τοιαῦτα δύσφθαρτον ἔχουσι τὴν σάρκα παραπλησίως τοῖς σκληροσάρκοις τῶν ὀστρακοδέρμων.

Οσα ὑπάγει τὴν γαστέρα. σξγ.

Φακῆ. κράμβη. καὶ τῶν θαλαττίων ἁπάντων τὰ ὀστρακόδερμα. καὶ κοχλίαι συνθέτου ἔχουσι τὴν φύσιν ἐξ ἐναντίων δυνάμεων. αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ στερεὸν ἑκάστου σῶμα βραδύπορόν ἐστι, καὶ σταλτικὸν τῆς γαστρός. ἡ δὲ ὑγρότης ἐρεθίζει πρὸς ἔκκρισιν. εἴ τις οὖν ἐγκαθεψήσας φακῆν, ἢ κράμβην. ἢ ἕτερόν τι τῶν εἰρημένων. εἶτα ἐνδύσας τὸ ἀφέψημα δι' ἐλαίου, καὶ γάρου, καὶ πεπέρεως. εἶτα δοίη πιεῖν ὅτῳ βούλεται, θεάσεται διαχωροῦσαν ἐπὶ τῷ πόματι τὴν γαστέρα. καὶ τῶν θαλαττίων δὲ ἐχίνων, καὶ κογχαρίων πάντων οἱ ζωμοί. καὶ τῶν παλαιῶν ἀλεκτρυόνων ὑπάγουσι. τὴν δὲ κράμβην ὑπάγειν βου-

λόμενοι, πλησίον τῆς κακκάβης κειμένης μετὰ τοῦ ὕδατος, ἐν ᾧ πρότερον ἑψημένη τύχοι, ἀναπαύσαν-
τες εὐθέως, ἐμβάλλομεν ἐν τῷ ἐλαιογάρῳ. χρὴ δὲ πάνυ καθεψεῖν ταύτην. ἄρτοι πυρεῖται ὑπάγου-
σι. τήλεως ὁ χυλὸς ἑψηθεὶς μετὰ μέλιτος λαμβανόμενος, ἐπιτήδειος ἐστὶν ὑπάγειν ἅπαντας τοὺς ἐν
τοῖς ἐντέροις χυμοὺς μοχθηρούς. ὀλίγον δὲ εἶναι χρὴ τὸ μιγνύμενον αὐτῷ μέλι, μήπως γένηται δα-
κνώδης τῷ στομάχῳ. ἐλαῖαι ἁλμάδες, ὑπάγουσι πρὸ τῶν σιτίων ἐσθιόμεναι. γάλα τὸ μὲν ὑγρότερον
ὑπάγει μᾶλλον. τὸ δὲ παχύτερον ἧττον. ὁ δὲ ὀρρὸς τοῦ γάλακτος, σφοδρῶς λαπάττει. ἐμβάλλειν δὲ
αὐτῷ μέλιτος ἀρίστου χρὴ τοσοῦτον ὅσον ἡδῦναι μόνον, ἵνα μὴ ἀναφορητὸς τῷ στομάχῳ γένηται. κατὰ
δὲ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ ἁλῶν ἐμβάλλειν, ὅσον μὴ λυπῆσαι τὴν γεῦσιν. τὰ τῶν πάνυ νέων ζώων
κρέα, ῥᾷον ὑπέρχεται κατὰ γαστέρα. ὁμοίως καὶ τῶν σελαχίων, νάρκη, καὶ ψυττῶν ὑπέρχεται με-
τρίως. μαλάχη. καὶ τεῦτλον ὑπέρχεται μετρίως. ὅ τε νεοπαγὴς τυρὸς μετὰ μέλιτος. ἀτράφαξις. κολο-
κύνθη. πέπονες. μηλοπέπονες. σῦκα. ἰσχάδες. σταφυλαὶ γλυκεῖαι. καὶ μάλιστα ὅταν ὦσιν ὑγραί. συ-
κάμινα πρῶτα ληφθέντα. κάρυον τὸ ἔτι ὑγρὸν, πρὸς διαχώρησιν ἐπιτήδειον. καὶ τὰ κοκκύμηλα
τὰ ξηρὰ ὁμοίως προαποβραχέντα μελικράτῳ, ἢ ὕδατι, ἐσθιέσθω, πλέον γὰρ ἕλκοντα τοῦ μέλιτος,
ἱκανῶς λαπάττει γαστέρα. κἂν μόνα τις αὐτὰ φάγῃ. κἂν πολὺ μᾶλλον ῥοφήσῃ τοῦ μελικράτου. πρό-
δηλον δὲ ὅτι συντελέσει τῇ τῆς γαστρὸς ὑπαγωγῇ. μετὰ δὲ τὴν προσφορὰν τῶν τοιούτων, ἐπιπίνειν
οἴνου γλυκέος, καὶ διαλείπειν βραχύν τινα χρόνον, καὶ οὕτως ἀριστᾶν. μόρα. κεράσια. πρεκόκκια.
περσικὰ καὶ πάντα τὰ ὑγρὰ, καὶ ὑδατώδη. καὶ ὅλως ὅσα μηδεμίαν ἰσχυρὰν ἔχειν φαίνεται ποιό-
τητα τοῖς γευομένοις, ἢ ὀσμωμένοις, αὐτὰ μέσης πώς ἐστι δυνάμεως τῶν τε ὑπαγόντων, καὶ ἐπε-
χόντων. τὸ μέλι μόνον εἴ τις μὴ ἀφεψήσας ἐκλείχοι, καλῶς ὑπάγει. καὶ μελίκρατον τὸ ἐπ' ὀλίγον, ἢ
μηδὲ ὅλως ἑψηθὲν ὑπέρχεται. οἶνος ὁ γλυκὺς συμβάλλεται τῇ κατὰ γαστέρα διεξόδῳ. γλεῦκος ὑ-
πάγει.

Οσα ἐπέχει γαστέρα. σξδ.

Φ οίνικες οἱ αὐστηροί. σταφίδες αἱ αὐστηραί. βάτινα. προῦμνα. μῆλα τὰ στύφοντα. καὶ ἄπιοι. καὶ ῥοιαί.
ὁμοίως ἄσταχοι. πάγουροι. καρκῖνοι. κάραβοι. καρίδες. ὅσα τε ἄλλα τοιαῦτα τῶν μαλακοστράκων, ἔ-
λαττον μὲν τῶν ὀστρακοδέρμων ἐπέχει. ἔχει δὲ καὶ αὐτὰ τὸν ἁλυκὸν χυμὸν, ὅταν δ' αὐτὸν ἀποθῆ-
ται τῷ ὕδατι, ὥσπερ τῶν ὀστρέων, καὶ τῶν ὀστρακοδέρμων ἡ σὰρξ, ἐπισχετικὴ γίνεται γαστρός. καὶ
φακὴ δὲ, καὶ κράμβη δὶς ἑφθοὶ γινόμεναι γαστρὸς ἐφεκτικαὶ γίνονται. καὶ ξηραίνειν βουληθέν-
τες ὑγρὰν γαστέρα, ὅταν ἤδη μετρίως ἕψεσθαι δοκῇ ἡ κράμβη, τὸ πρῶτον ὕδωρ ἀποχέοντες, ἐμβα-
λοῦμεν εὐθέως ἐν ἑτέρῳ θερμῷ. κἄπειτα πάλιν ἐν ἐκείνῳ καθεψῶμεν ὡς τακερὰν γενέσθαι. χρὴ δὲ
μήτε ἀθρόως, μήτε ὕδατος ψυχροῦ ψαύειν τὸ δὶς ἑψόμενον. οὐκέτι γὰρ ἀκριβῶς γίνεται τακερὸν,
οὐδ' ἂν ἐπὶ πλεῖστον ἑψηθῇ. ἀφαιρεθεῖσα δὲ ἡ φακὴ τοῦ λέμματος, τὸ ἰσχυρῶς στυπτικὸν ἀπόλλυσι. καὶ
οὐχ ὁμοίως ξηραίνει τὰ κατὰ γαστέρα. εἰ μέντοι αὐτὴν δὶς ἑψήσας ἀποχέοις τὸ πρότερον ὕδωρ. εἶ-
τα ὀλίγον ἁλῶν, ἢ γάρου μίξας, ἐμβάλλοις τι τῶν ἐφεκτικῶν γαστρὸς, ἄχρι τοῦ μὴ λυπῆσαι τὴν
γεῦσιν, ἥδιστόν τε, καὶ ὠφελιμώτατον ἐργάσῃ φάρμακόν τε ἅμα, καὶ σιτίον. ἄλφιτα δι' οἴνου αὐστη-
ροῦ ποθέντα, ξηραίνει γαστέρα. ὄρυζα ἐπέχει. ἔλυμος. ἤτοι μελίνη. ἢ κέγχρος. λάγεια κρέα. οἶνος αὐ-
στηρὸς, καὶ μέλας ἄνευ γλυκύτητος. καὶ ὁ λευκὸς, καὶ αὐστηρὸς. καὶ ὁ κιρρὸς, καὶ αὐστηρός.

Οσα θερμαίνει. σξε.

Γ υροὶ ἑφθοί. καὶ οἱ ἀπ' αὐτῶν ἄρτοι. τίφη. βρόμος. τῆλις. οἱ γλυκεῖς φοίνικες. μῆλα τὰ γλυκέα με-
τρίως. σήσαμον. αἱ γλυκεῖαι τῶν σταφυλῶν. διὸ καὶ διψώδεις εἰσὶν αἱ γλυκεῖαι σταφίδες μᾶλλον, με-
τρίως. σέλινον. σμύρνιον. εὔζωμον. ῥάφανος. γογγύλη. νᾶπυ. κάρδαμον. πύρεθρον. σταφυλῖνος. κάρος.
σκόροδον. κρόμμυον. πράσον. τυρὸς παλαιός. οἶνος ὁ γλυκὺς, μετρίως θερμός. διὸ καὶ διψώδης ἐστίν.
ὁ δὲ κιρρὸς, θερμότερος τοῦ μέλανος. ὁ δὲ ξανθὸς θερμότατος ἐστὶν ἄκρως. εἶτα ὁ κιρρός. εἶτα ὁ ἐρυθρός.
εἶτα ὁ γλυκύς. εἶτα ὁ λευκὸς ἁπάντων ἧττον θερμαίνει. ὁ δὲ παλαιότατος, ἱκανῶς θερμός.

Οσα ψύχει. σξς.

Κ ριθαὶ κατὰ πάντας τοὺς τρόπους τῆς χρήσεως. κέγχρος. ἔλυμος. ὄλυρα. κολοκύνθη ἑφθή. πέπονες. μη-
λοπέπονες, σίκυα. κοκκύμηλα. συκόμορα. αἱ αὐστηραὶ, καὶ ὀξεῖαι σταφυλαί. αἱ αὐστηραὶ σταφίδες. μῆλα
τὰ στύφοντα. καὶ τὰ ὀξέα. καὶ τὰ ἀπαλώτερα. καὶ αἱ τοιαῦται ἄπιοι. καὶ ῥοιαὶ αἱ στύφουσαι. φοίνικες,
ψυχρὸν ἔχουσι χυμὸν, καὶ χυλὸν. θρίδαξ. ἴντυβοι μετριώτερον. ἀνδράχνη. μήκωνος σπέρμα. ὕδωρ. οἶ-
νος ὑδατώδης, οὐ σαφῶς θερμαίνει. διὸ καὶ τοῖς πυρέττουσιν ἀκινδυνώτερον δίδοται. οἶνος ὁ λευ-
κὸς, καὶ αὐστηρὸς, ἥκιστα ὡς οἶνος θερμαίνει. ὁ δὲ λευκὸς ἅμα, καὶ αὐστηρὸς, καὶ παχὺς, καὶ νέος αἰ-
σθητῶς. ψύχει δὲ καὶ τὸ ὄξος. λεπτομερὲς γὰρ ὑπάρχει. διὸ τὰ νεῦρα. πλέον τῶν ἄλλων τῶν ψυχόν-
των βλάπτει. μέσα δέ πως τῶν θερμαινόντων, καὶ ψυχόντων ἐστὶ, ἄρτοι πλυτοί. ἄμυλον. αἱ οἰνώ-
δεις τῶν σταφυλῶν.

Οσα ξηραίνει. σξζ.

Φ ακή. κράμβη. ἄλφιτα. ἄγνου σπέρμα. ὄροβοι δὶς ἑψηθέντες, καὶ ἀπογλυκανθέντες πολλάκις ὕδα-
τι. βελτίους δὲ εἰσὶν οἱ λευκοί. καὶ ὅσοι δὲ ὀπτῶντες, ἢ τηγανίζοντες ἐσθίουσι, ξηροτέραν τροφὴν δι-

δῶσι τῷ σώματι. καὶ ὅσα δὲ ψιλῶς ἔχει γάρου καὶ οἴνου, ξηρότερα τῶν οὐκ ἐχόντων ἐστί. μεγίστη δὲ ἐν τῇ σκευασίᾳ διαφορὰ γίγνεται κατὰ τὴν τῶν ἐμβαλλομένων αὐτοῖς δύναμιν, σπερμάτων τε, καὶ λαχάνων, καὶ φυτῶν. ἁπάντων μὲν τῶν ξηραινόντων. ἀλλ' ἢ πλεῖον, ἢ ἧττον.

Ὅσα ὑγραίνει. σξη.

πτισάνη. κολοκύνθη ἑφθή. πέπονες. μηλοπέπονες. σικυοί. κάρυα χλωρά. καὶ κοκκύμηλα. συκάμινα. συκόμορα. θρίδακες. ἴντυβοι. μαλάχη δὲ, καὶ βλίτα, καὶ ἀτράφαξις ὑδατωδέστατα λαχάνων εἰσί. κύαμοι χλωροὶ ὑγραίνουσι, καὶ ἐρέβινθοι. ὕδωρ θερμὸν μὲν ὑγραίνει, καὶ θερμαίνει. ψυχρὸν δὲ ψύχει, καὶ ὑγραίνει.

Ὅσα κεφαλὴν βλάπτει. σξθ.

φοίνικες πάντες. ὀξύζωμον. τῆλις. βάτινα κεφαλαλγεῖ. ὁ κιρρὸς οἶνος κεφαλαλγής. καὶ γνώμης ἅπτεται μᾶλλον τοῦ μέλανος. καὶ ὁ αὐστηρὸς, καὶ ὁ εὐώδης κεφαλαλγής. ὁ δὲ ὑδατώδης οὔτε κεφαλαλγής, οὔτε νεύρων ἅπτεται. ὁ δὲ ὀλιγοφόρος παύει τὰς κεφαλαλγίας τὰς γινομένας διὰ χυμοὺς τοὺς ἐν τῇ γαστρί. γάλα οὐκ ἐπιτήδειον κεφαλῇ, εἰ μή τις ἰσχυρὰν αὐτὴν ἔχει πάνυ. τὸ ἀπόβρεγμα τῶν σταφυλῶν ὃ καλοῦσι βύγα, κεφαλαλγεῖ. καὶ ἡ ἐν τοῖς στεμφύλοις ἀρτιθεμένη σταφυλή.

ΤΕΛΟΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΑΕΤΙΟΥ ΑΜΙΔΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΚΕΝΟΥΜΕΝΩΝ προσφερομένων καὶ περὶ ἀέρων. ἀνέμων. τόπων ὑδάτων. φοινισμῶν. σιναπισμῶν. καὶ τῶν ὁμοίων λόγος τρίτος.

20 Περὶ τρίψεως παρασκευαστικῆς.

Πρὸ τῶν γυμνασίων θερμαίνειν τὸ σῶμα χρή, τρίψει τε χρωμένους τῇ διὰ σινδόνων, καὶ τῇ δι᾽ ἐλαίου. τρίβειν τε γυμναῖς ταῖς χερσίν, ἄχρις ἂν θερμανθείη καλῶς, καὶ μαλαχθείη τὸ σῶμα. ἐπανθήσῃ τε ἔρευθος εὐανθές καὶ εἰς ὄγκον ἀρθείη τὸ τριβόμενον μόριον.

Περὶ γυμνασίων. β´.

Κίνησις σφοδρὰ τὸ γυμνάσιον ἐστί. ὅρος δὲ τῆς σφοδρότητος, ἡ τῆς ἀναπνοῆς ἐστὶν ἡ ταχυτέρα ἀλλοίωσις. τὸ δὲ γυμνάσιον, δυσπαθῆ τε παρασκευάζει τὰ ὀργανικὰ μόρια, καὶ εὔτονα πρὸς τὰς ἐνεργείας. τήν τε τῆς τροφῆς ὁλκὴν ἰσχυροτέραν, καὶ τὴν πέψιν βελτίονα, διὰ τὴν ἐγγινομένην τοῖς σώμασι θερμότητα. ἐκκαθαίρει δὲ καὶ τοὺς αἰσθητικοὺς πόρους, καὶ τοὺς ἀδήλους
30 διὰ τὴν τοῦ πνεύματος ἰσχυρὰν κίνησιν. ἐστὶ οὖν τῇ ἀναδόσει συνεργεῖν χρή, μήτε πλῆθος ὠμῶν χυμῶν, καὶ ἀπέπτων σιτίων, μήτε χυμὸν κατὰ τὴν κοιλίαν, ἢ τὰ ἄλλα τὰ περιέχεσθαι. κίνδυνος γὰρ αὐτὰ ἀχθῆναι πρὸς ἅπαντα τὰ τοῦ ζώου μόρια, πρὶν χρηστὰ γενέσθαι πεφθέντα. δῆλον οὖν ὡς καὶ πρὸ τῶν σιτίων τὰ γυμνάσια χρὴ παραλαμβάνειν. γνώρισμα δὲ τῆς εὐκαιρίας, τῶν οὔρων ἡ εὔχροια. τὸ μὲν γὰρ ὑδατῶδες οὖρον, ἄπεπτον εἶναι σημαίνει τὸν ἐκ τῆς γαστρὸς ἀναδοθέντα χυμόν. τὸ δὲ πυρρόν, καὶ χολῶδες, ἐκ πολλοῦ κατειργάσθαι. τὸ δὲ μετρίως ὠχρόν, ἄρτι πέψεως γεγενημένης σημεῖόν ἐστι. τηνικαῦτα γοῦν ἄγειν ἐστὶ τὰ γυμνάσια, προαποτεθέντος τοῦ τε ἐν τῇ κύστει, καὶ τῇ γαστρὶ περιττώματος.

Περὶ τῶν ἰδίων γυμνασίων. γ´.

Τὸ μὲν οὖν κοινὸν ἁπάντων τῶν γυμνασίων ἐστί, θερμότητος αὔξησις ἐγγινομένη τοῖς σώμασι. τὰ δὲ
40 διὰ τῶν καθ᾽ ἕκαστα. τὸ μὲν εὔτονον, γυμνάσιόν ἐστι, τὸ βιαίως εἰς εὐτονίαν παρασκευάζον τούς τε μῦς καὶ τὰ νεῦρα. ταῦτα δὲ ἐστί, τὸ σκάπτειν, καὶ φορτίον ἀράμενον μένειν, ἢ κατὰ χώραν μένειν, ἢ προβαίνειν μικρόν. καὶ δὴ περιπατεῖν. τούτου τοῦ γένους ἐστὶ καὶ τὸ ἀναρριχᾶσθαι διὰ σχοινίου. καὶ πλεῖστα ἄλλα ὁμοιότροπα. τὰ δὲ τάχιστα γυμνάσια χωρὶς εὐτονίας, καὶ βίας, δρόμοι τέ εἰσι, καὶ ἀκροχειρισμοί, καὶ τὸ διὰ σμικρᾶς σφαίρας γυμνάσιον. ὅσα δὲ εὔτονα τῶν γυμνασίων ἐστί, τούτοις ὡς σφοδροῖς αὖτις χρῷτο, κινήσεις ταχείας προστιθείς. ἔτι τῶν γυμνασίων, τὰ μὲν ὀσφὺν μᾶλλον, ἢ χεῖρας ἢ σκέλη διαπονεῖ. τὰ δέ, τὴν ῥάχιν, ἢ τὸν θώρακα. ἢ τὸν πνεύμονα μόνον. χρὴ δὲ γυμνάζεσθαι μέχρις ἂν εἰς ὄγκον αἴρηται τὸ σῶμα, καὶ εὐανθὲς ὑπάρχῃ. καὶ αἱ κινήσεις ἑτοίμως θ᾽ ὁμαλῶς, καὶ εὔτονοι γίγνωνται. ἐν τούτῳ δὲ καὶ ἱδρῶτα θεάσῃ θερμὰ ἀτμῷ συμμιγῆ. παυέσθω δὲ τηνικαῦτα πρότερον, ἐπειδὰν τι τῶν εἰρημένων ἀλλοιωθῇ. δὴ εἰ φανείη συστελλόμενος ὁ τοῦ σώματος ὄγκος, αὐτίκα παύειν. ὡσαύτως
50 καὶ εἰ τὸ τῆς χροιᾶς εὐανθὲς μαραίνοιτο, παύεσθαι. καὶ μὲν δὴ καὶ τὸ τῶν κινήσεων ὀξύ, ἐπειδὰν ἐνδιδόναι που φαίνοιτο, καταπαύειν αὐτίκα. καὶ εἰ περὶ τὸν ἱδρῶτα φαίνοιτο τις, ἢ κατὰ πλῆθος, ἢ κατὰ ποιότητα μεταβολή. ἐὰν γὰρ ἐλάττων τε, ἢ ψυχρότερα γίγνηται καταπαύειν δεῖ καταχέοντα τὸ ἔλαιον ἀποθεραπεύειν τε τοὐντεῦθεν. εἰθ᾽ ἑξῆς τῇ ἀποθεραπευτικῇ τρίψει χρῆσθαι. ὡς εἰώθασιν οἱ παιδοτρίβαι ποιεῖν.

Περὶ τῶν ἰδίων τρίψεων. δ'.

Τ ῶν τρίψεων ἡ μὲν σκληρὰ, δεσμεῖ τὰ σώματα· ἡ δὲ μαλακὴ, λύει· ὥστε ὅσα ἐκλύεται πέρα τοῦ μετρίου σώματα, σκληρῶς ἀνατριπτέον· ὅσα δὲ ἔσφιγκται, μαλακῶς· εἰ δέ τις συμμέτρως ἔχει, δῆλον ὡς οὔτε μαλακῶς, οὔτε σκληρῶς· ἀλλ' ὅσον οἷόν τε τὰς ὑπερβολὰς ἑκατέρας φυλαττομένους· ἡ δὲ πολλὴ τρῖψις, τὴν ἰσχνότητα παρέχεται· ἡ δὲ μέση, τὴν συμμετρίαν.

Περὶ ἀναφωνήσεως. ε'.

Γ υμνάσιόν ἐστι θώρακος, καὶ τῶν φωνητικῶν ὀργάνων ἡ ἀναφώνησις, καὶ πρός γε τούτῳ, τῆς φυσικῆς θερμασίας· καθαίρουσα, καὶ λεπτύνουσα, καὶ τονοῦσα, τά τε τοῦ σώματος μόρια στερεὰ, καὶ εὔτονα, καὶ δυσπαθῆ κατασκευάζουσα. χρῶ δὲ ἀναφωνήσει, ἐπὶ ἀσθματικῶν ὀρθοπνοϊκῶν, φθισικῶν,

10 καὶ ἀλγημάτων χρονίων, περὶ τὸ στέρνον γιγνομένων, ἢ τὸ μετάφρενον. καὶ ἐπὶ ἀποστημάτων ἐν θώρακι μετὰ τὴν ῥῆξιν. καὶ ἐπὶ βραγχώδους φωνῆς, τῆς διὰ πλείστην ὑγρότητα γιγνομένης. καὶ ἐπὶ τεταρταϊζόντων πυρετῶν ἁρμοδιώτατα ἐκμοχλεύουσα τὸν πεπηγότα χυμόν. ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ὑγρότητα τοῦ στομάχου, ἣν ἰδίως αὐτὸς ὁ τεταρταῖος πυρετὸς ἐπιφέρει. ἁρμόζει δὲ καὶ στομαχικοῖς. μάλιστα δὲ τοῖς συνεχῶς ἐμοῦσι. καὶ ὀξυρεγμιώδεσι. τοῖς δὲ περὶ κεφαλὴν πάθεσιν, ἀνάρμοστος. δεῖ δὲ τὸν μέλλοντα ἀναφωνήσειν, κοιλίας ἀποπειρᾶσθαι, τρίψαμενον ἡσυχῆ τὰ κάτω μέρη, καὶ τὸ πρόσωπον νιψάμενον, περιπατήσαντα ἠρέμα, προλαλήσαντα μετρίως, διαστήσαντα ἐκ τῶν ὕπνων, καὶ περιπατήσαντα, οὕτως ἐπὶ ταῖς ἀναφωνήσεσι παραγίνεσθαι. ἐν δὲ ταῖς ἀναφωνήσεσιν, ἡ εὐμέλεια, καὶ ἡ εὐφωνία, καὶ χρηστοφωνία, οὐδὲν ἂν συμβάλλοιτο πρὸς ὑγείαν. ὁ δὲ τῶν βαρυτέρων φθόγγων ἦχος χρήσιμος· ὥστε τοῦτον ἀσκητέον. οὕτω γὰρ πλεῖστος ἀὴρ κατὰ τὴν ἀνα-

20 πνοὴν ἑλκόμενος διαστέλλει τὸν θώρακα, καὶ τὴν κοιλίαν, καὶ τὸ καθ' ὅλον τὸ σῶμα πόρους ἀνευρύνει, καὶ διίστησι. διόπερ ἐν ταῖς ἀναφωνήσεσιν, ἢ συντόνοις ἀναγνώσεσι τῶν πλεοναζόντων ὑγρῶν ποιοῦσα τὰς ἐκκρίσεις. τοῖς μὲν συντονωτέρως ἀναγινώσκουσι μᾶλλον, καὶ δι' ἱδρώτων. τοῖς δὲ ἐπιεικέστερον ἐντεινομένοις, διὰ τῆς ἀδήλου διαπνοῆς. καθ' ὅλον γὰρ τὸν ὄγκον τοῦ σώματος ἡ τάσις γίγνεται ἐν τοῖς ἀναγνώσμασι, καὶ ταῖς ἀναφωνήσεσι. συμβαίνει δὲ διὰ τὸν ἐκ τῆς κινήσεως γιγνόμενον λεπτυσμὸν, τῶν μὲν πτυσμάτων ἀναφραττομένων, καὶ μύξης, καὶ φλέγματος ἔκκρισιν γίνεσθαι. τοῖς γε μὴν θερμασίας δεομένοις διὰ ψυχρότητα, τίς ἂν εἴη προσφορωτέρα βοήθεια τῆς κατὰ τὴν ἀναπνοὴν ἐνεργείας; δεῖ τοίνυν ἀναγινώσκειν πολλάκις ἐνδύτας τὸ σῶμα ἅπαν, καὶ κεχυμένης τῆς σαρκὸς εἰς ἀραίωσιν τοῦ σώματος, διϊστῶντας ἐπίτηδες τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν, καὶ τὰς ἄλλας διεξόδους τοῦ πνεύματος. καὶ τὰς βαρυτάτας φθέγγεσθαι φωνὰς εὐμελῶς. χρηστέον δὲ ταῖς διὰ

30 φωνῆς ἐνεργείαις. οὔτε εἰκῆ, οὔτε ἀπερισκέπτως. ἀλλὰ μήτε φαύλων, καὶ διεφθαρμένων ὑγρῶν μεστοὺς ὄντας, μήτε ἐπὶ μεγάλαις, καὶ φανεραῖς ἀπεψίαις πρὸς τὸ διὰ τῆς φωνῆς γυμνάσιον ἀφικνεῖσθαι. ὅπως ἂν μὴ πλείων ἀνάδοσις διεφθαρμένων χυμῶν, ἢ ἀτμῶν, εἰς τὸ σῶμα γένηται.

Περὶ αἰώρας. ς'.

Τ ὰ μὲν ἄλλα γυμνάσια ἐπὶ τῇ τοῦ σώματος κεῖται κινήσει. ἡ δὲ αἰώρα, συμμιγής ἐστι, ἔκ τε κινήσεως, καὶ στάσεως. τῶν μὲν πλείστων τοῦ σώματος μορίων ἀτρεμεῖν δοκούντων. παντὸς δὲ ὑπὸ τῆς φορᾶς κινουμένου. ἐντεῦθεν ὠφελιμώτατόν τε, καὶ προσηνέστατον γυμνάσιον αἰώρα, οὔτε κόπον ἐμποιοῦσα τοῖς σώμασι, κινοῦσα τε αὐτὰ σχεδὸν παραπλησίως τοῖς μεγάλοις γυμνασίοις. δύναται δὲ πᾶσα αἰώρα, ῥιπίζειν τε καὶ ἐπεγείρειν τὸ ἔμφυτον θερμὸν. σκορπίζειν τε πλῆθος ὕλης. καὶ τονοῦν τὴν ἕξιν. ἐπεγείρειν τὰ νεναρκηκότα τῶν ἐνεργημάτων. διαφοραὶ δὲ αἰώρας, πλεῖσται μὲν. ἰδιαίτα-

40 ται δὲ αὗται. ἡ μὲν ἐπὶ κλίνης, ἢ κρεμαμένης, ἢ ὑπόβαθρας ἐχούσης κατὰ τοὺς γωνιαίους πόδας. ἡ δὲ ἐν φορείῳ. δίπλη δὲ καὶ ἥδε. ἤτοι καθεζομένων τῶν αἰωρουμένων, ἢ κατακειμένων. ἡ ἐπὶ ζεύγους. ἡ ἐν πλοίῳ. θετέον ἐν αἰώρας μέρει καὶ τὴν ἱππασίαν. τῇ μὲν οὖν ἐπὶ κλίνης αἰώρᾳ χρηστέον ἐπὶ πυρεσσόντων, ἢ χρονίαν νόσον νοσούντων, ἐν ᾗ συντακέντα τὰ σώματα, οὐ μάλα ὀρθοῦσθαι δύναται. ἐπί τε τῶν ἐκ πυρεκτικῆς κακοπαθείας, ἄρτι ἀρχομένων ἀναλαμβάνειν. καὶ ἐπὶ τῶν ἐλλεβοριζομένων. χρηστέον δὲ αὐτῇ καὶ ἐπὶ τῶν νεφριτικῶν. ἠρέμα γὰρ καταπραΰνει τὴν ταραχὴν τοῦ πνεύματος, καὶ εἰς ὕπνον προσκαλεῖται. χρηστέον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ληθαργικῶν, καὶ ἐπὶ ἀνορέκτων. ἐν φορείῳ δὲ κατακειμένους αἰωροῦμεν ληθαργικῷ πυρετῷ συνεχομένους, καὶ ἀμφιταιικῷ, καὶ ἀμφημερινῷ. ὑδεριικούς. ἀποπληκτικούς. παρετικούς. νεφριτικούς. ποδαγρικούς. καθεζομένους δὲ ἐν φορείῳ αἰωροῦμεν, τοὺς ἐν ἀνέσει ἐπιεικεῖ τοῦ πυρετοῦ γενομένους. ἡ δὲ ἐπὶ ζεύγους αἰώρα μοχλευ-

50 τικόν τι ἔχει, καὶ κινητικὸν τῶν χρονίων νοσημάτων. ἔστι δὲ καὶ ταύτης ἡ μὲν, σφοδροτέρα. ἡ δὲ ἠπιωτέρα. τῇ μὲν οὖν ἠπιωτέρᾳ, χρηστέον ἐπὶ τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν διαθέσεων. καὶ ἐπὶ τῶν τὰ ἔντερα ἑλκουμένων [illegible]. τῇ δὲ σφοδροτέρᾳ, ἐπὶ τῶν κατὰ θώρακα, καὶ στόμαχον παθῶν. ἐπί τε οἰδημάτων, καὶ ὑδρωπικῶν, καὶ ἀποπληκτικῶν. τοὺς δὲ σκοτωματικοὺς, καὶ ἡμικρανικοὺς ἀπεστραμμένους, εἰς τοὐπίσω τῆς ὁδοιπορείας, δεῖ καθίζειν ἐπὶ τῷ ζεύγει. καὶ ἠρέμα κινεῖν. πολλοὺς μὲν γὰρ ἴσμεν

θεραπευθέντας τούτῳ τῷ τρόπῳ, μηδενὸς τῶν ἄλλων βοηθημάτων προσδεηθέντας. δεῖ δὲ ὑπτιω-
τέραν ἐπ' αὐτῶν εἶναι τὴν καθέδραν. ἡ δὲ διὰ πλοίου αἰώρα, ἡ μὲν παρὰ γῆν γιγνομένη, καὶ ἐν
ἀκύμονι θαλάσσῃ, ἁρμόζει ὑδρωπικοῖς, ἐλεφαντιῶσιν, ἀποπληκτικοῖς, παρωδηκόσιν. στόμαχον δὲ
κατ' ἀρχὰς μὲν, ἀνατρέπει. μικρὸν δὲ ὕστερον, ἐν ἔθει γίγνεται. ἡ δὲ διαπόντιος αἰώρα σφοδροτάτη
ἐστὶ, καὶ μεταβολάς τε πλείστας, καὶ μεγίστας ἐργάζεται, τῆς ψυχῆς συμμιγοῦς οὔσης ἔκ τε ῥαθυμίας,
καὶ φόβου, καὶ κινδύνου. ποτὲ μὲν χαιρόντων, ποτὲ δὲ ἀγωνιζόντων τῶν πλεόντων. πάντα δὲ ταῦ-
τα συντιθέμενα, ἱκανά ἐστι πᾶσαν χρονίαν νόσον ἐκμοχλεῦσαί τε καὶ ἐξαγαγεῖν τοῦ σώματος. καὶ
μέντοι καὶ τὸ συμμιγὲς ἔκ τε ἀκινησίας, ἔκ τε τῆς κινήσεως τοῦ σώματος, εὐφορίας ἐστὶ, εἴπερ ἄλ-
λο τι, ποιητικόν.

Περὶ ἱππασίας. ζ'.

10 Ὀλίγη χρῆσις ἐπὶ τῆς ἱππασίας ἐστὶ τῶν νοσούντων. οὐ πολλὴν γὰρ ὠφέλειαν τὸ ἔργον παρέχε-
ται. εἰ μὴ γὰρ ἠρέμα ἐλαύνοιτο ὁ ἵππος, οὐδὲν ἄλλο ἐργάζεται, πλὴν κόπον, καὶ μάλιστα βουβώνων
κατὰ τὴν ἔκπτυξιν τῶν σκελῶν τε, καὶ τὴν ἀποκρέμασιν. εἰ δὲ ἀποδιώκοιτο ὁ ἵππος, κλονεῖ ἅπαν
τὸ σῶμα ἐπιπόνως. ὅμως δὲ καὶ οὗτος ὁ τρόπος ἔχει τι χρήσιμον ἐπὶ τῶν ἰσχνόντων. τονοῖ γὰρ ὑπὲρ
πάντα τὰ ἄλλα γυμνάσια, καὶ πνεῦμα καὶ σῶμα, μάλιστα δὲ στόμαχον. καθαίρει δὲ καὶ αἰσθητήρια. καὶ
ὀξύτερα ἐργάζεται. θώρακι δὲ κάκιστον τὸ γυμνάσιον τοῦτο. ἐπὶ πάσης δὲ αἰώρας, καὶ παντὸς γυ-
μνασίου, χρὴ μάλιστα φροντίδα τίθεσθαι, ἐν ὑπεινῷ χωρίῳ ἐπιτελεῖσθαι, καὶ ἀέρι καθαρῷ. καὶ οὐ
μόνον τὰ ἄλλα γυμνάσια, ἀλλὰ καὶ τὸ διὰ πλοίου.

Περὶ ἀφροδισίων, ἐκ τῶν Ῥούφου. η'.

Φυσικὸν μὲν ἔργον ἡ συνουσία ἐστί. οὐδὲν δὲ τῶν φυσικῶν βλαβερόν. παρὰ δὲ τὴν ἀμετρίαν τε, καὶ συνε-
20 χῆ χρῆσιν, καὶ κατὰ καιρὸν τὸν οὐ προσήκοντα παραλαμβανομένη, βλαβερὰ γίνεται. πολλῷ δὲ
μᾶλλον βλαβερὰ ἡ συνεχὴς χρῆσις γίνεται, οἷς τὸ νευρῶδες ἀσθενὲς ἔχουσιν, ἢ θώρακα, ἢ νε-
φρούς, ἢ ὀσφύν, ἢ ἰσχία, ἢ πόδας. ἔστω δέ σοι τεκμήρια καὶ τάδε. σύμπασα γὰρ ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀνθρώπου,
ἀσθενεστέρα γίγνεται ἐν τῇ χρήσει. ἡ δὲ ἰσχύς ἐστι, τὸ ἐν ἡμῖν ἔμφυτον θερμόν. ὅθεν αἱ τρέψεις οὐκ
ἀγαθαὶ τῷ μισγομένῳ. καὶ ἔξωχροι γίνονται. καὶ οὔτε ἀκριβῶς ὁρῶσιν, οὔτε ἀκούουσιν ὡς χρή.
οὔτε ἄλλην τινὰ αἴσθησιν ἐρρωμένην κέκτηνται. καὶ μὲν δὴ καὶ ἐπιλήσμονες οἱ τοιοῦτοι, καὶ τρο-
μώδεις εἰσί. καὶ τὰ ἄρθρα ὀδυνηροί, μάλιστα τῶν ἰσχίων, καὶ οἱ μὲν, νεφριτικοὶ γίγνονται. οἱ δὲ, καὶ
κατὰ κύστιν νόσημα ἔχουσι. τοῖς δὲ καὶ στόματα ἀφθώδη γίγνεται. καὶ ὀδόντων πόνοι. καὶ γαργαρεώ-
νων φλεγμοναί. πολλοὶ δὲ ἄνδρες ἐπὶ τοῖς πολλοῖς ἀφροδισίοις, καὶ αἷμα ἀνέπτυσαν. τοῦτο μέν τι,
τῇ βιαίᾳ κατοχῇ τε καὶ ἐντάσει τοῦ πνεύματος. τὸ δέ τι τῇ κοινωνίᾳ τῶν ἀπὸ θώρακος ἐπὶ τοὺς ὄρ-
χεις φερομένων φλεβῶν, καὶ ἀρτηριῶν. γυνὴ δὲ ἥκιστα ἐπὶ ταῖς μίξεσι πτύει αἷμα, τῇ τε ἄλλῃ τοῦ
30 σώματος ὑγρότητι, καὶ τῷ ἧσσον πονεῖσθαι ἐν τῇ μίξει. καὶ διὰ τὰς εἰωθυίας κατὰ μῆνα καθάρσεις. ὥστε
κἂν τύχῃ γυναικὸς πτύσαι αἷμα, μέγα ἴαμα ταῖς καθάρσεσιν αὐτῇ γίγνεται. διὰ ταῦτα μὲν δὴ τὰ
εἰρημένα παρακελεύονται τῶν ἰατρῶν οἱ ἀγαθοί, ἤν τε πάρεστί τι τῶν εἰρημένων νοσημάτων, ἤν τε
προσδόκιμον ᾖ διὰ τὴν φυσικὴν ἀσθένειαν τοῦ ἀνθρώπου, ἀπέχεσθαι τῶν ἀφροδισίων. ἄχρι μὲν δὴ τού-
των τὰς βλάβας, καὶ τὰς συμπαθείας, ἐφ' ὅσον δυνατὸν ἦν ἡμῖν εἰπεῖν, διὰ βραχέων εἰρήκαμεν.
ῥητέον δὲ νῦν καὶ τὰς ὠφελείας. οὐ γὰρ πάντῃ ἀνωφελῆ, καὶ πᾶσι κακὰ τὰ ἀφροδίσια ἐστί. ἐὰν καὶ
τὸν καιρὸν τῆς χρήσεως, καὶ τὸ μέτρον, καὶ τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τοῦ χρωμένου σκοπεῖν ἐθέλοις.
ὠφέλειαι δὲ αἱ ἐκ τῶν ἀφροδισίων εἰσὶν αἵδε. πλησμονήν τε κενῶσαι. καὶ ἐλαφρὸν ποιεῖν τὸ ὅλον
σῶμα. καὶ εἰς αὔξησιν προτρέψαι. καὶ ἀνδρωδέστερον ἀποφῆναι. τῇ δὲ σκληρᾷ ἕξει ἐκ διαλειμμάτων
πλειόνων, ἡ χρῆσις ὠφέλιμος. μαλάσσει γὰρ τὰ ὄργανα, καὶ ἀνευρύνει τοὺς πόρους. καί τι τοῦ φλέ-
40 γματος ἐκκαθαίρει. καὶ συνεστηκότα δὲ τὸν λογισμὸν διαλύει. καὶ ὀργὰς μεγίστας ἐπανίησι. διὸ καὶ τῷ
μελαγχολικῷ κατηφεῖ, καὶ μισανθρώπῳ ὄντι, ὥστι μέγιστον ἴαμα ἐπιτηδειότατον μίσγεσθαι. καὶ
καθίστησι δὲ εἰς τὸ σωφρονέστερον, καὶ τοὺς κατ' ἄλλον τρόπον ἐκμανέντας. καὶ τινας ἐπιλήπτους ἔπαυ-
σε, καὶ βαρυνομένους τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀλγοῦντας, τῇ μεταβολῇ τοῦ ἡβάσκειν. Ἱπποκράτης δὲ ἐν
λόγῳ, τοῖς ἀπὸ φλέγματος νοσήμασιν, εἶναι κράτιστα τὰ ἀφροδίσια ἔφη. πολλοὶ δὲ καὶ ἐκ νόσων ἄτρο-
φοι ἀνεκομίσθησαν ἐπὶ τῇ χρήσει αὐτῶν. οἱ δὲ, εὐπνούστεροι ἀντὶ δυσπνουστέρων ἐγένοντο. καὶ εὐσιτό-
τεροι ἀντὶ ἀποσίτων. οἱ δὲ καὶ ὀνειρωγμῶν συνεχῶν ἀπηλλάγησαν. φύσεις δὲ πρὸς ἀφροδίσια ἐπι-
τήδειοι, αἱ θερμότεραι, καὶ ὑγρότεραι, καὶ πλέον τῶν ἄλλων εἰς τὴν χρῆσιν εὔφοροι. ἥκιστα δὲ αἱ ξη-
ραί, καὶ ψυχραί. καὶ ἡ μὲν τῶν ἀκμαζόντων, εὔθετος. ἡ δὲ τῶν γερόντων, οὐδαμῶς. ὥρα δὲ τὸ μὲν ἔαρ,
ἐπιτήδειον. ἄθετον δὲ, τὸ φθινόπωρον, καὶ τὸ θέρος. ἀλλ' οὐδὲ ὁ χειμὼν ἐπιτήδειος τῷ ψύχειν. καὶ δὴ
50 καὶ δίαιτα θερμοτέρα, καὶ ὑγροτέρα, εἰς λαγνείαν εὔφορος. δύσφορος δὲ, ἡ ξηραίνουσα καὶ ψύχουσα.
αἱ δὲ ὑγραὶ δίαιται πρὸς μίξεις τῷ ἀδυνάτῳ μίσγεσθαι ἐπιτήδειοι. χρὴ τοίνυν τὴν μὲν δίαιταν ὑγρὰν,
καὶ θερμὴν ὑπάρχειν. εἴη δ' ἂν πόνων μὲν μετριότης, καὶ σίτου εὐωχία. οἶνος μὲν οὖν ἔστω κιρρὸς τῇ
χροιᾷ, λεπτὸς δὲ τῇ συστάσει. ἄρτοι καθαροὶ ἰπνῖται πρόσφατοι. κρέα ἐρίφων, καὶ ἀρνῶν, καὶ χοίρων

πιόνων.

πτηνῶν· ἀλεκτορίδες· ἀτταγῆνες· πέρδικες· χῆνες· νῆτται. ἰχθύων δὲ οἱ πολύποδες· καὶ ὅσα μαλακό-
σαρκα λέγεται. λαχάνων δὲ ὅρμινον· ἐρύσιμον· εὔζωμον· γογγυλὶς δίσεφθος, καὶ πανδρὰ γινομέ-
νη· ταῦτα γὰρ ὡς φαρμακώδη δίδοται. ὀσπρίων δὲ, κύαμοι· ἐρέβινθοι· ὦχροι· φάσηλοι· πισοί· λο-
βοί· πνεύματός τε ἐμπιπλῶντες, καὶ ἀφθονίαν τροφῆς παρασκευάζοντες. μεγάλως δὲ ἐπαινῶ καὶ
τὴν καλλίστην σταφυλὴν εἰς τὴν νῦν δίαιταν. ὑγραίνει γὰρ, καὶ αἵματος, καὶ πνεύματος ἐμπιπλῆσι
τὸ σῶμα. τὸν δὲ μέλλοντα ἀφροδισίοις χρῆσθαι πλησμονὰς προσφάτους φυλάττεσθαι χρὴ, καὶ
ἀπεψίας, καὶ μέθας, καὶ ἐνδείας. κακὸν γὰρ ἐπὶ περιττώμασι μίσγεσθαι, καὶ ἀπὸ γυμνασίων,
καὶ λουτρῶν. καὶ κόπους δὲ φυλακτέον, καὶ ἐμέτους γεγενημένους, καὶ διαῤῥοίας γαστρὸς προσ-
φάτους. τὰς γὰρ χρονίους ἔστιν ὅτε ξηραίνει τὰ ἀφροδίσια. κάλλιστον δὲ τὸ μισγόμενον ἐπὶ σιτίοις μίσ-
10 γεσθαι, μὴ ἐμπλησθέντα. καὶ γὰρ πρὸς ἰσχὺν συμφέρει. καὶ αἱ γινόμεναι ψύξεις, ἧσσον γίγνονται.
καὶ εἰ μὲν ἐπὶ τῷ ἀρίστῳ τις προθυμηθείη, ἀναπαύσασθαι χρὴ μέχρι καταστῇ τὸ σιτίον. εἰ δὲ ἐπὶ τῷ δεί-
πνῳ, ὕπνου ἀνάγκη πρὸς ὀλίγον. καὶ τὰς σφοδρὰς δὲ ἐπιθυμίας οὐκ ἐπαινῶ. ἀλλὰ κελεύω πλέ-
ον ἀντέχειν. καὶ μᾶλλον οἷς νόσημα ἐστὶ ῥᾷον ἐκ τῆς χρήσεως βλαπτόμενον.

Περὶ ἀμμοχωσίας, καὶ τῶν ἄλλων πυριῶν, ἐκ τῶν Ἀντύλλου, θ΄.

Ἡλίῳ παρέχουσιν ἑαυτούς. οἱ μὲν ἀνάλειπτοι. οἱ δὲ, ἠλειμμένοι. καὶ οἱ μὲν καθήμενοι, ἢ κατακείμενοι. οἱ
δὲ ἑστῶτες, καὶ περιπατοῦντες, ἢ τρέχοντες. καὶ τῶν κατακειμένων, οἱ μὲν, ἐπὶ στρωμνῆς. οἱ δὲ, ἐπὶ δέρ-
ματος. οἱ δὲ, ἐπὶ ψάμμου, ἢ ἁλῶν. ἡ μὲν οὖν χωρὶς ἀλείμματος ἐπίκαυσις, σύμμετρός τε παραλαμ-
βανομένη. τὴν μὲν ἄδηλον διαπνοὴν, ἐπιτείνει, καὶ ἱδρῶτας ἐξάγει. κοιλίαν δὲ, ἵστησι. καὶ σαρκὸς
μὲν ἐστὶ συντηρητική. πιμελῆς δὲ καθαιρετική. καὶ οἰδημάτων, τῶν τε ἄλλων, καὶ μάλιστα τῶν ὑδερω-
20 πικῶν κατασταλτική. πνεῦμα δὲ δασύτερον, καὶ παχύτερον ἐργάζεται. καὶ διὰ τοῦτο ἄσθματος,
καὶ ὀρθοπνοίας παροξυντική. κεφαλῇ δὲ χρονίως ἐψυγμένῃ, ὠφέλιμος. δυσπαθῆ γὰρ, καὶ στερ-
ρὰν αὐτὴν ἀπεργάζεται. δεῖ μέντοι προκενοῦν τὴν κοιλίαν ἐπὶ τούτων. μὴ προγενομένης γὰρ κάτω
κενώσεως, πολέμιος ἡ ἡλίωσις τῇ κεφαλῇ. ἡ δὲ μετὰ λίπους ἡλίωσις, τὰ μὲν ἄλλα ταὐτὰ δύνα-
ται. ξηραίνει δὲ τὸ σῶμα μᾶλλον, ὥσπερ ἐποπτώμενον τῷ λίπει, διὸ καὶ μᾶλλον μελαίνει τὴν ἐπι-
φάνειαν. διὰ δὲ τῆς ἀδήλου διαπνοῆς ἧσσον διαφορεῖ καὶ αὕτη, καὶ τῷ ἐλαίῳ παραπλησίως πυκνοῦ-
σα τὴν σάρκα. οἱ δὲ καθήμενοι ἢ ἑστηκότες, σφοδρότερον ἐπικαίονται τῶν περιπατούντων,
καὶ μᾶλλον τῶν τρεχόντων. κατακείμενοι δὲ ἐπὶ στρωμνῶν, οὐ μεγάλως ὀνίνανται. ἀλλὰ καὶ μᾶλ-
λον πληροῦνται τὴν κεφαλήν. ἐπὶ δέρματος δὲ πυριώμενοι, μεγάλως ὠφελοῦνται. οἵ τε ὑδερω-
πικοὶ, καὶ ἰσχιαδικοί. νεφριτικοί. πάρετοι. ἐλεφαντιώδεις. παρῳδηκότες κατὰ τὰς ἀναλήψεις,
30 κοιλιακοί τε, καὶ περὶ κύστιν χρόνιον ἔχουσι νόσημα. ἀπόπληκτοί τε καὶ ὑστερικῶς πνιγόμε-
ναι. καὶ ἔτι μᾶλλον αἱ ὑπὸ λευκοῦ ῥοῦ ἐνοχλούμεναι. δεῖ δὲ εὐμεγέθες εἶναι τὸ δέρμα. καὶ ἐλαίῳ ἠλεῖ-
φθαι αὐτό. καὶ ἐστρῶσθαι ἐπὶ ψάμμου λεπτῆς σεσησμένης. καὶ προθερμανθέντι τῷ δέρματι κατα-
κλίνειν τὸν πάσχοντα, ἐσκεπασμένον τὴν κεφαλὴν ὠμολίνῳ. μείναντα δὲ ἐφ᾽ ἑνὶ σχήματι ἐπὶ πο-
λὺ, ἐπειδὰν ἱκανῶς ἐκπυρωθῇ τὸ σῶμα, στρέφεσθαι κελεύειν κυλιόμενον. καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ ἄλλο
πλευρὸν ἐκταθέντα ἡσυχάζειν. καὶ τοῦτο ποιεῖν πλεονάκις. ὁ αὐτὸς δὲ τρόπος καὶ ἐπὶ ψάμμου πα-
ραλαμβανέσθω, ἀλλασσομένου συνεχῶς τοῦ τόπου. δεῖ δὲ ὑπηρέτην παρεῖναι, καὶ θερμοτάτην ψάμ-
μον ἀναλέγοντα ἐπιβάλλειν τῷ σώματι τοῦ κεχωσμένου. εἰ μὲν οὖν θάλασσα παρείη χρηστέον τῇ ψάμ-
μῳ αὐτῆς. καὶ γὰρ προσηνεστέρα, καὶ ξηραντικωτέρα ἥδε τῆς ψάμμου πυρία, τῆς διὰ τοῦ δέρματός ἐστιν. εἰ
δὲ ποτάμιος ἡ ψάμμος εἴη, μᾶλλον τῷ δέρματι χρηστέον. καὶ γὰρ ἡ ποτάμιος ψάμμος, καὶ οἱ ἀέρες ὑγρό-
40 τεροί εἰσιν ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων. ἀφθονίας δὲ οὔσης ἁλῶν, πολὺ βέλτιόν ἐστι λεπτῶν ἁλῶν ὑπο-
κειμένων κατακλίνειν. δεῖ δὲ τὸ βάθος οὐκ ἔλαττον εἶναι τριῶν παλαιστῶν. ἂν γὰρ μὴ ὦσι βαθεῖς, εὐ-
διάπνευστος ἡ ἀπ᾽ αὐτῶν θερμασία γίγνεται, ἅτε δὴ ἀνάδοσιν ἐκ βάθους οὐκ ἔχουσα.

Περὶ φλεβοτομίας, ἐκ τῶν Γαληνοῦ, ι΄.

Ὑπὸ μὲν τῶν ὁμοιομερῶν τοῦ σώματος, ἐλέχθησαν διὰ τῶν ἄλλων πραγματειῶν, αἱ πρῶται τῶν
ἐνεργειῶν ἐπιτελούμεναι. διὰ δὲ τῶν ὀργανικῶν, αἱ δεύτεραι. σκεπτέον τοίνυν τὰ κατὰ τὸ σῶμα πε-
ριεχόμενα τῶν ὑγρῶν ἥντινα ὠφέλειαν, ἢ βλάβην ἐργάζηται τοῖς μορίοις αὐτοῦ, δι᾽ ὧν τὰς ἐνερ-
γείας ποιεῖται. τὸ δὲ ἀθροιζόμενον πλῆθος διττῶς λέγεται. ἢ γὰρ πρὸς δύναμιν λέγεται τὸ πολὺ,
ἢ πρὸς τὴν εὐρυχωρίαν τῶν περιεχόντων τοὺς χυμοὺς ἀγγείων. καθάπερ γὰρ ὁ τὸ φορτίον βαστάζων
οὐκ εὐθὺς ἅμα τῷ βαρύνεσθαί τε, καὶ κάμνειν, ἤδη καταπέπτωκε, καὶ νενίκηται πρὸς αὐτοῦ. κατὰ
50 τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅταν ἡ δύναμις ὑπὸ πλήθους βαρύνηται, δυνατόν ἐστιν ἀντέχειν αὐτὴν ἐπὶ πο-
λύ. καὶ μηδέπω νοσεῖν τὸν ἄνθρωπον. ἐπὶ πλέον δὲ ἀμεληθέντι καταπίπτει ἡ δύναμις. τούτους μὲν
οὖν μεγάλως ὀνίνησιν ἡ φλεβοτομία, πρὶν νικηθῆναι τὴν δύναμιν. καὶ μὴ ὑποκειμένου δὲ ἐν τῷ σώ-
ματι πλήθους αἵματος, ὠφέλιμος ἡ φλεβοτομία γίγνεται, ἀρχομένης φλεγμονῆς διὰ πληγήν τι-
να προηγησαμένην, ἢ διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ μορίου, χυμῶν ἀθρόως ἐκ τοῦ σώματος εἰς αὐτὸ συναχθέν-

τῶν. ἐνίοτε γὰρ ἀθρόως ἐπί τι μόριον παραγινόμενον τὸ αἷμα ἤτοι ἐνάρκωσεν, ὡς διαφθεῖραι τὴν
ἐνέργειαν αὐτοῦ, ἢ βλάβην ἀξιόλογον ἤνεγκεν. ὡς ἐπὶ τῆς ἀποπληξίας ὁρῶμεν γιγνόμενον. ἔστι
δὲ ὅτε ἀγγεῖον διαῤῥήγνυσιν, ὡς ἐπὶ τῶν αἱμοπτοϊκῶν συμβαίνει. πειρᾶσθαι οὖν χρὴ πλεονάσαν τὸ
αἷμα, κενοῦν αὐτὸ διὰ ταχέων πρὶν ἄρξασθαι τί μέγα κακὸν ἐργάσασθαι περί τινα τῶν μορί-
ων τοῦ σώματος. παραληπτέον δὲ τὴν φλεβοτομίαν, καὶ νοσήματος μεγάλου προσδοκωμένου. ἐγὼ γ'
οὖν πολλοὺς τῶν ποδαγρικῶν, ἐτῶν ἤδη τεττάρων ἐνοχλουμένους, ἀλείμμασιν ἐκ διαλειμ-
μάτων ἰασάμην, ἤτοι καθαίρων τὸν πλεονάζοντα χυμὸν ἐν ἀρχῇ τοῦ ἦρος, ἢ αἵματος ἀφαιρῶν. καὶ
γὰρ ποδαγρικοῖς, καὶ ἀρθριτικοῖς, ἐπιληπτικοῖς τε, καὶ μελαγχολώδεσιν, ἢ αἷμα πρόσθεν ἐπτυ-
κόσι, σκοτωματικοῖς τε, καὶ συνεχῶς ἁλισκομένοις κυνάγχαις, ἢ περιπνευμονίαις, ἢ πλευρίτισιν,
10 ἢ ὀφθαλμίαις σφοδραῖς, ἢ καθόλου φάναι μεγάλῳ νοσήματι περιπίπτουσι συνεχῶς, τὴν φλεβο-
τομίαν ἀναγκαιοτάτην εἶναι ἁπάντων φημί. σκοπητέον δὲ ἐπὶ πάσης φλεβοτομίας, τήν τε τοῦ
πλήθους ποσότητα, καὶ ποιότητα. μέγεθός τε νοσήματος, ἤτοι παρὸν, ἢ προσδοκώμενον. ἡλικίαν
ἀκμάζουσαν. καὶ πρὸ τούτων γε πάντων, δυνάμεως ῥώμην, ἢ ἀῤῥωστίαν. ἐφεξῆς δὲ τὴν φυσικὴν ἕ-
ξιν ὅλου τοῦ σώματος. ὥραν τε τοῦ ἔτους. καὶ χώραν. καὶ τὴν παροῦσαν κατάστασιν τοῦ περιέχον-
τος. καὶ τὸν προγεγενημένον βίον. καὶ δίαιταν. καὶ πλῆθος ἐδεσμάτων, ἢ πομάτων. καὶ μάλιστα
εἰ πολυτροφῶν ὁ ἄνθρωπος προσενεγκάμενος τύχοι. καὶ εἰ τὰ συνήθη γυμνάσια παραλέλειπται.
καὶ εἰ συνήθεις τινὲς ἐπεσχημέναι εἰσὶν ἐκκρίσεις. βαρύνοντος δὲ τοῦ πλήθους, καὶ ἐνοχλοῦντος, οὐ
πάντως αἵματος ἀφαιρετέον. ἔσθ' ὅτε γὰρ ὠμός τις χυμὸς ἤθροισται κατὰ τὰ σώματα, διὸ προ-
σέχειν δεῖ ἀκριβῶς, μέχρι μὲν πόσου ἡ δύναμις ἔῤῥωται. μέχρι δὲ πόσου καὶ αὐτὸς ὁ χυμὸς ἐψυ-
20 κται. ὅπερ διαγνώσῃ ἐκ τῶν οὔρων, καὶ τῶν ἄλλων σημείων. προκαταλυθεῖσα γὰρ ἐπὶ τῶν τοιού-
των διαθέσεων, ἐν ταῖς φλεβοτομίαις ἡ δύναμις, εἴωθε καταπίπτειν εἰς ἔσχατον, ὥστε μηκέτι ταύ-
την ἀνακτήσασθαι δύνασθαι. τούτου δὲ γενομένου κίνδυνος οὐ σμικρὸς ἕπεται. καὶ μάλιστ' ὅταν
ἐπιπεσόντος πυρετοῦ ἐν καταστάσει θερινῇ, στομάχου μοχθηρῶς διακειμένου, ἢ τοῦ σώματος ὅλου
μαλακοῦ, καὶ φύσει ὑγροῦ τὴν κρᾶσιν ὄντος. διαφοροῦνται γὰρ οἱ τοιοῦτοι καὶ συγκόπτονται τά-
χιστα, κἂν μὴ μέγας αὐτοῖς ἐπιπέσοι πυρετός. οὐ μὴν οὐδ' εἰ χειμὼν εἴη, ἢ τὸ χωρίον ψυχρὸν, ἤτε φύ-
σις τοῦ ἀνθρώπου ψυχροτέρα παραληπτέον τὴν φλεβοτομίαν. τοὺς γὰρ οὕτω διακειμένους τρί-
ψεσι μετρίαις, καὶ χρίσμασι μετρίως θερμαίνουσι, καὶ πόμασι τμητικοῖς ἰώμεθα.

Περὶ μέτρου κενώσεως, ια'.

Μέγεθος νοσήματος, καὶ ῥώμη δυνάμεως, οἱ πρῶτοι σκοποὶ φλεβοτομίας εἰσίν. οὓς αὐξανομένους
30 μὲν, ἐνδείκνυσθαι πλείονα τὴν κένωσιν χρή. μὴ αὐξανομένους δὲ, καθαιρεῖν χρὴ τὴν ποιότητα τῆς
κενώσεως, εἰς ὅσον ἐμειώθη ἡ δύναμις, καὶ τὸ μέγεθος τοῦ νοσήματος. συνεπισκοπεῖσθαι δὲ ἑξῆς ὁ-
ποία ποτέ ἐστιν ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου. τοὺς μὲν γὰρ ἰσχνοὺς τῷ σώματι μετρίως, μεγάλας τε φλέ-
βας ἔχοντας, καὶ πολυαίμους, ἀφειδέστερον κενώσεις. τοὺς δὲ φλέβας μὲν στενοτέρας ἔχοντας,
λευκοὺς δὲ τῷ σώματι, καὶ ἁπαλοσάρκους φειδομένως. αἷμά τε γὰρ ὀλίγον οὗτοι ἔχουσι, καὶ εὐδια-
φόρητοί εἰσι. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον, οὐδὲ τοὺς παῖδας φλεβοτομήσεις, ἄχρι τεσσαρεσκαιδεκαε-
τοῦς ἡλικίας. οὐδὲ μὴν τοὺς γεγηρακότας, καὶ μάλιστα δυνάμεως ἀσθενοῦς ὑποκειμένης. δυνάμεως
δ' εἰ ἰσχυρᾶς ὑποκειμένης, καὶ τῆς χρείας κατεπειγούσης, καὶ τοὺς ἑβδομηκονταετεῖς φλεβοτομήσεις.

Ποίας τμητέον φλέβας, ιβ'.

Ἀντισπάσεως μὲν ἕνεκα ἑκάστοτε τὰς κατ' εὐθεῖαν τῶν αἱμοῤῥαγούντων τέμνε φλέβας. οἷον δεξιοῦ
40 μυκτῆρος αἱμοῤῥαγοῦντος, τὴν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρί. εὐωνύμου δὲ, τὴν ἐν τῇ εὐωνύμῳ. σπληνὸς δὲ πάσχον-
τος τὴν ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ παραμέσου, καὶ τοῦ μικροῦ δακτύλου φλέβα τέμνε τῆς χειρός. ἢ τὴν ἐν
ἀγκῶνι τὴν ἔνδον. καὶ ἐπὶ πλευριτικῶν δὲ, τὴν κατ' εὐθὺ τῆς πασχούσης πλευρᾶς τέμνε. καὶ ὀδύνας
δὲ ὀφθαλμῶν ἰσχυροτάτας, θαυμαστῶς ὠφελεῖ, ἡ κατ' εὐθὺ τοῦ πάσχοντος ὀφθαλμοῦ φλὲψ τμη-
θεῖσα, ἡ ὠμιαία καλουμένη κατ' ἀγκῶνα. αἱ μὲν γὰρ ἐνδότεραι φλέβες τμηθεῖσαι ὠφέλιμοι ἐπὶ
τῶν κάτω τοῦ τραχήλου πεπονθότων μερῶν. αἱ δὲ ἔξωθεν τῶν κατὰ πρόσωπον, καὶ κεφαλήν. αἱ
δὲ μέσαι, ἀμφοτέρων. ἁμαρτηθείσης δὲ τῆς φλεβοτομίας, κατὰ μὲν τὴν μέσην φλέβα νεῦρον ὑ-
ποκείμενον διαιρεῖται. κατὰ δὲ τὴν ἔνδον, ἀρτηρία ὑποκειμένη. καὶ χρὴ φυλάττεσθαι τέμνειν ταύτην
ἄνευ μεγάλης ἀνάγκης. τὴν γὰρ ὠμιαίαν φλέβα τέμνειν ἀκινδυνότερον. καὶ μεγάλης γινομένης ἐπὶ
ταύτης πολλάκις διαιρέσεως, οὔτε φλεγμοναὶ ἐπηκολούθησαν, οὔτε ὀδύναι. διὸ χρὴ ταύτην μὲν
50 θαῤῥοῦντας τέμνειν, μετὰ πολλῆς δὲ τῆς εὐλαβείας τὴν ἔνδον. φεύγειν δὲ πειρᾶσθαι καὶ τὴν μέσην.
ὥσπερ δὲ τὰ εἰρημένα μόρια ταῖς κατ' ἀγκῶνα φλεβοτομίαις ὠφελεῖται, κατὰ τὸν αὐτὸν τρό-
πον ὅσα κατωτέρω τούτων, τουτέστι κατ' ἰσχίον, καὶ μήτραν, καὶ κύστιν, ταῖς ἐπ' ἰγνύας, ἢ περὶ τὰ
σφυρά. νεφροὶ δὲ ἐπαμφοτερίζουσι. καὶ γὰρ καὶ ἐπὶ τῇ κατ' ἀγκῶνα φλεβοτομίᾳ ὀνίνανται,
καὶ ἐπὶ τῇ κάτω. οἶδα δὲ ἰσχιάδας θεραπευθείσας ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ὑπὸ τῆς διὰ τῶν σκελῶν κενώσε-

ως. ὅσαι

ὡς, ὅσαι μὴ διὰ ψύξιν, ἀλλὰ πεπληρωμένων τοῦ αἵματος τῶν κατ᾽ ἴξιον ἀγγείων ἐγένοντο. χρὴ δὲ
ἐπὶ μὲν τῶν ἀρχομένων φλεγμονῶν ἁπασῶν, ἀντισπαστικῶς ποιεῖσθαι τὴν φλεβοτομίαν. οἷον, πο-
δὸς φλεγμαίνοντος, ἐκ τῆς χειρὸς φλεβοτομεῖν. ἐπὶ δὲ τῶν κεχρονισμένων παθῶν, μάλιστα μὲν ἐξ
αὐτῶν τῶν πεπονθότων μορίων. εἰ δὲ μή, ἐκ τῶν πλησίων.

Πῶς φλεβοτομητέον ἐκ τῶν Ἀντύλου ιγ΄.

Κ αταπείροντες μὲν φλεβοτομοῦμεν, ἐπειδὰν ἄδηλα ᾖ τὰ ἀγγεῖα. ἀνακείροντες δὲ ἐπειδὰν ᾖ φανερά.
καὶ ἐπερείδοντες μὲν τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ἀδηλοτέρων, καὶ εἰωθότων ἐν τῇ πληγῇ συγκάμπτειν τὸν
ἀγκῶνα. δεῖ δὲ μὴ πᾶν διαιρεῖν τὸ ἀγγεῖον. ἀναστρεφομένων γὰρ αὐτοῦ τῶν χειλῶν ἡ ῥύσις οὐ γίνεται
μετ᾽ ἀκοντισμοῦ. οὔτε δὲ τὸ κάτω μέρος τοῦ ἀγγείου διαιρεῖν χρή, τὸ πρὸς τὴν κερκίδα, ἀλλὰ τὸ ἄνω
10 τὸ πρὸς τὴν ἔκφυσιν τοῦ βραχίονος ἀνανεῦον. τοῦ γὰρ ἄνω διαιρεθέντος, εὔμορφος ὁ ἐξακοντισμὸς
τοῦ αἵματος γίγνεται. πρὸς τούτοις δὲ χρήσιμος ἡ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ ἀγγείου διαίρεσις, ὅτι οὐκ ἔστιν
ἀποτυχεῖν τοῦ ἀγγείου.

Περὶ μεγέθους διαιρέσεως Ἀντύλου ιδ΄.

Ε πὶ μὲν τῶν κενώσεως ἀθρόας δεομένων, μεγάλην ἐμβλητέον διαίρεσιν, καὶ ἐφ᾽ ὧν πάχος τεκμαιρό-
μεθα συμπεριέχεσθαι τῷ αἵματι. ἐφ᾽ ὧν δὲ περισπᾶσθαι, καὶ ἀποστρέψαι βουλόμεθα αἵματος φο-
ράν. οἷον ἐπὶ τῶν ἀναγόντων αἷμα, ἢ ῥινῶν αἱμορραγούντων, ἢ ἑτέρου τινὸς μέρους, μικρὰν σφόδρα
τὴν διαίρεσιν ποιεῖσθαι χρή. οὐ γὰρ κενώσεως δέονται, κενούμενοι ὑπὸ τοῦ πάθους, ἀλλ᾽ ἀνθολκῆς,
καὶ περισπασμοῦ. δεῖ οὖν ἐπὶ τούτων συγχωρεῖν τὸ αἷμα ῥεῖν πολλῷ χρόνῳ διὰ τῆς φλεβός. μι-
κραῖς δὲ διαιρέσεσι χρηστέον, καὶ ἐπὶ τῶν φρενιτικῶν, καὶ τῶν μαινομένων, ἢ ἄλλως παραφρονούν-
των, ὥστε ταχεῖαν τὴν κόλλησιν τῆς διαιρέσεως γενέσθαι. συμβαίνει γὰρ τοὺς παραφρονοῦντας πολ-
20 λάκις λαβόντας λῦσαι τὸν δεσμὸν τῆς χειρός. καὶ εἴγε τύχοι μεγάλην εἶναι τὴν διαίρεσιν, ἐπακο-
λουθεῖ ὁ ἐκ τῆς αἱμορραγίας κίνδυνος. ἐπὶ δὲ τῆς μικρᾶς, καὶ θρόμβος ἐνιστάμενος τῷ στομίῳ τῆς
διαιρέσεως, κωλύειν δύναιτο αἱμορραγίαν. ἔτι δὲ μικραῖς διαιρέσεσι χρηστέον, ἐπὶ τῶν μικρῶν ἀγγεί-
ων. μεγάλαις δὲ, ἐπὶ τῶν μειζόνων. εἰ γὰρ ἐπὶ τῶν μεγάλων ἀγγείων μικρὰ γένοιτο διαίρεσις, ἐνθρόμ-
βωσις ἐξ ἀνάγκης γίνεται.

Περὶ σχήματος διαιρέσεως, Ἀντύλου ιε΄.

Σ χήματα δὲ τρία διαιρέσεως εἰσί. τὸ μὲν, ἐπικάρσιον. τὸ δὲ, εὐθύ, οὐχὶ κεῖρον, ἀλλὰ σχίζον τὴν φλέβα
κατ᾽ εὐθύ. τὸ δὲ μεταξὺ τούτων, προσαγορευόμενον δὲ λοξόν. τῷ μὲν οὖν ἐπικαρσίῳ χρηστέον, ἐφ᾽ ὧν οὐ
ὅλως ἐπαφαίρεσιν λαβεῖν δοκιμάζομεν. καμφθέντος γὰρ τοῦ ἀγκῶνος παρατίθεται τὰ χείλη τῆς
διαιρέσεως. μάλιστα δὲ ἐπιτήδειον τοῦτο σχῆμα, ἐπειδὰν μεγάλην τὴν διαίρεσιν βουληθῶμεν ἐμβάλ-
λειν. τὸ δὲ λοξὸν σχῆμα χρήσιμον, ἐφ᾽ ὧν ἐπαφαιρέσεως χρεία. καὶ ὅτι οὐκ ἀποτυγχάνομεν τοῦ ἀγ-
30 γείου οὕτω διαιροῦντες. ἀλλὰ καὶ ὁ ἐξακοντισμὸς τοῦ αἵματος ἐκ τῆς λοξῆς διαιρέσεως εὐμορφότε-
ρος πρὸς τὴν ὄψιν γίγνεται τοῖς θεωμένοις. οἷον ἐπιστρεφομένου, καὶ εἱλουμένου τοῦ αἵματος ἐν τῇ πη-
δήσει. τὸ δὲ ἐπίμηκες κατ᾽ εὐθὺ σχῆμα ἐπιτήδειον, ἐφ᾽ ὧν οὐ μόνον αὐτῆς τῆς ἡμέρας ἐπαφαιροῦμεν
ἀλλὰ καὶ μετὰ μίαν, ἢ δύο ἡμέρας. καμφθέντος γὰρ τοῦ ἀγκῶνος, διΐστανται ἀπ᾽ ἀλλήλων τὰ χείλη
τῆς διαιρέσεως. ἐπιτήδειος δὲ ἡ κατ᾽ εὐθὺ διαίρεσις, ἐφ᾽ ὧν παραστροφὴ τῶν χειλῶν τῆς διαιρέσεως
εἴωθε γίγνεσθαι. ἧττον δὲ εὔμορφος ἐπὶ τούτῳ τῷ σχήματι ὁ ἀκοντισμὸς τοῦ αἵματος γίγνεται.

Τίς καιρὸς φλεβοτομίας Γαληνοῦ ις΄.

Ε ν πάσῃ καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ὥρᾳ, χρείας κατεπειγούσης, φλεβοτομήσεις. σκοπὸν ἔχων ἐπὶ
μὲν τῶν πυρεττόντων, τὴν παρακμὴν τοῦ παροξυσμοῦ. ἐπὶ δὲ τῶν, ἤτοι δι᾽ ὀφθαλμίαν, ἢ δι᾽ ἄλλο τι
τοιοῦτον χωρὶς πυρετοῦ δεομένων φλεβοτομίας, τὸ μέγεθος σκόπει τῆς ὀδύνης, ἢ τῆς φλεγμο-
40 νῆς. ἐν ᾗ γὰρ ὥρᾳ θεάσῃ τὴν ὀδύνην πραϋνομένην, φλεβοτομήσεις. μηδενὸς δὲ τοιούτου κατεπείγον-
τος, ἄμεινον ἐστὶν ἕωθεν φλεβοτομεῖν, οὐκ εὐθέως ἅμα τῷ τῶν ὕπνων ἐξαναστῆναι, ἀλλὰ προεγρηγο-
ρηκότας χρόνον ὥρας μιᾶς. καὶ προλούειν δέ τινας ἄμεινον. καὶ προπεριπατήσαντας τινάς. ἐφ᾽
ὧν δὲ προφυλακῆς χάριν τινὰς φλεβοτομοῦμεν, εἰ χωρεῖ καὶ μετὰ τὸ πρᾶξαι τινὰ τῶν συνήθων ἔρ-
γων φλεβοτομεῖν.

Περὶ ἐπαφαιρέσεως Γαληνοῦ ιζ΄.

Ε φ᾽ ὧν μὲν ἁπλῶς κενῶσαι βουλόμεθα, κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν γιγνέσθω ἡ ἐπαφαίρεσις. ἐφ᾽ ὧν δὲ
ἀντισπάσαι, κἂν δύο ταῖς ἑξῆς ἡμέραις γίγνοιτο, βέλτιόν ἐστι. καὶ ἐφ᾽ ὧν κενώσεως μὲν χρεία
πολλῆς. οὐκ ἰσχυρὰ δὲ ἡ δύναμις, ἐπὶ τούτων χρὴ ταμιεύεσθαι τὴν κένωσιν. καὶ τὴν πρώτην ἀφαί-
ρεσιν ἐλλιπεστέραν ποιησάμενον, ἐπαφαιρεῖν αὖθις. εἰ δὲ βούλει, καὶ τρίτον. ὅταν δὲ ζέοντος αἵμα-
τος πλῆθος ἀνάψῃ πυρετὸν ὀξύτατον, ὡς ἐπὶ τῶν συνόχων, ἀθρόας ἐστὶ κενώσεως χρεία. καὶ χρὴ
50 πειρᾶσθαι κενοῦν ἄχρι λειποθυμίας ἐπισκοπούμενον τὴν ῥώμην τῆς δυνάμεως, διὰ τῶν σφυγμῶν.
ἐπ᾽ ἐνίων γὰρ οἶδα ἄχρι λιτρῶν ἓξ ἀφαιρῶν εὐθέως. ῥέοντος τοίνυν τοῦ αἵματος προσέχειν δεῖ ἀεὶ
τῶν σφυγμῶν ἐφαπτόμενον, ὡς μήποτε λάθοις σαυτὸν ἀντὶ λειποθυμίας, θάνατον ἐργαζόμενος.

Περὶ ἀρτηριοτομίας Γαληνοῦ ιη΄.

Ἀ ρτηρίας διαιροῦσιν οἱ ἰατροὶ τὰς μὲν ἐν τοῖς κροτάφοις, ἐπὶ τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ῥευμάτων, ὅταν

θερμὰ καὶ πνευματώδη ὑπάρχῃ. τὰς δὲ ὄπισθεν τῶν ὤτων, ἐπὶ τῶν σκοτωματικῶν. καὶ μάλιστα ὅσοι χρονίοις νοσήμασι κεφαλῆς θερμοῖς καὶ πνευματώδεσι κάμνουσιν. ἔτι δὲ καὶ δι᾿ ἕτερα πλεῖστα πάθη περὶ τὴν κεφαλὴν συνιστάμενα χρόνια κέχρηνται τινὲς, τέμνοντες τὰς ὄπισθεν τῶν ὤτων ἀρτηρίας. τινὲς δὲ ὀκνοῦσιν ἀρτηρίαν διαιρεῖν, διὰ τὸ δυσεπίσχετον τῆς αἱμορραγίας. καὶ ὅτι τῆς διαιρέσεως εἰς οὐλὴν ἰούσης, ἀνεύρυσμα γίνεται ἐπί τινων.

Ἴσχαιμον ἀρτηριακόν. ιθʹ.

Αἱμορραγίας μὲν οὖν ἐπακολουθούσης ἐκ τῆς ἀρτηρίας, χρὴ ταύτην τοῖς ἀγκίστροις ἀνασπῶντας διατεμεῖν ὅλην ἐγκαρσίως. εἶτα ἀλόην, καὶ λιβάνου μάνναν λειώσαντας, καὶ δεύσαντας τοῖς λευκοῖς τῶν ὠῶν ἀναλαβεῖν λαγωαῖς θριξὶν ἁπαλαῖς, ὅτι πλεῖστον τοῦ φαρμάκου, καὶ ἐπιθεῖναι τῇ διαιρέσει. εἰρήσεται δὲ ἐπὶ πλέον περὶ τούτου ἐν τῷ περὶ αἱμορραγίας τόπῳ, ἐν τοῖς τραυματικοῖς.

10 Περὶ σικυάσεως ἐκ τῶν Ἀντύλου. κʹ.

Οὔτε ἐν ἀρχαῖς τῶν παθῶν, οὔτε ἐπὶ τῶν πληθωρικῶν σωμάτων σικύαις χρησόμεθα, ἀλλ᾿ ὅταν κενωθῇ τὸ πᾶν, καὶ μηκέτι ἐπιρρέῃ τῷ σικυαζομένῳ μορίῳ. μὴ δὲ χρεία τε γένηται κινῆσαι, καὶ μοχλεῦσαι, καὶ ἑλκύσαι τὸ καταλιμπανόμενον ἐν τῷ μορίῳ ἄχρηστον ῥεῦμα. φυλάττεσθαι δὲ χρὴ σικύαν προσάγειν πλησίον τῶν μαστῶν. ἐμπίπτοντες γὰρ εἰς τὰς σικύας οἱ μαστοὶ, καὶ οἰδισκόμενοι, σφόδρα δυσχερῆ τὴν ἄρσιν ποιοῦνται. τότε δὲ δεῖ σπόγγοις ἐκ θερμοῦ παραλαμβάνειν τὰς σικύας. εἰώθασι γὰρ οὕτως ἀνιέναι. εἰ δὲ μὴ οὕτως ἐνδιδοῖεν, τρυπᾶν τὰς σικύας δεῖ. χρὴ δὲ εἰδέναι ὡς οὐ μόνον τοπικὴ φλεβοτομία βλάβην παρέχεται, πρὸ τοῦ τὸ σύμπαν σῶμα κενωθῆναι διὰ τῶν πεπονθότων μορίων ἀφαιροῦσα τοῦ αἵματος. ἀλλὰ καὶ σικύα. καὶ φλεβοτομία μὲν ἧττον ἐπισφαλής. πρὸς λόγον γὰρ τῆς κατὰ τὴν ὕλην ἐπιφορᾶς, καὶ τὴν ἀπόκρισιν τοῦ αἵματος ποιεῖται. ἡ δὲ σικύα τῇ τε 20 προσβολῇ βιαίως ἐπισπωμένη τὴν ὕλην, καὶ πολὺν ἐπιλαμβάνουσα τόπον. οὐ μὴν οὐδὲ ἀσφαλῆ αἰσθητῶς ποιουμένη διαίρεσιν, ἐπισπᾶται μὲν ἀξιολόγως ὕλην. κενοῖ δὲ, οὐ πρὸς λόγον τῆς ἐπελθούσης. καὶ καθ᾿ ὑποχόνδρια μὲν ἀκαίρως προσβληθεῖσα, μάλιστα ἐν τοῖς συνόχοις πυρετοῖς, ἢ ἡμιτριταϊκοῖς καὶ μάλιστα εἰ καὶ τὰ τῆς διανοίας τοῦ κάμνοντος ἢ ῥεμβώδη, καὶ δυσαισθησία κρατεῖ, πνιγμοὺς, καὶ θανάτους αὐθημερινοὺς ἐργάζεται. ἐπὶ δὲ κεφαλῆς ἀκαίρως προσβληθεῖσα, ληθάργους. κατόχους. ὀφθαλμῶν προπτώσεις ἐπιφέρει. οἷς δ᾿ ἂν εὐτυχηθείη διαφυγεῖν ταῦτα, πάντως τι χρόνιον ἐντεῦθεν περὶ τὴν κεφαλὴν ἐπακολουθεῖ πάθος.

Περὶ ἐγχαράξεως ἐκ τῶν Γαληνοῦ κα.

Τὸ φλέβα διελεῖν πολλάκις τοῦ ἔτους οὐκ ἐπιτήδειον νομίσας, ἅμα γὰρ τῷ αἵματι, πολὺ συνεκκρίνεται τὸ ζωτικὸν πνεῦμα. τούτου δ᾿ ἀναλισκομένου πυκνότερον, ὅ, τε ὅλος ὄγκος καταψύχεται 30 καὶ πάντα τὰ φυσικὰ ἔργα χείρω γίνεται. ἐδοκίμασα οὖν ἀπὸ τῶν ἀκυρωτέρων, οἷον τῶν σκελῶν, τὴν ἀφαίρεσιν ποιήσασθαι. ἄριστον δὲ τὸ βοήθημα εἰς τήρησιν τῆς ὑγείας, καὶ εἰς ἀνάκτησιν αὐτῆς ὁπότε παρατραπείη. ὠφελεῖ δὲ ἡ ἐγχάραξις καὶ ὀφθαλμοὺς χρονίως ῥευματιζομένους, καὶ τὰς ἄλλας περὶ κεφαλὴν διαθέσεις, καὶ τὰς περὶ θώρακα, καὶ συνάγχας. τὰς δὲ ἐν ἑκάστῳ μορίῳ γινομένας σφηνώσεις τοῦ αἵματος, μετὰ τὸ κενῶσαι τὸ σύμπαν σῶμα, λύειν χρὴ διὰ τῆς τοπικῆς ἐγχαράξεως.

Περὶ βδελλῶν ἐκ τῶν Γαληνοῦ κβ.

Τὰς βδέλλας λαβόντας, χρὴ φυλάττειν ἡμέραν μίαν, αἷμα ὀλίγον εἰς διατροφὴν αὐτῶν ἐμβαλόντας. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας τὸ βδελλιζόμενον μέρος προεκνιτρούσθω, καὶ ἀποπλυνέσθω γλυκυτάτῳ ὕδατι ἀκριβῶς. ἔπειτα χριέσθω αἵματι μετὰ τὸ πυριαθῆναι. εἶτα λαβόντας τὰς βδέλλας, χρὴ ἐμβάλλειν εἰς ὕδωρ καθαρόν. ἔπειτα σπόγγῳ ἀπομάττοντας τὸ λιγνυῶδες αὐτῶν, οὕτω προσάγειν. 40 ἐμφυεῖσαι γὰρ, οὐ παύονται ἕλκουσαι ἄχρις ἂν προσπάσωμεν ἅλας τοῖς στόμασιν, ἢ νίτρον, ἢ σποδόν. μετὰ δὲ τὸ ἐκπεσεῖν, πυριατέον σπόγγοις τοὺς τόπους. καὶ εἰ αἱμορραγοίη, κηκίδα κεκαυμένην, ἢ ὀθόνην κεκαυμένην, ἢ σπόγγον ὑγρᾷ πίττῃ βάψας, καὶ καύσας ἐπίπασσε. ἐπιθεὶς ἄνωθεν χάρτην ὄξει βεβρεγμένον.

Περὶ καθάρσεως ἐκ τῶν Ἀντύλου κγ.

Τοὺς ὑγιεινῶς ἔχοντας τὰ σώματα ἐργῶδες καθαίρειν, καὶ γὰρ ἰλιγγιῶσι, καὶ στροφοῦνται, καὶ δυσχερῶς αὐτοῖς ἡ κάθαρσις προχωρεῖ, καὶ πρὸς τούτοις ἔτι ταχέως ἐκλύονται οἱ τοιοῦτοι καθαιρόμενοι. χρὴ δὲ καθαίρειν βουλομένους, προλεπτύνειν, καὶ τέμνειν τοὺς παχεῖς καὶ γλίσχρους χυμούς. καὶ τοὺς πόρους ἀναστομοῦν δι᾿ ὧν οἱ χυμοὶ μεταλαμβάνονται, καὶ ἕλκονται πρὸς τῶν καθαρτικῶν φαρμάκων. καὶ τοὺς μὲν ὀρρώδεις, καὶ λεπτοὺς χυμοὺς ἐν ἀρχῇ τῶν νοσημάτων κενῶσαι χρή. ἀναμένειν δὲ πέψιν ἐπὶ τῶν παχέων τε, καὶ γλίσχρων. οἷόν ἐστι τὸ φλέγμα, καὶ ἡ μέλαινα χολή. καὶ 50 ἐπὶ πάντων δὲ τῶν χρονίων νοσημάτων ἀεὶ τὸν πεπασμὸν ἀναμένειν χρή. ἐν δὲ τοῖς ὀξέσιν ὅταν κεκίνηνται αἱ ὗλαι, καὶ κατ᾿ ἀρχὰς φαρμάκευε, πλὴν μετὰ εὐλαβείας πολλῆς. ἐν κινήσει γὰρ, καὶ φορᾷ, καὶ ῥύσει ὄντων τῶν χυμῶν, δέος μήπως τι τῶν σπλάγχνων ἀσθενὲς φύσει ὑπάρχον τὴν ὕλην κινηθεῖσαν ὑποδέξηται, καὶ μάλιστα ὁ θώραξ. τοὺς δὲ καθ᾿ ἕν τι μόριον ἐστηριγμένους χυμοὺς, οἷον ἐν ταῖς φλεγμοναῖς γίγνονται τῶν σπλάγχνων, οὐ χρὴ φαρμακεύειν πρὶν πεφθῆναι.

» ὁκόσοι γὰρ τὰ φλεγμαίνοντα, φησὶν Ἱπποκράτης, ἐν ἀρχῇσι φαρμακίῃσι λύειν ἐπιχειροῦσι, τοῦ μὲν
» ξυντεταμένου, καὶ φλεγμαίνοντος, οὐδὲν ἀφαιρέουσιν. οὐ γὰρ διαδιδοῖ ὠμὸν ἐὸν τὸ πάθος. τὰ δὲ ὑγιεί-
» να καὶ ἀντέχοντα τῷ νοσήματι, ξυντήκουσιν. ἀσθενέος γὰρ τοῦ σώματος γινομένου, ἐπικρατέει τὸ νό-
» σημα. ὁκότε δὲ τὸ νόσημα ἐπικρατήσει, ὀλεθρίως ἔχει. ὑπὲρ μὲν οὖν τῆς τῶν ὑλῶν μεταγωγῆς κε-
χρήμεθα καθαρτικοῖς ἐπὶ κεφαλαίας. καὶ σκοτώματος. ἡμικρανίας. ἐπιληψίας. ἄσθματος.
ὀρθοπνοίας. ἰσχιάδος. ἀρθρίτιδος. ποδάγρας. νεφρίτιδος. ἐπί τε τῶν κατὰ κύστιν, καὶ ὑστέραν δια-
θέσεων, εἰ χρόνια εἴη. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπειδὰν ῥεῦμα συνεχῶς ἐνοχλοίη ὠσὶν, ἢ μυκτῆρσιν, ἢ ὀφθαλμοῖς, ἢ
στόματι, ἢ στομάχῳ, ἢ ὅλῃ τῇ ἐπιφανείᾳ. καὶ μήτε ξηραίνηται πρὸς τῶν ἄλλων βοηθημάτων, μήτε στῆ-
ναι δυνατὸν ἄλλως. εἴωθε γὰρ ἡ διὰ τῆς κοιλίας κάθαρσις, τοὺς ῥευματισμοὺς ἐπέχειν. ἐνταῦθα
10 γὰρ τακτέον καὶ τὴν ὑπὲρ αἱμορροΐδων ἐποχῆς παραλαμβανομένην κάθαρσιν τοῦ μελαγχολικοῦ
χυμοῦ μετὰ τὴν φλεβοτομίαν. ἕνεκεν δὲ τοῦ διαμοχλεῦσαι, καὶ κινῆσαι διάθεσιν χρονίαν χρώμεθα
καθαρτικοῖς ἐπὶ παρέσεως. ἀποπληξίας. ἀφωνίας. νωθρείας. καρώσεως. βαρῶν ἐμμόνων, καθ'
ὅτι ἂν τύχοι μέρος τοῦ σώματος. ὑπὲρ δὲ τοῦ μεταποιῆσαι τὴν τοῦ σώματος κρᾶσιν, χρώμεθα κα-
θαρτικοῖς ἐπὶ χρονίων πυρετῶν. οἷον ἀμφημερινῶν. τεταρταίων. μανίας. μελαγχολίας. ἐκστάσεως.
καχεξίας. ἀφωνίας, τῆς διὰ χυμὸν μοχθηρὸν γεγονυίας. ἔτι τε ἐπὶ ἐλέφαντος. ψώρας. λέπρας.
ἐξανθημάτων. φθειριάσεως. ἐπί τε ἑλκῶν αὐτομάτων, καὶ δυσαλθῶν, καὶ ῥευματικῶν διαθέσεων.
χάριν δὲ τοῦ τὸ περικείμενον, καὶ ἐνοχλοῦν ἐξαγαγεῖν ὑγρὸν, χρώμεθα καθαρτικοῖς. ἐπὶ ὑδρωπος.
ἰκτέρου. ἐνταῦθα δὲ τακτέον, καὶ τοὺς τῆς κοιλίας ῥευματισμοὺς, ἐφ' ὧν παραλαμβάνομεν κα-
θαρτικά. ἐνίοτε γὰρ δριμὺ καὶ ἀχρεῖον ὑγρὸν ἐγκαθήμενον τοῖς χιτῶσι τῆς γαστρὸς, ἢ τῶν ἐντέρων,
20 παραπλησίως τοῖς δριμέσι βαλανείοις, καὶ τοῖς δριμέσι κλυσμοῖς ἐρεθίζει τὰ ἔντερα. καὶ ὁμοῦ μὲν
αὐτὰ ὑπομιμνήσκει, καὶ προθυμίαν ἐργάζεται πρὸς ἀπόκρισιν. ὁμοῦ δὲ τῇ δριμύτητι ἐπισπᾶται
τὸ ὑγρὸν ἐκ τῶν κύκλῳ τοῦ σώματος, καὶ τοῦ παντὸς ὄγκου. ἐπὶ τούτων οὖν εὔλογον καθαρτικοῖς
χρῆσθαι πρὸς τὸ ἐξελάσαι τὸ τοιοῦτον ὑγρὸν ἐκ τοῦ σώματος. καὶ καθαρὰν ποιῆσαι τήν τε γαστέρα,
καὶ τὰ ἔντερα. καθόλου δὲ χρηστέον τοῖς καθαρτικοῖς φαρμάκοις, ἐπὶ τῶν εὐτόνων τῇ δυνάμει, καὶ
προθύμων τῇ προαιρέσει, στόμαχόν τε εὔτονον ἐχόντων, καὶ πολλὴν ὕλην ἀχρείαν ἐν τῷ σώματι συλ-
λεγόντων. οἱ δὲ κατάπιμελοι, καὶ ὑπέρισχνοι, πρὸς κάθαρσιν ἀνεπιτήδειοι. ἔτι δὲ οἱ πολύαιμοι, καὶ
οἱ συνεχῶς λειποθυμοῦντες, καὶ οἱ δυσανάκτητοι, καὶ οἱ ταχέως ἐμοῦντες ἐπὶ πάσῃ προφάσει. ἔτι
δὲ παῖδες. καὶ γέροντες. καὶ γυναῖκες ἰσχυρῶς τοῖς καταμηνίοις καθαιρόμεναι. καὶ οἱ καθαρὸν τὸ
σῶμα σφόδρα. καὶ οἱ κατὰ τὴν δίαιταν ἠκριβωμένοι. καὶ οἷς σφόδρα ἐστέγνωται ἡ κοιλία κατὰ φύ-
30 σιν. καὶ οἱ δυσεντερίᾳ, καὶ κοιλιακῇ διαθέσει ῥᾷον ἁλισκόμενοι πάντες οὗτοι πρὸς κάθαρσιν ἀνε-
πιτήδειοι. ἀρκτέον τοίνυν ἀπὸ τῶν χολὴν καθαιρόντων φαρμάκων.

Χολῆς ξανθῆς καθαρτικόν. Ἀλόη. κδ.

Ἀλόη τὸ μὲν ὅλον οὐ κινεῖ. τὴν παρακειμένην δὲ ἐν τῷ στομάχῳ, καὶ κοιλίᾳ, καὶ ἐντέροις χολὴν ἐξά-
γει ἀλύπως, καὶ ἡσυχῆ, σὺν τοῖς ὑποκειμένοις σκυβάλοις. δοτέον οὖν αὐτὴν τοῖς τὴν κεφαλὴν
ἐνοχλουμένοις διὰ τὰς ἐκ τοῦ στομάχου ἐπ' αὐτὴν γινομένας συνεχεῖς ἀναθυμιάσεις. ὑποτέμνει γὰρ
τὴν χορηγίαν τῶν ἀχρείων ἀναθυμιάσεων. δοτέον δὲ αὐτὴν καὶ τοῖς ὀφθαλμιῶσι διὰ τὴν αὐτὴν
αἰτίαν. καὶ τοῖς διὰ χολῆς παράθεσιν διψῶσιν, οἷς ἡ γλῶσσα, καὶ τὸ στόμα ῥᾳδίως ἀναξηραίνεται.
καὶ τοῖς περὶ στόμαχον πυρώσεως, ἢ ἄσης, ἢ τινὸς ἀηδίας ἀναφερτικῆς ἀντιλαμβανομένοις. δοτέον
δὲ καὶ τοῖς ὠχροτέροις παρὰ λόγον γεγονόσι. καὶ ἐφ' ὧν μὲν δεῖται ἐξαγωγῆς τὰ περιττώματα.
40 κλυσμὸς δὲ παραληφθῆναι ἐπ' αὐτῶν οὐ δύναται διά τινα αἰτίαν. δοτέον δὲ τῆς ἀλόης ὅσον ∠. β.
μετὰ μελικράτου. ἀγαθὸν δὲ καὶ εἴ τις αὐτὴν λαμβάνει καθημέραν, ἢ ἀπὸ δείπνου, ἢ ἕωθεν πρὸ τρο-
φῆς μᾶλλον. λειώσας δὲ τὴν ἀλόην ἀνάπλαττε ἑφθῷ χυλῷ τοῦ φλοιοῦ τοῦ κιτρίου. εἰ δὲ μὴ παρείη, χρῶ χυλῷ
κράμβης. ἐχέτωσαν δὲ τὰ καταπότια μέγεθος ἐρεβίνθου, καὶ δίδου τρία, ἢ πέντε, καθ' ἑκάστην τῷ
δεομένῳ. δυνατὸν δὲ καὶ μετὰ τερεβινθίνης αὐτὴν ἀναπλάττειν, καὶ μετὰ μέλιτος ἑφθοῦ. ἐπιρροφεῖν
* δὲ χρὴ ἐν τῷ καταπίνειν, ἢ μετὰ τὴν κατάποσιν μελίκρατον. τὰ γὰρ καθαρτικὰ τὸ πᾶν αἴτιον ἐκ
τοῦ σώματος ἕλκουσι, δίκην σικύας, εἰς τὰ καίρια μέρη προσομιλοῦντα, καὶ κενοῦντα, διὰ γαστρός.

Σκαμμωνία. κε.

Ἡ δὲ σκαμμωνία, ἄγει μάλιστα χολὴν ξανθήν. καρδιαλγὴς δὲ ἐστι, καὶ δύσοσμος, καὶ ἀτερπὴς, καὶ
ἄγαν διψώδης. ὄντων γὰρ τῶν καθαρτικῶν πάντων κακοστομάχων χωρὶς τῆς ἀλόης, πάντων μάλι-
50 στα κακοστομαχωτέρα ἐστὶν ἡ σκαμμωνία. παραφυλακτέον οὖν αὐτὴν ἐπὶ τῶν ἀσθενῆ ἐχόντων τὸν
στόμαχον, καὶ ἐπὶ τῶν πυρεττόντων. κουφοτάτη γὰρ οὖσα, ῥᾳδίως ἀναρπάζεται εἰς τὸ σῶμα. καὶ
συγκινεῖ μὲν πᾶσαν τὴν ἐν αὐτῷ ἀκαθαρσίαν. κωλύεται δὲ ὑπὸ τῆς πυρετικῆς θερμασίας πρὸς
τὴν ἔκκρισιν τὰ περιττώματα ἀγαγεῖν. δοτέον οὖν αὐτὴν τοῖς ἀπυρέτοις, καὶ εὐστομάχοις,
καὶ τοῖς δυσεμέσι, καὶ τοῖς μὴ ῥᾳδίως λειποθυμοῦσιν. ἡ δὲ δόσις, ∠. β. ἢ πλέον, ἢ ἔλαττον,

πρὸς δύναμιν. μικτέον δὲ αὐτῇ, καὶ ἅλας, καὶ θύμου κόμην, ἢ γλίχωνα ἐμβαλεῖν. ἐπὶ δὲ τῶν ἀπεχομένων ἁλῶν, μίσγειν βέλτιον. δίδοται δὲ καὶ καθ᾽ ἑαυτὴν μετὰ μέλιτος, ἢ χυλοῦ πτισάνης. ἐφ᾽ ὧν βουλόμεθα λάθρα διδόναι.

Πέπλιον. κϛ.

Ταύτης τὸ σπέρμα, ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ τῶν ἀκρεμόνων, ξηράνας ἐν σκιᾷ, κόψας, σήσας δίδου ʒ. δ. ἐν μελικράτῳ, ἐπιρραίνων ὄξους βραχύτατον. μετὰ γὰρ τὴν ξανθὴν χολὴν, καὶ μέλαιναν, καὶ φλέγμα ἄγει, καὶ φυσῶν ἐστὶ καταρρηκτικὸν, καθώς που καὶ Ἱπποκράτης φησί. μάλιστα οὖν ἁρμόζει τοῖς φυσώδεσι τῶν παθῶν, ἃ δὴ μελαγχολίας κατάρχει. ἁρμόζει δὲ καὶ σπληνὸς ἐμπνευματώσεσι χρονίαις, καὶ ὑστέρας, καὶ κώλου, καὶ σομφοῖς οἰδήμασιν ἐν τῷ ἐπιγαστρίῳ.

Ἐλλέβορος μέλας. κζ.

Καθαίρει κάτω τὴν μέλαιναν, καὶ τὴν ξανθὴν χολὴν ἐκ παντὸς τοῦ σώματος αὐτὰς ἕλκων. οὐ μέντοι γε μετά τινος περισκελίας. διὸ καὶ τοῖς πυρέττουσι περιοδικῶς, καὶ χρονίως προσάγομεν αὐτόν. δίδοται δὲ καὶ μαινομένοις, ἑτεροκρανικοῖς, ὑπὸ κεφαλαλγίας χρονίας ἐνοχλουμένοις. μάλιστα δέ ἐστιν ἐπιτηδειότατος, σπλάγχνοις τε καὶ ὑστέρᾳ, καὶ κύστει φαρμακείας δεομένοις. μεγίστη δὲ αὐτοῦ δύναμις ἐστὶ, τὸ ἰδίως ἐξάγειν εἴ τι ἂν ἀναμίγνυται τῷ αἵματι φθαρτικόν. ὅθεν καὶ ἐπὶ τῶν χρονιζόντων ἰκτέρων χρήσιμος. καὶ τοῖς περὶ τὴν ἐπιφάνειαν γιγνομένοις τραχυσμοῖς. οἷον λέπραις. λειχῆσι. καὶ τὰ ὅμοια. καὶ τοῖς ἐλεφαντιῶσι δὲ ἐπιτήδειος. ἡ δὲ δόσις, ʒ. γ. ἢ πλέον, ἢ ἔλαττον. τῶν περὶ τὰς ῥίζας λεπτῶν ξυλαρίων ἀποβρεχομένων πρὸς ὀλίγον ὕδατι. εἶτα ἀφαιρουμένου τοῦ φλοιοῦ, καὶ ξηραινομένου ἐν σκιᾷ, καὶ κοπτομένου, καὶ σηθομένου. δίδοται δὲ μετὰ γλυκέος, ἢ ὀξυμέλιτος. δεῖ δὲ προσπλέκειν αὐτῷ ἢ δύσματος χάριν πετροσελίνου, καὶ δαύκου βραχύ. εἰ δὲ δραστικώτερον βούλει καθαίρειν, μίσγε καὶ σκαμμωνίας βραχύ.

Περὶ τῶν χολὴν μέλαιναν ἀγόντων. κη.

Οἷς δὲ χολὴν μέλαιναν ἄγουσι χρηστέον προηγουμένως ἐπὶ μελαγχολικῶν. στομαχικῶν. ἀπαροξυνόντων. ὀργίλων. μισανθρώπων. ἀναχωρητικῶν. καὶ τῶν ἐν ἀναλήψει δεομένων καθάρσεως. καὶ ἐπὶ ἕξεων καταξήρων. ὀλιγαίμων. μυωδῶν. καὶ ἐν μετοπώρῳ μάλιστα πυρώδει

Ἐπίθυμον. κθ.

Ἐπίθυμον τὴν μέλαιναν χολὴν κάτω καθαίρει. δοτέον δὲ αὐτοῦ κεκομμένου, καὶ σεσησμένου τοῖς τελείοις ʒ. ιβ. μετὰ γλυκέος, καὶ ὀξυμέλιτος, καὶ ἁλῶν ὀλίγων. συμφέρει δὲ πάθεσι φυσώδεσι, καὶ ὑποχονδριακοῖς. καὶ οἷς τὸ ἧπαρ βαρύνεται, καὶ δυσπνοϊκοῖς. παραπλησίως δὲ τῷ ἐπιθύμῳ καὶ τὸ ἐπὶ τῆς στοιβῆς φυόμενον, καὶ τὸ ἐπὶ τῆς θύμβρας καλούμενον ἐπίθυμβρον καθαίρει, πλὴν ἀσθενέστερον ἑκάτερον τῇ δυνάμει.

Πολυπόδιον. λ.

Ἄγει χολὴν μάλιστα μέλαιναν καὶ φλέγμα. δίδου δὲ τῆς ῥίζης καθαρμένης ʒ. ϛ. ἐγχέων αὐτῷ μελίκρατον ὑδαρόν. δυνατὸν δὲ καὶ ἐπὶ ταῖς χερσὶ ξύσαντα φαγεῖν πρὸ τοῦ ἀρίστου. καθαίρει δὲ μετρίως καὶ ἐν ζωμῷ ὄρνιθος, καὶ ἐν πτισάνῃ ἡ ῥίζα ἑψηθεῖσα ἀλύπως, καὶ μετρίως.

Γλίχων. ὀρίγανον. λευκάνθεμον. ἄλυσσον. λα.

Γλίχων ἄγει μέλαιναν χολὴν πλῆθος ὀξυβάφου ποθεῖσα ἐν μελικράτῳ. παραπλησίως δὲ καὶ ὀρίγανον. δὲ καὶ παρθένιον τε ὃ καὶ λευκάνθεμον καλεῖται. πλῆθος ἑκάστου ʒ. ϛ. τὸ αὐτὸ καθαίρει. καὶ ἄλυσσον δὲ τῶν αὐτῶν ἐστὶ καθαρτικόν. δίδοται δὲ καὶ αὐτὸ ʒ. ϛ. βέλτιον δὲ διδόναι ταῦτα σὺν ὄξει, καὶ ἁλσὶν ὀλίγοις, καὶ ὕδατι, ξηρὰ λεῖα ἐπιπάσσοντα τῷ ποτῷ.

Ἀρμένιον ᾧ χρῶνται οἱ ζωγράφοι. λβ.

Καθαίρει τὴν μέλαιναν χολὴν, καὶ ἅπαν τὸ συμμεμιγμένον τῷ αἵματι παχὺ, καὶ γλίσχρον, ὅθεν δίδοται τοῖς μελαγχολικοῖς, καὶ ἐλεφαντιῶσι, καὶ τοῖς παραπλησίοις, καὶ νεφριτικοῖς, καὶ ἀσθματικοῖς. ἡ δὲ δόσις ʒ. δ. ἢ πλέον, ἢ ἔλαττον.

Κενταύρειον τὸ λεπτόν. λγ.

Χολὴν παχυτάτην καθαίρει, καὶ μύξαν. διὸ ἁρμοδίως δίδοται σπληνικοῖς, καὶ ἰσχιαδικοῖς. πινέτω δὲ αὐτοῦ τὸ ἀφέψημα ἀποζεσθὲν τῷ ὕδατι. ἔστω δὲ τοῦ μὲν κενταυρείου ʒ. ϛ, ὕδατος δὲ κοτύλης μέτρον. ἑψείσθω δὲ εἰς τὸ ἥμισυ.

Περὶ φλεγματαγωγῶν. λδ.

Τοῖς δὲ φλεγματαγωγοῖς χρηστέον ἐπί τε τῶν ψυχροτέρων ἕξεων, καὶ ἡλικιῶν, καὶ νοσημάτων. οἷ παρέτων. ἀποπληκτικῶν. παρωδηκότων. οἰδήμασι σομφοῖς. ἐπί τε τῶν ἀπομυττομένων πολλὰ καὶ παχέα, καὶ ἰσχιαδικῶν τῶν ὑπὸ φλέγματος ἐνοχλουμένων, καὶ ἐπὶ τῶν ἀνὰ σάρκα ὑδέρων.

Κολοκυνθίς. λε.

Καθαίρει φλέγμα καὶ χολὴν, καὶ μυξώδη. ὅθεν νεύρων, καὶ νευρωδῶν σωμάτων ἐστὶ καθαρτικόν. δίδοται οὖν καταλλήλως ἐπὶ πάντων τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν παθῶν. ἐπί τε ὀρθοπνοϊκῶν, καὶ τῶν ὁμοίων. ἐπί τε ἰσχιαδικῶν, ἐπὶ ἀρθριτικῶν. καὶ τοῖς περὶ νεφρούς, καὶ κύστιν χρονίαν ἐσχηκόσι διάθεσιν. ἔστι δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις νοσήμασι κατάλληλος, ὅσα δυσμόχλευτον, καὶ οἷ σκιρρώδη ἔχοντα τὴν διάθεσιν. δίδοται δὲ πλῆθος ʒ. β. τῆς ἐντεριώνης ἐν μελικράτῳ κυάθοις δυσίν. ἐπὶ δὲ τῶν ἀσθενεστέρων, ʒ. α. ἐκλεκτέον δὲ λευκὴν, καὶ ἁπαλὴν τὴν ἐντεριώνην, ἡ γὰρ ξηροτέρα, καὶ ἡ μελανίζουσα φαύλη. κοπτέσθω δὲ, καὶ λεαινέσθω ἐπιμελῶς, καὶ σηθέσθω πολλάκις. καὶ ἐπὶ τῆς χρείας.

τῆς χρείας λειούσθω μετὰ τοῦ μελικράτου ἐν θυίᾳ εὖ μάλα. πάσχει γάρ τι τοιοῦτον. κοπεῖσα μὲν,
πρὶν βραχῆναι, λεπτοτάτη φαίνεται. τῷ δὲ μελικράτῳ ἐμβληθεῖσα, καὶ διαβραχεῖσα, διοιδαίνει
σφόδρα ὥστε ἀπιστεῖσθαι βλεπομένη, ὅτι διεσήθη. τῶν σὺν ἀνοιδησάντων αὐτῆς μορίων, ἐνίοτε προσί-
σχεταί τινα τῇ γαστρὶ, ἢ τῷ στομάχῳ. μάλιστα δὲ ἐν ταῖς ἕλιξι τῶν ἐντέρων διὰ τὴν μαλακότητα.
καὶ δριμέα ὄντα τῇ φύσει, καὶ δακνώδη προσκαθεζόμενα, ἑλκοῖ τὰ ἔντερα. καὶ συμπαθείας ναυ-
τιώδεις ἐπιφέρει, στρόφους τε, καὶ κωλικάς. ὅθεν μετὰ πολλῆς προσοχῆς χρὴ λειοτάτην αὐτὴν ποιεῖν
σὺν τῷ μελικράτῳ. πραότερον δὲ καθᾶραι βουλόμενος, λαμβάνειν δεῖ κολοκυνθίδα εὐμεγέθη
καὶ ταύτην ἀνοίξαντα, ἄνωθεν κενῶσαι ἅπαν τὸ σπέρμα. εἶτα τὸ γναφαλῶδες αὐτῆς βαλὼν ἐν
αὐτῇ χωρὶς τοῦ σπέρματος, καὶ πλήσας αὐτὴν ἑψήματος, ἢ οἴνου γλυκέος παλαιοῦ, ἔα βρέχεσθαι
10 ἡμέραν, καὶ νύκτα. εἶτα σηκώσας ῥάκει τὸν οἶνον, καὶ θερμάνας, δίδου πίνειν. καθαίρει δὲ κάλλιστα καὶ
ἰκτερικοὺς, καὶ τοὺς περὶ τὴν ἐπιφάνειαν ἐξανθήσεις πελιδνὰς ἔχοντας.

Τιθύμαλον. λς΄.

Ἄγει φλέγμα, καὶ χολήν. δίδοται δὲ αὐτοῦ τὰ κλωνία χλωρὰ ληφθέντα. καὶ ἐν ὀστρακίνῳ τινὶ ἐπ' ὀ-
λίγον φρυγέντα. εἶτα λειωθέντα. μίγνυται δὲ αὐτοῦ ⊢. δ΄. ἢ γ΄. σὺν ἀλφίτοις ἐν ὕδατι, καὶ
πίνεται. τὰ γὰρ ξηρανθέντα κλωνία, ἀδυναμώτερα εἰσί. τοῦ δὲ χαρακίτου τιθυμάλλου λαβὼν τὴν
ῥίζαν, ξήρανον ἐν σκιᾷ. εἶτα ἐπὶ τῆς χρείας τὸν φλοιὸν ἀφελὼν. καὶ κόψας. σήσας. στήσας ⊢. δ΄. ἔμ-
βαλε οἴνῳ γλυκεῖ παλαιῷ. καὶ ἔα βρέχεσθαι ἡμέραν, καὶ νύκτα. καὶ διηθήσας διὰ ῥάκους, καὶ θερμάνας
βραχὺ δίδου πίνειν τὸν οἶνον, καθαίρει κάλλιστα. ὥστινας ἐπὶ πάντων αὐτῷ κεχρῆσθαι, ὡς ἀποκρύ-
φῳ. καλῶς, καὶ ἀλύπως καθαίρει. καὶ ὁ ὀπὸς τοῦ τιθυμάλλου, τοῦ περὶ τὰ ὕδατα ἐν τοῖς ὑγροῖς τόποις
καὶ ὕλαις φυομένου, ἀναλαμβανόμενος ἀλατίοις, ἢ ἄρτῳ ξηρῷ λείῳ, καὶ διδομένου ἐκ τούτου ὅσον
20 καρύου ποντικοῦ. μέγα μέντοι γε μετὰ ψυχροῦ ὕδατος. ὁ δὲ ὀπὸς τοῦ τιθυμάλλου δίδοται ὑπόπινων,
ἢ μετὰ ἰσχάδων ἢ μετὰ ἀλφίτων σταγόνες δ΄. ἢ ε΄. σφόδρα δὲ ἑλκοῖ τὴν γλῶσσαν. καὶ τὰ περὶ ξ
καὶ θερμασίαν πολλὴν κατὰ κοιλίαν ποιεῖ ποθέν.

Ἴσιον. λζ΄.

Ἰσίου τὸν φλοιὸν ξηράνας. κόψας. σήσας, δίδου ⊢. ε΄. ἢ ς΄. βρέχων ὡς προείρηται ἐν τῷ γλυ-
κεῖ, καὶ ἀχρουρέων. καθαίρει δὲ μᾶλλον φλέγμα. ἐφ' ὅσον δὲ βούλει φέρεσθαι τὴν γαστέρα, μὴ ἀπονί-
πτε ὕδατι τὸν δακτύλιον, ἀλλ' ἀπόματτε ῥάκει λινῷ. ὅταν δὲ ἱκανῶς καθαρθῆναι δόξῃ σοι ἀπόνι-
πτε ὕδατι ψυχρῷ τὸν δακτύλιον. καὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν, καὶ τῶν ποδῶν ἐντίθει τῷ ὕδατι, καὶ
στήσεται ἡ φορά.

Ἐλατήριον. λη΄.

Καθαίρει φλέγμα, καὶ χολήν. δίδου δὲ ὀβολοὺς τρεῖς μετὰ γάλακτος εὐθυμελγοῦς, ὅσον κοτύλης μιᾶς.
ὁ δὲ ὀβολὸς ἔχει κεράτια τρία.

Κνίδιος κόκκος. λθ΄.

Καθαίρει μᾶλλον τὰ ὑδατώδη, καὶ ὀρρώδη. καθαίρει δὲ καὶ φλέγμα, καὶ χολὴν μετρίως. ἔστι δὲ πυρώδης, καὶ
30 ὀξύτατος. δίδοται δὲ ὅσον κόκκοι λ΄. εἰ δὲ πραότερον βούλει καθᾶραι, δίδου κοκκία κ΄. ἢ ιε΄.
δίδου δὲ τὸ ἐντὸς τῶν κοκκίων, τρίψας μετὰ ἀλφίτων, καὶ οἴνῳ ἐμβαλὼν κέλευε πίνειν. ἐπὶ δὲ
τῇ πόσει, ἐλαίου ῥοδίνου, ἢ μηλίνου βραχὺ δεῖ καταρροφεῖν, ὥστε μὴ καίειν τὴν φάρυγγα. βέλτιον
δὲ λειώσαντα ἀναπλάττειν καταπότια σὺν μέλιτι ἑφθῷ.

Ἀγαρικόν. μ΄.

Ἀγαρικὸν καθαίρει φλέγμα, καὶ χολὴν, ἀλλ' οὐκ ὀξέως. δίδου δὲ ∠. β΄. μετὰ μελικράτου, ἢ ὀξυ-
μέλιτος. ἔστι δὲ κακοστόμαχον, διὰ τὸ κοῦφον εἶναι, καὶ ἐπιπολαστικόν.

Κνίκου σπέρμα. μα΄.

Καθαίρει φλέγμα, οὐ μὴν ἰσχυρῶς. λειώσας δὲ τοῦ σπέρματος ∠. ε΄. ἔμβαλλε ζωμὸν ὄρνιθος, ἢ
πτισάνης. καὶ διηθήσας, δίδου πίνειν. οἱ δὲ τὸ ἐντὸς τοῦ κνίκου λαβόντες ὅσον ∠. α΄. λειοῦσι σὺν
ἀμυγδάλοις, καὶ ἀνίσῳ. καὶ σὺν μέλιτι ἑφθῷ καταπότια ἀναπλάσσοντες παρέχουσιν ἰκτερι-
40 κοῖς. ἁρμόδιον μὲν, πραότερον δέ.

Λαθυρίς. μβ΄.

Καθαίρει μᾶλλον φλέγμα. δοτέον δὲ κόκκους ιε΄. τῶν μειζόνων. τῶν δέ γε μικροτέρων. κ΄. καὶ τοῖς μὲν
ἐνεργέστερον καθαρθῆναι δεομένοις, διαμασᾶσθαι προσακτέον. τοῖς δὲ μὴ πάνυ ἐμπράκτως, μὴ δὲ
πολλῆς κενώσεως δεομένοις, ὁλοσχερῆ καταπίνειν. μάλιστα εἰ κακοστόμαχος εἴη ὁ λαμβάνων.

Ἀριστολοχίας κληματίτιδος ὁ καρπός. μγ΄.

Ξηρὸς λεῖος ∠. β΄. πλῆθος πίνεται, καὶ καθαίρει φλέγμα, καὶ χολήν. ἔστι δὲ εὐστόμαχος.

Λινόζωστις. μδ΄.

Εἰ μὲν ταύτης ἀφεψήσας τῶν ἁπαλῶν φύλλων ἐσθίοις, ἐκκοπροῖ ἱκανῶς. εἰ δὲ τὸ ἀφέψημα οἴνῳ κε-
ράσας πίνοις, μετρίως ἐκκοπροῖ.

Σικύου ἀγρίου ῥίζης ὁ φλοιός. με΄.

Ὁ μὲν φλοιὸς πλῆθος ὀβολῶν δύο, τουτέστι κερατίων ς΄. πινόμενον μετὰ μελικράτου ἄγει φλέγμα
50 ἱκανὸν ἀλύπως, μετὰ τοῦ μὴ ἀδικεῖν τὸν στόμαχον.

Στύραξ. μς΄.

Λιπαρὸς ξανθὸς δίδοται ὅσον ∠. β΄. πλῆθος, σὺν τερεβινθίνῃ ἰσοσταθμῷ εἰς τὰ καταπότια. ἄγει
γὰρ φλέγμα ἱκανὸν ἀλύπως.

Θύμος. μζ΄.

Θύμου τοὺς κορύμβους, κόψας, σήσας, δίδου μετὰ ὀξυκράτου, καὶ ἁλῶν ὀλίγων ὅσον ∠. δ΄. ἢ γ΄.
καθαίρει γὰρ ἀλύπως, καὶ ἱκανῶς φλέγμα, καὶ χολήν.

Κυκλαμίνου. μη'.

Κυκλαμίνου ῥίζης λειοτάτης ∠ γ'. ἢ δ'. πρὸς δύναμιν, σὺν ὑδρομέλιτι πινομένη καθαίρει φλέγμα, καὶ χολήν. μάλιστα δὲ δι' ἱδρώτων καθαίρει. ὅθεν ποιοῦντα δεῖ κατακλίνεσθαι, καὶ σκέπειν θάλπειν τὸ σῶμα, καὶ συνεργεῖν τῇ τῶν ἱδρώτων ἐκκρίσει.

Σκορδίου. μθ'.

Σκόρδιον λειότατον, ὅσον ∠ β'. σὺν ῥοδομέλιτι πινόμενον, ἄγει φλέγμα.

Χαμαιπίτυς. ν'.

Χαμαιπίτη πινομένη ὅσον ∠ β'. μετὰ σύκων, ἢ μέλιτος ἑφθοῦ ἀναληφθεῖσα εἰς καταπότια, καὶ διδομένη, ἄγει φλέγμα ἱκανόν.

Βδέλλιον. να'.

Βδέλλιον τὸ ἀράβιον διαυγές τε, καὶ ξανθόν, πλεῖον πινόμενον ὅσον ∠ β'. πλῆθος μεθ' ὑδρομέλιτος, καθαίρει φλέγμα.

Περὶ ὑδραγωγῶν. νβ'.

Τοῖς δ' ὕδωρ καθαίρουσι, χρηστέον ἐπί τε τῶν ὑδρωπικῶν τῶν τὴν ἀσκίτην ὕδερον νοσούντων· ἐπί τε γυναικῶν ἐνοχλουμένων ὑπὸ λευκοῦ ῥοῦ χρονίως. καὶ ἐπὶ τῶν ἕλκη ῥευματικὰ ἐχόντων.

Λεπὶς χαλκοῦ. νγ'.

Ὕδωρ καθαίρει. δίδοται δὲ ∠ α' S'. μετὰ μελικράτου. οὐ μόνον δὲ ὕδωρ ἄγει, ἀλλὰ καὶ φλέγμα. ἄγει δὲ ὕδωρ καί τινα τῶν προειρημένων. οἷον κόκκος κνίδειος, καὶ κνῆκος. ἡ δὲ τοῦ ἀγρίου σικύου ῥίζα ἁρμοδιωτάτη τοῖς ὑδρωπικοῖς ἐστι καὶ ἀλυποτάτη.

Εὐφόρβιον. νδ'.

Ἄγει μὲν φλέγμα, μᾶλλον δὲ ὕδωρ. ἔστι δὲ ὀξύτατον, ὡς οἶδα, καὶ πυρωδέστατον. ὅθεν καὶ κωλικοῖς δίδοται, καὶ τοῖς ψυχροτέρας ἔχουσι τὰς κοιλίας. τοῖς δὲ ἄλλοις ταρακτικόν ἐστι ἰσχυρῶς, καὶ διψωδέστατον. μίσγε δὲ αὐτῷ τινὰ τῶν εὐωδῶν ἀρωμάτων, διδοὺς αὐτοῦ ὅσον τριόβολον σὺν μελικράτῳ. βέλτιον δὲ σὺν ἑφθῷ μέλιτι εἰς καταπότια αὐτὸ ἀναπλάσσειν.

Χαμελαία. νε'.

Καθεψηθεῖσα ἐν μελικράτῳ, ἢ πινομένη ὑδατώδη μᾶλλον καθαίρει. καθαίρει δὲ καὶ φλέγμα, καὶ χολήν. ἐμβαλλέσθω δ' αὐτῆς ὅσον ∠ ε'. εἰς δύο κοτύλας ὕδατος. καὶ ἑψήσθω ἕως ληφθῇ τὸ ἥμισυ. ἐπὶ τέλει δὲ τῆς ἑψήσεως, ἐπίβαλλε μέλιτος τὸ σύμμετρον. καὶ βραχὺ ἑψήσας, καὶ διηθήσας δίδου πίνειν. ἔνιοι δὲ κόψαντες λείαν τὴν χαμελαίαν καὶ βαλόντες αὐτῆς ∠ β'. ἀψινθίου δὲ κόμμης τὸ διπλάσιον, ἀναλαβόντες μέλιτι ἑφθῷ, καταπότια διδόασιν.

Αἵματος καθαρτικά. νς'.

Τὸ δὲ αἷμα καθαίρει, πράσων κεφαλωτῶν ὁ χυλός. λινόζωσις. λευκόϊον. μαλάχη ἀγρία. καὶ ἐλελίσφακος.

Μέθοδος συνθέσεως τῶν καθαιρόντων φαρμάκων. νζ'.

Τὰ μὲν κατ' ἰδίαν καθαίρειν δυνάμενα ἁπλᾶ φάρμακα, ὡς τύπῳ φάναι, τοιαῦτά τινά εἰσι τὰ προγεγραμμένα. οὐ χαλεπὸν δὲ καὶ τὰς μίξεις αὐτῶν ποιεῖσθαι τοῖς ἤδη ἐκ τῶν προρρηθέντων μεμαθηκόσι τὴν ἑκάστου δύναμιν. δεῖ γὰρ εἰ μέν τις τῶν εἰρημένων δύο ἐθέλοι μιγνύναι, τὸν ἥμισυ σταθμὸν τῆς δόσεως ἑκάστου παραλαμβάνειν. εἰ δὲ τρία, τὸ τρίτον. εἰ δὲ πλείω ἀναλόγως. ποιούμεθα δὲ τὰς μίξεις αὐτῶν, ὅταν μὴ ἓν ᾖ τὸ ἐνοχλοῦν τύχῃ. οἷον φλέγμα. ἢ χολή. ἢ ὕδωρ, ἀλλὰ πάντα ἅμα. καὶ εἰ μὲν δόξομεν ὁμοτίμως πλεονάζειν τοὺς χυμούς, ἐξ ἴσης αὐτὰ ἐμβάλλομεν ἐν τῇ σκευασίᾳ. ἑνὸς δὲ χυμοῦ μᾶλλον τῶν ἄλλων πλεονεκτοῦντος, πλέον ἐμβάλλομεν τῶν δυναμένων τὸν τοιοῦτον χυμὸν κενοῦν. πρῶτον μὲν βουλόμεθα τὰ ἐν τροφῇ μαλακτικὰ φάρμακα, γαστρὸς ὑπαγωγὰ ὑποθέσθαι. ἐν τροφῇ γὰρ φαρμακείη ἄριστον, φησὶν Ἱπποκράτης, ἵνα καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι μέν, ἐστεγνωσμένοις δὲ φυσικῶς τὴν γαστέρα, χρήσιμος ἡ θεωρία γένηται. τάχιστα δὲ καὶ τοῖς ἐκ νόσου ἀνακομιζομένοις ἔτι δὲ καὶ τοῖς χρονίαν νόσον νοσοῦσιν, ἀρωγά τινα τὰ φάρμακα γένηται πανταχοῦ ἐν ταῖς καρυκείαις μισγόμενα ἔνπου, ἢ διὰ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων. ἤτοι εἰς τὸ μαλάξαι τὴν γαστέρα. ἢ καὶ τὸν πλεονάζοντα χυμὸν κατ' ὀλίγον, λεληθότως ἐκκενοῦν βουλόμενοι. ἀρξώμεθα τοιγαροῦν ἀπὸ τῶν προπομάτων.

Οἴνου καθαρτικοῦ χολῆς σκευασία ἐκ τῶν Ὀρείωνος. νη'.

Κασίας Γο. α'. σκαμμωνίας οὐγγίαν α'. οἴνου ξ. ε'. ταῦτα λειότατα γενόμενα, ἐμβαλλέσθω ὀθονίῳ. καὶ ἀκριβῶς περισφιγχθὲν τὸ ῥάκος ἀποκρεμάσθω εἰς τὸν οἶνον. καὶ ἐάσθω βρέχεσθαι ἡμέρας ε'. εἶτα ἐκ τοῦ οἴνου τούτου δίδου πρὸ τροφῆς κρᾶσιν τελείαν σὺν ὕδατι θερμῷ. πεπίστευται χολὴν καθαίρειν.

Οἶνος φλέγματος ἀγωγός. νθ'.

Ἀθυελλῶν κεκαθαρμένων οὐγγίαν α'. ναρδοστάχυος ∠ γ'. οἴνου ξ. ε'. σκεύαζε ὡς προείρηται, καὶ χρῶ. πεπίστευται τοὺς φλεγματικοὺς κουφίζειν.

Οἶνος μελαγχολικοῖς ἐπιτήδειος. ξ'.

Λαβὼν πολυποδίου Γο. α'. κόψας. σήσας. ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον, ἀποκρέμασον εἰς οἴνου ξ. ε'. καὶ ἔα ἡμέρας ζ'. βρέχεσθαι. καὶ δίδου κρᾶσιν, ὡς εἴρηται.

Ἄλλος πολυποδίτης. ξα'.

Οἴνου γλυκυτάτου ξ. ς'. μαστίχης Γο. β'. ἐπιθύμου ∠ δ'. πολυποδίου ῥιζῶν μὴ παλαιῶν ἐξυσμένων. λι. β'. τὰς ῥίζας τοῦ πολυποδίου κεκαθαρμένας κόπτων ἁδρομερῶς ἕψε μετὰ τοῦ γλυκέος.

τοῦ γλυκέος, ἐμβαλὼν καὶ τὸ ἐπίθυμον, καὶ τὴν μαστίχην. ὅταν δὲ ἀποτελειωθῇ, ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἔα ψυγῆναι. καὶ διηθήσας ἐπίπασσε ναρδοστάχυος κεκομμένου, καὶ σεσησμένου ⊢. γ΄. βέλτιον δὲ ἐν θυίᾳ αὐτὸ ἑνῶσαι. εἶτα ἀναλαμβάνειν ὀστρακίνοις ἀγγείοις μικροῖς πεπισσωμένοις. καὶ χρίσας τὸ στόμα φύλαττε. δίδου δὲ ἐν τῷ ἀρίστῳ κρᾶσιν μεγάλην μεσαζόντων τῶν σιτίων, κεράσας θερμῷ. ἔστι δὲ ἡδύτατον, καὶ εὐόργες, ὅπερ ἐν Βαβυλῶνι τῆς Φοινίκης σκευαζόμενον εὐδοκιμεῖ πανταχῆ πωλιζομένοις.

Οἰνόμελι ἐκκοπρωτικόν. ξβ΄.

Οἴνου ξ. ε. μέλιτος ξ. α. μαστίχης Γο. γ. λειώσας τὴν μαστίχην, καὶ ἐνδήσας ὀθόνῃ, ἀποκρέμασον ἐν τῷ οἰνομέλιτι. καὶ ἔα βρέχεσθαι ἡμέρας ζ΄. καὶ δίδου πρὸ τροφῆς κρᾶσιν μίαν κεκραμμένην θερμῷ. ἔστι δὲ ἐκκοπρωτικὸν κάλλιστον, καὶ εὐστόμαχον. κενοῖ δὲ καὶ φλέγμα.

10 Οἰνόμελι ξανθῆς χολῆς ἀγωγόν. ξγ΄.

Σκαμμωνίας δραχμὴν μίαν. ναρδοστάχυος ∠. α. κόψας. σήσας, ἐνδήσας ὀθόνῃ, βρέχε εἰς οἴνου ξ. ε. καὶ μέλιτος ξ. α. καὶ χρῶ. Οἰνόμελι φλέγματος ἀγωγόν. ξδ΄.

Λαβὼν κνίκου σπέρματος κεκαθαρμένου ∠. δ΄. καὶ οἴνου ξ. ε. καὶ μέλιτος ξέστην α. κόψας ἁδρομερῶς τὸν κνίκον, καὶ ἐνδήσας ὀθόνῃ ἀπόβρεχε, καὶ χρῶ ὡς προείρηται.

Οἰνόμελι χολὴν μέλαιναν κενοῦν. ξε΄.

Πολυποδίου ∠. γ. οἴνου ξ. ε. μέλιτος ξ. α. κόψας. σήσας. ἀπόβρεχε, καὶ χρῶ.

Κονδῖτον ξανθοχόλοις. ξϛ΄.

Πεπέρεως ∠. γ΄. σκαμμωνίας Γο. α. σελίνου σπέρματος ∠. α. οἴνου ξ. ε. μέλιτος ξ. α. προλειώσας τὰ εἴδη καθ᾽ ἑαυτά. ἔπειτα καὶ σὺν τῷ μέλιτι. εἶτα τὸν οἶνον ἐμβαλὼν ἔα ἡμέρας ε,

20 καὶ χρῶ. Κονδῖτον φλεγματικοῖς. ξζ΄.

Λαθυρίδων Γο. α. πεπέρεως Γο. α. ἀνίσου, σελίνου σπέρματος, ἀνά. Γο. α. οἴνου. ξ. ε. μέλιτος ξ. α. σκεύαζε ὡς προείρηται, καὶ χρῶ. Κονδῖτον μελαγχολικοῖς. ξη΄.

Πολυποδίου Γο. α. πεπέρεως Γο. α. σελίνου σπέρματος ∠. α. οἴνου ξ. ε. μέλιτος ξ. α. σκεύαζε ὡς προείρηται καὶ χρῶ. Ἀψινθάτου σκευασία πνευμάτων, καὶ κόπρου, κενωτικοῦ. ξθ΄.

Λιβυστικοῦ ∠. α. S΄. κυμίνου ∠. α. ναρδοστάχυος ⊢. β΄. σχοίνου ἄνθους ⊢. ϛ. μαστίχης ⊢. ϛ. οἴνου ξ. ε. μέλιτος ξ. α. κόψας. σήσας. λείου μετὰ τοῦ μέλιτος. καὶ ἑνώσας τὸν οἶνον, ἀναλάμβανε, καὶ χρῶ μετὰ ἡμέρας ε. πρὸ τοῦ ἀρίστου.

Ἀψινθάτου χολῆς ξανθῆς ἀγωγόν. ο.

Κόστου ∠. α. μαστίχης ∠. δ. ῥόδων ξηρῶν. ∠. β΄. ναρδοστάχυος ∠. β΄. σχοίνου ἄνθους

30 ∠. α. ἀλόης Γο. α. σκαμμωνίας, Γο. α. μέλιτος ξ. α. οἴνου ξ. ε. σκεύαζε, καὶ χρῶ ὡς προείρηται. Ἀψινθάτου φλεγματικοῖς. οα.

Μαστίχης ∠. δ΄. κόστου ∠. δ. φύλλου ἰνδικοῦ ∠. α. ναρδοστάχυος ∠. α. σχοίνου ἄνθους ∠. α. κασσίας. ∠. α. πολυποδίου Γο. α. μέλιτος ξ. α. λαθυρίδων κεκαθαρμένων Γο. α. οἴνου ξ. ε. σκεύαζε καὶ χρῶ ὥσπερ προείρηται. Ῥοσάτον ξανθῆς χολῆς ἀγωγόν. οβ.

Ῥόδων ἐξωνυχισμένων νεαρῶν λι. α οἴνου παλαιοῦ ξ. ϛ. μέλιτος ξ. α. τὰ ῥόδα προμαρανθέντα ἡμέραν μίαν, ἐμβάλλεται εἰς τὸν οἶνον καὶ βρέχεται ἡμέρας ϛ. εἶτα διηθεῖται ὁ οἶνος, καὶ ἐπιβάλλεται τῷ μέλιτι προλειωθέντι μετὰ σκαμμωνίας, Γο. α. χρὴ δὲ κόπτειν, καὶ σήθειν τὴν σκαμμωνίαν, καὶ οὕτως λειοῦν σὺν τῷ μέλιτι. ἀναλαβὼν δὲ εἰς ἀγγεῖα, καὶ πωμάσας ἀκριβῶς, ἀποκρέμασον εἰς λάκκον ψυχροῦ ὕδατος, καὶ ἔα ἡμέρας ζ. ἢ θ. εἶτα ἀνασπάσας, ἔα ἄλλας

40 λ. ἡμέρας, καὶ οὕτως προπόματι χρῶ.

Ῥοσάτον φλέγματος, καὶ ὀρρώδους, καὶ μελαγχολικοῦ χυμοῦ κενωτικόν. ογ΄.

Εἰ μέντοι προσλάβοι κόκκου κνιδίου Γο. α. ἡ μὲν προειρημένη χωρὶς αὐτοῦ τῆς σκαμμωνίας, κενοῖ τὸν ὀρρώδη χυμὸν, καὶ φλέγμα. εἰ δὲ λαθυρίδα μόνην, φλέγμα κενοῖ. εἰ δὲ ἐπίθυμον μόνον, τὸν μελαγχολικὸν χυμὸν κενοῖ. Ῥοδομέλιτος καθαρτικοῦ σκευασία. οδ΄.

Μέλιτος λι. α. ῥόδων χυλοῦ λι. α. μαστίχης ∠. δ΄. πεπέρεως ∠. β΄. ζιγγιβέρεως ∠. β΄. σκαμμωνίας ⊢. η. ἕψει τὸ ῥοδόμελι ἕως σύστασιν λάβῃ μέλιτος ὑγροτέρου. εἶτα ἐπίπασσε τὴν σκαμμωνίαν, καὶ τὴν μαστίχην λειοτάτην ποιήσας, καὶ ἕψε ἐπ᾽ ὀλίγον. καὶ ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἕνωσον τοῖς λοιποῖς ἐν τῇ θυίᾳ. καὶ ἀναλάμβανε, καὶ δίδου κοχλιάριον. κενοῖ ξανθὴν χολὴν. τινὲς δὲ ἁπλουστέραν τὴν σκευασίαν ποιῆσαι βουλόμενοι, προβρέξαντες ὀλίγῳ ὕδατι τὴν σκαμ-

50 μωνίαν. εἶτα ζέσαντες, καὶ τὸν ἐπίπατον αὐτῆς ἀφαιροῦντες διηθοῦσι. καὶ λειοποιήσαντες ἐμβάλλουσι τῷ ῥοδομέλιτι. καὶ συνεψοῦσιν, ὡς προείρηται. εἰ μέντοι λαθυρίδων Γο. α. ἡ προειρημένη σκευασία τοῦ ῥοδομέλιτος λάβοι χωρὶς τῆς σκαμμωνίας καθαίρει φλέγμα. εἰ δὲ πολυποδίου λάβοι Γο. α. τὸν μελαγχολικὸν χυμὸν. κενοῖ. δραστικώτερον δὲ γίγνεται, ἐὰν ἀντὶ τοῦ πολυποδίου, ἐπίθυμον λάβοι.

Ὄξους καθαρτικοῦ σκευασία. οε.

Σκαμμωνίας γο. α. ὄξους ξε. ε. λείου ἅμα. καὶ ἔα ε. ἡμέρας. καὶ δίδου εἰς ἔμβαμμα σὺν τῇ τροφῇ κοχλιάριον α, ἢ β. καθαίρει ξανθὴν χολήν. εἰ δὲ ἀντὶ τῆς σκαμμωνίας ἐμβάλλοις λαθυρίδων γο. α, καθαίρει φλέγμα. εἰ δὲ ἐπιθύμου γο. ε. ἐμβάλλοις, κενοῖ τὸν μελαγχολικὸν χυμόν.

Ὀξυμέλιτος καθαρτικοῦ σκευασία. ος.

Μέλιτος ἀπηφρισμένου ξε. α. ὄξους δριμυτάτου ξε. α. ἕψε ἅμα μέχρι μελιτώδους συστάσεως. εἶτα ἐπιβαλὼν ἐπιθύμου κεκομμένου, καὶ σεσησμένου γο. α. χρῶ ἐμβάμματι, ἢ μεθ᾽ ὕδατος δίδου πίνειν κοχλιάρια β. περὶ ὥραν τρίτην νήστει. χολὴν κενοῖ. εἰ δὲ μὴ παρείη ἐπίθυμον, σκαμμωνίας ἔμβαλλε γο. α.

Ἄλλο ὀξύμελι.

Μέλιτος ἀπηφρισμένου ξε. α. ὄξους ξε. α. ἕψε ἅμα μέχρι συστάσεως. εἶτα ἐπίβαλλε κνίκου τὸ σπέρ-
10 μα κεκαθαρμένου, καὶ λελειωμένου, γο. α. καὶ ἔα ἡμέρας ε. καὶ χρῶ ὡς βούλει. κενοῖ φλέγμα.

Ἄλλο.

Μέλιτος, καὶ ὄξους ἀνὰ ξε. α. ἕψει, καὶ ἐπίβαλλε τοῦ θύμου λειοτάτου γο. α. καὶ ἔα ἡμέρας, καὶ χρῶ. κενοῖ τὸν μελαγχολικὸν χυμόν. τὰ δὲ ἐμβαλλόμενα ἅπαντα ταῖς προειρημέναις σκευασίαις τοῦ ὀξυμέλιτος ἀποδεθέντα ἀποβρεχέσθωσαν. Ἄλλο ὀξύμελι. οζ.

Ὀξύμελι καθαῖρον πᾶσαν κακοχυμίαν. ὑσσώπου κόμης γο. α. S. ὀριγάνου γο. α. γλήχωνος γο. α. S. πρασίου γο. α. ἀφεψήματος, κνίκου σπέρματος. θύμου κορύμβων, ἀγαρικοῦ, ἀνά. γο. α. πολυποδίου γο. β. σκαμμωνίας γο. α. καὶ γρ. ς. ὄξους ξε. α. S. ὕδατος ξε. α. μέλιτος λι. β. ἑψήματος γο. ς. προβρέξας τὰς βοτάνας τῷ ὄξει καὶ τῷ ὕδατι, ἕψε εἰς ἀποτρίτωσιν. καὶ διηθήσας, ἐπίβαλλε τὸ μέλι. καὶ πάλιν ἕψει μέχρι καλῆς συστάσεως. καὶ λεάνας ἕνωσον ἐν τῇ θυΐᾳ λειό-
20 τατα γενόμενα, καὶ σεσησμένα λεπτῷ κοσκίνῳ. σκαμμωνίαν. ἐπίθυμον. ἀγαρικόν. καὶ δίδου συμμέτρως μὲν καθαίρειν βουλόμενος δόσιν γρ. ιε. μέσως δὲ, κ. γρ. τὴν δὲ τελείαν τοῖς ἰσχυροῖς, γο. α. τινὲς δὲ, καὶ ἀλυπιάδος βάλλουσιν γο. α. Ἄλλο πνεύματος κενωτικόν.

Ὄξους ξε. α. μέλιτος ξε. α. ἀρκευθίδων ∠. δ. πεπέρεως γο. α. ζιγγιβέως οὐγγίαν α. πετροσελίνου ∠. δ. σελίνου σπέρματος. ἄμεως. λιβυστικοῦ. ἀνίσου. ἐπιθύμου ἀνά. ∠. δ. κυμίνου ∠. β. ἀνήθου σπέρματος ∠. β. πολυποδίου γο. α. σκεύαζε καὶ χρῶ, ὡς προείρηται. ἁρμόδιον κωλικοῖς. Ὀξύμελι κωλικοῖς ἁρμόζον, καὶ νεφριτικοῖς. οη.

Κινναμώμου γο. α. ἀλυπιάδος νεαρᾶς γο. β. πηγάνου χλωροῦ οὐγγίας β. πρασίου, ἀγαρικοῦ, κασσίας, ἴρεως, ὑσσώπου, γλήχωνος ἀνά ∠. δ. σκίλλης γο. α. ὄξους ξε. γ. μέλιτος ξε. α. προβρέξας πάντα τῷ ὄξει, ἕψει εἰς ἀποτρίτωσιν. καὶ διηθήσας ἐπίβαλλε τὸ μέλι καὶ ἕψει μέχρι συστά-
30 σεως μέλιτος ὑγροτέρου. ἔπειτα ἐπίπασσε σκαμμωνίας λειοτάτης γο. α. ναρδοστάχυος γο. α. καὶ τοῦ διὰ μαράθρων καθαρτικοῦ γο. α. καὶ ἑνώσας χρῶ. οὕτω προκενώσας τὸν κωλικευόμενον ἐκκοπρωτικῷ κλυστῆρι. ἔπειτα λαβὼν τοῦ ὀξυμέλιτος κοχλιάριον, ἀνάλυε μετὰ χυλοῦ πτισάνης καὶ δίδου. χρῶ δὲ ὁμοίως καὶ ἐπὶ νεφριτικῶν τῶν φλεγματικωτέρων. κενοῖ φλέγμα ἀλύπως, καὶ ὑπάγει. Ὀξύμελι πικρόν. οθ.

Μαράθρου χλωροῦ μετὰ τῶν ῥιζῶν δεσμίδιον α. σελίνου μετὰ τῶν ῥιζῶν, πηγάνου χλωροῦ ἀνὰ δεσμίδιον α. ὄξους ξε. β. S. τουτέστι λίτρας ε. μέλιτος λι. α. S. ἕψει τὰς βοτάνας σὺν τῷ ὄξει εἰς ἀποτρίτωσιν. καὶ διηθήσας, ἐπίβαλλε τῷ ὄξει τὸ μέλι. ἕψει μέχρι μέλιτος ὑγροτέρου λάβῃ σύστασιν. ἔπειτα λεάνας ἐν θυΐᾳ, ἀλόης πρωτείας γο. α. καὶ σήσας, ἐπίβαλλε αὐτῇ κατὰ βραχὺ τοῦ ὀξυμέλιτος. καὶ ἑνώσας ἀναλάμβανε καὶ χρῶ. παρέχων κοχλιάριον α. ἐπιρροφείτω δὲ
40 ὕδωρ θερμόν. καθαίρει κεφαλὴν ἄκρως. ἔστι δὲ καὶ εὐστόμαχον.

Ὀξύμελι μαλακτικὸν τοῦ προσομιλήτου.

Γλήχωνος. ὀριγάνου. θύμβρας. ἀγρίας. πολυποδίου ἀνά. γο. α. σελίνου ῥιζῶν ∠. δ. ἀνήθου ῥιζῶν γρ. ς. ἀγαρικοῦ. ἐπιθύμου. σκαμμωνίας ἀνά. γο. α. μέλιτος ξε. α. ὄξους ξε. α. βρέχε τὰ εἴδη καὶ ἕψε ὡς τὸ ὀξύμελι. ὅταν δὲ λάβῃ καλὴν σύστασιν, ἆρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς, πρόσπλεκε αὐτῷ σκαμμωνίαν, ἐπίθυμον, ἀγαρικόν. καὶ δίδου γο. γ. μεθ᾽ ὕδατος θερμοῦ.

Φοῦσκα μαλακτικὴ κοιλίας. π.

Κυμίνου γο. γ. ὑσσώπου γο. α. S. ἄμμεως γο. α. S. γλήχωνος οὐγγίαν α. S. πετροσελίνου ∠. δ. θύμου κορύμβων ∠. δ. ζιγγιβέρεως γο. α. κνίκου σπέρματος γο. α. πεπέρεως
50 ∠. δ. ἐπιθύμου ∠. δ. ἁλῶν καππαδοκικῶν, γο. θ. ψιλώσας. σήσας. φύλαττε ξηρόν. καὶ ἐπὶ τῆς χρείας δίδου κοχλιάριον α. συγκεράσας ὀξυκράτῳ.

Ἄλλη πάνυ δόκιμος. πα.

Κυμίνου γο. γ. γλήχωνος γο. β. S. μαλάθρου γο. β. σελίνου σπέρματος γο. β. ἀνίσου γο. β. γρ. η. σκαμμωνίας γο. δ. ἐπιθύμου γο. γ. ἁλῶν κοινῶν γο. η. ἢ λι. μίαν.

κόψας. σήσας. δίδου κοχλιάριον α, σὺν ὀξυκράτῳ. καθαίρει ἀδιασρόφως.

Γάρου καθαρτικοῦ σκευασία. πβ.

Σκαμμωνίας ∠. δ. πεπέρεως κόκκοι ν. γάρου μέλανος Γο. γ. μίξας χρῶ ἐμβάμματι ἢ ὡς βούλει. καθαίρει χολήν.

Ἄλλο.

Κνίκου κόκκοι κ. πεπέρεως κόκκοι ν. γάρου Γο. γ. τὸ σπέρμα τοῦ κνίκου λεάνας σήσας, χρῶ, καθαίρει φλέγμα. εἰ δὲ ἀντὶ τοῦ κνίκου λαθυρίδας ἐμβάλλοις, δραστικώτερον ποιήσεις. εἰ δὲ πολυποδίου ∠. δ. ἐμβάλλοις, μελαγχολικὸν χυμὸν κενοῖ. δραστικώτερον δὲ γίνεται, εἰ ἀντὶ πολυποδίου, ἐπιθύμου ∠. δ. ἢ γ. ἐμβάλλοις.

Μέλιτος μαλακτικοῦ σκευασία. πγ.

Μαλάθρου χλωροῦ δεσμίδιον χειροπληθὲς. ὕδατος ∠. γ. ἕψει ἕως λειφθῇ ξ. α. καὶ διηθήσας, ἐπίβαλλε μέλιτος λίτραν μίαν. καὶ ἕψει ἕως μελιτώδους συστάσεως, καὶ δίδου κοτύλας γ. καθαίρει χολὴν ξανθήν. εἰ δὲ ἀντὶ τοῦ μαλάθρου κνίκου σπέρματος τὸ σπέρμα ἐμβάλλοις Γο. α. καθαίρει φλέγμα. εἰ δὲ πολυποδίου, ἢ ἐπιθύμου, Γο. α. συνεψήσεις, καθαίρει τὸν μελαγχολικὸν χυμόν.

Ὑδρόγαρον μαλακτικόν. πδ.

Γάρου Γο. α. πεπέρεως κόκκοι ν. σελίνου σπέρματος, ὀβολοὶ α. ὅ ἐστι κεράτια γ. μέλιτος κοχλιάριον α. σκαμμωνίας ϝ. α. S. ἢ. β. ἑψήσας τὰ λοιπὰ καὶ ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς, σὺν σοὶ τὴν σκαμμωνίαν. καὶ δίδου πρὸ τροφῆς. εἰ δὲ ἀντὶ τῆς σκαμμωνίας κνίκου σπέρματος κόκκων κ. τὸ ἐντὸς ἐμβάλλοις, καθαίρει τὸ φλέγμα. εἰ δὲ πολυποδίου ∠. δ. ἐμβάλλοις, καθαίρει μελαγχολικὸν χυμόν.

Οἰνόγαρον καθαρτικόν. πε.

Γάρου μυάκια, β. οἴνου μυάκιον α. πεπέρεως κόκκοι ν. λιβυστικοῦ ϝ. α. σκαμμωνίας ϝ. α. μέλιτος βραχὺ, χρῶ. καθαίρει χολήν. εἰ δὲ κνίκου κόκκων κ. τὸ ἐντὸς ἐμβάλλοις ἀντὶ τῆς σκαμμωνίας, καθαίρει φλέγμα. εἰ δὲ πολυποδίου ∠. δ. τὸν μελαγχολικὸν χυμὸν καθαίρει.

Ὀξύγαρον καθαρτικόν. πς.

Σελίνου σπέρματος ∠ α. πεπέρεως, κόκκοι, ν. κυμίνου ὀβολὸν α. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ τὸ ἴσον σκαμμωνίας ϝ. α. γάρου Γο. α. ὄξους Γο. γ. χρῶ. καθαίρει χολήν. εἰ δὲ ἀντὶ τῆς σκαμμωνίας κνίκων κόκκων κ. τὸ ἐντὸς ἐμβάλλοις, καθαίρει φλέγμα. εἰ δὲ πολυποδίου ∠. δ, τὸν μελαγχολικὸν χυμὸν κενοῖ.

Ζωμοὶ μαλακτικοί. πζ.

Ὕδατος ξ. α ἐλαίου μυάκιον α. γάρου βραχύ. ἅλας σύμμετρον. ἀνήθου βραχὺ, ἕως χυλοποιηθῇ τὰ πάντα ἕψε. εἶτα ἔμβαλλε κνίκου κόκκων ν. τὸ ἐντὸς. καὶ δίδου κενοῖ φλέγμα. εἰ δὲ πολυποδίου ∠. δ. κόψας, σήσας ἐπιπάττοις ζωμῷ περδικὸς. ἢ φασιανοῦ, κενοῖ τὸν μελαγχολικὸν χυμόν. τὴν μέντοι σκαμμωνίαν οὐκ ἐδικαίωσα ἐμβαλεῖν ἐν τοῖς ζωμοῖς, διὰ τὸ, τῇ πείρᾳ βασανισθεῖσαν ἄχρηστον εὑρεθῆναι.

Γάλα καθαρτικόν. πη.

Ὀνείου, ἢ αἰγείου γάλακτος κύαθος α, σκαμμωνίας ϝ. β. σὺν ὡς ἃς δίδου. κενοῖ χολήν. εἰ δὲ κνίκου κόκκων κ. τὸ ἐντὸς, ἐμβάλλοις, κενοῖ φλέγμα. τὸ μέντοι πολυπόδιον, ἢ ἐπίθυμον οὐκ ἐδικαίωσα βαλεῖν εἰς τὸ γάλα, διὰ τὸ χρώννυσθαι τὸ γάλα. καὶ μὴ λανθάνειν τὸν λαμβάνοντα. πολλοὶ γὰρ διὰ δειλίαν οὐ βούλονται καθαίρεσθαι.

Ἔλαια καθαρτικά. πθ.

Πεπέρεως ∠. α. ἐπιθύμου ∠. α. σιλφίου ∠. α. ἡδυόσμου χλωροῦ ∠. α. γλήχωνος κόμης ∠. α. κυμίνου ∠. α. πηγάνου ∠. α. σκαμμωνίας, Γο. α. φοινίκων λιπαρῶν Γο. β. μέλιτος ξ. α. ὄξους ξ. τὸ ἥμισυ. ἐλαίας ἀπὸ ἅλμης ρκ. ἀριθμῷ. λειότατα πάντα τὰ προειρημένα ποιήσας κατ' ἰδίαν, καὶ μετὰ τοῦ ὀξυμέλιτος. ἔπειτα ἀμυχὰς ἐμβαλὼν ἑκάστῃ ἐλαίᾳ τρεῖς. ἔμβαλλε τῇ σκευασίᾳ. καὶ ἐάσας ἡμέρας ὀλίγας, χρῶ. δίδους ἐν τροφῇ ἐλαίας τρεῖς. καὶ τοῦ ζωμοῦ κοχλιάριον α, ἢ καὶ δύο πρὸς δύναμιν.

Ὀξυπόρειον καθαρτικόν. ς.

Τὰ δὲ κυδωνίων μήλων συνήθως σκευαζομένῳ πεπτικῷ φαρμάκῳ, ὅσον ἐν κοχλιάριον, προσπλέκων σκαμμωνίας ϝ. β. τὴν ξανθὴν χολὴν κενώσεις ἀλύπως. εἰ δὲ λαθυρίδων κόκκους κ. ἐμβάλλοις, κενοῖ φλέγμα. εἰ δὲ πολυποδίου, ἢ ἐπιθύμου λειοτάτου ∠. δ. ἐμβάλλοις, κενοῖ τὸν μελαγχολικὸν χυμόν. ὁμοίως καὶ τῷ διοσπολιτικῷ πεπτικῷ φαρμάκῳ χρώμενος, τὸ αὐτὸ ἐργάσῃ, καὶ μάλιστα ἐφ' ὧν φλέγμα ἐν τῷ θώρακι ἀπόκειται. εἰ δὲ τῷ διὰ καλαμίνθης πεπτικῷ φαρμάκῳ προσπλέξοις τὰ καθαίροντα φάρμακα, κενώσεις πᾶσαν τὴν περὶ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος κακοχυμίαν. διὸ ψώρας, λιχῆνας, καὶ τὰ ὅμοια.

Ὀξυπόρειον διὰ φοινίκων. ςα.

Ζιγγιβέρεως. πεπέρεως. κυμίνου. πετροσελίνου, ἀνὰ Γο. α. σκαμμωνίας ὀπτηθείσης ἐν ζύμῃ, καὶ λειωθείσης λεπτοτάτως, Γο. β. S. φοινίκων λιπαρῶν σαρκὸς Γο. δ. πηγάνου φύλλων, Γο. α. μέλιτος λι. α. ὄξους ξ. α. ἕψει πρῶτον τὸ μέλι, καὶ τὸ ὄξος. καὶ τοὺς φοίνικας, ἕως τὸ τρίτον τοῦ ὄξους λειφθῇ. εἶτα λείου τὸ πήγανον μετὰ τοῦ λειψάνου τῶν φοινίκων. καὶ ἐπιπάσας τὰ ξηρὰ λειότατα γενόμενα, καὶ σήσας ἐπίβαλλε κατὰ βραχὺ τὸ ἑψηθὲν ὀξύμελι, καὶ σήσας χρῶ, ὡς θαυμασίῳ, καὶ διὰ πολλῆς πείρας φαρμάκῳ. ἡ δὲ τελεία δόσις κοχλιάρια β. τοῖς στεγνοκοιλίοις

ἀκμαίου ὄντος τοῦ φαρμάκου. εἰ δὲ μὴ πάνυ εἶεν ἐστεγνωμένοι κατὰ τὸ μέτρον τῆς ὑποβάσεως τοῦ φαρ-
μάκου, δοτέον ποτὲ μὲν κοχλιάριον α. Ϛ'. ποτὲ δὲ κοχλιάριον α'. μόνον ὑπάγει ξανθὴν χολὴν ἄκρως.
διὸ καὶ ἰκτερικοῖς δίδοται ἐπωφελῶς, καὶ φιταΐζουσιν. ὅταν δὲ πέψις χρισὴ ἐν τοῖς οὔροις φανῇ, καὶ
φλέγμα κενοῖ μετρίως. χρῶ δὲ θαῤῥῶν ἐν παντὶ καιρῷ ὡς ἀδιαστρόφῳ, καὶ ἀπειέργῳ. ἐπὶ δὲ καὶ τοῖς
χωλεῖς ῥίγοις πυρέττουσιν, ἔδωκα μετὰ τὸ φανῆναι τὴν πέψιν ἐν τοῖς οὔροις, καὶ παραχρῆμα ἰάθησαν.
ἐφ' ὧν δὲ μελαγχολικὸν βούλει καθαρῆσαι προσέπλεκε τῇ δόσει ἐπιθύμου γράμματα α. ἢ πρὸς δύνα-
μιν. εἰ δὲ φλέγμα πολὺ ἐπίκειται, ἐπίβαλλε καὶ ἀγαρικοῦ, ἤτοι ἰσίου. ℈. α. κενοῖ γοῦν μετρίως
φλέγμα. καὶ τὸ πέπερι. πήγανον. κύμινον.

Καθαρτικὸν διὰ κυδωνίων μήλων. ϙβ.

Μήλων κυδωνίων πεπείρων, εὐμεγέθων, εὐωδεστάτων, ζύμῃ περιπλασθέντων, καὶ ὀπτηθέντων. τῆς σαρ-
10 κὸς κεκαθαρμένης, Γο. δ. μέλιτος ἀπηφρισμένου Γο. α. πεπέρεως ∠. β. ζιγγιβέρεως
∠. β. σκαμμωνίας ∠. Ϛ'. ἕκαστον ἰδία λειότατα ποιήσας, καὶ ἑνώσας. δίδου κοχλιάριον. α.

Καθαρτικὸν ὀρειβασίου διὰ κιτρίου. ϙγ'.

Κενοῖ κεφαλήν. ποιεῖ στομαχικοῖς κοιλιακοῖς. καὶ τοῖς μὴ δυναμένοις ἰσχυρὸν λαβεῖν καθαρτήριον διὰ το
νίαν. ὅθεν καὶ παιδίοις δίδοται ἀκριβῶς ἀβλαβῶς. ἔστι γὰρ εὐστόμαχον. κιτρίου τοῦ λέπους, καὶ
τῆς σαρκὸς λι. α. ὕδατος ξ. α. Ϛ'. μέλιτος ξ. τὸ ἥμισυ πεπέρεως Γο. α. σκαμμωνίας
Γο. α. τὸ κίτριον τεμὼν εἰς λεπτά, ἕψει μετὰ τοῦ ὕδατος, ἕως λειφθῇ ξ. τὸ ἥμισυ. εἶτα διη-
θήσας ἐπίβαλλε τῷ ἀφεψήματι τὸ μέλι καὶ ἕψει μέχρι καλῆς συστάσεως. καὶ λεάνας τὸ λείψα-
νον τῶν ἑψηθέντων κιτρίων. ἐπίπασσε αὐτοῖς τὰ ξηρὰ λειότατα. καὶ συλλεάνας ἐπίβαλλε τὸ ἑψη-
20 θὲν ὑδρόμελι. καὶ ἑνώσας χρῶ, διδοὺς κοχλιάριον α.

Καθαρτικὸν διὰ μαράθρου. ϙδ.

Σφόδρα καλόν. ἐπιθύμου. ζιγγιβέρεως. πεπέρεως. σκαμμωνίας, ἀνὰ Γο. α. μαλάθρου χλωροῦ. πη
γάνου χλωροῦ. σελίνου ῥιζῶν χλωρῶν ἀνὰ Γο. γ'. ὕδατος ξ. γ'. μέλιτος λίτρας γ'. τῷ ἀφε-
ψήματι τριτωθέντι ἐμβαλὼν τὸ μέλι, ἕψει μέχρι καλῆς συστάσεως. εἶτα ἐπίπασσε τὰ ξηρά, καὶ
δίδου κοχλιάριον α. μέγα. Ἄλλο εὐστόμαχον πάνυ. ϙε.

Μαράθρου. κυμίνου. γλήχωνος. σελίνου ἑκάστου χειροπληθές. ὕδατος ξ. γ. ἕψε μέχρι λειφθῇ ξ.
α. καὶ διηθήσας, ἐπίβαλλε τὸ μέλι ἴσον. καὶ ἕψε μέχρι μελιτώδους συστάσεως. καὶ ἐπίπασσε ἐν
θυίᾳ, σκαμμωνίας λειοτάτης Γο. α. πεπέρεως Γο. α. μαστίχης λείας, Γο. δ. καὶ ἑνώσας,
δίδου κοχλιάριον α. ἁρμόζει τοῖς φυσώδεσι.

30 Τὸ διὰ μαράθρου σκευαζόμενον συνήθως τοῖς μελαγχολικοῖς. ϙϛ.

Σκαμμωνίας Γο. β. ζιγγιβέρεως. πεπέρεως ἀνὰ Γο. α. πετροσελίνου ℈. ιβ. ἐλλεβόρου μέ-
λανος φλοιοῦ ℈. ϛ. ἐπιθύμου Γο. α. μέλιτος λι. γ. μαράθρου χυλοῦ, λίτρας γ'. ἕψει
τὸν χυλὸν μετὰ τοῦ μέλιτος, μέχρι συστάσεως μελιτώδους καὶ ἐπίχεε κατὰ βραχὺ ἐν τῇ θυίᾳ τοῖς ξη
ροῖς κεκομμένοις, καὶ σεσησμένοις. καὶ ἑνώσας χρῶ. ἡ δόσις κοχλιάριον α.

Καθαρτικὸν μελαίνης χολῆς ὀρειβασίου ϛζ'.

Ὕδατος ξ. γ. μέλιτος Γο. θ'. ἐπιθύμου Γο. α. κόψας, σήσας, ἕψει ἅμα ἕως λειφθῇ τὸ τρίτον
τοῦ παντός. καὶ δίδου πίνειν πρὸς δύναμιν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ τὸ τέταρτον διδόναι. τοῖς δὲ εὐέκτοις καὶ
τὸ ἥμισυ. Ἄλλο καθαῖρον μέλαιναν χολὴν καὶ ξανθήν. ϙη.

Σκαμμωνίας. ἐπιθύμου ἀνὰ Γο. α. Ϛ'. πετροσελίνου, ζιγγιβέρεως, ἡδυόσμου ἀνὰ ∠. β'. ἀνα-
40 λάμβανε μέλιτι. καὶ δίδου καρύου ποντικοῦ μέγεθος.

Πάστιλλος καθαρτικὸς χολῆς ξανθῆς. ϙθ'.

Πεπέρεως. μαστίχης. στροβιλίων. σταφίδων ἐκπυρηνισμένων, ἑκάστου κοκκία ι. κυμίνου κόκκους. ι.
ιε. σκαμμωνίας ℈. β. ἢ πλέον, ἢ ἔλαττον. μέλιτος βραχύ. λεάνας ἅμα δίδου. ὡς πάστιλλον
αὐτοῦ μία δόσις. καθαίρει ἀλύπως. Βουκέλατον. ρ.

Ζύμης ἐκ σεμιδάλεως, λι. β. σκαμμωνίας Γο. α. μαράθρου σπέρματος. κυμίνου φύλλου ἑκά-
στου κεράτια ϛ. πεπέρεως κόκκοι λγ. ἁλῶν κοινῶν σύμμετρον. ἐλαιογάρου κοχλιάρια β. κό-
ψας, σήσας τὰ ξηρά, καὶ μαλάξας σὺν τῇ ζύμῃ, καὶ ποιήσας ἀρτίσκους μικρούς, πλάτος ἔχον-
τας διπλάσιον μιλιαρησίου. δίδου ὀπτᾶσθαι μάλιστα ἐν κλιβάνῳ. καὶ δίδου τὴν τελείαν δόσιν
Γο. β. τοῦ ἄρτου ἐσθίειν ὡς ἂν καὶ βούλοιντο. νῆστις μέντοι γε χρῶ. ἔστι γὰρ ἀλυπότατον. κενοῖ χολήν.

50 Ἀλοηδάρια ἀλύπως καθαίροντα.

Ἀλόης Γο. γ. ἀγαρικοῦ Γο. β. Ϛ'. σκαμμωνίας Γο. α. βδελλίου ∠. δ. κόμεως σκώλη-
κος Γο. β. ἀνάπλασσε χυλοῦ κράμβης. ἐπὶ δὲ τῶν πλαδώντων στομάχων, χυλοῦ τοῦ κιτρίου τῆς
σαρκός. καὶ ποίει ἐρεβίνθου μεγάλου μέγεθος. καὶ δίδου τοῖς τελείοις ζ'. νῆστις. εἰ δὲ βούλει καὶ
πρὸ δείπνου καὶ μετὰ δεῖπνον. εἰ δὲ μαλάξαι. τρία δίδου.

Ἄλλο καθαῖρον ἀλύπως.

Σκαμωνίας Γο. β̄. βδελλίου Γο. ᾱ. ἀλόης ∠. δ̄. ἀγαρικοῦ ∠. δ΄. κόμεως ∠. δ̄. χυλῷ κράμβης ποίει ἐρεβίνθου καλοῦ μέγεθος. καὶ δίδου μετὰ δεῖπνον. ἐὰν μαλάξαι βούλει γ̄. εἰ δὲ καθᾶραι βούλει. ε̄. ἢ τὸ πολύ. ζ.

Φλέγματος ἀγωγὸν Ὀριβασίου ρα.

Ἀφνίδων νεαρῶν Γο. β̄. εὐφορβίου Γο. ᾱ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν, ὡς γενέσθαι ἐλιγματῶδες. ἡ δόσις κοχλιαρίου τὸ ἥμισυ. ἐπὶ δὲ πλεοναζόντων τῶν χυμῶν, καὶ πλεῖον δοθὲν, πλείω ὠφέλησε. χρῶ ὡς κάλλιστα.

ἄλλο φλέγματος κενωτικόν.

Ἀνίσου σπέρματος, πεπέρεως, κασίας, κολοκυνθίδος ἐντεριώνης, ἀνὰ ∠. δ΄. κόκκου κνιδίου, κνίκου σπέρματος ἀνὰ ∠. δ̄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν, ὡς ἐλιγματῶδες γενέσθαι. δίδου κοχλιάριον ᾱ. S.

10 τοῖς τελείοις. ἄλλο.

Ἀνίσου, σελίνου, ἄμεως, πεπέρεως, κόκκου κνιδίου, κνίκου σπέρματος, λαθυρίδων, ἀνὰ ∠. δ΄. κασίας ∠. β΄. μέλιτος ἀπηφρισμένου τὸ ἀρκοῦν. δίδου τὴν τελειοτάτην δόσιν κοχλιάρια δύο.

Μελαγχολικοῦ χυμοῦ καθαρτικὸν, Φιλαγρίου ρβ΄.

Ζιγγιβέρεως ∠. α΄. σελίνου σπέρματος ∠. β΄. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ, πεπέρεως, λιβυστικοῦ ἀνὰ ∠. α΄. ἐπιθύμου ∠. δ΄. ἀναλάμβανε μέλιτι, ὡς ἐλιγματῶδες εἶναι. καὶ δίδου κοχλιάρια β΄. ἄλλο.

Ἐπιθύμου, ἀγαρικοῦ, ἀλόης, ἀνὰ ∠. δ΄. ἐλλεβόρου μέλανος φλοιοῦ ∠. α΄. ὑσσώπου, ἴρεως, ἀψινθίου χυλοῦ ἀνὰ ∠. δ΄. βδελλίου, κόμεως ἀνὰ ∠. α΄. εἰ δὲ μὴ παρείη χυλὸς τοῦ ἀψινθίου, βάλε τῆς κόμης τὸ ἴσον. καὶ ἀναλάμβανε μέλιτι. καὶ δίδου πρὸς δύναμιν. κενοῖ τὸν μελαγχολικὸν, καὶ τὸν φλεγματικὸν χυμόν.

20 Χολῆς καὶ φλέγματος, καὶ μελαγχολίας, καὶ τῶν λοιπῶν, κοινὸν καθαρτήριον ργ΄.

Ἀλαθυρίδων. κολοκυνθίδος ἐντεριώνης. χαμαιλέας φύλλων ξηρῶν. σκαμμωνίας. ἐπιθύμου. πολυποδίου. ἀνίσου. ἀνὰ ∠. ι΄. ἑκάστου. θύμου κορύμβων. πεπέρεως. μαστίχης. καρποβαλσάμου. κασίας. σελίνου σπέρματος. χαμαιπίτυος ξηρᾶς ἀνὰ ∠. ε΄. ἀψινθίου χυλοῦ, ἢ τῆς κόμης ∠. ε΄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν, ὡς ἐλιγματῶδες γενέσθαι. δίδου κοχλιάριον α΄. ἢ πλέον πρὸς δύναμιν. χρῶ δὲ αὐτῷ μὴ ἁπλῶς ἐπὶ πάντων. ἀλλ' ἐφ' ὧν τεκμαίρῃ πλεονάζειν ὁμοτίμως ἐν τῷ σώματι πάντας τοὺς χυμούς. καὶ διὰ ῥοδομέλιτος.

Ἀλοηδάρια ἐκ τῶν Φιλαγρίου διὰ ῥοδομέλιτος μαλακτικά ρδ΄.

Ἀλόης Γο. ς΄. κόστου. ναρδοστάχυος. καρποβαλσάμου. σχοίνου ἄνθους. ἀνὰ Γο. α΄. κασίας Γο. α΄. ἀγαρικοῦ ∠. δ΄. κρόκου ∠. δS΄. κενταυρείου κόμης ʒ. δ΄. μέλιτος Γο. β΄. ῥόδων χυλοῦ Γο. δ΄. ἐπιθύμου Γο. α΄. ῥέου ʒ. η΄.

30 ἀσάρου ʒ. δ΄. ξυλοβαλσάμου ʒ. ς΄. μαστίχης ʒ. η΄. ἀνάπλαττε ῥοδομέλιτι. καὶ δίδου πρὸς δύναμιν.

ἄλλο διὰ ῥοδομέλιτος.

Μαλακτικὸν κοιλίας ἀλυπότατον. χρῶ δὲ αὐτῷ ἐπὶ τῶν περὶ τὰ ἄρθρα, καὶ μάλιστα τὰ τῶν ἰσχίων ἀλγήματα, καὶ τῆς ὀσφύος. ἔστι δὲ καὶ τοῦ ἥπατος ἐκφρακτικόν. ἰσίου ʒ. η΄. ἀγαρικοῦ ∠. δ΄. ἀλόης Γο. β΄. ναρδοστάχυος ʒ. η΄. σχοίνου ἄνθους ʒ. η΄. κρόκου ʒ. δ΄. κασίας γράμματα. ις΄. κόστου ʒ. η΄. καρποβαλσάμου γράμματα. η΄. ῥοδομέλιτος Γο. γ΄, καὶ ʒ. η΄. λεαίνας ἀνάπλαττε καταπότια διὰ τοῦ ῥοδομέλιτος. καὶ δίδου. ε΄. μετὰ τὸ δεῖπνον, εἰ βούλει καθ' ἑκάστην ἡμέραν. ἢ παρὰ μίαν. ἢ ὡς ἂν δοκιμάσῃς. ἀφρομήχει γὰρ καὶ τὸν στόμαχον, καὶ τὰ ἄρθρα. καθαίρει δὲ ἐξαιρέτως φλέγμα. συνήθως δὲ ἀριστᾶν, καὶ δειπνεῖν.

Χολῆς, καὶ φλέγματος ἀγωγὸν ρε΄.

Ἀψινθίου κόμης κεκομμένης, καὶ σεσησμένης. ἀλόης λειοτάτης ἀνὰ Γο. α΄. ἀναλάμβανε ὀπῷ τιθυμάλ-

40 λου, μάλιστα τοῦ μυρσινίτου. καὶ ἀνάπλαττε κολλύρια φασήλου μέγεθος. καὶ δίδου τρία μόνα.

Ἀλοηδάριον ἐκ τῶν Φιλαγρίου ρς΄.

Ξανθῆς χολῆς καὶ φλέγματος κενωτικόν. κολοκυνθίδος ἐντεριώνης. ἀλόης. σκαμμωνίας, ἀνὰ ∠. ε΄. ἀψινθίου χυλοῦ, ἢ τῆς κόμης ∠. ε΄. ἀνάπλασσε χυλῷ κράμβης. καὶ ποίει καταπότια ὀροβίνθου μέγεθος. καὶ δίδου τοῖς τελείοις, κα. πάνυ εἰσὶ καλά.

ἄλλο.

Διὰ πείρας πολλῆς, καὶ αὐτό. κενοῖ δὲ τοὺς τρεῖς χυμούς. ἀλόης. ἐπιθύμου. σκαμμωνίας, ἀνὰ ∠. β΄. κολοκυνθίδος. ἀγαρικοῦ ἀνὰ ∠. α΄. ἀναλάμβανε χυλῷ κράμβης, καὶ δίδου καταπότια. ιε΄.

Ἄλλα τὰ ἐν Τύρῳ σκευαζόμενα.

Σκαμμωνίας Γο. β΄. ἀλόης ∠. α΄. μαστίχης. βδελλίου. πεπέρεως. ἀψινθίου ἀνὰ ∠. α΄. χυλῷ τοῦ μέσου τοῦ κυτείου, καὶ τοῦ λέπους, ἀναλάμβανε. καὶ ποίει καταπότια. καὶ δίδου. ζ΄. ἢ. θ΄. εἰ δὲ βούλει καλῶς

50 καθᾶραι, ἐχέτωσαν τὰ διδόμενα καταπότια σταθμῷ ʒ. δ΄. S. καὶ πλεῖον.

Ἀλοηδάριον Ὀριβασίου ρζ΄.

Ἐπὶ τῶν ὀφθαλμιώντων μάλιστα. κενοῖ δὲ μᾶλλον χολὴν ξανθὴν, καὶ μέλαιναν. σκαμμωνίας Γο. α΄. ἐλλεβόρου μέλανος φλοιοῦ Γο. α΄. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν, ∠. α΄. πάνακος ῥίζης ∠. β΄. πεπέρεως. γλίχωνος ἀνὰ ∠. α΄. πλάσσε δι' ὕδατος. κυάμοις ἑλληνικοῖς ὅμοια. καὶ δίδου ζ΄, μέσην δόσιν. ἵνα ἔχωσι τὰ

ζ′ ∠ α′, καὶ ὀβολοὺς β′.

Ἄλλο Ὀριβασίου ρη′.

Ἀλόης γο. β′. ναρδοστάχυος, ἀσάρου. μαστίχης. κρόκου. ξυλοβαλσάμου, ἀνὰ ∠ ς′. κασίας ∠ ιβ′. ἐπιθύμου ∠ ιβ′. πλάσσε ὀροβιαῖα μέγεθος, διὰ ἀφεψήματος γλήχωνος. καὶ δίδου κοχλιάρια κ′. τοῦτο τεταρταίους ἰᾶται. δύναται καὶ μέλιτι ἑφθῷ αὐτὰ ἀναπλάττειν.

Ἅλες καθαρτικοὶ ρθ′.

Ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, γο. ς′. σιλφίου ∠ β′. σελίνου σπέρματος ∠ β′. ζιγγιβέρεως ∠ α′. πεπέρεως ∠ γ′. φύλλου. ναρδοστάχυος. σκαμμωνίας γο. α′. γλήχωνος ∠ α′. ἡ δόσις κοχλιάριον, κενοῖ χολήν. Ἄλλο.
Ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ γο. ς′. ζιγγιβέρεως ∠ β′. πεπέρεως ∠ γ′. ναρδοστάχυος ∠ α′. γλήχωνος ⊬ δ′ S. σελίνου σπέρματος ∠ α′. φύλλου ⊬ α′. λαθυρίδων, γο. α′. δίδου κοχλιάριον. κενοῖ φλέγμα. Ἄλλο.
Ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ γο. ς′. ζιγγιβέρεως ∠ δ′. πεπέρεως ∠ β′. ἀνίσου. σελίνου σπέρματος ἀνὰ ∠ β′. φύλλου ⊬ α′. ἐπιθύμου γο. α′. δίδου κοχλιάριον. κενοῖ τὸν μελαγχολικὸν χυμόν.

Ἅλατα ὑπακτικά.

Κενοῦνται τὸ περικείμενον ἐν τῇ γαστρὶ, καὶ ἐντέροις φλέγμα. καὶ τοὺς λοιποὺς χυμοὺς καθαίρει μετρίως, καὶ χολήν. ἁρμοδιώτατον δέ ἐστιν ἀρθριτικοῖς. σκοτωματικοῖς. τούτῳ ἕτερός τις στομαχικευόμενος, καὶ καταπίπτων συνεχῶς ἐπιληπτικῶς ἐχρήσατο. καὶ σφόδρα ηὐχαρίστησεν. ἔστι δὲ ἀνώδυνον τοῖς συνήθως αὐτῷ χρωμένοις. πετροσελίνου γο. γ′. μαστίχης ⊬ γ′. ζιγγιβέρεως ∠ γ′. πεπέρεως. εὐφορβίου, ἀνὰ ⊬ ς′. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν, ∠ ιε′. σκαμμωνίας ∠ ς′. ἡ δόσις κοχλιαρίου τὸ ἥμισυ, ἐν τῷ ἀρίστῳ μετὰ κρεῶν, ἢ ὄρνιθος, ἢ ἰχθύος εἰς ἔμβαμμα. σταθμῷ δὲ ἔστω ⊬ δ′ S. εἰ δὲ δραστικώτερον βούλοιο καθαίρειν, δίδου νηστικῷ ἕωθεν μετὰ χυλοῦ πτισάνης, ἢ μετὰ μελικράτου ⊬ ς′. τοῖς δὲ ἰσχυροτέροις, καὶ ζ′ δίδου. τοῖς δὲ ἀσθενεστέροις ⊬ γ′. ἢ δ′ S.

Ἄλλο.

Καθαρτικὸν καθαῖρον ἀκινδύνως. μὴ ἀνατρέπον στόμαχον, διδόμενον ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ πάσῃ ἡλικίᾳ. καὶ παιδίοις ἐκκρίνει σκύβαλον. καὶ πᾶσαν ὕλην διεφθαρμένην ἀπὸ κεφαλῆς, ἕως ὀνύχων. ἀπαλλάσσει πιτυριάσεων, καὶ τῶν λοιπῶν περὶ τὴν κεφαλὴν γινομένων ἐξανθημάτων, ποιεῖ σκοτωματικοῖς. ὀφθαλμιῶσι. θεραπεύει πάντα τὰ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν γιγνόμενα ἐξανθήματα. ἀπαλλάσσει τριταίου. τεταρταίου. ἀμφημερινοῦ, ἐν τοῖς διαλείμμασι διδόμενον. πελίως δηλονότι χρηστῆς ἐν τοῖς οὔροις προφανείσης. μᾶλλον δὲ τῶν ἄλλων, χολὴν κενοῖ. ἔχει δὲ οὕτως. ζιγγιβέρεως, πετροσελίνου, ἐπιθύμου, σιλφίου, ἄμεως, σελίνου σπέρματος, κυμίνου, λιβυστικοῦ, πεπέρεως, ἀνὰ ∠ δ′. σκαμμωνίας γο. γ′ S. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν πεφρυγμένων, γο. ζ′. φρύξας τοὺς ἅλας κόπτε μετὰ τῶν λοιπῶν. τὴν δὲ σκαμμωνίαν λεάνας, σήσας, ἕνωσον ἐν τῇ θήκῃ. καὶ δίδου ⊬ θ′. μετὰ χυλοῦ πτισάνης, ἢ μελικράτου ἀκρατεστέρου.

Ἄλλο παραπλήσιον ὀξύτερον πάνυ διὰ πείρας ἀδιάστροφον. μᾶλλον τὴν χολὴν κενοῦν.

Ἄμεως ⊬ ς′. σελίνου σπέρματος ⊬ γ′. πεπέρεως, πετροσελίνου, ἐπιθύμου. κυμίνου ἀνὰ ⊬ δ′ S. σκαμμωνίας γο. α′. ἁλῶν κοινῶν, γο. ε′. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν γο. δ′. ἡ δόσις κοχλιάριον. α′, μετὰ πτισάνης.

Ἄλλο διὰ πείρας πάνυ κάλλιστον.

Ἐπιθύμου ⊬ ιη′. θύμου κορύμβων ⊬ η′. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ⊬ η′. πεπέρεως ⊬ β′. κυμίνου αἰθιοπικοῦ, ἀνίσου ⊬ β′. μαστίχης ⊬ ιβ′. κόψας, σήσας, φύλαττε. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας λαβὼν σκαμμωνίας ⊬ β′. καὶ λεάνας μετὰ μέλιτος ὀλίγου, ἐπίβαλλε τοῦ ξηρίου ⊬ β′. μόνα. καὶ ἑνώσας δίδου μετὰ πτισάνης χυλοῦ, ἢ μελικράτου.

Καθαρτικὸν φλέγματος ἀγωγὸν τοῦ Διογένους ρι′.

Εὐφορβίου. πεπέρεως. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ἀνὰ γο. α′. λειώσας ποίει ξηρίον. καὶ δίδου ἐν ᾠῷ ῥοφητῷ κοχλιαρίου τὸ ἥμισυ. τοῦτο καθαίρει φλέγμα μόνον. ἡ δόσις ἡ τελεία ⊬ δ′ S.

Ἄλλο ξανθὴν χολὴν καθαῖρον.

Σκαμμωνίας γο. α′. κόστου, ναρδοστάχυος ἀνὰ ⊬ δ′ S. ἐρυθροδάνου ῥίζης λειοτάτης ⊬ β′. ἡ τελεία δόσις ⊬ γ′. ἡ μέση. β′. ἡ ἐλαχίστη. α′.

Ἄλλο κενοῦν καὶ μελαγχολικὸν χυμόν.

Σκαμμωνίας εἰς μῆλον ὀπτηθείσης ∠ ε′. κόστου. ναρδοστάχυος. ἀνὰ ⊬ δ′ S. καρυοφύλλου ⊬ α′ S. ἐρυθροδάνου ῥίζης ⊬ β′. ἐπιθύμου ⊬ β′. ἡ τελεία δόσις ⊬ ς′. ἡ μέση δ′ S. ἡ ἐλαχίστη. γ′.

Ὑδραγωγὸν καθαρτικὸν Ὀρειβασίου ἄγον φλέγμα καὶ ὕδωρ. ρια′.

Πεπέρεως, πηγάνου σπέρματος, ῥινίσματος ἐλεφαντίνου, εὐφορβίου ἴσα. ἡ δόσις ⊬ γ′. μετὰ μελικράτου, ἢ κονδίτου. ποιεῖ καὶ κωλικοῖς, καὶ ὑδερικοῖς.

Ὑδραγωγόν.

Πετροσελίνου. ἀνίσου. θύμου κορύμβων ἀνὰ ∠ γ′. χαμελαίας φύλλων ξηρῶν ∠ ι′. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν ὡς ἐλιγματῶδες γενέσθαι. δίδου τὴν τελείαν δόσιν κοχλιάρια. δ′ S. εἰ δὲ ἐπιτεῖναι βούλει πρόσμιγε τοῖς προειρημένοις λεπίδος χαλκοῦ ∠ ς′. καὶ δίδου τὴν τελείαν δόσιν, κοχλιάριον. γ′.

Περὶ τῶν ἱερῶν. ἱερὰ Λογαδίου, ριβ′.

Κ ολοκυνθίδος ἐντεριώνης, Γο. β΄. S. σκύλλης ὀπτῆς. ἀγαρικοῦ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. θύμου. σκαμμωνίας, ἀνὰ ∠. κ΄. ἐλλεβόρου μέλανος φλοιοῦ. ὑπερικοῦ ἀνὰ ∠. ι΄. ἐπιθύμου. βδελλίου. πολυποδίου ξηροῦ. ἀλόης. χαμαίδρυος. πρασίου. κασσίας. ἀνὰ Γο. α΄. σμύρνης τρωγλίτιδος. πεπέρεως λευκοῦ. πεπέρεως μακροῦ. πεπέρεως μέλανος. κινναμώμου. κρόκου. ὀποπάνακος. σαγαπηνοῦ. καστορίου. πετροσελίνου. ἀριστολοχίας μακρᾶς, ἀνὰ ∠. δ΄. μέλιτι ἀναλάμβανε. ἡ δόσις ∠. δ΄. ἡ τελεία. ἡ δὲ μέση ∠. γ΄. ἡ δὲ πάνυ ἐλαχίστη, ∠. β΄. ἐπίβαλλε τῇ δόσει ἁλῶν λειοτάτων κοχλιαρίου τὸ ἥμισυ.

καθαρτικὸν ἄλυπον ποιοῦν ἰσχιαδικοῖς, καὶ πρὸς τοὺς περιοδικῶς ὀχλουμένους χρονίως.

Κ ολοκυνθίδος ἐντεριώνης Γο. α΄. νίτρου Γο. β΄. λειώσας καλῶς, δίδου τοῖς εὐτονοῦσιν ∠. α΄. μεθ᾽ ὑδρομέλιτος κράσεως μεγάλης νήστεσι. τοῖς δὲ ἀσθενοῦσι, κεράτια. θ΄. χρῶ θαρρῶν.

10 Ἄλλο δόκιμον πρὸς ἀρχὰς μανίας. μελαγχολικοῖς. παραλυτικοῖς. ἰσχιαδικοῖς. σκοτωματικοῖς. ἐπιληπτικοῖς ἀλωπεκίαις. κεφαλαλγίαις.

Ε Ἐλλεβόρου μέλανος. σκαμμωνίας ἀνὰ ∠. η΄. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν ∠. δ΄. κόμεως ∠. α΄. ἀνάπλασσε καταπότια ὀροβίνθου μέγεθος, χυλῷ κράμβης. καὶ δίδου τοῖς τελείοις σταθμῷ ℈. ε΄. ἡ μέση δόσις ℈. δ΄. ἡ ἐλαχίστη ℈. γ΄. τοῖς πάνυ ἀσθενοῦσιν. ἔστιν ἡ γραφὴ Ὀριβασίου κεφάλαιον. οζ΄. λείπει δὲ τούτῳ τρία εἴδη.

καθαρτικὸν τοῦ πρὸς ὁμιλίτου.

Ε πιθύμου Γο. γ΄. ἰσάτιδος Γο. α΄. ἀγαρικοῦ ∠. δ΄. εὐφορβίου ∠. ς΄. ναρδοστάχυος. φύλλου. κόστου. πεπέρεως ἀνὰ ∠. λ΄. καρυοφύλλου ℈. ς΄. ἡ δόσις ℈. ς΄. μετὰ μελικράτου. εἰ δὲ ξανθὴν χολὴν εὕροις σὺν τοῖς ἄλλοις δυσὶ χυμοῖς ὑποκειμένην, πρόσθες τῇ δόσει ἐπὶ τῆς χρείας καὶ ἄλλην σκαμμωνίαν, ὅσην δὴ ἂν συνορᾷς πρὸς δύναμιν. ἔχει ἡ δόσις ἰσάτιδος κεράτια. ε΄. ἐπιθύμου ℈. α΄. S. ἀγαρικοῦ κεράτια. β΄. S. εὐ-

20 φορβίου κεράτια γ΄. Ἱερὰ Γαληνοῦ. ειγ΄.

Κ ολοκυνθίδος ἐντεριώνης, Γο. β΄. S. χαμαίδρυος. ἀγαρικοῦ. σκύλλης ὀπτῆς. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. σκαμμωνίας. ἐλλεβόρου μέλανος φλοιοῦ. στοιχάδος. ὑπερικοῦ ἀνὰ Γο. β΄. ἐπιθύμου. εὐφορβίου ∠. η΄. πολυποδίου ξηροῦ. βδελλίου. ἀλόης. πρασίου. κασσίας. ἀνὰ Γο. β΄. σμύρνης τρωγλίτιδος. σαγαπηνοῦ. κρόκου. ἀριστολοχίας μακρᾶς. πεπέρεως λευκοῦ. πεπέρεως μακροῦ. πεπέρεως κοινοῦ. κινναμώμου. ὀποπάνακος. καστορίου. πετροσελίνου ἀνὰ ∠. δ΄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. δίδου τὴν τελείαν δόσιν ∠. δ΄. τὴν μέσην ∠. γ΄. τὴν ἐλαχίστην ∠. β΄. μετὰ μελικράτου, καὶ ἁλῶν λειοτάτων κοχλιαρίου τὸ ἥμισυ. μέγιστον δὲ ἀγαθόν ἐστιν αὐτῆς, ὅτι καθαίρει ἐκ τοῦ βάθους καθ᾽ ὑπερβολὴν ποικίλους χυμούς. οὔτε ἔκλυσιν, οὔτε θλίψιν, οὔτε ἀτονίαν, οὔτε ἀνορεξίαν, οὔτε ἄλλην ἀπορίαν τῷ πάσχοντι παρέχουσαν. ἀλλὰ μᾶλλον εὐπνόους, καὶ εὐθύμους, καὶ εὐτόνους ἐργάζεται, ὡς θαυμάζειν τὴν ὑπερβολήν. ἰᾶται

30 γοῦν ἠμικρανικὰς διαθέσεις, σκοτωματικάς, ἐπιληψίας, μανίας, μελαγχολίας, ληθάργους, καὶ τὰ ὅμοια. ἀμβλυωπίας. δυσηκοΐας. φωνῆς ἀποκοπάς. ἀσθματικούς. στομαχικοὺς. διαθέσεις χρονίας. σπληνικούς. νεφριτικούς. κωλικούς. ἰσχιαδικούς. ἀρθριτικούς. ποδαγρικούς. ἐμμηνα ἄγει. ἁρμόζει ῥευματώδεσι, καὶ παρέτοις. λιχῆνας ἀγρίας, καὶ πάντα τὰ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος γινόμενα ἐξανθήματα. καὶ ἐλεφαντιῶντας. καὶ τοὺς χρονίους τῶν περιοδιζόντων πυρετῶν θεραπεύει, καὶ πάντα τὰ κακοήθη τῶν ἑλκῶν.

Ἱερὰ Ἀρχιγένους ἐκ τῆς πρὸς Μάρσον ἐπιστολῆς περὶ μελαγχολίας, ειδ΄.

Κ ολοκυνθίδος ἐντεριώνης, Γο. β΄. S. χαμαίδρυος. ἀγαρικοῦ. πρασίου. στοιχάδος, ἀνὰ ∠. ι΄. ὀποπάνακος Γο. α΄. σαγαπηνοῦ, Γο. α΄. πετροσελίνου. ἀριστολοχίας στρογγύλης. πεπέρεως λευκοῦ, ἀνὰ ∠. ε΄. κινναμώμου. ναρδοστάχυος. σμύρνης τρωγλίτιδος. πολίου. κρόκου. γλήχωνος. ἀνὰ ∠. δ΄. ἀναλάμβανε μέλιτι

40 ἀπηφρισμένῳ, ὡς ἔχειν ῥύπου πάχος. καὶ ἀπόθου ἐν ὑελείῳ ἀγγείῳ. ἡ τελεία δόσις ∠. δ΄. ἐν ἄλλῳ ℈. γ΄. μετὰ μελικράτου ἁλῶν προσεμβαλλομένων. ὅσον κοχλιάριον μικρόν. κακοπίνως γάρ πως διακειμένου τοῦ κάμνοντος, δραστικὴν ἐμποιεῖ τὴν παρασκευήν, οὐ μόνον τῷ πλήθει τῶν διὰ τῆς κοιλίας ὑπεξαγομένων, ἀλλὰ καὶ τῇ ἰδιότητι τῆς διαθέσεως αὐτῆς, ἰδίαν χολὴν μέλαιναν ἐλαττοῦσα. παλαιὰ εὑρέτις δὴ γοῦν πρῶτον ἐσκευάσθη. καὶ τοῖς φυσώδεσι τῶν παθῶν ἐστι καταλληλότατον. καὶ εὐπνοίας ποιητικώτατον. καὶ τοῖς παραποδισμοῖς τῶν τροφῶν ἀντιπαθέστατον. καὶ χρώματος σμηκτικώτατον. τὸ μὲν αἷμα καθυλίζον. τὸ δὲ φαύλως αὐχμαιόμενον πνεῦμα διαυγέστερον ἐξάπτον. ἀλλ᾽ οὐκ ἐγκώμιον πρόκειται ὑπεξελθεῖν τῆς μὴ μάτην κληθείσης ἱερᾶς. μακρὸν γὰρ ἂν εἴη. τῶν δὲ μελαγχολικῶν διαθέσεων, οὐδὲν ἀνεύροιμεν συγκρίνειν ἀληθινώτερον φάρμακον. καὶ πολλοὺς οἶδα διὰ τῆς συνεχοῦς χρήσεως μηδενὸς ἄλλου δεηθέντας, κἂν εἰ μηδεμίαν χολὴν ὅλως ἀποκρίνοιεν. οὐ γὰρ οἱ

50 ἀποκρίνοντες τὴν μέλαιναν μόνοι, μελαγχολικοὶ καλοῦνται, ἀλλὰ οἱ ἔχοντες ἤδη ἐν τοῖς στερεοῖς τὴν κατασκευήν. καὶ τὰς τῶν μηνίγγων δὲ καχεξίας εὖ μάλα ἐκτρίβει. ὅθεν ἐπιληψίας, καὶ τὰς ἐντεῦθεν μανίας θαυμαστῶς ἀποσκευαζόμενον φαίνεται. εὗρον δὲ ἐγὼ τὴν γραφὴν ταύτην ἐν δυναμερῷ ἀπὸ ῥώμης μοι κομισθέντι σφόδρα ἐπαινουμένην ἐπὶ μαινομένων. μελαγχολικῶν. ἰσχιαδικῶν. παραλυτικῶν. σκοτοματικῶν. ἐπιληπτικῶν. κεφαλαλγικῶν. ἀλωπεκιῶν. οὐκ εἶχε δὲ πάνακα, οὐ

δὲ πέπερι. οὐδὲ γλίχωνα.

Ἱερὰ Ῥούφου πρὸς μελαγχολίας, ριε΄.

Κολοκυνθίδος ἐντεριώνης, Γο. β΄ S. χαμαιπίτυος ∠ ι΄. χαμαίδρυος ∠ ι΄. κασίας ∠ ε΄. ἀγαρικοῦ, πρασίου ἀνὰ ∠ ι΄. ὀποπάνακος Γο. α΄. σαγαπηνοῦ, πετροσελίνου, ἀριστολοχίας στρογγύλης. πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ∠ ε΄. κινναμώμου, ναρδοστάχυος, κρόκου, σμύρνης, τρωγλίτιδος. πολίου, ἀνὰ ∠ δ΄. ἀναλάμβανε μέλιτι. καὶ δίδου δραχμὰς δ΄, τὴν τελείαν δόσιν μετὰ μελικράτου, καὶ ἁλῶν. ἔχει τι πρὸς τὴν γνώμην συμφέρον, τῷ ἄγειν ἀπὸ κεφαλῆς τὰ πλεῖστα. ὅθεν ἰλίγγοις, καὶ καρηβαρίαις, καὶ γλαυκώμασι προμελετωμένοις, ἐπιληπτικοῖς, παραλυτικοῖς πάθεσι. τοῦτο τὸ φάρμακον, ἰδίως προσάγειν εἴωθα, εἰ δέοι μνήμην ἀνακαλέσασθαι. τῷ δὲ μελαγχολικῷ οὐ σμικρὰ καὶ ἡ τυχοῦσα ὠφέλεια ἐξ αὐτοῦ γίγνεται. διὸ πολλάκις καθαρτέον αὐτῷ. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα φάρμακα, ἄλλα ἄλλως σκευάζονται, καὶ πρὸς ἕτερά τινα νοσήματα ἐπιτηδειότερα. εἰ δέ τις χρῆσθαι βούλοιτο πρὸς τὰ μελαγχολικά ἐστι χρήσιμον τοῦτο. χρήσθω δὲ καὶ ἑκάστης ἡμέρας ὅσον κυάμου πλῆθος τῆς ἀντιδότου, οὐ καθάρσεως χάριν. μεγάλα γὰρ ὀνίνησιν εἰς τὰς πέψεις. καὶ τὸ ἄφυσον ἔχει. δοκεῖ δέ μοι, ἐπὶ ταῖς γυναικείαις καθάρσεσι συμφέρειν πίνειν μαλάχης σπέρμα ∠ β΄.

Ἱερὰ Ἰούστου ποιοῦσα πρὸς ὅσα καὶ αἱ προειρημέναι, ρις΄.

Ἐπιθύμου Γο. δ΄ S. πρασίου. στοιχάδος. χαμαίδρυος. ἐλλεβόρου μέλανος φλοιοῦ. σκαμμωνίας. ἀγαρικοῦ. πεπέρεως λευκοῦ. πεπέρεως κοινοῦ. πεπέρεως μακροῦ. σκίλλης ὀπτῆς, ἀνὰ Γο. β΄. κολοκυνθίδος ἐντεριώνης. εὐφορβίου. ἀλόης. κρόκου. γεντιανῆς. πετροσελίνου σπέρματος. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. σαγαπηνοῦ ἀνὰ Γο. α΄. ὀποπάνακος. πολίου. κινναμώμου. κασίας. σμύρνης τρωγλίτιδος. ναρδοστάχυος. σχίνου ἄνθους. γλίχωνος ἀνὰ ∠ δ΄. ἀριστολοχίας μακρᾶς, καὶ στρογγύλης ἀνὰ ∠ β΄. μέλιτος ἀπηφρισμένου τὸ ἱκανόν. ἡ τελεία δόσις, ∠ δ΄ S. μετὰ μελικράτου, καὶ ἁλῶν λειοτάτων, ὅσον κοχλιάριον μικρόν.

Ἱερὰ Ἀντιόχου, ριζ΄.

Χαμαίδρυος. ἀγαρικοῦ. κολοκυνθίδος ἐντεριώνης. στοιχάδος ἀνὰ ∠ ι΄. ὀποπάνακος. σαγαπηνοῦ. πετροσελίνου. ἀριστολοχίας. πεπέρεως λευκοῦ ἀνὰ ∠ ε΄. κινναμώμου. ναρδοστάχυος. σμύρνης τρωγλίτιδος. κρόκου φύλλων ἀνὰ ∠ δ΄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν, ποιεῖ πρὸς μελαγχολίας. μανίας. ἐπιληψίας. καὶ πᾶσι τοῖς τρυγῶδες αἷμα περιέχουσιν.

Ὅπως χρὴ ἐπιβοηθεῖν τοῖς πιοῦσι φάρμακον, καὶ μὴ καθαιρομένοις, ριη΄.

Εἰ δέ τις πιὼν φάρμακον μὴ καθαίροιτο, μελίκρατον ἀκρατέστερον δίδου καταῤῥοφεῖν συνεχῶς. καὶ νίτρου βραχύτατον τετηκότος ἐν ὕδατι. κάλλιστον δὲ πλειστάκις πειράσας ἔγνων, μαστίχης λειοτάτης διδόναι ὅσον ℥ ιβ΄. μεθ᾽ ὕδατος χλιαρωτέρου. βέλτιστον δὲ καὶ βαλανεῖον προστίθεσθαι τῷ δακτυλίῳ δι᾽ ἁλῶν, καὶ νίτρου, καὶ μέλιτος. καὶ μῆλον δὲ ἐνίοτε διαμασηθὲν, ἤνυσε τὸ δέον. τονωθὲν γὰρ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ἐκθλίβει κάτω τὰ περιττώματα.

Κατὰ πόσας αἰτίας οὐκ ἐκκρίνει ἡ γαστὴρ καθαρτηρίου δοθέντος.

Κατὰ ε΄ αἰτίας. ἢ διὰ τὴν ἰδιότητα τῆς τοῦ κάμνοντος φύσεως. ἢ διὰ βραχύτητα τοῦ δοθέντος φαρμάκου. ἢ διὰ κόπρον ἐσφηνωμένην σκληρὰν κατά τινα τῶν ἐντέρων. ἢ δι᾽ οὔρων τὴν ὁρμὴν τῆς φύσεως πεποιημένης. ἢ δι᾽ ἀποτυχίαν καθαίροντα πρὸς τὸ βλάπτειν μηδὲν τὸ σῶμα τροφὴ γίνεται τοῦ ζώου. τὸ δὲ εἰς φάρμακον δηλητήριον ἐκτρέπεται. Ἱπποκράτης δὲ περὶ ὑπερκαθάρσεως οὕτω λέγει. ὅταν ὑπερκάθαρσις καταλάβῃ τὸν ἄνθρωπον, εὐθὺς ἐς βαλανεῖον ἐμβιβάσας αὐτὸν, οἶνόν τε ἐπιπίνειν οἰκεῖον καὶ πρὸ τοῦ βαλανείου, καὶ μετὰ τὸ βαλανεῖον κιῤῥὸν τὸ χρῶμα καὶ λευκὸν τῇ συστάσει. καὶ ἡ ἐμὴ πεῖρα τὸ αὐτὸ εὗρε δοκιμώτερον πάντων, ὥστε μὴ καταφρονήσῃς.

Ἐπιμέλεια τῶν ὑπερκαθαιρομένων Ὀρειβασίου, ριη΄.

Ἐπὶ τῶν ὑπερκαθαιρομένων, συστέλλειν χρὴ τὸ ποτὸν, καὶ ὕπνους ἐπιτρέπειν. διδόναι δὲ οἶνον αὐστηρὸν κατὰ βραχὺ μετὰ κρηναίου ὕδατος. καλὸν δὲ καὶ τὸ ἄλευρον τοῦ ἀλφίτου φώξαντας, ἐπιπάσσειν τῷ ποτῷ. ἢ κωδύαν μήκωνος λείαν, καὶ κικίδος βραχύ. ποιεῖ δὲ καλῶς καὶ φακῆς λελεπισμένης ἄλευρον σὺν ὄξει, καὶ τούτῳ μέλανι ἑψηθείσης. προσλαβούσης καὶ ῥοῦν, ἢ κωδύας βραχύ. καὶ ἄπιοι ξηροὶ ἐκπιεζόμενοι ποιοῦσι, καὶ κυδώνια. εἰ δὲ ἐπιμένει ἡ φορὰ, χρηστέον τοῖς δραστικωτέροις, πρὸς κοιλιακοὺς ἀναγεγραμμένοις. ἐπὶ δὲ τῶν δυσκόλως ἐμούντων ὕδωρ χλιαρὸν δίδου πίνειν πολὺ, καὶ κέλευε ἐμεῖν. δακτύλου ἢ πτεροῦ καθέσει. καὶ τοῦτο ποίει δὶς, καὶ τρεῖς ἐφεξῆς. ἔπειτα μήλινον ἔλαιον, καὶ οἶνον θερμαίνας, καὶ ῥάκει λινῷ τοῦτο βάπτων, πρόσαγε τῇ γαστρί. καὶ διαστήσας βραχὺ τῆς θηριακῆς ἀντιδότου, ὅσον κυάθου μέγεθος, λύσας μετ᾽ οἴνου, δίδου πίνειν.

Περὶ ἐμέτων τοῦ Ῥούφου, ριθ΄.

Ἐπειδὴ ἐν τοῖς συντόνοις ἐμέτοις πολλάκις ἄτοπά τινα παρακολουθεῖν εἴωθεν, καλῶς ἔχει τρόπους εἰπεῖν πρότερον, ὅπως ἔνεστιν εὐπετῶς ἐμεῖν. καὶ γὰρ φλέγμα κινεῖ ὁ ἔμετος. καὶ κουφίζει κεφαλήν. καὶ τὸν προθυμότερον φαγόντα. ἢ οἶνον πλείονος λαβόντα, βλαβῆναι κωλύει. βοηθεῖ δὲ ἡ δι᾽

ἐμέτων

ἐμέτων κάθαρσις, καὶ ταῖς παράγαν ἐξογκώσεσι τοῦ σώματος. ἀρήγει καὶ τοῖς ὑπερβαλλόντως κατισχνωμένοις. τὰς δὲ ῥευματικὰς διαθέσεις πάσας, ὠφελεῖ ὁ ἔμετος ἐξαιρέτως. οἷον ἕλκωσιν νεφρῶν. καὶ κύστεως. καὶ δακτυλίου. καὶ τῶν ἄλλων μορίων. ἐλεφαντιῶντας. καὶ καρκίνους. καὶ τὰς καχεξίας τοῦ σώματος. καὶ τὰς ἀρθριτικὰς διαθέσεις. τοῖς τε ὑδρωπικοῖς κατάλληλος. καὶ μάλιστα τοῖς ἀνὰ σάρκα ἔχουσι τὸν ὕδερον.

Ἰκτερικοῖς τε καὶ ἐπιληπτικοῖς. τοῖς ἀπὸ στομάχου τὴν ἀρχὴν τῆς διαθέσεως λαβοῦσι. τοῖς γὰρ ἐν τῇ κεφαλῇ τὴν διάθεσιν ἔχουσιν ἐπιληπτικοῖς, ἀκατάλληλος ὁ ἔμετος. βοηθεῖ δὲ καὶ τρόμοις. παρέσεσιν. ἀποπληξίαις. ὀρθοπνοίαις. μελαγχολίαις. λειχηνώδεσιν. ἐναντιοῦνται δὲ ἔμετοι, αἵματος ἀναγωγῇ. πνίξεσιν ὑστερικαῖς. ναυτιώδεσι φύσεσι. λειποθυμίαις. τοῖς ἀπὸ πνιγμοῦ συνεχῶς ὀχλουμένοις. καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς τυχούσης προφάσεως ὀδυνωμένοις τὴν κεφαλήν. καὶ τοῖς ὑποψίαν ὑποχύσεως ἔχουσι. καὶ πᾶσιν ἁπλῶς τοῖς περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς πάθεσιν. ἔστω δὲ τὰ προσαγόμενα ἐμετικά, μὴ στρυφνὰ καὶ ξηρά. ἀλλὰ τὰ μὲν, γλυκύτερα. τὰ δὲ, δριμύτερα. δοκεῖ δὲ ἐν τούτοις ῥαφανὶς εὐδοκιμεῖν, καὶ εὔζωμον. καὶ τάριχος παλαιός. καὶ ὀρίγανος χλωρά. καὶ κρόμμυον ὀλίγον. καὶ πράσον. συνεργεῖ δὲ τοῖς ἐμέτοις καὶ πτισάνη. μέλιτός τι προσλαβοῦσα, καὶ τὰ λιπαρὰ τῶν κρεῶν. ἀλλ' ὅμως οὐ χρὴ ἀφεψήσαντα τὰ εἰρημένα ἢ τὰ τοιαῦτα, τοὺς χυλοὺς αὐτῶν μόνους λαμβάνειν. ἀλλ' ὅλους τοὺς ὄγκους καταπίνειν. μὴ δὲ μὴν περὶ τὴν μάσησιν ἐπιπολὺ ἐνδιατρίβειν χρὴ τὸν ἐμεῖν μέλλοντα. τῇ μέντοι ἑψήσει, μαλακὰ πάντα ἔστω. δῆλον δέ που καὶ τῶν οἴνων τοὺς γλυκυτέρους αἱρετέον. οὗτοι γὰρ ἐμπλαστικώτεροι καὶ χλιαρῷ χρῆσθαι τούτῳ. χρὴ δὲ καὶ ἀμύγδαλα εἰς μέλι βάπτοντα ἐσθίειν. καὶ πλακοῦντος γεύεσθαι τηνικαῦτα. καὶ σικύου τὸ σπέρμα βρέχοντας, μέλιτι προσφέρεσθαι. καὶ ἡ ῥίζα δὲ τοῦ ἡμέρου σικύου καὶ πέπονος ῥίζα λεία μετὰ μέλιτος, κινεῖ ἔμετον. καὶ κελτικῆς ῥίζα λειωθεῖσα ὅσον ∠. ζ. ἐν μελικράτῳ καὶ ποθεῖσα, καθαίρουσιν ἄνω ἰσχυρῶς. ὥστε ἐνίοτε καὶ ὑπὸ κάθαρσιν ἐπακολουθεῖν. οἱ δὲ ἰσχυροτέροις βουλόμενοι χρῆσθαι, ναρκίσσου βολβὸν ἑψήσαντες ἐν ὕδατι, τῷ μὲν ἀφεψήματι κεραννύουσι τὸν οἶνον. αὐτὸν δὲ τὸν βολβὸν ἐσθίουσιν ἑψηθέντα μετ' ἐλαίου. καὶ ἄλλων βραχύτατα. πρέπει δὲ εἰς ἔμετον, καὶ μύρον ἴρινον. καὶ πολλῷ μᾶλλον τὸ κύπρινον. εἴ τις διαχρίσας τοὺς δακτύλους ἐρεθίζοι. ἔμετον δὲ ἀλύπως κινεῖ καὶ ὑσσώπου ἀφέψημα. καὶ θύμου. καὶ κνίκου σπέρμα λειωθὲν σὺν σησάμῳ, μετὰ μελικράτου πλείστου πινόμενον. καὶ καρδάμου σπέρμα. ὁμοίως ἔλαιον σησάμινον. ῥαφάνινον. ναρκίσσινον. δαφνοειδοῦς φύλλα χλωρὰ τεία ἐσθιόμενα. κάλλιστον δὲ καὶ τὸ τῆς ῥαφάνου ἀφέψημα καὶ ἰσχάδων ἀπόβρεγμα. ἐν ταὐτῷ μίξας καὶ χλιάνας, δίδου πίνειν. τὰ μὲν οὖν πλεῖστα καὶ περιεργότερα τῶν ἐμετικῶν, παραιτητέον. δοτέον δὲ τὰς ῥαφανῖδας νήστεσι προσιτηκόσι. καὶ προεμέσασιν ἀπὸ δείπνου. ἔστωσαν δὲ αἱ ῥαφανῖδες δριμεῖαι σφόδρα. καὶ κατατετμήσθωσαν εἰς λεπτὰ πέταλα. ἀποβρεχέσθω δὲ τὰ τμήματα ἀφ' ἑσπέρας ἐν ὄξει καὶ μέλιτι. ἐσθιέσθω δὲ πλῆθος. καὶ ἐπιρροφείτω συνεχῶς τοῦ ὀξυμέλιτος. εἶτα βαδίσας ἠρέμα ὅσον ὥρας β. καὶ ὕδωρ χλιαρὸν πιὼν πλεῖστον, ἐμείτω δακτύλου ἢ πτεροῦ καθέσει.

Σκευασία ῥαφανίδων δι' ἐλλεβόρου λευκοῦ. ρκη.

Σκευάζονται δὲ καὶ ἄλλον τρόπον αἱ ῥαφανῖδες ἐπὶ τῶν χρονίων παθῶν. καὶ μοχλείας ἰσχυροτέρας δεομένων. ἐλλεβόρου γὰρ τοῦ λευκοῦ καὶ καλλίστου τῶν καρφίων ∠. ς. εἰς ῥαφανῖδας καταπείρονται. προδιακεντουμένων καλάμῳ τῶν ῥαφανίδων. ἔπειτα εἰς τὰ κεντήματα καθιεμένων τῶν τοῦ ἐλλεβόρου καρφίων. μείναντα δὲ ταῦτα ὅλην νύκτα ἐν ταῖς ῥαφανῖσι τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ἐπαίρονται. ἐγκαταλιπόντα τὴν δύναμιν αὐτῶν ταῖς ῥαφανῖσιν. εἶτα τὰς ῥαφανῖδας χρὴ διατέμνειν καὶ ἀποβρέχειν τῷ ὀξυμέλιτι. καὶ διδόναι ὁμοίως ἐσθίειν. δεῖ δὲ κατανοεῖν ἀκριβῶς μή τι τοῦ φλοιοῦ τοῦ ἐλλεβόρου, ἐναπομείνῃ ταῖς ῥαφανῖσι.

Τίσι δοτέον τὸν ἐλλέβορον. καὶ τίσι μὴ δοτέον. ἐκ τῶν Ἀντύλου καὶ Ποσειδωνίου. ρκα.

Αὐτὸν δὲ τὸν ἐλλέβορον δοτέον τοῖς χρονίως καὶ ἰσχυρῶς νοσοῦσι. καὶ τὴν ἐκ τῶν ἄλλων βοηθημάτων ἀφῃρημένοις ἐλπίδα. δοτέον αὐτὸν ὑδρωπικοῖς ἐλεφαντιῶσι. καχέκταις. παραλελυμένοις χρονίοις ἐπιληπτικοῖς καὶ μελαγχολικοῖς. ἀρθριτικοῖς τε καὶ ποδαγρικοῖς. τὸ δὲ ἐξαριθμεῖν ἐφ' ὧν παθῶν εὐδόκιμός ἐστιν ὁ ἐλλέβορος, οὐ ῥᾴδιον διὰ τὸ πλῆθος ἄμεινον λέγειν τινὰ νοσήματα πρὸς ἐλλεβόρου βλάπτονται. ἀνεπιτήδειος μὲν οὖν ἐλλέβορος, αἵματος ἀναγωγῇ. ὀρθοπνοίᾳ πνιγώδει, ἐπί τε μελετωμένοις ὑποχύσεως. ἐπί τε τῶν περὶ κεφαλὴν παθῶν. ὅσα ἐκ διαλειμμάτων βιαίως ἐπάγει τὰς ὀδύνας μετ' ἐρεύθου τοῦ προσώπου. καὶ τῆς τῶν ἀγγείων διατάσεως. ἐπί τε τῶν ὑστερικῶς πνιγομένων, καὶ τῶν συνεχῶς λειποθυμούντων.

Τί δύναται ἐλλέβορος ποιεῖν. ρκβ.

Δύναται ὁ ἐλλέβορος μεταποιῆσαι τὰ σώματα. καὶ μεθαρμόσαι τὴν κρᾶσιν αὐτῶν νεαρωτέραν καὶ ἰσχυροτέραν κατασκευάζων.

Ὅτι πολλοὶ λαβόντες ἐλλέβορον, οὐδὲν μὲν ἤμεσαν. ὠφελήθησαν δὲ τῷ καθαρθῆναι οὐδὲν ἧττον. ρκγ.

Γ Πολλοὶ δὲ λαβόντες τὸν ἐλλέβορον. καὶ πέψαντες αὐτὸν, ἐκαθάρθησαν μὲν, οὐδὲν ὅλως. ὠφελήθησαν

δὲ οὐδὲν ἧττον τῶν καθαρθέντων.

Τίνες μᾶλλον ἐπιτήδειοι πρὸς ἐλλέβορον. ρκδ´.

Ἄνδρες πρὸς ἐλλέβορον ἐπιτηδειότεροι τῶν γυναικῶν. καὶ τούτων αὐτῶν, οἱ ἰσχυρότεροι τὴν ἕξιν. οἱ δὲ γυναικώδεις καὶ οἱ τὴν ἕξιν κατάπιμελοι σφόδρα. ἢ κάτισχνοι. ἢ τὸν θώρακα ἄσαρκοι. καὶ οἱ μὲν μακραύχενες ἀνεπιτήδειοι τῶν ἄλλων. καὶ παῖδες. καὶ οἱ γεγηρακότες ἀνεπιτήδειοι. καὶ οἱ ψυχροὶ τὴν κρᾶσιν σφόδρα. καὶ οἱ ὑγιεινῶς ἔχοντες τὰ σώματα. καὶ πολὺ αἷμα κεκτημένοι ἄθετοι. καὶ οἱ δυσεμεῖς. καὶ οἱ δειλοὶ τὸ ἦθος τῆς ψυχῆς.

Καιροὶ καθολικοὶ καὶ μερικοὶ ἐπιτήδειοι εἰς ἐλλεβορισμόν. ρκε´.

Ὥρα δὲ ἡ ἐαρινὴ, ἐπιτηδειοτάτη. δεύτερον δὲ τὸ φθινόπωρον. θέρους δὲ ἀκατάλληλον. δῆλον δὲ ὅτι οὐδὲ χειμῶνι. μὴ μεγάλης πάνυ ἀνάγκης καλούσης. καὶ τότε χειμῶνος μὲν, οἱ σφόδρα θερμοὶ τὴν κρᾶσιν. θέρους δὲ οἱ πρεσβύται. κατάστασις δὲ ἐπιτήδειος, αἴθριος καὶ θερμὴ καὶ εὐήλιος. ἐπὶ δὲ νοσημάτων ἐφ᾽ ὧν μὲν διαλείμματα ἐστὶ, ἐν τοῖς διαλείμμασι δοτέον. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων, ὁπόταν τύχῃ. ἐπὶ δὲ τεταρταίων. καὶ ἐπὶ τῶν τὰ ἔντερα ῥευματιζομένων, ἐν αὐταῖς ταῖς ἐπισημασίαις.

Περὶ δοκιμασίας ἐλλεβόρου. ρκς´.

Κράτιστος ἐλλέβορος, ὁ ἀπὸ μιᾶς ῥίζης πάνυ πολλὰ ἔχων κάρφη. καὶ ταῦτα σμικρὰ καὶ τετανά. καὶ ἀρύσα. καὶ οὐκ ἀπολήγοντα εἰς ὀξύ. οὐδὲ μειουρίζοντα. λευκὰ δὲ σφόδρα ἔνδοθεν. ἐκτὸς δὲ ὠχρότερα ὑπάρχει βαρέα, ἐν τριώνῳ ἔχοντα εὔθρυπτα. οὐ καμπτόμενα διὰ μαλακότητα. ἀλλὰ καταγνύμενα καυληδόν. καπνῶδες τι ἐν τῇ θραύσει περιέχοντα καὶ ἀνιέντα. καὶ τοῦτο καθαρόν. τὸ γὰρ κονιορτῶδες, παλαιὸν δηλοῖ τὸν ἐλλέβορον. ὁ δὲ ἀγαθὸς διαμασσηθεὶς, πρῶτον μὲν γλυκύτητος ἔμφασιν παρέχει. αὖθις δὲ δριμύτητος βραχείας. μετὰ δὲ ταῦτα, πύρωσιν ἰσχυρὰν ἐμποιεῖ περὶ τὸ στόμα. καὶ σίελον ἄγει πολύν. καὶ τὸν στόμαχον ἀνατρέπει. δεῖ δὲ ἔαρος ἀναλέγεσθαι τὸν ἐλλέβορον. ἔτι τῆς ῥίζης ἐγχυμονούσης.

Ὅπως χρὴ διαιτᾶν τοὺς μέλλοντας ἐλλεβορίζεσθαι. ρκζ´.

Ἐπιμελέστατα διαιτᾶσθαι προσήκει τοὺς μέλλοντας ἐλλεβορίζεσθαι. τῶν γὰρ σωμάτων κατισχνωθέντων, οὐκ ἀκίνδυνος ἡ δόσις γίνεται. πρὸ δὲ ἡμερῶν τριῶν ἀπεχέσθωσαν κρεῶν. καὶ τῶν λοιπῶν παχυχύμων ἐδεσμάτων καὶ πομάτων. ἐθίζειν δὲ ἑαυτοὺς καὶ πρὸς ἔμετον. καὶ τρὶς καὶ τετράκις προεμεῖν ἀπὸ δείπνου. καὶ ἡ γαστὴρ ὑπαγέσθω. προειπόντα δὲ χρὴ τοῖς οἰκείοις τοῦ κάμνοντος τὸν ἐσόμενον ἀγῶνα. καὶ οὕτω χρῆσθαι τῷ βοηθήματι.

Πόσαι διαφοραὶ τῆς δόσεως τοῦ ἐλλεβόρου. ρκη´.

Δίδοται δὲ διαφόρως ὁ ἐλλέβορος. οἱ μὲν γὰρ ἀφέψημα τοῦ ἐλλεβόρου διδόασιν. οἱ δὲ, ἀπόβρεγμα. οἱ δὲ, αὐτὴν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. καὶ οἱ μὲν ψαλλιστὸν διδόασιν αὐτόν. οἱ δὲ, κόψαντες καὶ σήσαντες. ὁ μὲν οὖν ψαλλιστὸς, ταχέως ἄρχεται καθαίρειν. ὡς ἐπίπαν μετὰ ὥρας, β´. χολὴν δὲ καὶ φλέγμα ἐξάγων ἄνευ πολλοῦ σπαραγμοῦ. καὶ αὐτὸς συνεξεμηθεὶς ἐν ὥραις τέσσαρσιν ἢ πέντε, παύει τὴν κάθαρσιν. ὁ δὲ χνοώδης, σφόδρα μὲν βραδέως ἐνεργεῖ, ὡς καὶ μετὰ δ´. ὥρας ἢ ε´. πολλάκις ἄρχεσθαι. πάντα δὲ τὰ εἴδη τῆς χολῆς καὶ τοῦ φλέγματος, ἐξάγει. καὶ εἰς κίνδυνον συνολκῆς καὶ ὑπερκαθάρσεως καθίστησιν. ἐπὶ πλεῖστον δὲ χρόνον παρατείνει, καθαίρων. ἀλλὰ τήν γε ὠφέλειαν, πολλαπλασίω παρέχεται.

Περὶ ἀποβρέγματος ἐλλεβόρου. ρκθ´.

Ἀπόβρεγμα ἐλλεβόρου δίδοται, γέρουσι καὶ παισί. καὶ τοῖς τὴν ἕξιν διερρυηκόσι. καὶ τοῖς νόσημα δύσλυτον ἔχουσι. δίδοται δὲ καὶ εἰς μελέτην ἐλεφαντιασμοῦ. χρὴ δὲ ε´ δραχμὰς ἐν ὕδατος ὀμβρείου ἡμίσυ κοτύλης βρέχειν, ἐψαλλισμένον ἡμέρας γ´. ἔπειτα διηθήσαντα καὶ θερμάναντα, προσφέρειν ὅλον τὸ ἀπόβρεγμα.

Περὶ ἀφεψήματος ἐλλεβόρου. ρλ´.

Ἀφέψημα δὲ ἐλλεβόρου δοτέον, τοῖς τε προειρημένοις καὶ τοῖς ἔτι τούτων εὐτονωτέροις. μαινομένοις τε καὶ μελαγχολικοῖς. σκευάζεται δὲ τὸν τρόπον τοῦτον. ἐλλεβόρου λίτραν μίαν. ὕδατος ὀμβρείου ξε. β´. ψαλλίσας βρέχε ἐπὶ ἡμέρας, γ´. ἔπειτα ἕψε ἐπ᾽ ἀνθράκων μαλακωτέρων. ἄχρις ἂν λειφθῇ τὸ τρίτον. ἔπειτα διηθήσας, ἐπίβαλλε τῷ ἀφεψήματι, μέλιτος ἀπηφρισμένου πρωτείου λι. β´. καὶ ἕψε ἕως μελιτώδους συστάσεως. καὶ δίδου κοχλιαρίου μέγα ἐκλείχειν. ἔξεστι δὲ καὶ ὕδατι θερμῷ κεράσαντα, διδόναι μετὰ ῥοφήματός τινος. οὔτε σπασμούς. οὔτε συνολκάς. οὔτε ὑπερκάθαρσιν τοῦτο ἐπιφέρει. μελέτην δὲ ἐμποιεῖ τῷ βουλομένῳ πρὸς ἐρεθισμόν. ὥστε θαρρούντως καὶ τὸν ψαλλιστὸν λαμβάνειν.

Περὶ τοῦ ψαλλιστοῦ τοῦ κοπτομένου καὶ σηθομένου. ρλα´.

Τοῖς δὲ ἀνασκευῆς καὶ μοχλείας πλείονος δεομένοις. καὶ ἰσχυροτέροις καὶ θαρραλεωτέροις. καὶ εὐκόλως ἐμοῦσι, τὸν ψαλλιστὸν δοτέον. τοῖς δὲ ἔτι τούτων τολμηροτέροις. ἢ καὶ ἐν ἔθει γινομένοις. κόψας καὶ σήσας λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ δίδου. τὸν δὲ ψαλλιστὸν, οὕτω δίδου. τὰ κάρφη λαβὼν, τέμνε ψαλίδι, εἰς ἀλφιτώδη μεγέθη. ἢ πιτυρώδη. ἔπειτα ἐκμάξας ὀθονίῳ τὸν χνοῦν, καὶ ἀφελὼν τὰ πάνυ λεπτὰ θραύσματα. ἵνα μὴ πνιγώδης γένηται, δίδου. τοῖς μὲν δειλοτέροις μετὰ πτισάνης χυλοῦ. ἢ ἄλικος. συνεψήσαντες βραχύ. τοῖς δὲ ἰσχυροτέροις μεθ᾽ ὕδατος θερμοῦ. ἢ μελικράτου. ἀναγκάζοντες αὐτοὺς ἐπιρροφεῖν τοῦ μελικράτου καθαροῦ. ἢ τοῦ ὕδατος. πρὸς τὸ μὴ ἐγκαταλείπεσθαί τι τοῦ ἐλλε-

βόρου ἐν τῇ φάρυγγι ἢ ἐν τῷ στομάχῳ. ἡ δόσις δὲ ἡ τελειοτάτη τοῖς ἰσχυροῖς. τοῦ μὲν ψαμμίτου ∠. β S. τοῦ δὲ κεγχρώδους, ∠. α. καὶ ὀβολοὶ β. τοῦ δὲ χνοώδους, ∠. α. καὶ ὀβολοὶ β. κόπτομεν δὲ τὸ κεγχρῶδες ἐν ὅλμῳ. καὶ σήθοντες λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ. καὶ τὸ λεπτότατον ἀφαιροῦντες, δίδομεν αὐτοῖς τὸ ἀθροιζόμενον μετὰ χυλοῦ ἄλικος. ἢ μάζης ἀλφίτων. τὸ δὲ λεπτὸν κόπτομεν καὶ σήθομεν ἀκριβῶς. κἄπειτα ζέων μέλιτι καταπέφθω στερεωτάτῳ ἀναπλάττοντες, εἰς τὰ καταπότια δίδομεν.

Τίνα δεῖ προπαρασκευάζειν ἐπὶ τῆς δόσεως. ρλβ.

Προπαρασκευαζέσθω δὲ αὐτοῖς πρὸς τὴν βοήθειαν τῶν σπαραγμῶν τε καὶ λειποθυμιῶν καὶ σπασμῶν, τάδε, ὕδωρ θερμὸν καὶ ψυχρόν. ἀφέψημα ὑσσώπου. μέλι. πήγανον. γλήχωνα. ὄξος. μῆλα. ἄρτος θερμός. οἶνος. ὀρνίθιον, ἢ ἑψημένον. ἔλαιον κοινόν. καὶ σικυώνιον. ἅλες. χαλβάνη. καστόριον. ἀπόβρεγμα ἑλλεβόρου. ἔλαιον κύπρινον. ἢ ἴρινον. ἢ ναρκίσσινον. πτερά. πταρμικόν. σικύαι διάφοροι. φορεῖον. κλίνη στρωμνὴν ἁπαλὴν ἔχουσα. κλυστήρ.

Πῶς ἐπιμελητέον αὐτῶν μετὰ τὴν πόσιν. ρλγ.

Εἰ μὲν εὐκόλως καθαίροιντο μετὰ τὸ πιεῖν τὸ φάρμακον, δώσομεν αὐτοῖς ψυχρὸν ὕδωρ καταρροφεῖν. ἢ διακλύζεσθαι. ἔπειτα ὀσφραίνειν αὐτοῖς τινὶ τῶν τονωτικῶν κελεύσομεν καθαίρεσθαι ἢ κατακλίνεσθαι. καὶ ἐν ἡσυχίᾳ μένειν, μέχρι ὡρῶν δύο. πρὸς τὸ μὴ ταχύτερον τοῦ δέοντος ἐξεμεθῆναι τὸ φάρμακον. μετὰ δὲ ταῦτα κελεύσομεν κινεῖσθαι. ἀντίληψιν δὲ αὐτοῖς θέρμης πρῶτον περὶ τὸν στόμαχον. καὶ τὴν κατάποσιν γίγνεται. ἔπειτα σίελον αὐτοῖς εἰς τὸ στόμα πολὺ συνδραμήσεται. εἶτα μέρος τῆς τροφῆς καὶ τοῦ φαρμάκου μετὰ φλέγματος ἐμοῦσιν. ἔπειτα φλέγμα καὶ χολήν, καὶ τοῦ φαρμάκου. εἶτα καθαρὰν χολήν. πολλάκις δὲ καὶ ἡ γαστὴρ ὑπέρχεται κάτω. ὅτε δὲ καὶ εὐφορωτέρα ἡ κάθαρσις γίγνεται, λύζουσι κούφως. καὶ τὸ πρόσωπον ἐνερευθὲς ἔσται. εὐκόλως δὲ ἰούσης τῆς καθάρσεως, καὶ τὸ πρόσωπον εὐχροήσει. καὶ ὁ λυγμὸς παύσεται. τοῖς δὲ κατὰ μέσην τὴν κάθαρσιν λύζουσι, μελίκρατον προσοίσομεν. ἢ ἀφέψημα πηγάνου. καὶ χλιαρὸν ὕδωρ ποτόν. εἶτα καθαρθέντας, λούσομεν. καὶ τροφὴν εὐστόμαχον προσοίσομεν. χρονιζούσης δὲ τῆς καθάρσεως, διδόναι χρὴ μελίκρατον θερμὸν καταρροφεῖν ἐν ἀφεψημένου πηγάνου. ἢ ὑδρέλαιον. καὶ πτερὰ βάπτοντες κυπρίνῳ. ἢ ἰρίνῳ ἐλαίῳ. ἤ τινι τῶν ὁμοίων ἐρεθίζειν καὶ κατακλίνοντες ἐν κλινιδίῳ κρεμαστῷ, κινεῖν. εἰ δὲ πάνυ ἐνοχλοῖντο πνιγόμενοι, ἀπὸ βρέγματος ἑλλεβόρου τρεῖς κυάθους προσοίσομεν. τῇ γὰρ ποιότητι συνεργεῖ πρὸς κάθαρσιν. εἰ δὲ ὁ κατὰ πνιγμὸν κίνδυνος, μὴ δὲ οὕτως παρηγοροῖτο, δριμυτάτῳ κλύσματι κενώσωμεν. δώσομεν δὲ αὐτοῖς καὶ χαλβάνην ὅσον διόβολον καταπίνειν. οὐχ ἵνα ἔμετον κινήσωμεν. ἀλλ' ἵνα τὸν πνιγμὸν παύσωμεν. ἢ πταρμικὸν τῶν ἰσχυρῶν προσοίσομεν. κινοῦντες διὰ τῆς κρεμαστῆς κλίνης συνεχέστατα. καὶ πτερῶν καθέσει ἐρεθίζοντες. ἀρχομένων δὲ καθαίρεσθαι, παρηγορεῖν τὸν λυγμὸν ὡς προείρηται. εἰ δὲ καὶ σύντονος εἴη ὁ λυγμός, πταρμικῷ χρησόμεθα. καὶ σικύαις χρησόμεθα καθ' ὅλης τῆς ῥάχεως. καὶ μάλιστα κατὰ τοὺς σπονδύλους τοὺς μεγάλους τοῦ μεταφρένου. κατασπῶντες αὐτὴν ἐπὶ τὴν ῥάχιν. αἱ γὰρ ἐπίμοναι τῶν σικυῶν, πολλάκις ἀπευθύνουσι τὸν στόμαχον συνελκόμενον καὶ οἱονεὶ σκολιούμενον ὑπὸ τοῦ λυγμοῦ, τά τε ἄκρα διαδήσομεν. καὶ θάλψομεν καθιέντες εἰς ὕδωρ ψυχρόν.

Ταῖς δὲ ἐπί τινων παρεπομέναις συνολκαῖς τῶν σκελῶν μάλιστα καὶ τῶν χειρῶν. εἰώθασι γὰρ τοῖς πλείστοις αὐτῶν συνεδρεύειν, παρηγορήσομεν λιπαίνοντες ἰσχυρῶς. θάλποντές τε καὶ πυριῶντες καὶ ἀνατρίβοντες τὰ ἄκρα. καὶ τοὺς ἐν ταῖς γαστροκνημίαις μῦς. ἔστω δὲ τὸ ἔλαιον σικυώνιον. ἢ τῶν μαλακτικῶν ἀκόπων. καὶ καστόριον δὲ τῷ ἀλείμματι προσπλέξομεν. καὶ ἐν ποτῷ προσενέγκωμεν. μάλιστα δὲ ἐνίνησι τοὺς συνελκομένους, λουτρὸν εἰ παρείη. εἰ δὲ μή, ἐν σκάφῃ ἢ τῇ καλουμένῃ βούτῃ ἐμβιβάσομεν. ἀλείψαντες ἐλαίῳ πολλῷ γλυκεῖ, ὅλον μὲν τὸ σῶμα. μάλιστα δὲ τὰ συνελκόμενα μέρη. ἔστω δὲ τὸ ὕδωρ εὔκρατον. ὡς δυνηθῆναι πλείονα χρόνον ἐπιμεῖναι. παυσαμένου δὲ τοῦ σπασμοῦ καὶ τῆς καθάρσεως, αὐτίκα τρέφειν ἄρτον διδόντας οἴνῳ κεκραμένῳ διάβροχον. ἢ ὀμφακομέλιτι ἐπὶ τῶν σφόδρα κενωθέντων. εἰ δὲ καὶ θερμότητος αἴσθησις περὶ τὸν στόμαχον μετὰ τροφὴν γένοιτο. θερμῷ κεράσαντες τῷ ὀμφακομέλιτι δώσομεν πίνειν. ἐνίοτε δὲ καὶ ψυχρῷ τὴν δευτέραν κεράσας δίδου. αἱ δὲ μετὰ ταῦτα τροφαί, εὔχυμοι πᾶσαι ἔστωσαν. καὶ οἶνος λεπτὸς. καὶ πάνυ παλαιός.

Περὶ ὑπερκαθάρσεως. ρλδ.

Τὰς δὲ ὑπερκαθάρσεις στήσομεν, θερμῷ ποτίζοντες. καὶ τῇ διαδέσει τῶν ἄκρων. καὶ ῥίψει σφοδρᾷ. καὶ σικύαις κατὰ τῶν ὑποχονδρίων καὶ μεταφρένων τιθεμέναις. ἄκρως δὲ ἀψινθίου πόσις, ἐπέχει ἐμέτους. εἰ δὲ ἐπιμένοιεν, καὶ τοῖς ἀνωδύνοις ὑπνωτικοῖς χρησόμεθα. καὶ γὰρ τὰς καθάρσεις ἵστησι τὰ τοιαῦτα ξηραντικὰ ὄντα. καὶ ὁ ὕπνος δὲ σταλτικός ἐστιν ἐκκρίσεως. Ἐπιγίγνεται μέν τοι ὕπνος αὐτομάτως τοῖς καλῶς καθαρθεῖσι, διὰ τοῦ ἑλλεβόρου, πολὺς καὶ βαθύς. ἐὰν μὴ κινδυνεύειν μέλλωσιν οἷς τοσοῦτον δεῖ συγχωρεῖν ὑπνοῦν, ἐφόσον ἔχονται τῷ ὕπνῳ. εἰ δὲ ἱδρῶτες ἄμετροι ἐπιγένοιντο, στήσομεν ῥιπίζοντες τὸ σῶμα. καὶ σποδίζοντες ἐκ ψυχροῦ. ἢ ὀξυκράτου ἐμπλάσμασί τε χρησόμεθα,

συμφουσί τε καὶ ἐμπλάττουσι. καὶ τῇ λοιπῇ ἐπιμελείᾳ τῇ ἐπὶ καρδιακῶν λεγομένῃ.

Ἐπιθέματα καθαρτικά. ρλε.

Ἐπίθεμα καθαρτικόν. κολοκυνθίδος ἐντεριώνης. εὐζώμου σπέρμα. πηγάνου ἀγρίου. ἐλατηρίου. κόκκου κνιδίου. λαθυρίδων κεκαθαρμένων. χαλβάνης. κηροῦ. νίτρου. ἐρυθροδάνου, ἀνὰ ∠. δ. ὀποπάνακος ∠. β. τερεβινθίνης, ∠. ς. κόπτε δὲ τὸ φάρμακον. ἐπιβαλλομένης χολῆς ταυρείας κατὰ βραχύ, ὅσον ἐπιδέχεται. καὶ εἰ μὲν κατὰ τοῦ ὀμφαλοῦ ἐπιτεθῇ κατὰ βραχὺ μέχρι τοῦ ἐφηβαίου, τὴν κάτω κοιλίαν κινεῖ. εἰ δὲ κατὰ τῆς γαστρός, τὴν ἄνω δι' ἐμέτων. Ἄλλο.

Νίτρου ἐρυθροῦ. πελεκίνου σπέρμα. κολοκυνθίδος ἐντεριώνης. χολῆς ταυρείας. σταφίδος ἀγρίας. περιστερᾶς κόπρου. σικύου ἀγρίου ῥίζης. σκίλλης λινοζώστεως ἴσον ἑκάστου κόψας. σήσας, ἀναλάμβανε

10 τῇ χολῇ, καὶ μέλιτι ἀρκοῦντι. καὶ μαλαγματῶδες ποιήσας, χρῶ. Ἐπίθεμα ἄλλο.

Ἐπαγγελλόμενον αἷμα διὰ ῥινῶν ἄγει κατὰ τοῦ μετώπου ἐπιτιθέμενον. ὅταν ἡ βούλη στῆσαι φησὶ τὸ αἷμα, ἆρας αὐτό, ἀπόμασσε ἀκριβῶς τὸν τόπον σπόγγῳ διὰ ὀξυκράτου. ἢ ὕδατος ψυχροῦ. κατὰ δὲ τοῦ ὑπογαστρίου ἐπιτιθέμενον τετράγωνον δακτύλων θ, κινεῖ καταμήνια. καὶ ἔμβρυα φθείρει. ἐπιτίθεται καὶ νεφροῖς ἐν τοῖς παροξυσμοῖς. ἡ δὲ σύνθεσις αὕτη, κηροῦ. χαλβάνης. εὐφορβίου. στρουθίου ῥίζης ἀνὰ Γο. α. ἀστραγάλων ἐλαφείων κεκαυμένων, ∠. δ. ἀψινθίου χυλοῦ ∠. δ. τερεβινθίνης ὑγρᾶς ∠. δ. τὰ ξηρὰ λειοῦσας, σήσας, λείου πάλιν μετὰ χολῆς μοσχείας, ὡς γλοιῶδες γενέσθαι. καὶ ἐπίχεε τὰ τηκτά. καὶ ἑνώσας χρῶ φησὶν ὡς παραδόξῳ.

Ἄλλη ἔμπλαστρος καθαρτική. ἣ χρῶμαι. καλουμένη χελιδονική.

Αὕτη ἐπιτιθεμένη τῷ ὀμφαλῷ, κινεῖ τὴν κάτω κοιλίαν. ἐπὶ δὲ τοῦ θώρακος καὶ τοῦ στομάχου ἐπιτιθε-

20 μένη, ἔμετον κινεῖ. μέχρις οὗ ἀρθῇ τὸ ἐμπλάστριον. ἔμμηνα δὲ ἄγει ταῖς γυναιξί. καὶ ἔμβρυα φθείρει κατὰ τοῦ ὑπογαστρίου, καὶ τῆς ὀσφύος ἐπιτιθεμένη. ἡ δὲ σύνθεσις αὕτη. κόκκου κνιδίου ∠. γ. λίθου ἀσίου ∠. ι. ἐλλεβόρου λευκοῦ, ∠. δ. αἰγείου στέατος, ∠. ε. ἐλατηρίου ∠. δ. τιθυμάλλου ὀποῦ, ∠. δ. ἀμόργης ∠. ιβ. χολῆς ταυρείας, ∠. ϛ. ἀφρονίτρου, ∠. ε. θέρμων πικρῶν ἀλεύρου, Γο. β. ἀψινθίου κόμης, ∠. ϛ. τὰ μὲν ἄλλα, κόπτε. καὶ σῆθε λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ. ἔπειτα λείου ἐπιβαλὼν τὴν χολήν. εἶτα τὴν ἀμόργην. καὶ τήξας τὸ στέαρ κατάχει. καὶ ἑνώσας χρῶ.

Ἐπομφάλιον καθαρτικόν.

Τὸ αὐτὸ καὶ ἔμετον κινεῖ ἐπιτιθέμενον τῇ γαστρί. καὶ καταμήνια ἄγει τὰ μὴ διὰ μύσιν τῶν ἀγγείων ἐπεχημένα. καὶ ἔμβρυα φθείρει ἐπιτιθέμενον τῷ ὑπογαστρίῳ καὶ τῇ ὀσφύϊ. ἀψίνθιον. κυκλαμίνου χυλὸν τῆς ῥίζης. ἀρτεμισίας. ἐλατηρίου, ἀνὰ ∠. ς. κολοκυνθίδος ἐντεριώνης ∠. ι. σικύου ἀ-

30 γρίου ῥίζης. θέρμων ἀλεύρου. χελιδονίου. λευκοΐου σπέρμα ἀνὰ ∠. ς. ὀποπάνακος, ∠. β. κηροῦ ∠. ρ. τερεβινθίνης, ∠. ν. κυπρίνου, ∠. ν. ἢ τὸ ἀρκοῦν. ἐπιτεθὲν δὲ καὶ κινῆσαν τὴν κοιλίαν, ἀνα-βαστάζειν αὐτὸ χρὴ εὐθέως. Ἄλλο ἐπομφάλιον καθαρτικὸν ποιεῖ καὶ κοιλιακοῖς.

Κηροῦ † . θ. τερεβινθίνης, † . ς. ἐλατηρίου † . γ. σταφυλίδος ἀγρίας † . α. S. κασσωρίου. κεγχρίτου. σαμψύχου. δαφνοκόκκων. κόκκου κνιδίου. θερμίων ξηρῶν. κολοκυνθίδος ἐντεριώνης. ἀνὰ Γο. α. S. σκαμμωνίας, Γο. α. χολῆς ταυρείας, Γο. α. κηροῦ Γο. β. στέατος χηνείου, Γο. γ. Ἄλλο.

Σικύου ἀγρίου ὀπόν. καὶ κυκλαμίνου χυλόν, μίξον μέλιτι ἴσον. ἀκριβῶς αὐτὰ ἑνώσας ἐν ἡλίῳ. ἢ ἐπὶ θερμῷ σποδιᾶς καὶ χρῶ ἐπιχρίων ἀπὸ ὀμφαλοῦ μέχρι ἐφηβαίου.

Ἐλατηρίου, ∠. γ. κολοκυνθίδος, ∠. α. σκαμμωνίας. λεπίδος χαλκοῦ. σικύου ἀγρίου ῥίζης ἀνὰ ∠. α. λαθυρίδων ∠. α. ἢ ἀντ' αὐτῶν, τιθυμάλλου ὀποῦ κόψας. σήσας, λέαινε μετ' ἐλαίου ἁλῶν πλεῖ-

40 στον ἔχοντος. καὶ σφαίραν ὀρίαν ποιήσας μεγάλην. καὶ διαλύσας τῷ φαρμάκῳ, ἐπιτίθει ὅπου βούλη-λέτω δὴ ἢ τῷ ὀμφαλῷ ἢ τῇ γαστρί. ἢ τῷ ὑπογαστρίῳ καὶ ὀσφύϊ. Ἄλλο ἐπομφάλιον.

Μεσπίλων χωρὶς γιγάρτων † . ιη. σκαμμωνίας † . ιβ. χαλκάνθου † . ις. σαγαπηνοῦ † . λβ. λαθυρίδων † . ιβ. κολοκυνθίδος τοῦ σπέρματος † . ιβ. λεάνας ἀναλάμβανε ἐλαίῳ καὶ χρῶ.

Σύνθεσις ἐλαίου. ἤτοι ἀλείμματος καθαρτικοῦ.

Χολῆς ταυρείας, Γο. β. ἐλατηρίου Γο. α. κόκκου κνιδίου χλωροῦ Γο. δ. θέρμων χλωρῶν χυλοῦ Γο. ϛ. εὐφορβίου Γο. α. κολοκυνθίδος ἐντεριώνης Γο. α. στέατος ἀλώπεκος νεαροῦ Γο. ϛ. στέατος ἐχίδνης, Γο. α. S. μυοκόπρων ∠. δ. παιονίας χυλοῦ ∠. δ. κασσωρίου ∠. δ. ἐλαίου κυπρίνου Γο. ς. ἐλαίου παλαιοῦ λίτραν μίαν. τὰ μὲν ξηρὰ κόπτε. καὶ σῆθε λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ. τὰ δὲ στέατα προμαλάξας ἱκανῶς ἐν θυίᾳ. καὶ μάλιστα τὸ τοῦ ἀλώπεκος. ἰνωδέστατον γάρ ἐστιν. εἶτα τήξας ἐπ' ἀνθράκων μαλα-

50 κωτάτων μετὰ τοῦ ἐλαίου, ἐπίπασσε αὐτοῖς τὰ λοιπὰ πάντα. καὶ ἕψε ἐπ' ὀλίγον ἐπὶ τῶν ἀνθράκων. καὶ ἀπόθου ἐν ἀγγείῳ κασσιτηρίνῳ. πωμάσας ἀσφαλῶς ἵνα μὴ διαπνεύσῃ. καὶ ἀπόθου ἐν οἴκῳ ἀνωτέρῳ. ἀποτίσω ἡμέρας λ. καὶ μετὰ ταῦτα χρῶ ἐπὶ πάντων, καὶ πρὸς πᾶσαν διάθεσιν. ἀλύπως γὰρ καθαίρει. ἰᾶται δὲ σὺν τοῖς λοιποῖς, καὶ τὰς τῆς διανοίας παραφοράς. ἔστι δὲ τὸ παραλαμβανόμενον ἐπὶ τῆς χρίσεως μέτρον τὸ πλεῖστον, κοχλιάριος ϛ. ἐπ' ἐνίων δέ, καὶ ἓν μόνον. χρί-

σας

σας κατὰ τὸν ὀμφαλὸν, τελείαν ἐποιησάμην τὴν κένωσιν. εἰ δὲ ἀμέτρως φέροιτο ἡ γαστὴρ καὶ βούλει
ἐπισχεῖν, σπόγγον ἐν οἴνῳ χλιαρῷ βάψας. καὶ ἐκπιέσας, ἀποσπόγγιζε. καὶ στήσεται.

Ἄλλο ἐπίθεμα κατὰ τοῦ ὀμφαλοῦ ἐπιτιθέμενον. καὶ καθαῖρον τὴν κοιλίαν.

Ἑλλεβόρου μέλανος, γο. γ. ἑλλεβόρου λευκοῦ γο. δ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος γο. γ. νίτρου ἀφροῦ γο. γ. σκα-
μωνίας, γο. β. πεπέρεως κόκκοι, λ. κόψας σήσας, ἀναλάμβανε τερεβινθίνης, ὡς μαλαγματώ-
δες γενέσθαι. καὶ προσμήχων τὸν τόπον. καὶ προπυριῶν, ἐπίπλασσε τετράγωνον πενταδάκτυλον,
καὶ ἐπιτίθει. αὐτὸ δὲ τὸν κτένα ἐπιτιθέμενον, φθείρει τὰ ἔμβρυα.

Ἐπίθεμα αἱματαγωγόν. ὥστε ἀναστομῶσαι αἱμορρόϊδας. ἢ ἔμμηνα γυναιξίν. ρλϛ.

Ἐλατηρίου. σμύρνης. κενθίνου ἀλεύρου. ἀνὰ ∠. δ. πηγάνου χλωροῦ φύλλων ∠. β. χολῆς ταυρείας
ἢ ἀρκτῴας. λειότατα τρίψας ἰδίᾳ ἕκαστον. ἔπειτα ἐνώσας ἐπίχει τῆς χολῆς ὅσον ἐξαρκεῖ. ἐπὶ δὲ
τῆς χρείας, χρίε τὸν ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν τόπον καὶ τὰ περὶ ξ. ἐνίοτε δὲ καὶ τὴν ὀσφὺν. καὶ ἄγει τὰ
ἔμμηνα καὶ τὰς αἱμορρόϊδας.

Περὶ τῶν τοπικῶν κενώσεων. ρλζ.

Περὶ μὲν οὖν τῶν καθαίρειν δυναμένων τὰ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι γινόμενα περιττώματα, ἱκανὰ τὰ
προειρημένα. καιρὸς δὲ ἤδη μεταβαίνειν ἐπὶ τὰς τοπικὰς κενώσεις. ἐκεῖνα δὲ ἐπὶ μνήμης ἔχειν ἀξιῶ
σε παρ᾽ ὅλον τὸν λόγον. πρῶτον ἅπαν τὸ σῶμα καθαρὸν καὶ ἀπέριττον ποιεῖν τοῖς προειρημένοις
καθαρτικοῖς φαρμάκοις. καὶ μετέπειτα, τοῖς τοπικοῖς κενοῦσθαι χρή. εἰ γὰρ πρὸ τῆς τοῦ παντὸς σώ-
ματος κενώσεως ἢ καθάρσεως, διὰ τῶν τοπικῶν βοηθημάτων βουληθείης τὰς διαθέσεις τῶν μο-
ρίων ἐκθεραπεῦσαι, μεγάλοις κακοῖς περιβαλεῖς τὸν κάμνοντα. πλείονα γὰρ ὁλκὴν τῆς ὕλης ἐπὶ
τοὺς ἀσθενοῦντας τόπους ἐπισπάσῃ.

Ὅσα ὀφθαλμῶν καθαρτικὰ καὶ ἀποδακρυτικά. ρλη.

Τοῖς ἀποδακρυτικοῖς χρώμεθα ἐπὶ τῶν χρονίως κατεξηραμμένων ὀμμάτων. καὶ ψωρωδῶν βλεφά-
ρων. καὶ κνησμωδῶν. τοῖς δὲ σμήχουσι καὶ ῥύπτουσιν, ἐπὶ ἀμβλυωττόντων ἢ ἀρχὴν ὑποχύσεως
εἰληφότων. ἔστι δὲ ἀποδακρυτικὰ καὶ σμηκτικὰ πάντα ταῦτα. μέλι. ἔλαιον παλαιὸν κίκινον. ἀ-
μυγδάλινον. καρύϊνον. χίνιον. τίλινον. δάφνινον. ἀνήθινον. σούσινον. νάρδινον. ἢ ὀποβάλσαμον. χυλοὶ
δὲ εἰσὶν ὀφθαλμοὺς καθαίροντες, ὄμφακος. θρίδακος ἀγρίας. λυκίου. ἀκόρου ῥίζης χυλός. χαμαι-
δρύου. κενταυρείου. χελιδονίου. ὠκίμου. κρομμύου. πηγάνου ἡμέρου καὶ ἀγρίου. καὶ τοβισασα. ῥοιᾶς
χυλός. μαράθρου. ἀναγαλλίδων ἀμφοτέρων. πρασίου. τριφύλλου. ἑλλεβόρου λευκοῦ. καὶ ἀνεμώ-
νης. ὀποὶ δὲ σμύρνης. θρίδακος ἀγρίας. σαγαπηνοῦ. πάνακος. ὀπὸς κυρηναϊκός. καὶ μηδικός. ἀμμω-
νιακὸν θυμίαμα. χαλβάνη. λίβανος. ἀπὸ δὲ ζώων, χερσαίας χελώνης αἷμα. αἰγείου ἥπατος ἰχώρ. καὶ
σιλούρου. καὶ χολὴ δὲ σιλούρου. καὶ ὑαίνης. αἰγός. ἀλεκτορίδος. περδικος. γυπός. ἄρκου. σκάρου καὶ
καλλιωνύμου καὶ κολάζου. σέπτα δὲ ἐχίδνης. ὀρνίθων. ἰχθύων ποταμίων. ὄρχεις κάστορος. κεκαυ-
μένη δὲ ἡ τέφρα. χελιδόνων νεοσσοὶ κεκαυμένοι. σταῦραι κεκαυμέναι. κέρας ἐλάφων κεκαυμένον.
μεταλλικὰ δὲ, λίθος αἱματίτης. καὶ σχιστός. χαλκὸς κεκαυμένος. χάλκανθος. χαλκίτης. μίσυ. ἴα-
σπις. καὶ λίθος μαγνῆτις. λίθος μόροχθος. λευκογραφὶς λεγόμενος. λίθος ὁ γαλακτίτης. φυτὰ δὲ,
λιβανου φλοιός. ἐρίκης καρπός. καὶ τὰ τούτοις ὁμογενῆ.

Ὤτων καθαρτικά. ρλθ.

Μέλι. οἰνόμελι. γλυκὺς οἶνος. ἔλαιον καρύϊνον. ἀμυγδάλινον. καὶ αὐτὸ μετὰ χηνείου στέατος. ἴρινον μετ᾽
ὄξους. ζιγγιβέρεως μετὰ στυπτηρίας. ἢ ὄξους ἢ ὕδατος. ἀφρόνιτρον μετὰ μέλιτος ἢ ὄξους. στυπτηρία
μετὰ ὄξους. γῆρας ὄφεως μετ᾽ ὄξους. χολὴ βοός. χολὴ χοιρεία. χολὴ πάντων καὶ τῶν ἰχθύων. σεύτλου
χυλός. καππάρεως φύλλων. χυλὸς ῥαφανίου. φλοιοῦ χυλός. λινοζώστεως χυλός. βδέλλιον. χαλβάνη.
καστόρειον. κασία. ἑλλέβορος λευκὸς καὶ μέλας. στρουθίον. καππάρεως φύλλα μετ᾽ ἐλαίου ἡψημέ-
να. ὀξύμελι. νίτρον. ὕδωρ θερμὸν ἅμα ἐγχεόμενα. εὐθετεῖ δὲ τὰ προειρημένα. τινὰ μὲν πρὸς κνησμο-
νάς. τινὰ δὲ πρὸς ἕλκη. τινὰ δὲ πρὸς τὰ ἐμπίπτοντα τῷ πόρῳ. τινὰ δὲ πρὸς ῥύπου σκληρότητα. καὶ
πρὸς ἤχους ἢ δυσηκοΐας. καὶ κώφωσις. ὠφελεῖ δὲ ταῦτα, καὶ κεφαλῆς ἀλγήματα χρόνια, καὶ
ἐπιληψίας.

Ὅσα ἐκ ῥινῶν καθαίρει. ρμ.

Διὰ ῥινῶν δὲ καθαίρει τὴν κεφαλὴν, σεύτλου ῥίζης χυλός. ἐλατήριον. ἀναγαλλίδος τῆς τὸ κυανοῦν
ἄνθος ἐχούσης, ὁ χυλός. ἴρινον ἔλαιον. ἀμυγδάλινον. κυκλαμίνου ῥίζης χυλός. καὶ αὐτὴ ξηρὰ λεία
ἐμφυσωμένη. πέπερι. νίτρον. χάλκανθον. μέλι. θλάσπι. ἑλλέβορος λευκός. εὐφόρβιον. στρουθίον. κα-
στόρειον. καλαμίνθη. μελάνθιον. ἶρις. πράσιον. ἀνεμώνη. προσάγεται δὲ ταῦτα ταῖς ῥισί, χάριν τῶν
περὶ τὴν κεφαλὴν χρονίων διαθέσεων. καὶ ἐπιληπτικοῖς μάλιστα καὶ ἰκτεριῶσιν ὀφθαλμοῖς. δυση-
κοΐαις. ἀμβλυωπίαις. ῥινῶν σφηνώσεσι χρονίαις. καὶ ἐπὶ ὀσφρήσεως βλαβείσης. ἢ τοῖς κοινικῶς
πτωμένοις.

Ὅσα ὑγρασίαν ἕλκει ἐκ τοῦ στόματος. ρμα.

Σχῖνος. καὶ τὰ φύλλα αὐτῆς. καὶ τὸ ἀπορρέον αὐτῆς ῥητινῶδες. μαστίχης μετὰ σταφίδος ἀγρίας. πέ-
περι. κόκκος κνίδειος. σίνηπι μετ᾽ ὀξυμέλιτος. καὶ νίτρον ἀναγαργαριζόμενον, ἱκανὸν φλέγμα κε-
νοῖ. λαπάθου ῥίζα μετ᾽ ὄξους ἑψηθεῖσα. πύρεθρον. καππάρεως φλοιός. δάφνινον ξύλον. μέλι. ὀρίγα-

νος. θύμος. γλήχων. ὕσσωπον. ῥοῦς μετὰ μέλιτος. στυπτηρία. χαλκῖτις. μίσυ. μυρσίνης καρπός. τερε-
βινθίνης μετὰ μέλιτος. ὀμφακίου ὀπὸς μετὰ σιλφίου. καὶ ὁ κυρηναϊκὸς ὀπὸς κασία. καὶ πᾶσαι αἱ
στοματικαὶ διάχριστοι. τὰ μέντοι δραστικά, ἐπὶ τῶν κεχρονισμένων παθῶν παραληπτέον. προδια-
κλυζομένου ἐλαίου, ὅπως μὴ ἡ δριμύτης παρεμποδὼν γένηται τῇ χρήσει. προσακτέον δὲ ταῦ-
τα τοῖς περὶ τὴν κεφαλὴν πάθεσι πᾶσι κεχρονισμένοις. καὶ ἀμβλυωπίαις. καὶ βαρυηκοΐαις χω-
ρὶς ἀλγήματος γλώττης καὶ γεύσεως παρέσεσι. παρωτίσι. συνάγχαις. ἐξανθήμασι περὶ κεφα-
λὴν ἢ πρόσωπον. καὶ τοῖς κοινωνικῶς πονουμένοις, ἀρχῆς θεραπείας δὲ ἕνεκα παραληπτέον ὕδωρ ὕ-
στερον θερμὸν ἕψημα μελίκρατον. γάλα. ἀπόβρεγμα ψυχῶν. ἢ πτισάνης χυλόν.

Ὅσα γάλα γεννᾷ καὶ κινεῖν πέφυκε. ρμβ.

Γεννᾷ γάλα. καὶ κινεῖν πέφυκε πινόμενα, πτισάνη μετὰ μαλάθρου ἑψημένη, μάλιστα χλωροῦ. εἰ δὲ
10 μή, μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτὰ τὰ μάλαθρα χλωρὰ ἐσθιόμενα καὶ ἄνηθον. σήσαμον. ἄνισον. λινόσπερ-
μα. κύμινον. κέγχρου ἄλευρον ἑφθόν, πυρὸν ἀφέψημα. εὔζωμον, χλωρόν. σικύου σπέρμα. κατα-
χριόμενα δὲ τοῖς μασθοῖς, προκαλεῖται. καὶ κινεῖ γάλα. γῆς ἔντερα. μελάνθιον. ταύρου χολή. κρι-
θῶν βεβρεγμένων τὸ χύλισμα. ἀνδράχνης χυλόν. στέαρ χηνός. κηρός. θεῖον. σκωρία σιδήρου. ταῦτα
παραλαμβάνεται, ἐφ' ὧν ἐκλείπει τὸ γάλα.

Πνεύμονος καὶ θώρακος καθαρτικόν. ρμγ.

Κνίδης σπέρμα. δαύκου σπέρμα. σελίνου σπέρμα. θύμος. ῥαφανίου σπέρμα. καὶ ἐσθιόμενα νάπυ.
σήσαμον. κάρδαμον. ἐρύσιμον καρδάμωμον. σικύου σπέρμα. μελάνθιον. πέπερι. πήγανον. πόλιον.
πράσιον. δαφνίδες. κασία. ἄρον. δρακόντιον. βολβός. κρόμμυον. σκόροδον. κόστος. ἄμωμον. ναρδόστα-
20 χυ. θεῖον. στύραξ. χαλβάνη. τερεβινθίνη. σμύρνα. ὀποπάναξ. σκίλλα. ὀρίγανον. γλήχων. ὕσσωπον. ἀ-
βρότονον. βρυωνίας ῥίζα. ἀμύγδαλα πικρά. ἰσχάδες. ἀσταφίδες. στροβίλια. καὶ μάλιστα τὰ χλωρά.
μέλι ἕψημα. γλυκὺς οἶνος. καστόρειον. ὀρόβιον ἄλευρον. πιτυΐδες. ἀμμωνιακόν. βδέλλιον. λίβανος. σίλ-
φιον. καὶ ὀπὸς αὐτοῦ. ἀριστολοχία. ἀρκευθίδες. στοιχάς. πράσα κεφαλωτὰ ἐσθιόμενα ἑφθὰ σὺν
πτισάνῃ. ὠὸν νεαρὸν καταρροφούμενον. βούτυρον καθ' αὑτὸ καὶ μετὰ μέλιτος. γλυκυρρίζης ὁ χυλὸς
καὶ αὐτὴ ἡ ῥίζα. τούτοις χρηστέον ἐπὶ ἀσθματικῶν καὶ ὀρθοπνοϊκῶν. καὶ ἐπὶ βηχικῶν ἐγχρονισμέ-
νων. τὰ δὲ πλεῖστα αὐτῶν, καὶ ἐπὶ φθισικῶν καὶ ἐμπυϊκῶν ἥρμοσται. χάριν ἀναγωγῆς τῶν ἠθροι-
σμένων ἐν τῷ θώρακι. καὶ τῆς τῶν ἑλκῶν ἀνακαθάρσεως.

Περὶ ὑποκαπνισμῶν. ρμδ.

Ὁ δὲ ὑποκαπνισμός, οὐ πᾶσι τοῖς περὶ τὸν θώρακα συνισταμένοις πάθεσιν ἐπιτήδειος. οὐδὲ γὰρ ἐπὶ
30 τῶν αἷμα πτυσάντων κατάλληλος τῇ τοῦ καπνιζομένου δριμύτητι ἀναστομουμένων πάλιν τῶν ἀγ-
γείων. οὔτε τοῖς ξηρὸν ἔχουσι νόσημα περὶ τὸν θώρακα. μόνοις δὲ τοῖς ἀσθματικοῖς καὶ ὀρθοπνοϊκοῖς.
καὶ ὅσοις διὰ πλῆθος ψυχρῶν χυμῶν ἐνοχλεῖται ὁ θώραξ. χρηστέον δὲ τοῖς ὑποκαπνισμοῖς τοῦ
σώματος ὅλου κεκενωμένου. καθίσαντες δὲ τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἱματίοις περισκεπάσαντες, ὅλον κε-
λεύσομεν διαστῆσαι τὰ σκέλη. καὶ κάτω νεύειν, ὡς τὸ πρόσωπον ἐγγυτάτω τῶν γονάτων γενέσθαι.
τῷ δὲ στόματι κεχηνέναι. ἔπειτα μεταξὺ τῶν σκελῶν θεῖναι τὸ ἐπιθυμιώμενον. καὶ κελεύειν δέχε-
σθαι τὸν καπνόν. κρεῖττον δὲ εἰ διὰ χώνης δέχοιτο τὸν καπνόν. ἔστι δὲ τὰ θυμιώμενα ταῦτα. καστόρειον
θυμιώμενον, τὴν κατὰ πνεύμονα καὶ ἐγκέφαλον ὑγρὰν καὶ ψυχρὰν διάθεσιν ἰᾶται. ἀριστολοχία ὁ-
μοίως. ἄσφαλτος. σανδαράκης. λάδανον. ἀρχ. ἄχυρα παλαιά. χοινίον παλαιὸν θαλασσοβρεχές. τε-
ρεβινθίνη. χαμαιλεύκη. καλαμίνθη. στύραξ. μαστίχης. λίβανος. ἐρύσιμον. λαγωοῦ κόπρος καὶ τρί-
40 χες. δορκάδος κόπρος. σικύου ἀγρίου ῥίζα. κενταύρειον. μαράθρου σπέρμα. ἔστι δὲ ὑποκάπνισμα
διὰ πείρας ἡμῖν ἐξευρεθὲν τετράειδον. στύρακος. τερεβινθίνης. σανδαράκης. μαστίχης, ἴσα. πεπίστευ-
ται τοῖς ἀσθματικοῖς καὶ ἐμπυϊκοῖς. καὶ βηχώδεις. καὶ πλευριτικὰς διαθέσεις ἰᾶσθαι. ὥσπερ καὶ
τὰ προειρημένα.

Κενωτικὸν λεπτῶν ἐντέρων. ρμε.

Καθαίρει δὲ τὰ λεπτὰ ἔντερα, καρπὸς τῆς θαμαλλίδος. καὶ ὁ ὀπὸς αὐτῆς, ὅσον σταγόνες ε΄ μετὰ ἰσχά-
δων. ἢ φοινίκων. ἀνδραφάξυος σπέρμα. κράμβης χυλός. ἐρεβίνθων ἀφέψημα. θύμβρας. πολυπο-
δίου ἀφέψημα. γλήχωνος ἀφέψημα. ἄγνου φύλλα. θύμου ἀφέψημα. χαμαίπιτυς. βούτυρον νεα-
ρὸν ἐκλειχόμενον συνεχῶς. χῆμαι ἑψηθεῖσαι πάνυ καὶ ἐσθιόμεναι, ἐπιρροφουμένου τοῦ ζωμοῦ. ἔ-
λαιον ὀμφάκινον πινόμενον. ῥόδινον. κίκινον. ἀγαρικὸν μεθ' ὑδρομέλιτος. καθαίρει μετὰ περι-
σκελίας. ἔστι γὰρ κακοστόμαχον διὰ τὸ κοῦφον εἶναι. καὶ ἐπιπολάζειν τὸν στόμαχον. παρὰ ἀ-
50 λόη μεθ' ὕδατος ψυχροῦ. ἢ ὑδρομέλιτος. ἢ γαλακτώδους πινομένη. καὶ ἀναπλασθεῖσα μετὰ
ἑφθοῦ μέλιτος καὶ καταπινομένη, ἀλύπως καθαίρει. στύραξ μετὰ τερεβινθίνης ἀναπλασθεὶς
καὶ καταπινόμενος. ἀψίνθιον. ἀβρότονον ὁμοίως. ἡ γὰρ τῶν λεπτῶν ἐντέρων κάθαρσις, τὰς προσφά-
τους ἐμφράξεις καὶ τὰς γενέσεις τῶν ὠμῶν χυμῶν. καὶ τὰς στρογγύλας ἕλμινθας ἐξιᾶται. τού-
των δὲ καθαρθέντων. καὶ ὁ τῆς χοληδόχου κύστεως πόρος. ὁ εἰς τὴν νῆστιν ἐμφυόμενος, τὴν οἰκείαν

ἐνέργειαν

ἐνέργειαν ἐπιτελεῖ. μηδενὸς ἐμποδίζοντος. ἀλλὰ καὶ τὰς ἐμπνευματώσεις. καὶ τοὺς ἰλίγγους. καὶ τοὺς εἰλεούς, ἡ τούτων κάθαρξις ἐξιᾶται.

Κενωτικὸν τῶν σιμῶν τοῦ ἥπατος. ρμϛ.

Γ ολυπόδιον. λινόζωστις ἑψομένη ἐφθή. λαθυρίδες μετ' ὀξυμέλιτος. χαμαιλαία μετὰ ἀψινθίου. καὶ ὑδρομέλιτος πινομένη. κράμβης χυλός. κυκλαμίνου ῥίζα. γάλακτος ὀῤῥός. ἡλιοτροπίου τοῦ σκορπιούρου χυλός. ζωμὸς ἀλεκτρυόνος παλαιοῦ. ἐρεβίνθων λευκῶν ὁ ζωμός. βοηθεῖ δὲ ταῦτα, ταῖς ἐπὶ πολὺ χρονιζούσαις φλεγμοναῖς περὶ τὰ σιμὰ τοῦ ἥπατος. τὰς γὰρ ἀρχομένας φλεγμονάς, τὰ πραότερα ὠφελεῖ.

Κενωτικὸν τῶν κυρτῶν τοῦ ἥπατος. ρμζ.

Α μώμου ἀφέψημα. χίνου ἄνθος. ἀκόρου ῥίζα. γεντιανὴ μεθ' ὕδατος. ἀγαρικὸν μετ' οἰνομέλιτος. ἔτι δὲ
10 κακοσόμαχον. δάφνης ὁ τῆς ῥίζης φλοιὸς σὺν οἴνῳ. ῥῆον ποντικόν. γλυκυῤῥίζης χυλός. ἀμύγδαλα τὰ πικρὰ μάλιστα. ἀψινθίου κόμη. ἀνίσου. μαράθρου σπέρμα. νάρδου στάχυς. πενταφύλλα ῥίζης χυλός. ἄγνου σπέρμα. δαύκου σπέρμα. πετροσελίνου. κενταυρείου ἀφέψημα. παιονίας ὁ καρπός. σήσαμον πεφρυγμένον. δάφνης φύλλα. φοινίκων ὀστᾶ κεκαυμένα. σύμφυτον. πολύγονον. ἠριγέρων. σμύρνιον. ἱπποσέλινον. ἀγχαλλὶς ἡ τὸ κυανοῦν χρῶμα ἔχουσα τὸ ἄνθος. καπνὸς ἤτοι χελιδόνιον τὸ ἐν τοῖς φραγμοῖς φυόμενον. πελεκίνου σπέρμα. κέρας ἐλαφείου κεκαυμένον. ἡδυόσμου χυλός. καὶ τὸ ἀφέψημα. καλαμίνθη. κόστος. τῆλις πεφρυγμένη ἐπ' ὀλίγον. βάκκαρον. ὀποβάλσαμον. μυρσίνης ἀγρίας ὁ φλοιὸς τῆς ῥίζης. κριθῶν ἀπόβρεγμα. θέρμων. φοῦ. ἄσαρον. μῆον. πίσσα. ταῦτα ἰᾶται τὰς χρονιζούσας περὶ τὰ κυρτὰ τοῦ ἥπατος νόσους. εἴτε σὺν ὄγκῳ τινὶ γένοιντο, εἴτε δυσκρασία
20 μόνη ἐγκαταμένη μετ' ὀδύνης. εἴτε ἔμφραξις.

Σπληνὸς κενωτικόν. ρμη.

Ε λλέβορος μέλας. ἐπίθυμον. πολυπόδιον. σκολοπένδριον. παιονίας ῥίζα. χαμαίδρυος ἀφέψημα. χαμαιπίτυος. κενταυρείου. μάλιστα τοῦ λεπτοῦ. γλίχωνος ἀφέψημα. καππάρεως φλοιός. κολοκυνθίδος ἀπόβρεγμα πινόμενον. λινόζωστις ἑψομένη. καὶ τὸ ἀφέψημα πινόμενον. λαθυρίδες μετ' ὀξυμέλιτος πινόμεναι. χαμαιλαία. θάλασσα θερμὴ πινομένη. ἐρίκης καρπὸς μετὰ πετροσελίνου. ἄγνου σπέρμα. ταῦτα τὰ καθαίροντα τὸν σπλῆνα, καὶ τὸ ἧπαρ ἐκφράττουσι. κωλύει δὲ τὰς καχεξίας. καὶ τὰς ἡπατικάς. καὶ σπληνικάς. καὶ ἰκτερικάς. καὶ ὑδερικὰς διαθέσεις συνίστασθαι.

Νεφρῶν κενωτικὰ τὰ τμητικὰ πάντα. ρμθ.

Α ρνογλώσσου ἡ ῥίζα. καὶ τὰ φύλλα. καὶ ὁ καρπός. ξηρὰ λεῖα πινόμενα. ἀσπάραγος. μυακάνθινος. παιονίας ῥίζα. ἐρεβίνθων μελανῶν ἀφέψημα. ἀμύγδαλα μάλιστα πικρά. ἠρυγγίου ῥίζης ἀφέψημα. δαμασώνιον. ἀδίαντον. σελίνου σπέρμα. μαράθρου. δαύκου. πετροσελίνου. ἄμεως. ἀνίσου. λιβυστι-
30 κοῦ. ἀσάρου ἀφέψημα. μήου. φοῦ. χίνου ἄνθος. σεσέλεως. ἀκόρου ῥίζα. ἀγρώστεως. ἀμπέλου δάκρυον. καὶ ὁ φλοιός. αἷμα τράγου ξηρόν. βοηθεῖ δὲ ταῦτα πινόμενα μετὰ τὸ παρακμάσαι τὰς φλεγμονάς. λύει γὰρ τοὺς μελετωμένους γίνεσθαι σκίῤῥους. καὶ τὴν τῶν λίθων γένεσιν.

Κύστεως κενωτικά. ρν.

Ο ὖρα δὲ ἄγει ἀπὸ κύστεως, ἀκόρου ἀφέψημα πινόμενον. ἀσάρου. ἀμαράκινον ἔλαιον. ἀμύγδαλα πικρὰ μετὰ γλυκέος πινόμενα. ἀλθαίας ῥίζης ἀφέψημα. ἀδιάντου ἀφέψημα. αἱματίτης λίθος λεῖος σὺν οἴνῳ πινόμενος. ἀλεκτορίδων κόπρος ξηρά. ἀγχούσης ἀφέψημα. ἀβροτόνου. ἀνίσου σπέρμα. αἷμα τράγου ξηρόν. ἀτραφάξυος σπέρμα. ἀρτεμισίας ἀφέψημα. ἀριστολοχίας ἀφέψημα. βράθυος λειοτάτου γο. α. μεθ' ὑδρομέλιτος. ἐπὶ δὲ τῶν ἀπυρέτων μετ' οἴνου. βαλσάμου καρπός. βαλάνου ἀφέψημα. βδέλλιον. βάτου σπέρμα. βαλαύστιον. βρυωνίας ῥίζα. γλυκυῤῥίζης χυλός. γλίχων. γλυκυσίδης ὁ
40 καρπός. δίκταμνον. δρακόντιον. ἐλάτης ἀφέψημα. ἐρυθροδάνου ἀφέψημα. ἕρπυλος. ἠρυγγίου ἡ ῥίζα. ἡλιοτρόπιον. ἠριγέρων. ἡδύοσμον. ἐλελισφάκου. ἐλαίας φύλλων ἀφέψημα. ταῦτα οὐκ ἐᾷ λίθων γένεσιν ἐν κύστει γίνεσθαι. καὶ τὰς παχύτητας δὲ καὶ τὰς ῥυπώδεις ὑποστάσεις. ἔτι γε μὴν καὶ τὰς ψυχρώδεις καὶ τὰς ἑλκώδεις διαθέσεις, ἐξιᾶσθαι πέφυκεν.

Ὅσα ἐντίθεται τῇ βαλάνῳ πρὸς ἐρεθισμὸν τῶν οὔρων. ρνα.

Ε πειδὰν δὲ πλησθεῖσα κύστις οὔρου. μὴ δύνηται συστέλλεσθαι καὶ ἐκθλίβειν τὸ οὖρον, ἐντίθεμεν εἰς τὴν βάλανον ταῦτα. νίτρον ὕδατι διειμένον. ἅλμην. χολήν. κυκλάμινον.

Λίθων κενωτικὸν τῶν ἐν νεφροῖς καὶ κύστει. ρνβ.

Τ ὰ αὐτὰ καὶ θραυστικὰ τυγχάνει τῶν λίθων. καρδάμωμον μετὰ δάφνης τῆς ῥίζης φλοιοῦ πινόμενον. κύπρον. ἀμυγδάλινον ἔλαιον. παλιούρου σπέρμα. βδέλλιον. μαλάθρου ῥίζα. λιβανωτός. ὀξυμυρ-
50 σίνης φύλλα. καὶ ὁ καρπὸς κερασίων. κοκκυμήλων ὀποί. ἀμύγδαλα πικρά. λαπάθου ῥίζης ἀφέψημα. ἀλθαίας σπέρματος ἀφέψημα. τριβόλου χλωροῦ ἀφέψημα. ἀδιάντου ἀφέψημα. ἀμπέλου δάκρυον. συάγρου κύστις ξηρά. λιθόσπερμον. τηκόλιθον. βετονίκη. σαξίφραγον. λίθοι οἱ ἐν τοῖς σπόγγοις, ἤλεκτρον.

Ὑστέρας κενωτικόν. ρνγ.

Α ἷμα ἀπὸ ὑστέρας ἄγει. ἐγκολπιζόμενα καὶ προστιθέμενα, ταῦτα. κασία μετὰ σμύρνης. καλάμου

ἀρωματικοῦ ἀφέψημα. ἀμαράκινον ἔλαιον. λευκόϊον. θύμου. θύμβρας ἀφέψημα. κενταυρείου ῥί-
ζα. καὶ αὐτὸ τὸ κενταύρειον. ὀπὸς πάνακος. ἄγνου καρπός. ἀμύγδαλα πικρά. βαρύων τὰ ἐντὸς κε-
καυμένα μετ' οἴνου προστιθέμενα. ἀφέψημα ἀψινθίου, καὶ ὁ χυλός. σάμψυχον. σέσελι. χαλβάνη.
κείνου ῥίζα. χαμαιπίτυς. ἀρτεμισίας ἀφέψημα. δικτάμνου. κονύζης θηλείας. ἐρυθροδάνου ῥί-
ζα. κνίδης καρπὸς μετὰ σμύρνης. ἐλατήριον. ἐλλέβορος μέλας. θέρμων ἀφέψημα. ῥαφανῖδος φλοιός.
στρούθιον. στέαρ ἐλάφου πρόσφατον. στέαρ χηνός. ῥητίνη τερεβινθίνη. χολὴ ταυρεία μετὰ μαστίχης.
βρύον τὸ σπλάγχνον. καὶ ὕπνον λεγόμενον. κύπερον. μύρον ἴρινον. χυλὸς κυκλαμίνου. ἄγχουσα. πεν-
τάφυλλον. κύμινον. σισύμβριον. ἑλένιον. ἐλελίσφακον. ἡλιοτρόπιον. λινόζωστις. κόκκος κνίδιος. στα-
φὶς ἐκγιγαρτισμένη. τῆλις. σήσαμον. δαφνίδων τὸ ἐντός. ἀμυγδαλαίας πικρᾶς ῥίζα. κοχλίαι λε-
10 πτοί. δριαυσσώπως. θρίδακος ἀγρίας ὀπός. πράσα. κρομμύου χυλός. καλαμίνθου φύλλα. τοσαῦ-
τα μὲν τὰ ἐν πεσσοῖς καὶ ἐγκολπισμοῖς, καὶ προσθέτοις παραλαμβανόμενα. παραφυλάττεσθαι
μέντοι χρή, τὴν συνεχῆ χρῆσιν τῶν ἐν αὐτοῖς δριμυτέρων. εἴωθε γὰρ ἑλκώσεις ἐπιφέρειν.

Ὅσα πινόμενα ἄγει καταμήνια. ρνδ.

Π ινόμενα δὲ ἄγει ἀφ' ὑστέρας αἷμα. καὶ τῶν εἰρημένων μὲν τὰ πλεῖστα. καὶ πάντα δὲ τὰ διουρητικά.
καὶ ἐρύσιμον δὲ καὶ ἄσαρον μετὰ μελικράτου. κάλαμος ἀρωματικός. στυπτηρία. καστόρειον. ἐρεβίν-
θων ἀφέψημα μετὰ πεπέρεως. καὶ πηγάνου. ἀσφοδέλου ῥίζης ἐν οἴνῳ ἑψηθείσης. γλήχωνος ἐν οἴνῳ
ἑψηθέντα. ἠρυγγίου ῥίζης ἀφέψημα. ἀβροτόνου καρπός. ὀριγάνου. θύμου. θύμβρας. πηγάνου ἀφέ-
ψημα. μαράθρου ἀφέψημα. κρῆθμος. κύμινον. σίνηπι. πράσου σπέρμα. καὶ ὁ χυλός, καὶ τὸ ἀφέψημα.
σμύρνιον. σίον. ὀρεοσέλινον. δαύκου σπέρμα. θλάσπι. μελάνθιον. λευκοΐου σπέρμα. βαλσάμου καρ-
20 πός. γλυκυσίδης καρπός. δαφνίδες. σμύρνα. καρδάμωμον. κυκλάμινον. σαγαπηνόν. χαλβάνη. μα-
ράθρου σπέρμα. ναρδόσταχυς. λινόζωστις. κόστος. κάλαμος ἀρωματικός. στύραξ. κενταυρείου τοῦ μεγά-
λου ἡ ῥίζα. βράθυ. ἶρις. ἀριστολοχία. κυδωνίων τὸ ἄνθος καὶ ὁ χυλός. λαπάθου ῥίζης ἀφέψημα. ἀρ-
τεμισία. δίκταμνος. τούτων ἕκαστον ἑψόμενον σὺν οἴνῳ ἢ λειούμενον καὶ πινόμενον, αἷμα ἄγειν πεπί-
στευται. ἁρμόζει δὲ ταῦτα, ἐφ' ὧν αἱ καθάρσεις ἐμποδίζονται. ἢ στραγγὰ καθαίρονται. ἢ μύσις ὑ-
στέρας πάρεστι. βοηθεῖ δὲ καὶ ταῖς παρεγκλίσεσι. καὶ ταῖς ἀναδρομαῖς τῆς ὑστέρας καὶ πνίξεσι.

Σκυβάλων κενωτικά. ρνε.

Σ κύβαλα δὲ κενοῖ πινόμενα στύραξ καταπινόμενος. μαστίχης μεθ' ὕδατος ψυχροῦ λεία πινομένη, ὅσον
𐅻 ·ιβ. ἀλόης ∠ ·α. τερεβινθίνης κοχλιαρίων. σίνηπι. σκόροδον ἀπεζωσμένον μετ' ἐλαίου καὶ γάρου.
σῦκον μετὰ νίτρου. καὶ κνίκου σπέρματος τὸ ἐντός. καὶ πάντα δὲ τὰ προειρημένα ἐπὶ τῶν λεπτῶν
30 ἐντέρων ἁρμόδια, ἐκκαθαίρει καὶ τὰ μεγάλα τῶν ἐντέρων.

Ἑλμίνθων κενωτικόν. ρνϛ.

Κ αὶ τὰς ἕλμινθας δὲ τάς τε στρογγύλας καὶ τὰς πλατείας. καὶ ἀσκαρίδας ἐκκαθαίρει. τὰ ἐπὶ
τῶν λεπτῶν ἐντέρων εἰρημένα πινόμενα. ἰδίως δὲ κενοῖ ταύτας, μυώπιδος χυλὸς μετὰ μέλιτος πι-
νόμενος. ἢ μίλτου ὄξους κύαθον ἑκάστου. κεγχέρων ἐσθιόμενος. σαρδόνικον μετὰ σύκου ἐσθιόμενον. ἀ-
βροτόνου ἀφέψημα. γῆς ἔντερα λεῖα ἑφθὰ μετὰ γλυκέος πινόμενα.

Ἱδρώτων κενωτικά. ρνζ.

Π ινόμενα κινεῖ τοὺς ἱδρῶτας, κύμινον. δαφνίδες. ἄνισον. ἄγνος. ἕρπυλλον. καλαμίνθη. πόλιον. ῥαφα-
νου φλοιὸς ἐσθιόμενος. κόστος. σισύμβριον. δίκταμνον. ἀρτεμισία. καρδάμωμον. λιβανωτός. μέλι
γάλα βοός. κασσίας. χίνου ἀφέψημα. ὀπὸς κυρηναϊκός, ὅσον ἐρεβίνθου μέγεθος καταπινόμενος
40 ἐπὶ τῶν ψυχροτέρων νοσημάτων. χαμαίδρυς. καστόρειον μετὰ μελικράτου. κενταυρείου μεγάλου ῥί-
ζα. καππάρεως ῥίζης φλοιός. λιβυστικόν. κενταυρείου μεγάλου ῥίζα. πετροσέλινον. μελάνθιον. ταῦτα
ποτὲ μὲν δι' οἴνου. ποτὲ δὲ δι' οἰνομέλιτος πίνεται. καὶ πεπίστευται ἱδρῶτας κινεῖν. καὶ πιστακίου δὲ
καρπὸς ἐσθιόμενος, κινεῖ ἱδρῶτας ἀλύπως.

Περὶ ἱδρωτικῶν ἀλειφῶν.

Ἀ λειφόμενα δὲ ἔξωθεν κινεῖ ἱδρῶτας, νίτρον μετ' ἐλαίου. ἴρινον μύρον. ἀνήθινον. χαμαιμήλινον. δάφνι-
νον. ῥαφάνινον. σικυώνιον. μυροβαλάνινον. ἀλθαία. κόστος. βάλσαμον. ἀριστολοχία. κασσία. κάλαμος
ἀρωματικός. λιβανωτός. ἕκαστον σὺν ἐλαίῳ ἑψόμενον. θυμιώμενα δέ, κινεῖ ἱδρῶτας. καστόρειον με-
τὰ γλήχωνος. βαλσάμου καρπός. βδέλλιον. ἄγνου καρπός. χρηστέον δὲ ἐπὶ τῶν ἰκτερικῶν τούτοις
καὶ ἐπὶ τῶν διὰ ψύξιν ἢ στύψιν τοῦ δέρματος μὴ ἱδρούντων.

Κενωτικὰ, καὶ φθαρτικὰ τῶν περὶ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος φθειρῶν παντοίων. ρνη.

Σ ανδαράκης. ἀριστολοχία. σταφὶς ἀγρία. θεῖον ἄπυρον. κιννάμωμον. κάλαμος ἀρωματικός. κασσία.
50 πύρεθρον. τέφρα δρυΐνη. σικύου ἀγρίου ἡ ῥίζα.

Περὶ κλυσμῶν. ρνθ.

Π λείστων τῶν ἐπὶ λύμῃ συνισταμένων τῷ ζώῳ κακῶν, πρόξενος γίνεται ἡ τῆς γαστρὸς ἐπίσχεσις.
βάρος γὰρ κεφαλῆς παρέπεται καὶ σκοτοδινία. ἀνατροπή τε στομάχου. σπαραγμὸς ἐμετώδεις.
ναυτίαι τε καὶ ἀνορεξίαι. στόματος ξηρότης καὶ πικρότης. ἐρυγαὶ ἀηδεῖς. καὶ βρομώδεις. ἢ πυθ-

ματος δυσώδη. ὕπνοι μετέωροι. καὶ ἀηδεῖς. ἐμπνευματώσεις. στρόφοι. εἰλεοί. πληθωρικαῖς τε καὶ ἀρ-
θριτικαῖς. καὶ ποδαλγικαῖς. καὶ ἰσχιαδικαῖς νόσους γεννᾷ. παραύξουσί τε ἅπαντα καὶ κακοηθέστε-
ρα. καὶ χρονιώτερα ἀποτελοῦσιν. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ ὄλεθρια. χρεία δὲ γίγνεται κλυσμῶν. καὶ ἐπὶ ἑτέ-
ρων διαθέσεων. ὧν ἐκ μέρους ποιησόμεθα μνήμην.

Τ ῶν μὲν οὖν ἐνιεμένων κλυσμῶν, οἱ μέν εἰσιν ἁπλοῖ καὶ ἁπαλοί. οἱ δὲ, δριμεῖς. οἱ δὲ, ἄλλην χρείαν πα-
ρέχουσι καὶ δύναμιν.

Τ ῶν μὲν οὖν ἁπαλῶν, ὕδωρ θερμὸν αὐτὸ καθ' αὑτὸ ποιεῖ, κομιδῆς ἕνεκα κοπρίων. ἐν συνεχέσι πυ-
ρετοῖς καὶ κακοήθεσι. καὶ καυσώδεσι. καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μακρᾶς ἀσθενείας ἀναλαμβανομένων. ἐφ' ὧν
δυσχερεῖς αἱ ἔφοδοι γίγνονται. θερμότερον δὲ ἐνήσομεν. ἐμπνευματοῖ γὰρ χλιαρόν. ὑδρελαίῳ δὲ
10 χρησόμεθα ἐπὶ κατοχῇ σκληρῶν κοπρίων. κἀπὶ τῶν, ἑλκώδη καὶ δακνώδη συναίσθησιν περὶ τὰ
ἔντερα ἐχόντων. παραιτεῖσθαι μέντοι τὸ ὑδρέλαιον, ἐπειδὰν κεφαλῆς βάρος ᾖ. ἢ στόμαχος ἀνατρέ-
ποιτο, ἢ ἀνορεξία κρατείη. ῥόδινον δὲ ἀντὶ τοῦ ἐλαίου σὺν τῷ ὕδατι ἐνιέμενον, ἐπιτήδειον. ἔν τε καυ-
σώδεσι πυρετοῖς. καὶ πυρώσεσιν ὑπερβαλλούσαις περὶ τὰ μέσα. καὶ μάλιστα περὶ τὸ κῶλον. κεφα-
λὴν δὲ συμπληροῖ. καὶ ἧττόν ἐστι ὀλισθηρὸν τοῦ ὑδρελαίου. ἐμβλητέον δὲ ῥόδινον ἔλαιον τέταρτον μέ-
ρος τοῦ ὕδατος. σὺν ᾠῷ δὲ καὶ πτισάνης χυλῷ ἐνίεμεν τὸ ῥόδινον, ἐπὶ τῶν καυσωδεστάτων πυρετῶν.
ἢ δήξεως περὶ τὰ ἔντερα συνεδρευούσης. χαμαιμήλινον δὲ ἔλαιον καὶ ᾠοῦ τότε πυρὸν καὶ τὸ λευ-
κὸν, σὺν χυλῷ πτισάνης ἐνίεμεν εἰς νύκτα, ἐπὶ τῶν διακαῶν πυρετῶν κελεύοντες αὐτὸ κρατεῖν
πᾶσαν τὴν νύκτα. καὶ γὰρ ὕπνον ἐπάγει ἡδύν, καὶ τὰ αἴτια τοῦ πυρετοῦ τῇ ἑξῆς σὺν ἑαυτῷ ἐξάγει.

Β ούτυρον δὲ μεθ' ὕδατος μὲν ἐνιέμενον, δήξεις καὶ στρόφους παρηγορεῖ. ὀλίγον δὲ εἶναι χρὴ τὸ βούτυ-
20 ρον ἐπὶ τούτων. ποιεῖ δὲ καὶ ἐφ' ὧν διὰ φλεγμονὴν τοῦ ἀπευθυσμένου κατέχεται τὰ σκύβαλα. καὶ
ἐπὶ ῥυπαρῶν ἑλκώσεων περὶ τὸ ἔντερον. καὶ ἀφέψημα δὲ τήλεως ἐν ὕδατι ἑφθῆς χωρὶς λέπους
ἐνιέσθω, ἐπὶ τῶν ἐκ φλέγματος ἀναπτομένων πυρετῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ φλέγματος ἀναπτομέ-
νων πυρετῶν, καὶ ἐπὶ τῶν μαλακῶν, καὶ γυναικωδῶν σωμάτων. καὶ ἐπὶ τῶν δακνομένων τὸ ἔν-
τερον. κεφαλὴν δὲ συμπληροῖ ἱκανῶς. διὸ ἐν πυρετοῖς εἰ μὴ ἀπαθὴς εἴη ἡ κεφαλὴ, οὐ χρηστέον αὐ-
τῷ. Μαλάχης δὲ ἀφέψημα ἁρμόζει ἐπὶ στρόφων καὶ δηγμῶν. καὶ μάλιστα εἰ ξηρὸν ὑπόκειται
σκύβαλον. λινοσπέρμου δὲ ἀφέψημα ἐπὶ σωμάτων. καὶ νοσημάτων κατὰ ξηρῶν ἁρμόδιον. χρήσι-
μον δὲ καὶ δήξεσι. καὶ ἄλλαις. καὶ ἐπὶ τῶν σφόδρα διψώντων. κεφαλὴν δὲ, πληροῖ μὲν, οὐχ ὁμοίως
δὲ τῇ τήλῃ. Πτισάνης δὲ χυλὸς, δύναται σκύβαλα διαλῦσαι σκληρά. καὶ σμῆξαι τὰ ἔντερα.
καὶ δηγμοὺς παρηγορῆσαι. λύκος δὲ χυλὸς, καὶ δήξεων μέν ἐστι παρηγορητικός. μάλιστα δὲ ἁρμό-
30 ζει καρδιακοῖς. καὶ διαφορουμένοις συγκοπτικῶς. πρὸς γὰρ τῷ τρέφειν καὶ τὴν δύναμιν ἀνακτᾶ-
σθαι τὸ ἐνιέμενον. ἔτι δὲ καὶ ὄλισθον τοῖς ὑποκειμένοις σκυβάλοις παρέχεται. Πιτύρων δὲ χυ-
λὸς, πυρετοῖς κατὰ ξηροῖς. καὶ κωλικαῖς ὀδύναις. καὶ ἑλκώσεσιν ἐντέρων, ἁρμόδιος, ῥύπτει γὰρ
χωρὶς δήξεως. Ανδράχνης δὲ χυλὸς πυρετοῖς χρησιμώτατος. ἐπὶ δηγμῶν καὶ πυρώσεων. τῶν
τε ἄλλως γιγνομένων, καὶ ἐφ' ὧν δι' ἔκκρισιν σκληρῶν ἢ δριμέων σκυβάλων ἢ δακτύλιος. ἢ τὸ ἀπευ-
θυσμένον βλαβὲν, ἐρυσιπελατώδη διάθεσιν ἀνεδέξατο. μιγνύσθαι δὲ ἐπὶ τούτων χρὴ τὸν χυλὸν, καὶ
ᾠόν. καὶ ῥόδινον. καὶ καθ' ἰδίαν δὲ ὁ χυλὸς τῆς ἀνδράχνης, ἐπιτήδειος πυρώσεως ἐρυσιπελατώδους.
ἐν τῷ βάθει περὶ τὰ ἔντερα συνεδρευούσης. Γάλα δὲ ἐνίεται ἑλκώσεως οὔσης καὶ φλεγμο-
νῆς περὶ τὰ ἔντερα. καὶ νεφροῖς καὶ κύστει καὶ ὑστέρᾳ. Ορρὸς δὲ γάλακτος ἐνιέμενος, ἐκκοπροῖ μὲν
γενναίως. καὶ ἐξάγει τὰ ἐν τοῖς ἐντέροις εὑρισκόμενα περιττώματα πάντα. ῥύπτει δὲ καὶ τὰ ῥυ-
40 παρώτερα τῶν ἐν τοῖς ἐντέροις ἑλκῶν. χωρὶς δὲ πυτίας σκευαζέσθω. Ελαιον δὲ καθ' αὑτὸ ἐνιέ-
μενον θερμὸν, ἁρμόδιον ἐπὶ φλεγμαινόντων ἐντέρων. ἐπιτήδειον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐσχατογήρων ἐφ'
ὧν σκληροῦται τὸ σκύβαλον. μελίκρατον δὲ ἁρμόζει ἐνιέμενον ἐπὶ τῶν πρᾳοτέρων πυρετῶν. καὶ
ἐπὶ τῶν γυναικωδῶν σωμάτων. καὶ ἐπὶ παρακμαζόντων. οἷς ἀπευθυσμένον. ἢ κῶλον κατέψυκται.

Πηγάνου δὲ ἀφέψημα καὶ ἀνήθου, καὶ κυμίνου, μετ' ἐλαίου διαλυτικὰ πνευμάτων ἐστὶ, διὸ κωλι-
κοῖς ἐνίεται. εἶναι δὲ χρὴ ἐπὶ τούτων, δύο μὲν μέρη τοῦ ἀφεψήματος ἐνίεται. ἓν δὲ τοῦ ἐλαίου.
Τήλεως δὲ ὁ χυλὸς βουτύρῳ καὶ τερεβινθίνῃ μιγνύμενος, ὡς εἶναι τὸ τέταρτον τοῦ χυλοῦ ἑκατέ-
ρων παρηγορητικώτατόν ἐστι τῶν περὶ τὸ ἔντερον στρόφων ἢ παλμῶν. καὶ γὰρ ἐπὶ πολὺ ἐμμέ-
νει ἀδήκτως. καὶ ἐξάγει τὰ περιττώματα ἀταράχως. χρησιμώτατον δέ ἐστι καὶ ἐπὶ τῶν περὶ τὴν
ὑστέραν δήξεων. Πτισάνης δὲ χυλῷ μίγνυται, βούτυρον καὶ μέλι πάνυ ἐλάχιστον. καὶ γίγνεται
50 χρήσιμον ἐπὶ τῶν διὰ ἕλκωσιν ἐντέρων κατεχομένων σκυβάλων. καὶ ἐπὶ τῶν ῥυπαρῶν, ἑλκῶν ἐν
τοῖς ἐντέροις. Πηγάνινον δὲ ἔλαιον μετὰ βουτύρου. καὶ τερεβινθίνης, χρησίμως ἐνίεται ἐπὶ τῶν
κωλικῶν ἀλγημάτων. ἐνίοτε δὲ πίσσης ὑγρᾶς ∠. γ. ἢ ἀσφάλτου ∠. δ. λεαίνοντες σὺν τῷ πηγανί-
νῳ ἐλαίῳ, ἐνίεμεν. καὶ παύει τὰς ὀδύνας. καὶ φλέγμα κενοῖ ἀλύπως. ἐνίοτε δὲ οἴνῳ γλυκεῖ ἔρια
ῥυπαρὰ ἑψήσαντες καὶ διηθήσαντες, συμπλέκομεν τῷ πηγανίνῳ ἐλαίῳ, ἐνίεμεν αὐτό. καὶ παύει

τὰς ὀδύνας τοῦ κώλου, ὡς εἶναι τοῦ μὲν οἴνου. μέτρα γ̄. τοῦ δὲ ἐλαίου, μέτρα β̄. Ἐπὶ δὲ κρεμαστήρων ἢ κύστεως, ὀδύνη παρείη, καὶ πετροσέλινον λειότατον ἐμπασσέσθω τῷ πηγανίνῳ ἐλαίῳ. ἐπὶ δὲ ἀλγημάτων ἀποστηματικῶν. ἢ ἀλγημάτων ἑλκωδῶν ἐν τοῖς ἐντέροις βούτυρον μετὰ μάννης ἐνίεμεν. ἢ μυελὸν ἐλάφειον. ἢ μόσχειον μετ᾽ ἐλαίου. Καταψύχρων δὲ ὄντων τῶν νοσημάτων. καὶ νωθρῶν ἀλγημάτων, χαλβάνην μετὰ τοῦ βουτύρου ἐνίεμεν, ὡς εἶναι τῆς χαλβάνης, ∠ ᾱ. τοῦ δὲ βουτύρου ℔ ς̄. ἢ στύρακος ὀβολοὺς, γ̄ μετὰ βουτύρου. Τοῖς δὲ δριμέσι κλύσμασι χρώμεθα, ἐπί τε ἰσχιαδικῶν. ληθαργικῶν. ὀρθοπνοικῶν. καὶ τῶν καταψύχρων νοσημάτων, ἐπί τε τῶν θανάσιμον φάρμακον εἰληφότων. καὶ διὰ ψύξιν ἢ θρόμβωσιν ἀναιρούντων. Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν καταπεπληγμένων ὅλον τὸ σῶμα ἀποπληκτικῶν. ἰσχιαδικῶν τε καὶ νεφριτικῶν. καστορείου ὀβολοὺς δ̄. λείους μετ᾽ ἐλαίου
10 ἐνίεμεν. νίτρον δὲ ἀντὶ ἁλῶν προσβάλλομεν, ὅταν βουλώμεθα δὶς ἢ τρὶς πρὸς μίαν ἐμποιεῖν πρὸς τὴν ἀπόκρισιν. οἱ γὰρ ἅλες, ἀθρόως μὲν δάκνουσιν. οὐ παραμένει δὲ αὐτῶν ἡ δῆξις ἐπὶ πολύ. κακωτικὸν δὲ κεφαλῆς καὶ συμπληρωτικὸν τὸ νίτρον. καὶ ἀνατρεπτικὸν στομάχου. τοῖς δὲ ἁλσὶν, οὐδὲν τοιοῦτον πρόσεστι. Δραστικὰ δέ ἐστιν ἐπὶ τῶν βραχέως ἑψηθέντων. γάρος τὸ ἀπὸ σιλούρων. θάλασσα ἁλμη. ἀφέψημα κενταυρείου. κολοκυνθίδος ἀριστολοχίας. σικύου ἀγρίου ῥίζης. ἀγαρικοῦ. θύμου. χαμαιπίτυος. κέγχρος. οὗτοι γὰρ καὶ αἷμα ἄγουσι. καὶ αὐτῷ γε τούτῳ κουφίζουσι τὰς διαθέσεις.

Περὶ βαλανῶν. ρξ̄.

Βαλάνοις χρώμεθα ποτὲ, δι᾽ ἀσθένειαν τῶν καμνόντων, οὐ δυναμένων χρῆσθαι κλύσμασι. ποτὲ δὲ, διὰ τὸ πρὸς τὸ ἀπευθυσμένα τὰ σκύβαλα εἶναι, καὶ μὴ δεῖσθαι κλύσματος. μάλιστα δὲ ἐπὶ πυρετῶν σφοδρῶν. καὶ διακαῶν. καὶ ἀνάφορον ἐχόντων τὴν ὕλην. ἐφ᾽ ὧν ἐπὶ βλάβης ἐστὶν ἡ τῶν κλυσμῶν
20 χρῆσις. ἀλυπότατα γὰρ ἐπὶ τούτων ἐξάγεται τὰ ἐγκείμενα περιττώματα διὰ τῶν βαλανῶν. χρήσιμα δὲ καὶ τοῖς περὶ τὴν κεφαλὴν ψυχροῖς πᾶσι πάθεσιν. καταφορικοῖς καὶ παραφρόσι.

Γίνεται δὲ αὐτῶν χρεία πολλάκις, καὶ ἐφ᾽ ὧν τὸ ἐνεθὲν διὰ κλυστῆρος οὐκ ἐκκρίνεται. σκευάζεται δὲ τὰ βαλάνια διαφόρως. καὶ γὰρ διὰ μέλιτος ἑφθοῦ, ἐφ᾽ ὧν μᾶλλον πνευμάτωσις ἐνοχλεῖ. καὶ θύμος δὲ λεῖος σὺν ἑφθῷ μέλιτι ἀναλαμβάνεται. καὶ κυκλάμινος λεία σὺν τῷ μέλιτι. καὶ ἀψίνθιον. ἢ ἀβρότονον. ἢ θέρμων ἄλευρον μετὰ μέλιτος. ταῦτα δὲ ἐπὶ ἑλμίνθων ἐπιτήδειον. ἢ ὕσσωπον. καὶ ὀρίγανον. καὶ ἐπίθυμον σὺν τῷ μέλιτι ταῦτα ἐπὶ στομάχου ἀνατροπῇ χρήσιμον. Ἢ κόκκος κνίδειος μετὰ ῥητίνης ξηρᾶς. ἢ μέλιτος ἑφθοῦ. ἢ πύρεθρον σὺν τῇ ξηρᾷ ῥητίνῃ, ἢ νᾶπυ σὺν τῇ ξηρᾷ ῥητίνῃ. ἢ κενταύρειον σὺν πίσσῃ καὶ κηρῷ. ταῦτα δὲ χρήσιμα, ἐπὶ παρέσεως τῶν μορίων. ἢ ἄσφαλτος. πάνακος ῥίζης βραχύ. ὕσσωπον χαλβάνη. καὶ ῥητίνη ξηρά. χρήσιμον δὲ καὶ τοῦτο, ἐπὶ
30 τῶν παρεθέντων ὅλον τὸ σῶμα. καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν ἀφαιρετικὴν δύναμιν καταπεσοῦσαν ἐχόντων. ποιεῖ δὲ καὶ ἀπὸ παρέσεως τοῦ ἀπευθυσμένου. ποιεῖ δὲ καὶ ἐπὶ ἀσκαρίδων. ἐνδέχεται δὲ ἀντὶ τοῦ μέλιτος, τῇ ξηρᾷ ῥητίνῃ χρῆσθαι ὡς εἴρηται. ἢ πίσσῃ. ἢ σύκῳ λιπαρῷ λειοτάτῳ. ἢ σαφίδι ἄνευ τῶν γιγάρτων. ἢ σαπώνῃ. καλλίστη δὲ βάλανος γίγνεται ἐκ τῶν φύλλων τῆς λινοζώστεως χλωρῶν λεανθέντων. καὶ ἀναπλασθέντων. καὶ ξηραινομένων. ἐπὶ δὲ νηπίων, καὶ χόνδρος ἁλὸς ἐντίθεται.

Περὶ κροκύδων. ρξᾱ.

Γίνεται προσθετῶν χρεία πολλάκις. ἐπὶ τῶν ῥαγάδας ἐχόντων ἐν δακτυλίῳ. ἢ κονδυλώματα. αὐξαίνεται δὲ ταῦτα ὑπὸ τῆς τῶν βαλανῶν σκληρότητος. ὅθεν καὶ ἀναγκαζόμεθα κροκύσιν ἀντὶ τούτων κεχρῆσθαι. ὕλη δὲ καὶ τούτων ἅπασα ἡ προειρημένη. λειωθέντα σὺν μέλιτι. καὶ ἀναλη-
40 φθέντα κροκύδι, ἐντίθεται τῷ δακτυλίῳ.

Περὶ ἀέρων Γαληνοῦ. ρξβ̄.

Χρηστὸς ἀήρ ἐστιν ἐν παντὶ καιρῷ, ὁ καθαρὸς ἀκριβῶς. εἴη δ᾽ ἂν οὗτος, ὁ μὴ ἐκ λιμνῶν. ἢ ἑλωδῶν χωρίων ἀναθυμιάσεως ἐπιθολούμενος. μηδὲ ἔκ τινος βαράθρου δηλητήριον αὔραν ἀποπνέων. δι᾽ ἐὰν ἔκ τινων ὀχετῶν ἐκκαθαιρόντων μεγάλην πόλιν ἐπιθολοῦνται, μοχθηρός ἐστι. καὶ μὴν καὶ ὅστις ὁμιχλώδης ἐστὶν, οὐκ ἀγαθός. ὥσπερ γε καὶ ὅστις ἂν ἐν κοίλῳ χωρίῳ πάντοθεν ὄρεσιν ὑψηλοῖς περιεχόμενος, μοχθηρὸς καὶ πνιγώδης. ὁ δὲ ἐν ὄρεσι καὶ ὑψηλοῖς χωρίοις μηδεχόμενος μηδεμίαν αὔραν, ὑγιεινότερος. ἐπιτήδειος ὀρθοπνοικοῖς. καὶ φθισικοῖς. καὶ πᾶσι τοῖς περὶ τὸν θώρακα καὶ κεφαλὴν πάθεσιν. Ὁ δὲ ἐν ταπεινοῖς χωρίοις, καθαρός. τοῖς συγκοπτομένοις ἐπιτήδειος. καὶ γέρουσιν. ὁ δὲ παραθαλάττιος, τοῖς ὑδρωπικοῖς καὶ τοῖς ῥευματικοῖς πάθεσι. καὶ ψυχροτέροις μάλιστα ἐπιτήδειος. καὶ νευρικαῖς συμπαθείαις. καὶ τοῖς ἀνορέκτοις. ὁ δὲ ἐν τεφρώδεσι χωρίοις, χειμῶνος μὲν, χαλεπός. ψυχρὸς γάρ. θέρους δὲ πνιγώδης. κακὸς δὲ καὶ ὁ ἐκ μετάλλων ἀναθυμιώμενος. ὁ δὲ ἐκ τῶν
50 ἀργιλωδῶν χωρίων, ἐκλυτικὸς στομάχου. ὁ δὲ ἐκ τῶν πυρογείων τόπων, ξηραντικώτερος τοῦ προτέρου. ὁ δὲ ἐκ τῶν μαλακογείων, ἄριστος. καὶ περὶ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, ἐναλλαγαὶ περὶ τὸν ἀέρα γίγνονται.

Ἐκ τῶν Ἀθηναίου.

Καὶ ἐν μὲν οὖν τῇ ἐαρινῇ ὥρᾳ, ὑγρὸς καὶ θερμὸς ὁ ἀήρ. ἐν δὲ τῇ θερινῇ, ξηρὸς καὶ θερμός. ἐν δὲ τῇ φθινοπωρινῇ, ψυχρὸς καὶ ξηρός. ἐν δὲ τῇ χειμερινῇ, ὑγρὸς καὶ ψυχρός. Πάλιν δὲ ἐν ἑκάστῃ τῶν

ὡρῶν, τρεῖς διαφοραὶ γίγνονται. πρώτη. καὶ μέση. καὶ ὑστάτη. τὰ μὲν οὖν μέσα, τὴν εἰλικρινεστάτην
τῆς ὥρας ἔχει κρᾶσιν. τὰ δὲ πρῶτα καὶ ὕστατα, τῇ γειτνιώσῃ ὥρᾳ ἀπομειοῦνται. καὶ ἡ σελήνη
δὲ κατὰ μῆνα ἐργάζεται διαφορὰς δ', ἐν τῷ ἀέρι. ἡ μὲν οὖν πρώτη ἑβδομὰς, ἀπὸ νεομηνίας μέχρι
τῆς ἑβδόμης, παρέοικε τῷ ἀέρι, ὑγρὰ καὶ θερμὴ οὖσα. ἡ δὲ δευτέρα ἑβδομὰς, μέχρι πανσελήνου,
θερμὴ παραπλησία. ἡ δὲ τρίτη ἑβδομὰς, φθινούσης σελήνης, ψυχρὰ καὶ ξηρά. ἡ δὲ τετάρτη καὶ τε-
λευταία, ψυχρὰ καὶ ὑγρά. καὶ καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν διαφοραὶ τοῦ ἀέρος γίγνονται. ὁ μὲν γὰρ ὄρθρος,
ὑγρὸς καὶ θερμὸς τὸ ἔαρ. διὸ καὶ τὰ σώματα ἀνίεται. καὶ τῶν ὑγιαινόντων. καὶ τῶν νοσούν-
των. ὥστε καὶ τοῖς πυρέσσουσιν ὁ καιρὸς οὗτος ἀφορώτατος. τὰ δὲ μέσα τῆς ἡμέρας, θέρει παρεί-
κασται. τὰ δὲ κατὰ τὴν δείλην, φθινοπώρῳ. τὰ δὲ περὶ ἑσπέραν, χειμῶνι. καὶ τῆς νυκτὸς δὲ τὰ
10 πρῶτα, τῷ ἔαρι τῆς ἑσπέρας παρείκασται. τὰ δὲ μέσα, τῷ θέρει παρέοικε. καὶ τὰ ἄλλα ἀκολού-
θως.

Περὶ ἀνέμων, Ἀδαμαντίου σοφιστοῦ. ρξγ'.

Ἐπὶ δὲ ἐκ τῶν τῆς γῆς ἀναθυμιάσεων οἱ ἄνεμοι γεννῶνται, διοριστέον διὰ βραχέων καὶ περὶ τούτων. τοὺς
μὲν ἀνέμους, ὠδίνει ἡ γῆ. τίκτει δὲ λιγνυώδεις ἀναθυμιάσεις. θερμότης γὰρ μεθ' ὑγρότητος ἐνα-
πειλημμένη, ξηροτέρας ἀναθυμιάσεις. καὶ διὰ λιγνυώδεις ποιοῦσα, τοὺς ἀνέμους γεννᾷ. ξηρὰν δὲ
ἀναθυμίασιν ἀκουε νῦν, πρὸς σύγκρισιν τῶν ἄλλων. ὡς εἰ λέγοιμεν, διὰ ξηροτέραν. δώδεκα δὲ τὸν
ἀριθμόν εἰσιν οἱ καθολικοὶ ἄνεμοι. ἀνατολικοὶ μὲν τρεῖς. εὖρος. ἀπηλιώτης. καὶ καικίας. ἄλλοι δὲ τρεῖς δυ-
τικοί. λίβας. ζέφυρος. καὶ θρασκίας. εἷς δὲ ὁ μεσημβρινὸς καλούμενος νότος. καὶ εἷς ὁ βόρειος κα-
λούμενος ἀπαρκτίας. ὡς εἶναι τοὺς εἰρημένους ὀκτώ, ἄλλοι δὲ τέσσαρες εἰσὶ μεταξὺ τῶν εἰρημένων.
ἐκ τῶν διγωνιῶν τοῦ κόσμου ἐγειρόμενοι μεταξὺ ἀνατολῶν καὶ μεσημβρίας, ὁ εὐρόνοτος. μεταξὺ δὲ
20 μεσημβρίας καὶ δύσεως, ὁ λιβόνοτος. καὶ μεταξὺ μὲν ἀνατολῶν καὶ ἤτοι ἀπαρκτίου, ὁ βορρᾶς.
μεταξὺ δὲ βορρᾶ καὶ δυσμῶν, ἀργέστης. ὡς εἶναι τοὺς πάντας καθολικοὺς, ιβ'. οἱ δὲ ἄλλοι ὅσοι εἰσὶν
ἐπιχώριοι, νόθοι καθεστήκασιν. αἱ δὲ ἄλλαι ἀναθυμιάσεις αἱ ἐκ τῆς γῆς γιγνόμεναι, ὑγρότεραι τού-
των εἰσὶ τῶν, τὸν ἄνεμον γεννώντων. εἰ μὲν οὖν εἴη τὸ ἀναθυμιώμενον ὀλίγον τε καὶ λεπτὸν, ἀτμὶς
νεφελώδης συνίσταται. εἰ δὲ καὶ λεπτὸν καὶ παχύτερον, ὁμιχλώδης. εἰ δὲ ἔτι παχύτερον, ὀρφνώ-
δης. πλείστης δὲ καὶ παχυτάτης ἀναφερομένης ὑγρότητος, ἀτμὶς ἀναχεῖται τῷ περιέχοντι δρο-
σώδης. Ἐκ τούτων τῶν τεσσάρων ἀναθυμιάσεων, συγκρινομένων, δρόσοι καὶ ὄμβροι κατα-
φέρονται. πηγνυμένων δὲ, πάχναι. καὶ χιόνες. καὶ χάλαζαι πρὸς τὴν ποιότητα τοῦ κρύους. καὶ τὴν
ποσότητα. οὐδὲ μία δὲ τούτων ἄνεμον γεννᾶν πέφυκεν, ἀργή τε οὖσα. καὶ ῥύμην οὐκ ἔχουσα. καὶ ἡ
μὲν ὑγρὰ ἀναθυμίασις, ἥτις ὀνομάζεται ἀτμὶς, ποιεῖ δρόσους ἢ ὄμβρους. ἡ δὲ ξηροτέρα, ποιεῖ τοὺς
30 ἀνέμους. καὶ ἔστιν ἡ ξηρὰ, τῇ ὑγρᾷ ἐναντία. πῶς δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν πολλάκις ὄμβρος καὶ ἄνεμος γίγνε-
ται, ἐροῦμεν. ὅτι ἐξ ἄλλου καὶ ἄλλου τόπου ἀναφέρονται. ὅταν μὲν γὰρ ἐκ διαφερόντων τῷ
πλάτει τόπων αἱ ἐναντίαι ἀναθυμιάσεις γίγνωνται, τότε καὶ ὕει. καὶ πνεῖ. διατί δὲ ποτὲ μὲν μετὰ
τὸν ὑετὸν ἄνεμοι γίγνονται. ποτὲ δὲ μετὰ τοὺς ἀνέμους ὁ ὑετὸς ἐπακολουθεῖ. λέγομεν. ὅτι τὸ ἐν τῇ γῇ
θερμὸν, οὐκ ἔχει ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὑγρὸν ὃ ἐγκαύσει. καὶ διὰ τοῦτο μένει ἀργόν. λαβόμενον δὲ τοῦ
ὑετίου ὑγροῦ, ἐκθάλπει. καὶ τῇ ἐγκαύσει τῆς ὕλης λιγνὺν ἐγείρων, τοὺς ἀνέμους ἐργάζεται. οἵ τινες
ἤδη δαπανηθέντος τοῦ ὕοντος νέφους, μένουσιν ἐν αἰθρίᾳ πνέοντες. ἢ ἐλαύνουσι τὸ γεννῆσαν αὐτούς.
ὁ μὲν οὖν ὑετὸς, οὕτως ἀνέμους γεννᾷ. ἄνεμος δὲ, ὑετοὺς κατὰ τόνδε τὸν τρόπον γεννᾷ. Ἐδείξαμεν
ὡς κοινὴ μὲν ἡ θερμότης ἀμφοτέραις ταῖς ἀναθυμιάσεσι. τῷ δὲ ποσῷ, ἡ ὑγρότης διάφορος. ὅταν
οὖν πολὺ ᾖ τὸ θερμόν. ἐνδεὴς δὲ ἡ ὑγρότης, τότε τὴν μὲν προσπελάζουσαν ἐπιπολῆς ὑγρότητα
40 ἐκκαίει. καὶ ποιεῖ λιγνὺν ἅμα καὶ ἀτμούς. διαπνέουσαν δὲ τὸ θερμὸν ἐκ τῆς πολλῆς ὑγρότητος,
ἐλαττοῦται κατὰ βραχύ. καὶ οὐκέτι ἐκκαίει τὴν ὑγρότητα. ἀλλὰ χέει, καὶ ἀτμοὺς ἀντὶ λιγνύος
ποιεῖ. καὶ οὕτως διαδέχεται ὁ ὄμβρος τοὺς ἀνέμους. καὶ πολλάκις ἐπὶ πλείους ἡμέρας κατέχει ὁ
ὄμβρος ἐκλυθέντος τοῦ θερμοῦ. καὶ μηκέτι ἰσχύοντος ἐκκαῦσαι τὴν ὕλην. διατί δὲ πολλοὶ καὶ
συνεχεῖς βόρειοι καὶ ἐτήσιοι ἄνεμοι κατὰ τὸ θέρος γίγνονται. ὅτι ὁ ἥλιος ἀπὸ τὸν βόρειον πόλον
εὑρὼν ὑγρασίαν πλείστην. τοῦτο μὲν ἐν χιόνι. τοῦτο δὲ ἐν ὕδασι πεπηγόσι. καὶ ταύτῃ τῇ κατὰ βραχὺ,
μερίζει μὲν εἰς γένεσιν ποταμῶν καὶ λιμνῶν. ἐκχέει δὲ καὶ πηγὰς ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς
ἀναθυμιάσεις ἐργάζεται. ἃς εἰς φλόγα ἐκκαίων σὺν ταῖς ἐν τῇ γῇ πολλῷ τῷ χρόνῳ κεκρυμμέναις
θερμότησι, λιγνυώδεις αὐτὰς ἐργάζεται. καὶ εἰς ἄνεμον χρονίου ῥύσιν ποιεῖ τὸ κατὰ βραχὺ ἐκκαιό-
μενον. κοινῶς μὲν οὖν πᾶς ἄνεμος, ἐκτενεστέραν ἀπόλαυσιν ἀέρος παρέχει τοῖς σώμασι. τῇ βίᾳ τῆς
50 κινήσεως εἰσάγων τὸν ἀέρα. καὶ οἱ μὲν τοπικοὶ τῶν ἀνέμων, παραπλήσιοι τοῖς τόποις εἰσίν. ἀφ' ὧν
πνέουσιν. οἱ μὲν ἀπὸ ὑγιεινῶν χωρίων, ὑγιεινοί. οἱ δὲ ἀπὸ νοσερῶν, νοσεροί. ὅθεν ἐκ τῶν προειρημένων
περὶ ἀέρος, καὶ περὶ τούτων δεῖ τεκμαίρεσθαι. συντόμως δὲ εἰπεῖν. ἅπαντες οἱ τοπικοὶ ἄνεμοι, τῶν
καθολικῶν νοσερώτεροι εἰσί. καὶ γὰρ ἀνωμάλως διατίθενται τὰ σώματα. μήτε ὅλον τὸν ἀέρα
συγκινοῦντες, μήτε δι' ὅλης τῆς ἡμέρας πνέοντες. μάλιστα γὰρ οἱ ἐν τόποι, περὶ τὸν ὄρθρον μόνον

πνέουσιν· οὓς οἱ ναῦται ἀπογείους καλοῦσι. τῶν δὲ καθολικῶν ἀνέμων, οἱ μὲν ἀπὸ τῆς μεσημβρίας νότοι καλούμενοι, θερμοὶ κατὰ τὴν κρᾶσιν ὑπάρχοντες ἀεί, ὡς ἐπίπαν μὲν εἰσὶ καὶ ὑγροί· μεταλλάττονται δὲ ἐνίοτε πρὸς τὰς ὥρας τοῦ ἔτους· καὶ γίγνονται θερμοὶ καὶ ξηροί· καὶ διὰ τοῦτο ποικίλα νοσήματα γεννῶσιν· οἱ δὲ βορεινοί, ψυχροὶ τὴν κρᾶσιν εἰσί· καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὑγιεινότατοι πάντων ἀνέμων· καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν θερμοτέρων καὶ πολυσάρκων σωμάτων· οἱ δὲ ἀνατολικοὶ ἄνεμοι, ἰσχυρότατοι σφόδρα καὶ τῶν κατὰ ξηρότητα συμβαινόντων νόσων ἀποτελεστικοί· οἱ δυτικοί, ὑγροὶ καὶ προσηνεῖς· καὶ οἰκειότεροι μᾶλλον τοῖς σώμασιν ἡμῶν.

Περὶ ἐπισημασιῶν ἀστέρων. ρξδ.

Ἐπεὶ καὶ οἱ κατ᾽ οὐρανὸν ἀστέρες ἀνατέλλοντες κατὰ τοὺς τεταγμένους αὐτοῖς παρὰ τοῦ θεοῦ καιρούς· καὶ δύοντες ὁμοίως τὸν ἀέρα ἀλλοιοῦσιν· ὡς συμβαίνειν ἐκ τούτου καὶ τοὺς ἀνέμους ἄλλοτε ἄλλως πνεῖν, 10 ἀναγκαῖον ἐνόμισεν ἐνταῦθα δηλῶσαι καὶ τοὺς καιρούς· ἐν οἷς αἱ τῶν σαφῶς ἀλλοιούντων τὸν ἀέρα ἀνατολαὶ καὶ δύσεις γίγνονται· καὶ γὰρ τῶν ὑγιαινόντων τὰ σώματα· καὶ πολλῷ μᾶλλον τῶν νοσούντων, ἀλλοιοῦται πρὸς τὴν τοῦ ἀέρος κατάστασιν. Μηνὶ μαρτίῳ· ὅ ἐστι δύστρος, ὁ λεγόμενος ἵππος, ἕωος ἀνατέλλει, ιθ. Μηνὶ μαρτίῳ κγ· ἰσημερία ἐαρινή ἐστι καὶ μεγίστη ταραχὴ τοῦ ἀέρος. Μηνὶ ἀπριλλίῳ α· πλειάδες ἀκρόνυχοι φαίνονται. Μηνὶ ἀπριλλίῳ ιθ· πλειάδες ἑσπέριοι κρύπτονται. Μηνὶ ἀπριλλίῳ κα· πλειάδες ἅμα ἡλίου ἀνατολῆς ἐπιτέλλουσι· καὶ ἔστι μεγίστη ἡ περὶ τὸν ἀέρα ταραχή. Μηνὶ ξανθικῷ· τουτέστιν ὁ ἀπρίλλιος μὴν, εἰς τὰς κζ· ὠρίων ἑσπέριος κρύπτεται. Μηνὶ ἀρτεμισίῳ, ὅ ἐστι μαΐῳ εἰς τὴν πρώτην, ὑάδες ἅμα ἡλίου ἀνατολῆς ἐπιτέλλουσι. Μηνὶ μαΐῳ εἰς τὰς δ· λύρα ἑσπέριος ἐπιτέλλει· καὶ ἀλλοιοῦται ὁ ἀὴρ ἱκανῶς. Μηνὶ μαΐῳ εἰς τὴν ς, αἲξ ἑῴα ἐπιτέλλει· καὶ σφόδρα ἀλλοιοῦται ὁ ἀήρ. Μηνὶ μαΐῳ, ζ· πλειάδες ἑῷαι φαίνονται· καὶ ἄρχεται ὁ ἀὴρ καθί- 20 στασθαι. Μηνὶ μαΐῳ ιθ· ὑάδες ἑῷαι φαίνονται· καὶ ἀλλοιοῦται πάνυ ὁ ἀὴρ πρὸ μιᾶς ἢ δύο ἡμερῶν. Μηνὶ μαΐῳ κδ· αἲξ ἑσπέριος κρύπτεται· καὶ κινεῖται ὁ ἀὴρ πρὸ δύο ἡμερῶν. Μηνὶ ἰουνίῳ, β· ἀετὸς ἑσπέριος ἐπιτέλλει. Μηνὶ ἰουνίῳ, ς, ἀρκτοῦρος δύει. Μηνὶ ἰουνίῳ, θ· δελφὶς ἑσπέριος ἐπιτέλλει. Μηνὶ ἰουνίῳ κε, ὠρίων ἕωος ἄρχεται ἀνατέλλειν· εἰσὶ δὲ τροπαὶ θεριναί· καὶ ἀλλοιοῦται σφόδρα ὁ ἀὴρ· πρὸ τριῶν ἡμερῶν. Μηνὶ ἰουλίῳ, γ· ὠρίων ὅλος ἐπιτέλλει. Μηνὶ ἰουλίῳ ιδ, ὁ κύων ἕωος ἐπιτέλλει. Μηνὶ ἰουλίῳ ιθ· κύων ἕωος ἐπιτέλλει καὶ γίγνεται μεγίστη τοῦ ἀέρος ταραχή· ἐνίοτε καὶ πρὸ δύο ἡμερῶν. Μηνὶ ἰουλίῳ κε· ἀετὸς ἕωος δύει. Μηνὶ αὐγούστῳ ιε· λύρα ἕωος δύει. Μηνὶ αὐγούστῳ ιθ· δελφὶς ἕωος δύει· καὶ ἔστι ῥοπὴ τοῦ θέρους ἐπὶ τὸ ψυχρόν. Μηνὶ αὐγούστῳ κη· προτρυγητὴς ἕωος ἐπιτέλλει· καὶ ὀϊστὸς δύει· ἔστι τέλος τῶν μετὰ τὴν ἐπιτολὴν τοῦ κυνὸς ἡμερῶν, μ. Μηνὶ σεπτεβρίῳ, ζ· αἲξ ἑσπέριος ἐπιτέλλει. Μηνὶ σεπτεβρίῳ, ιζ· ἀρκτοῦρος ἐπιτέλλει. 30 καὶ ἀλλοιοῖ τῇ ἑξῆς τὸν ἀέρα. Μηνὶ σεπτεβρίῳ ιθ· στάχυς ἕωος ἐπιτέλλει. ἀλλοιοῦται δὲ ὁ ἀὴρ πρὸ δύο ἡμερῶν. Μηνὶ σεπτεβρίῳ κε· ἰσημερία φθινοπωρινή· καὶ ἔστι μεγίστη ταραχὴ τοῦ ἀέρος πρὸ τριῶν ἡμερῶν· διὸ παραφυλάττεσθαι χρή, μὴ φλεβοτομεῖν μὴ δὲ καθαίρειν· μὴ δ᾽ ἄλλως τὸ σῶμα κινεῖν σφοδρᾷ κινήσει, ἀπὸ ιε τοῦ σεπτεβρίου μηνὸς, μέχρι κδ τοῦ αὐτοῦ μηνός. Μηνὶ ὀκτωβρίῳ, ς· στέφανος ἕωος ἐπιτέλλει· καὶ ἔστι σφοδρὰ μεταβολὴ τοῦ ἀέρος. Μηνὶ ὀκτωβρίῳ, ζ· ἔριφοι ἑσπέριοι ἐπιτέλλουσι. Μηνὶ ὀκτωβρίῳ, ιζ· ὑάδες ἑσπέριοι ἐπιτέλλουσι· καὶ ἱκανὴ ταραχὴ τοῦ ἀέρος γίγνεται. Μηνὶ ὀκτωβρίῳ κγ· ἅμα ἡλίου ἀνατολῇ, πλειάδες δύουσι· καὶ ἔστι μεγίστη ταραχὴ τοῦ ἀέρος πρὸ μιᾶς ἡμέρας. Μηνὶ νοεμβρίῳ, ς· πλειάδες ἑῷαι δύουσι· καὶ ἄρχεται καθίστασθαι ὁ ἀήρ. Μηνὶ νοεμβρίῳ ια· λύρα ἕωος ἐπιτέλλει. Μηνὶ νοεμβρίῳ κα· ὑάδες ἑῷαι δύουσι· καὶ ταραχὴ περὶ τὸν ἀέρα γίγνεται τῇ ἑξῆς. Μηνὶ νοεμβρίῳ κζ· ὠρίων ἐπιτέλλει· καὶ στέφανος δύει. Μηνὶ δεκεμ- 40 βρίῳ, α· κύων ἕωος δύει· τετήρηται δὲ τοῖς πολλοῖς, εἴ γε χειμάσειε ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ· ἐπιμένει γὰρ ὡς ἐπίπαν ἡ ταραχὴ τοῦ ἀέρος, μέχρι ἡμερῶν λζ· εἰ δὲ εὐδιάσει, τὸ αὐτὸ σημαίνει. Μηνὶ δεκεμβρίῳ, ι· ἔριφοι ἑῷοι δύουσι. Μηνὶ δεκεμβρίῳ, ια αἲξ ἑῴα δύει· καὶ ταραχὴ δὲ γίγνεται μετὰ μίαν ἡμέραν. Μηνὶ δεκεμβρίῳ, κγ· τροπαὶ χειμεριναί. Μηνὶ ἰαννουαρίῳ, δ· δελφὶς ἐπιτέλλει. Μηνὶ ἰαννουαρίῳ, ε· ἀετὸς ἑσπέριος δύει· ταραχὴ δὲ σφόδρα γίγνεται μετὰ δύο ἡμέρας. Μηνὶ ἰαννουαρίῳ, κε· ὁ λαμπρὸς ἀστὴρ ὁ ἐν τῷ λέοντι δύει. Μηνὶ φεβρουαρίῳ, ς· ζέφυρος πνεῖ. Μηνὶ φεβρουαρίῳ, κβ· ὀϊστὸς δύει ἑσπέριος· καὶ ἔστι ταραχὴ ἱκανὴ τοῦ ἀέρος. Μηνὶ φεβρουαρίῳ, κε· ἀρκτοῦρος ἑσπέριος ἐπιτέλλει. Καὶ εἰς κς, καὶ χελιδόνες πέτονται καὶ φαίνονται.

Περὶ ὑδάτων ἐκ τοῦ Ῥούφου. ρξε.

Τῶν πινομένων ὑδάτων, πέντε εἰσὶν αἱ καθόλου διαφοραί· ὄμβριόν τε γάρ· καὶ πηγαῖον· καὶ φρεάτιον· καὶ 50 ποτάμιον· καὶ λιμναῖον· φαίνεται δὲ τούτων, τὸ μὲν ὄμβριον, κουφότατον καὶ εὐμεταβλητότατον· καὶ τοῖς ἄλλοις πάθεσι πίνεσθαι κάλλιστον· παραχρῆμα ἠθούμενον καὶ ἐξαιρούμενον· πυρετῷ δὲ καὶ χολερικοῖς καὶ ἰκτερικοῖς, ἀνάρμοστον· σήπεται τε ῥᾳδίως καὶ ἀποχολοῦται· εὔθετον γὰρ φάρμακον ὀφθαλμικοῖς, ὅσα ῥεύματα ἐστὶν ἢ ἑλκῶν· τοῖς δὲ ὀξυδερκέσιν, οὐ κατάλληλον· οὐδὲ ταῖς πλύσεσι τῶν μεταλλικῶν φαρμάκων· στῦψιν γὰρ ἔχει πλείω τοῦ πηγαίου· διὸ οὔτε ῥύπτει, οὔτε ἕψει ῥᾳδίως, οὔτε βρέχει· καὶ

τὰς ἐκκρίσεις ἐμποδίζει· χρονίζον δὲ, στρυφνότερον καὶ βραδυπορώτερον γίνεται· καὶ δυσδιαχω-
ρητικώτερον· βραδύτερον δὲ πέττεται καὶ ἀναδίδοται· γεννᾷ δὲ καὶ κατάῤῥους μάλιστα, εἰ ψυχρὸν πί-
νοιτο. τῶν δὲ πηγαίων ὑδάτων ὅσων αἱ πηγαὶ πρὸς ἄρκτους ἐῤῥώγασιν ἐκ πετρῶν λειβόμεναι· τὸν ἥ-
λιον ἀπεστραμμένον, ἀτέραμνά τε καὶ βραδύπορα τὰ τοιαῦτα ὕδατα· καὶ βραδέως θερμαίνεταί τε
καὶ ψύχεται. ὅσα δὲ πρὸς τὰς ἀνατολὰς ἐῤῥώγασιν αἱ πηγαί· καὶ διὰ πόρου τινὸς ἢ γῆς καθαρᾶς διη-
θεῖται· θερμαίνεταί τε καὶ ψύχεται τάχιστα, ταῦτα ἐστὶν ἄριστα· εἰ μή τις ἀπὸ ὀχετῶν τινῶν αὐτοῖς
κακία προσγίγνοιτο. τὸ δὲ φρεάτιον, ψυχρὸν γεῶδες δυσέκκριτον· δυσανάδοτον· καὶ διὰ τοῦτο τοῖς καυ-
σουμένοις στόμαχον ἢ γαστέρα, ἐπιτηδειότερον τοῦ πηγαίου. τὰ ποτάμια δὲ ὕδατα καὶ λιμναῖα, πάν-
τα τὰ κακά. πλὴν τοῦ νειλώου. τοῦτο γὰρ πάσαις ταῖς ἀρεταῖς κεκόσμηται· καὶ γὰρ καὶ πινόμενον ἡ-
10 δύ· καὶ μέτριον χρόνον ἐν κοιλίᾳ διατρίβει· ἄδηλόν τε ἐστί· καὶ εἰ ψυχρὸν τις πίνοι, ἀλυπότατον· καὶ εἰς
πέψιν καὶ ἀνάδοσιν χρήσιμον· ὅθεν εὐάρμοστον· καὶ ῥωμαλέον· καὶ εὔχρουν. τὸ δὲ τῶν ἄλλων ποταμῶν
ὕδωρ, δυσκατέργαστον· καὶ κατάξηρον· καὶ ἰλυῶδες· καὶ μάλιστα ὅταν μοχθηρὰ τινὰ χωρία διοδεύῃ.
ἀμείνους δέ εἰσι τῶν ποταμῶν, καὶ ὅσοι διὰ πηγῶν ἀενάων ῥέουσι· καὶ ὅσοι ἀμιγεῖς εἰσιν ἄλλοις ποτα-
μοῖς. τὸ δὲ λιμναῖον ὕδωρ· διά τε τὰ πέριξ τέλματα, ἰλυῶδες καὶ βαρὺ ὑπάρχον· διά τε τὴν στάσιν
καὶ ἀκινησίαν, οἷον νενεκρωμένον καὶ σεσηπός· ὥστε οὐδέποτε παρόντος ὕδατος ἑτέρου μεταδοτέον
τούτου τοῖς ἀσθενοῦσι. Καὶ περὶ δὲ τὴν γῆν καὶ τὰ κλίματα, διαφοραὶ τῶν ὑδάτων πλεῖσται γί-
γνονται. συντόμως δὲ εἰπεῖν, τὸ τῇ γεύσει συνηρμοσμένον· καὶ τὸ ἐκ τῆς πείρας τῶν ἐνοικούντων
μαρτυρούμενον, ἄριστον ἡγητέον. τὸ γὰρ ταχέως ἐκθερμαινόμενόν τε καὶ ψυχόμενον· καὶ ῥαδίως
ἕψον κρέα τε καὶ τὰ ἄλλα πάντα, καὶ τὰ σιτία ἐν τῇ γαστρὶ πέττει. Ὅσα δὲ τῶν ὑδάτων στύψιν
20 ἢ ἁλμυρίδα· ἢ νιτρωδίαν· ἢ παχύτητα· ἢ ἄλλό τι παρεμφαίνει γευομένοις, πονηρά· καὶ τὰ δύσοσμα·
καὶ ὅσα ἐπίπαγον ἴσχει· καὶ ὑπόστασιν ἰλυώδη καὶ στερεάν· καὶ ὅσα προσπήγνυται τοῖς χαλκείοις λι-
θώδως· καὶ ὅσα βδέλλας τρέφει ἢ τοιαῦτα τινὰ μοχθηρὰ ζῶα· καὶ τὰ στάσιμα· καὶ τὰ ἑλώδη· καὶ τὰ ἐν
μετάλλοις χρυσοῦ· καὶ ἀργύρου· ἢ στυπτηρίας· ἢ θείου· ἢ τῶν ὁμοίων· ὅσοις τε ἐμπεφύκασι ῥίζαι οὐκ ἐ-
πιτήδειοι· καὶ οἷς γειτνιᾷ θερμὰ ὕδατα ἤγουν αὐτοφυῆ, πάντα τὰ τοιαῦτα πονηρά. ἄριστον οὖν τὸ
τοιοῦτον ὕδωρ· προεψήσαντας ἐν κεραμίοις ἀπείροις· καὶ ψύξαντας· καὶ πάλιν θερμάναντας, πίνειν.
ἐν δὲ ταῖς ὁδοιπορίαις ἢ στρατοπέδῳ, βόθρους ὀρυκτέον ἐφεξῆς ἀπὸ τῶν ὑψηλοτάτων εἰς τὰ κατάν-
τη· καὶ διὰ τούτων ἀκτέον τὸ ὕδωρ· ἐμβάλλοντας εἰς τοὺς βόθρους ὅλους· γῆν γλυκεῖαν καὶ λιπαράν.
ἀφ' ἧς οἱ κέραμοι γίγνονται· ἀεὶ γὰρ ἐν τοῖς βόθροις ἐγκαταλείπεται ἡ τοῦ ὕδατος κακία. καθόλου δὲ
ἅπαν ὕδωρ, βραδύπορον· καὶ δύσπεπτον καὶ φυσῶδες· καὶ μάλιστα τὸ ψυχρὸν, καταῤῥοον ποιητικόν. εἰ
30 δὲ λάχανα τις προσφερόμενος πίνοι ὕδωρ, κίνδυνος μᾶλλον· ἀχῶρας καὶ ψώρας· καὶ λέπρας. ἐξαν-
θήματα καὶ λιχῆνας· πιτυριάσεις· καὶ ἕλκη σηπόμενα. ἕρπητας καὶ σατυριάσεις· ἐκ τούτων τινὰ,
τὸν ἄνθρωπον ἔχει· καὶ προσέτι οὖρα δακνώδη· καὶ διαχωρήματα· καὶ μᾶλλον εἰ νιτρῶδες εἴη τὸ ὕδωρ.
ἀνάρμοστον δὲ καὶ θώραξι· καὶ ἡλκωμένῃ ἀρτηρίᾳ, τὸ νιτρῶδες· καὶ νεφροῖς καὶ κύστει· καὶ πᾶσιν ἕλκεσι.
βοηθεῖ δὲ τῷ μὲν νιτρώδει, τὰ ἀμβλύνοντα σιτία καὶ οἶνος· τῷ δὲ παχεῖ, τὰ τέμνοντα καὶ λεπτύνον-
τα. οἷον σκόροδα· καὶ τὰ παραπλήσια. τὰ δὲ στυπτηριώδη, οἶνος λεπτότατος· οὐρητικὸς κατὰ πάν-
τα· καὶ πάντα τὰ ταῖς ἐκκρίσεσι πρέποντα. δοκεῖ δὲ ὕδωρ ἁρμόζειν, κεφαλῆς ἀλγήμασιν· ἀμ-
βλυωπίαις· ἐπιληπτικοῖς· ἀρθριτικοῖς· ῥευματώδεσι· παραλελυμένοις καθ' αὑτὸ καὶ μετὰ μέλιτος προ-
πινόμενον· οἰκειότερον δὲ ταῖς ὑστερικῶς πνιγομέναις· καὶ τοῖς, χολῶδες ἐμοῦσιν· ἢ μέλαν καὶ πυ-
ρῶδες· ὑφ' ὧν στόμα κοιλίας δάκνεται· καὶ ἀτόνῳ κοιλίᾳ καὶ νήσει· καὶ τοῖς ἱδρωτικοῖς νέοις εὐσάρ-
40 κοις· καὶ τοῖς πιμελώδεσι πᾶσι· καὶ τοῖς ὑπερκαθαιρομένοις· καὶ τοῖς αἱμοῤῥαγοῦσιν ἐκ τραύματος·
ἢ μυκτήρων· ἢ ἑτέρου τόπου· εὐθετεῖ δὲ καὶ καυσώδει πυρετῷ ἐν καιρῷ διδόμενον· εὐθετεῖ δὲ καὶ τοῖς
ὀνειρώττουσι συνεχῶς· καὶ γονοῤῥοϊκοῖς πινόμενον· εἰ δὲ καὶ νηχόμενοι καὶ προσεντλούμενοι, ὠφελοῦν-
ται· καὶ γυναιξὶ ῥοώδεσι· καὶ κιττώσαις· ἁρμόζει καὶ τοῖς λύζουσι καὶ τοῖς τὸ στόμα δυσώδες ἔχουσι
ψυχρὸν πινόμενον· χλιαρὸν δὲ ἁρμόδιον ἐπιληπτικοῖς· κεφαλαλγικοῖς· ὀφθαλμιῶσιν· οὔλοις ὀδόν-
των ἀναβιβρωσκομένοις· καὶ ὀδοῦσι τετρημένοις· οὔλων ἀποστήματα· καὶ αἱμάσσουσι· καὶ φάρυγγι ἡλ-
κωμένῃ παρισθμίων ῥεύματι ἀπὸ κεφαλῆς. μελαγχολίᾳ πυρώδει· καὶ χολέρᾳ κατ' ἀρχὰς καὶ
ἐμέτοις ἐν πυρετῷ χολώδει. ἁρμόζει δὲ τὸ χλιαρὸν ὕδωρ· καὶ ὅταν τῷ ψυχρῷ κώλυμα εἴη· καὶ τοῖς
ἕλκη ἔχουσι περὶ τὸ διάφραγμα· καὶ τοῖς αἷμα πτύουσι· καὶ ῥήγμασι τοῖς ἐν τῷ ὑπεζωκότι τὰς
πλευρὰς ὑμένι. Θερμὸν δὲ ὕδωρ ἁρμόζει, ὅπου δεῖ ἔκκρισιν παρασκευάσαι καὶ ὅπου λεπτῦναι
50 τι· καὶ ὅπου διαχέαι· ἢ τῆξαι· ἢ ἁπαλῦναι· ἢ ἀποπλῦναι· ἢ συμπέψαι· ἢ διαφορῆσαι βουλόμεθα. κα-
θόλου μὲν οὖν ταῦτα δύναται τὸ θερμὸν πινόμενον. κατὰ μέρος δὲ μύξαν ἄγειν· καὶ ἀναχρέμψει
συνεργεῖν· καὶ ὀδύνην πᾶσαν πραΰνειν· καὶ μάλιστα ἐν ὑποχονδρίοις καὶ ἐν ἑτέροις. ἐρυγὴν κι-
νῆσαι· καὶ φῦσαν προσκαλέσασθαι· καὶ οὖρον ἀγαγεῖν· καὶ διαχώρημα. ἀγαθὸν δὲ καὶ πέψαι· καὶ ἀνα-
δοῦναι καὶ θρέψαι· καὶ αὐξῆσαι· γυναικείων ἀγωγόν· ὕδροις καὶ ἄσθμασιν ἐπιτήδειον· καὶ πολυ-

εἴ τι ἄλλο. καὶ περιπνευμονία. καὶ συνάγχη. εἴτε οὖν τρέφει. εἴτε οὐ τρέφει. εἴτε τῆς τροφῆς ὄχημα, οὐ πρόκειται ζητῆσαι ἐνταῦθα. ὃ δὲ εἰπεῖν ἀναγκαῖον, τοῦτό ἐστιν, ὡς ὕδατος χωρὶς πεφθῆναι τροφὴν ἀδύνατον. ὥσπερ οὐδὲ χωρὶς ὕδατος ἑψηθῆναι τί χρησίμως δυνατόν. τὸ δὲ ἀποκονίας ὕδωρ πινόμενον, σπληνικοὺς ὠφελεῖ. καὶ εἴ τις ἄρτον ἐκ τοιούτου ὕδατος σκευάσας αὐτοῖς δοίη, ἱκανῶς ὠφελεῖ.

Περὶ λουτρῶν ἐκ τῶν Γαληνοῦ. ρξϛ.

Τῶν λουτρῶν, τὰ μέν ἐστι γλυκέα. τὰ δὲ, ἄποια. τὰ δὲ, ἔχει ποιότητά τινα. καὶ τῶν ἑτέραν ποιότητά τινα ἐχόντων, τὰ μὲν ἐξ ἐπιτηδεύσεως ἡμετέραν ἔχει τὴν δύναμιν. τὰ δὲ, αὐτοφυῆ τὴν δύναμιν κέκτηται. πρῶτον μὲν οὖν περὶ τῶν γλυκέων ῥητέον. ἐπειδὴ τούτων ἡ χρεία, πλείων. τῶν γλυκέων τοίνυν ὑδάτων ἡ δύναμις, εὐκράτων μὲν ὄντων, ὑγρὰ καὶ θερμή. χλιαρῶν δὲ γινομένων, ὑγρὰ καὶ ψυχρά. θερμοτέρων δὲ τοῦ δέοντος ἀποτελεσθέντων, θερμὴ μέν. οὐκέτι δὲ ὁμοίως ὑγρά. φρίττειν μὲν γὰρ ἀναγκάζει τὰ σώματα. καὶ πυκνοῦσθαι τοὺς πόρους αὐτῶν. ὥστε μήτ' ἀπολαύειν ἔτι τῆς ἔξωθεν ὑγρότητος, μήτ' ἐκκενοῦσθαί τι τῶν ἔνδον περιττωμάτων. ἀλλὰ γὰρ ἀπὸ τῶν εὐκράτων ἀρκτέον. διαπαντὸς μὲν οὖν ὑγραίνει τὰ εὔκρατα. καὶ θερμαίνει καθ' ἑαυτά. συμβαίνει δὲ αὐτοῖς ἐνίοτε ἤτοι διαφορεῖν τὰς ὑγρότητας ἔκ τινων μορίων τοῦ σώματος, ἢ μαλάττειν. ἢ πέττειν. ἢ ῥωννύναι τὴν δύναμιν. ἢ καταλύειν. εἰς ταῦτα μέντοι καὶ ἡ ποσότης αὐτῶν οὐκ ὀλίγα συντελεῖ. ἁρμόδια δὲ τὰ τοιαῦτα τῶν λουτρῶν. λέγω δὴ τὰ γλυκέα καὶ εὔκρατα. ἐπί τε πυρετῶν καταξήρων καὶ αὐχμῶν. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ἀμέτρως διψώντων. ἐπί τε ἡλιώσεως ἰσχυρᾶς. καὶ ἐπὶ ψωρωδῶν ἐξανθημάτων. δεῖ δὲ καὶ τὸν ἀέρα τοῦ λουτροῦ ὑγρὸν κατασκευάζειν τοῦ ἐδάφους. καὶ τῶν τοίχων ὕδατι καταρραινομένων. θερμὰ δὲ κατ' ἐπιτήδευσιν ἡμετέραν κατασκευάζεται λουτρὰ ψύξιν ἐνοχλοῦσαν παῦσαι βουλόμενοι. ἢ κοπώδη διάθεσιν. ἢ σπασμόν. ἢ ὀδύνην παραμυθήσασθαι. γίγνεται δὲ θερμὰ θερμαντικῶν τινων ἐγκαταμιγνυμένων τῷ ὕδατι. οἷον, γλήχωνος. ἢ ὀριγάνου. ὑσσώπου. θύμου. θύμβρας. ἐλελισφάκου. δάφνης, φύλλων. πυρέθρου. χαμαιπίτυος. πάνακος ῥίζης. κέγχρου καὶ σπέρματος. καὶ τῶν παραπλησίων. λουτροῖς δὲ διαφορητικοῖς χρώμεθα, ἤτοι τὴν ἕξιν τοῦ σώματος ἰσχναίνειν βουλόμενοι. ὡς ἐπὶ τῶν κατὰ πιμελὴν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ πάθος ἐξῳδηκότων. ἢ τὸ πᾶν σῶμα. ἢ μέρος τι. οἷον ἐπιγάστριον. ὄρχεις. καὶ πόδας. ὡς ἐπὶ ὑδρωπικῶν. χρώμεθα δὲ ἐπὶ τῶν ῥευματιζομένων ἑλκῶν, διὰ πλῆθος ὑποκειμένων ἐν ὅλῳ τῷ σώματι. ἢ κιρσῶν ὑποκειμένων τῷ ἕλκει. γίνεται δὲ διαφορητικὰ τὰ λουτρὰ, ἐμβαλλομένων τῷ ὕδατι τινῶν τοιούτων. ἁλός. νίτρου. ἢ αὐτὴ ἡ θάλασσα θερμαινομένη. καὶ μέλι συμπλεκόμενον ὕδατι. ἢ σταφὶς ἀγρία συνεψομένη. τέφρα συκίνη. ἢ ἀμπελίνη ἀποπλυνομένη τῷ ὕδατι. ἀρκευθίδες συνεψόμεναι. καὶ ἀποπλυνόμενον ὕδατι θεῖον ἄπυρον. λιμνῆτις ὃ καλεῖται ἀδάρκη συνεψομένη, ἢ στυπτηρία. μαλακτικοῖς δὲ καὶ πραϋντικοῖς λουτροῖς χρώμεθα, ἐπὶ φλεγμονῆς καὶ σκληρίας τινὸς τῶν μορίων. τοιαῦτα δὲ γίγνεται, μαλάχη συνεψομένη τῷ ὕδατι. τῆς τε ἡμέρου καὶ τῆς ἀγρίας. καὶ λινοσπέρμου. καὶ τήλεως. καὶ μελιλώτων. ἐπὶ δὲ τῶν ῥευματικῶν φλεγμονῶν, ἀρνόγλωσσον. ἢ πολύγονον ἐναφεψόμενον τῷ ὕδατι. ἢ σίδια ῥοιᾶς. ἢ βάτου φύλλα. ἐπὶ δὲ τῶν σπασμῶν, ἀπειλῶ τὴν φλεγμονήν. χρώμεθα μὲν τοῖς ἐπὶ τῶν ἄνευ ῥευματισμῶν φλεγμοναῖς, τοῖς ἤδη προειρημένοις. μάλιστα δὲ, ὑδρέλαιον τούτοις ὀνίνησιν. ἔχον μαλάχην. τῆλιν. λινόσπερμα. σκληρίας δὲ οὔσης χωρὶς φλεγμονῆς, τοῖς προειρημένοις διαφορητικοῖς χρησόμεθα.

Περὶ λουτρῶν αὐτοφυῶν ἀρχιγένους. ρξζ.

Τῶν δὲ αὐτοφυῶν λουτρῶν, τὰ μέν ἐστι νιτρώδη. τὰ δὲ, ἁλμυρά. τὰ δὲ, στυπτηριώδη, τὰ δὲ, ἀσφαλτώδη. τὰ δὲ, θειώδη. τὰ δὲ, σιδηρίζοντα. τὰ δὲ, χαλκοῦ ἔχει ποιότητα. τὰ δὲ σύνθετα, ἐκ τούτων ἐστί. τῶν τοιούτων δὲ πάντων, δύναμις ἐστὶ ξηραντική. τινὰ δὲ αὐτῶν σὺν τῷ ξηραίνειν, καὶ θερμαίνει γενναίως. τινὰ δὲ σὺν τῷ ξηραίνειν, καὶ στύφει. καθάπερ τὰ στυπτηριώδη. ἐκ μέρους δὲ καὶ τὰ ἁλμυρά. καὶ τὰ χαλκοῦ ποιότητα κεκτημένα. ἁρμόδια δέ ἐστι πάντα, τοῖς ὑγροῖς καὶ ψυχροῖς παρὰ φύσιν σώμασι καὶ νοσήμασι τοιούτοις χρονίζουσι. διαφερόντως κατάλληλα ἀρθρίτισι. ποδάγρα. παρέσεσι. νεφρίτισι. ἀσθματικοῖς κατάγμασι πυρώσεως δεομένοις. ἕλκεσι ῥευματικοῖς. φλεγμοναῖς χρονιζούσαις. καὶ ἤδη σκληρουμέναις. ἤδη δὲ τὰ μὲν νιτρώδη καὶ ἁλμώδη, κεφαλῇ κατάλληλα. καὶ θώρακι ῥευματιζομένῳ. καὶ στομάχῳ καθύγρῳ. καὶ ὑδρωπικοῖς. καὶ οἰδήμασι πᾶσι. τὰ δὲ στυπτηριώδη, αἵματος ἀναγωγαῖς. ἐμετικῷ στομάχῳ. καὶ τοῖς ἀμέτρως ὑπὸ αἱμορροΐδων κενουμένοις. καὶ γυναιξὶν ἀτάκτως καθαιρομέναις. ἢ ὑπὲρ καθαιρομέναις. καὶ ταῖς χωρὶς φανερᾶς προφάσεως συνεχῶς ἐκτιτρωσκούσαις. ὀνίνησι δὲ καὶ τοὺς ὑπὲρ τὸ δέον ἱδροῦντας. καὶ τοὺς βραδυπεπτοῦντας. καὶ τὰ ἐν κνήμαις οἰδήματα. κιρσοῖς σύμφορα. τὰ δὲ θειώδη, νεύρων τε μαλακτικά, καὶ τῶν τεινεσμωδῶν πόνων παρηγορητικά. στόμαχον δὲ ἐκλύει καὶ ἀνατρέπει. κενοῖ δὲ τὴν ἐπιφάνειαν. καὶ διαφερόντως βοηθεῖ ἀλφοῖς. λεύκαις. λέπραις. ψώραις. λειχῆσι. καὶ ἕλκεσι πολυχρονίοις. ἄρθρων ῥεύμασι. σπληνὶ σκιρρώδει. ἥπατι καὶ ὑστέρᾳ. παρειμέναις καὶ ἰσχιαδικοῖς. καὶ κνησμοναῖς. τὰ δὲ ἀσφαλτώδη, κεφαλὴν συμπληροῖ. καὶ τὰ αἰσθητήρια κακοῖ. θερμαίνει δὲ ἐμμόνως. καὶ μαλάσσει σὺν χρόνῳ. καὶ μάλιστα τὰ περὶ τὴν ὑστέραν καὶ

κύστιν. καὶ κῶλον. τὰ δὲ χαλκοῦ ποιότητα ἔχοντα, στόμασι καὶ παρειθμένοις. καὶ σταφυλῇ. καὶ ὄμμα-
σι διαφερόντως ἐπιτήδεια. τὰ δὲ σιδηρίζοντα. στομάχῳ καὶ σπληνὶ κατὰ μηλότητα. μικτῆς γὰρ
οὔσης ποιότητος κατὰ τὴν ἐπικράτειαν τῶν μεμιγμένων ἐνεργεῖ. δεῖ δὲ ὅτι μάλιστα τὰς εἰς τὰς αὐ-
τοφυῆ θερμὰ ὕδατα ἐμβάσεις, ἀθορύβως ποιεῖσθαι. ὅπως ἡ δύναμις ἀνιεμένῳ τῷ σώματι ἐμπί-
πτουσα, ἐγκαταδύοιτο. τῶν δὲ ταραχωδῶς ἐμβαινόντων, πυκνοῦται τὸ σῶμα θᾶττον. καὶ οὐκ εἰσδέχεται
τὴν ἀπὸ τοῦ ὕδατος ποιότητα. τοῖς δὲ ἀσφαλτώδεσι καὶ θειώδεσι κρουνοῖς τῶν ὑδάτων, οὐ δεῖ ὑποτιθέναι
τὰς κεφαλάς. δυσμαρῶς γὰρ κακοῦνται.

Περὶ ψυχρολουσίας ἐκ τῶν ὑγιεινῶν Γαληνοῦ. ρξη.

Ψυχρολουσία τοῖς ἀμέμπτως ὑγιαίνουσιν, ἁρμόδια. κρατύνει γὰρ πᾶν τὸ σῶμα. καὶ τὸ δέρμα σκληρὸν καὶ
πυκνὸν ἀποτελεῖ. κράτιστον δὲ ὑπάρχει πρὸς τὴν τῶν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν βλάβην. οὔ φημι δὲ συμφέρειν
αὐτὴν τοῖς κατὰ τὸ πρὸς τυχὸν διαιτωμένοις. ἀλλὰ μόνον τοῖς ἀκριβῶς βιοῦσι καὶ πόνοις. καὶ σιτίοις
κατὰ τὸ ἁρμόδιον χρωμένοις. ἔστωσαν δὲ μήτ' ἐξ ἀφροδισίων, μήτε ἄλλως κοπώδεις. μήτε ἄπεπτοι. μή-
τε προσεμέσαντες. μήτε τὰ κατὰ γαστέρα κεκακωμένοι. μήτε ἠγρυπνηκότες. σφαλερὸν γάρ, εἰ ἄλλως
τις χρῷτο. Δεῖ δὲ τὸν ἀήθεις πρὸς ψυχρολουσίαν κατὰ βραχὺ ἐθίζειν. καὶ πρῶτον μέν, θέρους ἀξιω-
τέον ἄρχεσθαι τῆς χρήσεως. καὶ τὰς πρώτας, μὴ εἰς ἀκραιφνὲς ψυχρὸν ἐκβαίνειν. ἀλλ' ἐκλελυμένον
τὸ ἐπίπαγον. εἶτα ἐν ἔθει κατὰ βραχὺ γιγνόμενος διὰ τοῦ χειμῶνος ὅλου, οὕτως ἤδη τὸ ψυχρὸν πα-
ρελθεῖν. ἔστω δὲ καὶ ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἄρχεται, μὴ ἔχουσα ἄνεμον. ἤτοι νηνέμος. ἀλλ' ὡς ὅτι μάλιστα καὶ
θερμοτάτη κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν. καὶ ἐν ὥρᾳ μεσημβρινῇ ἀρχέσθω. ἔστω δὲ ὁ μέλλων χρήσασθαι τῷ
ψυχρῷ, τὴν μὲν ἡλικίαν, περὶ πέμπτον καὶ εἰκοστὸν ἔτος. ἔστω δὲ καὶ τὴν ψυχὴν εὔθυμός τε καὶ σφόδρα. καὶ
πρῶτον ἀνατριβέσθω τὸ σῶμα, συνδόσιν ἐπιπλέον σκληροτέρᾳ τῇ τρίψει. ἐφεξῆς δὲ δι' ἐλαίου τριβέ-
σθω τοῦ συνήθους. εἶτα γυμναζέσθω. ἔπειθ' οὕτως εἰς τὸ ψυχρὸν καταβαινέτω. μὴ βλακεύων. ἀλλ' ἀθρό-
ως ἐναλλέσθω. ἵνα καθ' ἕνα χρόνον ἅπασι τοῖς τοῦ σώματος μέλεσι, περιχυθῇ τὸ ὕδωρ. τὸ γὰρ κατὰ
βραχὺ πλησιάζον, φρίκην ἐμποιεῖ. ἔστω δὲ τὸ ὕδωρ ὡς εἴρηται, μήτε χλιαρόν. μήτε ἀκραιφνὲς ψυ-
χρόν. ἀνελθόντος δὲ τοῦ ὕδατος, ὑπὸ πλειόνων ἀνατριβέσθω δι' ἐλαίου, μέχρις ἂν ἐκθερμανθῇ τὸ
δέρμα. καὶ μετὰ ταῦτα, σιτία μὲν πλείω τῶν εἰωθότων προσφερέσθω. καὶ γὰρ ὀρέγονται πλειό-
νων ἤδη τῆς ψυχρολουσίας καὶ πέττουσιν ἄμεινον. καὶ διψῶσιν ἧττον. διὸ καὶ δοτέον αὐτοῖς, ἔλατ-
τον τὸ πόμα.

Περὶ τῆς ἐμβάσεως εἰς ἔλαιον, Γαληνοῦ. ρξθ.

Αἱ εἰς ἔλαιον ἐμβάσεις ἐπιτήδειοι, τοῖς χρονίως μετὰ φρίξεως πυρέττουσι, καὶ τοῖς κεκοπωμένοις. καὶ
τοῖς ἀλγοῦσι τὰ πρὸς τοῖς ὀστοῖς κείμενα νεῦρα. καὶ τοῖς σπωμένοις. καὶ τοῖς ἰσχυριῶσι. δεῖ δὲ τὸ μὲν πέ-
μπτον μέρος τοῦ ἐλαίου, πυρὶ θερμαίνειν. τὸ δὲ λοιπόν, ἐμβάλλειν τῇ ἐμβάσει. αὐτάρκως δὲ θερμὸν γί-
γνεται, τὸ ἐν ταῖς μικραῖς ἐμβάσεσι τῶν μαλακείων ἐμβαλλόμενον. θερμανθὲν δὲ τὸ πέμπτον μέρος,
ἐμβαλλέσθω τῷ λοιπῷ. καὶ οὕτως ἐμβιβαζέσθω ὁ πάσχων.

Περὶ ἀποσπογγισμοῦ Ἀρχιγένους. ρο.

Ἀποσπογγισμὸν παραλαμβάνομεν, ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων μερῶν, ἤτοι τὸν ἐπικείμενον ῥύπον ἀπονίψαι. ἢ
ἰχῶρα. ἢ αἷμα. ἢ πύον. ἢ αὐτὰ τὰ φάρμακα. ἢ ἀπὸ δήξεως. ἢ κνησμοῦ ἐνοχλούμενα τὰ σώματα παρη-
γορεῖν πειρώμενοι. ἐπὶ δὲ τοῦ προσώπου, νεαροποιῆσαι καὶ ἀναζωπυρῆσαι τὸ πνεῦμα βουλόμενοι. ὡς
ἐπὶ τῶν λειποθυμούντων, ὕδωρ παραλαμβάνομεν. θέρους μὲν ψυχρόν. γαλακτῶδες δὲ χειμῶνος. ἐπὶ
δὲ τῶν νοσούντων, παραπεφυλαγμένως. οὐκ ἐν ἀρχῇ. οὐδ' ἐν ἀναβάσει τοῦ παροξυσμοῦ. ἀλλ' ἐν ἀκμῇ καὶ
παρακμῇ. ἐν γὰρ ταῖς ἀρχαῖς τῶν εἰσβολῶν ἀνακτώμεθα, ὀσφραντοῖς. ἀξιοῖ γὰρ ὁ Ἀρχιγένης ἐν
ὑπερβολῇ καύσου κατὰ τὰς ἀκμάς, οὐ μόνον τὸ πρόσωπον ἀποσπογγίζειν. ἀλλὰ καὶ τὸ στέρνον.

Περὶ προσκλύσματος. ροα.

Καὶ τὰ προσκλύσματα δὲ τοῦ προσώπου παραλαμβάνομεν ἐπὶ τῶν νοσούντων, διὰ τὰς προειρημένας
αἰτίας. καὶ θέρους μὲν ἐπὶ τῶν καυσωδεστάτων πυρετῶν, ψυχρὸν προσάγομεν. χειμῶνος δὲ θερμότερον.
ἐπὶ δὲ τῶν ἁπλουστέρων πυρετῶν καὶ ἐπὶ στομάχου ἀνατροπῆς, καὶ ὀξυκράτου προσκλύζομεν. φυλακτέον δὲ
τὸν ἐγχρονισμόν. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν εὐπαθῆ τὴν κεφαλὴν ἐχόντων. καταφορᾶς γὰρ καὶ φρίξεως κιν-
δυνώδους κατάρχει. Χρώμεθα δὲ προσκλύσματι, καὶ ἐπὶ ῥευματιζομένων ὀφθαλμῶν. ὠκίμου ἀφεψή-
ματι, ὡς ἐναργεστάτῳ. καὶ στροβίλων κλωνίοις τεθλασμένοις ἀφεψήμασιν. ὑποκείσθω δὲ τῷ ἀνθερεῶνι,
σπόγγος ξηρός, πρὸς τὸ μὴ καταρρεῖν ὕδωρ ἐπὶ τὸ στέρνον.

Περὶ ἐπικαταιονήσεων. ροβ.

Καταιονήμασι χρώμεθα, ἐφ' ὧν λουτρὸν παραλαμβάνειν διά τινα περίστασιν κωλυόμεθα. καὶ ἐπὶ τῶν
ἀγρυπνούντων ἐν πυρετοῖς καὶ παραφρονούντων χρώμεθα αὐτοῖς. διὰ ἀφεψήματι χαμαιμήλου. ἐνίο-
τε δὲ καὶ κωδιῶν. καὶ ἐλαίῳ δὲ κωδίας ἀφεψήσαντες καταιονοῦμεν τὴν κεφαλήν. καὶ παραχρῆμα
ὕπνον ἡδὺν ἐπιφέρει. Ἀρχιγένης δὲ τὸν ἑαυτοῦ διδάσκαλον Ἀγαθῖνον, ἐν ἀγρυπνίᾳ παρακοπτικῇ
καταιονήσας ἐλαίῳ πολλῷ θερμῷ τὴν κεφαλήν, παραχρῆμα τῆς παρακοπῆς ἔπαυσε καὶ τῆς ἀγρυ-
πνίας. ἐπὶ δὲ τῶν καυσικῶς σπωμένων ἐλαίῳ σικυωνίῳ θερμῷ. ἢ τινι τῶν παραπλησίων τὴν κεφα-
λὴν καταντλητέον. καὶ ἐφ' ὧν τὰ νευρώδη ἰσχυρῶς κεκάκωται. εἰ δὲ περίψυξις καὶ τρόμος τῇ κα-

κώσει τῶν νεφρῶν ἐπακολουθοίη, καὶ καστόρειον τῷ σικυωνίῳ παραμικτέον. ἐπὶ ποδαγρικῶν τε καταιονοῦμεν. πρασίῳ ἐν ὕδατι. ἢ οἴνῳ ἡψημένῳ.

Περὶ ἐγκαθισμάτων. ρογ.

Ἐγκαθίσματα παραλαμβάνομεν, ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων μερῶν. ἢ δι᾽ ἀπορίαν βαλανείου, ἢ διὰ τὴν τῆς δυνάμεως ἀσθένειαν. ἢ δι᾽ ἕτερόν τι κωλῦον. ἐπὶ μὲν οὖν φλεγμαινόντων νεφρῶν, χρώμεθα ἀφεψήματι τήλεως. μαλάχης ἡμέρου τε καὶ ἀγρίας. λινοσπέρμου. ἐπὶ δὲ λιθιώντων, τούτοις μὲν αὐτοῖς διὰ τὴν φλεγμονὴν, καὶ ἀρτεμισίας ἀφεψήματι. καὶ λιβανωτίδος. καὶ πετροσελίνου. καὶ ναρδοστάχυος. τοῖς δ᾽ αὐτοῖς χρηστέον. καὶ ἐπὶ κύστεως. προσβαλόντες καὶ πήγανον, ἐπὶ ὑστέρας δὲ, ἀρτεμισίας ἀφεψήματι. ἐλελισφάκου. καὶ δάφνης. καὶ τῶν ὁμοίων. ἐπὶ δὲ κώλου, σίνωνος. καὶ πάνακος ἀφεψήματι. καὶ δάφνης καὶ τῶν ὁμοίων. ἐπὶ δὲ ἕδρας μελιλώτου. κωδύων καὶ ῥόδων.
10 ἐπὶ δὲ ῥευμάτων ὑστέρας καὶ αἱμορροΐδων. ἐν ἕδρᾳ, ἀρνογλώσσου ἀφέψημα. πολυγόνου. σιδίων ῥόδων. βάτων. καὶ τῶν ὁμοίων. ἐπὶ δὲ θαυμάτων, σπασμὸν καταστελλόντων, ὑδρέλαιον λιπαρὸν. σὺν χρηστέον μὲν οὖν πάντας καὶ ἐμβιβαστέον, μέχρι κατωτέρου τοῦ ὀμφαλοῦ. χρὴ δὲ προαλείφεσθαι καὶ τὰ μὴ βρεχόμενα μέρη. καὶ μάλιστα τὴν κεφαλήν. καὶ σκέπτεσθαι ὅπως μὴ συμπληροῖτο.

Περὶ ἐμβροχῶν. ροδ.

Ἐμβροχὴ διαφέρει καταιονήσεως. ὅτι ἐπὶ μόνον ἔχει τὴν ἐκ τοῦ προσαγομένου βοηθήματος ὠφέλειαν. ἢ γὰρ ἔριον ἢ ῥάκκος βρέχοντες ἐπιτίθεμεν τοῖς πεπονθόσι μορίοις μετὰ τὴν καταιόνησιν. καταπλασμάτων μὲν οὖν ἐλάττονα δύναμιν ἔχει. χρώμεθα δὲ αὐτῇ ἐπὶ κεφαλῆς. οὐ πάνυ τι πρὸς καταπλάσματα εὐδιατιθεμένης. καὶ ἐπὶ τῶν δι᾽ ἀσθένειαν οὐ δυναμένων φέρειν τὸ βάρος τῶν καταπλασμάτων. καὶ ἐπὶ ὑποχονδρίων φλεγμαινόντων περὶ τὰς ἀρχὰς τῶν νόσων. ἀκαίρου τηνι-
20 καῦτα τῆς χρήσεως τῶν καταπλασμάτων καθεστώσης. χρώμεθα καὶ ἐπὶ καταγμάτων καὶ θλασμάτων καθεστώσης χρείας. ὅτε καὶ τὰ ἐμπλαστικὰ φάρμακα παραλαβεῖν οὐ δυνάμεθα.

Ἐκ τῶν Γαληνοῦ. περὶ πυριάσεων. καταιονήσεως. καταπλασμάτων καὶ σικυῶν. ροε.

Ἀραιοῦν εἰώθασιν αἱ πυρίαι τὸ δέρμα. καὶ εὐδιάπνευστον ἐργάζεσθαι. καὶ τὸ κατὰ τὰς φλεγμονὰς αἷμα λεπτύνειν τε καὶ διαφορεῖν. ἀπερίττου δηλονότι τοῦ παντὸς τοῦ σώματος τηνικαῦτα ὑπάρχοντος. εἰ γὰρ περιουσία τις περιττότητος καθ᾽ ὅλον τὸ δέρμα, πλέον ἐπὶ τὸ θερμαινόμενον μέρος ἑλκυσθήσεται τοῦ διαφορουμένου. διὸ χρὴ καὶ πρὸ τῶν πυριάσεων κενοῦν ὅλον τὸ σῶμα. αἱ μὲν οὖν ὑγραὶ πυρίαι. φλεγμοναῖς ἁρμόζουσιν, ὑπὸ χολωδεστέρων χυμῶν γεγονυίαις. αἱ δὲ ξηραὶ τοῖς ὑπὸ λεπτοῦ καὶ ὑδατώδους αἵματος. καὶ αἱ μὲν οὖν ἄδηκτοι πυρίαι, τοῖς δακνώδεσιν ἁρμόζουσι χυμοῖς. αἱ δὲ δακνώδεις καὶ λεπτύνουσαι, τοῖς παχέσι καὶ γλίσχροις. θερμαίνειν δὲ ὑποχόνδρια καταπλάσμασιν. ἢ καταιονήσεσιν, οὐ διαπαντὸς ἀσφαλές. ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἐκείνων μόνων τῶν ἀρρώστων. ἐφ᾽ ὧν οὐδὲν ἀλᾶται περιττὸν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι. τοῖς δὲ ἄλλοις ἅπασι, κακὸν ἔσχατον. Συμβαίνει δὲ ἐν τοῖς πληθωρικοῖς νοσήμασι, τοῖς πλουσίοις μᾶλλον τῶν πενήτων κακῶς θεραπεύεσθαι. κατ᾽ ἀρχὰς μὲν γὰρ ὑπὸ τρυφῆς οὐκ ἀνέχονται τῆς φλεβοτομίας οἱ πλείους αὐτῶν. καίτοι μᾶλλον τῶν πενήτων ἁλισκόμενοι, πληθωρικαῖς διαθέσεσιν, ὡς ἂν καὶ μᾶλλον ἐμπιπλάμενοι καὶ βιοῦντες ἀργότερον. οἱ θεραπεύοντες δὲ αὐτοὺς ἰατροὶ, διότι παραλέλειπται μέγιστον βοήθημα, τῇ διὰ τῶν ἄλλων χρήσει νομίζουσιν ἀναπληρῶσαι ὁπόσον ἐνδεῖ. καὶ μέντοι καὶ οἱ κάμνοντες οἰόμενοι. τὴν μὲν ἐπὶ ἡσυχίας δίαιταν, ἀμέλειαν εἶναι. τὸ δ᾽ ὁτιοῦν πράττειν, ἐπιμέλειαν. ἀναγκάζουσι τοὺς ἰατροὺς ἑκάστης ἡμέρας προσφέρειν τι τοῖς ὑποχονδρίοις. βουλόμενοι δή που καὶ τοῖς ἰατροῖς αὐτὸ δὴ τοῦτο, πρὸς τὸ δοκεῖν ἐνεργεῖν τι διαπαντός. ἐντεῦθεν γὰρ ἐλπίζουσι καὶ πλείω λήψεσθαι, αὐτοὶ κατα-
40 σκευάζουσι τὰς φλεγμονὰς ἐξ ὧν πράττουσι διαπαντὸς τοῖς ὑποχονδρίοις λαβόμενοι. συμβαίνει τοιγαροῦν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, τὰς φλεγμονὰς ἄρχεσθαι τοῖς πλουσίοις. ἐν ᾧ πλησίον ἤδη τῆς λύσεώς ἐστιν ἐπὶ τῶν πενήτων τὸ νόσημα, φλεβοτομηθέντες γὰρ ἐν ἀρχῇ μάλιστα τοῦ συνόχου πυρετοῦ, οἵ τε πένητες καὶ οἱ δοῦλοι τῶν πλουσίων, οἱ πλεῖστοι μὲν ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν ἡμερῶν ἐκρίθησαν. ἔνιοι δὲ ἐν τῇ ἑβδόμῃ. περαιτέρω δὲ οὐδεὶς τούτων. ἀλλ᾽ οἵ γε πλούσιοι. τὸ μὲν πλῆθος καὶ τὰ περιττώματα πλείω τῶν πενήτων καὶ δούλων ἔχοντες. παραλιπόντες δὲ τὸ τῆς φλεβοτομίας βοήθημα, κἄπειτα καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, καταιονούμενοί τε δι᾽ ἐλαίου θερμοῦ. καὶ καταπλαττόμενοι τοῖς χαλαστικοῖς καταπλάσμασι, φλεγμονήν τινα συνισταμένην ἔχουσιν. ἤτοι περὶ τὸ ἧπαρ. ἢ τὴν κοιλίαν. ἢ τῶν ἄλλων σπλάγχνων τινά. ἔνιοι μὲν, ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν. ἔνιοι δὲ ἐν τῇ πέμπτῃ. ἢ πάντως γε, ἐν τῇ ἕκτῃ. ἐθεάσω δὲ καὶ τὸν ἐν ἑαυτῷ τῷ χρόνῳ τῷ κατ᾽ αὐτὸ τελεῖσθαι
50 δυσαπονίψαντα, τοῦ περιττοῦ παντὸς ἐπὶ τὰς φρένας ἑλχθέντος ὑπὸ τῆς θερμασίας, οὗτος τε οὖν ἀπέθανε. καὶ οἱ ἄλλοι μυρίοι καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ἀποθνήσκουσι. σικύας δίκην τοῦ καταπλάσματος ἕλκοντος ἐπὶ τὰ σπλάγχνα, τὰ καθ᾽ ὅλον τὸ σῶμα περιττά. τινὲς δὲ καὶ αὐτῇ τῇ σικύᾳ κατὰ τῶν ὑποχονδρίων ἐχρήσαντο. τοῦθ᾽ ἐν μόνον ἐννοοῦντες. κἀκεῖνοι τὸ φαίνεσθαι τι πράττειν ἀεὶ τῷ ἀνακάμνοντα. κατ᾽ ἀρχὰς μὲν οὖν ἔτι φερομένων τῶν ῥευμάτων ἐπὶ τὸ πεπονθὸς, βέλτιον ἐστὶν ἀποκρούεσθαι

κρούεσθαι καὶ ἀνασέλλειν. οὐχ ἕλκειν ἐπ᾽ αὐτό, ἐπιτήδεια δὲ ἐν ἀρχαῖς τὰ σύφοντα σὺν τῷ ἐλαίῳ
προσφερόμενα. ἅμα μὲν τόνον ἐντιθέντα τοῖς πάσχουσι μορίοις. ὡς μὴ ῥᾳδίως ἐπιδέχεσθαι τὰ
ἐπιῤῥέοντα τῶν περιττωμάτων. ἅμα δὲ καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἤδη περιεχομένων θλιβόντων τὸ λε-
πτὸν ἐντερον. εἰ δὲ ἡ τέφραν παύσαιτο διὰ τῶν ἀποκρουστικῶν βοηθημάτων, ἤτ᾽ ἐκ τῆς στύψεως
ἐγγεγενημένη πύκνωσις τοῖς πεπονθόσι κατέχει τὰ περιττώματα, καιρὸς ἤδη χαλᾶν ὑπὲρ τοῦ κε-
νῶσαι τὰ περιεχόμενα περιττώματα. μάλιστα δὲ ὅταν εἰς ἧπαρ ἢ γαστέρα κατασκήψῃ τὰ περιττά,
τοῖς στύφουσι μετρίως προσήκει κεχρῆσθαι ἐν ἀρχῇ μάλιστα. κύρια γὰρ ἱκανῶς ταῦτα τὰ μόρια.
ἀλλὰ καὶ ἐπειδὰν καιρὸς ἤδη γίνηται τοῦ διαφορεῖν τὰ στηριχθέντα, καὶ τότε δεῖται στύφεσθαι τὰ
μόρια ταῦτα. ὥστε ἀφεψήσαντες ἐν ἐλαίῳ ἀψίνθιον, καταιονήσομεν. ἐφ᾽ ὧν δὲ ἰσχυροτέρας στύ-
ψεως χρεία, ὀμφάκινον ἔσται τὸ ἔλαιον, ἐν ᾧ ἀφέψεται ἡ ἀψινθία. ἀποροῦντες δὲ ἀψινθίου, μήλι-
νον. ἢ μαστίχινον. ἢ σχίνινον ἀρκέσει πρὸς τοῦτο. Εἰ δὲ μικρότερος ὁ πυρετὸς εἴη, καὶ τὸ διὰ τῆς
νάρδου μύρον ἐμβαλλέσθω. εἰ δὲ ἡ παρακμὴ τοῦ πυρετοῦ μὴ πάνυ πραεῖα γίγνοιτο, φυλάττεσθαι χρὴ
τὴν νάρδον. χρῆσθαι δὲ τῷ μηλίνῳ. μὴ παρόντος δὲ τούτου, ῥόδινον μικτέον τῇ νάρδῳ. ὡσαύτως δὲ
καὶ τὰ καταπλάσματα, σύνθετον ἐχέτω τὴν δύναμιν. ἔκ τε τῆς χαλαστικῆς καὶ λεπτομεροῦς.
καὶ πικρᾶς καὶ στυφούσης. κώλου δὲ πάσχοντος, ἢ τῶν ἄλλων ἐντέρων τῶν λεπτῶν. ἢ τῶν καθ᾽ ὑπο-
χόνδρια μυῶν. ἢ περιτοναίου, μικτέον οὐδαμῶς ἐστὶ τὰ στύφοντα, καθάπερ οὔτε κύστεως. ἢ μήτρας.
ὅταν ὡς εἴρηται μήτε ἐπιῤῥέῃ τι ἔτι. μήτε ἡ περιττὸν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι. νεφροὶ δὲ καὶ θώραξ, ἐν τῷ
μέσῳ τῶν εἰρημένων εἰσίν. οὔτε γὰρ στύψεως πολλῆς χρεία ἐπὶ τούτων, οὔτε μὴν ἐκλύειν συμφέρει.
σπληνὸς δὲ φλεγμαίνοντος, ἐν ἀρχαῖς τὰ στύφοντα μικτέον. κεκενωμένου δὲ τοῦ σώματος, τὰ
διαφοροῦντα. καὶ σικύων δὲ εἰ χρεία γένοιτο. προκενωθέντος ὅλου τοῦ σώματος, χρησόμεθα οὐκ ἐν
ἀρχῇ τῶν παθῶν.

Ἐκ τῶν λύκου περὶ καταπλασμάτων. περὶ τοῦ διὰ ζύμης καταπλάσματος. ροϛ.

Διαχεῖται τὰ ξυνεστῶτα. καὶ ἕλκει τὰ ἔξω ἱκανώτατον, τὸ κατάπλασμα τοῦτο. καὶ σκόλοπας ἐπι-
σπᾶται. καὶ σκίῤῥους προμαλάσσειν ἐν ἐλαίῳ αὐτάρκει. καὶ οὕτως ἐπιτιθέναι. σφοδρότερον δὲ
αὐτὸ βουλόμενος ποιεῖν, νίτρον πρόσμιγε σύμμετρον. εἰ δὲ καὶ ὄξει διαλύσας τὴν ζύμην. καὶ πάλιν
ἑψήσας παχύνεις τῇ ἑψήσει, ἐπιτηδειότατον ἔσται, πρὸς τοὺς ἐν σπληνὶ καὶ ἥπατι σκίῤῥους. εἰ δὲ
καὶ θύμον καὶ γλίχωνα. ἢ ἀψίνθιον. ἢ ἀβρότονον μίξεις τῇ ζύμῃ, κάλλιστον ποιήσεις τὸ φάρμακον.

Περὶ τοῦ διὰ ἄρτου καταπλάσματος. ροζ.

Τὸ δὲ διὰ ἄρτου κατάπλασμα, πανακέστατον ἐστὶν πάσαις ταῖς φλεγμοναῖς. αἱ ποιήσεις δὲ αὐτοῦ,
πολλαὶ πάνυ. καὶ γὰρ ψυχρῷ ὕδατι βραχεὶς καὶ λειωθεὶς. καὶ προσλαβὼν ῥοδίνου βραχέος. καὶ
χυλὸν κωνείου, ἐπιτήδειον γίνεται κατάπλασμα ταῖς ἐρυσιπελατώδεσι φλεγμοναῖς. ἢ ἀντὶ τοῦ
ὕδατος, δι᾽ ὄξους σκευάζεται. καὶ μᾶλλον οὕτως ἁρμόζει τοῖς ἐρυσιπέλασιν. ἀντὶ δὲ τοῦ ἐλαίου βού-
τυρον προσλαβὸν, ἐπιτήδειον γίνεται πρὸς τὰς δυσπέπτους φλεγμονάς. σκευάζεται δὲ καὶ οὕτως
ὕδατι πολλῷ διαλύεται ὁ ἄρτος, ὡς χυλοῦ πάχος ἔχειν. καὶ τούτῳ μίγνυται ἔλαιον ἢ βούτυρον.
εἶτα ἕψεται μέχρι συστάσεως. τοῦτο δὲ ἄμεινον πάντων ἐστὶν πρὸς τὰς φλεγμονὰς τὰς ἐν τραύμασι.
καὶ πρὸς τὸ τάχιον ἐκπυῆσαι. τούτῳ δὲ χρώμεθα, ὅπου νεῦρον ἢ νευρῶδές τι τεθλασμένον εἴη ἔνδο-
θεν, ἔσω καὶ πίττης ὑγρᾶς μίγνυμι βραχύ. καὶ λυσιτελὲς ἀπεφήνατο κατάπλασμα. τοῦτο δὲ καὶ
ταῖς ποδαγρικαῖς φλεγμοναῖς, ἐπιτήδειον ἐστίν. Ἄλλη σκευασία τὸ ἀρτόμελι.

Ταῖς χερσὶ διατρίψαντες τὸ ἔνδοθεν τοῦ χθεσινοῦ ἄρτου, καὶ ὅταν ὥσπερ σεμίδαλις διασκορπισθῇ,
μέλι ἐν ζουλλίῳ θερμάναντες, ἐπιπάσσομεν τὸν οὕτως τεθρυμμένον ἄρτον. καὶ ἕψομεν, ὡς ἔχειν σύ-
στασιν μετρίαν. εἶτ᾽ ἐπιβάλλομεν ἔλαιον σύμμετρον. καὶ ἑνώσαντες καταπλάττομεν. τοῦτο ἐπιτή-
δειόν ἐστιν ταῖς καθ᾽ ὑποχόνδριον φλεγμοναῖς. ἄμεινον δὲ τῷ μέλιτι ὀλίγον ὕδωρ μεμίχθαι. οὕτω γὰρ
ἐν τῇ ἑψήσει διαχεῖται. καὶ τὸ ἐκ τῶν πυρίνων δὲ ἀλεύρων κατάπλασμα, σχεδὸν τὰ αὐτὰ δύναται
ποιεῖν, τὰς αὐτὰς ἐπιδεχόμενον σκευασίας. Περὶ τοῦ ἐκ πιτύρων καταπλάσματος. ροη.

Τὰ δὲ πίτυρα ὧδε χρὴ σκευάζεσθαι. ἐν ὅλμῳ κόψαντα. καὶ σήσαντα τὰ πίτυρα. ὡς λεπτότατα γενέ-
σθαι, χρῆσθαι αὐτοῖς ἐπὶ σκίῤῥῳ ἐν παντὶ τόπῳ τοῦ σώματος συνισταμένῳ. καὶ μάλιστα ἐν ἥπατι.
ἢ σπληνί. σκευάζειν δὲ αὐτὰ προσήκει, ὀξυμέλιτι. ἢ καὶ ἀμμωνιακὸν θυμίαμα λειώσαντες σὺν τῷ ὀξυ-
μέλιτι, προσπλέξομεν τὰ πίτυρα. καὶ ἐπιπλάττοντες ἐπιθήσομεν ὡς μὴ ψυγῆναι τὸ κατάπλα-
σμα. ποτὲ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων διδύμων ὠφελιμώτατον τοῦτο τὸ κατάπλασμα.
χωρὶς ὄξους δὲ σκευαζέσθω ἐπὶ τούτων. μελικράτῳ δὲ δηλονότι. ἁρμόζει δὲ καὶ τὸ κατάπλασμα
τοῦτο καὶ ἐν θηρίοις. καὶ τοῖς ἄλλοις σκίῤῥους καὶ φύμασιν. ἐπὶ δὲ τῶν ἰοβόλων ὄξει μᾶλλον λυόμενα
τὰ πίτυρα, ἁρμοδιώτατα ποιεῖ καταπλάσματι.

Περὶ τοῦ διὰ συκῶν καταπότια. ροθ.

Σῦκα λιπαρὰ κόπτοντες ἀκριβέστατα, ὡς μηδὲν ἀναλλοίωτον ἐν αὐτοῖς φαίνεσθαι, ἔπειτα μίξαν-

τες ἴρινον μύρον βραχὺ, καταπλάττομεν. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰς σκληρότητας τῶν νεύρων. καὶ τὰ ἠγκυλωμένα τῶν ἄρθρων. καὶ τὰ πλέον τοῦ μέτρου κεχαλασμένα. καὶ πρὸς σκίῤῥους μάλιστα τοῦ σπληνός. καὶ τοῦ ἥπατος. προσλαβὸν δὲ τὸ εἰρημένον κατάπλασμα νίτρον ὀλίγον, ἐξάγει ἀποστήματα καὶ σκώλωπας ἀνάγει. ἡ δὲ μίξις τοῖς σύκοις οὕτως πεποιημένοις. γλίχωνος. ἢ ὀριγάνου. ἢ θύμου. ἢ ἀψινθίου κόμης. λεπτότατα σήσας, ὑδρωπικοῖς ἁρμόζει. καὶ ἑψηθέντων δὲ τῶν σύκων ἱκανῶς, ἔπειτα λειωθέντων σὺν τῷ ἀφεψήματι, καὶ μιγνυμένου κριθίνου ἀλεύρου. ἢ πυρίνου. καὶ πάλιν ἑψομένων ἄχρι συστάσεως, ἁρμόζει ἀποστήμασι τοῖς μὴ ῥαδίως πεπαινομένοις. εἰ δὲ βούλει λίπος προσβαλεῖν ἢ βούτυρον μιγνύναι. ἢ πηγάνου φύλλα λεῖα, τὰς ἐν τοῖς ἐντέροις ἀπὸ πνεύματος γιγνομένας ὀδύνας ὀνίνησι. μιγνύσθω δὲ ὁμοίως καὶ κύμινον ἔλαιον.

10 Περὶ δρωπάκων καὶ πιττώσεως, Ἀρχιγένους. ρη.

Ὁ δρώπαξ, καὶ πίττωσις ὑπό τινων καλεῖται. τοῖς χρονίοις δὲ μάλιστα νοσήμασιν ἁρμόζει. ὡς ἐπίπαν δὲ καὶ πρὸ τοῦ σιναπισμοῦ παραλαμβάνεται, εἰς τὸ παρασκευάσαι τὸ σῶμα τῷ νάπυϊ. καὶ μετὰ τὸν σιναπισμὸν δὲ, πρὸς τὸ ἐκκόψαι τὸ λείψανον τῆς διαθέσεως. Ὁ μὲν οὖν ἁπλούστερος δρώπαξ ἐστὶν ἡ πίττωσις λεγομένη. πίττα δὲ ξηρὰ τήκεται μετὰ ἐλαίου πάνυ βραχυτάτου. ἔπειτα θερμὴ οὖσα, ἐπιχρίεται δέρματι. καὶ προξυρηθέντων τῶν τόπων, προσκολλᾶται. καὶ πρὶν τελέως ψυγῆναι, ἀποσπᾶται. καὶ πάλιν θερμανθέντος τοῦ ἐμπλάσματος παρὰ πυρὶ προσκολλᾶται. καὶ ὁμοίως πρὶν ψυγῆναι, ἀποσπᾶται. καὶ τοῦτο γίνεται πολλάκις. ὠφελιμώτατος δέ ἐστι τοῖς συνεχῶς ἐμοῦσι. καὶ τοῖς ἀπέπτοις. καὶ κοιλιακαῖς διαθέσεσι καὶ τοῖς λοιποῖς μορίοις τοῖς ἀτροφοῦσιν. εἰς δὲ τὸν ἄλλον σκευαζόμενον κοινὸν δρώπακα. ὑπὲρ μὲν τοῦ θερμαίνειν, ἐμβάλλεται πέπερι. πύρε-

20 θρον. κάγχρυον. ἄσφαλτον. εἰ δὲ ξηραίνειν δέοι, θεῖον, ἄπυρον. ἅλες. τέφρα κληματίδων. εἰ δὲ ἀμύξαι, λιμνῆστις ἐκβάλλεται ἡ καλουμένη ἀδάρκη. ἢ εὐφόρβιον. ἕκαστον δὲ τούτων λεῖον γινόμενον, ἐμπάσσεται τοῖς τηκτοῖς. ἔστι δὲ ὁ συνήθως ἀπὸ πλείστων σκευαζόμενος δρώπαξ ὁ καὶ γάλλι λεγόμενος. κολοφωνίας τῆς λιβανιζούσης καὶ πιτυΐνης. καὶ τῆς ῥυπαρᾶς ξυλώδους ῥητίνης τῆς ἐν τοῖς κεναμέοις κομιζομένης ἀποχύματος. πίσσης ξηρᾶς ἀνὰ ∠. α. S. πίσσης ὑγρᾶς βρυττίας, λι. ϛ. κηροῦ λι. δ. νίτρου λι. α. ἀσφάλτου. χαλβάνης. ἀδάρκης. πυρέθρου ἐλλεβόρου λευκοῦ πεπέρεως ἀνὰ Γο. δ. θείου ἀπύρου. Γο. γ. καστορίου. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. σταφίδος ἀγρίας, ἀνὰ Γο. β. ἐλαίου σικυωνίου λι. α. ὀποβαλσάμου, Γο. ϛ. Ἄλλος δρώπαξ κάλλιστος δόκιμος.

Πίσσης. κηροῦ. κολοφωνίας, ἀνὰ λι. α. νίτρου, Γο. ϛ. ἀσφάλτου Γο. γ. θείου ἀπύρου, Γο. α. S. πεπέρεως. εὐφορβίου. ἀδάρκης, ἀνὰ Γο. α. κανθαρίδων, ∠. δ. κυπρίνου ἐλαίου, Γο. δ. χρῶ. δεῖ δὲ ὡς προείρηται

30 τὸν δρώπακα, θερμὸν καταχρίειν. πάχος ἔχοντα κατὰ λόγον, τῆς τοῦ κάμνοντος δυνάμεως. προεξυρισμένων τῶν ἐν τοῖς χριομένοις τόποις τριχῶν. τοὺς δὲ εὐτόνως δρωπακιζομένους, καὶ λούειν προσήκει ἐπικειμένου τοῦ δρώπακος. καὶ γυμνάζειν οἷόν τε. ἀθρόως δὲ ἀποσπώμενος ὁ δρώπαξ, δύναται τονῶσαι τὸ ἐνδεδωκὸς πνεῦμα, καὶ ἀνακαλέσασθαι πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν. καὶ ἀπομνῆσαι τῶν ἰδίων ἔργων. εἰσὶ δρώπακες καὶ ἐν τῷ θ. λόγῳ. κεφαλαίῳ νγ.

Περὶ σιναπισμοῦ Ἀρχιγένους. ρηα.

Τὸ ἀπὸ νάπυος κατάπλασμα, σιναπισμὸν καλεῖν πάντες εἰώθασιν. δραστικώτατον δέ ἐστι βοήθημα. ἀλλ᾽ ἐπὶ μὲν τῶν ὀξέων, οὐ πάνυ τι εὐδοκιμεῖ. πλὴν εἰ ὀλίγον. ἐπὶ γὰρ μόνων τῶν ἀργοτέρων καὶ νωθροτέρων, καὶ βαπτιζομένων ἐν τοῖς ὀξέσι παθήμασι χρώμεθα τῷ νάπυϊ. ἐπὶ δὲ τῶν χρονίων σχεδόν τι πάντων μετὰ τὸ μηδὲν ὠφελῆσαι λοιπὰ βοηθήματα, ὁ σιναπισμὸς ἀνυσιμώτα-

40 τος εὑρίσκεται. ἐπεὶ οὖν ἐπὶ πάντων σχεδὸν ἥρμοσαι τῶν χρονίων, βέλτιον ἐστὶ λέγειν. ἐφ᾽ ὧν οὐ δεῖ χρηστέον αὐτῷ. ἐπὶ μὲν οὖν ἑλκώσεως πυθμένος, οὐ παραλαμβάνεται σιναπισμός. οὐδ᾽ ἀπ᾽ ἄλλης ἐν τῷ βάθει ἑλκώσεως. ἀγριαίνεται γὰρ τὰ ἕλκη. καὶ παροξύνεται διὰ τὴν δριμύτητα. οὐ μὴν οὐδ᾽ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ ἡλκωμένων. οὐδ᾽ ἐπὶ τῶν χονδρωδῶν μορίων. οἷον ὤτων. ἢ ῥινὸς ἄκρων. κατακαίεται γὰρ ὑπ᾽ αὐτοῦ. καὶ μελαίνεται τὰ λίαν ἄσαρκα. τὰ δ᾽ ἄλλα μέρη πάντα τοῦ σώματος καὶ τὰ πάθη, χαίρει τῷ βοηθήματι. ἐξαιρέτως δὲ τῇ κεφαλῇ ἐν ταῖς χρονίαις κεφαλαλγίαις. καὶ ἑτεροκρανίαις. καὶ σκοτώμασιν. ἐπιληψίαις τε καὶ μανίαις. καὶ θώρακι δὲ ἐπιτήδειος, ἐπὶ ὀρθοπνοίαις. ἄσθμασι. βηχὶ χρονίᾳ. ἐν καταῤῥῷ δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν σὺν τῷ θώρακι συναπιστέον. καὶ στόμαχον δὲ καὶ ἔντερα ἐπὶ πάσαις ταῖς χρονίαις διαθέσεσι. καὶ μάλιστα ἀνορεξίαις. ἐπί τε νεφριτικῶν διαθέσεων. καὶ περὶ τὰς ψόας. καὶ ὀσφύος. καὶ κώλου τε καὶ κύστεως. καὶ παρέ-

50 σεσι. καὶ πάντα δὲ τὰ παρειμένα καὶ κατεψυγμένα μέρη, χαίρει τῷ βοηθήματι. κατάλληλον δὲ καὶ ἀρθριτικοῖς. καὶ ἰσχιαδικοῖς. καὶ ποδαγρικοῖς. ἐντίθεται δὲ καὶ εἰς τὸ ἀπευθυσμένον. ἐν παρέσει τούτου, βάλανος ἐκ τοῦ νάπυος. καὶ μετὰ τὴν δῆξιν αἰρομένης τῆς βαλάνου, κλύζεται μελικράτῳ. ὁ δὲ τῆς σκευασίας τρόπος ἐστὶν τοιοῦτος. Σκευασία τοῦ σιναπισμοῦ.

Ἰσχάδας λιπαρὰς χρὴ ἐν ὕδατι χλιαρῷ πρὸ μιᾶς ἡμέρας ἀποβρέξαι. τῇ δὲ ἑξῆς θλίψαντα ἰσχυρῶς,

λεαίνειν εὖ μάλα. εἶτα νάπυ δριμὺ λαβὼν, τρίβε κατ' ἰδίαν. παραχέοντα ἐν τῇ τρίψει κατὰ βραχὺ τοῦ ἀποβρέγματος τῶν ἰσχάδων, ὡς εὐλείωτον γενέσθαι. μὴ μέντοι ὑδαρές. εἶτα μάζαν ποιήσας ἑκάστου ἰδίᾳ μίσγε πρὸς ἀλλήλας ὡς ἡ χρεία ἀπαιτεῖ. εἰ μὲν εὐτόνως βούλεισι ναπίζειν. δύο μέρη τοῦ σινάπεως πρὸς ἓν τῶν ἰσχάδων. εἰ δὲ μέσως, ἑκατέρου ἴσον. εἰ δὲ πραοτέρως, τρίτον μὲν μέρος τοῦ νάπυος. δίμοιρον δὲ τῶν ἰσχάδων. ἐπὶ δὲ τῶν εὐαισθήτων σωμάτων. καὶ ἐφ' ὧν περὶ τὴν ἐπιφάνειαν ἐστὶ τὸ πάθος, ἄρτον αὐτὶ τῶν ἰσχάδων δεῖ συμπλέκειν τῷ σινήπι. γνωστέον δὲ καὶ τοῦτο. ὅτι ὄξει βρεχόμενον τὸ σίνηπι, ἀτονώτερον γίγνεται. διαφορεῖ γὰρ τὸ ὄξος τὴν δύναμιν τοῦ σινάπεως. λεπτὸν δὲ γινόμενον τὸ κατάπλασμα, ἐπὶ πάντων τῶν προειρημένων ἐμπλαττέσθω εἰς ὀθόνιον. καὶ ἐπιρριπτέσθω τοῖς τόποις. ὅρον δὲ μήκους ἐπὶ πάντων ὁρίσαι ἀδύνατον. διὸ δεῖ συνε-

10 χέστερον ἀναστέλλειν τὸ κατάπλασμα. καὶ κατανοεῖν δεῖ τὴν σάρκα εἰ ἀκριβῶς πεφοίνικται. μάλιστα δὲ τοῦτο χρὴ ποιεῖν ἐπὶ τῶν αἰσθητικωτέρων μερῶν. ἐφ' ὧν δὲ βουλόμεθα αὐτὸ ταχέως ἐνεργῆσαι, σπόγγοις ἀποτεθλιμμένοις ἐξ ὕδατος θερμοῦ, πυριατέον τὸν τόπον. ἐπικειμένου τοῦ καταπλάσματος, τουτέστι κατὰ τοῦ ῥάκους ἐπιθετέον τοὺς σπόγγους. μετὰ δὲ τὴν αὐτάρκη χρῆσιν, εἰς βαλανεῖον ἀκτέον. καὶ ἐμβιβαστέον τῷ θερμῷ. καὶ ἐκ δευτέρου καταπλυτέον τὸ μέρος ἀνάλειπτον. μετὰ δὲ τὸ λουτρὸν, ῥοδίνῳ χρίομεν τὸν τόπον. ἐπὶ δὲ τῶν σφόδρα περιοδυνούντων ἢ καὶ ἑλκωθέντων πτύγματι ἐξ ὑδροῤῥοδίνου σκεπαστέον. καὶ καταπλαστέον μαλάχῃ ἑφθῇ λείᾳ σὺν ἄρτῳ. μετὰ δὲ τὸ λῆξαι τὸ ἄλγημα, κηρωτῇ ῥοδίνῃ μετὰ ψιμμυθίου χρηστέον. ἐφ' ὧν δὲ οὐχ οἷόν τέ ἐστι λουτρῷ χρήσασθαι. ἐπὶ μὲν τοῦ λοιποῦ σώματος. σπόγγοις ἐξ ὕδατος θερμοῦ πυριατέον. ἐπὶ δὲ τῶν περὶ κεφαλὴν καὶ μάλιστα τῶν ψυχρῶν διαθέσεων ἐλαίου θερμοῦ καταχύσει παρηγορητέον.

20 Ὅτι οἱ τῶν αἰγῶν σπύραθοι μετ' ὄξους καταπλαττόμενοι ἰδίως ἐπὶ ἰσχιαδικῶν ἁρμόζουσιν. ρϟβ.

Αἰγῶν δὲ σπύραθοι λεανθέντες ἐν ὄξει, τὴν τοῦ σιναπισμοῦ χρείαν παρέχουσιν. ἰδίως δὲ ἰσχιαδικοῖς ἁρμόζει τοῦτο τὸ κατάπλασμα. πολὺ ἀνασιμώτερον σιναπισμοῦ πεπειραμένον ἐστὶ αὐτῶν.

Τίνα δὲ ἕτερα ἐστὶ φοινίσσοντα. ρϟγ.

Φοινίσσει καρδαμώμου σπέρμα. καὶ θερμαίνει καθάπερ τὸ νάπυ. ἐλαΐου ἡ ῥίζα ὁμοίως. ἡ τῶν ἀγρίων περιστερῶν κόπρος. ἡ πάνυ συνεχῶς χρῶμαι. καὶ μετὰ καρδαμώμου δὲ σπέρματος κεκομμένου καὶ σεσησμένου. ἀντὶ νάπυος αὐτῇ χρῶμαι. καὶ ἐπὶ ἰσχιάδος. καὶ ἡμικρανίας καὶ σκοτώματος. καὶ κεφαλαίας χρονίας. καὶ ἐπὶ ἀλγημάτων χρονίων. πλευρῶν. ἢ ὤμων. ἢ τενόντων. ἢ ψοῶν. καὶ πρὸς τούτοις ἐπὶ νεφρικῶν. καὶ κωλικῶν διαθέσεων. καὶ ἀρθριτικῶν. καὶ ποδαγρικῶν. ὅταν μηδέπω σύστασις ᾖ πόρων. ἡ σκίλλα δὲ κοπεῖσα ἐν ὅλμῳ, δύναμιν ἔχει παραπλησίαν νάπυϊ καταπλασσομένη.

30 πρὸς ὀλίγον δὲ καιρὸν ἐπιτιθέσθω. βραδύνουσα γὰρ ἑλκοῖ τὸν τόπον. χρηστέον δὲ αὐτῇ ἰδίως, ἐπί τε ὀρθοπνοϊκῶν κατὰ τοῦ θώρακος. ἐπί τε παρέσεως, ἡνίκα μὴ μόνον ἡ κίνησις, ἀλλὰ καὶ ἡ ἁπτικὴ αἴσθησις ἐκλέλοιπε. παρηγορητέον δὲ μετὰ ταῦτα τὰ μέρη, ὡς περ ἐπὶ τοῦ σιναπισμοῦ προείρηται. ἰδίως δὲ τὰς ἀπὸ τῆς σκίλλης δήξεις παρηγορεῖ, κατάχυσις ἐλαίου. καὶ μάλιστα ῥοδίνου.

Περὶ τῆς θαψίας. ἤτοι καρδαμωτικῆς. ἥ τις καλεῖται καὶ λεπίδιον. ρϟδ.

Τῶν δὲ σφόδρα ἐπωφελῶς φοινισσόντων ἐστὶ, καὶ ἡ ἰβηρὶς ἡ καὶ καρδαμωτίνη καλουμένη. περὶ ἧς ὁ γαληνὸς ἐν τῷ περὶ ἰσχιάδος λόγῳ πλεῖστα γέγραφε. καὶ ἀρχιγένης δὲ αὐτῇ ἐχρήσατο ἐπὶ σπληνικῶν καὶ ἰσχιαδικῶν. φησὶ δὲ ἐν τῇ πρὸς ἀρίστωνα ἐπιστολῇ περὶ αὐτῆς οὕτως ὁ ἀρχιγένης. ἐβουλόμην δέ σε χρήσασθαι καὶ τῇ ῥίζῃ τῆς ἐνθάδε νῦν ἰβηρίδος καλουμένης. ἔχει δὲ φύλλα, οἷον καρδαμίου. ἔαρος εὐθαλέστερα. μῆκος δὲ, ὅσον πήχεως ἐλάττω. καὶ φύεται μὲν, ἐν ἀγεωργήτοις τό-

40 ποις. θερείας δὲ, γαλακτικὸν ἄνθος προβάλλει. καὶ τό τε δραστικώτατον. ῥίζαι δὲ ὀσμώδεσιν, οἷον καρδαμίου. τὰς ῥίζας οὖν λαβὼν τῷ εἰρημένῳ καιρῷ. καὶ κόψας ἐπιμελῶς. εἰσὶ γὰρ δυσλέαντοι. καὶ λίπος ὕειον τεταριχευμένου ἐπιβαλὼν εἰς ὅσον ἐμπλαστρῶδες γενέσθαι, κατάπλασμα. μὴ ἔλασσον ὡρῶν δ'. ἔπειτα εἰς θερμὸν βαλανεῖον εἰσελθὼν ἀνάλειφος. μετ' ὀλίγην περιψύξιν τοῦ σώματος ἐμβάσει δηκτικωτέρᾳ ἐνδιάτριβε. ἐξελθὼν δὲ οἰνελαίῳ λιπαρῷ περιαντληθεὶς καὶ περιμαξάμενος, σκέπε τὸ ἰσχίον ἐρίοις καθαροῖς. σιναπισμοῦ μὲν ὁ τρόπος. τὰς δὲ τῆς ὠφελείας ἐλπίδας μείζονας ἔχει διὰ τὸ φαρμακωδέστερον καὶ μετὰ ἥσσονος ἐπιμελεῖσθαι δήξεως.

Γαληνοῦ περὶ τῶν μετασυγκριτικῶν βοηθημάτων. ρϟε.

Γαὐτῶν τῶν ἐπὶ πλεῖστον χρονιζόντων παθῶν, ὅταν μηδὲν ἀνύῃ τὰ βοηθήματα, τὴν μετασυγκριτικὴν ὑπὸ τῶν μεθοδικῶν ὀνομαζομένην θεραπείαν ἁπάντων, εἰώθασι ποιεῖσθαι. ἐγὼ δὲ ἐφ' ὧν

50 ἤτοι δυσκρασία τις ὑγρὰ καὶ ψυχρὰ τοῖς πάσχουσι μορίοις ἐστίν. ἤτοι δυσαισθησία. ἢ ἀναισθησία, προσφέρω τὰ διὰ νάπυος ἢ θαψίας καὶ τῶν ὁμοίων αὐτοῖς φαρμάκων, ταῖς ξηραῖς δὲ καὶ θερμαῖς διαθέσεσιν, οὐ προσφέρω.

ΤΑ ΔΕ ΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩΙ ΤΕΤΑΡΤΩΙ ΛΟΓΩΙ.

Περὶ ὑγιεινῆς διδασκαλίας τοῦ σώματος. καὶ περὶ διαγνώσεως δυσκρασιῶν. τῶν τε κατὰ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν. καὶ περὶ θεραπείας τούτων.

Θερμῆς

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΝ ὙΓΙΕΙΝΩΝ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ἘΚ ΤΩΝ ὙΓΙΕΙΝΩΝ ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Περὶ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τέχνης μιᾶς οὔσης, δύο αὐτῆς ἐστὶ τὰ πρῶτα καὶ μέγιστα μόρια. τὸ μὲν πρῶτον ὑγιεινόν. τὸ δὲ ἕτερον θεραπευτικόν. ἐπεὶ δὲ καὶ τῷ ἀξιώματι καὶ τῷ χρόνῳ, προτέρα ἐστὶν ὑγεία νόσου, χρὴ δή που καὶ ἡμᾶς, ὅπως ἄν τις ταύτην φυλάξειεν, ἐσκέφθαι πρότερον. ἐφεξῆς δὲ καὶ ὡς ἄν τις ἄριστα τὰς νόσους ἐξιῷτο. λέγεται δὲ ὑγεία διττῶς. ἡ μὲν, ἀκριβής τε καὶ ἀρίστη. καὶ τελεία. καὶ ἄκρα. ἡ δὲ, ἀπολειπομένη μὲν ταύτης. οὐ μὴν ἤδη γέ πως τοσοῦτον, ὥστε καὶ νοσεῖν τὸ ζῶον. καὶ τῆς αὐτῆς ὑποβάσεως, οὐ μικρὰ διαφορὰ ἐστὶ τὸ μᾶλλον τε καὶ ἧττον ἐν τοῖς σώμασιν ἐγγίνεται. πρότερον δὲ χρὴ διελθεῖν, ὅπως ἄν τις τῆς ἀρίστης τε καὶ ἀμέμπτου φύσεως διαφυλάττοι τὴν ὑγείαν. ἔτι δὲ τούτου πρότερον, ἥτις ποτέ ἐστιν ἡ ἀρίστη κατασκευὴ τοῦ σώματος, ἀναμνησθῆναι. ἔστι δὲ δή που κατὰ μὲν τὴν οὐσίαν αὐτὴν τοῦ πράγματος ἐξηγουμένοις, ἡ εὐκρατοτάτην τε καὶ τὴν διάπλασιν τῶν μορίων ἀκριβῶς ἁρμόττουσαν ταῖς ἐνεργείαις αὐτῶν ἔχουσα. καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τόν τε ἀριθμὸν ἅπαντα καὶ τὰ μεγέθη. καὶ τὴν πρὸς ἄλληλα σύνταξιν ἁπάντων αὐτῶν, χρηστὴν ταῖς ἐνεργείαις παρεχομένη. κατὰ δὲ τὰ γνωρίσματα, τὸ ἀκριβῶς εὔσαρκον σῶμα τοιοῦτον ἐστὶ, ὃ μέσον ἰσχνοῦ τε καὶ πολυσάρκου. καὶ μήτε λάσιον μήτε ψιλὸν τριχῶν. μὴ δὲ μαλακώτερον τοῦ συμμέτρου. μὴ δὲ σκληρότερον. μὴ δὲ λευκὸν ἢ μέλαν. ἢ ἄφλεβον. ἢ εὐρύφλεβον. ἢ θυμικόν. ἢ ἄθυμον. ἢ ὑπνῶδες. ἢ ἀγρυπνητικόν. ἢ ἀμβλὺ τὴν διάνοιαν. ἢ πανοῦργον. ἢ ἀφροδισιαστικόν. ἢ τοὐναντίον. εἰ δὲ καὶ πᾶσιν εἴη τοῖς μέρεσιν ἀκριβῶς μέσον ἁπασῶν τῶν ὑπερβολῶν, ἔσται μὲν δή που καὶ κάλλιστον ὀφθῆναι τὸ τοιοῦτον, ὡς ἂν σύμμετρον ὑπάρχον. εἰς ἅπαντας δὲ τοὺς πόνους ἐπιτήδειον. ἕξει δὲ καὶ τὰ ἄλλα γνωρίσματα καθ᾽ ἕκαστον μόριον εὐκρασίας. περὶ ὧν ὡς οἷόν τε διὰ βραχέων δηλώσωμεν περὶ τὰ τέλη τοῦδε τοῦ λόγου. πολλὰ γὰρ τῶν σωμάτων εὔκρατα μὲν εἰ τύχοι ταῖς κεφαλαῖς, δύσκρατα τοῖς θώραξιν ἐστίν. ἢ τοῖς κατὰ γαστέρα καὶ τὰ γεννητικὰ μόρια. τινῶν δὲ ἐν τοῖς κώλοις ἐστὶν ἡ δυσκρασία. καὶ πολλοῖς καθ᾽ ἕν τι τῶν σπλάγχνων ἤ τι μόριον ἕτερον. καὶ περὶ τούτων δὲ, ἐν ταῖς μοχθηραῖς τῶν σωμάτων κατασκευαῖς μετὰ ταῦτα εἰρήσεται ἐν τῷδε τῷ λόγῳ. περὶ δὲ τῆς ἀρίστης κατασκευῆς, ἤδη λέγομεν ἕκαστον μόριον. ἄμεμπτον ἔχει τὴν σύμπασαν οὐσίαν. εἰρήσεται δὲ πρῶτον μὲν, ὡς ἄν τις ἐξ ἀρχῆς παραλαβὼν ἄνθρωπον τοιοῦτον ὑγιαίνοντα διαπαντὸς, ἀποδείξει τοῦ βίου. πλὴν εἰ μή τι τῶν ἔξωθεν αὐτῷ συμπίπτει βιαίων.

Πῶς διαγινώσκεται τὸ ὑγιεινὸν βρέφος ἄρτι γεννώμενον. β.

Κριθήσεται δὲ τὸ ὑγιεινὸν, εὐθὺς ἐκ γεννητῆς. πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ τὴν κυήσασαν ὑγιεινῶς ἐν τοῖς τῆς κυοφορίας βεβιωκέναι χρόνοις. εἶτα τεχθέντος καὶ ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ βρέφους τεθέντος, αὐτὸ κλαυθμυρίσαι μετὰ τόνου τοῦ προσήκοντος. ἔκ τε τοῦ, πᾶσι τοῖς μορίοις καὶ ταῖς αἰσθήσεσιν, ἄρτιον ὑπάρχειν. καὶ τοὺς φυσικοὺς ἅπαντας πόρους ἀπαραποδίστους ἔχειν. οἷον ὤτων. ῥινῶν. φάρυγγος. οὐρήθρας. δακτυλίου. καὶ τὰς ἑκάστου μορίου φυσικὰς κινήσεις, μὴ νωθράς. μὴ δ᾽ ἐκλύτους ἔχειν. καὶ τὰς τῶν ἄρθρων κάμψεις τε καὶ ἐκτάσεις. μεγέθη τε καὶ σχήματα. καὶ τὴν αἴσθησιν ἀκριβῆ.

Περὶ παιδοτροφίας. γ.

Τὸ τοίνυν νεογνὲς παιδίον. τοῦτο δὴ τὸ ἄμεμπτον ἐν πάσῃ τῇ κατασκευῇ, πρῶτον μὲν, τὸν ὀμφαλὸν ἀποτεμνέσθω. ἀπὸ τεσσάρων δακτύλων τῆς γαστρὸς σμιλίῳ ἐπ᾽ ἀκμῷ. παραιτουμένους τὴν ἄλλην ὕλην καλάμων τε καὶ ὑέλων. χάριν τοῦ μηδεμίαν περίθλασιν γενέσθαι. εἶτα τὸ ἐν αὐτῷ περιεχόμενον αἷμα θρομβῶδες ἐκθλίβειν καὶ ἀποσφίγγειν ἐρίῳ ἐξασμένῳ. ἔπειτα συμμέτροις ἁλσὶ καθ᾽ ἑαυτοῖς λεπτοτάτοις περιπαττομένοις. ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ σὺν ἐλαίῳ ἐπὶ τῶν εὐφορωτέρων ἀποσμήχειν ὅλον τὸ σῶμα χυλῷ πτισάνης. ἢ τήλεως. καὶ ὕδατι χλιαρῷ περιπλύνειν τὸ ἐπικείμενον τῷ σώματι γλίσχρασμα χρή. καὶ δακτύλοις ἀποθλίβειν τὸ ἐγκείμενον ταῖς ῥισὶ γλινῶδες. ἀπο-

καθαίρειν τε καὶ τὸ στόμα καὶ τοὺς τῶν ὤτων πόρους. διαστέλλειν τε καὶ τὰ βλέφαρα. καὶ ἀφομάττειν τοὺς ὀφ-
θαλμοὺς. ἔλαιον αὐτοῖς ἐνστάξαντας. διαστέλλειν δὲ δακτύλοις καὶ τὸν δακτύλιον. παραχρῆμα γοῦν
ἐκκρίνει διὰ τῆς ἕδρας τὸ καλούμενον συνήθως μηκώνιον. κατὰ δὲ τοῦ ὀμφαλοῦ, πηγμάτιον ἐλαίῳ
βραχὺ ἐπιρρίπτειν. ἐσχηματισμένον ὀμφαλῶν τρόπον. παραιτεῖσθαι δὲ κύμινον αὐτῷ ἐπιπάττειν
ὥς τινες διὰ τὸ δριμύ. εἶτα διπλώσαντας τὸν ὀμφαλόν. καὶ τῷ ὀθονίῳ ἐντυλίξαντας, πράως συντι-
θέναι αὐτὸ κατὰ τὸ μεσαίτατον. εἶτα σπαργανούσθω τὸ βρέφος κατὰ τὸ ἔθος. δοτέον δὲ αὐτῷ πρὸ πά-
σης τροφῆς, μέλι κάλλιστον ἀπηφρισμένον ἐκλείχειν παραιτουμένους τὸ βούτυρον ὡς κακοστόμαχον. εἶτα
χλιαρὸν ὑδρόμελι παραστάζειν. εἶτα προαμέλξασα ἡ μήτηρ τῶν μαστῶν τὸ παχύ. καὶ πυριάσας
αὐτοὺς ὕδατι θερμῷ, διδότω τὸ γάλα τῷ βρέφει. βέλτιον γὰρ μὴ λαμβάνειν τὸ τῆς μητρὸς γάλα,
10 μέχρι τῆς τετάρτης ἡμέρας. λούειν δὲ χρὴ τὸ παιδίον διαστήσαν ὥρας τινὰς μετὰ τροφὴν, δὶς τῆς
ἡμέρας. ἐκπεσόντος δὲ τοῦ ὀμφαλοῦ, μετὰ τὴν τρίτην ἢ τὴν τετάρτην ἡμέραν, κοχλίου ὄστρακον
κεκαυμένον, ἐπίπασσε τῷ τόπῳ λείῳ. ἢ ἀστράγαλον χοίρου κεκαυμένον. ἢ μόλιβδον κεκαυμένον ἐπί-
χεε μετ᾽ οἴνου, καὶ ἐπίδησον.

Περὶ ἐκλογῆς τιτθῆς. δ.

Πρὸ δὲ τούτων πάντων, ἐκλεκτέον τὴν τιτθὴν, οὔτε νεωτέραν ἐτῶν κ. οὔτε πρεσβυτέραν ἐτῶν μ.
προτετοκυῖαν δὲ δὶς ἢ τρίς. ἄνοσον. εὐεκτοῦσαν. εὐμεγέθη τῷ σώματι. εὔστερνον μαστοὺς ἔχουσαν συμ-
μέτρους. ἀρρυσώτους. θηλὰς μήτε μεγάλας, μήτε μικράς. μήτε στενοτέρας. μήτ᾽ ἄγαν εὐρυτέρας. ἢ
σηραγγώδεις. οἱ μὲν γὰρ μεγάλοι τιτθοὶ, πλέον τοῦ δέοντος παρασκευάζουσι τὸ γάλα. καὶ μένον ἐν
αὐτοῖς, διαφθείρεται καὶ ἀδικεῖ τὸ βρέφος. μετὰ καὶ τοῦ, καὶ τὴν γυναῖκα βαρύνειν. οἱ δὲ μικροὶ,
ὀλίγον παρέχουσι τὸ γάλα. καὶ αἱ μὲν μεγάλαι θηλαὶ, θλίβουσι τὰ οὖλα. κωλύουσι τὴν γλῶτταν
20 συνεργεῖν τῇ καταπόσει. αἱ δὲ μικραὶ, δυσλήπτοι. καὶ διὰ τοῦτο κακοπαθεῖν ταῖς σιαγόσιν. ἀλλὰ
καὶ ὀχοντιζόμενον διὰ τῶν στενῶν πόρων τὸ γάλα, πλήττει τὸν ὑπαλείφοντα τὸ στόμα ὑμένα. καὶ
ἄφθας γεννᾷ. αἱ δὲ εὐρύτεραι καὶ σηραγγώδεις θηλαὶ, ἀθρόον ἀφιεῖσαι τὸ γάλα, πνιγμοῦ αἴτιαι γί-
γνονται. πρὸς τούτοις δὲ εἶναι χρὴ τὴν τιτθὴν, σώφρονα. ἀμέθυσον. ἀόργητον. καθαράν. εὔχυμον. καὶ
μὴ ἐπίληπτον. ἐγὼ γοῦν ποτέ φησιν ὁ γαληνὸς, παιδίου κλαίοντος ὅλης τῆς ἡμέρας. καὶ θυμουμένου,
ἐπειδὴ ἐθεασάμην τὴν στρωμνὴν αὐτοῦ καὶ τὰ ἱμάτια ῥυπῶντα. καὶ αὐτὸ τὸ παιδίον ῥυπαρὸν,
ἐκέλευσα αὐτό τε λοῦσθαι. καὶ τὴν στρωμνὴν αὐτοῦ. καὶ τὰ ἱμάτια ὑπαλλάξαι. καὶ τούτου γενο-
μένου, τοῦ τε κλαυθμοῦ, καὶ τῆς ὀργῆς ἐπαύσατο. καὶ καθύπνωσεν.

Δοκιμασία γάλακτος. ε.

Δοκιμαστέον δὲ τὸ γάλα, γεύσει καὶ ὄψει καὶ ὀσφρήσει. καὶ γὰρ γευομένοις, ἡδύ. καὶ θεωμένοις, λευκόν
30 τε καὶ ὁμαλόν. καὶ μέσως ἔχον ὑγρότητός τε καὶ πάχους εἶναι αὐτὸ χρή. τὸ δέ γε μοχθηρὸν ἤτοι πα-
χὺ καὶ τυρῶδες, ἢ ὑγρὸν καὶ ὀρρῶδες. ἢ πελιδνόν. ἢ διαφύσας ἔχον αἵματος. ἢ ἀφρῶδες. ἢ βρομῶδες.
ἢ δυσῶδες. ἢ ταχέως ἀποξυνόμενον. ἢ γευομένῳ πικρότητος. ἢ ἅλμης. ἢ τινὸς ἑτέρας ἀλλοκότου
ποιότητος ἔμφασιν, παρέχον. ταῦτα μὲν οὖν ἔστωσαν γνωρίσματα. μοχθηροῦ τε καὶ χρηστοῦ γά-
λακτος. οἷς τεκμαιρόμενος νοσώδη τὴν γυναῖκα εἶναι, ἐφ᾽ ἑτέραν μεταβαίνειν. ἐπὶ δὲ τῶν εὐπο-
ρούντων, πλείονας δεῖ εἶναι τὰς τιτθάς.

Δίαιτα τιτθῆς. ς.

Γυμνάζειν δὲ τὴν τιτθὴν χρὴ, συμμέτροις γυμνασίοις. καὶ μάλιστα τοῖς ἄνω μέρεσι. τροφὰς δὲ εὐχύμους
τε ἅμα καὶ εὐδιοικήτους. καὶ κατὰ καιρὸν τὸν προσήκοντα. καὶ κατὰ τὰ μέτρα τὰ δέοντα διδόναι.
ὡσαύτως καὶ τὰ πόματα. ἀφεκτέον δὲ πράσων. κρομμύων, σκόρδων. ταρίχων. καὶ τῶν δυσωδῶν
πάντων. καὶ τῶν βρομωδῶν. καὶ τῶν πλείστων βρωμάτων. καὶ μάλιστα στροβίλων. ἐλαιώδη γοῦν
40 ταῦτα. καὶ διὰ τοῦτο χολοποιά. καὶ ἐπιπολιστικά. ἀλλὰ καὶ ἀφροδισίων ὑπομνηστικά. ὧν παντά-
πασιν ἀπέχεσθαι χρὴ τὴν τιτθήν. ἐρεθίζονται γὰρ κατὰ τὰς συνουσίας αἱ ἐπιμήνιοι καθάρσεις.
καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ γάλα φθείρεται. καὶ μοχθηρὸν καὶ βραχύτατον γίγνεται. τινὲς δὲ αὐτῶν, καὶ
ἐν γαστρὶ λαμβάνουσιν. οὗ βλαβερώτερον οὐδὲν ἂν εἴη τῷ τρεφομένῳ βρέφει. ἐλαττουμένου δὲ τοῦ γά-
λακτος. ἢ φθειρομένου. ἢ καὶ παντάπασι σβεννυμένου. ἢ παχυνομένου. ἢ λεπτυνομένου, καλὸν μὲν ἑτέ-
ρας τιτθῆς γάλα διδόναι. μὴ ἐπιτρεπούσης δὲ τῆς ἐπιστάσεως, διαιτᾶν αὐτὴν τὴν τιτθήν. ὥστε μὴ
νόσῳ περιπεσεῖν τὸ βρέφος. ἀποσβεννυμένου τοίνυν τοῦ γάλακτος, ἐπιθεωρητέον εἴτε τὸ πᾶν σῶμα
νοσεῖ, ἢ ἐν μόριον. καὶ τὴν λυποῦσαν διάθεσιν ἀνασκευάζειν. εἰ δὲ δι᾽ ἔνδειαν ἀπεσβέσθη τὸ γάλα, προσ-
θετέον ταῖς τροφαῖς. καὶ εὐχυμοτέρας διδόναι. καὶ τὰς πλείονας περιαιρετέον. τήν τε κοιλίαν εἰ
πλείω τοῦ δέοντος φέροιτο, συστρεπτέον. γυμνασίοις τε τῶν ἄνω μερῶν χρῆσθαι καὶ τρίψει τῶν μαστῶν.
50 καὶ πυρίαις διὰ σπόγγων κηρωταῖς τε κατὰ τῶν μαστῶν ὑγροτέραις χρῆσθαι διὰ ἰρίνου ἐλαίου. ἢ τοῦ πύλου.
ἐκλείχειν τε λινόσπερμα μετὰ μέλιτος. ἢ γλυκέος. ἢ σήσαμον ὠμὸν μετὰ φοίνικος πατητοῦ ἴσας
λεαίνας, δίδου ἐσθίειν. καὶ πινέτω ζύθον. καὶ αὐθημερὸν πληθύνονται οἱ μαστοὶ τοῦ γάλακτος. δόξει δὲ
ἡ γυνὴ ἅμα τῷ λαμβάνειν τὸ πότημα, πάντα ἑαυτῆς τὰ μέλη παραλελύσθαι, ἄχρις οὗ γένηται
ἐν τοῖς μαστοῖς τὸ γάλα. ἢ ἕλμινθας ἁλιέων τὰς εὑρισκομένας ἐν τῇ ἰλύϊ τοῦ ποταμοῦ. ἃ καλεῖται

γῆς ἔντερα

γῆς ἔντερα λειοτριβήσας ὅσον ε΄ ἢ ζ΄. ἐπίβαλλε φοίνικας πατητούς. καὶ ἅμα λεάνας, δὸς ἐν ζύθῳ
πίνειν. προλούσας τὴν γυναῖκα νῆστιν ἐπὶ ἡμέρας ι΄. καὶ θαυμάσεις τὸ γάλα ὡς πολὺ καὶ καλόν. βέλ-
τιον δὲ καὶ τὸ πρὸ τούτου. ὁμοίως συλλεαίνειν τῷ ζύθῳ. καὶ διδόναι πίνειν. οἶνον δὲ διδόναι γλυκύτερον.
καὶ μάραθρον. ἢ ἄνηθον χλωρόν, τὴν πτισάνην ἑψήσας, δίδου ῥοφεῖν. εἰ δὲ λεπτὸν εἴη τὸ γάλα, τὰ λου-
τρὰ ἀποδοκιμάζειν, ὡς ὀξυδερκοῦντα τοὺς χυμούς· χρηστέον δὲ ἐν τροφῇ, χόνδρῳ. ᾠοῖς ῥοφητοῖς. ἄρτοις
σεμιδαλίταις. καὶ χοιρείοις ποσὶ καὶ ἀκροκωλίοις. καὶ ὀρνιθίοις ἢ πιότερον. ἐριφείοις τε κρέασι. καὶ
οἴνῳ γλυκεῖ. εἰ δὲ παχύτερον εἴη τὸ γάλα τῆς γυναικός, λεπτυνούσῃ τροφῇ χρηστέον. καὶ ἀτροφώτερον.
καὶ βαλανείοις συνεχέστερον. τὸ γὰρ παχύτερον γάλα, ἀποστήματα καὶ δοθιῆνας περὶ τὸ σῶμα τοῦ
βρέφους γεννᾷ. καὶ ἡ γαστὴρ αὐτοῦ ἐπέχεται. ἀλλ' οὐδὲ τὰ οὖρα κατὰ λόγον φέρεται. ἔμετοί τε ἐνο-
10 χλοῦσι φλεγματώδεις. δυσκίνητόν τε καὶ δύσπνουν γίγνεται τὸ βρέφος. καὶ ἀνόρεκτον. καὶ ἄχρουν.
καὶ λήμας ἕξει παχείας. καὶ μύξας ὁμοίως. φῦσαί τε πολλαὶ διαχωροῦσιν. εἰ δὲ δριμύτερον γένηται
τὸ γάλα, ἐκκρίσεις διὰ γαστρὸς τοῦ βρέφους πλείονες γίγνονται μετὰ δήξεως. καὶ ἀνορεξία κρατεῖ.
καὶ ἐξανθήματά τε δριμύτατα κατὰ τὸ σῶμα γίγνεται. καὶ μάλιστα περὶ τὰ ἄνω μέρη. ἤδη δὲ καὶ
τὰ κάτω. καὶ ἰσχνότερον τὸ βρέφος κατὰ βραχὺ γίγνεται. ὅθεν παντοίῳ τρόπῳ κατακεραστέον τὸ
σῶμα τῆς τιτθῆς βαλανείοις τε γλυκέσι. καὶ εὐχύμῳ τροφῇ. ἐπὶ πολὺ δὲ φερόμενον τὸ γάλα εἰ βού-
λει ἐλαττῶσαι, ἀτροφώτερα δίδου σιτία καὶ ἐλάχιστα. κατάπλασσε δὲ τοὺς μαστοὺς ἑφθῷ φακῷ. ἢ
κύμινον μετ' ὄξους ἐπίχριε. ἢ λίθον λευκὸν τὸ ἀπλόν. ᾧ εἰς τὰς οἰκοδομὰς χρώμεθα ὁμοίως μετ' ὄξους.
ἢ ὑοσκύαμον μετ' ὄξους. ἢ ῥάκκος ὄξει βρέχων, ἐπιτίθει. καὶ συνεχῶς ἐπίβρεχε. κατάντλα δὲ θα-
λάσσῃ. ἢ ἅλμῃ θερμῇ. ἢ μυρσίνης ἀφεψήματι.

20 Πρὸς τὰ ῥέγχοντα βρέφη. ζ΄.

Ἐπεὶ δὲ αἱ πλείους τῶν τιτθῶν ὡς εἴρηται, ἀνεπιτηδείοις χρώμεναι τροφαῖς. μοχθηρὸν τὸ ἑαυτῶν
γάλα κατασκευάζουσι. καὶ ἐκ τούτου διαφόροις νοσήμασι περιβάλλουσι. καὶ τὰ τῆς ἀρίστης κατα-
σκευῆς λαχόντα τῶν βρεφῶν. ἔσθ' ὅτε δὲ κἀκ τῶν ἔξωθεν προσπιπτόντων τῷ σώματι, νοσήματα
ἐπιγίγνονται, ἀναγκαῖον καὶ περὶ τῶν ἐνοχλούντων τοῖς βρέφεσι διαφόρων παθῶν καθόσον οἷόν
τε, διὰ βραχέων διελθεῖν. εἰ μὲν οὖν παχυτέρᾳ τροφῇ τρεφόμενον τὸ βρέφος ἀθροίσει ἐν τῇ γαστρὶ
φλέγμα. καὶ διὰ τοῦτο ῥέγχοι, λινόσπερμα μετὰ μέλιτος δοτέον ἐκλείχειν. ἢ κύμινον βραχὺ μετὰ
μέλιτος. καὶ μελίκρατον ἐνστάζειν τῷ στόματι συνεχῶς θερμόν. εἰ δ' ἐπιμένοι θλιβόμενον, ἐλαίῳ τὸν
λιχανὸν δάκτυλον κάμπτων, διάχριε τὰ παρίσθμια. καὶ παραπιέζων τὴν ῥίζαν τῆς γλώττης
κάτω, ἐρέθιζε πρὸς ἔμετον. ἐμέσαν γάρ, πάντων τῶν ὀχληρῶν ἀπαλλάττεται χρῆμα.

30 Πρὸς τὰ ἄφωνα γιγνόμενα βρέφη. η΄.

Πρὸς δὲ τὰ ἄφωνα γιγνόμενα βρέφη, δι' οἱανδή ποτε, πρόφασιν προηγουμένην. μάλιστα δὲ τοῦτο συμ-
βαίνει ἐπεχομένης τῆς κοιλίας. κράμβης τὸν χυλὸν μετὰ ἐλαχίστου ἁλὸς δίδου πίνειν. ἢ ἔνσταζε. πα-
ραχρῆμα γὰρ λύει τὴν κοιλίαν. καὶ ἀποκαθίστησιν. ἀλλὰ καὶ βαλανιστέον τὸν δακτύλιον.

Περὶ ὀδοντιάσεως. θ΄.

Περὶ δὲ τὸν ἕβδομον μῆνα. ἄρχεται τὰ βρέφη φύειν τοὺς ὀδόντας. καὶ νυττομένων καὶ κεντουμένων
ὡς ὑπὸ σκόλοπος ὑπὸ διαιροῦντος τὰ οὖλα τοῦ ὀδόντος, φλεγμοναὶ ἐπιγίγνονται. αὐτῶν δὲ τῶν
οὔλων καὶ σιαγόνων. καὶ τενόντων, οἷς καὶ πυρετοὶ ὡς ἐπίπαν ἐπιγίγνονται. παρέπεται δὲ καὶ κνη-
σμὸς τῶν ἀκουστικῶν πόρων. καὶ τὰ ὦτα ὑγραίνεται. ἔνιοι δὲ καὶ ὀφθαλμίαις ἁλίσκονται. καὶ αἷμα
ἐκ τῶν κανθῶν ῥεῖ. ἐκταράττεται δὲ καὶ τοῖς πλείστοις ἡ γαστήρ, διὰ τὴν τοῦ στομάχου φλεγμονήν.
40 καὶ τὴν τῆς γαστρὸς ἔκλυσιν. λιπαίνειν τοίνυν προσήκει, τένοντα καὶ σιαγόνας, συμφερόντων ἐρίων.
καὶ καθαρῶν περιβολῇ. τραχήλου καὶ ἰνίου διὰ γλυκέος ἐλαίου καὶ θερμοῦ. παρενστάζειν δὲ καὶ
τοῖς ἀκουστικοῖς πόροις ἔλαιον θερμόν. ἐπιμενούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς, καὶ κηρωτὴν ῥοδίνην ὑγρὰν
ἐπιρρίπτειν τοῖς τόποις. ψωμίζειν δὲ τὸ παιδίον, ἐγκέφαλον. μάλιστα μὲν, λαγωοῦ ἑφθόν. ἢ ὀπτόν.
εἰ δὲ μή, προβάτου. φυσικῶς γὰρ ὠφελεῖ. καὶ μέλιτι δὲ συμμέτρως ἑφθῷ, διαχρίειν τὰ οὖλα. πα-
ρασκευάζει γὰρ ἀταλαίπωρον τὴν ἔκφυσιν τῶν ὀδόντων. μηδὲν δὲ σκληρὸν αὐτοῖς διδόναι διαμασᾶ-
σθαι, ἵνα μὴ τυλωδέστερα τὰ οὖλα γενόμενα, παρεμποδὼν γένωνται τῇ τῶν ὀδόντων ἐκφύσει. βα-
λανείῳ δὲ κατὰ τὰς ἀνέσεις τῶν πυρετῶν χρῆσθαι. μὴ σπουδάζειν δὲ τὴν κοιλίαν συστρέφειν. ἵνα μὴ
ἀνάφορος γενομένη ἡ ὕλη, ἀδικήσῃ τε μάλιστα μὲν τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ τοὺς πυρετοὺς δὲ σφοδρο-
τέρους ἐργάσηται. καὶ τὴν τιτθὴν δὲ ὑδροποτεῖν ἀναγκαστέον. καὶ τὴν τροφὴν ἀδηκτοτάτην καὶ ῥοφη-
50 ματώδη λαμβάνειν. φασὶ δὲ φυσικῶς βοηθεῖν τοῖς ὀδοντιῶσι παιδίοις, κολοκυνθίδος ἀγρίας ἡ ῥί-
ζα. ἐν χρυσῷ. ἢ ἐν ἀργυρῷ σωληναρίῳ φερομένη. καὶ ἡ τοῦ βάτου ῥίζα καὶ ἔχεως ἄρρενος, μάλιστα
τὸν ὀδόντα λαβών. καὶ ἐμβαλὼν τῷ ἀργυρείῳ, περίαπτε. φορείτωσαν δὲ ἀεὶ περὶ τὸν στόμαχον τὸν
χλωρίζοντα ἴασπιν.

Πρὸς φλεγμονὰς ὀφθαλμῶν. ι΄.

Λύκιον ἰνδικὸν μάλιστα. εἰ δὲ μή γε τὸ παταρικὸν, ἀνέσαι μετὰ γάλακτος, ἐπίχριε τὰ ἄνω βλέφαρα

σὺν ταῖς ὀφρύσιν. ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτοῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔνσταξε. ὀξυδερκεῖς γὰρ αὐτὴν τῷ γάλακτι. θαυμαστῶς δὲ ποιεῖ καὶ τὸ νείλου διάρροδον κολλύριον ἐπιχριόμενον. ἀπόνιπτε δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὠκίμου ἀφεψήματι.

Πρὸς λευκώματα παιδίων. ιαʹ.

Πρὸς δὲ τὰ γινόμενα τοῖς παιδίοις λευκώματα, ἀπὸ κλαυθμοῦ· στρύχνου μέλανος χυλὸν ἔγχριε.

Πρὸς φλεγμονὰς ὤτων καὶ ὑγρότητας. ιβʹ.

Πρὸς φλεγμονὰς δὲ καὶ τὰς ὀδύνας τῶν ὤτων, ᾠοῦ τὸ λευκὸν μετὰ γάλακτος γυναικείου, ἔνσταξε. ἢ γῆς ἔντερα ἑψήσας μετὰ ῥοδίνου, ἔνσταζε. πρὸς δὲ τὰς τῶν ὤτων ὑγρότητας, στυπτηρίαν διεὶς οἴνῳ. καὶ ἔριον καθαρὸν, καὶ ἁπαλὸν ἐν αὐτῷ βρέχων, ξήραινε ἐν ἡλίῳ. καὶ πάλιν βρέχων ξήραινε. καὶ τὸ αὐτὸ ἐκ τρίτου ποιήσας, φύλαττε ξηρὸν τὸ ἔριον. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας λαβὼν ἐξ αὐτοῦ, ἐντίθει εἰς τὸ οὖς. πρὸς δὲ τὰ τοῖς ὠσὶν ἕλκη, χρῶ τροχίσκῳ τῷ μούσα. ἀνιεὶς αὐτὸν μετὰ ἑψήματος καὶ ὄξους ὀλίγου. εἰ δὲ ὑπερσάρκωμα εἴη, πρῶτον καταστελλε τῷ βιθυνοῦ τροχίσκῳ ἀνιὼν αὐτῷ σὺν οἴνῳ. ἔπειτα χρῶ τῷ μούσα ὡς προείρηται.

Περὶ σειριάσεως. ιγʹ.

Τῶν μετὰ πυρετοῦ συμβαινόντων παθῶν, ἡ καλουμένη ἐπὶ τῶν νηπίων σειρίασις, φλεγμονὴ τῶν περὶ τὸν ἐγκέφαλον καὶ μήνιγγας μορίων. ὥστε κοιλότητα τοῦ βρέγματος καὶ τῶν ὀφθαλμῶν παρακολουθεῖν, μετὰ πυρετοῦ καυσώδους καὶ ὠχριάσεως. καὶ ξηρότητος τοῦ σώματος καὶ ἀνορεξίας. σειρίασις δὲ κέκληται, ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ βρέγμα κοιλότητος. σειρὸς γὰρ παρ' ἕλλησι λέγεται, σῶμα κοῖλον· εἰς ὃ φυλάττουσι σπέρματα. ὅθεν ὡς πρὸς φλεγμονὰς πάντα ποιεῖν χρή. παρηγοροῦντας. καὶ μετρίως ἐμψύχοντας τὴν κεφαλὴν, ἐκβρέχοντας κορίου χυλῷ μετὰ ῥοδίνου. καὶ τὸ σῶμα ὅλον αὐτῷ χριέσθωσαν. ἢ κολοκύντης ξέσματα ἐπιτίθει τῷ βρέγματι. ἢ ἀμπέλου φύλλου. ἢ ἀνδράχνην μετὰ ῥοδίνου ἀνακόψας, χρίε τὸ βρέγμα. ἢ ἡλιοτροπίου τοῦ σκορπιούρου χυλῷ ἐπίβρεχε τὸ βρέγμα. ἢ ᾠοῦ τὸ πυρρὸν μετὰ ῥοδίνου ἀνακόψας, χρίε τὸ βρέγμα. καὶ συνεχῶς ἄλλασσε.

Πρὸς τὸ ἱδρῶσαι τὸ βρέφος ἐν πυρετῷ. ιδʹ.

Καλάμου χλωροῦ καρδίαν λεάνας, ἄλειφε τὸ βρέγμα τῆς κεφαλῆς, καὶ τοὺς πόδας. καὶ περίβαλλε αὐτὸ ἱματίοις.

Περὶ τῆς ἐν στόματι ἄφθης. ιεʹ.

Καὶ τῶν ἐν παρισθμίοις γινομένων φλεγμονῶν, εἰρήσεται τελεώτατα, ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν τοῖς τελείοις συμβαινόντων περὶ τὰ μόρια ταῦτα παθῶν, λόγῳ. λέγω δὴ, ἐν τῷ ὀγδόῳ.

Πρὸς τὸ ἀναβάλλειν τὰς καταπινομένας ἀκάνθας ἢ κάρφη. ιϛʹ.

Στυπτηρίαν ἣ χρῶνται εἰς τὰ δέρματα, σὺν ἐλαίῳ λεάνας, διάχριε τὴν κατάποσιν. παραπιέζων ἱκανῶς τῷ δακτύλῳ τὴν ῥίζαν τῆς γλώττης καὶ ἀναβάλλει ῥᾳδίως.

Πρὸς τοὺς συνεχεῖς πταρμοὺς τῶν νηπίων καὶ κόρυζαν. ιζʹ.

Ὤκιμον ξηρὸν κόψας. καὶ σήσας, πρόσαγε ταῖς ῥισίν. ὥστε ἕλκεσθαι διὰ τῆς ἀναπνοῆς. ἢ ἐμφύσα. τὸ αὐτὸ καὶ πρὸς κόρυζαν.

Πρὸς βῆχας παίδων. ιηʹ.

Στροβίλων ἐπ' ὀλίγον πεφωγμένων, ℒ. δʹ. σικύου σπέρματος ἐπ' ὀλίγον πεφωγμένου, ℒ. αʹ. τραγακάνθου. ℒ. γʹ. μέλιτος ἀπηφρισμένου, γο. θʹ. σκεύαζε καὶ δίδου ἐκλείχειν. τὴν δὲ τραγάκανθαν, βρέχε οἴνῳ παλαιῷ γλυκυτάτῳ.

Ἄλλο ἱπποκράτειον.

Λέκυθον ᾠοῦ ὀπτόν. καὶ σησάμου διπλάσιον. καὶ ἅλας χόνδρον ἕνα σύμμιξον. λεάνας ἱκανῶς μετὰ μέλιτος, δίδου ἐκλείχειν. στρόβιλοι πεφωγμένα ἀριθμῷ, λʹ. ἀμύγδαλα λελεπισμένα, λʹ. λινόσπερμα, πεφωγμένον. γλυκυρρίζης χυλὸν ἀνὰ γο. βʹ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν, δίδου ἐκλείχειν. ποιεῖ δὲ καλῶς καὶ τὸ κύμινον μετὰ μέλιτος καὶ τὸ ἄμμι.

Πρὸς κοιλίαν παιδίων φερομένην. ιθʹ.

Ῥευματιζομένου δὲ τοῦ βρέφους τὴν κοιλίαν, τὸ μὲν λουτρὸν καὶ τὴν αἰώραν περιαιρούμεθα. χρώμεθα δὲ ἐμβροχῇ στομάχου διοίνου καὶ μηλίνου. εἰ δὲ ἐπιταθείη ὁ ῥευματισμὸς, οἰνάνθην λειοτάτην καὶ ἀκακίαν καὶ μαστίχου, ἴσα ἕκαστα λειότατα ποιήσας, ἐπίβαλλε ᾠοῦ τὸ πυρρόν. ὅσον ἐξαρκεῖ. καὶ ἀναμαλάξας ἐπίχριε τὸν στόμαχον. καὶ τὸ μετάφρενον. καὶ ἐπιτιθεὶς ἔρια ἢ πορφύρας πτύγμα τι. καὶ ἐπίδησον. ποιεῖ γὰρ ἀλύπως. πρὸ δὲ πάντων, τὴν τιτθὴν διαιτᾶν χρὴ, τροφαῖς εὐχύμοις. καὶ πόμασι σταλτικοῖς. ἐὰν δὲ ἡ κοιλία τοῦ νηπίου ἀλευρώδη ἐκκρίνῃ, ἡδύοσμον λεάνας σὺν οἴνῳ μέλανι, ἐπιτιθείη τῇ κοιλίᾳ. καὶ ἐπίδησον.

Πρὸς κοιλίαν ἐπεχομένην. κʹ.

Εἰ δὲ ἐπέχοιτο ἡ κοιλία, βαλάνῳ ἐρεθιστέον, ἢ μελικράτῳ μόνῳ κλυστέον. καὶ μέλι ταῖς τροφαῖς περιπλεκτέον. ἄνθος δὲ ἀρτεμισίας σὺν ἐλαίῳ τρῖβε τὰ περὶ τὸν ὀμφαλὸν κύκλῳ. καὶ ῥύσει. περὶ δὲ ἑλμίνθων εἰρήσεται ἐν τοῖς καθολικοῖς βοηθήμασιν ἐν τῷ θʹ. λόγῳ.

Περὶ ἐξανθημάτων παιδίων. καʹ.

Προείρηται ἤδη, ὡς μοχθηρᾷ τροφῇ χρησάμενα τὰ νήπια, διαφόροις περιπίπτει νοσήμασιν. ὥστε σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐξανθήματα. καὶ φλυκταίναι. καὶ καθυγρὰ ἕλκη κατὰ τῆς ἐπιφανείας γίγνε-

ἐθει. ἃ καλοῦσι βουβαστικά. καὶ ἕτερα παραπλήσια. τὴν μὲν οὖν ἅλμην καὶ τὸ οὖρον καὶ τὰ ἕτερα ἅ τινὲς προσάγουσι, παραιτούμεθα διὰ τὴν δριμύτητα. λούομεν δὲ αὐτὰ ἀφεψήματι ῥόδων. ἢ φακῆς. κἂν πλείονος στύψεως χρῄζωμεν. μυρσίνης. ἢ σιδίων. τὰ δὲ μᾶλλον ἑλκούμενα, καταπλάσσομεν ἀρνογλώσσῳ. ἢ σέρειδι μετ᾽ ἄρτου. ἢ πάλιν ἀλφίτων μετὰ ἀνδράχνης. ἢ ἀειζώου. ἢ κοτυληδόνος. ἢ ὑοσκυάμου. ἢ ῥόδοις χλωροῖς. ἢ ξηροῖς ἑψημένοις μετὰ μελιλώτου, καὶ φοίνιξι καταχρίομεν ἢ λιθάργυρον. μελίλωτα. στυπτηρίαν λεάνας μετ᾽ ὄξους. καὶ μύρσινον. ἢ ῥόδινον ἐπιβαλὼν, κατάχριε.

Ἄλλο πρὸς τὰ τοῦ βουβάστεως ἕλκη.

Σκωρίαν μολίβδου καὶ ἀμύλου τὸ ἴσον λεάνας μετὰ στρύχνου χυλοῦ, καὶ ῥοδίνου ἐπιβαλὼν, ἐπίχριε.

Ἄλλο κάλλιστον.

Καδμείαν λεάνας μεθ᾽ ὕδατος, κατάχριε. ἢ κιμωλίαν μετ᾽ οἴνου.

Καθαργύρως. ψιμμυθίου. ἀνὰ γο. δ. σιδίων ξηρῶν λειοτάτων γο. ϛ. χυλοῦ στρατιώτου ποταμίου τὸ ἱκανὸν χρῶ. μὴ παρόντων δὲ στρατιώτων, φακοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν τελμάτων τὸν χυλὸν λαβὼν χρῶ. ἢ τῆς εὑρισκομένης ἐν τοῖς ὕδασι χλωρᾶς πόας. παραπλησίας τοῖς στρατιώταις. καλῶς δὲ ποιεῖ καὶ ὁ τῆς σεραπιάδος χυλὸς τῆς τριόρχεως. Ἄλλο. Σκωρίαν σιδήρου λεάνας μετ᾽ οἴνου, ἐπίχριε. πάνυ γὰρ ἐστὶ καλόν. καλῶς δὲ ποιεῖ καὶ ἡ διὰ λαδάνου. καὶ ἡ διὰ κηκίδων ἀνιέμεναι. ᾠοῦ τὸ λευκόν. καὶ ῥοδίνῳ ἢ μυρσίνῳ. Ἄλλο. πρὸς τὰ τῶν βρεφῶν ἐξανθήματα. καὶ φλυκταίνας μετὰ τὴν ῥῆξιν.

Καδμείας π̄. χαλκοῦ κεκαυμένου π̄. ἀκακίας. κρόκου ἀνὰ γο. α. τραγακάνθου γο. β. βρέχε τὴν τραγάκανθον ὕδατι. καὶ λειώσας ἀναλάμβανε αὐτῇ τὰ λοιπά. καὶ πλάσσε τροχίσκους. καὶ ἐπὶ τῆς χρείας ἀνιέσας χυλῷ ἠριγέροντος. ἢ σέρεως. ἢ στρύχνου. καὶ ῥόδινον ἐπιβαλὼν, ἐπίχριε. ἐγὼ φησὶ χυλῷ ἠριγέροντος. ἢ σέρεως ἀναλαμβάνω τὴν τραγάκανθον καὶ τὰ λοιπά. καὶ ἀναπλάττω τροχίσκους.

Πρὸς τὰ ἐν κεφαλῇ ἕλκη. καὶ ἀχῶρας. κβ.

ᾯ ἐγὼ χρώμενος εὐδοκιμῶ. λιθαργύρου. ψιμμυθίου. ἀνὰ γο. η. ὀρίκης καρπῶν. λιβάνου ἀνὰ ∠. δ. οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ ῥαφανίνῳ συλλεάνας, χρῶ. Ἄλλο. Ἀκακίας κιρρᾶς, γο. α. λαδάνου γο. δ. σμύρνης, γο. β. ὀπίου γο. α. ὕδατι λακκαίῳ. ἀναλάμβανε τροχίσκους. καὶ χρῶ συνεχῶς. Ἄλλο. Κοχλίας λευκοὺς σὺν τῷ ὀστράκῳ καύσας, ἐπίπασσε. Ἄλλο. Ἀλόην λειοτάτην μετ᾽ ἀρνογλώσσου, ξηροῦ λείου, χρῶ ξηρῷ. Ἄλλο. Βαλαύστιον ξηρὸν λεῖον ἐπίπασσε. ἢ σὺν ὕδατι λεάνας ἐπίπασσε καὶ ἐπίχριε.

Βοτάνην ἣν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ λιπαρῶνα καλοῦσι. τινὲς δὲ κυνῆστρον. καύσας καὶ τὴν τέφραν λεάνας μετ᾽ οἴνου, ἐπίχριε. χρῶ δὲ καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς μετὰ διορισμῶν ἐκτεθειμένοις ἐν τῷ περὶ τῶν καθολικῶν βοηθημάτων περὶ ἀχώρων ἐν τῷ ϛ. λόγῳ.

Πρὸς ἕλκος μελικηρῶδες τὸ λεγόμενον γλυκύ. ὃ καλεῖται συειστὴς ἀναλεία. κγ.

Λιθαργύρου. δαφνοκόκκων. ἴσα λεάνας μετ᾽ ὄξους καὶ ἐλαίου. ἐπίχριε. πεπείραται πολλάκις.

Πρὸς τὰ τῶν μεσομηρίων τρίμματα. κδ.

Μυρσίνην ξηρὰν λείαν ἐπίπασσε. ἢ κύπρον μετὰ ῥόδων.

Πρὸς ἕδραν παιδίων προπίπτουσαν. κε.

Σιδηρίτιδι βοτάνῃ ἀπόματτε τὸν δακτύλιον συνεχῶς. Ἀκακίαν μετὰ ἑψήματος καὶ οἴνου μέλανος λεάνας, χρῖε τὸν δακτύλιον. Ἄλλο. Κοχλίαν καύσας. λεάνας. ὅταν ἐκπορεύεται προαποπλύνας, ἐπίπασσε καὶ ἰᾶσαι. Ὀστρέων ὄστρακα ὠμὰ κόψας. σήσας λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ. ἐπίπασσε. Ἄλλο. Μύρτα χλωρὰ μετ᾽ οἴνου λεῖα ἐπιτίθει. καταντλήματι δὲ χρῶ τῷ τῶν χαλκέων ὕδατι. ἐν ᾧ τὸν σίδηρον ἀποβάπτουσιν. ἐγὼ δὲ χρῶμαι ἀεὶ ἅλμῃ χλιαρᾷ. καὶ πάνυ καλῶς ποιεῖ. ὁμοίως καὶ ἡ θάλασσα. χρῶ δὲ καὶ τοῖς ἐκτεθησομένοις ἐν τοῖς καθολικοῖς βοηθήμασι. καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ δὲ πάθη. ἐκτεθήσεται δὲ ἐν ταῖς καθολικαῖς θεραπείαις.

Πρὸς τὰ ἐξόμφαλα βρέφη. κϛ.

Γίνεται παιδία ἐξόμφαλα. ἢ διατεινόμενα ἐπὶ πολὺ ἐν τῷ κλαυθμῷ, ἢ ἐκ πληγῆς. ἢ ἐκ πτώματος. πρὸς μὲν οὖν τὰ τοιαῦτα ἅλμην λεάνας, κατάχριε τὸν ὀμφαλόν. καὶ ξυσμάτια ὀθόνης ἐπιθεὶς, ἐπίδησον ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς. καὶ πάλιν λύσας, τὸ αὐτὸ ποίει. θέρμους πικρούς. καὶ ὄνυχα ὄνου κεκαυμένον. καὶ πλινθάριον κεκαυμένον ἅμα λεάνας, ἐπιτίθει. καὶ ἐπίδησον. εἰ δὲ δραστικωτέρων χρεία γένηται, τοῖς πρὸς βουβωνοκήλας ἐκτεθησομένοις, χρῶ.

Κρεῖττον ὡς πρὸς τὰ ἐξόμφαλα παιδία. δι᾽ ἣν ποτ᾽ οὖν αἰτίαν ἐξέχοντα.

Πιτυΐνης γο. ιϛ. πίσσης γο. γ. μέλιτος γο. κ. τὴν στυπτηρίαν λεάνας, ἕψε ἐπ᾽ ἀνθράκων μετὰ μέλιτος. καὶ ὅταν σύστασιν καλὴν λάβοι, ἐπίβαλε τὴν πιτυΐνην. λείαν κινῶν συνεχῶς. καὶ ὅταν διαλυθῇ λαβὼν ἐκ τοῦ φαρμάκου πλάτυσμα, ἐπιτίθει κατὰ τοῦ ὀμφαλοῦ, ἀλλάσσων καθ᾽ ἡμέραν. κατὰ δὲ πλατύσματος, ἐπιτίθει φύλλον ἀρνογλώσσου. μάλιστα δὲ κισσοῦ. Ἄλλο. Στυπτηρίας σχι-

στῆς, ℥ ιε· φυγὸς οἴνου αὐστηροῦ, ℥ γ· κικίδων, ∠ β· οἴνῳ διαλύσας ὥστε ἔχειν πάχος, ἐπίχριε τὸν ὀμφαλόν. καὶ ἐπιτίθει ἔξωθεν σπόγγον ὀξυκράτῳ βεβρεγμένον καὶ ἐκπιασθέντα.

Πρὸς τὰ δασέα παιδία. κζ.

Παχυτέρων καὶ πλειόνων αἰθαλωδῶν περιττωμάτων ἀθροιζομένων ὑπὸ τὸ δέρμα· ἐξ ὧν ἐστὶν ἡ γένεσις τῶν τριχῶν, δασύτερα παρασκευάζει τὰ νήπια. ἰσχάδας οὖν καύσας καὶ λεάνας τούτου, ἀπότριβε τοὺς τετριχωμένους τόπους. Ἐξ ἄλλου ἀντιγράφου.

Ῥητίνην φησὶν ἑψήσας ἐν ὕδατι, λοῦε τὸ παιδίον. καὶ ἀπώσμα ἐλαφρῶς. ἰσχάδων κεκαυμένων σποδῷ μετὰ ἀποβρέγματος κυαμίνου. Ἄλλο μίγμα ἐπ' αὐτῶν ῥωσικόν.

Κυαμίνου ἀλεύρου. κιμωλίας ἀφρονίτρου· ᾠῶν λευκοῦ. καὶ ὀστράκων· ἴσα λεάνας, χρῶ σμίγματι.

Πότε ἀπογαλακτιστέον τὰ νήπια. κη.

Μέχρις οὖν παγῇ τὸ νήπιον, γάλακτι τρεφέσθω· ἐστερεωμένου δὲ οἰνομέλιτος. ἢ γλυκέος οἴνου. ἢ γάλακτος. εἶτα καὶ ὠὰ ῥοφητά· τὰ γὰρ μασσήματα ἐπὶ τούτων, σιάλου ἀνάπλεα γίνεται. πότον δὲ διδόναι, οἶνον κεκραμμένον. ἤδη τοῦ βρέφους λαμβάνοντος ἀδεῶς τὴν σιτώδη τροφήν. ὅπερ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνεται περὶ τὸν εἰκοστὸν μῆνα, τό τε λεληθότως καὶ κατολίγον ἀποσυνηθίζειν ἀπὸ τοῦ μαστοῦ. εἰ δ' ἀπογαλακτισθὲν νόσῳ περιπέσοι, πάλιν αὐτὸ δεῖ μεταγαγεῖν ἐπὶ τὸ γάλα. καὶ μετὰ τὸ παύσασθαι τὴν νόσον, ἀναλαβεῖν τὸ σωμάτιον. καὶ οὕτως ἀπογαλακτίζειν.

Δίαιτα παιδίων μετὰ τὸν ἀπογαλακτισμὸν τῶν νηπίων, καὶ τῶν ἐφεξῆς ἡλικιῶν. κθ.

Ἀπογάλακτα δὲ γεγονότα τὰ νήπια, ἐν ἀνέσει καὶ ἱλαρότητι γυμνασίων. καὶ τροφὰς αὐτοῖς διδόναι ἐλαφρὰς καὶ εὐχύμους. οἴνου δὲ πλείονος ἀπέχεσθαι δεῖ τὸν εὔκρατον τῷ σώματι. ἐμπίπλησι γὰρ ἐπὶ τῶν ὑγρῶν καὶ θερμῶν σωμάτων τὴν κεφαλὴν, ἀτμῶν ὁ οἶνος. οὐ μὴν οὐδὲ ψυχροῦ ὕδατος εἰς τὸ παντελὲς εἴργειν κελεύω τοὺς τοιούτους παῖδας. ἀλλ' ἐπί τε σιτίοις τὰ πολλὰ καὶ κατὰ τὰς θερμοτέρας ὥρας, ἐπιτρέπω χρῆσθαι τῷ καλλίστῳ ὕδατι. ἀπὸ δὲ τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, ἐπὶ γράμματα φέρειν. παραδιδόσθωσαν τε πραέσι καὶ φιλανθρώποις διδασκάλοις. ἀπὸ δὲ τῶν ιδ΄ ἐτῶν μέχρι τῶν κα΄. ἁρμόζει μαθημάτων ἄσκησις φιλοσόφων λόγων. κωλυτέον χρῆσθαι ἀφροδισίοις. συναιρετέον δὲ καὶ τὸν πολὺν οἶνον. γυμνάσια δὲ πλείονα παραλαμβάνειν ἤδη. τοῖς δὲ ἤδη ἀκμάζουσι τῇ ἡλικίᾳ, δίαιτα ἁρμόζει ὑφειμένη καὶ ψυχῆς καὶ σώματος. καὶ τὰ γυμνάσια, ὁποῖά ποτ' ἂν εἴη κατὰ λόγον τούτοις ὑφαιρετέον. καὶ τὰς τροφὰς ἐκ προσαγωγῆς συσταλτέον. τῆς ἕξεως αὐτῶν ἤδη ἀρχὴν ἤδη ψύξεως λαμβανούσης. μέγιστον γνώρισμα τοῦ ἄριστα κατεσκευασμένου σώματος. λέγω δὴ τὴν περὶ ἕκαστον ὧν ἂν πράττῃ προθυμίαν αὐτῆς τῆς φύσεως. αὐτῆς ἑαυτῆς τὸ μέτρον ἐξευρισκούσης, ἐν ταῖς ἀρίσταις κατασκευαῖς. καὶ γὰρ γυμναζόμενοι καὶ ἀνατριβόμενοι. ἢ ὁτιοῦν ἄλλο πράττοντες, τότε πρῶτον ὀκνήσουσιν ὅταν αὐτάρκως γυμνασθῶσι. καὶ δὴ καὶ σιτίων τε καὶ πομάτων ἀποστήσονται τότε, ὅταν ἱκανῶς ἐμπλησθῶσιν, οὔτε πλέον τοῦ δέοντος ὀρεγόμενοι. οὔτ' ἔλαττον προσφερόμενοι. ὥστε οὐδεὶς φόβος οὔθ' ὑπερπονέσαι τὸν ἄριστα κατεσκευασμένον ἄνθρωπον, οὔθ' ὑπερεμπλησθῶσι σιτίων. αὐτὸ γὰρ ἑαυτῷ πάντ' ἐξευρίσκει τὸ ὑγιεινὸν σῶμα, ταῖς τῆς φύσεως ὁρμαῖς ἐπισπευδόμενον. καὶ μάλιστα εἰ καλῶς εἴη τὰ τῆς ψυχῆς αὐτῶν παιδαγωγούμενα. πολλοὶ γὰρ ἔθεσι μοχθηροῖς ἐντραφέντες, ἀκολαστότερον ἢ ἀργότερον διαιτώμενοι, διαφθείρουσι φύσεις χρηστάς. ὥσπερ αὖ πάλιν ἔνιοι μοχθηρῶς φύντες τὸ σῶμα, βίῳ σώφρονι καὶ γυμνασίοις εὐκαίροις ἐπανορθώσαντο τὰ πολλά. καὶ τῶν ἐλαττωμάτων. τὸ δὲ μέτριον τῶν γυμνασίων. καὶ ὁ τρόπος τῆς χρήσεως αὐτῶν, εἴρηται ἐν τῷ πρὸ τούτου λόγῳ.

Δίαιτα γερόντων. λ.

Τὸ κατὰ φύσιν γῆρας, ἡ ξηρὰ καὶ ψυχρὰ κρᾶσις τῶν σωμάτων ἐστὶν, ἐκ πολυετίας γινομένη. κατὰ βραχὺ γὰρ τῆς τῶν σωμάτων οὐσίας σὺν τῇ ἐμφύτῳ θερμασίᾳ ἀπορρυείσης. καὶ περαιτέρω τοῦ προσήκοντος ἤδη, ξηροτέρων τῶν ὀργάνων γινομένων, αἵ τε ἐνέργειαι χείρονες ἐπιτελοῦνται. καὶ ἔτι ἀσαρκότερόν τε καὶ ἰσχνότερον ἑαυτοῦ γίνεται τὸ ζῶον. ἐπὶ πλέον δὲ ἀποξηραινομένων, οὐκ ἀσαρκότερον μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥυσσὸν ἀποτελεῖται. καὶ τῶν κώλων ἀκρατές. καὶ σφαλερὸν ἐν ταῖς κινήσεσιν. ὁ τοίνυν γνοὺς τὴν διάθεσιν ἐπιστημονικῶς. ὅτι ξηρότης ἐστὶν μετὰ ψύξεως, ἀγαθὸς ἂν εἴη γερόντων ἰατρός. γνώσεται γὰρ ὡς ἡ τούτων ἐπανόρθωσις, διὰ τῶν ὑγραινόντων τε καὶ θερμαινόντων γίνεται. τοιαῦτα δέ ἐστι, λουτρὰ θερμὰ γλυκέων ὑδάτων. καὶ οἴνου χρηστοῦ πόσις. ὅσαι τε τῶν τροφῶν ὑγραίνουσί τε ἅμα καὶ θερμαίνουσι. τρίψεις τε δι' ἐλαίου ἕωθεν συμμέτρως ἐπιτελούμεναι, ἐφεξῆς περιπάτων τε καὶ αἰωρήσεις ἄκοποι. στοχαζομένῳ τῆς τοῦ γέροντος δυνάμεως. οὐ γὰρ μικρά τίς ἐστι καὶ ἐν τοῖς γέρουσι διαφορά. διδόναι δὲ τροφὴν ὀλίγην μὲν, πολλάκις δὲ, καὶ γὰρ ἐὰν βραχύ τι τοῦ προσήκοντος μέτρου ὑπερβῶσιν οἱ γέροντες, οὐ σμικρὰ βλάπτονται. ἀσφαλέστερον οὖν ἐστὶν τοῖς ἀσθενοῦσι γέρουσιν, ὀλίγα μὲν προσφέρειν ἐν τροφαῖς. τρὶς δὲ τῆς ἡμέρας. περὶ μὲν τρίτην ὥραν, ἄρτον καλῶς ἐσκευασμένον πρόσφατον μετὰ μέλιτος καλλίστου ἀπηφρισμένου. περὶ δὲ ἑβδόμην ὥραν προτριψαμένοις καὶ γυμνασαμένοις τὰ πρέποντα γέρουσι γυμνάσια. καὶ λουσαμένοις,

ἐπὶ τὸ ἄριστον ἰέναι. καὶ πρῶτα μὲν προσφέρειν ὅσα λαπάττει γαστέρα. διὸ λάχανα ἐκ σεύτλου καὶ
μαλάχης. ἐφεξῆς δὲ ἰχθύων πετραίων. ἢ πελαγίων. κἄπειτα ἡσυχάσαντας ἐπὶ κλίνης βραχύ. εἶτα
διακινήσαντα σύμμετρα εἰς ἑσπέραν δειπνοῦντες, τῆς μὲν τῶν ἰχθύων ἐδωδῆς ἀπεχέσθωσαν. προσ-
φερέτωσαν δὲ τῶν εὐχυμοτάτων καὶ δυσφθάρτων. διὸ ὄρνιν ἐξ ἁπλοῦ ζωμοῦ. οἶνος δὲ τοῖς γέρουσι
χρησιμώτατος. ἔστω δὲ τῇ φύσει θερμοτέρων. οἷος ἐστὶν ὁ τῇ μὲν συστάσει λεπτός. τῇ δὲ χροιᾷ κιρρὸς
ἢ ξανθός. ἓν μὲν οὖν τοῦτο μέγιστον ἀγαθὸν ἐξ οἴνου τοῖς γέρουσι γίνεται, τὸ θερμαίνεσθαι πάντα αὐτῶν
τὰ μόρια. δεύτερον δὲ, τὸ δι' οὔρων καθαίρεσθαι τὸν ὀρρὸν τοῦ αἵματος. ὅσοι δὲ τῶν ὠχρῶν ἢ ξανθῶν
οἴνων παχεῖς εἰσὶν, αἷμα γεννῶσιν οὗτοι καὶ τρέφουσι τὸ σῶμα. διὸ καὶ γίγνοιντο ἄν ποτε καὶ αὐτοὶ χρή-
σιμοι τοῖς γέρουσι. καθ' ὃ δηλονότι χρόνον, οὔτε ὀρρῶδες ὑγρὸν ἔχουσιν ἐν ταῖς φλεψί. καὶ δέονται
θρέψεως πλειοτέρας, ὥστε πολὺ γὰρ τῶν οὐρητικῶν οἴνων χρῄζουσιν οἱ γέροντες, διὰ τὸ πλεονά-
ζειν ἐν αὐτοῖς ὑδατῶδες περίττωμα. τῶν δὲ μελάνων καὶ στρυφνῶν καὶ παχέων καὶ τῶν ὁμοίων οἴνων,
ἀπέχεσθαι αὐτοὺς χρή. μένουσι γὰρ ἐπὶ πλέον ἐν τῇ γαστρί. καὶ διὰ τοῦτο ἀνοίκειοι. γλυκεῖ δὲ, εἰ βού-
λοιτο χρῆσθαι γέρων, μετὰ τὸ λουτρὸν προσφερέσθω. γλυκύν τε ἅμα καὶ ὠχρὸν κατὰ τὴν χροιάν.
οὐ κωλύω δὲ τοῖς ἐσκευασμένοις διὰ μέλιτος οἴνοις χρῆσθαι καὶ μάλιστα ὅσοις τῶν γερόντων ὑποψία
τίς ἐστιν ἐν νεφροῖς λίθον γενέσθαι. ἢ καὶ ποδάγρα τίς. ἢ ἀρθρῖτις ἐνοχλεῖ. ἐπεμβάλλειν δὲ τῷ οἴνῳ τη-
νικαῦτα πετροσελίνου καὶ μόνον. ἀρκεῖ γὰρ τοῦτο τοῖς ἀρθριτικοῖς. ἐπὶ δὲ τῶν λιθιώντων, καὶ
βετονίκη μίγνυται. καὶ κέστρου τῆς καλουμένης σαξιφράγου. ἀπέχεσθαι δὲ χρὴ τοὺς γέροντας ἐδε-
σμάτων καὶ πομάτων ὅ γλίσχρα ἢ καὶ παχὺν ἐργάζεται χυμόν. οἷα ἐστὶ χόνδρος. τυροί. ὠὰ τὰ ἑφθά.
κοχλίαι. βολβοί. μύκητες. φακή. καὶ τῶν ὀστρέων ἡ σάρξ. καὶ τὰ λοιπὰ τὰ προρρηθέντα ἐν τῷ περὶ
παχυχύμων τροφῶν χωρίῳ, ἐν τῷ β΄. λόγῳ. εἰ δ' ὑπ' ἀνάγκης ποτὲ χρῆσθαι τινὶ τῶν τοιούτων συμ-
βαίνει, αὐτίκα προσφέρεσθαι τὸ διὰ καλαμίνθου φάρμακον. ἢ τὸ διὰ τριῶν πεπέρεως. εἰ δὲ μὴ πα-
ρείη τι τούτων, πειρᾶσθαι κόπτοντας καὶ σήθοντας ἀκριβῶς ὡς χνοῶδες γενέσθαι. ἅμα τε τοῖς ὄψοις
ἐσθίειν. ἐπιπάττειν τε καὶ τῷ ποτῷ. καὶ σκόρδου γενέσθαι. τηνικαῦτα συμφέρει. λυθείσης δὲ τῆς ἐμ-
φράξεως καὶ ὑπαχθείσης τῆς κοιλίας. καὶ τὴν θηριακὴν ἀντίδοτον. ἢ τὴν μιθριδάτου. ἢ ἑτέραν
τινὰ τῶν διαρωμάτων συγκειμένην, διδόναι. μετὰ δὲ τὴν τῶν τοιούτων χρῆσιν, μετιέναι ταχέως ἐπὶ
τὴν ὑγραίνουσαν καὶ θερμαίνουσαν δίαιταν τὴν προειρημένην. διδόναι δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ πέπειρα καὶ
γλυκύτατα χλωρὰ σῦκα, πρὸ τῆς ἄλλης τροφῆς. καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα δὲ, τὰς ἰσχάδας. εἰ μή τι
σύμπτωμα κατὰ τὸ δεξιὸν μάλιστα ὑποχόνδριον παρῇ. ἐπειδὴ δὲ ὡς προείρηται, τὰ ὀρρώδη καὶ
φλεγματώδη περιττώματα. κατὰ τὸ τῶν πρεσβυτῶν ἀθροίζεται σῶμα, τὴν οὔρησιν ἐφ' ἡμέραν
προτρέπειν χρή. μὴ διὰ τῶν φαρμακωδῶν. ἀλλὰ σελίνου ἀφεψήματι μετὰ μέλιτος. καὶ τοῖς οὐρη-
τικοῖς οἴνοις χρῆσθαι. ὑπάγειν τε τὴν γαστέρα δι' ἐλαίου χρηστοῦ. μάλιστα καταρροφοῦντας αὐτὸ πρὸ
τῶν σιτίων. εὔδηλον δὲ ὅτι καὶ τὰ λαχανώδη πάντα πρὸ τῶν ἄλλων σιτίων ἐσθίειν χρή. δι' ἐλαίου
τε καὶ γάρου. λαπάττει δὲ γαστέρα. καὶ τὰ ξηρὰ κοκκύμηλα. μάλιστα τὰ ἀπὸ τῆς ἱσπανίας κομιζό-
μενα. τὰ δὲ δαμάσκηνα προβρεχέσθωσαν ἐν μελικράτῳ ἀκρατεστέρῳ. ἢ ἀφεψείσθω ἐν αὐτῷ καὶ τῶν
ἀπὸ ἅλμης λευκῶν εἰ ἐγχωρεῖ, προλαμβάνειν. ἐπὶ πλέον δὲ ἐπισχεθείσης τῆς γαστρός. καὶ ἡ λινοζώ-
στις διδόσθω ἑφθή. καὶ κνῆκος σὺν πτισάνῃ. καὶ ἡ τερεβινθίνη δὲ ῥητίνη. λαμβάνειν δὲ ταύτης χρὴ,
ἐνίοτε μὲν καὶ καρύου βασιλικοῦ μέγεθος, ἐνίοτε δυοῖν ἢ τριῶν. οὐ μόνον γὰρ ἀλύπως λαπάττειν
πέφυκεν, ἀλλὰ καὶ τὰ σπλάγχνα διαρρύπτειν. καὶ τὸν πνεύμονα. καὶ νεφρούς. ἡ δὲ τελεία δόσις αὐτῆς
ἐστὶν, Γο. α΄. ἐπιτήδειον δὲ αὐτοῖς καὶ τοῦτο. ἰσχάδας λιπαρὰς λαβὼν. καὶ ἀφελὼν τὸ ἐπικείμενον
αὐταῖς ἔξωθεν δέρμα. ἔπειτα ὀλμοκοπεῖσθαι ἐπίβαλλε αὐταῖς κνήκου κεκαθαρμένου τὸ ἐντός. τὸ
δέκατον τοῦ ἰσχάδων μέρος, ἢ πλέον ἢ ἔλαττον. εἶτα ἀμφω κοπτόμενα, μιγνύσθω. ἐκ τούτου δὲ λαμ-
βάνειν μέγεθος ἰσχάδων δύο. ἢ τριῶν. ἱκανῶς δὲ δαψιλὲς οὐδέν. οὐδέποτε χρὴ τῶν εἰρημένων φαρ-
μάκων λαμβάνειν. ἐν γὰρ τῷ παραχρῆμα χαίρουσιν ἔνιοι σφοδρῶς κενωθέντες. ὅσῳ δ' ἂν μᾶλλον
ἐκκενωθῶσι, τοσοῦτον μᾶλλον ἡ γαστὴρ ἴσχεται κατὰ τὰς ἑξῆς ἡμέρας. ἐπισχεθείσης δὲ τῆς γαστρὸς
αὐτῶν, ἐνιέναι χρὴ ἔλαιον μόνον θερμόν. καὶ γὰρ τὰ σκληρὰ τῶν σωμάτων. καὶ τις ὄλισθος ἐν τῇ διε-
ξόδῳ γίνεται. καὶ τὸ σῶμα τῶν γερόντων αὐτὸ μαλάττεται, ταῖς ξηραῖς διφθέραις ὁμοίως ἐσκλη-
ρυσμένον.

Δίαιτα τοῖς ἐν ἀσχόλῳ βίῳ διάγουσι. λα΄.

Τὸν ἐν ἀσχόλῳ βίῳ διάγοντα, χρὴ σκοπεῖν. εἴτε γυμνάζεσθαι κατὰ τὸν ἔμπροσθεν βίον ἔθος εἶχεν, εἴτε
ἀγύμναστος λούεσθαι. καὶ γὰρ μετρίως φέρουσι τὸ τοιοῦτον ἔθος ἔνιοι. ὥς τινες αὐτῶν μὴ νοσεῖν συνε-
χῶς. ὅταν ὦσιν εὐδιάπνευστοι. τὴν μὲν δὴ τοιαύτην φύσιν σώματος, οὐ χρὴ μετάγειν ἐφ' ἕτερον ἔθος οὐ-
δ' ὅλως. ὥσπερ οὐδὲ μίαν ἄλλην ὅσαι διὰ πολλοῦ χρόνου νοσοῦσιν. εἰ δὲ συνεχῶς τις νοσοίη, σκεπτέον
ἐπ' αὐτοῦ τὴν αἰτίαν. εἴτε διὰ πλῆθος. εἴτε διὰ κακοχυμίαν νοσεῖ. εἰ μὲν δὴ πληθωρικὰς νόσους νοσεῖν
φαίνοιτο, σκοπὸς ἔσται σοι καθόλου τὴν ὑγιεινὴν αὐτοῦ δίαιταν τηρεῖν. ὅπως ἀεὶ ξυμμέτρους ἕξει τοὺς

χυμούς. εἰ δὲ διὰ κακοχυμίαν νοσεῖν εἴωθεν, ἀρίστους ἐργάζεσθαι τοὺς χυμούς. πλῆθος μὲν οὖν ἀθροίζουσι τινὲς, ὅταν τὰ διαπνεόμενα τοῦ σώματος, ἐλάττω ᾖ τῶν λαμβανομένων. φυλακτέον οὖν ἐστὶν ἐπὶ τούτων τὴν συμμετρίαν, τῶν ἐσθιομένων τε καὶ πινομένων, πρὸς τὰ κενούμενα. σύμμετρα δέ ἐστιν ὡς σκεψαμένων ἡμῶν ἐν ἑκατέροις τὴν ποσότητα. τῶν τε προσφερομένων, καὶ τῶν κενουμένων. τοὺς μὲν γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ βίῳ ἄντικρυς. πρὶν γυμνάσασθαι, εἰς τὸ βαλανεῖον εἰσιόντας. ἐπὶ τούτων νῦν ξίφει μετρίᾳ χρῆσθαι. καὶ βραχὺ κινηθῆναι. ὅσοι δὲ ἐγυμνάζοντο τοῦ βαλανείου, νῦν ἐπ' ὀλίγον αὐξῆσαι τὰ κατ' ἔθος συμβουλεύω. ἀφελεῖν δέ τι χρὴ καὶ τῶν τροφῶν. καὶ τὰ ποσότητα καὶ κατὰ ποιότητα σύμμετρα προσφέρειν. ποιότητα δὲ λέγειν, ὡς ἐπὶ τῶν χοιρείων κρεῶν. πλῆθος γὰρ εὐχυμίας ἀθροίζουσι τάχιστα. ἐπὶ λάχανα τοίνυν αὐτοὺς ἀκτέον καὶ ἰχθύας ὁμοίως καὶ ὄρνιθας. ὅσα μὴ πολύτροφα. τῶν δὲ κακοχυμίαν ἀθροιζόντων, οὐχ εἷς ἐστὶν ὁ σκοπός. ὅτι μὴ δὲ τῆς κακοχυμίας ἡ ἰδέα μία. τινὲς μὲν γὰρ ψυχροτέραν καὶ φλεγματικωτέραν ἀθροίζουσι κακοχυμίαν. τινὲς δὲ θερμοτέραν καὶ χολωδεστέραν. ὥσπερ οἱ ἄλλοι, μελαγχολικωτέραν. φευκτέον τοίνυν ἐστὶν ἕκαστον τῶν σιτίων τε καὶ πομάτων, ὅσα πέφυκε γεννᾶν ἑτοίμως τὸν ἀθροιζόμενον αὐτοῖς χυμόν. εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν ἱκανῶς, ἐν τῷ περὶ τῶν εὐχύμων καὶ κακοχύμων ἐδεσμάτων τόπῳ, ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ τῆσδε τῆς πραγματείας. ἐν ᾧ μὲν περὶ τῶν λεπτυνόντων ἐδεσμάτων εἴρηται. ἅτινα ἐπιτήδειά ἐστι τοῖς τὸν καλούμενον ὠμὸν χυμὸν ἀθροίζουσι. παχὺ μὲν ὑπάρχον τὸ αἷμα. οὐ μὴν ἀεὶ γλίσχρον. ἐπὶ πάντων δὲ τούτων κοινὸν βοήθημα, ἡ τῆς γαστρὸς σύμμετρος ὑπαγωγή. καὶ μάλιστα ὅσοις ἐστὶ φύσει σκληροτέρα ἡ γαστήρ. κοινὸν δὲ καὶ τὸ τῶν ἀφροδισίων σύμμετρον.

Περὶ σαρκῶν καθαιρέσεως. λβ.

Ὅταν εἰς πολυσαρκίαν ἄμετρον ἐκπέσῃ τὸ σῶμα, τήκειν αὐτὸ καὶ καθαίρειν χρή. δέδεικται δὲ ἡ θερμοτέρα κρᾶσις, ἰσχνὸν ἐργαζομένη τὸ σῶμα. τοιαύτην οὖν σοι ποιητέον ἐστὶ τὴν τῶν πολυσάρκων ἀνθρώπων κρᾶσιν. εἰ μέλλοι γενήσεσθαι σύμμετρος. μεμάθηκας δὲ ἤδη, ὡς ὀξέα γυμνάσια, κάλλιστα λεπτύνουσι. καὶ φάρμακα τὰ τοιαῦτα. καὶ τῆς ψυχῆς αἱ φροντίδες ἀποφαίνουσι τὴν κρᾶσιν ὅλην ξηροτέραν. καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα λεπτότερον. τὰ μὲν οὖν τῆς λεπτυνούσης διαίτης, πρόδηλα. φάρμακα δὲ τὰ σφοδρότερα, πηγάνης τὸ σπέρμα. καὶ μᾶλλον ἀγρίου σὺν τοῖς κορύμβοις. ἀριστολοχία β. καὶ τὸ λεπτὸν κενταύριον. ἥ τε γεντιανὴ καὶ τὸ πόλιον. ὅσα τε τῶν οὐρητικῶν ἰσχυρά. καθάπερ τὸ πετροσέλινον. ἕκαστον γὰρ τούτων καὶ αὐτὸ καθ' αὑτὸ καὶ σὺν ἀλλήλοις, παῦσαι. λεπτῦναί τε τοὺς χυμοὺς ἱκανῶς καὶ κενῶσαι. ἀλλὰ καὶ οἱ διὰ τῶν κεκαυμένων ἐχιδνῶν ἅλες, ἱκανῶς λεπτύνουσι. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ θηριακή, λεπτύνει τε καὶ διαφορεῖ. συγχριέσθω δὲ ἐλαίῳ ἐν ἑψημένῳ ἔχοντι σικύου ἀγρίου ῥίζης. καὶ ἀλθαίας. καὶ γεντιανῆς καὶ πάνακος ῥίζης. καὶ ἀριστολοχίας β. πόλιόν τε καὶ κενταύρειον. τροφὰς δὲ μὴ εὐθὺς ἐπὶ λουτροῖς διδόναι. ἀλλ' ἡσυχάζειν πρότερον ἐπιτρέπειν. ἤ τι τῶν συνήθων πράττειν. αὖθις δὲ ἐπὶ τὸ δεύτερον λουτρὸν ἄγειν. βέλτιον δὲ εἶναι καὶ τὸ ἐν τῷ λουτρῷ ὕδωρ, διαφορητικόν. εἰ μὲν αὐτοφυὲς ἔχοιεν, εἰ δὲ μὴ ἅλας ἄνθος. ἢ θαλαττίῳ ὕδατι μιγνύειν. εἶτα ἐδέσματα εὔογκα μὲν, ὀλιγότροφα δὲ διδόναι ὡς ἐμπίπλασθαι μὲν, ὀλίγην δὲ ἐξ αὐτῶν εἰς ὅλον ἀναδίδοσθαι τὸ σῶμα τροφήν. τοιαῦτα δέ ἐστι λάχανα. καὶ τῶν ἄρτων οἱ λιπαρώτεροι. καὶ τὰ παραπλήσια, ὅσα ἤδη ἐν τῷ β. λόγῳ προείρηται. οἴνοις δὲ χρῆσθαι, τοῖς λευκοῖς τῇ χροιᾷ. καὶ λεπτοῖς τῇ συστάσει. χρὴ δὲ μήτε πίνειν αὐτοὺς πρὸ τῆς τροφῆς, μήτε πλῆθος εἶναι τὸ πινόμενον. καὶ μὴν καὶ τὸ μονοσιτεῖν ἄμεινον. καὶ πρὸς λόγον τῶν γυμνασίων ἐλάττω προσφέρειν τὰς τροφάς. καὶ ξηροτριβία δὲ ἐκ μογείων παχυτέρων λεπτύνειν ἱκανή. καὶ τρίβειν δὲ τὸ σῶμα νίτρῳ. καὶ ἁλσὶ βραχυτέροις. τὸ μὲν οὖν πολὺ νοστρον, ἐν λουτροῖς λεπτύνει. τὸ δ' ὀλίγον, ἐρεθισμός ἐστιν εἰς πολυσαρκίαν. καὶ εἰς εὐτροφίαν. ὠφελεῖ δὲ καὶ ἡλίωσις τοὺς πολυσάρκους. λεπτύνει δὲ καλῶς πινόμενον, καὶ τόδε. πετροσελίνου Γο. δ. πεπέρεως, Γο. β. ἀνίσου, ἀσάρου, ἀνὰ Γο. α. τοῦτο καὶ οὐρηθῆναι, ἀγαθόν. καὶ εἰς διαχώρησιν κοιλίας.

Πῶς ἀναθρέψειν δεῖ τοὺς κατισχνωμένους. λγ.

Ἡ ἰσχνότης τοῖς σώμασιν ἐπιγίνεται. τισὶ μὲν ἐπὶ τῇ καθ' ὅλον τὸ σῶμα δυσκρασίᾳ, κατὰ τὴν ἀναδοτικὴν δύναμιν, ἢ θρεπτικήν. ἢ ἀμφοτέρας ἀρρωστοτέρας οὔσας φύσει. πάντας δὲ τοὺς οὕτως ἔχοντας, ὀνίνησι τὰ εὔχυμα τῶν ἐδεσμάτων. καὶ γυμνάσια τὰ βραδέα καὶ μέτρια. καὶ τρίψεις ὁμοίως. καὶ ἁπλῶς ἅπαντα τὰ ἐναντία τοῖς προειρημένοις, ἐπὶ τῶν πολυσάρκων. ἐπιτήδειον δὲ αὐτοῖς ἐστι καὶ τὸ πιττοῦσθαι διημερῶν. καὶ γὰρ τῇ ἀναδόσει, συντελεῖ καὶ τῇ θρέψει. καὶ πολλούς γε τῶν ἰσχνῶν ἐστιν ἰδεῖν παχυνθέντας ἐπὶ τῷ τῆς πιττώσεως βοηθήματι. καὶ μάλιστα ὅσοις ἡ ἀναδοτικὴ δύναμις ἄρρωστος ἐστίν. ἡ θρεπτικὴ δὲ, οὐκ ἄρρωστος μέν. ἀλλὰ δι' ἀπορίαν ὕλης ἐπιτηδείου φέρειν ἱκανῶς οὐ δύναται. εἰ δὲ νήσεις λούοιντο, χρὴ πρὸ τοῦ λουτροῦ σινδόσιν ἀνατρίβειν μέχρι περ ἂν φοινιχθείη τὸ σῶμα. κἄπειτα ξίφει χρῆσθαι μὴ πάνυ σκληρά. ἵνα μὴ πιλοῦντες τὸ δέρμα πυκνὸν καὶ σκληρὸν ἐργασώμεθα. δεῖ δὲ καὶ εὐθυμίας ἐμποιεῖν τοῖς ἀχροῦσι τε καὶ ἀτροφοῦσι. καὶ συγκινήσεις ψυχικάς.

Πῶς ἄν τις ἰάσαιτο τὰ κατισχνωθέντα μόρια. λγ΄.

Τὴν δὲ γιγνομένην ἐν μέρεσι τισὶν ἰσχνότητα πλείστην, ἢ διὰ πολυχρόνιον ἡσυχίαν αὐτῶν, ἢ διὰ κα-
ταγματικὴν ἐπιδέσεως τρόπον, εἰς τὸ πάθος τοῦτο ἔρχονται. χρὴ οὖν ἐρρωννύναι μὲν τὴν ἐν τῷ
μορίῳ δύναμιν. ἐπισπᾶσθαι δὲ αἷμα δαψιλὲς τρίψεσί τε χρωμένους μετρίαις ἐπὶ τροφῇ. καὶ ἐπι-
τηδείαις τῷ μορίῳ κινήσεσι. καὶ θερμοῦ ὕδατος καταχύσεσι μετρίαις. ταῦτα δὲ δεῖ ποιεῖν μετὰ τρο-
φὴν, ἕως ἐρυθρὸν γενόμενον τὸ μόριον μετεωρισθῇ. καὶ εὐθέως παύεσθαι τῆς καταντλήσεως. δεῖ δὲ
καὶ τῷ τῶν πιττῶν φαρμάκῳ χρῆσθαι, περὶ οὗ προείρηται ἐν τῷ πρὸ τούτου λόγῳ. ὅταν δὲ αἴσθη-
σιν ψύξεως περὶ τὸ λελεπτυσμένον μόριον ὑπάρχῃ, σινδόσιν χρὴ ἀνατρίβειν αὐτό. καί τινι φαρ-
μάκῳ θερμαίνοντι. καὶ θαψίᾳ δὲ καταχρίειν. ποτὲ μὲν, διὰ μέλιτος. ποτὲ δὲ διὰ κηρωτῆς.

10 Περὶ κόπων τῶν ἐπὶ γυμνασίοις, ἢ ἐξ ὁδοιπορίας γιγνομένων. λε΄.

Τῶν κόπων αἱ πρῶται καὶ ἁπλαῖ διαφοραὶ, τρεῖς. ἥ τε ἑλκώδης προσαγορευομένη. καὶ ἡ τονώδης.
καὶ ἡ φλεγμονώδης. καὶ πρὸς ταῦτ᾽ ἔτι, ἡ ἐπὶ τῇ ἄλλῃ τῶν μυῶν ξηρότητι συνισταμένη. ἣν κόπον
ὀνομάζουσι καταχρώμενοι. οὐκ οὖσα κόπος. ἀλλὰ ξηρότης. Περὶ τοῦ ἑλκώδους κόπου. λς΄.

Ὁ μὲν οὖν ἑλκώδης κόπος, ἐπὶ περιττωμάτων λεπτῶν τε ἅμα καὶ δριμέων καὶ δακνωδῶν συνίστα-
ται. οὐ γὰρ ἐπὶ τούτων τὸ πλῆθός ἐστιν τὸ λυποῦν. ἀλλ᾽ ἡ τῶν ὑγρῶν δριμύτης. ἅτινα κατὰ τὸν
καιρὸν τῶν γυμνασίων. ἢ τῶν ἄλλως συμβαινόντων σφοδρῶν κινήσεων, γεννᾶται κατὰ διττὴν
αἰτίαν. ἤτοι τῶν παχυτέρων περιττωμάτων. χυθέντων μὲν καὶ λεπτυνθέντων, οὐ κατὰ πάντων
δὲ ἐκκριθέντων. ἢ τακείσης τινός. ἤτοι πιμελῆς. ἢ σαρκὸς ἁπαλῆς. ἐν ταῖς σφοδραῖς κινήσεσιν. ἀ-
νάγκη γὰρ ὑπὸ τῶν τοιούτων λεπτῶν ὑγρῶν καὶ δριμέων ὑπαρχόντων. κεντεῖσθαί τε καὶ δι-
20 τιτρώσκεσθαι τὸ δέρμα καὶ τὰς σάρκας. ὡς καὶ φρίκην ἐνίοτε γίγνεσθαι καὶ ῥῖγος. ὅταν ἰσχυρῶς
ἢ δριμέα τε ἅμα καὶ πολλά. ὄγκος δὲ ἐν τοῖς ὀδυνωμένοις μορίοις οὐχ ὑποπίπτει τῇ ὄψει. ἐπιπίπτει
τε ὁ κόπος οὗτος μάλιστα τοῖς κακοχύμοις τε καὶ περιττωματικοῖς σώμασιν. ἐπιγίγνεται δὲ καὶ ταῖς
προσφάτοις ἀπεψίαις, ὅταν ἤτοι γυμνάσωνται προπετέστερον. ἢ ἐν ἡλίῳ ἐπὶ πολὺ διατρίψωσιν.
ἀλλὰ καὶ χωρὶς ἀπεψίας συνίσταται ἐν εὐχύμῳ σώματι. διὰ ὑπερβολὴν ἀμέτρων γυμνασίων.
πυκνὸν δὲ καὶ φρικῶδες φαίνεται τούτοις τὸ δέρμα. καὶ ἀλγοῦσιν ὡς ἕλκος ἔχοντες. οἱ μὲν τὸ δέρμα
μόνον. οἱ δὲ καὶ τὰς ὑπ᾽ αὐτὸ σάρκας. ἡ δὲ ἴασις, ἐκ τοῦ ὑπεναντίου τῇ διαθέσει. διαφορῆσαι γὰρ χρὴ τὰ
περιττώματα. καὶ πεπαῦσθαι τὸ πάθημα. διαφορηθήσεται δὲ, τρίψει τε πολλῇ καὶ μαλακῇ σὺν
ἐλαίῳ γλυκυτάτῳ. μηδεμίαν ἔχοντι στύψιν, ὁποῖόν ἐστι τὸ γλυκύτατον σαβῖνον. ἐναντιώτατον δ᾽
ἐστὶ τούτοις, τὸ ὀμφάκινον. ἐν μὲν οὖν τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερῶν, χρῆσθαι δεῖ τῷ ἐλαίῳ δαψιλεῖ μετὰ
30 τρίψεως πολλῆς. ὑπὲρ τοῦ μηδόλως γενέσθαι αἴσθησιν κόπου. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ χάριν τοῦ λῦσαι τὸν
ἤδη γεγονότα. λύει δὲ αὐτὸν, γυμνάσιον σύμμετρον. καὶ τρίψις ἱκανή. πλειόνων ὑπηρετῶν ἅμα ἐφα-
πτομένων, ὅπως μὴ καταψύχοιτο τὸ μόριον αὐτό. καὶ τάχιστα διαφοροῖτο τὰ περιττώματα. εἴωθεν
δὲ ὁ κόπος οὗτος παρεκτείνειν ὡς τὰ πολλὰ μέχρι τῆς τετάρτης ἡμέρας. κατὰ τὴν δ΄. οὖν καὶ
λουέσθω καὶ τρεφέσθω τὴν συνήθη τροφήν. τὰς μέντοι πρώτας ἡμέρας, βραχύτερα ἔστω τὰ λαμ-
βανόμενα καὶ ὑγρότερα. καὶ μὴ δὲ γλίσχρον ἔχοντα. ἔστω δὲ καὶ τὸ λουτρὸν, μὴ θερμότερον τοῦ συμ-
μέτρου. χαλᾷν γὰρ καὶ διαφορῆσαι τὸ σῶμα βουλόμεθα. Περὶ τοῦ τονώδους κόπου. λζ΄.

Ὁ δὲ τονώδης κόπος, περίττωμα μὲν οὐδὲν ὅτι καὶ ἄξιον λόγου περικείμενον τοῖς σώμασιν ἔχει. κατὰ
δὲ τοὺς μῦς καὶ τὰ νεῦρα ἐστὶ διάθεσις ἐπὶ ταῖς σφοδραῖς διατάσεσι γενομένη. ἃς ἐποιήσατο κατὰ
τὰ γυμνάσια. συμβαίνει γὰρ ἐπὶ τούτων, τὰς ἐπὶ τοῖς μυσὶν εὐθείας ἶνας κάμνειν καὶ τείνεσθαι. ὡς
40 ἐγγὺς εἶναι τοῦ σπασθῆναι. γίγνεται δὲ ὁ τοιοῦτος κόπος μάλιστα, εὐχύμοις ἀνδράσι. πονήσασιν οὐκ
ὀξέα γυμνάσια. ἀλλὰ μᾶλλον εὔτονα. καὶ δεινῶς ὀκνηρούς. καὶ δυσκαμπεῖς ἐργάζεται τοὺς κοπω-
θέντας. οὐ μὴν φρικώδεις γίγνονται, ὥσπερ οἱ τῷ ἑλκώδει κόπῳ ἐμπεπτωκότες. ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα
ἐπὶ τούτων οὐδὲν ἧττον τῶν ἑλκωδῶν καὶ αὐχμωδῶν ὁρᾶται προσεσταλμένον, καὶ θερμότεροι τῶν
κατὰ φύσιν ἁπτομένοις εἶναι δοκοῦσιν. ἴασις δὲ ἐπὶ τούτῳ μὴ χάλασίς ἐστι τῶν τεταμένων μορίων.
τρίψις μὲν ἐπὶ τούτων ἁρμόδιός τε ἅμα καὶ μαλακή. δι᾽ ἐλαίου γλυκυτάτου χλιαροῦ γιγνομένη. ἀνά-
παυσις δὲ πᾶσα καὶ ἡσυχία. καὶ λουτρὰ εὔκρατα μάλιστα, τὰ μὴ τοῦ συμμέτρου θερμότερα. καὶ δια-
τριβὴ κατὰ τὸ θερμὸν ὕδωρ ἐπὶ πλέον γιγνομένη ὥστε καὶ εἰ δὶς τὸν τοιοῦτον λούσεις, ὀνήσεις με-
γάλως. οὗτοι καὶ μετὰ τὸ βαλανεῖον ἀλείφεσθαι δέονται, πρὶν ἀμφιέννυσθαι. καὶ εἴ γε μετὰ ταῦτα
ἱδρώσειεν ἀπομαξάμενοι αὖθις, ἀλείφεσθαι χρῄζουσι. καὶ μέντοι καὶ μετὰ τὴν ἑξῆς ἡμέραν ἀνα-
50 στάντες ἐκ τῆς κοίτης μετὰ τὸ ἀποτρίψασθαι τὰ περιττώματα. καὶ δεόντως ὑπαχθῆναι τὴν γαστέρα
ἀλειφθῆναι δέονται. μήτε ἄκρως ψυχρῷ τῷ ἐλαίῳ, μήτε σκληρᾷ τρίψει ἀνατριβόμενον. τροφὴν δὲ
δοτέον τούτοις, ὀλίγην μὲν ποσότητι. εὔχυμον δὲ, καὶ μηδὲν γλίσχρον ἔχουσαν.

Περὶ φλεγμονώδους κόπου. καὶ τοῦ ὀστοκοπώδους. λη΄.

Ὁ δὲ δὴ τρίτος τῶν κόπων. ἐν ᾧ ὥσπερ τεθλασμένων καὶ φλεγμαινόντων αἰσθάνονται τῶν μορίων,

τηνικαῦτα συμπίπτειν εἴωθεν, ὅταν ἐπὶ σφοδροτάταις κινήσεσιν ἐκθερμανθέντες οἱ μύες, ἐπισπάσωνταί τι τῶν περικεχυμένων αὐτοῖς περιττωμάτων. καὶ μόνος οὗτος ἐξαίρει τοὺς μῦς ὑπὲρ τὸ κατὰ φύσιν. ὡς ἐοικέναι φλεγμονῇ τὴν διάθεσιν. καὶ διὰ τοῦτο καὶ ψαυόντων ὀδυνῶνται. καὶ θερμότεροι φαίνονται. ὀδυνῶνται δὲ μᾶλλον, ὅταν κινεῖσθαι προθυμηθῶσιν. εἰ δὲ καὶ περὶ τοὺς ἐν βάθει τένοντας ἢ νεῦρα, τὴν αὐτὴν συμβαίνει γίνεσθαι διάθεσιν ἣν σοκόπον ὀνομάζουσι τὸ πάθημα. τῷ βοηθῷ τῆς αἰσθήσεως. ἀήθεσι γυμνασίων ἀνθρώποις, ὁ τοιοῦτος κόπος ὡς τὰ πολλὰ συμπίπτει. ἡ δὲ ἴασις ἔχει τρεῖς σκοπούς, ὥσπερ τὰ φλεγμαίνοντα σύμπαντα, κένωσιν τοῦ περιττοῦ, καὶ ἀνάπαυσιν τοῦ τεταπεινωμένου μέρους. καὶ ἀνάψυξιν τοῦ φλογώδους. ἔλαιον τοίνυν πολὺ γλυκὺ χλιαρόν. αἵ τε τρίψεις μαλακώτεραι. καὶ ἡ ἐν τοῖς εὐκρατοτάτοις ὕδασι διατριβὴ πολυχρονιωτάτη, τοὺς τοιούτους ἰᾶται κόπους. εἰ δὲ καὶ βραχύ τι χλιαρώτερον, εἴη τὸ ὕδωρ, ὀνίνησι μᾶλλον τούτους. οὕτω δὲ καὶ ἡσυχία πολλὴ καὶ ἀλείμματα συνεχῆ. τροφὰς δὲ διδόναι, εὐχύμους μὲν, βραχυτέρας δὲ, καὶ οὐδὲν παντάπασι γλίσχρον ἐχούσας.

Περὶ τοῦ ἐπὶ ξηρότητα καὶ ἰσχνότητα κόπου. λθ.

Ἄλλη δὲ τετάρτη διάθεσίς ἐστι παραπλησία μὲν ὑπάρχουσα κόπῳ. κόπος δὲ οὐκ ἔστι. τὸ μήτε ἑλκώδη. μήτε τονώδη. μήτε φλεγμονώδη διάθεσιν ἔχειν τι ὅμοιον. ἀλλὰ μὴ δὲ φρίκην τινά. μὴ δὲ ἄλγημα. μὴ δὲ τὸν πρὸς τὰς κινήσεις ὄκνον ὅμοιον τοῖς κόποις ἐπιφέρειν. ἰσχνότητα δὲ μόνην ἅμα ξηρότητι. γίνεται μὲν οὖν ἐν εὐχύμοις τε ἅμα καὶ γυμναστικοῖς σώμασιν. ὅταν ἀμετρότερον γυμνασθέντα, μὴ καλῶς ἀποθεραπευθῇ. διαφορεῖται γὰρ οὕτω τὰ περιττώματα. καὶ χαλᾶται τὰ τεταμένα σώματα. καὶ οὐδὲν ἄλλο ὑπολείπεται κατὰ τὸ σῶμα, πλὴν τῆς ξηρότητος. ἣν ἐκ τῆς ἀμετροτέρας κενώσεως ἔχων. ὥστε καὶ ἡ ἐπανόρθωσις τῆς διαθέσεως ταύτης, ἐν προσθέσει τε καὶ ἀναπληρώσει τοῦ κενωθέντος ἐστίν. οὐ δύναται δὲ αὕτη γίνεσθαι, τοῦ δέρματος ἠραιωμένου ὄντος. συναγαγεῖν οὖν τὸ δέρμα χρή. καὶ πυκνῶσαι. καὶ σφίγξαι. συνάγει δὲ καὶ στεγνοῖ τότε ψυχρὸν ὕδωρ καὶ τὸ ζέον. ἀλλ᾽ ὑπὸ μὲν τοῦ ψυχροῦ, κίνδυνος βλαβῆναι τὸν ἄνθρωπον. ἀραιόν τε ἅμα καὶ κενὸν ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν γυμνασίων γεγενημένον. ὑπὸ δὲ τοῦ ζέοντος, βλάβη μὲν οὐδεμία. πυκνότης δὲ ἀσφαλὴς ἐπιγίνεται τῷ δέρματι. συναναλαμβανομένης καὶ τῆς ἐναπολελειμμένης ἐν αὐτῷ θερμότητος ἐκ τῆς τοῦ ζεστοῦ δεξαμενῆς. ὅθεν ζεστοτέραν τὴν τοῦ θερμοῦ δεξαμενὴν ποιητέον. ἐκπηδάτωσαν δὲ ἐξ αὐτῆς εὐθέως εἰς τὴν ψυχράν, ὑπὲρ τοῦ μένειν ἐν αὐτοῖς τὸν ἐν τῷ δέρματι τόνον ἅμα τῇ θερμότητι. καὶ γὰρ ἧττον ἐν τῷ μετὰ ταῦτα χρόνῳ διαφοροῦνται. καὶ ῥᾳδίως εἴς τε τὰς σάρκας καὶ τὸ δέρμα τὴν τροφὴν ἀναλαμβάνουσι. τούτου δὲ μεῖζον ἀγαθὸν οὐδὲν ἂν εὕροις αὐτοῖς. φυλακτέον δὲ τὴν ἐν τῷ ψυχρῷ πολλὴν διατριβήν. ἀναλύει γὰρ τὴν ἐκ θερμολουσίας ὠφέλειαν, ἡ ψυχρολουσία. κατὰ μὲν οὖν τὴν πρώτην τῶν ἡμερῶν λουόμενος καθὼς εἴρηται, τροφὴν προσφερέσθω εὔχυμον καὶ ὑγροτέραν. κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, ἀποθεραπευέσθω. τρίψει χρώμενος βραχείᾳ τε ἅμα καὶ μαλακῇ. καὶ βραδείᾳ. καὶ τῇ δεξαμενῇ θερμῇ. καὶ τοῦτο πραττέτω ἐφεξῆς ἡμέραις πολλαῖς.

Περὶ τῶν ἐπὶ ἀφροδισίοις κοπωθέντων. μ.

Ἀσθένεια δυνάμεως ἕπεται τῇ τῶν ἀφροδισίων ἀμέτρῳ χρήσει. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν φύσει ἀσθενῶν σωμάτων. ἀραιοῦται δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ δέρμα ἐκ τῆς σφοδρᾶς κινήσεως. καὶ πλείστη διαφόρησις γίνεται, καὶ διὰ τοῦτο ξηρότης. ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ ψύξις ἐπακολουθεῖ, διά τε τὴν ἀραιότητα, καὶ τὴν τοῦ θερμοῦ διαφόρησιν. καὶ τοὺς ἱδρῶτας. ἡ τοίνυν ἐπανόρθωσις τούτων ἐστί, διὰ τῶν συναγόντων καὶ σφιγγόντων καὶ ῥωννύντων τὸ δέρμα. ἐξ ὧν πέρ ἐστι καὶ τὸ σύμμετρον γυμνάσιον. καὶ ἡ ζεστοτέρα τοῦ θερμοῦ ἔμβασις. ἡσυχία τε καὶ ὕπνοι ἱκανοί. ἐδέσματα δὲ ἔστω τῷ πλήθει μὲν ἐλάττω. τῇ ποιότητι δὲ ὑγρότερα. καὶ συμμέτρως θερμότερα. ἵνα καὶ πέψις χρηστὴ γένηται. καὶ τὴν ἐκ τόπου ἐπανορθώσηται ξηρότητα.

Περὶ κόπων αὐτομάτων. μα.

Περὶ τῶν ἐπὶ γυμνασίοις. ἢ ἐξ ὁδοιποριῶν συνισταμένων κόπων προειπόντες, νυνὶ περὶ τῶν ἄνευ σφοδρᾶς κινήσεως αὐτομάτως γινομένων κόπων δηλώσομεν. νοσώδεις γάρ εἰσιν οἱ τοιοῦτοι, ὡς καὶ ἱπποκράτει δοκεῖ. κόποι γὰρ αὐτόματοι φησί, φράζουσι νόσους. τρεῖς δὲ καὶ τούτων εἰσὶ διαφοραί. ἑλκώδους. τονώδους. φλεγμονώδους.

Περὶ ἑλκώδους αὐτομάτου κόπου. μβ.

Ὁ μὲν οὖν αὐτόματος ἑλκώδης κόπος, διὰ κακοχυμίαν λεληθότως ὑποτραφεῖσαν γίνεται. χυμῶν δριμέων τε καὶ λεπτῶν καὶ θερμῶν, ὡς διαβιβρώσκειν. καὶ κεντεῖν. καὶ νύττειν τὰ αἰσθητικὰ τῶν σωμάτων. καὶ ἐφ᾽ ὅσον μὲν αὐτὴ κατὰ τὰς φυσικὰς ἀναμέμικται τῷ αἵματι, λανθάνειν αὐτῆς ἡ δύναμις νικωμένη ὑπὸ τῆς τοῦ αἵματος χρηστότητος. ὅταν δὲ εἰς τὰς σάρκας καὶ τὸ αἷμα μεταληφθῇ. καὶ μόνη ἐνσιχθείη, τὴν ἑλκώδη διάθεσιν καὶ αἴσθησιν ἐπιφέρει καὶ τότε μάλιστα ἐπιτείνεται τοῖς τοιούτοις. ἐπειδὰν κινεῖσθαι προσίωνται. σκεπτέον δὲ ἐπὶ τούτων. πότερον ἐν τῷ δέρματι. καὶ τῇ ὑπ᾽ αὐτὸ σαρκὶ μόνον περιέχεται ἡ κακοχυμία, ἢ καὶ σὺν τῷ αἵματι ἐν ταῖς κοιλίαις τῶν φλεβῶν ἐμπεριέχεται. γνωρίσματα δὲ τούτων ἔχεις, ἔκ τε τῶν οὔρων. καὶ τῆς περὶ τὸ δέρμα

δείξεως, καὶ ἐκ τῶν ἱδρώτων. ὅταν μὲν γὰρ ἅμα τῷ καὶ τοῖς οὔροις ἐμφαίνειν τὴν κακοχυμίαν.
καὶ αἴσθησις αὐτῶν δακνώδης περὶ τὸ δέρμα γίγνεται. καὶ οἱ ἱδρῶτες ἀλλόκοτοι. καὶ τῇ χροιᾷ
καὶ τῇ γεύσει φαίνονται, δῆλον ὡς κἂν ταῖς φλεψὶν ἡ κακοχυμία περιέχεται σὺν τῷ αἵματι.
κἂν τῷ δέρματι καὶ τῇ σαρκὶ ἐστίν. εἰ μὲν οὖν ὀλίγη αἴσθησις τῆς κακοχυμίας γένοιτο, ἐν ἀσιτίᾳ
διαφυλάξομεν ὅλην τὴν ἡμέραν τὸν ἄνθρωπον. ἡσυχάσαι καὶ ὑπνῶσαι κελεύσαντες. εἶτα ἑσπέ-
ρας ἀλείψαντές τε ἱκανῶς καὶ λιπαρῶς. καὶ λούσαντες εὐκρατοτάτῳ θερμῷ, εὔχυμόν τε καὶ ῥο-
φηματώδη δώσομεν ὀλιγίστην τροφήν. οὐκ ἀφέξομεν δὲ αὐτὸν οὐδὲ οἴνου. συμπέττει γὰρ τοὺς ἡμιπέπτους
χυμούς, ὁ οἶνος. ἐπείπερ τι καὶ ἄλλο. καὶ ἱδρῶτας καὶ οὖρα προτρέπει. καὶ ὕπνοις συντελεῖ. εἰ μὲν
οὖν ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις καταστάίη τὸ σύμπτωμα, κατ' ὀλίγον ἐπὶ τὰ συνήθη ἐπανάγειν χρὴ τὸν
10 ἄνθρωπον. εἰ δὲ καὶ κατὰ τὴν ἑξῆς νύκτα καὶ τὴν ἑπομένην ἡμέραν ἔτι παραμένει, εἰ ἐπιταθείη,
σκεπτέον ἤδη περὶ βοηθήματος ἰσχυροτέρου. τοὺς μὲν γὰρ τοιούτους σὺν μὲν ἰσχυρᾷ δυνάμει, δυοῖν
θατέρου. ἢ φλεβοτομεῖν. ἢ καθαίρειν προσήκει. διορισάμενον ὁποτέρου, δεῖται μᾶλλον ὡς ἐφεξῆς
ἐρῶ. σὺν ἀσθενεῖ δὲ τῇ δυνάμει, φλεβοτομεῖν μὲν ἥκιστα. ὑποκαθαίρειν δὲ ἢ μετρίως, ἢ οὐδὲ ὅλως.
εἰ μὲν γὰρ μετὰ πλήθους αἵματος ἰσχυρὰ παρείη ἡ δύναμις, φλεβοτομητέον. ἢ τὰς συνήθεις ἐκκρί-
σεις ἐπισχημένας, κινητέον. οἷον αἱμορροΐδας ἐν ἕδρᾳ. ἢ ἐπὶ γυναικῶν τὴν ἐμμήνιον κάθαρσιν. μό-
νης δὲ συστάσης τῆς κακοχυμίας ἄνευ πλήθους αἵματος, ἐπὶ τὴν ἁρμόζουσαν τῷ πλεονάζοντι χυ-
μῷ κάθαρσιν ἔρχεσθαι. λυπεῖ δὲ ποτὲ μὲν, ἤτοι ὁ πικρόχολος χυμὸς ἢ ὁ μέλας. ἢ φλέγμα ἁλυκὸν
ἢ ὀξύ. ἢ τὸ ὀρρῶδες τῶν ὑγρῶν. ἀργότερον μὲν οὖν διῃτημένου τοῦ ἀνθρώπου. καὶ τροφαῖς παχυχύ-
μοις χρήσασθαι. καὶ μάλιστα ἐν χειμῶνι, ὁ φλεγματώδης ἀθροίζεται χυμός. ἐν πλείοσί τε πόνοις
20 καὶ σιτίοις δριμυτέροις. καὶ ἐν θέρει, ὁ πικρόχολος ἀθροίζεται. ἐν φθινοπώρῳ δὲ καὶ ἐδέσμασι
τοιούτοις. καὶ πολυχρονίοις πόνοις, ὁ μελαγχολικός. τεκμήρια δὲ τούτων λαμβάνειν χρὴ καὶ ἐκ τῆς
χροιᾶς, καὶ ἐκ τῶν τοῦ ἀνθρώπου κινημάτων. καὶ τῶν οὔρων καὶ τῶν ἱδρώτων. καὶ τῆς δίψης. καὶ
τῆς τῶν σιτίων ὀρέξεως. εἰ μὲν οὖν αἷμα ἐπικρατῇ τῶν λοιπῶν χυμῶν, σὺν ἰσχυρᾷ δυνάμει, φλε-
βοτομήσεις. τῆς δὲ κακοχυμίας ἐπικρατούσης μᾶλλον ἐπὶ ἰσχυρᾷ δυνάμει, κάθαρσιν κατάλλη-
λον χρησόμεθα. μετὰ δὲ φλεβοτομίαν ἢ κάθαρσιν, διαιτᾶν χρὴ τὸν ἄνθρωπον, εὐχύμοις ἐδέσμασι.
ῥυπτικόν τι κεκτημένοις, ὁποῖον ἐστὶν ἡ πτισάνη. καὶ μηδὲν γλίσχρον ἔχουσι. μήτε παχυχύμοις ἢ πο-
λυτρόφοις. λουτροῖς τε εὐκρατοτάτοις χρῆσθαι. καὶ ἀλοιφῇ καὶ τρίψει μετρίᾳ. καὶ τὴν λοιπὴν δὲ δίαι-
ταν καὶ ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι. ὡς ἐπὶ τοῦ ἐπὶ γυμνασίοις συνισταμένου κόπου, προείρηται. εἰ δὲ τὸ
μὲν χρηστὸν αἷμα ὀλίγον ᾖ. οἱ δὲ ὠμοὶ χυμοὶ πάμπολλοι. ἡ δὲ δύναμις, ἀσθενής, μήτε φλεβοτομεῖν,
30 μήτε καθαίρειν. μήτε γυμνάζειν. ἀλλὰ μήτε κινεῖν ὅλως. μήτε λούειν. αἱ μὲν γὰρ φλεβοτομίαι, τὸ μὲν
χρηστὸν ἐκκενοῦσι. τὸ δὲ μοχθηρὸν ὅπερ ἐν ταῖς μεγάλαις μάλιστα φλεψὶ ταῖς καθ' ἧπάρ τε καὶ με-
σάραιον ἀθροίζεται, πρὸς ὅλον ἐπισπῶνται τὸ σῶμα. κάθαρσίς τε ἐπὶ τούτου. στρόφους τε καὶ
δήξεις ἐργάζονται. καὶ λειποψυχίας συντόνους, πρὸς τῷ μηδὲν κενοῦν ἀξιολόγως. οἱ γὰρ ὠμοὶ
χυμοὶ πάντες ἀργοὶ καὶ δυσκίνητοι εἰσὶ, διὰ τὸ πάχος καὶ τὴν ψυχρότητα. ἐμφράττουσιν οὖν ἁπά-
σας τὰς στενὰς ὁδούς. διὸ χρὴ τὸ κενούμενον ἐν ταῖς καθάρσεσιν, ἐπὶ τὴν γαστέρα παραγίγνεσθαι. καὶ
διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν, οὔτε αὐτὴ κενοῦται καὶ τοῖς ἄλλοις. διὰ δὲ τὴν αὐτὴν αἰτίαν οὔτε γυμνάζειν,
οὔτε κινεῖν ὅλως. οὔτε λούειν τούτους προσήκει. ἅπασαι γὰρ αἱ τοιαῦται κινήσεις, εἰς ὅλον τὸ σῶμα
ποδηγοῦσι τοὺς χυμούς. καὶ ἐμφράττουσι τὰς στενὰς διεξόδους. φυλακτέον οὖν αὐτοὺς ἐν πάσῃ ἡσυ-
χίᾳ. καὶ δοτέον ἐδέσματά τε καὶ πόματα. καὶ φάρμακα λεπτύνοντά τε καὶ τέμνοντα. καὶ κα-
40 τεργαζόμενα τὸ πάχος τῶν χυμῶν, ἄνευ τοῦ θερμαίνειν ἐπιφανῶς. οἱ γὰρ ὁπωσοῦν θερμανθέντες
ἰσχυρῶς χυμοὶ, πανταχοῦ καὶ πανταχόσε τοῦ σώματος ἔρχονται. διαιτᾶν δὲ αὐτοὺς ἐπὶ ὀξυμέ-
λιτι. μάλιστα ἐν ἴοτε καὶ πτισάνη. ἔστιν ὅτε δὲ καὶ μελικράτου διδόναι. καὶ γὰρ φέρουσι τὴν λεπτὴν
δίαιταν. εἴπερ τινὲς ἄλλοι, διὰ τὸ ὑπερκείμενον πλῆθος. τῶν ὠμοτέρων χυμῶν. ἐπειδὲ τὸ ὑπο-
χόνδριον πᾶσι τοῖς τοιούτοις ἐπήρτηται καὶ διαπεφύσηται. καὶ ῥᾳδίως ὅσα περ ἂν προσαίρων-
ται πνευματοῦται, βέλτιον ἂν εἴη διδόναι αὐτοῖς σὺν τῇ τροφῇ, βραχύ τι πεπέρεως μάλιστα τοῦ
μακροῦ. ἄμεινον δὲ καὶ τῷ διοσπολιτικῷ κεχρῆσθαι φαρμάκῳ. χρησιμώτατον δὲ αὐτοῖς τὸ ὀξύμελι.
ἐκ μόνου μέλιτος καλλίστου καὶ ὄξους σκευαζόμενον. ὡς εἶναι τοῦ μὲν μέλιτος ἀπηφρισμένου, μέρη β. τοῦ δὲ
ὄξους, μέρη α. ἢ πλέον. ἢ ἔλαττον. βέλτιον γὰρ ἐστὶ ταῖς τῶν λαμβανόντων αἰσθήσεσι κρίνειν τὸ σύμ-
μετρον, οὐ ταῖς ἡμετέραις ὠφελείαις. τὸ γὰρ δὴ τῇ φύσει ἡδὺ, τοῦτο ὠφέλιμον. ἐναντιώτατον δὲ
50 τὸ ἀηδέστατον. ὠφελεῖ τοῖς τοιούτοις τούτῳ, καὶ τὸ ἀπόμελι. καὶ μάλιστα τὸ ὀξυωθέν. λεπτυνθέντων δὲ
ἐπὶ πρόσω ἤδη τῶν χυμῶν, καὶ οἶνον διδόναι σύμμετρον λευκὸν καὶ λεπτόν. καὶ τὸ ἀπὸ μέλιτος δὲ καὶ τὸ ὀξυ-
μέλιτι. ἐναφεψεῖν ποτὲ χρὴ ὕσσωπον καὶ γλήχωνα. ἐδέσμασι δὲ χρηστέον λεπτύνουσιν ἄνευ τοῦ θερμαί-
νειν σφοδρῶς. οἷα περ ἐστὶ κάππαρις. ἢ διὰ ὀξελαίου προσφερομένη. ὅταν οὖν ἅπαντα τὰ σημεῖα χρηστὰ φαί-
νοιτο τελέως, τηνικαῦτα ἐπιχείρει πρὸς τὴν οἰκείαν δίαιταν κατὰ βραχὺ ἐπανάγειν. καὶ γυμνασίοις

συμμέτροις χρῆσθαι, καὶ λουτροῖς καὶ ἀλείμμασιν. ἐπιτήδειον δὲ αὐτοῖς ἐστὶ τό, τε διὰ τῆς ἐλάτης ἄκοπον ἄλειμμα. καὶ τὸ διὰ τῆς αἰγείρου. ὧν τὰς σκευασίας ἐν τοῖς ἀκόποις εὑροῦμεν. ἁρμόδιον δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ χαμαιμήλινον ἔλαιον. καὶ τὸ ἀνήθινον. καὶ τὸ σαμψύχινον δὲ ἐν ὥρᾳ χειμερινῇ. σκευάζεται δὲ τὸ σαμψύχινον ἔλαιον, οὕτως. ἕψεται ἐν διπλώματι σὺν τῷ ἐλαίῳ τὸ σάμψυχον. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ λιβανωτὶς πόα. εἰ δὲ μὴ ταῦτα ἔχεις, ῥίζαν σικύου ἀγρίου. ἢ τῆς ἀλθαίας. ἢ τῆς βρυωνίας. ἢ σεύτλου λαβών, ἕψαι σὺν τῷ ἐλαίῳ. διαφοροῦσι γὰρ ἱκανῶς.

Περὶ τονώδους αὐτομάτου κόπου. μγ.

Ὁ δὲ τονώδης αὐτόματος κόπος, ἐὰν ἄνευ γυμνασίων. ἢ ἑτέρας τινὸς κινήσεως συσταίη, δῆλον ὅτι πλῆθος ἐνδείκνυται χυμῶν. τῇ ὑπερπληρώσει διατείνων τὰ στερεὰ τοῦ ζώου μόρια. καὶ μάλιστα τὰς ἐν τοῖς μυσὶν ἶνας. ἑλκώδης δὲ αἴσθησις, οὐκ ἔστιν ἐν τούτῳ τῷ κόπῳ. ἀλλ' οὐδὲ ὄγκος τινὸς μέρους ὑποπίπτων τῇ ἁφῇ ἢ τῇ ὄψει. ἀλλὰ μόνον βάρους καὶ διατάσεως αἰσθάνονται. δῆλον δὲ ὅτι αἵματος πλεονάζοντος, ἄριστον βοήθημα ἡ φλεβοτομία ἡ ἀπὸ ἀγκῶνος. ἢ τὰς ἐν τοῖς σφυροῖς ἀποσχάζειν φλέβας. μετὰ δὲ τὸ κενῶσαι τὸ πᾶν σῶμα, ἐπὶ τὴν χάλασιν τῶν τεταμένων μορίων ἰέναι. διά τε ἀλειμμάτων καὶ τέγξεων μαλακῶν. ἀναπαύσεώς τε καὶ ἡσυχίας. καὶ λουτροῖς εὐκράτοις. ῥοφαῖς τε χρωμένοις ἀδήκτως ῥυπτικόν τι ἐχούσαις. οἷαί ἐστι πτισάνη. καὶ τὸ ἀπόμελι. καὶ τὰ παραπλήσια. συντόμως δὲ εἰπεῖν μετὰ τὴν φλεβοτομίαν, τῇ αὐτῇ ἐπιμελείᾳ κεχρῆσθαι δεῖ. τῇ προειρημένῃ ἐπὶ τῷ ἐπὶ γυμνασίοις τονώδει κόπῳ.

Περὶ τοῦ αὐτομάτου φλεγμονώδους κόπου. μδ.

Ὁ δὲ φλεγμονώδης κόπος ὅταν αὐτόματος χωρὶς κινήσεως τινὸς συνίσται, διά τε τὸ μέγεθος τῆς ὀδύνης. καὶ ὅτι μετὰ θερμότητος τῶν φλεγμαινόντων ἐπιφανοῦς συνίσταται, συνεξαίρων εἰς ὄγκον τοὺς μῦς, οὐδ' ὡρῶν δύο. μήτι γε ἡμερῶν δύο ἢ τριῶν ἀνέχεται βραδυτῆτος. ἀλλ' αὐτίκα πυρετὸν ἐπιφέρει σφοδρότατον. εἰ μή τις ἐπιφθάσας ἀποχέοι τοῦ αἵματος. καὶ γὰρ θερμότατόν ἐστι τὸ τῶν τοιούτων αἷμα. καὶ πλείστης αὐτῆς δέονται τῆς κενώσεως, ἅπαντες σχεδὸν οἱ καταληφθέντες τῷ κακῷ. καὶ οἱ πολλοὶ αὐτῶν καὶ μετὰ τὴν φλεβοτομίαν πυρέττουσιν. ὅθεν οὔτε βλακεύειν, οὔτε ὀλίγον ἀφαιρεῖν προσήκει. ἀλλὰ καὶ ταχέως ἐκκενοῦν. καὶ μέχρι λειποθυμίας ἄγειν. εἰ μηδὲν ἕτερον κωλύοι μεῖζον. κάλλιον δὲ καὶ ἐπαφαιρεῖν ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. τὸ μὲν πρότερον κενοῦντας, ὡς μὴ λειποψυχῆσαι τὸν ἄνθρωπον. τὸ δὲ δεύτερον, οὐδὲ τὴν λειποψυχίαν, προσήκει φοβεῖσθαι. μὴ φλεβοτομηθέντες δὲ οἱ οὕτως διακείμενοι, ἢ αὐτομάτως ἄλλοθεν αἱμορραγήσαντες, τύχης ἀγαθῆς εἰς τὸ σωθῆναι δέονται. καὶ ἢ οὐδὲ σώζονται. εἰ μὲν οὖν κατὰ κεφαλὴν καὶ τράχηλον μᾶλλον ἐρείδουσιν αἱ ὀδύναι, τὴν ὠμιαίαν καλουμένην φλέβα τέμνειν δεῖ. εἰ δὲ τοὐναντίον θώρακα καὶ νῶτα. καὶ ὀσφὺν ὀδυνῶνται, τὴν ἔνδον φλέβα τέμνε. δ' ὁμοτίμως τὸ πᾶν σῶμα, τὴν μέσην. εἰ μὲν οὖν ἐπὶ τῇ φλεβοτομίᾳ ὁ πυρετὸς ἐπιμένοι, τὴν ἐπιμέλειαν δεῖ ποιεῖσθαι. ὡς ἐν τῷ περὶ πυρετῶν τόπῳ δηλώσομεν. εἰ δὲ ἀπύρετοι γένωνται. ἐν μὲν τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερῶν ἐπὶ τῇ φλεβοτομίᾳ πτισάνης χυλόν. ἢ ἄλικος διδόναι μόνον. ὁμοίως δὲ καὶ τῇ β. εἰ δὲ κἂν τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν ἀπύρετος μένει, καὶ λουσ. χρώμενος ἐλαίῳ δαψιλεῖ. δίαιτα δὲ κἂν λούσης, μετρίως θριδακίνης δίδου. εἰ δὲ μὴ παρείη, κολοκύνθης. καὶ χόνδρον ἄλικος. ὡς πτισάνην ἑψημένον. καὶ σεῦτλα δέ, καὶ μαλάχη. καὶ ἀνδράφαξι χρηστέον. μὴ παρούσης θριδακίνης. τῶν δὲ ἰχθύων τοὺς πετραίους διδόναι. ἢ ὀνίσκον ἐν λευκῷ ζωμῷ καλῶς ἑψηθέντα. ὑδροποσίᾳ χρώμενος. ὑδροποσίαν δὲ λέγω, οὐ τὴν τοῦ ψυχροῦ ὕδατος πόσιν. ἀλλὰ τὴν τοῦ θερμοῦ. μετὰ δὲ τὴν τρίτην εἰ εὔφορος μένει ὁ κάμνων, ἐπιτρέπειν δεῖ τῷ ποτῷ. καὶ οἴνου βραχὺ τοῦ λευκοῦ καὶ λεπτοῦ. καὶ τἆλλα κατ' ὀλίγον ἀνακομίζειν. εὐχύμῳ τε καὶ θερμαινούσῃ διαίτῃ χρώμενος.

Ἐκ τῶν ἡροδότου ποταπῇ τινι πρὸς τὰς ψύξεις χρηστέον ἐπιμελείᾳ. με.

Διττός ἐστιν ὁ τρόπος τῆς κατὰ τὴν ψύξιν ἐπιμελείας. καὶ γὰρ προφυλάξασθαι δεῖ εἰ μέλλουσαν γίνεσθαι τὴν ψύξιν. καὶ διορθώσασθαι τὴν ἤδη γενομένην. πρὸς μὲν οὖν τὸ μὴ ἁλῶναι ψύξει μέλλοντα ἀέρι ψυχρῷ ὁμιλεῖν, οὔτε προσιτηκέναι δεῖ, οὔτε προεμημεκέναι. οὔτε ἠπεπτηκέναι. ἢ κεκοπῶσθαι. ἢ ἀπὸ κραιπάλης εἶναι. ἡ γὰρ ψύξις συμπαροδεύουσα τῇ ἀπὸ τῶν σιτίων ἀπεψίᾳ, νόσων αἰτία γίνεται. τοῖς δὲ ἀπὸ ἐνδείας οὖσιν, εἰς αὐτὰ καταβαίνει τὰ νεῦρα ἡ ψύξις. γυμνὰ τρόπον τινὰ ὄντα. καὶ τῆς οἰκείας ὕλης ἐστερημένα. διό τοι, παραδίδοσθαι ἀέρι ψυχρῷ μέλλοντα, προαλείφεσθαι χρὴ ὅλον τὸ σῶμα, ναρδίνῳ μύρῳ ἢ λευκίνῳ. τὰ δὲ πέλματα τῶν ποδῶν, κηρωτῇ τῇ διὰ δαφνίνου ἐλαίου ἐσκευασμένῃ καταχρίειν. ἢ αὐτὰς τὰς δαφνίδας λεάνας, ἀναλάμβανε κηρωτῇ καὶ χρῶ. τῶν δὲ ἀρχαίων τινές. ὀπὸν κυρηναϊκὸν ἡλίκον κέγχρω. κηρωτῇ περιπλάττοντες ἐν ταῖς τοιαύταις χρείαις ἐδώκαν καταπίνειν. καταπαύσαντας δὲ τὴν ἐν τῷ ψυχρῷ ἀέρι διατριβήν, οὐ δεῖ ἀποκαθίζειν. ἀλλὰ βαδίζειν πρότερον ἐν ἀλεεινοτέρῳ τόπῳ. κἄπειτα ἐπὶ λουτρὸν ἰέναι. καὶ τῷ θερμῷ ὕδατι ἐνδιατρίβειν ἐπὶ πολύ. μὴ παρόντος δὲ βαλανείου, παρὰ πυρὶ τὸ σῶμα ἀλειπτέον,

καὶ ἀνατεῖ πλέον ἐπιμελέστερον. διά τε ἑαυτῶν. καὶ δι᾽ ἑτέρων. εἶτα προσφέρεσθαι τροφὴν θερμὴν
δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ. οἶνον δὲ μήτε ἄγαν στρυφνόν. μήτε ἄγαν παλαιὸν διδόναι. καθάπτεται γὰρ ὁ
τοιοῦτος τῶν νευρωδῶν μορίων, ἤδη ἀπὸ τῆς ψύξεως κεκακωμένων. καὶ μάλιστα κύστεως καὶ νε-
φρῶν. παραμενούσης δὲ τινὸς ψύξεως τῇ ἕξει, θεραπεία διὰ λουτροῦ, ἢ συγχρίσματος ἁρμόζει.
καὶ δίαιτα παραπλησίως. καὶ ἄκοπα τὰ διὰ γλευκίνου ἐλαίου καὶ ἀμαρακίνου. καὶ τῶν ὁμοίως
σκευαζομένων.

Πυκνωθέντος δέρματος θεραπεία Γαληνοῦ. μϛ.

Πυκνοῦται ποτὲ τὸ δέρμα, διά τε κρύους καρτερίαν. καὶ λουτρῶν, στυπτηριωδῶν ὑδάτων, ἢ τινὸς τῶν
παραπλησίων. ἐγχωρεῖ δὲ ποτὲ καὶ μετὰ βαλανείων. ἢ μετὰ ἱδρώτων. ἢ ἄλλως πως ἀραιωθὲν τὸ
δέρμα καὶ ψυχθὲν, πυκνωθῆναι. διαγινώσκεται μὲν οὖν ἡ διάθεσις, χροιᾷ τε λευκοτέρᾳ τῆς κατὰ
10 φύσιν ξηρότητι καὶ πυκνώσει τοῦ δέρματος. καὶ τῶν δυσεκθερμάντων κατὰ τὰ γυμνάσια. οὔτε γὰρ
ἱδροῦσιν, οὔτε εὐχροοῦσιν. εἰ δὲ καὶ βιασθέντες ἀπὸ πλείστων γυμνασίων ἱδρώσειαν, ψυχρότερον
ἱδροῦσι. καὶ ἐλάχιστον. ἡ δὲ ἴασις τούτων, θέρμανσις ἐστὶ καὶ τοῦ δέρματος ἀραίωσις. γυμνασίοις οὖν
χρηστέον. καὶ βαλανείοις θερμοτέροις. ἄμεινον καὶ κάλλιον δεῖσθαι κατὰ τὸν πρῶτον οἶκον, ἐπὶ λίθου
λείου καθήμενον, ἀντλεῖν. ἀλειφέσθωσαν καὶ ἐλαίῳ τινὶ τῶν χαλαστικῶν. οἷόν ἐστι τὸ γλυκύτατον
μὲν, ἐτῶν δὲ δύο ἢ τριῶν. καὶ τῇ μὲν θερμῇ κολυμβήθρᾳ εὐκράτῳ χράσθωσαν ἐπὶ πολὺ, ἐν δὲ τῇ ψυ-
χρᾷ μὴ χρονιζέσθωσαν. μήτε μὴν τὸ ὕδωρ ἔστω πάνυ ψυχρόν. ἐνδύσασθαι δὲ μέλλοντες, ἀλειφέσθω-
σαν τινὶ τῶν μετρίως θαλπόντων. οἷόν ἐστι τὸ ἀνήθινον ἢ κίκινον. μύροις δὲ γλευκίνῳ ἢ σουσίνῳ. ἢ ἰρίνῳ.
ἢ ἀμαρακίνῳ. τροφαῖς δὲ συμμέτροις, μηδὲν γλίσχρον ἐχούσαις.

20 Πῶς ἐπιμελητέον ἐγκαύσεως. Ἡροδότου. μζ.

Ὥσπερ ἡ ψύξις τῶν ἐνδεῶν μᾶλλον καθάπτεται, οὕτως ἡ ἔγκαυσις τῶν ἐμπεπλησμένων. διὸ μέλλον-
τας ἡλίῳ θερινῷ ὁμιλεῖν, πλησμονὴν δεῖ καὶ δριμυφαγίαν παραφυλάττεσθαι καὶ οἰνοφλυγίαν καὶ
ἀπεψίαν. προϋγραίνειν δὲ τὰ σώματα λουτροῖς ἐκ ποτίμων ὑδάτων. καὶ τροφαῖς ὑγραινούσαις. προ-
νοητέον δὲ κἂν ταῖς ἀπὸ τῷ ἡλίῳ διατριβαῖς. σκέπεσθαι τὴν κεφαλὴν, κουφοτέρῳ τινὶ ἱματίῳ.
ἢ φύλλοις ἀμπέλου. ἢ μυρσίνης. ἢ πολυγόνου. δίψους δὲ σφοδροῦ γινομένου, οὐκ ἀθρόον ἑλκυστέον πό-
μα ψυχρόν. πλείστοις γὰρ ἐντεῦθεν συνέβη παρέγχυσιν ὑδερικὴν γενέσθαι. ἑτέροις δὲ εἰς διάπυρον
τὸν πνεύμονα, ἡ ἐκ τοῦ ὕδατος ψύξις εἰς σπασμοὺς, βῆχάς τε καὶ κόρυζας. ἐνίοτε δὲ καὶ φθίσιν ἐ-
πήνεγκε. βέλτιον οὖν πρότερον κλύζειν ψυχρὸν τὸ πρόσωπον, καὶ εἰς χεῖρας καὶ πόδας. εἶτα δια-
κλυσάμενος τὸ στόμα, κατὰ βραχὺ καταρροφεῖν ἐκ διαστημάτων. μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τῆς ἡλιώ-
30 σεως, λούεσθαι εὐκράτῳ θερμῷ χρώμενον. σμήχεσθαι δὲ καὶ τῷ ψυχρῷ. εἰ δὲ μὴ παρείη βαλανεῖον,
ὑδρελαίῳ ἢ ὑδρορροδίνῳ διαβρέξαντας ὅσον τὸ σῶμα καὶ προαναψύξαντας μαλακαῖς χερσὶν ἐπὶ
πολὺ, τότε εἰς τὸ ψυχρὸν καθάλλεσθαι, εἰ συνήθεις εἶεν μάλιστα. τοιούτου δὲ οὐδενὸς παρόντος, περι-
χυτέον ὕδωρ. μετὰ δὲ ταῦτα πόμα μὲν, ὕδωρ ἔστω. ἔδεσμα δὲ θριδακίνη. σέρις. σικύη. κολοκυνθίδες. καὶ
ὁ οἶνος δὲ, ὑδαρέστερος τοῦ συνήθους ἔστω. ὄψον δὲ, ἰχθύς. τρυφερεῖ ὄρνις κατοικίδιος ἐκ λευκοῦ ζωμοῦ.
συνουσίας δὲ ἀπεχέσθω. κεφαλῆς δὲ σφόδρα θερμανθείσης. ἢ στομάχου ἔτι διακαιομένου. ὥς τε ἔκ-
λευκον καὶ κολλῶδες. καὶ μόλις ἀποπτυόμενον εἶναι τὸ σίελον. τότε ἄλλο σῶμα νωθρὸν εἰ φαίνοι. καὶ
οἷον διαλελυμένον τὴν κεφαλὴν, ῥοδίνῳ ἐκβρεκτέον. ἢ χυλὸν ῥόδου. μετ᾽ ἐλαίου ὀμφακίνου. ἢ πολυ-
γόνου χυλοῦ. ἢ ἑλίκων ἀμπέλου. ἢ σέρεως. ἢ τινὸς ὁμοίου. τὸ δὲ σῶμα πᾶν, ἐκβρεκτέον, ὑδρέλαιον. ἢ
ὑδρορροδίνῳ. κατὰ δὲ τοῦ στομάχου ὀθόνιον ψυχρὸν, ἐπιθετέον οἰνελαίῳ διαβρόχῳ. ἢ κηρωτὴν ῥοδί-
40 νην. ἢ μηλίνην ἀψίνθιον ἐχούσαν. ἢ ἀνδράχνην. κάλλιστον δὲ καὶ ἀπόβρεγμα ἀψινθίου πίνειν, πρὸς
τὸ ἀποσμῆξαι τὰ ἐν τῇ γαστρὶ ἠθροισμένα χολώδη. καὶ δριμέα περιττώματα. λυσιτελὲς δὲ καὶ ῥο-
δίνου διδόναι καταρροφεῖν, ὅσον κυαθίου α.

Περὶ ἑωθινῆς τρίψεως Γαληνοῦ. μθ.

Ἑωθινὴν τρῖψιν παραλαμβάνομεν, μετὰ τὴν περιττωμάτων ἀπόκρισιν. μαλακὴν μὲν ἐξαιρέτως ἐπὶ
τῶν ἐξηρασμένων πλέον τοῦ δέοντος. καὶ ἐπὶ τῶν κρύει καρτερῶς συνεχεσθήσεσθαι μελλόντων. καὶ ἐπὶ
τῶν ψυχρολουτεῖν προειρημένων. καὶ ἐπὶ τῶν κοπώδη αἴσθησιν ἐχόντων. καὶ ἐφ᾽ ὧν πύκνωσιν τοῦ
δέρματος ἐπανορθώσασθαι βουλόμεθα σὺν ἐλαίῳ δαψιλεῖ. τὴν δὲ ἐπὶ ψύξει γινομένην πύκνω-
σιν ἰώμεθα. πρῶτον μὲν, ξηραῖς καὶ ταχείαις χρώμενοι ταῖς τρίψεσι. δεύτερον δὲ ταῖς δι᾽ ἐλαίου θερ-
μοῦ. ἀραιότητα δὲ γινομένην τοῦ δέρματος ἢ ἐπὶ λουτροῖς. ἢ ἐπὶ τρίψεσιν. ἢ ἐπὶ ἀφροδισίων χρήσεως,
ὀλίγαις μὲν χρώμεθα ταῖς ξηραῖς τρίψεσι. ὀλίγαις δὲ ἐφεξῆς αὐτῶν, καὶ ταῖς δι᾽ ἐλαίου. καὶ τού-
50 του τινὸς τῶν στυφόντων. τὰς δὲ ἐπὶ πλείοσι ποτοῖς ὑγρότητας, αἱ ξηραὶ τρίψεις μόναι θεραπεύου-
σι. διὰ σινδόνων ἐπιτελούμεναι. χωρὶς λίπους. ἢ σὺν τινὶ τῶν διαφορητικῶν.

Περὶ ἑσπερινῆς τρίψεως.

Ἡ δὲ ἑσπερινὴ τρῖψις, τοῖς κοπώδεσιν, ἢ ἐξηραμένοις. ἢ ἀγρυπνοῦσιν, ἐπιτήδειος. τὸ δὲ ἄριστον ἐπὶ τούτων,
ἔλαττον γινέσθω. πλείων δὲ ὁ μεταξὺ χρόνος, ἄχρι τοῦ δείπνου, τὰ πολλὰ δὲ, ἐφ᾽ ἡσυχίας. εἶτα καὶ

περιπατείτωσαν βραχέα· βέλτιον γὰρ ὑποβιβασθέντων τῶν σιτίων. εἰ δὲ καὶ ἀποπατήσειε τούτων προγεγενημένων, ἀκινδύνως ἡ ἀνάτριψις παραλαμβάνεται. ἀνατρίβειν δὲ ἐλαίῳ χρὴ γλυκεῖ· μὴ δὲ ὅλως ἐφαπτόμενον τῆς γαστρός· κίνδυνος γὰρ αὐτά τε τὰ σιτία χεῖρον πεφθῆναι. ἀναδοθῆναί τέ τινα χυμὸν ἐξ αὐτῶν ἡμιπέπτον. ἀναθολωθῆναί τε τὴν κεφαλήν. ἀνατραπῆναί τε τὸν στόμαχον. ὅθεν ναρδίνῳ μύρῳ ἐπιχέειν τῇ γαστρὶ προσήκει, χωρὶς ἀνατρίψεως.

Περὶ ἀπεψίας. ν̄.

Κατὰ πόσους τρόπους ἡ ἀπεψία γίνεται. καὶ ὅπως δεῖ ποικίλως ἰᾶσθαι, ταῖς ἐκ ταύτης ἐπιγινομέναις βλάβαις τῷ σώματι, ἐν τῷ περὶ τῶν τῆς κοιλίας παθῶν τόπῳ μετὰ ταῦτα δηλωθήσεται. νυνὶ δὲ ἀναγκαῖον εἰπεῖν ὅπως πρὸς τὰ κατεπείγοντα συμπτώματα ἰᾶσθαι χρή. ὀδύνης μὲν οὖν διασημαινούσης, βάρους τε ὄντος περὶ τὸ ὑποχόνδριον. καὶ ἐκ τούτου διαδιδομένης δυσφορίας τινὸς εἰς ὅλον τὸ σῶμα, οὐκ ὀκνητέον ἐλθεῖν ἐπὶ τὸν ἔμετον. ἀλλὰ χλιαρὸν πλεῖστον πίοντας, ἀναγκάζειν παντοίως ἐκκενωθῆναι τὰ σιτία. μείναντα γὰρ, καὶ στρόφων καὶ ἀλγημάτων. καὶ βάρους κεφαλῆς. καὶ καταῤῥόου ἐστίν· ὅτε δὲ καὶ πυρετοῦ αἴτια γίνεται. εἰ δέ τις φύσει τυγχάνει δυσεμής. ἢ δι' ἄλλην τινὰ πρόφασιν κωλύοιτο ἐμέσαι, συμπονείτω τις παντὶ τρόπῳ, τὸν τῆς τροφῆς ὑποβιβασμὸν καὶ τῇ ἐκ τῶν ὑποχονδρίων ὑποχωρήσει. πρὸς δὲ τούτοις, ὀρθοτέρα κατάκλισις ἐπιτηδευέσθω. συνεργεῖ γὰρ τῇ πέψει, εἴπερ τι καὶ ἄλλο, κἂν ἐγρήγορός τις εἴη, διὰ τὸ ἐμπεφορεῖσθαι μὴ δυνάμενος ὕπνου τυχεῖν. ἄσκυλτος δὲ διαμενέτω. καὶ τὸ αὐτὸ σχῆμα τῆς κατακλίσεως, διατηρείτω. αἱ γὰρ συνεχεῖς ἐπιστροφαὶ, πνεύματα τίκτουσι. τὰ δὲ πνεύματα, ἀνάῤῥοπον ποιεῖ τὴν ὕλην. εἰ δὲ ἐπιμένοι τὸ σύμπτωμα, καὶ τοῦ διὰ μήλων καὶ κυδωνίων σκευαζομένου πεπτικοῦ ὀξυπόρου δοτέον ὅσον κοχλιάριον. εἰ δέ τις συνήθης εἴη ψυχροποσίας, καὶ δίψης πλείονος αἰσθάνεται, οὐκ ἀνάρμοστον ἀκραιφνοῦς ψυχροῦ κοτύλην ἀφελκύσασθαι. τάχιστα γὰρ τονωθὲν τὸ στόμα τῆς γαστρὸς, ἐξωθεῖται τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ. ναρδίνῳ δὲ μύρῳ τὴν γαστέραν ὑπαλείφειν δεῖ καὶ θάλπειν τὰ καθ' ὑποχόνδρια μόρια. καὶ ψηλαφήσει τῶν ἄκρων χρηστέον. ὑπελθούσης δὲ τῆς κοιλίας, ἐπὶ περίπατον ἰέναι, σχολαίως βαδίζοντας κατασεισμοῦ χάριν τῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς ἀπεψίας ἀνενεγμένων ἀτμῶν. μετὰ δὲ ταῦτα ταῖς βιωτικαῖς πράξεσιν ἀπασχολητέον. εἶτα διαδεχέσθω λουτρόν. καὶ ἀλοιφὴ δι' ἐλαίου γλυκέος. λυσιτελὴς δὲ καὶ πρόποσις ἀψινθίου. τροφῇ δὲ εὐδιοικήτῳ χρηστέον. καὶ συμμέτρῳ. προσλαμβάνων τι τῶν εὐκοιλίων. οἷον, ἐχίνους. ἢ καρκίνους. ἔπειτα λάχανα. σεῦτλον. μαλάχην. ὀλίγον δὲ χρᾶσθαι οἶνον. θερμότερον δὲ, τῶν δὲ ἄλλων, φειδώ τις ἔστω. οἷον δριμυφαγίας. τραγημάτων. μελιτωμάτων. καὶ τῆς γλυκυζούσης ὀπώρας. δυσδιοίκητα γὰρ πάντα τὰ τοιαῦτα. τοὐντεῦθεν δὲ, ὕπνος ἀτάραχος, διαδεχέσθω.

Περὶ κραιπάλης θεραπείας. νᾱ.

Καὶ τὰς ἐξ οἴνου δὲ γινομένας ἀπεψίας. ἃς κραιπάλας καλοῦσι, σχεδὸν ὡσαύτως μεταχειριστέον. ἀναγκάζοντες αὐτοὺς ἐμεῖν ἀπὸ χλιαροῦ ὕδατος. ἢ αὐτὸ μόνον καθέσει δακτύλων ἢ πτερῶν. καὶ ἡσυχάζειν ἐπὶ κλίνης ἐλθόντες. καὶ ὕπνῳ τὴν ταραχὴν ἀποκαθιστῶντες. καὶ εἴ τις ἄρα πρὸς ψυχροποσίαν συνήθης εἴη. καὶ ἀλύοιτο τὸν στόμαχον καὶ τὴν γαστέρα, δοτέον αὐτῷ καταῤῥοφεῖν ἐκ διαστημάτων. ἀκραιφνοῦς καθαροῦ ψυχροῦ κυάθους δύο ἢ τρεῖς. καταστάσης δὲ τῆς ταραχῆς, τροφὰς προσοίσομεν εὐχυμοτέρας. καὶ μᾶλλον ἐμψυχούσας. ποτὸν δὲ, ὀλίγον ἔστω. οἶνος λευκὸς καὶ λεπτός. ἡ δὲ κρᾶσις ὑδαρεστέρα. ἄριστον δὲ ἐπὶ τούτων μετὰ λουτρὸν, ἡ τοῦ ἀψινθίτου οἴνου πόσις.

Περὶ ὁμαλῶν δυσκρασιῶν Γαληνοῦ. νβ̄.

Διελόντες ὅπως ἄν τις ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας ἄχρι γήρως φυλάξειεν ὑγιαίνοντα τὸν ἄριστα κατεσκευασμένον ἄνθρωπον, μεταβησόμεθα νῦν ἐπὶ τοὺς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νοσώδη κατασκευὴν σωμάτων λαχόντας. διτταὶ δὲ κατὰ γένος εἰσὶν, αἱ τῶν σωμάτων μοχθηραὶ κατασκευαί. ἔνιαι μὲν γὰρ αὐτῶν ὁμαλῶς ἔχουσιν ἅπαντα κεκραμμένα τὰ πρῶτα τοῦ σώματος. καὶ ὁμοιομερῆ καλούμενα μόρια. ἔνιαι δὲ, ἀνωμάλως. λέγω δὲ ὁμαλῶς μὲν, ὅταν ἐπί τινα δυσκρασίαν τραπῇ πάντα ὁμοῦ τὰ τοῦ ζώου μόρια. ψυχρότερα τοῦ προσήκοντος. ἢ θερμότερα. ἢ ξηρότερα. ἢ ὑγρότερα γινόμενα. καὶ κατὰ συζυγίαν δὲ τινὰ μὲν θερμότερα καὶ ξηρότερα. τινὰ δὲ ὑγρότερα καὶ ψυχρότερα. καὶ τινὰ μὲν, θερμότερα καὶ ὑγρότερα. τινὰ δὲ, ψυχρότερα καὶ ξηρότερα. καὶ μέντοι κατὰ τὴν τῶν ὀργανικῶν μορίων σύνθεσιν, ἔνια μὲν ὁμαλῶς. ἔνια δὲ ἀνωμάλως σύγκειται. τεθέαμαι γὰρ ἤδη τινὰς ἔχοντας κοιλίαν μὲν ψυχράν. κεφαλὴν δὲ θερμήν. ἑτέρους δὲ, κεφαλὴν μὲν ψυχράν. κοιλίαν δὲ, θερμήν. ἐθεασάμην δὲ καὶ γαστέρα κατὰ συμβεβηκὸς ἐκχολουμένην συνεχῶς. οὐκ οὖσαν φύσει θερμήν. ὥσπερ γε, καὶ ψυχομένην ἑτέραν. καίτοι γε οὐκ οὖσαν ψυχράν. οὕτω δὲ καὶ κεφαλὴν. ἧπάρ τε καὶ σπλῆνα. καὶ πᾶν ἄλλο μόριον, ἀπολαύει ἐνίοτε τῆς τοῦ ἑτέρου δυσκρασίας. ἤτοι μηδὲν αὐτὸ φύσει βλαπτόμενον εἰς τὴν κρᾶσιν τὴν ἰδίαν. ἢ καὶ διακείμενον ἐναντίως. περὶ πρώτων οὖν ὁ λόγος ἔσται μοι, τῶν ἀρίστην κρᾶσιν κεκτημένων, ἵνα ὑπόδειγμα ταύτην ἔχῃς εὔκρατον οὖσαν. ἔπειτα, περὶ τῶν, ὁμαλὴν δυσκρασίαν ἐχόντων δέδεικταί μοι πολλάκις, ἀδύνατον εἶναι ἐπιμένειν ἐπὶ πολὺ δυσκρασίαν τινὰ μίαν. αὐτὴ γὰρ ἑαυτὴν προσκτᾶται τινὰ ἐξ ἀνάγκης ἑτέραν. γινώσκειν δὲ χρή. ὡς ὅσα σώματα νοσώδη κατασκευὴν ἔχει ἐν τῇ πρώτῃ γενέσει. ταῦτα

τὴν ἀρχὴν μὲν, οὐδὲ ἀφικνεῖται ποτὲ εἰς τὸ γῆρας. εἰ δὲ ἄρα ἀφίκοιτο, ἐν γέ τι νόσημα χρόνιον ἴσχει. προεθέμεθα δὲ ἐν τῷ νῦν λόγῳ, περὶ τῶν μοχθηρὰν κατασκευὴν ἐχόντων διελθεῖν. σκοποῦντες ὅπως αὖτις αὐτὰ φυλάττοι κατὰ τὸ πλεῖστον ὑγιαίνοντα. λεκτέον δὲ πρότερον τὰ κράσεων τὰ γνωρίσματα. εἶτα ἐφεξῆς καὶ τῶν δυσκρασιῶν αἱ ἐπανορθώσεις.

Περὶ διαγνώσεως ἀρίστης κράσεως. νγ.

Εὐκρατώτερός ἐστιν ἄνθρωπος, ὅταν τῷ σώματι φαίνηται, μέσος ἀκριβῶς ἁπάντων τῶν ἄκρων σωμάτων. ἰσχνότητός τε καὶ παχύτητος. μαλακότητός τε καὶ σκληρότητος. θερμότητός τε καὶ ὑγρότητος. ξηρότητός τε καὶ ψυχρότητος. καὶ συνελόντι φάναι, τάς τε ψυχικὰς ἐνεργείας καὶ τὰς φυσικὰς ἀμέμπτους ἔχει. μέσως δὲ ἔχει καὶ λείων τριχῶν καὶ δασειῶν. καὶ μέλανος. καὶ λευκοῦ κατὰ τὴν
10 χροιάν. τρίχας δὲ ἔχει. παῖς μὲν ὤν, πυῤῥοτέρας. ἀκμάζων δὲ, ξανθοτέρας.

Κράσεως θερμῆς γνωρίσματα. νδ.

Θερμοτέραν δὲ τῆς προσηκούσης κράσιν τοῦ παντὸς σώματος νῦν λέγω τὴν ἐν τῇ καθ' ὑγρότητα καὶ ξηρότητα συμμετρίαν ἄμεμπτον. εὐθὺς μὲν οὖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς τοιαύτην φύσιν λαχόντες σώματος, ὑγιεινότεροι τῶν ἄλλων φαίνονται. καὶ φθέγγονται μὲν διηρθρωμένῃ φωνῇ. καὶ ᾄδουσι. καὶ βαδίζουσι θᾶττον. αὐξηθήσεται δὲ αὐτοῖς ἡ θερμασία, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν ἐτῶν. κατὰ δὲ τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας, σαφῶς θερμότερον φαίνεται. ὥς τε τοῖς ἀπὸ τῆς ξανθῆς χολῆς νοσήμασί τε καὶ συμπτώμασιν, εὐάλωτον ὑπάρχειν. ἡ γάρ τοι πολλὴ θερμότης ἐκδαπανῶσα κατὰ βραχὺ τὴν ὑγρότητα, ξηροτέραν ἐργάζεται τὴν κρᾶσιν. οὗτοι τῇ χροιᾷ ἐξέρυθροι εἰσὶ. καὶ μελανότριχες γίγνονται. προβαίνοντες δὲ, καὶ μετρίως δασεῖς. εὐρείας τε τὰς φλέβας ἔχουσιν. εἰσὶ γὰρ καὶ ἰσχνοί. οἱ γὰρ καταπίμε-
20 λοι καὶ φλέβας εὐρείας ἔχοντες, οὐ φύσει εἰσὶ καταπίμελοι. ἀλλ' ἐπίκτητον ἔχοντες τὴν κρᾶσιν.

Ψυχρᾶς κράσεως σημεῖα. νε.

Ψυχρὸν ἁπτομένοις ἐστὶ τούτοις τὸ σῶμα, ἄτριχον. πιμελῶδες. ἡ χροιὰ δὲ τούτοις ἅμα ταῖς θριξὶ πυῤῥοτέρα. πολλῆς δὲ τῆς ψύξεως οὔσης, πελιδνοί τε εἰσι. καὶ μολιβδόχρους. καὶ στενὰς ἔχουσι τὰς φλέβας. εἰ δὲ στενὰς ἔχει τὶς τὰς φλέβας, καὶ ἰσχνὸς ἐξ ἀνάγκης. καὶ οὗτος τὴν κρᾶσιν ἐπίκτητον ἔχει. καὶ οὐ φύσει ἐστὶν ἰσχνός.

Ξηροτέρας κράσεως.

Δυσκίνητον. καὶ ξηρόν. καὶ ἁλμυρὸν ὑπὸ πάντων τῶν ξηραινόντων ῥᾳδίως ἤδη τούτων γίνεται τὸ σῶμα. καὶ γὰρ ἀσαρκότατοί εἰσι φύσει καὶ ἰσχνοί.

Σκληροτέρας ἕξεως σημεῖα. νζ.

Σὺν τῷ εἶναι τούτους ἰσχνοὺς καὶ ἀσαρκοτέρους, ἔτι καὶ σκληρὸν καὶ τραχὺ φαίνεται. ἁπτομένοις τοῦτο τὸ σῶμα. ἡ δὲ ἰσχνότης οὐ μόνον ταῖς συμφύτοις ἕπεται κράσεσιν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἐπικτήτοις ἐξ
30 ἔθους μακροῦ ἤδη γίγνεται.

Ὑγροτέρας κράσεως σημεῖα. νη.

Ἡ δὲ ὑγροτέρα κρᾶσις, τὰ μὲν ἄλλα παραπλήσιος ἐστὶ τῇ εὐκράτῳ. μαλακωτέρα δὲ καὶ πολυσαρκωτέρα. ἡ γὰρ μαλακότης, ἄχρηστος ἐστὶ τῆς ὑγρᾶς κράσεως. ὥσπερ γε ἡ παχύτης, οὐ τῇ συμφύτῳ μόνον ἕπεται κράσει. ἀλλὰ καὶ ἐξ ἔθους τινὸς μακροῦ ἐπιγίνεται. ἴδιον δὲ ἐστὶν ὑγρότητος. καὶ τὸ βαρύνεσθαι τὸ σῶμα ὑπὸ τῶν ὑγραινόντων πάντων.

Θερμῆς καὶ ὑγρᾶς κράσεως σημεῖα. νθ.

Μαλακωτέρα. καὶ πολυσαρκοτέρα τῆς ἀρίστης κράσεώς ἐστιν. ἤδη πλεῖστον δὲ αὐξηθεῖσα, τοῖς σηπεδονώδεσιν ἑτοίμως ἁλίσκεται νοσήμασιν. εἰ γὰρ ὀλίγον μὲν ὑγροτέρα, πολλῷ γὰρ εἴη θερμοτέρα, μαλακώτεροι τῶν συμμέτρων οἱ τοιοῦτοι εἰσὶ. καὶ σαρκωδέστεροι. καὶ ἐπ' ὀλίγον θερμότεροι. μέλαιναι δέ εἰσιν αὐτοῖς αἱ τρίχες. καὶ ἡ σὰρξ πιμελώδης. εἰ δὲ ὀλίγῳ μὲν εἴη θερμοτέρα. πολλῷ δὲ ὑγροτέρα, μαλακὴ τούτοις ἐστὶ καὶ πολλὴ ἡ σὰρξ. καὶ τὸ χρῶμα συμμιγὲς ἐξ ἐρυθροῦ καὶ λευκοῦ. καὶ ψαυόντων ὀλίγῳ θερ-
40 μότερα. συντόμως δὲ εἰπεῖν ἤδη τῶν κατὰ συζυγίαν κράσεων ἀεὶ τῆς ἐπικρατούσης ποιότητος ἐπικρατήσει τὰ γνωρίσματα.

Θερμῆς καὶ ξηρᾶς κράσεως σημεῖα. ξ.

Ἡ δὲ θερμὴ καὶ ξηρὰ κρᾶσις, λασιωτέρα καὶ θερμοτέρα ἐστὶ. καὶ ἰσχνή. τὰς δὲ τῆς κεφαλῆς τρίχας, αὔξεις ἔχει. καὶ πολλὰς καὶ μελαίνας κατὰ τὴν νέαν ἡλικίαν. ἐπεὶ δὲ προϊόντι τῷ χρόνῳ τῇ κράσει ἀκολουθεῖ. αἱ δὲ φλέβες αὐτῆς, εὐρεῖαι εἰσι. καὶ ἀρτηρίαι μεγάλαι. καὶ σφοδρότητα σφύζουσαι. καὶ δὴ καὶ εὔτονον καὶ διηρθρωμένον. καὶ ἀπίμελον ὅλον τὸ σῶμα. καὶ τὸ δέρμα σκληρότερόν τε καὶ μελάντερον.

Ψυχρᾶς καὶ ὑγρᾶς κράσεως σημεῖα. ξα.

Ὁ μὲν θώραξ στενὸς τούτοις ἐστὶ. καὶ ψιλὸς τριχῶν. καθάπερ οὖν καὶ τὸ πᾶν σῶμα. ἁπαλὸν δὲ καὶ λευκὸν τὸ δέρμα. αἱ δὲ τρίχες ὑπόπυῤῥοι μάλιστα ἐν νεότητι. καὶ οὐ φαλακροῦνται γηρῶντες. εὐθὺς δὲ καὶ δειλοί. καὶ ἄτολμοι καὶ ὀκνηροί. καὶ ἀδήλους ἔχοντες τὰς φλέβας. καὶ παχεῖς. καὶ πιμελώδεις. καὶ
50 μηροῖς. καὶ μυσὶν. ἄῤῥωστοι καὶ ἀδιάρθρωτοι. καὶ βλαισοὶ γίγνεται. τῆς δὲ ψύξεως ἤδη πλέον αὐξηθείσης, ἡ χροιὰ ἅμα ταῖς θριξὶ πυῤῥά. καὶ εἰ ἤδη πλέον αὐξηθῇ, πελιδνὴ ἐπικρατήσει μᾶλλον. ἢ υξημένης ἰδία.

Ψυχρᾶς καὶ ξηρᾶς κράσεως σημεῖα. ξβ.

Εἰ δὲ τὸ ψυχρὸν ἅμα τῷ ξηρῷ κατ' ἴσον αὐξηθείη, φύσει σκληρὸν καὶ ἰσχνὸν ἔχουσι τὸ σῶμα καὶ λευκόν. ἀμυδρόν τε καὶ ἄναρθρον. καὶ ἄτριχον. ἁπτομένοις τε ψυχρόν. πιμελῆ δὲ ὁμοίως αὐτοῖς. καί τοι γε ἰσχνοῖς

οὖσι, παρέσπαρται τῇ σαρκί. τὰ δὲ τῶν τριχῶν καὶ τῆς χροιᾶς τοῦ σώματος, ἀνάλογον τῷ μέτρῳ τῆς
ψυχρότητος ἕξει. τῆς δὲ θερμῆς καὶ ξηρᾶς κράσεως πολλάκις μεταπιπτούσης ἐν τῷ καιρῷ τῆς πα-
ρακμῆς εἰς τὴν ξηράν τε καὶ ψυχράν, ἡ ἕξις τῶν τοιούτων ἰσχνὴ μὲν καὶ ξηρὰ ὡσαύτως γίνεται. μελαγ-
χολικὴ δέ ἐστι. καὶ διατελοῦσι μελανώτεροι τῇ χροιᾷ. καὶ δασύτεροι γίνονται. ἐπικρατήσει δὲ ἀεὶ καὶ τὰ
τῆς ἐπικρατούσης κράσεως γνωρίσματα. ἄμετρα δὲ ἔσω τὰ τῆς ἑτέρας.

Περὶ διαγνώσεως κεφαλῆς. ξγ.

Η μὲν μικρὰ κεφαλὴ, μοχθηρᾶς ἐγκεφάλου κατασκευῆς ἴδιον σημεῖον. ἡ μεγάλη δὲ, οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἀγα-
θῆς. εἰ μὲν γὰρ διὰ ῥώμην ἐγένετο τῆς ἐγχωρίου δυνάμεως, καὶ ὕλην πολλήν τε καὶ χρηστὴν τῆς δημιουρ-
γούσης φύσεως, ἀγαθόν. διοριστέον δὲ αὐτὴν ἐστὶ τῷ σχήματι καὶ τοῖς ἐμπεφυκόσιν. ἀεὶ γὰρ ἀγαθὸν τοῦ-
10 το σημεῖον. τοῖς δὲ ἐμπεφυκόσιν εἰ ἄριστα διάκειται τὸ νευρῶδες αὐτῶν γένος σύμπαν. εὐσαφὲς δὲ εἶναι
καὶ εὔτονον τὸ σῶμα. καὶ εἰ δριμὺ δεδορκότες εἶεν οἱ ὀφθαλμοί. αἱ δὲ φοξαὶ κεφαλαί, ἐλλείπουσαν
ἔχουσι τὴν κατ' ἰνίον ἢ μέτωπον ἐξοχήν. ἢ πορρωτέρω τοῦ προσήκοντος ηὐξημένην. ὡς τὸ πολὺ μὲν οὖν
ὥσπερ τὰ μεγάλα, οὕτω καὶ ταύτας εὑρήσομεν μεμπτάς. σπανίως δὲ καὶ τούτων γίνονταί τινες ἀγα-
θαί, τῆς διαπλαττούσης αὐτὰς δυνάμεως ἰσχυρᾶς ὑπαρχούσης. καὶ πλῆθος ὕλης χρηστὸν εὑρούσης.
οἱ γὰρ φοξοὶ καὶ κρατεραύχενες, ἰσχυροί. τά τε ἄλλα μόρια πάντα, καὶ ὀστέοις φησὶν Ἱπποκράτης.

Εὐκράτου ἐγκεφάλου κράσεως γνωρίσματα. ξδ.

Ὁ μὲν οὖν εὔκρατος ἐγκέφαλος, μετρίως ἔχει ταῖς ψυχικαῖς ἐνεργείαις. καὶ τοῖς περιττώμασιν. ὅσα δὲ
ὑπερῴας. ἢ ὤτων, ἢ μυκτήρων καθαίρεται. ἥκιστά τε βλαβήσεται πρὸς ἁπάντων τῶν ἔξωθεν. ὅσα
θερμαίνει. καὶ ψύχει. καὶ ξηραίνει. καὶ ὑγραίνει. τοῖς τοιούτοις αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς. βρέφεσι μὲν οὖ-
20 σιν, ὑπόπυρροι. παισὶ δὲ, ὑπόξανθοι. τελειουμένοις δὲ, γίνονται ξανθαί. μεταξύ πως οὖσαι τῶν τε με-
τρίως οὔλων, καὶ τῶν ἁπλῶν. οὐ μὴν οὐδὲ φαλακροῦνται ῥαδίως.

Θερμοτέρου ἐγκεφάλου γνωρίσματα. ξε.

Εἰ δὲ θερμότερος εἴη τοῦ συμμέτρου, ἐρυθρότερα καὶ θερμότερα τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν ἔσται σύμπαν-
τα. καὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς φλέβες αἰσθηταί. αἱ τρίχες τούτοις γεννηθεῖσι ταχέως ἤδη τῆς κεφαλῆς
φύονται. πολλῷ μὲν οὖσι τῶν εὐκράτων θερμοτέροις. μέλαιναί τε καὶ πολλαί. καὶ οὖλαι καὶ ἰσχυραί. μὴ
πολλῷ δὲ, ὑπόξανθοι μὲν τὸ πρῶτον. εἶτα μελαίνονται. προϊόντων δὲ ταῖς ἡλικίαις φαλακροῦν-
ται. περιττώματά τε καθ' ὑπερῴαν. καὶ μυκτῆρας. ὀφθαλμούς τε καὶ ὦτα, βραχέα τε καὶ πέπονα
τούτοις ἐστίν. ὅταν ἀμέμπτως ὑγιαίνωσι. πληροῦνται δὲ τὴν κεφαλὴν μάλιστα, ὅταν ἀφυλάκτως
διαιτῶνται. καὶ βαροῦνται ὑπὸ τῶν θερμαινόντων καὶ διαιτώντων ἐδεσμάτων καὶ πομάτων.
30 καὶ ὀσμῶν. καὶ τῶν ἔξωθεν προσπιπτόντων ἁπάντων. ἔτι δὲ μᾶλλον εἰ μὴ θερμὸς μόνον εἴη τὴν φύσιν,
ἀλλὰ καὶ ὑγρὸς ὁ ἐγκέφαλος.

Ψυχροτέρου ἐγκεφάλου γνωρίσματα. ξϛ.

Περιττώματα πλείω κατὰ τὰς οἰκείας ἐκροὰς ἔχουσιν οὗτοι. τρίχες δὲ αὐτοῖς εὐθεῖαί τε καὶ πυῤῥαὶ
καὶ μόνιμοι. καὶ μετὰ πολὺν χρόνον τοῦ γεννηθῆναι φυόμεναι λεπταὶ καὶ ἄτροφοι τὸ πρῶτον. καὶ ῥᾳ-
δίως ὑπὸ τῶν ψυχόντων αἰτίων βλάπτονται. καὶ κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον τῆς βλάβης κατάῤῥοις
τε καὶ κορύζαις ἁλίσκονται. οὐ μὴν οὐδὲ ἁπτομένοις θερμὰ τὰ κατὰ τὴν κεφαλήν. οὐδὲ ἐρυθρὰ φαί-
νεται. καὶ τῶν ὀφθαλμῶν αἱ φλέβες ἀόρατοι καὶ ὑπνωδέστεροί πως εἰσί.

Ξηροτέρου ἐγκεφάλου σημεῖα. ξζ.

Τὸ ἀπέριττον ἐν ταῖς ἐκροαῖς καὶ τὸ τῶν αἰσθήσεων, ἀκριβὲς τεκμήριον τῆς τοιαύτης κράσεως. ἀγρυ-
πνητικώτατοί τε εἰσί. καὶ τρίχας ἰσχυράς τε καὶ τάχιστα φυομένας ἕξουσι γεννηθέντες. οὔλας μᾶλ-
40 λον ἤπερ εὐθείας. φαλακροῦνται δὲ ἐν τάχει.

Ὑγροτέρου ἐγκεφάλου σημεῖα. ξη.

Αἱ τρίχες ἁπλαῖ. καὶ οὐδὲ ὅλως φαλακροῦνται. καὶ αἰσθήσεις ἀχλυώδεις εἰσί. καὶ περιττωμάτων πλῆ-
θος. ὕπνοι τε πολλοί. καὶ ἀμαθεῖς.

Θερμοτέρου καὶ ὑγροτέρου ἐγκεφάλου σημεῖα. ξθ.

Εἰ δὲ τῇ θερμότητι προσείη ὑγρότης, βραχὺ μὲν ὑπερβαλλουσῶν ἀμφοτέρων τὸ σύμμετρον, εὔχροια
πρόσεστι καὶ θερμότης. καὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς φλέβες μεγάλαι. καὶ περιττώματα πλείω μετρίως
πέπονα. καὶ αἱ τρίχες εὐθεῖαι. καὶ ὑπόξανθοι. καὶ οὐ φαλακροῦνται ῥαδίως. πληροῦνται δὲ καὶ βα-
ροῦνται τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῶν θερμαινόντων. ὅταν ἐπὶ πλεῖστον ὑγρότητός τε καὶ θερμότητος
ἥκουσι, νοσώδης τούτοις ἡ κεφαλὴ καὶ περιττωματική. καὶ ῥαδίως ὑπὸ τῶν ὑγραινόντων καὶ
θερμαινόντων βλαπτομένη. νότος δὲ αὐτοῖς ἀεὶ πολεμιώτατος. ἄριστα δὲ ἐν τοῖς βορείοις διάγουσιν
ἀνέμοις. οὐ μὴν δὲ ἐγρηγορέναι δύνανται, μέχρι πλείονος. ὕπνῳ τε περιπεσόντες ἑαυτούς. ἅμα τε
50 κωματώδεις εἰσὶ καὶ ἄγρυπνοι. καὶ φαντασιώδεις τοῖς ὀνείρασι. καὶ ὄψεις ἀχλυώδεις. καὶ αἰσθήσεις
οὐκ ἀκριβεῖς ἔχουσιν. εἰ δὲ μία τῶν κράσεων ἐπιταθείη, ἐπικρατήσει αὐτῆς μᾶλλον τὰ γνωρίσμα-
τα.

Θερμοῦ καὶ ξηροῦ ἐγκεφάλου σημεῖα. ο.

Ἀπέριττοί εἰσιν οὗτοι καὶ ἀκριβεῖς ταῖς αἰσθήσεσι. καὶ ἀγρυπνητικώτατοι. καὶ φαλακροῦνται τα-
χέως. ἡ πρώτη τοίνυν γένεσις τῶν τριχῶν αὐτοῖς. ταχίστη τε ἐστὶ καὶ εὐτραφής. μελανότριχες. καὶ

οὐλότριχές εἰσι· καὶ θερμοὶ φαινόντων τὴν κεφαλὴν ἐρυθροί τε καὶ μέχρι τῶν τῆς ἀκμῆς χρόνων.

Ψυχροῦ καὶ ξηροῦ ἐγκεφάλου σημεῖα. οα.

Ψυχραὶ καὶ ξηραὶ ἀποτελῇ ἡ κρᾶσις αὐτὴ, τὴν κεφαλὴν ὅλην ἐφ᾽ ἑαυτῇ. ἀλλοιοῦνται γάρ ποτε τὰ καθ᾽ αὐτὴν ἐκ τῆς τῶν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι χυμῶν κράσεως. εὐθὺς, αἱ τοιαῦται κράσεις, ἄφλεβοί τε τὰ κατ᾽ ὀφθαλμοὺς εἰσὶ καὶ πρὸς τῶν ψυχρῶν αἰτίων ἑτοίμως βλαπτόμεναι. διὸ καὶ ἀνωμάλως ὑγιαίνουσιν οὗτοι. ποτὲ μὲν κουφότατοι τὰς κεφαλάς. ἀπέριττοι τε τὰς ἐκροάς. ἐνίοτε δὲ καὶ καταῤῥοις καὶ κορύζαις ἐπὶ μικροῖς αἰτίοις ἁλισκόμενοι. αἱ δὲ αἰσθήσεις αὐτοῖς, ἐν νεότητι μὲν ἀκριβεῖς τε εἰσὶ καὶ ἄμεμπτοι τὰ πάντα. προϊούσης δὲ αὐτοῖς τῷ χρόνῳ ἀπομαραίνονται ταχέως. καὶ συλλήβδην εἰπεῖν, ταχύγηροι τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν ἅπαντά εἰσι. διὸ καὶ πολιοῦνται ταχέως. αἱ τρίχες δὲ αὐτοῖς γεννηθεῖσι μὲν αὐξάνονται μόγις ἄσοφοι δὲ καὶ πυῤῥαί. προήκοντι δὲ τῷ χρόνῳ, κρατούσης μὲν ἐπιπλέον τῆς ψυχρότητος ἤπερ τῆς ξηρότητος, ὀλίγον οὗτοι φαλακροῦνται. ἡ δὲ ξηρότης ἐπικρατεῖ, ἐπ᾽ ὀλίγον οὗτοι φαλακροῦνται.

Ψυχροῦ, καὶ ὑγροῦ ἐγκεφάλου, κωματώδεις. οβ.

Αἱ δὲ ὑγραὶ, καὶ ψυχραὶ κράσεις τοῦ ἐγκεφάλου, κωματώδεις ἐργάζονται. καὶ ὑπνηλοὺς καὶ φαύλους ταῖς αἰσθήσεσι. καὶ περιττωματικούς. εὐψύκτους τε καὶ εὐπληρώτους τὴν κεφαλήν. εὐαλώτους τε καταῤῥοις καὶ κορύζαις. οὐ μὴν φαλακροῦνταί γε οἱ τοιοῦτοι.

Γαστρὸς γνωρίσματα τῆς φύσει ξηροτέρας. ογ.

Εἰ ταχέως διψώδεις γίνονται καὶ ὀλίγον αὐτοῖς ἀρκοίη τὸ ποτόν. καὶ βαρύνοιντο τῷ πλείονι. καὶ κλύδωνας ἴσχοιεν. εἰ ἐπιπολάζοι τὸ περιττὸν αὐτοῖς, ἐδέσμασί τε χαίροιεν ξηροτέροις.

Θερμοτέρας γαστρὸς γνωρίσματα. οδ.

Ἡ δὲ θερμοτέρα γαστὴρ, πέττει μὲν ἄμεινον μᾶλλον, ὅσα σκληρὰ καὶ δυσαλλοίωτα. διαφθείρεται γὰρ ἐν αὐτῇ τὰ εὐαλλοίωτα. χαίρει δὲ τοῖς θερμοῖς ἐδέσμασί τε καὶ πόμασιν. οὐδὲ ὑπὸ τῶν ψυχρῶν βλάπτονται. κατά γε τὴν ἔμμετρον χρῆσιν. οὐ φέρει δὲ τῶν ἔξωθεν αὐτῇ προσπιπτόντων τὴν πολυχρόνιον ὁμιλίαν.

Ὑγροτέρας γαστρὸς γνωρίσματα. οε.

Οὔτε διψώδεις οὗτοι γίνονται. καὶ τὸ πλέον ὑγρὸν ἀλύπως φέρουσιν ἐδέσμασί τε χαίρουσιν ὑγροτέροις.

Ψυχροτέρας γαστρὸς γνωρίσματα. ος.

Ἡ δὲ ψυχροτέρα φύσει γαστὴρ, ὀρεκτικὴ μὲν ἀγαθή. πέψαι δὲ, οὐκ ἀγαθή. καὶ μάλιστα ὅσα δυσαλλοίωτα καὶ ψυχρὰ τῶν ἐδεσμάτων ἐστί. ὀξύνεται γοῦν ἑτοίμως ἐν αὐτῇ. καὶ διὰ τοῦτο ὀξυρεγμιώδης ἐστί. χαίρει μὲν τοῖς ψυχροῖς. βλάπτεται δὲ ῥᾳδίως, ἀμετρότερον χρησαμένων. οὕτω δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἔξωθεν αὐτῇ προσπιπτόντων ψυχρῶν οὐ φέρει τὴν πολυχρόνιον ὁμιλίαν. αἱ μέντοι διὰ νόσον ἐν τῇ γαστρὶ συνιστάμεναι δυσκρασίαι, ταύτῃ διαφέρουσι τῶν ἐμφύτων. ὅτι τῶν ἐναντίων ἐπιθυμοῦσιν, οὐ τῶν ὁμοίων. ὥσπερ οἱ σύμφυτοι. εἰ μὲν οὖν πέττοι καλῶς, εὔκρατος ἡ γαστήρ. ἡ δὲ οὐ πέττει, οὐ πάντως δύσκρατος. ἀλλ᾽ εἰ μὲν κνισώδεις ἢ καπνώδεις ἐργάζεται τὰς ἐρυγὰς, ἄμετρον αὐτῇ καὶ πυῤῥῶδες τὸ θερμόν. εἰ δὲ ὀξώδες, τοὐναντίον. οὕτω δὲ καὶ τὰ δυσκατέργαστα καλῶς πεττόντων, ἄμετρον ἐστὶν αὐτοῖς τὸ θερμόν. εἰ δὲ ἀπεπτοῖεν αὐτὰ, ἀσθενὲς τὸ θερμόν. ἐπισκέπτεσθαι δὲ χρὴ μὴ διά τινα χυμὸν ἑτέρωθεν ἐπιῤῥέοντα εἰς τὴν γαστέρα, τὸ σύμπτωμα ἐπιγίνεται. τοῖς μὲν γὰρ φλεγματώδεσι χυμοῖς, ὀξυρεγμίαι ἐπιγίνονται. τοῖς δὲ χολώδεσι, κνισώδεις ἢ βρομώδεις. ἢ ἕτεραι τινὲς ἀλλόκοτοι ποιότητες. κοινὰ δὲ συμπτώματα πάντων τῶν πλεοναζόντων ἐν τῇ γαστρὶ χυμῶν, ἐναντίαι. ἀλλ᾽ εἰ μὲν ἐν τῷ κύτει τῆς γαστρὸς ἐμπλέοιεν οἱ χυμοὶ, ἐπιπολάζουσι τοῖς ἐμουμένοις ἐν αὐτοῖς τοῖς χιτῶσι τῆς γαστρὸς, παράπτουσι μάτην ἐπὶ κεναῖς ναυτίαις, μηδενὸς ἐμουμένου.

Πνεύμονος γνωρίσματα. οζ.

Οὐ μόνον δὲ ἡ κοιλία διψώδεις καὶ ἀδίψους ἐργάζεται. καὶ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ πόματος ὀρεκτικοὺς, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ τὸν θώρακα. καρδίαν τε καὶ πνεύμονα. ἀλλ᾽ οἱ διὰ τὴν τούτων θερμότητα διψῶντες, ἐκπνέουσί τε πλέον. ἐκφυσῶσι πλέον καὶ μακρόν. αἰσθάνονται δὲ κατὰ τὸν θώρακα ἄσθματος, οὐχ ὥσπερ οἱ διὰ τὴν γαστέρα καὶ τὰ ὑποχόνδρια. καὶ δὴ πίνοντες, οὐκ αὐτίκα παύονται. καὶ τὸ ψυχρὸν ποτὸν ἴησιν αὐτῶν μᾶλλον τὸ δίψος, ἤπερ τὸ πολὺ θερμόν. ἀναψύχει δὲ αὐτοὺς καὶ ὁ ψυχρὸς ἀὴρ εἰσπνεόμενος. οὐδὲ ἐπικουφίζων, τοὺς διὰ γαστέρα διψώδεις. οὕτω δὲ καὶ οἱ ἐψυγμένοι τὸν θώρακα ὑπὸ τῆς ψυχρᾶς εἰσπνοῆς αἰσθητῶς ἀνιῶνται. καὶ μέγιστον ἐστὶ τοῦτο γνώρισμα, τῆς ἐν τῷ πνεύμονι ψυχρότητος. ὥσπερ δὲ εἰσπνέοντες ψυχρὸν, αἰσθάνονται σαφῶς αἰτίας τε καὶ ψύξεως, οὕτω τὸ θερμὸν αὐτοῖς φίλον. ἀλλὰ καὶ φλεγματικὰ περιττώματα οὗτοι, μετὰ βηχὸς ἀναπτύουσιν. αἱ δὲ τοῦ πνεύμονος ξηρότητος, ἀπέριττοί εἰσι καὶ καθαραὶ τῷ φθέγματι. καθάπερ αἱ ὑγρότηται, ἀλαμπῆ μὲν ἐργάζονται καὶ βραγχώδη τὴν φωνήν. ἐντρέχει δ᾽ αὐτοῖς περίττωμα μεῖζον τε καὶ ὀξύτερον φθέγγεσθαι προαιρουμένοις.

Καρδίας θερμοτέρας γνωρίσματα. οη.

Μέγεθος ἀναπνοῆς. καὶ σφυγμοῦ πάχος. καὶ πυκνότης ἐστίν. εὔτολμοί τε. καὶ πρὸς τὰς πράξεις, ἀο-

κνοί. εἰ δὲ ἐπὶ πλέον ἥκειν ἡ θερμότης, ὀξύθυμία τε καὶ μανιώδης θρασύτης. ἔστι δὲ καὶ λάσιος αὐτοῖς ὁ θώραξ. καὶ μάλιστα τὰ στέρνα. καὶ τὸ ὑποχόνδριον. ὅσα πλησίον τοῦ θώρακος, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ καὶ τὸ σύμπαν σῶμα θερμὸν ὥσθ᾽ τῇ θερμῇ καρδίᾳ γίγνεται. πλὴν εἰ μὴ μεγάλως ἀντιπράττοι τὰ καθ᾽ ἧπαρ. καὶ μέν γε καὶ ἡ τοῦ θώρακος εὐρύτης. θερμότητος γνώρισμα. πλὴν εἰ μὴ κἀνταῦθα ποτὲ μεγάλως ὁ ἐγκέφαλος ἀντιπράξοιεν.

Ψυχροτέραν καρδίαν γνωρίσματα. οθ.

Σφυγμοὶ μικρότεροι τῶν συμμέτρων. οὐ μὴν βραδύτεροί γε ἐξ ἀνάγκης ἢ ἀραιότεροι. δειλοὶ δὲ τὴν φύσιν οἱ τοιοῦτοι. καὶ ῥάθυμοι. καὶ ἄτολμοι. καὶ ψιλὸν αὐτοῖς τριχῶν τὸ στέρνον ἐστί.

Ξηροτέρας καρδίας γνωρίσματα. π.

Σφυγμοὶ σκληροὶ καὶ τὸν θυμὸν οὐχ ἕτοιμον. ἄγριόν τε καὶ δυσπαυστον. ὡς τὰ πολλὰ δὲ καὶ ὅλον τὸ σῶμα ξηρότερον τούτοις ἐστίν. εἰ μὴ τὰ καθ᾽ ἧπαρ ἀντιπράττοι.

Ὑγροτέρας καρδίας γνωρίσματα. πα.

Σφυγμοὶ μαλακοί. καὶ τὸ ἦθος εὐκίνητόν τε πρὸς ὀργήν. καὶ εὐκατάπαυστον. καὶ τὸ σύμπαν σῶμα ὑγρότερον. πλὴν εἰ μὴ τὰ καθ᾽ ἧπαρ ἀντιπράττοι.

Θερμῆς καὶ ξηρᾶς καρδίας σημεῖα. πβ.

Οἱ σφυγμοὶ σκληροὶ καὶ μεγάλοι καὶ ταχεῖς καὶ πυκνοί. καὶ ἀναπνοαὶ μεγάλαι τε καὶ ταχεῖαι. καὶ πυκναί. καὶ πολὺ δὴ μᾶλλον εἰς τάχος ἐπιδιδόασι καὶ πυκνότητα. καὶ συναυξηθέντος ἀνάλογον τῇ καρδίᾳ. τοῦ θώρακος. ἁπάντων οὗτοι λασιώτατοι τὰ κατὰ στέρνον εἰσί, καὶ τὰ ὑποχόνδρια. εἰς δὲ τὰς πράξεις, ἴταμοι. καὶ θυμικοί. καὶ τυραννικοὶ τοῖς ἤθεσι. καὶ ὀξύθυμοι καὶ δυσπαυστοι.

Θερμῆς καὶ ὑγρᾶς καρδίας σημεῖα. πγ.

Εἰ δὲ ὑγρότης ἐπικρατήσειεν ἅμα θερμότητι, λασιώτεροι μὲν οὖν οὗτοι τῶν εἰρημένων. ἕτοιμοι δὲ εἰς τὰς πράξεις, οὐδὲν ἧττον. πλὴν οὐχ οὕτως γε αὐτοῖς ἄγριος ὁ θυμός. ἀλλ᾽ εἰς ὀργὴν μόνον ἕτοιμοι. οἱ σφυγμοὶ δὲ μαλακοὶ καὶ μεγάλοι. καὶ ταχεῖς καὶ πυκνοί.

Ψυχρᾶς καὶ ὑγρᾶς καρδίας σημεῖα. πδ.

Οἱ μὲν σφυγμοὶ μαλακοί. τὸ δὲ ἦθος, ἄτολμόν τε καὶ δειλόν. καὶ ὀκνηρόν. εἰσὶ δὲ καὶ ψιλοὶ τριχῶν οὗτοι τὰ στέρνα. καὶ ἥκιστα μανιώδεις γίνονται. καὶ γὰρ οὐδ᾽ εἰς ὀργὴν ἕτοιμοι. τὰ δὲ κατὰ θώρακα. καὶ τὸ σύμπαν σῶμα, τοῖς ἔμπροσθεν ὡσαύτως διοριστέον.

Ψυχρᾶς καὶ ξηρᾶς καρδίας σημεῖα. πε.

Σφυγμοὶ σκληροί, ἀοργητότατοι πάντων οὗτοι εἰσί. βιασθέντες μέντοι τισὶν ὀργισθῆναι, φυλάττουσι τὴν μῆνιν. εἰσὶ δὲ καὶ ἄτριχοι τὰ στέρνα παντάπασι μάλιστα.

Ἥπατος θερμοτέρου γνωρίσματα. πς.

Φλέβες εὐρεῖαι, ἡ ξανθὴ χολὴ πλείων. ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τῆς ἀκμῆς, καὶ μέλαινα. θερμότερον αὐτοῖς τὸ αἷμα. καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ σύμπαν σῶμα. πλὴν εἰ μὴ τὰ κατὰ τὴν καρδίαν ἀντιπράττοι δασύτης τῶν καθ᾽ ὑποχόνδρια καὶ γαστέρα.

Ψυχροτέρου ἥπατος σημεῖα. πζ.

Στενότης φλεβῶν, φλέγμα πλέον. καὶ αἷμα ψυχρότερον. ἡ σύμπασα τοῦ σώματος ἕξις, ψυχροτέρα. χωρὶς εἰ μὴ πρὸς καρδίας θερμαίνοιτο, ψιλὰ τριχῶν τούτοις ὑποχόνδριά τε καὶ γαστήρ.

Ξηροτέρου ἥπατος γνωρίσματα. πη.

Τὸ μὲν αἷμα, παχύτερον καὶ ὀλίγον. αἱ φλέβες δὲ σκληραί. καὶ ἡ σύμπασα τοῦ σώματος ἕξις, ξηροτέρα.

Ὑγροτέρου ἥπατος γνωρίσματα. πθ.

Τὸ μὲν αἷμα, πλεῖον τε καὶ ὑγρότερον. αἱ φλέβες δέ, μαλακώτεραι. οὕτως δὲ καὶ τὸ σύμπαν σῶμα, πλὴν εἰ μὴ τὰ κατὰ τὴν καρδίαν ἀντιπράττοι.

Θερμοῦ καὶ ξηροῦ ἥπατος σημεῖα. ϙ.

Λασιώτατον ὑποχόνδριον. αἷμα παχύτερόν τε καὶ ὀλιγώτερον. ἡ πικρὰ χολὴ πλείστη. κατὰ δὲ τὴν ἀκμήν, καὶ ἡ μέλαινα, φλεβῶν, εὐρύτης τε καὶ σκληρότης. οὕτω δὲ καὶ τὸ σύμπαν σῶμα ξηρόν τε καὶ θερμόν. θερμότης μὲν γὰρ ἐν καρδίᾳ ὁρμωμένη, νικῆσαι δύναται τὴν ἐξ ἥπατος ὁρμωμένην ψυχρότητα. καθάπερ γε καὶ ἡ ψυχρότης τῆς καρδίας τὴν ἐξ ἥπατος ὁρμωμένην θερμότητα νικῆσαι δύναται. τὴν δὲ ξηρότητα τοῦ ἥπατος, οὐχ οἷόν τ᾽ ἐστὶν ἡ καρδία ὑγροτέρα γινομένη, πρὸς τοὐναντίον μεταβαλεῖν. εὔδηλον οὖν ὡς ἐπειδὰν εἰς ταὐτὸν συνδράμωσιν ἀμφοτέρων αἱ κράσεις, ὅλον ἀκριβῶς τὸ σῶμα κατ᾽ ἐκείνας διατίθεται.

Θερμοῦ καὶ ὑγροῦ ἥπατος σημεῖα. ϙα.

Ἧττον μὲν οὖν τοῦ θερμοῦ καὶ ξηροῦ τὸ καθ᾽ ὑποχόνδριον ἐργάζεται λάσιον. πλεῖστον δὲ αἷμα καὶ φλέβας μεγάλας ἔχουσιν οἱ τοιοῦτοι. καὶ τὴν ἕξιν, ὑγράν τε καὶ θερμήν. εἰ μὴ τὰ κατὰ καρδίας ἀντιπράττοι. εἰ δὲ ἐπὶ πλέον ἀμφοτέραις ταῖς ποιότησιν ἐξισταποίη τοῦ κατὰ φύσιν, ἑτοίμως ἁλίσκεται τοῖς σηπεδονώδεσι τε καὶ κακοχύμοις νοσήμασιν. ἔτι δὲ μᾶλλον εἰ ἐπὶ πλέον αὐξηθείη τὸ ὑγρόν. ἐπ᾽ ὀλίγον δὲ τὸ θερμόν, ἥκιστα κακόχυμοι γίνονται.

Ψυχροῦ καὶ ὑγροῦ ἥπατος σημεῖα. ϙβ.

Ἄτριχον μὲν ἴσχει τὸ ὑποχόνδριον. αἷμα δὲ ἐργάζεται, φλεγματικώτερον ἅμα φλεβῶν στενότητι. καὶ τὸ σύμπαν σῶμα ψυχρότερον. καὶ ὑγρότερον. εἰ μὴ πρὸς τῆς καρδίας ὥσθ᾽ τοὐναντία μεταφέροιτο.

Ψυχροῦ καὶ ξηροῦ ἥπατος σημεῖα. ϙγ.

Τὸ δὲ ψυχρὸν ἅμα καὶ ξηρὸν ἧπαρ, ὀλίγαιμόν τε καὶ στενόφλεβον ἐργάζεται τὸ σῶμα. καὶ ψυχρότερον τὸ ὑποχόνδριον, εἰ μὴ κἀνταῦθα νικήσειεν ἡ καρδία.

Ὄρχεων κράσεως γνωρίσματα. ϙδ.

Ἡ μὲν θερμὴ τῶν ὄρχεων κρᾶσις, ἀφροδισιαστική ἐστι. καὶ ἀρρενογόνος καὶ γόνιμος. καὶ ταχέως δασύνει τὰ γεννητικὰ μόρια. καὶ τὰ πέριξ μετρίως. ἡ δὲ ψυχρά, τοὐναντία. καὶ ἡ μὲν ὑγρά, πολύσπερμός τ᾽ ἐστὶ

καὶ ὑγρόσπερμος. ἡ ξηρὰ δὲ, ὀλιγόσπερμος. καὶ μετρίως παχύσπερμος. ἡ δὲ θερμὴ καὶ ξηρὰ, παχυσπερματάτη τέ ἐστι καὶ γονιμωτάτη. καὶ τάχιστα πρὸς συνουσίαν ἐπεγείρει τὸ ζῶον. οἱ τοιοῦτοι καὶ δασύνονται τάχιστα τὰ γεννητικὰ μόρια. καὶ σύμπαντα τὰ περὶ ἰξ. ἄνωθεν ἄχρι τῶν κατὰ τὸν ὀμφαλὸν χωρίων. κάτωθεν δὲ μέχρι μέσων μηροῦ. ὁρμητικὴ μὲν οὖν ἡ τοιαύτη κρᾶσις ἱκανῶς ἐστιν ἐπ' ἀφροδίσια. τάχιστα μὲν ἐμπιπλαμένη. καὶ εἰ βιάσαιτο, κλαπτομένη. συνελθούσης δὲ ὑγρότητος τῇ θερμότητι, λάσιοι μὲν ἧσσον οὗτοι. πολύσπερμοι δὲ μᾶλλον. οὐ μὴν ὀρέγονται μᾶλλον τῶν ἑτέρων. ἐξαρκοῦσι δὲ ἀβλαβέστερον μᾶλλον ἀφροδισίοις πλείοσιν. εἰ δὲ ἱκανῶς τό τε ὑγρὸν καὶ τὸ θερμὸν συναυξηθείη, βλάπτονται μᾶλλον ἀπεχόμενοι τῶν ἀφροδισίων. εἰ δὲ ὑγροὶ καὶ ψυχροὶ τὴν κρᾶσιν οἱ ὄρχεις γένοιντο, ψιλὰ τριχῶν τὰ περὶ ἰξ. καὶ βραδέως ἀφροδισιάζειν ἄρχονται. καὶ οὐδὲ ὁρμητικοὶ πρὸς τὴν ἐνέργειαν εἰσίν. ὑδατώδες δὲ καὶ λεπτὸν αὐτοῖς τὸ σπέρμα. καὶ ἄγονον ἐστὶ καὶ θηλύγονον. ἡ δὲ ξηρὰ καὶ ψυχρὰ τῶν κράσεων, ὁμοία μὲν εἰ κατὰ ταῦτα τῇ προειρημένῃ. παχύτερον δὲ αὐτοῖς τὸ σπέρμα καὶ παντάπασιν ὀλίγον. ὅσοι δὲ ἐπὶ πλεῖστον κεχαλασμένον ἔχουσι τὸν ὄσχεον ὅλον σὺν τοῖς διδύμοις, καὶ οἱονεὶ ἀρρωστότεροι οὗτοι τὴν δύναμιν εἰσὶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. ὅσοι δὲ συνεσταλμένον ἔχουσι τὸν ὄσχεον σὺν τοῖς διδύμοις καὶ οἱονεὶ συνεσφιγμένον, ῥωμαλεώτεροι τὴν δύναμιν εἰσὶν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. καὶ ἔνεστι τούτου τεκμήριον λαβεῖν, ἐκ πάντων τῶν τετραπόδων ζώων. με.

Ἐπεὶ δὲ ἐν ταῖς θερμαῖς δυσκρασίαις πλεονάζει τὸ χολῶδες περίττωμα, σκέπτεσθαι ἐπὶ τούτων προσήκει. πρότερον ὑπέρχεται αὐτοῖς τὸ χολῶδες αἷμα τοῖς διαχωρήμασιν, ἢ πρὸς τὴν ἄνω κοιλίαν ὁρμᾷ. κάτω μὲν γὰρ ὑπιούσης, οὐδὲν χρὴ περιεργάζεσθαι. πρὸς δὲ τὴν ἄνω γαστέρα φερομένης δι' ἐμέτων ἐκκενούσθων χλιαροῦ ὕδατος ποθέντος. εἰ δὲ δυσχερῶς ἐμέσειεν, οἶνον γλυκὺν σὺν τῷ χλιαρῷ ὕδατι κεράσας, δίδου πίνειν. καὶ οὕτως ἐμείτωσαν. καὶ γυμνάζειν αὐτοὺς βέλτιον οὐκ ὀξύ. καὶ σύντονον γυμνάσιον. ἀλλὰ σχολαιότερον καὶ μαλακώτερον. τινὲς δὲ τῶν θερμῶν, οὐδ' ὅλως χρῄζουσι τῶν θερμασίων. ἀλλ' ἀρκεῖ περίπατος αὐτοῖς. καὶ λουτρὸν ἀλειψαμένοις ἐλαίῳ μαλακαῖς χερσίν. οὗτοι καὶ τοῖς μετὰ τροφὴν λουτροῖς χαίρουσι. καί τινες αὐτῶν ἐπαχύνθησαν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ διαίτῃ. οἶνος τούτοις ἁρμόδιος, ὁ ὑδατώδης λεγόμενος λεπτὸς καὶ λευκός. οἱ γὰρ κιῤῥοὶ θερμοί. καὶ οἱ πάνυ παλαιοί διὸ ἐναντιώτατοι τούτοις εἰσίν. ἐπιβλέπειν δὲ χρὴ ἐπὶ πάντων τῶν μετὰ τροφὴν λουομένων, μὴ τὸ ἧπαρ πεπονθὸς εἴη. ἐσχάτως γὰρ ἀδικοῦνται οἱ τοιοῦτοι μετὰ τροφὴν λουόμενοι. οἱ δὲ μετὰ ξηρότητος θερμοὶ, δέονται μάλιστα τὴν ἀκμαστικὴν ἡλικίαν ὑγρᾶς διαίτης, διά τε ἐδεσμάτων καὶ λουτρῶν. ἀποχῆς τε συντόνων γυμνασίων καὶ πολλῶν. ὥστε θέρους θᾶττον λουέσθωσαν. καὶ μετὰ τροφὴν αὖθις τὸ δεύτερον. εἰ μή τι τῶν σπλάγχνων πεπονθὸς, ὀνήσει τούτους εἰ μηδὲν κωλύει, καὶ ἡ τοῦ ψυχροῦ πόσις. ἐναντιώτατα δὲ, ταῖς ξηροτέραις κράσεσίν ἐστιν, ἀφροδίσια. φείδεσθαι δὲ αὐτοὺς μάλιστα ἐγκαύσεως. κόπων. ἀγρυπνιῶν. φροντίδων. καὶ κινήσεων ἁπασῶν ὀξειῶν. θυμούμενοι δὲ οἱ χολώδεις, ἐκπυροῦνται. καὶ πυρετοῖς ὀξέσι περιπίπτουσι. σκοπούνται δὲ χρὴ τὴν ποσότητα τῆς ἐκτροφῆς. καὶ αὔξησιν τοῦ θερμοῦ ἀναλόγως αὔξειν τὴν ἐμψύχουσαν καὶ ὑγραίνουσαν δίαιταν.

Ἴασις ψυχρᾶς δυσκρασίας. μς.

Ὅσοι δὲ ψυχρότεροι μέν εἰσι φύσει, συμμέτρως δὲ τῆς κατὰ τὸ ξηρόν τε καὶ ὑγρὸν κράσεως, ἧττον εἰσὶ μοχθηροὶ πρὸς ὑγείαν τε καὶ ῥώμην σώματος. ἐπεγείρειν τε οὖν χρὴ καὶ ῥωννύναι αὐτῶν τὴν θερμασίαν. ἐν δὲ τῇ καθ' ὑγρότητα καὶ ξηρότητα τῆς ὅλης διαίτης τὸ μέσον ἐκλέγεσθαι.

Ὑγρᾶς δυσκρασίας διόρθωσις. μζ.

Αἱ δὲ ὑγραὶ φύσεις ἐν τῇ τῶν παίδων ἡλικίᾳ ῥευματικοῖς τε καὶ πληθωρικοῖς ἁλίσκονται νοσήμασι. καὶ πρὸς τούτοις γε, τοῖς σηπεδονώδεσι. δέονται τοίνυν γυμνασίων τε πλειόνων. καὶ ἀκριβοῦς τῆς ἐν τῇ γαστρὶ πέψεως. ὅσων γὰρ ἐν ταύτῃ διαφθείρεται τῶν τροφῶν, νοσημάτων σηπεδονωδῶν ὑπόθεσις γίγνεται παντὶ τῷ σώματι. διὸ πρὸ τροφῆς οὗτοι λουσάμενοι. καὶ τοῖς αὐτοφυέσι θερμοῖς ὕδασι χρώμενοι, μάλιστα ὠφελοῦνται. σκοπὸς μὲν γὰρ ἐπ' αὐτῶν ἐστὶν αὐτὰ μὲν τὰ μόρια τοῦ σώματος φυλάττειν ὑγρά. κοινὸν γὰρ πάσης κράσεως. ἔτι τε τὸ ἐναντίον αὐτῷ λέγω δὴ τὸ ξηρόν. θᾶττον ἐπὶ τὸ γῆρας ἄγει τὰ σώματα τῶν ζώων ἁπάντων. ὡς εἴγε δυνατὸν ἦν ἀεὶ διαφυλάττειν ὑγρὰν τὴν κρᾶσιν τοῦ σώματος, ὁ τοῦ σοφιστοῦ Φιλίππου λόγος. ἀθάνατον ἐπαγγειλάμενος ποιήσειν τὸν αὐτῷ πειθόμενον, ἀληθὴς ἂν εἴη. διὸ πολυχρονιώτατος ὁ ἥκιστα ξηραινόμενος γένοιτ' ἄν. τῆς δὲ ὑγρᾶς διαίτης περιττώματά τε καὶ πλῆθος χυμῶν γεννώσης, χαλεπὸν γίγνεται κρατῆσαι τῆς συμμετρίας. ὥστε μήτε νόσοις ἁλίσκεσθαι, μήτε γηρᾶσθαι ταχέως. ὅθεν δὴ οὖν ἐπὶ τῇ κράσει πολυχρονιώτατοι πάντων εἰσὶν οἱ ὑγρότατοι. καὶ μέντοι καὶ ὑγιαίνουσι τῶν ἄλλων μᾶλλον, ἐπειδὰν κρατυνθῇ τὸ σῶμα. ὥσπερ καὶ ἰσχυρότατοι μέχρι γήρως ἐσχάτου εἰσὶ, τῶν τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἐχόντων. καὶ διὰ τοῦτ' ἐπαινεῖται σχεδὸν ὑπὸ πάντων ἰατρῶν τε καὶ φιλοσόφων, ὅσοι τὰ στοιχεῖα τοῦ σώματος ἀκριβῶς ἔγνωσαν, ἡ κρᾶσις αὕτη. καὶ μέντοι καὶ μόνη τισὶν ἔδοξε κατὰ φύσιν εἶναι. κρείττων γοῦν ἐν τῷ χρόνῳ τῶν ἄλλων γίγνεται κατ' ἀρχὰς, οὖσα χείρων. ὥστε καὶ τὸν ἐπιστατοῦντα τῷ τοιούτῳ σώματι, τῶν ἀπόρων αὐτοῦ προνοεῖσθαι χρή.

διά τε γυμνασίων πρὸ τροφῆς γιγνομένων· καὶ λουτρῶν· καὶ τροφῶν ἐπιτηδείων· πλειόνων τε ἐκκρίσεων τῶν δι᾽ οὔρων τε καὶ γαστρὸς προσγινομένων· οὐδὲν δὲ κωλύει, καὶ ἀποφλεγματισμοῖς ποτὲ χρῆσθαι· καὶ καθάρσεσιν ὡραίαις· εὐχύμοις τε ἐδέσμασι πρὸ πάντων· καὶ οἴνου πόσει τὴν οὔρησιν κινοῦντος.

Ξηρᾶς δυσκρασίας ἴασις. ϟη.

Λουτρῶν ταῖς ξηραῖς κράσεσι τοῦ σώματος πάντως, ἐπιτηδειότατον. εὔκρατον δὲ ἔστω καὶ γλυκύτατον τὸ ὕδωρ· καὶ εἰ δίς· καὶ εἰ τρὶς τῆς ἡμέρας λούοιντο, μᾶλλον ὀνίνανται· καὶ ἡ σύμπασα δὲ δίαιτα, ὑγραίνουσα γιγνέσθω· ἀπέχη δὲ κόπου καὶ φροντίδων· καὶ ἀγρυπνιῶν ἔστω.

Θερμῆς καὶ ξηρᾶς δυσκρασίας ἴασις. ϟθ.

Ἡ μετὰ ξηρότητος δυσκρασίας, ποικίλαις ὑπάγεται θεραπείαις· οὐ μὴν ἀηδής γε ὁμοίως τῶν ψυχόντων ἡ χρῆσις ἐστί· κατὰ γὰρ τὰς ξηρὰς διαθέσεις, ἀναγκαῖον ἐστίν· οὐ τὰ πλησιάζοντα τῇ γαστρὶ μόνον· ἀλλὰ καὶ σύμπαν ἰσχνότερον γίγνεσθαι τὸ σῶμα.

Ὑγρᾶς καὶ θερμῆς δυσκρασίας, ἴασις. ρ.

Τῆς δὲ ὑγρᾶς δυσκρασίας μετὰ θερμότητος οὔσης, ἡ τῶν στυφόντων ἐδεσμάτων χρῆσις, ὠφέλιμος. ἔστω δὲ καὶ ταῦτα χωρὶς τοῦ θερμαίνειν, αὐστηρά· καὶ μὴν δὴ καὶ τὸ ψυχρὸν ὕδωρ· ἐπιτήδειον αὐτοῖς.

Ὑγρᾶς καὶ ψυχρᾶς δυσκρασίας ἴασις. ρα.

Τῆς δὲ μεταξὺ ψύξεως ὑγρᾶς δυσκρασίας, ἄριστα μὲν ἰάματα, τὰ δριμέα σύμπαντα καὶ θερμά· μιγνύσθω δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ στρυφνά, χωρὶς τοῦ ψύχειν σαφῶς· ἄριστα δὲ ἰάματα τούτοις, ὀλίγον τὸ πόμα· ἔστω δὲ τῶν θερμαινόντων τε ἰσχυρῶς καὶ στυφόντων οἴνων· δῆλον δὲ ὡς καὶ πάνυ παλαιῶν· ἀνάλογα δὲ τούτοις, καὶ τὰ ἔξωθεν προσφερόμενα ἔστω.

Ψυχρᾶς καὶ ξηρᾶς δυσκρασίας ἴασις· ἐπικρατούσης μᾶλλον τῆς ψύξεως. ρβ.

Φύσεως δὲ μᾶλλον τῆς ὑγρότητος ἐπικρατούσης, μοχθηραὶ αἱ τοιαῦται κράσεις γίγνονται· καὶ μάλιστα αὗται τοῖς ῥευματικοῖς ἁλίσκονται νοσήμασιν· ὀνίνησι δὲ αὐτούς, ἀλουσία τε καὶ γυμνάσια πλείονα· καὶ δίαιτα λεπτύνουσα· καὶ χρίσματα μετρίως θερμαίνοντα.

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩ ΠΕΜΠΤΩΙ ΛΟΓΩΙ.

ΠΕΡῚ ΤῆΣ ΤῶΝ ΠΥΡΕΤῶΝ ΔΙΑΓΝΏΣΕΩΣ ΚΑῚ ΘΕΡΑΠΕΊΑΣ. ΛΟΓΟΣ Ε'.

Ὁ μὲν διαιτητικὸν τῶν ὑγιεινῶν παραγγελμάτων, ἀναγκαῖον τε καὶ χρήσιμον πρὸς ὑγιείας τήρησιν ὑπάρχον, ἤδη προγέγραπται. μεμαθήκασι γὰρ ἐν αὐτῷ, τρόπῳ καὶ τίνι τρόπῳ διαίτῃ χρώμενος, καὶ σὺ αὐτὸς ὡς οἷόν τε, ὑγιαίνοις ἂν μάλιστα. καὶ τοῖς ὑπὸ σοῦ ἐπιμελουμένοις, τὴν προσήκουσαν ἑκάστῳ ὑγίειαν διαφυλάξεις. ἐπειδὴ δὲ λαθόντας ἡμᾶς αὐτοὺς πολλάκις, ἀμελέστερόν τε ἁπτομένους τῆς διαίτης· ἢ κατά τινας τῶν πράξεων περιστάσεις· ἢ τῇ βίᾳ τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἀέρος βλαβέντας, ἐν χρείᾳ ποτὲ ἁλῶναι νοσώδεσι κατασκευαῖς ὀξέων· ἢ χρονίων παθῶν, ἄμεινον καὶ περὶ νοσημάτων διαλαβεῖν. ἀπὸ δὲ τῆς καθόλου τῶν πυρετωδῶν νοσημάτων ἄρξασθαι σημειώσεως, ὅτι τε μᾶλλον ἐπιπολάζει ταῦτα, κοινὰ πάσης ἡλικίας ὑπάρχοντα, καὶ ὅτι οὐκ ἀκίνδυνα ταραχὴν καὶ θόρυβον αἰφνίδιον ἐπιφέροντα, τῷ πλήθει τῶν συμπτωμάτων.

ὅτι χρὴ τὸν ἰατρὸν, ἐπιστήμονα τῶν τῆς φύσεως ἔργων εἶναι. α.

Διὸ χρὴ γεγυμνασμένον κατὰ τὸ προγνωστικὸν Ἱπποκράτους καὶ τὰ ἄλλα τὸν ἰατρὸν εἶναι, ἐπίστασθαι τὰ τῆς φύσεως ἔργα. φύσιες γὰρ ζώων, ἰητροί. συνεργεῖν δὲ δεῖ τῇ φύσει πρὸς σωτηρίαν ἀγωνιζομένῃ πρὸς τὴν νόσον. οὕτως γὰρ ἡ φύσις σύμμαχον λαβοῦσα τὸν ἰατρὸν, τὰ δέοντα ποιοῦντα. αὐτόν τε τὸν ἄρρωστον πειθήνιον. καὶ μηδὲν ἐν τῇ διαίτῃ ἁμαρτάνοντα, περιγένοιτο ἂν τῆς νόσου. συνεργοὺς δὲ εἶναι χρὴ καὶ τοὺς ὑπηρέτας· καὶ τοὺς ἔξωθεν, πρὸς τὸ μηδὲν ὑπεναντίον τοῖς καλῶς πραττομένοις.

ὅτι ἄνευ τοῦ προγνῶναι τὴν νόσον, οὐχ οἷόν τε καλῶς θεραπεῦσαι. β.

Πρόκειται δὲ ἡμῖν σημειωτικὸν ἐνστήσασθαι λόγον πρότερον. ἄνευ γὰρ τοῦ προγινώσκειν εἰς ὅ τι τελευτήσει τὸ νόσημα, οὐχ οἷόν τε καλῶς εὑρεῖν τὸν τρόπον τῆς διαίτης. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ὀξέων νοσημάτων. καὶ κίνδυνον ὀξὺν ἐπιφερόντων.

τίνα ἐστὶν ἀγαθὰ σημεῖα. γ.

Εὔσημον πρόσωπον. δυνήσῃ γὰρ καὶ ἐκ τοῦ προσώπου μόνον, βεβαίαν καὶ πιστὴν πρόγνωσιν λαβεῖν, πρὶν ἅψασθαι τοῦ νοσοῦντος. λέγω δὴ ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ αἰσθήσεων. ὄψεως. ἀκοῆς. ὀσφρήσεως. πρὸς τούτοις δὲ, καὶ ἐκ τῆς ἀναπνοῆς. ἧς χωρὶς ζῆν οὐχ οἷόν τε. δηλούσης ἡμῖν ὅπως ἡ καρδία διάκειται. πάρεστι δὲ ἐν τῷ προσώπῳ, καὶ τὸ διαλεκτικὸν ὄργανον τῆς γλώττης. ἐμφαῖνον ἡμῖν τὴν ῥώμην τε καὶ ἀρρωστίαν τοῦ λογιστικοῦ μέρους τῆς ψυχῆς. ἀγαθὸν δὲ σημεῖον, καὶ ἡ εὐσχήμων κατάκλισις. ὡς μάλιστα εἴθισται καὶ ὑγιαίνων στρέφεσθαι ῥᾳδίως. εὔφορόν τε καὶ τὸ σῶμα πᾶν ὁμαλῶς καὶ ἠπίως θερμὸν εἶναι. ἄδιψον ὡς οἷόν τε ὑπάρχον. καὶ τὸ ἐρρῶσθαι τὴν διάνοιαν. καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς φορὰς, ἀγαθόν. ἀγαθὸν δὲ καὶ ἡ εὔνοια. καὶ ἡ εὐταξία τῶν σφυγμῶν. ἐκ τούτων γὰρ καὶ τῶν λεχθησομένων, γνωσόμεθα τὴν ῥώμην τε καὶ ἀρρωστίαν τῶν τειῶν ἐνεργειῶν τῆς ψυχῆς. τό γε ἐρρῶσθαι τὴν διάνοιαν καὶ τὸ μὴ καταρρεῖν ἐπὶ πόδας, δηλοῖ τὸν ἐγκέφαλον κατὰ πάντα ἐρρῶσθαι. τὸ δὲ εὐανθὲς τοῦ προσώπου καὶ ἡ εὔπνοια, καὶ ἡ εὐσφυξία, δηλοῖ τὴν καρδίαν ἐρρῶσθαι. ἔστι γὰρ ὅτε εὐανθὲς γίνεται τὸ πρόσωπον μετὰ δυσπνοίας, ὡς ἐπὶ τῶν περιπνευμονικῶν. τὸ δὲ ἄδιψον εἶναι καὶ εὖ ἔχειν πρὸς φορὰς τὴν φυσικὴν δύναμιν. ἔν τε τῷ ἥπατι. καὶ ἐν παντὶ τῷ σώματι, ἐρρῶσθαι δηλοῖ. ἀγαθὸν δὲ καὶ ὕπνοι χρηστοί. καὶ ἱδρῶτες δι' ὅλου τοῦ σώματος. εὔκρατοί τε καὶ ὁμαλοί τε εἶναι καὶ σύμμετροι. καὶ ἐν τῷ δέοντι καιρῷ ἐπιφαινόμενοι. ὑποχόνδριον. ἀνώδυνόν τε εἶναι καὶ εὐαφές. καὶ πρὸς τούτοις, ἔτι αἱ διαχωρήσεις. κοιλίας τε καὶ οὔρων καὶ πτυσμάτων ἀπαραπόδιστοί τε εἶναι. καὶ χρηστά τινα πέψεως σημεῖα.

τίνα ἐστὶ φαῦλα σημεῖα. δ.

Προσώπου παντὸς. καὶ κροτάφου σύμπτωσις. ὀφθαλμοὶ πεπηγότες καὶ κοῖλοι. δάκρυον ἀκούσιον. καὶ τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν κατὰ τοὺς ὕπνους ὑποφαινόμενα. μὴ εἰθισμένον γε οὕτως καθεύδειν. καὶ τὸ σῶμα καταρρεῖν ἐπὶ πόδας. καὶ τὸ πρηνὲς κεῖσθαι ὃ μὴ σύνηθες. ὀδόντων ἀληθὴς τρισμός. τὸ σῶμα πᾶν ἀνωμάλως θερμαίνεσθαί τε καὶ ψύχεσθαι. δύσφορόν τε εἶναι. καὶ δίψος ἀφόρητον καὶ καῦμα τῶν ἐντός. τῶν ἔξω ψυχρῶν τυγχανόντων. ἔκστασις διανοίας. καὶ δὴ παρακοπή τις. ἢ ἀναισθησία. καὶ καταφορά. ἀποστροφὴ. καὶ πάσης ὀρέξεως. ψῦχος ἐπὶ φλεγμονῇ τῶν περὶ θώρακα καὶ τὰς πλευρὰς γινόμενος. δύσπνουν τε εἶναι. καὶ ψυχρὸν ἀναπνεῖν. καὶ ἔξω ἐν τῇ ἐκπνοῇ μέγα. εἴσω δὲ μικρὸν ἐκπνέοντα. ἤδη γὰρ εἶναι μέλλουσαν νέκρωσιν δηλοῖ τῆς καρδίας. ὥσπερ καὶ τὸ ἄσφυκτον εἶναι. ἢ κακόσφυκτον. εὔπνοιαν γάρ φησιν Ἱπποκράτης χρὴ νομίζειν κάρτα μεγάλην δύναμιν ἔχειν ἐς σωτηρίην. ἐν πᾶσι τοῖσιν ὀξέσι νοσήμασιν. ὁκόσα ξὺν πυρετῷ καὶ ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι κρίνεται. κακὸν δὲ καὶ ἀγρυπνία συνεδρεύουσα. ἢ καὶ γινόμενοι μὲν ὕπνοι. ταραχώδεις δὲ ἱδρῶτες ψυχροὶ καὶ ἀνώμαλοι. καὶ μὴ περὶ πᾶν τὸ σῶμα. καί ποτε κεγχρώδεις καὶ γλίσχροι. κατάψυξιν γὰρ ἰσχυρὰν καὶ ταῦτα δηλοῖ. καὶ τὸ, οὐκ ἐν τῷ δέοντι καιρῷ ἐπιφαίνεσθαι τοὺς ἱδρῶτας, οὐκ ἀγαθόν. καὶ τὸν πυρετὸν εὐθὺς διαδέχεσθαι

τοὺς ἱδρῶτας ἐποχῇ τῶν κατὰ κοιλίαν. καὶ μάλιστα κύστιν. καὶ τῶν ἄλλων ἐκκρίσεων. ἀλλ' εἰ καὶ φέροιντο, μή τινος ὀλέθρου γνωρίσματα φέροιεν. καὶ μάλιστα οὖρα δυσώδη τε καὶ παχέα. καὶ μέλανα. τὰ γὰρ τοιαῦτα ἤδη ὀξέων καὶ κακοήθων νοσημάτων, παντάπασι κινδύνου δηλωτικά. ὑποχονδρίων σύντασις. καὶ κυρίων μορίων φλεγμοναὶ μέγισται. ἐγκεφάλου τε λέγω. καὶ καρδίας. καὶ πνεύμονος. καὶ τοῦ τὰς πλευρὰς ὑπεζωκότος. ἥπατός τε καὶ γαστρός. τινὸς γὰρ τῶν τοιούτων νοσημάτων παρόντος, τὰ πάνυ φαῦλα σημεῖα ἐπιφαινόμενα, κινδυνώδη. χρὴ δὲ ἑκάστου σημείου τὴν δύναμιν ἐκμαθεῖν. ἓν γάρ ποτε σημεῖον ἰσχυρόν τε καὶ πιστὸν πλειόνων σημείων ἀπίστων καὶ ἀσθενῶν, οἶδε κρατεῖν.

Ποίαν δεῖ λέγειν πρώτην ἡμέραν τοῦ παντὸς νοσήματος. ε.

Ἀρχὴν λέγειν δεῖ τοῦ παντὸς νοσήματος, ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἡνίκα πυρέττειν ἀρξάμενος ὁ ἄνθρωπος. οὕτως σαφῶς ὡς τὴν συνέχειαν αὐτῷ λελύσθαι τοῦ σώματος. καὶ μηκέτι ἰσχύειν προσιέναι εἰς ἀγορὰς καὶ τὰ συνήθη πράττειν. καὶ διὰ τοῦτο κατακλίσεως ἐδεήθη. οὐ γὰρ δὴ ταὐτόν ἐστι δυσαρεστεῖν καὶ πυρέττειν. ὁ μὲν γὰρ κεφαλαλγῶν, ἢ δυσαρεστῶν καὶ βεβαρημένος τῷ σώματι, δύναται ὡς ἐπίπαν κατ' ἀρχὰς τὰ συνήθη πράττειν. μέχρις ἂν κατισχύσαν αὐτοῦ τὸ νόσημα καταβάλλῃ τὴν δύναμιν.

Ὅτι ἀρχὴ τῶν νοσημάτων τριχῶς λέγεται. ς.

Ἀρχὴ λέγεται κυρίως ἡ ἡμέρα καὶ ἀκαριαία τῆς πρώτης τοῦ νοσήματος εἰσβολῆς. ἐν ᾗ νικηθεὶς ὁ ἄνθρωπος, κατεκλίθη. ἀρχὴ λέγεται καὶ ἣν κατὰ πλάτος ὀνομάζουσιν. ἡ μέχρι τῆς τρίτης ἡμέρας ἐπεκτεινομένη. ἀρχὴ λέγεται κυρία καὶ ἀναγκαιοτάτη τυγχάνουσα. ἣν ὡς μέρος ὅλου τοῦ νοσήματος ἀρχὴν ὀνομάζομεν. ἥτις γνωρίζεται οὐχ ἡμερῶν ἀριθμῷ. ἀλλὰ ποιότητι τῶν παροξυσμῶν. καὶ τῇ τῶν συνεδρευόντων συμπτωμάτων ἐπιεικείᾳ. ἐν τε τῇ ἀναβάσει αὔξησις, καὶ τῶν νοσημάτων, καὶ τῶν συμπτωμάτων γίνεται. οἵ τε γὰρ παροξυσμοὶ προλαμβάνουσι. καὶ μακρότεροι γίνονται ἐν τῇ ἀναβάσει, τά τε συμπτώματα δεινότερα. ἀρ' οὖν λέγεται παντὸς νοσήματος ἄχρις ἂν φανῇ, σαφῆ καὶ χρηστὰ πέψεως σημεῖα; εἰ μὲν οὖν ὀλιγοχρόνιος ἡ ἀρχὴ γίνοιτο, ἐν τάχει λυθήσεσθαι τὸ νόσημα δηλοῖ ὡς Ἱπποκράτει δοκεῖ. διὸ ἐν πλευριτικοῖς πτύελον αὐτίκα ἢν ἐπιφαίνηται. ἀρχομένου μὲν βραχύνει. ἢν δ' ὕστερον ἐπιφαίνηται, μηκύνει ἡ νοῦσος δηλονότι. καθ' ἣν ἡμέραν ἐπιφανείη ἐν τοῖς ἐκκρινομένοις περιττώμασι σαφοῦς πέψεως γνωρίσματα, λέγομεν πεπαῦσθαι τὴν ἀρχὴν τοῦ παντὸς νοσήματος. ἄρχεσθαι δὲ τὴν ἐπίδοσιν. πέψεως γὰρ σημεῖα οὐκ ἔστιν οὔτε κακῶς ἐπιφαίνεται.

Τί ἐστι πυρετός. ζ.

Πυρετός ἐστι θερμότης παρὰ φύσιν καρδίας καὶ ἀρτηριῶν. βλάπτουσα τὸν ζωτικὸν τόνον. ἀναφερομένη τε ἐκ βάθους. καὶ δριμεῖα καὶ δακνώδης προσπίπτουσα τῇ ἁφῇ. μάλιστα κατὰ τὸν θώρακα. καὶ ἔνθα ἀρτηρίαι μεγάλαι εἰσὶ τεταγμέναι. πρὸς δὲ τῇ τοιαύτῃ θερμασίᾳ, ἀνωμαλία τις καὶ ἀταξία κατὰ τὸ εἶδος τοῦ πυρετοῦ προσγίνεται τοῖς σφυγμοῖς.

Τί ἐστι παροξυσμός. η.

Παροξυσμός ἐστι κίνημα νοσήματος μετρικόν. ἤδη τὸ χεῖρον ἀπὸ ἀνέσεως. μετρικὸν δὲ κίνημα εἴρηται, πρὸς διάκρισιν τῆς καθόλου τῶν νοσημάτων ἐπιδόσεως.

Τί ἐστιν ἄνεσις. θ.

Ἄνεσίς ἐστι μερικοῦ παροξυσμοῦ. πρόσκαιρος παῦλα, τῶν συνεδρευόντων τῷ σώματι συμπτωμάτων. ὅτι ἡ ἄνεσις διττῶς λέγεται. συμπεριλαμβάνεται γὰρ καὶ τὸ διάλειμμα. ι.

Τῆς δὲ ἀνέσεως, ἡ μὲν, εἰλικρινὴς ἄνεσις, γινώσκεται ἐκ τῆς ἠρεμίας τῶν συνεδρευόντων τῷ παροξυσμῷ συμπτωμάτων περιγραφείσης. καὶ διὰ τοῦτο λέγεται διάλειμμα, ὡς ἤδη τῶν κατὰ περίοδόν τινα παροξυνόντων. οἷον τριταίῳ. τεταρταίῳ. ἀμφημερινῷ. κεφαλαίας. ἐπιληψίας. ποδάγρας. καὶ τῶν παραπλησίων. ἡ δὲ δυσκρινὴς καὶ οὐ καθαρά, καταλαμβάνεται ἐκ τῆς τῶν συμπτωμάτων ὑφέσεως. ὡς ἐπὶ συνεχῶν μάλιστα πυρετῶν γίνεται. ἐπὶ γὰρ τούτων πρὶν παντελοῦς λύσεως τοῦ νοσήματος, οὐ καθαρὰ γίνεται ἄνεσις. ἐπικαταλαμβάνει γὰρ τὴν παρακμὴν τοῦ προτέρου, ἕτερος παροξυσμός.

Τίς ἀρχὴ πυρετικῆς ἐπισημασίας. ια.

Ἀρχὴ γοῦν ἐστι πυρετικοῦ παροξυσμοῦ, ὡς ἐπίπαν, συστολὴ τῶν ἀκραίων μορίων πάντων. καὶ μάλιστα τῆς ῥινός. καὶ ποτὲ καὶ κατάψυξις ὅλου τοῦ σώματος βηχίον ἔσθ' ὅτε μικρὰ ἐρεθίζον. τῇ καταψύξει συνεισβάλλον. χάσμη τε καὶ σκορδινισμός. ἢ ναυτία. ἢ ἔμετος. ἢ λειποθυμία. ἄλγημα κεφαλῆς. ἢ ἄλλου τινὸς μορίου. εἰς ὕπνον τε καταφορὰ πολλάκις. σφυγμός τε πρὸς τούτοις μικρὸς καὶ συνεσταλμένος. βραδέως ἀνακόπτων. καὶ τῶν εἰωθότων συνεδρεύειν συμπτωμάτων τῷ παρόντι νοσήματι ἐρεθισμός.

Ἐπιδόσεως τοῦ μερικοῦ παροξυσμοῦ. ιβ.

Κατὰ δὲ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ παροξυσμοῦ, τῶν μὲν ἄλλων συμπτωμάτων αὔξησίς τε καὶ ἐνότης ἐπιγίνεται. τὰ δὲ τῆς συστολῆς τε καὶ καταψύξεως, ἀπολήγει. καὶ ὁ σφυγμὸς ἀνώμαλος ἀνακύπτει. καὶ τὸ σῶμα θερμαίνεται μὲν, οὐκ ἀκριβῶς δέ.

Ἀκμῆς τοῦ μερικοῦ παροξυσμοῦ σημεῖα. ιγ.

Κατὰ μὲν τὴν ἀκμὴν τοῦ παροξυσμοῦ, ἡ μὲν θερμασία ὁμαλῶς διαχεῖται. καὶ κατακερματίζεται,

καθ' ὅλον τὸ σῶμα. οἵ τε σφυγμοὶ τὸ πᾶν τῆς αὐξήσεως μέγεθος ἀπολαμβάνοντες. ἀνάλογον τῆς ὑποκειμένης ὕλης τάσιν ἔχουσι. καὶ τὰ ἄλλα τοῦ παροξισμοῦ συμπτώματα. τότε δὲ ἤδη καιρὸς ποτὸν διδόναι τῷ κάμνοντι.

Παρακμῆς τοῦ μερικοῦ παροξισμοῦ σημεῖα. ιδ.

Παρακμὴ μέν ἐστιν ἀρχομένων μειοῦσθαι τινῶν. ἢ πάντων τῶν εἰρημένων συμπτωμάτων. καὶ τῶν σφυγμῶν πασῶν εἰς εὐταξίαν ἐρχομένων. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ νοτίδες ἐπιγίνονται. καὶ ἡ θερμασία δηλονότι μαραίνεται. ποτὲ δὲ καὶ ὕπνοι χρηστοὶ συνέχουσιν. εἰ μέλλοι μακρὸς μεταξὺ ἔσεσθαι τῆς ἐπισημασίας. ὡς ἐν ταῖς καθαραῖς ἀνέσεσι φιλεῖ γίγνεσθαι. εἴωθε γὰρ ἐνίοτε ἐπίκαιρα λαμβάνειν ἐπί τινων νοσημάτων παροξισμός. τὴν παρακμὴν τοῦ προτέρου καθάπερ ἐπὶ τῶν συνεχῶν πυρετῶν γίνεται. τοῦτο ἐνταῦθα δηλοῖ.

Τίς ἀρχὴ ὅλου τοῦ νοσήματος. ιε.

Ἣν δὴ προείρηται ὡς ἀρχὴν τοῦ παντὸς νοσήματος, ἐκεῖνον τὸν καιρὸν λέγομεν, ἡνίκα ἡττηθεῖσα τῇ βίᾳ τοῦ νοσήματος ἡ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου, ἀρχὴ τῆς κατακλίσεως γέγονε.

Τίς ἡ ἐπίδοσις. ἢ ἀνάβασις ὅλου τοῦ σώματος. ιϛ.

Ἡ δὲ ἐπίδοσις τοῦ παντὸς νοσήματος ἐστὶν ὅταν οἱ παροξυσμοὶ τῆς συνήθους ὥρας καὶ προλαμβάνοιεν. καὶ μακρότεροι καὶ κακοηθέστεροι. καὶ μετὰ πλειόνων καὶ βαρυτέρων συμπτωμάτων γίγνοιντο.

Ἀκμῆς διάγνωσις ὅλου τοῦ νοσήματος. ιζ.

Στάσιν τε τῶν παροξυσμῶν λαμβανόντων. ὁμοίως τε γιγνομένων ἐφεξῆς κατὰ πάντα, καὶ τῶν συνεδρευόντων συμπτωμάτων. καὶ μήτε ἀφαιρούντων. μήτε προστιθέντων, τότε ἀκμάζειν λέγοιτο τὸ νόσημα. ἥγε ἀκμή ἐστι τὸ σφοδρότερον μέρος ὅλης τῆς νόσου. ὅτε καὶ μάλιστα αἱ ἀγαθαὶ κρίσεις εἰώθασι γίγνεσθαι.

Παρακμῆς διάγνωσις ὅλου τοῦ νοσήματος. ιη.

Ἐπὶ δὲ τῆς παρακμῆς τοῦ ὅλου νοσήματος, τὰ ἐναντία τῆς ἐπιδόσεως γίγνεται. ὑστερίζει μὲν γὰρ κατὰ τὴν εἰσβολὴν τῆς συνήθους ὥρας ὁ παροξυσμός. χρόνον δὲ ἐλάχιστον κατέχει. τά τε συμπτώματα ἐπιεικέστερα. καὶ ἁπλούστερα γίνεται. εὐφορία τε καὶ ἄνεσις κατὰ πάντα.

Ὅτι ἡ παρακμὴ τῶν παντὸς νοσημάτων ἐπὶ τῶν ἀθρόων γιγνομένων κρίσεων. ὡς λανθάνειν τὴν αἴσθησιν. ιθ.

Ὅσα ἀθρόως κατὰ τὴν ἀκμὴν γίνεται νοσήματα. καὶ τελείαν ἀποδέχεται λύσιν, διαθήρατον ἴσχει τὴν παρακμὴν ὡς μὴ δὲ κατάδηλον αἰσθήσει γίγνεσθαι. ἀλλ' οὐ δὲ χρήσιμόν ἐστιν αὐτὴν ζητεῖν. ἀρκεῖ γὰρ γιγνώσκειν ὅτι λέλυται πιστῶς. ἀσφαλῶς καὶ τελέως τὸ νόσημα.

Ὅτι μέλλων σώζεσθαι ὁ ἄρρωστος, διεξέρχεται τοὺς τέταρτους καιροὺς ὅλης τῆς νόσου. κ.

Ἐὰν μὲν οὖν ἀκίνδυνον εἴη τὸ νόσημα, ὀξέως τε κινοῖτο. καὶ πρὸς τούτοις ἀγαθὰ καὶ χρηστὰ σημεῖα παρῇ τῷ κάμνοντι. διεξέρχεται ταχέως τοὺς δ καιροὺς ὅλου τοῦ νοσήματος. καὶ δῆλον, ὅτι καὶ σωθήσεται. εἰ δὲ τἀναντία τούτων παρῇ, πρὸ τῆς ἀκμῆς μάλιστα τεθνήξεται.

Πότερον βράδιον ἢ τάχιον κρίνεται τὸ νόσημα. κα.

Πότερον δὲ βράδιον ἢ τάχιον κριθήσεται ἐκ τοῦ μεγέθους τοῦ νοσήματος. καὶ τοῦ σφοδροῦ τῆς κινήσεως, εἶναι δῆλον. τὰ γὰρ μεγάλα νοσήματα, ὀξέως κινεῖται. τὸ δὲ ὀξέως κινούμενον, καὶ ταχέως κρίνεται.

Ὅπως δεῖ προγινώσκειν. εἴτε μή. καὶ πότε. κβ.

Τὰ μεγάλα τῶν νοσημάτων καὶ ὀξέως καὶ σφοδρῶς κινούμενα. κρίνεται πάντως. ὅσα δὲ μικρὰ καὶ ἀμυδρότερα. καὶ ἀβληχρῶς κινεῖται. εἰ χρόνια εἰσὶ, λύεται μόνον κατὰ βραχὺ χωρὶς κρίσεως. σπανίως δὲ εἰς ἀπόστασιν ὁρμᾷ τὰ τοιαῦτα. ὁ γὰρ τριταῖος καίτοι διαλείπων ὀξέως καὶ σφοδρῶς κινούμενος, κρίνεται. ὁ δὲ τεταρταῖος διότι χρόνιος, κατὰ βραχὺ ὡς ἐπίπαν λύεται. καὶ οἱ ἀργοτέρως κινούμενοι πάντες.

Τὴν τοίνυν τοῦ σώματος ἐπισκέψας φύσιν, εἴτε πικρόχολος ἐστὶν. εἴτε φλεγματώδης. εἴτε μελαγχολική. δεύτερον δὲ ἐπὶ τούτῳ, τὴν ὥραν τοῦ ἔτους. καὶ τὴν τοῦ κάμνοντος ἡλικίαν. καὶ τὴν κρᾶσιν καὶ τὸ ἐπιτήδευμα καὶ τὴν προγεγενημένην δίαιταν. οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ χώραν. καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἀέρος. μετὰ δὲ ταῦτα σκοπεῖσθαι τὰς περιόδους τῶν παροξισμῶν ὡς προείρηται. καὶ εἴτε διαλείπουσιν εἴτε καὶ μή. καθάπερ ἐπὶ τῶν συνόχων ἐστὶν ἰδεῖν. εἰ μὲν γὰρ ἐπείγοιεν καὶ προλαμβάνοιεν ἀεὶ τὴν ἀνάλογον ὥραν. καὶ σφοδρότεροι γίγνοιντο. καὶ διὰ τρίτης ἀπαντοῖεν, ἐν τάχει κριθήσεσθαι δηλοῦσιν. εἰ δὲ ἀργῶς κινοῖντο. καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν εἰσβάλλοιεν, ἐφ' ἑκάστῃ τε γίγνοιντο ἡμέρα, χρονίζειν τὴν κρίσιν σημαίνουσι. προσεπιβλέπειν δὲ καὶ τοὺς πεπασμοὺς τῶν περιττωμάτων εἰ χρηστοί. καὶ εἰ ἐν ἐπὶ δήλοις ἡμέραις γίγνοιντο μετὰ δυνάμεως ἐρρωμένης. εἰ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀκίνδυνα πάντα ἐνδείξηται τὰ σημεῖα κατὰ τὴν πρώτην τετράδα τὴν κρᾶσιν ἐπαγγέλλεται. εἰ δὲ ἐν τῇ τετάρτῃ προσημαίνει, τὴν ἑβδόμην οὐχ ὑπερβαίνει. οἵ τε γὰρ εὐηθέστατοι τῶν πυρετῶν. καὶ ἐπὶ σημείων ἀσφαλεστάτων γινόμενοι τεταρταῖοι παύονται. ἢ πρόσθεν φησὶν ἱπποκράτης. οἵ τε κακοηθέστεροι τῶν πυρετῶν. καὶ ἐπὶ σημείων δεινοτάτων γιγνόμενοι τεταρταῖοι κτείνουσιν ἢ πρόσθεν.

Μελλούσης ἤδη γίγνεσθαι κρίσεως σημεῖα. κγ.

Μελλούσης ἤδη παρεῖναι τῆς κρίσεως, προηγεῖται οὐ σμικρὰ ταραχὴ κατὰ τὸ τοῦ κάμνοντος σῶμα.

καὶ μάλιστα κατὰ τὴν τοῦ προκριτικοῦ παροξυσμοῦ νύκτα. οἷσι γὰρ μέλλει κρίσις γίνεσθαι, τούτοισιν ἡ νὺξ δύσφορος ἡ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ φησὶν Ἱπποκράτης. καὶ γὰρ δυσφορίαι. καὶ ἀγρυπνίαι. καὶ παραφροσύναι. καὶ κώματα. καὶ δύσπνοιαι. καὶ σκοτόδινοι. καὶ δυσαισθησίαι. καὶ ἀλγήματα κεφαλῆς. καὶ τραχήλου. καὶ στομάχου. καὶ πολλῶν ἄλλων μορίων. ἐπ' ἐνίων δὲ, ὤτων ἦχοι. καὶ μαρμαρυγαὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνονται. καὶ δάκρυον ἀκούσιον ῥεῖ. καὶ οὖρον ἴσχεται. καὶ χεῖλος σείεται. καὶ ἄλλο ὅτι μέρος τρομῶδες γίνεται. καὶ λήθη καὶ ἄγνοια τῶν παρόντων. καὶ ῥῖγος σφοδρὸν ἐνίοτε ἐμπίπτει. καύσων πρότερον μὴ γενόμενον καὶ τοὐπίπαν ὁ παροξυσμὸς προεισβάλλει τῆς συνήθους ὥρας. καὶ κῶμα πολύ. καὶ δίψος ἀφόρητον ἕπεται. καὶ βοῶσι. καὶ ἀναπηδῶσιν. ὥσπερ ἔκπληκτοι. καὶ τὸ κατακλίσεως σχῆμα φυλάττειν οὐ δύνανται. καὶ φόβος ἐπικρέμεται τοῖς ὁρῶσιν. ὁ δὲ ἰδιώτης ἰατρὸς θεωρῶν τὴν ζάλην τῶν συμπτωμάτων, ταράττεται. καὶ μετὰ τῶν οἰκείων τοῦ κάμνοντος τὴν συμφορὰν ὀδύρεται. διὰ δὲ τῆς συμπαθείας, τὴν ἀμαθίαν κρύπτει. ἰατροῦ γε μὴν ἐστὶ γενναίου, μὴ ταράσσεσθαι. μὴ δ' ἀγνοεῖν τὸ μέλλον ἀποβήσεσθαι. ἀλλ' ἐκ τῶν παρόντων προγινώσκειν, οὐ μόνον ὅτι κρίσις μέλλει γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ ὁποία τις ἔσεσθαι μέλλοι.

Ὅπως δεῖ προγινώσκειν εἴτε ἀγαθὴ εἴτε φαύλη γενήσεται κρίσις. κδ.

Τὴν δὲ ἀρίστην κρίσιν, ἣν καὶ μόνην ἁπλῶς κρίσιν ὀνομάζεσθαι ἔφαμεν, οὐ στοχαστικῶς ἄν τις ὥσπερ καὶ τὰς ἄλλας. ἀλλὰ βεβαίως προγινώσκοι. πάντα γὰρ ἐπὶ τῶν τοιούτων νοσημάτων εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀκίνδυνα φαίνεται τὰ σημεῖα. ὥσπερ αὖ πάλιν ἐπὶ τῶν τεθνηξομένων, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐξ ἀρχῆς πάντα φαῦλα φαίνεται. πρῶτον μὲν οὖν ἁπάντων ἐπισκέπτεσθαι χρὴ τὴν δύναμιν τοῦ νοσοῦντος. ἔπειτα δὲ τοὺς πεπασμοὺς ἐξ οὔρων τε καὶ διαχωρημάτων. καὶ πτυσμάτων. οὐδένα γὰρ πώποτε τῶν ἐπὶ προδηλωθείσῃ χρηστῇ πέψει κριθέντων, ἀπολλύμενον ἐθεασάμην. τρίτον δὲ τὸ ἐν ἀκμῇ τοῦ τε ὅλου νοσήματος καὶ τοῦ μερικοῦ παροξυσμοῦ. καὶ ἡ ἡμέρα μαρτυροῦσα ἀπαντῆσαι τὴν κρίσιν. ἐφεξῆς δὲ τό τε εἶδος τοῦ νοσήματος. καὶ τὸ ἦθος. εἶδος μὲν λέγω, ἢ τριταῖον. ἢ τεταρταῖον. ἢ ἀμφημερινόν. ἤ τινα ἕτερον. ἦθος δὲ ἢ μέτριον. καὶ ἐπιεικέστερον. ἢ πονηρόν. καὶ κακόηθες. μάλιστα δὲ τὸ ἦθος δηλώσειεν, εἴτε σωθήσεται. εἴτε τεθνήξεται. καὶ ἐν μὲν τοῖς κατὰ θώρακα καὶ πνεύμονα πάθεσι, προσέχειν χρὴ τοῖς πτύσμασι. μὴ μέντοι. μηδὲ τῆς τῶν οὔρων ἐπισκέψεως ἀμελεῖν. προσεπιβλέπειν δὲ καὶ τὰ διαχωρήματα. ἐπὶ δὲ τῶν πυρεττόντων ἄνευ φλεγμονῆς τινὸς σπλάγχνου, τοῖς οὔροις μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν. ἐπὶ δὲ τῶν ὀλεθρίων νοσημάτων, πρῶτον καὶ μέγιστόν ἐστι σημεῖον, τοῦ χωρὶς κρίσεως τεθνήξεσθαι, ἡ ἀρρωστία ἐσχάτη τῆς δυνάμεως. οὐ γὰρ ἐπεγείρεται πρὸς διαμάχησιν. δεύτερον δὲ εἰ μηδὲν ὅλως εἴη. μηδὲ τοὐλάχιστον σημεῖον πεπασμοῦ. ἀλλ' εἰ καὶ πρόδηλος εἴη ἡ ἐπίδηλος ἡμέρα τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι κρίσιν ἅμα τε προδηλοῖ, καὶ κακὴν προδηλοῖ. πρὸς τούτοις δὲ ἐπιβλέπειν, εἰ μέγα εἴη καὶ κακόηθες καὶ τὸ νόσημα. μὴ μέντοι ταχέως κινοῖτο. μέγα δὲ λέγω ἡμιτριταῖον, περιπνευμονίαν. καῦσος καὶ τὰ παραπλήσια. φέρε γὰρ ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν ὀφθῆναι. πρῶτον ἐν τοῖς οὔροις νεφέλην μέλαιναν. ἢ ἐναιώρημα. ἢ ὑπόστασιν μέλαιναν. εἶναι δὲ καὶ τὰ σύμπαντα συμπτώματα ὀλέθρια. τεθνήξεται μὲν ὁ τοιοῦτος ἄρρωστος. ἀλλ' εἰ μὲν ὀξέως κινοῖτο, κατὰ τὴν ἕκτην. εἰ δὲ βραδέως κατὰ τὴν ἑβδόμην.

Ὅσαι ἀγαθαὶ κρίσιμοι ἡμέραι. καὶ ὅσαι φαῦλαι. κε.

Ἡ ἑβδόμη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ νοσήματος ἡμέρα πάντων μάλιστα τῶν ἡμερῶν, λύει τελέως ἀεί. καὶ πιστῶς. καὶ ἀγαθῶς. καὶ ἀκινδύνως. καὶ σαφῶς. καὶ εὐσήμως. τῆς ἑβδόμης δὲ τὴν πίστιν ἡ τεσσαρεσκαιδεκάτη μάλιστα μιμεῖται. πλησίον δὲ αὐτῶν ἐστιν, ἡ ἐνάτη. καὶ ἡ ἐνδεκάτη. καὶ ταύτης ἐστὶν ἐγγύς, ἑπτακαιδεκάτη καὶ πέμπτη. μετὰ δὲ ταύτας ἡ τετάρτη. καὶ μετ' αὐτὴν τρίτη καὶ εἰκοστή. ἡ δὲ ἕκτη ἐπολλάκις μὲν κρίνει. ἀλλὰ τὰς πλείους κρίσεις, μοχθηρὰς ἢ καὶ θανατώδεις ἐπιφέρει. εἰ δὲ μή γε οὐ τελείας οὐδὲ πιστάς. ὑποτροπιάζει γὰρ τὰ ἐν τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ κρινόμενα νοσήματα. κἂν λελύσθαι δοκῇ. εἰ δὲ καὶ τελεία κρίσεις ὅπερ ἐστὶ σπάνιον ἐν τῇ ἕκτῃ γίνηται μετὰ κινδυνωδῶν συμπτωμάτων καὶ χαλεπῶν γίνεται. τῆς μὲν οὖν ἕκτης τὴν φύσιν, οὐδεμία ἄλλη ἐμιμήσατο τῶν ἡμερῶν. εἰ δέ ποτε εἰς τὴν ὀγδόην ἡμέραν ἢ τὴν δεκάτην ἐκπέσοι λύσις ἀθρόα νοσήματος, ὁμοιοῦται πως τῇ κατὰ τὴν ἕκτην. σπανίως γὰρ καὶ ἐν ταύταις λύεται. καὶ οὔτε πιστῶς, οὔτε ἀγαθῶς. οὔτε τελείως. ἀλλὰ καὶ ἀσαφῶς καὶ ἀσήμως. μεταξὺ δέ πως τῶν πρώτων εἰρημένων ἀγαθῶν. καὶ τῶν μετὰ ταῦτα κακῶν ἡ τρισκαιδεκάτη μάλιστα κατεφάνη τετάχθαι. μήτε ὁμοίως ἀπόβλητος οὖσα ταῖς κακαῖς, μήτε ὁμοίως ταῖς ἀγαθαῖς πεφυκυῖα. δεῖ δὲ πάντα εἰ μέλλοι ἀγαθὴ γενήσεσθαι κρίσις, προδεδηλῶσθαι μάλιστα μὲν, ἐν τοῖς οὔροις ἤδη δὲ καὶ τοῖς λοιποῖς σημείοις. ἡ μὲν οὖν τρίτη καὶ τετάρτη. καὶ πέμπτη τῶν ἡμερῶν, προδηλοῦνται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. ἡ δὲ τετάρτη, προδηλοῖ τὴν ἑβδόμην. ἡ δὲ ἑβδόμη, τὴν ἐνδεκάτην. ἡ δὲ ἐνδεκάτη, τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην ἡ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτη, τὴν ιζ΄ ἡ δὲ ιζ΄ τὴν κ΄. ὅρος δὲ τῶν ὀξέων νοσημάτων, ἡ ιδ΄ ἐστίν. ὡς εἴγε ταύτην ὑπερβαίνει τὸ νόσημα, ἐκπέπτωκε τῶν ὀξέων.

Ἐφ' ὧν ἀμφιβάλλεται ἡ ἡμέρα τῆς ἀρχῆς τοῦ νοσήματος. καὶ μηδεμιᾶς προδήλου προγεγενημένης, ἐξαίφνης ἐγένετο κρίσις. πῶς δεῖ ἐξευρεῖν τὰ ἀμφιβαλλόμενα. κϛ.

Ἐφ' ὧν δὲ μιᾶς προδήλου γεγενημένης, ἐξαίφνης ἐγένετο κρίσις. καὶ ἐφ' ὧν οὐ γινώσκομεν ἀκριβῶς

τὴν ἀρχὴν τοῦ νοσήματος. ἐνταῦθα ἀποβλέπων τὰ γνωρίσματα, εὑρήσεις τὸ ἀμφιβαλλόμενον. τῇ
τῶν παροξυσμῶν ἀναλογίᾳ προσέχειν τὸν νοῦν, καὶ τῇ τῶν ἡμερῶν φύσει. εἰ μὲν γὰρ ἐν περιτταῖς ἡ-
μέραις γίγνοιτο ὁ παροξυσμὸς ἐπὶ τῶν διαλειπόντων ἢ σφοδρότερος ἑαυτοῦ γίγνοιτο, ἐπὶ τῶν
συνεχῶν πυρετῶν λογίζου τὴν παροῦσαν κρίσιν οἰκειοτέραν τῆς περιττῆς ἡμέρας εἶναι. εἰ δὲ ἐν ταῖς
ἀρτίαις ἀεὶ παροξύνοιτο, ἐκείνων ἡ κρίσις ἰδίως ἔσται. τοῖς γὰρ σφοδροτέροις παροξυσμοῖς αἱ κρί-
σεις ἕπονται τοὐπίπαν. εἰς δὲ αὐτὴν τῶν ἡμερῶν τὴν φύσιν ὧδέ πως προσέχειν δεῖ τὸν νοῦν. εἴπερ
ἀμφισβητοῖτο πρότερον ἐννάτης ἢ δεκάτης ἡμέρας ἡ κρίσις ἐστίν. εἰ μὲν γὰρ τὰ συμπτώματα πάν-
τα ἠπιώτερα γίγνοιτο. καὶ ἀκίνδυνος καὶ ἀγαθὴ γένοιτο ἡ κρίσις. καὶ παρέποιτο τῇ κρίσει εὐφο-
ρία, ἐννάτην μᾶλλον εἶναι χρὴ λέγειν τὴν κριτικὴν ἡμέραν. εἰ δὲ κινδυνώδης καὶ φαύλη γένοιτο ἡ
10 κρίσις. καὶ μετὰ χαλεπῶν συμπτωμάτων. καὶ δυσφορία μετὰ τὴν κρίσιν παρακολουθεῖ, δεκάτην
εἶναι χρὴ μᾶλλον λέγειν τὴν ἡμέραν.

Περὶ τῆς ἐκ τῶν σφυγμῶν σημειώσεως. κζ.

Π ροσδοκωμένης ἤδη τῆς κρίσεως, πρὸ πάντων ἅπτεσθαι δεῖ τῶν σφυγμῶν. ὁ μὲν γὰρ ὑψηλὸς σφυγμὸς
ὥσπερ καὶ ὁ σφοδρὸς, κρίσεως ἁπάσης ἐστὶ γνώρισμα. καὶ βέβαιον σημεῖον τοῦ παρεῖναι ἤδη τὴν
κρίσιν τοῦ νοσήματος. εἰ δὲ σφοδρῶς καὶ εὐρώστως πλήττει τοὺς δακτύλους. σὺν τοσούτῳ δὲ καὶ μέ-
γας εἴη. καὶ πρὸς διαστολὴν μᾶλλον ἐπείγοιτο, ἤπερ πρὸς συστολὴν, τῆς ἔξω κινήσεως, μᾶλλον σημεῖον
ἐστί. ἔξω δὲ λέγω, αἱμορραγίαν καὶ ἱδρῶτας. εἴσω δὲ, γαστρὸς ἐκταραξιν καὶ τοὺς ἐμέτους. εἰ μὲν οὖν μέ-
γας εἴη ὁ σφυγμός. καὶ κυματώδης. καὶ οἷον μαλθακίζοιτο σὺν τῷ εἶναι καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα τῆς ἀρτη-
ρίας νοτιῶδες. καὶ πρὸς διαστολὴν μᾶλλον ἐπείγοιτο. δι᾽ ἱδρώτων προσδοκητέον τὴν κρίσιν ἔσεσθαι.
μέγας δὲ ἁπλῶς εἴη καὶ σφοδρός. καὶ εἰς διαστολὴν μᾶλλον ἤπερ εἰς συστολὴν ἐπείγοιτο, αἱμορρα-
20 γίαι διὰ ῥινῶν, ἔσεσθαι δηλοῖ. συνεπιμαρτυρούντων δηλονότι τῶν ἐπὶ ταῖς αἱμορραγίαις ῥηθησο-
μένων σημείων. εἰ δὲ σφοδρὸς μὲν εἴη, οὐ μέγας δὲ καὶ σκληρότερος ἑαυτοῦ γένοιτο, καὶ ἀνώμαλος. καὶ
εἰς συστολὴν μᾶλλον ἐπείγοιτο. τῆς ῥοπῆς ἤδη ἐπὶ τὰ ἐντὸς λαβούσης, διὰ τῆς γαστρὸς τὴν κρίσιν
δεῖ προσδοκᾶν ἔσεσθαι.

Περὶ τῆς τῶν οὔρων σημειώσεως πρότερον δὴ, ποῖον τὸ κατὰ φύσιν, διδάσκει. κη.

Ἐ πὶ τῶν πυρετικῶν μάλιστα νοσημάτων, ἡ ἐκ τῶν οὔρων σημείωσις, χρησιμωτάτη καθέστηκεν. ἐπει-
δὴ δὲ πᾶν τὸ παρὰ φύσιν, ἀπὸ τοῦ κατὰ φύσιν εὑρίσκεται, ἀπὸ τοῦ κατὰ φύσιν ἀρξώμεθα. οὖρον μὲν οὖν
ἄριστον ἐστὶ ἐπὶ τῶν ἐν ὑγείᾳ καὶ εὐεξίᾳ διακειμένων ἀνθρώπων, τὸ ὑπόπυρον τε ἢ ὑπόξανθον. καὶ τὸ πά-
χει σύμμετρον. καὶ μόνον τοιοῦτον τῇ χροιᾷ, ὁποῖον ἀπουρηθῆ. λείαν δὲ καὶ λευκὴν καὶ ὁμαλὴν ἴσχον
ὑπόστασιν. παρὰ πάντα τὸν χρόνον. πλῆθος δὲ πρὸς λόγον τοῦ πινομένου. ἐπὶ δὲ τῶν γυναικῶν τὸ κα-
30 τὰ φύσιν οὖρον τῇ χροιᾷ λευκότερον τοῦ ἀνδρείου εἶναι χρή. καὶ ὑπόστασιν ἔχειν πλείονα. ἐπὶ δὲ τῆς
παιδικῆς ἡλικίας, ἱκανῶς παχεῖαν ἔχει αὐτὸ ὑπόστασιν χρή. διὰ τὰς τῶν παίδων ἀδηφαγίας.
καὶ ἀτάκτους καὶ ἀκαίρους κινήσεις. λείαν δὲ ὑπόστασιν Ἱπποκράτης καλεῖ, τὸ συνεχὲς καὶ ἀδιάσπα-
στον δηλῶσαι βουλόμενος. ὁμαλὸν δέ φησιν, ἵνα διόλου ἀεὶ ὅμοιον οὐρεῖται. καὶ μὴ σήμερον μὲν πεπεμ-
μένον, τῇ δὲ ἑξῆς ἄπεπτον, μήτε μὴν τὴν ὑπόστασιν ἢ τὸ χύμα ὅλον ἔχειν ἀνώμαλον. ζητοῦμεν οὖν ἐπὶ
τοῦ κατὰ φύσιν, οὔρου χρῶμα. καὶ σύστασιν τοῦ χύματος. καὶ τὰ παρεκφερόμενα ἐν τῷ χύματι. οἷον νε-
φέλην. ἐναιώρημα. καὶ τὴν ἐν τῷ πυθμένι ὑπόστασις. εὔδηλον οὖν ὅτι κατά τι τούτων ἐκτρεπόμενον τὸ
οὖρον, ἀπεψίαν τὴν ἐν ταῖς φλεψὶν ἐνδείκνυται.

Ὁποῖον οὖρον ἄριστον ἐστὶ ἐπὶ τῶν νοσούντων. κθ.

Ἄ ριστον μὲν οὖν ἐστὶ οὖρον ἐπὶ τῶν νοσούντων, τὸ τοῖς ὑγιαίνουσιν ὁμοιότατον, ὑπώχρον. ἢ ὑπόξανθον.
40 λευκὴν καὶ λείαν, καὶ ὁμαλὴν ἔχον ὑπόστασιν. ὑποδεέστερον δὲ, τὸ ἔχον ἐναιώρημα λευκὸν. καὶ λεῖον.
καὶ ὁμαλόν. ἔτι δὲ τούτου ἀπεπτότερον, τὸ νεφέλην τοιαύτην ἔχον. ἐφ᾽ ὧν γὰρ πνεῦμα ἐστὶν ἐν τῷ βά-
θει παχὺ καὶ ἄπεπτον. εἰ μὲν ὀλίγον εἴη, συγχωρεῖ τὴν ὕλην ἐπὶ τὸν πυθμένα τοῦ ἀγγείου καταφέρε-
σθαι. διαμερίζον δὲ αὐτὴν, οὐ συγχωρεῖ ἑνοῦσθαι. εἰ δέ τι πλεονάσει τὸ ἄπεπτον ἐν τῷ βάθει πνεῦμα,
μετεωρίζει τὴν ὑπόστασιν κατὰ τὸ μέσον τοῦ χύματος καὶ ποιεῖ τὸ καλούμενον ἐναιώρημα. εἰ δὲ ἔτι καὶ
μᾶλλον πλεῖον εἴη τὸ ἄπεπτον ἐν τῷ βάθει πνεῦμα, μετεωρίζει τὴν ὑπόστασιν. καὶ πρὸς τὴν ἄνω ἐπι-
φάνειαν τοῦ σχήματος, αἴρει. ἐφ᾽ ὅσον οὖν ἰσχύει τὸ πνεῦμα μερίζειν καὶ μετεωρίζειν τὴν ὑπόστασιν, ἐπὶ
τοσούτων ἀπεπτότερον νόμιζε τὸ οὖρον. εἰ δὲ μήτε ὑπόστασιν. μήτε ἐναιώρημα. μήτε νεφέλην ἴσχει τὸ
οὖρον, εἰδέναι χρή. ὅτι καὶ χυμὸν ἔπεψεν ἡ φύσις. εἰ δὲ ποτὲ μὲν ἔχει ὑπόστασιν. ἢ ἐναιώρημα ἢ νεφέ-
λην. ποτὲ δὲ οὐ μάχην δηλοῖ τῆς φύσεως πρὸς τὸ νόσημα. κἀκεῖθεν ποτὲ μὲν, ἄπεπτον. ποτὲ δὲ οὔ. ἐ-
50 πὶ δὲ τῶν ἀκριβῶν τριταίων. καὶ τῶν ἐφημερῶν, νεφέλη μόνη. ἢ ἐναιώρημα πολλάκις, ἤρκεσε πρὸς
λύσιν τοῦ νοσήματος. ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ εὔχρουν γενέσθαι μόνον τὸ οὖρον.

Ὅτι οὐ πᾶσα λευκὴ, ὑπόστασις, ἀγαθόν τι σημαίνει. λ.

Π ολλάκις δὲ τὸ λευκὸν χρῶμα τοῦ παρεμφερομένου ἐν τῷ χύματι, ἀπατᾷ τοὺς ἰδιώτας. ὡς ὑπόστασιν
χρηστὴν νομίζεσθαι οὐκ οὖσαν χρηστήν. συμβαίνει γὰρ ὠμὸν χυμὸν καὶ λευκὸν συνεκκρινόμενον τῷ οὔρῳ ὑφί-

σταθαι. καὶ φαντασίαν ὑποστάσεως χρηστῆς παρέχειν. ἐνίοτε δὲ ἥπατος ἢ νεφρῶν πεπονθότων, πῦον ἐκκρίνεται σὺν τῷ οὔρῳ. καὶ ὑφιστάμενον, ἀπατᾷ τὸν τεχνίτην. ἀλλὰ πρῶτον διελέγχεται τὸ προπεπονθηκέναι τὸν ἄνθρωπον τὸ νεφρὸν ἢ τὸ ἧπαρ ἢ τι ἕτερον μόριον τῶν εἰωθότων ἐκκαθαίρεσθαι διὰ τῶν οὔρων. ἔπειτα καὶ δυσῶδες εὑρίσκεται τὸ μετέχον πύου. ὁ δὲ ὠμὸς χυμὸς διελέγχεται τῇ τῆς τῶν χρηστῶν ὑποστάσεως τῆς ἀνωμάλῳ συστάσει τοῦ παρυφισταμένου. οὐ γὰρ συνεχὴς ἑαυτῷ μένει. ἀλλὰ μερίζεται εἰς μικρά. διὸ ψαμμία. καὶ οὐδ᾽ ὅλως λεῖον ἐστὶ καθὼς ἡ ἀληθὴς ὑπόστασις. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν χρηστῶν οὔρων, πρῶτον μὲν ἐπιφαίνεται νεφέλη. ἔπειτα ὑποκαταλαμβάνουσα, ποιεῖ τὸ ἐναιώρημα. ἐπὶ τέλει ὑφιζάνουσα ἐν τῷ πυθμένι τοῦ ἀγγείου, ποιεῖ τὴν ὑπόστασιν δῆλον. ὅταν τελείως πεφθῇ. ἐπὶ δὲ τῶν ὠμῶν χυμῶν, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ἀγγείου ὑποχωρεῖ πλῆθος πολύ, μετὰ τὸ εἶναι κακόχροον καὶ τὸ χύμα ὅλον. ἔπειτα δὲ καὶ κατὰ βραχὺ πεττόμενος καὶ λεπτυνόμενος θεωρεῖται κατὰ τὸ μέσον τοῦ χύματος. καὶ ποιεῖ τὸ ἐναιώρημα. ὅταν δὲ ἐπὶ πλέον λεπτυνθῇ, καὶ πεφθῇ, ἐφίσταται ἐπιπολὺ τοῦ χύματος. καὶ ποιεῖ τὴν νεφέλην καὶ πλανᾷ τοὺς ἰδιώτας ὡς ὑπολαμβάνειν ἐπὶ τὸ χεῖρον προβαίνειν τὴν νόσον.

Τί δηλοῖ τὸ λεπτὸν καὶ ὠχρόν. λα.

Τὸ λεπτὸν καὶ ὠχρὸν οὖρον, ἄπεπτον μέν ἐστι τῇ συστάσει. πεπεμμένον δὲ μετρίως τῇ χροιᾷ. ἀσθένειαν δὲ δηλοῖ καὶ τοῦτο τῆς φύσεως, τῷ μὲν χρώματι ἔπεψεν. ὡς ἂν ῥᾳδίως ὑπάρχον. οὐκέτι δὴ καὶ τῇ συστάσει, διὰ τὸ δυσκολώτερον. εἰ δὲ καὶ πολὺν χρόνον φέρεται τοῦτο, κίνδυνος. μὴ οὐ δυνήσεται διαρκέσαι ὁ ἄνθρωπος, ἕως ἂν πεφθῇ ἡ νόσος. τὸ γὰρ πάνυ λεπτόν, φαῦλον. δηλοῖ γὰρ ἀπεψίαν. παρ᾽ ὅσον χρὴ θερμὸν ἐκβόσκεσθαι τὸ λεπτομερέστερον.

Τί δηλοῖ τὸ λεπτὸν καὶ πυρρόν. λβ.

Τὸ δὲ λεπτὸν τῇ συστάσει καὶ πυρρὸν τῷ χρώματι, βέλτιον τοῦ ὠχροῦ. ὅμως ἄμεμπτον διὰ τὴν σύστασιν.

Τί δηλοῖ τὸ ἐρυθρὸν οὖρον. λγ.

Τὸ ἐρυθρὸν οὖρον, ἀπεψίαν δηλοῖ. οὐ θάνατον. ἀλλὰ χρόνου δεῖται εἰς πέψιν. ἔστι γὰρ ἐξ αἵματος ἰχωροειδοῦς. μήπω τελείαν πέψιν λαβόντος. μὴ δὲ τὴν ἰδίαν χροιάν. καὶ διὰ τοῦτο χρονιώτερον σημαίνει τὸ νόσημα. ἐπὶ δὲ τῶν συνόχων πυρετῶν, ἐπὶ πλήθει αἵματος συνισταμένων, ἐκκρίνεται οὖρον ἐρυθρόν καὶ παχύ. καὶ ὑπόστασις ἐρυθρά. καὶ τῷ χρώματι. καὶ τῇ συστάσει τοῦ χύματος. καὶ τῷ παρισταμένῳ ἄπεπτον. λδ.

Τὸ λεπτὸν οὐρούμενον, καὶ μετὰ ταῦτα ἔξω ἀναθολούμενον ἄπεπτόν ἐστι, διὰ περιουσίαν πνεύματος παχέος. δηλοῖ δὲ τὴν φύσιν ἄρχεσθαι πέττειν.

Τί δηλοῖ τὸ παχὺ οὐρούμενον καὶ μένον παχύ. λε.

Τὸ δὲ παχὺ οὐρούμενον. καὶ μένον παχύ. καὶ μὴ καθιστάμενον, διὸ ἐστὶ τὸ τῶν ὑποζυγίων, ἀκμάζειν δηλοῖ τὴν τῶν παχέων πνευμάτων μὲν καὶ χυμῶν, διὸ ζύμωσιν. ἐπὶ τούτων, κεφαλαλγίαι. ἢ πάρεισιν, ἢ παρέσονται. διὰ τὴν ἐν τοῖς χυμοῖς ταραχήν. καὶ τὰς ἀναθυμιάσεις.

Τί δηλοῖ τὸ οὐρούμενον παχύ. καὶ μετὰ ταῦτα καθιστάμενον. λϛ.

Τὸ δὲ οὐρούμενον παχύ. καὶ μετὰ ταῦτα καθιστάμενον, παύεσθαι μὲν τὴν ἐν τοῖς χυμοῖς ζύμωσιν. καὶ λεπτύνεσθαι ποσῶς δηλοῖ. ἄρχεσθαι δὲ τὴν ἀπόκρισιν.

Λεπτὸν οὐρούμενον. καὶ μένον τοιοῦτον. λζ.

Ἐσχάτην ἀπεψίαν τὸ λεπτόν, καὶ λευκὸν οὖρον σημαίνει. οὐ γὰρ ἐνεχείρησεν ἡ φύσις ἐπὶ τούτοις, ὅλως πρὸς τὴν πέψιν. γίνεται δὲ τοῦτο, ἢ δι᾽ ἀσθένειαν τῆς δυνάμεως, ἢ δι᾽ ἔμφραξιν. ἢ διὰ τὸ χρόνιον εἶναι τὸ νόσημα. ἐπὶ γὰρ τῶν τεταρταίων χρονιωτάτων ὄντων ἐν ἀρχαῖς διὰ τὸ πάχος, καὶ τὸ δυσπειθὲς τῆς ὕλης διηθούμενον τὸ οὖρον λεπτὸν καλεῖται. οὐρεῖται δὲ λεπτόν. καὶ δι᾽ ἔμφραξιν ἥπατος. ἢ νεφρῶν. ἀλλὰ διαγινώσκεται ἐκ τῆς τοπικῆς ὀδύνης. οὐρεῖται δὲ ἐνίοτε. λεπτὸν καὶ λευκόν. καὶ ἐπὶ τῶν διακαῶν. καὶ σημαίνει φρενῖτιν ἀπειλουμένην. καὶ γὰρ ὁ καῦσος πυρετός, πλῆθος δηλοῖ χολῆς. οὐ χρώννυται δὲ τὸ οὖρον. εὔδηλον ὅτι οὐ μένει ἐν τοῖς ἀγγείοις ἡ χολή. ἀλλὰ τῇ κουφότητι, εἰς ἐγκέφαλον ἀνέδραμεν. εἰ μὲν οὖν μὴ πάρεστι φρενῖτις ἐπὶ τούτων, γίνωσκε ὅτι αὐτὴν μέλλουσαν ἤδη ἔσεσθαι. εἰ δὲ καὶ παρούσης φρενίτιδος, οὐρεῖται λευκὸν καὶ λεπτὸν οὖρον. ἐπὶ διακαεστάτου τοῦ πυρετοῦ, προαγγέλλει θάνατον ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. οὐ γὰρ ὑποσημαίνει ἡ ἐν ἐγκεφάλῳ δύναμις ἤδη προκαταβεβλημένη τῷ διακαεῖ πυρετῷ, ἐνέγκαι δριμύτητα. καὶ δῆξιν χολῆς ἤδη πεπηγυίας.

Πόσαι διαφοραὶ τῶν ἐλαιωδῶν οὔρων. καὶ τί σημαίνουσι. λη.

Εἴωθεν ὁ πυρετός, πρότερον τὴν πιμελὴν ἐκτήκειν. ἔπειτα, τὴν σάρκα. ἔσχατον δὲ καὶ αὐτῶν τῶν στερεῶν σωμάτων καθάπτεται. τῆς μὲν οὖν πιμελῆς τηκομένης, τὰ ἐλαιώδη οὖρα ἐκκρίνεται. κατὰ βραχὺ δέ, ἡ πιμελὴ τήκεται. ὅθεν καὶ ἀρχὴν ἔχειν. καὶ ἀνάβασιν. καὶ ἀκμήν. ἐν ἀρχῇ μὲν οὖν τῆς συντάξεως, ἐλαιόχροα ποιεῖ τὰ οὖρα. ὡς εἶναι αὐτὰ ἀναμφίβολα. εἰθ᾽ ὑδατώδη. εἴτ᾽ ἐλαιώδη ἔσται. ἐν δὲ τῇ ἀναβάσει, ἐλαιοφανῆ γίνεται. ἐπισημοτέραν τὴν μίξιν τοῦ ἐλαιώδους ἔχοντος. ἐν δὲ τῇ ἀκμῇ τῆς συντάξεως, ὅλα δι᾽ ὅλων τὰ οὖρα. καὶ ἐν χρώματι καὶ ἐν συστάσει, διὸ ἔλαιον εἰσίν. ἀλλ᾽ αὕτη ἡ πιμελὴ ἡ τηκομένη. ἢ τῶν νεφρῶν μόνων ἐστίν, ἢ τοῦ παντὸς σώματος. εἰ μὲν οὖν τῶν νεφρῶν

μόνων

μόνον εἴη, ἀθρόως ἐκκόπτεται πλῆθος τοιοῦτον. ἀλλὰ καὶ θερμασίας πλείονος αἴσθησις περὶ τοὺς νεφροὺς γίγνεται. εἰ δὲ ἐκ τοῦ παντὸς σώματος εἴη, κατὰ βραχὺ τὴν προσθήκην ποιεῖται.

Τί σημαίνουσιν αἱ ὀροβοειδεῖς ὑποστάσεις. λθʹ.

Ὅταν δαπανηθείσης ἡ πιμελὴ, λοιπὸν ἡ σὰρξ τήκεται, ὀροβοειδεῖς ὑποστάσεις γίγνονται ἐν τοῖς οὔροις. ἀλλὰ καὶ αὗται, ἢ τῶν νεφρῶν μόνως εἰσὶν, ἢ τοῦ παντὸς σώματος. εἰ μὲν οὖν ἐν πυρετοῖς φανείη τοιοῦτον οὖρον, τοῦ παντὸς σώματος δηλοῖ τὸ πάθος εἶναι. εἰ δὲ ἐπὶ τῶν νεφρῶν μόνων, καὶ πάλιν. εἰ μὲν ἐστὶν ἀπεψία τῶν οὔρων, ὅλου τοῦ σώματός ἐστι τὸ κακόν. εἰ δὲ πεπεμμένον μὲν εἴη τὸ οὖρον, ὀροβοειδεῖς δὲ εἶναι ὑποστάσεις τῶν νεφρῶν δηλοῖ τὸ πάθος.

Τί δηλοῦσιν αἱ πιτυρώδεις ὑποστάσεις. μʹ.

Ὅτε δὲ ὁ πυρετὸς δαπανήσει τὴν πιμελὴν καὶ τὸ πλέον τῆς σαρκὸς, καὶ ἐν τῷ βάθει τῶν ἀγγείων ἐγκατασκήψει, γίγνονται πιτυρώδεις αἱ ὑποστάσεις. στενώτεραι μὲν τῶν πεταλωδῶν. παχύτεραι δὲ αὐτῶν. ὁμοίως δὲ ἐκ τῆς κύστεως ἐκκρίνεται. ἀλλ᾽ εἰ μὲν πυρετὸς παρείη, ὅλου τοῦ σώματος. εἰ δὲ μὴ, τῆς κύστεως. καὶ εἰ μὲν ἄπεπτον εἴη τὸ οὖρον τοῦ σώματος τὸ πάθος. εἰ δὲ πεπεμμένον, τῆς κύστεως μόνης. ἀλλὰ καὶ τοπικὴ ὀδύνη ἐστί.

Τί δηλοῦσιν αἱ πεταλώδεις ὑποστάσεις. μαʹ.

Ὅταν αὐτὰ πάθωσι τὰ στερεὰ, πρῶτα μὲν, ἐπὶ πολλῆς διαξέονται. καὶ γίγνονται πεταλώδη τὰ ἐν τοῖς οὔροις. ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς κύστεως μόνης τοιαῦτα ἐκκρίνεται. εἰ μὲν οὖν εἴη πυρετὸς, τὸ ὅλον σῶμα κεκάκωται. εἰ δὲ μὴ, τῆς κύστεως τὸ πάθος.

Τί δηλεῖ τὸ κριμνῶδες ἐν τοῖς οὔροις. μβʹ.

Ἐπειδὰν ὁ πυρετὸς μετὰ τὸ καταληφθῆναι τὸ πάθος καὶ μεῖζον πάθος ἐπιλάβῃ, καὶ μῆκος ἁδρότερον, γίγνεται τὰ τοιαῦτα τῶν πιτύρων. καὶ καλεῖται κριμνώδη. ἀλλὰ τὰ κριμνώδη, δύο σημαίνει. ἢ γὰρ ὄπτησιν τοῦ αἵματος δηλοῖ, ἢ σύντηξιν ἰσχυρὰν τῶν στερεῶν. εἰ μὲν οὖν λευκὰ εἴη αὐτὰ τὰ κριμνώδη, τῶν στερεῶν σωμάτων ἐστὶ τὸ πάθος. εἰ δὲ ἐρυθρὰ, τοῦ αἵματος.

Τί δηλοῖ τὸ λιπῶδες οὖρον. μγʹ.

Τὸ δὲ λιπῶδες οὖρον, σῆψιν δηλοῖ. καὶ τῆς φύσεως νέκρωσιν μέλλουσαν.

Τί δηλοῖ τὸ μέλαν οὖρον. μδʹ.

Πάντα τὰ μέλανα τῶν οὔρων, εὐθὺς καὶ παχέα πάντων εἰσὶν ὀλέθρια. σπάνιον γὰρ, ἢ οὐδόλως εὑρεθῆναι λεπτὸν καὶ μέλαν. τὸ δὲ μέλαν χρῶμα προσγίνεται τοῖς οὔροις, ἐκκαθαιρομένου τοῦ μελαγχολικοῦ χυμοῦ. ἢ αὐτῆς τῆς μελαίνης χολῆς. τῆς τε διὰ ψύξιν γινομένης καὶ τῆς δι᾽ ὑπερόπτησιν. τοῖς μὲν ἀνδράσι καὶ ταῖς γυναιξὶ τὰ μέλανα τῶν οὔρων, ἥκιστα. τοῖς δ᾽ αὖ παιδίοις, τὰ ὑδατώδη. ἧττον δ᾽ ὀλέθρια γίγνονται τὰ μέλανα, τοῖς ἄῤῥωστον ἔχουσι τὸν σπλῆνα, καὶ οὐκ ἐν διακαύσεως. οὔτ᾽ ἐκ διὰ ψύξεως μελαίνεταί τε. καὶ πελιοῦται τὸ αἷμα. καθάπερ ἐπ᾽ ἄλλων τινῶν. ἀλλ᾽ ἐξ ἀναχύσεως τοῦ μελαγχολικοῦ. αἱ δὲ τρεῖς αὗται διαφοραὶ, παχύτητα κέκτηνται συστάσεως. ἐξ ἀνάγκης οὖν καὶ παχέα εὑρεθήσεται τὰ μέλανα τῶν οὔρων. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ὀξέων νοσημάτων ὀλεθριώτατόν ἐστι σύμπαν τὸ οὖρον μελανθὲν. καὶ μάλιστα ὅταν καὶ λιπῶδες ὑπάρχῃ καὶ παχὺ. καὶ ὑπόστασιν ἔχον μέλαιναν. ἀδύνατον γὰρ ὀξέως νοσοῦντα τοιοῦτον οὐρήσαντα σωθῆναι. καὶ εἰ μὲν ὑπόστασις εἴη μέλαινα, ὀλεθριώτατον. εἰ δὲ ἐναιώρημα μέλαν. ἧττον κακὸν. ἢ ὁμοίως κακὸν. εἰ δὲ νεφέλη εἴη μέλαινα, ἔτι ἠπιώτερον ὁμοίως κακὸν. τὸ δὲ μέλαν, ποτὲ μὲν ἐνδείκνυται ψύξιν. ποτὲ δὲ θερμότητα. ἤγουν ὑπερόπτησιν. εἰ μὲν οὖν πρότερον οὐρηθείη πελιδνὸν οὖρον, εἶθ᾽ οὕτως γένηται μέλαν, ψύξιν ἔχει τὴν αἰτίαν. εἰ δὲ τὸ ξανθὸν προηγήσοιτο. ἔπειτα δὲ μέλαν εὑρεθείη, δῆλον ὅτι ὑπὸ πλείονος θερμότητος, μέλαν γέγονεν ἐξ ὑπεροπτηθέν. γνωστέον μὲν ὅτι καὶ ἐπὶ τῇ παρακμῇ τοῦ τεταρταίου πυρετοῦ. καὶ ἐπὶ τῆς μελαγχολικῆς παρανοίας λυομένης, οὖρα φαίνεται μέλανα καὶ παχέα. τοῖς δὲ σπληνώδεσι τὰ πολλὰ τοιοῦτον οὐρεῖται. ἡνίκα ἀῤῥώστοις ὁ σπλὴν, διακείμενος φανῇ. οὐ δὲ μίαν γὰρ διοίκησιν. καὶ κατεργασίαν ποιεῖται τοῦ μελαγχολικοῦ περιττώματος.

Περὶ τῆς ἐκ τῶν διαχωρημάτων σημειώσεως. μεʹ.

Ὥσπερ ἐπὶ τῶν οὔρων προείρηται, οὕτω καὶ ἀπὸ τῶν διαχωρημάτων χρὴ γινώσκειν. λέγω δὴ ὁποῖον τὸ κατὰ φύσιν διαχώρημα. ἡ γὰρ τούτου κατά τι ἐκτροπὴ, ἀπεψίαν ἐνδείκνυται. ἄριστον μὲν οὖν ἐστι διαχώρημα, τὸ μαλακὸν μὲν καὶ συνεστηκὸς. καὶ λεῖον καὶ κατὰ τὴν εἰθισμένην ὥραν ὡς μάλιστα ὑπεξιὸν. καὶ ἀναλόγως τῶν ἐδηδεσμένων. κεχρωσμένον μὲν συμμέτρως τῷ χολώδει χυμῷ. τουτέστιν ὑπόπυῤῥον. καὶ μὴ λίαν δυσῶδες. τὸ γὰρ τοιοῦτον κατὰ φύσιν ἐστὶ. καὶ δῆλον ἐστὶν ἐῤῥῶσθαι σημαίνειν τὰ κατὰ τὴν γαστέρα καὶ ἔντερα πάντα. εἰ δὲ κατά τι ἐκτραπείη τῶν εἰρημένων, παρὰ φύσιν ἤδη λέγεται. οἷόν ἐστι, τὸ λίαν λιπῶδες. ἢ παχὺ. ἢ ξηρὸν. ἢ σκληρὸν. ἢ διεστραμμένον. καὶ μὴ τῷ ὑγρῷ συμμεμιγμένον. καὶ μετὰ φυσμοῦ. καὶ οἷον ψόφου τινὸς, παρὰ λόγον ἐκκρινόμενον. τὰ γὰρ τοιαῦτα πάντα, ἀσθένειαν δηλοῖ τῆς πεπτικῆς ἐνεργείας. τούτων δὲ πονηρότερον, τὸ ἀκριβῶς πυῤῥόν. χολῆς γὰρ ξανθῆς ἀκράτου σημεῖον. τὸ δὲ μέλαν, τῆς μελαίνης. ἢ αἵματος αὐτόθι κατοπτηθέντος. καὶ ἐλαιῶδες σύντηξιν τῆς πιμελῆς σημαίνει. καὶ τὸ γλίσχρον αὐτῶν τῶν στερεῶν σωμάτων σύντηξιν ἐνδεικνύμενον. καὶ τὸ ποικίλον τῷ χρώματι. καὶ σφόδρα δυσῶδες, σῆψιν ὑπερβάλλουσαν ποικίλων χυμῶν ἐνδεικνύμενον. ἀλλ᾽ ἐπὶ πάντων τούτων σκοπεῖν προσήκει τὰ ἐδηδεσμένα τοιαῦτα εἴη. ἢ τὸ ἔργον ἐξ ἔθους ἐδυμα-

τίζοιτο ἀσθενὲς ὑπάρχον.

Περὶ τῶν λόγῳ κρίσεως φερομένων ὑποχωρημάτων. μϛ.

Ε
ἰ δὲ κρίσις τινὸς τῶν νοσημάτων διὰ γαστρὸς ἔσεσθαι μέλλοι, πρόδηλον μὲν οὐδὲν ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄλ-
λων. οὐδ᾽ ἴδιον ἔχει βέβαιον τί προσημαῖνον. ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ παρεῖναι μὲν τὰ τῆς κρίσεως σημεῖα. μὴ πα-
ρεῖναι δὲ τῶν ἐμέτων. ἢ αἱμορραγίας ῥινῶν. ἢ ἱδρώτων ἔνεστι συλλογίσασθαι. ἐπισκέπτεσθαι μέν τοι
τὰ κατὰ γαστέρα, εἰ πλείω τῶν πρόσθεν πρὸ τῆς κρίσεως ὑπῆλθε. δηλοῖ γὰρ τὴν ῥοπὴν ἐν ταῦθα μᾶλ-
λον ἔσεσθαι. καὶ μάλιστα τῶν οὔρων ἐλαττωθέντων. πρὸς τούτοις δὲ βάρος ἐπίσημον. καὶ ἄλγημα. καὶ
τάσις ἐν τοῖς καθ᾽ ὑποχόνδριον. καὶ ἤχῳ προηγεῖται τῶν διὰ γαστρὸς ἐκκρίσεων, ἐπειδὴ καὶ δι᾽ αἱ-
μορραΐδων. καὶ διὰ τῶν γυναικείων τόπων ἐγχωρεῖ γενέσθαι κρίσιν. καὶ κοινὰ ἀμφοτέρων ἐστὶ, τὰ νῦν
εἰρημένα σημεῖα. προσεπισκέπτεσθαι χρὴ. ἔτι καὶ τούτων ἐξ ἔθους προσδοκᾶσθαι. εἰ μὲν οὖν κατὰ
10 τὴν ἀρχὴν τοῦ νοσήματος. ἢ τὴν ἀνάβασιν ἡ γαστὴρ ἐπιμόνως διαχωρεῖ ὑγρότερα. ἢ οἷον χολώδη τινὰ
ἄκρατα. ὅτε πυρετὸς παραμένει, αὔξει μᾶλλον τὸ χολῶδες. καὶ καυσωδέστερον. καὶ ἐπικίνδυνον ὡς
τὰ πολλὰ τυγχάνειν τὸ νόσημα. εἰ δὲ κατὰ τὴν ἀκμὴν ἐκταραχθείη ἡ γαστὴρ ἱκανῶς. ἐκ ταὐτομάτου
λύσιν ἐργάζεται τοῦ νοσήματος ὡς ἐπιτοπολύ. κατὰ δὲ τὴν ἀκμὴν ἐνίοτε ἐπὶ τῶν χρονιωτέρων ἡ γα-
στὴρ ἐκταραχθεῖσα. πᾶσαν τὴν νοσοποιὸν ὕλην ἀποτρίβεται. ἐπὶ δὲ τῶν ὀξέων νοσημάτων. καὶ μέλανα
ἄκρατα. καὶ δυσωδίαν ἐπιφερόμενα. καὶ μάλιστα κατὰ τὰς ἀρχὰς κάκιστα. νοσημάτων γοῦν ὁκόσων
ἀρχομένων χολὴ μέλαινα. ἢ ἄνω ἢ κάτω ὑπέλθῃ, θανάσιμον. καὶ πάλιν. ὁκόσοισιν ἐκ νοσημάτων ὀ-
ξέων. ἢ πολυχρονίων. ἢ ἐκ τρωμάτων λελεπτυσμένων, χολὴ μέλαινα ὑπέλθῃ, τῇ ὑστεραίᾳ ἀποθνήσκου-
σιν. οὐχ ἁπλῶς δὲ ἔτι μέλαν ἐκκρίνεται, ἤδη καὶ τοῦτο μέλαινα ἐστὶ χολή. ἐνδέχεται γὰρ καὶ αἷμα
ἐκπίπτον τῶν ἰδίων. καὶ μεῖον χρόνον τινὰ θρομβοῦσθαι ψυχόμενον. γνωρίσομεν γοῦν τὴν μέλαι-
20 ναν. ἐκ τοῦ ἐπιχεομένην ἐπὶ τὴν γῆν, ζέειν καὶ ζυμοῦν αὐτὴν, ὥσπερ τὸ δριμύτατον ὄξος.

Περὶ τῆς τῶν ἐμέτων προγνώσεως καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν σημειώσεως. μζ.

Α
νεστηκυίας ἤδη τῆς κρίσεως, ἔμετον δεῖ προσδοκᾶν ἔσεσθαι. εἰ ὁ σφυγμὸς σφοδρὸς εἴη. καὶ πρὸς συστο-
λὴν μᾶλλον ἐπείγοιτο, καὶ σκληρότατος ὑπάρχων καὶ ἀνώμαλος. καρδιωγμός τε καὶ δῆξις σφο-
δρὰ τοῦ στόματος τῆς γαστρὸς. ἅμα πάρεστι πόνῳ κεφαλῆς. καὶ σκοτώδεινοι τῶν ὄψεων. σὺν τοῖς προφαι-
νομένοις ὀρφνώδεσι. καὶ τὸ χεῖλος σείοιτο. καὶ πολὺ καὶ λεπτὸν παραρρέοι σίελον. καὶ ναυτίαι ἐνο-
χλοῦσαι. τά τε κάτω μόρια τῶν ὑποχονδρίων ψυχρὰ ἁπτομένῳ φαίνονται. ἅπαντα γοῦν ταῦτα
συμπίπτει, χολώδους τε καὶ δακνώδους χυμοῦ κατά τε τὴν γαστέρα. καὶ τὸν στόμαχον ἠθροισμένου.
δάκνοντός τε ἅμα καὶ κατασπῶντος ὅλως κάτω τὸν στόμαχον. ὅθεν περ καὶ τὸ χεῖλος σείεται. καὶ
τὸ σίελον παραρρεῖ. εἰ δὲ σὺν τούτοις καὶ ῥῖγος προσγένοιτο, τάχιστα ἐμεῖται. εἰ δὲ καὶ σιτία νεωστὶ προ-
30 σενηνεγμένοι τύχοιεν, καὶ μάλιστα ποτὸν, ταχέως ἐμεῖται. ὠφελιμώτατος δέ ἐστιν ἔμετος, φλέγμα-
τος καὶ χολῆς μεμιγμένων ὡς μάλιστα. καὶ μὴ παχὺς ἐμείσθω. οἱ γὰρ ἀκριβέστεροι τουτέστιν, οἱ μὴ συμ-
μεμιγμένοι. καὶ γὰρ, μετὰ βίας οἱ τοιοῦτοι, καὶ σπαραγμῶν καὶ δυσφορίας ἐμοῦνται μετὰ καὶ
τοῦ σημεῖον εἶναι ἐπικρατεῖν μόνην τὴν χολήν. καὶ μὲν δὴ, καὶ τοὺς ποικίλους μεμπτέον. οἷον, τούς τε
πελίους, καὶ μέλανας. καὶ πρασοειδεῖς. πονηροὶ γὰρ οὗτοι ὡς Ἱπποκράτης φησίν. εἰ δὲ καὶ πάντα ταῦ-
τα τὰ χρώματα ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ἐμοίη, ὀλέθριον. μᾶλλον δὲ χείρους εἰσὶν οἱ πελιοὶ καὶ μέλανες. ἐν
ὀξέσι καὶ καυσώδεσι νοσήμασι γιγνόμενοι. ὅταν καὶ μάλιστα νοσώδεις τυγχάνοιεν. προβλέπειν δὲ
κἀπὶ τούτων, μὴ αἷμα συρρέουσαν εἰς τὴν γαστέρα καὶ μεῖναν χρόνον τινὰ ἐν αὐτῇ, καὶ θρομβωθὲν ἐκ-
κρίνεται. ἐπὶ πλείστων γὰρ τὸ τοιοῦτόν τι συμβαίνει. ἐκ περιόδων τινῶν. καὶ οὐ μόνον οὐδὲν λυπηρὸν
ἐπιφέρει. ἀλλὰ καὶ εὐφορώτεροι ἑαυτῶν γίγνονται τούτου ἐμεθέντος.

40

Περὶ γνώσεως τῆς ἐκ ῥινῶν αἱμορραγίας. καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν σημειώσεως. μη.

Α
ἱμορραγίας δὲ τῆς ἐκ ῥινῶν μελλούσης ἔσεσθαι, ἴδια σημαίνει προηγεῖται ταῦτα. μαρμαρυγαὶ πρὸ
τῶν ὀφθαλμῶν προφαίνονται. διότι ξανθὸς ὁ χυμός. ἀμβλυωγμὸς διὰ τὴν, τοῦ πλήθους ἀναφο-
ράν. δακρύουσιν καὶ δακρύουσιν οἱ ὀφθαλμοί. ἐρυθρὸν τὸ πρόσωπον. καὶ μάλιστα τὰ μῆλα. ὑποχονδρίων
σύντασις ἐκτὸς ὀδύνης. δύσπνοια κατὰ τὸν θώρακα. δίοδον τοῦ αἵματος. κεφαλῆς πόνος. καὶ κροτά-
φων σφυγμὸς νῦν εἰς βάλλων ἅμα τῷ κριτικῷ παροξυσμῷ. καὶ μὴ κατὰ ἀρχὰς τοῦ νοσήματος καταρ-
ρεόντων τράχηλος συναλγῶν. παραφροσύναι πολλάκις καὶ ἀναπηδήσεις ἐν τῷ δὲ γιγνόμεναι. οἱ σφυγμοὶ
δὲ, ὑψηλοί. καὶ μεγάλοι. καὶ εἰς διαστολὴν μᾶλλον ἐπειγόμενοι. εἰ δὲ σὺν τούτοις πᾶσι. καὶ τὰς ῥῖνας
κνῶτο, ἤδη καιρὸς τοῦ ῥαγῆναι τὸ αἷμα. καὶ μάλιστα ὅταν ἰσχυρῶς. πάνυ περὶ μέτωπον καὶ τοὺς κροτά-
φους ὁ πόνος ἐνερείδῃ. εἰ δὲ καὶ ἐξ ἔθους ὑγιαίνουσιν αἱ αἱμορραγίαι, αὐξήσεις οὖν καὶ τόδε πάνυ τὴν ἐλ-
50 πίδα. ταῦτα μὲν τὰ σημεῖα μελλούσης ἤδη γίγνεσθαι αἱμορραγίας. ἐν ἀρχῇ μέν τοι φαινόμενα ἀμέμ-
πτου ὄντος τοῦ νοσήματος. κινδύνου εἰσὶ δηλωτικά. καὶ ὡς ἐπιπολὺ θνήσκουσιν. ἐπὶ πέψεσί τε ἤδη, μά-
λιστά τε ἐν τοῖς οὔροις ἐπιφαινόμενα, κατὰ τὰς ἀκμὰς τῆς νόσου χρησίμως ἐπιφαίνονται. λύουσι δὲ
αἱ τοιαῦται αἱμορραγίαι. καὶ τὰς τῶν σπλάγχνων φλεγμονὰς ἐν πυρετοῖς. ὅταν μάλιστα κατ᾽ ἴξιν
γίγνονται. οἷον ἐπὶ ἥπατι φλεγμαίνοντι ἐκ δεξιοῦ μυκτῆρος. ἐπὶ σπληνὶ, ἐξ ἀριστεροῦ. ὅθεν ῥᾷστον

ἤδη τὸν

ἤδη τὸν ἰατρὸν, καὶ τὸν αἱμορραγεῖν μέλλοντα μυκτῆρα προλέγειν, τὴν ἀφορμὴν ἐξευρίσκοντα ἐκ τοῦ ὀδυνωμένου μέρους. λύουσι δὲ ἐκ ῥινῶν αἱ αἱμορραγίαι πολλάκις καὶ φρενῖτιν. οὐ μὴν λήθαργον. ἢ περιπνευμονίαν.

Ὅτι καὶ δι' αἱμορροΐδων καὶ τῆς γυναικῶν καθάρσεως, λύεται πολλάκις νόσημα. μθ.

Τεθεάμεθα δὲ ἤδη πολλῶν. καὶ δι' αἱμορροΐδων πρὸ οὐ παρεχόντων ἐν ἕδρᾳ ἀναστομωθεισῶν λυθέντα νοσήματα. ὁμοίως δὲ καὶ ἤδη γυναικῶν ἐπιμηνίου καθάρσεως ἐκραγείσης. χρὴ δὲ καὶ ἀπὸ τούτων πέψεως προηγησαμένης. καὶ ἐν ἀκμῇ τῆς νόσου τὴν ἔκκρισιν γενέσθαι. ἵνα ἀγαθὴ καὶ ἀσφαλὴς ἡ κρίσις γένηται. προηγεῖται δὲ ἤδη τούτων βάρος ἐπίσημον. καὶ ὀδύνη μάλιστα ὁ σφῦς. ἤδη δὲ καὶ τοῦ ὑπογαστρίου ὀδύνη καὶ διάτασις.

Περὶ τῆς ἐκ τῶν ἱδρώτων σημειώσεως. ν.

Τὸν δὲ δι' ἱδρώτων μέλλοντα λυθήσεσθαι πυρετὸν, γνωσόμεθα ἐκ τοῦ εἶναι διακαέστατον. οἷος ἐστὶν ὁ καῦσος πυρετὸς προσαγορευόμενος. χολῶδες γὰρ ἐστι τὸ νόσημα. καὶ ὅταν σφοδρῶς κινηθῇ, ῥῖγος ἐργάζεται. εἰ μὲν ἀναλόγως ἐπιχυθῇ ἡ γαστὴρ. ἢ οὖρα τῆς ἐκκρίσεως ἐγγὺς οὔσης, ἐλπίζειν χρὴ ῥῖγος. εἰ δ' ἀμφοτέρων ἐπίσχεσις γέγονεν, οὐ πάρεισι σημεῖα ἐμέτου, ἢ αἱμορραγίας. ἱδρὼς ἐξ ἀνάγκης ἔσται πολύς. καὶ μᾶλλον ἐπειδὰν παραπέσωσιν οἱ κάμνοντες ἐπιδόντος τοῦ παροξυσμοῦ, καὶ θερμότεροι τὸ ἐκτὸς γίγνοιντο. καί τις ἀτμὸς ἀνίει ἐκ τοῦ σώματος θερμός. οἷος οὐ πρόσθεν ἐγένετο, ὡς ἤδη τῶν νεωστὶ λελουμένων. ὅτε σφυγμοὶ μεγάλοι καὶ ὑψηλοὶ καὶ παχεῖς. καὶ εἰς διαστολὴν μᾶλλον ἐπειγόμενοι καὶ οἷον κυματώδεις. ὅτε τῆς ἀρτηρίας, μαλακός τε καὶ δίυγρος φαίνεται. ἡ δὲ ἐπιφάνεια τοῦ παντὸς νοσήματος, κνησμώδης καὶ μαλακή. καὶ κατά τινας ὥρας ἐρυθραινομένη. ταῦτα ἐν παροξυσμῷ κριτικῷ γενόμενα, πέψεως προηγησαμένης καὶ τῆς κριτικῆς ἡμέρας ἀγαθῆς οὔσης, σωτηρίων καὶ λυτικῶν ἱδρώτων, ἔσται δηλωτικά. δῆλον δὲ ὅτι θερμὸν εἶναι δεῖ συμμέτρως τὸν λυτικὸν ἱδρῶτα. καὶ δι' ὅλου τοῦ σώματος γιγνόμενον. καὶ πρὸς λόγον κουφίζοντα. καὶ εὐφορώτερον ἀποφαίνοντα τὸν ἄρρωστον. οἱ δὲ ψυχροὶ ἱδρῶτες, σὺν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ, θανάσιμοι. σὺν δὲ πραοτέρῳ, μῆκος νόσου σημαίνουσιν.

Ἀποστάσεων κριτικὰ σημεῖα. να.

Εἰ δὲ εἰς ἀπόστημα τρέποιτο τὸ νόσημα σωτηριωδῶς τοῦ κάμνοντος ἔχοντος, τούτου μάλιστα χρὴ προσέχειν τὸν νοῦν. χρονίζοντος μὲν τοῦ πυρετοῦ καὶ συνεχοῦς τυγχάνοντος. καὶ τῶν οὔρων λεπτῶν καὶ ἀπέπτων ὄντων ἀεί. καὶ ὑπόστασιν μὴ ἐχόντων. ἐμφαίνοιτο δὲ ὕστερον τινὶ τῶν κάτω χωρίων. οἷον σκελῶν. ἢ περί τινων τῶν ἄρθρων. ἢ βάρος. ἢ τάσιν. ἢ φλόγωσιν. ἢ ὀδύνη ἄνευ φανερᾶς αἰτίας. πρότερον μὴ γινομένη κατὰ τοῦτο τὴν ἀπόστασιν ἔσεσθαι προσδόκα. εἰ δὲ δυσπνούστερος ἐξαίφνης ὁ κάμνων γενόμενος, ἀποπαύσοι τὸ μὲν ἐν τάχει τῆς δυσπνοίας διαδέξεται δὲ αὐτὸν ὀδύνη καὶ βάρος τῆς κεφαλῆς. καὶ κῶμα καὶ κώφωσις τῆς περὶ τὰ ὦτα ἀδένας. ἀνάγκη γενέσθαι τούτῳ τὴν ἀπόστασιν. γίγνονται δὲ μᾶλλον αἱ ἀποστάσεις ἐν χειμῶνι. καὶ τοῖς πρεσβυτέροις τῶν τριάκοντα ἐτῶν.

Περὶ τῆς ἐκ τῶν πτυσμάτων σημειώσεως. νβ.

Ἐν τοῖς περιπνευμονικοῖς τε καὶ πλευριτικοῖς πάθεσι, τὰ μὲν ἰδίως ὀνομαζόμενα πτύσματα, ταῖς ἐν τοῖς οὔροις ὑποστάσεσιν ἔοικε. τὸ δὲ μὴ δ' ὅλως ἀποπτύειν μηδὲν. ἀλλὰ βήττειν μόνον ξηρῶς, οἷον περὶ τὸ ἐν τοῖς οὔροις ἐσχάτως ἄπεπτόν ἐστιν. εἰ δ' ἄρξηται ὑγρά. καὶ τελέως ἄπεπτα ἀνάγειν, ἀμυδρὰ καὶ ἀσαφὴς ἡ τοιαύτη ἐστὶ μεταβολή. καὶ ἀποπέπαυται τοῦ νοσήματος ὁ πρῶτος καιρὸς, τουτέστιν ἡ ἀρχή. ὅταν δὲ ἄρξηται πτύειν, ὀλίγα καὶ πέπονα. καὶ ἀεὶ μᾶλλον πλείω καὶ εὐπετέστερον ἀνάγει. τότε ἀνάβασιν λέγομεν εἶναι. ὅτε δὲ ἀκριβῶς ᾖ πεπεμμένα. καὶ πολλὰ. καὶ μὴ δυσχερῶς ἀναγόμενα, τότε ἀκμῆς ὁ καιρὸς. ὅταν δὲ ὦσι πεπεμμένα. καὶ ἀλύπως ἀναγόμενα εἴη. νεμείωται δὲ καὶ τὸ πλῆθος. ὅτε ὀδύνη μηκέτι ᾖ. εὔπνους δὲ καὶ εὔφορος εἴη ὁ ἄνθρωπος, πεπαῦσθαι χρὴ νομίζειν τὴν ἀκμήν. παρακμάζειν τε ἤδη τὸ νόσημα. πρὸ δὲ τῶν ἄλλων, τούτοις χρὴ προσέχειν τὸν νοῦν. πρότερον ταχύτερον ἢ βραδύτερον τὰ πτύελα ἄρχεται ἀναβήττεσθαι, καθὼς καὶ Ἱπποκράτη δοκεῖ. οἷον γάρ φησιν ἐν πλευριτικοῖσι πτύελον. ἢν μὲν αὐτίκα ἐπιφαίνηται, ἀρχομένου μὲν, βραχυνέει. ἢν δὲ ὕστερον μηκυνεῖ ἡ νόσος δηλονότι. ὅσα μὲν οὖν τῶν πτυσμάτων ὑπόξανθά τε εἰσὶ καὶ ὑπόπυρρα καὶ ὕπαφρα καὶ λεπτὰ, μόνης ἀπεψίας ὑπάρχει γνωρίσματα. κακὸν δὲ οὐδὲν ἐνδείκνυται ἐπίσημον. τὰ δὲ ἀκράτως ξανθὰ καὶ πυρρὰ καὶ χλωρὰ. καὶ ἀφρώδη. καὶ γλίσχρα. καὶ προσέτι τὰ μέλανα, μοχθηρά. πλὴν γὰρ τοῦ αἵματος, ὅστις ἂν εἴη τῶν ἄλλων χυμῶν ἄκρατος, μοχθηρὰν ἐνδείκνυται τὴν διάθεσιν. ἀπὸ θερμότητος τὴν γένεσιν ἔχουσιν. τὰ μὲν οὖν αἱματώδη τε καὶ φλεγματώδη, μέτρια. τὰ δὲ ξανθὰ. ἢ μέλανα, χαλεπὰ. προσεπισκέπτεσθαι δὲ χρὴ. καὶ τὸν τῆς ἀναγωγῆς τρόπον. εἰ γὰρ εὐπετῶς ἀναπτύει, πρόδηλον, ὡς τὰ τοιαῦτα ἐστὶν ἀγαθά. τὰ δὲ δυσανάγωγα, μοχθηρά. καὶ μάλιστα εἰ πελιδνά. ἢ μέλανα. ἢ ἰώδη εἴη. ἢ σφόδρα δυσώδη. ὡς ἐπ' ἀνθράκων ἐπιβαλλόμενα, βαρὺ ὄζειν.

Γνωρίσματα τοῦ τελέως καὶ πιστῶς λελύσθαι τὸ νόσημα. μγ.

Λελύσθαι τελέως καὶ πιστῶς χρὴ νομίζειν τὸ νόσημα, ὁπόταν ἐς ταυτὸν ὁμοῦ συνέλθῃ τὰ λυτικὰ σημεῖα. εἴτε οὖν κατὰ τὴν ἀκμὴν εὐθέως καὶ ἀθρόως καὶ βεβαίως ἐκκριθῇ τὸ νόσημα, εἴτε βραχὺ παρακμαστικῶς ἐλύθη. πιστῶς τοῖς δ᾽ ἂν γνωρίζοις. πρῶτον γὰρ καὶ μέγιστον σημεῖον, ἀγαθῆς καὶ πιστῆς κρίσεως οἱ πεπασμοὶ καὶ τῶν περιττωμάτων προφαινόμενοι ἐν ταῖς ἐπιδήλοις ἡμέραις μετὰ δυνάμεως ἰσχυρᾶς. ἔπειτα δὲ εἰ ἐν περιττῇ ἡμέρᾳ ἡ κρίσις γέγονε. καὶ πρὸς τούτοις ἔτι. εἰ ὁ πυρετὸς λύοιτο κρινομένῳ τῷ κάμνοντι. καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ἀπαλλάττοιτο συμπτωμάτων. εὐχρούστερός τε γίγνοιτο τότε πρόσωπον. καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα, πρὸς λόγον τῆς κενώσεως. εὐεστερός τε καὶ ἰσχυρότερος ἐν ταῖς ἐπαναστάσεσιν. εὐφορώτερός τε κατὰ πάντα. τάς τε μετὰ ταῦτα πέψεις τῶν τροφῶν καὶ τὰς ἀναδόσεις. καὶ πάσας τὰς φυσικὰς ἐνεργείας ἀμέμπτως ἐπιτελοῖτο. ῥώννυταί τε πρὸς λόγον τῆς ἀναλήψεως τὸ σῶμα. καὶ τὸ χρῶμα μεταβάλλειν ἐκ τοῦ παρὰ φύσιν, εἰς τὸ κατὰ φύσιν. αὕτη ἐστὶν ἡ ἀρίστη κρίσις. καὶ χρὴ λοιπὸν θαρροῦντας ἀνατρέφειν αὐτοὺς τῇ προσηκούσῃ διαίτῃ, καὶ λουτροῖς δηλονότι. εἰ δ᾽ ἐλλιπὴς γένηται ἡ κρίσις, ὑποτροπιάζειν εἴωθε τὸ νόσημα.

Γνωρίσματα τοῦ μὴ τελέως λελύσθαι τὸ νόσημα. νδ΄.

Γνωρίσομεν δὲ τοὺς ἐν ὑπόπτους εἰς ὑποστροφήν, ἐκ τοῦ λελύσθαι μὲν νομίζειν τὸ νόσημα. παραμένειν δὲ παραπλήσια. τά τε οὖρα καὶ τοὺς σφυγμούς. ὠχριᾶν τε καὶ δυσφορεῖν. καὶ τὰ λοιπὰ ἐναντία πᾶσι τοῖς προειρημένοις ἀγαθοῖς γίγνεσθαι. καὶ συντόμως εἰπεῖν ἀλόγως λυθῇ. ὑποτροπιάζειν αὐτὸ ἐλπίς.

Πρόγνωσις ἡμέρας ἐν ᾗ μέλλει τεθνήξεσθαι ὁ ἄρρωστος. νε΄.

Ἐπὶ τῶν ὀλεθρίων νοσημάτων, σκοπεῖν χρὴ τοὺς παροξυσμοὺς καθ᾽ ἑκάστην εἰσβολήν. εἴτε καθ᾽ ἡμέραν. εἴτε διὰ τρίτης. εἴτε ἄλλως πως παροξύνοιτο. εἰ δὲ τῶν μὴ διαλειπόντων ἐστὶν ὁ πυρετός, σκόπει εἴτε ἐν ταῖς περιτταῖς ἡμέραις, εἴτε ἐν τοῖς ἀρτίοις, δυσφορώτερος ἑαυτοῦ γίγνεται ὁ νοσῶν. εἰδέναι γὰρ δεῖ σαφῶς, ὡς κατ᾽ ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἢ νύκτα, ἐν ᾗ δυσφορώτερος γίγνεται ἑαυτοῦ ὁ νοσῶν ἄρρωστος, τεθνήξεται. καὶ εἰ μὲν πολὺ πλέον ὑπερέχει τὸ νόσημα δυνάμεως ταχέως ἀποθανεῖται. εἰ δὲ ἀντέχει μικρὸν ἡ δύναμις, παρατεῖναι δυνήσεται μίαν ἢ δευτέραν ἡμέραν. τῷ τεθνηξομένῳ δὲ εἰς τὸν τῆς παρακμῆς τοῦ νοσήματος καιρόν, ἀδύνατον ἐξικνεῖσθαι. σπάνιος δὲ κατὰ τὴν παρακμὴν τελευτῆσαι συνέβη τοῦ νοσήματος. εἰ μή τι ἕτερον νόσημα διαδέξηται τὸ πρῶτον. οὐ μὴν οὐδ᾽ ἐξ ἀνάγκης εἰς τὸν τῆς ἀκμῆς καιρὸν ἀφικνεῖται ὁ τεθνηξόμενος. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἢ τὴν ἀνάβασιν, ἀποθνήσκουσιν οἱ κάμνοντες.

Ὅτι καὶ τὴν ὥραν ἐν ᾗ μέλλει τεθνήξεσθαι ὁ ἄρρωστος, δυνατὸν προγνῶναι τὸν ἐπιστήμονα. νϛ΄.

Τεταρταίων δὲ ὄντων. καὶ τοῦ μερικοῦ παροξυσμοῦ μικρὸν παραφυλάξεσθαι χρή, κατὰ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νυκτὸς εἴωθεν εἰσβάλλειν ὁ βαρύτερος παροξυσμός. ἔτι τε ἐν ποίῳ μορίῳ τοῦ παροξυσμοῦ, βαρύτερος ἑαυτοῦ ὁ ἄρρωστος γέγονεν. οἷον, κατὰ τὴν εἰσβολήν, ἢ τὴν ἐπίδοσιν. ἢ κατὰ τὴν ἀκμὴν τοῦ παροξυσμοῦ. κατ᾽ ἐκείνην γὰρ τὴν ὥραν, ἐν ᾗ νωθρότερος, ἢ ἀφυκτότερος ἑαυτοῦ γίγνοιτο, τεθνήξεται. ἐν μὲν τῇ εἰσβολῇ τῶν παροξυσμῶν ἀποθνήσκουσιν ἐπὶ φλεγμοναῖς μεγάλαις ἐν καιρίοις μορίοις γενομέναις. ἢ διὰ πλῆθος παχέων. ἢ γλίσχρων χυμῶν ἀθρόως εἴσω ῥυέντων, ὡς ἀποφράξαι τελέως τὰς διεξόδους τοῦ πνεύματος. οἷον ἀποπνιγείσης καὶ ἀποσβεσθείσης τῆς φύσεως. ὡς εἰ καὶ πλῆθος τὶς ξύλων χλωρῶν ἐπισωρεύσει ἐν φλογί. κατὰ δὲ τὰς παρακμὰς τῶν παροξυσμῶν ἀποθνήσκουσι τῇ βίᾳ καὶ σφοδρότητι τοῦ νοσήματος κινηθείσης τῆς φύσεως. ἐφ᾽ ὧν ἄρρωστος ἡ δύναμις. συμβαίνει δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ κἂν τῇ ἐπιδόσει τοῦ παροξυσμοῦ αὐτοὺς ἀποθανεῖν. ἐν δὲ ταῖς παρακμαῖς τῶν παροξυσμῶν ἀποθνήσκουσι τῇ βίᾳ λυθέντος αὐτοῖς τοῦ ζωτικοῦ τόνου. ἀμυδρότερον γὰρ καὶ καταπίπτων ἀεὶ ἐν ταῖς ὀλεθρίαις παρακμαῖς τοῦ παροξυσμοῦ γίγνεται ὁ σφυγμός. διαρρεῖ γὰρ ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐν τῷ σώματι καὶ ἡ πυρετικὴ θερμασία τηνικαῦτα. κἀντεῦθεν ἡ φαντασία τοῖς ἰδιώταις τοῦ βελτίονος γίγνεται. ἢ ἀποπατῆσαι διαναστάντες. ἢ ἄλλως κινηθέντες ἐλειποψύχησαν. καὶ μικρὸν ἔνιοι. καὶ γλίσχρον ἐφιδρώσαντες ἀπέθανον.

Ὅτι ἐπὶ τῶν ὀξέων νοσημάτων, οὔτε προλέγειν τὸ τέλος χρή, οὔτε ἐγχειρεῖν τοῖς κεκρατημένοις. νζ΄.

Οὐ χρὴ καταστοχάζεσθαι τῶν κατοξέων νοσημάτων. ἐφ᾽ ὧν καὶ μάλιστα αἰφνίδιος ὁ θάνατος. ἢ καὶ ὁ κίνδυνος ἐσβάλλει. εὐμετάρρυστος γὰρ ἐπὶ τούτων ὁ χυμός. καὶ πυρρωδέστερος. ἢ σφοδρότατος βία τοῦ πυρετοῦ. ἐπὶ γὰρ τῶν τοιούτων νοσημάτων. ἱπποκράτης ἀπεφήνατο. τῶν ὀξέων νοσημάτων, οὐ πάμπαν ἀσφαλέες αἱ προαγορεύσιες. οὔτε τῆς ὑγείης, οὔτε τοῦ θανάτου.

Περὶ πυρετοῦ διαιρέσεως. καὶ περὶ ἐφημέρων πυρετῶν γαληνοῦ. νη΄.

Ἕν τι τῶν κατὰ δυσκρασίαν νοσημάτων ἐστὶν ὁ πυρετός. εἰς τοσαύτην ἀμετρίαν, αἰρομένης τῆς παρὰ φύσιν θερμασίας, ὡς ἀνιᾶν τε τὸν ἄνθρωπον, καὶ τὴν ἐνέργειαν βλάπτειν. αἱ διαφοραὶ δὲ τῆς θερμότητος ταύτης, περὶ τὸ μᾶλλον τε καὶ τὸ ἧττον. ἢ γὰρ τὸ σῶμα αὐτὸ τῆς καρδίας κατειληφυίας, ἢ τοὺς χυμούς. ἢ τὴν ἀερώδη οὐσίαν. ἄρχεται μὲν οὖν ἡ παρὰ φύσιν αὕτη θερμότης, ἄλλοτε ἐξ ἄλλου τῶν εἰρημένων. καὶ εἰ μὴ φθάσειε λυθῆναι, διατίθησιν αὐτὴ τῷ χρόνῳ. ὡσαύτως τὰ λοιπὰ δύο γε. καὶ εἰ μὲν ἐν τοῖς πνεύμασιν ἐγκατακειμένη, τὸν ἐφήμερον ἐργάζεται πυρετόν. εἰ δὲ τὰ ὑγρὰ καταλά-

βῃ, τὸν

βῃ, τὸν ἐπὶ σηπεδόνι ἀνάπτει. εἰ δὲ αὐτὸ τὸ σῶμα τῆς καρδίας ἀδικήσει, τὸν ἑκτικὸν κατασκευάζει πυρετόν. ἔνιοι μὲν γὰρ τῶν πυρεττόντων, εὔλυτον ἔχουσι τὴν διάθεσιν οὕτως, ὡς τὸ θερμανθὲν ἐν ἡλίῳ ξύλον. ἔνιοι δὲ δύσλυτον οὕτως, ὡς τὸ ἀναφθὲν ὑπὸ τοῦ πυρὸς ξύλον, ὥστε καὶ καπνὸν ἀποβάλλειν. τρία μὲν οὖν ἐστὶ τὰ γένη· τό τε τῶν ἐφημέρων. τὸ ἐπὶ σήψει χυμῶν. καὶ τὸ τῶν ἑκτικῶν. πρῶτον οὖν περὶ τῶν ἐφημέρων διασκεψώμεθα. γίγνονται τοίνυν οἱ πυρετοὶ οὗτοι, ὡς εἴρηται χωρὶς σήψεως χυμῶν, ἐκπυρωθέντος μόνου τοῦ πνεύματος. καὶ διὰ τοῦτ' ἐφημέριοι καλοῦνται. λουσάμενοι γὰρ οἱ κάμνοντες ἐν τῇ πρώτῃ παρακμῇ τούτου τοῦ πυρετοῦ, καὶ τροφὴν εὐφημόντες καὶ ὑγρὰν προσαράμενοι, οὐκέτι δεύτερον πυρέττουσιν. ἴδιον δὲ ἀχώριστον σημεῖον τῶν ἐφημέρων πυρετῶν ἐστὶν ἡ τῶν οὔρων πέψις ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερῶν. καὶ τὸ τῆς θερμασίας ἡδύ. μετὰ δὲ τὴν παῦλαν
10 τοῦ παροξυσμοῦ, πιστοτέραν ἕξεις τὴν διάγνωσιν. ἥ τε γὰρ τῶν ἀρτηριῶν κίνησις, κατὰ πάντα ἐξομοιοῦται τῇ τῶν ὑγιαινόντων. ὅπερ οὐδενὶ τῶν ἄλλων πυρετῶν πρόσεστι. καὶ ἡ τοῦ κάμνοντος δὲ εὐφορία, μέγιστον καὶ αὐτὴ σημεῖον ἀπαλλαγῆς ἐστί. καὶ τὰ οὖρα πολλῷ βελτίω, μετὰ τὸν παροξυσμόν. ἢ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ πυρετοῦ φανεῖται σοι. καὶ εἰ λουομένοις δὲ αὐτοῖς, μήτε φρίκη τις ἀήθης γένοιτο, μήτ' ἄλλη τις ἀηδία. καὶ μετὰ τὸ λουτρὸν ἐξῆς ἡ εὐφορία μένοι, θαρρῶν τρέφοις τε ἂν αὐτόν. καὶ οἶνον παρέχοις ἀδεῶς πίνειν ὅσον τοῖς παροῦσι μέτριον. εὐάλωτοι δὲ τοῖς τοιούτοις πυρετοῖς εἰσίν, ἐφ' ὧν αἱ ἀπόρροιαι τοῦ σώματος, οὐκ ἀτμώδεις ἀλλὰ δριμύ τι καὶ καπνῶδες ἔχουσιν. ὥστε εἴποτε ἐπισχεθῶσι τὸ ἀθροιζόμενον ἐν αὐταῖς θερμόν, πυρετῶδες γίγνεται. προκατάρχουσι δὲ αὐτῶν, αἰτίαι· κόποι. ψύξεις. ἀγρυπνίαι. φροντίδες. λῦπαι. θυμοί. ῥῖγος. ἔγκαυσις τοῦ δέρματος, ὥστε δυσδιάπνευστον αὐτὸ γενέσθαι.

20 Περὶ τῶν ἐπὶ κόποις ἐφημέρων πυρετῶν. νθ.

Τῶν μὲν οὖν ἐπὶ κόποις πυρεξάντων, τό τε δέρμα ξηρότερον, εἴπερ ἄλλῳ τινὶ τῶν ἐφημέρων πυρετῶν ἐστί. μάλιστα δὲ τοῦτο συμβαίνει ἅμα τοῖς ψυχθεῖσι πλείονι κόπῳ. ὥστε καὶ μετὰ τὴν ἀκμὴν τοῦ πυρετοῦ παραμένειν αὐτοῖς τὴν ξηρότητα. καὶ οἱ σφυγμοὶ τούτοις, μικροὶ γίγνονται. τοῖς δὲ ἄγαν μὴ ὑπερπονήσασιν, ἰκμάδες τινὲς ἢ ἀτμὸς θερμὸς ἐκ τοῦ βάθους ἀναφέρεται. μεγάλοι δέ εἰσι καὶ τούτοις οἱ σφυγμοί. χρὴ δὲ μετὰ τὴν παρακμὴν τοῦ παροξυσμοῦ εὐθύς, ἐπὶ λουτρὸν ἄγειν αὐτούς. καὶ λιπαρῶς τε ἅμα καὶ μαλακῶς ἀνατρίψαντας ἐπ' ὀλίγον ἐλαίῳ γλυκεῖ χλιαρόν, λούειν γλυκέων ὑδάτων λουτροῖς. ἀλλ' οὐδὲ οἱ ἐν τῷ ἀέρι τοῦ βαλανείου χρονίζειν αὐτοὺς κελεύσειας, οὐδὲν βλάψεις διὰ τὴν ψύξιν. εἶτα, ἀνάπαυσιν ἐπιτηδεύειν. ξ.

Τοὺς δὲ ἐπ' ἀγρυπνίᾳ πυρέξαντας, δείξει μὲν καὶ τὸ τῆς χροιᾶς εἶδος. ὕπωχρον γάρ ἐστι. καὶ αἱ τῶν
30 ὀφθαλμῶν δὲ κινήσεις, δηλοῦσι. μόγις γὰρ ἐπαίρουσι τὰ βλέφαρα. καὶ κοῖλοι αὐτοῖς γίγνονται οἱ ὀφθαλμοί. ἀλλὰ καὶ ξηροί. οἱ δὲ σφυγμοί, μικρότεροι πᾶσι τοῖς ἐπ' ἀγρυπνίᾳ καὶ λύπῃ καὶ φροντίσι γίγνονται. τοῖς δὲ ἐπὶ θυμῷ, οὔτε τὸ τῆς κοιλότητος τῶν ὀφθαλμῶν πάρεστιν, οὔτε τὸ τῆς χροιᾶς. καὶ ἡ θερμασία τούτοις πλέον. καὶ ὡς ἐκ τοῦ βάθους ἀναφερομένη. καὶ μεγάλοι τούτοις οἱ σφυγμοί. οἱ δὲ οὖν προειρημένοι πάντες, οὐδὲ τρίψεως οὐδὲ λουτρῶν δέονται πολλῶν. ἀλλὰ πολὺ μὲν ἔλαιον περιχεῖν. οὐδόλως μετέχων τρίψεως. ἀνατρίβονται δὲ βραχέα, λούειν ὡς ἔθος. ξα.

Τοὺς δὲ ἐπ' ἐγκαύσει πυρέξαντας, εὐθέως μὲν ἐξ ἀρχῆς τοῖς ψύχουσιν ἰᾶσθαι. καὶ λουτροῖς πλείοσι γλυκυτάτων καὶ εὐκρατοτάτων ὑδάτων. ἔλαιον δὲ βραχὺ προσφέρειν. καὶ οὐδ' ὅλως ἀνατρίβειν. ἔστω δὲ τὰ προσαγόμενα τῇ κεφαλῇ. ψύχοντα. ὀμφάκινόν τε καὶ ῥόδινον τὸ ἐξ αὐτοῦ ἐσκευασμένον. ἁλῶν μὴ ἔχοντα. ἐργάζεσθαι ταῦτα ψυχρά. τὸ ἀγγεῖον ἐν ᾧ περιέχεται κρεμῶντες ἐν φρέασι
40 ψαύοντος τοῦ ὕδατος. ἔτι δὲ μᾶλλον κρουνὸς ὕδατος ψυχροῦ ψύχει τὸ ἔλαιον. καὶ τούτου μᾶλλον χιὼν περιπλαττομένη ἔξωθεν τὸ ἀγγεῖον. καταχεῖν δὲ τοῦ βρέγματος τὸ ψυχθὲν οὕτως ἔλαιον δι' ἐρίου συμμέτρως ἀναλαμβάνοντας. καὶ μετέωρον ἐξαίροντος τὴν χεῖρα, καὶ τοῦτο ἀδιαλείπτως ποιήσαντος ἄχρι τῆς παρακμῆς τοῦ πυρετοῦ, ἄγειν ἐπὶ λουτρὸν γλυκέων καὶ εὐκράτων ὑδάτων. μόνῃ τῇ παρόδῳ τοῦ ἀέρος χρώμενος.

Περὶ τῶν ἐπὶ ψύξει πυρεξάντων. ξβ.

Εἰ δέ τις ψυχθεὶς πυρέξειν, ἐπιπαχυνθέντων αὐτῷ δηλονότι τῶν διὰ τοῦ δέρματος γινομένων καπνωδῶν διαπνοῶν. καὶ τοῦτον, ἐπὶ βαλανεῖον ἀκτέον ἐν τῇ παρακμῇ τοῦ πυρετοῦ. θερμαίνειν δὲ τὴν κεφαλὴν καὶ πρὸ τοῦ λουτροῦ ἐν τῇ παρακμῇ. καὶ μετὰ τὸ λουτρόν, ἰρίνῳ μύρῳ καὶ ἀμαρακίνῳ, ἢ ναρδίνῳ.

Περὶ τῶν ἐπὶ κορύζῃ καὶ καταῤῥῷ πυρεξάντων. ξγ.

Τοὺς ἐπὶ κορύζῃ πυρέξαντας, πρὶν πεφθῆναι ταῦτα, οὐ χρὴ λούειν εἰ ἐκ ψύξεως ἢ δυσπεψίας ὁ κα-
50 τάῤῥους ἐγένετο. τὴν δὲ κεφαλὴν ἐμβρέχειν ἰρίνῳ μύρῳ, ἢ ἀμαρακίνῳ. ἢ ναρδίνῳ. εἰ δὲ ἐπ' ἐγκαύσει γέγονεν ὁ κατάῤῥους, θερμανθείσης τῆς κεφαλῆς. καὶ σικύας τρόπον ἑλκυσάσης ὕλην ἐκ τῶν ὑποκειμένων, τοῦτον εὐθὺς ἐπὶ λουτρὸν ἄγειν γλυκέων καὶ εὐκράτων ὑδάτων. καὶ τῷ ψυχρῷ βάπτειν. καὶ ὑπὸ τὸν κρουνὸν τιθέναι. ἐπὶ δὲ τῶν λουτρῶν, τοῖς ψύχουσι τὴν κεφαλὴν ἐμβρέχειν. μέτρια δὲ ἐστὶ διὰ τὸ λουτρόν.

Περὶ τῶν ἐπὶ πυκνώσει τοῦ δέρματος πυρετῶν. ξδ.

Πυκνοῦται τὸ δέρμα ἢ ψυχόμενον ἢ ποιότητος αὐτῷ στρυφνῆς ἀήθως προσπεσούσης. οἷόν τι καὶ τοῖς παρὰ τὸ ἔθος λουομένοις ἐν ὕδατι στυπτηριώδη γίγνεται. στεγνότατον δὲ τούτοις ἐστὶ τὸ δέρμα· ὥστε καὶ τῇ ἀφῇ διαγινώσκεσθαι. ἀλλὰ καὶ ἡ τῆς θερμασίας κίνησις, πραεῖα μὲν κατὰ τὴν πρώτην ἐπιβολὴν τῆς χειρὸς φαινομένη, δριμεῖα γίγνεται, εἰ χρονίσαις ἁπτόμενος ἐπιπλέον. τὰ δὲ οὖρα, οὐχ ὡς τοῖς ἄλλοις ἐστὶ πυρρά. διότι οὐκ ἀτροφίαν αἰτιώμεθα ἐπὶ τούτων. ὅθεν ὁ τοῦ σώματος ὄγκος συμπέπτωκεν. οὐδὲ οἱ ὀφθαλμοὶ κοῖλοι καὶ ξηροὶ γίγνονται. ἀλλ᾽ ἔστιν οἷς ὑγρότεροί τε καὶ προπετέστεροι δόξουσιν εἶναι τῶν κατὰ φύσιν, διὰ τὸ μὴ γίνεσθαι διαφόρησιν ἐπ᾽ αὐτῶν. ἀλλὰ μᾶλλον ἐναποκλείεσθαι ἔνδον τὰς ὕλας. ὅθεν οὐδ᾽ οἱ σφυγμοὶ μικροὶ καθάπερ ἐπὶ λύπης. ἢ φροντίδος. ἢ ἀγρυ-
10 πνίας. καὶ τοῖς ἄγαν ἀμέτροις γυμνασίοις. θεραπεύειν δὲ χρὴ λούοντας ὕδασι γλυκυτάτοις. καὶ εὐκρατοτάτοις μετὰ τὴν παρακμὴν τοῦ παροξυσμοῦ. καὶ χρονίζειν πως ἐν τῷ ἀέρι τοῦ βαλανείου κελεύειν. ἔλαιόν τε γλυκὺ ἐπιχέοντας χλιαρόν. τρίψιν μετρίαν καὶ μαλακὴν προσάγειν. διαιτᾶν δὲ, λεπτῇ διαίτῃ. καὶ οἶνον λεπτὸν. καὶ λευκὸν διδόναι.

Περὶ τῶν ἐπ᾽ ἀσιτίᾳ πυρετῶν. ξε.

Εἰ δὲ δι᾽ ἀσιτίαν γένηται πυρετὸς. τοῦ παροξυσμοῦ παρακμάζοντος, εἰς τὸ βαλανεῖον ἄγειν αὐτούς. καὶ ἔλαιον χλιαρὸν γλυκύτατον πλεῖστον καταχέοντας, ἀνατρίβειν πραότατα. καὶ τὸ πλεῖστον τούτους τοῦ χρόνου, τῇ θερμῇ δεξαμενῇ διατρίβειν. ἐξελθόντας δὲ καὶ ἀναλαμβάνοντας τὴν δύναμιν, πάλιν ἐκ δευτέρου προσάγειν ἐν τῷ λουτρῷ. καὶ ἐμβιβάζειν τῷ θερμῷ. εἶτα ἐξελθόντα μετὰ τὸ καταστῆναι τὴν ἐκ τοῦ βαλανείου ταραχὴν, διδόναι ὕδωρ θερμὸν πίνειν. κἄπειτα πτισάνης χυλόν.
20 ἐνίοτε δὲ καὶ τῶν πετραίων ἰχθύων ἐν λευκῷ ζωμῷ γεγενημένων.

Δίαιτα κοινὴ πάντων τῶν ἐφημέρων πυρετῶν. ξς.

Ἡ δὲ δίαιτα κοινὸν ἔχει σκοπὸν ἁπάντων τῶν ἐφημέρων πυρετῶν. ἐξ ἐδεσμάτων εὐχύμων τε καὶ παντοίων πεπτομένων. οὐδαμόθεν τε καὶ κατὰ τοὺς πόρους ἰσχομένων. τοῖς μὲν ἐκκαυθεῖσιν. ἢ θυμωθεῖσιν μετὰ τοῦ ψύχειν τε καὶ ὑγραίνειν. τοῖς δὲ ψυχθεῖσιν ἁδροτέρα μετὰ τοῦ θερμαίνειν μετρίως. τοῖς δὲ ἀγρυπνήσασιν ἢ λυπηθεῖσι. καὶ πλεῖον φροντίσασιν, ἡ ὑγρὰ καὶ ὑπνώδης τροφὴ ἁρμόδιος. τοῖς δὲ κοπωθεῖσιν, ἡ τροφιμωτάτη καὶ πλείστη. ἐφ᾽ ὧν δὲ ἡ δυσκρασία τοῦ σώματος ἐπὶ τὸ θερμότερον καὶ ξηρότερον τρέποιτο. δεῖ δὲ τούτους κατὰ τὴν πρώτην εἰσβολὴν ἐνίοτε τοῦ πρώτου παροξυσμοῦ τρέφειν. οἶνον δὲ πᾶσι τοῖς ἐφήμερον πυρετὸν πυρέξασι διδόναι, τὸν ὑδατώδη λεγόμενον λεπτὸν καὶ λευκὸν τῇ πέψει ἐπὶ τούτων συναιρούμενον. καὶ οὐρ. καὶ ἱδρῶτας προτρέποντα. τοῖς δὲ ἀγρυπνή-
30 σασιν. ἢ λυπηθεῖσιν. ἢ φροντίσασι μᾶλλον ἀδεῶς διδόναι οἶνον. καὶ τοῖς ὑπερκοπωθεῖσι δὲ διδόναι οἶνον τοσοῦτον, εἰς ὅσον κρατεῖν δύνανται. τοῖς δὲ θυμωθεῖσι πρὶν παντελῶς ἔξω τοῦ πάθους γένωνται, οὐκ ἀσφαλὲς οἶνον διδόναι.

Περὶ τῶν ἐπὶ βουβῶσι πυρεξάντων. ξζ.

Εἰ μὲν χωρὶς προκαταρκτικῆς αἰτίας φλεγμονὴ γένοιτο βουβῶνος, πλῆθος αἵματος ὡς ἐπίπαν δηλοῖ ἐν παντὶ τῷ σώματι. καὶ γὰρ ἡ θερμασία ἐπὶ τούτῳ πλείω τῶν προειρημένων. καὶ τὸ πρόσωπον ἐρυθρὸν καὶ ἔνογκος ἐπιφαίνεται. δεῖ οὖν φλεβοτομεῖν τάχιστα, πρὶν σαπῇ ἐν τῷ φλεγμαίνοντι ἡ ὕλη. καὶ πυρετὸν ἀνάψει τὸν ἐπὶ σήψει. μετὰ δὲ τὴν φλεβοτομίαν, λεπτῇ διαίτῃ κεχρῆσθαι μέχρι τελείας ἀπαλλαγῆς. κατὰ δὲ τοῦ φλεγμαίνοντος βουβῶνος, πρὸ μὲν τῆς φλεβοτομίας, τὰ στύφοντα καὶ ἀποκρουόμενα ἐπιτιθέναι. μετὰ δὲ τὴν φλεβοτομίαν τὰ χαλῶντα. καὶ μετρίως δια-
40 φοροῦντα. ἐφ᾽ ὧν δὲ διὰ πρόσκομμα δακτύλων. ἢ ἕτερόν τι τοιοῦτον βουβὼν ἐγένετο, καὶ τούτου χάριν ὁ ἐφήμερος ἐπηκολούθησε πυρετὸς, οἱ τοιοῦτοι οὐδὲν θανοῦνται τὸν ἰατρὸν ὅτι χρὴ ποιεῖν. ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἕλκους ἐφ᾽ οὗ περ ἂν ὁ βουβὼν γένοιτο προνοησάμενοι, λούονται κατὰ τὴν παρακμὴν τοῦ παροξυσμοῦ. εἴργειν δ᾽ οἴνου χρὴ πάντας τοὺς ἐπὶ βουβῶσι πυρέξαντας, ἕως ἂν οἱ βουβῶνες λυθῶσι, λεπτοτέρον διαιτᾶν.

Περὶ τῶν ἐπὶ ἀπεψίᾳ ἐφημέρων πυρετῶν. ξη.

Ἐν τοῖς κακοχύμοις σώμασιν αἱ γινόμεναι ἀπεψίαι, τάχιστα ἀνάπτουσι τὸν πυρετόν. ἧττον δὲ γίγνεται τὸ κακὸν, εἰ καταρρήξειεν ἐπὶ τῇ ἀπεψίᾳ ἡ γαστήρ. οὐ μικρὸν δὲ τὸ κακὸν. εἴ τε ἐπισχεθείη. πυρέττουσι δὲ ἔνιοι. καὶ ἐφ᾽ ὧν διάρροια ἐπὶ τῇ ἀπεψίᾳ γίγνεται. εἰ μὲν μὴ φαίνοιτο μόνα τὰ διεφθαρμένα κενοῦσθαι, λουστέον ἐστὶ καὶ θαπτέον αὐτοὺς ἐν τῇ παρακμῇ τοῦ πυρετοῦ. εἰ δὲ ὑπὲρ τὸ δέον ἡ κένωσις γένηται, ἄμεινον θρέψαι χωρὶς τὸ λοῦσαι, προνοησάμενον τῶν κατὰ γαστέρα. ἡ δὲ τῆς γαστρὸς ἐπιμέ-
50 λεια, διττῶς γινέσθω. εἰ μὴ μηκέτι φέροιτο ἡ γαστὴρ, ἀψίνθιον ὀλίγον ὕδατι βρέχων, ἕψε σὺν ἐλαίῳ ἐπὶ διπλώματι. καὶ τούτῳ ἐπίβρεχε τὰ κατὰ γαστέρα. ἔπειτα πίλημα ἐκ πορφύρας βρέχων τῷ ἐλαίῳ, ἐπιτίθει τῇ γαστρί. εἰ δ᾽ ἀτονώτερον ὑπάρχει τὸ στόμα τῆς γαστρὸς, μαστίχην σὺν ῥοδίνῳ μύρῳ λεάνας ὡς γλοιοῦ ἔχειν πάθος, καὶ δεύσας αὐτῷ τὴν πορφύραν, ἐπιτίθει. ἔστωσαν δὲ τὰ ἐπιτιθέμενα θερμὰ τῇ ἀφῇ. ἐκλύει γὰρ τὰ χλιαρὰ τὸν τόνον τῆς γαστρός. ἔτι δὲ φερομένης τῆς γαστρὸς, ἄμεινον καλλίστῳ μηλίνῳ

λίστῳ μηλίνῳ χρῆσθαι ἀντὶ τῆς ναρδίνου μετὰ βραχέος οἴνου. χρήσιμον δὲ εἰς ταῦτα καὶ τὸ μαστίχινον.
εἰ δὲ καὶ ἐκκαίοιτο ἡ γαστὴρ μετὰ τὴν κένωσιν, τῷ μηλίνῳ ὁμοίως κεχρήσθω. ἢ κηρωτῇ δι' αὐτοῦ ἐσκευα-
σμένῃ. βρέχειν δὲ ῥεούσης μὲν ἔτι τῆς γαστρὸς, ἀλφίτοις τε καὶ τοῖς καλουμένοις ὀξυλιπέσιν ἄρτοις. ἐπι-
πάττειν τε τὸ ἄλφιτον, χυλὸν ῥοιῶν. ἢ ἀπίων. ἢ μήλων. μάλιστα κυδωνίων. ἢ τῷ ἀφεψήματι αὐτῶν. ἢ
μύρτων. εἰ δὲ παύσοιτο ἡ φορὰ, χόνδρος ἄλικος διδόσθω. καὶ ὄρχεις ἀλεκτρυόνων. καὶ οἱ πετραῖοι τῶν ἰ-
χθύων ἐν λευκῷ ζωμῷ γεγενημένοι. καὶ αἱ ὀπῶραι τῶν στυφουσῶν. εἰ δ' ἀνόρεκτοι εἶεν ὡς ἀποστρέφεσθαι
τὰ σιτία. τὸ διὰ κυδωνίων μήλων. καὶ μέλιτος συντιθεμένου πεπτικοῦ φαρμάκου δοτέον, ὅσον κοχλιά-
ριον ἓν. ἢ δύο. εἰ δὲ μὴ παρείη τὸ διὰ χυλοῦ δοτέον. τὸ διὰ τῶν σαρκῶν τῶν κυδωνίων σκευαζόμενον. ἢ
οὐδ' ὅλως προσλαβὸν πεπέρεως. ἢ πάνυ ἐλάχιστον. εἰ δὲ ἐπέχοιτο ἡ γαστὴρ ἐπὶ τὴν διαπνεύσιν τὸν ἐ-
10 φήμερον πυρεττόντων πυρετόν. εἰ μὲν ἔτι ἐν τῇ γαστρὶ περιέχοιτο τὰ σιτία, χλιαρὸν πλεῖστον ποτίζον-
τες. δακτύλων. ἢ πτερῶν καθέσει, κελεύσομεν ἐμέτῳ τὸ λυποῦν ἐκκενῶσαι. ἔπειτα θάλπειν
τὰ ὑποχόνδρια. καὶ ἡσυχίαν ἄγειν. εἰ δὲ ὑποβιβασμὸς ἤδη γέγονε τῆς τροφῆς περὶ τὰ ἔντερα. κατα-
κλιτέον αὐτοὺς ἀνάρροπα ἔχοντας τὰ περὶ τὴν κεφαλήν. καὶ τὸν στόμαχον μέρη. καὶ θαλπτέον τὴν
γαστέρα, ὕπνον ἐπιτηδεύοντες. μετὰ δὲ τὸν ὕπνον, μαλακὸν ὑποθετέον πρὸς κομιδὴν τῶν ὑποβιβα-
σθέντων περιττωμάτων. ἢ κλυστῆρι πρᾳοτέρῳ. οἷον ἀφεψήματι πιτύρων κενωτέον. δίαιτα δὲ λεπτο-
τάτη ἔστω, ῥυπτικὸν ὅτι πλεῖστον ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ. εἰ δὲ ἐκπνευμάτωσις πρὸς γένοιτο. συνεψεῖν δὲ τῷ
ἐλαίῳ κύμινον. πήγανον. καὶ ἐνιέναι. κενωθείσης δὲ οὕτως τῆς γαστρὸς, αὐτίκα τρέφειν. εἰ δὲ καὶ ἀλύπως
ὑπνώσειε, λούειν τῇ ἐφεξῆς. χρώμενοι κατὰ τῆς γαστρὸς τῷ ναρδίνῳ μύρῳ. μετὰ βραχέος οἴνου. καὶ
μετὰ τὸ λουτρὸν, ὁμοίως λεπτῶς διαιτᾶν. εἰ δὲ καὶ ἡ τρίτη ἐνέγκοιέ τινα πυρετὸν, οὐδὲ οὕτω φοβεῖσθαι.
20 ἀλλὰ λούειν ὁμοίως. καὶ τρέφειν μετρίως. διδόναι δὲ χρὴ τοῖς τοιούτοις πρὸ τῆς τροφῆς τῶν πεπτικῶν
ὀξυποσίων τινός. καὶ μάλιστα τοῦ διὰ τῶν κυδωνίων μήλων, ὅσον κοχλιάριον.

Θεραπεία ἐφημέρων. πολυημέρων λεγομένων. ὧν τινὲς ἐκ μεταπτώσεως τῶν ἐφημέρων τὴν γένε-
σιν ἔχουσαν ἐπὶ ἐμφράξει τοῦ δέρματος. ξθ.

Γίγνονται δέ τινες πυρετοὶ ἐπὶ ἐμφράξει τῶν περὶ τὸ δέρμα ἀρτηριῶν. ἐκ μεταπτώσεως τῶν ἐφημέρων.
ὅταν μὴ καλῶς εὐθὺς θεραπευθεῖεν ἐξ ἀρχῆς. μάλιστα δὲ τοῦτο συμβαίνει ἐπὶ τῶν κακοψύχων σω-
μάτων, ὅταν ἐξ ἀλληλοφαγιῶν πολλῶν τυγχάνουσιν ὄντες. ἐπὶ γοῦν τῶν τοιούτων, κατὰ μὲν τὴν πρώ-
την καὶ δευτέραν ἡμέραν, ἄχρι τινὸς οὐκ ἔστιν ἐν τῷ σφυγμῷ τὸ τῆς σήψεως σημεῖον. ὥσπερ οὐδὲ
ἐν τοῖς οὔροις τὰ τῆς ἀπεψίας. μὴ κενουμένης μὲν τῆς παρακμῆς. καὶ μηκέτι ἀνάλογον ἐνδιδούσης.
ἔσω πως ἡ διάθεσις ἐστίν. εἰ γε μὴ διαπνεύσῃ τελέως, ἀναγκαίως σαπῆναι τὴν κακοχυμίαν. εἰ μὲν οὖν
30 παιδίον. ἢ γέρων ὁ κάμνων εἴη, φλεβοτομεῖν οὐκ ἐγχωρεῖ. μεταξὺ δὲ τῶν ἡλικιῶν ῥώμης παρούσης
τῷ κάμνοντι, φλεβοτομητέον, εἴγε καὶ τὰ τοῦ πλήθους ἐν τῷ σώματι παρείη σημεῖα. ἀφαιρεῖν δὲ ἀνά-
λογον, τῇ τε δυνάμει. καὶ τῷ μεγέθει τῆς ἐμφράξεως. μείζων μὲν γὰρ ἐπὶ ταῖς σφοδροτέραις ἐκφρά-
ξεσι συμπίπτει ὁ πυρετός. ἐλάττων δὲ ἐπὶ ταῖς μικροτέραις. κενωθέντος δὲ τοῦ πλήθους. καὶ ἀραιω-
θέντων τῶν πόρων, καὶ τὰ καπνώδη. καὶ λιγνυώδη περιττώματα διαπνεόμενα, ἐλάττω γίγνοιτ' ἄν.
κίνδυνος γὰρ τοῖς ἐμφράττειν δυναμένοις κεχρῆσθαι πρὶν κενῶσαι. αἱ γὰρ ὑπτικαὶ δυνάμεις ἀναφε-
ρόμεναι, συνεπισύρονταί τι τῶν τοῖς ἀγγείοις παχέων. ἢ γλίσχρων. καὶ διπλασιάζουσι ταῖς ἐν τοῖς
στενοῖς πόροις ἐμφράξεσιν. εἰ δὲ καὶ ἐκτὸς τοῦ δέρματος προσαχθείη τὰ ῥύπτοντα κίνδυνος συνεπι-
σπάσασθαί τι καὶ ἄλλο πρὸς τοὺς ἐμπεφραγμένους πόρους. ὅπως οὖν ἀσφαλῶς καὶ τοῖς ἔνδοθεν ἀνα-
φορὰ, καὶ τοῖς ἔξωθεν ἡ ὁλκὴ γίγνοιτο. χρησιμωτάτη ἐστὶ, πρὸς δύναμιν κενῶσαι τὸ σῶμα. κενώσαν-
40 τος δὲ, διδόναι μετ' οὐ πολὺ τῶν ῥυπτικῶν τινὰ ῥοφημάτων. ἢ φαρμάκων. ἐν ῥοφήμασι μὲν λόγῳ, πτισάνην
καὶ μελίκρατον. ἐν φαρμάκων δὲ, ὀξύμελι, τὸ ἐκ μόνου ὄξους καὶ μέλιτος ἐσκευασμένον. ὅσον γὰρ τῷ
ὀξυμέλιτι συνέψεται ἐπὶ τῶν ἄλλων. οἷον καλαμίνθην. καὶ τὰ παραπλήσια θερμὰ τυγχάνοντα,
ἐξάπτει τοὺς πυρετοὺς ὥσπερ καὶ ὁ οἶνος. ὀξύμελι δὲ, οὔτε τοὺς πυρετοὺς ἐξάπτει, ἀλλὰ καὶ ῥύπτει γενναίως.
μετὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν μήτε τοῦ τοῖς σήψεως τῶν χυμῶν σημείου παρόντος ἐν τοῖς σφυγμοῖς,
μήτε ἐν τοῖς οὔροις τῆς ἀπεψίας. καὶ ἡ ὕποπτος ὥρα καθ' ἣν εἰσέβαλεν ὁ πυρετὸς, ἐν τῇ πρώ-
τῃ τῶν ἡμερῶν διελήλυθε, θαρρῶν ἤδη χρὴ λούειν τὸν ἄνθρωπον. εἰ δὲ καὶ περὶ τὴν δεκάτην ὥ-
ραν ὑποπτεύοιτό σοι ὁ παροξυσμὸς, λούειν χρὴ πρὸ τῆς ἕκτης ὥρας. ἐν δὲ τῷ βαλανείῳ προ-
θερμανθέντος τοῦ σώματος, ἀλείφειν χρὴ ἐλαίῳ γλυκεῖ χλιαρῷ. καὶ ἀνατρίβειν μετριώτερον. ἔ-
πειτα διαρρύπτειν καὶ ἀποπλύνειν ἔξωθεν τὸ σῶμα. ἐκλέγειν δὲ τῶν μετρίως ῥυπτόντων τινὰ, οἷον ἐστὶ
50 τὸ κρίθινον ἄλευρον. καὶ τὸ τῶν κυάμων. εἶτα ἐμβιβάζειν τῷ θερμῷ εὐκράτῳ. ἔπειτα δὲ, καὶ τῷ
ψυχρῷ μετρίως. εἰ δὲ περὶ δεκάτην ὥραν εἰ τύχοι ὑποπτεύοιτο ταραχή τις, μηδὲν διδόναι πλὴν ὕδα-
τος ἔχοντα ἐναφεψημένον ὕσσωπον. σελίνου ὀλίγον. εἶτα εἰ μηδὲν φαῦλον ἐνέγκοι ἡ ὥρα, τρέφειν.
εἰ δέ τι καὶ γένοιτο, πάντων μέτρια φανεῖται. ὥστε καὶ λούσεις εἰς τὴν ἑξῆς ἡμέραν. καὶ θρέψεις. μεγά-
λης δὲ τῆς ἐμφράξεως γεγενημένης, ἐξ ἀνάγκης σηπεδὼν ἐπιγίνεται. ὅθεν ἡ ἐπὶ τῷ σηπεδονώδει πυ-

ρετῷ λεχθησομένη ἐπιμέλεια. καὶ τούτοις ἁρμοδία.

Περὶ συνόχων πυρετῶν. ο.

Σύνοχος πυρετὸς ὀνομάζεται, οὗ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, εἷς ἐστὶν ὁ παροξυσμός. οὐδεμίαν ἔμφασιν
ἀρχῆς ἑτέρου παροξυσμοῦ ποιούμενος. εὐεκτικῶν δὲ σωμάτων. καὶ πολυαίμων. καὶ ἡλικίας θερ-
μῆς, οἰκεῖός ἐστιν ὁ σύνοχος πυρετός. συνίσταται γὰρ ἐπὶ πλήθει αἵματος θερμοῦ, μήπω σεσηπότος.
τὸ μὴ διαπνεῖσθαι τῇ ζέσει μόνῃ τὴν θερμασίαν ἐγείροντος. ὥσπερ ἐν ταῖς πιθάκναις, νέος οἶνος. ὥρα
δὲ μάλιστα τῶν τοιούτων πυρετῶν, ἐστὶν ἡ ἐαρινή. τρεῖς δέ εἰσι τοῦ συνόχου διαφοραί. ἤτοι διαμένοντα
ἴσου τοῦ μεγέθους ἐξ ἀρχῆς μέχρι λύσεως. ἢ προστιθέντος. ἢ ἀφαιροῦντος. τοῦτο δὲ συμβαίνει τὸ μᾶλ
λον ἢ ἧττον γίγνεσθαι τὰς διαπνοάς, ἐκ τοῦ πυκνότερον ἢ ἀραιότερον εἶναι τὴν ἕξιν τοῦ πάσχοντος
10 σώματος. πλῆθος δέ ἐστι πολὺ τὸ λυποῦν ἐπὶ τῶν τοιούτων. καὶ ζέσιν τοῦ αἵματος ἐξ ἧς ὁ πυρετὸς ἀ-
νήφθη. ἐνίοτε δὲ καὶ πάχος. σκοπὸς. οὖν τῆς θεραπείας ἐπ' αὐτῶν κενῶσαι τὸ πλῆθος. σβέσαι τὴν
παρὰ φύσιν θερμότητα. καὶ τέμνειν τὸ πάχος εἰ παρείη. εἶθ' οὕτω τὴν ἀρχαίαν εὐκρασίαν κατα-
σκευάσαι τοῖς ἀσθενήσασι μορίοις.

Περὶ φλεβοτομίας. οα.

Ἰσχυρᾶς μὲν οὖν τῆς δυνάμεως ὑπαρχούσης, καὶ τῆς ἡλικίας συγχωρούσης, καὶ μηδενὸς ἑτέρου ἰ-
σχυρῶς ἐναντιουμένου, ἀφαιρεῖν αἵματος χρὴ τοσοῦτον, ὅσον ἂν ἡ δύναμις φέρῃ. ἄμεινον ἂν δυνάμεως
παρούσης ἄχρι λειποθυμίας ἄγειν. μὴ φλεβοτομηθέντα δέ, οὕτως εἰς ἔσχατον ἥκουσι κίνδυνον. ὥστε
ἢ πνιγῆναι, ἢ συγκοπήσεσθαί γε πάντως αὐτούς. εἰ μή ποτε ῥώμη δυνάμεως. ἢ αἱμορραγία λάβρος. ἢ
ἱδρὼς πολύς, ἐξαρπάσει αὐτοὺς ὀλέθρου προφανοῦς. τὸ γὰρ πλῆθος ἐπὶ τούτων μηκέτι χωρῆσαι
δυνάμενον πρὸς τῶν ἀγγείων ἐμφράττεσθαι. καὶ διατείνει τὸν ὄγκον τοῦ σώματος. καὶ διὰ τοῦτο αὐτῶν
20 ἐνίοτε ῥήγνυσι. καὶ ἀναστομεῖ τὰ ἀγγεῖα μάλιστα ἐν ῥισί. τούτου χάριν σπεύδειν χρὴ ἀφαιρεῖν τοῦ αἵ-
ματος, ὅσον ἡ δύναμις φέρει. ὅπως ἡ τῶν ἀγγείων φύσις ἐκ τοῦ διαπνεῖσθαί τε καὶ ῥιπίζεσθαι τὴν φυ-
σικὴν εὐκρασίαν φυλάττουσα κατὰ τὸν ἐξ ἀρχῆς τρόπον ἐπικρατῇ τὸν χυμόν. προσέχειν δὲ χρὴ καὶ
τοῖς τῆς φλεβοτομίας σκοποῖς. προηγουμένης μὲν γὰρ ἀπεψίας σιτίων, τοσοῦτον χρόνον ἀναβάλ
λεσθαι τὴν φλεβοτομίαν προσήκει, ὅσον ἄν σοι δόξῃ ἱκανόν. πρός γε τὴν γαστρὸς πέψιν αὐτῶν. καὶ
τὴν τῶν ἐντέροις περιττωμάτων ὑποχώρησιν. εἰ δὲ ὑποπτεύοιτο μετὰ φλεβοτομίαν, ἑτέρα τις κέ-
νωσις αἵματος γίγνεσθαι. οἷον γυναικείων κάθαρσις. ἢ τῶν ἐν ἕδρᾳ αἱμορροΐδων, ἀπολιπεῖν χρὴ ἐν
τῇ φλεβοτομίᾳ τοῦ αἵματος τοσοῦτον, ὅσον μέλλει διὰ τῶν ἄλλων τόπων κενοῦσθαι. ὥστε εἴτε κα-
ταμήνια τύχοι κινηθέντα, εἴθ' αἱμορροῒς ἀναστομωθεῖσα. ἐπιτρέπει τῇ φύσει τὸ σύμπαν. εἰ δὲ μὴ το-
σοῦτον ὅσον ἐχρῆν ἐκκενωθείη, τότε φλεβοτομεῖν. ὥστε ἐξ ἀμφοτέρων συντεθέντων, ἀνυσθῆναι τὸ προ-
30 σῆκον. ἐπιτήδειος δὲ πρὸς φλεβοτομίαν ἕξις σώματος, σκληρὰ καὶ πολύαιμος καὶ πυκνή. καὶ δυσ-
διαφόρητος. κατάστασις δὲ ἀέρος, ὑγρὰ μᾶλλον. ἀντιπράττει δὲ τῇ φλεβοτομίᾳ, παιδική, καὶ γερον-
τικὴ ἡλικία, κρᾶσις θερμή. καὶ ξηρὰ ἄγαν. καὶ χώρα καὶ ὥρα τοιαύτη. καὶ ὅσοι τὴν φύσιν ὑγροί. καὶ
μάλιστα σὺν θερμότητι. καὶ οἱ ἀραιοὶ τὴν ἕξιν. ἔτι δὲ καὶ οἷς τὸ στόμα τῆς γαστρὸς. ἢ πικρόχολον σφό-
δρα. ἢ ἄρρωστον ἢ πέραν τοῦ δέοντος αἰσθητικόν. οὗτοι γὰρ πάντες εὐδιαφόρητοι εἰσί. καὶ λειποθυμίαις
δυσανακομίστοις ἁλίσκονται ἐπὶ ταῖς φλεβοτομίαις. ὁμοίως δὲ κἂν ἑξηκονταέτης ὁ φλεβοτο-
μούμενος εἴη. πλαδαρὸς δὲ καὶ μαλακὸς. καὶ πιμελώδης. καὶ λευκὸς. τῷ σώματι. καὶ μικρὰς ἔχων
τὰς φλέβας, ἤτοι οὐδ' ὅλως φλεβοτομήσεις, ἢ ὀλίγον ἀφαιρήσεις. οὐδ' ὅλως μὲν ἐν θερινῇ ὥρᾳ. καὶ
τοῖς ὁμοστοίχοις αὐτῇ. ὀλίγον δὲ ἐν ταῖς ἄλλαις ὥραις καὶ καταστάσεσι. τινὲς οὖν λειποθυμήσαντες ἐν
ταῖς τῶν ἰατρῶν χερσίν, οὐκέτ' ἀνεκλήθησαν, ὡς εἴ τις ἐκένωσεν ἄνευ τοῦ καταλῦσαι τὴν δύναμιν,
40 οὐκ ἂν ἀπώλοντο. ἄλλοι δὲ εἰς τὸν ἐφεξῆς βίον ἅπαντα τὴν κρᾶσιν ὅλην τοῦ σώματος ἔσχον ψυχρο-
τέραν διὰ τὴν ἄμετρον κένωσιν. ὡς οἱ μὲν κακόχροοι καὶ καχέκται διετέλεσαν. οἱ δὲ ἐξ αὐτοῦ τούτου νο-
σήμασιν ὀλεθρίοις ἑάλωσαν. ὑδέροις καὶ ὀρθοπνοίαις. καὶ ἥπατος. καὶ γαστρὸς ἀτονίαις. καὶ ἡμιπλη-
γίαις. κάλλιστον μὲν οὖν ὡς ἐθεάσω διὰ παντὸς ἡμᾶς ποιοῦντας. οὐχ ἡμερῶν ἀριθμῷ προσέχειν τὸν
νοῦν. οὐδὲ μόνῳ τῷ πλήθει, ἀλλὰ τῇ ῥώμῃ τῆς δυνάμεως. ἐπὶ πάντων μέν. μάλιστα δὲ ἐπὶ τῶν συνό-
χων πυρετῶν. εἰ γὰρ ἡ δύναμις διασώζοιτο, μὴ μόνον ἑκταίους καὶ ἑβδομαίους, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑξῆς ἡ-
μέρας φλεβοτομεῖν.

Περὶ τῆς τοῦ ψυχροῦ ὕδατος δόσεως. οβ.

Εἰ δὲ ἀναγκασθείης ποτὲ θεραπεύειν ἄρρωστον. οὗ μὴ μόνον ἔμπροσθεν παρελείφθη τὸ τῆς φλεβοτο-
μίας βοήθημα. ἀλλὰ καὶ νῦν ἤτοι διὰ δειλίαν τοῦ κάμνοντος ἢ τῶν αὐτῶν διαφερόντων κωλυθείης
ἀφαιρεῖν τοῦ αἵματος, ἐπὶ τὴν τοῦ ψυχροῦ δόσιν ἔρχεσθαι. διορισάμενος ἀκριβῶς ὁπόση τις ἐξ αὐτοῦ
50 γενήσοιτο βλάβη. μικρᾶς γὰρ ἢ οὐδ' ὅλως ἐσομένης, διδόναι πίνειν ἀκραιφνὲς ψυχρόν. ὅσον ἂν ὁ κά-
μνων βούληται. διδόναι δὲ τὸ ψυχρὸν τότε, ὅταν ἐν τοῖς οὔροις ἴδῃς τὰ τῆς πέψεως σημεῖα. οὔτε δὲ
ἐν ἀρχαῖς οὔτε ἐν ἀναβάσει δοτέον τὸ ψυχρόν, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ ἀκμῇ τοῦ ὅλου νοσήματος. καὶ τοῦ με-
ρικοῦ παροξυσμοῦ. ἐν καιρῷ γὰρ τῷ δέοντι δοθὲν τὸ ψυχρόν, ῥώννυσι τὴν τῶν στερεῶν μορίων φύ-
σιν. ῥωσθεῖσα δὲ ἡ φύσις, ἐπιτίθεται τοῖς προλελεπτυσμένοις χυμοῖς. ὥστε τοὺς χρηστοὺς μὲν κατέχειν.

τοὺς δὲ ἀχρήστους ἐκβάλλειν. ἤτοι διὰ γαστρὸς. ἢ δι᾽ ἐμέτων. ἢ δι᾽ ἱδρώτων. εἰ δὲ καὶ ψυχροπότης ὁ κάμνων εἴη ἐν τῷ τῆς ὑγείας καιρῷ πάνυ θαῤῥῶν δίδου τὸ ψυχρόν. αὐτῇ τῇ πείρᾳ δεδιδαγμένος ἀνέχεσθαι πάντα τὰ σπλάγχνα τῆς τοῦ ψυχροῦ ὁμιλίας. πάντως γὰρ ἔτι ψυχρὸν μόριον οὕτως ὑπῆρχεν ὡς πλήττεσθαι πρὸς αὐτοῦ κατὰ τὸν τῆς ὑγείας καιρόν. ἐν ἀρχῇ τὴν βλάβην ἐνεδείξατο ἄν. οὐδενὸς δὲ μορίου ἐν τῇ ὑγείᾳ βλαβέντος. οὐδὲ ἐν τῷ πυρέττειν βλαβείη τι. πρόβλημα μέγιστον ἔχον ἐν τῷ βάθει τὸ πλῆθος τῆς πυῤῥώδους θερμασίας διαφερόντως τοῖς ὀλίγον αἷμα καὶ σάρκα ἐλαχίστην ἔχουσιν, ἡ πόσις τοῦ ψυχροῦ σφαλερωτέρα. ταχὺ γὰρ ἐπὶ τὰ στερεὰ τοῦ ζώου μόρια διικνεῖται. γεγυμνωμένα τῶν σαρκῶν. διαφερόντως δὲ καὶ οἱ ἑκτικοὶ τῶν πυρετῶν. οὔτε ἀκραιφνοῦς, οὔτε πολλοῦ χρήζουσι τοῦ ψυχροῦ. λεπτὰ γὰρ ἔστ᾽ αὐτῶν καὶ ὀλίγαιμα τὰ σώματα. ὅθεν μεγάλης τῆς βλάβης προσδοκωμένης ἐπὶ τῶν ἀνεπιτηδείων, ἀφίστασθαι χρή, τῆς τοῦ ψυχροῦ δόσεως. κεχρῆσθαι δὲ τοῖς ἄλλοις βοηθήμασιν. ὅσα τὰς ἐμφράξεις ἐκφράττει. καὶ τὸ πλῆθος κενοῖ. καὶ πραΰνει τὸ ζέον τῶν πυρετῶν. αἱ δὲ ἐξ ἀκαίρου πόσεως ψυχροῦ βλάβαι, κατὰ τάδε γίγνονται. τοὺς γλίσχρους καὶ παχεῖς χυμούς, κωλύει τὸ ψυχρὸν λεπτύνεσθαι. καὶ διαφορεῖσθαι διὸ καὶ φλεγμονὴ εἴη ἔν τινι τῶν σπλάγχνων. καὶ ἐρυσίπελας. καὶ σκιῤῥώδης. ἢ οἰδηματώδης διάθεσις, οὐδὲν εἰς τούτου ἴασιν ἡ τοῦ ψυχροῦ πόσις συντελεῖ. ἀλλὰ παραχρῆμα μὲν, οὐκ ὀλίγην φέρει τὴν ῥᾳστώνην διὰ τὸ σβέσαι τὸν ἤδη γεγονότα πυρετόν. μενούσης δὲ ἔνδον τῆς αἰτίας, ὅταν ἐκ τοῦ ψυχροῦ πυκνωθῇ τὸ σῶμα, ἕτερον ἀνάπτει πυρετόν, χαλεπώτερον τοῦ πρόσθεν. καὶ τοῦτο μὲν τὸ εἶδος τῆς βλάβης, εὐκαταφρόνητον. πολλοὶ δὲ ἀσθενῆ ἔχοντες τὰ σπλάγχνα, ῥᾷον πλήττονται ὑπὸ τῆς τοῦ ψυχροῦ δόσεως. τῷ μὲν γὰρ στόμαχος ἔπαθεν οὕτως ἰσχυρῶς, ὥστε ἀπολέσαι τὴν ἐνέργειαν. καὶ μόγις δύνασθαι καταπίνειν. τῷ δέ, ἡ γαστὴρ ἐβλάβη, ὡς μόγις πέττειν. ἄλλῳ δὲ ἧπαρ, ὡς ἐκ τούτου εἰς ὕδερον ἐμπεσεῖν. ἄλλῳ δὲ τὸ κῶλον. ἢ ὁ πνεύμων. ἢ νεφροί. καὶ κύστις. ἤ τι ἕτερον ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ πληγέν, ἄῤῥωστον εἰς τὴν οἰκείαν ἐνέργειαν ἐγένετο. τινὲς δ᾽ αὐτῶν αὐτίκα ὀρθοπνοίαις. ἢ κάρῳ. ἢ ληθάργῳ. ἢ παρωτίσιν. ἢ σπασμοῖς. ἢ τρόμοις. ἢ ἀποπληξίαις ἁλίσκονται. καὶ συλλήβδην εἰπεῖν, κακοῦται πᾶν τὸ νευρῶδες αὐτοῖς καὶ ἡ κεφαλή. οἶδα ὅτι αὐτὸς φοβερὸν πρὸς τὴν τοῦ ψυχροῦ δόσιν εἰργασάμην ἐξ ὧν εἶπον. ἀλλ᾽ ἐθεάσωμε πολλάκις χρησάμενον ἐν καιρῷ, καὶ ἐφ᾽ ὧν δεῖ. ἀεὶ δὲ ὠφελήσαντα, χωρὶς τοῦ βλάψαι τὸν κάμνοντα.

Δίαιτα περὶ συνόχων. ογ.

Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν φλεβοτομουμένων, ἐγὼ ὡς μετὰ δύο ὥρας τῆς φλεβοτομίας, ἀεὶ δίδωμι πτισάνης χυλὸν ὀλίγον. καὶ κελεύω ἡσυχάζειν. καὶ μετὰ τὸ διαναστῆναι ἐκ τῶν ὕπνων. πάλιν ὁμοίως χυλὸν πτισάνης παρέχω. καὶ τούτῳ ἐπιμένω μέχρι τρίτης ἡμέρας. τῇ δὲ τετάρτῃ ὡς ἐπίπαν ἐπὶ λουτρὸν ἄγω. φλεβοτομηθέντες γὰρ οἱ τοιοῦτοι εὐκαίρως μετὰ δυνάμεως ἐῤῥωμένης. καὶ κενωθέντες μέχρι λειποθυμίας, ἐξ ἀνάγκης αὐτοῖς μετ᾽ οὐ πολὺ ἕπεται γαστρὸς διαχώρησις. λεπτυνθέντων δηλονότι τῶν χυμῶν. καὶ κουφισθείσης, καὶ ἀναῤῥωσθείσης τῆς δυνάμεως. ἔστιν δὲ ὅτε καὶ χολῆς ἔμετος ἐφ᾽ οἷς αὐτίκα καὶ νοτίδες διὰ παντὸς τοῦ νοσήματος, ἢ ἱδρῶτες ἐπιγίνονται. ὥστε καὶ θαῤῥούντως τούτους λούε τῇ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν. καθόλου δὲ ὁ καιρὸς τῆς τροφῆς ἐπὶ τῶν συνόχων πυρετῶν. τούτων δὲ τῶν προειρημένων. καὶ τῶν μετὰ ταῦτα λεχθησομένων, ὅσοι γε ἕνα μόνον ἀπ᾽ ἀρχῆς ἄχρι τοῦ τέλους ἔχουσι παροξυσμόν. ἥ τε εὐφορία ἐστὶ τοῦ κάμνοντος. καὶ τὸ ἔθος. τηνικαῦτα γὰρ αὐτοῖς δοτέον ὅταν εὐφορώτατοι σφῶν αὐτῶν ὑπάρχωσι. καὶ μάλιστα κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τῆς ἡμέρας. ἐν ᾧ καὶ πρόσθεν ὑγιαίνοντες ἔθος εἶχον σιτεῖσθαι. μάλιστα γὰρ ἂν εὐφόρως ἐνέγκαιεν τὰ σιτία. κατὰ τούτους τοὺς καιροὺς λαβόντες. ἐῤῥωμένης μὲν οὖν τῆς δυνάμεως. καὶ τῆς ἀκμῆς τοῦ νοσήματος ἐν τάχει προσδοκωμένης, ἔξεστι λεπτότατα διαιτᾶν. ἀῤῥωστούσης δὲ τῆς δυνάμεως, οὐκ ἔστι λεπτῶς διαιτᾶν. ἄνευ μεγάλης ζημίας. ὅθεν χρὴ προστιθέναι τοῖς τρέφουσιν, ὅσον ἀφῃρήκασι τῆς εὐτονίας αἱ δυνάμεις.

Καθολικὴ διδασκαλία. περὶ τῶν ἐπὶ σηπεδόνι πυρετῶν. οδ.

Ἡ τῆς διαπνοῆς κώλυσιν, ἔμφραξιν ἐργάζεται τῶν ἐν παντὶ τῷ σώματι ἀδήλων πόρων. δι᾽ ὧν τὰ καπνώδη περιττώματα. καὶ λιγνυώδη ὁσημέραι διαπνεῖται. ἡ δὲ τῆς ἐμφράξεως διάθεσις. ὅταν αὐτή τε μικρὰ τύχῃ. καὶ καλῶς παιδαγωγηθῇ, τὸν ἐφήμερον ἐργάζεται πυρετόν. ὅταν δὲ ἤτοι διὰ μέγεθος ἢ ἀμαθίαν τῶν ἰατρῶν, ἐκπέσῃ τοῦ συνήθους χρόνου τῶν ἐφημέρων, ἤτοι τὸν σύνοχον. ἤ τινα ἕτερον τῶν ἐπὶ σηπεδόνι χυμῶν ἀνάπτει πυρετόν. ἡ δὲ κώλυσις τῆς διαπνοῆς, πολυειδῶς γίγνεται. καὶ πυκνουμένων τῶν πόρων διά τε ξηρότητα. ἢ στύψιν τοῦ δέρματος. καὶ διὰ πλῆθος καὶ πάχος. καὶ γλισχρότητα χυμῶν φραττομένων. κωλυομένων τοίνυν τῶν ὁσημέραι διαπνεομένων καπνωδῶν καὶ λιγνυωδῶν περιττωμάτων, κακοῦται τὸ ἐν ἡμῖν κατὰ φύσιν θερμόν. ἕτερον δὲ παρὰ φύσιν ἐπιγινόμενον τοῖς σώμασι. τοὺς μὲν χυμοὺς πρῶτον δι᾽ ὑγρότητα σήπει καὶ διαφθείρει. τῷ χρόνῳ δὲ καὶ τῆς πιμελῆς καὶ τῆς σαρκός. καὶ αὐτῶν τῶν στερεῶν σωμάτων καθάπτεται. ἔστι δὲ ἡ σῆψις, μεταβολὴ καὶ φθορὰ τῆς οὐσίας τῆς οὔσης. τοῦ σηπομένου σώματος. ὑπὸ τῆς

παρὰ φύσιν θερμασίας γιγνομένης. οἱ μὲν οὖν σηπόμενοι χυμοὶ ἢ ἐν τοῖς τῶν ἀγγείων στεγόμενοι. τοὺς συνεχεῖς καὶ εἰς ἀπυρεξίαν μὴ παυομένους, μέχρι τέλους λύσεως τοῦ νοσήματος ἐργάζονται πυρετούς. ἢ πάντα τοῦ σώματος φερόμενοι. καὶ διεκπίπτοντες ἔξω τῶν ἀγγείων. τινὰ τῶν κατὰ περίοδον παροξυνομένων. καὶ διαλείμματα ἐχόντων, ἀνάπτουσι πυρετόν. οἷον, τριταῖον. τεταρταῖον. ἀμφημερινὸν. ἢ ἕτερον παραπλήσιον. αἴτιον δὲ τοῦ μὴ ἐκπίπτειν τῶν ἀγγείων ἔξω τοὺς χυμοὺς ἐπὶ τῶν συνεχῶν πυρετῶν ἐστὶν, ἢ τὸ πλῆθος. ἢ τὸ πάχος. ἢ γλισχρότης αὐτῶν. ὥσπερ οὖν οἷα τῶν ἀψύχων σωμάτων σήπεται. πρῶτον μὲν ἀποβάλλομεν αὐτῶν, ὅσον ἤδη σέσηπε. εἶθ' οὕτως τὸ λοιπὸν αἰωρήσαντες ἐν ἀέρι ψυχρῷ. διαπνοὰς εὐψυγεῖς μηχανώμεθα, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἰασόμεθα τὴν ἐν τοῖς ἀνθρωπείοις σώμασι σηπεδόνα. τὸ μὲν ἤδη διεφθαρμένον ἐκκενοῦντες ἅπαντι τρόπῳ. τὸ 10 δὲ λοιπὸν αἰωρήσεσί τε μετρίαις καὶ διαπνοαῖς εὐψυγέσιν. εἰς τὴν ἀκριβῆ καὶ κατὰ φύσιν συμμετρίαν ἐπαναγαγόντες. διαλαβόντες τοίνυν πρότερον περὶ τῶν μὴ διαλειπόντων πυρετῶν, μνημονεύσομεν ἐφεξῆς κατ' ἀκολουθίαν, καὶ τῶν λοιπῶν.

Περὶ τῶν ἐπὶ σηπεδόνι πυρετῶν. οε.

Ὅταν ἐν ἅπασι τοῖς ἀγγείοις. μάλιστα δὲ τοῖς μεγίστοις. κατά τε τὰς μασχάλας καὶ βουβῶνας. καὶ τοῖς παραπλησίοις. αἷμα θερμότερον ὁμοτίμως πλεονάζον σαπῇ, τὸν ἐπὶ σηπεδόνι σύνοχον καλούμενον πυρετὸν ἐργάζεται. τὰ δὲ πολλὰ ἐν πολυαίμοις τε καὶ πολυσάρκοις σώμασι. καὶ πυκνοῖς τὴν ἕξιν. καὶ περιττώμασι θερμοῖς πεπληρωμένοις, ἡ γένεσις αὐτῶν ἐστί. ταῦτ' ἄρα τούτοις ἤδη πυρέττουσιν, ὁ σφυγμὸς μέγιστος ἐστὶ καὶ ὁμαλὸς. καὶ σφοδρὸς. καὶ τὴν σύστασιν τῆς ἀρτηρίας οὔτε σκληροτέραν. οὔτε μαλακωτέραν τοῦ κατὰ φύσιν ἔχων. τάχους δὲ εἰς τοσοῦτον ἥκει καὶ πυκνότητος, εἰς ὅ- 20 σον αὐτὸς ὁ πυρετὸς αὐτὸς ἥκει μεγέθους. κοινὰ μὲν οὖν ἀμφοῖν τούτου τε. καὶ τοῦ χωρὶς σήψεως προειρημένου συνόχου, ταῦτα. πρόσεστι δὲ ἐξαίρετα τούτου τὰ τῆς σήψεως σημεῖα, ἐν τοῖς οὔροις καὶ τοῖς σφυγμοῖς. καὶ τῷ τῆς θερμασίας εἴδει. ἡ δὲ θεραπεία τούτων πυρετῶν, ἐν ἑκατέρῳ τῷ γένει κοινωνεῖ, τῷ τε μετὰ σήψεως. καὶ τῷ χωρὶς ταύτης. ἀλλ' ἡ μὲν οὐσία καὶ ἡ σύμπασα φύσις αὐτῶν, ἐκ τοῦ γένους ἐστὶ τῶν ἐπὶ σήψει. καθὸ δὲ ἐστὶν ὁ παροξυσμὸς αὐτῶν σύμπας, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι λύσεως ὅλης τῆς νόσου, κατὰ τοῦτο κοινωνεῖ τῷ ἐκ τῆς σήψεως συνόχῳ. χρὴ τοίνυν καὶ τὰ τῆς ἰάσεως αὐτοῖς καθένα τοῦτο μόνον εἰς κοινωνίαν ἥκειν συνόχοις. κατὰ δὲ τὰ ἄλλα σύμπαντα, δίχα τμηθῆναι. καὶ τινὰς μὲν σκοποὺς θεραπευτικοὺς ἐκ τοῦ γένους τῶν ἐπὶ σήψει λαβεῖν. τινὰς δὲ ἐκ τῆς οἰκείας ἑαυτῶν οὐσίας. αἷμα γάρ ἐστιν ἐπὶ τούτῳ τὸ τὴν σῆψιν ἀναδεξάμενον. οὕτως δὲ καὶ τὰς ἄλλας διαφορὰς τῶν ἐπὶ σηπεδόνι χυμῶν ἰᾶσθαι προσήκει. τὴν ἔνδειξιν ἀπό τε τῆς σήψεως λαμβάνοντες, καὶ 30 τῆς καθ' ἕκαστον ἰδίας διαφορᾶς. οἷον φλέγματος. ἢ χολῆς ἑκατέρας. ἐπεὶ τοίνυν τῶν ἐπὶ σηπεδόνι πυρετῶν. ἑπτὰ μὲν ὑπόκειται τὰ παρὰ φύσιν. ἀφ' ὧν αἱ ἐνδείξεις πλῆθος χυμῶν καὶ πάχος. καὶ γλισχρότης. ἔμφραξίς τε. καὶ τῶν διαπνεομένων ἐπίσχεσις. καὶ σῆψις. καὶ πυρετὸς οὐκ ἔχων διάλειμμα. ἑκάστη δὲ τῶν ῥηθεισῶν διαθέσεων, ἴασις χρὴ, διὰ τῶν ἐναντίων. τὸ μὲν πλῆθος τῇ κενώσει. τὸ πάχος τοῖς τέμνουσι. τὴν γλισχρότητα τοῖς ῥύπτουσι. τὴν ἔμφραξιν, τοῖς ἐκφρακτικοῖς. τὴν δὲ τῶν διαπνεομένων ἐπίσχεσιν. εἰ μὲν διὰ πίλησιν τοῦ δέρματος γέγονε, τοῖς χέουσιν. εἰ δὲ διὰ πύκνωσιν τοῖς ἀραιοῦσιν. εἶτα τὴν μὲν σῆψιν, τοῖς ῥύπτουσι καὶ ἀλλοιοῦσι καὶ μεταβάλλουσι. τὸν δὲ πυρετὸν, τοῖς ἐμψύχουσι. τῶν μὲν οὖν δυνάμεων ἰσχυρῶν ὑπαρχουσῶν, φλεβοτομητέον καὶ τούτους, χωρὶς ἀπεψίας τῆς κατὰ γαστέρα. ἢ ἑτέρου τινὸς κωλύοντος. καθὼς ἔμπροσθεν εἴρηται. ἐξ ὧν γὰρ ἐπ' ἐκείνων προειρήκαμεν, σκοπεῖν χρὴ καὶ περὶ τούτων τὰ προσήκοντα. ἐπεὶ δὲ οὔτε τὴν ἔμφραξιν. οὐδὲ τὴν 40 σηπεδόνα δυνατόν ἐστι θεραπεῦσαι διὰ μόνης τῆς φλεβοτομίας, ἑτέρων βοηθημάτων δεομένας, ἀποθέσθαι χρὴ τι τοῦ αἵματος εἰς τὸν τῆς θεραπείας χρόνον, ὅπως μή ποτ' ἀνάγκη καταλάβῃ τις διὰ τὴν ἔνδειαν, ἀκαίρως τρέφειν. ὅσον γὰρ ἐπὶ τῷ τοιούτῳ πυρετῷ, οὐδόλως τρέφειν δεῖ. ὅσον δὲ ἐπὶ τῇ κενώσει τοῦ αἵματος, δεήσει τρέφειν. ὥστ' ἀναγκαῖον ἔσται δυοῖν θάτερον. ἢ τρέφοντας αὐξάνειν τὸν πυρετὸν, ἢ μὴ τρέφοντας καταλύειν τὴν δύναμιν. ἄμεινον οὖν ὡς εἴρηται καταλιπεῖν τὴν τοῦ αἵματος οἰκείαν τροφὴν τοῖς τοῦ ζώου μορίοις. αὐτὸν δὲ ἀρκεσθῆναι προσφοραῖς ὀλίγοις ῥοφημάτων. οἷον ἐστὶ πτισάνη καὶ μελίκρατον ὧν ὡς φαρμάκων μᾶλλον ἢ ῥοφῶν χρήζομεν. εἰ δὲ παραλειφθείη διά τι τὸ τῆς φλεβοτομίας βοήθημα, διαιτήσας τὸν ἄνθρωπον λεπτοτάτῃ διαίτῃ. ὅταν ἤδη πέττωνται μὲν οἱ χυμοί. τὸ δὲ πάχος αὐτῶν ἤδη προλελεπτυσμένον. ἐν ἀκμῇ ὄντος τοῦ πυρετοῦ, δοτέον αὐτοῖς τὸ ψυχρὸν ὕδωρ, ὡς ἐπὶ τῶν συνόχων πυρετῶν. εἰ μή τι τῶν ἐκεῖσε προειρημένων κωλύει τὴν δόσιν, 50 παραλειφθείσης δὲ καὶ τῆς ἐκ τοῦ ψυχροῦ βοηθείας, τοῖς ἄλλοις βοηθήμασι κεχρῆσθαι. ἃ τὰς ἐμφράξεις, ἐκφράττει. καὶ τὸ πλῆθος κενοῖ. καὶ πραΰνει τὸ ζέον ὡς προείρηται. καὶ ἑπομένως, ἐφεξῆς ῥηθήσεται.

Κοινὴ δίαιτα πάντων ἐπὶ σηπεδόνι πυρετῶν. ος.

Κοινῶς ἐπὶ πάντων τῶν ἐπὶ σηπεδόνι πυρετῶν, ἐκκαθαίρειν χρὴ τὰ σεσηπότα τῶν χυμῶν, δι' οὔρων. καὶ γαστρὸς. καὶ ἱδρώτων. τοῦτο γὰρ κοινὸν ἁπάσης σηπεδόνος. εἰ δ' αὐτόματα ποτὲ τὴν ὁρμὴν ἐπὶ

τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ποιῆσαι τὸ κενοῦν διεμέτρων. ἄλλως δὲ οὐ χρὴ παρὰ φύσιν τοῖς δυσεμέσιν ἐρεθίζειν πρὸς τὸ μὴ καταλῦσαι τὴν δύναμιν τοῦ στόματος τῆς γαστρός. οἷς μάλιστα ἐν τοῖς νοσήμασι χρήσομεν. ἐκλεκτέον δὲ ὅσα χωρὶς τοῦ θερμαίνειν καὶ ξηραίνειν ἱκανὰ τὰς εἰρημένας κινήσεις ἐργάζεσθαι καθάπερ ὅ τε τῆς πτισάνης χυλὸς καὶ τὸ μελίκρατον. ὀξύμελί τε τὸ ἀπλούστατον. καὶ ἀπόμελι. καὶ ἡ τοῦ σχοίνου ῥίζα κατὰ τὸ πινόμενον ὕδωρ ἑψωμένη. τὸ γοῦν μελίκρατον ὅσον μὲν ἐπὶ τὸ τέμνειν τοὺς παχεῖς χυμοὺς. καὶ ῥύπτειν τοὺς γλίσχρους. καὶ τὰς ἐκκρίσεις προτρέπειν, ἄριστον ἂν εἴη κατὰ τοὺς ἐπὶ στεγνώσει καὶ σήψει πυρετούς. καὶ μάλιστα τοὺς ἐπὶ σήψει συνόχους. ὅσον δὲ ἐπὶ τὴν θέρμην αὐξάνειν τοῦ πυρετοῦ, βλαβερὸν τὸ μελίκρατον. ὅθεν εἴπερ ἄμετρος εἴη θερμότης, φείδεσθαι μὲν χρὴ τοῦ μελικράτου. χρῆσθαι δὲ τῷ χυλῷ τῆς πτισάνης. εἰ δὲ τὰς ἐμφράξεις δυσλύτους εἶναι λογιζόμεθα, ὀξύμελι διδόναι. καὶ μὴν καὶ τὸ ὀξύμελι χρησαμένων ἀμέτρως, ἔντερόν τε ξύει. καὶ βῆχα κινεῖν. καὶ τὰ νευρώδη μόρια βλάπτει, ὡς εἶναι τῶν δυσχερεστάτων εὑρεῖν τι βοήθημα τοιοῦτον. ὃ μηδὲν βλάπτον, ὀνίνησι μέγα. καὶ τοῦτο γίγνεται διὰ τὴν ἐπιπλοκὴν τῶν παρὰ φύσιν ἐν τῷ σώματι διαθέσεων. ὅθεν ἐπὶ τῶν ῥᾷον ὑπὸ τοῦ τυχόντος βλαπτομένων, ἄμεινον χρῆσθαι τῷ τῆς πτισάνης χυλῷ, μέχρις ὅτου δυνηθείημεν ἀμυδροτέραν διδόναι τροφήν. μὴ διαχωρούσης δὲ τῆς γαστρὸς, κλύζειν χρὴ μελικράτῳ μετ' ἐλαίου μόνου. τὸ δὲ ὅλον σῶμα, ἔξωθεν πρὶν μὲν κενῶσαι, διαφορεῖν οὐ χρή. κενωθέντα δὲ, ἐγχωρεῖ διαφορεῖν. φαρμάκοις δὲ χρῶ, χλιαρὰν ἔχουσι τὴν θερμασίαν· ὁποῖόν ἐστι τὸ διὰ τοῦ χαμαιμήλου ἐλαίου. ἐν δὲ τῷ νῦν καιρῷ λέγω δὴ ἐν τῷ διαφορεῖν. καὶ οἶνος ὑδατώδης πινόμενος, ἁπάσας κινεῖ τὰς ἐκκρίσεις. πέψεως δὲ σαφοῦς ἐν τοῖς οὔροις φανείσης, καὶ λούειν ἐγχωρεῖ λουτρῷ γλυκυτάτῳ καὶ ποτίμῳ ὕδατι εὐκράτῳ.

Περὶ συνεχῶν πυρετῶν. οζ.

Οἱ συνεχεῖς πυρετοί, ὁμογενεῖς εἰσὶ τῶν διαλειπόντων. καλῶ δὲ ὁμογενεῖς. τριταίῳ μὲν ἀκριβεῖ, τὸν ἀκριβῆ καῦσον. ἀμφημερινῷ δὲ, τὸν καθ' ἑκάστην ἡμέραν παροξυνόμενον. εἰς ἀπυρεξίαν μὴ παυόμενον. ὅ τε γὰρ ἀκριβὴς καῦσος ἅπαντα τὰ ἄλλα φυλάττων ἀκριβοῦς τριταίου γνωρίσματα, μόνον δὲ τὸ μήτε μετὰ ῥίγους εἰσβάλλειν, μήτε εἰς ἀπυρεξίαν ἀποπαύεσθαι, διενήνοχεν ἐκείνου, ὅ τε καθ' ἑκάστην ἡμέραν παροξυνῶν, ὁμοίως πάντα ἔχει τὰ γνωρίσματα τοῖς ἀκριβέσιν ἀμφημερινοῖς. τῷ δὲ μὴ παύεσθαι εἰς ἀπυρεξίαν, ὁμογενής ἐστιν αὐτοῖς. κατὰ ταῦτα δὲ, καὶ ὁ διὰ τετάρτου παροξυνόμενος. εἰς ἀπυρεξίαν δὲ μὴ παυόμενος, ὁμογενής ἐστι τεταρταίῳ. καὶ δῆλον ὡς οὔτε ῥῖγος αὐτῷ προηγοῖτο τῶν παροξυσμῶν, οὔθ' ἱδρὼς ἕποιτο. καθάπερ οὐδὲ τῷ καύσῳ καθ' ἕκαστον παροξυσμόν. ἐπὶ γὰρ καύσου, ῥίγους ἐπιγενομένου, λύεται τὸ νόσημα. διενήνοχε δὲ ὁ καῦσος τοῦ ἐπὶ σήψει συνόχου, τῷ ἐκεῖνον ἐπὶ αἵματι σηπομένῳ συνίστασθαι. καὶ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι λύσεως, ἕνα ἔχειν παροξυσμόν. τὸν δὲ καῦσον, ἐπὶ τῇ ξανθῇ χολῇ σηπομένῃ ἀνάπτεσθαι. καὶ τριταϊκῶς παροξυνόμενον ἔχειν μυοπυρεξίαν τινά. καὶ οἷον ἄνεσιν. τὸν δὲ σύνοχον, μένειν ὅμοιον μέχρι λύσεως.

Θεραπεία καύσου φιλουμένου. οη.

Εἰ μὲν οὖν ὁ ἐπὶ τῇ ξανθῇ χολῇ σαπείσῃ ἀναπτόμενος συνεχὴς πυρετὸς καυσωδέστατος. καὶ μήτε τοῖς ἰατροῖς, μήτε τοῖς πάσχουσιν εὐταξίαν παρέχων. γλῶσσα γὰρ ἐπὶ τούτων κατάξηρος. καὶ μέλαινα. καὶ τραχεῖα. δήξεις δὲ τῆς γαστρός. καὶ δίψος ἀφόρητον. καὶ ἀγρυπνία. ἐνίοτε δὲ καὶ παραφροσύνη. πρῶτον μὲν οὖν, αὐτῷ παρηγορικῶς καὶ πειθηνίως προσιέναι χρή. ἐπὰν δὲ τὰ τῆς πέψεως ἐν τοῖς οὔροις φαίνηται, καὶ ἤδη ἀκμάζοι τὸ νόσημα, τότε ἀγωνιστικῶς ἐνίστασθαι. καὶ ἐπὶ τὴν τοῦ ψυχροῦ πόσιν παραγίνεσθαι. εἰ μηδὲν πάλιν κἀνταῦθα κωλύει τῶν προειρημένων. ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ ψυχροῦ δόσεως, ἐν τῷ περὶ τῶν συνόχων λόγῳ. τὰ δὲ πρῶτα τῶν καυσουμένων βοηθήματά ἐστι, κατάκλισις ἐν τόποις ἀναψύχουσιν εὐπνόοις. ἀέρι καθαρῷ ἀναπνεομένοις. στρωμνή τε ἁπαλή. καὶ πυκνότερον νεαροποιούμενα περιβλήματα συνεχῶς ἀλλασσόμενα. καὶ ἱκανῶς ἰσχνά. καὶ μὴ ῥυπαρά. ἔχουσα δὲ ἀφενὲς πλάτος. πρὸς τὸ ἔσω ἄλλα καὶ ἄλλα τῶν πρώτων θερμαινομένων μετάγειν τὰ μέλη. ῥιπὶς δὲ κινείτω τὸν σταθερώτερον ἀέρα. ἐπιθέματα δὲ αὐτοῖς ἁρμόζει κατὰ τοῦ στέρνου. καὶ τοῦ στομάχου ἐπιτιθέμενα. φοίνικες σὺν οἴνῳ τε καὶ ῥοδίνῳ. ἢ μηλίνῳ μεαινόμενοι. καὶ τὰ ἐμψύχοντα δὲ ἁρμόδια. οἷον, ἕλικες ἀμπέλων λειωθεῖσαι. σέρις. πολύγονον. ἀρνόγλωσσον. ξύσματα κολοκύντου. θρίδαξ. ἢ ὀξυλάπαθον. περιπλεκέσθωσαν δὲ ἑκάστῳ αὐτῶν, ψίχες ἄρτου προβραχεῖσαι. ἢ ἄλφιτα. δεῖ μέντοι τὰς συνεχεῖς τούτων χρήσεις παραιτεῖσθαι. πτύγματα δὲ ῥακῶν λινῶν συμμέτρων ἰσχνῶν. ἐξ ὑδρελαίου θερμοῦ. κατὰ τοῦ στήθους καὶ τοῦ στομάχου ἐπιρριπτόμενα, παρηγορεῖ παραδόξως τοὺς καυσουμένους. καὶ δι' ἐρίου χειροπληθοῦς. τὸ ὑδρέλαιον θερμόν. ἢ ὑδροῤῥόδινον. ἐπιφερόμενον ἐξ ὑψηλοῦ κατὰ τοῦ στέρνου. ῥᾳδίως ἀμβλύνει τῆς φλογώσεως τὸ σφοδρόν. δεῖ δὲ θερμὸν ἱκανῶς εἶναι τὸ ὑδρέλαιον ἢ ὑδροῤῥόδινον. τὸ γὰρ χλιαρὸν ἐκλύει τὸν τόνον τῶν μορίων. εἰ δὲ βραχύτατον νίτρου προσλάβοι, κινήσειεν ἂν ἱδρῶτας. ἐπὶ δὲ τῶν σφοδροτάτων καύσων, καὶ ὄξος ὀλίγον περιπλέκειν. ἐργάζεται γὰρ τὸ δέον. διαιτᾶν δὲ τοὺς καυσουμένους, ὑγροτάταις τροφαῖς καὶ μηδὲν ἐχούσαις δριμύ. οἷον καυλοῖς

φιδάκων ἀπεξεσμένοις μετ' ὀξυκράτου ὕδατος. ἢ κολοκυνθαις ὁμοίως μετ' ὀξυκράτου. καὶ πτισά-
νης δὲ χυλὸν, λεπτότερον διδόναι χωρὶς ἁλῶν. ἢ ἑτέρας ἐπιμιξίας. καί ποτε καὶ μετὰ ῥόφημα
ψυχρὸν ὅσον κοχλιάριον ἓν ἢ δύο καταρροφείτωσαν. ἢ καὶ τὸ ὅλον αἱ πόσεις ἔστωσαν γαλακτώδεις.
καὶ διάκλυσμα δὲ καὶ ἀναγαργάρισμα διὰ τοῦ τεθραυσμένου ψυχροῦ διδόσθω. καὶ ῥόδων χύλισμα.
ὅσον κοχλιάριος καταρροφηθὲν, ἀναψύξαι τὸν στόμαχον ἐποίησε. καὶ ἄλλαι δὲ παρεπιτηδευέσθωσαν
ψυχαγωγίαι. φύλλα ἀμπέλου χλωρὰ. καὶ μυρσίνης. καὶ ῥόδων ἐρρίφθω κατὰ τοῦ ἐδάφους. καὶ τῷ
ὕδατι καταρραινέσθωσαν συνεχέστερον. κρουνοὶ δὲ ὕδατος πλησίον ἠχείτωσαν. καιρὸς δὲ τῶν ἐμψυ-
χόντων ἐπιθεμάτων καὶ τῶν ὁμοίων, ἡ ἀκμὴ τῆς ἐπισημασίας. κατὰ γὰρ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐπι-
δόσεις τῶν παροξυσμῶν. ἀνωμάλως ἔτι τοῦ σώματος διακειμένου. καὶ τῆς θερμασίας περὶ τὰ σπλάγ-
10 χνα συνεστραμμένης. προσαγόμενα ταῦτα, διαχέει μὲν τὴν αἴσθησιν. ἀποκρουόμενα δὲ τὸ θερμὸν εἰς τὸ
βάθος. πλείονος βλάβης αἴτια γίνονται. ἐναποκλεισθέντος ἔνδον τοῦ πυρώδους θερμοῦ. καὶ αὖθις
τὸν καῦσον σφοδρότερον ἐργασαμένου. ἐν δὲ ταῖς ἀκμαῖς τῶν παροξυσμῶν ἡπλωμένου τοῦ θερ-
μοῦ κατὰ πᾶν τὸ σῶμα, σβεσθείη ἂν ῥαδίως τὸ λειπόμενον ἔτι περὶ τὰ σπλάγχνα. καὶ γὰρ εὔπνού-
στεροί τε καὶ ἀδιψότεροι γίγνονται, τούτων ἐν καιρῷ προσαγομένων. καί τινες αὐτῶν ἐπινοτιζόμε-
νοι, καθυπνοῦσιν. ἐνισταμένης δὲ τῆς ἀκμῆς τοῦ παντὸς νοσήματος. καὶ μηδενὸς κωλύοντος τῶν προρρη-
θέντων ἐπὶ τοῦ συνόχου πυρετοῦ ἤδη καιρὸς τῆς τοῦ ψυχροῦ δόσεως. ἐφ' ὧν μὲν οὖν παρρησίαν ἄγο-
μεν, ὡς μὴ βλαβησομένου τινὸς τῶν σπλάγχνων. ἢ τῆς κεφαλῆς ὡς προείρηται, τὸ ἀκραιφνὲς ὕδωρ
ψυχρὸν δίδομεν. ἐφ' ὧν δέ τι δέος. καὶ αὐτὸ τὸ ἐλάχιστον παρεμποδὼν γίγνεται, τὴν πρώτην πόσιν
τεθραυσμένον. προσθήσομεν τὸ πότον ἤγουν τὸ ψυχρόν. θραύεται δὲ εἴ τις εὐκράτου θερμοῦ κύαθον ἕνα
20 πρὸς πέντε κατὰ μίξειν ἀκράτου ψυχροῦ ἀκραιφνοῦς. τὸ τοιοῦτον γὰρ παρατίθεται τοῖς εὐυπό-
πτοις σώμασι. τινὲς δὲ κύαθον ῥοδίνου ἐλαίου ἐπιχέοντες τῷ μέλλοντι δοθήσεσθαι ψυχρῷ, προσφέ-
ρουσιν. αὐτὸ γὰρ ῥόδινον, οὐ σφοδρῶς ἐμψύχει. καὶ προσεναλειφόμενον τὸ ἐλαιῶδες τοῖς σώμασιν. οὐ
συγχωρεῖ αὐτὰ βλαβῆναι ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ. ἅμα τε καὶ τόνον τινὰ τὸ ῥόδινον τῇ γαστρὶ παρέχει.
ἀλλὰ καὶ ὄλισθον, διὰ τὸ ἐλαιῶδες. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ῥοδίνου, μήλινον παρέχουσι. Γαληνοῦ.

A υχρὸν δὲ τοῖς καύσῳ περιεχομένοις πυρετῷ ἐκείνοις μόνοις ἁρμόσει. ὅσοι χωρὶς ὄγκου τινὸς φλεγ-
μώδους, ἢ ἐρυσιπελατώδους νοσοῦσιν. ὅταν ἐν τοῖς οὔροις πέψεως φανεῖ σημεῖον. νέος δ' αὐτὸς εὔσαρκος
ὥρα θέρους. καὶ καταστάσεως θερμῆς καὶ ξηρᾶς. ἐν ἀκμῇ ὄντος τοῦ πυρετοῦ. καὶ πέψεων ἐν τοῖς οὔροις φανει-
σῶν ἄνευ σπλάγχνου τινὸς φλεγμονῆς, κολυμβήθρα ψυχροῦ ἑαυτὸν ἐμβαλὼν. καὶ νηξάμενος. ἱδρῶτας
κινήσειεν. εἰ δὲ καὶ ψυχρολουσίας συνήθης εἴη, πάνυ θαρρῶν κέχρησο τῷ βοηθήματι. αὐτίκα γοῦν ἡ
30 γαστὴρ ἔστιν οἷς αὐτῶν κατέρρηξε χολώδη. μετρίου δὲ ὑπάρχοντος τοῦ πυρετοῦ, καὶ τῶν δυνάμεων ἰσχυ-
ρῶν, ἅμα τοῖς τῆς πέψεως σημείοις, ὠφελεῖ αὐτοὺς τὰ βαλανεῖα γλυκέων καὶ εὐκράτων ὑδάτων.
καὶ τῶν ἀλειμμάτων τὸ χαμαιμήλινον. καὶ μάλιστα ὅταν τὸ περιέχον ψυχρὸν ᾖ. ὡς εἴγε ποτὲ συμ-
βαίη. ψυχροῦ τοῦ περιέχοντος ὄντος. ἰσχυρῶς καυσοῦσθαι τὸν κάμνοντα. βραχείας ἐπ' αὐτοῦ σωτηρίας
ἐλπίδας ἔχειν χρή. εἰ δὲ μὴ δὲ τὰ τῆς πέψεως παρείη σημεῖα ἐν τῇ τοιαύτῃ καταστάσει τοῦ ἀέρος. μὴ
δὲ τὰς δυνάμεις ἰσχυρὰς ἔχειν φαίνοιτο, σωθῆναι τὸν τοιοῦτον ἀδύνατον. ὥστε οὔτε λούσεις αὐτὸν,
οὔτε ἀλείψεις τοῖς ἀραιωτικοῖς φαρμάκοις. οὔτε οἴνου δώσεις. οὔτε ψυχροῦ. ἐφ' ὧν γὰρ ἀνέλπιστος ἡ
σωτηρία, μάταιον ἂν εἴη διαβάλλειν τοῖς ἰδιώταις, τὰ πολλοὺς σώζοντα βοηθήματα. ἔστω γοῦν οὐ-
δέ τινας ἰατροὺς ἀμεθόδους μιμησαμένους τὰ ὑφ' ἡμῶν πραττόμενα. τούτοις χρησαμένους βοηθήμα-
σιν, ἐπὶ τῶν πάντως τεθνηξομένων. οὔτ' ἀνύσαντας τι. καὶ τὴν εὔκαιρον αὐτῶν χρῆσιν, ὕποπτόν τε
40 καὶ φανερὰν ἐργασαμένους. ἀλλ' ἡμεῖς δηλονότι. καὶ καιροὺς. καὶ βοηθήματα γράφομεν, ἐπὶ τοῦ σω-
θῆναι δυναμένων. ὥσθ' ὅσοι γε τῶν νοσούντων ἀνίατοι εἰσίν. οὔτε καιρὸς ἐπιτήδειος, οὔτε βοηθήματα
τούτοις ἐστί.

Τριταίου ἀκριβοῦς διάγνωσις. οβ.

Ὁ ἀκριβὴς τριταῖος πυρετὸς, ἐν τοῖς χολωδεστέροις φύσει σώμασι συνίσταται τοὐπίπαν. καὶ ἐν ἡλικίᾳ
τῇ τῶν ἀκμαζόντων. καὶ ἐν θερινῇ ὥρᾳ μάλιστα. καὶ τοῖς θερμοῖς καὶ ξηροῖς τῇ κράσει χωρίοις. καὶ
καταστάσει τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἀέρος τοιαύτῃ. καὶ βίος ἐν πόνοις, καὶ φροντίσι. καὶ ἀγρυπνίαις.
ἐγκαύσεσί τε καὶ τροφαῖς ὀλιγίσταις. καὶ ταύταις θερμαῖς καὶ ξηραῖς. ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν θερμαινόν-
των καὶ ξηραινόντων πομάτων τε καὶ φαρμάκων. ἄμετρος χρῆσις, εὔφορος ἐστὶ τριταίῳ πυρε-
τῷ. ἔκγονος τοίνυν ὑπάρχων ὁ τριταῖος τῆς ξανθῆς χολῆς σαπείσης. καὶ κενουμένης. καὶ ἔξω τῶν ἀγγεί-
50 ων φερομένης, κατ' ἀρχὰς εὐθὺς ῥῖγος οὐκ ἀγεννὲς ἐπιφέρει, διάφορον τοῦ τεταρταϊκοῦ ῥίγους,
τὸ κεντεῖσθαι δοκεῖν ἐπὶ τριταίων. καὶ τιτρώσκεσθαι τὸν χρῶτα. ἐν γὰρ τοῖς τεταρταίοις ἡ
εἰσβολὴ κατὰ ψῦξιν ἔχει σφοδρὰν. καὶ ἐν βάθει μᾶλλον. τὸν δὲ ἀμφημερινὸν. οὐδὲ ῥῖγος ὡς ἐπίπαν
προηγεῖται. ἀλλὰ μᾶλλον περιψύχονται. ἔστι δὲ ἐν τοῖς τριταίοις, πυρετοῖς καὶ τάξις ἀκριβὴς τῶν
σφυγμῶν. καὶ ὁμαλότης. ἐπεγείρεται δὲ ἐν ταῖς ἀναβάσεσι τῶν παροξυσμῶν ὁ σφυγμὸς, εἰς σφο-

ἐρυθρότητα καὶ μέγεθος καὶ πυκνότητα. καὶ δίψος εὐθὺ φέρει μάλιστα κατὰ τὰς ἀκμάς. καὶ δια-
καίει τὸν ἄνθρωπον. ὥστε γυμνοῦσθαι καὶ ἀπορρίπτειν τὴν ἐσθῆτα. καὶ μέγα καὶ πυκνὸν ἀναπνεῖν.
καὶ φυσᾶν οἷον φλόγα τινά. καὶ πιεῖν ψυχρὸν αἰτεῖν. καὶ μικρὸν ὕστερον τὸ θερμὸν ὁμαλῶς ἐπεκτεί-
νεται πάντῃ τοῦ σώματος. εἰ δὲ καὶ ἐπιβάλλοις τὴν χεῖρα τῷ σώματι. κατὰ μὲν τὴν πρώτην εὐθὺ βο-
λὴν ἀπαντᾷ θερμασία πολλὴ καὶ δριμεῖα. καὶ οἷον μετ' ἀτμοῦ τινὸς ἀναφερομένη. νικᾶται δὲ ὀλί-
γον ὕστερον ὑπὸ τῆς χειρός. καὶ δὴ καὶ πίνειν ἤδη καιρὸς τῷ κάμνοντι. καὶ πάντως αὐτίκα δὴ μάλα
πλῆθος μὲν ἄνεισιν ἀτμοῦ θερμοῦ διὰ τοῦ δέρματος. προαγγέλλον ἱδρῶτας ἔμετός τε εὐθὺ φαίνεται
χολῆς. καὶ ἡ γαστήρ που κατέρρηξε. τὰ δὲ οὖρα τούτοις χολώδη τε καὶ ὑπόπυρά τε καὶ ὑπόξανθα. καὶ
συμμέτρως παχέα. καὶ μικρὸν ὕστερον ἢ νεφέλην λευκὴν ἢ ἐναιώρημα χρηστὸν ἐργάζεται. πυρρότε-
ρων δὲ ὄντων τῶν οὔρων. καὶ μήτ' ἐν αἰωρήματος μηδενός. μήτε νεφέλης ἐν τῇ πρώτῃ περιόδῳ φανεί-
σης, εἰς τὰς ἑπτὰ περιόδους ἐκταθήσεται τὸ νόσημα. ὁ δὲ ἀκριβὴς τριταῖος κατὰ τὴν πρώτην ἡ-
μέραν προδείξας ἐν τοῖς οὔροις ὑπόστασιν λευκὴν καὶ λείαν. καὶ ὁμαλήν, οὐχ ὑπερβήσεται τὴν
ζ΄ τὴν περίοδον. οὗτος ὁ πυρετὸς εἰς ἀπυρεξίαν παύεται κατὰ παροξυσμόν. τὸν σύμπαντα χρόνον
τοῦ παροξυσμοῦ ποιησάμενος. ὡρῶν οὐ πλειόνων, ιβ΄. τὸ μέγιστον, τοῦτον ἀκριβῆ τριταῖον ὀνομάζομεν.
ὅς τις δ' ἂν ἔχοι πολυχρονιώτερον τούτου τὸν παροξυσμόν. τοῦτον ὀνομάζομεν ἐκτεταμένον τρι-
ταῖον. εἰ δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν παροξύνοι μετὰ ῥίγους εἰσβάλλων σφοδροῦ, φέροι δὲ καὶ πάντα τὰ
προειρημένα γνωρίσματα. ἔν τε τοῖς σφυγμοῖς καὶ τοῖς οὔροις. καὶ τῷ λοιπῷ σώματι, τοῦτον δι-
πλοῦν τριταῖον ὀνομάζομεν. ὅπερ συμβαίνει διά τε τὸ πλῆθος καὶ πάχος. καὶ τὸ ἀνομοιομερὲς
τῆς χολῆς.

Τριταίου ἀκριβοῦς θεραπεία. πϛ΄.

Τὸν μὲν οὖν ἀκριβῆ τριταῖον. ὡς ἂν ὑπὸ ξανθῆς χολῆς κινουμένης γινόμενον, ὑγραίνειν τε καὶ ψύ-
χειν εἰς ὅσον οἷόν τε μάλιστα προσήκει. καὶ τὰ μὲν εἰς τὴν ἄνω γαστέρα συῤῥέοντα, κενοῦν δι' ἐμέτων.
καὶ τοῖς οὔροις δὲ καὶ τοῖς ἱδρῶσι ποδηγεῖν. καὶ τὴν μὲν γαστέρα κλύσμασι μαλακοῖς κενοῦν. τὰ δὲ
οὖρα προτρέπειν σελίνου τε καὶ ἀνήθου ἀποβρέχοντα τοῖς πόμασι. καὶ ἤν τι πέψεως σημεῖα προφαί-
νηται. θαῤῥῶν ἤδη καὶ τοῦ ἀψινθίου τὴν κόμην ἀποβρέχοντα μελικράτῳ. καὶ διηθήσαντα, διδόναι.
λουτρὰ δὲ αὐτοῖς ἁρμόδια δι' ὕδατος θερμοῦ ποτίμου εὐκράτου. καὶ μήτε νίτρου. μήτε τοιοῦτον ἕτε-
ρον ἐν τοῖς λουτροῖς προσάγειν. ἀλλ' ὅτι μάλιστα θερμὸν ὑδρέλαιον προθερμανθέντι τῷ σώματι πε-
ριχέοντι, ἐμβιβάζειν τῷ θερμῷ. παραινοῦντι, ἐγχρονίζειν αὐτῷ ἐφ' ὅσον οἷόν τε. τοὺς δὲ φιλολουτροῦν-
τας οὐδ' εἰ δὶς λούσεις, οὐκ ἂν ἁμάρτοις. οἴνου δὲ πρὶν μὲν πέττεσθαι τὸ νόσημα, παντάπασιν εἴρ-
γειν. ἀρξαμένου δὲ πέττεσθαι, λεπτὸν καὶ ὑδαρὸς. καὶ ὀλίγον τήν τε πρώτην διδόναι. πλησίον δὲ ἤ-
δη τοῦ λύεσθαι γινομένου πλείονα. σιτία δὲ ὅσα ὑγραίνει τε καὶ ψύχει, πάντα χρήσιμα τριταίοις
ἀκριβέσι. τὸ δὲ ποσὸν ἐν αὐτοῖς τοσοῦτον, ὅσον δυνατὸν ἐν αὐτοῖς πέψαι δύνανται. λαχάνων μὲν
ἁρμόδια. ἀνδράφαξίς τε. καὶ βλίτον. καὶ μαλάχη. καὶ θριδακίνη. καὶ κολοκύνθη. τῶν δ' ἄλλων
ὅ τε τῆς πτισάνης χυλός. καὶ τὰ διὰ τοῦ χόνδρου ῥοφήματα τοῦ ἄλικος. ἰχθύων τε οἱ πετραῖοι. καὶ
τῶν πτηνῶν τὰ μαλακόσαρκα. τῶν δὲ ἄλλων τὰ πτερά. καὶ ἀλεκτρυόνων οἱ ὄρχεις. καὶ τῶν συῶν τοὺς
πόδας. καὶ τοὺς ἐγκεφάλους. καὶ τῶν μικροτέρων χοίρων τὰ ἀκροκώλια. καὶ ὠῶν δὲ τοὺς λεκύθους
ῥοφεῖν. καὶ τῶν ὀπωρῶν γεύεσθαι τῶν μὴ δυσπέπτων, ἀπέχεσθαι πάντων τῶν γλυκέων καὶ δρι-
μέων. καὶ ἁλυκῶν. καὶ κνισωδῶν. καὶ βρωμωδῶν. ἐδεσμάτων τε καὶ πομάτων. καὶ τῶν παλαιῶν,
καὶ φύσει θερμῶν οἴνων.

Τριταίων νόθων θεραπεία. πζ΄.

Ἐν δὲ τοῖς οὐκ ἀκριβέσι τριταίοις. οὔτε λούειν εὐθέως κατ' ἀρχὰς ἀγαθόν, ἀλλ' ἡνίκα ἂν ἤδη φαίνηται
τὰ σημεῖα τῆς πέψεως. οὔτε μὴν καθημέραν τρέφειν. ἀλλ' ἀρκεῖ παρὰ μίαν. ἡσυχία τε καὶ θάλψις
τῶν καθ' ὑποχόνδριον αὐτοῖς συμφέρει. ῥοφήματά τε εὐπεπτότερα. καὶ κλύσματα τῆς κάτω γα-
στρὸς. μὴ πάνυ μαλακά. καὶ εἰ αἵματος ἀφαιρέσεως δέοιντο, μὴ δὲ τοῦτο παραλιπεῖν. ἀλλ' εὐθέως κατ'
ἀρχὰς διορισάμενος ὡς προείρηται ἐν τῷ περὶ φλεβοτομίας λόγῳ. σύμμετρον ἀποχεῖν τοῦ αἵμα-
τος, ὅσον τοῖς παροῦσι μέτριον. ἡ δ' ὅλη τῆς διαίτης κατάστασις, ἡ ψύχουσα. καὶ ὑγραίνουσα τὸ σύμ-
παν ἔστω. ὡς ἐπὶ τῶν ἀκριβῶν τριταίων. ἀλλά τι καὶ τοῦ τμητικωτέρου τρόπου προσεπιλαμβανέτω
ὡς παχυτέρας ὑποκειμένης χολῆς. καὶ μὴ πάνυ θερμοτέρας. μάλιστα δ' ἂν ἁρμόσειεν αὐτοῖς, ὁ
τῆς πτισάνης χυλός. ἐμβαλλομένου πεπέρεως καὶ ὑσσώπου ποτὲ. ἢ ὀριγάνου. καὶ νάρδου στάχυν ἑψή-
σας σὺν μελικράτῳ, δίδου πίνειν. καὶ τὰ ἄλλα δὲ ὅσα τὴν οὔρησιν κινεῖ, πλὴν τῶν ἄκρως θερμαινόν-
των τε καὶ ξηραινόντων. μάλιστα δὲ τοῦ ἀποβρέγματος τοῦ ἀψινθίου διδόναι συνεχέστατα μετὰ τὴν
ἑβδόμην ἡμέραν. καὶ ὀξύμελι δὲ, πολλοὺς ὤνησε πινόμενον. καί τι τῶν ὑπηλάτων καθαρτικῶν. πέ-
ψεως ἐν τοῖς οὔροις φανείσης χρηστῆς. ὁ δὲ ἐπὶ τοῖς σιτίοις ἔμετος εἰς τοσοῦτον χρήσιμος τοῖς ἐν τούτῳ
τῷ πυρετῷ χρονίζουσιν. ὡς πολλοὺς οἶδα τελέως αὐτοὺς ἀπαλλαγέντας ἐπὶ τοῖς ἐμέτοις.

Περὶ ἡμιτριταίου. πβ΄.

Ο ἡμιτριταῖος προσαγορευόμενος πυρετὸς μιχθέντος τοῦ σηπομένου φλέγματος, τῷ σαπέντι πικρο-
χόλῳ χυμῷ, σύνθετος ἐξ ἀμφοτέρων γίγνεται. τοῦ μὲν ἀμφημερινοῦ μετὰ περιψύξεως εἰσβάλ-
λοντος. τοῦ δὲ τριταίου μετὰ ῥίγους, ὁ μικτὸς ἐξ ἀμφοῖν. φρίκην ἐπιφέρει. ῥίγους μὲν ἔλαττόν τι. μεῖ-
ζον δὲ περιψύξεως. ὥσπερ κεραννυμένων, γίγνεται τῶν ἄκρων οὐδέν. διττὸς δὲ ὁ τρόπος τῆς γενέ-
σεως αὐτοῦ. ἤτοι συνελθόντων δύο παροξυσμῶν εἰς ἕνα εὐθέως ἐξ ἀρχῆς κεραννυμένων ἀλλήλοις ἀμ-
φοτέρων. ἢ κατ᾽ ἰδίαν ἕκαστον. ὅτε μὲν οὖν ὁ τριταῖος ἐπικρατεῖ. φρικωδέστερος ὁ πυρετὸς γίγνεται.
καί τι καὶ ῥίγους προσλαμβάνει κατὰ τὴν ἐπισημασίαν. εὐθὺς δὲ ὁ τοιοῦτος θερμότερος. καί τινα
χολῆς ἔμετον ἢ διαχώρησιν. τοῦ δὲ φλέγματος πλεονεκτοῦντος, ἐπικρατεῖ μὲν ἡ ψύξις τῶν ἄκρων.
10 ὀλίγαι δέ εἰσιν αἱ φρῖκαι. καὶ οὐ διψώδεις εἰσίν. οὐ δὲ καυσώδεις. ἐπειδὰν δὲ ἴσοι κατὰ τὸ μέγεθος ὑ-
πάρχωσιν. ὅτε διαλείπων τριταῖος. καὶ ὁ συνεχὴς ἀμφημερινός, ἡ μὲν εἰσβολὴ τοῦ παροξυσμοῦ,
μετὰ φρίκης γίγνεται. καὶ ὅτε μὲν ὁ τοῦ φλέγματος ἐπικρατεῖ καιρός, συστολαὶ γίνονται καὶ φρῖ-
και. ὅτε δὲ ὁ τῆς χολῆς ἐπικρατήσειεν, ἀθρόως ἐκθερμαίνονται. καὶ οὗτός ἐστιν ὁ ἀκριβὴς ἡμιτριταῖος
διαλείποντος. καὶ ἀμφημερινοῦ συνεχοῦς. ὁ δὲ οὐκ ἀκριβὴς ἡμιτριταῖος ἤτοι τὸν χολώδη χυμὸν
πλέονα κέκτηται, ἢ τὸν φλεγματικόν, ἐξ ἀμφοτέρων τοίνυν τῶν εἰρημένων χυμῶν συνισταμένου
τοῦ ἡμιτριταίου πυρετοῦ, καὶ τὴν θεραπείαν μικτὸν εἶναι προσήκει. ὥστε ἐκ τῶν περὶ τριταίου
προειρημένων. καὶ περὶ ἀμφημερινοῦ ῥηθησομένων. συντιθέναι χρὴ τὴν θεραπείαν.

Τεταρταίου ἀκριβοῦς διάγνωσις. πγ΄.

Ο ἀκριβὴς τεταρταῖος πυρετός, πᾶσαν μὲν ἡλικίαν καταλαμβάνει. μάλιστα δὲ τὴν παρακμαστικήν.
20 Ἱπποκράτης δὲ ἐν τῷ περὶ ἑβδομάδων, τὴν ἀκμαστικήν φησι. δοκεῖ δὲ αὐτῷ μὴ περιπίπτειν. τὸν ἄν-
θρωπον δίς, τῷ τεταρτῷ πυρετῷ. λέγει δὲ οὕτως. πρῶτον μὲν τῷ τεταρτῷ πυρετῷ δὶς ὡυτὸς ἄν-
θρωπος. οὔτε ἁλίσκεται. ὅτε ἑαλώκει που. οὔτε τοῦ λοιποῦ ἁλώσεται. ἢν ἅπαξ ὑγιὴς γένηται ἐξ αὐ-
τοῦ δέ. κατὰ τὴν ἰδίαν ἕκαστον τῶν ἀνθρώπων φύσιν. καὶ τὴν ἡλικίην τὴν ἀκμαστικήν, γίγνεται ἀ-
νάγκη. ἀκμάζουσαν γὰρ τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ τεταρταίῳ ἁλίσκεται πυ-
ρετῷ. παρελθούσης δὲ τῆς ἀκμῆς, ἀπολελύσθαι καὶ τοῦ τεταρταίου καὶ τῆς λήψιος. φύσεις δὲ σωμάτων
αἱ μαλαγχολικώτεραι. οἷς τι καὶ τούτου τοῦ πυρετοῦ. καὶ τῶν ὡρῶν τὸ φθινόπωρον. καὶ μάλιστα ὅ-
ταν αὐτὸς ἑαυτοῦ γένηται ψυχρότερος καὶ ξηρότερος. καὶ ἀνώμαλος. ἐδέσματά τε καὶ πόματα καὶ ἡ σύμ-
πασα τοῦ βίου δίαιτα ξηρὰ καὶ ψυχρὰ τὴν κρᾶσιν ὑπάρχουσα, τεταρταίων πυρετῶν ἐστι γνώρισμα.
καὶ σπλῆνες αὐξηθέντες. οὗτος δὲ ὁ πυρετὸς ὡς ἐπίπαν, οὐκ εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας εἰσβάλ-
30 λει μετὰ ῥίγους. ἀλλ᾽ ἐνίοτε ἐξ ἑτέρων εἰς τοῦτον ἡ μετάπτωσις γίγνεται, τῶν πλανήτων τε καὶ ἀ-
τάκτων καλουμένων. προϊόντι δὲ αὐτῷ γίγνεται ῥῖγος. καὶ αὐξανομένῳ συναύξεται καὶ τὸ ῥῖγος.
ἡ δὲ αἴσθησις τοῖς πάσχουσιν οὐ νυττομένου καὶ κεντουμένου τοῦ δέρματος ὡς ἐπὶ τριταίων γίγνεται.
ἀλλὰ καὶ καταψυχομένων τε καὶ σφοδρῶς. καὶ οἷον θλωμένων ἄχρι καὶ τῶν ὀστῶν. οὕτως οὖν ἀ-
κοῦσαι λεγόντων ἐστὶ τῶν πασχόντων, ὡς ὀστοκόπῳ τε συνέχονται. καὶ θλᾶσθαι τὴν σάρκα φαντά-
ζονται. οἱ δὲ σφυγμοί, μικροί. καὶ ἀμυδροί. καὶ βραδεῖς. καὶ ἀραιοὶ ἐν ταῖς ἀρχαῖς. τῶν ἐπισημα-
σιῶν γίγνονται ὡς ἐν οὐδεμιᾷ ἄλλῃ διαθέσει. δεδέσθαι γὰρ συνδοκεῖ κατὰ τὰς εἰσβολὰς τῶν τε-
ταρταίων ἡ ἀρτηρία. καὶ εἴσω καθελκύεσθαι. καὶ ἀνιέναι κωλύεσθαι. ὥστε καὶ ἐὰν νέος ἦν ὁ κάμνων,
γεροντικῆς ἐσχάτης ἡλικίας ἡ ἀρτηρία μιμεῖται τὴν κίνησιν. εἰ γὰρ εἰδείης τοῦ νοσοῦντος τὸν κα-
τὰ φύσιν σφυγμόν. ἢ καθ᾽ ἑτέραν νόσον ἐν ἀρχῇ τοῦ παροξυσμοῦ γεγονὸς εἴης, μηκέτ᾽ ἄλλο μηδὲν ἀνα-
40 μένης ἀπόφασιν τοῦ τεταρταῖον εἶναι, τὸν εἰσβάλλοντα ἐξ ἀρχῆς πυρετόν. ἀμήχανος γάρ τις ἡ
εἰς ἀραιότητα καὶ βραδυτῆτα τροπὴ τοῦ σφυγμοῦ γίνεται. οὖρα δὲ τούτοις, ἐν ἀρχῇ μὲν λευκά.
καὶ λεπτά. καὶ ὑδατώδη. ἅτε διηθούμενα διὰ τὸ πάχος τῆς ὕλης. προβαινούσης δὲ τῆς νόσου, κατὰ
λόγον εὐχρούστερα γίγνεται. καὶ ὑπόστασιν ἔχειν παχεῖαν. ἱδρώτων δὲ πλῆθος ἕπεται, κατὰ τὴν τοῦ
παροξυσμοῦ παρακμήν.

Ῥούφου.

Ε ἰ μὲν οὖν ἀπὸ σπληνὸς τὴν ἀρχὴν λαβόντες τεταρταῖοι, χρονιώτεροι. κατάδηλοι δὲ γίγνονται
τῇ χροιᾷ. καὶ ταῖς ἀπεψίαις. καὶ τῷ μὴ ῥᾳδίως τὴν γαστέρα ὑποχωρεῖν. καὶ τῷ τοῦ σπληνὸς ὄγκῳ. καὶ
τῷ ἐπ᾽ ἀριστερὰ κλίνεσθαι μᾶλλον. κίνδυνος δὲ καὶ ὑδέρῳ περιπεσεῖν τῷ χρόνῳ, τὸν ἄνθρωπον.
ἐπὶ δὲ ἥπατι φλεγμαίνοντι, λευκόχροοι εἰσί. καὶ ὑδαλέοι παντὶ τῷ σώματι. καὶ οὖρα τούτοις ἐστὶν
ὑπάρχώδη. καὶ ἐξέρυθρα. καὶ ἁπτομένοις δέ, ὄγκος ὑποπίπτει τοῦ δεξιοῦ ὑποχονδρίου. οὗτοι καὶ
50 διαπονοῦσι μᾶλλον τῶν σπληνικῶν. καὶ ὑποβήσσουσι. καὶ τελευτῶντες, εἰς ἀφύκτους ὑδέρους ἐμ-
πίπτουσι.

Γαληνοῦ τεταρταίου θέσις. πδ΄.

Κ ατ᾽ ἀρχὰς μὲν οὖν μετρίως μὲν καὶ πράως ἄγει. τοὺς τεταρταῖον νοσοῦντας πυρετόν. μήτε φαρμα-
κεύοντι τῶν ἰσχυροτέρων μηδὲν προσφέροντας. μήτε κένωσιν, εἰ μή τι ἄρα σφόδρα φαίνοιτο πλεονάζειν αἷ-

μα. τηνικαῦτα δὲ χρὴ ἀφαιρεῖν τοῦ αἵματος τὸ σύμμετρον. καὶ εἰ διελόντι σοι τὴν φλέβα τὸ ῥέον εἴη μέ-
λαν καὶ παχὺ, θαῤῥεῖν τῇ κενώσει. μάλιστα δὲ τοῖς σπληνώδεσι τοιοῦτον εὑρίσκεται. ξανθοῦ δὲ καὶ λεπτοῦ
φανέντος, ἐπέχειν αὐτίκα. τέμνειν δὲ φλέβα. ἢ τὴν ἐντὸς. ἢ τὴν μέσην κατὰ τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα. εἴγε
ὑπόσπληνος εἴη ὁ ἄνθρωπος. ἢ τὴν ἐν τῷ δεξιῷ εἰ περὶ τὸ ἧπαρ εἴη ἡ διάθεσις. δίαιτα δὲ ἔσται ἄφυσος.
καὶ χρηστή. μαλάττειν δὲ τὴν γαστέρα καθόσον οἷόν τε διὰ τῶν συνήθων βρωμάτων. εἰ δὲ μηδὲν ἀνύει τὰ συνή-
θη, κλύσμασι χρῆσθαι. κατ' ἀρχὰς μὲν, μαλακοῖς. ὕστερον δὲ τοῖς δριμέσι. χοιρείων δὲ αὐτοὺς εἴργειν κρε-
ῶν. καὶ πάντων ἁπλῶς γλίσχρων. καὶ βραδυπόρων. καὶ τῶν ψυχόντων. καὶ ὑγραινόντων ἐδεσμάτων πάν-
των. οἴνῳ δὲ ὀλίγῳ χρῆσθαι. λευκῷ τε καὶ λεπτῷ. καὶ συμμέτρως θερμῷ. καὶ τῶν πτηνῶν τοῖς ὀρείοις.
καὶ τῶν ἰχθύων τοῖς μαλακοσάρκοις καὶ εὐπέπτοις. καὶ μηδὲν γλίσχρον ἔχουσι. καὶ ταρίχει δὲ καὶ
νάπυϊ χρῆσθαι. καὶ διὰ ἡμερῶν τινῶν τοῦ διὰ τριῶν πεπέρεων λαμβάνειν ἢ τοῦ διοσπολιτικοῦ φαρμάκου.
καὶ εἰ πεπέρεως μόνου λείου καθ' ἑκάστην ἡμέραν λαμβάνοιεν. ὀρθῶς ἂν ποιοῖεν. τρίψεων δὲ καὶ περιπά-
των καὶ τῶν ἄλλων τῶν συνήθων μὴ παντελῶς εἴργειν. λουτρῶν δὲ εἰ καὶ παντάπασι δύναιντο, ἀπε-
χέσθωσαν. τρίψεσιν ἀρκούμενοι. μάλιστα γὰρ ὀνίνανται. καὶ εἰ βραχὺς εἴη. καὶ μὴ πάνυ βίαιος ὁ τεταρ-
ταῖος, οὐδὲν χεῖρον ἐν ταῖς μέσαις τῶν ἡμερῶν ἅπτεσθαι τῶν συνήθων γυμνασίων. ταῦτα μὲν κα-
τ' ἀρχὰς καὶ τὰς ἀναβάσεις πρακτέον. ἀκμῆς δὲ τοῦ νοσήματος γινομένης, τότε χρὴ διαιτᾶν λεπτό-
τερον. καὶ ἡσυχάζειν εἰς μακρὸν κελεύειν. καὶ τῶν σπλάγχνων πρόνοιαν ποιεῖσθαι. καταιονοῦντα
τε καὶ καταπλάττοντα τοῖς μαλάττειν τε καὶ χαλᾶν δυναμένοις. καὶ τὰ πνεύματα διαλύειν. οἷον
κριθίνῳ ἀλεύρῳ. καὶ σελινοσπέρματι. καὶ ἴρειδι. κυμίνου τε καὶ χαμαιπίτυος. καὶ πηγάνου ἐν μελι-
κράτῳ ἡψημένων. εἰ δὲ ἔστι καὶ ἔλαιον ἐκ τοῦ καταιονησμοῦ, πρόσπλεξον τῷ καταπλάσματι. δεῖ
δὲ πρῶτον ἐμβρέχειν ἡμέρας ὀλίγας. καὶ εἶθ' οὕτως χρῆσθαι τοῖς καταπλάσμασι δῆλον ἡμέρᾳ
προσαγομένοις, εἰ φέρει ὁ νοσῶν. ἐπιθέμασι δὲ χρῆσθαι τῷ πολυαρχίῳ. καὶ τῷ διασύρους. καὶ τοῖς
ὁμοίοις ἐφεξῆς δὲ καὶ τοῖς οὐρητικοῖς χρῆσθαι. διδόναι δὲ καὶ μελίκρατον πίνειν. ἐν ᾧ ἀφεψεῖται
πήγανον. καὶ ἄνηθον. καὶ εἰ τὰ τῆς πέψεως τοῦ νοσήματος φαίνοιτο ἐναργῶς σημεῖα, θαῤῥεῖν αὐτίκα κε-
νοῦσι φαρμάκοις τοὺς μέλανας χυμοὺς οὐχ ἅπαξ μόνον. ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἣν οὕτω δέῃ τοῖς τεταρ-
ταίοις πινόμενον. καὶ ὁ μέλας ἐλλέβορος τὰ μέγιστα ὠφελεῖ, τῷ κενοῦν ἀλύπως τὰ λυποῦντα.
καὶ οἶνος γλυκὺς ἀποβρεχὺς ἐν κενώματι κολοκυνθίδος. πᾶσι μέν τοι μίσγειν, σελίνου τε καὶ ἀνίσου
ἢ δαύκου ἢ κλύσματος χάριν. συνεχῶς δὲ ἀφέψημα σεύτλου. καὶ ὀσπρέου πίνειν. ἁρμόζει δὲ ἐνθάδε τού-
των, καὶ τὰ ὀρειβασίου ἀλυσδάρεια ἔχοντα οὕτως. ἀλόης, ∠. ξ΄. νάρδου. στάχυος. ἀσάρου. μαστίχης.
κρόκκου. ξυλοβαλσάμου ἀνὰ ∠. ς΄. κασσίας, ∠. ιβ΄. ἐπιθύμου, ∠. ις΄. ἐλλεβόρου μέλανος χωρὶς ἐν-
τεριώνης, ∠. η΄. πλάσσε ὀροβιαῖα μεγέθη, διὰ ἀφεψήματος γλήχωνος. καὶ δίδου κατὰ τὸ δυνατόν. δύ-
νατὸν καὶ μέλιτι ἑφθῷ ἀναπλάττειν αὐτά. ἐγὼ προσετίθην καὶ τὸν ἐλλέβορον. χρῆσθαι δὲ καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν
σιτίων ἐμέτοις. καὶ τοῖς ἀπὸ ῥαφανίδων, εἰ μή τι κωλύοι. οἱ πλείους γὰρ τῶν χρησαμένων αὐτοῖς συ-
νεχέστατα. οἱ μὲν, τελέως τοῦ νοσήματος ἀπηλλάγησαν. οἱ δὲ, ῥᾷον ἤνεγκαν. σὺν τῷ κενοῦν τὰ ἐνο-
χλοῦντα τῷ στομάχῳ, καὶ ῥᾷον πέττουσιν οἱ τοιοῦτοι. μηδενὸς δὲ κωλύοντος ἤδη, καὶ ἐλλέβορον δι-
δόναι τὸν λευκόν. τὴν μὲν πρώτην ἐμπηγνύντα ῥαφανῖσιν ὡς προείρηται ἐν τῷ περὶ καθαρτη-
ρίων λόγῳ. ἐς ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸν τὸν ἐλλέβορον διδόναι. οἷς δὲ ἐμεῖν ἀδύνατον, τούτους σφοδρότε-
ρον καθήραντος κάτω, τοῦ τε διὰ τῶν ἐχιδνῶν διδόναι φαρμάκου. ὃ καλοῦσι θηριακήν. καὶ τὰ ἄλλα
ὅσα πρὸς τοὺς τοιούτους ἐπαινεῖται πυρετούς. ἐν οἷς ἐστι καὶ τὸ συνήθες ἡμῖν ἁπάντων δόκιμον ὀποῦ
κυρηναϊκοῦ λαμβάνον. καὶ πεπέρεως καὶ σμύρνης τρωγλοδυτικῆς. καὶ πηγάνου φύλλων χλωρῶν
ἑκάστου τὸ ἴσον. ἕκαστον ἰδίᾳ λειότατον ποιήσας καὶ ἅμα λεάνας, ἀναλάμβανε τῷ πηγανίῳ λειωθέν-
τι μέλιτι. καὶ ἀνάπλαττε καταπότια καὶ δίδου. οἷς μὲν ὀβολὸν. α΄. οἷς δὲ τὸ ἥμισυ. Ἄλλο ἀσκλη-
πιάδου. καὶ ὕπνον ποιοῦν. ᾧ καὶ αὐτὸς χρῶμαι. πεπέρεως μακροῦ. σμύρνης τρωγλοδυτικοῦ, ὀποῦ
μήκωνος. καστορείου. ἴσον ἑκάστου ἀνάπλαττε καὶ χρῶ. παρέχων ὀβολὸν. ἢ τὸ ἥμισυ μετ' ὀξυμέλιτος,
πρὸ ὡρῶν δύο. πρὸ τῆς ἐπισημασίας.

Ἄλλο πρὸς τεταρτου ποιεῖ καὶ ἀρθριτικοῖς.

Ἐπὶ δὲ τῶν τεταρταίων προλούσας, δίδου πρὸ ὡρῶν. β΄. τῆς ἐπισημασίας, ∠. α΄. σὺν ὀξυμέλιτι. τοῖς
δὲ ἀρθριτικοῖς, μετὰ μελικράτης ἀσφάλτης, ∠. α΄. σμύρνης τρωγλοδυτικῆς ∠. ς΄. ἡδυόσμου φύλ-
λοις χλωροῖς λειοτάτοις, ἀναλάμβανε. καὶ χρῶ ὡς προείρηται. ὅσοι δὲ κατ' ἀρχὰς τῶν τοιούτων τι φαρμά-
κων ἔδοσαν ἢ ὅλως πρὸ τῆς ἀκμῆς. ἁπλοῦν μὲν ὄντα τὸν τεταρταῖον, διπλοῦν πολλάκις ἀπέφη-
ναν. ἢ πάντως γε μείζονα καὶ χαλεπώτερον εἰργάσαντο. διπλοῦν δὲ ὄντα, τριπλοῦν ἐποίησαν, ἢ πάν-
τως γε τοὺς δύο χαλεπωτέρους καὶ μείζονας. οἶδα δέ τινα ἰατρὸν. ὅστις ἐτόλμησεν ὑπὸ τριῶν περιεχο-
μένῳ τεταρταίων δοῦναι τῆς θηριακῆς πρὸ τῆς τοῦ νοσήματος ἀκμῆς εἶτ' αὐξηθέντων ἁπάντων συν-
εχὴς διαδεξάμενος πυρετὸς, ἀπέκτεινε τὸν ἄνθρωπον.

Ἀρχιγένους.

Συνήθως δὲ τοῖς τεταρταῖον πυρετὸν ἔχουσι, προσφέρω φησὶν ἀρχιγένης, καὶ τῆς ἀσφαλτί-

πίδος ξιφύλλου ὅσον ∠ α. τοῦ σπέρματος ἐν κυάθοις τέσσαρσι μελικράτου. θαυμαστῶς δὲ αὐτοὺς ὀνί-
νησι καὶ αὐτὴ ἡ ἰουδαϊκὴ ἄσφαλτος, πινομένη λεία σὺν οἴνῳ κεκραμμένῳ, ὅσον ∠ α. φαρμάκου δὲ
ἀλυποτάτου καὶ πολλάκις ἐπιτυχόντος, ἐγὼ πεπείραμαι τούτου. ἐφ᾽ ὧν μάλιστα σπλῆνες οἰδαί-
νουσι. καὶ ὑδέρων κατάρχουσι. κισσοῦ κορυμβίτου φύλλα πέντε μετὰ σμύρνης τρωγλοδυτικῆς κυάμου
μέγεθος λεανθέντα ἐν κοτύλῃ μελικράτου γλυκυτέρου δίδοται. καὶ τὸ καστόριον δὲ πινόμενον, τά τε
ῥίγη πραΰνει. καὶ τὸ νοσηρὸν τῆς ξηρότητος δαπανᾷ. καὶ ταῖς κατὰ τὰς φλέβας πέψεσι βοηθεῖ. καὶ
τὸ πρὸς τὰς κινήσεις ὀκνηρὸν, ἐξαίρει.

Ῥούφου.

Ἀψινθίου δὲ ἀπόβρεγμα, τοὺς τῇ κοιλίᾳ ἐνοχλοῦντας χυμοὺς, ἀπορρύπτει. καὶ τὴν πέψιν συνεργεῖ.
ὅθεν οὐδὲ σιελίζουσιν οἱ πίνοντες τοῦ ἀψινθίου. πραΰνει δὲ καὶ τὰς ἐν ἥπατι καὶ σπληνὶ φλεγμονάς.
10 καὶ οὖρα ἄγει. καὶ γυναικεῖα καταμήνια. συνηθείας δὲ τῷ νοσοῦντι ὑπαρχούσης. καὶ τῇ κατὰ κοι-
λίαν κενώσει χαιρούσης τῆς ἕξεως. καὶ δηκτικῶν ἰχώρων ὑπογιγνομένων. νεοβδάλτου γάλακτος.
ὀνείου μὲν ἢ ἱππείου ἔδωκα πιεῖν. οἷς μᾶλλον ἢ βουλήθη καθαίρει. αἰγείου δὲ ἄλλοις δηλαδὴ τὸ σύνηθες καὶ
εὐπόριστον. τρεῖς δὲ κοτύλας ἀρξάμενος, ἐδίδουν. προάγων ἤδη κοτύλας ἕξ. ἔπειτα διαλιπὼν μίαν
περίοδον, ὁμοίως ἠρχόμην ἀπὸ τριῶν κοτυλῶν. καὶ κοτύλην καθ᾽ ἑκάστην προστιθεὶς, ἀνίειν ἤδη τὰς
ϛ. ἔπειτα ὑφαιρῶν κατὰ μίαν κοτύλην. καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν. καὶ πάλιν ἀφιστάμην ἤδη δύο περι-
όδους. καὶ ἅμα ἥ τε νόσος διελέλυτο. καὶ τὸ σῶμα ἐτέθρεπτο. ἄχυμον δὲ εἶναι χρὴ τὸ ζῷον οὗ τὸ γά-
λα προσάγομεν. εἰ δέ τινι μὴ ὀξύνεται. μὴ δὲ κνισσοῦται. μὴ δὲ κατὰ κοιλίαν ὁρμᾶται. καὶ ἐν τῇ ὑ-
ποπίπτῃ ἡμέρᾳ ἀντὶ τοῦ ῥοφήματος σύμμετρον διδόναι πρὸ πολλοῦ τῆς ὥρας. καὶ ψωμοὺς ὀλίγους ἐπι-
δοτέον. ἐν ἀκμῇ δὲ ὄντος τοῦ νοσήματος προφανείσης δηλονότι σαφεστάτης πέψεως μηδενὸς τῶν
20 σπλάγχνων βεβλαμμένου, τοῖς εἰθισμένοις κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ὑγείας, καὶ ψυχρὸν ὕδωρ δέδωκα.
μελλούσης συνεχῶς τῆς εἰσβολῆς ἀθρόον ὅσον κοτύλας δύο. καὶ ἀδιαψεύστως ἀπέστρεψα πολλοὺς τοῦ
ῥιγοῦν οὐκ ὀλιγάκις καὶ τῶν πυρετῶν ἐξαλειφθέντων. ἄμεινον δὲ καὶ ἔξωθεν θερμαίνειν τὸ σῶμα κυ-
πρίνῳ ἢ σικυωνίῳ. πρὸ μὲν τῶν παροξυσμῶν, ὥστε μὴ ῥιγοῦν. παυομένων δὲ, ὥστε μὴ ἐκ τῶν ἔξω-
θεν προσπιπτόντων καταψύχεσθαι. διοσκουρίδης δέ φησιν ὠφελεῖν τοὺς τεταρταίῳ ἐχομένους πυ-
ρετῷ. πινόμενα ταῦτα, καὶ πρὸ τῆς ἐπισημασίας. ἀρνογλώσσου ῥίζαι γ. ξηραὶ λεῖαι ἐν οἴνῳ πινό-
μεναι. περιστερεῶνος ὀρθοῦ τὸ τέταρτον γόνυ ἀπὸ τῆς γῆς λεῖον σὺν οἴνῳ. ἤδη δὲ τριταίῳ τρεῖς. λιβανω-
τίδος ῥίζης, ∠ α. ἐν οἴνῳ δίδου πίνειν. καὶ ἐλαίῳ ἀλείψας τὸ πᾶν σῶμα. τὰ δὲ ἄκρα συγχρίσας τινὶ
τῶν πρὸς τὰ ῥίγη συγχρισμάτων. καὶ σκεπάσας, ἔα ἡσυχάζειν. καὶ οὐ μὴ ῥιγώσῃ.

Ἀμφημερινοῦ διάγνωσις. πε.

Ὁ δὲ ἀμφημερινὸς πυρετὸς, ἐν ταῖς φλεγματικωτέραις φύσεσι συνίσταται. καὶ τῶν ὡρῶν, ἐν χειμῶ-
30 νι. καὶ τῶν καταστάσεων ἐν ταῖς ὑγροτέραις καὶ ψυχροτέραις. γέρουσί τε μᾶλλον ἐνοχλεῖ καὶ παισὶ διὰ
τὰς ἀδηφαγίας. καὶ μάλιστα τοῖς ἐν ὑγροῖς καὶ ψυχροῖς χωρίοις διάγουσι. καὶ βίοις ἀργοῖς ἅμα πλη-
σμονῇ. καὶ μᾶλλον ὅταν ἐπὶ σιτίοις λούωνται συνεχῶς καὶ πολὺ δὴ μᾶλλον ὅταν καὶ αὐτὰ τὰ σιτία
φλεγματικώτερα τὴν φύσιν ὑπάρχοντα. καὶ σαφὴς ἀταξία. ὁ μὲν οὖν πυρετὸς οὔτε μετὰ ῥίγους
εἰσβάλλει εὐθὺς κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν. ἀλλὰ προήκοντος τοῦ χρόνου. οὐ ῥῖγος. ἀλλὰ περίψυξις
αὐτοῖς μᾶλλον γίγνεται δυσεκθέρμαντος. ἐν δὲ τοῖς σφυγμοῖς, σαφὴς ἀταξία καὶ ἀνωμαλία συ-
νεδρεύει κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ παροξυσμοῦ. μάλιστα καὶ τὸ ταχὺ τῆς κινήσεως καὶ τὸ σφοδρὸν
αὐτοῖς οὐχ ὑπάρχει. οὐδὲ διακαίει ὁ πυρετὸς οὗτος τοὺς κάμνοντας. οὐδὲ πυκνὸν ἀναπνεῖν ἀναγκά-
ζει. οὔτε ἐκφυσᾶν. ἢ αἰτεῖν ψυχρόν. ἀλλ᾽ ἥκιστα πυρετοὶ οὗτοι διψώδεις εἰσίν. ἐμοῦσι γὰρ φλεγματώδη.
40 καὶ ὅσα διὰ γαστρὸς αὐτοῖς κάτω ἐκκενοῦται, ψυχρότερα. καὶ ὠχρότερα. ὠμότερα. καὶ ὑδατωδέστερα ὡς
ἐπίπαν ἐστὶν ἱδρῶσιν οὗτοι οὐδαμῶς κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας. οὐδὲ εἰς ἀπυρεξίαν τελείαν ἔρχον-
ται. λευκὴ δὲ αὐτοῖς ἐστιν ἡ χροιά. οὖρα δὲ λευκὰ καὶ λεπτὰ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας οὐρεῖται. με-
τέπειτα δὲ παχέα καὶ θολερά. οὗτος ὁ χυμὸς καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν παροξύνει. παύεται δὲ εἰς ἀπυρε-
ξίαν τὸν σύμπαντα χρόνον ποιησάμενος ὡρῶν ὡς ἐπίπαν ιη. διὸ καὶ ἀμφημερινὸς κέκληται. ἀμφοῖν
γὰρ μετέχει τῆς τε ἡμέρας. καὶ τῆς νυκτός.

Θεραπεία ἀμφημερινοῦ. πϛ.

Θεραπεύοντες δὲ ἀμφημερινὸν ὀξυμέλιτι χρώμεθα μετὰ τὰς πρώτας ἡμέρας. καὶ τοῖς οὖρα καλῶς προ-
τρέπειν δυναμένοις. καὶ τὸ σύμπαν σοι τῆς διαίτης εἶδος, τμητικώτερον ἔστω. περὶ δὲ τὴν ἀκμὴν προ-
νοεῖσθαι χρὴ γαστρὸς. μάλιστα δὲ τοῦ στόματος αὐτῆς. κἄπειτα ἐμεῖν ἀπὸ σιτίων καὶ ῥαφανίδων. καὶ τοῖς
φλέγμα κενοῦσιν ὑπηλάτοις χρῆσθαι. τὰ δὲ ἄλλα τῆς διαίτης πρὸς τοὺς κοινοὺς ἀποβλέπων σκοποὺς
50 ἐξευρήσεις. λεπτυνούσῃ δηλονότι διαίτῃ χρώμενος. καὶ φαρμάκοις τμητικοῖς καὶ λεπτύνουσι.

Περὶ ἠπιάλων πυρετῶν. πζ.

Τοῦ προειρημένου γένους λέγω δὴ τοῦ φλεγματικοῦ ἐστὶ καὶ ὁ ἰδίως ὀνομαζόμενος ἠπίαλος πυρετὸς. ὅ-
ταν ἅμα πυρέττουσί τε καὶ ῥιγῶσι. καὶ ἀμφοτέρων αἰσθάνονται, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐν ἅπαντι μο-
ρίῳ τοῦ σώματος. τὸ γὰρ ὀξὺ φλέγμα. καὶ τὸ ὑελῶδες λεγόμενον. χωρὶς μὲν πυρετοῦ, ῥῖγος ἐπιφέρει.

εἰ δὲ συμπεσὼν τις αὐτοῖς ἐπιγένηται μεξία, τὸν ἤπιαλον ἐργάζεται πυρετόν. εἰ δὲ ἐπιπλεῖον σαπείη, προηγεῖται μὲν ῥῖγος. ἕπεται δὲ πυρετός, ἐκνικωμένης τῆς φύσεως ὑπὸ τοῦ πλήθους τῆς θερμασίας, ὡς μὴ δ' ὅλως αὐτὴν φαίνεσθαι κατὰ τὰς ἀναβάσεις, καὶ τὰς ἀκμὰς τῶν παροξυσμῶν. ἴσως δὲ καὶ τὸ ὑελλῶδες φλέγμα ὀξείας μετέχει ποιότητος. ἡ δὲ θεραπεία παραπλησία τοῖς τὸν ἀμφημερινὸν νοσοῦσι πυρετὸν γιγνέσθω, τοῦ τμητικωτέρου τρόπου μᾶλλον προσλαβοῦσα.

Κοινὰ βοηθήματα τῶν κατὰ περίοδον παροξυνομένων, Διοσκουρίδου. πη΄.

Κοινῶς δὲ πρὸς πᾶσαν περίοδον καὶ ῥῖγη, ὠφελίμως δίδοται κινεῖν ἱδρῶτας δυνάμενα, ταῦτα. σμυρνίου σπέρματος, ∠ α΄. σὺν οἴνῳ δίδου πίνειν πρὸ ὡρῶν β΄ τῆς ἐπισημασίας. ἀριστολοχίας, ∠ α΄. ἴρεως, ∠ β΄. καλαμίνθης ἀφέψημα σὺν καστορίῳ ∠ α΄. ἰδίως τεταρταίων καὶ ἀμφημερινῶν. χαμαίδρυος ἀφέψημα συνεχῶς πινόμενον, λύειν εἴωθε τεταρταῖον καὶ ἀμφημερινόν. καρώου σπέρμα. νάρθηκος σπέρμα. φλώμου ῥίζα. ἢ χυλὸς σὺν οἴνῳ πρὸς πᾶσαν περίοδον. μάλιστα πρὸς τεταρταίους διδόμενον πρὸ ὡρῶν δύο τῆς ἐπισημασίας. ποιεῖ καὶ πρὸς λιθιῶντας καὶ δυσεντερικούς. στομαχικούς. καὶ τοῖς ἀσωμένοις. καὶ ἀπειρηκόσι. καὶ ὀφθαλμιῶσι λίαν καλόν. ὑοσκυάμου σπέρματος λευκοῦ. σελίνου σπέρματος. ἀνίσου σπέρματος. στύρακος ἀνὰ ∠ δ΄. κρόκου, ∠ ι΄. ὀπίου, ∠ γ΄. καστορίου. ∠ β΄. σμύρνης, ∠ β΄. ἀνάπλασσε ὕδατι κυάμου αἰγυπτίου μέγεθος. καὶ δίδου μεθ' ὕδατος κυάθους β΄.

Ἄλλο πρὸς πᾶσαν περίοδον ἐκ τῶν ἀφρόδα.

Ὑοσκυάμου σπέρματος. σμύρνης τρωγλοδυτικῆς. ὀπίου στύρακος, ἀνὰ ∠ α΄. κρόκου ζιγγιβέρεως. ἀλόης, ἀνὰ ∠ ι΄. καὶ ὀβολοὺς γ΄. μέλιτι ἀναλάμβανε. καὶ δίδου καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος. μεθ' ὕδατος κυάθους γ΄. προσυγχρίσας ἄκρα καὶ σκέλη. καὶ ἔα κοιμᾶσθαι. ἐγὼ δὲ προσέθηκα τῇ γραφῇ καὶ καστορίου, ∠ α΄. καὶ ἐνήργησε παραδόξως. χρῶ δὲ θαῤῥῶν καὶ τῇ λεγομένῃ παιονίᾳ ἀντιδότῳ. καὶ τῇ διὰ τοῦ θείου. θαυμαστῶς γὰρ ἐνεργοῦσι πρὸς πᾶσαν περίοδον. μάλιστα δὲ πρὸς ἀμφημερινοὺς καὶ τεταρταίους.

Συγχρίσματα κοινὰ πάσης περιόδου.

Συγχριόμενα δὲ μετ' ἐλαίου λεῖα, ὠφελεῖ τοὺς κατὰ περίοδον παροξυνομένους μετὰ ῥίγους. θάλπει γὰρ τὸ σῶμα. καὶ ἱδρῶτας κινεῖ.

Διοσκουρίδου.

Χαμαιμήλου ἄνθος λεῖον γενόμενον. καὶ ἀναπλασθὲν εἰς τροχίσκους. καὶ ξηραινόμενον ἐν σκιᾷ. καὶ ἐπὶ τῆς χρείας σὺν ἐλαίῳ λειούμενον καὶ συγχριόμενον. ἄγνου σπέρμα. σὺν ἐλαίῳ. λιβανωτίδος καρπός. ἁλὸς ἄνθος. νίτρον. ἀφρόνιτρον. δαφνίδες. πύρεθρον. σμυρνίου σπέρμα. ὑπερικόν. καλαμίνθη. κάγχρυον. καστόριον. κόνυζα. κόστος. κνίδειος κόκκος. μετὰ νίτρου καὶ ἐλαίου καὶ ὄξους. ἔλαιον ἀμυγδάλινον. δάφνινον. κύπρινον. ἴρινον. γλεύκινον. χαμαίδρυς. σταφὶς ἀγρία.

Ἀσκληπιάδου σύγχρισμα πρὸς τὰς μετὰ ῥίγους ἐπισημασίας.

Τοῦτο πολλοὺς τεταρταίῳ συνεχομένους, ἀπήλλαξα φησίν, ἀφρονίτρου ∠ β΄. σμύρνης ∠ β΄. πεπέρεως κόκκοι, π΄. κηροῦ ∠ δ΄. ἐλαίου κυπρίνου. ἢ ἰρίνου. ἢ γλευκίνου. ἢ ἀμυγδαλίνου, Γο. ϛ΄. τὰ τηκτὰ κατὰ τῶν ξηρῶν. ἡ χρῆσις πρὸ μιᾶς ὥρας τῆς ἐπισημασίας. μᾶλλον δὲ ἀνατρίβειν τοὺς πόδας. ὅθεν δοκεῖ τὰ τῆς φρίκης κατάρχειν.

Ἄλλο πρὸς τριταίους.

Κόκκους κνιδίου. ἀφρονίτρου. πεπέρεως ἴσα ἀναλάμβανε ἰρίνῳ. καὶ ποίει λυοῦ πάχος. καὶ χρῶ ἀνατρίβων τὰ ἄκρα προσηνῶς, ἱδρῶτας κινεῖ τὸ φάρμακον. καὶ ἀπολύει δυσὶν ἢ τρισὶ περιόδοις.

Ἄλλο πρὸς τριταίους. τεταρταίους. καὶ τὰς λοιπὰς περιόδους.

Σμύρνης ∠ η΄. κασσίας, ∠ ι΄. πεπέρεως ∠ ιβ΄. σταφίδος ἀγρίας ∠ γ΄. νίτρου ∠ δ΄. κηροῦ Γο. ϛ΄. κυπρίνου. ἢ ἑτέρου τοιούτου, ∠ α΄. οἴνῳ διάλυε τὴν σμύρναν. καὶ τὴν σταφίδα. καὶ τὰ λοιπά, σῆθε κόσκινον. καὶ συλλέαινε τῇ σμύρνῃ. καὶ ἐπιχέας αὐτοῖς τὴν κηρωτὴν ἀναλάμβανε. ἐπὶ μὲν τῆς χρείας τοῦ μὲν φαρμάκου βαλὼν μέρος ἕν. καὶ κυπρίνου τὸ ἴσον σύγχριε.

Περὶ τῶν περὶ τὰ σπλάγχνα ἐρυσιπελατωδῶν διαθέσεων. πθ΄.

Γίνεται ποτὲ ἐρυσιπελατώδη περί τινα τῶν σπλάγχνων. καυσώδη πυρετόν. καὶ ἑκτικὸν ἐπιφέρουσα. καὶ εἰ μὲν περὶ τὴν γαστέρα γένοιτο ἐρυσίπελας, τὸν ἐκ τούτων ἀναπτόμενον πυρετόν, λειπυρίαν ὀνομάζουσιν. εἰ δὲ περὶ τὸ ἧπαρ, τυφώδη. εἰ δὲ περὶ τὸν πνεύμονα, κρυμώδη. δεῖται δὲ ὁ τοιοῦτος πυρετός, ψυχόντων καὶ ὑγραινόντων. πρότερον ἐδεσμάτων τε καὶ πομάτων. καὶ τῶν ἔξωθεν ἐπιτιθεμένων. ὅταν μὲν οὖν ὁ ἑκτικὸς πυρετὸς ἄμικτος ἐστὶν ἑτέρῳ νοσήματι, βαλανείου χρήζει. καθάπερ καὶ αἱ ἄλλαι πᾶσαι θερμότητες καὶ ξηρότητες. εἰ δὲ ἐρυσιπελατώδης εἴη διάθεσις περὶ τὰ σπλάγχνα, ἀπέχεσθαι μὴ χρὴ βαλανείου τοὐπίπαν. ψυχρῷ δὲ κατὰ μὲν τὴν ἀκμὴν τοῦ νοσήματος, χρηστέον ἀγωνιστικῶς. οὕτως δὲ ὀνομάζειν εἰώθαμεν, ὅταν ἅπαξ καὶ ψυχρότατον καὶ πολὺ δώσομεν. πρὸ δὲ τῆς ἀκμῆς, οὐ χρηστέον τῷ ψυχρῷ. εἰ μὴ ἀναγκασθείημεν ὑπὸ τοῦ κάμνοντος. ἐν ἔθει τε ψυχροποσίας ὄντος. οὐ φέροντός τε τὸ δίψος. ἀλλ' ἔξωθεν ἐπιτιθέναι χρὴ τὰ ψύχοντα. καὶ εἰ μηδὲν ἀνύει, τότε καὶ τὸ ποτὸν ψυχρὸν διδόναι. ἢ μᾶλλον τὰ ἐμψύχοντα τῶν ἐδεσμάτων. μάλιστα δὲ αὐτῶν ἁρμόζουσιν αἱ ὑγραὶ καὶ γλυκεῖαι θριδακίναι. περιπλυθῶσαν δέ, ἀκραιφνεῖ ψυχρῷ. καὶ μάλιστα

μὴ οὕτω ληφθεῖσαι. δεηθὲν δέ ποτε παραμυθήσασθαι τὴν ἀηδίαν τῆς προσφορᾶς αὐτῶν. ὄξος ὕ-
δατι πολλῷ ψυχρῷ μίξαντες, συγχωρήσομεν ἐν τούτῳ βάπτειν. ἔστω δὲ τὸ ὄξος ἀκριβῶς ἀποκεχω-
ρηκὸς ἀπὸ πάσης οἰνώδους ποιότητος. ἔξωθεν δὲ καὶ αὐτὸς ὁ τῆς θριδακίνης χυλὸς, ἐπιτήδειος. ἀλ-
λὰ καὶ ἀειζώου καὶ σέρεως. διὰ ἀνδράχνης. ἀνδραφάξυος. στρύχνου τε καὶ ἀρνογλώσσου. μετὰ ἄρτου
ξηροῦ λείου. καὶ ῥοδίνου καλοῦ ὀλίγου. καὶ τῶν παραπλησίως ψυχόντων. κάλλιστον δὲ ᾧ ἡμεῖς χρώ-
μεθα κατὰ τὸν τῶν ὀμφακίνων καιρόν. ἐκθλίψαντες γὰρ αὐτῶν τὸ ὑγρὸν, ἐκβάλλομεν ὅλμῳ μετὰ
ἀνδραχνῶν χλωρῶν. εἶτα κόψαντες ἐκπιέζομεν. καὶ βάλλοντες τὸ ὑγρὸν εἰς ἀγγεῖον. καὶ δήσαντες
ἀκριβῶς τὸ στόμα, καθίεμεν τὸ ἀγγεῖον ὕδατι. βέλτιον δὲ εἰ καὶ χιόνι περιπλασθείη τὸ ἀγγεῖον. ἐπὶ δὲ
τῆς χρήσεως, μίγνυμι ἀλφίτου λεπτοτάτου. κἄπειτα φυράσαντες ὡς ὑγρότερον εἶναι, ἐμπλάτ-
10 τομεν τὴν ὀθόνην δίπτυχον. καὶ ἐπιτίθεμεν κατὰ τῶν ὑποχονδρίων. οὐκ ἐῶντες χρονίζειν. ἀλλ᾽
ἐπειδὰν γένηται χλιαρὸν, αἴροντες μὲν τοῦτο, ἐπιτίθεμεν ἕτερον. καὶ τοῦτο διαπαντὸς ἐκ διαδοχῆς
ποιοῦντες, ἄχρις ἂν ὁ κάμνων αἰσθάνηται τοῦ βάθους ποσῶς ψυχομένου. καὶ ἀδιψότερος γένηται.
μίγνυμεν δὲ ἐνίοτε, καὶ ἔλαιον ὀμφάκινον. ἢ ῥόδινον. ἐπειδὰν περὶ τὰ ὑποχόνδρια φλεγμονώ-
δης εἴη ἐρυσίπελας. ἐθεασάμην γυναῖκα κειμένην ὑπτίαν. καὶ ἄναυδον ἐπὶ γῆς. μυρμηκίζοντας ἔ-
χουσαν τοὺς σφυγμούς. ἅμα τῷ κατεψῦχθαι τὰς χεῖρας τε καὶ πόδας, ἐνόμιζον διότι θερμὸν τὸ
πάθος. καὶ γὰρ ἅμα τοῖς εἰρημένοις κακίστοις σημείοις πυκνότερον ἑώρων τὴν ἀναπνοὴν γινομένην.
τοῦτο δὲ γνώρισμα ἐστὶν ἀλγηδόνος μεγάλης. καὶ θερμοῦ νοσήματος ἐν ὑποχονδρίοις. καὶ ἐν θώρα-
κος μορίοις ὄντος. ἔφη δέ τις τῶν παρεστηκότων ἀκηκοὼς αὐτῆς λεγούσης, καίεσθαι τὸν στόμαχον.
καὶ ψυχροῦ ποτοῦ μεγάλην τὴν ἐπιθυμίαν ἔχειν. διὸ καὶ εἰς τὸ ἔδαφος κεῖται ψύξιν θηρωμένη. ἀ-
20 ποτολμήσας οὖν δέδωκα αὐτῇ διὰ κοχλιαρίου ὕδωρ ψυχρόν. δεύτερον καὶ τρίτον ἐμβαλὼν τῷ
στόματι αὐτῆς βιαίως. εἶδον δὲ ἠρέμα τὰ χείλη αὐτῆς, εἴσω ἕλκοντα τὸ ὕδωρ. λογισάμενός τε αὐτὴν
προθυμεῖσθαι πιεῖν ψυχρὸν, διὰ τὴν ἐγκειμένην τῇ γαστρὶ πυρώδη διάθεσιν, αὖθις πλείονος ἐπέ-
δωκα. ἐπὶ τούτῳ, καὶ νεύειν ἤρξατο διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐνδεικνυμένη οὕτω ποιεῖν. λαβὼν δὲ τοῦ διὰ
κωδύων ὀλίγον μετὰ κνιδείου οἴνου καὶ ψυχροῦ ὕδατος κοχλιαρίου, πλῆθος ἐνέχεον τῷ στόματι. κἀν
τούτῳ δηλονότι ὀλίγον ὕστερον φθεγξαμένη ἠρέμα. καὶ αὖθις ἐπέδωκα πλέον τοῦ πόματος μετὰ ἐμ-
μελοῦς οἴνου ἀντὶ τοῦ κνιδείου, καὶ ὀλίγου ὕδατος. ἐπιπλάσσας δὲ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς. ἀειζώου. καὶ
θριδακίνης μετὰ ἄρτου λείου. καὶ ῥοδίνου ἴσων. ψυχρὰ δὲ αὐτὰ ἐπέθηκα διὰ τὴν θερμότητα τοῦ
πάθους. καὶ τὸ θερινὴν εἶναι τὴν ὥραν, ἄχρις ἂν εἴη ψύξεως ἱκανῶς αἰσθάνεται.

30 Περὶ συντήξεως φιλαγρίου. ϛ.

Σύντηξις μὲν ὀνομάζεται, ὅταν ἐκκρίνηται διὰ γαστρός τι. οὐκ ἐκ τῶν ἐδηδεσμένων, ἢ πεπεμμένων.
ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ παντὸς εἰς αὐτὴν καταρρεόντων χυμῶν. παραπλησίου ὄντος τῆς συνεχῶς ἐμουμένης
τε καὶ διαχωρουμένης ξανθῆς χολῆς. διαφέροντος δὲ αὐτῆς τῇ τε δυσωδίᾳ. καὶ τῷ πυρρότερον φαί-
νεσθαι τὸ διαχώρημα. καὶ πάχος ἔχειν γλοιῶδες. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐλαιῶδες. ἢ πιμελῶδες, σύντηξις κα-
λεῖται τὸ νόσημα. ἤτε γὰρ νεοπαγὴς οὐσία τῆς πιμελῆς. καὶ τῆς σαρκὸς, ὑπὸ τοῦ διακαεστάτου πυ-
ρετοῦ ἀναλύεται καὶ τήκεται. ἤτε τῶν στερεῶν αὐτῶν οὐσία ἐκ μέρους ἀποτήκεται. χρονίζοντος ἤ-
δη τοῦ κακοῦ. διὸ καὶ χαλεπώτατος ἐστὶν ἁπάντων ὁ πυρετὸς ὁ τοιοῦτος. εὔδηλον οὖν ὡς σβεστηρίοις
ἰάμασι χρησόμεθα. ψυχρόν τε ἄγαν προσάγοντες ὕδωρ πίνειν. καὶ καταπλάσματα καὶ ἐπιθέματα
ψύχοντα κατὰ τοῦ θώρακος. καὶ τῶν ὑποχονδρίων ἐπιτιθέντες. καὶ ῥοφὰς διδόντες ὑγραινού-
σας καὶ ἐμψυχούσας. προείρηται δὲ περὶ τούτων ἐν τῷ περὶ τῶν καυσωδῶν πυρετῶν λόγῳ. ῥη-
40 θήσεται δὲ ἐφεξῆς, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι κεφαλαίῳ.

Περὶ τῶν ἐν ταῖς θερμαῖς, καὶ ξηραῖς κράσεσι γιγνομένων πυρετῶν χωρὶς φλεγμονῆς, καὶ σήψεως. ζ.

Ὅσοι τὴν κρᾶσιν πικρόχολοι. καὶ τὴν ἕξιν ἰσχνοί. καὶ κατὰ ξηροὶ φύσει, καὶ τὸν στόμαχον σφόδρα αἰσθη-
τικὸν ἔχοντες. καὶ ῥᾳδίως ἐκχολούμενον. ἀσιτήσαντες καὶ ἀγρυπνήσαντες. ἢ ὑπερκοπωθέντες. καὶ
μάλιστα κατὰ τὰς ὁδοιπορείας. καὶ ἡλιωθέντες. ἢ λυπηθέντες. ἢ σφόδρα φροντίσαντες, ἑτοίμως
φρίκαις καὶ πυρετοῖς ἁλίσκονται. ἐκχολοῦνται γὰρ ῥᾳδίως ἐπὶ τῶν πικροχόλων φύσεων, ἡ ἕ-
ξις ἐν ταῖς ἀσιτίαις. καὶ τοῖς εἰρημένοις πᾶσι. καὶ πρῶτον μὲν, ἀνωμαλίας αἰσθάνονται. ἔπειτα δὲ
καὶ φρίκης. καὶ εἰ ἐπιμένοιεν κινούμενοι. ἢ μὴ φθάσειαν λαβεῖν σιτίον, αὐτίκα πυρέξειαν. οἱ γὰρ δα-
κνώδεις χυμοὶ καὶ ἀτμοὶ διὰ τῶν αἰσθητικῶν σωμάτων φερόμενοι, φρίκας καὶ ῥίγη γεννῶσι. καὶ
τούτου χάριν φρίττοντος καὶ πυκνουμένου τοῦ δέρματος ὡς φύσει ἐπὶ τούτων ξηροτέρου ὑπάρχον-
50 τος, ἐπέχεται τὰ πνεόμενα πρόσθεν λιγνυώδη. καὶ καπνώδη περιττώματα. καὶ πυρετὸν ἐξάπτει.
εἰ μὴ φθάσειεν ὡς προείρηται ὁ τοιοῦτος τροφὴν προσενέγκασθαι. ἔλυσα δὲ τοὺς πυρέξαντας οὕτω
τινάς. καὶ μάλιστα τῶν ἐκ νόσου μακρᾶς ἀνακομιζομένων. ὧν ἐνὶ κατὰ τύχην ἀπαντήσας κατ᾽ ἀγο-
ρὰν τῆς φρίκης ἀρχομένης. εἰσαγαγὼν εἰς τι ἐργαστήριον ἄρτον ἐξ οἴνου κεκραμμένου δοὺς αὐτῷ,
παραχρῆμα τὴν φρίκην ἔπαυσα. καὶ πυρέξαι ἐκώλυσα. ἑτέρους δὲ εἰς τοὺς ἑαυτῶν οἴκους ἀπελθεῖν.

φθάσαντας, ἔθρεψαι κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς φρίκης, ἢ μικρὸν ὕστερον. ἁπλῶς δὲ εἰπεῖν, οἷς ἔτι τὰ
τῆς ἀρχῆς τῶν παροξυσμῶν ἐστὶ συμπτώματα ἐπὶ τῶν τοιούτων κράσεων, τούτοις ἅπασιν, ἄρ-
τον ἐξ οἴνου κεκραμμένου διὰ ταχέων προσφέρων, ἔπαυσά τε παραχρῆμα τὴν φρίκην. ἐκώλυ-
σά τε πυρέξαι. ὅσῳ γὰρ θᾶττον αὐτοὺς θρέψεις, τοσούτῳ μᾶλλον κωλύσεις τὸν πυρετόν. εἰ δέ ποτε βρα-
χὺ βραδύνας ἔθρεψα, πυρετὸς μὲν οὐκ ἐγένετο. θερμασία δὲ αὐτοῖς ἐπιγίγνεται ὀλίγη. ὡς ἂν ἐ-
πιπλέον βραδύνῃς θρέψαι, θερμανθήσεται θερμασίαν τοσαύτην ὡς ἀμφιβάλλειν εἰ πυρετὸν
κλητέον αὐτὴν δεῖ. εἰ δὲ ὧραι δύο μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς φρίκης εἶεν γινόμεναι. μενούσης μὲν ἔτι
τῆς φρίκης, τρέφειν χρὴ καὶ τότε προλέγειν ὅτι πυρέξουσιν οὗτοι πυρετὸν ἄλυπον ᾧ νοτίδες ἀκο-
λουθήσουσι. καὶ τούτου γινομένου. καὶ λούειν χρὴ καὶ τρέφειν αὖθις. εἰ δὲ μετὰ τὸ παύσασθαι μὲν
10 τὴν φρίκην. ἄρξασθαι δὲ τὸν πυρετὸν μετὰ συστολῆς, μηκέτι τρέφειν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ.
παρακμάζοντος δὲ τοῦ παροξυσμοῦ τρέφειν αὐτίκα. μὴ περιμένειν ἀπυρεξίαν. διδοὺς καὶ ποτὸν ὕ-
δωρ θερμὸν ἐν ἀκμῇ πλεῖον. ἐν ἁπάσαις γὰρ ταῖς αὐχμώδεσι διαθέσεσιν, οὐ παύονται οἱ παροξυ-
σμοὶ πρὶν ἤτοι λουτροῖς. ἢ τροφαῖς ὑγραινούσαις, τεγχθῆναι. ἐνίοις δὲ καὶ τῆς παρακμῆς ἀρχομέ-
νης. καὶ ἄλλους, τῆς ἀκμῆς ἐνεστηκυίας τοῦ παροξυσμοῦ, τρέφω. ἀσιτία γὰρ κράσεων πυρεττόντων,
μάλιστα οὐχ ἁπλῶς βλαβερόν. ἀλλ' εἴπερ τι καὶ ἄλλο τῶν ἄλλων ὀλέθριον. ἤτοι γὰρ εἰς τοὺς καυ-
σώδεις ἐμπίπτουσι πυρετοὺς ἀσιτήσαντες. ἐξ ὧν ἐὰν μὴ φθάσωσιν ἀποθανεῖν, εἰς τοὺς ἑκτικοὺς μετα-
πίπτουσιν. αὖθις τε ἐκ τούτων εἰς μαρασμόν. εἰ ἐξ ἀρχῆς ὁ ἑκτικὸς αὐτοῖς εὐθέως συμπίπτει πυ-
ρετός. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν οὕτω χρὴ τοὺς τοιαύτην κρᾶσιν ἔχοντας διαιτᾶν. ὅταν δὲ ἤτοι γε ἐκ κό-
πων. ἢ θυμῶν. ἢ φροντίδων πλειόνων. ἢ ἀγρυπνίας. ἢ λύπης. ἢ καὶ πάντων ἅμα συνελθόντων
20 σφοδρῶς ξηρανθέντος τοῦ σώματος εἰσβάλῃ πυρετὸς. αὐχμηρὸν μὲν ἔχων τὸ δέρμα. πυρώδη δὲ τὴν
θέρμην. ἐλπὶς μὲν δήπου τοῦτον τὸν ἄνθρωπον, ἑκτικῷ ληφθήσεσθαι πυρετῷ. καὶ μᾶλλον ἐν θέ-
ρει. καὶ ξηρᾷ. καὶ θερμῇ καταστάσει. δέονται τοίνυν ὑγραινόντων τε καὶ ψυχόντων ἐδεσμάτων τε
καὶ πομάτων. θερμοὶ γὰρ καὶ ξηροὶ τὴν κρᾶσιν. ἀσθενεῖς τε τὴν δύναμιν ἐξ ἀνάγκης. οὐ γὰρ ἐνδέ-
χεται θερμὸν καὶ ξηρὸν ἱκανῶς σῶμα πυρέξαν, ἐρρῶσθαι τὴν δύναμιν. προσήκει μὲν οὖν ὅτι τά-
χιστα διὰ πτισάνης χυλοῦ. ἢ τῶν διὰ χόνδρου ῥοφημάτων θρέψαντα. καὶ ἄρτου βραχὺ προσεπι-
διδόντα, θεραπεῦσαι πόσει ψυχροῦ τὸν κάμνοντα. σβέννυται γὰρ αὐτίκα καὶ παύεται ὁ πυ-
ρετὸς τελέως, ὅταν γε μὴ φλεγμονή τις αὐτῷ πάρεστι. μήτε σῆψις χυμῶν. εἰ μέντοι μεγάλην ἐσ-
χάζοιο ἔσεσθαι τὴν βλάβην, ἐπισχεῖν τὴν δόσιν. διὰ δὲ τῶν ἔξωθεν προσπιπτόντων τῷ σώματι τὴν
ἴασιν μηχανᾶσθαι. ἔξωθεν δὲ προσπίπτει ὅ τε περιέχων ἡμᾶς ἀήρ. καὶ ὅσαι δυνάμεις ὑγραίνειν καὶ
30 ψύχειν πεφύκασι. καὶ πρὸς τούτοις τὰ τῶν γλυκέων ὑδάτων λουτρά. τῷ μὲν οὖν περιέχοντι ἡμᾶς
ἀέρι εὐκράτῳ μὲν ὄντι, χρηστέον ὡς ἔχει. μηδὲν περιεργαζομένους. εἰ δὲ ἤτοι θερμὸς ὑπάρχει ἱκανῶς
ἢ ψυχρόν. τὸ μὲν θερμὸν, τοὐναντίον ἐπιτεχνᾶσθαι καταγείους οἴκους. ψυχεινούς τε καὶ εὐπνου-
στάτους. ἐξευρίσκοντες πρὸς ἄρκτους ἐστραμμένους. αὔρας τέ τινας αὐτοῖς ἰδίας μηχανωμένους.
ἐνίοτε μὲν ἐξευρίσκων εἰς οὓς καταρρήσσουσιν κρουνοὶ πλείους. ἐνίοτε δὲ ἐξ ἀγγείων εἰς ἀγγεῖα με-
ταρρέοντος τοῦ ὕδατος ψυχροῦ. εὐθὺς δὲ τούτῳ, καὶ ὑπνωτικὰ ὑπάρχειν. ῥαίνειν τε συνεχῶς τὸν
οἶκον ἀκραιφνεῖ ψυχρῷ. καὶ ῥόδα πολλά. ἢ ἀμπέλων ἕλικας. ἢ μυρσίνας κατὰ τῆς γῆς ἐπιστρων-
νύειν. ἤ τι τῶν ἄλλων φυτῶν ὅσα ψύχει. εἴργειν δὲ πλῆθος ἀνθρώπων εἰσιέναι. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο θερ-
μαίνει τὸν οἶκον. ψυχρότατον δὲ ὄντα τὸν ἀέρα ὡς ἐν χειμῶνι μάλιστα. δι' ἐπιβλημάτων θάλπειν τὸ
40 σῶμα. πυκνοῖ γὰρ καὶ συνάγει τὸ δέρμα. καὶ κωλύει τὰς ἀπορροίας διαπνεῖσθαι τῶν ἐγκαιομένων
χυμῶν. μείζονα γὰρ γνωστέον ἐσομένην τὴν ἐκ τῆς ψυχρᾶς εἰσπνοῆς ὠφέλειαν, ἤπερ τὴν ἐκ τῆς
τοῦ δέρματος ἐμψύξεως. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἔξωθεν ἐπιτιθεμένων, ἐκλεκτέον τὰ ψύχοντα, χωρὶς
τοῦ στύφειν ἰσχυρῶς. καὶ συνάγειν καὶ σφίγγειν τὸ δέρμα. μάλιστα δὲ οὐ μόνον ὅσα ψύχει, ἀλλ' ὅσα
καὶ τῇ συστάσει τοῦ σώματος εἴη λεπτομερῆ. καθόσον οἷόν τε εὑρεῖν ἐν τοῖς ψύχουσιν. ἢ χωρὶς ἐπιμι-
ξίας ἑτέρας σφοδρᾶς ποιότητος. ἔστι δὲ ἁπλούστατον φάρμακον τῶν ὑγραινόντων τε καὶ ψυχόν-
των, ᾧ καὶ κατὰ τῶν ἐρυσιπελάτων χρῶμαι καὶ κατὰ τῶν ἐν αἰδοίοις φλεγμονῶν ἐν ἀρχῇ. κηρὸν
τὸν λευκότατον τήξας ἐπὶ διπλώματος, ἐπίχεε εἰς ὕδωρ ψυχρόν. καὶ μάλασσε ταῖς χερσὶν ἐπὶ
πολὺ ἀποπλύνων. ἔπειτα ὁμοίως τήξας αὐτὸν, ἐπίχεε ἑτέρῳ ὕδατι καθαρῷ. καὶ αὖθις τὸ τρί-
τον τὸ αὐτὸ ποιήσας, ἀναλάμβανε. τούτῳ τῷ κηρῷ οὕτω πλυθέντι, ἐπίβαλλε ῥόδινον ἐσκευασμέ-
50 νον ἐξ ἐλαίου καλλίστου ὀμφακίνου, ὡς εἶναι τοῦ μὲν κηροῦ, γο. α. τοῦ δὲ ῥοδίνου, γο. γ. καὶ τῆκε ὁ-
μοίως ἐν διπλώματι. καὶ τακέντων, ἄρας κίνει μέχρι ποσῶς ψυγῆναι. ἔπειτα ἐπίχεον ἐν θυίᾳ.
καὶ τρίβε ἰσχυρῶς τῷ δοίδυκι. ἐπιστάζων κατὰ βραχὺ ὕδωρ πότιμον. καὶ ψυχρότατον. ὅσον ἐπι-
δέχεται. καὶ ἀναλάμβανε ἐν χυτριδίῳ ὕδωρ ἔχοντι καθαρόν. ἀλλάσσων καθ' ἑκάστην τὸ ὕδωρ. ἐκ
τούτου τοῦ φαρμάκου ἐμπλάσσων ῥάκει ἰσχνῷ ἐπιτίθει. μὴ καθ' ὅλου τοῦ θώρακος καθὼς τινὲς ποιοῦσι

ποιοῦσι. μήτε μὴν καθ᾽ ὅλον, τὸν θώρακα. ἢ τὸ ὑποχόνδριον. ἀλλ᾽ ἐκείνου μάλιστα τοῦ τόπου ἐν ᾧ τῆς
πολλῆς θερμασίας αἴσθησις γίγνεται. ἀλλ᾽ ἀσφαλέσθω δὲ τὸ φάρμακον, πρὶν σαφῶς θερμανθῆναι.

Ἄλλο ἐπίθεμα κάλλιστον.

Ὀξυλαπάθου χυλῷ ἀλφίτων λεπτῶν μιχθέντων, ἀναλαμβανέσθω διπτύχῳ ῥάκει τετραγώνῳ. καὶ ψυ-
χρὸν ἐπιτιθέσθω. ὁμοίως δὲ ποιεῖ καὶ ὁ τῆς ἀνδράχνης χυλός. καὶ ὁ τοῦ ἀειζώου. ἅμα τῷ τῆς ὄμφα-
κος μετὰ ἀλφίτων καὶ τριβόλου χλωροῦ χυλός. καὶ πολυγόνου. καὶ σέρεως. καὶ θριδακίνης σὺν
τοῖς ἀλφίτοις. καὶ αὐτὰ δὲ τὰ φύλλα τούτων λεάνας, ἐπιτίθει. ἀγαθὸν δὲ φάρμακον καὶ τῶν
φοινίκων λιπαρῶν τὴν σάρκα ἐξυμενίσας. καὶ ἑψήσας σὺν ὀξυκράτῳ ἀκρατεστέρῳ μέχρι τακε-
ρώσεως. καὶ λεάνας σὺν τοῖς λεπτοτάτοις ἀλφίτοις, ἐπιτίθει. εἰ δὲ ξηρότερόν σοι φαίνοιτο αὐτῶ,
10 μίγνυε ἐκ τῆς προειρημένης κηρωτῆς βραχὺ, ἢ ῥοδίνου καλλίστου ἐλάχιστον. ἀγαθὸν δὲ φάρμακον,
καὶ ὁ τῶν ῥόδων χυλὸς μετὰ τῶν λεπτῶν ἀλφίτων. καὶ αὐτὰ τὰ ῥόδα λεῖα ἐπιτιθέμενα. ταῦτα
μὲν οὖν παραλαμβάνομεν ψύχειν ἱκανῶς βουλόμενοι. μετρίως δὲ ψύχειν βουλόμενοι, οὐκ ὀλίγον
ὑπάρχει πλῆθος ἐμπλαστωδῶν φαρμάκων. ἠρέμα ψύχειν δυναμένων. ἐγὼ γὰρ οἶδα κατὰ τῶν
ὑποχονδρίων ὑποτεθέντος ποτὲ ψύχοντος φαρμάκου, παραχρῆμα δυσπνοήσαντα τὸν ἄνθρω-
πον. ἄλλον δὲ αὐτίκα βήξαντα. καὶ μικρὸν ὕστερον ἀμφοτέρων, παυσάμενον τὸ σύμπτωμα. τοῦ ψύ-
χοντος φαρμάκου ἀρθέντος. λουτρὰ δὲ τῶν γλυκέων καὶ θερμῶν ὑδάτων. μᾶλλον δὲ εὐκράτων ὠ-
φελιμώτατα. πᾶσι τοῖς ξηρὰν καὶ θερμὴν ἔχουσι κρᾶσιν. λούειν δὲ αὐτοὺς ὥσπερ καὶ τοὺς ἑκτι-
κούς. ἐν τῷ λουτρῷ οἴκῳ περιχέοντας τῷ σώματι ὑδρέλαιον θερμόν. καὶ ἐμβιβάζοντας εὐθέως
τῷ εὐκράτῳ. ἔπειτα δὲ καὶ ψυχρῷ. οὐ μέν τοι χρὴ ἐμβραδύνειν τῷ ψυχρῷ. εἰ δὲ φλεγμονή τινος τῶν
20 σπλάγχνων ἐπιγένοιτο, παραιτεῖσθαι δεῖ τὸ βαλανεῖον. εἰδέναι μέν τοι χρὴ ὡς εἴποτε συνέλθοι
φλεγμονὴ κυρίου μορίου τοῖς τοιούτοις πυρετοῖς, καὶ σώμασι τεθνήξονται πάντως. καὶ μᾶλλον εἰ
πνεύμονος ἢ τοῦ τὰς πλευρὰς ὑπεζωκότος ὑμένος. ἢ γαστρός. ἢ ἥπατος. ὅσον μὲν γὰρ ἐπὶ ταῖς φλε-
γμοναῖς τούτων τῶν μορίων, ἥκιστα προσήκει τρέφειν. ὅσον δὲ ἐπὶ τῇ τῆς δυνάμεως ἀῤῥωστίᾳ, πολ-
λάκις δεῖ τρέφειν. ὥστε ἀναγκαῖον ἢ μὴ τρέφοντα καταλύειν τὴν δύναμιν, ἢ τὰς φλεγμονὰς αὐξῆ-
σαι τρέφοντα.

Περὶ ἑκτικῶν πυρετῶν καὶ μαρασμωδῶν. λβ.

Ἑκτικὸς ὀνομάζεται πυρετὸς, ἐπειδὰν εἰς τοσαύτην ἀμετρίαν ἥκοι ἡ παρὰ φύσιν θερμότης. ὡς ἐν
ἕξει γενέσθαι αὐτῆς τῆς στερεᾶς οὐσίας. τοῦ ὁμοιομεροῦς σώματος τῆς καρδίας. καὶ διὰ τοῦτο δύσλυ-
τον ἔχειν τὴν κατασκευήν. πρῶτον μὲν γὰρ ἐκτήκει. καὶ ἐξικμάζει. καὶ ἐκδαπανᾷ ἡ παρὰ φύσιν
θερμότης, τὴν οἷον ὑγροπαγῆ οὐσίαν τὴν ἐν τοῖς μορίοις. ὁποία ἐστὶ καὶ ἡ πιμελὴ καὶ ἡ σάρξ. ἔπειτα
30 δὲ τὴν οἰκείαν ὑγρότητα δαπανᾷ. ἐξ ἧς τρέφεται τὰ σώματα. ἥτις παρακέχυται καὶ παρέσπαρ-
ται δροσοειδῶς περὶ τὰ πάντα τὰ μόρια τοῦ ζώου. μεταβαίνει δὲ ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸ σαρκῶδες γέ-
νος. ὃ ταῖς ἰσὶ καὶ τοῖς ὑμενώδεσι μορίοις τῶν στερεῶν σωμάτων παραπεφύκασιν. ὅπερ ξαίνοντες οἱ
μάγειροι ἀφαιροῦσι. τὰς δὲ ἶνας ἀποβάλλουσι. τὸ δὲ ἀκριβὲς τῆς συμπληρώσεως ἐν τῷ τὴν στερεὰν
οὐσίαν αὐτὴν τῶν ὁμοιομερῶν γενέσθαι ξηροτέραν. ὅτε καὶ καλεῖται μαρασμώδης πυρετός. διτ-
τὸν δὲ ἐστὶ τὸ γένος τῶν ἑκτικῶν πυρετῶν. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐπὶ τοῖς καυσώδεσι πυρετοῖς ὡς τὰ πολ-
λὰ γίγνονται. μηκυνθεῖσιν εἰς τοσοῦτον, ὡς ἐκδαπανῆσαι τῷ χρόνῳ τὴν ἰκμάδα τοῦ τῆς καρδίας
σώματος. οἱ δὲ ἔτι μενούσης τῆς ὑγρότητος γιγνόμενοι τὸ σῶμα τῆς καρδίας καταλαμβάνοντες, ἐν-
τεῦθεν ἀνάπτονται. καθάπερ ἡ τῶν λύχνων φλὸξ ἐκ τῆς θρυαλλίδος. ἔτι μένοντος τοῦ ἐν τοῖς λύ-
40 χνοις ἐλαίου. καὶ ἡ μὲν μία γένεσις αὐτῶν, αὕτη. ἑτέρα δὲ, ὅταν ἐξ ἀρχῆς εὐθέως εἰσβάλλωσι τὴν
πρώτην γένεσιν. ὁμοίαν ποιησάμενοι τοῖς ἐφημέροις, ἐπὶ λύπῃ. καὶ θυμῷ. καὶ κόπῳ πλείονι, μετ᾽
ἐγκαύσεως ἅμα γινομένῳ. τούτοις μὲν οὖν τοὺς πυρετοὺς, οὐ χαλεπὸν ἰᾶσθαι. τοὺς δὲ ἐξ αὐτῶν εἰς μα-
ρασμὸν ἀφικομένους, οὐ δυνατὸν ἰᾶσθαι. ἡ γάρ τοι φύσις αὐτῶν, ἐστὶ θερμὴ καὶ ξηρά. παραπλή-
σιόν τι πασχούσης τῆς καρδίας. οἷόν περ ἡ θρυαλλὶς ἐν τοῖς λύχνοις. ἐπειδὰν ἐπὶ πλεῖστον ἐγκαυ-
θῇ. θρύπτεται γὰρ ἡ οὕτω φρυχθεῖσα, ὡς μηδ᾽ εἰ παραχέοις ἄφθονον ἔλαιον ἀναφθῆναι δύνασθαι
φλόγα ἐντελῆ περισπείρει. τοιγαροῦν αὕτη μικρὰ καὶ ἄτονος ἡ φλόξ. ἀεὶ καὶ μᾶλλον ἐλάττων γι-
γνομένη, μέχρι περ ἂν ἀποσβεσθῇ. ἑτοιμότατος δὲ οὗτος ὁ πυρετὸς διαγνωσθῆναι. πρὶν γὰρ ἅψα-
σθαι τῶν σφυγμῶν καὶ τῆς θερμασίας, τοὺς ὀφθαλμοὺς κοίλους θεάσῃ ἀμέτρως. καθάπερ ἐν βό-
θροις τισὶ κειμένους. καὶ λήμας κατ᾽ αὐτοὺς ἐμφερομένας ξηράς. καὶ τινὰ αὐχμώδη διάθεσιν. οἵα δὴ
50 μάλιστα τοῖς πολλὴν διελθοῦσι κόνιν δι᾽ ὅλης ἡμέρας ἐν ἡλίῳ θερινῷ γίγνεται. ἀπόλωλε δὲ αὐ-
τῶν, καὶ τῆς χροίας τὸ ζωτικὸν ἄνθος. καὶ τὸ περὶ μέτωπον δέρμα ξηρόν. καὶ περιτεταμένον. καὶ
μέν τοι μύουσι τὰ πολλά. καὶ τὰ βλέφαρα καθάπερ ὑπνώττοντες. ἔστι δὲ οὐχ ὕπνος τὸ πάθος. ἀλλ᾽
ἐγρηγόρσεως ἀδυναμία. καὶ κρόταφοι συμπεπτωκότες εἰσίν. ὥστε φαίνεσθαι τὰ χωρία κοῖλα.
καὶ τί γὰρ ἄλλο, ἢ ὀστᾶ καὶ δέρμα εἰσὶ τοὐπίπαν. ὡς εἰ καὶ γυμνώσας ἐπισκέψαιο τὰ τὴν γαστέρα,

δόξειέ σοι

δόξειέ σοι μήτε τῶν ἐντέρων τι μήτε τῶν σπλάγχνων μηδὲν ἀποσώζεσθαι. καὶ τὸ ὑποχόνδριον
ἀνεσπάσθαι σφοδρῶς εἰς τὸν θώρακα. καὶ τὸ δέρμα ὅλον ξηρὸν καὶ καρφαλέον. καὶ εἰ ἀνατείναις
ἐπιλαβόμενος τοῖς δακτύλοις, ὡς βύρσα τις ἵσταται. ὁ μὲν οὖν ἀκριβῶς μαρασμώδης πυρετὸς
ὡς ἔφην, ἀνίατός ἐστι. μαραίνεται γὰρ ἐπ' αὐτῶν τὸ σύμπαν σῶμα, δίκην δένδρου ξηρανθέντος ἐ-
σχάτως. ἢ διὰ φλογὸς γειτνίασιν ἢ διὰ σφοδρὰν καὶ ἄμετρον αὐχμόν. τοῦτο δέ ἐστιν ὃ καλοῦσιν ἐκ νόσου.
τοιοῦτον γὰρ τὸ σῶμα γίνεται ἐπὶ τῶν κατὰ φύσιν εἰς ἔσχατον γῆρας ἀφικνουμένων χωρὶς πυ-
ρετοῦ. κατὰ βραχὺ σβεσθείσης αὐτοῖς τῆς ἐμφύτου θερμότητος. ἀλλὰ τῶν κατὰ φύσιν γεγηρακό-
των ὁ θάνατος, ἄλυπός ἐστι κατὰ φύσιν. ἐπὶ ψύξει καὶ ξηρότητι συνιστάμενος. ὁ δὲ μαρασμώδης πυ-
ρετὸς, οὐ μόνον ξηρόν. ἀλλὰ θερμὸν πάθος ἐστίν. οὗτος μὲν οὖν ὡς ἔφην, ἀνίατός ἐστι. τῶν δὲ ἑκτικῶν
10 πυρετῶν ἁπάντων κοινόν ἐστι, βληχροῖς τε εἶναι. καὶ ὁμαλοῖς διαπαντός. ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς ἕως
τῆς ἐσχάτης ἀναπνοῆς. μέγιστον δέ σοι καὶ ἀναμφισβήτητον γνώρισμα τῆς φύσεως αὐτοῦ θρέψαντα
τὸν ἄνθρωπον. τροφῆς γὰρ προσενεχθείσης, ἀνάπτεται ἡ θερμασία. καὶ ὁ σφυγμὸς ἐπιδίδωσιν εἰς μέ-
γεθος καὶ τάχος. ἔοικε δὲ αὐτοῖς τοῦτο συμβαίνειν, οἷόν τι κἀπὶ τῆς τιτάνου. καὶ τῶν τεθερμασμέ-
νων λίθων. εἰ γοῦν καὶ ψυχρότατον ὕδωρ αὐτοῖς καταχέοις, πολὺ θερμότεροι φαίνονται, τῆς ἀτ-
μώδους ἐν αὐτοῖς θερμασίας ὑπὸ τῆς ὑγρᾶς οὐσίας τρεφομένης. ἄχρι μὲν οὖν τοῦ σώζεσθαί τι τῆς
ὑγρᾶς οὐσίας, ἑκτικὸς μόνον ὁ πυρετός ἐστιν. ὅταν δὲ εἰς κίνδυνον ἥκῃ τοῦ μηκέτ' εἶναι τῆς αὐτῆς ὑ-
γρότητος μηδὲν, ὁ ἀκριβὴς ἤδη μαρασμὸς συνίσταται. ἡμεῖς δὲ θεραπεύειν ἐπιχειροῦμεν, τοὺς ἰαθῆ-
ναι δυναμένους.

20 Ἑκτικῶν πυρετῶν θεραπεία. λγ'.

Ἐμψύχομεν ἅπαντι τρόπῳ τοὺς ἑκτικοὺς πυρετοὺς αὐτίκα. πρὶν προσελθόντας εἰς μαρασμὸν τελευ-
τῆσαι. τὸ δὲ κεφάλαιον τῆς ἰάσεως αὐτῶν, ἐν τοῖς ὑγραίνουσι καὶ ψύχουσι χρὴ τίθεσθαι, διά τε
τῶν ἔξωθεν προσφερομένων. καὶ τῶν εἴσω τοῦ σώματος λαμβανομένων. ἐν οἷς ἐστι καὶ ὁ εἰσπνεόμενος
ἀὴρ, ἅπαντας μὲν οὖν τοὺς ἑκτικὸν νοσοῦντας πυρετόν. κἂν ἤδη ἀρχὴν λάβωσι τοῦ μαραίνεσθαι,
χωρὶς τοῦ ἐπιπλέκεσθαι αὐτοῖς ἕτερον πυρετόν. ἤτοι γε ἐπὶ σήψει χυμῶν. ἢ μετὰ φλεγμονῆς κυρίου
μορίου, λούειν θαῤῥῶν ἄνευ καύματος παντός. ὥστε μὴ καταλύεσθαι τὴν δύναμιν. κομιζέσθω τοί-
νυν ὁ ἄῤῥωστος ἐπὶ τῆς κλίνης εἰς τὸ βαλανεῖον. ἑτοίμης δὲ αὐτῷ παρεσκευασμένης συνδόνος θερ-
μῆς, ἐπ' ἐκείνης ἐν τῷ πρώτῳ οἴκῳ τοῦ βαλανείου φερέσθω. τέσσαρες δὲ ἔσωθεν οἱ τὴν συνδόνα κρα-
τοῦντες. εἰς καθέτερον πέρας. εἶτα ἐν τῷ πρώτῳ οἴκῳ γυμνωθεὶς, εἰς τὸν δεύτερον κομιζέσθω.
εἶτα ἔλαιον γλυκύτατον χλιαρὸν περιχέοντες τῷ σώματι. εἰς τὸν τρίτον οἶκον εἰσφερέσθω. καὶ
30 ἐμβιβαζέσθω τῇ δεξαμενῇ. ἔστω δὲ καὶ ὁ ἀὴρ τοῦ βαλανείου εὔκρατος. καὶ ὑγρὸς κατασκευαζέσθω.
ἐπιῤῥαινομένων τῶν τοίχων ὕδατι θερμῷ. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ τῆς κολυμβήθρας ὕδατι. εὐκράτῳ δια-
ψιλῶς ἡσυχάζοντα μετεώρως ὀχούμενος ἐπὶ τῆς συνδόνος. οὐδεμιᾶς ἐπαντλήσεως τῷ σώματι γι-
γνομένης. οὐδὲ κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχύσεως. ἀνασπασθεὶς δὲ ἐντεῦθεν ὑπὸ τῶν βασταζόντων
τὴν σινδόνα τεττάρων νεανίσκων, εἰς τὸ ψυχρὸν ὕδωρ ἀθρόως βαπτιζέσθω. μὴ δι' ἐπὶ βραχὺ χρο-
νίζων ἐν αὐτῷ. εὐθὺς δὲ ἕτερος ἑτοίμην ἔχων ἄλλην σινδόνα, κατ' αὐτὸν ἐπιβαλλέτω. κἄπειτ' ἄλ-
λος ὁμοίως. ἐπιβληθεὶς δὲ τῇ κλίνῃ, ἀποματτέσθω μαλακοῖς ὀθονίοις πραοτάτως. μετὰ δὲ ταῦτα
ἐπαλείψαντές τι καὶ περιθέντες τὰ ἱμάτια, κομίζειν διὰ τῆς κλίνης εἰς τὸν οἶκον. ἔστω δὲ καὶ ὁ οἶ-
κος πλησίον τοῦ βαλανείου. τοὺς μὲν οὖν ἤδη μαραινομένους, ὡς εἴρηται, λουστέον. ὅσοι δὲ ἐν τοῖς ἑκ-
40 τικοῖς εἰσὶ πυρετοῖς, οὐδέπω μαραινόμενοι, τούτοις οἷόν τε ἐστί. καὶ χωρὶς σινδόνης λούειν. εἰσφέρειν
μέντοι καὶ τούτους εἰς τὸν οἶκον, ἤτοι γε ἐπὶ κλίνης. ἢ φορείου τινός. εἶτα περιχέειν αὐτοῖς τὸ ἔλαιον
ὡς εἴρηται. κἄπειτα ἐν αὐτοῖς βαδίζοντας ἐπὶ τὸ θερμὸν ὕδωρ ἀκτέον. ὅπως ἐν ἐκείνῳ χρονίζοι-
εν. εἶτα ἐπὶ τὸ ψυχρὸν ἄγειν. μὴ χρονίζοντας παντάπασιν ἐν αὐτῷ. εἶτα ἐκμάξαντας καὶ ἐπα-
λείψαντας, ἀνάγειν εἰς τὸν οἶκον. περὶ μὲν οὖν λουτρῶν, αὐτάρκης ὁ λόγος. ὑπόλοιπον δέ ἐστι περὶ
δυνάμεως τροφῶν εἰπεῖν. ὅτι μὲν οὖν ὑγρὰς καὶ ψυχρὰς εἶναι προσήκει τροφὰς τὰς μελλούσας ὠ-
φελεῖν τοὺς ἑκτικοὺς πυρετοὺς, εὔδηλον παντί. τοιαῦτα δέ εἰσιν, ὅ τε τῆς πτισάνης χυλὸς ψυχρὸς
λαμβανόμενος. ὅ τε τοῦ ἄλικος χόνδρος. ὁμοίως πτισάνῃ σκευασθείς. ἐπιτήδειος δὲ τοῖς ὧδε, καὶ ὁ
βραχεὶς ἄρτος ἐν ὕδατι ψυχρῷ. μηδενὸς δὲ αὐτῶν ἡ ψύξις, εἰλικρινὴς ἔστω. καθάπερ ἡ τοῦ ποτοῦ. τὰ
γὰρ πινόμενα καὶ θερμαίνεται ταχέως. καὶ διεξέρχεται τοὺς πόρους. τὰ δὲ ἐσθιόμενα, ἢ ῥοφούμε-
50 να ἐπιπλέον ἐν τῇ γαστρὶ διαμένοντα, καταψύχει αὐτήν. εἴγε ἀμέτρως εἴη ψυχρά. χρονίου δὲ ἤδη
ὄντος τοῦ πυρετοῦ, γάλα ὄνειον δοτέον. ἀκριβῶς προσέχοντας τὸν νοῦν. μήποτε τυρωθῇ τὰ κατὰ
τὴν γαστέρα. τοῦτο δὲ ἐνίοτε μὲν καὶ αὐτὸς ὁ κάμνων ἡμᾶς διδάξει τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἐμπείρως ἔ-
χων. ἐνίοτε δὲ ἡμᾶς αὐτοὺς ἐξευρίσκειν δεήσει κατὰ βραχὺ τῇ χρήσει προσερχομένους. φυλακτέον δὲ
εἰς ὅσον οἷόν τε τὴν μίξιν τοῦ μέλιτος κατὰ τοὺς ἑκτικοὺς πυρετοὺς ἅπαντας. δοτέον δὲ τὴν πρώτην

τὸ γάλα τῆς ὄνου εἰς τὸν κοιτῶνα, πρὸς τὸ θερμὸν ἔτι ὑπάρχον τὸ γάλα, ποθῆναι, εἰ οὖν καλῶς πέ-
φθείη καὶ μὴ διαφθαρῇ, ἔξεστιν αὐξῆσαι τὸ πλῆθος. προστιθέντας κατὰ δόσιν, ἡμισυ κυάθου. τὴν
δὲ λοιπὴν δίαιταν ποιεῖσθαι, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ξηρῶν τῆς γαστρὸς δυσκρασιῶν, ὡς ἐν τῷ οἰκείῳ
τόπῳ ῥηθήσεται. ὅσῳ δέ ἐστιν ἡ τῶν ἑκτικῶν πυρετῶν θερμασία θερμοτέρα ἐκείνων, τοσούτῳ καὶ
τῶν βοηθημάτων ψυχροτέρων. καὶ ἀκριβείας πλείονος, καὶ βλάβη τίς παρέποιτο. ἰσχυροτέροις
βοηθήμασι χρησαμένων ἡμῶν.

Περὶ πανδήμων καὶ ἐπιδήμων. καὶ λοιμικῶν νοσημάτων. ϟδ.

Π ανδήμους καὶ κοινὰς νόσους ὀνομάζουσι, τὰς πολλοῖς ἀνθρώποις ἅμα συμπιπτούσας. ὧν ὥσπερ γέ-
νεσις, τούτων καὶ ἡ αἰτία κοινή. κοινά τε οὖν ἐδέσματα, πονηρὰ τίκτουσι νοσήματα κοινά. καὶ ὕδα-
10 τος μοχθηροῦ πόσις. ταλαιπωρίαι τε ἄμετροι. καὶ πόνοι συνήθεις ἐκλείποντες. ἐνδειαί τε καὶ πλη-
σμοναί, λιμοῦ κατασχόντος. καὶ εὐθυνίας ἐπιγιγνομένης. καὶ χωρίου δὲ φύσις, κοινὰ νοσήματα
πολλάκις ἐπήνεγκε. τοῦ εἰσπνεομένου ἀέρος ὑπὸ σηπεδονώδους ἀναθυμιάσεως μιανθέντος. ἡ δὲ
αἰτία τῆς τοιαύτης σηπεδόνος ἀναθυμιάσεως. ἤτοι πλῆθος νεκρῶν ἐστιν ὡς ἐν πολέμοις γίγνεται,
ἢ ἑκτελμάτων τινῶν, ἢ λιμνῶν ἢ βαράθρου τινὸς παρακειμένου. καὶ ἀναθυμίασιν δηλητηριώδη
καὶ πονηρὰν ἀναπέμποντος. ταῦτα μὲν οὖν συνεχῶς συμπίπτειν εἴωθε. καὶ ὁ περιέχων δὲ ἡμᾶς ἀήρ,
συνεχῶς παρατρέπει τὰς κράσεις. ἤτοι θερμότερος ἀμέτρως, ἢ ξηρότερος ἢ ψυχρότερος. ἢ ὑγρό-
τερος γιγνόμενος. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις αἰτίοις, οὐ πάντες ἅμα περιπίπτομεν. ὅτι δι' ὅλης ἡμέρας ὁ-
μιλοῦμεν. ὁ δὲ περιέχων ἡμᾶς ἀὴρ ἔξωθέν τε περικέχυται πᾶσι. καὶ διὰ τῆς εἰσπνοῆς ἕλκεται.
ἀναγκαῖον οὖν συνδιατίθεσθαι ταῖς κατὰ τὴν κρᾶσιν αὐτοῦ μεταβολαῖς, καὶ τὰ τῶν ζώων σώ-
20 ματα. ἔστι δὲ ὅτε ὑγρότερος καὶ θερμότερος ὁ περιέχων ἡμᾶς ἀὴρ γιγνόμενος, λοιμώδη κατάστα-
σιν φέρει. τῷ δὲ εἶναι τοὺς ἐν τῷ σώματι χυμοὺς ἐκ μοχθηρᾶς διαίτης εἰς σῆψιν ἐπιτηδείους, ἀρχὴ
τοῦ λιμώδους γίγνεται πυρετοῦ. ὡς ὅταν γέ τις συμμέτροις τε πόνοις. καὶ βίῳ σώφρονι. καὶ κεκο-
λασμένῳ χρῆται, τὸ σύμπαν ἀπαθὴς διαμένει κατὰ πάσας τὰς τοιαύτας διαθέσεις. καὶ ἡμεῖς
γοῦν προγινώσκοντες, εὐθὺς ἀρχομένης τῆς καταστάσεως, ὅσα μὲν ὑγρὰ τῶν σωμάτων ἑωρῶμεν,
ἐκ παντὸς τρόπου ξηραίνειν ἐπιχειροῦμεν. ὅσα δὲ ξηρότερα φύσει τὴν ἀρχαίαν φύσιν ἐπὶ τούτων
ἐφυλάξαμεν. ὅσα δὲ περιττωματικά, καθάρσεσιν ἠξιώμεθα. τὰς δὲ ἐμφράξεις τῶν πόρων, ἐξεφράτ-
τομέν τε καὶ διερρύπτομεν. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ὑγίειαν τοῖς σώμασιν ἐφυλάξαμεν. τἀναντία προσά-
γοντες. καὶ ὅτε μὲν ἀναψύξεσιν ἐχρώμεθα, εἰ οὕτω τύχοι. ὅτε δὲ θερμάσμασι. καὶ ἀναγκαῖον δέ τις
πεῖρα πολλὴ δύναιτ' ἂν μεταβαλεῖν ἐπὶ τὸ θερμὸν καὶ ξηρὸν τὸν ἀέρα. ὡς ὑγρὸν γιγνόμενον καὶ
30 ψυχρὸν καθάπερ ποιῆσαι φασὶν Ἱπποκράτης ἐν Ἀθήναις. καὶ Ἄκρωνα τὸν Ἀκραγαντῖνον.

Ἐκ τῶν Ῥούφου περὶ λοιμοῦ. ϟε.

Π άντα δὲ γένοιτο ἐν λοιμῷ τὰ δεινότατα. καὶ οὐδὲν ἀποκρύπτεται ὥσπερ καθ' ἕκαστον νόσημα. τὰ
γὰρ πλεῖστα καὶ ποικίλα καὶ παραφροσύναι διάφοροι γίγνονται. καὶ χολῆς ἔμετοι. καὶ ὑποχον-
δρίων ἐντάσεις. καὶ πόνοι. καὶ ἱδρῶτες πολλοί. καὶ ψύξεις ἀκρωτηρίων. καὶ διάρροιαι χολώδεις.
λεπταὶ φυσώδεις. καὶ οὖρα. τοῖς μὲν ὑδατώδη λεπτά. τοῖς δέ, χολώδη. τοῖς δὲ μέλανα. ὑποστάσεις
κακὰς ἔχοντα. καὶ ἐναιωρήματα κάκιστα. ἀπὸ ῥινῶν αἵματος στάξεις. καύματα ἐν θώρακι. γλῶσσαι
κατεπεφρυγμέναι. ἀγρυπνίαι. σπασμοὶ βίαιοι. καὶ ἄλλα δὲ πονηρὰ ἕλκη. καὶ ἀνθρακώδη. καὶ
πάνδεινα γένοιτ' ἂν ἐν λοιμῷ. κατά τε τὸ ἄλλο σῶμα. καὶ ἐν προσώπῳ. καὶ παρειαθμίοις. εἰ δέ τις
40 συνετὸς εἴη, προγνώσει τὸν μέλλοντα ἔξειν λοιμόν. προσέχων ταῖς ὥραις. πονηραῖς τε οὔσαις. καὶ
τοῖς ἀλόγοις ζώοις προσαλλομέναις. εἰ μὲν γὰρ ὁ περιέχων ἡμᾶς ἀὴρ αἴτιος γίγνοιτο τοῦ λοιμοῦ, τῶν
πτηνῶν ὀρνίθων ἡ θνῆσις ἔσται πρότερον. εἰ δὲ ἐκ τῶν ἀπὸ τῆς γῆς μοχθηρῶν ἀναθυμιάσεων τοῦτο
συμβαίη, τῶν τετραπόδων ζώων ἡ φθορὰ γίγνεται πρότερον. ὅταν δὲ ταῦτα ἐνθυμηθῇς, προ-
σέτι δὲ κἀκεῖνο ἐνθυμοῦ. ποταπὴ μὲν ἡ παροῦσα ὥρα τοῦ ἔτους. ποταπὸν δὲ τὸ σύμπαν ἔτος. ἐντεῦ-
θεν γὰρ τὰς διαίτας εὑρήσεις ποιεῖσθαι κάλλιστα. διὰ τῆς μὲν ὥρας ἤπερ ἦν ὀρθῶς γιγνομένη. ἀλλ'
εἰ μὲν ὑγρὰ γεγένηται, ἀνάγκη καὶ τὴν δίαιταν ἐπιξηραίνειν. ἵνα τὸ ὑπερβάλλον ὑγρὸν ἀναλί-
σκηται. προσεπιβλέπειν δὲ καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων. μήποτε εἰς ὑγίειαν οὐ συμφέ-
ρουσι. καὶ ταῦτα κωλύειν. ἐπιμελητέον δὲ καὶ τῆς γαστρός. εἰ δὲ ἡ ἄνω κοιλία φλέγμα ἔχοι, ἐμέτοις
κενοῦν. οἷς δὲ τὸ αἷμα ὑπερβάλλει, φλέβα τέμνειν. ἀγαθὴ δὲ καὶ ἡ διὰ τῶν οὔρων κάθαρσις. καὶ ὅ-
50 σα εἰσὶν ἄλλα. εἰ δὲ καυσούμενος ὁ ἄνθρωπος εἴη. καὶ φλὸξ ἄχρι στήθους ἀνίει, ἀποτρόπου ψυκτήρια
τοῖς στήθεσι προσάγειν. καὶ τὸ πόμα ψυχρὸν προσάγειν. μὴ κατὰ μικρὸν προσφέροντες. νικώμενον
γὰρ ὑπὸ τῆς πλείονος ἐν τῇ κοιλίᾳ θερμότητος, συμμοχθηρεύεται καὶ ἀνακαίει πλείονα. ἀλλὰ καὶ
πολὺ καὶ ἀθρόον διδόναι. ὡς τῷ πλήθει σβέσαι τὴν φλόγα. εἰ δὲ ὁ καῦσος ἔχοι τὰ ἔνδον. ἄκρα δὲ
καὶ τὰ ἐπιπολῆς ψυχρὰ εἴη. καὶ τὸ ὑποχόνδριον συντείνοιτο. καὶ ἡ γαστὴρ τὰς συντήξεις, τὰς μὲν

ἄνω

ἄνω πέμπει. ταῖς δὲ κάτω, ἀγρυπνία τε εἴη. καὶ παραφροσύνη. καὶ γλώσσης τραχύτητες, τούτοις δεῖ θερμάσματα προσφέρειν. ὥστε ἑλκυσθῆναι τὸ θερμὸν ἐπὶ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος. καὶ ὡς οἷόν τε ἄλλῳ τρόπῳ μηχανᾶσθαι ἀνάγειν τὸ θερμὸν ἐκ τοῦ βάθους πρὸς τὰ ἔξω.

Περὶ τῶν ἐπὶ πλήθει ὠμῶν χυμῶν συγκοπτομένων. λϛ'.

Ἄρχονται πυρέττειν ἔνιοι, πάμπολύ τε πλῆθος ὠμῶν ἠθροικότες χυμῶν. ἀλλὰ τῷ κεκακῶσθαι τὸ στόμα τῆς γαστρός. ἤτοι ἐξ ἀπεψιῶν, ἢ ἄλλως ἐμπεφυσῆσθαι τούτοις τὸ ὑποχόνδριον. ἐν ὄγκῳ τε μείζονι τοῦ κατὰ φύσιν ὅλον τὸ σῶμα ἐστί. καὶ ἡ χρόα τοῖς μὲν, ἐπὶ τὸ λευκότερον καὶ ὑδαλεώτερον ἐκτρέπεται τοῦ κατὰ φύσιν. ἔστι δὲ οἷς ἐπὶ τὸ μελάντερον καὶ πελιδνότερον. οὕς τινας καλοῦσι μολιβδοχρῶτας. οἱ σφυγμοὶ δὲ πάντων, μικρότεροί τε εἰσὶ κατὰ λόγον τῆς θερμασίας. ἀμυδρότεροί τε καὶ πάντως ἀνώμαλοι. εἰ μὲν οὖν τῷ πλήθει βαρύνοιεν οὗτοι τὴν δύναμιν. ἐμφράττοιέν τε διὰ τὸ πάχος καὶ πλῆθος τοὺς πόρους τοῦ ζώου κατὰ πολλὰς προφάσεις ὀλέθριος ἡ διάθεσις. καὶ συγκοπτική. καὶ τῷ μὴ τρέφεσθαι τὸ ζῶον. καὶ τῷ καταπνίγεσθαι. καὶ ἀλλοιοῦσθαι. καὶ φθείρεσθαι τὴν συμμετρίαν τῆς κράσεως. οἱ μὲν γὰρ ὠμοὶ χυμοὶ, τρέφειν οὐ δύνανται πρὶν πεφθῆναι. οἱ δὲ πολλοὶ, βαρύνουσιν. ἢ ἐμφράττουσι τὰς διαπνοάς. καὶ σβεννύουσι τὸ θερμόν. εἰ δὲ μήτ' ἐμφράττοιεν μήτε βαρύνοιεν, οὐ συγκοπὰς οὗτοί γε φέρουσιν. ἀλλὰ τὰς καλουμένας λειποψυχίας. ἐκλύονται γὰρ οἱ μὴ τρέφοιντο συνεχέστερον οἱ τοιοῦτοι. διδόναι δὲ αὐτοῖς χρή. οὐχὶ πλῆθος εἰσάπαξ. οὐ μὴν, οὐδὲ παχείας ἢ ψυχρὰς τὴν δύναμιν τροφάς. ἀλλ' ἐκ τοῦ γένους τῶν λεπτυνουσῶν καὶ θερμαινουσῶν. οὕτως δὲ καὶ τὰ φάρμακα αὐτοῖς δοτέον. ὅσα δύναται ἄνθρωπος πυρέττων δέξασθαι. λεπτύνοντα καὶ θερμαίνοντα. τούτοις ὁ ὑδατώδης οἶνος ὁ λευκὸς καὶ λεπτὸς ἐπιτήδειος εἰ μὴ σφοδρῶς πυρέττοιεν. ὅπερ οὐ πάνυ τι συμβαίνει κατὰ τὴν εἰρημένην διάθεσιν. βληχροὶ γὰρ τούτοις εἰσὶν οἱ πυρετοί. ἔτι δὲ καὶ μᾶλλον εἰ πρεσβῦται τύχοιεν ὄντες. οἶνον δὲ αὐτοῖς δοτέον ἐφ' ἑκάστῃ τροφῇ, καὶ μᾶλλον εἰς ἑσπέραν καὶ νύκτα. οὐκ ἕωθεν καὶ μέχρι μεσημβρίας. ἐπὶ δὲ τῶν νέων, οὐκ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς διδόναι τὸν οἶνον. οὐδενὸς τῶν τοιούτων αἵματος ἀφαίρεσις, ἄνευ μεγίστης βλάβης εἴωθε γίγνεσθαι. καίτοι δέονται κενώσεως. ἀλλ' οὔτε φλεβοτομίαν. οὔτε κάθαρσιν φέρουσιν. οἵ τινες καὶ χωρὶς τούτων ἐξαίφνης συγκόπτονται. πῶς οὖν χρὴ τούτους ἰᾶσθαι. δεομένους μὲν κενώσεως. μὴ φέροντας δὲ τὰ κενωτικά, οὐδεμίαν εὗρον ἑτέραν αὐτῶν κένωσιν. πλὴν τῆς διατρίψεως. ἄρχεσθαι δὲ εὐθέως ἐν ἀρχῇ τῆς νόσου προσήκει. τὸ μὲν πρῶτον ἀπὸ τῶν σκελῶν ἄνωθεν τινὰ αἴσθησιν αὐτοῖς γενέσθαι ἐπὶ τῷ πλήθει τῆς τρίψεως, ἐλαίῳ χαλαστικῷ χρηστέον. ὁποῖον ἐστὶ τὸ γλυκύτατον. ἀπέχεσθαι δὲ ὀμφακίνου. καὶ πάντων τῶν στυφόντων. χειμῶνος δὲ ὄντος καὶ διαφορητικῷ χρηστέον. οἷόν περ ἐστὶ τὸ σικυώνιον ἔλαιον. καὶ τὸ διὰ τοῦ χαμαιμήλου. ἢ ἕτερον τῶν παραπλησίων. οἷον ἐστὶ τὸ ἀνήθινον. μετὰ δὲ ταῦτα, ἔλαιον ἀπομάττειν. ἰέναι δὲ ἐπὶ τὴν ῥάχιν ὅλην. καὶ ταύτην ἀνατρίβειν ὁμοίως. τὰ μὲν πρῶτα, διὰ σινδόνων. ὕστερον δὲ τῷ ἐλαίῳ. εἶτ' αὖθις ἐπὶ τὰ σκέλη. εἶτ' αὖθις ἐπὶ τὰς χεῖρας. εἶτε τὴν ἀρχὴν ὅλης τῆς ἡμέρας οὕτω πράττοντας, ἐν οἴκῳ φῶς ἔχοντα καθαρὸν καὶ ἄνικμον. ἔστω δὲ καὶ τῇ θερμότητι σύμμετρος ὁ οἶκος. ἐπιτηδειότατον δὲ τούτοις ἐστὶ τὸ μελίκρατον. ἐναφεψηθέντος ὑσσώπου. μήτε δὲ σιτία αὐτοῖς, μήτε ῥόφημα διδόναι. μήτ' ἐπιτρέπειν πίνειν δαψιλές. ἀλλὰ τῷ μελικράτῳ μόνῳ χρῆσθαι κατὰ τὰς πρώτας τρεῖς ἡμέρας. ἐκ διαδοχῆς τρίβοντα. καὶ μόνον ἐκεῖνον ἀνιέντα τὸν καιρὸν, ἐν ᾧπερ ἂν ὕπνος αὐτοὺς καταλάβοι. συνεργεῖ δὲ εἰς τοῦτο μάλιστα, καὶ ἡ πλείων τρίψις. οὐ μὴν, οὐδὲ ὁ πλείων ὕπνος ἀγαθὸς τοῖς τοιούτοις. οὐδὲ γὰρ ἐπιτρέπει διαφορεῖσθαι τοὺς χυμούς. καὶ βαρύνει τὰ σπλάγχνα. συμμέτρων οὖν ἀμφοτέρων δεῖται ἡ φύσις. ὕπνου τε καὶ ἐγρηγόρσεως. εἰ μὲν οὖν ὁ σφυγμὸς αὐτοῖς σφόδρα μικρὸς καὶ ἀνώμαλος ἰσχυρῶς, ἔσχατος ὁ κίνδυνος. καὶ χρὴ πράττειν τὰ λελεγμένα. μηδὲν ἄλλο περιεργαζόμενον. εἰ δὲ τόνου μετρίως ἔχοι καὶ μεγέθους. ἄθλιπτος δὲ εἴη καὶ ὁμαλὸς, ἐπισκέπτου τὰ κατὰ γαστέρα. καὶ κλύζε θαρρῶν. εἰ μὴ καλῶς αὐτὰ διεξέρχοιτο. συμβαίνει γὰρ ἐπὶ τῷ πινομένῳ μελικράτῳ κενοῦσθαι καλῶς ἅπασαν τὴν περιουσίαν ἐν ταῖς πρώταις τῶν φλεβῶν εἰωθυῖαν ἀθροίζεσθαι κατὰ τὰ σιμὰ τοῦ ἥπατος. καὶ τὸ μεσεντήριον. εἰ δὲ πλείω τοῦ δέοντος ἡ ὁρμὴ τῶν περιττωμάτων ἐπὶ τὴν γαστέρα γίγνοιτο, τὴν μὲν πρώτην ἐπὶ πλέον ἕψειν τὸ μελίκρατον. ἧττον γὰρ ὑπάγει τὸ τοιοῦτον. μετὰ δὲ ταῦτα φερομένης ἐπὶ πλέον τῆς περιουσίας τῶν ὑγρῶν, μὴ δ' οὕτως μὲν ἱστάναι. διδόναι δὲ ἀντὶ τοῦ μελικράτου, πτισάνης χυλόν. εἰ δ' ἐπιμένοι φερομένη, τῷ τε ἐκ χόνδρου ῥοφήματι τρέφειν. παρακολουθοῦντα δηλονότι τοῖς σφυγμοῖς. ἔσθ' ὅτε γὰρ ἐξαίφνης μεταβάλλουσιν εἰς ἀρρωστίαν. ἢ ἀνωμαλίαν. ἢ μικρότητα. καθ' ὃν καιρὸν ἄρτον ἐξ οἴνου κεκραμμένου διδόναι προσήκει. μήτε γαστρὸς δηλονότι. μήτε ἥπατος φλεγμαινόντων. ὡς εἴγε φλεγμαίνοιεν ἀ-

μῶν χυμῶν πεπληρωμένου τοῦ σώματος, ἀνέλπιστος ὁ κάμνων ἐστί. τῶν σφυγμῶν οὕτω τραπέντων. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν τοιούτων ἀρρώστων. προλέγων τὸν θάνατον, ἀνέγκλητον φυλάξεις αὐτόν. μηδενὶ γενναίῳ βοηθήματι χρώμενος. ἐφ᾽ ὧν δὲ ἐλπὶς σωτηρίας, ἐπὶ πάντων δέ ἐστι τῶν χωρὶς φλεγμονῆς οὕτω νοσούντων. ὅταν ἐξ ἀρχῆς παραλάβωμεν αὐτοὺς, ἀσχρότατον εἶναί μοι δοκεῖ συγκοπῆναι τὸν κάμνοντα. εἰ δὲ αἰσθάνῃ ποτὲ παχεῖς εἶναι τοὺς χυμοὺς, ὀξύμελι διδόναι διαπαντὸς, ἀντὶ τοῦ μελικράτου. καὶ εἰ μὲν θέρος εἴη, καὶ ψυχροπότης ὁ νοσῶν, ψυχρὸν τούτῳ δίδου τὸ ὀξύμελι. χειμῶνος δὲ ὄντος ἅπασι θερμόν. ἐναντιώτατα τούτοις ἐστὶ βαλανεῖα. καὶ ὁ περιέχων ἡμᾶς ἀὴρ ἱκανῶς θερμός. ἢ ψυχρὸς γινόμενος. ὅθεν οὔτε λούειν προσήκει. καὶ κατακλίνειν ὥρᾳ μὲν θέρους, ψυχεινῷ οἴκῳ. χειμῶνος δὲ ἀλεεινῷ. βλάπτονται γὰρ ἱκανῶς ὑφ᾽ ἑκατέρας τῆς ἀμετρίας. ἐν μὲν τοῖς βαλανείοις καὶ τῷ θέρει. καὶ πάσῃ τῇ κατὰ τὸ θερμὸν αὐξήσει χεομένων τῶν ὠμῶν χυμῶν. καὶ πάντῃ τοῦ σώματος ῥεόντων, ὡς κίνδυνον εἶναι καὶ πρὸς τὸν πνεύμονα. καὶ καρδίαν ἀφικέσθαι. καί ποτε καὶ εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἀναδραμεῖν. ἄμεινον οὖν περί τε τὸ ἧπαρ αὐτοῖς ἐμμένειν καὶ τὰς φλέβας. ἐν δὲ τοῖς ἀμέτρως ψυχροῖς οἴκοις καὶ χειμῶνι. καὶ ὅλως ψυχρῷ τῷ περιέχοντι, δυσεκπεπτοί τε μένουσιν οἱ ὠμοὶ χυμοὶ, καὶ τὰς κατὰ τὸ ἧπαρ ἐμφράξεις. εἰ μὲν εἶεν μικραὶ, παροξύνουσιν. εἰ δὲ οὐκ εἶεν, γεννῶσι διὰ πάχος ἰσχόμενοι καὶ σφηνούμενοι. καταπλασμάτων δὲ καὶ καταντλήσεων ἀπέχεσθαι δεῖ, μέχρι τὸ πολὺ τοῦ πλήθους τὸ μὲν, κενωθῇ. τὸ δὲ, συμπεφθῇ. οἱ γὰρ ἐν ταῖς τοιαύταις διαθέσεσι ταῦτα παραλαμβάνοντες, αὐτοὶ κατασκευάζουσι τὰς φλεγμονάς. ἐξ ὧν πράττουσι μὴ γινώσκοντες τοῖς ὑποχονδρίοις λωβώμενοι. ταῦτα μὲν οὖν παρακτέον ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, ὅταν αὐτὸς ἀρχὴ τῆς θεραπείας. εἰ δὲ συγκομένων ἤδη κληθείη, ἀφλεγμάντων ὄντων τῶν ὑποχονδρίων, διδόναι μὲν αὐτοῖς ἄρτου μὴ πολὺ οἴνῳ τῶν κιρρῶν βρεχομένου. καὶ εἰ μὲν εἴη θέρος ἢ χωρίον φύσει θερμόν. ἢ κατάστασις θερμὴ, μεθ᾽ ὕδατος ψυχροῦ. εἰ δὲ τὰ ἐναντία, μετὰ θερμοῦ δοτέον τὸν οἶνον. μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸ τῆς τοιαύτης συγκοπῆς σύμπτωμα, πειρᾶσθαι θερμὸν διδόναι τὸ ποτόν. εἰς γὰρ τὴν ὅλην θεραπείαν ἄμεινον τὸ θερμὸν ταῖς πέψεσι τῶν ὠμῶν χυμῶν συνεργοῦν. εὐθὺς δὲ καὶ τούτους ἐπὶ τὴν τρίτην ἰέναι τῷ προειρημένῳ τρόπῳ.

Περὶ τῶν διὰ ξανθὴν χολὴν ἀδικοῦσαν τὸ στόμα τῆς γαστρὸς συγκοπτομένων. λζ.

Ἐφ᾽ ὧν δὲ διὰ ξανθὴν χολὴν ἀδικοῦσαν τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ἡ συγκοπὴ γίνεται, ψυχρὸν προσφέρειν τὸ ποτόν. οἶνον μέντοι θερμὸν τῇ φύσει κιρρόν. καὶ λεπτόν. καὶ παλαιόν.

Περὶ τῶν ἐπὶ λεπτοῖς χυμοῖς συγκοπτομένων. λη.

Εἰ δὲ ἐπὶ λεπτοῖς χυμοῖς ἱκανῶς συγκοπτόμενοι, ὡς διαφορεῖσθαι τάχιστα διά τε ἱδρώτων. καὶ τῆς ἀδήλου διαπνοῆς. θεραπευέσθωσαν ἐναντίως τοῖς ἐπὶ τοῖς ὠμοῖς χυμοῖς συγκοπτομένοις. ἐκείνους μὲν γὰρ ἐκκενοῦμεν κατὰ βραχὺ, διὰ τὸ μὴ φέρειν τὴν δύναμιν ἀθρόαν τὴν κένωσιν. τοὺς δὲ ἐπὶ λεπτοῖς χυμοῖς, θρέψομεν κατὰ βραχὺ συνεχῶς. εἰ δὲ ἐξ ἀρχῆς τούτους παραλάβοιμεν, ἔτι τῆς δυνάμεως ἐρρωμένης, οὐ κατὰ βραχὺ θρέψομεν. δύνανται γὰρ οὗτοι. καὶ πλείονος εἰσάπαξ δοθείσης, περιγενέσθαι τῆς τροφῆς. ὥσπερ δὲ τοὺς προτέρους ἐλέγομεν ὀλεθρίως ἔχειν, ὅταν τι τῶν σπλάγχνων φλεγμαίνοι, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τούτους νομιστέον ἀνιάτως ἔχειν. ἣν φλεγμαίνῃ τι τῶν σπλάγχνων. καμνούσης ἤδη τῆς δυνάμεως. οὔτε γὰρ οἷόν τε τρέφειν αὐτοὺς συνεχῶς. ἀλλ᾽ ἐν ταῖς παρακμαῖς μόνον. οὔτε μὴ τρέφοντας, οἷόν τέ ἐστι διασώζειν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν τοιούτων διαθέσεων ἡ νεκρώδης κατάστασις ἐν τῷ προσώπῳ γίνεται ἐν τάχει. ῥὶς ὀξεῖα. ὀφθαλμοὶ κοῖλοι. κρόταφοι συμπεπτωκότες. καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἐφεξῆς λέλεκται. ἐάν τε ἐκκενῶσι πλέον. ἐάν τε ἀγρυπνήσωσιν. ἢ λυπηθῶσιν. εἰ μὴ θᾶττον τραφῶσιν, αὐτίκα τοιοῦτον ἴσχουσι τὸ πρόσωπον. εἰ μὲν οὖν δι᾽ ἀγρυπνίαν. ἢ λύπην. ἢ μείζονα ἔκκρισιν τοιοῦτο γένοιτο, μικρὸν εἶναι νόμιζε τὸ κακόν. εἰ δὲ ἄνευ τούτων, ὀλέθριον. ἔτι δὲ μᾶλλον εἰ κατ᾽ ἀρχὰς τοῦ νοσήματος οὕτως ἔχοιεν. οὐ γὰρ ἀρκέσουσιν εἰς τὴν πέψιν αὐτοῦ. τρέφειν οὖν αὐτοὺς τότε ἀναγκαῖον καὶ πυκνοῦν αὐτῶν τὴν ἐπιφάνειαν. καὶ ψυχρὸν τὸν ἀέρα τοῦ οἴκου κατασκευάζειν. ὡς ἐπὶ τῶν κατὰ ξηρὰν δυσκρασίαν πυρεττόντων προείρηται. καὶ ἀλειπτέον αὐτοὺς τοῖς στύφουσιν ἀλείμμασι. καὶ τροφὰς δοτέον, οὐ πάνυ διαρρεούσας ἑτοίμως. οὔτε μελίκρατον. οὔτε χυλὸν πτισάνης. ἀλλ᾽ ἄρτους. καὶ ῥοφήματα. διὰ χόνδρου ἄλικος. καὶ ὀπώρας αὐστηράς. καὶ δυσφθάρτους. αὐτάς τε καθ᾽ ἑαυτάς. καὶ μετ᾽ ἄρτου καὶ χόνδρου δι᾽ ὕδατος ἑψημένου. δοτέον δὲ αὐτοῖς, καὶ ὠῶν ῥοφητῶν τὰς λεκύθους καὶ μόνας. καὶ ἀλεκτρυόνων ὄρχεις. καὶ ἐγκεφάλους ὑείους ὀπτηθέντας ἀκριβῶς. ἢ καλῶς ἑψημένους. οἱ γὰρ ὠμότεροι, ἐσχάτως βλάπτουσι. καὶ ὅλως ἅπαντα πρακτέον, ὑπέρ τοῦ, παχυτέραν τὴν ὕλην ἐργάσασθαι. καὶ πυκνῶσαι τὸ δέρμα. καὶ κωλῦσαι τὰς διαπνοάς. ἀναγκαῖος δὲ τού-

τοῖς ἐστὶν ὁ ὑδατώδης οἶνος, ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ σιτίοις λαμβανόμενος.

Περὶ τῶν ἄλλων προφάσεων ἐφ' ὧν γίνονται συγκοπτικοί. ϙθ΄.

Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι προφάσεις, ἐφ' ὧν συγκόπτονται τέτταρες. ἄλγημα σφοδρόν. ἀγρυπνία. καύσως ἄμετρος. ἐπὶ δὲ τῶν παραπαιόντων, καὶ κίνησις ἐστὶν, ὅτε. πέμπτην δὲ εἰ βούλει, προστίθει τὴν δυσκρασίαν τῶν ἀρχῶν. τάχα μὲν οὖν ἀπώλεια γίνεται παθούσης. ἐφεξῆς δὲ τοῦ ἐγκεφάλου.

Περὶ ὀδύνης συγκοπὴν ἐπιφερούσης. ρ΄.

Ὀδύνη μὲν οὖν ἐστὶν, ἀθρόα μεταβολὴ κράσεως. καὶ μελέτη λύσεως συνεχείας. οὐ γὰρ ἡ κατὰ βραχὺ γινομένη ἀλλοίωσις, δύναιτ' ἂν ὀδυνῆσαι ποτὲ τὸ ζῶον. φαίνεται γὰρ οὐ μόνον εἰς τὸ παρὰ φύσιν ἀθρόως ἀγόμενα τὰ σώματα λυπηρὰν ἴσχειν τὴν μεταβολήν. ἀλλὰ καὶ τὴν εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἐπάνοδον. εἰ μὴ τὸ κατὰ βραχὺ λαμβάνοιεν. κἂν τούτῳ συνιοῦσι. τοὺς γοῦν ὁδοιπορήσαντας ἐν σφοδροτάτῳ κρύει θερμαινομένους ἀθρόως, ἴσμεν ἀλγοῦντας, οὕτω περὶ τὰς ῥίζας τῶν ὀνύχων ὡς μὴ δύνασθαι φέρειν. ἐπιζητοῦμεν οὖν ὅπως οἱ νοσοῦντες ὀδυνῶνται. μηδενὸς ἔξωθεν αὐτοῖς ὀδυνηροῦ πλησιάζοντος. ἀναγκαῖον γὰρ ἐν τῷ σώματι ζητῆσαι τὶ τοιοῦτον αἴτιον. ὃ θερμαινόμενον σφοδρῶς. ἢ ψῦχον. ἢ διαιροῦν τὴν οὐσίαν τινὸς αἰσθητικοῦ σώματος, ἀνιαρὸν ἡμῖν γίγνεται. καὶ πρῶτόν γε θεασόμεθα τίνος εἶναι χρὴ φύσεως. ὃ τὴν διαίρεσιν τῶν σωμάτων ποιήσηται. ἀναγκαῖον οὖν ἤτοι ῥῆξιν. ἢ θλάσιν. ἢ διάβρωσιν εἶναι τὴν διάθεσιν, ἐν τῷ διαιρεῖσθαι τὸ συνεχές. ἀλλ' ἡ μὲν ῥῆξις ἐκ τάσεως. ἡ δὲ θλάσις ἐκ βάρους. ἡ δὲ διάβρωσις, ἐκ δακνώδους γίγνεται ποιότητος. ὅταν οὖν ἔξωθεν μηδὲν ᾖ τὶ τὸ ὀδυνῶον ἢ βαρῦνον ἢ δάκνον. ἀλλ' ἐξ ἑαυτοῦ πάσχει τι τούτων τὸ σῶμα, παντί που δῆλον, ὡς ὑπό τινος τῶν ἔνδοθεν γίγνεται. ἀλλ' ἡ μὲν τάσις οὐσίας διατεινούσης τὸ περιέχον αὐτὴν σῶμα γίγνοιτ' ἄν. ἢ ἀμέτρου ξηρότητος. ἡ δὲ θλίψις ἔκ τινος παρακειμένου ὄγκου σκληροῦ. ἡ δὲ δῆξις, ὑπὸ χυμοῦ δριμέος. ἐπισκεπτέον οὖν ἡμῖν ταῖς ὀδύναις. ἤτοι χυμὸν πολύν. ἢ πνεῦμα διέξοδον οὐκ ἔχον ὡς ἐπὶ κωλικῶν ἢ βαρὺν ὄγκον ὡς ἐπὶ φλεγμονῶν. ἢ σκίρρων. ἢ ὑγρὸν δακνῶδες. ἢ διάθεσιν ξηρὰν, ὡς ἐπὶ τῶν σπωμένων. ἢ ψύξιν σφοδράν. ἢ θερμότητα. καὶ τούτων ἑκάστου τὴν ἐπανόρθωσιν δεόντως ποιεῖσθαι. ἡ μὲν οὖν ναρκώδης ὀδύνη διὰ ψυχρὰν διάθεσιν γίγνεται. ὁ δὲ σφυγματώδης πόνος, ἴδιός ἐστι μεγάλης φλεγμονῆς. ἐὰν δὲ ὡς ὑπὸ σκόλοπος ἐμπεπαρμένου. ἢ ὡς ὑπὸ τρυπάνου τιτρᾶσθαι νομίζει τοῦ παχέος ἐντέρου. ὃ δὴ κῶλον ὀνομάζομεν, τὸ εἶδος τῆς ὀδύνης ἐστίν. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν νεφρῶν, μετὰ βάρους τινὸς ἐστὶν ἡ ὀδύνη καθ' ἕνα τόπον ἑδρασμένη. κατὰ λαγόνα δεξιὰν. ἢ ἀριστερὰν ὄπισθεν μᾶλλον. ἐπὶ δὲ τοῦ κώλου μεταβαίνει ἡ ὀδύνη τόπον ἐκ τόπου. ὁ δὲ νυγματώδης πόνος, συνίσταται περὶ τοὺς ὑμένας. ὁ δὲ διατείνων λεγόμενος πόνος, συμβαίνει ἐπὶ ταῖς σφοδραῖς ἡμικρανίαις. ἔστι δὲ τούτου διάγνωσις, ὅταν ὡς ἀπὸ ῥίζης τινὸς ἀρχομένη ἡ ὀδύνη τοῦ πρωτοπαθοῦντος μορίου φέρηται ταχέως εἰς τὰ παρακείμενα ἑκατέρωθεν. διὸ πρὸς ἄμφω τὰ πέρατα γιγνομένων τῶν διατάσεων, καὶ τὰ νεῦρα ἑκατέρωσε διατείνεται. ἥκιστα γὰρ εἰς τὸ πλάτος ἐκτεταμένους ἔχει τοὺς πόνους, τὰ νεῦρα. ὁ δὲ τῷ δέρματι παντὶ ὑποτεταγμένος ὑμὴν, τονώδεις καὶ ναρκώδεις ἐπιφέρει τοὺς πόνους. οἱ δὲ μεταξὺ τῆς γαστρὸς οἱ διαπονοῦντες. εἰσὶ γὰρ καὶ ἄλλοι ὑμένες ἀνωμάλως ἐμφυόμενοί τε καὶ περιλαμβάνοντες τὴν γαστέρα ἔξωθεν. οἱ δὲ τῶν περικειμένων τοῖς ὀστοῖς ὑμένων πόνοι. βύθιοί τε εἰσί. καὶ αὐτῶν τῶν ὀστῶν φαντασίαν ἐπάγουσιν. ὡς ὀδυνωμένων. ὅταν μὲν οὖν μηδὲν ἔξωθεν αἴτιον τῆς ὀδύνης φαίνοιτο γιγνόμενον, ἐπίσκεψαι τὴν προηγησαμένην αἰτίαν καὶ δίαιταν. εἰ γὰρ εἴη ἀργότερα παρὰ τὸ ἔθος. ἢ σιτίοις πλείοσιν ἐχρήσατο ὁ ἄνθρωπος. ἢ πολυτρόφοις ἢ ἡ συνήθης ἔκκρισις ἐπεσχέθη. εἰ γάρ τι τούτων ἢ πάντα φαίνοιτο, πλῆθος αἴτιόν ἐστι τῆς ὀδύνης. καὶ διότι τάχιστα κενοῦν τὸ ἄθροον. οὕτω γὰρ ἔξεστί σοι μετὰ πάσης ἀσφαλείας τοῖς ἀποκρουομένοις τὰ ῥεύματα, κατὰ τῶν ὀδυνωμένων χρῆσθαι μερῶν. εἰ μὲν οὖν πλῆθος εἴη τὸ διατεῖνον, δυνάμεως ἰσχυρᾶς ὑποκειμένης, φλεβοτομητέον, καὶ ἐκ τῆς μεγάλης φλεβὸς ἀφαιρετέον, τῆς πλησίον τοῦ φλεγμαίνοντος, ἢ ὀδυνωμένου μέρους. εἰ δὲ ἀσθενὴς εἴη ἡ δύναμις ἀντισπαστέον τε καὶ παροχετευτέον. ἢ ἄνω. ἢ κάτω. ἢ παρ' ἑκάτερα, ἢ διὰ τρίψεων. κακοχυμίας δὲ μόνης ἐνοχλούσης, καθαρτέον. συνελθόντων δὲ ἀμφοτέρων. ἀμφοτέραις χρηστέον ταῖς κενώσεσι, φλεβοτομήσας πρότερον. ἔπειτα καθάρας. εἰ δὲ τούτων ἐπιγινομένων μένει τὸ ἄλγημα, δῆλον δή που κατὰ τὸ πεπονθὸς μόριον ἐσφηνῶσθαι τὸ λυποῦν. εὔδηλος δὲ καὶ ἡ θεραπεία τοῖς διαφορητικοῖς γιγνομένη φαρμάκοις. ὡσαύτως δὲ καὶ διὰ πνεῦμα φυσῶδες, ἢ φλέγμα γλίσχρον γιγνομένης τῆς ὀδύνης ὡς ἐπὶ κωλικῶν, ἰώμεθα πυρίαις καὶ καταιονήσεσι. καὶ τοῖς παραπλησίοις. εἰ δὲ ὄγκος βαρύνων. ἢ θλῶν ὀδύνην ἐργάζοιτο, τὸν ὄγκον ἰατέον διὰ τῶν λεπτυνόντων καὶ ἀραιούντων. εἰ δὲ διὰ δακνῶδες ὑγρὸν ἡ ὀδύνη γίγνοιτο, ἐναντιώτατα τούτοις ἐστὶ τὰ λεπτύνοντα καὶ θερμαίνοντα. ἄνηθον δὲ ἐναφεψημένον ἐν ἐλαίῳ τὸ χλωρὸν, ἀνώδυνον ὑπνοποιὸν ὑπάρχει. καταιονουμένου τοῦ πάσχοντος μορίου, τῷ ἐλαίῳ θερμῷ.

Περὶ λειποθυμίας. ρα.

Οἶον ἐστὶ λειποθυμία καὶ ἔκλυσις. τὸ μὲν ὄνομα τῆς λειποθυμίας ἐν ἐστιν. αἰτίαι δὲ αὐτῆς, πλείους. καὶ θεραπεία καθ᾽ ἕκαστον εἶδος. τοσοῦτον οὖν περὶ αὐτῶν νῦν ἐροῦμεν, ὅσον αὐτῆς μαθὼν ἱκανῶς ἂν τοῖς ἐξαίφνης προσπίπτουσιν ἐνίστασθαι παροξυσμοῖς. διαφέρει δὲ λειποθυμία συγκοπῆς. ὅτι ἡ μὲν λειποθυμία αἰφνίδιον ἐπιπίπτει. ἀναίσθητον καὶ ἀκίνητον τὸν ἄνθρωπον ἐργαζομένη. καὶ οὐ πάντως ἱδροῦσιν. ἡ δὲ συγκοπὴ, καὶ ἐγρηγορόσι καὶ καταφερομένοις συμπίπτει. καὶ πάντως μεθ᾽ ἱδρώτων τῶν συγκοπτικῶν συνήθως λεγομένων.

Περὶ τῶν ἐπὶ διαῤῥοίαις ἢ αἱμοῤῥαγίαις. ἢ ἱδρώτων ἀμέτρων κενώσει, λειποθυμούντων. ρβ.

Τοῖς μὲν οὖν ἐπὶ χολέραις. καὶ κοιλίας ῥύσεσι. καὶ ταῖς ἄλλαις ἀμέτροις κενώσεσι λειποθυμοῦσιν, ὕδωρ τε προσραίνειν. καὶ ἀνατρίβειν τήν τε ῥῖνα καὶ τὸ στόμα τῆς γαστρός. ἢ σπαράττειν δακτύλων ἢ πτερῶν καθέσει. καὶ ἀναγκάζειν ἐμεῖν. σκέλη τε καὶ χεῖρας διαδεῖν πλείοσι καὶ σφοδροτέροις δεσμοῖς. τὰ μὲν ἄνω, ἐπὶ ταῖς κάτω γιγνομέναις κενώσεσι. τὰ δὲ κάτω, ἐπὶ ταῖς ἄνω. βοηθεῖ δὲ ἐν ταῖς τοιαύταις κενώσεσι, καὶ οἶνος ὑδατώδης παλαιός. ψυχρῷ κεκραμμένος. λουτρὰ δὲ τοῖς μὲν εἰς τὴν γαστέρα ῥεύμασιν, ἐπιτηδειότατα. τοῖς δὲ δι᾽ αἱμοῤῥαγίαν. ἢ ἱδρώτων ἀμέτρων κένωσιν λειποψυχοῦσι, πολεμιώτατα. στύψεως γὰρ οὗτοι καὶ ψύξεως, οὐ χαλασμοῦ δέονται. ψυχρῷ δὲ κεκραμμένος οἶνος ὡς εἴρηται ἐπιτήδειος καὶ τούτοις. οὔτε δὲ διαδεῖσθαι τὰ ἄκρα συμφέρει τούτοις, οὔτε ἐμεῖν, οὔτε ὅλως κινεῖσθαι. πυκνοῦσθαι δὲ ἁρμόττει καὶ ψύχεσθαι. διὸ τὸν ἀέρα τοῦ οἴκου ψυχρὸν κατασκευάζομεν. πνεύματα ψυχρὰ κατασκευάζοντες εἰς αὐτὸν πνεῖν. καὶ τὰ ἐδάφη πληροῦντες τῆς στυφούσης ποιότητος. οἷον, μυρσίνων. ῥόδων. ἑλίκων ἀμπέλων.

Περὶ τῶν ἐπὶ πλήθει χυμῶν λειποθυμούντων. ργ.

Τῶν δὲ διὰ πλῆθος χυμῶν λειποθυμούντων, ἀνατρίβειν ἐπὶ πλεῖστον καὶ θερμαίνειν. καὶ διαδεῖν καρπούς τε καὶ τὰ σφυρά. τροφῆς δὲ αὐτοὺς καὶ οἴνου. καὶ λουτρῶν, παντάπασιν εἴργειν πυρέττοιεν. διδόναι δὲ ποτὸν ὀξύμελι.

Περὶ τῶν διά τινα διάθεσιν περὶ ὑστέραν λειποθυμησάντων. ρδ.

Ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἐφ᾽ ὑστέρᾳ πεπονθυίᾳ ἐκλελυμένας ἰᾶσθαι, ἐκ τοῦ ὀξυμέλιτος. καὶ διαδεῖν καὶ τρίβειν σκέλη. μάλιστα ἐπὶ τῶν ὑστερικῶς πνιγομένων. καὶ ἐφ᾽ ὧν ἀνεσπᾶσθαι ἢ παρεσπᾶσθαι ἡ ὑστέρα. καὶ σικύας κολλήσομεν βουβῶσί τε καὶ μηροῖς. καὶ ταῖς μὲν ῥισὶν, ὀσφραντὰ δυσώδη προσάξομεν. ταῖς δὲ μήτραις τὰ εὐώδη. καὶ χαλᾶν καὶ θερμαίνειν δυνάμενα φάρμακα προσοίσομεν. ταῖς δι᾽ ἄμετρον κένωσιν τῶν καταμηνίων λειποθυμούσαις, τὰς χεῖρας μᾶλλον διαδήσομεν. καὶ τρίψομεν. καὶ σικύαν περὶ τὸ στῆθος ἐπιθήσομεν.

Πρὸς τοὺς δι᾽ ἀτονίαν στομάχου λειποθυμοῦντας. ρε.

Δι᾽ ἀτονίαν δὲ στομάχου λειποθυμίαν γιγνομένην, καταπλάσμασι χρησόμεθα. κατὰ τοῦ στομάχου τονοῦσι. διὰ φοινίκων. καὶ οἴνου. καὶ ἀλφίτων. καὶ κρόκκου. καὶ ἀλόης. καὶ μαστίχης. ἐμβροχαῖς τε ταῖς δι᾽ ἀψινθίου καὶ μηλίνου. καὶ μαστιχίνου ἐλαίου καὶ ναρδίνου. καὶ οἴνου. καὶ εἰ ἐγκαίοιντο τὸν στόμαχον, μιγνύωμεν καὶ τῶν ψυχόντων. οἷον, τῶν ξυσμάτων τῆς κολοκύντης τὸν χυλόν. ἢ τῆς θριδακίνης. ἢ ἀνδράχνης. ἢ στρύχνου. ἢ σέρεως. ἢ ὀξυλαπάθου. ἢ ὄμφακος. οὗτος δὲ οὐ μόνον ψύχει, ἀλλὰ καὶ στύφει. ὠφελεῖ δὲ αὐτοὺς γενναίως καὶ ἡ τῶν ἄκρων ἀνάτριψις. εἰ δὲ ἐπὶ τούτοις βελτίους γίγνοιντο, τοὺς μὲν ἐγκαιομένους ἐπὶ λουτρὸν ἄγειν εὐθέως. τοῖς δὲ ψύξεως τινὸς αἴσθησιν ἔχουσι, τοῦ διὰ τριῶν πεπέρεων βραχὺ διδόναι. ἢ αὐτὸ τὸ λευκὸν πέπερι. ρς.

Ὅσοι δὲ μοχθηρῶν χυμῶν δακνόντων τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ἐκλύονται, πίνειν διδοὺς θερμὸν ὕδωρ ἐμεῖν κέλευε. εἰ δὲ δυσεμεῖς εἶεν, θάλπειν πρότερον χρὴ τὰ περὶ τὸν στόμαχον. καὶ πόδας. καὶ χεῖρας. ἔπειτα δακτύλων ἢ πτερῶν καθέσει, ἐμείτωσαν. εἰ δὲ μὴ γένοιτο ἔμετος, συνεργεῖν δεῖ τῇ διὰ γαστρὸς ἐκκρίσει προσθετοῖς χρωμένους. εἰ δ᾽ ἐπὶ τούτοις βέλτιον διατεθῶσι, κόμην ἀψινθίου ἐν μελικράτῳ συνεψῶντας, διδόναι πίνειν. καὶ παντοίως ἐῤῥωννύναι τὰ μόρια. διά τε τῶν ἔξωθεν ἐπιτιθεμένων. καὶ διὰ τῶν εἴσω λαμβανομένων. οὐ μὴν κατ᾽ ἀρχάς γε τοῦτο προσήκει ποιεῖν. μήτε τὸ ἀψίνθιον ἐπιδιδόναι. ἀλλ᾽ ὕστερον μετὰ τὴν κένωσιν τῶν μοχθηρῶν χυμῶν. ὅταν ἤδη καθαρὰ τὰ περὶ τὴν κοιλίαν γένηται.

Εἰ δὲ διὰ φλέγμα ἀθροισθὲν ἐν στομάχῳ, λειποθυμοῦσιν. ρζ.

Εἰ δὲ φλέγματος πολλοῦ καὶ ψυχροῦ ἐν στομάχῳ ἀθροισθέντος, τὰς ἐκλύσεις συμβαίνει γίγνεσθαι, καταιονήσομεν τὸν στόμαχον ἐπὶ πλεῖστον ἐλαίῳ θερμῷ ἀψίνθιον ἐναφεψημένον ἔχοντι. εἶτα μέλιτον διδόναι ὕσσωπον. ἢ τινὰ τῶν ὁμοίων ἐν αὐτῷ ἀποβρέχων. ὀξυμέλιτος δὲ καὶ πεπέρεως. καὶ τοῦ

διὰ τριῶν πεπέρεως. ἢ τοῦ διοσπολιτικοῦ φαρμάκου. καὶ τὸ σύμπαν σοι τῆς διαίτης κεφάλαιον τμητικὸν ἔστω. ρη'.

Τὰς δὲ ἐπὶ ταῖς ἰσχυραῖς ψύξεσιν ἐκλύσεις, ὁμοίως τοῖς λυμεῶσιν ἰᾶσθαι. παντὶ τρόπῳ θερμαίνοντας. οἶνόν τε οὕτω θερμαίνοντας διδόναι αὐτοῖς θερμῷ κεκραμμένον. καὶ τροφὰς θερμαινούσας, ἀνατρίβειν τε καὶ θάλπειν παρὰ πυρί. ρθ'.

Ἐπὶ δὲ τῶν θερμασίᾳ πλείονι λειποθυμούντων, ἢ ἐν ἀέρι πνιγώδει διατριψάντων. ἢ ἐν λουτρῷ χρονισάντων, ῥώσεις αὐτούς. ἐν μὲν τῷ παραχρῆμα, τότε ψυχρὸν ὕδωρ προσραίνων. καὶ ῥιπίζων. καὶ πρὸς ἄνεμον τρέπων καὶ τρίβων τὸ στόμα τῆς κοιλίας καὶ παράπτων. ἐφεξῆς δὲ ἤδη. καὶ οἶνον διδοὺς καὶ τροφάς. ρι'.

Τοὺς δὲ διὰ μέγεθος φλεγμονῶν. ἢ κακοήθειαν σφοδροῦ πυρετοῦ λειποψυχοῦντας ἐν ταῖς εἰσβολαῖς. καὶ καταψυχομένους τὰ κῶλα. τρίβων ἰσχυρῶς καὶ θάλπων. καὶ διαδεσμῶν σκέλη καὶ χεῖρας. ἐγρηγορέναι τε κελεύων καὶ σιτίου παντὸς ἀπέχειν καὶ πόματος. ἄριστον δὲ ἐπὶ τούτων προγνῶναι τὸ μέλλον ἔσεσθαι καὶ παρηγορεῖν αὐτὸ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ. ρια'.

Καὶ τοὺς διὰ ξηρότητα συγκοπτομένους ἐν ταῖς τῶν παροξυσμῶν ἀρχαῖς ἄριστον προγινώσκειν. εἰ γὰρ ὥραις που δυοῖν ἢ τρισὶν πρόσθεν τοῦ παροξυσμοῦ θρέψας. διακρατεῖσθαί τε τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κελεύσειας, οὐκ ἂν ἀπώλοντο, εἶναι δὲ χρὴ τὰς τροφὰς εὐπέπτους τε καὶ εὐστομάχους. εἰ δὲ καὶ σφοδρὸν τὸν κίνδυνον ὑπονοεῖς ἔσεσθαι, προδιδόναι καὶ ἄρτον ἐξ οἴνου. ἢ χόνδρῳ ἄλικος ἑφθῷ οἶνον ἐπιχέων προσφέρειν. μετρίας δὲ τῆς συγκοπῆς προσδοκωμένης, μὴ διδόναι οἶνον. ἀλλὰ ῥοιῶν ἢ μήλων. ἢ ἄλλης στυφούσης ὀπώρας ταῖς τροφαῖς μιγνύναι. μετὰ δὲ τὸν παροξυσμὸν, οὐκ ἀναγκαῖον ὀπώραις χρῆσθαι. τοῖς ἐξαίφνης εἰς τὸν κίνδυνον ἐμπεσοῦσιν. οἴνου τε θερμοῦ διδόναι. καὶ ἄρτου. καὶ χόνδρου ἄλικος παντελῶς ὀλίγου. εἰ γὰρ ἤτοι πλέον δώσεις. ἢ δυσπεπτότερον σιτία τοῖς οὕτως ἔχουσι, πνιγήσονται. ριβ'.

Τοῖς δὲ δι' ἔμφραξιν κυρίου μορίου λειποθυμοῦσιν, ὀξύμελι διδόναι. καὶ τὰ δι' ὑσσώπου καὶ ὀριγάνου. καὶ γλήχωνος. καὶ μέλιτος πόματα. καὶ τροφὰς τμητικωτέρας. τὰ γὰρ παχέα καὶ γλίσχρα, μεγάλην ἐπὶ τούτων ἐργάζονται τὴν βλάβην. ὅθεν ἀπέχεσθαι τούτων χρή. τρίβειν δὲ τὰ κῶλα. καὶ διαδεῖν. καὶ τοῖς διουρητικοῖς πόμασι χρῆσθαι. σελίνου. πετροσελίνου. δαύκου. καὶ τοῖς ὁμοίοις. φανερᾶς δὲ τῆς ὠφελείας, καὶ οἴνῳ τῷ ὑδατώδει χρῆσθαι παλαιῷ. ριγ'.

Εἰ δὲ δι' ἀθρόαν ἀποστήματος ῥῆξιν. ἢ τομήν. ἢ κένωσιν ὡς ἐν ὑδέροις λειποψυχοῦσιν, ἐν μὲν τῷ παραυτίκα, ὀσφραντοῖς ἀνακτήσασθαι. ὕστερον δὲ ῥοφήμασιν εὐπέπτοις τρέφειν. ριδ'.

Εἰ δὲ διὰ λύπην ἢ χαράν. ἢ φόβον. ἢ θυμόν. ἢ ἔκπληξιν. ἔκλυσις γένηται, ὀσφραντοῖς. καὶ ταῖς τῶν ῥινῶν. καὶ τοῦ στόματος καταλήψεσιν ἀνακτησάμενον, ἐμεῖν ἀναγκάζειν. περὶ καρδιακῶν καὶ βουλίμου, ῥηθήσεται ἐν τῷ περὶ στομαχικῶν λόγῳ.

Περὶ τῆς ἐν πυρετοῖς κεφαλαλγίας. ριε'.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἐν πυρετοῖς κεφαλαλγούντων. τὸ μὲν πολὺ φῶς. παραιτητέον. πλήττει γὰρ τὴν ὄρασιν. καὶ εἰς κίνησιν ἄγει τὰς μήνιγγας. ποδῶν δὲ ψηλαφήσει χρηστέον. καὶ διακρατήσει τῶν ἄκρων. καὶ διασφίγξει. παραιτητέον δὲ καὶ θερμασίαν ἀπὸ ἀνθράκων. ἢ λύχνων. ἢ ἡλίου καὶ καπνοῦ. καὶ τὰς ἀηδεῖς. καὶ νοτίδος ἐμπεπλησμένας ὀδμάς. καὶ κραυγάς. καὶ ὀργάς. καὶ τὴν συνέχειαν τοῦ ποτοῦ. καὶ τοῦ διακλύσματος, παραιτητέον. ἢ γὰρ αὐτόθεν ἀπὸ τοῦ στόματος εὐθύς. ἢ καθ' ὑγραινομένου τοῦ στομάχου, πλῆθος ἀτμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀναφέρεται. ἤδη διάπυρον αὐτὴν οὖσαν, προηγουμένως δὲ ἐμβροχαῖς διαψιλεστέραις χρηστέον. ἐλαίῳ ὀμφακίνῳ. ἢ ῥοδίνῳ τῷ καλλίστῳ χρώμενοι. δι' ἐρίου χειροπληθοῦς ἀναλαμβάνοντες. καὶ τοῖς δακτύλοις ἐκθλίβοντες ἐξ ὕψους. καὶ ὥσπερ καταρουνίζοντες μετά τινος πληγῆς συμμέτρου. μὴ ἀντιπίπτοντος δὲ τοῦ περιέχοντος, ψυχρὸν ἔστω τὸ ἐπίβρεγμα. ἢ αὐτόθεν. ἢ κατ' ἐπιτήδευσιν ἡμετέραν. ἐπαυξηθείσης δὲ τῆς ὀδύνης, καὶ εἰς τὸ οὖς ἐγχείσθω τὸ ῥόδινον. τῆς δὲ ὥρας ἐπιφερούσης, καὶ μετά τινος ἐγκαύσεως ἐρείδοντος τοῦ πόνου, χυλὸς ὠκίμου. ἢ πολυγόνου. ἢ ἡδυόσμου ἐκ τρίτου ἢ τετάρτου μέρους τῷ ῥοδίνῳ συμμεμίχθω. τότε δὲ καὶ ὄξους ὀλίγον αὐτοῖς συναναμεμίχθω ἐπιμελῶς. μάλιστα τὸ ἔχον ἕρπυλον ἐνηψημένον. ἐπιμενούσης δὲ τῆς ὀδύνης, ἐπὶ τὴν φλεβοτομίαν καταντητέον. εἰ μηδὲν ἕτερον εἴη τὸ κωλῦον. καὶ ὀσφραντὰ δὲ οὐκ ἀναρμόστως παραλαμβάνεται. μυρσίνη. ῥόδα. γλήχων. καταπλάσματα δὲ κατὰ τοῦ βρέγματος καὶ τοῦ μετώπου. πολύγονον λεῖον μετὰ πάλης ἀλφίτου. καὶ σέρεως φύλλων. ἢ ἀρνογλώσσου. βιαίως δὲ τῆς περιωδυνίας ἐγκειμένης, ὑοσκυάμου φύλλα χλωρά. ἢ μήκωνες μετὰ ψιχῶν. βέλτιον δὲ τὰ πικρὰ ἀμύγδαλα. βραχέντα καὶ λεπτυνθέντα. καὶ μετὰ ψιχῶν ἐπιτιθέμενα. κροτάφοις τε καὶ μετώπῳ. κάλλιστον δὲ καὶ ἀλόη καταχριομένη τῷ μετώπῳ. μετ' ὄξους ἢ κροκομάγματος. καὶ γῆς ἔντερα λειωθέντα ἐπιχρίεται. καὶ θαυμαστῶς παρηγορεῖ τάχιστα.

ἡ δὲ κοιλία εὔλυτος ἐπ' αὐτῶν παρασκευαζέσθω· προσεπισκεπτέον μέντοι, μήπως ὁ στόμαχος σφο-
δρῶς ἐνοχλούμενος, εἰς συμπάθειαν ἄγει τὴν κεφαλήν. καὶ σπουδαστέον ἐμέτοις ἐκκενῶσαι τὰ
λυποῦντα.

Περὶ τῆς ἐν πυρετοῖς ἀγρυπνίας. γαληνοῦ.

Ὑπερβαλλόντως δὲ ἀγρυπνούντων, χεῖρας καὶ σκέλη διαδεσμεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, καθ' ὃν ἤδη
τὸν ὕπνον φέρεσθαι εἰώθασι κελεύομεν· ἀνοίγειν δὲ συνεχῶς. καὶ μύειν τὰ βλέφαρα παραινοῦμεν,
μέχρις ἂν ἱκανῶς κάμνωσιν. εἶτα ἐξαίφνης λύομεν τοὺς δεσμούς. καὶ τὸν λύχνον αἴρομεν· ἡσυχίαν δὲ
πολλὴν εἶναι κελεύομεν.

Περὶ ἀγρυπνίας ἐν πυρετοῖς. ἐκ τῶν ἡροδότου καὶ φιλουμένου. ρις.

Τοῖς δὲ προσκεφαλαίοις τῶν ἀγρυπνούντων ὑποθετέον κωδύας ἢ καὶ ῥίζας μήκωνος μελαίνης.
10 ἢ μῆλα μανδραγόρου. ἢ ὑοσκύαμον. καὶ ὀσφραντοῖς δὲ χρηστέον. ταῖς τε μήκωσι χλωραῖς. καὶ ταῖς
καλουμέναις μηκωνίτισι θριδακίναις. καὶ ἡδυόσμῳ. καὶ κοριάνῳ. καὶ ῥόδοις. ἡμεῖς δὲ ἀπληκτοτέ-
ρῳ χρώμεθα προσκλύσματι τοῦ προσώπου. τῷ ὕδατι ἐναφεψήσαντες κωδύας μελαίνας. καὶ με-
λίλωτα. ἢ καλαμίνθη. ἢ γλίχωνα. καὶ βέλτιον ποιεῖ. καὶ ὀσφραντὸν δὲ κάλλιστον, μήκωνος λευ-
κῆς. κωδύων πεφρυγμένων. μανδραγόρου ῥίζης φλοιοῦ τὸ ἴσον λεῖα ποιήσας. καὶ φυράσας οἴνῳ. καὶ
ῥοδίνῳ βραχεῖ, δίδου ὀσφραίνεσθαι. θυμιάματι δὲ ὑπνωτικῷ χρηστέον τούτῳ. στύρακος. ἀμώμου.
ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. βδελλίου σκυθικοῦ. μανδραγόρου ῥίζης φλοιοῦ. ὀπίου. ἴσον ἑκάστου σκεύα-
ζε. καὶ θυμία ἤδη ξύλων κυπαρισσίνων. παραδόξως δὲ ποιεῖ, καὶ τὸ τῆς βερονίκης θυμίαμα.
ὑποθυμιώμενον ὁμοίως. ἄγει γὰρ ὕπνον. ἀναγέγραπται δὲ ἐν τῷ περὶ θηριακῶν λόγῳ. λέγω
δὴ ἐν τῷ ιγ. μύρῳ δὲ ὑπνωτικῷ κέχρησο τούτῳ. στύρακος, γο. β. ῥόδων ξηρῶν γο. α. ὑοσκυά-
20 μου σπέρματος μέλανος, γο. α. μύρτων μελανῶν, γο. α. ῥοδίνου ἐλαίου, λι. α. οἴνου παλαιοῦ
εὐώδους τὸ ἀρκοῦν. κόψας σήσας, λείου μετ' οἴνου καὶ ἐπίβαλλε τὸ ἔλαιον. καὶ ἑνώσας χρῶ. χρί-
ων τὸ μέτωπον. καὶ τοὺς μυκτῆρας ἔνδοθεν καὶ ἔξωθεν. καταπλαστέον δὲ τὸ μέτωπον ἑρπύλλῳ με-
τὰ μελικράτου ἐν γλυκεῖ ἡψημένοις. καρπὸς ὠκίμου. καὶ ἀτρακτυλίδος καρπός. ὑοσκυάμου καρ-
πὸς καὶ τὰ φύλλα. καὶ ἁλικακάβου ὁμοίως ποιεῖ. κατάχριε δὲ τὸ μέτωπον. καὶ κύφει μετ' οἴνου καὶ
κροκομάγματος. εἰ δ' ἐπιμένοι τὸ τῆς ἀγρυπνίας σύμπτωμα, ἐπίχριε τὸ μέτωπον. καὶ τοὺς κροτά-
φους, τινὶ τῶν ἀνωδύνων τροχίσκων. κἂν μηδὲν αὐτὴν προειπόντας τὴν ἐν τῷ πράγματι δυσχέ-
ρειαν, οὕτω ποτίζειν τινὰ τῶν ἀνωδύνων. ἀλυπότερον δὲ καὶ τῇ γεύσει ἡδύτερον πάντων τῶν ὑ-
πνοποιῶν φαρμάκων ἐστὶ, τὸ διὰ τοῦ ἀφεψήματος τῶν κωδύων. καὶ τοῦ μέλιτος συντιθεμένων. οὗ τὴν
σύνθεσιν μετὰ βραχὺ ἐροῦμεν ἐν τῷδε τῷ λόγῳ. χρῶ δὲ καὶ καταπλάσματι καλλίστῳ, τῷ διὰ φοι-
30 νίκων βεβρεγμένων. ἢ ἡψημένων ἐν οἴνῳ. καὶ σὺν ἀλφίτοις λειωθέντων μετὰ βραχέος ῥοδίνου. ἢ μη-
λίνου. κατὰ τοῦ στήθους γὰρ ἐπιτεθὲν, παρασκευάσαι πως πρὸς τὸ καθυπνῶσαι.

Περὶ καταφορᾶς ἐκ τῶν ἡροδότου. ριζ.

Τὴν μὲν τελείαν ἐπιμέλειαν τῶν καταφερομένων, ἐν τῷ μετὰ τούτων λόγῳ τῶν περὶ τῶν ἐν τῇ κε-
φαλῇ συνισταμένων παθῶν, δηλωθήσεται λόγῳ. ἐν ᾧ καὶ περὶ φρενίτιδος διδάξομεν. νυνὶ δὲ ἀ-
ναγκαῖον εἰπεῖν, ὅπως αὖτις πρὸς τὰ κατεπείγοντα συμπτώματα ἐνίστασθαι δυνήσεται. ἀπο-
σπογγίζειν μὲν οὖν χρὴ τὸ πρόσωπον ὀξυκράτῳ. μὴ πάνυ ψυχρῷ. καὶ διακρατεῖν εὐτόνως τὰ ἄκρα.
ὀσφραντὰ δὲ προσαγέσθω, τὰ τμητικὴν δύναμιν ἔχοντα. καὶ διεγερτικήν. καὶ μάλιστα τὸ κα-
στόρειον. κἂν ταῖς ἀνέσεσι δὲ σικυαζέσθωσαν ἐναρτῶς μετὰ μεταφρένου καὶ ῥάχεως. ἐπιμενούσης δὲ
τῆς νόσου, καὶ πταρμικὰ ἐν ἀνέσει τῶν παροξυσμῶν προσαγέσθω. φυλακτέον δὲ καὶ τὰς τῶν
40 λύχνων ἀποθέσεις. πληρωτικαὶ γάρ εἰσι τῆς κεφαλῆς. ἔστω δὲ καὶ ἡ τῶν σιτίων ὕλη τμητική. διαφο-
ρητικὴν δὲ δύναμιν ἔχει. καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ῥινῶν προσαγόμενα καθ' ἑαυτὰ καὶ μετ' ὄξους τὰ ἐπὶ
τῶν ληθαργικῶν ἐν τῷ μετὰ ταῦτα λόγῳ γραφησόμενα.

Πῶς ἐπιμελητέον γλώσσαις τραχύτητος ἐν πυρετοῖς. ριη.

Ἐν πυρετοῖς ἡ γλῶσσα, ποτὲ μὲν ξηραίνεται καὶ λεῖται καθ' ὑγρασμοῦ. ποτὲ δὲ τραχύνεται μᾶλλον
ἢ ἧσσον ἢ καταρρήγνυται. ἢ μελαίνεται. ἢ ἀνθρακώδης ἀποτελεῖται. ἐπιγίνεται δὲ τῇ τῶν σπλάγ-
χνων φλεγμονῇ. εἰ δ' αὐτὴ μὲν ἡ γλῶττα ὡς εἴρηται πάσχοι. μαλθακὰ δὲ εὑρίσκονται τὰ καθ' ὑπο-
χόνδρια, κινδυνῶδες ἐστὶ τὸ σημεῖον. ὑγραίνειν δὲ αὐτὴν χρὴ διακρατοῦντα τῷ στόματι, λινοσπέρ-
50 μου ἀφέψημα. βέλτιον δὲ ἐνεργεῖ, μυξῶν τῷ λινοσπέρμῳ συγκαθεψημένων. ἢ δάκτυλον δὲ τού-
τῳ τῷ χυλῷ βρέχοντες τὴν γλῶτταν, ἀναψήφομεν. συναποσύροντες καὶ τοὺς τοῖς ὀδοῦσι προσκα-
θημένους ἐπιπάγους. ἢ ἀποκλυζέσθωσαν ὕδατι καθαρῷ. ἢ σπόγγῳ καθαρῷ ἀποματτέσθωσαν.
εἶτα ῥοδίνῳ σπουδαίως ἐπαλειφέσθωσαν. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ῥόδινον μέλιτι συμμιγὲν, σπουδαίως
ἐνεργεῖ. καὶ ὁ τῆς ἀνδράχνης δὲ χυλὸς διακρατηθεὶς ἐν τῷ στόματι, καθυγραίνει τοὺς τόπους. καὶ

ῥοῦς ὁ περὶ τὰ ὄψα ὕδατι ἢ μελικράτῳ μιγεὶς. καὶ δαμασκηνῶν δὲ, ἢ μυξαρίων τὸ ἀφέψημα κατεχόμε-
νον ἐν τῷ στόματι, παραμυθεῖται. πολλάκις δὲ θριδακίνης καυλὸν διαγλύψαντες ἤλικον πυρῆνι ἐ-
λαίας. ἢ ἐκ τῆς τοῦ συμφύτου ῥίζης διακρατεῖν ἐδώκαμεν. καὶ τὸ δέον ἐποίησας. ἔσωθεν δὲ καὶ αἱ
προσφοραὶ τῆς τροφῆς, ἄδηκτοι καὶ ἄστυφοι παντάπασι. καὶ λεῖαι. καὶ ῥοφηματώδεις. εἰ δὲ καὶ
τὰ ὑποχόνδρια ἐν φλεγμονῇ εἴη, τούτων τὴν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι. ἀρχὴ γὰρ καὶ τελευτὴ τῶν
ἐντοσθιδίων ἐστὶν ἡ γλῶσσα. εἰ δὲ ἐπιπολὺ ἡ τραχύτης ἐπιμένῃ τῆς γλώττης. χήνειον στέαρ εἰ παρείη. εἰ
δὲ μὴ ὀρνίθειον. βέλτιον δὲ φασιανικὸν τήξας περὶ διπλώματος. καὶ δάκτυλον βρέχων, ἀνάτρι-
βε τὴν γλῶτταν ἱκανῶς. εἰ δὲ ἔτι ἐπιμένοι ἡ τραχύτης, βουτύρῳ προσφάτῳ ὁμοίως χρῶ. ποιεῖ κάλ-
λιστα. ὅπερ οὐ χρὴ κατ᾽ ἀρχὰς. καὶ παραλαβεῖν.

Πῶς δίψος θεραπευτέον. φιλουμένου. ριθ.

Τὸ δίψος, διττὸν γίνεται. τὸ μὲν, ὑγρότητος ἐνδείᾳ. τὸ δὲ, πλεονεξίᾳ θερμότητος. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν
πυρεττόντων, τὰ ἀμφότερα λυπεῖ. καὶ γὰρ ἡ θερμότης πολλὴ ἐπὶ τούτων. καὶ ξηρότης ἐπιγίνε-
ται. δαπανωμένης τῆς πολλῆς ὑγρότητος, τῇ βίᾳ τοῦ πυρετοῦ. εἰ μὲν οὖν ἀβλαβὲς ἦν αὐτοῖς πί-
νειν, ὅτε θέλουσιν, ἄντικρυς ταύτην οὖσαν τοῦ δίψους θεραπείαν, παρελαμβάνομεν ἄν. ἐπεὶ δὲ καὶ
μέτρον καὶ καιροὺς ὁρίζειν δεῖ τοῦ ποτοῦ, παρηγορίας τινὰς ἐπινοητέον τοῦ δίψους. τὸ γὰρ ἀκαίρως
παραληφθὲν πόμα, οὐ μόνον οὐκ ἔσβεσε τὸ δίψος, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν ἐναντίων ἐπέτεινεν. ἐν γὰρ ταῖς τῶν
παροξυσμῶν ἀρχαῖς αἱ ἀνάπτουσαι τοὺς πυρετοὺς ὕλαι πᾶσαι περὶ τὸ πάθος νεύουσι. καὶ τούτου
χάριν τὴν δίψαν ἐπιτείνουσι. δοθὲν δὲ τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὸ πόμα, νικᾶται ὑπὸ τοῦ πλήθους τῆς ὕ-
λης. καὶ συμμοχθηρευόμενον, προσθήκη γίνεται τῷ κακῷ. ὅθεν ἐν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἀναβάσεσι,
δεῖ κωλύειν τὴν δόσιν τοῦ ποτοῦ. ἐν δὲ ταῖς ἀκμαῖς, κλύσμασι πρῶτον καὶ ἀναγαργαρισμασι πραΰ-
νειν τὸν αὐχμὸν τοῦ σώματος. εἶτα ἀρχομένης τῆς παρακμῆς, διδόναι τὸ ποτόν. ἐν δὲ τῇ ἀνέσει καὶ μὴ
βουλόμενος ἐνίοτε ἀναγκάζειν προσενέγκασθαι. ἵνα μὴ ἐνδεεῖς ὑγροῦ τῆς ἐπισημασίας παραδρα-
μόντες, ἀναξηρανθῶσί τε καὶ ἐκκαυθῶσι. παρηγορεῖν δὲ πως τὸ δίψος χρὴ ἐμβροχαῖς ψυχροτάτου
ἐλαίου. ἢ ῥοδίνου μετὰ κρουνισμοῦ γιγνομέναις. καὶ τὰ ἐπὶ τῶν καύσων προειρημένα βοηθήματα.
καὶ ἐν τῷ στόματι δὲ διακρατούμενα τὰ ἐπὶ τῆς τραχύτητος τῆς γλώττης προειρημένα, παρηγορητι-
κὰ τοῦ δίψους γίνεται. πάντων δὲ ἄμεινον ποιεῖ, τὸ τῆς θρίδακος σπέρμα διαμασώμενον. καὶ ἡ γλυ-
κεῖα λεγομένη ῥίζα, καὶ τὸ τοῦ σικύου σπέρμα. δεῖ δὲ μετὰ τὴν τῶν τοιούτων διαμάσησιν, διακλύζε-
σθαι καὶ ἀναγαργαρίζεσθαι. καὶ αἱ τροφαὶ δὲ πᾶσαι, ἔσωθεν ὑγραντικαί.

Ἐκ τῶν διοσκουρίδου κατὰ πόντιον ἄδιψον.

Σικύου σπέρματος, < . η. γλυκυῤῥίζης < . δ. κόψας σήσας τὴν γλυκύῤῥιζαν, διάλυε ὠμῶν ὠῶν προ-
σφάτων τῷ λευκῷ. καὶ συλλεάνας ἅμα, ἀνάπλαττε κατὰ πότια. καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. καὶ δίδου
ἓν ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν. καὶ τὸ διαλυόμενον ὑγρὸν καταπίνειν. δίδου δὲ καταῤῥοφεῖν, ἢ
ἀπόβρεγμα μήλων κυδωνίων. ἢ ἀπίων. ἢ ὀμφακίου χυλόν. ἢ ὑδροῤῥοσάτον. ἢ ῥοδόμελι μεθ᾽ ὕδα-
τος θερμοῦ. ἐπὶ δὲ τῶν ὑγιαινόντων τοῦ μὲν διὰ ξηρότητα γιγνομένου δίψους ἴαμα, ὕπνος. πέττει γὰρ
τοὺς χυμούς. τοῦ δὲ διὰ θερμότητα δίψους ἴαμα, ἐγρήγορσις. περὶ γὰρ τὴν ἐπιφάνειαν, ἐξαπλοῦ-
ται τὸ θερμὸν ἐν ταῖς ἐγρηγόρσεσι. τοῦ δὲ διὰ θερμότητα τῶν ἐδηδεσμένων, ἢ διὰ πλείονα οἰνο-
ποσίαν γιγνομένου δίψους, ἴαμα τὸ ψυχρὸν πόμα.

Περὶ ὠταλγίας ἐν πυρετοῖς ἐκ τῶν φιλουμένου. ρκ.

Γίνεται ὠταλγία ἐν πυρετοῖς, ἢ αὐτὴ προκατάρχουσα τοῦ πυρετοῦ ἢ ἐπιγιγνομένη. καὶ κινδυνω-
δεστέρους ἀποτελοῦσα τοὺς πυρετούς. ἐπιγίγνονται δὲ τῇ φλεγμονῇ, καὶ ἀγρυπνίαι. εἰ δὲ ἐπιμένοι,
καὶ ἐκστάσεις. Ἱπποκράτης δὲ καὶ ἀναιρετικὰς ἱστορεῖ γίνεσθαι, τὰς ἐπὶ τούτων ἀλγηδόνας. μη-
τρίας μὲν οὖν οὔσης τῆς ὀδύνης, καὶ ἐν ἀρχῇ, ταῖς μὲν ἀκοαῖς, ῥόδινον χλιαρὸν ἐνστάζειν. ἢ τὸ λευ-
κὸν καὶ ὑδαρὲς τοῦ ὠοῦ, μετὰ γάλακτος γυναικείου. ἔξωθεν δὲ, σκέπειν πιλήματι ἐλαίῳ βρεχθεῖ. ᾧ ἄ-
νηθον ἐναφέψηται. καὶ ἐμβρέχειν τὴν κεφαλὴν διὰ ῥοδίνου. ἢ ὀμφακίνου ἐλαίου. ἐπιτεινομένης
δὲ τῆς ὀδύνης ἐπιπολὺ, καὶ φλεβοτομίαν παραληπτέον. καὶ τὴν κοιλίαν ὑπεξιστέον. ἔπειτα καὶ
καταπλάσσειν ἔξωθεν κατὰ τῶν κύκλῳ τῆς ἀκοῆς τόπων, δι᾽ ἄρτου. ἢ λινοσπέρμου. συλλεαινο-
μένων, χλωρῶν φύλλων, ὑοσκυάμου. ἢ μήκωνος. βούτυρον δὲ ἀντὶ ἐλαίου τῷ καταπλάσματι ἐμ-
βλητέον. κατὰ δὲ τοὺς τῶν ἀλγημάτων παροξυσμοὺς, πυριᾶν χρὴ τοὺς τόπους διὰ σπόγγων ἐξ ὑδρε-
λαίου θερμοῦ, μέχρι ἀπονίας. σφόδρα γὰρ παρηγοροῦσι. καὶ πάλιν καταπλαστέον τοῖς εἰρημέ-
νοις. καὶ ἐνσταστέον τῇ ἀκοῇ, ἀμυγδάλινον ἔλαιον. ἢ ῥόδινον. ἐν κωδίᾳ μήκωνος τεθερμασμένον ἐπὶ
θερμοσποδιᾶ. ἢ γῆς ἔντερα ἐναφεψήσας, τῷ ῥοδίνῳ ἔνσταζε. ἢ τοὺς ὑπὸ ταῖς ὑδρίαις ὄνους, ἢ ἀῤῥά-
χνας.

Διαπυησάντος ὠτὸς θεραπεία. ρκα.

Διαπυησάντος δὲ τῆς φλεγμονῆς καὶ ῥήξεως ἀπαντησάσης διὰ τοῦ πόρου, δι᾽ ὀρίου μηλωτίδι πε-

ειλημμένου. κομισάμενοι τὸ πύον, κλύζομεν μελικράτῳ πρότερον. ἔπειτα οἰνομέλιτι. ἔπειτα ὀ-
ξυμέλιτι. εἶτα ἀφρονίτρου προσπλέξαντες τῷ ὀξυμέλιτι βραχὺ, ἐνθήσομεν τῷ πόρῳ. ἀναλαμβά-
νοντες ἐρίῳ τὸ ἡμέτερον φάρμακον. ἄκρως ἐνεργοῦν. ἔστι δὲ στυπτηρία ὑγρὰ. καὶ μέλι. καὶ ῥόδινον.
ἴσα ἐπ' ὀλίγον καθεψημένα. μάλιστα δὲ ἐνεργεῖ, καὶ ὁ τοῦ μούσα τροχίσκος ἀνιέμενος ἑψήματι καλ-
λίστῳ. καὶ ὄξει ὀλίγῳ. περὶ δὲ τῶν συμβαινόντων ἤχων καὶ δυσηκοϊῶν, εἰρήσεται ἐν τοῖς καθολι-
κοῖς βοηθήμασιν. εἰδέναι μέν τοι χρὴ κάκιστον σημεῖον εἶναι ἐν τοῖς ὀξέσι πυρετοῖς, ἡ δυσηκοΐα. λη-
θάργους. ἢ κατόχους. ἢ παρωτίδας ὀλεθρίους. ἢ ἄλλον τινὰ κίνδυνον προμηνύει. σπανίως δὲ παρα-
μένει ἡ δυσηκοΐα τινὶ τῶν περιγιγνομένων τῆς νόσου. ἀλλ' ὁμοῦ συναποκαθίσταται τῇ νόσῳ. καὶ γὰρ
ἐνίοτε περιοδίζει κατὰ μὲν τοὺς παροξυσμοὺς, ἐπιτεινομένη ἡ δυσηκοΐα. ἐν δὲ ταῖς ἀνέσεσι, συνα-
10 ποκαθισταμένη. ὅτι οὐ δεῖ ἐνοχλεῖν τῷ ἀκουστικῷ πόρῳ. ἀλλὰ τὴν κεφαλὴν μόνην ἐμβρέχειν τοῖς
πρὸς κεφαλαλγίαν ἐν πυρετοῖς ἁρμόζουσιν.

Περὶ ὀφθαλμίας, ἐν πυρετοῖς. ρκβ.

Ἐν πυρετοῖς γιγνομένης ὀφθαλμίας, ἀπέχεσθαι δεῖ παντοίας φαρμακείας. ἐγχυματίζειν δὲ ᾠοῦ
τὸ λευκὸν καὶ λεπτὸν, καὶ γάλακτι. καὶ ἐπιχρίειν ἔξωθεν τῷ γλαυκίῳ. ἢ τῷ τοῦ νείλου διὰ ῥόδων. ἢ
ἑτέρῳ τινὶ τῶν διὰ κρόκου. ἀποκρουομένων τοὺς ῥευματισμοὺς μετὰ τοῦ ἐμψύχειν. περιωδυνίας
δὲ σφόδρα γιγνομένης, πυρίαι διὰ σπόγγων. καὶ πτύγματα ὡς βραχὺ ἐπιτιθέναι κατὰ τὸ ἔθος. εἰ
δὲ ἐπιτείνοιτο ἡ ὀδύνη, καὶ καταπλάσσειν ἄρτον βεβρεγμένον ἐν ἀφεψήματι κωδύων. καὶ μελι-
λώτων μετὰ ᾠοῦ λεκύθου ὀπτῆς. ἢ ἑφθῆς μετὰ βραχέος ῥοδίνου. ἢ ψύλλιον ζέοντι ὕδατι βρέχων,
ἐπιτίθει. διαπυησάσης δὲ τῆς φλεγμονῆς, χρηστέον τοῖς ἀνωδύνοις κολλυρίοις.

20 Ἐκ τῶν Φιλουμένου. ρκγ.

Γίγνεται περὶ τὰς λύσεις τῶν νοσημάτων. ἢ καὶ ἐν ταῖς ἀναλήψεσι περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀμφοτέ-
ρους ἢ τὸν ἕτερον, ἀμαύρωσις. ὥστε μόλις ὁρᾶν ὥσπερ δι' ὀμίχλης. ἐνίοτε δὲ καὶ τινὰ προφαίνεσθαι
πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν δοκεῖν τριχὶν ὅμοια. κατανοούμενοι δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ καθαροὶ φαίνονται, κα-
τὰ τὸ σπανιώτατον δὲ ἐν ταύταις ταῖς περιστάσεσιν. ἢ μικρότερος ὁ κύκλος τῆς κόρης. ἢ πλατύ-
τερος εὑρίσκεται. τὸ δὲ τῆς ἀμαυρώσεως σύμπτωμα. ὡς ἤδη τὸ πλεῖστον ὀνειρωγμοῦ προηγησαμέ-
νου κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς νόσου ἢ τὴν ἀνάληψιν, παραχρῆμα ἐπέπεσε. καὶ ἔστι σημεῖον ἀτονίας τοῦ
πνεύματος τοῦ ὀπτικοῦ. καὶ τοῦ νευρώδους. τῇ γοῦν τελείᾳ τοῦ σώματος ἀναρρώσει, ὁλόκληρος ἀπο-
δίδοται. καὶ ἡ τῆς ὁράσεως ἐνέργεια. διὸ δεῖ τοπικῶν ἀπέχεσθαι βοηθημάτων. μήτε πυριῶντες,
μήθ' ὑπαλείφοντες. ἀναληπτικῇ δὲ τοῦ παντὸς σώματος ἀγωγῇ χρωμένους, διορθοῦσθαι τὸ σύμ-
30 πτωμα.

Θεραπεία ἐφ' ᾧ στάξις αἵματος ἀπὸ ῥινῶν ἐν πυρετοῖς παρακολουθεῖ, ἐκ τῶν Φιλουμένου. ρκδ.

Τὴν ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν ἐν πυρετοῖς γιγνομένην ἐκ τῶν ῥινῶν στάξιν τοῦ αἵματος, κάκιστον ση-
μεῖον Ἱπποκράτης λέγει. πλῆθος γὰρ δηλοῖ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι. ἢ ἐν τῇ κεφαλῇ. ἀποστάζει γὰρ τὸ
αἷμα. ἢ διὰ θλίψιν. ἢ διὰ πύκνωσιν τῶν πόρων. ἡ δὲ πλείων ἔκκρισις, ἱκανή ἐστι καὶ χαλάσαι. καὶ μειῶ-
σαι τὸ πλῆθος. κατὰ βραχὺ οὖν ποιῆσαι χρὴ τὴν κένωσιν ἐκεῖθεν μᾶλλον ὅθεν ἡ φύσις ὥρμησε. ταῦ-
τα ἐπιλογισάμενος, ἐτόλμησα ἤδη τῶν ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν γιγνομένων ἀποστάξεων διὰ
κλινείου ἀγρώστεως ὡς ἔθος νύσσαι τὰ ἐν τοῖς μυξωτῆρσιν ἀγγεῖα. δεῖ δὲ μὴ ἀρκεῖσθαι ὀλίγῃ ῥύσει.
ἀλλὰ πρὸς δύναμιν ἀφαιρεῖν. κενώσεως δὲ ἱκανῆς γινομένης, στέλλειν ὡς ἔθος.

40 Πῶς κύστεως ἐπιμελητέον. καὶ δυσουρίας ἐν πυρετοῖς ἐκ τῶν Φιλουμένου. ρκε.

Ἐν ἀρχῇ τῶν πονηροτάτων πυρετῶν, καὶ τοῦτο ἐπιφαίνεται τὸ σύμπτωμα. ὥστε τὴν κύστιν ἀλγεῖν.
καὶ κατὰ βραχὺ τὸ οὖρον προΐεσθαι. καὶ μετ' ὀδύνης. καὶ οὐ μόνον σχληρόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ σημεῖον τοῦ
ὅλου πεπονθέναι τὸ νευρῶδες. ἔστι γὰρ τὸ πᾶν σῶμα ἀνάμεστον ὑπάρχον ὠμοτέρων χυμῶν, συρρεῖ δὲ
αὐτοῦ ἀθρόον πλῆθος εἰς τὴν κύστιν. καὶ διατεθεῖσα ἐπὶ πλέον, ἀνενέργητος γίγνεται. κίνδυνόν
τε τὸν δὲ ἰσχουρίας ἐπιφέρει. κατ' ἐπιγαστρίου μὲν οὖν καὶ κενεῶνος. καὶ βουβώνων, καθαρὸν ἔ-
ριον ἐπικείσθω. γλυκεῖ ἐλαίῳ θερμῷ βεβρεγμένον. ἢ σικυωνίῳ. βέλτιον δὲ καὶ εἰ πήγανον εἴη ἐναφε-
ψημένον τῷ ἐλαίῳ καὶ ἄνηθον, καὶ σελίνου σπέρμα. ἢ κύμινον λεῖον, ἐμπάσσειν τῷ ἐρίῳ. εἰ δὲ ἐπιτεί-
νοιτο τὰ τῆς ὀδύνης, καὶ καταπλάσματα μετὰ τὰς ἐμβροχὰς παραλαμβανέσθω. καὶ εἰς τὸ ἀπευ-
θυσμένον ἔλαιον δι' ἀφεψήματος τήλεως, σὺν βουτύρῳ ἐνιέσθω. ἤδη δὲ γυναικῶν καὶ εἰς τὴν μήτραν. καὶ
50 εἰς τὸ ἀπευθυσμένον. εἰ δὲ φλεγμονὴ κατεπείγοιτο, καὶ ἔρευθος μετὰ πλείστης θερμασίας κατὰ τὸ
ἐπιγάστριον εἴη, καὶ φλεβοτομίαν παραλαμβάνειν. δίαιτα δὲ ἔστω λεπτὴ καὶ ἀκριβὴς. ῥοφήμασι χρω-
μένοις, πτισάνῃ. ἢ τοῖς πλυτοῖς χόνδροις ἐκ μελικράτου. ἢ ᾠοῖς ῥοφητοῖς. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ λάχα-
να καλῶς ἀποπλυθέντα δὲ διδόσθωσαν. ἔπειτα μαλάχη σιπτὴ παραλαμβανέσθω. καὶ κεφάλω τὸν πρά-
σον πλείοσι καθεψημένον ὕδασι. καὶ ἰχθύες οἱ ἁπαλώτατοι. ἐγκάθισμα δὲ ἐπιτηδευέσθω ἄχρις

ἀποπλυνέσθαι διδόσθωσαν. ἔπειτα μαλάχῃ ἀγρίᾳ παραλαμβανέσθω. καὶ κεφαλωτὸν πράσον πλείοσι καθηψημένον ὕδασι. καὶ ἰχθύες οἱ ἁπαλώτατοι. ἐγκάθισμα δὲ ἐπιτηδευέσθω ἄχρις ὀμφαλοῦ καὶ ὀσφύος ὅλης δι' ἀφεψήματος ἀρτεμισίας· τήλεως, γλήχωνος καὶ ἐλαίου, πρὸς τὴν ὥραν. χρόνου δὲ προϊόντος, καστόρειον ἐμπασσέσθω τοῖς πλήμασι. πόμα δὲ τοῖς οὕτω κάμνουσιν ἐπιτηδειότατον ἐστὶ μετὰ τὸ παύσασθαι τὴν ἐπίδοσιν, τὸ διὰ τοῦ ἡμέρου σικύου σπέρμα. προβραχὲν δὲ λεπίζεται. εἶτα τριφθὲν δίδοται μεθ' ὕδατος κυάθων τριῶν. ὅσον κοχλιάριον β. καὶ κινεῖ μὲν τὴν οὔρησιν ἀλύπως. τὰς δὲ περιωδυνίας, παραχρῆμα λύει. τῶν μέντοι ἄλλων διουρητικῶν ἐφ' ὅσον οἱ πυρετοὶ διαμένουσιν, ἀποχὴ πᾶσα ἐστίν. ἵνα μὴ πλῆθος οὔρων συνδιδόμενον εἰς τὴν κύστιν. καὶ περιτεῖνον, ἐπιτείνει τὸ σύμπτωμα.

10 Πῶς ἐπιμελητέον τῶν περὶ τὴν ὀσφὺν ἀλγημάτων, ἐκ τῶν Φιλουμένου. ρκϛ.

Ὀσφύος ἀλγήματα γίγνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν πυρετοῖς πονηροῖς εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς καὶ παραμένοντα, μεγίστας ἐγκλήσεις ἐπιφέρει. ἢ ἀφνιδίως ἀφανισθέντα, κινδυνωδεστέραν ἔσεσθαι τὴν νόσον προμηνύει. περὶ μὲν οὖν τὰς πρώτας ἡμέρας, ἐν βροχῇ δι' οἰνελαίου χρηστέον λιπαρωτέρου. ἔπειτα ἀφρονίτρου καὶ γλυκέος τε θαλασσωμένου. καὶ ἔλαιον ἅμα ἑψώμενα, ἐπιρρίπτειν τοῖς τόποις δι' ἐρίων ὑσσωπηρῶν. αἱ δὲ τοιαῦται ἐμβροχαὶ, τὸ μὲν σφοδρὸν τῆς ὀδύνης παρηγοροῦσιν. οὐκ ἀναιροῦσι δὲ εἰς τὸ παντελὲς τὸν πόνον. προβαίνοντος δὲ τοῦ χρόνου, φλεβοτομίᾳ χρηστέον. ἔπειτα σικυαστέον τὸν τόπον. μετὰ δὲ ταῦτα κατάπλασμα σκευάσαντες, τὸ διὰ λινοσπέρμου. καὶ τήλεως. καὶ ἐμβαλόντες εἰς μαρσίππιον ὑποθήσομεν τοῖς ἰσχίοις. ὥστε ἐπ' αὐτῶν τὴν κατάκλισιν εἶναι τῆς ὀσφύος. ἔπειτα ἐμβρέχειν δι' ἐλαίου πηγανίνου καὶ κηρωταῖς χρῆσθαι διὰ κυπρίνου γεγενημέναις.

20 ἡ δὲ γαστὴρ ἐξ ἀρχῆς εὔλυτος διὰ τῶν ζωμῶν παρασκευαζέσθω. σφόδρα δὲ αὐτοὺς ὠφελεῖ, καὶ κλυστὴρ δι' ἀφεψήματος σικύου ἀγρίου καὶ μέλιτος· μόνον ἐνιέμενος. κενοῖ γὰρ φλέγμα. καὶ κουφίζει τάχιστα. εἰ μὴ σφοδρὸς εἴη ὁ πυρετός.

Τῆς περὶ τὸ ἱερὸν ὀστέον ἐν πυρετοῖς γιγνομένοις ἑλκώσεως θεραπεία, ἐκ τῶν Φιλουμένου. ρκζ.

Ἐν τοῖς χρονίοις, καὶ ἄλλως τὴν ἕξιν ἐκτήκουσι πυρετοῖς. περιδαπανηθείσης τῆς σαρκὸς ἐπὶ ψιλῶν τῶν ὀστέων ἡ ἀνάκλισις. καὶ μάλιστα αὐτῶν τὰ ἐξέχοντα. καὶ δυσαλθεῖς ἑλκώσεις ἀναδέχεται καὶ ἐπωδύνους, διὰ τὸ σύρεσθαι κατὰ τῶν ὑποστρωμάτων. οὐ μόνον δὲ διὰ τὸ δυσίατον χαλεπὰς συμβέβηκεν εἶναι τὰς ἑλκώσεις. πλατυνόμεναι γὰρ καὶ βαθυνόμεναι. καὶ παχέα τὰ χείλη τρέφουσαι. νέμονται γοῦν καὶ μέχρι ψιλώσεως προΐασιν. ἀλλὰ δὴ καὶ παρασημειώσεως πρὸς τῶν ἀρχαίων τετύχηκεν. ὡς ὄλεθρον οὖσαν τὴν διάθεσιν μηνυτικήν. διόπερ πρὶν εἰς ἀνήκεστον ἥκειν, ἐσπουδακέναι

30 δεῖ περὶ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῆς. τὸ μὲν πρῶτον ἡνίκα ἄρχεται ὁ τόπος ἐνερευθὴς καὶ ἐπαλγὴς γίνεσθαι. κύκλον ἐξ ἐρίου ποιήσαντες ἐμμεγέθη, ὑποθήσομεν τῷ τόπῳ. ἵνα διὰ κενοῦ τὸ πάσχον μέρος ἑδρασθὲν, ἀπαλλαγῇ τοῦ θλίβεσθαι. καὶ ἀταλαίπωρος ἡ κατάκλισις γένηται. μετὰ δὲ ταῦτα, τὴν διὰ ῥοδίνου κηρωτὴν. ἢ μυρσίνου σκευάσαντες. ἔχουσαν λιθάργυρον. ψιμμύθιον. κηκῖδας κεκαυμένας, ἐπιθήσομεν. ὑποκειμένου δηλονότι τοῦ ἐξ ἐρίου κύκλου. ταὐτὸ δὲ ποιοῦσι, καὶ αἱ δριμεῖαι πᾶσαι κηρωταί. καὶ ἔτι μᾶλλον τὸ ὑφιζάνον ἐν τοῖς χαλκίοις. ἐν οἷς τὸ ὕδωρ ἕψεται. ὃ προσκάθηται ὡς ὄστρακον ἐν τοῖς πυθμέσιν αὐτῶν. μιγνύμενον σὺν κηρωτῇ ῥοδίνῃ. εὑρίσκεται δὲ πλῆθος ἐν τοῖς τῶν βαλανείων χαλκοῖς, καὶ τὸ διὰ μέλιτος ἴσα λαμβάνον τέσσαρα· λιθάργυρον. ἔλαιον. κηρόν. μέλι. ἀναλύεται δὲ ῥοδίνῳ. καὶ ποιεῖ παραδόξως. παραλαμβανέσθω δὲ καὶ πυρία διὰ σπόγγων. φλεγμονῆς δέ ποτε γινομένης, ἄρτῳ καταπλαστέον τοὺς τόπους. μετὰ στρύχνου. ἢ πολυγόνου. ἢ

40 ἀρνογλώσσου. ἢ κράμβης φύλλοις. εἰ δὲ νομώδης ἡ ἕλκωσις γένοιτο, φακῷ ἑφθῷ μετὰ σιδίων καταπλαστέον. καὶ φαρμάκοις ποτὲ χρηστέον τοῖς πρὸς νομὰς πεποιημένοις. ἀνιεμένοις διὰ ῥοδίνου. καὶ τῇ ἐπιγόνου χλωρᾷ. καὶ τῷ κόρακι. ἢ τῷ Ἄνδρωνος τροχίσκῳ. ἢ τῷ Μούσα μεθ' ἑψήματος. τῆς δὲ νομῆς σταλείσης, τοῖς πραοτέροις κοινοῖς βοηθήμασι χρηστέον.

Θεραπεία τῆς περὶ τὸν ὄσχεον καὶ δακτύλιον ἑλκώσεως ἐν πυρετοῖς, ἐκ τῶν Φιλουμένου. ρκη.

Πολλάκις ἐπὶ τῶν νοσούντων ἑλκοῦται τὰ μέρη ταῦτα. ποτὲ μὲν, διὰ μόνην τὴν ἀμέλειαν. ποτὲ δὲ καὶ ὑπὸ φαύλων καὶ δριμέων χυμῶν. καὶ κακοήθων πυρετῶν εὑρεῖν. ἔστι γοῦν τοὺς οὕτω πάσχοντας. καὶ τὴν φρόνησιν βεβλαμμένους. καὶ μηδὲν παρακολουθοῦντας τῇ ὀδύνῃ. μὴ δὲ ἀντιλαμβανομένους τῆς πυρώσεως, εἰ μὴ ὁ ἐπιμελούμενος αὐτῶν ἐκ τῆς ὀδμῆς διαγινώσκει. πρῶτον μὲν οὖν ἀποσπογγισμῷ τὸν τόπον χρηστέον ἐξ ὕδατος θερμοῦ προσηνοῦς ἔπειτα ἀληπτέον μυρσίνῳ ἢ

50 ῥοδίνῳ ἐλαίῳ. καὶ μετὰ ταῦτα διαπαστέον τὸν ὄσχεον μυρσίνῃ ξηρᾷ λειοτάτῃ. ἔπειτα ἐπιχειστέον ᾠῷ δεδευμένῳ μετὰ ψιμμυθίου. καὶ ῥοδίνου ἐλαχίστου. ἢ μυρσίνου. ὅπως μὴ ἀναξηραίνοιτο. εἰ δ' ἀνέχοιτο τοῦ μολυσμοῦ τῶν ἐπιχείστων, κηρωτὴν σκευαστέον τρυφερὰν, διὰ ῥοδίνου ψιμμυθίου ἔχουσαν. ἢ λιθαργύρου. καὶ λεκύθου ᾠῶν ἑφθῶν. ἁρμόζει δὲ καὶ ἡ βουτυρίνη κηρωτή. καὶ ἡ διὰ στέατος χηνείου. ἢ ὀρνιθείου συντιθεμένη. καὶ ἡ διὰ κηκίδων καὶ αἱ δριμεῖαι πᾶσαι. εἰ δὲ νομὴ ἐπιγίγνοιτο, χρηστέον τῇ προει-

ρημένη ἤδη τῆς τοῦ ἱδρουδοσέου ἑλκώσεως ἐπιμέλεια. τὰς δὲ ῥοφὰς γλυκυτέρας αὐτοῖς προσενε-
κτέον. ἐσχασμένως ποιοῦντας πυρετούς. καὶ τῆς κοιλίας δὲ ἐπιμελητέον. μάλιστα τῶν περὶ τὴν
ἕδραν τόπων κουφιζομένων. Τίς ἐπιμέλεια τῶν ἐν πυρετοῖς ἐξανθημάτων ἐκ τῶν Ἡροδότου.

Ἐπὶ τῶν πυρεττόντων, συνεχέστατα γίγνεται ἐξανθήματα, περὶ τὰ χείλη καὶ τὰς ῥῖνας. περὶ τὰς
λύσεις τῶν πυρετῶν ὡς ἐπίπαν. κατ' ἀρχὰς δὲ τῶν πυρετῶν, οὐ τῶν ἁπλουστέρων. ἀλλὰ τῶν κακο-
χυμοτέρων περὶ ὅλον τὸ σῶμα. μώλωπες ἐμφερεῖς τοῖς ἀπὸ κωνώπων δήγμασιν. ἐν δὲ τοῖς κα-
κοήθεσι καὶ λοιμώδεσι πυρετοῖς, ἑλκώδη ταῦτα γίγνεται. τινὰ δὲ καὶ ἄνθραξι παραπλήσια. πάν-
τα δὲ πλήθους διεφθορότος καὶ τὴν ἕξιν διαβιβρώσκοντος σημεῖα χυμοῦ ἐστι. τὰ δὲ ἐν προσώπῳ γι-
γνόμενα, κακοηθέστερα πάντων εἰσί. χείρω δὲ τὰ πλείονα τῶν ἐλαττόνων. καὶ τὰ μείζονα τῶν βρα-
10 χυτέρων. καὶ τὰ ταχέως ἀφανιζόμενα, τῶν πλείονα χρόνον ἐπιμενόντων. χειρότερα δὲ τὰ πυροῦν-
τα, τῶν κνησμοὺς ἐπιφερόντων. καὶ τὰ μὲν ἐπιγιγνόμενα τῆς κοιλίας ἐφεστώσης. καὶ μέτρια τὰ
διαχωρήματα ποιούσης, ἀγαθά. τὰ δὲ ῥεούσης τῆς κοιλίας γινόμενα καὶ ἐμέτων ἐνοχλούντων πονη-
ρά. εἰ δὲ ἐπιγινόμενα ξηραίνοι τὴν κοιλίαν, ἀγαθά. παρέπονται δὲ τοῖς ἐξανθήμασι, κακοήθειαι τῶν
πυρετῶν ἐκ τοῦ πλείστου δὲ καὶ συγκοπαί. τὰ μὲν οὖν περὶ τὰς λύσεις τῶν πυρετῶν τῶν ἁπλου-
στέρων γιγνόμενα περὶ τὰ χείλη καὶ τὰς ῥῖνας, ῥοδίνῳ χριστέον κατ' ἰδίαν. ἢ μετὰ ψιμυθίου. ἢ λιθαρ-
γύρου. ἁρμόζει γὰρ καὶ ὁ διὰ κρόκκου. καὶ σμύρνης. καὶ στυπτηρίας τροχίσκος. ὃν ἶριν ὀνομάζουσι.
καὶ ὁ μέλας ὁ λαμβάνων ἴσα κροκομάγματος. καὶ βαλαυστίου. καὶ χαλκάνθου. καὶ ζιγγιβέρεως. καὶ
ἀλόης. οἴνῳ δὲ λειοῦται ὡς κολλύριον. καὶ ἀναπλάττεται εἰς τροχίσκους. καὶ ἤδη τῆς χρείας σὺν ὕ-
δατι ἢ γάλακτι ἐπιχρίεται. ἢ σὺν οἴνῳ. ἐπὰν ἐπιτεῖναι τὴν στῦψιν βουλώμεθα κατακολλᾶσθαι δὲ
20 μετὰ τὴν ἐπίχρισιν. καὶ χωρὶς ταύτης εἰ μένοι. ἢ πρὸς τῷ τοῦ φοίνικος ὀστῷ. ἢ ᾠοῦ. τὰ δὲ περὶ τὸ ἄλλο
σῶμα γιγνόμενα ἐξανθήματα τὰ μωλωπίζοντα ἰᾶσθαι χρὴ, φλεβοτομοῦντας κατ' ἀρχὰς εἰ μη-
δὲν κωλύει. εἴωθε γὰρ ἀποστραφέντα, κινδύνους ἐπιφέρειν. εἰ μὴ δι' ἐμέτων ἢ κοιλίας ἡ δριμύτης
ὑπεξέλθοι. διὸ καὶ τὴν κοιλίαν διὰ πτισάνης χυλοῦ. καὶ ᾠῶν. καὶ χαμαιμηλίνου ἐλαίου μαλακτέον.
κατεχέτωσαν δὲ τὸ ἐνιέμενον ἐπὶ ὥρα, πᾶσαν τὴν νύκτα. καὶ ὅλῃ δὲ τῶν σιτίων χρηστέον χάριν τοῦ
πανταχόθεν καθαιρεθῆναι τὸ πλῆθος. ἐν δὲ ταῖς ἐπισημασίαις χάριν τῶν ἐπιγιγνομένων περὶ τὸν
στόμαχον σφοδροτάτων δηγμῶν. χλιαρὸν ὕδωρ προτιθέντες, ἐμεῖν κελεύομεν. δακτύλων ἢ πτερῶν
καθέσει. ῥοφὰς δὲ κατὰ κερασικὰς παραθετέον. διὰ πτισάνης χυλὸν. ἢ χόνδρου μετὰ μελικράτου.
καύσου δὲ πυρετοῦ ἐνοχλοῦντος, συγχρίειν τὸ σῶμα ὑδρέλαιον. νίτρον βραχὺ ἔχοντα. τότε γὰρ ἐξαν-
θήματα περὶ τὴν ἐπιφάνειαν κρατεῖ, καὶ τὴν ἐν τῷ βάθει, ὕλην ἐφέλκεται. καὶ ἐμψύχει τὸ βά-
30 θος. καὶ πολλάκις ἱδρῶτας ἤνεγκεν. ἐξατμῆσαι τὸ πολὺ τῶν δριμέων ὑγρῶν δυναμένους. ἤδη
δὲ τῶν λοιμωδῶν καὶ ἀνθρακωδῶν, φλεβοτομίαν μὲν παραλαμβάνομεν εὐθὺς κατ' ἀρχάς. τὰς
δὲ ἀναστάσεις, οὐκέτι. φαυλοτέραν γὰρ τὴν ὕλην ἡ ἀσιτία ποιεῖ. καὶ συγκόπτει τὴν δύναμιν ἤδη τού-
των. ἣν ἄθραυστον βουλόμεθα τηρεῖν. ἐν πᾶσι μὲν πυρετοῖς. μάλιστα δὲ ἐν τοῖς λοιμώδεσιν. εἰ μὲν οὖν
ἐπιδέχοιτο οἱ τόποι, καταχρίειν τὰ ἐξανθήματα φαρμάκῳ παχεῖ, διὰ ῥοδίνου καὶ ψιμυθίου. καὶ
λιβάνου. καὶ οἴνου γλυκυτάτου. ἢ λιθαργύρου. καὶ μάνης μετὰ ῥοδίνου. τὰ δὲ ἄλλα μόρια κηρωτῇ κα-
ταλαμβανέσθω διὰ τῆς αὐτῆς ὕλης ἐσκευασμένῃ. ἁρμόδιοι δὲ ἐπ' αὐτῶν, καὶ πᾶσαι αἱ ἤδη τῶν
πυρικαύτων προσαγόμεναι. καὶ τὰ μὲν περὶ τὸ πρόσωπον ἐξανθήματα, τοῖς διὰ θερμοῦ προσ-
κλύσμασι παρηγορήσομεν. τὰ δὲ ἐν τῷ λοιπῷ σώματι, διὰ ποσίων πυριατέον ἐπιπολὺ, καὶ μάλι-
στα τὰ κνησμώδη. ἑρπηστικῶν δὲ γιγνομένων τῶν ἑλκῶν, καὶ ἀσβέστου βραχὺ παραμικτέον. θαυμα-
40 στῶς γὰρ ξηραίνει. καὶ τὸ νομῶδες αὐτῶν ἵστησι. τὰ μὲν ἤδη νεμόμενα, φακῷ ἑφθῷ μετὰ σιδίων. καὶ
μέλιτος. ἢ ἀρνογλώσσῳ. ἢ πολυγόνῳ. ἢ ῥόδων μετὰ ἄρτου καταπλάττειν. ἀγαθὸν δὲ καὶ τὸ αἴγειον
γάλα διδόναι τοῖς τοιούτοις. χάριν τοῦ κατακεράσασθαι τὴν φαυλότητα. δεῖ δὲ τὸ τέταρτον μέρος
τοῦ γάλακτος μίξαντας ὕδατι, καθεψεῖν ἅμα κινοῦντας συνεχῶς. μέχρις ἥμισυ λειφθῇ τοῦ παν-
τός. ὅπως μήτε τυρωθὲν ἀποξυνθῇ, μήτε πυρωθὲν, κνισωθῇ διὰ τὸν κατέχοντα πυρετόν. πα-
ρακμῆς δὲ γινομένης, διὰ καθαρτηρίου φαρμάκου ἐπιτηδείου κενῶσαι τὰς ὕλας. μετέπειτα δὲ
τὴν θηριακὴν ἀντίδοτον διδόναι. ἢ τὴν μιθριδάτην. ἢ ἄλλην τινὰ τῶν πρὸς τὰ θανάσιμα καὶ ἰοβό-
λου πεποιημένων, ἀντίδοτον. ἡ γὰρ τῶν χυμῶν ἰσχυρὰ τροπὴ καὶ τὰ διαφθορὰ γιγνομένη, ὁμοία δη-
λητηρίῳ φαρμάκῳ ἐστί. γίγνεται δέ ποτε ἐξανθήματα μεγάλα καὶ τὰ χρόαν λευκά. κνησμὸν ὀλίγον
ἐπιφέροντα. πλεονάζοντα ἔν τε μηροῖς. καὶ γλουτοῖς. πλευραῖς τε καὶ ἐπιγαστρίοις ὡς ἤδη τὸ πλεῖ-
50 στον. τὸν δὲ κατ' ἀρχὴν ἐκ πολλῆς καὶ ἀργῆς ὕλης λαμβάνει. ταῦτα δὲ συνθεραπεύεται τῷ παντὶ
σώματι. οὐδὲ γὰρ πάνυ τι χαλεπὴν ἀπογράφει τὴν νόσον, εἰ τῇ ὀλιγοσιτίᾳ χρήσηται. γιγνομένων
δὲ τῶν κατὰ ταῦτα πυρετῶν ἐγκαυστικῶν, ἐπιτηδείως ἔχουσι πρὸς τὰς ἐν ταῖς ἀκμαῖς τῶν ἐπι-
σημασιῶν ψυχροδοσίας. ἀκμάσαντος τοῦ νοσήματος. εἰ μὴ τὰ σπλάγχνα εὐπαθῆ ἔχοιεν, γίγνεται
ἐξανθήματα στρογγύλα. ἀνώμαλα. ὑπόλευκα. ἢ ὑπέρυθρα, μετ' ἐπαναστάσεως τῆς σαρκός. ἢ ἰόνθοις

τοῖς ἐν τοῖς ἐν προσώπῳ παραπλήσια καὶ σκληρά. κνυσμὸν πολὺν ἐπιποιοῦνται. ὡς γίγνεσθαι ἀγρυπνίας αἴτια. προσθημίας αὐτοῖς παρεσταμένοις ἀπαύστου, πρὸς τὸ κνᾶσθαι. παρέπεται δὲ ταῦτα ἐκ τοῦ πλείστου, τοῖς διαλείπουσι πυρετοῖς. καὶ χαλεπὴν οὐκ ἐμφαίνει τὴν νόσον. διόπερ ἐπὶ πρεπόντων μὲν τῶν καιρῶν, ἐμβιβαστέον εἰς ἐπιτεταμένον θερμόν, χριστέον δὲ καὶ τοῖς ἔξωθεν συγχριστοῖς. οἷον μυρσίνῳ. ἢ σχινίνῳ μετὰ μυρσίνης ἢ μαννῆς. ἢ κιμωλίας θρυπτῆς. ἢ στυπτηρίας ὑγρᾶς. ἢ κυάμου ἀλεύρου. ἢ σήσαμον λειοτριβήσας, καταχρίε μετὰ βραχέος ὄξους. πρὸς δὲ τὰς τῶν κνησμῶν ἐπείξεις, πυριατέον ὠμολίνοις μάλιστα. ἢ διὰ σπόγγων ἐξ ὕδατος ζέοντος. εἰ δὲ ἑλκωθείη, χριστέον ταῖς ἐπὶ τῶν πυρικαύτων κηρωταῖς. καὶ μάλιστα τῇ διὰ κεδρῶν. τὰ δὲ πάνυ ἐξέρυθρα, κάκιστα. πονηρότερα δὲ τούτων, τὰ πελιδνά. καὶ μελανά. καὶ ἐξογκούμενα, ὅμοια ὄντα ταῖς ὀστρακιζομέναις σαρξί. πλεονάζοντα δὲ ἐν προσώπῳ καὶ θώρακι. καὶ κοιλίᾳ. καὶ πλευραῖς. καὶ μετὰ φρενῶν, τοῖς τοιούτοις οὐ δεῖ, κατ᾽ ἀρχὰς ἐγχειρεῖν. ἀλλ᾽ ἀναβάλλεσθαι διαφόρως. ἡ γὰρ ἀναφορὰ τῶν ἀποστημάτων, ἐπὶ τὸ ἐγχειρήσαντα ἢ καὶ ὑποχόμενον θεραπεύειν. μένοντα δὲ ταῦτα μέχρι τῆς ἀκμῆς. καὶ μὴ προβαίνοντα ἐπὶ τὸ κάκιον, οὐ δεῖ παρορᾶν παντάπασιν, εἰ καὶ σπανίως. ἀλλ᾽ οὖν γε ποτὲ ὠφελήσαντα. καὶ κατὰ καιρὸν ἕκαστον προσάγειν. καὶ μάλιστα προσθετικῶς θεραπεύοντα. τὰ γὰρ ἐπινεκρώσει τῆς ἐπιφανείας ἐκ βάθους γινόμενα, τί ἂν ἕτερον σημαίνοι. ἢ τρόπον τινὰ ἐκφορούμενον ἔνδοθεν τὸ ζῆν.

Περὶ τρόμων ἐν πυρετοῖς, ἐκ τῶν Ἡροδότου. ρλ.

Γίγνονται ἐν πυρετοῖς κακοήθεσι τρόμοι. συνίστανται γὰρ ἐκ φαύλης διαίτης. καὶ ψυχρᾶς πόσεως. καὶ ὀξυκράτου. καὶ οἴνου πλείονος. καὶ ἀφροδισίων ἀμέτρων. καὶ τῶν ὁμοίων. ἔστω τοίνυν ἐπ᾽ αὐτῶν, ἀποχὴ τῶν βλαψάντων. προσαγωγὴ δὲ τῶν ὠφελῆσαι δυναμένων. ἀνάγκη δὲ ὡς ἐπίπαν πεπονθέναι ἐπὶ πάντων, τὸ νωτιαῖον. διὸ σκεπτέον τὴν ῥάχιν ὅλην. καὶ τὰ πεπονθότα τῶν μερῶν. ἐρίοις βεβρεγμένοις σικυωνίῳ. ἢ γλευκίνῳ μᾶλλον, ἢ κηρωτῇ ὑγροτέρᾳ. διά τινος τῶν τοιούτων σκευασθείσῃ. ἢ διὰ πηγανίνου ἐλαίου. ἐμβρεκτέον δὲ καὶ τὴν κεφαλήν. ἐν μὲν ταῖς πρώταις ἡμέραις, ἐλαίῳ γλυκεῖ. εἰ δὲ μακρότερον γένοιτο τὸ νόσημα, ἀνηθίνου ἐν τοῖς διαλείμμασιν. εἶτα προσακτέον σικύας ἀπὸ τοῦ πρώτου σπονδύλου, μέχρις ὀσφύος. προσηκάτω πλαττομένων τῶν μερῶν μετὰ τῶν ὑποχονδρίων. ὡς μὴ λύσῃ. σκεπέσθω δὲ καὶ ταῦτα ἐρίοις ἐκ παλαιοῦ ἐλαίου. ἢ σικυωνίου. τροφὰς δὲ διδόναι ῥοφηματώδεις θερμάς. προνοητέον δὲ καὶ τοῦ, εὔλυτον ποιεῖν τὴν κοιλίαν. ἐπιμενόντων ταύτῃ τῇ ἀγωγῇ, μέχρι μειώσεως τῶν πυρετῶν. ἢ τῆς λύσεως. προβεβηκότων δὲ ἤδη τῶν χρόνων εἰ ἐπιμένοιεν οἱ τρόμοι, κοινῷ τρόπῳ βοηθείας τοῖς ἄλλως γιγνομένοις τρόμοις ὑπακτέον. ἐμβιβάζοντας παραμίαν εἰς ἔλαιον θερμόν. συγχρίοντας δὲ πρὸ τῶν ἐμβάσεων καὶ μετὰ τὰς ἐμβάσεις, σικυωνίῳ. ἢ παλαιῷ ἐλαίῳ. ἐνίοτε δὲ καὶ καστόρειον τῷ ἀλείμματι προσπλεκτέον. ἐπιμενόντων δὲ τῶν ἀλγημάτων. καὶ ποτιστέον τὸ καστόρειον καὶ ἐπιρρίπτειν κηρωτῷ δι᾽ αὐτοῦ ἐσκευασμένῃ. καὶ τοῖς κοινοῖς πρὸς τὰς παρέσεις ἀλείμμασι χρηστέον.

Περὶ σπασμῶν, ἐν πυρετοῖς ἐκ τοῦ Γαληνοῦ. ρλα.

Οἱ σπασμοὶ τὰ πολλὰ γίγνονται, διά τε πλήρωσιν τῶν νευρωδῶν μορίων. ὃ λόγῳ, καὶ τοῖς φλεγμαίνουσιν ἰσχυρῶς ἕπονται. καὶ προσέτι διὰ δακνώδη χυμὸν λεπτόν. ἀναβιβρώσκονται τὰ νευρώδη μόρια. καὶ διὰ ψύξιν ἰσχυράν, ὅμοιόν τι τῇ πήξει δρῶσαν. γίνεται δὲ καὶ δι᾽ ὑπερβάλλουσαν ξηρότητα. ἕπεται δὲ μάλιστα καὶ ταῖς ὀλεθρίαις φρενίτισι. διά τε τὸ σφοδρὸν τοῦ πυρετοῦ. καὶ διὰ τὰς ἐπιτεταμένας. καὶ ἀγριωτέρας κινήσεις. καὶ σωθέντα τινὰ τῶν οὕτως σπασθέντων, οὔτ᾽ αὐτὸς εἶδον. οὔτ᾽ ἄλλου λέγοντος ἤκουσα. οἱ μὲν οὖν προειρημένοι τρεῖς σπασμοί, θεραπεύονται πολλάκις. ἀνίατος δὲ ὁ διὰ ξηρότητα τῶν νευρωδῶν μορίων γιγνόμενος. ἐνίοτε δὲ ἐν τῷ στόματι τῆς γαστρὸς ἀθροισθεὶς χυμὸς λεπτὸς καὶ δριμύς. καὶ μάλιστα ἰώδεις. σπασμοὺς εὐτόνους. καὶ συγκοπτικοὺς ἐπιφέρει. ὡς νοτίδας γίγνεσθαι ψυχράς. ἐπὶ τούτων χλιαρὸν ποτίσαντες ὕδωρ, δακτύλων ἢ πτερῶν καθέσει, ἔμετον κινήσομεν. εἰ δὲ περὶ τὰ ἔντερα ἡ αἴσθησις τῆς δήξεως γένοιτο, ἐνίεμεν διὰ κλυστῆρος πτισάνης χυλόν. διδόναι δὲ τροφὰς δυσφθάρτους. οἷον χόνδρον ἄλικος. μετὰ κόκκων ῥοιᾶς. καὶ τὰ παραπλήσια, μηδενὸς δὲ τοιούτου γιγνομένου, τοὺς μὲν καθ᾽ ὅλον τὸ σῶμα γιγνομένους σπασμοὺς ἐμφερῶς τοῖς τετανικοῖς θεραπεύσομεν. τοὺς δὲ κατὰ μέρος, πρῶτον μὲν διακρατεῖν τὰ συνελκόμενα τῶν μερῶν πειθηνίως. ταῖς ἀπ᾽ αὐτῶν ὀδύναις ἀντιβαίνοντες. ἀνατριπτέον δὲ μαλακῶς, ἐλαίῳ σικυωνίῳ παλαιῷ τεθερμασμένῳ. εἰ δ᾽ ἐπιμένοι, καὶ καστόρειον παραπλεκτέον. καὶ τοῖς λοιποῖς ἀνετικοῖς χρηστέον συγχρίσμασι. τοὺς δὲ ἐπὶ ξηρότητι μᾶλλον σπωμένους διὰ τὴν βίαν τοῦ πυρετοῦ. καὶ μάλιστα παραφροσύνης παρούσης, λουστέον τὴν κεφαλὴν πολλῷ θερμῷ. ὕδατι γλυκεῖ εὐκράτῳ. καὶ τὰς χεῖρας δὲ καὶ τοὺς πόδας, καταντλητέον πολλῷ τῷ θερμῷ. ἔπειτα ἐλαίῳ γλυκεῖ τεθερμασμένῳ τὴν κεφαλὴν ἐμβρέχοντας. καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ἐπαλείψαντας, θάλπειν περιβολαίοις. καὶ ἡσυχίαν ἐμποιεῖν. πλήθους δὲ αἵματος ὑποκειμένου. καὶ τὸν σπασμὸν ἐπάγοντος, φλεβοτομητέον. ἔπειτα σικυαστέον μετὰ κατασχασμοῦ. σκελῶν μὲν συνελκομένων, τῷ ὑστάτῳ σπονδύλῳ προσβάλλειν τὴν σικύαν. χειρῶν δὲ σπωμένων, τῷ

ἑβδόμῳ σπονδύλῳ. καὶ τῷ ὑποκειμένῳ τῷ τοῦ ὤμου ἄρθρῳ, τὴν σικύαν προσβάλλειν. εἰ δὲ ὅλου τοῦ σώματος ἀπαθοῦς ὄντος, συνέλκοιτο χεῖλος. ἢ βλέφαρον χαλεπὸν ἡγητέον τὸ σύμπτωμα. τὰς δὲ ἀφαιρέσεις ἐπὶ τούτων ἀπὸ τοῦ ἰνίου καὶ τῶν πρώτων δύο σπονδύλων ποιητέον ἐμβρέχοντας τὴν κεφαλὴν ἀνηθίνῳ ἐλαίῳ θερμῷ. ἤδη δὲ καιροῦ φανέντος τῶν λουτρῶν, λουστέον καὶ ἐφυδροποσίας ἐπιφυλακτέον. εἰ δὲ οἴνου δόσις χρεία γένοιτο, ὀλίγον προσοιστέον τοῦ ὑδατώδους οἴνου.

Περὶ ἡδέων καὶ χρησίμων πομάτων ἐν πυρετοῖς ἐκ τῶν Φιλουμένου. ρλβ.

Διπλῆ ἰσχὺς καὶ θαυμασία ἅμα βοηθήματα ὃ καὶ τῇ φύσει διὰ τὴν ἡδονὴν ὑπάρχει φίλον. δεξαμένη γὰρ ἡ γαστὴρ τὸ προσηνὲς ἐν αὐτῇ περιστελεῖσα, κρατεῖ καὶ πέττει καλῶς εἰς δύναμιν. καὶ μάλιστα αὐτὴ καὶ κατὰ τὸ ποσὸν σύμμετρον, ἐγείρεται ἑαυτῆς ἡ φύσις. ἀνέχεσθαι πυρούσης. καὶ τὰς ἐνεργείας τε ταλαιπωρημένας πολλάκις ὑπὸ τῆς ἀγριότητος τῶν παθῶν ἀπομάχεται τῷ νοσήματι. κατὰ δεύτερον τρόπον. αὐτὸ δὲ κολάζουσα τὸ κακὸν ἄντικρυς τῇ τῆς ἐναντιότητος φύσει. τὰς δὲ διοικούσας τὸ ζῶον παραμυθουμένη τε καὶ διεγείρουσα δυνάμεις. κατισχύειν τε παρεχομένη τοῦ νοσήματος. ἅπαντες μὲν οὖν ἄνθρωποι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῖς γλυκέσι χαίρουσι ποτοῖς. καὶ μάλιστα ἂν τύχῃ συμμιγῆ στύψει. καὶ θερμασία. καί τισιν ὁμογενέσι ποιότητος. οἷός περ ἐστὶν ὁ γλυκὺς οἶνος. καὶ τὸ οἰνόμελι. ἀλλὰ ταῦτα, οὐ πάνυ ῥᾴδιον παρέχειν ἐν πυρετοῖς. τὰ δὲ ἄλλα τὰ λεχθησόμενα νῦν πόματα κἂν εἰ συχνῆς χρῄζοι τῆς ἀκριβείας, ἀλλ' ἀπολιμπανομένης τε τῶν εἰρημένων.

Περὶ τοῦ διὰ τῶν κωδίων, γαληνοῦ. ρλγ.

Προχειριστέον δὲ τὸ διὰ τῶν κωδύων φάρμακον. ἄριστον μὲν ποιεῖν ἡδονῆς χάριν. ἄριστον δὲ ἐπὶ θερμῶν καὶ μεγάλων ἰσχύϊ παθῶν τῶν περὶ σπλάγχνῳ συνισταμένων παθῶν, ὅλον τε καταλαμβανόντων, τὸ σῶμα ἐπὶ τῶν πυρεττόντων καὶ χολερικῶν παθῶν. ὅσοι τε παρανοίαις ἐν πυρετοῖς καὶ ἀγρυπνίαις καταπονοῦνται. καὶ βηξὶ πυκναῖς διὰ λεπτὸν ῥεῦμα γιγνομέναις ἐν κεφαλῆς θερμοτέρας εἰς τὸν θώρακα καταρρέον, ὀνίνησι μεγάλως. ἔχει δὲ ἡ σκευασία οὕτως. κωδύας μήκωνος, ζωῶν τῷ σπέρματι, γ. συμμέτρους τῷ μεγέθει νεαρὰς μὲν. μήτε πάνυ μαλακὰς, μήτε σκληρὰς, ταύτας βρέχειν δεῖ ὕδατι ὀμβρείῳ, ξέστιν ἐν ἀκαλλίστῳ νύκτα καὶ ἡμέραν. ἔπειτα ἑψεῖν ἀκάπνῳ πυρί. μέχρι δοκιμάζοντι σοι, τακεραὶ φαίνονται. εἶτα ἐκθλίψας τὸ ὑγρόν. καὶ διηθήσας ῥάκκει ἀραιοτέρῳ, μίσγε μέλιτος καλλίστου ἀπηφρισμένου τὸ μέτρον τοῦ ὕδατος, ἢ μισυ μέρος. καὶ ἕψε κενῶν μεσουστάσεως ἀττικοῦ μέλιτος. καὶ διὰ γλυκέος δὲ κρητικοῦ. ἢ δι' ἑψήματος, κάλλιον αὐτὸ ἀντὶ τοῦ μέλιτος σκευάζεσθαι. ὅταν ἢ τὸ ῥεῦμα πάνυ τὸ λεπτὸν. μίγνυμι δὲ ἐνίοτε ἑψημένῳ τούτῳ τῷ φαρμάκῳ, καὶ γλυκυρρίζης ῥίζαν. ὡς συνεψηθῆναι ταῖς κωδύαις. εἰ δὲ μὴ παρείη αὐτὴ, τὸν χυλὸν αὐτῆς, ξηρὸν ἐμβάλλειν. εἰ δὲ περιέχεται κατὰ τὸν πνεύμονα κατερρυηκὸς ὑγρὸν ἀναγωγῆς δεόμενον, βέλτιον διὰ μέλιτος αὐτὸ σκευάζειν. ἡ δὲ σύμμετρος δόσις, ἔστω δυοῖν κοχλιαρίων. αὐξήσεις καὶ μειώσεις τὸ πλῆθος. ἀποβλέπων εἴς τε τοῦ σώματος μέγεθος ᾧ προσφέρεις. καὶ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ὥραν τοῦ ἔτους. καὶ τὸ χωρίον. ἐν ἅπασι μὲν γὰρ τούτοις, ἐπὶ μὲν τὸ ψυχρότερον ῥέπουσι, δώσεις ἔλαχιστον. ἐπὶ δὲ τὸ θερμότερον, πλείονα. καὶ πρὸς δὲ, καὶ τὸ τοῦ καταῤῥου ποσόν τε καὶ ποιὸν ἀποβλέπων, ἢ πλέον ἢ ἔλαττον δώσεις. τοῦ δὲ διὰ τῶν θηβαϊκῶν κωδύων σκευαζομένου ἡ τελειοτάτη δόσις ἐστὶν, Γο. α. τοιαύτη μὲν, ἡ παρὰ γαληνοῦ γραφὴ τοῦ φαρμάκου. ἐγὼ δὲ διὰ παντὸς, τῷ διὰ γλυκέος ἐσκευασμένῳ διατελῶ χρώμενος. ποτὲ μὲν μέλιτος προσπλέκων τῇ δόσει. ποτὲ δὲ ὀξυμέλιτος. ἢ ῥόδου μέλιτος. ἢ ὀμφακομέλιτος. ἢ τινὸς ἑτέρου τῶν ἄλλων φαρμάκων ἡπατικῶν. ἢ σπληνικῶν. ἢ στομαχικῶν. καὶ μεταποιῶν αὐτοῦ τὴν δύναμιν πρὸς τὴν παροῦσαν ἑκάστοτε διάθεσιν. παρέχω δὲ αὐτὸ οὐ μόνον τοῖς ὕπνου δεομένοις εἰς ἑσπέραν καὶ πρὸς βῆχα, ἀλλὰ καὶ μαινομένοις μετὰ τὴν φλεβοτομίαν. καὶ πυρέττουσι σφοδρῶς. καὶ διακαιομένοις ἀφορήτως τὸ στόμα τῆς γαστρὸς, ἐρυσιπέλατί τε καὶ ἄλλως θερμῷ παθήματι. καὶ θώρακι καὶ πνεύμονι, ὁμοίως κάμνοντι ἥπατι καὶ ἐντέροις. καὶ μεσαραίῳ. καὶ οὐχ ἅπαξ μόνον. ἀλλὰ καὶ δεύτερον. καὶ οὐκ ἐν ἀκμῇ μόνον τῶν πυρετῶν, ἀλλ' ἤδη καὶ πρὸ τῆς ἀκμῆς. καὶ τῆς ἐναργοῦς πέψεως. ἐφ' ὧν ἀγρυπνία τις καὶ θερμασία δριμεῖα. ἢ μεγάλη καταπονεῖ τὸν ἄνθρωπον. βέλτιον δὲ ἀπὸ περ ἔπραξα μυριάκις δηλῶσαι παρέχων τὸ διὰ τῶν κωδύων φάρμακον. ἐπί τε τῶν ἐπὶ σήψει πυρετῶν πρὸ τῆς ἀκμῆς τοῦ νοσήματος. καὶ τῶν ἐπὶ ἐμφράξει ἥπατος, ἢ σπληνός. ἢ πνεύμονος ἀνακοπτομένων, ὀξύμελι τὸ ἁπλοῦν μίγνυμι τῇ δόσει. κατὰ δὲ τὰς ἀκμὰς τῶν πυρετῶν, ὀμφακόμελι ἢ ῥοδόμελι προσπλέκων. ἐπὶ μὲν τῶν ἀραιοτέρων σωμάτων, καὶ στόμα κοιλίας ἀσθενέστερον. καὶ ἀνόρεκτον ἐχόντων, τὸ ὀμφακόμελι. τοῖς δὲ γλυκυπότοις. καὶ τοῖς κατὰ κοιλίαν ἔχουσι φαρμακῶδες, τι ὑγρὸν. ἢ χολῶδες, τὸ ῥοδόμελι. ταῦτα μὲν, ἐπὶ τῶν πυρεκτικῶν παθῶν. στραγγουρίας δὲ τὰς ἐπὶ δριμύτητας τῶν οὔρων γιγνομένας, καταστέλλει μεγάλως. καὶ μάλιστα ἐν βαλανείῳ. καὶ πρὸ βαλανείου μέλλουσιν εἰσιέναι διδόμενον δαψιλές. ἐφ' ὧν καὶ τὴν δίαιταν ἁδροτέραν τε καὶ εὐχυμοτέραν εἶναι κελεύομεν. καὶ ἐπὶ νεφριτικῶν. καὶ ψοῶν θερμοτέρων, τὸ κράτος τῆς ἰάσεως ἔχει. ἐπὶ δὲ τῶν τῷ διαβήτῃ πάθει καμνόντων. καὶ ἐπὶ χολερικῶν,

εἰκὼν, δίδου κεράσας ψυχρόν. καὶ μᾶλλον ἐπὶ τῶν θερμοτέρων κράσεων. δεῖ δὲ ἐπὶ τῆς χολέρας, ῥωννύναι τὴν ἕξιν ἔξωθεν διὰ τῶν στυφόντων ἐμβροχῶν. καὶ τῶν ὁμοίων. καὶ οὕτως διδόναι τὸ φάρμακον, σὺν ὀμφακομέλιτι θερμῷ κεράσας. θώρακα δὲ πεπληρωμένον ὑγρῶν κενῶσαι βουλόμενος διὰ βηχὸς, ὀξύμελι τῷ ποικίλῳ προσαπλέξας τῇ δόσει, δίδου θερμὸν κεράσας.

Ὀμφακομέλιτος σκευασία. ρλδ.

B ὄξυνας ὄμφακος προσήκει λαβεῖν, ἀρχὴν ἔχοντας τοῦ πέπτεσθαι. κἄπειτα ἐν οἰκήματι ἀπλώσαι τὴν κρᾶσιν συμμέτρῳ, δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας. εἶτα μαρανθέντων αὐτῶν, ἐκθλίβειν. καὶ εἰς ἀγγεῖον ὑελλοῦν δέχεσθαι τὸ ὑγρόν. μίξαντες τε καλοῦ μέλιτος ἀπηφρισμένου μέρος ἓν πρὸς τρία μέρη τοῦ χυλοῦ, τιθέναι ἐν ἡλίῳ ἡμέρας τινὰς, μέχρι περ ἂν κατασταίη ζέον. κἄπειτα ἐν ὑπερῴῳ οἴκῳ φυλάττειν ἄσηπτον τὸ ποτόν. αὕτη δὲ ἡ συμμετρία ἔστι σοι ἱκανὴ, ἐπὶ τοῦ ἀρίστου μέλιτος, καὶ τοῦ καλλίστου χυλοῦ τῶν ὀμφάκων. αὐξήσεις δὲ καὶ μειώσεις τὴν ποσότητα τοῦ μέλιτος, πρὸς τὴν λεπτότητα ἢ παχύτητα τοῦ χυλοῦ. κεχρῆσθαι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τῶν λεπτῶν καὶ χρονίων κατὰ γαστέρα ῥευμάτων, ἐπὶ θερμαῖς διαθέσεσι γιγνομένων. καὶ τοῖς ἀνόρεκτον ἔχουσι τὸ στόμα τῆς κοιλίας διὰ θερμότητα. καὶ τοῖς καθυγραινομένοις τὸν στόμαχον, μετὰ τὸ δι᾽ ἐμέτων κενῶσαι τὴν γαστέρα. καὶ ἐπὶ τῶν κυουσῶν γυναικῶν. καὶ τῶν γῆν. ἢ ἄνθρακας. ἢ ἕτερα τινὸς ἀλλόκοτα ἐσθιόντων. προκαθάρας τῇ δι᾽ ἀλόης πικρᾷ, δίδωμι τὸ ὀμφακόμελι. ἀγαθὸν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν δι᾽ ὑπερβάλλουσαν κένωσιν τῆς γαστρὸς λειποθυμούντων.

Ῥοδομέλιτος σκευασία. ρλε.

Γ ὁ δὲ ῥοδόμελι, τρία μὲν λαμβάνει μέρη τοῦ χυλοῦ διηθουμένου τῶν ἐξωνυχισμένων ῥόδων, καὶ μέλιτος μέρος ἕν. ἕψεται δὲ ἐν ἡλίῳ θερμῷ τιθέμενον, ἐπὶ πλείους ἡμέρας. τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ ὀμφακομέλιτι. καὶ μετὰ ταῦτα ἀποτίθεται. εἰ δὲ ταραχώδης ὁ ἀὴρ εἴη, ὅτε τὸ ῥοδόμελι σκευάζεις ἢ ψυχρότερος, μίξας τὸ κάλλιστον μέλι τῷ χυλῷ τῶν ῥόδων. καὶ διηθήσας διὰ ῥάκους ἀραιοῦ, ἕψε ἐπὶ μαλακῶν ἀνθράκων ἕως τὸ τέταρτον μέρος τοῦ χυλοῦ ἀναλώσεις. ἢ τὸ τρίτον. καὶ οὕτως ἀναλαβὼν ὡς εἴρηται φύλαττε. καὶ ὅταν θερμότερον ἴδῃς τὸν ἀέρα, ἡλίαζε ὡς τὸ ὀμφακόμελι. στύφει μὲν οὖν ἠρέμα. καὶ διαφερόντως ψύχειν δύναται. ἔχει δέ τι καὶ ῥυπτικὸν ἐκ τοῦ μέλιτος. κέκτηται δὲ καί τι ὑπόπικρον καὶ ἠπίως δριμύ. διὸ καὶ στόματι μὲν ἁρμόδιον ἐστί. θερμὴν τινὰ φλεγμονὴν δεδεγμένῳ. δι᾽ ἐπιρροὴν θερμοῦ ῥεύματος. κἀπὶ τῶν ἐν γαστρὶ δριμέων καὶ χολωδῶν ῥευμάτων προεμεσάντων δηλονότι τῶν παχόντων. προσάγομεν δὲ αὐτὸ καὶ τοῖς ἐγκαιομένοις τὴν γαστέρα χωρὶς περιουσίας. δίχα τοῦ ἐμέσαι καὶ τοῖς πυρέττουσιν. ἤδη τῆς ἀκμῆς ἐνεστηκυίας τοῦ παντὸς νοσήματος. καὶ τοῦ μερικοῦ παροξυσμοῦ. πολλάκις γοῦν ἐν τοῖς πυρεκτικοῖς νοσήμασιν, ἀρκεῖ καὶ μία πόσις δαψιλὴς ἐν τῷ προσήκοντι καιρῷ διδομένη, λῦσαι τὸ πάθος. ἱδρώτων τε καὶ καταῤῥήξεσι. καὶ γαστρὸς ὑπάξεσι. τῶν γὰρ ἄλλων ποτῶν μάλιστα τὸ ῥοδόμελι ἁρμοδιώτατον. οἷς ὑπελθεῖν τι τῶν δριμέων χυμῶν. κατὰ γαστέρα ἐθέλοις.

Χυδρορωσάτου σκευασία. ρλϛ.

Ρ ῥόδων νεαρῶν ἐξωνυχισμένων. καὶ προμαρανθέντων ἡμέραν καὶ νύκτα μίαν, λι. α. μέλιτος ξ. α. ὕδατος ὀμβρίου ἀποτειπωθέντος ἐν τῇ ἑψήσει, ξ. τρία. βαλὼν ὕδατος ὀμβρίου ξ. θ, ἕψε. μέχρι λειφθῶσι, ξ. γ. εἶτα ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἔμβαλλε παραχρῆμα τῷ ζέοντι ὕδατι. τὰ προμαρανθέντα ῥόδα. καὶ σκεπάσας ἀκριβῶς ἐπιβλήμασι πλείοσι τὸ ἀγγεῖον, φύλαττε. τῇ δὲ ἑξῆς διηθήσας τὸ ὕδωρ, ἀπόῤῥιπτε τὰ ῥόδα μὴ ἐκπιάσας. ἵνα μὴ τραχὺ γένηται. κἄπειτα ἐμβαλὼν εὐθὺς τὸ μέλι καὶ λεάνας εὖ μάλα, ἕνωσον αὐτῷ τὸ ὕδωρ. καὶ ἀναλάμβανε ὀστρακίνοις ἀγγείοις μάλιστα ὀμφακηροῖς. καὶ ἡλίαζε ἡμέρας ὀλίγας. καὶ φύλαττε ἐν οἴκῳ ἐν ᾧ οἶνος ἀπόκειται. ἐμψύχει δὲ τοῦ ῥοδομέλιτος, πολλῷ μᾶλλον.

Ἀπομέλιτος σκευασία. ρλζ.

Α πόμελι δὲ σκευάζειν χρὴ, τούτῳ τῷ τρόπῳ. κηρίδια λαβὼν πεπληρωμένα μέλιτος. λευκὰ μὲν τὴν χρόαν. διαυγὲς δὲ παρεχόμενα τὸ μέλι, ἔκθλιβε τὸ μέλι διὰ τῶν χειρῶν. καὶ μίγνυε ὕδατι πηγαίῳ καλλίστῳ. παχυτέρου μὲν ὄντος τοῦ μέλιτος. τέσσαρα μέτρα τοῦ ὕδατος. πρὸς ἓν τοῦ μέλιτος μίγνυμεν. ὑγροτάτου δὲ ὄντος τοῦ μέλιτος. τρία μέρη τοῦ ὕδατος βάλλομεν. καὶ τοῦ μέλιτος μέρος ἕν. εἰ δὲ ξηρότερα δόξει σοι εἶναι τὰ κηρία διαθρύψας αὐτὰ εἰς λεπτὰ μέρη, ἐπίβαλλε τῷ ὕδατι μεμετρημένῳ. καὶ τρίβε ταῖς χερσὶν ἐπὶ ἱκανόν. ἔπειτα ἐκθλίψας καὶ διηθήσας. καὶ μετρήσας, γνώσῃ τὴν ποσότητα τῆς προσθήκης τοῦ μέλιτος. ἔπειτα βαλόντες εἰς καινὴν χύτραν. ἐν ᾗ προαπεζέσθη ὕδωρ διὰ τὴν γεώδη ποιότητα, ἕψομεν πυρὶ ἀκάπνῳ. ἀφαιροῦντες ἑκάστοτε τὸν ἐφιστάμενον ἐν τῇ ζέσει ἀφρόν. ἢ τὸ κηρῶδες. ἐπὰν δὲ μηκέτι μηδὲν ἀφροῦ. ἢ κοπρίων τινῶν ἐφίστηται. καὶ μειωθῇ ὅσον τὸ ὄγδοον μέρος. ἢ τὸ ἕβδομον τοῦ παντὸς μέτρου, ἀφαιροῦνται τὴν χύτραν καὶ ἐάσαντες ψυγῆναι μετὰ τὴν τελείαν ψύξιν. τῇ ἑξῆς ἀφαιροῦντες τὸ ἄνωθεν ἐποχούμενον, ἐμβάλλομεν εἰς ἀγγεῖα ὀστράκινα. τὰ ὀμφακηρὰ καλούμενα. καὶ φυλάττομεν ἐν οἴκῳ ἐν ᾧ οἶνος ἀπόκειται. ῥυπτικῆς δὲ καὶ τμητικῆς δυνάμεως ὑπάρχει τὸ ἀπόμελι. καὶ κατὰ κοιλίαν ἄγει τὰ χολώδη. καὶ πρὸς οὔρησιν δὲ συντελεῖ. παρασκευαστικὸν δὲ γίγνεται λύσεως τῶν ἐπὶ χυμοῖς σηπομένοις ἀναπτομένων πυρετῶν. φύσεσι θερμαῖς

καὶ ξηραῖς. καὶ νοσήμασι θερμοῖς τοιούτοις ἐναντίον καὶ ὑπὸ χονδρίοις φλεγμαίνουσι βλαβερόν.
καὶ οὐδὲ τὴν δίψαν παύει. μήτι γε καὶ ἐπιτείνει. δοτέον δὲ αὐτὸ πρὸ τῶν ῥοφημάτων. μετὰ γὰρ τὴν
τροφὴν διδόμενον βλαβερὸν γίγνεται.

Ὑδρομήλου καὶ κουσουμηλάτου σκευασία. ρλη.

Σ σκεύαζεται δὲ καὶ οὕτως. μήλων χυλὸν λι. ε. μέλιτος λι. ιϛ. ὕδατος ἀποτειπωθέντος. λι. ιη. ἄλλως.
μήλων τῶν γλυκυτάτων καὶ εὐωδεστάτων. καὶ ψαφαρὰν τὴν σάρκα κεκτημένων. λαβὼν περίε-
λε τὸν φλοιόν. καὶ τὴν ἐντεριώνην. ἔπειτα κόψας, χύλιζε. καὶ διήθει διὰ ῥάκκους καθαροῦ καὶ πυ-
κνοτέρου. βέλτιον δὲ τοῦ μὲν χυλοῦ, ξε. α. τοῦ δὲ μέλιτος, ξε. β. καὶ ὕδατος ὀμβρείου ἀποτειπωθέν-
τος ἐν τῇ ἑψήσει, ξε. γ. προαφεψήσας οὖν τὸ ὕδωρ, ἐπίβαλε αὐτῷ τὸ μέλι καὶ ὅταν ἀναζέσῃ ἅ-
10 παξ ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἔα ψυγῆναι ἀκριβῶς. καὶ οὕτως ἀφελὼν τὸν ἀφρὸν ἅπαντα, ἐπίβαλε τὸν χυλὸν
τῶν μήλων. καὶ ἑνώσας, ἀναλάμβανε εἰς ὀστράκινα ἀγγεῖα. καὶ χρίσας, φύλαττε ἐν οἴκῳ θερμῷ ἐν ᾧ
οἶνος ἀπόκειται. καὶ χρώμεθα ἡμέρας μ. ὅταν δὲ μίξῃς ὅλα τῷ ὑδρομήλῳ, ῥόδων ξηρῶν ὀξωνυχι-
σμένων, γο. α. ἡμέραν καὶ νύκτα ἀπόβρεξον. εἶτα διηθήσας, φύλαττε. εὔχροον γὰρ γίνεται. καὶ οὐκ
ὀξίζει. τῷ αὐτῷ δὲ τρόπῳ σκεύαζε καὶ ἀπὸ κουσουμηλῶν. καὶ ἀπίων.

Κυδωνάτου σκευασία. ρλθ.

Σ κευάζεται δὲ καὶ διὰ μήλων. καὶ κυδωνίων μεγάλων, περιαιρεθέντων τοῦ φλοιοῦ. καὶ τῆς ἐντεριώ-
νης. ἔπειτα κοπέντων καὶ χυλιασθέντων. καὶ διηθέντος τοῦ χυλοῦ διὰ ῥάκκους. βλητέον δὲ τοῦ μὲν χυ-
λοῦ, ξε. δ. μέλιτος δὲ, ξε. η. καὶ ὕδατος ὀμβρείου ἀποτειπωθέντος ἐν τῇ ἑψήσει, ξε. ιβ. ἕψομεν δὲ
πρῶτον βάλλοντες τὰς λϛ. ξε. τοῦ ὕδατος. ὅταν δὲ ὑπολειφθῶσιν οἱ ιβ. ξέσται, ἐπιβάλλομεν τὸ
20 μέλι. καὶ ὅταν ἀναζέσῃ ἀφελόντες τὴν χύτραν ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἐῶμεν ψυγῆναι ποσῶς. κἄπειτα ἀφε-
λόντες τὸν ἐπιστάμενον ἀφρὸν, ἐμβάλλομεν τὸν χυλὸν τῶν κυδωνίων. καὶ ἑνώσαντες ἀναλαμβάνομεν
καὶ φυλάττομεν ὡς τὸ ὑδρόμηλον. ἔνιοι δὲ πρὸς τὸ μὴ τραπῆναι τὸ σκευαζόμενον κατὰ τὸν χειμῶ-
να. διὰ τὸ κρύος προαποφεύγοντες τὸ μέλι καλῶς ἐμβάλλομεν αὐτῷ τὸν χυλὸν διηθέντα. καὶ χρί-
σαντες φυλάττομεν ὅλον τὸν χειμῶνα. μετὰ δὲ τὸ ἔαρ ἀποζεσάντες τὸ ὕδωρ ὡς προείρηται, μί-
γνυμεν αὐτῷ τὸ μέλι σὺν τῷ χυλῷ. καὶ οὕτω χρώμεθα. τὸ δ' αὐτὸ ποιοῦμεν, κἀπὶ τῶν μήλων καὶ τῶν
κουσουμηλάτων. καὶ τῶν ἀπίων. ὅπως δ' αὖ σκευάσωμεν τὸ κυδωνάτον καὶ τὸ ὑδρόμηλον. καὶ πρὸ τοῦ
χειμῶνος καὶ μετὰ τὸν χειμῶνα, ἡλιοῦμεν αὐτὸ ἡμέρας, μ. φυλαττόμενοι ὄμβρων καὶ ἀνέμων. καὶ
οὕτως ἀποτιθέμεθα ἐν οἴκῳ. ἐν ᾧ οἶνος ἀπόκειται. βέλτιον οὖν σκευάζειν τὸ σὺν τῷ μέλιτι φυλαχθὲν
ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασι. δυνατὸν δὲ καὶ τὰ ῥοδοξόνυχίσαντες καὶ μείναντες ἡμέραν μίαν,
30 ἐμβάλλειν λίτραν μίαν τῷ ξέστῃ τοῦ μέλιτος ἀπηφρισμένου. καὶ ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν ἀφε-
ψεῖν ὡς προείρηται τὸ ὕδωρ. καὶ ἑνῶσαι. καὶ οὕτως διηθεῖν καὶ ἡλιοῦν τὰς μ. ἡμέρας. ἁρμόδιον
δέ ἐστι τὸ διὰ χυλοῦ τῶν κυδωνίων σκευαζόμενον. τοῖς στύψεως ἅμα καὶ ῥύψεως δεομένοις νοσήμασιν.
ὅσα περὶ τῶν ἡλκωμένων ἐντός ἐστι μερῶν στόματος καὶ στομάχου καὶ κοιλίας καὶ ἐντέρων. βοηθεῖ
δὲ καὶ ταῖς κατὰ τὰς φλέβας ψωριάσεσι. καὶ νεφροῖς. καὶ κύστει ἐφ' ὧν πιτυρώδεις καὶ λεπιδώ-
σεις καὶ τεισχοειδεῖς εἰσὶν αἱ ὑποστάσεις τῶν οὔρων.

Οξυμέλιτος σκευασία. ρμ.

Ο ξύμελι δὲ συντίθεται, ἔκ τε τοῦ καλλίστου μέλιτος. καὶ τοῦ δριμυτάτου ὄξους ὡς εἶναι δύο μὲν μέ-
ρη μέλιτος. ἓν δὲ μέρος τοῦ ὄξους. αὕτη μὲν ἡ συμμετρία, πλείοσιν ἁρμόττει σώμασιν. ἡ παραλλαγὴ δὲ
ἑκάστοτε τῇ φύσει τοῦ σώματος καὶ τοῦ κάμνοντος κρινέσθω. ἵνα ἔχῃ τὸ προσηνὲς καὶ φίλον τῇ φύ-
40 σει. ἕψεται δὲ μέχρι συστάσεως μέλιτος. καὶ δίδοται θερμῷ κιρνώμενον. πινόμενον δὲ ῥύπτει τὰ γλί-
σχρα τῶν ὑγρῶν. καὶ λεπτύνει τὸ πάχος. καὶ διὰ ταῦτα ἐκφράττει τὰ σπλάγχνα πάντα. ἧπαρ
τε καὶ σπλῆνα. κοιλίαν. μεσάραιον. καὶ νεφρούς. ἀγαθὸν γὰρ ἐστὶ τούτων, καὶ ἐν πυρετοῖς καὶ χω-
ρὶς πυρετῶν διδόμενον. ὕδατος δὲ πολλοῦ τὸ σφοδρὸν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐκλύεται. βῆχα δὲ κι-
νεῖν τὴν οὐκ οὖσαν τὸ ὀξύμελι. καὶ τὸ ἔντερον ξύειν εἴρηκεν Ἱπποκράτης τε καὶ Γαληνός. οὐκ ἐστὶ σω-
μάτων παχέσι καὶ κολλώδεσιν ὑγροῖς συνεχομένων. ἀλλ' ἐστὶ τῶν καθαρῶν καὶ ἀπορίττων. ἢ ἐστὶ
τῶν, ἐπὶ λεπτῷ καὶ δριμεῖ ῥεύματι καμνόντων. καὶ τῶν εὐαίσθητα σφόδρα τὰ νευρώδη μόρια
κεκτημένων.

ΠΙΝΑΞ ΤΟΥ ΕΚΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΕΤΙΟΥ ΑΜΗΔΙΝΟΥ.

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Περὶ ὑδροκεφάλων Λεωνίδου. α.

Ὑδροκέφαλον πάθος προσηγόρευται, ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ ὑδατώδους ὑγροῦ συλλεγομένου. κατὰ τὸ πλεῖστον μὲν οὖν ὑδατῶδες συλλέγεται. ἐνίοτε δὲ τρυγῶδες ἢ δίαιμον συνίσταται. ἀεὶ δὲ ἀργὸν συνίσταται. γίνεται ἢ ἐξ ἀδήλου ἢ ἐκ προδήλου αἰτίας. ἐξ ἀδήλου μὲν, ἐκ τοῦ αὐτομάτου. ἀραιουμένων τῶν τοπικῶν ἀγγείων. καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς ὑδατώδους οὐσίας τῆς συγκεκραμμένης τῷ αἵματι παρωθουμένης. καὶ εἰς ἕνα τόπον συνισταμένης. ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης αἰτίας, ὑδατῶδες συλλέγεται ὕδωρ ὑγρόν. ἐκ προδήλου δὲ αἰτίας γίνεται, ἐκ πληγῆς ἢ θλάσματος ῥηγνυσμένων τῶν τοπικῶν ἀγγείων. καὶ τοῦ ἐν αὐτοῖς αἵματος παρεγκεχυμένου. ἔπειτα δὲ ἀραιουμένου εἰς λεπτὴν οὐσίαν τρυγώδη ἢ δίαιμον ἀναλυομένου. συνεχέστατα δὲ γίνεται τὸ πάθος ἐκ τοιαύτης αἰτίας ἐπὶ νηπίων. ὅταν ἡ μαῖα ἀπείρως μετιομένη· σκληροτέρᾳ τῇ χειρὶ μετερχομένη. καὶ κατὰ τοῦ ἐμβρύου κεφάλαιον θλάσει τινὰ σώματα. συνίσταται δὲ τὸ ὑγρὸν ἐπὶ τῶν ὑδροκεφάλων· ἢ μεταξὺ τοῦ δέρματος. καὶ τοῦ περικρανίου ὑμένος, ἢ μυός που κροταφίου· ἢ ὑπὸ τὸν περικράνιον ὑμένα. μεταξὺ αὐτοῦ. καὶ τῆς κεφαλῆς ὀστοῦ. ἢ ὑπὸ τὸ κρανίον μεταξὺ τῆς μήνιγγος καὶ τοῦ ὀστέου. οἱ δὲ πρὸ ἡμῶν φασὶ καὶ τῆς μήνιγγος. καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐγκεφάλου συνίστασθαι. ὅπερ ἐστὶν ὀλέθριον. ἀργοῦ μὲν οὖν ὑγροῦ συλλεγομένου κατὰ τὸ δέρμα, ἔξωθεν τοῦ περικρανίου ὑμένος. ἢ μεταξὺ τοῦ περικρανίου καὶ τοῦ ὀστέου. ὄγκος συνεδρεύει κατά τι μέρος τῆς κεφαλῆς. καθ' ὃν ἡ γεγονυῖα συλλογή. ὁμόχρους. ἀναλγής. εὐαφής. εἴκοντος καὶ μεθισταμένου κατὰ τὴν τῶν δακτύλων ἐπαφήν. καὶ εἰ μὲν αὐτόματος γένηται ἐξ ἀρχῆς, ἀνώδυνος καὶ ὁμόχρους ἔσται ὁ τόπος. εἰ δὲ ἐκ πληγῆς. ἢ θλάσματος, κατ' ἀρχὰς μὲν, ἐνερευθὴς καὶ ἐπώδυνος γίνεται ὁ ὄγκος. ὕστερον δὲ ἀραιουμένου τοῦ ὑγροῦ καὶ μεταβαλλομένου εἰς λεπτὴν οὐσίαν, τότε ὁ ὄγκος ὁμόχρους καὶ ἀνώδυνος. τῆς δὲ συλλογῆς ὑπὸ τὸ κρανίον γεγενημένης, μεταξὺ τοῦ ὀστέου καὶ τῆς μήνιγγος, κατ' ἀρχὰς ὀλίγου ὄντος τοῦ ὑγροῦ, ἡ κεφαλὴ βαρύνεται. καὶ σκοτισμοὶ γίνονται συνεχεῖς. καὶ αἰσθήσεις ἀμβλύνονται. λέγω δὴ, ὅρασις. ἀκοή. καὶ αἱ λοιπαί. ὅταν δὲ πλεονάσῃ τὸ ὑγρὸν, αἱ ῥαφαὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τὸ πλῆθος διίστανται ἀπ' ἀλλήλων. καὶ διαστέλλεται ἡ κεφαλὴ μεγάλη γίνεται. καὶ πρόδηλος γίνεται ὁ τόπος τῆς συλλογῆς. τῷ ἐπιδακτυλίῳ, ἤχει τὸ ὑγρόν. κοινῶς μὲν οὖν τῆς ὑπὸ τὸ δέρμα συλλογῆς. καὶ τοῦ μεταξὺ τοῦ περικρανίου ὑμένος. καὶ τοῦ ὀστέου, ταῖς αὐταῖς ἐπιβολαῖς χρώμεθα. πρὸς τὴν τοῦ ὑγροῦ ἔκκρισιν. καὶ μικροῦ μὲν τοῦ ὄγκου ὄντος, διαίρεσις μικρὰ μία κατὰ τὴν τοῦ ὄγκου κορυφῆς δίδοται. μείζονος δὲ, τοῦ ὄγκου γεγονότος, δύο ἢ τρεῖς. ἢ πλείους διαιρέσεις δίδονται, κατ' ἀναλογίαν τοῦ μεγέθους ἐν τοῖς καθυπόρρυσιν τόποις. οὐ δεῖ δὲ ὡς ἐπὶ ἀποστημάτων μετὰ τὴν χειρουργίαν, λημνίσκους διεκβάλλειν. ἀλλ' αὐτὰς μόνας τὰς διαιρέσεις τοῖς μοτοῖς διαστέλλειν. μετὰ γὰρ τὴν τοῦ ὑγροῦ ἔκκρισιν, ῥᾳδίως ἐπὶ τούτων παρακολλᾶται τὰ σώματα. διὸ ἀρκούμεθα ἐπ' αὐτῶν τῇ διαμοτώσει. μετὰ δὲ τὴν διαμότωσιν, ἐὰν μὲν ᾖ νήπιον τὸ κεχειρισμένον, διὰ τὸ βάρος τὴν ἐπίδεσιν παραιτούμεθα. ὠοβρεχὲς δὲ ἔριον ἐπιτιθέσθω καὶ πιλαρίῳ σκεπέσθω τὸ κεφάλαιον. ἐπὶ δὲ τῶν ἰσχυροτέρων, μοτὸν ἔξωθεν φυλάκιον ἐπιτιθέσθω. καὶ ἐπίδεσις ἐγκεινέσθω. δύναμιν δὲ ἀπὸ τῆς τρίτης συνεργεῖν τῇ παρακολλήσει διά τινος τῶν κολλητικῶν ἐμπλάστρων. τῆς δὲ συλλογῆς ὑπὸ τὸν κροταφίτην μὲν γινομένης. ἵνα μὴ τμηθῇ ὁ μῦς, ἐκδέξασθαι χρὴ ἕως πλεονάσει τὸ ὑγρόν. ἔπειτα ἐκ πλαγίων τοῦ μυὸς, δοῦναι τὴν διαίρεσιν. ἐὰν συνέχηται τὸ ὑγρὸν ἐν τῷ βάθει ὑπὸ τὸν μῦν, δύο διαιρέσεις διδόσθωσαν ἐκ τῶν δύο πλαγίων τοῦ μυὸς, ἑκατέρωθεν αὐτοῦ. ἔπειτα ὑποφέρειν τὰ σώματα διὰ τοῦ λαβιδίου τοῦ σμιλαρίου ἀσφαλῶς. μετὰ δὲ τὴν τοῦ παντὸς ὑγροῦ ἔκκρισιν, θερα-

πεύειν

πίνειν καθὼς προδεδήλωται. καὶ ἔπειτα ἐπὶ τὸ κρανίον ἀναμένειν δεῖ. καὶ ὅταν πλεονάσῃ τὸ ὑγρὸν καὶ
διαστῶσιν αἱ ῥαφαί. καὶ φανερὸν γένηται τὸ ὑγρὸν, διαιρεῖν τὸν κορυφούμενον τόπον. καὶ τὰ ἀκόλουθα
ποιεῖν, ὡς ἐπὶ τῶν διϊσταμένων ῥαφῶν τῆς κεφαλῆς.

Περὶ φρενίτιδος ἐκ τῶν Ποσειδωνίου. β.

Ἡ φρενῖτις, φλεγμονή ἐστι τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν μηνίγγων μετὰ πυρετοῦ ὀξέος. παρακοπὴν καὶ παραφο-
ρὰν τῆς διανοίας ἐπιφέρουσα. σπανίως δὲ ἡ φρενῖτις, ἐξ ἀρχῆς συνεισβάλλει τῷ πυρετῷ. τοῖς δὲ
πλείστοις, ἀπὸ τῆς δ΄ ἄρχεται καὶ ε΄ καὶ ς΄. καὶ ἔτι ὀψιαίτερον αὐτῷ σχεδὸν τῷ κινδύνῳ. συνάπτουσα. ὥσ-
τε ἤδη οἱ μὲν, ἑβδομαῖοι. οἱ δὲ, ἐνναταῖοι ἤρξαντο παραφέρειν. διαφοραὶ δὲ τῆς φρενίτιδος πλείους
μὲν, αἱ δὲ κυριώταται τρεῖς. ἢ γὰρ τὸ φανταστικὸν μόνον εἰσὶ βεβλαμμένοι. σώζεται δὲ αὐτοῖς τὸ λογιστι-
κὸν, καὶ ἡ μνήμη, ἢ τὸ λογιστικὸν μόνον ἠδίκηται, σώζεται δὲ τὸ φανταστικὸν καὶ ἡ μνήμη. ἢ καὶ τοῦ φανταστι-
κοῦ ἐστι μὴ βλάβη, σώζεται δὲ ἡ μνήμη. μνήμης δὲ ἀπολλομένης ἐπὶ τῶν πυρετικῶν νοσημάτων, συνα-
πόλλυται ὡς ἐπίπαν καὶ τὸ λογιστικὸν καὶ τὸ φανταστικόν. τοῦ μὲν οὖν προσθίου μέρους τοῦ ἐγκεφάλου
βλαβέντος, τὸ φανταστικὸν μόνον ἠδίκηται. τῆς δὲ μέσης κοιλίας τοῦ ἐγκεφάλου βλαβείσης παρα-
τροπὴ γίγνεται τοῦ λογιστικοῦ. τοῦ δὲ κατὰ τὸ ἰνίον ὀπισθίου ἐγκεφάλου βλαβέντος, ἀπόλλυται τὸ μνημο-
νευτικόν. σὺν αὐτῷ δὲ ὡς ἐπίπαν καὶ τὰ ἕτερα δύο. ὅσοις μὲν οὖν βέβλαπται τὸ φανταστικὸν, κρίνουσι
μὲν οὖν ὀρθῶς. φαντάζονται δὲ ἀλλόκοτα. ὅσοις δὲ ἠδίκηται τὸ λογιστικὸν μόνον, φαντάζονται μὲν, ὀρθῶς.
κρίνουσι δὲ, οὐκ ὀρθῶς. ὅσοις δὲ τὸ μνημονευτικὸν ἠδίκηται, οὐδενὸς τῶν πρόσθεν γεγενημένων μνημονεύου-
σιν ὀρθῶς. ἀλλ᾽ οὐδὲ φαντάζονται. οὐδὲ κρίνουσιν ὀρθῶς ὡς ἐπίπαν. προσήκει τοίνυν τῷ μᾶλλον ἠδικη-
μένῳ μέρει, τὰ βοηθήματα προσάγειν. μὴ μέντοι μηδὲ τῶν ἄλλων ἀμελεῖν. περὶ μὲν οὖν τῆς ἀπολλομέ-
νης, κατ᾽ ἰδίαν μετὰ βραχὺ ἐροῦμεν. νυνὶ δὲ ὅπως χρὴ τῶν φρενιτικῶν ἐπιμελεῖσθαι, ῥητέον. κατακεκλί-
σθαι τοίνυν προσήκει τὸν νοσοῦντα ἐν οἴκῳ χειμῶνος μὲν, ἀλεεινῷ. θέρους δὲ, ψυχροτέρῳ. ἡσυχίαν
δὲ ἄγειν κελεύειν καὶ τὸν νοσοῦντα μὲν αὐτὸν, καὶ τοὺς ἐπὶ τῆς οἰκίας ἅπαντας. καὶ τοὺς πλησίον. καὶ τοὺς μὲν
πρὸς τὸ φῶς ἀγριαινομένους, ἐν σκοτεινοτέρῳ οἴκῳ κατακλίνειν. τοὺς δὲ πρὸς τὴν αὐγὴν μᾶλλον σω-
φρονοῦντας, ἐν τῷ φωτεινῷ οἴκῳ διάγειν. εἰ μὲν οὖν ἡ φρενῖτις σὺν τῷ πυρετῷ ἐξ ἀρχῆς ἐν τῇ πρώ-
τῃ τῶν ἡμερῶν, ἢ δευτέρᾳ. μέχρι τῆς τετάρτης εἰσβάλλει. καὶ μὴ ἐκ μεταπτώσεως ἑτέρου νοσήματος ἐπ-
εγένετο, οὔρων τε ὑφαίμων ὄντων. καὶ τοῦ προσώπου ἐρυθροῦ. καὶ ἡλικίας ἀκμαζούσης. καὶ εὐεξίας τοῦ
σώματος παρούσης. καὶ πάντων ἅμα τῶν σημείων ὑπαγορευόντων αἵματος πλῆθος, φλεβοτομητέον ἀπ᾽
ἀγκῶνος. τέμνειν δὲ τὴν μέσην φλέβα. καὶ κενοῦν πρὸς δύναμιν. καὶ μὴ μέχρι λειποθυμίας. ἔλαττον δὲ
μᾶλλον τοῦ δέοντος ἀφαιρούμεθα, διὰ τὴν ἐκ τῆς σφοδρᾶς κινήσεως γιγνομένην ἐπ᾽ αὐτῶν πλείστην δια-
φόρησιν. καὶ τὸν κόπον. καὶ διαίρεσις δὲ σύμμετρος ἔστω. μή πως λάθρα ὁ κάμνων λύσας τὸν δεσμὸν τοῦ βρα-
χίονος. κίνδυνος γὰρ ὁ ἐκ τῆς αἱμορραγίας παρέπεται. παραλειφθέντος δὲ διά τινα αἰτίαν τοῦ τῆς φλε-
βοτομίας βοηθήματος, κλυστῆρσι χρὴ κενοῦν τὴν γαστέρα διὰ χυλῶν πιτύρων. ἢ πτισάνης ἀφρονί-
τρου βραχέος. καὶ μέλιτος ὀλίγου. τὴν δὲ κεφαλὴν ἐμβρέχειν ῥοδίνῳ μᾶλλον χλιαρῷ. φλεγμαινούσης
γὰρ τῆς μήνιγγος, οὐκ ἀβλαβὲς τὸ ψυχρόν. οὐδὲ μὴν τὸ πάνυ θερμόν. τὸ μὲν γὰρ ψυχρὸν, πυκνοῖ τοὺς
πόρους. καὶ οὐ συγχωρεῖ διαφορεῖσθαι τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ περιττώματα. τὸ δὲ πάνυ θερμὸν, διπλασιά-
ζει τὴν πύρωσιν. ὥστε θέρους μὲν, ἄκρως χλιαρὸν τὸ ῥόδινον. προσφέρειν μετὰ βραχέος ὄξους. χειμῶ-
νος δὲ, μετρίως θερμόν. ἐπίθετον δὲ καὶ τὸ χαμαιμήλινον αὐτῷ μιγνύμενον ἐξ ἴσου. ψυχροτέρου ὄντος τοῦ
περιέχοντος. εἰ δὲ σφοδροτέρα εἴη ἡ παραφροσύνη, προκενώσας ὡς εἴρηται τῇ φλεβοτομίᾳ ἢ κλυστῆρ-
σι. καὶ ἀφεψήσας, ἐλαίῳ κωδύας, κατάντλει τὴν κεφαλήν. καὶ τὸ πρόσωπον συνεχῶς δίδου προσκλύ-
ζεσθαι. ὕδατι ἐν ἀφεψημένων αὐτῷ κωδιῶν. καὶ τὸ μέτωπον χρῖε ὑπνωτικῷ τινὶ τροχίσκῳ. καὶ ὀσφραί-
νειν δὲ συνεχῶς, ὑπνοποιοῖς τοῖς προγεγραμμένοις ἐν τῷ πρὸ τούτου λόγῳ πρὸς τοὺς ἀγρυπνοῦντας.
καὶ ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον κωδύας ὑποτιθέναι. ἢ μανδραγόρου μῆλα. ἐπιταθέντων δὲ τῶν κακῶν, διδό-
ναι καὶ τοῦ διὰ κωδυῶν, ὑπνωτικοῦ φαρμάκου, ὅσον κοχλιάριον. ἢ πλέον. ἢ ἔλαττον πρὸς δύναμιν. δο-
τέον δὲ τοῦ διὰ μέλιτος ἐσκευασμένου, οὐ τὸ διὰ τοῦ γλυκέος διὰ τὸ οἰνῶδες. ἐν παρακμῇ δὲ τοῦ παροξυ-
σμοῦ, δίδου τὸ φάρμακον. ἐν γὰρ τῇ ἀκμῇ εἰ δοθείη, τὸ μὲν φάρμακον, ἕλκει πρὸς ὕπνον. ὁ δὲ πυρετὸς
διανίστησι. καὶ μεριζόμενος εἰς ἄμφω ὁ κάμνων, χαλεπώτερον φέρει τὸ γιγνόμενον. δοὺς δὲ τὸ φάρμα-
κον, ἡσυχίαν ἄγειν κέλευε. βέλτιον δὲ καὶ τοῦ ῥοδομέλιτος προσπλέκειν, τῷ διὰ τῶν κωδυῶν. κατακερα-
στικὸν γὰρ τῆς δριμύτητος ὑπάρχει, καὶ τῆς κοιλίας ὑπαγωγόν. διὸ καὶ τῷ πινομένῳ ὕδατι ἐν τῇ τοῦ πα-
ροξυσμοῦ ἀκμῇ, καλὸν ἐπιρραίνειν τὸ ῥοδόμελι. φυλάττεσθαι δὲ τὴν συνεχῆ χρῆσιν τῶν ναρκωτικῶν φαρ-
μάκων. πομάτων τε καὶ καταντλημάτων καὶ ἐπιχρίστων. ῥᾳδίως γὰρ ἐπὶ τῶν ἀμέτρως ψυχομένων μετά-
πτωσις γίνεται ἀπὸ φρενίτιδος εἰς λήθαργον. ὅτε καὶ ὀλέθριον γίγνεται τὸ νόσημα. ὅθεν ὅταν ἡ παραφο-
ρὰ ἐμβραδύνῃ, ἕρπυλλον ἢ σφονδύλιον ἀφεψεῖν ἐλαίῳ. διαπνευστικὰ γὰρ τῶν παχέων ἀτμῶν τυγχά-
νει. μένοντος δὲ τοῦ προσώπου. καὶ μετὰ τὴν φλεβοτομίαν ἀσυμπτώτου καὶ ἐρυθροῦ. σικύας κολλήσας τῷ ἰ-
νίῳ χάρασσε ἀμυχαῖς μετρίως τὸ δέρμα. καὶ κένωσον ὅσον λίτραν μίαν τοῦ αἵματος. τροφῆς δὲ δοτέον, πτισά-
νης χυλόν. ἢ ἄλικος. ἢ ψίχας πλειστάκις πλυθείσας μετὰ ῥοδομέλιτος. πραϋνθέντος δὲ τοῦ πυρετοῦ,

διδόναι ὡς ἐρροφητά, καὶ θερμαίνειν ἀπεζεσμένας. καὶ ὅλως ὑγραίνει καὶ ψύχει μετρίως, μετὰ τοῦ φέ-
ρειν διὰ τὴν ἀσθενήσασαν δύναμιν.

Περὶ ληθάργου, Ἀρχιγένους καὶ Ποσειδωνίου. γ.

Ληθάργου ἀρχαὶ δύο. οἷς μὲν γὰρ τὰ περὶ τὰς φρένας καὶ τὰ σπλάγχνα πρωτοπαθήσαντα εἰς συμ-
πάθειαν ἄγει τὸν ἐγκέφαλον. οἷς δὲ τὰ περὶ τὸν ἐγκέφαλον κατάρχει. καὶ οἷς μὲν εὐθέως ἐξ ἀρχῆς τὸ
πάθος ἐπιπίπτει. οἷς δὲ ἐκ μεταπτώσεως τινὸς τῶν ὀξέων νοσημάτων. μάλιστα μὲν γὰρ ἀπὸ φρενίτιδος,
τοῖς σφοδροτέρων διὰ τῶν ναρκωτικῶν φαρμάκων ψυχθεῖσιν, ἡ μετάπτωσις εἰς τὸν λήθαργον γίγνε-
ται. ἤδη δὲ πολλάκις καὶ ἀπὸ τοῦ συνόχου πυρετοῦ ἡ μετάπτωσις εἰς τὸν λήθαργον γίγνεται. καὶ ἐξ
ἑτέρων δὲ πλείστων νοσημάτων. ἐφ' ὧν μάλιστα κενώσεις πλείους παρηκολούθησαν. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ
τῶν χρονίων πυρετῶν συμβαίνει κατὰ περίοδον βαπτίζεσθαι αὐτοὺς τῷ ὕπνῳ. διὸ πολλάκις γίγνεται
10 ἐπὶ ἀμφημερινῶν πυρετῶν καὶ ἡμιτριταίων. ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἐπὶ τεταρταίων. καὶ οἱ μέν, μετὰ σπασμοῦ
καὶ συνολκῆς τῶν νεύρων καταφέρονται. οἱ δέ, ἐκ προσαγωγῆς. καὶ οἱ μέν, ἐν ᾧ τὸν βαπτισμὸν ὑπομένου-
σιν. ἐφ' ᾧ τὰ ἔσχατα κινδυνεύουσιν. οἱ δέ, ἐν ταῖς περιόδοις καταφέρονται. καὶ πάλιν ἀνακαλοῦν-
ται. σκοπεῖν μὲν οὖν χρὴ τὸ εἶδος τῆς καταφορᾶς. οἱ μὲν γὰρ κατὰ περίοδον ὕπνῳ βαπτιζόμενοι, σα-
φέστερον τὸν σφυγμὸν ἔχουσιν. οἱ δὲ ἀεὶ τὸ πάθος ἔχοντες, σμικρότατον καὶ δυσκίνητον. οὗτοι δέ, καὶ
διεγειρόμενοι, ἀλλόκοτα φθέγγονται. καὶ ἐπιλήσμονές εἰσιν. οἱ δὲ κατὰ περίοδον, οὐδὲν τοιοῦτον ὑπο-
μένουσι. καὶ οἱ μέν, μετὰ βαρείας καὶ ἐπηρμένης ἀναπνοῆς καταφέρονται. ὥστε καὶ ῥέγχειν. καὶ νυγμοὺς
καὶ στεναγμοὺς ἀναφέρειν ἐμφαντικοὺς τῆς ὀδύνης. ἣν οὐδὲ ἐξειπεῖν δύνανται ἀνακλιθέντες, διὰ τὸ
βεβλάφθαι τὸν λογισμόν. οἱ δέ, ἡσυχέστατα δοκοῦσιν ὑπνοῦν. καὶ οἷς μὲν περιέψυκται τὰ κῶλα καὶ
ἔψυκται. καὶ ὠχρὰ ἐστί. καὶ πέπηγε σχεδὸν ἡ σύγκρισις. οἷς δὲ διακέχυται καὶ διὸ ἱδροῦσι περὶ τὰς παρακμὰς
20 τῶν παροξυσμῶν. τοῖς μὲν οὖν κατεχομένοις τῷ πάθει, ταῦτα συνεδρεύει. ἀνέσπαται τὸ ὑποχόνδριον.
καὶ συνῆκται ἡ κοιλία. καὶ διεγειρόμενοι βίᾳ ὑπὸ τῶν προσεδρευόντων, πάλιν εἰς ὕπνον ἕλκονται. καὶ
λήθη αὐτοῖς ἐπιγίγνεται. καὶ γὰρ πρὸς οὔρησιν πολλάκις ἐπειγόμενοι, ἐπιδοθέντος αὐτοῖς οὐρηροῦ
σκεύους. κατέχοντες αὐτὸ τῇ χειρὶ ἐπιλανθάνονται. ἐπιτεινομένου δὲ τοῦ κακοῦ, σύμπαν τὸ σῶμα νω-
θρόν. καὶ διὸ νεκρώδες γίγνεται. ὕπτιοι κατακείμενοι ἐπὶ πόδας καταρρέουσι. διερριμμένοι τὰς χεῖρας καὶ
τὰ σκέλη. μυκτὴρ ἐνίοις ἀποστάζει. κέχηνεν αὐτοῖς τὸ στόμα. καὶ ῥοχμὸς ἰσχυρότερος ἐπιγίνεται ἡ κά-
τω γένυς. διὸ παρειμένη καὶ κεχαλασμένη ὁρᾶται. τὰ μὲν οὖν συνεδρεύοντα τῷ ληθαργικῷ πάθει,
ταῦτα. θεραπεύοντες δέ, κατακλίνομεν αὐτοὺς ἐν οἴκῳ φωτεινῷ πρὸς αὐγήν. ἔστω δὲ ὁ οἶκος ἀλεεινός.
ψηλαφητέον δὲ πόδας καὶ χεῖρας. καὶ ὀσφραντὰ δὲ διεγερτικὰ προσάγειν. διὸ ἐστὶ τὸ καστόρειον. ἐλλύ-
χνιον ἐσβεσμένον. πίσσα ὑγρά. ἄσφαλτος χαλβάνη. καὶ ὑποθυμιώμενα δέ, διεγείρει τοὺς ληθαργι-
30 κούς. λίθος γαγάτης. ἄσφαλτος. καστόρειον. πευκέδανον. θεῖον. χαλβάνη. σαγαπηνόν. κέρας ἐλάφειον.
τράγους ῥύπος. ἀβρότονον. σίλφιον. προσάγειν δὲ ταῖς ῥισὶ καὶ τὰ πταρμικά. πλήθους δὲ ὑποκειμένου.
εἰ μὲν αἷμα εἴη τὸ πλεονάζον, τέμνειν φλέβα τῇ δευτέρᾳ τῶν ἡμερῶν. καὶ κενοῦν πρὸς δύναμιν. εἰ δὲ
φλεγματώδης καὶ ἀργοτέρα ἡ ὕλη εἴη ὥσπερ καὶ εἴωθεν ἐπὶ τῶν ληθαργικῶν πλεονεκτεῖν, προσφέ-
ρειν δεῖ τὰ λεπτύνοντα. καὶ τέμνειν δυνάμενα τὸ πάχος. ἐπὶ μὲν τῶν μὴ κεκακωμένων τὸ νευρῶδες,
ὀξύμελι διδόντας. ἐπὶ δὲ τῶν κεκακωμένων, ἀφέψημα σελίνου. μαράθου. ἀδιάντου. καὶ τῶν ὁμοίων. καὶ
κλύζειν δὲ τὴν κοιλίαν δραστικωτέρῳ κλύσματι. καὶ βαλανείοις χρῆσθαι τοῖς διὰ πηγάνου. καὶ νίτρου. καὶ
κυμίνου. καὶ μέλιτος ἑφθοῦ. ἐμβρέχειν δὲ τὴν κεφαλήν. κατ' ἀρχὰς μέν, ἕρπυλλον ἐναφεψοῦντες σὺν
ὄξει καὶ ἐλαίῳ. ἐν δὲ ταῖς ἐπιτεταμέναις κατοχαῖς, πευκεδάνου ῥίζαν ἀντὶ τοῦ ἑρπύλλου ἐναφέψει
τῷ ὄξει. καὶ σὺν τῷ ἐλαίῳ πρόσαγε τῇ κεφαλῇ. ἀγαθὸν δὲ ἐπ' αὐτῷ, καὶ τὸ ἴρινον ἔλαιον. σπασμῶν δὲ καὶ
40 συνολκῶν ἐπιγιγνομένων, καστόρειον σὺν ὀλίγῳ ὄξει λεαίνοντες, σὺν τῷ ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν ἐμβρέ-
χομεν. εἰ δὲ φλεγμαίνοι τὰ ὑποχόνδρια, καταπλάσσειν ἐν ἀρχαῖς διὰ γύρεως. ἢ ἄρτου. καὶ κυδωνίου
μήλου ἑφθοῦ. ἢ ἑλίκων ἀμπέλων. προελθόντων δέ, λινόσπερμον τῇ γύρει ἢ τῷ ἄρτῳ προσπλεκτέον.
καὶ ἀψινθίας. καὶ τῆς ἀλθαίας τὰ φύλλα κατέφθα. ὕστερον δὲ διὰ κριθῆς ἀλεύρου. καὶ τήλεως. καὶ ἀλ-
θαίας ῥίζης. πᾶσι δὲ ἀψίνθιον προσπλέκειν. ἔστω δὲ πλατὺ τὸ ῥάκος. ὥστε περιλαμβάνειν ἑκατέρω-
θεν τὰς πλευράς. καὶ τοῦ θώρακος, τὰ ὑπὸ τοὺς μασθούς. μετὰ δὲ τὸ κατάπλασμα, οὐ χρὴ γυμνὰ τὰ μέ-
λη καταλιμπάνεσθαι. ἀλλὰ κηρωτῇ ναρδίνῃ. ἢ κυπρίνῃ σκέπειν αὐτά. ὄπισθεν δὲ κατὰ τοῦ μετα-
φρένου κηρωτὴν διὰ σικυωνίου γεγενημένην, ἐπιθεῖναι. ἔχουσαν τερεβινθίνην. καὶ δαφνίδων λείων
ἐμπεπλασμένων. καὶ εἰ μὲν ἐμπνευματώσεις συνεδρεύοι, προσπλέκειν τοῖς καταπλάσμασι τὰ ἄφυ-
σα. οἷον, κύμινον. δαφνίδας. πήγανον. καὶ τὰ ὅμοια. εἰ δὲ σκιρρῶδές τι ὑπάρχει, καὶ λιβανωτίδος προσ-
50 πλέκειν. καὶ κυάμινον ἄλευρον. ἐπὶ δὲ τῶν ἤδη χρονιζόντων ληθαργικῶν δυνάμεως ὑποκειμένης, δι-
δόναι τὴν διὰ κολοκυνθίδος ἱεράν. καὶ πταρμικὰ προσάγειν ταῖς ῥισὶ δι' ἐλλεβόρου λευκοῦ καὶ στρου-
θίου. καὶ πεπέρεως. καὶ καστόρειον. καὶ ταῖς ῥισὶν ἐγχέειν ἐλατήριον μετὰ γάλακτος. ἢ κυκλαμίνου χυ-
λόν. ἢ αὐτὴν τὴν ῥίζαν ξηρὰν λείαν ἐμφυσᾶν. καὶ διαχρίειν τὸ στόμα. καὶ τὸν οὐρανίσκον σίνηπι μετὰ μέ-
λιτος. ἔπειτα σικυαστέον τὰ ὀπίσθια τῆς κεφαλῆς, μετὰ φλογὸς πλείονος. καὶ τὰ περὶ τὸν πρῶτον

καὶ δεύτερον

καὶ δεύτερον σπόνδυλον. καὶ ἀφαιρεῖν αἷμα ἐκ τοῦ ὀπισθίου τῆς κεφαλῆς. εἶτα ξυρήσαντες τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, σιναπίζειν ἰσχάσι μετὰ τοῦ νάπυος ὄξει βεβρεγμένου. ἐπὶ δὲ τῶν ζωμῶν, καὶ καστόριον συνεχῶς ποτίζειν, παρακμάσαντος δὲ τοῦ πάθους, ἐπὶ λουτρὸν ἄγειν. σμήγματι δηκτικωτέρῳ χρωμένοις. οἷόν ἐστι ζυγὴ κεκαυμένη. νάπυ. πύρεθρον. πέπερι. δαφνίδες. ἄσβεστος. νίτρον δὲ τὸ ἀφρονίτρον ἐμβαλλέσθω. τροφαὶ δὲ ἔστωσαν λεπτομερεῖς καὶ τμητικαί. καὶ ξηραντικαί. καὶ δι' ἀρτυμάτων. σελίνου. καὶ ἀνίσου. καὶ κυμίνου. πεπέρεώς τε καὶ δαφνίδων. καὶ πτηνῶν μὲν ὄρνις κατοικίδιος. περιστερά. καὶ τῶν στρουθῶν οἱ ὄρειοι. καὶ πέρδιξ. ἰχθύων οἱ πετραῖοι. λαχάνων, πράσα. ἀσπάραγος. πετροσέλινα. καὶ χαμαιδάφναι. οἶνος ὁ ὑδατώδης. λεπτὸς καὶ λευκὸς ὑπόστυφος. καὶ οἱ λοιποὶ δὲ ἐπιμέλεια, ὁμοίως γινέσθω.

περὶ κατοχῆς καὶ καταλήψεως. δ.

Μέσον τῆς φρενίτιδος, καὶ ληθάργου πάθος εὑρήσεις. ὅ ἐστιν εἶδος παρανοίας. ἢ παρακοπῆς. καλεῖν δὲ τοῦτο εἰθίσθησαν οἱ ἰατροὶ κατοχὴν καὶ κατάληψιν. ἐπὶ χυμῷ συμβαίνοντι μᾶλλον μελαγχολικῷ. ἐπισφαλέστερον δὲ τοῦτο τὸ πάθος ἐστὶ ληθάργου. ἐπὶ πυρετοῖς δὲ συνίσταται παρομοίοις ληθάργῳ. καὶ ὅτε μὲν δοκοῦσιν ὑπνώττειν. ὅτε δὲ ἀνεῳγότα ἔχουσι τὰ βλέφαρα. ἢ σκαρδαμύττουσιν. ἢ ἀτενὲς ὁρῶσι. καὶ ὡς πεπηγότας ἔχουσι βλέφαρα ἢ τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ ἀκινήτους. ὡς ἐνίοτε, οὐδ' εἰ τὴν χεῖρα τις φέροι κατὰ τοὺς αὐτῶν ὀφθαλμούς, μύουσιν. ἄφωνοί τε εἰσὶ καὶ ἀναίσθητοι. μὴ δ' ἀκούοντες. μὴ δ' ἀποκρινόμενοι. φέρουσι δὲ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐνίοτε περὶ κεφαλὴν. καὶ ὀφθαλμοὺς καὶ ῥῖνας, ὡς κινούμενοι οὐ μετ' αἰσθήσεως. σφυγμοὶ μικροί. νωθροί. ὀλίγου δεῖν ἐκλείποντες. πνεῦμα, ποτὲ μὲν πυκνόν. ποτὲ δὲ ἀραιόν. καὶ ἐκ διαστημάτων τινῶν, ἀναπνέουσι μέγα. κοιλίας. καὶ οὔρων ἐποχή. οὐχ ὑπὸ ξηρότητος. ἔχει γὰρ ὑγρὸν καὶ πολύ. ἀλλὰ διὰ τὴν ἀναισθησίαν. λῆμαι τούτοις ὑπόξηροι τοῖς κανθοῖς προσπεπήγασιν. ἐνίοτε δὲ καὶ προσάπτονται τῶν πλησίων τοίχων. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, οὔτε φρενιτικοῖς τὸ πᾶν ἐοίκασιν, οὔτε ληθαργικοῖς. ἐνίοτε δὲ γίνεται τὸ πάθος, καὶ διὰ πλῆθος αἵματος ἀθρόον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῷ πλήθει λαμβάνοντες. καὶ ὑπερπληροῦντος αὐτήν. ὡς περ ἐθεασάμεθα ἐπί τινος νεανίσκου πολυαίμου. διατελέσας γοῦν οὕτω τρεῖς ἡμέρας, μήτε μύων τὰ βλέφαρα. μήτε πρὸς τὰς σφοδρὰς ἐκβοήσεις μετακινῶν τοὺς ὀφθαλμούς. μήτε μὴν ἀποκρινόμενος. τῇ δὲ τετάρτῃ αἰφνίδιον αἱμορραγία λάβρως διὰ ῥινῶν γέγονε πλείστη. καὶ παραχρῆμα πάντων τῶν ὀχληρῶν ἀπηλλάγη. ὅθεν εἰ μὲν πολύαιμός σοι φαίνηται ὁ κάμνων, ἀνυπερθέτως τέμνε τὴν ἐν ἀγκῶνι φλέβα τὴν ἀνωτέραν. καὶ ἄφελε πρὸς δύναμιν. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων, πρῶτον μὲν κλύζειν χρὴ τὴν κοιλίαν. τοῖς ἁπλουστέροις κλύσμασιν. οἷον χυλὸν πιτύρων. καὶ ἀφονίτρου καὶ μέλιτος. ἔπειτα καὶ πολυποδίου ῥίζαν συνεψεῖν τοῖς πιτύροις. τὴν δὲ κεφαλὴν, πρῶτον μὲν, ἐμβρέχειν ἐλαίῳ γλυκεῖ χλιαρῷ. ἔπειτα δὲ εἰ μὲν θερμοτέρα φαίνοιτο ἡ κεφαλή, κωδύαν ἐναφεψεῖν τῷ ἐλαίῳ. εἰ δὲ ψυχροτέρα, ἕρπυλον καὶ εἰ μὲν εὔλυτος γένοιτο ἡ κοιλία ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις κλύσμασιν, ἐπιμένειν αὐτοῖς. εἰ δὲ ἐπέχοιντο, ἐλλεβόρου μέλανος ῥίζαν συναφεψεῖν τοῖς πιτύροις. πόμα δὲ αὐτοῖς ἁρμόδιον, τὸ ἀπόμελι. ἢ μελίκρατον. ἐπὶ πολὺ ἑψημένον πρὸς τὴν ὥραν. εἰ δὲ πάχος ἐν τοῖς οὔροις εἴη. καὶ ἀνήθου ἀφέψημα καὶ σελίνου διδόναι. τροφαὶ δὲ ἔστωσαν, πτισάνης χυλός. καὶ τὰ παραπλήσια. ὕδωρ τούτοις πολέμιον πινόμενον. ἐπιτείνει γοῦν τὴν ἐμπνευμάτωσιν. καὶ κλύδωνας ἐργάζεται. καὶ σπλῆνας ἐγείρει. καὶ τὴν δίψαν οὐ παύει. ἀλειφέσθωσαν δὲ τὸ πᾶν σῶμα, ἀνηθίνῳ. μάλιστα δὲ χειμῶνος. ἐφ' ὧν δὲ καὶ τρόμος ἐπιγίνεται, καὶ καστόριον λεαίνοντες, ὅσον ∠. α. σὺν τῷ μελικράτῳ ἐγχεῖν τῷ στόματι.

περὶ κάρου ποσιδωνίου. ε.

Ψυχρῶν καὶ ὑγρῶν χυμῶν καταλαμβανόντων τὸν ἐγκέφαλον, ὁ κάρος ἐπιγίνεται. μετὰ πυρετοῦ βληχροῦ. παρέπεται δὲ αὐτοῖς ἀναισθησία. καὶ ἀκινησία τοῦ παντὸς σώματος μετὰ βλάβης τῶν ἡγεμονικῶν ἐνεργειῶν. μεμύκασι δὲ αὐτῶν διὰ παντὸς οἱ ὀφθαλμοί. διαφέρει δὲ κάρος ληθαργίας, τῷ τοὺς μὲν ληθαργικοὺς ἐρωτωμένους ἀποκρίνεσθαι. καὶ μὴ παντελῶς ἀφώνους κατακεῖσθαι. τοὺς δὲ κάρῳ περιπεπτωκότας, ὕπνῳ βαθυτάτῳ κατέχεσθαι. ὡς νυττομένων αὐτῶν αἰσθάνεσθαι μὲν, μὴ μέντοι γε φθέγγεσθαι, μὴ δὲ ἀνοίγειν τοὺς ὀφθαλμούς. θεραπεύειν δὲ καὶ τούτους παραπλησίως τοῖς ληθαργικοῖς. τμητικωτέραν καὶ λεπτυντικωτέραν τὴν ἀγωγὴν ποιούμενοι. μετέχειν δὲ δεῖ καὶ τὰ καταπλάσματα τοῦ στομάχου, σὺν τῷ θερμαίνειν, καὶ τῆς τονωτικῆς δυνάμεως.

περὶ κώματος ποσιδωνίου. ς.

Μόνοι ἀτμοὶ, ὑγροὶ καὶ θερμοὶ, ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀναφερόμενοι ἐν πυρετοῖς. καὶ πληροῦντες αὐτὴν πάθος ἐργάζονται. ὅπερ ὀνομάζουσιν οἱ ἰατροὶ, κῶμα. διάγνωσις δὲ τούτου ἔστω σαφὴς ὕπνου γιγνομένου πλείονος τοῦ κατὰ φύσιν. καὶ φθέγγονται ἐν τοῖς ὕπνοις ἀλλόκοτα. καὶ τὸ σῶμα ἀνωμάλως ἔχουσι. καὶ τὴν κάτω γένυν ἐν τῷ καθεύδειν χαλωμένην. καὶ διεγερθέντες πολλάκις ἀθρόως, πάλιν ἐπικαταφέρονται. καὶ τὴν κεφαλὴν ὑγροτέραν ἔχουσι. θεραπεία δὲ, ἐμβρεχὴ διὰ ῥοδίνου. χαμαιμηλίνῳ χρηστέον σὺν τῷ ὄξει. ἔστω δὲ δριμύτατον τὸ ὄξος. εἰ δὲ ψυχροτέρα ἡ κεφαλὴ φαίνοιτο, τὸ ἀνήθινον σὺν γλυκεῖ ἐλαίῳ προσπλέξας ὑσσώπου. καὶ θερμαίνας.

ἐμβρέχειν. καὶ συντόμως εἰπεῖν, ἐφ᾽ ὅσον ἐπιτείνεται ἡ ψῦξις, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ τὰ θερμάσματα
ἐπιτείνειν. ὥστε καὶ γλήχωνά ποτε καὶ πήγανον ἐναφεψεῖν τῷ ἐλαίῳ. βαλανιστέον δὲ καὶ τὴν ἕδραν
τοῖς ἱκανῶς ἐρεθίζειν δυναμένοις. φέρειν δὲ χυλὸν πτισάνης σὺν ἀπομέλιτι.

Περὶ σκοτωματικῶν ἐκ τῶν Ἀρχιγένους καὶ Ποσειδωνίου. ζ.

Ἀτμῶν θερμῶν καὶ δριμέων ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀναφερομένων. καὶ ζεόντων τὸ ψυχικὸν ἐν τῷ ἐγκε-
φάλῳ πνεῦμα. πρῶτοι μὲν ἀμβλυωπισμοί τινες τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπιγίνονται. ἔπειτα καὶ ὤτων ἦχοι συ-
νεχεῖς. καὶ δυσηκοΐαι. μάλιστα δὲ ταῦτα συμβαίνει περὶ τὰς τῶν σιτίων πέψεις. καὶ ἐξανισταμένων ἐξ ὕπνου.
ἐπιτεινομένου τοῦ πάθους, ἐπιγίγνονται ἴλιγγοι. καὶ σκοτώματα. ὡς δοκεῖν πάντα ὁρᾶν περιστρεφό-
μενα. καὶ τοῦτο δὲ συμβαίνει. ἐπειδὰν ἀθρόως ἐξανιστῶσιν ἐκ τῶν καθεδρῶν. ἀπεψίας προηγησαμένης
10 τινός. χρονίζοντος δὲ τοῦ πάθους, καὶ ἐπὶ μικραῖς προφάσεσι σκοτοῦνται. ὥστε καὶ καταπίπτειν ἐνίο-
τε. μάλιστα μὲν οὖν ὅτι αὐτοί ποτε ἐν κύκλῳ περιστραφῶσιν. ὅπερ γὰρ ἄλλοις ἐπὶ πολλαῖς περιστρο-
φαῖς γίγνεται, τοῦτο ἐκείνοις ἐπὶ μιᾶς. κἂν ἕτερον δέ τινα περιστρεφόμενον ἴδωσι, σκοτοῦνται. κἂν
τροχὸν ἤ τι τοιοῦτον περιδινούμενον θεάσωνται, ταὐτὸν ὑπομένουσι. τὸ γὰρ ὀπτικὸν πνεῦμα προσπίπτον
τῷ περιδινουμένῳ τροχῷ, κινεῖται καὶ αὐτὸ συμπεριφερόμενον ἐκείνῳ. καὶ οὕτως ἀνώμαλον καὶ τα-
ραχώδη καὶ ἄτακτον. τόν τε χυμὸν καὶ τοῦ πνεύματος τὴν κίνησιν ἐργάζεται. εὐάλωτοι δὲ τῷ πάθει οἱ
ἐπεχημένοι τὰς συνήθεις ἐκκρίσεις. καὶ ἀπεψίαι δὲ καὶ ἐγκαύσεις συνεχεῖς. καὶ μέθαι, ἀποτελεστικαὶ
τοῦ πάθους εἰσί. παρακολουθεῖ δὲ αὐτοῖς καὶ ἐποχὴ τῆς κοιλίας. καὶ διὰ τοῦτο πνευμάτωσις ἱκανή. καὶ
οὔρων λεπτῶν καὶ ὀλίγων ἔκκρισις. τῆς ὕλης ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐχούσης. ἰσχνοὶ δὲ ὡς ἐπίπαν γίγνον-
ται. καὶ νωθροὶ πρὸς πᾶσαν ἐπιβολήν. εἰ μὲν οὖν ἐναιμότερα τὰ προφαινόμενα τῶν ὀφθαλμῶν δο-
20 κοῦνται ὁρᾶν, πρὸς μανίαν μᾶλλον ἐπιτηδείως ἔχουσιν. οἱ δὲ πορφυρίζοντα ὁρῶντες, πρὸς ἐπιλη-
ψίαν. τῆς μὲν οὖν δυνάμεως ἰσχυρᾶς ὑπαρχούσης. καὶ μηδενὸς ἑτέρου ἐναντιουμένου, φλεβοτομητέον
εἴτε ἀρχὴ τοῦ πάθους εἴη, εἴτε καὶ προκόψαντος ἤδη τοῦ χρόνου. ἐν δὲ τῇ φλεβοτομίᾳ, φυλακτέον
χρὴ ἀθρόον κενοῦν, διὰ τὸ ἐκ τῆς τυχούσης προφάσεως αὐτοὺς καταπίπτειν. ὅθεν πλείοσιν ἀφαιρέσε-
σι χρώμενοι ἐκ διαστημάτων τινῶν, ἀναπληρώσομεν τὴν συμμετρίαν. ἐμβρεχέσθω δὲ ἡ κεφαλὴ κατὰ
τὸν καιρὸν τῆς φλεβοτομίας, ὀξυροδίνῳ. προσπλέκοντες πολυγόνου χυλῷ. ἢ κισσοῦ. καὶ πλήματα
ἐξ ἐρίου διάβροχα, ῥοδίνῳ. ἢ οἰνανθίνῳ. τῇ κοιλίᾳ ἐπιτιθέσθω κατὰ τοῦτον τὸν καιρόν. εἰ δὲ τὴν ἀφαί-
ρεσιν τοῦ αἵματος εἴη τι κωλύον. ὥσπερ ἰσχνότης. ἢ ἕτερον τῶν πλειστάκις εἰρημένων, ὑποσυρέσθω ἡ κοι-
λία. πρῶτον μὲν τῷ διὰ πιτύρων καὶ μέλιτος. καὶ ἀφρονίτρου κλυστῆρι. ἔπειτα δέ, τὴν διὰ τῆς ἀλόης
πικρὰν διδόναι συνεχῶς. εἰ δ᾽ ἐπιμένοι τὰ συμπτώματα, δεήσει καὶ σφοδροτέροις καθαρτηρίοις χρῆ-
30 σθαι. ὁρῶν δὲ τὸν πλεονάζοντα χυμόν, πρὸς τούτοις ἅρμοζε τὸ φάρμακον. τῶν δὲ δραστικωτέρων κα-
θαρτηρίων εὐδοκιμεῖ ἐπὶ τούτων, ἅτινα μάραθρα συναφεψόμενα τῷ ὀξυμέλιτι, ἔχει καὶ τὸ διὰ φοι-
νίκων καὶ πηγάνου. καὶ σκαμμωνίας. ὧν αἱ συνθέσεις προείρηνται ἐν τῷ περὶ καθαρτηρίων λόγῳ. καὶ
ἀποφλεγματισμοῖς δὲ χρηστέον καὶ ἀναγαργαρίσμασι τοῖς δι᾽ ὀριγάνου. καὶ γλήχωνος. καὶ ὀξυμέλιτος.
ἔπειτα καὶ ταῖς ῥισὶν, ἀναγαλλίδος χυλὸν ἐγχεῖν. ἢ κυκλαμίνου. ἢ σεύτλου ῥίζης. ἢ ἐλατήριον μετὰ
γάλακτος. καὶ νίτρον δὲ σὺν μελανθίῳ λεανθὲν. καὶ ἐλαίῳ παλαιῷ ἀναμιχθὲν, γενναίαν διὰ τῶν ῥινῶν
ποιεῖται τὴν κάθαρσιν. μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπὶ βαλανεῖον ἄγειν. ζιμμάτιον δὲ αὐτοῖς ἁρμόζει τονω-
τικὸν τῆς κεφαλῆς τὸ τοιοῦτον. λίθου ἀσσίου, Γο. α. ἀφρονίτρου λευκοῦ, Γο. α. ἴρεως, Γο. α. σχοίνου ἄνθους,
Γο. β. ἐκ τούτου λαβὼν τὸ ἀρκοῦν, ἐπίπασσε τῷ βρέγματι τῆς κεφαλῆς. ἐπιρραίνων ὕδατος θερ-
μοῦ βραχύ. εἶτα λουσάμενος. καὶ μὴ βρέχων τὴν κεφαλὴν τῷ θερμῷ. ἀλλὰ μόνον ἀποπλυνῶν, ἐξελ-
40 θὼν βρέχε τῷ ψυχρῷ τρίτον, ἢ πλεονάκις. τοῖς δὲ ἄγαν θερμὴν ἔχουσι τὴν κεφαλήν, καὶ ῥόδινον σὺν
ὄξει πολλάκις ἐπιβάλλειν. καὶ ψύχειν αὐτὴν τῷ ἐκ τῶν κρουνῶν ὕδατι ἐν τοῖς βαλανείοις. εἰ μὲν ἐπὶ
τούτοις εἴκοι τὸ πάθος, παύειν τὴν ὀχληρὰν προσαγωγήν. εἰ δ᾽ ἐπιμένοι, τέμνειν τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ κα-
τὰ τοὺς κροτάφους ἀνωτέρω τῶν ὄντων ἀρτηρίας. προκενώσας τὴν κοιλίαν. ἢ τῇ ἱερᾷ, ἢ κλυστῆρι. με-
τὰ δὲ ταῦτα, ζιμματίοις ἰσχυροτέροις κεχρῆσθαι. τοῖς ἐπὶ τῶν μαινομένων ῥηθησομένοις. τροφαὶ δὲ ἔ-
στωσαν εὔχυμοι. εὐδιοίκητοι. ἄφυσοι. παντάπασιν εὐστόμαχοι. εὐκοίλιοι. διουρητικαί. οἶνος δὲ ὀλίγος μὲν,
λευκὸς καὶ λεπτότατος. καὶ μὴ πάνυ παλαιός. ἁρμόδια τούτοις τὰ στυπτηριώδη αὐτοφυῆ λουτρά. με-
γίστη δὲ καὶ πρώτη. καὶ ὑστάτη τούτων προφυλακὴ καὶ θεραπεία ἐστίν, ἡ ὑπόμνησις τῶν ἐπεχημένων ἐκκρί-
σεων. μάλιστα ἐπὶ γυναικῶν.

Περὶ μανίας ἐκ τῶν Ἀρχιγένους καὶ Ποσειδωνίου. η.

Γίγνεται μανία χωρὶς πυρετοῦ, αἵματος πολλοῦ ἀθρόως ἐπιρρυέντος τῷ ἐγκεφάλῳ. ποτὲ μὲν εὐκρά-
50 του, τῷ πλήθει μόνον λυποῦντος ὡς ἐπὶ τῶν μεθυόντων. ποτὲ δὲ ξανθῇ χολῇ. προηγεῖται δὲ τῆς μανίας,
ἀσθένεια τῆς κεφαλῆς. ὡς ἐπὶ τῶν ποδαγρῶν ἡ ἀσθένεια τῶν ποδῶν. ἀεὶ μὲν πάρεστι. ποτὲ δὲ ὀδυνῶνται.
ὅταν ἡ ὕλη ἐπιρρεύσῃ τοῖς τόποις. ἐπὶ μόνῳ τοίνυν τῷ αἵματι γιγνομένης τῆς μανίας, ταῦτα παρέ-
πεται τοῖς πάσχουσι. γέλως ἄσχετος αὐτοῖς κινεῖται. θεωμένοις πολλάκις πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, εἴδωλά τι-
νὰ γέλωτος ἄξια. φαιδρόν τε αὐτοῖς ἐστὶ τὸ πρόσωπον. καὶ ᾄδουσι συνεχῶς. ἐνίοτε γοῦν ἐκ τῶν γιγνομένων

ἀναθυμιάσεων, ἦχοι περὶ τὰ ὦτα συνεμβάλλουσιν, ὡς δοκεῖν αὐτοὺς αὐλητῶν τινῶν ἀκροᾶσθαι. σώζε-
ται δὲ αὐτοῖς ἡ μνήμη, ὡς ἐξ ὧν ᾄδουσι συνήθως αὐτοῖς ὄντα, ἔνεστι τεκμαίρεσθαι. βέβλαπται δὲ τὸ
φανταστικὸν καὶ τὸ λογιστικόν. μιχθείσης δὲ τῷ αἵματι τῆς ξανθῆς χολῆς, καὶ δακνῶδες αὐτὸ ἀποτε-
λεσάσης, διὰ κεντουμένου καὶ νυττομένου ἐξ αὐτῆς ἔνδοθεν τοῦ ἐγκεφάλου καὶ μηνίγγων, ὀργίλοι καὶ θρα-
σεῖς γίνονται καὶ πλῆκται. καὶ ὑβρισταί. ἐφ' ὅσον γὰρ ἡ χολὴ ἀναμέμικται τῷ αἵματι, ἐπὶ τοσοῦτον πα-
ραλλάσσει τὰ τερπνά. καὶ ἐπιτείνει τὰ ἀηδῆ. καὶ θυμικά, ὑπεροπτημένης δὲ ἐπὶ πλέον τῆς ξανθῆς χο-
λῆς καὶ παχυνομένης. καὶ διὰ προσπλαττομένης αὐτῷ τῷ σώματι, τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῶν μηνίγγων ἰξω-
δῶς. καὶ νυττούσης καὶ διασπώσης, τὰς θηριώδεις παραφροσύνας ἐργάζεται. ἤδη γοῦν τινὲς καὶ τῶν ἰδίας
σαρκὸς ἐγεύσαντο. καὶ τοὺς οἰκείους ὡς ἐπιβούλους διεχειρίσαντο. ἔτι πλήσσοντες ἐτραυμάτισαν. ἐγχωρεῖ δὲ
10 καὶ τὸν αὐτὸν αὐτὸν, ποτὲ μὲν, γέλωτι παραλόγῳ κατέχεσθαι. ποτὲ δέ, θυμοῖς καὶ ὀργαῖς. ἐν γὰρ ταῖς ἀ-
σιτίαις, καὶ ταῖς δριμυτέραις. καὶ ἁλυκωτέραις τροφαῖς. καὶ ἐν ταῖς πλείοσι κινήσεσι καὶ ταραχαῖς, δρι-
μύτερον ἑαυτοῦ ἀποτελεῖται τὸ αἷμα. ἐν δὲ τῇ ἐναντίᾳ καταστάσει, ἠπιώτερον. πολλάκις δὲ καὶ μηδε-
νὸς βοηθήματος προσαχθέντος, ταῖς ὀλιγοσιτίαις καὶ ἐπιτηδείαις τροφαῖς ἀναλωθέντος χρόνῳ τοῦ παρε-
νοχλοῦντος καὶ μένων ὁ ἐγκέφαλος ἀπείρατος, διάλειμμα καθαρὸν τῆς ἐκστάσεως γίνεται. τισὶ δὲ καὶ κατὰ
περίοδόν τινα ἐπιπίπτει τὸ πάθος. τισὶ μὲν ἅπαξ τοῦ ἔτους. τισὶ δέ, δεύτερον. ἢ πλεονάκις. ἀθροιζο-
μένου κατὰ βραχὺ δηλονότι τοῦ ἐνοχλοῦντος. ἁλίσκονται δὲ τῷ πάθει. ὀλίγοι μὲν πρὸ τῆς ἀκμῆς. οἱ πλεῖ-
στοι δὲ ἐν τῇ ἀκμῇ καὶ μετ' αὐτήν. ἄνδρες δὲ μᾶλλον γυναικῶν. καὶ τούτων, οἱ πάθεσι τισὶ ψυχικοῖς ἐνο-
χλούμενοι, διὰ οἱ σκωπτικοί. οἱ φιλογέλωτες. ἢ ἀκαιρογέλωτες. οἱ δυσπειθεῖς. οἱ ὀργίλοι. οἱ φροντιστικοί.
οἱ φιλάργυροι. ἤδη δὲ καὶ οἱ πολυπόται. καὶ οἱ συνεχῶς ἀποπεπτοῦντες. καὶ οἱ τὰς συνήθεις ἐκκρίσεις ἐπι-
20 χόμενοι. διαφερόντως καὶ γυναῖκες, ἐνίοτε μαίνονται. αἷς ἐπέσχηται τὰ καταμήνια. μυρίαι δὲ ἰδέαι, μα-
νίας εἰσί. ἃς ἐκθεῖναι περιττόν. τοῖς μὲν οὖν μέλλουσι περιπίπτειν τῷ πάθει, προηγεῖται τινὰ προοί-
μια τῶν προρρηθέντων. διὰ γέλως παράλογος. οὐχ οὕτως εἰθισμένοις. καὶ ὀργίζεται ἐπὶ τῇ τυχούσῃ προ-
φάσει. καὶ ἦχοι ὤτων. καὶ μαρμαρυγαὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν προφαίνονται. ἀγρυπνίαι τε σύντονοι. καὶ φρον-
τίδες ἐπάλληλοι καὶ ἀλλόκοτοι. βάρος καὶ παλμὸς τῆς κεφαλῆς. προκόπτοντος δὲ τοῦ χρόνου, πάντα
ταῦτα ἐπιτείνεται. καὶ δυσωδέστεραι αὐτοῖς αἱ ὀρέξεις γίνονται. καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια πρόθυμοι. δια-
φερόντως δὲ καὶ ὀνειρωγμοὶ συνεχεῖς. ὀφθαλμοί τε κοιλαίνονται. μετὰ τοῦ, ἀτενῶς ἵστασθαι. καὶ ταῦτα παρα-
κολουθεῖ μέχρι συντελείας ἐκστάσεως. δεῖ οὖν τὸν ἐπιστήμονα ἰατρὸν ἐπιμελούμενον τοῦ κάμνοντος. τού-
των προφανέντων ἤ τινα αὐτῶν, τὰ δέοντα πρᾶξαι. προσημαίνοντος τοίνυν τοῦ πάθους. ἢ καὶ ἤδη ἐνεστη-
κότος, τὴν μὲν δίαιταν λεπτὴν ἁρμόζει. ῥοφηματώδη. ὑγρὰν ἄπληκτον. εὐκοίλιον. καὶ οὐδαμῶς ἥ-
30 κιστα γεννᾶν αἷμα δυναμένην. καὶ οἴνου παντάπασιν ἀπέχειν. τριῶν δὲ οὕτως διαιτήσας ἡμερῶν τὸν αὐτὸν,
τέμνε τῶν ἐν ἀγκῶνι φλεβῶν. προηγουμένως μὲν τὴν ἄνω. εἰ δὲ μὴ φαίνοιτο, τὴν μέσην. μὴ φαινομένων
δὲ τούτων, τὰς ἐπὶ τῶν σφυρῶν ἐπιζητεῖν. καὶ μάλιστα ἐπὶ γυναικῶν. προσέπεται γὰρ τῇ ῥοπῇ καὶ τὰ κα-
ταμήνια. εἰ μὴ δὲ αὗται φαίνοιντο, τὰς ἐπ' ἄκρων χειρῶν ἢ ποδῶν. σπουδαστέον γάρ ἐστι πρότερον ἀπὸ
φλεβοτομίας, γενναίαν κένωσιν γενέσθαι. καὶ οὕτω τῶν πεπονθότων μερῶν τὴν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι.
τέμνοντες δὲ τὴν φλέβα, πρὸς δύναμιν τὴν κένωσιν ποιεῖσθαι χρή. ἀποσβεννυμένου γὰρ τοῦ φλεγώδους,
παραχρῆμα μὲν ἐπιστατικοὶ γίνονται. ἅμα δὲ καὶ χώρα γίγνεται τοῖς ἄλλοις βοηθήμασιν. ἐπειδὴ δέ τι-
νες ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἀφαιρέσει γενναίως φέρουσι τὴν κένωσιν. ἐν δὲ ταῖς μετὰ ταῦτα ἐπαφαι-
ρέσεσιν εἰώθασι λειποθυμίαις ἁλίσκεσθαι, προσήκει τούτους ἐν τῇ πρώτῃ ἀφαιρέσει κενοῦν ὅσον ἡ
χρεία ἀπαιτεῖ. συγκενοῦται γὰρ οὕτως πολὺ τοῦ φυσώδους. καὶ ἀτμώδους περὶ τοῦ σώματος. δεῖ τοίνυν
40 συνεχῶς ἅπτεσθαι τῶν σφυγμῶν ἐν τῷ ῥεῖν τὸ αἷμα. καὶ εἰ καταπίπτοιεν, τότε ταμιεύεσθαι εἰς ἐπαφαί-
ρεσιν. πολλάκις δὲ ἀνακτησάμενοι τὴν δύναμιν τῇ δευτέρᾳ τῶν ἡμερῶν τὴν ἐπαφαίρεσιν ποιησόμεθα.
ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ τὴν τρίτην φυλάξαντες τὴν διαίρεσιν, ἀλῶν ἐπιθέσει. ἐμβρέχειν δὲ τὴν κεφαλὴν χρὴ ῥο-
δίνῳ σὺν ὄξει. ἢ χυλῷ πολυγόνου. ἢ οἰνανθίνῳ ἐλαίῳ. ἢ μηλίνῳ. εὐπαρὸν δὲ ὕδριον ἔλαιον διαλυθέν, ἐπι-
τιθέσθω τῷ βρέγματι. καὶ συνεχέστερον νεαροποιείσθω. παντὶ δὲ τρόπῳ μετὰ τὴν κένωσιν εἰς ἑσπέραν
ὕπνον μηχανητέον. κενωθέντος γὰρ τοῦ αἵματος εἰ ἐπιγένοιτο ἀγρυπνία, δριμυτέρους καὶ ἀγριωτέρους
αὐτοὺς ἀποτελεῖ. διὸ θαρροῦντες προσενέγκωμεν τὸ διὰ τῶν κωδιῶν φάρμακον, ὑπνωτικὸν σὺν χυλῷ
πτισάνης. ἢ ἅλικος. ἢ σὺν τῷ πινομένῳ ὕδατι. ἀσμενὲς γὰρ ἂν εἴη. καὶ μετὰ ταῦτα γένηται ὕπνος. οἱ γὰρ
πλεῖστοι αὐτῶν, περιφρονοῦσι παντὸς ὑπνωτικοῦ. διὸ κἂν τὴν πρώτην λαβόντες ὑπνώσουσι διαλεί-
ποντες ἡμέραν μίαν, πάλιν διδόναι τὸ διὰ κωδιῶν ἕως κοχλιαρίου. εἴωθε δὲ καὶ μόνη μετὰ τὴν φλε-
50 βοτομίαν, τελείαν ἀποκατάστασιν τῷ πάθει διδόναι μετὰ τῆς προσηκούσης διαίτης. παραφυλάττεσθαι
μέντοι ἐφεξῆς αὐτὴν προσφέρειν. ναρκοῖ γοῦν τὴν αἴσθησιν. σπουδαστέον καὶ τὴν κοιλίαν εὔλυτον ποιεῖν.
διά τε τροφῶν καὶ κλυστηρίων. τῶν προγεγενημένων, ἄρχεσθαι χρὴ τῶν τοπικῶν βοηθημάτων. ἐνθένδε. αἷμα
προσήκει ἀφαιρεῖν ἐκ τῶν ἐν μετώπῳ κυρτουμένων φλεβῶν τῶν μεγίστων τῷ τῆς φλεβοτόμου αὐτὴν διαιροῦν-
τες. οὐκ ἐπὶ κερατικὴν ὥς τινες φασί, διὰ τὰς ἐπιγινομένας πολλάκις μεγίστας φλεγμονὰς τοῦ περι-

κρανίου ὑμένος ξωθέντος ἀφαιρεῖν ὡς μίαν λίτραν αἵματος. μετὰ δὲ τὴν κένωσιν ταύτην ἐπὶ τῶν χολωδε-
στέρων ἐχόντων τὸ αἷμα, διαστήσαντες ἡμέρας πέντε, διδόναι τὴν δι' ἀλόης πικράν, κοχλιαρίου μεγάλου
πλῆθος σὺν μελικράτῳ. εἶτα καὶ διὰ ῥινῶν καθαίρειν τὴν κεφαλήν, σεύτλου ῥιζῶν χυλὸν ἐγχέοντος.
ἐλατήριον. ἢ χάλκανθον σὺν γάλακτι. καὶ πταρμικὸν προσφέρειν δι' ἐλλεβόρου λευκοῦ καὶ στρουθίου. καὶ
ἀποφλεγματίζειν διά τε μαστίχης καὶ σταφίδος ἀγρίας. διά τε ἀναγαργαρίσματος δι' ὀξυμέλιτος γι-
νομένων. ἐν ᾧ ἕψεται γλήχων. ὕσσωπον. ὑποσυρέσθω δὲ ἡ κοιλία τοῖς διὰ κενταυρείου καθαρτηρίοις
τοῖς διὰ γεντιανῆς. καὶ αὐτὴ δὲ καθ' ἑαυτὴν ἡ γεντιανὴ ῥίζα, χρήσιμος προποτιζομένη δραχμῆς μιᾶς
ὁλκὴ σὺν μελικράτῳ. δίδοται δὲ καὶ ἀριστολοχία ὡσαύτως. μάλιστα δὲ αὐτοὺς ὠφελεῖ ἱππομαράθου
ῥίζα καὶ τὸ ἀπόβρεγμα πινόμενον σὺν ὕδατι καθ' ἑκάστην ἡμέραν. καὶ βρυωνίας ῥίζα, ∠ α. καὶ βδέλλας
10 μετὰ ταῦτα κολλητέον τῇ κεφαλῇ πάσῃ κατὰ κύκλον. καὶ μάλιστα τῷ βρέγματι. ἐπὶ δὲ τῶν γυναι-
κῶν σπουδαστέον τὰ καταμήνια κινεῖν. εἶτα ἀναλαβόντος τὴν δύναμιν ἐπὶ ἡμέρας ζ, προσάγειν
τὴν Γαληνοῦ ἱεράν. ἥτις μάλιστα κενοῖ τῷ πλήθει τῆς στοιχάδος. δίδου δὲ ∠ δ. μετὰ μελικράτου. ἔ-
πειτα τὰ ἔρρινα πάλιν προσάγειν. παρακμάζοντος δὲ τοῦ πάθους, ἐπὶ λουτρὸν ἄγειν. σμηγ-
μάτιον δὲ αὐτοῖς ἐν τῷ λουτρῷ ἁρμόδιον ἔστω. ἴρεως ἰλλυρικῆς. λίθου ἀσίου μάννης. ἀφρονίτρου λευ-
κῶν. κισσήρεως. κηρύκων κεκαυμένων. σχοίνου ἄνθος. σελίνου. κασσίας. ῥόδων ξηρῶν ἀνὰ γο α. κόψας
σήσας χρῶ ἐν τῷ πρώτῳ οἴκῳ τοῦ βαλανείου ἐπιπλάττων τῷ βρέγματι ὅσον ἐξαρκεῖ. καὶ ἐπιρραί-
νων ὕδατος κοχλιαροῦ. καὶ ἐφ' ἱκανὸν χρόνον διατρίβων ἐν τῷ οἴκῳ. ὥστε διαδοθῆναι τὴν δύναμιν τοῦ
φαρμάκου μέχρι τῶν ἐν βάθει. εἶτα σμηξάμενος ἠρέμα τὴν κεφαλήν. καὶ ἀποπλύνων καὶ λουσάμε-
νος μὴ βρέχων τὴν κεφαλὴν ἐν τῷ θερμῷ, ἐν τῇ ἐκβάσει ἐξίτω. καὶ βρεχέτω τῷ ψυχρῷ δεύτερον
20 καὶ τρίτον. εἰ δὲ κατὰ θερμὸν ἔχοιεν τὴν κεφαλὴν πάνυ. καὶ πλεονάκις βάπτειν τῷ ψυχρῷ. μετὰ δὲ
ταῦτα τῷ διὰ σινήπεως καὶ ἰσχάδων φοινιγμῷ, τόνον διδόναι τῇ κεφαλῇ. καὶ ἐκ διαστημάτων τινῶν ἀπο-
φλεγματίζειν. καὶ τοῖς ἐρρίνοις κεχρῆσθαι. δίαιταν δὲ θετέον λεπτοτέραν. εὐδιοίκητον. εὐκοίλιον. ἄ-
φυσον κατὰ κεραστικήν. οἴνου δὲ σπανίως ἡ χρῆσις ἐπὶ τούτων. εἰ δὲ ἐγκατάλειμμα εἴη τῆς διαθέ-
σεως, ἐπὶ τὸν λευκὸν ἐλλέβορον ἐλθετέον. ὁ δὲ τρόπος τῆς χρήσεως προείρηται ἐν τῷ περὶ καθαρ-
τηρίων λόγῳ. ἀπέχεσθαι δὲ τοῦ λοιποῦ παραινεῖν πάντων τῶν χολὴν γεννώντων ἐδεσμάτων τε καὶ
πομάτων. φλεβοτομείσθωσαν δὲ καθ' ἕκαστον ἔαρ προφυλακῆς χάριν. ἔπειτα καὶ καθαιρέσθω-
σαν. καὶ μάλιστα εἰ πλεονάζοι μᾶλλον ἡ χολή. ταῖς δὲ γυναιξὶ καὶ τὰ καταμήνια παρασκευάζειν
κατὰ τὸν εἰωθότα καιρόν. ἀπαραποδίστως κενοῦσθαι. καὶ τοῖς ἄλλοις τὰς συνήθεις ἐκκρίσεις.

30 Περὶ μελαγχολίας ἐκ τῶν Γαληνοῦ καὶ Ῥούφου. θ.

Ὥσπερ ἐν τοῖς φαινομένοις μέλεσι τοῦ σώματος, ἐνίοτε μὲν ἅπασιν ἡ αὐτὴ φαίνεται κρᾶσις. ὡς ἐν κα-
χέκταις τε καὶ τῷ καλουμένῳ ἐλέφαντι καὶ τοῖς ὑδέροις. ἐνίοτε δὲ ἔν τι μόριον ἤτοι πικρόχολον. ἢ με-
λαγχολικόν. ἢ φλεγματικὸν ὑποδεχόμενον χυμόν. αὐτὸ μόνον ἐξαλλάττεται τὴν κρᾶσιν, οὕτως ἐγ-
χωρεῖ καὶ τὸν ἐγκέφαλον. ἐνίοτε μὲν παντὸς τοῦ κατὰ τὰς φλέβας αἵματος μελαγχολικοῦ γενομέ-
νου, τῷ κοινῷ λόγῳ τῆς βλάβης. καὶ τὸν ἐγκέφαλον βλαβῆναι. καθ' ἕτερον δὲ καιρὸν ἀπαθοῦς δια-
μένοντος τοῦ καθ' ὅλον τὸν ἄνθρωπον αἵματος, ἀλλοιωθῆναι τὸ κατὰ μόνον τὸν ἐγκέφαλον. καὶ συμ-
βαίνει τοῦτο διττῶς. ἢ ῥυέντος εἰς αὐτὸν ἑτέρωθι, ἢ γεννηθέντος ἐν τῷ τόπῳ τοῦ μελαγχολικοῦ χυ-
μοῦ. γεννᾶται δὲ ὑπὸ θερμασίας πολλῆς ἐγχωρίου κατοπτώσης. ἤτοι τὴν ξανθὴν χολήν. ἢ τὸ παχύ-
τερόν τε καὶ μελάντερον αἷμα. ὡς ἐπίπαν δέ, τὰ κατὰ τὰ ὑποχόνδρια μέρη πρωτοπαθοῦντα, εἰς
συμπάθειαν ἄγει τὴν κεφαλήν. καὶ τὴν παραφροσύνην ἐργάζεται. ἤτοι αὐτῆς χολῆς καταλαμβα-
40 νούσης τὸν ἐγκέφαλον, ἢ τινὸς ἀναθυμιάσεως ἀτμοῦ μελαγχολικοῦ. καθάπερ ἐν τῷ νοσήματι τῷ
φυσώδει καὶ ὑποχονδριακῷ προσαγορευομένῳ. οὐδὲν γὰρ παρεμποδὼν γίγνεται τῷ λόγῳ ἑτέρωθεν
καὶ ἐξ ἄλλου μορίου εἶναι τὴν ἀρχὴν καὶ γένεσιν τοῦ πάθους. ῥᾳδίως γὰρ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ὁπουοῦν πά-
σχον, εἰς συμπάθειαν ἄγει τὸν ἐγκέφαλον τῇ συγγενείᾳ διὰ τῶν καθηκόντων εἰς αὐτὸν ἄνωθεν μεγίστων
δύο νεύρων. εἰς συμπάθειαν δὲ ἄγει καὶ τὴν καρδίαν τῇ γειτνιάσει. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ διάφραγμα ὃ καὶ
συμπέφυκε. κοινωνία δὲ ἐστι τῷ στομάχῳ καὶ πρὸς τὸν νωτιαῖον. καθ' ὃ μέρος καὶ ἔγκειται καὶ συνδέδε-
ται τοῖς τῆς ῥάχεως σπονδύλοις. ἀρχὴ τοίνυν τῆς τοιαύτης μελαγχολίας ὡς ἐπίπαν, ἐξ ἀπεψιῶν
γίνεται. φῦσαι τε αὐτοῖς ἐπιγίνονται πολλαί. καὶ ἐπὶ τῷ τυχόντι μετέωροι. καὶ περὶ τὰ ὑποχόνδρια
ἐπὶ πολὺ διατρίβουσαι. ἐρυγαί τε αὐτοῖς ὀξώδεις ἐπιγίνονται. μηδενὸς τοιούτου ἐδηδεσμένου. ξηραὶ
ὡς ἐπίπαν αὐτοῖς αἱ κοιλίαι. ὕπνοι μικροὶ διεσπασμένοι. ἐνύπνια ταραχώδη καὶ ἀλλόκοτα. παλ-
50 μοὶ ἄλλοτε ἄλλοι τοῦ σώματος. ἴλιγγοι τῆς κεφαλῆς. καὶ πνευμάτων ἦχοι κατὰ τὰ ὦτα. δοκεῖ δὲ τοῖς
μὲν, αὐτῶν μεστὴ καὶ βαρεῖα εἶναι ἡ κεφαλή. τοῖς δὲ, κούφη καὶ κενή. τοῖς δὲ, ξηρή. ὁ δέ τις, οὐδὲ κεφαλὴν
ἔχειν τὸ παράπαν ᾤετο. πρὸς ὃν ἐξευρεῖν ὁ φιλότιμος λέγεται πρὸς τῇ ἄλλῃ θεραπείᾳ τὸν πῖ-
λον τὸν μολίβδινον. ὑφ' οὗ βαρυνόμενος συνίει τῆς κεφαλῆς. γίγνονται δὲ καὶ τὴν γνώμην ἐπί-
λυποι καὶ δειλοί. καὶ ἐλεήμονες καὶ δακρυτικοί. καὶ διώκουσι τὰ ἐρῆμα. τινὲς δὲ καὶ δαίμονας ἀρχ

γουσι τῶν ἐχθρῶν, ἐπιπηχθαι αὐτοῖς ὑπολαμβάνουσιν. ἕτεροι δὲ δηλητήριον φάρμακον εἰληφέναι
ὑποπτεύουσι. καὶ βεβαίαν αὐτῶν τὴν ἀπεψίαν ἐργάζονται. αἱ συνεδρεύουσαι αὐτοῖς βρομώ-
δεις καὶ ἀλλόκοτοι ἐρυγαί. δοκεῖ δὲ τοῖς ἄλλοις ἄλλα. καὶ ἔστιν ἡ νόσος παντοδαπή. καὶ οὐκ εὐαρίθμη-
τος. οἷον αὐτίκα περὶ τοὺς φόβους. ὁ μὲν, δέδοικε τοὺς φιλτάτους. ὁ δὲ, καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. καὶ ὁ
μὲν, δέδοικεν εἰς φῶς ἰέναι. τὰ δὲ σκοτεινὰ διώκει. ὁ δὲ φεύγει τὰ ζοφώδη. οἱ πλείους μέντοι ἐν σκο-
τεινοῖς τόποις χαίρουσι διατρίβειν. καὶ ἐν μνημείοις. καὶ ἐν ἐρήμοις. ἔνιοι δὲ καὶ τὸ ὕδωρ δεδοίκασι. καὶ
οἶνον. καὶ ἔλαιον. καὶ πᾶν ὑγρὸν ὁτιοῦν. ὥσπερ οἱ δηχθέντες ὑπὸ λυττῶντος κυνός. καὶ συντόμως
εἰπεῖν αἱ μελαγχολικαὶ παράνοιαι, πολυειδεῖς μέν εἰσι ταῖς κατὰ μέρος ὑπούλοις φαντασίαις. ἐν
δὲ αὐταῖς ἁπάσαις ὑπάρχει κοινὸν, ὁ φόβος καὶ ἡ δυσθυμία. δυσθυμοῦσι γὰρ ἅπαντες ἀλόγως.
10 οὐδ᾽ ἂν ἐρωτήσῃς ἔχοντας εἰπεῖν ἐφ᾽ ὅτῳ λυποῦνται. δεδίασι δὲ ἐξ αὐτῶν οὐκ ὀλίγοι θάνατόν τε καὶ
ἕτερα τινὰ, μηδενὸς ἄξια δείματος. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ σφοδρῶς ἐπιθυμοῦσι θανάτου. Γαληνοῦ.
E ὁ μὲν οὖν ἐπὶ τῇ μελαίνῃ χολῇ καταλαβούσῃ τὰς ἀρχὰς τῆς λογικῆς ψυχῆς. φόβον τε γίγνεσθαι
καὶ δυσθυμίας. καὶ θανάτου προσδοκίας, οὐδὲν θαυμαστόν. ὁρῶμεν γὰρ καὶ τῶν ἔξωθεν τοῦ σώματος
οὐδὲν ἡμῖν οὕτως φοβερὸν, ὡς τὸ σκότος. ὅταν οὖν οἷον ζόφος τις περιχυθῇ τῷ λογικῷ μορίῳ τῆς
ψυχῆς, ἀναγκαῖον ἀεὶ φοβεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον. ὡς ἂν τὴν αἰτίαν τοῦ φόβου συμπεριφέροντος τῷ σώ-
ματι. ὡς γὰρ ἐν σκότῳ βαθεῖ τὰ παιδία φοβοῦνται. καὶ τῶν τελείων οἱ ἀπαίδευτοι, οὕτω καὶ τῆς
μελαίνης χολῆς τὸ χρῶμα, παραπλησίως σκότῳ τὸν φρονοῦντα τόπον ἐπισκιάζον, ἐργάζεται
τοὺς φόβους. Ῥούφου.
F αὐτῶν μὲν οὖν τῶν παρεπομένων ἑκάστῳ συμπτωμάτων, τὰς αἰτίας εἰπεῖν, ἀδύνατον. ἀπορίαν γὰρ
20 πολλὴν ἔχει τὰ πλεῖστα. οἷον, διατί μὲν φεύγουσιν ὡς δεινὰ, μὴ ὄντα δεινά. τὰ δὲ, διώκουσιν ὡς χρηστὰ
μὴ ὄντα χρηστά. καὶ διατί ὁ μὲν τοὺς οἰκείους φοβεῖται. ὁ δὲ, ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. καὶ τὰ τοιαῦτα. τῶν
πλείστων δὲ, τὰς αἰτίας συμπτωμάτων εἰπεῖν τὸν ἰατρὸν, οὐ χαλεπόν. οἷον, ὁ δοκῶν ἑαυτὸν κέραμον
εἶναι, διὰ τὴν ξηρότητα τοῦτο πάσχει. ψυχρὸς γὰρ καὶ ξηρὸς ὁ μελαγχολικὸς χυμός. ὁμοίως καὶ
ὁ τὸ ἑαυτοῦ δέρμα δοκῶν εἶναι ταῖς ξηραῖς διφθέραις ὅμοιον. ὁ δὲ οἰόμενος μὴ ἔχειν κεφαλὴν, ἴσως
διὰ κουφότητα τὸ ἀναφερόμενον πνεῦμα παρέχειν αὐτῇ. διατί δὲ ὀρέγονται οἱ μελαγχολικοὶ πλειό-
νων σιτίων. ἢ ὅτι ψύχεται αὐτοῖς τὸ στόμα τῆς γαστρός. διατί δὲ ἔνιοι αὐτῶν οἰνοπόται. ἢ ὅτι τὸ ψυ-
χρὸν θερμανθῆναι χρήζει. διατί δὲ ἀποκτιννύουσι σφᾶς αὐτούς. ἢ ὅτι μειζόνων κακῶν ἀπολαμβάνου-
σιν ἀπαλλάττεσθαι. εἰ μὴ ἄρα δόξα τοιαύτη ὑπογίγνεται αὐτοῖς, ὅτι τὸ ἀποθνήσκειν ἐστὶ καλόν. ὥσ-
περ τῶν βαρβάρων ἐνίοις. διατί δὲ ἀπεψίαι συνεχεῖς αὐτοῖς γίγνονται, ἢ ὅτι θολερὸν καὶ περιτ-
30 τωμάτων ἐστὶν αὐτῶν τὸ σῶμα. καὶ διὰ τοῦτο καὶ δύσκρατος ἡ γαστήρ. ψυχομένη διαπαντὸς ἐκ τοῦ με-
λαγχολικοῦ χυμοῦ, διατί δὲ αἱ κοιλίαι ὡς ἐπίπαν αὐτοῖς ξηραίνονται. ἢ ὅτι τὰ πνεύματα τοῖς ἄνω
περὶ τὰ ὑποχόνδρια προΐσταται. καὶ οὐ πάνυ κάτω διαχωρεῖ. ἀνάγκη τοίνυν δι᾽ αὐτὸ τοῦτο, καὶ τὰς
γαστέρας εἶναι ξηράς. ἐκ δὲ πολλῆς τῆς ἐπισχέσεως, ἀθρόα ποτὲ καὶ περιτετηκότα διαχωροῦσι. σκαρ-
δάμυκται δὲ καὶ ἐξόφθαλμοι. καὶ παχύχειλοι ὡς ἐπίπαν γίγνονται διὰ τὸ παχὺ πνεῦμα. μελάγ-
χροοι δὲ διὰ τὴν χύσιν τοῦ χυμοῦ. δασεῖς δὲ οἱ πλείους αὐτῶν, διὰ τὸ πλῆθος τῶν παχέων περιττω-
μάτων. ταχύγλωσσοι ὡς ἐπίπαν εἰσί. καὶ τραυλοί. καὶ ἰσχνόφωνοι τῷ ἀκρατεῖ τῆς γλώσσης. αἱ γὰρ
συντονίαι τῆς κινήσεως κατὰ τὸ πνεῦμα γίγνονται. πᾶν δὲ τὸ συντόνως κινηθὲν, ἀπορρεῖ ταχέως.
εὐπετὲς μὲν τῷ βουλομένῳ καὶ τῶν λοιπῶν συμπτωμάτων ἀποδοῦναι τὰς αἰτίας, ἐκ τούτων ὁρ-
μωμένῳ. μελαίνεται δὲ ὁ χυμὸς οὗτος. ποτὲ μὲν ὑπερθερμαινόμενος. ποτὲ δὲ ὑπερψυχόμενος, οἷον
40 πάσχουσι γάρ τι οἱ καιόμενοι ἄνθρακες, διαυγέστατοι μὲν ὄντες τῇ φλογί. σβεννυμένης μὲν τῆς φλο-
γὸς ἀπομελαίνονται, τοιοῦτόν τι καὶ ἡ ψύξις περὶ τὸ φαιδρὸν χρῶμα τοῦ αἵματος ἐργάζεται. ὁρῶμεν
γοῦν κἀπὶ τῶν ἐκτὸς πελιδνὰ γιγνόμενα τινὰ σώματα. καὶ μελαινόμενα ὑπὸ ψύξεως. ἡ δὲ ὑπερβο-
λὴ τοῦ θερμοῦ πάλιν ξηράνασα καὶ δαπανήσασα τὰς ὑγρότητας ὑφ᾽ ὧν τρέφεται τὸ θερμὸν, με-
λαίνει τοὺς χυμούς. ὥσπερ καὶ ὁ ἥλιος τοὺς καρπούς. καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων σώματα. τὰ μὲν οὖν περὶ
τῆς θεραπείας εἰς τοσοῦτον διεγνωκέναι χρὴ τὸν ἰατρόν. ἃ δ᾽ ἄν τις μαθὼν ἔχοι βοηθεῖν τοῖς οὕτω νο-
σοῦσιν, ἤδη καιρὸς ὑποτίθεσθαι. διαφέρει δὲ εἰς τὴν θεραπείαν οὐ σμικρὰ ὅθεν τὴν ἀρχὴν ἔχει τὸ
νόσημα. γιγνώσκειν χρὴ τοίνυν ὡς διττὸν τὸ εἶδος τῆς μελαγχολίας. τινὲς μὲν γὰρ αὐτῶν ἐκ φύσεως
καὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς κράσεως ἔχουσι τὸ μελαγχολικόν. τινὲς δὲ ἐκ διαίτης φαύλης ὕστερον τὴν κρᾶσιν
ἐπεκτήσαντο. καὶ ἔστι τὸ εἶδος τοῦτο νωθρόν. καὶ κατηφὲς ἀεί. ὅτι δὲ ἐξ ὑπεροπτήσεως τῆς ξανθῆς
50 χολῆς τῇ παραφροσύνῃ περιπίπτουσι, θρασύτεροι καὶ ὀργιλώτεροι τῶν ἄλλων εἰσί. καὶ πλῆ-
κται. καὶ τὰ πάνδεινα πράττοντες κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον μάλιστα. ἐν ᾧ ὑπεροπτᾶται ἡ χολή.
τῷ χρόνῳ δὲ ὅταν καὶ αὐτὴ ἀποσβεσθῇ, κατηφεῖς ἐπίλυποι καὶ ἐπίφοβοι γιγνόμενοι. ὅταν μὲν
γὰρ ὅλον τὸ σῶμα μελαγχολικὸν ἔχῃ τὸ αἷμα τὴν ἀρχὴν τῆς θεραπείας ἀπὸ φλεβοτομίας προσ-
ήκει. ὅταν δὲ τὰ κατὰ μόνον τὸν ἐγκέφαλον, οὐ χρήζει φλεβοτομίας ὁ κάμνων, εἰ μήτοι γε

πολύαιμος εἴη, καὶ χαίρειν προφυλακτικῶς τὴν ἀφαίρεσιν ποιούμεθα. ἡ δ' οὖν διάγνωσις, ἀπὸ τῶν δέ γι-
γνέσθω. πότερον ὅλον τὸ σῶμα μελαγχολικὸν ἔχει τὸ αἷμα. ἢ κατὰ τὸν ἐγκέφαλον μόνον ἤθροισταί
τις τοιοῦτος. οἱ μελάντεροι δὲ καὶ δασεῖς καὶ φλέβας εὐρείας ἔχοντες, ἐπιτηδειότατοι πρὸς
τὴν τοῦ μελαγχολικοῦ χυμοῦ γένεσιν. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ οἱ ἐξέρυθροι τὴν χρόαν ἄνθρωποι, μεταπίπτου-
σιν ἀθρόως εἰς τὴν μελαγχολικὴν κρᾶσιν. ἐφεξῆς δὲ αὐτῶν, οἱ ξανθοί. καὶ μάλιστα ὅταν ἀγρυπνίαις
καὶ πόνοις πλείοσι καὶ φροντίσι. καὶ λεπτῇ διαίτῃ. ἢ μελαγχολικοῖς ἐδέσμασι διῃτημένοι τύχωσιν
ὄντες. πρὸς τούτοις, εἰ ἐπέχηταί τις αἱμορροῒς ἐν ἕδρᾳ. ἢ ἄλλη τίς συνήθης ἔκκρισις. ἢ καταμήνια
ταῖς γυναιξίν. οὐ μικρὰ δὲ συντελεῖ καὶ ἡ ὥρα τοῦ ἔτους. καὶ ἡ κατάστασις τοῦ ἀέρος. καὶ τὸ χωρίον.
ἥ τε τοῦ κάμνοντος ἡλικία καὶ τὸ ἐπιτήδευμα. ταῦτα δὲ πάντα προδιασκεψάμενος. ὅταν ἐλπίσῃς
10 ἐν ταῖς καθ' ὅλον τὸ σῶμα φλεψὶ μελαγχολικὸν αἷμα περιέχεσθαι, τὴν βεβαιοτάτην ἐπάγει
διάγνωσιν. ἐκ τοῦ τέμνειν τὴν κατ' ἀγκῶνα φλέβα. βέλτιον δὲ τὴν μέσην τέμνειν. εἶτα εἰ μὴ φαίνοιτο
μελαγχολικὸν εἶναι τὸ ῥέον αἷμα, ἐπισχεῖν εὐθέως. ἐπεὶ δὲ τοιοῦτον φαίνοιτο, κένωσον ὅσον ἂν ὑπο-
λάβῃς αὐτάρκες ἔσεσθαι τῇ τοῦ κάμνοντος σώματος ἕξει. τῇ δὲ τρίτῃ διαφορᾷ τῆς μελαγχολίας.
ἧς τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς κοιλίας ἴσχειν ἐλέγομεν. ὑποχονδριακὸν πάθος ὀνομαζομένην. ἡ διαγινώ-
σκεται ἐκ τῶν προειρημένων πολλάκις. πρῶτον μὲν γὰρ ἄρχεται τὰ κατὰ τὴν γαστέρα συμπτώ-
ματα. οἷον ἐμπνευματώσεις. βορβορυγμοί. ἐρυγαί. ὀρέξεις. καὶ βρομώδεις. καὶ τὸ ἐπιξηραίνεσθαι
τὴν γαστέρα. καὶ τὸ ἐν ταῖς διαχωρήσεσι. καὶ τοῖς ἐμέτοις καὶ ταῖς ἐρυγαῖς ἐνίοτε κουφίζεσθαι. καὶ
τοὺς κάμνοντας αὐτοὺς συναισθάνεσθαι τῶν σκληρῶν πάντων περὶ τὰ ὑποχόνδρια συνεδρευόν-
των. ὥσπερ οὖν τισὶ πολλάκις ἀναφερομένης ἐκ τῆς γαστρὸς αἰθαλώδους τινός, ἢ καπνώδους ἀνα-
20 θυμιάσεως. ἢ ὅλως ἀτμῶν τινῶν παχέων. ὅμοια τοῖς τῶν ὑποχεομένων δοκεῖ φαίνεσθαι πρὸ
τῶν ὀφθαλμῶν, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ νῦν ἐπὶ τὸν ἐγκέφαλον ἀναφερομένης τῆς μελαγ-
χολικῆς ἀναθυμιάσεως. οἷον, αἰθάλη. ἢ καπνὸς τὰ μελαγχολικὰ γενήσεται περὶ τὴν διάνοιαν συμ-
πτώματα. ὅταν μὲν οὖν τὰ τῆς μελαγχολικῆς παρανοίας ἴδια συμπτώματα φαίνηται μεγάλα.
κατὰ δὲ τὴν κοιλίαν ἤτοι μηδὲν ὀχληρὸν ἢ σμικρότατον ὑπάρχον εἴη. τὸν ἐγκέφαλον ἡγητέον. ἐπὶ τού-
των πρωτοπαθεῖν καθὼς προείρηται.

Θεραπεία μελαγχολίας. ι.

Τὴν μὲν οὖν ἐξ ἐγκεφάλου πρωτοπαθοῦντος, συνισταμένην μελαγχολίαν, διά τε λουτρῶν καὶ συ-
νεχῶν. καὶ διαίτης εὐχύμου τε καὶ ὑγρᾶς καὶ ἀφύσου, ἐκθεραπεύειν χωρὶς ἑτέρου δραστικοῦ βοη-
θήματος. ὅταν γε μήπω διὰ μῆκος χρόνου δυσκίνητος ἢ ὁ λυπῶν χυμός. ἡνίκα ποικιλωτέρας
καὶ ἰσχυροτέρας προσάγειν χρὴ τὰς ἰάσεις. ἀρχόμενον δὲ τὸ πάθος θεραπεύειν προσήκει. χρονί-
30 ζον γὰρ καὶ αὐξηθὲν δυσμεταχείριστον γίνεται.

Ῥούφου.

Κοινὰ δέ ἐστι κἂν ὁ ἐγκέφαλος πρωτοπαθῇ. κἂν τὰ ὑποχόνδρια, τὰ ὑπακτικὰ τῆς γαστρὸς βοη-
θήματα. πρῶτον μὲν οὖν εὐπεψίας φροντίδα τίθεσθαι χρή. ἔπειτα δὲ καθαίρειν πρῶτον μὲν,
ἐπιθύμῳ καὶ ἀλόῃ. τούτων γὰρ εἰ καὶ ὀλίγον ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας λαμβάνοι, ὠφελεῖται τῷ με-
τρίως καὶ ἡσυχῇ ὑπάγειν.

Ποσειδωνίου.

Ἐφ' ὧν δὲ αἷμα πλεονάζειν φαίνοιτο, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς φλέβα τέμνειν προσήκει τὴν ἐν ἀγκῶσι. καὶ μάλι-
στα ἐφ' ὧν συνήθεις ἐκκρίσεις εἰσὶ τοῦ αἵματος ἐπεσχημέναι. ἐπὶ δὲ γυναικῶν αἷς ἐκλείπει τὰ κατα-
μήνια τὴν ἐν τῷ σφυρῷ φλέβα τέμνειν χρή. κενοῦν δὲ ἕκαστον πρὸς δύναμιν. ἐφ' ὧν δὲ ἡ κακοχυμία
μᾶλλον πλεονεκτεῖ, προδιαιτήσας τὸν κάμνοντα, καθαίρειν τῇ ἱερᾷ Ῥούφου. ἢ Ἀρχιγένους. ἢ Ἰού-
στου. εἰ δὲ ἄμφω πλεονάζοι, προφλεβοτομήσας κάθαιρε. μετὰ δὲ ταῦτα διαλιπὼν ἡμέρας τινάς,
40 κλυστῆρσι τὴν κοιλίαν κενοῦν. πρῶτον μὲν, διὰ πιτύρων χυλῶν. καὶ ἀφρονίτρων. καὶ μέλιτος. μετέπει-
τα καὶ πολυποδίου ῥίζας τεθλασμένας συνεψεῖν τοῖς πιτύροις. ἢ ἐπιθύμου. μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας
τοῦ κλυστῆρος, δοτέον αὐτοῖς τὴν δι' ἀλόης πικράν. προσειλήφθω δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις πᾶσι, καὶ ἐπιθύμου.
σκευάζειν δὲ αὐτὴν ὡς Θεμίσων βούλεται. ἀλόης μὲν βάλλων, ℒ. ρ. μαστίχης δὲ καὶ κρόκου, καὶ ναρδοστά-
χυος. κινναμώμου τε καὶ κασίας, τὸ διπλοῦν, ἀσάρου. καὶ καρποβαλσάμου, ἑκάστου Γο. α. προστιθέναι
δὲ τούτοις καὶ ἐπιθύμου Γο. β. καὶ διδόναι κοχλιαρίου μέγα πλῆθος μετὰ μελικράτου. δοτέον δὲ αὐτοῖς
ἐκ διαστημάτων ὀλίγον, δεύτερον ἢ τρίτον. εἶτα πάλιν διαιτήσας καὶ ἀναλαβὼν τὰς δυνάμεις, δίδου
πάλιν τὴν ἱερὰν Ῥούφου. ἢ Ἀρχιγένους. ἢ Ἰούστου. πλῆθος δὲ ἔστω τὸ διδόμενον, ℒ. δ. μετὰ μελικράτου
καὶ ἁλῶν, ὅσον κοχλιάριον μικρόν. βέλτιον δὲ καὶ τοῖς κενοῦσιν ἐφ' ἡμέραν κενοῦσι πράως ὑπάγειν τὴν
γαστέρα. μελαίνης δὲ ἀγωγόν ἐστιν, ἀμάρακον. καὶ ἡ κονίλη λεγομένη, ὅσον ℒ. ϛ. πασσόμεναι μελικρά-
50 τῳ καὶ πινόμεναι. συμφέρει δὲ καὶ τῷ ὀρρῷ τοῦ γάλακτος ὑπάγειν τὴν κοιλίαν. ἀλλὰ μὴ ἀπὸ τῶν τυρῶν δο-
τέον τὸν ὀρρόν. ἄμεινον δὲ τὸ ἀπὸ τοῦ ἑψημένου γάλακτος ἀποχωριζόμενον. μᾶλλον δὲ ἵππειον ἔστω τὸ γάλα.
εἰ δὲ μή, βόειον. ἐμβλητέον δὲ τὸ γάλα ἐν καινῇ λύζα. κινῶν κλάδῳ συκῆς. ὅταν δὲ ἀναζέσῃ τρὶς ἢ τε-
τράκις, καταρραίνειν ὀξυμέλιτι. εἶτα διηθήσας, δίδου πίνειν. τὰ μὲν πρῶτα μέλι προσμίσγων. ὅταν
δὲ ἄρξηται ὑπέρχεσθαι ἡ γαστὴρ μηκέτι βάλλειν τὸ μέλι. λαμβανέτω δὲ κατὰ κοτύλην, μὴ ἔλαττον τῶν

πέντε κοτύλων. χρῆσθαι δὲ ἐπὶ πάσῃ κενώσει, μαλάχης σπέρματι λειοτάτῳ διδόντα ὄξου ∠·β·
μεθ' ὕδατος κυάθων τριῶν· ἄκρως γὰρ ποιεῖ, ὅθεν πολλάκις αὐτῷ χρηστέον. κράτιστον δὲ καὶ γλίχωνος
ἀφέψημα πίνειν συνεχῶς. καὶ πρὸ τῶν καθαρτικῶν. καὶ μετὰ τὰ καθαρτικά, καὶ τοῦ μικροῦ κεν-
ταυρείου ὁμοίως. τοῦ δὲ ἀψινθίου τὸ ἀφέψημα καὶ συνεχῶς καὶ ἐφεξῆς δίδου. στομάχῳ γὰρ καὶ γα-
στρὶ κατάλληλον ἐπὶ τούτων. καὶ οὔτε φύσαν συγχωρεῖ γίγνεσθαι τῇ γαστρὶ πολλήν, οὔτε εἰς τέλος
ἀποξηραίνεσθαι τὴν διαχώρησιν. καὶ οὔρησιν κινεῖ. καὶ πέττειν ἀκριβῶς παρασκευάζει. ὥστε ἐγὼ
καὶ μόνῳ τούτῳ τινὰς οἶδα ἀπηλλαγμένους τῆς νόσου. διδόναι δὲ καὶ τῶν διουρητικῶν. ἀνίσου. δαύ-
κου. πετροσελίνου. ἀσάρου. καὶ νάρδων. καὶ μᾶλλον τούτων, τὸ τοῦ ἱπποσμαράθου σπέρμα καὶ ῥί-
ζαν. τὴν δὲ χαμαιπίτυν καὶ τὴν χαμαίδρυν προθυμότερον λαμβάνειν. ἕκαστον τούτων ἑψῶντα
10 σὺν ὕδατι. ἢ ξηρὸν λεῖον ἐπιπάσσοντα τῷ ποτῷ. ἀγαθαὶ δὲ καὶ αἱ διὰ τῶν ἱδρώτων κενώσεις.
διά τε πόνων καὶ λουτρῶν γινόμεναι. καὶ χρίσμασιν ἐν ἡλίῳ. διὸ τότε διὰ τοῦ χαμαιμήλου ἐλαίου. καὶ
νίτρου σὺν ἐλαίῳ. καὶ ὅταν ἐπιδιδῷ ἡ ἕξις, πάλιν καθαίρειν τῇ ἱερᾷ. προσήκει δὲ μὴ δὲ τῶν ὑπο-
χονδρίων ἀμελεῖν. στοχαζόμενον τῆς θεραπείας. καὶ μάλιστα προσεληλυθότα. πυρίαι μὲν οὖν
ἁρμόδιοι δι' ἐλαίου ἐναφεψημένων ἐν αὐτῷ πηγάνου. ἀνήθου. ἑρπύλλου. ἀψινθίου. ἀρτεμισίας.
γλίχωνος. ἄγνου σπέρματος. δάφνης τῶν καρπῶν. ἢ τῶν φύλλων ἁπαλῶν. ταῦτα γὰρ καὶ τοὺς πό-
νους παρηγορεῖ. καὶ τὰς φύσας μειοῖ. ἐπὶ δὲ τῶν μετὰ δήξεως τοῦ στομάχου ἐμπνευματώσεων. ὄξει ἀ-
φεψηθέντες. κύμινον. καὶ γλήχωνα. σπόγγοις πυριᾶν τὸν στόμαχον. ἐνίοτε δὲ καὶ στυπτηρίαν ἐπι-
πάσσομεν τῷ ὄξει. τὰ δὲ καταπλάσματα ἐχέτω προαπεζεσμένον ἐν τῷ ἐλαίῳ. ἢ ἄνηθον. ἢ σέλινον.
ἢ κύμινον. καὶ κύπερον λειοτάτην. καὶ ἶριν. καὶ λιβανωτίδα ἐμβαλὼν τῷ καταπλάσματι. συγ-
20 χωρεῖν δὲ ἐπιπολὺ καὶ ἀσίτῳ καὶ σφαφέντι. ἀφαιρεθέντος δὲ τοῦ καταπλάσματος, σκέπειν τὰ
ὑποχόνδρια. ἢ ἐρίῳ πλατυτάτῳ ἢ κουφοτάτῃ καὶ καθαρᾷ ἀρνακίδι. προϋποχρίων τοὺς τόπους,
ναρδίνῳ. χρήσεων δ' αὖ καὶ σικύων προσθέσει. πρὸς μὲν τὰ πνεύματα κούφων. πρὸς δὲ τὰς φλεγμο-
νὰς καὶ σκληρίας, μετὰ κατασχασμοῦ. μετὰ δὲ ταῦτα, ταῖς διὰ κυπρίνου κηρωταῖς χρῆσθαι. καὶ
τῷ πολυαρχίῳ καὶ τῷ διὰ στύρακος. καὶ τῷ διὰ σπερμάτων μάλιστα καὶ τοῖς ὁμοίοις. προϊούσης δὲ
τῆς θεραπείας, καὶ τῷ διὰ τῶν ἰσχάδων καὶ νάπυος φοινιγμῷ χρῆσθαι, πάνυ ὀνήσει. καὶ τὰς πέ-
ψεις ἀνακαλεῖται. ῥώμην τῇ γαστρὶ ἐντιθείς. καὶ εἴ τις πόνος ἐγκαταλείπεται τῷ ὑποχονδρίῳ,
τοῦτον ἐξαίρει. χρῆσθαι δὲ καὶ τοῖς δριμέσι σμήγμασι κατὰ τῶν ὑποχονδρίων. καὶ τῷ τῶν πιτ-
τωτῶν φαρμάκῳ. τουτέστι πίσσῃ ξηρᾷ τετηκυίᾳ καθ' ἑαυτήν. ἢ μετὰ βραχυτάτου ἐλαίου. θερμὴ δ' ἐμ-
πλάττεται δέρματι. καὶ ἐπιτίθεται τῇ γαστρὶ καὶ τῷ μεταφρένῳ. καὶ ἐᾶν μέχρις αὐτόματον ἀπο-
30 πέσοι. ὥστε καὶ συλλούεσθαι αὐτῷ ἐγχωρεῖ. καὶ τὸ κατὰ βραχὺ ἀφιστάμενον, ψαλίδι ἀφαιρεῖν. πά-
νυ δὲ ὠφελοῦνται καταπλασσόμενοι βολβίτοις βοὸς ξηροῖς. ἐμπλασσομένοις ὀξυμέλιτι. καὶ βόλ-
βοι δὲ μετὰ νίτρου. ἢ στυπτηρίας λεῖοι καταπλασσόμενοι, μεγάλως ὠφελοῦσι. καὶ μιγνυμένων δὲ
τούτων τοῖς βολβίτοις, ὠφέλιμον γίγνεται. καὶ μάλιστα ἐπὰν δήξεως αἴσθησις αὐτοῖς περὶ τὸν
στόμαχον εἴη. ἐφ' ὧν δὲ συνεχῶς σπασμοὶ τοῦ σώματος συνεδρεύουσι, συμφέρει καὶ τοῦ καστορίου πί-
νειν. καὶ χρίειν τὸ σῶμα καστορίῳ σὺν ἐλαίῳ σικυωνίῳ. προσήκει δὲ καὶ κινεῖσθαι καὶ γυμνάζεσθαι
αὐτοὺς πρὸς δύναμιν, πρὸ τῶν σιτίων. λουτρὰ δὲ τῷ μὲν καλῶς πέττοντι, οὐ πάνυ ἀναγκαῖα. εἰ μὴ
κόπον τινὰ θεραπεῦσαι βουληθείης. ὅστις δὲ οὐκ ἀγαθὴν ἔχει τὴν κοιλίαν εἰς πέψιν, τούτῳ συμ-
φέρει λούεσθαι συνεχέστερον. ἢ νῆστις. ἢ μετὰ τὴν τελείαν πέψιν. μετὰ δὲ τὰ λουτρὰ σιτία, δίδομεν
εὔπεπτα. ἄφυσα. διαχωρητικά. ἀκριβῶς κατανοῶν ὅπως ἀφ' ἑκάστου διατίθεται ὁ πάσχων. οὐ γὰρ
40 πάντες πρὸς ἅπαντα τὰ σιτία ὁμοίως διάκεινται. τὸ δὲ ἐπίπαν ἁρμόδια αὐτοῖς, ἄρτων μὲν οἱ
κλιβανῖται καλῶς ἐσκευασμένοι. πτηνῶν δὲ, τὰ ἀπίμελα. καὶ ἄβρωμα καὶ ὄρεια. ὠὰ ἀλεκτορί-
δων ἁπαλά. ἰχθύων οἱ πετραῖοι. καὶ οἱ ἁπαλόσαρκοι. ἐχῖνοι δὲ θαλάττιοι πλεῖστον προὔχουσιν εἰς ἡ-
δονὴν καὶ εἰς ὠφέλειαν. παραιτεῖσθαι τὰ ἐν ταῖς λίμναις διαιτώμενα πάντα. καὶ τὰ ἐν τοῖς
ἕλεσι. κρέα ἁρμόδια, ἐρίφεια καὶ γαλαθήνεια. καὶ τούτων μᾶλλον τὰ ἄκρεα μόρια κατεφθά, οὐκ ἀ-
χρεῖαι δὲ καὶ μῆτραι καὶ γαστέρες. καὶ πόδες ὑῶν. λαχάνων δὲ πρὸς μὲν τὴν κοινὴν δίαιταν, τὰ
γλυκέα. τὰ δὲ δριμύτερα ὡς φάρμακον ποτὲ δοτέον. οἷον ἕλιος. ἀσπάραγος. πετροσέλινα. καὶ
τὰ ὅμοια. μέτρια δὲ ἔστω τῷ πλήθει τὰ λαμβανόμενα πάντα. οἶνος δὲ λεπτὸς καὶ λευκός, καὶ
μὴ πάνυ παλαιός. μὴ ἀθρόον δὲ διδόναι ἐπὶ τῇ τροφῇ τὸ ποτόν. μὴ δὲ πλῆθος ἔστω τὸ πινόμε-
νον. ἵνα μὴ ἐπιρροφεῖν δριμύτατον ὄξους κοχλιάριον, καθεύδειν μέλλοντα μετὰ πᾶσαν τροφήν,
50 καὶ τὰ πολλὰ τῶν ὄψων εἰς αὐτὸ ἀποβάπτοντα ἐσθίειν. ἄμεινον δὲ μιχθὲν τῷ ὄξει. σκίλλης
βραχὺ καὶ πηγάνου. καὶ τῆς λεπτῆς ἀριστολοχίας.

Ποσειδωνίου.

Ἁρμόδιον δὲ πρὸς τὰς γινομένας ἐμπνευματώσεις, ὀξυπόριον τοιοῦτον σκευάζειν. λιβυστικοῦ. σπέρμα-
τος σελίνου. ζιγγιβέρεως. θύμου. ἀνὰ Γο α. μέλιτος ἀπηφρισμένου τὸ ἀρκοῦν. δίδου κοχλιαρίου

τὸ ἥμισυ· ἕωθεν καὶ ἑσπέρας ὁμοίως. εἰ δὲ ἀποστρέφοιντο τὴν τοῦ μέλιτος γλυκύτητα, ἄλλας πε-
πτικὸν αὐτοῖς σκευάζειν τοιοῦτον. σκίλλης ὀπτῆς, γο. α. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν, γο. ε. σελίνου σπέρματος.
μαράθου. θύμου. πετροσελίνου. ἀνίσου. σίνωνος. ζιγγιβέρεως, ἀνὰ ∠. δ. ἄρτου καθαροῦ ξηροῦ, γο. ε.
πεπέρεως γο. α. ς. ἐκ τούτου δίδου ὅσον κοχλιάριον ἐσθίειν σὺν τῇ τροφῇ ὡς βούλεται. διδόναι δὲ αὐ-
τοῖς ὡς χρὴ κοχλιάριον ἐσθίειν σὺν τῇ τροφῇ ἐκ διαστημάτων τινῶν, καὶ τῆς θηριακῆς ἀντιδότου. καὶ
μάλιστα χειμῶνος καὶ ἔαρος ἀρχομένου. ΡΟΥΦΟΥ.

Ἐμείτωσαν δὲ ἐκ μειζόνων διαστημάτων. καὶ ἀπὸ σιτίων. ἀλλὰ ἀπὸ ῥαφανίδων νήστεις. ἢ ὀριγάνου. ἢ θύμου.
μὴ μέντοι τοῖς δραστηρίοις ἐμετικοῖς κεχρῆσθαι. βλαβερὰ γὰρ τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ τούτων ταλαιπω-
ρίαν προστιθέντα τῇ γαστρὶ. καὶ τῷ στομάχῳ ἤδη προπεπονηκόσι τῇ νόσῳ. ὁρῶνται γάρ τινες ἐκ τῶν
10 δραστικωτέρων ἐμετικῶν, ἁλισκόμενοι τῇ μελαγχολίᾳ. οὐ γε μὴν εἰδέναι χρὴ ὅτι πολλοὶ τῶν οὕ-
τω νοσούντων, ἐν μὲν τῷ καιρῷ τῆς θεραπείας, οὐδέν τι ὠφελήθησαν. ἀφεθέντες δὲ, κατέστησαν
τὸ προθεραπεύεσθαι καλῶς ἰσχυσάσης τῆς φύσεως κατὰ τῶν νοσημάτων. ἀσθενῶν τῇ βοηθείᾳ γε-
γενημένων. διόπερ χρὴ ἄνεσιν διδόναι τῇ φύσει. ἔοικε γὰρ συνταλαιπωρεῖσθαι ταῖς θεραπείαις.
ἰσχύειν δὲ ἐν τῇ ἀναπαύσει. καὶ κρατεῖν τῶν νοσημάτων ἤδη προλελεπτυνθέντων.

Περὶ λυκανθρώπου ἤτοι κυνανθρώπου. μαρκέλλου. ια.

Οἱ τῇ λεγομένῃ κυνανθρώπῳ ἤτοι λυκανθρώπῳ νόσῳ κατεχόμενοι, κατὰ τὸν φεβρουάριον μῆνα νυκτὸς
ἐξίασι τὰ πάντα μιμούμενοι λύκους ἢ κύνας. καὶ μέχρις ἡμέρας τὰ μνήματα μάλιστα διανοίγου-
σι. γνωρίσεις δὲ τὸν οὕτω πάσχοντα, διὰ τῶνδε. ὠχροὶ τυγχάνουσι. καὶ ὁρῶσιν ἀδρανές. ξηροὺς τοὺς
ὀφθαλμοὺς ἔχουσι. καὶ οὐδὲν δακρύουσι. θεάσῃ δὲ αὐτοὺς, καὶ κοίλους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντας. καὶ
20 γλῶσσαν ξηράν. καὶ οὐδόλως σίελον προχέουσιν. εἰσὶ δὲ καὶ διψώδεις. καὶ τὰς κνήμας ἔχουσιν ἡλ-
κωμένους ἀνιάτως, διὰ τὰ συνεχῆ συμπτώματα. καὶ τῶν κυνῶν τὰ δήγματα. τοιαῦτα μὲν τὰ
γνωρίσματα. γινώσκειν δὲ χρὴ μελαγχολίας εἶδος εἶναι τὴν λυκανθρωπίαν. ἣν θεραπεύσεις κα-
τὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπισημασίας. τέμνων φλέβα. καὶ κενῶν τοῦ αἵματος, ἄχρι λειποθυμίας. καὶ διαι-
τῶν τὸν κάμνοντα ταῖς εὐχύμοις τροφαῖς. κεχρήσθω δὲ λουτροῖς γλυκέσιν. εἶτα ὀῤῥῷ γάλακτος χρη-
σάμενος ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καθαιρέτω διὰ τῆς κολοκυνθίδος ἱερᾶς ῥούφου. ἢ ἀρχιγένους. ἢ ἰούστου.
δεύτερον καὶ τρίτον παρέχων ἐκ διαστημάτων. μετὰ δὲ τὰς καθάρσεις, καὶ τῇ διὰ τῶν ἐχιδνῶν θη-
ριακῇ χρηστέον. καὶ τὰ ἄλλα παραληπτέον ὅσα ἐπὶ τῆς μελαγχολίας προείρηται. εἰς ἑσπέραν δὲ
ἐπερχομένης ἤδη τῆς νόσου, τοῖς ὕπνον εἰωθόσιν ἐμποιεῖν ἐπιβρέγμασι τῆς κεφαλῆς χρῆσθαι. καὶ
ὀσφραντοῖς τοιούτοις. καὶ ὄπιον διαχρίειν τοὺς μυκτῆρας. ἐνίοτε δὲ καὶ ποτίζειν τινὰ τῶν ὑπνωτικῶν.

30 Περὶ ἐφιάλτου. ποσειδωνίου. ιβ.

Οὐκ ἔστιν ὁ καλούμενος ἐφιάλτης δαίμων. ἀλλὰ μᾶλλον μελέτη καὶ προοίμιον ἐπιληψίας. ἢ μανίας.
ἢ ἀποπληξίας. καὶ γὰρ ἀπεψίαι διὰ ἀδηφαγιῶν προηγοῦνται τοῦ πάθους. ἀτμῶν γὰρ παχέων
καὶ ψυχρῶν πληρούμεναι αἱ κοιλίαι τοῦ ἐγκεφάλου, κωλύουσι τὰς δυνάμεις διὰ τῶν νεύρων διϊέ-
ναι. καὶ δυσδιέγερτον τὸ νόσημα κατασκευάζουσι. καὶ μόλις εἰς ἐνέργειαν ὀρθὴν ἀγόμενον. ὅθεν καὶ
ἀκίνητοι παντάπασι μένουσιν οἱ τοιοῦτοι. προηγεῖται γὰρ τοῦ ἐφιάλτου, πνῖξ. καὶ ἀφωνία. καὶ βά-
ρος. καὶ ἀκινησία. τῇ δὲ πολλῇ ἀτονίᾳ λεπτυνομένου τοῦ πνεύματος. καὶ διαφορουμένου. καὶ ἐκφρατ-
τομένων τῶν πόρων, διεγείρονται αἰφνίδιον. φυλακτέον οὖν τὸ δεινὸν, ἀρχόμενον. χρονίζον γὰρ καὶ
συνεχῶς ἐπιπίπτον, τινὰ τῶν προῤῥηθέντων νοσημάτων ἐπιφέρει. ἀθροιζομένου κατὰ βραχὺ ἐν ταῖς
κοιλίαις τοῦ ἐγκεφάλου, παχέος χυμοῦ. ὅσα γοῦν καὶ οἱ ἐπίληπτοι ἐν τοῖς παροξυσμοῖς πάσχουσι,
40 ταῦτα οἱ ἐφιαλτικοὶ καθεύδοντες. εἰ μὲν οὖν αἷμα πλεονάζει, τέμνειν χρὴ τὴν ἐν ἀγκῶνι φλέβα. εἰ
δὲ κακοχυμία μᾶλλον ἐπικρατεῖ, καθαίρειν τῇ ἀρχιγένους ἱερᾷ. μάλιστα δὲ αὐτοῖς βοηθεῖ τοῦτο.
ἐλλεβόρου μέλανος φλοιοῦ, ∠. α. σκαμμωνίας ὀβολοὺς, γ. ἀνίσου. ἢ δαύκου. ἢ πετροσελίνου βρα-
χύ. ἡ δίαιτα δὲ ἔστω λεπτὴ καὶ ἄφυσος παντάπασι. βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς ὁ μέλας καρπὸς τῆς παιονίας
ιε. κόκκοι λεῖοι διδόμενοι μεθ' ὕδατος ἐν ποτῷ. ἐμβρέχειν δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν ἀνηθίνῳ ἐλαίῳ θερ-
μῷ. καὶ σκέπειν πιλήματι καθεύδειν μέλλοντα. ΓΑΛΗΝΟΥ.

Τρεῖς εἰσὶ τῆς ἐπιληψίας διαφοραί. πασῶν δὲ αὐτῶν κοινόν ἐστι πάσχειν τὸν ἐγκέφαλον. ἤτοι γὰρ ἐν αὐ-
τῷ πρώτως συστάντος τοῦ πάθους ἢ κατὰ συμπάθειαν τοῦ στόματος τῆς γαστρός. ἐν δὲ τῷ σπανίῳ γί-
γνεται καὶ τὸ τρίτον εἶδος τῆς ἐπιληψίας ἀπὸ μορίου τινός. οὐ ἔτυχεν ἀρχομένου τοῦ πάθους. εἶτ'
αἰσθητῶς αὐτῷ τῷ κάμνοντι τὴν ἄνοδον ἐπὶ κεφαλὴν ποιουμένου. καὶ τοῦτ' ἐθεασάμην ἐπὶ παι-
50 δὸς, τὴν ἀρχὴν τῆς διαθέσεως ἐν τῇ κνήμῃ ἔχοντος. κἄπειτα κατὰ καιρόν τινα ἀνιέναι διὰ τοῦ μη-
ροῦ καὶ τῆς λαγόνος. καὶ τῆς ῥάχεως ἐπὶ τὸν τράχηλον ἄχρι τῆς κεφαλῆς. ἐπειδὰν δὲ τῆς κεφαλῆς
ψαύσῃ, μηκέτι παρακολουθεῖν ἑαυτῷ. τοιοῦτόν τι συμβαίνει κἀπὶ τῶν ὑπὸ σκορπίου ἤ τινος ἑτέ-
ρου τῶν ἰοβόλων πληγέντων. πεπληγὼς τὶς ὑπὸ σκορπίου, χαλάζαις ἐφη δοκεῖν βάλλεσθαι. καὶ
ἦν ὅλος ὑπόψυχρος. ἱδροῦ τε ψυχρόν. ἐσώθη τε μόγις βοηθούμενος. οὐκ ἀδύνατον οὖν κατά τινα

τῶν

τῶν ἀκύρων μορίων τοιαύτην τινὰ οὐσίαν γεννηθῆναι, χωρὶς τῆς ἔξωθεν αἰτίας. καὶ ταύτην ὅ-
ταν μάλιστα ἐν νευρώδει μορίῳ τὴν σύστασιν ἔχῃ, κατὰ τὸ συνεχὲς ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἀναπέμπειν τὴν
δύναμιν. Ποσειδωνίου.

Σπασμὸς δὲ παρέπεται τοῖς ἐπιληπτικοῖς, τῷ ἀνιᾶσθαι τὴν ἀρχὴν τῶν νεύρων ὑπὸ τῶν ἐνοχλοῦν-
των. ὥσπερ γὰρ ὁ στόμαχος ἢ τροφῆς πλήθει βαρυνόμενος, ἢ δακνόμενος ὑπὸ δριμέος χυμοῦ, οὐ
μόνον λυγμὸν ἀλλὰ καὶ σπασμὸν ἐπιφέρει. οὕτως καὶ ἡ ἀρχὴ τῶν νεύρων εἰς τοιαύτην κίνησιν ἄγε-
ται. ἀποβαλεῖν σπεύδουσα ὅτι περ ἂν ἡ τὸ ἐπ' αὐτὴν ἀπὸ τοῦ πρώτου πάσχοντος ἀναφερόμενον.
τεταγμέναι δὲ ἢ ἄτακτοι αἱ περίοδοι αὐτοῖς γίγνονται παρὰ τὸν τρόπον τῆς διαίτης. ἢ γὰρ κατὰ
πάντα ὁμαλῶς διαιτῶνται οἱ πάσχοντες, ἢ ἀνωμάλως καὶ ἀτάκτως. εἰσβάλλοντος τοίνυν τοῦ πα-
10 ροξυσμοῦ τῶν ἐπιληπτικῶν, διακρατεῖν δεῖ τὰ σπώμενα καὶ περιστρεφόμενα μόρια. λιπαίνειν τε
καὶ ἀπευθύνειν. εἶτα διαστήσαντα τὸ στόμα, καθιέναι πτερὸν κεχρισμένον ἐλαίῳ. μάλιστα κυπρίνῳ.
ἢ ἰρίνῳ, ἢ σαμψυχίνῳ. καὶ ἔμετον ἐρεθίζειν. πρὸς τὸ κομίσασθαι τοὺς παρακειμένους ἐν τῷ στομάχῳ χυ-
μούς. χρὴ δὲ καὶ ὀσφραντοῖς τὴν αἴσθησιν ἐρεθίζειν. οἷον πευκεδάνῳ. ἢ ὀπῷ κυρηναϊκῷ. ἐμβραδύνον-
τος δὲ τοῦ παροξυσμοῦ, θαρσαλέως ὁ ἰατρὸς βιαζόμενος. καὶ διϊστῶν τὰς γνάθους, κατὰ δέον ἐγχεῖν τῷ
στόματι. καὶ ὀπὸν κυρηναϊκὸν μετ' ὀξυμέλιτος. ἀνακλιθέντων δὲ αὐτῶν, κλύζειν διὰ ἕδρας κενταυ-
ρίου καὶ καλαμίνθου ἀφέψημα. ἢ ἀριστολοχίας. εἶτα ἀναλαβόντας τὴν δύναμιν, καθαίρειν τῇ διὰ
τῆς κολοκυνθίδος, ἱερᾷ γαληνοῦ. τοιαύτη μὲν δή τίς ἐστιν ἡ τῆς προσφάτης καὶ ὀξείας ἐπιληψίας
θεραπείας. ἐφεξῆς δὲ ὅσα πρὸς παρασκευὴν τῆς κεχρονισμένης παραδώσομεν. χρὴ τοίνυν τοὺς πά-
σχοντας, ἐν ὑδροποσίᾳ μακρᾷ συνέχειν. ἐγχειροῦντας δὲ τῇ θεραπείᾳ. εἰ μηδὲν κωλύοι, φλεβοτο-
20 μεῖν. καὶ διαλιπόντας ἡμέρας δ. ἢ ε, ἀναλαβεῖν τὸ σῶμα. καὶ οὕτως ὑποκενοῦν. μάλιστα δι' ἐλ-
λεβόρου μέλανος. ἢ κολοκυνθίδος. δεῖ δὲ τοῦ μὲν ἐλλεβόρου τὸν φλοιὸν ξηρὸν κόψαντας. καὶ ση-
σαντας, διδόναι μετὰ μελικράτου ὅσον ∠ α. ἢ μέλιτι ἑφθῷ ἀναλαβόντας μετ' ὀλίγου πεπέρεως,
καταπότια διδόναι. τῆς δὲ κολοκυνθίδος τὸ σπέρμα ἐξελὼν. καταλιπὼν δὲ τὴν ἐντεριώνην, πλή-
σον οἴνου γλυκέος. καὶ ἔασον ὅλην τὴν νύκτα. ἕωθεν δὲ διηθήσας τὸ γλυκὺ καὶ χλιάνας, δίδου πίνειν.
μετὰ δὲ τὴν αὐτάρκη κάθαρσιν, λούειν αὐτούς. τῇ δὲ τρίτῃ σικυαστέον ὑποχόνδριον καὶ μετάφρενον
μετ' ἀμυχῶν. εἶτα διαστήσαντας ἡμέρας τινάς. καὶ ἀναλαβόντας τὸ σῶμα, καθαίρειν. τῇ διὰ τῆς κο-
λοκυνθίδος ἱερᾷ γαληνοῦ. εἶτα μετὰ ταῦτα συκιαστέον τὴν κεφαλήν. καὶ τῇ ἑξῆς καταπλάττειν αὐ-
τὴν ἄρτῳ ἑψημένῳ μετὰ μελικράτου. συλλελειωμένον πικροῖς ἀμυγδάλοις. ἢ ἑρπύλλου ἢ καλαμίν-
θου ἢ ἡδυόσμου. ἢ πηγάνου. καὶ τοῦτο ποιητέον ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. καὶ μετὰ ταῦτα ξυρᾶν μὲν τὴν κε-
30 φαλήν. καὶ καταχρίειν αὐτὴν πευκεδάνου ὀπῷ ἐν ὄξει δειμμένῳ. ἢ σφονδύλιον. ἢ ἕρπυλλον. ἢ ἴριν
ἐναφεψῆσαι. καὶ διαστήσαντα πάλιν, διδόναι τῆς ἱερᾶς ∠ γ. μόνας. εἶτα πταρμικοῖς χρῆσθαι.
καὶ ἀποφλεγματισμοῖς. καὶ ἐρρίνοις. κυκλαμίνου χυλὸν ταῖς ῥισὶν ἐγχέοντες. ἢ αὐτὴν τὴν ῥίζαν ξη-
ρὰν λείαν ἐμφυσῶντες. ἢ ἐλατήριον μετὰ γάλακτος. καὶ διαστήσας, κλύζε τὸ διὰ κενταυρίου. ἢ κο-
λοκυνθίδος. εἶτα σινάπιζε τὴν κεφαλήν. καὶ δριμυφαγίαις χρῶ ἐκ διαλειμμάτων.

Ὅσα ἐλέγχει τοὺς ἐπιληπτικούς. ιδ.

Ἐλέγχει ἐπιληπτικοὺς ὑποθυμιώμενος, καὶ καταπίπτειν αὐτοὺς παρασκευάζων, ἄσφαλτος. γα-
γάτης λίθος, κέρας αἴγειον. καὶ ἡ ὀσμὴ τοῦ αἰγείου ἥπατος ὀπτωμένου. καὶ αὐτὸ τὸ ἧπαρ ἐσθιόμενον.

Εἰδύμου διεγερτικὰ τῶν καταπιπτόντων ἐπιληπτικῶν. ιε.

Ἐὰν δέ τις τὸν μέγαν δάκτυλον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ ἐξ οἱουδήποτε μέρους. καὶ τῷ ἀπορρέοντι αἵματι διὰ
40 χρίσῃ τὰ χείλη αὐτοῦ τοῦ καταπεσόντος, εὐθέως διεγερθήσεται. Ἀσκληπιάδου.

Ὀσφραντὸν διεγερτικὸν ἐπιληπτικοῖς. σαγαπηνοῦ πεπέρεως. καστορίου. ἀμυγδάλων πικρῶν. πευκεδάνου
ῥίζης. σφονδυλίου. χαλβάνης. ἀνὰ ∠ β. σιλφίου ∠ α. ὀποβαλσάμου ∠ α. ὄξει διαλύσας, ἀνάπλασ-
σε τροχίσκους. ἐν δὲ τῇ χρήσει ὄξει διαλύσας, ὑπόχριε τοὺς μυκτῆρας. ἡ χρῆσις, ἐν τοῖς παροξυσμοῖς
ποιεῖ. καὶ ταῖς ὑστερικῶς πνιγομέναις. ἔσω δὲ τὸ φάρμακον ἀποκείμενον, εἰς χαλκῆν πυξίδα. ἣν προ-
σάξεις τῇ ὀσφρήσει τοῦ πάσχοντος. χαλβάνης. σφονδυλίου. ἢ ἑρπύλλου. ἰοῦ ξυστοῦ. καστορίου, ἀκόρου ἀνὰ ∠
δ. ὀποῦ πευκεδάνου, ∠ β. ἢ τῆς ῥίζης, ∠ γ. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ, ∠ α. ὀποβαλσάμου. πεπέρεως
κόκκοι κδ. ἀμύγδαλα πικρὰ λελεπισμένα λ. πίσσης ὑγρᾶς ὅσον ἐξαρκεῖ. ὄξους τὸ ἴσον, χρῶ.

Βοηθήματα ἐπιληπτικοῖς Διοσκορίδους. ις.

Γέρος ἐπιληπτικούς. πηγάνου ἀγρίου σπέρμα σὺν ὕδατι πινόμενον δύλιον ὁμοίως. βρυωνίας ῥίζης,
50 ∠ α. βαλσάμου καρπὸν, ∠ γ. καρδαμώμου ∠ α. λωτοῦ τοῦ δένδρου πρίσματος, τὸ ἀπόβρεγ-
μα. πενταφύλλου φύλλα ∠ α. καθ' ἑκάστην ἡμέραν πινόμενα. χελώνη χερσαία ἑψηθεῖσα καὶ ἐκλι-
χομένη. λάσαρ σὺν τῇ τροφῇ. ἄκρως δὲ ὠφελεῖ τοὺς ἐπιληπτικοὺς, καστόριον μετά τινα κάθαρσιν πα-
ραλαμβανόμενον, ἐπὶ ἡμέρας ε. ἢ πλείονας, ∠ α. μετὰ τοῦ μελικράτου. καὶ τὸ τοῦ ἐλέφαντος ῥί-
νισμα, μεγάλως ἐπιβοηθῆσαν ἔγνωμεν. ἐπὶ ἡμέρας ε. ἢ πλείονας, ὅσον κοχλιάριος β. καθ' ἑκά-

στην μετὰ τοῦ μελικράτου πινόμενα.

Ἐκ τῶν ἀσκληπιάδου πρὸς ἐπιληπτικούς. ιζ.

Ὀξαλίδα ἤτοι ὀξυλάπαθον χλωρὸν μάλιστα πλῆσον δίδου καθεκάστην ἡμέραν, ἀπὸ πρώτης τῆς σελήνης ἕως τῆς τριακοντάδος. ἡ δ' αὐτὴ ὀξαλὶς βοτάνη. χλωρὰ διδομένη μετ' οἴνου τοῖς ἀπομωρουμένοις, ἀποκαθίστησιν εἰς τὸ κατὰ φύσιν. Ἄλλο.

Ὥστε μὴ συνεχῶς καταπίπτειν φησὶν ἀρχιγένης.

Ἠρυγγίου τοῦ ὀρείου καλουμένου. οὗ τὰ φύλλα στενὰ καὶ μικρότερα καὶ ἄνθη χρυσοειδῆ καὶ ὀφθαλμοειδῆ. τούτου τὴν ῥίζαν κόψας καὶ σήσας ἐπιμελῶς, ἀπόθου καὶ ἐκ τούτου, δίδου μύστρα δύο ἐπὶ ἡμέρας. ε. προβαλὼν μέλι τὸ αὔταρκες. ὡς ἔχειν πάχος ἐλίγματος. καὶ τοῦτο ποίει ἐκ διαλειμμά-
10 των. ὡς συμπληρῶν διακοσίας ἑξήκοντα πέντε ἡμέρας. ὁ γὰρ τοῦτο λαμβάνων ἐπὶ ἐνιαυτὸν ὡς εἴρηται, τξε. ἡμερῶν, οὐ ληφθήσεται τῷ πάθει. Ἄλλο.

Σκίλλης ὀπτῆς τοῦ ἐντὸς λείου. καὶ ἀνήθου τῶν ἀμφοτέρων ὀξύβαφον. καὶ σελίνου ὀξύβαφα, τρία. φυράσας δίδου μέλιτι καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος μετ' ὀξυμέλιτος. καὶ πιών. εἰ μὲν δύναται, δραμέτω. εἰ δὲ μή, συντόμως περιπατείτω. Ἄλλο ἀσκληπιάδου.

Φύλλα ἐλαίας, κε. καὶ καστορίου σὺν ὀξυμέλιτι θεμίσων ἐχρήσατο. ποιεῖ καὶ ἐπιληπτικοῖς. καὶ ἐλεφαντιῶσιν. ἔστι δὲ καὶ θηριακὴ ἀγαθή. σεσέλεως ∠. ε. σκορδίου. καστορίου. κινναμώμου. τριφύλλου σπέρματος. ἀνὰ ∠. ϛ. σταφίδος ἀγρίας, ∠. γ. γεντιανῆς ∠. η. ἀριστολοχίας, ∠. ϛ. πυρέθρου ∠. η. εὐφορβίου, ∠. ε. πεπέρεως λευκοῦ, ∠. ι. ὀποβαλσάμου, ∠. γ. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ, ∠. γ. ὀξυμέλι ἁπλῷ σκευάζεις ἀναλάμβανε αὐτὸ καὶ δίδου. τοῖς μὲν ἐπιληπτικοῖς μεθ' ὑδρομέλιτος κυάθους,
20 γ. τοῖς δὲ ἐλεφαντιῶσι, δίδου ∠. α. S. Ἄλλο.

Ὠσίρινος ἐχρῆτο φαρμάκῳ ἐπιληπτικοῖς. ᾧ οὐδὲν ἶσον τὸ αὐτὸ συμπεπτικὸν καὶ κενωτικόν. καστορίου. ἐλλεβόρου μέλανος. σκαμμωνίας, ἀνὰ ∠. β. ὀποπάνακος. κυμίνου θηβαϊκοῦ. κενταυρείου. νίτρου. θείου ἀπύρου. ἀβροτόνου ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. πηγάνου ἀγρίου σπέρματος. ἀψινθίου ἀνὰ ∠. ϛ. κόψας. σήσας, ἀναλάμβανε ὕδατι. καὶ ἀνάπλαττε σφαιρία. κυάμου αἰγυπτίου τὸ μέγεθος. καὶ δίδου ἐν τῆς ἡμέρας μετὰ ὀξυμέλιτος κυάθων, δ. θεία ἐστὶν ἡ δύναμις. ἔχει δὲ μίγματα, ιϛ. ∠. ιβ.
Ἄλλο. Λαγωοῦ πιτύαν πινέτω καθ' ἡμέραν νῆστις ὅσον ὄροβον. ἐν ὕδατι διημένον. μὴ παρούσης δὲ λαγωάς, ἐλαφείας χρηστέον. Ἄλλο ἀρχιγένους.

Ἐπιληπτικοῖς. καὶ τοῖς περιοδικῶς σπωμένοις. ἢ εἰλεωδῶς ὀχλουμένοις. ἢ χρονίως κεφαλαλγοῦσι. καστορίου. ἀβροτόνου. πάνακος ῥίζης. πυρέθρου. κρόκου. ἀνὰ ∠. η. πηγάνου σπέρμα ἀγρίου. σμύρνης. πε-
30 πέρεως, ἀνὰ ∠. δ. λειώσας ὄξει σκιλλιτικῷ. καὶ πλάσας τροχίσκους δραχμιαίους, δίδου ἓν. ἀπυρέτοις ὀξυμέλιτι. πυρέσσουσι δέ, ἐν ἀνέσει ἢ διαλείμματι μεθ' ὑδρομέλιτος ἐπὶ ἡμέρας. γ. εἶτα διαλιπὼν τρεῖς ἡμέρας, δίδου ἄλλας γ. ἡμέρας. ποιεῖ καὶ ἀρθριτικοῖς. ἄγει καὶ ἔμμηνα γυναιξίν. ἐννεάκις ὡς εἴρηται ποτίζεσθαι.

Ἄλλο ὁμοίαν ἔχον τὴν χρῆσιν.

Καστορίου. πεπέρεως πάνακος ῥίζης, ἀνὰ ∠. η. πυρέθρου. σταφίδος ἀγρίας, ἀβροτόνου. πηγάνου σπέρματος. ζιγγιβέρεως. ἀκόρου. δαύκου, ἀνὰ ∠. δ. κρόκου. ἴρεως. καρδαμώμου, ἀνὰ ∠. ϛ. δίδου ξηροῦ κοχλιάριον μελικράτῳ. ποιεῖ ἐπιληπτικοῖς. παρέτοις στομώδεσιν.

Περὶ τῶν ἀπὸ στομάχου πρωτοπαθοῦντος. ἐπιληπτικῷ τρόπῳ παροξυνομένων. γαληνοῦ. ιζ.

Ἐπεὶ δὲ πρωτοπαθοῦντος τοῦ στομάχου γίνεται ἐπιληψία, κελεύειν χρὴ εὐπεψίας προνοοῦντα τὸν
40 ἄνθρωπον τὸν πάσχοντα, περὶ τρίτην ὥραν, ἄρτον ἐπιμελῶς ἐσκευασμένον προσφέρεσθαι. ἐξ οἴνου παλαιοῦ λευκοῦ καὶ λεπτοῦ κεκραμμένου. τῶν ἠρέμα στυφόντων. δίδου δὲ αὐτοῖς. καὶ τοῦ διὰ ἀλόης πικροῦ φαρμάκου πλειστάκις τοῦ ἔτους. εἰρήσεται δὲ ἐπὶ πλέον περὶ τῶν ἀπὸ στομάχου ἐπιληπτικῶν παροξυνομένων, ἐν τῷ περὶ τῶν στομαχικῶν λόγῳ. ὠφελεῖ δ' αὐτοὺς ἱκανῶς, σέσελι. καὶ τοῦ σπονδυλίου ἡ ῥίζα καὶ ὁ καρπός. καὶ ἡ ἀριστολοχία. μεθ' ὕδατος λεία πινόμενα. βοηθεῖ δὲ τούτους μεγάλως, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν σφυρῶν ἢ ἀπὸ τῆς ἰγνύας, φλεβοτομία συνεχῶς γινομένη. οἶδα δέ ποτε παιδίον, οὐδόλως ἐπιληφθέν. ἐξ οὗ τῆς ῥίζης τῆς παιονίας ἐφόρει. μέγα καὶ πρόσφατον ἐξηρτημένον τοῦ τραχήλου. ὡς ἀδιαλείπτως ἅπτεσθαι τοῦ στομάχου. Ποσειδωνίου.

Περὶ τῶν ἀπὸ μορίου τινὸς ἐχόντων τὴν ἐπιληψίαν, αἰτίαν. ιη.

Ὅσοις δὲ ἀπό τινος ἑτέρου φανεροῦ μορίου τὴν ἀρχὴν ἔχει ἡ ἐπιληψία. καθάπερ ἐπὶ τοῦ προειρημένου ἀπὸ τῆς κνήμης μετὰ τὴν τοῦ παντὸς σώματος κένωσιν. χρίσμασιν ἐκθερμαίνειν τὸν τόπον χρὴ πρότε-
50 ρον. εἶτ' ἐπιθεῖναι τὸ διὰ σπερμάτων ἐπίθεμα. καὶ τῶν ἐμπλάστρων τὰ ἀρωματικά τε καὶ μεταβλητικὰ τῆς δυσκρασίας. οἷα ἐστὶν ἡ μέθη καλουμένη. καὶ ἡ δι' ἀλθαίας. καὶ ἡ μνασαίου. μετὰ δὲ ταῦτα. ἡ φοινικίνη. μετὰ δὲ χρόνον, δρωπακίζειν τὸν τόπον. καὶ σιναπίζειν. οὕτω μὲν νεανίσκους τε καὶ μειράκια. καὶ παρακμάζοντας, ἰσχυρῶς θεραπεύεσθαι δεῖ.

Θεραπεία γερόντων καὶ παίδων, ἁλισκομένων τῷ τῆς ἐπιληψίας πάθει. ιθ.

Γέροντας δὲ καὶ παιδία πάσχοντας, τοιῶσδε θεραπεύεσθαι χρή. τὰς μὲν δὴ τοῦ σώματος κενώσεις, παραιτητέον ἐπὶ τούτων, διὰ τῶν καθαιρόντων ποιεῖσθαι φαρμάκων. ἄτονον γὰρ καὶ γέρουσι καὶ παισὶ τὸ σῶμα, πρὸς τὴν τῶν καθαρτηρίων ἰσχὺν ἀντιβαίνειν. κλυστῆρι δὲ κενοῦν αὐτούς. καὶ μάλιστα τοὺς γέροντας. διὰ κενταυρείου. ἀριστολοχίας. πολυποδίου τε καὶ ἀνήθου. καὶ διαμασήσασθαι δὲ τοῖς γέρουσι προσήκει. καὶ ἀναγαργαρίσμασι κεχρῆσθαι καὶ ἐρρίνοις. τοῖς δὲ παισὶ, τὰ ἁπλούστατα τῶν κλυστηρίων ἐνιέναι. καὶ φιμμάτια δὲ καὶ σιναπισμοὶ ἁπλούστεροι μὲν ἔστωσαν ἐπὶ τῶν παίδων. δραστικώτεροι δὲ ἐπὶ τῶν γερόντων. τοῖς δὲ γέρουσι, καὶ ἀντιδότους διδόναι τὰς προγεγραμμένας.

Θεραπεία τῶν ἄγαν γεγηρακότων, ἐπιληπτευομένων δὲ ποσειδωνίου. κ.

Τοὺς δὲ ἄγαν γεγηρακότας, διαίταις μόναις θερμοτέραις συμβουλεύειν κεχρῆσθαι. καὶ εὐπεψίας προνοεῖσθαι. ἀμήχανον γοῦν τοὺς συγγηράσαντας τῷ πάθει ἀνθρωπίνως θεραπευομένους, ἀπαλλαγῆναι τοῦ νοσήματος. οἷς δὲ πρόσκαιρος ἐστὶν ἡ διάθεσις, ἀπό τινων προφάσεων συμπίπτουσα. κἂν πάνυ γέροντες τύχωσιν, οὐκ ἀπελπιστέον τῆς θεραπείας αὐτῶν.

Θεραπεία νεογεννῶν παιδίων. ἐπιληπτικῶς σπωμένων. ποσειδωνίου. κα.

Πάσχει καὶ τὰ νεογεννῆ παιδία τῷ τῆς ἐπιληψίας πάθει. καὶ δυσμεταχείριστον ἔχει τὴν θεραπείαν πλὴν οὐκ ἀνίατον. ἐγχωρεῖ γὰρ τὰς αὐτῶν μητέρας ἢ τὰς θηλαζούσας, διαιτᾶσθαι θερμοῖς σιτίοις καὶ ποτοῖς. ὅπως ἀεὶ τὸ γάλα, θερμότερον γένοιτο καὶ λεπτότερον. καὶ πάσμασι δὲ καταπλήττει τὰς κεφαλὰς τῶν βρεφῶν θερμοτέροις. οἷον, κύπερον. ἀδίαντον. ἶριν. καὶ ἐλαίῳ ἀνηθίνῳ ἀλείφειν συνεχῶς. καὶ ἰρίνῳ. καὶ ἀμαρακίνῳ, θερμοῖς. λούοιντο δὲ, μὴ βρέχειν τὴν κεφαλήν. μὴ δὲ τῷ θερμῷ. μὴ δὲ τῷ ψυχρῷ. πλὴν εἴ ποτε δέοι ῥύπον ἀποσμήχειν, ἀφρονίτρῳ καὶ μέλιτι. καὶ οὕτως ἀποπλύνειν μόνον τὴν κεφαλὴν τῷ θερμῷ. μὴ βάπτειν δέ. διδόναι δὲ, καὶ μέλι ἀπηφρισμένον ἐκλείχειν. περιάπτειν δὲ καὶ τῷ τραχήλῳ, τῆς παιωνίας ῥίζαν πρόσφατον. ὥστε ἅπτεσθαι ἀεὶ τοῦ στομάχου.

Περὶ μωρώσεως. κβ.

Καὶ τὰς μωρώσεις δὲ καὶ τοὺς λήρους, μετὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς γένεσιν ἐγχειριστέον ἰᾶσθαι. εἰ τὰ μόρια σύμπαντα τοῦ σώματος, καὶ μάλιστα τῆς κεφαλῆς, σύμμετρα ἔχωσι. καὶ τὸν λογισμὸν μὲν πρότερον σώφρονα ἔχον. ὕστερον δὲ ἀνόητοι φαίνονται. γίνονται δὲ ἀμφότερα τὰ πάθη, ψυχροτέρου τοῦ ἐγκεφάλου γινομένου. ποτὲ μὲν ἐκ ποιότητος μόνης. οἷον γίγνεται ἐν ταῖς ὁδοιπορίαις. ὑετοῦ ψύχοντος τὴν κεφαλήν, ἢ ἀνέμου σφοδροῦ. ποτὲ δὲ καὶ βραχέος φλέγματος παραρρυέντος τῷ ἐγκεφάλῳ. διαφέρει δὲ μώρωσις λήρου. τῷ τὴν μώρωσιν μὲν ἀκόλουθα καὶ λέγειν καὶ πράττειν. λῆρον δὲ, μετάβασιν ἀνακόλουθον ποιεῖσθαι. καὶ λόγον ἄλλον ἄλλῳ συμπλέκειν. οὐδὲν ἐχόμενον τοῦ πρώτου. καὶ λῆρον μὲν γέρουσιν ὡς ἐπιπλεῖστον. μώρωσιν δὲ καὶ παισί. καὶ μειρακίοις. καὶ ταῖς ἄλλαις ἡλικίαις ἐκ νοσημάτων τινῶν προηγησαμένων ἐπιγίνεσθαι. ἡ δὲ θεραπεία ἀμφοτέρων τῶν νοσημάτων, παραπλησίως τῇ προειρημένῃ ἐπὶ τῶν ἐπιληπτικῶν. διὰ τῶν θερμαινόντων μὲν ὁμοίως βοηθημάτων γινομένη, οὐ μὴν ὁμοίως γε ξηραινόντων.

Περὶ μνήμης ἀπωλείας ἐκ τοῦ ῥούφου καὶ γαληνοῦ. κγ.

Ἡ τῆς μνήμης βλάβη φαίνεται πολλάκις ἐν νοσήμασί τισι γινομένη. συμβεβλαμμένου καὶ τοῦ λογισμοῦ. τῆς μὲν διαθέσεως ἀμφοτέροις τῆς αὐτῆς οὔσης. ἐπιτεταμμένη δὲ ὁπότε τῇ μνήμῃ συναπόλωλε καὶ ὁ λογισμός. ὅπερ ὀνομάζεται μώρωσις. ἀπόλλυται δὲ ἄμφω ταῦτα. καὶ τοὺς ληθάργους τε καὶ τὰ καρώδη πάθη πάντα. ὅτε καὶ ἡ θεραπεία ἐπὶ τῶν προειρημένων παθῶν ἀναγεγραμμένη παραλαμβάνεται ἤδη ἐνεστηκότων τῶν νοσημάτων. καὶ γὰρ καὶ ἑτέρως γίνεται ἢ ἐκ λοιμοῦ. ὥσπερ οὖν καὶ συνέπεσε τῷ γενομένῳ ἐν Ἀθήναις λοιμῷ, τῶν μὲν νοσημάτων. εἰ δὲ ἀποσκήψει ποτὲ ἔκ τινος τῶν εἰρημένων νοσημάτων ὡς ἐπίπαν λυομένων. ἐφισταμένων δὲ εἰς λήθην, ἐπὶ τούτων σκοπεῖσθαι χρὴ τὴν μᾶλλον ἐπικρατοῦσαν ποιότητα οὕτως. μόνη μὲν ὑγρότης πλεονάσασα, βαθεῖς καὶ μακροὺς ὕπνους ἐργάζεται. μόνη δὲ ξηρότης πλεονεκτοῦσα, ἀγρυπνίας ἐργάζεται. εἰ δὲ ἡ ψυχρότης προσγένηται μεθ' ὑγρότητος, ἱκανῶς τὰ καταφορικὰ καὶ καρώδη πάθη συνίσανται. εἰ δὲ ὑγρότης προσγένηται μετ' ὀλίγης ψύξεως, αἱ τῆς μνήμης ἐπιγίνονται βλάβαι καὶ αἱ μωρώσεις. οὔσης δὲ πολλῆς διαφορᾶς ἐν τῷ μᾶλλον τε καὶ ἧττον τῶν κράσεων, ποικιλία πολυειδὴς γίγνεται. τῶν βλαπτόντων τὰς ψυχικὰς ἐνεργείας αἰτίων παραφυλάττειν οὖν χρὴ τοὺς ὕπνους τῶν ἀπολωλεκότων τὴν μνήμην. ἢ τὴν σύνεσιν. ἀπόλεια γὰρ τῆς συνέσεως, ἡ μώρωσις ἐστί. πότερον ὑπνώδεις εἰσὶν οἱ κάμνοντες σφόδρα, ἢ μέτριος αὐτοῖς ἐστὶν ὁ ὕπνος. οὕτως γὰρ ἂν ἐξεύροις τὴν ἐπικρατοῦσαν δυσκρασίαν. ἐπιθεωρητέον δὲ καὶ πρότερον εἰ ἐκκρίνεται πολλὰ διὰ ῥινῶν καὶ στόματος ἐκ τῆς κεφαλῆς καταφερόμενα. ἢ ξηρὰ φαίνεται τὰ μόρια ταῦτα. εἰ μὲν οὖν ψύξις μόνη ἐστί, θερμαίνειν μόνον προσήκει. μὴ μέντοι ξηραίνειν. εἰ δὲ μετὰ ξηρότητος, θερμαίνειν μόνον καὶ ὑγραίνειν. ἔγω γοῦν οἶδά τινα μνήμην ὀλίγου δεῖν ἀπολέσαντα. καὶ τὸν λογισμὸν βλαβέντα διὰ φιλοπονίαν καὶ ἀγρυ-

πνίαν, διὰ μαθήματα· ἕτερον δὲ ἀμπελουργὸν ἐπὶ τοῖς κατὰ τὴν ἀμπελουργίαν πόνοις, τὰ αὐτὰ
παθόντα. καὶ προφανῶς ἑκάτερος αὐτῶν ὑπὸ μὲν τῶν θερμαινόντων τε καὶ ξηραινόντων, ἐβλάπτε-
το. ὑπὸ δὲ τῶν ὑγραινόντων ἅμα τῷ θερμαίνειν, ὠφελοῖτο. τούτων προσδιωρισμένων, τῆς θερα-
πείας ἐχώμεθα. εἰ μὲν ἐπὶ καθάρσεσί τισιν. ἢ ἄλλαις ἀμέτροις κενώσεσιν ἢ συγκοπαῖς θραυσθείσης
τῆς δυνάμεως ἐπιγένοιτο βλάβη τῆς μνήμης, τῇ ἀναληπτικῇ ἀναγωγῇ κεχρῆσθαι προσήκει, μηδὲν
ἕτερον περιεργαζομένους. ῥωννυμένων γὰρ τῶν σωμάτων καὶ συλλεγομένων τῶν δυνάμεων, ἀπο-
καθίσταται καὶ ἡ μνήμη. ὡσαύτως δὲ καὶ διὰ γῆρας ἔσχατον. εἰ ἐπιγένοιτο βλάβη τῆς μνήμης, οὐ χρὴ
περιεργάζεσθαι. μόνῃ τῇ καταλλήλῳ διαίτῃ ἀρκουμένους. ὅσοις δὲ αἰφνίδιον ἐκλείπει ἡ μνήμη, τὰ
δ' ἄλλα ὑγιαίνειν δοκοῦσιν, ἐπὶ τούτων προσδοκᾶν δεῖ ἐπιληψίαν ἐπιγίγνεσθαι. ἢ πάρεσιν. ἢ καὶ
10 ἀποπληξίαν. καὶ ὅλως μέγα τι εὕροις ἔσω αὐτῶν κακόν. τούτοις μὲν οὖν ἐξαρκοῦσι ποτὲ καὶ αἱ τῶν
προσδοκωμένων νοσημάτων προφυλακαί. ἐν ᾧ γὰρ κωλύομεν ἐλθεῖν τὴν νόσον, ἐκ τούτου καὶ ἡ
μνήμη ἀνασώζεται. κωλύει δὲ τὰ προειρημένα νοσήματα, πρῶτον μὲν ἡ λεπτύνουσα καὶ τμητικὴ
δύναμις. ἔπειτα δὲ καὶ καθάρσεις ἁρμόδιοι. καὶ τὰ παραπλήσια. εἰ δ' ἐκ νοσημάτων ὡς εἴρηται
ἀποσκήψει ποτὲ. οἷον ληθάργου. ἢ λοιμοῦ, ἐπιχειρεῖν προσήκει ἀγωνιστικώτερον τῇ τούτων θερα-
πείᾳ. τὸ δὲ κεφάλαιον τῆς ἰάσεως ἐστὶν, ἐν τῷ θερμαίνειν αὐτῶν τὸ σύμπαν σῶμα ἔνδοθέν τε καὶ
ἔξωθεν πρὸς τὸ μέτρον τῆς ἐκτροπῆς τοῦ κατὰ φύσιν. θερμάσματα δὲ ὡς ἐπίπαν τοῖς τοιούτοις ἁρ-
μόδια, θέρους μὲν ἔλαιον καθ' αὑτὸ θερμόν. χειμῶνος δὲ ἴρινον σὺν ὄξει δριμυτέρῳ. ἐνίοτε ἑρπύ-
λου. ἢ σπονδυλίου. ἢ καλαμίνθου αὐτῷ ἐναφεψημένων. ἔστι δὲ ὅτε καὶ νίτρον ἐμβάλλοντες. καὶ πεπέ-
ρεως. ἢ δαφνίδων. ἀγαθὸν δὲ καὶ τὸ καστόριον σὺν ἐλαίῳ, τῷ ἰνίῳ προσαγόμενον. βοηθεῖ δὲ τούτοις
20 μειζόνως, ἡ διὰ τῆς ἱερᾶς ῥούφου κάθαρσις. ἔστι γάρ φησιν ὅτε τούτῳ μόνῳ καθαίρων τούτους, τὰ μέ-
γιστα ὠφέλησεν ἐν ταῖς καθάρσεσι. μηδὲν τῶν χρηστῶν συναποφέρειν ἑαυτῇ. ἄρχεται γὰρ ἄνωθεν
ἀπὸ κεφαλῆς κατασπᾶν. ἔπειτα καὶ τὰ ἄλλα μόρια διέρχεται. οὐδὲν βίαιον. οὐδὲν ἀλγεινὸν ἐπι-
φέρουσα. οὐ φλόγωσιν. οὐ καρδιαλγίαν. οὐ δίψαν. ἀεὶ δὲ πρὸς λόγον τῆς κενώσεως κουφίζει. ὅθεν καὶ στό-
ματος ῥώννυται ἐπὶ τῇ καθάρσει. ὥστε καὶ ἐπιτείνεσθαι τὴν τῶν σιτίων ὄρεξιν. πεπίστευται δὲ με-
τὰ τὴν διὰ τῆς ἱερᾶς κάθαρσιν. καὶ τὸ τοῦ ἐλέφαντος ῥίνισμα τῇ μνήμῃ βοηθεῖν πινόμενον ὅσον ∠ α.
μετὰ μελικράτου. καὶ κέρας ἐλάφειον ὁμοίως. καὶ τὸ καστόριον δὲ ὁμοίως μετὰ τὴν κάθαρσιν πινό-
μενον, ὅσον ∠ α. μετὰ μελικράτου, μειζόνως βοηθεῖ. μεγίστη δὲ καὶ ἡ τοῦ λευκοῦ ἐλλεβόρου πόσις. οὐχ
ὥσπερ οἴονταί τινες τὸ ἔσχατον τῆς βοηθείας, ἀλλά τις ὀρθῶς καὶ ἄρξαιτο ἐντεῦθεν. τί γὰρ δεῖ
μακρὰ καὶ πολλὰ κάμνειν. ἐξὸν ἤδη περὶ τοῦ μεγίστου βοηθήματος, τὰ μέγιστα τῆς ἰάσεως ἔχειν. ὅθεν
30 μηδὲν ὑφορωμένους, διδόναι χρὴ τὸν ἐλλέβορον. πρὶν καταθῆναι τὸν κάμνοντα τῷ νοσήματι. καὶ ἐξί-
τηλον τὴν ἰσχὺν ἐργάσηται τοῦ βοηθήματος. ὠφέλιμα δὲ καὶ τὰ δι' ἐλλεβόρου λευκοῦ. καὶ καστορείου
πταρμικὰ προσαγόμενα ταῖς ῥισί, μετὰ τὰς κενώσεις. καὶ τὰ ἔρρινα προσαγόμενα ταῖς ῥισί. καὶ ἀπο-
φλεγματισμοί. τροφὴ δὲ ψαφαρὰ ἐπιτήδειος. καὶ ποσῶς θερμαντικὴ καὶ λεπτυντική. λαχάνων δὲ
ὡς ἐπίπαν πάντων, τῶν ψυχόντων ἀποχὴ ἔστι. καὶ ὀπώρας. καὶ τραγημάτων. τυρῶν τε καὶ γάλα-
κτος. καὶ τῶν παχυνόντων τε καὶ πνευματούντων σιτίων. τὰ μὲν γὰρ, θολοῖ. τὰ δὲ, πήγνυσι τὸ πνεῦ-
μα. τῆς δὲ δριμυτέρας ὕλης, ἐκ διαστημάτων προσαγέσθω. οἷον σκόροδα. θύμβρα. ὀρίγανον. γλήχων.
καὶ ῥαφανίδες. φειδέσθω δὲ καὶ τούτων τοῦ πλήθους. ἀεὶ δὲ τὴν ἀπεψίαν παραφυλαττέσθω. πάντως γὰρ
μᾶλλον αἱ ἀπεψίαι τῇ γνώμῃ κακόν. οἶνος δὲ τούτοις ἁρμόδιος, λεπτὸς. λευκὸς καὶ μὴ πάνυ παλαιός.
τῇ γὰρ μετρίᾳ θερμότητι, ἄλλα τε δύναται οὐκ ὀλίγα, καὶ ψυχὴν ἀνθρώπου ἡμερῶσαι. καὶ πρὸς
40 ὀρχήματα. οἰκείαν ἐργάσασθαι. κίνησιν αὐτῇ διδοὺς ἐμμελῆ καὶ καθεστηκυῖαν. πολυποσία δὲ ὕδα-
τος. καὶ πολλῷ μᾶλλον οἴνου, παντὸς κάκιστον. ὑγραίνει γὰρ σφόδρα τὴν κεφαλήν. ἡ δὲ ὑγρότης ἡ
πλείστη, ἐστὶν ἐπιλησμονεστάτη. ὕπνος σύμμετρος ἔστω. καὶ μὴ ἐπὶ πλησμονῇ παραλαμβανέσθω. ἀ-
φροδισίων δὲ σπανιωτάτη ἡ χρῆσις ἔστω. οὔτε γὰρ τῇ ὅλῃ ὑγείᾳ λυσιτελεῖ, οὔτε τοῖς τῆς ψυχῆς λο-
γισμοῖς, ἀλλὰ καὶ ἀθυμίαν ἐμποιεῖ. σπασμῷ τε γάρ πως ἐστὶ συγγενὴς ὁ κατὰ τὰς συνουσίας σπα-
ραγμός. καὶ ἡ ἐπιγιγνομένη κατάψυξις, πήγνυσί πως καὶ ναρκοῖ τὴν διάνοιαν. μετὰ δὲ τὰς κα-
θάρσεις τάς τε καθολικὰς καὶ τὰς τοπικάς. καὶ σιναπισμὸς τοῦ ἰνίου ἐπιτήδειος. καὶ μετὰ τὸν σι-
ναπισμὸν, λουτρὸν παραλαμβανόμενον. ἀπεψίαν δὲ καὶ κόπον, φυλακτέον παντάπασιν. τῶν τε
ἄλλων σωμάτων, καὶ μάλιστα τῆς κεφαλῆς καὶ αὐτῆς τῆς διανοίας. ἐγκαύσεις τε σφοδρὰς καὶ ψύ-
ξεις. ἀμφότεραι γὰρ πληρωτικαὶ τῆς κεφαλῆς. φυλακτέον δὲ καὶ τὰ παχύνοντα τῶν σιτίων.
50 καὶ τὰ ἐκπνευματοῦντα. καὶ τὰ ὑγραίνοντα. ἐκ τούτων δέ τις ὁρμώμενος. καὶ ἐπὶ ὑγιαινόντων
μὲν, ὑγροτέραν δὲ τὴν κεφαλὴν κεκτημένων, τὴν δίαιταν ὑποτυπώσειεν, ὡς αὐτὶς κάλλιστα
μνημονεύοι.

Περὶ λυσσοδήκτων ἤτοι ὑδροφόβων. ἐκ τῶν ῥούφου καὶ ποσειδωνίου. κγ'.

Οἱ κύνες θερμοὶ καὶ ξηροὶ φύσει τυγχάνοντες. ἐπικτῶνται κατὰ τὸ θέρος ἐκ τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἀέρος,

ἡμᾶς ἀέρος, ἐπὰν θερμότητα καὶ ξηρότητα καὶ τῇ ἀμετρίᾳ τῆς δυσκρασίας ἀπομένουσι μανίαν.
ὃ καλεῖται λύσσα. μᾶλλον δὲ τοῦτο πάσχουσι κατὰ τὰς χώρας ἐκείνας, ἐν αἷς μέγισται καὶ ἀνώμα-
λοι μεταβολαὶ τοῦ περιέχοντος ἀτάκτως γίνονται. ἐν αἷς καὶ χειμῶνες σφοδροὶ γίγνονται.
καὶ καῦμα ὑπερβάλλον. μανέντες δὲ οἱ κύνες. καὶ δίψῃ σφοδρᾷ ἁλισκόμενοι, ποτὸν οὐ προσίενται
διὰ τὸ παραφρονεῖν. ὅθεν καὶ μᾶλλον αὐτοῖς ἐπιτείνεται ἡ τοῦ ἰοῦ κακία. σημεῖα δὲ τῶν λυττώντων κυ-
νῶν. τοιάδε. ἄφωνοι εἰσὶ καὶ ἔκφρονες. ὥστε οὐδὲ τοὺς οἰκειοτάτους γνωρίζειν. ἀλλὰ καὶ τούτων ἅπτε-
σθαι πρῶτον. ἀπόσιτοι δὲ καὶ διψώδεις μὲν, οὐ ποτικοὶ δὲ, καὶ ἀσθμαίνουσιν ἐπὶ πολύ. κεχηνότες
δὲ τὸ στόμα. καὶ τὴν γλῶτταν προβάλλοντες, σίελον δυσγενὲς καὶ ἀφρῶδες προχέουσι. τά τε ὦτα
ἐπικλίνουσι. καὶ τὴν οὐρὰν κεχαλασμένην ἔχουσι. βαδίζοντές τε νωθρότεροι. καὶ οἷον κωματω-
10 δέστεροι εἰσίν. εἰ δὲ καὶ τρέχοιεν, ὀξύτερον τοῦ εἰωθότος τρέχουσι μετὰ τοῦ ἀκαίρου καὶ ἀτάκτου. τοὺς
τοιούτους κύνας, ἐκκλίνειν δεῖ. πάντες γὰρ ὡς ἐπίπαν οἱ δηχθέντες ὑπὸ κυνὸς λυσσῶντος ἀμελη-
θέντες, ἢ κακῶς θεραπευθέντες, ἐμπίπτουσι τῷ ὑδροφοβικῷ πάθει. καὶ μάλιστα οἱ κακόχυμοι τοῦ-
το πάσχουσιν. ὅθεν τινὲς αὐτίκα δηχθέντες, ἔδεισαν τὸ ὕδωρ. καὶ ἄλλα ὑγρά. τινὲς δὲ μεθ᾽ ἡμέρας
μ. ἕτεροι δὲ καὶ μετὰ πλείονα χρόνον. γίγνεται δ᾽ αὐτοῖς χαλεπωτέρα ἡ ἔνστασις. ὅταν ὕδωρ. ἢ ἕ-
τερον διαυγὲς θεάσωνται ἔσοπτρον. ὁρῶσι γὰρ τὸ ἑαυτῶν πρόσωπον ἐνερευθὲς καὶ δριμὺ βλέπον.
καὶ πλῆρες ὀργῆς. δυνατὸν δ᾽ αὐτοὺς ὥσπερ τινὲς καὶ τοῦ δάκνοντος κυνὸς τὸ εἴδωλον φαντάζε-
σθαι φαινόμενον κατὰ τῶν ὑγρῶν. ἀναμιμνησκόμενοι δὲ τῆς μορφῆς τοῦ κυνὸς, ἀθρόως αὐτοὺς κατα-
λαμβάνει φόβος ἄμετρος. τοῦτο δὲ πάσχουσι τῇ ἀμετρίᾳ τῆς ξηρότητος. φιλόσοφος γάρ τις δηχθεὶς
ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς. καὶ γενναίῳ φρονήματι πρὸς τὸ πάθος ἀντισχών. καὶ ἀνακόλουθον εὑρὼν,
20 τὸ ἐν βαλανείῳ φαίνεσθαι κύνα. ἐφαίνετο γὰρ αὐτῷ καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τοῦτο παθοῦσιν.
ἐπιλογισάμενος οὖν καὶ ἐν ἑαυτῷ εἰπών. τί κοινὸν κυνὶ καὶ βαλανείῳ, κατεκράτησε τοῦ πάθους
καὶ ἰάθη τοῦ πάθους. καὶ πιὼν ἀφόβως. δηχθέντος μὲν οὖν τινὸς ὑπὸ κυνὸς λυσσῶντος, ὅτι τά-
χιστα τούτῳ χρὴ βοηθεῖν τῇ νενομισμένῃ ἐπιμελείᾳ. κἂν μικρὸν ἐπιπόλαιον εἴη τὸ δῆγμα. εἰδότας
ὅτι οὐδεὶς τῶν μὴ καλῶς θεραπευθέντων, διέφυγε. δεῖ οὖν πρῶτον μὲν τὸ τραῦμα μεῖζον ἐργάσα-
σθαι, σμιλίῳ τὸ στόμιον ἐπιδιαιροῦντες καὶ εὐρύνοντες. ἔπειτα δὲ καὶ ἀμυχαῖς κνίζειν ἅπαντα τὸν
ἐν κύκλῳ τόπον. μηχανώμενον ῥύσιν αἵματος πολλοῦ διὰ τοῦ τόπου γίγνεσθαι. καίειν δὲ τὸ ἕλκος καυ-
στηρίοις διαπύροις πλατυτέροις. ἔπειτα καταπλάσσειν πράσου. ἢ ἄρτου μεθ᾽ ἁλῶν τετριμμένων. ἢ
κρόμμυα. ἢ σκόροδα. καὶ μετὰ τὴν ἔκπτωσιν τῶν ἐσχαρῶν ἐπὶ ἡμέρας μ. ἢ καὶ ξ, φυλάττειν ἀκα-
τούλωτα τὰ ἕλκη. καὶ εἰ ταχύναι πρὸς ἀπούλωσιν, πάλιν τῇ ἀμπελίνῃ τέφρᾳ καὶ τῇ σικυώνῃ. καὶ
30 τοῖς ὁμοίοις, ἀναλύειν τὰ ἕλκη. καλὸν δὲ καὶ πρασίου φύλλοις διὰ τοῦτο καταπλάσσειν. καὶ τῇ ἀ-
ναγαλλίδι. αὕτη δὲ, καὶ τοῖς ὑπὸ κεράστου δηχθεῖσι μεγάλως βοηθεῖ. καταντλᾶν δὲ χρὴ τὸ ἕλκος
ἑψῶντας ἐν ὕδατι τὰ χαμαίμηλα καὶ τὴν τοῦ ὀξυλαπάθους ῥίζαν. ὃ καλεῖται ὀξαλίς. οἶδα δέ
τινα πρεσβύτην. ὁπότε δηχθείη τις ὑπὸ κυνὸς, τῇ ὀξαλίδι μόνῃ θεραπεύειν. καὶ γὰρ κατέχεε
τοῦ ἕλκους τὸ ἀφέψημα. καὶ κατέπλαττε τῇ πόᾳ. καὶ πίνειν ἐδίδου ἀπ᾽ αὐτῆς. καὶ σφόδρα ἐπῄνει
ὡς ἰσχυρὸν τὸ φάρμακον. οὐροῦσι δὲ οἱ λαβόντες αὐτὴν ἄνθρωποι, πολλὰ καὶ ἄκρατα, διὰ τοῦτο καὶ
ἰκτερικοὺς αὕτη ἐκάθηρεν. ἡμεῖς δὲ καὶ λιχῆναι ἀφιστῶμεν αὐτῇ μετ᾽ ὄξους τρίβοντες. καὶ τοῖς κνη-
σμοῖς ἐπιβοηθοῦμεν, τῇ αὐτῇ ῥίζῃ. χρώμεθα δ᾽ αὐτῇ καὶ ἐπὶ λυσσοδήκτων σὺν τοῖς ἄλλοις βοη-
θήμασι. παραπλήσιον δὲ ποιεῖ καὶ τὸ ἄγριον λάπαθον τὸ κενῶδες. ῥίζαν ἔχον ὑπομήκη, οἷον ῥα-
φανίδα μικρᾶς. εὐδόκιμον δὲ ἐπ᾽ αὐτῶν φάρμακον τὸ γαληνεῖον. τὸ διὰ τῆς βρυττίας πίσσης. ἔστι
40 δὲ τοῦτο, πίττης βρυττίας λ. α. ὀποπάνακος, γο. γ. ὄξους κοτύλου. β. μέρει τινὶ τοῦ ὄξους τὸν ὀπο-
πάνακα λείου. τὸ δὲ λοιπὸν βαλὼν σὺν τῇ πίσσῃ, ἕψε ἕως δαπανηθῇ τὸ ὄξος. καὶ ἐπίχεε τῷ λειωθέν-
τι ἐν τῇ θυίᾳ ὀποπάνακι. καὶ ἐνώσας ἀναλάμβανε. καὶ ἐμπλάσας, ἐπιτίθει. χρώμενος αὐτῷ ἡμέ-
ρας μ. ἢ καὶ ξ. οὐκ ἐάσει γὰρ συνουλωθῆναι τὸ ἕλκος. ἀγαθὸν δὲ καὶ τῆς διὰ ἐχιδνῶν θηριακῆς ἀν-
τιδότου. ἀναλύσαντα σὺν ῥοδίνῳ ἐλαίῳ ἐπιτιθέναι τῷ τραύματι. καὶ ξηρὸν δὲ ἁρμοδιώτατον αὐ-
τοῖς τοῦτο. ἁλῶν ὀρυκτῶν, ∠. η. χαλκίτεως ∠. ις. σκίλλης ∠. ις. πηγάνου χλωροῦ, ∠. δ. ἰοῦ ξυ-
στοῦ, ∠. δ. πρασίου σπέρματος, ∠. α. ἀποτίθεται ξηρανθὲν ἐν τῇ λειώσει, ἐν πυξίδι χαλκῇ. χρῶ
πρῶτον ξηρόν. ἵνα ἐσχαρωθῇ. εἶτα μετὰ ῥοδίνου. ἵνα ἐκπέσωσιν αἱ ἐσχάραι. καὶ ποταμογείτων. μεθ᾽ ἁλῶν
καταπλαττόμενος, οὐκ ἐᾷ ἐμπίπτειν τῷ ὑδροφοβικῷ πάθει. χρῶ δὲ τῇ βοτάνῃ καὶ ὑγρᾷ. καὶ ξη-
ρᾷ. διδόναι δὲ τοῖς λυσσοδήκτοις. καὶ πίνειν τῆς θηριακῆς ἀντιδότου, ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς τὰς πρώ-
50 τας, καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος. οὐκ οἶδα γὰρ οὐδένα τῶν λαβόντων αὐτὴν ἁλόντα τῷ ὑδροφο-
βικῷ πάθει. οὐ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων βοηθημάτων ἀπέχεσθαι. ἀλλὰ διδόναι μάλιστα τὴν διὰ τῶν ποτα-
μίων καρκίνων εὐδόκιμον ἀντίδοτον. ἔστι δὲ ἡ σύνθεσις αὕτη. καρκίνων εὐδόκιμον ἀντίδοτον. ἔστι δὲ ἡ
σύνθεσις αὕτη, καρκίνων ποταμίων εὐμεγέθων ζώντων. ἐπὶ χαλκῷ ἐρυθρῷ ἀγγείῳ κεκαυμένων
τῆς τέφρας, γο. ι. γεντιανῆς, γο. ε. λιβάνου, γο. α. δεῖ δὲ σκευάζειν τὸ φάρμακον ἐν μηνὶ αὐγούστῳ. ἡνί-

καὶ ὀκτωκαιδεκαταία ἐστὶν ἡ σελήνη. εἰ δὲ μὴ παρείη τὸ οὕτως σκευασθὲν, οὐδενὸς τούτων φροντι-
στέον. ἀλλὰ σκευάζοντα τῷ τυχόντι καιρῷ ὡς εἴρηται διδόναι. καλὸν μέν τοι ξύλοις ἀμπελίνοις
ὑποκαίειν. δίδου δὲ εἰ ἀπ' ἀρχῆς χρήσαιτο τῷ προποτισμῷ, κοχλιαρίου πλῆθος σὺν ὕδατι θερ-
μῷ ἄχρις ἡμερῶν μ. εἰ δὲ οὐκ ἐξ ἀρχῆς ἀλλὰ μεθ' ἡμέρας τινὰς, δίδου καθ' ἑκάστην κοχλιάρια δύο,
ἕως ἂν πληρώσῃς τὰς μ ἡμέρας. ποιεῖ δὲ καὶ καθ' ἑαυτὴν ἡ τέφρα τῶν καρκίνων πινομένη. καὶ τῷ
τραύματι ἐπιτιθεμένη μετὰ μέλιτος. Σκευάζεται δὲ ἡ ἀντίδοτος ἡ διὰ καρύων λεγομένη, καὶ τοῖς ἤ-
δη πυρέττουσι λυσσοδήκτοις ἁρμόζουσα. πρὸς γὰρ τῷ ἀντιπάσχειν τῷ πάθει, ἔστι καὶ ὑπνοποιός. ἡ
δὲ σύνθεσις αὐτῆς, ἔστιν αὕτη. σαγαπηνοῦ < β. ὀπίου θηβαϊκοῦ < β. κρόκου ℥ α S. λυκίου ἰνδι-
κοῦ ℥ ια S. σαρκὸς καρύων μὴ πάνυ παλαιῶν, < μ. ἀναλάμβανε καὶ δίδου, < α. σὺν ὕδατι ὀμ-
10 βρίῳ θερμῷ εἰς νύκτα. μετὰ τὴν ἀκμὴν τοῦ πυρετοῦ. ὥστε ἕωθεν μὲν, τὴν διὰ καρκίνων. εἰς ἑσπέ-
ραν δὲ, τὴν διὰ καρύων. μὴ παρόντων δὲ τούτων, δίδου τοῦ κύφεως. εἴτε τοῦ διὰ τῶν λϛ ἔχοις, εἴτε τοῦ
διὰ τῶν κη. ὠφέλιμος δὲ καὶ ὁ κυρηναϊκὸς ὀπὸς. ἢ ὁ παρθικὸς. ὑοσκυάμου μέγεθος καταπινόμε-
νος. τινὲς δὲ τὸ ἧπαρ αὐτοῦ τοῦ δακόντος κυνὸς ἑφθὸν διδόασι τῷ δηχθέντι. καὶ τῆς ἐθίμης δὲ τοῦ ὄρ-
νιθος τὸ ἧπαρ ὀπτὸν διδόμενον σὺν ἐλαίῳ. καὶ ἅλατος ὀλίγου, ὠφέλιμον γίνεται, φασὶ γὰρ οὕ-
τως ἐνεργὲς αὐτὸ εἶναι. ὥστε τὸν πάσχοντα παραχρῆμα αἰτεῖν ὕδωρ. καὶ ἱππόκαμπος δὲ θαλάτ-
τιος ὀπτὸς ἐσθιόμενος, ὠφελεῖ. ἔρωτα γάρ φασιν ὕδατος παρέχειν τὸ αὐτοῦ αἷμα. καὶ ἀντιπάσχειν τῷ
φόβῳ τοῦ ὕδατος. ὅθεν καὶ λουτρὸν καὶ σῖτον ἀναγκάζουσιν ἐσθίειν τὸν ἱππόκαμπον. καὶ αὐτοὺς δὲ
ῥίψαντες τοὺς ἱπποκάμπους μετ' ὄξους δριμέος καταπλάσσουσι τὸ ἕλκος. καὶ ἐκράτησας τῷ φαρ-
μάκῳ πολλάκις τῆς λύσσης. καὶ σκύλακος δὲ πιτύα σὺν ὕδατι διδομένη, ὠφελιμώτατόν αὐτοῖς
20 ἐστὶ τὸ ποτόν. κἂν ἅπαξ αὐτῷ προσφέρωνται, κινεῖ συνεχῶς αὐτοῖς ἐπιθυμίαν ποτοῦ καὶ πί-
νουσιν. καὶ ἕτερόν τι τῶν ὑγρῶν, ἀδεῶς. δεῖ δὲ οὐ πολλῶν ἡμερῶν τὸν σκύλακα εἶναι. ἀλλὰ νεωστὶ τε-
χθέντα. καὶ τεθηλακότα τὴν μητέρα. ὠφελεῖ δ' αὐτοὺς καὶ ἡ λευκάνθεμος πόα ποτιζομένη. τοσαύ-
τη δὲ δύναμις αὐτῇ ὑπάρχει φησὶν, ὅτι καὶ ὑπερχριομένου αὐτῇ τοῦ πυθμένος τοῦ ποτηρίου καὶ
διδομένου, δέχεσθαι αὐτοὺς τὸ ποτὸν ἡδέως. τὸ αὐτὸ λέγεται ποιεῖν τὸ χαμαίμηλον. ὠφελιμωτάτη
δὲ αὐτοῖς ἐστιν ἄσφαλτος ἰουδαϊκὴ πινομένη μεθ' ὕδατος κυάθων γ. δίδου δὲ αὐτοῖς τοῖς τελείοις,
℥ α. ἐν ἄλλῳ, < α. ἄκρως ποιεῖ, ὠφελίμως δὲ δίδοται καὶ τῆς ἀγρίας συκῆς ὁ φλοιὸς τῶν
ῥάβδων ξηραινόμενος καὶ κοπτόμενος. καὶ ποτιζόμενος σὺν ὕδατι. καὶ τὸ λύκιον τὸ ἰνδικὸν. καὶ τὸ
ἀψίνθιον. καὶ τὸ σκόρδιον. καὶ τὸ μικρὸν κενταύριον. ἀριστολοχία. ἀρτεμισία. χαμαιδρύου βρυω-
νίας ῥίζα. πόλιον. λάσαρ. καρκίνων ποταμίων ἀφέψημα. ἀνήθου πολλοῦ συνεψημένου. ὑποστρών-
30 νυνται δὲ αὐτοῖς ὠφελίμως καὶ ὑποβάλλεται, ἄρκτου δέρμα. καὶ φώκης. μάλιστα δὲ καὶ ὑαίνης ἐναρ-
γέστατόν ἐστι. ὥστε ἐπιβληθὲν αὐτοῖς, ταχεῖαν αὐτοῖς τὴν τῆς γνώμης ἀποκατάστασιν ποιῆσαι.
καὶ καιόμενον δὲ τὸ δέρμα τῆς ὑαίνης. καὶ διδομένης τῆς τέφρας ἐν ποτῷ, παύειν τὸ ὑδροφοβικὸν
πάθος. διάγνωσις δέ σοι ἔστω τοῦ ἀπηλλάχθαι τοῦ κινδύνου τὸν ἄνθρωπον, ἐκ τούτων καταπλάττε τὸ
ἕλκος καρύοις βασιλικοῖς λειοτάτοις. τῇ δ' ἑξῆς ἐπιλύσας, παράθου τὸ κατάπλασμα εἰς βρῶ-
σιν ἀλεκτρυόνι. ἢ ἀλεκτορίδι. εἰ γὰρ φαγοῦσα ὄρνις μὴ ἀποθάνοι. τότε εἰς οὐλὴν ἄγε τὸ ἕλκος. ὡς ἀπηλ-
λαγμένου τοῦ κινδύνου τοῦ πάσχοντος. χρῶ δὲ εἰς διάγνωσιν τῷ αὐτῷ ἐξ ἀρχῆς. εἰ γὰρ φαγοῦσα
ὄρνις τὸ ἐκ τῶν καρύων ἐν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἐπιτιθέμενον τῷ ἕλκει κατάπλασμα μὴ ἀποθάνοι, γί-
γνωσκε μὴ ὑπὸ λυσσῶντος δηχθῆναι. εἰ δὲ ἀποθάνοι, τοὐναντίον. ὡς ἐπίπαν γὰρ τοῦ πρώτου οὐδ'
ἅπτεται. εἰ δ' ὑπὸ λιμοῦ βιασθεῖσα φάγοι, τελευτήσει. εἴγε λυττῶν εἴη ὁ κύων. τοῦτο οὖν καθ' ἑκάστην
40 ἀλλάσσειν χρὴ, μέχρις οὗ φαγοῦσα ἡ ὄρνις, μὴ ἀποθάνοι. συνουλοῖ δὲ τὸ ἕλκος, κάλλιστα καὶ ἀσφαλέ-
στατα, ἡ θηριακὴ ἀντίδοτος, μετὰ ῥοδίνου ἀνιεμένη. συνουλωθέντων δὲ τῶν ἑλκῶν, ἐλλέβορον τὸν
λευκὸν διδόναι. πρὸς ἀνασκευὴν παντὸς τοῦ πάθους. Ῥούφου.

Καὶ γὰρ οἱ λυσσῶντες κυνὸς ἧπαρ μετὰ ἀλφίτων φαγόντες ἐμοῦσι. καὶ αὐτίκα σωφρονοῦσιν. ἀπηλ-
λαγέντες τῆς λύσσης. γένοιτο δ' ἂν τὸ δέον. καὶ εἰ κάτω καθαίροις τῇ Ῥούφου ἱερᾷ, ὅταν τι κωλύῃ λα-
βεῖν τὸν ἐλλέβορον. διδόναι δὲ καὶ ἐφ' ἡμέραν τῆς ἱερᾶς, οὐκ εἰς κάθαρσιν. ἀλλ' ὅτι ἀλεξικακὸν φάρ-
μακον ὅσον καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος. μετὰ κυάθου ἀφεψήματος ἐλελισφάκου. ἢ τῆς σιδηρίτιδος
πόας. τῆς ἡρακλείας καλουμένης. χρῶνται δὲ αὐτῇ τινὲς καὶ μόνῃ. καὶ φασὶν ἱκανῶς βοηθεῖν. διὰ τοῦ-
το καὶ ἄλυσσον ταύτην ὀνομάζουσι. δίαιταν δὲ ἐνδείας καὶ πλησμονὰς, φυλασσόμενον. καὶ μᾶλλον
τὰς ἐνδείας. ἐπιτείνουσι γὰρ ἔνδειαι τὰς κακίας τῶν χυμῶν. ὅπερ οὐδαμῶς ἐπιτήδειον ἕλκει
50 πονηρῷ. ὅθεν μετριάζειν δεῖ τὴν τροφὴν, ὡς ἂν καὶ πέψειε καλῶς. καὶ εὐχυμότατον γένηται τὸ σῶ-
μα, ἐπιμελεῖσθαι δὲ καὶ διαχωρήσεων τῶν πρὸς ἡμέραν καὶ οὐρήσεων. τοῦτο δὲ ποιοῦσι καὶ αἱ προει-
ρημέναι ῥίζαι. καὶ σκάνδιξ ἐσθιομένη. καὶ μάραθρον. τὸ δὲ κρῆθμον καὶ τὴν γαστέρα. καὶ τὰ οὖρα κινεῖ.
τὸ δὲ κιχώριον μάλιστα τὸ ἄγριον, καὶ εὐστόμαχόν ἐστιν ὠμὸν ἐσθιόμενον. καλοῦσι δὲ αὐτὸ ἔνιοι, σέριν. ἢ
κειπίδα. ἐπιτήδειος δὲ καὶ ὁ τῆς κράμβης ἀσπάραγος. καὶ ὁ ἕλειος. καὶ τὸ λάπαθον τὸ κηπαῖον.

καὶ τὸ

καὶ τὸ ἄγριον καὶ τὸ ὀξυλάπαθον. καὶ τῶν ἰχθύων οἱ ἁπαλόσαρκοι, καὶ ἀστακοί, καὶ καρκῖνοι. καὶ
ἐχῖνοι πρόσφατοι μετ᾽ οἰνομέλιτος. κρεῶν δὲ, τὰ ἄκρεα. καὶ ὄρνιθες πάντες οἱ ὄρειοι, καὶ εὔπεπτοι.
καὶ εὔχυμοι. οἶνος, λεπτὸς. καὶ λευκὸς, μὴ πάνυ παλαιός. προφυλακῆς δὲ χάριν κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἐπι-
ζόντος τοῦ καιροῦ, προκαθαίρεσθαι δεῖ τῇ ἱερᾷ. καὶ ἐνστάσης δὲ τῆς ἡμέρας, λαμβάνειν τῆς θηρια-
κῆς ἀντιδότου, ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς.

Περὶ φλεγμονῆς ἐγκεφάλου. κε.

Φλεγμαίνων ὁ ἐγκέφαλος, οἶδε πολλάκις ὥστε καὶ τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ ῥαφὰς διΐστασθαι. καὶ ὀδύ-
νην μεγίστην καὶ δριμεῖαν ἐπιφέρει. θλιβομένων τῶν μηνίγγων. παρέπεται δὲ καὶ ἄσης πολλὰ τοῦ στο-
μάχου, καὶ χολῆς ἔμετος. ἐρύθημά τε πολὺ κατὰ τοῦ προσώπου συνίστασθαι. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ
10 προπετεῖς γίγνονται. καὶ οἰδαίνει τὸ πρόσωπον. καὶ ἡ κεφαλὴ πᾶσα. φλεβοτομεῖν δὲ χρὴ τού-
τους ἀπ᾽ ἀγκῶνος. δεῖ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ῥινῶν καὶ τῶν ὑπὸ τὴν γλῶτταν φλεβῶν. αἷμα κενοῦν.
χρῶ δὲ καὶ τοῖς πρὸς φλεγμονάς. καὶ κατὰ τῆς κεφαλῆς διαβροχαῖς, καὶ καταπλάσμασι
τοῖς ὑγραίνουσι καὶ πεπαίνειν δυναμένοις.

Περὶ ἐρυσιπέλατος ἐγκεφάλου. κϛ.

Γίνεται καὶ ἐρυσίπελας ἐν ἐγκεφάλῳ. καὶ πάσχει ὁ κάμνων τάδε. ἀλγεῖ τὴν κεφαλὴν πᾶ-
σαν. καὶ δοκεῖ φλόγα ἐν αὐτῇ ἔχειν. καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ψυχρόν ἐστι. καὶ τὰ ὑποχόνδρια.
καὶ ξηραίνεται τὸ σῶμα. φλεβοτομητέον οὖν τούτους. καὶ μάλιστα τὰς ὑπὸ τῇ γλώσσῃ φλέ-
βας. δίελε καὶ πρόσφερε ἔξωθεν τῇ κεφαλῇ τὰ ψύχοντα χρίσματα. καὶ τροχίσκους, οἷς ἐπὶ
τῶν ἐρυσιπελάτων χρώμεθα.

20 Περὶ ἀποπληξίας, ἐκ τῶν Γαληνοῦ. κζ.

Ἡ ἀποπληξία, διὰ τὴν ἐξαίφνης γένεσιν ἐνδείκνυται χυμὸν παχὺν, ἢ ψυχρὸν, ἢ γλίσχρον. πλη-
ροῦντας τὰς κυριωτέρας τῶν κατὰ τὸν ἐγκέφαλον κοιλιῶν. οὐ κατὰ δυσκρασίαν ὅλης τῆς οὐ-
σίας αὐτοῦ γίγνεσθαι. τεκμαίρου τοίνυν τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου. τῷ μεγέθει τῆς κατὰ τὴν ἀνα-
πνοὴν βλάβης. ὅταν γὰρ ἱκανῶς ἐμποδιζομένην ἴδοις τὴν ἀναπνοὴν, καὶ μόλις γιγνομένην, οὐ
σμικρὰν τεκμαίρου τὴν νοσώδη διάθεσιν, τῷ ἐγκεφάλῳ γεγονέναι. ἔστι δὲ ἡ ἀποπληξία, ἀναισθησία
καὶ ἀκινησία τοῦ παντὸς σώματος μετὰ βλάβης τῶν ἡγεμονικῶν ἐνεργειῶν, αἰφνιδίως ἐπιπί-
πτουσα.

Ἐκ τῶν Ἀρχιγένους περὶ ἀποπληξίας.

Τὸ τῆς ἀποπληξίας πάθος, μέγα ἐστὶ τῇ φύσει. καὶ δεινῶς ὀξὺ, καὶ συμβαίνει τοὺς τὸν κίνδυνον ἐκ-
30 φυγόντας, πρῶτον μὲν, χρονίᾳ περιπεσεῖν νόσῳ. παραλύσεως τινῶν μορίων. ἢ καὶ τοῦ παντὸς
σώματος ἀπολειπομένης. ἢ καὶ τῆς διανοίας ἀπομαυρώσεως. πρεσβύταις δὲ μᾶλλον τὸ πάθος
συμπίπτει. καὶ ἐν χειμῶνι μᾶλλον, καὶ καταστάσει ψυχρᾷ, καὶ ἐξ ἀπεψιῶν σφοδρῶν, καὶ ἐγκαύ-
σεων σφοδρῶν, καὶ οἰνώσεων ἀμέτρων. καταψύχει γὰρ τὰ τοιαῦτα τὴν ἕξιν. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν
οἱ τῷ πάθει περιπεσόντες, ζῶντές εἰσι μετὰ νεκρώσεως. ἢ καὶ παντελοῦς ἀναισθησίας. πρῶτον μὲν
οὖν τὸ σῶμα, ἐλαίῳ θερμῷ λιπαίνειν. τὴν δὲ κεφαλὴν ἐμβρέχειν ῥοδίνῳ μετ᾽ ὄξους. προσαφε-
ψεῖν δὲ τῷ ὄξει, ἕρπυλον, ἢ σφονδύλιον. καὶ ὀσφραντὰ δὲ προσάγειν, καστόριον. ὀποπάνακα,
καὶ χαλβάνην. διανοίξαντα δὲ τὸ στόμα, μελίκρατον ἐνστάζειν. καὶ πτερὰ μάλιστα. ἐλαίῳ κυπρί-
νῳ, ἢ ἰρίνῳ, ἢ ναρκισσίνῳ διάβροχα καθιέναι. καὶ ἔμετον ἐρεθίζειν. καὶ τὴν ἕδραν διαχρίειν συνε-
χῶς, πηγάνῳ, ἢ κυμίνῳ μετὰ νίτρου ἢ μέλιτος. προσκαλούμενοι τὰ πνεύματα. εἰ δὲ μηδὲν ἀνύει ταῦ-
40 τα, χρῆσθαι κλυστῆρσι δι᾽ ἀφεψήματος πιτύρων. καὶ σικύου ἀγρίου ῥίζης, καὶ κενταυρείου. νίτρου
τε καὶ μέλιτος. ἢ ἅλμην σὺν μέλιτι, καὶ ἐλαίῳ πηγανίνῳ. ἀγωνιστέον δὲ ὅπως ἐκδοθῇ τὸ ἐνεθὲν,
τρίβοντας τὴν ὀσφὺν, καὶ τὴν κοιλίαν. καὶ εἰ δέοι, καὶ δακτύλους ἐν τῇ ἕδρᾳ καθιέναι. καὶ τὰ
ἐμφράγματα κομίζειν. τούτων δὲ πραχθέντων, φλεβοτομεῖν χρὴ προειπόντας τὸν κίνδυνον. ἡ δὲ
ἀφαίρεσις τῆς δεξιᾶς χειρὸς, γινέσθω καὶ μεμετρείσθω τῷ πλήθει τοῦ ἐκκρινομένου. συγκινεῖσθαι
γὰρ δεῖ μόνον, οὐ καταλῦσαι τὴν δύναμιν, καὶ τὸ θερμὸν ἀποσβέσαι. ἐφορᾶν δὲ καὶ τοὺς σφυγ-
μοὺς ἐν τῇ κενώσει, καὶ τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου, καὶ τὴν ἀναπνοήν. καὶ εἰ μηδὲν χεῖρον ἐπακο-
λουθεῖν, καὶ ἐπαφαιρεῖν. μετὰ δὲ τὴν φλεβοτομίαν, ὀσφραντικὰ διεγερτικὰ προσάγειν καὶ ἐκ-
βοᾶν. τότε σῶμα ὅλον λελιπάνθω. καὶ εἴ τι μέλος παρεθείη, ἐπισήμως ἐπιλήμμασι κατειλήφθω
τοῖς ἀπὸ σικυωνίου. ἢ λιπαροῦ τε καὶ παλαιοῦ ἐλαίου. τοὺς δὲ οὐκ ἐπιτηδείως ἔχοντας πρὸς
50 φλεβοτομίαν, πρῶτον μὲν ὡς εἴρηται, τὸν ἔμετον κινῆσαι. καὶ διαχρίσαντας τὴν ἕδραν ὡς εἴ-
ρηται. τοῖς τῶν πνευμάτων ἀγωγοῖς σικύας διασείειν ἐπειράθημεν μετὰ τὰ διαχρίσματα. ὄπισθεν
κατὰ τῶν κενεώνων ἤτοι λαγόνων, κολλήσαντες μεγάλας καὶ σφοδράς. καὶ χρόνον τινὰ παρελκύ-
σαντες, μετετιθήκαμεν αὐτὰς ἑκατέρωθεν περὶ τὸ ἴσον φέροντες. ἐξέθλιψαν γὰρ πολλάκις τὰ
κατὰ κοιλίαν. καὶ ἅμα ὑπὸ τῆς θλίψεως, ἀνεκαλέσαντο τοὺς κατειλημμένους. μηδὲν δὲ ἀνυουσῶν,

αὐτοὶ ποτὲ ἐτολμήσαμεν ἐγχέαι τῷ στόματι τῆς ἕδρας. ἀδυνατούντων δὲ παραδέχεσθαι, ὅσον δεῖ
διὰ κλυστῆρος ἐνήκαμεν. καὶ πρὶν φθάσαι τὰ τῆς ἐκδόσεως συνδραμόντα, ἀνεκαλέσαντό μοι τὸν
μετὰ χειρισμόν. καὶ ἐπὶ φέρει τὸ πάθος καὶ ἀναγκάζει παραβόλως ἐπιχειρεῖν. ταῦτα μὲν οὖν
ὡς ἐπὶ τῆς ἀνάγκης οἰκονομεῖται. δυνηθέντων δὲ ἀνενεγκεῖν, συνάπτει τὰ λοιπὰ βοηθήματα.
πυρετὸς μέντοι καταλαμβάνει τὸν ἄνθρωπον. τὸ μὲν, ἐν τῇ πρώτῃ, ἢ τῇ δευτέρᾳ τῶν ἡμερῶν, καὶ
γίγνεται πρὸς ἐλπίδα τῆς σωτηρίας, ἢ τοῦ πυρετοῦ συμφορά. ἀλλ᾽ οὐδὲ ἢ μελητέον. ἀλλ᾽ ὑποκει-
μένων τινῶν τοῖς ἐντέροις, κομίσασθαι ταῦτα προσήκει. εἰ μὲν κάτω εἴη ῥοπὴ, διὰ κλυστῆρος. εἰ δὲ
μετέωρα, ὑπηλάτῳ φαρμάκῳ. καὶ μάλιστα τῇ ἱερᾷ ἀρχιγένους. μετὰ δὲ τὰς καθάρσεις, σικυαστέον
τὸ ὑποχόνδριον, καὶ τὴν κεφαλὴν μετ᾽ ἐγχαράξεως. εἰ δέ τις παράπτωσις. καὶ κατωτέρω φαί-
10 νοιτο, ἀμυκτέον κἀκεῖθεν. μάλιστα δὲ ἐπὶ γυναικῶν. κατὰ τὴν τῆς ὑστέρας χώραν. εἰ δὲ εἰς ἕτερόν τι
πάθος ἡ μετάπτωσις γένοιτο, τὴν θεραπείαν πρὸς ἐκεῖνο ἁρμόζειν. καθόλου δὲ προνοητέον ἐπὶ
τῶν ἀποπληκτικῶν εὐκόλου τῆς κατὰ τὴν κοιλίαν ἐκκρίσεως, καὶ διούρων. φροντιστέον δὲ τοῦ λαμ-
βάνειν σιτία. καθ᾽ ἡμέραν μὲν. ὀλίγα δὲ καὶ κοῦφα καὶ θερμὰ, καὶ σμηκτικά. ἢ δυνηθέντα μέλιτι
τὰ πολλά.

Περὶ παραλύσεως ἐκ τῶν ἀρχιγένους. κη.

Γ αύτων μὲν τῶν νεύρων ἀπολεσάντων, αἴσθησίν τε ἅμα καὶ κίνησιν ἀποπληξία τὸ πάθος ὀνομά-
ζεται κατὰ θάτερον μέρος, ἤτοι δεξιὸν ἢ ἀριστερόν. εἰ συμβαίη παράλυσις, καλεῖται τοῦ μέρους ἐκεί-
νου δηλονότι καθὸ σύνεστι. συνίσταται δὲ τὸ πάθος, ὑγρῶν πολλῶν καὶ γλίσχρων. καὶ παχέων ἐμ-
φραττόντων τὰ νεῦρα. δι᾽ ὧν αἱ κατὰ προαίρεσιν κινήσεις ἐκτελοῦνται. πρόδηλον οὖν ὡς ἐκκενῶ-
20 σαι δεῖ τὸν πλεονάζοντα χυμόν. οὐκ ἔστι δὲ ἐπὶ τούτων ἀρχὴν ἐπιτηδειοτέραν εὑρεῖν τῆς ἀπὸ φλε-
βοτομίας, εἴγε ἐπιτρέποι ἡ ἡλικία. ἡ ἕξις. ἡ ὥρα. καὶ τὸ ἐπιτήδευμα. καὶ ἡ προγεγενημένη δίαιτα.
καὶ τὰ λοιπὰ τὰ κωλυτικὰ τῆς φλεβοτομίας. δεῖ δὲ σύμμετρον τὴν ἀφαίρεσιν ποιεῖσθαι. ὥστε μὴ
καταψυγῆναι. ψύξις γὰρ καθὼς προείρηται σὺν ξηρότητι, ἀποτελεῖ τὸ πάθος. ὥστε μόνον ἐλατ-
τωτέον ἐπ᾽ ὀλίγον τὴν ὕλην διὰ τῆς φλεβοτομίας. καὶ μάλιστα εἰ προβεβηκότες εἶεν τῇ ἡλικίᾳ. γι-
νέσθω δὲ ἡ ἀφαίρεσις ἀπὸ τῶν ὑγιεινοτέρων μερῶν, ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ, κατασκεπάσθαι χρὴ τὰ
μέλη, πιλήματι βεβρεγμένῳ ἐλαίῳ σικυωνίῳ. ἢ γλευκίνῳ. ἐπὶ δὲ τῶν προβεβηκότων, καὶ κασό-
ρειον ἐμπάσσειν τῇ ἐμβροχῇ. ἐπὶ δὲ τῶν αἰφνίδιον παρεθέντων οἷον ἐξ ἐγκαύσεως, ἄμεινον ἐμβρο-
χῇ ἡ διὰ ὑοσκυάμων ... ἐρίων. καὶ ἐλαίου. καὶ ὄξους. ἐνίοτε δὲ καὶ νίτρου. δεῖ δὲ πολλάκις νεαροποιεῖν
τὴν ἐμβροχήν. ὀλιγοσιτίᾳ δὲ παραλαμβανέσθω. ἔστω δὲ ῥοφήματα χόνδρου πλυτοῦ. καὶ πτισάνης
30 χυλοῦ. διαγενομένων δὲ ἡμερῶν τινῶν ἀπὸ τῆς φλεβοτομίας, ἡ κοιλία ὑποσυρέσθω κλυστῆρσι
πρῶτον. ἔπειτα δὲ καὶ δι᾽ ἀλόης καὶ πολυποδίου. καὶ κολοκυνθίδος. ἀποβρέγματι καθαίρειν.
ἁρμόσει δὲ καὶ ἡ ἱερὰ ἀρχιγένους πρὸς δύναμιν λαμβανομένη. μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν, σικυαστέον
τὰ πεπονθότα μέρη. εἰ δὲ ἀνεπιτήδεια ταῦτα εἴη, τοῖς γειτνιῶσι κολλητέον αὐτάς. μετὰ δὲ τὰς σι-
κύας, καταπλάσμασι χρηστέον. τοῖς διὰ λινοσπέρμου. καὶ τήλεως καὶ κριθίνης, σὺν ἐλαίῳ πα-
λαιῷ ἑψόμενα, καὶ μιγνύμενα μετὰ τῶν καταπασμάτων, ἢ καὶ ἀλειφόμενα προσειληφόσι πίσ-
σαν. ῥητίνην. μάννην. ἐνίοτε δὲ καὶ ἄσφαλτον. ἄκρως δὲ ποιεῖ ἀρτεμισία συνεψημένη. καὶ καλα-
μίνθη. καὶ πήγανον. καὶ κόνυζα. ὕδωρ δὲ καὶ νίτρον παραμίγνυμεν. καὶ ἐν ἅλμῃ τὰ καταπλά-
σματα ἕψομεν. ὀλίγον δὲ δεῖ τὸ ὕδωρ εἶναι. ὃ καὶ αὐτὸ ἐν τῇ ἑψήσει ἀναλισκέσθω. ἁρμόζει δὲ ἀντὶ
40 τοῦ λινοσπέρμου παραλαμβανόμενον μετὰ ταῦτα τὸ ἔρρινον ἄλευρον. καὶ τὸ κυάμινον. κάλλιστον δὲ
καὶ τὸ ἐρύσιμον. εἶτα κηρώματα καὶ συγχρίσματα παραλαμβάνειν. ἡ κοιλία δὲ ἀεὶ εὔλυτος ἔστω.

Πόμα πρὸς παρέσεις καὶ τρόμους καὶ ὀπισθοτονικούς.

Ο ποῦ κυρηναϊκοῦ. πεπέρεως. χαλβάνης ἀνὰ ∠. α. διαλύσας, γλυκὺ ποίει καταπότια. καὶ ποίει ὀβο-
λοὺς. β. καὶ ἐπιρροφείτωσαν ὑδρομέλιτος κοχλιάρια β. ἢ γ.

Ἄλλο πρὸς τρομώδεσι παρέτοις. καὶ ὀπισθοτονικοῖς.

Σ μύρνης. καστορίου. στύρακος. πεπέρεως, ἴσα χρῶ. ὀποπάνακος. σαγαπηνοῦ. καστορίου. σμύρνης. ὀποῦ κυ-
ρηναϊκοῦ πεπέρεως. πηγάνου ἀκρεμόνων, ἀνὰ ∠. α. σκεύαζε καταπότια. καὶ δίδου. καὶ ἐπιρροφεί-
τωσαν μελικράτου. Συγχρίσματα δὲ ἐπιτήδεια ἐστὶ τὰ τοιαῦτα. ἐλαίῳ τινὶ τῶν προειρημένων,
σκίλλαν δεῖ ταριχεύειν ἐν ἡλίῳ ἐπὶ ἡμέρας, μ. εἰ δὲ μὴ παρείη τοιοῦτον, ἑψῆσαι πρὸς τὸ παρὸν
50 Γο. β. τῆς σκίλλης. ξεστίᾳ ἐλαίου. ὁμοίως δὲ καὶ τῷ καγχρυϊ κεχρῆσθαι. προσπλέκειν δὲ κηροῦ βρα-
χύ. καὶ χαλβάνης. καὶ προπόλεως. ἐνίοτε καὶ καστορίου ὅσον, Γο. α. καὶ ἀδάρκης. καὶ εὐφορβίου, ἀνὰ
∠. δ. καὶ νίτρου ∠. δ. ἐμβάλλειν τῷ εἰρημένῳ συγχρίσματι. εὐθετεῖ δὲ ὅτι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέ-
ρων ἄρχεσθαι προσήκει. καὶ τὰ κηρώματα δὲ ἐκ τούτων σκευάζειν. προσεμβάλλοντες πύρεθρον.
σταφίδας. νίτρον. νάπυ. μαλάγματος δὲ ἁρμόσει τότε διὰ σταφίδων, καὶ τὸ χλωρόν. πολλάκις

δὲ

δὲ ἤρκεσεν ἡ κυπρίνη κηρωτὴ. ἀναλαβοῦσα νάπυ διαφυνές. ἃ μαλάγματος παρέχει χρείαν. εὐθετεῖ
δὲ καὶ μίγματα διὰ φυγὸς οἴνου ἢ ὄξους. καὶ κεκαυμένης ἀσφάρκης. εὐφορβίου τε καὶ ἀσβέστου
σκευαζόμενα. καὶ οἱ δρώπακες δὲ αὐτοῖς χρησιμώτατοι. κοῦφα δὲ ἔστω πάντα τὰ ἐπιτιθέμενα.
διὰ τὴν τῶν σωμάτων ἀσθένειαν. αὐχμαλεῖται δὲ τὰς αἰσθήσεις, καὶ θαψία καταχριομένη σὺν ὕδα-
τι ἢ ὄξει μετὰ τῶν δρώπακας. καὶ τὸ διὰ κανθαρίδων κατάχρισμα. τάχιον δὲ δεῖ τὰς ἐκ τῶν τοιού-
των γινομένας ἑλκώσεις ἀπουλοῦν. καὶ σιναπισμοὶ δὲ ἐπ' αὐτῶν χρήσιμοι. καὶ μετὰ ταῦτα βαλα-
νεῖον. χρηστέον δὲ μετὰ τὴν κάθαρσιν, καὶ ποτήμασιν ἁρμόζον αὐτοῖς, διδόσθω αὐτοῖς συνεχῶς,
μετὰ μελικράτου, ∠. β. καὶ ὀποπάναξ ὅσον κυάμου μέγεθος σὺν τῷ καστορίῳ καὶ σαγαπηνῷ. ὅ-
σον ὀρόβου μέγεθος καταπίνειν. καὶ ὀπὸν κυρηναϊκὸν τὸ αὐτὸ μέγεθος καταπίνειν. καὶ ἀφέψημα
10 δὲ κλημάτων ἀμπέλου χλωρῶν πινόμενον νῆστις συνεχῶς, σφόδρα βοηθεῖ τοῖς παρειμένοις μέρεσι
τοῦ σώματος. χρησιμωτάτη δὲ μετὰ τὰς καθάρσεις. καὶ τὰς ἄλλας κενώσεις. καὶ ἡ διὰ ἐχιδνῶν
θηριακὴ ἀντίδοτος διδομένη. καὶ ἡ μιθριδάτειος. ἔστι δὲ καὶ ἁπλούστερον φάρμακον σφόδρα δεδο-
κιμασμένον πρὸς τὰς τοιαύτας διαθέσεις τοῦτο. καστορίου. πηγάνου ἀγρίου σπέρματος ὀποπάνα-
κος, ἀνὰ ὀβολῶν. β. πυρέθρου ὀβολὸν α. ἀβόρου τὸ ἴσον. πεπέρεως κόκκους, γ. μεθ' ὑδρομέλιτος, κυά-
θων β. δίδου τὸ ἥμισυ τοῦ παντὸς τὴν πρώτην. εὐτονήσαντι δὲ, τὸ ὅλον. ἡ δὲ σύμπασα θεραπεία,
ἀπὸ κεφαλῆς ἄρχεσθαι δεήσει. αὕτη γὰρ ῥίζα καὶ ἀρχὴ τῆς ὅλης ἐστὶ διαθέσεως. διό περ τά τε συγ-
χρίσματα αὐτῆς, καστόρειον ἔστω. καὶ πευκέδανον. καὶ δαφνίδες. καὶ ἡδύοσμον. ὄξους δὲ βραχὺ δρι-
μέος προσειληφέτω. καὶ ἰρίνῳ μύρῳ ἀναλαμβανέσθω. ὡς ἔχειν κηρωτῆς ὑγροτέρας πάχος. καὶ
ἐναλειφέσθω πᾶσα ἡ κεφαλὴ, ἄχρι μετώπου. καὶ ὀσφραντὰ δὲ τοῦ αὐτοῦ γένους προσαγέσθω. τῆς
20 δὲ κοιλίας ἐνεργεστέρῳ κλύσματι προεκκενωθείσης. καὶ ἤδη ἀπεριττοτέρου τοῦ παντὸς σώματος ὄν-
τος, σικυαζέσθω ἡ κεφαλὴ μετὰ ἀμύξεως. τὴν μὲν πρώτην ἱκανὸν αἷμα δυναμένης ἀποκρῖναι. ὕστε-
ρον δὲ μετριωτέρου. πολλάκις δὲ παραληπτέον τοῦτο τὸ βοήθημα, ἐν κύκλῳ μὲν τῇ κεφαλῇ περι-
τιθεμένων τῶν σικυῶν κούφων. καὶ ἐφεξῆς κολλωμένων, τοῖς τόποις. οὐδὲν γὰρ χεῖρον ἐπαφαιρέ-
σεως ὠφελεῖ οὕτως προαχθεῖσα. κουρὰ δὲ οὐ μόνον τῶν σικυῶν χάριν, ἀλλὰ καὶ καθ' ἑαυτὴν συνε-
χῶς παραλαμβανέσθω. εἰ δὲ τὸ περιέχον μὴ ᾖ ψυχρὸν, καὶ ξύρησις ὠφέλιμος. εὐθὺς δὲ τοῖς εἰρημέ-
νοις συγχρίσμασιν ἐπ' ὀλίγον ἀναχριστέον τὴν κεφαλήν. προσαφελκυσμένης δὲ τῆς ὕλης, καὶ πταρ-
μικοῖς χρῆσθαι καὶ ἀποφλεγματισμοῖς. ἐγὼ δὲ καὶ ἐσχάρας ἐμβαλεῖν οὐκ ὀκνήσαιμι διὰ πυρὸς. ἢ
διὰ φαρμάκου. μίαν μὲν, κατὰ τὸ κοῖλον τοῦ ἰνίου, καθ' ὃν τόπον ὁ νωτιαῖος ἔχει τὴν ἀρχήν. δύο ἑκα-
τέρωθεν αὐτοῦ, ἰδίᾳ δὲ ἢ τέσσαρα κατὰ τῆς κορυφῆς. μίαν μὲν, κατὰ τὸ μεσαίτατον τῆς κεφαλῆς.
30 τρεῖς δὲ ἐν κύκλῳ. ῥευματισθέντων γὰρ ἐπὶ πολὺ τῶν ἑλκῶν, οὐκ ἀπελπίζω τελείαν ἀποκατάστα-
σιν. ἡ δὲ λοιπὴ δίαιτα, ἔστω λεπτυντική. εὐκοίλιος μηδὲν γλίσχρον ἢ βρομῶδες ἔχουσα. καὶ οὐρητικὰ
μᾶλλον προσπλεκέσθω ταῖς τροφαῖς. χρηστέον δὲ καὶ τοῖς πρὸς ἐπιληψίαν προειρημένοις πόμασι.
καὶ τοῖς ἐπὶ τῶν ἀρθριτικῶν ῥηθησομένοις ἀλείμμασι. κοινὰ γὰρ ὄντα τὰ τοιαῦτα, περιττὸν
κἀνταῦθα αὐτῶν μνημονεύειν. εἰ δεήσει δὲ τότε, καὶ τέλειον ἐλευθερῶσαι τοὺς τόπους. γυμνάζοντας
καὶ τῷ ἀέρι παραδιδόντας. ἐνίοις γὰρ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀρχὴ τῆς ἐπιλήψεως τῶν ἐνερ-
γειῶν γέγονεν.

Περὶ ὀφρύος ἢ βλεφάρου παρέσεως. κθ.

Ὀφρὺς δὲ ἢ βλέφαρον εἰ παρεθείη, θεραπευθήσονται καταχρίσμασι θερμοτέροις καὶ δριμυτέροις
κατὰ τοῦ μετώπου. τὸ δὲ βλέφαρον, τῷ διὰ σάνδυκος καὶ θαλλίας χυλῷ ἐπιχριέσθω. κάλλιστον δὲ
40 ἐπ' αὐτῶν καὶ μάλιστα ἐπὶ ὀφρύος χαλασθείσης, τοῦτο. μαστίχην λεάνας μετὰ χυλοῦ κράμβης ἀ-
πλύτου. καὶ ἀνατείνας τὸ τοῦ μετώπου δέρμα, ἐπίχριε τῷ μετώπῳ παχύτερον. ἐπιμένοντος δὲ
τοῦ πάθους, τὸ μὲν βλέφαρον ἀναρραφῇ ἰᾶται. τὴν δὲ ὀφρὺν, ταινιδίου ἀφαίρεσις ἀπὸ μετώπου.

Περὶ κυνικοῦ σπασμοῦ. λ.

Κυνικὸν σπασμὸν καλοῦσι, τὴν τῶν σιαγόνων τῶν μυῶν παράλυσιν. παράγεται μὲν οὖν εἰς τὰ πλά-
για τότε στόμα καὶ ἡ ῥίς. καὶ ὁ ὀφθαλμός. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν. τὸ ἥμισυ μέρος τοῦ προσώπου. τὰ μὲν
οὖν βοηθήματα τῷ παρεθέντι μέρει προσαγέσθω. οὐ τῷ ἀντικειμένῳ. πλανῶνται γάρ τινες
ὑπολαμβάνοντες ἕλκεσθαι τὴν σιαγόνα ὑπὸ τῆς ἀντικειμένης. κοινῶς μὲν οὖν καὶ ἐπ' αὐτῶν εὐ-
θετεῖ τὰ προειρημένα ἐπὶ τῆς παραλύσεως ἅπαντα. καὶ γὰρ ἀφαίρεσις αἵματος, εἰ μηδὲν κωλύοι.
50 καὶ κάθαρσις. καὶ κλυστήρ. καὶ καταπλάσματά τε καὶ συγχρίσματα. καὶ μαλάγματα. καὶ σι-
ναπισμοί. καὶ κατάχρησις θαψίας. ἰδίως δὲ ἐπίδοσις, ἢ εἰς τὰ κείμενα παράγουσα. καὶ ἀφαίρεσις
ἐκ τῶν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν ἀγγείων. καὶ σικύα. καὶ δύο σπόνδυλοι ἐπιτιθέμενοι. καὶ ἀποφλεγμα-
τισμοί. καὶ ἔρρινα. ἤδη δὲ καὶ κατὰ τοῦ πεπονθότος ὀφθαλμοῦ ἐπιχρίστοις τοῖς δριμέσι χρῆσθαι.
μάλιστα δὲ τῷ διὰ σάνδυκος. καὶ θαλλίας χυλοῦ κολλυρίῳ.

Θεραπεία γλώσσης παρεθείσης. λα.

Ει δὲ γλῶσσα παρεθείη, τὰς ὑπ᾽ αὐτὴν φλέβας τέμνειν. πρότερον κενώσας τὸ πᾶν σῶμα. καὶ σι-
κύαν ὑπὲρ τὸν ἀθρεῶνα τιθέναι. καὶ ἀποφλεγματισμοῖς χρῆσθαι. καὶ διακλύσμασι τοῖς διὰ νά-
πυος. γυμνασίοις τε τῆς γλώττης. καὶ τὰ λοιπὰ προσάγειν, τῷ τε ἰνίῳ καὶ τῷ τραχήλῳ παντί. οἷον,
ἐπίχριστα δριμέα, καὶ ἐπιθέματα, καὶ σιναπισμούς.

Περὶ τῆς τοῦ φωνητικοῦ παρέσεως. λβ.

Παρεῖται δὲ καὶ τὸ φωνητικὸν ὄργανον. λέγω δὴ οἱ τῆς φάρυγγος μύες. μάλιστα δὲ οἱ τοῦ λάρυγγος. ἤδη
δὲ καὶ οἱ τοῦ θώρακος ἀμφότεροι. κατοχὴ μὲν οὖν ἐπ᾽ αὐτῶν γίγνεται τοῦ πνεύματος. τινὲς δὲ ἰσχνό-
φωνοι γίγνονται. ἕτεροι μογιλάλοι. τουτέστιν οἱ μόγις λαλοῦντες. καὶ ἄλλοις ἄλλως παραποδίζε-
10 ται ἡ φωνή, μετὰ τὰ καθολικὰ τοίνυν βοηθήματα, καὶ τῷ θώρακι προσαγέσθω τὰ βοηθήμα-
τα. ἃ προκατηριθμησάμεθα, ἤδη δὲ καὶ ἀναγαργαρίσματα δριμέα δοτέον. ἰδίως δὲ ἐπ᾽ αὐτῶν
χρῆσθαι πνεύματος κατοχῇ. καὶ ἀθρόᾳ ἐκπνοῇ. καὶ ἀναφωνήσει ἐμμελεῖ. καὶ μετὰ ταῦτα τῇ διαί-
τῃ καὶ γυμνασίοις ῥωννύναι τὸ σύμπαν σῶμα.

Καταπόσεως παραλυθείσης θεραπεία. λγ.

Ει δὲ κατάποσις παρεθείη. τουτέστιν ἡ ἐνθετικὴ τῶν σιτίων προθυμία. ὁ γὰρ στόμαχος εἰ παρεθείη,
ὄλεθρον ἐπιφέρει. παραλαμβάνειν μὲν οὖν, τὰ θερμὰ πάντα. ἰδίως δὲ σπουδάζειν ἐντιθέναι τὰ
σιτία. ὡς ὅτι ἐσωτάτω ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐμπίπτειν εἰς τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν. καὶ σικύας τῷ ἀνθερεῶνι
ἐπιτιθέναι. καὶ διαχρίσμασι τοῖς τῶν κατὰ τὰ παρίσθμια μερῶν χρῆσθαι δριμείαις ταῖς διὰ
καστορίου, σαγαπηνοῦ, ὀποῦ κυρηναϊκοῦ σκευαζομέναις. καὶ ἀναγαργαρίσμασι διὰ νάπυος. καὶ δια-
20 μασήματα φλεγματαγωγά, καὶ ἔξωθεν προσάγειν τῷ ἀνθερεῶνι τὰ προλελεγμένα κοινὰ συγχρί-
σματα.

Κύστεως παρεθείσης θεραπεία. λδ.

Ἡ δὲ τῆς κύστεως πάρεσις. εἴτε κατέχοι τὰ οὖρα. εἴτ᾽ ἀπροαιρέτως ἀποκρίνοιτο, θεραπευθήσεται τοῖς
αὐτοῖς βοηθήμασι τοῖς κοινοῖς κατά τε τοῦ ἴσχου. καὶ μάλιστα τοῦ περιτοναίου, παραλαμβανομέ-
νων. καθ᾽ ὃ μέρος τέτακται ὁ τράχηλος τῆς κύστεως. ὃν τόπον τινὲς σειρὰν καλοῦσι. χρηστέον δὲ πρὸς
τοῖς εἰρημένοις κατὰ τοῦ ἴσχου ἐμβροχαῖς ναρδίνῳ μύρῳ καὶ μαλαβαθρίνῳ. καὶ σουσίνῳ. καὶ σι-
κυωνίῳ. ἐν ᾧ ἕψηται ἠρυγγίου ῥίζα, κυπέρου, καρδάμωμον, πήγανον, καὶ τὴν ἕδραν δὲ διαχρι-
στέον τούτοις. μετὰ δὲ τὰ κοινὰ βοηθήματα. καὶ διὰ τῶν εἰς τὸν δακτύλιον ἐνεμάτων, σπουδαστέον
ἀνακαλεῖσθαι τὰς τῆς κύστεως ἐνεργείας. ἔστι δὲ ταῦτα κατ᾽ ἀρχὰς μὲν, καστόρειον μετ᾽ ἐλαίου σικυω-
νίου. ἢ πηγάνου ἑψημένου ἐλαίῳ, ἢ κυμίνου, ἢ ἀνηθίνου. εἶτα τὸ διὰ κενταυρείου καὶ τῆς κολοκυνθί-
30 δος ἀφέψημα. νῦν μὲν ὕδατι. νῦν δὲ χυλῷ πτισάνης συνεψημένων. καὶ ὁ τῆς ἀναγαλλίδος χυλὸς
ἄριστα ποιεῖ, καὶ ὀριγάνου, καὶ θύμου, ἀφέψημα. πᾶσι δὲ τὸ σικυώνιον ἔλαιον μικτέον, καὶ καστό-
ρειον. ἐνίοτε δὲ καὶ ὀποπάνακα. εἰ ψύξεως αἴσθησις αὐτοῖς γίγνεται. καὶ χαλβάνην ἐναποτήκειν.
ἐνήκαμεν δὲ καὶ διὰ τοῦ καυλοῦ τὸ σικυώνιον ἔλαιον μετὰ τοῦ καστορίου. ἢ καὶ τοῦ ὀποπάνακος. ἐνίοτε
δὲ καὶ τὸ σίλφιον ἐναφεψήσαμεν τῷ ἐλαίῳ ἰδίως ἐπὶ τῶν κατεχόντων τὰ οὖρα, καθετηρισμῷ
χρησόμεθα. καὶ μετὰ τὴν τοῦ ὑγροῦ ἀποκένωσιν ἔτι ἐγκειμένου τοῦ καθετῆρος τῶν προειρημένων
τινὶ, ἐνεματίζομεν. στενότατον αὐλίσκον τῷ ἀσκίῳ κατασκευάσαντες δυνάμενον ἁρμοσθῆναι τῷ
καθετῆρι. καὶ θαυμαστὴ ὅση γίγνεται ὠφέλεια, ἐκ τῆς μετὰ τὴν ἔκκρισιν τῶν οὔρων ἐνέσεως. χρῆ-
σθαι δὲ ἐπ᾽ ἀμφοτέρων, καὶ διουρητικοῖς ἐκ διαλειμμάτων. οἷον δαυκίου σπέρματος. σχοίνου ἄνθος. καὶ τὰ ὅμοια.
40 καὶ σκιλλίνῳ ὄξει. καὶ οἴνῳ σκιλλίνῳ. ῥηθήσεται δὲ ἔτι περὶ αὐτῶν, ἐν τῷ περὶ τῶν τῆς κύστεως
παθῶν λόγῳ.

Καυλοῦ παρεθέντος ἐπιμέλειαν. λε.

Ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ καυλοῦ παρέσεως. αἱ μὲν τοῦ οὔρου ἐκκρίσεις οὐκ ἐμποδίζονται. ἡ δὲ τοῦ σπέρματος
ἔκκρισις καὶ ἡ συνουσία, ἐμποδίζεται. χρὴ μὲν οὖν τοῖς ἐπὶ τῆς κύστεως βοηθήμασι χρῆσθαι. ἐξαι-
ρέτως δὲ νῦν καὶ κατὰ τῶν ἰσχίων τὰ θερμάσματα προσάγειν. ἤδη δὲ καὶ τὰ ῥηθησόμενα ἐν οἰκείῳ τό-
πῳ ἐν τοῖς τινα διδόναι. ποιεῖ δὲ σὺν τοῖς λοιποῖς καὶ τὸ αἰδοῖον τοῦ ἐλάφου προσδεσμούμενον μηρῷ ὥσ-
περ ζώνη. καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ ἐσθιόμενα, καὶ πολύποδες θαλάττιοι, καὶ ἐχῖνοι, καὶ τῶν πτηνῶν οἱ ψά-
ροι. τὸ δὲ καστόρειον ἐπὶ πάσῃ παρέσει, ἐπιτήδειον. παραφυλάττεσθαι δὲ ἐπ᾽ αὐτῶν πάντα τὰ
ψύχοντα ἐδέσματα καὶ πόματα.

Ἀπευθυσμένου παρεθέντος θεραπεία. λϛ.

Και τοῦ ἀπευθυσμένου δὲ παρεθέντος ὡς ἐπίπαν ἀπροαιρέτως τὰ σκύβαλα ἐκκρίνεται. ἐνίοτε δὲ καὶ
50 ἐπέχεται. καὶ τὰ βοηθήματα οὖν τὰ αὐτὰ ἔσω τὰ τῆς ἐπὶ κύστεως εἰρημένα, κατὰ τῶν ἰσχίων πα-
ραλαμβανόμενα. ἰδίως δὲ ἐπὶ τούτων διὰ κλυστῆρος ἐνίεμεν. νῦν μὲν στύφοντα, καὶ τονωτικά. νῦν
δὲ λιπαρυντικά, καὶ αὖθις δάκνοντα καὶ ἀμύσσοντα. τότε οὖν τὸ ἀφέψημα τῆς κυπαρίσσου. καὶ
τῆς βάτου στύφει. μάλιστα δὲ ὅταν ἐκκρίνῃ ἀμέτρως. ὕειον δὲ καὶ χήνειον στέαρ, καὶ μηλάχινον
ἔλαιον λιπαίνει μάλιστα. ὅταν κατέχοιτο τὸ σκύβαλον, ἢ δριμύττοιτο. ἅλμη δὲ καὶ κολοκυνθίδος

ἀφέψημα. καὶ κενταυρείου. καὶ ἀρτεμισίας, καὶ κονύζης. καὶ θύμου, ἀμύσσει καὶ δάκνει. ποιεῖ δὲ ἄκρως καὶ τὸ τῆς ἀσφαλτίτιδος τριφύλλου ἀφέψημα. ὅταν δὲ ψύξεως αἴσθησις ᾖ, ἁρμόδιον τὸ σίλφιον. καὶ γεντιανὴ. καὶ βρυωνίας ῥίζα. καὶ σικύου ἀγρίου ῥίζα ἐν πᾶσι τοῖς κλύσμασιν. ἐγὼ δὲ ποτὲ καὶ τὸ διὰ τοῦ εὐφορβίου ἄκοπον. ἀνανιεὶς παρέπεμψα διὰ κλυστῆρος μετὰ ἀφεψήματος τήλεως. καὶ ἐπέτυχον.

Σκέλους. ἢ ἑτέρου τινὸς παρεθέντος κώλου ἐπιμέλεια. λζ.

Τ ἱ δὲ σκέλος. ἢ χεὶρ. ἢ ἕτερον κῶλον παρεθείη, τὰ προειρημένα ἐπὶ τῆς παραλύσεως κοινὰ βοηθήματα παραλαμβανέσθω. καὶ γυμνάσια σύμμετρα τὰ ἑκάστῳ μορίῳ ἁρμόδια. χρῆσθαι δὲ ἐπὶ πάσης παρέσεως καὶ τοῖς ἀλείμμασι τοῖς ἐπὶ τῶν ἀρθριτικῶν ῥηθησομένοις. τροφαὶ δὲ ἐπὶ πάντων εὐδιοίκητοι ἔστωσαν. λεπτυντικαί. εὐκοίλιοι. μηδὲν γλίσχρον. ἢ κακόχυμον ἔχουσαι. οἶνος λευκὸς. καὶ λεπτὸς. καὶ μὴ πάνυ παλαιὸς. καθόλου δὲ φυλάττεσθαι διαφθοράν. ψύξιν. ἔγκαυσιν. ἀργίαν. καὶ κόπον. συνουσίαν. πολυοινίαν.

Ἐκ τῆς πρὸς μάρσον ἐπιστολῆς ἀρχιγένους.

Γ όμα παραλυτικοῖς περὶ οὗ φησιν οὕτως. ἔστι δὲ κάλλιστον φάρμακον. σφόδρα μοι δεδοκιμασμένον πρὸς τὰς τοιαύτας διαθέσεις, ἔστι δὲ. καστόρειον. πηγάνου ἀγρίου σπέρματος. ὀποπάνακος ἀνὰ ὀβολοὺς, β. πυρέθρου. ἀκόρου. ἀνὰ ὀβολὸν, α. πεπέρεως κόκκους, γ. μεθ᾽ ὑδρομέλιτος κυάθων δύο. δίδου τὸ ἥμισυ τὴν πρώτην. εὐτονήσαντι δὲ, τὸ ὅλον. σημαίνει δὲ, ὅτι ὁ ὀβολὸς ἔχει κεράτια γ.

Περὶ σπασμῶν. ἢ τετάνων. λη.

Ὅ ταν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. ἢ οὐ μετὰ πολὺ τῆς ἀρχῆς τοῦ νοσήματος γίγνονται σπασμοὶ καὶ διαμείνωσιν, ὑπερπληρώσεως ἔχουσι τὴν γένεσιν. ὅταν δὲ ἱδρώτων πολλῶν προγιγνομένων. ἢ ἐμέτων ἢ διαχωρήσεων γαστρὸς. ἢ αἱμορραγίας σφοδρᾶς συνίσταται. καὶ ὅταν τινὶ τῶν ὑγραινόντων ἐξαίφνης συμβῇ σπασθῆναι τινὰ τῶν μορίων, ἀναγκαῖον ἐπὶ πληρώσει γεγονέναι. εἰ δὲ ἐκ πυρετῶν διακαῶν ἐπιγίγνεται σπασμὸς, δηλονότι ἐπὶ σφοδρᾷ ξηρότητι τοῦ παντὸς σώματος. καὶ μάλιστα τῶν νευρωδῶν μορίων γίγνεται. καὶ ἔστι τὸ τοιοῦτον, μεγίστων κακῶν αἴτιον. καὶ σχεδὸν ἀνίατον. ὅταν μὲν οὖν εἰς τὰ πρόσω τείνῃ τὰ μόρια τοῦ σώματος, ἐμπροσθότονος καλεῖται. ὅταν δὲ εἰς τοὐπίσω. ὀπισθότονος. ὅταν δὲ ἰσοσθενῶς ἐφ᾽ ἑκάτερα τὰ μέρη τείνηται, τέτανος ὀνομάζεται. τοὺς μὲν οὖν ἐπὶ σφοδρᾷ ξηρότητι σπασμοὺς, οὐκ ἄν τις ἰάσαιτο ποτέ. τοὺς δὲ διὰ πλῆθος ἢ φλεγμονὴν γιγνομένους, ἰάσῃ. τὸ μὲν πλῆθος κενῶν. τὴν δὲ φλεγμονὴν, τοῖς ἰδίοις αὐτῆς βοηθήμασι θεραπεύων. γίνεται δὲ σπασμὸς κἀπὶ τῶν σφόδρα σπαραττομένων ἐμέτοις, καὶ καθίσταται ἐμεθέντων τῶν λυπούντων. βοηθεῖ δὲ τοῖς σπωμένοις πινομένου. κενταυρείου τοῦ λεπτοῦ ὀχυλὸς. σέσελι μετ᾽ ὀξυμέλιτος. ἢ ὀξυκράτου. καστόρειον δὲ, οὐ μόνον πινόμενον. ἀλλὰ καὶ ἔξωθεν συγχριόμενον, ἁρμόδιον. ταῦτα δὲ προσφέρομεν τοῖς ἐπὶ πλήθει σπωμένοις.

Περὶ τετάνου ἤτοι σπασμοῦ ἐκ τῶν ἀρχιγένους. λθ.

Τ ἱ μὲν σημαίνει τὸ τετάνου ὄνομα, ἤδη προείρηται. ἁλίσκονται δὲ τῷ πάθει. καὶ ἄλλως μὲν καθὼς προείρηται. καὶ ἀπὸ τραυμάτων δὲ, καὶ γυναῖκες ἐν ταῖς ἐκτρώσεσιν. οἱ δὲ ἐπὶ τραύματι γιγνόμενοι τέτανοι, οὐ μάλα διασώζονται. οὔτε δὲ νηπίοις. οὔτε γέρουσιν, ὁ τετανικὸς σπασμὸς γίνεται. τοῖς γὰρ νηπίοις ἡ ἐπιληψία μᾶλλον ἐνοχλεῖ. οὐκοῦν μὴ ἀμελητέον. ἀλλὰ φλεβοτομεῖν ἐπὶ τραύματι μάλιστα ὁ τέτανος γίγνεται. πλῆθος δὲ ἀφαιρεῖν μὲν ἱκανὸν. μὴ μέντοι καὶ μέχρι λειποθυμίας. καὶ τρέφειν μετὰ τραχὺ χόνδρῳ μετὰ μελικράτου. ὀλίγον δὲ ἔσω τὸ διδόμενον ὑδρέλαιόν τε λιπαρὸν χλίον συγχριστέον αὐτοῦ. καὶ ἐμβιβαστέον μέχρι κατωτέρω τοῦ ὀμφαλοῦ. δεῖ δὲ καὶ προλιπαινεσθῆναι καὶ τὰ μὴ βρεχόμενα μέρη. καὶ μάλιστα καὶ τὴν κεφαλὴν. καὶ σκέπτεσθαι καλῶς, ὅπως μὴ συμπληρῶτο. χρίσματα δὲ καὶ πλήματα παραλαμβανέσθω δι᾽ ἐλαίου σικυωνίου. καὶ λευκίου. ἰρίνου. ἢ παλαιοῦ μύρσου ἄκοπα. συμμέτρως θερμαίνοντα. οἷον τὸ διοσῶδες. τὸ διὰ σαμψύχου. τὸ διὰ τῆς αἰγείρου. καὶ τὰ παραπλήσια. ὧν συνθέσεις ῥηθήσονται ἐν τῷ περὶ τῶν ἀρθριτικῶν λόγῳ. ἐὰν δὲ μὴ ἀπὸ τραυμάτων, ἀλλὰ ἀπὸ πληρώσεως γένηται ὁ τέτανος μετὰ τὴν φλεβοτομίαν, τοῖς ἀμικτικοτέροις ἀλείμμασι κεχρῆσθαι. ὅσα ἀδιάρκην ἔχει. καὶ ὅμοια. εἶτα καὶ κατὰ πλάσματα τοῖς πεπονθόσι τόποις προσάγειν. χαλᾶν καὶ διαφορεῖν δυναμένοις σὺν τῷ παρηγορεῖν. μάλιστα δὲ τοῖς κατὰ τὸν τράχηλον καὶ σιαγόνας μυσί. καὶ τοῖς τῆς ῥάχεως, ταῦτα προσάγειν. ἡ δὲ τούτων ὕλη, τῆλις ἐστὶ καὶ λινόσπερμα. κρίθινον ἄλευρον. καὶ αἴρινον. περιπεπλέχθω δὲ τερεβινθίνη. ῥητίνη. καὶ χαλβάνη. καὶ μέλι ἱκανὸν καὶ ἔλαιον. ἐν ᾧ ἀφέψηται πήγανον. κόνυζα. ἢ ἀρτεμισία. ἢ λιβανωτὶς. συνεμπασσέσθω δὲ ἐνίοτε, καὶ ἀμμωνιακὸν θυμίαμα. εὐαφέστατα δὲ ἔστω καὶ κοῦφα τὰ κατὰ πλάσματα. καὶ πυρίας δὲ προσαγέσθω, ἐπικειμένου τοῦ κατὰ πλάσματος. διὰ κύστεως εὐμεγέθους. καὶ ἡμιπλήρους ἐλαίου θερμοῦ. ἢ ἁλὸς φρυκτοῦ. ἢ κέγχρου ἐν μαρσιππίοις. καὶ τὰ κατὰ πλάσματα δὲ ἐν μαρσιππίοις ἐμβληθέντα ἐπιτιθέσθω. ἕνεκα τοῦ ἀμολύντως πυριᾶν.

καὶ μάλιστα εἰ τῇ κεφαλῇ προστιθέναι δέοι. παραφυλάττεσθαι δὲ τὰς συνεχεῖς ἐμβροχὰς ἐπὶ κεφα-
λῆς. πληρωτικαὶ γὰρ τυγχάνουσι. παραλαμβανέτω δὲ τὸ κατάπλασμα, καὶ ἐμβροχαὶ, αὐχένα
καὶ σιαγόνας. καὶ ῥάχιν ὅλην μέχρι ψοῶν. παραπεπάσθω δὲ ταῖς ἐμβροχαῖς, καστόριον. καὶ σι-
κύαι μετ' ἀμύξεως προσκολλάσθωσαν τοῖς πεπονθόσι μορίοις ἅπασι. χρόνου δὲ ἐγγιγνομένου. καὶ εἰς
ἐλαίων ἐμβάσεις παραληπτέον. καὶ δὶς καὶ τρὶς τῆς ἡμέρας συμμέτρως. δεῖ δὲ τὸ μὲν πέμπτον μέ-
ρος τοῦ ἐλαίου πυρὶ θερμαίνειν. τὸ δὲ λοιπὸν ἐμβάλλειν τῇ ἐμβάσει. κατασκευαζέσθω δὲ ὁ οἶκος θερ-
μός. ποτὰ δὲ ἁρμόδια. τότε κάλλιστον ἀπόμελι. καὶ σιλφίου ῥίζης ἀφέψημα. ἢ αὐτὴ λεία. καὶ ὑσσώ-
που ἀφέψημα. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ ὅσον ὄροβος καταπινόμενος. σμύρνης τρωγλίτιδος κυάμου μέγεθος
καταπινόμενον. πάντων δὲ ἀπληκτότατον καὶ λυσιμώτατον ἐστὶ τὸ καστόριον λεῖον διδόμενον κο-
10 χλιάριος α. μετὰ δὲ ταῦτα διαχρίσεις τῆς ἕδρας χρήσιμοι διὰ πηγάνου καὶ ὀποπάνακος. βοηθεῖ δὲ
καὶ ἐνέσεις ἐλαίου. πηγανίνου μετὰ τερεβινθίνης. διδόναι δὲ αὐτοῖς καὶ τῆς ἀρχιγένους ἱερᾶς, ∠. β.
μετὰ καστορίου ἴσου, σὺν πτισάνης χυλῷ καὶ μέλιτι. εἶτα τινὰ τῶν ἄλλων διδόναι. καὶ αὐτὸ τὸ κα-
στόριον καθ' αὑτό.

Περὶ κεφαλαλγίας ἐκ τῶν γαληνοῦ διορισμοί. μ.

Ὅσοι μὲν ἔγραψαν ἄνευ διορισμοῦ κεφαλαλγίας ἰάματα, πλείονα βλάβην ἢ ὠφέλειαν εἰργάσαν-
το τοῖς πιστεύουσιν. οὐ γὰρ ἐν μιᾷ διαθέσει πάντες ἀλγοῦσι κεφαλήν. ἀλλὰ πλείους εἰσὶν αἱ διαθέ-
σεις. ἧς τε ἴασις ἑκάστης αὐτῶν ἰδία. μία μὲν γάρ ἐστι διάθεσιν αὐτῆς κατὰ δυσκρασίας ἁπλῆν ἄνευ
χυμῶν. ἑτέρα δὲ ἐπὶ τῇ τούτων ποιότητι. τρίτη δὲ, διὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν μόνον γιγνομένη. τετάρτη
δὲ, ὅταν ἐμφράξῃ τὸ πλῆθος τὰς διεξόδους τῶν ὑγρῶν καὶ τῶν ἀτμῶν. καὶ πρὸς ταύταις ἑτέρα,
ὅταν διὰ ἀσθένειαν ἔν τισι τῶν κατὰ τὴν κεφαλὴν μορίων, πνεῦμα φυσῶδες ἐγγεννηθῇ. σφοδρόταται
20 μὲν οὖν κεφαλαλγίαι γίνονται, κατὰ θερμότητα καὶ ψυχρότητα. μέτριαι δὲ κατὰ ξηρότητα.
ταῖς δὲ ὑγρότησιν. οὐδεὶς ἕπεται πόνος. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ χυμοῖς πλεονάσασιν (οὐδεὶς ἕπε-
ται). ἤτοι κατὰ πάντα τὰ μόρια τῆς κεφαλῆς. ἢ καθ' ἓν ὁποῖον συνέβη τὸ ἄλγημα. καὶ σφοδρό-
τερον μὲν ἐγγίνεται διὰ τοὺς θερμούς τε καὶ ψυχρούς. μέτριον δὲ ἐπὶ τοῖς ξηραίνουσιν ἄνευ θερμότη-
τος ἐπιφανοῦς. οἱ δὲ ὑγραίνοντες χυμοὶ, ἀνώδυνοι τελέως εἰσὶν ὅσον γε ἐπὶ τῇ ποιότητι. διὰ γάρ
τοι τὸ πλῆθος ἄνευ μὲν ἐμφράξεως, βαρύνουσι τὴν κεφαλήν. συνεμφράξει δὲ ὀδύνας ἐπιφέρου-
σιν. ἐὰν δὲ δακνώδη ποιότητα τὸ πλῆθος ἔχοι, αὐξήσει τὴν ὀδύνην. τὸ δὲ φυσῶδες καὶ ἀτμῶδες
πνεῦμα διάτασιν ἐργάζεται χωρὶς δήξεως.

Περὶ κεφαλαλγίας δι' ἔγκαυσιν ἢ θερμότητος γιγνομένης. μα.

Τὰς δι' ἔγκαυσιν τινὰ θερμότητος κεφαλαλγίας, ἰᾶται τὰ, ψυκτικὴν ἔχοντα δύναμιν, ἄνευ τοῦ
30 στύφειν ἐπιπολῶς. ἄριστα δὲ αὐτῶν ἐστὶν, ὅσα λεπτομερέστερα ἐστὶ ταῖς οὐσίαις. διὸ κατ' ἀρχὰς οὐδὲν ἄ-
μεινον τοῦ καλλίστου ῥοδίνου ψυχροτάτου γιγνομένου. ἢ κατὰ τοῦ βρέγματος καταχεομένου. ἔστω δὲ
τὸ ῥόδινον αὐτοετὲς ἐξ ὀμφακίνου ἐλαίου ἁλῶν μὴ ἔχοντος ἐσκευασμένον. ἐφεξῆς δὲ τῷ ῥοδίνῳ, δὲ
χαμαίμηλον ἔλαιον ἐστὶν, ἐφ' ὧν μετρίαν δεῖ τὴν ἔμψυξιν ἐργάζεσθαι. ἐπειδὰν δὲ σφοδρῶς ψῦξαι
βουληθῶμεν, μιγνύναι προσήκει χυλὸν ἀειζώου. ἢ πολυγόνου χυλόν. ἢ θριδακίνης. ἢ ὄμφακος στα-
φυλῆς. ἢ ἀνδράχνης. ἢ ἑλίκων ἀμπέλων. ἢ ψυλλίου. ἢ σέρεως. μήκωνος δὲ καὶ μανδραγόρου χυλὸς,
σφοδρῶς ἐμψύχει. διὸ βλαβερά. ἐρασίστρατος δέ φησι μεγίστην εἶναι προφυλακὴν ἐπὶ τῶν θερμο-
τέρων. ἕξεων ὅταν ἀλλοιοῦσθαι μέλλῃ τις, ὠόδιον πλατὺ πυκνὸν βρέξας εἰς ὕδωρ. ἢ πιέσας σφό-
δρα, ἐπιτίθει τῇ κεφαλῇ. ὀδυνώδους δὲ ἐπικρατούσης θερμότητος κατὰ τὴν κεφαλὴν ἅμα φυ-
σώδει πνεύματι. κατ' ἀρχὰς μὲν ἀποκρουστικῶν θεραπείᾳ χρηστέον, ἐκ τῆς τῶν στυφόντων ἢ ψυχόν-
40 των γιγνομένης. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν παρηγορικῶν. ἢ πεπτικῶν φαρμάκων μιγνύναι χρὴ τοῖς ἀπο-
κρουστικοῖς. εἶτα καὶ τῶν διαφορητικῶν τι προσθετέον ἀφαιροῦντα κατὰ βραχὺ τῶν ἀποκρουστι-
κῶν φαρμάκων.

Περὶ τῆς ἐν πυρετοῖς κεφαλαλγίας. μβ.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἐν πυρετοῖς συνεισβαλουσῶν κεφαλαλγιῶν, φλεβοτομεῖν τῇ πρώτῃ ἢ τῇ δευτέρᾳ ἀ-
νέσει, εἰ μηδὲν κωλύοι. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν εὐεκτῶν καὶ πολυαίμων. προσέχειν δὲ μὴ διὰ τὰς ἐκ τῆς
γαστρὸς ἀναθυμιάσεις γίγνεται. ἢ δι' ἐπισχὴν κοιλίας. εἰ δ' ὕστερον μετὰ τὴν ἑβδόμην εἰσβάλλοι. προ-
κενώσας τὴν κοιλίαν διὰ κλυστῆρος, ἀξιολόγως σικυαστέον ἀπὸ ἰνίου ἢ αὐχένος. καὶ παρηγορητέον
τὴν κεφαλὴν ταῖς δι' ἐλαίου ἐμβροχαῖς. ῥοδίνῳ μὲν, ἐπὶ τῶν θερμοτέρων. καὶ ὥρᾳ θερινῇ, μετὰ
βραχέος ὄξους. χαμαιμηλίνῳ δὲ ἐπὶ τῶν μὴ πάνυ θερμῶν. ἀνηθίνῳ δὲ, ἐπὶ τῶν ψυχροτέρων ἕ-
50 ξεων. καὶ ἐν χειμῶνι πέμπτον μέρος ὄξους προσειληφότι. ἐπιχρίειν δὲ τὸ μέτωπον. κύφει μὲν, ἐπὶ τῶν
ψυχροτέρων. κροκομάγματι δὲ ἐπὶ τῶν θερμοτέρων. ἐπιμεγέθει δὲ πυρετῶν γιγνομένης κεφα-
λαλγίας ἰάματα, προγέγραπται ἐν τῷ περὶ πυρετῶν λόγῳ.

Πρὸς κεφαλαλγίαν διὰ μέθην, ἢ ἀκρατοποσίαν. μγ.

Οἱ θερμοὶ μάλιστα τῇ κράσει οἶνοι, κεφαλαλγίαν γεννῶσι. πληροῦντες πάντως μὲν, ἀτμῶν τὴν κε-

φαλήν. ἔστι δ' ὅτε καὶ χυμῶν θερμῶν. χρὴ τοίνυν εἰ μὲν πλῆθος κενῶσαι. ἐμψύξαι δὲ τὴν
θερμότητα. ῥόδινον οὖν ἤ τι τοιοῦτον μὴ πάνυ ψυχρὸν, ἀρκεῖ προσφερόμενον τῇ κεφαλῇ. ὕπνος
τε καὶ ἡσυχία. κἀπειδὰν τοιαῦτα προσαχθῇ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, εἰς ἑσπέραν χρὴ λούσαντα, θρέ-
ψαι τροφαῖς εὐχύμοις μὲν, οὐ μέντοι θερμαινούσαις. οἷον ἐστὶ πτισάνης χυλὸς. ἢ ἄλικος. καὶ ἄρτος μεθ'
ὕδατος. καὶ τὰ ῥοφητὰ ᾠὰ, ἄνευ γάρου. καὶ θριδακίνης ἀπεζεσμένης. ποτῷ δὲ, ὕδατι πάντως χρη-
στέον. διδόναι δὲ μετὰ τὰς τροφὰς, ῥόας βραχὺ. ἢ μήλου. ἢ ἀπίων. ἢ σταφίδων. τῇ δ' ἑξῆς λούειν καὶ
τρέφειν εὐχύμῳ τροφῇ. καὶ οἶνον λεπτὸν καὶ λευκὸν ὀλίγον διδόναι. Προπινόμενα δὲ ἀμέθυστα εἰσὶν,
ἀμύγδαλα πικρὰ ε ἢ ζ νήστεις ἐσθιόμενα. οἶνος ἀψινθίτης. ἢ μυρσίτης προσλαμβανόμενος. καὶ αὐτὰ
τὰ μύρτα προεσθιόμενα. κράμβης καυλοὶ προεσθιόμενοι. ἐπιπινόμενα δὲ, μέθην σβέννυσι, κενταυ-
ρίου λεπτοῦ ἀφέψημα. ἐλάφειον κέρας. περιστερεῶνος ὀρθῆς σπέρμα μεθ' ὕδατος.

Ἐψυγμένης κεφαλαλγίας ἰάματα. μδ.

Ἐπὶ δὲ τῆς προσφάτως ἐψυγμένης κεφαλῆς, πηγάνινον ἔλαιον θερμὸν ἐμβρέχειν δεῖ τὸ βρέγμα. εἰ
δὲ σφοδροτέρας δεήσει θερμασίας, ἐπεμβάλλειν εὐφορβίου βραχέος τῷ ἐλαίῳ. ἢ μύρῳ ἰρίνῳ ἀ-
λείφειν. ἢ ἀμαρακίνῳ. ἢ δαφνίνῳ. ἢ κυπρίνῳ. ἢ ναρδίνῳ. ἐπιχρίειν δὲ καὶ τὸ μέτωπον τοῖς τοιού-
τοις. καὶ διαχρίειν τῶν ῥινῶν. καὶ τῶν ὤτων τοὺς πόρους.

Περὶ τῶν ἀπὸ στομάχου κεφαλαλγιῶν. με.

Ἔνιοι κἂν εἰ βραχὺς τίς ἐν κοιλίᾳ. καὶ μάλιστα κατὰ στόμα αὐτῆς, χυμὸς ἀθροισθείη δριμὺς, αὐτίκα κε-
φαλαλγοῦσι. τῶν ἐν τῇ γαστρὶ χυμῶν ἀτμοὺς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐγειρόντων μοχθηρούς. ὡς τισὶν αὐ-
τῶν, ὅμοια τῶν ὑποχεομένων συμπτώματα γίνεσθαι, ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων. εἰ μὴ φθάσωσι τρο-
φὴν δέξασθαι. καὶ διὰ τοῦτο βλάπτονται ἀσιτοῦντες, αὔξει γὰρ αὐτοῖς ἐπὶ ταῖς ἀσιτίαις, ἡ τῶν
τοιούτων χυμῶν μοχθηρία. χρὴ τοίνυν τοῖς οὕτως ἐνοχλουμένοις ἰᾶσθαι. μηδὲν μὲν τῇ κεφαλῇ προσ-
φέροντες. κενοῦντες δὲ τῆς γαστρὸς ὅτι τάχιστα τοὺς λυποῦντας χυμοὺς. ὕδωρ χλιαρὸν ποτίζοντες.
καὶ πτερῶν καθέσει ἐμεῖν κελεύοντες. εἶτα βραχὺ διαστήσαντες, τροφὴν εὔχυμόν τε καὶ εὐστόμαχον
διδόναι. εἰ μὲν ἐγχωρεῖ, λουσαμένους μετὰ τὸν ἔμετον. εἰ δὲ μὴ, πρὸ τοῦ λουτροῦ τοσοῦτον προσαρα-
μένοις τροφῆς, ὡς μὴ βλαβῆναι λουομένους. δειπνήσαντας δὲ, ὀλίγα πίνειν, τῇ δ' ἑξῆς ἕωθεν, ἀψινθίῳ
καὶ τῇ αὐτῇ διαίτῃ χρήσασθαι. καὶ τὸ λοιπὸν καθεκάστην περὶ ὥραν γ. ἢ δ. ἄρτον προσφέρεσθαι βραχὺ.
ἢ ἐλαιῶν λευκῶν. ἢ σταφυλὸς ἢ τινὸς τοιούτου διδόναι τῇ πείρᾳ. τὸ βέλτιστον ἑκάστου εὑρίσκοντας.
ἄλλο γὰρ ἄλλῳ βέλτιστόν ἐστι κατὰ τὴν ἰδιότητα τῆς φύσεως. διαστήσαντα δὲ ὥρας β. ἐπὶ λου-
τρὸν ἐλθεῖν. χειρίστη δὲ γίνεται διάθεσις, ἐπὶ μοχθηροῖς χυμοῖς ἀναποθεῖσιν. ἢ ἐμπλασθεῖσι δυσεκνί-
πτως ἐν τοῖς χιτῶσι τῆς γαστρὸς. καὶ ναυτίας καὶ σπαραγμοὺς ἐπιφέρουσιν. ὧν ἄριστον βοήθημα
ἐστὶ, τὸ διὰ τῆς ἀλόης πικρὸς φάρμακον λαμβάνειν. ἐπὶ τούτων τῆς μὲν ἀλόης ∠. η. τῶν δὲ ἄλλων
ἀνὰ ∠. ς. τοῦ δὲ κρόκου ∠. δ. ἢ ἔλαττον. πληκτικὸν γὰρ τῆς κεφαλῆς, ὁ κρόκος. δίδου δὲ αὐτοῖς
τοῦ φαρμάκου, ∠. α. μεθ' ὕδατος κυάθου β. παραφυλάττεσθαι δὲ ἐπὶ πάντων μὲν. μάλιστα δὲ ἐπὶ
τούτων, τὰ φύσει κεφαλαλγῆ ἐδέσματα.

Ὅσα φύσει κεφαλαλγῆ. μς.

Δεῖ δὲ οὐ μόνον παραφυλάττεσθαι ἐπὶ τῶν κατὰ συμπάθειαν τοῦ στομάχου κεφαλαλγούντων, ἀλλὰ
κἀπὶ πάντων τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν γιγνομένων παθῶν. ἔστι δὲ ταῦτα, ἄγνου σπέρμα. ἀψινθίου
χυλὸς. γάλα πινόμενον. βάλανοι δρύϊναι ἐσθιόμεναι. ἐλαῖαι μέλαιναι. μεμύκιλλα. ὄροβοι. οὗτοι γὰρ καὶ
τὰ ἄρθρα παραλύουσιν. ἐπὶ πλέον δὲ ἅπτεται. σμύρνα. λίβανος. κισσοῦ κόρυμβοι. καὶ ταράττουσι
τὴν διάνοιαν. ὀλοσχίνου καρπὸς. κρόκος. πευκέδανον. κυκλάμινος ξηρὰ σὺν οἴνῳ ποθεῖσα. στύραξ ὀ-
λίγος μὲν ποθεὶς λύει σκυθρωπότητα. πολὺς δὲ, κατασκευάζει ταραχώδεις ὕπνους.

Πρὸς κεφαλαλγίας διὰ πληγήν. μζ.

Εἰ μὲν τραῦμα ἐπὶ τῇ πληγῇ γένοιτο, τοῖς κολλητικοῖς καὶ ἀφλεγμάντοις φαρμάκοις κεχρῆσθαι
τῇ ῥαφῇ προαγκτηριάσαντες τὰ χείλη τοῦ ἕλκους. εἰ δὲ μέχρι τοῦ περιοστέου ἐγκαταβαίνοι ἡ πλη-
γὴ, ἐπιδιελόντες καὶ ξύσαντες τὸν περικράνιον ὑμένα κατὰ συνάρκωσιν, θεραπεύσομεν. συμβαί-
νει δὲ οὐκ ὀλιγάκις ἐν ταῖς ἀφ' ὑψηλοῦ καταπτώσεσιν ἀπορρήγνυσθαί τι τῶν κατὰ τὸν ἐγκέφα-
λον ἢ τὰς μήνιγγας μορίων. ὅτε καὶ ὁ κίνδυνος σφοδρότερος καὶ ὀξύτερος. ἄριστον οὖν ἐπὶ τούτων
εἰ μήτε τὰ τῆς ἡλικίας, μήτε ἡ ζωτικὴ δύναμις ἄρρωστος φαίνοιτο, τὴν ἀρχὴν τῆς ἰάσεως ἀπὸ φλε-
βοτομίας ποιεῖσθαι. κωλυομένης γὰρ διά τι τῆς φλεβοτομίας, διὰ κλυστῆρος ἐκκενώσομεν τὴν γαστέρα.
ἀντισπάσεως ἅμα καὶ κενώσεως ἕνεκα. ἔπειτα τοῖς πρὸς τὰς φλεγμονὰς χρησόμεθα βοηθήμασι.
καλῶς δὲ κολλᾷ μήνιγγα τετρωμένην φησὶν Ἀρχιγένης, καλαμίνθης χύλισμα ἐγχεῖ. καὶ ἄλευρον κέγ-
χρινον ξηρὸς ἐπιπάσσειν. ἔπειτα βούτυρον καὶ ῥόδινον. καὶ στέαρ ὕειον. ἄναλον παλαιὸν μίξαντα
καὶ χλιάναντα, ἐπιχεῖν.

Περὶ κεφαλαίας Γαληνοῦ. μη.

Ἡ λεγομένη κεφαλαία, χρόνιός τε καὶ δύσλυτος ἐστὶ κεφαλαλγία. ἐπὶ μικραῖς προφάσεσι, μεγί-
στους ἴσχουσα παροξυσμούς. ὥστε μήτε ψόφων ἀνέχεσθαι, μήτε φωνῆς σφοδροτέρας. μήτε λαμπροῦ

φωτός. μήτε κινήσεως. ἀλλ' ἐν ἡσυχίᾳ καὶ σκότει κατακεῖσθαι βούλοιτο, διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἀλγημάτων. ὡς ὑπὸ σφύρας πλήττεσθαι δοκοῦσιν. ἔνιοι δὲ ὡς θλωμένων ἢ διατεινομένων αἰσθάνονται τῶν κατὰ τὴν κεφαλήν. οὐκ ὀλίγων δὲ εἰς τὰς ῥίζας τῶν ὀφθαλμῶν διήκει τὸ ἄλγημα. φέρει δὲ τὸ πάθος, ποτὲ μὲν διηνεκῆ ἀλγήματα, ποτὲ δὲ παροξυσμοὺς καὶ διαλείμματα. ἤτοι τεταγμένα ἢ ἄτακτα. διαλείπουσι γὰρ ἐνίοτε οἱ τοιοῦτοι παροξυσμοί, καθάπερ τοῖς ἐπιληπτικοῖς. καί τις χρόνος ἐπιγίγνεται μεταξὺ τελέως ἄμεμπτος. εὔδηλον οὖν ὅτι τὸ πάθος τοῦτο, τὴν εὐπάθειαν μὲν ἔχει τῆς κεφαλῆς ὁμογενῆ τοῖς κεφαλαλγικοῖς. ἐπὶ μᾶλλον δὲ ἐκείνων ἀσθενείας ἥκει τὰ κατὰ τὴν κεφαλὴν πάσχοντα μόρια. καί τινες αὐτῶν τὰς περὶ τὸν ἐγκέφαλον ὀδυνῶνται μήνιγγας. ἔνιοι δὲ τὸν περικράνιον ὑμένα μόνον. τὰ μὲν οὖν μετὰ βάρους ἀλγήματα, πλῆθος δηλοῖ. τὰ δὲ μετὰ δήξεως, ἀτμῶν ἢ χυμῶν δριμύτητα. τὰ δὲ μετὰ σφυγμοῦ φλεγμονήν. τὰ δὲ μετὰ τάσεως, εἰ μὲν ἄνευ βάρους καὶ σφυγμοῦ γένοιντο, πνεύματος ἀπέπτου καὶ φυσώδους πλῆθος δηλοῖ. εἰ δὲ μετὰ σφυγμοῦ, φλεγμονὴν ὑμενώδους σώματος. εἰ δὲ μετὰ βάρους γένοιτο ἡ διάτασις, πλῆθος ἐν τοῖς τῶν ὑμένων ἰσχόμενον δηλοῖ. τὰ δὲ ἐν βάθει τῶν μηνίγγων. οἷς γὰρ ἡ διάθεσις ἔνδον τοῦ κρανίου ἐστί, τούτοις εἰς τὰς ῥίζας τῶν ὀφθαλμῶν ἀφικνοῦνται οἱ πόνοι. διὰ τὸ τοὺς χιτῶνας τῶν ὀφθαλμῶν ἐκ τῶν μηνίγγων ἔχειν τὴν γένεσιν. εἰ μὲν οὖν πλῆθος χυμῶν ἢ ἀτμῶν εὕροις αἴτιον. εἰ μὲν διὰ τὴν τοῦ παντὸς σώματος πλησμονὴν ἐγένετο, τὸ πᾶν σῶμα κενώσας, ἰάσῃ τὴν κεφαλαλγίαν. εἰ δὲ ὡς ἀσθενὴς ὑπάρχουσα ἡ κεφαλὴ δέχεται τὰ ἀναφερόμενα, ἀντισπᾶν τὴν ὕλην εἰς ὅλον τὸ σῶμα. καὶ οὕτως ἂν ἰάσῃ τὸ μόριον. κλυστῆρσι μὲν ἡ ἀντίσπασις γίγνεται. καὶ διαδέσεσι τῶν ἄκρων. καὶ ῥίψεσι πλείους τῶν κάτω μερῶν. ἐνίοτε δὲ καὶ αἵματος κενώσει τὴν κεφαλὴν θεραπεύσεις. ἡνίκα μὲν χρῆσθαι τοῖς ἀντισπαστικοῖς διὰ τῶν ἀποκρουστικῶν ἐμβροχῶν. μετὰ δὲ τοῦ παντὸς σώματος κένωσιν, ἤδη τοῖς κενοῦσι καὶ διαφοροῦσι τὴν κεφαλὴν κεχρῆσθαι. εἶτα τοῖς ῥωννύναι δυναμένοις. ἀποκρούεται μὲν οὖν τὸ ὀμφάκινον ἔλαιον καὶ τὸ ῥόδινον. καθ' αὑτὸ καὶ σὺν ὄξει. καὶ τὰ διὰ τῶν κωδύων καὶ θαλλῶν ἁπαλῶν ἐλαίας. καὶ κισσοῦ τῶν κορύμβων. καὶ ἡδυόσμου χλωροῦ σκευαζόμενον. προσάγειν δὲ τὰ βοηθήματα χλιαρὰ μέν, ψυχροτέρου καὶ ὠμοτέρου τοῦ πλήθους ὄντος. ψυχρὰ δὲ θερμοτέρου καὶ χολωδεστέρου. διαφορεῖ δὲ τὸ γλυκύτατον ἔλαιον θερμόν. καὶ μᾶλλον παλαιούμενον. τοῦτο καὶ τὸ σικυώνιον. εἰ δὲ παχύτερον εἴη τὸ πλῆθος τῶν χυμῶν σφονδύλιον ἢ ἑρπύλλιον ἐνεψῶν τῷ ἐλαίῳ. ἢ γλήχωνος κόμην. καλαμίνθης. ἢ ἡδύοσμον, κενώσεις τὸ πλῆθος. αὐτὰ δὲ ταῦτα καὶ τόνον ἐντίθησι τῷ μορίῳ. διὸ καὶ μέχρι παντελοῦς ἰάσεως χρῆσθαι αὐτοῖς προσήκει. μάλιστα δὲ πάντων διαφορεῖ καὶ ῥώννυσι θαυμαστῶς, περιστερεὼν ὀρθός. μάλιστα μὲν χλωρός. ἤδη δὲ καὶ ξηρὸς σὺν ταῖς ῥίζαις. ἅμα ἑρπύλλῳ ἑψόμενα τῷ ἐλαίῳ. συνεμβλητέον δὲ αὐτοῖς καὶ ῥίζαν τῆς περὶ τὰ ὕδατα φυομένης κροκοδιλιάδος τῆς μεστῆς. καὶ αὐτὴν δὲ καθ' ἑαυτὴν τὴν περιστερεῶνα. εἰ ἀφεψήσας τῷ ἐλαίῳ ἐμβρέχοις τὴν κεφαλήν, ἰάσῃ πᾶσαν κεφαλαλγίαν. χρονίαν ἐπὶ ψύξει γινομένην. ἢ καὶ ὑπὸ παχέων χυμῶν. τὰ μέγιστα δὲ ὠφελοῦσι καὶ οἱ ὑπὸ τὰς ὑδρίας ὄνοι σὺν τῷ ἐλαίῳ ἑψόμενοι.

Περὶ ἡμικρανίας. ἐκ τῶν γαληνοῦ. μθ.

Πάθος ὀδυνηρὸν γίγνεται κατὰ ἥμισυ μέρος τῆς κεφαλῆς. ὃ καλοῦσιν ἡμικρανικόν. καὶ τὰ πολλὰ κατὰ περίοδον παροξύνει. γίγνεται δὲ δι' ἐπιρροὴν ἀτμῶν ἢ χυμῶν. ἤτοι πολλῶν. ἢ ψυχρῶν. ἢ θερμῶν. καὶ ἐνίοις μὲν ἔξωθεν τοῦ κρανίου τὴν αἴσθησιν τῆς ὀδύνης γίγνεσθαι συμβαίνει. τισὶ δὲ εἰς τὸ βάθος τῆς κεφαλῆς διήκουσαν. ἔνιοι δὲ κατὰ τοὺς κροταφίτας μύας ἀλγοῦσι σφοδρῶς. αἱ δὲ διαγνώσεις, ἐκ τῶν περὶ κεφαλαίας προειρημένων γιγνέσθωσαν. καθαίρειν οὖν αὐτοὺς χρή. ἢ φλεβοτομεῖν πρότερον. καὶ οὕτως τοῖς τοπικοῖς χρῆσθαι βοηθήμασιν. ἀνατρίβοντα διά τε σινδόνων. καὶ διὰ δακτύλων τῆς χειρός, τὸ ἥμισυ μέρος τοῦ μετώπου. καὶ μάλιστα τὰ κατὰ τὸν κροταφίτην μῦν, ἐκθερμαινέτω πρὸ τῶν παροξυντικῶν ὡρῶν τοῦτο πράττων. μετὰ δὲ τὸν παροξυσμόν, τοῖς καλουμένοις ἡμικρανικοῖς χρῆσθαι. θερμασίας μὲν πολλῆς ἐν ταῖς ὀδύναις διασημαινούσης. τοῖς ἔχουσί τι ψυκτικόν. μὴ παρούσης δὲ θερμασίας, τοῖς ἱκανῶς θερμαίνουσι χρῆσθαι. μεμίχθω δὲ ἑκατέροις τῶν τοιούτων, τὴν στυπτικὴν ἔχον ποιότητα. κάλλιστον δὲ θερμαντικόν ἐστι χρῖσμα, τὸ ἔχον εὐφορβίου μὲν Γο. α. κηροῦ δέ, Γο. γ. ἐλαίου γλυκυτάτου λίτραν α. χρίε δὲ τοῦτο τὸ ἥμισυ μέρος τοῦ μετώπου μετὰ τοῦ κροταφίτου μυός. χρησιμώτατον δέ ἐστι πρὸς τὰς ψυχρὰς διαθέσεις ὡς πολλάκις ἅπαξ χρῆσθαι πρὸ τοῦ βαλανείου, τῆς ὀδύνης ἀπήλλαξεν. ὠφελεῖ δὲ τοὺς οὕτω πάσχοντας, καὶ εἰς τὸ οὖς ἐγχεόμενον χλιαρὸν ἔλαιον εὐφορβίου βραχέος ἐμβεβλημένου. ὡς ἀρκεῖν εἰς λίτραν τοῦ ἐλαίου, ∠ δ. τοῦ εὐφορβίου. φυσικῷ δέ τινι λόγῳ ἢ δυνάμει ποιεῖ τὸ εὐφόρβιον ἐπὶ τῶν ἡμικρανικῶν οὕτως προσαγόμενον. λεαίνας αὐτὸ μετ' ὄξους. ἣν μὲν τὸν δεξιὸν κρόταφον ὀδυνᾶται, ἐπίχριε τὸν εὐώνυμον. εἰ δὲ τὸν εὐώνυμον ἀλγεῖ, ἐπίχριε τὸν δεξιόν. καὶ τάχιστα παύει τὴν ὀδύνην. Τῆς ἐντέρας λεαίνας, ἐπίχριε τὸν πάσχοντα κρόταφον, ποιεῖ παραδόξως. ὁμοίως δὲ χρῶ καὶ τῇ σαρκὶ τῶν κοχλιῶν. χρῶ δὲ καὶ τοῖς μικρὸν ὕστερον γραφησομένοις κοινοῖς πάσης κεφαλαλγίας βοηθήμασι.

Κοινὴ θεραπεία κεφαλαλγίας καὶ ἡμικρανίας. ἐκ τῶν Ἀρχιγένους καὶ Γαληνοῦ. ν.

Χ ρονίας καὶ δυσλύτους γινομένης κεφαλαλγίας ἢ τῆς ἡμικρανίας, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ φλεβοτομίας.
ἢ καθάρσεως ποιεῖσθαι προσήκει. προκενώσαντας κλυστῆρι. πρόδηλον δὲ ὅτι. τοὺς μὲν πολυαίμους,
φλεβοτομῆσαι δεῖ. τοὺς δὲ κακοχύμους καθᾶραι. εἶτα ἐμβροχαῖς ἁρμοδίοις χρῆσθαι. καὶ ἀπὸ τῶν
ῥινῶν ἀφαιρεῖν αἷμα. ἔπειτα ἀποφλεγματισμοῖς χρῆσθαι ἐῤῥίνοις. εἶτα ξυρήσαντες τὴν κεφαλὴν,
χρίειν τὸ διὰ σκαμμωνίας. καὶ πευκεδάνου. καὶ ἀλόης. ἐπίθεμα δὲ ἁρμόζει, τὸ διὰ τῶν πικρῶν ἀ-
μυγδάλων καὶ λιβάνου. καὶ σμύρνης. ἔμπλαστροι δὲ αἱ δι᾽ ἀγαρικοῦ καὶ αἱ διὰ σκίλλης. καὶ ἡ διὰ
τοῦ ἀγρίου σικύου μέλαινα. ἁρμόδιοι ψυδρακοῦσαι τοὺς τόπους. καὶ τὰ ἐκ τοῦ βάθους εἰς τὴν ἐπιφά-
νειαν μετάγουσαι. οὐκ ἀνάρμοστον δὲ καὶ τὸ διὰ δαφνίδων μάλαγμα. ἡμεῖς δὲ χρώμεθα τῷ διὰ καν-
10 θαρίδων καταπλάσματι. καὶ ποιεῖ παραδόξως, πολλῷ γὰρ χρόνῳ ἕξει χωρισθέντων τῶν ἀπὸ
τοῦ φαρμάκου γινομένων ἑλκυδρίων. δεῖ δὲ προασφαλίζεσθαι τὴν κύστιν διὰ γαλακτοποσιῶν ἢ ἐμ-
βροχῶν. διὰ τὸ ἑτοίμως αὐτὴν πολλάκις ἀδικεῖσθαι ἐκ τῶν διὰ κανθαρίδος χρισμάτων. ἐπιμενού-
σης δὲ τῆς διαθέσεως, τέμνειν τὰς περὶ τὰ ὦτα ἀρτηρίας. καὶ μάλιστα τὰς ἐν κροτάφοις. ἐχρή-
σαντο δέ τινες ἐπὶ κεφαλαίας. ἢ καύσει βαθείᾳ, φυλασσόμενοι μόνον μή τις τῶν μυῶν ὑποπέσῃ τῷ καυ-
στηρίῳ. ἐρείδεται δὲ καυτήρια πυρηνοειδῆ. ὅπου μᾶλλον ὀδυνᾶται. καὶ ἐγχωρεῖ μέχρις ὀστέου καίειν
πρὸς λεπίδος ἀπόστασιν. βάρβαροι δὲ, μηνοειδῆ διαίρεσιν διδόασι περὶ τὸ ἔμπροσθιον μέρος τῆς κε-
φαλῆς, ἀνώτερω τοῦ μετώπου ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὠτὸς, μέχρι τοῦ δεξιοῦ. ἀπολύοντες τὸν περικράνιον
ὑμένα. καὶ ἐπιξέοντες τὸ ὀστέον τῆς κεφαλῆς. ἐξασφαλίζοντες τὴν κεφαλήν. καὶ οὐκ ἂν εἰκῆ δόξῃ
παρειλῆφθαι ἡ χειρουργία τοῖς εἰδόσι τὴν δυσχέρειαν τοῦ κακοῦ, δι᾽ ἣν οὐ δὲ τὰ τοιαῦτα βοηθήματα
20 μείζονα τῆς χρείας ἐστί. ἐλλέβορος δὲ ὠφελεῖ. οὐχ ἧττον καυστηρίων. εἰ μή τι καὶ μᾶλλον. παρακτέον
οὖν αὐτοὺς πρότερον διὰ τοῦ ἀπὸ ῥαφανίδων ἐμέτου. εἶτα δοτέον τὸν ἐλλέβορον. ἐγὼ δὲ καὶ τούτοις.
καὶ τοῖς ἐπιληπτικοῖς τὸν βολβὸν τοῦ λευκοῦ ἐλλεβόρου λεῖον καὶ χνοώδη ποιῶν, δέδωκα ∠. χ̄. κα-
θὼς ἐν τῷ περὶ καθαρτηρίων λόγῳ προείρηται. καθαίρονται γὰρ δραστικῶς μετὰ πάνυ πολλῆς
ἐκκρίσεως. εἶτα διαλαβὼν ἡμέρας τινὰς, τότε τῶν ῥαβδίων δίδωμι, ∠. β. ἤδη πλέον γὰρ ἀπα-
ράττονται εἴπερ ἐκκενοῦσι. καὶ πάλιν τὸ τρίτον ὁμοίως δίδωμι. προμεμελετηκυῖαν γὰρ ἤδη διά-
θεσιν καὶ ἐν αὐτοῖς ὡς εἰπεῖν τοῖς ὀστέοις πεπηγυῖαν, οὐκ ἔστιν ἀγωνιστικώτερος τρόπος ἄλλος. μετὰ δὲ
ταῦτα ἀναλαβόντες τὴν δύναμιν κάτω καθαίρομεν, ἐκ διαλειμμάτων τινῶν τῇ ἡμέρᾳ ἱερᾷ. πρὸς
τὸ ἐκεῖσε ῥέπειν ἀναγκάζειν τὴν ἀνάῤῥοπον ὕλην. παραιτεῖσθαι δὲ χρὴ ψῦξιν. ἔγκαυσιν. κόπον τοῦ
τε ἄλλου σώματος, καὶ τοῦ κατὰ τὴν κεφαλὴν αὐτὴν διὰ τῆς ὄψεως. καὶ τῆς ἀκοῆς ἢ ὀσφρήσεως.
30 καὶ γεύσεως. καὶ μάλιστα τῆς ἁφῆς. παραιτεῖσθαι δὲ καὶ τὰς δριμυτέρας βρώσεις. οἷον κρομμύων
σκορόδων. καὶ τῶν ὁμοίων. καὶ τὰς ἐμπνευματούσας. καὶ ὅσα δυσδιέξοδα. οἷον τυροὶ. γάλα. μυκη-
τες. ὕδνα. βολβοί. γογγυλίδες. αἱρεῖσθαι δὲ τὰ εὐκοίλια. καὶ εὔπεπτα. ψαφαρά. ἀπίμελα. ἄβρομα. εὐστό-
μαχα. οὐρητικά. φευκτέον δὲ καὶ μέλιτος. καὶ τῶν γλυκέων πάντων. οἶνος δὲ λευκὸς καὶ λεπτὸς ἔ-
στω. καὶ μὴ πάνυ παλαιός. μὴ δὲ σφόδρα εὐώδης. καὶ τῷ πλήθει σύμμετρος. στοιχάδος δὲ τὴν πόαν ἑψή-
σας σὺν ὕδατι ἢ ὑδρομέλιτι, δίδου τοῖς κεφαλαλγικοῖς καὶ ἡμικρανικοῖς. ὡς μόνον καὶ μέγιστον
βοήθημα.

Ἄλλο πρὸς πάντα πόνον κεφαλῆς.

Ε λάφου ὀστέον καύσας. καὶ λεάνας μετὰ ῥοδίνου, κατάχριε τὸν ἀλγοῦντα τόπον. ἢ ὤκιμον λεάνας,
κατάπλασσε. ἢ ἡδύοσμον μετὰ ὄξους λεάνας, χρίε δὶς τῆς ἡμέρας. ἢ λάπαθον ἄγριον. καὶ κικί-
δας ἅμα λεάνας, περίχριε τοὺς κροτάφους καὶ τὸ μέτωπον. καὶ παραχρῆμα παύσεις.

40 Ἄλλο πρὸς πάντα πόνον κεφαλῆς.

Κ όπρον χελιδόνων. πρὸ τοῦ χαμαὶ πεσεῖν, σὺν τῷ εὑρισκομένῳ ἐν τῇ καλιᾷ πηλῷ, βρέξας ὄξει ἐν ξυ-
λίνῳ σκεύει, κατάχριε. Βράθυος αἰγὸς λεάνας, κατάχριε. καὶ ἐπίδησον. τοῦτο ποίει πρωῒ καὶ
δείλης καὶ ἰάσῃ. Κάρδαμον φρύξας, λέανον σὺν ὄξει. καὶ ῥοδίνῳ. καὶ ποιήσας κηρωτῆς πά-
χος, ἐντίθει. καὶ ἰάσῃ τάχιστα. Γῆς ἔντερα λεάνας κατάχριε. ἢ κοχλίων σάρκας ὅλας κεκαυ-
μένων τέφραν. βολβίτων βοὸς. λίβανον. ἴσα μετ᾽ ὄξους λεάνας κατάχριε. ἔνιοι δὲ τῶν ἡμετέρων
διδασκάλων φησὶν ὁ Γαληνὸς, τούτῳ ἐχρῶντο πρὸς ἡμικρανίας. πεπέρεως ∠. β̄. κροκομάγμα-
τος, ∠. β̄. εὐφορβίου νεαροῦ, ∠. β̄. τὸ ἥμισυ. εἰ δὲ καὶ παλαιὸν ᾖ, ∠. ᾱ. κόπρου περιστερῶν τῶν
διαιτωμένων ἐν ἀγροῖς, ∠. ᾱ. S. μέλανος γραφικοῦ καλοῦ. ∠. ᾱ. S. λεία σὺν ὄξει δριμυτάτῳ. ἢ ἐπά-
λειφε τὸν κροταφίτην μῦν. καὶ ὅλον τὸ ἥμισυ τοῦ μετώπου κατὰ τὸ πεπονθὸς μέρος.

50 Κροκομάγματος σκευασία.

Κ ρόκου, ∠. ρ̄. σμύρνης τρωγλίτιδος, ∠. ν̄. ῥόδων ξηρῶν ∠. ν̄. ἀμύλου προσφάτου, ∠. ν̄. κόμμεως
∠. ν̄. οἴνῳ λεαίνεται. Πρὸς κεφαλὴν ἐπιχειρομένην τοῖς κροτάφοις. μίγνυται δὲ καὶ ταῖς σκευα-
σίαις ἑτέρων φαρμάκων. Οὐ μόνον τοὺς ἡμικρανικοὺς ὠφελοῦν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν κεχρονι-
σμένην κεφαλαλγίαν ἐπιχειρούμενον. ἐν μὲν ταῖς κεφαλαλγίαις, ἀπὸ κροτάφου εἰς κρόταφον

ἐπὶ τοῦ μετώπου παντός. ἐν δὲ ταῖς ἡμικρανίαις, κατὰ τοῦ ἡμίσεος μέρους τοῦ πεπονθότος. κρόκου ℒ. ιε. χαλκάνθου ℒ. ι. στυπτηρίας ℒ. γ. σμύρνης ℒ. γ. ὀπίου ὀμφακίου ξηροῦ. χαλκίτεως ὠμῆς, ἀνὰ ℒ. γ. κόμμεως ℒ. ιε. οἴνῳ φαλερνῷ λείου ὡς κολλύριον. καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους. καὶ ἐπὶ τῆς χρείας ὀξυκράτῳ ἢ ὄξει ἀκράτῳ κατάχριε.

Ἕτερον.

Σκαμμωνίας ℒ. ς. κρόκου ℒ. β. κισσοῦ κόμης ℒ. ς. θείου ἀπύρου ℒ. ἀνίσου ℒ. η. σελίνου σπέρματος ℒ. η. λεάνας ἐπιμελῶς ὠκίμου χυλὸν, ἀνάπλασσε τροχίσκους. τοῦτο ῥοδίνῳ πλείονι λυθὲν, ἐπιβροχὴ τῆς κεφαλῆς γίγνεται. τοὺς ληθαργικοὺς ὠφελοῦσα. ἐπὶ δὲ τῶν κεφαλαλγικῶν μετ᾽ ὄξους. Ἕτερον φάρμακον οὐ μόνον ἐπὶ τούτων ἁρμόττον, ἀλλὰ καὶ τοὺς σκοτωματικοὺς ὠφελοῦν. πευκεδάνου ῥίζης ℒ. δ. ἴρεως ἰλλυρικῆς ℒ. β. ἰοῦ ἀκόρου, ἀνὰ ℒ. α. σφονδυλίου ℒ. δ. πεπέρεως μέλανος ℒ. β S. ἑρπύλλου ℒ. δ S. σμύρνης ℒ. ς. καστορίου β S. δαφνίδας ἀριθμῷ λε. πηγάνου χλωροῦ ℒ. η. ἡδυόσμου χλωροῦ ℒ. δ. ὀπίου ℒ. α. οἴνῳ ἀναλαβὼν, ποίει τροχίσκους. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας, ὀξυροδίνῳ διεὶς κατάχριε. καὶ ἀναλφηθὲν δὲ κηρωτῇ ῥοδίνῃ ἐπιτίθεται τῷ μετώπῳ, ὡς μάλαγμα.

Τροχίσκος.

Οὐ μόνον τοὺς ἡμικρανικοὺς ὠφελοῦν. ἀλλὰ καὶ τοὺς ἰσχιαδικοὺς. θαψίας ℒ. γ. εὐφορβίου ℒ. δ. ὀποῦ μηδικοῦ ℒ. γ. σμύρνης ℒ. α. ὀποπάνακος ℒ. α. ἅμα κόψας, λεάνας, οἴνῳ ἀνάπλασσε. καὶ χρῶ μετ᾽ ὄξους.

Ἄλλο.

Πευκεδάνου ῥίζαν ℒ. δ. κρόκου ℒ. α. ζιγγιβέρεως ℒ. δ. ὀπίου ℒ. α. ὄξει ἀναλάμβανε τροχίσκον. καὶ χρῶ σὺν ὄξει ἐν τοῖς παροξυσμοῖς. παραχρῆμα γὰρ παύει τοὺς πόνους. Πρὸς πᾶσαν κεφαλαλγίαν. καὶ ἡμικρανίαν διὰ πείρας πολλῆς.

Ἀψινθίου χυλὸν. κισσοῦ χυλὸν. αἰγὸς κόπρον. κοχλίας σὺν τοῖς ὀστράκοις κεκαυμένους. χάρτου κεκαυμένου. δαφνίδων. βολβῶν. λιβάνου. εὐφορβίου. μέλανος γραφικοῦ. κροκομάγματος. κικίδων. ῥαφανίου φύλλων. ὠοῦ τὸ πυῤῥὸν. μαλάχης χυλὸν. ἴσα λεάνας ὄξει, ποίει τροχίσκους. καὶ χρῶ σὺν ὄξει.

Ἐπίθεμα πρὸς κεφαλαλγίαν σφόδρα καλόν. να.

Ἀμυγδάλων πικρῶν. ἄγνου ἄνθους. πευκεδάνου ῥίζης. ἡδυόσμου χλωροῦ. πηγάνου ἀκρεμόνων. δαφνίδων. ἑρπύλλου. σπονδυλίου. καστορίου. ἀνὰ Γο. α. ῥόδων ξηρῶν, Γο. β. ὄξει διαλύσας ἀναλάμβανε κηρωτῇ σκευασθείσῃ διὰ ῥοδίνου. ἔπειτα ὡς ὀθόνιον ἐμπλάσας. καὶ ξυρήσας τὰς θρίξας, ἐπιτίθει καθ᾽ ὅλης τῆς κεφαλῆς. καὶ ταινιδίῳ καταδήσας, φύλαττε μέχρι τῆς ἐπιούσης ἡμέρας. καὶ πάλιν λύσας ἀνανεώσας, ἐπιτίθει.

Ἄλλο μάλαγμα πρὸς πᾶσαν κεφαλαλγίαν.

Ἰοῦ ℒ. δ. χαλκοῦ κεκαυμένου ℒ. δ. λεπίδος σιδήρου στομώματος ℒ. β. κιμωλίας ℒ. δ. χαλκίτεως ὠμῆς ℒ. δ. κασήρεως ὠμῆς ℒ. γ. τερεβινθίνης Γο. α. κηροῦ Γο. λς. ἐλαίου παλαιοῦ Γο. ε. τοῖς ξηροῖς λειοτάτοις τὰ τηκτὰ ἐπίχεε. καὶ μάλασσε καὶ χρῶ. ἐὰν δὲ σκληρότερον δοκῇ εἶναι, ἐλαίῳ ἀμυγδαλίνῳ μάλασσε καὶ χρῶ ὡς προείρηται. ποιεῖ καὶ ἐπὶ τοῦ μετώπου ἐπιτιθέμενον καὶ κροτάφοις. Ποιεῖ δὲ παραδόξως ἡ ἀρχιγένους μέλαινα δέρματι ἐμπλασσομένη. καὶ ἐπιτιθεμένη τῷ ἀλγοῦντι κροτάφῳ. παραχρῆμα γὰρ παύει τὰς ὀδύνας. κεῖται δὲ ἐν τοῖς ὀρθοπνοϊκοῖς βοηθήμασιν ἐν τῷ η λόγῳ. κεφάλαιον. ξγ.

Ἔῤῥινα κεφαλῆς καθαρτικά. νβ.

Χρείας δὲ καλούσης. ἢ διὰ ῥινῶν χρὴ καθαίρειν τὴν κεφαλὴν, μετὰ τὴν τοῦ παντὸς σώματος κένωσιν. ἐκχέονται ταῖς ῥισίν. ἀναγαλλίδος χυλὸν. ἢ κυκλαμίνου. ἢ αὐτὴν τὴν ῥίζαν τῆς κυκλαμίνου ξηρὰν λείαν ἐμφυσᾶν. ἢ ἐλατήριον μετὰ γάλακτος ἐγχεῖν. εὐπορίστῳ δὲ φαρμάκῳ πολλάκις ἐχρησάμην μελανθίῳ. τοῦτο μὲν ὄξει δριμεῖ προβρέχων πρὸ μιᾶς ἡμέρας. ἔπειτα λειῶν σὺν τῷ ὄξει καὶ ἐγχέων εἰς τὰς ῥῖνας. ποιεῖ καὶ ἐπὶ ἐμφράξεως μυξωτήρων.

Κισσοῦ χυλὸς. ἢ καλαμίνθης. διὰ ῥινεγχύτου ἐγχυθὲν εἰς τοὺς μυκτῆρας, ἄγει πολλὴν μύξαν. Ἄλλο.

Πυρῆνα μήλης ὕδατι βάπτων, ἀναλάμβανε χάλκανθος λείαν. καὶ διάχριε ἐσωτάτω τοὺς μυκτῆρας. τοῦτο καθαίρει ἱκανῶς. καὶ παραχρῆμα τοὺς πόνους κουφίζει. ἢ γάλακτι τὴν χάλκανθον λεάνας ἔγχει. καθαίρει μάλιστα τοὺς ἰκτερικούς.

Ἄλλο.

Μελάνθην ℒ. η. λείου. ἀφρονίτρου ℒ. α. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ℒ. α. ἐλαίῳ παλαιῷ. ἢ ἰρίνῳ. ἢ κυπρίνῳ, ἀνέσας. καὶ κροκύδα περιθεὶς σμήλου. καὶ βάπτων τῷ φαρμάκῳ, διάχριε τοὺς μυκτῆρας συνεχῶς. καὶ ἀποῤῥήσεται πᾶν τὸ ἐνοχλοῦν τῇ κεφαλῇ, ἐχέτω δὲ τὸ φάρμακον, σύστασιν ὑγρᾶς κηρωτῆς. καὶ ἀποκείσθω ἐν κερατίνῃ πυξίδι. ἐνίοτε δὲ ἀντὶ τοῦ ἀφρονίτρου, ἐλατήριον βάλλω. καὶ ποιεῖ τοῖς ὑπὸ ὀφθαλμιῶν χρονίων ἐνοχλουμένοις. καὶ ἐπιληπτικοῖς. ἄγει γὰρ πολλὴν ὑγρασίαν.

Ἀλύπως καθαῖρον. καὶ ἄπονον ποιοῦν παραχρῆμα. κυκλαμίνου ξηρᾶς ℒ. η. ἴρεως ξηρᾶς ℒ. ς. νίτρου ἐρυθροῦ ℒ. α. ἐγὼ δὲ ἐλατήριον ἔβαλον ἀντὶ τοῦ νίτρου. σήψας ἐπιμελῶς, ἐμφύσα διὰ καλαμίδος. παραινῶν ἄνω ἀνασπᾶν. ἔπειτα κάτω νεύειν. ὥστε τὸ συλλεγόμενον ὑγρὸν ἀποῤῥέειν. καὶ παρ

μικοῖς δὲ

μικοῖς δὲ χρὴ διασείειν τὴν κεφαλήν, τοῖς ἀναγραφησομένοις ἐν τῷ περὶ τῶν τῆς ῥινὸς παθῶν λόγῳ.

Ἀποφλεγματισμοὶ καθαίροντες τὴν κεφαλήν. νγ.

Νίτρου, γο. ϛ. σταφίδος ἀγρίας, γο. γ. ἀνίσου, γο. δ. δάφνης φύλλων χλωρῶν, γο. β. σταφίδων λιπαρῶν ἐκγιγαρτισμένων, ὅσον ἐξαρκεῖ εἰς ἀνάληψιν. ἐκ τούτου δίδου διαμασᾶσθαι κατὰ μέρος ὅσον, γο. γ. καὶ ἀποπτύειν.

Ἄλλο διαμάσημα κεφαλὴν καθαῖρον.

Πυρέθρου. πεπέρεως. ὑσσώπου. σταφίδος ἀγρίας, ἀναλάμβανε σταφίδων σαρκάς. καὶ δίδου διαμασᾶσθαι. μετὰ δὲ τὴν τούτων χρῆσιν, ἁλσὶ καὶ μέλιτι ἀποθεραπευέσθω.

Ἄλλο κεφαλῆς καθαρτικόν.

Μήτε κεφαλὴν συγχωροῦν ποιῆσαι, μήτε ἀμβλυωπίαν γίνεσθαι. ὠφελεῖ δὲ καὶ τὰ ὦτα. καὶ ὀδόντας. διὰ χρόνου δὲ ὁ χρώμενος αὐτῷ, οὐδενὶ τούτων περιπεσεῖται πάθει. ἔστι δὲ κάλλιστον. σαμψύχου ξηροῦ. ἴρεως ἰλλυρικῆς. πυρέθρου. ὑσσώπου. νίτρου. πεπέρεως. σελίνου σπέρματος. πάνακος ῥίζης. σταφίδος ἀγρίας, ἀνὰ < δ. ἐὰν δὲ ἐπιτεῖναι θέλῃς, πρόσβαλλε καὶ σμύρνης < δ. λεάνας δὲ ἕκαστον κατ' ἰδίαν. ἔπειτα καὶ ἅμα μεθ' ὕδατος, ἀνάπλαττε τροχίσκους. παραμίξας βραχὺ μέλιτος. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ἀνέσας μέλιτι καὶ ὕδατι, ἀναγαργαρίσματι χρῶ. ἢ ἐλαίῳ κυπρίνῳ. ἢ ἰρίνῳ. ἢ παλαιῷ μίξας, ἐπὶ τοὺς μυκτῆρας ἔγχει.

Σμήγματα καὶ πάσματα πυκνωτικὰ τῆς κεφαλῆς. νδ.

Σμῆγμα κεφαλῆς πυκνωτικόν.

Νίτρου. βορνικαρίου, γο. ϛ. δαφνίδων. νάπυος. σαμψύχου, ἀνὰ γο. β. κυπέρου γο. α. τρυγὸς κεκαυμένου, γο. α. ὀσμάσθω ἐν βαλανείῳ ἀλειψάμενος. κατὰ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν κατεχέτω ὀθόνιον πολύπτυχον. ἢ σπόγγον.

Ἄλλο.

Νίτρου ὀπτοῦ λι. α. δαφνίδων λι. β. σταφίδος ἀγρίας. νάπυος λι. α. σικύου ἀγρίου ῥίζης, γο. ϛ. χρῶ καθὰ προείρηται ἐπὶ τῶν κεχρονισμένων διαθέσεων.

Σμῆγμα κεφαλῆς ποιοῦν πρὸς καταῤῥόους καὶ ὑδροκεφάλους διὰ πείρας.

Νίτρου ὀπτοῦ οἴνῳ σβεσθέντος γο. ϛ. ἴρεως. ἀριστολοχίας. ἀλκυονίου, ἀνὰ γο. α. ὀξυμέλιτος τὸ ἀρκοῦν. κόψας. σήσας. φυράσας τῷ ὀξυμέλιτι. καὶ προξυρήσας τὸ βρέγμα, ἐπίχριε πρὸ τοῦ βαλανείου. καὶ ἐάσας βραχύ, σμῆχε.

Σμῆγμα πρὸς παίδων κεφαλαλγίαν. καὶ ῥεῦμα ὀφθαλμῶν διὰ πείρας.

Ἀλκυονίου σμύρνης. καλάμου ἀρωματικοῦ. θέρμων ἀλεύρου. ὀροβίνου ἀλεύρου. θείου ἀπύρου. ἀφρονίτρου. ἴσα χυλῷ πτισάνης ἀναλαβών, ποίει τροχίσκους ἀνὰ γο. α. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ἀνέσας, χυλῷ πτισάνης χρῶ. χρὴ ἐν τῷ λουτρῷ ἐμβάλλειν τὸ σμῆγμα τῷ βρέγματι. προδιαστέλλοντι τὰς τρίχας ἀπ' ἀλλήλων. ἵνα προσομιλῇ τῷ σώματι τὸ βοήθημα. προστάττων μύειν τὸ στόμα. ἵνα διὰ τῶν μυκτήρων σφοδρῶς ἐπισυρόμενοι τὸν θερμὸν ἀέρα, θᾶττον μεταβάλλουσι τὴν ὑποκειμένην ὕλην.

Κωνσταντίνου σάπων.

Σάπων Κωνσταντίνου. ἀναξηραντικὸς ῥευμάτων. βαλαυστίων γο. β. σμύρνης. σανδαράχης. ναρδοστάχυος ἀνὰ γο. β. κόστου. ἀλόης. κηκίδων. λιβάνου. σιδίων. φύλλων ῥόδων. σαρκοκόλλης, ἀνὰ γο. γ. σάπωνος γαλλικοῦ, λι. α. θέρμων πικρῶν ἀφεψήματος ξε. α. τὰ ξηρὰ κόψας σήσας. καὶ σὺν τοῖς ὑγροῖς ἐκλεάνας, πρόσβαλλε τὸν σάπωνα. καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ χρῶ. ἀναλύων ἐπὶ τῆς χρείας ὅσον ἐξαρκεῖ μετ' οἴνου. καὶ ἐπιχρίων πρὸ τοῦ βαλανείου, τὸ βρέγμα προξυρηθέν. ἔπειτα μετὰ βραχὺ σμήχων καὶ ἀποπλύνων.

Σάπων Ἀνδρέου κόμητος πάνυ δόκιμος.

Σχίνου ἄνθος. κασσίας. κυπέρων. ἀμώμου. φύλλου κόστου, ἀνὰ γο. α. κηκίδων γο. α. S. νάρδου κελτικῆς. στυπτηρίας. ἴρεως. τρυγὸς οἴνου παλαιοῦ κεκαυμένου. γύψου κεκαυμένου. νίτρου ἀνὰ ℥. ιϛ. ῥόδων ξηρῶν ℥. η. ἁλῶν ℥. η. πορφυρῶν ὀστράκων κεκαυμένων, γο. γ. σάπωνος γαλλικοῦ λι. α. θέρμων ἀφεψήματι, λείου καὶ ἀναλάμβανε καὶ χρῶ.

Ξηρὸν μύρον.

Κεφαλῆς ῥευματιζομένης ἀδιάπτωτον.

Ἴρεως, ἑλενίου, σχίνου ἄνθους, ἀνὰ λι. α. ῥόδων ξηρῶν, γο. γ. ἀμώμου, κόστου, φύλλου, κικίδων ἀνὰ γο. ς. χρῶ μετὰ τὸ λουτρὸν. προαλείψας τὴν κεφαλὴν οἴνῳ αὐστηρῷ. καὶ τότε ἐπίπασσε.

Ἄλλο κάλλιστον.

Ἴρεως γο. γ. κικίδων γο. α. κασσίας, κόστου, φύλλων, ναρδοστάχυος, βαλαυστίων, ῥόδων ξηρῶν, καρποβαλσάμου, ἀνὰ γο. β. σμύρνης, < δ. κόψας, σήσας, προαλείψας τὴν κεφαλὴν οἴνῳ αὐστηρῷ, ἐπίπασσε καὶ μάλιστα μετὰ τὸ λουτρόν.

Ἄλλο Θεοδοσίου.

Πάσμα κεφαλῆς ἀναξηραντικόν. κικίδων, βαλαυστίων ἀνὰ γο. δ. κυπέρων, γο. β. ναρδοστάχυος, φύλ-
10 λων, λιβανωτοῦ φλοιοῦ, πίτυος φλοιοῦ, νάρδου κελτικῆς, ἀνὰ γο. α. ἴρεως, γο. α ς. κόψας, σήσας, χρῶ.

Ἄλλο πάνυ καλόν.

Ἴρεως, γο. γ. κικίδων, ῥόδων ξηρῶν ἀνὰ γο. β. στυπτηρίας, γο. α. χρῶ ὡς προείρηται ἐπὶ θερμοτέρας κεφαλῆς.

Ἄλλο.

Πάσμα κεφαλῆς καθύγρου, ὑφ᾽ ἧς οἵ τε ὀφθαλμοὶ ῥευματίζονται καὶ τὰ ἄλλα μόρια.

Παιονίας ῥίζης, γο. α. στυπτηρίας σχιστῆς, γο. α. σταφίδων < δ. κυπέρεως γο. β. νάρδου κελτικοῦ, γο. ς. κόψας, σήσας, καταπλάσσε. ἐγὼ πλειστάκις ἐδοκίμασα.

Πάσμα κεφαλῆς τὸ νωτικὸν ποιοῦν, καὶ ἐπὶ τῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς ῥευματιζομένων συνεχῶς.

Κυτίνων, γο. α. κικίδων γο. α. κυπέρου, ἴρεως, ἑλενίου, ἀνὰ γο. δ. ἀρμαλᾶ ὃ καλοῦσι βίσασα, γο. β. χαμελαίοντος μέλανος ῥίζης, γο. β. καρποβαλσάμου, γο. α. σχίνους ἄνθους, γο. β. ἀριστολοχίας, ῥόδων
20 ξηρῶν, μυρσίνης ξηρᾶς, νάρδου κελτικῆς, ἀνὰ γο. α. ξυλοβαλσάμου, γο. ς. ἀμώμου, σιδίων, σταφίδος ἀγρίας, ἀνὰ γο. α. κόψας σήσας, χρῶ.

Ἄλλο.

Σμῆγμα ἀναξηραντικὸν ῥευμάτων παντοίων. ἐξαιρέτως δὲ τῶν δριμέων καὶ τῶν ἀποσυρμῶν λεγομένων. διὰ πολλῆς πείρας πάνυ εὐδοκιμοῦν γυναιξίν.

Κέγχρου, γο. γ. λαδάνου, γο. ς. κικίδων γο. β. σχίνου ἄνθους, γο. α ς. ῥόδων ἀσπέρματος ξηροῦ γο. α ς. στυπτηρίας ὑγρᾶς γο. β. ναρδοστάχυος γο. α. νάπυος γο. β. ἴρεως, ἀγαρικοῦ, πεπέρεως, σταφίδος ἀγρίας, ἀνὰ γο. ς. κόστου, φύλλων, πυρέθρου, ἀνὰ γο. α. καλάμου, σφάγνου ἤτοι βρύου, ἢ ὕπνου, ἀνὰ γο. α ς. νίτρου ἐρυθροῦ, λι. β. τὸ νίτρον καύσας ὀξυμέλιτι σβέσας, λειώσας, μίξας, χρῶ. ἐπιπάσσων τῷ βρέγματι, καὶ κατὰ βραχὺ σμήχων.

Περὶ ἀλωπεκίας. νε.

30

Καθάπερ τῶν φυτῶν ἔνια μὲν ὑγρότητι ἐνδείᾳ διαφθείρονται ξηραινόμενα. τινὰ δὲ ὑγροῖς ἀλλοτρίοις τῆς ἑαυτῶν φύσεως ὁμιλοῦντα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ταῖς θριξίν. ἤτοι δι᾽ ἔνδειαν ὑγρῶν ὑφ᾽ ὧν τρέφεσθαι πεφύκασιν. ἢ διὰ φαυλότητα φθείρεσθαι συμβαίνει. δι᾽ ἔνδειαν μὲν ὑγρῶν, ἡ φαλάκρωσις γίγνεται. διὰ μοχθηρίαν δὲ, αἱ ἀλωπεκίαι τε καὶ ὀφιάσεις. ἓν μὲν ἄμφω κατά γε τὴν νοσώδη διάθεσιν οὖσαι πάθος. ὀνόματα δὲ ἐσχηκέναι διαφέροντα παρὰ τὸ σχῆμα. παραπλήσιον γὰρ ὄφει τὸ βεβλαμμένον μέρος τῆς κεφαλῆς φαίνεται κατὰ τὰς ὀφιάσεις. αἱ δὲ ἀλωπεκίαι οὕτως ὠνομάσθησαν, ὅτι ταῖς ἀλώπεξι συνεχῶς γίγνεται τὸ πάθος, ὥς φασιν. ὑγρῶν μὲν οὖν μοχθηρῶν περιουσία, αἰτία τοῦ πάθους. ὁποῖα δὲ ἐστι ταῦτα, διὰ τῆς χροιᾶς τοῦ παντὸς δέρματος γνώσῃ. λευκοτέρα μὲν γὰρ οὖσα, φλεγματικωτέραν αὐτὴν δηλώσει. μελαντέρα δὲ, μελαγχολικω-
40 τέραν ὠχροτέρα δὲ πικρόχολον. καὶ κενοῦν χρὴ τὴν πλεονάζουσαν κακοχυμίαν. ἢ τοῖς δι᾽ ἀλόης καὶ κολοκυνθίδος καταποτίοις, ἢ τῇ διὰ κολοκυνθίδος ἱερᾷ γαληνοῦ. εἰ μὲν οὖν ὁ μελαγχολικὸς πλεονάζοι χυμὸς, μέλανος ἐλλεβόρου αὐτῇ μιγνύντας. εἰ δὲ ὁ πικρόχολος, σκαμμωνίαν. εἰ δὲ φλέγμα αὐτὴν καθ᾽ αὑτήν. μετὰ δὲ τὴν τοῦ ὅλου σώματος κάθαρσιν, ἀποφλεγματίζειν, ἄμεινον. κἄπειθ᾽ οὕτω χρῆσθαι, τοῖς τοπικοῖς βοηθήμασι. διαφορητικὰ δὲ τῆς κακοχυμίας εἶναι χρὴ ταῦτα καὶ λεπτομεροῦς οὐσίας. εἰ δὲ πρὸς τῷ διαφορεῖν τοὺς μοχθηροὺς χυμοὺς ἐπιτήδειον εἴη τὸ φάρμακον ἕλκειν αἷμα χρηστὸν ὥσπερ ἡ θαψία, κάλλιστον ἂν εἴη τὸ τοιοῦτον. ξυρήσαντας δὲ τὴν κεφαλὴν, χρὴ ἀνατρίβειν τὸν τόπον ῥάκει. καὶ σκοπεῖν. εἰ γὰρ μετ᾽ ὀλίγην τρῖψιν ἐρυθραίνεται τὸ μέρος, εὐΐατον ὑπολάμβανε τὴν διάθεσιν. εἰ δὲ μετὰ πολλὴν τρῖψιν ἐρυθραίνεται, δυσίατον. εἶτα λειώσαντες πρόσφατον θαψίαν. καὶ μίξει δαψιλοῦς. ἐκλύσαντες αὐτῆς τὸ σφοδρὸν τῆς δυνά-
50 μεως ἐπιχρίειν. ἐπισκέπτεσθαι δὲ χρὴ μετὰ τὴν ἐπίχρισιν τῆς θαψίας. μήποτε διὰ σφοδρότητα περαιτέρω τοῦ προσήκοντος, ἐξεθέρμηνε τὸ δέρμα. δῆλον δὲ ἔσται ἐκ τοῦ ξανθότερον τὴν χρόαν γινόμενον. ἐπικαυθῆναι γὰρ κίνδυνος τὸ δέρμα, πολλάκις αὐτῷ χρησαμένων ἡμῶν. ἀλλ᾽ ἢ μεταβαίνειν ἐπί τι ἕτερον τῶν μαλακωτέρων χρὴ, ἢ τῷ αὐτῷ χρωμένους ἐκλύειν τὴν δύναμιν. κη-

ῥωτῇ ἢ στέατος μίξει. πρόσεχε δὲ τὸ μὴ ἑλκωθῆναι τὴν ἀλωπεκίαν. ὅπερ ἂν εἰ γένηται, ἐπάλει-
φε χηνείῳ στέατι. ἢ ἄλλῳ τινὶ τῶν λεπτομερῶν. προσαγέσθω δὲ ἐν ἀέρι θερμῷ τὰ τοιαῦτα τῶν
βοηθημάτων, χωρὶς αὔρας ψυχρᾶς ἐν ἡλίῳ. χειμῶνος δὲ ὄντος, ἐν λουτρῷ. τῶν δ᾽ ἄλλων φαρ-
μάκων τῶν ἁρμοττόντων ταῖς τοιαύταις διαθέσεσι, θερμότατόν ἐστι τὸ εὐφόρβιον. καὶ μετὰ τοῦ
θαψίου. καὶ νάπυ. καὶ κάρδαμον. καθ᾽ ἕτερον δὲ τρόπον, οὐδενὸς ἧττον ἀδάρκη. εἶτα τὸ βρυνικά-
ρειον. θεῖον καὶ ἀφόνιτρον. ἑκάτεροί τε οἱ ἐλλέβοροι. καὶ τοῦ εὐζώμου τὸ σπέρμα. καὶ τὸ δάφνινον
ἔλαιον. ἀλκυόνιά τε ἑκάτερα κεκαυμένα. καὶ πίττα. καὶ κεδρέα. καὶ αἱ ῥίζαι τοῦ φραγμίτου
καλάμου. καὶ ὁ φλοιὸς κεκαυμένος. ἥ τε τῶν μυῶν κόπρος. καὶ χήνειον στέαρ. μάλιστα δὲ τὸ τῆς
ἄρκτου. καὶ ὑαίνης, τά τε πικρὰ ἀμύγδαλα. ὅλα καυθέντα. καὶ ἐχίδνης δέρμα. καὶ κεφαλὴ
10 κεκαυμένη, τούτων τοῖς μὲν ἰσχυροῖς, ὑγρὰν κηρωτὴν μίγνυε. τὰ δὲ ἀσθενέστερα λύειν ἐλαίῳ
δαφνίνῳ. ἢ ὑγρᾷ πίττῃ. καὶ τὰς μὲν χρονίας καὶ δυσιάτους, τοῖς ἰσχυροῖς θεραπεύειν. τὰς δὲ
ἀρχομένας καὶ εὐϊάτους, τοῖς ἀσθενεστέροις.

Κρίτωνος πρὸς ἀλωπεκίας.

Ἀρνίου τριχῶν κεκαυμένων. ἀδιάντου κεκαυμένου. καλάμων ῥιζῶν κεκαυμένων. συκῆς φύλ-
λων κεκαυμένων. κιλικίου ῥάκκους κεκαυμένου. τὸ ἴσον ἑκάστου ἀναλάμβανε στέατι ἀρκείῳ.
καὶ κεδραίᾳ. ἐπὶ δὲ τῆς χρίσεως ὡς πυρία ἀνατρίβων τὸν τόπον. συκῆς φύλλοις. καὶ νίτρου
ἀποσμήχων, κατάχριε τὸ φάρμακον.

Ἀρχιγένους πρὸς ἀλωπεκίαν.

Γ ὀριστρεῶνα ὀρθὸν ἐν ἡλίῳ τρίψας μετ᾽ ὄξους καὶ προεκνιτρώσας, ἐπίχριε. καὶ ἐπιτίθει ἀραιὸν
ὀθόνιον. ἀφαίρει δὲ προβρέχων τὸν τόπον. Ἄλλο. Ἀλκυόνιον τὸ μανότερον, καύσας πρὸς
20 λύχνον. καὶ σβέσας ἀπὸ βαλσάμου ξύλου. καὶ λεάνας σὺν αὐτῷ, ἐπίχριε. προσμένει γὰρ
ὡς ἔμπαν. καὶ οὐκ ἀφίσταται μέχρις ἐκφύωσιν αἱ τρίχες. Ἵππου ὀδόντας καύσας, χρῶ
μετ᾽ ὄξους. ἄκρως δὲ ποιεῖ ἐπὶ τῶν χρονίων, θαψίας χυλὸν ἀναλαβὼν, κηρωτῇ ἐπιτίθει τῷ τό-
πῳ, μετὰ τὸ μηδὲν ἄλλο προεργάσασθαι. ἀφίσταται γὰρ ἡ ἄνωθεν ἐπιφάνεια. καὶ ἰχωρεῖ.
καὶ ἀποφύονται αἱ τρίχες αὐτόματοι. Λεπίδα στομώματος σιδήρου λεάνας ἐπὶ πολὺ σὺν ὄ-
ξει ἐν ἡλίῳ. καὶ ἐπιβαλὼν βραχὺ ἔλαιον ἐπίχειε. Ἄλλο πρὸς ἀλωπεκίας καὶ διὰ μα-
δαρώσιν καὶ ἀλφοὺς κεχρονισμένους. Κήρυκας καύσας, λεῖου μετ᾽ ἐλαίου παλαιοῦ. καὶ ποιή-
σας γλοιοῦ πάχος, προξυρήσας καὶ ἀνατρίβων, τίθε καὶ χεῖε. δόκιμόν ἐστιν. Ἄλλο Ἀσκληπιά-
δου. Ἀφονίτρου μέρη δύο. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, μέρος ἕν. καύσας ταῦτα καὶ λεάνας σὺν ὄξει
δριμυτάτῳ. ὡς ἔχειν γλοιοῦ πάχος. προκαταξύσας τὴν ἀλωπεκίαν κούφως, ὡς δασυνθῆναι
30 τὸν τόπον, κατάχειε ἀνατρίβων μέχρι τοῦ εἰς βάθος παραδεχθῆναι τὸ φάρμακον. καὶ τοῦτο ποιοῦ-
μεν δεύτερον τῆς ἡμέρας. Πράσιον χλωρὸν τρίψας, ἐπίχειε. Περδικίου βοτάνης χλωρᾶς
τοῖς φύλλοις ἀνάτριβε συνεχῶς τὸν τόπον. Σφαιρίτιδος φύλλα πεφρυγμένα λεάνας μετ᾽
ὄξους, χρῶ. Ἐχίνων θαλασσίων, ὄστρακα καύσας, μετὰ μέλιτος κατάχειε. Ἐχίνου χερ-
σαίου δέρμα. ἢ τὴν κεφαλὴν καύσας, χρῶ μετὰ μέλιτος. Ἀλκυονίου ∠. β. θείου ἀπύρου,
∠. α. μυῶν πεφρυγμένων. ὡς ἀναξηρανθῆναι κυάθους β. τὰς μύας λεαίνου καθ᾽ ἰδίαν. τὸ δὲ
ἀλκυόνιον καύσας, καὶ τὸ θεῖον καύσας καὶ κόψας. καὶ σήσας, ὕδατι συλλέαινε. τοῖς ξηροῖς
παχέων κατὰ βραχὺ χολὴν ὑείας καὶ ὄξους. ἕως γλοιῶδες γένηται. εἶτα ἀξούγγιον ἀπὸ τρο-
χῶν τῶν ἁμαξῶν ξύσας. καὶ ἐπὶ τῆς χειρὸς ἀναμαλάξας ὡς ἐμπλαστρῶδες γενέσθαι. καὶ μό-
40 ξας προξυρήσας. καὶ ἀνατρίψας, κατάχειε θαρρῶν ὡς ἄριστον. Ἐχίνου χερσαίου καυθέν-
τος ἡ σποδιά, πίσσῃ ὑγρᾷ ἀναληφθεῖσα, ἀλωπεκίας ἀπαλλάττει. Ἄλλο. Σωρανοῦ. ᾧ καὶ
Ἀρχιγένης ἐχρήσατο καὶ σφόδρα ἐπαινεῖ. προξυρήσας τὴν ἀλωπεκίαν, καὶ ἀνατρίψας. ἔ-
πειτα καταχαράξας ἐπιπολῆς. κρομμύων. ἢ ῥαφανίων φλοιὸν, κατάπασσε λεῖον ἕκαστον μετὰ
μέλιτος. ἢ ἀνατρίψας τούτοις, ἐπίχειε τοῦ καρδάμου σπέρμα. καὶ μυόχοδα. καὶ πέπερι. καὶ
ἐλλέβορον λευκόν. ἴσα μετ᾽ ὄξους. ἔστι γὰρ πάνυ δόκιμον. Ἄλλο Ἀρχιγένους. Ῥοὸς μα-
γειρικοῦ, ∠. δ. σινάπεως ∠. β. μετ᾽ ὄξους. Κανθαρίδας καύσας. καὶ λειώσας μετὰ μέλι-
τος. προανατρίβων, χρῶ. Ἄλλο. Κασσύματος καινοῦ τὸ τριχῶδες. καύσας ἐπὶ χαλκώματι
λέαινε μετ᾽ ἐλαίου παλαιοῦ. ἢ μέλιτος. ἢ ὄξους. καὶ κατάχειε. ταχέως ἄγει τὰς τρίχας.
Κυκλαμίνου ῥίζαν χλωρὰν λείαν ἐπίχειε. ἢ ξηρὰν καύσας, χρῶ. Αἰλούρων ἀφόδευμα με-
50 τὰ νάπυος. καὶ πεπέρεως σὺν ὄξει, χρῶ. Ἄλλο. Σκόροδα καύσας σὺν ῥοδίνῳ κατά-
χειε. ἢ σεύτλου ῥίζαν ὁμοίως. Ἄλλο. Ὄνου ὄνυχες κεκαυμένοι. ἀσφοδέλου ῥίζης κεκαυ-
μένης. ἀλκυονίας νίτρου ἴσα ἀμφότερα ἀναλάμβανε ἐλαίῳ παλαιῷ, καὶ χρῶ. Ἐχίνων θα-
λασσίων τοῖς ὀστράκοις κεκαυμένων, ∠. β. μυοχόδων ∠. α. ὄξει διαλύσας, ἐπίχειε. προανα-
τρίβων τὸν τόπον. Ἀλκυονίου κεκαυμένου. κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου. κυπέρου ὁλοκλή-

ρου κεκαυμένου· ἴσα χρῶ σὺν ὄξει. ἀβροτόνου κεκαυμένου, σὺν ἐλαίῳ παλαιοτάτῳ, χρῶ. Πρὸς
ἀλωπεκίας. καὶ φαλακρώσεις. καὶ ἀραιότητας τριχῶν δυσαλθεῖς ἐπὶ κεφαλῆς. ἐπὶ γενείων.
καὶ ἐπὶ ὀφρύων. Προβάτου τρίχας, γο. α. καλάμου ῥίζης, γο. γ. πεπέρεως σὺν τῇ ῥίζῃ, γο.
γ. λωτίμου τῶν πωγωνίων, γο. γ. ἐρίων ὑσσωπηρῶν λιπαρωτάτων, γο. ϛ. κεφαλὰς μυῶν
λ. μύας ε. χωρὶς κεφαλῶν. πάντα εἰς κενὴν χύτραν ἐμβαλὼν, ἐνθὲς ἰπνῷ καίεσθαι. εἶτα τὴν
τέφραν λέαινε. προτετρίφθω δέ σοι ἐν οἴνῳ ἀμιναίῳ λαδάνου, γο. γ. φύλλων, γο. γ. σμύρνης,
γο. β. καὶ προσεμβεβλήσθω σὺν ἐλαίου παλαιοῦ, γο. β. κεδρίνου ἐλαίου, γο. α. εἶτα πα-
ραπτίσας τὰ ξηρὰ, ἀνέλου. προανατρίψας δὲ ὀθονίῳ τὴν ἀλωπεκίαν. εἶτα κούφαις ἀμυχαῖς χρη-
σάμενος. καὶ κρομμύῳ. ἢ σκίλλῃ. ἢ συκῆς φύλλα ἀναξύσας, ἐπίχριε ἀνατρίβων τὸ φάρμακον. καὶ
10 λουσαμένῳ εὐτόνῳ ὀθονίῳ. ξέων τοῦ λοιποῦ, ἐπίχριε ἕως διμήλου ἐπιμενόν, καὶ φαλάκρωσιν ἰᾶ-
ται. Ορειβασίου. Μυοχόδων, γο. α. ὄνθυας καμήλου ἐκκεκαυμένας. κριθῆς κεκαυμένης
δράκα. δάφνης δεσμίδιον χειροπληθὲς κεκαυμένον. ἀναλάμβανε μιγνύων ἀπὸ ἄξωνος ῥύπον. του-
τέστιν ἀπὸ τοῦ τροχοῦ τῆς ἁμάξης. Περὶ ῥεουσῶν τριχῶν. νϛ.

Π άθος ἐστὶν ἕτερον τριχῶν. ἀραιότητι μὲν τοῦ δέρματος. ἐνδείᾳ δὲ τῆς διοικούσης αὐτὰς οὐσίας ἑπό-
μενον. διὸ καὶ ἡ θεραπεία τῶν οὕτως βλαπτομένων, οὐ τὸν αὐτὸν ἔχει σκοπὸν ταῖς ἀλωπεκίαις. ἐπ'
ἐκείνων μὲν γὰρ ἐκδαπανῆσαι τὴν κακοχυμίαν ὁ σκοπός. ἐπὶ τούτων δὲ ἐρρῶσαι τὴν ἕξιν τῆς κε-
φαλῆς. καὶ χρηστοῦ παρουσίαν ἐργάζεσθαι. καὶ τοῦ δέρματος τὴν κατὰ πυκνότητα καὶ ἀραιότη-
τα, συμμετρίαν ἐργάζεσθαι. καὶ εἴωθε δὲ τὸ πάθημα τοῦτο περὶ τὰς τρίχας γίγνεσθαι. πλειστά-
κις μὲν τοῖς νοσήμασι. σπανιάκις δὲ, καὶ χωρὶς νόσου. καὶ οἱ νοσοῦντες πλεῖστοι, χωρὶς φαρμάκου
20 διὰ τῆς ἀναληπτικῆς τοῦ σώματος διαίτης ὑγιάσθησαν ἐν τάχει. ὅθεν τὰ φάρμακα ἔστω ἐπ' αὐτῶν,
σύμμετρον ἐργαζόμενα πύκνωσιν τοῦ δέρματος ἅμα τῷ ψύχειν αὐτό. τὰ γὰρ σφοδρῶς στύφοντα,
πάντως καὶ ψύχει. καὶ τὴν ἐπιρροὴν τῆς τροφῆς ἀποκρούεται. ὅθεν καὶ μᾶλλον ἐκρέουσιν αἱ τρί-
χες. διὸ τὰ μετρίως στύφοντα, μεμίχθαι χρὴ τοῖς ὑγραίνουσι φαρμάκοις. ὁποῖόν ἐστι τὸ λάδανον.
καὶ τὸ σχίνινον ἔλαιον. αὐτοφυῶς στύφοντα καὶ θερμαίνοντα μετρίως. ὥστε ἐπειράθην. οὔτ' ἐπι-
νοῶ κρεῖττον ἔσεσθαι φάρμακον ἐπὶ τῶν ῥεουσῶν τριχῶν. τοῦ μιχθέντος ἔκ τε λαδάνου καὶ τοῦ
σχινίνου. εἰ δὲ μὴ παρείη τὸ σχίνινον, τῷ ὠμοτριβεῖ καὶ ὀμφακίζοντι ἐλαίῳ κεχρῆσθαι. πρόδηλον
δὲ, ὡς ἐξηυχμασμένης μὲν τῆς κεφαλῆς, παχύτερον χρὴ προσφέρεσθαι τὸ φάρμακον. ἐν χρῷ δὲ κει-
ρομένης, ὑγρότερον. εἰ δὲ πολλὴ ῥύσις εἴη τῶν τριχῶν, καὶ τεκμαίροιο τοῦ τῆς κεφαλῆς δέρματος, ἀ-
30 ραιότητα γεγονέναι πολλὴν, ἀντὶ τοῦ σχινίνου τὸ μύρσινον ἔλαιον. προσπλέκειν τῷ λαδάνῳ. μίξεις
δ' ἄν ποτε, καὶ τῷ ναρδίνῳ μύρῳ, ἐν ἡλικίᾳ ψυχρᾷ. καὶ ὥρᾳ χειμερινῇ. ἀγαθὸν δὲ φάρμακον εἰς
ταῦτα, καὶ τὸ τῶν πλουσίων γυναικῶν τὸ σμηκτὸν καλούμενον καὶ τὸ σαλικόν. ὥστε τούτοις καὶ
κατὰ μόνας ἔλεγε χρῆσθαι τὰς πλουσίας. Κλεοπάτρα δέ φησι πρὸς τὰς ῥεούσας τρίχας,
χρῶ τούτῳ τὴν κιμωλίαν. ἀναχρωτάτην βρέξον οἴνῳ αὐστηρῷ. καὶ μόρων χυλὸς τοῦτον ὥστε συμ-
πῆναι μόνον. καὶ πρόβαλλε ὑοσκυάμου σπέρματος. λειοτάτου τὸ ἀρκοῦν. καὶ συλλεάνας, ἀνά-
πλασε τροχίσκους. καὶ ξηράνας, ἐν σκιᾷ ἀπόθου εἰς ἀγγεῖον κεραμεοῦν καινόν. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως
διεὶς ὕδατι σμῆσθαι ἔλεγε. εἶθ' ὅταν ξηρανθῇ, ἐκκλυζέσθω. καὶ διὰ ἡμερῶν ε, τὸ αὐτὸ ποίει. χρῶ δὲ
αὐτῷ, ἐπὶ τῶν θερμοτέρων κεφαλῶν. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ ἐν προσώπῳ καὶ τραχήλῳ λειχηνώδη.

Ἄλλο πρὸς ῥεούσας τρίχας.

40

Π εριστερεῶνα ὀρθὸν χλωρὸν σὺν ταῖς ῥίζαις, βαλὼν ἐν ἐλαίῳ ὀμφακίνῳ, ἡλίαζε ἡμέρας πλείους.
καὶ διηθήσας τὸ ἔλαιον, χρῶ καθ' ἡμέραν ἀντὶ τοῦ κοινοῦ. εἰ δὲ μὴ παρείη χλωρὸν τὸ βοτάνιον, ξηρὸν
λαβὼν σὺν ταῖς ῥίζαις. καὶ κόψας. καὶ σήσας. ἀνάμιξας ἐλαίῳ ὡς πάχος ἔχειν. καὶ ἐάσας ἡμέ-
ρας τινὰς, χρῶ. ἔστι γὰρ ἀπαράβατον. Ἄλλο. Πρὸς τὰς ἐκ νόσου ἀπορρεούσας τρίχας. Χα-
μαιλέοντος μέλανος ῥίζας ἑψήσας οἴνῳ, καταχέειε παχύτερον τὴν κεφαλήν. Ἀκτὴν καύσας.
καὶ μετὰ κηρωτῆς ὑγροτάτης μίξας, χρίε. αὔξει τὰς τρίχας. καὶ πυκνοῖ τὸ δέρμα. καὶ οὐ συγχω-
ρεῖ ῥέειν. καὶ τὸ νάρκισσινον μύρον χριόμενον, οὐ συγχωρεῖ τὰς τρίχας ἀπορρεῖν. Λάδανον. καὶ ῥόδα
λεάνας, ἐν οἴνῳ παλαιῷ καταχέειε. συντηρεῖ γὰρ καὶ μελαίνας ποιεῖ.

Διαφυλακτικὸν τριχῶν τὸ δ' αὐτὸ καὶ μελαίνει.

Μ υρτῶν μελανῶν, ξέστης εἷς. μυρσίνης ἀκρεμόνων λι. α. σελίνου σπέρμα, λι. α. ἀδιάντου τὸ ἥμι-
50 συ. λαδάνου τὸ ἴσον. οἴνου μέλανος, ξε. ε. ἕψε ἄχρι παντελοῦς διαλύσεως. καὶ ὅταν τὸ τρίτον ἀ-
πολειφθῇ, ἐπίβαλλε ἐλαίου ὀμφακίνου. ἢ μύρου τινὸς ξε. β. καὶ ἕψε πάλιν. ὅταν δὲ δὶς ἢ τρὶς
ἀναζέσῃ, ἐκθλίψας τὸ ὑγρὸν καὶ διηθήσας, ἐπιμελῶς ἀπόθου. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως κινῶν παντε-
λῶς χρῶ. περιαλείφων δὶς τῆς ἡμέρας τὰς τρίχας. ἐπὶ παίδων δὲ ποιεῖ καλὰς καὶ πυκνὰς τὰς
τρίχας. καρύου λέπυρον καέν, καὶ τριβὲν ἐν οἴνῳ, καὶ καταχριόμενον. Λωτοῦ τοῦ δένδρου τὰ φύλ-

λα λεάνας,

λα λεάνας, κατάχριε.

Πρὸς ὀφρῦς λειποτριχούσης. νζ.

Πρὸς τὸ μὴ ἀπορρεῖν τρίχας. μὴ δὲ ὀφρύων. μὴ δὲ ἄλλου τόπου τοῦ σώματος. μελάνθιον καύσας. καὶ μεθ' ὕδατος τρίψας, κατάπλαττε ἔνθα ἂν βούλῃ τρίχας ἀναβαίνειν. μάλιστα δὲ ὀφρύων. Ἄλλο. Μελίσσας πλείστας καύσας. μίξας ἐλαίῳ χρίε. προσέχων μὴ θίγῃς ἑτέρου τόπου ἔνθα οὐ δεῖ τρίχας φύεσθαι. Ἀδάμαντα λίθον τρίψας μεθ' ὕδατος, κατάχριε. ἐὰν δὲ θέλῃς λευκὰς ποιῆσαι, δι' ὄξους αὐτὸν λείου.

Πρὸς μελάσματα. νη.

Τὰ βάπτοντα καὶ μελαίνοντα τὰς λευκὰς τρίχας φάρμακα, διὰ τῶν αὐστηρῶν τε καὶ στρυφνῶν συγκείμενα, βλάπτει μεγάλως. οὐ μόνον γὰρ ἐπιπολῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ βάθους ἀλλοιοῖ τὸ δέρμα, μέχρι τοῦ κατὰ τὰς ῥίζας τῶν τριχῶν τόπου. ἡ βλάβη δὲ ταῖς χρωμέναις γυναιξὶ γίγνεται. ποτὲ μὲν, εἰς ἐ-
10 πιληψίαν ἢ ἀποπληξίαν ἢ καταφορὰν ἢ κάρον ἐμπιπτούσαις. ἔστι δὲ ὅτε καὶ καταρροῖς ἁλισκομέναις δυσλύτοις, εἰς φθίσιν ἐπακολουθοῦσι. καὶ οἶδα πολλὰς γυναῖκας ἀποθνησκούσας ἐκ τοῦ καταψυχθῆναι τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῶν τοιούτων φαρμάκων. μᾶλλον δὲ βλάπτονται αἱ ψυχροτέραν τὴν κρᾶσιν ἔχουσαι. αὗται δὲ τῆς τῶν στυφόντων βλάβης ὅσαι βούλονται μελαίνειν τρίχας, τῇ κεδρέᾳ χριέσθωσαν. χριέσθωσαν δὲ πρὸ τριῶν ἢ τεσσάρων ὡρῶν τοῦ λουτροῦ. ἔπειτα σμηχέσθωσαν λουόμεναι. χρὴ δὲ αὐτὴν, ἄμικτον ἐλαίου παραλαμβάνειν, ἐπὶ τῶν ξηρανθῆναι σφοδρῶς, καὶ θερμανθῆναι δεομένων κεφαλῶν. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων, ἐλαίου μιγνύναι. σὺν γὰρ τῷ δαπανᾶν τὰς ὑγρότητας, καὶ διὰ τοῦτο μελαίνει τὰς τρίχας. καὶ τὰς ῥεούσας ἐπανορθοῦται. καὶ τὰς μὴ ῥεούσας, εὐεξεστέρας ἐργάζεται. τὸ αὐτὸ δὲ ποιεῖ καὶ πίττα ὑγρὰ σὺν ἐλαίῳ παραλαμβανομένη. Ἀρχιγένης δὲ, μελάσματα τριχῶν οὕτως γράφει. καππάρεως τὸν φλοιὸν τῆς ῥίζης, ἕψει σὺν γάλακτι ὀνείῳ
20 μέχρι τὸ τρίτον λειφθῇ. καὶ λεάνας κατάπλαττε εἰς νύκτα. προαποσμήχων τὰς τρίχας. Ἐρινοῦ ῥίζης φλοιόν. ἑψήσας ὕδατι, μέχρις ἁπαλὸς γένηται, αὐτὸν μὲν κατάπλαττε. τῷ δὲ ὕδατι σμῆχου. Ἀνεμώνης τὸ ἄνθος τὸ μέλαν. σὺν ἐλαίῳ μυρσίνῳ λεάνας, ἐπίχριε. Ἄλλο. Ἰτέας φλοιοῦ χυλόν. μετ' ἐλαίου τρίβε. ἄκρως μελαίνει. Ἄλλο.
Λίθος ἀλαβανδηνός. ἢ ἀλαβανδηνὸς καλούμενος. ὑπομελανίζων τῇ χρόᾳ μετὰ τοῦ πυρροῦ. ᾧ διαυγοῦς, αἱ γυναῖκες χρῶνται εἰς τὰ κόσμια. οὗτος λειούμενος καὶ σὺν οἴνῳ μέλανι καὶ ἐλαίῳ ὀμφακίνῳ παρατριβόμενος, μελαίνει τὴν ἐπιφάνειαν τῶν τριχῶν. Λαβὼν ῥοιὰν χλωρὰν ὀμφακίζουσαν, ταύτης περίτεμε τὸν τράχηλον εὐφυῶς. ὅπως τὸ ἀφαιρούμενον, πῶμα ἁρμόδιον γένηται. εἶτα ἐκτινάξας τοὺς κόκκους, καταλιπὼν δὲ ἔνδον τοὺς ὑμένας τοὺς λεπτοὺς, βάλε εἰς τὸ κένωμα τῆς ῥοιᾶς σησάμου ἀπλύτου, ∠. δ. λιβάνου τὸ ἴσον ἐπιβαλὼν ἐναλλὰξ σήσαμον καὶ λίβανον. ἄχρις οὗ πλη-
30 ρωθῇ τῷ κενώματι. καὶ τότε ἐπιθεὶς τὸ ἴδιον πῶμα καὶ πηλῷ περιπλάσας. ἢ στέατι στεατίνῳ. καὶ ὀπτήσας ἐν κλιβάνῳ. τὸν μὲν πηλὸν ἢ τὸ στέαρ περίελε. αὐτὴν δὲ λειοτρίβει τὴν ῥόαν. καὶ ἀπόθου εἰς ὑελοῦν ἀγγεῖον. ἔπειτα προσμιξάμενος τὴν κεφαλὴν. καὶ ξηράνας, λαβὼν ὀλίγον τοῦ φαρμάκου. καὶ μίξας ἐλαίῳ βραχεῖ, σύγχριε τὰς τρίχας. καὶ τοῦτο ποίει πεντάκις. ποιεῖ αὐτὰς καὶ οὔλας. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ σησάμου καὶ λιβάνου, μελάνθιον. καὶ κηκίδων κεκομμένων, ἀνὰ ∠. δ. ἐμβάλλουσιν εἰς τὴν ῥόαν. Ἄλλο. Μέλασμα τριχῶν. βάπτει καὶ τὰς οὔλας. πρόσμηχε δὲ κιμωλίᾳ τὰς τρίχας. καὶ τότε βάπτε. κρεῖττον δὲ προξυρεῖσαν τὴν κεφαλὴν, καταχρίειν παχυτέρῳ τῷ φαρμάκῳ. φυλάσσων τὸ μέτωπον. καὶ τὰ ἐγγὺς πάντα. δεδοκίμασται ἐπὶ πολλῶν. καὶ ἔστιν ἀναγκαῖον πάνυ. Θείου γναφικοῦ. χαλκάνθης κηκίδων. ἀσβέστου. λιθαργύρου, ἀνὰ ℥. β. ἰοῦ σιδή-
40 ρου, ℥. α. πάντα λεάνας κατ' ἰδίαν. καὶ μεθ' ὕδατος ὡς γενέσθαι χρῖσμα, χρῶ θαρρῶν. μὴ εὐλαβούμενος τὴν ἄσβεστον. οὐ καίει γὰρ, διὰ τὸ ἀμαυροῦσθαι τὴν δύναμιν ὑπὸ τῶν ἄλλων. βάπτει καὶ ξύλον. καὶ κέρατα καὶ ἔρια.

Ἄλλο διὰ πείρας ἐν ἔργοις. ποιεῖ γὰρ τὰς τρίχας μελανὰς ὥστε θαυμάσαι.

Συκῆς μελαίνης τῶν φύλλων. ἀμπέλου μέλανος τὰ φύλλα. μορέας φύλλα, ἀνὰ λι. α. βρέχε πάντα ὕδατι ὀμβρίῳ, ἡμέραν α. ἔπειτα ἕψει ἐπιμελῶς. καὶ προξυρείσας τὰς τρίχας, κατάπλασσε. εἰ δὲ μὴ, ὑγρότερον κατάχριε τὰς τρίχας τῶν ῥιζῶν.

Ἄλλο μέλασμα τριχῶν.

Λαδάνου. κηκίδων. ἀμυγδάλων πικρῶν κεκαθαρμένων, τρυγὸς οἴνου. ἀδιάντου φύλλων, ἀνὰ ℥. ϛ. οἴνου σεμφυλίτου ξέστας τρεῖς, βαλὼν πάντα εἰς ἀγγεῖον χαλκοῦν γεγανωμένον, ἕψε ἕως τὸ τρίτον
50 λειφθῇ. εἶτα διηθήσας, ἕψε ἐν ἑτέρῳ ἀγγείῳ μικρῷ, ἕως μελιτῶδες γένηται. καὶ ἐπίβαλλε τούτῳ, μύρου μενδησίου. ἢ ἑτέρου τοιούτου τὸ ἴσον. καὶ ἀνακόψας ἀπόθου. καὶ τούτῳ χρῶ καθ' ἡμέραν. ἔστω δὲ τὸ γάνωμα τοῦ χαλκοῦ, μόλιβδος.

Προφυλακτικὸν ὥστε μὴ γενέσθαι πολιάς.

Κολοκυνθίδα ἀγρίαν τρυπήσας, κάθαιρον τὰ ἔσω εὖ μάλα. εἶτα πλήρωσον αὐτὴν ἐλαίου δαφνίνου.

καὶ πρόσβαλλε ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος μὴ ψίψας. καὶ ἄφες αὐτὸ μίαν ἡμέραν καὶ ἄλειφε χρησίμως ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Μέλασμα πωγώνων.

Σκωρίαν σιδήρου. καὶ μόλιβδον ἐν ὄξει ἑψήσας, μέχρις οὗ τὸ τρίτον λειφθῇ, ἐπιχρίου. ἐλαίου ἀπεχόμενος.

Πρὸς τὸ πυῤῥὰς ποιῆσαι θρίχας. νθ.

Πυῤῥὰς ποιοῦσι τρίχας, θέρμοι ὠμοί. καὶ νίτρον σὺν ὕδατι καταχριόμενον. λωτοῦ τοῦ δένδρου πρισμάτων ἀφέψημα κύπρου φύλλα λεῖα σὺν στρουθίου χυλῷ καταπλασσόμενα. φυγία οἴνου παλαιοῦ κεκαυμένου. καὶ σὺν ἐλαίῳ βαλανίνῳ λειουμένη, ὡς ἱκανὸν ἔχειν πάχος. ταῦτα σύγχριε ὅταν μέλλῃς καθεύδειν. καὶ ἐς τὸ πρωῒ ἔσονται ξανθοί.

Λευκὰς ποιῆσαι τρίχας. ξ.

Χελιδόνος κόπρον τρίψας σὺν χολῇ ταυρείᾳ σμίγε. καὶ γίνονται λευκαί. Φλώμου λευκῆς τὸ ἄνθος καύσας, ὄξει σβέσον. καὶ συμμίξας, σμήγματι χρῶ.

Ψιλὰς ποιῆσαι τρίχας. ξα.

Ἀφρὸν ἁλὸς μετὰ σμύρνης δίδου σμήχεσθαι. Καρπάσου ὀπὸν χρίε. καὶ μένουσιν οὖλαι καὶ μέλαιναι. Ἄλλο. Ἀσφοδέλου ῥίζας καύσας. καὶ λεάνας σὺν οἴνῳ χρῶ. Ἄλλο. Λινόσπερμα οἴνῳ βρέχων, ἕψει ἐπ' ὀλίγον. καὶ διηθήσας, μίσγε τῷ χυλῷ ὠοῦ τὸ λευκόν. καὶ ἀνάτριβε τὰς τρίχας ἐπ' ἄκρας. καὶ ἐπιδέσμει τὴν κεφαλήν. τῇ δὲ ἑξῆς ἀπόπλυνε ἐν βαλανείῳ. καὶ τοῦτο ποίει πλειστάκις. ἐπὶ δὲ τῶν εὔψυκτον ἐχόντων τὴν κεφαλήν, ἐν βαλανείῳ χρῶ. καὶ μὴ ἀπόπλυνε τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Ἄλλο δόκιμον. Στροβίλιον ὁλόκληρον χλωρὸν δεξιόν, α. ἴρεως, Γο. ιβ. μυρσίνου, Γο. α. μύρτων Γο. α. πολυτρίχου, Γο. α. S. λαδάνου, Γο. β. κηκίδων, Γο. α. μαστίχης αἰθιοπικῆς, Γο. α. ἑλίκων ἀμπέλων, Γο. β. δακρύου φοίνικος ✠. ιβ. στέατος ἀρνείου, ✠, ιβ. σεύτλου σπέρματος ✠. ιβ. ῥοῦ βυρσοδεψικοῦ ✠. ς. στυπτηρίας σχιστῆς ✠. ς. ἐλαίου ὀμφακίνου ξ. γ. ἀρτεμισίας χυλοῦ στραπιάδος. τριόρχου χυλοῦ. πολυτρίχου χυλοῦ. ἀσφοδέλου χυλοῦ. ἀναγαλλίδος χυλοῦ, ἀνὰ Γο. γ. χρῶ.

Περὶ τῶν φθειρόντων τὰς θρίχας. ξβ.

Τῶν φθειρόντων τὰς θρίχας, τρεῖς εἰσὶ διαφοραί. καὶ τὰ μέν, ἰδίως καλεῖται ψίλωθρα. τὰ δέ, παντελῶς ἀφανίζοντα. τὰ μὲν οὖν παντελῶς ἀφανίζοντα, σφαλερὰν ἔχει τὴν χρῆσιν. ἐνίοτε γὰρ οὐ μόνον τὰ χρισθέντα μέρη τοῦ σώματος ἄτριχα τοῦ λοιποῦ γίνεται διαπαντὸς, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν γενείων. καὶ τῶν ὀφρύων. καὶ τῶν βλεφαρίδων, ἡ ψίλωσις τῶν θριχῶν διϊκνεῖται. τὰ δὲ λεπτυντικὰ καὶ τὰ ψίλωθρα τὴν χρῆσιν ἀκίνδυνον ἔχει.

Ἀφανιστικὰ θριχῶν. ξγ.

Ἀφανίζειν τὰς τρίχας εἰς τὸ παντελὲς λέγεται, ἡ παρ' σηπὸς, βατράχων τῶν ἐν τοῖς καλάμοις γιγνομένων, ἰχὼρ. χελώνης θαλασσίας, αἷμα. ἀμπέλου λευκῆς δάκρυον. καὶ κισσοῦ ἢ βρυωνίας. σκολόπενδρα θαλάττια. ἀστέρες θαλάττιοι. μίγνυται δὲ τούτοις, νίτρον καὶ ἀμόργης. καὶ κεδρίας. καὶ ἐλαίου τοῦ ἀλίνου λεγομένου. ἀλκυόνια τε καὶ σανδαράχη. καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. κνίδης ἀγρίας τὸν καρπὸν λεάνας, μετ' ἐλαίου ἀνάτριβε ἰσχυρῶς. καὶ ἀποῤῥυήσονται αἱ τρίχες. βράδιον δὲ ποιεῖ ἐπὶ ἥβης παιδίων αὔξεσθαι θρίχας. ἐνίοτε δὲ καὶ τὰς οὔσας ἀφανίζει, ἀμπέλου δάκρυον σὺν ἐλαίῳ ἀλειφόμενον. καὶ τὸ ἀπὸ χλωροῦ κλήματος καιομένου, ὑδρούμενον ὑγρόν. Ἄλλο ἄθριχον. Τιθυμάλλου κυβορίτου χυλὸν κύαθον α. οἴνου καὶ ἐλαίου ἀνὰ κύαθον α. ἀναμίξας, ἄλειφε ἐν βαλανείῳ. καὶ βραχὺ ἱδρώσας, ἔπειτα καὶ περιξύσας, εὑρήσεις τὰς θρίχας ἐν τῇ ξύστρᾳ. αἱ δὲ μεθ' ἡμέρας τρεῖς ἀναβαίνουσαι θρίχες, ἔσονται χνοώδεις. Ἄλλο. Κυωνπῶν ἀπὸ τὰς ὑδρείας, ∠. ιϛ. σανδαράχης, ∠. δ. ἀσβέστου ∠. η. ἀρσενικοῦ ∠. η. κονίας ἀπὸ συκίνων ξύλων διηθημένης, κοτύλας β. ὄξους κοχλιάριον, α. ἑνώσας πάντα. καὶ βαλὼν εἰς χυτρίδιον, ἕψε. ἕως οὗ δοκιμάζοντί σοι αἴρει τὰς θρίχας καταχειόμενον. καὶ χρῶ ἐν βαλανείῳ ὡς προείρηται. Βουγλώσσου καὶ ἀειζώου χυλὰν. ἑκάστου ἴσα λεάνας μετὰ κόπρου ψαγίας, ἀναλάμβανε ἐν ὑέλλῳ πινακίῳ. καὶ ἔα παγῆναι καὶ χρῶ ἐν βαλανείῳ. Ἄλλο. Βολμοῦ τοῦ λεγομένου ὑακίνθου. πορφυρᾶ ἔχοντος ἄνθη. τούτου τὴν ῥίζαν λαβὼν, καὶ λεάνας μετὰ λιβανου. καὶ ἀμυγδάλων πικρῶν, ἐπίβαλλε ἔλαιον. καὶ ἑνώσας, ἀλείφου ἐν βαλανείῳ. καὶ χωρὶς βαλανείου καθ' ἡμέραν. καὶ καταβραχὺ φθείρονται.

Ψίλωθρα θριχῶν. ξδ.

Τῶν δὲ ψιλούντων τὰς θρίχας, ἥτε κονία στακτὴ χρήσιμός ἐστι. καὶ ἀρσενικόν. καὶ σανδαράχη. καὶ τίτανος ἄσβεστος. εὔδηλον δὲ ὅτι τῶν σφοδρῶν ἐν αὐτοῖς θραύεται ἡ δύναμις, μίξεις τῶν ἀσθενεστέρων καὶ ὑγρῶν. λέγω δὴ πτισάνης χυλοῦ. ἢ ὀρύζης. κρεῖττον μὲν οὖν ψίλωθρον τοιοῦτον ἐν τοῖς κοσμητικοῖς ἀναγράφει ἀσβέστου μέρη, β. ἀρσενικοῦ μέρος α. ταῦτα βαλὼν εἰς θήκην μολιβδίνην. καὶ ὕδωρ θερμὸν ἐπιχέας. ἢ πτισάνης χυλόν. ὅταν μέλαν γένηται κινούμενον, κέλευε ἐν βαλανείῳ

λανείῳ καταχρίεσθαι. τοῦτο λεῖον ποιεῖ τὴν τῶν τριχῶν παραχρῆμα τὸ σῶμα. καὶ ἡ φυομένη θρὶξ,
λεπτὴ ἀναβαίνει. Ἄλλο. Ὀρύζαν. κυάμους. ἐρεβίνθους. πτισάνην. ἕψει ἅμα ἐν ὕδατι.
καὶ τῷ ἀφεψήματι μίσγε πρῶτον τὴν ἄσβεστον. ἀρκοῦσαν κατὰ συνήθειαν καὶ κίνει. καὶ ὅταν δια-
λυθῇ, ἐπίπασσε ἀρσενικοῦ, Γο. α. καὶ ἐάσας, ἐπίβαλλε λειοτάτοις σμύρνης, Γο. α. μαστί-
χης Γο. α. κισσήρεως ὀπτῆς, ∠. δ. ὀποῦ βαλσάμου κοχλιάρια, β. Ἄλλο. Σαν-
δαράχην. ὑοσκυάμου χυλοῦ λεάνας κατάχριε. Ἔλαιον ψίλωθρον. Συκῆς ἀγρίας καρ-
ποῦ, Γο. ς. καὶ τῶν φύλλων αὐτῆς, Γο. ς. ἐχῖνον χερσαῖον ζῶντα ὁλόκληρον. ἀκονίτου χυλοῦ.
τουτέστιν ἴρεως ἀγρίας, λι. α. ἐλλεβόρου μέλανος, λι. α. τρυγὸς οἴνου κεκαυμένου, λι. α.
ἰσχάδων λιπαρῶν μελανῶν, λι. α. ἀρσενικοῦ σχιστοῦ Γο. δ. κόστου Γο. δ. κασσίας Γο. δ.
10 καρποβαλσάμου Γο. δ. ἐλαίου ξ. α. κόψας πάντα καὶ βαλὼν σὺν τῷ χερσαίῳ ἐχίνῳ
ζῶντι, ἕψει μεθ' ὕδατος ἐπὶ διπλώματι. ἔστω δὲ τὸ ὕδωρ θαλάττιον, λι. ε. ἄχρι τὸ ὕδωρ ἀναλω-
θῇ. καὶ καθελὼν ἀπὸ τοῦ πυρός, ἔα ἡμέρας γ. καὶ ὅταν καταστῇ διηθήσας, χρῶ τῷ ἐλαίῳ ἐν τῷ
πρώτῳ θόλῳ τοῦ βαλανείου πρὶν ἱδρῶσαι.

Λεπτυντικὸν τριχῶν. ξε.

Τ οἷς λεπτύνουσι τὰς τρίχας, χρῶνται οἱ ἰατροί, ἐπὶ τῶν σκληρὰς καὶ μεγάλας ἐχόντων τρίχας.
ῥυπτικῆς δέ ἐστι τὰ τοιαῦτα δυνάμεως καὶ λεπτυντικῆς, ὥσπερ δὲ ἐν ἅπασι τοῖς ἄλλοις φαρμά-
κοις ἡ διαφορὰ κατὰ τὸ μᾶλλον τε καὶ ἧττον ἐστίν, οὕτω κἀν τοῖς ῥυπτικοῖς. τὰ μὲν οὖν τῶν κριθῶν
καὶ τῶν κυάμων καὶ ὀρόβων ἄλευρα ἀφρόνιτρόν τε καὶ νίτρον, μετριωτέρας ἐστὶ δυνάμεως. ὅσα
δὲ τούτων ἰσχυρότερα, ἐπὶ τῶν πάνυ σκληρὰς καὶ μεγάλας ἐχόντων τὰς τρίχας, ἁρμόττει, οἷον
20 ἐστὶ τὸ κεκαυμένον νίτρον. καὶ ὁ ἀφρὸς τοῦ νίτρου, καὶ τὸ ἀφρόνιτρον. καὶ τὰ κάλλινα ὄστρακα. τὸ δὲ τῆς
σηπίας κεκαυμένον καὶ ἄκαυστον. καὶ τὰ τῶν κεραμίδων. καὶ τὰ τοῦ κλιβάνου ὄστρακα. κίσσηρις
ἄκαυστός τε καὶ κεκαυμένη. κηρύκων τε καὶ πορφύρων. καὶ λοιπῶν ὀστρέων ὄστρακα. ἀλκυόνιά τε
καὶ στρουθίου ῥίζα. οἵ τε ἐλλέβοροι καὶ αἱ τῆς βρυωνίας ῥίζαι. καὶ ἡ τοῦ δρακοντίου. ἀριστολοχία.
καὶ πάνακος ῥίζα. κέγχροι καὶ τὰ τοιαῦτα. εὐώδη δὲ αὐτὰ ποιῆσαι βουλόμενος, μίξον κυπέρου
καὶ μελιλώτου. καὶ ῥόδων ξηρῶν. καὶ κρίνου ἄνθος καὶ ἴρεως. καὶ μελισσοφύλλου. τοῖς δὲ πλου-
σίοις, καὶ νάρδου κελτικῆς καὶ ἰνδικῆς. καὶ ἀμώμου καὶ φύλλα. καὶ σμύρνης καὶ κόστου. λεπτύ-
νει δὲ τρίχας. καὶ τέφρα κληματίνη καὶ συκίνη. καὶ τιθυμαλλίνη. παρατριβομένη λεία ἐν βαλανείῳ.
καὶ ἡ ἀπὸ τῶν κεκαυμένων γιγάρτων τέφρα. στυπτηρία σχιστή. κόπρος κυνία ξηρά. Ἄλλο.
Σ μῆγμα λαμπρυνόν τὸν χρῶτα καὶ χρυσώδεις ποιοῦν τὰς τρίχας πάνυ καλόν.
30 Μόρα ὠμότατα λαβὼν καὶ λεάνας μετὰ κιμωλίας καὶ νίτρου ἴσοις φύλαττε. καὶ χρῶ.
Ξηρίον λεπτυντικὸν τριχῶν ἐν βαλανείῳ διὰ πολλῆς πείρας. Κισσήρεως ὀπτῆς. σηπίας ὄστρακα
κεκαυμένα. νίτρου κιμωλίας ἴσα. χρῶ. θαρρῶν. Ἄλλο. Πορφύρων ὀστράκων κεκαυμένων,
Γο. ς. ἀλκυονίου, Γο. ς. νίτρου, Γο. η. κιμωλίας, Γο. η. κισσήρεως, Γο. α. τρύξας
πάντα, λεῖον. καὶ χρῶ ἐν βαλανείῳ. καὶ θαυμάσεις. Ἄλλο. Ὧ ἐχρησάμεθα ἐπὶ τῆς κου-
βικουλαρίας. Ἀσβέστου ἀπὸ μαρμάρου γεγλυμμένης, λι. α. ἀρσενικοῦ Γο. α. σταφίδος
ἀγρίας. κιμωλίας. σηπίας ὀστράκων. βρυωνίας ῥίζης ξηρᾶς. στυπτηρίας σχιστῆς ἀνὰ ∠. δ. ψιμ-
μυθίου Γο. α. σαμψύχου. ἀλόης. ἐλλεβόρου μέλανος ἀνὰ ℥. ς. κόψας σήσας, χρῶ βαλὼν ἐξ αὐτοῦ
εἰς σύνηθες ψίλωθρον, ὅσον ∠. δ. καὶ ὠῶν τὰ λευκά, γ. ἔπειτα ἀποπλύνας τὸ ψίλωθρον,
σμῆχε αὖθις τῷ ξηρῷ. καὶ καθ' ἑκάστην ἐν τῷ βαλανείῳ σμηχέσθωσαν αὐτῷ.
40 Ἄλλο σμῆγμα. λαμπρυντικὸν καὶ χρυσῶδες φόρον.
Κ υάμου. ἀλεύρου. κισσήρεως. σεμιδάλεως. ἀφρονίτρου λευκοῦ ἀνὰ χοίνικας ἀττικάς, β. μαρά-
θρου ἑψηθέντος σὺν πτισάνῃ καὶ ἀποκλυθέντος ὕστερον ὀξυμέλιτι καὶ ξηρανθέντος κοπέντος καὶ
σηθέντος ὕστερον ὀξυμέλιτι καὶ ξηρανθέντος. κοπέντος. καὶ σηθέντος. χοίνικας, β. σάπω-
νος γαλλικοῦ, λι. β. μίγνυε τὸν σάπωνα τοῖς λοιποῖς προλειωθεῖσιν ἐπὶ θρύβων ταῖς
χερσί. καὶ χρῶ. Περὶ πιτυριάσεως. ξς.
Π ιτύροις ὅμοια ἀπὸ τοῦ τῆς κεφαλῆς δέρματος ἀποπίπτει πολλάκις ἐνίοις κνωμένοις. γίγνεται δὲ ὑπὸ
μοχθηρῶν ἰχώρων. οὓς ἐκδαπανῆσαι σκοπός ἐστι. διαφορητικὰ τοίνυν καὶ ῥυπτικὰ προσακτέον
φάρμακα. καθαρτικῷ δὲ φλεγμαγωγῷ πρότερον κενώσαντας ὅλον τὸ σῶμα εἰ μεστὸν εἴη κακοχυ-
μίας. ἔμιξαν δέ τινες τοῖς διαφορητικοῖς καὶ τῶν στυφόντων ἔνια. ῥωννύναι βουλόμενοι τὸ πέπον-
50 θὸς μόριον. ὡς μὴ ῥᾳδίως εἰς ἑαυτὸ καταδέξοιτο τοὺς ἐπιρρέοντας ἰχῶρας. ἀλλὰ ἀντιβαίνοι τε καὶ
ἀποκρούοιτο. οἷόν ἐστι χάλκανθος. καὶ τὰ παραπλήσια. σμῆχε μὲν οὖν τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ πίτυρα,
κιμωλίᾳ μετὰ σεύτλου χυλοῦ. ἢ τίλεως. ἢ ἀμφοτέρων ἅμα. Ἄλλο. Κύαμον σὺν τῷ
λέπει ἀλέσας, χρῶ μετὰ σεύτλου χυλῷ. Ἄλλο. Πιτύρων χοίνικος ἥμισυ βρέξας ἐν

ὕδατι ξε. α. εἶτα τρίψας ἐπιπολὺ ταῖς χερσὶ καὶ διηθήσας τὸν χυλόν. καὶ ἐπιβαλὼν ὄξους κο-
χλιάριον ἥμισυ, ἕψε μέχρις οὗ πάχος λάβῃ. καὶ τότε ἀπόσμηχε. εἶτα ἀπόπλυνε σεύτλου ἀφε-
ψήματι ἢ τίλεως ἢ θέρμων. Ἄλλο. Γῆς κιμωλίας. θείου ἀπύρου τὸ ἴσον. τρίψας μετ'
ὄξους ἐν βαλανείῳ, ἀπόσμα καὶ θερμῷ ὕδατι ἀπόπλυνε τότε. καὶ κατάχριε μὴ μόνον ἐν βαλα-
νείῳ, ἀλλὰ καὶ χωρὶς βαλανείου. Ἄλλο. Λιθαργύρου. πηγανίνου ἐλαίου. ὄξους λειώσας,
κατάχριε. δέδωκεν ἡ μὲν τότε πεῖραν ἱκανήν. Ἄλλο. Σικύου ἀγρίου ῥίζης ἑψήσας, τῷ
ἀφεψήματι χρῶ. Ἄλλο. Ἀρχιγένης φησὶ περὶ τοῦ διὰ τῆς βρυωνίας ὅτι αὐτὸ πάντως
σκευαζέσθω σοι τότε. εἰ δὲ σὺν σταθμῷ βούλει σκευάσαι, ποίει οὕτως. κιμωλίας, Γο. ϛ. νίτρου, Γο.
ε. ἀλεύρου κυαμίνου, Γο. γ. σικύου ἀγρίου φλοιοῦ τῆς ῥίζης ξηρᾶς, Γο. β. βρυωνίας, Γο. β.
10 κριθίνου ἀλεύρου καὶ θερμίνου ἀνὰ Γο. α. Ἄλλο. Κιμωλίας Λι. β. νίτρου. βρυωνί-
ας. σικύου ἀγρίου φλοιοῦ τῆς ῥίζης, ξηροῦ. κυαμίνου ἀλεύρου, ἀνὰ Λι. α. κριθίνου ἀλεύρου καὶ
θερμίνου, ἀνὰ ἡμίξεστον. ἕκαστον ἰδίᾳ λειότατον ποιήσας. καὶ μίξας. ἑνώσας, χρῶ ἐν βαλανείῳ.
Ἀρχιγένης φησὶ πρὸς πίτυρα, τήλινον ἄλευρον. καὶ νίτρον. καὶ κιμωλίαν. μετὰ σεύτλου χυλοῦ,
σμῆχε. καὶ χολὴν βοείαν ἢ ὑείαν. ὄξος ἐπιβαλὼν κατάχριε. εἶτα μετὰ μίαν ὥραν ἀποκλύσας, ἐπί-
χριε χαλκάνθῳ, καὶ νίτρῳ μετ' ἐλαίου ὀλίγου λείοις ἐν ἄλλοις κύμινον. ἢ μυροβάλανον. καὶ κυάμι-
νον ἄλευρον. ἴσα λειώσας μετὰ ὕδατος κονίᾳ. ὕδωρ σμῆχε. ἢ ἀμυγδάλοις πικροῖς λελεπισμένοις
μεθ' ὕδατος ἢ ὄξους λειώσας, σμῆχε. ὅταν δὲ ξηρανθῶσιν αἱ τρίχες, ἀπόπλυνε θερμῷ. ἢ μαλάχην ἀ-
γρίαν ἑψήσας ἐν θαλάσσῃ μέχρι τὸ δέκατον λειφθῇ, λέαινε. καὶ σμῆχε. ἢ νίτρον. καὶ κίσσηριν. καὶ ζυ-
γίαν οἴνου ἴσοις μετὰ θέρμου, σμῆχε. ἢ νίτρου ἀφροῦ. καὶ χαλκάνθου ἴσα μετὰ οἴνου χρῶ, δὶς ἢ τε-
20 τράκις τοῦ μηνὸς τότε ἐνεργεῖ. ὥστε μηδὲ τὸ λοιπὸν γενέσθαι. Ἄλλο. Λιβανωτὸν λεῖον
μετ' ὄξους κατάχριε. ἢ σκορπιούρου χυλὸν κατάχριε. ἢ σκίλλαν ἐπτήσας. καὶ ὅταν μαλακὴ γένηται,
ἐκπιάσας τὸν χυλόν, καὶ μίξας ἐλαίῳ κατάχριε. δίαιτα δὲ ἔστω ἄφυσος, μηδὲν τῶν παχυχύμων
ἔχουσα. οἷον εἰσὶν ὕδνα. μύκητες. βολβοί. ὄσπρια. καὶ κρέα μάλιστα βόεια. καὶ τὰ ὅμοια. ἔστω δὲ τὰ
προσφερόμενα, εὐκοίλια. εὔπεπτα. καὶ προσπλεκέσθω μέλιτι ταῖς τροφαῖς. ἔμβαμμα ὄξους μετὰ
ἑψήματος. ἄρτυμα κύμινον. σέλινον. μάραθον. τῶν δὲ ἄλλων, πεφεισμένη ἡ χρῆσις ἔστω. καὶ μάλιστα
φαγήματος παντὸς φείδεσθαι. οἶνος λεπτὸς καὶ λευκὸς χρήσιμος. εἴη ἡδονὴν δὲ καὶ ὁ γλυκὺς οἶνος.
καὶ τὸ οἰνόμελι. ὀπώρας ἄριστον μὲν σταφυλῆς μαρανθείσης. εἶτα σῦκον πρὸ τροφῆς. ἔπειτα ῥόα
μετὰ πᾶσαν τροφήν. καὶ τὸ χλωρὸν ἀμύγδαλον χρήσιμον πρὸ τροφῆς δεῖ σιτεῖσθαι ἄμεινον εὐπε-
ψίας μᾶλλον φροντιστέον. περίπατοι πρᾳεῖς πλεῖστοι. καὶ ἕωθεν καὶ δείλης ἄριστοι. ψυχρολουσία
30 βαλανείων κρεῖττον. θερμολουσοῦσι δὲ ἀνοίκειος ἡ πολλὴ διατριβὴ ἐν τῷ ἀέρι. καὶ ἡ κατὰ κεφα-
λῆς περίχυσις, μᾶλλον τῆς ἐμβάσεως ἄμεινον. καὶ μετὰ ταῦτα δαψιλῶς τῷ ψυχρῷ ἀναψυχε-
ὕπνου εἰς κόρον χρήσιμον. ὀργῆς. καὶ θυμοῦ. ἡλιώσεως. καὶ σφοδρᾶς ψύξεως ἀπεχέσθωσαν. καὶ
πάντων τῶν τὴν κεφαλὴν πληρούντων.

Περὶ φθειριάσεως. ξζ.

Φθειρῶν γένεσις ἐν τῇ κεφαλῇ συμβαίνει τισίν, ἀθρόως παμπόλλων ὑγρῶν, μετρίως θερμῶν, ἐν τῷ
βάθει τοῦ δέρματος συστάντων. ἔνθα καὶ γίνεσθαι τοὺς φθεῖρας συμβαίνει, οὐκ ἐπιπολῆς τοῦ δέρμα-
τος, ἐν ᾧ ἡ πιτυρίασις συνίσταται. φάρμακα τοίνυν αὐτῶν ἀναγκαῖον εἶναι ξηραντικά. καὶ μᾶλλον
ἐκ τοῦ βάθους ἕλκειν τε καὶ κενοῦν δυνάμενα. θέρμους τοίνυν ἑψήσας σὺν ὕδατι, τὸ ἀφέψημα αὐ-
τῶν σμᾶσθαι κέλευε. ἢ μυρίκης ἀφεψήματι. ἢ ἅλμῃ ἀκράτῳ μετ' ὄξους καταίντλει. ἢ κισσοῦ χυλὸν
μέλιτι μίξας, κατάχριε. ἢ περδικίου χυλὸν μέλλοντα καθεύδειν, κατάχριε.

40 Ἄλλο πρὸς φθεῖρας κεφαλῆς. καὶ ὅλου τοῦ σώματος.

Κύπρου ἄνθος λειώσας μετ' οἴνου, ἀνάτριβε τὴν κεφαλήν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα ὅταν μέλλῃς καθεύδειν.
ἢ σταφίδος ἀγρίας μέρη δύο. σανδαράχης. καὶ νίτρου ἀνὰ μέρος ἕν, χρῶ μετ' ὄξους, ἢ ῥοῦν μαγειρι-
κὸν σὺν ἐλαίῳ λειώσας, ἄλειφε, ἢ χιστὴν μετ' ἐλαίου λειώσας, χρῶ. ἢ ἐλλέβορον λευκόν, καὶ σταφί-
δας ἀγρίας, καὶ νίτρον, ἴσα μετ' ἐλαίου λειώσας χρῶ ἐν βαλανείῳ. ἢ λαπάθου ἀγρίου ῥίζαν, σὺν
ἐλαίῳ χρῶ ἐν βαλανείῳ. ἢ πεπέρεως βραχὺ μετὰ πλείστου ἐλαίου χρῶ. ἢ ἐλαίῳ δαφνίνῳ. ἢ ῥαφα-
νίνῳ χρῶ. εἰ δὲ ψιλοῦνται αἱ τρίχες τῇ ἀγρίᾳ σταφίδι μετ' ὄξους καὶ ἐλαίου χρῶ. ἢ στυπτηρίᾳ ὑγρᾷ
μετ' ἐλαίου. ὠφελοῦνται δὲ πίνοντες σκορόδου λείου, ∠. β, μετὰ ὀριγάνου λείου ∠. α. μετὰ
μελικράτου.

50 Περὶ ἀχώρων καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῇ κεφαλῇ γινομένων ἐξανθημάτων. ξη.

Ὁ καλούμενος ἀχὼρ, ἐν τῷ τῆς κεφαλῆς συνίσταται δέρματι. λεπτὰς κατατρήσεις ἔχων δι' ὧν ἀπορρεῖ
λεπτὸς ἰχώρ. γλίσχρος μετρίως. ὅμοιον δὲ αὐτῷ ἐστὶ καὶ τὸ καλούμενον κηρίον. ἐπειδὴ τὰς κατα-
τρήσεις ἔχει μείζονας. ὑγρότητας περιεχούσας μέλιτι παραπλησίας, μελικηρὶς ὠνομάσθη. σκο-
πὸς μὲν

πὼς μὲν οὖν ἐστὶ κενῶσαι τοὺς ποιοῦντας τὸ πάθος χυμούς. εἰ δ᾽ ἐπιῤῥέοιεν ἔτι, κωλῦσαι πρότερον
τὴν ἐπιῤῥοήν. κενοῦντας πρῶτον ὅλον τὸ σῶμα καθαρτηρίῳ ἀρχόμενος ἀπὸ φλεβοτομίας, εἰς
φθάνει ὁ κάμνων. εἶτα καθαρτηρίῳ χρώμεθα τῷ ὀῤῥῷ τοῦ γάλακτος, σκευασθέντι διὰ μελικράτου.
εἶτα μίξαντες αὐτῷ ἐπιθύμου λειοτάτου ∠ . γ. ἐῤῥέθη δὲ ἡ σκευασία τοῦ ὀῤῥοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ
λόγῳ κεφαλαίῳ, ϛε. εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ὁ καιρὸς τοῦ γάλακτος, λαβὼν κολοκυνθίδα τελείαν, ἔξελε
αὐτῆς τὸ σπέρμα. καὶ ἐχούσης αὐτῆς τὸ γναφαλῶδες, πλήρωσον αὐτὴν ἑψήματος. ἢ οἰνομέλιτος.
καὶ ἔα βρέχεσθαι νύκτα καὶ ἡμέραν. καὶ μετὰ ταῦτα θερμάνας δίδου καὶ καθαίρει. ἔπειτα καὶ
τὴν κεφαλὴν δι᾽ ἐῤῥίνων καὶ ἀποφλεγματισμῶν. ἁρμόσει δ᾽ αὐτοῖς, διὰ μὲν τὸ πάχος καὶ τὸ γλί
σχρον τοῦ χυμοῦ τοῦ γεννῶντος τὴν διάθεσιν, τὰ τέμνοντα καὶ διαφοροῦντα φάρμακα. τοὺς δὲ ἀρ-
χομένους ἀχῶρας. ὅταν ἀπόριπτον ᾖ τὸ πᾶν σῶμα, ἰάσῃ διὰ τῶν τὴν στυπτικὴν ἐχόντων δυνάμιν.
10 καὶ ἀποκρουστικήν. μυρσίναι δὲ εἰσὶ τοιαῦται. καὶ ὁ τῆς πίτυος φλοιός. καὶ βάτου φύλλα καταπλασ
σόμενα. ἀρνόγλωσσον καταπλασσόμενον. ἀγρίας ἐλαίας χυλὸς σμώμενος. ἰτέας φύλλα. καὶ ἄν-
θος καταπλασσόμενα. πολύγονον ὁμοίως. ἔνια δὲ ἀντιβαίνει ταῖς αὐξήσεσι τῶν ἀχώρων. ὁμοῦ μὲν
ἀνασέλλοντα τὸ ἐπιῤῥέον. ὁμοῦ συμπέττοντα καὶ διαφοροῦντα τὸ περιεχόμενον. μικτῆς ὄντα
δυνάμεως. οἷς τισι κεχρῆσθαι δεῖ μετὰ τὴν ἀρχήν. τοιοῦτον δέ ἐστι μύρσινον ἔλαιον. καὶ ῥόδινον. καὶ
σχίνιον. βάτου χυλὸς σὺν ἐλαίῳ. ἀνδράχνης χυλὸς σὺν ἐλαίῳ. λάδανον σὺν οἴνῳ καταχριόμενον.
κύπρος τε καὶ οἱ φακοί. τινὰ δὲ τῶν ἐπὶ παλαιῶν καὶ μετρίως βοηθεῖ. διαφοροῦντα μὲν καὶ ῥύ
πτοντα χωρὶς θερμασίας αἰσθητῆς. οὐ μὴν ἐρεθιστικὸν ἔχοντά τι οἷς δεῖ κεχρῆσθαι μάλιστα ἐὰν ὀ-
δυνώη τις ἐν τοῖς ἀχῶρσιν. ἄρχεσθαι δὲ καὶ τούτων προσήκει, ἀπὸ τῶν ἀσθενεστέρων. κιμωλία τε
οὖν ἐπιτήδειος εἰς τοῦτο καὶ ἡ κρητικὴ γῆ. καὶ σαμία. πομφόλυξ τε καὶ σπόνδιον. καὶ λιθάργυ-
20 ρον. ἥ τε ἀπαλὴ καδμία καὶ ἀδίαντον μετὰ ῥοδίνου ἐπιχριόμενον. τήλεως ἀφέψημα σμώμενον. μα-
λάχη λεία μετὰ ἐρίνου ἀλεύρου καταπλασσομένη. ἢ μελίλωτον σὺν τηλίνῳ ἀλεύρῳ μετ᾽ οἴνου
καταπλασσόμενα. ἐρεβίνθων ἀφέψημα. καὶ αὐτοὶ ἑφθοὶ καταπλασσόμενοι. καρύα τα πικρὰ μασ-
σηθέντα καὶ ἐπιχριόμενα. μηδὲν ἀνυόντων τούτων τὸ διὰ χάρτου ξηρίον ἐπίχριε σὺν ὄξει. εἰ δὲ δριμύ
τερόν σοι φαίνοιτο, λιθάργυρον ἴσην ἐπίβαλλε. μὴ παρόντος δὲ τοῦ διὰ χάρτου ξηρίου, χάρτην
καύσας. καὶ τὴν τέφραν ὄξει διαλύσας, χρῶ ἐπὶ τῶν σκληροσάρκων. τινὰ δὲ οὕτως σφοδρὰν τὴν δύ
ναμιν κέκτηται, ὥστε δύνασθαι κενοῦν τοὺς πάνυ παχεῖς καὶ γλίσχρους χυμούς. κἂν ἤδη σκιῤῥώ
δεις ὦσι, διαλύειν αὐτούς. τοιαῦτα δέ ἐστι χαλκῖτις. τρὺξ οἴνου κεκαυμένη σανδαράκη τε καὶ τίτα-
νος. τὸ δ᾽ ὄξος ἰσχυρότατον ἐν παντὶ καιρῷ πρὸς ἀχῶρας. καὶ διαφορεῖ καὶ ἀποκρούομενον. δρι
μύτατον δὲ ἔστω. διαφορεῖ δὲ κάλλιστα, καὶ κεδρίνου ῥίζα σμωμένη. καὶ λιβανωτὸς σὺν ὕδατι καὶ νί-
30 τρῳ. καὶ θέρμων πικρῶν ἀφέψημα σμώμενον. σικύου ἀγρίου ῥίζα ἑψομένη. συκῆς φύλλα σὺν ὄξει
λεία. βολβοὶ σὺν νίτρῳ σμώμενοι. πηγάνου φύλλα καταπλασσόμενα. τήλινον ἄλευρον σὺν νίτρῳ
σμώμενον. λίβανον μετ᾽ ὄξους καταχριόμενον. σίδια ῥόας μετὰ δαφνίνου ἐλαίου καταχριόμενα.
σκόροδον σὺν τῷ καυλῷ καύσας τῇ τέφρᾳ μετ᾽ ἐλαίου χρῶ. πάνυ κάλλιστον. Αλλο.
Κάρυα βασιλικὰ ἐμασσᾶτο γυνή τις. καὶ ἐπετίθει τῷ παιδὶ ἀχῶρας ἔχοντι. καὶ ἰάθη.
Αλλο. Αγχούσης ῥίζας καύσας, λεάνας μετ᾽ ἐλαίου ὡς γλοιοῦ ἔχειν πάχος, ἐπίχριε πτερῷ. καὶ
ὑγιάσεις. Αλλο. Θύμου καύσας, μετ᾽ οἴνου καὶ ἐλαίου τὴν τέφραν διαλύσας ἐπίχριε. Αλλο.
Νῆσσον ὃν ἐν ἀλεξανδρείᾳ. ὁ λιπαρώαν καλοῦσι, καύσας καὶ τὴν τέφραν λεάνας μετ᾽ οἴνου, κα-
τάχριε. Αλλο. Κέρατα κριοῦ καύσας, λεάνας τὴν τέφραν, μεθ᾽ ὕδατος χρῶ. ἔστι γὰρ σωτήριον
φάρμακον, οὐ μόνον πρὸς ἀχῶρας, ἀλλὰ καὶ πρὸς πᾶν γινόμενον ἐξάνθημα. Εἰ δὲ περιπέσης
40 ποτὲ ἀχῶρι φλεγμονώδει τε καὶ ὀδυνώδει, παρηγορήσεις δηλονότι τὴν φλεγμονὴν αὐτοῦ πρό
τερον, ὑγρῷ φαρμάκῳ. πεπτικῷ τε καὶ μαλακτικῷ καὶ ἀδήκτῳ. ὁποῖόν ἐστι τὸ πάρυγρον. καὶ πάν
τα τὰ ἑδρικὰ καλούμενα. καὶ τὰ πρὸς καρκινώματα ἀναγεγραμμένα. ἄλευρα οὖν κυάμινα, οἴνῳ
βρέξας καὶ λεάνας ὡς ἐμπλαστρώδες γενέσθαι, ἐπιτίθει. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ πυῤῥώδη ἕλκη καὶ ἄ-
γρια ἐν τῇ κεφαλῇ μάλιστα ψυδράκια. Αλλο. Πρὸς τὰς μεγίστας καὶ φλεγμονώδεις ὀδύνας
παρηγορικὸν ἀνώδυνον. καὶ ἀποθεραπεῦον. Τοῦ ἀστέρος κολλυρίου. ἢ τὸ διὰ λιβάνου. ἢ τινὸς τῶν πα
ραπλησίων λεάνας, μετὰ χυλοῦ ὑοσκυάμου ὀλίγου. καὶ ἐπιβαλὼν ἕψημα καὶ ῥόδινον, κατάχριε.
Αλλη. Λιπαρὰ πρὸς ἀχῶρας. ψυδράκια ἐκζέσματα. παρατρίμματα. ἔστι δὲ καὶ ἑδρικὴ ἀγα
θή. λιθαργύρου ∠ . η. πηγάνου φύλλων ἁπαλῶν, ∠ . κε. ὄξει διαλύσας. καὶ ῥοδίνῳ ἢ μυρσίνῳ
ἀναλαβών, ἐπίχριε πτεροῖς. ἱκανὴν ὑμῖν πεῖραν ἔδωκεν. Αλλο παραπλήσιον. Λιθαργύρου,
50 ∠ . δ. ψιμμυθίου, ∠ . ϛ. θείου ἀπύρου, ∠ . δ. κηροῦ, ∠ . δ. ῥοδίνου ἢ μυρσίνου τὸ ἀρκοῦν. ὡς
ἔχειν σύστασιν ὑγρᾶς κηρωτῆς. τὰ τηκτά, ἐπίχεε. καὶ ἑνώσας, χρῶ. τοῦτο πρὸς τὰ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι
ἐξανθήματα χρήσιμόν ἐστιν. Αλλο πρὸς τοὺς καθύγρους ἀχῶρας. Λαδάνου, ∠ . η. ψιμ

μυθίου τὸ ἴσον. θείου ἀπύρου, ∠. η. χρῶ σὺν οἴνῳ ἢ μυρσίνῳ. Ἄλλο. Λαδάνου, μύρτων μελάνων λιθαργύρου. θείου ὑοσκυάμου σπέρματος σιδίων λεάνας, παράχει οἴνου καὶ μυρσίνου ἢ ῥοδίνου, καταχρίε. Πρὸς τὰ πυῤῥώδη καὶ ἰχωρώδη καὶ λιχηνώδη. ποδιστρεῶνος ὑπτίου, ∠. η. ἀκακίας, ∠. η. σμύρνης ∠. β. οἴνῳ αὐστηρῷ λεάνας καταχρίε. Ἄλλο ποιεῖ, καὶ πρὸς τὰς ἐν τῷ γενείῳ. Μύρτων. σιδίων. χαλκάνθου. λιθαργύρου ἴσα, λεάνας καὶ μυρσίνῳ χρῶ. Ἔμπλαστρος πρὸς ἀχῶρας. Θεραπεύει τοὺς χρονιωτάτους, πιτυΐνης ξηρᾶς. κηροῦ. στέατος ὑείου ἢ βοείου. ἴσον ἑκάστου τήξας ἅμα καὶ διηθήσας εἰς ὕδωρ. καὶ ἐπιπολὺ ἀναμαλάξας χερσὶ χρῶ. Ἄλλη ᾗ ἐχρήσατο ὁ αἰγύπτιος ἐπὶ τοῦ παλλαδίου τοῦ μαγιστριανοῦ ἐν ἀλεξανδρείᾳ μετὰ τὸ ἀποτυχεῖν τὰ τῶν ἰατρῶν βοηθήματα. Κολοφωνίας, Γο. ϛ. ἀμμωνια-
10 κοῦ θυμιάματος, Γο. β. χαλβάνης, ⊢. δ. ὀποπάνακος ⊢. γ. ἐλαίου ∠. δ. μαστίχης κηροῦ ἀνὰ Γο. α. πιτυΐνης ὑγρᾶς τῆς ξυλώδους, ∠. δ. ἰοῦ ⊢. δ. εἰ δὲ δριμύτης εἴη πολλή, μὴ βάλῃς τὸν ἰόν. διαφορεῖ καὶ ἀποστήματα καὶ τὰ ἤδη ῥαγέντα, ἐγκαινοῖ καὶ ὑγιάζει.

Πρὸς τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ ψωρώδη. ξθ.

Πήγανον καὶ στυπτηρίαν λεάνας μετὰ μέλιτος. καὶ ξυρήσας τὰς τρίχας, ἐπίχριε. Ἄλλο. Θεῖον ἄπυρον. καὶ σταφίδα ἀγρίαν λεάνας. καὶ πίσσαν ὀῤῥῷ μίξας ἐπίχριε.

Πρὸς τὰ σμικρὰ καὶ πυκνὰ καὶ ἐρυθρὰ ἑλκύδρια ἐν τῇ κεφαλῇ. ο.

Πρὸς δὲ τὰ σμικρὰ καὶ πυκνὰ καὶ ἐρυθρὰ ἑλκύδρια ἐν τῇ κεφαλῇ. θηλαῖς μασθῶν παραπλήσια. ἀφ᾽ ὧν καὶ ἰχὼρ ἀποῤῥεῖ. ξυρήσας. καὶ λίνου σπέρμα τρίψας. καὶ μέλιτι δεύσας, κατάπλασσε. ἢ
20 κογχύλιον καύσας. καὶ τρίψας ἐν ὕδατι, κατάπλασσε. ἢ τὴν διαιρῶν ἔμπλαστρον ἐμπλάσας, ἐπιτίθει. καὶ ὅταν ἐκκενωθῇ τὰ ὑγρὰ ἄρας ταύτην, ἐπιτίθει τοῦ μυρσινάτου λεγομένου. οα. Πρὸς δὲ τὰ ὑπέρυθρα ἐξανθήματα ἐν τῇ κεφαλῇ. ψιμμύθιον σὺν δαφνίνῳ καταχρίε. ἢ πίτυος φλοιὸν σὺν κηρωτῇ. ἢ ὄστρακον ἀπὸ κλιβάνου σὺν ὄξει. ἢ οἴνῳ. ἢ σεύτλῳ ἑφθῷ κατάπλασσε. ἢ σεύτλου χυλὸν ἐπιβαλὼν κηρωτῇ ῥοδίνῃ ὅσον ἐπιδέχεται ἐπιτίθει.

Ἀναξηραντικὸν καὶ ἀπουλωτικὸν ἀχώρων. οβ.

Λιθαργύρου, ∠. κα. ἀσβέστου τὸ ἴσον, ὄξους Γο. α. ῥοδίνου τὸ ἴσον, χρῶ. Ἄλλο σφόδρα καλόν. ἀναξηραίνον τὰ κάθυγρα ἕλκη. καὶ ἀπουλοῖ. Λιθαργύρου. ψιμμυθίου. κεκαυμένων ἴσα, σὺν ῥοδίνῳ ἢ μυρσίνῳ ἐπίχριε. Ἔμπλαστρος μηλίνη ἀναξηραντικὴ παντὸς ῥεύ-
30 ματος. μάλιστα καὶ ἀπουλωτικὴ ἐπὶ τῶν χρονίων ἑλκῶν. λιθαργύρου. ψιμμυθίου. ἁλὸς ὀρυκτοῦ, ἀνὰ λι. α. στυπτηρίας σχιστῆς, Γο. ϛ. χαλκάνθου, Γο. ϛ. ἐλαίου λι. β. ὄξους ξε. α. ἕψε ἔλαιον. ψιμμύθιον. λιθάργυρον. ἅλας λειότατον προσγενόμενον ἕκαστον κατ᾽ ἰδίαν καὶ ἅμα. ὅταν δὲ ἀμόλυντον γένηται, τὴν σχιστὴν καὶ χάλκανθον ὄξει διαλύσας. καὶ ἄρας τὸ φάρμακον, ἀπὸ τοῦ πυρός. καὶ ψύξας ποσῶς, ἐπίβαλλε κατὰ βραχύ. καὶ ἑνώσας, κατάχει ἐν τῇ θυίᾳ. καὶ μαλάξας ἐπιμελῶς χρῶ. ογ.

Σμῆγμα πρὸς ἀχῶρας καὶ πιτυριάσεις. καὶ τραχύτητας. καὶ ψωριάσεις. παρακμαζούσης δὲ τῆς διαθέσεως καὶ παντελῶς, οὔλης γινομένης, εἰς μετάθεσιν τῆς ὅλης διαθέσεως χρηστέον σμήγμασι τοιούτοις ἐν βαλανείοις. Γῆς κιμωλίας, λι. β. νίτρου ἐρυθροῦ τὸ ἴσον. μυροβαλάνου λι. α. ζιγγιβέρεως. ἴρεως πεπέρεως, ἀνὰ Γο. α. νάρδου. κελτικῆς, κασίας. κόστου, ἀνὰ Γο.
40 α. κόψας. σήσας, χρῶ ἐν βαλανείῳ.

Πρὸς τὰ ἐν ὠσὶ πάθη. οδ.

Ὤτων πόνοι γίγνονται, διά τε ψύξιν ἀπὸ ἀνέμων γιγνομένην. ἢ ὑδάτων ψυχρῶν. ἢ φαρμακωδῶν ἐν οἷς λούονται. καὶ διὰ φλεγμονὴν ἢ τοῦ κατὰ τὸν πόρον δέρματος, ἢ τοῦ ἐν βάθει ἀκουστικοῦ νεύρου. γίγνεται δὲ ὀδύνη, καὶ διὰ πνεῦμα φυσῶδες οὐκ ἔχον διέξοδον.

Πρὸς τὰς διὰ ψύξιν ὀδύνας. οε.

Τὰς μὲν οὖν ἀπὸ ψύξεως μόνης γιγνομένας ὀδύνας, τὰ θερμαίνοντα θεραπεύει τάχιστα. κρόμμυον οὖν ἢ σκόροδον ἀποζεσθὲν ἐλαίῳ, ἰᾶται τὰς ψύξεις πάσας. ἐγὼ δὲ εὐφορβίου παντελῶς ὀλί-
50 γου, ἐλαίῳ πολλῷ μιγνὺς χρῶμαι. ἢ πεπέρεως ἀκριβεστάτως λελειωμένου μετὰ οἴνου καὶ ἐλαίου. ὠφελεῖ δὲ καὶ τὸ ἀμαράκινον. καὶ ἡ ἀρίστη νάρδος. καὶ τὸ δαφνέλαιον. καὶ τὸ πήγανον, ἐλαίῳ γλυκυτάτῳ ἑψηθὲν ὀνίνησι μεγάλως.

Πρὸς τὰς ἐξ ὕδατος φαρμακώδεις ὀδύνας τοῦ πόρου τοῦ ὠτός. οϛʹ.

Ὅταν δὲ φαρμακῶδες ὕδωρ περιέχοιτο κατὰ τὸν ἀκουστικὸν πόρον, συνεχῶς ἔλαιον ἐγχεῖν προσή-
κεν. ἐκκλύζοντας τὸ οὖς. καὶ δι' ἐρίου μαλακοῦ ἀπομάττοντας. εἶτ' αὖθις ἐγχέοντας. παρηγορεῖ
δ' αὐτοὺς μεγάλως, ὠοῦ τὸ λεπτὸν καὶ λευκὸν μετὰ γάλακτος χλιαρὸν ἐγχεόμενον. πάντα γὰρ
ἔστω μετρίως θερμὰ τὰ προσφερόμενα. ὠφελεῖ δ' αὐτοὺς καὶ τὸ χήνειον στέαρ. ἄκρως δέ, καὶ ὁ διὰ τοῦ
στόματος ἐκμυζηθμὸς ἐπισπᾶται τὸ ὕδωρ. ἢ καλάμῳ ἐκμυζήσας, ὡς διὰ σίφωνος. ἔνσταζε χυλὸν
κρομμύου μετὰ χηνείου στέατος. παρηγορεῖ γὰρ πάνυ. εἰ δέ τις καὶ ἐφ' ἑνὶ ποδὶ τῷ κατὰ τὸ πάσχον
οὖς ἅλλοιτο, παρεγκλίνων πως ἑαυτόν, ἐκκρίνεται ῥᾳδίως τὸ ὕδωρ.

10 Πρὸς τὰς ἐν ὠσὶν ὀδύνας διὰ πάχος χυμῶν. οζʹ.

Εἰ δὲ ὀδύνη τοῦ ὠτὸς μετὰ βάρους τῆς κεφαλῆς γένοιτο, παχεῖς καὶ φλεγματώδεις αἴτιοι τῆς ὀδύ-
νης χυμοί. διάγνωσις δέ σοι γινέσθω ἐκ τῆς προγεγενημένης διαίτης. νίτρον οὖν καὶ ἀφρόνιτρον τοῖς
ὠτικοῖς μίξεις φαρμάκοις. καὶ λευκὸν καὶ μέλανα ἐλλέβορον. ἀμύγδαλά τε πικρά. καὶ ἀριστολο-
χίαν τὴν παροῦσαν. καὶ σικύου ἀγρίου. καὶ βρυωνίας ῥίζαν. καὶ κενταυρείου τοῦ μεγάλου ῥίζαν.
καὶ τοῦ μικροῦ τὴν κόμην. καὶ ἶριν. καὶ κασίαν. καὶ ἁπλῶς πάντα τὰ πικρὰ ἀδήκτως καὶ ἀλύ-
πως καθαίρει τοὺς πόρους. καὶ διαρρύπτει. καὶ τέμνει τὰ ἐμπεφραγμένα τῶν παχέων ὑγρῶν.

Πρὸς τὸν ἐν ὠσὶ ῥύπον. οηʹ.

Νάρδινον μύρον χλιάνας, ἔνσταζε. καὶ τῇ ἑξῆς διὰ κυαθίσκου μηλωτρίδος τὸ προχειρότερον ἐκκά-
θαιρε. καὶ πάλιν ἔγχει τὴν νάρδον. εἰ δὲ σκληρὸς ὁ τόπος εἴη ἢ ὁ ῥύπος, νίτρον ὀπτήσας. καὶ λειό-
τατον ποιήσας, ἔμπλασσε εἰς τὸ οὖς. καὶ ἐπίσταξον ὄξος θερμόν. καὶ ἔριον προσθείς, ἔα διανυκτε-
20 ρεύειν. τῇ δὲ ἑξῆς, κλύζε ὕδατι. καὶ ἐλαίῳ θερμάνας. Περὶ τῶν ἐν ὠσὶν ἤχων. οθʹ.

Οἱ ἐν τοῖς ὠσὶν ἦχοι, ὡς ἐπίπαν φυσώδους πνεύματος εἰσὶν ἔγγονοι. γίγνονταί ποτε, καὶ δι' ἀκρίβειαν
τῆς ἀκουστικῆς αἰσθήσεως ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων. ἡ δὲ διάγνωσίς σοι ἔστω. πρῶτον μέν, ἐκ τῆς κρά-
σεως καὶ τῆς ἕξεως τοῦ ἀνθρώπου. ἔπειτα δὲ καὶ ἐκ τῆς προγεγενημένης διαίτης πάσης. καὶ τὸ κατὰ
βραχὺ δὲ συστῆναι τὸν ἦχον ἢ ἀθρόως γενέσθαι, συντελεῖ τι πρὸς τὴν τῆς διαθέσεως εὕρεσιν. ἔτι τε
τὸ διαλείμματα ποιεῖν, ἢ παραμένειν τὸ σύμπτωμα διηνεκῶς. ἀκριβὴς δὲ διάγνωσις αὕτη σοι γε-
νέσθω. ἐὰν γάρ τις ἐπινοήσας πνεύματι φυσώδει, διέξοδον οὐκ ἔχοντι γίγνεσθαι τὸν ἦχον, τὰ
τέμνοντα καὶ λεπτύνοντα προσφέρων. μηδὲν ἀνύει μετὰ τοῦ, καὶ ἀποφλεγματισμοῖς χρῆσθαι,
τότε δι' ἀκρίβειαν αἰσθήσεως στοχάζοιτο γίγνεσθαι τὸν ἦχον. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῶν τοιούτων προσπλέκω,
τῶν ναρκούντων τὴν αἴσθησιν. οἷον μανδραγόρου χυλόν. ἢ ὄπιον βραχύτατον. ἢ ἔλαιον ἐναφεψημέ-
30 νον αὐτῷ γῆς ἐντέρων, ἐγχέω. Πρὸς δὲ τοὺς ἐπὶ πνεύματι φυσώδει συνισταμένους ἤχους,
χρήσιμα ἐστὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀπολλωνίου πρὸς τοὺς ἐξαίφνης γινομένους
ἤχους. καὶ βόμβους. καὶ συριγμούς. Ὄξος δριμύτατον θερμαίνων, ἔνσταζε. ἢ ὄξος μετὰ ῥο-
δίνου θερμαίνων ἔνσταζε. εἰ δ' ἐπιμένοι, κύμινον. πήγανον. ἄνηθον. καὶ μελάνθιον ἑψήσας σὺν ὄξει.
καὶ ἐπιβαλὼν τὸ ῥόδινον, χρῶ. κολοκυνθίδα ἐντεριώνης ἕψει τῷ ἐλαίῳ. εἰ δ' ἐπιμένει, πλείονα
χρόνον, χρῶ πᾶσι τοῖς πικροῖς καὶ δριμέσι. καὶ λεπτυντικοῖς καὶ διαφορητικοῖς. τοῖς πρὸ βραχέος
ἀναγραφεῖσιν ἐπὶ τῶν διὰ πάχος χυμοῦ ὀδυνωμένων ἕκαστον ἑψῶν σὺν ὄξει. καὶ μέλι προσπλέ-
κων. ποιεῖ δὲ πρὸς τοὺς κεχρονισμένους ἤχους, καστόριον. καὶ ναρδόσταχυ. ἴσα μετὰ ὄξους καὶ ῥοδίνου.
Ἄλλο πρὸς ἤχους χρονίους. Στρουθίου. κρόκου. καστορίου. ἐλλεβόρου λευκοῦ ἴσα, ὄξει λείου.
40 καὶ ποίει τροχίσκους. καὶ χρῶ σὺν οἴνῳ. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐκ νόσου ἤχων, ἀψινθίου ἀφεψήματι πυ-
ριάσας. ἢ ὄξος μετὰ ῥοδίνου, ἔγχει. ἢ ῥαφανίου χυλὸν μετὰ ῥοδίνου. ἢ ἀλόην καλλίστην μετ' οἰ-
νομέλιτος. εἰ δ' ἐπιμένοι, ἐλλέβορον μέλανα ἑψήσας ὄξει χρῶ.

Πρὸς δυσηκοΐας καὶ κωφώσεις. πʹ.

Τοὺς δυσηκοοῦντας, καθαρτέον τῇ ἱερᾷ. ἢ τοῖς δι' ἀλόης καὶ κολοκυνθίδος καταποτίοις. ἀπο-
φλεγματιστέον τε, καὶ τὴν κεφαλὴν ξηραντέον ἅπαντι τρόπῳ. καὶ ξωστέον. ἔτι δὲ καὶ τῇ λεπτυνού-
σῃ διαίτῃ χρηστέον. εἰς αὐτὸ δὲ τὸ οὖς ἐμβλητέον, φάρμακά τε διαιρετικά. καὶ τμητικά. καὶ λεπτυν-
τικά. γλίσχρων τε καὶ παχέων χυμῶν. ὧν ἡ ὕλη ἤδη προείρηται, ἐπὶ τῶν, διὰ πάχος χυμοῦ ὀ-
δυνωμένων. Πυρίαι πρὸς δυσηκοΐας, Ἀπολλωνίου. Τὰς δὲ ἐξαπίνης γινομένας δυσηκοΐας,
καὶ τὰς ἐκ τῶν κεφαλαλγιῶν, ἀψίνθιον μεθ' ὕδατος, ἑψήσας ἐν χύτρᾳ, διὰ καλάμου πυρία, τὸ μὲν
50 ἕτερον μέρος τοῦ καλάμου ἐναρμόσας τῇ κοιλότητι τοῦ ὠτός. τὸ δὲ ἕτερον, τῷ στόματι τοῦ πώμα-
τος τῆς χύτρας. ὥστε τὸν ἀναφερόμενον ἀτμὸν προσπίπτειν τῷ τῆς ἀκοῆς πόρῳ. Δαφνίδας ἢ
φύλλα δάφνης ἑψήσας ἐν ὕδατι, παραπλησίως, χρῶ. ἢ ὀρίγανον. ἢ ὕσσωπον ὁμοίως. ἢ θάλασσαν σὺν
ὄξει ὁμοίως. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο κάλλιστον. οὖρον ταύρου. εἰ δὲ μή, βοὸς ἔχων, ὄξους τὸ τρίτον. καὶ μυρσίνας
κεκομμένας ὁμοίως ἑψήσας χρῶ. περὶ δὲ τὸ οὖς, κύκλον χρὴ ποιεῖν ἐξ ἐρίου. πρὸς τὸ μὴ καίεσθαι

τοὺς κύκλῳ τόπους. Κλυσμοὶ δὲ τούτοις ἁρμόζουσιν, ὄξος δριμὺ λευκόν. καὶ ὕδωρ ἴσον. καὶ νίτρον λειότατον θερμαίνας, ἔγκλυζε ἡμέρας πλείους. καὶ μετὰ ταῦτα ὕδατι θερμῷ ἀπόπλυνε. καὶ οὕτως ἐγχυμάτιζε τοῖς προγεγραμμένοις. Ἔγχυτα δὲ πρὸς δυσηκοΐας χρήσιμα, πράσου χυλός. καὶ ἴρινον μύρον. μίξας λεάνας, χρῶ. Ἐλλεβόρου μέλανος ῥίζαν λείαν μετ᾽ ὄξους. καὶ μέλιτος λεάνας, ἐντίθει ἄχρι τῆς ἀκοῆς. καὶ ἔα ἐφ᾽ ἡμέρας πέντε. Αἰγὸς πρόσφατον ἐπεσφαγμένην, ἄρας τὴν κύστιν, πλήρωσον οὔρου αἰγός. μάλιστα μὲν τοῦ ἐνεισκομένου ἐν τῇ κύστει αὐτῆς. εἰ δὲ μή, ἑτέρου τετηρημένου. καὶ κρέμασον εἰς καπνόν. ἐπὶ ἡμέρας ἐννέα. καὶ χρῶ. Ἥλους καλιγίων παλαιῶν. τὸν ἀριθμὸν ρ̄, βρέχε ἐν οἴνῳ ἀμιναίῳ ἐπὶ ἡμέρας ζ̄. καὶ ἕψησας μέχρι βρασμάτων ἑπτά. διηθήσας, φύλαττε. καὶ ἐπὶ τῆς χρείας θερμαίνας ὅσον ἐξαρκεῖ, ἔγχει. τούτῳ καί τις χρησάμενος, κωφὸν ἐθεράπευσε.

Ἄλλο πρὸς δυσηκοΐας.

Ἀσφοδέλου ῥίζαν. ἐν ἐλαίῳ ἑψήσας, χρῶ. ὠφελεῖ δὲ καὶ τὰς χρονίους δυσκωφίας. κάλλιστον δὲ καὶ σικύου ἀγρίου τῶν ῥιζῶν ἢ τῶν φύλλων ὁ χυλός, σὺν ὄξει ἐγχεόμενος. ἢ οὖρον αἰγός. καὶ χολὴν αὐτῆς ἅμα θερμαίνας, ἐγχυμάτιζε. ἢ καστόρειον μετὰ δαφνίδων. καὶ ὄξους. ἢ ἐλλέβορον μέλανα σὺν ὄξει λεάνας. καὶ μέλιτι ἐπιπολὺ ἑψημένῳ ἀναλαβών, ποίει κολλύρια βαλανοειδῆ μικρά. καὶ ἐντίθει τῷ πόρῳ. καὶ ἔα ἡμέρας, τρεῖς. Ἄλλο. Καρδαμώμου σπέρματος ὅσον ἐξαρκεῖ. καὶ νίτρου βραχύ. σύκου λιπαροῦ σαρκίου. χωρὶς τῶν κεγχραμίδων. ἀναλαβὼν ποίει βαλάνια ἁρμόδια τῷ πόρῳ τῆς ἀκοῆς. καὶ ἐντίθει. καὶ ἔα ἡμέρας τρεῖς. ταῦτα ἄγει ῥύπον ἱκανόν. καὶ παραχρῆμα κουφίζει. ἐνίοτε δὲ ἀντὶ τοῦ καρδαμώμου, σίνηπι βάλλομεν. χρῶ αὐτῷ καὶ πρὸς τὸν ἐν ὠσὶ ῥύπον. βοηθεῖ δὲ ἱκανῶς τοῖς δυσηκοοῦσι. καὶ σπογγίας ἰσπάσις λεπτὰ κατατεμνομένη. καὶ συνεσραμμένη. καὶ μέλιτι καταβρεχομένη. καὶ ἐντιθεμένη τῷ πόρῳ. τὸ αὐτὸ δὲ χρήσιμόν ἐστι καὶ πρὸς τὴν φυομένην ἐν τῷ ἀκουστικῷ πόρῳ σάρκα περιττήν. Ἄλλο. Γαλεώτης ἰχθύος χολὴ ἐγχυματιζομένη, ὠφελεῖ. καὶ περδίκος. καὶ αἰγός. Ἄλλο. Χολὴ ταύρου, μετὰ γήρας ὄφεως λειοτάτου. καὶ ὄξους ἀναλαμβανομένη τῷ πόρῳ, λύει τὰς δυσηκοΐας. ἔνιοι δὲ μετὰ ῥοδίνου. χρὴ δὲ ἀποπυριᾶν ὕδατι. Ἄλλο. Ἐλελισφάκου χυλὸν μετ᾽ ἐλαίου ὀμφακίνου ἔνσταζε εἰς τὸ οὖς. χρῶ, καλὸν λίαν. Ἄλλο. Ἐχίνου χερσαίου χολὴν μετ᾽ ἐλαίου ἔγχει. Ἄλλο. Ἐλλεβόρου λευκοῦ, 𐅵. δ̄. καστορίου. 𐅵. ᾱ. ἀφρονίτρου, 𐅵. ᾱ. χρῶ μετ᾽ ὄξους ὡς κάλλιστῳ. Χρῶ δὲ καὶ τῷ διὰ τῶν πικρῶν ἀμυγδάλων τροχίσκῳ μετ᾽ ὀξυμέλιτος. ἀναγέγραπται δὲ πρὸς ὦτα πυορροοῦντα.

Πρὸς φλεγμονὰς ὤτων. πᾱ.

Τὰς μετρίας καὶ μὴ σφυγματώδεις φλεγμονάς, ἰᾶται ὀξυρόδινον χλιανθέν. καὶ γλαύκιον ἐπ᾽ ἀκόνης ἰατρικῆς ἀποτριβόμενον, μετὰ γλυκέος οἴνου. καὶ βραχέος ὄξους. εἰ δὲ σφοδροτέρα εἴη ἡ φλεγμονή, παρηγορεῖ μὲν τὰς ὀδύνας, τὸ λεπτὸν καὶ λευκὸν τοῦ ᾠοῦ, μετὰ γάλακτος τοῦ γυναικείου ἐγχεόμενον χλιαρόν. κάλλιστον δὲ πρὸς αὐτὸ φάρμακον τὸ νάρδινον μύρον, μετὰ βραχυτάτου φαρμάκου τοῦ βασιλικοῦ. ἢ μετὰ στέατος χηνείου. ἢ φασιανοῦ. μεγάλης δὲ οὔσης τῆς ὀδύνης, ἀναγκαῖον χρῆσθαι τοῖς ναρκοῦσι τὴν αἴσθησιν. τῷ γυναικείῳ γάλακτι. καὶ τῷ λευκῷ τοῦ ᾠοῦ μιγνύντας πάνυ βραχύτατον ὄπιον. μιγνύειν δὲ καὶ καστορίου. πρὸς μὲν τὰς σφοδροτέρας ὀδύνας, ἴσον. πρὸς δὲ τὰς κουφοτέρας, διπλάσιον τὸ καστόρειον. ἡμεῖς δὲ λειοῦντες τὸ ὄπιον, καὶ τὸ καστόρειον, εὖ μάλα μετὰ ἑψήματος καὶ χλιαίνοντες, ἐγχέομεν. χρὴ δὲ μηδόλως ψαύειν τοῦ ἀκουστικοῦ πόρου κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ὀδύνης. πυριᾶν δὲ διὰ μηλωτίδος ἀμφιεσμένης ἐρίῳ μαλακωτάτῳ. βάπτοντες τὸ περὶ τὴν μηλωτίδα ἔριον, κεχλιασμένῳ τῷ βασιλικῷ φαρμάκῳ μετὰ τῆς νάρδου. ἢ ἑτέρῳ τῶν ἐγχεομένων. καὶ ἐντιθέντες κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀκουστικοῦ πόρου. καὶ συγχωροῦνται ἀποῤῥεῖν εἰς τὸ βάθος τὸ φάρμακον. καὶ συνεχῶς τοῦτο ποιεῖν. πεπληρωμένου δὲ τοῦ πόρου, ἐπίφραττε ἄνωθεν ἐρίῳ. εἰ δὲ θέρος εἴη, καὶ θερμασίας πολλῆς αἴσθησις τῷ κάμνοντι κατὰ τὸ φλεγμαῖνον εἰς γένηται, διὰ ῥοδίνου καλοῦ γιγνέσθω ἡ πυρία. παραμυθεῖται τὰς ζεούσας φλεγμονάς, ἐνσταζόμενα χλιαρὰ μετὰ ῥοδίνου, ἀλσίνης χυλός. καὶ πολυγόνου. καὶ ἀνδράχνης. καὶ ξυσμάτων κολοκυνθῆς ἀῤῥάχνας τὰ ζῶα ἑψόμενα μετὰ τοῦ ῥοδίνου. καὶ οἱ ὑπὸ τὰς ὑδρείας ὄνοι ὁμοίως. καὶ γῆς ἔντερα ὁμοίως. καὶ σίλφαις κατοικιδίου τὸ ἐντὸς μετὰ ῥοδίνου ἀμυγδάλινον ἔλαιον. ὑοσκυάμινον ἔλαιον.

Ὠτικὸν διὰ χυλῶν.

Πρὸς τὰς δυσμεταβλήτους φλεγμονάς, ἐκπυΐσκει γὰρ αὐτὰς ταχέως, κολοκυνθῆς ξυσμάτων χυλός. καλάμου χυλός. ὑοσκυάμου χυλός. περδικίου χυλός. κράμβης χυλός, ἀνὰ κύαθον ᾱ. νίτρου ὀπτοῦ ζιγγιβέρεως. κρόκου ἀνὰ 𐅵. δ̄. νάρδου μύρου, Γο. ᾱ. στυπτηρίας ὑγρᾶς Γο. ᾱ. ὄξους σκιλλιτικοῦ Γο. β̄. μέλιτος καλλίστου, λι. ᾱ. ἀναλαβών, ἀπόθου ἐν ὑελίνῳ ἀγγείῳ. καὶ ἐπὶ τῆς χρείας ἀνέσας, μετὰ νάρδου. ἢ ῥοδίνου, χρῶ. Ἄλλο. Πρὸς τὰς χρονιζούσας καὶ δυσμεταβλήτους φλεγμονάς. χαλβάνης 𐅵. ξ̄. στέατος ταυρείου, 𐅵. δ̄. κηροῦ κολοφωνίας. σάπωνος, ἀνὰ 𐅵. γ̄. πίσσης, 𐅵. ᾱ.

προστήξας κολοφωνίαν πίσσαν. στέαρ, ἐπίβαλλε τὴν χαλβάνην μετὰ τοῦ κηροῦ προμεμαλαγμένην. ἔπειτα τὸν σάπωνα. καὶ διηθήσας χρῶ ἐπὶ τῆς χρείας ὕδατι ἐπ' ἀκόνης ἢ σὺν ἐλαίῳ τινὶ ἀνέσας. Πρὸς τὰς κατ' ἄκρον παρωδυνίας. Ἀλόην καλλίστην. οἰνομέλιτι ἀνέσας, ἔνσταζε. θρία ὑπωπηρὰ ζέσας ὄξει ἐγχυμάτιζε. καὶ αὐτὸ τὸ θρίον ἐντίθει εἰς τὸ οὖς. εἰ δὲ πραότερον αὐτὸ ποιῆσαι βούλοιο, μετὰ ἑψήματος καὶ ὄξους ἀφέψει.

Πρὸς τὰ χρονίως ἑλκωθέντα καὶ ὑγραινόμενα ὦτα, οἷ διῤῥοοῦντα καὶ ὀῤῥῶδες ὑγρὸν ἐκφέροντα. πβ´.

Μίσυ ἐν ὀθονίῳ ἐνδύσας καὶ κρύψας ἄνθραξι. καὶ καύσας λεάνας ἅμα τῷ συγκαυθέντι ὀθονίῳ, ἐμφύσα διὰ καλάμου. ἢ κηκίδας λεάνας. καὶ ἐνδήσας ὀθονίῳ, καῖε. καὶ χρῶ ὁμοίως. ἢ στυπτηρίαν ὀπτήσας ἐπ' ὀστράκῳ. καὶ λεάνας, ἔλαιον προσεγχέας, ἐμφύσα. παυσαμένης δὲ τελέως τῆς φλεγμονῆς, ἐγχεῖν ὕστερον εἰς τὸ οὖς καστόρειον σὺν ἐλαίῳ. λύειν μηχανωμένους τὴν ἐκ τῆς κακώσεως βλάβην.

Πρὸς ἕλκη ἐν τῷ πόρῳ τοῦ ὠτός. πγ´.

Ὅσα μὲν πρόσφατα τῶν ἑλκῶν, τότε γλαύκιον ἀποθεραπεύει μόνον ἀποτριβόμενον μετ' ὄξους. καὶ τὰ δι' αὐτοῦ κολλύρια πάντα. καὶ τὰ διάκροκα. καὶ τὰ διάῤῥοδα καλούμενα. θεραπεύει δὲ αὐτὰ καὶ τὸ δαμοκράτους διάσμυρνον. τὰ δὲ πυῤῥοοῦντα χωρὶς ὀδύνης. ὅσα μὲν μετρίως ἐστὶ πάχει, διὰ τῶν αὐτῶν θεραπεύεται. τὰ δὲ ἰσχυρῶς πυῤῥοοῦντα, διὰ τῶν τροχίσκων. ὁποῖος ἐστὶν ὁ τοῦ ἀνδρῶνος. καὶ μάλιστα ὁ τοῦ μούσα, μετὰ ἑψήματος καὶ ὀλίγου ὄξους ἀνιέμενος. νικωμένων δὲ καὶ τούτων, σκωρίαν σιδήρου δι' ὄξους δριμυτάτου λεάνας ἐν ἡλίῳ τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν, ἀνάπλασσε τροχίσκους. καὶ χρῶ μετ' ὄξους. εἰ δὲ οὐκ εἰσὶ τὰ κυνοκαύματα, τὴν σκωρίαν τοῦ σιδήρου λειοτάτην ποιήσας καὶ λεάνας σὺν τῷ ὄξει, ἕψε ἐπ' ἀνθράκων καλῶς ἄχρις ἂν ξηρανθῇ. καὶ χρῶ μετ' ὄξους. Κλυσμοί. Ἀπολλώνιος δὲ πρὸς τὰς ἑλκώσεις τῶν ὤτων, τοιαῦτα γράφει. οἰνομέλιτι θερμῷ συνεχέστερον ἔκκλυζε. ἢ μυρσίνην ἕψει σὺν τῷ οἴνῳ καὶ χρῶ. εἰ δὲ δυσῶδες εἴη τὸ φερόμενον. σίδια ῥοιᾶς καὶ φακὸν ἑψήσας τῷ οἴνῳ, κλύζε χλιαρῷ. Ἐγχύματα δὲ μετὰ τοὺς κλυσμοὺς ἁρμόδια. χολὴν βοός. ἢ μάλιστα χοίρου. ἐν σιδίῳ ῥοιᾶς χλιάνας, ἔνσταζε. τὸ αὐτὸ δὲ ποιεῖ καὶ αἰγὸς χολὴ καὶ ἰχθύος παντὸς, ῥοδίνῳ προσμιγνυμένων. Ἄλλο κάλλιστον. Στυπτηρίαν σχιστὴν λεάνας μετὰ ἑψήματος καὶ ὄξους, ἕψει ἐπὶ θερμοσποδιᾶς, ἕως σχῇ μέλιτος πάχος, καὶ χρῶ. ποιεῖ δὲ καὶ πᾶσα στυπτηρία μετὰ πολυγόνου χυλοῦ. καὶ ἡ ἐρασιστράτου πάγχρυσος ὑγρά. ἀναγέγραπται δὲ ἐν τοῖς ὀφθαλμικοῖς. Ἄλλο. Στυπτηρίας σχιστῆς. κρόκου. κηκίδων. ἴσα. χρῶ σὺν οἴνῳ αὐστηρῷ. Ὠτικὸν δόκιμον πρός τε ὀδύνας τὰς μεγάλας, καὶ πύον λευκόν. Ἀμύγδαλα πικρὰ λελεπισμένα, η´. ἀφρονίτρου λευκοῦ, ∠ γ´. λιβάνου, ∠ γ´. ὀπίου, ∠ γ´. κρόκου ∠ δ´. χαλβάνης, ∠ β´. ζιγγιβέρεως ∠ α´. ὄξει λειώσας, ἀναλάμβανε. ποίει τροχίσκους καὶ χρῶ. ὀδύνης μὲν οὔσης, σὺν ῥοδίνῳ. πυῤῥοούντων δὲ, οἰνομέλιτι ἢ ὄξει καὶ ἑψήματι. δυσηκοΐας δὲ οὔσης, σὺν ὄξει. Πρὸς τὰς χρονίας ἑλκώσεις. Ἀλόης. λιβάνου. σμύρνης, ἀνὰ ∠ δ´. μίσυος, ∠ β´. δι' ὄξους ἀνάπλασσε καὶ χρῶ. ἀνιεὶς σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ.

Πρὸς φθορὰς καὶ δυσωδίας ὤτων. πδ´.

Ἀφεψήματι προσκλυσάσθω τῶν σιδίων καὶ φακοὺς ὡς προείρηται. χρῶ τοῖς προγεγραμμένοις. Στυπτηρίας σχιστῆς, λι. α´. χαλκάνθης, ∠ η´. ζιγγιβέρεως ∠ η´. ἀλόης, ∠ η´. κροκομάγματος, ∠ η´. οἴνου γλυκέος μυρσίτου ξ. γ´. ἕψει στυπτηρίαν μετὰ τοῦ γλυκέος. καὶ ὅταν συστῇ, ἐπίβαλλε τὰ λοιπὰ, ὄξει προλειώσας καὶ ἑνώσας χρῶ, μεθ' ἑψήματος καὶ ὄξους. Πρὸς πυῤῥοοῦντα καὶ δυσώδη. Ἄρκου χολὴν ἔνσταζε. εἰ δὲ ξηρὰ εἴη, ἀνιεὶς μετ' ὄξους καὶ ἑψήματος χρῶ, ἄκρως γὰρ ποιεῖ. Αἰγυπτία πρὸς τὰς εἰρημένας πάσας διαθέσεις. κἂν ὦσι γεγηρακυῖαι, ἀμυγδάλων πικρῶν, ∠ β´. πεπέρεως λευκοῦ, ∠ β´. κυάμων αἰγυπτίων τὸ ἐντὸς, ∠ β´. κρόκου. σμύρνης. ὀπίου. λιβάνου. καστορείου, ἀνὰ ∠ β´. ὀμφακίου, ∠ δ´. χαλκάνθης, ∠ δ´. ἀφρονίτρου ∠ β´. ὄξει λείου ἐν ἀφεψημένων αὐτῷ σιδίων. καὶ ἀναλάμβανε τὸ φάρμακον ὡς ἔχειν γλοιοῦ πάχος. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας λαβὼν τὸ αὔταρκες ἐκ τοῦ φαρμάκου. καὶ μύρῳ ἀνέσας, ῥοδίνῳ ἐγχυμάτιζε. Πρὸς τὰ ἐν ὠσὶν ὑπερσαρκώματα καὶ ἕλκη, ἡρακλείδου ταραντίνου. ἰοῦ ∠ η´. λεπίδος, ∠ δ´. μέλιτος κοτύλας, η´. τουτέστιν Γο. θ´. τὰ ξηρὰ λειότατα τῷ μέλιτι ἀναλαβὼν, ἕψει ὡς ἐρυθρὸν γενέσθαι. καὶ ἀνελόμενος χρῶ. ἐντιθεὶς κατὰ τοῦ ὑπερέχοντος τόπου. ἰοῦ, ∠ δ´. χαλκάνθου ∠ δ´. πρασίου χυλοῦ κύαθοι γ´. μέλιτος τὸ ἱκανὸν σκεύαζε καὶ χρῶ ὡς εἴρηται. Ἄλλο ἀπολλωνίου μεμφίτου.

Καταστέλλει πᾶσαν ὑπερσάρκωσιν χωρὶς πόνου. στυπτηρίας σχιστῆς, Γο. δ´. μίσυος κεκαυμένου, Γο. δ´. ἰοῦ Γο. β´. λημνίας σφραγῖδος, Γο. β´. κόμεως, Γο. β´. ὄξει λείου. καὶ ἀναπλάσας τροχίσκους, χρῶ σὺν ὕδατι. ἢ οἴνῳ. καταστέλλει καὶ ἐπουλοῖ. ποιεῖ καὶ πρὸς μυκτῆρας ἡλκωμένους.

Πρὸς σκώληκας ἐν ὠσί. πε̄.

Σκώληκας ἐν ὠσὶν ἢ γεννηθέντας ἢ ἔξωθεν ἐμπεσόντας, ἀποκτείνει τὰ πικρὰ καὶ τὰ δριμέα καθόλου. οἷον καππάρεως φύλλου ἢ χυλὸς. κεδρέα. οὖρον ἀνθρώπινον παλαιόν. σὺν μέλιτι ἕκαστον. ἢ ἀριστολοχίαν λείαν ἐμφύσα. ἢ καλαμίνθης χυλὸν ἔγχει. ἢ ἐλλέβορον λευκὸν μετ᾽ οἴνου. ἢ κολοκυνθίδος ἀφέψημα. ἢ κενταυρείου. ἢ ἀψινθίου. ἢ πολίου μετ᾽ οἴνου. ἢ σκορδίου. ἢ πρασίου. ἢ ἐλατηρίου μετ᾽ ὄξους. ποιεῖ δὲ καὶ μαλάχης ἡμέρου. ἢ ἀγρίας ὁ χυλός. μάλιστα ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων.

Πρὸς τὰς ἐκ τῶν ὤτων αἱμορραγίας. πς̄.

Πρὸς δὲ τὰς ἐκ τῶν ὤτων αἱμορραγίας. ὥστε μὴ θρομβοῦσθαι τὸ αἷμα. πράσου χυλὸν καὶ ὄξους μίξας, ἐγχυμάτιζε καὶ τὸ αἷμα στέλλει. καὶ τοὺς θρόμβους διαλύει. ἢ ῥοὰν ἐν ὄξει ἑψήσας ἐγχυμάτιζε. ἢ κηκίδα ἐν ὄξει ἑψήσας. καὶ διηθήσας. καὶ βάτου χυλὸν μίξας, ἐγχυμάτιζε. ἢ πολυγόνου χυλὸν ἐν ὄξει βρεχθέντα. ἢ ἀκακίαν. ἢ ἀμόργην. ἢ λύκιον μάλιστα μετ᾽ ὄξους.

Περὶ ψηφίδος. πζ̄.

Ψηφίδος ἐμπεσούσης τῷ πόρῳ τοῦ ὠτός. ἢ κυάμου. ἢ τινὸς παραπλησίου, ἔγκλυζε. ἢ μηλωτρίδι περιελίξας ἔριον. καὶ ἐμβάψας ῥητίνῃ, ἀνάσπα. ἢ διά τινος τῶν ἐχεκόλλων φαρμάκων, ἢ δρωπάκων. μὴ ὑπακούοντος δὲ, πταρμικὸν ταῖς ῥισὶν ἐντιθεὶς, ἔμφραττε τὸ στόμα. καὶ τὰς ῥῖνας. κατὰ γὰρ τὴν γινομένην ἔντασιν τοῦ πνεύματος, ἐμφυσᾶται τὸ ἐμπεσόν. ποίει δὲ συνεχῶς μέχρις ἂν ἐκπέσῃ. εἰ δὲ ἐμμένοι ἐπιφλεγμαῖνον τὸ οὖς, σπασμοὺς ἐπιφέρει. καὶ μάλιστα δὲ συνεργεῖ εἰς τὴν τῶν ἐμπεσόντων ἀποβολὴν, καὶ ὁ κατασεισμός. εἰ μὲν παιδίον εἴη τῷ ποδὶ κατεχόμενον. καὶ ἐπὶ κεφαλὴν αἰωρούμενον μετὰ κατασεισμοῦ. εἰ δὲ τέλειος εἴη ὁ πάσχων, κατακλίνας αὐτὸν ἐπὶ σανίδι κατὰ τὸ πάσχον οὖς. κελεύων ἐρείδειν τὴν κεφαλὴν τῇ σανίδι. ἔπειτα κουφίζων τὸ πρὸς τῇ κεφαλῇ μέρος τῆς σανίδος, ἐξάπλε. καὶ τοῦτο ποίει πλειστάκις. κινηθήσεται γὰρ τὸ ἐμπεσὸν καὶ προβιβασθήσεται περὶ τὰ προχειρότερα μέρη τοῦ πόρου. μετὰ δὲ ταῦτα κυαθίσκῳ μικρῷ στενῷ μηλωτρίδι, ἀνάσπα εὐφυῶς. εἰ δὲ κύαμος ἐμπεσὼν. ἢ τι ἕτερον παραπλήσιον. καὶ ἐμμεῖναν. καὶ διάβροχον γενόμενον ἐξ οἰδήσαν ὀδύνας ἐπιφέρει, ὁλόκληρον μὲν ἐξελεῖν αὐτὸ ἀδύνατον. χρὴ δὲ τῷ κυαθίσκῳ τῆς μηλωτρίδος εὐφυῶς αὐτὸ διαμερίζειν. καὶ οὕτω κατὰ τὰ βραχὺ ἐκφέρειν. ἔπειτα ἑψήματι. ἢ γλυκεῖ οἶνον θερμὸν ἐγχεῖν. καὶ παρηγορεῖν τὸν πόρον, διὰ τὸν γενόμενον σπαραγμόν.

Πρὸς τὰ τῶν ὤτων ἔξωθεν τοῦ πόρου πάθη. πη̄.

Τὰ φλεγμαίνοντα τρίμματα τῶν ὤτων ἐπὶ παιδίων, ἐλαίῳ ἐν χαλκῷ λυχνωθέντι, συνεχῶς κατάχριε. καὶ ὑγιάσεις. πρὸς δὲ τὰ τεθλασμένα τῶν ὤτων, σμύρναν. μάνναν. λίβανον. γῆν μέλαιναν. ἣ σμῶνται τινὲς, σὺν ὄξει ἐνώσας. καὶ ποιήσας κηρωτῆς πάχος, κατάπλασσε. καὶ μὴ αὐτὰ βρέχιζε μηδαμῶς. Ἄλλο. Θεῖον ἄπυρον. σμύρναν. λίβανον. μετὰ πίσσης ὑγρᾶς, πλείονος ἐπιτίθει. Φιλαγρίου πρὸς τεθλασμένα ὦτα. Μάνναν. λίβανον. ἢ αὐτὸν τὸν λίβανον. καὶ ἀλόην μετ᾽ οἴνου λειώσας καὶ ῥοδίνου, ἐπιτίθει. πρόσπλεξον δὲ αὐτοῖς, εἰ εὕρῃς, καὶ κοχλίας τοὺς μικροὺς ὅλους λειώσας. φλεγμονῆς δὲ οὔσης, μάνναν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ μίξας, θεράπευε. ὕστερον δὲ τοῖς καταλλήλοις τῷ κλύσματι χρήσῃ. Ἄλλο. Γῆς ἐντερα λειώσας σὺν ὀλίγῃ γῇ ἐξ ἧς ἐλήφθησαν. ἐφ᾽ ὧν δὲ κέκλασται τὰ ὦτα, πληρώσας ἔσωθεν τὴν κοιλότητα τὴν προχειροτέραν τοῦ χόνδρου, τῇ κεραμικῇ πηλοῦ. καὶ ἐάσας ξηρανθῆναι, ἐπίχριε στρύχνου μετὰ ἀψινθίου μέχρι καταστάσεως. εἰ δὲ φλεγμονὴ ἐπιγένοιτο τῇ θλάσει, τῷ μὲν πόρῳ ἔνσταζε, βούτυρον χλιαρόν. ἢ στέαρ χήνειον. ἢ ὀρνίθειον. ἢ ὠκίμου χυλὸν, μετά τινος τῶν ῥηθέντων στεάτων. ἔξωθεν δὲ, περίχριε ψιμμυθίου μετὰ στρύχνου. ἢ πολυγόνου. ἢ κισσοῦ χυλόν. ἢ ῥόας γλυκείας σίδια ἐν οἴνῳ ἑψήσας καὶ λειώσας, κατάχριε. ἢ γλαυκίῳ χρῶ. ἐμπλάστρῳ δὲ τούτῳ χρῶ, σινδυνος λι. ᾱ. ἐλαίου λι. ᾱ. ὕδατος Γο. ς̄. ἕψει ἅμα μέχρι ἀμολύντου καὶ χρῶ.

Περὶ παρωτίδων. πθ̄.

Αἱ παρωτίδες, ἐν τῷ γένει μέν εἰσι τῶν φλεγμονῶν. γίγνονται δὲ τῶν περὶ τὰ ὦτα ἀδένων παθόντων. οὐ μὴν χρώμεθά γε ἐπ᾽ αὐτῶν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων μορίων φλεγμαινόντων ἐν ἀρχῇ τοῖς ἀποκρουστικοῖς. τοὐναντίον δὲ τοῖς ἑλκτικοῖς χρώμεθα. σπεύδοντες τὸν λυποῦντα χυμὸν, ἐκ τοῦ βάθους ἐπισπᾶσθαι πρὸς τὸ δέρμα. καὶ συνεργεῖ τῇ φύσει δι᾽ ἀποστημάτων. ἐνίοτε τοὺς πυρετοὺς ἰωμένην. ὅταν μέν τοι σφοδρὰν ὁρμὴν ἔχοι τὸ ἐπιρρέον, οὐδὲν ἡμεῖς τηνικαῦτα προσπεριεργαζόμεθα. τῇ φύσει τὸ πᾶν ἐπιτρέποντες. ἐὰν γὰρ ἤτοι σικύαν. ἤ τι φάρμακον ἕλκον τοὺς χυμοὺς ἐκ τοῦ βάθους ἐπὶ τὸ δέρμα ἐπιθήσωμεν, ὀδύνη σφοδρὰ καταλαμβάνει τὸν αὐτόν. ὡς δι᾽ αὐτὴν ἀγρυπνίαν τε ἐπιγίγνεσθαι. καὶ τοὺς πυρετοὺς ἐπιτείνεσθαι. καὶ τὴν δύναμιν καταλύεσθαι. παρηγορεῖν οὖν τηνικαῦτα μᾶλλον προσήκει. οὐ συμπράττειν τῇ ῥοπῇ τῶν χυμῶν. καταπλάσμασι χρωμένους παρηγο-

εἰκωτάτοις. ὅσα πρὸς τὰ σύμμετρα τῆς ὑγρᾶς θερμότητος. ἑξῆς τὸ παρηγορεῖν ἔχει τὰς ὀδύνας,
ἔτι καὶ πέττειν δύναται τοὺς ἐπιρρέοντας χυμοὺς καὶ διαπτίσσειν. ἐκπυηθέντας δὲ, διαφορεῖν ἐπι-
χειρήσομεν. σκληρία δὲ εἰ φαίνοιτο μετ᾽ ὀδύνης, μίξομεν τὰ μαλακτικὰ τοῖς ἑλκτικοῖς. ὀδύνης μὲν
οὖν σφοδρᾶς ἐπικρατούσης, καὶ τῶν χυμῶν ἔτι ἐπιρρεόντων, βουτύρῳ χρισόμεθα, ἀλείφοντες τὸν
τόπον συνεχῶς. ἢ στέατι ὑείῳ. ἢ τήξαντες βουτύρῳ, καὶ τὸ στέαρ. ἅμα δὲ καὶ κηρὸν βραχὺν ἐμβάλλον-
τες, ὡς γίνεσθαι κηρωτὴν μαλακωτέραν, ἐπιθήσομεν. τὰς δὲ μετρίας παρωτίδας, ἐφ᾽ ὧν μήτε
πλῆθος ἐστὶ τὸ ἐπιρρέον. μήτε ὀδύνη σφοδρὰ πάρεστι, μήτ᾽ ἐκπυήσεως προσδοκία, ῥᾳδίως ἰασόμεθα.
πυρίαις δι᾽ ἅλμης καὶ καταπλάσμασι. καὶ φαρμάκοις διαφορητικωτέροις. οἷά ἐστιν ἥτε μνασαίου.
καὶ ἡ διὰ χυλοῦ. καὶ τούτων ἔτι μᾶλλον αἱ μαλακώτεραι καὶ κηρωτοειδεῖς, αἱ διὰ βουτύρου καὶ
10 ὑσσώπου, προσλαμβάνουσαι ὀστρέων κεκαυμένων. ἢ κηρύκων. ἢ πορφύρων οἵα ἐστὶν αὕτη. στέατος χοι-
ρείου παλαιοῦ ἀνάλου Γο. ς̄. βουτύρου. Γο. ᾱ. κηροῦ. Γο. ϛ̄ S. ὀστρέων κεκαυμένων λειοτάτων, Γο. β̄. τή-
ξας τὰ τηκτὰ, ἐπίπασσε τὰ ὄστρεα. καὶ ἑνώσας, χρῶ θαρρῶν ὡς ἐνεργεστάτῳ. Ἄλλο φάρμα-
κον πάνυ καλόν. Ἀποχύματος, Γο. ιϛ̄. πίσσης, Γο. η̄. κηροῦ, Γο. γ̄. κολοφωνίας, Γο. β̄. στέατος μοσχείου,
Γο. ᾱ. S. ἀσφάλτου, Γο. β̄. τῆκε τὰ λοιπὰ καὶ δίηθει. τὴν δὲ ἄσφαλτον λεάνας μετ᾽ ὀλίγου ὄξους, ἐπί-
χεε αὐτῇ τὰ τηκτά. καὶ ἀναμαλάξας, χρῶ. καὶ μὴν κἀπὶ τῶν ἤδη σκιρρουμένων, καὶ χρονιζουσῶν
παρωτίδων, οἱ κεκαυμένοι κήρυκες καὶ τὰ ὄστρεα πάντα, σὺν παλαιῷ στέατι χοιρείῳ τετηκότι
μιγέντα ὡς προείρηται, ἀλυπότατα διαφορεῖ. καὶ πάσας τὰς χρονιζούσας καὶ σκληρουμένας
φλεγμονάς. διὸ χρηστέον ἐπὶ τῶν σκληροτέρων παρωτίδων, καὶ τῇ διὰ κηρύκων λευκῇ ἐμπλάστρῳ.
τῇ ἀριοβαρζανίῳ λεγομένῃ. καὶ τῇ διὰ μίσυος διονυσίας καλουμένῃ. ἀναγραφήσονται δὲ ἐν τῷ
20 περὶ ἐμπλάστρων λόγῳ. ἐγὼ δὲ εἴωθα τὰς παρωτίδας τῶν παίδων καὶ τῶν γυναικῶν, τῷ βου-
τύρῳ μόνῳ ἰᾶσθαι.

Περὶ τῶν ἐν τῇ ῥινὶ παθῶν. ϟ.

Ἐκ μὲν τοῦ γένους τῶν παρὰ φύσιν ὄγκων, οἱ πολύποδες ἐν ταῖς ῥισὶν γίνονται. κατὰ δὲ τὸ τῶν ἑλ-
κώσεων. ἐκ δὲ τῶν παρὰ φύσιν ἐκκρίσεων, αἱ αἱμορραγίαι. αἱ μὲν οὖν ὄζαιναι ὑπὸ ἐπιρροῆς ὑγρῶν δρι-
μέων, καὶ σηπεδονωδῶν γίγνονται, ὡς ἐάν γε μόνον ᾖ δριμέα, δυσίατα ἕλκη ποιεῖν πέφυκεν, οὐ
μὴν ὄζοντά γε, μοχθηρόν. ὁ δὲ πολύπους λεγόμενος ἐοικὼς κατὰ τῆς οὐσίας ἰδιότητα τῇ χροᾷ καὶ
τῇ συστάσει, τῇ τοῦ πολύποδος τοῦ θαλαττίου σαρκὶ, ἐκ παχέων καὶ γλίσχρων χυμῶν ἔχει τὴν γένε-
σιν. ἡ δὲ θεραπεία, κοινὴ μὲν ἀμφοῖν τῶν τε ὀζαίνων καὶ τῶν πολυπόδων. πρότερον ξηραίνειν καὶ
ῥῶσαι τὴν κεφαλήν. εὔδηλον γὰρ ὅτι διὰ περιουσίαν ὑγρῶν μοχθηρῶν, ἐπιρρεῖ ταῖς ῥισὶν ἐξ αὐ-
τῆς. ὅπως δὲ ῥωννύναι χρὴ τὴν κεφαλὴν, ἤδη προείρηται ἐν τῷ περὶ κεφαλαλγίας τόπῳ. σμηγ-
30 μάτων διαφόρων συνθέσεις ἀναγράψαντες. καὶ ἐπιθεμάτων κατὰ τοῦ βρέγματος καὶ ὅλης τῆς
κεφαλῆς προεξυρημένης, ἐπιτιθεμένων. πρὸς δὲ τοῖς ἤδη προγεγραμμένοις, ἄριστα ποιεῖ ἔτι αὐ-
τῶν, καὶ ἡ δι᾽ ἀνεμώνης κατὰ τῆς κεφαλῆς ἐπιτιθεμένη. καὶ αὕτη δὲ σμύρνης, Γο. ᾱ. λιβάνου Γο. ᾱ.
κοχλίους ὁλοκλήρους, ε̄. ᾠῶν τὰ λευκὰ, β̄. ὁλμοκοπήσας καὶ μίξας ἅπαντα, κατάχριε τὴν κε-
φαλὴν. ἐπιθεὶς ἄνωθεν ὀθόνην. καὶ ἐῶν ἡμέρας θ̄. καὶ οὕτως ὕστερον χρώμενος τοῖς τοπικοῖς βοη-
θήμασιν.

Ὀζαίνων θεραπεία. ϟᾱ.

Ὅταν τοίνυν διὰ τῶν προειρημένων παρασκευάσῃς ἐρρωμένην τὴν κεφαλὴν, ἐπὶ τὴν τῆς ῥινὸς ἀφί-
ξῃ θεραπείαν, σκοπὸν ἔχων ἐν ταῖς ὀζαίναις, ξηραίνειν τὸ πεπονθὸς μόριον διὰ φαρμάκων μικτὴν
ἐχόντων τὴν δύναμιν. ἀποκρουομένων τε καὶ διαφορούντων. ἀποκρούεται μὲν οὖν δηλονότι τά τ᾽
αὐστηρὰ καὶ τὰ στρυφνὰ καὶ τὰ στύφοντα προσαγορευόμενα. διαφορεῖ δὲ τὰ θερμὰ καὶ ξηρὰ ταῖς
40 δυνάμεσιν. Ἀρχιγένης δὲ πρὸς τὰς ἐν ταῖς ῥισὶν ὀδύνας καὶ ὀζαίνας, τοιαῦτα γράφει. καλα-
μίνθης χυλὸν ἐγχυμάτιζε. ἢ αὐτὴν ξηρὰν λείαν ἐμφύσα διὰ καλάμου. ἢ εὐζώμου χυλὸν ἐγχυμάτι-
ζε συνεχῶς. ἢ μέλι ἐνστάξας εἰς τὴν ῥῖνα. καὶ διασείσας πταρμῷ, τὰς ἐφελκίδας ἐκτίναξον. εἶτα
ἐλλέβορον λευκὸν μετὰ καρδάμου σπέρματος ἀνασπᾶν τῇ ῥινὶ, ποίει ὡς πλεῖστον. καὶ μετὰ ταῦτα
διάχριε ἀμόργῃ μετὰ μέλιτος. ἢ βατραχείου χυλὸν, μετὰ στυπτηρίας ὑγρᾶς ἐγχυμάτιζε εἰς τὴν ῥῖ-
να. καὶ κέλευε ἀνασπᾶν. καὶ τοῦτο ποίει ἕως ἂν ἀποθεραπεύσῃς. ἐὰν δὲ παλαιὸν εἴη τὸ πάθος, καὶ
ὄξος δριμύτατον πρόσμιγε. διάχριε δὲ τοὺς πόρους τῆς ῥινὸς τούτῳ. ναρδόσταχυ καὶ μίσυ ἴσα λεά-
νας μετ᾽ οἴνου αὐστηροῦ. γλοιοῦ πάχος ποιήσας, διάχριε. καὶ ἐρίῳ ἔμφραττε. μάλιστα δὲ ποιεῖ πρὸς
ὀζαίνας, καὶ χάλκανθος ἀναλαμβανομένη μέλιτι ἑφθῷ. καὶ χαλκίτης ὁμοίως. καὶ ἰός. καὶ λεπὶς
χαλκοῦ. καὶ τὸ αἰθηρὸν σωματικόν. καὶ τοῦτο, χαλκίτεως ὠμῆς, ∠. ιβ̄. καδμείας, ∠. η̄. λείου μετ᾽
50 ὄξους ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. καὶ ξηράνας χρῶ μετὰ οἴνου ἀνιείς. ἢ αὐτὸ τὸ
ξηρὸν ἐμφύσα. Ἄλλο πρὸς ὀζαίνας. Μίσυος. χαλκίτεως. ζιγγιβέρεως ἀνὰ ∠. δ̄. χαλ-
κάνθου ∠. δ̄. στυπτηρίας σχιστῆς. κηκῖδος. λεπίδος ἀνὰ ∠. δ̄. στυπτηρίας στρογγύλης ∠. β̄. λιβάνου
∠. ᾱ. ὄξους λι. ᾱ. ἕψε πάντα ἅμα λεῖα ἐν χαλκῷ σκεύει. καὶ ὅταν μελιτώδη σύστασιν λάβῃ, ἀνελό-
μενος χρῶ. ἐλλύχνιον βάπτων. καὶ ἐντιθεὶς ταῖς ῥισὶν ἐσωτάτω.

Ξηρίον πρὸς ὀζαίνας.

Ἐ ρείνης καρποῦ· ζιγγιβέρεως· νίτρου σιδίων ἀνὰ ∠· δ. κρίκου· κόστου, ἀνὰ ∠· β· λείοις ἐμφύσα.
Ἄλλο. Σχιστῆς ζιγγιβέρεως ἀνὰ ∠· δ. σανδαράχης· ῥοῦ μαγειρικοῦ· ἀλῶν ἀμμωνιακοῦ· κρόκου·
κόστου· ἀνὰ ∠· β. λείοις ἐμφύσα. οἰνομέλιτι προεκκλύζων τοὺς μυκτῆρας.

Ἄλλο Θεοδώρου πρὸς δυσωδίαν μυκτήρων.

Ἀ μώμου· ζιγγιβέρεως· κασίας· ῥόδων ξηρῶν λεάνας· ἢ μετὰ ναρδίνου μύρου ἀνέσας, χρῶ. Ἄλλο.
Ζ ιγγιβέρεως· κασίας· ῥόδων· ἑκάστου τὸ ἴσον κόψας, σήσας· φυράσας μέλιτι, διάχριε πρωῒ καὶ δεί-
λης ἕως ἀπαλλαγῇ. Ἄλλο.
Ἡ δύχροον μετ᾽ οἰνομέλιτος, λεάνας, χρῶ. Ἄλλο τὸ ῥιπνὸν καλούμενον.
Ζ ιγγιβέρεως ∠· δ. κασίας, ∠· δ. σχοίνου ἄνθος ∠· δ. ῥόδων ξηρῶν, ∠· α. λεάνας σὺν οἰνομέλιτι
10 παλαιῷ, ἀπόθου. καὶ χρῶ διαχρίων τοὺς μυκτῆρας.
Κ υπρέων, γο· γ. σανδαράχης σχιστῆς· σμύρνης· κρόκου ἀνὰ γο· α. ἐμφύσα ξηρόν. Ἄλλο.
Ἀ πολλωνίου πρὸς πολύποδας.
Ἐ λλέβορον· καὶ ὀρίγανον· λεῖα ἐμφύσα ἴσα. Ἄλλο.
Ἐ λλέβορον μέλανα· καὶ σανδαράχην, ἴσα· λεάνας μετ᾽ ἐλαίου ἀναλαβὼν ὀθονίῳ, πλήρωσον τὸν μυ-
κτῆρα. Ἄλλο.
Χ άλκανθον· καὶ ἰόν· καὶ λάσαρ· ἴσα τρίψας μετ᾽ ἐλαίου ὑπάλειφε διὰ μήλης ὀθόνιον ἐχούσης τοὺς μυ-
κτῆρας· ἐπὶ ἡμέρας ε. εἶτα λαβιδίῳ ἕλκε καὶ ἔξαιρε.

Ἄλλο πρὸς ὀζαίνας ᾧ συχνῶς χρῶμαι.

Τ ῇ σκευασίᾳ τῇ μούσα τροχίσκῳ πρόσβαλε. χαλκίτεως, ∠· ς. ἐνίοτε δὲ καὶ ∠· ιβ. καὶ λευκοῦ ἐλ-
20 λεβόρου, ∠· β. χρῶ σὺν οἰνομέλιτι. Ἄλλο. Ἀρσενικὸν τρίψας μήλῃ παράπτου δαψιλῶς.
ἐπειδὰν δὲ ἐξοιδήσῃ καὶ ἐπαρθῇ, ἐλλεβόρῳ μέλανι ξηρῷ λείῳ συμμίξας χρῶ. ἐν ἡμέραις ζ ταῖς
πλείσταις, κενὸς ὁ μυκτὴρ γίνεται. εἶτα ἀποκάθαιρε διφρυγεῖ λείῳ μετὰ μέλιτος. ἢ ἀρσενικὸν καὶ
τίτανον· καὶ ἐλλέβορον λευκὸν λεάνας, μέλιτι πρόσαπτε. Ἄλλο δόκιμον.
Ζ ιγγιβέρεως ∠· γ. χαλκίτεως, ∠· δ. κασίας, ∠· γ. ναρδοστάχυος, ∠· β. μίσυος ∠· β. ἐλλεβόρου
λευκοῦ, ∠· α. χρῶ ξηρῷ μετ᾽ οἰνομέλιτος. Ἄλλο καλόν.
Μ ίσυος ὀπτοῦ, ∠· η. ἴρεως ∠· δ. κρόκου, ∠· α. μέλιτι ἀναλαβὼν, διάχριε. Ἄλλο.
Σ χιστῆς, γο· α. ζιγγιβέρεως, γο· α. λιβάνου, γο· γ. ς. μουσικιλιδίου βοτάνης τῆς δορκαδίδος καλουμένης,
∠· δ. ἰοῦ ∠· β. ἀλῶν ἀμμωνιακῶν ℔· δ. τερεβινθίνης, γο· α. μέλιτος, γο· δ, ὄξους τὸ ἀρκοῦν.
30 Ἄλλο ποιεῖ καὶ πρὸς πολύποδας.
Χ αλκοῦ κεκαυμένου· λεπίδος σιδήρου στομώματος· στυπτηρίας σχιστῆς γο· α. ζιγγιβέρεως γο· α. λιβάνου
γ. ς. γο· ἀριστολοχίας· πολυτρίχου ὀρθοῦ· λεπίδος χαλκοῦ· ἰοῦ· ἴσα χρῶ· ποτὲ μὲν αὐτῶν οἴνῳ· καὶ
διὰ ἐλλυχνίου ἐντιθείς· ποτὲ τῇ διὰ μόρων· ποτὲ δὲ μέλιτι· ποτὲ δὲ ξηρὸν ἐμφυσῶν. ὕδατος πληρῶν
τὸ στόμα. Ἄλλο πρὸς ὀζαίνας.
Μ ὴ κατὰ φρονήσῃς τῆς εὐτελείας· κενταυρείου λεπτοῦ κεκαυμένου· πολίου κεκαυμένου· χαμαιμήλου
κεκαυμένου, ἀνὰ ∠· η. ἰοῦ λεπίδος χαλκοῦ κεκαυμένου· κυκλαμίνου ῥίζης ξηρᾶς. ζιγγιβέρεως. ἀ-
λόης· σιδίων ἀνὰ ∠· δ. λείοις χρῶ ὡς βούλει.

Ἄλλο πρὸς ὀζαίνας καὶ ἀναβρώσεις· καὶ νομὰς· καὶ παχύσματα καὶ ὅσα περὶ μυκτῆρας.

Ἀ μπέλου λευκῆς φύλλων χυλὸν, γο· γ. μαίνης· χαλκάνθης· λιβάνου· χαλκίτεως· ἀριστολοχίας, ἀνὰ
40 ∠· γ. λείου καὶ ξηράνας, χρῶ ἐμφυσῶν.

Τροχίσκος πρὸς ὄζαιναν κύρου ἀρχιητροῦ ἐδέσσης.

Κ αλμείας ξίτον κεκαυμένης· καὶ οἴνῳ σβεσθείσης. μολιβδαίνης· μολίβδου κεκαυμένου· λιθαργύρου·
ναρδοστάχυος· λιβάνου· κυπαρίσσου φύλλων· βράθυος· κικίδος· λυκίου ἰνδικοῦ· κόμεως, ἀνὰ ∠· δ.
ψιμμυθίου· γλαυκίου· φύλλου· βαλαυστίων· σχοίνου ἄνθος· σιδίων· ἀλόης· ἀκακίας, ἀνὰ ℔· η. ῥόδων
φύλλων· ῥόδων ἄνθους, ἀνὰ ℔· ς. κόψας· σήσας· λειώσας ὄξει, ἀναλάμβανε τροχίσκους· καὶ χρῶ
μετ᾽ οἴνου. ἢ ἑψήματος. Πολυπόδων θεραπεία. λβ.
Ἡ δη προείρηται, ὡς ἐκ παχέων καὶ γλίσχρων ὑγρῶν, τὴν γένεσιν ὁ πολύπους ἔχει. καὶ διὰ τοῦτο μι-
κτῆς ὕλης δεόμενος· στυφούσης καὶ τεμνούσης· καὶ διαφορούσης· καὶ ξηραινούσης· ὧν ἡ ὕλη τοιαύτη.

Ξηρίον πρὸς πολύποδας καὶ ὀζαίνας.

Σ τυπτηρίας σχιστῆς, ζιγγιβέρεως· σανδαράχης, ἀνὰ ∠· δ. χαλκάνθου κεκαυμένου, ∠· α. κικίδων,
50 ∠· α. λείοις χρῶ· πρότερον κλύζων τοὺς μυκτῆρας, οἴνῳ εὐώδει. καὶ τότε διάχριε πυρῆνι μήλης·
χρῶ δὲ καὶ τοῖς προγεγραμμένοις πρὸς ὀζαίνας. Ἄλλο πρὸς πολύποδας.
Σ ώρεως ∠· β. χαλκίτεως ὀπτῆς, ∠· β. μυρσίνης καρπὸν, ∠· α. κρόκου ∠· α. ζιγγιβέρεως. ∠· α. λείοις
χρῶ ἐμφυσῶν ὡς προείρηται. Ἄλλο. χαλκίτεως ὀπτῆς, ∠· β. μίσυος, ∠· β. χαλκάνθης
ὀπτῆς,

ὀπίης, ∠. β. ἀμώμου ∠. β. ζιγγιβέρεως, ∠. δ. κρόκου ∠. α. λείοις χρῶ ξηρῷ. Ἄλλο πάνυ θαυμαστόν. Στύρακος, γο. γ. στυπτηρίας σχιστῆς, γο. γ. κηκίδων, γο. ϛ. ζιγγιβέρεως, γο. ϛ. ξηρῷ χρῶ.
Ἄλλο. Πρὸς πολύποδας καὶ ὀζαίνας. αἰγίλωπας. καὶ ὅσα βούλει χωρὶς τομῆς καὶ καύσεως ἀπαλλάττειν. ἀφίστησι δὲ καὶ ὀστᾶ διεφθορότα. χαλκοῦ ἐρυθροῦ ῥινίσματα γο. α. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, γο. β. στυπτηρίας στρογγύλης, γο. γ. ὄξους δριμυτάτου κοτύλας, ϛ. τὰ ξηρὰ λειώσας. καὶ ἐπιβαλὼν ὄξος, ἀναλάμβανε εἰς ἀγγεῖον ἐρυθροῦ χαλκοῦ. καὶ τίθει ἐν ἡλιακοῖς καὶ ἐν κερκίδι χαλκῇ ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν, ἕως ξηρανθῇ. εἶτα λειώσας, ἀνελοῦ εἰς ἀγγεῖον κεραμεοῦν. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως, ἐπιδίδου ὕδωρ ἐν τῷ στόματι κρατῶν. καὶ ἐμφύσα ταῖς ῥισὶ διὰ καλάμου. Πρὸς πολύποδας καὶ ὀζαίνας. Σίνηπι λειώσας, φύρασον ὕδατι. καὶ ποιήσας βαλανοειδῆ. ἔπειτα λαβὼν ῥάκος ἰσχνὸν,
10 περίπλασσον τὸ ῥάκος κατὰ κύκλον τῷ νάπυϊ. πρὸς τὸ ἀποσπάσαι αὐτὸ ὅτε βούλει. καὶ ἐντίθει τῷ μυκτῆρι. καταλιπὼν ἔξωθεν τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥάκους. καὶ ἔα ὅλην τὴν ἡμέραν. καὶ ἐκπεσεῖται ὁ πόλυψ. Ἄλλο πρὸς πολύποδας καὶ ὀζαίνας. καὶ ὑπερσαρκώματα. Σχιστῆς ⊢. θ. στυπτηρίας στρογγύλης ⊢. ϛ. χαλκάνθου ⊢. ϛ. χαλκίτεως ⊢. η. ζιγγιβέρεως, ⊢. η. λεπίδος χαλκοῦ γο. θ. λιβάνου ⊢. γ. κηκίδος, ⊢. ιβ. κόψας. σήσας. λεῖον μετ᾽ ὄξους ὡς κολλύριον. καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας λειώσας ὅσον ἐξαρκεῖ σὺν μέλιτι. καὶ ἐλλύχνιον ποιήσας. καὶ βάπτων τῷ φαρμάκῳ, ἐντίθει τοῖς μυκτῆρσι. καὶ ἔα ἡμέραν μίαν. τῇ δ᾽ ἑξῆς, ἕλκε. καὶ ἀκολουθεῖ ὁ πόλυψ, ὡς ἐπίπαν. Ὀρειβασίου πρὸς πολύποδας καὶ σαρκώματα. Λεπίδος ∠. η. σανδαράχης ∠. δ. χαλκοῦ ∠. ϛ. ἐλλεβόρου μέλανος ∠. β. ἐμφύσα ξηρόν. χρῶ ὡς κάλλιστα. ἐν γὰρ ἡμέραις δέκα, ὠφέλειαν ἔκδηλον ποιεῖ. Νεχεψὼ βασιλεὺς πρὸς σάρκωμα ἐν μυκτῆρσι. λεπίδα σιδήρου. καὶ λε-
20 πίδα χαλκοῦ. καὶ στυπτηρίαν σχιστὴν ἴσα λειώσας, ἐμφύσα. ἢ τῇ μήλῃ παράπτου. καὶ ἐλλυχνίῳ χρῶ.
Ἀσκληπιάδου πρὸς πολύποδας. Χαλκάνθης ∠. α. κεκαυμένου διαφρυγοῦς ∠. β. ἀσβέστου ∠. β. σανδαράχης ∠. ϛ. ξηροῖς παράπτου. ἢ στρεπτὸν προβρέχων ὕδατι. καὶ μολύνων τῷ φαρμάκῳ ἐντίθει. Ἄλλο ᾧ αὐτὸς πάνυ ἐχρήσατο. Χαλκάνθου σανδαράκης, ἴσα. λειώσας ἐμφύσα. καὶ διὰ μήλης παράπτου. Χαλκάνθου κεκαυμένου, ∠. δ. μίλτου σινωπικῆς ∠. α. λείοις ἐμφύσα. Φυσικὸν πρὸς πολύποδας Ἀπολλωνίου. Νυκτικόρακα σφάξας, περίχεε θερμῷ τῷ αἵματι τὸν πολύπουν. τὸ δὲ λοιπὸν ξήραινε ἐν ἡλίῳ. καὶ ἀπόθου. καὶ ἐπίπασσε ξηρὸν λεῖον.
Ἄλλο τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἡλκωμένους πολύποδας καὶ ὀζαίνας. Δρακοντίου ῥίζα ξηρὰ λεία ἐπιπασσομένη. ἢ χυλὸς αὐτῆς διαχειόμενος. ἢ κυπαρίσσου φύλλα. ἢ σφαιρίαν ἀναληφθέντα σύκου σαρκὶ καὶ ἐνδυθέντα. ποιεῖ καὶ ἑλελίσφακος καταπλασσομένη. καὶ λάβε μετὰ χαλκάνθου ἴσου.
30 ἢ ἰῶν. ὁ δὲ Γαληνὸς ἐπὶ τῶν ἐν ταῖς ῥισὶ πολυπόδων τε καὶ ὀζαινῶν εὗρον εὐδοκιμοῦντα τὰ ὑπογεγραμμένα. πρῶτον μὲν, τὸ διὰ τῶν ῥοιῶν. ἔστωσαν δὲ ἴσαι τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ μέγεθος τῶν τριῶν διαφορῶν λαμβανόμεναι. αὐστηρῶν. καὶ γλυκέων. καὶ ὀξέων. κόπτων δὲ αὐτὰς, προσφάτους πεπείρους χρή. καὶ συνθλᾶν ὅλας ἀκριβῶς. ὥστε ἐνθλιβῆναι δύνασθαι τὸν ἐξ αὐτῶν χυλόν. εἶτα ἐπ᾽ ὀλίγον αὐτὸν ἑψήσαντες, ἀποθώμεθα ἐν κασσιτερίνῳ ἀγγείῳ. τὸ δὲ ὑπολιμπανόμενον στερεὸν καὶ παχὺ κόπτε ἀκριβῶς ἐν ὅλμῳ. καὶ λεῖον εὖ μάλα ἐνθείς. καὶ ἀνάπλαττε κολλύρια. εὐμήκη διάφορα, τῷ πάχει καὶ τῷ μήκει. καὶ ξήραινε. καὶ ἐπὶ τῆς χρείας ἐντίθει ἁρμόδιά γε αὐτῶν κολλύριον εἰς τὸν πόρον τῆς ῥινὸς ἐν ᾧ ὁ πολύπους ἐστίν. ἄνευ γὰρ δήξεως καὶ συμπαθείας καθελεῖ τὸν πολύποδα πλείονι χρόνῳ. ἐὰν δὲ ὑγρότερος καὶ μαλακώτερος ὁ πολύπους σοι φαίνηται, πλέον ἐκβάλλοις τῶν αὐστηρῶν ῥοιῶν. εἰ δὲ σκληρότερος τῶν ὀξειῶν. ἐπεὶ δὲ δύσφορόν ἐστιν ἀνέχεσθαι διαπαντὸς τοῦ κολλυ-
40 ρίου, προσήθει διαναπαύειν. χρώμενος ἐν οἷς οὐκ ἐντίθης τὸ κολλύριον τῷ ἐκτεθλιμμένῳ χυλῷ. καὶ μέντοι καὶ χάνοντα τὰ ἔνδον τοῦ στόματος πεπονθότα. διαχρίειν ἐξ αὐτοῦ κατ᾽ ἐκεῖνα τὰ μόρια. καθὰ συντέτρηται πρὸς τὸν οὐρανίσκον ἡ ῥίς. ἢ πτεροῖς ἢ ἐρίῳ περιβεβλημένῳ μηλωτίδι. τῶν δὲ ξηρῶν φαρμάκων, ἀδήκτως οἶδα ποτὲ τὸ διαφυγεῖν δαπανηθέντα τὸν πολύπουν. εὐδοκιμεῖ δὲ ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ τὸ προειρημένον διὰ τῶν ῥοιῶν κολλύριον ξηρὸν. λειότατον γινόμενον. καὶ ἐμφυσώμενον. ἢ διὰ πυρήνος μήλης ἐντιθέμενον ταῖς ῥισίν. ἅπαντα δὲ ταῦτα, συνεχῶς δεῖ ποιεῖν, ὡς μηδέποτε λείπειν τὸ φάρμακον τῷ πεπονθότι μορίῳ. ῥᾳδίως γὰρ ὑπὸ τῆς ἐπιρρεούσης ὑγρότητος ἐκκλύζεται.
Φιλαργύρου. Ἐπὶ δὲ εὐνούχων, ἢ μαλακὸν σῶμα ἐχόντων. καὶ διατοῦτο μὴ φερόντων μηδεμίαν δῆξιν, ῥόδα ξηρὰ ποιήσας λειότατα, πρόσαγε. θαυμαστῶς γὰρ ὠφελεῖ τὰ μαλακὰ καὶ ὑγρὰ σώματα. τὰ γὰρ πλεῖστα τῶν δραστικῶν καθαίροντα τοὺς πολύποδας, παροξυντικά πως ἐστὶν ὅταν μὴ
50 τύχῃ τοῦ σκοποῦ. ἐπὶ δὲ πλουσίου τινὸς ἀξιοῦντος εὐῶδες εἶναι τὸ προσφερόμενον φάρμακον, ἐπὶ τὴν τῆς ὀζαίνης θεραπείαν, τῷ ἡδυχρόῳ τροχίσκῳ ἐχρησάμην. διαλύων αὐτὸ οἴνῳ παλαιῷ εὐώδει. καὶ θαυμαστῶς ὅπως ἐν τάχει τὸ πάθος ἐθεραπεύθη. λέλεκται δὲ ἡ τούτου σκευασία, κατὰ τὴν τῆς θηριακῆς γραφήν. Πρὸς τὰ ἐν μυκτῆρσιν ἕλκη. Ἕλκη τὰ ἐν τοῖς πόροις τῆς ῥινὸς, τὰ ἀπλούστερα ἀεὶ ἐθεράπευσα διὰ τῶν τροχίσκων. τοῦ τε Ἀνδρωνίου. καὶ τοῦ Πασίωνος. καὶ τοῦ πολυεί-

δους. καὶ τοῦ μούσα. καὶ τοῦ βυθηνοῦ. ποτὲ μὲν οἴνῳ γλυκεῖ λύων αὐτό. ποτὲ δὲ αὐστηρῷ. ποτὲ δὲ δι' ὄξους οἰνώδους. ἢ δριμέος, ἀπὸ τῶν κατὰ τὰ πάθη συμπτωμάτων, τῆς χρήσεως τῶν φαρμάκων δὲ εἰσκομένης. Ἀρχιγένης δὲ λιπαραῖς ἐχρῆτο ἐπὶ αὐτῶν τοιαύταις. μολίβδου σκωρίαν λειώσας, σὺν οἴνῳ παλαιῷ καὶ μυρσίνῳ ἑκάστου τὸ ἴσον, ἕψε ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ ἐπ' ἀνθράκων συνεχῶς κινῶν. καὶ ὅταν γλοιῶδες γένηται τὸ φάρμακον, ἀνελόμενος εἰς πυξίδα μολιβδίνην φύλαττε.

Ὀρειβασίου πρὸς τὰ ἐν μυκτῆρσιν ἕλκη. ϟγ.

Λιθαργύρου ∠. ϛ. ψιμμυθίου ∠. ϛ. μολίβδου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ∠. δ. σμύρνης. ἀλόης ἀνὰ ∠. β. κηκίδια ∠. α. οἴνῳ καὶ μυρσίνῳ ἀνείσας χρῶ. ἔστι καὶ ἑδρικόν. Ἄλλο Ὀρειβασίου πρὸς ἕλκη μυκτήρων. Ἄλλο. χαλκάνθου ∠. ζ. στυπτηρίας σχιστῆς, ∠. ϛ. κηκίδων ∠. γ. σιδίων ∠. γ. ὄξει ἢ οἴνῳ λείου. Ἄλλο τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὰ ἐν τοῖς πόροις τῆς ῥινὸς ἁπλούστερα ἕλκη. Ἄλλο λιθαργύρου, ∠. ϛ. ψιμμυθίου ∠. η. σιδίων ∠. δ. σχιστῆς ∠. δ. οἴνῳ λειώσας καὶ ἐπιβαλὼν, μύρσινον ἔλαιον, φύλαττε ἐν μολιβδίνῳ ἀγγείῳ. καὶ χρῶ. ἄριστα δὲ ποιεῖ ἐπ' αὐτῶν, τὰ τοῦ ἀστέρος κοκκία. καὶ τὰ λιβιανὰ. καὶ μάλιστα τοῦ κλέωνος. καὶ τὰ παραπλήσια, σὺν οἴνῳ καὶ μυρσίνῳ ἐλαίῳ.

Πρὸς τὰς ἐκ ῥινῶν αἱμορραγίας. ϟδ.

Τὰς ἐκ τῶν μυκτήρων αἱμορραγίας, στέλλει φύλλων κνίδης χυλὸς διὰ ἐλλυχνίου ἐντιθέμενος. καὶ αὐτὰ τὰ φύλλα λεῖα κατὰ τοῦ μετώπου καταπλαττόμενα. χαλκῖτις ξηρὰ λεία. ἐλλυχνίῳ ἀναλαμβανομένη καὶ ἐντιθεμένη. δεῖ δὲ τὸ ἐλλύχνιον βάψαντα ψυχρῷ ὕδατι, κωλύειν ἐν τῇ χαλκίτιδι. στέλλει καὶ λυσιμάχου πόας ὁ χυλὸς. καὶ ἀνθήλης. καὶ νάρθηκος τὸ ἐριῶδες, σὺν ὄξει ἐντιθέμενον. λίβανος μετὰ πολυγόνου. ἢ πράσου χυλοῦ. ὄνειος κόπρου προσφάτου χυλὸς, μετὰ πρασίου χυλοῦ. καὶ ὄξους διὰ ἐλλυχνίου ἐντιθέμενος, παραχρῆμα στέλλει. ἢ τὴν κόπρον καύσας, ἐμφύσα τὴν σποδόν. ἢ σπόγγον καινὸν πίσσῃ ὑγρᾷ βρέχων ἐντίθει. ἢ ἱππουρέως χυλόν. ἢ αὐτὴν λείαν ἐπιτίθει. καὶ κατάπλαττε τὸ μέτωπον. ἢ ἐλελισφάκου φύλλα λεῖα πρόσαγε. ἢ ᾠῶν κελύφη καύσας καὶ λειώσας. τούτων μὲν ἔμβαλλε μοίρας δύο. κηκίδια ὀμφακίνης τοῦ ἴσου μοίρας ἕν. καὶ ἐλλυχνίῳ ὕδατι βεβρεγμένῳ. ἢ ὄξει ἀναλαβὼν, ἐντίθει. καταπλάσσε δὲ τὸ μέτωπον βολβοῖς λείοις σὺν πράσου χυλῷ. ἢ ὄξει. ἢ γύψον φυράσας ᾠοῦ τὸ λευκὸν κατάπλαττε τὸ μέτωπον καὶ τὴν ῥῖνα. μᾶλλον δὲ ποιεῖ τὸ διαφανὲς κεκαυμένον μετ' ὄξους. Ἄλλο. Κοχλιῶν σάρκας σὺν ὄξει λειώσας, χρῶ. ἢ καύσας τοὺς κοχλίους σὺν τοῖς ὀστράκοις καὶ λειώσας, κατάπλασσε τὸ μέτωπον καὶ τὴν ῥῖνα μετὰ ὄξους. Ἀπολλώνιος δέ φησι κοχλιῶν σάρκας μετὰ λιβάνου ῥίψας, ἔμφραττε τοὺς μυκτῆρας. καὶ στήσεται. τοῖς αὐτοῖς δὲ καὶ τὸ μέτωπον κατάπλαττε. καὶ τοῦ διὰ τῆς ἀνεμώνης ξηροῦ φαρμάκου ἐπιτίθει ἐμπλάσσας κατὰ τοῦ μετώπου. ἢ τῆς διὰ ἰτεῶν. ἄριστον δὲ τοῦτο ᾧ πλειστάκις χρησάμενος ηὐδοκίμησα. Λίθον μυλίτην πυρώσας, σβέννυε ἐν ὄξει δριμυτάτῳ. καὶ πρόσαγε ταῖς ῥισὶ τὴν ἀτμίδα. καὶ στήσεται. εὔθετον δὲ καὶ ψύχειν σπόγγοις τὸ μέτωπον. καὶ μετέωρα ποιεῖν τὰ περὶ τὴν κεφαλήν. ἀποδεσμεύειν δὲ καρποὺς καὶ βουβῶνας καὶ γόνατα. Ἀπολλώνιος δέ φησι τοῦ κατὰ τὸν αἱμορραγοῦντα μυκτῆρα κατευθὺ ποδὸς τὸν μέγαν δάκτυλον δῆσον. καὶ παύσεις πολλὴν καὶ ἄσχετον φορὰν αἵματος. καλὸν δὲ καὶ φράττειν κηρῷ τὰ ὦτα. καὶ ἐν τῷ στόματι δὲ κατέχειν ὕδωρ ὄμβριον ψυχρόν. καὶ σικύαν τῷ ἰνίῳ πρόσβαλλε μετὰ ἀφαιρέσεως. καὶ περὶ τὰ σπλάγχνα εὐμεγέθη σικύαν πρόσβαλλε. εἰ μὲν τὸ δεξιὸν μέρος εἴη τὸ αἱμορραγοῦν, τῷ ἥπατι. εἰ δὲ τὸ εὐώνυμον, τῷ σπληνί. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ φλεβοτομεῖν ἀναγκαζόμεθα. ἄκρως δὲ ποιεῖ τοῦτο. ῥόδου δαείου καὶ ὤχρας ἴσον ἀνὰ ἑκάστου ἀνὰ ἴσον μετ' ὄξους ἔνσταξε εἰς τὸ ἀντικείμενον τῷ αἱμορραγοῦντι μυκτῆρι οὖς. λέγω δὴ εἰ μὲν ὁ δεξιὸς μυκτὴρ αἱμορραγοίη, τῷ ἀριστερῷ ὠτὶ ἔνσταξε. εἰ δὲ ὁ ἀριστερὸς, τῷ δεξιῷ ὠτί. πότιζε δὲ, καὶ τοῖς πρὸς αἱμοπτοϊκοὺς ἀναγραφησομένοις.

Αἷμα ἀπὸ μυκτήρων. ϟε.

Ἡδύοσμον λειώσας. καὶ ἀναλαβὼν μέλιτι, κολλύριον ποιήσας, ἐντίθει εἰς τοὺς μυκτῆρας. ἢ ἐρυθροδάνου ῥίζαν λειοτάτην ποιήσας. καὶ φυράσας σὺν ἐλαίῳ, ὑπόχριε τοὺς μυκτῆρας ἐσωτάτου. ἢ ἀγρώστεως ἄνθος. ἤτοι τὸ ἄκρον τὸ παχύτερον ἐντίθει τῷ μυκτῆρι. καὶ περίστρεφε μέχρις ἂν αἱμορραγήσῃ.

Περὶ ἐμφράξεως μυκτήρων καὶ ὀσφρήσεως βεβλαμμένης, Γαληνοῦ. ϟϛ.

Ὀφθαλμοῖς τε καὶ γλώττῃ. καὶ τῷ παντὶ σώματι, αἴσθησίν τε καὶ κίνησιν διὰ νεύρων χορηγεῖ ὁ ἐγκέφαλος. τὸ δὲ τῶν ὀσμῶν αἰσθητήριον, ἔνδον ἐγένετο τοῦ κρανίου ἐν ταῖς τοῦ ἐγκεφάλου προσθίοις κοιλίαις, ἀτμῶδές τι πνεῦμα ἐχούσαις. ἀναγκαῖον δέ ἐστιν ἐπίστασθαι πρότερον ὅπως κατεσκεύασται ἡ ῥίς. καὶ τίνα συνεχῆ τοῖς πόροις αὐτῆς ἐστι σώματα. τῆς τοίνυν ῥινὸς ἐχούσης μέσον διάφραγμα. καὶ πόρους δύο ἀξιολόγους. τούτους δὴ τοὺς φαινομένους ἀνὰ καθ' ἑκάτερον μυκτῆρα, χρὴ γινώσκειν ἀνωτέρω τῶν μερῶν τῆς ῥινός. ἑκάτερόν τε αὐτῶν, δεξιόν τε καὶ εὐώνυμον. διχῇ σχιζόμενον. ἥκει δὲ τῶν μερῶν τὸ ἕτερον. εἰς τὸ τοῦ στόματος ἔνδον κατὰ τὴν ὑπερῴαν. τὸ δὲ ἕτερον ὄρθιον ὡς ἐξ ἀρχῆς ἐφέρετο, πρὸς αὐτὸν ἀναβαίνειν τὸν ἐγκέφαλον. εἰσὶ δὲ τῷ ἐγκεφάλῳ δύο ἀποφύσεις. προμήκεις καὶ κοῖλαι. τὴν ἀρχὴν μὲν, ἐκ τῶν προσθίων ἔχουσαι κοιλιῶν. καθήκουσαι δὲ κατ' ἐκεῖνα

τοῦ κρανίου τὸ μέρος, ὅθεν ἡ ῥὶς ἔχει τὴν ἀρχήν. κατὰ τοῦτο δὲ τὸ μέρος καὶ ἡ τῶν ἰθμοειδῶν ὀστῶν ἐστὶ
θέσις. δι᾽ ὧν εἰσπνοή τε καὶ ἐκπνοὴ κατὰ τὸν ἐγκέφαλον γίγνεται. ἐκκαθαίρεται δὲ τὰ ἐν αὐτῷ πε
ριττώματα. καὶ ἡ παχεῖα δὲ μήνιγξ καθὸ ψαύει τῶν ἰθμοειδῶν ὀστῶν, ὀπαῖς λεπταῖς τέτρηται. διὰ
ταύτης γε τῆς πρώτης, διηθεῖται τὰ παχύτερα τοῦ ἐγκεφάλου περιττώματα. ἅτινα βλένναι καὶ μύ
ξαι καλοῦνται. καὶ ταῦτα καταντιφερόμενα, πρώτην μὲν αὐτὴν τὴν μήνιγγα διεξέρχεται. μετ᾽ ἐκεί
νην δὲ διὰ τῶν ἰθμοειδῶν ὀστῶν ἠθούμενα. κἄπειθ᾽ οὕτως ἐμπίπτοντα τοῖς πόροις τῆς ῥινός. ἐν δὲ τῇ διὰ
τῶν πόρων τούτων πορείᾳ, ἔστιν ὅτε μέρος τι τῶν καταφερομένων, παραῤῥεῖ εἰς τὸ στόμα, διὰ τῶν εἰρη
μένων ἐκ τῆς ῥινὸς εἰς τὴν ὑπερῴαν συντρήσεων. καὶ μάλιστα ὅταν ὦσιν αἱ βλένναι χλίαραι τε καὶ πα
χεῖαι. τὸ δὲ ὑπόλοιπον καταφερόμενον, ἐκκενοῦται διὰ τῶν μυκτήρων. συνεργοῦμεν δὲ ταῖς διὰ τοῦ
10 στόματος ἐκ τῆς ὑπερῴας ἐκκρίσεσιν, ἀναχρέμψει. τῇ δὲ ἐκ τῆς ῥινὸς ἐκκρίσει, βιαιοτέρᾳ ἐκφύσει
χρώμενοι, καὶ πταρμοῖς. ἀναπνοῆς μὲν οὖν πρώτης καὶ ὀσφρήσεως γεγόνασιν, αἱ εἰς τὰς ῥῖνας τοῦ ἐγκε
φάλου συντρήσεις. χρῆται δὲ αὐταῖς ἡ φύσιν, εἰς τὴν τῶν περιττωμάτων ἐγκεφάλου κάθαρσιν. καὶ
τοίνυν καὶ ἡ τῆς ὀσφρήσεως βλάβη οὐ κατὰ τὴν τῶν ῥινὸς πόρων ἐστὶν. ἀλλ᾽ ἤτοι τῶν προσθίων κοιλιῶν
τοῦ ἐγκεφάλου εἰς δυσκρασίαν ἀγομένων. ἢ τῶν ἐν τοῖς ἰθμοειδέσι πόρων ἐμφραττομένων. κορύζης
καὶ καταῤῥόου ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προηγησαμένων. ἢ ψυχομένων τούτων τῶν μερῶν. ἢ ὑγραινομένων.
καὶ γὰρ καὶ ὁ κατὰ τὰς εἰσπνοὰς ἑλκόμενος ἀὴρ αὐτίκα, τάς τε ῥῖνας αὐτὰς ἐνίοτε ψύχει. τά τε
συνεχῆ αὐταῖς πάντα. καὶ μάλιστα ψυχροτέρου γενομένου τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἀέρος. Ἀρχιγένους.

Γ Πρῶτον μὲν οὖν προσήκει τοὺς τὴν ὀσφρητικὴν δύναμιν βλαβέντας. ἤ τινα τῶν μυξωτήρων ἐμπε-
φραγμένα ἔχοντας, ἐν ξηροτέροις τόποις τὴν διατριβὴν ποιεῖσθαι. οἷοί εἰσιν οἱ παραθαλάττιοι μά-
20 λιστα. γυμνασίοις τε πρὸς δύναμιν καὶ ἀλείμμασι χρῆσθαι καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν. ὄρθιον ἐχόντων τὸν
τράχηλον. καὶ δι᾽ ἑτέρων ἀναξιβομένων. κτενίζειν τε τὴν κεφαλήν. καὶ σμήχειν νίτρῳ ἐν βαλανείῳ. καὶ
θαλάσσῃ θερμῇ ἀποπλύνειν καὶ καταντλᾶν τὴν κεφαλήν. καὶ ἐπιχέειν τὴν θάλασσαν θερμήν. ἔ-
πειτα καὶ τῷ ψυχρῷ ὕδατι ἐξελθόντας, ἐμβάπτειν πρὸς ὀλίγον. ἄριστον δὲ καὶ τῇ θαλάσσῃ αὐτῇ
νήχεσθαι συνεχῶς. χρῆσθαι καὶ ἐῤῥίνοις. τὰ δ᾽ ἐν τροφῇ διδόμενα πάντα, τῆς λεπτυνούσης ἔστω δυνά
μεως. ὅθεν καὶ δριμυφαγίαν ἐκ διαλειμμάτων δοκιμαζέσθω. οἶκος δὲ ἐν ᾧ διάγουσι, συμμέτρως ἔστω θερ
μὸς πρὸς τὴν ὥραν τοῦ ἔτους. ὕπνος δὲ ἡμερινὸς ἀνοίκειος αὐτοῖς. ὑπνοῦντες δὲ, μετέωρα ἐχέτωσαν
τὰ προσκεφάλαια. καὶ ἐπὶ πλευρὰν κατακλινέσθωσαν. καὶ μὴ κατὰ τὸ πεπονθὸς μέρος οἷον εἰ τύ-
χῃ ἐν τῶν μυξωτήρων ἐμπεφράχθαι. εἰ μὲν οὖν καθημερινὴ δίαιτα, τοιαύτη ἔστω. σαφοῦς δὲ ὄν-
τος τοῦ ἀέρος, τινάξαι τὴν κοιλίαν πρῶτον πειράσθητι. τῇ διὰ τῆς κολοκυνθίδος ἀρχιγένους ἱερᾷ.
30 ἔπειτα βδέλλας προσάγειν τῷ ὑψηλοτέρῳ μέρει τῆς ῥινός. καὶ συγχωρεῖν αἷμα ἱκανὸν, ἑλκυσθῆναι.
μετὰ δὲ τρίτην ἡμέραν, σπληνίῳ ἀπὸ τοῦ μεσοφρύου ἄχρι τοῦ μύλου καταλείφειν τούτου τῆς ῥινὸς τὸ
ἐμπεφραγμένον μέρος. τῶν διαφορεῖν ἐπαγγελλομένων ἐμπλάστρων. οἷα ἐστὶν ἡ σαραπίωνος μηλίνη.
καὶ ἡ ἱκεσίου. καὶ ἡ ἀρχιγένους μέλαινα. καὶ ἡ διὰ τιθυμάλλου ὀποῦ σκευαζομένη. καὶ ἡ διὰ σκίλλης. καὶ
αἱ παραπλήσιοι. γιγνέσθω δὲ ἡ χρῆσις τούτων, μὴ ἔλαττον ἡμερῶν ιε. μετὰ δὲ ταύτας, τῇ διὰ τῆς
ἀλόης πικρᾷ ὑπαγέσθω συνεχῶς ἡ κοιλία. ὠφέλιμος γὰρ αὐτῆς ἡ συνεχεστέρα χρῆσις γένοιτο. ἔπει-
τα ἀποφλεγματισμοῖς χρηστέον, διὰ σταφίδος ἀγρίας καὶ μαστίχης. ἱκανῆς δὲ καὶ διὰ τοῦ στόματος
γιγνομένης κενώσεως, τῇ διὰ τοῦ ἀναρρινοῦ ἐμπλάστρῳ. ἢ τῷ διὰ κέγχρυος. καὶ τῷ διὰ δαφνίδων μά
λάγματι. ἤ τινι τῶν παραπλησίων μαλαγμάτων, περιβλητέον τὴν ῥῖνα. καὶ τὸ μέτωπον ἄχρι φοι-
νίξεως τῆς ἐπιφανείας, εἴωθε γὰρ τὰ τοιαῦτα μυξώδη ὑγρασίαν διὰ τῆς ἐπιφανείας ἐπισπᾶσθαι.
40 μετὰ δὲ ταῦτα, πταρμικῷ χρηστέον. πρῶτον μὲν, ἀπλουστέρῳ, ἔπειτα δὲ καὶ δραστικωτέρῳ. οἷος ἐστὶ
λευκὸς ἐλλέβορος λειότατος. τρίτη δὲ ἢ τετάρτη ἀπὸ τοῦ πταρμικοῦ γενομένη ἡμέρα. ξυρήσαντες τὴν
κεφαλὴν, σιναπιστέον ἕως τοῦ μετώπου. εἶτα λουστέον. καὶ μεθ᾽ ἱκανὰς πάλιν ἡμέρας εἰ δέοι, διὰ ῥι-
νεγχύτου καθαρτέον τὴν κεφαλὴν, ἔστω δὲ δραστικὸν τὸ προσαγόμενον. οἷον ἐστὶ τὸ ἐλατήριον μετὰ
γάλακτος. ἢ χυλὸν κυκλαμίνου. ἢ αὐτὴν τὴν κυκλάμιναν. ξηρὰν λείαν ἐμφύσα. ἢ τὴν τοῦ ἀγρίου σι-
κύου ῥίζαν. καὶ τὸ μελάνθιον δὲ κόψας. σήσας λεπτοτάτως. ἔπειτα σὺν ἐλαίῳ παλαιοτάτῳ λεά-
νας ἐπιμελῶς. διδοὺς δὲ τῷ πάσχοντι ὕδωρ ἐν στόματι διακατέχειν. ἐγχεῖν διὰ τῶν μυκτήρων κε-
λεύων ἕλκειν τὸ φάρμακον, σφοδρότερον διὰ τῆς ἀναπνοῆς. τούτῳ ἐχρησάμην ἐπί τινος νεανίσκου.
ἐκ κορύζης τε καὶ καταῤῥόου πολυχρονίου, βλαβέντος τὴν ὀσφρητικὴν αἴσθησιν. ἐφεξῆς δὲ τριῶν ἡ-
μερῶν ὁ νεανίσκος τῷ βοηθήματι χρησάμενος, μεγάλως ὤνητο. τῇ δὲ τετάρτῃ ἑλκύσας τὸ φάρμα
50 κον σφοδρότερον διὰ τῆς εἰσπνοῆς, δήξεως ἰσχυρᾶς ᾔσθετο ἐν τῷ βάθει τῆς κεφαλῆς. καὶ ταύτης κα-
τὰ βραχὺ μειωμένης, παντάπασιν ἐπαύσατο κατὰ τὴν ὑστεραίαν, ὠφελίμως δὲ τὸ μελάνθιον πα
ραλαμβάνεται. καὶ μετ᾽ ὄξους προσήκει μετὰ τὴν τούτων χρῆσιν. ὡς μεθ᾽ ἡμέρας τρεῖς σιναπίζειν τὸ πρό
σωπον τὸ μέτωπον. καὶ τὴν ῥῖνα. καὶ λούειν. καὶ ὀσφραντὰ δὲ προσαγέσθω συνεχῶς. εὐώδη μὲν ταῦ
τα. νάρκισσος. σισύμβριον. ἕρπυλλον. κρίνων φύλλα. καὶ ἴου. ἢ ἡδύοσμον. πόλιον. πήγανον ἄγριον. μάλιστα

θύμβρα. πάντων δὲ λυσιτελέστατον, καστόριον ἐν ὄξει δριμεῖ· καὶ ποτισθὲν μὲν τὸ καστόριον λεῖον μετ' ὑδρομέλιτος κυάθους τρεῖς, ἀντὶ πολλῶν ἔσται βοηθημάτων. δραστικώτερον δὲ γίγνεται τοῦ σκιλλιτικοῦ ὄξους, ἥμισυ κυάθου προσλαβὸν τὸ δὲ σκίλλινον ὄξος. καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν προσλαμβανόμενον νῆστις. ὅσον κοχλιάριον γ', ὠφελιμώτατον αὐτοῖς γίγνεται. μετὰ δὲ τούτους τοὺς σπαραγμοὺς πάντας εἰ ἔτι τινὸς δέῃ ἡ διάθεσις, παραληπτέος καὶ ὁ ἀπὸ ῥαφανίδων ἔμετος. ὀξυμέλιτι βρεχομένων αὐτῶν τετμημένων. ἢ γάρῳ. τῇ δ' ἑξῆς μετὰ τὸν ἀπὸ ῥαφανίδων ἔμετον, ἀψινθίου ἀφέψημα πινέτω. ἢ γλήχωνος. καὶ μετὰ ταῦτα, ἐπιθετέον τῇ ῥινὶ, τὴν διὰ σκίλλης ἔμπλαστρον ἧς καὶ πεπείραμαι. καὶ καταλιπεῖν χρόνον τινὰ, ὡς ἰόνθους ἐπεγείρειν τῷ τόπῳ. καὶ γλινώδη ὑγρασίαν ἐξέλκει. ἀναγέγραπται καὶ αὕτη ἐν τῷ περὶ ἐμπλάστρων λόγῳ. ταῦτα πάντα καὶ δὶς καὶ τρὶς καὶ
10 πλεονάκις παραληπτέον, πρὸς τὰς ἀπειθεστέρας διαθέσεις.

Περὶ πταρμικῶν Ἱπποκράτους. ξζ.

Πταρμὸς γίγνεται, διαθερμαινομένου τοῦ ἐγκεφάλου. ψυχομένου. ἢ διυγραινομένου τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ κενοῦ. ψόφος δὲ γίγνεται, ὅτι διὰ κενοῦ καὶ στενοῦ ἡ διέξοδος τῷ πνεύματι γίνεται. ἐπισκεψώμεθα δὲ ἐφεξῆς ὅπως οἱ πταρμοὶ τὰ τῆς κεφαλῆς ἰῶνται βάρη. γίγνονται μὲν οἱ πταρμοὶ, ἐπὶ προηγησαμέναις μεγίσταις εἰσπνοαῖς. ἐκφυσήσεως τάχιστα ἑπομένης. ὀνομάζω δὲ ἐκφύσησιν, τὴν ἀθρόαν ἐκπνοήν. ἔχει γὰρ ὁ ἐγκέφαλος, δύο ταύτας δυνάμεις. ὧν τῇ μὲν ἑτέρᾳ χρώμενος, τὰ κατὰ τὰς ἔμπροσθεν κοιλίας ἐκκρίνει περιττώματα. συντεινόμενος ἐφ' ἑαυτά. τῇ δὲ ἑτέρᾳ καθ' ἣν διαστέλλει τὰ κατὰ τὰς ῥῖνας πτερύγια καὶ ἕλκει τὸ πνεῦμα. ὅταν τοίνυν ὑπὸ πνεύματος βαρύνηται, ποτὲ μὲν ἐκκρίνει συστελλόμενος. εἰ δὲ ποτὲ ἐμπεφραγμένων τῶν κατὰ τοὺς μυκτῆρας ὁδῶν, κω-
20 λύονται ἐκκρίναι τὸ βαρῦνον πνεῦμα. ἢ βλένναι, ἐπὶ τὸν πταρμὸν, τηνικαῦτα ὁρμᾷ βιαίᾳ κινήσει. διώσασθαι σπεύδων τὰ ἐμφράττοντα τοὺς πόρους. ὅθεν ἰῶνται οἱ πταρμοὶ ὡς προείρηται τὰ τῆς κεφαλῆς βάρη. καὶ μὲν δὴ καὶ πάθη τινὰ τῶν κατὰ τὸν ἐγκέφαλον συνισταμένων. οἷα μάλιστά ἐστι τὰ ληθαργικά. καὶ καρώδη. καὶ τὰ παραπλήσια. διὰ τῶν πταρμικῶν γὰρ τὰ τοιαῦτα μάλιστα θεραπεύεται φαρμάκων. καὶ πρὸς τὸν ἥλιον ἀποβλέποντες, ἐρεθιζόμεθα πρὸς πταρμόν. ὡς ἂν οἶμαι χεομένων ὑπὸ τῆς θερμασίας τῶν παχυτέρων κατὰ τὸν ἐγκέφαλον πνευμάτων. καταρρήγνυσι δὲ οἱ πταρμοὶ καὶ βλέννας ἐξ ἐγκεφάλων παχείας καὶ γλίσχρας. τῷ σφοδρῷ τῆς τοῦ πνεύματος ἔξω φορᾶς. καὶ ταύτας συνεκβάλλοντες. Πταρμὸν δὲ κινεῖ, ἐλλέβορος λευκός. στρουθίου. πεπέρεως. καστόριον. κυκλάμινον. εὐφόρβιον. νίτρον. ἢ πταρμικὴ πόα. κύμινον. ἕκαστον ἰδίᾳ. καὶ ἅμα λειότατα γινόμενα. καὶ προσαγόμενα. Οὐ χρὴ δὲ ἐμφυσᾶν. ἀλλὰ τὴν πυξίδα ἀνακινήσαντα, προσάγειν τῇ ὀσφρήσει. ἢ
30 πυρῆνι μήλης ἐντιθέναι ἐσωτάτω τῆς ῥινός. Ἁπλᾶ μὲν οὖν ταῦτα. ἔστι δὲ καὶ σύνθετα ἐξ αὐτῶν συγκείμενα. οἷόν ἐστι ταῦτα. ἡρακλείδου ταραντίνου πταρμικόν. κυμίνου αἰθιοπικοῦ. πεπέρεως. στρουθίου. καστορίου. ἑκάστου τὸ ἴσον, κόψας, σήσας. ἀπόθου εἰς πυξίδα χαλκῆν. ἐν δὲ τῇ χρήσει σαλεύων τὴν πυξίδα καὶ ἀναπωμάσας, πρόσφερε τῇ ῥινί. ἢ διὰ μήλης ἐντίθει ἐσωτάτω τῆς ῥινός. Ἄλλο. Πεπέρεως. ἐλλεβόρου λευκοῦ. στρουθίου. εὐφορβίου. καστορείου κυκλαμίνου χυλοῦ. ξηρᾶς ἴσα χρῶ καθὼς προείρηται. Ποιεῖ κεχρονισμέναις κεφαλαλγίαις. σκοτωματικοῖς. κεφαλὴν βαρυνομένοις. ἐπιληπτικοῖς. Ἐλλεβόρου λευκοῦ, ∠ δ'. νίτρου. στρουθίου ἐρυθροῦ. καστορίου. πεπέρεως ἀνὰ ∠ α'. χρῶ καθὼς προείρηται.

Πρὸς τοὺς πλεονάζοντας πταρμοὺς παῦσαι. ξη.

Πλεονάζοντας δὲ πταρμοὺς παύει, ἅπερ καὶ τὴν κόρυζαν ἰᾶται. ἔλαιον ῥόδινον ἐγχεόμενον τοῖς μυκτῆρσι καὶ γλυκὺ ἔλαιον. καὶ τὸ ἀνήθινον ἔλαιον μύρον. ὀσφραινόμενα δὲ παύει πταρμὸν ἄνισον. ὠ-
40 κίμου κάρφη ξηρὰ κοπέντα. μελάνθιον λεῖον ξηρόν. ἢ θύμον ζύμῃ φυράσας. καὶ εἰς τέφραν ἐγκρύψας ὅταν ὀπτηθῇ λειώσας, χρῶ. ἕκαστον δὲ ὀθονίῳ ἀραιῷ ἐνδήσας δίδου ὀσφραίνεσθαι. παύει δὲ πταρμοὺς καὶ κόρυζαν. καὶ σμύρνα καθ' ἑαυτήν. καὶ λίβανον σὺν οἴνῳ εὐώδει λειωθέντα διαχριομένων τῶν μυκτήρων. ποιεῖ καὶ τὸ ἡδύοσμον. καὶ τὸ ἑλίχρυσον ὀσφραινόμενον. καὶ τὸ κῦφι. καὶ ὕδωρ δὲ χλιαρὸν προσφερόμενον τῷ προσώπῳ, παύει πταρμούς. καὶ τὰς ἑκατέρωθεν δὲ τῆς ῥινός, πρὸς τοὺς μεγάλους κανθοὺς κειμένας φλέβας ἀποπιέζων τοῖς δακτύλοις, κωλύσεις τὸν πταρμόν.

Ἀπολλώνιος δὲ φυσικὸν γράφει πρὸς τὸ μὴ πταρνύσθαι τὰ παιδία, πελαργοῦ πτερὰ ἔχειν διὰ ἐν οἰκίᾳ. καὶ ἀδύνατον πταρνύσθαι.

Τέλος τοῦ ἕκτου λόγου τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν παθῶν. καὶ τῶν περὶ τὰ ὦτα καὶ ῥῖνας.

50

ΤΑ᾽ Δ᾽ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩΙ ΕΒΔΟΜΩΙ ΛΟΓΩΙ.

ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ ΟΦΘΑΛΜΩΝ. α.

Κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς θεραπεία, ποικίλη πώς ἐστι καὶ διαφέρουσα· ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ τὸ μόριον. λέγω δὴ ὁ ὀφθαλμός, οὐχ ἁπλοῦν. ἀλλὰ σύνθεσιν πρὸς τὸ εἶναι ἔλαχε. χιτῶσι λέγω καὶ ὑγροῖς. καὶ προσέτι τοῖς βλεφάροις κεκοσμημένον. ἡ γὰρ φύσις τὰ ἀπὸ ἐγκεφάλου καταφερόμενα νεῦρα ἐπὶ τὰς χώρας τῶν ὀφθαλμῶν. λέγω δὴ τὰ ὀπτικά. καὶ τὴν συνδιεξερχομένην αὐτοῖς μοῖραν τῶν περιεχουσῶν τὸν ἐγκέφαλον δύο μηνίγγων διαυξάνουσα. καὶ οἷον πλατύνουσα, τοῖς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ χιτῶσι τὴν ὕπαρξιν ἐδωρήσατο. τὸν μὲν πάντων ἔνδοθεν χιτῶνα ἀμφιβληστροειδῆ καλούμενον, ἐκ τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου κατασκευάσασα. τὸν δὲ τούτου προβεβλημένον χιτῶνα ῥαγοειδῆ καλούμενον, ἐκ τῆς λεπτῆς μήνιγγος ἀποφύσασα. ἔοικε γὰρ ῥαγὶ σταφυλῆς τό τε σχῆμα καὶ τὴν χρόαν. καὶ τέτρηται κυκλοτερεῖ τρήματι κατὰ τὴν κόρην. ὁ δὲ τούτων ἀμφοτέρων ἔξωθεν χιτὼν κερατοειδὴς ὀνομαζόμενος, ἐκ τῆς παχείας μήνιγγος ἔχει τὴν ὕπαρξιν. ὁ δὲ τούτων πάντων ἔξωθεν προβεβλημένος ὁ λευκὸς οὗτος ὃν ἐπιπεφυκότα καλοῦμεν ἐκ τοῦ περικειμένου ἔξωθεν τῷ τῆς κεφαλῆς ὀστῷ ὑμένος, περιοστέου καὶ περικρανίου λεγομένου, ἔχει τὴν γένεσιν ἐκ τῶν ἀποφύσεων τῶν περικειμένων τῷ ὀφθαλμῷ σωμάτων. ὑγρὰ δέ ἐστιν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τρία. ἔνδοθεν μὲν πάντων τὸ περιεχόμενον ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χιτῶνος ὑαλοειδὲς λεγόμενον. προσέοικε γὰρ καὶ τῇ χροιᾷ καὶ τῇ συστάσει, τῇ κεχυμένῃ ὑέλῳ. τούτου δὲ ἐξωτέρω κεῖται κατὰ τὸ πέρας τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χιτῶνος. καὶ κρυσταλλοειδὲς ὑγρόν. ὃ καὶ δισκοειδὲς καὶ φακοειδὲς καλεῖται. προσέοικε γοῦν, τῇ μὲν χροιᾷ, κρυστάλλῳ. τῷ δὲ σχήματι φακῷ. ἔξωθεν δὲ περικέχυται τούτου τὸ ὠοειδὲς ὑγρόν. προσέοικε γὰρ τῇ χρόᾳ καὶ τῇ συστάσει, τῷ ἐν τοῖς ᾠοῖς ὑγρῷ τῷ λευκῷ καὶ λεπτῷ. τὸ μὲν οὖν πάντων ἔνδοθεν τὸ ὑαλοειδὲς ὑγρόν, πρὸς τὸ τρέφειν τὸ κρυσταλλοειδὲς παρεσκεύασται. τὸ δὲ ἔξωθεν αὐτῷ περικεχυμένον τὸ ὠοειδές, πρὸς τὸ ἐπιτέγγειν τοῦτο γεγένηται. καὶ μὴ συγχωρεῖν αὐτὸ ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τῆς τοῦ ἡλίου αὐγῆς. τὰ δὲ βλέφαρα συνίστησιν ὁ ἐπιπεφυκὼς ὑμήν. τούτων ἕκαστον ἐκτρεπόμενον τοῦ κατὰ φύσιν νοσεῖν παρασκευάζει τὸν ὀφθαλμόν.

ἢ

Πόσα καὶ τίνα πάθη περὶ ἕκαστον μέρος τοῦ ὀφθαλμοῦ συνίσταται. β.

A

Αἱ ἰδίως λεγόμεναι ὀφθαλμίαι, καὶ αἱ χυμώσεις. καὶ ταράξεις. οἰδήματα ὑποσφάλματα καὶ πτερύγια πάθη τοῦ ἐπιπεφυκότος εἰσίν. ἀλλὰ καὶ ἑλκοῦται. καὶ ἀνθρακοῦται. καὶ καρκινώδη διάθεσιν ἴσχει. σκληροφθαλμία δὲ καὶ ξηροφθαλμία, κοινόν ἐστι πάθος βλεφάρων, καὶ αὐτοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ. περὶ δὲ τὴν ἔξωθεν ἐπιφάνειαν τῶν βλεφάρων, ὑδατίδες γίγνονται. καὶ μελικηρίδες. καὶ στεατώματα. τῶν δὲ περὶ τῶν ἐντὸς τῶν βλεφάρων συνισταμένων, ἔστι δασύτης καὶ τραχώματα. καὶ συκώσεις. χαλάζιά τε καὶ λιθιάσεις. σύμφυσις. καὶ μύσις. καὶ λαγόφθαλμοι καλοῦνται, οἷς τὸ ἄνω

βλέφαρον ἀνέσπασται, ὡς ἐπικαλύπτειν τὸν ὀφθαλμὸν μὴ δύνασθαι. ἐκτρόπια δὲ οἷς τὸ κάτω βλέ-
φαρον ἐξέστραπται. ἀλλὰ καὶ κολοβώματα. καὶ διαβρώσεις. καὶ ἑλκώσεις ἐν τοῖς βλεφάροις συ-
νίστανται. περὶ δὲ τοὺς ταρσοὺς γίνεται ἡ τριχίασις καλουμένη. καὶ ἡ μαδάρωσις τῶν τριχῶν. ἤτοι βλε-
φαρίδων. ἥτις καὶ πτίλωσις καλεῖται. γίνεται δὲ καὶ φθειρίασις. καὶ πιτυρίασις. καὶ κριθή. καὶ
ἡ λεγομένη δὲ μέλφωσις, τῶν ταρσῶν ἐστὶ πάθος. ἐρυθροὶ γὰρ τούτοις εἰσὶν οἱ ταρσοί. ἐοικότες μίλτῳ
τῇ χροιᾷ. οἱ δὲ κανθοὶ πεπόνθασι μὲν καὶ τοῖς αἰγίλωψιν. ἀλλ' οὐ μόνοι. ἐγκανθίδες δὲ καὶ ῥοιάδες, μόνων
τῶν κανθῶν εἰσὶ πάθη. περὶ δὲ τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα συνίσταται ἀχλὺς. νεφέλιον. ἄργεμα. ἐπίκαυ-
σις. ἕλκωσις. κοίλωμα. βόθριον. ῥῆξις. πρόπτωσις. ὀνυχία. πύωσις. φλυκταίναι. ἄνθρακες. καρκινώ-
δεις διαθέσεις. περὶ δὲ τὸν ῥαγοειδῆ χιτῶνα συνίσταται πάθη. πρόπτωσις. μυοκέφαλα. σταφυλώ-
10 ματα. ἧλοι. μυδριάσεις τε ἡ καὶ πλατυκορία καλουμένη. φθίσις. σύγχυσις. παρασπασμοὶ τῆς κό-
ρης. τὸ δὲ ὑπόχυμα συνίσταται κατ' αὐτὸ τὸ τρῆμα τοῦ ῥαγοειδοῦς. τουτέστι κατὰ τὴν κόρην λεγόμενα.
ἀλλὰ καὶ τὸ ᾠοειδὲς ὑγρὸν πλεῖον ἑαυτοῦ γινόμενον. ἢ παχύτερον, ἐμποδίζει τὸ ἀκριβῶς ὁρᾶν. καὶ μειού-
μενον δὲ ξηραίνει τὸ κρυσταλλοειδὲς ὑγρόν. ἡ γλαύκωσις δὲ λεγομένη. ξηρότης ἐστὶ σφοδρὰ τοῦ κρυσταλ-
λοειδοῦς ὑγροῦ. ἡ δὲ ἀμαύρωσις, ἔμφραξίς ἐστι τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου, ὡς μηδόλως ὁρᾶν τὸν οὕτω παθόν-
τα. καθαρᾶς φαινομένης τῆς κόρης. βεβλαμμένοι δὲ εἰσὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, χωρὶς τοῦ φαίνεσθαι τι φαῦ-
λον περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς. καὶ οἱ νυκταλωπιῶντες. ὅλων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν, βλάβη φανερά ἐστιν ὁ
ἐκπιεσμὸς καλούμενος. ἔστι δὲ προπέτεια τοῦ ὀφθαλμοῦ οἷον ἔξω ἐγκειμένου. ἀρκτέον δὲ τῆς θερα-
πείας. ἀπὸ τῶν ἁπλουστέρων τε καὶ ἐπιπολαίων ἐν ὀφθαλμοῖς νοσημάτων.

20 Θεραπεία ταράξεως. γ.

Τὰς μὲν οὖν τῶν ὀφθαλμῶν ταράξεις, ὑπό τε καπνοῦ γινομένας. καὶ ἐγκαύσεως. ἢ κονιορτοῦ. ἢ τι-
νὸς παραπλησίου ἑτέρου, θεραπεύσεις ῥαδίως. πρῶτον μὲν κελεύων τὸν πάσχοντα, ἀφίστασθαι τῆς
βλαπτούσης αἰτίας. οἷον ἡλίου. ἢ καπνοῦ. ἢ τινὸς ἄλλου παραπλησίου. ἔπειτα ἀπονίπτειν τὰς ὄψεις.
πρότερον μὲν, χλιαρῷ ὕδατι γλυκεῖ. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ ψυχρῷ. καὶ τὴν αὐγὴν ἀποστρεφόμενος.
καὶ μύων τοῖς ὀφθαλμοῖς. ἐπὶ τούτοις γὰρ καθίσταται. μηδενὸς ἑτέρου προσενεχθέντος. ἀλλὰ μόνον
ἐνδεέστερον διαιτηθέντος. ποτῷ δὲ πλείονι χρῆσθαι ἐπὶ τῶν ἐγκαύσεων. εἰ γὰρ ὕπνος ἐπιλάβοι βαθύ-
τερος, καὶ ὀφθαλμία τις προσδοκωμένη πεφθήσεται. διὸ μὴ δὲ τῶν λουτρῶν ἀπέχεσθαι. διαιτᾶσθαι
δὲ ἀκριβέστερον. ἐπιμενούσης δὲ τῆς διαθέσεως, ἡσυχάζειν καὶ ἐπιχρίειν τὰ βλέφαρα τοῖς διακρό-
κου. ἢ διὰ ῥόδων κολλυρίοις. καὶ μάλιστα τῷ ἴλου διὰ ῥόδων. τὰς δὲ λήμας καὶ τὰς ἐν νυκτὶ γινομέ-
νας περὶ τὰ βλέφαρα κολλήσεις, διακαθαίρει τε καὶ ὀνίνησι καλῶς, ὀξύκρατον ὑδαρέστατον. καὶ
30 αὐτὸ τὸ ὕδωρ καθ' αὑτὸ ψυχρὸν καταντλούμενον. καὶ τῶν ξηρῶν τι προσαγόμενον τῶν ἀποδακρυ-
τικῶν. καὶ μάλιστα τὸ κροκῶδες προκαταληπτικὸν καλούμενον.

Θεραπεία ἐπιπολαίου φλεγμονῆς ἐν ὀφθαλμοῖς. Γαληνοῦ. δ.

Φλεγμονῆς δὲ ἐπιπολαίου γινομένης τοῦ ἐπιπεφυκότος ὑμένος. ὀδύνης σφοδρᾶς μὴ παρούσης. ἀπο-
κρουστικὰ παραληπτέον ἐπ' αὐτῶν κολλύρια. πραΰνοντα τὸ σφοδρὸν αὐτῶν τῆς δήξεως, τῇ μίξει
τοῦ ᾠοῦ. ὡς τὸ πολὺ γὰρ ἀρκεῖ τὸ λεπτὸν τοῦ ᾠοῦ μετὰ τῶν καλουμένων μονοημέρων κολλυρίων, ἐκθερα-
πεύειν τὰς ἐπιπολαίους καὶ ἀρχομένας ὀφθαλμίας. χωρὶς μεγάλης φλεγμονῆς. καὶ σφοδρᾶς ὀδύ-
νης. πολλάκις γὰρ οὕτως ἐπράϋνε τὰς φλεγμονάς. ὡς εἰς ἑσπέραν μὲν λουτρῷ χρήσασθαι τὸν ἄνθρω-
πον. ἐπὶ δὲ τῆς ὑστεραίας τῷ ναρδίνῳ κολλυρίῳ πρὸς ἀποκατάστασίν τε καὶ τόνωσιν ὑπαλείψασθαι. πα-
ραμίγνυται δὲ τῷ ναρδίνῳ κολλυρίῳ. παρὰ μὲν τὴν πρώτην ὑπάλειψιν, ἐλάχιστόν τι τῶν ἀπο-
40 κρουστικῶν. κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἔτι βραχύτατον. ἐφ' ὧν μὲν οὖν ἐπικρατεῖ τὰ στύφοντα, πλεῖ-
στον εἶναι δεῖ τὸ ὑγρὸν τοῦ ᾠοῦ. βραχύτατον δὲ τοῦ κολλυρίου. ἐφ' ὧν δὲ τὰ συμπεπτικὰ ἐπικρατεῖ
κολλύρια. οἷον ἐστὶ τὸ νάρδινον. παχυτέρῳ χρηστέον. πυρία δὲ χρηστέον τούτοις διὰ σπόγγου. μετρίως μὲν
ὀδυνωμένου, ἅπαξ. ἢ δίς. εἰ δὲ σφοδροτέρα εἴη ὀδύνη, ἄμεινον ἐστὶ καὶ πεντάκις χρῆσθαι. προσέχειν
μέντοι καὶ τῇ εὐαισθησίᾳ. καὶ δυσαισθησίᾳ τοῦ θεραπευομένου ὀφθαλμοῦ. ὅσοι γὰρ ὀφθαλμοὶ κατὰ
φύσιν φλέβας εὐρείας ἔχουσιν αἵματος μεστὰς. καὶ ὅσοι γλαυκοί, οὐδόλως φέρουσι τὴν ἐκ τῶν κολ-
λυρίων στύψιν. ὅθεν ὑδαρέστερα ἐπὶ τούτων προσακτέον τὰ κολλύρια.

Περὶ τῆς ἐπὶ πλήθει φλεγμονῆς καὶ χυμώσεως ἐν ὀφθαλμοῖς. ε.

Πλήθους δὲ ὑποκειμένου ἐν ὅλῳ τῷ σώματι. καὶ τῆς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς φλεγμονῆς μεγάλης γινομένης.
καὶ ὀδύνης σφοδρᾶς παρούσης. οὐκέτ' ἐπαρκεῖ ἡ τῶν κολλυρίων χρῆσις πρὸς τὴν τοιαύτην διάθε-
50 σιν. ποικίλης οὖν δεόμεθα ἐπὶ τούτων ἀγωγῆς. καὶ χρὴ τὰ πρῶτα καὶ μέγιστα βοηθήματα παραλαμ-
βάνειν, ὧν καὶ Ἱπποκράτης ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς ἐμνημόνευσεν εἰπὼν, ὀδύνας ὀφθαλμῶν ἀκρατοπο-
σίη. ἢ λουτρὸν ἢ πυρίη. ἢ φαρμακίη. ἢ φλεβοτομίη, λύει. ἀλλ' οὐ τῷ αὐτῷ ἀνθρώπῳ πάντα ταῦτα
κελεύει προσάγεσθαι βοηθήματα. ἀλλὰ τούτῳ μὲν, φλεβοτομίαν. ἑτέρῳ δὲ καθαρτήριον. ἄλλῳ δὲ
τὴν πυρίαν. ἑτέρῳ δὲ τὸ λουτρόν. καὶ ἄλλῳ τὴν τοῦ οἴνου πόσιν. ἀρξώμεθα δὲ ἀπὸ τοῦ λουτροῦ τοίνυν.

Περὶ λουτρῶν. ς.

Τὸ λουτρὸν, ἐφ' ὧν φλεγμονὴ οἰδηματώδης κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν ὑπάρχει. ἔστι δὲ τὸ οἴδημα. τῷ μὲν ὄγκῳ συσσομφωμένον. τῇ δὲ ἁφῇ μᾶλλον ψυχρότερον. καὶ τῷ χρώματι λευκόν. καὶ τὸ ἐπιῤῥέον ῥεῦμα ἀδηκτότερον ἐστὶ καὶ ἧττον θερμόν. ἀλλ' οὐδὲ ἡ κατ' αὐτὸν τὸν ὀφθαλμὸν χύμωσις ὑπέρυθρός ἐστιν, οὐδὲ περιτεταμένη. συνεδρεύει δὲ τὸ πάθος μάλιστα ἐν ἡλικίᾳ μᾶλλον πρεσβυτικῇ. καὶ ἐν ὥρᾳ χειμερινῇ ὡς ἐπίπαν. καὶ μᾶλλον γυναιξὶ ταῖς καταπιμέλοις. καὶ συντόμως εἰπεῖν, πᾶσι τοῖς ψυχρὸν καὶ φλεγματικὸν τὸν ἐγκέφαλον ἔχουσι, συμβαίνει ἡ οἰδηματώδης φλεγμονή. ὅταν οὖν πάντα τὰ εἰρημένα σημεῖα θεάσῃ, θαῤῥῶν τὸ λουτρὸν παραλάμβανε. εἰς τοσοῦτον γὰρ ῥᾷστον εἰς φέρει τὸν πάσχοντα, ὡς ἑτέρου μὴ δεηθῆναι βοηθήματος. χρονίζει δὲ προσήκει μᾶλλον ἐν τῷ ἀέρι. καὶ πυριᾶν τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐπὶ πλεῖστον ξηροτέρᾳ πυρίᾳ διὰ σπόγγων ἱκανῶς ἐκτεθλιμμένων. μάλιστα δὲ πυριῶν, θεάσῃ αἰσθητῶς τὸ οἴδημα ἐν τῷ θερμῷ ἀέρι ἀφανὲς γιγνόμενον. καὶ ἐν τοσούτῳ τέλεον ἀπηλλαγμένης τῆς διαθέσεως. εἰ δέ τι ἐγκαταλείπηται πρὸς τὸ εἰς παντελῆ ἀποθεραπείαν ἐνέγκαι τὸν ἄνθρωπον, τῷ ναρδίνῳ κολλυρίῳ μέλλοντι εἰσιέναι ἐν τῷ βαλανείῳ, ἐγχυμάτιζε. εἰ δὲ μετρία σοι φαίνοιτο ἡ ὀδύνη, καὶ παχύτερον τὸ κολλύριον παραλαμβάνειν. προθερμάνας αὐτὸ δηλονότι ἐπ' ἀκόνης. εἶτα λούσαντα ὡς προείρηται καὶ ἐξελθόντα, ἐπιμελῶς ἀποσπογγίζειν τὴν ὑγρότητα. καὶ οὕτως ἐπιχρίειν τῷ αὐτῷ κολλυρίῳ. παραφυλαττόμενος μή τι αὐτοῦ παρεμπέσῃ εἰς τὸν ὀφθαλμόν. εἴωθε γὰρ μεγάλην βλάβην κινεῖν. ὅθεν οὐδὲ τοὺς ἱδρῶτας δεῖ ἐπιχρίεσθαι. χύσις γὰρ τῶν ὑγρῶν ἐν τῷ βαλανείῳ γίνεται. καὶ παρεμπεσὸν τὸ κολλύριον. καὶ δῆξιν τινὰ ἐμποιῆσαν, ἐπισύρει πρὸς τὸν ὀφθαλμὸν τὰς ὕλας ῥᾳδίως. καὶ διπλασιάσῃ τὰς φλεγμονάς. εἰ δὲ συμβαίη μονιμωτέραν γενέσθαι τὴν εἰρημένην διάθεσιν. καὶ τὴν τοῦ ῥεύματος οὐσίαν, ἐπὶ τὸ ψυχρότερον μᾶλλον ἀχθῆναι. καὶ τὸ τηνικαῦτα παραλαμβάνειν σμήγματα τῆς κεφαλῆς ἐν τῷ λουτρῷ. καὶ περιπάσματα μετὰ τὸ λουτρόν. καὶ πρῶτον μὲν τοῖς ἁπλοῖς κεχρῆσθαι. εἰ δὲ ἐπιμένοι ἡ αἰτία, καὶ ἐπὶ τὰ σύνθετα μεταβαίνειν. ὧν ἡ ὕλη τοιαύτη. δαφνίδες. νίτρον ὀπτὸν οἴνῳ ἐσβεσμένον. σάμψυχον. πύξ κεκαυμένη. καὶ τὰ ὅμοια. τὰ δὲ πλάσματα, ἐπὶ τῶν γυναικῶν μάλιστα παραλαμβάνει τὰ συνήθη. οἷα ἐστὶ τὰ διὰ τῆς ἴρεως. σελίνου τε σπέρματος. καὶ κυπαρίσσου σφαιρίων. καὶ τῶν ξηρῶν μόρων. δεῖ γὰρ μὴ ἀμέτρως εἶναι θερμά. μὴ δὲ δριμέα τὰ προσφερόμενα. ἀλλ' ἠπίως θερμά. συμμεμιγμένην ἔχοντα τὴν στύψιν. αἱ δὲ τούτων συνθέσεις, ἤδη προείρηνται ἐν τῷ πρὸ τούτου λόγῳ. ἐμβαλεῖν μὲν οὖν χρὴ τὰ μὲν σμήγματα ἐν τῷ λουτρῷ, τῷ βρέγματι. διαστέλλοντα τὰς τρίχας ἀπ' ἀλλήλων. ἵνα προσομιλήσῃ τῷ σώματι τὸ βοήθημα. καὶ προστάττειν ἐν τῷ βαλανείῳ μύειν τὸ στόμα, ἵνα διὰ τῶν μυκτήρων σφοδρῶς ἐπισυρόμενοι τὸν θερμὸν ἀέρα θᾶττον μεταβάλλωσι τὴν ὑποκειμένην ὕλην. μετὰ δὲ τὸ λουτρὸν ἀπομάξαντα τὰς τρίχας, ἐπιπάσσειν ὡς εἴρηται τὰ περιπάσματα. καὶ περὶ μὲν λουτρῶν, ἐπὶ τοσοῦτον. ῥητέον δὲ περὶ οἰνοποσίας.

Περὶ οἰνοποσίας. ζ.

Ὁ οἶνος λεπτύνει καὶ μεταβάλλει τὰ πεπαχυμένα τῶν ὑγρῶν. καὶ πολλάκις κατά τι συμβεβηκὸς, τὴν τούτων κένωσιν ποιεῖται. προσήκει δὲ εἶναι τὸν οἶνον. κιῤῥὸν τῷ χρώματι. καὶ λεπτὸν τῇ συστάσει. καὶ μὴ πάνυ παλαιόν. μὴ δὲ στύφοντα σφοδρῶς. διδόναι δὲ τὸν οἶνον τοῖς ἐν ἔθει αὐτοῦ ὑπάρχουσι μάλιστα. καὶ τοῖς ξηρὰν μᾶλλον ἔχουσι δυσκρασίαν. καὶ τοῖς ψυχρὰν μᾶλλον ἐπικρατοῦσαν ἔχουσι. δοκεῖ γὰρ κοινωνίαν τινὰ ἔχειν πρὸς τὸ λουτρὸν ὁ οἶνος. ὅταν οὖν κενώσεως ὑγρῶν καὶ μεταβολῆς γένηται χρεία, τὸ λουτρὸν παραληπτέον. ὅτε δὲ μεταβολῆς καὶ ἀναθρέψεως. καὶ ὑγράνσεως. καὶ θερμάνσεως. καὶ μετρίας κενώσεως, οἴνου δεόμεθα. κεράσαι οὖν δεῖ τὸν οἶνον, ὕδατι θερμῷ μὴ πολλῷ. καὶ ἀκρατέστερος ἤτω τῆς συνήθους κράσεως. καὶ τὸ ἐμβαλλόμενον ὕδωρ καθαρώτατον. καὶ ἄκαπνον. καὶ ἄοσμον. καὶ σφόδρα ζέον. ἵνα καὶ λεπτομερέστερον ἑαυτοῦ γένηται. καὶ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν τοῦ πλείονος οἴνου κρᾶσιν. ἤτω δὲ ἡ προσαγομένη κύλιξ πλατυτέρα. καὶ πειραθῇ ὁ πάσχων. διανοίγειν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν τῇ πόσει. οὕτως γὰρ λυθείσης τῆς σφηνώσεως, καὶ ἐπιῤῥυέντος δακρύου πολλοῦ φυσικοῦ καὶ ὑγιεινοτάτου, ἀπαλλαγήσεται τῆς ὀδύνης. παρ' αὐτὰ γὰρ χαλῶνται τὰ βλέφαρα. καὶ εὐκινητότερα ἑαυτῶν γίγνονται. καὶ κουφότερα. ἐπιβλέπειν δὲ χρὴ, μήπως ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀνθρώπου εὐπαθὴς ὑπάρχῃ, πλήττεται γὰρ τῶν τοιούτων ῥᾳδίως ἡ κεφαλὴ ἀπὸ τῆς τοῦ οἴνου πόσεως. πρὸς δὲ τὸ λείψανον τῆς κακώσεως τοῦ ὀφθαλμοῦ, χρῆσθαι δεῖ κολλυρίῳ. πρῶτον μὲν, ἀδήκτῳ τε καὶ γλυκεῖ ἐγχυματίζοντα, πρὸς τῷ καὶ τὴν προσγενομένην ταραχὴν ἐκθεραπεῦσαι. καὶ ὅταν ἐν καταστάσει οἱ ὀφθαλμοὶ γένωνται, καὶ τῆς πυρώσεως ἀπαλλαγῶσι, τότε ἀποκρουστικὸν κολλύριον προσαγέσθω. οἷος ἐστὶν ὁ ἑρμόλαος. καὶ τὰ παραπλήσια στατικὰ καλούμενα. ἐρεύθους γὰρ ὄντος καὶ φλεγμονῆς, οὐ δεῖ τοῖς στύφουσι κολλυρίοις κεχρῆσθαι. ἀποκλείσαντες γὰρ τῇ στύψει τὸ λείψανον τῆς ὕλης. μεγεθοποιοῦσι τὴν ὀδύνην. καὶ περὶ μὲν οὖν τῆς τοῦ οἴνου πόσεως, ἐπὶ τοσοῦτον. ῥητέον δὲ περὶ φλεβοτομίας.

Περὶ φλεβοτομίας. η.

Προσακτέον τοίνυν τὸ φλεβοτόμον, εἰ μηδὲν ἕτερον κωλύει τῶν πλειστάκις εἰρημένων ἐπὶ τῆς τῶν

ὀφθαλμῶν περιωδυνίας. ἐφ᾽ ὧν πολλὴ μὲν ἡ διάτασις ἐστὶ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἔρευθος πολὺς.
καὶ τῇ ἁφῇ ἀντιτυπία. καὶ φλόγωσις. καὶ δάκρυον πολὺ. καὶ θερμὸν. καὶ χύμωσις κατὰ τὸν κερα-
τοειδῆ καὶ τὸν ἐπιπεφυκότα χιτῶνα ὥστε ὑπὸ τῆς τῆς φλεγμονῆς σφοδρᾶς γινομένης, τὰ βλέφα-
ρα ἐκστρέφεσθαι. ὡς μόγις τοὺς ὀφθαλμοὺς καλύπτεσθαι, ὑπέρυθρός τε φαίνεται ὁ ἐπιπεφυκὼς ὑμὴν.
καὶ ἐν ὄγκῳ μείζονι γίγνεται. καὶ τὸ πᾶν σῶμα πεπληρωμένον αἵματος. τμητέον δὲ μᾶλλον τὴν ἀνω-
τέραν ἐν τῷ ἀγκῶνι φλέβα, τὴν ὠμιαίαν καλουμένην. καὶ μείζονα τὴν διαίρεσιν, ποιητέον, πρὸς
τὸ, καὶ παχύτερον ἐν τῷ αἵματι κενωθῆναι. καὶ ταχεῖαν τὴν λειποθυμίαν γενέσθαι, πρὸς τὴν
καθαίρεσιν τῆς ὀδύνης καὶ τὴν σβέσιν τῆς πυρώσεως. κενουμένου δὲ τοῦ παντὸς σώματος, ἀποθερα-
πεύειν τὸ λείψανον τοῦ πάθους, κολλυρίοις καὶ τῇ λοιπῇ ἐπιμελείᾳ. κολλυρίοις δὲ χρηστέον ἐπὶ τού-
10 των, οἷά ἐστι τὰ κυκνάρια. καὶ τὰ λιβιανὰ. ἐγχυματίζοντες συνεχῶς, ὑδαρεστέροις θερμοῖς. πυρίας
δὲ ἐπὶ τούτων, οὐ πάνυ τι προσακτέον. ἀλλὰ πράως ἀποσπογγίζειν ὕδατι χλιαρῷ. ῥοφὰς δὲ δοτέον
ἀδήκτους εὐαναδότους. εὐκοιλίους ῥυπτικάς. μηδὲν δριμὺ καὶ ἁλυκὸν ἐχούσας. ἢ παχύχυμον. ἢ δύ-
σπεπτον. μετὰ δὲ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς φλεγμονῆς, τῷ ναρδίνῳ ὑδαρεστάτῳ ἐγχυματίζειν μέχρι τε-
λείας ὑγείας. καὶ περὶ μὲν φλεβοτομίας, ἐπὶ τοσοῦτον. ῥητέον δὲ περὶ καθάρσεως.

Περὶ καθάρσεως. θ.

Ε ἰ μήτε ἡλικία. μήτε ὥρα. μήτε στομάχου μάλιστα ἀσθένεια. ἢ ἑτέρου τινὸς τῶν σπλάγχνων. μήτε ἕτε-
ρόν τι μέγιστον κώλυμα εἴη, παραλαμβάνειν τὴν κάθαρσιν. ἐφ᾽ ὧν λεπτὸν καὶ πολὺ τὸ δάκρυον φέρε-
ται. ἢ ἁλυκὸν. ἢ δριμὺ. ἢ ψυχρὸν καὶ τὸ σύμπαν σῶμα κακόχυμον. καὶ ἡ κεφαλὴ περιττωματικὴ. καὶ
ἡ γαστὴρ συνεχῶς ἐπεχομένη. καὶ πλῆθος περιττωμάτων μοχθηρῶν ἐκ τούτου ἀθροίζουσα. καὶ πε-
20 ριωδυνία σφοδρὰ πρόσεστιν. ἐπὶ γὰρ τῶν φλεβοτομουμένων τὴν πληθώραν τοῦ παντὸς σώματος
ὑφορώμεθα. ἐπὶ δὲ τῆς καθάρσεως, τὴν κακοχυμίαν φεύγομεν. ἡ δὲ τῶν καθαρτηρίων φύσις. οὐ
μία. ἀλλὰ πλείονες. πρὸς γὰρ τὸν πλεονάζοντα καὶ λυποῦντα χυμὸν, ἐξαλλάττεται ἡ τῶν φαρμά-
κων ὕλη. εἰ μὲν οὖν γαστρὸς εἴη συνεχὴς χῶσις, δοτέον αὐτοῖς τὴν ἀλόην. λειωθεῖσαν μετὰ χυλοῦ κράμ-
βης καὶ ἀναπλασθεῖσαν εἰς καταπότια. εἰ δὲ φλέγμα μᾶλλον πλεονάζοι τὸ ὑδατῶδες, δίδου τὸ δι-
ευφορβίου. καὶ πεπέρεως. καὶ ἁλῶν ἀμμωνιακῶν σκευαζόμενον. εἰ δὲ χολὴ πλεονεκτῇ, διδόναι τὴν
διὰ ἀλόης πικρὰν. προσπλέκοντα τῇ δόσει, σκαμμωνίας λειοτάτης ⊢ β. ἢ ἔλαττον πρὸς τὴν δύ-
ναμιν. εἰ δὲ ὁ μελαγχολικὸς ἐπικρατεῖ χυμὸς, προσπλέκειν τῇ δόσει ἐπιθύμου ⊢ ς. καὶ σκαμμω-
νίας ὀβολοὺς γ. μετὰ δὲ τὴν διὰ τοῦ καθαρτηρίου γιγνομένην, ἱκανὴν κένωσιν. εἰ μὲν ἁπλῆ καὶ ἀ-
τραυμάτιστος εἴη ἡ διάθεσις, τοῖς στύφουσι κολλυρίοις κεχρῆσθαι. οἷός ἐστιν ὁ ἑρμόλαος καὶ τὰ παρα-
30 πλήσια. καὶ τούτων. δι᾽ ἐγχυματισμὸν παραλαμβανομένων. εἰ δὲ συμβῇ τραυματισθῆναι τὸν ὀφθαλ-
μὸν, τοῖς ἁπαλοῖς χρηστέον. οἷά εἰσι τὰ κυκνάρια. καὶ τὰ λιβιανά. ὁ μὲν οὖν πρὸς τὴν παροῦσαν χρείαν
σκοπὸς τοῦ ἀφορισμοῦ, ἱπποκράτης ἤδη προείρηται. τουτέστιν ὅπως δεῖ πρὸς τὰς μεγίστας ὀδύνας
καὶ φλεγμονὰς ὀξέως ἐνίστασθαι. ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ πολλῶν παραλιμπάνεται τὰ μέγιστα βοηθήματα,
μάλιστα φλεβοτομία καὶ κάθαρσις. σκοπητέον δὴ ὅπως τοὺς τοιούτους μεταχειρίζεσθαι, ἔξω τοῖς κα-
θολικοῖς τοίνυν σημείοις τοῖς προειρημένοις, καὶ ἰδικὰ τινὰ κατὰ τὸν ὀφθαλμόν ἐστιν ἰδεῖν σημεῖα.
πᾶσαν τὴν νόσον ἐξελέγχοντα. λῆμαι τε καὶ δάκρυον ἐπιφαίνεται. ποτὲ μὲν καὶ κολλῶδες. καὶ πα-
χὺ. ποτὲ δὲ λεπτὸν καὶ συντόμως ῥέον. καὶ ἄλλοτε μὲν ἁλμυρὸν. ἄλλοτε δὲ δριμὺ. καὶ δακνῶδες. καὶ
ποτὲ μὲν θερμὸν. ποτὲ δὲ ψυχρὸν. ἐν ἀρχῇ δὲ τῆς ὀφθαλμίας εὐθὺς ἡ λήμη φανεῖσα, μᾶλλον ἀπε-
ψίας ἐστὶ γνώρισμα. καὶ χρονίαν τὴν ὀφθαλμίαν γίγνεσθαι συμβαίνει. δεῖ οὖν ἐπὶ τῶν τοιούτων
40 παρηγορικῶς θεραπεύειν γλυκέσι κολλυρίοις, δι᾽ ἐγχυματισμῶν καὶ τῆς λοιπῆς ἀγωγῆς. ἵνα τῷ χρό-
νῳ ἡ σύμπεψις ἀληθῶς γένηται. τὰ γὰρ ἀποκρουστικὰ κολλύρια ὡς ἐπίπαν. ψυχρότερα ὄντα τῇ
δυνάμει, πίλησιν ἢ πύκνωσιν τῶν σωμάτων ποιεῖται. καὶ ἀποκλείοντα τὰς ὕλας φλεγμονὰς με-
γίστας καὶ ὀδύνας χαλεπὰς ἐπιφέρει. ἐνίοτε δὲ, καὶ ῥῆξιν τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος διὰ τὴν ἐκ τῶν
ὑγρῶν πείσασιν. καὶ μάλιστα ἐρεύθους ὄντως καὶ φλεγμονῆς. καὶ πλήθους ὕλης ὑποκειμένου ἐν
τοῖς ὀφθαλμοῖς. τοιαῦτα ἐστὶ κολλύρια τὰ διὰ πλείονος ὀπίου καὶ ἀκακίας σκευαζόμενα. οἷός ἐστιν
ὁ Ἀντωνῖνος. καὶ ὁ Ἑρμόλαος. καὶ τὰ πηλάρια καλούμενα. καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια. τινὲς γὰρ
ἐπὶ πλεῖον τῷ ἀντωνίνῳ κολλυρίῳ χρησάμενοι μετὰ τῆς προσθήκης τῶν ὀδυνῶν. καὶ τὴν ὀπτικὴν
δύναμιν ἠδίκησαν. τῇ γὰρ ἀμέτρῳ ψύξει, νέκρωσιν μᾶλλον τοῦ μορίου εἰργάσαντο.

50 Περὶ πυρίας. ι.

Π υρία μὲν οὖν χρηστέον πολλῇ, εἴγε μάλιστα ἐν ἀρχῇ φανείη ἡ παχυτάτη λήμη πρὸς τὸ ἀπολεπτύνειν
αὐτήν. λουτρῶν δὲ παντάπασιν ἀπέχεσθαι. ἐνίοτε δὲ καὶ οἴνου. καὶ ῥοφὰς διδόναι ὀλίγας. καὶ εὐκοιλίους
καὶ λεπτυνούσας. εἰ δὲ σκληροκοίλιοι, ἐκκλύζειν σεύτλων καὶ πιτύρων ἀφεψήματι σὺν μέλιτι καὶ
ἁλσί. καὶ διαχριστέον τὸ στόμα τῆς διὰ μόρων πρὸς τὴν τῆς ὕλης κένωσιν. ἢ τινὶ διακλύσματι ἀποφλε-
γματίζειν. οἱ πλείους γὰρ εὐπαθεῖς ἔχοντες τοὺς σιαγονίτας μῦς, δυσφόρως πρὸς τὴν μάσησιν ἔχουσι.

μετὰ δὲ ταῦτα καθὼς προείρηται. τοῖς ἁπλοῖς κολλυρίοις ἐγχυματίζειν. καὶ εἰ μὲν θερμὴ διάθε-
σις εἴη, τοῖς λιβιανίοις κολλυρίοις χρηστέον. οἷον ἐστὶ τὸ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὰς τοιαύτας διαθέσεις δεδοκι-
μασμένον. ἐν δὲ τοῖς τοῦ Ἥρα τόμοις ἀναγεγραμμένον. ἔστι δὲ καὶ τέφρον πρὸς αὐτοῦ ὠνόμασται. πομ-
φόλυγος μὴ λαμβάνον. ὅθεν καὶ ἡμεῖς ἐπελεξάμεθα τὴν τούτου γραφήν. ὁ γὰρ πομφόλυξ σπανίως μὲν
εὑρίσκεται. ἑτοίμως δὲ νοθεύεται.

Δοκιμασία πομφόλυγος. ια.

Ἔστι δὲ τῷ χρώματι τὸ κάλλιστον, οὐ λευκόν. ἀλλὰ μᾶλλον ἐπὶ τὸ πελιδνότερον ῥέπον. δοκιμασία δὲ αὐ-
τοῦ ἀρίστη. ἐπ' ἀνθράκων ἐπιπαττόμενος, χρυσίζουσαν τοῦ πυρὸς τὴν ἰδέαν ἀπεργάζεται. χρηστέον οὖν
τῷ τεφρῷ καλουμένῳ κολλυρίῳ, πρὸς τὴν ἀπὸ θερμοῦ χυμοῦ συνισταμένην ὀφθαλμίαν. εἰ δὲ μὴ
παρείη, ἔστι τινὶ τῶν ἄλλων λιβιανῶν καλουμένων, χρηστέον. ἢ τῷ κυκνείῳ. εἰ δὲ φλεγμονὴ πα-
10 ρείη, μετὰ δακρύου θερμοῦ ἐπιρροῆς, τὸ ἑκατοντάρχιον ὑδαρέστερον ἐγχυματίζειν συμφέρει, εἰ μὴ
ἡλκωμένος εἴη ὁ ὀφθαλμός. καὶ εἰ μὲν ἡ φλεγμονὴ ἐπικρατεῖ, προσπλέκειν τῷ ἑκατονταρχίῳ τινὰ
τῶν ἀστύφων κολλυρίων. εἰ δὲ τὸ ῥεῦμα μᾶλλον ἐπικρατεῖ. αὐτὸ καθ' αὑτὸ ὑδαρέστερον ἐγχυματίζεσθαι.
πάντων δὲ κρεῖττον ποιεῖ, ἐφ' ὧν λῆμαι εἰσὶ παχεῖαι καὶ γλίσχραι. τὸ δι' οἴνου ἰσόθεον, ἐπιγραφόμε-
νον μετὰ τοῦ λευκοῦ ὠοῦ ἐγχυματιζόμενον. ὑδαρέστερον ὠχρωθῆναι. μόνον τῷ κολλυρίῳ τὸ ὠόν. καὶ γὰρ τα-
χίστην ἀπαλλαγὴν φέρει χωρὶς ἑτέρου τινὸς βοηθήματος. μετὰ δὲ τὴν τῶν κολλυρίων χρῆσιν, εἰ μὲν νύ-
ξεως τινὸς ἢ δήξεως ἢ θερμασίας ἐπαισθάνοιτο, τῷ λευκῷ τοῦ ὠοῦ ψιλῷ ἐγχυματίζειν θερμανθέν-
τι. φερόμενον γὰρ τὸ δάκρυον ἐκ τῶν ὑπερκειμένων μερῶν, πρὸς τῷ βλεφάρῳ τὴν σύστασιν ποιεῖται.
καὶ φαντασίαν ψάμμου ἐνδείκνυται. καὶ τινὲς τῶν ἰατρῶν πιστεύοντες τοῖς ὑπὸ τοῦ κάμνοντος λε-
γομένοις, ὡς εἶναί τι ὑπὸ τὸ βλέφαρον ψαμμίον, εἶτα στρέψαντες ὀπίσω ἀποξέουσι τὸ βλέφα-
20 ρον. καὶ δοκοῦσι μὲν πρὸς τὸ παρὸν τῆς ὑπονοίας ἀπαλλάττειν τὸν πάσχοντα. ὕστερον δὲ μεγίστης βλά-
βης αὐτῷ πρόξενοι γίγνονται. τραχύνοντες γὰρ τὸ βλέφαρον, διπλασιάζουσι τὸ νυγματῶδες ἄλ-
γημα. δεῖ οὖν μὴ πάνυ τοῖς παρὰ τῶν καμνόντων λεγομένοις προσέχειν. ἐπιθολούμενοι γὰρ ταῖς ὀ-
δύναις, ἀγνοοῦσι τὸ βλάπτον. προσήκει οὖν μετὰ τὴν τοῦ κολλυρίου χρῆσιν, πυριᾶν διαψιλέστερον.
διάλυσις γὰρ ἔσται τῆς ἐνστάσεως τοῦ δακρύου. ἔπειτα τῷ ψιλῷ ὠῷ ἐγχυματίζειν προθερμανθέντι.
παραυτὰ γὰρ ἀπαλλάττονται τῆς νύξεως.

Περὶ τοῦ λευκοῦ τοῦ ὠοῦ.

Ἀραιοῖ μὲν γὰρ τοὺς πόρους, τὸ τοῦ ὠοῦ λευκόν. καὶ τῇ γλισχρότητι, ῥᾳδίως ἐκκενοῖ τὸ δάκρυον. καὶ ἐμ-
πλάττει τοὺς πόρους. καὶ κατακεραννῦσι τὴν τῶν ὑγρῶν δριμύτητα. καὶ τὴν αὐτῶν λεπτότητα πρὸς
τὴν οἰκείαν παχύτητα μεταβάλλει. καὶ συντόμως φάναι κἄν τε νύξις παρενοχλῇ. κἄν τε μή. ἐγχυ-
ματίζειν τῷ ὠῷ καθ' ἑαυτὸ μετὰ τὴν τῶν κολλυρίων χρῆσιν σοι προσφέρει. ἀποσμήχει μὲν γὰρ πᾶσαν
30 τὴν ἔνοσον σαπρίαν. καὶ γὰρ ἡ τῶν κολλυρίων χρὴ οὐσία ὅπως ἂν ἡ λεπτομερὴς ὑφιζάνουσα τοῖς τε χι-
τῶσι τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τοῖς βλεφάροις φέρει τινὰ τραχύτητα. καὶ ταύτην προσπλάζουσαν τῷ
ὀφθαλμῷ οὐκ ἀγαθὴν νομιστέον.

Περὶ τῶν γάλα ἐγχυματιζομένων τοὺς φλεγμαίνοντας ὀφθαλμούς. ιβ.

Τινὲς δὲ βουλόμενοι ἀμβλῦναι τὴν ὀδύνην, ἢ γλυκᾶναι τὴν θερμότητα δριμύτητα, γάλακτι ἀντὶ
τοῦ ὠοῦ ἐγχυματίζουσιν. ἔλαθον δὲ ἑαυτοὺς ἀντὶ μικρῆς παραμυθίας, χρονίας διαθέσεως τῷ πά-
σχοντι πρόξενοι γιγνόμενοι. τὸ αὐτὸ γὰρ πάσχουσι τοῖς ζαῦμα λιπαίνουσι. καὶ τὰ ὑπερσαρκώματα
ἐπαύξουσιν ἀλλὰ καὶ εὐαλλοίωτον ὑπάρχον τὸ γάλα ὑπὸ τῆς παρὰ φύσιν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ θερμα-
σίας, ἐπὶ τὸ δριμύτερον μεταβάλλεται. καὶ περὶ μὲν τῆς θερμῆς ὀφθαλμίας, ἱκανὰ τὰ εἰρημένα.
40 ἑπομένης δὲ περὶ τῆς ψυχρᾶς ῥητέον.

Περὶ τῆς κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ψυχρᾶς δυσκρασίας. ιγ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς ψυχρᾶς δυσκρασίας, ἥττοι τῆς θερμῆς οἱ πόνοι γίγνονται. χρονίζει δὲ
μᾶλλον ἐν τῇ θεραπείᾳ, καὶ εἰ ἐπιγένοιτο ἐπὶ τούτων φλεγμονή, οἰδηματῶδες γίγνεται. καὶ οἱονεὶ μο-
λιβδῶδες τὴν χρόαν. ὡς ἐπίπαν δὲ τούτοις ὁ ὀφθαλμὸς οὐ πάνυ τεταραγμένος. οὐ δὲ ἐνερευθὴς
εὑρίσκεται. δάκρυον δὲ αὐτοῖς ἀπορρεῖ, διὰ τοῦ μικροῦ κανθοῦ. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ διὰ τοῦ μεγάλου βραχύ-
τατον καὶ ψυχρότατον. προβαίνοντος δὲ τοῦ χρόνου, καὶ ὑποφλεγμαίνει τὰ βλέφαρα. καὶ νυγμοὶ πα-
ρακολουθοῦσι. συνίσταται δὲ τὸ πάθος, φλεγματικῶν καὶ ψυχρῶν ἐν τῇ κεφαλῇ πλεονασάντων.
ἐνίοτε δὲ καὶ ἀέρι ψυχρῷ ἐνδιατριψάντων. καὶ μάλιστα μετὰ βαλανεῖον. τούτοις μὲν εὐκαίρως προσηκε-
κενωμένοις κλυστῆρι τὴν κοιλίαν, καὶ τὸ λουτρὸν προσαγέσθω. ἀλλὰ καὶ οἶνον δοτέον. καθὼς πρὸ βραχέων
ἐν τοῖς τοῦ Ἱπποκράτους ἀφορισμοῖς προείρηται. ἐγχυματιστέον δὲ αὐτοὺς ἀρχομένης τῆς ὀφθαλμίας,
τῷ ναρδίνου Ζωΐλου. ὑδαρεστέραν τὴν σύστασιν ποιοῦντες ἐν τῇ ἀνέσει. καὶ ὅσον ἀπομειοῦται τὰ τοῦ
50 δακρύου, παχύνειν καὶ τὴν τοῦ κολλυρίου σύστασιν. ἔσται δέ σοι οὗτος καθολικὸς ὅρος τῆς κατὰ τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς θεραπείας, τὸ τῇ μειώσει τῶν ἐπιφερομένων παχύνειν τὴν τῶν προσαγομένων κολλυ-
ρίων σύστασιν. παρακμαζούσης δὲ τῆς ὀφθαλμίας, ὕδατι ἀνέντες τὸ νάρδινον, ὑπαλείφειν τῷ πυ-
ρῆνι τῆς μήλης, τὸ βλέφαρον.

Περὶ ἐμφυσήματος ἐκ τῶν Δημοσθένους. ιδ.

Ἐμφυσᾶσθαι τὸν ὀφθαλμὸν λέγουσιν, ὅταν χωρὶς φανερᾶς αἰτίας οἰδήσας ὁ ὀφθαλμός, ἀχρούστερος

τε καὶ φλεγματωδέστερος. καὶ κνησμώδης ἰσχυρῶς μετὰ ῥεύματος γίνεται. συμβαίνει δὲ τοῦτο ὡς ἐπὶ
πᾶν τοῖς πρεσβυτέροις μάλιστα. ἀπὸ τοῦ πρὸς τῇ ῥινὶ κανθοῦ, κνησμοῦ ἀρχομένου. ὥσπερ ὑπὸ μύας
διακινουμένου. ἢ κώνωπος. προσπλεονάζει δὲ ἐν θέρει. θεραπεύεται δὲ πυριῶντα διὰ σπόγγου. εἶτα ὑπό-
χριε ἔνδοθεν τὸ βλέφαρον μέλι. καὶ ἰδίαν. καὶ μετὰ κρόκου λείου. καὶ ἡ ἐρασιστράτειος καὶ πάγχρηστος ὑ-
γρὰ εὐθετεῖ. ἐπιχρίειν δὲ ἔξωθεν τὰ βλέφαρα τῷ μέλιτι. συμφέρει δὲ καὶ κενοῦν τὴν κοιλίαν. εἶτα
καὶ λούειν. καὶ καταχεῖν κατὰ τῆς κεφαλῆς εὔκρατον θερμὸν ὕδωρ. καὶ μετὰ τὸ λουτρὸν, οἶνον διδόναι.
ἐπὶ δὲ τῶν ἄγαν κνησμωδῶν εἰ ἐπιτρέποι ἡ ἡλικία καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ μηδὲν ἕτερον ἀντιπράττει, φλεβο-
τομεῖν ἀπ᾽ ἀγκῶνος. ἢ προκενώσαντα τὴν κοιλίαν καθαίρειν. καὶ θάλασσα δὲ ἡ θερμὴ ὠφελεῖ καταν-
τλουμένη μάλιστα χειμῶνος.

Περὶ οἰδήματος. ιε.

Οἰδαίνειν τὸν ὀφθαλμὸν λέγουσιν. ὅταν συμβῇ ἐπαίρεσθαι τὸ βλέφαρον ἔξωθεν. καὶ ἀχρούστερον εἶναι
καὶ βαρύτερον. καὶ δυσκινητότερον. καὶ ὠχρότερον φαίνεσθαι. ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ λευκὸν τοῦ βλεφάρου ὑ-
περαίρει ἐπὶ ποσὸν τοῦ μέλανος. ἔστι δὲ σομφὸν οἴδημα ἔξωθεν περὶ τὸ βλέφαρον γινόμενον. ὃ πιέ-
ζοντα μὲν τῷ δακτύλῳ, ταχέως ὑποχωρεῖ. καὶ ταχέως ἀναπληροῦται. καὶ ἔστιν ἄπονον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
καὶ ὁμόχρουν τῷ κατὰ φύσιν. γίνεται δὲ ὡς ἐπίπαν ὑπὸ ῥεύματος ὑδαροῦς. θεραπευτέον δὲ ὅ-
σα ἔξωθεν περὶ τὰ βλέφαρα μόνα ἐστὶν οἰδήματα, χωρὶς τῆς τοῦ ὀφθαλμοῦ συμπαθείας. προκενω-
θείσης τῆς κοιλίας κλυστῆρι τοῖς ἐπιχρίστοις μόνοις προπυριάσαντα δὲ σπόγγον. τὰ δὲ σομφὰ οἰδή-
ματα καὶ ὁμόχροα. προκενώσαντα ὁμοίως τὴν κοιλίαν καὶ πυριάσαντα, μέλιτι ὑποχρίειν ἔνδοθεν τὸ
βλέφαρον. ὠφελοῦνται δὲ καὶ οὗτοι ὑποχριόμενοι, τῇ ἐρασιστράτου ὑγρᾷ. χρηστέον δὲ ἐπ᾽ αὐτῶν καὶ
ἀπὸ φλεγματισμοῖς διὰ μέλιτος ἑφθοῦ. καὶ σταφίδος ἡμέρας. καὶ θύμου. καὶ γλίχωνος. τὰ δὲ δριμύτερα
παραιτητέον, καθάπερ σταφίδα ἀγρίαν καὶ τὰ ὅμοια. ἐφ᾽ ὧν δὲ καὶ ὀφθαλμὸς συμπέπονθε τῷ βλεφά-
ρῳ. προκενώσαντα τὴν κοιλίαν καὶ ἐν ἀσιτίᾳ τηρήσαντα, πυριᾶν σπόγγοις. ἐνίοτε καὶ προκαταντλή-
σει τοῦ προσώπου χρῆσθαι. καὶ μάλιστα ἐφ᾽ ὧν κνησμὸς παρέπεται. ἔπειτα ἀψίνθιον λεῖον. ἢ ὕσσωπον μετὰ
μέλιτος ἐπιχρίειν ἄνωθεν. ἐὰν γὰρ ὁ χρὼς ἀσθενὴς ὑπάρχοι, φακὸν ἑψήσας. καὶ διηθμοῦ μαγειρικοῦ. ἢ διὰ
κοσκίνου. ἢ ῥάκκους ἀραιοῦ ἐκθλίψας. καὶ μέλιτι μίξας, τὸ ἀπόθλιμμα ἐπίχριε. ἐὰν δὲ θέρος εἴη, κρό-
κον μετ᾽ οἰνομέλιτος ἐπιχρίειν. ἢ διὰ χυλοῦ κέρεως. ἢ στρύχνου. ἢ σέρεως. ποιεῖ δὲ καὶ τὸ γλαύκιον. τὸ
δὲ ὀφθαλμὸν ὑποχρίειν τῇ τοῦ ἐρασιστράτου ὑγρᾷ. ἢ τινὶ ἑτέρῳ, ὑγρασίαν πλείστην ἐκ τῶν ὀφθαλ-
μῶν ἄγειν δυναμένῳ.

Περὶ σκιρρώδους οἰδήματος. ιϛ.

Γίνεται δὲ καὶ σκιρρώδη οἰδήματα περὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἔξωθεν ὡς ἐπίπαν ἀντίτυπα καὶ σκληρά. προ-
ερχόμενα μέχρι μήλων καὶ τῶν ὀφρύων. μάλιστα δὲ τοῦτο ἐπισυμβαίνει, ἐκ τῶν ἀνθρακώσεων. καὶ τῶν
πολυχρονίων ὀφθαλμιῶν. πλεονάζει δὲ μάλιστα γυναιξί. δεῖ οὖν ἐὰν μετὰ τὰ βλέφαρα ἅμα ἔνδο-
θεν παχυνθῇ. ἐκστρέφοντα παραξύειν κατὰ τὸ ἔθος, τοῖς τραχωματικοῖς κολλυρίοις. ἐὰν δὲ ἔξω-
θεν ᾖ μόνον ἡ διάθεσις, μηδόλως ὑποχρίειν τὸν ὀφθαλμόν. ἀλλὰ ῥίψει περιλαμβάνειν τοῦ παντὸς σώ-
ματος. καὶ αὐτοῦ τοῦ σκιρρωθέντος μέρους. μετὰ ταῦτα κελεύοντα μύειν τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ ἀνατρί-
βοντα πλείονι χρόνῳ. εἶτ᾽ ἐγχρίειν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῷ ὑποκειμένῳ κολλυρίῳ. περίχριστον. λιβάνου,
ℒ ϛ. κόμμεως, ℒ ϛ. στυπτηρίας σχιστῆς, ℒ α. σποδίου, ℒ α. λείοις ὕδατι παράχριε. καὶ ἔα ξηραίνεσθαι.
ἔπειτα δὲ ὀθόνιον μαλακὸν. καὶ ἔριον ἐπιδεσμεῖν. ἐὰν δὲ καρτεροῦσι καὶ ἡμέρας. περιπάτῳ δὲ χρῆσθαι
πλείονι ἠρεμαίῳ. παραιτεῖσθαι βαλανεῖα. καὶ ἥλιον. καὶ τὰ λοιπὰ πυριατήρια. ὄσπριά τε καὶ ῥαγή-
ματα. θυμούς τε καὶ κατοχὰς πνεύματος. καὶ ἐμέτους. καὶ συνουσίας περιΐστασθαι.

Κοινὴ θεραπεία τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ἑλκῶν σεβήρου. ιζ.

Ἑλκοῦται ὁ ὀφθαλμὸς, ὁτὲ μὲν ἔξωθεν τινὸς προσπίπτοντος. ὁτὲ δὲ ἐξ ἐπιφορᾶς ἑλκῶν ἢ ἀναβρώ-
σεως. εἴτε τοῦ ἐπιπεφυκότος ὑμένος. εἴτε τοῦ κερατοειδοῦς. ἢ τῶν βλεφάρων ἐστὶν ἢ τῶν κανθῶν. θερα-
πευτέον δὲ κοινῶς καθόλου πάντα τὰ ἐν ὀφθαλμῷ ὁπωσοῦν γινόμενα ἕλκη. πρὸ πάντων τοῦ ὅ-
λου σώματος προνοοῦντας. ὅπως τὸ πλεονάζον ἐν τῇ ἕξει, συναιρεθῇ διὰ φλεβοτομίας. ἢ καθάρ-
σεως ἢ κλυστῆρος. εἰ δὲ καὶ πάντων τούτων ἡ περίστασις δέοιτο, πᾶσι χρηστέον. τὴν δὲ δίαιταν τυποῦν
ἐναντίαν τῷ ἐνοχλοῦντι. τὸ μὲν λεπτὸν ῥεῦμα παχύνοντες. τὸ δὲ παχὺ λεπτύνοντες. τὸ δὲ γλίσχρον
τέμνοντες. τῶν διεφθορότων καὶ δριμέων ἐπίκρασιν ἐργαζόμενοι. καὶ πάντοθεν τὴν κατὰ φύσιν εὐ-
κρασίαν τῷ κάμνοντι πορίζομενοι. τὴν δὲ κοιλίαν εὔλυτον ἀεὶ ταῖς τροφαῖς ποιητέον. ῥίψει τε πλείο-
νι χρῆσθαι τῶν κάτω μερῶν. καὶ περιπάτοις πλείοσιν ἠρεμαίοις. ὑδροποσίᾳ δὲ χρῆσθαι. καὶ σπανιώτατα
λούειν. κολλυρίοις δὲ ἁπαλοῖς χρῆσθαι ἐγχυματίζοντες τὸν ἡλκωμένον ὀφθαλμόν. οἷός ἐστιν ὁ ἀστὴρ, εὐδο-
κιμώτατον πρὸς ἕλκη φάρμακον. καὶ τὰ λευκὰ δὲ τὰ κυκνάρια ἐκ τῆς χροιᾶς προσαγορευόμενα.
καὶ μάλιστα τὰ διὰ χυλοῦ τίλεως σκευαζόμενα. εἰ δὲ ῥυπαρὸν εἴη τὸ ἕλκος, μετὰ χυλοῦ τίλεως ἀνιέ-
ναι τὰ κολλύρια χρή. καὶ οὕτως ἐγχυματίζειν. τὸ γὰρ γλίσχρον αὐτῆς, ῥᾳδίαν τὴν ἀποβολὴν ποιεῖται
τοῦ ῥύπου. κέκτηται δὲ σὺν τῷ γλίσχρῳ καὶ χαλαστικὴν δύναμιν. ὥστε πολλάκις ἐπὶ τῶν ἑλκῶν, αὐ-
τῷ μόνῳ τῷ τῆς τίλεως χυλῷ χρησάμενοι, ἠνύσαμεν τὸ δέον. εἰ δὲ πολὺς εἴη ὁ ῥύπος, προσπλέκειν τῷ

τῆς τίλεως χυλῷ. καὶ μέλιτος βραχὺ προσήκει.

Σκευασία τῆς τίλεως.

Καθαίρειν δὲ χρὴ τὴν τίλιν ἀκριβέστατα. καὶ ἀποπλυνόντα αὐτὴν πλειστάκις, ἀποβρέχειν ὕδατι γλυκεῖ καθαρῷ ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ καλῶς ὀπτημένῳ. παραιτεῖσθαι δὲ χαλκοῦν σκεῦος πρὸς τὴν ἕψησιν. τῇ δ' ἑξῆς ἀποχέας τὸ ὕδωρ, καὶ ἕτερον καθαρὸν ἐπιβάλλων, ἕψε πυρὶ μαλθακῷ ἀκάπνῳ χρώμενος. ἀποβαλλέσθω δὲ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ἀφέψημα, πρὸς τὸ τὴν πικρότητα πᾶσαν ἀποβληθῆναι. ἔπειτα καθαρώτατον ὕδωρ ἐπιβαλὼν. καὶ σκεπάσας ἐπιμελῶς, ἕψε ἕως ἔχει σύστασιν μέλιτος ὑγροτέραν. ἔπειτα διηθήσας δι' ὀθονίου μὴ ἀποπιέζων τὴν τίλιν. ἀλλ' ἀρκούμενος τῷ αὐτομάτως ἀπορρέοντι χυλῷ, χρῶ καὶ ὡς προείρηται. δεῖ δὲ ἕως τῆς δευτέρας. ἢ τὸ μήκιστον τρίτης φυλάττειν τὸ ἀφέψημα. δριμύτερον γὰρ γίνεται χρονίζον. καθαρῶν δὲ γινομένων τῶν ἑλκῶν, ἀπέχεσθαι χρὴ τοῦ χυλοῦ τῆς τίλεως. καὶ εἰ μὲν βαθύτερα εἴη τὰ ἑλκώδη, χρῆσθαι τῷ λιβιανῷ. ἢ μᾶλλον τῷ διὰ λιβάνου κολλυρίῳ. σαρκωθέντων δὲ τῶν ἑλκῶν. ἰσοπέδων γινομένων. ἢ καὶ ἔτι καθυτέρων ὑπαρχόντων, βραχὺ προσάγειν τὰ ἐπουλοῦν δυνάμενα κολλύρια. οἷόν ἐστι τὸ τοῦ κλέωνος. καὶ περὶ μὲν τῆς κοινῆς τῶν ἑλκῶν ἐπιμελείας, ἱκανὰ τὰ εἰρημένα. ἑπόμενα δέ ἐστι λέγειν ὅπως χρὴ πρὸς ἑκάστην διάθεσιν ἰδίᾳ ἐνίστασθαι. πρότερον δὲ ῥητέον περὶ τῶν ἐκ τῶν ἔξωθεν προσπιπτόντων γινομένων ἑλκῶν.

Περὶ τῶν ἐμπιπτόντων εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ζωυφίων. ἢ ἀχύρου. ἢ ψάμμου. Δημοσθένους. ιη.

Ἐὰν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν κώνωψ. ἢ τί ἕτερον ζωύφιον ἐμπέσῃ. μύσας τὸν ἕτερον ὀφθαλμὸν. καὶ διανοίγων τὸν πεπονθότα, ἐξελεύσεται αὐτομάτως τὸ ζωύφιον. ἐὰν δὲ ἄχυρον. ἢ ψάμμος. ἢ τί τοιοῦτον ἐμπέσῃ. πειράθητι μὲν καὶ τότε τὸ αὐτὸ ποιεῖν. εἰ δὲ ἐμμένῃ, δακτυλίῳ ἔξελε. ἢ ὕδωρ. ἢ γάλα. ἢ μελίκρατον μᾶλλον ἐγχυμάτιζε. ἐὰν δὲ μᾶλλον προσέχηται τῷ ὀφθαλμῷ, φαρμάκῳ τινὶ τῶν ἀμολύντων. καὶ μὴ δριμέων ἀναρπάζειν. οἷόν ἐστι τὸ διὰ μέλιτος.

Περὶ τῆς εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ἐμπεσούσης ἀσβέστου. ιθ.

Εἰ δὲ ἄσβεστος ἐμπέσῃ εἰς τὸν ὀφθαλμὸν, ὕδωρ μὲν καὶ γάλα ἐγχυματισθὲν, προσέλκει καὶ ἐκκαίει. ἀμαυροῖ δὲ τὴν καυστικὴν δύναμιν. ὠοῦ τὸ λευκὸν ἐγχεόμενον. καὶ μᾶλλον τὸ ῥόδινον ἔλαιον.

Περὶ τῶν ἀπὸ πυρὸς ἑλκώσεων. κ.

Ὅσα δὲ ἀπὸ πυρὸς γίνεται ἕλκη, σκληροτέρας ἐσχάρας ποιεῖ. ἐνυγραντέον οὖν αὐτὰς συνεχέστερον. ἐγχυματίζοντα γάλακτι σὺν τῷ λευκῷ τοῦ ὠοῦ. κολλυρίοις δὲ χρηστέον τοῖς διὰ στίμμεως καὶ τοῖς κλέωνος.

Περὶ τῶν ἐμπηγνυμένων εἰς τὸν ὀφθαλμόν. κα.

Ἐὰν δὲ ἐμπαγῇ εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ἤτοι σκολόπιον. ἢ ὀστάριον, λαβιδίῳ ἐξελκέσθω. προσέχοντος κατευθὺ μὴ ἀποκλασθῇ. εἰ δὲ μηδὲν ἐξέχοι. ἀλλ' ἰσόπεδον τῷ σώματι εἴη, μήλας β. λαβὼν, αἶρε τὰς πτερύνας, ἔνθεν καὶ ἔνθεν. καὶ προσπίεζε τὸν ὀφθαλμόν. μεσολαβουμένου τοῦ ἐμπαρέντος. ὅταν δὲ προκύψῃ, τῷ λαβιδίῳ ἐξελκέσθω. εἶτα ἐγχυματιζέσθω αἵματι τρυγόνος. ἢ περιστερᾶς. ἢ ὠοῦ τῷ λευκῷ. εἰ δὲ παραχρῆμα κομισθῆναι μὴ δυνηθείη, ἐγχυματιζέσθω ὁ ὀφθαλμός. καὶ καταπλασσέσθω τοῖς πρὸς φλεγμονὰς καταπλάσμασι. μετὰ γάρ τινας ἡμέρας πυωθέντος τοῦ νύγματος, ἀναπλεῖ τὸ καταπαρέν.

Περὶ ὑποσφάγματος. κβ.

Ὑπόσφαγμα λέγεται, ὅταν ἐκ πληγῆς τινὸς ῥαγέντων. ἢ θλασθέντων τῶν ἐν τοῖς χιτῶσι τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀγγείων, καὶ μεταξὺ τοῦ χιτῶνος τὸ αἷμα ὑπέλθῃ, καὶ παραχρῆμα μένει αἱμοφανὲς τὸ χρῶμα τοῦ ὀφθαλμοῦ. ὕστερον δὲ πελιδνόν. θεραπευτέον δὲ τούτους σὺν τῇ προρρηθείσῃ κοινῇ τῶν ἑλκῶν ἐπιμελείᾳ, τῇ διὰ φλεβοτομίας. ἢ καθάρσεως. καὶ τῶν ἀκολούθων. ὠοῦ τὸ λευκὸν χλιαρὸν ἐγχυματίζοντα. ἢ αἷμα τρυγόνος. ἢ περιστερᾶς. ἔξωθεν δὲ ἐπιθετέον ἔριον. οἴνῳ καὶ ῥοδίνῳ καὶ ὠῷ διάβροχον, καὶ ἐπιδέσμῳ κούφῳ χρηστέον. τῇ δ' ἑξῆς πυριατέον πολλάκις τὸν ὀφθαλμὸν. σπόγγῳ δι' ἀφεψήματος ἀψινθίου ἢ ὑσσώπου μάλιστα. ἔξωθεν δὲ ἔριον ἐπιτιθέσθω. ὅταν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς ἀφλέγμαντος γένηται, μέλιτι ὑπαλειφέσθω. ἢ τῇ Ἐρασιστράτου ὑγρᾷ. ἢ τῷ ἀρωματικῷ κολλυρίῳ. καλῶς δὲ ποιεῖ καὶ στρύχνου χυλὸς μετὰ μέλιτος ἐγχεόμενος. καὶ λίβανος ὑποθυμιώμενος μετὰ ἀσφάλτου ἴσης. πρὸς δὲ τὰ κεχρονικότα ὑποσφάγματα καλῶς ποιεῖ τοῦτο. εἰς χαλκοῦν ἐρυθρὸν. βαλὼν παιδὸς ἀφθόρου οὖρον, λείου διδύμῃ χαλκῷ ἐν ἡλίῳ ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας. ὡς ἱκανὸν χυλὸν ἀνέσῃ. καὶ ἐάσας ξηρανθῆναι ἀναλαβών. καὶ μέλιτι μίξας, χρῶ. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Μεμφίτης πρὸς ὑποσφάγματα καὶ μώλωπας, κολλύριον τοιοῦτον ἐκτίθεται. λίθου αἱματίτου, αἵματος ὀνείου ἀπὸ καρδίας. ξηρανθέντα ἐν ἡλίῳ ἴσα, οὔρῳ παιδὸς ἀφθόρου λείου. καὶ καρδαμέας τῆς ἰβηρίδος καλουμένης χυλὸν ἐπιβαλὼν καὶ ἀναλεάνας, ἐγχυμάτιζε. πλὴν κολλύρια ἀνάπλασσε τοιαῦτα καὶ ἐν ὥρᾳ τῆς χρείας μετὰ ἅλμης ἐγχυμάτιζε. Ἄλλο. λίθου αἱματίτου, ∠. δ. αἵματος περιστερᾶς ξηροῦ, ∠. δ. ὀνείου αἵματος, ∠. δ. κόμμεως, ∠. β. λείου ὡς προείρηται καὶ χρῶ.

Περὶ νυγμάτων. κγ.

Ταῦτα τὰ ἐπὶ τὸν ὀφθαλμὸν νύγματα οἷα συμβαίνει ἀπὸ γραφίων. ἢ τινὸς τοιούτου μετὰ τὴν προειρημένην κοινὴν ἐπιμέλειαν, αἵματι τρυγόνος. ἢ περιστερᾶς ἐγχυματιζέσθω εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. ἢ ὠοῦ τὸ λευκόν. καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν παραιτητέον τὰς πυρίας καὶ τὰ θερμὰ καταπλάσματα. μετὰ δὲ τὴν τρίτην ἢ τετάρτην ἡμέραν προκενωθέντος τοῦ παντὸς σώματος, σπόγγοις ἀποπυριᾶν. καὶ καταπλάσσειν τοῖς πρὸς φλε-

γμονὰς ἀναγραφησομένοις. κολλύρια δὲ προσάγειν ἀδηκτότατα. κἂν ἀκάθαρτα φαίνηται τὰ ἕλκη.
χρηστέον οὖν τῷ τε σποδιακῷ καὶ τῷ τεφρῷ. καὶ τῷ ἀστέρι. καὶ τοῖς ὁμοίοις. ποιεῖ δὲ καὶ τὸν ἥλου διὰ
ῥόδων ὑδαρὲς μετὰ ὠοῦ ἐγχυματιζόμενον.

Περὶ τραυμάτων βαθυτέρων. κδ.

Ὅταν δὲ βαθύτερον καὶ μεῖζον γένηται ἐν ὀφθαλμῷ τραῦμα ὡς ἐκρυῆναι, κινδυνεύει τὰ ἐν τῷ ὀφθαλ-
μῷ ὑγρὰ, προσεκτέον μὴ φλεγμονὴ ἐπιγένηται. καὶ παρέπεται πυρετός. πρὸ πάντων οὖν τῇ ἀγ-
κῶνος φλεβοτομίᾳ χρηστέον. εἴγε ἀντέχοι ἡ δύναμις. οὐδὲν γὰρ ἐνεργέστερον βοήθημα κατ' ἀρχάς.
παραλιμπανομένης δὲ τῆς φλεβοτομίας, καθαρτηρίῳ ἐπιτηδείῳ χρηστέον. εἰ δὲ μὴ κλυστῆρσιν
ὑπακτικοῖς τὴν κοιλίαν κενωτέον. τὸν δὲ ὀφθαλμὸν ἐγχυματιστέον τῷ λευκῷ τοῦ ὠοῦ. καὶ καταπλα-
στέον ὠῷ ἀνακεκομμένῳ τῷ πυῤῥῷ μετὰ ῥοδίνου καὶ οἴνου ἐγχέοντα. καὶ χλιαίνοντα ἡσυχῇ. καὶ εἰς ἔριον
10 ἀναλαβόντα. ταῖς δὲ ἑξῆς ἡμέραις, πυριατέον δι' ἀφεψήματος ῥόδων. ἢ μελιλώτων. καὶ ἐγχυματίζειν
γάλακτι γυναικείῳ μετ' ὠοῦ χλιαροῖς. καταπλάσμασι δὲ χρηστέον, τοῖς πρὸς φλεγμονὰς ἀναγε-
γραμμένοις. καὶ μάλιστα τῷ διὰ κωδύων καὶ μελιλώτων. καὶ κρόκου. καὶ ἄρτου. καταχριστέον δὲ καὶ
ὀπίῳ ὀλίγῳ μετὰ κρόκου διαλελυμένου, μέτωπον καὶ κροτάφους. κοῦφα δὲ ἔστω τὰ καταπλάσματα. καὶ
τὸ ἄνω βλέφαρον μόνον καταπλαττέσθω. πρὸς τὸ δύνασθαι ἀνοίγειν καὶ ἐκκρίνειν τὸ ἐπιφερόμενον
δάκρυον. ἐπιδείσθω δὲ ὁ ὀφθαλμὸς κούφως. εἰ δέ τινες μὴ φέροιεν τὰ καταπλάσματα, ἐπιχριέ-
σθωσαν τῷ νείλου διαρόδῳ τὰ βλέφαρα. καὶ τοὺς κροτάφους. καὶ τὸ μέτωπον. σφοδροτέρων δὲ γινο-
μένων τῶν ὀδυνῶν, παραληπτέον ψίλωσιν τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς. καὶ σικύαν κολλητέον τῷ ἰνίῳ
καὶ τῇ κορυφῇ. καὶ ποτιστέον εἰς νύκτα τινὰ τῶν ἀνωδύνων. περὶ δὲ τετάρτην, ἢ ἑβδόμην ἡμέραν,
ἐγχυματιστέον τῷ νείλου διαρόδῳ ὑδαρεστάτῳ μέχρις ἀποθεραπείας. τροφὴν δὲ διδόναι ῥοφηματώδη.
20 εὔχυμον. καὶ εὐκοίλιον. δεῖ γὰρ εὔλυτον εἶναι τὴν κοιλίαν ἀεί. ἀφεκτέον δὲ οἴνου μέχρι παρακμῆς. πα-
ραφυλακτέα δὲ, καὶ ὅσα πληροῖ τὴν κεφαλήν. καὶ ἐρεθίζει τὸν ῥευματισμόν.

Περὶ τῆς τοῦ ὠοειδοῦς ἐκκρίσεως. κε.

Εἰ δὲ νυγέντος τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἔκκρισις τοῦ ὠοειδοῦς ὑγροῦ γένηται ὥστε καὶ συσταλῆναι ἐπὶ ποσὸν τὸν
ὀφθαλμόν. τὰ μὲν ἄλλα παραπλήσια τοῖς εἰρημένοις γινέσθω, πρὸς τὸ μὴ φλεγμονὴν ἐπιγίνε-
σθαι. μετὰ δὲ τὴν τῆς φλεγμονῆς παρακμὴν καὶ τῆς ἑλκώσεως, βαλανεῖον συνοίσει. καὶ οἶνος λε-
πτὸς σύμμετρος. καὶ εὔχυμος πρὸς τὸ εὐτροφῆσαι καὶ ἀναπληρωθῆναι τὸ ὑγρόν.

Περὶ τῆς τοῦ ὀφθαλμοῦ προπτώσεως. κϛ.

Ἡ πρόπτωσις τοῦ ὅλου ὀφθαλμοῦ συμβαίνει, ἔκ τινος βιαίου πληγῆς τῆς κεφαλῆς. ἢ ἑλκῶν ἀνθρακω-
δῶν. ἢ τῶν ἐντὸς ἀγγείων καὶ ὑμένων. οἷς προσπέφυκεν ὁ ὀφθαλμὸς, ἀποῤῥηγνυμένων ἢ χαλωμένων.
30 προσπίπτει γὰρ ἐπ' ἐνίων ὅλος ὁ ὀφθαλμὸς εἰς τὸ ἐκτός. ὡς μὴ δύνασθαι ὑπὸ τῶν βλεφάρων κα-
λύπτεσθαι. ἐνίοτε δὲ καὶ μέχρι μήλων καὶ ὀφρύων προσπίπτει. καὶ μάλιστα τοῦτο συμβαίνει ταῖς ἐξ
ὑψηλῶν καταπτώσεσι, ἢ ταῖς βιαίαις κατὰ κεφαλῆς πληγαῖς. κινδυνῶδες δὲ τὸ πάθος. θεραπευ-
τέον οὖν παραχρῆμα φλεβοτομίᾳ. ἢ καθάρσει. καὶ τὰ λοιπὰ πρακτέον τὰ προῤῥηθέντα ἐν τῇ
κοινῇ τῶν ἑλκῶν ἐπιμελείᾳ. καὶ τὴν τροφὴν περιαιρετέον. ἔπειτα ὠῷ καὶ ῥοδίνῳ καὶ οἴνῳ ἀνακε-
κομμένῳ ἔριον βρέχων ἐπιτίθει. μετὰ δὲ ταῦτα καταπλαττέσθω διὰ μελιλώτων καὶ κωδύων κα-
ταπλάσματι. καὶ ὑοσκυάμου φύλλοις, σὺν ἄρτῳ ἢ ψυλλίῳ ἐπ' ὀλίγον βραχέντι. συνεχῶς δὲ ἀλ-
λασσέσθω τὰ καταπλάσματα. ἵνα μὴ θερμανθέντα τὰ μέρη διαπυήσῃ. ταῖς δὲ ἑξῆς ἡμέραις ἐνδι-
δούσης τῆς φλεγμονῆς, σικύαν προσβλητέον τῷ ἰνίῳ μετὰ κατασχασμοῦ. παρούσης δὲ τῆς φλεγμο-
νῆς, ἀνάρμοστοι αἱ σικύαι. ἐγχυματιστέον δὲ συνεχῶς, ὠῷ καὶ γάλακτι χλιαροῖς. ἐνδιδούσης δὲ τῆς φλε-
40 γμονῆς, τῷ νείλου διαρόδῳ μετ' ὠοῦ χρηστέον. ἢ καὶ μέλιτος βραχὺ ἀκάπνου προσμιγεῖν αὐτῷ. πρὸς
τὸ ἐκκρίνεσθαι τοὺς ἰχῶρας. ἅμα δὲ καὶ τὸν πυρῆνα τῆς μήλης ὑποβλητέον ὑπὸ τὸ βλέφαρον. εἰς
τὸ μὴ πρόσφυσίν τινα γενέσθαι. τῆς δὲ προπτώσεως ἐπὶ πολὺ γεγενημένης. καὶ μηδεμιᾶς ἐλπίδος
οὔσης ἀποκατασταθῆναι τὴν ὅρασιν, καταπλάσμασι χρηστέον τοῖς ἐκπυοῦν δυναμένοις. οἷά ἐστι τὰ διὰ
γύρεως. ἀλλὰ καὶ φακῷ καταπλαστέον μετὰ μέλιτος. ἐνδιδούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς, ἐπὶ λουτρὸν ἄγειν.

Περὶ τῶν ἐξ ἐπιφορᾶς ὑγρῶν γινομένων ἑλκώσεων ἐπιπολαίων. νεφελίου ἀχλύος.
ἐπικαύματος. ἐγκαύματος. κζ.

Αἱ δὲ ἐκ τῆς τῶν ὑγρῶν ἐπιφορᾶς γινόμεναι ἐπιπολαιότεραι ἑλκώσεις, διαφόρως ὀνομάζονται. ἡ
μὲν γὰρ ἀχλὺς, ἐπιπόλαιος ἐστὶν ἕλκωσις ἐπὶ τοῦ μέλανος γινομένη. παραπλησία ἀχλυώδει ἀέρι
τῷ χρώματι κυανῷ. πλείω τόπον ἐπέχουσα τοῦ μέλανος. ὅταν δὲ ἐπὶ τῆς κόρης γένηται, οὐ ῥᾳδίως ὁρῶ-
50 σι. νεφέλιον καλεῖται τὸ ἐπὶ τοῦ μέλανος βαθύτερον τῆς ἀχλύος ἕλκος καὶ μικρότερον. τῇ δὲ χρόᾳ λευ-
κότερον. ἐπίκαυμα δὲ λέγεται, ὅταν τὸ μέλαν τοῦ ὀφθαλμοῦ τραχυνθὲν ἐπιπολῆς ἐπικαὲν φανῇ τῇ
χρόᾳ τεφρὸν γενόμενον. ἔγκαυμα δέ ἐστι τὸ κατὰ τὸ πλεῖστον γινόμενον ἐκ πυρετοῦ ἕλκος μετὰ ἐσχά-
ρας ἀκαθάρτου ἐπὶ τοῦ μέλανος ἢ τοῦ λευκοῦ. ἐπὶ μὲν τοῦ μέλανος κατὰ βάθος γινόμενον. καὶ ὡς ἐπίπαν
ἐν τῇ καθάρσει μείζονος διαβρώσεως γινομένης τῶν ὑμένων, προχεῖται ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον τὰ ὑγρά.

καὶ ἐκρεῖ ὅλος ὁ ὀφθαλμός. ταύτας μὲν οὖν τὰς ἐπὶ πολαιοτάτας ἑλκώσεις μετὰ πυρετοῦ ἢ χωρὶς πυρετοῦ γινομένας ἰᾶσθαι χρή. προκενώσαντας κλυστῆρι τὴν κοιλίαν, ἐγχυματίζειν τῷ νίλου διαρόδῳ ὑδαρεστέρῳ· μεταξὺ τῆς τοῦ κολλυρίου προσαγωγῆς. ἐγχυματίζοντας γάλακτι. κατὰ βραχὺ δὲ διαβαινουσῶν τῶν ἡμερῶν, προσμίγειν τὸ μέλαν τὸ χιακὸν ἀπολλωνίου. ἢ τὸ ἀρωματικόν. ὕστερον δὲ καὶ ἀκράτοις τούτοις χρηστέον. ταχέως γὰρ ἐπουλοῖ. καὶ λεπτὰς οὐλὰς ἄγει. καὶ σχεδὸν ἀδήλους.

Περὶ ἀργέμου. κη.

Ἄργεμον ἐστὶ τὸ κατὰ τὸν τῆς ἴρεως κύκλον γινόμενον ἑλκύδριον, ἀπειληφὸς τὸ μέν τι τοῦ λευκοῦ. τὸ δέ τι τοῦ μέλανος, λευκὸν φαινόμενον. ὅταν μὲν οὖν βαθύτερον καὶ ῥυπαρὸν γένηται κατὰ τὸν τῆς ἴρεως κύκλον. καὶ θᾶττον ἀνακαθαρθῇ. διότι δὲ προπίπτει ὁ ῥαγοειδής. διὸ παρεμπλάσσουσι φαρμάκοις ἐπ' αὐτῶν χρηστέον κατ' ἀρχάς, ὡς ἀφλέγμαντα γένηται τὰ ἕλκη. καὶ ἀπογραφεὶς ὁ χιτὼν τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἀποστήσει τὴν ἐσχάραν.

Περὶ βοθρίων κοιλωμάτων. κθ.

Βόθρια μὲν καλεῖται, ὅταν ἐπὶ τοῦ μέλανος γένηται κοῖλα. καὶ στενὰ καὶ καθαρὰ ἕλκη κεντήμασιν ὅμοια. κοιλώματα δὲ καλεῖται τὰ στρογγύλα καὶ πλατύτερα τῶν βοθρίων ἕλκη. καὶ ἧττον βαθέα. οὐ καθαρτέον τοίνυν αὐτὰ κολλυρίοις δριμέσιν. ἀλλὰ μᾶλλον τοῖς πραέσιν ἀναθρέφειν. καὶ μάλιστα τὰ βόθρια λεγόμενα. τὰ δὲ κοιλώματα ἐγχρονίζοντα τοῖς ἡσυχῆ ἀποσμήχουσι πρῶτον χρησάμενοι, μεταβαίνειν ἐπὶ τὰ ἀναφέροντα, οἷα ἐστὶ τὰ διὰ λιβάνου. ἰσόπεδα δὲ γεγονότα ἢ καὶ ἔτι κοιλότερα ὄντα, τῷ κλέωνος χρηστέον. εἰ δὲ ῥύπος πολὺς ἐπικείμενος εἴη τοῖς ἕλκεσι, μελικράτῳ ἐγχυματιστέον. ἡμεῖς δὲ τῷ ἀφεψήματι τῆς τίλεως σκευασθέντι ὡς προείρηται. προσμίξαντες μέλι βραχύ, θᾶττον ἐτύχομεν τοῦ ζητουμένου. χρώμεθα δὲ ἐπὶ τῶν κοίλων καὶ ῥυπαρῶν ἑλκῶν, τῷ θεοδοτίῳ σὺν βραχεῖ μετ' ᾠοῦ ὑδαρεστέρῳ. καὶ χωρὶς πάσης ὀδύνης ἀνακαθαίρει. καὶ εἰς οὐλὴν ἄγει τάχιστα. μεμνῆσθαι δὲ χρὴ κἀπὶ τούτων τῆς προρρηθείσης κοινῆς τῶν ἑλκῶν ἐπιμελείας.

Περὶ πυώσεως ἤτοι ὀνύχων. λ.

Αἱ γινόμεναι ἐν τοῖς ἕλκεσι πυώσεις, διαφόρου προσηγορίας τετυχήκασιν. ὀνύχια μὲν γὰρ λέγεται ὅταν ἀπὸ βαθυτέρου ἕλκους τὸ πύον ἀπορρυέν. καὶ μεταξὺ τῶν χιτώνων παρεμπεσὸν καὶ σχηματισθὲν τῷ κύκλῳ τῆς ἴρεως, ὁμοίαν ὄνυχος ἀποτομῇ φαντασίαν ἀποτελέσει. πλείονος δὲ συστάντος πύου. καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ μέλανος ἀπολαβόντος. ἢ καὶ δι' ὅλου τοῦ κερατοειδοῦς διαυγουμένου, ὑπόπυον εἶναι λέγομεν. τὸν ὀφθαλμὸν γίνεται δὲ ταῦτα καὶ χωρὶς ἑλκώσεως κεφαλαλγίας προηγησαμένης. ἢ ὀφθαλμίας. συμβαίνει δὲ καὶ φλεγμονῆς προγεγενημένης, διὰ τὴν πλείονα πλήρωσιν τῶν ὑγρῶν. ῥηγνυμένων τινῶν ἀγγείων. καὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν προχεομένου αἵματος πυουμένου. παρέπεται δὲ πᾶσι τοῖς ὑποπύοις, ὀδύνη σφοδρὰ σφυγματώδης. καὶ ἐρύθημα περὶ τὸν ὀφθαλμὸν ὅλον. καὶ κροτάφων ἄλγημα. θεραπευτέον δὲ αὐτοὺς κατ' ἀρχὰς παραιτουμένους τὰς πυρίας. κενώσει δὲ κοιλίας χρωμένους διὰ κλυστῆρος. ἔπειτα καὶ φλέβα τέμνοντας τὴν ἀνωτέραν ἐν ἀγκῶνι. λύοντας δὲ μετὰ ταῦτα καὶ τὴν περὶ τὸν μέγαν κανθὸν φλέβα χωρὶς στραγγαλῆς τῆς περὶ τὸν τράχηλον. καὶ σικύαν δὲ τῷ ἰνίῳ προσβάλλειν. ἢ βδέλλας τοῖς κροτάφοις. εἶτα τοῖς πρὸς φλεγμονὰς κολλυρίοις χρῆσθαι. καὶ μάλιστα τῷ νίλου διαρόδων. μετ' ᾠοῦ ἢ γάλακτος ὑδαρέστερον ἐγχυματίζοντας. μετὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν σπόγγοις ἀποπυριᾶν μετρίως τὸ πρῶτον. ἔπειτα ἐκ προσαγωγῆς παραύξειν τὴν πυρίαν. καὶ τὰ παρεμπλάττοντα μὲν κολλύρια παραιτεῖσθαι. τοῖς δὲ παρηγοροῦσι καὶ διαφοροῦσι χρηστέον. μάλιστα μὲν τῷ χιακῷ ἀπολλωνίου καὶ τοῖς ὁμοίοις διὰ σμύρνης σκευαζομένοις. ἃ δὴ καὶ διάσμυρνα καλεῖται. τὰ γὰρ σφοδρῶς διαφοροῦντα καὶ ξηραίνοντα, παραχρῆμα μὲν ἱκανὴν κένωσιν ποιεῖται τοῦ λεπτομερεστέρου. τὸ δὲ ὑπόλοιπον καὶ παχύτερον πηγνύει. καὶ ξηραίνει δυσλύτως.

Γαληνοῦ ἐκ τῆς τοῦ θεραπευτικοῦ λόγου. λα.

Ἰατρὸς δέ τις τῶν καθ' ἡμᾶς ἐμπειρικώτατος ὀφθαλμικός. καὶ διὰ κατασείσεως τῆς κεφαλῆς, πολλοὺς τῶν ὑποπύων ἐθεράπευσε. καθίζων μὲν αὐτοὺς ὀρθίους ἐπὶ δίφρου. περιλαμβάνων δὲ τὴν κεφαλὴν ἑκατέρωθεν ἐκ τῶν πλαγίων. εἶτα διασείων οὕτως, ὡς ὁρᾶν ἡμᾶς ἐναργῶς κάτω καταφερόμενον τὸ πύον. καὶ μένον κάτω, διὰ τὸ βάρος δηλονότι. ὅτε μὲν οὖν ἐπιπολῆς τὸ πύον καὶ προσεχὲς τῷ ἕλκει, ἐν τῷ καθαίρεσθαι τὸ ἕλκος, ἐξατμίζεται. πάντως καὶ τὸ πύον. ὅταν δὲ τὸ μὲν ἕλκος ἐπιπόλαιον ᾖ, καὶ ἀνωτέρω. τὸ δὲ πύον πλεῖόν τε καὶ ἐν βάθει κατωτέρω τοῦ ἕλκους. καὶ μὴ διαφορῆται ὑπὸ τῶν φαρμάκων, χρὴ τὸν ὀφθαλμὸν διακεντεῖν ὑπὸ τὸ πύον. πλάγιος τὸ παρακεντητήριον κατὰ τὴν ἴριν καὶ στεφάνην λεγομένην. καὶ ἐκκρίνειν τὸ πύον. παραλαμβάνειν δὲ τὴν χειρουργίαν ταύτην χρή, ἀφλεγμάντων ὄντων τῶν τόπων. τὰς δὲ ἐπὶ τοῦ λευκοῦ χιτῶνος τοῦ ἐπιπεφυκότος γινομένας πυώσεις τοῦ ὑγροῦ, φλεβοτόμῳ διαιρεῖν ἐκ τοῦ κάτωθεν μέρους, ὑποδέρον ἠρέμα τὸν ἐπιπεφυκότα χιτῶνα. μετὰ δὲ τὴν τοῦ ὑγροῦ κένωσιν ἐπ' ἀμφοτέρων, ᾠοῦ τὸ λευκὸν ἐγχυμάτιζε. εἶτα ἀνακόψας ᾠὸν ὅλον μετ' οἴνου μέλιτος. καὶ ἀναλαβὼν ἐρίῳ μαλακῷ, ἐπιτίθει ἐπὶ τὸν ὀφθαλμὸν καὶ ἐπίδησον. τῇ δ' ἑξῆς ἡμέρᾳ σπόγγῳ ἐξ ὕδατος θερμοῦ ἀποπυριάσας. καὶ τῷ ᾠῷ ἐγχυματίσας, πάλιν τὸ προειρημένον πτύγμα ἐπιτίθει. καὶ μεθ' ἡμέρας τρεῖς, ὑπάλειφε τῷ διὰ οἴνου λεγομένῳ κολλυρίῳ. ἢ τινὶ τῶν πρὸς

τὰς παρακεντήσεις παραλαμβανομένων. ἔστι δὲ τὸ διὰ ὠῶν κολλύριον, ἔχει· ὀπίου, ∠ γ. λιβά-
νου. λεπίδος. σμύρνης ἀκακίας. ναρδοστάχυος. ὀπίου ἀνὰ ∠ α. κόμεως ∠ ς. ὕδωρ ὄμβριον. ἐπὶ δὲ
τῆς χρείας ἐγχυμάτιζε σὺν τῷ λευκῷ τοῦ ὠοῦ. καὶ τὸ προειρημένον πτύγμα ἐπιτίθει. εἰ δὲ μετὰ τὸ ἀ-
φλέγμαντον γενέσθαι προκύψει ἐκ τῆς διαιρέσεως σὰρξ. ἀνέσας τὸ προειρημένον κολλύριον, μετὰ
γάλακτος, ἔγχριε. καλῶς δὲ καταστέλλει καὶ ἀνακαθαίρει καὶ τὸ χιακὸν ἀπολλωνίου.

Περὶ φλυκταινῶν. λα.

Φλυκταῖναι δὲ γίγνονται μὲν καὶ ἐπὶ τοῦ λευκοῦ. καὶ ἐπὶ τῶν βλεφάρων. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ, περὶ
τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα. καὶ αἱ μὲν, ἐπιπολῆς γίγνονται. αἱ δὲ, ἐν βάθει. συνέστηκε γὰρ ὁ κερατοειδὴς
χιτὼν ἐκ τεσσάρων. οἷον ὑμενωδῶν σωμάτων. πυκνοτάτων καὶ ἰσχυροτάτων. ποτὲ μὲν ὑπὸ τὸν πρῶ-
10 τον ὑμένα συμβαίνει τὴν φλυκταῖναν γενέσθαι. ὅτε καὶ τὴν χρόαν μελαντέραν ἐμφαίνει. ποτὲ δὲ
ὑπὸ τὸν δεύτερον ἢ τὸν τρίτον συνίσταται. ὅτε δὲ καὶ λευκότερον τὸ χρῶμα τῆς φλυκταίνης γίγνε-
ται, διὰ τὸ ἐν τῷ βάθει κατακρύπτεσθαι τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος. ἡ γὰρ κατὰ φύσιν χροιὰ τῆς φλυ-
κταίνης, μέλαινά ἐστιν. ὁ δὲ κερατοειδὴς χιτὼν, ἐστὶ λευκὸς τοῖς κέρασιν ὁμοιότατος. ἐφόσον οὖν ἐν τῷ
βάθει τοῦ κερατοειδοῦς κατακρύπτεται ἡ φλύκταινα, ἐπὶ τοσοῦτον τὴν χρόαν φαντάζει. καὶ μᾶλ-
λον ἐπικίνδυνος γίγνεται καὶ χαλεπωτέρα. καὶ γὰρ ἔτι διὰ πλῆθος ῥαγεῖσα ἡ φλυκτίς. ἔτι διαβρω-
θεῖσα ὑπὸ δριμύτητος ὡς ἑλκωθῆναι τὸν ὑμένα, ῥᾴστη μὲν ἡ ἐπιπολῆς ἕλκωσις ἰαθῆναι. χαλεπὴ δὲ
ἡ κατὰ βάθος. κίνδυνος γάρ ἐστι τὸ λοιπὸν τοῦ κερατοειδοῦς ἐν τῷ βάθει λεπτὸν ὑπάρχον, ῥαγῆναι.
καὶ πρόπτωσιν τοῦ ῥαγοειδοῦς ἀπαντῆσαι καὶ τῶν κατὰ τὸν ὀφθαλμὸν ὑγρῶν. καὶ μάλιστα ἐὰν
κατὰ τὴν κόρην ἡ ῥῆξις γένηται. κατὰ γὰρ τὴν κόρην, καὶ κατὰ τρόπον θεραπευομένου τοῦ πάσχον-
20 τος ὁμοίως ἕπεται τὶ ἕτερον δεινόν. συνουλωθέντων γὰρ τῶν ἑλκῶν, ἄνθρωπος οὐκ ὄψεται διὰ
τὰς ἐπιγιγνομένας οὐλάς. ἐπειδὴ δ' ἔστιν ὅτε καὶ κατὰ διάβρωσιν τοῦ κερατοειδοῦς προπίπτει ὁ ῥαγοει-
δής. καὶ ποιεῖ φαντασίαν ἐπιπολαίας φλυκταίνης, ἄξιον αὐτὰ ἀκριβέστερον διορίζειν. ἡ μὲν οὖν ἐπι-
πολῆς φλύκταινα, ὁμοίως πάντοθεν ἐστὶ μέλαινα, οὐ πάνυ δὲ κατακορὴς τῇ μελανίᾳ. ἐπὶ δὲ τοῦ ῥα-
γοειδοῦς τὸ προπεπτωκὸς μέρος ἤτοι μέλαν ἐστὶν, ἢ κυανοῦν. τὸ δὲ μέγιστον σημεῖον τὴν βάσιν κατὰ κύ-
κλον τῆς προπτώσεως τοῦ ῥαγοειδοῦς εὑρήσεις λευκήν. λευκὸς γάρ ἐστι τῇ χρόᾳ ὁ κερατοειδὴς χιτὼν
οὗ ῥαγέντος, προέπεσεν ὁ ῥαγοειδὴς χιτών. ἀλλὰ καὶ τὸ μέγεθος τῆς κόρης μειοῦσθαι συμβαίνει ἐπὶ ταῖς
προπτώσεσι τοῦ ῥαγοειδοῦς. ἢ πάντως γε τῷ σχήματι παραλλάττειν. οὐ γὰρ ἀποσώζει ἡ κόρη ἐπὶ τῆς
προπτώσεως τὸ περιφερὲς σχῆμα ἀκριβῶς. ἀλλὰ κατά τι μέρος οἷον παρεσπάσθαι φαίνεται. προ-
σέχειν οὖν ἀκριβῶς χρὴ τοῖς ῥηθεῖσι σημείοις. καὶ διορίζειν ἀλλήλοις τὰ πάθη, διὰ τὸ καὶ τὴν θεραπείαν
30 ἐναλλάττεσθαι συμβαίνειν περὶ τὰς τῶν παθῶν διαφοράς. ἐπὶ γὰρ τῆς προπτώσεως τοῦ ῥαγοει-
δοῦς, τοῖς μᾶλλον στύφουσι καὶ ἀποκρουομένοις χρώμεθα. ἐπὶ δὲ τῶν φλυκταινῶν, τοῖς ἠρέμα δια-
φοροῦσι. θεραπευτέον μὲν οὖν τὰς φλυκταίνας, πρῶτον μὲν παραφυλαττομένων λαλιὰν πλείω.
πταρμούς. θυμούς. κατοχὰς πνεύματος, αὐγὴν λαμπράν. ἔπειτα δὲ συστέλλει καὶ τὸ ποτὸν καὶ τὸ σιτίον,
ὡς μάλιστα κενώσει τὰ τῆς κοιλίας κλύσματι δριμεῖ χρωμένοις. πειρᾶσθαι δὲ καὶ γάλακτι τὴν κοι-
λίαν ἐκλύειν. ἐφ' ὧν μήτ' ὀξύνεται. μήτε κνισσοῦται. μήτε εἰς ἔμετον ὁρμᾷ. ἐπὶ γὰρ τῶν τοιούτων πα-
ραιτητέον μὲν τὸ γάλα. ζωμῷ δὲ ὄρνιθος. ἢ κνίκου χυλῷ. ἢ ἀλόῃ. ἢ τινὶ τῶν ἁπλουστέρων τὴν κοιλίαν
λύειν. παραιτεῖσθαι τὰ σφοδρότερα τῶν καθαρτηρίων. καὶ μάλιστα τὰ κακοστομαχώτερα. τοὺς
δὲ ἐπιδέσμους, καὶ τὰ πολλὰ πτύγματα, ἐπὶ τούτων παραιτούμεθα. πάνυ γάρ εἰσι βλαβερά. οὐ μόνον
ἐπὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πάσης ὀφθαλμίας, διὰ δριμύτητα χυμῶν γιγνομένης. καταπλάσσειν
40 οὖν χρὴ ἐν ἀρχῇ μάλιστα, ὅταν φλεγμονὴ συνεδρεύῃ. κούφως μὲν οὖν ἀλλ' ἐπιπλάτως. δεῖ γὰρ εἰς
ὀθόνια λεπτὰ μαλακὰ ἐναλείφειν τὰ καταπλάσματα. καὶ ἐπιτιθέναι ἐφ' ὅλον τὸν ὀφθαλμὸν περι-
λαμβάνοντα ὀφρύν τε καὶ μῆλον. καὶ κρόταφον. καὶ ἐᾶν αὐτὰ ἐπικεῖσθαι, ἕως ἂν ἔνικμα ᾖ. ὅταν δὲ ξη-
ραίνηται, αἴρειν καὶ ἕτερα ἐπιτιθέναι.

Πρὸς φλεγμονήν.

Παραλαμβανέσθω δὲ τὰ πρὸς φλεγμονὰς ἁρμόττοντα. οἷον ὠῶν λεπτῶν. λέκυθοι λεανθέντες μετὰ
κρόκου καὶ ὀπίου βραχέος. καὶ γλυκέος συμμέτρου. καὶ ἄρτου. ἐπιτήδεια δὲ καὶ τὰ στύφοντα. οἷον, μῆλα. κυ-
δώνια ἑφθά. ἢ σίδια ἐν ὕδατι ἑψημένα. παραιτεῖσθαι δὲ ὡς εἴρηται ἐπιδεσμεῖν τὸν ὀφθαλμὸν ἐπὶ τούτων
ἐπὶ πολύ. βλαβερώτατον γάρ. παρηγορηθείσης δὲ τῆς φλεγμονῆς, καὶ τῶν καταπλασμάτων ἀφε-
κτέον διὰ τὸ βάρος. κολλύρια δὲ ἐν ἀρχαῖς ἁρμόδια, τὸ νείλου διὰ ῥόδων. σὺν γάλακτι ἐγχυματιζόμε-
νον ὑδαρές. προκοπτούσης δὲ τῆς θεραπείας, καὶ διὰ σμύρνης καὶ λιβάνου καὶ κρόκου προσάγειν. ὕστε-
50 ρον δὲ, καὶ τὰ νάρδινα. ἔξωθεν δὲ ἐπιχρίειν. τὰ μὲν βλέφαρα τῷ νείλου διαρόδων. τὸ δὲ μέτωπον ἀκα-
κίᾳ καὶ ὑποκυστίδι μετὰ κρόκου καὶ ὀπίου βραχέος. πυρίας δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν, χλιαρὰς παραλαμ-
βάνειν. αἱ γὰρ ἐπιτεταμέναι κατ' ἀρχὰς, παροξύνουσι τὰς φλεγμονάς. ὕστερον δὲ ἐπιτείνειν χρὴ τὴν θερ-
μασίαν. περίπατοι δὲ καὶ αἱ ἄλλαι κινήσεις κατ' ἀρχὰς, οὐκ ἐπιτήδειοι. βαλανεῖα δὲ κατὰ τὰς ἀρχάς.
καὶ τὰ ἄλλα πυριατήρια. οἴνου δὲ ἀπέχεσθαι δεῖ παρ' ὅλην τὴν θεραπείαν. ὕδατι δὲ θερμῷ χρῆ-

θαι ποτῷ· καὶ τροφὰς μαλακὰς· καὶ εὐδιοικήτους λαμβάνειν· φεύγειν δὲ ἐπὶ τούτων, τὴν ἐκ τοῦ με
τώπου ἢ τῶν ἐγκανθίων φλεβῶν αἵματος ἀφαίρεσιν. προπίπτει γὰρ ὁ ὀφθαλμὸς· καὶ μάλιστα εἰ φλε
γμονὴ συμπαρείη. ἢ ἕλκωσις βαθυτέρα.

Περὶ ἀνθράκων ἐν βλεφάροις σεβήρου. λβʹ.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ ἄνθρακες τοῦ γένους εἰσὶ τῶν φλυκταινῶν. γίνονται δὲ καὶ οὗτοι ποτὲ ἐν τοῖς βλεφά-
ροις εἰς συμπάθειαν ἄγοντες τὸν ὀφθαλμὸν μεγίστην, φέρε καὶ περὶ τούτων μικρὰ βοηθήματα λέξω,
τὰς διαγνώσεις αὐτῶν πρότερον ἐκθέμενος· καὶ ἕτερα τινὰ ἀφομοιωσάμενα τοῖς βλεφάροις ἀνθράκων,
τοῖς ἀπείροις ἐμφαίνουσι. κριθαὶ μὲν γὰρ καὶ φύματα· καὶ ἴονθοι, περὶ τὰ βλέφαρα γίνονται.
ἀλλὰ μετ᾽ ὄγκου τινὸς ταῦτα. καὶ ἀφλέγμαντα ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. καὶ οὐ πάνυ ὀδυνώδη. οἱ δὲ ἄν-
θρακες, ἐρύθημα κατ᾽ ἀρχὰς ἴσχουσιν ὡς διακαίεσθαι αὐτοῖς δοκεῖν τὸν ὀφθαλμόν. ὄγκον δέ τινα
10 ἢ ἐπανάστασιν οὐ ταχέως ἐμποιοῦσι. διὰ γὰρ τὴν ἄμετρον θερμότητα ὥσπερ ῥῆξίν τινα ὑπομένει
τὰ τοῦ ἄνθρακος. καὶ τὸ ἀπορρέον ἐξ αὐτοῦ δριμὺ καὶ δηκτικὸν ὑπάρχον. τὴν μὲν ἐπιφάνειαν τοῦ ἄν-
θρακος ξηραίνει καὶ ἐσχαροῖ. καὶ τοῖς πλησίον δὲ τόποις τὴν νόσον ἐγκατασπείρει. παρέπεται οὖν
αὐτοῖς ἰσχυρὰ φλεγμονὴ καὶ αὐτοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ. καὶ τῶν πέριξ μερῶν· καὶ μάλιστα τῶν περὶ τὰ
ὦτα ἀδένων. ὥστε καὶ ἑλκώσεων μεγάλων ἐνίοτε· καὶ ῥήξεων τοῦ ὀφθαλμοῦ αἰτίους γίνεσθαι.
ἔτι δὲ καὶ προπτώσεων· καὶ βλεφαρίδων ψιλώσεως. αἵ τε ἀπὸ τῶν ἀνθράκων οὐλαί, παχεῖαι γί-
νονται. καὶ συνεχῶς ἑλκοῦνται. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ ἄλλου σώματος τὸ ἀπορρέον ἐκ τῶν ἀνθράκων
αἷμα, μέλαν εὑρίσκεται διὰ τὴν ὑπερόπτησιν. ἐπὶ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν, αἷμα μὲν οὐ πάντως ἄγεται
ἐκ τῶν ἀνθράκων, διὰ τὸ μηδὲ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αἷμα. ὅθεν ὡς ἐπίπαν καὶ λευκοὶ τὴν
χρόαν εἰσὶν οἱ ἐπὶ τῶν βλεφάρων ἄνθρακες. καὶ εἰ μὲν ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ πάθους αἰτία γίνοιτο διὰ
20 τῆς προσηκούσης ἐπιμελείας, ἀφανὴς ὁ ἄνθραξ γίνεται. εἰ δὲ ἐπιμείνοι καὶ δυσδιαφόρητος γίνοι
το, ἀναγκαίως μελαίνεται ὁ τόπος. δεῖ οὖν ἀρχομένων τῶν ἀνθράκων, μὴ ἐπὶ τὰ καταπλάσμα-
τα. καὶ τὰς ὑπαλείψεις εὐθέως ὁρμᾶν. ἀλλὰ κενοῦν κλυστῆρι πρῶτον τὴν κοιλίαν. εἶτα καθαί-
ρειν γάλακτι συμμέτρως ἀπέφθῳ. ἐπὶ δὲ τῶν πολυαίμων, καὶ φλεβοτομεῖν. εἶτα οὕτως ἀποπυ-
ριάζοντα, τοῖς ἁπλουστέροις πρῶτον κεχρῆσθαι. τοῖς γὰρ στύφουσι καὶ ψύχουσιν, ἐνίοτε δὲ καὶ
ξηραίνουσι φαρμάκοις χρησάμενοι, τούτοις ἰασόμεθα. ἐπὶ μὲν οὖν τῆς ἀρχῆς ὅτε ἡ πυράκτωσις
πάρεστι, σβέσαι τὸν χυμὸν ζητοῦντες. κολλύριον λειώσαντες, ἐπιχέομεν τὸ ἔρευθος τοῦ ὀφθαλμοῦ.
καὶ στρύχνος δὲ ἅμα γλυκεῖ λειωθεὶς· καὶ ἐπιβληθεὶς τῷ ἄνθρακι, παραυτίκα τοῦτον ἀφανῆ πεποίη-
κε. καὶ αὕτη ἡ ἀγωγή, ὀνίνησιν ἐν ἀρχαῖς μεγάλως. τὰ δὲ ψύχοντα καταπλάσματα προσαγόμενα
ἐπὶ τῶν ἀνθράκων τῷ ὀφθαλμῷ, ἀποκρούεται μὲν τὸ ἀπορρέον τῷ ἄνθρακι. καὶ παύει τὰς ἐξω-
30 τέρας φλεγμονάς. φόβος δὲ μὴ εἰς αὐτὸν τὸν ὀφθαλμὸν κατασκήψῃ. τοῦτο γὰρ εἰργάσατο ὁ στρύχνον
προσαχθεὶς σὺν γλυκεῖ μὲν ἀφανῆ τὸν ὄγκον εὐθὺς πεποίηκεν. ἐπληρώθη δὲ ὁ ὀφθαλμός. τοὺς δὲ ἤδη
νενεμημένους ἄνθρακας, ποικίλως χρὴ ἰᾶσθαι. καὶ γὰρ τὸ ἀπορρέον δριμὺ καὶ δακνῶδες ὑπάρχει. ὥσ-
τε καὶ τοὺς πλησίον τόπους ἐπινέμεσθαι τὴν διάθεσιν. καὶ κίνδυνος ἀδικηθῆναι τὸν ὀφθαλμόν. ἀνά-
βρωσις γὰρ εἴωθε τούτοις ἐπιγίνεσθαι. προσήκει οὖν ἀποσπογγίζειν καὶ μετρίως προσεντλεῖν τὸν ὀ-
φθαλμόν, ἀφεψήματι ῥόδων. ἢ βάτων. ἢ ἑλίκων ἀμπέλων. χλιαρώτερον δὲ ἔστω τὸ ἀφέψημα ἢ γα-
λακτῶδες μᾶλλον. εἰ δὲ καὶ ῥυπώδεις οἱ τόποι γένοιντο, ἐκ τοῦ τὴν νομὴν ἐπὶ πλέον κεκρατηκέναι.
πολλάκις γὰρ καὶ βλεφάρων ἔκπτωσις γίνεται. πρὸς τοὺς τοιούτους ῥευματισμούς. καὶ ὑποκυστίδος
χυλὸν προσμίγομεν τῷ ὕδατι. καὶ μυρρίνας καὶ ἀκακίαν γλυκεῖ ἀναλύσαντες, ἐπιχέομεν τοῖς τό-
ποις. δεῖ γὰρ πρὸς τὸ θεραπευόμενον σῶμα, καὶ τὰς ὕλας ἐπιλέγεσθαι τὰς μέσας μάλιστα. τῶν γὰρ
40 πάνυ δραστικῶν φαρμάκων, οὐκ ἀνέχονται οἱ τόποι. οἷός ἐστιν ἰός. καὶ τὰ παραπλήσια. τῇ τε δήξει,
κἂν ἐλπίδα σωτηρίας ἔχῃ ὁ ὀφθαλμός, καὶ ταύτης ἀποστερεῖται. τὰ γὰρ νευρώδη μόρια καὶ γε-
γυμνωμένα μάλιστα τῶν σαρκῶν ἀδικεῖται, ὑπὸ τῶν σφόδρα καιόντων καὶ δακνόντων. ὥστε
καὶ σφακέλους ἐπιφέρειν. τὰ τοίνυν κελύφη τῶν ῥοῶν μάλιστα τῶν ὀξειῶν, ἀποζέσαντες μετὰ
φακῆς. καὶ τὴν ἐντεριώνην ἀποξύσαντες. καὶ λειώσαντες σὺν ἐλαχίστῳ μέλιτι, μεγάλην ὠ-
φέλειαν ἐκ τούτου πεποιήμεθα. ταχεῖαν γὰρ τὴν κάθαρσιν ποιεῖται. καὶ τὰ ἐπιφερόμενα τοῖς
ὀφθαλμοῖς ὑγρά, ποσῶς ἐφίστησι. τὰ γὰρ λιπαίνονται, ἐπιτείνει τὰς νομάς. ἐπισταθείσης δὲ
τῆς νομῆς, οἴνῳ χρὴ ἕψειν τὰ σίδια. καὶ καθ᾽ αὐτὰ χωρὶς τῆς φακῆς ἐπιτιθέμενα, τὰς δὲ ἐσχά-
ρας μᾶλλον τὰ σίδια ἑφθὰ λεῖα μετὰ μέλιτος ἐπιτιθέμενα, ἀπολύει. ἔστι δὲ καὶ συνθετὰ φάρ-
μακα. καὶ τοῖς ἄνθραξιν ἁρμοδιώτατα. καὶ γὰρ ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῶν πυρακτώσεων, ὁ διὰ λινο-
50 καλάβων τροχίσκος ἐπιχριόμενος, ὑπερβαλλόντως σβέννυσι. ψύχει γὰρ καὶ ξηραίνει συμμέτρως. εἰ δὲ
καταστεῖλαι δέοι τὰ ὑπερσαρκοῦντα τῷ μούσα τροχίσκῳ ξηρῷ λείῳ προσαπτόμεθα. εἰ δὲ σμηκῶ-
σαι χρεία, ἀναλύσαντες αὐτὸν τὸν τοῦ μούσα τροχίσκον μετὰ ἑψήματος ἐπιχέομεν. εἰ δὲ ἐπουλώ-
σεως σκοπός, πάλιν τὸν διὰ λινοκαλάβων παραλαμβάνομεν. ἀπολλώνιος δέ φησιν ἐπὶ τῶν ἐν ὀφθαλ-
μοῖς ἀνθράκων τῷ φαρμάκῳ τούτῳ χρώμεθα. σποδίου, ∠ δʹ. λίθου σχιστοῦ, ∠ βʹ. κρόκου ῥιό-
βολον.

βόλον σμύρνης ἔτι ὀλίγον πεφωγμένης διόβολον. λεάνας οἴνῳ ἀνάλει ἕως ξηρανθῇ, μίσγε γλυ-
κέος κρητικοῦ ἢ ἄλλου ὁμοίως μὴ δριμέος κοτύλην καὶ συλλεάνας ἀναλάμβανε καὶ ὑπάλειφε. ἀ-
φίστησι γὰρ τὰς ἐσχάρας, καὶ καθαίρει τὰ ἕλκη. κἂν ἔξωθεν τῶν βλεφάρων τὸ πάθος ᾖ. κἂν ἐν
τῷ βάθει ἔνδοθεν. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ῥεῦμα καὶ πρὸς φλεγμονάς. ἐὰν δὲ πόνος τὸν ὀφθαλμὸν αὐτὸν
ἔχῃ, ὑπόχριε τῷδε τῷ κολλυρίῳ. καὶ τὴν νομὴν παραχρῆμα ἵστησι. μολίβδου σκωρίας λειωθείσης
καὶ πεπλυμένης ἐξηρασμένης ∠. δ. νάρδου στάχυος, ∠. α. κόμεως, ∠. β. ἐλαιῶν φύλλα ρκ̄. χυλὸν
μετὰ κοτύλης ὕδατος ἐμβαλὼν τὸν χυλόν. καὶ διηθήσας. καὶ λεάνας, χρῶ. ποιεῖ δὲ καὶ τὸ νείλου διὰ ῥό-
δων μετ᾽ ᾠοῦ ἐγχυματιζόμενον. μάλιστα δὲ τὸ νάρδινον τὸ καὶ διδύου ἐπιγραφόμενον. ὑποχριόμενον
καθ᾽ ὑπερβολὴν τῶν βλεφάρων μέχρι τελείας ἀπαλλαγῆς. δεῖ δὲ καθαρῶν γινομένων τῶν ἑλκῶν
10 προπυριάσαντας, ἔπειτα εἰς γάλα πυρῆνα μήλης βάπτοντας, ὑποβάλλειν ὑπὸ τὰ βλέφαρα. καὶ
τοὺς κανθοὺς ἀπ᾽ ἀλλήλων χωρίζειν. ἵνα μὴ ἀγκύλη ἢ πρόσφυσις γένηται. διὰ τοῦτο δὲ μὴ ᾖ ἐπὶ πλεῖον τὸν
ὀφθαλμὸν μάλιστα μετὰ τὴν κάθαρσιν τῶν ἑλκῶν. περὶ γὰρ τὰς ἀρχὰς εἰ φλεγμοναὶ μέγισται καὶ πε-
ριτάσεις γίγνοιντο, καταπλάττειν ἀναγκαζόμεθα φακῷ ἑφθῷ μετ᾽ ἄρτου. καὶ τὸ ψύλλιον δὲ κατα-
πλαττόμενον, παραμυθεῖται τὰς φλεγμονάς. ἐν γὰρ ταῖς περιωδυνίαις τῶν ἄλλων φλεγμονῶν τοῦ
ὀφθαλμοῦ, προσαγόμενον τοῖς πάσχουσιν, ἐμποιεῖ. κουφότατα δὲ ἔστω τὰ καταπλάσματα. ἀλλ᾽ οὐδὲ
χρὴ ἐπιπολὺ τοῖς καταπλάσμασιν ἐπιμένειν. ἐπιτείνει γὰρ τὴν σῆψιν. καὶ μεγάλως ἀδικεῖ τὸν ὀφθαλ-
μόν. ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν φλυκταινῶν προείρηται. παρηγορήσαντες οὖν πως τὰς φλεγμονάς,
ἀποσχώμεθα παραχρῆμα τῶν καταπλασμάτων καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθράκων. καὶ ἐπὶ τῶν φλυκταί-
νων. ἐπὶ δὲ τῶν περὶ τὰ ὦτα φλεγμαινόντων τῇ συμπαθείᾳ τόπων, σπληνίον ἐπιτίθει τῆς βου-
20 τυρίνης κηρωτῆς.

Περὶ καρκινωδῶν ἑλκῶν ἐν ὀφθαλμοῖς. Δημοσθένους. λγ΄.

Τὰ δὲ ἐπὶ τοῦ μέλανος τοῦ ὀφθαλμοῦ γιγνόμενα ἑλκύδρια. ἀκατούλωτα μικρὰ ἐπώδυνα. ἀπεῖα μα-
κρὰ ἔχοντα. σκιρρώδη πεφυκότα, καρκινώδη λέγεται. καὶ ἐνίοτε δόξαντα κατουλοῦσθαι, ἀναλύε-
ται χωρὶς φανερᾶς αἰτίας. νυγματώδεις δὲ διαδρομαὶ γίγνονται μέχρι κροτάφου. καὶ παρέπεται
αὐτοῖς ῥευματισμὸς ὑγροῦ συμμέτρου δριμέος καὶ λεπτοῦ. καὶ τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ λευκόν. καὶ τὸ μέλαν
ἀεὶ, ἐνερευθές ἐστι. καὶ ἀνορεκτοῦσι πρὸς τροφήν. ἐπιτείνονται δὲ αὐτοῖς σφοδρῶς αἱ ἀλγηδόνες ἐπι-
χριόμεναι, δριμυτέροις φαρμάκοις. γίγνεται δὲ τὸ πάθος μάλιστα πρεσβυτέροις ἐπὶ πολυχρονίαις
ὀφθαλμίαις καὶ γυναιξίν. αἷς ἐκλέλοιπε τὰ καταμήνια. θεραπευτέον δὲ ἐπιμελουμένους τοῦ παντὸς
σώματος. καὶ προλέγοντας μὲν, ὅτι εἰς τέλος ἀποκαταστῆσαι αὐτὰ ἀδύνατον. πραΰνεσθαι δὲ οἷόν τε
πρότερον μὲν, διὰ τῆς προσηκούσης διαίτης. ἔπειτα δὲ καὶ διὰ φαρμάκων, παραμυθεῖσθαι τὰς ὀ-
30 δύνας δυναμένων. ἡ μὲν οὖν δίαιτα, τοιαύτη ἔστω μετὰ τὴν ἀπὸ κοίτης ἐπανάστασιν. συναλείψαντα
μετρίως τὸ σῶμα ἐλαίῳ γλυκεῖ. τὴν δὲ κεφαλὴν, ῥοδίνῳ ὀλίγῳ. ἢ ὀμφακίνῳ. ῥάκκος πρασόχροον πα-
ραπετάσαντα τῷ ὀφθαλμῷ περιπατεῖν κέλευε ἐν τόπῳ σκοτεινῷ καὶ ἀνέμῳ, χωρὶς λαλιᾶς. καὶ
τῆς ἄλλης διατάσεως. μὴ σείοντα τὴν κεφαλὴν καθόσον οἷόν τε. πλείονι δὲ χρώμενον καὶ ἠρεμαίῳ πε-
ριπάτῳ. ἔπειτα εἰσελθόντα εἰς οἴκημα σκοτεινὸν. καὶ μὴ ἄγαν φωτεινόν, πάλιν ἀλείφειν δι᾽ ἑτέρου
τὸ σῶμα χωρὶς κεφαλῆς τρίβοντα. μάλιστα ὀσφὺν καὶ τὰ κάτω μέρη, ἔπειτα λαμβάνειν γάλακτος
μετρίως ἑψημένου. καὶ ἀφῃρημένου τοῦ ἐπιπάγου ὅσον κοτύλην. τὰς γὰρ ἐπιφερομένας δριμύτητας
ἀμβλύνει. καὶ τὴν κοιλίαν εὔλυτον ποιεῖ. εἰ δὲ ἀηθῶς ἔχει πρὸς γάλα, πάλιν ἀλφίτου ἐπιπάσσειν
γλυκὺ, συμμέτρῳ θερμῷ κεκραμμένῳ. καὶ διδόναι ῥοφεῖν. μετὰ δὲ ταῦτα εἰ πρόσπεινοι γένωνται, δυσὶν
ᾠοῖς ῥοφητοῖς ἀρκείσθωσαν. καὶ τὸν ἡμερινὸν ὕπνον παραιτείσθωσαν. περὶ δὲ ὥραν δεκάτην ῥιψάμενοι, παρα-
40 λαμβανέτωσαν ἄρτον καθαρὸν μετὰ προσφήματός τινος τῶν ὑπόγλισχρόν τι ἐχόντων. οἷον, ᾠὰ ῥοφη-
τά. ἐγκέφαλον χοίρειον δυσὶν ἑψημένον ὕδασι. ἰχθύων δὲ, σμύραιναν νάρκην. γλαυκίσκον. λαχάνων
δὲ μαλάχην. ἀνδράφαξιν. θριδακίνην. προσφερέσθω δὲ καὶ ἄλικα. καὶ ὄρυζαν. καὶ λάγανον ἐν ζωμῷ ὄρνι-
θος ἑψημένον. πόδας ὑὸς. καὶ ἀγκύλας πάνυ κατεφθούς. πάντα δὲ μέτρια ἔστω. οἶνον δὲ πίνειν λευκὸν
καὶ λεπτὸν ὑπόστυφον. σύμμετρον καὶ αὐτόν. ταριχηρῶν δὲ πάντων, καὶ ὀσπρείων παντάπασιν ἀπεχέσθω-
σαν καὶ βαλανείου. εἰ μὴ ἀνάγκη γένοιτο. ἢ κόπου ἕνεκα. ἢ βραδυπεψίας. καὶ τότε μὴ χρονίζειν ἐν αὐτῷ. ἀλλὰ
ταχέως ἐξιέναι. περιωδυνίας δὲ καὶ ῥευματισμοῦ γινομένου, ἐγχειστέον φαρμάκοις τοῖς πρὸς τὰ κα-
θαρὰ ἕλκη ἁρμόζουσιν ἀδήκτοις. οἷον ἐστὶ τὸ σπονδιακὸν. καὶ τὸ κλέωνος. καὶ τὰ παραπλήσια. ἐγ-
χυματίζειν δὲ συνεχῶς τὸν ὀφθαλμὸν, ᾠῷ. ἢ γάλακτι γυναικείῳ χλιαρῷ. πραΰνει δὲ καὶ τὸ τοῦ φα-
κοῦ ἀφέψημα ἐγχυματιζόμενον. ἢ ἀρνογλώσσου. ἢ ἀνδράχνης. πρὸς δὲ τὰς τῶν κροτάφων ἀλγηδό-
50 νας τῷ νείλου διὰ ῥόδων κολλυρίῳ. εἰ δὲ διὰ τὰς σφοδρὰς φλεγμονὰς καταπλάττειν ἀναγκασθῶ-
μεν, τῷ διὰ τῶν κωδύων καταπλάσματι χρηστέον κουφοτάτῳ. προείρηται δὲ ὅτι φεύγειν δεῖ τὰ κα-
ταπλάσματα ἐπὶ τὴν θερμὴν διάθεσιν ἐχόντων ὀφθαλμῶν. προσμιγνύειν δὲ τῷ διὰ τῶν κωδύων κατα-
πλάσματι ἐπὶ τούτων, καὶ κρόκον. καὶ γάλα γυναικεῖον.

Περὶ κακοήθων ἑλκῶν ἐν ὀφθαλμοῖς. λδ΄.

Ἄλλα δὲ κακοήθη γίγνεται ἕλκη. τὰ μὲν, ἀπὸ τοῦ μεγάλου κανθοῦ ἀρχόμενα. τὰ δὲ, ἀπὸ τοῦ μέλανος.

τὰ δὲ, ἀπὸ τοῦ λευκοῦ. καὶ διαβιβρώσκει ταχέως τὸν ὀφθαλμόν. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν κακοχύμων σωμάτων. καὶ δριμυφαγίαις κεχρημένων. ἰχῶρές τε ἀπὸ τοῦ ἕλκους, ἀπορρέουσι πολλοὶ καὶ δυσώδεις. καὶ παρέπονται αὐτοῖς ἀλγηδόνες σφοδραὶ καὶ πυρετοί. πολλάκις δὲ καὶ κοιλίας ῥύσις. ἐπινέμεται δὲ ἐνίοτε τὰ ἕλκη. καὶ τοὺς πλησίον τόπους τῶν ὀφθαλμῶν. θεραπευτέον δὲ καὶ τὰς τοιαύτας νομὰς, τῇ προειρημένῃ διαίτῃ χρωμένους. πλὴν τοιαῦτα διδόναι, ὅσα οὐ λύει κοιλίαν. ὅθεν μᾶλλον ἐπὶ τούτων, τῷ ὀπτῷ γένει. καὶ μάλιστα τῶν ὀρείων χρηστέον. τὸν δὲ ὀφθαλμὸν ἐγχυματιστέον ᾠῷ ἢ γάλακτι. καὶ τοῖς προῤῥηθεῖσι κολλυρίοις. ἐὰν μέντοι ἡ νομὴ ὑπεραίρῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς, θεραπευτέον οὕτως. πομφόλυγα καλλίστην πεπλυμένην, λείαν ἐν γάλακτι γυναικείῳ ἐπιχρίειν. καὶ ἐπανώματα ἐπιτιθέναι. προαποκλύζοντα τοὺς ἰχῶρας ὕδατι. εἶτα καὶ γάλακτι. ποιεῖ δὲ ὁμοίως
10 καὶ τὸ ψιμμύθιον πεπλυμένον καὶ ἐξηρασμένον. καὶ σὺν τῷ γάλακτι προσαγόμενον. καὶ μολίβδου ἀπόπλυμα ξηρόν. ὅπερ λειουμένης θυΐας μολιβδαίνης, δίδυκι μολιβδίνῳ συνάγεται. ποιεῖ δὲ καὶ σκωρία μολίβδου πεπλυμένη, καὶ ἄμυλον. ἕκαστον δὲ, μετὰ γάλακτος γυναικείου. καταπλάσματα δὲ εἴ γε ἀναγκασθείημεν προσάγειν, μῆλα κυδώνια ἑφθὰ προσαγέσθω, ἢ ῥόδα χλωρὰ ἢ ξηρὰ οἴνῳ βεβρεγμένα. πολύγονον. στρύχνον. ἀείζωον. σέριν μετὰ πάλιν ἀλφίτου. ἐὰν δὲ τὰ κατὰ τὸ μέτωπον καὶ τοὺς κροτάφους ἀγγεῖα ᾖ κεκυρτωμένα, ἀγγειολογεῖν χρή.

Περὶ μυοκεφάλων. λε΄.

Τῶν ἑλκῶν βαθυνθέντων ὅσα δι᾽ ἀνάβρωσιν ἢ ῥῆξιν γίγνεται τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος. προπίπτει μέρος τοῦ ῥαγοειδοῦς. καὶ τὸ προπεπτωκὸς μέλος μέλαν ἢ κυανοῦν φαίνεται. κύκλῳ δὲ περὶ τὴν βάσιν τοῦ προπεσόντος, λευκὰ φαίνεται τὰ χείλη τοῦ διαβρωθέντος κερατοειδοῦς. καὶ εἰ ἔτι μᾶλλον
20 χρονίσοι τὸ προπεσὸν, τυλωδέστερα γινόμενα τὰ χείλη τῆς ῥήξεως τοῦ κερατοειδοῦς ἔτι καὶ μᾶλλον λευκότερα φανεῖται. παρέσπασται δὲ πάντως ἐπὶ τῆς τοῦ ῥαγοειδοῦς προπτώσεως ἡ κόρη. ὥστε μηδόλως φαίνεσθαι ἢ παρηλλαγμένη τήν τε θέσιν. καὶ τὸ σχῆμα. καὶ τούτοις διορίζεται τὸ μυοκέφαλον τῆς φλυκταίνης. μυοκέφαλον δὲ λέγεται, ἐπειδὴ τῷ σχήματι προσέοικε μυὸς κεφαλῇ. ἀποκρουστικῶν δὲ καὶ στυπτικῶν δεῖται φαρμάκων, ὁποῖά ἐστι μάλιστα τὰ δι᾽ οἴνου σκευαζόμενα. ὁποῖόν ἐστι τοῦτο εὐδοκιμοῦν ἐπ᾽ αὐτῶν. καδμίας. χαλκοῦ. χαλκίτεως ὠμῆς ἀνὰ Γο. α΄. ἰοῦ ∠. δ΄. σμύρνης τρωγλίτιδος, ∠. β΄ S. κρόκου ∠. β΄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ∠. δ΄. κόμεως ∠. δ΄. οἴνῳ παλαιῷ στύφοντι ποίει. Πρὸς πτερύγια. ἐγκανθίδας. τραχώματα, σμήχει καὶ τὰς οὐλάς. ἐν ἄλλῳ εὗρον οὕτως πρὸς σταφυλώματα ποιοῦν. μίσυος ὠμοῦ, ∠. ιβ΄. λείου ὕδατι ὡς κοχλιάριον. εἶτα ἐπίβαλλε κρόκου λειοτάτου, ∠. η΄. καὶ πάλιν λείου. εἶτα σμύρνης, ∠. δ΄. καὶ ἀναπλάσας χρῶ. μετὰ δὲ τὴν ἔγχρισιν, ἐπι-
30 χρίσας ἐξ αὐτοῦ. καὶ σπόγγον ἁπαλὸν ἐπιθεὶς, ἐπίδησον. Ἄλλο καλὸν ποιεῖ καὶ ἐπὶ σταφυλωμάτων. Μίσυος ὠμοῦ, Γο. β΄. κρόκου Γο. α΄. κόμεως Γο. α΄. οἴνῳ λείου. καὶ χρῶ. παραδόξως δὲ ποιεῖ ἐπ᾽ αὐτῶν. καὶ τὸ θεοδότιον σεβήρου. εἰ μὲν ἀφλέγμαντοι εἶεν, παχύτερον ἔγχριε. εἰ δὲ φλεγμαίνοιεν, ἐγχυμάτιζε μετ᾽ ᾠοῦ μάλιστα τῷ θεοδοτίῳ. παραλαμβανέσθω δὲ ἐπ᾽ αὐτῶν καὶ ἡ προσήκουσα ἐπίδεσις. καταπλαττέσθω δὲ τὰ φλεγμαίνοντα, τῷ διὰ κωδιῶν καταπλάσματι. ἢ ψυλλίῳ βραχέντι ὕδατι θερμῷ. κολλύριον τὸ ὥρου, πρὸς μυοκέφαλα ποιοῦν μετὰ τοῦ θεοδοτίου. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ χρόνια λεπτὰ ῥεύματα. καδμίας. χαλκοῦ. κρόκου λεπίδος ἀνὰ ∠. η΄. ὀπίου, ∠. ιβ΄. μίσυος κεκαυμένης ξιλιβόρεως. ἀκακίας. κόμεως ἀνὰ ∠. δ΄. ὕδωρ.

Περὶ σταφυλωμάτων. λϛ΄.

Διαφοραὶ μὲν τῶν σταφυλωμάτων, πλείους. διότι καὶ αἰτίαι τοῦ πάθους ποικίλαι. ὡς ἐπίπαν δὲ ὅπως δ᾽ ἂν γένηται σταφύλωμα, τηρεῖ τὴν ὄψιν. καλεῖται δὲ σταφύλωμα, ὅταν ὁ κερατοειδὴς χιτὼν κυρ-
40 τωθῇ. καὶ τὴν ὑπεροχὴν, ῥαγὶ σταφυλῆς παραπλησίαν ποιήσηται. γίγνεται δὲ ποτὲ μὲν, ὑγρῶν ὑπαχθέντων ὑπό τινα τῶν κτηδόνων τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος. ὑφ᾽ ὧν ὑγρῶν βιαζομένων ὑφίστασθαι συμβαίνει τὸν κερατοειδῆ καὶ κυρτούμενον, ποιεῖν τὸ σταφύλωμα χωρὶς ῥήξεως. γίγνεται δὲ ποτε, καὶ ἔκ τινος φλυκταινώδους μεταξὺ τῶν κτηδόνων τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος. ἐφ᾽ ἱκανὸν βάθος συστάντος καὶ μετεωρίζοντος τὸν χιτῶνα. μὴ μέντοι γε ῥήξαντος. καλοῦσι δὲ σταφύλωμα, καὶ ὅταν κατὰ ῥῆξιν τοῦ κερατοειδοῦς πρόπτωσις μεγάλη τοῦ ῥαγοειδοῦς γένηται. διαφέρει δὲ ποτε τοῦ πρώτου, ὅτι ἐπ᾽ ἐκείνου κύρτωσις ἐστὶ μόνη τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος. ὅθεν καὶ λευκότερος ὅλος ὁ ὄγκος φαίνεται. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων, καὶ ῥῆξις γέγονε τοῦ κερατοειδοῦς. καὶ τὸ προπεσὸν κυανοῦν ἢ μέλαν φαίνεται. ὅταν δὲ μέγιστον γένηται σταφύλωμα, ὡς ὑπεραίρειν ἔξω τὰ βλέφαρα. καὶ σκληρωθῇ. περιουλωθέντος αὐτοῦ κατὰ κύκλον τοῦ κερατοειδοῦς καὶ σφίγγοντος, τὸ τοιοῦτον πά-
50 θος, ἧλον καλοῦσιν. ἐπειδὴ προσέοικε κατὰ πάντα ἥλου κεφαλῇ. τὸ μὲν οὖν πάθος ὅπως ἂν γένηται, δυσὶ δεδούλευκε κακοῖς. βλάβῃ τε τοῦ ὁρᾶν μετὰ τῆς ἀπρεπείας τοῦ σχήματος, εἰς τὸ κατὰ φύσιν μὲν οὖν ἐνέγκαι τὸν οὕτω παθόντα ὀφθαλμὸν, ἀδύνατόν ἐστι τῇ τέχνῃ. τῆς δὲ εὐπρεπείας καὶ τοῦ σχήματος, δυνατὸν φροντίσαι διὰ τῆς χειρουργίας μάλιστα. θεραπευτέον οὖν ὅσα μὲν τῶν σταφυλωμάτων νεοσύστατά ἐστι καὶ διὰ φλεγμονήν τινα ἐκυρτώθησαν οἰδουμένων.

οἱ ὑμένες· χρώμενον τοῖς πρὸς φλεγμονὰς ἀναγεγραμμένοις καταπλάσμασι. καὶ τῇ ὁμοίᾳ διαίτῃ.
ἐφ' ὧν δὲ ὑπὸ τὰς κτηδόνας τοῦ κερατοειδοῦς ὑγρῶν τινῶν ὑπελθόντων τὴν κύρτωσιν εἰργάσαντο. εἰ
μὲν ὀδύνη συνεδρεύοι, καταπλάσσειν λινοσπέρμῳ μετὰ τήλεως σὺν ὑδρομέλιτι, ἑφθοῖς. παρακ-
μασάντων δὲ τῶν ἀλγημάτων, κυάμινον ἄλευρον μετὰ ῥόδων. ἢ λινοσπέρμου σὺν ὕδατι. ἢ βάτου φύλ-
λοις. ἢ βρυωνίας βότρυας. ὀμφακίζοντας σὺν βουτύρῳ καὶ τερεβινθίνῃ, ἴσαις λεάνας ἐπιτίθει.
καὶ ἐπίδησον. ἐπὶ δὲ τῶν ὀδυνωμένων, ἁρμόδιον στρύχνου χυλὸν μετὰ γάλακτος γυναικείου ἐγχυμα-
τιζόμενος. κολλύριον δὲ ἐπὶ τῶν ἀφλεγμάντων, ἁρμόδιον τόδε. ἀλκυονίου, ∠ δ. ἁλὸς ἀμμωνια-
κοῦ, Γο. α. ἀφρονίτρου, ∠ α. ἐλαίας ἀγρίας δάκρυ, ∠ α. κόμεως, Γο. β. ὕδωρ. τὸ δὲ Σευήρου θεοδό-
τιον κολλύριον, χυλῷ κράμβης ἀνιέμενον. καὶ παχὺ πλῆθος προσαγόμενον τῷ ὀφθαλμῷ μετὰ καὶ
10 τῆς τοῦ ὠοτίου ἐπιδέσεως, ἀφανῆ τὸν ὄγκον πεποίηκεν. εἰ μὴ χρόνιον εἴη τὸ πάθημα. δυσθεράπευτα
δέ ἐστι σταφυλώματα, ὅσα πλατυτέραν ἔχει τὴν βάσιν. καὶ ὅσα φλέβας ἔχει πλήρεις αἵματος δια-
πεφυκυίας. ἀθεράπευτα δέ ἐστι τὰ ὀχθώδη. καὶ ποικίλα τῷ χρώματι. καὶ κροτάφων ἀλγήματα
ποιοῦντα. τούτοις δὲ οὐδὲν ἕτερον προσάγειν, πλὴν τῶν πραΰνειν τὰς ἀλγηδόνας δυναμένων. ἅ-
τινα ἐπὶ τῶν κακοήθων ἑλκῶν προείρηται.

χειρουργία σταφυλωμάτων. λζ.

Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν στενῇ βάσει κεχρημένων σταφυλωμάτων, καὶ μὴ κακοήθων, ἔργον εὐθετεῖ τὸ κατὰ
σφίγξιν. οὗ ὁ τρόπος τοιοῦτος. βελόνας δύο λαμβάνειν χρή, λίνον ἐχούσας ἐστρεμμένον διπλοῦν,
ἴσας ἔχοντας τὰς ἀρχάς. ἔπειτα καθίζειν τὸν ἄνθρωπον καὶ σχηματίζειν πρὸς τοῖς σοῖς ποσὶν, ἀνα-
κλῶντα αὐτοῦ τὴν κεφαλήν, στηρίζεσθαι δὲ χρὴ τὸ αὐτοῦ ἰνίον κατὰ τῶν σῶν γονάτων. εἶτα διαστα-
λέντων τῶν βλεφάρων, διὰ μέσης τῆς τοῦ σταφυλώματος βάσεως ἄνωθεν κάτω καταπείρειν τὴν
20 βελόνην. ἔστω δὲ μὴ πάνυ παχεῖα. μὴ δὲ εὐμήκης. εἶτα διακρατουμένου τοῦ ὀφθαλμοῦ ὑπὸ τῆς κατα-
παρείσης βελόνης, τὴν ἑτέραν βελόνην διπλοῦν λίνον ἔχουσαν, ὁμοίως διεμβάλλειν ἀπὸ τοῦ μικροῦ
κανθοῦ ἐπὶ τὸν μέγα ὁμοίως διὰ μέσης τῆς βάσεως τοῦ σταφυλώματος. ἵνα γένηται τὸ σχῆμα τῶν ἐμ-
πεπαρμένων δύο βελονῶν σταυροειδές. ἢ τῷ χ γράμματι παραπλήσιον. ὅταν γὰρ ἐπ' ὀλίγον λοξώ-
τερα γένηται ἡ ἔμπαρσις, εὐχερὴς ἡ κομιδὴ τῶν βελονῶν γίγνεται. εἶτα κόψαντες τὰς ἀρχὰς τῶν
διπλωμένων λίνων, τὰς μὲν ἄνω δύο ἀρχὰς, ὑποβάλλοντες τῇ ἄνω ἀρχῇ τῆς βελόνης. τὰς δὲ κά-
τω τῇ κάτω ἀποσφίγγομεν γενναίως. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς τῆς πλαγίας βελόνης ἀρχὰς ἀποσφίγγομεν.
ἡ δὲ καλλίστη ἀπόσφιγξις γίγνεται, τῶν εὐθειῶν ἀρχῶν πρὸς τὰς πλαγίους φερομένων καὶ συνδε-
σμουμένων τούτῳ τῷ τρόπῳ. ἔπειτα ἀποτέμνομεν τὴν κορυφὴν τοῦ σταφυλώματος μόνην τὴν βά-
σιν αὐτοῦ ὑπολιπόντες χάριν τῶν λίνων. ἵνα μὴ ἐκπεσόντων αὐτῶν, προχυθῇ τὰ ὑγρὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ
30 καὶ κοιλότερος γένηται, διατί δὲ ἐκτέμνομεν τὸ σταφύλωμα. πρῶτον μὲν συντόμου χάριν θεραπείας.
θᾶττον γὰρ τὰ λινὰ ἐκπίπτει. καὶ ἡ ἕλκωσις θεραπεύεται. ἔπειτα δὲ καὶ ἀνωδυνώτερος ὁ πάσχων μέ-
νει παρ' ὅλον τὸν τῆς θεραπείας χρόνον. διαπνεομένων τῶν σωμάτων. καὶ μὴ δὲ φλεγμονῆς μεγάλης
ἑπομένης. μετὰ δὲ τὴν ἐκτομὴν τῆς κορυφῆς τοῦ σταφυλώματος, τὰς βελόνας ἑλκύσαι δεῖ. ἀποσφίγ-
ξαντα ὡς εἴρηται τὰ λινά. καὶ τότε ἐγχυματίζειν γάλακτι. ἢ ὠοῦ τῷ λευκῷ. ἄνωθεν δὲ ἐπιτιθέναι,
τῷ ὀφθαλμῷ ὠόν. ἀνακόψαντα μετὰ ῥοδίνου καὶ ὀλίγου οἴνου. καὶ εἰς ἔριον μαλακὸν ἀναλαβόντα.
καὶ κατὰ τοῦ κροτάφου ἕτερον πτυγμάτιον τῷ αὐτῷ βεβρεγμένον, ἐπιθεῖναι. εἶτα ἐπιδήσαντα,
ἐπὶ ἡσυχίας τηρεῖν. τῇ δὲ δευτέρᾳ πυριάσαντα διὰ σπόγγων ἐκπεπιεσμένων ἀκριβῶς. καὶ γάλα-
κτι ἐγχυματίσαντα, ἐπιτιθέναι ὡς βραχὺ ἔριον καὶ ἐπιδεῖν. καὶ τοῦτο ποιεῖν ἐπὶ πλείους ἡμέρας,
μέχρις τῆς τῶν λινῶν ἐκπτώσεως. ἐκπεσόντων δὲ τῶν λινῶν, ὑπαλείφειν κολλυρίοις ἁπαλοῖς τοῖς
40 πρὸς τὰ ἕλκη ἀναγεγραμμένοις. ἵνα καθαρὰ ἡ ἕλκωσις γένηται. ἔπειτα τοῖς ἀπουλωτικοῖς χρῆσθαι.

περὶ τῶν ἐπουλώσεως δεομένων ἑλκῶν. λη.

Καθαρθέντων τῶν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἑλκῶν. καὶ πληροῦσθαι δεομένων, προσέχειν δὲ ὅπως μὴ ὑπερ-
σαρκώσῃ. ἀλλ' ὀλίγον τινὶ κοιλότερον ἀπουλωθῇ. καὶ μάλιστα εἰ κατὰ τῆς κόρης εἴη τὸ ἕλκος. αἱ γὰρ
ὑπερέχουσαι οὐλαὶ ἐμποδίζουσι τὸ ὁρᾶν, καὶ ἀπρέπειαν παρέχουσι. καὶ νυττόμεναι ἐκ τῶν βλεφά-
ρων, ῥευματισμοὺς ἐπάγουσιν. αἱ δὲ ποσῶς ἔγκοιλαι φαίνονται. καὶ διαυγοῦνται βελτίω. καὶ εὐπρε-
πεῖς εἰσὶν ὁμοχροοῦσαι τῷ μορίῳ. τοιαῦται δὲ ἕπονται τοῖς ἀπὸ τῶν μαλακῶν καὶ ἐμπλαστόντων φαρ-
μάκων συντόμως ἐπὶ τὰ ἀπουλωτικὰ μεταβαίνουσι. βέλτιον δὲ ἐάν ποτε διαλάθωσιν ὑπερσαρ-
κήσασαι, ταχέως καταστέλλειν καὶ λεπτύνειν τὰς ὑπεροχάς. καὶ οὕτως ἀπουλοῦν. παραιτεῖσθαι
δὲ καὶ τὰ βλάπτοντα τὰς οὐλὰς φάρμακα. καὶ μάλιστα εἰ κατὰ τὴν κόρην εἴη τὸ ἕλκος. μελαινό-
50 μεναι γὰρ πλέον, ἐμποδίζουσι τὸ ὁρᾶν. καὶ τὰς ἐπιδέσεις δὲ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπὶ τῶν ἑλκώσεων πα-
ραιτητέον. αἷς χρῶνται τινὲς βουλόμενοι ταπεινοῦν τὰς οὐλάς, ἐπιδεθεὶς γὰρ ὁ ἡλκωμένος ὀφθαλμός.
καὶ ἀκίνητος γενόμενος, προσφύεται πολλάκις τοῖς βλεφάροις. σημειοῦσθαι δὲ ἀκριβῶς προσήκει
τὰ κατουλωθέντα ἕλκη. ἔνιοι δὲ πλανῶνται τὰς κοιλοτέρας γιγνομένας οὐλάς, κοιλώματα νομί-
ζοντες, ὑπαλείφουσι μαλακοῖς καὶ ἀναπληρωτικοῖς κολλυρίοις. εἶτα συμβαίνει, μὴ πληροῦσθαι

μὲν τοὺς τόπους. παχύνεσθαι δὲ ἐκ τούτου τοὺς ὑμένας. ὅταν τοίνυν θεάσῃ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἕλ-
κους λαμπρὰν γινομένην. καὶ λευκὴν. καὶ λείαν. καὶ τὸ λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ τὴν κατὰ φύσιν χροιὰν
ἀπολαμβάνον. καὶ τὸν ὅλον ὀφθαλμὸν ἀρρευμάτιστον, γνῶθι ἀπόλλυσθαι ἤδη τὸ ἕλκος.

ἔστι δὲ ἄριστον κολλύριον, ᾧ κεχρήμεθα ἐπὶ τῶν καθαρῶν ἑλκῶν καὶ ἐπουλώσεως δεομένων, τὸ
10 κλέωνος.

Περὶ οὐλῶν. ἤτοι λευκωμάτων. λθ.

Ο ὐλαὶ πᾶσαι αἱ ἐπὶ τοῦ μέλανος τοῦ ὀφθαλμοῦ λευκαὶ φαίνονται. πυκνουμένου μὲν τοῦ κερατοει-
δοῦς χιτῶνος. καὶ μὴ διαυγοῦντος τὴν ὑποκειμένην αὐτῷ κυανῆν χρόαν. μάλιστα δὲ αἱ ὑπερέχου-
σαι, λευκαίνονται. αἱ δὲ ἰσόπεδοι, ἧσσον εἰσὶ λευκαί. αἱ δὲ κοιλότεραι, ὁμοχροοῦσί πως τῷ μέλανι.
ὅσοι δὲ τοῖς στυπτικοῖς φαρμάκοις ἕως ἀπουλώσεως θεραπεύονται, μᾶλλον ἐπισκοτοῦσι τῷ πυκνοῦ-
σθαι ἐπὶ πολὺ τῇ στύψει τοὺς ὑμένας. τὰς δὲ τετυλωμένας καὶ χρονίους. καὶ παχείας οὐλάς, πα-
ραιτεῖσθαι θεραπεύειν. ἀνάγκη γὰρ ἐπὶ τῶν τοιούτων τοῖς πάνυ δριμέσι κολλυρίοις κεχρῆσθαι.
ὑπὸ γὰρ τῆς σφοδρᾶς δήξεως τὰ ἄλλα μέρη τοῦ ὀφθαλμοῦ ἑλκωθήσεται. εἰ δὲ καὶ ὑπόχυσις ἢ γλαύ-
κωσις εἴη, μάταιον τὰς οὐλὰς ἀποσμήχειν. δεῖ δὲ πρὸ πάντων ὑποσμῆξαι βουλόμενον οὐλὴν, τῇ διαί-
τῃ εὐτρεπίζειν τὸ σῶμα. ὅπως σύμμετρός τε ἡ ὕλη παρακείσεται ἐν τῷ ὅλῳ σώματι καὶ εὔχυμος. δεῖ
οὖν ἀπέχεσθαι τῶν δριμέων ἁπάντων. καὶ ἁλυκῶν. καὶ παχυχύμων. καὶ πλείονος οἴνου. εὐπε-
20 ψίας δὲ μάλιστα φροντίζειν. καὶ τοῖς μέσως εὐχύμοις κεχρῆσθαι. βαλανείου δὲ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐπι-
μελείας ἀπέχεσθαι. ὑπαλείφειν δὲ πρὸ τῆς τροφῆς εὔπεπτόν τε ὄντα καὶ τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ ὅλῳ
σώματι, κοῦφον. προαποδεδωκυίας τῆς κοιλίας. καὶ μὴ δὲ ἐκ τῆς κοίτης εὐθέως ἐγχρίειν. μὴ δὲ πρὸ
δείπνου. παραιτεῖσθαι δὲ τὰ ἐκδέροντα τὰς οὐλὰς φάρμακα. τινὲς γὰρ ὑπαλείφοντες τοῖς δρι-
μέσι φαρμάκοις. καὶ ἀποδέροντες τὰς οὐλάς. καὶ ἀποσύροντες τοῖς πτίλοις τὰ λευκὰ ἐπ' ἀκονίων με-
λανῶν περιφέροντες, δεικνύουσιν. εἶτ' ἐπεγχρίουσί τινι τῶν βλάπτειν δυναμένων. ῥευματισμῶν δὲ
ἐπιγιγνομένων ἐκ τῆς τῶν φαρμάκων δριμύτητος καὶ φλεγμονῶν. καὶ ἀναλυομένων ἔσθ' ὅτε τῶν
οὐλῶν, βαρύνεται μᾶλλον τὰ ἕλκη. εἶτα ἀναγκάζονται πάλιν τοῖς στύφουσι. καὶ ἐμπλάσσουσι
χρῆσθαι κολλυρίοις. καὶ παχύνουσι μᾶλλον τὰς οὐλάς.

30

Ἄλλη λεπτύνουσα οὐλὰς καὶ λευκώματα. Γαληνοῦ. μ.

Κ εχρῆσθαι οὖν ἐπὶ τῶν λεπτυνθῆναι δυναμένων προσήκει τοῖς μετρίως ῥύπτουσι φαρμάκοις. ῥυπτι-
κῆς δὲ οὐκ ἐλαχίστης μετέχει δυνάμεως, ὅ, τε κεκαυμένος χαλκός. καὶ ἡ λεπὶς τοῦ χαλκοῦ αὐτοῦ. καὶ
τὸ ἄνθος. καὶ ἡ κεκαυμένη χαλκίτης. εἰ δὲ πλυθείη τὰ τοιαῦτα, ῥυπτικὰ μὲν ἔτι μένει. τοσούτῳ δὲ
ἀσθενέστερα ταῖς ἐνεργείαις, ὅσῳ καὶ ἀδηκτότερα γίνεται. ἀσφαλέστερον δὲ τοῖς ἀδηκτοτέροις χρῆ-
σθαι. ἰσχυρότερα δὲ τούτων ἐστὶ, μίσυ καὶ ὁ ἰός. ὥστε καὶ τὰς προσηκώσεις καὶ τύλους ἁρμόττουσι
μιγνύμενα. τινὲς δὲ προσβάλλουσι τούτοις καὶ κηκῖδας. σφοδρῶς στῦφον φάρμακον. σφοδρότερον
δὲ ἐστὶ τῇ στύψει ἅμα δριμύτητι, τὸ χάλκανθον. μετριώτερον δὲ πολὺ γίνεται, καυθέν τε καὶ πλυ-
θὲν, καὶ ἡ λεπὶς δὲ τοῦ στομώματος, τῆς αὐτῆς ἐστὶν ὕλης. ὅσα μὲν τῶν στυφόντων ἱκανῶς γεώδη ταῖς
συστάσεσιν ἐστὶ. τραχώματά τε καὶ συκώσεις καὶ τύλους ἐκτήκει. καθάπερ μίσυ καὶ ἰός. καὶ τὰ πα-
ραπλήσια. τὰ δὲ ἐν τῷ γένει τῶν χυλῶν ὄντα, καθάπερ ὀμφάκιόν τε καὶ ὑποκυστίς. γλαύκιόν τε καὶ
40 ἀκακία, ἐκπλύνεται ῥᾳδίως ἐν ταῖς ὑπαλείψεσι μετὰ τοῦ δακρύου. ῥυπτικὰ δὲ ἀδήκτως ἐστὶν, ἐ-
λάφου κέρας καυθὲν, καὶ τὰ τῶν αἰγῶν. ὁ δὲ λιβανωτὸς, βραδυτάτης μετείληφε τῆς ῥυπτικῆς δυ-
νάμεως, ἀνώδυνός τε καὶ πεπτικὸς ὑπάρχει. τῶν δὲ εἰρημένων ζώων τὰ κέρατα, ῥυπτικὰ μέν ἐστιν.
οὔτε δὲ ἀνώδυνον οὔτε πεπτικὸν ἔχει. ψυχρὰ καὶ ξηρὰ ταῖς κράσεσιν ὑπάρχοντα. ὁ δὲ τοῦ λιβάνου
φλοιὸς, στύφει μὲν καὶ αὐτὸς οὐκ ἀγεννῶς. ἀπολείπεται δὲ τῶν εἰρημένων ἁπάντων πάμπολυ. τὸ δὲ
ὑπόσησμα τοῦ τεθραυσμένου κατὰ τὰ φορτία λιβάνου. ὃ καλοῦσι μάννα, διαφέρει τοῦ λιβανωτοῦ.
τῷ προσειληφέναι βραχύ τι στύψεως. συνεμφέρεται γὰρ αὐτῷ μικρὰ τινὰ θραύσματα τοῦ φλοιοῦ.
ῥυπτικὸν δὲ καὶ τὸ καλούμενον ἀρμένιον ἔχει. ᾧ χρῶνται οἱ ζωγράφοι. καὶ τὸ μέλαν τὸ ἰνδικόν. καὶ
διαφερόντως τοῖς ἀφλεγμάντοις ἕλκεσιν ἀλύπως ὁμιλεῖ, μικτῆς πως ἐστὶ δυνάμεως, ἡ ἀλόη. καθάπερ
τὸ ῥόδον. ἔχει μὲν γάρ τι πικρὸν. ὃ ῥύπτειν πέφυκεν. ἔχει δέ τι καὶ στυπτικὸν. ὃ συνάγει τε καὶ συνου-
50 λοῖ τὰ ἕλκη. ἅλες δὲ ἀμμωνιακοὶ, καὶ λίθος ἄσιος. καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ, ἰσχυρότατον φάρμακον. ὥσ-
τε καὶ πρὸς τὰς ψωρώδεις ἐν βλεφάροις διαθέσεις, ἁρμόττει. ἐκ δὲ τῶν ἀρωματικῶν φαρμάκων
ἐπιτηδείως μίγνυται τούτοις, κασία καὶ μαλάβαθρον. καὶ ἄμωμον. διαφορητικῆς μὲν ὄντα δυνά-
μεως. μετέχοντα δὲ καὶ στύψεως. κοινῇ γοῦν ἐπὶ πάντων ἐγνωκέναι χρὴ τῶν ῥυπτικῶν φαρμάκων.
ὅσα μέτρια. καὶ ὅσα τὰς συκώσεις καὶ τύλους ἐκτήκει. ταῦτα πάντα καὶ πρὸς οὐλὰς ταχέως ἁρμόττει.

Βοηθήματα πρὸς οὐλὰς καὶ λευκώματα. μα'.

Πρὸς λευκώματα, δρακοντίου τοῦ ἔχοντος τὸ σπέρμα κρυπτόμενον ἐν τῇ γῇ, ὅμοιον πεπέρεως λαβὼν, καὶ λειώσας μετὰ μέλιτος, ἔγχριε. Ἄλλο πρὸς οὐλὰς καὶ ἀμβλυωπίας. Γυζάνου σπέρματος, ⊢. β. ἀρμενιακοῦ, ⊢. η. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ⊢. γ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ⊢. γ. ξηρῷ χρῶ. Ἄλλο. Οὐλὰς τὰς προσφάτους σμήχει ἀλειπότατα. ἵππειον γάλα. μέλιτι ὀλίγῳ ἐγχριόμενον συνεχῶς. ἀνήθου τὸ πορφυρίζον ἄνθος, τρίβε μεθ' ὕδατος ἐλαχίστου. καὶ διηθήσας δι' ὀθονίου, ἔνσταζε τῷ ὀφθαλμῷ τὸν χυλὸν δὶς τῆς ἡμέρας. καὶ μετὰ ταῦτα σικύου κηπαίου σπέρμα διαμασησάμενος τὸν χυλὸν ἐκθλίψας δι' ὀθονίου, ἔνσταζε εἰς τὸν ὀφθαλμόν. καὶ συνεχῶς τοῦτο ποίει. Πρὸς λευκώματα ἄλλο. Σιδηρίτις βοτάνης τὸν καρπὸν λειότατον ποιήσας, ἔμφυσα. ἔπειτα καταλαμβάνων τὸν ὀφθαλμὸν τῇ χειρὶ ἔσω ὀλίγον ψυχρῷ ὕδατι, πρόσκλυζε. σμήχει δὲ γενναίως ἁλκυόνιον. μελήσιον σὺν μέλιτι. ἀμμωνιακὸν θυμίαμα λεανθὲν σὺν οἴνῳ καὶ μέλιτι. ἐὰν δὲ παιδίῳ σμικρῷ λεύκωμα γένηται εἰς τὸν ὀφθαλμὸν, ἡ μήτηρ τοῦ παιδίου ἀμμωνιακὸν μασησαμένη, ἐμφυσάτω εἰς τὸν τοῦ παιδίου ὀφθαλμόν. ποιεῖ καὶ ἀνέμου ῥίζα ἢ βολβοειδὴς λειοτάτη ἐγχριομένη. καὶ ἀναγαλλίδος τῆς τὸ κυανοῦν ἄνθος ἐχούσης ὁ χυλὸς σὺν μέλιτι. Ἄλλο. Καπνίου τοῦ χελιδονίου λεγομένου ὁ χυλὸς σὺν μέλιτι. νίτρον μετ' ἐλαίου παλαιοῦ. ἡ δυόσμου χυλὸς ποιεῖ θαυμαστῶς. περιστερᾶς κόπρος ἐπ' ἀκόνης μεθ' ὕδατος ἀνιεμένη, ποιεῖ παραδόξως. ἐλούρου χολὴ ἐγχριομένη. Ἄλλο πρὸς λευκώματα. Βούτυρον τετηγμένον. ἀδιάπτωτον μόνον ἔγχριε. ποιεῖ ἄκρως. καὶ χρῶ. πλείω γὰρ ἐπαγγέλλεσθαι οὐ χρή. ὅτι νικᾷ πᾶσαν ἐπαγγελίαν. Ἄλλο κάλλιστον. Γάλα γυναικεῖον. μελαντηρίαν τὴν ἀπὸ ἥλων παλαιῶν καὶ ὄξους ἐσκευασμένων. μέλι καλὸν, ἴσα τὰ τρία μίξας ἅμα καὶ διηθήσας, χρῶ ὡς θείῳ φαρμάκῳ. λαπάθου ἡμέρου. ἢ ἀρνογλώσσου σπέρμα καύσας ἐπ' ὀστράκῳ, ἀκριβῶς λέαινε τὴν τέφραν. καὶ χρῶ. Ἄλλο. Κρόκον. πέπερι ἴσα λειότατα ποιήσας. καὶ ἀναλαβὼν κολλύριον. καὶ σιλούρου χολῇ, χρῶ. Ἄλλο. Χελιδόνων νεοσσῶν κεφαλὰς ἀφελὼν, καὶ ἐν χύτρᾳ καύσας. καὶ λειώσας, ἀπόθου ἐν ἀγγείῳ κερατίνῳ. καὶ χρῶ. ἔστι γὰρ χρειωδέστατον βοήθημα, καὶ πρὸς τοὺς πληγέντας ὀφθαλμοὺς στιμμιζόμενον. Ἄλλο. Λίθον σαρκοφάγον λεγόμενον. ἐξ οὗ σορούς μεγάλους κατασκευάζουσι. κόψας. σήσας. καὶ λεάνας πτυέλων νήστεως αὐτοῦ τοῦ πάσχοντος, μάλιστα ὑπόχριε θαρρῶν. Ἄλλο πρὸς οὐλὰς καὶ λευκώματα. Μόσχου θηλείας χολὴν ὅσον κοτύλην λαβὼν, καὶ ἕψων ἐπὶ πυρὸς ἔσω ὀλίγον, ἐπίβαλλε μέλιτος καλλίστου τὸ ἴσον. καὶ σμύρνης, ∠. β. κρόκου, ∠. β. λειώσας ἅμα, ἕψε πάλιν ἐν χαλκῇ λοπάδι ἐπὶ ἱκανόν. καὶ ἀπόθου εἰς πυξίδα χαλκῆν. καὶ χρῶ. Λίθου μαγνήτου ζῶντος. λίθου ὀφίτου. στίμμεως. ἴσα κόψας. σήσας. λεάνας, πάλιν εὖ μάλα, ἐπίβαλλε χυλὸν βοτάνης νυκτορίδος καλουμένης. καὶ μέλι τὸ κάλλιστον, καὶ ἔγχριε. μήλην ποιήσας ἀπὸ λίθου σαρκοφάγου. Ἄλλο. Χαλβάνην μέλι τήξας. καὶ συλλεάνας, χρῶ. Ἄλλο. Κολλύριον. Αἴρει λευκώματα, πάνυ θαυμαστῶς καὶ ταχέως. λεπίδος σιδήρου στομώματος, ∠. β. στυπτηρίας σχιστῆς, ∠. β. κόμμεως. σκώληκος, ∠. γ. ὕδατι λεῖου. καὶ ἀνάπλασσε κολλύρια καὶ χρῶ. Ἄλλο. Ῥάμνου χυλὸν, εἰ οἷόν τε τοῦ καρποῦ. εἰ δὲ μὴ τῶν φύλλων, Γο. β. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, Γο. α. σηπίας ὀστράκων, Γο. α. μέλιτος ἀττικοῦ, Γο. β. λείοις ἀναλάμβανε καὶ χρῶ. τινὲς δὲ τὸ ἀμμωνιακὸν μόνον λεαίνοντες μετὰ τοῦ χυλοῦ τῆς ῥάμνου, ἐγχρίουσιν. αὐτὸς δὲ ὁ χυλὸς κατ' ἰδίαν ἐγχριόμενος, βάπτει τὰς οὐλάς. Ἀρχιγένους πρὸς λευκώματα κολλύριον. Ὥστε ἀπὸ μιᾶς ἐγχρίσεως, αἴρει τὸ πλεῖστον τοῦ λευκώματος. ποιεῖ δὲ πρὸς πᾶσαν σφαλερὰν καὶ χρονίαν ὀφθαλμίαν ἄκρως. κοχλίων κεκαυμένων, ∠. γ. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠. δ. λεπίδος χαλκοῦ, ∠. ς. λεπίδος στομώματος σιδήρου, ∠. ιβ. ἰοῦ, ∠. ς. λίθου σχιστοῦ, ∠. α. ἀλόης ∠. α. ὀμφακίου ξηροῦ, ∠. β. λυκίου ἰνδικοῦ, ∠. δ. χαλκίτεως, ∠. γ. σμύρνης, ∠. γ. λιβάνου, ∠. γ. φλοιοῦ λιβάνου, ∠. β. κρόκου, ∠. β. κροκομάγματος, ∠. β. ναρδοστάχυος, ∠. γ. κυτίνων, ∠. β. κόμμεως, ∠. η. λεῖου ὕδατι. καὶ ἀνάπλασσε κολλύρια. καὶ χρῶ σὺν ὕδατι. καὶ ξηρὸν δὲ εἰ βούλει ποιῆσαι, λεάνας τὸ κολλύριον, ξηρῷ χρῶ. καλῶς δὲ ποιεῖ πρὸς οὐλὰς φησὶ ὁ Ἀπολλώνιος, τὸ πεπιεσμένον κολλύριον. ποιεῖ δὲ καὶ τὸ ἁρμόττιον. καὶ τὸ προσγεγραμμένον δι' οἴνου, πρὸς μυοκέφαλα καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια. ἅτινα ἐν τῷ περὶ συνθέσεως τῶν πολυχρήστων κολλυρίων τόπῳ γραφήσεται. τὸ δὲ Σευήρου θεοδότιον σὺν ὕδατι παχὺ ἐγχριόμενον εἰς τοσοῦτον λεπτότητος φέρει τὰς οὐλὰς, ὥστε μὴ δι' ὅλως αὐτὰς τῇ αἰσθήσει γνωρίζειν. κάλλιστον δὲ ἐπ' αὐτῶν ξηρὸν τὸ ἐπιγεγραμμένον Ἀλεξάνδρου βασιλέως. διὰ κρόκου καὶ ἐλκτικῆς καὶ ἀμπελίτιδος γῆς σκευαζόμενον. κεῖται δὲ ἐν τοῖς πολυχρήστοις ξηροῖς.

Βάμματα λευκωμάτων. μβ'.

Προείρηται ὡς ἀπέχεσθαι χρὴ τῶν βαπτόντων τὰς οὐλὰς φαρμάκων, πρὸς τῷ μὴ δὲ ἀγνοεῖν τὰ τοῦτο ποιεῖν δυνάμενα. μνημονευτέον καὶ αὐτῶν. κηκῖδα φησὶ λείαν ἔχε ἀποκειμένην. καὶ ἐν τῇ χρήσει πυρῶσαι μήλης θερμαίνων. καὶ ἀναλαμβάνων ἀπὸ τοῦ φαρμάκου, παράπτου τοῦ λευκώματος. ἔπειτα χάλκανθος λύσας ὕδατι, παράπτου. Ἄλλο. Σιδίοις λείοις παράπτου. ἔπειτα χαλκάνθῳ σὺν

ὕδατι. Ἄλλο. Ῥόας γλυκείας, τὴν σάρκα λεάνας, παραστάζων ὕδωρ ὀλίγον, καὶ ποιήσας λειό-
τατον ἀπόθου. ὅταν δὲ χρεία γένηται προσύψας ὕδατι πολλάκις, ἐπίχριε ὑοσκυάμου χυλὸν, ἐπὶ ἡ-
μέρας ιε. τοῦτο γὰρ τὰ ἐπιλευκώματα καὶ ἀφανῆ ποιεῖ, ἐπιχριόμενον ἱκανόν. Ἄλλο. ποιοῦν, καὶ πρὸς
γλαυκοὺς ὀφθαλμούς. Μίσυ τρίψας μεθ' ὕδατος, ἀνάπλασσε κολλύρια. ὁμοίως δὲ καὶ ἕτερον διὰ κη-
κίδος. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας προσαποσύψας τῷ διὰ τῆς κηκίδος, ἐπίχριε τὸ διὰ μίσυος. Ἄλλο ξηρόν.
Κηκίδος, ∠. α. ἀκακίας, ∠. α. χαλκάνθου ∠. β. χρῶ. Ἄλλο δὲ κολλύριον τοῦτο. Ῥόας τὸ ἄν-
θος. χαλκάνθου. ἀκακίας. κόμεως, ἀνὰ ∠. δ. στίμμεως, ∠. δ. κηκίδων, ∠. β. ὕδωρ μὴ παρὸν δὲ τὸ
ἄνθος τῶν ῥοῶν, τὸ ἐντὸς τὸ μεταξὺ τῶν κόκκων ὑμενῶδες ἔμβαλε.

10 Περὶ γλαυκοφθάλμους ὥστε μέλανας ἔχειν τὰς οὐλάς. μγ.

Σιδίων ῥοᾶς γλυκείας τὸν χυλὸν ἐγχυμάτιζε. ἔπειτα διασήθας ἔνσταζε ὑοσκυάμου τὸ κυανοῦν ἄνθος
τρίψας μετ' οἴνου. ἢ ὑοσκυάμου χυλόν. δεῖ δὲ τῷ δέοντι καιρῷ τὰ ἄνθη συνάγειν. καὶ ἀποτίθεσθαι. Ἄλ-
λο. Ἀκακίας τὸν καρπόν. καὶ κηκίδων ὀλίγον τρίψας ἐπιμελῶς, ἀναλάμβανε ἀνεμώνης τῷ χυ-
λῷ, ὡς μέλιτος ἔχειν πάχος. ἔπειτα ἐκθλίψας διὰ ῥάκους ἐπιμελῶς τὸ ὑγρὸν, ἀπόθου. καὶ χρῶ κα-
θὼς προείρηται. Ἄλλο. Σικύου ἀγρίου τῷ χυλῷ, ἔγχριε τοὺς γλαυκοφθάλμους γυναικας, με-
λανοφθάλμους ποιεῖ. Ἄλλο. Ὑοσκυάμου τὸ κυανοῦν ἄνθος, λαβὼν, ξήρανε ἐν σκιᾷ. καὶ ἀπόθου.
ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως δεὶς τὸ ἄνθος οἴνῳ αὐστηρῷ προϋπόχριε. εἶτα τῷ ἄνθει αὐτῷ λειοτριβηθέντι κα-
τιδίαν, ἀπόχριε. καὶ παραχρῆμα ποιεῖ. Περὶ τῆς τῶν παιδίων θεραπείας. Σεβήρου. μδ.

Ἄπειρον εὑρίσκεται κατὰ τοὺς τῶν παίδων ὀφθαλμοὺς, καὶ διαφυσῶνται δὲ ὡς ἐπίπαν τούτων τὰ βλέ-
φαρα ἀπὸ τοῦ πάθους τῆς ὕλης. ὑγρότερα γὰρ καὶ θερμότερα φύσει τὰ παιδία. τὰ οὖν τούτων κολ-
20 λύρια, ψυκτικὰ εἰσί. καὶ ποσῶς ἀναξηραντικὰ, μετέχοντα καὶ στύψεως οὐκ ὀλίγης, διὰ τὸ, τὰ ἐπιφε-
ρόμενα τῶν λημῶν πλῆθος ἀποκρούεσθαι. εἰς τοσοῦτον δὲ ἥκται στύψεως τὰ παιδικὰ κολλύρια, ὥς
τε καὶ τῶν τραχωματικῶν αὐτὰ ἀναιρετικὰ τυγχάνειν. ἀμβλύνεται γὰρ ἐπὶ τῶν παίδων, ἡ τῶν κολλυ-
ρίων δριμύτης ἀπὸ τῆς ἐγχωρίου ὑγρότητος. καὶ τοῦ πλήθους τῶν λημῶν. ἀλλὰ καὶ τῷ πλήθει τῶν ἐπι-
φερομένων ὑγρῶν, διὰ τὸν ἐπιγινόμενον κλαυθμὸν, ἀποπλύνεται τὰ κολλύρια. ἔστι δὲ ἡ μὲν διὰ
πείρας ἐπὶ τούτων. πρῶτον μὲν καὶ θαυμάσιον κολλύριον, λαμβάνον λίθου σχιστοῦ ∠. η. λίθου αἱμα-
τίτου, ∠. η. ἰοῦ ∠. δ. χαλκίτεως ὀπτῆς ∠. δ. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. δ. ὀπίου. ∠. ς. σμύρνης,
∠. ς. κόμεως ∠. ις. αὕτη μὲν ἡ τοῦ κολλυρίου σύνθεσις, καὶ λόγῳ δεδοκίμασται. καὶ τῇ πείρᾳ χρήσιμος
ὤφθη. ὕδατι λειοῦται. καὶ ἄλλο δὲ κολλύριον πρὸς τὰ αὐτὰ διὰ πείρας χρήσιμον ὑπῆρξε. λαμβάνον
λίθου σχιστοῦ, ∠. κδ. λίθου αἱματίτου, ∠. κδ. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. η. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος,
30 ∠. η. μίσυος κεκαυμένου, ∠. η. ὀπίου, ∠. δ. ὑοσκυάμου σπέρματος, ∠. δ. κόμεως ∠. η. ὕδωρ. δεῖ
δὲ καὶ ἐπὶ τούτων κατ' ἀρχὰς προσπλέκειν τῶν ἀδήκτων κολλυρίων. καὶ οὕτω κατ' ὀλίγον ἐπὶ τὴν δρα-
στικὴν τῶν βοηθημάτων ἄγεσθαι δύναμιν. παραδόξως δὲ ποιεῖ ἐπ' αὐτῶν καὶ τὸ θεοφίλειον ἐπιγεγραμ-
μένον κολλύριον. καὶ τὸ καλούμενον ἀναγεγραμμένον δὲ ἐστὶν ἐν τοῖς πολυχρίστοις κολ-
λυρίοις. Περὶ τραχωμάτων καὶ δασυμάτων. συκώσεων, καὶ τύλων Σεβήρου. με.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος συγγένειαν βοηθημάτων τεθέαται, καὶ οἱ ἀπηρτισμένας ἀλλήλων εὗρε δυνάμεις,
ταύτας ἀφορίζει. οὐκέτι οὐδὲ μεσοσυλλαβεῖν τί ἕτερον αὐτῶν παρακελεύεται. τὰ τοίνυν τραχώμα-
τα, ἅπερ καὶ δασύματα πρός τινων κέκληται, ἐκ κακοθεραπείας πολλάκις γίνεται. ἐπὶ πολὺ
γὰρ τῶν ἰατρῶν ἐγχυματιζόντων τοῦτο συμβαίνει. ὥσπερ γὰρ ἐπὶ τῶν ἐκτὸς τραυμάτων τὸ λιπαίνειν
σαρκῶν τινῶν ἀχρείων αἴτιον γίνεται, καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος οὕτως ἐστὶν ἐννοῆσαι τὸ γινόμενον. γί-
40 νεται δὲ καὶ ἐκ ῥεύματος πολυχρονίου ἀδηκτοτέρου τυγχάνοντος. εἰ γὰρ δριμὺς γένηται, φθάσειε τῷ
ὀφθαλμῷ τὴν βλάβην ἐκποιῆσαι, πρὶν ἂν τοῖς βλεφάροις τὸ πάθος ἐγκατασπεῖραι. γίνεται δὲ
ἐνίοτε καὶ μὴ προηγησαμένων ῥευματισμῶν. μὴ δὲ προδήλου αἰτίας παρούσης. καὶ ἔστι τὰ τοιαῦτα,
οὐχ ὅμοια τοῖς ἐκ τῶν ῥευμάτων γινομένοις. ἐπὶ ἐκείνων μὲν γὰρ δασύτερα καὶ τραχύτερα καὶ ἀνωμα-
λώτερα φαίνεται. ἐκστραφέντα τὰ βλέφαρα. ἐπὶ δὲ τούτων ὥσπερ τινὰ κέγχρον. ἢ ὀρόβια μικρὰ
ὁρᾷς ἐπανιστάμενα τῶν βλεφάρων ἐντὸς. καὶ ἔστι τοῦτο τὸ εἶδος τῶν ἄλλων δυσιατώτερον. διαφέρουσι δὲ
ἀλλήλων ταῦτα. ὅτι ἡ μὲν δασύτης, ἐπιπολῆς ἐστὶ καὶ μετὰ ἐρυθήματος. ἡ δὲ τραχύτης, μείζονα τὴν ἀνω-
μαλίαν καὶ τὴν ἐπανάστασιν ἔχει, μετ' ἀλγήματος ἅμα καὶ βάρους. ἄμφω δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξυγραί-
νουσιν. ἡ δὲ σύκωσις λεγομένη, ὑψηλοτέρας τὰς ἐξοχὰς ἔχει. καὶ οἷον ἐντετμημένας. καὶ τινὶ γὰρ ἄλλῳ
ἢ σύκῳ ἔοικε κεχηνότι. ἡ δὲ τύλωσις, τραχύτης ἐστὶ χρόνιος. ἐσκληρυμμένας ἔχουσα καὶ τετυλωμένας
50 τὰς ἀνωμαλίας. τινὲς μὲν οὖν ξέειν τὰ τραχώματα πειρῶνται. οἱ μὲν, σιδήρῳ. οἱ δὲ, φύλλοις συκῆς.
ἔστι δὲ ἐπιβλαβὲς τὸ ἐπιχείρημα. ἐπὶ πλεῖον γὰρ ταῦτα ἐπαύξουσι. καὶ σκληρὰς τὰς οὐλὰς ἐπάγουσι.
καὶ αἴτιοι συνεχῶν ῥευματισμῶν γίνονται. κνιζομένων ἀεὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐκ τῶν ἐπιγινομένων σκληρο-
τέρων οὐλῶν. θεραπεύειν δὲ χρὴ τὰ τραχώματα, μηδενὸς ἕλκους περὶ τὸν ὀφθαλμὸν ὄντος, τοῖς ἐπὶ
τῶν παίδων προῤῥηθεῖσι κολλυρίοις ἐκστρέφοντες τὰ βλέφαρα, εἰ μὴ φλεγμαίνοιεν, ἐπαλείφειν

καὶ παρατρίβειν τῷ πυρῆνι τῆς μήλης ἐπὶ πολύ. ταχέως γὰρ ἀφιστάμενοι, τῆς παρατρίψεως, δακνώουσι μᾶλλον καὶ ῥευματίζουσι τοὺς ὀφθαλμούς. εἰ δὲ ἐπιμένοι ἡ αἰτία, τοῖς δραστικωτέροις κεχρῆσθαι προσήκει. δι᾽ ἐστὶ τόδε. σηπίας ὀστράκου, ∠ η. κασιτήρεως, ∠ η. μίλτου σινωπικῆς. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ∠ γ. κόμμεως, ∠ η. ὕδωρ, τούτῳ χρώμενος, μεγάλως εὐδοκιμήσεις. παρ᾽ αὐτὰ γὰρ τῆς ἐγχρίσεως ἐπιδερματίδες τινὲς ἐν τῷ ἀποσπογγίζειν ἐκπίπτουσι. ψυχρῷ δὲ ὕδατι μετὰ τὴν χρίσιν τοῦ κολλυρίου δέον ἀποσπογγίζειν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο κολλύριον πρὸς τὰς τοιαύτας διαθέσεις. λαμβάνων καδμίας, ∠ δ. λεπίδος χαλκοῦ, ∠ δ. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ∠ δ. ὀπίου, ∠ β. κόμμεως, ∠ ιβ. ὕδωρ. ἐγὼ δὲ τῷ σεβηριανῷ ξηρῷ κολλυρίῳ χρησάμενος, ὠφέλησα. ἕξεις δὲ καὶ τούτου τὴν πεῖραν διδάσκαλον. ὁ δὲ ἀπολλώνιος φησὶ φαρμάκοις χρηστέον ἐπὶ τῶν τετραχυσμένων βλεφάρων, οἷς καὶ τὰς παχυτάτας οὐλὰς ἀποκαθαίρομεν. δι᾽ ἐστὶ τόδε. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠ η. σμύρνης ∠ α. λεπίδος χαλκοῦ, ∠ α. ἀκακίας, ∠ β. καδμίας, ∠ β. ναρδοστάχυος, ∠ α. κινναμώμου, ∠ α. κρόκου, ∠ α. πεπέρεως κόκκοι ιϛ. ὑπερικοῦ, ∠ γ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ∠ γ. ἰοῦ ὀβολοῦ, ∠ β. κόμμεως, ∠ α. λεάνας οἴνῳ παλαιῷ αὐστηρῷ, ἀνάπλασσε κολλύρια. καὶ χρῶ. Ἄλλο πρὸς ῥεύματα παλαιὰ, καὶ δασέα βλέφαρα. Καδμίας, ∠ ιϛ. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠ δ. ὑοσκυάμου σπέρματος, ∠ α. ὀπίου ∠ β. σμύρνης. ὀξείνης καρποῦ. ἀκακίας, ἀνὰ ∠ δ. κόμμεως, ∠ η. ξηρὰ πάντα λειότατα ποιήσας, ἐπίβαλλε γάλα γυναικεῖον. καὶ συλλεάνας, ἀναλάμβανε κολλύρια. καὶ γάλακτι ὁμοίως ἀποτρίβων, ἔγχριε παχὺ προπυριάσας ὑγρὰ τραχωματικὴ, ποιεῖ καὶ ὑποπτύοις. χαλκίτεως κεκαυμένης, ∠ γ. κρόκου, ∠ η. μέλιτος, ∠ θ. λεάνας τὰ ξηρὰ μεθ᾽ ὕδατος, μετὰ τὸ ξηρανθῆναι καλῶς, μίσγε τὸ μέλι καὶ χρῶ. Θεοφίλου καλουμένη ὑγρὰ, πρὸς τὰς συκώσεις ἐπαναστάσεις. καὶ πάσης σαρκὸς ὑπεροχήν. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠ β. μίσυος κεκαυμένης, ∠ α. σμύρνης. κρόκου. ὀμφακίου, ἀνὰ ∠ α. οἴνου χίου. ἢ ἑτέρου στύφοντος παλαιοῦ εὐώδους, γο. ιϛ. μέλιτος ἀττικοῦ, γο. γ. καὶ ἔστι δὲ καὶ ἕτερα κολλύρια ποιοῦντα πρὸς τραχώματα. οἷος ἐστὶν ὁ φοῖνιξ. καὶ διόνυσος. καὶ τὰ παραπλήσια. ἅτινα ἀναγραφήσεται ἐν τοῖς πολυχρίστοις κολλυρίοις. ἐφ᾽ ὧν δὲ σὺν τῇ τραχύτητι τῶν βλεφάρων. καὶ οἱ χιτῶνες τῶν ὀφθαλμῶν ὀδυνῶνται φλεγμαίνοντες, παραμίσγειν χρὴ τοῖς ἰδίοις τῆς φλεγμονῆς φαρμάκοις τι τῶν ῥυπτικῶν. ὁποῖα ἐστὶ τὰ δι᾽ οἴνου γραφησόμενα κολλύρια. Ἀφλεγμαντοτέρων δὲ γινομένων τῶν κατὰ τὸν ὀφθαλμὸν, ἀποξύεσθαι χρὴ τὰς τραχύτητας. ἐπὶ δὲ τῶν ἕλκος ἐχόντων μετὰ ῥεύματος δακνώδους, οὐχ οἷόν τε τοιούτῳ χρῆσθαι φαρμάκῳ. διαβρωθήσεται γὰρ ἐπὶ πλέον, ὁ κερατοειδὴς, ἤ τε τοῦ ῥαγοειδοῦς πρόπτωσις μείζων. ὀδύνη τε σφοδρὰ καταλήψεται τὸν ἄνθρωπον. ἐπιταθήσεται δὲ καὶ τὸ κακόηθες ῥεῦμα. ἐπὶ τούτων οὖν τὸ κολλύριον σκευάζειν χρὴ τὸν τοιοῦτον. κίσσηριν λειοτάτην ποιήσαντες, ἀναλαμβάνομεν τραγακάνθῃ βεβρεγμένῃ. ἢ κόμμει. καὶ ἀναπλάττομεν μικρὰ κολλύρια. εἶτα ἐκστρέφοντες κούφως τὰ βλέφαρα, τρίβομεν ἐπὶ πολύ. κἄπειτα ἐγχυματίζομεν γάλακτι. καὶ τοῖς πρὸς φλυκταίνας καὶ ἕλκη κολλυρίοις χρώμεθα. παυομένου δὲ ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ ῥεύματος, μεταβαίνομεν ἐπὶ τὰ δριμύτερα κολλύρια. ἀνατρίβοντες αὐτοῖς ὡς εἴρηται τὰ βλέφαρα. μίγνυμεν δὲ καὶ τοῖς πρὸς τὰ ἕλκη ἁρμόττουσι, τὰ δι᾽ οἴνου κολλύρια. κατὰ βραχὺ ἐπαύξοντες αὐτῶν τὴν μίξιν. ὥστε μήτε τὰ βλέφαρα ἐνοχλεῖν τοῖς χιτῶσι τῶν ὀφθαλμῶν, τάτε ἕλκη καθαρὰ γινόμενα, πληρωθῆ τε καὶ συνουλωθῆ.

Περὶ ὀφθαλμῶν ἀτονίας. Δημοσθένους. μϛ.

Ἀτονεῖν λέγονται οἱ ὀφθαλμοὶ, οἱ μὴ δὲ λευκὸν, μὴ δὲ λαμπρὸν, μήτε πυρῶδες ὁρᾶν ὑπομένοντες. ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς τυχούσης προφάσεως συνεχόμενοι τὰς ὄψεις. καὶ δακρύοντες. καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἀναγινώσκειν. διαφέρουσι δὲ οὗτοι τῶν ῥοιαδικῶν. ὅτι οἱ μὲν ῥοιαδικοὶ, καὶ χωρὶς τινὸς ἔξωθεν προφάσεως δακρυρροοῦσιν. οὗτοι δὲ πρόφασίν τινα λαμβάνοντες. θεραπευτέον δὲ αὐτοὺς περιπάτοις δρόμοις. γυμνασίοις τῶν ἄνω μερῶν, μετὰ τρίψεως καὶ κατοχῆς πνεύματος. καὶ κεφαλῆς ξυρήσει. καὶ τρίψει τῶν ὀφθαλμῶν ἐλαφρᾷ μετὰ τὰ γυμνάσια. καὶ ψυχροῦ κατὰ κεφαλῆς καταχύσει. χρῆσθαι δὲ καὶ ὑδροποσίᾳ. καὶ διαίτῃ μέσῃ. συμφέρει δὲ καὶ ἀναγινώσκειν μετὰ κραυγῆς. καὶ γράφειν. φαρμάκοις δὲ εἴποτε δεοίμεθα, χρῆσθαι στύφουσι. καὶ ψύχουσι. καὶ ἐμπλάσσουσι χρησόμεθα.

Περὶ μυωπίας. μζ.

Μύωπες λέγονται, οἱ ἐκ γενετῆς, τὰ μὲν σμικρὰ καὶ σύνεγγυς βλέποντες. τὰ δὲ μεγάλα καὶ πόῤῥω βλέπειν μὴ δυνάμενοι. τάτε γεγραμμένα ἀναγινώσκοντες, συνεγγίζουσι τοῖς ὀφθαλμοῖς. καὶ οἱ μὲν ἀνωμάλους, σκορδόφαλμοί εἰσιν. οἱ δὲ, ὁμαλοὺς ἔχουσι τοὺς ὀφθαλμούς. ἀνίατος δὲ ἐστὶν ἡ τοιαύτη διάθεσις.

Περὶ νυκτάλωπος. μη.

Νυκτάλωπα δὲ λέγουσιν, ὅταν συμβῇ τὴν μὲν ἡμέραν βλέπειν. δύναντος δὲ τοῦ ἡλίου, ἀμαυρότερον ὁρᾶν. εἶτα νυκτὸς γινομένης, μηδόλως βλέπειν. γίγνεσθαι δὲ τοῦτο δοκεῖ μᾶλλον διά τινα ἀσθένειαν περὶ τὴν κεφαλήν. καὶ μάλιστα διὰ τὴν τοῦ ὀπτικοῦ πνεύματος παχύτητα. καὶ τῶν λοιπῶν περὶ τὸν ὀφθαλμὸν ὑγρῶν καὶ χιτώνων. τισὶ δὲ συμβαίνει, νυκτὸς μὲν βέλτιον ὁρᾶν. ἡμέρας δὲ

χεῖρον. καὶ εἰ νυκτὸς σελήνη φαίνοι, μὴ ὁρᾷν. σπάνιον δὲ τοῦτο. τὸ δὲ πρῶτον πλείστοις συμβαίνει. θε-
ραπεύειν δὲ τοὺς ἐν νυκτὶ μὴ ὁρῶντας, τοὺς μὲν εὐέκτας, φλεβοτομοῦντας ἀπ' ἀγκῶνος. καὶ τῶν καν-
θῶν. τοὺς δὲ κακοχύμους καθαίροντας καταμήλῳ φαρμάκῳ. ἔπειτα δὲ μετὰ τὴν καθολικὴν κένω-
σιν ἀποφλεγματισμοῖς χρῆσθαι καὶ διὰ ῥινῶν καθαίρειν. καὶ πταρμοὺς κινεῖν. ἔρρινον δὲ αὐτοῖς,
ἁρμόδιον τοῦτο. πεπέρεως. σταφίδος ἀγρίας ℔. β. σινήπεως ℔. α. κόψας. σήσας ἐπίβαλλε σεύ-
τλου ῥιζῶν χυλόν. ὡς μέλιτος ὑγροῦ ἔχειν τὴν σύστασιν. καὶ συλλεάνας, ἔγχει εἰς τὰς ῥῖνας. καὶ κέ-
λευε ἀνασπᾶν. καὶ τοῦτο ποίει ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ ἢ ε. χρῶ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐρρίνοις τοῖς προγεγραμ-
μένοις ἐν τῷ περὶ τῶν τῆς ῥινὸς παθῶν λόγῳ. πινέτωσαν δὲ πρὸ τροφῆς, ὕσσωπον. ὀρίγανον. πήγα-
νον. δίαιτα δὲ λεπτύνουσα ἔστω πᾶσιν. ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούη διὰ τούτων, πάλιν καθαρτήριον διδόναι.
10 ἔστι δὲ τοῦτο. σκαμμωνίας μὲν, τριόβολον. κασορείου δὲ ὀβολοὺς δύο. καὶ ἁλῶν τριόβολον. ἐπὶ δὲ
τῶν ἀσθενεστέρων, τῆς σκαμμωνίας ὀβολοὺς ϛ. ἔμβαλε. ἡ γὰρ τοιαύτη κάθαρσις, πολλάκις παρα-
χρῆμα ἀπήλλαξε τοῦ πάθους, ἢ πολλῷ βέλτιον διέθηκε. μετὰ δὲ ἡμέρας ὀλίγας, διδόναι καθαρ-
τήριον. φλέγμα καὶ χολὴν ἄγον. ἔστι δὲ τοῦτο. κολοκυνθίδος ὀβολοὺς β. σκαμμωνίας, ὀβολοὺς
δ. ἀλόης ὀβολοὺς, δ. ἀναλάμβανε κατὰ πότια ἕξ. καὶ δίδου τοῖς μέσοις ταῖς ἕξεσι, γ. τοῖς δὲ ἰσχυ-
ροῖς πάντα. ἐγχρίειν δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, μέλιτι ἀπεξεσμένῳ. καὶ καταμύειν συνέχοντα τὰ ὑγρά.
ἢ ἐλαίῳ παλαιοτάτῳ ὁμοίως ἐγχρίειν. ἢ στυπτηρίας σχιστῆς κεκαυμένης ἐπ' ὀστράκου, ∠. ϛ. ἁλὸς
ἀμμωνιακοῦ. ἢ καππαδοκικοῦ, ∠. α. λεῖα μετὰ μέλιτος. καὶ γάλακτος γυναικείου. ἢ ὑαίνης χολὴν
μετὰ μέλιτος. παραιτεῖσθαι μέντοι τὴν συνεχῆ χρῆσιν τῶν δριμυτέρων φαρμάκων. συνεχῶς δὲ
κεχρῆσθαι τῷ παλαιοτάτῳ ἐλαίῳ. δοκεῖ δὲ αὐτοῖς ὠφελεῖν ἧπαρ τράγου ὀπτὸν μεθ' ἁλὸς ἐν ἐλαίῳ
20 θερμότατον ἐσθιόμενον. οἱ δὲ, καὶ τῷ ἀπορρέοντι ἰχῶρι ἐκ τοῦ ἥπατος ὀπτωμένου ἐγχρίουσιν. οἱ δὲ,
ἕψοντες τὸ ἧπαρ, ὑπὲρ τὸ ἀναφερόμενον ἀτμὸν τὴν ὄψιν προσάγοντες, πυριῶσι τοὺς ὀφθαλμοὺς,
βοηθεῖ δὲ καὶ τὸ ἐλατήριον σὺν μέλιτι ἐκ διαλειμμάτων ἐγχριόμενον. καὶ ἡ τοῦ πέρδικος χολὴ, ἢ αἰ-
γὸς ἀγρίας. ἢ τράγου. καὶ βουγλώσσου δὲ χολὴ ἐγχειομένη, σφόδρα ὠφελεῖ. ἡ δὲ σύμπασα δίαιτα
λεπτύνουσα ἔστω. κατ' ἀρχὰς δὲ καὶ οἴνου ἀπέχεσθαι. παραιτεῖσθαι δὲ τὰ παχύνοντα πάντα. ἐπὶ
δὲ τῶν νύκτωρ μὲν βέλτιον ὁρώντων. ἡμέρας δὲ χεῖρον, ἡμεῖς τεκμαιρόμεθα, λεπτύνεσθαι ἐπὶ πολὺ
τὸ πνεῦμα ἢ τοὺς χιτῶνας ἀραιοῦσθαι. καὶ ἐκ τούτου σκιδνούμενον τὸ πνεῦμα τὸ ἀμαυροῦν τὴν ὄψιν.
νύκτωρ δὲ παχυνόμενον καὶ συνιστάμενον, κινεῖν τὴν αἴσθησιν. καὶ χρὴ ἐπὶ τούτων μᾶλλον τόνον ἐντι-
θέναι τῷ ὀφθαλμῷ. ἡρόφιλος δὲ τὸ ἀνάπαλιν ἐν τῷ περὶ ὀφθαλμῶν φησὶ πρὸς τοὺς ἐν ἡμέρᾳ μὴ
βλέποντας. κόμμι. κροκοδείλου χερσαίου ἡ κόπρος. μίσυ. χολὴν ὑαίνης λεῖαν μετὰ μέλιτος ὑ-
30 πόχριε δὶς τῆς ἡμέρας. καὶ ἐσθίειν δίδου νῆστιν ἧπαρ τράγου. ἐγὼ δὲ τεκμαίρομαι τοῦτο ποιεῖν μᾶλλον
τοῖς νύκτωρ μὴ ὁρῶσιν.

Περὶ ἀμβλυωπίας γαληνοῦ. μθ.

Ἀμβλυωπία δέ ἐστιν ἀμυδρότης τοῦ ὁρᾷν διὰ πλείστας αἰτίας γινομένη. ἢ τοῦ ὀπτικοῦ πνεύματος πα-
χυνομένου, ἢ τῶν χιτώνων πυκνουμένων καὶ παχυνομένων. ἢ τῶν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ὑγρῶν παχέων
καὶ γλίσχρων γινομένων. συμβαίνει δὲ ἀμβλυωπεῖν, καὶ τοὺς πολυχρονίαν ὄσω συγχεθέντας, καὶ ἐπὶ
λύπαις ἰσχυραῖς. ἐπὶ δὲ τῶν γεγηρακότων σὺν τῷ πεπαχύνθαι. καὶ τὰ ὑγρὰ καὶ τοὺς χιτῶνας.
καὶ τὸ ὀπτικόν. καὶ ἀτονία πάρεστι τοῦ ὀπτικοῦ πνεύματος. καὶ μείωσις πολλὴ καὶ σύμπτωσις. καὶ ἔτι
ῥυτίδωσις τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου. καὶ τῶν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ χιτώνων πυκνουμένων καὶ παχυνομένων. ἐ-
λαττουμένων γὰρ τῶν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ὑγρῶν τοῖς πρεσβύταις. ἐλάττονος καταφερομένου τοῦ ἄ-
νωθεν πνεύματος ἐπὶ τὴν κόρην, ῥυσσὸς εἰς τοσοῦτον πολλάκις γίνεται ὁ κερατοειδὴς χιτών. ὥσ-
40 τε οἱ μὲν, τῶν γερόντων, οὐδόλως ὁρῶσιν. οἱ δὲ, φαύλως καὶ μόγις ἔτι βλέπουσιν. ἐπιπίπτουσι γὰρ
ἀλλήλαις αἱ ῥυτιδώσεις. καὶ ἔτι ἐπιδιπλοῦται ὁ χιτών. καὶ πάχος ἕτερον ἐπίκτητον λαμβάνει.
βοηθήματα δὲ κοινῶς καὶ τοῖς ἀμβλυώττουσι συντίθεται ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης. ἐξ ἧς καὶ ἐπὶ τῶν ἀρ-
χομένων ὑποχύσεων. τὰ μὲν, εἰς κολλυρίων ἰδέας ἀναπλαττόμενα. τὰ δὲ, ὑγρά, ἅπερ καὶ σκιρρου-
μέναις φλεγμοναῖς τῶν χιτώνων ἁρμόττει. τὰ δὲ ξηρὰ, ῥηθήσονται τούτων αἱ σκευασίαι, περὶ τὰ
τέλει τοῦ δὲ τοῦ λόγου.

Περὶ ἀμαυρώσεως. δημοσθένους καὶ γαληνοῦ. ν.

Ἀμαύρωσις ἐστὶ, ὁ παντελὴς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παρεμποδισμὸς τοῦ ὁρᾷν χωρὶς φανεροῦ πάθους περὶ τὸν
ὀφθαλμόν. καθαρᾶς δηλονότι φαινομένης τῆς κόρης. καὶ τοῖς μὲν, κατὰ βραχὺ τὸ πάθος συνίστα-
ται. τοῖς δὲ ἀθρόως ἐπιπίπτει. ὡς ἐλάχιστον ἢ καθάπαξ μὴ ὁρᾷν. τῆς μὲν οὖν κατὰ βραχὺ συνιστα-
μένης ἀμαυρώσεως, αἰτίαι πλείους εἰσὶν αἱ ἐπὶ τῆς ἀμβλυωπίας προειρημέναι. τῆς δὲ ἀθρόως συμ-
50 πιπτούσης, ἡ ἔμφραξις ἐστὶ τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου. παχέων καὶ γλίσχρων ὑγρῶν ἐμπεσόντων ἐν αὐτῷ
ἀθρόως, ἢ παράλυσις αὐτοῦ τοῦ νεύρου. προηγοῦνται δὲ τοῦ πάθους, ἀπεψίαι συνεχεῖς. καὶ ἀκρατο-
ποσίαι. ἡλίωσις. ἔγκαυσις τῆς κεφαλῆς ἢ κατάψυξις. ἢ συνεχὴς ἀνάγνωσις μετὰ τροφήν, ἢ βαλα-
νεῖα ὁμοίως συνεχῆ ἐπὶ τροφῇ. καὶ ἔμετοι ἄκαιροι. συνουσία ἄμετρός τε καὶ ἄκαιρος. καὶ κατοχὴ πνεύ-
ματος βιαία. ὥσπερ ἐπὶ τῶν σαλπιστῶν γίνεται. ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια. σύμ-

μετρα μὲν γινόμενα, ἀμβλυωπίαν ἐργάζεται. ὑπὲρ μέτρα δὲ τὴν ἀμαύρωσιν. γίγνεται δὲ ἐνίοτε ἡ ἀ-
μαύρωσις, καὶ ἐπὶ πληγαῖς ἰσχυραῖς κατὰ τῆς κεφαλῆς. ἢ κατὰ πτώσεσιν, ἐξ ὑψηλοῦ. παραλυ-
θέντος ἐνίοτε τοῦ ὀπτικοῦ ἢ καὶ ἀποῤῥαγέντος. ἢ τὸ πάντων ἠπιώτατον τῇ σφοδρᾷ κατασείσει
πλῆθος ὑγρῶν ἐπενεχθὲν καὶ ἐμφράξαν τὸ ὀπτικὸν νεῦρον. ἐπὶ μὲν οὖν ταῖς τοῦ πόρου παραλύσε-
σι, βραδέως κινεῖται ὁ ὀφθαλμός. ἢ οὐδόλως. ὅταν δὲ ἐκ βιαίου πληγῆς κατὰ κεφαλῆς γιγνομέ-
νης, ἢ κατὰ πτώσεως ἀποῤῥαγῇ τῆς συμφυΐας τοῦ ἐγκεφάλου ὁ πόρος, πρῶτον μὲν προπετέστερος
ὁ ὀφθαλμός. ὕστερον δὲ κοιλαίνεται καὶ ἀτροφεῖ. ὅταν δὲ διὰ πλῆθος ὑγρῶν παχέων. ἢ γλίσχρων,
ἔμφραξιν ἀθρόως πάθῃ ὁ πόρος χωρὶς αἰτίας, ἀνάγκη βάρος παρέπεσθαι τῆς κεφαλῆς. καὶ
μάλιστα ἐν βάθει κατὰ τὰς ῥίζας τῶν ὀφθαλμῶν. τοὺς μὲν ἀθρόως ἀμαυρουμένους, θεραπευτέον.
10 φλεβοτομοῦντας ἀπ᾽ ἀγκῶνος, εἰ πληθωρικὸς εἴη ὁ νοσῶν. ὀξύτατον γὰρ αὐτῶν βοήθημα ἡ φλε-
βοτομία. εἶτα διαλιπόντας ἡμέρας τινὰς στραγγάλην περιτιθέντας τῷ τραχήλῳ καὶ περισφίγ-
γοντας, ὅταν τὰ περὶ τὸ μέτωπον ἀγγεῖα κυρτωθῇ. ἀνιέντες μετὰ τὴν κύρτωσιν. καὶ τὸ τρίτον αὐτὸ
ποιοῦντες πρὸς τὸ τῇ κινήσει τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ὑγρῶν, σαλεύεσθαι βιαίως τὰ ἐμφράγματα.
εἶτα τὰς κυρτωθείσας ἐγκανθίους φλέβας, ἑκατέρωθεν τῆς ῥινὸς διελεῖν χρὴ ἀμφοτέρας. καὶ
κένωσιν ἰσχυρὰν ποιεῖσθαι. ἐγὼ γὰρ καὶ μέχρι κοτύλων τριῶν ἐκ τῶν ἐγκανθίων φλεβῶν, ποτὲ
ἐκένωσα. μετὰ δὲ ταῦτα, σικύαν παραχρῆμα τῷ ἰνίῳ προσβάλλειν μετὰ κατασχασμοῦ. συμβαίνει
γὰρ ὡς ἐπιτοπολὺ παραχρῆμα ἔτι τῆς σικύας ἐπικειμένης, ἀναβλέψαι τὸν ἄνθρωπον. ἀλλ᾽ οὐ δεῖ
ἀρκεῖσθαι τῷ βοηθήματι τούτῳ. ἀλλ᾽ ἀνακτησάμενος τὴν δύναμιν, μετὰ τρίτην ἡμέραν καθαί-
ρειν. εἶτ᾽ ἐπὶ τὴν δίαιταν ἀνάγειν. ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ βραχὺ ἐν πολλῷ χρόνῳ ἀμαυρουμένων, προδιαιρ-
20 τήσαντες ἀπὸ τῶν ἐγκανθίων φλεβῶν τὴν κένωσιν ὡς προείρηται ποιησόμεθα. καὶ ἐπὶ τῶν μὴ πο-
λυαίμων δὲ, ἀπὸ τῶν κανθῶν ἀφαιρετέον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. ἔπειτα σικύαν τῷ ἰνίῳ προσβάλλειν.
καὶ μετὰ ταῦτα καθαίρειν. διαιτῶν δὲ, μάλιστα τὴν κοιλίαν εὔλυτον ποίει διὰ τῶν τροφῶν. εὐπε-
ψίας πρὸ πάντων προνοουμένους. διὰ δὲ τινῶν ἡμερῶν, διδόναι ἀλόην κατὰ πίνειν. ἀναληφθεῖσαν
μετὰ τερεβινθίνης εἰς καταπότια. ποιεῖ δὲ καὶ κνίκου χυλὸς μετὰ μέλιτος γυμνασίοις τε τῶν κά-
τω μερῶν χρηστέον καὶ περιπάτοις πλείοσιν ἐν σκεπηνοῖς τόποις. παραιτεῖσθαι δὲ καὶ οἴνου πόσιν.
ἀνδρείως δὲ ὑπομενετέον τὴν ὑδροποσίαν. παραιτεῖσθαι δὲ καὶ πᾶσαν τροφὴν παχύνουσαν. καὶ
συνεχῆ συνουσίαν. καὶ ἡλίωσιν τῆς κεφαλῆς. οὐδὲ φιλολουστέον. οὐδὲ ἡμέρας καθεύδειν. οὐδὲ μετὰ
τροφὴν κινεῖσθαι σφοδρότερον. ἢ ἀναγινώσκειν ἢ γράφειν. παραφυλάττεσθαι δὲ ὀργὰς. θυμούς.
καὶ φροντίδας συντόνους. καὶ ἐκπλήξεις σφοδρὰς, καὶ φόβους. μάλιστα μετὰ τροφὴν, καὶ τοὺς συ-
30 νεχεῖς ἐμέτους. κλύζειν δὲ καθ᾽ ἑκάστην τὸ πρόσωπον ψυχρῷ ὕδατι. μάλιστα ὀμβρείῳ. καὶ συγχρίεσθαι
τὸ πᾶν σῶμα δι᾽ ἑτέρων. χρονίζοντος δὲ τοῦ πάθους, καὶ τὴν κεφαλὴν καθαίρειν διαῤῥινον. ἐγχέον-
τα τοῖς μυκτῆρσιν, ὅσα πρὸς κεφαλαλγίαν εἴρηται. χρῆσθαι δὲ καὶ τοῖς ἐκεῖθεν ῥηθεῖσιν ἀποφλε-
γματισμοῖς. ἡ δὲ ὑπάλειψις τῶν ὀφθαλμῶν. χρονίζοντος ἤδη τοῦ πάθους. πρῶτον μὲν διὰ τῶν ἁ-
πλῶν γιγνέσθω. καθάπερ διὰ τοῦ ἀκάπνου μέλιτος ἢ ἐλαίου παλαιοῦ. μετὰ δὲ ταῦτα, καὶ τοῖς συν-
θέτοις χρηστέον. ἡμεῖς δὲ εὐδοκιμοῦμεν ἐπ᾽ αὐτῶν. τῷ τε διακεντήτῳ κολλυρίῳ. καὶ τῇ πρὸς ὑπο-
χύσεις ἀγγλαΐδου ὑγρᾷ χρώμενοι. κοινὸν δὲ πάσης ἀμαυρώσεως καὶ ἀμβλυωπίας καὶ ἄλλων. δοκεῖ
δὲ ποιεῖν καὶ πρὸς τὰς παχύτητας τῶν ὑμένων κρόκου, ∠ . α. ζιγγιβέρεως ∠ . α. πεπέρεως κόκκοι,
ιε. νάρδου. στάχυος ὀβολοὶ β. μαράθου χυλοῦ ∠ . ιϛ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ∠ . α. μέλιτος Γο. ε.
πάντα λειότατα ποιήσας, ἐπίχεε τὸν τοῦ μαράθου χυλόν. εἶτα λεάνας, ἀναξήρανον. καὶ μίξας
40 τὸ μέλι ἀνάλαμβανε εἰς πυξίδα χαλκῆν. καὶ χρῶ. πρὸ δὲ τοῦ ἐγχρίειν. ἀποπυριᾶν χρὴ ἐπὶ σπόγγῳ τοὺς
ὀφθαλμοὺς εἰς θερμὸν. θάλασσαν ἀποβάπτων. ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ πρόσωπον εἰς θάλασσαν χλιαρὰν ὅλον
καθιέναι. ταῦτα μὲν κοινὰ πάσης ἀμαυρώσεως. ἰδίως δὲ τοῖς κατὰ θλίψιν πολλῶν ἢ παχέων ὑ-
γρῶν ἐπενεχθέντων τῷ πόρῳ ἐμποδιζομένοις τὸ ὁρᾶν. μετὰ τὴν φλεβοτομίαν καὶ τὸν σικυασμὸν καὶ
τὴν κάθαρσιν, σιναπίζειν τὴν κεφαλήν. ἔπειτα καὶ κλυστικῷ φαρμάκῳ ἑλκοῦσαι τὸ ἰνίον. καὶ κα-
ταχύματι χρῆσθαι κατὰ τῆς κεφαλῆς, θερμοῦ ὕδατος. καὶ μᾶλλον εἰς ἁλμυρὸν. ἢ νιτρῶδες εἴη τὸ ὕ-
δωρ.

Περὶ παραλύσεως ὀφθαλμῶν. να.

Οὐ μόνον τὸ ὀπτικὸν νεῦρον ὡς προείρηται, ἀλλὰ καὶ ὅλος ὁ ὀφθαλμὸς ἐνίοτε παραλύεται. ποτὲ μὲν,
μετὰ τοῦ λοιποῦ σώματος τῶν δεξιῶν. ἢ τῶν ἀριστερῶν μερῶν παραλυθέντων. ἔστι δὲ ὅτε κατ᾽ ἰδίαν
γίγνεται περὶ τὸν ὀφθαλμὸν μόνον παράλυσις. ποτὲ δὲ καὶ ὅλος ὁ ὀφθαλμὸς, καὶ εἰ μὲν τὸ βλέ-
50 φαρον παραλυθείη, μέμυκε διηνεκῶς ὁ ὀφθαλμός. καὶ ἀναισθητεῖ τὸ βλέφαρον. εἰ δὲ ὅλος ὁ ὀφθαλ-
μὸς παραλυθείη, τὰς εἰς τὰ πλάγια καὶ ἄνω καὶ κάτω κινήσεις οὐ δύναται ἐπιτελεῖν. καὶ ἔτι εἴ τις ὑ-
παλείφοι δριμυτέρῳ φαρμάκῳ οὐκ ἐπιδάκνεται. εἰ μὲν τοῦ βλεφάρου μόνου εἴη παράλυσις, προ-
καθαίροντες σύμπαν τὸ σῶμα τοῖς ἀλλουσιείοις. καὶ ὑδροποσίᾳ. χρησάμενοι. καὶ περιπάτῳ πλείο-
νι. καὶ τρίψει πολλῇ τῶν κάτω μερῶν. ἐπιχρίειν τε συνεχῶς τὸ βλέφαρον. καὶ στυπτηρίᾳ σχιστῇ μετ᾽

ὄξους δριμέος. καὶ τοῖς θερμοτέροις κολλυρίοις. ἢ τῷ διὰ σπένδυκος. μὴ καθισταμένου δὲ ἀναῤῥάπτειν
τὸ βλέφαρον. αἱ δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ ὅλου παραλύσεις, δυσίατοι εἰσίν. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν προβεβη-
κότων τῇ ἡλικίᾳ. εἰ δὲ καὶ ἐκ γενετῆς συνέβη, ἀδύνατον ταύτην διορθοῦσθαι. ἐφ' ὧν μὲν οὖν ἐλ-
πίδες σωτηρίας εἰσί, τὴν ἐπιμέλειαν τοιαύτην ποιητέον. πρὸ πάντων μὲν, εἰ εὐεκτὴς εἴη, φλεβοτο-
μεῖν ἀπὸ ἀγκῶνος. ἑξῆς δὲ κλύζειν τὴν κοιλίαν. ἔπειτα καθαρτηρίῳ κενοῦν τὸ σῶμα. εἶτα ἀποφλε-
γματισμοῖς χρῆσθαι. εἶτα δι' ἐῤῥίνων καθαίρειν. καὶ μετέπειτα σικύαν προσβάλλειν τῷ ἰνίῳ με-
τὰ κατασχασμοῦ. καὶ βδέλλας τοῖς κροτάφοις. προσοιστέον δὲ καὶ καστόριον καθ' αὑτό. καὶ μετὰ ἀ-
ψινθίου διδόναι καὶ ὑσσώπου. γλίχωνος. πήγανον μετ' ὀξυμέλιτος καὶ ἁλῶν. ἔπειτα καὶ καστορίῳ
τὴν κεφαλὴν ἐπιχρίειν μετὰ ῥοδίνου καὶ ὄξους. ἐκ τοῦ αὐτοῦ δὲ χρίσματος μαλακῷ ἐρίῳ ἀναλαβόν-
10 τα, μεμυκότι τῷ ὀφθαλμῷ ἐπιτιθέναι. στοχαζόμενος μὴ ἐπιστάξαι εἰς τὸν ὀφθαλμόν. θεραπεύειν δὲ
δὶς τῆς ἡμέρας. ἐπιχρίειν δὲ ἔξωθεν τὰ βλέφαρα. καὶ τὸ μέτωπον, καστορίῳ μετὰ κρόκου σὺν ὄξει.
ἐμοὶ δὲ δοκοῦσιν αἱ διὰ καστορίου καὶ μέλιτος ὑγραὶ, ἐπιτήδειοι τῷ πάθει. αἷς καὶ ἐγχριστέον καὶ ἐπι-
χριστέον. οἴνου δὲ καὶ τῆς κρεώδους τροφῆς καὶ πολυτρόφου. καὶ παχυχύμου πάσης ἀπέχεσθαι. λαμ-
βάνειν δὲ ὅσα τὰς ἐκκρίσεις εὐλύτους ποιεῖ. καὶ τὰ ὑγρὰ λεπτύνει. τοὺς δὲ πρώτους χρόνους, καὶ τὰ
βαλανεῖα παραιτεῖσθαι. καὶ τὰ πυριατήρια. καὶ ἡλιώσεις. ἐμέτοις δὲ ἐκ διαλειμμάτων χρῆσθαι,
νήστις ἀπὸ ῥαφανίδων καθεζόμενον. ἐπὶ δεδεμένου τοῦ ὀφθαλμοῦ. καὶ χωρὶς πολλοῦ σπαραγμοῦ.

Περὶ γλαυκώσεως. νβ.

Γλαύκωσις λέγεται διττῶς. ἡ μὲν γὰρ κυρίως γλαύκωσις, μεταβολή ἐστι πρὸς τὸ γλαυκὸν καὶ ξηρό-
της. καὶ πῆξις τοῦ κρυσταλλοειδοῦς ὑγροῦ. τὸ δὲ ἕτερον εἶδος τῆς γλαυκώσεως, ἐκ προηγησαμένου
20 ὑποχύματος γίνεται. πηγνυμένου κατὰ τὴν κόρην τοῦ ὑγροῦ σφοδρότατα. καὶ ξηραινομένου. καὶ
ἔστι τοῦτο τὸ εἶδος ἀνίατον. τὴν δὲ κυρίως γλαύκωσιν ἀρχομένην ἐνίοτε δυνατὸν ἰᾶσθαι. περιπάτῳ
τε πρὸς δύναμιν καὶ τρίψει τοῦ ὅλου σώματος χρώμενοι. καὶ λουτροῖς μάλιστα κατὰ κεφαλῆς. θέ-
ρους δὲ καὶ ψυχρολουτεῖν. καὶ πρὸς χρῶτα κείρειν τὴν κεφαλήν. τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ὑπαλείφειν ἐ-
λαίῳ παλαιῷ μόνῳ.

Περὶ ὑποχύσεως Δημοσθένους. νγ.

Τὸ δὲ ὑπόχυμα, ὑγρῶν ἐστι παρέγχυσις. πηγνυμένων κατὰ τὴν κόρην. ὥστε ἐπειδὰν τελειωθῇ, κω-
λύειν τὸ ὁρᾶν. ἀρχομένης δὲ τῆς ὑποχύσεως, τοιαῦτα παρέπεται τοῖς πάσχουσιν. οἷον, κωνώπια μι-
κρὰ, καὶ τινὰ ὀρφνώδη πολλάκις παραφαίνεσθαι δοκεῖν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀδιαλείπτως. καὶ τι-
σὶ μὲν αὐτῶν, τριχοειδῆ ὁρῶσιν. ἕτεροι δὲ ὡς ἐρίων μηρύματα. ἢ ἀραχνίων ὑφάσματα. τισὶ δὲ περὶ
τοὺς λύχνους, κύκλοι φαίνονται. τούτων δὲ προφαινομένων, ποτὲ μὲν καθαρὰ ἡ κόρη φαίνεται
30 τοῖς ἀμελέστερον κατανοοῦσι. ποτὲ δὲ τῇ χρόᾳ θαλασσίζει. αὐξανομένου δὲ τοῦ πάθους, αὔξει καὶ τὰ
συμπτώματα. τελειουμένου δὲ ὁ μὲν ἄνθρωπος οὐκ ὄψεται. ἡ δὲ κόρη τὴν χροιὰν ἐπὶ τὸ λευκὸν τρέ-
πει. καὶ ὅλως οὐ διαυγεῖται. πλείω δὲ τῆς χροιᾶς τὰ εἴδη. τὰ μὲν γὰρ τῶν ὑποχυμάτων ἀερίζει.
τὰ δὲ, ὑελίζει. τὰ δέ ἐστιν ἔκλευκα. τὰ δὲ, ἐπὶ τὸ κυανώτερον φέρεται. τὰ δὲ, ἀπογλαυκοῦται.
καὶ ἔστιν ἀνίατον. θεραπεύειν δὲ τοὺς ὑποχύσει πειραζομένους ἐν ἀρχῇ, αἵματος ἀπ' ἀγκῶνος ἀφαι-
ρέσει. εἰ μηδὲν κωλύει, καὶ κλυστῆρσι δριμυτέροις. καὶ καθάρσεσιν. ἔπειτα καὶ σικύαν τῷ ἰνίῳ προσ-
βάλλειν μετὰ κατασχασμοῦ. ἀποφλεγματισμοῖς τε χρῆσθαι καὶ ἐῤῥίνοις ἐκ διαλειμμάτων τινῶν.
οἴνου δὲ ἀπέχεσθαι παρ' ὅλην τὴν θεραπείαν. καὶ πάντων τῶν πληρωτικῶν τῆς κεφαλῆς. καὶ λου-
τροῦ, εἰ μή κέ που ἕνεκα καὶ βραδυπεψίας ἀνάγκη γένοιτο λούειν. καὶ τότε μηδόλως ἐν τῷ ἀέρι δια-
τρίβειν. μὴ δὲ μὴν ἐν τῇ ἐμβάσει χρονίζειν. μετὰ μικρὸν μὲν, ἐμβαίνειν. ταχέως δὲ ἀνιέναι. δίαιτα δὲ
40 πᾶσα ἔστω λεπτύνουσα. φαρμάκοις δὲ χριστέον, τὸ μὲν πρῶτον, ἁπλοῖς. καθάπερ μέλιτι καὶ ἐλαίῳ
παλαιῷ. καὶ μαράθου χυλῷ. ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς συνθέτοις ὑγροῖς τε καὶ ξηροῖς φαρμάκοις ἢ κολ-
λυρίοις. ἅτινα γραφήσεται μετὰ βραχὺ, ἐν τοῖς κοινοῖς βοηθήμασι.

Περὶ μυδριάσεως ἤτοι πλατυκορίας. νδ.

Μυδρίασις ἢ πλατυκορεία καλεῖται, ὅταν ἡ κόρη τῷ μὲν χρώματι, μηδὲν ἀλλοιοτέρα γένηται. πλα-
τυτέρα δὲ πολλῷ τοῦ κατὰ φύσιν. ὥστε ἐνίοτε συνεγγίζειν τῷ τῆς ἴρεως κύκλῳ. καί ποτε ὁλοσχερῶς
ἐμποδίζειν τῷ ὁρᾶν. ποτὲ δὲ ὁρῶσιν. ἀμυδρῶς δὲ, καὶ τὰ ὁρώμενα αὐτοῖς, δοκεῖ πάντα μικρότερα
εἶναι. χεομένου δηλονότι τοῦ ὀπτικοῦ πνεύματος. γίγνεται δὲ τὸ πάθος, δι' ἐπιφορὰν ὑγρῶν. ἤτοι ἀ-
θρόως φερομένων. ἢ κατὰ βραχὺ ἀνεπαισθήτως διατεινομένου τοῦ ῥαγοειδοῦς. καὶ ἐπὶ πλεῖον πλα-
τυνομένης τῆς κόρης. ἔστι δὲ τὸ πάθος ἄγαν δυσίατον. ὑμενώδης γὰρ ὑπάρχων ὁ ῥαγοειδὴς, ὅταν ἅ-
50 παξ διασταθῇ, σκληρύνεται. καὶ οὐκέτι ῥᾳδίως δύναται. γίγνεται δὲ τὸ πάθος μᾶλλον παιδίοις διὰ
τὴν τῶν χιτώνων ἀσθένειαν. καὶ οἱ μελανόφθαλμοι δὲ φύσει, μεγαλόκοροι εἰσί. διόπερ καὶ τῷ πάθει
ἔμπτωτοι εἰσί. θεραπεύει δὲ τὸ πάθος εἰ μηδὲν κωλύει, φλεβοτομοῦντας ἀπὸ ἀγκῶνος. ἢ καθαί-
ροντας. εἰ δὲ ταῦτα ποιεῖν ἀδύνατον, τοὺς ἐγκανθίους λύειν φλέβας. ἔπειτα σικύαν τῷ ἰνίῳ προσ-
βάλλειν. περιπάτοις τε ἠρεμαίοις καὶ πλείοσι χρῆσθαι, ἐν τόποις σκεπηνοῖς. καὶ παντὶ τρόπῳ πε-

εἰ σπᾶν τὴν ὕλην ἐπὶ τὰ κάτω μέρη. διὸ κατ' ἀρχὰς, καὶ κλυστῆρι, χρηστέον. καὶ τρίψει τῶν κάτω
μερῶν, δι' ἑτέρων. μετὰ δὲ τὸν περίπατον καὶ τὸ ἄλειμμα, θαλάσσῃ προσαντλεῖσθαι τὸ πρόσωπον.
χειμῶνος δὲ χλιαρᾷ. θέρους δὲ ψυχρᾷ. καὶ καθεῖναι ὅλον τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ὕδωρ, χρόνον τινὰ δια-
νοίγοντα τοὺς ὀφθαλμούς. θαλάσσης δὲ μὴ παρούσης, ἅλας ὀλίγον παραμίσγειν τῷ ὕδατι. ἢ ὀξυκρά-
τῳ χρῆσθαι ὑδαρεῖ. οἴνου δὲ ἀπέχεσθαι, ἕως οὗ ἡ διάθεσις λυθῇ. καὶ ἡ δίαιτα πᾶσα, λεπτοτέρα ἔστω.
καὶ εὐκοίλιος. βαλανείου δὲ σπανίως ἡ χρῆσις. καὶ τότε μὴ πάνυ καταχέειν κατὰ κεφαλῆς. φαρμά-
κοις δὲ τοῖς στύφουσιν. οἷον, ῥόδῳ. κρόκῳ. νάρδῳ. λιβάνου φλοιῷ. πομφόλυγι. καὶ σποδίῳ. καὶ ἀκα-
κίᾳ. αἱ γὰρ σφόδρα δριμεῖαι δυνάμεις ἐπισπώμεναι ὑγρῶν πλῆθος, διατείνουσι τοὺς ὑμένας. καὶ
πλατυτέραν ἐργάζονται τὴν κόρην. διόπερ καὶ τὰ στύφοντα σφοδρῶς, καθάπερ χαλκῖτις. μί-
10 συ. καὶ τὰ ἐπὶ πλέον ψύχοντα ὡς κώνειον, σκληρύνουσι τοὺς ὑμένας. καὶ τὸ ἐπὶ πλέον δὲ συνάγειν
καὶ στενοῦν τὴν κόρην, ἀλυσιτελές. περιΐσταται γὰρ εἰς φθίσιν.

Περὶ φθίσεως τῆς κόρης. νε΄.

Φθίσις δὲ λέγεται τῆς κόρης, ὅταν στενοτέρα καὶ ἀμβλυτέρα γένηται. τοῦτο δὲ γίνεται τοῖς πλεί-
στοις, ἐξ ἀσθενειῶν ἐπικινδύνων. ἢ ἐπιτεταμένων κεφαλαλγιῶν. μείζονα γὰρ τῶν κατὰ φύσιν φαίνεται
τούτοις τὰ ὁρώμενα, διὰ τὴν τῆς κόρης στενότητα. τὴν γὰρ θεραπείαν ἐπὶ τούτων ἐναντίαν τῇ μυδριά-
σει ποιεῖσθαι χρή. γυμνάζοντας τὰ ἄνω μέρη, ὤμους καὶ χεῖρας μετὰ κατοχῆς τοῦ πνεύματος. καὶ
τρίβοντας ἐπιμελῶς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον. εἶτα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄκροις τοῖς δακτύ-
λοις. καὶ ὕδατι θερμῷ προσαντλεῖσθαι τὸ πρόσωπον. ἀλείφοντας τὴν κεφαλὴν, μύρῳ τινὶ θερ-
μαίνειν μετρίως δυναμένῳ. οἷον ἰρίνῳ, ἢ μικρῷ διαστήσαντας, ὑπαλείφειν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀραιοῦν-
20 τι καὶ δριμυτέρῳ φαρμάκῳ. καὶ ὑγρασίαν ἐπισπωμένῳ, οἷον ἐστὶ τοῦτο τὸ κολλύριον. ἀμμωνιακοῦ θυ-
μιάματος, < α΄. κροκομάγματος, < δ΄. κρόκου, < β΄. ἰοῦ < δ΄. λεάνας ἐν ὕδατι ἀνάπλασσε καὶ
χρῶ. ποιεῖ δὲ καὶ ἡ ἐρασιστράτου ὑγρά. τροφὴ δὲ ἔστω εὐχυμοτάτη καὶ ῥοφήματα. καὶ οἶνος κιῤῥός. καὶ
εὐώδης. καὶ ὕπνος διαδεχέσθω τὴν τροφὴν, καὶ τὰ λουτρὰ δὲ ἁρμόδια. καὶ κατάχυσις θερμοῦ κατὰ
κεφαλῆς.

Περὶ ἀτροφίας ὀφθαλμοῦ καὶ φθίσεως. νϛ΄.

Ἀτροφεῖν δὲ λέγουσι τὸν ὀφθαλμὸν, ὅταν ἐκ σφοδρῶν κεφαλαλγιῶν. ἢ ἐν πυρετοῖς ὀξέσι κατὰ βρα-
χὺ ὁ ὀφθαλμὸς ταπεινούμενος καὶ κοιλαινόμενος. καὶ τὸ ὅλον μικρότερος γινόμενος. καὶ ἐπὶ πόσον
ἀμαυρότερος, ἐμποδίζει τὸ ὁρᾶν. συμβαίνει δὲ τοῦτο πολλάκις καὶ ἐκ περισκυφισμῶν. καὶ ἀναῤῥή-
ξεων. οἵτινες καὶ δυσίατοι εἰσί. διαφέρει δὲ ἡ ἀτροφία τῆς φθίσεως. ὅτι ἡ μὲν φθίσις τὴν κόρην μό-
νην μικροτέραν ποιεῖ. ἡ δὲ ἀτροφία, ὅλον τὸν ὀφθαλμὸν μικρότερον καὶ ταπεινότερον ἐργάζεται.
30 θεραπεύειν δὲ καὶ τούτους, σπόγγους ἐκ θερμοῦ ὕδατος ἀποπυριῶντας τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ γάλα χλια-
ρὸν ἐγχυματίζοντες. ἀπεχόμενοι δὲ παντὸς κολλυρίου προσαγωγῆς. τροφὰς δὲ διδόναι πολυτρόφους
καὶ εὐχυμωτάτας. καὶ οἶνον κιῤῥὸν καὶ λεπτὸν, καὶ λουτροῖς χρῆσθαι. καὶ καταχύσει θερμοῦ κα-
τὰ κεφαλῆς. καὶ γυμνασίοις τῶν ἄνω μερῶν. καὶ κατοχῇ πνεύματος.

Περὶ ἐκπιεσμοῦ. νζ΄.

Ἐκπιέζονται δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ, ἐνίοτε ὥστε διαμένειν προσέχοντες. συμβαίνει δὲ τοῦτο τοῖς ἀπαγχο-
μένοις. καὶ ἐν ἀγῶσι δὲ ἀθλητικοῖς καὶ γυναιξὶ ταῖς ἐπὶ πλέον διαταθείσαις ἐν ταῖς ὠδῖσιν. ἢ ἐκ ῥευ-
μάτων πλείστων ἀθρόως ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καταῤῥευσάντων. τοὺς μὲν οὖν ἀπὸ ἀγχόνης εἰς τοῦτο ἐμ-
πεσόντας, φλεβοτομεῖν ἀπ' ἀγκῶνος. εἰ δ' ἄλλως τισὶ πάχος ἐπιῤῥεῦσαν προσέμβαλλε τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς καθαίρειν. ἐλλεβόρῳ μέλανι. ἢ σκαμμωνίᾳ. τὰς δὲ ἐπὶ γυναικῶν ἐκ τῶν ὠδίνων τῶν ἐν τοῖς
40 τόκοις πολλάκις γινομένας ἐκθλίψεις τῶν ὀφθαλμῶν, αἱ διὰ τῶν γυναικείων τόπων καθάρσεις
λύουσιν. ὅθεν δεῖ συνεργεῖν ταύταις. ἐπὶ δὲ τῶν ἀνδρῶν μετὰ φλεβοτομίαν ἢ κάθαρσιν εἰ ἐπιμέ-
νοι, σικύαν τῷ ἰνίῳ κολλᾶν, καὶ ὑδροποσίᾳ. καὶ σιτίων ἀποστολῇ χρῆσθαι. ἐπιτιθέναι δὲ τῷ ὀφθαλ-
μῷ ἔριον μέλιτι κεχρισμένον μετ' ὀλίγου κρόκου. καὶ ἄνωθεν πτύγμα. καὶ ἐπιδεσμεῖν πιέζοντα ἡσυ-
χῇ. συμφέρει δὲ τούτοις μετὰ τὴν ἀρχὴν, καὶ θάλασσα ψυχρὰ προσαντλουμένη τῷ προσώπῳ. καὶ
σέρεως χυλός. καὶ πολυγόνου. καὶ ψυλλίου μετὰ ὀπίου χριόμενα. καὶ τὰ ἄλλα ὅσα δύναται στέλλειν
καὶ συνάγειν.

Περὶ συγχύσεως. νη΄.

Σύγχυσις δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὰ πολλὰ, πληγαῖς ἕπεται σφοδραῖς. καὶ ἐπὶ φλεγμονῇ δὲ τοῦ ῥαγοει-
δοῦς συμβαίνει. ῥαγέντων τῶν ἐν αὐτῷ ἀγγείων. ἡ δὲ κόρη, τῷ χρώματι θολερὰ γίνεται. καὶ ἢ μεί-
ζων ἑαυτῆς γίνεται, ἢ μικροτέρα. θεραπεύειν μὲν οὖν τὰς ἐκ πληγῆς συγχύσεις φλεβοτομίᾳ
50 ἀπ' ἀγκῶνος. αἵματι δὲ νεοσφαγοῦς, μάλιστα δὲ τρυγόνος. εἰ δὲ μή γε, περιστερᾶς, ἐκπληροῦν ὅλον τὸν
ὀφθαλμόν. ἔριον δὲ μαλακὸν βρέξαντες εἰς ᾠὸν ἀνακεκομμένον μετ' οἴνου καὶ ῥοδίνου, ἐπιτιθέναι καὶ
ἐπιδεῖν. καὶ τῇ ἑξῆς τὸ αὐτὸ ποιεῖν. τῇ δὲ τρίτῃ ἀποπυριᾶν. καὶ γάλακτι ἐγχυματίζειν. ἔπειτα κα-
ταπλάττειν ᾠῶν ὀπτῶν λεκύθους μετὰ μέλιτος, καὶ κρόκου λείου, εἰς ὀθόνιον ἐγχρίσαντα. ὅταν
δὲ ἤδη προσκαθαίρηται ἡ κόρη, ὑπαλείφειν τοῖς πρὸς τὰς παλαιὰς διαθέσεις κολλυρίοις. οἷον τῷ

ἀρωματικῷ. καὶ τῷ χιακῷ ἀπολλωνίου, καὶ τοῖς ὁμοίοις. ἀνίατα τοίνυν ἐστὶ, σύγχυσις, ἐφ' ὧν ἡ κό-
ρη μόνη διευρύνεται. τῷ δὲ χρώματι καὶ τῷ σχήματι, ὁμοίως διαμένει. δυσίατος δὲ, ἐφ' ὧν παρέσπα-
σται ἡ κόρη.

Περὶ τῶν ἐπιφυομένων τῷ λευκῷ τοῦ ὀφθαλμοῦ. νθ.

Τὰ ἐπιφυόμενα τῷ λευκῷ τοῦ ὀφθαλμοῦ παρὰ φύσιν πάντα. τὰ μὲν ἀνώδυνα ἐφ' ὧν τρίχες πολλά-
κις ἐκπεφύκασι. καὶ τὰ μὴ πάνυ διαλάττοντα τῆς κατὰ φύσιν χρόας, θεραπευτέον ἀγκίστρῳ ἐπι-
λαβόμενος καὶ ἀνατείνων. ἔπειτα πτερυγοτόμῳ ἀποτέμνων. εἶτα ἐπιπλάττων ἅλας λεπτόν. καὶ
πτύγμα ἐπιτιθεὶς καὶ ἐπιδεσμῶν. καὶ τὴν λοιπὴν ἐπιμέλειαν ποιούμενος ὡς ἐπὶ τῶν πτερυγοτομου-
μένων. τὰ δὲ ὑπέρυθρα, καὶ ὀχθώδη. καὶ κιρσωμένα, ἐπώδυνα καὶ τραχέα. καὶ συμπαθείας τῶν
κροτάφων ἐπιφέροντα. πάντα ταῦτα φεύγειν χρὴ ὡς κακοήθη. καὶ κινδύνους καὶ προπτώσεις
10 τῶν ὀφθαλμῶν ἐπιφέροντα ἐν ταῖς χειρουργίαις.

Περὶ πτερυγίων. ξ.

Πτερύγιον λέγεται, ὅταν ἐπὶ πλεῖον αὐξηθέντος ἢ ὑπερσαρκήσαντος τοῦ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ λευκοῦ,
ἔκ τινος ψωροφθαλμίας ἢ ῥευματισμῶν συνεχῶν. ἄρχεται δὲ τούτου ἡ αὔξησις πλειστάκις μὲν,
ἀπὸ τοῦ πρὸς τῇ ῥινὶ κανθοῦ τοῦ μεγάλου καλουμένου. σπανιώτερον δὲ ἀπὸ τοῦ μικροῦ. ἔτι δὲ σπανιώ-
τερον γίνεται, ἀπὸ τοῦ ἄνωθεν ἢ κάτωθεν βλεφάρου. ἐπεκτείνεται δὲ μέχρι τοῦ μέλανος. ὅταν
δὲ μεῖζον γένηται, καὶ τῆς κόρης ἅπτεται. καὶ παραποδίζει τὸ ὁρᾶν. εὐίατα δὲ ἐστὶ πτερύγια. λευ-
κανθίζοντα. καὶ στενὴν τὴν βάσιν ἔχοντα. τὰ δὲ ἐναντία τούτων, δυσίατα. τὰ μὲν γὰρ ὑπέρυθρα
μετὰ τὴν χειρουργίαν, σφακέλους καὶ ὀδύνας ἢ μικρανικὰς ἐπιφέρει. ἀλλ' ὅμως μετὰ τὴν καθαί-
ρεσιν τῶν συμπτωμάτων ἐλευθεροῦται ὁ ὀφθαλμός. τὰ δὲ πτερύγια ἐφ' ὧν καὶ ἀρχαί εἰσιν ὑπο-
χύσεως, οὐ δεῖ θεραπεύειν. τούτων γὰρ ἀρθέντων, θᾶττον ἡ ὑπόχυσις συνίσταται. μήτε δὲ τὰ παχέα
20 θεραπεύειν. καὶ ἐκζεπόμενα καὶ ὀχθώδη. καὶ ἐσκιῤῥωμένα. καὶ κροτάφων τοιαῦτα συμπαθείας.
ἔστι γὰρ κακοήθη. καὶ καρκινώδη. τὰ δὲ μέχρι τῆς κόρης. καὶ διὰ τοῦτο παραποδίζοντα τὸ ὁρᾶν ἀφαι-
ρούμενα, ἐλευθεροῖ τὸν ὀφθαλμὸν τῶν ῥευματισμῶν. ἡ δὲ ἐπιγιγνομένη κατὰ τὴν κόρην ἐκ τῆς χει-
ρουργίας οὐλὴ, οὐδὲν ἧττον κωλύει τὸ βλέπειν. τῶν δὲ πτερυγίων, ταῦτα χειρίζειν δεῖ, ὅσα αὐξη-
θέντα ἐπιβάλλει τῷ μέλανι. ὅσα δὲ μικρὰ καὶ ἐπὶ τοῦ λευκοῦ ἐστὶ, ταῦτα φαρμάκοις πειρᾶσθαι
καταστέλλειν.

Φάρμακα πρὸς πτερύγια. ξα.

Καταστέλλει δὲ ἱκανῶς τὰ πτερύγια, τὸ διὰ τῆς χαλκίτεως. καὶ καδμείας ξηρὸν ψωρικὸν, τὸ πρὸς
τοὺς ψωρώδεις κανθοὺς ἀναγεγραμμένον. καὶ τὰ παραπλήσια. καὶ τὸ θεοδότιον κολλύριον σεβήρου
λεπτοποιηθὲν, καὶ ξηρὸν προσαγόμενον. καὶ τὰ ῥυπτικὰ πάντα κολλύρια. τὰ ἐπὶ τῶν τραχωμάτων.
καὶ συκώσεων γεγραμμένα. καὶ τὰ ἐπὶ τῶν μυοκεφάλων καὶ σταφυλωμάτων ἁρμόζοντα. τὰ δι'
30 οἴνου μάλιστα. Ἀρχιγένης δέ φησι πρὸς πτερύγια. χαλκάνθου ∠. β. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ∠. β. κό-
μεως, ∠. α. ὄξει λεάνας ἀνάπλαττε κολλύρια. καὶ χρῶ. Πρὸς πτερύγια δόκιμον. Ἀναλίσκει
γὰρ αὐτὰ τάχιστα, χαλκίτεως κεκαυμένης, ὡς γενέσθαι πυῤῥὰν, ∠. δ. κρόκου, ∠. α. λείοις χρῶ
ξηροῖς. Ἄλλο καὶ αὐτὸ πεπειραμένον. Χαλκίτεως κεκαυμένης, ∠. η. καδμείας, ∠. γ. λεπί-
δος ἐρυθρᾶς ∠. α. πεπέρεως ∠. α. χρῶ. Ἄλλο ἀφαιροῦν πτερύγια ἐκ βάσεως. Χαλκάνθου ὀ-
πτῆς, ∠. β. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. α. ξηρῷ παράπτου. μετὰ δὲ τὸ ἀφελεῖν, θεράπευε τῷ διὰ ῥόδων.
ἢ τῷ διὰ κρόκων κολλυρίῳ. Μαγνῆτιν ζῶντα λίθον. λειώσας ἀκριβῶς, χρῶ ξηρῷ ἅπαξ τῆς ἡ-
μέρας. Ἄλλο. Αἰγείρου ὀπὸν μετὰ διπλοῦ μέλιτος, ἔγχριε. Ἄλλο. Χάλκανθος μετὰ χο-
λῆς χοιρείας, ἴσα τῷ σταθμῷ συλλεάνας, ἔγχριε. Ἄλλο. Σηπίας ὀστράκου κεκαυμένου, μετὰ
ἁλῶν ἀμμωνιακῶν λεάνας, χρῶ. ἔστω δὲ ἴσα. Ἄλλο ποιεῖ καὶ ὑποπίαις καὶ ἀμβλυωπίαις.
40 Λίθου μαγνήτου ζῶντος, ∠. δ. ἰοῦ ∠. α. μίλτου σινωπικῆς, ∠. δ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ∠.
δ. κρόκου, ∠. β. μέλιτος Γο. ε. ποιεῖ καὶ πρὸς λευκώματα. Γλαύκιον κόψας. σήσας. ἔπειτα ὕ-
δατι ὀλίγῳ λειώσας. καὶ σποδὸν πομφόλυγος ἐπιβαλὼν ὅσον ἐπιδέχεται, ἀνάπλασσε κολλύρια.
καὶ χρῶ μεθ' ὕδατος δὶς τῆς ἡμέρας. Ἄλλο. Χαλκὸν κεκαυμένον λεῖον μετὰ οὔρου παιδὸς ἀ-
φθόρου. καὶ χρῶ. Ἄλλο. Λεπίδος ἐρυθρᾶς. νίτρου ἐρυθροῦ. κασσιτήρεως. κιμωλίας, ἀνὰ ∠. δ.
λείου ὄξει ἕως ξηρανθῇ καὶ χρῶ. ἀπόθου δὲ ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ καθαρῷ.

Χειρουργία πτερυγίων. ξβ.

Ἐγχειροῦμεν δὲ οὕτω πρὸς τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ πτερυγίου. διαστέλλοντες τὰ βλέφαρα ἀπ' ἀλλήλων. καὶ
ἄγκιστρον καταπείροντες περὶ τὰ μέσα τοῦ πτερυγίου, ἀνατείνομεν ἠρέμα, ἵνα μὴ ἡ ἐπιδερματὶς τοῦ
κερατοειδοῦς μετεωρισθῇ. συναναφαιρεθεῖσα γὰρ, φλεγμονὰς παμμεγέθεις ἐπιφέρει. εἶτα βε-
50 λόνην λαμβάνων λίνον ἔχουσαν διῃρημένον. καὶ τρίχα ἱππείαν. καὶ ταύτην ὑποβάλλομεν τῷ
πτερυγίῳ ἀναταθέντι διὰ τοῦ ἀγκίστρου. εἶτα ἀποδήσαντες τῷ ὑποβληθέντι λίνῳ τὸ πτερύγιον, ἀ-
νατείνομεν ἕλκοντες ἠρέμα τὸ λίνον ἄνω. καὶ δόντες ὑπηρέτῃ κατέχειν εὐφυῶς τὴν ἀρχὴν τοῦ λίνου,
ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ κατέχοντες τὴν τρίχα διικνοῦμεν ἄνω τε καὶ κάτω ὑποδέροντες τὸ πτε-
ρύγιον, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ μέλανος μέχρι τοῦ κανθοῦ. εἶτα ἀπολύσαντες τὴν πρὸς τὸ μέλαν αὐτοῦ συ-

νέχειαν διὰ τῆς τριχὸς, καὶ ἀνατείναντες, τῷ λίνῳ ἀφαιροῦμεν, πτερυγοτόμῳ ἐκ τῆς βάσεως τὸ
πρὸς τὸν κανθὸν μέρος τοῦ πτερυγίου φυλαττόμενοι τὰ βλέφαρα. καὶ τὸν κανθόν. τοῖς μὲν γὰρ τὰ
βλέφαρα συνδιακοπεῖσι, προσφύσεις γίνονται. τοῖς δὲ ἐκ βάσεως τὸν κανθὸν ἀποτμηθεῖσι, ῥυάδες
γίνονται. εἰ δὲ βάσις τοῦ πτερυγίου καταληφθῇ, παλιγγενεσία γίνεται, εἰ μὴ φαρμάκῳ τινὶ τῶν
προειρημένων δαπανηθείη στοχάζεσθαι οὖν δεῖ τῆς συμμετρίας. ἐὰν δὲ ὥσπερ δεδιότες οἱ πάσχοντες μὴ
τολμῶσιν ἀνοίγειν τοὺς ὀφθαλμοὺς. ἄγκιστρον ὑποβάλλοντες τῷ ἄνω βλεφάρῳ. καὶ ἠρέμα ὑποστρέ-
φοντες, οὕτω τὸ σκότος ἀνατείνομεν. καὶ οὕτως ἐνεργοῦμεν ὡς προείρηται. μετὰ δὲ τὴν ἀφαίρεσιν, ἄλ
μῃ δριμυτέρᾳ δέον ἐγχυματίζειν τὸν ὀφθαλμόν. εἶτα ἔριον ᾠοβρεχὲς ἐπιτιθέντες, ἐπιδεῖν τὸν ὀ-
φθαλμόν. τῇ δὲ ἑξῆς ἐπιλύσαντες, καὶ μετρίως πυριάσαντες, ἐγχυματίζομεν τῷ λευκῷ καὶ ἁπα-
10 λῷ κολλυρίῳ Σευήρου. τῇ δὲ τετάρτῃ ὑπαλείφομεν τοῖς πρὸς τὰς διαθέσεις κολλυρίοις. παραι-
τούμενοι τὸ λοιπὸν τὰ ἁπαλὰ καὶ σαρκωτικὰ κολλύρια. εἰσὶ δὲ τὰ πρὸς διαθέσεις, τὰ ναρδινὰ καὶ
τὰ θεοδότια. καὶ τὰ δι' οἴνου πάντα.

Περὶ ἐγκανθίδος. ξγ.

Ἐγκανθίδα δὲ καλοῦσιν, ὅταν ὑπερσαρκώσῃ ὁ πρὸς τῇ ῥινὶ μέγας κανθὸς αὐξηθείς. ὅπερ γίνεται
ἐπὶ κυνῶν μάλιστα. ἐπὶ δὲ τῶν ἀνθρώπων πλεονάζει, τοῖς ἐν θαλάσσῃ διατρίβουσιν. ἡ μὲν οὖν εὐή-
θης ἐγκανθὶς, σκληρὰ. ἀνώμαλος. νυγματώδης. πόνους ἔχουσα. δεῖ δὲ τὰς εὐήθεις θεραπεύειν. τὰς μὲν
μικρὰς, φαρμάκοις ξηροῖς. ὥστε πρὸς ψωρώδεις κανθοὺς διὰ καδμείας καὶ χαλκίτεως. ἢ τούτῳ καλ-
λίστῳ ὄντι. στυπτηρίας σχιστῆς. μίσυος ὀπτοῦ. χαλκάνθου ἴσα, ἱκανῶς δαπανᾷ πάσας τὰς ἐγκανθί-
δας. χρῶ δὲ καὶ τῷ θεοδοτίου Σευήρου κολλυρίῳ. λεάνας αὐτὸ ξηρόν. καὶ τὸ πρὸς μυοκέφαλα, δι'
οἴνου.

Χειρουργία ἐγκανθίδων. ξδ.

Τὰς δὲ μείζονας κακοήθεις ἐγκανθίδας, μυδίῳ ἐπιλαβόμενον δεῖ ἀποτέμνειν. εἰ δὲ μείζων εἴη ἡ ὑπερο-
20 χὴ, βελόνῃ χρὴ λινὸν διπλοῦν ἐχούσῃ πρὸς τῇ βάσει διείρειν. εἶτα ἀποσφίγγειν τὸ λινόν. καὶ δια-
στήσαντα βραχὺ, ἕως πελιωθῇ ἡ σὰρξ, σμιλίῳ ἀφαιρεῖν. καὶ τῷ ψωρικῷ ξηρῷ ἐφάπτεσθαι. καὶ
πτύγματα ἐπιτιθέναι. τῇ δὲ ἑξῆς ἀποπυριᾶν. καὶ μετὰ τὴν τρίτην τῷ μέλιτι χρώμενον, ἀποθερα-
πεύειν. παραφυλάττεσθαι δὲ μὴ συναφαιρεῖν ἐκ βάσεως τὸν κανθὸν σὺν τῇ παρὰ φύσιν σαρκί. εἰ δὲ
μὴ, ῥυάδες ἐπιγίνονται.

Περὶ αἱμορραγίας ἐκ τῶν κανθῶν. ξε.

Γίνεται δὲ αἱμορραγία ἀπὸ τῶν κανθῶν, καὶ μάλιστα παιδίοις, διὰ τοὺς συνεχεῖς κλαυθμούς. καὶ τὰς
διατάσεις ἀναστομουμένων τῶν περὶ τὰ βλέφαρα ἀγγείων. θεραπευτέον δὲ αὐτοὺς προσαντλήσει ὀ-
ξυκράτου ψυχροῦ. καὶ κατὰ κεφαλῆς προσαντλήσει ψυχροῦ ὀξυκράτου. καὶ κατὰ ψύσει ψυχροῦ.
ἐγχυματίζειν δὲ ᾠοῦ τὸ λευκὸν καθ' αὐτό. καὶ σύν τινι τῶν πρὸς τὰ λεπτὰ ῥεύματα ἁρμοττόντων κολ-
30 λυρίων. καὶ διαθέσει τῶν κάτω μερῶν χρῆσθαι. καὶ παχυνούσῃ τροφῇ. ἐπὶ δὲ τῶν τελείων, καὶ σι-
κύαν τῷ ἰνίῳ προσβάλλειν μετὰ καταχασμοῦ.

Περὶ προσφύσεως βλεφάρων καὶ ἀγκυλώσεων. ξς.

Προσφύεται τὰ βλέφαρα, τῷ λευκῷ ἢ τῷ μέλανι. ἢ πρὸς ἄλληλα ἑλκώσεως προηγησαμένης. ὅταν
οὖν πρὸς τὸ λευκὸν ἡ πρόσφυσις τῶν βλεφάρων γίνηται, κατὰ δὲ τὴν κίνησιν ἐμποδίζηται ὁ ὀ-
φθαλμὸς, καλοῦσι τὸ πάθος ἀγκύλωσιν. ὅσαι μὲν οὖν προσφύσεις κατὰ τὸν κανθὸν γεγόνασι τῶν
βλεφάρων ἀμφοτέρων, ἀγκίστροις ἀνατείνοντα, χρὴ διελεῖν καὶ ἀναστέλλειν μοτῷ. κἄπειτα θε-
ραπεύειν ὡς τὰ κοινὰ ἕλκη. ὅσαι δὲ προσφύσεις τοῦ ταρσοῦ πρὸς τὸν χιτῶνας γεγένηνται. τυφλαγ-
κίστρῳ ἀνατείνοντα πτερυγοτόμῳ, ἀπολύειν τὴν πρόσφυσιν. ἔπειτα τὰ ὑπερσαρκώματα ξηρῷ
τινὶ καταστέλλειν. καὶ χαλκῷ λειοτάτῳ καθ' ὑπερβολὴν τὰ βλέφαρα ὑποχρίειν, μέχρις ἀπο-
40 θεραπείας ἀνεπίδετον ἐῶν τὸν ὀφθαλμόν.

Περὶ τῶν ἐν βλεφάροις φθειρῶν. ξζ.

Φθεῖρες γίνονται κατὰ τὰς βλεφαρίδας πλατεῖς. μικροί. πολλοί. ἐξ ἀδηφαγίας τὴν γένεσιν λαμ-
βάνοντες. καὶ ἀλουσίας. καὶ ἀδηφαγίας. καὶ φαύλης διαίτης. θεραπευτέον αὐτοὺς οὖν, πρῶτον
μὲν, ἐπιμελῶς ἐκκαθαίροντας τοὺς φθεῖρας. καὶ θαλάσσῃ προσαντλοῦντα χλιαρᾷ. εἶτα προσα-
πτομένους τῷ τόπῳ τῷ ὑπογεγραμμένῳ φαρμάκῳ. στυπτηρίας σχιστῆς, ∠. β. σταφίδος ἀγρίας
ὀβολὸς α. πεπέρεως ὀβολοὶ, β. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. α. σμύρνης ὀβολοὶ β. λίθου σχιστοῦ τριώ-
βολον. μίσυος ὀπτοῦ, ∠. α. λεῖα ποιήσας, ξηρῷ χρῶ. λούειν τε καὶ σμήχειν τοῖς διαφοροῦσι καὶ τονοῦ-
σι τὴν κεφαλήν. καὶ γυμνάζειν τὰ κάτω μέρη. καὶ διαίτῃ εὐχύμῳ χρῆσθαι. παραπλησίως καὶ τὰς
γινομένας περὶ τὰ βλέφαρα κόνιδας θεραπεύειν.

50 Περὶ τριχιάσεως βλεφάρων. καὶ διστιχιάσεως κεφαλαλγιῶν Σευήρου. ξη.

Τριχίασιν δὲ λέγουσιν, ὅταν ὑπὸ τὰς ἐν τοῖς βλεφάροις κατὰ φύσιν τρίχας ἄλλαι ἀποφυεῖσαι καὶ
εἴσω νεύουσαι, διανύττουσι τὸν χιτῶνας. καὶ ῥευματίζουσι τὸν ὀφθαλμόν. λέγεται δὲ τριχίασις, καὶ
ὅταν αὐτὰ τὰ βλέφαρα χαλασθέντα. ἢ ὁ ταρσὸς εἴσω νεύσας ὥστε μὴ φαίνεσθαι ῥᾳδίως τὰς τρί-
χας. εἰ μή τις ἀντιτείνοι καὶ διαστέλλοι τὰ βλέφαρα. καλοῦσι δὲ οἱ ἰατροὶ τὴν μὲν τοῦ βλεφάρου χάλα-
σιν, φαλάγγωσιν. ἢ πτῶσιν. τὴν δὲ τῶν τριχῶν ὑπόφυσιν, διστιχίασιν. γίνεται δὲ τὰ πάθη καὶ μά-

λισα ἡ διστιχίασις, διὰ πολλὴν ὑγρότητα· ὥσπερ γὰρ ἐπὶ τῆς γῆς ἡ δαψίλεια τῶν ὑδάτων πόας πλείστας ἐκφέρει, οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν βλεφάρων, καὶ μάλιστα ὅταν ἄδηκτα ὑπάρχῃ τὰ ἐπιρρέοντα ὑγρά, εἰ γὰρ ἁλμυρὸν εἴη τὸ ἐπιρρέον, καὶ τὰς κατὰ φύσιν ἀποβάλλει τρίχας. ἡ μὲν οὖν τῆς διστιχιάσεως τελεία θεραπεία, ἡ ἀναρραφὴ τῶν βλεφάρων ἐστίν. ἐπειδὴ δέ τινες διὰ μαλακίαν οὐκ ἀνέχονται ἑαυτοὺς τῇ χειρουργίᾳ παραδοῦναι, βοηθητέον αὐτοῖς, ὡς οἷόν τε. γεγράφασι μὲν οὖν οἱ ἀρχαῖοι βοηθήματα ἔστι αὐτῶν τοιαῦτα.

Φαρμακα πρὸς τὸ τὰς ἐκτιλλομένας τρίχας μὴ φύειν. ξθ.

Τὰς νυττούσας τρίχας προεκτίλλας καὶ ἐκστρέψας τὸ βλέφαρον, κατάχριε αἵματι βατράχων προσφάτῳ. καὶ ἔα ψυγῆναι. καὶ αἵματι κορέων ὁμοίως χρῶ. ἢ χαμαιλέοντα λευκὸν καύσας, ἀναλάμβανε τὴν τέφραν τῷ αἵματι τῶν βατράχων. καὶ ἐπὶ τῆς χρείας σιάλῳ ὑγράνας καὶ προεκτίλλας κατάχριε τὸν τόπον. Ἄλλο. Τὸν χυλὸν τῆς χελιδονίου. καὶ καπνίου λεγομένης, πόας λαβών, καὶ κόμμι τὸ ἀρκοῦν ἐπιβαλὼν καὶ ξηράνας, καὶ ἀναπλάσας μικρὰ κολλύρια χρῶ ὡς προείρηται. Ἄλλο. Κοχλίων σάρκας σὺν αἵματι βατράχων χλωρῶν τῶν ἐν τοῖς καλάμοις. ἢ ἐχίνου χερσαίου λεάνας. καὶ μέλαν γραφικὸν σύμμετρον ἐπιβαλών, ἔα ταριχεύεσθαι. καὶ χρῶ ὡς προείρηται. φυλαττόμενος τὴν κόρην. Ἄλλο. Βδέλλας καύσας καὶ λεάνας, χρῶ συνεχῶς προεκτίλλας. Γῆς ἔντερα ἐπ' ὀστράκῳ καύσας ἕως τεφρωθῇ. καὶ λειότατον ποιήσας. καὶ προεκτίλλας, ἐπίπασσε. Σαύραν ἐν χύτρᾳ καύσας. καὶ τὴν τέφραν λεάνας, ἐπίβαλλε σανδαράχης τὸ ἴσον, καὶ χρῶ. Ἄλλο καλὸν ἄλυπον. Κεράτια ξηρὰ μὴ παλαιὰ ἀποκλάσας τὸ εὑρισκόμενον ἐν ταῖς κοιλότησιν ὑγρὸν γλισχρότερον ἐλάχιστον μελιτῶδες ἀναλαβὼν πυρῆνι μήλης. καὶ προεκτίλλας τὰς τρίχας, ἐπίχριε τὸν τόπον. συνεχῶς τοῦτο ποιῶν. Ἄλλο ἄκρως δὲ ποιεῖ φησὶν ἀρχιγένης. ἐχίνου χερσαίου χολή. καὶ τοῦ αἵματος ἴσα. καστορίου τὸ σύμμετρον. λειότατον ποιήσας τὸ καστόριον, ἀναλάμβανε τῷ αἵματι καὶ ἀνάπλασσε ὡς λεπίδας ὀψαρίου. χρῶ δὲ ἐκριζῶν τίλλων τὰς τρίχας. εἶτα λεπίδα μίαν, τῷ ἐκ τοῦ στόματος σιέλῳ νήσει διαλύων. ἐκστρέψας τὸ βλέφαρον κατάχριε. καὶ κράτει τὸν τόπον ὡς ἡμιώριον, ἕως ξηρανθῇ. ἀλγοῦσι μέν, ἀλλ' οὐκέτι φύονται. Ἄλλο. Ψύλλειον καὶ κωνείου σπέρμα. καὶ κεδρέαν ἴσα, ἀναλαβὼν αἵματι νυκτερίδος, χρῶ καθὼς προείρηται. μὴ θίγων τοῦ ὀφθαλμοῦ. Ἄλλο. Ὀθόνιον ἐκ πλοίου παλαιὸν λαβών, ἐντίθει εἰς λύχνον ἀντὶ ἐλλυχνίου. πληρώσας δὲ τὸν λύχνον ἐλαίῳ κυπρίνῳ τὴν αἰθάλην συνάγαγε ἐπὶ χαλκοῦ ἀγγείου. καὶ χρῶ. ἐκτίλλων καὶ σμήχων τὸν τόπον συνεχῶς. καὶ ἐὰν φυῶσι, τὸ αὐτὸ ποίει. Ἄλλο. Ποταμογείτονος χυλόν. καὶ ἀρτεμισίας χυλόν, τὸ ἴσον χρῶ. Ἄλλο. Χολὴν μοσχίαν, καὶ καστορίου. καὶ κόμεως ἴσα. χωρὶς ὕδατος συλλεάνας, ἀνάπλασσε καὶ χρῶ. προεκτίλλας καὶ ἐπιχρίων τρεῖς τῆς ἡμέρας, καὶ ἐπιτεύξῃ. Ἄλλο. Λαβὼν χοιρείου ἄρρενος χολήν, καὶ στέαρ ἐξ αὐτοῦ, βάλε εἰς ἀγγεῖον κεραμεοῦν καινόν, τῶν πυκνοτάτων καὶ λειοτάτων. καὶ ἐπίχει ὄξους δριμυτάτου κοτύλης τὸ τέταρτον. καὶ ἐλαίου ἁλικοῦ κοτύλης τὸ τέταρτον. καὶ περιδήσας ὀθονίῳ πυκνῷ, ἔα ἡμέρας ζ. καὶ ἐπιχέας αὐτὸ εἰς θυίαν, τρίβε. καὶ ἀναλάμβανε ὡς χρυσίον. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος καλῶς ποιεῖ. τὸ δὲ ἁλικὸν, ἔλαιον λέγεται εἶναι τὸ ἀμυγδάλινον.

Ἀνακολλήματα τριχῶν. ο.

Ἀνακολλᾶ δὲ τὰς εἴσω ἀνακλωμένας παρὰ φύσιν ἐν τοῖς βλεφάροις τρίχας, μαστίχη. μηλοτρίδος θερμῆς προσαπτομένης. καὶ οὕτως ἀνακλωμένων ἐπὶ τὴν ἰδίαν τάξιν τῶν τριχῶν. ἄσφαλτος ὁμοίως. ταυροκόλλα ὁμοίως. κοχλίου τὸ κολλῶδες. βελόνῃ ἀναλαμβανόμενον. ἱδρακίας ὀπὸς τῶν ἀνακολλυρίων λεγομένων ὁ ὀπός. ἀμμωνιακὸν, θυμίαμα. σύνθετον δὲ τοῦτο. ῥητίνης ξηρᾶς. πίσσης ξηρᾶς. θείου ἀπύρου. ἀσφάλτου, ἀνὰ ∠ α. κηροῦ ∠ S. τήξας, ἀπόθου. ἐν δὲ τῇ χρήσει μηλωτρίδα πυρώσσου. καὶ παραπτόμενος τοῦ φαρμάκου, ἀνακόλλα τὰς τρίχας.

Περὶ ἀναρραφῆς καὶ καταρραφῆς βλεφάρων, λεωνίδους. οα.

Πρὸς τὴν ἀναρραφὴν καθεζόμενον ὁ πάσχων σχηματιζέσθω, πρὸς τοῖς ἀριστεροῖς μέρεσι τοῦ ἐνεργοῦντος, ταπεινότερος αὐτοῦ πρὸς αὐγὴν λαμπράν. ἔστωσαν δὲ καὶ οἱ ὑπηρέται, εὐπαίδευτοι δύο παρεστῶτες. εἷς μὲν ὄπισθεν ἀντιβαίνων. εἷς δὲ ἐκ πλαγίων. ὁ δὲ χειρίζων, πρῶτον σημειούσθω κολλυρίῳ ἢ ἐγχαράξεσιν ἐπιπολαίοις τὴν αὐτάρκη τοῦ περιττεύοντος κατὰ τὸ βλέφαρον. καὶ ἐρρυτιδωμένου δέρματος ἐκτομήν. ἵνα μήτε πλέον τοῦ δέοντος ἐκτμηθῇ, μήτ' ἔλαττον. πλατυτέρου μὲν γὰρ ἐκτμηθέντος, λαγόφθαλμος γίνεται ὁ πάσχων. στενοτέρου δὲ ἐκτμηθέντος, πάλιν χαλᾶται τὸ βλέφαρον. καὶ νύττουσιν ὁμοίως αἱ τρίχες. σημειούσθω δὲ καὶ ὁ κατὰ τὴν μεσότητα τοῦ βλεφάρου πρὸς τὸν ταρσὸν τόπος ἐπιπολαίῳ διαιρέσει. μετὰ δὲ τὴν σημείωσιν ἐκστρέψαντες τὸ βλέφαρον, δίδομεν τὴν ὑποτομὴν ἔσωθεν τῶν παρὰ φύσιν τριχῶν. ὥστε αὐτὰς πρὸς τὰς κατὰ φύσιν ἔξω νεῦσαι. ἐνίοτε δὲ κατ' αὐτῶν τῶν παρὰ φύσιν τριχῶν. ἐάν γε ἐνδοτέρω ᾖ, τάσσομεν τὴν ὑποτομήν. ἵνα ἡ ἐπιγιγνομένη οὐλή, κωλύσῃ αὐτὰς πάλιν φυῆναι. οὐδὲν δὲ κωλύει. καὶ δύο ὑποτομὰς διδόναι. μίαν μέν,

ἐνδοτέρω τῶν παρὰ φύσιν τειχῶν, ἵνα ἀνάκλασις γένηται τοῦ ταρσοῦ. ἑτέραν δὲ κατ᾽ αὐτῶν τῶν
παρὰ φύσιν τριχῶν, βαθυτέρα δὲ ἔσω ἡ ὑποτομή, συνεργεῖ γὰρ τῇ ἀνακλάσει καὶ τῷ κουφισμῷ
τοῦ βλεφάρου. καὶ ἀπὸ τῶν περάτων τοῦ ταρσοῦ, εἰς τὰ πέρατα διδόσθω. ἔπειτα πτυγμάτια μι-
κρὰ διπλωμένα τρίγωνα τῷ σχήματι τασσέσθω. ἓν μέν, παρὰ τῷ μεγάλῳ κανθῷ. καὶ ἕτερον πλη-
σίον τοῦ μικροῦ. κατὰ δὲ τούτων τῶν πτυγματίων, ὁ ἔξωθέν τε καὶ ὄπισθεν ἑστὼς ὑπηρέτης, ἐρειδέτω
τὰς κορυφὰς τῶν μέσων δακτύλων. καὶ ὑπὸ μίαν ὁρμήν, διατεινέτω τὸ βλέφαρον. ἐρείδων τὸν
δάκτυλον ὑπὸ τὴν ὀφρύν. ἵνα ἰσότονος γένηται ἡ τοῦ βλεφάρου τάσις. σημεῖον δὲ ἔστω τῆς καλ-
λίστης τάσεως τοῦ βλεφάρου, ὅταν τὸ μέσον σημεῖον, φυλάξῃ τὸν ἴδιον τόπον. τουτέστι κατὰ τὴν μέ-
σην εὑρεθῇ. μετὰ τὴν διάτασιν δέ, πρῶτον δοτέον τὴν πλαγίαν, καὶ ὀβελιαίαν κάτω διαίρεσιν ἐπι-
10 πολαίαν. ἵνα μὴ τὸ ἐπιρρέον ἐκ τῆς ἄνωθεν αἷμα, παρεμποδὼν γένηται τῇ χειρουργίᾳ. ἔστω δὲ ἡ τομὴ
συνεγγίζουσα ταῖς βλεφαρίσιν. ἔπειτα δοτέον τὴν ἄνω μηνοειδῆ διαίρεσιν. ἀρχέσθω δὲ καὶ αὕτη κά-
τωθεν ἐκ τοῦ πρὸς τὸν μέγαν κανθὸν τόπου. καὶ ἀναφερομένη ἐπὶ τὸ σημεῖον, πάλιν νεμέτω κάτω
περὶ τὸν μικρὸν κανθόν. ἔστω δὲ καὶ αὕτη ἐπιπολαιοτέρα. ἵνα μὴ μυότρωτος γένηται ὁ πάσχων. εἶ-
τα ἐκ πλαγίων ἑστὼς ὑπηρέτης, ἀνατεινέτω τὸ βλέφαρον. ἔπειτα ἄγκιστρον καταπειρέσθω εἰς τὴν
ἀρχὴν τοῦ περικεχαραγμένου τενιδίου. ἐπὶ μὲν τοῦ ἀριστεροῦ ὀφθαλμοῦ, πρὸς τῷ μικρῷ κανθῷ.
ἐπὶ δὲ τοῦ δεξιοῦ, πρὸς τῷ μεγάλῳ. ἀνατασθέντος δὲ τοῦ ἀγκίστρου τῇ ἀριστερᾷ χειρί, ὑποδερέσθω
τὸ τενίδιον τῷ ἀναρριφικῷ σμιλίῳ, προσέχοντες ἵνα μὴ ἐπὶ πολὺ βαθυνομένης τῆς ὑποδορᾶς, μυό-
τρωτοι γένωνται. καὶ ἀνίατον ἔχωσι τὸ χάλασμα τοῦ βλεφάρου. μετὰ δὲ τὴν τοῦ δέρματος ἐκτομήν,
ἐπὶ τὴν ἀναρραφὴν ἐλθετέον. διδόσθω δὲ πρώτη ῥαφή, ἡ μέση. ἔπειτα ἑκατέρωθεν ἄλλαι δύο,
20 ὡς εἶναι τὰς πάσας ῥαφὰς πέντε. μετὰ δὲ τὴν ἀναρραφήν, ἀνατείνας τὸ βλέφαρον διὰ τὰ ῥάμμα-
τα, συμμέτρῳ σπληνίῳ εὐκόλλῳ καταλαβοῦ τὰ ῥάμματα ὑπὸ τὴν ὀφρύν. κατὰ δὲ τῶν διαι-
ρέσεων σπληνάρια μικρὰ κολλητικῆς καὶ ἀφλεγμάντου δυνάμεως ἐπιτιθέναι. ἔπειτα ἔριον ὠο-
βραχὲς καθ᾽ ὅλον τὸν ὀφθαλμόν, καὶ ἐπιδέσμει. ἐπειδὴ δὲ ἐπίτεινον, καὶ δριμύ, καὶ ἁλμυρὸν φε-
ρόμενον ῥεῦμα, ἀποβάλλει τὰς κατὰ φύσιν τρίχας καὶ σκληρὸν τὸν ταρσὸν ἀποτελεῖ. ταῖς δὲ κα-
τὰ φύσιν ὑποπεφυκυίαις θριξὶ καὶ αὔξησιν παρέχει, δυσχερής τε ἐπὶ τούτων ἡ ἐκστροφὴ τοῦ βλε-
φάρου γίνεται, προσήκει βελόνην ῥάμμα στερεὸν ἔχουσαν, καταπείρειν τῷ μέσῳ τοῦ ταρσοῦ. καὶ
ἀνέλκειν ἐπὶ τὸ ἄνω τὸ ῥάμμα. καὶ οὕτω τῇ μήλῃ ἐκστρέφειν τὸ βλέφαρον κατὰ τὸ ἔθος. καὶ διδό-
ναι τὴν ὑποτομὴν ὡς προείρηται.

Περὶ καταρραφῆς. οβ.

Τοῦ δὲ κάτω βλεφάρου τριχιῶντος, καταρραφὴ δοκιμάζεται. πρότερον δὲ κἀπὶ τούτων σημειούσθω
30 ἡ αὐτάρκης τοῦ χαλασμένου περιττοῦ δέρματος ἐκτομή. κἀνταῦθα γὰρ πλατυτέρου ἐκτμηθέντος
τενιδίου, ἐκτρόπιον γίνεται. στενοτέρου δέ, ἀνωφελής ἐστιν ἡ χειρουργία. μετὰ δὲ τὴν σημείωσιν, τὰ
πτύγματα ὡς προείρηται κατὰ τῶν κανθῶν τασσέσθω. καὶ περιτεινέσθω τὸ βλέφαρον. ἔπειτα
πρὸς τῷ μήλῳ ἐρείδων τὸν δάκτυλον ὑπηρέτης καθελκέτω κάτω. διδόσθω δὲ πρώτη διαίρεσις ἡ μη-
νοειδὴς λεγομένη ἡ κάτω. ἔπειτα ἡ ὀβελιαία καὶ πλαγία λεγομένη ἡ περὶ τὸν ταρσόν. ὑποδέρειν
δὲ ὡς προείρηται καὶ ῥάπτειν. καὶ τὰ ἀκόλουθα ποιεῖν. μόνῃ δὲ τῇ καταρραφῇ ἀρκούμεθα ἐπὶ τοῦ κά-
τω βλεφάρου. παραιτούμενοι τὴν ὑποτομήν. ἵνα μὴ ἐκτροπὴ τοῦ βλεφάρου γένηται.

Περὶ ἐκτροπίου Δημοσθένους. ογ.

Ἐκτρέπεσθαι ἐπὶ πλέον συμβαίνει τὰ βλέφαρα, ἑλκώσεως προηγησαμένης. καὶ ὑπερσαρκωσάν-
των τῶν βλεφάρων. ποτὲ δὲ ὑπὸ οὐλῆς σκληροτέρας συνελκομένου τοῦ βλεφάρου καὶ ἐκστρε-
40 φομένου. γίνεται δὲ μᾶλλον περὶ τὰ κάτω βλέφαρα. θεραπευτέον δέ, τὰς μὲν συμμέτρως ὑπερ-
σαρκώσεις, τῷ ὑποκειμένῳ ξηρῷ. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. α. χαλκοῦ ∠. α. μίσυος ὀπτοῦ, ∠. α.
χαλκίτεως ὀπτῆς, ∠. α. Ἄλλο. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. η. μίσυος ὀπτοῦ, ∠. β. χαλκίτεως
ὀπτῆς ∠. α. χαλκάνθου, ∠. α. Ἄλλο. πρὸς τὰ κεχρονικότα ἤδη ἐκτρόπια. τὸν πεφρυγμένον
ἐπ᾽ ὀστράκου λεπίδας, παράθου καθ᾽ αὐτό. ἢ μόλιβδον κεράτου ἴσον πρόσπλεκε.

Χειρουργία ἐκτροπίου Ἀντύλλου. οδ.

Τὰς δὲ μείζονας ὑπερσαρκώσεις, σμιλίῳ χρὴ περιαιρεῖν. ἔπειτα χαλκῷ κεκαυμένῳ λείῳ προσσά-
πτεσθαι. ἢ ἀλόῃ μετὰ μάννης. καὶ τῇ ἑξῆς ἀποπυριάσαντα ὁμοίως θεραπεύειν. τῇ δὲ τρίτῃ μετὰ τὴν
πυρίαν μέλιτι χρῆσθαι, μέχρι ἀποθεραπείας. εἰ δὲ μείζων εἴη ἡ ἐκτροπή, δέον ἐστὶ χειρεῖν οὕτως ἐκ τοῦ
ἔσωθεν μέρους τοῦ βλεφάρου. δύο διαιρέσεις ἐκβλητέον. τὸ λ στοιχεῖον ἐχούσας σχῆμα. ἵνα τὸ μὲν στε-
50 νὸν μέρος τοῦ λ κάτω γένηται ὡς πρὸς τῷ μήλῳ. τὸ δὲ πλατὺ ἄνω πρὸς ταῖς βλεφαρίσιν. εἶτα ἐκ-
κοπτέον τὸ λαβδοειδὲς τενίδιον. συνεκκόπτοντες καὶ τὴν ὑποκειμένην σάρκα. οὐ γάρ ἐστι χονδρῶ-
δες τὸ κάτω βλέφαρον. τὸ μέντοι δέρμα, ἀδιαίρετον φυλακτέον. εἶτα τὰ χείλη τῆς ἐκκοπῆς ῥαφῇ
συναπτέον. ἀρκέσει γὰρ μία ῥαφή, ἐμβαλλομένη κατὰ τὰ πρὸς ταῖς βλεφαρίσι μέρη. οὕτως γὰρ
καμπυλωθὲν καὶ κυρτὸν γινόμενον τὸ βλέφαρον, εἰς τὰ ἐντὸς στραφήσεται μέρη. εἰ δὲ οὐλὴ ἐκτι-

νος αἰτίας ἔξωθεν τοῦ βλεφάρου γινομένη ἐκστρέψῃ τὸ βλέφαρον, ἀφαιρεῖν μὲν καθὼς προείρηται ἐκ τῶν ἔσωθεν μερῶν τοῦ βλεφάρου τὸ λαβδοειδὲς τενίδιον· μὴ πάνυ βαθεῖαν τὴν διαίρεσιν ποιούμενοι· καὶ συνάγειν ῥαφῇ ὡς εἴρηται τὰ χείλη τῆς διαιρέσεως. ἔπειτα ἔξωθεν ἀγκίστρῳ ἀνατείνοντες τὴν οὐλήν. βελόνην διπλοῦν ἔχουσαν λίνον, διαπείρομεν ὑπὸ τὸ ὑπερσάρκωμα ὅλης τῆς οὐλῆς ἀπὸ τοῦ μικροῦ κανθοῦ ἀρχόμενοι, καὶ ἐπὶ τὸν μέγαν τὴν παραγωγὴν τῆς βελόνης ποιούμενοι· εἶτα κειμένης τῆς βελόνης, τὸ λίνον ὑποβάλλομεν ὑπ' ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσιν αὐτῆς· καὶ ἀνατείνομεν δι' αὐτῆς τὸ ὑπερσάρκωμα τῆς οὐλῆς ὅλον· καὶ οὕτως τὴν ἐκτομὴν αὐτοῦ ποιούμεθα· συνεκφέροντες ἅμα τῷ σαρκώματι· καὶ τὴν ἐμπεπαρμένην βελόνην· μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν, τὴν ἔξω διαίρεσιν διαμοτώσαντες· καὶ ἐκ ψυχροῦ ὕδατος πτύγμα ἐπιθέντες, ἐπιδέσει χρώμεθα μέχρι τῆς τρίτης ἐπιβρέχοντες τῷ ψυχρῷ, ἐῶμεν τὸ πτύγμα ἐπικείμενον. τῇ δὲ τρίτῃ ἐπιλύσαντες, ὕδατι χλιαρῷ πυρίζομεν. πυρία γὰρ ἐπὶ τούτων οὐ συμφέρει· φυλάττεσθαι γὰρ δεῖ μήποτε ἀποτευχθῇ ἡ ἔνδον κόλλησις· μετὰ δὲ τὸ ἀποπεσεῖν ἀπ' αὐτῶν τὰ ῥάμματα κολληθέντων τῶν σωμάτων ἀδεῶς λοιπὸν τὴν πυρίαν προσακτέον, πρὸς τῷ καὶ τὴν οὐλὴν λεπτοτέραν γενέσθαι· καὶ τὸν ὀφθαλμὸν παραμυθήσασθαι. εἶθ' ὑπαλείφειν τοῖς σαλτικοῖς κολλυρίοις ἔνδοθεν τὸ βλέφαρον· τὴν δὲ ἔξωθεν διαίρεσιν φυλακτέον, ἐν διαστάσει κατὰ πᾶσαν τὴν θεραπείαν μαλακώτερα τὰ φάρμακα προσάγοντες. ἔσται γὰρ ἐκ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἔξωθεν δέρματος, σύλληψις πόση εἰς τὸ τραπῆναι εἴσω τὸ βλέφαρον. εἰ δὲ δι' ἐγκανθίδα γινομένην ἐκτροπὴ γένηται τοῦ βλεφάρου, ἐκκοπείσης τῆς ἐγκανθίδος, εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἐπανήξει τὸ βλέφαρον· εἰδέναι δέ σε προσήκει ὡς ἡ τοῦ ἄνω βλεφάρου ἐκτροπή, ἀνίατός ἐστιν. ἀθεράπευτος δὲ καὶ ἡ διὰ παράλυσιν τοῦ κάτω βλεφάρου γινομένη. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ δι' ἐκτομὴν πάνυ πλατυτέρου τενιδίου γινομένη ἐπὶ τῶν καταρραφῶν μάλιστα· καὶ διὰ πλατεῖαν οὐλὴν γινομένη. ἑλκώσεως δηλονότι προηγησαμένης, ὡς ἐπὶ τῶν ἀνθράκων γίνεται.

Περὶ λαγοφθάλμων. Δημοσθένους. οε.

Λαγόφθαλμοι καλοῦνται, ἐφ' ὧν ἀνέσπασται τὸ ἄνω βλέφαρον· καὶ ἀνέῳγεν ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ καθεύδειν· καθάπερ τῶν λαγωῶν. γίγνεται δὲ τὸ πάθος ποτὲ μὲν, ἐξ ἀρχῆς πλέον τοῦ δέοντος ἀνασπασθέντος τοῦ βλεφάρου. ὡς μὴ δύνασθαι καλύπτειν τὸν ὀφθαλμόν. ποτὲ δὲ, ἑλκώσεως προηγησαμένης αὐτομάτου. ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀνθράκων γίγνεται. θεραπεύειν δὲ αὐτοὺς, μηνοειδῆ τομὴν κατὰ τῆς οὐλῆς ὅλης ἐμβάλλοντα. ὡς τὸ μὲν κυρτὸν τῆς τομῆς ἄνω. τὰς δὲ κεραίας κάτω πρὸς τοὺς ταρσοὺς βλέπειν· ἔπειτα διαστέλλειν ξύσμασιν ὀθονίων τὴν διαίρεσιν· καὶ κατάγειν κάτω τὸ βλέφαρον· καὶ ἴσον ποιεῖν τῷ κατὰ φύσιν σχήματι· τὰ δὲ παρεσπαρμένα τῶν βλεφάρων καθ' ἃ μέρη συνέλκεται, κατ' ἐκεῖνα τὴν τομὴν ἐμβαλεῖν· καὶ χαλᾶν ὁμοίως τὸ βλέφαρον. ἐν δὲ τῇ θεραπείᾳ φεύγειν δεῖ τὰ ξηραντικὰ φάρμακα· καὶ τὸ μελίκρατον. προσακτέον δὲ ἀναλελυμένην τὴν τετραφάρμακον· καὶ χυλὸν τήλεως ἀπαντλητέον αὐτούς· καὶ πᾶσαν ἁπλῶς τὴν χαλκοῦσαν καὶ λιπαίνουσαν ἀγωγὴν ἐπὶ τούτων παραλαμβάνειν.

Περὶ σκληροφθαλμίας Δημοσθένους. ος.

Σκληροφθαλμία ἐστὶν, ὅταν συμβῇ τὰ βλέφαρα σκληρὰ εἶναι· καὶ αὐτὸν τὸν ὀφθαλμὸν σκληρότερόν τε καὶ δυσκινητότερον ὑπάρχειν. ἔμπονόν τε καὶ ἐνερευθῆ· καὶ μάλιστα μετὰ τὸ ἐκ τῶν ὕπνων ἐξαναστῆναι, δυσκόλως διανοίγειν τὰ βλέφαρα· ὑγρασίαν τε μηδεμίαν κενοῦσθαι. λήμια δὲ ἐν τοῖς κανθοῖς συνίστασθαι μικρὰ συνεστραμμένα ὑπόξηρα· καὶ ὅταν ἐκστρέφειν αὐτῶν βουλόμεθα τὰ βλέφαρα, μὴ ῥᾳδίως στρέφεσθαι δύνασθαι διὰ τὴν σκληρότητα.

Περὶ ξηροφθαλμίας. οζ.

Ξηροφθαλμία ἐστὶν, ὅταν ὑπόξηρος ὁ ὀφθαλμὸς γένηται· καὶ κνησμώδης· καὶ ἡσυχῇ ἐπίπονος χωρὶς σκληρότητος τῶν βλεφάρων.

Περὶ ψωροφθαλμίας. οη.

Ψωροφθαλμία δέ ἐστιν, ὅταν οἱ κανθοὶ ἑλκώδεις εἰσὶ καὶ ἐνερευθεῖς· καὶ κνησμώδεις σφόδρα· καὶ τὰ βλέφαρα ἐνερευθῆ· καὶ δάκρυον ἁλμυρὸν· ἢ νιτρῶδες ἀποστάζει.

Ἐπιμέλεια ξηροφθαλμίας· καὶ σκληροφθαλμίας· καὶ ψωροφθαλμίας. οθ.

Ἐπιμελητέον τοίνυν σπουδαίως τῶν εἰρημένων διαθέσεων· ἀμεληθεῖσαι γὰρ, ὑποχύσεων καὶ γλαυκώσεων· καὶ ὀφθαλμίας πολυχρονίας· καὶ ἑλκώσεων· καὶ σταφυλωμάτων αἴτιαι γίγνονται. θεραπεύειν μὲν οὖν τὴν ξηροφθαλμίαν, μετὰ τῆς λοιπῆς τοῦ σώματος ἐπιμελείας· καὶ διὰ τῶν ὑγρασίαν προσκαλουμένων ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς οἷά ἐστι τὰ γραφησόμενα ξηρὰ φάρμακα· τά τε στρατιωτικά· καὶ τὸ διακέντητον κολλύριον· καὶ τὰ παραπλήσια. τὴν δὲ σκληροφθαλμίαν, ἰατέον ὁμοίως μὲν, διὰ τῶν ὑγρασίαν ἀποκρίνειν δυναμένων φαρμάκων. ὑπαλείφοντες τῇ Ἐρασιστράτου ὑγρᾷ· καὶ τοῖς παραπλησίοις. πρὸς τούτοις δὲ, καὶ τοῖς μαλάσσουσι χριστέον καὶ ὑγραίνουσι· καθάπερ θερμοῦ τε προσηνοῦς τῇ κράσει, προσκλύσει· καὶ σπόγγοις συνεχῶς ἀποπυριᾶν· παραιτεῖσθαι δὲ ἐπ' αὐτῶν, τὰ ἐμψύχοντα καὶ ἐμπλάσσοντα καὶ παρακολλῶντα φάρμακα· καὶ ψυχροῦ προσάν-

πλησιν

πλησιν. σκληρωθήσεται γὰρ μᾶλλον ὑπὸ τούτων ὁ ὀφθαλμός. εἰ δὲ ἅμα εἴη ψωροφθαλμία καὶ σκληροφθαλμία. τῇ γὰρ ὑγρῶν δριμύτητι, εἴωθε σκληρωθῆναι τὰ βλέφαρα. ὥστε τοὺς μὲν κανθοὺς ἀναβιβρώσκεσθαι. καὶ ἑλκώδεις εἶναι. τὸν δὲ ὀφθαλμὸν καὶ τὰ βλέφαρα δυσκίνητα εἶναι. καὶ σκληρά, τοὺς τοιούτους ἀποπυριάζοντα σπόγγῳ, πρότερον παράπτεσθαι τῶν κανθῶν. πρῶτον μὲν τῷ ψωρικῷ ξηρῷ. εἶτα σύμμετρον διαλιπόντα χρόνον, ἀποπυριᾶν πάλιν σπόγγῳ. καὶ ὑπαλείφειν τῷ δυναμένῳ ὑγρασίαν ἀποσπᾶν. καθάπερ τῇ Ἐρασιστράτου ὑγρᾷ. καὶ τῷ στρατιωτικῷ κολλυρίῳ. καὶ τῷ δικεντήτῳ.

Ἔστι δὲ ἡ σύνθεσις πρὸς τοὺς ψωρώδεις κανθοὺς ξηροῦ, ἥδε. χαλκίτεως ὠμῆς, ∠. ε. καδμίας ∠. ε. λεῖα γιγνόμενα ἐντίθεται εἰς χυτρίδιον. καὶ πωμασθὲν, καταχρίεται γύψῳ. καὶ ἐντίθεται εἰς ἀγγεῖον ἔχον κεκραμμένον ὄξος. ὥστε ἔξωθεν μὲν βρέχεσθαι τὸ χυτρίδιον. μὴ παραρρυῆναι δὲ εἰς αὐτὸ τὸ ὑγρόν.
10 καὶ ἀφίεται εἰς ἡμέρας ζ. εἶτα ξηραίνεται ἐν ἡλίῳ. καὶ λεαίνεται. Ἄλλο Φιλοξένου ξηρὸν ἀχάρισον πρὸς τοὺς βεβρωμένους κανθούς. καὶ ψωρώδεις διαθέσεις. καὶ σκληροφθαλμίας. Καδμίας, ∠. ϛ. χαλκίτεως ὠμῆς, ∠. α. ἁλὸς ὀβολοὶ, β. ἰοῦ ὀβολοὶ ϛ. πεπέρεως κόκκοι, γ. ῥόδων ἄνθους, ∠. δ. λείους χρῶ. Ἄλλο πρὸς ψωροφθαλμίας. Καδμίας, ∠. α. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. α. ναρδοστάχυος, ∠. α. πεπέρεως πεφρυγμένου, ὀβολοὶ β. τρίβε μετ᾿ ὄξους ἐν ἡλίῳ. καὶ ξηράνας χρῶ ὡς σπουδαίῳ. Ἄλλο πρὸς τοὺς διαβεβρωμένους κανθούς. τὸ Μενεκλέους ἀποδακρυτικόν. Σώρεως, ∠. δ. ὀμφακίου ξηροῦ, ∠. β. ναρδοστάχυος διόβολον. πεπέρεως πεφρυγμένου, κόκκοι, ιε. λείοις χρῶ. Ἄλλο Καδμίας, Γο. β. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, Γο. β. φύλλου, Γο. ϛ. πεπέρεως Γο. α. χρῶ. Ἄλλο ποιοῦν καὶ πρὸς ῥοιάδας θαυμάσιον. Κόστου, Γο. γ. χαλκοῦ Γο. β. κεδρίας αἰθάλης Γο. α. χρῶ. Ἄλλο πρὸς ψωροφθαλμίας. συκώσεις. σηπεδόνας. καὶ ὑπερσαρκώματα. Καδμίας, ∠. γ. χαλ-
20 κίτεως, ∠. η. πεπέρεως κόκκοι, ν. νάρδου κελτικῆς, ∠. α. τρίβε καδμίαν. χαλκίτην μετ᾿ οἴνου. καὶ ὅταν ξηρανθῇ, ἐπίβαλλε νάρδον. καὶ πέπερι λειότατα. καὶ ποιήσας χνοώδη, χρῶ. Καπίτωνος πρὸς ξηροφθαλμίαν. καὶ βεβρωμένους κανθούς. καὶ ὑγραινομένους ὀφθαλμούς. καὶ βλέφαρα συκώδη. Καδμίαν λαβόντες θραύομεν ὡς ἀλφίτων ἔχειν μέγεθος. ἔπειτα μέλιτι ἀττικῷ φυράσαντες εἰσβάλλομεν εἰς ἀγγεῖον κεραμεοῦν. καὶ πωμάσαντες πώματι τρῆμα ἔχοντι. καὶ χρίσαντες πηλῷ. καὶ στήσαντες τὸ ἀγγεῖον ὀρθὸν μεταξὺ ἀνθράκων, ῥιπίζομεν. ὅταν δὲ λευκότερος γένηται ὁ ἀναφερόμενος ἀτμὸς, αἴροντες καὶ ἀποπωμάσαντες, κατασβέννυμεν τὴν καδμίαν οἴνῳ παλαιῷ. εἶτα ταύτης ἐμβάλλοντες, ∠. η. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. η. στίμμεως, ∠. δ. εἰ δὲ παρείη καὶ ἀρμενίου, ∠. η. κόψαντες δὲ καὶ σήθοντες, λειοῦμεν μετ᾿ οἴνου ὡς κολλύριον. καὶ ξηραίνοντες, ἀναλόμενοι χρώμεθα πυρῆνι μήλης. ὑποστιμμίζοντες τὰ βλέφαρα πρωΐ, καὶ εἰς ἑσπέραν. ἡμεῖς δὲ τὴν καδμίαν.
30 καὶ τὰ λοιπὰ ἅμα πάντα. σὺν τῇ ἐχίδνῃ φυράσαντες, ὀπτήσαμεν. ἔπειτα οἴνῳ κατασβέσαντες, καὶ ξηραίνοντες καὶ λειώσαντες, ἐχρησάμεθα. Ἄλλο. Κροκύδου πορφύρας ἀληθινῆς, ∠. η. καδμίας, ∠. η. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. γ. λίθου αἱματίτου, ∠. γ. πάντα λεπτὰ ποιήσας, καὶ μέλιτι φυράσας, καὶ ὀπτήσας ὡς προείρηται. καὶ σβέσας, καὶ λεάνας οἴνῳ, ξηράνας χρῶ. Ἄλλο ἀρχιγένους πρὸς πάντα τὰ προειρημένα. Ἀμοργὴν ἑφθὴν λεάνας μετὰ μέλιτος, χρῶ. χρῶ δὲ καὶ τοῖς ἀναγεγραφησομένοις κολλυρίοις καὶ ξηροῖς, ἐν τοῖς πολυχρίστοις.

Πρὸς μαδάρωσιν βλεφάρων. πτίλωσιν. μίλφωσιν. π.

Ἡ μαδάρωσις καὶ ἡ πτίλωσις, τῶν ταρσῶν εἰσὶ πάθη. καὶ ἡ μὲν μαδάρωσις, αὐτὸ μόνον ἐστὶν ἡ ἀπόπτωσις τῶν τριχῶν διὰ ῥεῦμα δριμὺ γιγνομένη. ἐπὶ δὲ τῶν πτιλῶν καλουμένων, καὶ πεπάχυνται καὶ τετύλωται τὰ μέρη ταῦτα, ὡς εἶναι σύνθετον τὸ πάθος ἐκ μαδαράσεως καὶ σκληροφθαλμίας.
40 ὥστε καὶ τὰ τούτων βοηθήματα, παραπλήσια ἐστὶ τοῖς ἐπ᾿ ἐκείνων προειρημένοις. κάλλιστον δὲ πρὸς αὐτούς. Ξηρὸν τὸ Φιλοξένου πρὸς κνησμώδεις κανθοὺς, καὶ περιβεβρωμένους. ποιεῖ καὶ πρὸς ἀμβλυωπίαν. Καδμίας, ∠. η. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν, ∠. β. κρόκου, ∠. β. ναρδοστάχυος, ∠. β. πεπέρεως λευκοῦ ∠. α. λείοις χρῶ. Ἄλλο. Στίμμι γυναικεῖον. ποιοῦν πρὸς τοὺς βεβρωμένους κανθούς. καὶ πτίλους. Στίμμεως κεκαυμένης. καὶ ἐσβεσμένης γάλακτι γυναικείῳ, ∠. ιγ. ἁλόης. σμύρνης. ναρδοστάχυος ἀνὰ ∠. β. κειθῶν κεκαυμένων λειοτάτων, ∠. δ. ξηρῷ χρῶ. Ἄλλο πρὸς πτίλους καὶ βεβρωμένα βλέφαρα. Μυελοῦ βοείου, τοῦ ἐμπροσθίου δεξιοῦ ποδὸς λειώσας μετὰ αἰθάλης, χρῶ. τὴν δὲ αἰθάλην ποίει οὕτως. πάπυρον ἀντὶ ἐλλυχνίου βαλὼν εἰς λύχνον. καὶ πλήσας ἐλαίῳ σησαμίνῳ ἄναψον. καὶ τίθει ἄνωθεν τοῦ λύχνου ὀστράκινον λεῖον ἢ χαλκοῦν ἀγγεῖον. καὶ δέχου τὴν λιγνύν. καὶ σύναγε κατὰ βραχὺ πτερῷ. καὶ λεάνας σὺν τῷ μυελῷ, χρῶ. Ἄλλο. Μόσχου πιτύα
50 ἐγχριομένη, ἀκριβῶς ποιεῖ. Ἄλλο πρὸς μιλφώσεις Σωσάνδρου καὶ τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἀγκαθίδας. καδμίας. στίμμεως. χαλκίτεως ὠμῆς. μίσυος ὠμῆς ἀνὰ ∠. η. λεπτοκοπήσας. καὶ μέλιτι φυράσας, ὄπτα καθὼς προείρηται. ἔπειτα σβέσας οἴνῳ καὶ λεάνας, ἐπίβαλλε ναρδοστάχυος, ∠. β. κρόκου πεφρυγμένου, ∠. β. πεπέρεως, ∠. α. καὶ συλλεάνας χρῶ. Ἁπλᾶ δέ ἐστι ποιοῦντα πρὸς πτίλους. καὶ περὶ τὰ βεβρωμένα βλέφαρα, ἀμόργη ἑψημένη. λύκιον ἰνδι-

κόν. ἀρμένιον ᾧ χρῶνται οἱ ζωγράφοι. σὺν ὕδατι γὰρ ἐγχριόμενον, ἐκδαπανᾷ τὴν κακοχυμίαν· καὶ αὔξει τὰς κατὰ φύσιν τρίχας. Ἰὸς σιδήρου ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐν ἡλίῳ λειωθεὶς μετ' οἴνου καὶ σμύρνης. καὶ ἀναπλασθεὶς εἰς κολλύριον ῥοδίον ἀναληφθὲν κρομμύου χυλῷ.

Περὶ ἀποστήματος ἐν ὀφθαλμοῖς. Δημοσθένους. πα.

Τὰ δὲ ἐπὶ τῶν βλεφάρων ἀποστήματα θεραπευτέον. τὰ μὲν ἐντὸς, ἀποκορυφοῦντα ἀποτομίᾳ καὶ ἐκθλίψει τοῦ ὑγροῦ. εἶτα ἐγχυματίζειν ἅλμῃ. καὶ ἄνωθεν ἐπιτιθέντα ἔριον ᾠοβρεχὲς ἐπιδεῖν. τῇ δὲ ἑξῆς ἀποπυριᾶν. καὶ μέλιτι ὑπαλείφειν. καὶ τοῦ λοιποῦ τῷ σαλτικῷ κολλυρίῳ ἐγχυματίζειν. τὰ δὲ ἔξωθεν μετὰ τὴν διαίρεσιν καὶ τὴν τοῦ ὑγροῦ κένωσιν ξύσματα ἐπιτιθέντα διὰ μέλιτος. καὶ ἔριον ἐπιδεῖν. ὅσα δὲ τῶν ἀποστημάτων τὸν χόνδρον ἐλίπανε τοῦ βλεφάρου, εἰ μὲν ἔξωθεν γίγνοιτο, δυνατὸν δεῖ ᾠῷ καὶ μέλιτι καθαίροντας, σαρκοῦν τῷ κεφαλικῷ ξηρῷ. εἰ δὲ ἐντὸς εἴη, ἐκστρέφοντες τὸ βλέφαρον. καὶ τὸ ἐψιλωμένον μέρος τοῦ χόνδρου περιξύσαντες χαλκῷ λειοτάτῳ, προσαπτέσθαι. καὶ ἄνωθεν τοῦ βλεφάρου ᾠὸν σὺν οἴνῳ καὶ ῥοδίνῳ ἀνακόψαντες, ἐπιθήσομεν. τῇ δ' ἑξῆς πυριάσαντες χαλκῷ λειοτάτῳ προσαπτέσθαι. καὶ ἄνωθεν τοῦ βλεφάρου ᾠόν. τῇ δὲ τρίτῃ τῷ μέλιτι ὑποχρίειν δεῖ τὸ βλέφαρον. καὶ μετὰ ταῦτα τῷ σαλτικῷ κολλυρίῳ χρῆσθαι.

Περὶ λιθιάσεως ἐν βλεφάροις. πβ.

Λιθίασιν ἐν βλεφάροις λέγουσιν, ὅταν ἐκστραφέντων τῶν βλεφάρων, πώροις ὅμοια περὶ αὐτὰ ὑπάρχῃ λευκὰ καὶ τραχέα. ἰόνθοις παρεμφερῆ. θεραπεύειν δὲ ἐκστρέφοντα τὰ βλέφαρα καὶ σμιλίῳ στενῷ κατὰ κορυφὴν διαιροῦντα τὸ δέρμα. ἔπειτα ἐκγλύφειν κυαθίσκῳ μηλωτρίδος τὸν ἐκχεόμενον ὄγκον. εἶτα χαλκῷ κεκαυμένῳ λείῳ προσαπτόμενον. καὶ ᾠὸν σὺν οἴνῳ καὶ ῥοδίνῳ ἀναλαβόντα, ἐρίῳ ἐπιτιθέναι καὶ ἐπιδεῖν. καὶ τῇ ἑξῆς πυριάσαντα, ὁμοίως θεραπεύειν. τῇ δὲ τρίτῃ μέλιτι ὑπαλείφειν. ἐπὶ δὲ τῶν ἔξωθεν τοῖς βλεφάροις ἐπιφυομένων πώρων, μετὰ τὸ διελεῖν καὶ ἐγγλύψαι πλεῖον, ἐπιτίθει τῆς τετραφαρμάκου.

Περὶ χαλαζίων. πγ.

Χαλάζια δὲ λέγουσι τὰ βλέφαρα, ὅταν ἐκστραφέντων αὐτῶν φαίνεταί τινα ὑπερέχοντα στρογγύλα διαφανῆ, ὅμοια χαλάζῃ. καὶ διαιρουμένων, ὑγρὸν κενοῦται ὅμοιον τῷ λευκῷ τοῦ ᾠοῦ. θεραπεύειν δὲ ἐκστρέφοντα τὰ βλέφαρα. καὶ διαιροῦντα σμιλίῳ. καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκκρίνοντα, προστρίβειν τῷ ὑποκειμένῳ ξηρῷ. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠ β. λεπίδος, ∠ α. σανδαράχης, ∠ α. ἰοῦ. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ∠ γ. κρόκου, ∠ γ. σμύρνης ὀβολοὺς β. λείοις χρῶ. γίνεται δὲ ἐνίοτε καὶ ἔξωθεν τῶν βλεφάρων χαλάζια ὑπόσκληρα. κυάμοις ὅμοια. τούτων εἴ τις βιαιότερον ἅπτοιτο. ἀλγηδόνας συντόνους ἐπιφέρει. ποτὲ δὲ καὶ ἔκλυσιν. θεραπευτέον δὲ αὐτὰ, διαιροῦντα τὸ δέρμα κατὰ κορυφήν. καὶ μηλωτρίδος κυαθίσκῳ ἐκγλύφοντα. ῥᾳδίως δὲ ὑγιάζεται, μέλιτι καὶ ξυσμάτων ἐπιθέσει. καὶ πυριάσει. εἰ δὲ φαρμάκοις βούλει θεραπεύειν τὰ χαλάζια. τούτοις χρῶ. συκῆς ἀγρίας ὀλύνθους ἑψήσας, καταπλάσσε. ἢ τὰ τῆς συκῆς φύλλα. Ἄλλο ἐπίχρισμα κάλλιστον. Γύρεως σιτίνης, Γο. γ. θείου ἀπύρου, Γο. α. ὕδατι συλλεάνας ἀνάπλασσε τροχίσκους. καὶ χρῶ. ποιεῖ καὶ τὰ πρὸς κριθὰς ἀναγεγραμμένα.

Περὶ κριθῆς ἤτοι ποσθίας. πδ.

Κριθὴν καλοῦσιν ἤτοι ποσθίαν, ὅταν ἐπὶ τῶν βλεφάρων πρὸς ταῖς βλεφαρίσιν ἔξωθεν μάλιστα ὑπόπυόν τι γίνηται, τὸ σχῆμα κριθῇ ὅμοιον. θεραπεύεται δὲ ῥᾳδίως, πυρῆνι μήλης τεθερμασμένῳ πυριωμένη. καὶ κηρῷ λευκῷ θερμῷ πυριάσας, διαφορήσεις. ἢ μυίας τὴν κεφαλὴν ἀποβαλὼν τῷ λοιπῷ σώματι, παράτριβε τὴν κριθήν. ἢ χαλβάνην μαλάξας. καὶ νίτρον βραχὺ προσπλέκων, ἐπιτίθει, ἢ κηρῷ μεμαλαγμένῳ μέσον ᾠμὸν βραχὺ συναναμαλάξας, ἐπιτίθει. ποιεῖ δὲ καὶ σῦκα ξηρὰ ἑψηθέντα μετ' οἰνομέλιτος. καὶ λειανθέντα σὺν ὀλίγῃ χαλβάνῃ. ἢ σαγαπηνὸν σὺν ὄξει λειάνας, κατάχριε. ποιεῖ καὶ πρὸς χαλάζια. πυριατέον δὲ τὸν τόπον, καὶ σπόγγῳ. καὶ ἄρτῳ θερμῷ. μετὰ δὲ τὴν ἔκκρισιν τοῦ ὑγροῦ μέλιτι χριστέον. εἶτα, τοῖς πρὸς τὰ ἕλκη κολλυρίοις.

Περὶ γαγγλίων. ἀθερωμάτων. στεατωμάτων. μελικηρίδων ἐν βλεφάροις. πε.

Γίνεται τισὶν ἔξωθεν τῶν βλεφάρων, καὶ ταῦτα τὰ πάθη. θεραπεύεται δὲ τὰ μὲν γάγγλια, κηρωταῖς καὶ μαλάγμασι τοῖς ῥηθησομένοις πρὸς τὰ γάγγλια, καὶ ὕδατος θερμοῦ καταντλήσει. νεύρου γάρ ἐστι συστροφὴ τὸ γάγγλιον. αἱ δὲ μελικηρίδες καὶ τὰ μικρὰ στεατώματα καὶ ἀθερώματα θεραπεύεται ποτὲ, καυστικοῦ φαρμάκου κατὰ κορυφῆς ἐπιθέσει, ἕως εἰς βάθος ἐσχαρωθῇ τὸ ἐπικείμενον δέρμα. εἶτα μετὰ τὴν ἔκπτωσιν τῆς ἐσχάρας. ἐκγλυφομένου τῷ κυαθίσκῳ τῆς μηλωτρίδος, τοῦ χιτῶνος τοῦ περιέχοντος τὸ ὑγρόν. εἰ δὲ μὴ δύνηται ἐξαιρεθῆναι ὁ χιτὼν, ἐκτήκειν αὐτὸν τῷ ὑποκειμένῳ σηπτῷ φαρμάκῳ. σανδαράχης, ∠ ϛ. ἀρσενικοῦ, ∠ α. λεπίδος χαλκοῦ, ∠ α. ἐλλεβόρου μέλανος, ∠ α. ἐλατηρίου, ∠ β. χάρτου κεκαυμένου ὥστε φρῶσαι χρῶ μετὰ ῥοδίνου. τὰ δὲ ὑπερμεγέθη, χειρουργίᾳ θεραπεύεται. ὥσπερ τὰ ἐν τῷ λοιπῷ σώματι ἐκ βάσεως ἀφαιρούμενα, σὺν τῷ περιέχοντι τὸ ὑγρὸν χιτῶνι. εἶτα ῥαφῇ ἀγκτηριασθέντα τὰ χείλη τοῦ δέρματος θεραπευέσθω. ὡς ἐπὶ τῶν ἀναρραπτομένων. φυλακτέον δὲ μὴ πλατὺ τενίδιον ἀφαιρεῖν τοῦ δέρματος ἐν τῇ χειρουργίᾳ·

ἵνα μὴ

ἵνα μὴ λαγόφθαλμοι γένωνται.

Περὶ κιρσῶν ἐν βλεφάροις καὶ κακοήθων ἐπιφύσεων. πϛʹ.

Τὰ δὲ ἐπὶ τῶν βλεφάρων κιρσοὺς μὴ θεράπευε. εἰσὶ γὰρ κακοήθεις. μὴ δὲ μὴν τὰ ἐπιφυόμενα τοῖς βλεφάροις ὀχθώδη καὶ ἐπώδυνα. καὶ ἐπέρυθρα. καὶ ἐν ταῖς παραπτέσεσι τῶν δακτύλων εἰς ἑαυτὰ συνέχοντα. ἔστι γὰρ καὶ ταῦτα κακοήθη. καὶ ἀθεράπευτα.

Περὶ αἰγίλωπος. Σευήρου. πζʹ.

Ὁ αἰγίλωψ, ἀπόστημάτιον ἐστὶ, πλησίον τοῦ μεγάλου κανθοῦ γιγνόμενον. δυσίατον δὲ ἐστὶ τὸ πάθος, διὰ τὴν τῶν σωμάτων λεπτότητα, λιπαινομένου τοῦ ὑποκειμένου ὀστοῦ. τῇ δὲ ἐπιτυχίᾳ τῆς θέσεως καὶ αὐτῷ τῷ ὀφθαλμῷ τὴν βλάβην ἐκπέμπει. ἐνίοτε διὰ τοῦ φυσικοῦ κατὰ τὸν κανθὸν, μικροῦ τρηματίου, ἀρχομένης τοίνυν τῆς φλεγμονῆς, εὐθὺς ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερῶν πειρατέον αὐτὴν ἀποκρούεσθαι. ἐπιχρίοντες μόνον αὐτὸν τὸν φλεγμαίνοντα τόπον, τῷ ἀντωνίνῳ κολλυρίῳ. ἢ τινὶ ἑτέρῳ τῶν σφόδρα ἀποκρουομένων. καὶ ναρκωτικῶν. εἴωθε γὰρ τὸ ἐπίχρισμα διασκορπίζειν τὸ συῤῥυέν. εἰ δὲ ἐπιμένοι τὰ τῆς φλεγμονῆς, πειρατέον αὐτὴν θεραπεύειν ὁμοίως ταῖς ἄλλαις φλεγμοναῖς, τοῖς διαφορητικοῖς φαρμάκοις, ὅσα χωρὶς δήξεως ἐνεργεῖ. συμπάσχει τε γὰρ ὁ ὀφθαλμὸς ἐπὶ τοῖς δριμέσιν αὐτό τε τὸ πεπονθὸς μόριον αὔξεται φλεγμαῖνον. ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τῶν μήπω μεταβληθεισῶν φλεγμονῶν, τῇ βαρβάρῳ. ἢ τῇ λεαίνῃ. ἢ τῇ ἀθηνᾶ. ἢ τῇ διὰ ἰτεῶν. ἢ τῇ δι᾽ ὀξελαίου ἐμπλάστρῳ χρώμενοι διαφοροῦμεν καὶ ὑποξηραίνομεν τὸ ἀπόστημα. Ἀσκληπιάδης δὲ φάρμακα πρὸς αἰγίλωπας, ἔγραψε τοιαῦτα. ἡ λεκέβραος χυλοῦ. οἱ τινὲς ἀνδράχνην ἀγρίαν καλοῦσιν. ἢ μικρὸν ἀείζωον. στρύχνου χυλὸν, ἀνὰ 𐅻 ϛʹ. λιβάνου, ∠ ηʹ. χαλβάνης, 𐅻 ϛʹ. μαστίχης, 𐅻 γʹ. λεάνας τὸν λίβανον ἔμβαλε. καὶ ὅταν διαλυθῇ, τὴν χαλβάνην προμεμαλαγμένην, ἐπίβαλε. τὴν γὰρ μαστίχην, παρ᾽ αὐτίκα. Ἄλλο. λιβάνου, ∠ ηʹ. σμύρνης, ∠ ηʹ. λαδάνου ∠ αʹ. κηροῦ ∠ ηʹ. στυπτηρίας σχιστῆς, ∠ δʹ. ἀφρονίτρου, ∠ δʹ. πιτύας λαγωοῦ, ∠ δʹ. κόπτε τὸ φάρμακον. καὶ μάλασσε τῷ ἰρίνου μύρου ὑποστάθμῃ. Εἰ δὲ νικηθέντων τῶν διαφορούντων φαρμάκων, πυοποιήσει ἡ φλεγμονὴ, διαιρεῖν χρὴ ὅτι τάχιστα. καὶ κενώσαντα τὸ ὑγρὸν, χρῆσθαι τοῖς ὑπογεγραμμένοις. βδελλίου. σμύρνης. λαδάνου. ἀφρονίτρου. κολοφωνίας, ἀνὰ ∠ δʹ. κηροῦ ∠ ιʹ. ἰρίνου μύρου τὸ ἀρκοῦν. ἄλλοι, ἀντὶ τῆς κολοφωνίας, φύλλα ἐλαίας λεῖα, μετὰ ἀξουγγίου, καταπλάττε τὴν αἰγίλωπα. ῥύπος μασχαλῶν προβάτων, μετὰ ἀξουγγίου ὁμοίως. ἢ ἐλλεβόρου μέλανος ῥίζαν βρέξας ἐπιτίθει. ἢ περδίκιον βοτάνην, καταπλάσσε. ἢ ἄλευρον ὀρόβινον σὺν μέλιτι. σποδὸν ἀμπελίνων ξύλων, σὺν ὄξει φυράσας ἐπίθες. σταφίδα ἀγρίαν καὶ ἀμμωνιακὸν θυμίαμα, σὺν μέλιτι ἐπίθες, ἢ στυπτηρίαν σχιστὴν σὺν τερεβινθίνῃ ὡς σπλήνιον ἐπίθες. εἰ δὲ καὶ πρὸς τὸν κανθὸν ῥέψῃ, πρὸς δὲ τὴν ἐπιφάνειαν μηδόλως ὁρμήσει, τὸ τηνικαῦτα φλεβοτόμῳ. ἢ πτερυγοτόμῳ, τὸ μέσον σῶμα τοῦ κανθοῦ διελεῖν χρή. καὶ σάρκα χρηστὴν ἐκ τοῦ βάθους φύειν. εἶτα αὐτὴν τὴν φυομένην σάρκα ὑποξηραίνειν. τοῦτο δὲ γίγνεται, ἐὰν μηδόλως τὰ λιπαίνοντα τοῖς τόποις προσενέγκωμεν. ὅθεν δὴ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς μετὰ τὴν ἀναστόμωσιν, φακῇ ἑφθῇ. ἢ σιδίοις μετὰ μέλιτος χρῆσθαι. ἀνακαθαρθέντος δὲ τοῦ τόπου. καὶ φυομένης ἤδη τῆς σαρκὸς ὕελλον λειώσαντες χνοώδη ἐς ἄκρον, ἐπιπάττομεν ξηρόν. καὶ τούτῳ προσμένομεν, ἕως παντελοῦς ἀποθεραπείας. θαυμάσιον γάρ ἐστι τὸ βοήθημα. καὶ μετὰ τῆς ἐνεργείας οὐδὲ ἀνεξέταστόν ἐστι τῷ λόγῳ. καὶ ἡ σχιστὴ δὲ στυπτηρία λειοτάτη γινομένη. καὶ τερεβινθίνῃ ὀλίγῃ ἀναληφθεῖσα ὡς ἐμπλαστρώδης γενέσθαι, καθαίρει καὶ σαρκοῖ. καὶ ἐπουλοῖ ἀσφαλῶς. δεῖ δὲ καὶ τῇ κοιλότητι τοῦ ἕλκους, ἐνθεῖναι τοῦ φαρμάκου. καὶ ἔξωθεν σπλήνιον μικρὸν ἐξ αὐτοῦ ἐπιθεῖναι. ἡμεῖς μὲν οὖν ταύτῃ τῇ ἀγωγῇ χρησάμενοι ἑτέρου βοηθήματος ἐπὶ τῶν προσφάτων αἰγιλώπων, οὐκ ἐδεήθημεν. τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων γεγραμμένα πρὸς τὸ πάθος βοηθήματα ἐστὶ τοιαῦτα. αἰγίλωπα θεραπεύειν, ἐφ᾽ ὧν μὴ διὰ βάθους ἔφθαρται τὸ ὀστέον. ἀνθεμίδος φύλλα μασσηθέντα καὶ ἐπιτεθέντα. ἢ μαλάχης φύλλα μασησάμενος μεθ᾽ ἁλῶν ἐπιτίθει. μετὰ δὲ τὸ ἀναστομῶσαι αὐτῇ τῇ μαλάχῃ λείᾳ χρῶ μέχρι ἀπουλώσεως. ἢ στρύχνου. καὶ μάλιστα ἁλικακάβου. ἢ μύρτα μασησάμενος, ἐπιτίθει. ἢ οἰνάνθου. ἢ μυωτίδος φύλλου. ἢ αἰγίλωπος τοῦ ἐν τοῖς σίτοις χυλίσματι σὺν ἀλεύρῳ σιτανίῳ καταπλασσόμενον. ἀρνογλώσσου φύλλα μασηθέντα καὶ ἐπιτεθέντα λιβανωτός. καὶ περιστερᾶς κόπρος διαμίγνυται καὶ ἐπιτίθεται. καὶ λιθοῦται. καὶ προσμένει, μέχρι ἀπουλώσεως. Ἄλλο. Περόπολιν. τερεβινθίνην. καὶ λιβανωτὸν, ἴσα σπλήνιον ποιήσας, χρῶ. ποιεῖ καὶ τὸ δι᾽ ὀρόβων ξηρίον μετὰ μέλιτος. χολὴν χοίρου ὑπὲρ καπνὸν ξηράνας λείου, ἐπιτίθει τῷ ἡλκωμένῳ αἰγίλωπι. Ἄλλο. λιβανωτὸν λεάνας, ἀναλάμβανε πίσσῃ ὑγρᾷ. καὶ ποιήσας ἐμπλάστριον ἐπιτίθει. τοὺς μὲν γὰρ ἀρχομένους, ἀφανεῖς ποιεῖ, τοὺς δὲ ἤδη ῥαγέντας, ὑγιάζει ἐντιθέμενον τῷ ἕλκει καὶ ἄνωθεν ἐπιπλασσόμενον. Πρὸς αἰγίλωπας πεπειραμένον. καὶ πρὸς χοιράδας. Κρίνου ῥίζαν νεαρὰν, λειώσας ὡς ἐμπλαστρώδες γενέσθαι, οὕτω γὰρ γίνεται λειουμένη καὶ ἐπιτιθεμένη αὐτῷ, ῥήσει αὐτὸ καὶ ἀνακαθαίρει αὐτὸ ἀπουλώσεως τέλους.

Περὶ καύσεως αἰγίλωπος. πηʹ.

Ἐφ᾽ ὧν δὲ χρονίζειν τὸ πάθος, ἐλίπανε τὸ ὀστέον. ἢ πρὸς τὸν κανθὸν ἐσυριγγώθη. ἀπουλωθείσης τῆς ἐπιφανείας, ζητοῦμεν τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἐπικειμένης σαρκὸς ποιησάμενοι, τὸ στενὸν μόριον τῆς διαιρέσεως πρὸς τὸν κανθὸν ἁρμόζοντες, εἶτα σπόγγον ἐπιθέντες τῷ ὀφθαλμῷ, καυτήρια πεπυρωμένα ἐπιτί-

θεμεν τῇ διαιρέσει μέχρις ὀστέου εἰς λεπίδος ἀπόστασιν ἐπικαίοντες. καὶ τὰ πλάγια μόρια ἐν τῇ κοι-
λότητι τοῦ ἕλκους. καὶ μάλιστα τὰ ἄνω, κατανοοῦντι γάρ σοι μετὰ τὴν προσαγωγὴν τοῦ πρώτου καυ-
τῆρος, φανήσεται σημάτιον λεπτότατον ἄνωθεν ἐκ τῶν πλαγίων παραπέμπον τῷ ἕλκει τὸ ὑγρόν,
ὥσπερ δάκρυον. ὅθεν χρὴ τὸ καυτήριον κατὰ τοῦ σηματίου ἐρείδειν ἰσχυρῶς. αὐτάρκους δὲ τῆς καύ-
σεως γεγενημένης, τῇ φακῇ ἑφθῇ σὺν τῷ μέλιτι χρώμεθα. ἐκπεσούσης δὲ τῆς ἐσχάρας καὶ καθαρ-
θέντος ποσῶς τοῦ ἕλκους, στυπτηρίαν σχιστὴν λειώσαντες καὶ ἀναλαβόντες ὑγρᾷ τερεβινθίνῃ ὀλίγῃ
ὡς ἐμπλαστρῶδες γενέσθαι, ἐντίθεμεν τῇ κοιλότητι τοῦ ἕλκους. καὶ σπληνίον ἐξ αὐτοῦ ποιήσαντες,
ἐπιτίθεμεν τῇ κοιλότητι τοῦ ἕλκους. τάχιστα γὰρ ἀνακαθαίρει. σαρκοῖ. καὶ ἐπουλοῖ. καλῶς πάνυ σαρ-
κοῖ καὶ ὕελος λειοτάτη ἐπιπασσομένη, χρῶ. πεπείραται.

Περὶ ἀγχίλωπος. πθ'.

Περὶ τὸν προρρηθέντα τόπον ἔνθα ὁ αἰγίλωψ γίνεται, συνίσταται ἀργὸν ὑγρὸν μελιτῶδες. ἢ ἀθη-
10 ρῶδες. περιεχόμενον ὡς τὸ πολὺ χιτῶνι, ἀνώδυνον. κατὰ βραχὺ τὴν αὔξησιν λαμβάνον, θεραπεύε-
ται δὲ χειρουργίᾳ ὥσπερ καὶ τὰ λοιπὰ περὶ τὸ ἄλλο σῶμα ἀθερώματα. διαιρουμένης τῆς ἐπιφα-
νείας καὶ ὑποδερομένου. καὶ κομιζομένου τοῦ περιέχοντος τὸ ὑγρὸν χιτῶνος, ἐκβάσεως. μετὰ
δὲ τὴν αὐτοῦ ἀναίρεσιν, πρὸς τὴν ἀσφαλῆ θεραπείαν. ἵνα μὴ πάλιν γένεσις τοῦ πάθους γένηται, καυ-
τηρίοις πεπυρακτωμένοις ἐσχαροῦμεν τὸν τόπον. κἄπειτα θεραπεύομεν τῇ φακῇ μετὰ τοῦ μέλιτος.
ἀποπεσούσης δὲ τῆς ἐσχάρας, χρώμεθα ὡς προείρηται τῇ στυπτηρίᾳ μετὰ τῆς τερεβινθίνης μέ-
χρις ἀπουλώσεως.

Περὶ ῥοιάδων ὀφθαλμῶν. ϙ'.

Ῥοιάδες ὀφθαλμοὶ λέγονται, ὅταν ἐξελκώσεως ἢ πτερυγίου ἀφαιρέσεως. ἢ ἐγκανθίδος ἐκβάσεως ὁ
κανθὸς ὅλος ἀρθῇ. καὶ στέγειν μὴ δύνηται τὸ ἐπιφερόμενον δάκρυον. ἀλλὰ κατὰ τῶν μήλων ῥέῃ.
20 συμβαίνει δὲ τοῦτο ἐνίοτε καὶ ἐπὶ τῶν κακῶς θεραπευομένων αἰγιλώπων. λέγονται δὲ ῥοιάδες, καὶ
οἱ διὰ τοὺς συνεχεῖς ῥευματισμοὺς τῶν ὀφθαλμῶν δακρυρροοῦντες ἀεί. θεραπευτέον δὲ τοὺς τὸν καν-
θὸν ἐκ βάθους ἀφαιρεθέντας, παραπτομένους φαρμάκῳ δυναμένῳ πυκνοῦν τοὺς τόπους. καὶ στε-
ρεοῦν. οἷόν ἐστι τὸ τέφρον λεγόμενον. εἰ δὲ τύλος εἴη, προερεθίζειν δεῖ, διά τινος δριμυτέρου φαρμά-
κου. καὶ χειρουργίαις δὲ θεραπευτέον. περιθέντες γὰρ ἐκμαγεῖον τῷ δακτύλῳ. καὶ περισφίγξαντες,
σημειοῦνται τὸ περὶ τὴν ῥῖνα ἀγγεῖον. εἶτα διαιροῦσι τὸ ἀγγεῖον σμιλίῳ διπύρῳ. εἶτα σπόγγον τῷ ὀφθαλ-
μῷ περιθέντες, ἐπερείδουσι καυτήριον τῷ τόπῳ. οὐκ ἄχρι ὀστέου. ἀλλὰ τὸ δέρμα καὶ τὴν διαίρεσιν
φλογίζοντες. ἔστω δὲ τὸ καυτήριον, τρίγωνον. μετὰ δὲ ταῦτα φακῇ μετὰ μέλιτος χρῶνται. κα-
θαρῶν δὲ γενομένων τῶν ἑλκῶν, ἐν διαστολῇ τηροῦσι τὸν ὀφθαλμόν, ἕως σαρκὶ καθαρᾷ ἀναπληρω-
θῇ ὁ κανθός. ἵνα μὴ σύμφυσις γένηται. καλῶς δὲ ποιεῖ καὶ ἐπ' αὐτῶν ἡ στυπτηρία μετὰ τερεβινθί-
30 νης. τοὺς δὲ ὑποχρονίους ὀφθαλμίας δακρύοντας ἢ ὑγραινομένους ὀφθαλμοὺς θεραπεύειν. πρὸ μὲν
πάντων, ὑδροποσίᾳ. καὶ ὀλιγοσιτίᾳ συνέχοντας. καὶ γυμνασίοις καὶ περιπάτοις. ῥίψει τε κεφαλῆς
καὶ ξυρήσει. καὶ ψυχροῦ καταχύσει. διαίτῃ τε εὐχυμοτάτῃ. καὶ παχυνούσῃ χρῆσθαι. ὑπαλείφειν
δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῖς μᾶλλον ἐμπλάσσουσι καὶ ψύχουσι. καὶ στύφουσι φαρμάκοις. μετὰ δὲ τὴν ἐγ-
χείρησιν, καὶ ψυχρῷ καὶ ὀξυκράτῳ προσκλύζεσθαι τοὺς ὀφθαλμούς. κάλλιστον δὲ φάρμακον πρὸς
τούτοις πεπείραται τόδε. ἀρνογλώσσου φύλλα. χυλίσας καὶ διηθήσας. καὶ βαλὼν ἐν ὀστρακίνῳ
καινῷ ἀγγείῳ, τίθει ἐν ἡλίῳ. σκεπάσας ῥάκει ὑψηλῷ καθαρῷ κινῶν καθ' ἑκάστην. ξηρανθέντα δὲ
λείανας, ἀπόθου. καὶ χρῶ ἀντὶ ξηροῦ κολλυρίου. στίμμι πρὸς τοὺς ῥοιαδικοὺς τὸ Ἀλεξάνδρου βασιλέως
πάνυ καλόν. ποιεῖ καὶ ἐπὶ τῶν πτιλῶν βλεφάρων. τῆς ἀμπελίτιδος. κρόκου. νάρδου κελτικῆς,
κόψας, φύρα τῷ μέλιτι. καὶ βαλὼν ἐν χυτριδίῳ. καὶ πωμάσας πώματι τρῆμα ἔχοντι. καὶ χρίσας,
40 τίθει ἐπ' ἀνθράκων. καὶ μὴ ῥίπιζε. ὅταν δὲ μηκέτι ἀτμὸς ζοφώδης διὰ τῶν τρημάτων ἀναβαίνοι, ἆρον
ἐκ τοῦ πυρός. καὶ ἔα ψυγῆναι. ἔπειτα κόψας. σήσας. καὶ λεάνας χνοωδέστατα, χρῶ στιμμίζων.

Ἄλλο στίμμι ῥοιαδικόν. χαλκοῦ κεκαυμένου ʒ. α. S. στίμμεως, ʒ. α. S. κρόκου, ʒ. α. ναρδοστάχυος,
ʒ. α. φύλλα ʒ. δ. ῥόδων χλωρῶν, ʒ. α. S. τὰ λοιπὰ λειότατα ποιήσας. ἔπειτα λεάνας τὰ ῥόδα
κατ' ἰδίαν εὖ μάλα, ἕνωσον τὰ ξηρά. καὶ λεῖον ἕως ξηρανθῆναι χρῶ. Ἄλλο διὰ πολλῆς πείρας στίμ-
μι. χαλκοῦ. καδμείας. στίμμεως, ἀνὰ ʒ. β. πεπέρεως κόκκοι, ιδ'. καρυοφύλλου. ʒ. α. σπόγγων και-
νῶν, ʒ. γ. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. χαλκὸν καδμίαν. στίμμι κόψας φύρασον τῷ μέλιτι ἀρκοῦντι. εἶτα
ἀναλαβὼν αὐτὰ σπόγγῳ. καὶ βαλὼν ἐν χύτρᾳ. καὶ χρίσας, καίε. καὶ λεάνας τὴν τέφραν ἀκριβέ-
στατα, ἐπίβαλλε τὸ πέπερι καὶ τὸ καρυόφυλλον καὶ κόψαντα καὶ σήσαντα σὺν λεάνας πάλιν ἀκρι-
βέστατα χρῶ.

Περὶ τῶν καιόντων τοὺς κροτάφους. ϙα'.

Τινὲς βαρβαρικῷ νόμῳ δουλεύοντες ἐπὶ τῶν χρονιζόντων περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ῥευμάτων, καίουσι
50 τοὺς κροτάφους, ἤτοι διὰ φαρμάκου. ἢ τῇ ἐντεριώνῃ τῶν καρυΐνων ξύλων. ὃ καλοῦσιν ὕσκας. τινὲς
δὲ καὶ σίδηρον ἐκπυρώσαντες, ποιοῦνται τὴν καῦσιν. ἐγὼ οὖν τοιαύτην διάθεσιν ἐθεασάμην ἐκ τῆς
τῶν κροτάφων καύσεως συστᾶσαν. ἀμέλει γὰρ οὗτοι χρησάμενοι τῷ φαρμάκῳ. καὶ ἕως διὰ βάθους
καύσαντες μετὰ τῶν ἀλλοτρίων ὑγρῶν, καὶ τὰ κατὰ φύσιν κατεδαπάνησαν. καὶ εἰς ἐσχάτην ξη-

ρότητα

ξηρότητα περιέστησεν τὸν ὀφθαλμόν. καὶ ἔλαθον ἑαυτοὺς ἀνίατον κατασκευάσαντες νόσημα. τί γὰρ οὖν τὸ συμβαῖνον νόσημα; πρῶτον, ὀδύνη χαλεπὴ καὶ πύρωσις ἄμετρος. ὡς οὖν ἐπειρώμεθα διὰ τῶν κολλυρίων ἀμβλύνειν τὰς ὀδύνας, πλεῖον ἐπεφορτίζομεν τῷ πάσχοντι. τὸ γὰρ κολλύριον ὑγρὸν ἐπιχριόμενον τῷ ὀφθαλμῷ, διὰ ψαμμία τινὰ ἐγίνετο ἀπὸ τῆς ἀμέτρου θερμότητος φρυττόμενον. καὶ ὅταν αὖθις βουληθέντες παρηγορῆσαι, καὶ αὐτὸ πάλιν διὰ τῆς θερμότητος παχυνόμενον. καὶ ὥσπερ τινὲς ὑμένες γιγνόμεναι, δυσχερῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐχωρίζοντο. καὶ γάλακτι ἐχρησάμεθα. καὶ αὐτὸ ὁμοίως ἐπαχύνετο. καὶ συντόμως φάναι ὥσπερ ἀπὸ πυρὸς τὰ ὑγρὰ συνεστρέφετο. πολλὰ οὖν καμόντες, τῷ χυλῷ τῆς τήλεως ἐγχυματίζοντες, μετρίως παρηγορήσαμεν. καὶ τοῦτο γὰρ ἐγένετο ἀπὸ τῆς νόσου. ὕστερον δὲ τῷ λόγῳ ποδηγούμενοι, ἐπὶ τὴν τοῦ ῥοδίνου χρῆσιν ἤλθομεν. χλιαίνοντες δὲ τοῦτο καὶ ἐγχυματίζοντες, ὥστε καὶ τὸν κάμνοντα μετὰ τὴν ἡμῶν ἀπουσίαν αὐτῷ μόνῳ κεχρημένον, κουφίζεσθαι τῶν συμπτωμάτων. καὶ εἰς πολλὰ δὲ ἡμῖν ἄλλα χρήσιμον ὤφθη τὸ ῥόδινον ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν. εἰ γὰρ ἐκ φύσεως ξηρότης προσγένηται, ὡς δυσκίνητον καὶ ὅλως ἀδάκρυτον τὸν ὀφθαλμὸν εἶναι. καὶ τούτοις χρήσιμον ἐστὶν ἀντὶ κολλυρίου ὑπαλειφόμενον.

Περὶ ἀρτηριοτομίας Σευήρου. ϟβ΄.

Τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ μέτωπον χειρουργιῶν, εἷς μὲν ἐστι γενικώτατος σκοπὸς, τὸ τῆς ῥευματικῆς ἀπαλλάξαι διαθέσεως. ἰδικωτέρας δέ τινας καὶ οἱονεὶ μερικωτέρας ποιούμεθα τὰς ἐγχειρήσεις, διὰ τὴν δύναμιν. διὰ τὰ συμπτώματα. διὰ τοὺς τόπους. διὰ τὴν ποιότητα τῶν ῥευμάτων ὕλην. τῶν μὲν οὖν ἀρτηριῶν, γένος ἕν. διαφέροντες δὲ οἱ τόποι. νῦν δὲ περὶ τῶν ὀπισθίων ποιούμεθα τὴν ἐξέτασιν. αὗται γὰρ ὥσπερ ἀρχαί τινες τῶν περὶ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς κεφαλῆς εἰσί. προσήκει οὖν ἐπὶ τῶν περιωδυνιῶν τε καὶ σφακέλων. σταφυλωμάτων τε καὶ προπτώσεων, τὰς ἐν τοῖς ὀπισθίοις μέρεσι τῆς κεφαλῆς, τέμνειν ἀρτηρίας. παρ᾽ αὐτὰ γὰρ τῆς ὠφελείας αἰσθάνονται οἱ κάμνοντες. προξυρητέον δὲ τοὺς τόπους. καὶ οὕτως ἀκριβῶς σημειωτέον τῇ ἁφῇ τὸν σφυγμόν. καὶ μεταξὺ ἀπὸ τῶν ὤτων ὡς τρεῖς δακτύλους τὸ διάστημα. ἐπὶ τὸ λεγόμενον ὀπισθοκράνιον. διαιρεῖν δὲ προσήκει, μὴ πλαγίως. ἀλλ᾽ ἐγκαρσίως, μέχρις ὀστέου. καὶ ξέειν τὸν περικράνιον ὑμένα ἀκριβέστατα. ἀναμένειν δὲ τὴν ἔκκρισιν τοῦ αἵματος μέχρι λειποθυμίας, ἐφ᾽ ὧν ἡ δύναμις ἰσχυρά. καὶ ἡ ὀδύνη σφοδρά. οὕτω γὰρ κοιμήσεις τὸ σύμπτωμα. εἶτα σφηνίσκον ἰσόμετρον ἐντίθεμεν. καὶ πλατὺ ὀθόνια πλεῖστα ἐπιθέντες τῷ σφηνίσκῳ, πτύγματι χρώμεθα. μοτῷ φύλακι ὀξυκράτῳ βεβρεγμένῳ. εἶτα ἐπιδέσμῳ χρώμεθα ἱκανῶς σφίγγοντες καὶ περὶ τὸ μέτωπον φέροντες ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς καὶ δεσμοῦντες. τῇ δὲ ἑξῆς ἐπιβρέχομεν οἰνελαίῳ τὸν ἐπίδεσμον οὐ λύοντες. τῇ δὲ τρίτῃ ἐπιλύσαντες καὶ ἀπαντλήσαντες μετρίως τοὺς μώλωπας, ἀποξέομεν τοῦ ὀστέου τῷ κοπαρίῳ. καὶ μετὰ ταῦτα τῇ ξύσει τοῦ ὀστέου χρώμεθα. καὶ τοῦτο ποιοῦμεν ἕως τεσσάρων καὶ πέντε ἡμερῶν. ἄχρις αἱμάξει τὸ ὀστέον. τοῦτο γὰρ σημεῖον ἐστὶν αὐτάρκους ξέσεως. ἐμμότοις δὲ χρηστέον ἐπὶ τούτων, τοῖς διὰ κισσήρεως καὶ κηρελαίου. καὶ μετὰ τοῦτο τῷ κεφαλικῷ λεγομένῳ δι᾽ ὀρόβων ξηρίῳ χρηστέον. καὶ τὸ ὑφ᾽ ἡμῶν δὲ σκευαζόμενον μονογλυνῶς ἐπὶ τούτων ποιεῖ. παρ᾽ αὐτὰ γὰρ τῆς ξέσεως ἐπιτεθέν, τὴν σάρκα προσάγει. λαμβάνει δὲ ἀλεύρου πυρίνου λεπτοτάτου μέρη δύο. κολοφωνίας ὑγροτάτης μέρος α΄. ἐπιπάσσοντα δὲ τὸ ξηρίον, σκέπειν μοτοῖς καὶ σπληνίῳ μοτοφύλακι. χρηστέον τινὶ τῶν διὰ ψιμμυθίου, συνεργεῖ γὰρ καὶ τῇ ἀπουλώσει.

Περὶ τοῦ ἐπισκυνισμοῦ. ϟγ΄.

Καὶ τὸν περισκυνισμὸν δὲ παραλαμβάνομεν, ἐφ᾽ ὧν χρόνιον καὶ λεπτὸν τὸ ῥεῦμα τῶν ὀφθαλμῶν τυγχάνει. καὶ πολλὰ τὰ ῥευματίζοντα ἀγγεῖα. δεῖ οὖν ξυρήσαντα τοὺς τόπους, σημειοῦσθαι, ὡς μὴ κατὰ τῆς στεφανιαίας ῥαφῆς, ἢ τῶν κροταφιτῶν μυῶν δοθῆναι τὴν τομήν. ἐμβάλλειν δὲ τὴν διαίρεσιν ὀλίγον ἀνωτέρω τοῦ μετώπου. ἐγκαρσίαν ἀρχόμενοι ἀπὸ κροτάφου ἐπὶ κρόταφον. συνδιαιρουμένου καὶ τοῦ περικρανίου ὑμένος. καὶ ξεομένου ἀκριβῶς. εἶτα σφηνίσκους τῇ τομῇ ἐντιθέντες, διαμοτοῦμεν. καὶ τὰ ἀκόλουθα ποιοῦμεν, ὡς ἐπὶ τῆς ἀρτηριοτομίας προείρηται. δοκιμαζομένης τῆς ἀπὸ τοῦ οἰνελαίου ἐμβροχῆς. ἀπὸ δὲ τῆς τρίτης, θεραπεία πυοποιός. ἔπειτα ἡ ἀναξηραίνειν ἐπαγγελλομένη. εἰ μὲν οὖν ἀπὸ τοῦ βρέγματος μόνου ῥευματίζοιεν οἱ ὀφθαλμοί, ἀρκούμεθα τῇ προειρημένῃ διαιρέσει. εἰ δὲ σὺν τοῖς ἄνωθεν ἀγγείοις, καὶ ἐκ τῶν κροτάφων φέροιτο τὸ ῥεῦμα, μετὰ τὸ ἐμβαλεῖν τὴν εἰρημένην ἄνω διαίρεσιν, ἄλλας δύο παραληψόμεθα μηνοειδεῖς. μίαν καθ᾽ ἑκάτερον μέρος. τὴν δὲ ἀρχὴν ἐχέτω ἥτε ἐκ δεξιῶν. καὶ ἡ ἐξ εὐωνύμων, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς δοθείσης ἄνω ἐγκαρσίας διαιρέσεως. καταφερόμεναι δὲ ἄνωθεν ἐπὶ τοὺς κροτάφους, μέχρις ἡμίσους τοῦ μετώπου, προελθέτωσαν μηνοειδῶς ἀποστραφεῖσαι περὶ τὰς ὀφρῦς ὡς μὴ ἀδικεῖν τοὺς κροταφίτας μῦς. ἔστω δὲ τὸ σχῆμα τῶν τριῶν διαιρέσεων, παραπλήσιον τῷ π γράμματι. τὰς κεραίας ἔχον ἐσιμωμένας, εἰς τὰ ἐντὸς μέρη. τρόπῳ τοιούτῳ. δεήσει δὲ κἀνταῦθα τοὺς σφηνίσκους ταῖς τομαῖς ἐντιθέναι, καὶ τὰ ἀκόλουθα πράττειν ὡς προείρηται. αἰθίοπες δὲ ἐκ γενετῆς τὸ μέτωπον περικόπτειν φασίν, ὡς μὴ ῥευματίζεσθαι τοὺς ὀφθαλμούς.

Περὶ ὑποσπαθισμοῦ. ϟδ΄.

Τὸν [illegible]σμὸν παραλαμβάνουσι φεύγοντες τὴν ἀπρέπειαν, τῆς ἐπὶ τοῦ περισκυθισμοῦ γιγνομένης κατὰ κύκλον μεγίστης οὐλῆς. ἡ δὲ ἀποθεραπεία, ἀτελεστέρα ἐκείνης. ὅθεν δὴ μᾶλλον τῷ περισκυθισμῷ χρηστέον, τοῦ ἀναγκαιοτέρου φροντίδα ποιούμενοι.

Περὶ ἀγγειολογίας. λε΄.

Τὴν ἀγγειολογίαν δὲ παραλαμβάνομεν, ἐπὶ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ παθόντος· καὶ ἐπὶ ῥευματικῶν καὶ ἐπὶ ἡμικρανίας. παραλαμβάνομεν δὲ τὴν ἀγγειολογίαν, ἐφ᾽ ὧν κεκυρτωμένα καὶ προφανῆ τὰ κατὰ τὸ μέτωπον ἀγγεῖα τυγχάνει. σημειούμενοι δὲ μέλανι τὸ ἀγγεῖον, κουφίζομεν ἄκροις τοῖς δακτύλοις. ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὸ δέρμα τοῦ μετώπου. ἑκατέρωθεν τοῦ σημείου. καὶ δίδομεν ἐπιπολαίαν διαίρεσιν κατὰ τὸ σημεῖον κατευθὺ τοῦ ἀγγείου. καὶ αὖθις πάλιν ἐπιδιαιροῦμεν κατὰ βραχὺ τοὺς ὑποκειμένους τῷ δέρματι ὑμένας, ἄχρι γυμνὸν φανῇ τὸ ἀγγεῖον. καὶ οὕτως ἀγκίστρα δύο καταπείραντες τοῖς χεί-
10 λεσι τῆς διαιρέσεως κουφίζομεν. καὶ ὑποξέοντες κατὰ βραχὺ τῷ σμιλίῳ, ἐλευθεροῦμεν τὸ ἀγγεῖον τῶν περικειμένων ὑμένων. καὶ ὑποβάλλοντες τυφλάγκιστρον, αἰωροῦμεν ἐκ τοῦ βάθους τὸ ἀγγεῖον. καὶ οὕτως μετεωρήσαντες, βελόνην διπλοῦν λίνον ἔχουσαν. καὶ ἀφαιροῦντες τὴν βελόνην ἀφίεμεν τὸ λίνον. τὸ δ᾽ αὐτὸ ποιοῦμεν κἀπὶ τοῦ ἄλλου πέρατος τοῦ ἀγγείου. καὶ μετὰ ταῦτα κεντοῦμεν τὸ ἀγγεῖον. συγχωροῦντες κένωσιν γενέσθαι. ἐκκριθέντος δὲ αὐτάρκους αἵματος, ἀποδήσαντες τὰ πέρατα ἀμφότερα τοῦ ἀγγείου τοῖς ἤδη ὑποβεβλημένοις λίνοις, τὸ μέσον αὐτοῦ ἐκτέμνομεν. καὶ οὕτως διαμοτώσαντες· καὶ πτύγμα ἐξ ὕδατος ψυχροῦ ἐπιθέντες, ἐπιδέσμῳ χρώμεθα. τῇ δὲ δευτέρᾳ, οἰνελαίῳ ἐπιβρέχομεν. καὶ τῇ τρίτῃ ἐπιλύσαντες, σύμμετρόν τε ἀπάντλησιν ποιούμενοι, διαμοτοῦμεν μελικράτῳ, ἕως ἀποπέσωσι τὰ λίνα. καὶ ἕως τελείας σαρκώσεως, τῷ αὐτῷ χρώμεθα. ἀγαθὸν γάρ ἐστι βοήθημα. τὴν δὲ ἀπούλωσιν ποιοῦμεν, διὰ τοῦ μηλίνου φαρμάκου. ἢ τῷ διὰ καδμίας. εἴωθα δὲ
20 φησὶν ὁ Λεωνίδης, ἐπιμήκους τοῦ ῥεύματος ὄντος ἀπὸ μετώπου. ἔτι τε τῶν κροταφιτῶν μυῶν παρὰ τοῖς μικροῖς κανθοῖς τοῖς πλησιάζουσι τοῖς κροτάφοις ὑπεράνω τῶν περάτων τῶν ὀφρύων, ἐμβάλλειν ἐσχάρας διὰ καυτήρων πυρηνοειδῶν. παραφυλασσόμενος σφόδρα, μὴ ἅψασθαι τῶν κροταφιτῶν μυῶν. ἐπὶ δὲ τῶν ἀπὸ τοῦ βρέγματος ῥευμάτων, ἀποσφίγγων τὸν τράχηλον. καὶ σημειοῦμαι τὰ μᾶλλον κυρτούμενα ἀγγεῖα ἐν τῷ μετώπῳ. καὶ ταῦτα προξυρίζω τὰς τρίχας. Ἄλλο πάνυ δόκιμον πρὸς τὰ χρόνια ῥεύματα. Ἐχίδνων κεφαλὰς καύσας ἐν χύτρᾳ ἀκριβῶς καὶ λεάνας τὴν τέφραν μετὰ ἀφεψήματος θέρμων πικρῶν, ἐπίχριε τὸν κρόταφον. καὶ θαυμάσεις.

Περὶ τῶν κροταφιτῶν μυῶν καταπλασμάτων. καὶ ἀνακολλημάτων. καὶ ἐπιχρισμάτων. Σεβήρου. λς΄.

Ἐπειδὴ ἡ χορηγία τῶν ῥευμάτων ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τῶν ὑπερκειμένων τόπων γίγνεται, ἡμικρανίαι γοῦν καὶ σφάκελοι. καὶ ῥευματισμοὶ τῆς κεφαλῆς ἐπαύξουσι τὰς τῶν ὀφθαλμῶν ὀδύ-
30 νας. ὅθεν καὶ τούτοις βραχέα βοηθήματα δέον ἀπονεῖμαι, χρηστέον τοίνυν παρακολλήμασι καὶ παραχρίστοις ὡς εἴρηται, ἐφ᾽ ὧν ῥευματίζονται οἱ ὀφθαλμοί. καὶ ἐφ᾽ ὧν τὰ περὶ τὸ μέτωπον καὶ τοὺς κροτάφους ἀγγεῖα κυρτούμενα διατείνηται. εἰ γὰρ ἡ ἐπιφορὰ μὴ ἐκ τῶν περὶ τὸ μέτωπον. καὶ τοὺς κροτάφους καὶ τὰ βλέφαρα ἀγγείων συμβαίνει, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν ἐν βάθει, τὰ παρακολλήματα. καὶ αἱ ἐπιχρίσεις βλάπτουσι μᾶλλον. ἔτι δὲ εἰ μὲν ἄνευ φλεγμονῆς οἱ ῥευματισμοὶ τῶν ὀφθαλμῶν γίγνονται, ἐπέχουσι τὰ παρακολλήματα. φλεγμονῆς δὲ γινομένης, προσδιατείνει μᾶλλον τῇ θλίψει ἐκ τῶν κύκλῳ τόπων ἐπὶ τοὺς φλεγμαίνοντας διωθούμενα τὰ ὑγρά. τὰ μὲν οὖν διὰ τῆς σεμιδάλεως καὶ ᾠῶν, καὶ λιβάνου συντιθέμενα παρακολλήματα παραιτητέον. ξηραινόμενα γὰρ παρατείνει τὰ ἀγγεῖα. καὶ τοὺς ῥευματισμοὺς αὔξει. ὅσα δὲ μαλακὰ διαμένει, ἡ περίτασιν οὐκ ἐργάζεται. τῇ τε ψύξει, καὶ τῇ στύψει, στέλλει τὰ ἀγγεῖα, τούτοις χρηστέον. εἰ μὲν οὖν θερμὴ δυσκρασία τὸ βλάπτον ἐστί.
40 κρόκον. ὄπιον. σμύρναν. λίβανον. ἴσα λειώσαντες ὕδατι καὶ γλοιοῦ πάχος ποιοῦντες, ἐπιχρίομεν. καὶ παρ᾽ αὐτὰ ὑπνοποιήσαντες, τῆς ὀδύνης ἀπαλλάττομεν. καὶ ποτάμιοι στρατιῶται συλλειωθέντες μετὰ ἀλόης, τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. καὶ πολύγονον δὲ σὺν μαστίχῃ λειωθὲν καὶ ἐπιχρισθὲν, παρηγορεῖ. καὶ ὁ τοῦ μανδραγόρου δὲ φλοιὸς σὺν λιβάνῳ, οὕτω θαυμαστῶς ποιεῖ. καὶ μαστίχη σὺν χυλῷ κράμβης ἀπλύτου λειωθεῖσα, ὑποξηραίνει θαυμαστῶς. καὶ ἡ τῶν χαλκέων αἰθάλη ἣν καλοῦσιν ἡφαίστιον. ἥτις ἠρέμα μετὰ ᾠοῦ φυραθεῖσα. καὶ ἄσβεστος μετ᾽ ᾠοῦ ἐπὶ τῶν ψυχρῶν δυσκρασιῶν. καὶ χελιδόνων κόπρος μετὰ μαστίχης, σὺν τῷ λευκῷ τοῦ ᾠοῦ.

Ὅλης τῆς κεφαλῆς ἐπίχρισμα. Σεβήρου. λζ΄.

Ὅλην δὲ τὴν κεφαλὴν δυσκρασίᾳ θερμῇ καταληφθεῖσαν, ἀκακίαν σὺν οἴνῳ λειωθεῖσαν, χρίειν. παραιτεῖσθαι γὰρ χρὴ τὸ ὄξος ἐπὶ τῶν τοιούτων τῆς κεφαλῆς ἐπιχρισμάτων. ποιεῖ καὶ σαμία γῆ λειωθεῖσα μετ᾽ ἀρνογλώσσου χυλοῦ. ἢ στρύχνου. ψυχροτέρας δὲ τῆς αἰτίας ὑπαρχούσης, ὥστε σαφῶς
50 τὸν πάσχοντα τῆς ψύξεως αἰσθάνεσθαι κατὰ τὴν κεφαλήν. καὶ τὸ καταφερόμενον δάκρυον ψυχρὸν, τὰ ἐναντία τῇ θερμῇ διαθέσει βοηθήματα προσακτέον. κάρδαμον γὰρ ἅμα ᾠῷ λειώσαντες ὠφελήσαμεν ἱκανῶς. καὶ τὸ τοῦ εὐζώμου σπέρμα λειώσαντες, σὺν ὄξει, τὸ αὐτὸ πεποιήκαμεν. καὶ θαψία δὲ σὺν νάπυϊ ὄξει λειωθεῖσα, μεγάλως ὠφελεῖ. καὶ οἱ λιβυκοὶ κοχλίαι σὺν λιβανωτῷ ἅμα ὄξει λειωθέντες, πολλὴν φορὰν ῥεύματος ἀνέκοψαν. καὶ ἡ τῶν χελιδόνων νοσσιὰ σὺν τῇ εὑρισκομένῃ ἐν

αὐτῇ κόπρῳ σὺν ὄξει φυραθεῖσα, τὰς χαλεπὰς ἢ μικρανικὰς ὀδύνας ἰάσατο. καὶ τὸ εὐφόρβιον σὺν ὄξει λειωθέν. χρῶ δὲ καὶ τοῖς προγεγραμμένοις σμήγμασι. καὶ πάσμασιν ἐπὶ τῶν χρονίως κεφαλαλγούντων.

Καταπλάσματα ὀφθαλμιώντων. Διοσκουρίδου. ϟη.

Καταπλασσόμενα δὲ, πραΰνει φλεγμονὰς ὀφθαλμῶν. βάτου φύλλα. ἢ ἀλσίνης. ἢ τριβόλου χλωροῦ. ἢ ἀνδράχνης. ἢ ἀειζώου. ἢ πολυγόνου. ἢ σέρεως. ἢ κορίου. ἢ κυπαρίσσου. ἢ ὑοσκυάμου φύλλα λεῖα. ἢ κολοκύνθης ξύσματα. ἢ πέπονος σὰρξ. ἢ κωδύων ἀφέψημα προσαντλούμενον. καὶ αὐταὶ αἱ κωδύαι ἑφθαὶ λεῖαι καταπλασσόμεναι. χρήσιμος δὲ καὶ ἄρτος ὕδατι διάβροχος λεῖος σὺν ῥοδίνῳ ὀλίγῳ ἐπιτιθέμενος. καὶ ᾠὸν σὺν ῥοδίνῳ καὶ οἴνῳ ἀνακοπὲν, καὶ πτύγματι ὀθονίου ἀναληφθέν. καὶ ἐπιτιθέμενον. ἢ ᾠῶν ὀπτῶν. ἢ ἑφθῶν λεκύθους. μετὰ κρόκου ὀλίγου καὶ ὀπίου ὅσον φασίλου μέγεθος μετὰ ἑψήματος λεάνας, ἐπιτίθει. Ἄλλο Ἀσκληπιάδου πρὸς τὰς μεγίστας ἐπιφορὰς καὶ περιωδυνίας· ῥόδων ξηρῶν, ∠ α. ὀπίου, ∠ α. κρόκου, ∠ α. ἀναλάμβανε τροχίσκους διὰ γλυκέως. ἐν ᾧ μελίλωτα ἕψηται. καὶ ἐπὶ τῆς χρείας λεάνας ἐξ αὐτῶν μετὰ γλυκέος. καὶ ἄρτῳ συμμίξας, κατάπλαττε. Ἄλλο πρὸς τὰς μεγίστας ὀδύνας. καὶ ἀγρυπνίας. Ψυλλίου σπέρμα βαλὼν ὕδατι ζέοντι, ἔα βραχύ. καὶ ὅταν διαλυθῇ, ἀνατάραξον ὡς ἐμπλαστρῶδες γενέσθαι. καὶ κατάπλασσε τὸν ὀφθαλμόν. ὕπνον γὰρ ποιεῖ ἡδύν. Ἄλλο Δημοσθένους πρὸς τὰς ὀδύνας. καὶ προπτώσεις, ἐξόχως ποιοῦν. Κωδύας μήκωνος ἑψήσας ἐν ὑδρομέλιτι, αὐτὰς μὲν ἐκθλίψας ῥῖπτε. τὸ δὲ ὑδρομέλιτι πυρίνην ἢ κριθίνην γυρίνην μίξας, κατάπλασσε. ὀλίγον ῥόδινον ἐπιβαλών. ἢ πάλιν ἀλφίτου ἀντὶ τῆς γύρεως. ἢ ἄρτον καθαρόν. τὰ δὲ καταπλάσματα, πάντως καταλαμβανέτω τὸν κρόταφον. καὶ τὴν ὀφρὺν σὺν τῷ μετώπῳ. μόνον δὲ τὸ ἄνω βλέφαρον καταπλάττομεν, οὐ παραθλίβοντες τὸ κάτω εἰς τὸ δύνασθαι παρανοιγόμενον τὸν ὀφθαλμὸν, ἐκκρίνειν τὸ ἐπιφερόμενον δάκρυον. συνεχῶς δὲ ἀλλασσέσθω. καὶ μάλιστα θέρους. ἵνα μὴ ἐκπυρούμενα παροξύνῃ. τῇ δὲ ἁφῇ, ἄκρα χλιαρὰ προστιθέσθω. χειμῶνος δὲ, προσηνῶς θερμά.

Ἐπιχρίσματα ὀφθαλμῶν. ϟθ.

Τὰ δὲ βλέφαρα ἔξωθεν περιχρίειν δεῖ ἐν ταῖς περιωδυνίαις· μάλιστα μὲν τῷ νείλου διαρόδῳ. ἤ τινι τῶν διὰ κρόκου ἀνωδύνων κολλυρίων ἢ κρόκῳ λείῳ μετὰ μηκωνίου βραχέος σὺν γάλακτι. ἢ ὑοσκυάμου χυλίσματι. Ἄλλο περίχριστον πρὸς τὰς περιωδυνίας Ἀσκληπιάδου. Ἀλόης. λυκίου ἰνδικοῦ. ῥόδων χλωρῶν. κρόκου ὀπίου. σμύρνης. ἑκάστου τὸ ἴσον οἴνῳ λειώσας, ἀνάπλασσε τροχίσκους. καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως γλυκεῖ διαλύων. ἐπίχριε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τοὺς κροτάφους. Ἄλλο ἐπίχριστον ἀποκρουστικὸν. κάλλιστον. Μηλέας φύλλων ξηρῶν κεκαυμένων καὶ σεσησμένων, λι. α. σμύρνης, Γο. β. γλαυκίου κόμεως Γο. ς. ὕδωρ. Ἀσκληπιάδου ἐπίχριστον ἀδακνηρόν. παραχρῆμα ἐπέχον τὸ ῥεῦμα. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ψωροφθαλμίας. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠ δ. κρόκου, ∠ δ. πεπέρεως ∠ β. ὀπίου, ∠ β. κόμεως, ∠ δ. ὕδωρ. ἔξωθεν ἐπιχριόμενον, ἀνακόπτει μεγίστας ἐπιφοράς. φυλάττεσθαι δὲ χρὴ τὰς εἰς τὸν ὀφθαλμὸν παρεμπτώσεις τοῦ φαρμάκου.

Ἄλλο τὸ φλόγινον ἐπιγραφόμενον. Χαλκοῦ κεκαυμένου. καὶ πεπλυμένου, ∠ ιβ. κρόκου, ∠ ς. πεπέρεως ∠ δ. σμύρνης, ∠ γ. ὀπίου, ∠ γ. κόμεως, ∠ ιβ. οἴνῳ λείου παλαιῷ εὐώδει στύφοντι. Ἄλλο περίχριστον διὰ σάνδυκος. Πρὸς τὰς ψύξεις καὶ τὰς παραλύσεις τῶν βλεφάρων. οἷαι συμβαίνουσι καὶ ἐπὶ τῶν κυνικῶν σπωμένων. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ὀξυδορκίαν, πρὸ βαλανείου περιχριόμενον. σάνδυκος ∠ ιδ. κροκομάγματος, ∠ ς. πεπέρεως, ∠ δ. κόμεως, ∠ ς. ὕδωρ. ἔνιοι δὲ προσβάλλουσι καὶ ὀποβαλσάμου, ∠ δ. καὶ ἐγχρίουσι πρὸς ἀμβλυωπίαν.

Περὶ ξηροκολλυρίων Γαληνοῦ. ρ.

Τῶν ξηρῶν φαρμάκων, ἕνια κωλύει συστῆναι τὶ πάθος ἐν ὀφθαλμοῖς, τὰς ἐπιῤῥοὰς κωλύοντα δηλονότι τῶν ὑγρῶν, ὑφ' ὧν εἰώθασιν οἱ ὀφθαλμοὶ κακοῦσθαι. κάλλιστον δὲ αὐτῶν ἐφάνη τῇ πείρᾳ κριθὲν, τὸ ὑπ' ἐμοῦ φησὶν ὁ Γαληνὸς συντεθέν. καὶ διασῶζον παρὰ πολλοῖς ἐν τῇ χρήσει, σχεδὸν ἐν ἅπασι τοῖς ἔθνεσιν ὧν ἄρχουσιν οἱ Ῥωμαῖοι. καὶ πρώτου τε αὐτοῦ τὴν κατασκευὴν γράφω. βέλτιον ἡγούμενος εἶναι τὸ μηδόλως ἁλίσκεσθαι πάθεσι τοῦ, φθάσαντα παθεῖν θεραπεύεσθαι. χρησιμώτατον δέ ἐστι καὶ ὑγιαίνουσιν ὀφθαλμοῖς, τὸ φάρμακον. καίεται δὲ λίθος φρύγιος καταθραυσθεὶς εἰς κυαμιαῖον μέγεθος. εἰς χυτρίδιον δὲ καινὸν αὐτὸν βαλόντες. εἶτα πηλώσαντες ἔξωθεν. καὶ ἐπιτιθέντες πῶμα τρῆμα τι ἔχοντι. καὶ χρίσαντες, τίθεμεν ἐπ' ἀνθράκων. ὅταν δὲ ὁ λίθος διάπυρος γένηται, τηνικαῦτα χρὴ τὸ χυτρίδιον μετακενῶσαι εἰς ἕτερον ἀγγεῖον καθαρόν. καὶ σβεννύειν βουτύρῳ προσφάτῳ. σβεσθέντος δὲ, πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ χυτρίδιον ἐμβάλλοντες ἐπιτίθεμεν τοῖς ἄνθραξι, καὶ ῥιπίζομεν. πυρωθέντος δὲ τοῦ λίθου, ὅταν καθαρὸν θεασώμεθα τὸν ἀναφερόμενον ἀτμὸν, πάλιν ἐκκενώσαντες, σβέννυμεν οἴνῳ παλαιῷ κιῤῥῷ εὐώδει. εἶτα πάλιν ἐμβάλλοντες τὸν λίθον εἰς τὸ χυτρίδιον, ἐκ τρίτου καίομεν, καὶ σβέννυμεν αὖθις μέλιτι ἀττικῷ μὴ πολλῷ. ἔσχατον τὸ τῷ μέλιτι σβέννυται, ἵνα ἡ τοῦ μέλιτος ποιότης ἐμμένῃ τῷ λίθῳ. ἔστω δέ σοι προλελειωμένα πλείοσιν ἡμέραις ἀκριβῶς, ὡς

χνοώδη γεγονέναι τὰ ὑπογεγραμμένα. Χαλκοῦ κεκαυμένου, Γο. α. πεπέρεως λευκοῦ, Γο. β.
φύλλου Γο. α. στίμμεως, ∠ ιβ. τούτοις μίγνυε τοῦ κεκαυμένου λίθου, καὶ κεκομμένου, καὶ σεσησμέ-
νου, καὶ λελειωμένου, λι. α. καὶ ἐπειδὰν ἅμα πάντα καλῶς ἑνωθῇ, καὶ μέλλῃ ἀναιρεῖσθαι τὸ φάρ-
μακον, ἐπίβαλε ὀποβαλσάμου πρωτείου, ∠ ιβ. λεπτὸν δὲ καὶ διαφανὲς ἔστω κατὰ τὴν σύστασιν
τὸ ὀποβάλσαμον, μὴ παχύ. κωλύει γὰρ τὸ πάχος ξηρὸν γενέσθαι τὸ φάρμακον. χρῆσθαι δὲ αὐτῷ
δεῖ κατὰ τῶν βλεφάρων μόνων. ἐπιφέροντα τὴν μήλην χωρὶς τοῦ ἅψασθαι τῶν χιτώνων τοῦ
ὀφθαλμοῦ. κελεύειν δὲ ἀνεῳγμένα ἔχειν τὰ βλέφαρα τὸν ὑπαλειφόμενον ἄνθρωπον. τοῦτο μὲν
οὖν ἐπ' ἐμοῦ συνετέθη. οὐκ ἐπιτρέπον ὀφθαλμιάσαι τὸν καλῶς αὐτῷ χρώμενον. Στίμμι καλ-
λιβλέφαρον προφυλακτικὸν, νηπίοις μάλιστα χρήσιμον. στίμμεως, ∠ ις. μολίβδου κεκαυμένου
10 καὶ πεπλυμένου, ∠ η. λεπίδος, ∠ α. κρόκου, ∠ α. ῥόδων ἄνθους. σμύρνης. ναρδοστάχυος. λιβά-
νου. πεπέρεως, ἀνὰ ∠ α. φοινίκων βαλάνων ὀστᾶ, ι. ἅπαντα βαλὼν εἰς ἀγγεῖον κεραμεοῦν, ὄπτα φι-
λοπόνως. ἔπειτα κόψας. λεάνας, ἐπίβαλε ὀποβαλσάμου λεπτοτέρου πρωτείου τῇ συστάσει, κο-
χλιάρια δύο. καὶ λεάνας. καὶ ξηράνας, χρῶ. Ἄλλο Σευήρου. ποιοῦν πρὸς εὐμορφίαν ὀφθαλ-
μῶν. καὶ βλεφάρων. Στίμμεως Γο. γ. πορφύρας ἀληθινῆς κεκαυμένης, Γο. β. ναρδοστάχυος,
Γο. α. χρῶ. Στίμμι καλλιβλέφαρον. στίμμεως ὡς κεκαυμένου. καὶ πεπλυμένου, ∠ η. ὀστέων
φοινίκων κεκαυμένων, ∠ η. χαλκάνθου ∠ β. νάρδου κελτικοῦ, ∠ β. χρῶ πεπείρασται
γάρ. Ἄλλο ποιοῦν πρὸς εὐπρέπειαν μετρίως ἀποξηραῖνον κανθοὺς ἡλκωμένους, καὶ διύ-
γρους. Κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου. πορφύρας κεκαυμένης, ἀνὰ Γο. γ. φύλλου σκύλμα-
τος, Γο. α. χρῶ. Στίμμι κάλλιστον πρὸς ῥεῦμα λεπτὸν, καὶ διαβεβρωμένους κανθούς. φέρει δὲ
20 τὸ τοιοῦτον καὶ τοὺς κατησθενηκότας ὀφθαλμούς. δεδοκιμασμένον ἐπὶ πολλῶν παθῶν. καὶ παρα-
δόξως ἀπαντῆσαν ἐπὶ πάντων. παρέχει δὲ καὶ εὐπρέπειαν. στιμμιζόμενον γὰρ ἐπὶ χρόνον ἱκανὸν
ἐν τοῖς κανθοῖς παραμένει. ἔχει δὲ οὕτως. πορφύρας σαρκὸς πεφρυγμένης, ∠ δ. ἀνεμώνης χυ-
λὸν, ∠ ς. καὶ στίμμεως κοπτικοῦ κεκαυμένου καὶ ἐσβεσμένου, οἴνῳ, ∠ γ. ἀκτῆς χυλοῦ τοῦ καρ-
ποῦ, ∠ γ. ἀκακίας αἰγυπτίας, ∠ β. κριθῶν κεκαυμένων, ∠ β. κηκίδων μελανῶν, ∠ β.
ἀκακίας, ∠ β. συκαμίνων τῶν ἐκ τῆς βάτου ξηρῶν κεκαυμένων, ∠ γ. κόστου κεκαυμένου, ∠ γ.
φύλλου κεκαυμένου, ∠ δ. λείου ἕκαστον ἰδίᾳ καὶ ἅμα ἀποτίθει ἐν ἀγγείῳ μολιβδίνῳ. καὶ χρῶ.

Ξηρὸν τὸ σθενάκου ὅπερ ὡς ἐπιθυμῶν ἐπράθη ἐν τῇ βασιλευούσῃ πόλει εἰς νομίσματα ρκ. μετὰ
πολλοῦ καμάτου. ἔστι δὲ προφυλακτικὸν πάσης ὀφθαλμίας, στιμμιζομένων τῶν βλεφάρων.
Χαλκοῦ κεκαυμένου, Γο. α. ὄνυχας ἀρωματικοὺς κεκαυμένους μεγάλους, τρεῖς. πεπέρεως κόκκοι,
30 κα. κριθῶν κεκαυμένων, κόκκοι, κα. φοινίκων ὀστᾶ κεκαυμένα, θ. χαλκομυίας, κα. φύλλου γράμ-
ματα, θ. δρακοντίου αἵματος ⊢ δ. τὸν χαλκὸν λάμβανε τὸν ξεόμενον ἀπὸ τῶν χαλκωμάτων καὶ βα-
λὼν εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον. καὶ στήσας ἐπὶ ἀνθράκων καῖε ἐπὶ ἡμέρας γ. καθ' ἑκάστην ἡμέραν τρίτον
σβεννύων αὐτὸν οὔρῳ παιδὸς ἀφθόρου. ὕστερον δὲ ὕδατι γλυκεῖ, τὰς δὲ χαλκομυίας λάμβανε ἐκ
τόπων. ἔνθα βόες διατρίβουσιν. εἰ δὲ μὴ, ἐκ τῶν νεκρῶν ζώων. Ἄλλο καλλιβλέφαρον. φάρ-
μακον ἐπιτετευγμένον ποιεῖ καὶ πρὸς κεχρονισμένας ὀφθαλμίας. Στίμμεως κεκαυμένης.
καὶ οἴνῳ ἐσβεσμένης, ∠ γ. μολίβδου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ∠ η. λιβάνου αἰθάλης. ναρ-
δοστάχυος. σμύρνης πεφρυγμένης. κρόκου πεφρυγμένου. λεπίδος χαλκοῦ, ἀνὰ ∠ α. λείοις χρῶ.
Ξηρὸν πρὸς θερμοτέρους κανθούς. καὶ ἐρυθραινομένους. καὶ δριμυττομένους. Σευήρου. Κρό-
κου, ∠ δ. καδμείας πεπλυμένης, ∠ β. ψιμμυθίου ∠ α. χρῶ. σευηριανοῦ. Ψιμμυθίου, Γο.
40 η. καδμείας, Γο. δ. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν, Γο. β. πεπέρεως Γο. ς. φύλλων, Γο. δ. Ἄλλο καλλιβλέ-
φαρον ποιοῦν πρὸς ξηροφθαλμίαν. ἰᾶται δὲ καὶ πᾶσαν ὀφθαλμίαν μετὰ τὸ παρηγορῆσαι τὰς
ὀδύνας ἐγχριόμενον. Χαλκοῦ κεκαυμένου λειοτάτου, Γο. α. κεδρίας καθαρᾶς Γο. δ. λεάνας
τὸν χαλκὸν μετὰ τῆς κεδρίας ὡς γλοιῶδες γενέσθαι, βάλε εἰς κάλαμον. καὶ φιμώσας πήλωσον
ἔξωθεν ὅλον τὸν κάλαμον. καὶ κρύβε εἰς ἄνθρακας ἐν κλιβάνῳ. καὶ ἔα νυχθήμερον. καὶ ἐξελὼν, λεάν.
καὶ ἐπίβαλε τοῦ πηλαρίου κολλυρίου κδ. καὶ κρόκου, ∠ ς. καὶ φύλλου γραμμάρια β. καὶ χρῶ.

Ἄλλο ξηροκολλύριον δόκιμον ἀνεξηραντικὸν ῥευμάτων πολλῶν. καὶ ὀξυωπίαν παρέχον. λε-
πτύνει δὲ καὶ τὰς οὐλὰς κάλλιστα. ἰοῦ Γο. α. καδμείας, Γο. α. χαλκίτεως, Γο. α. στίμμεως Γο. α. μέλιτος
σύμμετρον. λειότητα ποιήσας καὶ φυράσας τῷ μέλιτι, βαλὼν εἰς χύτραν. καὶ πωμάσας πώματι
τρῆμα τὰ ἔχοντι. καὶ χρίσας, καῖε, ἄχρις ἂν λεπτὸς ἀτμὸς ἀνέλθῃ. ἔπειτα λαβὼν καὶ ἐκλεά-
50 νας, χρῶ. εἰ δὲ βούλει αὐτὸ μικρὸν ἀποδάκνειν, πρόσβαλε μετὰ τὴν καῦσιν, πεπέρεως κόκκους,
κε. Ἄλλο ξηρὸν πάνυ καλόν. Καδμείας Γο. β. μέλιτος, Γο. β. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠ δ.
ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ∠ ς. πεπέρεως, ∠ δ. ναρδοστάχυος, ∠ β. τὴν καδμείαν λειοτάτην φυρά-
σας τῷ μέλιτι, καῦσον. καὶ σβέννυε οἴνῳ αὐστηρῷ. καὶ λεάνας, σὺν τοῖς λοιποῖς χρῶ. ἔστι δὲ ἀποδα-
κρυτικόν. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ τραχέα βλέφαρα. Ἄλλο ξηρὸν πρὸς τοὺς δακρύοντας ὀφθαλ-
μούς. καὶ

μούς. καὶ τοὺς ἀπὸ μακρᾶς ὀφθαλμίας μὴ καλῶς ὑγιασθέντας. ἔστι δὲ καὶ προσκαταληπτικόν.
καδμείας, ∠ η̄. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠ η̄. στίμμεως, ∠ δ̄. τὴν καδμείαν μετὰ τοῦ χαλκοῦ ἀδρο-
μερῶς κόψας. καὶ μέλιτι φυράσας, καῦσον ἐν χυτριδίῳ, καθὼς προείρηται. καὶ σβέσον οἴνῳ
εὐώδει παλαιῷ. καὶ ξηράνας, μίξον τὸ στίμμι ὀπτημένον ἐν χύτρᾳ κατ' ἰδίαν. καὶ κόψας. σήσας.
λειώσας χνοωδέστατα, χρῶ. τινὲς προσμίγουσι καὶ ἀρμενιακοῦ, ∠ β̄. τὸ προειρημένον ξηρὸν μετ'
οἴνου ἐλείωσα ὡς κολλύριον καὶ ξηράνας, ἐχρησάμην. ὑποστιμμίζων τὰ βλέφαρα πρωῒ καὶ εἰς
ἑσπέραν. ἐνίοτε δὲ καὶ στίμμεως βαλών, ∠ η̄. Ἄλλο ξηρὸν τὸ κροκῶδες προσκαταληπτικόν.
Ἀλόης. κρόκου. γλαυκίου. σαρκοκόλλης ἀνὰ Γο α̅. λειότατα ποιήσας, χρῶ. Ἄλλο ᾧ χρῶμαι καὶ
διαθέσεις ἐγχρίω. καὶ ῥεῦμα μονοήμερον ἵστησι πυκνῶς. καὶ πλειστάκις ἐγχριόμενον, ποιεῖ καὶ ἰᾶται
10 τῶν ἐχόντων αἰγίλωπας. καὶ βλέφαρα περιβεβρωμένα. καὶ τραχώσεις μετὰ τὴν ἄρσιν τῶν
τριχῶν, ἀνάτριχα ἐγχριόμενον. σαρκοκόλλης. κρόκου. γλαυκίου ξανθοῦ. ἀλόης. χελιδονίας, ἀνὰ
Γο α̅. σμύρνης φωλίτιδος, ∠ δ̄. τὴν χελιδονίαν κόψας σήσας, ἐπίβαλε τοῖς λοιποῖς. καὶ συλλεά-
νας, χρῶ. ἐγὼ σὺν ὕδατι ἐλείωσα ὡς κολλύριον. καὶ ξηράνας, ἐχρησάμην. Ἄλλο ξηροκολλύ-
ριον δόκιμον. ὀξυδερκὲς ἀπειράστους φυλάττοντας τοὺς ὀφθαλμούς. Στίμμεως, + δ̄. αἰθάλης
πορφύρας ἀληθινῆς ῥόδων ξηρῶν, + β̄. κρόκου + γ̄. φύλλου + γ̄. ναρδοστάχυος, + γ̄. λείοις
χρῶ. τὴν δὲ αἰθάλην, ποίει οὕτως. πορφύραν ὅλην βάψας κεδρίᾳ, ἅψον. καὶ σκέπασον λεκανιδίῳ
λειοτάτῳ. ἢ χαλκῷ. καὶ τὴν συλλεγομένην αἰθάλην συλλέξας πτερῷ, χρῶ. Ξηρὸν λευκὸν ὀξυ-
δερκές. ποιεῖ πρὸς κνησμονάς. καὶ τὰς ἐξ ἡλίου ἐγκαύσεις. καὶ τὰς ἀρχομένας ἐκ ψύξεως ὀφθαλ-
μίας. καὶ πρὸ τροφῆς. καὶ μετὰ τροφήν. Καδμείας, ∠ β̄. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν, ∠ α̅. πεπέρεως,
20 ∠ ϛ̄. στυπτηρίας σχιστῆς, ∠ β̄. φύλλου ψιμμυθίου, ἡμιωβόλιον. λείου σὺν οἴνῳ λευκῷ καὶ ξηράνας
χρῶ. Ἄλλο ξηρὸν δριμύ. Καδμείας, ∠ κδ̄. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ∠ ϛ̄. ναρδοστάχυος ∠ α̅. πε-
πέρεως λευκοῦ ∠ α̅. λείοις χρῶ. Ἄλλο κάλλιστον. Καδμείας, ∠ η̄. κρόκου ∠ β̄. ἁλὸς ἀμμω-
νιακοῦ, ∠ ϛ̄. ναρδοστάχυος, ∠ α̅. πεπέρεως λευκοῦ, ∠ ϛ̄. λείοις χρῶ. Ξηρὸν τὸ σευηριανοῦ.
Καδμείας κεκαυμένης. πεπλυμένης, ∠ η̄. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν, ∠ ϛ̄. πεπέρεως λευκοῦ, ∠ ϛ̄.
φύλλου ∠ α̅. κόψας. σήσας. λειάνας, εὖ μάλα χρῶ. Ἄλλο ξηρὸν δριμύ. Καδμείας, ∠ η̄. ση-
πίας ὀστράκων, Γο ϛ̄. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν, Γο α̅. πεπέρεως Γο α̅. φύλλου Γο α̅. χρῶ. πεπείραται.
Ἄλλο ξηρὸν ὀξυδερκὲς ὀριβασίου. Χελιδονίας ῥίζης, Γο ϛ̄. ἀλόης Γο β̄. φύλλου Γο α̅. πεπέρεως λε-
λεπισμένου, ∠ δ̄. ἐλλεβόρου λευκοῦ, ∠ α̅. χρῶ. Ξηρὸν τὸ ἀπολλωνίου, πρὸς ἀμβλυωπίαν.
Καδμείας, ∠ η̄. τρυγὸς οἴνου παλαιοῦ ξηρᾶς κεκαυμένης ∠ ε̄. πεπέρεως λευκοῦ ∠ ε̄. ἀμμωνια-
30 κοῦ ∠ ι̅. σανδαράχης ∠ β̄. φύλλου ∠ β̄. νίτρου κεκαυμένου, ∠ γ̄. χρῶ. Ἄλλο ξηρὸν πρὸς ὑπο-
χύσεις καὶ ἀμβλυωπίας. Ἄρρενα ἔχιν ὅλον ζῶντα, ἐμβαλὼν εἰς χύτραν. καὶ προσβαλὼν μαρά-
θρου χυλὸν ὅσον κύαθον ἕνα. καὶ λιβάνου ἀτόμου χόνδρον μέγαν. ἔπειτα περιπλάσας πηλῷ ἔξω-
θεν ὅλην τὴν χύτραν, καῖε, ἕως τέφρα γένηται. καὶ λειάνας, χρῶ ξηρῷ ὡς δοκίμῳ. ποιοῦσι καὶ αἱ
τῆς ἐχίδνης κεφαλαὶ κεκαυμέναι λεῖαι. ἢ διαστιμμιζόμεναι. Ἄλλο ἀσύγκριτον. Ἐλλεβόρου
λευκοῦ. καὶ πεπέρεως, ἴσα κόψας. λειάνας, χρῶ δι' ἡμερῶν τριῶν. προκαθάρας διὰ γαστρός. καὶ
ῥινῶν. καὶ στόματος. Ξηρὸν πρὸς ἀρχομένας ὑποχύσεις. γλαυκώσεις. καὶ ὑμένων παχύτητας.
Καδμείας, ∠ κδ̄. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν, ∠ ι̅. σανδαράχης, ∠ δ̄. ἐλλεβόρου λευκοῦ, ∠ β̄. φύλ-
λου ∠ β̄. χρῶ. Ἐγὼ εἰ ἀπορήσω ποτὲ ξηρίου κολλυρίων τῶν πρὸς τὴν παροῦσαν διάθεσιν ἁρ-
μοττόντων, λειάνας καὶ χνοωδέστατα ποιήσας, χρῶμαι. Ἄλλο ξηρὸν ὀξυδερκὲς διὰ πείρας.
40 Καδμείας, ∠ η̄. φύλλου ∠ η̄. ναρδοστάχυος, ∠ ϛ̄. πεπέρεως κρόκου. ἀρσενικοῦ. ἁλὸς ἀμμωνια-
κοῦ. χελιδονίας ἀνὰ ∠ ϛ̄. ἀρτεμισίας φύλλου ∠ α̅. λείοις χρῶ.

Περὶ ὑγροκολλυρίων. Γαληνοῦ. ρα̅.

Ὑγρὰ φάρμακα ὀφθαλμικὰ συντίθεται. ὀπῶν καὶ χυλῶν καὶ χολῶν καὶ μέλιτος. καὶ ἀμμω-
νιακοῦ θυμιάματος, μιγνυμένων αὐτοῖς. καὶ τῶν μετριωτέρων μὲν, οὐκ ἀντιπραττόντων δὲ τῇ δυ-
νάμει. σμύρνης λέγω καὶ λιβάνου. καὶ κρόκου. καὶ χαλβάνης. ὅσα τ' ἄλλα τοιαῦτα ἀραιοῦν τοὺς χι-
τῶνας δυνάμενα. καὶ λεπτύνειν τὰ πάχη τῶν ὑγρῶν. καὶ τοῦ πνεύματος. ἢ τὴν παρὰ φύσιν ὑγρό-
τητα διαφορεῖν. τόνον δὲ τῇ εὐκρασίᾳ διδόναι τοῖς χιτῶσι τῶν ὀφθαλμῶν. Ὑγρὰ ὀξυδερκής.
Ῥοῶν κόκκων τὸν χυλὸν ἐκπιέσας, βάλε εἰς ἄγγος ἀττικοῦ ὀστράκου λειοτάτου καὶ πυκνοτάτου. καὶ
ὀθονίῳ ψιλῷ περιδήσας, τίθει εἰς ἥλιον, ἕως ἂν πάχος σχῇ μέλιτος. καὶ ἴσον πρὸς ἴσον βάλε τὸν χυ-
50 λὸν τῷ μέλιτι. καὶ ἀνελόμενος εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον, φύλαττε. παλαιούμενον γὰρ, βέλτιον γίνε-
ται. ὅταν δὲ καθεύδειν μέλλῃς, ὑπόχριε τούτῳ κούφως τοὺς ὀφθαλμούς. ἔστι ζωγράφοις. καὶ δα-
κτυλογράφοις. καὶ χρυσοχόοις. καὶ πρεσβύταις ἁρμόζει. Ἄλλο. Ἄμπουλαν ὑελί-
νην πλήσας ἐλαίου. καὶ ἐμβαλὼν αὐτῷ μαράθου τὰ ἁπαλὰ φύλλα τίθει εἰς τὸν ἥλιον ἡμέρας μ̄.
καὶ ἐκπιέσας τὸν μάραθον, τῷ ἐλαίῳ ἔγχριε. Ἄλλο ὀξυδερκικὸν, στέαρ ἐχίδνης βαλὼν εἰς ὑε-

λοιῷ ἀμπούλαν, ὅταν τακῇ. ἐμβάλλων αὐτῷ τὴν μήλην, ὑπόχριε. λίαν σπουδαῖον ἐστίν.
Ἄλλο ὀξυδερκικὸν, κολοκυνθίδος αὐτὸ τὸ σπέρμα κόψας. σήσας. λειότατον ποιήσας, μετὰ μέλι-
τος χρῶ πεπείραται. Πρὸς ὀξυδερκίαν. καὶ ὑποχύσεις καὶ οὐλὰς ὀφθαλμῶν. Χαμαιλέον-
τος μέλανος ῥίζαν. καύσας. λειώσας ἀκριβέστατα, ἔγχριε. Ἄλλο. Γῆς ἔντερα καύσας ἐπ' ὀστρά-
κῳ, ἕως τεφρωθῇ. καὶ λειώσας χρῶ. Ἄλλο. Χελιδόνων νεοσσοὺς ζῶντας, βαλὼν ἐν χύτρᾳ. καὶ
χρίσας ὅλην ἔξωθεν, καῖε. καὶ λειώσας τὴν τέφραν μετὰ μέλιτος, χρῶ. ἐγὼ ξηρῷ ἐχρησάμην πρὸς
λευκώματα. Πρὸς ὑποχύσεις ἀρχομένας. Μέλι. ἔλαιον παλαιόν. καὶ μαράθρου χυλὸν,
ἴσα. Ἄλλο. Σαγαπηνοῦ, ∠. β. ἀφρονίτρου, ∠. ε. μέλιτος λίτρας, β. Ἄλλο δημοσθένους.
Ἡμεῖς δὲ τῷ ὑπογεγραμμένῳ χρώμεθα. καυκαλίδος χυλόν. κορωνόποδος χυλόν. χαμαίδρυος χυ-
10 λόν. ἑκάστου ἴσον συνθήσας. ξηράνας, ποίει κολλύρια. καὶ χρῶ. εἰ δὲ ὑγρῷ ἐθέλεις χρῆσθαι μετὰ μέ-
λιτος, λειώσας, χρῶ. Ἀγγλαΐδου ὑγρὰ, πρὸς ἀρχὰς ὑποχύσεως. Χαλκοῦ ἄνθους ὀβολοὶ, ε.
πεπέρεως ὀβολοὶ, ε. κρόκου, ∠. β. κασσίου ∠. β. ἀλέκτορος χολῆς ∠. α. ὀμφακίου, ∠. γ. S.
ναρδοστάχυος ὀβολὸς, α. λίθου αἱματίτου, ὀβολοὶ β. νίτρου ἀφροῦ, ὀβολοὶ β. ἁλὸς ἄνθους, ∠. λβ.
ὀποβαλσάμου. ∠. λβ. μέλιτος, γο. ε. λεῖα πάντα ἀργυρῷ σκεύει ἀπόθου. Ἄλλο. Ἐρασιστράτου
ὑγρὰ πάγχρηστος πρὸς ἐμφυσήματα κνησμώδη. καὶ ψωροφθαλμίας. ὦτα πυορροοῦντα. καὶ πρὸς
τὰ δυσκατούλωτα ἕλκη. καὶ κυνάγχην. καὶ τὰς ἐν τῷ στόματι καὶ αἰδοίοις νομάς. Χαλκοῦ κε-
καυμένου ∠. β. σμύρνης, ∠. γ. μίσυος ὀπτοῦ, ∠. γ. πεπέρεως ∠. α. κρόκου, ∠. α. S. οἴνου αὐστη-
ροῦ παλαιοῦ κοχλιάρια, γ. γλυκέος κρητικοῦ, κοχλιάριον, α. S. λεῖα ποιήσας τρίβε σὺν οἴνῳ. καὶ ὅταν
συμπιῇ, ἐπίβαλε τὸν γλυκύν. καὶ ἑνώσας, ἕψε ἐν χαλκῷ ἀγγείῳ μαλακῷ πυρὶ, ἕως σχῇ μέλιτος πά-
20 χος. καὶ ἀπόθου εἰς χαλκῆν πυξίδα. Ἄλλο. Διὰ τοῦ χυλοῦ τοῦ περιστερεῶνος ὑγρά. ποιοῦσα πρὸς
ἀμβλυωπίαν. ἀτονίαν κόρης. καὶ ἀμαύρωσιν πάνυ καλόν. ποιεῖ καὶ πρὸς βεβρωμένους κανθοὺς, ἔστι
μάλα λεπτόν. καὶ τὰς ἀρχομένας ὑποχύσεις. Αἰγὸς θηλείας χολὴν, ∠. η. μέλιτος ἀττικοῦ, γο.
ϛ. λυκίου ἰνδικοῦ, ∠. γ. πεπέρεως, ∠. δ. περιστερεῶνος ὀρθῆς χυλὸν, γο. ια. καὶ ξηροῦ, ∠. η. κό-
ψας. σήσας. λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ τὸ πέπερι. κἄπειτα λειοτριβήσας ἐν θυΐᾳ ἐπὶ πολὺ, ἐπίβαλε τὸν
ξηρὸν χυλὸν καὶ σὺν λείου. εἶτα τὸν ὑγρὸν χυλόν. ἔπειτα λύκιον. καὶ ὅταν λεῖα γένηται, ἐπίβαλε
τὸ μέλι. καὶ οὕτως τὴν χολήν. καὶ ἑνώσας, ἀναλάμβανε. καὶ χρῶ. Τινὲς αὐτὴν τὴν βοτάνην τὴν
περιστερεῶνα λέγω, κόπτοντες καὶ σήθοντες, ἐμβάλλουσι τὰς η. δραχμάς. εἰ δὲ ξηρότερον γένηται,
ἀνάπλασσε κολλύριον. καὶ χρῶ. ξηρόν. τοῦ κασσίου πρὸς ὀξυδερκίαν καὶ γλαυκώσεις. καὶ παλαιὰς
ὀφθαλμίας. καὶ ἀμβλυωπίας. καὶ ἀμαυρώσεις, δόκιμον. Χολὴν ταυρείαν κενώσας ὅλην εἰς
30 πυξίδα χαλκῆν, ἔασον ἡμέρας δέκα. ἔπειτα ἐπίβαλε λεῖα. σμύρνης. κρόκου. ὀποβαλσάμου ἀνὰ ∠.
α. καὶ πεπέρεως κόκκους, κ. μέλιτος ἀττικοῦ, τὸ διπλοῦν τῆς χολῆς. καὶ λειώσας ἅμα πάντα, ἔμ-
βαλε εἰς χαλκοῦν ἀγγεῖον. καὶ ἕψε ἐπὶ τέφρας μαλακῆς ἕως σχῇ μέλιτος πάχος. καὶ ἀπόθου ἐν
χαλκῇ πυξίδι καὶ χρῶ ὡς σπουδαίῳ. ἅμα γὰρ τῇ ἐγχρίσει, δηλώσει σοι τὴν ἐνέργειαν. Ἄλλη
πρὸς ὑποχύσεις βόλου λεγομένη. Αἰλούρου χολῆς. μέλιτος ἀττικοῦ τὸ διπλοῦν. ἱερακίας χυ-
λοῦ τὸ ἴσον τοῦ μέλιτος χρῶ. Ἄλλο πρὸς ὑποχύσεις δόκιμον. Χολῆς κοράκων προσφάτων,
γο. δ. σαγαπηνοῦ περσικοῦ ∠. α. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ γο. α. ὀποβαλσάμου, γο. α. μέλιτος γο. θ. Ἄλλη
πάνυ δόκιμος ᾗ χρησάμενος ἐπέτυχον. Χολῆς αἰγὸς, ∠. δ. ὀποβαλσάμου, ∠. β. κρόκου, ∠.
β. ναρδοστάχυος. κασσίας. ἐλαίας αἰθιοπικῆς δακρύου. στυπτηρίας σχιστῆς. μυελοῦ στρουθοκαμή-
λου σμύρνης ἀνὰ ∠. α. μέλιτος γο. ιη. σκευάσας ἐπιμελῶς ἀναλάμβανε εἰς πυξίδα χαλκῆν κυπρί-
40 αν, καὶ χρῶ. Ἄλλη. Τῆς θηριακῆς ἀνδρομάχου, ∠. δ. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ, ∠. ϛ. ὀ-
ποβαλσάμου, ∠. β. μέλιτος ἀκάπνου, ∠. ε. οἴνῳ γλυκεῖ παλαιῷ διαλύσας πρότερον τὴν
θηριακὴν, ἐπίβαλε τὸν ὀποβάλσαμον. καὶ τὸ μέλι. καὶ χρῶ. Ἄλλη ἀπολλωνίου ὑγρὰ
πρὸς ὑποχύσεις ἀνδρικὴ δύναμις. Σαγαπηνοῦ, ∠. β. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ ὀβολὸς α. ἐλ-
λεβόρου λευκοῦ κεκαυμένου, θ. πηγάνου ἀγρίου, ∠. α. ἀφρονίτρου ὀβολὸν, δ. μέλιτος γο. γ.
Ἄλλη. Ὀμφακίου, ∠. α. σμύρνης, ∠. α. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ∠. α. ὀποβαλσάμου. ἐ-
λαίας αἰθιοπικῆς δακρύου. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ἀνὰ, ∠. α. χολὴν ὑαίνης, ∠. β. μέλιτι
ἀναλάμβανε. καὶ χρῶ. Ἄλλη. Χολῆς ὑαίνης σέξτος ἐχίδνης, ∠. α. S. κρόκου, ∠. α. ὀμφακίου,
∠. α. ὀποβαλσάμου, ∠. α. σμύρνης, ∠. γ. S. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. Ἄλλη πρὸς ὑποχύσεις
κἂν ὦσι χρόνιαι. Λίθον σκυθικὸν μετὰ χολῆς ἀσπίδος λειώσας, ἔγχριε, συντόμως ἀπαλ-
50 λάσσει. ἔστω δὲ ἡ ἀσπὶς, ἀκοντίας λεγομένη. εὑρίσκεται δὲ ἐν τῷ νώτῳ ἡ χολή. προσπεφυκυῖα τῷ ἥ-
πατι. Ἄλλη πρὸς πᾶσαν ἀμβλυωπίαν. καὶ ὑποχύσεις ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ τραχῶντα βλέ-
φαρα. Μέλιτος, γο. β. ὀποβαλσάμου, ∠. β. σμύρνης, ∠. β. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ, ∠. α. ὀπο-
πάνακος, ∠. α. χρῶ. Ἄλλη πρὸς ὑποχύσεις. ὥστε τὸν πάσχοντα ἀναβλέπειν ἐν ἡμέραις, ε.
οὕτως ἐστὶ μέγιστον καὶ θαυμαστόν. ποιεῖ καὶ πρὸς τραχύτητας βλεφάρων σπανίως τις τοιοῦτον

ἔχει. Στέατος ἐχίδνης. χολῆς ἀλέκτορος λευκοῦ. χαλκοῦ ἄνθους. πηγάνου ἀγρίου χυλόν. γά-
λακτος κυνείου. ὀποβαλσάμου. ἴσα λείοις χρῶ. ἐνίοτε δὲ ἀντὶ τοῦ χαλκοῦ ἄνθους, χάλκανθον βάλ
λω. Ἄλλη ὑγρὰ μέλαινα. πρὸς ἀμβλυωπίαν καὶ τὰ ῥεύματα καὶ τὰς διαθέσεις. Λαβὼν λί-
τραν μίαν κέδρων. παλαιῶν καλλιγίων προπλυθέντων καὶ ξηρανθέντων ἀκριβῶς, βάλε εἰς ξέστην
ἕνα ὄξους δριμυτάτου. καὶ ἔα ἡμέρας ε. εἶτα ἕψε ἐν χύτρᾳ ἢ σιδήρῳ, πρᾳοτάτῳ πυρὶ ἕως λάβῃ βρά-
σματα ζ΄. καὶ διηθήσας, ἐπίβαλε μέλιτος ἀπηφρισμένου. καὶ διηθημένου, λι. α. καὶ ἕψε μαλακῷ
πυρὶ, ἕως γλοίου σχῇ πάχος. κινῶν κλωνίοις στρεοῖς ἀψινθίας, ζισὶν ἅμα δεδεμένοις. εἶτα μετὰ τὸ συ
στρέψαι, ἐπίπασσε χαλκάνθου λειοτάτης Γο. α. καὶ χρῶ. προσαπτόμενος τῶν κανθῶν, τῷ πυρῆνι τῆς
μήλης. Ἄλλη ἀποκρουστικὴ τῶν ῥευμάτων. καὶ σμηκτικὴ τῶν χιτώνων τῶν ὀφθαλμῶν. λεπτύ-
10 νει καὶ τὰς οὐλάς. καὶ ἔξωθεν ἐπιχριομένη τῷ ἄνω βλεφάρῳ, ἀποκρούεται τοὺς ῥευματισμούς. ἔγχε
εὐθὺς δὲ ἐξ ἀρχῆς ἐπιχρισθῆ. μελαντηρίας ὡς προείρηται ἐσκευασμένης. Μέλιτος τὸ ἴσον τίλεως
χυλοῦ τὸ ἴσον, μίξας ἅμα καὶ διηθήσας, ἕψε πρᾳοτάτῳ πυρί. κινῶν συνεχῶς ἕως σύστασιν μέλι-
τος λάβῃ. καὶ ἀναλαβὼν, χρῶ. Τὸν δὲ χυλὸν τῆς τίλεως, σκεύαζε ὡς προείρηται ἐν τῷ περὶ
τῶν ὀφθαλμῶν ἑλκῶν λόγῳ. καὶ διηθῶν δὲ τὸν χυλὸν τῆς τίλεως, καὶ ἐκπίεζε τὴν τίλιν. ἀλλὰ τὸν
αὐτομάτως ἀποῤῥέοντα ἔμβαλε. εἰ δὲ μετὰ τὸ σκευασθῆναι τὸ φάρμακον καὶ ψυγῆναι, θρόμβοι ἐν
αὐτῷ γένωνται. μετακενώσας ὅλον ἢ κατὰ βραχὺ ἐν θυΐᾳ, λείου. καὶ διαλύσας τοὺς θρόμβους ἀνα-
λάμβανε. καὶ χρῶ. Ἄλλη ὑγρὰ πρὸς τὰς συκώσεις ἐπαναστάσεις. καὶ πᾶσαν σαρκὸς ὑπεροχήν.
καὶ πρὸς ἐγκανθίδας. καὶ τὰς ἀρχομένας ὀφθαλμίας. Μίσυος ὀπτοῦ, ∠ η. σμύρνης, ∠.
β. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. Ἄλλη. Μίσυος ὀπτοῦ, ∠ ς. χαλκάνθου, ∠ δ. σμύρνης, ∠ δ. μέλι
20 τος τὸ ἀρκοῦν. Ὀρειβασίου ὑγρά. πρὸς τοὺς διὰ ἑλκώσεως ὑπωπίους. Χαλκάνθου ∠ η. κρό-
κου, ∠ η. σμύρνης, ∠ δ. μέλιτος λι. α. τοῦ αὐτοῦ, ὑγρά. Μέλιτος, Γο. β. ὀποβαλσάμου, ∠ β.
ὀποῦ κυρηναϊκοῦ, ∠ α S. ὀποπάνακος ∠ α S. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς ὑπωπίους ὑγρά. Βάσου κρόκου.
ἀλόης. σμύρνης. ἀνὰ Γο. α S. οἴνου Γο. γ. μέλιτος Γο. ς. λειοῦται ὁ κρόκος σὺν ὀλίγῳ οἴνῳ. εἶτα ἀλόη.
σμύρνα. κἀπειδὰν σύστασιν λάβῃ παχυωθεὶν, ἐπιβάλλεται τῷ μέλιτι καὶ ἐν ὠθείᾳ ἀποτίθεται. ἐν
ὑέλλῳ. χρῶ δὲ δὶς τῆς ἡμέρας ἐγχρίων. εἰ δ᾽ ἐπείγοι, καὶ τρίς. καὶ ἐπιδέσμει τὸν ὀφθαλμόν. ἀνακα-
θαίρει καὶ θερμοῖ. ἐπουλοῖ. μέχρι τέλους ἐγχριομένη. ἐπὶ δὲ τῶν πλείστων μετὰ τὴν ἀνακάθαρσιν,
ἐπὶ τὰ κολλύρια μεταβαίνομεν. καὶ μάλιστα τὸ ἐπιγεγραμμένον αἰγυπτιάριον αἰγοπρόσωπον.
Ὑγρὰ διὰ πείρας περιστρεῶνος ὀρθοῦ χυλόν. λυκίου ἰνδικοῦ ἴσα τουτέστιν ἀνὰ Γο. α. ἑκάστου. μέλιτος
τὸ ἴσον. Ὑγρὰ διὰ στέατος τὸ ἐχίδνης. παραδόξως ποιοῦσα πρὸς ἀρχομένας ὑποχύσεις
30 καὶ ἀμβλυωπίας ἰᾶται. πηγάνου χυλοῦ. ὀποβαλσάμου. μαράθου χυλοῦ. χελιδονίας τῆς παρὰ
τοῖς φραγμοῖς χυλοῦ. στέατος ἐχίδνης τεθνηκότος ἐν διπλώματι. μέλιτος ἀκάπνου ἴσον ἑκάστου μί-
ξας ἅμα καὶ διηθήσας διὰ ῥάκκους καθαροῦ, χρῶ θαῤῥῶν. ἐνίοτε τοῦ μέλιτος βαλὼν Γο. α S. τῶν δὲ
λοιπῶν ἀνὰ Γο. α. Κολλύρια διάκροκον. καὶ διὰ χυλῶν διάφορα. ρβ.

Κολλύριον διάκροκον πρὸς ἀρχὰς ὀφθαλμῶν, γλαυκίου, ∠ κδ. σαρκοκόλλης, ∠ ιϛ. κρόκου, ∠.
η. κόμεως, ∠ η. φαγακάνθου ∠ δ. ξηρὰ λειώσας πάντα. καὶ λειότατα ποιήσας ἀναλάμβανε τῇ
τραγακάνθῃ ἀποβεβρεγμένῃ. εἶθ᾽ οὕτως σκεύαζε. λείου ὕδατι τὴν σαρκοκόλλαν. εἶτα ἐπίβαλε τὰ
γλαύκια σεσησμένα. καὶ πάλιν λείου. εἶτα κρόκον ξηρὸν χνοωδέστατον γενόμενον. εἶτα τραγάκαν-
θον ξηρὰν λειοτάτην. καὶ χνοώδη γενομένην, καὶ τὸ κόμμι ὁμοίως ἐπίπασσον, ἵνα αὐθημερὸν ἢ τῇ
ἑξῆς κολλυρεῖσθαι. χρονίζοντα γὰρ ἐν τῇ θυΐᾳ, τὰ διάκροκα, μελαίνεται. καὶ τῇ δυνάμει ἀλλοιοῦ-
40 ται. χρῶ δὲ αὐτῷ, δι᾽ ᾠοῦ ὑδαρὲς ἐγχυματίζων, ἀρχομένης τῆς ὀφθαλμίας. ἀρχομένης δὲ τῆς πα-
ρακμῆς, παχύ. βεβαίας δὲ τῆς παρακμῆς γενομένης, ὕδατι ἔγχριε. Ἄλλο διάσμυρνον.
Γλαυκίου, ∠ μη. σαρκοκόλλης, ∠ μη. κρόκου, ∠ κδ. ὀπίου ∠ ς. σμύρνης, ∠ ς. τραγακάν-
θης, ∠ μη. αἱματίτου λίθου, ∠ ς. κόμεως, ∠ ιϛ. ὕδωρ ἡ χρῆσις δι᾽ ᾠοῦ. Ἄλλο φωσφόρος
πρὸς περιωδυνίαν. καὶ πᾶσαν φλεγμονὴν, καὶ τὰς ἐπιτεταμένας ἐπιφορὰς, γλαυκίου ∠.
κδ. σαρκοκόλλης, ∠ η. κρόκου, ∠ η. ὀπίου, ∠ η. σμύρνης, ∠ η. μίσυος κεκαυμένου, ∠ η. κόμεως,
∠ ιβ. ὕδωρ. Ἄλλο εὔχρουν ποιεῖ ὅσα ὁ φωσφόρος. ἔστι καὶ πρὸς βλέφαρα παχέα. καλὸν δὲ
καὶ παιδίοις. γλαυκίου, ∠ ξδ. σαρκοκόλλης ∠ λβ. κρόκου, ∠ κδ. ὀπίου, ∠ ς. σμύρνης ∠.
ς. αἱματίτου, ∠ ς. τραγακάνθης, ∠ ιϛ. κόμεως, ∠ ιϛ. ὕδωρ. ἐγχυμάτιζε κατὰ τὰς ἀρχὰς δι᾽ ᾠοῦ.
Ἄλλο ἀνώδυνον διὰ χυλῶν πρὸς πᾶσαν περιωδυνίαν. ὕπνον ποιεῖ παραχρῆμα. γλαυκίου, ∠.
50 μη. σαρκοκόλλης, ∠ ιϛ. κρόκου, ∠ η. ὀπίου, ∠ δ. λυκίου ἰνδικοῦ, ∠ δ. ῥόδων χυλοῦ, ∠ δ. μαν
δραγόρου χυλὸν, ∠ δ. ὑοσκυάμου χυλὸν, ∠ δ. κωνείου χυλὸν, ∠ δ. τραγακάνθου, ∠ ιϛ. κόμεως,
∠ μη. ἀναλάμβανε μελιλώτου ἀφεψήματι. συντίθεται δὲ τὸν τρόπον τοῦτον. λαβὼν μελιλώτου λί
τραν μίαν. καὶ ὕδατος ὀμβρίου ξε. ς. ἕψε εἰς τρίτον. καὶ διηθήσας τὸ ὑγρὸν, πρὸς τὴν τοῦ φαρμάκου
σκευασίαν. Κολλύριον διὰ χυλοῦ πολυγόνου. Πολυγόνου χυλοῦ, Γο. ς. λυκίου ἰνδικοῦ, ∠ ς.

ἀλόης, ∠. δ΄. σμύρνης, ∠. δ΄. λιβάνου, ∠. δ΄. ὀπίου ∠. γ΄. ἀκακίας μελαίνης πρωτίας, ∠. ιβ΄. οἴνου παλαιοῦ εὐώδους τὸ ἀρκοῦν. ποιεῖ πρὸς πάντα τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς πάθη. ἀναστέλλει τὰ ῥεύματα. καὶ παύει τὰς ὀδύνας. ἔστι δὲ φιλόλουτρον. ὅθεν ἐγχρίσας, κέλευε λούεσθαι. ποιεῖ καὶ πρὸς ἕλκη. Κολλύριον διὰ χυλῶν, ῥάμνου. Κολλύριον πρὸς χυμώσεις καὶ περιωδυνίας, εἰς ὃ μεγάλα τινὲς καυχῶνται. χαλκοῦ Γο. β΄. καδμίας Γο. β΄. ὀπίου, Γο. β΄. ἀλόης 𐅻 ιβ΄. κρόκου 𐅻. ιϛ΄. ἀκακίας, Γο. η΄. κόμμεως, Γο. η΄, ῥάμνου καρποῦ τοῦ χυλοῦ Γο. ιβ΄. ὕδωρ τὸ ἀρκοῦν. εἰ δὲ ἀπορεῖς, βάλε χυλὸν τοῦ καρποῦ ὅλον. τὸ δὲ κόμμι, ὕδατι βρέχε. Κολλύριον διὰ χυλοῦ περιστερεῶνος. ὥστε μεγίστας ἐπιφορὰς ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐγχρίσει λύειν. κρόκου, ∠. γ΄. μελιλώτων, ∠. ϛ΄. γλαυκίων, ∠. ιϛ΄. ὀπίου 𐅻. γ΄. ἀμύλου ∠. δ΄. κόμμεως, ∠. α΄. λέαινε, παραχέων χυλὸν περιστερεῶνος ὀρθοῦ. καὶ ἀνάπλασσε καὶ χρῶ. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα δύναμις, μὴ δὲ πιστευθῆναι δυναμένη. ποιεῖ γὰρ πρὸς ὀφθαλμίας
10 καὶ οἰδήματα. καὶ ἐμφυσήματα. καὶ πάσας ἐπιφοράς. καὶ τὰς ἀπηλπισμένας ἐν ὀφθαλμοῖς διαθέσεις, ἐν ἡμέραις τρισὶν ἀπαλλάσσει. κρόκου ∠. ιδ΄. ἀμύλου ∠. ιβ΄. γλαυκίων, ∠. ιϛ΄. ᾠοῦ τοῦ λευκοῦ, ∠. γ΄. φαγακαίνθης, ∠. δ΄. λείου, παραχέων περιστερεῶνος ὀρθοῦ χυλόν. καὶ χρῶ.
Τὸ διὰ μαράθου χυλόν. Καδμίας, Γο. θ΄. στίμμεως, Γο. η΄. μίσυος ὠμοῦ, Γο. ϛ΄. ὀμφακίνου Γο. α΄. S. χαλκίτεως, Γο. α΄. κρόκου, ∠. α΄. S. φύλλου Γο. α΄. μαράθου χυλοῦ, Γο. η΄. καὶ πάλιν ἀφεψήσας ἕτερα μάραθρα ὕδατι ὀμβρείῳ λείου τῷ ἀφεψήματι. πολλοῖς ἐσκεύασαι.

Περὶ μονοημέρων κολλυρίων. Γαληνοῦ. ε΄.

Ὡς τὸ πολὺ τὰ μονοήμερα κολλύρια μετὰ τοῦ λευκοῦ τοῦ ᾠοῦ χριόμενα, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐκθεραπεύει τὰς ἀπὸ πλήθους γιγνομένας ὀφθαλμίας. οὕτως γὰρ οὐκ ὀλιγάκις ταῦτα καὶ τὰς μεγάλας φλε-
20 γμονὰς ἐπράϋνεν οὕτως, ὡς εἰς ἑσπέραν μὲν λουτρῷ χρήσασθαι τὸν ἄνθρωπον. ἐπὶ δὲ τῆς ὑστεραίας, τῷ ναρδίνῳ κολλυρίῳ, πρὸς ἀποκατάστασίν τε καὶ τόνωσιν ὑπαλείψασθαι. παραμίγνυται δὲ τῷ ναρδίνῳ, κατὰ μὲν τὴν πρώτην ὑπάλειψιν, ἐλάχιστόν τι τῶν λειμέων καὶ στακτῶν ὀνομαζομένων κολλυρίων. κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, βραχύ τι τοῦ στακτοῦ πλέον. ἀρκοῦσι γὰρ αἱ δύο προσφοραὶ τοῦ φαρμάκου. καί τις περίπατος οὐ πολὺς πρὸ βαλανείου εἰς τελείαν ἀποκατάστασιν. τὰ δ' οὖν μονοήμερα καλούμενα, τὰ μὲν ἰδίως ὀνομαζόμενα ξυστώδη, πολλὴν ἔχουσι τὴν ἀκακίαν. ἔνια δὲ ἤτοι παντάπασιν ὀλίγην, ἢ οὐδόλως ἔχοντα προσείληφε. τὰ μὲν, τὴν λεπίδα τοῦ χαλκοῦ. τὰ δὲ τὸ κεκαυμένον χαλκὸν ὀλίγον ἅμα πολλοῖς τοῖς ἄλλοις ὅσα στύφει μετρίως καὶ πέττει καὶ διαφορεῖ. τοιαῦτα δέ ἐστι κρόκος. καὶ σμύρνη. καὶ λύκιον ἰνδικόν. καστόριόν τε καὶ λιβανωτὸς, ἀπὸ τοῦ στύφειν, πέττει ἅμα καὶ διαφορεῖ. ἐφ' ὧν μὲν οὖν ἐπικρατεῖ τὰ στύφοντα, πλεῖστον μὲν εἶναι δεῖ τὸ ὑγρὸν τοῦ ᾠοῦ. βρα-
30 χύτατον δὲ τοῦ φαρμάκου. καὶ μάλιστα ἐὰν ἔχῃ τι τῶν μεταλλικῶν τὸ φάρμακον. ἐφ' ὧν δὲ ὅ τε κρόκος καὶ ἡ σμύρνα. καὶ τὸ καστόριον, ὅ τε λιβανωτὸς καὶ τὸ λύκιον κρατεῖ, βραχὺ παχυτέρῳ χρηστέον ἐστὶ τῷ φαρμάκῳ. πυρία δὲ χρηστέον πάντως ἐπ' αὐτοῖς, διὰ σπόγγου, μετρίως ὀδυνωμένων, ἅπαξ ἢ δὶς τῆς ἡμέρας. εἰ δὲ σφοδρότερον ὀδυνώμενοι τύχοιεν, ἄμεινόν ἐστι καὶ τρὶς καὶ τετράκις, καὶ πλεονάκις χρῆσθαι. καὶ μάλιστα ἐν ταῖς μεγάλαις ἡμέραις, ἡ πυρία δὲ γιγνέσθω, δι' ἀφεψήματος μελιλώτου καὶ τήλεως. παραφυλάττεσθαι δὲ τὴν χρῆσιν αὐτῶν, ἐφ' ὧν πλῆθος ὑπόκειται ἐν παντὶ τῷ σώματι. τὰ γὰρ μονοήμερα ψυχρότερα ὄντα τῇ δυνάμει, πίλησιν τῶν σωμάτων, καὶ πύκνωσιν τῶν πόρων ποιεῖται. πλήθους δὲ ὕλης ὑποκειμένου τοῖς ὀφθαλμοῖς, ῥήξεως τοῦ κερατοειδοῦς αἰτία γίγνεται. ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τῶν προσφάτων ὀφθαλμιῶν, τῷ θεοδοτίῳ στιβήρου ἐγχρίσαντες μεθ' ὕδατος. καὶ σπόγγον ἔξωθεν τῷ ὀφθαλμῷ ἐπιθέντες, ἀπηλλάξαμεν τοῦ πάθους τὸν πάσχοντα. ὡς
40 ἐπίπαν δὲ λουτρῷ χρῆσθαι παραινοῦμεν εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην ἔγχρισιν. τὰ δὲ μονοήμερα κολλύρια, ἔστι ταῦτα, μονόμηλον καλούμενον διὰ τὸ ἀπὸ μιᾶς ἐγχρίσεως φησὶ θεραπεύειν. ἔστι δὲ πολυχρηστότατον. ποιεῖ πρὸς τὰς χρονίας καὶ δυσλύτους διαθέσεις. καὶ μάλιστα ἐφ' ὧν καὶ τὰ βλέφαρα τετράχυνται, καθ' ὑποβολὴν ἐγχριόμενα. δεῖ δὲ μετὰ τὴν ἔγχρισιν, μύειν τὸν ὀφθαλμὸν ἐπιπολύ. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς συγχύσεις τῶν ὀφθαλμῶν. καὶ ἐπὶ σταφυλωμάτων. ἔστι δὲ καὶ παιδικὸν ἀγαθόν. χρῶ δὲ ἐπὶ μὲν τῶν ὑπομένειν δυναμένων τὴν δῆξιν, μεθ' ὕδατος ἀεὶ ζῶον. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων, μετὰ ᾠοῦ. ἐπὶ πάντων δὲ καθ' ὑποβολὴν τοῦ βλεφάρου ὑπάλειφε. εἰ δὲ σφοδρὰ εἴη ἡ φλεγμονὴ, μετ' ᾠοῦ ἐγχυμάτιζε. ἔχει δὲ οὕτως. καδμίας, ∠. κδ΄. χαλκοῦ, ∠. ιβ΄. χαλκίτεως ὀπτῆς, ∠. ιβ΄. ὀπίου ∠. ια΄. πεπέρεως κόκκοι, κδ΄. μέλιτος Γο. α΄. S. κόμμεως ∠. κδ΄, ὕδωρ. τὸ μέλι ἔσχατον ἐμβάλλεται. Γηλάριον. πρὸς μὲν τὰς ἀρχὰς, ὑδαρὲς δι' ὕδατος. πρὸς δὲ τὰς ἀκμὰς, ὑδα-
50 ρὲς δι' ᾠοῦ. πρὸς δὲ τὰς χρονιζούσας διαθέσεις, παχύτερον δι' ᾠοῦ. εἶτα ἐκ προσαγωγῆς καὶ ὕδατος τῷ ᾠῷ μιγνυμένου. ἐπὶ τέλει δὲ δι' ὕδατος μόνου. ἐπὶ μέντοι τῶν ἑλκώσεων, ἔλαττον ἐνεργεῖ. καδμίας, ∠. ιϛ΄. ψιμμυθίου ∠. μη΄. ἀκακίας, κδ΄. ὀπίου ∠. δ΄. ἀμύλου. φαγακαίνθης. κόμμεως ἀνὰ ∠. ιβ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠. α΄. S. σμύρνης ∠. γ΄. κρόκου ∠. α΄. S. ὕδωρ. Ἕτερον πηλάριον ὁ αὐτῷ χρῶνος. Καδμίας, ∠. κδ΄. ψιμμυθίου, ∠. κδ΄. ἀκακίας. ὀπίου, ἀνὰ ∠. ιη΄. κόμμεως. ξαγακαίνθου. ἀμύλου

ἀνὰ ∠ θ´. σμύρνης, ∠ γ´. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠ α´ S. ὕδωρ. τοῦτο μᾶλλον ποιεῖ ἑλκώσεσιν. Ἕτερον πηλάριον ὃ καλοῦσι συνέκδημον. Καδμείας, Γο. γ´. ψιμμυθίου Γο. ε´. πομφόλυγος, Γο. γ´. ὀπίου Γο. α´ S. ἀκακίας σμύρνης. κόμεως ἀνὰ ∠ η´. τραγακάνθης, Γο. γ´. ἀμύλου Γο. ς´. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠ δ´. κρόκου, ∠ δ´. ὕδωρ. ἔστι δὲ κάλλιστον πρός τε χημώσεις. καὶ τὰς λοιπὰς ὀφθαλμίας. καὶ πρὸς τὰς ἀκμάς. καὶ ἑλκώσεις πάσας, μετὰ τὸ διασμήχειν τὰ βλέφαρα. ἀνακαθαίρει τε γὰρ καὶ πληροῖ. καὶ κατουλοῖ. μάλιστα τῷ πυρῷ μιγνύμενον, ἀντὶ πομφόλυγος καδμίας δὶς κεκαυμένῃ χρῶμαι. Ηλάριον ἐδεστηνόν. Τραγακάνθης. κόμεως. ἀκακίας. ἀμύλου. σαρκοκόλλης, ἀνὰ ∠ β´. ὀπίου ∠ δ´. ψιμμυθίου ∠ η´. καδμίας, ∠ ις´. ὕδωρ. Περὶ τῶν στατικῶν κολλυρίων. καὶ βρικηρῶν, ἀσεβήρου. ργ´. Καὶ τὰ στατικὰ δὲ καλούμενα κολλύρια, ἀποκρουστικὰ τυγχάνει. ἵστησι γὰρ τὴν ἄτακτον ὁρμὴν τοῦ ῥεύματος. καὶ τὰ μὲν αὐτῶν, δρομόλαοι καλοῦνται. ἕτερα δὲ ἑξηκοντάρχια ὡς οἶμαι, ἐκ τοῦ τὴν σύμπασαν σκευὴν, ἑξήκοντα δραχμῶν ὑπάρχειν. καί τινα αὐτῶν ἑκατοντάρχια. πολλαὶ δὲ καὶ τούτων αἱ ὗλαι γεγόνασι, πρὸς ἃς ὁ ἰατρὸς ἀχθεσθεὶς, καθάπερ ἐν πελάγει ἰλιγγιάσας, πρὸς τὸ πλῆθος ἀφίπταται τοῦ σκοποῦ. δέον οὖν πάντων διακρίνοντα τὰς δυνάμεις, εἰς ἓν τέλος ἁρμόσαι τὰς τούτων ἐνεργείας. γνῶναι δὲ χρὴ ὡς ἅπαντα τὰ στατικὰ ψύχει καὶ στύφει. τὰ μὲν, μᾶλλον. τὰ δὲ, ἧττον. ἀλλὰ καὶ ξηραίνει ἴσως, πρὸς τὰς θερμοτέρας τοίνυν ὀφθαλμίας, τὰ τοιαῦτα χρήσιμα. ἀμέλει τοι γε κατ' ἀρχὰς εὐθέως. πρὶν δὲ αὐτὴν πέψεις φανῆ, ἄριστον ἡμῖν καὶ θαυμαστὸν ὤφθη τὸ λευκὸν σεβήρου κολλύριον. ὃ διὰ χυλοῦ τίλεως σκευάζεται. καὶ καδμίας. καὶ ψιμμυθίου. καὶ τραγακάνθης. καὶ τὸ μετ' αὐτὸν γεγραμμένον, εἰς πέψιν δὲ ἀχθείσης τῆς διαθέσεως, πάλιν ἐκ τῶν πολλῶν στατικῶν ἐπιτήδειον τὸ ἑκατοντάρχιον εὕρομεν. καὶ μᾶλλον αὐτοῦ τὸ μετ' αὐτὸ γεγραμμένον. λαμβάνει δὲ τὸ ἑκατοντάρχιον, χαλκοῦ μὲν, ∠ ιβ´. καδμίας δὲ, ∠ ιε´. σμύρνης, ∠ δ´. ἀκακίας, ∠ λβ´. ὀπίου, ∠ δ´. κόμεως, ∠ λβ´. τινὲς καὶ κρόκου ∠ α´. ὕδωρ. τοῦτο τὸ κολλύριον ὑδαρὲς πρὸς τὴν ἔγχρισιν παραλαμβανόμενον πρὸς τὰς συμπεπλεγμένας διαθέσεις, ἁρμόδιον ὤφθη. ἐφ' ὧν ἐστὶ φλεγμονὴ καὶ περίτασις. καὶ ἐπίῤῥοια τοῦ ῥεύματος. λεπτύνει μὲν δὲ τὰ βλέφαρα. καὶ τὰ τούτων τραχύματα. καὶ φαχώματα ὁμαλίζει, ὕδατι ἐγχριόμενον. καὶ ἀμβλυωπίας δὲ ἔπαυσε στύφον. καὶ ὡς ἐκθλίψαι τὰ προσκείμενα τῷ ὀφθαλμῷ ὑγρά. ἐπὶ δὲ τῶν εὐαισθήτων ὀφθαλμῶν τῷ λευκῷ τοῦ ᾠοῦ τὴν ἄνεσιν τοῦ κολλυρίου δεῖ ποιεῖσθαι. ἀπορήσαντα δὲ τοῦ λευκοῦ τοῦ ᾠοῦ, ἄρτον καθαρὸν μὴ ὀξινόντα, μὴ δὲ ἁλῶν πλεῖστον μετέχοντα, ἀποβρέχοντες, λαμβάνομεν τὸ ὕδωρ διηθημένον πρὸς τὴν ἔγχρισιν. εἰ δὲ μὴ, ἄλευρον καθαρὸν ἀποβρέχοντες καὶ διηθήσαντες, χρώμεθα τῷ ἀποβρέγματι. προσήκει δὲ μὴ ἀθρόας, τὰς μεταβολὰς τῶν βοηθημάτων ποιεῖσθαι. μὴ δὲ μὴν ἄλλῳ μὲν ἐγχρίειν. ἄλλῳ δὲ ἐπιχρίειν κολλυρίῳ. ξενισμὸν γάρ τινα μᾶλλον παθὼν ὁ ὀφθαλμὸς, ἀδικεῖται. τῷ μὲν οὖν ἑκατονταρχίῳ ὡς προείρηται, πρὸς τὰς συμπεπλεγμένας διαθέσεις, χρηστέον. ὑδαρεστέρου ὄντος ἡμῶν αὐτὸ ἐν τῇ χρήσει. αὕτη γὰρ αὐτοῦ θαυμάσιος ἀγωγή. Ἄλλο δέ τι κολλύριον ἐστὶ κατικόν. τῆς μὲν αὐτῆς ὕλης, τυγχάνον. διαφωνίαν δὲ μόνον φέρον πρὸς τὴν συστάθμησιν. ὑπερβάλλει δὲ τοῦ προτέρου κατὰ τὴν οἰκείαν ἐνέργειαν. μεγάλως γὰρ ἐθεασάμεθα τὴν τῶν αὐτοῦ ἐργῶν ἔκβασιν. καὶ τοῦτο δὲ τοῖς πολλοῖς τῶν ἰατρῶν ἀγνοεῖται. λαμβάνει δὲ, χαλκοῦ κεκαυμένου, Γο. γ´. καδμίας, Γο. γ´. ὀπίου σμύρνης, ἀνὰ ∠ δ´. ἀκακίας, Γο. ζ´ S. ὕδωρ, τοῦτο τὸ κολλύριον, ἄῤῥητον τινὰ κεκτημένον δύναμιν. καὶ ἐν καιρῷ προσαχθὲν, ἀπεγνωσμένα πάθη ἰάσατο. καὶ ὀδύνας χαλεπὰς ἰάσατο. καὶ ἔστησεν. ὁ δὲ καιρὸς τῆς προσαγωγῆς αὐτοῦ, ἡ τῆς ὀφθαλμίας ἀκμὴ τυγχάνει, ὁπηνίκα πέψεις γίνηται. καὶ ἡ λήμη ὀφθείη καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ὀφθαλμῷ. ὥσπερ ὑφαιμόν τι ἐμφαίνηται. αὖ τε γὰρ χήμωσις τὸ λυπηρόν. αὖ τε φλεγμονὴ τῶν βλεφάρων, ἁρμόδιον ἐστὶ τούτοις τὸ βοήθημα. εἰς τοσοῦτον γὰρ ῥᾳστώνης οἰκτάμενοι τες ἐπειράθησαν. ὡς ἐπιπολὺ πρὸ τούτου ἀγρυπνήσαντες, παρ' αὐτὰ τῆς ἐγχρίσεως, ὕπνου τυχεῖν. θαῤῥῶν οὖν προσέρχου τῷ βοηθήματι. παρασκοπῶν μὴ λεπτὸν δάκρυον μετὰ τὴν ἔγχρισιν τοῦ κολλυρίου ἀποῤῥεύσειεν. ἕξεις γὰρ κἂν τούτῳ τὸ σημεῖον τῆς ἐπιτεύξεως. τὸ μηδ' ὅλως μετὰ τὴν ἔγχρισιν δάκρυον ἀποῤῥεῦσαι. οἷς μὲν γὰρ εὐθὺ τῆς πρώτης ἐγχρίσεως ἡ ἐπίχυσις τοῦ δακρύου γέγονεν, ἄστυφοι δὲ διέμειναν. καὶ εἰ ὕπνος ἐπῆλθε, προσδοκητέον παρ' αὐτὰ τὴν ὑγείαν, ὡς μὴ δεηθῆναι ἡμᾶς δευτέρας ἐγχρίσεως. εἰ δὲ στύψις γένοιτο κατὰ τὴν πρώτην ἔγχρισιν, ἐγχυματιστέον τι αὐτοῦ τῷ λευκῷ τοῦ ᾠοῦ καθ' αὐτὸ θερμανθέντι μετρίως. ἀλλ' ἐν τῇ δευτέρᾳ χρίσει ἢ τῇ τρίτῃ, ἀπαλλάσσονται τοῦ συμπτώματος. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ὥσπερ ξενιζόμενος ὁ ὀφθαλμὸς, δάκνεται. τὸ δὲ δεύτερον ὡς ἐν συνηθείᾳ γενόμενος, μᾶλλον ἥδεται. κνησμονὴ τε γὰρ αὐτοῖς ὀλίγη γίγνεται μετά τινος ἡδονῆς. καὶ τοῦτο ἐστὶ τὸ σημεῖον τῆς εὐθιτυχίας. τὰ γὰρ ἐν βάθει σώματα ἐλευθερούμενα τοῖς ἐπιπολῆς, προσείπτει τὰς αἰτίας. παρακελεύειν δὲ τοῖς ἐγχρισθεῖσι, μὴ διανοίγειν πρὸ τῆς πέψεως τοῦ κολλυρίου, τοὺς ὀφθαλμούς. διακινούμενοι γὰρ οἱ πτέροι, ἀραιοῦνται. καὶ συγκαταβαῖνον τὸ κολλύριον τῷ βάθει, τὴν δῆξιν ποιεῖται. μετὰ δὲ τὴν πέψιν τοῦ κολλυρίου, ἀποσπογγίζειν δεῖ μὴ πάνυ πιεσάντα. καὶ εὐθὺ

χρίειν αὐτῷ τῷ κολλυρίῳ ὑδαρεστέρῳ· περίτασις γὰρ τοῦ βλεφάρου γίνεται ἐν τοῖς παχυτέροις περιχρίσμασιν, ὡς δυσφορεῖν τοὺς κάμνοντας. καὶ βαρεῖσθαι τὰ βλέφαρα. ἐπὶ μὲν οὖν τῆς ἀρχῆς, ἄνευ ὠοῦ ἐγχριέσθω. ὑδαρέστερον μὲν ἀνιέντες αὐτό. τὴν συστροφὴν δὲ αὐτοῦ ποιήσαντες, διὰ τοῦ πυρηνοκονίου. παχύτερον γὰρ ἑαυτοῦ γίνεται θερμαινόμενον. οὕτως γὰρ προσενεχθὲν ἐπὶ τῆς περιωδυνίας, θαυμάσιον ὤφθη τὸ κολλύριον. καὶ γὰρ καὶ τὴν δακρύουσαν ἐν αὐτῷ μικρὰν στύψιν ἐκ ταύτης τῆς ἀγωγῆς ἀποβάλλομεν παντελῶς. ἐπὶ δὲ τῆς ἀκμῆς μετ' ὠοῦ παραλαμβανέσθω. ἐπὶ δὲ τῆς παρακμῆς ὕδατι. καὶ ὑπὸ τὸ βλέφαρον ἐγχριέσθω. κἂν γὰρ δάκρυμα ὑπολειφθείη, ἰᾶται καὶ ἕλκη. καὶ τοῖς παιδίοις δὲ μεγάλως ἁρμόττει. ἀποθεραπεύει γὰρ καὶ τὰ τούτων συγκαύματα. ἐγχωρεῖ δὲ καὶ πλειόνων βοηθημάτων ἔκθεσιν ποιησαμένους, δυσχέρειαν τοῖς ἐντυγχάνουσι μᾶλλον ἐμποιῆσαι. μικρῷ δὲ πόνῳ ἐπιδεξάμενοι. μᾶλλον δὲ τῇ πείρᾳ εὑρόντες τὰ προγεγραμμένα κολλύρια. τὰς ἐνεργείας ἅμα ταῖς σκευασίαις ἀφθόνως ἐκδεδώκαμεν.

Κολλύριον στατικὸν τὸ δι' ἐλαίου ὡς Ὀρειβάσιος.

Καδμίας κεκαυμένης, καὶ πεπλυμένης, ∠ μ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου πεπλυμένου, ∠ η΄. ὀπίου, σμύρνης, ἀνὰ ∠ ι΄. ἀκακίας, ∠ ρ΄. κόμμεως ∠ ρκ΄. ὕδατι λεάνου. καὶ πρὸς τὴν ἀνάληψιν, ἐπίβαλε ἐλαίου ὀμφακίνου, Γο. γ΄. καὶ ∠ γ΄. πρὸς ἀρχὰς ὑδαρὲς δι' ὠοῦ. Ἄλλο τὸ δι' ἐλαίου, ὡς ἐπειράθην. ποιεῖ πρὸς ἀρχὰς ὀφθαλμιῶν καὶ ῥεύματα. καὶ παλαιὰς διαθέσεις. καὶ πρὸς τὰ διαβεβρωμένα βλέφαρα. Καδμίας, ∠ κδ΄. χαλκοῦ ∠ κδ΄. σμύρνης, ∠ ς΄. ὀπίου ∠ α΄. ἀκακίας. κόμμεως, ἀνὰ ∠ μη΄. ἐλαίου ὀμφακίνου, Γο. β΄. ὕδατι λεάνου. Κολλύριον αἰγίδιον. αἰγοπρόσωπον στατικὸν, πρὸς μὲν ἀρχὰς δι' ὠοῦ παχύ. καὶ πρὸς τὰς παρακμὰς ὡσαύτως. πρὸς δὲ τὰς ἀκμὰς ὑδαρές. ποιεῖ παραδόξως πρὸς ὑπωπίους. καὶ ῥυπαρὰ ἕλκη ἀνακαθαῖρον κατὰ βραχύ. ἀνωδύνους τε παραχρῆμα ποιεῖ. καδμίας, Γο. α΄. S. χαλκοῦ Γο. α΄ S. κρόκου ∠ δ΄. ἀλόης, Γο. η΄. λυκίου ἰνδικοῦ, Γο. β΄. ἀκακίας Γο. ς΄. ὀπίου Γο. α΄. S. σμύρνης ∠ δ΄. τραγακάνθης Γο. α΄. κόμμεως Γο. ς΄. ὕδωρ. Ἑρμόλαος ὁ μικρός, καδμίας Γο. α΄. κρόκου, ∠ κδ΄. σμύρνης, ∠ δ΄. ἀλόης, ∠ η΄. ἀκακίας, ∠ η΄. κόμμεως, ∠ κ΄. ὕδωρ. χρῶ αὐτῷ παραμίσγων τοῖς ἀδήκτοις κολλυρίοις. καὶ ἐγχυματίζων κατ' ἀρχὰς μετ' ὠοῦ. Ἑρμόλαος ὁ μέγας. ποιεῖ πρὸς τὰ προειρημένα πολλῷ ἄμεινον. Καδμίας Γο. η΄. ναρδοστάχυος, Γο. α΄. S. χαλκοῦ Γο. α΄. S. κρόκου Γο. δ΄. ἀλόης, Γο. η΄. λυκίου ἰνδικοῦ, Γο. β΄. ἀκακίας, Γο. ς΄. ὀπίου Γο. δ΄. ζιγγιβέρεως, Γο. δ΄. τραγακάνθου, Γο. α΄. κόμμεως, Γο. ς΄. ὕδωρ. Ὀλυμπιονίκου. Ποιεῖ πρὸς τὰς μεγίστας περιωδυνίας. καὶ χημώσεις. καὶ καθόλου τῶν ἐπιτετευγμένων ἐστὶ κολλυρίων. καὶ γὰρ εὐθέως ἀπαλλάττει. Καδμίας πεπλυμένης ∠ η΄. στίμμεως πεπλυμένης, ∠ η΄. ἀλόης ∠ η΄. σμύρνης, ∠ δ΄ κρόκου, ∠ δ΄. ὀπίου ∠ δ΄. κόμμεως, ∠ η΄. ὕδωρ. ἡ χρῆσις δι' ὠοῦ. ἡ κρᾶσις παχυτέρα. ἐγὼ προσετίθην πομφόλυγος, ∠ δ΄. καὶ λιβάνου. ∠ δ΄. Ἐρικηρὸν τὸ ἄχαριστον ἐπιγραφόμενον. πρὸς τὰς μεγίστας ἐπιφοράς. τούτῳ ἐν Αἰγύπτῳ χρώμενοι, εὐημεροῦσι μάλιστα ἐπὶ τῶν ἀγροικοτέρων. καδμίας, ∠ ιϛ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ∠ η΄. ὀπίου ∠ δ΄. ἐρείκης καρποῦ, ∠ δ΄. ἀκακίας, ∠ η΄. σμύρνης ∠ δ΄. κόμμεως ∠ ιϛ΄. ὕδατι λεάνου. καὶ ἀναλάμβανε. ἡ χρίσις διὰ γάλακτος γυναικείου. ἡ κρᾶσις μέση. ὅπου δὲ ἐστὶ περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς διάθεσις, ἀπέχεσθαι δεῖ τοῦ κολλυρίου. ἐγὼ δὲ τούτῳ ἐχρησάμην. καδμίας ∠ ιϛ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου πεπλυμένου, ∠ δ΄. ἐρείκης καρποῦ, ∠ β΄. ὀπίου ∠ β΄. σμύρνης, ∠ α΄. ἀκακίας, ∠ α΄. κόμμεως, ∠ η΄. ὕδωρ. ἡ χρίσις ἐν μὲν ταῖς ἀρχαῖς, ὑδαρές. καὶ λουέ. ἐν δὲ ταῖς παρακμαῖς μετ' ὠοῦ πάχει ἔγχριε. Ἄλλο ἐρικηρὸν, ὃ ἔλαβον μετὰ πολλοῦ καμάτου. ὡς μέγα δῶρον. Ποιεῖ πρὸς τὰ προειρημένα πολλῷ κρεῖττον καὶ πρὸς τὰ τραχέα βλέφαρα. καὶ πρὸς ἀτονίαν αὐτῶν. ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν μεσαθὸν λάβῃς, μὴ ἔγχριε. καδμίας, ∠ η΄. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠ δ΄. χαλκίτεως ὠμῆς, ∠ η΄. ἀλόης ∠ ς΄. ὀπίου, ∠ δ΄. κρόκου ∠ δ΄. ἐρείκης καρποῦ, ∠ δ΄. ἀκακίας, ∠ ιβ΄. κόμμεως, ∠ ιβ΄. ὕδωρ. Ἄλλο ἐρικηρὸν εὐδόκιμον. ὃ καλεῖται ἐσχισμένον ἄχαριστον. ποιοῦν πρὸς ῥεύματα παλαιά. καὶ ὀδύνας μεγίστας τὰς δίχα ἑλκώσεως. ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους σὺν ὕδατι. ἐπέχει χρόνια ῥεύματα ἐπὶ ἑλκώσεων μετ' ὠοῦ ὑδαρές. τραχώματα δὲ λεπτύνει μεθ' ὕδατος. καὶ λευκώματα ἀποσμήχει. καὶ τὰς κεχρονισμένας ταραχὰς τῆς ὄψεως ἰᾶται. καὶ μετὰ τὴν ἄρσιν τῶν πτερυγίων, ἐστὶν εὔχρηστον. ἀπολεπτύνει γὰρ τοὺς ὑμένας. καὶ τὰς οὐλὰς ὁμαλὰς ἐργάζεται. σφόδρα δ' ἐστὶν ὠφέλιμον, ἐπὶ τῶν ὑποκεχυμένων μετὰ τὴν παρακέντησιν. διὰ γὰρ τῆς ἠπίας στύψεως, τόνον τῷ ὀφθαλμῷ ἐντίθησιν. ἔστι δὲ καὶ παιδικὸν εὔχρηστον, καδμίας, ∠ ιϛ΄. χαλκοῦ, ∠ δ΄. ἐρείκης καρποῦ. ὀπίου. σμύρνης ἀνὰ ∠ η΄. ἀκακίας, ∠ δ΄. κόμμεως, ∠ η΄. τούτου μὲν πεῖραν ἐγὼ οὐκ ἔλαβον. ὅσα δὲ περὶ αὐτοῦ ἐρρέθη, ποιεῖ τὸ πρὸ αὐτοῦ γεγραμμένον.

Περὶ τῶν ἀδήκτων κολλυρίων. Γαληνοῦ. ρλ΄.

Τῶν ἀδήκτων λεγομένων, τινὰ μὲν γεώδη ταῖς οὐσίαις ἐστὶν ἄνευ ψύξεως ἐπιφανοῦς. ἢ θερμασίας. ἐν τῷ μέσῳ τούτων πως καθεστηκότα. καὶ τούτων αὐτῶν ἔνια μὲν, βραχὺ ψύξεως. ἢ θερμασίας μετέχοντα. τινὰ δὲ οὐδόλως οὐδεμίαν ἐμφαίνοντα τοιαύτην δύναμιν. ὅλον γοῦν τὸ γένος αὐτῶν, ἐμπλαστικόν ἐστι. ἐναντίαν ἐχόντων δύναμιν τοῖς ἐμφρακτικοῖς, ὁποῖός ἐστιν

ὅτε σάμιος ἀστήρ. λεπτομερέστερος ὢν τῆς ἁπλῶς ὀνομαζομένης σαμίας γῆς. ὅτε πεπλυμένος πομ-
φόλυξ. καὶ ἡ σποδὸς αὐτοῦ πλυθεῖσα. καὶ ἡ καδμεία κεκαυμένη καὶ πεπλυμένη. ταύτῃ δὲ βραχὺ
καὶ ῥυπτικόν τι ὑπάρχει. ἐάν τε μετὰ τὴν καῦσιν, ἐάν τε χωρὶς ταύτης πλυθῇ. τῇ πομφόλυγι δὲ καὶ
τῷ σποδίῳ βραχὺ στυπτικόν ἐστιν. ὥσπερ γε καὶ τῷ κεκαυμένῳ καὶ πεπλυμένῳ μολίβδῳ. ἔστι γὰρ
ἄδηκτον ἔχει δέ τι καὶ στύψεως. ἔστι δὲ καὶ τὸ ἄμυλον ἄδηκτον. καὶ τὸ ψιμμύθιον πλυθὲν, ἐγγύς ἐστι τῇ
δυνάμει τοῦ κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου μολίβδου. ἄδηκτον δέ ἐστι καὶ τὸ τῆς τίλεως ἀφέψημα.
καὶ τὸ ἐν τοῖς ᾠοῖς λευκὸν καὶ λεπτόν. καὶ τὸ γάλα τὸ εὔχυμον, ἐν τῷ γένει τούτων ἡγητέον εἶναι,
τότε κόμμι. καὶ τὴν τραγάκανθαν. τὸ δὲ στίμμι, ἄπλυτον μὲν, ἰσχυρὰν ἐπιδείκνυται τὴν στυπτικὴν
δύναμιν. ἐκλύεται δὲ πλυθὲν, ὡς ἐγγὺς ἥκειν ἀδήκτου. Ἕτερον δὲ γένος ἐστὶ τῶν βραχεῖαν ἐχόν-
10 των δῆξιν, ἐκ τοῦ μεμίχθαι τινὰ αὐτοῖς τῶν ἐπ' ὀλίγον στυφόντων. ὁποῖά ἐστι ῥόδα τε καὶ λιβανωτός.
ὀλίγην μὲν ἐχόντων τῶν ῥόδων τὴν στῦψιν. ὀλίγον δὲ καὶ τὸ ῥυπτικὸν τοῦ λιβάνου. θερμὸς δὲ συμμέ-
τρως κατὰ δύναμιν ὑπάρχων ὁ λιβανωτὸς, ἔχει τι διὰ τοῦτο πεπτικόν τε καὶ ἀνώδυνον. ἐκ ταὐτοῦ δὲ
τοῦ γένους αὐτῷ κατὰ τὸ πέττειν τε καὶ διαφορεῖν μετρίως ἡγητέον εἶναι, τόν τε κρόκον. καὶ τὴν
σμύρναν ἀλλήλων διαφέροντα τῷ τὸν μὲν κρόκον, στύφειν μετρίως. τὴν δὲ σμύρναν ἄνευ στύψεως
διαφορεῖν. καὶ ξηραίνειν τὰς ὑγρότητας, οὐκ ἀγεννῶς. προσφέρεται μὲν οὖν ὑπὸ τῶν ἰατρῶν,
τὰ ἀδηκτότατα κατὰ τὰς δυσιατωτέρας διαθέσεις. ἐν αἷς ἕλκος ἐστὶν ἤτοι μόνον, ἤτοι διὰ μετα-
βρώσεως τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος. καὶ προπτώσεως τοῦ ῥαγοειδοῦς, ἐκρεόντων ἰχώρων δακνωδε-
στάτων. ἐπὶ τούτων γὰρ οὐδὲν τῶν ἄλλων φαρμάκων ἁρμόττειν φαίνεται. τῶν μὲν στυφόντων κατε-
χόντων τοὺς ἐκρέοντας ἰχῶρας. καὶ κατὰ τοῦτο ἐκ τῆς δήξεως αὐτῶν ὀδύνην ἐπιτεινόντων. τῶν
20 δὲ δριμέων συναυξανόντων τὴν διάθεσιν. ἡ δὲ τῶν χαλαστικῶν τε καὶ διαφορητικῶν φαρμάκων
δύναμις, ἐκκενοῦν μὲν δύναται τὸ γεννώμενον. οὔτε δὲ τὸ ἡλκωμένον ἀνατρέφειν, ἢ ἐπουλοῦν.
οὔτε τὸ προπεπτωκὸς προστέλλειν τε καὶ κατακλείειν. ὥσπερ οὐδὲ ἡ τῶν πεπτικῶν, εἰ καὶ τὸ πέττειν
τὰς διαθέσεις, οὐ σμικρὸν ἔχει. τί δεῖ καὶ λέγειν ἔτι περὶ τῶν ὀξείας ἢ πικρὰς ἐχόντων δυνάμεις
φαρμάκων, ὡς δακνώδη καὶ παροξυντικὰ τῶν τοιούτων ἐστὶ διαθέσεων. ἐπιπλέον δὲ αὐτῶν ἥκει
κακίας, τὰ νιτρώδη δύναμιν καὶ ἁλμυρὰν ἔχοντα. πρὸς ταύτας οὖν τὰς διαθέσεις, ἁρμόττειν
φαίνεται τὸ τῶν προειρημένων ἀδήκτων φαρμάκων γένος. ἐκθεραπεύειν ἀδήκτως δυναμένων, τὰ
μετὰ ῥεύματος δριμέος ἕλκη. ἐν πλείονι χρόνῳ τὴν ἐν τῷ πεπονθότι μορίῳ ἐκδαπανῶντα κακο-
χυμίαν. καὶ ξηραίνοντα. ἥ τις διαφθείρει καὶ τὸ ἐπιρρέον τοῖς τόποις χρηστὸν αἷμα. καλεῖται δὲ ὑπὸ
τῶν ἰατρῶν τὰ τοιαῦτα κολλύρια, λιβυανὰ καὶ κύκνοι, προσάγουσι δὲ αὐτὰ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀπο-
30 τρίβοντες σὺν γάλακτι εὐχύμου γυναικός. διότι βούλονται φυλάττεσθαι τὸ τῶν ᾠῶν ἐμπλαστι-
κόν. παρεχομένου γὰρ ἐν τῷ γάλακτι τινὸς ὀρρώδους ῥυπτικοῦ, σύμμετρος ἡ χρῆσις αὐτοῦ γίνεται τῇ
προκειμένῃ θεραπείᾳ. ῥυπτικῶν γὰρ ἀδήκτων χρήζει τὰ πληρώσεως δεόμενα τῶν ἑλκῶν. εἰ δὲ μὴ
παρείη γάλα τοιοῦτον, διὰ τοῦ τῆς τίλεως ἀφεψήματος, ἄμεινον τρίβειν ἐπὶ τούτων τὰ κολλύρια.
ῥυπτικῆς ἐχούσης τι καὶ αὐτῆς. τὰ μὲν οὖν σποδιακὰ καὶ τὰ τεφρικὰ καλούμενα, κοινὴν ἔχει
δύναμιν. τὴν παρηγορικὴν. ψυκτικήν τε καὶ μετρίως ἄδηκτον.

Περὶ τῶν ἀδήκτων καὶ λευκῶν κολλυρίων. ρϛ'.

Ἕτερον δέ ἐστι λευκὸν κολλύριον, ὃ τοὺς πολλοὺς μὲν διέφυγε, διὰ τὴν τῆς κατασκευῆς εὐτέλειαν. πρός
τινων δὲ ἐνομίσθη μηδὲν ἐργάσασθαι δυνάμενον. πολλὴν δὲ ἐκ τούτου ἐκαρπωσάμην τὴν ὠφέλειαν,
πρὸς τὴν προκειμένην διάθεσιν. ὑπερβαλλόντως μὲν οὖν ποιεῖ πρὸς πᾶσαν θερμὴν ὀφθαλμίαν.
40 ἐνεργεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ κνησμώδη καὶ περιβεβρωμένα βλέφαρα. πολλάκις γὰρ ἡμῶν πολλὰ
ποιησάντων ἐπὶ τῆς τοιαύτης δυσκρασίας, ἠτυχοῦμεν. ὀψὲ δὲ ποτε εὐπορήσαντες τούτου, μεγά-
λην δύναμιν εὕρομεν ἐν αὐτῷ ἐπὶ τῆς δυσιάτου καὶ σχεδὸν ἀνιάτου διαθέσεως. εἰς τοσοῦτον γὰρ
παρεμυθήθη ὁ κάμνων, ὡς θεόθεν αὐτὸ εἶναι λέγειν τὸ κολλύριον. καὶ πρὸς ὑπωπίους δὲ ὀφθαλμούς,
δαιμονίως ποιεῖ. ξηραίνει γὰρ αὐτῶν ἀδήκτως τὸ ὑγρὸν ἐν βραχεῖ χρόνῳ. καὶ ἀτάραχον τὸν ὀφθαλ-
μὸν φυλάττει. θεραπεύει δὲ συντόμως καὶ τὰς ὑπὸ τῶν μικρῶν καυθῶν ἐν τῷ λευκῷ γιγνομέ-
νας ἐρυθρότητας. συμπάρεστι δὲ αὐταῖς κατὰ μέσον ὥσπερ ἰξανθήματι. ἀφ' οὗ καὶ τὸ ὅλον ἐρύ-
θημα συνέβη. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν προρρηθεισῶν διαθέσεων. ἐν οἷς καὶ τὴν ἕλκωσιν ὑπεθέμεθα, δαιμο-
νίως ποιεῖ. ὡς μὴ δὲ τῆς τίλεως ἡμᾶς δεηθῆναι. ἐπειδὴ αὕτη τῇ συνθέσει τοῦ κολλυρίου συμπάρεστι.
χρώμεθα δὲ αὐτῷ ἄλλοτε ἄλλως. ἐπὶ μὲν περιωδυνίας, ἅμα τῷ λευκῷ τοῦ ᾠοῦ. οὕτως γὰρ αὐτὸ
50 παραυτὰ παρηγορεῖ. ἐφ' ὧν δὲ ὀδύνη οὐ κρατεῖ. πεπάχυνται δὲ τὰ βλέφαρα, καὶ ὕδατι ἐγχυ-
ματίζομεν. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐγχρίομεν. καὶ πρὸς πᾶσαν ἁπλῶς ὀφθαλμίας ἀρχὴν, τὴν ἄλλην τῶν
κολλυρίων ὕλην περιττὴν ἡγούμεθα. ὑπερανέβη γὰρ τῶν ὁμογενῶν αὐτοῦ κατὰ δύναμιν. ἀδηκ-
τότερον μὲν γὰρ καὶ παρηγορικώτερόν ἐστι τῶν ἄλλων. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ὀπίου λαμβάνοντα
καὶ ἀμύλου. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ σμύρνης. φθορούσης τινὰ στῦψιν. τοῦτο δὲ τὸ κολλύριον, ἠλευθέρωται

τούτων. τοῦ μὲν γὰρ κροκηροῦ, ὑπερβάλλει κατ' ἐνέργειαν. πρὸς τὰς ἐγκαύσεις καὶ πυρακτώσεις
τῶν βλεφάρων ποιεῖ. καὶ πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου περιφλέξεις. καὶ τὰ λεπτὰ δὲ καὶ τὰ δριμέα τῶν
ῥευμάτων ἀμβλύνει ὕδατι ἐγχριόμενον. ποτὲ δὲ καὶ ῥόδων ἀφεψήματι. καὶ τοὺς γλαυκοφθάλμους
δὲ καὶ προπετῆ ἔχοντας τὴν τοῦ κρυσταλλοειδοῦς ὑγροῦ θέσιν, καλῶς λαμπρύνει ὕδατι ἐγχυματι
ζόμενον. καὶ ὅσοις δὲ ἡ τῶν ὀφθαλμῶν φύσις οὐ φέρει στύψιν, τούτοις πᾶσιν ἄριστόν ἐστι βοήθημα. ἡ
δὲ σύνθεσις τοῦ κολλυρίου αὕτη, ψιμμυθίου Γο. ιβ. καδμίας, Γο. ϛ. τραγακάνθης, Γο. γ. σκευάζεται
δὲ οὕτως. καδμίαν βοτρυῖτιν ἀνθράκοις διαπύροις κρύψαντες, ῥιπίζομεν τὴν φλόγα. καὶ διαπύρου
γινομένης τῆς καδμίας, αἴροντες σβέννυμεν γάλακτι ὀνείῳ. ἔπειτα δεύτερον αὐτὴν τοῖς ἄνθραξιν
ἐγκρύπτομεν, καὶ πυρωθείσης, αὖθις σβέννυμεν γάλακτι. καὶ ἐκ τρίτου τὸ αὐτὸ ποιοῦμεν. εἶτα κό-
10 ψαντες. σήσαντες λεπτῷ κοσκίνῳ. καὶ βαλόντες εἰς θυίαν τινὰ βαθεῖαν. καὶ ἐπιβαλόντες ὕδωρ πηγαῖον
καθαρὸν, λειοῦμεν. εἶτα ἐάσαντες καταστῆναι, σίφωνι ἀναπτῶμεν τὸ ὕδωρ σὺν τῷ ἐφισταμένῳ ἐπι-
πάγῳ. καὶ αὖθις ἕτερον καθαρὸν ὕδωρ ἐπιβάλλομεν. καὶ λειώσαντες ἱκανῶς. καὶ ἐάσαντες πάλιν
καταστῆναι, ἀναπτῶμεν τῷ σίφωνι τὸ ὕδωρ. καὶ τοῦτο ποιοῦμεν πλειστάκις, ἄχρις ὅτου μηκέτι ἐφί-
στηται τῷ ὕδατι ἐπίπαγος. εἶτα ξηραίνοντες τὴν καδμίαν ἀκριβῶς. καὶ στήσαντες τὰς ἓξ Γο. καὶ βα-
λόντες εἰς θυίαν κολλυριακήν. καὶ ἐπιβαλόντες ὕδωρ ὄμβριον καθαρώτατον, λειοῦμεν ἀκριβέστα-
τα. ὡς μὴ ὑποπίπτειν τῇ γλώττῃ τὴν τραχύτητα. καὶ οὕτως τὸ ψιμμύθιον, τῷ προειρημένῳ τρόπῳ
ἀποπλύνοντες, ἐπιβάλλομεν τὴν καδμίαν. καὶ συλλειώσαντες αὐτὰ ἐπὶ ἡμέρας ιε σὺν ὀμβρίῳ
ὕδατι, τότε λαμβάνομεν τὴν τραγάκανθον λευκὴν καὶ διαυγεστάτην, καὶ ἀποπλύναντες. καὶ ἀπο
βαλόντες τὸ ἐν αὐτῇ ψαμμῶδες, βρέχομεν εἰς ἀφέψημα τίλεως. καὶ ἐῶμεν βρεχθῆναι νύκτα καὶ
20 ἡμέραν μόνον. πλεῖστον δὲ χρὴ ἐμβάλλειν τοῦ χυλοῦ τῆς τίλεως. σκευασθέντος δὲ ὡς προείρηται ἐν
ἀρχῇ τοῦδε τοῦ λόγου, κεφαλαίῳ ιϛ. ἀναπίνεται γὰρ ὑπὸ τῆς τραγακάνθης, ὡς ὑπὸ σπόγγου. τῇ
δὲ οὖν δευτέρᾳ τῶν ἡμερῶν ἐν θυίᾳ καθαρᾷ κατὰ βραχὺ λειοῦντες τὴν τραγάκανθον, ἐμβάλλο-
μεν ἐν τῇ θυίᾳ τὰ προλειωθέντα. καὶ συναναμίξαντες ἐπιμελῶς, ἀναλαμβάνομεν ἐν πίναξιν ὑελ-
λίνοις. καὶ σκεπάσαντες ὀθονίῳ ψιλῷ, εἰς ἄνικμον ἀποτιθέμεθα τόπον ἔνθα πνεῖ ἄνεμος. ἀναχαλᾷ γὰρ
τὸ κολλύριον. καὶ βραδύνει πρὸς τὸ πλασθῆναι ἐὰν ἐν διύγρῳ ἀποτεθῇ τόπῳ. οὐ τοσοῦτον γὰρ χρό-
νον ἀπαιτεῖ πρὸς τὴν λείωσιν, ὅσον πρὸς τὴν ἀνάπλασιν. ἔστι μὲν οὖν ἡ τοῦ κολλυρίου σκευὴ αὕτη.
καὶ δυνήσῃ δὲ ἐκ ταύτης τῆς μεθόδου. καὶ ἐπὶ τὰς ὁμογενεῖς τούτου βαδίζειν ὕλας. λυβιανὰ δέ ἐστι
τὰ τοιαῦτα. καὶ τέφρα, σποδιακὰ καλούμενα καὶ κυνάρια. καὶ τὰ λευκὰ διάρροδα. καὶ τὰ διὰ χυλοῦ
κορίου σκευαζόμενα. ὧν ἁπάντων κρεῖττον ὤφθη τὸ προκείμενον κολλύριον. κάλλιστον δὲ τῇ πείρᾳ
30 κέκριται καὶ τοῦτο. καδμίας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης ὡς προείρηται, Γο. δ. ψιμμυθίου ὁμοίως
πεπλυμένου, Γο. ιϛ. ἀμύλου προσφάτου, Γο. ιϛ. ὀπίου, ∠. δ. τραγακάνθης Γο. δ. λείου τὰ λοιπὰ
ὕδατι. τὴν δὲ τραγάκανθαν βρέχε τῷ χυλῷ τῆς τίλεως, ὡς προείρηται ἐπιμελῶς σκευασθέντα. τὸ
δὲ ἄμυλον, μήτε ὀξῶδες, μήτε δυσῶδες ἔστω. Ἄλλο ὀνιλαμμὸν ἐπικαλούμενον. ἁπαλόν. ἀνώδυνον.
ναρκωτικόν. ἐκ τοῦ γένους ὑπάρχον τῶν κυναρίων. ποιεῖ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἑλκώσεων μετὰ τὴν πρώτην
ἀκμὴν ὀδύνης παρούσης ἐγχριόμενον παχύ. ψιμμυθίου πεπλυμένου, Γο. ϛ. καδμίας κεκαυμένης
καὶ πεπλυμένης, Γο. δ. πομφόλυγος διὰ ῥάκκους πεπλυμένου, Γο. β. ὀπίου, Γο. ϛ. τραγακάνθης Γο. β.
κόμμεως, Γο. ϛ. ὕδωρ. Ἄλλο κολλύριον ἀσκληπιάδου, ἀνώδυνον πρὸς ῥεῦμα παντοῖον. ἕλκη πε-
ριωδυνίας ψίδρακας. προσπτώσεις. χημώσεις. παντοίας διαθέσεις ψιμμυθίου πεπλυμένου,
∠. η. γῆς σαμίας, ∠. η. σποδοῦ πομφόλυγος πεπλυμένης, ∠. ϛ. τραγακάνθου ∠. β. ὀπίου, ∠. β.
40 κόμμεως, ∠. δ. ὕδωρ, ἡ χρίσις δι' ᾠοῦ. Ἄλλο ἀθανασία καλουμένη. καδμίας κεκαυμένης καὶ ἐσβε-
σμένης γάλακτι ὀνείῳ καὶ πεπλυμένου, Γο. ιϛ. λείου Γο. γ. ψιμμυθίου, Γο. ιβ. μανδραγόρου χυλοῦ, Γο. ιϛ.
ἀμύλου κριθίνου, Γο. ιβ. λείου ὕδατι. καὶ πρὸς τὴν ἀνάληψιν, ἐπίβαλε ᾠῶν προσφάτων τὰ λευκά. Κολ-
λύριον ὁ κύκνος τῆς βασιλίσσης. πρὸς τὰς μεγίστας περιωδυνίας καὶ διαθέσεις. καδμίας πεπλυ-
μένης, ∠. ιϛ. ψιμμυθίου πεπλυμένου, ∠. η. ἀκακίας ξανθῆς, ∠. ϛ. ὀπίου ξανθοῦ, ∠. β. τραγακάν-
θης, ∠. β. κόμμεως λευκοῦ, ∠. β. ἀμύλου, ∠. β. ὕδατι λείου. τὸ δὲ ἄμυλον ἔσχατον ἐπίπασσε. ἐγχρο
νίσαν γὰρ ἐν τῇ θυίᾳ, ὀξίζει. καὶ δριμὺ ἀποτελεῖ τὸ κολλύριον. πρὸς δὲ τὴν ἀνάληψιν, ἐπίβαλλε ᾠῶν
προσφάτων δ, τὸ λευκόν. Ἄλλο τὸ τοῦ βολᾶ. παρηγορικὸν πάσης φλεγμονῆς καὶ συμπεπτικόν. ψιμ
μυθίου πεφρυγμένου, ∠. λϛ. κρόκου, ∠. γ. ὀπίου ∠. δ. ἀμύλου προσφάτου, ∠. η. κόμμεως, ∠. λβ.
ὕδωρ. Ἄλλο ὁ διὰ τοῦ λιθαργύρου. ὃν αὔγουστον καλοῦσι, λιθαργύρου κεκαυμένου, πεπλυμένου, Γο. ϛ. πομ
50 φόλυγος πεπλυμένου, Γο. α. καδμίας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης, Γο. β. ἀμύλου, Γο. β. κόμμεως, Γο. ϛ.
τραγακάνθης, Γο. α. ὕδωρ, ἔστιν ἀνωδυνώτατον καὶ ἀρευμάτιστον. καὶ ἀτάραχον φυλάττει τὸν ὀφθαλμόν.
Κολλύρια λιβυανά. καὶ τέφρα. καὶ σποδιακά. ρξ. Κολλύριον λιβυανὸν ἀσκληπιάδου. πρὸς φλυκ-
τίδας. ἐπικαύματα. ῥήξεις. κοιλώματα. ὑπωπίους ὀφθαλμούς. χημώσεις. σταφυλώματα. περιω-
δυνίας. καὶ διαθέσεις. ἀποσμήχει δὲ καὶ οὐλάς. ἔχει δὲ οὕτως. καδμίας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης, ∠.
ιϛ. ψιμμυθίου

ις. ψιμμυθίου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ∠. ις. στίμμεως κεκαυμένης πεπλυμένης, ∠. ιβ. ἀμύλου, ∠. ιβ. σποδοῦ πομφόλυγος, ∠. η. μολίβδου κεκαυμένου πεπλυμένου, ∠. η. φραγκανθης, ∠. η. ὀπίου, ∠. ϛ. κόμεως, ∠. ϛ. καὶ πρὸς τὴν ἀνάληψιν, ὠῶν η, τὰ λευκά.

Ὀρειβασίου ἀνίκητον καλούμενον, φησὶν ἁπαλὸν λιβυανόν. Ὑπωπίοις ἁρμόζει, ἕλκεσι, περιωδυνίαις, χημώσεσι. καδμείας, ψιμμυθίου πομφόλυγος ἀνὰ ∠. ις. στίμμεως, ∠. ιϛ. ἀμύλου, ∠. ιβ. μολίβδου κεκαυμένου, γῆς σαμίας, τραγακάνθης, ἀνὰ ∠. η. κόμεως, ∠. ϛ. σμύρνης ∠. β. ὀπίου ∠. β. ὕδωρ. ἡ χρῖσις διὰ γυναικείου γάλακτος, ἢ ὠοῦ. Ἄλλο λιβυανὸν ὡς ὁ Ὀρειβάσιος. πρὸς ἀρχὰς καὶ ἑλκώσεις. καδμείας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης, ∠. ιϛ. ἀμύλου, ∠. ιϛ. μολίβδου κεκαυμένου πεπλυμένου ∠. η. ψιμμυθίου πεπλυμένου, ∠. η. τραγα-
10 κάνθης ἀνὰ ∠. ϛ. κόμεως ∠. ιδ. στίμμεως κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης, ∠. ιϛ. γῆς σαμίας πομφόλυγος πεπλυμένης ἀνὰ ∠. η. σμύρνης ∠. ϛ. ὀπίου, ∠. β. ὕδωρ. Ἄλλο κολλύριον ἀστὴρ μάγνου τὸ σκευαζόμενον. καδμείας πεπλυμένης, ∠. λβ. μολίβδου κεκαυμένου πεπλυμένου, ∠. λϛ. ψιμμυθίου πεπλυμένου ∠. λβ. στίμμεως κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης. ∠. κδ. πομφόλυγος πεπλυμένης ∠. λϛ. λιβάνου. ∠. η. γῆς ἀστέρος ∠. κ. σμύρνης ὀπίου, ἀνὰ ∠. δ. τραγακάνθης κόμεως ἀνὰ ∠. ις. ἀμύλου ∠. λϛ. ὕδωρ. Ἀσκληπιάδου ἀνίκητος. ἀνώδυνος ἀστὴρ πρὸς περιωδυνίας. φλυκταίνας. σταφυλώματα. ἕλκη ῥυπαρὰ καὶ νεμόμενα. ποιεῖ πρὸς κεχρονισμένας διαθέσεις. καὶ οὐλὰς ἀποσμήχει. καδμείας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης. ∠. ις. στίμμεως κεκαυμένης, ∠. ιϛ. σποδοῦ πομφόλυγος πεπλυμένης, ∠. η. σμύρνης, ∠. β. ὀπίου ∠. ϛ. τραγακάνθης, ∠. η. κόμεως, ∠. ϛ. ὕδωρ.

20 Ἄλλο κολλύριον τὸ οὐράνιον. ὡς Ὀρειβάσιος. πρὸς ἕλκη. καὶ φλυκταίνας. ῥήξεις. ἐπικαύματα. προπτώσεις. σταφυλώματα. ὑπώπιους. διαβρώσεις. νομὰς ἄνθρακας καὶ πρὸς πάσας τὰς μεγάλας διαθέσεις. μάλιστα ξηροφθάλμοις. καὶ γλαυκοφθάλμοις ἁρμόζει, ἐν ἀρχαῖς ὑδατι ἐστέρον ἐγχυματίζεται. ὅταν δὲ λευκὸν ᾖ καὶ δικτικόν. καὶ πυρώδες τὸ ῥεῦμα χρῶ μετὰ γάλακτος. ὅταν δὲ παχὺ ῥεῦμα διαλῦσαι θέλῃς, δι' ὕδατος. καδμείας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης, Γο. β. λεπίδος πεπλυμένης, Γο. δ. γῆς σαμίας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης, Γο. ϛ. σποδοῦ πομφόλυγος πεπλυμένης, Γο. α. ὀπίου ∠. ϛ. κόμεως, Γο. δ. στίμμεως πεπλυμένης Γο. β. ὕδωρ. χρῶ θαρρῶν. Κολλύριον σποδιακὸν δημοσθένους. ποιεῖ πρὸς φλεγμονάς, καὶ ῥεύματα. καδμείας ∠. κδ. στίμμεως πεπλυμένης, ∠. ζ. ψιμμυθίου πεπλυμένου, ∠. κδ. γῆς ἀστέρος, ∠. ϛ. λιβάνου ∠. δ. ὀπίου, ∠. ϛ. κόμεως., ∠. ε. λεῖον χυλῷ ἐλαίας
30 φύλλων. ποιεῖ δὲ τὸν χυλὸν οὕτως. τὰ ἁπαλὰ φύλλα τῆς ἐλαίας πλυνάσας. εἶτα κόψας ἐν ὅλμῳ ὕδατος σύμμετρον παραχέων. ὡς χυλὸν ἱκανὸν ἀνεῖναι. εἶτα ἀποθλίψας καὶ δι' ὀθονίου καθαροῦ διηθήσας, χρῶ. Ἄλλο σποδιακόν. ὡς θαυμαστόν. ἁπαλὸν ποιοῦν πρὸς ῥεύματα. καὶ ἐπιφοράς. ἕλκη. ἐπικαύματα. φλυκταίνας. καδμείας κεκαυμένης. καὶ πεπλυμένης, ∠. η. στίμμεως κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης, ∠. β. γῆς ἀστέρος, ∠. δ. ὀπίου ∠. β κόμεως, ∠. β. ὕδωρ. Κολλύριον τὸ τέφρον. παχύνει καὶ περικολλᾷ τὰ ῥεύματα τὰ λεπτά. ὥσπερ καὶ τὰ πρὸ αὐτοῦ. μάλιστα δέ ἐστι τοῦτο πρὸς τὰ θερμὰ ῥεύματα. καδμείας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης, ∠. κε. στίμμεως πεπλυμένης, ∠. η. γῆς σαμίας, ∠. ϛ. ψιμμυθίου, ∠. ϛ. ὀπίου ∠. ε. κόμεως, ∠. η. ὠῶν προσφάτων τὰ λευκά, ϛ. ὕδωρ. Φιλαγρίου ἄδηκτον παντελῶς. ἀμαυροῖ γὰρ τὴν ἐκ τῶν ῥευμάτων. διὸ καὶ θαρρούντως αὐτῷ
40 προσήκει χρῆσθαι, ἐπὶ δριμέων καὶ λεπτῶν ῥευμάτων. ἀμβλύνει γὰρ ταῦτα καὶ ἀναξηραίνει. τοῦτο καλοῦσι σπειηόν. ἢ σάνδυκα. λαμβάνει δὲ πομφόλυγος πεπλυμένης, ∠. κε. ψιμμυθίου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ∠. κε. γῆς ἀστέρος. μολίβδου κεκαυμένου. πεπλυμένου ἀνὰ ∠. κε. κόμεως λευκοῦ, ∠. μ. ὕδατος ὀμβρίου καθαρωτάτου ἀόσμου τὸ ἀρκοῦν. ἕκαστον ἰδίᾳ καύσας. πλυνάσας. ξηράνας. στήσας. βαλών, λεῖον. ἐπὶ τέλει δέ, κόμμι. εἶτα ἄμυλον. Ἄλλο τοῦ αὐτοῦ, πρὸς ἀναπλήρωσιν ἑλκῶν. καὶ μάλιστα κακοήθων. καδμείας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης, ∠. κε. πομφόλυγος πεπλυμένης, ∠. κε. τραγακάνθης, ∠. ι. ὕδωρ. ρθ.

Κολλύριον διὰ λιβάνου, πρὸς ῥεύματα καὶ χυμώσεις. καὶ κοιλώματα. καδμείας, ∠. η. λιβάνου. ∠. η. ψιμμυθίου ∠. μ. ὀπίου, ∠. ϛ. γῆς ἀστέρος, ∠. ϛ. κόμεως. ∠. ϛ. ὕδωρ. ἡ χρῖσις δι' ὠοῦ. Ἄλλο ξηροφθαλμὸν ἐπιγραφόμενον. Πρὸς ἐπικαύματα. φλυκταί-
50 νας. χημώσεις. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων δῆξιν ὑπομένειν δυναμικῶν. καδμείας πεπλυμένης, δραχμὰς η. ψιμμυθίου πεπλυμένου, δραχμὰς μη. λιβάνου δραχμὰς η. ὀπίου, δραχμὰς ϛ. ἀμύλου, δραχμὰς η. S. κόμεως, δραχμὰς ις. ὕδωρ. ἡ χρῖσις δι' ὠοῦ.

Κολλύριον τὸ κλέωνος ὡς δημοσθένης. πρὸς τὰ καθαρὰ ἕλκη. καὶ ἤδη δεόμενα ἐπουλώσεως ᾧ ἡμεῖς χρώμενοι, εὐαρεστοῦμεν πάνυ. ὅτι τὰ βαθύματα ἕλκη καὶ καθαρὰ πληροῖ ταχ-

σα. καὶ κατουλοῖ συντόμως, λεπταῖς καὶ ἀδήλοις οὐλαῖς. καὶ ἀφλέγμαντα τὰ ἕλκη διατηρεῖ. ἔχει δὲ οὕτως. σποδίου πεπλυμένου, ∠. δ. μολίβδου κεκαυμένου πεπλυμένου, ∠. δ. λεπίδος σιδήρου στομώματος πεπλυμένου, ∠. α. κρόκου ∠. α. κόμεως, ∠. β. ὕδωρ. χρῶ μετὰ γάλακτος ἢ ὠοῦ. χρώμεθα δὲ αὐτῷ φησὶν ἀπολλώνιος, ἐπὶ βαθυτέρας ἑλκώσεως, μετὰ ἀποβρέγματος τραγακάνθης ὑδαροῦς. τινὲς δὲ τοῦ κρόκου, ∠. α. S. ἐμβάλλουσι καὶ ἀντὶ πομφόλυγος, καδμείαν δὶς κεκαυμένης. ἔστι δὲ ἄδηκτον μὲν. ὀπτοβαρὲς δέ. διὸ οὐδέ ποτε αὐτῷ χρηστέον παχεῖ. ἀλλ' ὑδαρῷ.

Κολλύρια διάρροδα. χλωρὰ καὶ λευκά. ρι.

Κολλύριον διαρρόδινον. Πρὸς περιωδυνίας. ῥεῦμα λεπτὸν καὶ πολὺ φλυκτίδας. προπτώσεις. καὶ τὰ ῥυπαρὰ ἕλκη. καὶ τραχέα βλέφαρα. ῥόδων χλωρῶν χωρὶς τῶν λοβῶν, ∠. κδ. κρόκου κορυκιώτου, ∠. ιϛ. ὀπίου ∠. α. ναρδοστάχυος, ∠. α. κόμεως, ∠. ϛ. ὕδωρ. ἡ χρίσις δι' ὠοῦ. ἡ κρᾶσις ὑδαρεστάτη. τινὲς δὲ καὶ πρὸς συγχύσεις. καὶ πλατυκορίας αὐτῷ χρῶνται. Διάρροδον τὸ διαγόρου τὸ μέγα καλούμενον. ἢ τὸ διὰ τῶν οβ. χλωρῶν. πρὸς χημώσεις, καὶ περιωδυνίας. φλυκτῖς ἐπικαύματα. σταφυλώματα. προπτώσεις. ὑπωπίους ὀφθαλμούς. ῥεύματα παλαιά. κεχρονισμένας ὀφθαλμίας. καὶ δυσεπαλλάκτους διαθέσεις. ῥόδων χλωρῶν ἐξωνυχισμένων, ∠. οβ. καδμίας πεπλυμένης, ∠. κδ. κρόκου ∠. ϛ. στίμμεως, ∠. ϛ. ἰοῦ. ∠. β. ναρδοστάχυος, ∠. β. ὀπίου, ∠. γ. σμύρνης, ∠. γ. κόμεως, ∠. κδ. λεπίδος χαλκοῦ, ∠. β. ὕδωρ. Ἄλλο ᾧ ἐχρήσατο φλῶρος ἐπὶ τῆς δρόσου μητρός. παρ' ὀλίγον ἀπὸ τῶν ἄλλων ἰατρῶν πηρωθείσης. Ἀκακίας, ∠. μη. ῥόδων ξηρῶν, ∠. μη. μελιλώτων, ∠. κη. σποδοῦ πομφόλυγος, ∠. κδ. κρόκου ∠. κδ. μανδραγόρου μήλων, ∠. ιβ. ὑοσκυάμου σπέρματος, ∠. ϛ. ὀπίου ∠. ϛ. σμύρνης, ∠. δ. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. δ. κόμεως, ∠. μ. οἴνου φαλερίνου κοχλιάρια γ. ὕδατος ὀμβρίου κοτύλας τὸν οἶνον καὶ τὸ ὕδωρ μίξας. καὶ τούτοις ἐπιβαλὼν ῥόδα μελίλωτον. ὑοσκυάμου σπέρμα. μανδραγόρου τὰ μῆλα. εἰ δὲ μήγε, τοῦ φλοιοῦ, ἔα βρέχεσθαι ἡμέρας, γ. ἔπειτα τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας, χρῶ εἰς τὴν τοῦ κολλυρίου σκευασίαν. χρῶ ὡς δοκιμωτάτῳ. Ἄλλο φιλαγρίου. διὰ ῥόδων πρὸς τὰς φλεγμονάς. συμμιγνύμενον τῷ προῤῥηθέντι ἀδήκτῳ κολλυρίῳ φιλαγρίου. Ῥόδων χλωρῶν ἐξωνυχισμένων ∠. π. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠. λβ. λέαινε οἴνῳ εὐώδει παλαιῷ στύφοντι καὶ χρῶ. Διάρροδον λευκὸν ἡμέτερον. φησὶν ὀρειβάσιος πρός τε ἀκμὰς καὶ ἕλκη. καὶ ὑπωπίους. ἐπικαύματα. ἐσχάρας. καὶ ῥυπαρίας ἑλκῶν. καδμίας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης. στίμμεως κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης. ῥόδων νεαρῶν ἐξωνυχισμένων, ἀνὰ ∠. ιϛ. ψιμμυθίου πεπλυμένου. ∠. η. κρόκου, ∠. η. ὀπίου ∠. δ. κόμεως, ∠. ιϛ. ὕδωρ. ἡ χρίσις δι' ὠοῦ. ἢ γάλακτος. ἐν παρακμῇ δὲ μεθ' ὕδατος. Ἄλλο τοῦ αὐτοῦ. ποιεῖ πρὸς ἀκμάς. καδμίας κεκαυμένης. καὶ πεπλυμένης, ∠. ιϛ. ῥόδων νεαρῶν ἐξωνυχισμένων, ∠. η. ὀπίου. ∠. δ. γάλακτος, ∠. δ. κόμεως ∠. δ. τραγακάνθης, ∠. γ. ἀμύλου, ∠. δ. ἔνιοι καὶ σαμίου ἀστέρος, ∠. β. Διάρροδον λευκὸν τὸ διὰ χυλοῦ ὑοσκυάμου. ψιμμυθίου Γο. κε. κρόκου Γο. ε. ὀπίου, Γο. ιβ. σμύρνης, Γο. ε. ῥόδων χλωρῶν ἐξωνυχισμένων, Γο. ιβ. καδμίας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης, Γο. η. κόμεως, Γο. ιβ. καδμίαν, κρόκον. ῥόδα. λέαινε ὕδατι. ἔπειτα τὸ ψιμμύθιον ἐπίβαλλε. τοὺς δὲ ὀποὺς καὶ τὸ κόμι, βρέχε χυλῷ ὑοσκυάμου, χρῶ ἐπὶ τῶν λεπτοτάτων καὶ δριμέων ῥευμάτων. καὶ τῶν μεθ' ἑλκώσεως, ἀποκρούεται γενναίως.

Κολλύριον τὸ διὰ χαλβάνης χλωρόν. ρια.

Πρὸς περιωδυνίας καὶ τὰς διαθέσεις τὰς παλαιάς. καδμίας πεπλυμένης ∠. η. σποδίου πεπλυμένου, ∠. η. χαλκοῦ κεκαυμένου πεπλυμένου, ∠. η. πομφόλυγος ∠. η. ὀπίου ∠. η. χαλβάνης, ∠. η. σμύρνης, ∠. η. κόμεως, ∠. η. ὕδωρ. τινὲς πομφόλυγα οὐ βάλλουσι.

Κολλύρια διάσμυρνα καὶ χιακὰ καλούμενα δι' οἴνου. ριβ.

Κολλύριον διάσμυρνον εὐῶδες. συμβρωτὸς φάρμακον ἐπιτεταγμένον πρὸς τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις. ποιεῖ πρὸς ῥοιάδας. αἰγίλωπας. καδμίας πεπλυμένης, ∠. κη. λίθου αἱματίτου πεπλυμένου, ∠. κη. σποδοῦ πομφόλυγος ∠. κδ. σμύρνης, ∠. μη. κρόκου ∠. ιδ. ὀπίου ∠. η. πεπέρεως κόκκοι, λ. κόμεως, ∠. ϛ. οἴνῳ λέαινε παλαιῷ στύφοντι. ἡ χρίσις δι' ὠοῦ ἐπὶ διαθέσεων προσφάτων. καὶ ἡ κρᾶσις ὑδαρής. Ἄλλο.

Ἀσκληπιάδιον παικίου. Πρὸς περιωδυνίας. ῥεῦμα λεπτὸν καὶ πολύ. ἐπικαύματα. φλυκταίνας. ὑμένων ἐπαναστάσεις. τραχώματα. κεχρονισμένας διαθέσεις. καὶ τοὺς ὑπὸ πολλῶν ἐγχρίσεων

βλαβέντας,

βλαβέντας, παραχρῆμα ὠφελεῖ. καδμίας πεπλυμένης, ∠. ιβ. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠.
ιβ. κρόκου ∠. ιβ. λεπίδος χαλκοῦ πεπλυμένου, ∠. ιβ. σμύρνης, ∠. δ. λίθου αἱματίτου. ∠.
δ. ναρδοστάχυος, ∠. δ. πεπέρεως κόκκοι, κδ. ῥόδων ξηρῶν ∠. δ. ὀπίου, ∠. δ. κόμεως,
∠. ιβ. οἴνῳ λείου παλαιῷ, βάλλει στύφοντι. ἡ χρῖσις δι᾽ ὠοῦ. ἡ κρᾶσις, ὑδαρές. Κολλύριον τὸ
ἰσόφωτον. ὑπὸ δὲ τινῶν, ἰσόθεον καλούμενον. Ποιεῖ πρὸς ὑπωπίους καὶ τὰ ἀκάθαρτα ἕλκη.
καὶ κοῖλα. καὶ ἀρχὰς ῥευμάτων. μάλιστα ἐπὶ τῶν πληθωρικῶν σωμάτων. ἐφ᾽ ὧν πλῆθος λη-
μῶν παχυτάτων ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν εὑρίσκεται. ἔστι δὲ καὶ παιδικόν. καὶ τραχωματικὸν ἀγα-
θόν. καδμίας, ∠. η. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. δ. ῥόδων ξηρῶν, ∠. δ. κρόκου, ∠. α. φύλ-
λου ∠. α. λίθου σχιστοῦ, ∠. α. σμύρνης, ∠. α. κόμεως ∠. ϛ. λείου οἴνῳ παλαιῷ βάλλει στύ-
10 φοντι. καὶ χρῶ. ἐπὶ πάντων τῶν προῤῥηθέντων μετ᾽ ὠοῦ. καθ᾽ αὑτὸ ὑδαρέστερον ἐγχυματίζων.
μετὰ δὲ τὴν τελείαν ἀποκατάστασιν ἀνέσας αὐτὸ μετ᾽ ὠοῦ, ἔγχριε καθ᾽ ὑπὸ βολήν. καὶ λοῦε. εἰ δὲ
στύφοιντο μετὰ τὴν ἔγχρισιν, ὠοῦ τὸ λευκὸν ἐγχυμάτιζε. πρὸς δὲ τὸ λεπτῦναι οὐλὰς, μετ᾽ ὠοῦ
ἔγχριε ὑδαρέστερον. τινὲς προσβάλλουσι τῇ γραφῇ, καὶ πεπέρεως κόκκους θ. ἡμεῖς δὲ παραι-
τούμεθα τὸ πέπερι ἐπὶ τούτων. Κολλύριον ὁ Διόνυσος. Ποιοῦν πρὸς μυοκέφαλα. τραχώματα.
ῥευματισμούς. ἀμβλυωπίας. μάλιστα δὲ ποιεῖ πρὸς τὰ χρόνια ῥεύματα. καδμίας, ∠. ιγ.
χαλκοῦ. ∠. ε. λίθου σχιστοῦ ∠. γ. λίθου αἱματίτου, ∠. δ. κασσίας ∠. α. ἀλόης, ∠. β.
κρόκου, ∠. β. ναρδοστάχυος, ∠. γ. φύλλου ∠. ϛ. λυκίου, ∠. α. πεπέρεως κόκκοι. κα.
ὀπίου, ∠. α. σμύρνης, ∠. δ. ἀκακίας, ∠. β. κόμεως, ∠. ϛ. λείου οἴνῳ χίῳ. ἢ ἑτέρῳ
αὐστηρῷ, παλαιῷ χρῶ ὡς ἐνεργέστατῳ. καὶ πρὸς ὑπωπίους. καὶ τραχώματα ἐν ἀρχαῖς μετ᾽
20 ὠοῦ. εἶτα ὕδατι. ἔστι δὲ ὑπὲρ τὴν ὑπόληψιν ἡ ἐνέργεια. Κολλύριον τὸ κιρρὸν ἐκ τῶν Δημο-
σθένους καὶ Ἀπολλωνίου φησί. Πρός τε τὰ καθαρὰ ἕλκη. καὶ τὰ νεμόμενα. καὶ τὰς ὑπεροχάς.
καὶ τὰς παλαιὰς διαθέσεις. τραχέα βλέφαρα. συκώσεις. ἐκτρόπια. ἥλους. σταφυλώματα
πάντα. πτιλώσεις. ξηροφθαλμίας. ποιεῖ δὲ καὶ τὰς οὐλὰς ἀδήλους. καὶ λεπτύνει τὰς
οὐλὰς τὰς προσφάτους καὶ παχείας. δεῖ δὲ ὅτε μὲν παχεῖ, ὅτε δὲ, μέσῳ. ὅτε δὲ ὑδαρεστάτῳ ὑπα-
λείφειν. καὶ ποτὲ μὲν, ἐκ διαλειμμάτων. ποτὲ δὲ συνεχῶς. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἀνθρακώσεις. καὶ
τὰς πυώσεις. παραδίδοται γὰρ τὸ πῦον. καὶ καθόλου πρὸς πάντα τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς ἐστὶ κάλ-
λιστον. ἔχει δὲ οὕτως. σποδίου, ∠. γ. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. β. κρόκου ∠. α. σμύρνης ὀ-
βολοὺς δ. ὀπίου τὸ ἴσον. πεπέρεως κόκκοι, ιβ. κόμεως, ∠. α. λείου οἴνῳ χίῳ. ἢ ἑτέρῳ αὐ-
στηρῷ παλαιῷ. Ἄλλο κιρρὸν Ὀρειβάσιον. πρός τε τὰ σταφυλώματα καὶ ὑπωπίους. ἕλκη κα-
30 θαρὰ καὶ ῥυπαρά. καὶ πρὸς παλαιὰς διαθέσεις. καδμίας. μίλτου σινωπικῆς. κικίδος. ὀμ-
φακίτιδος. κρόκου. ῥόδων νεαρῶν ἀπωνυχισμένων. κόμεως. ἑκάστου Γο. γ. ὀπίου Γο. α. λείου οἴνῳ
χίῳ. ἢ ἑτέρῳ αὐστηρῷ ἀθαλάσσῳ παλαιῷ. ἐν ἀρχαῖς μίγνυται. τῶν κυκναρίων. ἢ τῶν πη-
λαρίων τινί. κατουλοῖ δὲ κάλλιστα μετά τινος τούτων, καὶ καθ᾽ αὑτό. Φαιὸν ἡμέτερον φησὶν ὁ
Ὀρειβάσιος. Πρὸς ὑπωπίους καὶ μεγάλας διαθέσεις. καὶ πᾶσαν ἕλκωσιν μάλιστα χρο-
νίαν. ῥόδων ἀπωνυχισμένων, Γο. β. καδμίας ἁπαλῆς, ∠. κδ. ψιμμυθίου. ∠. ιϛ. ὀπίου
∠. κδ. ἰοῦ ∠. ιβ. χαλκοῦ, ∠. α. σεκίνης καρποῦ ∠. ιβ. στίμμεως. ∠. η. σμύρνης, ∠. ϛ.
ναρδοστάχυος. ∠. δ. κρόκου, ∠. δ. ἀκακίας, ∠. δ. νίτρου, ∠. δ. λυκίου ∠. δ. στυπτη-
ρίας σχιστῆς, ∠. γ. χαλκίτεως κεκαυμένης. ∠. γ. κασσορείου, ∠. γ. ὀμφακίου, ∠. β. κόμεως
∠. λδ. λείου οἴνῳ αὐστηρῷ. βάλλει παλαιῷ. καὶ χρῶ ἀνιεὶς διὰ χυλοῦ τήλεως. ἢ ὠῷ ὑδαρεῖ.
40 προκόπτων δὲ παχύτερον. Τὸ ἀρωματικὸν ἐκ τῶν Δημοσθένους. πρὸς τὰς ὑπὸ πλήθους
παχέων ὑγρῶν γιγνομένας φλεγμονάς. λεπτῦνον διὰ τὰ χέων καὶ διακεῖνον τὰ ὑγρὰ καὶ
διαφοροῦν. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ ἀκάθαρτα τῶν ἑλκῶν. πομφόλυγος, ∠. α. χαλκοῦ κεκαυ-
μένου. ∠. β. ζιγγιβέρεως, ∠. γ. λίθου αἱματίτου, ∠. δ. ὀπίου ∠. δ. πεπέρεως κόκκοι
ιη. κρόκου ∠. ϛ. κόμεως, ∠. γ. οἴνῳ χίῳ. ἢ ἑτέρῳ αὐστηρῷ λείου. Κολλύριον τὸ σκυλάκειον
ἐπιγραφόμενον. διὰ σπέρματος ὑοσκυάμου ποιεῖ πρὸς χημώσεις. καὶ παντοίας χρονίας
διαθέσεις ῥευματικάς. ποιεῖ καὶ ἐπὶ σταφυλωμάτων. καὶ ἀποκρούεται τὰ ῥεύματα. πρῶτον
μὲν, μετ᾽ ὠοῦ ὑδαρές. ἔπειτα καὶ στερεὸν ἐγχριόμενον μετ᾽ ὠοῦ. καδμίας. χαλκοῦ κεκαυμένου.
λίθου αἱματίτου. χαλκίτεως κεκαυμένης, ἀνὰ Γο. γ. μίσυος. Γο. α. S. ἀμμωνιακοῦ θυμιάμα-
τος, Γο. α. S. ζιγγιβέρεως Γο. α. S. ὀπίου, Γο. α. S. ὑοσκυάμου σπέρματος, Γο. α. ἀλόης,
50 Γο. ϛ. κόμεως, Γο. ϛ. οἴνῳ αὐστηρῷ λείου. ποιοῦν πρὸς μυοκέφαλα παραδόξως. δαπανᾷ
δὲ καὶ τὰ πτερύγια. καὶ ἐγκανθίδας σμήχει. καὶ οὐλάς. ἔστι δὲ καὶ τραχωματικὸν ἀγαθόν.
καδμίας, Γο. α. χαλκοῦ κεκαυμένου, Γο. α. χαλκίτεως ὠμῆς, Γο. α. ἰοῦ ξυστοῦ, ∠.
δ. ζιγγιβέρεως, ∠. β. S. κρόκου, ∠. β. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ∠. α. κόμεως, ∠. δ.
λείου οἴνῳ αὐστηρῷ. Φιλαγρίου ὅπερ οὐ γράφει οὕτως. Τρίτον ἐπὶ τούτοις ἐμόν ἐστι κολ-

λύριον. ὃ προσαγορεύομεν προφυλακτικόν. ἀποκρουόμενον ἐν ἀρχῇ τὰ ῥεύματα. καὶ μέντοι καὶ
ῥωννῦσαι δυνάμενον τοὺς ἀσθενεῖς τε καὶ εὐπαθεῖς ὀφθαλμούς· ὥστε οὐ μόνον ἐν ἀρχαῖς τῆς ὀφθαλ-
μίας. ἀλλὰ καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι προφυλακτικοῖς ἕνεκα προσφέρειν αὐτὸ χρή. ἔχει δὲ οὕτω. κυτίνων
ῥοᾶς τοῦ ἐοικότος τῷ τῆς ἀνεμώνης ἄνθει, ∠. κε. ἀκακίας ξανθῆς ∠. λε. γλαυκίου, ∠. ις. ἀλόης,
∠. ε. σμύρνης σταγονίτιδος, ∠. γ. μέλανος ἰνδικοῦ, ∠. ζ. φύλλων, ∠. α. ὀμφακίου ξηροῦ, ∠. γ.
κόμεως, ∠. ε. ὀποβαλσάμου πρὸς τὰς ἀναλήψεις, ∠. ε. οἴνῳ αὐστηρῷ παλαιῷ, λείου. ριδ.

Κολλύριον διὰ βδελλίου καὶ στύρακος. γυμπεπτικὸν Φιλαγρίου. οὗ πεῖραν πολλὴν ἔχω λαβών. οὐ
μόνον πέπτοντος καλῶς. ἀλλὰ καὶ τὰς ἤδη ψύξει βλάβας τὰς ἀπὸ φλεγμονῆς, ἰώμενον. ἔχει δὲ
οὕτως. βδελλίου, ∠. ς. λιβάνου ἄρρενος ∠. ι. σμύρνης, ∠. ι. σαρκοκόλλης, ∠. ε. καστορίου, ∠. β.
10 χαλβάνης ∠. ε. στύρακος, ∠. ε. κρόκου ∠. ε. λυκίου, ∠. β. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ∠. ϛ. κό-
μεως, ∠. β. ὕδωρ. ριε.

Κολλύρια τραχωματικὰ καὶ σμηκτικά. Τραχωματικὸν ὁ φοῖνιξ καλούμενος. Ποιεῖ καὶ πρὸς μίλ-
φους. καὶ κεχρονισμένας διαθέσεις. καὶ πρὸς τοὺς δριμυττομένους τὰ βλέφαρα καὶ τοὺς κανθούς.
λίθου αἱματίτου κεκαυμένου. καὶ πεπλυμένου, ∠. λβ. χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου,
∠. ις. λίθου σχιστοῦ· κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ∠. ις. ἰοῦ. ∠. ις. καδμείας βοτρυίτιδος, ∠.
δ. ὀπίου ∠. ς. χαλκίτεως ὀπτῆς, ∠. δ. κόμεως, ∠. ις. ὕδωρ. Τραχωματικὸν τὸ μόνον καλού-
μενον. λίθου αἱματίτου, Γο. ς. λίθου σχιστοῦ, Γο. ς. χαλκοῦ κεκαυμένου, Γο. γ. καδμείας, Γο. ιβ. ἰοῦ
ξυστοῦ. Γο. γ. χαλκίτεως ὀπτῆς Γο. α. ὀπίου, Γο. β. κόμεως, Γο. ς. ὕδωρ. ἔστι δὲ καὶ παιδικὸν κάλ-
λιστον. Κολλύριον τὸ Θεοφίλιον. παιδικὸν παράδοξον. καὶ τραχωματικὸν καλόν. Καδμείας,
20 Γο. ιϛ. χαλκοῦ, Γο. ιδ. ἰοῦ Γο. γ. ὀπίου, Γο. ιβ. κόμεως, Γο. ιβ. ὕδωρ. ἡ χρῖσις μετ᾽ ᾠοῦ ἐν ἀρχαῖς ὑδα-
ρές. ἐν παρακμῇ δὲ μετ᾽ ᾠοῦ ἔγχριε. Ἄλλως ὁ ξυστήρ. Ποιεῖ πρὸς λευκώματα. οὐλὰς λεπτύ-
νει. καὶ ἀτάραχον τηρεῖ τὸν ὀφθαλμόν. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. μίλτου σινωπικῆς ἀνὰ Γο. γ.
ψιμμυθίου. κόμεως, ἀνὰ ∠. ϛ. κισσήρεως ὀπτῆς, Γο. α. ὕδωρ. Κολλύριον τραχωματικόν. Ποιοῦν
πρὸς μιλφώσεις. ἕλκη βόθεια. παμπάλαιον ῥεῦμα. σταφυλώματα. μυοκέφαλα. λίθου αἱματί-
του, Γο. δ. λίθου σχιστοῦ, Γο. δ. χαλκοῦ κεκαυμένου, Γο. δ. καδμείας, Γο. β. ἰοῦ. Γο. ϛ. χαλκίτεως
κεκαυμένης, Γο. α. ὀπίου, Γο. δ. ἀπόβρεχε ῥόδα. εἰ μὲν παρείη χλωρά, εἰ δὲ μή, ξηρά. ὕδατι ἡμέ-
ραν καὶ νύκτα. καὶ ἐκπιέσας διηθήσας, λείου τῷ ἀποβρέγματι. Κολλύριον ὀξυστήρ. δόκι-
μον. τραχωματικόν. Κισσήρεως κεκαυμένης. ὀστρέων κεκαυμένων. μίσυος κεκαυμένου. κό-
μεως. ἴσα ὕδατι ἀναλάμβανε. Τραχωματικὸν ἐκ τῶν Ὀρειβασίου. εὔτονον καλούμενον.
30 χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. κδ. καδμείας, ∠. κδ. ἰοῦ ∠. β. κρόκου. ∠. γ. ὀπίου, ∠. γ. σμύρνης
∠. γ. κόμεως ∠. θ. ὕδωρ. ποιεῖ ἐξαισίως πρὸς τραχέα βλέφαρα. τυλώδη. ψωροφθαλμίας. ἐκτό-
πια χρόνια ῥεύματα. πλὴν ἑλκώσεως. μιγνύμενον τῷ κυκναρίῳ ἢ τῷ διακρόκῳ. ποιεῖ πρὸς ἀκ-
μάς. ἔστι δὲ τὸ μιγνύμενον, δέκατον αὐτοῦ μέρος. καθόλου δὲ οὐδὲ ἐκστρέφειν τὰ βλέφαρα. ἀλλ᾽
ἔγχριε ἁπλῶς. τοῦτο οἱ μὲν ἁρμάτιον. οἱ δέ, ὀπόβαρες. ἡμεῖς δὲ εὔτονον καλοῦμεν.
Ἄλλο τοῦ αὐτοῦ σμηκτικὸν φησὶ τὸ γρύλλου. τραχωματικὸν τὸ διὰ τῶν δύο λίθων. αἱματίτου,
∠. ιη. λίθου σχιστοῦ ∠. ιη. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. θ. καδμείας, ∠. θ. ἰοῦ, ∠. θ. χαλκί-
τεως κεκαυμένου, ∠. γ. ὀπίου, ∠. ς. κόμεως ∠. θ. ὕδατι λείου. καὶ ἔγχριε. ἕως ἂν ἀπο-
μένῃ ὁ πάσχων. μὴ παρατρίβων τὸ βλέφαρον. μὴ δ᾽ ἀποβάλλων τὴν μήλην. ἀλλὰ τῷ πυρῆνι
πληρῶν τὸν ὀφθαλμόν. Ἄλλο τοῦ αὐτοῦ πρὸς πολλὰς διαθέσεις. χαλκίτεως ∠. κζ. καδ-
40 μείας ∠. κβ. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. ις. λίθου αἱματίτου, ∠. ιγ. κρόκου, ∠. ις. μί-
συος, ∠. ις. σμύρνης, ∠. ις. ὀπίου ∠. ιγ. κόμεως, ∠. ιδ. οἴνῳ σπουδαίως λείου.
Κολλύριον διὰ θαλλίας. ποιεῖ πρὸς τὰ χρόνια ῥεύματα. καταστέλλει καὶ τὰ τραχώματα. καὶ
τονοῖ τὸν ὀφθαλμόν. σηρικοῦ, Γο. ς. χαλκοῦ Γο. γ. ὀπίου Γο. δ. κόμεως, ∠. η. ἐλαίας φύλ-
λων ἁπαλῶν ὀξυνιασμένων ∠. η. οἴνῳ Θασίτῃ λειοῦται τὰ φύλλα τῆς ἐλαίας ἀκριβῶς
ὀξυνιάσας, λείου καθ᾽ αὐτὰ ἐν θυίᾳ εὖ μάλα ἤδη ἡμέρας β. ἐπιρραίνων κατὰ βραχὺ τοῦ οἴνου.
ὅταν δὲ λειότατα γένηται, ἐπίβαλλε τὸν χαλκόν. καὶ λείου ἅμα ἤδη πολύ. καὶ οὕτως ἐπι-
βαλὼν τὸν οἶνον, λείου. εἰ γὰρ καταρχὰς βληθείη ὁ οἶνος ἐπιπολάζοντα τὰ φύλλα, λειότα-
τα μένει. λειωθέντος δὲ τοῦ χαλκοῦ, ἐπίβαλε τὸ σηρικόν. εἶτα ὄπιον. ἔπειτα κόμι. καὶ ἀ-
νάπλαττε. καὶ χρῶ καταρχὰς ἐγχυματίζων. ἐν παρακμῇ δέ, καὶ ἐγχρίων. ἐγὼ δὲ καθὼς Δη-
50 μοσθένης παρακελεύεται, βαλὼν τὰ φύλλα ἐν ὅλμῳ. καὶ κόψας. ἐπιστάζων οἴνου κατὰ βρα-
χὺ τὸ ἀρκοῦν. ἐκθλίψας διηθήσας, ἐλείωσα τῷ οἴνῳ. ῥίψας τὸ ἀπόθλιμμα. Ἁρμάτιον ἐπι-
γραφόμενον. ᾧ ἐχρήσατο Πτολεμαῖος ὁ βασιλεύς. οὐλὰς ἀποσμήχει. ἔστι δὲ καὶ ὀξυδερκικός. καὶ
τραχωματικὸν ἀγαθόν. χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ∠. η. ἀμμωνιακοῦ θυμιά-
ματος, ∠. η. φλοιοῦ λιβάνου, ∠. η. κόμεως, ∠. η. ὕδωρ. ἡ χρῖσις δι᾽ ὕδατος ἐν ἄλλαις γρα-
φαῖς

φαῖς ἔχει ἰοῦ, ∠. β. Ἄλλο διὰ τοῦ αἱματίτου ὀξυδερκικόν. οὐλὰς καὶ τύλους ἀποσμήχει. ἀμμω-
νιακοῦ θυμιάματος, ∠. κδ. χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ∠. κδ. λίθου αἱματίτου, ∠.
κδ. ἰοῦ, ∠. η. κόμεως, ∠. κδ. ὕδωρ. Σμηκτικὸν Ὀρειβασίου. ποιεῖ καὶ πρὸς ἀρχὰς καὶ χημώ-
σεις ὑδαρεῖς. δι᾽ ᾠοῦ ἐγχυματιζόμενον. καδμείας ∠. η. χαλκοῦ. ∠. ιβ. λίθου αἱματίτου, ∠. ιη. λί-
θου σχιστοῦ, ∠. ιη. χαλκίτεως ὀπτῆς, ∠. ϛ. ἰοῦ, ∠. ιβ. κρόκου, ∠. γ. ζιγγιβέρεως, ∠. γ. ὀπίου,
∠. ϛ. κόμεως, ∠. θ. οἴνῳ λείου. καὶ χρῶ μετ᾽ ᾠοῦ. Φιλαγρίου σμηκτικὸν ἢ αὐτὸ προσαγόμενον,
ἢ σὺν τῷ πρώτῳ γεγραμμένῳ, διαφόρῳ φιλαγρίου. ἰοῦ, ∠. ϛ. κασσιτέρεως, ∠. ιϛ. σηπίας ὀστρά-
κων, ∠. ιϛ. κόμεως, ∠. λβ. τούτοις ἐγώ φησι προστίθημι, λεπίδος χαλκοῦ, ∠. ιϛ. ὅταν σφοδρό-
τερον αὐτὸ ποιῆσαι βούλωμαι. Ῥῖνι ἐπιγραφόμενον. ποιεῖ πρὸς τετυλωμένας διαθέσεις. καὶ
10 οὐλὰς ἀποσμήχει. ποιεῖ καὶ πρὸς ὑποχύματα. καδμείας ∠. μη. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ∠. μη.
ὀπίου, ∠. ιϛ. λίθου αἱματίτου, ∠. κδ. χαλβάνης, ∠. ιϛ. ἀλόης, ∠. ιϛ. ὀποπάνακος, ∠. η. χο-
λῆς ταυρείας, ∠. η. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ∠. δ. ἰοῦ, ∠. ιϛ. σμύρνης, ∠. ιϛ. κόμεως, ∠. ξ. ὕδωρ.
ἡ κρᾶσις, ὑδαρής. Κολλύριον σμηκτικὸν λευκωμάτων. διὰ μιᾶς ἐγχρίσεως, ἱκανὴν τὴν πολὺ τὴν
ἐνέργειαν ἐνδεικνύμενον. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς πτερύγια. ἐγκανθίδας. ἔστι δὲ ἄδηκτον κολλύριον. κοτυ-
λίου τῆς πορφύρας ὠμῆς κεκαυμένου, ∠. ι. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. α. λεπίδος χαλκοῦ, ∠. β.
ἰοῦ. ∠. ϛ. χαλκάνθου, ∠. γ. στυπτηρίας σχιστῆς, ὀβολὸν α. λίθου σχιστοῦ, ∠. α. λίθου αἱματί-
του, ∠. α. κροκοδειλέας κόπρου, ∠. α. λυκίου, ∠. α. ὀμφακίου χυλοῦ ξηροῦ, ∠. ε. χαλκίτεως
ὀβολοὶ ϛ. σμύρνης ∠. γ. λιβάνου ἄρρενος, ὀβολοὶ β. φλοιοῦ λιβάνου, ∠. α. κυτίνων ῥοιᾶς, ∠.
α. ὕδωρ. Κολλύριον ἡλιάδου λευκώματα αἶρον πάνυ τάχιον. ὥστε θαυμάζειν. ἀρμενίου λίθου,
20 ᾧ χρῶνται οἱ ζωγράφοι. γύψου. χαλκάνθου. χαλκοῦ ἄνθους. ἰοῦ σηπίας ὀστράκων κεκαυμένων.
ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. λίθου μαγνήτου ἕλκοντος. λιθοσπέρμου. κόμεως ἴσα. ὕδωρ. Ἄλλο ὃ
σκευάζει Πέτρος ὁ ἀρχιατρός. καὶ πάνυ αὐτὸ μαρτυρεῖ. Ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ ⊢. ϛ. λίθου ἀρ-
μενιακοῦ, ⊢. ιϛ. ῥαφανίου σπέρμα, ⊢. α. λευκοΐου σπέρματος, Γο. α. ⊢. ϛ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάμα-
τος. ⊢. θ. κόμεως, ⊢. ιϛ. χυλοῦ πηγάνου ἀναλάμβανε. ποιεῖ. καὶ πρὸς ὑποχύσεις ἀρχομένας.
καὶ ὑπογλαυκώσεις. καὶ ἀμβλυωπίας δεδοκιμασμένον. Κολλύριον τὸ πεπιεσμένον. περὶ
οὗ Ἀπολλώνιός φησιν ἄριστον εἶναι φάρμακον, πρός τε τὰς οὐλὰς καὶ τὰ ὑπερσαρκώματα. καὶ
τὰ τραχέα βλέφαρα. καὶ τὰς συκώσεις. καὶ τὰς ἐκτροπὰς τῶν βλεφάρων. καὶ λιθιάσεις. καὶ
χαλάζια. καὶ σκιῤῥώδεις διαθέσεις. καὶ πτερύγια. καὶ ἐγκανθίδας. καὶ ψωροφθαλμίας. καὶ
ὑμένων παχύτητας. καὶ ῥεύματος πολλοῦ καὶ παχέος ἀποκάθαρσιν. καὶ τὸ ὑδαρὲς δὲ καὶ πολὺ
30 ἐπέχει ῥεῦμα. ἀποτήκει δὲ καὶ ἀποκαθαίρει ἀσφαλῶς. λεπτύνει τε καὶ σμήχει. στένον ἱκανῶς.
ἀσύγχυτον δὲ τηρεῖ τὸν ὀφθαλμόν. ἥδιστόν τε καὶ προσηνέστατόν ἐστι, καὶ τὸ δέον ποιεῖ. ἔστι δὲ τοῦτο.
χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ὀβολοὶ ε. κρόκου, ∠. β. σμύρνης τρωγλίτιδος τριώβο-
λον. ναρδοστάχυος, ὀβολοὶ β. κασσίας τριώβολον. κινναμώμου, ὀβολοὶ, β. ὀπίου ὀβολοὶ, β. πε-
πέρεως κόκκοι, ιε. κόμεως, ∠. α. οἴνου χίου. ἢ ἑτέρου αὐστηροῦ εὐώδους τὸ ἱκανόν. εἰ δέ ποτε βούλοιο
προσθεῖναι τῇ γραφῇ σποδίου, ∠. δ. γίνεται πρὸς πᾶν ῥεῦμα. καὶ ὀφθαλμίαν κράτιστον.
Ὀξυδερκὲς τὸ τοῦ Μεμφίτου Ἰσιδώρου. ἐν ἔχριε φησὶ τοὺς μὴ βλέποντας. καὶ ἀπήρχοντο βλέπειν.
ἐπικαλεῖται δὲ ῥινάριον. ἐγὼ τοῦτο ἐσκεύασα. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ∠. ιϛ. ἰοῦ σκώληκος,
∠. ιβ. σηπίας ὀστράκων τὸ ἁπαλὸν ∠. η. σαγαπηνοῦ, ∠. η. ὀποπάνακος, ∠. β. ὀποῦ κυρηναϊ-
κοῦ, ∠. α. κόμεως, ∠. α. προλειώσας πάντα ὕδατι, ἐπίβαλλε χυμοῦ μανδραγόρου μαράθρου,
40 ∠. ιβ. καὶ μέλιτος ἀττικοῦ, ∠. ιβ. καὶ ἀνάπλασσε κολλύριον καὶ χρῶ. καὶ δὲ ἕτερον τὶς οὕτως
αὐτὸ νῦν ἐσκεύασε. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, Γο. ιε. ἰοῦ ξυστοῦ, Γο. ια. καὶ ∠. β. σηπίας ὀστράκων,
Γο. δ. S. σαγαπηνοῦ, Γο. γ. καὶ ∠. ϛ. ὀποπάνακος, Γο. β. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ, Γο. ϛ. ὕδωρ. κόμι δὲ οὐκ
ἔλαβεν. Ἄλλο πρὸς ἀμβλυωπίας. λευκώματα. ὑποχύσεις. ἁρμάτιον λεγόμενον. χολῆς ὑαίνης,
∠. δ. ἀφρονίτρου, ∠. γ. κόμεως. ∠. ϛ. ἰοῦ, ∠. γ. σαγαπηνοῦ, ∠. γ. χαλβάνης, ∠. ϛ. ἀμμωνια-
κοῦ θυμιάματος, ∠. β. δαφνοκόκκων λελεπισμένων, ∠. ο. ἀριστολοχίας στρογγύλης, ∠. α.
ὕδωρ. Κολλύριον πρὸς ἀρχομένας ὑποχύσεις. ὥστε ὕδωρ καὶ ἐκ τῶν ὤτων ῥεῖν. καλεῖται δὲ
τὸ χρυσοῦν. σαγαπηνοῦ περσικοῦ καθαροῦ, ∠. η. ἰοῦ, ∠. ϛ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ∠. β.
κόμεως, ∠. β. ὕδωρ. λείου καὶ χρῶ ὑδαρὲς ἐγχρίων. καὶ ἐν τοῖς ἡμερῶν ε, δείξει τὴν δοκιμὴν τῆς
ἐνεργείας. διαυγάσει γάρ. Κολλύριον Μαρκιανοῦ. ᾧ φησὶν ἐχρησάμην ἐπ᾽ ἐμαυτοῦ. μέλ-
50 λουσάν μοι συμβαίνειν ὑπόχυσιν. χελιδονίας τῆς καπνίτιδος τῆς περὶ τοὺς φραγμοὺς φυομένης.
πηγάνου. μαράθρου. κοριάνδρου. ἑκάστην βοτάνην ἰδίᾳ χύλιζε. καὶ διηθήσας, βάλε ἑκάστου
χυλοῦ, Γο. γ. ὀποβαλσάμου, ∠. δ. μέλιτος ἀττικοῦ, ∠. δ. καὶ λεαίνας μέχρι γλοιοῦ
πάχος ἔχειν, πρόσβαλε χυλὸν κονύζης λεπτοφύλλου, Γο. α. καὶ λείου. ἐπὰν δὲ καλῶς
ἔχοι πρὸς τὴν ἀνάληψιν, ἐπίβαλλε κόμεως καθαροῦ κεκομμένου καὶ σεσησμένου, ὅσον ἐξαρ-

κεῖ στοχαζόμενος, ὡς ἰατρός. ἵνα γένηται κολλύριον. καὶ ἀνάπλασσε. καὶ χρῶ. ἐπὶ μὲν τῶν ἀρ-
χομένων ὑποχύσεως. μετ᾽ οἴνου. ἐπὶ δὲ ἀμβλυωπίας, μεθ᾽ ὕδατος. κάθιζε δὲ τὸν ἐγχριόμενον. ἐν
ἡλίῳ. ὁ πρωτεύς. ᾧ οὐδὲν ἴσον πρὸς ἀρχὰς ὑποχύσεως. καὶ πᾶσαν ἀμβλυωπίαν. οὐλὰς καὶ τύλους
ἀποσμήχει. καδμείας, ∠. μ̄. ψιμμυθίου ∠. μ̄. πεπέρεως λευκοῦ, ∠. ᾱ. ὀποῦ κυρηναϊκοῦ, ∠. η̄.
κρόκου, ∠. ις̄. ὀπίου, ∠. ῑ. σαγαπηνοῦ, ∠. ιβ̄ ἐλαίας αἰθιοπικῆς δακρύου, ∠. ιβ̄. ἀρσενικοῦ
σχιστοῦ, ∠. η̄. ζιγγιβέρεως, ∠. ιϛ̄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ∠. η̄. κόμμεως, ∠. η̄. ὀποπάνακος, ∠.
ις̄. ὀποβαλσάμου, ∠. ιβ̄. ὕδωρ ὄμβριον. ἡ χρίσις μεθ᾽ ὕδατος.

Κολλύριον ἑρμοφίλου.

Θαλασσερὸν ἐπιτετευγμένον πρὸς πᾶσαν ἀμβλυωπίαν. ποιεῖ καὶ πρὸς πᾶσαν ἀρχομένην ὑπό-
10 χυσιν. ἔστι γὰρ εὐωδέστατον. καδμείας ∠. ις̄. ἰοῦ. ∠. δ̄. μέλανος ἰνδικοῦ, ∠. ις̄. πεπέρεως λευκοῦ, ∠.
η̄. ὀποῦ μηδικοῦ, ∠. δ̄. ὀποβαλσάμου ∠. δ̄. κόμμεως, ∠. ια̅. ὕδωρ. ἡ χρίσις μεθ᾽ ὕδατος. ἡ κρᾶσις
διαφόρους πρὸς τὰς διαθέσεις. Ἄλλο ἰνδικὸν βασίλειον ἐπιγραφόμενον. Ποιεῖ πρὸς ἀρχὰς
ὑποχύσεων. καὶ πᾶσαν ἀμβλυωπίαν. καὶ οὐλὰς ἀποσμήχει. καδμείας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης,
Γο. ις̄. μέλανος ἰνδικοῦ, Γο. ϛ̄. ψιμμυθίου, Γο. δ̄. πεπέρεως λευκοῦ, Γο. ϛ̄. χολῆς ὑαίνης τὸ ὅλον ὅσον
ἔχει. σκάρων ἰχθύων χολὰς, ῑ. περδίκων χολὰς, δ̄. ὀπίου, Γο. ᾱ. ὀποβαλσάμου Γο. β̄. ὀποπάνακος.
Γο. β̄. σαγαπηνοῦ. Γο. ϛ̄. κόμμεως λίτραν μίαν. ἀναλάμβανε χυλῷ μαράθου. Κιρρὸν πάνυ χρηστὸν ἐπι-
καλούμενον φάρμακον ἐπιτεταγμένον πρὸς ψωρώδεις καὶ περιβεβρωμένους καὶ ἐπιτεταμένους
κνησμούς. καὶ βλέφαρα συκώδη. καδμείας, ∠. π̄. χαλκίτεως κεκαυμένης, ∠. μ̄. πεπέρεως
λευκοῦ, ∠. μ̄. κόμμεως, ∠. μ̄. ὕδωρ. τινὲς δὲ προστιθέασι τούτοις, καὶ κρόκου ∠. ιβ̄. σμύρνης, ∠.
20 ιβ̄. Ψωρικὸν πτολεμαίου, ἐπιτεταγμένον πρὸς ψωρώδεις. καὶ περιβεβρωμένους κανθούς. ἐπιτε-
ταμένους κνησμούς. μιλφώσεις. ἀμβλυωπίας. ψωρικοῦ ∠. ξ̄. σανδαράκης, ∠. λ̄. χαλκίτεως
κεκαυμένης, ∠. κη̄. κρόκου ∠. κδ̄. σμύρνης, ∠. ιβ̄. ὀπίου ∠. θ̄. κασσίας, ∠. ιϛ̄. πεπέρεως λευκοῦ
∠. ξ̄. πεπέρεως μέλανος, ∠. ιζ̄. ὀμφακίου, ∠. ις̄. μίσυος κεκαυμένου, ∠. γ̄. φύλλου, ∠. ᾱ. κόμ-
μεως, ∠. λϛ̄. ὕδωρ. Κολλύριον ὑγιεινὸν, τὸ χρυσοῦν. πρὸς βεβρωμένους κανθούς. καὶ ψωρώδεις δια-
θέσεις. σανδαράκης, ∠. κδ̄. πεπέρεως λευκοῦ, κόκκοι ιβ̄. σμύρνης ∠. ϛ̄. κρόκου ∠. ϛ̄. κόμμεως, ∠.
ιβ̄. ὕδωρ. χρῶ μεθ᾽ ὕδατος. Κολλύριον τὸ δικαιότητον. ἐκ τῶν δημοσθένους. ἰοῦ ὀβολοὶ τρεῖς. μίσυος
τὸ ἴσον. μήκωνος ὀποῦ τὸ ἴσον. κόμμεως, ∠. δ̄. ὕδωρ. ποιεῖ πρὸς τὰς εἰρημένας διαθέσεις. καὶ πρὸς
ἀμβλυωπίαν. καὶ ἀρχομένας ὑποχύσεις. καὶ οὐλὰς λεπτύνει. ἔστι δὲ θερμόν. Τοῦ δὲ στρατιώτου
κολλυρίου ἡ σύνθεσις αὕτη, ἥδε καδμείας, ∠. η̄. ψιμμυθίου, ∠. ις̄. πεπέρεως λευκοῦ, ∠. ϛ̄. ἰοῦ.
30 ὀπίου. ἀνὰ ∠. β̄. ὀμφακίου, ∠. β̄. κόμμεως, ∠. δ̄. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τραχέα βλέφαρα. Κολλύ-
ριον σμηκτικόν. χαλκοῦ κεκαυμένου. κρόκου. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ἀνὰ Γο. β̄. κόμμεως. Γο. ᾱ.
ὕδωρ. ποιεῖ καὶ πρὸς ὑπώπια. ἄργεμα. νεφέλια. ἀχλύς. πρὸς δὲ τὰ τραχώματα. μετὰ μέλιτος.
Κολλύριον εὐδόκιμον ἰδίως. Πρὸς οὐλὰς ἐν ὀφθαλμοῖς ποιοῦν. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἀμβλυωπίας.
καὶ τραχώματα. καὶ πτερύγια. σηπίας ὀστράκων. κασσιτέρεως. λεπίδος. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος.
ἰοῦ. κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου, ἀνὰ λίτραν μίαν. σμύρνης, Γο. β̄. λιβανου, Γο. β̄. ὀπίου, Γο. γ̄. κόμ-
μεως ∠. η̄. ὀστῶν φοινίκων, Γο. ῑ. μέλιτος Γο. β̄. ὕδωρ. τοῦτο ἐσκεύασεν ὁ ἀφρός. καὶ πάνυ αὐτῷ ἐθάῤῥει.
ὠνόμαζε δὲ αὐτὸ, φοίνιξ ὁ μέλας, διὰ τὸ ἔχειν ὀστᾶ φοινίκων κεκαυμένων, Γο. ῑ.

Κολλύρια ἐντακτὰ καλούμενα. ἔντακτον παικιανὸν καλούμενον. καδμείας, ∠. ξδ̄. μίσυος, ∠. λϛ̄.
στίμμεως, ∠. λβ̄. χαλκάνθου, ∠. λβ̄. πεπέρεως λευκοῦ, ∠. λϛ̄. ἰοῦ, ∠. ις̄. ὀπίου, ∠. ις̄. ὀπο-
40 βαλσάμου, ∠. ις̄. κόμμεως ∠. ξδ̄. ποιεῖ πρὸς ὀξυδορκίαν. καὶ τύλους ἀποσμήχει. Ἄλλο ἀρω-
ματικὸν ἐπιγραφόμενον. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. ις̄. ἰοῦ, ∠. δ̄. σμύρνης, ∠. δ̄. νάρδου στάχυος,
∠. β̄. πεπέρεως λευκοῦ ∠. δ̄. κρόκου ∠. δ̄. ὀποβαλσάμου, ∠. β̄. κόμμεως, ∠. δ̄. ὕδωρ. Ἄλλο
ἔντακτον. ἀτάραχον. ὡς ὀριβάσιος. καδμείας, ∠. ις̄. ψιμμυθίου, ∠. η̄. ὀπίου, ∠. γ̄. ὀποβαλσά-
μου, ∠. γ̄. ἰοῦ, ∠. β̄. ὀμφακίου, ∠. β̄. πεπέρεως λευκοῦ, ∠. ϛ̄. κόμμεως, ∠. ε̄. Ἄλλο ἔντακτον
ὀξυδερκὲς καδμείας κεκαυμένης. καὶ ἐσβεσμένης οὔρῳ παιδὸς, ∠. ῑ. στίμμεως, ∠. ϛ̄. ὀποβαλσά-
μου, ∠. ᾱ. ὕδωρ. Ἄλλο μέλαν ὀξυδερκές. ποιεῖ καὶ πρὸς βεβρωμένους κανθούς. στίμμεως κεκαυ-
μένης καὶ πεπλυμένης. ∠. μ̄. πεπέρεως ∠. μ̄. ἀκακίας, ∠. μ̄. κόμμεως, ∠. μ̄. καδμείας ∠. ις̄.
νάρδου κελτικῆς, ∠. η̄. ζιγγιβέρεως ∠. η̄. κρόκου, ∠. η̄. ὀμφακίου ∠. ϛ̄. ὀπίου. ∠. ϛ̄. ὕδωρ.
Κολλύριον ἀσκληπιάδου τὸ διὰ κέρατος. πρὸς ἕλκη. φλυκτίδας. καὶ οὐλὰς ἀποσμήχει. κέρατος
50 ἐλαφείου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ∠. δ̄. μολίβδου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ∠. δ̄.
λεπίδος χαλκοῦ πεπλυμένου, ∠. β̄. λιβάνου ∠. δ̄. ὀπίου ∠. ᾱ. κόμμεως, ∠. δ̄. ὕδωρ. Ἄλλο
πρὸς τὰς θερμοτέρας διαθέσεις. καὶ τὰ δριμύτατα τῶν ῥευμάτων μεθ᾽ ἑλκώσεως. κέρατος ἐλα-
φείου κεκαυμένου πεπλυμένου, ∠. ις̄. σποδίου. πομφόλυγος πεπλυμένου ∠. η̄. λεπίδος, ∠.
β̄. κρόκου. ∠. ϛ̄. ἀκακίας, ∠. η̄. λιβάνου ∠. η̄. ὀπίου ∠. β̄. σμύρνης, ∠. ᾱ. κόμμεως.
∠. η̄.

∠. η̄. φαγαινάνθου, ∠. ᾱ. ἀμύλου ∠. δ̄. λείου ὑοσκυάμου ἀποβρέγματι κολλύριον διὰ κέρατος ὡς ὀρειβάσιος. μάλιστα μὲν πρὸς τὰς ἑλκώσεις ἐν ἀκμῇ. ἥλους τε καὶ σταφυλώματα. καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα μετὰ τοῦ μὴ δασύνειν τὰ βλέφαρα. πρός τε τὰ δυσκατούλωτα ἕλκη. καὶ τὰς ἀναλυομένας οὐλὰς ἀκακίας, ∠. μ̄. στίμμεως, ∠. λϛ̄. μολίβδου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ∠. η̄. κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου πεπλυμένου, ∠. η̄. κόμεως, ∠. η̄. καδμίας, ∠. ϛ̄. χαλκοῦ, ∠. ιϛ̄. ὀπίου, ∠. ιϛ̄. σμύρνης. ∠. δ̄. λιβανου ∠. δ̄. ὕδωρ. χρῶ τε τῷ διὰ κέρατος κολλυρίῳ. πρὸς μὲν τὰ κοῖλα ἕλκη, μετὰ γάλακτος. πρὸς δὲ τὰ ῥυπαρά, μετὰ χυλοῦ τίλεως. Ἄλλο κολλύριον διὰ κέρατος. σμηκτικώτατον τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς οὐλῶν. ὕδατι χριόμενον. χρῶ δὲ κἀπὶ τῶν ἡλκωμένων ὀφθαλμῶν, μετ' ᾠοῦ ἐγχυματίζειν χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, Γο. ιᾱ. γραμμάρια ἓξ. κέ-
10 ρατος ἐλαφείου κεκαυμένου πεπλυμένου τὸ ἴσον γραμμάρια ἕξ. στίμμεως πεπλυμένου, Γο. β̄. S. σηπίας ὀστράκων Γο. δ̄. S. ἰοῦ Γο. ϛ̄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος Γο. ϛ̄. S. σμύρνης Γο. β̄. S. λιβάνου, Γο. β̄. S. ὀπίου, Γο. β̄. S. ἀκακίας, Γο. ε̄. κ. ιε̄. κόμεως, Γο. ιᾱ. ὕδωρ.

Κολλύρια νάρδινα. καὶ θεοδότια. ειη̄.

Κολλύριον νάρδινον ζωΐλου. πρὸς τὰς παλαιὰς ὀφθαλμίας καὶ μυοκέφαλον. καὶ ἕλκη παλαιὰ καὶ σταφυλώματα. καδμίας ∠. η̄. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. η̄. στίμμεως, ∠. η̄. ψιμμυθίου, ∠. δ̄. κασσείου, ∠. δ̄. ναρδοστάχυος ∠. ᾱ. S. ἀλόης, ∠. ᾱ. S. φύλλου. κρόκου. χαλκίτεως ὀπτῆς. χαλκάνθου. λυκίου ἰνδικοῦ. ὀπίου, ἀνὰ ∠. ᾱ. σμύρνης ∠. β̄. ἀκακίας ∠. κ̄. κόμεως, ∠. κ̄. ὕδωρ. ποιεῖ δὲ τὸ ἄδηκτον νάρδινον. τὸ κανδίδου πρὸς μυοκέφαλα. καὶ σταφυλώματα, θαυμαστῶς. καὶ μάλιστα γλαυκοφθάλμοις ἁρμόζει. Κολλύριον νάρδινον κανδίδου. ἀδηκτότατον. ἀναξηραντικόν. χρῶ
20 κἀπὶ τῶν μὴ δ' ἥντινα οὖν δῆξιν κολλυρίου ὑπομένειν δυναμένων. καδμίας κεκαυμένης καὶ πεπλυμένης, Γο. ιβ̄. ψιμμυθίου Γο. ζ̄. στίμμεως πεπλυμένης, Γο. β̄. κρόκου Γο. δ̄. σμύρνης τρωγλοδυτικῆς, Γο. δ̄. ἀλόης, Γο. ᾱ. ἀκακίας Γο. ᾱ. ὀπίου, Γο. ϛ̄. ναρδοστάχυος, Γο. ᾱ. κόμεως, Γο. η̄. ὕδωρ. Θεοδότιον νάρδινον οὗ πολλὴν πεῖραν ἔχομεν ἐπὶ τῶν μυοκεφάλων. καὶ τῶν χρονίων ἐν ὀφθαλμοῖς ἑλκῶν καὶ συγχύσεων. ἔστι δὲ καὶ σμηκτικώτατον. καὶ τονωτικώτατον κατηθενηκότων ὀφθαλμῶν. καδμίας πεπλυμένης. στίμμεως πεπλυμένης ἀκακίας. κόμεως, ἀνὰ ∠. κε̄. ῥόδων ξηρῶν κεκαθαρμένων, ∠. ιϛ̄. χαλκοῦ κεκαυμένου πεπλυμένου, ∠. η̄. σμύρνης τρωγλοδυτικῆς, ∠. η̄. κασσείου. λυκίου ἰνδικοῦ. κρόκου. φύλλου. ναρδοστάχυος. χαλκίτεως ὀπτῆς. ψιμμυθίου. γλαυκίου. θρακικοῦ καρποῦ. ὀπίου. κηκίδων ὀμφακίνων, ἀνὰ ∠. β̄. ὕδωρ. χρῶ. ἐν ἀρχαῖς μὲν μετ' ᾠοῦ ἐγχυματίζων. ἐν παρακμαῖς δὲ ὕδατι χρῶ. Τὸ νικαῖον ζωΐλου τὸ διὰ γάλακτος νάρδινον. πρὸς διαθέσεις καὶ ἐδύ-
30 ματα κρανικὰ. ἕλκη βάθεια. μυοκέφαλα σταφυλώματα. παλαιὰς ὀφθαλμίας βλάπτει δὲ καὶ οὐλὰς καὶ ἀδήκτους αὐτὰς ποιεῖ. γάλακτος γυναικείου παχὺ ἐγχυμάτισμα. καδμίας κεκαυμένης φρυγίας. καὶ ἐσβεσμένης γάλακτι γυναικείῳ καὶ πεπλυμένῳ, ∠. ρη̄. στίμμεως κεκαυμένου καὶ ἐσβεσμένου γάλακτι γυναικείῳ. καὶ πεπλυμένου, ∠. ī. χαλκοῦ κεκαυμένου καὶ ἐσβεσμένου. καὶ πεπλυμένου, ∠. λϛ̄. ψιμμυθίου πεπλυμένου, ∠. κδ̄. σμύρνης, ∠. ιϛ̄. ὀπίου, ∠. ιϛ̄. ναρδοστάχυος, ∠. γ̄. ἀλόης. ∠. γ̄. ἀκακίας, ∠. ρη̄. κόμεως ∠. ρη̄. ὕδωρ. Τὸ ὑγίδιον ὅ τινες ἀμμωνίου ἐκάλεσαν. Ποιοῦν πρὸς ἀρχομένας ὑποχύσεις. καὶ ἐπικαύματα. καὶ πρὸς πᾶν ἕλκος. καὶ ὑπωπίους συγχύσεις. χημώσεις. προπτώσεις. καὶ πρὸς τὰ χρόνια μυοκέφαλα. σταφυλώματα ὀνύχια. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν ὑδάτων γιγνομένας ἀνακαθαίρει. καὶ ἀναπληροῖ. καὶ κατουλοῖ. τοὺς δὲ μὴ δυναμένους διά τινα αἰτίαν, ἤτοι διὰ κεφαλῆς πόνον, ἢ ὀφθαλμοῦ κοιμηθῆναι, ἄγει εἰς
40 ὕπνον γενικῶς. ὡς ὑπνωτικὸν φάρμακον. χρῶ δὲ μετ' ᾠοῦ ἢ γάλακτος ἢ ὕδατος. μέσῃ κράσει. ἢ παχυτέρῳ πρὸς τὴν ἀναισθησίαν τῶν πασχόντων. ἔχει δὲ οὕτως. καδμίας πεπλυμένης ∠. ιϛ̄. ψιμμυθίου πεπλυμένου, ∠. ιϛ̄. κασσείου ∠. ϛ̄. νάρδου ἰνδικῆς, ∠. δ̄. στίμμεως πεπλυμένου, ∠. μ̄. χαλκοῦ κεκαυμένου πεπλυμένου, ∠. ιε̄. ῥόδων, ∠. κ̄. λεπίδος χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. ε̄. ἀλόης. ∠. ϛ̄. κασσίας, ∠. δ̄. σμύρνης, ∠. ϛ̄. λυκίου ἰνδικοῦ, ∠. γ̄. λίθου σχιστοῦ, πεπλυμένου ∠. δ̄. S. κρόκου, ∠. ϛ̄. μολίβδου κεκαυμένου πεπλυμένου, ∠. η̄. S. ὀπίου ∠. γ̄. ἀκακίας, ∠. μ̄. κόμεως, ∠. μ̄. ὕδωρ. δεδοκιμασμένον ἄγαν. Κολλύριον τὸ ἰνδικὸν. Γεπορέως, ∠. ϛ̄. καδμίας, ∠. δ̄. κόστου, ∠. ᾱ. στίμμεως ∠. η̄. κηκίδων, ∠. δ̄. ναρδοστάχυος, ∠. δ̄. νάρδου ∠. δ̄. ἀκακίας, ∠. δ̄. κόμεως, ∠. δ̄. ὀποβαλσάμου, ∠. β̄. ὕδωρ. ποιεῖ πρὸς ἀμβλυωπίας. σμήχει καὶ τὰς οὐλάς. Κολλύριον θεοδότιον πλακιανόν. ποιεῖ καὶ πρὸς μεγίστας ἐπιφορὰς καὶ περιωδυνίας
50 ἀπαλλάττει χωρὶς φλεβοτομίας. καδμίας κεκαυμένης πεπλυμένης, ∠. η̄. χαλκοῦ κεκαυμένου πεπλυμένου, ∠. η̄. στίμμεως πεπλυμένης, ∠. ιϛ̄. κρόκου ∠. γ̄. κασσείου. ∠. δ̄. ἰοῦ. ∠. ᾱ. ἀλόης. ∠. δ̄. σμύρνης τρωγλίτιδος. ∠. γ̄. λυκίου ἰνδικοῦ, ∠. β̄. ὀπίου ∠. β̄. ἀκακίας ∠. κδ̄. κόμεως, ∠. κδ̄. ὕδωρ. ἡ χρῖσις δι' ᾠοῦ. ἡ κρᾶσις παχυτέρα. Κολλύριον οἰδημάτιον τοῖς βλεφάροις ἐπιφόρει. διαθήκης ἐπικαλούμενον τοῦ χρυσοχόου. ὃ κατέλιπεν ἀποθνήσκων τῷ ἐφεσίῳ ἱερῷ. ὥστε

τοῦ ἀπὸ τῶν ἰατρῶν καταλιμπανομένους ἐν τῷ ἱδρῷ ὑγιάζεσθαι. εὑρέθη δὲ ἀπὸ ἀδριανοῦ καί-
σαρος. ποιεῖ πρὸς ἐπιφορὰς τραχωμάτων. καὶ πρὸς πάντα τὰ ἀπεγνωσμένα πάθη. φλυκταίνας
ἰᾶται. κοιλώματα ἰσοῖ. οὐλὰς ἀφανεῖς ποιεῖ. ἀτάραχον φυλάττει τὸν ὀφθαλμόν. ἐγχυμάτιζε δὲ
ᾠῷ ἢ γάλακτι. ὡς ἂν ἡ χρεία καλῇ. ἐπὶ πάντων δὲ ὑγρὸς ἔστω. καὶ ὀξυωπέστατον ἀγαθόν. ἔχει δὲ
οὕτως. καδμείας πεπλυμένης, ∠. π. σίμμεως πεπλυμένης, ∠. ιε. ναρδοστάχυος, ∠. γ. σμύρνης
τρωγλοδυτικῆς, ∠. β. κρόκου, ∠. α. κασσίας, ∠. β. λεπίδος σιδήρου στομώματος, ∠. δ. χαλκοῦ
κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, ∠. ιβ. ἰοῦ, ∠. β. ψιμμυθίου ∠. δ. πεπέρεως λυκίου ἰνδικοῦ.
ὀπίου. λιβάνου. ὀποβαλσάμου, κασσίας, ἀνὰ ∠. β. λίθου σχιστοῦ, ∠. δ. ἰοῦ σκώληκος, ∠. γ. χαλ
κάνθου ∠. β. μαράθου χυλοῦ, ∠. δ. χολῆς αἰγὸς, ∠. δ. κόμμεως ∠. π. λείου οἴνῳ ἀμιναίῳ. ἢ φαλε-
10 ρίνῳ. ἢ ἑτέρῳ αὐστηρῷ παλαιῷ ἀνάλει. κολλύριον διαθήκη. ὡς κεῖται παρὰ ἀστερίῳ. καδμείας,
∠. ο. σίμμεως ∠. νβ. σμύρνης, ∠. ε. S. ναρδοστάχυος, ∠. ι. κρόκου, ∠. ι. κασσίας, ∠. ζ. λεπίδος
σιδήρου στομώματος, ∠. ιγ. φύλλου, ∠. ιδ. χαλκοῦ κεκαυμένου, ∠. ε. S. πεπέρεως ∠. ξ. ψιμ-
μυθίου, ∠. ιδ. λυκίου. λιβάνου. κασσίας. ὀποβαλσάμου, ἀνὰ ∠. ιδ. ὀπίου, ∠. ξ. ζιγγιβέρεως, ∠.
ζ. λίθου σχιστοῦ, ∠. ιδ. ἰοῦ σκώληκος, ∠. π. χαλκάνθου, ∠. ιδ. κόμμεως, ∠. ο. μαράθου χυλοῦ, ∠.
ιδ. χολῆς αἰγείας, ∠. ιδ. λείου οἴνῳ ἀμιναίῳ. Κολλύριον θεοδότιον τὸ μέγα. καδμείας πεπλυ
μένης, Γο. π. χαλκοῦ πεπλυμένου. Γο. π. σίμμεως πεπλυμένης, Γο. κε. ῥόδων ξηρῶν. ψιμμυθίου. χαλ-
κίτεως. κικίδων. ἰοῦ κρόκου. λυκίου ἰνδικοῦ. ἀλόης. ναρδοστάχυος. ζιγγιβέρεως. τρωγλίτιδος. ἐβέ-
νου ῥινίσματος. κασσίας. μέλανος ἰνδικοῦ. λιβάνου. ὀπίου. σαρκοκόλλης. πομφόλυγος, ἀνὰ Γο. α. κέ-
ρατος ἐλαφείου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου, Γο. α. ἀκακίας, Γο. κε. κόμμεως, Γο. κε. ὕδωρ. τινὲς δὲ
20 καὶ φύλλου Γο. α. ἀμώμου Γο. α. τῶν δὲ ῥόδων, Γο. γ. κόμμεως δὲ καὶ ἀκακίας, ἀνὰ Γο. κδ. τὰ δὲ λοιπὰ
ὁμοίως ποιεῖ πρὸς ἀρχομένας ὀφθαλμίας. καὶ ἑλκώσεις πάσας. καὶ ῥεῦμα πρόσφατον. καὶ
παλαιόν. φλεγμονὰς. ἄνθρακας. ἀποπίους νομάς. νύγματα. προπτώσεις. μυοκέφαλα. σταφυλώ-
ματα. τραχέα βλέφαρα. καὶ ἀφηλπισμένας διαθέσεις. καὶ τὰς ἀπὸ ἡλίου ἐγκαύσεις. καὶ
κονίας. καὶ κονιορτοῦ. ἢ τινὸς τοιούτου. αἴρει δὲ καὶ πτερύγια φλεγμαίνοντα μετὰ βουτύρου. πρὸς
δὲ τὰ ἕλκη μετ᾽ ᾠοῦ. πρὸς δὲ τὰ κακοήθη, μετὰ γάλακτος γυναικείου. Θεοδότιον σεβήρου.
Ἕτερον δέ τι κολλύριον παρ᾽ ἡμῖν εὕρηται φησὶν ὁ σεβῆρος, ὑπό τινος ἀρχαίου ἀναγεγραμμένον.
σύνθετον μὲν καὶ τοῦτο κεκτημένον ὕλην. πολὺ δὲ διάφορον τὴν ἐνέργειαν. πάντων γὰρ ὁμοῦ τῶν
προειρηθέντων κολλυρίων. χρησιμώτερον ὤφθη. καὶ τούτου τὴν κατασκευὴν ἀναγκαῖον ἡγοῦμαι
λέγειν. ὅτι οὐδὲ πᾶσιν ἐστὶ τοῦτο γνώριμον. λαμβάνει δὲ καδμείας ∠. κδ. χαλκοῦ κεκαυμένου,
30 ∠. ιβ. σίμμεως ∠. μ. ψιμμυθίου, ∠. π. χαλκίτεως ὀπτῆς, ∠. δ. μίσυος ὀπτοῦ, ∠. δ. ἐβένου
ῥινίσματος, ∠. β. νάρδου κελτικῆς, ∠. δ. φύλλων ∠. δ. ναρδοστάχυος, ∠. δ. κρόκου, ∠. δ.
κασσίας, ∠. ς. ἀλόης, ∠. η. λυκίου ἰνδικοῦ, ∠. δ. ῥόδων ξηρῶν, ∠. δ. κικίδων ὀμφακίνων, ∠. β.
ὀπίου, ∠. β. σμύρνης, ∠. π. ἀκακίας, ∠. μ. κόμμεως σκώληκος, ∠. μ. τὴν καδμείαν καίομεν ἄνθραξι
διαπύροις, κρύψαντες ἢ ῥιπίζοντες. ἢ διαπύρου γινομένης, αἴροντες σβέννυμεν γάλακτι ὀνείῳ. τὸ δὲ
σίμμι ἐν ἀγγείῳ ὀστρακίνῳ βαλόντες καὶ πωμάσαντες πώματι τρῆμα ἔχοντι. καίομεν. καὶ ὁμοίως
σβέννυμεν τῷ γάλακτι. τὰ δὲ κεκαυμένα, ἕκαστον ἰδίᾳ κόπτοντες καὶ σήθοντες. πλύνοντες καὶ ξη-
ραίνοντες ἀκριβῶς, ἔπειτα στήσαντες, ἐμβάλλομεν τῇ σκευασίᾳ. τὸ δὲ κόμμι κόπτοντες ἐπιπάσσο
μεν ξηρὸν, ἀλλ᾽ ἀποβρέχοντες. οὕτως γὰρ οὐδὲ ξυλῶδές τι ἢ ψαμμῶδες συγκαταβήσεται αὐτῷ
λειουμένῳ. καὶ συστροφὴ καλλίστη γενήσεται τοῦ κολλυρίου. τινὲς δὲ προσεπιβάλλουσι τῇ προειρη
40 μένῃ σκευασίᾳ, καὶ κόστου ∠. π. καὶ σμήχει μᾶλλον τὰς οὐλάς. αὐτὸ φησὶ καὶ τὰ πτερύγια δαπα-
νᾷ. καὶ τὰς ἐγκανθίδας. πρὸς δὲ τὰς φλεγμονὰς καὶ τὰ ἕλκη, ἀνάρμοστος ὁ κόστος. τούτου μὲν
οὖν τοῦ βοηθήματος τὰς ἐνεργείας λέγειν, οὐ ῥᾴδιον. δυσπιστίαν γὰρ τοῖς ἀκούουσιν ἐμποιεῖ. τὰς γὰρ
ἀπηγορευμένας διαθέσεις, εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἀνεκαλέσατο. καὶ συντόμως εἰπεῖν πάντα μὲν ὅσα
πρόσεστι τοῖς θεοδοτίοις καλουμένοις. καὶ ναρδίνοις, καὶ τοῖς διὰ κέρατος, πολλῷ πλέον τούτῳ
πρόσεστιν. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν προσφάτων διαθέσεων ἐγχρίσαντες. καὶ σπόγγον τῷ ὀφθαλμῷ ἐπι-
θέντες, ἀπηλλάξαμεν τοῦ πάθους τὸν κάμνοντα. ἐπὶ δὲ τῶν χρονίων καὶ ἀπεγνωσμένων διαθέ-
σεων, τὰ μὲν, ἐγχυματίζοντες. τὰ δὲ, ἐγχρίοντες, ἐτύχομεν τοῦ σκοποῦ. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἀλύτων
παθῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἐγχρίομεν αὐτό. ἐπὶ δὲ τῶν κοίλων καὶ ῥυπαρῶν ἑλκῶν, ἀνιεμένῳ αὐτῷ
χρώμεθα σὺν ᾠῷ. ἢ τίλεως χυλῷ. ποτὲ δὲ καὶ μελικράτῳ. ἐπὶ δὲ μυοκεφάλων, παχύτερον ὕδα-
50 τι καθ᾽ ἀποβολὴν ὑπαλείφομεν. καὶ τὰς οὐλὰς δὲ ὡσαύτως ἀπολεπτύνομεν. εἰς τοσοῦτον δὲ λε-
πτότητος φέρει τὰς οὐλὰς, ὥστε μηδόλως αὐτὰς τῇ αἰσθήσει γνωρίζειν. καὶ συντόμως φάναι.
ἄρρητόν τινα κέκτηται δύναμιν. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν σταφυλωμάτων: χυλῷ κράμβης ἀνιέμενον τὸ
κολλύριον. καὶ παχὺ πλῆθος προσαγόμενον τῷ ὀφθαλμῷ, μετὰ καὶ τῆς τοῦ σπόγγου ἐπιθέσεως,
ἀφανῆ τὸν ὄγκον πεποίηκε. καὶ τὰς ἐγκανθίδας δὲ ἀποδαπανᾶν δύναται λεπτοποιηθὲν τὸ κολ-
λύριον.

λύρειον. καὶ ὡς ξηρεῖόν τι γινόμενον. καὶ τὰ περιβρύγια λεπτύνειν. καὶ ἐν ἄλλοις μὲν οὕτω ὤφθη θαυμάσιον τὸ κολλύριον. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς παραχωροῦμεν τοῖς μεθ' ἡμᾶς διὰ τῆς πείρας ποδηγηθεῖσι, μαρτυρεῖν τῷ βοηθήματι. ἤδη τινὲς χρησάμενοι αὐτῷ ἐπὶ τῶν περὶ τὴν ἕδραν χρονίων ἑλκῶν καὶ συριγγίων, ἔτυχον τοῦ σκοποῦ. ὅθεν, οὐκ ἄτοπον κἀπὶ τῶν περὶ τοὺς μυκτῆρας πολύπων καὶ ὀζαίνων, αὐτὸ προσάγειν. Κολλύριον τὸ διὰ μαράθου χυλοῦ. καδμείας, Γο. θ. στίμμεως, Γο. η. μίσυος ὠμοῦ Γο. ς. ἰοῦ Γο. ς. πεπέρεως Γο. ε. χαλκάνθου, ∠. α. S. χαλκίτεως. Γο. α. κρόκου ∠. α. S. φύλλου, Γο. α. ὀμφακίου, ∠. α. S. ναρδοστάχυος, Γο. δ. S. ὀπίου Γο. ε. S. ὀποβαλσάμου, Γο. δ. κόμμεως, οὐγγίας δύο. μαράθου χυλοῦ, Γο. η. καὶ πάλιν ἀφεψήσας ἕτερα μάραθα ὕδατι ὀμβρείῳ, λείου τῷ ἀφεψήματι. πολλοῖς ἐσκεύασται.

10

ΠΊΝΑΞ ΤΩ͂Ν ΚΕΦΑΛΑΊΩΝ ΤΟΥ͂ ὈΓΔΌΟΥ ΛΌΓΟΥ ΤΟΥ͂ ἈΕΤΊΟΥ.

Περὶ τῶν ἐν τῷ προσώπῳ καὶ στόματι καὶ παρισθμίοις παθῶν, ὑποταγὴ τῷδε τῷ λόγῳ. καὶ περὶ κατάρρου. καὶ βηχός. καὶ τῶν ἐν τῇ τραχείᾳ ἀρτηρίᾳ. καὶ πνεύμονι. καὶ θώρακι παθῶν. λόγῳ ὀγδόῳ.

ΑΕΤΙΟΥ ΛΟΓΟΣ ΟΓΔΟΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Πρὸς τὰς τῶν ὀφρύων διακοσμήσεις. α.

ϖ Ροείρηται μὲν περὶ τούτου ἤδη, ἐν τῷ περὶ τῶν ἀπορρεουσῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς τόπῳ κατὰ τὸν ἕκτον λόγον. εἰρήσεται δὲ εὐκαίρως καὶ νῦν διὰ βραχέων. ἐπίχριστον αὐξητικὸν τριχῶν ἐν ὀφρύσιν ἢ ἐν ἄλλῳ τόπῳ τοῦ σώματος. τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ μελαίνει. καρύων ποντικῶν τὰ ἐν τοῖς ὄπτα ἐν ἀγγείῳ κεραμείῳ καὶ λεάνας, ἀναλάμβανε στέατι, αἰγὸς ἀγρίας. καὶ τούτῳ χρίεσθαι τοὺς τόπους κέλευε. Ἄλλο. Ἀδιάντου. λαδάνου, ἀνὰ γο. β. γλυκέος κρητικοῦ κοτύλην α. κόψας φυράσας τῷ γλυκεῖ ὄπτα καθὼς προείρηται, καὶ λεάνας χρῶ μετὰ στέατος αἰγάγρου. ἢ ἀρκείου. χρῶ δὲ καὶ τοῖς προγεγραμμένοις ἐν τῷ ἕκτῳ λόγῳ, καὶ τῷ ἀρμενιακῷ λίθῳ ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ εἴρηται, ιβ κεφαλαίῳ, ξηρῷ προσπάσσων τὰς ὀφρύας.

Περὶ ὑπωπίων γαληνοῦ. β.

Τ ὸ ὑπώπιον, ὅτι μὲν περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς γίνεται, τὸ ὄνομα δηλοῖ. ἐν τῷ γὰρ λέγειν ὑπώπιον, ὑποφθάλμιον λέγομεν. τοῦ γένους δὲ ἐστὶ τὸ ὑπώπιον τῶν ἐγχυμωμάτων. γίνεται δὲ ὅταν ἐκ πληγῆς τῶν ὑπὸ τὸ δέρμα λεπτῶν φλεβῶν θλασθεισῶν, αἷμα διὰ τῶν θλασμάτων ἐκχυθῇ ὑπὸ τὸ δέρμα ἀθρόως μὴ καθ᾽ ἕνα τόπον. θρομβοῦται γὰρ αὐτίκα καὶ συμβαίνει πελιδνοῦσθαι τὸν τόπον. καὶ μελαίνεσθαι τῷ χρόνῳ. ὅθεν σπεύδειν δεῖ θεραπεύειν αὐτίκα πρὶν μελανθῆναι. σκοπὸν ἔχοντα τῆς ἰάσεως, διαφορῆσαι τὸ θρομβωθὲν αἷμα. ἐπεὶ δὲ ὁ χιτὼν θλᾶται τῶν φλεβῶν ἐξ ὧν ἐκκρίνεται τὸ αἷμα, μίγνυται βραχύ τι τοῖς διαφορητικοῖς φαρμάκοις τῶν στυπτικῶν. ἐὰν γὰρ ἐξ ἀρχῆς μόνα τὰ διαφορητικὰ προσάγηται, οὐ διαφορήσει μόνον τὸ ἐκχυθέν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν θλασμάτων ἕλξει τι τοῦ περιεχομένου, κατὰ τὰς τεθλασμένας φλέβας αἵματος. ὅταν δὲ εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἐπανέλθῃ τὰ φλεβία, καὶ χωρὶς τοῦ στύφειν, ἐπὶ τὰ διαφορητικὰ μεταβαίνειν καιρός. ἐγὼ δὲ κατ᾽ ἀρχὰς χρῶμαι τῷ νείλου διαρρόδῳ δι᾽ ὕδατος. αὐτὸ ἀποτρίβων, καὶ ἐπιχρίων τὸ ὑπώπιον. ἀφεψήματι δὲ προπυριῶν μελιλώτων, καὶ τήλεως. εἶτα ἑξῆς καὶ τὸ κολλύριον, διὰ τούτου τοῦ ἀφεψήματος λύω. κἄπειτα διὰ ἀφεψήματος μόνης, τήλεως, εἰ δὲ καταλείποι τὸ λείψανον τοῦ παθήματος. ἐν τῷ τῆς τήλεως ἀφεψήματι, τὰ καλούμενα διάσμυρνα κολλύρια λύω. ἐπιχρίων δὶς τῆς ἡμέρας. προπυριῶν διὰ σπόγγου τῷ ἀφεψήματι ἔπειτα ἐπιχρίων. ποιεῖ δὲ ἐν ἀρχαῖς μὴ παρόντος τοῦ διαρρόδου, καὶ τὸ

γλαύκιον ἐπιχριόμενον. ἢ ἡ ἀμόργη τῇ ἑψήσει παχυνθεῖσα. ἐπὶ δὲ τῶν ἤδη χρονιζόντων, καὶ τὰ διὰ σανδύκος. καὶ ὅσα διαφορεῖ γενναίως οἷα ὁ Διοσκουρίδης ἐν τοῖς εὐπορίστοις γέγραφεν. ὑπώπια καὶ φησὶν αἴρει καὶ πελιώματα δηλονότι τὰ χρονίζοντα, ῥαφανίου φλοιὸς σὺν μέλιτι ἐπιχριόμενος. βρυωνίας ῥίζα σὺν οἴνῳ ἢ κηρωτῇ ἀναληφθεῖσα. θάλασσα θερμὴ πυριωμένη. βολβὸς μετὰ λεκίθου ᾠοῦ καταπλασσόμενος. πυρία μόνη. ἢ ἅλμη. τυρὸς παλαιὸς καταπλασσόμενος. αἴρει γὰρ παραχρῆμα. σηπίας ὄστρακον μετ᾽ ὄξους ἐπιχριόμενον. σίνηπι ἀναληφθὲν κηρωτῇ. συκίου ἀγρίου ῥίζα λεία μετὰ μέλιτος. λινόσπερμα λεῖον μετὰ γάλακτος.

Κρίτωνος σύνθετον πρὸς πελιώματα βαθύτατα καὶ ὑπώπια.

Ἄγνου λευκῆς καρποῦ < γ. στρουθίου ῥίζης < γ. νίτρου ἐρυθροῦ, ῥαφανίου φλοιοῦ, ὑσσώπου. κυαμίνου ἀλεύρου ἀνὰ < γ. μυροβαλάνου < μ. πυθμένος ἀρνείου κεκαυμένου τῆς ποδιοῦ < μ. βολβῶν ἐρυθρῶν < μ. θαψίας ῥίζης ἢ τοῦ χυλοῦ < μ. λιβανίου < ιβ. ἀναλάμβανε κηρωτῇ σκευασθείσῃ διὰ ῥοδίνου. καὶ χρῶ ἐμπλάσσων εἰς ὀθόνιον. καὶ ἐπιτιθείς. αἴρειν δὲ δεῖ συνεχῶς. καὶ κατανοεῖν μὴ ἑλκωθῇ.

Ἐγὼ δὲ ἐπειράθην φησὶ, καρύου λιπαροῦ τριβέντος, θεραπεύοντος τούτους. δεῖ δὲ λειοῦν, καὶ κατακλίναντα ὕπτιον, ἵνα προσμένῃ τὸ φάρμακον ὥραις τρισὶν, ἐπιτιθέναι.

Ἐπίχριστα προφυλακτικὰ προσώπου ὥστε ἀπὸ ἡλίου, ἢ ἀπὸ ἀνέμου μὴ ἀποκαίεσθαι. γ.

Ἐπίχριστον προσώπου τὸ χρυσοῦν λεγόμενον.

Θέρμων ξηρῶν ἀλεύρου ξε. γ. ὕδατος ὀμβρίου, ξε. ιδ. βαλὼν ἐν ἀγγείῳ χαλκῷ γεγανωμένῳ, ἔα βρέχεσθαι ἡμέρας τρεῖς. τῇ δὲ τετάρτῃ ἕψει ἐπ᾽ ἀνθράκων, μέχρι διαλύσεως τῶν θέρμων. εἶτα διηθήσας τὸ ὑγρὸν, ἕψει κατ᾽ ἰδίαν. καὶ ὅταν συστραφῇ καὶ ὅταν παχυνθῇ, μετάιρε εἰς ἀγγεῖον ὑέλινον. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως αἴρων ὅσον ἐξαρκεῖ, ἀνίει μεθ᾽ ὕδατος ὀλίγου. καὶ ἐπίχριε τὸ πρόσωπον.

Ἄλλο ἀξιόλογον. Σεμίδαλιν πλύνας. καὶ διηθήσας διὰ ῥάκους. καὶ ἐάσας καταστῆναι, ἀπόχεε τὸ ὕδωρ. καὶ τῇ ὑποστάθμῃ προσμίξας ᾠοῦ τὸ λευκὸν καὶ ποιῶν μέλιτος πάχος, τούτῳ ἐπίχριε τὸ πρόσωπον. ἐν ἡλίῳ μέλλων διατρίβειν. ἀπὸ δὲ τοῦ ἡλίου γενόμενος, πρόσκλυζε ψυχρῷ πολλῷ. Ἄλλο. Εὔχροιαν ποιοῦν τὸ πρόσωπον, καὶ τὸ πᾶν σῶμα.

Μαστίχην λειώσας μετ᾽ ἐλαίου ὀμφακίνου, ἐπίχριε, ἐνίοτε δὲ ἀντὶ τοῦ ἐλαίου, μυελὸν ἐλάφειον. ἢ μόσχειον ἔμβαλε. ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ κηρωτὴν ὑγράν. Ἄλλο. Πελεκύματα κυπαρίσσου, καὶ κρίνου ἐλαίῳ ἑψήσας, ἄλειφε τὸ σῶμα. Ἄλλο. Στρύχνου χυλὸν σὺν ἐλαίῳ ἄλειφε. Ἄλλο Ἀρχιγένους.

Στροβίλια λειώσας μετ᾽ ὀλίγου ὄξους, ἐπίβαλλε μέλιτος τὸ ἀρκοῦν, καὶ ᾠοῦ ὠμοῦ λέκιθον, καὶ κατάχριε. ποιεῖ δὲ, καὶ χωρὶς τοῦ ὄξους.

Ἄλλο ἐπίχριστον θερινὸν προφυλακτικὸν προσώπου. τραγακάνθης. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος κόστου κεκομμένου ἀνὰ Γο. β. στυπτηρίας ὑγρᾶς < δ. λιβανίου Γο. β. ἀμύλου Γο. ς. ᾠὰ ὠμὰ πρόσφατα. γ. μέλιτος καλοῦ < γ. οἰνομέλιτος ξε. γ. βρέχε τραγάκανθα. ἀμμωνιακὸν. λίβανον τῷ οἰνομέλιτι ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ ἐν ἀγγείῳ ὑελίνῳ, τὰ δὲ ᾠὰ ὁλόκληρα βαλὼν εἰς ὄξος λευκὸν δριμὺ ἔα βρέχεσθαι ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς. τὴν δὲ στυπτηρίαν πλύνων ἐπιμελῶς ἔθ᾽ ἅμα πάντα βαλὼν εἰς θυίαν ὀστρακίνην, καὶ τρίψας ἐπιμελῶς ἀναλάμβανε ἐν μέλιτι ἑφθῷ, καὶ χρῶ ἐπιχρίων τὸ πρόσωπον. πρὸς δὲ τοῦ βαλανείου, ἀφαιρείσθω τὸ φάρμακον, δεῖ δὲ αὐτὸ μόρους ἀποσπᾶν ἐκ τῆς ὄψεως τοῖς δακτύλοις ξηρὸν μετὰ δὲ τὴν ἀφαίρεσιν, προσκλύζεσθαι τὸ πρόσωπον, χλιαρῷ προσηνεῖ καὶ σπόγγῳ ἀπομάττειν. εἶτα ἐπιχρίου μάννῃ διαλυθείσῃ ᾠοῦ τῷ λευκῷ.

Πρὸς τὸ μὴ ῥυτιδοῦσθαι τὸ πρόσωπον. δ.

Τετάνωμα προσώπου. κέρας ἐλάφειον μὴ παλαιὸν ἑψήσας ἐν ὕδατι ἕως χυλὸν ἐμποιήσει, διήθει τὸ ὕδωρ καὶ τούτῳ φυράσας κυάμινον ἄλευρον, ἀνάπλασσε τροχίσκους, καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως ἐξανιέσας ὅσον ἐξαρκεῖ ὕδατι γλυκεῖ. καὶ ποιήσας ὑγρᾶς κηρωτῆς πάχος, ἐπιχρίεσθαι τὸ πρόσωπον παραίνει, καὶ ὅταν παγῇ, ἀπονίπτεσθαι κέλευε ὕδατι χλιαρῷ.

Πρὸς τὰς τῆς ὄψεως μελανίας. ε.

Πρὸς δὲ τὰς τῆς ὄψεως μελανίας, χρηστέον τούτοις. ἴρεως λείας. πτισάνης ἀλεύρου. κυαμίνου ἀλεύρου ἀνὰ ξε. α. S. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ. κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ἀνὰ Γο. β. ὕδατι λειώσας ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ, ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως ὕδατι διαλύων ἐπίχριε πρὸ τοῦ βαλανείου. Ἄλλο. Πτισάνης ἀλεύρου. κυαμίνου ἀλεύρου ὀροβίνου. ἀλεύρου. λιβανίου. ἴρεως κεκομμένου. ἀφρονίτρου κόστου ἑκάστου χοίνικος τέταρτον. ἀμύγδαλα πικρὰ κ. ἀνάπλαττε ᾠῶν τῷ λευκῷ καὶ γάλακτι ὀνίῳ καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. καὶ χρῶ καθὰ προείρηται.

Σμήγματα προσώπου καὶ στιλβώματα. ς.

Ἐπεὶ δὲ ἐν τῇ ἀφαιρέσει τῶν ἐπιχρίστων πειρῶνται τὴν ὄψιν σμήχειν, χρηστέον ταῖς ὑπογεγραμμέναις σκευασίαις.

Σμῆγμα λαμπρυντικὸν προσώπου.

Ἀμύγδαλα λελεπισμένα μ΄. λιβάνου. ἀφρονίτρου. κόμεως ἀνὰ ∠. δ΄. σεμιδάλεως ∠. κδ΄. κυαμίνου ἀλεύρου ∠. ιβ΄. ἀναλάμβανε ᾠοῦ τῷ λευκῷ καὶ ἀνάπλασσε τροχίσκους, καὶ χρῶ δι᾽ ὕδατος αὐτῶν ἐν βαλανείῳ καὶ χωρὶς βαλανείου.

Νίμμα προσώπου, εὐδόκιμον θαυμάσιον ποιεῖ τὸ πρόσωπον λαμπρὸν καὶ τέτανον. ἐκλεαίνει τὰς τραχύτητας πάσας, ὠφέλησε καὶ ἀρχὴν ἔχοντα ἐλεφαντιάσεως. σὺν τοῖς ἄλλοις δηλονότι βοηθήμασι. χρῶ αὐτῷ καὶ ἐπὶ τῷ παντὶ σώματι.

Μαστίχης. λιβάνου. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. ἴρεως ἀνὰ Γο. α. φραγκανάνθης Γο. α. S. ὀμφακίου χυλοῦ Γο. θ. πέπονος σπέρματος σὺν τῷ ἐν αὐτῷ ὑγρῷ Γο. ε. ᾠῶν τὰ λευκά. καὶ σεμιδάλεως ξ. ε. κόψας πάντα καὶ φυράσας τῷ λευκῷ τῶν ᾠῶν καὶ τῷ ὑγρῷ τοῦ πέπονος. καὶ τῷ χυλῷ τοῦ ὄμφακος ἀνάπλατ-
10 τε ἀρτίσκους καὶ ξήραινε. ἔπειτα κόψας σήσας φύλαττε ἐν ὑελίνῳ σκεύει, καὶ χρῶ.

Στίλβωμα προσώπου. τὸ αὐτὸ δὲ ὑπερυθραίνει.

Ὀροβίνου. καὶ κυαμίνου. καὶ θερμίνου. καὶ πτισάνης. καὶ ἐρεβίνθων ἀλεύρου. καὶ ναρκίσσου βολβῶν ἀνὰ ξ. ἰταλικοῦ τὸ ἥμισυ. σεμιδάλεως ξ. α. κόψας σήσας λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ καὶ φυράσας ᾠοῦ τῷ λευκῷ, ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως αἴρων ὅσον ἐξαρκεῖ διάλυε ὕδατι καὶ χρῶ μετὰ βαλανεῖον.

Ἄλλο λαμπρυντικὸν προσώπου καὶ παντὸς τοῦ σώματος. τετανὸν δὲ καὶ καθαρὸν ποιεῖ τὸν χρῶτα.

Βρυωνίας ῥίζης τὸν φλοιὸν ἀποξύσας, ξήραινε τὸ λοιπὸν τῆς ῥίζης ἡλίῳ θερινῷ. ἔπειτα κόψας σήσας, λάμβανε ἐκ ταύτης ἰταλικοῦ χοίνικος τὸ ἥμισυ. ἴρεως κεκομμένης τὸ ἴσον. μυροβαλάνου λελεπισμένης ξηρᾶς τὸ ἴσον. κυαμίνου ἀλεύρου χοίνικα α. οἴνῳ λευκῷ παλαιῷ εὐώδει φυράσας, ἀνά-
20 πλασσε τροχίσκους λεπτοὺς καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἐν δὲ τῇ χρήσει κόπτων σῆθων. χρῶ μεθ᾽ ὕδατος.

Σμῆγμα Κλεοπάτρας τῆς βασιλίσσης πολυτελὲς εὐῶδες.

Κόστου. σμύρνης σταγόνος. ἴρεως. ναρδοστάχυος. ἀμώμου. φύλλου. κασσίας. σχοίνου ἄνθους ἀνὰ Γο. α. μυροβαλάνου λίτρας δ. νίτρου ἀφροῦ λίτρας α. κόψας σήσας χρῶ. ποιεῖ πρὸς ὅλον τὸ σῶμα.

Ἄλλο εὔοργες καὶ εὐῶδες.

Σχοίνου ἄνθους. ἴρεως ἀνὰ ∠. β. μαστίχης ∠. α. λεάνας ἀναλάμβανε χυλὸν πτισάνης παχυτάτῳ. καὶ ποίει ἀρτίσκους. καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ἀνέσας ὕδατι κατάχριε καὶ διαστήσας ὥραν, πρόσκλυζε ὕδατι ψυχρῷ.

Ἄλλο πρὸς δὲ λαμπρὸν καὶ τέτανον ποιεῖν τὸ πρόσωπον καὶ τὸ ὅλον σῶμα.

Κυαμίνου ἀλεύρου μόδιον ἰταλικὸν α. σεμιδάλεως ἰταλικοῦ ξ. δ. σισύμβρου κεκομμένης ξ. δ.
30 μυροβαλάνου τὸ ἴσον. ἴρεως κεκομμένης ξ. δ. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λίτραν α. κόστου λίτραν α. ᾠῶν ὠμῶν προσφάτων ἑξήκοντα τὰ λευκά. πεπόνων σπέρματος σὺν τῷ ὑγρῷ ξ. β. ὀμφάκων χυλοῦ τὸ ἴσον φυράσας ἀνάπλαττε τροχίσκους. καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ ὅσον ἐξαρκεῖ. καὶ ἐπίχριε μετὰ βαλανείου ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ἐν τῷ δακτύλῳ καὶ τῷ λοιπῷ σώματι μελανίας.

Ἄλλο πρὸς τὰς μελανίας προσώπου διὰ πολλῆς πείρας.

Λιβάνου Γο. α. S. ψιμμυθίου πεπλυσμένου ἐπιμελῶς. λιθαργύρου πεπλυμένου πολλάκις ἐν ἡλίῳ ἐν ἀφεψήματι λευκῶν ἐρεβίνθων. ἀμύλου προσφάτου. μαρμάρου λευκοτάτου ῥινίσματος μαστίχης καθαρᾶς ἀφρονίτρου λευκοῦ. σηπίας ὀστράκου, ἀνὰ Γο. α. σάπωνος γαλλικοῦ Γο. ιβ. ᾠῶν δέκα τὰ λευκά. σκεύαζε καὶ χρῶ καθάπερ προείρηται.

Ἄλλο θαυμάσιον ἀποκαθαῖρον τὴν ὄψιν καὶ λαμπρῦνον.

Τηλίνου ἀλεύρου Γο. δ. γῆς ἀστέρος, Γο. γ. ἀμύλου Γο. δ. μαστίχης Γο. ς. μυελοῦ ἐλαφείου προσφάτου
40 Γο. ς. τραγακάνθης Γο. δ. γάλακτι γυναικείῳ ἢ ὀνείῳ ἀπόβρεχε τὴν τραγάκανθαν. καὶ λεάνας, ἀναλάμβανε αὐτῇ τὰ λοιπὰ λειότατα γενόμενα. καὶ ἀνάπλασσε τροχίσκους καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ καὶ χρῶ καθὰ προείρηται.

Ἄλλο σμῆγμα ὄψεως καὶ τοῦ λοιποῦ σώματος.

Κικέως κροτώνων τοῦ ἐντὸς ∠. η. ναρκίσσου βολβῶν ξηρῶν λελεπισμένων ∠. η. σεμιδάλεως ∠. δ. λιβάνου ∠. β. ᾠῶν β. τὰ λευκά. σκεύαζε καθὰ προείρηται καὶ χρῶ. τουτέστι φυράσας ἀνάπλαττε τροχίσκους. καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας διαλύων ὅσον ἐξαρκεῖ, ἐπίχριε μετὰ βαλανεῖον.

Σάπων ᾧ ἐχρήσατο Πελάγια πατρικία. πρὸς τὸ λαμπρῦναι τὸ πρόσωπον.

Σάπωνος γαλλικοῦ Γο. ς. ψιμμυθίου Γο. β. μαστίχης Γο. τὸ S. μυελοῦ ἐλαφείου. Γο. α. ἀφρονίτρου λευκοῦ Γο. δ. κηροῦ τακτοῦ Γο. γ. προβρεχε τὸν σάπωνα εἰς ὕδωρ εἰς ὑελοῦν ἀγγεῖον ἡμέρας ε. ἀλλάσσων τὸ
50 ὕδωρ τὸ ὄμβριον καθ᾽ ἡμέραν καὶ ὕλιζε τὸν σάπωνα. καὶ μετὰ ταῦτα βαλὼν εἰς χύτραν καινουργῆ τὸν σάπωνα. καὶ τῆς ς. ἡμέρας πάλιν ὕδωρ ὄμβριον ἐπίθες ἐπ᾽ ἀνθράκων χθαμαλῷ πυρὶ ἕως διαλυθῇ ὁ σάπων. εἶτα ἐπίπασσε κηρόν. καὶ τὸν μυελόν. καὶ ὅταν διαλυθῶσι, λαβὼν τὴν λοπάδα κίνει συνεχῶς ἕως παχυνθῇ. καὶ πάσσον τὴν μαστίχην καὶ τὸ ἄμυλον προλειωθέντα. εἶτα τὸ ψιμμύθιον προλελειωμένον ὀλίγῳ ὕδατι καὶ βαλὼν εἰς κόγχην ἀνάκοπτε τῇ χειρὶ συντόνως. καὶ βαλὼν εἰς

ὕελου ἀττικοῦ, χρῶ καθ' οἶκον.

Σμῆγμα ἐκ τῆς ῥοῦ ῥοῦς πρὸς ῥυτίδωσιν. συνεχῶς γὰρ ταῦτα σμηχόμενον τὸ ῥῦσον παρατείνεται.

Σύκα λιπαρώτατα καὶ βρυωνίας ῥίζαν λελεπισμένην ξηράν. καὶ σηπίας ὄστρακον ὀρόβων ἄλευρον ἑκάστου ἰδία κόψας. ἔπειτα καὶ ἅμα κόπτων, παρέσταζε μέλιτος τὸ σύμμετρον καὶ χρῶ.

Σμῆγμα τοῦ ὅλου σώματος εὐῶδες πάνυ.

Γῆς κιμωλίας ℥. η. ἴρεως λειοτάτης ∠. κδ. νάρδου κελτικῆς ∠. κδ. κυπέρων. καρδαμώμου. στύρακος ξανθοῦ λιπαροῦ, ἀνὰ ∠. ιβ. τὸν στύρακα οἴνῳ παλαιῷ λευκῷ εὐώδει διαλύσας ἔχε ἐν ἑτοίμῳ. ἔπειτα τὴν κιμωλίαν ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ βαλὼν τίθει ἐπ' ἀνθράκων, καὶ ὅταν πυρωθῇ, ἔμβαλε εἰς τὸν διαλυθέντα στύρακα. εἶτα ἐπίπασσε τὰ ξηρὰ λειότατα. καὶ ἑνώσας ἱκανῶς, ἀνάπλαττε τροχίσκους. καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. καὶ κόψας σήσας χρῶ.

Καταπλάσματα θερινά, εὐωδίαν ἐμποιοῦντα τῷ παντὶ σώματι. κρίτωνος. ζ.

Ιδρώτων δὲ ἐνοχλούντων τῷ σώματι, πολλή ἐστιν ἡ ἐκ τούτου ἀηδία. καὶ μάλιστα θέρους. καὶ γὰρ πολλὴν ἄσην ἐπιφέρει καὶ δυσωδίαν. καὶ διὰ ταῦτα χρηστέον τοῖς ὑπογεγραμμένοις, οὐ μόνον ἐπὶ τῶν γυναικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν καιρὸς γὰρ καὶ τούτων μνήμην ποιήσασθαι σὺν τοῖς σμήγμασι. Κατάπλασμα ὅλου τοῦ σώματος εὐῶδες θερινόν. ῥόδων ξηρῶν, κασίας, ἀνὰ ℥. γ. ἀμώμου. κόστου. ναρδοστάχυος, ἀνὰ ∠. β. στυπτηρίας ὑγρᾶς, ℥. β. οἴνῳ παλαιῷ εὐώδει διαλύσας, ἀνάπλασσε τροχίσκους, καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας κόψαντες σήσαντες, διαπασσέσθωσαν λουόμενοι. καὶ ἀνατριβέσθωσαν ἐπιμελῶς, καὶ τότε ψυχρῷ ὕδατι περιχείσθωσαν. Ἄλλο.

Λιθαργύρου λελευκασμένου ἐν ἀφεψήματι ἐρεβίνθων. ἀμώμου. κασίας. φύλλου. κόστου. ναρδοστάχυος. στυπτηρίας ὑγρᾶς. ἴρεως. ἑκάστου ἴσον. σκεύαζε καὶ χρῶ καθὰ προείρηται. χρηστέον δὲ καὶ τοῖς προγεγραμμένοις καταπλάσμασι ὅλου τοῦ σώματος, ἐν ᾧ βούλει χρήσασθαι καιρῷ.

Εὐῶδες προσηνές.

Ρόδων χλωρῶν ἀβρόχων ∠. μ. σμύρνης στακτῆς ∠. η. ἴρεως ἰλλυρικῆς. ναρδοστάχυος κασίας ἀνὰ ∠. η. οἴνῳ εὐώδει φυράσας, ἀνάπλαττε τροχίσκους. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας κόπτων καὶ σήθων καταπλάσσε τὸ σῶμα μάλιστα μετὰ τὸ λουτρόν. Ἄλλο. Ἀμώμου. κασίας. ναρδοστάχυος. κόστου. φύλλου. σμύρνης. ἴσον ἑκάστου. οἴνου τὸ ἀρκοῦν, σκεύαζε καὶ χρῶ καθὰ προείρηται. Ἄλλο. Κασίας. ἴρεως. σμύρνης στυπτηρίας καλλίστης. οἴνῳ εὐώδει φυράσας ποίει τροχίσκους καὶ χρῶ. Ἄλλο. ἴρεως. ναρδοστάχυος. σχίνου ἄνθους, ἀνὰ ∠. δ. ἀμώμου ∠. β. σμύρνης ∠. β. μελιλώτων ∠. ε. σκεύαζε καὶ χρῶ ὁμοίως. Ἀρχιγένης δέ φησι πρὸς τὰς τοῦ παντὸς σώματος δυσωδίας. καὶ τὰς καλουμένας γρασωνίας, ἁρμόδια μὲν πρὸ πάντων γυμνάσια. ἀλείμματα. ξηροτριβεία κοιλίας συνεχεῖς ὑποσυρμός, καὶ τροφαί, καὶ χρίσματα ἁρμόδια πρὸς ἀνασκευὴν τοῦ πάθους. ὁποῖά ἐστι ῥόδινον. μήλινον. μύρσινον. ἴρις ξηρὰ λεία καθ' αὑτὴν ἐπιπασσομένη. ἢ στυπτηρίαν ὑγρὰν λεάνας σὺν ὕδατι ἢ οἴνῳ, καὶ σμύρναν λειοτάτην παραμίξας, καὶ ποιήσας μέλιτος πάχος, ἐπίχριε τράχηλον. μασχάλην. βουβῶνας. καὶ τοὺς περιϊδροῦντας τόπους. Ἄλλο. Στυπτηρίας ὑγρᾶς ∠. δ. σμύρνης ∠. δ. λιθαργύρου πεπλυμένου ∠. β. κασίας ∠. α. λείοις χρῶ. παραξύρων μασχάλας μεσομήρια. καὶ βουβῶνας περιαιρεῖ γὰρ παραχρῆμα τὰς δυσωδίας. Ἄλλο. Κασίας ∠. ϛ. σχιστῆς ∠. β. χρῶ μετὰ οἴνου καθ' αὑτήν. Ἄλλο. μαστίχης ℥. γ. σχιστῆς ℥. α. χρῶ μετ' οἴνου. Ἄλλο σμύρνης στακτῆς. ἴρεως ἰλλυρικῆς ῥόδων ἀβρόχων ἄνθους ἴσα. κόπτε. καὶ σῆθε. ἀναλάμβανε τροχίσκους μετ' οἴνου. καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ ὅπου ἄνεμος οὐ πνεῖ. εἶτα κόψας σήσας ἀπόθου ἐν πυξίδι πωμάσας, ἵνα μὴ διαπνεύσει. καὶ χρῶ μετὰ τὸ λουτρόν. ἐπιπάσσων καὶ ἀνατρίβων τοὺς τόπους ἠρέμα. καὶ ἔα συμπίνειν. ἔπειτα κατάκλυζε ψυχρῷ. καὶ ἀπομένει ὀσμὴ ὥστε θαυμάσαι. Καλῶς ποιεῖ καὶ ἡ στυπτηρία σὺν οἴνῳ. καὶ τὸ κροκόμαγμα μετὰ σμύρνης, καὶ κυπαρίσσου πρίσμα, καὶ στυπτηρία μετ' οἴνου.

Γόματα πρὸς τοὺς δυσώδη ἔχοντας τὸν χρῶτα. καὶ πρὸς ὀζοστόμους. η.

Γόμασι δὲ τοιούτοις κεχρῆσθαι ἐπὶ τῶν δυσῶδες ἐχόντων τὸ σῶμα, σκολύμου ῥίζαν ἑψήσας ἐν οἴνῳ λευκῷ δίδου πιεῖν, καὶ οὐρήσει οὖρον παχὺ καὶ δυσῶδες. Ἄλλο. Τερεβινθίνης ὅσον ἐλαίας μέγεθος μετὰ μέλιτι ἴσον ἑψήσας, δίδου καταπίνειν. καὶ οἶνον ἐπιρροφεῖν. Ἄλλο. Σμύρναν, καὶ πέπερι τὸ στρογγύλον ἴσα λεάνας. καὶ καταπότια ποιήσας, δίδου δύο καταπίνειν, καὶ οἶνον ἐπιρροφεῖν, ταῦτα δὲ καὶ πρὸς ὀζοστόμους ποιεῖ.

Γρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ γενείου τραχύτητας. γαληνοῦ. θ.

Αἱ ἐπὶ τοῦ γενείου τραχύτητες γίγνονται τὰ πολλά, ἰχώρων ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπιρρεόντων. προηγησαμένης πιτυριάσεως. ἐνίοτε δὲ καὶ τῶν ἀκουστικῶν πόρων καθάπτεται. καὶ καθέρπει μέχρι τοῦ τραχήλου καὶ τῶν παρακειμένων μορίων ἐπώδυνος δέ ἐστιν ἡ τοιαύτη διάθεσις, κνησμὸν ἐπιφέρουσα. καὶ περιτείνουσα τὸν χρῶτα. χρηστέον οὖν ἐπὶ τούτων, τοῖς ὑπογεγραμμένοις. Κρίτωνος ἀμόρ

γῃ τῇ ἀποσταζούσῃ ἀπὸ τῆς ἐλαίας πρὶν ἐκπιεσθῆναι ἡ ψιμυθίη, καὶ συνεστραμμένη, κατάχριε συνεχῶς. Ἄλλο. Σμύρνης Γο. α. ὠῶν ὠμῶν λεκίθους ε. πρότερον γάλακτι διαλύσας. εἶτα ἐπιβαλὼν τὰ ὠὰ, τότε ἀναλάμβανε γλυκεῖ καὶ κατάχριε συνεχῶς καὶ θαυμάσεις. Ἄλλο φάρμακον ἐπιτετευγμένον, πολλοὺς κατεχομένους ὑπὸ τῆς τοιαύτης διαθέσεως, ἀπηλλάξαμεν τούτῳ. Γλαυκίου ∠. ιϛ. κόμμεως ∠. δ. ἐλαίας δακρύου τὸ ἴσον. γλυκεῖ διαλύσας. καὶ γλοιοῦ πάχος ποιήσας, ἐπίχριε συνεχῶς. ἡλκωμένης δὲ τῆς ἐπιφανείας καὶ περιωδυνίας οὔσης, χρηστέον τοῖς ὑπογεγραμμένοις. Λιπαρὰ πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ προσώπου ἀχωρώδεις διαθέσεις. καὶ τραχύτητας. ἔστι δὲ καὶ ἑδρικὴ ἀγαθή. ποιεῖ καὶ πρὸς πυρίκαυστα. Λιθαργύρου, Γο. γ. κηροῦ τυρρηνικοῦ, Γο. δ. ὠῶν ὀπτῶν, λεκίθους γ. στέατος χηνείου κατειργασμένου, λι. α. τὴν λιθάργυρον λειοτάτην ποιήσας, ἐπίβαλε τὰ ὠὰ, καὶ ἑνώσας, ἐπίβαλε γάλακτος ὅσον ἐξαρκεῖ. καὶ λείου ὡς γλοιοῦ πάχος ἔχειν. ἔπειτα κηρὸν μετὰ τοῦ στέατος τήξας καὶ ψύξας, ἐπίβαλε. καὶ ἑνώσας φύλαττε. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως, αἴρων ἐξ αὐτοῦ ὅσον ἐξαρκεῖ, καὶ διαλύων ῥοδίνῳ, ἐπιτίθει. χρῶ δὲ καὶ ταῖς ἑδρικαῖς, καὶ τοῖς πυρικαύστοις.

Πρὸς τοὺς ἐπὶ τοῦ προσώπου φακούς. οἷς τισι καὶ ἐπὶ ἐφηλίδων δεῖ κεχρῆσθαι. καὶ ἰόνθων δεῖ κεχρῆσθαι. πρὸς θύμους δὲ καὶ μυρμηκίας, καὶ ἀκροχορδόνας, γέγραπται ἐν τῷ τετάρτῳ κεφαλαίῳ τοῦ ιδ. λόγου.

Βρυωνίας ῥίζα λευκὴ καὶ μέλαινα ἑψηθεῖσα μετ' ἐλαίου μέχρι χυλωθῇ. αἴρει ἰόνθους καὶ φακούς. ἀμυγδάλινον ἔλαιον σὺν κηρῷ. κρίνου ῥίζα μετὰ μέλιτος. μάλιστα δὲ φακοὺς αἴρει κόμμι καὶ νίτρον ἴσα σὺν μέλιτι. Ἄλλο. Σπέρμα κράμβης, μεθ' ὕδατος τρίψας, κατάχριε προαποσμήξας τὸν τόπον. ὅταν δὲ ξηρανθῇ καὶ μετεωρίζεται ὁ χρὼς, χρηστέον προσκλύσματι πολλῷ ὕδατι ψυχρῷ. καὶ καταχρηστέον στέατι χηνείῳ, ἢ μυελῷ ἐλαφείῳ. ἢ κηρωτῇ σκευασθείσῃ διά τινων τοιούτων. παραφυλακτέον δὲ μετὰ τὴν ἔκδοραν, τῷ μὴ περιπεσεῖν τινὶ τῶν βλαπτόντων. οἷον ἀέρι ψυχρῷ. ἢ ἀνέμῳ, ἢ προσκλύσματι. Ἄλλο πρὸς μώλωπας καὶ φακούς. Κόπρον περιστερᾶς μετ' ὄξους δριμέος λειώσας χρῶ καὶ θαυμάσεις. Ἄλλο. Σανδαράχην λειώσας μετὰ μέλιτος ὡς γλοιοῦ πάχος ἔχειν ἐπίχριε ἐπὶ ἡμέρας ἕξ. ξηρανθείσης δὲ τῆς ἐπιφανείας καὶ μετεωριζομένης, χρηστέον τούτοις χαλβάνῃ μετὰ ὀλίγου νίτρου, καὶ ὄξους λειωθείσῃ. χρονίων δὲ ὄντων τῶν φακῶν, χρηστέον τούτοις. Ἄλλο. Σικύου ἀγρίου ῥίζης, Γο. β. κιμωλίας, Γο. α. λειότατα ποιήσας, ἀπόθου. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως ὅσον ἐξαρκεῖ ὕδατι λύων, ἐπίχριε. Ἄλλο. βολβῶν κεκαθαρμένων, Γο. α. λιβάνου. Γο. α. τρῖβε ἐπιβαλὼν κοχλιῶν χερσαίων μεγάλων τὸν ἰχῶρα. δεῖ δὲ τούτους διακεντεῖν γραφίῳ ζῶντας. καὶ τὸ ἀπορρέον αὐτῶν μυξῶδες, ἐπιβάλλειν τῷ φαρμάκῳ. ὅταν δὲ διαλυθῇ, ἀναλάμβανε μέλιτι καὶ χρῶ. ποιεῖ καὶ ἡ τοῦ ἄρου ῥίζα ξηρὰ μετὰ μέλιτος καὶ ἡ τῆς κοτυληδόνος ῥίζα κηρωτῇ ὑγρᾷ ἀναληφθεῖσα καὶ καταχριομένη. Ἐπεὶ δὲ συμβαίνει αἰρομένων τῶν φακῶν, τυλοῦσθαι τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ δυσαπαλλάκτους εἶναι τὰς διαθέσεις, χρηστέον μετὰ τὴν ἔκδοραν τῶν φακῶν, σμήγμασι τοιούτοις. Σμῆγμα πρὸς τετυλωμένους φακούς.

Ἀλεύρου ὀροβίνου ἰταλικοῦ χοίνικος τὸ ἥμισυ. κριθίνου ἀλεύρου τὸ ἴσον. σκίλλης ὀπτῆς, Γο. β. ἅπαντα λεῖα ποιήσας, ἀναλάμβανε ὠῶν τῷ λευκῷ, καὶ ποίει τροχίσκους. καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως ὕδατι διαλύων, ἐπίχριε. καὶ διαστήσαντα βραχὺ, ψυχρῷ προσκλύζεσθαι παραίνει. ἢ πιτύρων ἀποβρέγματι, μάλιστα, ὅτε ἔστι φλεγμονή. Ἄλλο. ἀφρονίτρου ∠. η. ἀλκυονίου ∠. η. χαλβάνης ∠. η. ἀμυγδάλων πικρῶν λελεπισμένων ∠. γ. μέλιτι ἀναλάμβανε. εἶτα ἐπιχρίων ἔα ξηρανθῆναι. ἔπειτα παραίνει σμήχεσθαι κυάμῳ διαμεμασημένῳ καὶ προκλύζεσθαι ὕδατι συμμέτρως ψυχρῷ φειδομένους ἡλίου καὶ ἀνέμων.

Περὶ ἐφηλίδων καὶ κείπωνος. ιβ.

Γίνονται περὶ τὸ πρόσωπον, καὶ αἱ λεγόμεναι ἐφηλίδες περὶ τὰ μῆλα, καὶ τὴν ῥῖνα. φαίνονται μέντοι μὴ πάνυ κατὰ βάθος εἶναι. ἀλλ' ὥσπερ ἐπανθισμῷ ὅμοιαι. διόπερ ἐλαφρῶς αὐτὰς τῇ παρατρίψει μετεωρίσαντες, ἐᾶσαι δεῖ ξηρανθῆναι. καὶ παραινεῖν ἐν τῷ τῶν σμηγμάτων σμήχεσθαι. διαφορεῖται γὰρ διὰ τούτων, ἢ οὕτως ἀφίσταται, ὥστε τοῖς δακτύλοις αὐτὰς ἀφαιρεῖν. δεῖ δὲ μὴ βιαίως τοῦτο ποιεῖν ἀλλὰ κούφως, καὶ κατ' ὀλίγον. εἰ δ' ἔτι μένοιεν μὴ κουφιζόμεναι, χρηστέον τοῖς ὑπογεγραμμένοις. Κράμβη λεία ἐπιχριομένη, πρὸς ἐφήλεις, καὶ φακούς. καὶ ὅσα ἄλλα μετρίως δεῖται ῥύψεως, ποιεῖ. ὁμοίως δὲ καὶ σηπίας ὄστρακα καυθέντα. ἢ πορφυρῶν. ἢ κηρύκων. καὶ μετὰ μέλιτος ἐπιχριόμενα. δεῖ δὲ βάλλοντας ταῦτα ἐν χυτριδίῳ ὠμῷ δοῦναι ὀπτᾶσθαι ἐν καμίνῳ χρῶ καὶ πρὸς φακούς. Ἄλλο πρὸς ἐφηλίδας. ἰόνθους, καὶ ἀλφοὺς Ὀρειβασίου. ὀροβίνου ἀλεύρου, λι. β. εὐζώμου σπέρματος, λι. α. ἀμυγδάλων πικρῶν. σικύου ἀγρίου ῥίζης, ἀνὰ λι. α. οἰνομέλιτι λεάνας ἐπίχριε. καὶ μετὰ ὡραῖον διάστημα ἀποσπόγγιζε. Ἄλλο πάνυ θαυμάσιον. Κηροῦ τυρρηνικοῦ ∠. ιε. ῥοδίνου ∠. ζ. Ϛ. στέατος χηνείου. Γο. α. λιθαργύρου πεπλυμένης καὶ λειανθείσης

γο. α. ψιμμυθίου γο. κόμμεως ∠. δ. μέλιτος ἀττικοῦ γο. α. ἀναλύσας ἐπίχριε τὸ πρόσωπον καὶ μετὰ
ὥρας ζ, ἀποσπογγίσας νίπτε σάπωνι. Ὀρειβασίου πρὸς φακούς. Θέρμου βρέχε ἐν κονίᾳ
ἡμέρας γ. καὶ λειώσας, ἐπίχριε τοὺς φακοὺς ἕως ἀφέλῃ. Ἄλλο. Σάπωνα γαλλικὸν ὕ-
δατι λειώσας. ὀλίγον καὶ μέλιτος προσβαλὼν, ἐπίχριε, καὶ ἔα ὥρας γ. ἢ περιστερᾶς κόπρον εἰς
ὀθόνιον βαλὼν, κατάκαυσον ὡς τεφρωθῆναι, καὶ σὺν ἐλαίῳ λεάνας, ἐπίχριε θαρρῶν καὶ μυροβά-
λανος δὲ λεία ἐπιχριομένη καλῶς ποιεῖ. καὶ βολβὸς ὠμὸς καθ᾽ αὑτὸν, καὶ σὺν ὠοῦ λεκίθῳ καὶ ὄξει,
ἢ μέλιτι. κεκαυμένοι δὲ οἱ βολβοὶ μετὰ ἀλκυονίου καὶ ἐπιχριόμενοι, ἀποκαθαίρουσι τὴν ἔφηλιν.
ποιεῖ δὲ καὶ ἐλατήριον ἐπιχριόμενον. καὶ κασία σὺν μέλιτι. κράμβης σπέρμα σὺν ὄξει. κισσοῦ φύλ-
λα σὺν οἴνῳ ἑφθά. κοτυληδόνος ῥίζα μετὰ κηρωτῆς ὑγρᾶς ἐπιχριομένη. καὶ σικύου ἀγρίου ῥίζα.
10 καὶ συκῆς ἀκρέμονας ἕψει ἐν ὄξει, καὶ λεῖα κατάπλασσε. ποιεῖ καὶ πρὸς ἀλφούς. ἢ ἐρυθρόδανον λε-
άνας σὺν ἐλαίῳ χρίε. ἢ κόστον λεῖον μετὰ ὕδατος ἢ ἀφρόνιτρον μετὰ κηρωτῆς ὑγροτέρους ἢ θέρμους
ὠμοὺς ἕψε ταῖς μετὰ κονίας πηλοποιικῆς καὶ λεάνας μετὰ μέλιτος ἐπίχριε. Ἄλλο ναρκίσσου
ῥίζας λεπίσας ἕψε μετ᾽ ὄξους. καὶ λεάνας, ἐπίβαλλε ἀλεύρου ὀροβίνου ὅσον ἐξαρκεῖ. καὶ ἀνα-
πλάττε τροχίσκους. καὶ ξήραινε ἐν σκιᾷ. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως λεάνας μετὰ μέλιτος, ἐπίχριε ἀφ᾽ ἑ-
σπέρας. πρωῒ δὲ ἀπονίπτεσθαι παραίνων. Ἄλλο. Κρίνου βολβοὺς ε. ἕψας, ἐπίβαλλε ἀφρο-
νίτρου λίτραν α. εἶτα μέλιτος ἀνεὶς τὸ ἀρκοῦν, ἀπάλειφε μέχρι παντελοῦς ἀπαλλαγῆς ὡς προεί-
ρηται. Ἄλλο. Ἀμυγδάλων πικρῶν μέρη β. μελανθίου πεφρυγμένου μέρος α. ἑκάστου ἰδία
λεάνας, μίξον μετὰ μέλιτος καὶ ἑσπέρας ἐπὶ χρίων πρωῒ ἀπόνιπτε ὕδατι γλυκεῖ.
Σμήγματι δὲ χρῶ τινὶ τῶν προγεγραμμένων πρὸς τὰς τοῦ προσώπου μελανίας. καὶ τοῖς παρα-
20 πλησίοις, ποιεῖ δὲ καλῶς καὶ τοῦτο, μάλιστα πρὸς χρονίας. Κήρυκας καύσας. καὶ λεάνας μετὰ
μέλιτος, κατάχριε ἑσπέρας. πρωῒ δὲ ἀπονίπτεσθαι παραίνει ὕδατι γλυκεῖ. Ἄλλο πρὸς τὰς
ἐφήλεις καλὸν πάνυ, ὠὰ ὅλα ἀπόβρεχε ὄξει μέχρις ἂν αὐτῶν τὸ ὄστρακον ἁπαλώτατον γένηται.
καὶ παρακεντήσας ἄνωθεν, ἐκλάμβανε τὰ λευκά. καὶ παραμίξας ἴρεως ἰλλυρικῆς κεκομμένης σε-
σησμένης, καὶ μελανθίου λειοτάτου καὶ λιβάνου ἴσων ἑκάστου. σὺν λεάνας, καὶ ἐπιβαλὼν μέλιτος
τὸ ἀρκοῦν, χρῶ καθὰ προείρηται. ἐπὶ μόνου δὲ τῆς διαθέσεως γιγνομένης, χρηστέον ἐκδορίοις τοιού-
τοις. Ἐκδόριον ἐφηλίδων καὶ φακῶν. Μελάνθιον, ὠκίμου σπέρματος, ἄρου ῥίζης, ἀνὰ γο. γ,
ὕδατι φυράσας, κατάπλαττε. εἶτα ἔα παγῆναι, διαστήματος δὲ γενομένου, ἀφελὼν τὸ ἐπικείμε-
νον, προσκλύζεσθαι ὕδατι θερμῷ ὡς ὅτι πλείστῳ. Ἄλλο ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ τυλούμενα πρόσω-
πα διὰ γῆρας, ἢ διὰ συνεχεῖς ἐκδορὰς, τῶν φαρμάκων δριμυτέρων γενομένης. Εὐζώμου σπέρ-
30 ματος, γο. ς. ἄμμεως. καρδαμώμου. ἄρου ῥίζης. κόστου, ἀνὰ γο. γ. κόψας σήσας, ἀπόθου. ἐπὶ δὲ τῆς
χρήσεως αἴρων, ὅσον ἐξαρκεῖ, καὶ ὄξει φυράσας, ἐπιτίθει. εἰς πάχος καταπλάσσων. πεπηγμένου
δὲ, ὄξος καὶ ὕδωρ ἐπίσταζε διὰ σπόγγου. γενομένοις δὲ ἐκδορᾶς, προσεντλητέον ὕδατι πολλῷ θερ-
μῷ. μετὰ δὲ τὴν ἐπάντλησιν, ἐπιτίθει τὴν ὑποκειμένην σκευασίαν εἰς ῥάκος, ἐμπλάσσων δριοῦν.
ψιμμυθίου, ∠. η. λιθαργύρου, πεπλυμένου, ∠. δ. στέατος χηνείου γο. ς. μυελοῦ ἐλαφείου, γο. ς. ὑσ-
σώπου φαρμάκου, γο. γ. S. στέατος χοιρείου προσφάτου, γο. γ. σησαμίνου ἐλαίου ὅσον ἐξαρκεῖ. δεῖ
δὲ ἀποπυριᾶν δὶς τῆς ἡμέρας. ἀρθέντος δὲ τοῦ δέρματος ἐπιτιθέναι χρὴ τὴν ὑποκειμένην κηρωτήν.
στέατος αἰγείου ἐξινιασμένου καὶ πεπλυμένου, λι. β. σουσίνου ἐλαίου, γο. ς. ῥοδίνου ἐλαίου. καὶ ἀμυγ-
δαλίνου. κηροῦ. μαστίχης, κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, ἀνὰ γο. α. γῆς κιμωλί-
ας, γο. δ. τὰ τηκτὰ τήξας. καὶ διηθήσας, πάλιν ἕψε ἐπ᾽ ὀλίγον ἐπ᾽ ἀνθράκων καὶ κατάχει ἐν τῇ
40 θυΐᾳ τῶν ξηρῶν, καὶ ἑνώσας χρῶ. ἐπὶ δὲ τῶν ἡλκωμένων ἐν τῷ γενείῳ τραχυτήτων, χρηστέον καὶ τοῖς
ἀναγεγραμμένοις μετὰ βραχὺ ἐν τῷ ις κεφαλαίῳ, πρὸς τὰ ἀχωρώδη ἐπὶ τῷ γενείῳ ἐξανθήματα.

Περὶ στιγμάτων. ιβ.

Στίγματα καλοῦσι, τὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου ἢ ἄλλου τινὸς μέρους τοῦ σώματος ἐπιγραφόμενα. οἷά ἐστι
τῶν στρατευομένων ἐν ταῖς χερσί. μέλανι δὲ χρῶνται τοιούτῳ. Μέλαν πρὸς στίγματα.
Ἀκάνθου αἰγυπτίας ξύλον, καὶ μάλιστα τοῦ φλοιοῦ, λι. α. χαλκοῦ κεκαυμένου. κηκίδων, ἀνὰ γο. β.
χαλκάνθου, γο. α. κόψας σήσας, λεία πρῶτον μετ᾽ ὄξους τὸν χαλκόν. ἔπειτα καὶ τὰ λοιπὰ ἐπιβα-
λὼν, ἐπίχεε ὕδατος μὲν, μέρη β. καὶ πράσου χυλοῦ, μέρος α. καὶ ἑνώσας χρῶ. κεντῶν τοὺς τόπους
ταῖς βελόναις. καὶ ἀφελὼν τὸ αἷμα, καὶ ἐπιχρίων πρῶτον πράσου χυλῷ. ἔπειτα τῷ φαρμάκῳ.
ἐφ᾽ ὧν δὲ τὰ τοιαῦτα στίγματα ἀφελεῖν βουλόμεθα. χρηστέον ταῖς ὑπογεγραμμέναις σκευασίαις. τι-
50 τάνου. νίτρου ὀπτοῦ, ἀνὰ μέρος α. λεῖα μεθ᾽ ὕδατος πηλοποιικοῦ ποιήσας, καὶ προεκνιτρώσας ἀποσμή-
ξας, κατάχριε συνεχῶς. ποιεῖ καὶ πρὸς μυρμηκίας. Ἄλλο ὥστε ἐξαίρειν στίγματα πετόρεως.
πηγάνου ἀρσενικοῦ, ἀνὰ ∠. δ. λεάνας καὶ μέλι ἐπιβαλὼν, ἀναλάμβανε εἰς πυξίδα κεραμεᾶν.
ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως προεκνιτρώσας τὰ στίγματα, κατάπλασσε ῥητίνῃ τερεβινθίνῃ, καὶ κατάδη-
σον ἐπὶ ἡμέρας ε. τῇ δὲ ς. κατακέντα βελόνῃ τὰ στίγματα. καὶ περισπογγίσας τὸ αἷμα, κατά-

πλασσε ἅλσι λεπτοῖς τὰ κεντήματα. καὶ διαλειπὼν τοσοῦτον ὡς διελθεῖν σταδίους ι΄. ἐπίθες τὸ προειρημένον φάρμακον ἐμπλάσας λινῷ. καὶ μὴ λύε ἐπὶ ἡμέρας ε΄. τῇ δὲ ς΄. λύσας ἀποξύε τὰ στίγματα. καὶ τὸ μέλαν ἀφαιρῶν, καταχρίε πάλιν πτερῷ ἐκ τοῦ φαρμάκου. ἐξαιρεῖται δὲ ἐν ἡμέραις κ΄ χωρὶς μεγάλης ἑλκώσεως καὶ χωρὶς οὐλῆς. ποιοῦσι δὲ τὰ αὐτὰ καὶ αἱ σηπτικαὶ αἱ ἐν τοῖς φαρμακικοῖς γεγραμμέναι.

Περὶ ἰόνθων ἐν προσώπῳ, τινὲς δὲ ἀκνὰς καλοῦσιν. ιγ΄.

Ἴονθός ἐστιν, ὄγκος μικρὸς καὶ σκληρὸς ἐν τῷ κατὰ πρόσωπον δέρματι γινόμενος. ὑπὸ παχέος δηλονότι χυμοῦ συνιστάμενος. ἡ δὲ τούτου θεραπεία, διὰ τῶν μαλαττόντων τὴν σκληρότητα, καὶ διαφορούντων τοὺς ὄγκους φαρμάκων γίνεται. ὧν ἡ ὕλη ἐστὶ τοιαύτη. κρίνου ῥίζαν λειώσας σὺν μέλιτι ἐπίχριε. ἢ κυκλαμίνου ῥίζαν σὺν μέλιτι ἢ ναρκίσσου ῥίζαν σὺν μέλιτι ἢ κασσίαν μετὰ σμύρνης καὶ μέλιτος. ἢ μολιβδαίνης σὺν ὄξει ἢ γλίχωνα λειοτάτῃ κηρωτῇ ἀναλαβὼν, ἐπιτίθει. Ἄλλο. μέλιτι καὶ ὄξους δριμυτάτου τὸ ἴσον ἑκάστου μίξας, ἐπίχριε, τῷ δακτύλῳ παρατρίβων. Ἄλλο. σηπίας ὄστρακον κεκαυμένου Γο. β΄. κόστου Γο. β΄. μυροβαλάνου Γο. α΄. λειώσας μεθ' ὕδατος, ἐπίχριε. ξηραινόμενον δὲ πάλιν νότιζε. Ἄλλο. κόστον κόψας σήσας λεπτοτάτως, ἀναλάμβανε αἰγείᾳ χολῇ, καὶ ποιήσας κηρωτῆς πάχος, ἐπίχριε τοὺς ἰόνθους περὶ ἑσπέραν. καὶ πρωῒ ἀναστὰς, κέλευε γάλακτι τῷ παρόντι προσκλύζεσθαι τὸ πρόσωπον. Ἄλλο. Στυπτηρίας σχιστὴν λειοτάτην ποιήσας, ἀναλάμβανε τερεβινθίνῃ ὀλίγῃ. καὶ ἐμπλάσας ἐπιτίθει. ἐγχρονιζόντων δὲ τῶν ἰόνθων, χρηστέον τούτοις. Πρὸς τετυλωμένους ἰόνθους. Σάπωνος γαλλικοῦ, ∠ δ΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος λιβάνου, ἀνὰ ∠ α΄. ὕδατι διαλύσας, ποίει κηρωτῆς πάχος. καὶ περὶ ἑσπέραν ἐπιχρίσας. καὶ διαστήσας ὥραν μίαν, ἀπονίπτεσθαι παραίνει χλιαρῷ. Ἄλλο. ῥοῦ μαγειρικοῦ, ὑσσώπου. γλίχωνος. ἁλῶν ὀρυκτῶν. ὠκίμου σπέρματος, ἴσον ἑκάστου ἀναλαβὼν κηρωτῇ ῥοδίνῃ χρῶ. Ἄλλο. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰς ὀχθώδη διαθέσεις. καὶ τοὺς ἐπὶ τοῦ προσώπου κνησμούς. καὶ ἀρχὴν ἐλεφαντιάσεως. Κόμμεως λευκοῦ καὶ νίτρου τὸ ἴσον. ὄξει δριμὺ διαλύων, ἐπίχριε ὅταν δὲ ξηρανθῇ, ἀπόσμηχε τῇ ὑπογεγραμμένῃ σκευασίᾳ. σάπωνος γαλλικοῦ λι. α΄. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. λιβάνου ἀνὰ ∠ δ΄. μαστίχης, ἀφρονίτρου, ἀνὰ Γο. γ΄. ἕψει τὸν σάπωνα. καὶ τὸ ἀμμωνιακὸν εἰς ἀγγεῖον κεραμοῦν μεθ' ὕδατος ξε. β΄. καὶ ὅταν διαλυθῇ ἐπίβαλλε τὰ ξηρὰ κεκομμένα καὶ σεσεισμένα λεπτοτάτῳ κοσκίνῳ. ἔπειτα μετάρας εἰς θυείαν. καὶ ἀνακόπτων ἐπιμελῶς. ἀνελοῦ εἰς ἀγγεῖον ὑέλινον. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως, μολύνων τὸ πρόσωπον, καὶ μικρὸν διαστήσας, ἀπονίπτου ὕδατι δαψιλεῖ. προσανατρίβων μαλακῶς. χρῶ δὲ αὐτῷ ἀεὶ ἐπὶ ἰόνθων. Ἄλλο δόκιμον πρὸς ἰόνθους. Νίτρου ἐρυθροῦ, Γο. β΄. κιμωλίας, ἀλεύρου ὀροβίνου, ἀνὰ Γο. α΄. λιβάνου, Γο. δ΄. χρῶ δὲ οὕτως. λαβὼν ἀλκυόνιον καθ' αὑτὸ, λέαινε καλῶς. εἶτα ἐπιβαλὼν ἔλαιον καὶ συλλειώσας, χρῖον δὲ πρόσωπον ἐφ' ἑσπέρας. ἕωθεν δὲ ἀναστὰς, σμῆχου τὸ πρόσωπον προγεγραμμένῳ συνθέτῳ. Ἄλλο σμῆγμα, ᾧ δεῖ κεχρῆσθαι παρ' ὅλην τὴν θεραπείαν τῶν ἰόνθων καὶ ἀκνῶν. Κυαμίνου ἀλεύρου. σησαμίνου ἀλεύρου. πέπονος ἐντεριώνης ξηρᾶς, ἀνὰ ∠ δ΄. λειώσας σμῆχε, ἢ νίτρον μετὰ σμύρνης λειώσας, δίδου σμήχεσθαι.

Περὶ συκωδῶν ὄγκων ἐν προσώπῳ. Γαληνοῦ. ιδ΄.

Ἕν τι καὶ τοῦτο πάθημα τῶν ἐπὶ τοῦ γενείου γινομένων ἐστί. διαφέρον τῶν ἰόνθων, τῷ μὴ μόνον παχὺν εἶναι τὸν ἐργαζόμενον αὐτὸ χυμόν. ἀλλὰ καὶ λεπτότητος ἰχωροειδοῦς μετέχειν, δι' ἣν καὶ ταχέως ἑλκοῦται, μὴ θεραπευόμενα ὡς προσήκει. καὶ διὰ τοῦτο δεῖται ξηραντικωτέρων, ἢ κατὰ τοὺς ἰόνθους φαρμάκων. Ὀρειβασίου πρὸς Εὐστάθιον, σύκα ὀνομάζουσι, βλαστήματα ἑλκώδη. στρογγύλα ὑπόσκληρα. ἐνερευθῆ οἷς ἀκολουθεῖ καὶ ὀδύνη. φύεται δὲ ταῦτα τὸ μὲν πλεῖστον ἐν κεφαλῇ καὶ ἐν τῷ ἄλλῳ σώματι. περὶ ὧν ὁ Κρίτων οὕτως ἔγραψεν. πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ γενείου συκώδεις ἐπαναστάσεις. Κρίτωνος. Λιθαργύρου ∠ δ΄. λιβάνου. ἁλῶν ὀρυκτῶν σανδαράχης, ἀνὰ ∠ ϛ΄. λείων, κατάπλασσε. Ἄλλο χαλκάνθου ∠ ϛ΄. θείου ἀπύρου ∠ ϛ΄. ἰοῦ ∠ α΄. νίτρου ἐρυθροῦ. ∠ β΄. λείοις κατάπλασσε. Ἄλλο σφόδρα γενναῖον. Ἐλατηρίου ∠ δ΄. ἁλῶν ὀρυκτῶν τὸ ἴσον, χαλκάνθου ∠ β΄. μίξας κατάπλασσε. παραπτόμενος πυρήνι, μήλης προϋγραίνων τὸν τόπον, ὥστε προσκαθίσαι τὸ φάρμακον. μετὰ δὲ τὴν ἐπίθεσιν καταπλαστέον ἄνωθεν λινοσπέρματι λειωθέντι μεθ' ὕδατος. Ἀρχιγένους πρὸς τὰς τῆς ἐπικεφαλῆς καὶ τοῦ γενείου συκώσεις. Χαλκάνθου ὀπτοῦ. στυπτηρίας σχιστῆς. ταυροκόλλης, ἴσα. λεπίδος χαλκοῦ τὸ διπλοῦν, ὄξει βρέξας τὴν ταυρόκολλαν, καὶ λύσας, ἀναλάμβανε αὐτῇ τὰ λοιπὰ λεῖα, ἐπὶ δὲ τῆς χρείας ὄξει λύων, ἐπίχριε τὰς συκώδεις ὑπεροχὰς καὶ κάλυπτε ξύσματι ὀθονίου λεπτοῦ, ἐμφύεται δὲ συντόμως, καὶ χωρὶς οὐλῆς ἀποκαθαίρει τὰ συκώματα. χρῶμαι δὲ αὐτῷ καὶ πρὸς ἐκτύλωσιν συρίγγων, ἀναπλάσσων αὐτὸ εἰς κολλύριον. καθύγρων δὲ ὄντων τῶν ὄγκων, καὶ γὰρ καὶ ὕδωρ ἀπ' αὐτῶν ἀπορρεῖ καθαρὸν, ὡς ἀπὸ πηγῆς, χρηστέον τοῖς ὑπογεγραμμένοις. Τροχίσκος πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ γενείου συκώδεις ἐπαναστάσεις. ἔστι δὲ καὶ παντὸς ὄγκου καταστaλτικόν. οἱ συμβαίνουσιν ἐπὶ τῶν κακῶς συνουλωκότων, ὥσπερ

ἐπὶ τῶν

ἐπὶ τῶν ἀνερρωγότων τὰ βλέφαρα εὑρίσκομεν, ἢ τὰ χείλη ἐρρωγμένων. Λεπίδος ἀρσενικοῦ, ἀνὰ Γο. β΄. διφρυγοῦς, Γο. γ΄. μίσυος ὀπτοῦ, Γο. β΄. χαλκίτεως κεκαυμένης ∠. δ΄. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠. δ΄. κόλλης τεκτονικῆς ∠. δ΄. συντίθει καὶ χρῶ καθὰ προείρηται ἐπὶ τοῦ προτέρου. καὶ γὰρ καὶ αὐτῷ χρησάμενος, εὐδοκίμησα.

Πρὸς τὰ ἐπὶ γενείου ἀχωρώδη ἐξανθήματα. ιε΄.

Ποιεῖ μὲν καὶ πρὸς τούτους τὰ πλεῖστα τῶν προγεγραμμένων ἐπὶ τῶν ἐν κεφαλῇ ἀχώρων. ἰδίως δὲ καὶ ταῦτα. λιθαργύρου. χαλκάνθου. σιδίων. μύρτων, ἴσα λεάνας μετὰ οἴνου καὶ ἐλαίου μυρ-
10 σίνου, ἐπίχριε. Ἄλλο. Ζιζιβόρεως Γο. α΄. λιβάνου Γο. β΄. ἀκακίας Γο. γ΄. χρῶ μετ᾽ ἐλαίου.
Ἄλλο. Περιστερεῶνος ὑπτίου ∠. η΄. ἀκακίας ∠. η΄. ζιζιβόρεως ∠. β΄. μετ᾽ οἴνου λεάνας χρῶ.
Ἄλλο. Λιθαργύρου. λαδάνου. μύρτων μελανῶν. ὑοσκυάμου σπέρματος. σιδίων, ἴσα χρῶ μετ᾽ οἴνου καὶ ἐλαίου μυρσίνου. ἢ ῥοδίνου. Ἄλλο.
Ποιοῦν καὶ πρὸς τὰ ἐν τῷ γενείῳ καὶ τῇ κεφαλῇ μελικηρώδη ἕλκη. Λιθαργύρου καὶ δαφνοκόκκων ἴσα, λειῶν μετ᾽ ὄξους, καὶ μυρσινελαίου, ἐπίχριε. πεπείραται γὰρ πλειστάκις.

Περὶ τῶν ἐν τῷ γενείῳ καὶ τῷ λοιπῷ σώματι λειχηνωδῶν ὄγκων. ις΄.

Καὶ τοῦτο τὸ πάθος, ἐκ μικτοῦ τινὸς γίγνεται χυμοῦ μιγνυμένων τῶν ἰχωροειδῶν τε καὶ λεπτῶν
20 καὶ δριμέων χυμῶν τοῖς παχέσι, καὶ διὰ τοῦτο ῥᾳδίως εἰς ψώραν τε καὶ λέπραν μεταπίπτει. δέεται μὲν οὖν τὸ πάθος, τῶν ξηραινόντων ἰσχυρῶς φαρμάκων. ἐὰν δὲ εἰς ψώραν ἢ λέπραν μεταπέσῃ πρὸς τὸ ξηραινόντων δέεται ἔτι καὶ τῶν ῥυπτόντων χρήζει. ὁ μὲν οὖν κρείττων, τοῦτον οὕτως ἔγραψεν, πρὸς τοὺς ἐπὶ τῶν γενείων λειχῆνας, πάθος δὲ ἐστὶν ἀηδέστατον, καὶ κνησμὸν ἐπιφέρον. καὶ περίτασιν. καὶ κίνδυνον οὐκ ὀλίγον. ἕρπει γὰρ ἔστιν ὅτε καὶ καθόλου τοῦ προσώπου. καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐφάπτεται. καὶ διὰ τοῦτο χρηστέον ἂν εἴη ἐπιμελέστερον τῇ θεραπείᾳ. διακρίνοντας ἀπὸ τῶν κεχρονισμένων τὰ νεοσύστατα. πρὸς μὲν οὖν τοὺς προσφάτους λειχῆνας, ἁρμόττει ταῦτα. περδικίου βοτάνης φύλλοις συνεχῶς ἀπότριβε τὸν τόπον. ἢ λίβανον ἢ ἀμμωνιακὸν ὄξει λεάνας. ἢ τῷ χυλῷ τῆς περδικίου ἐπίχριε ποιεῖ καὶ τὸ ἀπορρέον ὑγρὸν ἐκ ξύλων ἐλαίας ὑγρῶν καιομένων, ἢ ὑγρὸν τὸ ἀπορρέον ἐκ τῶν τῆς κράμβης καυλῶν καιομένων. ἢ ἀνδράχνης χυλὸν ἐπίχριε συνεχῶς. Ἄλλο.
30 Μαλάχης ἀγρίας τὸν καρπὸν καθαρίως συναγαγὼν, κόψας καὶ ἐκθλίψας τὸν χυλὸν, ἀπόθου. καὶ τούτῳ συνεχῶς ἐπίχριε. Ἄλλο.
Ἐλαίας ἀγρίας δάκρυον λεάνας μεθ᾽ ὕδατος. καὶ στύρακος ὀλίγον ἐπιβαλὼν, καὶ ἑνώσας ἐπιτίθει. ἐγχρονιζόντων δὲ τῶν λειχήνων, ἄγνου τὰ φύλλα λεάνας ἐπίχριε. ἢ ἀσφοδέλου ῥίζαν ὄξει ἑψήσας καὶ λεάνας ἐπίχριε. χαμαιλέοντος μέλανος ῥίζαν σὺν ὄξει ἑψήσας. καὶ λεάνας, χρῶ. πρὸς γοῦν τοὺς κεχρονισμένους, λειχῆνας, ἐπειδὴ πολλή ἐστι καὶ ποικίλη ἡ τούτων θεραπεία, ἐν μέρει περὶ ἑκάστου ἐρῶ. τροχίσκος πρὸς λειχῆνας, ἐν παντὶ τόπῳ τοῦ σώματος. Ἀλκυονίου κεκαυμένου ∠. β΄. χαμαιλέοντος μέλανος ῥίζης. ἀσφοδέλου ῥίζης. ταυροκόλλης, ἀνὰ ∠. δ΄. θείου ἀπύρου. λιβάνου. πυρέθρου. νίτρου ἀφροῦ, ἀνὰ ∠. β΄. ὄξει διαλύων τὴν ταυρόκολλαν, ἀναλάμβανε αὐτῇ τὰ λοιπὰ καὶ ξήραινε καὶ χρῶ σὺν ὄξει. Τροχίσκος εὐδόκιμος.
40 Συκῆς φύλλων ξηρῶν ∠. ια΄. χαλκίτεως ὠμῆς ∠. ι΄. ἀσβέστου ∠. η΄. μίσυος ὠμοῦ ∠. δ΄. λιβάνου ∠. δ΄. θείου ἀπύρου ∠. η΄. ὄξει ἀναλάμβανε καὶ χρῶ μετ᾽ ὄξους. τροχίσκος, λειχηνικὸς ἀφίστησι καὶ τύλους, καὶ οὐλὰς παραδόξως. Λιβάνου. κυεικῶν ὀστράκων κεκαυμένων. κόπρου περιστερᾶς, ἀλκυονίου. κόμμεως ἴσα. λείου γάλακτι. καὶ ποίει τροχίσκους, καὶ χρῶ σὺν ὄξει. Ἄλλο.
Ἐλαίας ἀγρίας δακρύου ∠. δ΄. λιβάνου ∠. δ΄. θείου ἀπύρου. ἀλκυονίου. ἀφρονίτρου. ἅλικος κεκαυμένου καὶ σεσησμένου ἀνὰ ∠. η΄. ὄξει δριμυτάτῳ πλείστῳ ἐπιπάσας τὸν ἅλικα ἕψε ἐπιπολὺ ὡς ἰξώδες γενέσθαι. καὶ τούτῳ ἀναλάμβανε τὰ λοιπὰ λεῖα καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ χρῶ σὺν ὄξει. Περίχριστον πρὸς λειχῆνας. Πρὸς τοὺς ἀγρίους λειχῆνας. νίτρου χαλκίτεως ὀπτῆς. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. ἐλατηρίου τῆς τετράχρως χυλὸν, ἴσα λεάνας σὺν ὄξει ἐπίχριε. ποιεῖ καὶ πρὸς ὑγροὺς λειχῆνας καὶ χρῶμαι ἐπιτυγχάνων. Ἄλλο.
50 Δορκάδος κόπρου Γο. α΄. λιβάνου Γο. α΄. λεάνας χρῶ σὺν ὄξει. Ἄλλο.
Τὸ ἀφρὸν τοῦ θείου λαβὼν χρίστεον λειχῆνα προσξύσας καὶ θαυμάσεις. Ἄλλο.
Τῶν λινοπωλήτων τὸν ἀφρὸν τοῦ θείου λαβὼν, χρίε τὸν λειχῆνα προσξύσας, καὶ θαυμάσεις. Ἄλλο.

Ποιοῦν πρὸς λειχῆνας καὶ ἀλφούς. καὶ λέπρας. ἀγαθὸν σφόδρα. Μυοχόδων. χαλκάνθου, θείου ἀπύρου. ἀνὰ Γο. η. κυαμίνου ἀλεύρου. Γο. ιδ. ὄξους ξ. δ. λεαίνας τὰ μυόχοδα, ἕψει σὺν τῷ ὄξει, καὶ ὅταν ἀναζέσῃ δὶς ἢ τρίς, ἐπίπασσε θεῖον, καὶ χάλκανθον, προσέχων, μὴ ἀναζέσῃ, καὶ ὑπερχυθῇ, εἶτα ἕψει ἐπ' ὀλίγον καὶ ἐπίπασσε τὸ κυάμινον ἄλευρον, καὶ ἕψει ἕως ἂν σχῇ γλοιοῦ πάχος. καὶ ἄρας χρῶ. πρὸς μὲν τὰς λέπρας ἐμπλάσσων εἰς ὀθόνιον. καὶ λύων δι' ἡμερῶν ε. πρὸς δὲ λειχῆνας, ἀνιεὶς ὄξει. καὶ ἐπιχρίων συνεχῶς.

Γ εἰχρισος ἑφθὴ πρὸς λειχῆνας χρονίους ὥστε χωρὶς ἑλκώσεως ἀπαλλάττειν. ἅλικος ἀληλεσμένου καὶ σεσησμένου λεπτοτάτου Γο. ιδ. χαλκίτεως. κιμωλίας. θείου ἀπύρου. μίσυος, ἀνὰ Γο. α. νίτρου ἀφροῦ σχιστῆς ἀλκυονίου. ἀσφοδέλου ῥίζης. λιβανοῦ. ἐλαίας δακρύου. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος σμύρνης, ἀνὰ Γο. α. ὄξους ξ. γ. ἕψε ἀλκυόνιον ἀσφοδέλου μετ' ὄξους. ὅταν δὲ εἰς ἥμισυ ἔλθῃ διύλιζε ∠. ε. ἐκ δὲ τοῦ διυλισθέντος, διάλυε ἀμμωνιακὸν σμύρναν λίβανον. ἐλαίας δάκρυον. εἶτα ἐπίβαλλε αὐτοῖς τὰ λοιπὰ ξηρά. τὸ δὲ ἅλικα ἕψε ἐν τῷ ἀπολιμπανομένῳ ὄξει. καὶ ἐπίβαλλε τοῖς λοιποῖς καὶ ἑνώσας χρῶ. ἐν ἄλλαις γραφαῖς ἔχει οὕτως. θείου ἀπύρου. μίσυος. χαλκίτεως ἀνὰ Γο. α. τὰ δὲ λοιπὰ ὁμοίως. Ἄλλο σφόδρα ἐνεργές. ὄξους δριμυτάτου ξ. η. ἀλεύρου κριθίνου Γο. κδ. μάννης. λιβανοῦ. Γο. ιδ. λαπάθου ἀγρίου ῥίζης ∠. η. ἀσφοδέλου ῥίζης ∠. η. ἐλλεβόρου λευκοῦ ∠. γ. ἀλκυονίου ∠. γ. καρδαμώμου ∠. α. γῆς κιμωλίας ∠. ιη. ταυροκόλλης ∠. ϛ. ἀφρονίτρου ∠. ιϛ. ἁλικακάβου χλωρῶν ἀκρεμόνων δεσμίδιον χειροπληθὲς σκεύαζε καὶ χρῶ ὡς προείρηται. Ἐπιτεινομένης δὲ τῆς διαθέσεως, καὶ τυλώδους γιγνομένης χριστέον καὶ τούτοις τοῖς νῦν προρρηθεῖσι, καὶ τοῖσδε δέ, μίσυος. ζιγγιβέρεως. λιβανοῦ σχιστῆς, ἀνὰ ∠. η. ἀλόης, θείου ἀπύρου ἀνὰ ∠. δ. ἀναλάμβανε γλυκεῖ ὡς γλοιοῦ ἔχειν πάχος. καὶ δὶς καὶ τρὶς τῆς ἡμέρας προαποσμήχων, ἐπίχριε καὶ ἔξωθεν ἐπιτίθει φυλακῆς χάριν τοῦ φαρμάκου. κύστεως ὑμένα ἢ ᾠοῦ.

Ὀρειβασίου λειχηνικὸν καὶ πρὸς κνισμούς.

Χαλκάνθου, θείου ἀπύρου. νίτρου. λιβανοῦ ἴσα λείων χρῶ. ἐπὶ μὲν τῶν λειχήνων ὄξει, ἐπὶ δὲ κνισμοῦ οἴνῳ.

Ἄλλο.

Λειχηνικόν. θεραπεύομεν ὀλίγαις ἡμέραις πάνυ κάλλιστον. διὸ προλάμβανε τὸν μισθόν. θείου ∠. η. ἀσβέστου ∠. η. χαλκίτεως. ὠμῆς ∠. η. λιβανοῦ ∠. δ. μίσυος ∠. δ. καππάρεως χλωρῶν φύλλων κεκαυμένων, ∠. ιβ. ὄξει λεάνας ποίει τροχίσκους καὶ χρῶ.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ πολλοὶ τὰς μὲν τῶν ἐπιχρίστων δυνάμεις παραιτοῦνται. αἱροῦνται δὲ τὰς τῶν ἐμπλάστρων. αἵτινες οὔτε ἱδρώτων ἐπιγιγνομένων ἀπορρέουσιν. οὔτε ξηραινομένων ἀποτείνουσι τὸν χρῶτα συναπτέον ἂν εἴη καὶ τὰς τούτων σκευασίας. Ἔμπλαστρος ὑγρὰ πρὸς λειχῆνας πάνυ διὰ πείρας, ἣν ἄρτι ἐδοκίμασα. πίσσης ξηρᾶς. κηροῦ. κολοφωνίας. ἐλλεβόρου λελειωμένου. ἐλαίου ἴσα ἐν πείρᾳ. διὸ δεῖ προσλαμβάνειν τὸν μισθόν. Ἔμπλαστρος λειχηνική, ὥστε χωρὶς ἑλκώσεως ἀπαλλάττειν. Κηροῦ. πίσσης ὑγρᾶς. λιβανωτοῦ τερεβινθίνης. θείου ἀπύρου, ἀνὰ Γο. ϛ. τὰ τηκτὰ τοῖς ξηροῖς.

Ἄλλο.

Χωρὶς ἑλκώσεως ἀπαλλάττει. πίσσης ὑγρᾶς λίτραν α. μάννης θείου ἀπύρου. θερμίνου ἀλεύρου ἀνὰ Γο. α. χαλβάνης Γο. β. θερμάνας τὴν πίσσαν, ἐπίβαλλε τὴν χαλβάνην προμεμαλαγμένην. καὶ τακεῖσαν ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἐπίπασσε τὰ λοιπὰ καὶ ἑνώσας χρῶ πάνυ σπουδαίῳ. Ἄλλο.

Χωρὶς ἑλκώσεως ἀπαλλάττει. χρυσοκόλλης τῆς τῶν χρυσοχόων ξηρᾶς. χαλκίτεως ὀπτῆς. μίσυος ὀπτοῦ. λεπίδος. διφρυγοῦς. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ. γῆς κιμωλίας ἀνὰ ∠. δ. ἰοῦ ∠. β. χαλκάνθου ∠. ϛ. λίθου ἀσίου χαλκοῦ κεκαυμένου ∠. ϛ. σώρεως ∠. ε. στυπτηρίας ὑγρᾶς ∠. δ. ἅπαντα λεάνας ἐπιμελῶς, καὶ ἐπιβαλὼν ὄξους, τρίβε φιλοπόνως ἐν ἡλίῳ ἐν τοῖς ἀποκυνώα καύμασιν. ἕως ἂν ὀξιωθῇ τὸ φάρμακον, σκευαζέσθω ἐν ἀληθείᾳ. λιβανοῦ Γο. β. ζιγγιβέρεως Γο. β. ἀλόης Γο. α. λαδάνου Γο. α. ὀποπάνακος Γο. α. ὄξει διαλύσας. καὶ ταῦτα ὡς ἔχειν ἰοῦ πάχος ἐπίβαλλε τοῖς ἐκλειωθεῖσιν. καὶ πάλιν λείου. καὶ τούτοις ἐπίβαλλε ἀριστολοχίας κεκομμένοις σεσησμένης Γο. α. καὶ λείου. ὅταν δὲ λειούμενα ἐμπλαστρώδη γένηται. τήξας τὰ τηκτὰ ἐπίβαλλε. ἔστι δὲ ταῦτα. κηροῦ ∠. ρ. τερεβινθίνης ∠. σ. χαλβάνης ∠. θ. ἐλαίου λι. α. καὶ μαλάξας ἀνελόμενος χρῶ. κείμενον τὸ φάρμακον καὶ διαπρεπέστερον γίνεται. Ἄλλο.

Ποιεῖ πρὸς τοὺς εἰρημένους λειχῆνας. ὥστε καταστέλλειν τὰ ἔγκατα λιμπαινόμενα.

Πίσσης, ἀσφάλτου. κηροῦ. πιτυΐνης. θείου ἀπύρου. μάννης. ἴσα. ἐλαίου κυπρίνου βραχὺ τήξας. ἐπίπασσε τὰ ξηρά. καὶ χρῶ ἐμπλάσσων εἰς δερμάτιον λεπτόν.

Ἔμπλαστρος λειχηνική. πίσσης ξηρᾶς Γο. γ. πίσσης ὑγρᾶς Γο. α. ἅλατος Γο. α. κολοφωνίας. κηροῦ. θείου ἀπύρου ἀνὰ Γο. α. νίτρου πυροῦ, Γο. α. χαλκίτεως Γο. α. ἐλαίου Γο. β. χρῶ.

τῆς δὲ διαθέσεως ἐμμόνου γινομένης. καὶ πρὸς τὴν τῶν φαρμάκων ἐπίθεσιν ἀντιβαινούσης. χρηστέον τοῖς ἐκδορίοις, ἢ γὰρ ἀφίστησι, τὴν ἐπιφάνειαν ἐκ προχείρου.

Ἐκδόρια λειχήνων.

Ταύτῃ πάμφιλος χρησάμενος ἐπὶ τῆς ῥώμης, πλεῖστα ἐπορίσατο. ἐπικρατούσης ἐν τῇ πόλει τῆς μεντάγρας λεγομένης. ὅ ἐστιν ἄγριος λειχήν. λεπίδος ∠. η. ἀρσενικοῦ ∠. δ. σανδαράχης ∠. δ. χαλκοῦ κεκαυμένου. ἐλεβόρου λευκοῦ. κανθαρίδων χωρὶς πτερῶν καὶ ποδῶν, ἀνὰ ∠. α. S. ἕκαστον τρίβε κατ' ἰδίαν. εἶτα καὶ ἅμα λεάνας, ἀναλάμβανε κεδρίᾳ. καὶ ποιήσας ῥύπου τὸ πάχος, ἀπόθου εἰς πυξίδα κυπρίου χαλκοῦ. ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως νίτρῳ καὶ ὄξει βραχὺ
10 ἀποσμήχων τὸν λειχῆνα, ἐπίχριε τῷ φαρμάκῳ. σπαθομήλῃ χρώμενος, καὶ παρατρίβων, καὶ διαστήσας, ἀπόξυε τῇ σπαθομήλῃ. καὶ πάλιν ἕτερον ἐπίχριε. ἔπειτα δὶς καὶ τρὶς αὐτὸ ποιήσας, σκέπαζε τοὺς ἐπιχρισθέντας τόπους, ὑμένι κύστεως βοείας ἢ ἑτέρου τινὸς ζώου. μετὰ δὲ τὴν τοῦ ὑμένος ἐπίθεσιν, ταινιδίῳ κούφῳ ἐπιδήσας, ἔα διανυκτερεῦσαι, εἰ ἐπιμένει. εἰ δὲ μή, μέχρις ὡρῶν τινῶν ὥστε φλυκταίνας γενέσθαι. ἰχῶρας περιεχούσας παχεῖς καὶ κολλώδεις. φλυκταίνης οὖν γινομένης, λούεσθαι παραινοῦμεν. καὶ χρονίζειν ἐν τῷ βαλανείῳ. καὶ γὰρ συνεργεῖ τῇ θεραπείᾳ. ἔστω δὲ θερμότερον τὸ βαλανεῖον. εἰ δέ τι κωλύει χρῆσθαι βαλανείῳ, ἀποπυριατέον θερμῷ ὕδατι πολλῷ. πολλῆς δὲ παρενοχλήσεως γινομένης, περιμάττειν, καὶ καταπλάττειν ἄρτῳ φυραθέντι ὑδρομέλιτι. ῥυπαρῶν δὲ γινομένων τῶν ἑλκῶν, τῆς χλωρᾶς ἐπιτίθει σπληνίον προσβαλὼν αὐτῇ ὀλίγον τοῦ ἐκδορίου. ἰχώρων δὲ καὶ ἐκκρινομένων, καὶ μηδεμιᾶς ἐπικειμένης
20 ἐφελκίδος, ἐπιτίθεμεν τῆς λευκῆς σπληνίον. καὶ ταύτῃ χρώμεθα μέχρι παντελοῦς ἀπουλώσεως. ἀποπυριῶντες καθ' ἑκάστην ἡμέραν. καὶ νεαρῷ χρώμενοι σπληνίῳ. πρὸς δὲ τῆς τῶν ἐκδορίων ἐπιθέσεως, περιλαμβάνειν δεῖ τὰ ἔξωθεν τοῦ λειχῆνος τινὶ τῶν ἀφλεγμάντων φαρμάκων. καὶ οὕτως ἐπιτιθέναι ἐπὶ τὸν λειχῆνα μόνον τὸ ἐκδόριον. Ἄλλο. ἐκδόριος, πρὸς τὰς λεγομένας μεντάγρας ὥστε χωρὶς οὐλῆς θεραπεύειν, χρησιμώτατον. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἀλωπεκίας ἐν ἡλίῳ, ἢ παρὰ πυρὶ κατὰ χριομένη. φλυκταίνης δὲ γινομένης, βελόνῃ χρὴ κεντᾶν. ὑγροῦ δὲ ἐκκριθέντος, κηρωταῖς ἀποθεραπεύειν. μετὰ δὲ τὴν ἀπούλωσιν, ἐκφύονται αἱ τρίχες. ταῦτα μὲν ἐπὶ τῶν ἀλωπεκιῶν. ἐπὶ δὲ τῶν λειχήνων, χρηστέον καθὰ προείρηται ἐπὶ τῆς πρώτης ἐκδορίου. τὸ δὲ φάρμακον, ἔχει οὕτως. σανδαράχης. ἀρσενικοῦ. λεπίδος. ἐλεβόρου μέλανος, ἀνὰ ∠. ϛ. ἐλατηρίου ∠. δ. κανθαρίδων τῶν κοιλιῶν, ∠. α. ἀναλάμβανε κεδρίᾳ ἡ χρῆσις δεδήλωται. χλωραὶ μετὰ
30 τὰ ἐκδόρια ἐπιτιθέμεναι. μετὰ δὲ τὴν τῶν ἐκδορίων χρῆσιν, χρηστέον ταῖς ὑποκειμέναις χλωραῖς, πρὸς τὴν τῶν ἑλκῶν ἀνακάθαρσιν. χλωρὰ παμφίλου, ταύτῃ ἐχρήσατο πάμφιλος ἐπὶ τῆς λεγομένης μεντάγρας, μετὰ τὴν ῥῆξιν τῆς φλυκταίνης. Κηροῦ λι. α. πιτυΐνης ξηρᾶς, λι. β. ἰοῦ γο. γ. ἐλαίου παλαιοῦ, γο. η. ὄξους δριμυτάτου ὅσον ἐξαρκεῖ τὸν ἰὸν λειοῦν μετ' ὄξους. καὶ τήξας τὰ τηκτὰ καὶ ψύξας, ἐπίβαλλε ἐν τῇ θυείᾳ, καὶ ἑνώσας χρῶ. Ἄλλη. ἰοῦ ∠. β. μάννης ∠. δ. χαλβάνης ∠. γ. στέατος μοσχείου ∠. ιβ. κηροῦ καὶ πιτυΐνης, ἀνὰ ∠. η. ὄξους τὸ ἀρκοῦν. Ἄλλη ἡ εὔχρους λεγομένη. χαλκοῦ κεκαυμένου γο. γ. στυπτηρίας στρογγύλης. ἰοῦ ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ μάννης ἀνὰ γο. ϛ. κηροῦ λι. α. πιτυΐνης ξηρᾶς λι. β. ἐλαίου γο. ι. ὄξους τὸ ἀρκοῦν εἰς τὰ ξηρά. Λευκαὶ ἀπουλωτικαί. μετὰ δὲ τὰς χλωρὰς, καθαρῶν γινομένων τῶν ἑλκῶν, χρηστέον ταῖς λευκαῖς ἐμπλάστροις. καὶ γὰρ φροντιστέον, ὥστε χωρὶς
40 οὐλῆς ἀπουλοῦσθαι. καὶ διὰ τοῦτο χρηστέον τοῖς φαρμάκοις τούτοις, ἅτινα πολλὴν εὐαφίαν ἐπιφέρει. λευκὴ ὑδατίνη λεγομένη. ἡ μάγνος ἐχρήσατο μετὰ τὴν τῶν λειχήνων ἐκδοράν. ψιμμυθίου. λιθαργύρου. κηροῦ τυρρηνικοῦ, ὕδατος καθαροῦ ἀνὰ λι. α. ἐλαίου ὀμφακίου λι. β. τρίβε λιθάργυρον. ψιμμύθιον καὶ τὸ ὕδωρ. καὶ ὅταν γένηται λειότατον. ἐπίβαλλε κατὰ βραχὺ τὸ ἔλαιον καὶ τρίβε. καὶ ὅταν ἱκανῶς ἑνωθῇ, μετάρας εἰς ἀγγεῖον κεραμοῦν, ἐπιτίθει ἐπὶ τὸ πῦρ, συνεχῶς κινῶν. καὶ ὅταν τὸ ὕδωρ δαπανηθῇ, ἐπίβαλλε τὸν κηρόν. καὶ οὕτως ἐπίχεε ἐν θυείᾳ. καὶ μαλάξας χρῶ. Ἄλλο ψιμμυθίου λι. ϛ. μίσυος ὠμοῦ γο. ϛ. τερεβινθίνης γο. β. κηροῦ γο. ϛ. ἐλαίου λι. γ. ὕδατος χοίνικας β. συντίθει καθὰ προείρηται καὶ χρῶ. χρῶ δὲ καὶ ταῖς ἑδρικαῖς. κηρωταῖς καὶ ταῖς περικαύστοις ἁπαλαῖς.
50

Πρὸς στόματα δυσώδη. ιζ.

Πρὸς τὰς δυσχερεῖς ὀσμὰς τοῦ στόματος δίχα ἑλκῶν γιγνομένας, ἱκανῶς ἀποβρέχων οἴνῳ παλαιῷ εὐώ-

λει, δι' ὅλου διακλύζεσθαι συνεχῶς· καὶ κατέχειν ἐν τῷ στόματι χρόνον τινά. ἢ σμυρνίνῳ οἴνῳ ἀκράτῳ διαλύσας, δι' ὅλου διακλύζεσθαι· καὶ ὄξει δριμεῖ διακλυζέσθω καθ' ἡμέραν μέλλων καθεύδειν. ἕωθεν δὲ ἀφεψήματι ναρδοστάχυος κλυζέσθω, ἢ αὐτὴν διαμασάσθω. ἢ ποταμογείτονος φύλλα καθ' ἑκάστην διαμασώμενος, ἀποπτυέτω, ἢ συκῆς ἀγρίας ῥίζαν καύσας, λεία χρίε τῇ τέφρᾳ μετὰ μέλιτος καὶ βραχὺ κυπέρου. ἢ κρίνου ἄνθος λεαίνων, παράτριβε τὰ οὖλα συνεχῶς. ἢ κιμωλίας λεάνας μεθ' ἁλῶν, παράτριβε. ἢ κριθὰς μεθ' ἁλῶν μέλιτι φυράσας καὶ εἰς ὀθόνιον ἐμβαλὼν· καῦσον, καὶ λείοις χρῶ. ἢ σεμίδαλιν μέλιτι φυράσας, καὶ καύσας χρῶ. Ἄλλο.

10 Ἁλὸς λευκοῦ· κατήρεως· ὀριγάνου, ἀνὰ Γο. α. ἴρεως. κρίνου ἄνθους, ἀνὰ Γο. β. τούτοις λείοις παράτριβε τοὺς ὀδόντας, καὶ ὅλον τὸ στόμα. εὐωδίαν γὰρ ἐμποιεῖ, καὶ τοὺς ὀδόντας λευκούς.

Ἄλλο πρὸς ὀζοστόμους.

χαλκίτεως, ∠. ιβ. ἐλλεβόρου λευκοῦ ∠. η. λειότατα ποιήσας διάχριε. Ἄλλο.
χαλκίτεως, ∠. ιϛ. καδμείας, ∠. η. ὄξει λεάνας ἐν ἡλίῳ θερινῷ ἐπὶ πλείους ἡμέρας, καὶ ξηράνας, χρῶ. ποιεῖ καὶ πρὸς αἱμορραγοῦντα οὖλα καὶ σηπόμενα. πινέτωσαν δὲ οὗτοι, καὶ τὰ προβραχέως γραφέντα, πρὸς τοὺς δυσώδες τὸ πᾶν σῶμα ἔχοντας, ἐν τῷ ὀγδόῳ κεφαλαίῳ τοῦ δε τοῦ λόγου.

Πρὸς παχύτητα χειλῶν. ιη.

Προκύπτει ἐπὶ πολλῶν τὸ ἄνω χεῖλος, ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ κάτω ὑπὸ ἐπιφορᾶς ῥεύματος σφοδροῦ ἀπὸ
20 κεφαλῆς καταφερομένου, ὥστε παχυνομένου τοῦ χείλους, διοιδίσκεσθαι καὶ ἐμποδίζειν τῇ τοῦ λόγου προφορᾷ· μετὰ τοῦ καὶ ἀπρέπειαν παρέχειν. θεράπευε δέ, ἢ φλεβοτομῶν, ἢ καθαίρων. ἢ τὰς συνήθεις ἐκκρίσεις ἐπεχομένας κινῶν· οἷον καταμήνια γυναιξί, καὶ ἀνδράσι τὰς συνήθεις ἐκκρίσεις. μετὰ δὲ ταῦτα. διαχρίστοις χρηστέον, ἢ ἀποφλεγματισμοῖς. ἔπειτα ταῖς λεγομέναις στοματικαῖς διαχρίστοις, διαχριστέον τὴν ὑπερῴαν. τούτων δὲ προγεγυμνασμένων, πράσου χυλὸν σὺν τῷ ἐλαίῳ παλαιοτάτῳ διάχριε ἔνδοθεν τὰ χείλη συνεχῶς. ἢ κράμβης φύλλων χυλὸν σὺν τῷ ἐλαίῳ διάχριε ἔξωθεν δὲ ἐπίχριε τὸ πεπονθὸς χεῖλος ἢ γλαυκίῳ μετ' οἴνου, ἢ κιμωλίᾳ, ἢ τῷ μούσα τροχίσκῳ. ἢ τῷ δι' ἁλικακάβου μετ' οἴνου.

30 Πρὸς χείλη καταρρωγότα. ιθ.

Ὠοῦ τὸν ἐντὸς ὑμένα, ταῖς ῥαγάσι τῶν χειλῶν προσκόλλα. ἢ τῶν φοινίκων τὸ περὶ τὸ ὀστέον ὑμενῶδες, ἢ ἀραχνίων τῆς ἐν ταῖς δοκοῖς, τὸ λευκὸν ὕφασμα. τὰς δὲ βαθυτέρας ἐν χείλεσι ῥαγάδας. στέατι αἰγείῳ, ἢ χηνείῳ τεθεραπευμένον. ἢ μυελῷ βοείῳ. ἢ ἐλαφείῳ μετὰ ἀειζώου. καὶ τερεβινθίνης ἑνώσας, ἐπιτίθει. ἢ κικίδα ὀμφακίνῳ λίαν ἀναλάμβανε τερεβινθίνῃ. ἢ ὑσσώπῳ ὑγρῷ. ἢ μέλιτι, καὶ ἐπιτίθει. Ἄλλο. κικίδα καὶ μαστίχην λειότατα ποιήσας, ἀναλάμβανε ὑσσώπῳ τῷ κηρωτοειδεῖ. καὶ χρῶ. Ἄλλο. κικίδων Γο. α. καδμείας Γο. α. ψιμμυθίου Γο. γ. λεάνας σὺν ῥοδίνῳ κατάχριε. Ἄλλο κυπέρου Γο. β. κικίδων Γο. α. στυπτηρίας σχιστῆς ∠. ϛ. λεάνας ξηρὸν ἐπίπασσε.
Ἄλλο. μαστίχην σὺν οἴνῳ λεάνας, ἐπίχριε. Ἄλλο ζύγα ὄξους καύσας. κηρωτῇ ῥοδίνῃ, ἢ μυρσίνῃ
40 ἀναλαβών, ἐπιτίθει. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐν τοῖς ἄλλοις ἀκρωτηρίοις, ὑπερμεγέθεις φλεγμονάς.
Ἄλλο. ὠῶν κελύφων κεκαυμένων. κικίδων. σμύρνης. στυπτηρίας σχιστῆς, ἴσα ὑσσώπῳ ἀναλαβών, ἐπιτίθει. Ἄλλο πρὸς πάντα τὰ ἐν τοῖς χείλεσιν ἕλκη ὄστρεα κεκαυμένα λειότατα ἐπίπασσε. ἐγὼ δὲ καὶ ἄκαυστα λειότατα ποιήσας, ἐχρησάμην καὶ εὐδοκίμησα. Ἄλλο πρὸς ῥαγάδας ἐν χείλεσι. Ἄλλο. τὸν τοῦ μούσα τροχίσκον ἀνέσας μετὰ ἑψήματος. ἢ οἴνου παχύ, ἐπίχριε καλῶς. ποιεῖ καὶ τὸ διὰ ἀμόργης σκευαζόμενον, πρὸς ἄφθας ἐν στόματι καὶ τὰ ὅμοια πρὸς ῥαγάδας ἀναγραφέσι. καὶ ὁ δι' ἁλικακάβων τροχίσκος ἐν τοῖς ἑδρικοῖς μετ' οἴνου ἀνέσας. καὶ ἥρα τροχίσκος.

Πρὸς φύματα ἐν χείλεσιν. κ.

Χρηστέον τοῖς προγεγραμμένοις κηρωτοειδέσι, καὶ τούτῳ δέ, λαπάθου ῥίζης. καὶ νίτρου κεκαυμένου.
50 καὶ τερεβινθίνης κεκαυμένης. ἴσα λεάνας, ἀναλάμβανε κηρωτῇ. καὶ τὰ ἕλκη προσμήξας. ἐπίχριε. Ἄλλο στέαρ χήνειον μέλιτι καὶ στρύχνου χυλῷ μίξας. καὶ διάχριε πτερῷ πλεονάκις, ἀποκαθαίρει γὰρ τὰ ἔνδοθεν τῶν χειλέων γιγνόμενα φύματα. διακλυζέσθω δὲ γάλακτι πρὸ τῆς διαχρίσεως, καὶ μετὰ τὴν διάχρισιν.

Περὶ τῶν τοῖς ὀδοῦσι παθῶν, Γαληνοῦ. κα.

Μέρος τῆς τρίτης συζυγίας τῶν ἀπ' ἐγκεφάλου νεύρων καταφερόμενον ἑκατέρωθεν, διανέμεται μὲν, τῷ ὑπαλείφοντι τὸ στόμα καὶ τὴν γλῶτταν, καὶ τὰ οὖλα ὑμένι. αἴσθησιν τούτοις χορηγοῦν. ἐμφύεται δὲ εἰς διττόν, τῇ τε ἄνω, καὶ τῇ κάτω γένυϊ. καὶ ἀποστρωννύμενον πᾶσι τοῖς ὀδοῦσι κατὰ τὰς ῥίζας αὐτῶν. καὶ διὰ τοῦτο μόνοι ἐν τοῖς ὀστοῖς ὀδόντες ὀδυνῶνται. ταῦτα δὲ τὰ νεῦρα δεχόμενα τὴν χορηγουμένην αὐτοῖς τροφὴν, ὅσον μὲν ἐν αὐτῇ ὑγρότερόν ἐστι, τοῦτο κερδαίνει. ὅσον δὲ ξηρότερον τοῦ δέοντος, ἀποβάλλεται ὡς ἀλλότριον. τοῦτο γὰρ τὸ τῶν νεύρων περίττωμα ἐν ταῖς τῶν φατνίων κοιλότησιν, ἐν αἷς πεπήγασιν οἱ ὀδόντες, ἀθροιζόμενον κατὰ βραχὺ, γλισχρότερον καὶ παχύτερον ἑαυτοῦ γινόμενον, τῇ πολυχρονίῳ ὁμιλίᾳ πρὸς τὴν ἰδέαν τῶν ὀστῶν μεταβάλλεται. καὶ οὕτω τροφὴ τοῖς ὀδοῦσι γίνεται. οἱ οὖν ὀδόντες τοιαύτην δεχόμενοι τροφὴν, μέχρι γήρως, τὴν αὔξησιν ἔχουσιν. ὅθεν ἐπὶ τῶν γερόντων, ἐνδείᾳ τῆς τρεφούσης ὕλης, λεπτύνονται, οἱ ὀδόντες καὶ σαλεύονται καὶ ἀποπίπτουσιν. ὅσον μὲν οὖν αὔξονται οἱ ὀδόντες τοσοῦτον ἐν τῇ τῶν σιτίων λειώσει τριβόμενοι, ἀναλίσκονται. εἰ δὲ ἀδύνατόν ἐστιν αὐξάνεσθαι χωρὶς τοῦ τρέφεσθαι, πάντως δή που καὶ δυσὶν ὑποκείσονται παθήμασιν ἐναντίοις. ἐνδείᾳ τε καὶ πλεονεξίᾳ τῆς χορηγουμένης αὐτοῖς τροφῆς. ἡ μὲν οὖν ἔνδεια, ξηροτέρους τε, καὶ ἀτροφωτέρους καὶ διὰ τοῦτο καὶ λεπτοτέρους ἐργάζεται. ἡ πλεονεξία δὲ, ποιήσει ἐν αὐτοῖς διάθεσιν ἀνάλογον τῇ κατὰ τὰ σαρκώδη μόρια φλεγμονῇ. ταύτης μὲν οὖν τῆς διαθέσεως ἰάματα γενήσεται τὸν αὐτὸν ἔχοντα σκοπὸν τοῖς τὰς φλεγμονὰς ἰωμένοις. ὅπερ ἐστὶ κενῶσαι τὴν πλεονεξίαν. τὰ μὲν, διαφοροῦντα. τὰ δὲ ἀποκρουόμενα αὐτῶν. τῆς δὲ, δι' ἔνδειαν τροφῆς λεπτότητος τῶν ὀδόντων, ἴαμα μὲν, οὐδέν ἐστι. χαλᾶσθαι γὰρ ἀναγκαῖον τηνικαῦτα. καὶ σείεσθαι τοὺς ὀδόντας. χαλαρωτέρας τῆς ἐγομφώσεως γεγονυίας. οὐ μόνον αὐτῶν τῶν ὀδόντων λεπτυνθέντων, ἀλλὰ καὶ τῶν περιεχόντων αὐτοὺς φατνίων. αὕτη μὲν οὖν ἡ διάθεσις, ἐξ ἀνάγκης ἐπιγίνεται τοῖς γέρουσι πρωϊαίτερον. ἢ ὀψιαίτερον. βοηθητέον δὲ αὐτοῖς, διὰ τῶν στυφόντων φαρμάκων, εὐτονώτερα τὰ οὖλα, καὶ περιεσφιγμένα παρὰ τοὺς ὀδόντας ποιοῦντας, τοὺς δὲ ἐκτριβομένους ὀδόντας καὶ ὡς ἂν ἐκ μαλακότητος τοῦτο πάσχοντας, ἐργάζεσθαι χρὴ. σκληροτέρους δὲ καὶ δυσπαθεστέρους, διὰ τῶν αὐστηρῶν τε, καὶ στρυφνῶν φαρμάκων.

Πρὸς οὖλα φλεγμαίνοντα. κβ.

Οὔλων δὲ διαφλεγμονὴν ὀδυνωμένων, εὔχρηστόν ἐστι φάρμακον, ἔλαιον σχίνινον, θερμαινόμενον ἐπὶ διπλώματος, καὶ διακρατούμενον ἐν τῷ στόματι. ἔστω δὲ νέον τὸ ἔλαιον. βλαβερὸν γὰρ τὸ παλαιόν. ἀποκρούεται γὰρ σχίνινον διὰ τραχύτητος. καὶ διαφορεῖ διὰ δήξεως. ὧν μάλιστα χρεία τοῖς φλεγμαίνουσι. καὶ τὸ ὄνειον δὲ γάλα ἐν ταῖς μεγίσταις ὀδύναις, διακρατούμενον ἐν τῷ στόματι, γενναίως τὰς ὀδύνας παρηγορεῖ. καὶ παραχρῆμα ταύτας παύει. καὶ τὸ ἐκ τοῦ οἴνου ἀποτελούμενον ἐν τῇ ἑψήσει σκευαζόμενον. ὃ καλοῦσιν ἕψημα. καὶ τὸ ἀπὸ τῶν φοινίκων στάγμα διακρατούμενον ὁμοίως ἐν τῷ στόματι θερμὸν, σφόδρα παρηγορεῖ. δεῖ δὲ θερμὸν ὕδωρ προσπλέκειν τῷ ἀπὸ τῶν φοινίκων στάγματι, διὰ τὸ παχὺ τῆς συστάσεως. καὶ τὸ τοῦ μικροῦ ἀειζώου ἀφέψημα καθ' αὑτό. καὶ σὺν ὑδρομέλιτι ἢ ἑψήματι διακρατούμενον, ἁρμόδιον φλεγμαίνουσιν οὔλοις. καὶ τὸ ὑοσκυάμου χύλισμα, ἢ ἀφέψημα καθ' αὑτὸ θερμόν. ἢ σὺν τῷ ἑψήματι διακρατούμενον, παραδόξως παρηγορεῖ. καὶ ἀνδράχνης χυλός. πολεμιώτατον δὲ ὄξος φλεγμαίνουσιν οὔλοις. καὶ πάντα τὰ στρυφνὰ καὶ δριμέα καὶ ἁλυκά.

Πρὸς αἱμασσόμενα οὖλα. κγ.

Αἱμασσομένοις οὔλοις διὰ δριμύτητα, παραδόξως ποιεῖ, ὑοσκυάμου φύλλων χυλὸς, ἢ τὸ ἀφέψημα σὺν ἑψήματι. ἢ στάγματι θερμὸν διακρατούμενον ἐν τῷ στόματι. μὴ παρόντων δὲ τῶν φύλλων, τὴν ῥίζαν ἕψε μετὰ γλυκέως καὶ δίδου διακρατεῖν. ὠφελεῖ δὲ καὶ στυπτηρία σχιστὴ μετὰ μυρσίνης λειοτάτη προσπασσομένη. στυφθέντες δὲ διακλυζέσθωσαν ἑψήματι θερμῷ. Ἄλλο.

Ἀσκληπιάδου πρὸς αἱμασσόμενα οὖλα. βαλαυστίων ῥόδων ἄνθους. μυρσίνης ἀκρεμόνων. ἑκάστου ἴσον. ἕψε μετὰ ὑδαροῦς ὀξυκράτου. καὶ τὸ ὑγρὸν διηθήσας, δίδου ἐν τῷ στόματι διακρατεῖν. Ἄλλο.

Σχίνου ἀκρεμόνων. βαλαυστίων. μήλων κυδωνίων ῥίζης ἑκάστου ἴσον, ἑψήσας ὀξυκράτου δίδου.

Ἐπίθεμα πρὸς τὰς ἐκ τῶν οὔλων, αἱμοῤῥαγίας. ἀλφίτων μέρος α. γιγάρτων σταφυλῆς τὸ ἴσον πολυγόνου χυλοῦ, ὅσον ἐξαρκεῖ, τρίψας ἅμα, καὶ κηρωτῆς ποιήσας πάχος, ἐπιτίθει κατὰ τῶν αἱμοῤ-

ῥαγοειδῶν τόπων, ἢ λεάνας αὐτὰ τῷ χυλῷ ἕως ξηρανθῇ, ἐπίπασσε λεῖα. Ἄλλο.
Ξηρὸν, σπόγγον καινὸν βρέξας ἐν αἵματι ταυρείῳ· καὶ καύσας ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ· καὶ λεάνας ἀπόθου· καὶ βαλὼν τῆς μὲν σποδοῦ ∠ δ´ λιβανωτοῦ χαλκίτεως ὠμῆς, ἀνὰ ∠ β´ λεάνας ἐπίπασσε.

Ἄλλο. τερεβινθίνης ἐν ὄξει πεφρυγμένης ∠ δ´ χαλκοῦ ∠ β´ λείοις χρῶ. Τὰς μὲν ἐν τῷ στόματι θερμὰς φλεγμονὰς, καὶ τὰς διαβρώσεις τῶν οὔλων· ἐφ᾽ αἷς ἁλυκοῦ ὄντος τινὸς ἢ δακνώδους ὑγρότητος αἴσθησις γίνεται· ὠφελεῖ μεγάλως τὰ ἐκ τῶν γλυκέων ὑδάτων βαλανεῖα· κενοῦνται μὲν δι᾽ ὑδάτων τὸ περιττὸν, ἀμαυροῦνταί τε καὶ καταπραΰνονται, τό τε μένον τε καὶ δριμὺ τοῦ αἵματος. ὥστε εἰ μηδὲν κωλύει καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον εἰ λούσεις οὐ βλάψεις· καταχρίειν δὲ τὴν κεφαλὴν τοῖς ἐλαίοις τοῖς διὰ ῥοδίνου καὶ ὄξους.

Πρὸς τὰ ἐκσαρκοῦντα οὖλα· καὶ οἰδοῦντα, καὶ σεσηπότα. κδ´.

Πρὸς τὰ οἰδήματα τῶν οὔλων, καὶ πρὸς ὑπερσαρκοῦντα καὶ σηπόμενα, ἁρμόζει διακλυζόμενα τὰ διακρατούμενα, ἔλαιον ὠμοτριβές· ἐλαιῶν κολυμβάδων ἅλμη· κεδρία σὺν ὄξει· κηκίδων ἀφέψημα· κοκκυμηλέας φύλλα ἐν οἴνῳ ἑψηθέντα· μορέας φλοιοῦ ἢ φύλλων ἀφέψημα· κυτίνων ἀφέψημα· ξηρὰ δὲ λεῖα προσαπτόμενα τοῖς οὔλοις, ὠφελεῖ τὰ τοιαῦτα· ἀριστολοχίας ῥίζα· ἀρνογλώσσου σπέρμα λεῖον· ἄσφαλτος λεία· μαράθρου ῥίζα κεκαυμένη ἢ γλήχων κεκαυμένος· διφρυγές· ἰὸς σιδήρου· χάλκανθον ὀπτή· κηκίδες· κύτινοι· σίδια· βαλαύστια· μάλιστα δὲ ποιεῖ πρὸς τὰ ῥευματιζόμενα οὖλα· ὄξους καὶ μέλιτος ἀνὰ λι. α´ στυπτηρίας Γο. β´ ἕψει ἕως τὸ ὄξος ἀναλωθῇ καὶ χρῶ. Ἄλλο.
στυπτηρίας σχιστῆς· σμύρνης· λιβάνου ἴσα· μέλιτι διάχριε, καὶ ὕστερον διακλυζέσθω οἴνῳ. ἰᾶται τὰς τῶν οὔλων διαβρώσεις καὶ πλάδους, γάλα ὄνειον διακλυζόμενον θερμόν· ἐλαίας φύλλων ἀφέψημα· ἀσπαλάθου ἀφέψημα· πλατάνου φύλλα ἐν ὄξει ἢ οἴνῳ ἡψημένα· ξηρὰ δὲ προσαπτόμενα, ἰὸς σιδήρου· βαλαύστιον· κύτινοι. Ξηρὸν πρὸς σηπεδόνας ἐν στόματι· καὶ οὖλα νεμόμενα, καὶ αἱμασσόμενα· πρὸς παρίσθμια καὶ πρὸς ἀντιάδας, καὶ κιονίδας ξηρὸν προσαγόμενον· αὐτὸ δὲ σειομένων ὀδόντων, ὄξει διαλυθὲν, διακρατεῖται ἐν τῷ στόματι. κηκίδων ὀμφακίνων στυπτηρίας σχιστῆς ἴσα, χρῶ ὡς ἐνεργῷ· ξηρίον αὐθηρόν. Κυπέρου ∠ η´ σμύρνης· κροκομάγματα· σχιστῆς· ἴρεως ἀνὰ ∠ β´ κρόκου ∠ α´ σανδαράχης ∠ γ´.

Ἄλλο αὐθηρὸν Ὀριβασίου.

Κυπέρου κρόκου ἀνὰ ∠ β´ στυπτηρίας σχιστῆς σανδαράχης· ἴρεως κηκίδος κυτίνων ἀνὰ ∠ δ´ ῥόδων, ἄνθους ∠ ϛ´ καὶ χρῶ· πρὸς σηπεδόνας ἐν στόματι. Ἐλαίας φύλλων κεκαυμένων· θρίδακος ῥίζης· σιδίων, ἀνὰ ∠ α´ κόστου βραχυτάτου χρῶ.

Πρὸς τὰ διαβιβρωσκόμενα, καὶ νεμόμενα οὖλα. κε´.

Ἐπὶ δὲ τῶν διαβιβρωσκομένων οὔλων, μετ᾽ οἰδήσεώς τε καὶ ὀδύνης· ἢ καὶ ὑπονενεμημένων, ἄκρως ποιεῖ πυρία ἥδε· μηλωτίδι ἔριον περιειλήσας· ζεστῷ ἐλαίῳ ἀποβάπτε· καὶ πρός γε τοῖς οὔλοις ἕως ὑπομαλιαθῇ· καὶ λευκὰ τὰ κύκλῳ γίνηται· οὕτω γὰρ ἵσταται ἡ νομὴ, καὶ ἐξ ἰδίους τῆς σαρκὸς περιβρωθὲν ἀπορρέψεται· μετὰ δὲ ταῦτα χρῶ, προσρίμμασι, τοῖς πρὸς ταῦτα ἀναγεγραμμένοις· ἰδίως δὲ συμφέρει κηκὶς λειοτάτη ὅσον ὀξύβαφον μετὰ σμύρνης κυάμου μέγεθος, χρῶ λείοις ξηροῖς· παραδόξως δὲ ποιεῖ πρὸς ταῦτα, τὸ διὰ χαλκίτεως καὶ καδμίας· ἔστω δὲ τῆς χαλκίτεως ὠμῆς Γο. β´ τῆς δὲ καδμίας Γο. α´ λειούσθω δὲ πρότερον ἡ καδμία μετ᾽ ὄξους ἐν ἡλίῳ θερινῷ αὐτὸ ἱκανὰς ἡμέρας· ἔπειτα ἐπιβαλλέσθω ἡ χαλκῖτις· καὶ συλλειούσθω· ὁμοίως ἐπιβάλλων πλειστάκις ὄξος· ἔπειτα ξηράνας κόψας, καὶ σήσας, χρῶ ξηρῷ· κελεύων μὴ καταπίνειν ἐκ τοῦ φαρμάκου· ποιεῖ δὲ γενναίως ἐπὶ τῶν νεμομένων οὔλων, καὶ τὸ ἡλιοειδὲς λεγόμενον, ξηρόν· ἀσβέστου δύο μοιρῶν, καὶ ἀρσενικοῦ ἑνὸς ἥμισι μοίρους, σκευαζόμενον· λειούσθω δὲ καὶ ἔστω ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασι σὺν ὕδατι ἀποχεομένου τοῦ ὕδατος τρίτον· ἔπειτα ξηραινόμενον, παραφυλάττεσθαι δὲ χρὴ, καὶ τὴν τούτου κατάποσιν, θαυμάσιον δὲ βοήθημα ἐπὶ τούτων, καὶ τὸ διὰ τοῦ κεκαυμένου χάρτου ξηρὸν, καθ᾽ αὑτὸ καὶ σὺν μέλιτι προσαγόμενον.

Ἄλλο.

Πρὸς τὰς τῶν οὔλων νομὰς στυπτηρίας σχιστῆς ῥόδων ἄνθους, ἀνὰ ∠ β´ ἀλῶν ὀρυκτῶν ∠ δ´ κρόκου ∠ α´ χρῶ ξηρῷ ἢ μετὰ μέλιτος ἑφθοῦ. Ἄλλο.
Ὀμφακίου ∠ β´ σχιστῆς· σμύρνης· νίτρου ἀνὰ ∠ α´ κρόκου· χρῶ ξηρῷ καὶ μετὰ μέλιτος. Ἄλλο.
Ἡ αὐθηρὰ πρὸς οὖλα ἀφεστῶτα, καὶ ἐσχάρας ἐν στόματι. Στυπτηρίας σχιστῆς· κυπέρου· σμύρνης, ἀνὰ ∠ η´ σανδαράχης, ∠ δ´ ἴρεως ∠ γ´ κρόκου ∠ α´. Ἄλλο. Κυ-

πύρου < γ΄. σανδαράχης < γ΄. σμύρνης, κρόκου, σχιστῆς, ἴρεως ἀνὰ < β΄. χρῶ ξηρῷ καὶ μετὰ μέλιτος. τὰ δὲ γεγυμνωμένα οὖλα, σαρκοῖ τοῦτο· ῥόδων σπέρματος μὴ παλαιοῦ, μέρη β΄. καλάμου ἀρωματικοῦ, ἢ ἰνδικοῦ, μέρος α΄. ξηρῷ λείῳ προσάπτου. Ἄλλο. ῥόδων ἄνθους < δ΄. καλάμου < Γο. γ΄. σιδίων < β΄. στυπτηρίας σχιστῆς < α΄. καλῶς δὲ σαρκοῖ καὶ τὸ διορόβων κεφαλικὸν ξηρόν. γραφήσεται δὲ ἐν φαρμακτικοῖς ιδ΄. λόγῳ.

Περὶ παρουλίδας. κς΄.

Παρουλίς ἐστι φλεγμονὴ περὶ τὸ μέρος τῶν οὔλων, ἥτις μὴ λυθεῖσα, ἐκπυΐσκεται. κατ' ἀρχὰς οὖν συνεργεῖν δεῖ, τῇ τῆς φλεγμονῆς λύσει διὰ τῶν χαλαστικῶν διακλυσμάτων. οἷόν ἐστι χυλὸς πτισάνης. λινοσπέρματος ἀφέψημα. μελίκρατον χλιαρόν. ἢ οἰνόμελι. ἔπειτα ξηροῖς προστέλλειν τὴν τῆς σαρκὸς ἐπανάστασιν. ἁρμόδιον δὲ αὐτοῖς, τοῦτο. θείου ἀπύρου. πεπέρεως, σχιστῆς ἴσα, προστέλλει τὰς παρουλίδας. καὶ στυπτηρία πᾶσα κεκαυμένη. ἢ σῶρι λεῖα προσπασσόμενα. εἰ δὲ διαπυηθῇ, ἢ φλεβοτόμῳ αὐτὴν διελὼν ἔκτεμνε, ἢ διάστελλε μοτῷ, ἢ ξύσματι ὀθονίου. χαίρει δὲ ἐκτομαῖς τὰ ἀφιστάμενα οὖλα. ἁπλοτομούμενα δὲ συνεμπίπτονται. μετὰ δὲ τὴν ἐκτομὴν, θεράπευε τὸ ἕλκος διακλύσματι. καὶ τὸ μὲν κοῖλον, τῷ κεφαλικῷ διορόβων ξηρῷ, ἀναπλήρου, ἐπὶ δὲ τοῦ γινομένου τῷ ἀνθηρῷ χρῶ.

Περὶ ἐπουλίδος. κζ΄.

Ἐπουλίς ἐστιν, ἀπὸ φλεγμονῆς ὑπερσάρκωμα κατὰ τὸ ἐσώτατον γόμφιον. ἔσθ' ὅτε δὲ μετὰ πυρετοῦ, καὶ ὀδύνης σφοδρᾶς ἔνδον πρὸς τοῖς χαλινοῖς γιγνομένης. ὥστε μὴ δὲ ἀνοίγειν τὸ στόμα δύνασθαι τὸν πάσχοντα. πρῶτον οὖν ἡ φλεγμονὴ διαλυέσθω διὰ τῶν χαλώντων διακλυσμάτων. οἷόν ἐστι μελίκρατον χλιαρόν. ἢ χυλὸς πτισάνης. ἢ λινοσπέρματος ἀφέψημα. συμφέρει δὲ καὶ ὅλην τὴν σιαγόνα περιπλάσσειν τῷ διὰ λινοσπέρματος καὶ μελικράτου καταπλάσματι. τῆς δὲ φλεγμονῆς λυθείσης, ἤδη τοῦ πάσχοντος χάσκειν δυναμένου. θεραπεύειν δεῖ τὴν ἐπουλίδα ξηρῷ σαλτικῷ. μάλιστα μὲν τῷ προρρηθέντι ἐπὶ τῶν παρουλίδων. ἤδη δὲ καὶ τοῖς πρὸς τὰ νεμόμενα οὖλα ἀναγραφεῖσι, τῷ τε διὰ χαλκίτεως, καὶ καδμίας χρῆσθαι, καὶ τῇ τοῦ ξύσματος τῆς ὀθόνης παρενθέσει. βραδέως δὲ δαπανωμένης τῆς σαρκὸς, σαρκοφάγον ξηρίον προστιθέσθω οἷον ἰὸς καθ' αὑτόν τε καὶ μετὰ ἴσης κηκίδος. ἢ τὸ ξανθόν. καὶ πάλιν ξυσμάτιον ὀθόνης προστιθέσθω κἂν οὕτω βραδύνῃ ἡ θεραπεία, αὐτὴ ἡ ἐπουλὶς, μυδιοσκέλῳ ἀποταθεῖσα, ἐκτεμνέσθω σμιλαρίῳ στενῷ, ἢ μᾶλλον τῷ σπαθίῳ, καὶ ταῖς ἑξῆς ἡμέραις, θεραπευέσθω τὸ ἕλκος, διακλύσματι μελικράτου. καὶ τῷ κεφαλικῷ ξηρίῳ. τοῦ ξυσματίου προστιθεμένου. ἔπειτα τῷ ἀνθηρῷ ἀποθεραπευέσθω. καταστέλλει τὰς ἐπουλίδας κηκὶς καθ' αὑτὴν καὶ χαλκῖτις ὠμὴ καὶ κεκαυμένη. σῶρι κεκαυμένον. στυπτηρία πᾶσα κεκαυμένη. βαλαύστια. λεπὶς χαλκοῦ μετ' ὄξους λειωθεῖσα ἐπὶ ἱκανὰς ἡμέρας ἐν ἡλίῳ μάλιστα. καὶ ξηρανθεῖσα. ποιεῖ καὶ τοῦτο καλῶς. σχιστῆς < β΄, ἁλῶν ὀπτῶν, < α΄. χρῶ ξηρῷ.

Περὶ τῶν κατὰ τὰ οὖλα συριγγίων. κη΄.

Τὰ μὲν ἐν τοῖς οὔλοις συρίγγια, ἐπιδιαιρεῖσθαι, καὶ ἐξαπλοῦσθαι ὀφείλει. καὶ θεραπεύεσθαι μετὰ τὴν ἐπιδιαίρεσιν τὸ ἕλκος, ὡς μικρῷ πρόσθεν εἴρηται. ἐὰν δὲ εἰς τὰς ῥίζας φθάσῃ τοῦ πλησίον ὀδόντος ἡ σύριγξ. πειρᾶσθαι μὲν διὰ τῶν συριγγιακῶν κολλυρίων ἀπολύοντας, ὡς οἷόν τε θεραπεύειν. ἀναλαμβάνοντας μέλιτι ἑφθῷ, τὸ ξανθὸν ξηρίον. ἔπειτα τὸ διορόβων ὁμοίως. ἐὰν δὲ μὴ συγχωρῇ ὁ πάσχων. ἢ καὶ μᾶλλον ἡδέως ἔχῃ, τῇ στερήσει τοῦ πάσχοντος ὀδόντος. συνεξαιρεθήσεται καὶ τὸ συρίγγιον. καὶ τὸ ὅλον συμπεσεῖται. καὶ εὐχερὴς ἔσται ἡ μετὰ ταῦτα θεραπεία.

Ἐπιμέλεια καὶ θεραπεία ὀδόντων θερμὸν νόσημα ὀδυνῶδες ἐχόντων Ἀδαμαντίου σοφιστοῦ. κθ΄.

Οὔλων μὲν ὀδυνωμένων ἐκ φλεγμονῆς, ἢ διὰ βρώσεως, τὰ κατάλληλα τῇ χρήσει βοηθήματα, γυμνοῖς τοῖς πάσχουσι τόποις προσφέρεται. καὶ διὰ τοῦτο ἄδηκτα παντάπασιν ἐστὶν, ἢ μετρίως στρυφνὰ καὶ χνώδη ταῖς συστάσεσι. τῶν δὲ ὀδόντων πασχόντων μόνων. ἢ μετὰ τῶν ἐμφυομένων αὐτοῖς νεύρων τε καὶ ὑμένων, τοῖς ἰωμένοις φαρμάκοις προσπλέκομεν τὰ λεπτομερῆ ταῖς οὐσίαις, πρὸς τὸ τὴν δύναμιν τοῦ βοηθήματος διαδοθῆναι. καὶ εἰ μὲν ψυχρὸν εἴη τὸ νόσημα, θερμὰ λεπτομερῆ προσπλέκομεν τοῖς βοηθήμασιν. εἰ δὲ θερμὸν εἴη, τὰ δυνάμενα ψύχειν καὶ λεπτομερῆ ταῖς οὐσίαις συνάπτομεν. θερμῆς μὲν οὔσης τῆς διαθέσεως, καὶ ἡλικίας ἀκμαζούσης καὶ κράσεως θερμῆς. καὶ ἐν χωρίῳ καὶ καταστάσει ἀέρος τοιαύτῃ, διακλύσματα προσάξομεν. ἀφεψοῦντες ὄξει λευκῷ ῥίζαν ἁλικακάβου. ἀείζωον τὸ μικρὸν, ἀνδράχνην. περδίκιον βοτάνην καὶ γλυκύρριζαν. εἰ δὲ ἀφόρητος εἴη συναίσθησις τῆς θερμασίας. χρηστέον ὑοσκυάμου φύλλοις, ἢ σπέρματι μήκωνος κηπαίας καὶ σπέρματι θριδακίνης, ἑψομένων τούτων, ἐν τῷ λευκῷ ὄξει. εἰ δὲ σὺν τοῖς ὀδοῦσι καὶ τὰ οὖλα ἐν ὀδύνῃ ὑπάρχοι καὶ φλεγμαίνοι. τὸ ὄξος τούτοις ὡς ὀξὺ ξίφος πολεμιώτατον παραιτοῦ. τῇ δριμύτητι διάβρωσιν ἐργαζόμενον τῶν οὔλων. παρηγορητικώτατον οὖν ἐπὶ τούτων ἐστὶν, ὄνειον γάλα. ἐγὼ δέ ποτε τοιαύτην ἔχοντί τινι κρᾶσίν τε καὶ διάθεσιν περιπεσὼν. ἔλαιον ῥόδινον καὶ μύρσινον ἔδωκα διακατέχειν ἐν τῷ στόματι, καὶ φλέγεσθαι ἐδόκει ὁ ἄνθρωπος. καὶ ὡς ὑπὸ λαμπάδος ἐξάπτεσθαι. χιόνα τοίνυν ῥοδομέλιτι, μίξας καὶ χλιάνας μετρίως, πρὸς τὸ τὸ σφοδρὸν τῆς ψύξεως θραῦσαι, ἔδωκα διακατέχειν ἐν τῷ στόματι, καὶ τῆς ὀδύνης ἀπήλλαξα. μέγιστον δὲ αὐτοῖς ἀγαθὸν, καὶ ἡ διὰ κωδιῶν σκευαζομένη ἀντίδοτος ὑπνωτικὴ χλιαρὰ ἐν τῷ στόματι κατεχομένη, καὶ τὸ ὄνειον γάλα

συνεχῶς διαλυζόμενον, καὶ τὸ ἕψημα θερμὸν, διακρατούμενον ἐν τῷ στόματι, ἀγαθὸν δὲ αὐτοῖς φάρ-
μακον, καὶ ὁ διὰ σπέρματος ὑπνωτικὸς τροχίσκος, καὶ οἱ παραπλήσιοι ἑψήματι φυρόμενοι καὶ πε-
ριπλαττόμενοι τῷ πάσχοντι ὀδόντι. χρὴ δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν διαβρέχειν ῥοδίνῳ μετὰ βραχέως ὄ-
ξους, καὶ τοῖς ὠσὶν ἐγχεῖν ῥόδινον σὺν ὄξει. ἢ τὰ λεγόμενα γῆς ἔντερα ἐν ἐλαίῳ ἑψήσας, ἐγχυμάτιζε
εἰς τὸ κατάλληλον οὖς. ἢ τοὺς ἀπὸ τῆς ὑδρίας ὄνους ὁμοίως. ἢ ἀράχνας ὁμοίως. τροφαὶ δὲ ἔστωσαν,
πτισάνη. χόνδρος. θριδακίναι. κολοκύνθαι, καὶ ὅσα τῆς τούτων ἔχεται δυνάμεως. οἴνου δὲ ἀφε-
κτέον. δίδου δὲ διαμασᾶσθαι κατὰ τὸν ἀλγοῦντα ὀδόντα, βοτάνης περδικίου ῥίζαν. ἢ ὑοσκυά-
μου, καὶ μάλιστα ἐν βαλανείῳ, καὶ διακρατείτω τὸν χυλὸν, μέχρις ἂν ἐξέλθῃ. καὶ ὑποθυμιᾶν δὲ τῷ
ἀλγοῦντι ὀδόντι, ὑοσκυάμου σπέρμα. ἢ καυνὸς νεκροῦ ὀδόντα. καὶ παραχρῆμα ἄπονος ἔσται, ὁμοίως
10 καὶ γῆς ἔντερα, ὑποθυμιώμενα. Ἄλειμμα εἰς πόνον ὀδόντων, καὶ εἰς τὸ βιβρωσκόμενον τοῦ κουφα-
ρᾶ. ξανθοκάρια ὁλόκληρα τῶν φοινίκων ὀστᾶ κεκαυμένα. ἐλαίων μαύρων ὀστᾶ κεκαυμένα. σηπίας
ὀστράκου. πυρέθρου. λεπτοκαρίων τηκτῶν κεκαθαρμένων. στάχυος. κινάμωμον. καρυόφυλλον
σμύρνης ἀνὰ ἐξαγίου ἑνός. μέλιτι ἀναλύσας καλλίστῳ ἀπηφρισμένῳ. χρυσοβάλανον ἔχε κοπανι-
σμένον ἰδίως καὶ ἐπίπασσε ἐπάνω τοῦ ἀλείμματος.

Θεραπεία τῶν διὰ ψύξιν ὀδυνωμένων ὀδόντων. λ.

Ψυχροῦ δὲ ὄντος τοῦ νοσήματος, ὅπερ διαγνώσῃ ἐκ τῆς ἰδέας τῆς τε κεφαλῆς καὶ τοῦ λοιποῦ σώμα-
τος. καὶ τῆς προγεγενημένης διαίτης. καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων. καὶ τῆς λοιπῆς συστοιχίας. θερά-
πευε τὴν δίαιταν πᾶσαν θερμὴν ἐπιτηδεύων. τροφὴ μὲν οὖν ἔστω πτισάνη μετὰ γλήχωνος. καὶ πη-
γάνου καθεψηθεῖσα. ἢ πεπέρεως, προσλαβοῦσα μετὰ τὴν ἕψησιν καὶ ἅλας ὡσαύτως. λάχανα δὲ πε-
20 τροσέλινα, καὶ τὰ παραπλήσια. ποτὸν δοτέον, οἶνον σύμμετρον τῷ πλήθει. καὶ οἰνόμελι. καὶ κονδί-
του. διδόναι δὲ πίνειν, ἢ ἐκλείχειν καὶ τοῦ διακαλαμίνθης ὀξυπορίου εἰς ὕπνον. διάκλυσμα δὲ δοτέον,
ὄξει συνεψοῦντας ὀρίγανον. καλαμίνθην ὕσσωπον. γλήχωνα. δίκταμνον. θύμα καὶ θύμβρα καὶ κύ-
μινον καὶ μελάνθιον. τιθυμάλλου ῥίζαν. ἢ ἀγρίου συκίου ῥίζαν. ξανθίου ῥίζαν. χαμαιλέοντος μέλα-
νος ῥίζαν. [illegible] ὀρθοῦ ῥίζαν. φλόμου ῥίζαν. ἢ ῥυπίς. ἐλλεβόρου μέλανος. καππάρεως ὁ φλοι-
ὸς τούτων ἕκαστον σὺν ὄξει ἑψόμενον καὶ διακλυζόμενον, παύει τὰς ὀδύνας τῶν ὀδόντων τὰς διὰ
ψύξιν γινομένας. εἰ δέ τινες αἰσθητικώτατον ἔχουσι στόμα, σὺν ὀξυκράτῳ ταῦτα ἑψείσθω. σὺν οἴνῳ δὲ
ἀφεψούμενα τὰ προειρημένα καὶ διακλυζόμενα δὶς ἢ τρὶς τοῦ μηνὸς, ἐπὶ τῶν ψυχροτέρων κρά-
σεων, προφυλάττει καὶ διατηρεῖ ἀπόνους τοὺς ὀδόντας. τετήρηται δὲ ὠφελοῦν αὐτοὺς, καὶ τὸ ἀφέ-
ψημα τῶν λιπαρῶν ξύλων. οἷον δαδίνων. ἢ πευκίνων. θλᾶται δὲ καὶ ἕψεται ταῦτα μετ' ἰσχάδων
30 ἐπιχεομένου οἴνου. διακλυζόμενα γὰρ ταῦτα ἐπὶ τῶν τοιούτων, ὀδονταλγίας παρηγορεῖ. καὶ μετ'
ἐλαίου δὲ ἑψήσας τὰς δάδας τεθλασμένας, δίδου τὸ ἔλαιον θερμὸν, ἐν τῷ στόματι διακρατεῖν. καὶ
αὐτὰ τὰ θραύματα τῶν δάδων διακρατεῖν κατὰ τὸν ἀλγοῦντα ὀδόντα. καὶ τὸ ὀποβάλσαμον δὲ δια-
κρατούμενον ἐν τῷ στόματι, μεγάλην ὠφέλειαν ἐνδείκνυται. καὶ τὸ καστόρειον μετὰ νάρδου τοῖς ὠσὶν
ἐγχεόμενον. ἐὰν δὲ καὶ πάντες οἱ ὀδόντες πονῶσι, κεδρίαν διακρατείτω ἐν τῷ στόματι εἰσερχόμενος
ἐν τῷ βαλανείῳ μέχρις ἂν ἐξέλθῃ, καὶ ἄπονος ἔσται. δίδου δὲ μασᾶσθαι τούτοις καὶ διακρατεῖν κατὰ
τὸν ἀλγοῦντα ὀδόντα, πυρέθρου ῥίζαν. κικέας τῆς κροτωνίας τῆς καλουμένης ῥίζαν. ξανθίου
ῥίζαν. λευκῆς ἀκάνθης. καὶ τιθυμάλλου ῥίζαν. καὶ τὴν θηριακὴν, ἢ τὴν ἔσδρα ἀντίδοτον διαλύσας ἑ-
ψήματι, δίδου διακατέχειν ἐν τῷ στόματι. καλῶς δὲ ποιεῖ καὶ ἡ φίλωνος ἀντίδοτος διαχριομένη καὶ
ἡ σώτειρα. ὑποθυμιᾶν δὲ ἵνα τὸν καπνὸν δέχωνται ἐν τῷ στόματι, καυνὸς νεκροῦ ὀδόντα. εἶτα τὸν καυ-
40 θέντα ὀδόντα λεάνας σὺν ὀλίγῳ ὄξει, καὶ θερμάνας, δίδου διακρατεῖν ἐν τῷ στόματι, καὶ ἄπονος
ἔσται. ἢ ἀλκυόνιον ὑποθυμιᾶν. ἐπιμελητέον δὲ καὶ τῆς κεφαλῆς πάσμασι χρώμενοι γο. β΄. τοιούτοις
ἐλενίου, γο. γ΄, ἴρεως ἀριστολοχίας μακρᾶς, γο. α΄. ἀλγημάτων δὲ σφοδρῶν ἐπικειμένων, καὶ πυρίαι
τούτοις ἁρμόδιοι διὰ κέγχρου. ἢ ὀρόβων, ἢ πυρῶν πεφρυγμένων σὺν ἐκφυίσιν ἁλῶν ὀλίγων ἐπι-
βαλλομένων. Πρὸς τὸ μύλας ἀσήπτους καὶ ἀκινήτους διαφυλάξαι. Βρυωνίας τῆς λευκῆς τῶν
βοτρύων χυλοῦ, λι. β΄. μορέας τοῦ φλοιοῦ τῆς ῥίζης, γο. ς΄. ἕψει εἰς τὸ ἥμισυ. καὶ δίδου θερμαίνων,
διακρατεῖν ἐν τῷ στόματι ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, ὁ τούτῳ χρώμενος, οὐδέπω ποιήσει ὀδόντας. Ματι-
δίας, διάκλυσμα ὀδόντων. ὑοσκυάμου ῥίζης φλοιοῦ ∠. η΄. πυρέθρου ∠. δ΄. ναρδοστάχυος ∠. α΄. μέ-
λιτος γο. θ΄. ὄξους λι. γ΄. ἕψε μετ' ὄξους ἐν καινῇ χύτρᾳ καὶ διηθήσας, ἐπίβαλε μέλι καὶ χρῶ.

50 Θεραπεία τῶν δι' ὑγρότητα ὀδυνωμένων ὀδόντων, καὶ σειομένων. λα΄.

Πάλιν ἕτερος ἄῤῥωστος ὑποκείσθω τῷ λόγῳ τὴν κρᾶσιν τοῦ σώματος ἅπασαν, καὶ μάλιστα τῆς κεφαλῆς,
ὑγροτέραν ἔχων, καὶ ἁβροδίαιτος ὤν. καὶ τὴν οἴκησιν ἐν ὑγροτέροις τόποις ἔχων. καὶ ἐν καταστάσει νο-
τινῇ πάσχων. καὶ ὥρᾳ ἐαρινῇ. τίς νοῦν ἔχων θεώμενος ταῦτα, οὐκ ἂν εἴποι τῆς ὑγρότητος εἶναι τὴν νόσον
ἀπόγονον. διαβρεχομένων γὰρ τῶν εἰς τοὺς ὀδόντας ἐμφυομένων νεύρων, καὶ χαλωμένων τούτων σὺν τοῖς
παρακειμένοις σώμασι, σεισμὸν ὑπομένουσι. τοῖς πλείστοις δὲ χωρὶς ὀδύνης τοῦτο συμβαίνει. εἴρηται γὰρ
πλειστάκις,

πλειστάκις, ὅτι ἡ ὑγρότης καθ' αὑτὴν οὐκ εἴωθεν ὀδύνας ἐπιφέρειν. εἴρηται δὲ καὶ πρόσθεν ὡς διὰ
γεροντικὴν ἡλικίαν, ἔνιοι τῶν ὀδόντων σείονται. καὶ ὅτι τοῖς στύφουσι καὶ πυκνοῦσι τὰ οὖλα φαρ-
μάκοις, οἱ γέροντες βοηθοῦνται. ἔνιοι δὲ καὶ πληγέντες ἐσείσθησαν. καὶ μεγάλως τούτοις ὠφελεῖ,
στυπτηρία σχιστὴ μετὰ σμύρνης τρωγλίτιδος, λεῖα ἐπιπασσόμενα τῷ πεπονθότι ὀδόντι δαψιλῶς καὶ
συνεχῶς. ἵστησι γὰρ αὐτόν. τοὺς δὲ δι' ὑγρότητα σειομένους θεραπευτέον, ξηρανούσῃ διαίτῃ, ἐπιτη-
δεύοντας μετὰ μακρᾶς ἀσιτίας. τροφαὶ μὲν τούτοις ἁρμόδιοι ῥοφηματώδεις. χόνδρος ἅλικος. ἢ ἄρ-
τος διάβροχος, ἢ ὄρυζα, ἢ ἄλφιτα σὺν μελικράτῳ, καὶ κέγχρος δὲ τούτοις οὐκ ἀνεπιτήδειος. καὶ φα-
κός. ἰχθύων δὲ οἱ ταριχηροί. πτηνῶν τὰ ὄρεια, καὶ ξηρότερα λαχάνων, ἢ κράμβη, καὶ τὰ ὅμοια, καὶ
ποτὸν δὲ ὕδωρ δοτέον μὴ πάνυ δαψιλές. εἰ δὲ ταῖς πέψεις μὴ βλάπτοιντο, μελίκρατον δοτέον. εἰ δὲ
10 οὐκ ἀνέχοιντο προσπλέκειν τῷ ὕδατι οἶνον ὀλίγον. κατὰ δὲ τοὺς παροξυσμούς, πυριᾶν τοὺς τόπους
κέγχρῳ σὺν ἁλσί. διακλύσματα δὲ τὰ στύφοντα, καὶ ξηραίνοντα, ἢ ἁλυκά. εἰ μὴ τὰ οὖλα συμπά-
σχοι. κηκίδας οὖν ὀμφακίτιδας, ὄξει δριμὺ συνεψήσαντες καὶ στυπτηρίαν τῷ ὄξει συμπλέξαν-
τες προσάξομεν τῆς τε ἀκάνθης τῆς αἰγυπτιακῆς τὸν καρπόν. σίδια. μυρσίνας. κυτίνους. βαλαύστια.
ἐλαίας φύλλα. πλατάνου φύλλα. κυπαρίσσου σφαιρία. λαπάθου ἀγρίου ῥίζαν. ξανθίου ῥίζαν.
βάτου φύλλα, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα στρυφνῆς ποιότητος ἔχεται. ἀεὶ δὲ ἑψοῦντες ἐν ὄξει ἢ ὀξυκράτῳ οἴνῳ,
προστάξομεν διακλύζεσθαι, καὶ διακατέχειν ἐν τῷ στόματι, τὸ κατάλληλον ὑγρὸν τῇ τοῦ κάμνον-
τος αἰσθήσει. δηλονότι κρίνοντες καὶ μετροῦντες τὰς δυνάμεις τῶν προσφερομένων παρὰ τὸ μᾶλ-
λον ἢ ἧττον τῷ ποσῷ τοῦ πλεονάζοντος χυμοῦ. ἄριστον δὲ τούτοις οἷον διάκλυσμα, τὸ τῶν ἁλμάδων
ἐλαιῶν ὕδωρ, εἰς ὃ ταριχεύονται. τὴν γὰρ ἐν τῷ στόματι ὑγρασίαν ἡ τῆς ἅλμης ἐκβόσκεται δύνα-
20 μις καὶ τὴν τῶν σωμάτων χάλασιν ἡ τῶν ἐλαιῶν στύψις περισφίγγουσα, εἰς ῥώμην καὶ τόνον ἐπα-
νάγει. ἐνίοτε δὲ τῶν λευκῶν ἐλαιῶν ἐλάβομεν τεθλασμένων, καὶ ἐκπιασθεισῶν, τὸν χυλὸν μετὰ
πηγάνου χυλοῦ καὶ μέλιτος σμίξαντες, παρατρίβομεν τοὺς ὀδόντας. ἔπειτα παραπάσσομεν νάρ-
δῳ ἰνδικῇ μετὰ στυπτηρίας στρογγύλης ἴσης, καὶ ἅλατος τὸ διπλοῦν. ἄριστα δὲ τούτοις, καὶ τὰ στρυ-
φνὰ διαχρίσματα, ἥ τε διὰ μόρων στοματικὴ προσλαμβάνουσα σχιστῆς στυπτηρίας, καὶ ἡ διὰ καρύων
χυλοῦ σκευαζομένη ὁμοίως. ἢ σχιστῆς στυπτηρίας καὶ μίσυος, ἴσα κεδρίᾳ ἀναλαβών, ὡς ἔχειν ὑγρᾶς
κηρωτῆς πάχος, διάχριε τοὺς ὀδόντας. καὶ ἔα ἀποῤῥεῖν φλέγμα. ἔπειτα διακλυζέσθωσαν διὰ τὴν
δῆξιν, γάλακτι ὀνείῳ θερμῷ, ἢ οἴνῳ γλυκεῖ. ἢ στυπτηρίαν. ἢ σμύρναν τρωγλίτην καθ' αὑτὴν ἐπιπασ-
σε, ἢ σὺν ὄξει, ἢ μέλιτι διάχριε. ξηρὰ δὲ ἀεὶ προσπασσόμενα τούτοις ἁρμόδια. πρὸς γὰρ τῷ τοὺς κε-
κινημένους ὀδόντας ῥωννύναι, καὶ τὰ μυδῶντα οὖλα προστέλλει. κυπρίᾳ σποδῷ πεπλησμένῃ
30 ξηρᾷ προσπάσσων. διακλύζεσθαι ὕδατι δίδου. μυρσίνης. ἢ βάτου. ἢ τινὸς παραπλησίου ἀφηψημέ-
νου. ἔπειτα πάλιν τῇ σποδῷ παρατριβόμενος, ἡσυχάζειν κέλευε, ἢ ἰῷ σιδήρου ξηρῷ λείῳ παράτριβε,
ἢ στύρει κεκαυμένῳ. Ἄλλο πρὸς σειομένους ὀδόντας καὶ οὖλα μυδῶντα. στυπτηρίας σχιστῆς κεκαυ-
μένης ἐπ' ὀστράκῳ ∠ ζ. σμύρνης ∠ δ. κηκίδων. ῥόδων ἄνθους. ἴρεως ἀνὰ ∠ ϛ. κρόκου ∠ α. χρῶ.
Ἄλλο κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου ∠ η. ῥοῦ μαγειρικοῦ ∠ δ. ὀμφακίου ξηροῦ ∠ β. βαλαυστί-
ων ∠ δ. πίτυος φλοιοῦ. κρόκου σμύρνης ἀνὰ ∠ α. χρῶ. Ἄλλο. Στυπτηρίας στρογγύλης μεθ' ἁλὸς
διπλοῦ λείας περίπασσε τοῖς δι' ὑγρότητα κινουμένοις ὀδοῦσιν. Ἄλλο. Στυπτηρίας σχιστῆς.
σμύρνης ἀμύλου. πομφόλυγος. ἴσα λεῖα ξηρὰ ἐπιπασσόμενα πιέζει τοὺς κινουμένους ὀδόντας.
Ἄλλο. Ὀδόντας σειομένους στήσει, κεράτια ἀκάνθης αἰγυπτίας τρίψας μετὰ μέλιτος χρῶ.
Ἄλλο. Ἴαμα ἀπαράβατον σειομένων καὶ ἐπαλτῶν ὀδόντων. Στυπτηρίας σχιστῆς Γο. β. στρου-
40 θίου ῥίζης ξηρᾶς λειοτάτης Γο. α. λεάνας ἅμα ἐπίπασσε τὸν ἀλγοῦντα ὀδόντα. καὶ διακρατείτω
ἄχρις οὗ πληθῇ τὸ στόμα σιέλου. καὶ τότε ἀποχεέτω. καὶ ἄπονος ἔσται. Ἄλλο. Ὀδόντας κινουμέ-
νους ἵστησι καὶ κρατύνει, ἰοῦ σχιστῆς. ἢ φορίμης μᾶλλον στυπτηρίας μίλτου ἴσα χρῶ ξηρῷ μετὰ γλυ-
κέως. Ἄλλο. πρὸς σειομένους ὀδόντας ῥόδων ἄνθους. βαλαυστίων. σμύρνης. μαστίχης ἀνὰ Γο. α. χαλ-
κίτεως ὀπτῆς. λιβάνου ἄῤῥενος. πίτυος φλοιοῦ ἀνὰ ∠ δ. ἁλῶν ἀμμωνιακῶν ἀνὰ Γο. α. χρῶ ξηρῷ.
Ἄλλο πρὸς σειομένους ὀδόντας. Γαληνοῦ ᾧ ἐγὼ χρῶμαι φησίν. Πολυζίχου καρφῶν κεκαυμένων
ξε. α. ἔχει δὲ ὁ ξε. στατῆρ Γο. ι. στυπτηρίας σχιστῆς καὶ στρογγύλης, ἀνὰ Γο. γ. ναρδοστάχυος, Γο. β. φύλλου Γο. α.
πεπέρεως Γο. α. πυρέθρου, Γο. ε. κόψας σῆσε, παράπτου τῶν οὔλων ἄχρι τῶν ῥιζῶν τῶν ὀδόντων. ὠφέ-
λιμος δὲ αὐτοῖς καὶ λιβανωτὸς διαμασσώμενος μετὰ πεπέρεως. καὶ βάτου διαμασσωμένου. καὶ κι-
κέως ῥίζα. ἀγαθὸν δὲ καὶ ἡ τοῦ Ἔσδρα ἀντίδοτος μετὰ ἑψήματος ἀναλυθεῖσα. καὶ διακατεχομένη
50 ἐν τῷ στόματι. καὶ ἡ θηριακὴ ἀνδρομάχου ὁμοίως. καὶ πινομένη δὲ εἰς ἑσπέραν ὀνίνησι τούτους με-
λως. Ἀρχιγένους. Φυσικὸν δὲ γράφει Ἀρχιγένης ἀληθὲς πρὸς τοὺς κινουμένους ὀδόντας, κυνὸς
τεθνεῶτος ὀδόντας ἐπ' ὀνόματος μάλιστα τοῦ πάσχοντος λαβών, τίθει ἐπ' ἀνθράκων. καὶ δεχέσθω τὸν
ἀτμὸν ἐν τῷ στόματι ὁ πάσχων. καὶ στερεωθήσονται οἱ ὀδόντες. τὸν δὲ καυθέντα ὀδόντα τρίψας
μετ' ὄξους καὶ θερμάνας, δίδου διακατέχειν ἐν τῷ στόματι. ἰδοὺ δὲ τῶν διαισθητῶν, μετ' οἴνου.

Ἄλλο. πρὸς σειομένους ὀδόντας, καὶ τὰς περὶ τὸ στόμα ἑλκώσεις. Ἰὸν σιδήρου, ἢ αὐτὸν τὸν σίδηρον ἔχοντα πολὺν ἰὸν πυρώσας, καὶ σβέσας ὄξει ἢ ὀξυκράτῳ, ἢ οἴνῳ ἐπὶ τῶν εὐαισθήτων, δίδου διακρατεῖν τῷ στόματι. κρατύνει γὰρ τοὺς ὀδόντας, καὶ τὰ ἕλκη ἰᾶται, ποιεῖ καλῶς καὶ τὸ ἀνθηρὸν ξηρίον. Ἄλλο. Πρὸς κινουμένους ὀδόντας, καὶ τὰ αἱμασσόμενα οὖλα, στυπτηρίας σχιστῆς. λιβάνου. φύλλων, ἀνὰ Γο. δ΄. μαστίχης Γο. α΄. τοῦτο ἵστησι τὸ ἐπιφερόμενον ῥεῦμα. καὶ τοὺς ὀδόντας λευκαίνει.

Περὶ ῥινήσεως ὀδόντων. λβ΄.

Ἐπειδὴ προπετεστέρους τῶν ἄλλων ἑώρων τοὺς σειομένους ὀδόντας καὶ κινουμένους. καὶ μάλιστα ὅταν ἐκ πληγῆς τοῦτο πάθωσιν, ἔδοξέ μοι, ῥινᾶν αὐτοὺς τοσοῦτον, ὅσον ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἐστίν. ὅπως μὴ προσκρούωσι τοῖς ἀντιτεταγμένοις ἐν τῷ διαλέγεσθαι καὶ μασᾶσθαι. εὑρὼν δὲ καὶ τὴν πεῖραν μοι μαρτυρήσασαν, σιδηροῦν ἐποίησα ῥινάριον ὡς ἐνεργεῖν ταχέως. αἱ γὰρ πολλαὶ παραγωγαί, σείουσι τὸν ὀδόντα δεόμενον ἀκινησίας εἰ μέλλει παγήσεσθαι. ἔστω δὲ ἡ ἀρχὴ τοῦ ῥιναρίου, ἀμβλεῖα καὶ πυρηνοειδὴς, καὶ λεπτοτάτη. ποτὲ μὲν οὖν ἐξοχαί τινες ἀνώμαλοι φαίνονται τῶν ὀδόντων, κατά τινα μέρη ῥινήσεως δεόμεναι. ἔσθ' ὅτε δὲ ὁμαλὸν ἔχοντες πέρας, ὁμαλῆς καὶ τῆς ῥινήσεως δέονται. χρὴ δὲ περιτιθέντας τοῖς οὔλοις ὅλοις ἄχρι τῆς ῥίζης τῶν ὀδόντων ὀθόνην μαλακὴν, εἶτα περιλαμβάνοντας πράως τοῖς δακτύλοις, τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς, ἀσφαλῶς τε ἅμα καὶ ἀθλίπτως ὅπως μὴ σείοιτο ῥινιζόμενος. οὕτως ἐπιχειρεῖν τῇ χειρουργίᾳ. ἐὰν δὲ ἀλγήματος αἰσθάνηται ὁ κάμνων, ἐν τῷ παράγεσθαι τὴν ῥίνην, ἢ ἐν τῷ διακρατεῖσθαι σφοδρότερον τοῖς δακτύλοις τοὺς ὀδόντας, παύεσθαι μὲν ἐν τῷ παραυτίκα, προσενεγκόντας δὲ ἐν τῷ μεταξὺ τῶν προρρηθέντων πραϋντικῶν διακλυσμάτων, αὖθις ἐπιχειρεῖν, ὡς εἴρηται πάλιν καὶ κατὰ βραχὺ ῥινᾶν, καὶ τοῦτο ποιεῖν, οὐ τῇ πρώτῃ μόνον ἡμέρᾳ δίς που καὶ τρίς, ἀλλὰ καὶ τῇ δευτέρᾳ, προστάξαντας τῷ πάσχοντι μήτε φθέγγεσθαι σφοδρότερον. μήτε σκληρὸν μηδὲν ἔδεσμα προσφέρεσθαι. χρᾶσθαι δὲ ταῖς ῥοφηματώδεσι τροφαῖς, ἢ ἄρτῳ διαβρόχῳ. εἰ δέ τισι χωρὶς τοῦ σείεσθαι, αὔξησίν τινα λαμβάνοιεν οἱ ὀδόντες πλέον τοῦ δέον, καὶ τούτους ῥινᾶν ὁμοίως. καὶ διακλύσματα πυκνωτικὰ προσάγειν.

Θεραπεία τῶν ἐπὶ ξηρότητι ὀδυνωμένων ὀδόντων. Ἀμαντίου σοφιστοῦ. λγ΄.

Τέταρτος ἄρρωστος τῷ λόγῳ ὑποκείσθω, ὑπὸ ξηρᾶς, δυσκρασίας ἐνοχλούμενος. γεννητικὴ δὲ τῆς τοιαύτης δυσκρασίας ἐστὶν, ἡ φθινοπωρινὴ κατάστασις. μάλιστα καὶ βίος ταλαίπωρος ἐπὶ διαίτῃ λεπτῇ. χωρίον ξηρόν. καὶ κατάστασις τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς ἀέρος τοιαύτη. πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἡ τοῦ παντὸς σώματος κρᾶσις ξηρά. καὶ μάλιστα τοῖς τὴν κεφαλὴν, τῇ τοιαύτῃ δυσκρασίᾳ ἐνοχλουμένοις, δίψος συνεδρεύει, εἰ μὴ συμπάρεστι σῆψις τῇ ξηρότητι, καὶ ἥκιστα σιαλοχοοῦσιν οὗτοι. διὰ δὲ τὴν ξηρότητα, καὶ ἄλγημα δυσφορώτατον αὐτοῖς συνεδρεύει. πολεμιωτάτη τοῖς τοιούτοις, ἡ τῶν αὐστηρῶν καὶ στρυφνῶν ἐστὶ χρῆσις. πολλάκις οὖν ἡ διὰ μύρων αὐτοῖς σφοδρὰν ὀδύνην ἐπήγαγε. πάντα δὲ χρὴ ἄστυφα καὶ μετρίως ὑγραίνοντα μηχανᾶσθαι διακλύσματα. ὕδωρ χλιαρὸν καθ' αὑτὸ, ἢ πιτύρων ἀφέψημα. ἢ γλυκυρρίζης. ἢ πτισάνης χυλόν. ἢ ἄμυλον μετὰ ἑψήματος θερμῷ κεκραμμένον. γάλα εὔκρατον καὶ μάλιστα ὄνειον. μαλάχης ἀφέψημα. καὶ τὰ ἄλλα ὅσα τούτοις ἐστὶ παραπλήσια. τροφὴ δὲ τούτοις ἐπιτήδειος, χυλὸς πτισάνης. ψύχες πλυταί. κολοκύνθη. μαλάχη. ὠὰ ῥοφητά. καὶ ὅσα συντελεῖ τοῖς ὑγραίνεσθαι δεομένοις.

Διάγνωσις καὶ θεραπεία, τῶν συνθέτων δυσκρασιῶν. λδ΄.

Αὕτη μὲν ἡ τῶν ἁπλῶν δυσκρασιῶν ἐπιμέλεια. εὐσύνοπτος δὲ ἡ τῶν συνθέτων. μίξει μὲν τῶν εἰρημένων γνωριζομένη. κράσει δὲ τῶν δεδειγμένων βοηθημάτων ἐπιτελουμένη. διὰ δὲ τοὺς ἀρτιμαθεῖς ἢ ἀπείρους, φέρε διὰ βραχέων συνθέτου μιᾶς δυσκρασίας μνημονεύσωμεν, ὑπόδειγμα σαφὲς τῶν λοιπῶν ἐσομένη. Θεραπεία ὀδόντων ὀδυνωμένων, διὰ θερμότητα καὶ ὑγρότητα. Ἔστω οὖν εἶναι τὸ χωρίον, θερμὸν καὶ ὑγρόν. τὴν δὲ ὥραν τοῦ ἔτους τὸ ἔαρ, καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀέρος, ὑγρὰν καὶ θερμήν. οἷα ἐστὶν ἡ νότιος. αὐτὸν δὲ τὸν ἄρρωστον, κεφαλὴν ἔχοντα ῥᾳδίως πληρουμένην τοιαύτης ὑγρότητος. καὶ κόμην πολλὴν καὶ ὑπέρυθρον ἔχειν. καὶ τὴν τοῦ παντὸς σώματος κρᾶσιν, ὑγρὰν καὶ θερμήν, καὶ διαίτῃ τοιαύτῃ κεχρῆσθαι, τίς τῶν εὐδοκίμων ἰατρῶν, οὐκ ἂν ὑγρὸν καὶ θερμὸν φαντασθείη τὸ νόσημα. θεραπεύσεις δὲ τοὺς τοιούτους διττῶς. εἰ μὲν γὰρ τοῦ κατὰ φύσιν ἐκτροπὴ μόνον εἴη τῶν ποιοτήτων, ἔσται σοι σκοπὸς τῆς ἐπιμελείας ἡ ἀλλοίωσις. εἰ δὲ καὶ πλῆθος σὺν ταῖς ποιότησι πάρεστιν, εὔδηλον, ὡς πρῶτον μὲν δεῖ κενῶσαι. ἔπειτα κατακεράσαι. τούτου μὲν οὖν ἐπὶ πάσης δυσκρασίας μεμνῆσθαι δεῖ. τὸ δὲ θερμὸν καὶ ὑγρὸν ἔχοντα νόσημα περὶ οὗ νῦν πρόκειται λέγειν, ὡς ὑπὸ πλήθους αἵματος ἐνοχλούμενον, κενώσεις διὰ φλεβοτομίας, ὑγρὸν γὰρ καὶ θερμὸν τὸ αἷμα. τέμνειν δὲ χρὴ τὴν ἐν ἀγκῶνι φλέβα τὴν ἄνω καλουμένην ὠμιαίαν. εἰ δὲ μὴ, τὴν μέσην. εἰ δέ τι ἕτερον μεῖζον κωλύει τὴν φλεβοτομίαν, διαίτῃ ὀλίγῃ καὶ λεπτῇ τὸν περιττὸν τῆς χρείας κλέπτε χυμόν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡσαύτως κἀπὶ τῶν ἄλλων ἐργάσῃ συνθέτων δυσκρασιῶν τὰς μὲν, κατὰ ποιότητα μόνον συνισταμένας, ἀλλοιῶν καὶ μεταβάλλων ταῖς ἐναντίαις ποιότησι. τὰς δὲ μετά

τινος οὐσίας χυμῶν, κενῶν διὰ τῶν κατ᾽ ἄλληλον καθαρτηρίων. εἰ μὴ πάλιν καὶ τούτων, ἕτερόν
τι κωλύει τὴν κάθαρσιν. καὶ τὰ λοιπὰ δὲ βοηθήματα, οἷον διακλύσματα, καὶ διαιτήματα, ῥᾷον
ἀπὸ τῶν προειρημένων εὑρεῖν. ἔχων γὰρ ἤδη τῶν ἁπλῶν νοσημάτων τοὺς τύπους τῶν ἐγχειρήσεων,
ἑτοίμως δυνήσῃ, κἀπὶ τῶν συνθέτων ἐξευρίσκειν τὰ κατάλληλα. διαγινώσκεται δὲ ὁ ἐνοχλῶν
χυμὸς σὺν τοῖς λοιποῖς περὶ τὸ σῶμα σημείοις, καὶ ἐκ τῶν ἑπομένων ἀλγημάτων. τῇ μὲν γὰρ ξανθῇ
χολῇ, τὸ νυγματῶδες ἄλγημα παρέπεται. τῷ δὲ, φλέγματι, τὸ μετὰ ψύξεως διατείνεσθαι τοὺς τό-
πους. καὶ τῷ μὲν φυσώδει τῷ μελαγχολικῷ, τὸ οἷον θλάσεως τῶν ἐν βάθει σωμάτων, συναίσθησιν
ἔχειν. τῷ δὲ πλήθει, τὸ βαρύ. ἀλλὰ καὶ ἡ γεῦσις τοῦ ἐπιῤῥέοντος χυμοῦ, ἐμφαίνει τῷ κάμνοντι διὰ ἰδίαν
αὐτοῦ. ἡ γὰρ πικρότητος αὐτῷ αἴσθησις γίνεται, ἢ ἁλυκότητος ἢ ὀξύτητος.

10 Θεραπεία βεβρωμένων ὀδόντων. Γαληνοῦ. λε.

Τὰ βρώματα, καὶ ζήματα τῶν ὀδόντων, ἐξ ἐπιῤῥοῆς ὑγρῶν δριμέων καὶ διαβρωτικῶν, ἀποτελεῖ-
ται. καθάπερ τὰ ἤδη τοῦ δέρματος ἕλκη χωρὶς τῆς ἔξωθεν αἰτίας. δῆλον οὖν ὅτι καὶ ἡ ἴασις ἔσται
τῶν διαβιβρωσκομένων ὀδόντων, ἀναξηραινομένης τῆς ἐπιῤῥεούσης κακοχυμίας. εἰ μὲν ὀλίγη τις
εἴη τοῖς τοπικοῖς βοηθήμασι διὰ τῶν ξηραινόντων φαρμάκων. εἰ δὲ πλέον εἴη τὸ ἐπιῤῥέον, καὶ ὅλης
τῆς κεφαλῆς πρόνοιαν ποιουμένους. κἂν ἡ κεφαλὴ ἔτι πάσχει διὰ τὸ σύμπαν σῶμα, καὶ τοῦ παντὸς
σώματος ἐπιμελούμενος. ὁ μὲν οὖν Ἀρχιγένης πρὸς τούτους, βοηθήματα τοιαῦτα ἔγραψε. σὺν
ῥητίνῃ τερεβινθίνῃ ἀναλαβὼν, περίπλασσε τὸν ὀδόντα. καὶ τῷ βρώματι ἐντίθει. ποιεῖ δὲ καὶ ταῦτα
ἄκρως, θεῖον ἄπυρον λυκίῳ ἀναλαβὼν, ἐντίθει εἰς τὸ βρῶμα. ἢ κηκίδα λείαν τῷ λυκίῳ. ἢ τῇ τερεβιν-
θίνῃ ἀναλαβὼν ἐντίθει εἰς τὸ βρῶμα, καὶ προαποκαθάρας κατὰ κύκλον τὸν ὀδόντα, περί-
20 πλασσε. ἤδη δὲ τῶν μεγίστων ὀδονταλγιῶν ἄκρως ποιεῖ ταῦτα. Ὄφεως γῆρας καύσας. καὶ λεά-
νας μετ᾽ ἐλαίου, πάχος ποιῶν μέλιτος, χρῶ καθὰ προείρηται. ἢ πρόσαπτε τῷ γήρᾳ τοὺς ὀδόντας,
μὴ κεκαυμένῳ, καὶ ἐκπίπτουσιν. ἢ μελάνθιον φρύξας καὶ λεάνας μετ᾽ ἐλαίου χρῶ ὁμοίως. ἢ τὸ με-
λάνθιον φρύξας, καὶ μετ᾽ ὄξους δριμέος λεάνας, ἐντίθει τῷ βρώματι καὶ περίπλασσε, καὶ οὐκέτι
βρωθήσεται. ἀλλὰ μένει οἷον ἦν. Ἄλλο. Μελάνθιον μέρος α. σκορόδου τὸ ς. καὶ ἁλὸς ὀλίγον
συλλεάνας, περίπλασσε. ἀπόνους ποιεῖ. Ἄλλο. Ἐλλέβορον μέλαν σὺν μέλιτι ἑφθῷ ἀναλα-
βὼν ἐντίθει εἰς τὸ βρῶμα. καὶ προαποκαθάρας. περίπλασσε τὸν ὀδόντα. Ἄλλο. Λιβανίου μέ-
ρος α. χαλκάνθου μέρη β. λεάνας σὺν γλυκεῖ καὶ ποιήσας κηρωτῆς πάχος, χρῶ ὡς προείρηται.
καὶ τάχιον παύσεις τὴν ὀδύνην. Ἄλλο. Χαλβάνης μέρη ς. λιβανίου μέρος α. λεάνας μετὰ
γλυκέος. καὶ κηρωτῆς πάχος ποιήσας, χρῶ ὡς προείρηται καὶ αὐθημερὸν παύσεται. Ἄλλο.
30 Στυπτηρίαν σχιστὴν ἐντίθει εἰς τὸ βρῶμα, καὶ ἄπονον ποιήσεις. Ἄλλο χαλκοῦ ἄφρον ἐντίθει καὶ ἰάσῃ
αὐτό. Ἄλλο. Ῥοδοδάφνης κλάδον καύσας καὶ λεάνας ἐπίπασσε καὶ ἰάσῃ. Ἄλλο. Ἀνδρο-
μάχου. Μηλίνη Ἀνδρομάχου, παύουσα αὐθημερὸν τὰς ὀδύνας, πέπερι. πυρέθρου. τιθυμάλλου
ὀποῦ. χαλβάνης ἴσα λεάνας πάντα, ἀναλάμβανε τῇ χαλβάνῃ. καὶ ἐντίθει εἰς τὸ βρῶμα. Ἄλλο
Ἀσκληπιάδου. Τούτῳ φησὶ χρησάμενος, διετήρησα βεβρωμένους ὀδόντας ἀνωδύνους. ζιγγίβερ
μετ᾽ ὀξυμέλιτι ζέψας ἐπιμελῶς, ἐντίθει εἰς τὸ βρῶμα. καὶ περίπλασσε ἔξωθεν τὸν ὀδόντα. καλῶς
δὲ ποιεῖ, καὶ ἡ διὰ δύο πεπέρεων ἀντίδοτος. ἐντιθεμένη τῷ βρώματι. ἐλαίῳ ἀμυγδαλίνῳ. ἢ ναρδί-
νῳ. ἢ ῥοδίνῳ ἀνιεμένη. καὶ ἐγχεομένη χλιαρὰ εἰς τὸ παρακείμενον οὖς τῷ ὀδόντι. ἐγὼ δὲ τούτῳ χρῶ-
μαι πρὸς βρώματα ὀδόντων μετ᾽ ὀδύνης. τῆς ἔσδρα ἀντιδότου ἀναλύων μετὰ ἑψήματος καὶ θερ-
μαίνων, δίδωμι διακρατεῖν τῷ στόματι. καὶ θαυμασίως τὰς ὀδύνας παρηγορεῖ. ταύτης δὲ μὴ παρού-
40 σης, τῇ θηριακῇ Ἀνδρομάχου, χρῶμαι ὁμοίως. πυρία δὲ ἁρμόζει κατὰ τοῦ ἀλγοῦντος ὀδόντος τοιαύ-
τη. ὀριγάνου ξηροῦ κλωνίον εἰς ζεστὸν ἔλαιον βάπτων, ἐπίφερε δὲ τῷ ποιοῦντι ὀδόντι, ἢ κίκεως καυλῷ
ὁμοίως χρῶ. ἢ ἀγρίαν σταφίδα γραφίῳ πήξας. ἢ πύρεθρον χρῶ ὁμοίως. ἢ κηρὸν ἐπιθεὶς τῷ ἀλγοῦντι
ὀδόντι ἄνωθεν. ἐπίφερε πυρῆναι μήλης, πυρώσας συνεχῶς ταῦτα ποίει. εἶδος δὲ πυρίας ὀξεῖ καὶ ταῦτα,
εὖ μάλα προκαθάρας τὸν ὀδόντα, ἐπιθυμία ὑοσκυάμου σπέρματι. διὰ χωνείου δὲ τὸν ἀναφερό-
μενον ἀτμὸν δεχέσθω ὁ πάσχων εἰς τὸν ἀλγοῦντα ὀδόντα. θαυμαστῶς δὲ παρηγορεῖ καθὼς προείρη-
ται, καὶ τὰ βρώματα τῶν ὀδόντων, κυνὸς νεκροῦ ὀδοὺς ὁμοίως ἐπιθυμιώμενος. καὶ μετὰ τὸ
καυθῆναι λειούμενος σὺν ὄξει θερμῷ. καὶ ἐν τῷ στόματι διακρατούμενος. ἱκανῶς δὲ ὠφελεῖ, καὶ γῆς
ἔντερα ἐπιθυμιώμενα. καὶ εἰς τὸ παρακείμενον δὲ τῷ ὀδόντι οὖς ἐγχεόμενον ἔλαιον χλιαρὸν ἐν
ᾧ ἑψῆται γῆς ἔντερα παρηγορεῖ. ἢ σιλφῆς κατοικιδίου τῆς βδεούσης τὸ στέαρ σὺν ῥοδίνῳ τήξας, ἐν-
50 στάζε εἰς τὸ οὖς. ἢ κισσοῦ λευκοῦ κορύμβους ε. μετὰ ῥοδίνου ζέψας καὶ ἐν κελύφει ῥοιᾶς θερμάνας,
ἔνσταζε εἰς τὸ οὖς συνεχῶς. καὶ ἀσφοδέλου ῥίζης χυλός. καὶ καρδάμου ὠφελεῖ ἐνσταζόμενος ὁμοίως.
εἰς δὲ τὸν πλησίον τοῦ ἀλγοῦντος ὀδόντα μυξωτῆρα ἔνσταζε ἀναγαλλίδος τῆς κυανῆς χυλὸν, ἢ
σεύτλου ῥίζης χυλόν. ἢ χαλκάνθου μετὰ γάλακτος. Ἄλλο Ἀπολλωνίου. Κυμίνου ὅσον τοῖς τρι-
σὶ δακτύλοις, καὶ σμύρνης ὅσον κύαμον. καὶ σικύου ἀγρίου τὸ ἐντὸς, διπλάσιον. γάλακτι γυναικείῳ,

ἀνάπλασσε κολλύρια, καὶ ἔνθες εἰς ἑκάτερον τῶν μυκτήρων· εἶθ' οὕτω κέλευε ἀνασπᾶν ἐφ' ὅσον
ἄν τις θέλῃ σταδίους ε̄. εἶτα ἐκμυξάσθω τὸ φάρμακον. ποιεῖ καὶ πρὸς ὠταλγίαν ὁμοίως.

Ὀδόντα αἴρει χωρὶς σιδήρου. λϛ̄.

Ε ἰ δὲ δόξειεν ἀρθῆναι τὸν ὀδόντα, ἀπόνως ἂν ἀρθείη φαρμάκῳ συμφωνοῦντι λίαν. τῷ δὲ πύρεθρον
δριμυτάτῳ ὄξει ταριχεύσας ἡμέρας μ̄, τρῖψον καὶ ἀπόθου, ἐπὶ δὲ τῆς χρείας, τοὺς λοιποὺς ὀδόν-
τας κηρῷ ἀσφαλισάμενος, τὸν ἀλγοῦντα περικαθάρας, περίπλασσε τῷ φαρμάκῳ. εἶτα δια-
στήσας ὥραν, ἕλκυσον τοῖς δακτύλοις· ἢ γραφίῳ ἀνάλαβε. Σῶρι μετ' ὄξους δριμυτάτου ἐπὶ ἡμέ-
ρας ῑ ἐν ἡλίῳ θερινῷ λειώσας, καὶ ξηράνας, καταπάσσε προπερικαθάρας, καὶ ἐκπεσεῖται.
Ἄλλο· Σανδαράχην ὁμοίως σκευάσας χρῶ· Ἄλλο· Σῶρι καὶ τιθυμάλλου ὀπὸν ἀναλαβὼν χαλ
10 βάνῃ περίπλασσε· προπερικαθάρας. Ἄλλο· Σικύου ἀγρίου ῥίζαν, σκεύαζε ὡς τὸ πύρεθρον, καὶ
χρῶ· ἢ κόκκους κνιδίους λειώσας ἀναλαβὼν χαλβάνῃ, περίπλασσε, καὶ ἐκπεσεῖται. Ἄλλο.
Ξανθίου βοτάνη ῥίζα θερμαινομένη ἐν θερμοσποδίᾳ, καὶ ἐπιτιθεμένη τῷ ὀδόντι συνεχῶς, καλῶς
ποιεῖ· μετὰ γὰρ βραχὺ αἴρεται τοῖς δακτύλοις· Ἄλλο· Κολοκυνθίδος ἀγρίας ῥίζαν ἐντίθει
τῷ βρώματι, καὶ ἐκπεσεῖται ὁ ὀδούς. ἢ αὐτὴν τὴν κολοκυνθίδα κόψας σήσας, ἀπόβρεχε ὄξει ἐπὶ
πολλὰς ἡμέρας ὡς πάχος ἔχειν μέλιτος καὶ ἀποβάπτων εἰς τὸ φάρμακον τὸν περιχαρακτῆρα. καὶ
περιχαράσσων πλειστάκις, κέλευε μύειν τὸ στόμα ἐπ' ὀλίγον. εἶτα ἐπιλαβόμενος τοῖς δακτύλοις,
ἕλκε. καὶ ἀκολουθήσει. Ἄλλο· Ῥοὸς βυρσοδεψικῆς δάκρυον ἐντιθέμενον τῷ βρώματι. Ἄλλο·
Γῆς ἔντερα ἐπ' ὀστράκου καύσας ὡς τεφρωθῆναι. καὶ λειώσας. καὶ προπεριχαράξας. ἐπίπασσε
δαψιλῶς. καὶ διὰ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς, αὐτομάτως ἐκπίπτει, χρῶ πολλάκις γὰρ ἐδοκιμά-
20 σθη ὡς μυστήριον· ἔστι δ' ὅτε καὶ χωρὶς τοῦ περιχαράξαι ἐπιπασσόμενον, τὸ αὐτὸ ποιεῖ. Ἄλλο. Μο-
ρέας ῥίζης τὸν φλοιὸν ψαθυρώτατον λαβὼν· καὶ λειώσας ἐπιτίθει κατ' αὐτοῦ μόνου τοῦ ὀδόντος, καὶ
ἐκπεσεῖται. Ἄλλο· Σώρεος, κηκῖδος ὀμφακίτιδος· σταφίδος ἀγρίας· σχιστῆς· θείου ἀπύρου· πε-
περέως μακροῦ· λεῖα ποιήσας, καὶ ἐπιβαλὼν κεδρίαν, λέαινε. εἶτα κηρὸν ὀλίγον τήξας, ἐπίχεε· καὶ
ἀναλάμβανε, καὶ ἐπὶ τῆς χρείας μαλάσσων ἐξ αὐτοῦ καὶ προπερικαθάρας, περίπλασσε Ἄλλο.
Κράμβης καμπὴν λαβὼν, πυκνότερον προσάπτου τοῦ ὀδόντος· καὶ ἐκπεσεῖται αὐτομάτως. ἀπο-
βάλλει δὲ τὸν ὀδόντα, καὶ ἐλαίας ἀγρίας δάκρυον· ἐντιθέμενον τῷ βρώματι. καὶ ὀπὸς ἀγρίας
συκῆς· καὶ τιθυμάλλου. ἄνωθεν δὲ χαλβάνῃ φράττε τὸ ῥῆγμα, ἢ κηρῷ.

Σμήγματα διάφορα ὀδόντων μελαινομένων, καὶ ἠρεωμένων. Γαληνοῦ. λζ̄.

Γ ελιδνοῦνται ποτὲ οἱ ὀδόντες δι' ὅλης αὐτῶν τῆς οὐσίας· καὶ μελαίνονται φλεγμονῆς τι παρα-
30 πλήσιον πάσχοντες ἐξ ἐπιρροῆς ὑγρῶν μοχθηρῶν· ὁμοίως οὖν δέονται θεραπείας τοῖς τιτρωμένοις
διὰ τῶν ξηραινόντων φαρμάκων· σμήγματα δὲ εἰσὶ τὰ τούτοις ἁρμόδια. Ἀπολλώνιος οὖν πρὸς
μεμελασμένους ὀδόντας, τάδε γράφει. Ἁλὸς ὀρυκτοῦ, μέλιτι φυράσας, ὄπτα, ἐπ' ὀστράκου· καὶ
ῥίψας, μίσγε σμύρνης βραχὺ, καὶ παράτριβε τοὺς ὀδόντας. Ἄλλο· Γλήχωνος καὶ ἁλὸς ἴσον
ἑκάστου ὕδατι φυράσας, καὶ φρύξας, ὁμοίως χρῶ. Ἰσχάδα κατακαύσας καὶ τρίψας νάρδου
βραχεῖ καὶ μέλιτι δεὶς χρῶ. στύφει καὶ τὰ οὖλα προστέλλει. Ἄλλο. Ἄλφιτα φυράσας ὄξει δρι-
μεῖ κατακαύσας ἐν χύτρᾳ, καὶ λειώσας παράτριβε τοὺς ὀδόντας· στύφει καὶ τὰ οὖλα κρατύνει. κοι-
νῶς δὲ πρὸς πάντας σμήγμασιν ὀδόντων χρώμεθα τοῖς τοιούτοις· ἀριστολοχίας ῥίζης κεκαυμένης,
ἢ ἐλάφου ὀστέον καύσας καὶ λειώσας χρῶ. ἴαται καὶ πόνους ὀδόντων. Κέρας ἐλάφου καύσας· καὶ
μαστίχην ὀλίγην μίξας χρῶ. Ἀστραγάλους προβατίους καύσας, λείοις χρῶ. καλῶς ποιοῦσι καὶ
40 κήρυκες πληρωθέντες ἁλσὶ καὶ καυθέντες, καὶ κίσσηρις ὀπτὴ οἴνῳ σβεσθεῖσα· σηπίας ὄστρακα
καέντα, κεκαυμένοι μύακες, κοχλίας χερσαῖος καεὶς σὺν μέλιτι. ἑκάστῳ δὲ τούτῳ εὐωδίας χάριν
μίγνυται. ἴρεως ἰλλυρικῆς βραχὺ, ἢ σχίνου ἄνθους· ἢ καλάμου ἰνδικοῦ· ἢ ναρδοστάχυος. ἄριστα δὲ
ποιεῖ φησὶν Ἀρχιγένης, πρός τε προφυλακὴν ἀλγημάτων, καὶ ῥῶσιν τῶν οὔλων καὶ τῶν ὀδόντων,
καὶ εὐπρέπειαν καὶ στύψιν· θρῖα οἷα συκηρὰ ὀθονίῳ ἐνδήσας, καῦσον· εἶτα μίξας ἴρεως ἰλλυρικῆς
ὀλίγην, σμῆχε τοὺς ὀδόντας. Γόλλιτος ὀδοντότριμμα. Θεῖον ἄπυρον λειώσας χρῶ. Σμῆγμα ὀρει-
βασίου. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ· κυπέρων ἴρεως, ἴσα διαρρίψας ἐπὶ ἱκανὸν τούτῳ, τὰ οὖλα διακλυζέ-
σθω οἴνῳ εὐώδει. Σμῆγμα καλόν. Μαρμάρου, Γο. δ̄. ἁλὸς κεκαυμένου Γο. β̄. φύλλου Γο. ᾱ. ἀμώ-
μου Γο. β̄. κέρατος ἐλαφείου κεκαυμένου, Γο. β̄. βαλαυστίων Γο. ᾱ. ἴρεως Γο. ᾱ. Ϛ. μαστίχης Γο. ϛ̄. σμύρνης
∠. ε̄. κόστου ∠. γ̄. Σμῆγμα κάλλιστον. Κισσήρεως Γο. δ̄. σηπίας ὀστράκων Γο. γ̄. μαστίχης. σχιστῆς,
50 φύλλων ἀνὰ Γο. ᾱ. Ἄλλο. Κισσήρεως κεκαυμένης Γο. γ̄. σηπίας ὀστράκων, Γο. δ̄. κέρατος ἐλάφου
κεκαυμένου Γο. β̄. ἁλῶν ὀπτῶν, Γο. β̄. ναρδοστάχυος ∠. δ̄. κυπέρου ∠. β̄. κόστου, ℥. δ̄. Ἄλλο.
Βοὸς ἀστράγαλος κεκαυμένος· σμήχει κάλλιστα τοὺς ὀδόντας· καὶ στερεοῖ τοὺς κινουμένους. καὶ τοὺς ἐπαλ
γεῖς ἀπόνους ποιεῖ. Ἄλλο τρίμμα εὐῶδες ποιοῦν τὸ στόμα· καὶ λευκοὺς καὶ ἀβρώτους καὶ ἀσινεῖς τοὺς
ὀδόντας φυλάττει, νίτρου· σηπίας ὀστράκων· σμύρνης τρωγλίτιδος ἴσα χρῶ. Ἄλλο κάλλιστον.

Σχιστῆς, Γο. ς. μαστίχης Γο. α. ῥόδων κάλυκας ξηρούς, Γο. α. λείοις χρῶ. καὶ ὕδατι χλιαρῷ διακλύζων.

Ἄλλο ὀδοντότριμμα ὃ σκευάζω. κισσήρεως Γο. β. σηπίας ὀστράκων, Γο. α. ς. μαστίχης Γο. δ. σχιστῆς ∠. δ. φύλλου ∠. δ. χρῶ. Ἄλλο ὃ σκευάζω. κηρύκων κεκαυμένων. ἁλὸς πεφρυγμένου. σηπίας ὀστράκων, κεκαυμένων. ῥινήματος μαρμάρου, προικοννησίου, ἀνὰ Γο. α. κόστου ∠ η. κόψας χρῶ.

Ἄλλο Τιμοκράτους πρὸς οὖλα μυδῶντα καὶ πλαδῶντα. καὶ αἱμάσσοντα, σηπεδόνας. παρεγκλίδας. κινουμένους ὀδόντας, καὶ ὀδυνωμένους, καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ στόματι. λαβὼν περδικίου βοτάνης τῶν ἁπαλῶν φύλλων μόδιον ἰταλικόν, καὶ ἁλῶν λεπτῶν καὶ λευκῶν ξ. α. καὶ μέλιτος ξ. α. κόψον ἅμα ὡς γενέσθαι μάζαν ψαφαρωτέραν. εἶτα ἐμβαλὼν εἰς χύτραν περίπλασον πηλῷ. ἐάσας κατὰ τὸ μέσον τοῦ πώματος τρῆμα. δι' οὗ κινείσθω ῥάβδῳ. καὶ ὄπτα ἐπ' ἀνθράκων μέχρις οὗ
10 ὁ ἀναφερόμενος καπνὸς καθαρὸς γένηται. εἶτα ἆρας ἀπὸ τοῦ πυρός, καὶ ἐάσας ψυγῆναι, λάμβανε ἐξ αὐτοῦ ∠. ιδ. πεπέρεως λευκοῦ ∠. ε. πεπέρεως μέλανος ∠. ς. πυρέθρου ∠. ς. στυπτηρίας σχιστῆς κεκαυμένης ἐπὶ ὀστράκου. καὶ ἐσβεσμένης οἴνῳ αὐστηρῷ, ∠. β. κισσήρεως κεκαυμένης. σμύρνης. ὑσσώπου. γλήχωνος. σελίνου σπέρματος, ἀνὰ ∠. β. ἡδυόσμου ξηροῦ ∠. γ. ἴρεως ∠. γ. ταῦτα προξηρανθέντα ἐν ἡλίῳ, κόψας σήσας, μίγνυε τοῖς ἐν τῇ χύτρᾳ, κεκαυμένοις. καὶ χρῶ. ἐπὶ τίνων δὲ βούλεται προσφέρεσθαι, τὸ φάρμακον ὁ Τιμοκράτης προείρηται. εἰδέναι δὲ χρή. ὡς ἐπὶ τῶν ψυχρῶν διαθέσεων τῶν ὀδόντων, μᾶλλον ἁρμόζει. ἐάν τε διὰ ψυχροῦ πόσιν. ἢ ὀπωρῶν ψυχρῶν γεγόνασι. καὶ ἐπὶ τῶν διὰ χειμῶνα ψυχρὸν βλαβέντων, μετὰ τὸ ἱκανῶς διακλυσμάτων. καὶ διὰ μασημάτων, ἀποφλεγματίσαι, τότε κεχρῆσθαι καὶ τοῖς ὁμοίοις.

Περὶ ἀγκυλογλώσσων, ἤτοι μογιλάλων. λη.

Ἀγκυλόγλωσσοι γίγνονται. οἱ μέν, ἐκ γενετῆς. οἱ δέ, ἐκ πάθους τινός. ἐκ γενετῆς μὲν οὖν γίγνονται,
20 τῶν ἀντεχόντων τὴν γλῶτταν ὑμένων κάτωθεν, σκληροτέρων τε καὶ κολοβωτέρων γεγονότων. ἐκ πάθους δὲ ἡ ἀγκύλωσις τῆς γλώττης γίνεται, ἕλκους προηγησαμένου, καὶ οὐλῆς σκληρᾶς ὑπὸ τὴν γλῶσσαν γενομένης. οἱ τοιοῦτοι δὲ μόγις διαλέγονται. διὸ καὶ μογιλάλοι ὑπό τινων προσαγορεύονται. μάλιστα δὲ οἱ ἐκ φύσεως ἀγκυλόγλωσσοι, κατ' ἀρχὰς μέν, βραδέως ἄρχονται διαλέγεσθαι. ἀρξάμενοι δὲ τοῦ λόγου, ἀνεγκόπτως καὶ μετὰ σπουδῆς ὁμιλοῦσι. παραποδίζονται δὲ κατὰ τὴν προφορὰν τῶν δυσφράστων ὀνομάτων, ἢ ῥημάτων. ὡς τοῦ ρ, ἢ τοῦ λ. ἢ τοῦ κ. τούτους μὲν οὖν χειρουργία μόνη θεραπεύει. δεῖ δὲ πρὸς τὴν χειρουργίαν, καθέδριον σχηματίζεσθαι τὸν πάσχοντα, τὴν γλῶσσαν ἄνω ὡς πρὸς τὴν ὑπερῴαν μετεωρῆσαι. ἔπειτα, εἰ μὲν ὑμένες εἰσὶν οἱ τῆς ἀγκύλης αἴτιοι, μικροκάμπτῃ ἀγκίστρῳ τούτους ἀνατείνοντα ἐκτέμνειν. προσέχων μὴ συνδιαιρεῖν τὰ ὑποκείμενα
30 ἀγγεῖα. ἐὰν δὲ οὐλὴ ἐστὶν ἡ τῆς ἀγκύλης αἰτία, ὁμοίως τῷ ἀγκίστρῳ ἀνατεινέσθω ἡ οὐλή, ἐκκοπτέσθω πᾶν τὸ σκληρὸν σῶμα ἀπὸ τοῦ κατὰ φύσιν ἔχοντος, μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν, ὕδατι ψυχρῷ ἢ ὀξυκράτῳ διακλυζέσθω ὁ πάσχων. ἔπειτ' ἐμπασσέσθω τῷ τοῦ λιβανωτοῦ μάννα. καὶ τότε παρατιθέσθωσαν οἱ πιλτοὶ μοτοί. ταῖς δὲ ἑξῆς ἡμέραις θεραπευέσθω τὸ ἕλκος, διακλύσματι μὲν μελικράτῳ. διαχρίσματι δὲ τῇ αἰγυπτίᾳ τῶν πιλτῶν μοτῶν ἐντιθεμένων ἵνα ἐν διαστάσει, ἡ διαίρεσις θεραπευθῇ. καὶ μὴ πάλιν ἡ αὐτὴ γένηται ἀγκύλη.

Περὶ τὸν ὑπογλώσσιον λεγόμενον βάτραχον. λθ.

Περὶ δὲ τὸν ὑπογλώσσιον βάτραχον, ἔστι δὲ διόγκωσις τῶν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν μερῶν. μάλιστα δὲ φλεβῶν. χριστέον μὲν πᾶσι τοῖς ἰσχυροτέροις πρὸς ἄφθας ἀναγραφησομένοις. ἰδίως δὲ ποιεῖ ἐπὶ αὐτῶν καὶ τὰ τοιαῦτα. ἰοῦ ξυστοῦ. χαλκίτεως. κηκίδος. ἴσα σὺν γλυκεῖ, ἔστι καὶ διάκλυσμα. Ἄλλο.
40 ὀροβίνῳ μετὰ μέλιτος προαποσμήξας τοὺς τόπους διάχριε. κηκίδι λείᾳ μετὰ μέλιτος, ἢ ῥόδων σπέρματι μετὰ μέλιτος ἐπὶ τῶν εὐαισθητοτέρων σωμάτων. ἢ ῥοῦ ἐρυθροῦ μετὰ μέλιτος. ἢ οὕτω, ῥοῦ ∠. η. ῥόδων ἄνθους ∠. δ. κρόκου ∠. ς. κόστου ∠. β. μίσυος, ἰοῦ, ἴσα. ξηρῷ διάτριβε τοὺς ὑπὸ τὴν γλῶσσαν τόπους. ἐλαίας δὲ φύλλα ἀφέψημα διακλυζέσθωσαν συνεχῶς. Ἄλλο. Κάρυα βασιλικὰ παλαιὰ κατακαύσας, ὁλόκληρα πέντε μετὰ τοῦ κελύφους, λείου. εἶτα ἐπίβαλλε πεπέρεως κόκκους ιβ. λιβάνου χόνδρους συμμέτρους, γ. καὶ ἐπιβαλὼν μέλιτος τὸ ἀρκοῦν, διάχριε καὶ θαυμάσεις. τῶν δὲ τελείων καὶ χρονίων, δίελε τὰς ὑπὸ τὴν γλῶτταν φλέβας. κατὰ δὲ τοῦ ἀνθερεῶνος ἔξωθεν ἐπιτίθει τὸ διὰ ὠῶν φάρμακον, μᾶλλον δὲ τὸ σφαιρίον. Περὶ τὸν ὑπογλώσσιον βάτραχον. ἀρτεμισίαν μάλιστα χλωρὰν ἢ πάλιν λειώσας μεθ' ἁλῶν, ὑπότριβε τοὺς ὑπὸ τῇ γλώσσῃ τόπους.

50 ## Περὶ γλῶσσαν φλεγμαίνουσαν. ἢ λεπιζομένην. ἢ φυσωμένην, καὶ οὐρανίσκον καὶ οὖλα. μ.

Περὶ γλῶσσαν λεπιζομένην, καὶ οὐρανίσκον. καὶ οὖλα, γλαύκιον ἐπὶ ἀκόνης μεθ' ὕδατος ἀνέσας, διάχριε τοὺς τόπους, καὶ αὐθημερὸν παύσεται. ποιεῖ καὶ ἀμόργη καλῶς ἐν χαλκῷ σκεύει ἑψηθεῖσα ἕως συστάσεως, καὶ διαχρισμένη. Ἄλλο πρὸς ἑλκώσεις γλώσσης. Παλιούρου φύλλα διαμασσάσθωσαν. καὶ ἀποπτυέτωσαν. ὅταν δὲ ἡ γλῶσσα φυσηθῇ, ἅλμῃ διαμασσάσθωσαν. καὶ ἀποπτυέτωσαν. ἐὰν δέ τις ἀλγῶν τὰ πλησία τῆς γλώττης καὶ τὸν χαλινὸν μὴ δύνηται διαλέγεσθαι. φύλλα

ἁπαλὰ ἐλαίας τρίψας καὶ ἐλαίῳ δεὶς, διάχριε· ἀγαθὸν σφόδρα. ἢ ὀρίγανον ἐν γλυκεῖ ἑψήσας δίδου διακλύζεσθαι. ἢ φύλλα κοκκυμηλέας τρίψας μετὰ μέλιτος, χρῶ. Πρὸς γλῶσσαν σαπεῖσαν καὶ σχεδὸν ἀπονεκρωθεῖσαν, τῆς λευκῆς βρυωνίας τῶν φύλλων τὸν χυλὸν μίξας, μετὰ μίσυος διάχριε· ἀνακαθαίρει καὶ ἀναπληροῖ. τινὲς καὶ μέλι προσπλέκουσι. πρὸς δὲ τὸ ἐπουλῶσαι τὴν ῥίζαν τῆς βρυωνίας κόψας σήσας ἐπίπλασσε. βέλτιον δὲ τὸ μέλι μίσγειν ἵνα μὴ ἀφανισθῇ.

Πρὸς ἀπόστημα ἐν τῇ γλώττῃ. μα.

Εἰ δὲ ἀπόστημα ἐν τῇ γλώττῃ γένοιτο, πίτυρα ἀφεψήσας μεθ' ὕδατος ἐπιπολὺ, ὡς γλίσχρον γενέσθαι τὸ ὑγρὸν, καὶ διηθήσας. καὶ προσβαλὼν τῷ χυλῷ μέλι, δίδου κατέχειν ἐν τῷ στόματι θερμόν. πλειστάκις τοῦτο ποιῶν. ἢ γὰρ διαφορήσει, ἢ ῥήξει. μετὰ δὲ τὴν ῥῆξιν, τῷ αἰθηρῷ χρώμεθα.

Πρὸς ἄφθας, καὶ γλῶσσαν σαπεῖσαν, καὶ σχεδὸν ἀπονεκρωθεῖσαν. μβ.

Τὰς ἐπιπολῆς ἑλκώσεις ἐν τῷ στόματι γιγνομένας, ὀνομάζουσιν ἄφθας, ἐχούσας τι καὶ θερμότητος πυρώδους. γίγνονται δὲ τοὐπίπαν τοῖς βρέφεσιν, ὅταν, ἤτοι μοχθηρὸν, ᾖ τὸ γάλα τῆς τιτθῆς, ἢ μὴ καλῶς αὐτὸ πέττει τὸ παιδίον. εὐίατοι δέ εἰσι τοὐπίπαν ἐπὶ τοῖς μετρίως στύφουσι καθισάμεναι. ποτὲ μέντοι καὶ χρονίζουσι δυσλύτως τῷ χρόνῳ σηπεδονῶδές τι ἴσχουσαι. ἢ τὴν καλουμένην νομήν. γίγνονται δὲ ἐνίοτε, καὶ ἐπὶ τῶν τελείων. ἢ χυμῶν μοχθηρῶν συῤῥευσάντων εἰς τὸ στόμα. ἢ διὰ δριμύτητα τῶν ἐσθιομένων ἢ πινομένων. διαγιγνώσκονται δὲ ἅπασαι ῥᾳδίως ὄψει τε καὶ ἁφῇ. τῇ μὲν γὰρ ἁφῇ, θερμότεροι τοῦ δέοντος οἱ τόποι γίγνονται, καὶ ὄγκον ἴσχουσι. τῇ δὲ ὄψει, διὰ τῶν χρωμάτων. αἱ μὲν γὰρ ἐρυθρότεραι τὸν αἱματικὸν καὶ ξανθότεραι, τὸν πικρόχολον ἐπικρατεῖν ἐνδείκνυνται χυμόν. αἱ δὲ λευκότεραι, τὸν φλεγματικόν. αἱ δὲ πελιούμεναί τε καὶ μελαινόμεναι, τὸν μελαγχολικόν. ὁ γὰρ ταῦτα διορισάμενος ἐπιστάμενός τε τὴν ἑκάστου τῶν ἁπλῶν φαρμάκων δύναμιν καθ' ἕκαστον εἶδος, αὖθις ἐπιστήσεται χρῆσθαι. τοῖς τε ἁπλοῖς καὶ τοῖς συνθέτοις φαρμάκοις. συνεπισκέπτεσθαι δὲ καὶ τὰς τῶν σωμάτων φύσεις εἰ μαλακαί τέ εἰσι καὶ ὑγραί. ἢ σκληραί. καὶ ξηραί. τοῖς μὲν ἰσχυροτέροις σώμασι, τὰ ἰσχυρότερα προσάξεις φάρμακα. τοῖς δὲ ἀσθενεστέροις τὰ μαλακώτερα. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν βρεφῶν, ἐπιτήδειά ἐστιν ὅσα ψωμίζουσιν αἱ γυναῖκες. φακὴ μετὰ βραχέος ἄρτου καὶ μυελοῦ ἐλαφείου. ἢ μοσχείου. μιγνύσθαι δὲ χρὴ τῇ τροφῇ, μήλων κυδωνίων. ἢ τῶν ἄλλων ὅσα στύφει. οἷον ἀπίων. μεσπίλων. καὶ ποτὲ καὶ θριδακίνης. καὶ σέρεως. καὶ ἀνδράχνης μικτέον τῷ ψωμίσματι. διαπύρου τῆς ἄφθης ὑπαρχούσης. εἰ δὲ μηδέπω δύναιτο τὸ παιδίον ψωμίζεσθαι, τὴν τροφὸν αὐτοῦ, τοῖς τοιούτοις χρὴ διαιτᾶν, καὶ μέντοι καὶ διαχρίειν τὰ στόματα τῶν βρεφῶν φαρμάκοις. ὑπερύθρων μὲν οὐσῶν τῶν ἀφθῶν, τοῖς μετριώτατα στύφουσί τε, καὶ ψύχουσι κατ' ἀρχάς. ἐφεξῆς δὲ τοῖς διαφοροῦσιν ἀδήκτως. εἰ δὲ ὑπόξανθοι αἱ ἄφθαι εἶεν, τοῖς αὐτοῖς μὲν χρηστέον. ἀλλὰ μᾶλλον ψύχουσιν. εἰ δὲ ὑπόλευκοι καὶ φλεγματικώτεραι, τοῖς ῥυπτικοῖς χρηστέον. εἰ δὲ μελαινόμεναι γένοιντο, τοῖς γενναιότερον διαφοροῦσι χρηστέον. ἐπὶ δὲ τῶν μειζόνων παίδων, τοῖς ὁμογενέσι δυνάμεσι τῶν φαρμάκων, χρώμενος ἐπιτείνων τὴν δύναμιν αὐτῶν. ἐπὶ δὲ τῶν ἤδη τελείων, καὶ σκληρότερα τὰ σώματα ἐχόντων, τοῖς ἤδη δραστικοῖς χρώμεθα. μέγιστα μὲν οὖν ἐστι πρὸς ἄφθας καὶ μάλιστα μὲν τὰς ἀρχομένας, ὀμφάκιον διαλυόμενον σὺν οἴνῳ. ἢ οἰνομέλιτι, καὶ ῥοῦς ὁ μαγειρικὸς ὁμοίως. ἐπὶ δὲ τῶν βρεφῶν ἀρκεῖ ἐν ἀρχαῖς, καὶ τὸ τῶν ῥόδων ἄνθος. καὶ αὐτὰ τὰ ῥόδα ξηρὰ σὺν τῷ οἰνομέλιτι, ἢ ῥοδομέλιτι. χρονίζοντος δὲ ἤδη, τοῦ πάθους. ἐπὶ μὲν τῶν μικροτέρων παίδων, θαυμάσιον ἄφθης βοήθημα τοῦτο φησὶν Ἀσκληπιάδης. κηκίδας θλάσας, ἕψε σὺν ὕδατι καὶ διηθήσας. καὶ ἴσον τῷ ἀφεψήματι μέλιτι μίξας, ἕψε πάλιν ὡς ἔχειν μέλιτι ὑγρότερον πάχος. καὶ χρῶ ὡς μεγίστῳ φαρμάκῳ. διαχρίων καὶ τῷ δακτύλῳ παρατρίβων τοὺς τόπους ἐπιπολύ. ἢ κροκίδας πορφυρᾶς περὶ τὸν δάκτυλον ἑλίξας, οὕτω σμῆχε τοὺς τόπους. ἐπὶ δὲ τῶν τελειοτέρων καὶ σκληροτέρων σωμάτων, ἤρκεσέ μοι διὰ παντὸς, ἐπὶ τούτων μίσει ὠμῷ χρῆσθαι μετ' οἴνου στύφοντος, ἐπιτείνοντι καὶ ἀνιέντι τὴν δύναμιν αὐτοῦ. τῷ ποτὲ μᾶλλον, ἢ ἧττον στύφειν τὸν οἶνον. καὶ τῷ παχύτερον ἢ ὑγρότερον ἐργάζεσθαι, τὸ σκευασθὲν ἐκ τῆς τοῦ μίσυός τε καὶ τῆς οἴνου μίξεως. εἰ δὲ ῥυπαρὰ, ἡ ἄφθα φαίνοιτο, σὺν οἰνομέλιτι τρίβω τὸ μίσυ, τοῖς δ' ἑτέροις τε καὶ ἔτι ἰσχυροτέρων χρήζουσι φαρμάκων. ὁ ἰὸς σὺν οἴνῳ τε καὶ οἰνομέλιτι χρήσιμος ὑπάρχει. ἀγαθὸν δὲ τούτοις φάρμακον ἐστὶ καὶ ἡ χαλκῖτις ὠμὴ σὺν ἐλαίῳ λειωθεῖσα. διαχρίεται δὲ δηλονότι τοῖς τοιούτοις φαρμάκοις, μόνα τὰ πεπονθότα μόρια τοῦ στόματος. καὶ διακλύσματα δὲ προσάγομεν, ἢ μέτρια, ἢ ἐπιτεταμένα τῇ στύψει, τοῖς μὲν ἰσχυροῖς σώμασι, τὰ ἰσχυρότερα. τοῖς δὲ μαλακοῖς τὰ ἀσθενέστερα. εἰ δὲ εἰς σηπεδόνα ἡ ἄφθα τραπείη, οὔτ' ἄφθαν ἔτι προσήκει τὸ πάθος ὀνομάζειν. οὔτε γὰρ τὰ τὰς ἄφθας ἰώμενα φάρμακα προσάγομεν τούτοις. ἀλλὰ τὰ ἰσχυρότερα ἅτινα ἐν τῷ περὶ ἐσχαρῶν ἐν τῷ στόματι μετὰ βραχέα εἰρήσεται. ποιεῖ μὲν οὖν ἐπὶ τῶν ἀρχὴν σηπεδόνος λαβόντων μάλιστα ἐπὶ τῶν νηπίων. καὶ τὸ προγεγραμμένον διὰ ἀφεψήματος κηκίδων. καὶ μέλιτος διάχρισμα. καὶ ἡ στοματικὴ αἰθηρὰ μετὰ μέλιτι διαχριομένη. καὶ τὸ διὰ τοῦ ῥοῦ καὶ ῥόδων ἄνθους. καὶ κρόκου, καὶ κόστου πρὸς κιονίδας φλεγμαινού-

σας γραφισόμενον ξηρὸν φάρμακον, μετὰ μέλιτος δὲ ἀντὶ τούτων διαχρίεται. καὶ ἡ λεπτοῦ κενταυρείου κεκαυμένου τέφρα, μετὰ μέλιτος διαχριομένη γενναίως ποιεῖ. καὶ ἡ σφαιρῖτις κεκαυμένη ὁμοίως. ἰδίως δέ φησιν Ἀρχιγένης ποιεῖ, κέρας ἐλάφειον καύσας, καὶ λειώσας, παράτριβε. ἄκρως δὲ ποιεῖ πρὸς τὰς νεμομένας ἄφθας. καὶ μαράθρου ῥίζα κεκαυμένη καθ' αὑτήν. καὶ μετὰ μέλιτος διαχριομένη. Πρὸς ἄφθας καὶ λοιπὰς περὶ τὸ στόμα καὶ τὴν γλῶτταν ἑλκώσεις. ἀμόργην ἑψήσας ἐν χαλκῷ μέχρι μελιτώδους συστάσεως διάχριε. Ἄλλο πρὸς ἄφθας καὶ τὰ λοιπὰ ἐν τῷ στόματι ἕλκη. σχιστοῦ γο. β. κηκίδων γο. α. λεῖα ποιήσας. εἶτα ἐλαίῳ φυράσας, βρέχων τὸν δάκτυλον ἀναλαβὼν τοῦ ξηρίου, ἐκμάσσου ἐπιπολὺ τοὺς ἑλκώδεις τόπους. ἀφίστησι δέρματα· αἴρει τραχυσμοὺς καὶ ἐπουλοῖ τὰ ἕλκη.

Περὶ τῶν τοῦ γαργαρεῶνος παθῶν, Γαληνοῦ. μγ'.

Τὸν γαργαρεῶνα τινὲς, καὶ κιονίδα ὀνομάζουσι. σταφυλὴ δὲ καλεῖται καὶ τὸ ἕτερον ἐν αὐτῷ γινόμενον πάθος, ὅταν ῥαγὶ σταφυλῆς ἐοικὸς γένοιτο τὸ ἄκρον τοῦ γαργαρεῶνος. ἱμάντα δὲ καλοῦσιν, ἕν τι τῶν ἐν αὐτῷ γινομένων παθῶν. ὅταν ἐξ ἀναθυμιάσεων πυρωδῶν λεπτυνθὲν ἐπιπολὺ οἷον ἱμαντῶδες γένηται. ὀλιγάκις μὲν οὖν ταῦτα τὰ παθήματα γίνεται περὶ τὸν γαργαρεῶνα. φλεγμαίνει δὲ πάνυ πολλάκις. ἔστι δ' ὅτε καὶ χωρὶς φλεγμονῆς ὑγραινόμενος ἐπιπλέον χαλᾶται. ὡς ἐν τοῖς καταῤῥόοις συνεχῶς γίνεται. ἀρχομένης τοίνυν τῆς φλεγμονῆς, τῶν ἀποκρουομένων φαρμάκων ἐστὶ χρεία, στυπτικῆς οὖν αὐτὰ χρὴ εἶναι δυνάμεως. μετρίας μὲν οὔσης τῆς ἐπιῤῥοῆς τῶν ὑγρῶν, τὰ μετρίως στύφοντα παραλαμβάνειν. ὅταν δὲ σφοδροτέρα συστῇ, τὰ στρυφνὰ προσάγειν. διακλύσματα μὲν οὖν μέτρια, τά τε διὰ τῶν φοινίκων ἐστὶν ἀφεψημένων, ποτὲ μὲν ὕδατι μόνῳ, ποτὲ δὲ καὶ βραχυτάτου μέλιτος ἐπιβαλλομένου. παραπλησίως δὲ τούτῳ καὶ τὸ διὰ τῶν ῥόδων, καὶ γλυκυῤῥίζης. ἑλίκων τε ἀμπέλου. καὶ βάτων. σχίνου. καὶ τερμίνθου. καὶ ῥάμνου. κυπέρου. καὶ τῶν κερατίων. καὶ μορέας ῥιζῶν. ὑποκυστίδος τε καὶ μήλων κυδωνίων. καὶ ἀπίων αὐστηρῶν. τούτων δὲ ἰσχυρότερα τὸ τῆς μυρσίνης καὶ τῶν μύρτων ἐστὶν ἀφέψημα. καὶ πρίνου ἀκρεμόνων τῶν μαλακῶν. καὶ πάσης δρυός. καὶ τῶν βαλάνων αὐτῶν. μεσπίλων τε καὶ κρανίων. γενναιότατα δὲ, κηκίδων καὶ ῥοῦ μαγειρικοῦ. καὶ τοῦ βυρσοδεψικοῦ. αἰγυπτίας τε ἀκάνθης. καὶ μυρσίνης, ἢ σχίνης καρποῦ. βαλαυστίων τε, καὶ κυτίνων. καὶ σιδίων. τούτων ἑκάστου κατὰ μόνας τε καὶ σὺν ἀλλήλοις ἀφεψηθέντων, ἀνακογχυλίζεσθαι χρὴ τῷ ὕδατι. θαυμαστὸν δὲ ὅπως αἱ μίξεις αὐτῶν ὠφελιμώτεραι πολλάκις γίνονται τῆς τῶν ἁπλῶν χρήσεως. καλῶς ποιεῖ ἔσω αὐτῶν, καὶ ἀνάληψις διὰ κοχλιαρίου ψυχρότατον ὕδωρ ἔχοντος, ἢ ὀξύκρατον, ἐν τῷ βαλανείῳ ψυχρὸν ἀναγαργαριζόμενον. καὶ ξηροῖς δὲ λειωθεῖσι προσάπτεσθαι χρὴ τοῦ γαργαρεῶνος ἀνέμα πως ἔσω ὀλίγον ἀνάγοντα πρός τε τὴν ἄνω χώραν, καὶ τὴν ἐκτὸς ὡς ἀντὶ τὴν γλῶτταν. ἐμβεβλήσθω δὲ κοχλιαρίῳ ἢ κυαθίσκῳ μήλης τὸ προσαγόμενον. τῶν μὲν οὖν ξηρῶν, μέτρια μέν ἐστι, τά τε ξηρὰ ῥόδα, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῶν. καὶ ἀκρεμόνες ξηρανθέντες τῶν προειρημένων φυτῶν, ὑποκυστὶς καὶ τὸ ποντικὸν ῥέον ὅ τε τῶν σκυτέων λίθος, ᾧ λαμπρύνουσι τὰ ὑποδήματα, ἀγήρατος καλούμενος. ὅ τε σάμιος ἀστὴρ, καὶ τὸ ὀμφάκιον ξηρόν. τούτων ἀσθενέστερα καὶ ἀδηκτότερα ἐστὶ, κόμμι. τραγάκανθα. σαρκόκολλα. ἄμυλον. οἷς χρηστέον ἐπὰν θλιβῇ μᾶλλον ὁ γαργαρεῶν, σφιγγόμενος ὑπὸ τῶν στυφόντων. ἢ ἐρεθιζόμενος ὑπὸ δακνόντων καὶ διαφορούντων. ἰσχυρότερον δὲ τῶν προειρημένων ἐστὶν αἱματίτης λίθος. καὶ οὐκ ἔλαττον ὁ φρύγιος κεκαυμένος. καὶ σινωπὶς μίλτος. καὶ ἡ λημνία σφραγίς. καὶ τὸ διφρυγές. τῆς τε αἰγυπτίας ἀκάνθου ὁ καρπός. καὶ ῥοῦς μαγειρικός. στύφει δὲ ταῦτα ἐπιφανῶς, χωρὶς μὲν τοῦ τραχύνειν. στρυφνὰ δὲ ἐστὶ βαλαύστια. καὶ κύτινοι. καὶ σίδια. καὶ κηκίς. στύφουσι δὲ ἱκανῶς, καὶ αἱ στυπτηρίαι πᾶσαι. ἁπλᾶ μὲν οὖν ταῦτα, χρήσιμα. σύνθετα δὲ ἐξ αὐτῶν γίνεται ὅταν τὸ σφοδρὸν τῷ μαλακῷ μίξωμεν, ἢ ὅταν τὸ στῦφον, τῷ διαφοροῦντι, τὴν μίξιν πρὸς τὴν κρᾶσιν τοῦ θεραπευομένου σώματος ποιούμενοι. χρονίζοντος δὲ ἤδη τοῦ πάθους, ἀδύνατόν ἐστι διὰ τῶν ἀποκρουομένων αὐτὸ τελείως ἰᾶσθαι. καὶ μάλισθ' ὅταν, ἤτοι, τὸ τοῦ κάμνοντος σῶμα πολύχυμον, ἢ τὸ πεπονθὸς μόριον ἀῤῥωστον φύσει ὑπάρχει. διὰ τοῦτ' οὖν ἀναγκαζόμεθα πολλάκις μὲν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ, ἢ πάντως γοῦν ὀλίγον ὕστερον μιγνύναι τι τοῖς στύφουσι τῶν διαφορητικῶν. εἰ δὲ ὀδύνη συνείη σφόδρα, καὶ τῶν παρηγορικῶν προσπλέξομεν. ὄντων δὲ καὶ τῶν διαφορητικῶν παμπόλλων, ἀπὸ τῶν μαλακωτέρων ἄρχεσθαι χρή. παροξύνεται γὰρ ὑπὸ τῶν δριμέων τὰ φλεγμαίνοντα, διὰ τοῦτ' οὖν ἐγένετο σύνθετον φάρμακα, πρός τε τὰς τῶν ἄλλων μορίων φλεγμονὰς, καὶ πρὸς τὰς τοῦ γαργαρεῶνος. οἷον ὅταν τῇ στυπτηρίᾳ μίξωμεν ἶριν ἰλλυρικὴν, ἢ λίβανον. ἢ σμύρναν. σὺ δὲ θεασάμενος ὅπως ἔχοι μεγέθους τε καὶ θερμότητος ἡ φλεγμονὴ, τότε ἀποῤῥέον αὐτῆς ποσὸν ἐπισκεψάμενος, ἔτι καὶ τὴν ἐν τῷ παντὶ σώματι ποσότητα τῶν χυμῶν στοχασάμενος, ἢ τῶν στυφόντων, ἢ τῶν διαφορούντων ἐπιτείνης τὴν κρᾶσιν. κάλλιστον δὲ φάρμακον ἐστὶ πρὸς γαργαρεῶνος φλεγμαίνοντας, καὶ ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν ἀκμῇ προσαγόμενον, ῥοῦ μαγειρικοῦ ℒ. η. ῥόδων ἄνθους ℒ. δ. κρόκου ℒ. β. κόστου ℒ. β.

κόψας σήσας, ἀπόθου ἐν ὑέλῳ. ἐπὶ δὲ τῆς χρίσεως, ὅσον ἥμισυ κοχλιαρίου δυσὶ κυάθοις διαλυθὲν
μελικράτου ὑδαρεστέρου εἰς ἀναγαργάρισμα παραλαμβανέσθω, ποιεῖ δὲ ἐπ' αὐτῶν καὶ ὁ διὰ κρό-
κου τροχίσκος ὃν ἶριν ὀνομάζουσί τινες, διὰ τὸ προσλαμβάνειν, σμύρνης μὲν, < . η. στυπτηρίας δὲ
ὑγρᾶς, < . β. καὶ κρόκου < . η. λειοῦται δὲ οἴνῳ. τὴν δὲ ἄλλην ἣν τινὲς τούτῳ προσπλέκουσι, πα-
ραιτούμεθα. οὗτος ταῖς ῥευματικωτέραις, καὶ καθύγροις φλεγμοναῖς ἄκρως ἁρμόζει, διαχρίε-
ται δὲ ἀναλυόμενος οἴνῳ καὶ τοῖς ἀναγαργαρίσμασι προσπλέκεται. ἐπὶ δὲ τῶν σκληροτέρων
σωμάτων, ποιεῖ καὶ ὁ τοῦ Μούσα τροχίσκος. ἔστι δὲ τούτου δραστικώτερος ὁ τοῦ Ἄνδρωνος τροχίσκος.
ποιεῖ καὶ τοῦτο δὲ ὅπερ Ἀσκληπιάδης ἔγραψεν. λίθους ἀγηράτου < . δ. γῆς σαμίας, < . δ. σχιστῆς,
< . β. κρόκου πεφωγμένου, < . β. κηκίδων < . ϛ. λείοις χρῶ. τούτῳ καὶ ἡμεῖς ἐχρησάμεθα φησὶν
10 ὁ Γαληνὸς πολλάκις ὄντι καλλίστῳ. πλὴν μήτε κατ' ἀρχὰς εὐθὺς, μήθ' ὅταν ἐξέρυθρος, ἢ καὶ θερ-
μὸς ὁ τῆς φλεγμονῆς ὄγκος ὑπάρχῃ. ἐπὶ δὲ τῶν κεχρονισμένων, καὶ τοῦ σώματος προκενουμένου,
κατὰ μέσην χρῆσιν, εὐθὺς ἐπιδείκνυται μεγάλην ὠφέλειαν. Ἄλλο πρὸς τὰς χωρὶς φλεγμονῆς
κεχαλασμένας κιονίδας. κηκίδος ὀμφακίνης. ἅλος ἀμμωνιακοῦ. ἴσα λεῖα διὰ κοχλιαρίου προ-
σαπτόμενα παραδόξως ποιεῖ. ἄρεστα δὲ ποιεῖ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ὁ κυρηναϊκὸς ὀπὸς λεῖος προσαπτό-
μενος. εἰ δὲ μὴ παρῇ οὗτος, τὸ λάσαρ. Πρὸς κεχαλασμένην κιονίδα. κηκίδων, < . λβ. διφρυγοῦς
< . ιβ. μετὰ μέλιτος διάχριε. Πρὸς κιονίδα τοῦ φιλοσόφου. σκεύαζε παρ' αὐτὸν τὸν καιρόν. χρο-
νίζον γὰρ, ἀδρανέστερον γίνεται, κάρυα χλωρὰ ἄωρα λαβὼν ξήραινε. καὶ φοινίκων ὀστᾶ. καὶ ὅτε
βούλει καύσας τὸ ἀρκοῦν. καὶ βαλὼν ἑκάστου ἴσον, λείας. χρῶ ξηρῷ. ἱκανῶς δέ ἐστι διαφορητικόν.
καὶ γὰρ καὶ ἐπὶ ἄλλων παθῶν πεῖραν αὐτοῦ ἔχομεν. Ἄλλο πρὸς κιονίδας κεχαλασμένας.
20 μέλιτος λι. α. στυπτηρίας ὑγρᾶς, λι. α. ῥόδων ἄνθους, < . ϛ. ὑποκιστίδος χυλοῦ, γο. γ. ἕψε στυπτη-
ρίαν. μέλι. εἶτα ἐπίβαλε τὰ ἄλλα λειωθέντα. καὶ ἐπ' ὀλίγον ἑψήσας, χρῶ, ποτὲ μὲν διαλύοντα
ὕδατι θερμῷ. ποτὲ δὲ μελικράτῳ εἰς ἀναγαργάρισμα. ποτὲ δὲ διαχρίοντα καὶ ἀνασέλλοντα αὐτῷ
τὴν κιονίδα. καλόν ἐστι τοῦτο τὸ φάρμακον φησὶν ὁ Γαληνός. καὶ δεῖ κεχρῆσθαι αὐτό. Ἄλλο.
Πρὸς κιονίδας κεχαλασμένας, ὑγιάζει καὶ τὰς μελλούσας ἤδη τέμνεσθαι. ποιεῖ καὶ πρὸς οὖλα νε-
μόμενα, καὶ πᾶσαν τὴν ἐν τῷ στόματι νομὴν, ἀκάνθης αἰγυπτίας. κηκίδων. μυρίκης καρποῦ. βα-
λαυστίων. φύλλων. στυπτηρίας σχιστῆς. κασσίας. ἴσα χρῶ ξηρῷ. Ἄλλο Ἀσκληπιάδου. ῥόδων ξη-
ρῶν ἀβρόχων. < α. ἰταλικὸν ν. νάρδου κελτικῆς σὺν ταῖς ῥίζαις καὶ τῇ παρακειμένῃ γῇ δέσμιον
ἕν. χελιδόνων ἀγρίων κόπρου ἐκ τῆς νεοττιᾶς ξηρᾶς, < . γ. σμύρνης < . η. κηκίδας ὀμφακίτι-
δας, ἀριθμῷ με. κόψας σήσας, ἐμφύσα διὰ καλάμου. καὶ παράπτου διὰ κυαθίσκου μήλης.
30 Ἄλλο ξηρὸν πρὸς τὰς ἄγαν κεχαλασμένας κιονίδας καὶ ὀγκώσεις. πεπέρεως < . α. σμύρνης
< . α. σχιστῆς, < . β. κηκίδων, < . ϛ. λείοις χρῶ. στέλλει γὰρ αὐτὰς, παραχρῆμα. Εὐπόριστον
πρὸς κεχαλασμένην κιονίδα, καὶ πνίγουσαν. νίτρον λεάνας, καὶ λαβὼν τῷ δακτύλῳ ἀνάθλιβε.
ἀποῤῥεύσει γὰρ φλέγμα πολὺ ἡματωμένον, καὶ ὑγιὴς ἔσται. Φυσικόν. Φυσικὸν φιλουμένου πρὸς
κιονίδα κεχαλασμένην. πίσσαν ὑγρὰν λαβὼν, μόλυνον τὸ ἄκρον τοῦ ἀντιχειρός σου, καὶ διασεί-
σας τοῦ βρέγματος τὰς τρίχας, διάχριε τὸ πισσάριον, καὶ ἀναδραμεῖται ἡ σταφυλή. εἰ δέ τις ἀνε-
νόχλητος ἀπὸ σταφυλῆς καὶ ἀντιάδων ἐθέλοι διαμένειν, ἐν τοῖς διαλείμμασιν ἑκάστου ἡμέρας ἅμα
τοῦ λούεσθαι, καὶ ἐκ τοῦ θερμοῦ ἀνελθεῖν, ψυχροῦ ὕδατος βρόχον καταπινέτω τὸ δι' αὐτὸ, καὶ πρὸς
βῆχας καὶ πλευροῦ πόνον, καὶ στομάχου πλάδον πολλοῖς ἥρμοσεν, διὰ τῶν προειρημένων τοίνυν. εἰς
τὸ κατὰ φύσιν ἐπανάγειν προσήκει τὸν γαργαρεῶνα παντὶ τρόπῳ. καὶ μὴ σπεύδειν ἐκτέμνειν.

40 Περὶ ἀφαιρέσεως κιονίδος. Γαληνοῦ. μδ.

Εἰ δὲ συνεχῶς ἐνοχλοίη καὶ τὸν ἐκ πνιγμοῦ ἢ φθίσεως κίνδυνον ἐπιφέρει. ἢ ὅταν ἰσχνὸς καὶ ἱμαν-
τώδης γένηται δι' ἀτροφίαν, ὡς ποτὲ συμβαίνει, ἢ ὅταν πάρεσιν ὑπομένῃ. γίνεται γὰρ καὶ τοῦτο
ἐπί τινων, τότε δεῖ ἀφαιρεῖν. ἄριστος δέ ἐστι καιρὸς τῆς ἀφαιρέσεως, ὅταν ὁ πνιγμὸς κατεπείγῃ.
τότε γὰρ κινδυνεύοντι τῷ πάσχοντι, δεῖ βοηθεῖν ἐπὰν ἡ φλεγμονὴ λήξῃ. πρὸς δὲ τὴν χειρουργίαν
καθέδριος ὁ πάσχων σχηματιζέσθω πρὸς αὐγὴν λαμπράν. καὶ τότε διαστελλέσθω τὸ στόμα. ἔπειτα
τῷ μυδίῳ ἀποτεινέσθω ἐρείδοντες τὴν σταφυλάγραν κατὰ τὸ μεσότατον αὐτοῖς, ἢ μᾶλλον ἐξωτέ-
ρω. καὶ ἀποταθεῖσα ἐπιστρεφέσθω. τῇ γὰρ ἐπιστροφῇ ὡσανεὶ ἀποβροχιζομένη, γρυποῦται. πε-
λιοῦται. γίνεται δυσαιμοῤῥάγιστος. καὶ διὰ τοῦτο, ἐπιμένειν δεῖ, ἐπί τινα χρόνον κατέχοντα,
ἐφ' ὅσον ὁ πάσχων μὴ δυσανασχετῇ, καὶ τότε ἀφαιρεῖν μὴ ἀνωτέρω τοῦ μυδίου. ἀλλὰ πρὸς τῇ βάσει
50 αὐτοῦ, δερματώδης γὰρ οὖσα ἡ κιονὶς καὶ τῇ ἀποτάσει εἴκουσα, διμήκης φαίνεται τοῖς ὁρῶσιν. ὅθεν
πολλοὶ τῶν ἀπείρων ἰατρῶν πλανώμενοι, ἢ ἀγνοοῦντες, ἀνωτέρω τέμνοντες, ἐκβάσεως αὐτὴν ἀ-
φαιροῦσι. καὶ μεγίστης βλάβης αἴτιοι γίνονται τῷ πάσχοντι. καταλιπεῖν τοίνυν χρὴ τὴν πρὸς τὴν
ὑπερῴαν αὐτῆς βάσιν, μετὰ δὲ τὴν ἀφαίρεσιν διδόναι ὀξύκρατον ὑδαρὲς τῷ πάσχοντι. ἠρέμα δὲ τοῦτο
προσκογχυλιζέσθω. ἡ γὰρ πλῆξις, αἱμοῤῥαγίας αἰτία γίνεται. ὅταν δὲ ἀναδάκνηται, ὕδατι

ψυχρῷ προσκλυζέσθω. καὶ ταῦτα ἐκ διαδοχῆς γινέσθω ἕως ἐπισχεθῇ τὸ αἷμα. ταῖς δὲ ἑξῆς ἡμέ-
ραις, ἀναγαργάρισμα διὰ γλυκυῤῥίζης, καὶ φοινίκων προσφερέσθω. καὶ διάχριστοι αἱ πρὸς φλεγ-
μονὰς τῶν παρισθμίων ἀναγεγραμμέναι. ὁ δὲ Γαληνὸς φησὶν, ἐγὼ μετὰ τὴν ἐκτομὴν, ἀεὶ τῷ δι-
φρυγεῖ χρῶμαι μέχρι συνουλώσεως. τὴν γὰρ οὐλὴν, ἀκριβῶς ἐσφιγμένην ἐργάζεται τοῦ μορίου
τούτου. καὶ πάντων δὲ τῶν ἑλκῶν.

Περὶ τῶν ἐν τῷ στόματι φλεγμονῶν. Γαληνοῦ. με.

Ὅταν μὲν πᾶν τὸ σῶμα φαίνηται πληθωρικὸν ἢ κακόχυμον, φλεβοτομίᾳ δεόντως χρώμεθα, ἢ κα-
θάρσει. καὶ κλυστῆρσι. καὶ ἀσιτίαις. εἰ δὲ μηδέτερον τούτων εἴη, ἐπὶ τὴν διὰ τῶν τοπικῶν βοηθημά-
των ἴασιν, εὐθὺς ἀφικνούμεθα. κατ᾽ ἀρχὰς μὲν οὖν ἀναστέλλοντες διὰ τῶν στυφόντων ἢ καὶ ψυχόν-
10 των. τῆς δὲ τῶν στυφόντων ἐστὶν ὕλης, χαλκανθος, καὶ τὰ παραπλήσια, ἀλλὰ τοῖς οὕτω ἰσχυροῖς τε
ἅμα καί τινα δηλητηριώδη δύναμιν ἔχουσι, οὐ προσήκει χρῆσθαι θεραπεύοντα τὰς ἐν στόματι δια-
θέσεις ἄνευ μεγάλης ἀνάγκης. βλάπτει γὰρ ἱκανῶς ὁπότε, παραῤῥυῇ τι ἐξ αὐτῶν πρὸς στόμαχον,
καὶ γαστέρα ἢ τὸν λαρύγγα, καὶ τὸν πνεύμονα, συνυπάρχει δὲ τοῖς τοιούτοις, καὶ ἡ κατὰ φύσιν ἀη-
δία. κατὰ δὲ τὴν χρῆσιν αὐτὴν ἀνιῶσα καὶ παραμένουσα δι᾽ ὅλης ἡμέρας. περὶ δὲ τῶν γυναικῶν,
τί δεῖ καὶ λέγειν. καὶ μάλισθ᾽ ὅσαι δυσχεραίνουσι ὑπὸ τρυφῆς τὰς φαρμακώδεις στοματικάς. ἤδη δὲ
καὶ ἄνδρες τινὲς οὐ μόνον ὑπὸ τρυφῆς, ἀλλὰ καὶ φύσει κακοστόμαχοί πως ὄντες, οὐ φέρουσι τὰ
τοιαῦτα φάρμακα. τὰ οὖν ἐπιεικέστατα τῶν στοματικῶν, κρόκον ἔχει. καὶ σμύρναν. καὶ στυπτη-
ρίαν. ἄμεινον ἐστὶν, ἐνίας τῶν στοματικῶν σκευάζειν ἄνευ τούτων. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν μετρίων φλεγ-
μονῶν ἀρκοῦσιν οἱ χυλοὶ μόνων τῶν καρπῶν, μόρων λέγω. ἢ ῥοῶν καὶ τῶν ὁμοίων μετὰ μέλιτος
20 μόνου ἀποθεραπεύειν. ἡδεῖαν ἔχοντες τὴν γεῦσιν. καὶ μέντοι καὶ διὰ τοῦ χυλοῦ τῶν καρύων, ὅταν
μὲν μετὰ μέλιτος μόνου σκευάζεται ἡδεῖαν ἔχει τὴν γεῦσιν, τῶν μὲν οὖν μόρων ὁ χυλὸς, ἀσθενέ-
στερον ἐστὶ φάρμακον. ἰσχυρὸν δὲ οὐδενός ἐστιν ἧττον φάρμακον, ὁ τοῦ λέμματος τῶν καρύων χυλός. μέ-
σος δὲ τούτων ἐστὶ κατὰ τὴν στύψιν ἡ τῶν βατίνων μόρων. προσήκει δὲ τούτων ἑκάστῳ μιγνύειν ἐὰν
βουληθῇς σφοδρότερον ἐργάσασθαι τὸ φάρμακον, ὄμφακος χυλὸν κατὰ τὸ ἴσον, εἰ δὲ μήγε, κατὰ
τὸ ἥμισυ. Ἀνδρόμαχος βάλλει κρόκου. σμύρνης. ὀμφακίου. σχιστῆς ἀνὰ ∠. α.

Διάχριστοι στοματικαί. ἥτε διὰ μόρων, ἡ διὰ ῥοιῶν. ἡ διὰ καρύων. ἡ δι᾽ ὄμφακος, καὶ αἱ παραπλήσιαι. μς.

Σκευάζεται δὲ, ἡ διὰ μόρων οὕτως, ὡς Ἥρας φησί. μόρων χυλοῦ κοτύλην ε. οἴνου αὐστηροῦ κοτύλην
α. μέλιτος, κοτύλην α. ἕψει τὸν χυλὸν τῶν μόρων μετὰ τοῦ οἴνου, ἕως γλοιοῦ πάχος σχῇ. εἶτ᾽ ἐπιβα-
λὼν τὸ μέλι, ἕψει μέχρι καλῆς συστάσεως. εἶτα πρόσμιξον λεῖα ἐν τῇ θυείᾳ, κρόκου, ∠. α. S. σμύρνης
30 ∠. α. S. ὀμφακίου ξηροῦ ∠. α. S. κάλλιστον δὲ ἐστὶ καὶ ἐπὶ πάσαις στοματικαῖς διαχρίστοις συνεψεῖν
τῷ προγεγραμμένῳ μέτρῳ, καὶ γλυκυῤῥίζης ∠. η. πραϋντικὴ γάρ ἐστι. καὶ κατὰ τὴν τὴν ἐκ τῶν στυ-
φόντων τραχύτητα παρηγορεῖν δυναμένη. ποιεῖ δέ φησι πρός τε παρίσθμια καὶ τὰς ἄλλας ἐν τῷ
στόματι φλεγμονὰς διαχριόμενόν τε καὶ ἀνακογχυλιζόμενον. ἔστι δὲ καὶ τὸν χυλὸν τῶν μόρων μόνον
μετὰ τοῦ μέλιτος σκευάσαντας, ἀποτίθεσθαι διὰ τὸ ἡδὺ τῆς γεύσεως. Διαμόρων ἁπλῆ ὡς Ἀσκλη-
πιάδης. Μόρων χυλοῦ ℥. ιγ. ὄμφακος χυλοῦ ℥. γ. μέλιτος λι. ιβ. τοὺς χυλοὺς ἕψουμεν μέχρι ποσῆς
συστάσεως. εἶτα τοῖς ἐπιβάλλομεν τὸ μέλι. καὶ πάλιν ἕψουμεν τὸ φάρμακον. πάνυ δὲ ἐστὶ καλόν.

Ἡ διὰ τῶν ῥοῶν Γαληνοῦ. Ῥόας λαβόντας δεῖ τῶν ἀκμαίων καὶ πεπείρων καὶ προσφάτων
ἐπίσης τῶν τριῶν διαφορῶν γλυκείων τε, καὶ ὀξειῶν. καὶ αὐστηρῶν, κόπτειν ἐν ὅλμῳ μετὰ τῶν λεμ-
μάτων. εἶτα τὸν χυλὸν ἐκθλίβειν, καὶ βάλλειν τοῦ μὲν χυλοῦ κοτύλην ε. μέλιτος δὲ, κοτύλην α.
40 καὶ γλυκυῤῥίζης ∠. ιβ. ἢ ὡς ἐν ἄλλοις η. ἕψει δὲ, βαλὼν τὸν χυλὸν καὶ τὴν γλυκύῤῥιζαν, καὶ διηθή-
σας, ἐπίβαλε τὸ μέλι. καὶ ἕψει μέχρι συστάσεως. καὶ χρῶ. ἐπιτηδειότερον ἐστὶ προσάγεσθαι, ἐφ᾽ ὧν
φλεγμαίνει μὲν τὸ στόμα, ἔκλυτον δὲ ἔχουσι τὸν στόμαχον καὶ ἀνόρεκτον. χρήσιμον δὲ καὶ πινόμενον
πρὸς τὰς κοιλιακὰς διαθέσεις. προσπλέκειν δ᾽ αὐτῷ ἐγχωρεῖ καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις στοματικοῖς
φαρμάκοις. κατ᾽ ἀρχὰς μὲν στύφοντα. κατὰ δὲ τὰς ἀκμὰς τὰ συμπέπτοντα. κατὰ δὲ τὰς παρακμὰς
τὰ διαφοροῦντα. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ ἐν τῷ στόματι ἕλκη. καὶ τὰ ἀφθώδη. Ἡ διὰ ῥοῶν ὡς Ἀσκλη-
πιάδης φάρμακον στοματικὸν ἐπιτετευγμένον ποιεῖ καὶ πρὸς νομάς. ῥοᾶς χυλοῦ ἰταλικοὺς ℥. ς. μέ-
λιτος λι. α. κρόκου ∠. δ. σμύρνης ∠. δ. ἕψε τὸν χυλὸν καθ᾽ αὑτὸν ἐπὶ πολὺ, ἔπειτα ἐπιβαλὼν τὸ
μέλι, ἕψε μέχρι καλῆς συστάσεως. εἶτα ἕνωσιν ἐν τῇ θυείᾳ κρόκον καὶ σμύρναν, καὶ χρῶ ὡς μεγίστῳ
φαρμάκῳ στοματικῇ διὰ γλεύκους Ἀνδρομάχου. ᾗ χρῶμαι φησὶ καλῇ. κηκῖδας λ. ῥοῦ βυρσοδε-
50 ψικοῦ ℥. β. γλεύκους καλλίστου λευκῆς ἀμιναίας σταφυλῆς ℥. ς. τὰς κηκῖδας θλάσας, βρέχε
ἐν τῷ ῥῷ ἡμέραν καὶ νύκτα ἐν τῷ γλεύκει. εἶτα ἕψε ἕως ἂν τὸ τέταρτον ὑπολειφθῇ. καὶ διη-
θήσας δι᾽ ὀθονίου, ἕψε πάλιν τὸν χυλὸν ἐν λοπάδι ἕως ἂν μελιτῶδες γένηται εἶτα πρόσβαλε
κρόκου ∠. α. σχιστῆς ∠. α. σμύρνης ∠. α. καὶ ἐνώσας ἀπόθου. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ ἐν ὠσὶ καὶ ἕδρᾳ,
ἕλκη. Ἐκ τοῦ νάρθηκος οὐρανοῦ στοματική. διάκειστος ἡ διὰ χυλοῦ ὄμφακος πρὸς τὰς ἀρχεκείας.

φλεγμονὰς, καὶ οὖλα πλαδῶντα καὶ τὰ καθαρὰ ἕλκη τῶν παρισθμίων. Ὀμφάκιος χυλοῦ ἑψη-
θέντος μέχρι συστάσεως, ℥. α. ῥόδων ἄνθους, ∠. ιβ. κρόκου, ∠. δ. μέλιτος κοτύλην α. ἕψει τὸν χυ-
λὸν καθ' αὑτόν· ἔπειτα ἐπιβαλὼν μέλι, ἕψει μέχρι συστάσεως. εἶτα σῶζε ἐν τῇ θυείᾳ, καὶ χρῶ.
σκευάζεται δὲ ὁμοίως, καὶ διὰ τοῦ χυλοῦ τῶν κυδωνίων, καὶ ἀπίων· καὶ ἀχράδων· καὶ μεσπίλων.
καὶ τῶν βατίνων μόρων καὶ τοῦ τῶν ἄλλων ὀπωρῶν χυλοῦ· καὶ τῶν κρανίων. πλεῖον δὲ ἐμβάλλεται
τούτοις τοῦ μέλιτος ὅσον ἐστὶ συστυπτικώτερον· δέχεται μὲν γὰρ ὁ τῶν ἀπίων καὶ ἄλλων ὀπωρῶν χυ-
λὸς ἐνίοτε ἴσον ἑαυτῷ τὸ μέλι· τῶν δὲ στυφόντων ἱκανῶς οἷος ἐστὶν ὁ τῆς κρανείας, ἐνίοτε διπλάσιον
δέχεται τὸ μέλι. Ἡ διὰ καρύων Γαληνοῦ. καὶ τὸ διὰ τοῦ χυλοῦ τῶν χλωρῶν καρύων στοματικὸν
φάρμακον. σκευάζεται οὕτως, τὸ ἔξωθεν λέπος ᾧ οἱ βαφεῖς χρῶνται, λαβὼν χλωρὸν, κόπτε ἐν
10 ὅλμῳ. καὶ ἐκπιέσας καὶ διηθήσας τὸν χυλὸν ὀθονίῳ, λάμβανε τούτου μὲν κοτύλας ε. μέλιτι δὲ
κοτύλην α. γλυκυρρίζης ∠. η. καὶ ἕψει τὸν χυλὸν σὺν τῇ γλυκυρρίζῃ, μέχρι συστάσεως. καὶ διηθή-
σας, ἐπίβαλε τὸ μέλι. καὶ συνεψήσας χρῶ τῇ ῥηθησομένῃ μεθόδῳ. ἔστι δὲ τὸ διὰ καρύων φάρμακον
ἁπάντων δραστικώτερον καὶ εὐωνότερον· οὐ μέντοι εὐστόμαχον, ὡς τὰ ἄλλα· καὶ μάλιστα ὡς τὸ διὰ
τῶν ῥοῶν.

Καθολικὴ διδασκαλία περὶ τῆς χρήσεως πάντων τῶν στοματικῶν διαχρίστων. μζ.

Μίγνυται χρησίμως ἀρχομένων τῶν φλεγμονῶν πᾶσι τοῖς στοματικοῖς φαρμάκοις τι τῶν στυφόν-
των καὶ ἀποκρουομένων· καὶ διὰ τοῦτο χρήσιμον τὸν χυλὸν μόνον μετὰ τοῦ μέλιτος σκευάζειν καὶ
ἀποτίθεσθαι. ἔστι δ' εὐπόριστα τῶν στυφόντων τὰ κατ' ἀρχὰς μιγνύμενα, ῥόδα. καὶ τὸ ἄνθος αὐτῶν.
μύρτα. μυρσίναι. σχῖνος. βάτος. ὀμφάκιον. ἐφεξῆς δὲ τούτων, κύτινοι. καὶ βαλαύστια· καὶ τὰ τῆς ῥοιᾶς
20 λέμματα· κηκῖδες· καὶ ὁ τῆς αἰγυπτίας ἀκάνθης καρπός· καὶ στυπτηρίαι πᾶσαι. ῥοῦς ὅ, τε μαγειρικός.
καὶ ὁ βυρσοδεψικός. ἕψεται δὲ τούτων ἕκαστον ὕδατι μέχρι καλῆς συστάσεως. καὶ οὕτω διηθηθὲν,
μίγνυται τῷ διαχρίστῳ. κάλλιστος δὲ καὶ ὁ τῶν ῥοῶν χυλὸς κατ' ἀρχὰς μιγνύμενος. χρὴ δὲ θλᾶν αὐ-
τὰς ὅλας ἐν ὅλμῳ σὺν τῷ λέμματι, καὶ οὕτως ἐκπιέζειν καὶ διηθεῖν καὶ ἕψειν μέχρι συστάσεως πο-
σῆς· καὶ μιγνύειν τῷ παρούσῃ διαχρίστῳ. εἰ δὲ πολυτελέστερον ἐθέλοις ποιῆσαι τὸ φάρμακον πλου-
σίοις σκευάζων, ἔμβαλε κασσίας φλοιόν· νάρδου ἰνδικῆς, ἢ κελτικῆς· ἢ μαλαβάθρου φύλλα. μετὰ
δὲ τὴν ἀρχὴν, ὅταν στῇ τὸ ἀπορρέον, μόνον ἀρκεῖ τὸ διὰ μόρων τοῦ κρόκου τι καὶ τῆς σμύρνης προσει-
ληφὸς εἰς τὸ πέψαι τὴν φλεγμονήν. κατὰ δὲ τὰς ἀκμὰς τῶν φλεγμονῶν, ὀλιγάκις μὲν χρῆσθαι
δεῖ τοῖς στοματικοῖς διαχρίστοις, διακλύσμασι δὲ καὶ ἀνακογχυλισμοῖς παρηγορητικωτέροις, πέττειν
τὴν φλεγμονήν. οἷον ἐστὶ τὸ διὰ τῶν πιτύρων καὶ γλυκυρρίζης. ἐνίοτε δὲ καὶ ἰσχάδων λιπαρῶν ἀφέ-
30 μα. ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ στοματικὸν φάρμακον, ἐν ἀκμαῖς ἀνακογχυλίζεσθαί τις δύναται. μιγνύων
μελικράτῳ· ἢ ὕδατι, ἢ ἑψήματι τεθερμασμένῳ, ἢ αὐτὸ μόνῳ τῷ θερμῷ ὕδατι, μὴ παρόντος μέλι-
τος, ἢ ἑψήματος. κάλλιστον δὲ κατὰ τὰς ἀκμὰς τῶν φλεγμονῶν, καὶ τὸ σχίνινον ἔλαιον θερμανθὲν
ἔσωθεν διὰ πλώματος. καὶ κατεχόμενον τῷ στόματι. μὴ παλαιὸν δὲ ἔστω. συμπεφθείσης δὲ ἤδη τῆς φλεγ-
μονῆς καὶ τῶν σφοδρῶν ὀδυνῶν πεπαυμένων ἤδη, καὶ τῶν διαφορούντων μίγνυμεν τῷ στοματι-
κῷ φαρμάκῳ. ἅτινα εἰσὶ ταῦτα. ἑψήματι ἢ μελικράτῳ ἕψοντες ὀρίγανον, ἢ ὕσσωπον· ἢ γλήχωνα.
ἢ θύμον. ἢ καλαμίνθην. ἢ θύμβραν. ἢ ἡδύοσμον. εἶτα διηθήσαντες, μίγνυμεν τὸ ἀφέψημα τῷ στο-
ματικῷ φαρμάκῳ. εὐπόριστον δὲ ἐστὶ τῶν διαφορούντων, καὶ τῶν ἰσχάδων ἀφέψημα μελιτῶδες γι-
γνόμενον. ἕκαστον γὰρ τῶν προειρημένων ἰσχυρότερον ποιῆσαι βουλόμενοι, ἐπιπλέον ἕψομεν,
ἔτι δὲ τούτων ἰσχυρότερον, νίτρου ἀφρός· καὶ τὸ βερνικάριον νίτρον καὶ μάλιστα κεκαυμένον· καὶ τούτου
40 ἰσχυρότερον θεῖον τὸ ἄπυρον. πρὸς δὲ τὰς ἤδη χρονιζούσας καὶ σκληρυνομένας φλεγμονὰς, τὰ δυ-
νάμενα διαφορεῖν γενναιότερον, ἐμβάλλεται, κοπέντα δηλονότι, καὶ σηθέντα. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα,
ἐπὶ μὲν τῶν πλουσίων, κόστος. καὶ ἄμωμον. καὶ τὸ καλούμενον μάκερ. θερμαῖνον ἱκανῶς μετὰ στύ-
ψεως, καὶ ὁ κυρηναϊκὸς δὲ ὀπὸς εἰς διαφόρησιν τῶν σκληρυνομένων φλεγμονῶν ἐπιτήδειος. ἤ τι τῶν
μετ' αὐτόν. οἷον ἐστὶ τὸ λάσαρ. τοῖς δὲ πένησιν, ἐμβλητέον ἄν τι τῶν πολυτελῶν φαρμάκων δίκτα-
μνον. ἢ ἄκορον. ἢ μῆον. ἢ πύρεθρον. ἢ καρδάμωμον βραχύ. ἢ νάπυος. ἔστω δὲ ὁ σταθμὸς ἑκάστου τῶν προ-
σπλεκομένων πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς εἰρημένην συμμετρίαν. ἐν οἷς μία λίτρα τοῦ μέλιτος, καὶ πέντε τοῦ
χυλοῦ λίτραι. ∠. δ. ἢ ε τῶν προσπλεκομένων.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς παρισθμίοις φλεγμονῶν, ἐκ τῶν Φιλουμένου. μη.

50

Συνεχέστατα τὰ παρίσθμια ἐν φλεγμονῇ γίνεται. θερμοὶ γὰρ καὶ ὑγροὶ οἱ τόποι ἁλίσκονται δὲ
μᾶλλον τῷ πάθει οἱ πολύαιμοι. καὶ παῖδες ὡς ἁπαλοὶ τὴν σύγκρισιν, καὶ ἀδηφάγοι. καὶ τὰ θηλά-
ζοντα δὲ βρέφη ἐν τῇ καταπόσει τοῦ γάλακτος κακοπαθοῦντα. φέρει δὲ τὸ πάθος, καὶ ἡ παρὰ
τὸ ἔθος ἀκρατοποσία πολλή. καὶ ἡ βιαιοτέρα τῶν τροφῶν κατάποσις. καὶ μάλιστα τῶν δριμυτέρων
τραχυτέρων. παρέπεται δὲ τοῖς πάσχουσι, δυσκαταποσία. καὶ ὀδύνη, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ πυρετός.

ἀρχομένης μὲν οὖν τῆς φλεγμονῆς ἀποσολῆ σιτίων δεῖ κεχρῆσθαι. καὶ ὑδροποσία. καὶ πυρετοῦ
μάλιστα συνεισβάλλοντος. ἀναγαργαρίσματα δὲ διδόναι τὰ σύφοντα. καὶ ἀποκρουόμενα. οἷον φακ-
κοῦ ἀφέψημα μετὰ ῥόδων. καὶ μύξων, καὶ φοινίκων. καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῆς φλεγ-
μαινούσης κιονίδος παραλαμβανόμενα. παραιτητέον δὲ ἐν ἀρχαῖς τὸ μέλι προσπλέκειν τοῖς ἀνα-
γαργαρίσμασι. δριμὺ γὰρ καὶ ἐρεθιστικόν, σφοδροτέρου δὲ τοῦ πάθους γιγνομένου, καὶ τοῦ κατὰ
πνιγμὸν κινδύνου ἐν ἀπονοίᾳ ὄντως, μάλιστα ἐπὶ νέου πολυαίμου. φλεβοτομεῖν ἀπ᾽ ἀγκῶνος
μετ᾽ ἔσω ἀφαιρέσεως. καὶ τροφὰς διδόναι ῥοφηματώδεις. καὶ εὐκοιλίους. καὶ τῆς κοιλίας μὴ ὑπακουού-
σης, κλύζειν. ἐπὶ δὲ τῶν νηπίων, βαλανείοις καὶ διαχρίσεσι τῆς ἕδρας, ἐρεθιστέον τὴν κοιλίαν. μετὰ
δὲ τὴν κένωσιν, ἀναγαργαριζέσθωσαν, πιτύρων ἀφεψήματι θερμῷ, ἢ πτισάνης χυλῷ. ἐν ἀφεψημέ-
10 νῳ ἐν αὐτῷ σταφίδων. ἢ ἑψήματι χλιαρῷ. ἢ ἀφεψήματι γλυκυρίζης ἢ μετὰ τοῦ γλυκέως. ἢ σύκων
καὶ ὑσσώπου ἀφεψήματι. ἔστω δὲ τὰ πάντα χλιαρά· οὔτε γὰρ ψύξεως ἀνέχεται τὰ φλεγμαίνον-
τα, οὔτε πλείστης θερμασίας. ἱκανῶς δὲ ὠφελοῦνται, ἐὰν ἀμυγδάλινον ἔλαιον τοῖς ὠσὶν ἐγχέῃς.
ἔξωθεν δὲ πυριατέον πράως σπόγγοις ἀποτεθλιμμένοις. καὶ καταπλαστέον διὰ κρίθινου. ἢ λινο-
σπέρμου. ἢ τήλεως. ἢ καὶ μίξας ἅμα. ἐνδιδούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς ἢ παρακμαζούσης, μικτέον
τοῖς ἀναγαργαρίσμασι τὸ μέλι. ὃ ἐν ἀρχαῖς, οὐ δεῖ ποιεῖν, οὐδ᾽ ἐν ἐπιδόσει. ἔστω δὲ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ,
καὶ θερμότερα τὰ ἀναγαργαρίσματα. περιθετέον δὲ ἔξωθεν τῷ τραχήλῳ, ἔριον μαλακὸν ἐλαίῳ
θερμῷ βεβρεγμένον. καὶ μάλιστα χειμῶνος. ἢ συνεχῶς τῷ θερμῷ ἐλαίῳ ἐμβαπτόμενον τὸ ἔριον,
περιτιθέσθω τῷ τραχήλῳ. εἰ δὲ δριμυτέρων προσαχθέντων διακλυσμάτων. ἢ διὰ χρίστων τραχύνοι-
το ἡ φλεγμονὴ καὶ δῆξις παρέποιτο, τοῖς πρᾳοτέροις ἀναγαργαριστέον, οἷά ἐστι πτισάνης χυλός. ἢ
20 χόνδρου καὶ τιχῶν σιλιγνιτῶν ἀπόβρεγμα. χλιαρώτατα δὲ ἔστω τὰ προσαγόμενα. καὶ τὸ γάλα δὲ
χλιαρὸν ἀναγαργαριζέσθωσαν, ἐνδιδούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς καὶ τῆς ὀδύνης, διαχριστέον ταῖς
προειρημέναις στοματικαῖς, καθιέντα τὸν λιχανὸν δάκτυλον. καὶ μετὰ προσηνοῦς ἐπαλείψεως,
παραπιέζοντας, τὰ παρῳδηκότα τῶν παρισθμίων, ἵνα τὴν περιεχομένην ὕλην προσείρηται.
μὴ μέντοι βιαίως προσπαίζειν ὥς τινες ποιοῦσιν αἴτιοι γινόμενοι τῆς αὐξήσεως τῆς φλεγμονῆς.
εἰ μέντοι περιπέσοιμεν τινὶ ποτὲ ἀπὸ τῆς τοιαύτης θεραπείας βλαβέντι, ἀρκεσθησόμεθα τοῖς
παρηγορεῖν δυναμένοις ἀναγαργαρίσμασι, μὴ διαχρίοντες. ἐπιμενούσης δὲ τῆς φλεγμονῆς, καὶ τῶν
παρισθμίων, κατὰ τὴν χρόαν ὑπερύθρων ὄντων, καὶ μὴ κουφιζομένων πρὸς τὰ ῥηθέντα βοηθή-
ματα, προσδοκητέον μεταβολήν, ταχὺ γὰρ ἀφίσταται τὰ παρίσθμια. ἀποστήματος δὲ γινομένου,
παροξύνεται τὰ τῆς φλεγμονῆς σημεῖα, καὶ οἱ παροξυσμοί, μᾶλλον πρὸς ἑσπέραν σφοδρότεροι
30 γίγνονται μετὰ φρίκης τινὸς καὶ ἀνωμαλίας, ἔσθ᾽ ὅτε δέ, καὶ μετὰ πυρετοῦ, χρὴ οὖν κατὰ τὰς
ἐπινοίας τῆς πυοποιήσεως συνεργεῖν τῇ διαπυήσει ὡς τάχιστα, ἔστω δὲ τὰ ἀναγαργαρίσματα
ἐπ᾽ αὐτῶν θερμότερα. μελίκρατον θερμόν, ἀφέψημα ἰσχάδων, καὶ ὑσσώπου. συνεργεῖ δὲ εἰς τὸ μα-
λάξαι καὶ πεπᾶναι τὰ παρίσθμια, ἐν ἀποστάσει γινόμενα, διάχριστος ἡ λεγομένη αἰγυπτία. σκευα-
ζομένη διὰ ῥητίνης τερεβινθίνης. καὶ μέλιτος. καὶ ἐλαίου γλυκυτάτου. καὶ καταπλάττειν ἔξωθεν
τῷ κριθίνῳ μετὰ τήλεως ἀφεψήματος, καὶ ἰσχάδων. καὶ ἀλθαίας. καὶ μέλιτος. ὅταν δὲ ἤδη πυον
γένηται, μειοῦνται οἱ πόνοι, καὶ τῷ δακτύλῳ μαλακώτερος ὑποπίπτει ὁ τῆς φλεγμονῆς
ὄγκος. ὅτε δριμύτερα δεῖ προσάγειν τὰ ἀναγαργαρίσματα, καὶ τὰς προειρημένας στοματικὰς
διαχρίσεις, διδόντας αὐτοῖς ἐν τροφῇ, ψωμοὺς ἐξ ὕδατος εὐμεγέθεις, καὶ τὰς λοιπὰς δὲ προ-
σφορὰς, ἀθρόως ποιείτωσαν. βιαιότερον γὰρ τῇ τῶν παρισθμίων περισολῇ χρησάμενοι πρὸς ὅμοια
40 τινὰ τομὴν ὑπομένουσιν, οἱ ὄγκοι. μετὰ δὲ τὰς ῥήξεις. ἀναγαργαριστέον μελικράτῳ κατ᾽ ἰδίαν ἢ μετὰ
φακοῦ. ἢ ῥόδων. καὶ τούτοις ἐπιμενητέον μέχρι παντελοῦς ἀπουλώσεως, συμπλέκοντας πολλάκις
αὐτοῖς καὶ τὰς στοματικὰς λεγομένας, τὰς προρρηθείσας. εἰ δ᾽ ἡ ῥῆξις χρονίζει διὰ στερεότητα τῶν
ἐπικειμένων σωμάτων, ἐπωδύνου τῆς φλεγμονῆς οὔσης, διελεῖν χρὴ τὸ ἀπόστημα πρὸς τὴν τοῦ
πύου ἔκκρισιν. ἐπὶ οὖν τῶν τελείων, καθέδριον δεῖ σχηματίζειν τὸν πάσχοντα, ἔπειτα διαστεῖ-
λαι τὸ στόμα καὶ τὴν γλῶτταν σπαθομήλῃ καταστεῖλαι, ἢ γλωσσοκατόχῳ, τότε διελεῖν τὸ ἀπό-
στημα σμιλαρίῳ. ἢ κατιαδί. εἰ δὲ παιδίον τὸ πάσχον εἴη, τὸ κεφάλιον ἐρειδέσθω ἐπὶ τῶν τοῦ
ἐνεργοῦντος γονάτων. εἶτα ἅμα τῇ διαιρέσει, ἐπικλινέσθω τὸ κεφάλιον πρὸς τὴν τοῦ ὑγροῦ ἔκ-
κρισιν. μετὰ δὲ τὴν χειρουργίαν ὕδωρ γαλακτῶδες προσδιδόσθω πολλάκις. μετὰ δὲ διάστημα
ἱκανὸν τῆς χειρουργίας, καὶ ταῖς ἑξῆς ἡμέραις, μελίκρατον διακλυζέσθω. διάχριστος δὲ προσ-
80 φερέσθω, ἡ ἐπὶ τῶν ἡλκωμένων παρισθμίων, ἁρμόδιος. οἷα ἐστὶν ἡ αἰγυπτία κροκηρά, καὶ
αἱ παραπλήσιοι. ἔστι δὲ ἡ αἰγυπτία αὕτη, κρόκου ∠. γ. ῥοδίνου ἐλαίου, γο. β. μέλιτος λι. α. S. τή-
λεως. καὶ λινοσπέρματος ἑψηθέντων τοῦ χυλοῦ, γο. γ. τὸν κρόκον, τῷ χυλῷ λείου. καὶ ἐπιβαλὼν τὸ
ἔλαιον, καὶ ἑνώσας καὶ ἀποφέρας τὸ μέλι, ἐπίβαλλε, καὶ μίξας χρῶ.

Περὶ τῶν ἐν παρισθμίοις, ἐσχαρωδῶν καὶ λοιμωδῶν ἑλκῶν. μβ'.

Τὰ ἐν παρισθμίοις γινόμενα λοιμώδη καὶ ἐσχαρώδη ἕλκη, τὰ πολλὰ μὲν ἄρχεται μὴ προηγησα-
μένου ῥευματισμοῦ τῶν παρισθμίων. ἔστι δ' ὅτε ἀπὸ τῶν συνήθως γινομένων περὶ τὰ παρίσθμια
φλεγμονῶν, ἀποτελεῖται, ἀγριωθεισῶν τῶν φλεγμονῶν. γίνεται δὲ συνεχέστατα μὲν παιδίοις·
ἤδη δὲ καὶ τελείοις· καὶ μάλιστα τοῖς κακοχύμοις ἐν ταῖς περὶ τὸ ἔαρ συμβαινούσαις λοιμικαῖς κα-
ταστάσεσιν. ἐπὶ δὲ τῶν παιδίων ὡς ἐπίπαν, ἄφθης προηγησαμένης ἀποτελεῖται τὸ πάθος. ἔστι
δὲ, τὰ μὲν αὐτῶν λευκὰ ἀπίλοις ὅμοια. τὰ δὲ τεφρώδη τὴν χρόαν. ἢ ἐσχάραις ταῖς ἀπὸ καυτηρίων
παρεοικότα. παρέπεται δὲ τοῖς πάσχουσι, ξηρότης περὶ τὴν κατάποσιν· καὶ πνιγμὸς ἀθρόος ἐπι-
πίπτει· καὶ μᾶλλον ὅταν ἐρύθημα ὑπὸ τὸν ἀνθερεῶνα γένηται. ἡ ταύτης τῆς ὀξύτητος παρα-
10 δραμούσης νομὴ διαδέχεται τοὺς τόπους καὶ σηπεδών. ὀξέως οὖν δεῖ βοηθεῖν. καὶ ἐπὶ τῶν τελείων
εἰ μηδὲν μεῖζον κωλύει· τέμνειν τὴν ἐν ἀγκῶνι φλέβα ἀνυπερθέτως. πολλὰς γὰρ ἔσω ἀκμῆς παρ-
θένοι ὀργοῦσαι πρὸς τὴν ἔμμηνον κάθαρσιν, ἁλίσκονται τῷ πάθει καὶ αὗται μᾶλλον δέονται τῆς
φλεβοτομίας. ἐφ' ὧν δεῖ μᾶλλον τὰς ἐν τοῖς σφυροῖς τέμνειν φλέβας. ὑπὸ μίαν δὲ ἀφαίρεσιν,
ἀρκεῖ κενῶσαι καὶ μὴ μέχρι λειποθυμίας. εἶτα βαλανισμοῖς καὶ διαχρίσμασι τῆς ἕδρας, καὶ
κλυστῆρσι χρηστέον· καὶ σικύαις κατ' ὀσφύος, καὶ διαδέσμοις τῶν ἄκρων· καὶ πάσῃ τῇ ἀπὸ τῶν πε-
πονθότων μερῶν ἀντισπάσει. μετὰ δὲ ταῦτα ἀναγαργαρίσματα προσάγειν, φακοῦ ἀφέψημα· καὶ
μύξων· καὶ φοινίκων, μετὰ μέλιτος καὶ πτισάνης χυλοῦ. εἶτα πιτύρων ἀφέψημα γλίσχρον, ἐν τῇ
ἑψήσει γενόμενον· καὶ προσλαβὸν μέλι ἢ τὴν διὰ μόρων στοματικήν, καὶ μάλιστα τὴν διὰ τῶν ῥοῶν
σὺν τῷ ὑδρομέλιτι μίξαντα διδόναι ἀναγαργαρίζεσθαι. ἐμπάσσεται δὲ τῷ ὑδρομέλιτι, καὶ κό-
20 στος· καὶ ἶρις· καὶ ἀριστολοχία, καὶ τὰ παραπλήσια μετὰ τὰς ἀρχάς, καλῶς δὲ ποιεῖ ἐμπασσόμε-
νον τῷ μελικράτῳ, καὶ τὸ προγεγραμμένον πρὸς τὰς κιονίδας ξηρὸν φάρμακον, διὰ τοῦ ῥοῦ· καὶ
ῥόδων ἄνθους· καὶ κρόκου· καὶ κόστου· καὶ γλαυκίου δὲ τῶν φύλλων ξηρὸν ἀφέψημα, πικρὸν μὲν,
ἀλλὰ βέλτιστα ποιοῦν· ἐγὼ δὲ καὶ τοῦ χυλοῦ ᾧ εἰς τὰ κολλύρια χρώμεθα, ὑδρομέλιτι ἀκρατεστέρῳ
διαλύων· χρῶμαι ἀναγαργαρίσματι, καὶ μετὰ ταῦτα, τῷ τῆς ἴρεως ἀφεψήματι. αὐτοῦ μέντοι τοῦ θα-
μνίσκου ξηροῦ τοῦ γλαυκίου λείου κεκομμένου καὶ σεσησμένου, ἀρίστη χρῆσις ἐμφυσωμένου τῷ
στόματι. πειρᾶσθαι δὲ δεῖ μὴ προσάγειν δάκτυλον τοῖς τόποις τὸ σύνολον. ἢ ἐλαφρῶς γε πάνυ χειρα-
πτεῖν. οἱ γὰρ ἰδιῶται οὓς μάλιστα ἀπόρους ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι, βιαιότερον διαχρίουσιν. ἅμα μὲν πιέ-
ζοντες τὸν φλεγμαίνοντα τόπον, ἅμα δὲ ἀποσύροντες τὰς ἐσχάρας. ταῦτα δὲ δεῖ ποιεῖν. προσηρεισ-
μένην ἤδη τὴν ἐσχάραν θεασώμεθα εἰ δὲ ἐχεκολλοῦσαν τὴν ἐσχάραν ἀποσπᾶν αὐτὴν ἐπιχειρήσο-
30 μεν, βαθύνονται μᾶλλον αἱ ἑλκώσεις· καὶ ἐρεθίζονται αἱ φλεγμοναί. καὶ αὔξουσιν αἱ ὀδύναι. καὶ
παρακολουθοῦσιν αἱ νομαί. οὐκ οὖν τὰ μὲν ξηρὰ προσήκει ἐμφυσᾶν. τὰ δ' ὑγρὰ πτερῷ διαχρίειν.
ὥσπερεὶ ἐσωτάτω ἐκτείναντας τὸ πτερόν. χρηστέον δὲ καὶ τῇ διὰ τοῦ βησασὰ συναγχικῇ. καὶ τῇ διὰ
τῶν κεκαυμένων χελιδόνων, ἀνιέντες μέλιτι καὶ διαχρίοντες, καὶ σὺν ὑδρομέλιτι, ἀναγαργάρισ-
μα, προσάγοντες. ὤνησε δὲ πολλάκις καὶ ἀριστολοχία· καὶ ἶρις· καὶ χαλκῖτις μετὰ μέλιτος προ-
σαχθεῖσα. ἐν αἷς ἐστὶ καὶ ὁ τοῦ Ἄνδρωνος τροχίσκος· καὶ ὁ τοῦ Μούσα. θαυμαστῶς δὲ ἀφαιρεῖ τὰς ἐσχά-
ρας καὶ ἡ κυνεία κόπρος μετὰ μέλιτος διαχριομένη· καὶ τῶν κεκαυμένων χελιδόνων ἡ τέφρα καὶ
ἡ τοῦ κεκαυμένου κενταυρείου λεπτοῦ ἡ τέφρα μετὰ μέλιτος καὶ τῶν χερσαίων κοχλιῶν μάλιστα
τῶν γυμνῶν κεκαυμένων ἡ τέφρα μετὰ μέλιτος. πρὸς δὲ τοὺς ἀφηλπισμένους ὑπὸ τῶν ἰατρῶν
ἕνεκα ἐσχαρῶν χολὴν κροκοδείλου ξηραίνας καὶ λεάνας ἐπίπασσε καὶ ἐσχάραν τῷ μέλιτι. δεήσει
40 δὲ, μετὰ τοὺς ἐκ τῶν τοιούτων φαρμάκων γινομένους, ἐρεθισμούς, πραΰνειν ἀφεψήματι γλυκυρρίζης·
καὶ τῷ διὰ σκυβελίτου· καὶ μαστίχης χίας καὶ σμύρνης καὶ κρόκου ἀναγαργαρίσματι. εἶτα καὶ
ἀμύλου καὶ τραγακάνθης. σταθείσης δὲ τῆς νομῆς, γάλα ἀναγαργαριστέον, προσειληφότα σαμίαν γῆν.
ἐπιμελεῖσθαι δὲ καὶ τῶν πυρετῶν προσήκει. εἰώθασι γὰρ σφοδροὶ παρακολουθεῖν. καὶ ἐν ταῖς ἀνα-
καθάρσεσι μάλιστα τῶν ἑλκῶν φροντίζειν. ἐσπάσθη γὰρ ἤδη τὰ μὲν πολλὰ τῶν νηπίων ἐν τῷ τῆς
ἀνακαθάρσεως καιρῷ. τὰ δὲ ἀποξηρανθείσης τῆς καταπόσεως ἀπεπνίγη. εἰσὶ δὲ οἷς αὐτῶν, ἀναβι-
βρώσκονται οἱ γαργαρεῶνες. καὶ μέχρι πολλοῦ κατασχόντων τῶν ἑλκῶν καὶ βαθυνθέντων, οὔλης
ἐπιδραμούσης, φθέγγονται μὲν στενώτερον. καὶ πινόμενον τὸ πόμα αὐτοῖς ἐπανακάμπτεται, εἰς
τὰς ῥῖνας. ὥστε καὶ μετὰ τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν, ἔγνων τινὰ διαφθαρεῖσαν κόρην ἤδη ἐπὶ τῆς
ἀναλήψεως οὖσαν. μέχρι δὲ τῶν ἑπτὰ, οἱ πλεῖστοι κινδυνεύουσιν. ἀεὶ δὲ τῶν φλεγμονῶν καὶ τῶν νο-
50 μῶν ἐπίτασιν εἰληφυιῶν καὶ ἔξωθεν δεῖ πυριᾶν. καὶ καταπλάσμασι κοινοῖς χρῆσθαι, φυλαττο-
μένους περίψυξιν. μακάριον γὰρ εἰ γένοιτο, μεταστῆναι εἰς τὰ ἔξω τὴν ἔνδον ὕλην. περισκεπέσθω δὲ
ἀεὶ μετὰ τὰ καταπλάσματα, τὰ περὶ τὸν ἀνθερεῶνα μέρη. ναρδίνῃ ἢ κυπρίνῃ κηρωτῇ μετὰ πε-
ριθέσεως ἐρίων μαλακῶν. τῶν δὲ ἐσχαρῶν ἀπολυθεισῶν καὶ καθαρῶν γινομένων τῶν ἑλκῶν, ταῖς
ἀνθηραῖς χρηστέον. ἀποθεραπεύουσι γὰρ τὰς ἑλκώσεις, καὶ ξηραὶ προσαγόμεναι. καὶ μετὰ μέλιτος
διαχριόμεναι.

διαχριόμενα. ἔστι δὲ πρὸς τὰς ἐν στόματι καὶ παρισθμίοις ἐσχάρας, σύνθετα φάρμακα τοιαῦτα.
Ἀσκληπιάδου διάχρισις. πρὸς τὰς μεθελκώσεως φλεγμονάς, ῥόδων ἄνθους ℒ. η. κρόκου ℒ. δ.
βαλαυστίου ℒ. α. σμύρνης ℒ. α. στροβίλων καθαρῶν ℒ. δ. ἀναλάμβανε μέλιτι καὶ χρῶ διαχρίων.
Ἄλλη Ἀσκληπιάδου πρὸς τὰς ἐν τῷ στόματι σηπεδόνας ῥοῦ μαγειρικοῦ ℒ. δ. ἀκακίας ℒ. α. μυε-
λοῦ ἐλαφείου ἢ μοσχείου ℒ. δ. οἴνῳ γλυκεῖ διαλύσας, ἀνάλαμβανε μέλιτι ἀπηφρισμένῳ καὶ χρῶ
διαχρίων. Ἀνδρομάχου στοματικὴ εὐώδης ἁπαλὴ πρὸς φλεγμονὰς καὶ ἐσχάρας καλή. στροβίλων
κεκαθαρμένων ℒ. γ. ἀμύλου ℒ. β. σχιστῆς ℒ. α. ῥόδων ἄνθους ℒ. α. κρόκου ἄνθους τὸ ἀρκοῦν.
Ἄλλη πρὸς πάντα τὰ ἐν τῷ στόματι καὶ παρισθμίοις. ῥοῦ μαγειρικοῦ ℒ. δ. ῥόδων ἄνθους ℒ. β.
κρόκου ℒ. α. κόστου ℒ. α. σὺν μέλιτι διάχριε. καὶ σὺν ὑδρομέλιτι ἀναγαργαρίζεσθαι δίδου. Ἀρχι-
10 γένης δέ φησιν, ἐπὶ τῶν ἐσχαρῶν δὲ συμφωνεῖ κωνεία κηρὸς μετὰ μέλιτος, ἀρίστη δέ ἐστιν ὅταν ὅσα
βεβρωκότες ὦσιν οἱ κώνειον. βοηθεῖ γὰρ οὕτως μεγάλως. καὶ οὐδεμίαν ἀηδίαν ἐμφαίνει τῷ προσφερο-
μένῳ. χρῶ καὶ τοῖς πλείστοις, τῶν πρὸς τοὺς συναγχικοὺς ἀναγραφησομένων βοηθημάτων. Ἄλλο
Ἀρχιγένους πρὸς ἐσχάρας ἐν τῷ στόματι. χελιδόνων κεκαυμένων. καὶ ἀνθρωπείας κόπρου τὸ ἴσον,
σὺν μέλιτι διάχριε. ἄλλα παιδίῳ διδοὺς ξοφὴν πρὸ ἡμερῶν β΄ ἄρτον μετὰ θέρμου καὶ οἶνον σύμμε-
τρον. καὶ οὕτως τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν λαμβάνων τὴν κόπρον καὶ ξηραίνων, ἔχε ἀποκειμένην. καὶ ἐπὶ
τῆς χρείας λαμβάνων χρῶ λεαίνων αὐτήν, ὡς προείρηται. ποιεῖ καὶ πρὸς συνάγχας. καὶ τὰ ὑπὸ
Οὐρανοῦ γεγραμμένα φάρμακα φησὶν ὁ Γαληνὸς πεπειράμεθα καλῶς ποιοῦντων. ἃ κατὰ λέξιν οὕ-
τως ἔγραψεν. Στοματικὴ πρὸς ἐσχάρας ποιοῦσα, καὶ πρὸς οὖλα μυδῶντα, καὶ δυσώδη. Μίσυος
κεκαυμένου ℒ. η. ἴρεως ἰλλυρικῆς, ℒ. δ. κρόκου ℒ. α. λεῖα ποιήσας ἀπόθου εἰς πυξίδα ξυλίνην,
20 καὶ χρῶ κατ' ἰδίαν, καὶ μετὰ μέλιτος. Ἕτερον ἀνθηρὰ ποιοῦσα πρὸς τὰ προειρημένα. Ἴρεως ἰλ-
λυρικῆς ℒ. δ. σανδαράχης. κυπέρου ἀνὰ ℒ. δ. σχιστῆς ℒ. β. σμύρνης ℒ. β. κροκομάγματος ℒ.
β. λεῖα ποιήσας χρῶ. τινὲς δὲ καὶ ῥόδων ἄνθους, καὶ κηκίδος προσβάλλουσιν, ἀνὰ ℒ. β. χρῶ δὲ
πρὸς μὲν τὰς σηπεδόνας καὶ τὰ ἀφιστάμενα οὖλα ξηρῷ. πρὸς δὲ τὰς ἐσχάρας, μετὰ μέλιτος. Κρί-
τωνος πρὸς ἐσχάρας. Μίσυ ὠμὸν ἢ ὀπτὸν μετὰ μέλιτος διάχριε καὶ παραχρῆμα αἴρει. ἔστω δὲ τοῦ μὲν
μίσυος, ℒ. γ. τοῦ δὲ μέλιτος, λι. α. χρῶ δ' ὁμοίως καὶ τῇ χαλκίτιδι. Φιλαγρίου πρὸς τὰς ἐν στόμα-
τι ἀναβρώσεις, σχίνου καρποῦ μηδέπω μελανθέντος. καὶ κηκίδων ἀνὰ ℒ. δ. κόστου καὶ φύλλου, ἀνὰ
ℒ. α. χρῶ. Θεοδώρου πρὸς τὰ ἐν παρισθμίοις ἕλκη καὶ οὖλα καὶ αἰδοῖα. καὶ πρὸς σηπεδόνας καὶ
ἄνθρακας. στυπτηρίας σχιστῆς σανδαράχης. σμύρνης ξυλίτιδος. ἴσα χρῶ ξηρῷ. Ἑρμοῦ πρὸς τὰς ἐν
στόματι περιστάσεις πάσας ἀπὸ ἄφθης μέχρι ἐσχαρῶν καὶ καρκινωμάτων. Ἐρείκης καρπὸν λεάνας,
30 ἀνάλαμβανε ὑοσκυάμου χυλῷ, καὶ χρῶ μετὰ μέλιτος. Ἄλλο πρὸς νομὰς ἐν στόματι καὶ οὔλοις, καὶ
γλῶσσαν νεμομένην. χυλῷ φύλλων λευκῆς ἀμπέλου, ἣν βρυωνίαν καλοῦσι. μίσυ λεάνας, καὶ μέ-
λι ἐπιβαλὼν σὺν λεάνας χρῶ διαχρίων. σμήχει θειότατα καὶ ἀνακαθαίρει. μετὰ δὲ τὸ ἀνακαθᾶραι
καὶ σαρκῶσαι, τὴν βετονίας ῥίζαν κόψας σήσας, χρῶ καὶ ἐπουλοῖ. Ἄλλο τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὰς ἐν τῷ
στόματι σήψεις. καὶ ἑλκώσεις καὶ νομάς. φύλλων λευκῆς ἀμπέλου Γο. γ. σχιστῆς Γο. δ. μίσυος ὠμοῦ ℒ. δ. χαλ-
κάνθου ℒ. β. ἕως ξηρανθῇ λεῖοι. καὶ χνοῶδες χρῶ ξηρῷ. ἀνακαθαίρει. πληροῖ ἀνασέλλει τὸ ἐπιφερόμε-
νον ῥεῦμα. ἐγὼ δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ πεπείραμαι. διακλύσματι δὲ χρῶ πρὸς πάντα τὰ ἐν τῷ στόματι ἕλκη. καὶ
νομὰς καὶ σηπεδόνας καὶ μελανίας οὔλων, περιστερεῶνα ὀρθὸν ἑψήσας. σὺν οἴνῳ δίδου τὸ ἀφέψημα
θερμὸν διακρατεῖν ἐν τῷ στόματι. Ἄλλο μαγκάειον βοήθημα. Πρὸς πάντα τὰ ἐν τῷ στόματι καὶ
παρισθμίοις φύλλα χλωρὰ ἐλαίας ἐν ὕδατι ἑψήσας, δίδου ἀναγαργαρίζεσθαι.

40 Περὶ συνάγχης καὶ κυνάγχης. Γαληνοῦ. ν.

Τῆς συνάγχης τέσσαρές εἰσι διαφοραί. μία μὲν ὅταν ἡ φάρυγξ φλεγμαίνῃ, φάρυγγα δὲ ὀνομάζω, τὴν
ἔνδον τοῦ στόματος χώραν, εἰς ἣν ἀνήκει τό, τε τοῦ στομάχου καὶ τοῦ λάρυγγος πέρας. ἑτέρα δὲ, ὅταν μήτ' ἄλ-
λο τι τῶν κατὰ στόμα, μήτε ἡ φάρυγξ, ἀλλὰ μηδὲ τοῦ ἔξωθέν τι φαίνηται φλεγμαῖνον. αἴσθησις δὲ πνίξεως
μὲν ᾖ κάμνουσί τι κατὰ τὸν λάρυγγα. τρίτη δὲ ἐπὶ τούτοις ὅταν, ἡ ἐκτὸς χώρα τῆς φάρυγγος συμφλεγμαίνῃ
κατὰ τὰς γνάθους. καὶ τετάρτη ὅταν, ἡ τοῦ λάρυγγος ἐκτὸς ὁμοίως συμφλεγμαίνει τῇ ἐντὸς, ἢ κατὰ τὸν
ἀνθερεῶνα. πρὸς ἐπὶ τούτοις δὲ καὶ κατὰ τὸν αὐχένα γίνεταί τι πάθος, εἰς τὴν πρόσω χώραν μεθισα-
μένου τινὸς τῶν ἐν τῷ τραχήλῳ σπονδύλων, ὡς κοῖλον φαίνεσθαι τὸν τόπον. καὶ ἀλγεῖν τῇ ἁφῇ ἔξωθεν ψαυό-
μενον. τοῦτο δὲ συμβαίνει, ἑλκωμένων ἔσω τῶν σπονδύλων, ὑπὸ τῆς συνισταμένης περὶ τοὺς μῦς τῆς φάρυγ-
γος ἢ τοῦ λάρυγγος φλεγμονῆς. τοῦτο δὲ τὸ εἶδος, ἰδίως κυνάγχην ὀνόμαζον οἱ ἀρχαῖοι. ὠθουμένη γὰρ ὑπὸ
50 τοῦ μεταστάντος σπονδύλου, κατὰ τὴν ῥίζαν ἡ γλῶττα, ἔξω τῶν ἑαυτῆς τόπων προέχει ἀλλὰ καὶ δυ-
σχώρεια πλείστη τούτοις μᾶλλον γίνεται περὶ τὴν ἀναπνοήν. ὅθεν ἀναγκάζονται ἀεὶ τῷ στόματι κε-
χηνέναι, καὶ ἕλκειν τὸν ἀέρα. πάντες δὲ οἱ προειρημένοι δυσχερῶς καταπίνουσι παρὰ τὸ μᾶλλον καὶ
τὸ ποτὸν εἰς τὰς ῥῖνας ἀνακάμπτει. τὰ μὲν οὖν πάθη ταῦτα, ἡ δὲ θεραπεία ἐν ὀλίγοις διαφέρει.
Ἀρεταῖος δέ φησιν, αἰτίαι τῆς συνάγχης, πολλαὶ μέν. μάλιστα δὲ ψύξις πλείων τῶν ἐγκαύσεων. καὶ
πληγή, καὶ ὀστέων ἰχθυηρῶν εἰς τὰ παρίσθμια ἔμπαρσις καὶ ψυχροποσίαι, μέθη. πλησμονὴ καὶ τὰ
ἀναπνεόμενα κακά. Ἀρχιγένης δέ φησι τῆς κρυπτῆς συνάγχης αἴτιον εἶναι ἐπί τινων, τὰ ἱδρῶτα τὰ

καταφερόμενα ἐπὶ τὸν στόμαχον, κακῶς παθόντα. ταῦτα καὶ τοῖς κατωτέρω μορίοις πνεύμο-
νι λέγω καὶ καρδίᾳ, πυροῦντι τὴν ἀναπνευστικὴν ἀρχήν. καρωτίσι δὲ ἀρτηρίαις, καὶ ταῖς ἄλ-
λαις ταῖς παρακειμέναις, μεταδίδωσι. οὐ μὴν κακοῦνται οὗτοι διὰ τὴν δυσκρασίαν εἶναι τὴν αἰ-
τίαν τοῦ πάθους ἐπὶ τούτων οὐ μέντοι στενοχωρίαν ἀνάγεσθαι οὖν φησὶν ἀρχιγένης, αἱ ἐμετικαὶ δυ-
νάμεις ἐπὶ τούτων, αἱ διὰ τοῦ ἐλατηρίου. καὶ λεπίδος μετὰ μέλιτος διαχριομένη. ἐγὼ δέ φησι τοὺς
ὑπὸ τῆς κρυπτῆς, κατεχομένους συνάγχης, τῷ διὰ τοῦ σινήπεως ἀναγαργαρίσματι κουφίσας,
αὐτίκα εἰς βαλανεῖον ἀπήγαγον, καὶ οὕτως ἐρρυσάμην κινδύνου. ὥσπερ λήθης γενομένης τοῦ πά-
σχοντος μέρους διὰ τῆς εἰς ὅλον τὸ σῶμα μεταδόσεως. ἀρεταῖος δὲ πρὸς τούτοις φησί, ἐπὶ τῆς κρυ-
πτῆς, εἰ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, μὴ ἐνδίδωσι. σικύας δεῖ κολλῆσαι πάντη τοῦ θώρακος. ἀρχὴ δὲ γιγνέ-
10 σθω κάτωθεν τοῦ ὀμφαλοῦ, προσεπαναφέρειν δὲ ἐπὶ πλευρὰς καὶ μετάφρενα συνεχῶς μεταφέρον-
τα ἀπὸ τοῦ τόπου εἰς ἕτερον τόπον. καὶ ἕλκοντα τὴν σικύαν ἄνωθεν ἐπὶ τὰ κάτω. εἰ δὲ πάνυ ἐ-
πείγει ἡ πνῖξις, σίνηπι τρίψαντας σὺν ὕδατι καὶ ἐμπλάσαντας ῥάκει, ἐπιτιθέναι ἐπὶ τὸ στῆ-
θος, ἔκλειγμα δὲ ἐπὶ τούτοις, σίνηπι νίτρον. ὕσσωπον. σκίλλαν ὀπτήν, θεῖον ἄπυρον. δίδου ἴσα
πάντα μετὰ μέλιτος κοχλιαρίου ἐκλείχειν. Ἀρχιγένους ἐξ ἀρχῆς οὖν συντόμου καὶ ἀποτό-
μου τῆς βοηθείας χρῄζει πᾶσα συνάγχη. ἐπεὶ δὲ ὡς ἐπίπαν τοῖς νέοις γίγνεται φλεβοτομητέον
αὐτοὺς ἀπ' ἀγκῶνος αὐτίκα. εἰ μηδὲν μεῖζον κωλύει. ἀφαιρεῖν δὲ πεφυσμένως. καὶ μὴ μέχρι λει-
ποθυμίας. θᾶττον γὰρ οὗτοι λειποθυμοῦσιν. ἄλλως τε διὰ τῶν περὶ ψύξεων καὶ τῶν λειποθυ-
μιῶν ῥᾳδίως ἡ ὕλη εἰς τὸν πνεύμονα ἐκ τῶν περὶ φάρυγγα τόπων μεθίσταται. καὶ ἄφυκτον κίν-
δυνον ἐπιφέρει. φροντιστέον δὲ καὶ τοῦ σύμμετρον εἶναι τὴν διαίρεσιν. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν μεγάλων
20 διαιρέσεων, ἀθρόως ἐμπίπτει λειποθυμία. μὴ δὲ μὴν στενὴν διδόναι τὴν διαίρεσιν. ἵνα μὴ διυλιζό-
μενον τὸ αἷμα, ἔνδον ἀπομένῃ τὸ παχύτερον, ὅπερ ἐστὶ τῆς διαθέσεως αἴτιον. ὠφέλιμος δ' αὐτοῖς
ἡ ἐπαφαίρεσις τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ γιγνομένη. εἰ φόβος ᾖ λειποθυμίας. εἰ δὲ γυνὴ εἴη, σφυροτομεῖν
πάντως καὶ συμμέτρως ἀφαιρεῖν. εἰ μετὰ τρεῖς ἡμέρας, τέμε τὰς ἐπιγλωττίδων. σκοπῶν, μη-
δόλως λειποθυμίαν γενέσθαι. τοῦτο δὲ ποιεῖ, ἐὰν ὁ ζωτικὸς τόνος ἐπιτρέπῃ καὶ ἰσχνότης σώμα-
τος οὐκ ἔστιν. εἰ δέ τι κωλύει τὴν φλεβοτομίαν, κλύζειν δι' ἀφεψήματος κενταυρείου. ἀψινθίου.
καλαμίνθου. ἀριστολοχίας. μέλιτος. νίτρου πλείστου. ἔπειτα δὲ καὶ καθαρτήριον διδόναι, τῶν μᾶλ-
λον φλέγμα κενούντων. καταλληλότατον δὲ τοῖς συναγχικοῖς εἶναι δοκεῖ τὸ ἐλατήριον. ἄμει-
νον δ' αὐτὸ διδόναι μετὰ ὀρροῦ γάλακτος. κνίκου τοῦ ἐντὸς συνεψομένου τῷ ὀρρῷ. καὶ τὰ δι' ἀλόης δὲ
καὶ κολοκυνθίδος καταπότια αὐτοῖς ἁρμόδια, εἴγε καταπίνειν δύναιντο. εἰ δ' εὔτολμος εἴη ὁ ἰα-
30 τρός, καλὸν ἐπὶ τούτων, καὶ τῆς διὰ κολοκυνθίδος ἱερᾶς ἀρχιγένους ∠. γ. μετὰ ἑψήματος τινῶν
τῶν προειρημένων διὰ κλυστῆρος ἐνιέναι. προδιακενωθέντα ἐκκοπρωτικῷ τινί. μετὰ δὲ τὰς καθο-
λικὰς κενώσεις, σικύας δεῖ προσάγειν. ὄγκου μὲν οὖν ὄντος περὶ τὰς γνάθους, ἢ ὑπὸ τὸν ἀνθε-
ρεῶνα, κατὰ τοῦ ὄγκου μετὰ ἀμυχῶν, καὶ ἱκανὸν αἷμα ἑλκυστέον. καὶ ἁλσὶ καταπάσσειν τὰς ἀμυ-
χάς, καὶ ἀνατρίβειν. εἰ δὲ μηδεὶς ὄγκος ἔξωθεν φαίνοιτο ὡς εἴωθε γίγνεσθαι ἐπὶ τῆς κρυπτῆς λε-
γομένης κυνάγχης, ὄπισθεν ὑπὸ τῷ ἰνίῳ κολλητέον τὴν σικύαν κατὰ τῶν πρώτων σπονδύλων,
ἐπιμόνως δὲ τῇ ὁλκῇ χρησόμεθα, καὶ δὲ ψιλέστερον ἐπισπασόμεθα τῇ σικύᾳ. καλῶς γὰρ ἀντιβαί-
νει ταῖς γιγνομέναις τῶν σπονδύλων μεταστάσεσιν, ἡ τοιαύτη ἔνστασις. εἶτα διαστήματος γενομένου,
ἀπὸ τῶν ἄλλων βοηθημάτων, καταπλάσσειν χρὴ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἢ τῇ ἑξῆς. τὴν δὲ πλείω ἐλπίδα,
ἐν τοῖς διαχρίστοις καὶ ἀναγαργαρίσμασι θετέον. καταπλάσμασι δὲ κεχρῆσθαι δεῖ, τοῖς δυναμέ-
40 νοις συμπέττειν. καὶ διαφορεῖν τὰ φλεγμαίνοντα. οἷόν ἐστι τὸ διὰ κριθῶν. καὶ λινοσπέρμων. καὶ
φοινίκων ἑψηθέντων εἰς ἕψημα ἔχοντα κρόκον. καὶ ψιχὰς πολλάκις μετὰ τοῦ ἑψήματος χωρὶς τοῦ
λινοσπέρμου καὶ τῶν ἄλλων. φεύγειν δὲ δεῖ τὰ χαλῶντα μόνον. καὶ τὰ πάνυ ἀποκρούοντα. εἰ δὲ
χρονίζουσα ἡ φλεγμονὴ σκληρὰ γένοιτο προσπλέκειν δεῖ ἰσχάδας. καὶ λαπάθου. καὶ στεάτων. καὶ
νίτρου βραχέως. ἕλκειν δὲ τὴν ὕλην παγῆσαν. φεύγειν δὲ τὰ δι' ὑδρελαίου γιγνόμενα καταπλάσμα-
τα. ὡς πάνυ βλαπτικὰ τυγχάνοντα. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν μετὰ φλεγμονῆς πολλῆς ἀρχομένων τὰ
πρᾴως στύφοντα, παραλαμβάνειν χρὴ ἐν ἀρχῇ. ῥόδων, φακῆς. φοινίκων ἀφέψημα ἄνθος ῥόδων
ὑδρομέλιτι ἐμπάσσοντα. ῥοῶν ἐναφεψοῦντας τῷ ὑδρομέλιτι. μύξων ἀφέψημα. εἰ δέ τις ἀναδο-
ρὰ γένηται τῶν σωμάτων, ἄρτου ἀπόβρεγμα θερμὸν δοτέον. ἢ πιτύρων ἀφέψημα διακλυζέσθω-
σαν. ἢ γάλα. ἐμοὶ δὲ ξηρὸν φάρμακον ἀπόκειται φησὶν Ἀρχιγένης πεποιημένον. ἀπὸ ῥοὸς μὲν μαγειρι-
50 κοῦ ∠. η. ῥόδων ἄνθους, ∠. δ. κόστου καὶ κρόκου, ἀνὰ ∠. ϛ. ἐκ τούτου εἰς μελίκρατον ἐμπάσ-
σων, ἀναγαργαρίσματι χρῶμαι. καὶ φλεγμονὰς καὶ ἑλκώσεις ἐν παρισθμίοις θεραπεύω ῥᾷστα.
κἂν τύχωσιν ἐπὶ τῆς ἀνωτάτω ἀπειλῆς οὖσαι. καὶ διαχρίσματα δὲ τοῖς ἐν φλεγμονῇ οὖσι, τὰ
πρᾳότερα, οἰκειότερον οἷόν ἐστι τὸ διὰ μόρων καὶ τὸ τοῦ ῥοὸς τοῦ μαγειρικοῦ ἀπόβρεγμα, ὑδρομέλιτι
ἐναφεψημένον ἕως συστάσεως. προαποβρέχειν δὲ δεῖ τὸν ῥοῦν ἕως κατὰ κόρως χρωσθείη τὸ μελίκρα-
τον, καὶ τῇ χύσει ἐμφαίνοιτο τὴν δύναμιν. ποιεῖ δὲ καὶ ῥόας γλυκείας ὅλης μετὰ τῶν λεμμά-
των θλασθείσης ὁ χυλὸς μέλιτι μιγείς. ὡς εἶναι τοῦ μὲν χυλοῦ μέρη γ. τοῦ δὲ μέλιτος μέρος α.

ἑψεῖται

ἐψεῖται δὲ μέχρι συστάσεως, καὶ διαχρίεται. εἰ δὲ πρὸς μηδὲν τούτων εἴκοι, ἀλλ' ἐπιτείνοι τὸ πάθος, τὰς ὑπὸ τὴν γλῶσσαν φλέβας τμητέον. ἢ τὰς ἐν μετώπῳ, ἢ τὰς περὶ τοὺς μεγάλους κανθούς. ἔξωθεν δὲ ἀεὶ περὶ τὸν τράχηλον ἔρια περιτιθέσθω ἐλαίῳ θερμῷ συνεχῶς βρεχόμενα. ἢ κηρωτὴ διὰ κυπρίνου ἐσκευασμένη, ἐπικείσθω. μᾶλλον δὲ διὰ γλευκίνου ἐλαίου. εἰ δ' ἐγχρονίζει, προσδοκητέον ἀπόστασιν ἔσεσθαι. τότε δὲ ἁρμοδιώτερον τὸ ἀφέψημα τῶν σύκων, καὶ πολὺ μᾶλλον εἰ τὸ ὕσσωπον προσλάβοι. οὐκ ἀνεπιτήδειον δὲ ἐπὶ τῶν ἡλκωμένων, πῶς καὶ κρόκος σὺν μελικράτῳ. καὶ γλυκυρρίζης ἀφέψημα. ἐν δὲ ταῖς ἀκμαῖς, πάντων ὠφελιμώτατον, καὶ διαλύει ἀπειλὰς ἀποστηματικάς. καὶ παρείσησι τάχεως χυλὸς πτισάνης ἀναγαργαριζόμενος. ἢ χόνδρου. εἰ δὲ μή, πιτύρων πάνυ καθηψημένων. ταῦτα μὲν οὖν τούτοις. ἐπὶ δὲ τῶν χωρὶς φλεγμονῆς
10 καὶ ἕλκους συναγχικῶν, οἵτινες αὐτῷ τῷ πλήθει μόνῳ ἐμπεφραγμένοι κινδυνεύουσι, τὰ δριμύτερα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἁρμοδιώτερα, μετὰ τὰς καθ' ἑξῆς κενώσεις. ὑδρόμελι τοίνυν ἀκρατέστερον, ὠφέλιμον. ἐναφεψηθέντος αὐτῷ ὑσσώπου, καὶ ὀριγάνου. εἰ δὲ περὶ τὰ ἄνω μέρη, ἢ κατ' αὐτὴν τὴν φάρυγγα, εἴη τὸ αἴτιον, καὶ σίνηπι λεάναντες σὺν τῷ μελικράτῳ, καὶ διηθήσαντες, προσάξομεν ἀναγαργάρισμα ἁρμόδιον τούτοις. καὶ κασσίας ἀφέψημα. καὶ ἴρεως. καὶ πάνακος ῥίζης. καὶ γεντιανῆς. καὶ κενταυρίου. ἀριστολοχίας. ἀγαρικοῦ. σικύου ἀγρίου ῥίζης. ἕκαστον σὺν ὑδρομέλιτι ἐπὶ πολὺ ἡψημένον, ὥστε χυλωθῆναι. ἐχρησάμην δὲ καὶ ἐπὶ τῆς κρυπτῆς συνάγχης τῷ διὰ τοῦ σινήπεως ἀναγαργαρίσματι. καὶ πολλάκις ἐρρυσάμην τοῦ κινδύνου. διάχρισμα δὲ ἐπὶ τούτων λέγω δὴ τῶν χωρὶς ἑλκώσεων συναγχικῶν, τῷ διὰ τῆς βησάσσης σκευαζόμενον, καὶ τὸ διὰ τῶν κεκαυμένων χελιδόνων. ὧν τὰς σκευασίας μετὰ βραχὺ ἐρῶ σὺν τοῖς ἄλλοις
20 βοηθήμασιν, ὠφελοῦνται δὲ καὶ δι' ἀτμοῦ πυριώμενοι ἔσωθεν τὸν δὲ τὸν τρόπον. ὀρίγανον. ὕσσωπον. θύμβρα. μαράθρου σπέρματι. νίτρον σὺν ὄξει πλείστῳ ζέσας ἐπιμελῶς ἐν χύτρᾳ. καὶ πωμάσας τὴν χύτραν πώματι τρῆμα ἔχοντι κατὰ τὸ μέσον. εἶτα κάλαμον τῷ τοῦ κάμνοντος στόματι καὶ τρήματι ἐναρμόσας, ἔα πυριᾶσθαι. εἰ δὲ κατακαίεται τὸ στόμα ζέοντος τοῦ καλάμου, ᾠὸν κενὸν μικρὸν τετρημένον ἑκατέρωθεν τῷ στόματι διακρατείτω. καὶ δι' αὐτοῦ ὁ κάλαμος διερχέσθω. μαλακωτέρα δὲ ἡ πυρία γίγνεται, ἐὰν ἀντὶ τοῦ ὄξους, ὀξύκρατον ἐμβάλλοις. ἢ ὕδωρ. χρὴ μέντοι ἐπὶ τούτων, τὰ ἀμυκτικώτερα προσάγεσθαι, ἵνα ἐπαναστῇ ἡ σάρξ, καὶ μεταβάλλειν δυνηθείη τὴν ἐν τῷ βάθει θλίψιν. ἄπορος γὰρ ὑπὸ τῆς ἀγριότητος πολλάκις γίγνεται ἡ διάθεσις αὕτη. ὥστε καὶ μυσαρὰ αὐτῇ προσάγεσθαι. κόπρῳ γὰρ ἀνθρωπείᾳ, τινὲς ἐπ' αὐτῶν ἐχρήσαντο, διαχρίσματι, καὶ σφόδρα ὠφέλησαν. τινῶν μὲν πρόσφατον λαμβανόντων αὐτήν, τινῶν δὲ ξηρὰν
30 λεαινόντων, καὶ καταπότια διδόντων. καὶ νάρδῳ τὴν ὀσμὴν καλυπτόντων. ἢ σμύρνῃ. ἀπὸ δὲ τῶν δριμυτέρων καὶ ἀμυσσόντων τοὺς τόπους, ἐπὶ τὰ μετριώτερα δεῖ μεταβαίνειν. οἷός ἐστιν ὁ Ἀνδρόνειος τροχίσκος. καὶ τὰ παραπλήσια. ἀγαθαὶ δὲ τούτοις καὶ αἱ ἐμετικαὶ δυνάμεις μάλιστα ἐφ' ὧν βάρους συναίσθησις περὶ τὴν γαστέρα συνεδρεύει. Ἀρχιγένους ἐμετικὸν ᾧ χρῶμαι φησὶ πρὸς τὰς κρυπτὰς συνάγχας, θαυμαστῶς ποιοῦντι, καὶ πρὸς ἀσθματικούς. Ἐλατηρίου, ἡμιώβολον. νίτρου ἀφροῦ, τριώβολον. σινήπεως ∠. α. λεάνας ὕδατι ἀνάπλασσε. κινεῖ δὲ ἔμετον τὸ ἐλατήριον σὺν ἐλαιομέλιτι λειωθέν. καὶ διαχριόμενον ἐσωτάτω. πολλῷ δὲ μᾶλλον παραλαβὼν λεπίδα χαλκοῦ, ἢ αὐτὸν τὸν χαλκόν. καὶ λεανθὲν σὺν ἐλαίῳ κυπρίνῳ, καὶ διαχριόμενον. καλῶς δὲ ποιεῖ καὶ χολὴ ταυρεία διαχριομένη. καὶ νίτρον σὺν ὀξυμέλιτι πινόμενον. καὶ κενταυρείου χυλὸς μετὰ μέλιτος. καὶ ἀπὸ τὰς ὑδρίας ὄνοι σὺν μέλιτι ἐκλειχόμενοι. τινὲς δὲ
40 καὶ καρδάμου σπέρμα λειώσαντες, ἐπότιζον ὅσον κοχλιάριον μετὰ μελικράτου. εἶτα μικρὸν ὕστερον, ἤμεσαν οὗτοι φλέγμα παχύτατον, καὶ γλίσχρον. καὶ παραχρῆμα τῶν πλείστων ὀχληρῶν ἀπηλλάγησαν. Ἄλλο. Ἀλεκτορίδος κόπρον τὸ λευκὸν καὶ ψιμμύθιον ξηράνας, ἀπόθου καὶ ἐπὶ τῆς χρείας λεάνας μεθ' ὕδατος, ἢ μελικράτου πότιζε κοχλιάριον, καὶ γὰρ ἀπεγνωσμένους ἰᾶται. εἰ δὲ πίνειν μὴ δύναται, τότε λεάνας μετὰ μέλιτι, διάχριε ὡς ὅτι ἐσωτάτω. ἢ κενταυρείου νίτρου, καὶ ἅλος κοινοῦ ἀνὰ ∠. η. λεάνας ἀπόθου ξηρόν, καὶ ἐπὶ τῆς χρείας, μέλιτι δεύσας, διάχριε πτερῷ, ἢ ὡς βούλει χρῶ θαρρῶν, πεπείραται γάρ. Ἄλλο. Ἀψίνθιον κόψας, καὶ σήσας λεῖον ἐπιβαλὼν διάχριε μετὰ μέλιτος. Ἄλλο. Ἐλατήριον μετὰ χολῆς ταυρείας καὶ μέλιτος, διάχριε λεάνας. Ἄλλο. Ἅλας κοινὸν λεάνας μετ' ἐλαίου παλαιοῦ καὶ μέλιτος, καὶ ὄξους ἐν ᾧ σκίλλα ἥψηται, διάχριε. Ἄλλο. Ἡ διὰ τῆς βησάσης
50 σωματικὴ ἀνδρόμαχον πρὸς συνάγχας, καὶ τὰ ἀπηλπισμένα. ᾗ χρῶμαι φησὶ ποιεῖ καὶ σωματικῆς. καὶ δυσεντερικοῖς ἄκρως ἐν ψυχρῷ διδομένη, κυάμου μέγεθος. Ἀνίσου σπέρματος σελίνου σπέρματος σχίνου ἄνθους. ἄμεως. στυπτηρίας σχιστῆς, ἴρεως ἰλλυρικῆς. βησάσης σπέρματος ὃ τινὲς ἁρμαλὰ καλοῦσι. κινναμώμου. σμύρνης τρωγλίτιδος. ἀριστολοχίας μακρᾶς, ἀνὰ Γο. α. κασσίας, κρικομάγματος. ῥόδων ξηρῶν, ἀνὰ Γο. α. κόστου Γο. γ. χελιδόνων σποδοῦ προσφάτου, Γο. γ.

κρόκου Γο. α. ς. ναρδοστάχυς, ἀμώμου, ἀνὰ ∠. δ. κηκιδίου ὀμφακίτιδος, ἀριθμῷ, η. λείου.
καὶ ἀναλάμβανε μέλιτι, καὶ χρῶ. ἐν ἀρχῇ μὲν διαλύων τὸ φάρμακον, ἀφεψήματί τινι τῶν με-
τρίως στυφόντων. ἅτινα πλειστάκις προείρηται. κατὰ δὲ τὰς ἀκμὰς, πλιασάνης χυλῷ, κατὰ δὲ τὴν
παρακμὴν, μέλιτι, ἢ οἰνομέλιτι. χρονιζούσης δὲ καὶ ἤδη σκιῤῥουμένης τῆς φλεγμονῆς, ὀξυμέλιτι.
Φιλάγριος δέ φησιν ἐνίοτε δὲ μετὰ τὰς προειρημένας τοῦ παντὸς σώματος κενώσεις, καὶ τὸν σι-
κυασμὸν, καὶ τῶν ὑπὸ τὴν γλῶτταν φλεβῶν διαιρεθεισῶν, μίγνυμεν τῷ φαρμάκῳ. καὶ ἕτερα
τινὰ, τὰ μὲν, ἀναστέλλοντα τὸ ἐπιφερόμενον. τὰ δὲ διαφοροῦντα ἅπαν τὸ ἱδρυμένον. ἐμβάλλεται
δὲ τῆς μὲν τοῦ βήσασα διαχρίσου ∠. η. καὶ κηκίδων δὲ ὀμφακιτίδων, καὶ κόπρου κυνείας λευ-
κῆς, καὶ ἀνθρωπείας κόπρου ξηρᾶς, ἀνὰ ∠. β. δεῖ δὲ καθὼς προείρηται, τὴν μὲν κυνείαν λαμβά-
10 νειν, ὅσα προβεβρωκότων τῶν κυνῶν πρὸ ἡμερῶν δύο. τὴν δὲ ἀνθρωπείαν, ἄρτῳ μετὰ θερμῶν προ
διαιτηθέντος πρὸ ἡμερῶν δύο τοῦ παιδίου συναγχικὸν μαρκιανοῦ κινοῦν ἐμέτους. ποιοῦν καὶ πρὸς
τὰς κρυπτὰς συνάγχας. πρόλαβέ φησι τὸν μαθόν. χαλκοῦ κεκαυμένου ∠. ιβ. χαλκάνθου ∠. ιϛ.
σμύρνης ∠. α. ἐλατηρίου ∠. α. ἀφρονίτρου ∠. α. χολῆς ταυρείας ∠. δ. ἀναλαβὼν μέλιτι διάχριε
πτεροῖς ἐσωτάτω. Ἀρχιγένης δέ φησι τὴν ἀνθρωπείαν κόπρον οἵαν προείπομεν λαβὼν καὶ ξηρά-
νας καὶ κόψας καὶ ἐνδήσας ῥάκει, καὶ καύσας, καὶ λειώσας μετὰ μελικράτου, ἐδίδου πίνειν. τοῦτο τοῖς
ἤδη πνιγομένοις βοηθεῖ. Ἀντώνιος δέ φησιν ὁ Μοῦσα, τὴν κυνείαν κόπρον οἵαν προείπομεν, λαβὼν καὶ ξη-
ράνας. καὶ κόψας σήσας, χρῶ ἐπὶ κυναγχικῶν διαχρίων μετὰ μέλιτος ἐσώτατα. ὥστε καταπί-
νειν. ἰσχυρότερον γάρ φησιν ὁ Γαληνὸς τούτου φαρμάκου, οὐδὲν ἔγνων, οὔτ᾽ ἐπὶ τῶν κυναγχικῶν,
οὔτ᾽ ἐπὶ παρισθμίων φλεγμονὰς μεγάλας ἐχόντων. καὶ ἐπὶ ἀντιάδων. πνιγμὸν καὶ κίνδυνον
20 ἀπειλούντων. καὶ σὺν ὀξομέλιτι δὲ καὶ πίσσῃ ὑγρᾷ διαχριομένη ἡ κυνεία κόπρος ποιεῖ. Πρὸς κύ-
ναγχας ἡ διὰ τῶν χελιδόνων. χελιδόνων ἀγρίων κεκαυμένων τῆς σποδοῦ, ∠. η. κρόκου, ∠. β.
ναρδοστάχυος, ∠. α. ἀναλάμβανε μέλιτι. ἡ κρᾶσις πρὸς τὰς ὑποκειμένας διαθέσεις. δεῖ δὲ τὰς χε-
λιδόνας καίειν τὸν τρόπον τοῦτον. ἁλσὶ συμμέτροις καταπάττοντες τοὺς νεοττοὺς σὺν τοῖς πτεροῖς,
βάλομεν ζῶντας εἰς ἄγγος κεραμοῦν. καὶ τοῦτο φιμώσαντες, ἐπιτίθεμεν ἐπ᾽ ἀνθράκων ἕως σποδὸς
γένηται, καὶ λειώσαντες χρώμεθα. Ἄλλη διὰ χελιδόνων πρὸς τὰς συνάγχας. χελιδόνων κεκαυ-
μένων νεοσσοὺς ια. μυρσίνης χλωρᾶς χυλοῦ κυάθους ιβ. μυρσίνης τριόβολον μέλιτος κυάθους β.
τοὺς νεοσσοὺς καύσας καὶ λειώσας μίσγε πάντα καὶ χρῶ. Ἄλλο. Πρὸς συναγχικοὺς πεπειρα-
μένου φύλλου. κόστου. καρυοφύλλου πεπέρεως, ἀνὰ Γο. α. σανδαράχης, Γο. δ. μέλιτι ἀπηφρισμένῳ
ἀναλαβὼν διάχριε πτερῷ καὶ θαυμάσεις. Ἄλλο. Κοχλίας γυμνοὺς τῶν χωρὶς ὀστράκων ἐν κή-
30 ποις εὑρισκομένους ἐν χύτρᾳ καύσας, καὶ λειώσας τὴν τέφραν, ἀναλάμβανε μέλιτι, καὶ διάχριε,
ἀπαράβατόν ἐστι, χρῶ δὲ ὁμοίως, καὶ τῇ τῶν κεκαυμένων καρκίνων τέφρᾳ μετὰ μέλιτος καὶ τὸ
ἀφέψημα δὲ τῶν καρκίνων, ἀναγαργαριζόμενον, καλῶς ποιεῖ. ἐγὼ δὲ τὸν καρκίνον λεαίνων ἐν ὕδα-
τι κοτύλῃ μιᾷ καὶ διηθῶν καὶ θερμαίνων, δίδωμι ἀναγαργάρισμα. ταχέα γὰρ ἄγει πολλὰ καὶ
κουφίζει παρ᾽ αὐτίκα. Ἄλλο. Κενταύρειον λεπτὸν καύσας διάχριε τὴν τέφραν μετὰ μέλιτος.
Ἄλλο. Σιαγόνος χοίρου κεκαυμένου Γο. α. κόπρου κυνείας λευκῆς, ὅσα βεβρωκότων κυνῶν,
∠. δ. σιδίων, Γο. α. κικίδων Γο. α. πεπέρεως πεφρυγμένου 𐅵. ς. κόστου ∠. δ. χρῶ
μετὰ μέλιτος. πάνυ δὲ ἀγωνίζεσθαι δεῖ κἀπὶ τῶν παρακμῶν, καὶ γὰρ τὰ ἤδη ἑλκυσθέντα ἐκ
τοῦ βάθους τῶν περὶ τὴν φάρυγγα σωμάτων ἐὰν ἀμεληθείη, ἀδοκήτως εἰς τὸν πνεύμονα μεθίσταται
40 καὶ αἰφνίδιον τὸν θάνατον ἐπιφέρει. Ἄλλο. Πρὸς συνάγχας μάλιστα ἐν ἀρχαῖς ὅτε φλεγμαί-
νουσι. ποιεῖ καὶ πρὸς παρισθμίων φλεγμονὰς ἐμφυσώμενον καὶ μέλιτι διαχειόμενον καὶ ἀναγαρ-
γαριζόμενον. κικίδων Γο. β. κόστου Γο. α. χρῶ.

Περὶ ἀντιάδων. να.

Πᾶσιν ἀνθρώποις μικραὶ εἰσὶ σάρκες φύσει, καὶ παρ᾽ ἑκάτερα τῶν παρισθμίων, αὗται σώζουσαι
τὰ φυσικὰ μέτρα, οὐδὲν ἐμποιοῦσι χαλεπόν. ὅταν δὲ κατὰ πάθους ἰδιότητα αὐξηθῶσι καὶ μᾶλ-
λον τοῦ κατὰ φύσιν μέτρου μεγεθοποιηθῶσι, τότε δυσκαταποσίας, καὶ δυσπνοίας αἴτια γίγνον-
ται. συνίστανται δὲ ὡς ἐπίπαν χωρὶς φλεγμονῆς. καὶ διὰ τὸ κατὰ βραχὺ αὔξεσθαι, ἔστι δ᾽ ὅτε
καὶ φλεγμαίνουσι. διασταλέντος δὲ τοῦ στόματος, ἐναργῶς φαίνονται οἱ τῶν ἀντιάδων ὄγκοι, μεί-
ζονες ἐπὶ μὲν τῶν ἀφλεγμάντων, ὁμόχροοι τοῖς τῶν παρισθμίων σώμασι. φλεγμαίνουσαι δὲ,
50 ἐνερευθεῖς φαίνονται. καὶ ὀδύνας ἐμποιοῦσι. φλεγμονῆς μὲν οὖν παρούσης, τοῖς ἐπὶ τῶν
παρισθμίων φλεγμαινόντων ἀναγαργαρίσμασι καὶ διαχρίστοις χρηστέον. ὅταν δὲ ἀφλέγμαν-
τοι γένωνται, πειρᾶσθαι χρὴ διὰ φαρμάκων κατὰ βραχὺ καταστέλλειν προσαπτέζοντας. καὶ
ἐκθλίβοντας τῷ δακτύλῳ. τὰ δὲ πρὸς τὰς ἀφλεγμάντους ἀντιάδας βοηθήματα, ἐστὶ τοιαῦ-
τα. κηκίδος ὀμφακίτιδος, ἁλῶν ἀμμωνιακῶν, στυπτηρίας σχιστῆς, ἀνὰ οὐγγίας α. ξηρῷ πα-
ράπτου. ἔνιοι δὲ καὶ σμύρνης οὐγγίας β. Ἄλλο. Σμύρνης. κικίδων, ἀνὰ δραχμὰς
η. μίσυος,

τ. μέσυος, καὶ ἁλῶν πεφρυγμένων ἀνὰ γο. β΄. χρῶ ξηρῷ. Ἄλλο κηκῖδος μέσυος σμύρνης στυπτη-
ρίας ὑγρᾶς ἴσα χρῶ ξηρῷ. καὶ μετὰ μέλιτος. Ἄλλο ἀσκληπιάδου, πρὸς ἀντιάδας. φάρμακον
ἐπιτετευγμένον κηκίδων ὀμφακίνων ∠. δ΄. διφρυγοῦς ∠. α΄. σμύρνης ∠. γ΄. κρόκου ∠. γ΄. μέλιτος
τὸ ἀρκοῦν. τὸ φάρμακον χωρὶς ἑλκώσεως ἀντιάδας καταστέλλει. Ἄλλο ἀπολλωνίδου διφρυ-
γοῦς ∠. β΄. χαλκίτεως ὀπτῆς ∠. β΄. κηκίδων ∠. α΄. κρόκου ∠. α΄. σμύρνης ∠. α΄. μέλιτι ἀναλάμβα-
νε καὶ χρῶ. Χειρουργία. Νικωμένων δὲ τῶν φαρμάκων, ἐκτέμνεσθαι χρὴ τὰς ἀντιάδας, πρὸς
δὲ τὴν χειρουργίαν, καθέδριος ὁ πάσχων σχηματιζέσθω πρὸς αὐγὴν λαμπρὰν, καὶ διαστελλέσθω τὸ
στόμα, ἔπειτα ἑκάστη ἀντιὰς ἀγκίστρῳ ἀποτεινέσθω. καὶ ἐκτεμνέσθω. ἐκτέμνεται δ᾽ αὐτῆς τὸ ὑπε-
ρέχον κατὰ τὸ μέσον παρὰ φύσιν, οἱ γὰρ ἐκτέμνοντες τῇ παρὰ φύσιν σαρκὶ, καὶ τὰς κατὰ φύσιν
10 σάρκας ἀπὸ τῆς βάσεως, αἱμορραγίας ἐπικινδύνου αἴτιοι γίνονται. μετὰ δὲ τὴν ἀφαίρεσιν ὀξύκρα-
τον προσδιδόσθω ψυχρὸν πρὸς τὴν τοῦ αἵματος ἐποχὴν, καὶ μετὰ αὐτὸ ψυχρότερον ὕδωρ. παυσάσης
δὲ τῆς αἱμορραγίας, καὶ ἱκανοῦ διαστήματος γενομένου, τὸ μελίκρατον προσφερέσθω χλιαρόν. ταῖς
δὲ ἑξῆς ἡμέραις σὺν τούτῳ, καὶ διάχρισοι προσαγέσθωσαν αἱ πρὸς τὰ ἡλκωμένα παρίσθμια προ-
γεγραμμέναι. σπανίως δὲ ὅταν ποτὲ τὰ ἕλκη ὑπερέχειν φαίνηται, τῷ ἀνθηρῷ ξηρῷ προσαπτόμε-
θα τῶν παρισθμίων. δι᾽ οὗ καταστέλλονται αἱ ὑπεροχαὶ, καὶ ἡ κατούλωσις αὐτῶν γίνεται.

Τῶν ἀπαγχομένων ἀνάκλησις. καὶ τῶν ἐκ ναυαγίου, ἢ ἐξ ὕδατος,
μελλόντων πνίγεσθαι. νβ΄.

Ἀνακαλοῦνται ἐνίοτε οἱ ἀπαγχόμενοι, ὄξους ἐγχεομένου τῷ στόματι μετὰ πεπέρεως. ἢ κνίδης σπέρ-
ματος, ἰσχυρῶς δὲ οὐ κατέχονται. ἀλλὰ βιάζεσθαι δεῖ, καὶ ἐγχεῖν τῷ στόματι, καὶ ἐρεθίζειν πρὸς
20 ἔμμετον. λυομένων δὲ τῶν περὶ τὸν τράχηλον ἐρυθημάτων εὐθὺς ἀναβλέπουσι καὶ ἀνίενται. διὸ
ἐμβρέχειν δεῖ καὶ τὸν τράχηλον, κατά τε τὸν βρόγχον καὶ τὰ πέριξ, ἐλαίῳ πολλῷ θερμῷ συνε-
χῶς, καὶ ἐρίῳ περιλαμβάνειν ἢ κηρωτῇ, παραπλησίως δὲ δεῖ ἀνακαλεῖσθαι, καὶ τοὺς ἀπὸ ναυα-
γίων, εἴγε σώζεται ἔτι πως αὐτοῖς ἡ ἀναπνοή. ἐπὶ τούτων δὲ πρότερον χρὴ ἐπὶ κεφαλὴν κρε-
μῶντας, βιάζεσθαι ἀπεμεῖν τὸ καταποθὲν ὕδωρ. ἐρεθίζοντας μὲν πτεροῖς ἢ δακτύλοις. τῇ δ᾽ ἐπι-
θέσει τῶν χειρῶν, ἔξωθεν βοηθοῦντας τῷ τῆς γαστρὸς τόνῳ.

Περὶ τῶν καταπειρομένων εἰς τὰ παρίσθμια ἀκανθῶν, ἢ ὀστοῦ, καὶ τῶν εἰς τὸν λά-
ρυγγα παρρεόντων. νγ΄.

Εἰ μὲν εἰς τὸν λάρυγγα καὶ τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν, τι τῶν καταπινομένων ὄγκον παρεῤῥύη. βηχα
ἐρεθιστέον διά τινος ὀξώδους ποιότητος. καὶ πταρμικὸν ταῖς ῥισὶ προσακτέον. τῇ γὰρ σφοδρᾷ πε-
30 ρισταλῇ καὶ ἐντάσει, καὶ τῇ μετά τινος βίας ἐξωθήσει τοῦ πνεύματος, εἴωθεν τὰ τοιαῦτα συνεκ-
κρίνεσθαι. εἰ δὲ περὶ τὰ παρίσθμια, ἢ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ στομάχου ἄκανθα ἢ ὀστέον καταπαρῇ, εἰ
μὲν τῇ ὄψει ὑποπίπτει καὶ ἔξω τῶν παρισθμίων ἐξέχει τὸ πλέον αὐτῆς μέρος, τριχολάβῳ κο-
μιζέσθω. ὅταν δὲ ἐν τοῖς κατωτέροις τόποις τοῦ στομάχου ἐμπαρῇ, κομιζέσθω οὕτως. σπόγγιον τε-
ρεβινθίνῃ βεβρεγμένον, ἢ κρεάδιον ὠμὸν πρόσφατον ἐγκεχαραγμένον περιδήσας λίνῳ στερεῷ,
καὶ ἀναγκάσας καταπιεῖν, μετὰ ταῦτα ἀνάσπα ἀθρόως διὰ τοῦ ἀπηρτημένου λίνου. εἴωθεν γὰρ
πολλάκις συνεφέλκεσθαι τὸ ἐμπεπηγός. δεῖ δὲ καὶ ἄρτου ἁπαλοῦ τοὺς ἐν τῷ ψωμοὺς, ἀμασήτους
καταπίνειν. ἢ ἰσχάδα λιπαρὰ ποσῶς μεμασημένην μὴ μέντοι γε διαλελυμένην. ὅταν δὲ ἐν τῷ βά-
θει τῶν σωμάτων καταπεπαρμένη κομίζεσθαι μὴ δύνηται, μελίκρατον, διδόσθω ἀναγαργαρίζε-
σθαι. καὶ ῥοφὰς ῥοφηματώδεις, ὡς πτισάνην μετὰ μέλιτος, ἢ ἄλικα ὁμοίως. ἢ ψίχας τῷ μελικρά-
40 τῳ βεβρεγμένας θερμῷ, ἔξωθεν δὲ ἐπιτιθέναι τῷ αὐχένι καὶ ὅλῳ τῷ τραχήλῳ, ἔριον ἐλαίῳ θερ-
μῷ βεβρεγμένον, καὶ καταπλάττειν τὸν τράχηλον καταπλάσματι θερμῷ χαλαστικῷ, ὡς τὸ λι-
νόσπερμα συναζόμενον ἐν μελικράτῳ. εἴωθε γὰρ τῇ τοιαύτῃ ἀγωγῇ πυοποιηθέντων τῶν τόπων,
σαλευθεῖσα ἡ ἄκανθα, σὺν τοῖς καταπινομένοις κατάγεσθαι.

Πρὸς ὀστοῦ κατάποσιν, καὶ πρὸς ἀναβολὴν τῶν καταπειρομένων εἰς τὰ παρίσθμια.

Προσέχων τῷ πάσχοντι ἀνθρώπῳ ἄντικρυς καθεζομένῳ, καὶ ποιήσας αὐτὸν προσέχειν σοι, λέγε ἀνέλ-
θε ὀστοῦν. εἴτε ὀστοῦν ἢ κάρφος ἢ ἄλλο ὁποιοῦν, ὡς Ἰησοῦς Χριστὸς Λάζαρον ἀπὸ τάφου ἀνήγαγε,
καὶ Ἰωνᾶν ἐκ τοῦ κήτους. Ἄλλο. Λέγε κατέχων τὸν λάρυγγα τοῦ πάσχοντος, Βλάσιος ὁ μάρ-
τυς ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ λέγει, ἀνάβηθι ὀστοῦν ἢ κατάβηθι.

Περὶ τῶν ἀρτηριακῶν φαρμάκων, γαληνοῦ. νδ΄.

Τὴν λάρυγγα καὶ τὴν ὑποκειμένην αὐτῷ τραχεῖαν ἀρτηρίαν, σὺν τοῖς ἰδίοις μυσὶν, ὑμὴν ἰσχυρὸς
50 ὑπαλείφει. ὅταν οὖν πάθος τι, ἤτοι κατὰ τοῦτον τὸν ὑμένα, ἢ κατὰ τοὺς ἐν τῷ λάρυγγι μῦς γίνηται,
ἀρτηριακὰς κοινῶς ὀνομάζουσι τὰς ἰωμένας αὐτὰς δυνάμεις. πάσχει δὲ ὁ ὑμὴν οὗτος ἢ ὑπερυγραι-
νόμενος, ἢ ξηραινόμενος, ἢ ἑλκούμενος. τὸ δὲ βλάπτεσθαι τὴν φωνὴν, ἢ ἀποκεκόφθαι, ὅπερ ἐστὶ μὴ δύνασθαι
φθέγγεσθαι, πλείοσιν αἰτίαις ἕπεται. τοῦτο μὲν, τοῖς ἀπὸ κεφαλῆς χρονίζουσι καταῤῥόοις, τοῦτο δὲ

ἐμπύοις, καὶ φθισικοῖς. καὶ ἐκ κραυγῆς δὲ μεγάλης καὶ πολλῆς, ἡ βραγχώδης γίνεται φωνή, καὶ διὰ
ψυχροῦ καὶ πλήθους πνεύματος εἰσπνοήν, καὶ διὰ πλείστην καὶ ἀήθη ἀκρατοποσίαν, μεγέθει δὲ ἀλλή-
λων διαφέρει τὰ πάθη. σφοδρότερον μὲν γὰρ διαβραχέντων τῶν φωνητικῶν ὀργάνων, ἡ ἀφωνία
γίνεται. μετριωτέρων δὲ ὑγρανθέντων, ἡ βραγχώδης ἀποτελεῖται φωνή. τοῖς μὲν οὖν ἐκ τοῦ βοῆσαι
σφοδρῶς ἤδη πλέον κακωθεῖσι τὴν φωνήν, ὅμοιόν τι συμβαίνει πάθημα, τῷ γινομένῳ πολλάκις
τοῖς ἄλλοις μορίοις τοῦ σώματος ἐπὶ πλεῖον κακωθεῖσιν. ὅ τε ὑπαλείφων τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν καὶ τὸν
λάρυγγα ὑμὴν ὑπὸ τοῦ κατὰ τὰς μεγάλας φωνὰς ἔξω φερομένου πνεύματος πληττόμενος, φλεγ-
μονώδη διάθεσιν ἴσχει. κατὰ δὲ τὸν λάρυγγα πρὸς τῇ πληγῇ ταύτῃ, καὶ ἡ τῶν κινούντων αὐτὸν μυῶν
βλάβη τῆς ἐνεργείας, μείζονα τὴν διάθεσιν ἐργάζεται. οὗτοι γὰρ οἱ τὴν φωνὴν ἐργαζόμενοι μύες,
10 ἐν ταῖς μεγάλαις ἐκβοήσεσιν, οὐ μόνον πληττόμενοι τῷ διεξερχομένῳ πνεύματι βλάπτονται, ἀλ-
λὰ καὶ ὑπερτεινόμενοι σφοδρῶς, μέγιστον κόπον ὑπομένουσι. θεραπεία δὲ καὶ τούτων κοινή, τοῖς τὰ
ἄλλα μόρια τοῦ σώματος κεκοπωμένοις. λουτρὰ μὲν τὰ γλυκέων καὶ εὐκράτων ὑδάτων ὀνίνησι μεγά-
λως, τοὺς φωνασκοῦντας πάντας. καθαρῳδοὺς λέγω, καὶ κήρυκας. καὶ τραγῳδοὺς ὅταν ἀγωνιζόμε-
νοι θραύσωσι τὴν φωνήν. ὥσπερ δὲ τὸ ἔλαιον ἐπαλειφόμενον ἔξωθεν παραμυθεῖται, τὸ πᾶν σῶ-
μα κεκοπωμένον, οὕτω καὶ ῥοφαὶ ἄδηκτοί τε καὶ χαλαστικαί, καὶ τὰ παρεμπλαστικὰ τῶν ἀρτη-
ριακῶν φαρμάκων, ὀνίνησι τὸν πεπονθότα ὑμένα τῆς ἀρτηρίας. καὶ τοὺς μῦς. ὅταν μὲν οὖν εἰσὶ το-
νώδεις κόποι, περὶ τοὺς τοῦ λάρυγγος μῦς, καὶ τὸν ὑμένα γίνωνται, ἐν ἀρχῇ μὲν ἁρμόττει τὰ πραό-
τατα μὲν ἐδέσματα φάρμακα δὲ ἐμπλαστικά, καταστάσης δὲ τῆς φλεγμονῆς, βραχύ τι τῶν ῥυ-
πτικῶν προσθετέον. εἶτ' ἐφεξῆς πλέον, εἶτ' ἄλλο πάλιν ἐκείνου γενναιότερον, ὥστε κατὰ βραχὺ τὴν
20 σύνθεσιν ἤδη τὸ μέσον ῥυπτικὸν ἀφικέσθαι, εἶτ' ἀπὸ τούτου διαφορητικώτερόν τι, καὶ ῥυπτικώ-
τερον μικτέον, εἶθ' οὕτως ἤδη τὸ σφοδρότερον ἐλθεῖν. ὅταν ἤδη πλέον ᾖ σκιρρώδης τις διάθεσις
ἐν τοῖς φωνητικοῖς ὀργάνοις παραμένῃ. τῆς μὲν οὖν πρώτης τάξεως, ἐστὶ τραγάκανθα, καὶ κόμμι, καὶ
σάμιος ἀστήρ. ἄμυλόν τε. καὶ τὸ διὰ χόνδρου καὶ τράγου καλῶς ἑψηθέντων ῥόφημα. καὶ γάλα δὲ ἐπι-
τήδειόν ἐστι καὶ ἴδιον, καὶ ᾠὰ ῥοφώμενα. καὶ στρόβιλοι βεβρεγμένοι καὶ τὰ σήσαμα. καὶ τὸ σύρεον.
καὶ ἕψημα καλούμενον καὶ τὸ τῆς γλυκυρρίζης ἀφέψημα, παχυνθὲν ἐν τῇ ἑψήσει. ἐφεξῆς δὲ τού-
των ὑπάρχει τὸ βούτυρον. ταῦτα μὲν οὖν ἤδη ταῖς φλεγμονώδεσι διαθέσεσι κατὰ τὴν ἀρτηρίαν
καὶ τὸν λάρυγγα, κατ' ἀρχὰς ἐστὶ χρήσιμα, ἄχρις ἂν ἡ φλεγμονὴ μετεωροτέρα γένηται. οἴνου δὲ πό-
σεως ἀπεχέσθωσαν κατὰ τοῦτον τὸν καιρόν. ὅταν δὲ μετεωρότερα τὰ τῆς φλεγμονῆς γένηται, δο-
τέον αὐτοῖς ποτὸν τὸν γλυκὺν θηραῖον, ἢ σίρεον. ἐν ᾧ καιρῷ καὶ τὸ βούτυρον ἐπιτήδειόν ἐστι, καὶ τὰ
30 ἀμύγδαλα συνεψούμενα τοῖς ῥοφήμασι. καὶ γάλα. καὶ μέλι ἑψηθέντα ἐπὶ πλέον ἐμβληθέντος
αὐτοῖς ἀμύλου. εἰ δὲ μὴ παρείη ἄμυλον, ἄρτον σιλιγνίτην ξηρὸν κεκομμένον καὶ σεσησμένον, ἐμπα-
στέον τῷ γάλακτι ἡψημένῳ. εὔδηλον οὖν, ὅτι κατὰ τὴν τοιαύτην δίαιταν, ἡ μὲν φλεγμονὴ παύε-
ται τῶν κατὰ τὸν λάρυγγα, καὶ τὴν ἀρτηρίαν ὑμένων τε καὶ μυῶν. ὑγρότης δὲ καταλείπεται πολ-
λή. δι' ἣν ἀδύνατόν ἐστι, λαμπρὰν εἶναι τὴν φωνήν, ἄνευ τοῦ πάλιν χρήσασθαι ἐδέσμασι καὶ φαρ-
μάκοις ἀδήκτως ξηραίνουσιν. ὁποῖόν ἐστι τό τε κυάμινον ἔτνος, καὶ ἡ πτισάνη, καὶ τὸ πεφωγμένον λι-
νόσπερμα, ἐν τῷ μεταξὺ γάρ ἐστι τὰ τοιαῦτα τῶν μέσων τὴν δύναμιν φαρμάκων. καὶ τῶν ἐμπλα-
στικῶν. τούτων δὲ ῥυπτικώτερόν ἐστι, ῥητίνη τερεβινθίνη, καὶ λιβανωτός, τό τε ἀπηφρισμένον μέλι,
καὶ τὰ πικρὰ τῶν ἀμυγδάλων. κράμβη τε, καὶ τὰ καλῶς ἑψηθέντα πράσα. τούτων δὲ πάλιν ἰσχυ-
ρότερόν ἐστι, τό, τε τῶν ὀρόβων ἄλευρον, ὁρμίνου τε σπέρμα. καὶ ἴρεως ἡ ῥίζα. καὶ πάνακος. ἅπασι
40 δὲ τοῖς πρώτοις οἶνος μαλακός ἐστι, γλυκὺς ὁ κρητικός. εἶτα καὶ θηραῖος. καὶ ὁ σκυβελίτης ἐπιτη-
δείως μίγνυται. τὸ γὰρ ἐκ τοῦ γλεύκους ἀποζεουμένου σκευαζόμενον ὃ σίρεον καὶ ἕψημα καλοῦσι
ἐμπλαστικώτατός ἐστι καὶ ἀδηκτότατον. τὸ δὲ ἐκ τῶν ἰσχάδων σκευαζόμενον μελιτῶδες ἀφέψημα,
διαφορητικώτερόν ἐστι, καὶ ῥυπτικώτερον. ἁπάντων οὖν χρὴ τῶν ἁπλῶν φαρμάκων ἐπίστασθαι
τὰς δυνάμεις τὸν μέλλοντα σύνθετόν τι ποιῆσαι φάρμακον. ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος καὶ τοῖς ὑφ' ἑτέρων
συγκειμένοις ὀρθῶς χρήσεται. καὶ μάλιστα ὅταν ἀδιορίστως ᾖ γεγραμμένα. τούτων προδιωρισμένων,
ὑποτακτέον τὰς ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, ἀναγεγραμμένας ἀρτηριακάς. Ἀρτηριακὴ πρὸς τὰς
τῆς φωνῆς τραχύτητας ἐν ἀρχαῖς διδομένη παρηγορικωτάτη. Κόμεως ∠. β. τραγακάνθης ∠. α.
ἑψήματος ℥. α. κόψας σήσας τραγάκανθαν καὶ κόμμι λέαινε μετὰ τοῦ ἑψήματος, μέχρι τῆς διαλύ-
σεως. ἔπειτα ἕψε ἐπ' ἀνθράκων ἀκάπνων, ἕως μὴ μολυνθῇ ἀναζόμενον ἐπ' ὀστράκῳ. καὶ δίδου ἐξ
50 αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν. Ἄλλη ἀρτηριακὴ κόμεως, Γο. ε. γλυκέως ℥. α.
μέλιτος λι. α. λύε τὸ κόμμι, ὀλίγῳ ὕδατι. καὶ βαλὼν ἕψε ἅμα ἐπ' ἀνθράκων ἀκάπνων, ὡς
προείρηται. καὶ δίδου ἐκλείχειν, εἰς ὕπνον τρεπομένῳ. Ἀντωνίου μοῦσα πρὸς τὰς τῆς φωνῆς
ἀποκοπάς.

Κράμβης χλωρᾶς τοὺς καυλοὺς καθαροὺς δίδου διαμασᾶσθαι. καὶ τὸ μὲν ἀχυρῶδες αὐτῶν ἀποπτύειν

κέλευε, τὸν δὲ χυλὸν καταπίνειν· ἢ σύρακος ἐρεβίνθου τὸ ὅσον καταπίνετο. Ἄλλη. Κράμβης χυλὸν μετ' ἀμέλιτος ἑψήσας, δίδου ἐκλείχειν, ὠφελεῖ παραχρῆμα. Ἄλλη. Ἠρυσίμου ἐν ὕδατι ἑψημένου λαβὼν τοῦ χυλοῦ κοτύλην α. καὶ σύκων ἐν ὕδατι ἡψημένων τὸ ἴσον, καὶ τούτοις ἐπιβαλὼν, κόμμεως λευκοτάτης ∠. η. ἕψε φιλοπόνως ὡς ἀρτηριακῆς ἔχειν πάχος, καὶ δίδου ἐκ τούτου ἐκλείχειν, εἰς ὕπνον τρεπομένοις, μέχρι κυάθου ἑνός. Ἄλλη πρὸς τραχύτητας βρόγχους, καὶ βῆχας, καὶ διαίμους πτύσεις. Ἀμύγδαλα πικρὰ λελεπισμένα κε. λινοσπέρμου πεφωγμένου, ∠. δ. τραγακάνθης ∠. β. ᾠοῦ ὠπτημένου ἐν ζύμῃ, τὴν λέκιθον, ἡ δὲ τραγάκανθα ὕδατι ὀλίγῳ βρέχεται, τὸ δ' ὅλον γλυκεῖ ἀναλαμβάνεται· δίδου ἐκλείχειν εἰς ὕπνον Γο. β. εἰ δὲ καὶ τὸ ἦχος εἴη τῆς φωνῆς τεθραυσμένον· μέλιτι μίγνυ ἀντὶ τοῦ γλυκέος. καὶ μάλιστα ἐφ' ὧν ἀναχθῆναι, ἐκ τοῦ θώρακος ἡ χρεία, ἔλιγμα ᾧ χρώμεθα. Σκυβελίτου ℥. α. κόμμεως Γο. ς. μέλιτος, Γο. θ. προβρέξας ὕδατι ὀλίγῳ τὸ κόμμι καὶ συλλεάνας ἅπαντα, ἅμα ἕψε ἐν διπλώματι, καὶ χρῶ. Ἄλλη ἀρτηριακὴ ποιοῦσα καὶ πρὸς βῆχας. Λινοσπέρμου κεκομμένου καὶ σεσησμένου. σταφίδων λιπαρῶν ἐκγεγιγαρτισμένων, στροβίλων πεφωγμένων. καρύων ποντικῶν κεκαθαρμένων, ἴσα λεάνας μέλιτι ἀρκοῦντι ἀπέφθῳ ἀναλαβὼν, δίδου κοχλιάριον εἰς ὕπνον. Ἄλλη. Ὑπογλώσσης πρὸς τὰς τῆς φωνῆς ἀποκοπὰς καὶ τὰς λοιπὰς περὶ τὴν ἀρτηρίαν διαθέσεις. Τραγακάνθης ∠. ιβ. κόμεως, ∠. ιβ. σμύρνης ∠. γ. λιβάνου ∠. γ. φοινικοβαλάνων ς. τὰς σάρκας, γλυκυρρίζης ∠. ς. γλυκέως προτρόπου ἢ θηραίου εἰς ἀνάληψιν ὅσον ἐξαρκεῖ· ἔστω δὲ τὸ γλυκὺ προεψημένον, ὡς μέλιτος ἔχειν πάχος. δίδου κυάμου αἰγυπτίου μέγεθος, ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν, τὸ διαλυόμενον καταπίνειν. Ἄλλο. Χαριξένου. γλυκυρρίζης χυλοῦ ∠. ς. τραγακάνθης ∠. ς. κρόκου ∠. β. σμύρνης ∠. β. λιβάνου ∠. α. ναρδοστάχυος ∠. α. προτρόπου ℥. ς. ἑψήσας εἰς μελιτώδη σύστασιν ἀνάλαμβανε τὰ ξηρὰ καὶ χρῶ. ποιεῖ ὅσα ἡ μετ' αὐτῆς. Ἀρτηριακὴ ποιοῦσα πρὸς ἤχους καὶ βρόγχους. καὶ φωνῆς ἀποκοπὰς, φλεγμονὰς παρισθμίων. ποιεῖ καὶ τοῖς φωνασκοῖς πρὸ τῶν ἀγώνων, καὶ μετὰ τοὺς ἀγῶνας διδομένη. καὶ τοὺς κατεψυγμένους δὲ ὠφελεῖ. ποιεῖ βήττουσι προσφάτως τε καὶ χρονίως. αἱμοπτυϊκοῖς. ἀναφορικοῖς, κοιλιακοῖς. καὶ πρὸς τὴν τοῦ πνεύματος δυσωδίαν. κρόκου ∠. γ. σμύρνης ∠. α. λιβάνου ∠. α. γλυκυρρίζης ∠. α. γλυκέως κρητικοῦ ℥. γ. ἕψε εἰς τὸ τρίτον. καὶ ἀνάλαμβανε αὐτῷ τὰ προειρημένα, καὶ χρῶ. Ὀρειβασίου. Ἀρτηριακὴ πρὸς τραχύτητα, καὶ ἀποκεκομμένην φωνήν. κρόκου, ∠. ζ. γλυκυρρίζης ναρδοστάχυος ἀνὰ ∠. δ. λιβάνου, σμύρνης, ἀνὰ ∠. γ. ὑοσκυάμου σπέρματος, ∠. α. μέλιτι ἐπαφρισμένου, Γο. ς. πεπέρεως λευκοῦ, κόκκοι, ν. δίδου ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν κυάμου μέγεθος. Ἄλλο. Χαριξένου πρὸς ἡλκωμένην ἀρτηρίαν ποιεῖ πρὸς τοὺς φωνασκουμένους, πρὸ τῶν ἀγώνων καὶ μετὰ τοὺς ἀγῶνας διδομένη. ποιεῖ πρὸς ὀφθαλμῶν περιωδυνίας, ἔξωθεν ἐπιτιθεμένου ὀθονίου αὐτῇ βεβρεγμένου. ποιεῖ πρὸς τὰς τῶν ἐντὸς διαθέσεις ἐκλιχομένη. κόμμεως ∠. ιβ. τραγακάνθης ∠. ιβ. λιβάνου ∠. γ. σμύρνης ∠. γ. κρόκου ∠. β. ὑποκυστίδος χυλοῦ ∠. β. γλυκέως σκυβελίτου ἢ θηραίου ℥. α. κόμμι τραγάκανθαν, κόψας, σήσας ἕκαστον ἰδίᾳ λέαινε σὺν ὀλίγῳ γλυκεῖ. τὰ δὲ ἄλλα θλάσας προβρέξας λεῖα ὁμοίως μετ' ὀλίγου γλυκέως. τὸν δὲ κρόκον εἰς ὀθονίου ῥάκος ἐνδήσας ἀραιὸν, καὶ ἀποδήσας ἀποκρέμασον τῆς χύτρας. καὶ βαλὼν πάντα ἕψε κινῶν, συνεχῶς εἶτα ἐξελὼν τὸν κρόκον καὶ λεάνας ὁμαλὰ ἐν θυΐᾳ. καὶ ἐπιβαλὼν τὰ ἑψηθέντα καὶ ἑνώσας χρῶ. Ἀρτηριακὴ ᾗ χρησάμενος πολλάκις εὐδοκίμησα. στροβίλια ξ. ἀμύγδαλα πικρὰ λελεπισμένα μ. φοινικοβαλάνων ς. τὰς σάρκας. γλυκυρρίζης χυλοῦ ℔. ιβ. κρόκου ℔. α. σμύρνης ℔. α. τραγακάνθης ℔. ς. γλυκέως κρητικοῦ τὸ ἱκανόν. ἐφ' ὧν δὲ ἀναγωγῆς τῶν ἐν τῷ θώρακι χρεία γένοιτο. καὶ μέλιτος ἐπίβαλε σὺν τῷ ἑψήματι. Ἀρτηριακὴ Ἀνδρομάχου. σέκτος ὀρνιθείου προσφάτου Γο. γ. μέλιτος κοτύλην α. ἕψε ὁμοῦ κινῶν πηγάνου κλωνίοις ἕως συστῇ. καὶ δίδου νῆστισι καὶ μετὰ τροφὴν καὶ εἰς νύκτα. Ῥόφημα πρὸς ἀποκεκομμένους ἤχους. μάλιστα δι' ὑγρότητα, ποιοῦν καὶ φωνασκικοῖς. Πράσα ἕψει εἰς ἀποτρίτωσιν. καὶ αὐτὰ μὲν ῥίψον. τῷ δὲ ὕδατι, μίξον χόνδρου χυλόν. καὶ μέλι. καὶ ᾠῶν τὰ πυρρὰ γ. καὶ ἑνώσας ἕψει εἰς ἀποτρίτωσιν. καὶ διηθήσας, ἐπίβαλε ἑψήματος καλοῦ ℥. α. καὶ ἕψη πάλιν μέχρι συστάσεως. κινῶν ἀνήθου κλωνίοις. καὶ δίδου κοχλιάριον ἕωθεν, καὶ εἰς ἑσπέραν. Ἀρτηριακὴ ἀναγκαία. ποιοῦσα φωνασκικοῖς ἧς ἐπειράθη. καὶ πρὸς βραγχιῶντας διὰ πλείστην ὑγρότητα. κόστου. φύλλου. ναρδοστάχυος. ἀμώμου. κασσίας. πεπέρεως. μαστίχης ἀνὰ ∠. ε. ὀπίου ∠. β. μέλιτος. καὶ χυλοῦ μόρων ἐξ ἴσης μεμιγμένων. τὸ ἀρκοῦν. ἵνα ἀναλαμβανόμενον αὐτοῖς φάρμακον ἰξῶδες γένηται τῇ συστάσει. καὶ χρῶ. δίδους ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος. μὴ πάνυ δὲ στερεὸν σκεύαζε. ἵνα ῥᾷον τήκηται ὑπὸ τὴν γλῶτταν. Ἀρτηριακὴ ὑπογλώσσης φωνὴν ἀποκεκομμένοις. βραγχιῶσιν, ἀναφορικοῖς. Τραγακάνθης ∠. ς. κόμμεως ∠. ς. σμύρνης ∠. β. λιβάνου ∠. α. S. πεπέρεως λευκοῦ κόκκοι κ. κρόκου ∠. α. γλυκυρρίζης χυλοῦ ∠. ς. φοινικοβαλάνων γ. τὴν σάρκα. γλυκέος κρητικοῦ τὸ ἱκανὸν, τὸ κόμμι καὶ ἡ τραγάκανθα κοπέντα καὶ σηθέντα βρέχεται τῷ γλυκεῖ.

σὺν τῷ χυλῷ τῆς γλυκυρρίζης· μὴ παρόντος δὲ τοῦ χυλοῦ, τὴν γλυκύρριζαν θλάσαντες καὶ ἑψήσαντες ἕως συστάσεως τῇ ξαπλῇ βάλλομεν. Ἀρτηριακαὶ ποικίλαι πρὸς τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις ἐν τραχείᾳ ἀρτηρίᾳ καὶ πνεύμονι· ρνϛ. Ἀρτηριακὴ ποιεῖ ἀναφορικοῖς καὶ πρὸς πάντα, τὰ ἐν ἀποκαλύψει, ἀποστήματα· καὶ παύει χρονίαν βῆχα· τέμνει φλέγμα· καὶ ὑπάγει κοιλίαν· μάλιστα δὲ ὠφελεῖ ὀρθοπνοϊκοῖς. σκίλλης καθαρᾶς ἑφθῆς < ϛ. λινοσπέρμου < ϛ. κνίδης σπέρματος < ϛ. περιστερεῶνος χυλοῦ ξηροῦ < α. θύμου < α. ἀλεύρου ὀροβίνου < α. γλήχωνος. ἴρεως. βετονίκης. ἀνίσου. καρδαμώμου. μαράθρου σπέρματος. πεπέρεως σελίνου. ἀνήθου σπέρματος. τήλεως ἀνὰ < α. ἀναλάμβανε μέλιτι ἀττικῷ καὶ δίδου κοχλιάριον ἕωθεν καὶ εἰς ἑσπέραν ὁμοίως. Ἄλλη πρὸς τὰ τῆς ἀρτηρίας πάθη· καὶ ἕλκη ἐν πνεύμονι καὶ πύου, ἀναγωγάς· καὶ αἵματος. καὶ τοὺς εἰς θώρακα

10 ῥευματισμούς· καὶ πρὸς τὸ ἀνάγειν τὰ ἠθροισμένα ἐν τῷ πνεύμονι σφόδρα εὔεργον. ῥητίνης τερεβινθίνης. κρόκου. λιβάνου. σμύρνης τρωγλίτιδος. γῆς ἀστέρος. κινναμώμου. στροβιλίων κεκαθαρμένων. γλυκυρρίζης ἀνὰ < δ. ἀμώμου. τραγακάνθης. φοινίκων λιπαρῶν τῆς σαρκὸς ἀνὰ < γ. ναρδοστάχυος < β. κασσίας < β. κόστου < α. χαλβάνης καθαρᾶς ὀβολοὺς δ. μέλιτος ἀττικοῦ λι. ϛ. τὸ μέλι καὶ τὴν τερεβινθίνην, ἕψε ἐν διπλώματι· καὶ ὅταν ἄρξηται συστρέφεσθαι, μιγνὺς τὴν χαλβάνην προμεμαλαγμένην ἀκριβῶς· καὶ ἕψε ἄχρις οὗ μὴ μολύνῃ, εἶτα ψύξας κινῶν, μίγνυε ἐν θυίᾳ, τοῖς λοιποῖς κεκομμένοις καὶ σεσησμένοις· καὶ χρῶ. δίδους κατέχειν ὑπὸ τὴν γλῶτταν. Ἄλλη ποιοῦσα πρὸς πάντα τὰ προρρηθέντα. ναρδοστάχυος < δ. κρόκου < α. πεπέρεως κόκκοι λ. γλυκυρρίζης < α. στροβιλία κεκαθαρμένα ρ. στύρακος < α. βαλαυστίου < γ. τραγακάνθης < α. κινναμώμου < α. ἀμώμου < α. λιβάνου < α. μέλιτος λι. α. S. ἢ γλυκέως κρητικοῦ κοτύλας η. ὁ

20 γλυκὺς, ἐν διπλώματι ἕψεται ἕως μέλιτος ἔχῃ πάχος· καὶ καταχεῖται κατὰ τῶν ξηρῶν λείων ἐν θυίᾳ. ἡ δὲ τραγακάνθα κόπτεται· καὶ σήθεται καὶ λειοῦται σὺν τῷ στύρακι, μετ' οἴνου γλυκέως ὀλίγου καὶ οὕτως μίγνυται. δίδου κοχλιάριον καὶ χρῶ. εὗρον γὰρ ἀμφότερα παραγεγραμμένα ὅτι πάνυ εὐδόκιμα ἐστὶ καὶ πρὸ αὐτοῦ βοήθημα. Ἄλλο ἐκ τῆς ἀσκληπιάδου πανάκεια μυθεδέτου. φωνασκουμένοις πρὸ τῶν ἀγώνων καὶ μετὰ τοὺς ἀγῶνας διδομένη. ποιεῖ καὶ πρὸς παρισθμίων φλεγμονάς. κιονίδα κεχαλασμένην. ποιεῖ καὶ πρὸς οὖλα πλαδαρὰ καὶ τὰς ἐν τῷ στόματι νομάς. καὶ σειομένους ὀδόντας. ἁρμόζει πρὸς καταρροῦν καὶ βήττουσι χρονίως. καὶ προσφάτως ποιεῖ, αἱμοπτοϊκοῖς. ἀναφορικοῖς. χρώμεθα τῷ φαρμάκῳ ποτὲ μὲν ἀκράτῳ. ἔστι δ' ὅτε διαλυθέντι γλυκεῖ ἢ σκυβελίτῃ. ἢ ὕδατι θερμῷ. πρὸς μὲν γὰρ τὰς τῶν παρισθμίων φλεγμονὰς καὶ τὰς τοιαύτας διαθέσεις χρηστέον, ἀνιεμένῳ τῷ φαρμάκῳ πρὸς δὲ τὰς ἐν βάθει ἀκράτως. τὰ δὲ τῆς συνθέσεως ἔχει οὕτως. ῥίζαι πεπέρεως,

30 ὡς ὅτι παχύταται πλύνονται ἐπιμελῶς, ἕως ἂν τὸ γεῶδες ἀποστῇ. εἶτα ψύχονται κατατεμνόμεναι εἰς δακτυλιαῖα μεγέθη. ἐκ τούτων αἴρομεν λι. γ. καὶ κωδύας μήκωνος ἀγρίας συμμέτρους, ρν. συμφύτου ῥίζης κεκαθαρμένης. μανδραγόρου ῥίζης φλοιοῦ. ῥοῦ ποντικοῦ. ῥόδων ξηρῶν. ἴρεως ἰλλυρικῆς. γλυκυρρίζης βαλαυστίων ἀνὰ γο. γ. κασσίας γο. δ. νάρδου κελτικῆς γο. α. S. ὕδατος ὀμβρίου ξε. ιε. τὰ προειρημένα πάντα παχυμερῶς κόπτεται καὶ βρέχεται ἐπὶ ἡμέρας γ. τῇ δὲ ἑξῆς ἕψεται ἐν διπλώματι, εἰς τὸ τρίτον. ἔπειτα ἐκθλιβόμενα καὶ διηθούμενα. ἐκ δὲ τούτου τοῦ ἑψήματος βάλλοντες, βρέχομεν τὰ ὑπογεγραμμένα, ἡμέραν καὶ νύκτα. ἔστι δὲ ταῦτα κόμεως καθαροῦ λι. α. τραγακάνθης διαυγοῦς λι. α. σμύρνης τρωγλήτιδος γο. ϛ. γλυκυρρίζης χυλοῦ γο. β. κρόκου γο. α. μαστίχης γο. α. ὑποκυστίδος χυλοῦ γο. β. τῇ δὲ ἑξῆς λεαίνομεν φιλοπόνως, κατὰ βραχὺ ἐπιβάλλοντες τοῦ ἐκθλιβέντος ὑγροῦ. ἔπειτα οἴνου σκυβελίτου. ἢ θηραίου. ἢ ἑτέρου γλυκυτάτου ἐπιβάλλον-

40 τες ξε. κδ. εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον ἕψω. καὶ ὅταν ἔχῃ μέλιτος σύστασιν, τούτῳ ἐπιβάλλομεν τὰ λειούμενα πάντα. καὶ πάλιν ἕψομεν μέχρι συστάσεως. εἶτα ἀνελόμενοι, χρώμεθα ἡ δόσις κοχλιάριον ἢ διακωδιῶν, πρὸς βῆχας ὑγράς. καὶ πόνους ἀρτηρίας. καὶ φάρυγγος, καὶ πρὸς τοὺς ἀπὸ κεφαλῆς εἰς θώρακα ῥευματισμούς. καὶ τὰς ἀγρυπνίας. κωδείας ἀγρίας θηβαϊκὰς συμμέτρους ι. σὺν τῷ σπέρματι. ὕδατος ὀμβρίου ξε. α. γλυκυρρίζης ὀλίγον προβρέχων ἡμέραν μίαν, ἕψει μέχρι τακεραὶ γένωνται τῇ ἁφῇ αἱ κωδύαι. καὶ ἐκθλίψας, καὶ διηθήσας ἐπίβαλε τῷ ἀφεψήματι μέλιτος τὸ ἥμισυ, καὶ ἕψει ἐπ' ἀνθράκων μέχρι συστάσεως μελιτώδους. καὶ χρῶ. ἡ μὲν οὖν ἀπιμελεστέρα σκευασία τῆς ἀντιδότου καὶ ἡ κατὰ μέρος χρῆσις, προείρηται ἐν τῷ περὶ τῶν ἡδέων πομάτων τοῖς νοσοῦσι, λόγῳ ε. εἰ δὲ βούλει αὐτὸ ἐφεκτικώτερον, τῶν τῆς κοιλίας ῥευμάτων ἐργάσασθαι, καὶ αἱμοπτοϊκοῖς ἁρμόδιον. ῥοῦ ἐρυθροῦ χυλοῦ πρόσβαλε < ϛ. καὶ ἀκακίας < β. ταῦτα δὲ γλυκεῖ διαλύων ἔμ-

50 βαλε ἐν τῇ χύτρᾳ. μέλλων δὲ ἀφαιρεῖν τὸ φάρμακον ἀπὸ τοῦ πυρός. καὶ συναναζέσας ἐπ' ὀλίγον, χρῶ παρέχων κοχλιάριον εἰς κοίτην. ἡ διὰ κωδειῶν ποικίλη. Κωδείας μήκωνος, ρκ. βάλλε εἰς ὕδατος ξε. γ. καὶ ἔα βρέχεσθαι ἡμέρας γ. καὶ ἑψήσας ὡς λειφθῆναι τὸ τρίτον, τὰς μὲν κωδείας ῥῖψον. τῷ ὕδατι μίξον μέλιτι ξε. α. καὶ ἑψήσας ἕως μελιτώδους συστάσεως ὥστε μὴ ἀπορρεῖν, ἔμβαλε κρόκον, σμύρνης, ἀκακίας, ὑποκυστίδος χυλοῦ ἀνὰ < α. καὶ δίδου εἰς ὕπνον ἔκλειγμα. ποιεῖ

δὲ

δὲ αἱμοπτοϊκοῖς. κοιλιακοῖς, καὶ δυσεντερικοῖς. ἐγὼ δὲ τῇ διὰ κωδειῶν τῇ δεχομένῃ εἰς λι. α. κωδείας δέκα μιγνὺς τὰ εἰρημένα, χρῶμαι στατικῷ φαρμάκῳ.

Περὶ καταῤῥόου καὶ κορύζης ἐκ τῶν γαληνοῦ. ιζ.

Κατάῤῥου καὶ κορύζης αἴτιος ὁ ἐγκέφαλος. ἐν μὲν ταῖς ψύξεσιν, εἰς δυσκρασίαν ψυχρὰν ἀγόμενος. ἐν δὲ ταῖς ἐγκαύσεσι θερμαινόμενος καὶ πληρούμενος. καὶ οἶνος δὲ πλείων τοῦ δέοντος ποθεὶς, πληροῖ τὴν κεφαλὴν, καὶ λουτρὰ θερμότερα καὶ διαψιλὴς θερμοῦ κατάχυσις κατὰ κεφαλῆς. μάλιστα θερμοτέρας. καὶ τροφὴ ἐν τῇ γαστρὶ ἀπεπτηθεῖσα, καὶ μὴ διαχωρήσασα κάτω, ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τὴν ὁρμὴν λαμβάνει. πληρωθεῖσα μὲν οὖν ἡ κεφαλὴ, πάλιν τοῖς ὑποκειμένοις παραπέμπει τὰ ὑγρά. καὶ εἰ μὲν εἰς τὰς ῥῖνας καταῤῥέει τὸ περίττωμα, κόρυζαν τὸ πάθος ὀνομάζουσιν. εἰ δὲ εἰς τὸν γαργα-
10 ρεῶνα κατασκήψει, ἤτοι τὴν καλουμένην σταφυλὴν γεννᾷ. πάθος δέ ἐστι τοῦτο περὶ τὸν γαργαρεῶνα συνιστάμενον, ἢ ἄλλως εἰς ὄγκον ἐγείρει αὐτὸν ἑτοιμοτάτη οὖν ἡ εἰς τὰς ῥῖνας καὶ εἰς τὸ στόμα φορὰ τοῦ ῥεύματος. παραγίνεται δ' ἐνίοις καὶ εἰς ὀφθαλμοὺς, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς τὰ ὦτα. τὴν δ' εἰς τὸ στόμα φορὰν, ὑποδέχεται ὁ στόμαχος καὶ ἡ τραχεῖα ἀρτηρία. καὶ δηλονότι καὶ ὁ λάρυγξ ὑγραινόμενος δὲ ὁ λάρυγξ ὑπὸ τῶν εἰς αὐτὸν ἐκ τῆς κεφαλῆς καταῤῥεόντων, ἐν ἀρχῇ μὲν βραγχώδη τὴν φωνὴν ἐργάζεται. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, καὶ μικράν. εἰ δ' ἐπὶ πλέον αὐξήσει τὸ κακὸν, ἀπόλλυται πᾶσα ἡ φωνὴ συνδιαβρέχεται γὰρ τῷ λάρυγγι καὶ ἡ τραχεῖα ἀρτηρία. δριμέως δὲ τοῦ ῥεύματος ὄντος, οὐκ εἰς τὴν φωνὴν μόνην βλάβη τοῖς εἰρημένοις μορίοις γίνεται. ἀλλὰ καὶ χαλεπωτάτη τις ἀνάβρωσις προσέρχεται. τοιαύτη τὴν φύσιν, οἵαν περ κατὰ τὸ δέρμα θεώμεθα γιγνομένην πολλάκις, ἀπὸ τῆς ἔξωθεν αἰτίας. οὕτως δὲ καὶ πνεύμων αὐτοῖς ἑλκοῦται. καὶ καλεῖται φθόη
20 τὸ πάθος. ἐὰν δὲ εἰς τὸν στόμαχον καὶ τὴν γαστέρα σκήπτῃ τὸ ῥεῦμα, ψυχρὸν μὲν ὑπάρχον, εἰς δυσκρασίαν ψυχρὰν ἄγει τὰ σώματα. θερμὸν δὲ εἰς θερμήν. ἑλκοῖ δὲ καὶ τούτου, τῷ χρόνῳ, κατ' ἀρχὰς δὲ τὰς ὀρέξεις βλάπτει καὶ τὰς πέψεις. ἐὰν μὲν οὖν ψυχρὸν ᾖ, βραδυπεψίας τε καὶ ἀπεψίας καὶ ὀξυρεγμίας ἐργάζεται. ἐὰν δὲ θερμὸν, εἰς διαφθορὰν ἄγει τὴν τροφὴν, ἤτοι κνισσώδεις, ἢ βρωμώδεις. ἢ ὀξώδεις ἐρυγὰς ἀναπέμπουσιν. ἢ τινὸς ἑτέρας ἀῤῥήτου τε καὶ ῥύτης ποιότητος ὑποκαταβαίνουσι δὲ ἡ βλάβη, καὶ τὴν νῆστιν ἀδικεῖ. καὶ τοῦ κώλου ἅπτεται, καὶ τῶν κατὰ τὸ μεσεντέριον ἀγγείων. δι' ὧν εἰς ἧπαρ ἡ ἀνάδοσις γίνεται. καὶ τισὶ μὲν ἀνορεξίαι παρακολουθοῦσιν, ἐνίοις δὲ, ὀρέξεις παρὰ φύσιν, ἃς ὀνομάζουσι κισσώδεις, ἢ καὶ μοχθηρῶν ἐδεσμάτων ἐπιθυμίαι. καθάπερ ταῖς κυούσαις γυναιξὶ συμβαίνει. εὔδηλον δὲ ὅτι καὶ γαργαρεὼν, καὶ παρίσθμια πάσχει, καὶ παρουλίδες, ἐπουλίδες τε καὶ βρώσεις ὀδόντων. ἑλκώσεις τε καὶ σηπεδόνες ἐν τῷ στόματι τοῖς ἐκ τῆς κεφαλῆς
30 εἰς αὐτὸν καταῤῥέουσιν ἰχῶρσιν ἕπονται. καὶ τόγε πολὺ πλῆθος τῶν ἰατρῶν, ἢ τὸν γαργαρεῶνα τέμνουσιν, ἢ φάρμακα διδόασιν, ὅπως ἀναπτύηται τὰ διὰ τῆς τραχείας ἀρτηρίας εἰς τὸν πνεύμονα κατενεχθέντα. τῆς δὲ γαστρὸς ἄλλοι προνοοῦνται. καθάπερ ἄλλοι τῶν ὀδόντων τε καὶ τοῦ στόματος. ἢ καὶ τῶν ἐν τῇ ῥινὶ συνισταμένων, ἢ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἢ εἰς τὰ ὦτα παθῶν. βέλτιον δ' ἦν οἶμαι, τὴν οἷον πηγὴν τῶν κακῶν, ἐκκόψας, ῥώσαντας τὴν κεφαλὴν, ἢ εἴπερ ἀδύνατον εἴη τοῦτο διὰ τὴν σφοδρότητα τῆς φυσικῆς δυσκρασίας, προνοεῖσθαι γοῦν αὐτῆς διὰ παντὸς. τὴν ἔνδειξιν τῆς προνοίας, ἀπὸ τῆς κατ' αὐτὴν ἰδέας ποιούμενον, οὐχ ὡς ἔνιοι τῶν ἰατρῶν ἁπάσαις δὴ ταῖς κεφαλαῖς τὰ διὰ θαψίας καὶ νάπυος προσφέρουσι καταπλάσματα, οὕτω δὲ καὶ σὲ πράττειν ἀξιῶ. εἰ γὰρ ὑπὸ θερμῆς δυσκρασίας ἡ κεφαλὴ τὴν κάκωσιν ἴσχει, βλαβερὰ πάντα τὰ θερμαίνοντα φάρμακα. χρὴ τοίνυν αὐτοὺς λουτροῖς θερμοῖς ποτίμων καὶ γλυκέων ὑδάτων παρηγορεῖν. διαφοροῦν-
40 ταί τε ἅμα τοῖς ἐν τῇ κεφαλῇ γεννωμένους ἀτμοὺς θερμοὺς, καὶ τὴν κρᾶσιν ὅλην ἐργαζομένους βελτίω. βλαβερὰ δὲ τούτοις, ἡ τῶν αὐτοφυῶν ὑδάτων θερμῶν χρῆσις. ὅσα μὲν γὰρ αὐτῶν θειώδη τέ εἰσι καὶ ἀσφαλτώδη, τῷ θερμαίνειν, ἐναντιώτατά ἐστι ταῖς φύσει θερμαῖς κεφαλαῖς. ὅσα δὲ στυπτηριώδη, τῷ στεγνοῦν τὴν κεφαλὴν, βλαβερὰ γίγνεται. ἀλλ' οὐδὲ τὰ γλυκέα θερμὰ ἃ ὀνομάζομεν αὐτοφυῆ. οὐδὲ γὰρ ἂν εὕροις αὐτοφυῆ θερμὰ, μὴ μετέχοντα τινὸς φαρμακώδους ποιότητος. ὅσοι δὲ σφόδρα θερμὴν καὶ διακαῆ τὴν κεφαλὴν ἔχουσι, καὶ διὰ τοῦτο συνεχῶς τοῖς καταῤῥόοις ἁλισκομένην, ἄμεινον αὐτοῖς ὥρα θέρους ἀλείφεσθαι ῥοδίνῳ. τῷ χωρὶς στυμμάτων ἐκ μόνων ῥόδων καὶ ὀμφακίνου ἐλαίου τοῦ καλλίστου γεγονότι. τινὲς δὲ κεφαλὴν διὰ τὴν τῶν ἀρτηριῶν θερμοτέρων κρᾶσιν, συμπτώμασιν ἁλίσκονται σκοτωματικοῖς τε. καὶ κεφαλαλγικοῖς, ἐφ' ὧν καὶ ταῖς ἀρτηριοτομίαις χρώμεθα. ἐπισκέπτεσθαι τοίνυν χρὴ τὴν προηγησαμένην τοῦ καταῤῥόου αἰτίαν, καὶ τὴν προ-
50 γεγενημένην δίαιταν. καὶ οὕτως τὰ ἐναντία βοηθήματα προσάγειν. καθόλου δὲ ὀλιγοσιτίᾳ χρηστέον. καὶ ἡσυχίᾳ, ἀπεχομένους ψύξεως καὶ ἐγκαύσεως, εἰ δὲ καὶ τὰ σιτία, ἔτι ἄπεπτα ἐν γαστρὶ ἐμπλέοι, ἐμέτῳ χρῆσθαι παραινεῖν ἐκ τῶν Φιλουμένου πάνυ ὠφέλιμον ἐστὶ τοῖς τὸν κατάῤῥουν ἔχουσι, τριβομένων αὐτῶν τῶν πελμάτων εὐτόνως, πίσσῃ ἐλαίῳ διαλυθείσῃ πολλῷ. τῷ δ' αὐτῷ καὶ βουβῶνας χρίειν, καὶ δακτύλιον τὰς δὲ ῥῖνας διαχρίειν λιβανῷ καὶ σμύρνῃ σὺν οἴνῳ λειωθεῖσι, ἢ

ἐλαίῳ ὡς μέλιτος ἔχειν πάχος, καὶ ἴρινον δὲ μύρον ἐνστάζειν ταῖς ῥισί. καὶ μελάνθιον δὲ πεφρυγμέ-
νον ἀποδεθὲν ἐν ὀθονίῳ ὀσφραινέσθωσαν, ἢ τὸ ἡδύχροον μετὰ χεῖρας ἐχέτωσαν, καὶ συνεχῶς ὀσφραι-
νέσθωσαν, ἢ τὸ κῦφι ὁμοίως. ἀναγαργαριζέσθωσαν δὲ συνεχῶς, σκυβελίτην ἢ ἕψημα θερμόν. ἀφλε-
γμάτων δὲ ἐπιτιθέναι κατὰ τοῦ μετώπου, οἷον τὴν ἱκεσίου, ἢ τὴν ὀξηράν, καὶ τὴν βάρβαραν τὴν
ἔναιμον, ἢ τὴν ἀθηνᾶν. διδόναι δὲ καταῤῥοφεῖν τὸ διὰ ὑσσώπου καὶ σύκων, καὶ στροβύλων καὶ ἴρεως
ἀφέψημα. καὶ ἄλικα διὰ τοῦ γλυκέος ἐσκευασμένον. εἰ δὲ ἐπὶ τούτοις μὴ παύοιτο ὁ κατάῤῥους, μη-
δὲ μὴν αὔξησιν λαμβάνοι. ἀλλ' ἐμμένοι ὡσαύτως ἔχων ἐπὶ πλείους ἡμέρας, κατὰ κρουνισμὸς τῆς
κεφαλῆς, δραστικώτατόν ἐστιν βοήθημα. καὶ μάλιστα ἐν θέρει, καὶ ἐπὶ κεφαλῆς θερμοτέρας, δεῖ
δὲ ἀφ' ὑψηλοῦ ῥέοντος ψυχροῦ ὕδατος ἐν τοῖς βαλανείοις τὴν κεφαλὴν ὑπέχειν. ὥστε αὐτὴν, βιαίαν
πλῆξιν ὑπομεῖναι. παραχρῆμα γὰρ λύει τὴν σφλώωσιν. προσεπισκέπτεσθαι δὲ χρὴ μὴ εὐπαθὴς
ᾖ ὁ θώραξ. μεταλαμβάνει γὰρ ἔσωθεν ῥᾳδίως τὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ψύξιν. καὶ φοβεῖν ὀχλήσειν ἰσχυ-
ρᾶς. ἴαται δὲ τοὺς χρονίους καταῤῥόους κλυστὴρ δραστικός. ἢ ἀπὸ ῥαφανίδων νῆστις ἔμετος. ἢ κάθαρσις
τοῦ πλεονάζοντος χυμοῦ, καὶ ἐμβροχὴ τῆς κεφαλῆς διὰ ἰρίνου μύρου. ἢ ναρδίνου σπουδαίου. ἐπὶ δὲ
τῶν συνεχῶς καταῤῥοϊζομένων καὶ χρονιζόντων τῷ πάθει, ξυρήσας τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀμυχαῖς
χρησάμενος, ἐπιτίθει τῶν ἀσφαλτηρῶν τινὰ ἐμπλάστρων. φαρμάκοις δὲ τοῖς καταπινομένοις χρη-
στέον τοιούτοις. Ἔκλειγμα πρὸς καταῤῥόους. Μέλιτος Γο. β. βουτύρου νεαροῦ Γο. α. ἑψήσας καὶ
μερίσας εἰς δύο, δίδου ἐκλείχειν, ἐφ' ὧν ἀναγωγῆς ἐστι χρεία. Διαμάσημα πρὸς καταῤῥόους.
Ὀρμίνου σπέρματος. μήκωνος μελαίνης σπέρματος. λινοσπέρμου πεφρυγμένου ἴσα. μέλιτι ἑφθῷ ἀνα-
λαβών, δίδου ἐξ αὐτοῦ πρωῒ διαμασᾶσθαι. κάλλιστα δὲ πρὸς κατασταγμοὺς ἡ διὰ κωδειῶν ἀντίδο-
τος ὑπνωτικὴ διδομένη εἰς κοίτην. ὕπνον γὰρ ἡδὺν ἐπιφέρει, καὶ τὸν ῥευματισμὸν ἐπαναστέλλει.
εἴρηται δὲ αὐτῆς ἡ σκευασία, ἔν τε τοῖς ἀρθριτικοῖς προβραχέος, κἂν τῷ περὶ τῶν ἡδέων πομάτων
τοῖς νοσοῦσιν πέμπτῳ λόγῳ. Καταπότιον πάνυ δόκιμον πρὸς καταῤῥόους ἀνώδυνον. Στύρακος.
∠ ς. σμύρνης ∠ β. S. τερεβινθίνης ∠ β. χαλβάνης ∠ β. ὀποπάνακος ∠ β. ἴρεως ∠ β. πε-
πέρεως λευκοῦ. ναρδοστάχυος. νίτρου. ὑοσκυάμου σπέρματος. ὀπίου, ἀνὰ ∠ α. τὰ ξηρὰ κόψας σή-
σας. τὰ δὲ λοιπὰ ὁλμοκοπήσας, χωρὶς ὑγροῦ. καὶ ἑνώσας, δίδου κοκκία ὀροβιαῖα, εἰς κοίτην κα-
ταπίνειν. καὶ μηδὲν ἐπιῤῥοφείτωσαν. ἡ τελεία δόσις κοκκία δ. ἡ μέση γ. ἡ ἐλαχίστη β. ἀσκληπιά-
δου πρὸς καταῤῥόους, ὠφελοῦν παραχρῆμα τοὺς ἐπὶ ψυχρᾷ κράσει. Πυρέθρου κόστου, ἀνὰ ∠ β.
πεπέρεως λευκοῦ, ∠ α. κόψας, καὶ σήσας ἀπόθου. ἐν δὲ τῇ χρήσει, κέλευε παραπτέσθαι τῶν μυ-
ξωτήρων, καὶ τὸ φάρμακον ἀνασπᾶν. Ἄλλο πρὸς καταῤῥοῦν ἀνώδυνον. Στύρακος ∠ δ. σμύρ-
νης, ὀπίου. χαλβάνου, ἀνὰ ∠ α. ὁλμοκοπήσας, ἐπίσταζε ἕψημα. καὶ ἀναλάμβανε καταπότια ὀρο-
βιαῖα. καὶ δίδου τὴν τελείαν δόσιν, δ. τὴν μέσην γ. τὴν ἐλαχίστην β. καὶ ἐπιῤῥοφείτωσαν κυάθου,
β. κεκραμμένου θερμοῦ γλυκέος. Ἄλλο. Πεπέρεως ∠ β. κνίδης σπέρματα τὸ ἴσον. κόστου.
σμύρνης, κρόκου ἀνὰ, ∠ α. χρῶ καθὰ προείρηται. παραπτόμενον ἐπὶ τῶν ψυχροτέρων τὴν κρᾶ-
σιν. τυρὸς δὲ ἁπαλὸς πρόσφατος ἐσθιόμενος, ὠφελεῖ. καὶ κράμβης καυλοὶ ὠμοὶ νῆστις ἐσθιόμενοι, καὶ
κράμβη ἡ ῥυπαρωτέρα ἑφθὴ ἐσθιομένη. ἐπὶ δὲ τῶν θερμοτέρων τὴν κρᾶσιν, δίδου ἐσθίειν, καὶ θρί-
δακος καυλοὺς πλείστους ἀπεξεσμένους ἀποβαπτέσθωσαν δὲ ὀξυκράτῳ.

Περὶ βηχός. νη.

Βηχὸς αἰτίαι διάφοροι. καὶ γὰρ ὑγρὸν ἀπὸ κεφαλῆς καταῤῥέον εἰς τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν, ἐργάζε-
ται βῆχα. καὶ ἡ τραχύτης δὲ μόνη τοῦ ὑπαλείφοντος ἔνδοθεν τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν ὑμένος, ἐρεθί-
ζει βῆχα. καὶ τὰ παρεμπίπτοντα δὲ πινόντων, ἢ ἐσθιόντων, βῆχα κινεῖ. καὶ ἕλμινθες δὲ τῷ στομά-
χῳ ἐνοχλοῦσαι, βηχία σμικρὰ ἐρεθίζουσι. καὶ χυμὸς δὲ δριμὺς ἐνοχλῶν τῷ στομάχῳ, καὶ ποιότητά
τινα ἐρεθιστικὴν παραπέμπων τῷ φάρυγγι, φαντασίαν βηχὸς ἐργάζεται. ὡς ἐπὶ τῶν δακνομένων
τὸν στόμαχον καὶ σιελιζόντων γίνεται. μηδενὸς ὀχληροῦ περιεχομένου, κατὰ τὴν τραχεῖαν ἀρτη-
ρίαν. καὶ δυσκρασία δὲ ψυχρὰ τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, αἰτία γίνεται βηχός. βήττουσι δ' οὗτοι
μετρίως. καὶ ἀβιάστως οὕτως, ὡς μὴ μόνον δύνασθαι κατέχειν καὶ κωλύειν τὴν βῆχα, τῇ κατοχῇ τοῦ
πνεύματος, ἀλλὰ καὶ ἰᾶσθαι πολλάκις, αὐτὴν τῇ τῆς ἀναπνοῆς ἐπισχέσει. τὰ κατεψυγμένα τῶν
μορίων ἐκθερμαίνοντες. σημεῖον δὲ τῶν ἐπὶ δυσκρασίᾳ μόνῃ βηττόντων ἐστὶ, τὸ κατὰ τὰς ἀθρόας εἰσ-
πνοὰς ἐρεθίζεσθαι, δηλονότι τῆς ψύξεως ἐπιτεινομένης. ὅταν γοῦν οὗτοι πράως τε εἰσπνέωσιν καὶ
ἐν οἴκῳ θερμῷ, διατρίβωσιν, ἢ μικρὸν, ἢ οὐδ' ὅλως βήσσουσιν. αἱ δὲ μετὰ γαργαρισμοῦ τῶν περὶ τὸν
οὐρανίσκον καὶ τῶν παρ' ἑκατέρωθεν μερῶν γιγνόμεναι βῆχες ἐνδείκνυνται σαφῶς ἀπὸ τῆς κε-
φαλῆς ἐπιδίδοσθαι τὸ ῥεῦμα εἰς τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν καὶ τὸν πνεύμονα. μηδενὸς δ' ἐπὶ τούτων
ἀναπτυομένου, λεπτὸν εἶναι χρὴ γινώσκειν τὸ καταῤῥέον. καὶ γὰρ διασχιζόμενον τῇ ἐξωθήσει τοῦ
πνεύματος, ὑπὸ τῆς λεπτότητος πάλιν αὖθις καταῤῥεῖ. φανερὸν δ' ὅτι τὸ ἀναπτυόμενον, παχύτε-
ρον ἔχει τοῦ προτέρου τὴν σύστασιν, ἀναφερόμενον ὑπὸ τοῦ πνεύματος. εὔδηλον δ' ὅτι καὶ ἐν τῷ

πνεύμονι καὶ θώρακι περιεχόμενον ὑγρὸν, ἐν πλευρίτισι καὶ περιπνευμονίαις, καὶ φθίσεσι, μέ-
γιστον αἴτιον γίνεται. ἰασώμεθα δὲ, τὴν μὲν ὑπὸ λεπτῷ ῥεύματι γινομένην βῆχα, παχύνοντες
τῇ διὰ τῶν κωδειῶν ἀντιδότῳ. ἤ τινι τῶν ἀνωδύνων καλουμένων φαρμάκων χρώμενοι. καὶ ῥοφαῖς
εὐχύμοις. εἰ δὲ παχὺς ἢ γλίσχρος εἴη ὁ λυπῶν χυμὸς, διὰ τῶν λεπτυνόντων τε καὶ τεμνόντων θερα-
πεύσομεν. τὴν δὲ τῶν ἀναπνευστικῶν ψύξιν, διὰ τῶν θερμαινόντων, τὴν δὲ διὰ τραχύτητα γινομέ-
νην, διὰ τῶν ἐκλεαινόντων, καὶ ἀδήκτων. οἷα δὲ τὰ ἁπλούστερα τῶν ἀρτηριακῶν, τούτων προσδιω-
ρισμένων, τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων γεγραμμένα βηχικὰ βοηθήματα, ὑποτάξομεν. ἡμεῖς δὲ ταῖς
διωρισμέναις μεθόδοις προσέχοντες, ἐπιστάμενοί τε ἑκάστου τῶν ἁπλῶν φαρμάκων τὴν δύναμιν,
ἑκάστῳ πάθει, τὸ κατάλληλον προσοίσομεν βοήθημα. τὰ δὲ, ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἀδιορίστως γεγραμ-
10 μένα βοηθήματα ἐστὶ ταῦτα. στύραξ καταπινόμενος ὅσον καρύου ποντικοῦ μέγεθος, βῆχας παύει
καὶ κατάῤῥους, καὶ βρόγχους ὀνίνησι. σῦκα ξηρὰ λιπαρὰ βαπτόμενα εἰς οἶνον ἄκρατον καὶ λαμβανό-
μενα, βῆχας παραμυθεῖται. τερεβινθίνην καὶ μέλι ἑψήσας, δίδου ἐκλείχειν. καὶ οἶνον γλυκὺν κε-
κραμμένον δίδου ἐπιῤῥοφεῖν. τοῦτο γὰρ λεπτύνει καὶ ἀνάγει. Ἄλλο. Πτέρεων κόψας σήσας, ἐπίπασσε τῷ
γλυκεῖ ὡς ἄλφιτον, καὶ δίδου καταῤῥοφεῖν, ποιεῖ καὶ πρὸς αἱμοπτοϊκοὺς καλῶς. Ἄλλο. Πρὸς τὰς ἐν
νυκτὶ μᾶλλον ἐνοχλούσας βῆχας, τοῦτο γὰρ δὲ μᾶλλον ποιεῖ, ὅταν ἕλμινθες τῷ στομάχῳ ἐνοχλῶσι, καὶ ποιοῦ-
σι βηχία, ἡδυόσμου κλωνία τρία τρίψας καὶ ἐπιβαλὼν ὄξους ὅσον κοχλιάριον, δίδου καταῤῥοφεῖν εἰς κοί-
την, ἔστι δὲ εὔπεπτον καὶ εὐστόμαχον, καὶ πάχους τμητικόν. Ἄλλο βηχικὸν καλόν. Στροβίλων φρυ-
κτῶν. ἀμύλου. γλυκυῤῥίζης. κνίδης σπέρματος, ἀνὰ Γο. β̄. λινοσπέρμου, Γο. β̄. ἴρεως πεπέρεως. καρ-
δάμου σπέρματος ὑσσώπου, ἀμυγδάλων πικρῶν, ἀνὰ Γο. ᾱ. μέλιτι καλῶς ἀπηφρισμένῳ ἀναλάμ-
20 βανε. καὶ δίδου κοχλιάριον σύμμετρον. Ἔκλικτος βήσσουσι. Στροβίλων κεκαθαρμένων, ∠
ιβ̄. λινοσπέρμου πεφρυγμένου, ∠ . η̄. τραγακάνθου ∠ . ιβ̄. φοινίκων λιπαρῶν ∠ . ιη̄. ἴρεως ∠
ιβ̄. ἀμυγδάλων γλυκέων λελεπισμένων, ∠ . ις̄. μέλιτος ἀπηφρισμένου τὸ ἱκανὸν, τὴν τραγάκαν-
θαν οἴνῳ γλυκεῖ ὀλίγῳ βρέξας καὶ λεάνας, ἕψε πρῶτον σὺν τῷ μέλιτι προαπαφρισθέντι, ὅταν
δὲ ἅπαξ ἀναζέσῃ, ἐπίχει τοῖς λοιποῖς εὖ μάλα λεανθεῖσιν ἐν θυίᾳ. καὶ χρῶ. παρέχων κοχλιάριον, ἐκ-
λείχειν τῷ δακτύλῳ πρωῒ καὶ δείλης. τοσοῦτον οὖν ἐμβλητέον μέλι, ὡς ἐκλικτὸν γενέσθαι τὸ φάρ-
μακον. Ἄλλη ἔκλικτος πρὸς βῆχας προσφάτους. Οἴνου γλυκέος παλαιοῦ, ξ. ᾱ. μέλιτος ἀτ-
τικοῦ, λι. ᾱ. ἕψε συνεχῶς κινῶν κλωσὶ πηγάνου καὶ δίδου μύστρον ἕν. ἔστι καὶ εὐστόμαχον. Κοντά-
ρειον βήσσουσιν. Λινοσπέρματος κεκομμένου καὶ σεσεισμένου. σταφίδων λιπαρῶν ἐκγεγιγαρτισμέ-
νων. ἀνὰ ξ. ᾱ. ἰταλικοῦ. στροβίλων πεφρυγμένων. καρύων ποντικῶν κεκαθαρμένων. ἀνὰ ξ. S. πε-
30 πέρεως Γο. β̄. σμύρνης, Γο. ᾱ. κρόκου, Γο. ᾱ. μέλιτος ξ. δ̄. τὸ λινόσπερμα κεκομμένον ἕψε μετὰ τοῦ μέ-
λιτος. καὶ ὅταν συστραφῇ, ἐπίβαλε τοῖς λοιποῖς λειοτάτοις γενομένοις. καὶ ἑλώσας, δίδου καρύου
ποντικοῦ τὸ μέγεθος. Βηχικὸν κάλλιστον πρὸς τὰς χρονίους βῆχας. Κυμίνου πεπέρεως. κνίδης
σπέρματος, ἀνὰ Γο. ᾱ. μέλιτος ἀπηφρισμένου, ξ. ᾱ. λειότατα ποιήσας, ἀναλάμβανε τῷ μέλιτι. καὶ
ἀναζέσας βραχὺ ἀπόθου. καὶ χρῶ παρέχων κοχλιάριον. Ἄλλο βηχικὸν πάνυ καλόν. Πεπέρε-
ως. γλήχωνος. ὑσσώπου. καὶ καλαμίνθης, ἀνὰ Γο. ᾱ. πετροσελίνου Γο. ᾱ. μέλιτος ἀπηφρισμένου ξ. ᾱ.
δίδου κοχλιάριον. Ἄλλο ἁπλούστερον καλόν. Μέλιτι, Γο. γ̄. βουτύρου προσφάτου, Γο. γ̄. κυμί-
νου λειότητα ∠ . δ̄. προαπαφρίσας τὸ μέλι, μίγνυε τὸ βούτυρον, καὶ θερμάνας, ἐπίπασσε τὸ κύ-
μινον, καὶ ἑψήσας ἐπ' ὀλίγον, δίδου ἐκλείχειν κοχλιάριον. Ἄλλο πρὸς βῆχα φλέγμα ἀνακαθαί-
ρον πάνυ καλόν. Ὑσσώπου Γο. β̄. γλήχωνος Γο. β̄. ἴρεως σινάπεως. καρδάμου σπέρματος. ἀνίσου,
40 πεπέρεως ἀνὰ Γο. ᾱ. κόψας σήσας, ἀναλάμβανε μέλιτι ἀπηφρισμένῳ ἀρκοῦντι. καὶ δίδου κοχλιά-
ριον. εἰ δὲ χειμὼν εἴη καὶ ἀπύρετος ὁ λαμβάνων, τοῦ πεπέρεως, Γο. β̄. ἔμβαλε. καὶ ἀντὶ τοῦ ἀνίσου,
μάραθρον, ἢ κύμινον. καὶ ἀντὶ καρδάμου σίνηπι, ὡς εἶναι τοῦ σίνηπι, Γο. ς̄. Ἄλλο πρὸς τὰς χρο-
νίους βῆχας. Ὑσσώπου κόμης. γλήχωνος πυρουσινῆς, ἄμμεως. πεπέρεως, ὀρόβων κιῤῥῶν λελεπι-
σμένων, ἴρεως, ἀνὰ ∠ . ς̄. ναρδοστάχυος ∠ . γ̄. τερεβινθίνης, Γο. δ̄. βουτύρου νεαροῦ Γο. ς̄. μέλιτος
ἀπηφρισμένου, ξ. β̄. τὸ βούτυρον καὶ τὴν τερεβινθίνην, τῆξας τῷ μέλιτι, ἕνωσον τοῖς λοιποῖς,
καὶ χρῶ, διδοὺς κοχλιάριον μικρόν. Ἄλλο πρὸς τὰς περὶ τὸν θώρακα διαθέσεις. Κυάμου πε-
φρυγμένου ἀλεύρου λειότατον, Γο. ζ̄. λινοσπέρμου λειοτάτου Γο. ζ̄. ἴρεως λειοτάτου, Γο. γ̄. στροβί-
λων πεφρυγμένων, ∠ . β̄. γλήχωνος κεκομμένης, ∠ . ᾱ. S. κνίδης σπέρματος ∠ . ᾱ. πεπέρεως, ∠
δ̄. μέλιτος προαπηθημένου ξ. ς̄. προαπαφρίσας τὸ μέλι. καὶ ἐπιπάσσων αὐτῷ τὸ ἄλευρον, ἕψε
50 ἐπ' ὀλίγον. καὶ ἕνωσον τοῖς λοιποῖς ἐν τῇ θυίᾳ. καὶ χρῶ διδοὺς κοχλιάριον. Βηχικὸν ἀχολίου.
Ὑσσώπου, γλήχωνος. ἄμμεως. πεπέρεως ὀρόβων κιῤῥῶν. ἴρεως, ἀνὰ ∠ . ς̄. τερεβινθίνης ∠ . δ̄.
ναρδοστάχυος ∠ . γ̄. βουτύρου νεαροῦ, Γο. ς̄. μέλιτος λι. ᾱ. S. προαπαφρίσας τὸ μέλι χρῶ. Ἡ διὰ
πρασίου βηχική. Πρασίου Γο. ς̄. ὑσσώπου, Γο. ᾱ. ἴρεως ∠ . δ̄. γλήχωνος ∠ . δ̄. καλαμίνθης ὀρει-
νῆς ∠ . δ̄. βολβοῦ σκίλλης, 𐅻 . ς̄. στροβίλιον δεξιὸν ἐν ὁλόκληρον. ἰσχάδας λιπαρὰς ε̄. ὕδατος ξ. ᾱ.

μέλιτος κοχλιάρια δ΄. ἑψήματος κοχλιάριον α΄. χρῶ. Πεπτικὸν χρονίας βηχός. Μέλιτος ∠. ιϛ΄. τερεβινθίνης ∠. η΄. χαλβάνης ∠. δ΄. ἑψήσας τὸ μέλι μετὰ τῆς τερεβινθίνης, ἐπίβαλε ἐσχάτως τὴν χαλβάνην προμεμαλαγμένην, τακείσης δὲ αὐτῆς αἶρε ἀπὸ τοῦ πυρὸς καὶ κινῶν, ὅταν ψυγῇ, ἀνάπλαττε κυαμιαῖα μεγέθη. καὶ καρύου ποντικοῦ μεγέθη ἕτερα. καὶ περίπλαττε αὐτοῖς ἔξωθεν κηρὸν, ἵνα μὴ διαλυθῇ, καὶ φύλαττε. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας, περιαιρεθέντος τοῦ κηροῦ, ὑπὸ τὴν γλῶτταν τίθεται ἀποθηλαζόμενον. Βηχικὴ διὰ στύρακος. Ἀμώμου, γο. β΄. κασσίας, γο. β΄. στύρακος, γο. α΄. S. ναρδοστάχυος γο. α΄. S. κρόκου γο. α΄. πεπέρεως, γο. α΄. μέλιτος ἀπηφρισμένου, ξ. α΄. δίδου κοχλιάριον ἕν. Πρὸς βῆχα ξηράν. νθ΄.

Ξηρὰν βῆχα ἰᾶται, τά τε προγεγραμμένα ἀρτηριακὰ φάρμακα. καὶ ὕδατος ξεστοῦ ἐστιν ὅτε καταῤῥόφησις. διὰ γὰρ παχύτητα φλέγματος μὴ ἀνάγοντος, τοῖς ὑγραίνουσι μᾶλλον βοηθοῦνται, σὺν τῷ καὶ λεπτυντικῆς ποσῶς μετέχειν δυνάμεως.

Περὶ τῶν ἀνωδύνων βηχικῶν φαρμάκων. ξ΄.

Τὸ γένος τούτων τῶν ἀνωδύνων, οἱ πρὸ ἡμῶν συνέθεσαν, ἁρμόττον καὶ τοῖς βηχικοῖς, καὶ τοῖς αἷμα ἀνάγουσι. καὶ τοῖς ἅμα τι τούτων πάσχουσι. καὶ ἤδη φθινώδεσι, καὶ πρὸς ἄλλας ὀδύνας τε καὶ διαθέσεις ὅσαι κατά τε πνεύμονα, καὶ θώρακα. καὶ τραχεῖαν ἀρτηρίαν, καὶ ἄλλα τινὰ μόρια τῶν ἐντὸς συνιστάμενα ἀνὰ τῶν κολικῶν. διαφέρουσι γὰρ αὗται τῶν κολικῶν ἰδίως ὀνομαζομένων ἀνωδύνων, τῇ μίξει τῶν ἀρωμάτων τε καὶ σπερμάτων εὐωδῶν ὄντων καὶ διουρητικῶν. αἱ δὲ κολικαὶ δυνάμεις, σφοδρότεραι τούτων εἰσὶ, καὶ ἐπικρατοῦσαν ἔχουσι τὴν ναρκωτικὴν δύναμιν ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ψυκτικῶν φαρμάκων. ὁποῖον ἐστὶν, ὑοσκυάμου σπέρμα. καὶ κωνείου, καὶ ὁ τῆς μήκωνος ὀπὸς, καὶ φλοιὸς τοῦ μανδραγόρου, χρῆσθαι δὲ ταύταις ἐπὶ τῶν κολικῶν ἀναγκαζόμεθα, διὰ τὸ τῆς ὀδύνης μέγεθος, ἐπὶ δὲ τῶν περὶ τὸν θώρακα διαθέσεων, τινὲς μὲν στύρακα καὶ κρόκον τούτοις ἔμιξαν ὡς συμπέττειν δυνάμενα. ἕτεροι δὲ εὐλόγως τούτοις ἔμιξαν, ἀλλὰ τὰ μὲν, θερμαίνοντα τὰ δὲ μετὰ βραχείας στύψεως ἀρωματίζοντα καὶ ξηραίνοντα καὶ τινὰ σπέρματα συνήθη ἡμῖν, καθάπερ ἀνίσου. καὶ σελίνου. μαράθρου. σμύρνου. σεσέλεως, ἀμβλύνονταί τε τὰς τῶν σφοδρῶν φαρμάκων ἀηδίας τε καὶ δυνάμεις, ἐπ᾽ οὖρά τε προφέποντα. τινὰ δὲ καὶ τραχύτητας ἐκλεαίνοντα. καθάπερ τὴν τραγάκανθαν, καὶ γλυκύῤῥιζαν. καὶ τὸν γλυκὺν οἶνον. ὅθεν δὲ αὐτῷ ἧττον μετέχουσι τῶν ναρκωτικῶν φαρμάκων. ταύτας καὶ τοῖς φθισικευομένοις δίδομεν. ἔστιν οὖν τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συνθετὰ ἀνώδυνα τοιαῦτα. Καταπότιον ἐπιτετευγμένον. ἡ πανάκεια. Καταπότιον βηχικὸν φάρμακον ἐπιτετευγμένον πρὸς τὰς κεχρονισμένας διαθέσεις. ποιεῖ πρὸς χρόνιον κατάῤῥουν. κεφαλαλγικοῖς, δυσπνοϊκοῖς. περιπνευμονικοῖς. πρὸς τὰς περὶ κύστιν καὶ μήτραν διαθέσεις ἐπιγράφεται πανάκεια. παρὰ δέ τισιν, ὁ στίχος. σμύρνης. ὀπίου. πεπέρεως. στύρακος. καστορίου. χαλβάνης ἴσα. γλυκεῖ ἑψήματι εἰς πάχος ἀναλάμβανε. καὶ ποίει καταπότια. καὶ δίδου ἐρεβίνθου τὸ μέγεθος. καὶ ἐπιῤῥοφείτω μελικράτου κυάθους β΄. Ἄλλο φάρμακον σφόδρα καλόν. ἐπιγέγραφεται ἁρμονία. ποιεῖ καὶ πρὸς καταῤῥόους. καὶ ἀνυπερβλήτους καταστάγμους. Στύρακος. καστορίου. πεπέρεως. καρδαμώμου, ἀνὰ ∠. γ΄. ὀπίου. σμύρνης. ὑοσκυάμου λευκοῦ σπέρματος, ἀνὰ ∠. δ΄. ἀναλάμβανε γλυκεῖ ἑψήματι, καὶ ποίει καταπότια ἐρεβίνθου μέγεθος. καὶ δίδου εἰς ὕπνον ἀπερχομένοις. Ἄλλη πρὸς βῆχας χρονίους ἐξόχως ποιοῦσα. καὶ πρὸς τὰς καθύγρους, καὶ πάνυ κεχρονισμένας ἐξόχως ποιοῦσα. λεγομένη σύμφωνος. ἔστι δὲ καὶ λήξιπυρετος ἀγαθή. ταύτην ἐχρήσαντο πάντες οἱ ἔνδοξοι τῶν ἀρχαίων. Πεπέρεως. ὀπίου. καρδαμώμου, ἀνὰ γο. α΄. κρόκου θείου ἀπύρου. σμύρνης. ὑοσκυάμου λευκοῦ, σπέρμα, ἀνὰ ∠. δ΄. μέλιτος ἑφθοῦ, γο. ϛ΄. ἡ δόσις καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος μεθ᾽ ὑδρομέλιτι κυάθους γ΄. ἡμεῖς μὲν οὕτως. τινὲς δὲ καὶ γεντιανῆς. καὶ γλαυκίου βάλλουσι ἀνὰ γο. β΄. Πρὸς βῆχα καὶ φθίσιν ἡ ἰσόσταθμος. Φύλλου. πεντασελλίνου. ὑσσώπου. ῥόδων ξηρῶν. ἀνίσου. ὀπίου. κρόκου. κόστου. ὑοσκυάμου σπέρματος. σμύρνης τοῦ γλίσχρου. ναρδοστάχυος. ἴρεως. ἴσα μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. ἡ δόσις κυάμου μέγεθος εἰς νύκτα. Ἡ ἰσόθεος βηχική, καὶ πρὸς πάντα τὰ ἐντὸς, καὶ τὰ περιοδικά. Ναρδοστάχυος ∠. β΄. σμύρνης, ∠. α΄. κρόκου ∠. α΄. κόστου ∠. α΄. πεπέρεως λευκοῦ, ∠. α΄. χαλβάνης, ∠. α΄. ὀποβαλσάμου ξυγὸς. καρδαμώμου. μανδραγόρου χυλοῦ ξηροῦ. καστορίου, ἀνὰ ∠. ϛ΄. γλαυκίου σπέρματος, ∠. α΄. S. κασσίας, ∠. α΄. S. μέλιτος ἀπηφρισμένου τὸ ἱκανόν. ποιεῖ πρὸς πόνους στομάχου. ἥπατος. πνεύμονος. ὀφθαλμῶν. αἵματος ἀναγωγάς, ἀποστάσεις δυσεντερικάς. ἰλεώδεις. νεφριτικοῖς. ἰσχιαδικοῖς. δυσπνοϊκοῖς. πλευροῦ πόνοις. μονοκώλως. ὑποχονδρίων. ῥοῦς γυναικεῖον. γυναικείους πνιγμούς. ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα καὶ μετὰ ζοφίου. καὶ πρὸ τροφῆς. καὶ πρὸς πάσαν αἱμοῤῥαγίαν σὺν ψυχρῷ. καὶ πρὸς ἐχιοδήκτους φαλαγγιοδήκτους ἐν οἴνου κυάθοις τρισί. τεταρταϊκοῖς πρὸ τῆς ἐπισημασίας δίδου ὀβολοὺς β΄. μετ᾽ οἴνου κυάθων ϛ΄. προλούσας τὸν κάμνοντα. ἀποθεραπεύει δυσπνοϊκούς. ἀσθματικούς. κἂν ἦ λεῖ πολλῶν ἐτῶν εἴη τὸ πάθος. καὶ τοὺς χρονίως ἀπὸ κεφαλῆς εἰς θώρακα ῥευματιζομένους. Περὶ ὑποκαπνισμῶν. ξα΄.

Γεγράφηται μὲν ἤδη περὶ τῶν ἀποκαπνισμῶν τελεώτατα, ἐν τῷ περὶ τῶν ἐνουμένων καὶ κενουμένων καὶ προσφερομένων λόγῳ, τρίτῳ ὄντι τῆσδε τῆς πραγματείας. εἰρήσεται δὲ καὶ νῦν διὰ βραχέων. τροχίσκους ἀποκαπνιστὸς βηχικοῖς καὶ ὀρθοπνοϊκοῖς. Ἀβροτόνου. σανδαράχης. σηνίπεως. καρδαμώμου ἴσα. κόψας σήσας. ἀνάπλασσε τροχίσκους μεθ' ὕδατος. καὶ ὑποθυμία. ἵνα τὸν καπνὸν ἐν τῷ στόματι δέχηται ὁ πάσχων. Ἄλλο τροχίσκος. Σανδαράχης Γο. β´. τερεβινθίνης χίας Γο. β´. κόστου, ℥ ς´. φύλλου ℥ ς´. λασαρείου ℥ γ´. μαστίχης ℥ ς´. πεπέρεως κόκκους μ´. ἀνάπλασσε. καὶ χρῶ ὁμοίως. Ἄλλο τροχίσκος. Κόστου. σανδαράχης. χαλβάνης. θείου ἀπύρου. κολοφωνίας. προπόλεως. τερεβινθίνης. μαστίχης. κρόκου. χαμαιλεύκης ἴσα ἀνάπλασσε κολλήεια σὺν ὕδατι καὶ ὑποθυμία διαχώνης. μὴ παρούσης δὲ χαμαιλεύκης, ἔμβαλε κόνυζαν λεπτὴν, ἢ καππάρεως φλοιόν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον ἀποκάπνισμα διὰ πείρας ἡμῖν ὑπ' εὑρεθὲν πεζάειδον τόδε. στύρακος. τερεβινθίνης. σανδαράχης. μαστίχης. ἴσα ἀναλαβὼν ὁμοίως χρῶ. πεπίστευται τὰς ἀσθματικὰς. καὶ ἐμπυϊκὰς. καὶ βηχώδεις. καὶ πλευριτικὰς διαθέσεις ἰᾶσθαι, ὥσπερ καὶ τὰ προειρημένα ἐνταῦθά τε, κἀν τῷ τρίτῳ λόγῳ.

Ἐπίθεμα πρὸς βῆχας τὸ διὰ μελιλώτων. ξβ´.

Σαμψύχου. μελιλώτων. πρασίου. ἴρεως ἀνὰ Γο. ς´. σμύρνης Γο. α´. λιβάνου Γο. γ´. πιτυΐνης, λι. α´. κηρίνου, λι. α´. χρῶ.

Περὶ ὀρθοπνοϊκῶν, ἀσθματικῶν, τῶν λεγομένων δυσπνοϊκῶν, καὶ θωρακικῶν. ξγ´.

Τοὺς ἀναπνέοντας πυκνὸν ἄνευ τοῦ πυρέττειν, ὁποῖον οἱ δραμόντες ὀξέως, ἀσθματικοὺς ὀνομάζειν ἔθος ἐστὶ τοῖς ἰατροῖς, ἀπὸ τοῦ συμπτώματος. λέγω δὴ τοῦ ἀσθμαίνειν. τοὺς δὲ αὐτοὺς τούτους ἀφ' ἑτέρου συμπτώματος, ὀρθοπνοϊκοὺς καλοῦσιν. ἀναγκάζονται γὰρ τὸ τοῦ θώρακος σῶμα πᾶν, ὄρθιον ἔχειν. κηδόμενοι φόβῳ τοῦ πνιγῆναι, καὶ τὴν γαστέρα, ἐν τοῖς ἄνω μέρεσιν, οἷος ὁ θώραξ ἐπικλίνεται, παρασκευάζουσιν ἑαυτοῖς ὀρθοτέραν, ὅπως μὴ πνιγῶσι κοιμώμενοι. τὸ γὰρ εἰσπνεόμενον αὐτοῖς, ἔλαττόν ἐστιν, ἢ κατὰ τὴν χρείαν τῆς ἀναπνοῆς. καί τοι διαστελλομένου τοῦ θώρακος, ἐπὶ πλεῖστον. ᾧ καὶ δῆλον ἐντὸς αὐτοῦ, στενοχωρίαν γίνεσθαι τινὰ παρὰ φύσιν. ἧς ἀκριβῶς καὶ οἱ κάμνοντες αὐτοὶ τὴν αἴσθησιν ἔχουσιν. γίνεται μὲν οὖν ἡ στενοχωρία τῶν ὁδῶν τοῦ εἰσπνεομένου πνεύματος, ὅταν ἢ πλῆθος ὑγρῶν παχέων τε καὶ γλίσχρων ἐμπλασθῇ τοῖς βρογχίοις τοῦ πνεύμονος. ἤ τις ὄγκος ἀποστηματικὸς ἐν αὐτῷ συσταίη. ὁμοίως δὲ δυσπνοοῦσι, καὶ οἱ τὰς τραχείας ἀρτηρίας πληρωθέντες ἀπὸ πολλοῦ καταῤῥόου, ἤ τινος ἐκ τῶν πλησίων χωρίων, ἀθρόως εἰς αὐτὰς παραχυνομένου ῥεύματος. Διωρισθήσονται δὲ ἀλλήλων τὰ πάθη, τῷ τὸν μὲν καταῤῥόον, καὶ τοῖς ὑγιαίνουσιν, ἐξ αἰτίας τινὸς φανερᾶς αἰφνιδίως ἐπιπίπτειν, ὡς ἐπίπαν χωρὶς πυρετοῦ, μετὰ τοῦ παρακολουθεῖν τὰ ἴδια τοῦ καταῤῥόου σημεῖα. εἰ δὲ ὄγκος ἀποστηματικὸς ἐν τῷ πνεύμονι γίνοιτο, ἐξ ἀνάγκης καὶ πυρετὸς ἐπιγίνεται. καὶ οὐ μετὰ πολλὴν χρόνον μεταβαλλομένης τῆς φλεγμονῆς, πύον ἀναπτύεται μετὰ βηχός. εἰ δὲ ἄπεπτον φῦμα γένηται, καὶ δὴ Ἀντιπάτρῳ τῷ ἰατρῷ συνέβη, κατὰ τὰς λείας ἀρτηρίας τοῦ πνεύμονος, οἱ τοιοῦτοι, οὔτε βάρους μεγίστου, αἰσθάνονται, οὔτε ὑπὸ ὀρθοπνοίας ὑπὸ τοσοῦτον ἐνοχλοῦνται. εἰ δὲ ἰδίως δυσπνοϊκοὶ καὶ ὀρθοπνοϊκοὶ καλούμενοι, ἀπύρετοι ὡς ἐπίπαν εἰσὶ, καὶ βάρους μεγίστου αἴσθησις αὐτοῖς γίνεται. καὶ οὐδὲν πυῶδες ἀναπνέουσιν. Ἡ δὲ θεραπεία, τὸ μὲν κοινὸν ἔχει τῶν εἰρημένων διαθέσεων. τὸ δέ τι καὶ ἴδιον. κοινὸν μὲν, ἐκδαπανῆσαι καὶ ἀναλῶσαι τὴν περιουσίαν τῆς τὰ πάθη γεννώσης ὑγρότητος. ἴδιον δὲ, τῆς μὲν, τῶν γλίσχρων τε καὶ παχέων ὑγρῶν, διὰ τῶν λεπτυνόντων τε καὶ τεμνόντων φαρμάκων. τῆς δὲ τῶν ἀποστηματικῶν ὄγκων, διὰ τῶν λεπτυνόντων τε καὶ ξηραινόντων. ἥτις πᾶσι τοῖς ἐν τῷ βάθει τοῦ σώματος ἀποστήμασι, κοινή ἐστιν. οἴνου δὲ πόσις, ἀμφοτέραις ἁρμόττει, λεπτοῦ τῇ συστάσει. τὸ δὲ σύμπαν ποτὸν, ὀλίγον μὲν, οἷς ἀπόστημά που γίνεται, πολὺ δὲ εἰς ἐμπέπλασται τὰ βρογχία γλίσχροις ὑγροῖς καὶ παχέσι. τὰ γὰρ ἀποῤῥύπτοντα τοὺς τοιούτους χυμοὺς φάρμακα, κινεῖ μὲν ἐξ ἀνάγκης βῆχας. οὐκ εὐκόλως δὲ ἀναπτύεται τὸ ἀπορυπτόμενον διὰ τὸ πάχος. ὑγρότητος οὖν πλείονος αὐτοῖς χρεία, ὅπως ἀναφέρηται ῥᾳδίως, καὶ διὰ τοῦτο πλεῖον δοτέον τὸ ποτὸν τοῖς ἀσθματικοῖς. φάρμακα μὲν οὖν τούτοις ἁρμόττει, τὰ τέμνοντα χωρὶς τοῦ σφοδρῶς θερμαίνειν. τὰ γὰρ παχέα καὶ γλίσχρα τῶν ὑγρῶν, ὑπὸ τῆς σφοδρᾶς θερμότητος, ἐπιγλισχραίνεται. καὶ ἐχέκολλα, καὶ δυσαπόσπαστα γίνεται. διὰ τοῦτο αὐτοὺς μάλιστα ὀνίνησιν ὄξος τὸ σκιλλιτικὸν, καὶ αὐτὴ ἡ σκίλλα ὀπτὴ μετὰ μέλιτος λεία ἐκλειχομένη. καὶ ὀξύμελι διὰ ταύτης σκευαζόμενον. τὸ δὲ μεῖζον τῶν ἰαμάτων φησὶν ἀρχιγένης, κάθαρσίς ἐστι συνεχεστέρα, διὰ φαρμάκων ἰσχυροτέρων γινομένη. καὶ ἔμετοι ἀπὸ ῥαφανίδων, ἐκ διαλειμμάτων παραλαμβανόμενοι. καταπλάσματα δὲ, διὰ σύκων, καὶ διαλεύρου κριθίνου. μᾶλλον δὲ ὀρίνα ἔχοντα ῥητίνην, κηρόν. μέλι. ἐμπασσέσθω δὲ αὐτῷ καὶ ἶρις, καὶ μάννα. καὶ μαλάγματα δὲ ὅσα ἕλκει τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ ἕλκει ἰχῶρας, οἷόν ἐστι τὸ κτησιφῶντος, καὶ τὸ διὰ δαφνίδων, καὶ τὸ διὰ κάγχρυος. καὶ ἡ διὰ βοτανῶν ἔμπλαστρος. καὶ ἡ ἱκεσίου. καὶ ἡ θρασέως. ἡ δὲ κυζικηνὴ προσλαβοῦσα ἰρίνης κη-

ρῶτης τὸ ἴσον, καὶ ἐπιτιθεμένη παντὶ τῷ θώρακι, δαπανᾷ τὰς ὑγρότητας, καὶ σβέσει τὴν ἕξιν.
πασῶν δὲ κατ' ἀλληλότητα φησὶν ἀρχιγένης δεῖ, τῷ πάθει αὕτη. κηροῦ, λι. β. ῥητίνης πιτυΐνης ξη-
ρᾶς, λι. β. ἴριδος, λι. α. S. ἀσφάλτου, λι. α. πίσσης, λι. α. ἰοῦ, λι. α. σμύρνης Γο. ς. λιβάνου, Γο. ς. σικύου
ἀγρίου ῥίζης. κενταυρίου. λίθου ἀσίου. στύρακος, ἀνὰ Γο. β. μίσυος ὠμοῦ, Γο. α. S. χαλκίτεως ὠμῆς Γο.
α. S. ἁλὸς ἀμμωνιακοῦ, Γο. α. χαλβάνης. γῆς κιμωλίας. γῆς ἀμπελίτιδος, ἀνὰ Γο. α. ἐλαίου λι. β.
ὄξους λι. α. ἐγὼ ὄξους λι. ε. τὴν δὲ στύρακα τήξας καλῶς μετ' ὀλίγου ἐλαίου, λεῖον ἐν θυίᾳ καλῶς.
καὶ ἐπίχει αὐτῷ τὴν ἔμπλαστρον, καὶ μαλάξας χρῶ. τὰ μεταλλικὰ λεῖοι σὺν τῷ ὄξει. τὰς δὲ βοτά-
νας κόπτε καὶ σῆθε. καὶ τὰ τηκτὰ, τήξας καὶ διηθήσας. καὶ ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἐπίβαλε τὰ
λειωθέντα σὺν τῷ ὄξει. εἶτα ἐπίπασσε τὰς βοτάνας καὶ ἑνώσας καὶ μαλάξας χρῶ. αὕτη τὴν ἐν
10 καταλύψει ἀποστημάτων, πολλὰ μὲν ἐξατμίζει καὶ διαφορεῖ. τὰ δὲ, ἀνοίγνυσιν. ὅσα δὲ τῶν ἤδη ῥα-
γέντων ῥευματικὰ παραμένει, θαυμαστῶς ἀναξηραίνει. κρείττονος γὰρ οὐκ ἄν τις πειραθείη τῶν τοιού-
των φαρμάκων. ἁρμόδιον δὲ τοῖς προκειμένοις πάθεσιν ἐστὶ, καὶ τὸ ἀμυθάωνος ἐπίθεμα. καὶ ἔτι
τούτου μᾶλλον τὸ πολυάρχιον, ἐν τοῖς τῆς στενοχωρίας καιροῖς. καὶ κνίδαις δὲ ῥαπιζέσθω ὁ θώραξ
ὅλος ἐν κύκλῳ. καὶ σκίλλῃ λεπτυνθείσῃ ἀνατριβέσθω. ἔπειτα λουτρῷ. καὶ ἐλαίῳ θερμῷ, ἐξιατέον
τοὺς φοινιχθέντας τόπους. ὑπηλάτοις δὲ συνεχῶς τὴν κοιλίαν ὑπομαλάσσειν τοῖς πραοτέροις. οἷ-
κνίκου ὅσον κοτύλη, σπουδαίως θλασθέντος καὶ συνεψηθέντος ὀρῷ γάλακτος. ἔπειτα διηθουμέ-
νου τοῦ ὀροῦ καὶ μετ' ὀλίγου μέλιτος πινομένου, χρηστέον καὶ τοῖς διὰ θύμου. καὶ σιλφίου. καὶ πε-
πέρεως ἁλατίοις. προλαβοῦσιν σκαμμωνίαν, ἢ τοῖς διὰ λιβανωτίδος. ἀγαθοῦ δὲ ἐγὼ σφόδρα πε-
πείραμαι. καὶ βράθυος καθ' αὑτὸ λειοτάτου, ὅσον ∠. α. εἶτα τῇ ἑξῆς ∠. β. εἶτα ∠. γ. ἐπιπίνων
20 δὲ καὶ τῇ τετάρτῃ, τέσσαρας ∠. δίδωμι. ἐμπάσσων οἶνόν τε θαλασσωμένον. εἶτ' ὀπίσω πάλιν κα-
τὰ βραχὺ ἀνακάμπτων ἐπὶ τὴν μίαν ∠. καλῶς δὲ προβαινούσης τῆς καθάρσεως, ἄγει καὶ αἱμα-
τώδη, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τινα οὐκ εὐπνούστερον εἰς τὰ ἄλλα ἀπέδειξεν. διαλειπὼν δὲ ἡμέρας ε. εἶτ' ἀψίν-
θιον προεπότιζον. εἰ τῷ στομάχῳ μαλακισθείη ὁ πάσχων. εἰ δὲ μὴ ἴρεων ἐπότιζον. ἢ ἀβρότονον. ἢ καστό-
ρειον δι' ὀξυμέλιτος. θαυμαστῶς δὲ ἐργάζεται καὶ τὸ διελατηρίου ἐμετικὸν, ᾧ κέχρημαι πρὸς τὰς
κρυπτὰς συνάγχας. ἔστι δὲ τοῦτο. ἐλατηρίου ἡμιωβόλιον. νίτρου ἀφροῦ τριόβολον. σινάπεως ∠. α. λεά-
νας ἐν ὕδατι, ἀνάπλασσε καταπότια η. καὶ δίδωμι ὄρθρου, β. καὶ δείλου, β. καθαίρει ἀλύπως
ἄνω. καὶ τὸν μὲν παροξυσμὸν ἐπὶ τὸ πλεῖστον παύει. τὴν δὲ διάθεσιν ἥτις αὐτῷ ἐπιμένει, κωλύει.
τοῖς δὲ ἰσχυροῖς διαλειπὼν ἡμέρας γ. πάλιν δίδου. τὸ καστόρειον ἐπὶ τῶν ὀρθοπνοϊκῶν ἐν τοῖς πα-
ροξυσμοῖς πινόμενον, θραύει αὐτούς. ἀνοιγνύει τὴν ἐν χύσει δυσπνοίαν τοῦ πνεύματος. καὶ ἐπὶ τῶν δια-
30 λειμμάτων ἐνδεχθὲν, ἤρκησεν εἰς ἀπαλλαγὴν τῆς διαθέσεως. κρεῖττον δὲ, εἰ μετὰ τοῦ σκιλλητικοῦ
ὀξυμέλιτος δοθῇς ἐν τοῖς διαλείμμασιν. ἡ μέντοι διὰ τῆς κολοκυνθίδος ἡ μετ' ὀλίγα ἱερὰ λέγω δὴ ἀρ-
χιγένους συνεχῶς διδομένη, τὰς μὲν ἐπιεικεστέρας δυσπνοίας, ἐπανορθώσατο διὰ ταχέων τέλεον.
ταῖς δὲ βαθυτέραις πάνυ βοηθεῖ, μετ' ὀξυμέλιτος σκιλλητικοῦ πινομένη, οὕτως. τοῦ μὲν σκιλλητικοῦ
ὄξους, Γο. α. μέλιτος ἀπηφρισμένου, Γο. β. ὕδατος θερμοῦ Γο. γ. τουτέστι τὸ σκιλλητικὸν ὀξύμελι.
Ἄλλο δυσπνοϊκοῖς τοῖς ἀσθματικοῖς καλουμένοις. ἀριστολοχίας κληματίτιδος. ἀβροτόνου. θείου ἀ-
πύρου. πηγάνου ἀγρίου σπέρμα θύμου κορύμβων. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος. ἴσα σὺν ὄξει λεάνας,
πλάσσε τροχίσκους. καὶ δίδου τριόβολον ἐν ὀξυμέλιτι ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς. Ἐκ τῶν ἀσκληπιάδου,
καὶ διοσκουρίδου. Ἀριστολοχία στρογγύλη μεθ' ὕδατος πινομένη, ἀσθματικοῖς βοηθεῖ. καὶ τοῦ μεγά-
λου κενταυρίου ἡ ῥίζα. καὶ τοῦ μικροῦ ὁ χυλός. καὶ στοιχὰς λειοτάτη πινομένη μεθ' ὕδατος. καὶ σπον-
40 δυλίου ὁ καρπὸς καὶ ἡ ῥίζα. καλαμίνθης ὀρεινῆς ἡ κόμη. καὶ ὕσσωπου. ἶρις. καὶ μελάνθιον, καὶ στρού-
θιον, καὶ βρυωνία, καὶ ὄνοι οἱ ὑπὸ τὰς ὑδρίας εὑρισκόμενοι. τούτους δὲ βαλὼν εἰς ἄγγος καινὸν λευ-
κὸν ὀστράκινον, φρύγε ἐπ' ἀνθράκων, λευκανθέντας δὲ τρίβε καὶ μέλιτι ἑφθῷ ἀναλαβὼν, δίδου μύ-
στρον ἐκλείχειν πρὸ τροφῆς, καὶ μετὰ τροφήν. Ἄλλο. Σκίλλης ὠμῆς τὸν χυλὸν ἔκθλιβε. καὶ μέ-
λιτι μίξας ἴσῳ ἕψε ἐπ' ἀνθράκων, καὶ δίδου μύστρον πρὸ τροφῆς. καὶ μετὰ τὴν τροφὴν, ἄκρως δὲ
ποιοῦντος, πεπείραμαι τούτου, φησὶν ἀρχιγένης. κενταυρίου μεγάλου ῥίζης, ∠. ς. πετροσελίνου
∠. ς. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠. γ. θείου ἀπύρου. ἀσφάλτου. καρδαμώμου. πάνακος ῥίζης.
κνίδης σπέρματος. ἴρεως ἰλλυρικῆς, ἀνὰ ∠. β. λιβάνου. σμύρνης. καστορείου. νίτρου. σαγαπηνοῦ. ἀβρο-
τόνου. πολίου. χαμαιπίτυος. ἐλελισφάκου, ἀνὰ ∠. α. πεπέρεως λευκοῦ, ∠. γ. λεῖα φυρᾶται μέλι-
τι ἀπηφρισμένῳ. ἡ δόσις, ὀβολὸν δ. ἐν ἄλλῳ ἡ δόσις ∠. β. τοῦτο συνεχῶς πινόμενον, ἔστιν οὓς τε-
50 λέως ἐξιάσατο. ἀθορύβως δὲ ἐνεργεῖ. δίδου μεθ' ὑδρομέλιτος θερμοῦ. κυάθους δ. πολυχρήστῳ δὲ ὄν-
τι καὶ τούτῳ χρῶμαι. σκίλλαν πυρὰν χειροπληθῆ καθαρθεῖσαν, ζύμῃ περιπλάσας, δίδου εἰς φοῦρ-
νον ὀπτᾶσθαι εὖ μάλα. εἶτα ἀπαλωτάτην γινομένην, ἀποβαλὼν τὰ ἐπὶ πολὺ αὐτῆς κεκαυμέ-
να, καὶ τὸ λοιπὸν λειότατον ποιήσας, εἶτα ἐπιβαλὼν ὀρόβων λευκῶν λελεπισμένων ἄλευρον τὸ δι-
μοιρον τῆς ὀπτηθείσης καὶ καθαρισθείσης σκίλλης, καὶ ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠. δ. καὶ πάνα-

κος ῥίζης ∠ ·δ· ἴρεως δὲ καὶ ἀβροτόνου καὶ ἀνήθου, ἀνὰ ∠ · β · πεπέρεως κόκκοι κ · ταῦτα λεῖα
ποιήσας, καὶ ἐπιβαλὼν, καὶ ἑνώσας, ἀναπλάσσω κυκλίσκους, ἀνὰ ὀβολὸν καὶ ἡμιωβολὸν ἄγον-
τας. καὶ δίδωμι ἕνα ἢ δύο. μετὰ κυάθων τριῶν γάλακτος ὀνείου εὐθυμελγοῦς, ἢ μελικράτου. παι-
δίῳ δὲ δίδωμι ἕνα. κοιλίαν κινεῖ ἡ συμμετρία αὕτη. ἡ δὲ πλείων δόσις, καὶ οὔρησιν πολλάκις. καὶ συ-
νεστῶτα παροξυσμὸν διέλυσε δοθεῖ· καὶ γὰρ καὶ ἐπιληψίας ἰᾶται. καὶ πνίγας ὑστερικάς. καὶ ὀσ-
φύος νωθρὰς ὀδύνας, καὶ τοὺς βληχροὺς καὶ ἐμβάλλεις πυρετοὺς, ἔμμηνά τε ἄγει γυναιξὶ, διὰ πά-
χος ἐπιζημιώδη, αἷς παρακολουθοῦσι σκοτώσεις. ἀφωνίαι. συνολκαί· πόνοι ἄρθρων. ὄκνοι. δύσπνοιαι.
συντόμως γὰρ καταπαύει τὸ αἷμα. καὶ πάντων αὐτίκα ῥύεται τῶν ὀχληρῶν. μὴ τῆς εὐτελείας τοῦ
φαρμάκου καταφρονήσεις. ἀλλ' ὡς περιουσίαν δυνάμεως παραλάμβανε. Ἄλλο πόμα ἀσθματι-
10 κοῖς. Πολίου, ἀβροτόνου. καστορίου, χαμαιπίτυος. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ἴσα μέλιτι ἀναλα-
βὼν, δίδου κυάμου ἴσον ἔδοσαν τινὸς ἀφρονίτρου λευκοῦ κοχλιάριον ἐν κυάθοις μελικράτου. ἢ οὕτως
ἀφρονίτρου, ∠ ·θ· πεπέρεως ∠ ·α· σιλφίου, ∠ ·α· δίδου κοχλιάριον μεθ' ὕδατος θερμοῦ. Ἄλλο.
καστορίου ∠ ·η· ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ·η· πεπέρεως κόκκοι μ · γλυκεῖ ἀναλάμβανε, καὶ δί-
δου κυάμου ἴσον ἐν μελικράτῳ. Ἄλλο. Πεπέρεως. ζιγγιβέρεως. πετροσελίνου. ἑλενίου. λιβυστι-
κοῦ, ἴσα μέλιτι ἀπέφθῳ ἀναλαβὼν, δίδου ἐκλείχειν. Ἄλλο. Ἀβροτόνου ∠ ·β· βρυωνίας ῥί-
ζης ∠ ·η· βρυωνίας κόμης, ∠ ·δ· πηγάνου ἡμέρου, ∠ ·η· καστορίου ∠ ·δ· ἀρτεμισίας ∠ ·δ· ἐπι-
θύμου, ∠ ·δ· ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ∠ ·δ· ἡ δόσις ⊢ ·α· S· μετ' ὀξυμέλιτι κυάθου α. Τροχίσκος
ἀνώδυνος ὀρθοπνοϊκοῖς. δυσπνοϊκοῖς. ὀπίου ∠ ·α· θείου ἀπύρου. ἀρνογλώσσου. ὑοσκυάμου σπέρμα-
τος γλυκυρρίζης χυλοῦ. στύρακος. σμύρνης. λιβανωτοῦ. τερεβινθίνης, ἀνὰ ∠ ·β· κρόκου ∠ ·α· οἴνῳ ἀθα-
20 λάσσῳ λειώσας. ποίει τροχίσκους ἀνὰ ∠ ·γ· καὶ δίδου πίνειν. χυλοῦ δὲ γλυκυρρίζης μὴ παρόντος,
τὴν γλυκύρριζαν θλάσας, ἑψήσας ἐπὶ πολὺ, ἀναλάμβανε τὸ πᾶν τῷ ἀφεψήματι. Ἀνδρομάχου,
ἀσθματικοῖς, καὶ ὀρθοπνοϊκοῖς. Σκίλλης ὀπτῆς. θείου ἀπύρου. ἀσφάλτου ἴσα. ἡ δόσις ∠ · σὺν ὀξυ-
μέλιτι. Ἄλλο. Θείου ἀπύρου, ∠ ·α· ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος ∠ ·β· μελανθίου, ∠ ·β· καστο-
ρίου ∠ ·β· ἀνίσου ὀβολοὶ ·δ· ὕδατι ἀνάπλασσε τροχίσκους ἀπὸ ⊢ ·γ· ἢ ·δ· καὶ δίδου εἰς κοίτην με-
τὰ κυάθους β · θερμοῦ ὕδατος. Καταπότια ἀσθματικοῖς ἀνώδυνα. Πηγάνου χλωροῦ, Γο. ς · στύ-
ρακος, Γο. β · τερεβινθίνης, Γο. ς · ὀπίου, ∠ ·δ· ἀνάπλαττε καταπότια ἀποκερατίου ἑνός. καὶ δί-
δου εἰς κοίτην τρία καταπίνειν. καὶ ἐπιρροφήτωσαν θερμοῦ ὕδατος κυάθους β · τοὺς δὲ ἀπὸ καταῤ-
ῥου πληρωθείσης τῆς τραχείας ἀρτηρίας τοῦ πνεύμονος δυσπνοοῦντας, θεραπεύσομεν προνοοῦμε-
νοι τῆς κεφαλῆς. ψυχρὰν καὶ ὑγρὰν δυσκρασίαν ἐχούσης. ἐμβρέχειν τε αὐτὴν δι' ἰρίνου μύρου, ἢ ναρ-
30 δίνου. ἀναξηραίνομέν τε αὐτὴν καὶ ῥωννύομεν τοῖς ἀναγεγραμμένοις ἐν τῷ ἕκτῳ λόγῳ σμήγμασί
τε καὶ πάσμασι. χρησόμεθα δὲ καὶ τῇ διὰ σκίλλης ἐφεξῆς προγεγραμμένῃ ἀρτηριακῇ ἐν τῷδε τῷ
λόγῳ κεφαλαίῳ νε. ἀσθματικοῖς Φιλαγρίου. Συμφύτου πετραίου ῥιζῶν. κενταυρείου μεγά-
λου ῥίζης. ἴρεως ἰλλυρικῆς, ἀνὰ Γο. β · ὕδατος ξ. α · θλάσας τὰς ῥίζας, βρέχε τῷ ὕδατι ἡμέ-
ρας β, ἔπειτα ἕψε εἰς τρίτον. καὶ διηθήσας, ἐπίβαλε μέλιτος τὸ ἴσον τοῦ ἀφεψήματος. καὶ ἕψε
μέχρι συστάσεως. εἶτα κόψας σήσας, ῥέου ποντικοῦ, Γο. α · ἐπίπασσε. καὶ ἑνώσας δίδου περὶ πρώ-
την ὥραν τῆς ἡμέρας ὅσον κοχλιάριον β · εἰ δὲ μὴ παρείη ῥέον, κενταυρείου μεγάλου ῥίζαν, κόψας
σήσας, ἔμβαλλε τὴν α · Γο. ἡ συμφύτου ῥίζης. τόνον παρέχει τὸ φάρμακον τῷ πνεύμονι. καὶ θώρακι.
σὺν τῷ ἀνακαθαίρειν, καὶ ἀναξηραίνειν, καὶ ἀποκρούεσθαι τὰ ἐπιφερόμενα ἐπ' αὐτὸν ὑγρά. πρὸς
δυσπνοϊκοὺς ἀσθματικοὺς, καὶ ὀρθοπνοϊκούς. Ἀρμενίου βώλου, ∠ · α · δίδου πίνειν μετ' οἴνου κε-
40 κραμμένου, πρὸς δὲ τὰς παρακολουθούσας βῆχας, δίδου εἰς κοίτην τὴν προγεγραμμένην βηχι-
κὴν, ἀντίδοτον ἰσοθέου καλουμένης, καρύου ποντικοῦ μέγεθος μετὰ μελικράτου. ἡ γὰρ συνεχὴς ταύ-
της χρῆσις, καὶ τοῦ πάθους τελείως ἀπαλλάττει, κἂν ἤδη πολυχρόνιον εἴη. χρῶ θαῤῥῶν. μὴ παρού-
σης δὲ ταύτης δίδου τῆς παιονίας ἀντιδότου. εἰ δὲ μὴ δ' αὕτη παρείη, δίδου τῆς ζωπυρείου. γρα-
φήσονται δὲ, ἐν τῷ περὶ κολικῶν λόγῳ. Ἄλλο. Ἴρεως ∠ ·η· ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος, ∠ ·
δ· δίδου ∠ ·α· σὺν ὑδρομέλιτος κυάθους, γ · Ἄλλο. Βράθυος τοῖς τελείοις ⊢ ·ς· τοῖς δὲ ἄλλοις
⊢ ·γ· βουτύρου ⊢ ·ιβ· μέλιτος Γο. β · δίδου ἐκλείχειν ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς. καὶ διαλιπὼν πάλιν δί-
δου. Καῦσις δυσπνοϊκῶν. Εἰ δὲ τὴν περιττωματικὴν αὐτῆς ὑγρότητα ἡ κεφαλὴ κάτω πρὸς θώ-
ρακα πέμπει, λυποῦσα τὰ περὶ αὐτοῦ μόρια τῷ συνεχεῖ καταῤῥῷ, κἀκ τούτου τὴν δύσπνοιαν ἐμ-
ποιεῖ, ξυρήσομεν τὰ μέσα τῆς κεφαλῆς. καὶ λαβόντες καυστῆρα διάπυρον, καύσομεν ἄχρις ὀστέου.
50 καίων τὸ ὀστέον πρὸς τὸ λεπίδα ἐκπεσεῖν. ῥᾳδίως γὰρ ἐκεῖθεν, ἡ τῶν ὑγρῶν τῆς κεφαλῆς κένωσις
γίνεται. τὸ δὲ τραῦμα, ἐπὶ χρόνον φυλάξαντες, εἶθ' οὕτως εἰς ἐπούλωσιν ἄγομεν. Περὶ ἀποκα-
πνισμοῦ. Καὶ οἱ ἀποκαπνισμοὶ, τούτοις ἁρμοδιώτατοι. εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν τελεώτατα,
ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ. εἴρηται δὲ καὶ πρὸς βραχέως ἐν τοῖς βηχικοῖς, καλυπτέσθωσαν δὲ ἐπὶ τοῖς τού-
των χρήσεως, πάντοθεν ἱματίοις καὶ σπουδαίως κεχηνότες, τῷ στόματι τὸν καπνὸν καρτερῶς δε-

χέτωσαν. μύξα γὰρ πολὺ καὶ δάκρυον καὶ σίελον δαψιλῶς ἄγεται. ἢ διὰ βηχὸς σφοδρῶς φλέγμα γλίσχρον ἐκ βάθους ἀναφέρεται. μὴ λανθανέτω δέ σε ὅτι προηγεῖσθαι χρὴ τῶν τοιούτων ἀπορραγμῶν, τὴν διὰ κλυσμοῦ ὑπαγωγὴν τῆς γαστρὸς, ἢ διὰ τῶν ὑπηλάτων.

Περὶ ἀναφημμάτων, τοῦ θώρακος.

Συνήνεγκε δὲ ἐπὶ τῶν ἀσθματικῶν, καὶ τὰ ἀναφρήμματα τοῦ θώρακος. δι κίσσηρις μετὰ νίτρου. καὶ τρὺξ οἴνου κεκαυμένου λεία μετὰ χίνου ἄνθους. ἢ ταῦτα δὲ ἀρσενικοῦ κασήρεως. ἀφρονίτρου, ἀνὰ γο. α΄. ἀλκυονίου, γο. β΄. κόψας σήσας, πρόσπλεκε ἀλείμματι τινὶ τῶν θερμαινόντων. καὶ ἀνάτριβε τὸν θώρακα, καὶ τὸ μετάφρενον, ἄχρις ἂν διάπυρος γένηται. ταῦτα γὰρ ποιῶν συνεχῶς, ἆσθμα καὶ βῆχα, καὶ πυώδη διάθεσιν ἐν θώρακι ἀποζέψῃς. χρονίζοντος δὲ τοῦ πάθους, καὶ νικωμένης τῆς φαρμακείας, ἡ καῦσις αἱρετὴ γίνεται. μιᾶς μὲν ἐσχάρας ἐμβαλλομένης μέσον τῆς τῶν κλειδῶν ἀμφοτέρων συμβολῆς, ὑπὸ τὴν ἐξοχὴν τοῦ λάρυγγος ἐν αὐτῷ τῷ κοίλῳ. ἀνατεινέσθω δὲ τὸ δέρμα ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἑκατέρωθεν, πρὸς τὸ μὴ βλαβῆναι τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν. δύο δὲ ἑτέρας μικρὰς ἐσχάρας ἐμβλητέον κατὰ τῶν καρωτίδων ἐν τῷ τραχήλῳ ἀρτηριῶν ὀλίγον ὑπὸ τῷ ἀνθερεῶνι. μίαν ἑκατέρωθεν. κἀνταῦθα δὲ μόνον τὸ ἐπικείμενον δέρμα καιέσθω. ἐμβλητέον δὲ καὶ δύο μεγάλας ἐσχάρας ὑπὸ τοὺς μαστοὺς. μεταξὺ τῆς τρίτης καὶ τετάρτης πλευρᾶς. ἄλλας δὲ δύο, μικρὸν εἰς τὸ πίσω ἀπονεύσας. μεταξὺ τῆς πέμπτης, καὶ ἕκτης πλευρᾶς. κατὰ μέσον δὲ τοῦ στέρνου, μίαν, καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ξιφοειδοῦς χόνδρου ὑπὲρ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς μίαν. καὶ ἑτέρας δύο μεταξὺ τῆς ὀγδόης καὶ ἐννάτης πλευρᾶς, μίαν ἑκατέρωθεν. τρεῖς δὲ ὄπισθεν. ὧν τὴν μίαν, κατὰ μέσον τοῦ μεταφρένου τακτέον. τὰς δὲ δύο ἑκατέρωθεν τοῦ σπονδύλου. ὀλίγον κατωτέρω τῆς μέσης ἐσχάρας. πάσας δὲ τὰς κάτωθεν τοῦ τραχήλου συμμέτρως πλατείας δοτέον. καὶ μὴ δὲ πάνυ ἐπιπολαίους. μὴ δὲ μὴν, σφόδρα βαθείας, τὰ δὲ ἕλκη τῶν ἐσχαρῶν, ἐπὶ χρόνον ἱκανὸν συγχωρεῖν ῥευματίζεσθαι.

Περὶ τῶν ἐν καρδίᾳ παλμῶν, Γαληνοῦ. ξδ΄.

Ὁ τῆς καρδίας παλμὸς, πολλοῖς ὑγιαίνουσιν ἀμέμπτως, νεανίσκοις τε καὶ παρακμάζουσιν, ὤφθη γιγνόμενος. κεφαλαλγοῦσιν οὗτοι ἄνευ τινὸς ἑτέρας ἔξωθεν αἰτίας. καὶ πάντες οὗτοι φλεβοτομηθέντες ὠφελήθησαν. καὶ τελέως γε αὐτῶν ἔνιοι, τοῦ συμπτώματος ἀπηλλάγησαν. λεπτυνούσῃ διαίτῃ μετὰ τὴν φλεβοτομίαν χρησάμενοι, καὶ φαρμάκοις ὁμοίως. οἶδα δέ τινα καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἦρος ὥρᾳ πάσχοντα τὸ τοῦ παλμοῦ σύμπτωμα. κἀπειδὴ τισὶν ἔτεσιν ἐπειράθη τῆς φλεβοτομίας ὠφελούσης αὐτὸν, ἔφθασεν ἐπὶ τοῦ τετάρτου φλεβοτομηθεὶς πρὶν ἁλῶναι τῷ συμπτώματι. καὶ οὕτως ἔπραττε κατὰ τὸ ἑξῆς ἐτῶν πλειόνων, μετὰ τοῦ καὶ τῇ διαίτῃ προσηκόντως κεχρῆσθαι. ἀλλ' ὅμως καὶ οὗτος ἀπέθανε πρὶν γηράσαι, καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες. ἔνιοι μὲν ἐν πυρετοῖς ὀξέσιν ἀθρόως συγκοπέντες ὁμοίως ἀπέθανον. τινὲς δ' αὐτῶν καὶ χωρὶς συγκοπῆς ἀποπληξίας τρόπῳ, αἰφνίδιον τὸν βίον παρήλλαξαν. οἱ πλείους δὲ τῶν οὕτω παθόντων ἡλικίαν ἦγον ἐλάττονα μὲν, ἢ πεντήκοντα ἐτῶν πλειόνων δὲ ἢ τεσσαράκοντα.

Περὶ αἵματος ἀναγωγῆς. Γαληνοῦ. ξε΄.

Τὸ ἐκ θώρακος, ἢ πνεύμονος, ἢ τῆς τραχείας ἀρτηρίας ἀναπτυόμενον αἷμα, πάντως μετὰ βηχὸς ἀναπτύεται. εἰ δὲ ἐκ τῶν περὶ φάρυγγα, ἢ τὸν γαργαρεῶνα μερῶν φέροιτο τὸ αἷμα. χρεμπτομένοις ἐκκρίνεται. εἰ δ' ἔκ τινος τόπου τοῦ στόματος, ἢ οὔλων ἁπλῶς ἀναπτύεται. ἔσθ' ὅτε δὲ ἐκ τῆς κεφαλῆς, ἢ τῶν περὶ γαργαρεῶνα μερῶν καταφερόμενον τὸ αἷμα, καὶ ἐμπίπτον τῷ λάρυγγι, βῆχα κινεῖ, καὶ φαντασίαν ποιεῖται τῆς ἐκ τοῦ θώρακος ἀναγωγῆς, εἰ μὲν οὖν τις ἀναχρέμπτηται, καὶ ἀπομύττηται τὸ αἷμα πλείοσιν ἐφεξῆς ἡμέραις, μήτε κεφαλῆς ὀδύνης ἢ βάρους ἤτοι συμπαρόντος ἢ προηγησαμένου, μήτε πληγῆς αὐτόθι γεγενημένοις, ἐπισκέψασθαι χρὴ τούτου τῆς ῥινὸς τὸν πόρον ἀκριβῶς ὅλον. καὶ τὸν τόπον τοῦ στόματος ἐκεῖνον, ἔνθα συντέτρηται πρὸς τὴν ὑπερῴαν ἡ ῥίς. γίνεται γάρ ποτε τοιοῦτον σύμπτωμα, βδέλλης ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ προσπεφυκυίας. καὶ ἐκ τῆς γαστρὸς δὲ ἐπί τινων ἀνεμεῖται αἷμα χωρὶς βηχός. ἤτοι ἐκ τῶν παρακειμένων φλεβῶν, εἰς αὐτὴν συρρέον, ἢ βδέλλης καταποθείσης. ἀλλὰ τὸ μὲν διὰ τῶν φλεβῶν ἀθρόως εἰς αὐτὴν συρρέον ἐκ τοῦ ἥπατος ἢ σπληνὸς, θρομβῶδές ἐστι καὶ μέλαν ἀνεμεῖται. τὸ δὲ ἐκ τῆς βδέλλης αἷμα, λεπτὸν καὶ ἰχωρῶδές ἐστιν. ἐάν τε ἐκ γαστρός. ἐάν τε ἐκ ῥινός. ἐάν τε ἐκ τοῦ στόματος φαίνηται φερόμενον. ἀλλὰ καὶ ἡ συνεδρεύουσα τοπικὴ ὀδύνη, δηλώσει σοι τὸ πεπονθὸς μόριον. εἰ γὰρ ἀπὸ στομάχου γίγνοιτο ἡ ἀναγωγὴ, οὐ μεγάλη αἱμορραγία γίγνεται. ἰσχνὰ γὰρ τοῦ στομάχου τὰ ἀγγεῖα. ταῦτα ναυτίᾳ δὲ καὶ ἐμέτῳ ἀναφέρεται. καὶ ἐν τῇ καταπόσει δῆξις γίγνεται. καὶ μάλιστα εἰ στύφοντα ἢ δριμέα εἴη τὰ καταπινόμενα. εἰ δὲ ἐκ τῆς γαστρὸς ἀναφέρεται, ναυτίαι πλεῖσται προσεδρεύουσι, καὶ ἔμετοι. εἰ δὲ καὶ μετὰ τροφὴν συμβαίνει ἡ ἀναφορὰ, συμμεμιγμένον τὸ αἷμα τοῖς σιτίοις ἀναφέρεται. ἐνίοτε καὶ φλέγμα, καὶ χολὴ ταῦτα ἐμεῖται. εἰ δὲ ἐκ τοῦ ἥπατος, ἢ τοῦ σπληνὸς συρρέοι εἰς αὐτὴν, ὄγκος συνεδρεύει. τὸ δ' ἐκ θώρακος. ἢ πνεύμονος. ἢ τραχείας ἀρτηρίας ἀναπτυόμενον αἷμα, ἀδύνατόν ἐστι χωρὶς βηχὸς ἀναπτυσθῆναι. γίνεται δὲ ἡ ἐκ τοῦ θώρακος ἀναγωγὴ τοῦ αἵματος, ἢ διὰ ῥῆξιν, ἢ δι' ἀναστόμωσιν.

μῶσιν. ἢ δι' ἀνάβρωσιν. αἱ μὲν οὖν κατὰ τὸν πνεύμονα ῥήξεις γνωρίζονται, ἐκ τοῦ μετά τι προηγη-
σάμενον αἴτιον φανερὸν, εὐθὺς ἐπιγίνεσθαι τὴν τοῦ αἵματος ἀναγωγὴν, λέγω δὴ αἴτιον προηγησάμε-
νον· τὴν ἐξ ὑψηλοῦ πτῶσιν, ἢ ἐμπεσόντα τῷ θώρακι ἑτέρου τινὸς βαρυτέρου σώματος. ἐνίοις δὲ διὰ
κραυγὴν μεγάλην ὁπωσοῦν γινομένην, ῥῆξις ἀγγείου γίγνεται. ἄνευ δὲ φανερᾶς ἔξωθεν αἰτίας,
πλῆθος αἵματος ζέον ἀπέπτως καὶ φυσώδει πνεύματι διατεῖνον τὰ ἐν τῷ πνεύμονι ἀγγεῖα, τὴν ῥῆ-
ξιν ἐργάζεται. ἀλλὰ καὶ τῆς διὰ πλῆθος αἵματος γιγνομένης ῥήξεως, οὐ σμικρὸν γνώρισμά ἐστι,
κένωσις αἵματος ἐξαίφνης γινομένη καὶ ἀθρόως. μεγάλα δὲ τὰ ἐν τῷ πνεύμονι ἀγγεῖα, καὶ ἀρτηριώ-
δη. καὶ θερμὸν. καὶ λεπτὸν τὸ ἐν αὐτοῖς αἷμα. καὶ σφυγματωδῶς τῇ βίᾳ τοῦ πνεύματος ἐκκρίνε-
ται. τῆς δὲ ἀναστομώσεως, αἱ θερμαὶ διαθέσεις προηγοῦνται. οἷον λουτροῖς θερμοῖς πολλοῖς κεχρη-
10 μένου τοῦ ἀνθρώπου. καὶ κατὰ χώραν ὄντος θερμὴν, ὥρα τε τοῦ ἔτους ὁμοίᾳ, ἐδέσμασί τε καὶ πόμασι
θερμοῖς χρωμένου. τὸ γὰρ πλῆθος τοῦ αἵματος θερμὸν ὑπάρχον, διανοίγει, καὶ ἀνευρύνει τῶν ἐν
τῷ πνεύμονι ἐμβαλλόντων ἀγγείων τὰ στόματα. καὶ οὕτως ἀθρόως τὴν κένωσιν ἐργάζεται. οἷς δὲ ἐξ
ἀναβρώσεως τῶν ἐν πνεύμονι ἀγγείων, γίγνεται τοῦ αἵματος κένωσις, ἐκ διαλειμμάτων ὀλίγων ἑκά-
στοτε μετὰ βηχὸς ἀναπτύεται. αὕτη δὲ ἡ τῶν ἀγγείων διάβρωσις γίγνεται, ὑπὸ χυμῶν δριμέων.
εἴτε ἀπὸ κεφαλῆς ἐπιρρεόντων τῷ πνεύμονι. εἴτε ἐν αὐτῷ γεννωμένων. ἐγχωρεῖ δὲ καὶ κατὰ διά-
βρωσιν γενέσθαι πολλάκις αἵματος ἀθρόαν ἀναφορὰν μετὰ βηχός. ὅταν γὰρ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρό-
νοις ὡς εἴρηται ἐκ διαλειμμάτων ὀλίγων ἑκάστοτε ἀναπεπτωκώς τις αἷμα φαίνηται. μετὰ δὲ ταῦ-
τα ὕστερον μήτε καταπτώσεως γινομένης, μήτε ἑτέρου τινὸς ἔξωθεν αἰτίου βιαίου προσπεσόντος, αἱ-
μορραγίαν πολλὴν γενέσθαι συμβῇ, μεγάλη γέγονεν ἡ ἀνάβρωσις. πολλοὶ δὲ τῶν οὕτω παθόντων, μό-
20 ρια τοῦ πνεύμονος, ἅμα τῷ αἵματι ζέον ἀνήνεγκαν, ἢ ἐφελκίδα τοῦ ἕλκους, οὓς λανθάνειν ἀδύνα-
τον, ὅτι δι' ἀνάβρωσίν ἐστιν ἡ ἀναγωγὴ, καὶ διὰ τοῦτο προσήκει κατανοεῖν ἀκριβῶς, εἰ ἀφρῶδές ἐστι τὸ
αἷμα. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο βεβαιότατόν ἐστι γνώρισμα τῆς ἐκ πνεύμονος ἀναγωγῆς, ὥσπερ ὅταν βρογ-
χίου τι μέρος ἢ ἀρτηρίας χιτῶνος ἢ φλεβὸς συναναφέρηται. τούτων γὰρ οὐδὲν ἐπιφαίνεται τοῖς
ἐκ τοῦ ὑπεζωκότος τὸν θώρακα ὑμένος ἀναπτύουσιν αἷμα, μέγιστον δὲ καὶ τοῦτο γνώρισμα τῆς ἐκ τοῦ
πνεύμονος ἀναγωγῆς, ὅτι παντάπασι χωρὶς ὀδύνης γίγνεται. τὸ δ' ἐξ ἄλλων μερῶν τοῦ θώρακος
ἀναγόμενον αἷμα, μελάντερόν ἐστι, καὶ ἤδη θρομβούμενον, καὶ μετ' ὀδύνης ἀναβήττεται τοῦ πάσχον-
τος μέρους καὶ βρωμῶδες, ἐνίοτε δὲ καὶ συμμεμιγμένον τῷ πύῳ ἀναφέρεται. ἀλλὰ τοῦτο κοινόν.
κατὰ δὲ τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν ἕλκους γινομένου, βραχύτατόν ἐστι τὸ ἀναπτυόμενον αἷμα, καὶ πάν-
τως συμμεμιγμένον ἐλαχίστῳ πύῳ, καὶ ὀδύνης δὲ αἴσθησις γίγνεται τῷ πάσχοντι κατὰ τὸ ἡλκω-
30 μένον μέρος τραχείας ἀρτηρίας. εἰ δὲ ἀπὸ κεφαλῆς φέρεται τὸ αἷμα, ἐπὶ μὲν πολλῷ αἵματι, βά-
ρος πολὺ τῆς κεφαλῆς ἢ πόνος. ἐπ' ὀλίγῳ δὲ τῷ αἵματι, ὀλίγον. ὤτων ἦχος ἀναλόγως τῷ πλήθει.
ἐρύθημα προσώπου. φλεβῶν τῶν ἐν μετώπῳ διάτασις. σκοτοδινία. καὶ πρὸ τούτων, αἰτία εὔδηλος,
πληγὴ, ἢ ψῦξις, ἢ ἔγκαυσις, ἢ οἰνοφλυγία. ἡ γὰρ οἰνοποσία, ἀθρόον μὲν, πιμπλῆσι τὴν κεφαλήν. ἀ-
θρόον δὲ ἐκχέει ἐκ ῥαγέντος ἀγγείου. ἐπὶ δὲ σμικρᾷ μέθῃ, ὀλίγη πτύσις αἵματος. καὶ συνήθης δὲ ἔκ-
κρισις αἵματος διὰ ῥινῶν γινομένη, ἐπέχεταί ποτε. καὶ εἰς τὴν ὑπερῴαν τρεπομένη, φαντασίαν πα-
ρέχει ὡς ἐκ θώρακος ἀναγομένου. εἰ μὲν οὖν ἀπὸ κεφαλῆς φέροιτο, γαργαλισμὸς τῆς ὑπερῴας γί-
νεται. καὶ ἀνάχρεμψις πυκνὴ, καὶ οὕτως ἀποπτύουσιν. ἐρεθίζονται γὰρ πρὸς βῆχα, καὶ οὐ πάνυ βήσ-
σουσιν. εἰ δὲ ἀπὸ τῆς ὑπερῴας καταστάζει εἰς τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν, τότε βήσσουσι, καὶ ἀνάγουσι τὸ
κατενεχθέν. καὶ ἐκ τούτου ἀπατώμενοι τινὲς, οἴονται ἐκ θώρακος τὴν ἀναγωγήν. καταρρεῖ δὲ ἔσθ' ὅτε
40 εἰς τὴν γαστέρα διὰ τοῦ στομάχου ἀπὸ κεφαλῆς καὶ ἀνεμεῖται καὶ νομίζεται ἀπὸ τοῦ στομάχου εἶναι.
ἔχει δὲ τὴν ἰδέαν τὸ ἀπὸ κεφαλῆς αἷμα τοιαύτην. οὐ πάνυ παχὺ, τὴν χρόαν δέ ἐστι μέλαν, καὶ λεῖον
ὁμαλόν. ἀμιγὲς ἑτέρῳ τινὶ, πύῳ λέγω, ἢ φλέγματι, καὶ χρεμπτομένοις, εὐθὺς ὑπὸ τὴν γλῶσ-
σαν ἔρχεται στρογγύλον, καὶ ῥαδίως ἀποπτύεται. εἰ δὲ καὶ τὴν ὑπερῴαν κατανοήσεις, δασυτέραν
αὐτὴν καὶ ὥσπερ ἡλκωμένην εὑρήσεις. καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὕφαιμον. διὰ τὸ ἀπὸ κεφαλῆς εἰς αὐτὴν
καταρρέον αἷμα. ἀρκεῖ δὲ ἡ ἁπλουστέρα καὶ μικρὰ θεραπεία. στύμματος μὲν δι' ἀναγαργαρισμάτων
προσφερόμενα τῇ ὑπερῴᾳ καὶ ταῦτα ψυχρά. ἐπὶ γὰρ τοῖς θερμοῖς καὶ ἀραιωτικοῖς ἀναγαργαρί-
σμασι. πλείων ἡ αἱμορραγία συμβαίνει. καὶ τοῦτο τεκμήριόν ἐστι μετὰ τῶν ἄλλων, τῆς ἀπὸ κεφαλῆς
πτύσεως. εἰ μὲν οὖν ἀπὸ κεφαλῆς φέροιτο, καὶ πολὺ εἴη τὸ φερόμενον καὶ χρεία κενώσεως, θᾶττον
διὰ ῥινῶν, ἢ δι' ἑτέρων φλεβοτομιῶν τὴν κένωσιν ποιῆσαι, ἵνα μὴ ἀμεληθὲν, ἔθος γένηται τῇ φο-
50 ρᾷ τοῦ αἵματος, εἰς ταῦτα καταρρεῖν τὰ χωρία.

Θεραπεία τῶν ἀπὸ καταρρόου αἷμα πτυσάντων, γαληνοῦ. ξζ.

Τοὺς μὲν οὖν ἐπὶ καταρρῷ αἷμα πτύσαντας. φλέβα τεμὼν εὐθὺς ἐν ἀρχαῖς. ἢ κλύσματι δριμεῖ χρη-
σάμενος. καὶ κενώσας τὴν κοιλίαν εἶτα τρίψας τὰς χεῖρας καὶ τὰ σκέλη ἐπὶ πλεῖστον ἅμα φαρ-
μάκῳ τινὶ θερμαίνοντι. καὶ διαδήσας τὰ ἄκρα, ἔπειτα ξυρήσας τὴν κεφαλὴν, ἐπιτίθει τὸ διὰ τῆς

κόπρου τῶν ἀγρίων περιστερῶν φάρμακον· ὡρῶν τε τεσσάρων μεταξὺ γινομένων, ἐπὶ τὸ βαλανεῖον
ἄναγε. καὶ λούσας αὐτὸν τοῦ ψαῦσαι λίπους τῆς κεφαλῆς. εἶτα σκεπάσας αὐτὴν συμμέτρῳ πιλῷ,
τρέφε ῥοφήματι μόνῳ τῶν αὐστηρῶν ὀπωρῶν ἔχοντι. εἶτα ὑπνοῦν μέλλοντι, τῆς διὰ τῶν ἐχιδνῶν
θηριακῆς ἀνδρομάχου δίδου νεωστὶ κατασκευασμένης. καὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, τὰ ἄλλα πάντα μέρη
τοῦ σώματος τρίψας πλὴν τῆς κεφαλῆς. καὶ ἐν ἡσυχίᾳ φυλάξας, αὖθις εἰς ἑσπέραν δίδου τῆς
θηριακῆς. σταλέντος δὲ ἐπὶ τούτων τοῦ καταῤῥόου, τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν ἕωθεν δίδου μέλιτος ὀλίγου
ἢ ἑψημένου ἐπὶ ἡσυχίας τε φύλαττε. καὶ πᾶν ἀπότριβε τὸ σῶμα. τροφὴν τε δίδου πτισάνης χυ-
λὸν ἢ ἄρτον βραχὺ διάβροχον. κἄπειτα τῇ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν ἕωθεν μὲν τοῦ δι᾽ ἐχιδνῶν φαρ-
μάκου δίδου πάλιν, ἅμα πλείστῳ μέλιτι. τῇ τε κεφαλῇ τοῦ διὰ τῆς κόπρου τῶν περιστερῶν φαρ-
10 μάκου πάλιν ἐπιτιθείς. εἶτα λούσας καὶ θρέψας μετρίως. δίδου τῇ πέμπτῃ τῶν ἡμερῶν τὰ φάρμακα
ἀνακαθαίρειν δυνάμενα τὰ κατεῤῥυηκότα εἰς τὸν πνεύμονα ὑγρά. εἶτ᾽ αὖθις ἐκ διαλειμμάτων χρῶ.
κατὰ μὲν τῆς κεφαλῆς, κηρωτῇ διὰ θαψίας σκευασμένῃ. τὴν δὲ ὅλην τοῦ σώματος ἐπιμέλειαν ἀνα-
θρεπτικὴν ποιοῦ.

Περὶ τῶν ἐπὶ ψύξει τῶν ἀναπνευστικῶν αἷμα πτυσάντων, γαληνοῦ. ξη.

Τ ούς δὲ ἐπὶ ψύξει τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, ῥαγέντων τῶν ἐν τῷ πνεύμονι ἀγγείων, αἷμα πτύσαν-
τας. φλεβοτομήσεις παραχρῆμα. καὶ ἐπαφαιρέσεις δεύτερον, κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν. καὶ κατὰ
τὴν ἑξῆς δευτέραν, ὁμοίως, κατὰ βραχὺ δηλονότι τὴν κένωσιν ποιούμενος, ἵνα ἀντίσπασις γένηται,
τούτου γὰρ ἕνεκα καὶ ἡ φλεβοτομία παραλαμβάνεται. εἶτα τρίψει τῶν ἄκρων ὡς εἴρηται χρησά-
μενος. καὶ διαδέσμοις, δίδου εἰς ἑσπέραν τὸν διὰ σπερμάτων τροχίσκον. τῇ δὲ δευτέρᾳ τῶν ἡμερῶν
20 μετὰ τὴν ἐπαφαίρεσιν, ἐπιθεὶς παντὶ τῷ θώρακι τὴν διὰ τῆς θαψίας κηρωτήν. εἶτα ἄρας αὐτὴν
εἰς ἑσπέραν, ὅπως μὴ θερμανθείη περαιτέρω τοῦ προσήκοντος. δίδου πάλιν τὸν διὰ τῶν σπερμά-
των, τροχίσκον. τῇ δὲ τρίτῃ πάλιν ἐπιτιθεὶς τὴν διὰ τῆς θαψίας κηρωτήν, ὥραις που τρισί, πάλιν
λοῦε τὸν ἄνθρωπον, τροφὴν δὲ δίδου, τὰς μὲν πρώτας δύο ἡμέρας, ῥοφήματος, τῇ δὲ τρίτῃ, πρὸς
τῷ χυλῷ τῆς πτισάνης, δίδου τῶν ἰχθύων τινὰ τῶν εὐπέπτων καλῶς ἡρτυμένων. παρέχων πά-
λιν εἰς κοίτην τὸν διὰ τῶν σπερμάτων τροχίσκον, ὑπνοποιὸς γάρ ἐστι καὶ ἀνώδυνος. καὶ ξηραίνων.
τῆς δὲ φλεγμονῆς τῶν ῥαγέντων ἀγγείων παυσαμένης, καὶ τῶν μορίων ἐν εὐκρασίᾳ γινομένων, τὰ
ἀνακαθαίροντα τὸν θώρακα διδόναι, μετὰ τοῦ κεχρῆσθαι τῇ διὰ τῶν ἐχιδνῶν θηριακῇ, εἶτα τῇ
γαλακτοποσίᾳ, καὶ τῇ ἄλλῃ τροφῇ κέχρησο. οὕτως δὲ κατ᾽ αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἑαυτοὺς ἐγχειρήσαν-
τάς σοι δυνήσῃ θεραπεύειν. οὐ μὴν ὁμοίως γε τοὺς μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας. ἔνιοι γὰρ ἐξ αὐτῶν ἀνία-
30 τον ἔχουσι τὸ ἕλκος. μάλιστα ὅσοι διὰ κακοχυμίαν εἰσὶν ἀναβρωθέντες, ὧν ἔνιοι, καὶ τοῦ σιάλου φα-
σὶν ὡς ἅλμης αἰσθάνεται.

Θεραπεία τῶν καθ᾽ ἕτερον ὁντιναοῦν τρόπον ἐκ τοῦ πνεύμονος αἷμα ἀναγόντων. ξθ.

Χ αλεπωτέραν δὲ ἔχει τὴν θεραπείαν τὰ ἐν τῷ πνεύμονι συνιστάμενα ἕλκη. ἐπιχειρεῖν δὲ δεῖ τῇ θερα-
πείᾳ καθάπερ ἡμεῖς. αὐτῷ μὲν οὖν τῷ κάμνοντι προστάξαι χρή, μήτε ἀναπνεῖν μέγα, καὶ σιωπᾶν ἀεί.
τέμνειν δ᾽ αὐτίκα φλέβα ἔνδον κατ᾽ ἀγκῶνα. καὶ ἐπαφαιρεῖν δίς που καὶ τρὶς κατὰ βραχὺ ἀντισπά-
σεως μόνης ἕνεκα. οὐ γὰρ κενώσεως δέονται οὗτοι, κενούμενοι γὰρ, ὑπὸ τοῦ πάθους πλέον ἁλίσκονται.
διὰ τοῦτο καὶ τρίβειν χρὴ καὶ διαδεσμεῖν ὅλα τὰ κῶλα πλατέσιν ὀθονίοις. ἐπειδὰν δὲ ταῦτα πρά-
ξῃς, πρῶτον μὲν ὀξύκρατον ὑδαρές τε καὶ χλιαρὸν διδόναι πιεῖν. ὅπως εἴ τις ἢ θρόμβος ἐν τῷ σπλάγ-
χνῳ διαλυθεὶς ἐκβληθείη. καὶ τοῦτο οὐδὲν κωλύει καὶ δὶς καὶ τρὶς ἐν ὥραις τισὶν ἐργάσασθαι. μετὰ
40 δὲ ταῦτα, διδόναι τι τῶν ἐμπλαττόντων τε ἅμα καὶ στυφόντων φαρμάκων. ἤτοι δι᾽ ὑδαροῦς ὀξυκρά-
του τὴν πρώτην ἡμέραν, ἢ δι᾽ ἀφεψήματος μήλων, ἢ μύρτων, ἢ τινὸς ἄλλου τῶν στυπτικῶν, ἐπὶ ἑσπέ-
ραν τε πάλιν ὁμοίως διδόναι τὸ φάρμακον. ἀπεχομένου πάσης τροφῆς, ἐὰν ἰσχυρὰ εἴη ἡ δύναμις. εἰ
δὲ μὴ ῥόφημα αὔταρκες διδόναι. κάλλιστον δὲ, καὶ κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν ἐπαφαιρεῖν αὖθις
ὀλίγον τοῦ αἵματος, ἀπὸ τῆς τετμημένης ἐν τῷ ἀγκῶνι φλεβός ἐὰν ἰσχυρὰ εἴη ἡ δύναμις, καὶ τροφαῖς,
καὶ φαρμάκοις ὡσαύτως χρῆσθαι, μέχρι τῆς τετάρτης. ἐπιβρέχοντες ἐν κύκλῳ τὸν θώρακα. θέ-
ρους μὲν οἴνῳ. καὶ μηλίνῳ καὶ ῥοδίνῳ. χειμῶνι δὲ μύρῳ ναρδίνῳ. εἰ δὲ καὶ τῶν ἐμπλάστρων τινὶ χρή-
σασθαι βούλοιο φάρμακον κάλλιστον ἂν ἔχοις τὴν ἡμετέραν ἣν καλοῦμεν βάρβαρον. ποιοῦσι δὲ καὶ
αἱ λοιπαὶ δι᾽ ἀσφάλτου καὶ ὄξους, καὶ πίττης σκευαζόμεναι. καὶ μάλιστα, ἡ δι᾽ ἰτεῶν, καὶ ἡ δι᾽ αἱρῶν.
τὸ γάρ τοι μέγιστον τοῦτ᾽ ἐστὶν ᾧ πάνυ προσέχειν σε χρὴ τὸν νοῦν. εἰ παραχρῆμα τῆς ῥήξεως τῶν ἀγγείων
50 γινομένης, ὑπάρξαιο τῆς θεραπείας ὡς ἔναιμον κολληθῆναι τὸ τραῦμα, πρὶν ἄρξασθαι φλεγμαί-
νειν. εἰ γὰρ φλεγμαίνειν φθάσειεν, ὀλίγη μὲν ἐπὶ τὸ κολληθῆναι τὸ τοιοῦτον ἡ ἐλπίς. εἰς χρόνον δὲ ἐκ-
πίπτει πλείονα. ἐκπλύνειν γὰρ χρὴ δηλονότι τότε τὸν πῦον καὶ τοὺς ἰχῶρας τοῦ ἕλκους, λυομένης τῆς φλεγ-
μονῆς, καὶ ὡς ἐπὶ φθισικῶν λοιπὸν ποιεῖσθαι τὴν θεραπείαν ἀρχιγένους ὅσαι δὲ ἀπὸ στομάχου ἢ τῆς γα-
στρὸς ἀναγωγαὶ τοῦ αἵματος, ἐμετώδεις εἰσί, τέμνειν οὖν χρὴ τὴν ἐν ἀγκῶνι τὴν ἄνω φλέβα ὠμιαίαν κα-
λουμένην,

λουμένην, κἂν ἐξ ἥπατος ᾖ τὸ εἰς αὐτὴν συῤῥέον. εἰ δὲ ἀπὸ σπληνὸς εἴη τὸ αἷμα, ὅπερ διαγνώσεις
ἐκ τοῦ συνεσταλόντος περὶ τὸν σπλῆνα ὄγκου, τὴν μεταξὺ μικροῦ καὶ παραμέσου δακτύλου τῆς
ἀριστερᾶς χειρὸς φλέβα τέμνων, καλῶς καὶ οἰκείως βοηθήσεις. ἀλλὰ καὶ τὰς ῥοφὰς καὶ τὰ πόματα
ἐπὶ τῶν ἀπὸ γαστρὸς δι' ἐμμέτων χωρὶς βηχὸς ἀναγόντων αἷμα, μᾶλλον στύψασας καὶ ψύξασας δοτέον.
μὴ μέντοι σφόδρα τὰς ἐνεργείᾳ ψυχράς. πληγαὶ γὰρ ἐγίγνοντο ἐκ τοῦ πάνυ ψυχροῦ. ἀρκεῖ δὲ τὸ μὴ
θερμὰ προσενεγκεῖν, μήτε πλάδου ἐμποιητικά. κρηναῖον οὖν διδόσθω τὸ πόμα, καὶ μὴ πάνυ ψυχρόν.
καὶ πλῆθος σύμμετρον. καὶ τὰ σιτία ὀλίγα ὁμοίως ψυχρὰ συμμέτρως, καὶ στύψιν κεκτημένα.

Κοιναὶ μέθοδοι τῆς προσαγωγῆς τῶν βοηθημάτων, ἐπὶ ἑκάστου εἴδους τῆς τοῦ αἵματος ἀναγω-
γῆς, μετὰ τὴν τοῦ αἵματος ἐποχήν. ξθ'.

Πρῶτος μὲν οὖν κίνδυνός ἐστι τῆς τοῦ αἵματος ἀναγωγῆς, κατ' αὐτὴν τὴν ἄμετρον κένωσιν. ἡ δὲ μετὰ τὴν
10 ἐποχὴν τοῦ αἵματος θεραπεία, τῆς μὲν κατ' ἀναστόμωσιν ἀγγείου γιγνομένης, ἐκ τοῦ κλεισθῆναι τὸ ἀνευ-
ρυσμένον στόμα τοῦ ἀγγείου. τῆς δὲ κατὰ ῥῆξιν, ἐκ τοῦ κολληθῆναι. τῆς δὲ δι' ἀνάβρωσιν, ἐξ ἀναθρέψεως
τῶν διαβρωθέντων. σφίγγεται μὲν οὖν τὸ ἀνευρυσμένον ἀγγεῖον, ὑπὸ τῶν στυφόντων. κολλᾶται δὲ
τὸ ἐῤῥωγὸς, ὑπό τε τούτων αὐτῶν, καὶ ὅσα τῶν μιγνυμένων αὐτοῖς, ἐν τῇ συνθέσει ξηραίνουσι χω-
ρὶς δήξεως, καὶ κολλῶδές τι ἔχουσι. καθάπερ ἡ λημνία σφραγὶς, καὶ ὁ σάμιος ἀστὴρ, καὶ τὰ παραπλή-
σια, ἀνατρέφεται δὲ τὸ διαβρωθὲν, ὑπό τε τῶν εὐχύμων ῥοφῶν, καὶ τῶν σαρκωτικῶν ὀνομαζομένων
φαρμάκων. ἐπιτήδεια μὲν οὖν ἐστι τὰ στύφοντα τοῖς μὴ βήττουσι τοῖς εὐχύμοις, τοῖς κατ' ἀναστόμω-
σιν ἢ ῥῆξιν ἀνάγουσι. στύφει δὲ ὄξος τὸ κάλλιστον. καὶ ἀνδράχνη ἑψομένη. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς πινόμενος,
δραστικώτερος. ἀρνογλώσσου χυλὸς ὅσον κυάθους γ'. ἢ πολυγόνου χυλὸς, ὁμοίως. ὄμφακος χυλὸς ἐν
20 ἡλίῳ σπουδαίως ξηρανθεὶς, ∠ ά. ῥοὸς, ἢ κηκίδος ἀφέψημα, ὅσον κύαθον. βαλάνου φλοιὸς καὶ μά-
λιστα τοῦ κασάνου, ∠ ά. βάτου ῥίζης ἀφέψημα κυάθους γ'. ὅ τε καρπὸς τοῦ βάτου καὶ τὸ ἄνθος. βα-
λαυστίων ∠ ά. ἀκακίας, ἢ ὑποκυστίδος ὁμοίως. γίγαρτα σταφυλῆς λεῖα κοχλιάριον ά. ὀξυλαπά-
θου σπέρματος ὁμοίως. δραστικώτερον δὲ ἐνεργεῖ, καὶ τῆς ῥίζης τῆς ἀλθαίας τὸ ἀφέψημα. συμ-
φύτου ῥίζης ἀφέψημα, καὶ αὐτὴ ξηρὰ λεία ἐπιπαττομένη τῷ ποτῷ. κενταυρείου τοῦ μεγάλου ῥί-
ζης ἀφέψημα, ∠ β'. δίδου πυρέσσουσι μὲν μεθ' ὕδατος. ἀπυρέτοις δὲ μετ' οἴνου. αἱματίτου λίθου ∠
ά. μετὰ χυλοῦ ῥοάς. ἢ κοραλλίου λίθου ὁμοίως. ὑπουρέως ῥίζα. μόρα τὰ πάνυ ὀμφακίζοντα, ὡς
οὐδὲν ἕτερον. ἔξωθεν δὲ τῷ θώρακι ἐμβροχὴν προσάγειν δι' οἴνου στύφοντος μετὰ ῥοδίνου ἢ μυρσίνου.
εἰ δὲ πολλὴ εἴη ἡ αἱμοῤῥαγία, μάλιστα ἐν θέρει, ἐὰν χωρὶς βηχὸς αἱ ἀναγωγαὶ γένοιντο. καὶ μὴ ἀσθενὴς
ὁ κάμνων, ἀλλ' εὔρωστος καὶ εὔσαρκος, ὄξος ἀντὶ τοῦ οἴνου προσάξειν. οὐκ ἔτι ἐρίοις ῥυπαροῖς ἀναλαβόντα.
30 ἀλλὰ σπόγγοις. καὶ ἐπιδεσμεῖν πλατεῖ ἐπιδέσμῳ. ἐνίοτε δὲ προσπλέκειν τῷ ὄξει ἀκακίαν. ἀλόην.
ἢ ὀμφάκινον. προχρίειν δὲ μυρσίνῳ τὴν ἐπιφάνειαν. ἵνα μὴ δῆξις ἐπιγίνηται ἐκ τῆς ἐμβροχῆς. ἢ τὴν
βαρβάραν. ἢ τὴν δι' ἰτεῶν ἢ ἑτέραν ὁμοίαν ἐπιθεῖναι. εἰ δὲ ὁ κάμνων μὴ δύνηται φέρειν. μὴ δὲ τὴν ἀη-
δίαν τοῦ μολυσμοῦ τῆς ἐμβροχῆς. μὴ δὲ τὴν περίστασιν τῶν ἐμπλάστρων, κατάπλασμα τούτοις προ-
σάγε. διὰ φοινίκων. ἀκακίας. στυπτηρίας σιδίων λειοτάτων. συμφύτου. ἀλφίτων. ἢ φακῶν ἀλεύρου.
εἰ δὲ τὸ βάρος τῶν καταπλασμάτων μὴ φέροι, μὴ δὲ θάλπεσθαι δύναται. κατὰ χρήσεις ἐπὶ τού-
των χριστέον. ἑψητέον ὄξει, λωτοῦ ἢ μεσπίλου τῶν φλοιῶν ἐπὶ πολύ. καὶ ῥοῦ μαγειρικοῦ. καὶ ῥά-
μνου φύλλα ὀλίγα. ἢ πολυγόνου. εἶτα λειώσαντα τῷ χυλῷ ἀλόην. ἢ ἀκακίαν. ἢ ὀμφάκιον. καὶ βρα-
χὺ κόμμι καταχρίε τὸν θώρακα καὶ τὸ μετάφρενον. καὶ ὅταν ξηρανθῇ πάλιν ἐπίχριε. ἵνα ἔχει πά-
χος τὸ χρίσμα. ἵνα μὴ γυμνούμενοι; περιψύχονται. ἐν τῷ ξηραίνεσθαι τὸ χρίσμα, κωλυτέον τὸν πο-
40 λὺν ἀέρα πρὸς τὴν ὥραν ἐκείνην. εἰ δὲ φλεγμοναὶ ἐπιγινόμεναι πυρετοὺς ἐπιφέροιεν, εἰώθασι γὰρ
καὶ σφόδρα ὀξεῖς ἐπιπίπτειν καὶ ἐπικίνδυνοι. ἐνίοτε δὲ ἀμβλεῖς ὅτε εἰς φθίσιν μέλλει ἐμπίπτειν.
συντακτέον δὲ τὴν δίαιταν ἅπαξ ἐν ὡς πρὸς πυρετούς. μὴ ἀθρόως δὲ ἵνα μὴ πάλιν ἀναῤῥαγῇ τὰ κο-
ληθέντα. καὶ τοῖς μὲν ῥοφήμασι συμπλέκειν τὰ ἠρέμα στύφοντα, οἷον φοίνικας καὶ τὰ ὅμοια. καὶ κα-
ταπλαστέον ἄρτῳ θερμῷ. εἶτα λινοσπέρμῳ. ὅταν δὲ χρονίσῃ ὡς ἐπὶ φθισικῶν τὰ πάντα πρα-
κτέον. ξηραντικῆς δὲ ἀδήκτου δυνάμεώς ἐστιν, ὠκίμου χυλός. ὄξος δὲ προσλαβὼν ὁ χυλὸς οὗτος ἐπι-
τηδειότερον γίγνεται. καὶ ἡ μὲν ἐν τῇ χρήσει συνεθέσατος ᾖ, καὶ ἀδεέστερον ἂν αὐτοῦ μεταδῴης.
στύφει δὲ ἅμα καὶ ξηραίνει ῥέον τὸ ποντικόν. παραλαμβάνειν δὲ χρὴ τὴν ποντικὴν ταύτην ῥίζαν,
πρὸς τὰς προσφάτους καὶ χρονίας ἀναγωγὰς τοῦ αἵματος. καὶ τοὺς ῥευματισμοὺς τοῦ θώρακος, ἐν
ἀρχῇ μὲν ὀξυκράτῳ ἑψῶν αὐτήν. ἐν δὲ ταῖς περιοδικαῖς αὐτοῦ ἀναγωγαῖς, ὅλως ὀλίγον συμπλέ-
50 κων, πότιζε μεθ' ὕδατος. ὅτε δὲ τραχύτης καὶ βὴξ ἐνοχλεῖ, γλυκεῖ κρητικῷ ἑψήσας, ἔπειτα συλ-
λεάνας αὐτὴν, δίδου. μᾶλλον δὲ ξηραίνει, ξηρὰ ἐμπασσομένη τῷ ποτῷ. ξηραίνει δὲ ἀδήκτως καὶ σά-
μιος ἀστὴρ. καὶ μίλτος σινωπική. καὶ ἡ λημνία σφραγίς. δίδου οὖν ᾧ βούλει δὶς τῆς ἡμέρας ∠ ά.
μεθ' ὕδατος ἀδήκτως δὲ καὶ γενναίως ξηραίνει, βῶλος ἀρμενιακὴ, ὡς οὐδὲν ἕτερον. δίδου δὲ καὶ τού-
του ∠ ά. μεθ' ὕδατος θαῤῥῶν. ξηραίνει δὲ καὶ πυτία νεαροῦ ἐρίφου. ἡ δὲ τοῦ ἐλάφου, παχύνει μᾶλ-

λον. στομάχου δὲ κάμνοντος, δίδου ἅπαξ μὲν τὸ στῦφον, ἅπαξ δὲ τὸ ξηραῖνον. ἐνίοτε δὲ, ἕωθεν μὲν τὸ
στῦφον δίδοαμεν, περὶ δὲ ἕκτην ὥραν, τὸ ξηραῖνον, εἰς ἑσπέραν δὲ, τὸ παχῦνον. παχυντικῶν καὶ ὅ-
τε χρεία, ἄμυλον διδόσθω. κόμμι. τραγάκανθα κατ᾽ ἰδίαν, καὶ σὺν ἀλλήλοις, τούτου τοῦ γένους τῶν πα-
χυνόντων ἐστί. καὶ ἡ ἰχθυόκολλα, καὶ τὸ σύμφυτον, μασσώμενον καὶ καταπινόμενον. καὶ τὰς τροφὰς
δὲ, ὁμοδυναμούσας τοῖς εἰρημένοις φαρμάκοις δοτέον. τοῖς μὲν δι᾽ ἀναστόμωσιν αἷμα ἀνάγουσι καὶ
τοῖς ἀπὸ γαστρὸς, τὰς στυφούσας, οἷόν ἐστιν, ἄλιξ ἐξ ὀξυκράτου, ἢ φακὸς ὁμοίως. ἢ ὄρυζα, ἢ ὠὰ ἁπαλὰ
ἐπασσομένου ῥοὸς μαγειρικοῦ λειοτάτου. ἀρνόγλωσσον ἑφθόν. σέρις. φακὸς ἠρτυμένος τούτοις, ἢ
ὀξυλάπαθον. ἐφ᾽ ὧν δὲ τῆς παχυνούσης ὕλης χρεία, γάλα ἑφθὸν ψύχεται, καὶ δίδοται τοῖς δια-
νάβρωσιν αἷμα ἀνάγουσι, καὶ σαρκώσεως δεομένοις, ἐμπάσσεται δὲ τῷ γάλακτι ἡψημένῳ ἐνίοτε. καὶ
10 ἄμυλον, ἢ ἐλαχίστη πάνυ πιτύα, φυλάττεσθαι γὰρ χρὴ τὸ πλῆθος αὐτῆς. καὶ μὴ εὐθὺς μετὰ τὴν
συμπλοκὴν αὐτῆς, διδόναι τὸ γάλα, ἀλλὰ διαστήσαντας βραχύ. τὸ γὰρ ἐπιπολὺ θρομβούμενον ἐν
τῇ γαστρὶ, θάνατον εἴωθεν ὡς ἐπίπαν ἐπιφέρειν, ἁρμόδιον καὶ φοίνικας συνεψεῖν τῷ ἄλικι. ἢ τῇ σε-
μιδάλῃ. παχύνει δὲ ἅμα καὶ στύφει ὠὰ παχύτερα ῥοῦ προσειληφότα, καὶ μᾶλλον τὰ ὀπτά.
φακὸς σὺν πτισάνῃ ἡψημένος. κέγχρος ἑφθή. φευκτέον δ᾽ ἐπὶ πάντων, τὰ σφοδρῶς στύφοντα,
καὶ τὰ ὑπερβαλλόντως παχύνοντα. αἱρετέον δὲ ἁπλούστερα καὶ ἀλυπότερα ἑκάστου γένους τῶν
προρρηθέντων.

Περὶ συνθέτων φαρμάκων πρὸς αἱμοπτοϊκοὺς Γαληνοῦ. θ̅.

Κατὰ πρῶτον μὲν οὖν λόγον ἐκ τῶν στυφόντων καὶ ξηραινόντων καὶ παχυνόντων συντίθεται τὰ
πρὸς θεραπείαν τῆς ἀναγωγῆς τοῦ αἵματος ἁρμόττοντα φάρμακα. ἐπειδὴ δὲ τὰ στύφοντα καὶ γλί-
20 σχρα καὶ τὰ ξηραίνοντα ἀποκλείει τὰς ὁδοὺς καὶ δυσανάδοτά ἐστι, δεῖται δυνάμεως τῆς παρα-
σκευαζούσης αὐτοῖς τὰς ὁδούς. καὶ διὰ τοῦτο τὰ θερμὰ καὶ λεπτομερῆ τοῖς τοιούτοις φαρμάκοις,
μίγνυται ἐναντιώτατα κατὰ τὸν ἑαυτῶν λόγον ὑπάρχοντα τῇ τοῦ αἵματος ἀναγωγῇ. μίγνυται
δὲ αὐτοῖς τὰ ναρκωτικά, ὡς ὕπνον καρώδη φέροντα. χρησιμώτατον δὲ μιγνύμενον τοῖς ἀπὸ
βηχὸς παρεπομένοις. πᾶσι μὲν, αἱμοπτοϊκοῖς δὲ μάλιστα. οὗτοι μὲν οὖν οἱ σκοποὶ τῆς συνθέσεως
τῶν αἱμοπτοϊκῶν φαρμάκων. τὰ δὲ πεῖραν δεδωκότα φάρμακα σύνθετα τοῖς ἀρχαιοτέροις ἰα-
τροῖς ἐφεξῆς εἰρήσεται.

Πόμα αἱμοπτοϊκοῖς.

Κοραλλίου λίθου. γῆς ἀστέρος. ἠλέκτρου. μαστίχης ∠ ς̅. ἀμύλου. λιβάνου. κόμμεως, ἀνὰ ∠ δ̅. δίδου
κοχλιάριον ξηρὸν μετὰ ὀξυκράτου, ἢ ἀφεψήματός τινος τῶν προειρημένων. Ἄλλο. Γῆς ἀστέ-
ρος ἀκράτου λίθου. λημνίας σφραγίδος ἴσα, δίδου κοχλιάριον μετὰ κυάθων β̅. ἀρνογλώσσου.
30 Ἄλλο. Λημνίας σφραγίδος ∠ ις̅. γῆς ἀστέρος ∠ η̅. σαρκοκόλλης ∠ δ̅. κόμμεως ∠ ϛ̅.
δίδου κοχλιάριον μετὰ ἀφεψήματος φοινίκων κυάθων β̅. παχὺ δὲ ἔστω τὸ ἀφέψημα. Ἄλλο.
Ἀνδρομάχου. κοραλλίου πεφρυγμένου ∠ α̅. λιβάνου ὀβολοὺς δ̅. ἀκακίας ∠ α̅. βαλαυστίων
ὀβολοὺς ε̅. κόμμεως ὀβολοὺς ϛ̅. ὠῶν δύο τὰ λευκά. τούτου τὸ τέταρτον δίδου μεθ᾽ ὕδατος κυά-
θου α̅ S. Ἄλλο. Ἀσκληπιάδου. πολυγόνου ῥίζης χειροπληθές. συμφύτου ῥίζης τὸ ἴσον. ῥοῦ ἐρυ-
θροῦ, ὀξύβαφον ὕδατος ξ̅. γ̅. ἀφεψήσας εἰς τὸ τρίτον, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας καὶ διηθήσας.
καὶ βαλὼν κόμμεως λειοτάτου ἑκάστῃ δόσει ∠ α̅. δίδου κύαθον α̅. Ἄλλο. Διὰ πέρας κο-
ραλλίου ∠ η̅. λιβάνου ∠ η̅. δίδου κοτύλην μετ᾽ οἴνου μυρτίτου κεκραμμένου ποιεῖ καὶ πρὸς
ῥοῦν γυναικεῖον. Ἄλλο. Τῶν πάνυ ἐξαιρετῶν, ᾧ μαρτυρῶ. Λιβάνου. γῆς ἀστέρος, ἀνὰ ∠
η̅. κρόκου ∠ α̅. ἀμύλου. ἀρνογλώσσου χυλοῦ ξηροῦ, ∠ α̅. κόψας, καὶ σήσας, δίδου κοχλιάριον
40 σὺν ὀξυκράτῳ. Ὁ δι᾽ ἠλέκτρου τροχίσκος, ποιεῖ αἱμοπτοϊκοῖς ἐξόχως ὅθεν ἂν φέρηται τὸ αἷμα. βήτ-
τουσι χρονίως καὶ προσφάτως. φθισικοῖς, ἀνὰ ῥευματιζομένοις, ἀναφορικοῖς. ἐμπυϊκοῖς. κοιλια-
κοῖς. δυσεντερικοῖς. κύστιν ῥευματιζομένοις, ἐμπνευματουμένοις. ἔστι δὲ καὶ ὠτικὸς ἀγαθός. ψιλλίου
∠ με̅. ἠλέκτρου ῥινήματος. ἴρεως. μαστίχης. κρόκου ἀνὰ ∠ λ̅. ὀπίου, ∠ ιε̅. τὸ ψύλλιον βαλὼν ὕ-
δατι θερμῷ ξ̅. γ̅. ἔα βρέχεσθαι ὀλίγον, καὶ ὅταν γλίσχρον καὶ κολλῶδες γένηται, ἔκθλιβε τὸ
ὑγρὸν, καὶ τούτῳ λείου τὰ προγεγραμμένα, καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους καὶ δίδου τριώβολον, εἰς
ὕπνον ἀπερχομένοις. Τροχίσκος Δοσιθέου πάνυ δόκιμος βάτων ἀκρεμόνων Γο. β̅. συμφύτου ῥί-
ζης. ἀκάνθης αἰγυπτίας καρποῦ. ὑποκυστίδος χυλοῦ. λυκίου. ὀπίου. λιβανωτ. ῥοῦ ποντικοῦ γῆς ἀστέ-
ρος, ἀνὰ Γο. ϛ̅. ῥοῦ μαγειρικοῦ Γο. γ̅. ῥόδων ξηρῶν ∠ δ̅. ἀναλάμβανε χυλῷ ἀρνογλώσσου.
μύρτων Γο. ε̅. κρόκου λημνίας σφραγίδος. μάκερ φλοιοῦ ἀνὰ Γο. α̅. S. ἀναλάμβανε χυλῷ ἀρ-
50 νογλώσσου ἢ οἴνῳ σπαθῆτι καὶ ποίει τροχίσκους. καὶ δίδου μετὰ ἀφεψήματος συμφύτου, ἢ πολυ-
γόνου. Τροχίσκος πρὸς αἱμοπτοϊκοὺς, ᾧ κεχρημένος διὰ παντὸς εὐδοκιμῶ. γῆς ἀστέρος Γο. γ̅. ἀμύλου
προσφάτου Γο. ε̅. τραγακάνθης Γο. α̅. S. κόμμεως Γο. γ̅. ἰχθυοκόλλης Γο. α̅. S. ὄξους τὸ ἀρκοῦν. λύε τὴν ἰχ-
θυόκολλαν ὡς οἱ τοξοποιοί. προβρέχων αὐτὴν ὄξει δριμυτάτῳ ἀρκοῦντι, ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς προ-
καθάρας καὶ ἀφελὼν αὐτῆς τὸ ὑμενῶδες. τῇ δὲ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν αἴρων ἐξ αὐτῆς κατὰ βραχὺ

κόπτε ἐν θυΐᾳ τῷ δοίδυκι. καὶ λέαινε ἀκριβέστατα. ἔστι γὰρ δυσλέαντος. λειοτάτης δὲ γενομένης, βα-
λὼν ἐν τῷ ὄξει, πάλιν ἕψε ἐν χαλκῷ ἢ σιδήρῳ τινὶ ἐπὶ θερμοσποδιᾶς. καὶ κίνει συνεχῶς ἐπὶ ὥ-
ρας ἱκανὰς ἕως παχυτάτη γένηται. ἔπειτα βαλὼν ἐν θυΐᾳ, λέαινε ἐπὶ πολύ. εἶτα ἔχων ἐν ἑτοίμῳ
ἕκαστον τῶν εἰρημένων κατ' ἰδίαν κεκομμένον καὶ σεσησμένον ἀκριβῶς, καὶ μάλιστα τὴν τραγάκανθαν,
ἐπίπασσε ἐν τῇ θυΐᾳ τῇ διαλυθείσῃ ἰχθυοκόλλῃ. καὶ ἑνώσας ἀκριβῶς ἀναλάμβανε ἐν πίναξιν ὑελ-
λίνοις στερεοῖς καὶ ξήραινε. καὶ ἀνάπλαττε τροχίσκους συμμέτρους. χρονίζει δὲ ἀναπλασθῆναι. δίδου
δὲ τροχίσκους μετὰ ὀξυκράτου. χρῶ πάνυ θαῤῥῶν. τροχίσκος ὁ διὰ κοραλλίου. ὃν ἐγὼ εὐδόκιμον καὶ σύ-
νηθες πᾶσι τοῖς ἐμπείροις. γῆς ἀστέρος. βαλαυστίων. κοραλλίου. ὑποκυστίδος χυλοῦ. ἀκακίας. σμύρ-
νης. ῥᾶ ποντικοῦ. γλαυκίου. ὀμφακίου. τραγακάνθης. ἀνὰ Γο. α'. λιβάνου Γο. β'. ὀπίου ∠. δ'. ἀμύλου Γ+. ς'.
10 στυπτηρίας σχιστῆς Γ+. ιβ'. λημνίας σφραγῖδος Γ+. ς'. ῥοῦ ἐρυθροῦ Γο. ς'. γλυκυῤῥίζης Γ+. ς'. συμφύτου
ῥίζης Γο. δ'. κόμμεως Γ+. ιη'. κρόκου Γ+. ς'. ἀκάνθης αἰγυπτίας καρποῦ ∠. δ'. ἀναλάμβανε τροχίσκους
χυλῷ ἀρνογλώσσου. ἢ οἴνῳ αὐστηρῷ παλαιῷ. καὶ δίδου ἐν κοίτῃ τριώβολον μετ' ὀξυκράτου. ποιεῖ καὶ δυ-
σεντερικοῖς. τροχίσκος ὁ διὰ τῆς ἀκάνθης, ᾧ χρῶμαι κατὰ κόρως, κλειδίον φάρμακον ἐπιτετευγ-
μένον, ποιεῖ αἱμοπτοϊκοῖς πᾶσι, κοιλιακοῖς. δυσεντερικοῖς, καὶ τοῖς στόμαχον ῥευματιζομένοις. κυ-
τίνων. ἀκάνθης αἰγυπτίας καρποῦ. βαλαυστίων. ἀκακίας, ὑποκυστίδος χυλοῦ, ἀνὰ ∠. ς'. λυκίου.
ῥᾶ ποντικοῦ. ὀπίου, ἀνὰ ∠. δ'. σμύρνης ∠. β'. κόψας σήσας ἐπιμελῶς. ἀναλάμβανε μύρτων ἀφεψή-
ματι. ἢ ῥόδων. ἢ οἴνῳ μυρτίνῃ. καὶ ἀνάπλασσε τροχίσκους, καὶ δίδου πρὸς δύναμιν μετ' ἀφεψήμα-
τος, ῥόδων ἢ μύρτων, ἢ ἑλίκων ἀμπέλου. ἢ φοινίκων, ἢ ὕδατος ψυχροῦ. λυκίου δὲ μὴ εὐπορήσας, ἐσκεύα-
σα ῥοὸς βυρσοδεψικοῦ χυλὸν, καὶ ἀντὶ λυκίου ἐχρησάμην τούτῳ. σκευάζεται δὲ, οὕτως. ἡ βυρσοδε-
20 ψικὴ ῥοῦς βρέχεται τετραπλασίονι ὕδατος ποσῷ, ἐφ' ἡμέρας γ'. σαλευομένη ῥάβδῳ. τῇ δὲ τετάρ-
τῃ ἕψεται μέχρι ἰσόπεδον γένηται τὸ ὕδωρ τῇ κόμῃ τῆς ῥοός, καὶ τότε ἡ μὲν ῥοῦς ῥίπτεται ἀπο-
θλιβομένη. τὸ δὲ ὕδωρ διηθηθὲν, ἕψεται ἕως μελιτώδους συστάσεως. καὶ οὕτως ἐμβάλλεται τοῖς φαρ-
μάκοις. ποτίζων δὲ τὸ φάρμακον, τὸ προειρημένον, σπόγγους ὀξυκράτῳ δεδευμένους ἐπιτίθει τῷ θώ-
ρακι. ὅταν δὲ ἐπισχῇ τὸ αἷμα, ἐπίχριε τὸ στῆθος ἢ τοὺς ῥευματισθέντας τόπους ὀμφακίῳ ὄξει διαλελυ-
μένῳ. καὶ χλιανθέντι ποσῶς. χρῶ δὲ ἐπὶ τῶν αἱμοπτοϊκῶν καὶ τῷ φιλίππου τροχίσκῳ τῷ ἀναγρα-
φησομένῳ ἐν τῷ περὶ δυσεντερικῶν λόγῳ. ἕτερον πρὸς αἱμοπτοϊκούς. ἐλελισφάκου χυλοῦ, κυά-
θους β'. μέλιτος, Γο. α'. δίδου νήστει πίνειν. καὶ παραυτὰ ἱστήσει τὸ αἷμα.

Ὅσα θρόμβους διαλύει αἵματος. οα'.

Θρόμβους δὲ αἵματος διαλύει καὶ διαχεῖ, συκίνης τέφρας ὕδατι πλυθείσης, καὶ διηθημένης τὸ ὕδωρ
30 πινόμενον, καὶ ἡ ἀμπελίνη δὲ, καὶ ἡ δρυΐνη καὶ αἱ παραπλήσιοι. θύμος. ἢ θύμβρα μετ' ὄξους. πιτύα
λαγωοῦ, ἢ ἐρίφου ὅσον ἐρεβίνθου μέγεθος μετ' ὄξους. χρῶ τοίνυν εὐθὺς, ἐπὶ τῶν ἐξ ὑψηλοῦ πιπτόν-
των καὶ πτυόντων αἷμα, τῇ κονίᾳ στακτῇ, ποτίζων, καθ' αὑτὴν, ἢ μετ' ὄξους ὀλίγου.

Περὶ τῶν ἐν τῇ τραχείᾳ ἀρτηρίᾳ ἑλκῶν. οβ'.

Ὅσα ἐν τῇ τραχείᾳ ἀρτηρίᾳ γίνεται ἕλκη κατὰ τὸν ὑπαλείφοντα αὐτὴν ἔσωθεν ὑμένα, καὶ μάλιστα
πλησίον τοῦ λάρυγγος, ἢ κατ' αὐτὸν τὸν λάρυγγα, ἔνεστι θεωρῆσαι, καὶ ἡμεῖς οὐκ ὀλίγους ἰασάμεθα τῶν
οὕτω καμνόντων. ἀναπτύουσι δὲ οὗτοι ὀλίγα πυώδη ὕφαιμα, ἐνίοτε δὲ καὶ ἡ ἐφελκὶς ἀναπτύεται. καὶ
αἴσθησις αὐτοῖς ὀδύνης γίνεται, κατὰ τὸν ἡλκωμένον τόπον σαφής. τούτους ἐν ἡσυχίᾳ δεῖ φυλάτ-
τειν ὑπτίους κατακλίνοντας. παραινεῖν δὲ ἀντέχειν καθ' ὅσον οἷόν τε καὶ μὴ βήττειν. εἶτα ἔξωθεν
μὲν ἐπιτιθέναι τῷ τόπῳ τι τῶν ξηραινόντων φαρμάκων. οἷα ἐστὶν ἡ βάρβαρος, καὶ ἡ δι' ἰτεῶν. καὶ
40 ἡ δι' αἰρῶν, καὶ αἱ παραπλήσιοι, φάρμακα δὲ διδόναι τῶν ἐν τοῖς ἀρτηριακοῖς πρὸς ἕλκη ἀναγε-
γραμμένων. κἂν τοῖς ἐμπύοις, ὑπὸ τὴν γλῶτταν κατέχειν ἀξιοῦντες. ἵνα τὸ καταβραχὺ διαλυό-
μενον. παραῤῥέῃ εἰς τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν. ἀντέχειν τε καὶ μὴ βήττειν τότε μάλιστα. διδόναι δὲ αὐτοῖς
καὶ γάλα πίνειν καθ' ἑκάστην αὐτίκα ἀμελχθὲν παρεστῶτος τοῦ ζώου. προσεμβάλλειν δὲ καὶ μέλιτος,
οἷς δυσπεπτόν ἐστι, καὶ τυροῦται ἐν τῇ γαστρί.

Περὶ ἐμπυϊκῶν ἀρχιγένους. ογ'.

Ἐμπυϊκοὶ καλοῦνται, οἷς ἂν ἀπόστημα γενόμενον, ἐν τῷ ὑπεζωκότι τὰς πλευρὰς ἔνδοθεν ὑμένι, ἢ ἐν
ἑτέρῳ τινὶ τῶν ἄλλων μορίων τοῦ θώρακος. ἀθρόον συῤῥαγῇ ἐν τῇ κενῇ χώρᾳ τοῦ θώρακος, μεταξὺ
τοῦ πνεύμονος, καὶ τοῦ ὑπεζωκότος. ὅπερ εἰ μὴ διὰ ταχέων ἀναπτυσθείη, φθινώδεις ἀποτελοῦνται.
πυρέττουσι δὲ οἱ ἐμπυϊκοὶ ἀδιαλείπτως ἑκτικὸν πυρετὸν, ῥήγνυται δὲ τὰ ἐμπυήματα, τὰ μὲν, ἄνω.
50 τὰ δὲ κάτω. καὶ τὰ μὲν κάτω, εἰς κοιλίαν ἢ ἔντερα. ἢ εἰς κύστιν μεταλαμβάνεται, δι' ἀγγείων τινῶν
τῆς μεταλήψεως γινομένης. ὅσα δὲ ἄνω ῥήγνυται. εἰς τὰ κενὰ τοῦ θώρακος, κινδυνωδέστερά ἐστι. δια-
γνώσει δὲ τοὺς ἐμπυϊκοὺς τούτῳ τῷ τρόπῳ. προηγησαμένης πλευρίτιδος, εἶτα τῶν μὲν σφοδρῶν πυ-
ρετῶν παυσαμένων καὶ τῆς μεγίστης ὀδύνης. βάρους δὲ αἰσθήσεως ὑπολιμπανομένης ἔνδον τῶν
πλευρῶν, ἐν τῷ βάθει τοῦ θώρακος, ἅμα τῷ μεταῤῥεῖν τι φαίνεσθαι κατὰ τὰς ἀθρόας ὑπαλλαγὰς
τῆς κατακλίσεως, καὶ μάλιστα ὅταν ἀπὸ τῆς ἑτέρας πλευρᾶς ἐπὶ τὴν ἑτέραν σχηματίζωνται.

πύου οὖν τηνικαῦτα πλῆθος ἐμφαίνεται, καὶ κλύδωνός τινος πολλάκις αἰσθητῶς ἐστιν ἀκούειν ἐπ'
αὐτῶν, ἐν ταῖς μετακλίσεσιν. ἐνδείκνυται δὲ ταῦτα σὺν τοῖς εἰρημένοις, τὸ μηδὲν ἀξιόλογον ἀναπτύε-
σθαι, σφοδρᾶς προηγησαμένης πλευρίτιδος. ἔγνωμεν δέ τινας χωρὶς πυρετοῦ γεγονότας ἐμπύους·
χυμοῦ ὀῤῥώδους, ἢ φλεγματώδους ῥυέντος ἐκ τοῦ ὅλου σώματος, εἰς τὰ κενὰ τοῦ θώρακος, καὶ αὐ-
τόθι σαπέντος, ἐφ' ὧν μὲν οὖν ἀπὸ γυμνασίου ἢ ἐκ καταπτώσεώς τινος σπάσμα γενόμενον, ὀδύνην
τινὰ περὶ τὸν θώρακα ἐν τῷ βάθει ἐπήνεγκε, νίτρον, ὄξει καὶ ἐλαίῳ κυπρίνῳ ἐμβαλλέσθω. καὶ κάγ-
χρυ δαψιλὲς θλασθὲν, ἢ πύρεθρον ἀντὶ κάγχρυος, ἢ ἀσταφὶς ἀγρία, θερμαινέσθω δὲ ταῦτα. εἶτα
διυλισθέντα, ἐπιῤῥιπτέσθω τοῖς τόποις μετ' οἰσυπηρῶν ἐρίων. χρήσιμός ἐστιν ἡ ἐμβροχὴ αὕτη. καὶ
πολλάκις μόνη διεφόρησεν. ἐφ' ὧν δὲ φλεγμονὴ προηγήσατο αὐτόματος, τέμνειν χρὴ τὴν ἐν ἀγκῶνι
10 φλέβα. εἰ μηδὲν κωλύει, καὶ μετρίως κενοῦν· ἵνα μόνον κουφισμός τις γένηται. καὶ διαιτᾶν ἐπὶ χυ-
λοῦ πτισάνης. καὶ μελικράτου, τῆς ἐκκρίσεως προνοουμένους, καὶ ἐφ' ἡσυχίας σπουδαίως φυλάτ-
τοντας. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, αἱ δι' ἐλαίου λιπαροῦ ἐμβροχαὶ ἁρμόσουσιν ἐπὶ πιλημάτων ἐρίου βρε-
χομένων, καὶ ἐπιτιθεμένων. ἀπυρέτων δὲ ὄντων, καὶ γλυκὺς σύμμετρος προσπλεκέσθω τῷ πολλῷ
ἐλαίῳ. καὶ ἐρίοις οἰσυπηροῖς ἀναλαμβανέσθω. αὕτη ἡ ἐμβροχὴ ἐπὶ τῶν ἀπυρέτων οὐκ ἄχρηστος ἕως
τῆς τρίτης ἐστίν. εἰ δὲ πυρετοὶ συνεδρεύουσι· καὶ ἡ σύῤῥηξις, παρακολουθήσει τοῦ πύου, πηγανίνῳ, ἢ
ἀνηθίνῳ ἐλαίῳ ἐβρεχέσθωσαν. ἢ μαλάχης ῥίζαι τῷ ἐλαίῳ ἑψήσθωσαν. ἢ μαράθρου. ἢ κυπέρου ἄν-
θους. ἁρμοδιώτερον δὲ τὸ δεόντως ἐσκευασμένον κύπρινον. θερμανθέντα δὲ ταῦτα, καὶ ἐρίῳ μα-
λακῷ ἀναληφθέντα, ἐπιτιθέσθω θερμότερα, καὶ συνεχέστερον ἐναλλασσέσθω. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ
καταπλάττειν προσήκει, τὸν μὲν μετὰ πυρετοῦ, ἄρτῳ ἑφθῷ ἐν μελικράτῳ, σελίνου χλωροῦ συνη-
20 ψημένου τῷ μελικράτῳ. ἢ σελίνου σπέρματος ἐμπασσομένου, ἢ μαράθρου. χρησιμώτερον δὲ βούτυ-
ρον ἀντὶ τοῦ ἐλαίου ἐμβαλεῖν. ἔπειτα τὸ διαλινοσπέρματος κατάπλασμα προσαγέσθω. εἰ δὲ μεί-
ζων ἡ θλῖψις εἴη, καὶ τῆλις ἐμβεβλήσθω. εἰ δὲ ψύξις αἰτία τῆς ἐμπυήσεως γέγονεν, καὶ ἐρυσίμου
σπέρμα ἐμπάσσειν χρὴ τοῖς καταπλάσμασι. χρονιζόντων δὲ τῶν ἐμπυημάτων. ἐπιτείνειν χρὴ τὴν δύ-
ναμιν τῶν καταπλασμάτων. ἐπιτείνειν δὲ τῷ κεδρίνῳ, καὶ ἰσχάδας ἑφθὰς, καὶ ἀλθαίας ῥίζην. καὶ
τερεβινθίνην. καὶ περιστερᾶς κόπρον. γίγνεται δὲ ἐπὶ τῶν χρονιζουσῶν συῤῥήξεων χρήσιμον κατά-
πλασμα καὶ ἐκ τῆς αἰγείας κόπρου μόνης. πεπαίνου τὸ συναγόμενον. καὶ διαφορεῖ. διαφορητικὸν
δέ ἐστι καὶ τὸ κατάπλασμα κάλλιστον καὶ τὸ δι' αἰρῶν ἄσφαλτον προσλαβόν. ἀφαιρεθέντων δὲ τῶν κατα-
πλασμάτων, κηρώμασι σκεπέσθω τὰ πάσχοντα μόρια ἐσκευασμένοις διὰ βουτύρου. προσειληφέτω
δὲ καὶ ἶριν καὶ δαφνίδας ὀλίγας. καὶ πήγανον. πρὸς γὰρ τῷ μὴ ψύχεσθαι τοὺς τόπους, καὶ τῇ ἀνακω-
30 γῇ συνεργεῖ. ἐν δὲ τῷ τῆς ἀνακωγῆς καιρῷ, καὶ ἡ διὰ χυλῶν ἁρμόδιος. καὶ ἡ μνασαίου. καὶ αἱ ἁπλού-
στεραι μήλιναι. μετὰ δὲ, ἡ ἰκεσίου, καὶ ἡ δι' αἰρῶν. εἰ δὲ φόβος ῥεύματος εἴη, καὶ ἡ θρασεῖα ἐπιτήδειος.
ἐγὼ δὲ συνεχῶς χρῶμαι τῇ διὰ τοῦ ἀγρίου σικύου. πάντων γὰρ κρεῖττον ποιεῖ. προγέγραπται δὲ, ἐν
τῷ περὶ ἀσθματικῶν λόγῳ, συνεργεῖν μὲν οὖν χρὴ τῇ ἐκκρίσει τοῦ πύου ᾗ ῥέπει. διὸ, εἰ μὲν εἰς κοι-
λίαν μαλακτικώτερα ἔστω τὰ προσαγόμενα. εἰ δὲ ἐπὶ κύστιν ῥέποι. τὰ διουρητικώτερα διδόναι. ἡ δὲ
διὰ βηχὸς ἡ ἀνακάθαρσις γίγνοιτο. πάντων τῶν προσφερομένων οἰκειότερον ἡ πτισάνη ἐστὶ, μέλιτος χρη-
στοῦ προσπλεκομένου. τὰ δὲ διουρητικὰ προσπλεκόμενα ταῖς τροφαῖς, ἐπιτήδειά ἐστιν, ὅθεν ἂν ἡ ἔκ-
κρισις τοῦ πύου γίγνοιτο. χρήσιμος δὲ καὶ ὁ κύαμος ἑφθὸς διδόμενον ἐν πάσαις ταῖς ἐμπύων δια-
φοραῖς προσλαμβανόντων ὀρόβους. ὀλίγον προβραχέντας, καὶ ἀπογλυκανθέντας τῇ ἑψήσει σὺν ὕ-
δατι. καὶ σκοροδοφαγία δὲ χρήσιμος τούτοις εἰς ἀνακάθαρσιν. τῶν δὲ πινομένων, ἁπλούστερον μέν ἐστι
40 μελίκρατον. ἐν ἀφηψημένης αὐτῷ ἴρεως, καὶ γλυκυῤῥίζης πλείστης. ὁ δὲ τῆς γλυκυῤῥίζης χυλὸς, χρή-
σιμος καὶ διαμασσώμενος. καὶ λεανθεὶς, καὶ σησάμῳ προσπλεκόμενος, ἐπιτήδειον δὲ καὶ τὸ ὕσσωπον
ἑψόμενον τῷ μελικράτῳ. ἔκλειγμα δὲ διδόναι τοῦτο. πιτυΐδων. στροβίλων, ἀμυγδάλων πικρῶν.
λινοσπέρματος. ἀμύλου προσφάτου ἴσα. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. κάλλιστον δὲ, καὶ πεπέρεως ὀλίγον
προσπλέκειν. καὶ ἐρυσίμου σπέρμα. εἰ δὲ χαλεπὴ βὴξ ἐνοχλοίη, βούτυρον νεαρὸν σὺν μέλιτι χλιά-
νας, δίδου ἐκλείχειν.   Ἄλλο ἔκλειγμα, ἀνακαθαίρων τὰς ἐντὸς ἀποστάσεις, ὥστε καὶ ὑμένα συ-
μεγέθεις ἀνάγειν.   Καρδαμώμου ∠ η. σαγαπηνοῦ, ∠ δ. σμύρνης, ∠ δ. ὀπίου ∠ β. καστορίου
∠ β. πεπέρεως ∠ α. ὕδατι ἀναπλάττε τροχίσκους ἄγοντας ἀνὰ ὀβολοὺς β. καὶ δίδου μεθ' ὕδα-
τος θερμοῦ, τροχίσκον α.   Ἡ θεαπιανὴ πρὸς τὰς ἐντὸς ἀποστάσεις. σελίνου σπέρματος, ∠ γ. ὀπίου
∠ γ. μελανθίου ∠ γ. καστορίου ∠ β. δαύκου σπέρματος. ἴρεως. σινάπεως ἀνὰ ∠ ζ. ἀναλάμ-
50 βανε μέλιτι ἑφθῷ. καὶ δίδου καρύου ποντικοῦ μέγεθος ὕδατι. ἡ δι' ὀῤῥόβων, πρὸς ἐμπυϊκούς.   Ὀῤ-
ῥόβου βεβρεγμένου καὶ πεφρυγμένου, καὶ λελεπισμένου καὶ ἀληλεσμένου, ∠ η. στροβίλων ∠
η. ἀμύλου ∠ ς. πεπέρεως ∠ ε. πηγάνου χυλοῦ, ∠ α. καὶ μέλιτος ἀπέφθου τὸ ἱκανόν.   Τὸ μέγα
διὰ πρασίου.   Ναρδοστάχυος. πεπέρεως. πρασίου χυλοῦ ἀνὰ Γο. α. μέλιτος λι. γ. οἴνου παλαιοῦ γλυ-
κέος λι. β. τὸν χυλὸν σὺν τῷ οἴνῳ καὶ τῷ μέλιτι ἕψει. καὶ ὅταν σύστασιν λάβῃ, ἐπίπασσε τὰ ξηρὰ
κεκομμένα.

κεκομμένα καὶ σεσησμένα καὶ χρῶ. Πρὸς ἐμπύους. ἀμώμου Γο. β. κασίας Γο. γ. στύρα-
κος καλαμίτου Γο. α. S. ναρδοστάχυος Γο. α. S. κρόκου Γο. α. πεπέρεως Γο. α. καρδά-
μου ∠. δ. λιβάνου ∠. δ. μέλιτος λι. γ. χρῶ ὡς κάλλιστα. σκευασία τῆς τοῦ ἀριστέως ἀν-
τιδότου, ἣν παυλίναν καλοῦσιν. Ἀντίδοτος ἀριστέως ἀριστάρχου, δύναμις θαυμαστὴ, ταύτην
παυλίναν ὀνομάζομεν. αὕτη ποιεῖ βήττουσιν, αἱμοπτοϊκοῖς. φθισικοῖς. ἐμπύοις. περιπνευμονι-
κοῖς, πρὸς σπάσμασι. ῥήγμασι. πρὸς τὰς τοῦ στομάχου ἀναφορὰς, χολέρᾳ. κοιλιακοῖς. δυσεντε-
ρικοῖς. πρὸς τὰς περὶ κύστιν διαθέσεις. καὶ τὰς ὑστερικῶς πνιγομένας. καὶ πρὸς τοὺς κατὰ πε-
ρίοδον πυρετοὺς, πρὸ μιᾶς ὥρας τῆς ἐπισημασίας διδομένη, ποιεῖ καὶ καχεκτικοῖς, ἀφροφοῦσι,
πρὸς τὰ θανάσιμα τῶν φαρμάκων. καὶ τὰς τῶν ἰοβόλων πληγὰς, ἔχει δὲ οὕτως. κινναμώμου.
10 κόστου. χαλβάνης. κασσίας. ὀπίου. πεπέρεως μέλανος καὶ μακροῦ. στύρακος, ἀνὰ Γο. α. μέλι-
τος ξ. α. τὰ ξηρὰ κόπτε καὶ σῆθε. τὴν δὲ χαλβάνην ἕψε μετὰ μέλιτος ὀλίγου. καὶ διΰλιζε.
εἶτα ἑνώσας τὰ πάντα, ἀπόθου εἰς πυξίδα ὑελίνην, καὶ δίδου κυάμου αἰγυπτίου μέγεθος μετὰ
μελικράτου, κυάθους β. ἐπιρραινομένου τῷ δακτύλῳ, ὄξους ὀλίγου. ἡ πάγχρηστος. Ἡ πάγ-
χρηστος λεγομένη, χρήσιμος εἰς πάντα ταῦτά ἐστι. βήττουσι χρονίως, ἐμπύοις, ὀρθοπνοϊκοῖς, φθι-
σικοῖς. ὑποχονδρίων διατάσεσι. καὶ πρὸς πᾶσαν ἐμπνευμάτωσιν. κινεῖ γυναιξὶν ἔμμηνα. καὶ
τὰ ἔγκατα λιμπανόμενα ἐκ φθορᾶς, ἢ τόκου. λύτρον, καὶ ἔμβρυα κατάγει. ἀπαλλάττει καὶ
τὰς περὶ κύστιν διαθέσεις. ἔχει δὲ οὕτως. τερεβινθίνης ∠. η. στύρακος, ∠. ς. σμύρνης, ∠.
ε. κρόκου. ἴρεως, χαλβάνης, ἀνὰ ∠. δ. ὑοσκυάμου σπέρματος. μανδραγόρου φλοιοῦ. ἐρυ-
σίμου πεφωγμένου. ὀποπάνακος, ἀνὰ ∠. β. πεπέρεως ∠. α. ἀφρονίτρου, ∠. α. γλυκεῖ
20 ἀναλάμβανε τροχίσκους, καὶ δίδου ὀβολοὺς β. μετὰ μελικράτου, κυάθους γ. δίδου δὲ θαῤῥῶν
καὶ τὴν ἰσόθεον ἀντίδοτον τὴν ἐν τοῖς βηχικοῖς προγεγραμμένην. χρῶ καὶ τῇ παιωνίᾳ λεγομένῃ
ἀναγέγραπται δὲ ἐν τῷ ιγ. λόγῳ σὺν τοῖς πολυχρήστοις ἀντιδότοις καὶ τοῖς πρὸς φθισικοὺς ἀνα-
γραφησομένοις. πεποιῆσθαι δὲ χρὴ καὶ ἄλευρα ἐξ ὀρόβων λευκῶν πρῶτον βεβρεγμένων. εἶτ' ἀνα-
ξηραινομένων. καὶ λελεπισμένων, καὶ ἀληλεσμένων. ταῦτα γὰρ καὶ γάλακτι ἡψημένῳ προσ-
πλέκεται προσλαμβάνοντα καὶ μέλι. καὶ σφόδρα ὠφέλιμα γίγνεται. προσπλέκεται δὲ
καὶ τοῖς ἄλλοις ῥοφήμασι καὶ τὰ ἤδη τῶν δυσαναπτύστων σκευαζόμενα ἐκλείγματα, ἐκ τοῦ τοιούτου
σκευαζέσθω. ἀγαθὸν δὲ μιγνύειν τοῖς ῥοφήμασι, καὶ ἀμύγδαλα πικρὰ λελεπισμένα. εὐανάγωγον
δὲ ποιεῖ τὸ πτύον καὶ τὸ κεφαλωτὸν πράσον σὺν ἑψούμενον τοῖς ῥοφήμασι. καὶ αὐτὸ δὲ εἰς ἑψηθὲν καὶ
λαμβανόμενον. πόμα δὲ ὕδωρ ἔστω τὸ ἐπιμελῶς καθεψημένον. εἰ δὲ οἴνου χρεία γένηται, ὁ θη-
30 ραῖος ἢ ἕτερος γλυκὺς διδόσθω ὀλίγος. ὄξους δὲ καὶ παντὸς οἰνώδους ἑτέρου, καὶ ὕδατος ψυχροῦ,
ἀπεχέσθω. ἐν δὲ τῷ τῆς ἀπουλώσεως καιρῷ, ἐπιτήδειος σκίλλινος οἶνος προποτιζόμενος, ἢ ἀψιν-
θίτης. ἢ οἰνανθίτης, ἤδη τῶν ἐμπυούντων. καὶ τῶν διὰ κύστεως καθαρθέντων, ὑσσωπίτης δὲ καὶ σκίλ-
λινος, ἤδη τῶν διὰ βηχός. γληχωνίτης δὲ, ἤδη τῶν διὰ τῆς κοιλίας καθαρθέντων. καὶ μάλι-
στα ἐὰν μελανίζοντα ὕπυοι, σὺν τοῖς πυώδεσιν. ἢ θρομβώδεις τινὲς συστροφαί. ἐπεὶ δὲ συλλέγειν
ἔσωθεν ἐκ διαστημάτων, καὶ ἀπορρήγνυσθαι τὰ ἐμπυήματα, φροντιστέον μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν, ὅ-
πως μὴ πάλιν συρρομοίη, γαλακτοποσίαις χρωμένους, καὶ τῇ διὰ κολοκυνθίδος ἱερᾷ καθαίρον-
τας. εἶτα καὶ δρώπακας τοῖς τόποις δεῖ προσάγειν. καὶ σμήγματα δριμύτερα φοινίξαι τὴν
ἐπιφάνειαν δυνάμενα. καὶ ἐπιθέματα ταὐτὸ ποιεῖν δυνάμενα. οἷον τὸ διὰ εὐφορβίου. τὸ διὰ δαφ-
νίδων. παραληπτέον δὲ καὶ ἀμμοχωσίαν. καὶ ἡ δριμυφαγία ἤδη τούτων χρήσιμος ἐκ διαλειμμά-
40 των καὶ μάλιστα τὰ σκόροδα ἑφθά. πολλοὺς δὲ τῶν ἐμπύων μετὰ τὴν ἀπούλωσιν, διὰ ταριχοφα-
γίας, ἀνεπηρεάστους διεφυλάξαμεν. διδόσθω δὲ τούτοις συνεχῶς, καὶ ὀξύμελι. ἔστω δὲ σκίλλινον τὸ ὄξος,
καὶ συνεχῶς καθαίρων τὸν θώρακα, ἀβροτόνου ἀφεψήματι. καὶ κενταυρείου. καὶ ὑσσώπου καὶ τοῖς
ὁμοίοις. εἰ δὲ πλειστάκις ἡ τοῦ πύου συλλογὴ γίγνοιτο, ἀσφαλέστερόν ἐστιν ἐσχάραν, διὰ καυτήρων ἐμβα-
λεῖν ἐν κύκλῳ τοῦ θώρακος ὡς ἤδη ἐπὶ τῶν ἀσθματικῶν προείρηται. Περὶ τῶν πνευμονικῶν. κδ.

Ἡ περὶ πνεύμονα φλεγμονή ἐστι τοῦ πνεύμονος σὺν ὀξεῖ πυρετῷ. παρέπεται δὲ τοῖς πάσχουσι βά-
ρος τοῦ θώρακος, ἀνώδυνον. εἰ δὲ τῶν περὶ αὐτὸν ὑμένων φλεγμονὴ εἴη τῶν συνδεδεμένων κατὰ
μῆκος τῷ θώρακι, τότε καὶ ὀδύνης αἰσθάνονται. δύσπνοια δὲ τούτοις συνεισβάλλει, καὶ ἀνακαθί-
ζειν βούλονται. ἐπιπίπτων γὰρ ὁ πνεύμων τῇ καρδίᾳ, πνιγμὸν ἐπιφέρει. ἐρυθρὸν τούτοις τὸ πρό-
σωπον, καὶ μάλιστα τὰ μῆλα. ῥὶς κατ' ἄκρον σιμοῦται. φλέβες ἐν κροτάφοις ἐπηρμέναι. ἀνορεξία,
50 ἀναπνοὴ θερμὴ, γλώσσης ξηρότης. ψυχροῦ ὕδατος. μᾶλλον δὲ ἀέρος ἐπιθυμία. βὴξ ξηρά. εἰ δὲ καὶ
ἀναχθείη τι, ἀφρῶδες καὶ ἄχολον, ἔστιν ὅτε καὶ δίαιμον ἀνθηρὸν σφόδρα, ὅτε καὶ κάκιστόν ἐστιν. εἰ
δ' ἤδη τὸ θανατῶδες ῥέπειεν, ἀγρυπνία συνεδρεύει ἢ ὕπνοι σμικροὶ κωματώδεις. καὶ φαντασίαι
παράλληλοι τὴν γνώμην. οὐ πάνυ αἰσθανόμενοι τῶν παρόντων κακῶν. ἄκρα ψυχρά. ὄνυχες πε-
λιδνοὶ, καὶ γρυποῦνται, τεταρταῖοι ἢ τὸ πλεῖστον ἑβδομαῖοι, οὗτοι ἀποθνήσκουσιν. εἰ δ' ἤδη τὸ ἄγα-

θὸν φέροιτο ἡ νόσος, αἱμοῤῥαγία λάβρος ἐκ ῥινῶν ἀκολουθεῖ. ἢ κοιλίας ἐκτάραξις πολλῶν χολωδῶν καὶ ἀφρωδῶν. ἔστι δ' ὅτε μεταβληθείσης εἰς πῦον τῆς φλεγμονῆς, διὰ γαστρὸς, ἢ δι' οὔρων τὸ πῦον ἐκκρίνεται. καὶ αὐτίκα τῶν ὀχληρῶν ῥύονται. εἰ δὲ εἰς τὸν πνεύμονα ὁρμήσει, ἀθρόως ἢ ἀπέπνιξεν, ἢ μετὰ πάνυ χαλεπῶν συμπτωμάτων, εἰς φθίσιν μεθίστανται. Εἰ μὲν οὖν μηδὲν ἀντιπράττοι, τέμνειν χρὴ αὐτίκα τὴν ἐν ἀγκῶνι φλέβα. εἰ δ' ἐπιδέχεται, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, κενοῦν δεῖ σύμμετρον, καὶ μὴ μέχρι λειποθυμίας. φυλάττειν δέ τι καὶ εἰς τὴν ἐπαφαίρεσιν. εἰ δέ τι μεῖζον κωλύει τὴν φλεβοτομίαν, ἀποκλύζειν δριμεῖ κλυστῆρι δι' ἀφεψήματος ὑσσώπου, καὶ κολοκυνθίδος. καὶ πηγάνου. καὶ μέλιτος. καὶ ἐλαίου πλείστου. καὶ νίτρου. καὶ ἁλῶν ἐμβαλλομένων. καὶ τῶν φλεβοτομηθέντων δὲ, τὴν ἕδραν διαχρίειν, τοῖς πνεύματα ἄγουσι. καὶ τὴν διαχώρησιν ἐρεθίζουσιν. οἷον μέλιτι μετὰ πηγάνου. καὶ κυμίνου. καὶ νίτρου βραχέος. ποτιστέον δὲ τοὺς περιπνευμονικοὺς, μετὰ τὰς καθολικὰς κενώσεις, μελίκρατον, ἐν ᾧ ὕσσωπον ἀφήψηται. ἢ ἴρεως ξηρᾶς λείας ἐμπάσσειν τῷ μελικράτῳ, κοχλιάρια β. εἰ δὲ πνιγμὸς κατεπείγοι, καὶ νίτρον ἐμπάσσειν τῷ ἀφεψήματι τοῦ ὑσσώπου. τροφὴ δὲ ἔστω λεπτύνουσα, πτισάνη ἡψημένη σὺν ὀριγάνῳ, ἢ ὑσσώπῳ, ἢ πεπέρεως λείου ὀλίγον ἐμπάσσων τῷ χυλῷ. ἐνίοτε δὲ καὶ νίτρον ἀντὶ ἁλῶν ἐμβαλεῖν ὅσον ἐπιδέχεται. καὶ πράσον δὲ κεφαλωτὸν ἑφθὸν διδόσθω. καὶ χόνδρος κατεφθὸς σὺν μελικράτῳ, πάντα δὲ ἄφυσα. τὸ δὲ ποτὸν, μελίκρατον ἔστω ὀλίγον τῷ ποσῷ. κακὸν γὰρ ὑγρότης πνεύμονι. ὑπὸ δὲ τὴν γλῶσσαν δίδου διακατέχειν, μέλι πασιλωθὲν ἐν τῇ ἑψήσει, ἐμπεπασμένου αὐτῷ ὑσσώπου. καὶ καλαμινθώδης λειοτάτης. χρῶ δὲ καὶ τοῖς ἤδη τῶν πλευριτικῶν ῥηθησομένοις ἐκλείγμασι. καὶ ἡ σύμπασα δὲ δίαιτα τῶν γινομένων περιπνευμονικῶν, ἡ αὐτή ἐστι τῶν πλευριτικῶν, καὶ τῶν ἐμπύων. ὁ δὲ θώραξ αὐτῶν ἔξωθεν σκεπέσθω ἐρίοις μετ' ἐλαίου καὶ νίτρου. καὶ κηρωτῇ δὲ σκέπειν τὸν θώρακα καὶ τὰς πλευρὰς, διὰ πηγανίνου ἢ κυπρίνου ἐλαίου ἐχούσῃ ἴρεως ἐμπεπασμένην ξηρᾶς. ἢ τὸ διὰ κηροῦ καὶ τερεβινθίνης. καὶ μυελοῦ ἐλαφείου. καὶ ὑσσώπου ὑγροῦ. καὶ βουτύρου. καὶ ἴρεως λειοτάτης ἐπίθεμα προσαγέσθω. ἔστω δὲ ἴσα τὰ πάντα. ἐνίοτε καὶ νάρδινον μύρον δεῖ ἐμβάλλειν. καὶ μετὰ ταῦτα, τὰ ἤδη τῶν ἐμπυϊκῶν, καὶ φθισικῶν, εἰρημένα πάντα γινέσθω.

Περὶ φθισικῶν, Γαληνοῦ. οε.

Φθίσις ἐστὶ κυρίως, ἕλκωσις τοῦ πνεύμονος ταῖς τοῦ αἵματος πτύσεσιν ἑπομένη. ὅταν τῆς αἱμοῤῥαγίας ἐπισχεθείσης, μὴ κολληθῇ τὸ ἕλκος μηδ' ἐπουλωθῇ. παρέπεται δὲ φθίσις, καὶ ἤδη τῶν ἐμπυϊκῶν. καὶ τῶν περιπνευμονικῶν. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ τῶν πλευριτικῶν παθῶν. δυσιατότατα δέ ἐστι τὰ ἐν τῷ πνεύμονι ἕλκη. χωρὶς μὲν γὰρ τοῦ βήττειν, οὐκ ἀνακαθαίρονται. βηττόντων δὲ ἐπιῤῥήγνυται τὰ ἕλκη, δι' ἀλλήλων οὖν κυκλεῖται τὰ κακά. σπαραττομένων γὰρ ὑπὸ τῆς βηχὸς τῶν φλεγμαινόντων. δεύτερον αὖθις πεμφθῆναι δεῖται ἡ φλεγμονὴ καὶ πάλιν ἐπικινδύνως ἀνακαθαρθῆναι τὸ πῦον διὰ βηχός. ὥστε ἐκ πάντων αὐτοῖς παρεσκεύασται τὸ δυσίατον, οὔτε τῶν διδομένων φαρμάκων ψαῦσαι δυναμένων τοῦ ἕλκους πρὶν ἐν τῇ γαστρὶ ἀλλοιωθῆναι. καὶ ὅτι κινεῖται ὁ πνεύμων ἀεὶ κατὰ τὰς ἀναπνοάς. καὶ σπαράττεται κατὰ τὰς βῆχας. χρόνου δὲ προϊόντος. καὶ οἱ χόνδροι τῆς ἐν τῷ πνεύμονι τραχείας ἀρτηρίας, ἐπικαίονται ὡς ἤδη τῶν ἔξω ἑλκῶν τὰ ὀστᾶ. ἅτινα ἐπιξύειν πρὸς λεπίδος ἀπόστασιν οὐκ ἐπιδέχεται. τὰ δὲ χρονίζοντα ἐν τῷ πνεύμονι ἕλκη, κἂν θεραπευθῇ ποτὲ, καταλείπεταί τι λείψανον ἐπ' αὐτῷ τυλῶδές τε καὶ συριγγῶδες, ὃ χρόνου προϊόντος, ἐπὶ βραχείαις προφάσεσιν ἀναδέρρεται ῥᾳδίως. ὅθεν συναναφέρεται τοῖς ἀναπτυομένοις ἐντεῦθεν ἐνίοτε καὶ ἐφελκίς. καί τις αἵματος βραχὺς σταλαγμός. καὶ ἑτέρας ἀρχῆς χρήζει τὸ ἕλκος εἰς θεραπείαν. ἡ δὲ ἐκ τῶν πτυσμάτων σημείωσις προγέγραπται, ἐν τῷ περὶ πυρετῶν λόγῳ, λέγω δὲ ἐν τῷ πέμπτῳ. ὅθεν περιττὸν ἡγοῦμαι κἀνταῦθα αὐτὰ λέγειν.

Θεραπεία τῶν τοῦ πνεύμονος ἑλκοῦ.

Θεραπεύειν δὲ δεῖ τὰ ἐν τῷ πνεύμονι ἕλκη, ἀνάγωγα παρασκευάζοντας τὰ ὑποκείμενα τῶν ὑγρῶν. καὶ ἀνακαθαίροντας, ἐπιμελουμένους τε ὥστε ἕτερα μὴ συνάγεσθαι. καταπλάσματα μὲν οὖν ἐν ἀρχαῖς παραληπτέον, τὰ διὰ λινοσπέρμου, καὶ γύρεως. δι' ἀφεψήματος τήλεως καὶ ἀλθαίας. ἐλαίου τε καὶ μέλιτος. μιγνύσθω δ' αὐτοῖς, καὶ τὰ τῆς ἀλθαίας φύλλα λεῖα. προσαγέσθω δὲ ταῦτα εὐθέως μετὰ τὰς ἀνέσεις τῶν παροξυσμῶν. χρόνου δὲ διελθόντος ἐπὶ τὰς κηρωτὰς μεταβατέον τὰς διὰ τοῦ βουτύρου, καὶ δαφνίνου ἐλαίου, καὶ κηροῦ σκευαζομένας. ἐν δὲ τῆς ἀνακαθάρσεως καιρῷ, ἐπιθέματι χρηστέον ἐκ τερεβινθίνου καὶ κηροῦ. καὶ κυπρίνου. καὶ βουτύρου. καὶ μυελοῦ ἐλαφείου. καὶ στέατος ταυρείου. καὶ ἴρεως λειοτάτης. καὶ ὑσσώπου ὑγροῦ ἴσων. μετὰ δὲ ταῦτα, τῇ μνασαίου ἐμπλάστρῳ χρηστέον. ἤ τινι τῶν ἁπλουστέρων μηλίνων ῥευματιζομένων δὲ τῶν τόπων τὴν δι' ἰτεῶν προσακτέον. ἥτις καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ἀναξηρασμοῦ, ἐπιτήδειός ἐστιν, ὁμοίως καὶ ἡ διὰ τοῦ ἀγρίου σικύου ἡ προγεγραμμένη ἤδη τῶν ἀσθματικῶν, ἢ δι' αἰρῶν. ἵνα δὲ μὴ περιτείνηται ὁ χρὼς, ἄλειφε πρῶτον τὸν τόπον. καὶ οὕτως ἐπιτίθει τὰ ἐχέκολλα φαρμάκια. οὕτω γὰρ εὐμαρέστερον ἀφαιρεῖται. κάλλιστον δὲ πρὸς αὐτοὺς μάλαγμα ἐν τῷ τῆς ἀπουλώσεως καιρῷ τόδε. κηροῦ λι. α. πίσσης, λι. α. ἰξοῦ δρυΐνου, γο. δ. ἀμμωνιακοῦ

μωνιακοῦ θυμιάματος γο. δ΄. κικίδος, ὑποκυστίδος, στυπτηρίας σχιστῆς. ἀγαρικοῦ. σιδίων. σελίνου σπέρ-
ματος. ῥοῦ μαγειρικοῦ, ἀνὰ γο. α΄. μυρσίνης ἢ ῥοδίνου, γο. δ΄. ἐν δὲ τῷ χειμῶνι, μικρῷ πλέον. ὄξει λείου
τὰ ξηρά, καὶ τοὺς ὀπούς. καὶ τῆξας τὰ τηκτά, καὶ ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρός, ἐπίβαλε τὸν ἰξόν. τακέν-
τος δὲ τούτου, ἐπίβαλε ἐν τῇ κακκάβῃ τὰ λειωθέντα. καὶ ἑνώσας κατάχεε ἐν τῇ θυίᾳ καὶ μαλά-
ξας, χρῶ. Τῶν δὲ πινομένων φαρμάκων, ἁπλούστατον μέν ἐστι τὸ μελίκρατον, καθ' αὑτό, ἢ σὺν
ἀμύλῳ, ἢ ἴρεως. ἢ γλυκυρρίζης ἐν αὐτῷ ἀφεψημένων. πάντων δὲ ἐπιτηδειότερον τοῖς φθισικοῖς, τὸ
ὄνειον γάλα πινόμενον. εἰ δὲ μή, βόειον ἢ αἴγειον. καὶ καρκῖνοι ὠμοὶ λεαινόμενοι, σὺν τῷ γάλακτι. καὶ
ῥοφούμενοι, ἢ ἑφθοὶ ἐσθιόμενοι. συνεχῶς ἐπιρροφουμένου τοῦ ζωμοῦ. ἐπιτήδειον δὲ αὐτοῖς, καὶ στέαρ
ἐλάφου πρόσφατον τηκόμενον καὶ συνεψούμενον τοῖς ῥοφήμασι. βηχὸς δὲ χαλεπῆς ἐνεδρευούσης,
10 καὶ θύμος λεῖος, καὶ ὕσσωπον ἀναλαμβάνεται μέλιτι ἑφθῷ· καὶ ὑπὸ τῇ γλώττῃ διακρατεῖται.
ἁρμόζει δὲ καὶ βούτυρον πρόσφατον σὺν μέλιτι καὶ τερεβινθίνῃ ἴσῃ ἡψημένον. ἐπὶ δὲ τῶν ἀνεχο-
μένων, πλέον ἔστω τὸ βούτυρον. πρόσφατον μέντοι, ἀνακαθαίρει γὰρ κάλλιστα. ἡ δὲ δόσις κοχλιάριον
νήστει, καλὸν δὲ καὶ ἀμύγδαλα μάλιστα πικρὰ συνεψεῖν τῇ πτισάνῃ. καὶ κεφαλωτὸν πράσον σὺν τῇ
πτισάνῃ, ἢ ἑτέρῳ ῥοφήματι ἑψηθέν. καὶ καθ' αὑτὸ δι' ἡψημένον λαμβανέσθω. οἶνος δὲ θηραῖος, καὶ
σκυβελίτης διδόσθω σύμμετρον, πάνυ τῷ πλήθει. Ἔλειγμα δὲ τοῖς φθισικοῖς ἁρμόδιον τόδε.
μέλιτος καλλίστου λι. α΄. σταφίδων λιπαρῶν ἐκγεγιγαρτισμένων, γο. ϛ΄ κρόκου. ἴρεως. ὑοσκυάμου σπέρ-
ματος. τραγακάνθης ἀνὰ ∠ δ΄. στύρακος ξανθοῦ γο. α΄. στροβίλων ∠ ϛ΄. ἀμύλου γο. α΄ S. δίδου κοχλιά-
ριον νήστει. ἡ τραγάκανθα οἴνῳ ὀλίγῳ γλυκεῖ διαλυέσθω. ὁ δὲ στύραξ ὁλμοκοπείσθω. καὶ ἐπιβαλλέσθω
αὐτῷ τὰ λοιπὰ λεῖα. Ἄλλο. χυλὸν μαράθρου. μέλιτι ἴσῳ, συνεψήσας, ἐπὶ πολύ, ἐπίβαλε ὡς
20 πρὸς ξ. α΄. κρόκου, ∠ α΄. ῥοῦ ποντικοῦ ∠ β΄. ἐνίοτε δὲ καὶ ὑποκυστίδος, ∠ α΄. εἰ δὲ βραχυσμὸς εἴη περὶ
τὸν λάρυγγα, ἐπίβαλε καὶ γλυκυρρίζης λείας ∠ ϛ΄. καὶ δίδου κοχλιάριον μετὰ ῥοφήματος. Ἄλλο.
Σκίλλαν ὀπτήσας καλῶς λεῖου τὸ ἐγκάρδιον. καὶ ἐπιβαλὼν μέλιτος μοίρας ϛ΄, πρὸς ἐν μοῖραν τῆς σκίλ-
λης, δίδου νήστει κοχλιάριον. Ἄλλο ἔλειγμα δόκιμον. Πρασίου. ὑσσώπου. ἴρεως. γλυκυρρίζης. γλή-
χωνος. δικτάμνου. ἐλελισφάκου. ἰσχάδων. φοινίκων παττητῶν, ἀνὰ γο. α΄. ὕδατος, ξ. γ΄. κόψας ἁδρο-
μερῶς, βρέχε ἡμέρας γ΄. εἶτα ἕψει εἰς τὸ τρίτον, καὶ διηθήσας, ἐπίβαλε μέλιτος, λι. α΄. καὶ ἕψει μέ-
χρι συστάσεως. εἶτα ἐπίβαλε ὀροβίνου ἀλεύρου [illegible] ιβ΄. τερεβινθίνης γο. α΄ ἀμύλου, ∠ δ΄. μαστίχης
λειοτάτης, ∠ δ΄. τραγακάνθης, γο. α΄. τὴν τραγάκανθαν βρέχε ὀλίγον τῷ ἑψήματι, καὶ λεάνας ἐπί-
βαλε αὐτῇ τὰ λοιπὰ ξηρά. καὶ ἑνώσας ἐπίχεε αὐτοῖς τὰ ἑψηθέντα καὶ ἀναλάμβανε. καὶ δίδου
κοχλιαρίου νήστει. καὶ χρῶ θαρρῶν, καὶ εἰς κοίτην ὁμοίως χρῶ, πεπείραται γάρ. Φθισικὸν τοῖς ἐμ-
30 πυϊκοῖς καλόν. Ὀρόβων λευκῶν ἄλευρον χυλῷ σκίλλης ἀναλαβών, ξήραινε. ἢ ὀπτήσας τὴν σκίλ-
λαν καὶ λεάνας, ἀναλάμβανε αὐτῇ τὸ ἄλευρον. ἐπὶ δὲ τῆς χρείας, κόψας σήσας τοὺς ἀρτίσκους. καὶ
μέλιτι μιγνύς, δίδου κοχλιάριον νήστει. ἀνακαθαίρει γὰρ κάλλιστα. Ἄλλο διὰ πολλῆς πείρας, ἐπὶ
τῶν ψυχροτέρων ἕξεων. Ὀροβίνου ἀλεύρου, γο. α΄. ὑσσώπου. κνίδης σπέρματος, ἀνὰ γο. γ΄. ἴρεως, γο.
α΄. μέλιτος τὸ ἱκανόν, δίδου κοχλιαρίου νήστει, χρῶ θαρρῶν. Ἄλλο πάνυ διὰ πείρας ἐπὶ τῶν ψυ-
χροτέρων ἕξεων. Ἴρεως ἰλλυρικῆς. ὀρόβων λευκῶν ἀλεύρου, ἀνὰ γο. ϛ΄. ὑσσώπου γλήχωνος ἀνά-
πυου. κνίδης σπέρματος, ἀνὰ ∠ η΄. πεπέρεως ∠ ιϛ΄. ἀναλάμβανε μέλιτι, καὶ δίδου κοχλιαρίου ϛ΄
πρωῒ α΄. καὶ ὀψὲ α΄. ἔξον δέ σοι καὶ καταπότια ἀναπλάττειν. καὶ διδόναι μίαν παρὰ μίαν ἡμέραν.
Ἄλλο ποιοῦν καὶ φθισικοῖς, καὶ ῥευματιζομένοις τὸν θώρακα. Σικύου ἡμέρου σπέρματος λελεπισμέ-
νου, ∠ η΄. ἀμυγδάλων λελεπισμένων ∠ δ΄. λινοσπέρμου, ∠ ϛ΄. μήκωνος λευκῆς σπέρματος, ∠ ϛ΄.
40 κόψας σήσας, ἀναλάμβανε ἀποβρέγματι τραγακάνθης, καὶ ποίει τροχίσκους. καὶ δίδου πρὸς δύναμιν.
τοῖς μὲν, ∠ α΄. τοῖς δὲ ὀβολὸν ϛ΄. ἀπυρέτοις μετ' οἴνου γλυκέος καὶ μύρτων ἀποβρέγματος. πυρέσσουσι.
μετὰ τοῦ ἀποβρέγματος φθισικοῖς καὶ βήσσουσι χρονίως. καρδαμώμου πεφρυγμένου ∠ ιϛ΄. λιβάνου.
χαλβάνης. ἴρεως. πεπέρεως, ἀνὰ ∠ δ΄. κασσίας. κρόκου. σμύρνης ἀνὰ ∠ γ΄. ὀπίου ∠ α΄. κόψας σήσας
δίδου κοχλιάριον α΄. ὅτε καὶ δύο μεθ' ὕδατος κυάθων τριῶν καὶ γλυκέος κυάθων ϛ΄. δυνατὸν δὲ καὶ τροχισκά-
ρια διὰ γλυκέος πλασθῆναι. Ἄλλο. Κόπτον φθίσιν. σκευαζέσθω ἀπὸ τῆς τῶν ἐλιγμάτων ὕλης
ἀπὸ ἀμυγδάλων πικρῶν λελεπισμένων. στροβίλων νεαρῶν προβεβρεγμένων διὰ τὸ ἐλαιῶδες. λι-
νοσπέρμου. ἀμύλου προσφάτου. πιτυΐδων ξ. α΄. λινοσπέρμου δὲ ξ. δ΄. ἀμύλου γο. ε΄. πεπέρεως ∠ α΄.
μέλιτος καλοῦ ἀπηφρισμένου ἑφθοῦ τὸ ἀρκοῦν. ἐπὶ δὲ τῶν εὐπαθῆ τὴν κεφαλὴν ἐχόντων παραι-
τεῖσθαι τὰς πιτυΐδας. ἐμβαλεῖν δὲ αὐτῷ κνιδείου σπέρματος. Ἔλειγμα τὸ δι' ὀρόβων, τὸ σκευασθὲν
50 Διονυσίῳ τῷ στρατηλάτῃ. ὀρόβων λευκῶν πεφρυγμένων καὶ λελεπισμένων καὶ λελειωμένων, γο. α΄.
κόστου γο. δ΄. κρόκου γο. ϛ΄. ἴρεως γο. α΄. στροβίλων, γο. α΄. πεπέρεως κόκκους ν΄. λινοσπέρμου. σταφίδων κε-
καθαρμένων. τερεβινθίνης, ἀνὰ γο. α΄. βουτύρου ∠ δ΄. μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. ποιεῖ φθισικοῖς ἄκρως.
Ἀντίδοτος ἡ δι' ὀρόβου πάνυ δόκιμος. πρὸς φθισικοὺς ἐμπυϊκούς. χρονίους βῆχας. ἀνακαθαίρει καὶ
ἀπουλοῖ. ἀμυγδάλων πικρῶν λελεπισμένων, γο. ϛ΄. ὀροβίνου γο. δ΄. ὑσσώπου, γο. δ΄. ἴρεως γο. δ΄. ἀμύλου

Γο. β̄. πεπέρεως πάνακος ῥίζης. κρόκου, ἀνὰ ℥. ϛ̄. ὀμφακίου ξηροῦ χυλοῦ ∠. δ̄. στροβίλων πεφωγ-
μένων Γο. β̄. μέλιτος ἀπηφρισμένου λι. ᾱ. ὄξους Γο. ᾱ. τὸ ὀρόβινον βρεχέτω ὄξει ἡμέραν μίαν. καὶ ἑνώ-
σας, δίδου κοχλιάριον νήστει. Ἄλλη ἀντίδοτος φθισικοῖς. ποιοῦσα πρὸς πᾶσαν χρονίαν βῆχα.
ἀμυγδάλων πικρῶν λελεπισμένων, Γο. ϛ̄. κνιδείου σπέρματος πεφωγμένου ∠. δ̄. γλυκυρίζης χυλοῦ
ξηροῦ. συμφύτου ῥίζης, ἀνὰ Γο. β̄. γῆς ἀστέρος Γο. ᾱ. S. στροβίλων πεφρυγμένων Γο. ᾱ. S. σησάμου Γο. ᾱ.
λινοσπέρμου πεφρυγμένου Γο. ᾱ. S. σταφίδων κεκαθαρμένων Γο. ᾱ. S. ὀρόβων λευκῶν λειοτάτων Γο. β̄.
τραγακάνθης Γο. ᾱ. ἴρεως Γο. ᾱ. λημνίας σφραγῖδος Γο. ᾱ. S. ἑψήματος καὶ μέλιτος τὸ ἀρκοῦν εἰς ἀνάλη-
ψιν δίδου κοχλιάριον νήστει ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς κοίτην. χρῶ καὶ τῇ διὰ κωδειῶν ποικίλῃ, τῇ ἀναγρα-
φείσῃ πρὸς καταῤῥόους, εἰς κοίτην διδομένῃ. χρῶ καὶ τοῖς πρὸς ἐμπυϊκούς, καὶ τοῖς ἀρτηριακοῖς. ἁρ-
10 μοδιωτάτη δὲ αὐτοῖς, καὶ ἡ ἰσόθεος βηχική. καὶ ἡ παιονία λεγομένη ἀντίδοτος. κεῖται δὲ ἐν τῷ ιγ.
λόγῳ ἐν τοῖς πολυχρήστοις ἀντιδότοις χρῶ αὐτῇ θαῤῥῶν ποιεῖ καὶ ἡ μιθριδάτου, καὶ ἡ τοῦ ἔσδρα
πάνυ θαυμαστῶς. καὶ ἡ θηριακὴ ἐκ διαλειμμάτων διδομένη. ἀναγεγραμμέναι δέ εἰσι καὶ αὗται ἐν τῷ
ιγ. λόγῳ. παραδόξως δὲ ποιεῖ, καὶ ἡ ἀρμενιακὴ βῶλος διδομένη μετ' οἴνου λευκοῦ καὶ λεπτοῦ, ὅσον
∠. ᾱ. καταπότιον δέ ἐστι φθισικοῖς πάνυ σπουδαῖον, ᾧ ἄλλο οὐ συγκρίνεται. ποιοῦν πρὸς πᾶσαν
χρονίαν βῆχα. καὶ πύον ἀνάγουσι, ἐν τρισὶν ἡμέραις τὴν ὠφέλειαν ἐνδεικνύμενον. στύρακος ξανθοῦ. πε-
πέρεως λευκοῦ. σμύρνης τρωγλίτιδος. καστορίου. χαλβάνης καθαρᾶς, ὀπίου ἀχαϊκοῦ ἢ ἀσιανοῦ. ἴσα
ἀναλάμβανε τῇ χαλβάνῃ, καὶ τῷ στύρακι. καὶ ποίει καταπότια ὀροβιαῖα. καὶ δίδου καταπίνειν τρία
ἢ πέντε εἰς κοίτην. καὶ ὕδωρ θερμὸν ἐπιῤῥοφείτω. καὶ ὄψει τὴν δύναμιν πάνυ θαυμασίαν. ἐπὶ δὲ
τῶν χρονιζόντων, ἐσχάρας ἐπιβάλλειν δεῖ κατὰ κύκλον τοῦ θώρακος, ὡς ἐπὶ τῶν ἀσθματικῶν
20 προείρηται.

Περὶ πλευρίτιδος. οϛ.

Ἡ ἀκριβὴς πλευρῖτις φλεγμονή ἐστι τοῦ ὑπεζωκότος ἔνδοθεν τὰς πλευρὰς ὑμένος. νυγματῶδες ἄλ-
γημα σφοδρὸν ἐπιφέρουσα σὺν ὀξυτάτῳ πυρετῷ. δύσπνοιά τε τούτοις συνεδρεύει. καὶ βὴξ ἐνίοτε
μὲν ξηρά, ἔστι δ' ὅτε μετὰ ἀναγωγῆς. ἐν ἀρχαῖς μὲν ὕφαιμον, προβαίνοντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ πεφ-
θείσης τῆς φλεγμονῆς, πυῶδες. σφυγμὸς δὲ τούτοις συνεδρεύει σκληρὸς καὶ οἷον ἐμπρίων. εἰ μὲν
οὖν ἡ ὀδύνη περὶ τὸν μαζὸν ἐρείδοι. καὶ μέχρι τῆς κλειδὸς διατείνοι, φλεβοτομητέον ἀνυπερθέτως,
εἰ δὲ κάτω εἰς ὑποχόνδριον εἴη ἡ ὀδύνη, καθαρτέον. εἰ δὲ μέτριον εἴη τὸ ἄλγημα καὶ μηδὲν νυγμα-
τῶδες, μὴ δὲ μετὰ βηχὸς καὶ πυρετοῦ ὀξέως, οὐ μεγάλης δεῖται βοηθείας. κλυστὴρ γὰρ πραϋντικὸς
ἐπὶ τούτων πρότερον παραλαμβάνεται. ἔπειτα ἀξιολόγως κενωθείσης τῆς κοιλίας, ἐμβροχὴ
προσάγεται, τῷ πεπονθότι πλευρῷ. καὶ σάκελλοι διὰ πιτύρων. καὶ γλήχωνος. καὶ ἀνήθου. καὶ
30 δίαιτα λεπτύνουσα. Ἀρχιγένους. ἐπὶ δὲ τῶν ὀξέως νοσούντων ὡς προείρηται, εἰ περὶ μαζὸν
ἢ κλεῖδα εἴη τὸ ἄλγημα, τέμνειν χρὴ τὴν ἐν ἀγκῶνι φλέβα μὴ τοῦ κατ' εὐθὺ βραχίονος τῆς φλεγμαι-
νούσης πλευρᾶς. ἀλλὰ τῆς ἀντικειμένης χειρός. τὸ κενούμενον δὲ πλῆθος, μὴ μέχρι λειποθυμίας.
κίνδυνος γὰρ ἐκ τούτου, περιπνευμονίαν ἐπιγίγνεσθαι. ψυχομένου σφόδρα τοῦ σώματος. ὁ πνεύμων
γὰρ ἀραιὸς καὶ θερμὸς ὑπάρχων. καὶ γειτνιῶν τῷ πλευρῷ, ἑτοίμως τὴν νόσον ὑποδέχεται. χρὴ οὖν καὶ
σύμμετρον ἀφαιρεῖν. καὶ διαστήματος ἱκανοῦ γινομένου, πάλιν ἐπαφαιρεῖν σύμμετρον. εἰ δὲ φόβος
εἴη λειποθυμίας, τῇ ἑξῆς ἐπαφαιρεῖν. ἔπειτα κλύζειν τὴν κοιλίαν. εἰ δὲ μηδὲ οὕτω φέροιτο, ἐνέ-
ματι χρῆσθαι ἀνυπερθέτως, διὰ πηγανίνου ἐλαίου ἐντακείσης αὐτῷ τερεβινθίνης καὶ βουτύρου.
ἔπειτα καταιονᾶν ἔξωθεν τὴν πλευρὰν ἐλαίῳ θερμῷ, ἐν ᾧ πήγανον. ἄνηθον. κυπέρου ἄνθος ἐνα-
φέψηται. καὶ ἔριον τεθειωμένον. ἢ αὐτὸ τὸ θεῖον ἔχον ἐμπεπασμένον λεῖον βρέχων τῷ θερμῷ ἐλαίῳ
40 καὶ θύμου θερμοῦ λειοτάτου βραχὺ ἐμπάσας, ἐπιτίθει. καὶ ἐπίδησον κούφως, καὶ συνεχῶς. τῇ
ἐμβροχῇ ταύτῃ κέχρησο, μέχρι τῆς τρίτης ἡμέρας. τῇ δὲ τετάρτῃ, κατάπλασμα προσαγέσθω
διὰ γύρεως. καὶ λινοσπέρμου. καὶ μέλιτος. καὶ ἐλαίου πηγανίνου. ἔστω δὲ πάνυ κοῦφον τὸ κατάπλα-
σμα. εἰ δὲ ὑγροτέρα εἴη ἡ ἀναγωγή, καὶ αἰρῶν ἄλευρον καὶ ἐρυσίμου σπέρμα μιγνύειν. ἢ τίλην καὶ νί-
τρον ἐμπάσσειν. εἰ δὲ χρονίζει ἡ ὀδύνη, τῆς ἀνακαθάρσεως ὑγρᾶς γινομένης. ἔμπυον μὲν ἐλπὶς τὸν ἄν-
θρωπον γενέσθαι. σίναπι δὲ συμμιγνύειν χρὴ τοῖς καταπλάσμασι. καὶ καρδαμώμου σπέρμα, ἢ
κάγχρυ. καὶ πύρεθρον. ἢ αἴρινον ἄλευρον. κηρῷ καὶ ἀσφάλτῳ σὺν ἐλαίῳ τετηκόσι μίξας, ἐπιτίθει,
φροντιστέον δ' ὅπως θερμὰ διαμένῃ τὰ καταπλάσματα. ἔσται δὲ τοῦτο, ἐλαίου θερμοῦ εἰς φῦσαν
βοείαν ἐμβαλλομένου ὡς ἡμιπλήρη εἶναι τὴν φῦσαν, ἐπιτιθεμένης αὐτῆς τῷ καταπλάσματι.
μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν, εἰ ὅμοιον τὸ ἄλγημα διαμένοι, σικύαν τῇ πλευρᾷ κολλητέον. καὶ κατα-
50 σχάζειν. ἐπιδηλοτάτη γὰρ ἐπὶ τῶν πλευριτικῶν, ἡ ἀπὸ τῆς σικύας ὠφέλεια. ἐπιπάττειν δὲ καὶ
ἅλας ταῖς ἀμυχαῖς ἢ νίτρον ἐπὶ τῶν καρτερεῖν δυναμένων. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων, ὀθόνιον βρέξας ἐ-
λαίῳ, καὶ τοῦτο ἅλας ἐπιπάσσας, ἐπιτίθει. τῇ δὲ δευτέρᾳ τῶν ἡμερῶν μετὰ τὸν κατασχασμόν, ἄρι-
στον προσβαλεῖν τὴν σικύαν, ὥστε ἐκ τῶν ἀμυχῶν ἕλκειν τινὰ λεπτὸν ἰχῶρα. ἀνυσιμώτερον γὰρ
τοῦτο, τῆς προτέρας ἀφαιρέσεως. οὐ γὰρ αἷμά τι ἐν τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ ἐστὶ τὸ ἐκκρινόμενον. ἀλλ' ἰχῶ-

ρου. τῇ δὲ τρίτῃ μετὰ τὴν ἀφαίμαξιν, κηρωτὴν κυπρίνην, ἢ πηγανίνην ἐπιτιθέναι ταῖς ἀμυχαῖς, καὶ
παντὶ τῷ ποδαγρικῷ δηλονότι. οὐδέποτε γὰρ γυμνὸν ἐγκαταλιπεῖν χρὴ τὸν πεπονθότα τόπον. εἰ δὲ
μεταβολῆς τοῦ ὑγροῦ σημεῖα φαίνεται, καὶ μὴ διαφορηθείη, συνεργεῖν χρὴ τῇ μεταβολῇ προσπλέ-
κοντας τοῖς καταπλάσμασι, καὶ ἀλθαίαν. καὶ ἰσχάδας. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπιθέμασι χρηστέον, καὶ
μάλιστα ἐν τῷ τῆς ἀκμῆς καιρῷ. ἔστι δὲ τὸ τοιοῦτον. βουτύρου. τερεβινθίνης. ὑσσώπου φαρμάκου.
κηροῦ. μυελοῦ ἐλάφου, καὶ ἴρεως ἴσα. κυπρίνου ἐλαίου, ἢ πηγανίνου συμμέτρου ἐμβαλλομένου. ἄρι-
στον δὲ καὶ θεῖον ἐπιπάττειν λειότατον τῇ κηρωτῇ τακείσῃ. θαυμαστῶς δὲ ποιεῖ ἐπ' αὐτῶν καὶ ἡ τῆς
κράμβης ῥίζα ξηρὰ καεῖσα σὺν τοῖς ξηροῖς καυλοῖς. ἀναληφθείσης τῆς τέφρας, ὀξυγγίῳ χοιρείῳ πα-
λαιῷ ἀρκοῦντι, ἵνα μὴ διαῤῥέῃ εἰς τὸ σῶμα, καὶ μολύνῃ. διαφορεῖ γὰρ γενναίως, καὶ τὰς ὀδύνας
10 παραμυθεῖται. καλῶς ποιεῖ καὶ τὰ ἁπαλὰ φύλλα λειότατα σὺν τῷ ὀξυγγίῳ ἐπιτιθέμενα. ἢ πρά-
σιον ὁμοίως, ἢ τέφρα κληματίνη. ἢ τὰ φύλλα τῆς κυπαρίσσου. καὶ σῦκα λιπαρά. καὶ ὀξύγγιον ἴσα ἢ
σου ῥάχεως αἰγὸς σὺν ὀξυγγίῳ ἐπιτίθει. Ἄλλο ἐπίθεμα ποδαγρικὸν πάνυ καλόν. Κυπρίνου
λι. α. κηροῦ, τερεβινθίνης ἀνὰ Γο. ς. χαλβάνης Γο. α. S. ὀποπάνακος Γο. α. πηγάνου φύλλα Γο. β. ὁ ὀπο
πάναξ κυπρίνου διαλύεται. ἡ δὲ χαλβάνη πηγάνου φύλλοις συλλειοῦται. τὰ δὲ τηκτὰ τακέντα
καὶ ψυγέντα, ἐπιμίγνυται τοῖς λειωθεῖσιν. Ἄλλο διὰ πολλῆς πείρας. καὶ ἐπὶ τῶν ἐγχρονι-
ζόντων εὐδοκιμοῦν. Πηγάνου Γο. β. θείου ἀπύρου Γο. α. νίτρου ∠. δ. σέξτης χοιρείου Γο. δ. κηροῦ.
κυπρίνου ἐλαίου ἀνὰ Γο. ς. βουτύρου. ὑσσώπου ὑγροῦ, ἀνὰ Γο. β. τερεβινθίνης Γο. α. Ἄλλο.
Ἐπίθεμα ποδαγρικοῖς, ἐπὶ τῶν ἐπὶ πολὺ χρονιζόντων ἀλγημάτων, κηροῦ πιτυΐνης. πίσσης δα-
φνίδων λελεπισμένων ἀνὰ λι. α. ἀμμωνιακοῦ θυμιάματος Γο. ς. χαλβάνης Γο. δ. πυρέθρου Γο. β.
20 ἰοῦ Γο. α. νίτρου Γο. β. εὐφορβίου Γο. α. οἱ δὲ ∠. α. ἐλαίου δαφνίνου, ἢ τοῦ κοινοῦ παλαιοτάτου Γο.
δ. σκεύαζε καὶ χρῶ. φοινίσσει τὴν ἐπιφάνειαν καὶ κουφίζει τὸ βάθος. ἐπίθεμα εὐῶδες ποδαγρι-
κὸν. πιτυΐνης λι. α. κηροῦ Γο. ς. πηγάνου χλωροῦ Γο. δ. κυπρίνου Γο. ς. θείου ἀπύρου. ὀποπάνακος.
σαγαπηνοῦ χαλβάνης ἀνὰ ∠. δ. Περὶ πομάτων ποδαγρικῶν.

Γ Πινόμενα δὲ ὠφελεῖ ποδαγρικοὺς ἐν ἀρχαῖς μὲν, μελίκρατον ἐν ᾧ ἀφήψηται πήγανον. μετὰ δὲ ταῦ-
τα καὶ ὕσσωπον, ἢ καλαμίνθη. ἢ ὀρίγανον. ἢ ἶρις. ἢ ἀριστολοχίας ῥίζα. Ἄλλο πόμα ὠφελοῦν-
τα παραχρῆμα. ... ου ῥίζας ὅσον δεσμίδιον. ἕψει μεθ' ὕδατος ξε. γ. καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκθλίψας, πρόσ-
βαλλε τῷ ξε. μέλιτος Γο. δ. καὶ πάλιν δίδου κυάθους γ. πρὸ ῥοφήσεως. Ἄλλο. Χαμαιπίτυος,
δεσμίδιον χειροπληθές. ὕδατος ξε. γ. σκεύαζε. καὶ χρῶ καθὰ προείρηται. Ἄλλο. Στοιχάδος
λειοτάτης. ∠. α. δίδου ἐν μελικράτῳ. ἢ χαμαίδρυν ὁμοίως, ἢ σκευάσας τὴν χαμαίπιτυν. ποιεῖ δὲ
30 καὶ δρακοντίου ῥίζα ἑφθὴ ἐσθιομένη, καὶ ἄρου ῥίζα ὁμοίως. ὑπὸ δὲ τὴν γλῶτταν ψηφία διὰ μέ-
λιτος κατεφθοῦ τήκοντες καταπινέτωσαν. Ἔλιγμα ἐπιτήδειον τὸ τοιοῦτο. κνίδης σπέρματος.
λινοσπέρμου. στροβίλων ἀμύλου. ἀνὰ κυάθου α. ἀμύγδαλα πικρὰ λελεπισμένα, κε. πεπέρεως κόκ-
κοι λ. φρύξας ἐπ' ὀλίγον τὰ στροβίλια καὶ τὸ λινόσπερμον. εἶτα κόψας σήσας τὰ ἄλλα καὶ ἀνα-
λαβὼν μέλιτι ἀπηφρισμένῳ ἀρκοῦντι δίδου κοχλιάριον α. νήστει ἔλειγμα. Βούτυρον νεαρὸν
μετὰ ἴσου μέλιτος ἑψήσας, δίδου κοχλιάριον α. ἐπὶ δὲ τῶν κεχρονισμένων ποδαγρικῶν, δίδου
βαλσάμου καρπὸν ∠. α. μετὰ μελικράτου. ἢ γεντιανῆς ∠. β. ἢ κενταυρείου τοῦ μεγάλου ῥίζης ∠.
β. σὺν οἴνῳ. εἰ δὲ ὑγρὰ καὶ ἄπεπτα, ἀνάγει ἁρμόδιον τόδε. σμύρνης τρωγλίτιδος, ∠. β. κρόκου, ∠.
β. πεπέρεως κόκκοι ιε. μέλιτος ἀπηφρισμένου λι. α. ἀναλαβὼν δίδου κοχλιαρίου τὸ S. Ὁ εἰ-
βασίου ἀντίδοτος ποδαγρικοῖς καὶ πρὸς τοὺς ἐν θώρακι ῥευματισμούς. κάγχρυος. ὀποπάνακος. σα-
40 γαπηνοῦ. κασσίας. ἀνίσου. σεσέλεως ἀνὰ ∠. η. σμύρνης. ὀπίου ἀνὰ ∠. δ. ἀσφάλτου ∠. γ. S. πεπέ-
ρεως ∠. β. λιβάνου ∠. α. S. χρῶ σὺν ὑδρομέλιτι κυάθους γ. Ἀντίδοτος ποδαγρικὴ πάνυ καλή.
δαφνίδων ∠. η. πηγάνου ἀγρίου σπέρματος ∠. η. ἀριστολοχίας μακρᾶς ∠. ς. σμύρνης ∠. δ. γεν-
τιανῆς ∠. δ. μέλιτος ἀπηφρισμένου λι. α. ἡ δόσις καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος ἢ κυάμου ἢ ὀρόβου.
ποιεῖ καὶ ἐμπυϊκοῖς. σπάσμασι. ῥήγμασι. Σκευασία τῆς διὰ τεσσάρων λεγομένης ἀντιδότου, ἣν
τινὲς μυστήριον καλοῦσι. Καὶ ἡ διὰ τεσσάρων δὲ λεγομένη ἀντίδοτος, ἄριστα ποιεῖ. ἔχει δὲ οὕτως.
σμύρνης. γεντιανῆς. ἀριστολοχίας. δαφνίδων, ἴσα. ἀναλαβὼν μέλιτι ἑφθῷ, δίδου κυάμου μέγεθος,
ἀπυρέτοις μετ' οἴνου κεκραμμένου κυάθους δ. πυρέσσουσι δὲ μετὰ μελικράτου. ποιεῖ πρὸς σπάσμα
τα. ῥήγματα. ὀρθοπνοϊκοῖς. περιπνευμονικοῖς. στροφουμένοις. ἰκτερικοῖς. καὶ τοῖς δηλητήριον πε-
πωκόσιν. ἔστι δὲ καὶ θηριακὴ ἀγαθὴ πινομένη. καὶ κατὰ τοῦ δήγματος ἐπιτιθεμένη, ποιεῖ καὶ κοι-
50 λιακοῖς πάνυ καλῶς. ταύτην τινὲς μυστήριον καλοῦσιν. Ἄλλη. Ἀντίδοτος ποδαγρι-
κοῖς φάρμακον ἐπιτετευγμένον. ἄγει καὶ ἔμμηνα. καὶ ἔμβρυα. καὶ τὰ ἐγκαταλιμπανόμε-
να μετὰ τὸν τόκον δεύτερα. δικτάμνου. σαγαπηνοῦ. ὀποπάνακος. χαμαίδρυος ἀνὰ ∠. δ.
σμύρνης. πηγάνου ἀγρίου σπέρματος. βράθυος. κενταυρείου λεπτοῦ κόμης. πεπέρεως, ἀνὰ ∠.
η. γεντιανῆς ῥίζης ∠. ς. δαφνίδων ∠. ις. ἀριστολοχίας στρογγύλης ∠. β. μέλι-

τος ἀπηφρισμένου τὸ ἀρκοῦν. ἡ δόσις καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος, μεθ' ὑδρομέλιτος κυάθους α.
ῥοφὰς δὲ διδόναι, ῥοφηματώδεις ἐν ἀρχαῖς ὑπακτικὰς τῆς γαστρός· οἷον, πτισάνης χυλὸν μετὰ μέ-
λιτος χωρὶς ἁλῶν, ἢ ἑτέρας ἐπιμιξίας. μετὰ δὲ ταῦτα, ἀδιήθητον τὴν πτισάνην ὅλην διδό-
ναι. εἶτα καὶ ψίχας σὺν τῷ μελικράτῳ. εἰ δὲ ἀποδιάκειται ὁ κάμνων πρὸς τὸ μέλι, ἔλαιον κάλλι-
στον ἐξ ἀρχῆς ἐμβαλὼν τῇ πτισάνῃ. καὶ κεφαλωτὸν πράσον, συνέψει. εἶτα ἅλσιν ἐλαχίστοις ἀρτύ-
σας. δίδου. παρακμάζοντος τοῦ πάθους, καὶ τοὺς πετραίους ἰχθύας διδόναι δεῖ. καὶ περιστεράς. καὶ
πᾶσαν δίαιταν λεπτύνουσαν ἐπιτηδευτέον. ἡ δὲ κοιλία ὑπαγέσθω συνεχῶς καὶ μάλιστα ἐν ταῖς
μεγίσταις ὀδύναις. μὴ μέν τοι τινὰ τῶν δραστικωτέρων προσάγειν. μαστίχην οὖν λειοτάτην ποιήσας,
δίδου γράμματα θ. μεθ' ὕδατος χλιαροῦ. ἢ γαλακτώδους. λύεται γὰρ τῷ θερμῷ. ποθείσης δὲ ταύ-
της, ἔχων ἐν ἑτοίμῳ ἀμύγδαλα πικρὰ λελεπισμένα κ, λεάνας ταῦτα σὺν ὀλίγῳ μέλιτι. δίδου
10 ἐκλείχειν. καὶ ἐπιρροφεῖν ὕδατος θερμοῦ βραχύ. προκοπῆς δὲ γινομένης καθαίρειν τῇ ὑποκειμέ-
νῃ ἀσκληπιάδου ἱερᾷ, πρὸς τὸ ἀποτρίβεσθαι τὰ λείψανα τοῦ πάθους. τὰ γὰρ ἐγκαταλιμπανό-
μενα ἐν ταῖς νόσοις, ὑποστροφὰς εἴωθεν ποιεῖν. καὶ τὰ μὴ καθαρὰ τῶν σωμάτων ὁκόσον ἂν θρέψῃς,
μᾶλλον βλάψεις. ἔχει δὲ οὕτως ἡ ἱερά. Ἱερὰ ἀσκληπιάδου· κολοκυνθίδος ἐντεριώνης, < λβ.
πρασίου. στοιχάδος. χαμαίδρυος, ἀνὰ < ιδ. σμύρνης. ναρδοστάχυος. πεπέρεως μακροῦ. σχίνου ἄνθους.
κασίας. κινναμώμου, ἀνὰ < ϛ. κρόκου, < α. κενταυρείου μεγάλου ῥίζης, < δ. χαλβάνης, <
δ. μέλιτι ἑφθῷ ἀναλάμβανε. καὶ δίδου τοῖς μὲν πλευριτικοῖς, καρύου ποντικοῦ τὸ τετραπλοῦν μέ-
γεθος μετὰ μελικράτου κυάθους α. φθισικοῖς δὲ καὶ ἐμπυϊκοῖς, καρύου ποντικοῦ τὸ τετραπλοῦν
μέγεθος μετὰ μελικράτου. κατάγει δὲ αὕτη καὶ τὰς ἐν βάθει ἀποστάσεις σὺν τοῖς χιτωνίσκοις. ποιεῖ
καὶ ἐμπύοις, καὶ τοῖς περὶ τὴν κεφαλὴν πάθεσι στομαχικοῖς, καὶ τοῖς συνεχῶς ἀπεμοῦσι τὴν τροφήν.

20 Περὶ τῆς νομιζομένης πλευρίτιδος μὴ οὔσης δέ. οζ.

Ἐξ ἀπεψιῶν πλειόνων καὶ παχυχύμων ἐδεσμάτων καὶ φλεγματωδῶν. βολβῶν μάλιστα καὶ μυ-
κήτων, καὶ τῶν παραπλησίων, ὠμοὶ χυμοὶ καὶ γλίσχροι. καὶ κολλώδεις γεννηθέντες ἐν τῷ σώμα-
τι. ἔστιν ὅτε ἀφνίδιον συρρέουσιν εἰς τὰ κενὰ τοῦ θώρακος ἢ καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πνεύμονα, καὶ τῷ πλήθει
συνδιατείνοντες τὸν ὑπεζωκότα τὰς πλευρὰς ἔνδοθεν ὑμένα, ὀδύνας ἐπιφέρουσιν, ὡς φαντα-
σίαν φλεγμονῆς ἐμποιεῖν τοῖς ἀπείροις. ἀλλὰ καὶ τὰς ὁδοὺς τοῦ πνεύματος ἀπολαμβάνοντες, δυσ-
πνοίας ὑπερβαλλούσης αἴτιοι γίγνονται. καί τινες τῶν ἰατρῶν πλανώμενοι, τεμόντες τὴν ἐν ἀγ-
κῶνι φλέβα καὶ πλεῖστον αἷμα κενώσαντες, θανάτου αἴτιοι γεγόνασι τῷ κάμνοντι. προσήκει τοίνυν
ἐπανερωτᾶν περὶ τῆς προγεγενημένης διαίτης. καταμανθάνειν δὲ ἀκριβῶς καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀνα-
πνοῆς, ἅπτεσθαι δὲ καὶ τῶν σφυγμῶν. καὶ τῇ ἁφῇ, καταμανθάνειν τὸ ποιὸν τῆς θερμασίας. καὶ
30 γὰρ ἐπὶ τούτων, οὐκ ἐκ τῆς ὀδύνης, ἡ ἀναπνοὴ τὸ πλεῖστον ἐπικόπτεται. ἀλλὰ διὰ τὸ ἐμπεφράχθαι
τὰς ὁδοὺς τοῦ πνεύματος. καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀναπνοῆς αὐτῆς ὡς ἀγχόνης περικειμένης τῷ τραχήλῳ γί-
γνεται. ὕπτιοι δὲ ὡς ἐπίπαν ἀεὶ κατακλίνονται. μὴ ἰσχύοντες μηδὲ καλῶς φθέγγεσθαι. ἀπύρετοι δὲ
εἰσὶν ὡς τὸ πολύ. ἔστι δ' ὅτε καὶ ψυχρότερον τοῦ συνήθους τὸ σῶμα ἐπ' αὐτῶν εὑρίσκεται. εἰ δὲ πυ-
ρέξαιεν ποτὲ, βληχρότατος αὐτοῖς ἐστιν ὁ πυρετὸς καὶ ἀδηλότεροι εἰσί. τὸ δὲ μέγιστον πρὸς τοῖς εἰρη-
μένοις τεκμήριον. σφυγμὸς δυσκίνητος ἐστὶ, καὶ μικρότατος, καὶ βραδύτατος τοῦ συνήθους.

Θεραπεία.

Θεραπεύοντες μέν τοι τοὺς τοιούτους. πάντα τὰ θερμαίνοντα, καὶ ῥύπτοντα καὶ τέμνοντα, προσοί-
σομεν. ἔνδοθέν τε καὶ ἔξωθεν. καὶ πρῶτον μὲν ἀπὸ τῶν ἁπλουστέρων ἀρκτέον. κλυστῆρι τοίνυν τῷ
συνήθει τὴν κοιλίαν ἐκκοπρώσομεν. ἔπειτα καὶ δραστικωτέρῳ χρησόμεθα δι' ἀφεψήματος καλα-
40 μίνθης. ἐνίοτε καὶ κενταυρείου. μέλιτός τε πλείονος, καὶ νίτρου καὶ ἐλαίου. τὴν γὰρ κολοκυνθίδα
ἐπὶ τούτων παραιτούμεθα, διὰ τὸ κακοστόμαχον αὐτῆς. μετὰ δὲ τῆς κοιλίας κένωσιν, ἐλαίῳ πή-
γανον καὶ ἄνηθον ἀφεψήσαντες, καταιονήσομεν τοὺς πάσχοντας τόπους ἐπιπολύ. καὶ ἔρια βρέ-
ξαντες τῷ ἐλαίῳ, ἐπιθήσομεν. προσοίσομεν δὲ ποτὸν, μελίκρατον. ἐν ᾧ ἀφήψηται ὕσσωπον.
γλήχων. ἶρις. ἰσχάδες πλεῖσται. χυλόν τε πτισάνης λεπτότατον μετὰ μέλιτος προσάξομεν
ὑπαγωγῆς χάριν τῆς γαστρός. ἔκλειγμα δὲ αὐτοῖς ἐπιτήδειον τὸ τοιόνδε. κνίδης σπέρματος.
ὑσσώπου. ἴρεως. στροβίλων. ἀμυγδάλων πικρῶν. ἴσον ἑκάστου. καὶ πεπέρεως βραχύ. καὶ μέ-
λιτος καλλίστου ἀπηφρισμένου τὸ ἱκανόν. δίδου κοχλιάριον, μεγίστου πλῆθος ἐκ τούτου νήστει.
ἔπειτα διαστήσας, δίδου τὸ μελίκρατον ὡς προείρηται. καὶ μετὰ ὥρας δύο, τὸν χυλὸν τῆς
πτισάνης. τῇ δὲ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν, κατάπλαττε τῷ κριθίνῳ μετὰ λινοσπέρματος καὶ πλεί-
50 ονος τήλεως. προσεμβάλλομεν δέ τι καὶ σινήπεως λειοτάτου καὶ δαφνίδων. καὶ νίτρου βρα-
χέος. τὸ δὲ ὑγρὸν, μέλι ἔστω, καὶ ἔλαιον πηγάνινον. ἢ κύπρινον. ἢ ἀνήθινον. περιλαμβανέτω δὲ τὸ
κατάπλασμα τὸν θώρακα καὶ τὰς πλευράς. ἀρθέντος δὲ τοῦ καταπλάσματος, σκεπέσθω ὁ θώ-
ραξ κηρωτῇ τῇ διὰ βουτύρου. καὶ τερεβινθίνης. ὑσσώπου τε ὑγροῦ, καὶ κηροῦ. καὶ στέατος ταυρείου.

καὶ ἴρεως ἴσον. ἐνίοτε δὲ καὶ μυελοῦ ἐλαφείου. καὶ κυπρίνου ἢ πηγανίνου ἐλαίου. προσεμπάσσειν
δὲ τῇ κηρωτῇ τὰ κνίσῃ καὶ θεῖον λειότατον. κατὰ δὲ τοῦ στομάχου, πτύγμα ἐρίου, ναρδίνῳ μύρῳ
βρέχοντες καὶ ὀλίγῳ οἴνῳ ἐπιτίθεμεν. ἐπικεῖσθαι αὐτὸ ἐῶντες ἀεί. ἐπὶ δὲ τῶν πνιγῆναι κινδυ-
νευόντων, χρησόμεθα τεθαῤῥηκότως τοῖς ἐπὶ τῶν συναγχικῶν προειρημένοις ἐμετικοῖς. καὶ μάλι-
στα τοῖς διʼ ἐλατηρίου. καὶ σινήπεως, καὶ νίτρου. Ἀρχιγένους. Πρῶτον μὲν, διαχρίοντες
αὐτὸ μετʼ ἐλαίου καὶ μέλιτος ἔσωθεν. ἔπειτα καὶ ποτίζοντες, ὡς ἐκεῖσε προείπομεν. μελίκρατον
διδόντες καταῤῥοφεῖν ἐν ᾧ ὕσσωπον ἐνήψηται. διαλυθέντων δὲ τῶν χυμῶν, ἐπὰν ἄρξηται ἀνά-
γειν, ἐπιτείνεται αὐτοῖς καὶ ἡ βήξ. δοτέον οὖν αὐτοῖς τηνικαῦτα εἰς κοίτην τῆς βηχικῆς τῆς ἰσο-
θέου λεγομένης ἀντιδότου, καρύου ποντικοῦ μέγεθος μετὰ μελικράτου. καὶ γὰρ ὕπνον ἡδὺν ἐπιφέ-
10 ρει, καὶ εὐανάγωγα τὰ ὑγρὰ παρασκευάζει, καὶ τὴν βῆχα παύει. καὶ τὰς ὀδύνας διασκεδάζει.
προεγράφη δὲ ἐν τοῖς βηχικοῖς. ἐπειδὴ δὲ τούτοις, καὶ ἡ γαστὴρ οὐκ εὐοδοῦται, δοτέον αὐτοῖς μαστί-
χης λειοτάτης 𐅻. θ. μεθʼ ὕδατος κυάθους γαλακτώδους πίνειν. ἔπειτα ἀμύγδαλα πικρὰ λελε-
πισμένα λειώσαντες, μετʼ ὀλίγου μέλιτος, δίδομεν ἐκλείχειν. καὶ ἐπιῤῥοφεῖν ὕδωρ θερμὸν ὀλί-
γον παραινοῦμεν. προκοπτούσης δὲ τῆς θεραπείας, καὶ περιστερῶν νεοσσοὺς ἐν τροφῇ προσοίσομεν,
μετὰ κεφαλωτοῦ πράσου προηψημένου. καὶ ἀνήθου. καὶ ἐλαίου. καὶ ἁλῶν συμμέτρων. καὶ πεπέ-
ρεως ὀλίγου. οἶνον δὲ πινέτωσαν κιῤῥὸν παλαιὸν σύμμετρον τῷ πλήθει. τὸ μέντοι ἔκλειγμα τὸ προει-
ρημένον, διὰ κνίδης σπέρματος καθʼ ἑκάστην προσοίσομεν νήστει, καὶ εἰς κοίτην τῆς ἰσοθέου ἀν-
τιδότου παρὰ μίαν. ἐνίοτε δὲ καὶ καθʼ ἑκάστην, ἄχρις ἂν τῶν σκληρῶν ἀπαλλαγῶσιν οἱ
πάσχοντες. ἡ δὲ τῷ θώρακι προσαγομένη κηρωτὴ, καθʼ ἑκάστην δευτέρου νεαρο-
20 ποιείσθω. ἐπεχομένης δὲ τῆς κοιλίας, καὶ ἡ μαστίχης μετὰ τῶν ἀμυγδάλων,
καὶ τοῦ μέλιτος διδόσθω. Γαληνοῦ ἔκλειγμα, πρὸς ἄλγημα χρό-
νιον ἐν θώρακι χωρὶς πυρετοῦ. Τίλω προβρέξας. εἶτα
ἑψήσας, καὶ ἀποχέας τὸ πρῶτον ὕδωρ. εἶτα φοινίκων
λιπαρῶν σάρκας ἐπιβαλὼν, ἕψει ἐκθλίψας,
τὸν χυλόν. καὶ μετὰ λίπους δαψιλοὺς ἕψει
αὖθις ἐπʼ ἀνθράκων μέχρι πάχους
συμμέτρου. καὶ δίδου ἐκ τού-
του πρὸ πολλοῦ τῶν
σιτίων, ἐκλεί-
30 χειν.

Τέλος τοῦ ὀγδόου λόγου. περὶ τὸ πρόσωπον καὶ στόμα. καὶ θώρακα συνισταμένων παθῶν.

* a b c d e f g h i k l m n o p q r
ſ t u x y.
Quaterniones omnes, præter * duernionem, & u quinternionem.

Venetiis, in ædibus hæredum Aldi Manutii, & Andreæ Aſulani,
Menſe Sept. M D XXXIIII.

AL DVS.